V——— V- n·21· S. Catha. a pied Janeta de Neapoli 1740

Antonius de butrio
super teritio libro
decretalium.

In fine Venetijs·1503·—

Reuerendissimo Patri et Dño. D. Petro Barotio Episcopo Patauino.

Post primũ et secũdũ huius excellentissimi Doctoris opus tuo nomini pater clementissime dedicatũ. Peruenim⁹
iam tandẽ ad tertij libri materias explicãdas: que quodã peculiari iure omnibus alijs tractatibus: magis tue et qua
si. Petri Barotij ꝓprie: a nobis et a cũctis: tuos preclaros: et illustrissimos mores: eximiasq; virtutes itelligentibus:
iudicate sũt. Nam et si cognitionẽ primi et secundi libri: tã rerũ ad fidem: et ad ecclesiasticos ordines ꝑtinentiũ: quaꝫ
iudiciorum omniũ exactissimã et cumulatissimam habeas: ea tamẽ: cũ nõ ad te ipm solũ: sed ad alios etiã: extra tua inti-
ma ꝑtineat: nõ tua: neq; ꝓpria tibi: neq; peculiaris dici poterat: neq; tantũ laudis et glorie: tuo nomini: qd̃ nulla unq̃
delebit obliuio: adijciebat adijceret ue vnq̃: neq; tantũ te deo gratũ: et hominibus celebrẽ valebat efficere: q̃tum vi
te honestas: morum cõstantia: virtutũ cumulus: et sanctimonia singularis: quibus nemini his nr̃is tẽporibus vero: indu
bitateq; cõcedis? Quis.n. bona cũ venia aliorum omniũ antistitũ dixerim: prudẽtiã tuã nõ laudat extollit: et admirat?
Quis iustitie opa: que a sacro et disertissimo tuo pectore ꝓcedũt nõ ꝑdicat amplificat: et veluti exẽplaria qued[illegible]
nitus emissa sibi ꝓponit? Quis fortitudinis tue cõstantẽ: et imperterritã fidem nõ colit et celebrat? Quis tem[illegible]
credibilis: absq; aliqua intermissione: officia nõ stupescit? Quis nõ solũ liberalitatis: sed magnificẽtie: seu [illegible]
cẽtie: tue medietatẽ: et regulatissimã normã: nõ approbat: et sũmis in celũ laudib⁹ effert: Quibus duabus [illegible]
id tandem effecisti: vt et omniũ optimatũ animos ĩ tui amorẽ ꝑcipuũ cõciliaueris: et populos vniuersos ĩ tu[illegible]
admirationẽ adduxeris. De amore aũt honoris: et magnanimitate tua. excellẽtissime ꝑsul subticẽdũ nobis e[illegible]
tanto.n. zelo domus dñi dei maximi vulneratus excanduisti semp: et inardescis adhuc: vt nisi hec impedimẽta: horuꝫ
ꝑditissimorum temporum sese obiecissent: p omne piculuꝫ: et discrimen: contra sũmos etiã potentatus: tua sapiẽtia: tantis
cladibus: et pnitiosissimis exẽplis: imperterritus: omni timore depulso: tanq̃ verus leo occurrisses: salubre remediũ:
et singulare allaturus deformate et piclitanti reipublice christiane: et nauicule Petri tãtis modo fluctib⁹ agitate quã
tis nũq̃ alias. Mansuetudinẽ vero tuã: tanq̃ omnibus cognitam: perq; omnia tempora: et singulas etates tuas: ma
gis alijs tuis ṽtutibus emicantem seseq; vndiq; ꝓpagantẽ: ne nostro eloquio diminuam⁹: opprimamusq; magisq̃
aut augeamus: aut illustremus: silentio pretereundã duximus. De veritate aũt et affabilitate ad alios tua: deq; iocũ
da et modesta cõuersatiõe: cũ innumerabilia testimonia p eas vrbes et regiones in quibus versatus es: et versaris ad
huc indubitataq; extẽt differere aliqd supuacancũ duximus. Ad christianas igit seu theologicas ṽtutes vertend⁹
est sermo: postq̃.n. naturales seu morales oẽs ita cumulatissime cõplexus es: tantũ ẽt ĩ supnaturalib⁹ et diuinis ꝓfeci
sti: vt nõ homo iam: sed homine melior: ab omnibus sapientibus habearis. Que et.n. firmior fides in tota ecc̃lia habe
tur q̃ tua? Que diuturnior spes? Que efficacior et ardẽtior caritas. Certe nulla: si.n. interiorum nostrorum motuum et affe
ctuum exteriora opera: signa sunt: et infallibiles note he tris eximie virtutes: ita ĩ te vno relucẽt: vt in nullo alio magis
sed si operibus credimus dicendum nobis erit: in aliis omnibus penitus extinctas esse: in te autẽ vno et foueri et viue
re: et per vniuersum orbem resplendescere. Est igitur Reuerendissime presul huius tertij libri materia tuo nomini: et
glorie cõueniẽs peculiaris: et propria verbo.n. omnia ad honestatem pertinentia eloqueris. Nosti per intellectũ: agẽ
do operaris: perfecte igitur quod sancti patres: et sũmi põtifices nobis scriptũ: et ad nostrã institutionẽ reliquere tu su
per omnes vnus et idem solus: et nosti: et exequeris vnde tuum erit hoc tertium opus: et tuo nomini: sicut et alia duo de
dicatũ et veluti vltima duo dedicabuntur: sed spãli quodã modo magis tuũ et propriũ: quia cuꝫ honestatis et virtutũ
materias pertractet: in te autem splendeat honestum omne virtutũq; cumulus te celebrem reddat: iccirco magis et
specialius hoc tuum erit q̃ alia quattuor. Quod etiam nõ inconsulte mediũ occupat locum: cum et enim virtutes om
nes medietates quedam sint: et honestum sine virtute eẽ nõ possit: erat et honestas in medio ponenda. Situs igitur li-
bri huius de honesta clericorum vita in medio est: et tue clementie: iure optimo: tanq̃ proprius dicatur: ita enim. et tu
mediũ tenes: et seruas. Teq; mediũ inter oẽs sapiẽtes futuruꝫ expectat vniuersus christianorum omnium cetus. Vale pa
ter clementissime. Tuosq; Joanneꝫ et gregoriũ de gregoriis: qui se et omnia sua laude digna tuo nomini: et glorie de
dicarunt: ea liberalitate ꝓsequere qua alios soles. Venetijs. v. kl. optobris. M.cccccij.

¶ In nomine domini amen.

¶ Clarissimi ac excellentissimi iur.v.Doc.domini Antonij de Butrio super tertio libro decretalium.

¶ Finito tractatu iudiciorum a quibus inquãtũ possunt clerici abstinere debent:cũ seruos dei non oporteat litigare.ij.q.vij.Sicut sacerdotes. Ideo subiungit Rica de vita ⁊ honestate clericoꝝ in vniuersali:hec cõtinuatio sufficit:licet alie dari possint. Uel in superiori parte visum est:qualiter clerici debent iudicare.nec ꝗ constituti in mortali iudicare nõ possunt:neq̃ debent:ut.iij.q.vij.c.iudicet. Ad hoc euitandum docet auctor eos honestam vitam ducere: ſm Hostien. De mã.xxiij.di.c.his igitur:⁊.c.clerici.cũ q̃tuor sequentibus:⁊.xxxv.di.per totũ repetitur in.vj.⁊ in cle. Alia nõ habentur super Rubrica.

¶ De vita ⁊ honestate clericorum Rica.

Ut layci. Cum celebrantur diuina: diuisus debet esse populus a clero.h.dicit. Tria sunt dicta. Secũda ibi. Sed pars. Tertia ibi:ad orandũ. ¶ Procedam in hoc tertio velo leuato:quia materie leues sunt:licet bone pro canonistis ⁊ pro legistis. Quia non credo ꝙ legiste ueniant causa discendi leges. ¶ Nota primo ꝙ in actu celebrationis diuinorũ prohibita est mixtura laycoꝝ a clericoꝝ:qđ ꝓcedit etiã in clericis coniugatis. Ad hoc de clericis coniug.c.j.in fi.li.vj.facit.c.ꝙ a te.⁊.c.diuersis.J.de cler.coniug. ¶ Secundo nõ. ꝙ non est licitum laycos stare vel sedere inter clericos iuxta altare quando ibi celebrantur sacra misteria:quod intellige tam de laycis coniugatis q̃ non coniugatis. ¶ Et põderatur hoc verbum stare uel sedere:quia quasi itinerando possint ad altare transire:ꝗ uerbum stare uel sedere tractũ more designat. Dicunt tamen ꝙ orando quis debet stare ⁊ non sedere:vt patet.xcv.di.episcopus:⁊.l.di.quod est hoc aliter. Similiter etiam põderatur verbum presumant quasi inuitati ad canendum vel psallendũ a clericis hoc possunt lx.di.c.j.ij.⁊.iij.qui possent inuitari deficientibus clericis:ut J.de reli.domi.inter quattuor. ¶ Tertio nõ ꝙ ecclesia habet tres partes. Prima est altare:⁊ ibi stat p̃sbyter cũ celebrantibus:⁊ de hoc loquitur primũ dictum capituli ⁊ scđa glo. Alia pars est chorus ubi debent esse psallentes que diuiditur ab altari per cancellos:de quo loquitur.v̄.si pars illa:⁊ tertia glo. Tertia pars ecclesie est que appellatur nauis vel corpus ecclesie:vt dicit glo.fi.procedit ergo decretalis quo ad duas primas partes ⁊ etiam procedit de honestate quia per hoc nõ peccant mortaliter ibidem stãtes:ſm doc. maxime ubi nõ est contraria cõsuetudo. ¶ Nota ex fi.secundum vnum intellectum:ꝙ cessante officio ad orandũ:⁊ etiam ad recipiendum cõmunionem licitum est laycis accedere ad altare quãdocũq̃:⁊ ibi potest alia sacramẽta recipere.ſm doct.q̃ꝗ̃ tex.dicat de sola cõmunione cum eadem sit rõ ar.c.translato.ẽ.de consti. ¶ Scđm aliũ intellectũ nõ ꝙ in qualibet parte ecclesie dũmodo nõ imisceantur clerici cũ laycis licitũ est laycis orare. ¶ Nota vltimo ex tex.ꝙ etiã quo ad mixturã clericoꝝ ⁊ laycoꝝ attenditur consuetudo. Et per hoc nõ.consuetudinẽ attendẽdam concor.c.di.cõtra morem.ẽ.de consti.ex litteris.cũ similibꝰ. Declaremus Decretalem. ¶ Et primo oppo.videtur ꝙ in ecclesia tẽpore celebrationis layci cũ clericis possint stare permixti:vt patet de consuetudine romane ecclesie quã alij seq debent.ibi enĩ celebrante sũmo pontifice omnes sunt mixti clerici cũ laycis.ad hoc.c.in causis supra de re.iudi. Et ratio ꝗ apud deum non est personarũ distinctio.omnes enĩ eandem mercedem in christo recepimus.in auc.de mona.§.hinc autem nobis.colla.j.So.dicit Jo.an.ꝙ hoc.c.nõ dicit hoc immo fatetur hoc.c.loqui de honestate ſm ꝙ dicunt alij doc.qui dicunt per hoc contrafacientes non incurrere peccatum mortale. Et hoc speciale est in sũmo pontifice ad designandũ ꝙ ipse omnibus est cõmunis:⁊ idẽ dicas si clerici inuitant laycos:tunc enim non peccant:ꝗ tunc speciale est ratione inuitationis. Ad hoc.lxiij.di.c.j.⁊.ij. Nec ob.hoc.c.ꝗ dicit presumant qđ sonat in viciũ quasi propria temeritate non debent se imiscere: sed inuitati possunt ſm fran.qui allegat.de reli.do.inter quattor:⁊ facit.xxxviij.di. sedule. ¶ Opp.ij.de decre.transmissam.ẽ.de elec.vbi nõ. doc.ꝙ clerici vbiq̃ debent esse distincti a laycis:⁊ si nõ solum quo ad celebrationẽ diuinoꝝ. Solutio: cõtrariũ procedit quãtum ad qualitatem uestium: non quo ad qualitatem personarũ:ut dictum est in vita ⁊ moribus:debent clerici differre a laycis:de quo per Spe.in repertorio hoc eo.ti. duo enĩ sũt genera hominũ.xij.q.ij.duo sunt. ¶ Op.iij.ꝙ prima pars superfluat per secundã uel ecõuerso ꝯtra nõ.in ꝓhemio gregoriano.So.scđm doc. Prima pars põt intelligi de clericis seruientibus presbytero in diuinis:nõ enĩ potest stare sacerdos sine clericis sibi ministrantibus in celebratione diuinorum: vt patet.J.c.quisquis. Secunda de clericis tenentibus chorum.vel aliter prima pars loquitur de ecclesijs non habentibus chorũ.secũda de habentibus choꝝ. Expediamus alia conclusiue. Et procedit decre.hec vt dixi in laycis coniugatis ⁊ nõ coniug.J.de cle.coniug.qđ a te. ¶ Quero an offerendo liceat accedere ad altare.iste tex.facit ꝙ nõ:tenent tñ doc.ꝙ sic:dũmodo non morentur psallentibus clericis. ¶ An layci possint de altari recipere oblationes si eis vendantur. Tenet Joã.de lignano ꝙ non:sed clericus recipiet ⁊ idem tradet. Et hoc presupponitur illud ius uendibile esse.ar.contra.x.q.j.sanctorũ.vbi per Archid. An sit peccatũ mortale si cũ eis stant in choro. ⁊ dicunt ꝙ nõ:ꝗ hic loquitur de honestate:⁊ maxime dicũt hoc verũ quãdo hoc habet cõsuetudo vt hic videtis:tamen multum mihi displicet ꝙ stent simul: sed in iferiori parte bene stare possent. In sũmi põtificis missa omnes stant simul ad ostendendũ ꝙ omnibus est cõmunis: ꝗ ſm diuinam legem:quo ad diuinum cultũ:oẽs etiam serui pares sunt. in auc.de mona.§.hinc aũt coll.j. Uenio ad glo. ¶ Quero cũ glo.ij.que est ratio ꝙ clerici non possunt stare secus altare tẽpore celebrationis. Dicit vt clerici libentius vacẽt diuinis.de consecra.di.ij.Sacerdos. Nota Joã.an.xcij. distin.c.ꝙ licitum est laycis cantare in ecclesia dummodo non liceat non in pulpito.dat simile ꝙ nec sacrate mulieres possunt portare incensum circa altare.xxiij.di. Sanctorũ cum sy. ¶ Op.de in congrua grãmatica de rescrip.ad audientiam cl.j.propter hoc argumentum glo.j.supplet quã vide. Glo.fi.in fi. Alij dicunt ꝙ est capella ꝯstantini in Roma vbi seruantur capita apostolorum petri ⁊ pauli:⁊ non credo ꝙ de hoc loquatur. ¶ Alij dicunt ꝙ per sancta sanctorum intelligatur nauis ecclesie:hoc non placet Joã.an. ꝗ non continet dubitationem cum cuilibet liceat ingredi illam partẽ quandocũq̃: vt patet de conse.di.j.tempus.nisi sit excõmunicatus.ar.c.clericos.in fi.xxj.di.⁊.xxv.dist.c.j. circa prin.⁊.j.q.j.non liceat. Intelligo ergo secundum Hostiẽ.sancta sanctorum.i.superiorem partem ecclesie vbi stãt clerici ad celebrandũ:in qua parte licet laycos ingredi ad cõmunicandum ⁊ orandum:finito officio. Hic nõ sũt alia.

Clerici. Non sũmatur nec diuiditur. ¶ Nota primo.ꝙ clericis prohibita sũt arma.pro hoc dicit alibi Ambrosius ꝙ arma clericorum omnium orationes sunt ⁊ lachryme. ¶ Nota secundo penam clericorum portantiũ arma. ¶ Nota tertio ꝙ clerici sola delatione armorũ nõ sunt excõmunicati:sed excõmunicandi: vt.xxiij.q.vlti.conuentior.⁊ nõ.glo.in.c.dilecto.de sen.excõ.lib.vj. ¶ Quero

an licet clericis arma portare: dicunt doctores q non arma militaria. arma enim eorum sunt lachryme ⁊ orationes. xxiij. q. viij. conuenior. cum sy. Sed ibi in monachis loquitur. An sola delatione armorum sunt excõmunicandi. dic q nõ nisi excõmunicentur contumacia exigente. J. e. monasteria. ¶ Tertio quero an layco sit licitus vsus armorum: dicit Hostié. q non. C. vt vsus armorum inscio principe interdictus sit in Rubro ⁊ nigro lib. xj. ¶ Solet tamen secundu3 eum princeps ad inspiciendum agros vel habentes iustam causa3 permittere quẽ vti cingulo: tamen sine offensione alterius: vt. C. de proxi. sacrorum sanctis. l. fi. li. xij. al's seruis. Et dicit q qui sine principe bellu3 ingessit tenet. l. iulia maiestatis. In auć. de armis in pncipio. coll. iij. necessitate tñ iminẽte sufficit licẽtia magistri officiorum. C. de fabri. l. fi. li. xj. de quo dic. vt de resti. spo. oli3 cũ glo. i. ¶ Opp. ⁊ videt q clerici possint portare arma. xxiij. q. iij. maximian⁹. So. dic q possunt ex causa iusta: vt puta si transeunt per loca periculosa. Nam tunc arma defensionis licet eis deferre nõ tamẽ vt percutiant: sed ad terrore3. vbi vo agitur de periculo persone licitum est clerico arma defferre vt etiam percutiat: vbi vo agitur de periculo rerum tãtũ q̃ q3 licitum sit defferre arma ad terrorem: non tamen vt percutiant: quo ad hoc vt excuset ab irregularitate: vt hic probatur. J. e. suscepimus ⁊. c. significasti. J. de homi. coniuncta cle. si furiosus. co. ti. de quo in sũma. xxiij. q. vlti. ¶ Secũdo oppo. dicit hic q clerici arma portantes excommunicantur. Contra videtur ĩmo q ipso iure sunt excõmunicati: vt de statu mõa. ne in agro. §. q2 vo. in cle. So. loquitur ibi mõachis intra monasteriũ deferentibus arma: ⁊ sic locus religiosus aggrauat delictũ vt. c. sicut dignũ. de homi. ⁊ confirmo hoc fm ar. decre. oli3 el. ij. de resti. spo. ⁊. c. dilecto. de senten. excom. li. vj. In quibus patet q licitu3 ẽ clericis arma portare. So. iura ẽ incõtrarium allegata loquuntur ad defensa3. hic vo quando sine causa deferunt. Hic nõ sunt alia. veniamus ad glo. glo. j. ibi. Et si tertio. ¶ Nota q per sola3 delationem armorũ clericus monitus tertio non desistens perdit priuilegiũ clericale: ⁊ sic extendit glo. tex. qui loquitur quãdo quis se immiscet enormitatibus. ¶ Glo. fi. oppo. videtur q clericis vsurarijs alia pena sit imponenda quia sunt ab officio ⁊ beneficio deponendi ⁊ repellendi a dignitatibus. de exces. prela. inter dilectos. So. intellige decre. de laycis vsurarijs qui sunt excõmunicandi: nisi restituant vsuras. Contrariu3 intelligendum est de cleri. ¶ Glo. dicit etia3 q clerici sunt excõmunicandi: si etiam vsuras non restituant: ⁊ q de clericis intelligatur. Plus placet Hostié. vt faciat ad ti. cũ gradatim est procedendum: tam in laycis q̃ in clericis. q2 primo monentur aut suspenduntur clerici. Scdo excõmunicãtur. Tertio deponuntur. de iudi. cum non ab homine. xlvij. di. qm. de vsu. c. j. Nec layci etiam statim excõmunicantur. Sed incipimus a pena lateraũ. cõsilij. de vsu. quia in omnibus ⁊. c. cum in diocesi Anto. de hu.

v Ut quisq3. Sacerdos populum habens clericu3 habere debet hoc. d. ⁊ non diuiditur. ¶ Nota hic duo ad que allegatur hec decre. Primo q ecclẽsia non debet edificari nisi habeat sufficientes redditus pro sacerdote: ⁊ clerico sustinendo. ad hoc de consecra. distin. j. Nemo. ¶ Nota istum tex. que sunt officia clerici de iure in ecclesia constituti que habetis hic in littera expressa. quia primo habet cum presbytero cantare. Secundo lectionem legere. Tertio parrochianos admonere: ⁊ illorum filios instruere. Et nõ vltimo q quilibet sacerdos arctatur tenere clericum qui doceat in fide filios parrochianorum. ¶ Venio ad dicta doctorum: ⁊ quero an peccat presbyter non tenens clericum. dic q non quando hoc facit ppter necessitatem ⁊ paupertatem. de conse. di. j. hic quoq3. Nec ob. hec decre. quia loquitur de honestate sed videtur q de honestate debet habere duos. de conse. di. j. hoc quoq3. Ibi enim dicit q debet habere duos quando celebrat. quia dicit: dominus vobiscum: sed contrariũ procedit. vbi habetur copia clericorum. vel etiam solus celebrare potest: vel non dicit ibi q ambo debent esse clerici: ⁊ sic concor. cu3 vestra decreta. sed sufficiat alterum esse clericum. de quo ibi in glo. j. An autem iste clericus debeat esse in ecclesia titulatus de mente iuris videtur q sic: licet defacto seruetur contrariu3: vt nõ. Pau. in. c. ne in agro. de sta. mona. in cle. ¶ Secundo quero qualiter enim canendum est a clerico in ecclesia. Dic potius corde q̃ ore. vnde dicit Hostié. Caueat ne deum morsibus stimulet: dũ populu3 delectat. xcij. di. c. j. ⁊. ij. ¶ Tertio quero an talis clericus debeat legere epistolã in habitu subdiaconali. Hoc. dicunt q non: ex quo non est subdiaconus. xcij. di. non liceat. al's grauiter punit. J. de cle. non ordi. mi. c. ij. poterit tamen sine apparatu legere eam. Quinimo ⁊ quilibet litteratus laycus hoc potest: tene menti hoc: quia de istis leuibus quandoq3 interrogaberis ⁊ nescies. ¶ Quero cu3 glo. ij. que ecclesie sunt ille que dicuntur habere clericum. dic regentes populum: quecũq3 sint ecclesie etia3 si sint capelle. Canon videtur velle q quelibet ecclesia debet habere presbyterum ⁊ diaconu3. xxiij. di. presbyteri. Aliquando duos presbyteros. vij. q. j. illud. dic vt ibi illud loquitur de infirmo. vel quando ecclesia sufficit in facultatibus. ¶ Oppo. cu3 glo. iij. hic innuit tex. q acolitus debeat legere epistolam. Cõtra: hoc videt officiũ subdiaconi. xxxiij. di. subdiaconus. ¶ So. contrariũ procedit in apparatu. vel quando non iminet necessitas: q2 ibi est subdiaconus: secus si iminet necessitas ut hic: sed quid de diacono dic q legere non debet epistolam ne retrocedere videatur. lxxiij. di. si qui clerici. ¶ Hostié. dicit q illud nõ probant iura predicta: nec seruat consuetudo. Et si presbyter dicit euangelium nunquã vtetur stola vt diaconus. s. supra sinistrum humerum nõ. xxiij. di. ecclesia. vbi dicit Jo. sequendam consuetudine3. ¶ Quid si subdiaconus est absens ⁊ presens est diaconus ⁊ acolitus: dic q acolitus dicit epistolam: ⁊ diaconus euangelium: quia sui officij est. Sed si acolitus dicit prophetiam diaconus dicet epistolam. xj. q. iij. nũq̃. iij. q. ij. volo. Absẽte vero diacono si psens ẽ subdiaconus legere debet epistola3. xxv. di. perlectis. ¶ Nõ q solus sacerdos potest dicere missam: quia solum forma ⁊ materia sunt de substantia consecrationis: de cele. missa. cum marthe. peccat tamen solus celebrando: nisi in casu necessitatis: vt in. c. statuimus. de conse. dist. j. ⁊. c. hoc quoq3. Veniamus ad glo. glo. j. in fi. tacite opponit de. c. vno. ij. q. iij. glo. sol. exponendo plebem per populum in ea. glo. varie loquuntur iura. dic si redditus sunt sufficientes debet retinere plures. al's sufficit q teneat clericum: vt hic dicit glo. ⁊ sic acolitus vt hoc intelligas teneas: vt dixi. s. iuncto isto quod dixit glo. vnde si ponitur q in ecclesia non sit subdiaconus cuius officium est legere epistolam ⁊ tamen si sacerdos habeat diaconum ⁊ acolitum: quis eorum leget epistolam. dicit glo. q si acolitus dicit propheti3 diaconus dicet epistola3 fm glo. in hoc ergo casu diaconus dicet epistola3 al's non: quia videtur ab officio suo recedere. ¶ Hic secũdum glo. q non probant iura que allegantur nec approbat consuetudo fm Hostié. non enim videtur ab officio suo recedere. neq3 a minori officio recessum per accessum ad maius contra ar. l. senatorum. ff. de sena. facit. l. seruus legatus §. i. ff. de le. iij. vbi. de transitu vnius officij ad aliud. Ideo canon videtur velle q absente subdiacono semper diaconus si est psis debet legere epistolam. xxv. di. perlectis. vbi Archi. eãdẽ glo. ibi ponit nec diaconus ⁊c̃. Hostié. dicit q illa iura non probant hoc. vnde dicit q diaconus potest legere epistolam: ⁊ ita seruatur. vnde ⁊ presbyter quando legit euangelium vtitur stola diaconali. de qua. xxiii. di. vt ecclesiastica. ¶ Glo. dicẽdo in fi. Opp. ⁊ videt q sit aliquis eligendus vt dignior ad magisterium. J. de magistris. c. q2 nonnullis ⁊ de sũma tri. ⁊ fi. catho. c. fi. So. contrarium lo-

quitur in magistro ad quem non pertinet legere lectiones ⁊ epistolas. hic vo loquitur de magistris qui habent filios vel pueros fideliter instruere ⁊ circa fidē ⁊ circa corpus christi qd tenendum: ⁊ potissime debet docere psalmum. Quicūqȝ vult saluus esse ⁊c̄. Prima litterarum rudimenta qd vbiqȝ fieri dȝ. ff. de va. ⁊ extraor. cogniti. l. i. in. §. ludi. in fi. ſm Hostien. Antonius de Butrio doctor.

s **S**I quis. Si quis clericus coronam relaxauerit anathema sit. h. d. ⁊ non diuiditur. ¶ Nota penam clerici non portantis coronam intellige decretalem istam: etiā in clericis simpliciter tonsuratis si beneficiati sunt. ar. s. de postu. c. i. i. e. clericis. Adde ad tex. ꝙ idem si nutrit barbam. i. c. proxi. ¶ Nota hic glo. que vult ꝙ per hec verba anathema sit non inducatur excōmunicatio. Sed est canon ferende sententie. ⁊ non late. ergo si queritur vtruȝ iste sit canon late snie vel ferende. tex. videtur ꝙ late: dum dicit anathema sit. Glo. fi. determinat contrariuȝ ⁊ exponit sit. i. fiat. Idem Vinc. Inno. ⁊ Hostien. ꝙ est verum excepto eo qd habes. i. ne clerici vel mona. c. ij. li. vi. debet ergo clericus incedere capite raso: que rasura quid significet. dic vt. xij. q. i. duo sunt. Et quare comam nutrire non debeant. nota Ioā. an. in. c. seq. Vbi dicit ꝙ mulieris est in sui velamine ⁊ in signum subiectionis nutrire comam quā non deponit etiam cum solēniter penitet: vt nō. l. di. penitentes. Anto. de Bu.

c **C**Lericus. Breuis est ⁊ in summa. h. h. Clericus nec comam nutriat: nec barbam. Et non diuiditur. Et nota barbam a clericis non portandam etiaȝ si sint de ordine militantium. Nec capillos nutriendos: quia mulieris est in sui velamine ⁊ in signum subiectionis nutrire comam. xxx. di. c. iij. quā etiam cum solēniter peniteat non deponit. vt nō. l. di. penitentes: ⁊ vide ꝙ nō. in cle. de statu regula. attendentes in glo. per hanc ibi nota. An moniales tondeantur. glo. limitat decre. nisi subsit causa vt dictum est. s. c. proxi. ⁊ dicit ꝙ debet incedere patentibus auribus: ⁊ quid significet rasura videbimus. i. e. c. si clerici. Antonius.

c **C**Lericus. Breuis est in summa. h. d. Si clericus nō est in sacris nec monachus potest vxorem ducere ⁊ compellitur portare coronam ⁊ tonsuraȝ si vult gaudere beneficio clericali vel beneficium retinere. hoc intendit ſm vnuȝ intellectum in tex. ibi tondeatur subaudi. Si vult gaudere beneficio clericali. vel vult habere beneficiuȝ. Nō summarium. Nota ꝙ sola omissione tonsure non perditur totaliter priuilegium clericale si interim cessat in coniugato ⁊ resurgit superueniente tonsura. Nota ꝙ clericus in minoribus non dicitur habere gradum: ⁊ sic facit ad questionem ꝙ clericus constitutus in minoribus pro delicto nō venit degradandus: ⁊ suspensus celebrās non incurrit irregularitatē. de quo plene i. c. ij. i. de cleri. excōmunicato minist. ⁊ in. c. degradatio. de penis. lib. vj. in nouel. Nota ꝙ clericus in sacris vel professus non potest habere vxorem: ⁊ si cōtrahat non tenet matrimonium. vt. i. de cleri. coniug. c. i. ⁊ c. sane. tex. ibi contradixit subaudi maiori non autem minori. Nota ꝙ clericus non potest dimittere vxorem suam quando tenet matrimonium: quod intellige iuxta notata in. c. cū sis. ⁊ in. c. vxoratus. i. de conuer. coniuga. Nota hic ꝙ habes ꝙ clericus coniugatus si vult gaudere beneficio clericali: vel si vult habere beneficiū oportet ꝙ portet tonsuraȝ. ad hoc facit. c. Ioānes. i. de cle. cōiuga. ⁊ i. e. ti. c. i. li. vj. ¶ Oppo. ꝙ coniugatus non compellitur ferre tonsuram. i. de cle. coniug. Io. So. debet portare tonsuram si vult habere beneficium vel gaudere priuilegio clericali vt hic alias secus i. de cleri. coniuga. c. i. lib. vi. Glo. colligit duo argumenta est autem clara. Anto. de Butrio.

c **C**Lericis. Clerici qui comam nutriūt etiaȝ moniti a suis archidiaconis tondeantur. hoc dicit. Et non diuiditur. ¶ Nō hic Archidiaconum Barberium ꝙ alis. non vidistis. Nota ꝙ de iure archidiaconi habent cognitionem leuiuȝ causarum. ¶ Querunt doc. an. iste Archidiaconus tondens iuite incurrat excōmunicationem. Dicunt ꝙ non: quia iuris auctoritate facit. ergo ⁊c̄. vt. i. de senten. excōmuni. cum voluntate. §. si quis. Item an potest incarcerare si resistit. dic ꝙ sic. i. de apostatis. c. a nobis. Alia non habetis. Glo. colligit duo argumenta clara est. Anto. de Butrio.

m **M**Onasteria. Frequentans monasteria monialiuȝ monitus per episcopum non desistens si clericus est deponitur. Si laycus est excōmunicatur. hoc dicit. Et diuidit in duas ptes. Secūda ibi. Quia a cetu. ⁊ pone ⁊ pro idest. notabilia patent in sūmario. ¶ Nota secundo penam impositam frequentantibus monasteria. i. moniales vt sic ponatur continens pro contento. ¶ Simile nō. i. de exces. prela. c. fi. Et ideo iura disposuerūt vt euitent conuersationes alioruȝ ꝙ debeant stare sub perpetua clausura: vt patet de statu reg. c. vno. lib. vj. Et singulis annis per ordinarios visitande sunt etiam si sint exempte: vt patet in cle. Attendentes. de sta. reg. ¶ Nota ergo ꝙ non solū moniales sed nec ipsaruȝ loca debent frequentari: quia ſm Hosti. sepe etiā in intactis ab immūda cogitatiōe corporibus fugit castitas ipsa de moribus. xxxij. q. v. c. Nec solo. ¶ Nota ꝙ legitima causa subsistente possunt frequentari monasteria etiam a laycis. alis secus. Item soli frequentanti imponitur hec pena. ¶ Oppo. quia superfluit hec pena in fi. quia excōmunicatus est a cetu hominum sine alia priuatiōe: qr eo ipso debet vitari. de exces. prela. clerici. Dicunt doc. expone ⁊ pro idest. Et sic nota ꝙ vbi copula ponitur inter ea que sunt idem: exponitur pro idest. Et nō. effectum sententie excōmunicationis. Alij intelligunt primam partem de excōmunicatione minori: ⁊ quid sequitur ⁊ a cetu fidelium ⁊c̄. Loquitur de maiori quasi persistant in contumacia excommunicari debeant maiori. ſm Pe. ⁊ Egi. ¶ Quero an consanguineis sit licitum sepe visitare moniales. dic ꝙ non: nec causa consanguinitatis est sufficiens causa ad hoc. i. ti. i. ⁊ c. i. ¶ Querit an alia pena possit imponi clericis non desistentibus. Dic ꝙ sic. quia possunt excommunicari: ⁊ tandem priuari: vt. i. e. vt clericorū. ¶ Venio ad glo. que querit quando dicatur frequentatio dicit glo. ex eo ꝙ vltra semel iteratur. xxvi. q. ij. Ita nos cum sy. ¶ Concludemus ꝙ nec pro manifesta nec pro rationabili causa licitum est vltra semel accedere. Nota glo. ibi solam frequentiam. s. quid dicatur frequentatum. Et dicunt doc. vt Hostien. ꝙ ista frequentia debet intelligi ſm cōmunem vsum loquendi. ar. l. i. ff. de fluminibus: ⁊ quando incipiunt homines obloqui in tantum vt fama peruenit ad prelatum. lxxxvi. di. si quid. de accu. qualiter ⁊ quādo. Et hoc habet arbitrari iudex. ar. de offi. dele. de causis. vel dic ꝙ si precessit monitio ēt semel ⁊ illuc redierit habet locū illa pena in si. ti. primo. c. ij. An habeat locum pena: etiam si loca tm̄ visitentur: quidam quod sic: si visitentur moniales ⁊ ponitur continens pro contento. Alij contrariū etiam si loca: quia nec moniales nec loca visitanda sunt. Anto. de Bu.

q **Q**Voniam. Secunduȝ facultatem ecclesiarū clerici constituātur in ecclesijs vbi debeant simul habitare ⁊ singula in cōmuni percipere. hoc dicit. Et continet quattuor dicta ſm Hostien. Statutum primuȝ. ⁊ penā. Statutum continet tria. Primum ꝙ episcopi possint statuere certum numerum ministrorum. Secundum ꝙ bona veniant in cōmuni. Tertium ꝙ simul comedant ⁊ bibant ⁊ dormiant. Primum consistit in duo: quia indulget episcopis potestatem absoluendi ⁊ penitentiam imponendi exceptis enormibus. ¶ Aduerte quia hec decre. est aliquantuluȝ bona in tex. Scda ibi. Si qui vo. Tertia ibi. Indulge

mus ⁊c. Quarta ibi contradictores.s. ꝙ nolunt ꝙ bona in
cómuni veniant ⁊c. ¶ No. primo ꝙ episcopi in dyoc. suis
possunt seculares ecclesias erigere regulares seu cóuentua
les facultatibus supportantibus al's suppetentibus ad ex-
pésas p hoc dicunt aliqui docto. hic vt alias ꝙ episcopi de
ecclesia parrochiali possunt facere ecclesiam collegiatam
vel conuentualem dum tamen suppetant facultates eccle-
sie. de quo. J. de iure patro. nobis ¶ Not. ꝙ episcopi pos-
sunt determinare certum numerum canonicorum in eccle-
sia collegiata ⁊ sic arguo ꝙ in ecclesijs collegiatis ad epi-
scopum spectat electio. de quo. xvi. q. vij. Omnes basilice.
⁊ no. s. de elec. c. i. ⁊ c. cum ecclesia vulterana. ¶ No. ꝙ eti
am episcopi possunt statuere vt bona omnia veniant in cō-
muni. Et no. hic certa signa cognoscendi ecclesiá collegia-
tā ⁊ sic videtur ꝙ bona debeāt esse in communi in ecclesiis
collegiatis. ⁊ sic non diuidit per prebendas. ¶ No. pēas
ꝯuenientibus predictis. possent subiici suspēsioni seu grauio
ri pene: ⁊ exponunt doc. grauiori. s. excómunicatione: quia
nulla grauior. xxiiii. q. iij. corripiantur. Et nota hic alia tria
signa cognoscendi ecclesiam collegiatam scilicet quando
habent bona in cómuni: ⁊ quando dormiunt sub eodem te
cto. ¶ No. ꝙ episcopus absoluere potest a sententia excó
municationis canonis si quis suadente clericos in congre-
gatione se se verberantes. Declaremus decretalez: an po-
test instituere episcopus indistincte ꝙ bona veniant in com
muni si sunt plures clerici habentes plura beneficia separa
ta si vult etiam facere conuentualem: dicam ꝙ sic per hunc
tex. saluo nisi consuetudo resistat. Sed ⁊ tunc facere pote-
rit si diuisio induceret turpē vitam. de reli. do. c. inter quat-
tuor. Per hāc decre. dicit abbas ꝙ de ecclesia parrochiali
potest facere episcopus conuentualem ⁊ collegiatam dum
tamen suppetant facultates: ⁊ sic dicunt obtentuz de facto.
alle. de iure patro. nobis: ⁊ ibi de hoc vidistis de consuetu.
cum dilectus. ver. ad hoc. ¶ Quero que erit ista pena gra
uior de qua in littera: dicunt docto. ꝙ excómunicatio quia
ea nulla grauior ē in eccl'ia. xxiiii. q. iii. corripiant'. ¶ Que
ro an possit episcopus indistincte absoluere: dicit Hostien.
ꝙ sic si sit presbyter. Et fuit opi. sua alleg. de senten. excom
municatio. canonica. ⁊ cómuniter tenetur contrarium scili-
cet ꝙ potest absoluere etiā si non sit presbyter q: potest ab
soluere ab excommunicatione: sed forte a culpa absoluere
non posset si non esset presbyter. de hoc. s. de elec. dudum.
ver. tandem. ⁊. J. de sententia excómunicatio. cū desideres.
⁊ c. cum a nobis. el'. ii. ¶ Oppo. tex. innuit ibi licitum vo-
bis sit ⁊ ibi valeatis ⁊c. que verba non importent necessita-
tem: sed voluntatem. ex quo patet ꝙ non loquitur de regu-
laribus: ⁊ sic patet ꝙ regulares non debent simul viuere
quod est falsum: quia illi tenentur simul viuere ex necessita
te. vt patet. xii. q. i. non dicatis. ¶ Solu. procedit contrari
um quando vita sit simul ex necessitate. hic ex honestate vi-
detur secundum vnum intellectum ꝙ. c. loquitur de qui-
buscunqz communiter viuentibus. ꝙ clerici debent viuere
in communi esset contrarium. xii. q. i. quia tua. ⁊. xxxii. di-
stin. si quis vero. Solu. vt in glo. que inclinat ꝙ huic. c. de-
rogetur per contrariaz consuetudinem quaz papa scit ⁊ tol
lerat. ¶ Veniamus ad glo. ⁊ quero cuz glo. pria que ex-
pense ponderabuntur in cóputandis redditibus: dicit glo.
expense hospitalitatis oneris episcopatus persoluēdi: ⁊ eti
am computabuntur expense legatoꝝ sedis apostolice. red-
ditus enim dicuntur deductis expensis. sed glo. alleg. iura
cócludens hic expresse ꝙ tot sunt in ecclesia ponendi quot
possint deductis expen. sustentari. Adeo ꝙ exceptio defe-
ctus facultatum semper obstat petenti beneficiū: siue autē
ecclesia sit numerata: siue nó. Hoc cāu dicit Hosti. ꝙ vnus
solus de ecclesia se potest opponere. J. de concessio. preben.
ex parte. vbi notāter Guil. na. dicit hanc exceptionez nó op
poni contra petenté recipi: quia duo mandant'. Vnū vt re
cipiat'. Scdz vt ꝓuideat' ⁊ lz nó possit fieri scdz: fiat primū.

Ad hoc ꝙ no. de rescriptis constitutus. ⁊ de prebé. dilecto.
Dicit hanc glo. veram in ecclesia non habente prebendas
distinctas vel ipsarum numerum quia tūc vltra facultates
recipere nó tenent'. In habente vero nūerū dicit glo. falsaz
nil alle. Joan. and. remittit de presump. c. fi. super primaz
glo. ibi Joan. and. videtur adherere opi. ꝙ semper obstet
exceptio: sed in onere probandi facit differentiam dicēs ꝙ
allegans redditus non sufficere ad statutum antiquum nó
sufficeret probare statutum antiquū sed debet probare red
ditus non sufficere si statutus non apparet. J. numerum duo
rum beneficiatorum presumitur eniz in dubio sufficere cū
non debet fundari ecclesia sine dote sufficienti duobus ad
minus. s. c. vt quisquis cum concor. vltra numerum proba
bit impetrās facultates sufficere. ad hoc quia pro statu pre
sumitur. de concessio. prebende. c. ex parte: ⁊ de prescripti.
c. episcopum. libro. vi. secundum Joan. an. ¶ Oppo. cū
glo. secunda videtur ꝙ non debeant seculares stare neces-
sario sub eodem tecto. ⁊ loco. xii. q. i. quia tua cum sy. Sol.
vnus intellectus est ꝙ hec decre. loquitur de regularibus
⁊ procedit sine scrupulo. Secūdus itellectus ꝙ loquat' de
secularibus: ⁊ dicit ꝙ licet de iure honestum sit vt simul vi-
uant de consuetudine prescripta: seruatur tamen contrari-
um. fallit in clericis coniugatis qui tollerantur in benefici-
is potius de gratia ꝙ̄ de iure. qui debent extra ecclesiaz ha
bitare: vt in contrario dicit Hostien. ꝙ hoc est arbitrariuz
iudici vtrum clerici diuisim vel in communi viuant per lit-
teram ibi valeatis quia non quicquid iudicis ponitur vo-
luntati est sub necessitate. ff. de iudic. l. non quicquid. ⁊ re-
mittit ad summam. eo. titu. §. i. vbi de hoc plene distinguit.
¶ Oppo. cuz glo. pe. videtur ꝙ secularis prelatus absol-
uere non possit excommunicatos per violentam manuum
iniectionem. de senté. excommunicatio. canonica. vbi hoc:
tamen permittitur regularibus: ⁊ sic prohibetur seculari-
bus. xxv. distin. qualiter: de presumptio. nunquid. Glo. fa-
tetur: ⁊ per hoc dicit necessario intelligi decreta. de regula
ribus. Innocen. dicit ꝙ hoc priuilegium est etiam clerico-
rum communiter viuentium ⁊ hoc quia communio solet
excitare discordiam. ff. de lega. ii. l. cum pater. §. dulcissi-
mus. ⁊ bene facit pro hoc quia decreta. dirigitur episco-
pis: vt patet ex registro. fm Innocen. quia simul viuant po
natur in voluntate episcoporum: quod non est in regulari
bus: qui simul tenentur viuere. ad hoc de statu mona. cum
ad monasterium: vt patet quia. in fi. tex. dicebatur quod de
mulieribus in his que infirmitate grauantur volumus ob
seruari. Et sic necessario loquitur de episcopo. ad hoc de
senten. excómunicatio. ex tenore. ⁊c. Anto. de Bu.

c **Um ab omni.** Ecclesiastica
iudices gratis
iudicare debent: nec exigere possunt decimam:
nec aliquam partem litis: licet hoc habeat con-
suetudo. hoc dicit. Primo reprehendit iudicum auarici-
am. Secundo ponit reprehensionis causam. Tertio con-
cludit. Secunda: ibi non attendentes. Tertia ibi: ideoqz.
In tex. ibi ex delegatione nostra. modo sub audi multomi
nus ex potestate ordinaria. ¶ No. principium littere scili-
cet ꝙ nedum a malo: sed etiam ab omni eo qui figuram ha
bet mali abstinendum est. Et habetur hoc ad Thessaloni
censes vltimo capitulo facit prima distinctio. si audiuimus
Quinimo. abstinendum est a bono. si inde speratur ma-
lū. de quo. J. ne cle. vel mona. c. i. ¶ No. secundo ꝙ non est
licitum iudici delegato aliquid pro lite excernenda susci-
pere vltra expensas victualium. Ad hoc vide no. i capitulo
statutuz. §. insuper. ⁊. §. sequen. de rescriptis. lib. vi. ¶ No.
ad quem finem sunt ecclesiastici redditus deputati clericis
scilicet vt ex ipsis honeste viuant: ⁊ sic in hoc facit ad titu-
luz. ¶ No. de dictione preter que stat exclusiue. ¶ No.
ꝙ non est licitum aliquam quantitatem pecunie recipere
pro iudicio exercendo. dato ꝙ hoc fiat in fraudez nomine

assessoris. ¶ No.ꝙ gratis iudicium est per clericos exer-
cendum. ¶ No.ꝙ non est licitum vendere iustum iudici-
um:⁊ ꝙ venales sententie sunt a legibus reprobate. O: de
claremus decreta. Et oppo.i.de mala situatione scilicet q:
debuit potius poni sub titulo:de offi.deleg.quia tractat de
officio deleg.dic ꝙ immo est congrue collocata eo ꝙ dicit
tex.honeste viuere. ¶ Secundo oppo.ꝙ iste tex.non pro-
cedat quia hic dicitur ꝙ decimam non debuit exigere con
tra.c.statutum.§.insuper.de rescriptis libro.vj. Sol.in de
legatis licitum est petere expẽsas ⁊ nõ aliud vt hic. In ordi
darijs non decimam:nec cotã:nec expensas:quia gratis de
bet iudicare.de hoc in decreta.suam.J.de penis.tertio ad in
tellectum littere in principio scire debetis:ꝙ quedam sunt
omnino mala:vt adulterari:⁊ similia. Et hec omnino eui-
tanda.quedam omnino bona:vt diligere deum:⁊ similia:
⁊ hec sunt facienda. Quedam sunt bona que possunt fieri
ex circunstantijs malo modo:vt dare elemosynaz ad pom
pam:⁊ tunc non sufficit fieri nisi fiat bene.i. sine pompa:vt
no.in.c.ij.de cõclusione detegẽda: quedã sunt que possunt
esse bona ⁊ mala. Quedam sunt in differentia que fieri pos
sunt ad bonum vt leuare festucam ad mei commodum:⁊
ad malum vt leuare ad alterius incommoduz:⁊ de hoc lo
quitur hic.quicquid agant homines ⁊c̃.vult ergo tex.ꝙ nõ
solum ab eo quod est omnino malum sed ab eo quod est
malũ occasionale vel species mali sit abstinendũ. ¶ Que
ro que sit pena iudicis corrũpti.dic ꝙ habetur in auc̃. sed
nouo iure.C.de pena iudi.qui male iudicat.quia actio da-
tur contra iudicem in triplum. ¶ Quero an delegatus po
test exigere victualia si habet proficisci pro causa. Iste tex.
potest facere pro ⁊ contra Hostien.tamen videtur velle ꝙ
non dicens ꝙ non occurrit ratio quare aliquid debeat sol-
ui propter laborem quia pape est obediendum.s̃.de rescri
ptis.c.si quando nam iudicium non debet esse venale:vt se
quitur.in tex. Item nec propter victualia cum ad hoc sint
sibi constituta stipendia. Et hoc est de mente huius littere
⁊ quod delegatus sufficienter fundatus ⁊ beneficiatus par
cens burse beneficij.⁊ volens viuere de pecunijs litigan-
tium peccat. Contentus enim debet esse de eo quod sibi da-
tur a domino sicut iudex contentus est de his que pre-
stantur a fisco:vt in auc̃.iusiuran.quod prestatur ab his.in
principio coll.ij.dic vt hodie est expeditum per decreta.sta
tutum.§.insuper.de rescriptis. libro.vj. An dans precium
iudici vt iuste iudicet possit repetere.de hoc per Jo.xi.q.
iij.qui recte.⁊.xiiij.q.v.nõ sane.⁊ breuiter si detur iudici pe-
cunia vt male iudicet turpiter datur. Ideo non potest repe
ti. Sed si vt bene iudicet sunt opi. Quia quidam dicunt ꝙ
si datur vt iuste iudicet potest repeti:tamen communiter te
netur quod non repetitur:quia turpiter datur volendo cor
rumpere iudicem. An vendens sententiam dicatur symoni
am committere de hoc.i.q.iij.vendẽtes.⁊ ibi dicitur ꝙ nõ
est ꝓp̃e symonia:licet grauiter peccet homo:ratio quia nõ
committitur symonia:nisi in spiritualibus:licet alij contra.
¶ Venio ad glo.⁊ oppo.cum glo.i.videtur ꝙ licitum sit
dare pecuniam ad redimendum ius suum.i.q.iij.quesituz.
Glo.fatetur dicit tamen ꝙ semper presumitur esse maluz:
vt.i.q.i.nullus nisi manifeste probet contrariũ.videtur eniz
corrumpere iudicem licet incontrarium faciat.xiiij.q.v.nõ
sane Hostien.dicit ꝙ redimere vexationem:nec est maluz:
nec species mali.xxiij.q.iiij.qui peccat. Licet possit induci
incontrarium:quia repetit:sed repetit quando iuste dat:vt
.s̃.dixi.de hoc.dic vt no.xi.q.iij.qui recte. ¶ Oppo.cum
glo.ij.videtur etiam ꝙ secundũ leges seculares non dan-
tur nisi duo aurei si causa excedat centum aureos ⁊ si non
excedat nihil.vt in auc̃.de iudi.§.vbi autem. ¶ Glo.fate-
tur ⁊ quod dicitur hic erat forte de consuetudine laycoruz
⁊ hoc in delegato.ordinarius autem non habet nisi sportu
las.iij.q.iij.offeratur. Nec obstat.C.de episco.⁊ cleri. auc̃.
generaliter:quia loquitur in decima que datur aduersario
non iudici.predicta procedunt in laycis. In clericis:nec de
legatus:nec ordinarius aliquid exigit:vt hic. ¶ Quero
cum eadem glo.an aduocatus potest pacisci de quota li-
tis. Glo.dicit ꝙ non. Ad hoc.ff.de pactis.l.sumptus.vbi d̃
hoc. Item nec de quantitate litis non sub nomine quote.⁊
est ratio:quia inducentur aduocati ad calumniandum.vt
possent obtinere.vt sic haberent quotam:vt ibi no.per que
credo ꝙ de quota litis licitum esset pactum:siue obtineret:
siue succumberet:vt daretur tanta pars:quia cessat ratio p̃
dicta cum glo. ¶ Tertio quero an potest delegatus repe
tere expensas in itinerando pro causa dic ꝙ sic:quia nemo
cogitur militare suis expẽsis.dat simile i teste.iiij.q.iiij.§.
i.moderate tamen itã ꝙ non deducantur ad nimiam quã-
titatem ita ꝙ litigatoribus nõ magnum damnum inferant.
x.q.iij. Illud.⁊ si pauperes sunt litigantes debent a sumpti-
bus abstinere. An possit recipere ensenia.dicit eadem glo.
ꝙ sic.vt.l.i.ff.de offi.presi.dicit hoc verum in osculenter.⁊
potulenter tamen quod dic. vt.J.de rescriptis.statutum.§.
si.libro.vj. An ordinarius possit repetere expensas eadeꝫ
glo.dicit ꝙ non:quia ideo ei sunt cõstituta stipendia. xxiij.
q.i.militare.⁊ si de mandato principis ad aliam prouinci-
am ambulet debet cõputare que domi expẽderet. In auc̃.
de man. principum.§. illud. Fallit quando ecclesiam visi-
tat vel accedat pro consecrando.J.de syno.cum sit.de cen-
si.cum apostolice.⁊.c.sopite.⁊.c.cuz nuper. ¶ Quid si or
dinarius dat delegatum:an delegatus suis expensis causaz
finiet dicit glo.ꝙ non sed expensis episcopi dantis.s̃.de of-
fi.ordi.inter cetera.licet quidam contrarium faciant quod
facere non debent.vnde possunt ab eis repeti tanquam in-
debituz.J.de magistris.prohibemus.cũ similibꝰ. ¶ Gof.
dicit ꝙ de consuetudine tã prelati q̃z proficiscentis pro cau
sis delegatis petunt omnes expensas.⁊ Guil.in spec.de sa
la.§.i.versi.si vero ordinarius.⁊ se.ꝙ de consuetudine po-
test deberi quota.ibi vide. An possit iudex expensas re-
petere.dicit quarta glo.ꝙ sic licet gratis debeat iudicare.
dat simile in teste qui gratis debet testificari:⁊ tamen po-
test repetere expensas.i.q.iij.euenturus.⁊ in.c. statutum.§.
insuper. libro.vj.dat simile in procuratore ⁊ fideiussore qui
non possunt pacisci de quota litis. Sed de expensis sic.
An assessor possint repetere expensas vel mercedeꝫ. Dicit
glo.v.ꝙ sic:quia suis stipendijs vel sumptibus ⁊c̃.de pre-
scriptis.cum ex officij.⁊ merces de labore suo sibi debet cõ
stitui.xij.q.ii.caritatem:⁊ iurisconsultus bene potest vende
re iustum consiliuz.xi.q.iij.non licet.dic vt de rescriptis sta-
tutuz.§.assessorem in.vj.de ordinario in spe.de assessore.§.
salarium.⁊ dicit ꝙ Joannes de monte modolo disputauit
ꝙ ordinarius in causa matrimoniali non potest cogere par
tem inuitam ad deponenduz salariuz assessoris all̃.hoc.c.
Item ꝙ ordinarius non debet ignorare canones maxime
in matrimonialibus.de consanguinita.⁊ affinita.c.i. Item
quia videtur hoc expressuz.de translatio.prelato.inter cor
poralia. Ad hoc sunt redditus deputati.vt hic. Si ergo in-
diget assessore salariuz soluat.si dicas multi casus occurre
re possunt in quibus iudicari debent secunduz leges quas
ante scire non tenetur.dic ꝙ id rarũ nam regulariter secun-
dum canones terminari possunt ecclesiastice cause ⁊ debẽ.
de constitu..c.i.de offi.ordina.c.i.⁊ si ille casus occurrat de
suo soluat. ¶ Quero an sentẽtia lata pro precio sit nulla.
dic ꝙ sic ipso iure. Ideo non est necesse appellare.vt patet.
ij.q.vj.§.venales.⁊.l. venales.C.quando prouoca.non est
necesse. Quid de sententia arbitri. glo.dicit ꝙ si non est
venalis tenet:sed agens ex ea exceptione repellitur.l.iij.C.
de arbitris.

Deus qui. Religiosi diuersi habitus missi ad predicandū de nouo conuersis si possunt debent se in vnum habitū superiorē cōformare.hoc dicit.Et in prīa recitat factum.secunda ibi.mandamus:ponit mandatum. ¶ No.primo q̄ disparitas reprobatur i religiosis simul vnitis et q̄ non debent esse dispares in obseruantijs. Nec etiam in habitu et sumitur hic obseruantia pro modo viuendi:quia vnus non debet assumere carnes:et alter non et si vnus signis loquitur alter lingua non loquatur. Nota q̄ disparitas in eodem corpore que scandalum generat euitanda est. ¶ No.q̄ sociati ad vnum officium debent esse conformes in proposito prout fini proportionantur. Et etiam debent se in extrinsecis conformare.littera dicit q̄ debent in vnum habitum simul conuenire. ¶ Quero quomodo debent in vnum habitum conuenire.dic saltem debent se conformare in superiori habitu.et per hoc dicit Jo.an.and.notabile verbum q̄ monachi qui portant habitum desubtus et dimittunt habitum ex parte superiori non euitant penam ne.cle.vel mon.c.i.libro.vi.que secundum aliquos est pena excommunicationis:licet aliqui restringant ad studentes tantum. Nam si ex causa legitima tantum licet mutare habitum superiorem:vt hic patet.sequitur q̄ alias non licet. Jdeo tales sic portantes incurrunt illam penam.ad hoc cle.eo.titu.quoniam.vbi de hoc in glo.et vide in regula certum de regu.iuris.libro.vi. contrarium tenet hic Jo.de lig.in.d.c.i. Non enī est bona consequentia nō licet sine causa ergo est excōmunicatus cū pene sint molien de.ẽ peni.distin.i.pene.per hoc dictum.c.ij.quod exigit q̄ dimittat. Jn contrariū facit principium illius.c.vbi prohibita vagatio est causa constitutionis que ibi contingit si habitus occultetur sicut si omittatur.preterea talis videtur offendere mentem amplecti et verba.ergo incidit in penā in dicta regula certū.et hoc verius credo. ¶ Uenio ad glo. et oppo.de.c.i.et per totum.de voto vbi votum debet seruari. Et sic non licet habitum mutare.dicit glo.hic ex causa licet auctē pape:alias secus. sed tunc ob.de voto.c.magne.ad fi.cum ad monasterium de statu mona. Solu.ibi in substantialibus regule. vbi papa non dispensat quod tamen qualiter intelligatur ibi videbitis:quia hoc est verum : nisi ex causa magna hic vero quo ad alia non substantialia regule. ¶ Secundo querit glo.qualiter se conformabunt. dicit q̄ in superiori habitu. Interius autem ferunt vestes sue religionis congruentes. ¶ Tertio inducit decretalem pro opi.Hug.q̄ canonicus regularis possit fieri in ecclesia seculari canonicus.Ad hoc.lxxiiij.distin. quorundā.lviij. distin.c.ij.sicut monachus potest esse episcopus in ecclesia seculari.xviij.q.i.c.ij.de hoc.J.de preben. Preterea. Jn contrarium est de regula.c.super eo.et hoc est verū q̄ non potest.tenet Hosti.de reli.do.inter quattuor. Nam est specia le vt assumi possit de iure propter curam animarū de sta. mona.quod dei.ergo in alijs etc. Et istud etiā ibi tenet Hostien.decreta.Ƀ nō facit:quia loquitur in regularibus tantū. Ad hoc.c.quorundam.dic q̄ ecclesia illa syracusana etiā erat monachorum. Sic etiam responde ad dictū.c.ij.lviij. distin. ¶ Glo.i.in fi.dicit q̄ de iure canonico alias cōmuni monachus eligi potest in episcopum ad ecclesiam cathedralem.de elec.si religiosus.libro.vj.et eo.titu.cle.i.Si vero ad ecclesiam curatam eligatur in rectorem:an egeat dispensatione.An vero de iure communi possit eligi:habetur in dicta clementina.i.et J.de sta.mona.c.quod dei.teneo q̄ de iure communi eligi potest. Sed istud ius est dispensatiuum ad corpus iuris redactum:quia non est dubium q̄n in aliquo repugnant voto:quia in aliquo soluitur ab obedientia. Jtem habet propriū scilicet ipsum titulū. Jdeo non potest negari q̄ non sit ius dispensatiuum. An autē ad alias ecclesias non curatas eligi possint vt ad canonicatū glo.hic quam signa tenet q̄ sic. Hosti.contra quia solum propter onus cure officium predicandi permittitur in curatis:q̄ hic cessat.arg.J.de regula.super eo.et preal.c.quod dei.Ad hanc decre.respondet q̄ non facit quia loquitur in regularibus tantum.Ad.c.quorundā dic q̄ ista ecclesia syracusana erat monachorū.Et simpliciter respondet ad.c.ij.lxiij.di.hec teneas menti. Antonius de Butrio.

Cum decorem. Pretextu cōsuetudinis ludibria vel theatrales ludi in ecclesijs.per clericos fieri non debēt.hoc dicit. Jn prima factum reprehensibile. Jn secūda.ibi:fraternitati illud pcipit emēdare. Ju tex.ibi laruorum sunt difformitates hominū per appositionem pellium vel colorum quos mascaras appellamus et ibi theatrales sic dicti:q: fiunt in theatro et est theatrum vbi homines conueniunt ad ludum theorandū vel speculandum. No.secundum docto.q̄ exponunt vel pro imo.et sic no.q̄ quando distinctionem sequitur oratio correptiua stat pro imo. No.q̄ ludi nō debent fieri in ecclesia maxime per clericos:quia talis consuetudo est corruptela. ¶ Quero an histriones possint promoueri.dic q̄ non etiam post penitētiā quasi infames nisi papa dispensaret.li. di.c.i.et.c.preterea.iiij.q.i.et.l.ij.§.ait pretor.ff.ẽ his qui no. infa.et.l.ii.ff.de postu. Et hoc verum quando publice faciunt.et sunt assueti facere.ita q̄ ex eo infamati sunt.Secus si aliquando occulte:et ad solacium infirmi vel etiam publice:sed non esset assuetus:quia tunc posset promoueri.certū autem est q̄ habens officia vel beneficia hystrionis:et q recipiunt vestes vel salarium pro tali officio non possunt promoueri.li. dist.c.i.et.c.preterea.fm Jnno.alleg.§.interdicimus.in auē.de sanctis.episco. Et facit.eo.titu.c.i.libro.vi. Uenio ad glo.que sunt clare. No.tamen illam que cōcludit ludos causa deuotionis licitos et sic ludus de herode.et de magis qui fit hic licitus est:et idem de ludo ascensionis domini. ¶ Jn fi.secunde glo.dic vt no.in cle.i.de cele.missa.in glo.que incipit.i qbus. Antonius de Bu.Doctor.

Ut clericorum. Prima inducit clericis castitatem. Secunda penam imponit. Tertia aggrauat. Quarta punit prelatos negligentes. Quinta punit grecos incōtinētes. Scda ibi.ne vero. Tertia ibi.siqs Quarta ibi.prelatus. Quinta ibi.qui antē.tex. ibi.suspensus ab homine:vt in.c.si episcopus.xxiii.q.iii.ibi pari.s.suspensionis ab officio et de penis cōtumacia exigente.oderunt peccare boni virtutis amore.oderunt peccare mali formidine pene. No.q̄ oēs clerici ēt in minorib⁹ cōstituti artant ad cast.tatē:licet in minoribus cōstituti nō sine voto castitatis astricti.tñ compelli pñt ad castitatē donec stant in clericatu.et hoc denotat dictio presertim:q: cōstituti in sacris maxime sūt obligati voto castitatis:vt patet.J.ti tu.i.c.ii.et.iii.et.c.si āt. ¶ No.istud ne facilitas venie audaciā tribuat delinquēdi.vñ iudex nō debet eē nimis facilis ad veniā.iuxta illud dictū iuriscōsulti iudicāti ne qd dur⁹ aut remissius cōstituat q̄ cā deposcit. Nec aūt seueritas aut clementie gloria affectanda est:sed perpenso iudicio prout lex postulat statuendū est.ad hoc.l.respiciendum.in principio.ff.de penis.et illud qđ timor diuinus a malo nō reuocat.temporalis.n.pena cohibeat a peccato et discere d̄bent iuuenes et tenere menti. ¶ No.q̄ suspēsus celebrās nō solū est puādus beneficiis:sed etiā deponendus est ab ordinibus:quod intelligit abbas de suspenso ab homine:secus de suspēso a iure q̄ est cōtra.c.i.de sen.et re iudica. libro.vi. Sed de hoc dic.vt no.J.c.si celebrat.J.de clerico excōicato mini. ¶ No.ex versi.siquis igitur.argumen.q̄ fornicator notorius suspensus est a iure:et non solum est suspensus

respectu ordinis sacerdotalis. sed etiã indefinite respectu diuinorum sm alium intellectum potest intelligi suspēsus scilicet ab homine. et sic nihil facit. ¶ No. q̄ ceteris paribus plus peccat coniugatus fornicando q̄ nō coniugatus et per hoc arguunt quidam ex textu q̄ grauius est puniendus laycus coniugatus violans alterius thorum: q̄ clericus. Et no. q̄ orientales etiam in sacris constituti vtuntur licite copula cōiugali: quia non receperunt votum castitatis in ordine. de hoc. J. e. cum olim. de clericis coniuga. hic hostien. tractat an prelatus possit imponere penam pecūniariam que ponit cal. de offi. ord. irrefregabili. et. J. de penis. licet. ¶ Et concluditur q̄ ordinarius non debet vsitare imponere penā pecuniariam ne ex hoc nutriat auaritiam: vel de ea notetur. Si tamen velit imponere debet applicare eā ad aliquos vsus pios. vt fabricā vel sic. dicit tamen q̄ si videtur plus timere penam talem q̄ aliam eam impōere potest. alleg. §. vt lite non contest. quoniam. §. finali. et in auc. vt indices sine quoquo suffra. §. si cogitatio. et hoc facit ad primum. et in auc. vt nulli iudices. §. oportet. coll. ix. et. xxiij. questi. v. prodest. ¶ Quero que est pēa fornicatoris dicit Goffre. hic in summa q̄ de rigore est depositio. lxxxi. dist. presbyter. Sed sm temperantiam humane fragilitatis mitius punitur. xxxiiij. distin. c. fraternitatis. que sint delicta inducentia depositionem. dixi supra. de iudi. cum non ab homine. et ibi precipue de delicto fornicationis. Iste tex. facit q̄ non veniat deponēd⁹ nisi irregularitatē incurrerit. alios ter. videbitis. in prosecutione tituli sequentis. In gl. nihil vtile habetis in eo tamen q̄ dicit glo. q̄ hic est pena suspensionis. Dicit abbas hoc verum in suspenso ab homine: secus si a iure. dic. vt in. c. si celebrat. Antonius de Bu.

a **Crapula.** Clericus ebriosus uel crapulosus monitus nō desistens ab officio vel bñficio suspenditur. hoc dicit. Primo prohibet ebrietatem et crapulam. Secundo abusum se obligantium ad potum equalem. Tertio penam statuit. secunda ibi. vnde. tertia ibi. si quis et ibi. mutet aīs vitetur. et ibi temperet ponendo aquam et ibi se vino temperet bibendo. et ibi incentiuum. idest appetitum. ¶ No. q̄ abstinendum est a crapula et ebrietate et maxime per clericos. vnde apostolus. Nolite inebriari vino in quo est luxuria. ¶ Nota. q̄ quisq̄ debet temperare vinum cum aqua. per hoc voluerunt quidā dicere q̄ clerici post hoc concilium non temperantes vinū cum aqua incurrunt mortale cum sit contra hoc conciliū. et quia aqua ponenda est in calice. vt de consecratio. distin. ij. et. c. primo. et. c. aqua. q̄ non placet docto. dicentibus q̄ tunc ex ebrietate aliquis non incurrat mortale nisi sit assidua. Ad hoc. xxv. distin. nunc autē. §. primo. aīs ea demū ¶ No. q̄ mala consuetudo est abusus. no. q̄ penes vicios sos vicia laudantur et iudicio eorum approbantur. Et no. q̄ iudicium quandoq̄ summitur pro arbitrio non potest aliō ad vtile colligi vltra sūmariū nisi q̄ a crapula et ebrietate abstinendum est. Item no. penam crapulosi vel ebriosi quia suspenditur ab officio vel beneficio sic et miles remouetur a militia propter ebrietatem consciens sibi mortem. ff. de re. mili. omne delictum. §. penultimo. ¶ Querunt docto. an clerici post hoc concilium inebriantes icurrāt mortale vel si bibunt vinum sine aqua sit peccatum. quidam q̄ sic: quia hinc est precepti. argumen. xvij. q. prima quod precipit. Nam in calice est ponenda aqua. de consecratio. distinctio. ij. c. primo. et. c. aq̄. dicunt doctores q̄ sufficit q̄ se temperent etiam non ponendo aquam quia nec etiā ebrietas est peccatum nisi sit assidua. xxx. distinctio. §. nunc autē aīs ea demū. In tuscia non vidi homines nec feminas qui ponantur modicū aque: ideo sunt temperati nec ebrietas est peccatum mortale nisi fiat ex assiduitate. xxv. distinctio. §. tertio. et. vi. distin. testium. vbi de hoc. ¶ Oppo. de decreta. vltima. xxv. distinctio. vbi alia pena imponitur: quia xxx. diebus a cōiōe suspēdūtur aut corporali subdūtur supplicio. Solu. illa est pena antiquorum canonum hic hodie tanta pena non imponitur. ¶ Oppo. de cano. eos. lxxxi. distinctio. et de cle. excom. ministra. latores. vbi suspensus ab officio: est a beneficio suspensus. et sic superflue a beneficio suspenditur vbi est ab officio suspēsus: hec est materia periculosa de qua per glo. in clemen. cupientes. in gl. not. non am. de penis. Hostien. dicit quandoq̄ quis suspendit propter crimen. de quo constat et sic suspensus ab officio ē suspensus a bñficio. et ita procedunt iura in contrarium allegata et. c. sollicitudines. quādoq̄ est suspensus ab offō propter crimen de quo non constat. Et quia infamatus vel suspectus a est tunc non est suspensus a beneficio. et sic habet locum q̄ hic dicitur. ij. q. vj. presbyter. de pur. cano. c. iij. Nā ebrietas potest esse mortale et veniale. vi. distinctio. c. si testium. ¶ Oppo. q̄ debet ōgradari ex ebrietate sic miles secularis. l. omne delictum. ff. de re mili. dic vt hic. Per docto. quia ibi in milite seculari. hic in clerico. et sic ex vltima glo. concluditur q̄ iudicis erit electio. et non delinquentis an fiat depositio ab officio vel bñficio. dic vt no. i. l. ij. de fer. fugi. ¶ Venio ad glo. et glo. i. querit quid est dicere crapula et in quo differt ab ebrietate. clara est: dic q̄ crapula ē quasi cruda epula et dicitur crapula a superfluitate ciborū de hoc. iiij. distinctio. denique. lxiiij. distinctio. commessationes. et de eo. i secta. dist. vi. ne talis ecclesiastici. ebrietas autem dicitur respectu superfluitatis vini. ¶ Quero qualiter littera dicit q̄ a beneficio vel officio suspendantur quam penam imponet iudex: gl. dicit q̄ ex quo alternatiue loquitur electio erit iudicis ad hoc vt lite non conte. quoniā. §. fina. Quid autem si dicat index suspendo te ab officio vel beneficio quid iur. gl. remittit. de cle. exc. mi. s. lator. dic. vt i clemen. cupientes. Antonius de butrio.

c **Clerici.** A negociis secularibus locis personis et vestimentis inhonestis phibet clericos abstinere. hoc dicit. Et aliter non diuiditur. ¶ No. q̄ commercia secularia clericis non sunt licita nec officia. de hoc vide no. in. eo. c. se. et in clementi. i. eod. ti. Item q̄ non debent habere mimos et ioculatores. Itē non debent ludere ad aleas et taxillos ideo cauete nobis in istis festiuitatibus. item nota q̄ delatio annulli est clerico prohibita. nisi hoc habeat ratione dignitatis. de elec. ne pro defectu et deberet portare in quarto digito. xxx. q. v. femine. ¶ Item no. q̄ monachus ad dignitatē episcopalē promotus non potest mutare habitū et sic non absoluitur ab omnibus sed a quibus absoluatur. et a quibus nō. dixi in clemen. i. de elec. alia vtilia non habetis quia patent in littera. No. vestes inhōestas prohibitas clericis et que dicantur inhoneste inspicienda ē consuetudo. ¶ Oppo. x. q. iij. cauēdū. et. xci. distinctio. clericos vbi lucrū ē clerico facere cōmercia secularia. ¶ Docto. exponunt maxime peccatum mutriētia. Unde honesta cōmercia pōt facere non inhonesta vel q̄ in cā necessitatis licet honesta aīs non: vt. x. q. iij. cauendū: et tunc dictio maxime stat proprie de quo. in spec. de cleri. coniuga. sed qd dices. An licet clerico stare ad ludū ioculatorū. dic q̄ non imo dē fugere. et abire etiā si sederet iuxta mēsā i cōuiuio cū aliis de quo. de cōse. di. v. nō oē. el. ij. ¶ Quid si episcopus cū capitulo donat hystrioni. dic q̄ non tenet donatio. nec ipso iure transfertur dñiū. xij. q. ij. sine. et. C. de sacro. sancte eccl. l. iubemus. et dicūt hic. vñ dē hystrio. ¶ Quero q̄re magis color rubeus hodie prohibeatur et maxime etiā viridis prohibeatur cū si obscurus sit viridis sit honestus. dicit Goffr. non de omnibus potest dari. rō sic placuit pape. Sed tu dic q̄ prim⁹ hō in pomo viridi peccauit. igitur

dicit hic text. in sacerdotio. et personatib⁹ et sic videtur vtrũ qȝ requiri. Solu. dicunt docto. ꝙ et stat pro siue vel pro aut quia in vtroqȝ est prohibita inhonesta vestis. et sic no. ꝺ ista dictõe et quia vbi ponitur hec copula et inter duo: in quorũ quolibet dispositio distributiue verificatur quo ad diuisio nem et mentem: dictio et stat distributiue aut subdisiunctiue hoc pono in clementina plerisqȝ. de doci. quid si sit sacer dos et non habeat psõatum: vel habeat psõatum: et non sit sacerdos: dic ꝙ idẽ dictio et stat pro aut: sepe enĩ vna dictio pro alia ponitur. ff. de verbo. significati. l. sepe. An abbates qui annulo vtuntur psit extra ecclesiam vti: videtur ꝙ non ꝫm docto. argumento de vsu palij. ad honorem. dicunt ta men ad formam priuilegij recurrendũ de priuilegio apo stolice lib. vi. idem Guili. in specu. de priuilegijs. ℭ Qui de iure communi possunt vti annullo. dic soli episcopi. et su periores quia illi proprie soli sunt spõsi et per quorum mor tem viduatur ecclesia de transla. prelato. c. ij. et de electio. ne pro defectu. Ex hoc apparet ratio quare episcopi sunt po stulandi et non eligendi: secus in inferioribus prelatis et ra tio est: quia in episcopis est matrimonij ligamen quod dis solui non debet: et ferre debet episcopus ipsum in quarto digito: vt sciat se seruientẽ ecclesie corde et animo. fertur. n. in ipso digito venã esse que a corde procedit. xxx. q. v. femi ne. ℭ Veniamus ad gl. quero cũ glo. de pena exercentis officia secularia glo. dicit ꝙ ab officio degradantur. xci. di stinctio. clericos. hoc intelligunt doct. de verbali non actu ali ex quo non sunt incorrigibiles. de iudi. cum non ab ho mine. et dicit glo. ꝙ de manu clerici nunꝗ̃ dbet exire psal terium dic ꝙ de monacho loquitur. c. ꝙ allegat. de conse cra. dist. v. nunꝗ̃ in principio nũqd autem licet clerico ha bere tabernam dicit glos. ꝙ sic. lxxxviij. distinctio. nego ciatorem. quod licet habere ad honestum artificium vel exercitium exercendum. ℭ Quero an clerici possint lu dere ad aleas: gl. ex tex. dicit ꝙ non nec etiam assistere de bent ad ludum. in auc. de sancti. episco. §. interdicim⁹. sed si sit aleator ꝓhibeatur ꝓmotione si sit ꝯtinu⁹ spacio trib⁹ ãnis arteatur a ministerio diuino. ℭ Oppo. ꝙ non pro hibeatur a beneficijs anteꝗ̃ moneatur. xxxv. distinctio. c. i. Solu. in obtento exigitur admonitio non in obtinen do quia multa impediunt. promouendum que non impe diuntur et cẽ. glo. allegat is concordan. Quero an potest re peti ꝙ perditur in alea dicuntur quod non sed pauperib⁹ pecunia est erroganda. xiiii. questi. v. non sane. Item cum turpitudo versetur ex vtraqȝ parte melior est conditio pos sidentis. ff. de con. ob. turpem causam. l. si ob turpeȝ. §. vbi autem. et fuit opinio. pla. alij dicunt. et melius ꝫm glo. ꝙ re peti potest. ff. de alea. l. vlti. in fin. vbi dicitur ꝙ si seruus vel filiusfa. amiserit patri vel domino. dabitur repetitio etiam vsqȝ ad. l. annos: vt in. l. alearũ ludus. C. ꝺ alea. ꝺ his remit tit Joan. and. ꝺ immu. ecclesi. quia pleriqȝ. et ad summam ibidem Ray. et Hostien. et thome. Joan. and. recitat quos dam dicere ꝙ si sint persone que non habent administrati onem vt monachus seruus filiusfa. aut prodigus tales si ludũt in alea: et perdunt id quod est euictum a superioribus repeti potest si sint persone que habeant administrationeȝ dicit ꝙ ex quo consuetudo hȝ ludẽdi ista abrogat prohibi tionem videndi alias ludendi et dicit ꝙ iuuari potest hoc dictuȝ. ludus enim scacorum permissus est quia ex igenio est. et non submittitur iuribus fortune: et non prohibetur ꝫm vinc. et dato ꝙ partim subijciatur seu submittatur sicut ale arum vsus est ex ingenio et non submittitur iuribus fortu ne consuetudo operare fortune potest rõne mixture ꝙ alis non possent de sepul. sacris dummodo nec cum falsis taxillis nec aleis per fraudem ludatur et cessent blasphemie et tur pia que euenire possent de quibus satis per Hostien. in sũ ma. de exces. prela. in. §. i. et sub. §. clericus vnde non tenetur ad restitutionem nec confitentes faciunt conscientiaȝ. Nõ puto tutum hoc dicere ibi. enim est mixtura forsan: et lucri appetitus cum fratris damno nec aliquis perdere vellet. ita ꝙ aliqualis nutritur auaricia etiã si fiat causa recreatio nis vsi puto tucius ꝯsulendũ lucrũ iniustũ fore. ℭ Quid si existens in alea vendidit rem suam an si postea euincatur teneatur de euictione glo. dicit ꝙ non. ff. quarum rerum ac tio non datur. l. ij. §. i. C. de religi. l. alearũ vsus. dic vt ibi ꝺ hoc. xxxv. distincti. c. i. et per hoc dicũt aliq ꝙ si aliqd est da tum ex causa transactionis in ludo ꝙ competit repetitio: quia non potuit esse lis. et sic est euidens calumnia. vnde nõ tenet transactio. ff. de condi. indebi. l. i. i sũma. ff. quarum re rum actio non detur. l. ij. ℭ Quero qualem coronam de beat clericus deferre glo. dicit talem ꝙ diferat a mõachis. Nam clericus secularis non debet vti corona monacho rũ. nam vt dicunt docto. maiorem et latiorem et rotondio rem coronem debet habere monachus ꝗ̃ clericus: et ma iorẽ pßbyter ꝗ̃ diacon⁹. et sic ꝺ reliqs discẽsiue et ꝓseqr hic de corona quod habes per glo. latius. de vi. et bone. cleri. i clemen. ij. et dicunt quidam coronam inuentaȝ a nazarenis qui seruato tamen crine: radebant caput ad continentiam. et capillos ponebant in ignem sacrificij. alij dicunt ꝙ habu it originem a petro in memoriam dominice passionis et in signum corone spinee. Antonius de bu.

E x litteris.

Clericus ab episcopo tertio monitus a nego ciationibus non desistens perdit circa bona priuilegium clericale. hoc dicit. et est bona de cre. In pma factum interdictum. In secunda factũ iniquũ In tertia prouidet circa vtrũqȝ: ptes patẽt. ℭ No. ex pri cipio. c. ꝙ littere principis faciunt fidem sicut quandoqȝ et magistrorum. de consti. ex litteris. et de elec. cuȝ iur. Ad ꝙ vide no. in. c. post cessionem de probatiõibus. et. c. primo. et ii. ꝺ de fide instrumentorum. Not. ꝙ statuta laycoruȝ etiã simplicia non ligant clericos in patrimonialibus nec cõsue tudines et ꝙ est plus si exerceant negocia secularia anteꝗ̃ sint ter moniti vt desistant et iste est melior tex. qui potest al legari contra opinionem Bar. in. l. cunctos populos. C. ꝺ sum. trini. et fide catho. et hunc tex. semper soleo allegare. ꝺ hoc. ꝺ de constitu. ecclesia sancte marie. ℭ Not. ꝙ clerici quo ad bona perdunt beneficium clericale in patrimonia libus si exercent negocia secularia. et ter moniti non desistãt ante autem non perdunt quod bene est notandum. nõ tene tur ergo clericus secularis soluere de. mercancia gabellas nisi monitus non desistat. Et aduertendũ est secũdũ doct. ꝙ hec monitio debet fieri a prelato non enim sufficit si fiat a priuato. ad hoc. ꝺ de senten. excommunica. in audientia. et . c. contingit. Item debet esse trina et habet interuallum ali quorũ dierũ: Nec sufficit vna pemptoria: vt no. gl. i. in cle menti. diocesanus. eod. titu. ℭ Not. ꝙ facto clericus i pa trimonialibus priuilegio clericali renunciat sic ꝙ facto qsi qȝ renunciat priuilegio clericali quo ad personam etiam. et habetur. ꝺ de priuileg. ex parte el. iii. et de senten. excommu. . c. perpendimus. et. c. ꝯtingit. ℭ O: declaramus decre. et quero quid si isti non dimitterẽt diuina officia et exercerẽt secularia negocia. dic ꝙ idem quod in littera dicitur vnde subaudi maxime ad litteram vnde eo ipso ꝙ exercent secu laria perdunt priuilegiũ clericale. quo ad reb lȝ non dimit tant diuina: et dicunt ꝙ si sunt coniugati etiaȝ si nõ sint mo niti dũmõ negociationibus insistant perdũt priuilegiũ cle ricale. all. de cleri. coniuga. Jo. et. c. sequẽ. de hoc tene qꝺ habes eo. ti. c. i. in sexto ex quo monitus non desistit. de sen ten. excommunica. contingit. et de apost. c. primo. et hoc te net inno. Nũqd clerici mõiti insistentes in honestis nego ciationibus priuentur priuilegio canonis: si quis suadẽte. doct. varie loquuntur. Aduertas Pe. tenuit ꝙ non. Reci

tat Joan. andre. ꝙ alii dicunt ꝙ perdit. In contrarium ta
men pñt allegari cōiter notata per gl. i. ex quo potest nota
ri ꝙ clericus volens se iuuare statutis laycorum contra
laycum. similiter ⁊ talia statuta contra se debet suscipere
Sic videtur ꝙ cum teneatur illa recipere ↄtra se ꝙ statutꝫ
laycorū clericus ligetur. tamen huic ob. fortiter iste tex.
qui vult ꝙ quo ad hoc. vt non gaudeat clericus priuilegio
clericali requiratur monitio. monitione ergo non interue-
niente non perdit priuilegiū. ⁊ sic per consequens non liga-
tur statuto: ergo non solum vsus hoc operatur immo req-
ritur vltra vsum monitionem precessisse. ⁊ sic in hoc facit cō
tra no. per Inno. ⁊ docto. ꝯ. de excep. capitulo. Cum vene-
rabilis. ⁊ contra ea que dicentur super prima glo. Hostie.
dicit ꝙ sunt nudati omni priuilegio clericali si moniti non
desistant; ante autē non perdunt. allega. de senten. excom
munica. in audientia. ⁊ c. contingit. ⁊ vltimate dicit ꝙ pos-
sunt tradi curie seculari. de iudi. cum non ab homine. dicit
tamen ꝙ in quancunqꝫ contumacia fuerint desistendo re-
cuperant priuilegium clericale. Joan. andre. remanet in cō
clusione ꝙ si exerceat negociationem ⁊ fert habitū ⁊ tonsu
ram ⁊ monitus non desistit perdit priuilegium solum quo
ad res tm̄. ⁊ respectu tm̄ negociationis illius de qua agitur
⁊ respectu illius tm̄ subijcitur consuetudinibus ⁊ statutis
laycorum. ⁊ ita hic est casus sm̄ eum: vnde si se imiscet enor
mitatibus cum habitu vel tonsura. serua quod habetur in
.c. in audientia. ⁊ .c. perpendimus. ⁊ .c. Contingit. ⁊ ꝙ nota.
in .c. ex parte. de priuilegijs. Si se immiscet negociatiōibꝰ
etiam si sit in minoribus cum habitu ⁊ tonsura non perdit
priuilegium ante monitionem. idem si sit in habitu post mo
nitionem quo ad negocia illa perdit. ⁊ non perdit quo ad
canonem. Si quis suadente: nec quo ad alia. vide ꝙ not. ꝯ
apostatis. capitul. primo. ¶ Or hec materia est valde
periculosa. Et vna vice oportet ꝙ videam totā. de portan
te arma habuistis. ꝯ. eod. c. secundo. Et de immiscendo se
senis recurrēdū ad .c. in audiētia. ⁊ .c. perpendimꝰ ꝯ sen. ex.
de imiscente se secularibus dimittendo habitum ⁊ tonsurā
est recurrendum ad .c. primū. ꝯ apostatis ⁊ maxime quan
do est in minoribus. ⁊ de immiscente se secularibus nego-
cijs ⁊ defert habitum ⁊ tonsuram recurrendum est ad hoc
.c. ⁊ id quod dixi post Joan. an. Et vide no. in cle. diocesa
nus. eo. ti. ¶ Venio ad gl. gl. colligit qꝺ approbo ꝓ me.
⁊ contra me recipere debeo: ⁊ quod reprobo pro me reci
pere non possum. In fin. oppo. x. distinctio .c. primo cū si.
docto. remittunt ad no. in .c. si quis quid hic alle. ⁊ vide ꝙ
notatur de excep. cum venerabilis. dic quo ad defensionē
fidei recipiens aliquid pro se nō tenetur illud recipere con
tra se vt in iuribus allegatis. Si de re priuata. Si priuatus
vtitur iure. de quo queritur de facto participando vtilitatē
tenetur illud recipere contra se. vt hic vel vtitur aliquo iure
tm̄ xaute tamen allegando in iudicio. ⁊ idem nō tenetur re
cipere contra se. vt in decre. cum venerabilis. de excepti. ⁊
no. de rescriptis. ex parte decani. ¶ Quero an propter ne-
gociationes clericorum bona ecclesie subijciantur oneri-
bus ⁊ statutis laycorum. glo. dicit ꝙ non quia delictum ꝑ
sōe. ⁊c̄. deide gl. colligit. ar. ex littera. Quod dicit notādū
ꝙ clerici in patrimonialibus gaudent priuilegio ecclesia-
rum allega. concordan. Idem glo. ꝯ pigno. ex litteris. ⁊ vi
de ꝙ ibi no. vbi ponitur ratio ad hoc. de censibus. c. penul
timo. de immu. eccle. c. penulti. ⁊ in .c. j. ⁊. ij. eod. titu. Ubi
dicit sic ꝙ quandoqꝫ clericus efficitur bufo ioculator. ⁊ re-
currendum est ad .c. vnicum. eodē. titu. libro. vj. quandoqꝫ
exercet artem macellarie vel tabernarij officiū. ⁊ tūc recur
rendum est ad clemen. j. eod. titul. quādoqꝫ clericus exer
cet aliam negociationem non tamen continentem in se ali-
quam enormitatem. ⁊ tunc dicendum est seu tenendum. ꝙ
hic no. ꝙ post monitionem perdunt priuilegiū quo ad res
tm̄: non quo ad alia: quādoqꝫ immiscet se enormitatibus.
⁊ tunc si incedit in habitu ⁊ tonsura gaudet priuilegio cleri
cali. vt .c. si iudex. de sentent. excommunica. libro sexto. Si
autem non incedit in habitu ⁊ tonsura: ⁊ tunc si constitutus
est in minoribus non gaudet priuilegio clericali: si deprehē
datur in illis etiam sine alia monitione sic intelligi po-
test .c. primū. de apostatis. ⁊ .c. ex parte el. iij. ꝯ. de priui-
leg. Aliter dicendum est secus. Si vero sit constitutus in sa
cris tunc dicendum est ꝙ si monitus non desistat. ⁊ depre-
hensus sit in ipsis enormitatibus ꝙ non gaudet priuilegio
clericali. Alias dicendum est ꝙ secus: sic possent intelligi.
c. in audientia. c. ↄtigit. ⁊ .c. perpendimus. ꝯ. de senten. excō
munica. ⁊ de hoc in preallegatis iuribꝰ li. vj. ⁊ in clemen. de
censib. si presenti. Et ibi de hoc queritur an clericus ꝯ hōis
patris vel de alijs que ad eum perueniunt ꝺbeat soluere col
lectam ⁊ dacia communi. Et videtur ꝙ non: vt patet. C.
de impo. lu. ꝯ. lib. x. a contrario sensu. vt sic mutata conditi
one persone mutetur conditio rei. ad hoc. l. ij. C. de episco.
⁊ cleri. ⁊ .c. fina. de iure patro. In contrariū facit. l. femine.
de sena. ⁊ de actio. tribu. l. fina. ⁊ .l. ii. §. ex his. de verbo. ob
ligatio. vbi ex persona heredis non mutatur conditio obli
gationis. Solut. dicit Gof. ꝙ aut queritur de collectis ꝑ
teritis anteq̄ ad clericum possessiones deuenirent que non
erant solute ⁊ ad illas tenetur clericus tanq̄ possessio fue-
rit obligata. Aut queritur de collectis īpositis postq̄ pos-
sessiones deuenerūt ad clericum. ⁊ non tenebitur ad illas.
argu. l. cum quidam. §. fiscus. ff. de vsu. ¶ Alii dicunt ꝙ
aut illi possessioni erant adiecta onera. Quia erat ascripta
pro solido ⁊ libra ⁊ tenebitur clericus cum onera realia in
dictis possessionibus transeant in quēlibet cum onere suo
vt. ff. de mu. ⁊ hono. l. rescripto. §. fina. ⁊ .l. munerum. §. pa-
trimoniorum. eod. titu. aut possessiones non erant grauate
modo predicto ⁊ tunc postq̄ ad clericum deuenerunt de
eis soluere non tenetur. ¶ Tertii dicunt ꝙ ista ascriptio
possessionis quam faciunt inter se layci dum imponunt
collectas non est perpetua immo variatur sm̄ tempus ne-
cessitatis. Et ideo postq̄ possessiones ad clericum deuene-
runt sunt immunes ab eis. argu. l. de iure patro. c. primo. li.
sexto. Si vero possessio debet certum ⁊ perpetuum censū
tunc cum illo onere transibit in clericum. xi. questi. i. Si tri
butum. ita dicit do. Joan. de ligna. Quid autē iuris si cle
ricus habet bona communia cum fratribus ⁊ vult om-
nia defendere a collectis an possit. dic ꝙ non qꝛ obtentu di
cti priuilegii non debet publica vtilitas vacillare. C. de pri-
uileg. sco. l. ii. li. xii. iudex ergo ex officio coget illos ad di
uisionem. vt. C. quando ⁊. qui quarta pars. de leg. ii. li. xii. ⁊
idem dic si frr̄ clici clerico donat partem suā vt sic fit immu
nis a collectis detecta enim fraude ad hoc cogetur: de his
dic vt plene habetur in specu. de cleri. coniuga. versicu. ad
huius autē. ⁊ se. ¶ Ultimo quero quid est negociari dic
ꝙ est rem emptam non commutatam vēdere. ⁊ sic patet ꝙ
emere rudem materiam: vt es: ⁊ illam materiam per artifi
cium secundum regulam alicuius artis ad aliquam for-
mam redigere non est negociari nec mercatores: nec ne-
gociatores hoc faciunt sed artifices. ⁊ sic negociari dicitur
in commerciis. de verbo. significa. forus. Negociatio au-
tem est interdicta clericis non artificium. vt. lxxxviii. disti.
per totum. xci. di. clericus. De consecra. distincti. vi. nunq̄
¶ Quid de possessionibus emptis ad finē vendēdi fru
ctus percipiendos. dic ꝙ est negociatio artificio mixta cu
ius tota dicitur negociatio. Antonius de bu.

¶ Uidimus in titul. precedenti generaliter de vita ⁊ ho-
nestate clericorum. verum quia cohabitatio mulierum cū
clericis vt plurimum rededit in honestam vitam clerico-
rum: ideo post illum titulum posuit istam rubricam de co-
habitatiōe clericorū ⁊ mulierꝝ. Materia habetur. xxxii.
disti. interdixit. ⁊ .c. nullus. ⁊ .c. preter hoc. ⁊. xxxiij. di. c. fi.
lxxxj. di. per totum.

¶ De cohabitatione clericorum ⁊ mulierum. Rubrica.

Nhibendum. Sacerdos feminas quas etiam canones antiqui permittūt si suspecte sunt: sec⁹ retinere nō debet. h dic. Et sūt due ptes s3 ꝙ duo dicta ponit. scda pars est ibi. probibēdū. text. ibi. Amitta idest soror patris
¶ Not. ꝙ regulariter cohabitatio clericorum ⁊ mulierum est inhibita quando suspecte sunt vt quia iuuenes etiam si sint consanguinee. ¶ Secundo no. ꝙ rector ecclesie licite de bonis ecclesie potest subuenire necessitati propinquorū. ¶ Not. tertio ꝙ aliud est vicus: aliud ē villa. vide ꝙ no. de senten. excom. si ciuitas. li. vi. ¶ No. quarto ꝙ non est licitū mulieribus ministrare ad altare sacerdotib⁹. No. ꝙ aliud est stare aliud sedere. s. titu. i. c. i. vbi de hoc. ¶ Uenio ad gl. oppo. cum gl. ij. ꝙ liceat clerico retinere matrē ⁊ sororem ⁊ similes. lxxxij. distin. interdixit. lxxxi. distin. cu3 omnibus. J. eod. titu. nobis. Quidam dicunt ꝙ hec decret. corrigit illos canones. ⁊ hoc verum videtur per decre. ibi quos canones. vel dic secundo ꝙ si mulieres sunt suspecte. ⁊ iuuenes ⁊ clerici: quia ambo suspecti procedit hec decre. vt etiam attinentes non liceat retinere. Si autem non sunt iuuenes: tunc possunt tenere: idem Innocen. ⁊ hostien. dicit ꝙ aut ābo ⁊ clerici: ⁊ femine sunt iuuenes ⁊ suspecte ⁊ non licet eas retinere etiam si sunt consanguinee. idē ⁊ fortius de extraneis. Aut non sunt iuuenes ambo: sed ambo sine suspitione. ⁊ tunc licet etia3 retinere extraneas: aut vna pars est suspecta: quia clericus ē iuuenis ⁊ mulier antiqua. Uel econtra ⁊ tunc credo ꝙ extraneas non licet tenere: suas consanguineas sic sicut potest saluare illos canones. Nihilominus ego puto tutius dicere ꝙ illi canones corrigantur. sed non esset responsu3 ad. c. nobis. J. eo. tene ergo prima3 in dubio quando dubitatur de suspitione: hoc ē an sint suspecte. vel non licet tenere consanguineas non extraneas. hec vera quando mulieres cōsanguinee sunt tales q̄ non egent pedissequis: alʼs si pedissequas haberent: vt quia nobiles: non esset licitum indistincte illas tenerē propter pedissequas. hec vera puto in ecclesia. in qua non est nisi presbyter. Sed si vellet tenere in ecclesijs collegiatis intra domos ecclesie collegiate: non credo hoc licitum quia licet si sit suspitio propter eum suspitio est propter alios. Idē credo ꝙ intra domum vbi habeat conuersationem clericus si licet tenere mulierem. Eadem ratione procedunt hec iura. An possit tenere in domo separata a conuersatione clerici licet ipse ibi attinēs rector habet conuersationem. Dic ꝙ aut vult tenere intra ecclesiam vel domos ecclesie. ⁊ si ē collegiata non licet. sic intelligitur. lxxxi. di. volumus. idem si non sit collegiata per eandem rationem sed ibi clericus cōuersatur aut extra vbi habet conuersationem. ⁊ licitum ē tenere consanguineas nō suspectas vt distinxi. s. Aut vult tenere in domo omnino separata a sua conuersatione ⁊ consanguineas. ⁊ ēt non consanguineas pauperes tenerē posset ⁊ de bonis ecclesie alimentare. ¶ Uidi dubitari de facto an pro infirmitate liceat tenere feminam si nō est suspecta credo ꝙ licet non inter domos ecclesie si ibi sint clerici iuuenes: sed extra domos ecclesie. licet etiam extranea3 q2 cessat suspitio si talis tamen est infirmitas ꝙ cesset suspitio. hec vera in inferioribus: episcopo autem nullam licet tenere feminam. C. de episcop. ⁊ cle. auc. episcopus. ⁊ no. Joā. lxxxi. di. legitur. ¶ Quero vbi dixi supra licitum est tenere consanguineas vsq3 ad quem gradum liceat. dic quod licitum est tenere vsq3 ad quintum gradum: in collateralibus in ascendentibus vel descendentibus vsq3 ad quartu3 gradum. idem no. Jo. i. d. c. volumus. ¶ Oppo. ꝙ eo ꝙ cum illis peccatum committatur cum cōsanguinee sint nō prohibeatur cohabitatio. quia non est presump. ꝙ in talib⁹ delinquatur. ¶ Secundo potest dici ꝙ est possibile illis delictum committi. i. occasione illarum: quia quandoq3 habent secum alias suspectas. vel expone proprie. ⁊ no. de ista dictione in qua notat cā3 mediatam. ¶ Ultimo gl. colligit notabile vtrum licet dare consanguineis egentibus. Et dicit glo. ꝙ potius ipsis q̄3 extraneis. lxxxvi. distinctio. nō satis. non autem licet vbi diuites sunt: nec licet eas diuites facere. Non ob. i. questi. iij. peruenit vbi dicitur grauius peccatum esse dare suis q̄3 extraneis: ⁊ vbi licitum est dare extraneis l3 ⁊ suis. Sed quia communiter extraneis min⁹ damus q̄3 attinentibus sola immensitas est modus: ⁊ tunc procedit ꝙ tunc grauius peccatum est: quia lex presumet grauius: quia in plus presumitur ecclesia lesa. dic vt ibi.

I quisquā. Est excommunicandus clericus in sacris qui tertio monitus a mulieris suspecte cōsortio vel colloquio nō desistit. hoc dicit. ¶ No. de dictione idem que est expositiua precedentiu3. ¶ No. ꝙ appellatione sacerdotum comprehendunt omnes in sacris ordinibus constituti quod est verum in lata significatione. alʼs secus: vt statim dica3. ¶ Nota ꝙ quando cleric⁹ est suspectus de fornicatione cu3 aliqua muliere ter nō est monendus anteq̄3 excommunicetur. ¶ No. ꝙ conuersatio vel confabulatio cum muliere suspitione precedente: de incontinentia augmentat ⁊ confirmat. ¶ No. ꝙ propter participium delicti cum delinquente quis submittitur iurisdictione iudicis delinquentis. na3 hec mulier layca iudicatur a iudice ecclesiastico propter participium delicti. ad hoc. s. de postu. prela. c. i. ⁊ J. de senten. excommunica. c. di. concubine. ¶ Uenio ad glo. quero an appellatiōe sacerdotum comprehenduntur omnes ordines: glo. dicit ꝙ indistincte omnes inferiores comprehenduntur. Et dicunt docto. hoc verum etiam de minoribus. J. eod. Si autem. xv. q. v. c. i. vbi habetur specialiter de diacono ꝙ appellatione sacerdotis comprehendatur. Sic econuerso appellatione clericorum superiores comprehenduntur. xi. q. i. de persona. ad finem in materia stricta appellatione clerici cōprehenditur clericus in minoribus tm̄. Gl. de filijs presbyterorum. litteras. ¶ An appellatione clerici comprehēdatur episcopus vide Joan. andre. in nouella de cle. egro. c. i. libro sexto. Et facit rubrica ꝙ comprehendatur iuncto nigro in lata significatione comprehenduntur omnes in ecclesia seruientes. xxi. distinctio. clericos. ¶ Quero quomodo iudicabitur. dicit glo. ꝙ in monasterium ponetur. xxiij. di. frnitas. Alij ꝙ in seruitutē redigetur. xxxij. di. eos ⁊ ēt ipsa concubina si est publicū poterit excōicari. de sen. excom. capit. Si concubine. Dic ꝙ pena est arbitraria cum appareant diuerse pene a iure. iudex tamen poterit informare sic arbitratū vt si sit publice ducta in vxorem efficiatur serua ecclesie: ⁊ statim cogatur intrare monasterium. ⁊ sic loquūtur capitula allegata. in glos. vt ibi no. ⁊. lxxxi. distinctio. quidam. Si concubina fuit iniungitur sibi penitentia xxij. questione prima. que xpo. ⁊ §. secu3. ⁊ vide ꝙ ibi not. in glo. prima. ⁊ si renuerit concubina recipere penitentiam excōmunicatur neq3 deinceps absoluitur sine satisfactiōe. de sen. excōmunicationis. concubine. de verbo. signifi. ex parte satisfacit autem monasterium intrando. vt dicto capitulo. fraternitatis. Et sic redigetur in seruitute3 monasterij. vt in capitul. eos. dant simile pro distinctione an sit concubina vel vxor. quod habetur. xv. q. vlti. c. cum multe. vbi si proles nascitur de presbytero ex recepta in vxore proles est serua ecclesie secus si ex concubina. vbi nota ꝙ hodie ecclesia perdit hoc ius quia non est vsa illa. ¶ Quero an mulier subijciatur. cu3 sit layca foro ecclesie. Dicit Joannes in capitulo. eos. hic allegato ꝙ subiicitur. quia censetur delinquere in clericum. alle. xi. questio. i. placuit. vel dic vt dixi in tex. quia participat crimen cum clerico ⁊ sic ratione participatiōis subiicitur iurisdictiōi illi⁹ cū quo delictū

participat. vt in. c. i. de postu. prela. ⁊ in dicto. c. si concubine. Antonius de butrio.

c **Clericos.** Non debet clericus cogi per prelatum abiurare concubinam. Sed si non dimittit illum excommunicet. h. d. ⁊ sunt tria dicta. secunda ibi. Dicendum. tertia ibi: ⁊ si qui. ¶ No. q suspecto de piurio non est sacramentum deferendum q no. contra istos laycos. qui videntur paratum aduersarium ad piurandum: ⁊ dicunt q uolunt q bibat sibi sacramentum qr male faciunt: dant enim causam peccandi malo. ¶ No. qualiter procedi debeat contra clericos suspectos de concubinatu ⁊ publice tenentes concubinas. Pena hic habetur ⁊ modus procedendi. ¶ Et secundum hoc habes hic a pte q pro delicto concubinatus clericus statim non deponitur. dixi de iudi. cum non ab homine. inducitur q si prelatus est certus clericum peccatum commisisse vel delictum non debet sibi indicere purgationem de quo. xv. q. v. presbyter. xxij. q. v. illi. ad hoc. quia purgatio dependet ex voluntate imponentis. De symo. insinuatum. de pur. cano. c. i. procedit ergo q si casus est sibi dispensabilis dispenset acta penitentia. j. ti. i. sane. n. alias substineret eum inuitum de sy. c. ex tua. in fi. nec prodeat cum nec dicat sibi. vt se prodeat. de peni. di. i. non tibi. ¶ Quid si dicat secrete se commisisse delictum in inquisitione que precedere debet purgationem ⁊ dicit q non faciet eum iurare. qr deieraret. vtrum deierare debeat vel non: vtrum faciat eum iurare vel non. ad hoc de presump. mandata. non enim debet sic de facili credi. dic si proceditur ex officio considerata qualitate persone sic dicentis iudex coget eum ad iurandum vel non. Ad hoc. c. manifesta. de presump. non. n. debet sibi iudex stati citare. posset enim hoc dicere vt vitaret iuramentum. de accu. inquisitionis. Si autem non ex officio. sed iure ordinario procedit iudex ne actorem: nec testem potest a iuramento repellere. immo necessario habet admittere. de testi. ex pte ⁊ c. significauerunt secundum hosti. Gl. omnes sunt clare. vide gl. super verbo perpetuo. ¶ Oppo. q excommunicationis sententia non sit perpetua. de consti. ex litteris. ¶ So. est perpetua. i. donec resipuerit. ¶ No. de dictione perpetuo non procedit ergo expositio. i. donec vixerit per. l. i. ff. pro socio per tex. ij. q. j. multi. Dicitur autem perpetua aptitudine quia nullum habet tempus prefinitum secundum Inno. vel hic ponitur excommunicatio pro depositione vel beneficij priuatione per quam extra communionem ⁊ societatem ponitur. de hoc verbo perpetuo hic in glo. vide in iuribus allegatis. vide de heret. ad abolendam. in fi. i. resp. i. q. i. reperiuntur. x. q. ij. perpetua. i. ij. gl. ⁊ in capitulo de viduis. xxvij. q. i. in glo. in verbo perpetuo.

s **Sicut.** Hoc est aliqualiter vtile capitulum ⁊ Inno. aliqua bona dicta ponit. ⁊ breuiter dicit si clerici moniti concubinas non dimittunt suspenduntur a beneficijs. Et si se non corrigunt deponuntur. h. d. Et sunt tria dicta secundum Hosti. primo q clerici fornicarij moneantur ⁊ q inobedientes suspendantur ⁊ q crescente ⁊ durante contumacia beneficijs spolientur. Secunda ibi. Si vero. Tertia ibi. Et si eas. c. ibi studiose. i. tex. No. hic practicam procedendi contra concubinarium clericum in sacris ordinibus constitutum. q debet suspendi primo. precedente monitione. ⁊ si se non corrigat debet a beneficijs deponi ⁊ sic est hic apertus text. q hodie clericus concubinarius non debet incontinenti a beneficiis deponi si paratus est se corrigere. ¶ No. q verbum remoueo not. perpetuam remotionem: adeo vt ab actu remotus illum amplius reassumere non pot. ⁊ sic non sufficit momentanea remotio. quod facit ad statutum disponendum q imponatur pena remotionis a collegio propter delictum. facit etiam quod super eo. in. c. habetur. s. eo. de elec. ¶ Venio ad declarationem glo. ⁊ oppo. q etiam alii inferiores compellantur. ⁊ puniantur. s. de vita. ⁊ ho. cle. clerici. dic q superiores compelluntur penis. de quibus hic. Inferiores autem debent cogi dimittere concubinas. sed non cum tanto rigore. vt beneficia amittant. j. eo. si autem. xxxii. di. lectores. ¶ Oppo. cum glo: q tenentes concubinam sunt suspensi ipso iure. xxxii. di. nullus. ⁊ c. post h. ¶ Secundo hic loquitur. de occultis. ⁊ j. eod. si autem sunt ipso iure suspensi. Contrarium loquitur quando factum est notorium. ⁊ hoc tenet Inno. recitando intelligens hanc decre. de occultis: contrarium de notoriis: vel hic quando est suspitio de fornicatione. ibi quando notorie constat. vel secundum Hostien. suspensus est ab officio vt in contrario. sed a beneficio suspendendus. vt hic. ⁊ ideo dicit verum hic esse necessariam monitionem: vt a beneficio suspendatur. ¶ Et per hoc habes clare q suspensus a iure ab officio non est suspensus a beneficio. de quo in cle. cupientes. de pen. in clemen. Etiam. quando directe est suspensus propter delictum de quo constat Glos. i. c. si autem. dicit q hec est gratia hostien. idem ⁊ abbas. Innocen. dicit q notorius fornicator est suspensus a missa. ⁊ ab aliis ordinibus suspendendus est etiam in minoribus vt hic ⁊ sic contrarium loquitur de presbyteris. hic de aliis ordinibus. Sed non tenet hoc quia dicit abstinendum non solum a presbytero fornicatore notorio. sed etiam ab officio inferiorum ordinum. j. eo. c. fi. ⁊ c. vestra. §. fi. ⁊ etiam ab officio minorum. lxxxi. di. Si qui. xxxii. di. preter hoc. per quod dicit q beneficium non debet habere tanquam suspensus nec cum aliis sedebit nec electionibus intererit vt eadem distincti. Preter hoc. vel dic q ibi sunt suspensi indirecta suspensione que dirigitur in obiectum non in subiectum quia possunt parrochiani eorum officio propria auctoritate vitare hic suspendi ab ecclesia. que via ordinaria potest hanc penam ⁊ alias imponere. Vel ibi sunt suspensi ab officio a iure. ⁊ hic suspendendi ab officio ab homine nec per h superfluit pena: qr grauior est pena iudicis quam iuris quia pena iuris cessat eo q cessat a peccato quantum ad hoc vt alij possunt eius officium audire: sic intelligitur. lxxxii. dis. sunt. ⁊ q ibi. no. ipse tamen sine dispensatione ⁊ absolutione celebrare non debet ex quo notum fuit crimen eius. lxxxi. di. ministerio: immo exigitur dispensatio: vt no. l. distin. sacerdos. Innocen. videtur dicere aliter q talis suspensus absolutione non egeat. de sente. excom. venerabili. vbi vide super. i. glo. ⁊ pendet ex his que habentur de etate ⁊ qualitate. cum contingat. dicit hic tamen quod episcopus absoluet ex quo non est de reseruatis. de sen. excom. nuper. secundum laurentium qui hoc no. xxxii. disti. nullus. ad hoc j. ti. i. sane. ij. de iudi. ac si clerici. Sententia vero iudicis non cessabit nisi restituatur. ⁊ de magna gratia. Assignat aliam differentiam quia supensus ab officio a iure non perdit beneficia ⁊ ideo non possunt aliis conferri. ¶ Si autem a prelato ab officio suspensus esset possent eius beneficia conferri vt hic ⁊ c. sequenti. de etate ⁊ qualitate. Cum bone. hoc dictum non placet hostien. quia beneficia suspensi ab officio quantumcunque ab homine non possunt conferri quia non vacant: qr quamuis suspendit non priuat suspensus. ergo adhuc remanet prelatus ergo ⁊c. de conces. preben. c. i. potest tamen propter hoc perpetuo remoueri. vt hic. ⁊ de peniten. vt. s. ti. i. vt clericorum. §. sed quis. j. de cleri. non resi. ex tue. ¶ Assignat etiam aliam differentiam inter suspensum a iure. ⁊ ab homine quia suspensus a iure celebrans non est irregularis. de cleric. excom. ministra. c. si celebrat. Secus in suspenso a iudice. x. q. iii. si quis presbyter. hoc est falsum intelligendo. de suspensione iuris maioris. vt no. in dicto. c. si celebrat. dicit tamen Inno. a canone fieri irregularis excommunicatus celebrando. de sente. excom. cum illorum. vide Guil. in spec. in titulo ii. §. iuxta. versiculo. in suspensis. ⁊ q no. de senten. excom. cum medicinalis. ⁊ de re iudi. cum eterni. lib. vi. ⁊ hec est ueritas. ¶ Conclude ergo si queritur an fornicator sit suspensus ab officio vel beneficio dic aut est occultus. ⁊ a neutro est suspensus ⁊ si omnino esset occultus: ita q probari non posset: nec suspitio esset non posset etiam suspendi. Si autem esset occultus ita q probabilis. vel q suspitio posset esse suspenderetur supra eodem clericos. ⁊ si postea confabula

renſ punirentur prout dicit.§.Si quiſq̄ ſi autem ſunt notorij: vel per facti euidentiam vel per ſententiam. ¶ Si queritur an abñficio ſūt ſuſpēſi.dic ꝙ non.ſed ſuſpēdēdi vt hic eſt tex. ¶ Si queritur an officio.tunc ſi querit an ſit ſuſpē-ſus a iure idirecte vt licite propria auctoritate poſſint recedere parrochiā ab eius officio: dic ꝙ ſic ſiue ſit ſacerdos ſiue i minoribus ꝛ maxime a preſbytero vt dictū eſt. ¶ Si queritur an ſit directe ſuſpenſus. Sunt opi.aliqui ꝙ non teneas ꝙ ſit ſuſpenſus ab officio ꝛ caſus eſt in iuribus pro cōtrarijs aſignatis.xxxij.di.c.nullus.ꝛ.c.p̄ter propter q̄ iura teneo.in.c.ſi celebrat.de cler.excō.mi.ꝙ notori⁹ fornicator celebrans icurrit irregularitatem q2 directo ē ſuſpenſus ꝛ hoc tenet hic vinc.vt tū: augeat pena neceſſaria eſt admonitio.vt hic ꝛ.j.e.c.ij. Ad hoc optime tex.intelligendo de ſuſpitione iuris ſimpliciter vt loquit.ſ.ti.i.vt cleric⁹. ¶ Ultimo no.glo.que dicit ꝙ vt quis dicatur non tolleratus purificatur delictum notorium eſſe vel quaſi priuatum per ſē-tentiam contra no.per inno de procura.c.ſi.dic vt in tractatu incorporalium ſuper.c.conſultationibus. De iure pfo. vbi plene declarani. Alie gl.ſunt clare. Anto.de bu.

8 **Uper co.** Non valꝫ abſolutio.ſi clericus propter concubinatum ſuſpenſus eo tacito abſoluatur.h.d.ibi.ꝛ.j. hoc eſt.iſte preſbyter impetrauit ſuper abſolutione ſua vt ſequitur tex.ibi ſuſpenſum ab homine vel ante ſm diuerſitateꝫ opi.de quibus.ſ.c.proxio: facti ſeriē te ibi porro.i.certe. ¶ No.ꝙ non valent littere nō faciētes mētionem de proceſſu ꝛ facti ſerie. ¶ No.penam tenentis cōcubinam. ¶ No.modum procedendi contra concubinarium. ¶ Et no.ꝙ ſtatiꝫ nō eſt deponēdus: ſed primo ſuſpendendus vt in decret.precedēti.. ¶ Opp.ꝛ vr ꝙ nō obſtante generalitate impetrationis.procedenduꝫ ſit vigore litterarum ꝛ ſi nō ſm ipſarū formam ſaltem ſm iuris ordineꝫ vt.ſ.ď reſcriptis.ſuper litteris. ¶ Secūdo hic loquitur ď litteris impetratis ſuper reſtitutione. Secus ſi conquereretur de iniuſta ſnia ſine ſuſpenſione q2 tunc valerent littere. ꝛ procederetur per eas.vt in contrario: vel poteſt dici ſpeciale in hoc caſu vt teneatur facere mentionem de ſerie proceſſus vt dicto.c.dilectus filius abbas.hic nō ſunt alia vēiam⁹ ad glo.que de ſe patent. Antonius de Bu.

8 **J autem.** Clericus qui monitus cōcubinam nō dimittit a beneficio.ꝛ officio deponitur.h.d.ꝛ non dimittit. ¶ No.practicam procedendi contra clericuꝫ fornicatoriuꝫ. ¶ No.ꝙ in minoribus maxime beneficia tenentes compellunt ad continentiam.pro hoc facit ꝙ no. glo.i.ſup co.ſicut. ¶ No.ꝙ monitio taꝫ iudicialis q̄ꝫ etiā extraiudicialis videtur debere eſſe trina. vide Jnn.ď ele. cum nobis olim.ꝛ doc.de iureiuran.breui. ¶ No.ordinarium ſi ſibi videtur poſſe incipere a depoſitione contra fornicariū. ¶ No.ꝙ delictum fornicationis non eſt dignuꝫ depoſitione dum tñ ſe vellit corrigere.vide ꝙ no.de iudi. cum non ab hoie. ¶ Glo.hic nullius ſunt vtilitatis poteſt etiam facere ꝙ ante monitionem notorius non ſit ſuſpenſus. ¶ Glo.ſi.in ſi.cōiter tenetur ꝙ iudex poſſint ab iſto delicto fornicationis incipere a depoſitione vel ſuſpenſiōe q2 ſꝫ iura antiqua hoc delictum erat dignum depoſitione ideo hodie relinquit arbitrio iudicis vt conſideret qualitatem perſone ꝛ quantitatem ſcandali ꝛ iura contraria loquentia de ſuſpēſione: vt dicunt gl.que ď equitate loquūt.

v **Eſtra.** Repetiturus hāc decretalē quā alias reperii in ſtudio florentino que materiam habet difficilem ꝛ longam ꝛ prolixam atq3 confuſſam a doctoribus traditā obmiſſis ſuperfluis euidentialibus atq3 prefationib⁹ aliis inquantuꝫ ingenij mei paruuli modus patietur neceſſaria ad communem lecturam.c.pertinentia ďclarare conabor ꝛ in ſumma.h.d.a fornicator clerico non notorio licite diuina audiuntur ꝛ ſacramenta eccleſiaſtica percipiunt: a notorio autem abſtineri debet: non ob ſacramenti defectum ſed ob fornicarij emendationem ꝛ aliorum exempluꝫ. Et diuiditur in quattuor partes: q2 in prima deciſa conſultatio Jn ſcďa allegatio ꝑ vtraq3 p̄te ibi alicubi. Jn tertia q̄ſdā diſtinctiones ad ſolutionem preparandā premittit ibi. Ceteruꝫ. Jn quarta ſolutionem breuem ex diſtinctionibus cōcludit ibi. Sine. Secūda ſubdiuiditur in duas quia prima allegat ad negatiuam in ſecunda ad diffinitiuam ibi alibi tertia ſubdiuiditur in duas.in prima diſtinguit circa ďlicti qualitatem in ſecunda circa intentuꝫ abſtinentes a fornicario ſecunda ibi item aliud. Jtem p̄ia tertie ſubdiuidit q2 primo diſtiguit circa vnam ſpeciem notorij ꝛ occultj omnino. Jn ſecūda addēdo aliaꝫ ſpeciem notorij.i.circa eandē ꝛ aliam ꝛ pene occultam. diſtinguit inter notorium ꝛ pene occultum iſtam decre.repetitio.cal.ponderando quodlibet verbum propter materie difficultatem. ¶ Caſus: qdā epiſcopi conſuluerūt papā an licet audire diuina ſacramēta a fornicatorio ꝛ cauſa dubitandi mouens erat contrarietas duorum iuriuꝫ quorum vnuꝫ.c.dicit ꝛ precipit ꝙ nullus audiat miſſam ſacerdotis quem ſciat indubitanter concubinā habet. Aliud.c.dicit ꝙ non poteſt quiſq̄ quātūcūq3 pollutus etiam crimen adulterij diuīa ſacramēta polluere q̄ purgatoria cūctarum cogitationū exiſtunt. Sumite ergo ab omni ſacerdote xp̄i myſteria q2 oīa i fide chriſti purgātur ¶ Ex primo videtur ꝙ non liceat.ex ſecundo ꝙ lꝫa fornicatore audire diuina. Ad ſolutionē queſtionis papa premittit triplicem qualitatem delicti ꝛ etiam in concluſiōe reſponſionis addit quartā. Secundo premittit duplicem īnētuꝫ abſtinētis: ď primo dicit ꝙ eſt dare notoriū ꝛ occultuꝫ ꝛ pene occultū notoriū de quo preſbyter eſt condemnat⁹ ꝛ de quo ē cōuinctus.ſ.cōfeſſiōe ꝛ ē dare occultū vt q2 nec eſt probabile nec famoſū pene occultū vt quia probabile ꝛ famoſum non tñ notoriuꝫ. Jtem abſtinens qñq3 abſtinet ex intētu vt corrigat fornicator: qñq3 abſtinet vt q2 credat eē polluta ſacramēta fornicarij ex ſuo delicto. ¶ Cōcluſio autem reſponſionis ſit iſta ꝙ qñ credit polluta eē ſacramēta a fornicario abſtinere indiſtincte non licet: ſed q2 abſtinet ex precepto eccleſie ꝛ vt ille delinquendo deſiſtat licituꝫ eſt qñ ab eccleſia non tollerat: vel q2 eſt de delicto confeſſus: ꝛ hꝫ operis euidentiam. Ex quibus concluditur ꝙ a notorio concubinario ſeu fornicario eſt abſtinenduꝫ ſiue ſit notoriū iuris vt ꝑ confeſſionem vel ſententiā ſiue facti vt operis euidentia: ꝛ hec fuit mēs capituli q̄ pꝫ ex.c.ſi.j.e.ti.lego lraꝫ.tex.in ibi myſteria dicit cal.myſteria que occultaꝫ ſeu iuiſibilē ꝛ reconditam ꝛ ſecretā hñt ſignificationē vel intelligentiaꝫ ꝛ dicitur myſteriū grece latie ſecretū ꝛ debet ſcribi per.y.grecum. ¶ Sed miniſterium dr quolibet officiū .ſ.ti.i.c.i.de renunc.niſi cū pridem in prin.uel dignitas aut perſonatus.de elec.cum in cunctis.§.ad inferiora de conceſ.preben.cū ſuper.vel aliud beneficiū.j.ti.ij.c.ij.ꝛ.c.q2 nōnulli.in text.ibi. Ceterum h̄ dictio eſt ꝯiūctio copulatiua orationum ut hic.ꝛ i infinitis locis non autem dictionū vñ qñq3 ponitur in principio orationis: v.ſ.de reſcriptj.ceterum de iura calū.ceterum.de teſti.co.c.ceterum.intelligendū eſt aliam oronēꝫ p̄ceſſiſſe cui cōtinuabitur qñ ponit aduerſatiue. ꝛ.ſ.de fide inſtru.c.iter dilectos.v̄.ceterum.in tex.ibi.ſiue ē ꝓpoſitio priuatiua.iii.q.vij.qui ſine.xij.q.ij.qui ſine.de peni. di.ij.ſiue. qñq3 ſtat icluſiue de ma.ꝛ obe.ſolite ibi.nō ſine cā ꝛc.vj.diſt.ad eius v̄o cōcubitus vbi archid. vtroq3 mō ponitur.j.de noui o p̄is nunciatione.c.ij.vbi hec dictio replicatur ¶ Ex quibus colligo ꝙ inſerta oratiōi negatiua includit affirmatiue.alibi eſt veruꝫ.xj.q.iij.inter v̄a.c.nolite.xxiij.q.j.in prin.in tex.ibi q̄ꝫq̄ꝫ alibi eſt cōiunctio affirmatiua ꝛ ponitur pro q̄uis.xxiij.di.q̄ꝫq̄ꝫ.ꝛ ď elec.ꝙ ſicut.ď cēſi.c.q̄ꝫq̄ꝫ.li.vi.niſi ponatur improprie de ordi.cog.c.ii.ꝛ vl. in tex.ibi fornicarij dicunt a fornicatione que omnem carnalem coitum illicitum comprehēdit.xxxvi.q.i.§.cū ergo

in tex. ibi ꝙdiu aduerbiũ tꝑis est. iij. q. ij. ꝙdiu. ď appel. quã diu. ff. de acti. ⁊ obli. l. fi. de acq. pos. l. si rẽ. ď alijs dictiõib⁹ videas p cal. ¶ Mõ ď veniã ad notabilia scd'z cõez cursũ. ¶ No. p̃rio ꝙ vbi canon loquit᷑ p ṽba q̃ sonãt in mãdatis vt null⁹ audiat vᷓ ꝙ sit p̃cepti vt pꝫ hic iuncto. c. nullus ⁊c. p̃ter hoc. xxxij. di. de h. xi. q. iij. rogo. ⁊ pleni⁹ dixi. de cõsti. nã ꝯcupiscẽtiã. ⁊ vide bonũ ⁊ famosũ tex. i cle. exiui ď padi so. ď ṽ. si. i ṽ. ceterũ. ⁊ ibi archi. Et vide glo. vj. distin. Testa/mẽtum. super verbo humile. ¶ No. hic arg. pro genera/li allegatõe ita ꝙ sufficit generalr̃ allegare. ad hoc ď p̃hẽ. c. ij. xlv. di. c. ij. e. di. §. hinc etiã. ⁊. i. q. i. vt euidenter. xxxij. q. iij. q̃dã ⁊. q. v. ṽ. quedã. xviij. dis. q̃m. de symo. licet hely ṽ. nã iuxta de regula. cũ. T. virũ. de quo in spec. de dispu. ⁊ al le. §. porro. ṽ. in sũma. scd'm Jo. an. ⁊ cal. post eni. ¶ No. ṽ bũ inquirẽduꝫ: q᷑ aliq̃n sumit᷑ pro inestigatõe fci de pecul. cle. ingrendũ. de accu. c. inq̃sitiõis. ⁊. c. qualr̃ ⁊ q̃n. ¶ No. q̃rto ꝙ ꝓhibet hic oẽs ex illa vniuersali nullus: vñ ꝓhibe/rẽt᷑ pochiãi ⁊ nõ prochiãi ꝯcubia etiã ⁊ domestici ẽt eius q nõ excusant᷑ lꝫ al's excõicatis cõicare p̃sit. xi. q. iij. quin. mul tos. pu͂to tñ ꝙ extraneos h ignorãtes ad peccatũ n̄ illaque at. de sen. excõ. a nobis. de cõsti. c. ij. ⁊. de ꝯsti. c. vt aiaꝝ. lib. vj. No. ꝙ hec ꝓhibitio nõ fundat᷑ in fornicatorẽ sed dirigi tur ad obiecta vt nullus audiat p qď quidã voluerũt dicer᷑ ꝙ fornicarius nõ est suspensus directo: sed quadã idirecta suspensiõe. de qua. J. ti. i. sicut vt. J. de cle. exc. ministr. celebrat ⁊. s̃. ti. i. vt cl'icorũ. ¶ Itẽ no. ꝙ nõ ꝓhibet nisi a missa per qď quidam voluerunt dicere fornicariũ nõ suspensum nisi officio misse. de quo in. d. c. sicut. s̃. eo. per Inno. sed infra dicit a calijs officijs ⁊ ibi misteria diuia ꝙ expõit Jo. cal. i. misse ⁊ alie hore diule vl' nocturne. ⁊ ibi eccl'iastica sacram̃ ta quod exponit ibi Jo. an. vt penitẽtia sacra vnctio ⁊c. vñ tenet ipsum ab omnibus officijs suspensum. ¶ No. ꝙ illď dicit᷑ quisdẽ indubitanter scire quod notoriũ est ꝙ nota ꝓ/pter statuta que aliq̃n exigunt indubitatam ꝓbationeꝫ q᷑ illa dicũt᷑ esse notoria dicã aliquid infra. ¶ No. ꝙ ĩfectio ministri nõ inficit sacramẽtũ nec gratiã sacramenti: q᷑ g̃ra non transit per ministruꝫ seu per medium ministri: quia ibi minister opatur vt fistula. imo de deo inmediate in sacra/mentum. i. q. i. sicut xp̃i. ⁊. c. omnia sacramẽta. ⁊. c. cũ euidẽ ter ⁊. c. cuꝫ scriptura cũ multis sequẽtibus. xv. q. v. c. fi. Et per Inno. de here. fraternitatis. ⁊ de scisma. c. i. ¶ No. ꝙ sacr̃a sũt purgatoria cũctorũ cõtagioꝝ ⁊ peccatorũ quod dicunt doc. venialiũ saltẽ scd'm abbatẽ. Jo. an. dicit etiaꝫ ꝙ purgatoria sunt etiaꝫ mortalium. de conse. di. ij. cuꝫ omne. ¶ Et hoc verũ pro alio pro se aũt idem ⁊ in bene disposi/to ⁊ nõ in celebrante ex cõceptu vel cuꝫ effectu ⁊ voluntate peccãdi. de conse. di. ij. quottidie. per hoc dicunt quidaꝫ ꝙ est peccatuꝫ mortale. nõ celebrare quottidie: q᷑ cum sacra/mentũ sit purgatoriũ cunctorũ contagionum ⁊ purgat pec cata in alijs desistens peccat cõtra caritatẽ: ad hoc optime facit tex. i. q. i. ipsi apostoli. Ad hoc. c. in sacerdotibus. xxxi. distinctio. credo ꝙ si desistat ex eo ꝙ reputat se indignum quottidie celebrare non peccat. vt dicto. c. quottidie si de/sistat ex negligentia hoc sciens peccat mortaliter si desistat ex quadam leuitate hoc sciens peccat venialiter: sicut di/cimus in illo. Si peccauerit in te. vt no. Archidia. ij. q. i. Si peccauerit. ⁊ qď dixi de iudi. nouit. p h io. an. dic̃ ꝙ n̄ so lũ viuis ꝓdest: sꝫ ẽ mortuis. xiii. q. ij. aĩe defũctoꝝ. ¶ No. ꝙ p̃põ vl'r ꝓlata restrĩgit᷑ ad sbiecta habilia vt ab oĩ sacer dote sumite. i. ab habili sacerdote. vide p Bar. l. l. i. ff. ď no ui opis nũci. vñ ƀꝫ Cal. ĩtelligẽdũ ẽ sic ab oĩ sacerdote ca tholico n̄ suspẽso a iudice vel a iur̃. ď of. ord. qď sedẽ. ď p̃sũ pti. vẽiẽs. ď sy. rãta. ¶ No. qd sũit᷑ h appellatõe ꝯcubie q᷑ dr̃ h q̃libet cũ q̃ ẽt illicita copula habetur ⁊ contra votum ⁊ dicit᷑ a cõ ꝙ ẽ sil' ⁊ cubo cubas lex appellat concubinam que sine nuptijs tenetur in domo quasi loco vxoris. ff. de ṽ. signi. l. marcianus. xxxiiij. distin. §. qui. vnde dicit gracian⁹ ꝙ cõcubina dicitur q̃ cessantibus legalibus ĩstr̃is iuncta ẽ ⁊ cui coniugali affectu insistit᷑. vt. e. di. ṽ. cõcubina. ⁊ lꝫ talis cõcubinatus ꝑmittat᷑ per. ll. ff. ď cõcubinus. per totũ probi het᷑ tñ per cano. xxij. q. iiij. nemo. Hic tñ ponit᷑ largius cu/iuscũq̃ꝫ cõditionis sit mulier siue sit vna siue plures vt p to tũ istũ titulũ s̃m cal. ¶ No. ꝙ legere ⁊ dicere equipolẽt lo quẽdo ď scriptura ꝙ no. pro teste qui dicit talis legit alter dicit talis dixit: q᷑ probãt n̄ si legere foret de substãtia. l. j. §. sed ⁊ si legi. ff. de his q̃ ĩtesta. dele. l. contract⁹. C. de fide ĩstrumẽtoꝝ. de priuileg. cũ olim essemus. ¶ Venio ad ṽ. ceteꝝ no. hic duplicẽ spẽm ⁊ q̃litatẽ delicti q̃nq̃ꝫ ẽ notoriũ. ⁊ hoc duplex q̃nq̃ꝫ ẽ detectũ condẽnatiõe vel cõfessiõe q̃n q̃ꝫ occultũ ꝙ ẽ q̃n qs ab eccl'ia tolleraf ꝙ põt esse duplici/ter primo modo ꝓ vt tolleraf᷑ velit vel nolit ⁊ hoc est occul tũ simplex ꝓut distinguit᷑ ꝯtra probabile. ¶ Secũdo mõ prout tolleraf᷑ simplr̃ cũ posset oppõi. ⁊ tunc dr̃ pene occul tũ crimen qď est ꝓbabile nõ notoriũ vel famosũ vel mãife/stum. ¶ Et no. ď dictione pene que sumit᷑ pro quasi ⁊ quã dam not. mixturam improprietatis sicut ⁊ q̃si. Et no. ꝙ ad hoc. vt condẽnatio inducat notoriũ oꝫ ꝙ sit canonica vt pꝫ ex tex. qui duplicate repetit canonice cõdemnet᷑. ¶ Not. ꝙ nõ diffiteri sumit᷑ aliq̃n pro ꝯfiteri vide tex. ď postu. p̃la. c. i. de ordi. cog. cũ dilectus. de reli. do. constitutus vbi gl. vide gl. de cõfes. c. fi. C. vñ vi. l. cõquerebat᷑ hutri. Et alios. C. de iur. calum. l. fi. q᷑ nõ diffiteri ex cõtumacia nõ respon dendi cõfessionẽ inducit. ¶ Et facit ꝙ iudice interrogan te vt r̃ndeat si taceat hẽatur ꝓ cõfesso. ad h. l. de etate. §. ta/cuit. ff. ď iterro. actio. ¶ No. ꝙ ideꝫ factũ trahit᷑ ad bonũ ⁊ ad malum scd'm propositum. ⁊ finẽ volũtatis agẽtis ⁊ sic volũtas ⁊ ꝓpositũ distinguũt maleficiũ a nõ maleficio. ff. de furtis. l. q in iure facit de collusiõe detegẽda. c. i. ď sen. excõ. cũ volũtate laudant᷑. n. aduerbia ⁊ nõ noĩa vt dic̃ Jo. ď san tu. nõ sufficit facẽ bonum tm̃ nisi ⁊ bene fiat. ¶ Et nõ. non licere desistere a fornicatore q̃si sacr̃a coinq̃net sꝫ pp finẽ vt corrigat᷑. ¶ Sic no. ar. ꝙ auctas si peccauerit sit p̃cepti in ꝯriũ põt adduci: q᷑ spãle ẽ ĩfornicatore: ⁊ si h demũ q̃n est notoriũ sequit᷑ ꝙ al's secus vide ꝙ no. in. d. c. si peccauerit. ¶ No. ꝙ mã notorij fornicatoris nõ solũ hꝫ locũ i p̃sby/teris sꝫ ẽt i clericis vñ dato ꝙ canones loquãt᷑ de p̃sbyteris hec ꝯre. itelligit᷑ ẽt de cl'icis ⁊ p̃t ad alios canones extẽdi. ¶ Et põdera: q᷑ facit ꝓ opi. ꝙ notorius fornicator nõ solũ a missa sꝫ ab alijs diuinis officijs sit suspẽsus itẽ põdera ꝙ ṽbũ cl'ici põit᷑ sepati a p̃sbyterꝫ ⁊ sic appellatõe p̃sbyteri n̄ cõp̃hendit᷑ cl'icus nec eꝯ. ¶ Quid de ṽbo sacerdotib⁹ vi de. s̃. c. si q̃sꝙ. ⁊ ď ṽbo. cl'icis vide de fil. p̃sby. l'ras. ⁊ de cle. egro. c. i. li. vj. Jo. an. ⁊ põdera hñ: q᷑ dictio ⁊ iter duo adie ctiua n̄ reqrit᷑ i eodẽ sbo ꝯcursus copulatoꝝ: sꝫ ṽificat᷑ i alio maxie q̃n i cõpassibiles sũt vl' q̃n suꝑflue adiectiões i eodẽ subiecto iũgerẽt᷑. ⁊ dic̃ hic cal. ꝙ dictio. ⁊ nõ stat ꝓp̃e: q᷑ ꝓ p̃riũ ei⁹ ẽ iũgere diuersa. sꝫ cl'ici appellatio cõp̃hẽdit p̃sby terũ igit᷑. ad hoc allegat de elec. q᷑ pp ⁊. c. eccl'ia. ij. ff. ď ꝯdi. ⁊ demõ. l. si hr̃di. plures isti. ď hẽdi. isti. §. vitio ď ṽb. ob. Si qs ita. dic̃ tñ ꝙ tolleraf᷑ seu excusat᷑ auctor. pp dubiũ tollẽ/dũ: q᷑ cũ in mã spãl'r canones loquãt᷑ ď p̃sbyteris dato ꝙ appellatiõe cl'icoꝝ cõp̃hẽderẽt p̃sbyteros tñ i mã de q̃ sin gulariter ď p̃sbytero fuit hita mẽtio: ad omne dubiũ tollẽ/dũ fuit vtile de cl'icis poni ⁊ de p̃sbytero specificari qď ṽbũ i certis cãib⁹ nõ icludit᷑ i ṽbo cl'icoꝝ ad h ꝙ no. cal. J. ď ꝯces. p̃bẽ. c. Post electionẽ. ⁊ nc ṽba sua desint tractat hic ď co pula ⁊ dicit ꝙ ei⁹ est offm̃ s̃m gramaticos qď ex ṽsib⁹ hic cõp̃hẽdit᷑ aggregat: adiũgit iformat diuidit vnit. explet: ⁊ exponit est. simplex distribuitq̃ꝫ aduersũq̃ꝫ nõt: suspẽdit: de niq̃ꝫ firmat aggregat. i silogismis adiũgit vt i geminatis: vt clerici sũt ⁊ ego: nã idẽ põit aliq̃n ꝙ ẽt. xi. q. i. siluester. ff. de fũd. istruct. l. seye. §. gaio. sic p̃t siue h iformat vt significet substãtiã ⁊ q̃litatẽ ⁊ sic vnũ ď duob⁹ adiectiuis resoluit i sub stãtiuũ vt arma virũq̃ꝫ cano qď no. Cal. ď celeb. missa. cuꝫ marthe. §. q̃siuisti. Diuidit vt tici⁹ ⁊ sei⁹ legit: vnit vt hõ ex carne ⁊ aĩa rationali eodẽ titulo: in quadam explet vt talis

est socrates qualis ⁊ plato: exponit. de procu. c. i. de iure pa
trona. nobis. de rescrip. pastoralis. i. responso. eo. tit. i. c. i. ex
plet vt socratez legere ⁊ platonē disputare est verū. distri
buit vt socrates ⁊ plato legit: aduersūqz notat vt prius dixi
suspendit vt si titius legit ⁊ ipse scribit: firmat vt ibi sicut ⁊
nos dimittim⁹: qñqz ponit copula pro disiūctiua sz īproprie
vt. eo. c. clerici. ⁊ c. si. ⁊ vide. ff. de v. sig. sepe. de rescrip. c. ij. ple
nissime vide p bar. ff. de iust. ⁊ iure. l. omnes populi. vide ꝙ
scripsi. ī clemen. ī plerisqz. de electi. non insisto. nec posuissē
nisi satisfacerem cal. ¶ No. respondentem de iure artari
ad responsum certum ⁊ indubitatū sic vt legens ī cathedra
in quantum est possibile debet eligere conclusiones veras.
⁊ mittere scolarem certum de eo ꝙ sentit ⁊ non in animo
pugnantem. non tamen debet se doc. nimiū de sua opi. red
dere securū: sed semp addere vt sibi videtur. Solius enim
pape: ⁊ habentis potestatem legis condende est sic absqz
scrupulo rñdere: nihil ē. n. taz indubitatū ꝙ si in solertē re
ducat disputationē quin fiat obscuz: ⁊ dubiū. in auc. de ta
bellionibus col. iiii. circa mediuz. Et ex hoc sumitur loqn
di modus quando docto. loquitur inter opi. vt dicat istam
teneatis. ¶ No. a quolibet criminoso tollerato ⁊ cui⁹ fa
ctum non hz operis euidentiam ex facto notorio vel iuris
licitū est suscipere ecclesiastica sacramēta. ¶ No. ꝙ a noto
rio fornicatore abstineri debet ab eis sacramētis ⁊ diuinis
dumtamen abstineatur pp finem correctionis eius ⁊ non
propter defectum sacramenti. ¶ Or mō habetis notabilia
substantialia: nunc ergo expediaz quasdā oppositiones su
per decre. que sūt quasi quedam preludia ad declarationez
tex. non intromittēdo me de materia notorij. ¶ Oppo. j.
⁊ videtur ꝙ non sufficiat generalis allegatio: vt insti. de pe
na temere litigan. in fi. ⁊ de resti. spo. litteras. versiculo secun
do. ⁊ C. ad. l. fal. auc. sed cum testator vbi apparet ꝙ nō suf
ficit generalis allegatio. Sz opz ꝙ sit specialis. ¶ Or cō
cludendo aliquo addito Cal. dicit ꝙ si qritur an de iure cō
dentis inqnantū ius alterius sit necessarium allegare quo
tam: dic ꝙ quia tex. debet esse ornatus ⁊ breuis quē quote
cōiter destruunt. Item quia illi standū ex quo habet pote
statem legis condende non est ergo alia quota necessaria.
ar. de proba. cle. i. ff. de consti. l. i. eo. de re iudi. in causis. ¶ Si
queritur an iudex sententiando debet allegare quotaz. dic
ꝙ nō: qr nec cām tutum est exprimere. de re iudi. sicut. de re
nuncia. in prin. ff. de suspecto. tu. l. hoc enim in regula in pe
nis. de re. iur. li. vj. ff. de his qui no. ī fa. l. athletas. §. q igno
minie. ¶ Si queritur an ab allegantibus sit quota allegā
da si allegat aduocatus coram papa non ē alleganda quo
ta: qr hz omnia ī scrinio pectoris sui. ⁊ qr nō est inuoluend⁹
in verbis. l. omni. C. de testa. ⁊ de consti. c. i. Saluo forte ni
si eēt vna. l. singularis cōiter deuiās ab alijs regulis vl' qñ
allegaret ad limitationem alterius iuris vel cōis. arg. de fi
de instru. pastoralis. si allegat coram alio ꝗ coram papa si
coram sciente rationes generales. ⁊ tunc leges generales al
legande non sunt. Sz debet allegari lex specifica qñ est sin
gularis vel aliam limitans. Si corā ignorante oportet: ita
alleget vt ipm instruat: non artatur tamen semp aduocat⁹
exprimere. l. imo cautū est tacere ⁊ in fine reseruare bonas
rationes. ⁊ leges ⁊ sufficit illas exprimere ad aures iudicis
ne per hoc instruat aduersarium vt cauillationibus oppri
mat allegationem: Nil enim tam indubitatum. ⁊c̄ in auc.
de tabellio. in medio. colla. iiii. Et hoc dicit specu. in titu. de
disputati. ⁊ allega. in loco preallег. super notabilib⁹. Si q̄
ritur an consulenti sit necesse allegare quotaz tangit spec.
in titu. de requisi. consilii. §. i. ver. porro. ⁊ dicit ꝙ non. Jo.
an. dic̄ ꝙ practicaf si ꝯsiliū nō exit ciuitatē ꝯsulentis fit sine
allegatōibus. vt p ea q̄ vidi ⁊ audiui. sic ꝯsulo: si exit ciuita
tem tunc dicit ꝙ secus: quia tunc debet fieri cum allegatio
nibus plenis. communia tamen omittere ⁊ generalia. v: ba
num ē qñ scribit intelligentib⁹ ne supfluitates allegationū
stomacent consilium legentis: vt multotiens vidi: arguens
in scolis ad sui instructionem debet allegare quotam vt
assuescat: sed magistro nō est multum necessariū qr ascēdē
do cathedram asserit se peritum. ff. ꝙ quisqz iur. l. ij. debet
tamen qñ inducit ita inducere ꝙ intelligatur. posset eniz fal
so moueri. ¶ Si queritur de magistro legente dic ꝙ dbet
esse copiosus allegādo quotas: vnde debet sic legere ꝙ cer
tificet illum cui legit si certus est per librum alleget librum
si certus est per rubricā alleget rubricā alioquin. c. l. §. ⁊ ver.
Si lectio est longa vt in canonibus non facimus mixturaz
libri cuz rubrica nisi quādo allegamus. in. vj. vel. in clemē.
Or in effectu sufficit sic allegare vt quis intelligatur. ista
non sunt multum vtilia igif venio ad aliam. ¶ Oppo. ii. ⁊
videtur ꝙ alia probatio ꝗ notoria dicatur īdubitata: vt est
probatio per iuramētum. ij. q. v. nunc. dic ꝙ quandoqz ius
exigit euidentissimam probationē ⁊ hec dicif notoria. ff. de
his qui satisda. cog. l. si vero. §. qui pro rei qualitate. potest
etiā dici euidentissima pbatio que cōstat instrumēto vel p
testes ⁊ probationes iudicialiter factas: vt dixit tex. in duo
bus locis. eo. de probationibus. licet causam qñqz ius exi
git euidentē ⁊ tunc dicif euidens illa que constat testibus ⁊
attestationibus publicis. de his que fiunt a prelatis. c. tua: ⁊
de resti. in inte. auditis. ⁊ de causa pos. cuz olim. dicitur etiā
euidens que constat ex visione litterarum. xi. q. iij. corum
⁊ habuistis bonū tex. eo. de rescriptis. cuz contingat. dicitur
etiā euidens que est in promptu. ⁊ nō exigit aliā indaginez
de excep. c. pia. libro. vj. in verbo ī promptu: quandoqz dici
tur euidens que occulorum inspectione perpendif. de elec.
si forte. in gl. ij. libro vj. de accu. qualiter el. ij. C. si minor se.
ma. dixerit. l. iij. §. palam ⁊ euidenter. in spec. de instru. edi
ctione. ad hoc. iii. q. vj. hoc quippe quandoqz ius exigit eui
dens ⁊ manifestum. ⁊ de hoc habes glo. de verbo. signifi. c.
fi. in. vi. ⁊ ibi ostendit que sit differentia inter euidens. ⁊ ma
nifestum quia dicit ꝙ euidens probatio est que dicitur no
toria. ⁊ de hoc per archi. xi. q. iii. corū: quandoqz ius exigit
indubitatam probationem. ⁊ hēs tex. hic ⁊ glo. que incipit
Et indubitatam. de excep. pia. lib. vi. dicit ꝙ īdubitata est
proprie que fit cum vno teste ⁊ cum iuramento. ¶ Quan
doqz exigitur apertissima. ⁊ de hoc in tex. ⁊ gl. in. d. c. pia.
¶ Quandoqz exigit liquida ⁊ illa dicitur que cōstat pro
batione testium vel instrumentoruz vel de qua de facili con
stare potest: vt. J. de deposi. c. ii. cū glo. hoc tñ intellige secū
dum subiectam materiam quia si materia est talis que de
facili haberi non possit alia probatio plena ⁊ euidens dice
tur probatio iuramenti: vt in dependentibus a conscientia
vt est casus. in. c. habet hoc proprium. ii. q. v. ⁊ etiam videbi
tis. Item dicif indubitata probatio per famam: ⁊ alia ad
minicula in probatione: in qua non potest haberi plena p
batio: vt dicunt doct. de parrochiis super rubrica. Itē quā
doqz hoc respectu dicitur māifesta probatio per sola iudi
cia: vt dicit Archi. de excep. pia. libro. vi. in versi. documē
tis. ⁊ est text. in. l. patronus. C. de proba. in. l. dolum. C. de
dolo. vbi appellatur manifesta que ex iudiciis sumitur si
est materia in qua possit haberi plena pbatio. In his que
sunt maximi preiudicii exigitur probatio notoria iuris vel
facti. In his que sūt magni exigif pbatio plena testiuz om
ni exceptione maior. In his que sunt modici preiudicii sū
maria sufficit. ⁊ quādoqz vulgi opinio. Ad hec uide que
scribit Bar. ff. so. matri. l. si constante. ⁊ hec sufficiant de se
cundo. ¶ Oppo. tertio videtur ꝙ sacramenta polluantur
ex pollutōe ministri. i. q. i. Si populus. vbi dicitur ꝙ ꝗuis
sub ipsa specie stare videantur que offeruntur: tamen quia
tractantur per eum qui est pollutus in aīa polluunf omnia
Ad hoc. ead. q. multi. vbi dicitur polluimus itaqz corpus
domini cum ad altare accedimus indigni ⁊ sordidi mun
dū sanguinem bibimus. ¶ Solu. reuera nullius polluit
sacra vt hic dicitur. quid enim firmum ⁊ stabile si sancti
tas incorrupta corrumpatur. C. de epi. ⁊ cleri. si ꝗꝗ. r. ā ma
li tractando sacramenta se tamē ledunt. Cerea quidē faz

accensa alijs lumen tribuit ꝛ se consumit.xv.q.vlti.c.fina.
¶ Ad contrariũ dic ꝙ pollutus quãuis est in se polluit ea ꝛ per hoc polluit semetipsuz ꝛ sic loquuntur ꝯria.xviij.di. hoc.j.q.j.si fuerit. fm Abbatẽ ꝛ.lxxxj.di.maximianus.de cle.excõ.mis.illud.dicit tñ hosti.q aliqualis est dr̃ia colore sacramentoꝝ nõ coinquinati ꝛ coingnati pr̃byteri q: non coinquinatus est fulcitus duplici merito.pria.ad thymo.v. xcv.di.ecce. in principio.q bene agunt pr̃byteri duplici ho-nore digni habẽtur.si ãt coinquinati vnico tñ merito. ꝛ sic intelligit.j.q.j.xps.ꝛ.c.precedenti.ꝛ.c.non nocet.ꝛ.c.sacer-dotes. Naz facilius exandiunf primi ꝙ scdi in peccatis re laxandis ꝛ remittẽdis. Archi.in illo.§.sacerdotes.j.q.j.di cit ꝙ quantũ ad essentiale in missa vt corpus xp̃i vel realita-te sacramenti nulla est dr̃ia inter bonum ꝛ malũ sacerdotẽ. Quia a quocunqꝫ bonũ operetur in se bonũ equalr̃ bonuz est.xv.q.vlti.c.vltimo. Quantũ autẽ ad id ꝙ est annexũ sa-cramento ꝛ quasi secundariũ vt efficatiam habeat ex operã-te:melius est audire missaz boni sacerdotis quã mali: quia tunc nõ solũ hz efficatiaz ex opere operato:sed ex deuotõe merito operant̃ ꝛ celebratione ꝛ hoc in quantũ est ei libe-ruz audire missaz. vbi autẽ ex obedientia artaretur ad au-diẽdũ missaz mali pr̃byteri meli⁹ eẽt ex obediẽtia audire missã mali pr̃byteri ꝙ bõi q: melior ẽ obediẽtia ꝙ victima ꝛ ꝙ bonũ psonale.viij.q.j.c.sciendũ.de ma.ꝛ obe.illud.ſ3 archi. Hec oĩa procedũt a nõ precisis ab ecclesia.sñia iuris vel hois:sed si precisi sunt non lz:vt.j.dicaz. ab eis audire di uina. ¶ Quarto oppo.ꝙ non sunt purgatoria cunctoꝝ vi cioꝝ diuina. Naz scdz hoc in peccato mortali ꝛ veniali exi stenti celebrare liceret si in eo diuini officij celebratione cun cta peccata delerenf.ꝯtra id.j.e.c.si.vj.di.testiũ. So.dicit Abbas ꝙ purgatoria sunt venialiũ ꝛ nõ mortaliũ. Jo.an. dicit ꝙ purgatoria sunt venialiũ ꝛ mortaliũ. de conse.di.ij. cuz oẽ crimen. Hinc est ꝙ sacerdotes dicũtur populi pecca ta comedere.j.q.j.sacerdotes cum.c. se. Dicit Jo.an. hic hoc intelligendũ esse sane:nec obstat de conse.di.ij.quoti die.ſ3 Joã.an. Or attendatis si querif an in sacramentis purgentur peccata alioꝝ a celebrante ꝛ tunc inquantũ sunt in bono statu.j.capaces sint ꝙ non sint in mortali constituti oĩa peccata purgantur: q: proficiunt ad remissionẽ pene tẽ poralis. Jnquantũ ẽt sunt in peccato mortali satis ẽt purgã tur q: pie credendũ est ꝙ facilius disponunf ad pniaz ꝛ cõ-tritionẽ d peccatis agẽdã. ꝛ se rite ad h disponẽdũ.ꝛ hec q ad viuos. Si autẽ essent grauia tũc si sunt mortui contricti ẽt tollitur pena tẽporalis.al's nõ. no.xiij.q.ij.quib⁹.ꝛ.c.cũ grauia ꝛ.de conse.di.ij.ꝛ sancta. Quãtũ aũt ad celebrantes si sunt in mortali nec peniteant suspensi quo ad se celebratio ne non emendantur a peccatis imo magis grauantur: q: si hi indicinz manducant ꝛ bibunt. de cõse. di.ij. ꝛ scsa.ꝛ.c. q scelerate. vnde hoc respectu non dicuntur comedere pecca ta. Si vero sunt in mortali habent tñ contritionẽ: tunc dicit Augu.in.c.quottidie. de conse.di.ij. ꝙ non debent celebra re: ꝙ credo: si nõ habent cui confiteantur: q: ante confessio nez non debent celebrare. Si aũt artarentur ad celebrandũ nec haberet confessorem sufficeret contritio sufficiens cũ intentione saltim confitendi cuz poterint. sed non firmiter assero: q: tex. Augustini hos a celebrãdo repellit: si aliquo grauãtur peccato mortali: quod ibi quidã exponunt. si actu grauãtur: ꝛ hoc teneo ꝙ necessitate non ipellente peccat ce lebrãdo: q: si dr̃ pfecte ꝯtrict⁹ si pt absolui ꝛ absolutõz nõ petat: nec credo ꝙ sufficiat hr̃e solũ itẽtũ ꝯfitẽdi semel i an no: ad remissionẽ peccati mortalis. vt quidã dicũt p.c. oẽs de pe.ꝛ re.q: de iure antiquo sem p cũ quis est in pecõ nõ de bet intrare ecclesiaui vsqꝫ ad vesperũ.j.penitentiã.vj.di.te-stium. vnde illud.c.oẽs quod venit ad subsidium vt saltim semel debeat in anno confiteri: nõ facit: hoc dico salua sñia ecclesie. ideo quã cito facultas se obtulerit ꝛ ea minime se offerente cũ non necessitetur ad celebranduz prius ad con fessionẽ accedere dz: ꝙ ad altare. eo autẽ absoluto quãꝙ non acta pnia perficit ministeriũ ad purgãdũ peccati penã dum tñ intendat peragere penitentiã. Et sic potest intelli gi ꝙ qsi est in actu pnie põt cõfiteri. vt no.L.di. de his in gl. magna.ṽ.sed nunquid. alias nulla esset dr̃ia inter mortale ꝛ veniale cuius ꝯriũ innuit illa lr̃a.tex.eniz. de pe. oĩs artat saltẽ semel i ãno aut saltẽ cũ erat i pctõ mõtali opus erat la uacro pnie.vj.di.testiũ.c.ãt oĩs ponit remediũ subsidiariũ vt patet ex dictione saltẽ.per hoc non tollit quin in mortali cadens si vult liberari artetur ad lauacrũ incontinenti duz põt. si est in veniali tñ constitutus si proposuit non peccare põt absqꝫ absolutione duz tñ contrictus fuerit accedere ad altare ꝛ xp̃i agere misteria: q: pro ipsa clerici purgantur vt ibi nisi specialiter ꝓhibeantur: q: tunc ex ꝯtẽptu accederet ꝛ peccaret mõtaliter: vt pz i polluto ex crapula. vt no.vj.di. testiuz. Accedens aũt nõ contritus peccat venialiter dum tñ veniale nõ sit affuetũ: q: tũc ꝛc̃. vt no. archi. in. d.c. testiũ in verbo humiliter. ꝛ dũmodo nõ accedat in contemptũ sed ex quadã leuitate ꝛ ꝓposuerit nõ peccare. Ex his decidif questio de qua audiui dubitare an sacerdos peccat non sa crificando quottidie: videtur ꝙ non. d.c. quottidie. vbi Au gust. dicit ꝙ nec laudat nec vituperat qui quottidie celebrat Jn ꝯriũ q: per sacramenta peccata tollũtur.j.q.j. ipsi sacer dotes peccata populi comedunt: hĩc est ꝙ sacerdotibus iniungitur vt semper sint ad altare.xxxj.di. sacerdotibus. ꝛ quia quottidie peccamus saltem in peccatis sine quibus in firmitas humana persistere non potest opus est quottidia na celebratione. de conse.di.ij. iteratur. quottidie peccat er go ꝯtra se ꝛ proximũ nõ celebrans quottidie ꝛ eniz ad cele brandum quis obligatur vt ad opera caritatis. Uidetur credo salua determinatione ecclesie ꝙ si ex humilitate desi stat non peccat aliquo modo. ar. dicti.c. quottidie. Si vero propter grauitatem peccati preteriti desistat idem. ar.c. ad eius.v.di. quia bonarum mentiũ ꝛc̃. Si vero abstinet ex põ deribus peccatoꝝ in quibus psistit ꝛ exire potest hic aggra uat peccata quia pt se facere dignũ sciẽs se indignuz. Si võ abstinet ex pigritia ꝛ leuitate qdã dico hũc mortaliter pec care maxĩe si ad hoc ẽ obligat⁹ ex susceptõe hñficij. est.n. ociosus i vinea dñi. Ad hoc qd̃ no.ij.q.j. si peccauerit.p ar chi. vbi hr̃ ꝙ peccat mortaliter non iuuans fratrẽ monẽdo cuz possit. ꝛ hoc de quarta oppo. ¶ Opp.v. ꝙ liceat absti nere a quolibet in peccato constitituto vt corrigatur ꝛ sic ꝓ pter hunc finẽ neduz a fornicatore notorio quia cuilibet di ctum est si peccauerit in te frater tuus ꝛc̃.ij.q.j. si peccauerit de iudi.nouit. Sol. secunduz Jnno. ꝛ Hostien. Jo.an.ꝛ Cal. in sacramentis necessitatis de quibus habef de trãsac. c. veniens in glo. non licet abstinere a tolleratis occultis vt hic. a nõ tolleratis: quia suspensi sentẽtia hominis licet ab stinere etiaz in sacramentis necessitatis: imo peccant nõ ab stinẽtes quia non obediunt superioribus suis.xxxij.di.§.ve ruz.no. de scisma.c.j. de hereticis. fraternitatis vt dixi. de cõ sue. quãto. Si vero sunt a iure suspensi vel ab homine ꝛ tũc si crimina sunt notoria facti euidentia licet cuilibet eos eui-tare etiam si a prelatis tollerentur. Et idem de irregulari-bus qui a iure dici possunt suspensi: vt hic ꝛ in. d.§. veruz: ni si forte maxima necessitate iminẽte. vt in. d.§. verũ. sed si cri mina pro quibus suspenduntur sunt occulta: licet sint gra-uia vt homicidium symonia ꝛ huiusmodi euitari non de-bent. de conse.di.ij. non prohibeat. ꝛ idem in excommunica to occulto. vi.q.ij. si tantum. de offic. ordi. si sacerdos. secun dum Jnno. Hostien. dicit tenendum in hoc ꝙ no. de sent. excõ. cum nõ ab homine. de tẽpore ordi. ad aures ꝛ in hoc in sacramentis necessitatis. in sacramentis autem volũtatis que qualia sint habetis de peni.ꝛ re. omnis. si velit abstine re secrete propter finem vt se corrigat licet abstinere a quoli bet occulto fornicatore ꝛ quolibet alio crimioso: quod pu to etiam si non sit suspensus. Sed si vellit abstinere publice ita ꝙ abstinentia induceret scandalum a tali occulto non li cet abstinere etiam ad finem vt peniteat. ex quo occultus.

Nam ꝛ dñs dedit corpus suuz iude. de conse. dist. ij. non ꝑ
bibeat. ꝛ .c. seq. vj. q. ij. placuit. viij. q. iiij. c. rōnē. ad hoc de
sen. excō. cuz nō ab hoīe. Hec sunt que reperio hic scripta ꝑ
doct. Or iste passus est dubius ideo aduertatis qꝛ doc. va
rie loquūtur. In declarāda ista materia habemus videre
tria. Prio. s. an sit licituz ꝓpria auctoritate desistere a quo-
libet peccōre. Scōo a sacramentis eius. Tertio an non desi
stendo peccaret mortaliter ita ꝙ a quolibet criminoso susci
piens volūtarie sacramenta peccet mortaliter. ❡ Conclu
do hanc materiam per casus. Primus est an sit licitum
recedere a criminoso occulto non suspenso nec preciso vel
non deposito: in crimine tñ iacente ꝛ an nō desistens peccet:
dicunt doc. ꝙ non licet recedere ꝛ non peccat ab illo susci-
piens sacramenta necessitatis vel volūtatis vbi necessitatur
recipere. Sacramenta aūt voluntaria ꝛ que non necessitat̄
recipere ēt non peccat ab eo recipiens: ꝛ si desistat vt corri-
gatur desistendo occulte ꝛ absqꝫ scandalo licet: ꝛ alias non
licet per iam dicta non peccat tñ recipiendo vt hic. Scōs
casus est an licet desistere vel peccet non desistens a quoli-
bet delinquente suspenso a iure. qꝛ non reperitur aliqua sen
tentia lata ꝯ cuz per quā suspensus est occult⁹ tñ ꝛ est tolle-
ratus. ❡ Conclusio est docto. ꝙ non licet desistere in sa
cramentis necessitatis vel que de iure ab eis recipi debent
nec cōsequenter peccat a talibus recipiens per qđ sentire vi
dentur ꝙ secus est in sacris volūtatis in quibus non necessi
taretur ad suscipiēdū. Hostiē. dicit de symo. per tuas ꝙ ab
occultis suspensis non sunt recipienda aliqua sacra. preter
eucharistiā. i. corpus xpi ꝛ pniaz. oia alia sunt potius homi
tēda ꝙ̄ ab eis recipiēda: ꝛ per hoc voluit ꝙ peccet alia susci
piens exceptis illis. Inn. de hēticis. fraternitatis dic̄ idistin
cte ꝙ non est licitū recipere a precisis ab ecclesia alia sacra
menta preter sacramentū baptismi tpe necessitatis. qꝛ tunc
licet recipere ab heretico. ꝛ ēt a fornicatore stāte illa necessi
tate. xxxij. di. §. viij. ibi. Inno. dicit in addi. ꝙ in sacramen-
tis imprementibus gratiaz licituz est recipere ab occultis
precisis. qꝛ in talibus solus deus operat̄ ꝛ gratia imediate
infertur a deo. alle. j. q. j. iudas. Sed sacramentū cōferens
executionē. no. Inn. in ti. de scisma. c. j. in gl. magna i verbo
hoc aūt. plus tenet ꝙ non licet recedere ab occultis precisis
ꝛ tolleratis. Fallit in excōicato ꝓpter periculū cōionis ꝛ in
notorio fornicatore ꝛ symoniaco qui equiparat̄ notorio for
nicatori: ꝛ h̄ qꝛ ab eoꝝ obdientia lꝫ recedere ꝛ probat̄ hic
xxxij. di. §. verū. Idem tenet in effectu. de symo. tanta. ideo
dicit ꝙ ab excōicato ꝛ homicida occultis regulariter licet
suscipere ecclesiastica sacramēta. ꝛ vitari nō debent. vj. q. ij.
si tm̄. xxiij. q. iiij. nō prohibeāt. dicit tñ ꝙ in occulto ꝛ occul
te posset abstineri vt qꝛ erubescerent a peccato. d̄ sen. excō.
cum non ab hoīe. Glo. de prescrip. in. c. cum non liceat: tam
in ratione sui ꝙ̄ indirecte in fi. velle videtur oēs suspensos
posse vitari ꝛ libere ab eis queꝗ̄ posse recedere. R°. autez
quare a fornicatore notorio ꝛ symoniaco non est alia nisi
qꝛ sunt suspensi. ergo quelibet suspensum vitare licet: ꝓ opi
nione ꝙ speāle sit in hereticis symoniacis ꝛ fornicatoribus
facit tex. xxxij. di. verū. Ubi August. super Io. prohibet re
cessum a quolibet peccatore exceptis his tribus qñ ab eccle
sia tolleratur: ꝛ sic videtur varietas in dictis doct. In tanta
varietate concludendo quod mihi videtur dic ꝙ sacramen
ta necessitatis liceat ab istis recipere ꝙ̄ꝗ̄ precisis ꝛ non pec
cent ēt capientes: vt dicunt doct. hic ex quo sunt occulti ꝛ
hoc qñ ex necessitate recipiuntur siue necessitas sit precisa. ꝛ
facti: qꝛ nō habēt alios articulos iminentes a qbus ricipiāt
vt euitēt picnlū mortis: siue necessitas sit ꝑcisa. i. facti qꝛ si
tpis suscipiēdi sic. s. ex ōbito iur̄ vt qꝛ cōpus xpi assumi dꝫ i
pascate. de pe. ꝛ re. oīs. Fallit in heretico a quo nulla sacra-
menta sunt recipienda excepto sacramento baptismi tēpo-
re necessitatis dūmodo in forma ecclesie conferatur. xxiiij.
q. j. si quē forte. Et rō quare liceat baptismū a tali recipere
ꝛ non corpus xpi: h̄r per glo. in. §. sed illud. ꝛ dixi. de cōsue.

§. qꝛto. Ubi aūt nulla necessitas ecclesie vel tpis impellat
abstinendo occulte ob finē: vt a peccato ratrahatur non vi-
deo quare non liceat cuz hoc modo solicitus sit de aīa fra-
tris: tñ nō puto peccare suscipientē a tali: si sacramentuz est
necessitatis sūme: vt baptismus: qꝛ quedā latēs semper sibi
subeē dr̄ necessitas ob pericula que accidere possent: ꝛ hec
est causa quare a talibus licitū est tpe necessitatis sacramen
ta recipere. In sacramēto aūt eucharistie ꝛ pnie si ab alio
sumere pōt de iure ꝛ sine scandalo cū nō subsit necessitas fa
cti seu iuris: qꝛ habet tres curatos. s. papam epm ꝛ curatuz
ꝑsbyteꝝ parrochianū: ꝛ presbyter parrochianus sit in peccō
ꝙ peccat credo non desistens assumendo ab eo cū possit vi
tare ꝛ non vitat taliter suspensum. vj. q. ij. c. si tñ. ꝛ .c. placuit.
de sen. excō. Cum non ab hoīe. nec scio excusare eū cum hꝫ
conscientiā firmā quod est suspensus a iure ꝛ non tollerat⁹
vnde occulte habet vitare. dum tñ non pādit peccatum ꝛ si
sic non vitat peccat: in excōicato hoc est expressum. j. de sen.
excō. c. cū si ab hoīe. ad hoc. vj. q. ij. c. si tñ. ꝛ .c. placuit. In sa
cramentis vero voluntatis. s. ordinis ꝛ similiū si ex necessi-
tate iuris recipiunt̄: exemplū de etate ꝛ qualitate. queris. ꝛ
qꝛ suscepit beneficium in ecclesia in qua est penuria clerico-
rum ꝛ sacerdotū vbi cōpellitur ad ordines suscipiendos ꝛ
tūc nō licet recedere ex quo occultus ē. Ratio qꝛ necessitas
eū excusat nō enim bono modo recedere posset qm̄ mani
festaret peccatū illius quod fieri non dꝫ. de sent. excō. cum
non ab hoīe cum si. Et ita intelligo Inn. in .c. i. de scisma.
in glo. in. v̄. irregularitas. ꝛ in glo. ii. magna. v̄. itez si prela
tus meus. alle. vj. q. ij. si tm̄. ꝛ. §. se. Ubi aūt sacramenta sunt
voluntaria ꝛ ex voluntate recipiuntur nō subsistente necessi
tate iuris vel facti. Et tūc aliqui sunt casus certorū criminū
in quibus licitū est recedere ꝛ certū ē libere desistere posse
Primus in symoniacis. i. q. i. si quis i symoniacis. ꝛ. xxxij.
di. §. verū. Item in excōicato qꝛ tales ordines a tollerato ex
quo excōicatus est recipere non debet. Casus est. ix. q. i. or-
dinationes. Idem in scismatico vt ibi de quo tñ dicit vt de
scisma. c. i. idem in hereticis. hos casus vel aliquos eorū po
nit glo. de prescript. cum nō liceat ꝛ. Io. magis explicite. ij.
q. vij. sacerdotes. alium casum addit gl. in non seruante ca-
nones per tex. xix. di. c. nulli. sed scōm intellectū illius .c. iste
casus cōprehenditur sub casu heresis. de quo. s̄. dixi qꝛ non
seruans canones pretendens defectū potestatis in papa he
reticus: est ex quo credit papam nō posse cōdere canones
ꝛ sic restringit illud. c. Io. ꝛ in istis tribus peccarent recipiē
tes: in alijs casibus est maior dubitatio. tñ ego credo vt. s̄.
dixi. ꝙ si subiectus velit recedere vt publicet peccatuz non
licet recedere. ꝛ si nō posset recedere nisi publicaret potius
debet desistere vel non euitare: occulte autem nō euitando
cum potest peccat: de excōmunicato est certum. vt. d. c. cum
non ab homine. Sed de alijs posset esse maius dubium.
sed tamen idem credo ex quo ius negat factum etiaz occul
tum ita ꝙ sententia iuris damnat factum etiam occultuz. s.
quando quis recedit a suo parrochiano. de sen. excō. cū nō
ab homine. ꝛ no. in cle. i. de hereticis ad fi. glo. hic patet qua
re hic non posset abstinere occulte propter finem vt desistat
a peccato: ꝛ nō video cū hic possit parere iuri nec aliquo in
re ad hoc artetur quin si non desistat peccet: ita ꝙ peccat nō
vitans cum possit occulte ꝛ bono modo. vt in excōmunica-
to est expressum. de sen. excō. cum non ab homine. non ob.
xxxij. di. §. veꝝ. Quia inquantū ꝑmittit ab adulterijs ꝛ san
ctimonialium violatoribus recipere ecclesiastica sacr̄a ꝛ
ceteris criminosis intelligi debet de occultis: ꝛ lꝫ nō suspē
sis ꝛ de nō precisis: inquantum enim suspensi sunt repellit ꝛ
sic excipit causaz symoniaci ꝛ notorij fornicatoris: quare. n.
repellit a symoniacis ꝛ notorijs fornicatoribus est non alia
ratione nisi ꝙ suspensi sunt a iure. ideo vbicunqꝫ est suspen-
sio iuris debet vitari: alias est peccatū adulandi ꝛ inobediē
tie. vt ibi dicitur. ꝛ qꝛ prohibitum est a talibus recipere non
dicas ꝙ ꝓhibet̄ specifice in illis. sed idē in alijs: vbi est ꝑ-

bibitum. quod censetur eo quia sunt suspensi: ⁊ de illis fecit mentionem ⁊ non de alijs suspensis: exempli causa ⁊ quia durum fuisset omnes casus exprimere: vt ratio generalis est ad omnes casus eo ipso enim quia suspensi. item prohibitum est a iure ab eis sacramenta recipere que prohibitio ⁊ suspensio in occultis habent omnem suum effectum: voluntarie ergo ⁊ non ex necessitate suscipientes peccant: suspensio enim magna non solum quo ad se suspendit sed etiam quo ad alios ⁊ non solum operatur preceptū quo ad suspensum sed quo ad alios: peccant ergo contra precepta pontificum qui ordines suscipiunt nuda voluntate cum aliter facere possunt non prodendo peccatum. item ex quo possunt eē soliciti de anima fratris euitando vt desistat: peccant hoc non faciendo: quia non diligunt proximum vt debent sed ratio non est generalis: nec obstat tolleratio ecclesie. quia nō dico tolleratos quo ad ea que debent agi ex ꝯscientia bene informata eo ꝙ ius non tollerat quod suspendit. de senten. excō. cum non ab homine. vj. q. ij. si tantum: nec dicatur ibi speciale in excōmunicatione quia ratio est ibi generalis nō enim in pendentibus a ꝯscientia attendimus errorē ecclesie quando de conscientia ex veritate informati sumus. de sen. excom. inquisitioni. de symo. per tuas. de resti. spolia. l fas. Item tollerare non operatur quo ad scientes vt dicit Cal. de re. iudi. ad probandū. vbi autē ab alijs commode talia sacramenta recipere nō possent quia necessitate iuris ad eos accedere cogitur: ⁊ ad alios accedere non possent: etiam sine scandalo ab eis recedere non debent: nec possent ex quo sunt tollerati. Et hoc faciūt iuris necessitate quia non possunt prodere peccatum ⁊ sic in effectu approbo sententiam doc. hic qui dicunt qd sacramenta que ab ipsis recipere debent subaudio debito ⁊ necessitate iuris: quia alias adire non possunt nec a talibus recipere: nec debēt eos vitare. ad hoc de conse. di. ij. non prohibeat. nec ob. ꝙ tollerare non operetur in sciente quia id est verum inquantum non facit de necessitate: nec obstat ꝙ recipiendo a talibus nō recipiant executionem vel gratiam ⁊ sic possunt vitare quia gratiam recipiūt: vt notatur de hēticis. i. c. fraternitatis. executionē ēt recipiunt ex quo faciunt ex necessitate: ⁊ sic potest intelligi Inno. de scisma. c. i. secus si faciunt ex voluntate ⁊ sic saluētur opiniones ille de quibus ibi. Hec omnia puto in oīno occulto contra quem non potest delictum probari: in occulto tñ contra quem testes constare possunt licet ab eis recedere approbando delictum. vj. q. ij. si tantum. Et credo ꝙ peccent non saltem denunciando ex quo possunt: suscipiendo ab illis sacramenta non sūme necessitatis vel necessitate sūma nō iminente in alijs sacramentis: sic fouent enim fratrem in peccato quem denunciare possunt ⁊ hoc casu etiam posset procedere opini. ꝙ scienter a talibus recipientes sacramenta non recipiunt gratiam neqꝫ executionē. Tertius casus est quando quis suspensus est a iure propter delictum ⁊ est notorium delictum ⁊ hic dicitur nō tolleratus vt in notorio fornicatore vt hic. ⁊ j. c. fi. xxxij. di. §. verum. Et hoc tenet hic Inno. vnde si queritur an licet recedere ab eo. Et an non recedentes peccēt: dico ꝙ tales possunt licite recedere quia recedunt auctoritate iuris sententiantis nec potest talis dici tolleratus. ad hoc de tempo. ordi. c. fi. vnde concludit hic regulam Inn. ꝙ ab omni crimine inferente suspensionem iuris ab officijs vel quolibet actu licet a talibus desistere ⁊ tales vitare etiam si a prelatis tollerentur. Hanc cōclusionem tenet Hostien. de symo. per tuas. vt recitat Joā. an. in glo. magna. vers. quid enim si sit notorius. vbi concludit ꝙ ab homicida ⁊ notorio heretico ⁊ a quocunqꝫ notorio suspenso licitum est recedere: licet ibi Inn. hoc restringat ad symoniacū ⁊ notorium fornicatorem. vt ibi no. Jo. an. in versi. hoc etiam teneas. allegat. xv. q. vlti. c. fi. ⁊ dictum §. verum. xxxij. di. sic debet intelligi glo. de prescrip. cum nō liceat. Que vult omnes notorios suspensos euitandos si habeas in gl. si non sint notorij: si habeas ⁊ si sint notorij: gl. dīceret contrariū quinimo sola infamia cū scandalo tales impedit: vt est casus de homi. ex litteris. vnde puto ꝙ licet recedere a quolibet suspenso notorio ⁊ si nō recedit peccat quia talis sententia iuris prohibet alios ex quo est suspēsus quo ad se ⁊ quo ad alios: ideo peccant non recedentes ar. xxxij. di. §. verum. Quinimo plus si sola fama cum scādalo sit nō dico notorium licitum est recedere a tali: vt est casus de homic. ex litteris. Quartus casus est ceteris difficilior ⁊ dubitatur sepe de eo. s. quid de delictis grauibus que ex substantia delicti non imprimunt suspensionem delinquēti nec procedunt ex dispositione iuris. delinquentes tñ sunt notorij. An talibus delictis existētibus notorijs licitum sit recedere: Et an nō recedentes peccent videtur primo ꝙ non liceat ab eis propria auctoritate recedere. Nam speciale est in crimine fornicationis: ergo in alijs secus vt hic. ⁊ §. verū xxxij. di. vbi ponitur. Pro regula ꝙ nō licet recedere a criminosis antequā sint cōdemnati excipitur tantum notorius fornicator ⁊ symōiacus: ergo ī alijs secus. ad hoc. l. di. c. sacerdotes. vbi specialiter dicit de lapsis in fornicatione quorum delicta vel actus criminis manifestus est. hoc etiam cōmuniter dicūt doc. ī gl. i. q. vij. sacerdotes. c. de prescrip. cum non liceat. Et hanc recitat Inno. in fi. magne glo. de temp. ordi. ex tenore vers. Alij tamen dicunt quod qualitercūqꝫ. vbi dicit ꝙ a manifeste delinquentibus non est licitum recedere nisi secuta sententia ⁊ propter scandalum. all. viij. q. vlt. nōne. xxviij. di. consulendum. Licet ipsi abstinere debeant donec dispensetur: ⁊ secundum doc. daretur suspensio quadruplicis speciei. Quidam sunt suspensi quo ad se propter se tantum vt iacentes in peccato. Quidam sunt suspensi quo ad ⁊ ꝑpter se ⁊ ꝑꝑ alios. vt notorij fornicatores et alij qui reperiunt a iure suspensi ⁊ iacent in peccato. Quidam sunt suspensi quo ad se tantum propter alios: vt notorie delinquētes qui non reperiuntur a iure suspensi specifice: ⁊ emendati. Quidam sunt suspensi quo ad se tantum ⁊ non quo ad alios propter se ⁊ alios vt notorie delinquentes non suspensi specifice iacentes in delictis. A primis licet audire ⁊ nō licet recedere. A secundis non licet audire: ⁊ licite receditur A tertijs ⁊ quartis non licite receditur ⁊ audire licet donec tollerātur ⁊ hec opi. benignior ⁊ cōmunior. igitur puto breuiter esse veritatem ꝙ si crimen est graue ⁊ notorium in quo criminosus iacet ⁊ perseuerat licitum est ab eo recedere quia debet esse solicitus de anima fratris ex quo est notorium vt ad fructum penitentie trahatur quia eadem subest causa que in notorio fornicatore. ad hoc de iudi. nouit. vbi occulto existente delinquente nō oīo tamen prio moneri debet. Secundo debet dici ecclesie. Tertio si non corrigit debet eē vt hereticus ethnicus ⁊ publicanus. i. publice debet euitare vt exponunt doc. in d. c. nouit. ⁊ all. ad hoc. ij. q. i. si peccauerit. Nam eo ꝙ tale delictū est ecclesie publicatū absqꝫ alia sententia vitare posset ethnicum ⁊ publicanum: imo plus dico ꝙ ex quo notorium est crimen licet se correxerit debet euitari quia omne delictum graue scandalosum ⁊ notorium causat irregularitatem ⁊ suspendit quem nisi ex misericordia dispensetur cum eo. ⁊ concluditur in gl. sūme. l. di. ⁊ sic intelliguntur omnia capitula illius distinctionis. vsqꝫ ad. §. quod vero. ad hoc specialiter facit. l. di. c. j. ⁊ c. de his vero ⁊ assignant illi canones duas rationes cōmuniter. Primo propter fictam pniam quia tenuerunt antiqui patres ꝙ isti non recte penituerunt. facit. c. distin. bene valet. Secundo ꝑpter scandalum quod in populo generatur talibus celebrātibus. hoc tenet glo. de temp. ordi. ex tenore. ⁊ est casus. eo. ti. c. fi. non violando litteram. ⁊ tenet gl. de renunc. nisi. §. ꝑpter conscientiam. ⁊ ibi per doc. ⁊ Inno. de tempo. ordi. ex tenore. in gl. magna. vbi idem si alias est notorium vbi assignat causam quare canones prohibent. s. propter scandalū quod oritur si populus tam sceleratos videat ministrare nisi dispensetur. etiam peracta pnia isti ēt prohibentur quo ad alios celebrare nisi se correxerint ⁊ cum eis dispensetur: ideo

ab eorum officiis. vt a suspensis est abstinendum. Item qꝛ isti peracta penitentia prohibentur celebrare ꝙ est propriū suspensionis nō quo ad se sed quo ad omnes. vt in dictis. c. preallE. ideo in talibus simplex nō sufficit absolutio: sed dispensatio exigitur. ne dicatur hanc suspensionem ⁊ irregularitatem quodāmodo latam: que surgit ex accidenti scandalo ⁊ simulatione penitentie: ab illo enim vt dicit Inno. in dicto. c. ex tenore. non surgit quecunqꝫ irregularitas ēt proprie dcā: iure. n. diuino null⁹ irregularis est sed acta penitentia licite celebrat. vt patet. l. dist. §. econtra cum. c. se. vsqꝫ ad. §. quod vero. tales autem irregularitates sunt inducte omnes a iure positiuo. i. a sanctis patribus: aut ob scādalū aut ob simulatam penitentiam quāqꝫ in aliquibus dispensent episcopi ⁊ in aliquib⁹ reseruatio fiat pape: tamen qsqꝫ stricte est irregularis qui aliorum non sequitur regulā: nec per hoc minus irregularis ⁊ suspensus dici potest: quia inferior dispenset. hec omnia dicit Inno. in dicto. c. ex tenore. non ob. §. verum. quia ibi exprimit de notorio fornicatore ⁊ symoniaco quasi in eo sit speciale: ideo exēpli gratia pōit de ipsis quod patet per rationem quam ibi ponit quia dicit eos vitandos quia suspensi sunt: ideo sumam regulam a ratione non ab exemplis. ff. de damno infecto. l. damni. vnde vbicunqꝫ est quis suspensus notorie debet vitari. si enim ille tex. sic generaliter intelligeret: vt loquitur etiā ab homicida notorio licitum esset audire diuina quod non est verū. vt in. c. ex litteris. de homi. regula ergo. §. ver. debet intelligi in occultis ⁊ nō precisis: licet loquatur exemplo de notorio inquātū loquitur de fornicatore delinquente velut suspēso licitum est recedere. Et per hoc peccant non recedentes sed in repetitōe sic habetur. non ob. §. verū. quia non exprimit de notorio fornicatore quasi in eo sit speciale: sed exempli causa: ⁊ regula que procedit debet intelligi de nō suspēsis rō tamen que subicitur est generalis quia peccant suscipientes a prohibitis quia ariolandi peccatum ē nolle parere preceptis ⁊c. alias si simpliciter intelligeretur sacramēta recipere: liceret a quolibet irregulari ⁊ suspenso etiā ratione delicti quod absurdum est ⁊ contra omnes: nec dicat licet tales suspensi dicantur: alii non ꝓhibent ab eis dīna audire. ⁊ hoc tantum in notorio reperit fornicatore: si sit differentia an ius suspendat quem nisi dispensetur ⁊ alii non ꝓhibentur audire: an suspendat quem ⁊ prohibeat audientes ⁊ tunc licite se separent quia eo ꝙ prohibentur sacramēta ministrare: ⁊ diuina etiā ab eis ꝓhibent alii suscipere. hec enim est suspensio iuris ⁊ approbatur quo ad alios. Non obstat glo. preallE. quia debet per alia iura suppleri: non ob. quod no. Hostien. ⁊ Inno. de cle. ex. mi. si celebrat. quod tales suspensi non incurrunt irregularitatem celebrando: qꝛ hoc est ꝙ irregularitas non accumulatur irregularitati vt dicimus: ⁊ in effectu etiam forte non esset peccatum dicere ꝙ irregularis dispensabilis ab epō incurrat celebrando irregularitatem in qua solus papa dispenset. Nec obstat quod ibi subicitur quod isti non incurrunt sicut nec hi qui suspensi sunt a confessionibus suis quia ratio non est ⁊ similitudo ꝑ omnia bona cum hi a iure ⁊ non loco dei sunt suspensi: illi suspenduntur loco dei ⁊ ad cautelam. ⁊ est alia ratio vt ⁊ ibi sentit Cal. Sed est dubium an in casibus in quibus licet a suo prelato propria auctoritate recedere licet alios propria auctoritate adire. Hostien. dicit ꝙ sic de parrochiis. c. ii. ꝑ hanc decre. ad hoc de tempo. ordi. c. eos qui. li. vi. sed contra facit ꝙ ibi no. Nam speciale est in illo casu in ordinante clericos alterius dyocesani vt sua propria auctoritate psit alium adire. xvi. q. i. hoc etiam. xxvi. di. non exemplo. Unde tenet ꝙ non possint ꝓpria auctoritate adire vnde recurrendum est ad episcopum. vel alium qui habeat potestatē dandi licentiam secundum no. de offi. archipresbyteri. c. i. de peni. omnis. ad hoc ꝙ no. Jo. an. de priui. religiosi. ꝙ est verum nisi necessitas immineat cui est satisfaciendum: ab aliquo eorum postea oportunitate captata consensum impetrādo. de penis. licet. ⁊ c. si. cū si.

¶ Expeditis necessariis preludiis ad intellectum. c. Nūc descēdere restat ad materiam notorii. Materiā autem hanc difficilem reduco ad sex articulos. Primo quotuplex est notorium. Secundo quod est notoriū: ⁊ quid quelibet eius species. Tertio circa que cadat notorium. Quarto quid sit notorii effectus. Quinto qualiter notorium conseruatur ⁊ tollitur. Sexto ⁊ vltimo qualiter probetur ⁊ in iudicio deducatur. Materiam autem istam inconfuso gl. tractauerunt. ii. q. i. §. his omnibus cum. c. se. vsqꝫ ad. c. multi. Inno. ⁊ Hostien. in. c. se. ⁊ spe. in titū. de notoriis criminibus. Legiste parum habent ⁊ vt dicit glo. ii. q. i. manifesta. quottidie de notorio loquimur quid āt sit ignoramus.

¶ Uenio ad primū pro cuius euidentia premitto finē iudicantis esse iudicare super certo. ⁊ propter hoc debet cuncta rimari. xxx. q. v. iudicantes. de proba. in pñtia. ad hunc autem finem venit aut per certam sciam facti: aut per fidem de facto seu credulitatem huic fini certificandi. Quedam sunt media instrumentalia ⁊ quedam obuiantialia que supponuntur ad defectū probationis vel talium instrumentorum instrumentalia sunt ꝓbatiōes. de verbo. signifi. forus. de resti. spoli. ad cū sedē. ii. q. i. per totum. defectus ergo probationū iudicem repellit ab hoc fine iudicandi: quia de occultis non iudicat. ii. q. i. omnipotēs. ⁊ c. vnus. ex vobis. de offi. ordi. c. si sacerdotes ⁊ extra de tempo. ordi. c. ex tenore. vi. q. ii. si tantum episcopus. ⁊ c. placuit. Remotis ergo probationibus factum vocatur occultum: ⁊ si remouetur in totum occultum vocatur simplex. prout opponitur aliquomodo non probabili. hoc autem soli deo certū est ⁊ facienti. secretorū enim cognitor est. xxii. di. erubescant. ii. q. v. consuluisti. xxiii. q. iiii. deus qui nullis indiget argumentis. omnia enim tanquā certissima nouit. ii. q. i. vnus ex vobis. de vsu. in ciuitate. i si. omnia ista dei iudicio relinquēda. ⁊ in talibus iudicans iniuriā infert eterno iudici cuius est de his iudicare. ii. q. i. c. vnus ex vobis. de offi. dele. c. i. Si vero non remouentur probationes in totum sed sola ipsarum iudicialis idago. vocatur pene occultum: est autem pene occultum quod probabile est in mentibus instrumentorum nude ad lucem deductorum: super his non iudicat etiam ecclesia vt hic. testimoniis autē nō creditur. vt. i. c. tua nos. de hoc loquitur. l. eos. §. si quis autem. C. de appella. vnde occultum dicitur ꝙ nulla ratione ꝓbari potest. vt dicit spe. in ti. de notorio. §. nūc de occulto. pene occultum per paucos ꝓbabile vt duos vel tres vel etiam quinqꝫ antequā iudicialiter sit discussum. dicit enim secretum factum in presentia quinqꝫ. de pe. distin. i. §. hec ergo secreta. Ex quibus concluduntur obuiantia fini iudicādi: que sunt he probationum priuationes occultum ⁊ pene occultum. Nunc videndū quod ex premissis concluditur ꝙ instrumentalia imediate fauentia fini iudicātis sunt duo facti sup q̄ iudicat certa noticia: aut fides firma. noticia āt iudicat ꝓprie. de qua vt iudex informat immediate absqꝫ instrumento vel rem oculis subiciendo. ff. finium regundorum. l. si rōne. ii. q. i. deus omnipotens. ibi descendā inquit ⁊ videbo ⁊c. de accu. cū oporteat. ⁊ c. qualiter ⁊ quādo ꝑ fidem ⁊ credulitatē iudicat quando iudicat vt iudex mediante instrumentorum ⁊ aliorum relatu quibus fidem adhibet ⁊ credulitatē. de proba. sicut. ⁊ c. proposuisti: ibi fide adhibenda. de verborū significa. forus. ibi fide carebit. ⁊c. de testibus. c. quotiens. ad hanc autem credulitatē siue fidē sunt dare gradus. Et dicit Bar. in. l. ad monendi. ff. de iureiurā. quod sunt quattuor gradus dico ꝙ sunt plures gradus ⁊ plures modi graduum seu ad aliquos ex gradibus ꝑueniēdi. Et primus gradus est dubitatio. quia ex deductis animus titubat modo ad vnam partem modo in aliā nec vehementer plus applicat ad vnam q̄ ad aliā: hic proprie nullus est gradus probationis. vt dicit Bar. ff. de iur. ⁊ facti igno. super rubrica. ff. d testa. l. de statu. ad hoc de rescript. cū ꝯtingat. de probationibus. in presentia. no. Inn.

de cle.excō.mi.ad apſice.vbi doc.⁊ in vſibus feudorū.de le
ge cōradi.c.fi.xxij.q.ij.in qbus.xxviij.di.quēuis.vbi archi.
xxiiij.q.i.aperte.in hanc autem dubitationem ſapientis ani
mus non inducitur:ad cuius animum eſt recurrendū ⁊ non
inſcipientis.de fal.c.fi.occultum vel pene occultum induci
poteſt ex gradibus probationuꝫ equalibus de quibus.ſ.vel
quando habet aliquid obſcuritatis quia plurimum intelli
gibilis eſt.Primum patet.de teſti.in noſtra.Scōm de ꝓ
bat.in preſentia cum ſi.Hec autem dubitatio eſt principiū
inueſtigationis certitudinis ⁊ fidei: poſt hanc iudex inci-
pit inclinare animum ad aliquam partium: non tamen ve-
hementer applicat animum ⁊ hec vocatur ſuſpitio: ad hāc
deducitur iudex quandoqꝫ argumentis: naꝫ informat ani
muꝫ ad ſuſpicandū ex argumentis. de proba. cām.ff.de ꝓ
ba.l.iij.argumentum enim eſt rei dubie oſtenſio in gradu
materie ſubiecte poſſibili:⁊ hoc eſt duplex. quādoqꝫ oſten
ditur ex diſcurſu alicuius trahentis originem a ſenſu corpo
reo:⁊ iſto modo vtitur iudex iudicando:vnde argumenta
proportionantur cuiqꝫ graduuꝫ.vt dicit hic Cal.ff. de teſti.
l.iij.iiij.q.iij.ſola.ij.q.vj.ſunt quarum.C.quorum ap.non re
cipiuntur.l.ij.§.de teſti.preterea. quandoqꝫ argumentum
ſumitur pro diſcurſu intellectuali in fineꝫ ſcientie. illud ſpe
ctat ad logicum:⁊ quandoqꝫ vtitur eo iudex in concluden
do ex probationibus.C.de cōtrahen.⁊ cōmit.ſtipul.l.opti-
mam.de teſti.ex tenore cum ſi. Nam ſi ticius hodie fuit bo
nonie ſequitur quod non fuerit in francia.iſta extimatio ꝓ-
bationis dato principio corporeo fit ex argumentis. vt hic
de hereti.cum ex iniuncto.de quo.§.de ſūma tri.ſuper rubri
ca. Ad ſecunduꝫ inducit ex iudicijs que late ſumpta om
nino tendunt in finem vltimi gradus.ſ.fidei ſtricte:iudiciū
eſt informans animū ad ſuſpicandum.ad hoc.C.de proba.
iudicia.no.gl.de prob.tertio loco.ad hoc tex.de here.excō
municamus.ij.q.vij.ſciant.de iſtis autem probationibus
per iudicia quem graduꝫ dent ⁊ quando in iure operentur
clare ponit ſpe.in ti.de proba.§.videndū.ver.hic. Et quā
quam proportionent iudicium ad quemlibet gradum pro
bationis:tamen ſumitur potius in iure pro gradu animo iu
dicis ſuſpitionem ingerente.vt dicit ſpe.in loco ſpalle.⁊ Jo.
an.in addi.ſpe.⁊ per Guil.de ſuza.in queſt.ſtatutorum ſub
littera.s. Secūdus gradus eſt opinio quando ex deductis
vltra dubitationem ⁊ ſuſpicationem incipit opinari ⁊ vltra
ſuſpitionem applicat animuꝫ ad vnam partem non tamen
abſqꝫ dubitatione meditatur.vt patet.ff.de iureiur.l.admo
nendi.⁊.de iureiur.c.fin.hec autem opinio ex deductis mul
tum violentatis poteſt dici preſumptio.que habetur de ali-
quo. Nam vltra iſtam eſt dare gradum maiorem in reſpe
ctu ad iudicem.ſ.fidem ⁊ credulitatem. iſta ſi multum ani
mum iudicantis violentet:habetur a iure pro plena proba
tione vt ex ea poſſit iudicare ⁊ appellatur preſumptio vio-
lenta:quia in applicando animū violentat mentem iudicis
de pſūpt.c.affirte ⁊ in ciuili ⁊ in criminali quid iuris ha-
betur ibi.eo.ti.litteras.in iſta etiaꝫ pſūptiōe ſunt gradus
vt patet de ſpon.is qui.quia aliqua temeraria hec reicitur.
aliqua ꝓbabilis:ex hac purgatio īducitur. ⁊ alia violēta ⁊
ex hac iudicatur.ad hoc ꝙ no. de proba. ſine.⁊ de preſum-
ptio.quanto. Tertius gradus eſt fides ⁊ firma credulitas
quando ex deductis corā ſe: animus in tantum iudicis in-
formatur ꝙ fidem habet eius de quo queritur.⁊ hoc habet
per plenas probationes.de quibus habetur.de teſti.ſpo.cū
ad ſedem.ij.q.i.in primis.nam tunc fieri non habet certaꝫ
noticiam ſi iudicat ſuper certo quo ad fidem ⁊ credulitatē.
poſt hec eſt dare quartum gradum.ſ.certam noticiā ⁊ hanc
habet iudex ex proprio inſtrumento ⁊ naturali. ⁊ īmediate
rem occulis ſubiciendo.vt in.l. ſi in ruptione.ff.fini.regun.
de accu.cum oporteat. ⁊.c.qualiter ⁊ quando.ij.q.i. deus
omnipotens.Ad gradum preſumptionis deducimur quā
doqꝫ per famam ⁊ rumorē:aliquando ad maiorem gradū
per famam quam per rumorem:⁊ quid ſit rumor:⁊ quid ſit

fama ponit cal.⁊ diffuſius ſpe.in ti.de notorio: quia hic nō
proſequor: qꝛ non habeo hic tractare.de fama. Differt ta-
men rumor a fama ī hoc quia rumor ab īcerto: fama a cer
to precedit auctore:vt de eo qui cog.conſan.ſuper eo.de re
gularibꝰ.veniens.iteꝫ differunt in ratione materie: quia fa
ma maioris partis vicinie.rumor autem alterius partis: ⁊
etiam mīoris vt medie.tertie vel quarte.Et qualiter depo-
nere habeant teſtes ſuper fama.per Inno.de accu.cū opor
teat. ⁊.c.qualiter ⁊ quando.de verbo.ſignifi. veniens. Et
qualiter aliquando probatio fame aſſumitur a iure pro ple
na probatione non quod ipſa ſit probatio plena.Sed quia
talis eſt materia in qua ſufficit preſumptio: dixi plene de te
ſti.veniens.ſ.de verb.ſigni.veniens.⁊ dixi in.c.quid ꝑ noua
le.⁊ qualiter fama probetur ꝑ Bar.ff.de qōnibus.l.de mi
nore.§.tormenta.non inſiſto hic quia de hoc inquirere non
habeo niſi prout in finē ordinatur cognitōis notorij.Ad fi
dē autem ⁊ credulitatem venimus aliquando ex probatio
nibus.Ad hoc autem aduertenduꝫ: quia iſte probationes
poſſunt ponderari vt ſunt in fieri: ⁊ ſic dicitur probatio in-
ſtrumenti vel teſtium vel adminiculorum aliorum. quan-
doqꝫ poteſt ponderari prout eſt ineſſe producta ⁊ eſt pro-
batio probata. ⁊ ſic nil aliud eſt notorium quam probatio
probata.ad hoc ꝙ ſcribit Cy.licet non bene in toto loqua
tur.ff.de procur.l.i.a quo habui iſtū modum loquendi.hec
probatio probata idem eſt ꝙ notorium.hec autem proba-
tio probata quandoqꝫ imediate ſumitur ex facto:quādoqꝫ
īmediante altero inſtrumēto ⁊ ex facto:quandoqꝫ cōtinuo
ſe occulis oīum exhibente ꝙ non eget altero inſtrumento
vt quia turris aſinellorum eſt in portu rauēnati: ⁊ hoc vo-
catur notorium facti continui: quandoqꝫ eſt factuꝫ interpo
latum: ⁊ ſic eſt dare notorium facti interpolati:quandoqꝫ
ſumitur a facto trāſeunte ⁊ momentaneo:⁊ tunc dicitur no-
torium facti momentanei vel tranſeuntis: quandoqꝫ ſumi
tur principaliter probatio non ex facto ſed inſtrumento me
diante in medium deducente: ⁊ talia inſtrumenta cōmuni-
ter ſunt teſtes ⁊ inſtrumenta ⁊ cōfeſſio. omne autem quod
iudici conſtat in iudicio per teſtes inſtrumenta vel aliter di
citur notorium ⁊ appellant hoc notorium iuridicum a iure
quia oritur in iure.i.in iudicio.ſ.e.ti.⁊.c.fi.poteſt etiam dici
notorium iuris quia hoc ius operatur:vt fides talibus ad-
hibeatur vt confeſſioni: ius naturale teſtibus duobus.de te
ſtibus.in omni. ⁊ de teſta.relatuꝫ. ⁊.c.cum eſſes.inſtrumen
ti autem probatio eſt mere poſitiui iuris adminiculo arti-
ficio introducta:vt no.de fide inſtru.cum Jo.here. ⁊ nota.
eo.titu.cum.p.tabellio. Aduertendū ꝙ quandoqꝫ tale ꝓ
batuꝫ in iudicio aliquando imediate ſurgit ab inſtrumēto
⁊ hoc vocatur notoriū probationis vel fidei: quandoqꝫ ſur
git a facto in iudicio ꝓbato vel alias notorio: vt quia ex fa
cto aliquid trahit ius de quo conſtat in iudicio: ⁊ hoc facit
aliquando diſponendo: ⁊ illud voco notoriū diſpoſitionis
Nā conſtituto ꝙ in ꝓrochia alicuius ſint poſſeſſiones deci
males parrochianus rector ſuper decimis ⁊ epiſcopus ſup
quartam fundant intentū de iure cōmuni:⁊ ſic de ſingulis.
hoc dicitur notoriū diſpoſitionis.de reſti.ſpo.ad decimas
li.vj.de preſcrip.c.i.lib.vj.de fide inſtru.inter dilectos de
reli.do.cū venerabilis cum ſi.Qñqꝫ trahit illud pſumendo
vl' fingēdo ⁊ dr.notoriū pſūptōis ſeu fictōis ꝯcludit̄ ḡ q̄tū
ad primū quotuplex ē notoriū qꝛ principali diuiſione ē du
plex:quoddaꝫ facti:quoddaꝫ iuris.Juris aūt quoddā pro
batiōis:quoddaꝫ diſpoſitionis:quoddaꝫ fictionis ſeu pre
ſumptionis. Aduerte tamen quia eſt dare notorium tan-
tuꝫ:⁊ dare notuꝫ ⁊ notoriuꝫ ſic geminate loquitur glo.iuris
ciuilis.i.l.i.C.vbi.⁊ apō.quos.⁊.ff.de teſti.l.iij.§.eiuſdeꝫ.in
glo. que incipit que ſit fama. notuꝫ ⁊ notoriuꝫ eſt quod eſt
notoriuꝫ in ſe:quia geſtuꝫ coraꝫ populo ⁊ coraꝫ iudice ſedē
te pro tribunali:vel quia de eo informatus eſt iudex per ꝓ
bationes.Notorium tantum quando hoc conſtat populo
⁊ iudici: ſed non vt iudici. Aduertendum eſt etiam ꝙ in

nomine equiuoco sumit. Quandoq; enim appellatur manifestum. de verbo. signi. olim. ⁊ c. in his enim. ij. q. i. de manifesta. ⁊ c. que lotharius. ⁊ de vsuris. cũ i diocesi. ff. de act. emp. l. emptum. de offi. ordi. pñti. ⁊ c. irrefregabili. c. si canonici. li. vj. de vsu. c. i. Quandoq; euidens. de accusa. euidentia. de appel. qua fronte. ⁊ hic in fi. ⁊ in. c. ij. ⁊ ibi glo. de ver. sig. li. vj. Qñq; appellatur notuz siue cognitũ. ij. q. j. de manifesto. Qñq; indubitatum. vt hic. xxx. q. ij. nullus. de vsuris. cũ in diocesi. Quandoq; in sui specie profertur. de accu. c. cum dilectus. de elec. bone. de testi. co. c. ad nostraz. super eo. de filijs presby. quoniam. de iureiur. de app. consuluit cum si. Quandoq; appellatur publicum. vt dicto. c. de manifesta. ⁊ e. ti. tua. de postu. prela. c. j. ⁊ hec. Quãdoq; appellatur euidentissimũ. ff. qui satis. cogna. l. si vero. negocium. §. qui ꝓ rei qualitate. ⁊ per hoc relinquitur ꝙ hec nomina euidens: euidentissimuz publicum manifestuz notum notissimuz indubitatuz liquiduz. ⁊ similia: sunt nomina generis: ⁊ possunt appropriari plene ꝓbationi ⁊ notorie ⁊ manifeste. vt pz ex his que dixi. ⁊ hoc ꝑ pmo articulo. ¶ Venio ad: secundum principale. quid sit notorium primo diffiniendo: secundo exemplis declarando. Et primo diffiniaz in genere secundo in spẽ. Ad primuz. Notorium est probatio indubitata ⁊ finita nulla discussione egens. verbum probatio: sũmitur vt genus in diffitione. dicitur indubitata ⁊ finita ad differentiam aliarum probationũ: quia notorium est probatio probata alias probationes probantes dico indubitata: quia vt detur notorium oportet ibi dare graduz vltimum fidei: dico nulla discussione egẽtis ad dñiam aliaruz probationum: que discussione ⁊ examinatõe egent. Venio ad scdm quid sit quelibet species notorij. Notoriuz facti sic diffinit ab antiquis. Notoriuz facti est publica vel famosa vox proueniens ex euidentia rei: que nulla tergiuersione celari potest. C. de nuptijs. l. si nicinis. ⁊ e. co. c. tua. ⁊ c. quesitum. vel notorium facti est ꝙ factum ex se non dubitat a populo vel maiore parte populi: secunduz Vin. vel notorium facti est ꝙ quottidie viget ⁊ in presenti est publicum: secundum Vbertum. vel notoriũ facti est in quo fama suuz prebet adminiculum: ⁊ ipsa rei euidentia protestatur ita se occulis omniũ vel maioris partis loci se exhibens ꝙ nulla tergiuersatione celari potest: secundũ Guil. in spe. loco prealle. Has ponit Jo. an. ⁊ aliquas Cal. vel notoriũ ẽ quoddam intellectuale ⁊ notum quod nulla tergiuersatione potest celari recte intuenti. Deficiunt diffinitiones qz alique non ponunt genus in diffinitõe. Alique potius distribuũt q̃ȝ diffiniunt. Alique nõ ponunt omnia correquisita notorij. Alique non diffiniunt notoriuz facti simpliciter: sed in vna spẽ tantum. Dico ergo ꝙ notoriuz facti est finita ⁊ cõiter indubitata probatio nõ mediata natura facti vel rei essentie interprolatim: aut momentanee occulis omnium aut maioris partis se exibens quod nulla tergiuersatione negari potest: vtpote cuius vniuersus populus: vel maior pars eius testis esse potest. Hec diffinitio sumitur a tex. qui melior est corpore iuris in hac materia. e. de pur. ca. cuz dilectus. ⁊ partiz a. c. tua. ⁊ c. si. e. t. ⁊ cui ꝯcordaȝ archi. de appel. romana. §. si autẽ. li. vj. in verbo notorio. ⁊ de offi. dele. c. j. lib. vj. in verbo exigunt. ⁊ hoc optime tex. ij. q. i. scelus. ad hoc arch. ij. q. i. de manifesta. super glo. Procedo ad expositionẽ diffinitionis in qua multa declarabunt. dico probatio ꝓbata ⁊ finita ad differentiam probationis. probatio enim est ꝓprie que discussione eget: sed ꝓbatio finita ex se discussione non eget. probatio dicitur cum discutitur: vel anteq̃ȝ discutiatur est discussa ⁊ probata: vel qñ non eget discussione. ⁊ hoc dicitur notorium. vnde dicit Jo. an. in addi. spe. in ti. de notorio. §. notorium. quod notorium est adiectiuuz qualitatis. est enim rei cui adiungitur valde plena noticia: dico cõmuniter indubitata. Ad ꝙ declarandum videtur nihil ad eo clarum ꝙ si indubium reuocetur aliquã in se non recipiat dubitationẽ. in auct. de tabel. §. si verum. colla. iiij. Itẽ quia dicit lex ꝙ negatiõe indistincte res efficitur dubia. C. quibus ad liber. procla. non licet. l. iij. item licet factum de se sit notorium ibi potest esse aliqua circunstantia per quaz factum excusabitur vel offuscabitur. nam quãq̃ȝ in ꝯspectu populi aliquis fuerit occisus: potuit tamen occidi ex dispẽsatione iuris ⁊ statuti permittentis vt qz iudex vel litor hoc fecit. xxiij. q. v. cum homo. ⁊ c. regum. ⁊ c. nõ est crudelis. vel fecerit se defendendo. ff. de iust. ⁊ iure. l. vt vim. l. di. ius naturale. xxiij. q. ij. in sũma. de sen. excõ. si vero. de homic. significasti cum si. Vel si notorium sit: ꝙ aliquã tenuit: possibile tamen est ꝙ ignorauit parentelam. xxx. q. ij. in lectum. ff. de adulterijs. l. si adulterium cum incestu. item licet eps transiuit ad aliam diocesim quãq̃ȝ hoc notoriuz sit. de transla. prela. licet. tamen possibile est ꝙ habuit dispensationem de transla. prela. quanto. de excel. prelato. ex litteris. quidaz fatentur dicentes notorium esse notorium quãdiu est indubitatum: ⁊ cũ est negatum est dubitatũ. ⁊ sic non est notoriũ ⁊ sic reo pñte seruabit custodia ordo iuris. ff. d custo. reoꝝ. l. Diuus. ij. q. viij. per totum. procedat ergo effectus notorij quando pars est absens ita ꝙ non negat: nec aliquam allegat excusationẽ. istud destruit omnia iura loquentia de notorio: ⁊ esset in partis potestate. quod non est dicendum. ff. de eo quod cer. lo. l. iiij. Cal. dicit ꝙ negatio notorij non facit rem dubiam vt de se patet: quia verba veritatẽ nõ immutant. ff. de offi. pñ. l. illicitas. §. veritas. de re. iudi. cum inter nos. tu dic ad primũ an sola negatõe offuscetur notoriuz. quandoq; negatur quid hñs presumptionem contra se ⁊ negatio non facit rem dubiã. Dicit archi. ij. q. i. §. quando autem. si negatur non notorium quandoq; negatur extra iudicialiter ad hoc negatio nõ facit rẽ dubiaz. Dicit archi. xj. q. i. quia reo. si negatur iudicialiter ⁊ nõ habet presumptionem eminentem contra se: negatio facit rem dubiã. non ad incomodum negatis: sed comoduz. vt no. doc. C. de procu. l. ij. vbi Cy. ff. de procura. non soluz. §. qui alieno. ⁊ fortius si negatur id cuius negationis intentio fundatur a iure. vt no. dñi de rota in loco statim allegando. Si negatur notorium: est aduertandum si tantum factum ⁊ non qualitas facti: ⁊ tunc negatione non fit res dubia propter virtutem notorij. tex. de resti. spo. ad decimas. li. vj. dictum Inn. in duobus locis de censi. venerabilis ⁊. de verbo. signifi. ex parte glo. i. de offi. dele. c. i. li. vj. ⁊ sunt vera: Archi. post euz. ij. q. i. §. quando autem. negatum enim ꝓbabiliter: vt dicit Cal. facit rem dubiam: non negatum improbabiliter vt notoriũ hoc etiaz tenent dñi de rota sua conclu. cccxlij. Alle. no. per Cy. de procu. l. i. vbi probaretur negatio solum semiplena perdicta Cy. in loco post allegato: hoc verum nisi negatio habeat aliquam causam annexam ⁊ euidentem dicto. c. ad decimas. talis enim negatio habens notorium cõtra se nõ est probabilis. ⁊ negatio demum facit rem dubiam: quandoq; est ꝓbabilis. quandoq; negatur notorium tantum ⁊ sic qualitas notorij. tunc oportet ꝙ probetur illud notoriũ esse iudiciale: secundum ꝙ. e. dicetur. Ex his patet respõsio ad predicta. ⁊ ꝓpter hoc dicit gl. ꝙ licet negatio facti notorij non offuscet notorium: si tamen negatur hoc ꝙ notoriũ sit ex quo hoc offuscatur quo ad iudicem: vt non possit procedere super notorio nisi informet se. dicit gl. in. c. i. de off. dele. li. vj. per que dicit h Cal. ꝙ si iudex cepisset procedere tanquã super notorio ad alicuius instantiam ⁊ negetur notorium ⁊ aliter non probetur: iudex absoluet reum ab instãtia quasi inepta fuerit istãtia ⁊ petitio: ⁊ ꝓpter ea audiet partem iuris ordine seruato. s. de iudi. examinata. que dicit ꝓcedere tam in ciuili quã in criminali: quia vtriusq; eadẽ est ratio. ⁊ ideo quia vt dicam. e. contra ius videtur: tenet enim ꝓcessum habitũ sup notorio valere q̃q̃ȝ nõ sit ꝓbatũ: si postea tñ appareret fuisse notorium: sed id potest intelligi qñ procedit ex officio: hic quãdo ad instantiam partis. ꝙ no. dicam. e. ⁊ per hoc dicunt glo. iuris. ciuilis iudicez non iudicare nisi super noto ⁊ notorio: qz oportet quod notoriuz sit

⁊ iudici notū. Et secundū: si alique allegentur circunstātie
dic quodadhuc talis allegatio non inficit notorium: nec
effectus procedendi super notorio. attendi enim debet re-
gularis natura facti: si factum sui natura arguit maleficiuʒ
erit maleficium notorium. si factum arguit notorium bo-
nū. erit notoriū bonū: si attētis circūstātijs extrīsecis ⁊ acci
dentalibus: que habent se ad esse: ⁊ nō esse. pōderant enim
facta secundum naturalem cursum sui ⁊ cōmunem. vt patet
.ff. de heredi. insti. l. suus quoqꝫ. C. ad. l. cornel. de sicca. l. i.
de prescriptionibus. c. i. Si ergo appareat homicidiū iudi
cabitur malū. Si appareat transitus episcopi: quia hoc est
de genere prohibitorum: idem: nisi aliter circunstantias ex
cusantes probet. ar. de accu. dilecti. Et dicit Cal. ⁊ Joā. an.
ꝙ ad alias probatōnes probandas ⁊ proponendas admit
terē interiʒ cū ꝓcedetur vt super notorio. No. bene ad cō
siderandum moduʒ ꝓcedendi plus attendimus qualitatē
facti in libello deducti super quo iudicium substanitiaē: ꝙ
negationes ⁊ excusationes allegatas. ad hoc optime. ff. de
iurisdi. oīum iudi. l. cum quedam puella. §. pe. ad hoc ꝙ ad
mittantur ad probanduʒ. alle. Cal. de off. dele. ex parte. de
accu. qualiter el. ij. §. debet. de re. iudi. cle. pastoralis. vñ cō
cludit Jo. an. ⁊ fuit dictum Inno. ꝙ si negetur notoriū vel
allegentur circunstantie hoc factum habebit quoad iudi-
cium naturam mixtam. naʒ dubium erit ratione negatiōis:
⁊ hoc respectu exigitur probatio notorij ⁊ est notorium qꝛ
publice cōmissum: ⁊ ideo sine litis conte. ⁊ alio ordine iudi
ciario procedetur: ⁊ sic diuerso respectu dicetur dubium no
toriū: vnde non seruato ordine iudiciario procedit ꝯtra ele
ctum: contra quem opponuntur notoria crimina: secunduʒ
Inno. idem si contra testem. alle. de elec. venerabilem. ⁊ c.
bone. de accu. super his. de proba. licet causam. ⁊ secundū
hoc esset necessaria probatio in notorio quotienscūqꝫ nega
tur. ff. qui. satisd. co. l. si vero. §. qui pro rei qualitate: quod
tamen in absentia partis probari poterit. de appe. interposi
ta. §. fi. ⁊ vbi tale proponitur vt notorium oportet ꝙ probe
tur anteqꝫ procedatur ex quo negatur. dicit Joā. an. ꝙ erit
maxima litiuʒ protelatio: hoc examinabo circa effectus: iō
hic subsisto. Ex predictis patet quare in diffinitiōe dixi cō-
muniter indubitata. hec omnia vera dicit Inno. in notorio
facti continui vel interpolati. in notorio autem facti transeū
tis dicit ꝙ ꝓbabiliter negatur a presente. alle. de sortilegijs
ex tuarum. preterea ab hoc recedit ⁊ hoc tenet dicens ꝙ nō
est differentia inter notorium actus transeuntis ⁊ actus in-
terpolati. Concludimus ergo hucusqꝫ quod notorium
cōiter dicitur indubitata probatio: quasi sufficiat ꝙ com
muni attento cursu sit indubitata: quāquam aliqua possint
allegari vel probari ex quibus offuscetur: ⁊ an tunc impe-
diatur eius effectus pendet ex his que dicam circa effectus:
dixi probatio vt darem genus diffinitionis: quia notoriuʒ
est species probationis in genere sumpte: sumēdo ꝓbatio
nem in genere prout est in fieri ⁊ in facto esse: dixi immedia
te vt detur differentia inter notorium facti quod immedia
te sumitur a facto: ⁊ notorium iuris quod sumitur per me-
dium: aliud instrumentale. vnde dicit lex ꝙ notorium est se
exhibens oculis omniū non egens alio pedissequo instru
mento. ff. de in integ. resti. l. i. Et si dicatur saltem oportet ꝙ
de hoc notorio iudici constet ꝫ illa que dicam. responde
bo ꝙ ipsum factum notorium ex se non eget probatōe facti
substantialiter probandi quāqꝫ exigat certificationem qua
litatis facti. s. ꝙ notorium est. sufficit enim in tali probare
hoc notorium esse ꝙ titius occidit: sempronium nec exigiē
probatio ꝙ occiderit ⁊ ad maiorem declarationem subiun
xi in diffinitione natura facti vel rei. Item dixi continue in
terpolatim aut momentanee vt concluderem species noto
rij facti: que sunt tres: aut facti cōtinuati: aut iterpolati: aut
momētanei. per hoc damno opy. Bart. in. l. illicitas. §. ve
ritas. de offi. pres. ⁊ in. l. si vero. §. qui pro rei qualitate. ff. qui
satisd. co. ⁊ in auct. qui semel. C. quomodo ⁊ quando iudex
⁊ in. l. ciues. C. de ap. qui tenuit factum interpolatuʒ aut mo
mentaneuʒ non posse transire in notorium sed manifestum
tantum. vt. ff. de iudi. l. ad peremptoriū. ⁊ sensisse videtur ar
chi. de sen. excom. romana. §. in vniuersitatem. nec intelliga
tis vt dixit Bar. vt statim dicam post euʒ ⁊ hoc tenuit Jo.
mo. vt recitat. Jo. an. de foro compe. cum. c. laycus. li. vj. ꝙ
etiam sentit gl. de vsu. cum in diocesi. ⁊ dicit talia subici ne
cessitati probandi per dictam auct. qui semel. ⁊ per. l. fin.
.ff. de ī inte. resti. vbi dicit ꝙ factum momentaneum paucis
innotescit: quam opi. etiam damnat Bar. ibi ⁊ in. l. si vero
.§. qui pro rei qualitate. dūmodo de eo cōstet ei vt iudici: qꝛ
secundū hoc sequeretur ꝙ pauca delicta essent notoria cuʒ
cōmuniter sint momentanea. contra. l. ea quidā. C. de accu.
non ob. auct. qui semel qꝛ quāqꝫ presumatur voceʒ ꝑconis
paucis innotescere: possibile tamen est illā toti populo aut
maiori parti innotescere: Qd aūt in transeūte aut momēta
neo detur notorium est expressum. de transla. prela. quanto
de cler. excom. mis. illud. de elec. venerabilem. vt in iuramē
to. de hoc de vsuris. cum in diocesi. de tempo. ordi. ex teno-
re. ⁊ c. fi. Et ex hoc patet Vbertum de bobio falsuʒ dixisse
vt recitat Spe. in loco preallegato. nam dixit talia non no-
toria: quia potest esse ꝙ notoria non sunt iudici: quia si eēt
veruʒ non esset dare notorium facti. Dixi in diffinitione. se
occulis omnium aut maioris partis se exhibens vt soluerē
dissептationem doc. quorundam vt Cy. C. de accu. l. ea qui
dem dicentis quod id quod est factum videntibus decem
est notorium. alle. ff. de iureiur. l. si plures. quam opi. tetigit
Joan. ij. q. i. de manifesta. ⁊ recitat spe. in loco preallega. ⁊
assignat causam quia decē faciunt parrochiam. x. q. iij. vnio
alij de tribus quia tot faciunt collegium. de elec. c. i. cū con
cor. ꝙ non placet spe. quia sic duo facerent notoriuʒ quia fa
ciunt collegium. de elec. c. i. cum concor. Jo. an. dicit ꝙ di-
citur notorium quod est factum tot presentibus ꝙ tot non
possent inueniri ī ꝯtrarium: hec nō est bona diffinitio. si eniʒ
factum esset coram duobus possibile esset tot informatos
si īueniri ī cōtrariū ⁊ sic duo īducerēt notoriū: nisi hoc ītelli
geres tot non possent inueniri in cōtrariū etiam si omnes fu
issent presentes. ⁊ sic intelligunt: nam exigunt iura ꝙ tot sint
presentes ꝙ non sit inficiationi locus: ⁊ nō possit inficiari. iō
dicit illud esse notorium in quo tota vicinia vel maior pars
fuerit presens: ita ꝙ in tota vicinia tot non reperirētur oppo
siti ꝙ presentes fuerint: ⁊ hoc asserentes. Vnde dicunt tex.
⁊ notabiliter hoc esse notoriuʒ cuius vniuersus populus vel
maior pars est testis. ij. q. i. scelus. ibi omnibus manifestum
esset: ibi pene totus orbis vndiqꝫ ad limina referebat. ij. q. i.
de manifesta. ibi omnes sciebant. ⁊ optimus tex. de purg.
ca. cum dilectus. ibi cuius vniuersus populus testis ⁊c. hoc
firmat Jo. an. ⁊ Cal. licet dicat quosdam dicere hoc arbi-
trarium. ⁊ exigit arch. ꝙ sit notum maiori parti vicinie: nec
sufficit notum minori parti: vt no. de offi. dele. c. i. li. vi. in ṽ.
exigunt. ⁊ fuit dictū Vin. vt recitat specu. Concludo duo
necessaria vt quid dicaē notoriū ꝑmo ꝙ vniuersus populus:
vel maior pars possit esse testis. Secūdo ꝙ populus sit ma
gnus. Per qd dicit spec. in loco prealle. nō sufficere popu
lum esse de duobus vel tribus: inquantum autem populus
late exigatur in hoc. B idem ponit spec. in. §. notorium vers.
⁊ hoc notoriuʒ in. ij. col. in ti. de notorio. satis credo hoc ar
bitrio iudicis relinquendum: quia non posset dari certa do
ctrina ⁊ sic potest saluari opi. quorundam: quos recitat spe.
⁊ cal. ⁊ hoc firmat Arch. ij. q. i. de manifesta. ꝙ sufficit ꝙ in
loco sint saltem decem homines ⁊ sic potest saluari dictum
Cy. C. de accu. l. ea. quidam. Concludunt tñ Cal. ⁊ aliē
hoc certum ꝙ inquantuʒ maior pars excedat minorem exi
gatur hoc arbitrium fore: quia non est a iure determinatuʒ
.ff. de iure delibe. l. ait pretor. cum sy. de offi. dele. de causis.
de verbo. obliga. cōtinuus. §. i. puto tamen arbitrium iudi
cantis informari ex qualitate facti. si factum respicit presen
tiam notoriuʒ dicetur: ꝙ tota vel maior pars prouincie scit.

Sed si respicit ciuitatem q tota ciuitas scit. Si respicit par
rochiam quod tota vel maior pars parrochie sciat. et satis
equum arbitrium videtur parrochiam esse de decem: vt di
xit Cy. In diffinitiõe autem adiunxi se exibens oculis om
nium hic late sumens oculum p quolibet sensu: de quibus
de testi. causam. Et in hoc differt a fama quia in probatio
ne fame non exigitur maior pars populi noticia immedia
te ita q possit esse testis: hic sufficit maiorem partez populi
habere ex auditu. et sic per mediuz. In fama autem sufficit
vniuersuz populum testem: quia hoc dicit licet nõ appareat
se presentez esse ita q immediate sensu percipit. In notorio
autez oportet testem esse vniuersum populuz quia vidit vel
presens fuit: vel alio sensu corporali immediate percepit
secundum facti naturaz. Dicebam in diffinitiõe ita q nul
la tergiuersatione celare possit: hoc dico quia oportet q lo
co et tempore ita sit clarum q testes decipi nõ possunt. ideo
oportet q locus sit publicus corã multis astantibus: vnde
que occulte fiunt in domo: que nec de facili probari possunt
non sunt notoria. C. de repudijs. l. consensu. §. sin autem. de
testibus veniens. el. ij. de elec. c. cum dilecti. cum sy. Itẽ attẽ
di debet temporis qualitas: quia de die hoc factum est non
de nocte. xviij. q. ij. perniciosum. ff. de penis. l. autẽ facta. de
pe. di. v. consideratur. de homici. sicut dignum. Item consi
deranda est qualitas facti. Nam tale posset esse factum q
etiam de nocte foret notorium: vt sonus campane: vt in pre
dictis iuribus secunduz Jo. Cal. ¶ Quero secundo quid
est notoriuz iuris? quidaz dicunt q est spontanea cõfessio:
clara pbatio: iusta et irretractabilis diffinitio. patet primuz
de confess. c. i. secundum. C. de re. iudi. l. gesta. de verb. sign.
cum olim. tertium. de re. iudi. l. res iudicata. vel notoriuz iu
ris est de quo quis condẽnatus est: vel in iure confessus est
vt hic. et capitulo. tua. et c. fi. de tempori. ordin. c. fi. Iste po
tius sunt demonstrationes et circunlocutiones quedam q̃
diffinitiones et non semper conuertibiles cum qualibet spe
cie diffiniti: et sic non sunt bone. l. i. §. dolum. ff. de dolo. ff. de
re. iuris. l. omnis diffinitio. Dico ergo q notoriũ iuris est
probatio finita per medium in iure facta: aut ex facto iu
dicialiter discusso: siue alias notorio a iure sumpta: appro
bata ficta vel presumpta: dico probatio et idem vt genus: di
co finita ad differentiam probationis: que proprie dicitur
dum est in fieri et ea discussa et iudicialiter finita dicitur no
torium: quia est probatio probata: dico per mediuz ad dif
ferentiam notorij facti quod ex se absq alio instrumento
oculis hominum se exhibet: hoc autem per medium: aut
confessionis: aut probationis: per testes: vel instrumẽta: di
co in iure facti quia vt probatio transeat in notorium opor
tet quod sit facta in iudicio: vt videbitis infra. dico autez ex
facto iudicialiter discusso propter notorium per sentẽtiã. di
co siue alias notorio propter notorium presumptionis vel
fictionis: dico sumpta approbata ficta vel presumpta: vt cõ
cludam quadruplicem speciem notorij iuris. Quandoq
enim aliquid est in iure probatũ et ius illud assumit pro per
fecta probatione: et illud dicitur notorium probationis siue
fidei. Quandoq aliquid est probatum in iudicio vel con
fessatum: vel alias est notoriũ factũ: et ex eo ius ad aliud fa
ctum extendit: et hoc quandoq disponendo: et sic datur no
torium dispositionis. naz constito hoc in iudicio q posses
sio sit in limitibus parrochie alicuius: ius dispõit q spectẽt
decime ad parrochiam: hoc est notorium dispositionis. de
testi. spo. ad decimas. li. vj. Quandoq progreditur presu
mendo et sic notorium daf presumptionis. Naz constito no
torio q quis teneat feminam in domo suspectam: ius presu
mit q etiam eam cognoscat: et hoc est notoriũ presumptio
nis. Item constito hoc in iudicio quod sponsalibus prece
dentibus aliquis sponsam cognouerit. hoc est notorium fi
ctionis q illa sit vxor. extra de spõsa. is qui. Dato enim no
torio principaliter: vt quod ex actis constet: omne quod ex
eo sequitur notorium est. vt dicit Barto. in auct. offeratur
. C. de lit. cõt. et frede. in opere suo cõsi. iij. per hoc dico Cal.
male dixisse hic qui conclusit fore tantuz vnam speciem iu
ris notorij: scilicet presumptõis. Adducit causam q inter
notorium simpliciter iuris: et presumptionis non est dif
ferentiam dare: cum semper se habeat ius ad probationes
iudicialiter factas: siue per confessionem: siue per probatio
nem: vel aliter quomodocunq presumendo. Nam aliquo
cõfessato vel probato non adhibetur fides tali probationi
nisi quia sic ius presumit probatum verum vel confessatuz.
Nam et illud potest esse falsum: hoc dictum non placet: q
assumptio iuris probationis non est per modum presum
ptionis: imo illa assumit fidem adhibẽdo: et aliud est fidez
adhibere: aliud presumere: alias vnum falsum sequeretur:
quod inter probationem et presumptionez nulla esset diffe
rentia: quod euidenter est falsum: contra tituluz de proba
tionibus iuncto titulo. de presumpt. Itẽ trahendo vltra ter
minos facti probati: habet se aliquando disponendo: ali
quando presumendo: aliquando fingendo: vt patet exem
plis supra positis: ergo non eodem modo se habet: sed di
uerso. Concludũtur ergo diuerse species ex predictis. Dã
no vnam diuisionem Cal. qui dixit q est dare notoriuz pre
sumptionis iudiciale et extraiudiciale, inquantum dixit de
extraiudiciali male dixit vt dicam. J. circa exempla. et patet
ex diffinitiõe supra posita. ¶ Nunc venio ad diffinitionẽ
manifesti quod quia aliqualiter dubium oportet primo cir
cunloquendo videre in quo differat a notorio: et dicen
dum quod manifestum in se generaliter sumptum compre
hendit in se notorium. vt dixi supra circa primum membrũ:
vbi iura allegaui. Quandoq comprehendit in se famosuz
tantum: vt dicit glo. ff. de nego. gest. at qui natura. §. cũ me
absente. Quandoq pro manifesto idest aliqualiter dete
cto prout distinguitur contra omnino occultum: et secundũ
hoc manifestum dici potest quod scitur ab vno tantum te
ste. ij. q. i. §. sed sciendum. Quandoq sumitur prout oppo
nitur notorio etiam occulto et pene occulto. Brut. dicebat
et supra dixi manifestum dici quod habet causam momen
taneaz. hec opinio dãnata est supra: licet sit verum quod ta
lia communiter sint manifesta et non notoria. Alij dicunt q
manifestum sit omne probatõe constans. hoc est falsum vt
patet ex dictis: et dicam circa exempla Barto. in. l. si vero
. §. qui pro rei qualitate. dicit quod manifestum est quod
notum est multis: sed nõ omnibus: et in hoc differt a publi
co. Doctores dicunt hic quod illud est manifestum quod
est publicum et famosum et probabile. exigunt ergo tria
Jo. an. exigit quartuz quod proueniat certo auctore: et sunt
verba Jo. ij. q. i. de manifesta. dico quod duo tex. declarãt
quid sit publicum et manifestum. Tex. de postu. prela. c. i.
de presump. c. iij. Primus dicit q illud est manifestum
quod est factum presentibus multis. ad hoc. ij. q. i. §. quan
do autez. Alius dicit quod illud est manifestum quod pre
dicatur a pluribus. omne ergo manifestum habet in se pu
blicum: sed non omne publicuz dicitur manifestum. Dico
ergo quod manifestum est publica seu famosa insinuatio
vel proclamatio cõmunis ex certa scientia et certis aucto
ribus proueniens Joan. an. addit nõdũ iudicialiter discus
sum: dico famosa insinuatio vel proclamatio quia oportet
quod fama concurrat cum veritate ad inducendum mani
festum: et per hoc potest dari subtilis differentia inter publi
cum et manifestum: vt illud dicatur publicum quod est fa
ctum presentibus multis. et tamen non est famosuz. ad hoc
de postu. prela. capitulo primo. manifestuz autem quod ha
bet secum famaz. dicitur cõmunis quia oportet esse multo
rum. Nam non sufficerent duo vel tres testes hoc sciuisse
vt differat a probatione. Quot autem requirantur? dico
quod in acclamatõne tot exiguntur quod famam inducãt
et sic exigitur quod hoc acclamatur a maiori parte populi:
dico ex certa scientia: quia in hoc oportet q dentur aliqui
fuisse presentes: a quibus habuerit ortũ: qui per certã scien

tiam possunt:de hoc deponere:qꝛ fuerũt p̄sentes.⁊ aliquo
sensu naturali secundum ꝙ rei natura exigit:perceperunt.
In hoc datur differentia inter famosuꝫ ⁊ manifestuꝫ: quia
in famoso sufficit ꝙ fama habuerit ortum a certo auctore
⁊ per hoc acclamat tota vicinia:vel maior pars:nec ē neces
se ꝙ ostendantur auctores:qui hoc habuerunt ex certa scię̄
tia vel presentia. In manifesto autem oportet qđ plures af
fuerint auctores:qui per certam scientiam hoc apprehendi
derunt ⁊ super hoc possent testificari.ad hoc quod no.ij.q.
i.de manifesta.⁊ quod no.maxime per Bald.in.l.de mi-
nore.§.i.ff.de questionibus.⁊ dixi de testibus.veniens.el.i.
⁊ not.de accusationibus.qualiter.el.ij.⁊.c.cum oporteat
Archidiacono.ij.q.v.omnibus:dico a certis auctoribus:qꝛ
oportet ꝙ sint plures qui d̄ hac re testificari possēt. Quot
autem exigant non posset dari certa doctrina:relinquo pe
ctori iudicantis:dummodo non excedant maiorem parteꝫ
populi vel vicinie:quia sic esset notorium:vt.s̄.dixi.⁊ credo
ꝙ sufficerent decem per ea que dixit Cy.de accusa.ea qui-
dem.hec vera sunt sumendo manifestum prout distingui-
tur contra notorium pene occultum.prout autem distingui
tur contra omnino occultum:manifestum dici posset om-
nino probabile ꝙ duo testes scirent. Ad hoc ꝙ no.de tem-
po.ordi.ex tenore.de electio.cum vintonen.ecclesia.posset
etiam dici manifestum omne non occultum ꝙ etiam vnus
vidit:⁊ sic sumitur.in.l.ii.⁊ in se.ff.de furtis. Et sic dicimus
furtum manifestum.⁊ non manifestuꝫ:dico nondum iudi
cialiter discussũ ad differentiam notorij approbatōis.⁊ hec
sufficiant de diffinitionibus.non prosequor de famoso:qꝛ
hic de hoc non agitur:nec disputo:quia non facit differen-
tiam de censu vt.s̄.dixi. ¶ Venio ad declarationes per
exempla.⁊ primo videamus exempla in notorio facti con-
tinui. Ponunt exemplũ docto.si clericus in carceribus te
neatur.de appella.dilectus.ꝙ puto quando carceres se ex-
hibent oculis hominum:secus si essent carceres occulti:vt
in multis locis illud non posset esse notoriuꝫ. Ponunt se
cundo exemplum. Si aliquis habet concubinam omnib⁹
vicinis scientibus.ij.q.i.de manifesta.C.de nup.l.si vicinis
xxix.distin.priusꝙ̄.lxxxij.distinctio.proposuisti.ꝫ.de divor-
tijs.significasti.hoc exemplum non placet in notorio facti
simpliciter.hoc est ꝙ feminam teneat potest bene esse noto
rium facti:quia se exhibet immediate oculis hominum:
sed ꝙ cum ea se copulet non est facti notorium:quia cōmu-
niter oculis hominum non se exhibet:sed sic vehementer
presumitur:vnde hoc est notorium presumptionis.⁊ est no
torium iuris non facti ex toto:sed in parte iuris ⁊ ī parte fa
cti. sic debꝫ intelligi hoc.c.⁊ sequens.⁊.c.fina. Et hoc tenet
spec.in.§.notorium.in versi.notorium facti manētis.in.iij.
col.in titulo.de notorio.⁊ dicit ibidem specul.quem tenere
concubinam esse notorium facti continui quando tenet in
domo mensa ⁊ lecto ⁊ liberi vagiunt gremio eius baiu-
lantis.alle.ꝫ.c.tua nos.C.de nup.l.Si vicinis.⁊ de appella
tionibus.consuluit.⁊.c.relatum.ij.q.i.de manifesta.⁊.§.qđ
autem.de divor.significasti.xxviij.distin.priusꝙ̄.lxxxij.di.
proposuisti.nec per hoc ꝙ filij gradiuntur super terraꝫ con
cluditur notorium nisi presumptionis.potuerunt bene esse
filij alterius.probatio eniꝫ filiationis vere est impossibilis
.ff.de adop.l.filium.⁊ de condi.⁊ demon.l.lucius:vnde cũ
actus ille non se exhibeat oculis hominum non potest esse
notorium:nisi esset non timens verecundiam:quia eam co
gnosceret in platea. Et hoc tenet Archidia.ij.q.i.deus q.
tam in crimine concubinatus ꝙ̄ etiam sodomie. Tertiuꝫ
exēplũ ponit.Jo.cal.⁊ spec.qn̄ qs ꝓsequꝭ dn̄m suũ cui fide
litatē iuravit.d̄ elec.venerabilē.exēplũ n̄ ē bonũ:qꝛ nō pos
set ꝯtinuũ factũ h̄ esse ꝓsecutiōis nisi aptitudine. Itē iura
mentum est momentaneum.vnde quantum ad periurium
hoc non posset esse notorium facti continui.pone exemplũ
ꝙ aliquis teneat pontem super viam vel ꝙ turris asinello-
rum sit in porta ravennatis.hoc est facti continui notoriuꝫ.
Aliud exemplum ponit Joan.andre.de vsu.cum in dio-
ces.⁊ repetit in addi.specu.in titul.de notorio:ꝙ quis mu
tuet ad vsuras tenendo altare paratum vel teneat pannum
rubeum ante hostium.hic quod sit vsurarius est notorium
facti continui:non placet:quia illud tenere pannuꝫ bene po
test eē continuuꝫ vel tenere bancũ paratum:sed ipsum mu
tuare est actus īterpolatus:nisi dicatur ꝙ continuus est ap-
titudine:licet non actu:sicut dicimus in servitute continua
.ff.de servi.rusti.predi.l.foramen.quod non placet:quia in
dando notorium inspicimus actum prout se exhibet ocu-
lis hominum:non prout aptitudine. Iteꝫ in mutuando ad
vsuras exigitur factuꝫ hominis.ideo non potest esse in apti
tudine continuum:nisi dicamus ꝙ vsurarius concluditur
cōtinuus ex mente que continua est:sed hoc non est nisi ex
presumptiōe:quia mens se nō exhibet omnino:ideo cōgru
eret melius notorio facti interpolati vel presũptiōis. Po
ne ergo exempla predicta aliter in residentia clerici. Exem
plum in notorio act⁹ interpolati.pone in mutuante ad vsu
ras.de vsuris.cum tu. Exemplum actus momentanei vt sit
in conspectu populi omnibus videntibus:vel maiori parte
ꝙ aliquis interficitur.ii.q.prima.§.quando autem. Si epi
scopus transit de ecclesia ad ecclesiam:quia transitus fit cũ
apparatu.de cle.excommu.illud.de elec.bone de transla.
prelato.quanto.hoc veꝝ in transitu episcopi.in transitu aũt
monachi:qꝛ transit occulte:illud non est notorium: vt dicit
Inno.de tempo.ordi.ex parte.ꝙ̄ꝙ̄ illud possit esse notori
um si transeat in conspetu populi:vt dicit Joan.andrea.de
voto.p tuas.⁊ quid de transeunte ad ecclesiam curataꝫ.no
tatur de electio.dudum.ipsum tamen tenere ecclesiam se-
cundam potest esse notorium facti continui ⁊c. ¶ Venio
ad exempla notorij iuris. Et primo ad approbationis ⁊
fidei:puta quando aliquid est iudicialiter probatum ꝙ ꝓ-
batio inducit notorium.est tex.de tempo.ordi.quesitũ.vbi
dicit probatum:vel alias notorium.apparet ergo quod pro
batum est notorium vt implicat dictio.alle.in contrarium
tex.ꝫ.eo.c.finali.vbi ponderat solaꝫ sententiam ⁊ confessio
nem. Ad hoc de verbo.significa.cum olim.⁊.c.sup quibus
dam.vbi appellatur manifestum in iudicio probatum.tex.
apertus de electio.c.dudum.vbi ponit vt separata notoriũ
⁊ iudicialiter probatum.hoc tenuit Barto.i.l.illicitas.§.
veritas.de offici.presidi.ff.vbi dicit differentiam inter no-
tum.⁊ notorium:quia notum dicitur in iudicio probatum:
⁊ notorium quod constet facti evidentia.⁊ hoc tenet etiaꝫ
glo.ij.q.i.manifesta.que dicit probatum in iudicio mani
festum.gl.tenet ꝙ inducat notorium.de accusa.evidentia
⁊.d.c.cuꝫ oliꝫ.⁊.c.super quibusdaꝫ.de v̄bo.signi. Idē Jo.
an.in dicto.c.cuꝫ oliꝫ.⁊ Joan.xxvij.q.i.in sũma.ideꝫ inno.
de fi.presby.constitutus.de ap.sollicitudineꝫ.in v̄bo noto
riũ.de appella.cuꝫ speciali.in verbo vel alio modo. Archi.
de lit.contest.c.i.li.vi.ideꝫ doct.de electio.duduꝫ.el.i. In-
nocen.de accu.qualiter.el.ii.in glo.magna.versi.nō nega
mus. Jo.an.d̄ vsuris.ꝙ̄ pnitiosũ.super verbo ꝯstiterit.pl⁹
tꝫ ꝙ facta ꝓbatiōe.sꝫ nō oīno plena:sꝫ ex indicijs ⁊ argumē
tis secuta publicatōe h̄ dicatur notoriũ.pōit h̄.d̄ vsur.qꝛ ī oī
b⁹.sup v̄bo māifesta. Cōtrariũ sētit gl.h̄ q̄ dic̄ d̄ sola ꝯfessi
one ⁊ alibi dic̄ gl.ꝙ īducit māifestũ.ij.q.i.māifestũ.archi.
.l.di.si lapsis.ꝑ h̄.ij.q.i.de⁹q. Ad hoc Inno.d̄ exces.p̄la.
.c.i.vbi pōit ꝓbatũ ⁊ notoriũ:vt sepata.gl.d̄ tē.or.ex tēore.
d̄ pur.ca.c.iij.ꝯclusi.s̄.⁊ ē cōis opi. Jo.an.cal.⁊ alioꝝ ꝙ no
toriũ īducat ex ꝓbatōe.ad h̄ qꝛ ī iudicio ꝓbatũ ē ꝓbatio ē
finita.⁊ sic ē notoriũ.⁊ h̄ tꝫ Jo.xxviij.q.i.ī sũma.archi.l.di.
si lapsis.h̄ alibi tpat v̄a eē qn̄ ꝓbatio ē ī tali statu ꝙ qn̄ ni
hil ꝯ eam opponitur vel opponi potest:vt qꝛ ē conclusuꝫ in
causa:secus si opponitur:⁊ opponi potest:quia dicit ꝙ ꝓ-

batio vacillat ⁊ non inducit notorium. Si opponi potest:
⁊ non opponitur adhuc credo ꝙ inducat notoriū:lꝫ Ala.
sentiat ꝙ sola propositione ante sententiam non induca-
tur notorium:vt ipse not.vt lite pend.laudabilem.hoc dicit
Hostien.de appella.cum speciali.hoc extendit archidia.ij.
q.i.in primis. etiam si probatio sit facta per viam exceptio
nis.ꝙ credo si exceptio plene examinatur:⁊ ad finē ad quē
ponitur per no.de ordi.cog.cum dilectus:secus autēꝫ si sū
marie:⁊ per hoc dico ꝙ probatio in iudicio summario fa-
cta non inducit notorium nisi ad finem summarii iudicij.
alr̄s probatio facta in iudicio summario faceret preiudiciū
in plenario. contra.no.de ord.cogn.c.ii.⁊.c.fi.de testi.veni
ens.iunctis no.e.ti.cum causam.que dixi de probat.per te
stes:idem dico de probatione per instrumentum eo ꝙ est
in iudicio publicatum: secundum no.de of.dele.cum in iu
re.argumen.l.in exercendis.C.de fide instrumen. ⁊ extra
de fide instrum.c. Cum,Joā.heremita.ad hec iura que di
cunt acta euidentissimas probatōes.de probatio.licet cau
sam.⁊ dixi.§.in primo membro principali:quinimmo om
nia iudicialiter acta dicuntur notoria.no.Cy.C.vt que de
sūt aduo.l.i.hostien.de consue.cum dilectus.de electio.cū
inter.Innocen.de appel.ex insinuatione.Joan.andre.de te
sti.per tuas.glo.de accu.euidentia.Ad hoc.l.properandū
§.si autem ex gestis.C.de iudi.Ad hoc quod no.l.i.ff.ō pe
ti.heredi.Ad hoc text.de senten.excommunica.venerabi
libus.§.secus in sexto. ¶ Secundum exemplum ponunt
in confessione qui notorium inducit.Ī.eo.c.fina.de verbo.si
gnifica.cum olim.hoc verum qñ confessio fit in iudicio:vt
dicit text.Ī.c.fina. ⁊ quando nihil opponitur contra con-
fessionem:alr̄s si opponitur vel petitur reuocari:vt erronea
vacillat fides confessionis:⁊ non inducit notorium.Joan.
andre.de verbo.sig.cum olim.Hostien.de appella.cū spe-
ciali.in verbo alio modo.gl.de appella.romana.§.cū aūt
in sexto.⁊ ponit gl.e.ti.ex parte.el.i.plus dicit illa gl.ꝙ cō
fessio non transit in notoriū donec potest reuocari vel aliqd
contra illam opponi:scilicet vsqꝫ ad sententiam.Ad hoc ō
accu.cum dilecti.Sed hoc non puto verum per ea que di-
xi.§.circa probationem.alr̄s vt confessio induceret notoriū
semper exigetur sententia:quod est contra.c.fina.Ī.eo.titu.
Item procedunt predicta quando confessio est facta spon
te nullo metu precedente: secus si coacte vel metu conuin
ctorum qꝛ notoriū non induceret:vt sentit Joan.ī dicto.c.
manifesta:immo plus dicit glo.de tempo.ordi.ex tenore.
ꝙ vt inducat notorium exigitur ꝙ sit facta sine metu ꝓba-
tionis:quia per hoc non detrahitur probationi:⁊ ꝙ dicit ō
metu procedit quando est talis qui inficiat vel detrahat cō
fessioni:alr̄s secus per illa que no.Innocen.de offi.de lega.
causam matrimonij.Omnia hec procedunt quando con-
fessio est facta in iudicio plenario:sed est dubium quando
est facta in summario.Inn.de ordi.cog.cum dilectus.tenꝫ
ꝙ transeat in notorium.Idem no.de excep.c.i.de confes-
sio.c.i.de accu.qualiter.in glo.magna ver.non negamus:
quia confessio ad sui esse non exigit telaꝫ iudicij.cum pos-
sit fieri ex arrupto.⁊ habet suas vires ⁊ executionem para
tam:vt no.de elec.dudum.de procur.Si reus paratus.ff.ō
iudi.l.si debitori.quod puto:quia sufficit presentia iudicis
vt habeat oēꝫ effectum: etiam dato ꝙ fiat: alr̄s in iudicio
nullo.vt est casus cum dictis docto.de resti.spoli.in.c.pisa
nis.⁊ in capitulo.i.⁊.ij.de accu.in sexto.quod dico verū siue
confiteatur incidenter siue principaliter:vt dicit Innocen.ī
locis preall.dummodo sit annexum id quod confitetur ei
quod principaliter in iudicium deducitur.⁊ no.de excep.
.c.i.allega.cum ad hoc non sedeat iudex confessio non pre
iudicaret tacite vel si includeret in exceptione: quia exci-
piens non fatetur.⁊ sic intelligo glo.in.l.si filium.C.de li-
be.cau.⁊ Barto.ff.de custo.reorum.l.si confessus.Hec
vera quando iudicium est nullum altero respectu:ꝙꝫ defe-
ctu potestatis iudicis:si fieret coram incompenti iudice.de
hoc dicendum:vt.Ī.dicam de confessione extraiudiciali:vel
tenendo ꝙ confessio facta coram incompetenti iudice non
valeat vt extraiudicialis.quod examinaui.§.de iudic.at si
clerici.non operaretur etiam illum effectum.Sed est dubi
um quod de extraiudiciali.gl.in.l.quoniam.ff.de his qui
no.in fa.dicit confessionem non valere.per.l.i.in fi.ff.de in-
terro.actio.sed tenet postea ꝙ valet sed non inducit noto-
rium:vt in.l.ictus fustium.ff.de his qui nota.infa.Innocē.
de offi.de lega.c.i.in sexto.sentit ꝙ confessio extraiudicia
lis inducat notorium.ibi archidiaconus aperte tenet con-
trariū post vincen.dico si confessio fiat ī cōtractibus in con
spectu populi vel maioris partis ⁊ habet comites suos:hic
assumitur a iure ꝑ ꝓbatione probata:⁊ dico ꝙ hec inducit
notorium iuris.Nam de ipsa constat notorie.⁊ eius effe-
ctus etiam approbatur a iure.ergo probatio ē notoria.suf
ficit enim fidem fieri de sola confessione.Si autem con-
fessio fiat ī delictis: tunc si confessio fiat in conspectu popu
li vel maioris partis ipse confessionis actus bene est notori
us:Sed de vi ꝯfessionis an inducat notorium confessatuꝫ
vel saltem manifestuꝫ: credo ꝙ si fiat cum recipiente nomi
ne fisci:vel cuius interest ꝙ hec confessio inducat notori-
um:vel saltem manifestum.vnde dicimus manifestum vsu
rarium qui extraiudicialiter coram notario confessus est se
esse vsurarium:vt no.de vsuris.qꝛꝙ:in sexto.Et ponit fre.
in opere suo ꝯsi.xx.alr̄s.cxx.nō.n.video quare confessio cri
minis extraiudicialis: duꝫ tamen adsint quorum interest:
sic non preiudicat sicut ⁊ confessio in contractibus assisten
tibus reqsitis ī ꝯtractibus ad valitudinē ꝯfessiōis: sic pōt
intelligi Jacob.de are.in.l.quoniā.ff.de his qui notantur
infamia.qui dixit confessionem de certo crimine: vt quia
occidi talem preiudicare licet nō preiudicet generalis quia
deliqui:quia requiritur ꝙ sit discreta sicut in contractibus
ita igiꝛ exigiꝛ ꝙ fiat pn̄te acceptāte ⁊ cui⁹ īterest:⁊ si dicaꝛ
cuiuslibet interesse: si crimen est publicū fateor quo ad po-
tentiam accusandi.sed non probationis recipiende.Si au-
tem confessio fiat extraiudicialiter aliquo non acceptante
vel presente cuius interest pricipaliter: tunc si fiat corā pau
cis illa solum inducit iudiciuꝫ.ff.de adulteriis.l.capite qn
to.ff.de edi.edi.l.quero.§.fina.Si fiat coraꝫ toto populo
vel maiore parte actus confessionis est notorius:ipsius au
tem confessionis virtus solum ingerit suspicationem ⁊ pre
sumptionem vehementem de delicto:vnde posset dici no-
torium presumptionis vel suspicationis.⁊ sic potest intelli-
gi dictum Innocen.in.c.per Inquisitionem.de elec.vnde
sufficit ad condemnationem nisi aliter illaꝫ purgaret.⁊ sic
potest intelligi glo.in.l.ictus fustium.ff.de his que not.in-
fa.Si autem confessio fiat coram pluribus ⁊ presentibus
quorum interest ⁊ acceptantibus:⁊ vltra hoc ex dictis isto
rum surgit publica fama ⁊ clamosa:posset dici hoc mani
festum:sic etiam posset intelligi glo.in dicta.l.ictus fustiū.
Hec omnia vera in confessione vera.Ex actibus autem ex
traiudicialibus quandoqꝫ a iure fingiꝛ confessio:⁊ talis fi
cta confessio bene posset transire in notorium qꝛqꝫ surge-
ret ex actu extraiudiciali.extra ō spon.is qui.⁊ in.l.fisci.ff.
de iure fisci.⁊ in.l.i.C.de matrimo.cōtracto inter.pu.⁊ in.
Et sic posset intelligi opinio.Jaco.quam recitat glo.in.l.
quoniam.ff.de his qui not.infa.⁊ sic etiam potest intelligi
Innocen.de offici.delega.c.i.in sexto.Ad hoc ꝙ dicimus
de deficiente in purgatione.iij.q.ix.decernimus.⁊.Ī.c.tua
nos.de hereti.excommunicamus.de purga.cano.per to-
tum:illa enim ficta cōfessio transit in notorium iuris.Con-
stito facto purgationis indicte. ¶ Tertium exemplum
ponitur in summa: sed videtur hoc nugatorium ⁊ inuti-
le:ad sententiam enim perueniri non potest nisi probatione

vel confessione.ij.q.i.per totum.ij.q.vj.diffinitiuam.l. pro-
latam.C.de senten.ꝛ interlocu.om.iudi.ꝛ extra de constit.
.c.ecclesia. Impossibile ergo est dare per confessioné cum
detur per sententiam:ꝛ per sententiam cum detur per cófes
sionem:habito enim fine notorij vlterius non est ꝓgressus
per alteram causam.de fide instrumen.inter dilectos.dicit
Calde.ꝙ non est nugatio:qꝛ licet de uno perueniat ad ali-
ud ꝛ sint eiusdem effectus:non sunt tamen idem nec est nu
gatio. alle. de foro competé.c.fina.facit. de senten.excom
munica.ex officij.ꝛ.c. cū pro causa. de iudeis.c. ita quorun
dam.l.iij.§.ex plurimis.de acquiren.possés.nec é nugatio
inutilis:qꝛ possibile est ꝙ tm̄ constabat ex sententia ꝛ non ð
alijs.de re iudi.sicut.de probatio.in presentia.Item possi-
bile est sententiam latam nulla subsistente probatione vel
ꝯfessione. ꝛ si erit etiaꝫ iusta ꝛ ab ea nó appellabitur tran-
sibit in rem iudicatam.ꝛ sic dabitur notorium sententie:si-
ne alijs.de re iudi. cum inter nos. Nota bene hoc dictum
quia Cald.aperte vult hoc ꝙ valeat sententia sine probati
onibus:contrarium sentit glo.in.c.ecclesia.de consti. de h
dixi ibi.ꝛ in cle.per Barto.in.l.prolatam.C.de senten. Et
Innoc.de conces.prebenda.post electioné ꝛ hoc tenet etiá
hic Joannes andre.allega.dictam.l.prolatam.ꝛ.C. de ac
cusatio.l.si accusatoribus.ꝛ.l.absentem.Sed videtur ꝙ
id quod constat confes.vel sententia non sit notorium.talia
enim possunt esse falsa.ꝛ sic ꝙ non est:erit notorium:quod
impossibile videtur:quia de non ente non est scientia vel no
ticia:multominus notoriuꝫ. ponit hoc Vincen.de accusa.
euidentia.ꝛ ponit idem Vincen.etiam in decre.tua.ꝫ. eod.
quod recitat specu.in .§.notorium.versicu.nunꝗ per cófes
sionem.in.ij.colla.ꝛ ponit hic Joan.and.dicens ꝙ talia nó
sunt notoria ꝗꝗ quandoqꝫ super eis aliquando habeat lo
cum processus notorij.quod est contra tex.ꝫ.c.fina.sed dicit
Joan.andre.ꝙ proprie ꝛ stricte sumendo illud est notoriū
ꝙ est notorium facti.Alia autem notoria vt per probatióeꝫ
vel aliter improprie sunt notoria ꝛ artificio iuris vt per pro
bationé vel aliter iꝓpꝛe sūt notoria:quod est notandū pp
statuta.ad hoc facit optime tex.de elec. dudum.ij.non ob.
id ꝙ non est:non potest esse notoriuꝫ: quia est verum vere
sed a iure potest haberi fingi ꝛ presumi notorium ꝛ pro no
torio.ideo dicimus ꝙ sententia pro veritate accipitur.ff.de
re iudi.l.res iudicata.ꝛ.l.penulti.ff.de iusti.ꝛ iur.ꝛ de re iu
di.cum inter.ff.de sta.ho.l.ingenuum.hec autem vera sunt
in sententia publice lata:secus si occulte:quia non induce-
ret notorium:quinimmo nec publicum.docto.de re iudi.
ad probandum.hoc procedit in sententia lata in plenario
iudicio:secus puto i summario.alřs cum esset plenissima ꝓ
batio sententia in summario obstaret in plenario contra.l.
si quis a liberis.§.meminisse.ff.de libe.agno.l.penulti.ff.de
his qui sunt sui:vel a lieni iuris.de testi.c.veniens.ij.cū si. ꝛ
ꝙ no.de ordi.cog.cum dilectus.ꝛ.c.si.per Inno.ꝛ glo.per
hoc dico ꝙ sententia interlocutoria ex arrupto i iudicio la
ta non inducit notorium:quia non omnis vox iudicis ha-
bet viꝫ sententie.C.de senten.l.ex stipula .C.comiati.vel epi
stolas.l.i.ꝛ.ij.no.Inno.de in integ.resti.c.ij.Idem si sit la
ta summaria cognitione precedente:secus si plenaria ꝑ ea
que.ꝫ.dicam:fateor tamen ꝙ ipsa an lata sit si de hoc quera
tur ex quo in iudicio est agitata.ꝙ illá latam eé est notori-
um:quia omnia in iudicio detecta sunt notoria:vt no.gl.ð
accu.euidentia.Innocen.de ap.ex insinuatione. de consue
tu.cuꝫ dilectus.ꝛ no.de testibus. per tuas.ꝛ in multis alijs
locis.per hoc déciditur quid de sententia precepti . gl.tan
git de verbo.signi.ex parte.iij.q.vi.hec quippe.ꝛ specul . in
.§.notorium.versi.quid de precepto.alřs est additio Joan.
andre.in.d.c.ex parte.ꝛ tenet ꝙ non transit in notoriū.Ad
hoc glo.que dicunt sententiam precepti non fore sententiá
ij.q.i.in summa.de dec.dudum.in.l.non solum.§. necessita

tem.C.de bo.que libe.Hoc puto verum quando preceptū
sit sine cause cognitione: secus si cum cause cognitione:qꝛ
tale equipollet diffinitiue maxime si precedit litis contest.
vt no.docto.de appella.peruenit.ad hoc quod in simili scri
bit Barto.de confes.non fatetur:ꝛ quod dixi de confes.c.
fina. ¶ Venio ad exépla notorij presumptionis ꝛ fictio-
nis: circa quod exigo duo. Primo ꝙ factum ex quo a
iure trahitur presumptio:sit notorium facti vel iuris appro
bationis vel fidei . Secūdo ꝙ ius presumat vel fingat illð
habendo pro violenta presumptione que equiualeat proba
tioni ad finem sententie : exemplū.Si quis omnibus vidé
tibus tenet feminam suspectam in domo erit factum noto-
rium:ꝛ ius ex hoc presumit ꝙ si tenet in lecto in mensa.ꝛ sic
de singulis ꝙ cum ea coitum habeat: ꝛ hoc est notoriū pre
sumptionis.Si vsurarius tenet altare paratum ꝛ pannum
rubeum omnibus videntibus ecce factum notoriū :ꝛ si mu
tuat:ibi ius presumit ꝙ ad vsuras mutuet :ecce factum no
torium presumptionis. Si vicinis scientibus aliquis te-
net aliquam vt vxorem cum ꝯdecenti tractatu in vestibus
ꝛ alijs.Aut facit hoc vicinis sciétibꝰ qui possent esse testes.
de hoc tractatu inducitur notorium presumptionis.Aut fa
cit hoc aliquibus scientibus ꝛ hoc acclamante fama vici-
norum ꝛ clamore.ꝛ inducitur manifestū : Aut facit hoc so
lum a clamante fama ꝛ non possent haberi testes de visu
tractatus.ꝛ ꝑ hoc ꝓbaret sola fama.ꝛ sic de singulis . Cau
tus ergo sit articulās in talibus ne famam concludat ꝓ no
torio:vel manifestuꝫ pro notorio. sic intellige no.qui si.sint
legi.transinisse.i probatione filiationis. de probationibus
per tuas.ꝛ de fid.presby.michael.ꝛ ꝙ no.in.d.l. si vicinus
ꝛ de presum.illud.similiter potest exéplificari in notorio ꝑ
sumptionis in probatione filiationis.ꝛ sic exemplificatur.
ij.q.i.per Archi.Et exemplificat sic Specu.in.§. notoriuꝫ
versi.notorium presumptuꝫ . exemplificat etiam in infama
to cui est indicta purgatio in iudicio ꝛ deficit.ꝫ.c.tua.in fin.
de symo.insinuatum.In notorio autem dispositionis patet
exemplum quando factuꝫ est notoriuꝫ super quo ius vltra
progreditur disponendo ꝛ exigo illud notorium probatio
nis.aut facti a quo ius trahit dispónem: patet in.c.ad deci
mas.de resti.spo.in sexto .Cóstito hoc ꝙ possessio sit i limi
tibus parrochie. hoc est notoriū dispositóis ꝙ ex illius fru
ctibus decime debentur parrochiali ecclesie.Cóstito hoc
etiaꝫ ꝙ talis sit canonicus ecclesie collegiate hoc ius dispo
nit ꝙ habet vocé in electione alio non impugnáte.de elec.
.c.i.de causa pos.cum ecclesia sutrina.de consue.cum dile-
ctus. Constito hoc ꝙ ecclesia sit sita i dyoces.episcopi ius
probat ꝛ disponit ꝙ episcopus ibi habeat episcopalia . de
fide instrumen.inter. de excep.cū venerabilis.ð reli.do.ve
nerabilis.de prescrip.auditis.de of.ordi.conquerente . de
ma.ꝛ obe.is qui cum si. ¶ Vēio ad tertiū principale.Cir
ca que cadit notorium.quidam dicunt ꝙ notoriū cadit cir
ca delicta tm̄. ꝛ non circa contractus : qꝛ que cósensu vbo
vel litteris contrahuntur non possunt sic esse notoria .ff. de
actio.ꝛ obli.l.i.ꝛ.ij.Nam ibi tempore contractus.ꝛ ante ꝛ
post multa interueniunt que presentes non aduertunt:vel
non plene notant.de fide instrumen.cum Jo.ff.de pac.l. iu
regen.§.quinimmo.ꝛ sepe extra id ꝙ agitur tacita nascitur
obligatio.ff.commo.l.si id quod.in fi.idem videtur in pos
sessione que licet consistat in facto habet tamen aliquid iu
ris.ff.de acquiren possessio.l.i.§.item acquirimus ꝛ.l. pos
sessio.de conces.preben.cum nostris.item quantumcūqꝫ ap
pareat de contractu non potest dici notorius.quis enim sci
re posset exceptiónes ꝯpetétes reo? nullus: nisi partes.hoc ét
sequunt docto.de testi.cog.super eo.Certe si rationes iste
essent vere pauca delicta essent notoria.nam plures in-
cognite defensiones possent competere reo ꝛ occulte. vt ꝙ
fecerit ad defensionem.de senten.excommunica.si vero. ꝛ

transeunti ad alium episcopatum quod fecerit de pape li-
centia. Item pauca sunt delicta tm̄ notoria in quibus non
posset cadere aliqua occulta excusatio. de accusatio. cum
dilecti. vnde finaliter concludunt Innocenti. Hostiens. ⁊
Joan. andre. post eum ꝙ sicut delicta possunt transire in
notorium sic ⁊ contractus. ⁊ alij actus. Nam parentela po
test esse notoria.J.de diuor.porro. ⁊.c.significasti.fatentur ꝙ
raro in ipsis proceditur per medium notorij: sicut raro pro
ceditur in eis ſm formam inquisitionis secundum Innoc.
⁊ Hostien. ⁊ post eum. Jo.an. ⁊ Cal. ꝙ in forma inquisitio
nis raro in talibus procedatur patet ex no. de iureiurando
ad nostrā.el.i. In notorijs autem approbatiōis ⁊ iuris pla
num est ꝙ cadunt in contractibus ⁊ possessionibus. vnde
tenet Joan.de montemerlo: vt recitat Joan.andre. ꝙ i cō-
tractibus oportet in factis notorijs litem contestari. ⁊ aliꝰ
ordo seruari: quia non apparet iure cautum in talibus ordi
nem non seruandum ꝙ an sit verum tangaz.J. circa effectꝰ.
Sed est dubium an non factum possit transire in notori-
um: videtur ꝙ non: quia nec est probabile. de elec.bone. de
proba.quoniam contra. Item non ens non est substantiale
de despon.impub.ad dissoluendum. dic ꝙ per confessionez
est possibile negatiuū transire in notorium. de confe.c.fina.
li.vj.no.de rescrip.c.nulli.extra.de probatio.c.ad nostram
Per instr̄m etiam potest transire in notoriū: vt patet de re
scriptis.cuz contingat. vbi bonus tex.de proba.tertio loco
de litis contest.c.i.facti autem non potest esse notorium im
mediate ⁊ directe: quia non est probabile etiam directe sed
indirecte sic potest esse data coartatione. Ad hoc. de electi.
dudum.i.vbi non ens scientie ⁊ etatis potest esse notorium.
eo.ti.venerabilez. vbi periuriuz potest esse notorium. ⁊ q̄z
q̄z iurare sit quid affirmatiuum non implere potest esse ne
gatiuum. Ad hoc ꝙ no. doc. de cle.nō resid.ex parte. vbi si
residere potest esse notorium. Ad hoc ꝙ no.docto.de eta.
⁊ quali.queris. vbi dicunt possibile notorium esse. quez ne
scire litteras. ⁊ hec sufficiant de tertio principali. Ad hoc ꝙ
no. Jo.andre.de cle.coniuga.c. Joannes. in dubio an ꝺ fa
cto negatiuo posset esse ꝯsuetudo ⁊c. ¶ Venio ad quartū
⁊ vltimum.s.videre de effectibus notorij: i talibus iura di
cunt non esse necessarium ordinem iuris. de testi.cog. pue
nit. de appel.consuluit. de iureiuran.ad nostram. de electio.
bone.ij.q.i.de manifesta. ⁊.c.māifesta. ⁊.c.scelꝰ.de pur. ca.
cum dilectus. de resti.spo.oliz. in manifestis autem dicunt
ordinem necessarium.l.distin.lapus. no.ij.q.i.in summa. ⁊
quia tales effectus cōmuniter respiciunt modum iudiciali
ter procedendi. In iudicijs autem quedā sunt solennia re
spicientia principium iudicij: quedaz media: ⁊ quedaz ad
finem: ⁊ quedam media contra finem. Veniamus ad
primum discurrendo per quanlibet speciem iudicij princi
piū iudiciorum in criminalibus est accusatio ⁊ libellus. an
notorium excuset ab accusatione: de iure ciuili regulariter
non proceditur ad sententiam in criminalibus sine accusa-
tore.l.rescriptum.§.i.ff.de mu. ⁊ ho. vt eccle.benefi.c.i.exce
ptis casibus quos Bar.reducit ad regulas.in.l.ij.§. si pu
blice.ff.ad.l.iuli.de adul. ab hoc ordine excusat notorium
de iure ciuili quia audit per viā denūciatōis officialis i no
toriis.C.de accu.ea quidem. Item iudex audit ex officio
solum procedēs.l.ij.§.ex publico.ff.de adulte.ff.de of. pre
sidi.l.congruit: hic effectus non patet de iure canonico: q2
ad famosum solum nedum notorium datur semper facul-
tas ex officio ꝓcedendi. de accu.c.q̄liter ⁊ q̄n el.ij. ⁊.c. cū
oporteat. de symo.licz heli. ⁊.c.ꝑ tuas.ij.q.i.oīpotēs.ideo
dixit tex. vt de notorijs taceamus in iudicio de crimine. de
accu.qualiter.el.ij.hoc patens est in notorio facti.de accu.
euidentia. ⁊.ii.q.i. māifesta. ⁊.c.que lotharius. ⁊ i notorio
presumptionis quando de facto constat notorie. a quo sur
git presumptio. Ad hoc.ii.q.i.de manifesta. Ad hoc hec ꝺ

ere. in notorio autem confessionis idem. nam confessio su-
perueniens pendente iudicio facit vt ex eadem tela possit
sequi sententia. vt de accu.c.i. ⁊.ii.in sexto. ad hoc quod no.
glo. ⁊ Inno. de offi.dele.c.i.in sexto. vbi si ex confessiōe cō
stat factum esse notorium ex eadem instantia ꝯseruator po
test condemnare. in diuersa autem idem puto: vt si appare-
at confessio in iudicio iudicialis esse: iudex sine accusatio-
ne poterit istum punire sine aliquo libello inquirēdo ex of
ficio vel ad rationem ponendo. de accusat.si constiterit. qꝺ
dico verum dummodo ad hunc finem primum iudicium
esset institutum vel annexum illi. nam si crimen esset excep-
tum non transiret confessatum in notorium ad finem ordi-
narie pene: secus si crimen non est annexum. de ord.cog.c.
ii.de excep.c.i. ⁊ de confes.c.i. ⁊ quod ibi no. quia ad hoc si
sedet iudex. vt no.gl. de confes.c.fi. ⁊ no.docto.J. in notorio
probationis in eadem tela non precedente accusatione non
videtur valere iudiciuz: quia ipso iure deficit. vt quia pars
petit solemnitatem accusationis: quia hoc non excusat telā
male retro institutaz. de accu.inquisitionis. Ad hoc ꝙ no.
Inno.ſ.de of.deleg.c.i.in sexto. vbi dicit ꝙ si delictum nō
notorium sit probatum coram conseruatore de illo non po
terit punire. ⁊ no. Archi. ⁊ Jo.mo.de accu.c.i.quod ibi po
nit Jo.an.super glo.fi.in fi. Secus si iudicium ipso iur̄ nō
deficeret quando solemnitas non est de substantia: quia si
petita: vt est casus vbi dico in dicto.c.ii.de accu.s.quando i
stituitur iudiciuz ex forma inquisitionis infamia non prece
dente: quia si non opponatur valet processus. ⁊.c. iquisitiō
nis loquitur quando est oppositum. in alia autem tela insti
tuta post probationem in legitima tela factam: satis cre-
do notorium probationis excusare a solemnitate accusatio
nis: quia hic est in iudicio conuictus. ⁊ poterit ex officio ꝓ
cedere inquirendo ⁊ ad rationem ponendo. de accu.si con-
stiterit. quinimmo si facta esset probatio coram competen
ti iudice dato ꝙ tela male fuerit instituta propter solem-
nitatem partis inspicientis ex talibus probationibus: possz
iudex vt in notoriis se fundare. procedendo ad inquisi-
tionem quia quo ad iudicez tela satis dicitur legitima: dū
modo probationes sint plene in his in quibus ex officio ꝓ
ceditur. Ad hoc quod notabiliter dicit glosa. de electio.
cupientes.§.ceteruz. in verbo excludentes. ⁊ est casus nota
bilis in clementi.constitutionem. de elec. ꝙ est notabile ver
bum: manifestum autem bene alleuiat in ordie principii. s.
accusationis. de libello autem dic vt dicam in ciuili. Nam
si alleuiat famosum ab accusatione potius ⁊ manifestum.
In ciuilibus autez an excuset ab illo ordine agendi? dicunt
docto. ꝙ raro: quia in ciuilibus modi procedendi ex offi-
cio raro reperiuntur: quia in talibus iudex non supplet de
facto principaliter agendo.l.i.C. vt que desunt aduo. ⁊.l.
iiii.§.hoc autem iudicium.ff.de damno infect. Ad hoc qꝺ
scribit. Joan.andre.post Joan.mona.de foro competen.cū
.c.laycus. vbi dicit notoriū non excusare si ciuiliter agit̄ ad
commodum priuatum. dico ꝙ vbi in ciuili iudex potest ꝓ
cedere ex officio notorietas excusat: vbi non potest non ex
cusat. procedit autem in ciuilibus quando agitur publica
vtilitas. vt de electio.cum nobis. de appella.oblate.ꝺ insti.
cum venissent idem in tangentibus vtilitatem priuatā quā-
do arguitur peccatum vel intendit finis correctionis pec-
cati vt in materiis connexis. no.docto. de iureiuran. ad no
stram.i. ⁊ ibi casus ⁊ de iureiurando.c.prio. ⁊.ii. cum simi.
⁊ idem in omnibus in quibus supplet de facto de quibus
in.l.iiii.§.hoc autem iudicium.ff.de dam.infecto. Sed ē
dubium an iudicio instituto proficiat aliquod esse notori-
um iudici in quo tamen pars non se fundat agendo vel ex
cipiendo. in hoc est pulcher ⁊ dubius pūctus: ⁊ ꝙ possit fa
cit quia in expensis condemnatur. ⁊ in aliis contingen-
tibus pendente iudicio etiam si non petantur.l. ediles.

.§.item sciendum.ff.de edi.edic. not.in.l. iiij .§.hoc autem
iudiciū preall. ad hoc regula doct.vtriusq iuris.de dec.
hone.el.i.C.vt que d̄ sunt aduo.l.i.vbi dicūt.ꝙ in notorijs
iudex supplet de facto.Item hoc dicit Guiliel.de cu.ꝙ in
talibus notorijs.ea que cōstant ex actis supplet iudex etiā
post conclusionem in causa.Et ponit in auc. iubemus.C.
de iudi.Et dicit Cy.in.l.scimus.eo.titu.in.xiii.q.ibi distin
gue.⁊ not.ꝙ ad hoc sedet iudex ⁊c̄.In alijs non etiam in-
ter contingentia publicam vtilitatem.per glo.de proba.li-
cet.⁊ Innocenti.de censibus in.c.olim.dic ergo in his que
sunt publice vtilitatis si vult supplere vltra naturam petiti
non potest:ad mensuras enim libelli ⁊ petitionis dictanda
est sententia.Et hoc verum est excepto papa quia in talib⁹
ex officio potest supplere.sic no.compost.⁊ pōit Joan.an.
post glo.in appostilla magna. versi.sed quid si reus .de re
scrip.c.mandatum. Hec sunt vera nisi forte ius quo non
vtitur agens esset omnino connexū ei quod est in iudicio
deductū. argu.de rescrip.c.mandatum.Et ꝙ inferius di
cam.⁊ est causa quia de quo constat notorie ei in iudicio si
non respiciat instantiam eius ad quod agitur vel ei non
ānectif:iudex propter hoc nō sedet.⁊ sic dici nō potest hoc
notorium .argu.eius quod no.glo.de confessis.c.fina. pos
set bene ex officio noua incohata tela super illo inquirere
per que dicit ibi compost . ꝙ si actore petente beneficium
reus confiteatur se iuste non tenere:si actor non probat ali
quid super eadem instantia non priuabitur reus:quia peti-
tionis nā hoc si patitur cū vincatur agens principaliter ex
iure suo non ex defectu iuris excipientis:Fallit hoc ī papa
qui potest ex officio tunc supplere.eo ꝙ sibi constat bene-
ficium iniuste tenere.Secus vt dixi si ad petitum quoquo-
modo annectitur.⁊ in hoc nō dico speciale aliquid ī papa:
ꝗcꝗ scripserit compost.in.c.cum inter.de consue.Et dico
satis annecti quando id quod deducitur ānectitur ad peti
tum per modum cause.argu.de causa pos.cum ecclesia: q̄
causa satis dicitur deducta in iudiciū.⁊ hoc de causa poss.
cū ecclesia. sed forte nec super causa ꝓnunciaret alius a pa
pa:nisi principaliter illud fuisset prosecutum ex quo non es
set petitum:quod est verius.Ad hoc dictum compost . in
d.c.cum inter.vbi dicit ꝙ dato ꝙ notorie constet consuetu
dinem iniustam super qua reus se defendit:ex quo non est
petitum ipsum pronunciari iniustā: iudex inferior a papa
super hoc non pronunciat vltra naturam petiti.procedūt h̄
in iure priuato nisi habuerit originē illud pendente iudi-
cio:quia super illo pronunciat absq petitione: ex quo sibi
notorie constat:vt no.in.l.iiij.§.hoc autem iudicium.ff. de
damno infecto.vbi per Dy.⁊ Bar.vt in expen. ⁊ damnis
occurrentibus lite pendente vel attētatis:Fallit etiam quā
do illud annectitur petitioni:vt si vicium super quo agitur
annectitur ad duo.⁊ non potest constare de vno quin con-
stet de alio:tunc dato ꝙ super vno detur petitio super alio
etiam pronunciat iudex vt dicunt docto.de rescriptis.ex te
nore:quandoq iudex.vult supplere.⁊ queritur an notoriū
proficiat in supplendo iuuando intentionem deductam ex
causa deducta: cui tamen si multū īnititur agens vel defen
sor exceptione non preposita sibi notoria: facto tamen pro
posito ⁊ d̄ducto:dic ꝙ notorietas operatur vt supplere pos
sit iudex.⁊ sicut supplet notorium defectum nō petiti vel nō
excepti. ⁊ hoc opatur connexitas. Ad hoc dictum Inno.
de elec.cum inter.R.vbi per Jo.an.in glo.secunda. ⁊ ī gl.
pronunciat.⁊ de accu.ad petitionem.in glo.hoc continetur
⁊ super glo.de plenitudine.ad hoc glo.ber.de proba . licet
cāū. in v̄si.se astringit ⁊ clarius per Gof.de ꝯsuetu.dilect⁹
vbi Jo.an sup v̄bo.⁊ ifra ꝙ vbi ꝯcludit . ex facto noto iu
dici siue facti siue iuris ꝙ non potest ei non esse notorium ⁊
ꝗcꝗ pars illi non innitatur potest iudex ferre iustam senten
tiam.alle.ff.de le.iij.l.assiduus.⁊ idem dicit in dicto.c.cum
inter.R.Inn.ad hoc.l.iij.in fi.ff.nau.cau.sta.C.d̄ peti.he.
.l.fi.idem dicūt doct. de proba.per tuas.Ad hoc ꝙ notat

Inno.de censi.cū oli . ī verbo deductiones . per hoc dicit
glo.C.de transacti.l . vbi pactum . ꝙ si constat agentem ex
deductis in iudicio fundius ius agendi non habere q̄:q̄
pars illi non innitatur.s.reus ꝙ ex officio iudex debet ab-
soluere:ex parte enim rei omnis exceptio dicitur annexa ac
tioni ex quo illam perimit.de hoc dicebam pridie.de facto
agebat quis interdicto vti possidetis:reus se defēdebat ne
gando ius agendi competere ⁊ non proponebat exceptio-
nes specificas negans possessionē ex deductis in actis ap-
parebat tanto tempore agentem altero naturalem occupā
te ꝙ inducta erat obliuio.⁊ sic erit possessio perdita.dice-
bam ꝙ hec exceptio non erat apposita nec ꝙ presumitur al
legata per.l.si adulterium cum incestu.ff.d̄ adulte. ⁊ ꝙ ibi
no.facit ꝙ no.ff.si cer.peta.l.cum quid.ff.de vsur.cum de in
rem verso.dixi ꝙ ex quo ex actis constabat notorie absq d̄
ductione iudex supplere debebat per predicta.⁊ sufficiebat
hoc tm̄ in allegationibus detegi.ad hoc ꝙ notat Inno. d̄
excep.pastoralis.⁊ Bar.in.l.cum qui ita.§.i.ff.de ver. ob.
⁊ ꝙ scribit.ff.si certum pe.l.lecta.Ad hoc de cōces. preben.
ex parte.de elec.cum causam.de re iudi.cum Bertoldus.
iii.q.vij.iudicet . cū hac moderatione debet intelligi dcm̄
Bar.ff.de except.l.i.qui dicit notorietatem non excusare
a propositione exceptionis .alle.l.ciues.C.de ap.quā vide.
¶ Secundū est principiū iudicij citatio:an in notorijs ex
cludatur hic ordo ⁊ an notorietas operef. dic ꝙ operatur
aliquando inficiando citationem vt quando notoria ē cau
sa iniusta citationis.vt quando citatur ad locum non tutū
no.in glo.de accu. veniens.Inno.de dila.prela.tex.cū glo.
de re iudica.in cle.pastoralis.⁊ si dicatur notorietas non ex
cusat apropositione . vt patet in cle.appellanti.⁊ ꝙ ibi no-
tat. glo.de appellatio.⁊ no.docto.quicquid ibi sentit gl.vt
lite non contest.accedens:quia non excusat ab expressione
vbi formalis exigitur expressio:sed bene a formalitate pro
ponendi vel petendi in quo casu annectitur ad petitū vt di
xi in precedentibus ⁊ tunc citatio inficitur ex defectu cause
⁊ forme citationis iniuste q̄cq̄ locus esset propositioni ex-
ceptionis de loco non tuto. Nunquid autem notorietas
excuset a citatione . gl.de rescrip.ab excommunicato dicit
citationem non necessariam:quia dicit solam sententiam es
se necessariam.idem Cy C.de iudi.in.l.sancimus.in hac q̄
stione.vbi dicit ꝙ in condemnatione expensarum quia de
eis constat presumptione ex actis in iudicio non exigitur ci
tatio.Inno.idem.de ap.ex insinuatione.in glo.fi.vbi dicit
in notorijs procedi posse parte absente ⁊ non citata.ꝓ hoc
videtur casus.de elec.bone.Inno.de transla.prela.quanto
in verbo precipimus contrarium tenet glo.i.de iureiuran.
ad nostram Glo.de of.dele.c.i.in.vj.⁊ ibi.idem Innocen.
in verbo conseruatores.versiculo illud nota.quod dicit cō
seruatores Glo.vacillat.de appella.cum sit romana in gl.
fi.glo.tenet monitionem necessariam.ij.q.i.§.quando autē
in fi.magne glo.alle.i.q.vlti.c.vltimo. xij . q.ij.idigne.idē
glo.xviii.q.iij.de illicita.archidi.xii.q.ij.idigne.xxiiij.q.v.
excommunicatorum. Jo.⁊ hostien.de appel.cum sit roma
na sub dubio forte loquitur.ii.q.i.que lothari⁹.Jo.an.hic
multū variat :qn̄q dicit vnum:quandoq dicit aliud.In
nocen.etiam multipliciter vacillat.ī.c.tua.Pīo dicit ꝙ in
notorio gesto in conspectu iudicis vel continuo citationem
non requiri:secus in alio notorio.Postea dicit citationem
requiri postea dicit citationem non requiri sed hoc non pla
cet. Tertio dicit citationem necessariam ⁊ dicit ꝙ requi
ritur monitio vt veniat ad satisfaciendum.al's non sufficit
nec habetur pro citatione si habet iustam excusationem : q̄
illi parere non tenetur.de presumptio dudū.xxiiii.q.i.quis
q.nec obstat.de rescrip.si quādo . vbi dicit ꝙ deb; se excu
sare per litteras:quia illud de honestate est verum nisi ha-
beat comminationem si sentiat se grauatum compareat al
legatum.⁊c̄.Postea distiguit an absēs si contumaciter sit
ad sententiam vocandus.Vltimo resīdet indistincte cita-

tionem necessariam. Hosti.de ap.cũ sit romana.tenet idem
tum q: multotiens aliquid dicitur notorium qđ non est. de
ap.cõsuluit:tum q: multe haberi possent excusationes ⁊ de
fensiones contra notorium. de transla.prela.quanto.tu3 q:
tales sententie nimium festinate ⁊ accelerate sunt odiose.l.
si finita.§.si forte.ff.de dãno isfecto.de re iudi.cum bertold⁹
Cal.hic residet in delegato super notorio procedẽte neces
sariam citationem per tex.de of.deleg.c.i.in.vi.al's non be
ne posset apparere.de perpetuatione iurisdictionis:in ordi
nario dicit ꝙ si sibi non erat vt iudici notum: notorium
artatur ad citandum.al's in eius potestate esset substrahere
defensiones quod non est dicendum.de excep.cum inter.ꝺ
re iud.pastoral.vbi aũt informatus est de notorio:ita ꝙ su
per eo non habet probationes recipere:dicit citatione3 nõ
necessariam:ad eo ꝙ processus non est nullus si non citaue
rit.⁊ ita intelligitur decre.quanto.ṡ.allegata. tutius tamen
dicit omni casu citationem fieri vel saltem monitionẽ. Re
citat Cal.alios dicentes.ꝙ aut citatio aut monitio semper
est necessaria.⁊ monitio succedit loco citationis.xi.q.ij.in
digne.xxiiij.q.iij.de illicita.de sen.excõ.sacro.Archidi.de
offi.dele.c.i.in.vj.dicit citationem nõ necessaria3 qñ in cõ
spectu iudicis delictum est cõmissum:vt q: cõseruator oc-
currit depredatoribus loci ad defendendum illum cuius
erat conseruator.⁊ in presentia eius ipsum derobauerunt.
alle.de re iudi.cum olim.in fi.ff.de rei vendica.qui restituere
ne vis fiat ei.l.qui iussus.ff.si quis iusdicen.non obtempe.
.l.i.ff.de ap.l.creditor.§.iussus.⁊ recitat ꝙ fuit dictu3 Ho.
alias exigitur citatio si in eius conspectu delictum commis
sum non est:hec ponit ibi in verbo alia. Aliqui dicunt si ꝓ
ceditur contra certam personam exigitur citatio. Si cõtra
communitatẽ vel ciuitatem q: subest magnũ piculũ dicunt
citationem obmitti posse. Et sic sepe seruat romana curia:
Alij:vt Inno.de elec.bone.dicũt si scandalu3 vel periculũ
ẽ i mora nõ ẽ necessaria citatio:al's sic. Hec sunt que repio
scripta a doc. Credo ꝙ si notorium est iuf dispositionis fi-
ctionis vel presumptionis facta in iudicio probata vel con
fessata semper ẽ necessaria citatio:al's cassa essent oĩa iura
q̃ exigunt citationẽ cum semꝑ illa probatio precedat vl' cõ
fessio.⁊ sic aliqua species notorij iuris aliter ad sniam non
põt venire:vt p3.ii.q.i.per totũ. Item ⁊ fortius in manifesto
nec in hoc facio dria3 inter ordinariũ ⁊ delegatum. In no
torio aũt facti dicunt.ꝙ si agitur de processu super informa
tione notorij in tali iudex h3 procedere de plano ⁊ se infor
mare:vt bonus vir:in isto non exigitur citatio.⁊ sic vno mõ
intelligitur.c.bone.de elec.vbi casus.⁊ ibi Inno.in v̾bo no
torijs.⁊ i v̾bo testes.⁊ hoc ver ꝗcqđ sentit Ioã.de monte
merlo.⁊ recitat Io.an.de foro compe.c.cu3.c.laycus. Si
queritur an ad cognitionẽ sup notorio vel ad snia3 citatio
exigat:tunc dic si multi sũt citãdi.⁊ si citatio ẽ scãdalosa.⁊
agit de priuatiõe hoĩs gñosi. Adhuc non ẽ necessaria cita
tio. Sic intelligit Innocẽ.de elec.bone.vt ibi no.⁊ etiam
hic Io.an.⁊ ipse Inno.in.c.tua.I.eo.idẽ puto si certa psona
⁊ ageretur de uiro generoso vt sentit ibi.nõ puto tñ ꝙ suffi
ceret multitudinẽ eẽ in cã nisi subsit scandalũ in citãdo cu3
possit citari per edictũ:saluo nisi piculũ esset i mora:q: ad-
huc ꝓcessus nõ viciaret omissa citatione. Si citatio nõ ẽ
scãdalosa nec periculũ ẽ: i mora ⁊ agitur ꝺ uiro nõ gñoso.
Et tunc si q̃rit an exigatur si testes ad cautelã recipiũt ad
probandũ id qđ ẽ notoriũ.dic ꝙ nõ:q: talis probatio reci
pitur super uacuo.sic põt intelligi.c.bõe. de elec. S3 an exi
gat in snia:tunc iudex iã parte psẽte se informat super noto-
rio.⁊ plene nõ exigo aliam citationẽ:q: iã cessant defensio
nes eius. ita vt iã iudici appeat qđ ẽ notoriũ.vñ citatio nõ
exigit.⁊ ex quo abest a iudicio iã ꝯtumax est: ⁊ latitare vr
per no.vt lit.nõ cõt.qñ.§.finaũt. de eo qui mit.i pos.c.si.q
uia.accu.pos.c.i. Si ꝑe informatiõis sup notorio fuit ab
sens.⁊ tunc adhuc dico eum citandũ.posset.n.habere de
fensiones ⁊ probationes contra notoriũ quas non ꝓduxit
vt q: absens.hec vera nisi snia esset declaratoria mere sentẽ
tie a iure late:q: tunc in illa non exigitur citatio.de ap.rep
hensibilis.in princi. Hec omnia sunt vera qñ notorium diri
gitur in finem alicuius certe persone condẽnãde vel absol
uende. vbi aũt dirigitur in finẽ tñ certi actus iniusti decla
randi nõ exigitur citatio:vt si statutũ notoriũ ẽ i ciuitate cõ
tra libertatem ecclesie.vel contra ius diuinum poterit illud
iudex ecclesiasticus declarare nullum nullo citato.ar.de cõ
sue:cum inter.⁊.c.cum venerabilis.de re iudi.cum olim.in
fi. Ad hoc de cõsue.ex pte.ff.de fer.fugi.diu⁹.⁊ de offi.pro
cura.cesi.l.i. Archi.ij.q.i.que lotharius. Ite3 hic verum ni-
si delictum sit cõmissum in cõspectu iudicis.⁊ incõtinẽti eũ
iudicet:q: sola monitio est pro citatione. Sic intelligo ar-
chi.sup al's exigo citatione3. Nũqd aũt obmissa citatio
ne ꝓcessus sit nullus? Cal.hic tenet ꝙ omni casu quo de no
torio ẽ informatus vt iudex snia tenebit.dato ꝙ non proces
sit citatio. Inn.de elec.c.i.in.vj.dicit ꝙ si snia ẽ alia a sentẽ
tia cẽsure sententia erit nulla.in sententijs aũt censure dicit
secus quia talis solemnitas non viciat sententias censure. ꝺ
sen.excõ.sacro.⁊ no.de sen.excõ.c.i.in.vj.⁊ plene dixi.de re
scriptis ab excõicato.⁊ h pl⁹ placet in casibus i quib⁹ dixi ci
tatiõe3 exigi:omni tamen casu puto sufficere citationẽ sim-
plicem:nec exigo solẽnitatem peremptorij nec trinam citati
onem:q: nec in sũmarijs talia exigunt vt in cle.si.de v̾b.si.
ad hoc qđ de sententia notat Io.an.de v̾.sig.ex pte.⁊.ꝗ. di-
cam. Hec oĩa puto nõ habita dria an sit ordinarius vl' de
legatus:q: non video rõnem drie.qcqđ senserit Cal.⁊ cu3
hac distinctione deberet intelligi tex.ij.q.i.de maifesta.⁊ ꝺ
ap.cu3 sit romana.in fi.de elec.bone.de cle.ex mi. illud.q
tex.omnes videntur velle citatiõe3 non esse necessariam.⁊
I.c.tua.⁊c. ¶ Tertiũ ẽ pricipiũ iudicij.s.libelli oblatio:an
in notorijs exigatur. Aduertẽdũ ẽ ꝙ i talib⁹ libellis qñq3
notoriũ o paſ isiciendo:vnde si ꝯtra libellũ nõ ẽ notoria in-
iusticia.non procedit libellus.dicit Inn.de iudi.examinata
i additiõe pua de of.vica.c.i.an aũt excuset a libelli oblati
one. Io.an.de mõte merlo.in.d.c.cum.c.laycus.de fo.cõ-
pet.dicit ꝙ in tangentibus publicam vtilitatem.⁊ in quib⁹
offi.iudic.procedi põt excusat notorium libelli oblationẽ
In his aũt in quib⁹ intendit priuata nõ excusat vt in ꝯtracti
bus:q: hoc nõ apparet cautu3 nisi in delictis.imo dicit ꝙ ⁊
in delictis nõ excusat vbi agitur accusationis via:sic põt in-
telligi vna dria quã facit Inno.inter dilecta.in glo.magna.
I.e.ti.i.vsi.in alijs aũt pter:⁊ in glo.ij.magna.in fi. In qua
dicit ꝙ i contractibus ⁊ possessionibus non proceditur s3
formam notorij sicut raro proceditur i ipsis sm formam i
quisitionis. Dico ꝙ libellus solemnis nõ exigitur in noto-
rijs:quia nec in summarijs:vt in cle.si.de v̾b.signi.⁊ no.de
libelli oblatione.c.i. Qualis qualis tñ petitio an exigatur
in his in quibus procedit ex officio ⁊ procedere potest vt in
delictis ⁊ tangentibus publicam vtilitatem: ⁊ vbi agitur
materia peccati cum non exigitur libellus:nec petitio. de-
bent tñ exponi copula ⁊ factu3 ei contra quem agitur secun
dum formam.de accusa.qualiter.⁊ quando.§.debet ⁊ hoc
tenet Innocen.in.c.tua.in glo magna.ij.in versi. Item dici
mus vbi dicit ꝙ necesse ẽ ei exponi factum pro quo est ci
tatus ⁊ ꝙ audiatur defensio eius.⁊ si hoc nõ facit: satis po
test dici ꝙ non valet sententia:quia sicut in alijs que requi-
runt ordinem iudiciarium non valet sententia sine suo ordi
ne.ita ⁊ in istis:⁊ forte ꝙ sufficeret quedam verbalis peti-
tio ad rationem nisi alia scriptura petatur.de accu.si consti
terit. In his autem que ad partis vtilitatem pertinent si pri
cipaliter petat exigitur qualis qualis petitio.⁊ sufficit verbo
exprimere que apud acta scribũt p notariũ. Hec ob.ꝙ iura
loquuntur cõiter in crimialib⁹:q: sic regula remanet i cri-
minalib⁹:q: eadem ẽrõ i ciuilib⁹ cũ id quod ẽ notoriũ non
egeat discussione iudiciali:nisi ob quam inuenta est hec di-
scusio.⁊ hic ordo.ii.q.i.per totum. Item hoc est expressu3
in notorio iudici:vt iudici.de rescript.ab excõicato.ad h

quia alij effectus notorij habent locũ i ciuilibus.de diuoꝛ.
poꝛro.ꝛ patet eo.ti.significasti.de resti.spo.ad decias i.vj.
ꝛ est expressuz. de fili.presby.qm̃.Si incidẽter veniũt vt di
xi.s.pp notorietatem iudicem posse supplere non est neces
saria aliqua petitio.cautum tñ esset allegando ṽbo hoc iu
dici detegi. per not.i.c.pastoꝛalis.de excep.per Inn.ꝛ per
bar.ff.de verb.obli.l.cũ qui ita.§.i.ff.si cert. petat.l. lecta.
.C.de transl.l. pactum. Si est notoriũ iuř dispositionis aut
fictionis aut p̃sumptiõis surgens ex facto notoꝛio. Idẽ p
omnia si notoriũ ẽ iuř approbatiõis aut approbatiõis i pri
ma instantia exigitur libellus sine dubio:si in alia instantia
peteretur sniari ex eisdem actis non ẽ necessarius libell⁹sed
sufficit primus.de proba.c.fi.de testi.cãm.sed inchoata no
ua instantia satis puto necessariam iterationem libelli p̃ re
gulam generalem.Si notoriũ ẽ cõfessionis vel snie.An in
eadem instantia i confessione exigatur libellus:vide de ele
ctio.dudũ el.ij.ꝛ in.l.proinde.ff.ad.l.aquil.per doc.ff.ď cõ
fes.in.l.fi.in alia instantia in cõfessione.Et snia si agitur offi
cio iudicis ad executionem eius nõ exigitur libellus:si agi
tur actione in factum libellus exigitur.Item dico in snia.l.
i.ff.de edendo.ꝛ.c.i.de libelli oblatione.Secus si iudicis
officio vt dixi qꝛ summarie expediť executio.ff.de re iud.l.
a diuo pio.§.super rebus.ff.de pe.heredi.Itẽ veniunt.§.idẽ
Ad hoc ꝙ no.Spe.in ti.de executiõe snie.§. q̃liter.in prin.
e Bar.in.l.inter dies.ff.de re iudi.Ad hoc qď no.i.l.q de
inofficioso.ff.de inoffi.testa.ff.de mino.in.l.minoꝛ.xxv.an
nis.cui fideicõmissum a ꝓpositiõe modi cause agendi vel
ex qua cõcluditur cã agendi non excusať:vt no.glo.in cle.
appellanti.de appel.ꝛ doct.vt lite non cõte.accedens el pri
mo.Quicquid ibi sensit glo.qď tñ itellige:vt dixi supra.ꝛc̃.

¶ Uiso de pricipijs videam⁹ ď medijs.Et medioꝝ que
dam sunt ordinatoria: vt lit.conte.iuramentum.de calum
nia:quedam decisoria vt probationes:an in talibus exigať
ordinatoria:alioꝝ iudicioꝝ tex.simpliciter dicunt in noto
rijs non esse necessarium iuris ordinẽ.de iureiur.ad nřam
ij.q.i.de mãifesta.ꝛ.§.in manifestis.ď testi.cogã.super eo.
de transl.prela.quãto.de ele.bone el.i.ꝛ.c.de manifesta.ꝛ.c.
scelus.C.de accu.ea quidem.ff.qui satisda. cogã.l.si vero
condemnato.§.i.s̃.de elec.bone.de fil.p̃sbyter.qm̃.ď testi.
cog.super eo.de diuoꝛ.poꝛro.de accu. euidentia cum si. ď
ap.cõsuluit.de accu.qualiter.ver.ad corrigendos.de sym.
licet heli post prin.glo.ij.q.i.manifesta.dicit ꝙ i notorio fa
cti cõtinui nõ exigiť ordo iuris.Secus in notorio facti iter
polati vel momentanei. bar.qui tenuit factuz momentane
um aut iterpolatum nõ eẽ notoriũ exigit ordinem iudicia
riũ.in auẽ.qui semel.C.quõ.ꝛ qñ iudex.C.de ap.ciues.l. il
licitas.§.veritas.ff.de of.presid. qui satisda.cog.l.si ṽo.§.
qui pro rei qualitate.Io.an.Cal.Recitat glo. Innoc.in.c.
tua.ĩ.e.q valde cõfuse loquitur:ne tñ dicta sua desint ꝛ aliq̃
lis ordo dictis suis detur: dicit Inn.ꝙ ẽm leges raro talis
processus super notorio obmissis substantialib⁹locũ habz
ꝛ hoc dicit in glo.ij.in ṽsi.processus aũt iste.de iure aũt ca
nonico variat.ꝛ primo distiguit i gl.ij.ṽsi.Item dicim⁹ ꝙ
si accusatus.ꝙ si procedatur in absentem cõtumacẽ vz ꝓces
sus sine ordine si procediť in pñtem exigiť aliquis ordo sz
non omnis.vt pz de iureiuř ad nřam.Ad hoc facit ꝙ dice
bamus de iure antiquo in matrimoniali litis contestatio
nõ exigitur in beneficiali:qñ procedebať in absentẽ: secus
si in pñtem:vt lite non cõte.qm̃.§.si aũt.ꝛ.§.poꝛro. Secũ
dam opi.recitat.in prin.magne glo.in ṽsi.notoriuz ꝛ facti
ꝛ in hoc distinguit inter notoriũ facti momentanei.ꝛ i h̃ di
stinguit an procedať in absentem.ꝛ nõ exigitur ordo nec li
tis cõte.In notorio aũt interpolato dicit aliquẽ ordinẽ ne
cessariũ non declarat nisi de probationib⁹vt dicaz.ĩ. In no
torio aũt cõtinui facti vel notorio p̃suptiõis dicit ꝙ nõ exi
gitur aliquis ordo. Recitat tertiã opi.in pri. gl.ṽ.alij di
cũt.ꝙ distinguitur inter notorium iuris ꝛ facti continui ex
vna parte.ꝛ notoriũ facti transeuntis ꝛ interpolati ex alte
ra vt in primis nullus exigatur ordo. In alijs exigať in no
torio presumptionis exigitur ordo iuris:ĩ alia pte distiguit
in eadẽ gl.in ṽsi.sed contra videtur.an notoriũ sit:qꝛ factũ
in ꝯspectu iudicis . ꝛ non exigitur ordo iuris.An notoriũ
qꝛ factũ alibi ꝛ exigitur ordo. Quartiaz opinio.põit i ea
dẽ gl.ṽ.sed quicquid dicas aut pñs citatus negat notoriuz
vel aliquã circunstantiã.alle.vel excusationem ꝛ procediť
in ordine iuris qꝛ negatiõe res sit dubia qď dicit maxie ve
ruz in notorio facti interpolati: qꝛ satis probabiliter negať
a pñte.de sortilegis ex tuaꝝ.Alle.ad primũ.ij.q.viii.c.i.ꝛ
ii.In alia parte.in ṽsi.in alijs. Ponit quintam opinionez
vt distinguatur inter maleficia ꝛ cõtractus ꝛ possessiones i
maleficijs ꝛ notorijs ꝓcediť sine ordine iuris.In cõtracti
bus.ꝛ possessionib⁹ ꝓcediť cũ ordine iuris:qꝛ materia illa
notorii in cõtractib⁹non reperitur ꝙ alteret modũ ꝓceden
di: assignat cãz:qꝛ in cõtractib⁹multe possunt occurrere de
fensiões.ꝛ qꝛ in talib⁹cõtractib⁹ subuentũ ẽ de alio reme
dio in absentẽ.s.missionis in possessionẽ vt lit.nõ cõtes.tue.
ꝛ.c.qm̃.iõ nõ procediť in absentez sine ordine iudiciario:
Nec ob.si dicať ꝙ idẽ ẽ i delictis:qꝛ multe pñt excusatões
ꝛ ďfẽsiões ꝓpõi.vt pz ď accusatõib⁹.c.cũ dilecti. Nã si trã
sierit ad alteri⁹ ep̃atũ poterit allegať ꝙ cũ licẽtia pape.ď
transla.p̃la.c.i.ita ẽ prouisũ de remedio missionis in deli
ctis ꝓtiũ.ff.ď reg.reis.vñ alia rõ nõ põt assignari q̃re talis
processus hz locũ in delictis ꝛ nõ in ꝯtractib⁹: sp̃ãle in deli
ctis:ne delicta remaneãt impunita:ꝛ tñ remanet in cõclusio
ne postea i vltima gl.in fi.ꝙ qñ possessiões ꝛ ꝯctus possũt
esse notorii.ꝙ in processib⁹taliũ raro procediť ẽm formaz
notorii:sicut ẽt i cis raro ꝓcediť ẽm formã inquisitiõis.Et
dicit hoc sibi plus placere. Sextaz opi.ponit Io.de mon
te merlo. vt recitat Io.an.de foro cõpet.c. cum laycus. in
vi.an agatur ad finẽ pene in delictis ad priuatam vtilitatẽ
per viã accusatiõis . primo casu nõ exigitur ordo iuris nec
lit.cõte.ẽo aũt sic.Et idem si oĩo ciuiliter agitur dicit suf
ficere:qꝛ hoc reperiať iure cautũ in ciuilib⁹. de tẽp.ordi.c.
fi.de trãs.p̃la.c.ii.Spe.in tit.de notorio distinguit an agať
ad instãtiã ptis ꝛ exigiť lit.cõte.vel alius ordo:ꝛ an agať
officio iudicis ꝛ nõ exigať lit.ꝯte.vel alius ordo.Cal.dicit
ꝙ sibi non videť distiguẽdũ inter notoriũ facti vel iuris vľ
an sit facti interpolati vel cõtinui nec in cõspectu iudicis sit
delictũ cõmissũ vel non.Itẽ nõ facit ďfiaz an ciuiliter aga
tur vel criminaliter dũmodo ciuiliter ꝓpositũ possit eẽ no
toriũ:hic qꝛ vtriusqꝫ eadẽ ẽ ratio ẽm eũ de transl.prela. iter
corporalia. Ego dico ꝙ i notorijs facti in casib⁹ in quib⁹
põt iudex ex officio suo procedeř: si eligat procedere non
est necessaria lit.cõte.nec iuramentũ calumnie vt substãtia
leqꝫqꝫ si videatur iudici possit exigere illud:vt de veritate
dicenda.de iura.cal.c.i.in.vi.ꝙ si vbi fama p̃cedẽte nõ exi
gitur lit.conte.ꝛ alia vt lit. nõ cõte.c.qm̃.§.sunt alii.fortius
hic:vbi aũt nõ procedeť ex officio:qꝛ agitur ad cõmoduz
priuatum:nec exigitur materia peccati.dico idez si ꝓceda
tur in absentem siue pñtem quecunqꝫ sit species notorii fa
cti siue interpolati siue momentanei siue continui:quia iura
simpľr loquũť g̃ꝗ vt plurimũ loquũť i delictis: vt pz ď iu
reiuran.ad nřam.de testi.cog.sup eo.ii.q.i.de manifesta.in
prin.Et hoc quia tales ordines iudiciarii sunt inuenti pp fi
nem indagande virtutis veritate ante in notoria existente
ad quid adhibeť talis ordo.ꝛ est expressum . de fil . p̃sby.
qm̃.Item ꝙ in summariis talia non seruanť:vt in cle. fi. de
verb.sig.fortius in notoriis.In notorio iuris aut p̃sũptio
nis aut fictionis si surgit a facti notorio.dico idẽ ꝛ h̃ tz cal
In notorio aũt iuris ꝓbatõis vľ ꝯfessiõis qs ordo exigať.
in eadẽ istantia ẽ planũ.i quãtũ aũt ꝓbatiões facte indu
canť in alia instantia vel cõfessio planũ ẽ ꝙ in illa exigiť:ni
si cõfessionis petať exceptio:qꝛ summarius ordo exigitur si
agiť offõ iudicis:ꝛ plẽari⁹si agiť i fcm̃ actõe: exigiť.n.or
do iuris ẽm cãe naturam vt si cã ẽ de sũmariis exigitur sũ
mari⁹:si causa plenaria plenarius.ad hoc vt lit.nõ contest.

quoniam.§.j.⁊ ꝙ ibi no.vbi dicitur ꝙ attestationes recepte
ſm formam illius.§.in alio iudicio vel instantia vt prosint
non possunt produci lit.cont. Ad hoc de proba.c.ſi.In ma
nifestis aũt planum est ordinem iuris seruandũ nisi vbi agi
causa potest iudicis officio.⁊ hoc tenet glo.ii. q.i. in ſũma
Ad hoc.ij.q.i.§.quãdo autem. Nũquid aũt vbi dixi ĩno
torijs iudicem non teneri ad obseruãtiaꝫ iuris si iudex ob
seruaret an vitiaret̃ processus? dic ꝙ nõ: vt in cle.ſi.de v̾b.
sig.de elec.bone.xxiiij.q.i.loquit̃.Sed si pars contradice-
ret ne id fieret peccaret iudex:puta si artaret ad ordineꝫ:nec
putat cal.absonũ dicere ꝙ si nõ contradicerent partes ⁊ iu-
dex hoc faceret ꝙ appellari nõ posset ex quo fit sine partis
discrimine: ⁊ sic itellige no.de iureiur.ad nr̃aꝫ.hec sufficiãt
circa ordiatoria. In decisorijs aũt hic ẽ aduertendũ:qꝛ cir
ca decisoria occurrit cause cognitio:occurrit etiam proba
tio.Si queritur an exigatur cognitio cause:⁊ allegationuꝫ
quas proponunt illi cõtra quos est notoriũ.dicit Inno.i .c.
tua.in gl.ij.magna.v̾sicu.Item post citationem: ꝙ notori-
um nõ excludet quin audiatur defensio eius contra quẽ in
quirit.⁊ dicit sibi videri ꝙ non tenet ſnĩa lata super notorio
non auditis defensionibus contra quem allegat̃:qꝛ lata ẽ
sine cause cognitione.C.de sen.⁊ interlo.om.iudi.l.prolatã
qꝛ sicut illud in plenarijs causis.ita etiaꝫ illud ĩ causis noto
rijs.in quibꝰ aliqualis ordo seruãdus ẽ.⁊ sic cognitio cau
se respectu allegationum ⁊ defensionũ cõtra notoriuꝫ. Sꝫ
si audiantur eius allegationes licet non admittat̃ probatio
nihilominus tñ si est notoriũ tenet ſnĩa.⁊ si hoc probabitur
coram illo coram quo petit̃ ſnĩa principalis pronũciari nul
la:iudicabit̃ ſnĩam debere remanere rataꝫ.Secus tñ dicit
in iudicijs in quibus plenarie procedit̃ quia tunc non vale-
ret ſnĩa si super defensione non admitterentur probationes
licet qdã aliter dicant. ¶ Nota dictum notabile ꝙ in sum
marijs ⁊ notorijs si iudex procedat nõ auditis defensiõibꝰ
nõ valet sententia:si auditis defensionibus:sed nõ admissis
ꝓbationibus ꝓcessus vꝫ in sũmarijs ⁊ notorijs: sed nõ ĩ ple
narijs idem ipse tractat quo ad hunc articulũ.de cõces.ꝑb.
post electionẽ.de quo dixi de ↄsti.eccl̃ia sancte marie. Cõ
trariũ tenet Cal.ſ.in membro an ĩducatur ex ſnĩa notoriũ.
vbi dixit ꝙ ſnĩa lata sine ꝓbatiõibus tenet. Recitat aliq̃s
dicere ꝙ melius facit q opponit defensiones contra notori
uꝫ quia si appellat postea tũc sẽtẽtia reddet̃ nulla.Et dicit
Hostien.hoc necessariũ Jo.an.recitat Inno. qñqꝫ dixisse
appellationem exigi.⁊ sic recitat dictuꝫ suum qñ appellat:
postea in alia parte recitat dictum eius etiã qñ non appel-
lat:qꝛ tunc postea lata ſnĩa redditur nulla.⁊ ita vacillat.Et
ſm alios dato ꝙ non appellet iudex additus super nullita
te admitteret probationes super defensionibus suis ⁊ excu
sationibus.Breuiter puto qñ additur super nullitate sola
obmissio admissionis defensionis non fecit sententiã nullã
sed iniustam vt dixit i.c.ecclesia sancte materie.saluo nisi ali
ter euidenter pateret cause cognitionẽ exclusaꝫ.Et hoc qꝛ
multa possunt iudicem mouere que non patent:vt de pro-
bationĩ.in p̃ntia.ꝺ re iudi.sicut.Secus si ex temporis bre
uitate pateret:vt no.bar.in.l.prolatam.C.ꝺ sen.ad hoc tex.
de resti.in integ. cum ex litteris. Nunquid aũt ĩ notorijs
requiratur probatio.Jo.ij.q.i.manifesta dixit ꝙ ĩ notorio
facti interpellati exigit̃ semiplena probatio.de vsu.cum in
diocesi.quia tale notorium põt probabiliter negari. alleg.
de sortilegiis.ex tuaꝝ ĩ parte decisa.In notorio facti conti
nui nulla exigit̃ ꝓbatio. In notorio iuris vt per ſnĩam si il
lud negat̃ requiritur probatio.de re iudi.sicut.In notorio
presumptionis exigitur probatio.s.ꝙ cõiter pro filio habe
tur.Inno.tangit istam opi.in prima glo.magna versi.noto
rium facti.⁊ idem concludit. Saluo ꝙ addit de notorio
facti momentanei.Et dicit nulle probationes exigi. Et di
cit ꝙ oportet duo probari quod factum ⁊ qꝺ publice factũ
⁊ vnuꝫ non sufficit sine reliquo. ⁊ addit in notorio presũpti
onis ꝙ sufficit probari circũstãtias facti ex quo p̃sumitur:

licet non probet̃ factũ.Et hoc de presump.tertio loco. xxx
ij.q.i.c.i. Recitat secũdaꝫ opinionem ĩ gl.i.v̾si. vel dicas
generaliter ꝙ in quolibet notorio vꝫ processus absqꝫ aliq̃
probatiõe. Tamen tutius est ꝙ probatiões recipiat nisi pe
riculum sit in mora.alle.de elec.bone.⁊.c.venerabileꝫ. ⁊ cõ
cludit in hoc non esse differentiam.an sit notoriũ facti con
tinui.aut momentanei:aut interpolati:dicit tñ ꝙ ĩ vsurario
manifesta quedam cõstituunt̃ specialia.allegat de vsu.cuꝫ
in diocesi. ⁊.c.qꝛ in omnibus. Recitat tertiaꝫ opi.in gl .i
versicu.sed quid dices ꝙ qñqꝫ negatur notorium a p̃nte ⁊
exiguntur probationes.⁊ alius ordo.ij.q.viij.c.i.⁊.ii.Si ſi
negetur notorium quia proceditur in absentem ⁊ tunc non
exigitur alia probatio.vnde concludit ꝙ si negatur notori
um illud negatum habebit naturaꝫ mixtam inquantum ne
gatur ⁊ erit dubiuꝫ. ⁊ ideo quo ad hoc exigitur probatio:
quatenus ad ordinem iuris.circa notorium non exigitur or
do iuris . ⁊ sic habebit naturam mixtam.vnde dicit ꝙ eo
negante necessarium est non solum ꝙ probetur factum:sed
etiam circunstantie alie.de resti.spo.olim.⁊.c.cum ad sedẽ
ij.q.i.que lotharius. Recitat quartam opinionem in ver
sicu.quidam dicunt.ꝙ negato notorio oportet ꝙ duo pro-
bentur illud notoriũ esse.Et dicit ꝙ hoc probabitur absẽ
te parte.de ap.interposita.⁊ probato ꝙ hoc sit notoriũ reci
pientur probationes sup principali.Sed hoc sibi non placꝫ
qꝛ hoc esset prorogare litẽ. Recitat quintaꝫ opinio. ĩ gl.
ii.magna.versi.quidam dicunt.ꝙ in presente necessaria ẽ ꝓ
batio notorij qꝺ intelligo si negetur.In absentem aũt con
tumaciter nulla probatione habita ante sententiam sup no
torio valebit ſnĩa:dũmodo corã illo corã quo petitur sentẽ
tia pronunciari nulla propter defectũ ordinis probetur no
toriũ:nec ex aduerso coram illo iudice admittet̃ probatio
excusationis ad reddendum nullum processũ.nam impu-
tet sibi si presens non proposuit.spe.in ti.de notorio ad ſi.di
cit ꝙ si iudex procedit ad instãtiam alicuius oportet ꝙ no
torium probetur:si procedit ex officio non est necesse ꝙ ꝓ
betur notorium ſm eum ⁊ idem in vna parte sentit hic cal.
Jo.cal.hic eligere videtur necessarium esse ꝙ probet̃ no-
torium.⁊ dicit ꝙ sufficit testes deponere:vt ĩfra dicaꝫ. Cir
ca articulum quo probetur nec est necesse vt sentit Innoc.
ꝙ testes deponãt ꝙ fuerũt p̃ntes actui notorij: qꝛ sic iã sup
sine probaretur notorium quo ad condẽnationẽ faciendã
vt ẽ notoriũ.⁊ quia probato delicto notorio satis consequẽ
ter probatur delictum cõmissum eẽ:qꝛ notorium nõ põt eẽ
nisi sit cõmissum.de elec.bone.Et de probationibus qm̃.ꝺ
ↄsti.cũ accessissent.de despon.impub.ad dissoluendum.de
purga.ca.cum dilectus.Et est de mente glo.de iureiurãdo
ad nostram. omni tñ casu concludit Inno.cũ gl.ii.hic ma
gna iuxta ſi.⁊ Jo.an.⁊ hic etiam ponit Inno.in versi. iteꝫ
diximus.ꝙ etiam si iudici non sit factũ notorium dũmodo
sit vere notoriũ licet iudex peccet si ferrat ſnĩam anteq̃ꝫ pro
betur factũ notoriuꝫ: tamen eius sententia irreuocabiliter
tenet:in alia parte limitat hoc verum quando proceditur
parte absente vel ex officio: parte auteꝫ instante dicit ꝙ oꝫ
ꝙ probetur notoriuꝫ. Hec sunt que reperio scripta cuꝫ ma
gno labore: ⁊ ad ordinem reddu cta. Tamen vt recitat
specu.in ti.de notorio.qui tenet in notoriis probationeꝫ nõ
necessariam quia probatio in finem fidei faciende ⁊ iudicẽ
certificandi dirigitur .nulla autem maior probatio ẽ q̃ꝫ no
torium. igitur nulla exigitur. Joan.andre . ĩ additi. specul.
in titu.de notorio. concordat opi.dicens ꝙ in facto recenti
oportet ꝙ probetur factum per duos testes qui dicant se
p̃ntes fuisse ⁊ constet notorium:nec sufficit alteruꝫ. ⁊ sic sal
uat opi.Inn. In facto autem antiquo ꝙ retinetur bonum
memoria exigit probationem notorii dato ꝙ factum nõ ꝓ
betur per testes.Et dicit hoc fuisse dictum Nicholai ꝺ ma
tarellis.Et si dicas ad quid prodest probare notorium si
adsũt duo testes probantes directe.dicit ꝙ ad grauanduꝫ
volentem probare contrarium:⁊ ad conseruandũ validita
tem ꝓcessus

tem processus:⁊ super notorio absq₃ ordine in quo validan
do non sufficit probationem superuenire in notorium iuris
pendente iudicio:licet secus sit in confessione.per ea que no.
Inno.⁊ glo.de offi.dele.c.i.in.vj.⁊ tetigi.§.quicquid sense
rit hic cal. Ista materia est periculosa ⁊ male declarata ⁊ ne
procedaȝ in equiuocis potest dubitari de duobus. Primo
an debeat probari notorium iudici quo ad hanc qualitateȝ
ꝙ sit notorium. Scdo an sit necesse ꝙ probetur factum ipm.
De pmo dico ꝙ si factū est gestum in conspectu iudicis ad
hoc sedentis nō exigitur alia ꝓbatio:qꝛ de eo constat:vt iudi
ci sic intelligo Jo.ij.q.i.§.qm̄ autem:⁊ ꝙ no.de appel.con
suluit.⁊ dictum pe.de san.quod recitat spe.in titulo de no
torio ⁊ dicam.J.circa modum ꝓbandi. Si factum nō est ge
stum in conspectu iudicis sedentis ad hoc vt iudicis:tunc si
qualitas notorij exigitur ad fundamentū potestatis:vt in con
seruatoꝛ:satis credo oportere prius cōstare de qualitate no
torij ⁊ ꝙ super ea se informet:qꝛ non sufficit iudicem habere
iurisdictionem:nisi ⁊ sciat se habere.ff.de con.⁊ demon.l.
multum.⁊ ꝙ ibi no.⁊ ꝙ scripsi plene.qcquid scripsit Jo.an
de offi.dele.prudentiā in pn. Et hoc etiam si non negetur:
sed si negetur recurrendum est ad glo.in.d.c.i.de elec.lib.
vj.si negetur notorium habet se informare super hoc summa
rie:vt videat an sit iudex.⁊ scdm ꝙ inuenit ꝓcedere:vel non
ꝓcedere.ff.de iudi.si quis ex aliena.de rescriptis super lris.
Si allegetur aliqua defensio:vel excusatio adhuc sufficit iu
dici factū pncipale fore notorium non atenta obumbratiōe
accidentalium circunstantiaꝝ:vt ipse possit super notorio ꝓ
cedere:⁊ hoc casu satis puto ꝙ si procederet non valeret pro
cessus nō habita informatione super notorio.sic tempera di
cta doc.hic:quādoq₃ notorij qualitas exigatur solum rōne
ꝓcessus:⁊ non ad fundandam iudicis potestatē in proposi
to:tunc si iudex digit procedere via ordinaria ⁊ iuris ordi
ne seruato nō exigitur informatio aliqua super notorio:⁊ hoc
est planū:si eligit procedere via extraordinaria vbi nō pōt
hic est dubitatio an valeat processus super notorio nō habi
ta informatione super notorio:iura ⁊ cōiter legiste exigūt ꝙ
oportet ꝙ sit notorium ⁊ iudici constet de notorio:⁊ sic itel
ligo glo.legistarū in.l.i.C.qui ⁊ apud quos:⁊ in.l.iij.§.eius
dem.ff.de testi. Et hoc prosequitur gratianus.ij.q.i.§.quādo
autem. Et hanc opi.tenet glo.de iureiur.ad nostraȝ.que po
nit etiam precedens membrū:⁊ sic dicunt legiste practicari
debere.C.de accu.ea quideȝ. Nā de notorio:vel delicto nō
stabitur dicto denunciantis. Sed se informabit in super no
torio ⁊ postea procedit ad dictum eius:licet qdam male in
telligentes illam.l.dicunt in hoc stari dicto denunciatoris:⁊
hoc dicit ēt specul.in titulo.de notorio:quod tenet glo.ij.q.
i.de manifesta.hoc tenet hic Inno.⁊ in.c.se.maxime in noto
rio facti interpolati:⁊ dicit sufficere ꝯstare per publicam fa
mā:vel denūciationē officialis ⁊ ponit Jo.an.glo.magna.
v.qdā aūt dicūt.Incōtra.ē tex.de ap.cū sit romana.de elec.
bone.ij.q.i.de manifesta.de testi.co.sup eo.de fil.psby.quo
niā.vbi indiffinite dicunt nullā exigi probationeȝ. Cōis opi
nio est ꝙ iudex de notorio debet se informare si tñ nō se ifor
met dicūt ꝙ ꝓcessus valet:sufficit tñ scdȝ Inn.ꝯstare iudici
factū eē notoriū:⁊ certū in suo genere ꝙꝙ alique circunstā
tie sint vel esse possint que sunt occulte:qꝛ si oporteret oēs
circunstantias facere notorias nullum maleficium posset eē
notorium:qꝛ nullum est ꝙ in se non posset habere excusatio
nes:vel circunstantias excusantes:⁊ hoc ponitur in glo.ij.ma
gna circa pncipiū in.v.sed contra non dicitur factum ⁊c̄. Hāc
sniam sequitur hosti.Joā.an.⁊ Pau.ij.q.i.de manifesta.qui
dicit sufficere de notorio constare post sniam:qꝛ eo ꝙ sibi de
ducitur notorium informationē habet a iure.alle.ff.de fer.l.ij.
.ff.fini.regun.l.si raptori.xvi.q.iiij.inter memoratos.hoc te
net Inno.de elec.bone.i.q.iij.dicit talem examinationeȝ su
per notorio:exigi ad cautellaȝ:⁊ nō de necessitate hoc ponit
in vbo notoriū. In alia parte sentit ꝙ si proceditur super noto
rio ⁊ in veritate est notorium valet processus dato ꝙ se non
informauit. Si autem processum est:vt super notorio ⁊ in ve
ritate nō est notorium:non valebit processus hoc constito:
vel constito de excusatione:vt dicam.J.puto ꝙ in delegatis
attenditur forma delegationis. Si proponat delegans ver
bis dispositiuis factum fore notorium valebit processus nō
habita informatione super notorio.per no.extra de accu.cū
oporteat:⁊.c.ti.qualiter ⁊ quando.ad hoc glo.in dicto.c.i.
Si est ordinarius:⁊ nō negatur propter partem pñtem noto
rium satis credo valere ꝓcessum in presentem:qꝛ ea que in
libello ponuntur quo ad modum ꝓcedendi habentur ꝓ
veris:ex quo per partem non negantur:⁊ quo ad fundandā
ptātē iudicis:vt dicit Inno.de iudi.ceterum.⁊.c.si clericus
de foro compe.⁊.c.conquestus.ad hoc.ff.de iurisdi.om.iu
di.l.cum quedam puella.⁊ sic saluo opi.doc.vbi autem pro
ceditur in absentem:vel presentem negantem notorium ad
instantiam partis de puncto iuris nō puto valere processuȝ
nisi aliter informet se de notorio:vbi enī aliqua qualitas exi
gitur ad fundandum modum:vel qualitatem proceden
di:opȝ ꝙ super illa ante omnia se iudex iformet:⁊ ꝙ de illa
constet sibi.ff.quibus ex causis in pos.eatur.l.hoc aūt:in pnci
pio ibi.non defendi linquere ꝙ debet ptori ex quo negatur
vt iudici:ergo cum notorietas sit causa ꝓducens processum
sic extraordinariū nō valebit processus:nec valebit si dicatur
eo ꝙ negatur:⁊ vltra ꝓceditur pronūciat tacite se cōpetentē:
qꝛ hoc non est verum ex quo processus est nullus:vt de re
scriptis super litteris.paria enim cōiter sunt non esse vel nō
apparere.poterit tñ super hoc notorio se informare de pla
no etiam parte nō vocata ⁊ testibus nō iuratis receptis.per
tex.de elec.bone.dicit idem Inno.in fi.carte magne.alle.l.si
vero.§.qui pro rei qualitate.ff.qui satisda.co.de appel.inter
posita.§.fi. Et ad hoc facit quod no.Inno.de postu.prela.
.c.i. Et hoc tenet Archi.de offi.dele.c.i.in.vj.in.v.exigūt.
vbi dicit exceptiones etiam nō admitti ꝯ testes. Et ibi dicit
hosti.vt recitat Archi.ꝙ hec erit de plano informatio quā
facere poterit ēt non vt iudex sedens inter partes.alle.ij.q.
iij.per puaricationē.v.abolitio.J.de spō.cuȝ i tua.ad hoc ꝙ
no.Inno.de accu.cuȝ oporteat in glo.vel per testes de elec.
in.d.c.bone.In glo.licet eniȝ. Et dicit hosti.ꝙ ante omnia
habebit recursum ad famam super hac informatione noto
rij. Si inueniat famam non esse desistat:alias procedat ad
informationem notorij.alle.de do.⁊ contu.cum olim.hoc
ponit Archi.in dicto.c.i.ad hoc glo.⁊ archi.xi.q.iij.coruȝ:
⁊ posuit etiam Inno.in.c.se.Inno.⁊ Jo.an.in.dicto.c.bo
ne:licet glo.aliud sentiat ibi in vbo si constiterit.ad hoc qd
no.Inno.de postu.prela.c.i.vbi sup informatione legitimi
tatis persone recipiuntur testes de plano etiam non iurati.
ad hoc ꝙ no.de informatione fame.de accu.cum oporteat:
qꝛ potest iudex ꝓprijs auribus audire famā loci.ad quod
.ij.q.i.deus omnipotens.⁊ de accu.qualiter ⁊ quando.ij.⁊
facit.ff.fin.regun.si irruptionem.ff.de mino.l.minor.xxv.
annis:ex aspectu:dicit autem hic inno.in glo.i.magna:in.v.
quid autem.ad hoc autem vt in notorio transeuntis facti ꝓ
cedi possit exigitur ꝙ litteras receperit a fide dignis.de po
stu.prela.c.i.ij.q.i.c.fi.in auct.vt iudi.sine quoq₃ suffra.§.si
quis autem:vel per famam:vel per denunciationem officia
lis.C.de accu.ea quidem:⁊ hoc etiam tenet de offi.dele.c.i.
in.vj. Nam de eo ꝙ sibi non constat vt iudici iudicare non
potest.ij.q.i.§.quādo vero crimen.sufficiunt tamen duo te
stes ad faciendu₃ fidem de notorio.glo.ij.q.i.§.quando.⁊
no.Archi.de offi.dele.c.i.in.vj. Hec vera quando procedi
tur ad instantiam partis. Si vero ex officio:satis posset sal
uari opi.sibi enim creditur de notorij informatione.sicut ēt
no.de accu.qualiter.ij. Omnia predicta dico procedere in
notorio presumptionis ⁊ fictionis qñ factum a quo surgit
est notorium.in notorio autem probationis omnino si ex ꝓ
bationibus iudex vult aliquid sententiare oportet de eis cō
stare:⁊ idem de sen.⁊ re iudi.sicut.⁊.c.cum bertol.idem de
confess.⁊c̄. Potest scdo dubitari an notorium idest factū

ſp̄m ſubiectū notorio:de quo ꝯſtat in iudicio cōſtito hoc ꝙ
in iudicio ſit notoriū ſic ꝓbādū in notorio facti ꝯtinui.Inn.
ſic velle videt̄ ꝙ debeat per duos teſtes factum ꝓbari:⁊ vl
tra hoc ꝙ ſit notorium:vel publicum:⁊ hoc dicit in glo.ma-
gna circa principium.ṽ.notorium facti:propter quod dicit
archi.de offi.delegati in.c.i.li.vj.in verbo exigunt quod de
finit quid eſſe notorium ⁊ tranſit in famoſum quando om-
nes teſtes qui actui fuerūt preſentes ſunt mortui ob hoc ali
bi Innoc.dicit ꝙ notorium eſt tm̄ de facto preſenti recenti
quod per teſtes probari poteſt ⁊ in hoc differt a famoſo ꝙ
communiter eſt de facto longinquo:⁊ per teſtes qui īterfue
runt probari nō poteſt:hoc ponit de ver.ſig.veniens in glo.
magna ad fi.Jo.contra.ij.q.i.de manifeſta.idem in ſpe.de
notorio:qꝛ finis ꝓbationis eſt iudicem certificare:vel indu-
cere ad fidem:habere aūt maiorem fidem non poteſt ꝙ̄ ſit
notoriuꝫ.Cal.autem hic dicit ꝙ ſufficiat talis probatio que
concludat notorium nec eſt neceſſe ꝙ aliqui teſtes deponant
de preſentia hoc probat a diffinitione notorij de quo.ſ̄.Itē
qꝛ ſi aliqui deponant de preſentia facti ſuperfluum eſt adde
re de notorio ſcd̄m eum:ratio hec non eſt bona:qꝛ non eſt ſu
perfluum propter ordinem procedendi qui non habet locū
an non notorijs:nec ſufficit ad validandum quod agitur ſu
perueniētia notorietatis ꝓbationis niſi ſuperueniat confeſ
ſio:vt dicit glo.de offi.dele.c.i.in.vj.Item dicit ꝙ probato
hoc ꝙ ſit notorium ſatis concluditur per teſtes illud factuꝫ
cum de non ente non poſſit eſſe notorium.de elec.bone.de ꝓ
ba.qm̄.de conſti.cum acceſſiſſent.de deſpon.impube.ad diſ
ſoluendum ⁊ probat hac opi.tex.dāt expreſſum de pur.ca.
cum dilectus.⁊ fuit de mente glo.de iureiur.ad noſtrā el.ij.
¶ Quidam vt vin.dicunt ꝙ ſi proceditur ad petitionē ali-
cuius exigitur ſententia ſi ex officio procedatur non:hanc te
net hic Cal.vt ſufficiat probare aliquid notorium ſi enim te
ſtes probarent de preſentia ſuperfluū eſſet dicta de notorio
Jo.an.in addi.ſpe.in titulo de notorio poſt nicolauꝫ de ma
tarellis dicit opi.concor.ꝙ in facto recēti oportet ꝙ teſtes
deponant de preſentia facti in facto vero antiquo quod ita
de facili non retinetur in memoria teſtium ſufficit ꝙ depo-
nunt ita ꝙ concludant notorium abſqꝫ eo ꝙ aliqui fuerunt
preſentes:⁊ ſic remanent:hanc opinionem puto veram recte
intellectaꝫ:habēt enim teſtes ſuper notorio deponentes cō
cludere facti certaꝫ ſciam populi:vel maioris partis hoc au
tem concludere nō poſſunt niſi viderint populum vel maio
rem partem facto preſentes. Si enim dicant ſe a populo
audiuiſſe ꝙ fuit preſens hoc non ſufficit:quia deponunt de
eo ꝙ perceperunt ſenſu alterius ideo optime diſtinguit in-
ter factum recens in quo non ſufficit teſtimoniuꝫ de auditu
⁊ factum antiquum in quo ſufficit teſtimonium de auditu:
vt no.ſ̄.de teſti.veniens.de verb.ſigni.quid per venale.ff.de
proba.l.ſi arbiter:non tamen exigo ꝙ ipſi deponant de fa
cto directo:ſed de preſentia populi in facto ſi factum eſt īter
polatum:vel momentaneum.Jo.exigit famam:vel alias ꝓ
bationes iuuantes:qꝛ de ſe ſoluꝫ non probat.vnde exigit ſal
tem ſemiplenam probationem.alle.de vſu.cum in dioceſ B
etiam Inn.recitat in glo.magna verſi.notoriū:⁊ hoc ponit
Jo.ij.q.i.manifeſta.non facio differentiam inter factum in
terpolatum:vel momentaneum dumtamen teſtes probent
illud eſſe notorium ad finem:vt ſequatur condemnatio:li-
cet Inno.ſentiat contrarium:⁊ ponit Jo.an.in glo.magna
verſi.ſunt qui dicunt:vbi dicunt quidā ꝙ in tali notorio ne-
ceſſarium eſt ordinem iudiciariuꝫ ⁊ ꝓbationem ⁊ iura alia
intelligunt in notorio facti continui:vel interpolati quando
fuit commiſſum in conſpectu iudicis:licet poſtea vacillat te
nendo contrarium in.ṽ.⁊ forte vbi dicit ꝙ non eſt differen-
tia inter notorium facti continui ⁊ actus trāſeuntis:⁊ in hoc
reſidet ꝙ verum puto:vnde ſufficit ꝙ deponāt ꝙ talis vſu-
rarius eſt:qꝛ hoc ſcit totus populus qui ꝑſens vidit:⁊ audi
uit qualiter talis mutuabat ad vſuras:⁊ ad eo hoc publicuꝫ
ꝙ nulla tergiuerſatione celari poteſt.in notorio autem pre-

ſumptionis fictionis ⁊ diſpoſitiōis ſi ſurgat a facto notorio
facti dico idem per omnia prout agitur de probatione facti
a quo ſurgit preſumptio:vel fictio:ideo dicit hic cal.ꝙ non
eſt neceſſe factum ex quo ſurgit preſumptio iudicialiter pro
bari.ſi ſit notorium:ſed ſufficit teſtes dicere:ꝙ omnis popu
lus vel maior pars perſonarum loci ita affirmat ⁊ ita aſſe-
rit.ſ.circōſtantias ex quibus preſumitur:puta ꝙ talis habe
tur:vel habeatur pro filio ⁊ ipſe talis habebat talem pro pa
tre ꝙ ita dicebatur haberi ⁊ reputari:nec audierāt aliquos
contradicentes:idem in ſimilibus ſcd̄m Jo.cal.data autem
notorietate facti quod preſumitur:vel fingitur nulli ſubijci-
tur neceſſitati probandi idem ſi de eo conſtet.ſ.facto proba
tionibus alijs.oportet tm̄ ꝙ in probando facto ſeruetur or-
do iuris ⁊ ſufficit ꝙ probentur circunſtātie facti:nō autem
eſt neceſſe illud quod ius preſumit probari de probatio.
xxxij.q.i.c.i.⁊.c.ſi. Sic dicit Jo.an.poſt Innocē.in ſe.c.in
glo.magna.ver.quidam autem dicunt idem cal.all'.de pre-
ſūp.iij.xxij.q.i.c.ij.qꝛ que ſunt iuris notiſſima ſūt iudici:nec
expedit:nec neceſſe eſt aliter probari ar.l.ornamentoruꝫ.ff.
de auro ⁊ argento lega.ſ̄.de ap.ſepe.⁊ dicit hoc Innocē.de
elec.cum iter.R.⁊ Jo.an.de conſue.cum dilectus:dicunt le
giſte ꝙ neceſſe eſt quod alleget.vt.l.ſi adulteriuꝫ cum in ce
ſtu.§.idem pollioni.ff.de adul.⁊ no.ff.ſi certum pe.l.cuꝫ qd
puto ꝙ ſufficiat detegi hoc in allegationibus iuris ⁊ etiam
ſi a partibus non allegetur dummodo claudi poſſit ſub pe-
tito iudex hoc allegare poteſt qui de iure ſupplere poteſt:vt
no.de poſtu.prelato.bone.ff.de le.iij.l.offidius:⁊ in.l.i.C.
vt que deſunt aduo.in notorio aūt probationis:vel cōfeſſio
nis ſi de illa cōſtat in iudicio:vt qꝛ producitur publica con
feſſio:vel atteſtationes non eſt neceſſe ꝙ aliter probētur:eſt
tamen neceſſe ꝙ conſtet de iuriſdictiōe illius coram quo eſt
facta cōfeſſio:vel probatio vt no.Inn.de ſen.ex.ſolet.in.vj.
⁊ exigitur ꝙ cōſtet eas ordinare repertas vere:vel preſump
tiue vt patet ex no.de offi.dele.cum in iure:in notorio ſentē
tie idem hoc ſaluo ꝙ illa etiam per teſtes probata omnis ſo
lemnitas preſumitur.de re iudi.c.ſicut:vnde conſtito de con
feſſione de probationibus de ſententia facta que illas com
prehendit aliter probari non expedit:relinquitur ergo gene
ralis differentia inter notoria ⁊ non notoria:qꝛ facta nō no
toria oportet directe probari:ſed non eſt neceſſe probare no
toria:ſed hoc ſufficit ſolum probari ꝙ hoc notoriuꝫ eſt quo
probato ex notorio factum probatur licet ſuper facto aliter
directo non deponatur:⁊ hec eſt cauſa quare appello ipſaꝫ
ꝓbationem probataꝫ ⁊c̄. ¶ Circa media iudicij occurrūt
aliquando exceptiones.⁊ defenſiones an circa illas aliquid
notorium operetur:dic ergo ꝙ contra illas aliquando no-
torium proficit an repellendo:qꝛ ſi iudex eas notorie friuo-
las vidit eas repellere poteſt.de dolo ⁊ cōtu.finem litibus
.C.de falſis.l.ij.no.de conceſ.preben.poſt elec.de poſtu.pre
la.bone.i. Item an iuuet in proponendo dixi ſupra cir-
ca libellum:vel circa petitionem. An autem propoſitis iu-
uet dic ꝙ quandoqꝫ iuuat notorium nam exceptio proprie-
tatis regulariter non obſtat agēti poſſeſſorio.de reſti.ſpo.
in litteris.ex conqueſtione.⁊.c.i.⁊ tamē ſi ſit notoria admit
titur quod eſt verum in notorio diſpoſitionis:vt in.c.ad de-
ci.de reſti.ſpo.in.vj.in notorio probatiōis ⁊ fictionis vt no.
Inn.de renū.ſup B.de fil.ꝑſby.ꝯſtitutꝰ.i notorio ſnie:vt di
xi de reſti.ſpo.i lr̄is.⁊ dixi.de cā poſ.cū dilectꝰ.⁊.e.ti.paſto
ralis:que quid Bar.dicat in.l.naturaliter.§.iul.de acqui-
renda poſſeſſione.⁊ dixi in regula qui ad agendam de reg.
iuris in.vj.in notorio autem preſumptionis eſt dubiuꝫ pro
pter intellectum.c.porro:de diuor.quod examinamus ple-
ne in lectura.c.in litteris.de reſti.ſpo.manifeſtum autē ⁊ fa-
moſum non habet hunc effectum:qꝛ cautum non reperitur.
An autem iuuet exceptionem proprietatis contra agenteꝫ
via attemptati tangit Inno.in.c.bone:de appel.⁊ tenet ꝙ ſic
vt vbi dixi:licet lapus ſentiat contrarium de reſti.ſpo.ad de
cimas.li.vj.hoc examine in dicto.c.bone ad preſens nō inſi-

sto.dicebam pluralr ꝙ quidam erant effectus respicientes finem iudicij vt est sententia hic aduertendum.Si queritur an notorium repugnans sententie inficiat.Dicendum ꝙ sic si notorium concludit impossibile:vt no.de sen.ex.romana §.in vniuersitatez.eo.ti.venerabilibus in.vj.per.Jo.an.Si tamen notorium sit de falsitate cause alias non impossibilis ex qua fertur sententia.idem de re iudi.aūt cetera.de appel. sollicitudinem.no.Inno.de concess.preben.cum nostris.de fri.fraternitatis.Paulus tāgit:⁊ ibi tex.ī cle.pastoralis de re iudi.h procedunt in notorio facti:⁊ in notorio presumptionis:⁊ fictionis surgētis a facto notorio.ī notorijs probationis vel confessionis non puto ꝙ ꝓcedat:vt dixi de rescriptis ab excōicato:qꝛ talia sunt de facili in dubium reuocabilia.In notorio autem sententie puto ꝙ procedit si iudex est informatus de sententia:vt no.compo.de consti.cum.M ꝙꝙ legiste contra in lege:nam ⁊ postea.§.si damnetur.ff.de iureiur.si in diuersis instantijs feratur sentētia:vt per Bar. de excep.rei iudi in.l.si a duobus:⁊ in.l.i.C.quando prouocare non est necesse.⁊ in.l.i.ff.que sententie sine app.rescin. Inno.varie loquif:vt patet ex his que in duplici loco scribit.de rescriptis sup lris.e.ti.ceterū:⁊ ponif.e.ti.pastoralis p Jo.an.⁊ ipse ponit de offi.dele.cū ꝯtingat:⁊ hec plene examino in repetitione.c.ab excōmunicato.de rescriptis:⁊ de re iudi.inter monasterium.vbi est ꝓpria materia. ¶ Manifestum autem hoc non operatur:vt inficiat sententiam:vt no.per doc.⁊ glo.de sen.ex.Per tuas.Et est casus cū glo. .C.de ap.ciues.nunquid autem notorium excuset a sentētia ⁊ sic iuuet glo.de rescriptis.ab excommunicato:tenet necessariam esse sententiam.idem glo.de iureiur.ad nostraz.idē dicit de testi.co.super.eo.gl.ij.q.vj.que lotharius.gl.de ap. cū sit romana.glo.de pur.ca.c.vltimo.de diuor.porro.Idē Bar.ff.de acti.emp.l.emptorem.ff.de nego.ge.atqui natura.§.cum me absente.glo.de verb.signi.ex parte.Cōcludo ꝙ mihi videtur in casibus in quibus notorium habet in se inclusam sententiam iuris non expendit quo ad effectus iuris alia sententia:qꝛ sententie equipollentinam eo ꝙ quis est in notorio delicto irregularis est:⁊ suspensus.i.q.i.per totū no.de renun.nisi cum pridem.§.propter constantiam:⁊ de tempo.ordi.ex tenore.⁊.l.eo.c.fi.hunc effectū suspensiōis ⁊ irregularitatis imprimit ipsa notorietas a princi.absqꝫ alia sententia.Item vt quis dicatur nō tolleratus:vt sic subiecti possint ab eo recedere:vt hic ⁊.xxxij.di.§.verum.hoc notorietas operatur absqꝫ alia sentētia.S.eo.c.sicut.dicit quo ad validitatem gestorum ita ꝙ tolleratus nō dicatur.sufficit notorium.de re iudi.ad ꝓbandum.ad hoc ꝙ no.in dicto.c.sicut.licet contrarium sentiat de procur.c.fi.Primum tamē tenet.de elec.nisi.⁊.c.dudum.in alijs autem effectibus facti imprimendis:vel exequendis si notorium est facti.doc.cōiter dicunt:vt glo.in auc.vt iudi.sine quoquo suffra.§.necessitatez:ꝙ exigitur sententia:sed non est necesse ꝙ feratur in scriptis.⁊ cum sollennitate.de iu.c.fi.de re iudi in.vj.Et de qua.C.de sen.ex peri.reci.per totum.⁊ hoc tenet Jo.an.in dicta decre.ex pte.Archi.ij.q.i.que lotharius super glo.⁊ tenet Archi.de penis.felicis in.vj.in.v.pontificali.ad finē gl. magne.vbi dicit ꝙ sufficit quedam eius detectio.idez Jo. an.in spe.in addi.§.notorium.v.sic.illud autem in fine in.iij. col.f.Jo.Cal.licet imo plus dicit ꝙ sufficit preceptum:hoc fuit verbum Archi.in dicto.c.que lotharius per tex.de ver. signi.in his:⁊ fuit dictum Cy.in.l.nullam.C.de his qui no. in fa.⁊ glo.in.l.ictus fustium.ff.de his qui no.infa.quod puto.qꝛ in cōfessuz sufficit.ff.de iudicijs.Si debitori.Fortius si sit notorium:hoc verum in ciuili.in criminali autez posset esse dubium ꝙ tale preceptum non sufficiat sicut nec in confessuz:imo debet sequi sententia.no.glo.ij.i.c.i.⁊ in.l.i.C.de confessis.ff.de custo.reorum.l.si confessus.vbi casus.ff.de his qui no.infa.l.ictus.l.i.§.diuus de questionibus cum si. vnde exigitur sententia ꝙꝙ sine scriptis sufficiat:tenent tñ hic cōiter doc.ꝙ satis puto in notorijs facti.in notorijs autē probatiōis ⁊ confessionis:secus in criminali hoc puto in notorio fictionis ⁊ presumptionis vbi surgit a facto notorio.s. ꝙ sufficiat etiam preceptum.ad hoc tex.de cle.non relidē. qualiter.⁊.c.precedenti:vel sufficit pro priuatione in talibus notorijs dare licentiam eligēdi:vt no.Jo.an.in addi.spe.in prin.de cle.non residen.⁊ est casus in.c.ex parte ⁊.c.se.eo.ti. in notorio confessionis in ciuili serua.glo.c.dudum.de elec. qꝛ si est facta ⁊c̄.vt ibi no.⁊ hoc in eadem instantia in alia si producatur.Idem in notorio probationis semper exigitur sententia ⁊ solemnis in eadem instantia producatur siue in alia in notorio autem sententie non exigitur alia sententia:imo esset nulla tanꝙ lata sine instantia:⁊ qꝛ habet executionē promptā.de re iudi.a diuo pio ⁊c̄. ¶ Uenio ad vltimuz huius capituli in quo est opus videre de effectibus post sententiam.Et si queritur an notoriū excludit remedia contra sententiam cōiter dicitur ꝙ sic:qꝛ notorie delinquens non auditur appellans.de ap.cum sit romana in fi.de ap.cuz spirituali.§.porro de ap.consuluit.ii.⁊.eo.ti.peruenit.de ap.romana in.vi.Cal.dicit ꝙ si appelletur propter obmissam citationē etiam in casibus in quibus.S.dixi sententiam non fore nullā ex defectu citationis ꝙ valebit appellatio:nec ob.de ap.cum sit romana:qꝛ respōde.vt ibi no.ꝙ processit requisitio:⁊ fortius hoc dicit in casibus in quibus sententia est nulla ex defectu citationis:qꝛ a sentētia nulla potest appellari.ff.de ap. .l.si expressim.ff.de iure pa.l.cornelia pia.⁊.l.quidam.ff.famil.herc.⁊ de iudi.exhibita ⁊.c.fi.Si appellat ante sententiam propter defensiones probabiles:⁊ excusationes quas non admittit.dico adhuc ꝙ valebit appelatio quo ad omnem suum effectuz est.simile ꝙ no.de accu.qualiter.ii.Si citatur ⁊ ex probationibus receptis:vel non receptis.vbi recipere non tenebatur appellat non auditur appellans:⁊ sic intelligit iura predicta:⁊ ꝙꝙ ista iura loquantur in criminalibus non esset absurdum.idem dicere in ciuilibus cum eadem sit rō.dic ꝙ ratio dicere posset hic assignari:quā sentit hic Inno.quia maior est ratio exequendi penam delictorum propter publicam vtilitatem ꝙ in ciuili ad cōmodum priuatum:in hoc puto quando appellat post sententiam:qꝛ si pena est arbitraria ⁊ a iure nō determinatur ⁊ imponendo penam Si modum excedit valet appellatio quo ad omnem effectum.ad hoc ꝙ not.doc.in.c.consuluit:⁊ in.c.preallegato.cum speciali.§.porro.Si pena est a iure determinata ⁊ illam imponit appellatio non tenet quo ad effectum suspensiuum:sed bene deuoluit ad iudicem ad quem vt suspendat a tempore quo deliberat de admittendo:vel quo admittit inhibitoriam.de appel.pastoralis.§.pia.vbi de hoc per Innocen.facit de appel.romana.§.cum autem in vi.Et hunc articulū plenius examinaui de appel.pastoralis in.§.predicto.preterea igitur dic.vt ibi plenissime scripsi. vnū non obmitto.quod dicit Inno.in.c.se.in glo.i.magna versi.sed quod est mirabile:ꝙ dato ꝙ non possit appellari. nihilominus post sententiam latam ⁊ executioni mandataz poterit de nouo perpendi iudicium ⁊ egitari.C.de accu.ea quidem.nec miranduz ꝙ sic talis non potest appellari:⁊ tamen licet causam agere:vt in suppletione videbimus.C.de preci.impera.offe.auct.que supplicatio.Si probet falsum ꝙ notorium videbatur vel non notorium.C.de accu.ea quidem:hoc difficile videbatur puto intentum esse.ꝙ dato ꝙ excludatur remedium appellationis non excluditur remedium nullitatis:⁊ aduerte:qꝛ hoc aperte vult hic Innoc.ꝙ dato ꝙ alias iudiciū ānullet si iudex se nō informet de notorio vbi in veritate postea constet notorium esse.Si tamen probetur non fuisse notorium processus erit nullus ⁊ grauabitur post sententiam dicens processum nullum probare vel le.Simile ꝙ dicemus in exceptione falsi procu.post lit.contesta.opposita:vt no.de proba.quoniam.per Inn.⁊ de eo. qui fur.or.suf.c.i.⁊ dixi.de consti.cum.M.plus dixit ꝙ si factum erat notoriuz ⁊ excusationes suberant non incogni te ipsi quod factuz reuocabitur:per.l.si pretor.§.marcellus

.ff.de iudi.ad hoc glo.de cle.non residen.c.fi.iunctis no.per doc.eo.ti.ex parte:hec omnia puto procedere in notorio facti:ꝛ in notorio presumptionis:ꝛ fictionis prout surgit a facto notorio.in notorio autem probationis planuz est ꝙ admittitur appellatio:vt in toto ti.de appel.quicquid senserit Jo.an.post hosti.de appel.cum speciali in ver.vel alio legitimo modo. vbi dicit conuictum per testes contra quos nihil opponitur non audiri:in notorio confessionis est hesitatio glo.iij.l.ij.que incipit obseruare.C.quorum ap.non reci.canonizata.ij.q.vj.Sunt quorum exigũt.ꝙ sit conuictus ꝛ confessus:quod quidam restringunt ad certa delicta ibi enumerata quidam ad causas criminales:tamen residet cõmunis opi.legistarum:hodie quicquid senserit Pe.ꝛ Cy. ibi ꝙ in ciuilibus ꝛ criminalibus: ita demum repellatur si sit conuictus ꝛ confessus nec sufficiat eũ confessum esse:quã opi.tãgit glo.ꝛ nihil firmat sub illo.§.sunt quorum.glo.in dicto.c.cum speciali.§.porro.etiam dubie loquitur.ꝛ in criminali dicit sufficere solam confessionem non in ciuili.glo. de ap.romana.§.cum aũt in.vj.In effectu concludit ꝙ si aliquid alleget contra confessionem:vel q2 dicit meticulose factam dicit etiam:q2 erronea est:ꝛ vult ipsam reuocare auditur appellans:alias autem non auditur appellans si est confessus.item potest appellare:vt ibi dicit Jo.an.si vellit confessionem suam excusare taliter:ꝙ non perimat.de accu.dilecti:alias non potest.ij.q.vj.quicunq3.vbi etiaz de hoc vin. indistincte dicit appellare posse confessuz ꝑpter nouas probationes quas facere intendit:ꝛ potest.de testibus:fraternitatis:ꝛ propter reuocationem erroris:vt recitat ibi Joã.an. in nouella.glo.ij.q.vj.quicũq3.dicit ꝙ in ciuili cõfessus nõ auditur appellans in criminali sic nisi sit cõuictus:recitat ibi archi.Ja.bal.tenuisse confessuz non audiri appellantem:q2 indignus est ꝙ quisq3 sua dilucida voce ꝛc̃.vt in.c.per tuas ꝛc̃.de proba.ꝛ.c.de nõ.nu.pe.l.generaliter.spe.in titulo de appel.§.in quibus circa principium.multas recitat opiniones:ꝛ nihil boni dicit in titulo autem de confessis.§. postremo.v̄.sed nunquid.in omnibus tenet siue in ciuili siue in criminali conuictum:ꝛ confessum non audiri appellantem cõfessum autem tm̃ audiri:vt ipe ponit post Jo.cal.hic exigit quem conuictũ ꝛ confessuz vt ab appellatione excludatur puta ꝙ sit est conuictus:ꝛ confessus:non auditur appellans vel saltẽ appellatiõi nõ est deferẽdũ.Si tñ aliqd allegaret ꝯtra probationes:ꝛ ꝯfessiones esset in potestate iudicis.ad quem cui deferat sic intelligo.l.ij.ꝛ.l.abstinendum.C.quorum appel.non rescin.Si autem tm̃ confessus in criminali appellare potest:nec aliquod ius hoc vetat:vt dicit Jo.mo. ꝛ hostien.de appel.romana.§.cum autem in.vj. Sed an sit appellationi deferendum.i.cõsentienduz.dic si dicatur causa legitima:vt q2 dicitur confessio erronea:vel vult ipsam excusare.cum primo non fuerit in culpa:vel vult aliquid allegare contra eam de metu auditur appellans ꝛ deferenduz est etiam per iudicem a quo:vt dicit glo.in dicto.§.cum autem.idem si allegat iudicem in pena modum excessisse. Si nihil allegat per iudicem a quo non est deferẽdum:q2 ei apparet ex quo aliud non allegatur appellationez fore frustratoriam per iudicem autem ad quem potest illi deferri si aliqua iusta causa allegetur:ꝛ tunc suspenditur iurisdictio a tẽpore quo mittitur inhibitoria:vt in dicto.§.cum autem.hec procedunt in criminali.in ciuili autem non reperio.tex.qui immutet iura antiqua iuris ciuilis que exigunt conuictum ꝛ confessum:tamen satis eque dici potest cum nõ appareat aliqua iusta causa appellandi:ꝛ quis non potest venire contra id quod propria voce dilucida est protestatus ex rationis idemptitate non auditur nisi:vt.s̃.dixi in criminali:ꝛ sic sit in potestate iudicis a quo non deferre ex quo videt eam friuolam tamen ex quo non apparet ius expressuz tutius puto indistincte tenendum in ciuili appellationem habere omnem suum effectuz:q2 possibile ꝙ vult aliud probare:vel errorem reuocare ex quo appellat.hec omnia limito vera in confessione facta proprio ore:vt dicit tex.in dicta.l.ij.ꝛ in dicto.§.sunt quorum.per quod puto secus in confessione facta per procuratorẽ:ꝛ credo idem in ficta confessione:idem puto in confessione defuncti:vt heres a sententia super illa lata possit appellare:quicquid senserit Jo.an.in addi.spe.in titulo de ap.§.in quibus. v̄.sed nunqd.quod est notanduz. In notorio autem per sententiaz si prima est in eadem instãtia planum quod potest appellari.Si in notorio per sñiam postea productam in alia instantia super qua pro sententia est pronunciatuz an posset appellari:aperte tenet quod non Hostien.de ap.cum speciali in versic.vel alio legitimo mõ: ꝛ hoc credo cũ distinctione enim appellari posse legitimo modo. Sed an sit deferendum per iudicez a quo sic distingue.an aliquid allegetur contra primam sententiam: vt q2 est nulla vel aliquid legitimum ꝛ est deferendum per iudicem a quo:per iudicem autem ad quem idem cuz eadem distinctione:vt dixi supra in confessione.In manifesto autem planum est ꝙ potest appellari:q2 iure non prohibetur ꝛ iura que loquũtur de manifesto intelliguntur.prout sumitur pro notorio:remedium autem nullitatis an locum habeat in notoriis dictum est supra ꝙ sic.quid de remedio restitutiõis puto ꝙ idem de recusatione autem tex.videtur.de appella. proposuit nobis.ꝛ.c.cuz speciali.doc.ibi dicunt:ꝛ glo.ꝙ in manifesto habet locũ recusatio.iii.q.v.q2 suspecti.In notoriis autem si pena non est a iure determinata:quia potest arbiter grauare potest recusari si pena est a iure determinata non potest recusari:q2 non potest eum grauare:dum tamen asserat se imponere uellet penam a lege statutaz:ꝛ hoc tenet spe.in titu.de recu.§.effectus.uersi.hoc etiam no. Si queritur an notoriuz vni ꝛ appellationẽ.glo.tenet ꝙ sic in.c.accedens:ut lit.contesta. ubi nõ exigitur expressio cause.Cõtrarium tenent ibi doc.ꝛ glo.in cle.appellanti.de appel.in cle. quia solum ordinatur in finẽ probationis.ideo ubi expressio requiritur uel exigitur propter solum finem certificandi ꝛ non pro alia formalitate notorium excusat ab expressiõe .l.queritur.§.nominatim.ff.de edic.edic.ꝛ propter hoc excusat ab excussione bonorum:que fit propter finem certificãdi:vt dicit glo.in.l.si.ff.si cer.pe.ꝛ no.in.l.decẽ.ff.de uerbo. obli.Ex predictis concluditur ꝙ si ab aliqua sententia lata super notorio appelletur etiam interim non expectato decennio poterit executioni mandari scdm.Cal. ¶ Nam cum tempus id detur ad deliberandum in iure:ꝛ tunc non possit appellari:frustra ergo deferr.Ad ꝑmuz.ii.q.vi.anterioruz Ad sm.ff.ad velley.l.aliqñ.§.fi.ff.de acqui.here.cum heres.§.fi.de regula.licet:sm Jo.cal.ꝙ nota:q2 limitat.c.non solum de ap.in.vi.ꝛc̃. ¶ Venio ad quintum principalem articulum qualiter notorium conseruetur si factum est continuum:ꝛ nondum correptum seipsum conseruat: vt patet exemplum in turri asinellorum:si factum fuit continuum:ꝛ hodie desiit:vt in tueri illorum de rodaldis que erat penes hospicium de luna.idem ꝙ in facto interpolato vel momẽtaneo statim dicam in quo dicit Guil.in loco preal.ꝛ Jo. cal.hic ꝙ ex quo semel fuit notorium per continuam hominum memoriam retinetur vt notoriuz:ꝛ hoc modo dicitur notorium christum fuisse passum.de conse.di.ii.semel christus: ꝛ est hoc verum si idem homines viuunt:alias si sunt mortui per memoriam hominum non probatur notorium sed famosum:quia alii non possunt hoc scire nisi per auditum:ꝛ hoc dixi verum.de appel.consuluit.etiam dato ꝙ iuris fictione idem populus sit.ff.de iudi.proponebatur.vii. q.i.deniq3:sed hoc in aliis:de morte autẽ christi notoriũ est per hominum memoriam ꝛ aliorũ quotidie euangelizantium. Item dato ꝙ crimen desinat per penitentiam.l.di. ferrum.non tamen desinit notorium.vt ibi.ꝛ in.c.se.tu dic: ꝛ est de mẽte Jo.an.in addi.spe.in titulo de notorio:ꝙ notorium est de facto recenti notoriuz remanet per hominuz memoriã:dummodo duo assint qui possunt deponere qualiter viderunt populum:vel maiorem partẽ populi:hoc vi-

disse:si est de facto antiquo sufficit ꝙ memoria duret quod
factum fuit in cōspectu populi maiore parte presente:si hoc
habet fama ꝙ sic factum fuit:vel ꝙ omnes hoc dicunt:quia
in facto antiquo probatio de auditu admittitur: vt dixi su-
pra.⁊ dixi plene de verb.signi.quid per nouale.⁊ per Inno.
de verb.signi.veniens.hodie.li.vj.vnde tunc fama cōseruat
illud notorium:potest tamen aliquid esse notorium in vno
loco:⁊ occultū in alio.de postu.prelato.c.i.lxxxij.di.propo
suisti.no.i.q.i.ordinationes:⁊ hec sufficiant ad hoc. ¶ Ve
nio ad sextum articulum ⁊ vltimum qualiter notorium pro
betur: potest dupliciter intelligi. Primo quot testes exi-
gantur. Secūdo qualiter deponere debeant:⁊ causas assi
gnare. ¶ Ad primum quidam dicunt ꝙ per duos non pro
batur.per.c.inquisitionis in fi.de accu. Glo.dicit contrariū
ij.q.i.§.quando autem:⁊ hec est communis opi.⁊ sic fama
per duos probatur.de testi.cuʒ litteris.de accu.inquisitiōis
⁊ testiū ꝙ exigit.vij.C.de bo.po.sm tabul.l.i.C.de fideicō
mis.l.fi.⁊.c.inquisitionis.non dicit ꝙ duo non probant infa
miam:sed dicit ꝙ non infamant:sic nec duo notorium indu
cunt nec duorum presentia:ad alterum actum altero non in
tercedente. ¶ Ad secunduʒ qualiter habent deponere.dic
ꝙ non exigitur a teste ꝙ dicat diffinitionem notorii: q: non
debet deponere per verba iuris:sed oportet ꝙ certū loqua
tur factuʒ ita ꝙ ex verbis colligatur quod intelligant quid
est notorium:⁊ si testes dicerent quod est notoriuʒ: ⁊ postea
vestirent circūloqui non probarent si responderent dando
diffinitionem notorij:interrogandus foret quis euʒ docuit:
⁊ si dicat ꝙ ab aduocato partis vel a parte iam est suborna
tus ⁊ non probat: maxime si didicit postꝙ cā mota fuit.de
testi.licet ex quadam. Secus si dicit se ante didicisse: vel q:
aliter sciuit:vnde dicit spe. in loco pealle. in tit. de notorio:
ex quo ꝙ licet nō debeat testis deponere in principali dicto
per verba iuris nec in certificanda causa. Si tamen data
certificatōe facti ex sensu corporeo per verba facti si postea
submittit interrogatus de essentia eius qd deponit per ver-
ba iuris probat sic.limitat que ponit Inn. de testi.causam.
⁊ ꝙ no.in.l.stipulatio.§.vno quoqʒ.ff. de verbo. oblig. ⁊ ꝙ
no.in.l.sciendum.ff.de verbo.obliga.de testi.in.l.i.plus di-
cit Nicol.de matarelis:vt dicit Ioan.an. in addi. spe.in tit.
de notorio.§.fi.in fi.in addi.magna: qd si testes dicunt noto
rium esse ⁊ non reddunt causam:quare intelligo etiam non
interrogari non probant: quia eorum dictum intelligitur se
cundum ꝙ vulgus intelligit: vt sit notorium quod cōmuni
ter auditur.ff.de fun.instr.l.cum delauionis.§. asinam mo-
lendinariam:vnde dicit non reputari:alias absurdum reuo
cari testem pro reditione cause. Nota bene si dictum testis
non concludit intentum non assignata causa: quia est equi-
uocum verbum:assignāda est causa etiam si nōn interrogē
tur:vide Inno.de testi.causam. Item ꝙ dictū testis potius
intelligitur scōm cōmune vulgare ꝙ̄ sm iuris intellectum.
In causa autem reddenda:quidaʒ dicunt ꝙ sufficit si dicat
scio:ꝙ est notorium:quia vidi delictuʒ cōmitti. ⁊ vt alij qui
presentes erant qui videre similiter potuerunt: quia notorie
delictum factum fuerat:⁊ si interrogetur quot hominuʒ pre
sentia inducit notorium:respondeatur ꝙ maior pars popu
li:vel totus populus:vt patet ex predictis. Nico. mat.vt re
citat Ioan.an.in addi.spe.in loco preallega.dicit ꝙ si aliter
specialiter nō interrogetur sufficit testi.dicere: scio ꝙ est no
torium:quia presens fui:⁊ vidi quando interfecit etiā si non
addat aliud quod ex verbis colligitur ꝙ alij erant. Aliqui
dicunt ꝙ sufficit ꝙ dicat scio ꝙ est notorium: ⁊ sic publice
dici audiui. hec practica non est bona:quia nec etiam famaʒ
pbaret:vt no.in.l.de minore.§.illud.de questionibus. Nā
publice dicitur factum in loco publico:etiam vnico presen-
te. Cal. hic dicit ꝙ sufficit sic deponere. scio ꝙ est notorium
ꝙ maior pars populi hoc asserit pro certo publice:illud fa-
ctum fuisse: vel esse nec etiam inficiationi locus fuit: vel est
nec contrarium asseritur ab aliquo: ⁊ dicit hoc probari ex

diffinitione:nō placet ex toto hec practica:quia etiā non be
ne concludit. Inno.in.c.i.de offi.dele.hodie in.vj. dicit pri-
mo ꝙ hec est bona practica:scio quia vidi hoc fieri in platea
plena hominibus hoc placet. Si platea esset capax: populi
vel maioris partis: nec sufficeret dicere hoc factum presenti
bus multis.ij.q.i. quando autem: idem si diceret non vidi
eum occidentem:sed vidi coram populo latitantem seu lati
nantem ⁊ fugientem ⁊ se non excusantem:hoc concluderet
notorium presumptionis. Tex.habemus dantem practicaʒ
in.c.cum dilectus.de pur.ca.⁊ ibi dicunt doc. quod sufficit
ꝙ dicat:scio ꝙ est notorium:quia tam notum est ꝙ nulli in-
ficiationi locus vtpote cuius vniuerse vicine populus testis
est:⁊ cautuʒ est:sm Hostien. Si queratur a quocunqʒ sene
vel iuuene: dicit ꝙ sic erat:⁊ dicit ibi non esse necesse testem
deponere aliquod de visu est etiaʒ notorium:⁊ his qui non
fuerunt ꝙ bon.est studiuʒ:⁊ ꝙ imperator nunc est in padua
vnde sufficit testi dicere se audiuisse:⁊ talem esse famam ne
mine refragante.allegant de do.cum olim circa prin. Inn.
hic ⁊ etiam archid.in.c. romana.§.cum autem:quod ponit
Ioan.an.in.versi.in notorio exigit testem esse populum nō
famam tantum:sed ⁊ rei euidentiam.vnde oportet testeʒ cō
cludere certam scientiā populi.⁊ in hoc differt a fama:vt.s.
dixi:quia sufficit hoc appellatio dici ⁊ haberi per dictum ⁊
auditum. Sed notorium haberi debet:vt dicatur notorium
per scientiam certam populi: ꝙ populus possit esse directe
testis:vt dicit.c.preallleg.cuʒ dilectus:vt dictum est.s.⁊ hoc
tenet archi.ij.q.i. manifesta: ⁊.c. de manifesta.⁊.§.quando
autem. Tene ꝙ si testis deponant in facto de longinquo lo-
co sufficit ꝙ reddant causam de scientia populi per auditū
⁊ famam:vt quia de hoc est publica vox ⁊ fama in loco ⁊ di
citur a toto populo:vel maiore parte populi: ꝙ tale factum
fuit in presentia de quo totus populus fuit ⁊ esse potuit te-
stis:⁊ sic publica laborat fama:nec alicuius tergiuersatiōis
locus est:quia in talibus probatio per auditū sufficit: vt no.
de verbo.signi.veniens:⁊ plures dixi supra: si factum est re-
cens:vel de propinquo loco non video ꝙ pbet nisi assignet
causam per proprium sensuū concludentem presentiam po
puli ⁊ scientiam: vt scio ꝙ talis interfecit talem:⁊ notorium:
quia presens fui ⁊ vidi totum populum videre vel maioreʒ
parteʒ:de quo totus populus ⁊ tota vicinia vel maior pars
potest esse testis: non puto ꝙ sit necesse ꝙ ipse directe depo
nat se vidisse:⁊ sunt verba Ioan.an.in addi.spe.in loco pre-
alle.pro concor.opi post Nico.mat. in addi.magna in fi.
In notorio autem fictionis ⁊ presumptionis:q: de alijs nō
est dubium. Innocen. dicit hic ꝙ oportet circunstantias fa
cti: ex quo surgit presumptio pbari in iudicio ⁊ postea ius
ex se probabit. Cal. dicit ꝙ sufficit si dicant testes talis tene
bat talem pro patre:⁊ ipse eum pro filio: ⁊ ita habebatur:⁊
reputabatur ab alijs:⁊ nunꝙ̄ vidi dicentem contrarium:vn
de si velles ꝯcludere famā diceret testis scio ꝙ cōmuniter
⁊ a maiori parte dicitur quod habet ⁊ reputatur pro filio
talis. Si vis concludere notorium:dic scio quia vidi talem
tenere talem pro filio vel concubina in lecto ⁊ similibus:⁊
sic visa fuit teneri a toto populo:vel maiori parte: ⁊ sic etiā
habetur ⁊ reputatur a maiori parte populi vel vicinie: ⁊ co
gnoscentiū eum.si factū eēt de longinquo: sufficeēt taleʒ no
toriam concubinam:vel notorium filium: quia hoc audiui
a toto populo ꝙ tempore illo fuit tenta vt concubina per
totum populum:vel maiorem partem: ⁊ a scientibus ⁊ co-
gnoscentibus eos:⁊ sic laborat cōmunis opi. ꝙ de hoc po-
tuisset tunc tēporis totus populus fuisse testis:potest etiaʒ
probari notorium per conspectū iudicis: vt quando iudex
vadit ad informandū se:⁊ tunc oportet: si proprijs auribus
se vellet vt iudex informare: ⁊ non per medium:quod ab
omni populo:vel maiori parte:hoc audiret ꝙ presentes fue
runt:⁊ hoc omnes attestantur. de se.⁊ toto populo:alias fo
rent singulares:vt no.de fi.instru.cum Io.⁊ de elec.bone.⁊
.c.cum dilecti: posset etiam constare iudici de notorio sm

quosdam in conspectu eius presente populo:vel parte maiore factum esset homicidium. Sed super hoc sunt opi.quidã dicunt hoc sufficere:qꝛ de hoc constat ⁊ vt iudici ex quo in eius presentia factum est de corpo.vici.c.cum de tua.l.minor.xxv.annis ex aspectu.ff.de mino.ff.fini.regun.l.si irruptione. Et fuit hec opi.gratiani.⁊ Jo.ij.q.i.§.quando autem in prima glo.⁊ no.de ap.consuluit.fuit etiaꝫ opi.petri de sansonia:vt no.spe.in loco preal.quod non placet Jo.an.in addi.spe.in loco preall.c.Cal.hic allegat pro ista parte:quia ꝑ sensus corporeos capit hoc iudex:siue sedeat siue nõ:quos sensus habet vt priuatus:qꝛ etiam actus factus coram iudice qui ad hoc non est iudex:nec vt iudex sedet ad hoc:non dicitur factus coram iudice:sed priuato.no.ij.q.i.§.vbi.confessio facta coram iudice de re non litigiosa non preiudicat confitenti:⁊ no.glo.de confes.c.fi.ad hoc.l.heredes palam.§.fi.ff.de testa.l.i.§.qui hominibus.ff.vi bo.rap. Ad hoc ꝙ no. Pe.in.l.i.ff.de peti.here.vbi dicit ꝙ iudex non pronunciat super notorio nisi de eo se informet:vt iudex:sedens ꝓ tribunali nam si actus factus est coram iudice sedẽte pro tribunali:iudex de eo iudicat vsqꝫ ad finem ꝑm quem sedet ⁊ non aliter etiam si factum sit notoriũ.de or.cogni.c.ij.de excep.c.i.de accu.sup his.⁊.l.nulluꝫ.C.de testi.de his qui no.infa.l.lutius.de cõfes.c.i.de elec.per inqsitionẽ:nã si pnniet notoriũ in ꝯspectu iudicis cõmissum absqꝫ dubio delictũ a teste cõmissuꝫ posset puniri ordinaria pena:⁊ sic ꝯfessus infamaretur. Puto dicendum qñqꝫ de delicto constat iudici ex notorio cõfessionis:vel probationis:vbi propter aliud sedet:recurrendum est ad materiam illius.c.cum dilectus. Quandoqꝫ delictum notorium fit notorio facti corã iudice ⁊ hoc est dubium:videtur iudiceꝫ illum posse punire illo tñ citato:vel monito:qꝛ iudex maleficiorum semper ad hoc sedet:vt omnia puniat maleficia.ff.de offi.ꝓsid.l.cõgruit.maxime si premisit illam generalem inquisitionem quam premittũt officiales in principio officij.que colligitur ex illa.l.item cum de notorio non exigatur nisi quedam de plano informatio:satis hoc sufficit qꝫqꝫ specifice propter hoc non sedeat:vt se iformet vt iudex super notorio. Ad hoc.l.a ꝓcedente:⁊ ꝙ ibi no.C.de dila.pro hoc allego glo.in.l.i.C.qui ⁊ aduersus quos.vbi iudex iudicat de noto sibi:vt notorio:secus si sibi sit notum:⁊ non notorium.ad hoc glo.in.l.iij.§.eiusdem.ff.de testi.in glo.que incipit ꝙ si fama in fi.vbi dicit ꝙ de fama sibi nota iudicat:hoc tenet Archi.ꝺ ap.romana.§.sin auteꝫ in verbo notorio.all'.ij.q.i.§.fi.⁊ de offi.dele.c.i.in.vj.in verbo alia.vbi conseruator notorios delinquentes in flagranti delicto inuentos punit:⁊ hoc maxime veruꝫ tenendo ꝙ non sit necessaria iformatio super notorio ad validitatem gestorum:dummodo in veritate sit notorium:vt tenuit Inno.⁊ Cal.qui hoc finaliter tenent.ad hoc glo.ij.q.i.§.quando autem.que dicit omne factum coraꝫ iudice sedẽte pro tribunali posset damnari:ac si esset factum testibus ꝓbatum:secus autem si factum esset notorium in conspectu iudicis eo non sedente vt iudice:sed assistente vt priuato:vel esset factum coram contendente:sed non tot presentibus ꝙ esset notorium:vt no.in dicto.§.quando autem.ponit glo.⁊ quod predixi sentit:⁊ ponit spe.in.§.notoriũ.ꝟ.illud aũt ad fineꝫ.iij.col'.⁊ in princi.iiij.⁊ illud ponit in duobus locis:tenuit vin.de appel.consuluit:hoc tenuit Guil.de suza.vt recitat Jo.an.in dicto.ꝟ.illud:per quod conclusit ꝙ si iudex viderit ad fenestram hominem occidi ipso solo vidente non poterit condemnare posuit in.l.i.C.vt que desunt aduo.ad quod no.glo.ff.de in litem iuran.l.ij.in fi.vltime glo. Recitat etiam Jo.an. Rolandum in suo opere cartha.ij.tenuisse iniuriam factam alicui coram iudice posse punire:qꝛ hꝫ ꝓ publica ⁊ notoria:⁊ sine accusatione punitur.all'.l.ea quidẽ de acu.quod intelligit ibi Jo.an.de noto iudici:⁊ notorio.i.commisso coram populo:sic dixit eum intellexisse:⁊ hec laudando Jesum christũ sufficiãt de presenti repetitione quã compilaui Mille.cccclj.de Mense Januarij in studio.

Bononien.me ordinarie legente tempore Joãnis de Bentiuolijs nostri:tũc dñi ⁊ publicaui in die beate agnetis quo die matre attestante ad lucem:⁊ vt melius dicam tenebras huius illecebri mundi veni ego Anto.de butrio.

t **Tua nos.** Per dicta non iuratorum testium fornicatio non probatur:punitur tamen infamatus de ipsa si in purgatione defecerit.h.d. Sunt due ptes. Consultatio:⁊ responsio.scd'a ibi.nos. Cal.commentauit hãc decre.⁊ ponit hic materiam.c.precedẽtis.dixi in.c.precedẽti.tex.ibi testibus iuratis.testimonium.i.dicta testium de infamia deponentiũ sine iuramẽto. ¶ No.ꝙ appellatione publici in lata significatione comprehenditur famosum:⁊ notoriũ. ¶ No.ꝙ in notorijs non exigitur solemnitas iudiciorum nec etiam probatio:per quod videtur concludi ꝙ exigitur sententia:quod dixi in.c.precedenti. ¶ No.quid dicatur esse notorium facti:qꝛ id quod est ita euidens ꝙ nulla tergiuersatione celari potest. ¶ No.ꝙ regulariter testimonijs non creditur:⁊ testimonia dicuntur dicta non iuratorum testium ꝑm glo.⁊ doc.vel dicũtur dicta testium de auditu deponentium:⁊ ex hoc habes ꝙ regulariter fama non obtinet vim plene ꝓbationis.vide quod notaui de testi.veniẽs.el.j.sed ex fama ꝙ tenet mulierez in domo:communiter dicitur ꝙ eam cognoscit:⁊ sic est famosum. ¶ No.istum textum ꝙ pro sola suspitione potest indici purgatio:sed oportet ꝙ sit tñ vigens ꝙ transeat ad alios ⁊ scandalum generet:⁊ sic de hoc ẽ casus hic pro dictis doc.supra de offi.ordi.ex parte. ¶ No.ꝙ deficiẽs in purgatione:siue quia fuerit contumax in suscipiendo:siue postꝙ susceperit:⁊ defecerit habet' pro conuicto: An autem pari pena puniantur.vide de here.excommunicamus.el grande:⁊ vide.c.accedens ad fi.j.de accu.⁊ ꝙ ibi notat ab. ¶ Venio ad glo.⁊ gl.dicit si ꝯstet ⁊c.dicit ꝙ qui detinet publice mulierem suspectam eo ipso est conuictus.no.i.q.i. De manifesta.non habetis hic plura ꝓpter prius expedita. Anto.de butrio.

a **Nobis.** Mulieres in quibus naturale fedus nil mali suspicari permittit cum clericis habitare possunt.h.d.ibi.naturale fedus.i.sanguinis:vel ꝓximitas. ¶ No.ꝙ consanguinitas elidit suspicationem:alibi eam inducit.lxxxix.di.decẽter.x.q.ij.hoc vsus.⁊.c.episcopus.de testi.cõstitutus el.i. ¶ No.ꝙ regulariter non est licitum clericum tenere mulieres in domo saluo nisi sint consanguinee nõ suspecte:alias secus.supra eodẽ.c.i.non habetis alia:glo.sunt clare Antonius de butrio.

q **Vesitum.** Clericus concubinarius in officiis euitari non debet nisi notorius.h dicit. Non diuidit'. ¶ No.ꝑmo duplicẽ spẽm suspẽsiõis:qꝛ qñqꝫ qs est suspensus quo ad se.quandoqꝫ quo ad se:⁊ quo ad alios:quo ad se dicitur suspensus quilibet in peccato mortali constitutus:quia celebrando peccat:quo ad alios autem ille cuius diuina non licet audire ⁊c. Nunquid autem in veniali peccato constitutus sit suspensus quo ad se.vide glo.⁊ Archi.vi.di.testamentum:⁊ ibi pridie dixi. ¶ No.triplicem speciem notorij.s.facti euidentia:confessione:⁊ per sententiam nil dicit de probatione iudicialiter facta.vide.s.in.c.vestra ¶ No.ꝙ confessio notorietatem inducit demum quando in iure est facta:ꝯcluditur ergo ꝙ secus si extraiudicialiter. Et nota quare notorium iuris appellatur illud quod inducitur seu surgit ex confessione:vel sententia:quia iure dicitur quia a iure fit:⁊ sit i loco:vel dicitur iure:quia artificio iuris inducitur:nõ habetis alia.materia explicatur in materia ꝓcedenti.s.in.c.vestra. ¶ No.pro opi.ꝙ non solum ad missa:sed ab omni officio notorius fornicator est supensus quo ad seipsum. ¶ No.ꝙ quilibet in peccato mortali constitutus suspensus est ab officio quo ad se:idest in detrimẽtum sui:⁊ vt abstinere debeat a celebrando:sed non quo ad

alios: quia si celebrat: alij abstinere non debent. Et sic no. q est dare suspensionem ab officio quo ad se tantum: et est dare suspensionem quo ad se: et quo ad alios quarum qui sunt effectus. vide q no. de cle. ex. mi. si celebrat. de existente in veniali habetur. vj. di. testamentum. vbi concludit q est suspensus: vt celebrando venialiter peccet: et non mortaliter in officijs. ¶ No. pro eo quod dixi super verbo officiu notoriu. ¶ No. q notorius fornicator est suspensus quo ad se: et quo ad alios suspensione directa que dirigitur in subiectum non tamen in obiectum per sententiam. ¶ No. q notorium inducitur a confessione: et p hoc potest argui q crimen in iudicio probatum non sit notorium: et sic habes vnam speciem notorij que appellatur notoriu iuris. Dicit tamen Jo. an. de sen. exco. solet libro. vj. hoc verum quando constat notorie de iurisdictione: et vide decisionem rote questione. ccxxxvj. factu in iure. ¶ No. ar. q confessio: vt notorium inducat debet esse facta in iure: et sic extraiudicialis confessio non inducit notorium iuris: quia potest dici a loco. i. quia fit in iure. i. in iudicio. de verbo. signi. forus. potest etiam dici a causa efficiente: quia ius approbat talem probationem: et illi fidem adhibet: et habet pro notorio id quod est confessatum: aut euidentiam rei. ¶ No. hic aliam speciem notorij facti. Et dicitur notorium facti quando eius euidentiam tamen exhibet occulis hominum q nulla tergiuersatione celari potest. Et sic no. q teneri concubinam potest esse notorium facti. Et nota vnum effectum notorij: quia operatur effectum sententie: vt notorie delinquens habeatur pro non tollerato: et subditi ab eo recedere possunt, ppria auctoritate: et si contra eum esset sententiatum: et hoc est propter sententiam iuris que talem ipso iure suspendit: in glo. ibi. vel secularis potestatis. dic quod hec differunt inter se. iuxta no. in c. si ciuitas. i. Respo. de sen. exco. in. vj. in fi. glo. dicunt doc. q quidam sunt qui non sunt suspensi: nec quo ad se: nec quo ad alios: vt sacerdos curatus sine peccato: quia quotidie tenetur reddere pensum debitum populo sue parrochie non interdicte: vt patet. J. de cele. missarum. c. i. Anto. de butr.

¶ De clericis coniugatis Rica.

¶ Uisum est supra de cohabitatione clericorum et mulierum: et sic de omnino illicita cohabitatione: verum quia aliquando licitum est clericis matrimonium contrahere: et aliquando non est licitum: ideo mixtim de licita: et illicita cohabitatione videndum est: et ponitur ista Rica hic. Materia habetur. xxviij. di. et. xxxi. et. xxxij. di. per totum. xxvij. q. i. vt lex continentie: et repetitur in. vj. Sed antequam expediam decretalem quedam dicta Joan. an. super Rica subnecta. ¶ Et primo videtur q hec Rica superfluat per Ricam qui cle. vel vo. ergo ista: vel illa superfluit. contra id quod nobis papa obtulit in prohemio. respondet q non est superflua Rica. quia in ti. qui. cle. vel vo. non tractatur specialiter an et quando clerici matrimonium contrahere possunt hic principaliter tractatur: an clerici matrimonium contrahentes possunt habere: vel retinere beneficium. Item hic tractatur: an clerici matrimonium contrahentes gaudeant priuilegio clericali. Item hic tractatur an clerici matrimonium contrahentes compelli possunt ad deferendum tonsuram: vel habitum portandum quamuis hic incidenter tractetur qualiter est necesse ad decisionem predictorum: vtrum clerici matrimonium contrahere possunt. ¶ Secundo op. q male stat Rica: imo deberet dicere quo a clericis coniugatis: nam assumptio dignitatis noue priuat antiquam oppositam. xxiij. q. iiij. preses. xxvij. q. ij. scripsit. vbi post monachatum: vel clericatum: quia. n. appellatur olim comes: vel olim rex qui ante fuit rex: vel comes. Respondet Jo. an. q clericatus non cessat ex toto per assumptionem dignitatis opposite: vel qualitatis: ex eo q in clericatu imprimitur caracter qui non tollitur per talem actum sicut nec per heresim: vt patet. i. q. i. q quidam: sicut nec ex caractere baptismi. J. de baptismo. quanto. immo dicunt plus doc. si vxoratus ordinaretur imprimeretur caracter. infra de conuer. coniu. vxoratus. Contraria non procedunt in dignitatibus accidentalibus que tolluntur assumptione dignitatis opposite qualitatis: et per hoc dicit solutam questionem de accolito qui post assumptionem accolitatus assumpsit vnicam et virginem: qui illa mortua poterit ascendere ad sacros ordines nec est necesse iterare ordinem accolitatus: ad hoc facit etiam hec Rica: vnde debet suppleri hec Rica. de cle. coiu. supple videamus: an beneficia habere: vel retinere possunt: aut priuilegium clericale retineant: et an tonsuram et habitum deferre coguntur. de omnibus his videbitur in prosecutione tituli. Tertio op. et videtur q preposterè iurislator situauerit hanc Ricam et precedentem. Nam postquam de commistione licita: et illicita erat tractaturus debuit istam premittere: vt pote digniorem: semper. n. preferre debemus digniora. xl. di. c. si. et. c. statuimus. de ma. et obe. So. dic q illud pendet a principis potestate. s. premittere: vel postponere: et sic ratio nalia non est querenda: vt. c. si quando. §. de rescriptis. Uel dic q prius purganda sunt vitia de quibus vidimus: vt paretur locus virtuti: et de hoc videbimus. ad hoc. xxxij. q. i. cum renunciatur: vel dic. §. tractatum est de genere hic: vt de specie hic non sunt alia. Antonius de butrio.

Si qui clericorum.

Si contrahit clericus in sacris non tenet matrimonium: sed in minoribus tenet: sed beneficia dimittere cogitur. h. d. sunt duo dicta Secunda ibi. Sed si. ¶ No. q clericus in minoribus non repellitur a postate contrahendi matrimonium. ¶ Secundo no. q matrimonium contrahentes in minoribus existentes priuandi sunt beneficio quod detinebant. ¶ No. iij. q habetur sacer ordo impedit contrahi matrimonium: et dirimit post contractum. ad quod vide. c. vnicum et q ibi no. de voto. li. vj. ¶ No. q clericus constitutus in sacris contrahens matrimonium cogitur ad penitentiam agendam. concor. xxij. q. i. c. vltimo: et de hoc. xxxiij. q. ij. quicunque. et facit de sponsalibus. ad audientiam. ¶ Oppo. q pena excommunicationis. et suspensionis non debet iponi. de. c. clericos. §. titulo proximo. So. dicunt doc. q gradatim huiusmodi pene sunt imponende. Or declaramus decre. quid si contrahit in minoribus existens non matrimonium: sed sponsalia de futuro an perdat beneficium: doc. q non: sicut nec sponsa mutat domicilium: licet vxor fit. l. imperatores. §. idem rescripserunt. ff. ad municip. l. ea conditione. et. l. ij. in. fi. et. l. penultima. de iur. om. iudicum. ¶ Quid si contracto matrimonio de presenti mulier ingreditur monasterium: an potest retinere beneficium existens in minoribus. videtur dicendum q sic. per. c. ex publico. de conuer. coniu. doc. dicunt q contrahendo renunciauit beneficio: ideo amplius reuerti non potest: ar. §. de renun. ex transmissa. Idem. Guil. in spe. eo. titulo in fi. ad hoc quod no. Bar. brix. in clerico qui contrahit cum consanguinea sua in. q. que incipit. quidam clericus. ad hoc vide quod no. in. c. vno. e. ti. in. vj. in glo. huic ergo. vbi notat etiam q pendit ius ad rem: facit cle. gratie. de rescrip. Ueniamus ad gl. gl. i. op. q non compellatur dimittere: quia ipso iure perdit accipiendo vxorem. C. de fur. l. i. igitur etc. quia priuatio presupponit habitum. So. vt in glo. que est clara. Et no. q per renunciationem potest perdi proprietas retenta possessione quando renunciatio est iuris. de alijs renunciationibus dixi post Inn. de renunciatione. veniens. ¶ Secundo op. q receptione vxoris non perdat quis beneficium. ar. xxxij. di. Si qui vo. xij. q. i. quia tua. So. ibi misericordia: hic ius. ¶ Quero an coniugatio possit beneficium conferri. Glo. q non: et si conferretur priuatus est ipso iure. J. eo. c. pxi.

⁊.c.ꝙ a te.⁊.c.sane.⁊.c.diuersis. ¶ Oppo. ꝙ nõ sit priuatus:sed priuandus.in.c.sane. Glo.dicit ꝙ si sit in sacris ⁊ cõtrahat matrimonium non tenet matrimonium: ⁊ tunc sunt priuandi:vt ibi. Si contrahunt non in sacris tenet matrimonium:⁊ ipso iure perdunt beneficia. Et sic glo.videtur concludere ꝙ ibi matrimonium contractum per clericũ tenet ipso iure:sed priuatus si non tenet sit priuandus:hoc non videtur bene dictum:q2 non debet esse melioris conditionis delinquens:ꝙ non delinquens: vt in.c.cum qui.de preben. in.vj.facit de biga.nuper. Naz sufficit solus affectus:vt ibi. Item facit ꝙ no. Bar.brix.in.q.de illo qui contraxit cuz cõsanguinea sua.vbi patet ꝙ non tenet matrimonium: ⁊ tamẽ dicit ꝙ perdit beneficium.de hoc remittit Jo.an.ſ.c.Jo.in decisione:⁊ ex ibi no.capitur clara responsio.imo videtur concordare cum hac glo. videlicet ꝙ ipso iure non perdat beneficium:sed veniat priuãdus: potest responderi ad omnia ⁊ pmo ad illud ꝙ delinquens non debet esse melioris cõditionis ꝙ verũ est nisi ratio diuersitatis suadeat oppositum:que est in casu nostro: nam que est ratio ꝙ non potest clericus ꝯiugatus habere beneficium certe assignatur.ſ.eo. ꝙ a te:⁊ in.c.diuersis.que ratio si bene aduertatur cessat:vbi matrimonium non tenet. Ad id quod no. Bar.brixi.respondetur ꝙ loquitur in constituto in minoribus qui facilius priuatur puilegio clericali:⁊ beneficio ecclesiastico:vt de se patet:ad.c.nuper.dic ꝙ ibi operatur odium bigamie.

f **Sane.** Coniugatus ad ordines: administrationes:vel beneficia non pmouetur:nisi castitatem promittat:⁊ bigamus non sit.h.d.et a tribus coniugatuz prohibet nisi duo concurrant. Scd̃a ibi.nisi. Non habetis alia notabilia quaz que in summario continentur. ¶ No.tria a quibus coniugatus remouetur: ⁊ no. limitationem que in fi.ponitur:⁊ ex hoc habes ꝙ irregularitas que surgit ex bigamia non tollitur religionis igressu.vide ꝙ no.de fi.p̃sb.c.i. ¶ No.vltio ꝙ ad episcopum spectat diligẽter prouidere ne indigni ad beneficia admittantur:q2 ecclesiarum omnium curam hñt. xvj.q.vij.omnes basilice. ¶ Opp.in tex.dicitur ad sacros sequitur:ergo ꝙ ad minores contra decre.vlti.de tempo.ordi.in.vj.vbi hoc prohibetur:⁊ promouens punitur. So.fatendum est contra ꝙ nec ad minores. ¶ Uenio ad dicta doc.⁊ oppo.de.c.Jo.ſ.eo.vbi coniugatus potest habere beneficium. So.curata beneficia habere non potest:sed simplicia:de iure communi simplicia similiter non potest habere.vt hic:sed ex dispensatione sic vt ibi. ¶ Opp.scd̃o cum glo.ij.contra tex.⁊ videtur ꝙ isti coniugati non habeant potestatem vouendi continentiam altero in seculo remanente: ⁊ sic nec ordinari:vt.ſ.de conuer.coniu.cum sis.⁊.c.coniugatus. So. intellige istam decre.sed illas ꝙ vtroq3 ingrediẽte religionem potest:vt ibi. altero autem remanente in seculo hoc fieri non potest nisi iam transisset in dies suos: ita ꝙ non sit suspicio de remanente in seculo:⁊ ambo castitatem vouerunt ⁊c̃. ¶ Glo.ultima inducit decre.ad questionem si aliquis corrupit uxorem suam:⁊ postmodum illam duxit an per hoc bigamus censeatur. Arguit ꝙ sic: q2 hoc exigit ꝙ eam ducat uirginem.xxxiiij.di.quorundam.⁊.c.precipimus. Item quia debet esse desponsata in uirginitate.xxx. quod qualis. Incõtra.est.xxxiiij.di.ualentino.⁊.ſ.de biga. debitum.ubi uirgo uelata.alij anteq̃ contrahat:si postea illi ueletur marito non impeditur promotio in.c.debitum dicit:⁊ bene promotionem impediri ex cõtractu matrimoniali. Si contingat ꝙ carnem suam diuiserit in plures ꝙ hic cessat. So.opi.sunt quedam ꝙ non potest promoueri:alii cõtra:⁊ hoc dicit gl.verius:q2 causa impedimenti cessat:q2 nõ diuisit carnem in plures per preall.c.ualentino.⁊.c.debituz pro prima parte.facit.ſ.eo.c.i.in.vi.ubi de hoc in glo.iiii.de hac materia in.c.qualis.all.in glo.⁊.xxxii.di.nemo.hugo. Goff.⁊ hosti.tenent primaz opinionem. allegant primo.l. q2 oportet:ꝙ assignatur uirgo.dixit tex.in auc.quomodo oportet episcopos.§.i.⁊.§.neq3 aũt scd̃as.⁊ se.coll.ix. So. rationem:q2 in matrimonio duo requiruntur: cõsensus animorum per quem significatur charitas cõsistens in spiritu. inter deum:⁊ iustam aiam:⁊ coniunctio corporũ designãs conformitatem que consistit in carne inter christum:⁊ ecclesiam:ideo si quis consensit in corruptam:⁊ post talez consensum illam cognoscat patet ꝙ hec cõformitas non est ppria in qua potest notari corruptio ⁊ tempore consensus ⁊ tempore coniunctionis corporũ: quia ⁊ charitas ⁊ cõformitas vnitatem complectuntur ⁊ corruptionem abhorrent: vnde vt verum sit significatum oportet ꝙ vtroq3 tempore ⁊ consensus ⁊ cõmixtionis sponsa reperiatur virgo.lxxxij.distin. quecunq3 ante finem:sicut ergo non impeditur qui consensit in virginẽ: ⁊ eã cognouit q2 non deficit cõformitas: nam consensus sine cõmixtione sexuum non habent in se christi ⁊ ecclesie sacramentum.xxvij.q.i. cum societas. sic econuerso impeditur qui consensit in corruptam: ⁊ eam cognouit: quia deficit charitas: ⁊ sic nõ est proprie conformitas.vnde dicit Ambrosius non defloratio virginalis facit coniugium:sed pactio coniugalis.xxxij.q.i.cuz iniciatur. alle. in leuitico.xxii.c. pontifex virginez ducat viduam repudiatam sordidam atq3 meretricem non accipiet:sed puellaz de populo suo fertur in concilio niceno sic cõtineri:dicit tamen se hoc non vidisse:nullus ducat vxorem a se vel ab alio defloratam: contrarium si probatum fuerit deponatur.nec ob. qui fi.sint legitti.tanta.vt ibi nota. ibi tamen Joan. and. firmat opi.glo.in nouella:⁊ tenentibus opi. Ho.respondet qd̃ illud ibi operatur fauor prolis qui fauor d3 cessare: ⁊ cessat in casu nostro:⁊ ẽt q2 non est fauendũ fornicatori.opi.ẽt gl. tz Jo.de lig. Quid si quis defloret illam cui fidez dederat ⁊ ei postea adheret vt vxori.distingue vtrum in defloratiõe illam cognoscat maritali affectu ꝯsentiente muliere: ⁊ tunc non est bigamus:vel fornicatio:⁊ sic est bigamus:⁊ hoc forte voluit illud qd̃ dicit matrimoniũ p̃sumptũ non esse veruz quo ad repñtandũ xp̃i ⁊ ecclesie sacramentũ: vt dixit Uin. ⁊ Bar.brix.qui tenent scd̃am opi.vide de hoc in.d.c.debitum.ad presens transeo:cum opi. Hosti.

q **Uod a te.** Hec decre. est aliqualiter vtil ⁊ breuiter dicit Si clericus in minoribus bñficiatis mr̃imoniũ ꝯhit priuat beneficio: sed ꝙ ecclesie dedit sibi restituet.h.d.est cõis diuisio.scd̃a.ibi.volumus.attende ne summariũ videat ꝯ tex.q2 tex.loquit ĩ subdiaconatu ⁊ summariũ in minoribus.iõ hic summat Jo.an.vt pcedit decre. Et practicari possit hodie. Nam hic loquitur fm antiqua tẽpora fm que subdiaconatus non erat sacer ordo: hodie secus.de eta.⁊ qua.a multis.de ser.nõ or.miramur.hec dixi pp iuuenuz imũdiciã. ¶ No.ꝙ quilibet ꝯiugatus dr̃ imũdus quo ad tractatiõz ecclesiasticorũ sacramẽtorũ per hoc arguit Ab.ad qõnẽ ꝙ clericus ꝯiugatus nõ posset excõicare:de quo.xcvj.di.bene quidẽ.de deci.dudũ: dic vt.ſ.c. Jo. ex decr. ¶ No.clericũ ꝯiugatũ inhabilẽ ad tractãdũ ecclesiastica scr̃a:⁊ per ꝯñs priuãdus beneficio. qd̃ pp tractatũ scr̃orũ ꝯfert. ¶ Scd̃o no.ꝙ bona que per clericũ in trãsitu sue ecclesie sunt trãslata eo ab ipsa ecclesia licite seu iuris pmissione recedẽte sunt recta via redẽda ⁊ restituenda:⁊ no. significatũ verborũ transeat recta via:q2 intelligunt nõ obliquata.p aliq̃ ptiũ ꝯdictiõz qd̃ nõ.qũ itelligunt recta via.i. ipso iure sine hois actu:⁊ sic põit i.l.a titio.ff.d fur.nõ hñtur alia nõbilia vtilia. ¶ Ucio ad duo dcã circa lrã p hãc dcr. hñt doc.ꝙ cleric⁹ ꝯiugat⁹ nõ hz ptãtẽ excõicãdi: de quo remittũt.xcvj.di. bñ qdẽ.qd̃ ⁊ videbitis.ſ.c.ioãnes. ¶ Quero qd vult dicer tex.ibi recta via:leges sic dicẽtes itẽdũt ꝙ ipso iure dñiũ trãsferat.l.a titio.ff. d fur.⁊ sic h erat spãle ꝙ resolutõe tituli transferat dñiũ: sicut ex solo titulo transfert dominium in ecclesiam ipso iure. Et est simile ꝙ quidam dicunt de pacto adiecto in diem ⁊.l. cõmissorie. de quo per doc.in.l.i.per quas personas:⁊ per Bar.in.l.stipulatio illa

§. si quis in substantia. de verbo. obliga. Alij exponunt recta via. i. sine contradictione: et hoc sentire videtur littera. ¶ Venio ad glo. Glo. i. querit quare non valeat coniugatus ministrare ecclesiastica sacramenta: dicit gl. quod propter consuetudinem: quia difficulter continentiam seruat qui illicito se concubitu etc. ¶ Glo. i. in fi. doc. ponunt hic causas propter quas clericis indicitur continentia. de quibus habetur in summa de virtutibus. de temperantia vltra mediu3 sub rubrica. de castitate ministrorum ecclesie. ¶ Prima est quod deum placare debent quod non possunt nisi deo placeant nec placere possunt si carnaliter viuant. ¶ Secunda est cum deus sit sponsus eius minister spirituale et non carnaliter debent viuere. ¶ Tertia quia sodales sunt angelorum seruiendo illi cui seruiunt ipsi igitur habere debent puritatem angelorum: siue angelicam. ¶ Quarta qui intendunt spirituali generationi que est munda cessent ergo ab immunditia carnali. ¶ Quinta quia tractant sancta: et sic sancti esse debent quo ad carnis mundiciam. ¶ Sexta cum alios mundent debent esse mundi. ¶ Septima qua nobilissimam sponsam habent. s. sapientia3. ¶ Octaua quia debent esse proprii dei cui seruiunt non alterius vel diuisi. vnde nemo potest duobus dominis seruire: et eligendo vnum ex contrarijs ab alio est exclusus. l. si. C. de codicilis: et c. vt quis duas de elec. in. vj. ¶ Oppo. quod coniungere se vxori non sit immundicia: sed castitas. xxxj. distinc. nicena. glo. dicit quod per respectum ad sacra tractanda immundicia est per respectu3 ad implementum matrimonij est castitas. ideo dicit quod quandoque licitum erat habere vxorem tempore. non debebant ministrare: quo dic vt ibi in gl. ¶ Op. gl. vltima quod bona ecclesie collata non debeant redire ad conferente3. xij. q. ij. nulli liceat. xvij. q. iiij. sunt qui. de conditi. appo. verum in aucten. de mona. §. si vero. Solu. quidam dicunt quando conferens tempore regressus sua sponte: et sine iudicis auctoritate non recuperat bona: vt in contrario: qua3 recedat auctoritate iuris vel iudicis: vt quando per sententiam priuatur: et bona recuperat hic. Sed huic ob. quia dato quod iuris auctoritate recedat per hoc non debet recuperare bona: ex quo culpa sua precedente ad hoc deuenit: vt ab ecclesia repellatur. de eta. et qua. c. i. Idem esse quidam dicunt indistincte quocunque modo recedat recuperat bona: quia talis donatio habet tacitam conditionem donec ibi perseueret ad instar dotis. C. de rei vx. actio. l. vna. §. cum autem: et sic clerico recedente restituuntur: idem per omnia in monacho: alibi transeunte ad contra: respondent: quod aliud est donationem fieri a transeunte: et illa semper recipit conditionem de qua dictum est. ideo semper retractatur eo recedente: aliud est donationem fieri simpliciter a non transeunte: et illa non reuocatur: quia nulla3 habet conditionem: et est perfecta. xxii. q. ij. non enim. C. de re. do. l. ij. nisi aliqua conditio in donatione fuisset apposita. de condi. appo. c. verum. ¶ Tertia solutio est quod recedens recuperat bona de benignitate et gratia. de rigore contra. procedit: hanc opi. sequitur Vince. et dicit hanc benignitatem faciendam ab ecclesia. quando recedens de ecclesia non habet vnde aliunde viuat: ar. de iudi. dilecti. de do. per tuas. de cen. ex parte. ¶ Quarta solutio quod quando expresse est facta donatio tempore ingressus: et tunc non reuocatur ex recessu ab ecclesia: quia tunc est coequeua principali et seperata de se. vnde non sequitur personam ingredientem. Si autem est facta tacite sicut conferendo se secuta est accessorie suam personam ita correcedente sequitur persona3: ar. C. si reus vel accu. mor. fuerit. l. si. primum procedit nisi ecclesia velit facere gratiam. Tu conclude dicta doc. et gl. sic. Si queritur an monachus vel alius donans ecclesie bona recuperet: dic aut donauit bona sine ingressu: et non recuperet nisi conditio aliqua fuerit apposita: et licita per quam huiusmodi bona venirent restituenda: vt dicto. c. verum: quod dic: vt ibi no. Aut bona sunt data tempore ingressus ab ingrediente: et in hoc dic: aut loquitur in monacho ingrediente religionem: aut in alio clerico. Primo casu si infra annum exiuit recuperat omnia. de regula. statuimus: et c. super eo. Si post annum exiuit: et cum licentia legittima redduntur sibi bona ne sit onerosus. Secundo monasterio quod h3 neccessario intrare. xxvij. q. i. Si quis rapuerit. Si sine licentia sibi imputet qui eum receperit quod fieri non debuit. de regula. licet. ideo bona non restituuntur vt aucten. de mona. §. si vero relinquens. Si vero erat secularis aut sponte recedit sine aliqua causa vel iudicis vel iuris auctoritate ex tunc non recuperat bona vt hic in prima solutio: aut discedit iudicis vel iuris auctoritate: et tunc aut bona expresse contulerat de per se sine ingressu: et illa non recuperat: quia non dedit contemplatione ingressus autem dederat tempore ingressus et expresse contulit bona: et illa de iuris rigore recuperare non potest: de benignitate tamen canonica ea recuperat vbi eget: vt hic: et. xvij. q. iiij. c. fi. Si diues erat non recuperat. xvij. q. iiij. sunt qui opes: nisi aliud esset pactum oppositu3. de condi. appo. verum. Si autem bona forent tacite collata: quod non potest de iure: sed facto tantum: quia bona non sequuntur clericum seculare3 in ecclesia seculari nisi forte aliud haberet statutum vel consuetudo ecclesie: et tunc ipsum sequi debent quod est verum etia3 si sua culpa priuetur: quia vtitur licentia sibi ab apostolo data. xxxviij. distin. de his: vnde puniri non debet. C. ad. l. iul. de adul. l. grachus. Ite3 si ecclesia posset retinere illius bona iam indirecta cogeret istum ad continentiam. contra id xxxij. q. i. integritas. facit. ff. de condi. institutis. l. que sub conditione. §. qui iuris. per hoc patet: quod hec decre. loquitur tempore quo subdiaconatus ordo non erat sacer: alias cum non posset licite discedere: non forent sibi bona restituenda: et hec est veritas. Auto. de but.

Sane. Peracta penitentia episcopi dispensant cu3 sacerdotibus qui de facto matrimonium contraxerunt. h. d. non diuiditur. ¶ No. bonum tex. hic apertum quod clericus in sacris fornicator sub colore matrimonij contrahendi est suspensus ipso iure: hoc probat tex. ibi officio suo restitui: et sic patet ipsum iam suspensum: quia restitutio presupponit suspensionem. ad hoc. c. ad dissoluendum. e. de despon. impu. ¶ Secundo nota quod talis suspensus ex cessatione fornicationis non restituitur nisi secu3 dispensetur: et sic est hic casus pro dictis Innoce. e. titu. i. sicut: et e. de cle. coniuga. ex. mi. Si celebret tamen absque dubio tene quod fornicator sub colore matrimonij est ipso iure suspensus etc. executionem habere. ¶ Nota effectum suspensionis: quia non priuat quem habitu officii: sed sola executione. ideo cum dispensatur reintegratur solum ad executionem quem perdiderat. ¶ Oppo. et videtur quod episcopus non possit dispensare: quia isti sacerdotes solemniza3uerunt votum per receptionem sacri ordinis. xxxij. distinc. seriatim. igitur magis peccauerunt adulteris. xxij. q. i. meliore proposito: et sic necessario concludere quod episcopi dispensare non possunt super delictis maioribus adulterio: vt. e. de iudi. at si clerici. Solu. possunt in maioribus adulterio dispesare. Si hoc eis expresse permittatur: vt hic: alias secus vt in contrariu3: vel dic quod dicuntur magis peccare: quia cadunt a maiore bono: cum enim sint tres gradus virginum continentium et coniugatoru3: adulteri cadunt a tertio illi. ar. de his tribus. de summa trini. et fide ca. c. i. ¶ Oppo. secundo quod desistendo a fornicatione posset recuperare beneficium sine dispensatione. de tempo. ordi. c. fi. Solu. contra. loquitur in occulto hic in eo qui publice contraxerit secundum docto. per hoc patet quod Innocen. de sen. excom. ex venerabili. male dixit: vt dixit. e. ti. i. sicut. ¶ Quero quanto tempore debeat durare huiusmodi penitentia. videtur dicendum spatio decennij. vt. l. fi. C. de prescri. longi tempo. quod probat tex. ibi longam: dic quod hoc arbitrariu3 quia tutiori tempore poterit cum isto dispensare: iuxta no. in. c. ex tenore. e. de tempo. ordi. etc. ¶ Venio ad gl. et op. cum glo. quod hoc non sit contubernium ex quo persona est li

bera.C.de incestis nup.l.cu3 mallis. So.vt in glo. q inter seruos contubernia dicuntur pape: z ad similitudinem hic inter clericos:glo. benedicit de iure ciuili. sed de iure canonico matrimonia sunt inter seruos de coniugio seruorum per totum. ¶ Op. q nõ restituanf beneficiũ.xxvj. presbyterum. So.de rigore ante penitentiam non restituuntur:vt ibi de equitate z post penitentiã sicvt hic. ¶ Op. q epi nõ dispensent cum talibus contrahentibus. de biga. nuper.
So.contrarium loquitur de eo qui prius laicus matrimonium contraxit:postea contraxit secundo eo facto clerico z sic bigamiam quantum est in se: incurrit quo casu solus papa dispensat: hic de eo qui non contraxit tali casu q efficiatur bigamus:vt quia iam factus clericus contraxit cum vnica z virgine. Anto.de but.

D iuersis. Aduertatis: quia hic habetis aliqua bona dicta: z breuiter dicit hec decre. in summa:clerici qui in minoribus beneficiati matrimonium contraxerunt beneficijs priuanf appellatione remota. Prima pars narrat factum:quod secunda improbat ibi.cum ergo duas rationes reddens: illud per diocesanum corrigi mandans z vnum casum excipit.ibi nisi forte: z ibi contraxerunt subaudi in minoribus constituti: ita q licet matrimonium contrahere. ¶ Nota primo q vita actiua cum contemplatiua inuicem sunt repugnantes: z velle seruire deo z mundo est impossibile. ¶ Nota secundo q de iure clericus coniugatus est incapax retentionis beneficij: z inhabilis ad beneficia. ¶ Nota coniugatu3 male posse cogitare que dei sunt z velut homo diuisus sui non habet potestatem. ¶ Nota duas causas propter quas coniugato: non est beneficium conferendum. Prima quia non potest licite beneficio seruire. Secunda quia ex collatione facta talibus contingit beneficiorum substantias dilapidari. ¶ Nota q valet collatio beneficij facta coniugato: sed non tenet irreuocabiliter quin ea debeat z possit priuari. ¶ Nota q contra factum proprium q̃q̃ male factum ipse qui fecit scienter: non potest ppa auctoritate venire nec illud reuocare. Sed talia debent per superiorem expediri. ¶ Nota vltimo hic expressum quod scienter gerens actum in quo valet dispensare non videtur dispensare. de quo J. de scisma .c.ij. per glo.z per doc.S.de fi.presby.veniens: imprimitur tamen ex tali actu quidam color tenendi per respectum ad cõferentẽ contra quẽ venire non potest ppa auctoritate. Oz habetis notabilia venio ad dicta doc. z op. z videtur q clerico coniugato possint beneficia conferri.xxij.di.Si qui vero z.xij.q.i.quia tua. Hoc.ponunt multas solutões z oẽs in se sunt vere:sed vt pedetentim eas prosequor recolligo in vnam distinctionem:quia de iure cõmuni claru3 est q non potest conferri clerico coniugato beneficiu3: z si conferatur collatio nõ tenet:vt hic. de iure uero dispensatiuo:z sic ex dispẽsatõe an possit: dic q i maiorib9 bñficijs z dignitatib9 iferior a papa:non potest dispensare: vt coniugatus habeat beneficiũ in inferioribus beneficijs: z tunc cũ bigamo solus papa habet dispensare:z potestatem dispensandi.lxxxiiij.di.q̃s J.c.ex parte:z.c. ioannes. In attendentibus ad negocia secularia etiam non potest dispensari: vt habeat beneficium. In alijs autem hec sit conclusio q episcopus habet potestatem dispensandi cum clerico coniugato: vt habeat beneficium: dũtamen ipse hoc velit:z in casu quo velit omnia concurrant ad dispensationẽ requisita. Plura igitur hic occurrere poterant propter que nõ tenebat collatio beneficij. primo quia non intendebat dispensare ex quo ipse non exprimebat se velle dispensare fm Innocen. Et in hoc sequitur vnam opi. damnatam de qua in preallegato.c.veniens. Tenuerunt enim quidam q nunq̃ videatur quis in actu dispẽsabili dispensare nisi exprimatur verbu3 dispenso. ideo hec solutio non est bona. Poterit secũda causa hec esse propter qua3 non valuit collatio beneficij: quia hic non suberat causa dispensandi: z isti nolebant portare tonsuram:hic potest esse bona. Tertia potest esse causa dato q vellet portare tonsuram:quia adhuc dispensare non potest sine causa: sed hic nulla suberat causa.ad hoc.S elec.in causis. Quarta potest esse causa:quia licet causa subesset. Non fecit tamen cũ cause cognitione.ideo licet scienter fecit: nõ intelligitur dispensare per no.in dicto.c.veniens. Relinquitur ergo vt dispensatio intelligatur valida q non sit bigamus. Secundo deferat tonsuram. Tertio q se non imisceat secularibus negocijs. Quarto q dispensetur. Et in hac dispensatione plura requiruntur. Primo q subsit causa quia in aliquo sit vtilis ecclesie. Secundo q cum cause cognitione fiat. Tertio q scienter fiat. Quarto q secundum aliquos per verbum dispenso exprimatur: sed hoc vltimum communiter non tenetur:vt predixi hic: nõ sunt alia. ¶ Veniamus ad gl. Gl.i. declarat qd ẽ cythara z quid significet: que satis est clara. Aduerte q de isto psalterio z cythara doc. hic dicũt q per cytharã vita laicalis z actiua multis occupatõibus z motibus dedita intelligitur:q2 cythara est instrumentũ habens multas cordas quibus tactis sonus redditur clamorosus. Cytharista eni3 pulsans semp psallit: z est in cõtinuo motu. Psalterium vero est instrumentum planũ sonum habens exilem z tenuem per quod vita cõtemplatiua seu clericalis figuratur:vult ergo littera:q in clerico ad dei seruitium deputato: cõcordat cythara z psalteriu3: idest vita actiua z cõtemplatiua presertim in clerico seculari. Si enim tantum bene loquitur clericus est psalteriũ sine cythara. Si bene operaf z tacet est cythara sine psalterio: vtrunq3 ergo bene concordat in clerico ad seruitium dei deputato.xl. distinc. multi sacerdotes. Sed in coniugato hec male concordant quia nec decet q cum clericis cantet propter imunditiã: nec operatur ad vtilitatem ecclesie: sed propriam. Duo igitur sunt genera clericorum vnum coniugatorum:z in his male concordat que omnino discrepant:aliud continentium. Et ex his aliqui operantur z psallunt. Alij psallunt: sed nõ operantur. Et si in his duobus generibus claudicat:non tamen obest nisi inueniatur in culpa:de eta.z quali.cum sit:fm Hostien. ¶ Vltimo glo. opponit q quis possit venire contra factum suum.S. de elec.nosti. de preben. cum non ignores. de re.eccle.non alie.Si quis presbyterorum. Glo.soluit primo fm Jo. q contra factum suum quis potest venire.quando agitur de reuocatione rei male alienate. Nam quilibet auditur volens contradicere.xij.q.ij.non liceat.z hoc fauore ecclesie z in odiũ suscipientis rem male alienata3. Si agitur de repetitione beneficij non auditur male cõferens. Et hoc ne detur via ad veniendum contra z reuocandum suas liberalitates.xvi.q.i.visis.C.de dona.l.si quis.§. fin. quia in hoc est tantum fauor:z non odium. Jo. mo. de preben. Si tibi absenti.in.vj. dicit q prelatus est procurator z non dominus.ideo non agit nomine suo:vt de do.c.ij. de dila. littere.z ob hoc male agens alienando de quo non habet mandatum agere potest de reuocando:de quo habet mandatũ ad hoc.ff.de procura.l.qui duos.z.l. se. Soluit scdo Lau. q vbi factu3 reprobatur a iure quis potest venire contra factum proprium: vt in contra.nisi in penam ei interdicatur a iure:vt hic in verecundiam episcopi male cõferentis:z scienter talibus conferendo. Si factum non tenet alia causa puta iure communi ibi qui excessit: non potest venire contra: vt in dicta.l.per fundum. Primo fallit quando est dispensatum:z dispensare potest:z sic loquitur.c.veniens. Fallit secundo quando ille est potestate priuatus etiam reuocandi:quia remotus non potest venire contra factũ ex defectu potestatis:z sic loquitur.c.monemus.hic allegatum.de hac materia habef de elec.nosti.z.c.penitentes.hic alleg. z.xi.q.i.certe:vt videbitis via est brocardica. Si queritur an licet venire c̃ fcm̃ ppriũ qñ vult venire ppa aucte reuocãdo Quandoq3 vult venire accusando. Quandoq3 vult venire inquirendo. Quandoq3 vult venire de causa cognoscen-

do. Quandoqꝫ quis vult venire contra factum ſuum inquantum tenet: ⁊ contracta eſt obligatio: ⁊ patet ꝙ non poteſt. ꝫ. de cómo. c. i. in regula: ibi. ⁊ i. l. cómodata. §. ſicut. ff. cómodati. ad hoc. d. l. per fundum. Si queritur an liceat venire contra factum proprium inquantum non tenet vel illegitime ſit factuꝫ ſi volens reuocare: eſt poteſtate priuatus planum eſt quod non poteſt: vt in glo. Si nondum eſt poteſtate priuatus. ſi eſt tale factũ in quo diſpenſare non poteſt: pót venire contra factum ſuum. de re. eccle. non alie. ſi quis preſbyterorum cum ſi. hic alle. de bigamis. c. ij. de fi. preſbyte. c. i. ⁊ vltimo. Si eſt tale factuꝫ in quo diſpenſare poteſt ⁊ legittime diſpenſauit ⁊ voluit diſpenſare: ⁊ cóſtat ꝙ nec ipſe nec alius poteſt contra factum ſuum venire: niſi alia cá ſubſit: ſi eſt tale factum in quo diſpenſare poteſt: ⁊ cum cauſe cognitione: ſcienter fecit diſpenſare videtur: vt no. de fil. preſby. veniens: ⁊ no. de ſciſma. in. c. ij. in glo. ⁊ non poteſt venire contra factum proprium: ſi eſt tale factum in quo diſpenſare poteſt: ⁊ ſcienter fecit non precedente cauſe cognitione nec cauſa ſubſiſtente: ⁊ dicit Inno. ꝙ ex quo diſpenſare poteſt videtur diſpenſare: vt hic ⁊. ꝫ. de fi. preſby. veniés: tamen dicit ꝙ ex quo cuꝫ cauſe cognitóe nó fecit: alius ſuperior vel ſucceſſor poteſt venire contra: ſed ipſe non: vt hic. lxxxj. di. quicunqꝫ. li. diſtin. qui in aliquo. liiij. diſtinc. ſi quis abſente. ⁊ ꝙ no. de ſta. mo. cum ad monaſterium: ſuper glo. vltima in fi. per hoc infert ad intellectum. c. Innocen. ꝙ hic loquitur: quando non expreſſe ⁊ cum cauſe cognitione non diſpenſauit epiſcopus: ſed ſimpliciter dedit ⁊ poterat diſpenſare: quo caſu licet mero iure non teneat collatio tamen donec fuerit reuocatuꝫ beneficium tenet recipiens: ſine peccato per ſuperiorem: tamen poterit reuocari: ⁊ per ſuperioreꝫ puniri collator: vt probatur hic. ad hoc de ſup. neg. prela. c. placet: vide mentem Innocé. vbi quis diſpenſare pót ꝙꝫ nó ſubſit cauſa: tamen ex quo fecit ex certa ſcientia ꝙꝙ ibi nó intercedat diſpéſatio valida: ⁊ irreuocabilis tamen quidam imprimitur color tenendi: quem ille caſſare nó poteſt: quod ſecus eſt vbi diſpenſare non poſſet: tamen in veritate nulla ibi ſubeſt diſpenſatio: ideꝫ puto vbi expreſſe diſpenſat non ſubſiſtente cauſa: ⁊ cauſe cognitione non precedente: quia hic vt decretum ex falſa cauſa interpoſitum eſt nulluꝫ: licet imprimat colorem tenendi ac ſi cauſe cognitio pceſſit. Sed ſi veritate nó ſuberat cauſa: ⁊ diſpéſauit adhuc: credo ꝙ diſpenſatio ſit nulla ex eadem cauſa: ⁊ ſic licet decretú ex falſa cauſa interpoſitum ſit nullum: dat tamen interim colorem tenendi donec caſſet ad eo: ꝙ talis iuſte tenet que verba tene menti. ¶ Ex his infert Ad ſcóm quid iuris ſi epſ promouit ſcienter indignum vel irregularem: an poſſit illũ accuſare. dicit hic Innocé. ꝙ non: quia ex quo illius mores ſemel approbauit: non poteſt amplius illos reprobare. ff. de adul. l. ſi vxor. poteſt tamen ipſum denunciare. ⁊. de iureiur. quemadmodum. §. ſi. licet ſit ar. ꝫ. de preben. cuꝫ non ignores. de quo dic: vt ibi: quia illum ibi elegerunt hoc animo: vt damnent primam: ⁊ ſic eum non approbauerunt illo reſpectu: quo nunc illum improbant. Nũquid autem inquirere poſſit. Dic ꝙ ſi ſciuit promouens delictum illius vel irregularitatem: ⁊ nunc vult inquirere: vel illud erat notorium: adhuc poteſt repelli hac exceptione: heri ſicut hodie ſciuiſti impedimentum meum: vnde non potes contra me inquirere: ar. hic: ⁊ de teſti. veniens. iij. q. vij. iudicet. Si promotor neget: ⁊ dicat ſe ignoraſſe: non videtur promotus admittendus. Ad hanc exceptionem probandam: quam iam proponere non poteſt niſi crimen confiteatur: ⁊ in confitentem nó ſunt partes iudicis: ff. ad. l. acquil. l. proinde: ⁊ quia ex quo confitetur crimen fit notoriuꝫ. ⁊. ti. i. c. veſtra: ⁊ ſic non eſt locus accuſationi vel ap. de ap. romana. in. vj. ⁊. c. ſuper eo. ij. ⁊. c. peruenit: ⁊. c. conſuluit: ⁊. c. nouit. Alij dicunt ꝙ ſemper exceptio eſt admittenda: ſm Innocen. ꝙ non placet Hoſt. ſed contra eum. facit de teſti. c. i. in. vj. ⁊ ꝙ ibi no. ⁊ hoc puto veruꝫ. Primo qꝛ excipiens non fatetur. Secúdo quia potuit proponere conditionaliter. dico ꝙ nó ſum irregularis ſiue criminoſus: ſed ſi criminoſus vel irregularis eſſem. tu hoc nouiſti. ar. C. de libe. cauſa. l. iubemus: alias ſi filium iudex: tamen non deberet ſe ipſum excludere: talis tamen exceptio non admittitur: ⁊ vbi admitteretur debet proponi in principio iudicij. de excep. inter. ⁊. c. paſtoralis: quia dilatoria eſt: ar. contra. de fi. preſby. veniens: vbi fuit propoſita ẽt poſt iudicium finitum. tu nouiſti meum defectum me ordinaſti etiam poſtꝙ iam erat priuatus. So. dicit Inno. ꝙ loquitur ibi quádo fuit ſpoliatus nullo iudicio ordinario ſeruato: ⁊ erat certam ordinanti eſſe notorium. vnde cum ante ſpoliationem non habuerit facultateꝫ opponendi exceptionem dilatoriam poterit eam proponere poſt ar. de off. dele. inſinuante. Secus vbi ſeruatur iuris ordo ⁊ datur facultas excipiendi: quo caſu eam proponere debet a principio: ⁊ nó poſtea. ¶ Nota bene ꝙ vbi quis eſt ſupplantus in opponéda dilatione ante lit. conteſt. poterit ipſam poſt opponere. facit ꝙ no. de cauſa poſſeſſ. cum ſuper. de dolo ⁊ contu. c. cũ olim: ⁊ ad hoc eſt glo. de reſtitu. ſpolia. ex queſtione: vbi gl. notabilis: ſatis puto ꝙ ⁊ hic diſtinguetur: an eſſet diſpenſatum: vel non. vt. ⁊. dixi primo mébro. Quandoqꝫ quis vult venire contra factum ſuuꝫ. de cauſa cognoſcenda: ecce ordinauit criminoſum vel irregularem ipſe vult cognoſcere de crimine ordinati a ſe altero agente: reſpondet Innocen. ꝙ poterit ei iuſtitiam facere: nulla enim exceptio poteſt ipſum repellere a iudicando: nam ſi dicatur ꝙ recuſari poſſit quaſi velit defendere factum ſuuꝫ. hinc renũciat accuſator ſcienter coram ipſo accuſando indigne promotum. de re iudi. inter. de offi. dele. inſinuante: ⁊ certum eſt ꝙ promotus: ⁊ accuſatus hanc cauſam recuſationis proponere non poteſt: ⁊ ex quo neuter partium. hoc non poteſt: non poterit eam proponere extraneus cuius nó interſit: verũtamen ſi ſit iuſtus ipſemet ſeipſum recuſabit: ar. iij. q. vij. iudicet: ⁊ alij cauſam cómittet. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. pretor. ⁊ poterit pronunciare vbi aſſumat cognitionem: vt iudex contra id quod fecit vt ordinator: vt no. hoc. de preſumpt. litteras. iij. q. vij. qui contra pacem per Archi. Quádoqꝫ quis vult venire contra factum ſuum excipiendo: ⁊ tunc dic de hoc: vt de eta. ⁊ qualit. accepimus. Anto. de bu.

c Um olim.

Grecus in ſacerdotio genit⁹ ex matrimonio licite promouetur: ⁊ inter latinos ſi ſcandalũ nó exiſtat. h. d. cómunis eſt diuiſio. Scóa ibi. nos igitur. Hoſtié. dicit ꝙ tria continet. ſ. filij ſacerdotis electionem. confirmatoris excuſationem ⁊ dubitationem: ⁊ dubitationis ſolutioneꝫ. ¶ Nota ꝙ in ponderanda habilitate perſonaꝝ ad actuꝫ electionis attenditur actus loci promoti: ⁊ non ritus vel qualitas loci: ad quem promouet. ¶ Nota ſecundo ꝙ greci non receperunt votũ caſtitatis reſpectu ſacri ordinis quin vti poſſunt matrimonio in minoribus contracto. Et ſic nota ꝙ lex precepti: non ligat quando nó tranſiuit in vſum certe religionis: ⁊ ſic non eſt cófirmata per vſum quo ad non vtentes. de quo. iiij. diſtinc. erit autem lex: ⁊ in. §. leges. ¶ Nota ꝙ alias eligibilis ex conſuetudine: vel ſcandalo ineligibilis fit: vel no. aliter intelligendo tex. ꝙ conſuetudo alias habilem ad matrimoniuꝫ inhabilitat. Et no. ꝙ conſuetudo loci: ⁊ ritus non ligat certum genus perſonarum venientium ad locum habens diuerſum rituꝫ niſi hoc expreſſe diſponat: ⁊ licet forenſes quando particulariter veniunt ligentur conſuetudine loci tamen ſecus quãdo veniunt: vt certum genus perſonaruꝫ: quia hoc ad actus inter ſe gerendos non ligantur niſi expreſſe aliud diſponatur. Nunquid grecus abſqꝫ licentia ſue vxoris poſſit promoueri. ¶ Glo. vlti. ꝙ nó in. c. quoniam. xxxij. diſtin. quia illa compelleretur continere poſt mortem greci. Item qꝛ tempore vite ſue debet abſtinere ab vxore: vt pbaſ. xxxiii. q. iiij. apoſtolus. ¶ Venio ad glo. querit glo. an cótra votuꝫ ꝯtinentie in ordine ſacro papa poſſit diſpenſare: arguit

non habeaꝫ iplicitas affirmatiuas saltē itellectiue q̄ nō fa
cere est facere: ⁊ si qui actus denꝭ ex quibus negatiuū saltēꝫ
intellectualiter colligatur: ibi cōsuetudo est inducibilis. ad
hoc. de elec. bone. ⁊ qđ ibi no. de cā pos. cuꝫ ecclesia. nam in
die pasce non cōsueuit eligi: de hoc potest esse consuetudo
quia consueuit ab electionibus cessare: est tamen aduerten
dum ꝙ vt dicunt legiste in materia consuetudinis tractan-
tes an per non vsus tollatur consuetudo ⁊ concludunt. Nā
dicunt considerandū ꝙ est dare contrariaꝫ consuetudinē:
ē dare disuetudinē ⁊ nō vsuꝫ: ē dare ꝯriā ꝯsuetudinē: dicūt
enim ꝙ ꝯria cōsuetudo est que oīno opponiꝭ legi. vt ꝙ lex
vetat consuetudo permittat ꝙ permittit consuetudo vetat
lex ꝙ lex precipit consuetudo excusat: ponit Joan. an. exem
plum per illa que dicit. de consue. c. fi. super glo. placet: legi
ste ponunt exempluꝫ inter filios heredes lex iubet. heredita
tem diuidi consuetudo dat illam primogenito. item tempo
re quo fuerunt condite vrbes regie. l. iubet a litibus cessari
cōsuetudo permittit. C. de ferijs. l. omnes. iteꝫ lex permittit
habenti liberuꝫ solum edificari. vsqꝫ ad celum. C. de serui.
altius. Consuetudo in aliquibus locis prohibet vltra certā
formam. C. de edifi. priua. l. i. item ius ꝓhibet de causis ma
xime mr̄imonialibus cognoscere tp̄e quadragesimali. xv.
q. iiij. placita: ⁊ tamen consuetudo permittit. Cumqꝫ cōtra
rietas est in forma non etiaꝫ in substantia: ⁊ hic dicitur disue
tudo: vt in auct. hoc ius. C. de sac. san. eccle. ⁊. x. q. ij. hoc ius
porrectuꝫ. Certa forma est data in alienatione rei ecclesiasti
ce quam consuetudo non seruat: vt ibi no. de reb. eccle. non
alie. dudum: non vsus primo non habet implicitum actum
contrariuꝫ dispositioni nec in substantia nec in forma: vt q̄
non accidit casus: vel si accidit non sunt homines vsi lege il
lo casu: non tamen fecerunt contrariuꝫ: non vsus: non tollit
legem. exemplum lex dicit hermefrodituꝫ attribui sexui in
quo magis incalescit hic casus nō accidit i loco: in mille an
nis. hoc non tollit lex per non vsum. Pone exemplum de
scđo ꝙ in loco domus minaꝭ ruinā: nec est data cautio dāni
infecti: quia nō est petita: vel sepe damna data sunt in agro
nec est actum. l. acquil. non per hoc tolluntur leges ille. Si
igitur longissimo tempore edificatuꝫ est vsqꝫ ad certā alti-
tudinem: ⁊ non altius ista simplex abstinentia non tollit ꝓ-
pterea ius edificādi ad celum. facit qđ no. Hos. in summa
de consue. §. fi. versi. sed numquid: vt autem materiaꝫ hic tra
ditam perfecte intelligatis: habemus videre octo. Pri-
mo an acta gesta inter agentem ad priuationem beneficij:
quia ꝯtraxerat cuꝫ berta in sentētia proficiat in casu in quo
berta velit illuꝫ petere in viruꝫ. Scđo quid si aliquis acce-
pit acollitatum credens esse sacruꝫ cum non esset: an posset
contrahere matrimonium si credat se teneri ad continentiā
cum suscepit illuꝫ ordineꝫ: ⁊ si contraxit an teneat. Tertio
quid si cōsuetudo loci haberet ꝙ coniugati non beneficiati
portarent tonsuram an ad id compelli possent. Quarto
quid de clerico cōiugato qui aliquo tempore incedit in ton
sura aliquo tempore dimittit habituꝫ ⁊ tonsuram ⁊ postea
reassumat: an gaudeat ꝑuilegio clericali ꝓ illo tp̄e quo il-
los reassumit. Quinto an clericus ꝯiugatus nō bigamus
incedens in habitu ⁊ tonsura possit esse officialis episcopi
vel ipsius delegatus ad causam. s. spiritualem vel arbiter so
lus. Sexto quid si statuto episcopi cauetur. i. disponiꝭ om
nem non clericum in pulpito legenteꝫ epistolam fore excōi
catum: an clericus coniugatus non bigamus. sic legens sta-
tuto ligetur. Septimo an propter clericum impediaꝭ ma
trimonium. Octauo an clericus se cōiugando perdat be
neficium clericale. His visis erit tota materia decre. expe-
dita. ¶ Venio igitur ad primuꝫ quando queritur an acta
gesta inter agentem ad priuationem beneficij: quia contra
xerat cum berta ⁊ sententia proficiat in casu quo berta vellit
illum petere in virum: dic ꝙ non proficiunt per regulaꝫ res
inter alios acta. ad hoc. de re iudi. q̄uis. de preben. dilecto.
idem Jo. an. econuerso: si Joannes per acta vellet probare

Bertam sibi coniugem. ideꝫ dici potest si petebatur Jo. co
gi ad tonsuram ⁊ probauit se coniugatum ⁊ absolutum. de
quo. de reg. iur. exceptionem cum suis concor. in. vj. Si Jo-
annes petit bertam in coniugem ⁊ succumbit an eo ipso sit
priuatus vel priuandus beneficio: dic ꝙ non. per decre. mu
lieri. ꝭ. de iureiurando ⁊c. ¶ Venio ad scđm dum queriꝭ
quid si quidam accipit acollitatum credens sacrum cū non
esset an possit contrahere matrimonium si credit se cū susci-
pit per illud teneri ad continentiam: ⁊ si contraxit an teneat:
videtur ꝙ non possit cuꝫ potius animus inspiciatur q̄ scrīꝑ
de biga. nuper. ⁊. c. fi. cum concor. ⁊ hoc tenet Jo. an. ꝙ sim
pliciter vouens est ⁊ ex animo obligatur. Si tamen contra
hat valet contractus: quia licet in animo habuerit solēniza
re votum tamen non solēnizauit: q̄ defecit sacer ordo in ve
ritate. viij. di. veritate. per quod tantum solemnizatur votū
de vo. c. i. in. vj. ⁊ facit ꝙ ibi no. in glo. ante penultima ⁊ reci
piens sacrum: licet non credat per illud teneri ad continen-
tiaꝫ tamen tenetur: de quo. s̄. c. proximo. in prima glo. facit
ad solutionem. de conuer. coniu. quidaꝫ. ⁊ quod no. de sen.
excom. si vero. ij. ⁊. eo. ti. in audientia. Item puto si aliquis
profiteretur religionem quā crederet de approbatis. ⁊ non
esset: q̄ per hoc non solennizaret votum. ¶ Ad tertium si
queritur quid si consuetudo loci haberet ꝙ coniugati non
beneficiati portarent tonsuram: an ad id compelli possent:
videtur ꝙ non: quia non valet consuetudo vt portetur habi
tus. Nam continens religioni ⁊ statui congruens deferen-
tis. de testa. c. ij. ⁊. xciij. di. si qua. ij. ne cle. vel mo. c. ij. in. vj.
ad hoc facit finis istius. c. ⁊ hoc quia posset generare scan-
dalum inter coniuges. Jo. an. tenet contra. ar. a contra. de
biga. c. i. in. vi. Si non valet in bigamo. valere posset in non
bigamo. ad hoc a contra. decre. quia si non fuit compulsus
propter contrariam consuetudinem: vel quia non erat con-
suetudo: si fuisset compulsus fuisset. Item quia sponte de
ferri ergo non est contra decus ecclesie. ad hoc quia consue
tudo dat iurisdictionem. de foro compe. cum contingat. de
offi. ordin. irrefragabili. etiam ecclesie super laicos. de foro
cōpe. si clericus. de alie. iudi. mu. causa facta. c. ij. ergo hoc
poterit quo ad habitum. ad hoc de regula. c. i. in. vj. xxxv.
di. si quis in rerum. xlv. di. c. i. xxxij. di. si nō. de iudeis in non
nullis: ⁊ quia consuetudo fundatur. s̄. litteram canonis pre
dicti. xx. q. iiij. eos: ⁊ super caractere ordinis: de quo super
rubrica. Ad contrarium dic ꝙ consuetudo potest restrin-
gere: sed non relaxare formam ⁊ qualitatem habitus ⁊ ton
sure. ad hoc ꝙ no. de cōsang. ⁊ affi. ꝙ sup his super glo. ij.
¶ Ad quartū dum queritur quid de clerico ꝯiugato quo
aliquo tempore incedit in tonsura aliquo tempore dimittit
habitum ⁊ tonsuraꝫ postea reassumit an gaudet priuilegio
clericali pro illo tempore quo reassumit quo ad illa duo
de quibus in decre. vnica. de cle. cōiuga. in. vj. ⁊ maxime in
his preiudicialibus ⁊ contrarijs. de postu. prelato. c. i. in. vj.
de elec. vt qs duas. Iteꝫ quia eo priuato per non delationē
facto suo se non potest habilitare. de iure patro. per nostras
. xxiij. q. i. didicimus. Item quia si priuilegium fuit perditū
non potest recuperare cui sic incedendo tacite renunciauit
. vij. q. i. q̄ periculosum. de his que fi. a ma. par. ca. c. ex ore:
cum concor. ad hoc tex. hic exponendo ꝙ idem. s. qui iam
incessit vt laicus. ad hoc. ff. de edi. edic. l. quid si fugitiuus in
principio. In contrarium. ij. q. vj. si quis libellos. Iteꝫ quia
decre. vult gaudere si deferunt: sed hic non defert igitur ⁊c.
Nec est absurdum ad id suo facto restitui quod suo facto
ꝑdiderat. ꝺ elec. qđ sepe. ad hoc regula illa. ꝭ. de reg. iu. Itē
quia hic non tangiꝭ in talibus priuilegijs personalibus dā-
num. ad hoc quod no. Inno. de vi. ⁊ hone. cler. c. fi. vbi dicit
illos clericos priuatos priuilegio dum se negociationibus
implicant ⁊ reassumere priuilegiū duꝫ illas dimittunt. dicit
Jo. an. ꝙ vidit sic padue diffiniri qđ cōiter doc. non placuit
pro ea tamen diffinitione. facit ꝙ no. Jo. mo. ⁊ archi. eo. tit.
. c. i. in. vj. ⁊ de vi. ⁊ hone. cle. diocesanis. in cle. ad quā tamen

equū illuȝ non perdere priuilegia ex diuisione habitus ⁊ tō
ſure: niſi perſeueret. facit de vi. ⁊ ho. clericorū. clericus. ⁊ ꝙ
ibi no. Et poſſet argui de pſeuerantia animi per dec. de vi.
⁊ bone. cle. c. vnico. in. vj. de regula. ad nr̃am. ⁊ c. cōſtitutioni
in. vj. de. xx. diebus qui datur ad deliberanduȝ. iij. q. iij. offe
ratur de menſe: per decre. quaȝ ſit. de elec. in. vj. de. x. diebus
. ij. q. vj. anterioruȝ. de duobus menſibus: de ſen. excom. qui
cunqȝ. li. vj. putat neceſſariam declarationem. Satis puto
ꝙ ſi eſt monitus ⁊ per ſententiaȝ priuatus priuilegijs: vel eſt
monit⁹ cuȝ cominatione: ꝙ ſi reſipuerit ipſo iure perdit pri
uilegia: q2 illa perdat irrecuperabiliter per ſolam non dela
tionem habitus. Si aūt eſt monitus alter: vel non eſt moni
tus: ⁊ nō ōferat habitū cū iura nō ꝓuēt eos habitu ꝓuilegio
ſȝ exercitio: q2 cōiter dicūt vł ꝙ nō iuueł ab eccl'ia vł ꝙ nō
gaudeat: que verba reſpiciūt exercitiū: vel priuāt ad metas
facti continui ⁊ iterabilis ꝙ demū priuetur pro rata in inſtā
tijs cāe. ad hoc de conſti. ex lris: ⁊ ꝙ no. de eta. ⁊ quali. cum
bone. qđ no. s̄. c. ſicut: ad hoc de procur. ſi duo. in. vj. Ad cō
traria eſt facilis reſponſio qm̄ loquuntur: qñ actus electio
nis eſt momentaneus ⁊ cadit circa momentaneū qñ eſt ele
ctione datur renunciatio perpetua: vel tollitur actus quo ad
habituȝ: non quo ad exercitium: ⁊ priuatio ſurgit a cā mo
mentanea non ſucceſſiua. ¶ Ad quintū dū queritur an cle
ricus cōiugatus non bigamus incedens in habitu ⁊ tonſu
ra: poſſit eſſe officialis epiſcopi vel ipſius delegat⁹ ad cau
ſaȝ ſpiritualē vel arbiter ſolus: dic ꝙ non pōt per decre. vni
cam. e. ti. in. vj. vbi ſolum in duobus reſeruat priuilegiū cle
ricorum: ⁊ in ceteris vt laicus iudicatur. ad hoc. xvij. q. vij.
in nona. cum duobus. c. ſe. per que patet ꝙ non pōt eſſe ſin
dicus vel vniuerſalis adminiſtrator eccleſie. de conſti. eccle
ſia. de re. eccl. nō alie. c. fi. ad hoc. s̄. c. ꝙ a te. ⁊ ꝙ ibi dixi. poſt
Abb. imo dicit plus: ꝙ ſnīa lata per taleȝ ipſo iure eſt nulla
⁊ non tenet: q2 iudex non eſt. xj. q. iij. clericum nullus. s̄. de
conſue. ad nr̃aȝ. Ex iſtis poſſet inferri multa que ſunt laicis
prohibita enumerata. de arbi. contingit. ⁊ de iudi. decerni
mus. ſ. ꝙ oīa prohibita laicis eſſent ꝓhibita clerico coniuga
to. Saluis de quibus in. d. c. vnico vel de cōſecutiuis. ad id
qđ no. ¶ Ad ſextū quid ſi ſtatuto epiſcopi diſponił oēm
non clericū in pulpito legentem ep'lam fore excōicatum: an
clericus coniugatus non bigamus: ſic legens ſtatuto ligeł
videtur ꝙ ſic: per dictum. c. i. ȝ. eo. in. vj. tene ꝙ non ligeł nec
hec ratio ꝯcludit: q2 idem eſt in bigamo in quem impreſſus
eſt caracter qui ab eo non pōt euelli ꝓpter bigamiam: quia
clericus eſt ꝓpter caracterem: vt dixi. s̄. in rubrica. ideo nō
cōprehēdił in ſtatuto maxime in penalibus: ar. regule in pe
nis. de re. iu. in. vj. Et q2 in iſto qui mixtum pōt dici laicus
⁊ clericus debemus capere ꝙ eſt bigamus ne ſe. va. c. i. ad
hoc. xxxij. di. ſi qui vero. xij. q. i. quia tua. vbi dicitur tales in
uigilare debere: canendo pſalmos: miniſtrare tñ non debēt
altari. xxvij. q. ij. multorū ꝙ no. contra multos laicos. facit
ad predicta decre. vnica. eo. ti. in. vj. cum ipſum habeant pro
clerico quo ad duo ꝓuilegia ⁊c̄. ¶ Ad ſeptimū dū querił
an ꝓpter clericatū impeditur matrimoniū: dic ſi eſt in mino
ribus tm̄ valet ⁊ tenet matrimoniū: ſi eſt in ſacris nō. s̄. eo. c.
ij. Hec vera omni clerico latino greco: ⁊ ēt de depoſito: de
greco: ideo dixi: q2 licet vtantur in ſacris matrimonio iam
contracto in minoribus: in ſacris tñ non ꝯhunt. s̄. c. cū olim
no. xxxij. di. ſi quis eorum: lȝ apud multos grecos ſeruetur
oppoſitū: de depoſito dixi: q2 per depoſitionē non eximitur
a voto ꝯtinentie. lxxxj. di. de indi. qui cleri. vel vouentes. c.
. i. ⁊ qđ ibi no. lȝ per degradationem perdat priuilegiuȝ. de
penis. c. ij. in ſi. li. vj. per qđ nō credo ēt ꝙ poſſit ꝯhere quia
ſaltem retinet caracterem: ⁊ q2 pena non dȝ primū afferre
. ff. de neg. ge. ſine hereditaria. Quid de illo qui coactus re
cipit ordineȝ. no. de bap. maiores ad ſi. Quid de ordinato
in etate inadulta vel in etate impubera. de cle. per ſal. ꝓmo.
. c. vno: ⁊ no. i. q. i. pueri. Quid de coniugato ordinato ſine
licentia coniugis: an poſtea poſſet ꝯhere. no. de cōuer. con

iuga. placet: ⁊ ibi dicam. ¶ Ad octauū dū queritur an cle
ricus ſe coniugando perdat beneficiū. Dic ſi tenuit matri
monium vacat beneficiū. s̄. c. i. ⁊ qđ ibi no. Si matrimoniū
non tenuit defectu etatis vel alterius valet: vt ſponſalia ⁊ nō
vacat beneficiū: ſm̄ Jo. an. q2 ſicut per ꝓmiſſionē quā facit
de ꝓfitendo non vacare. de regula. beneficiuȝ in. vj. ita nec
per ſponſalia. Iteȝ ſicut nec per acceptationeȝ ſcōi ante ha
bitam poſſeſſioneȝ vel anteꝙ̄ per ipſum ſteterit quominus
hr̄et non vacat primū. de preben. lȝ in. vj. ita nec per ſponſa
lia. Item ſicut ſponſalia non diſſoluunt matrimoniū: imo
nec prima ſponſalia. Ita nec ſoluit coniugiuȝ ſpirituale: vt
dicta decre. ſ. eo. Qñqȝ matrimoniū eſt nulluȝ ex defectu
furoris ⁊ ſi contingat a parte viri planū eſt ꝙ nō perdił be
neficiuȝ: q2 ꝙ agit nihil eſt quo ad mentem: de ſucc. ab inte
ſta. c. ſi. Si contingat ex parte mulieris: dic ꝙ non perdit ēt
beneficium pluſꝙ̄ ſi cum imagine contraheretur: quia ma
trimonium eſt nullum ex defectu conſenſus nec inducit etiā
publicam honeſtatem. nec ob. qđ no. s̄. c. i. vbi contrahens
cum conſanguinea perdit beneficium: quia ibi matrimo
nium tenet quo ad conſenſum ⁊ inducit honeſtatem publi
caȝ: ⁊ forte poſſet ēe talis caſus ⁊ gradus in quo matrimo
nium teneret de iure diuino: ⁊ ſepararetur ſola lege canoni
ca: vt no. de reſti. ſpo. lras. Qñqȝ non tenet matrimoniū ex
defectu metus: ⁊ dic ideȝ per omnia ſi metus ſit talis qui ca
dit in conſtantem. de ſpon. veniens. i. ⁊. ij. ⁊. c. ad id qđ ⁊. c.
conſultationi. Nam nec teneret renunciatio expreſſa: quod
metus cauſa. ad audientiam. Aſiqȝ matrimonium contra
bitur: ⁊ non tenet propter aliud impedimentum ab ordine
contrahentis: vt propter conſanguinitatem: ⁊ tunc damaſ. ⁊
Bar. brix. in qōnibus ſuis tenent ꝙ qui ꝯhit cū conſangui
nea videtur eccleſiam habere pro derelicta nec ſoluto ma
trimonio illam repetere poterit: que intelligit Jo. an. vera
niſi fieret in fraudem prelati in cuius debet renunciare ma
nibus. Nam tunc licet teneat renunciatio quo ad eum non
tenet quo ad ſuperiorē quin ipſuȝ in bñficio retinere poſſit
alias facilis eſſet via excludere prelatum: quo ad decre. ad
monet: ⁊ pia fraudibus ⁊c̄. de diuor. ⁊. c. quāto ad fi. Aſiqȝ
matrimonium non tenet propter clericatuȝ ⁊ planum eſt ꝙ
perditur beneficium. s̄. eo. ti. c. i. an ipſo iure: vel per ſenten
tiam: dic vt ibi no. ¶ Ad nonū dū queritur: an ſi clericus
coniugetur perdat priuilegium clericale: dic ſi tenet matri
monium ita ꝙ ex contractu incurrit bigamiam perdit priui
legiuȝ clericale quo ad omnia. de bigamis. c. i. in. vj. Si nō
incurrit bigamiam ſi incedit in habitu ⁊ tonſura tenet priui
legium quo ad duo tantuȝ. de quibus de cle. coniuga. c. i. in
. vj. Qñqȝ contrahit matrimonium ⁊ non tenet: ⁊ tunc ſi ex
contractu incurrit bigamiam propter intentionem cum ope
re ſubſecuto: licet ſit indiſpēſabilis quo ad aſſequutionē be
neficij: vt in decre. nuper preallе. de biga. Nō tamen putat
Jo. an. exitum illum priuilegio clericali: ⁊ ſic de verbo biga
mo loquitur decre. illa de biga. i. vj. multominus priuatus
erit ſi ex contractu penam illam non incurrit. ¶ Ultimo
quero an coniugatus compellatur ad tonſuram: dic hoc ex
peditum per predicta. Nam eo caſu quo matrimonium
non tenet compellitur. s̄. c. i. de vi. ⁊ honeſt. clericoruȝ. cleri
cus. Si non tenet compellitur: licet poſſet vti ⁊ non vti quo
ad hoc: vt gaudeat priuilegio: niſi habeat beneficiuȝ: vt eſt
dictum: alia ſunt clara. ¶ Uenio ad glo. ⁊ capio glo. que
op. ꝙ clericus coniugatus tonſuratus retineat priuilegiuȝ.
Nam etiā non tonſuratus gaudet priuilegio clericali vſqȝ
ad trinam monitionem. de ſen. excō. ſi vero: ⁊. c. contingit: ⁊
. c. in audientia. Scđo q2 non pōt clericus renunciare priui
legio clericali. de fo. compe. ſi diligenti igitur multo fortius
coniugatus ⁊ tonſuratus retinet priuilegium cuius contra
riuȝ dicitur hic. Sol. dic ꝙ quoddam eſt priuilegiū circa
perſonaȝ. ſ. canonis. xvij. q. iiij. Si quis ſuadente. ⁊ iſto gau
det clericus cōiugat⁹ ⁊ tonſurat⁹ pp ſpem ꝙ ſpiret ad cleri
catū: ⁊ nō pōt illi verbo renūciare ⁊ ꝑcipue gaudet illo pri

uilegio. Si haebat beneficium: et tunc talis etiam si habeat beneficium compelli potest ad ferendam censuram. de vita et hone. clericorum. clericus: et viuere etiam secundum regulam clericorum inquantum non repugnat ex toto matrimonio. lxxxi. di. dictum. Hec vera dicit gl. in coniugato: cum vnica: et virgine. in coniugato autem cum vidua: quia in isto non est spes reuertendi ad clericatum: hic nullo gaudet priuilegio: ad hoc de biga. alterationis in. vi. Item non compellitur de clerico aliquid ostendere: nec etiam potest habere beneficium infra. c. fi. Quoddam est priuilegium circa res. s. ne vexentur aliquibus exactionibus in persona vel in rebus. C. de epi. et cle. l. ij. Et dicit glo. quod tale priuilegium non retinet coniugatus de quo hodie dic: vt in. c. i. de cle. coniug. in. vi. Item dicit quod etiam perdunt priuilegium post ternam monitionem. de vi. et ho. clericorum. c. vlt. et c. ex parte. ¶ No. bene quod ista glo. extendit illud. c. inquantum dicit ibi quod perdit quo ad negociationes de quibus ibi dicit: quo ad omnia. Item inquantum dicit ibi quod perdit duobus concurrentibus quod immisceat se negociationibus secularibus et dimittat habitum: hic sentit quod sola dimissione habitus perdit. Et glo. concludit quod clericus coniugatus etiam censuratus eo quod se immiscet negocijs secularibus perdit priuilegium clericale: quod etiam no. quia ad hoc extendit et limitat illud. c. fi. Nunquid autem si clericus coniugatus reassumit censuram gaudet priuilegio clericali dixi. s. in. iiij. q. Alia sunt clara.

c **Um decorem.** Clerici coniugati coguntur ecclesias dimittere et ad eas assumi non possunt. h. d. et non diuiditur propter breuitatem. ¶ No. quod clerici coniugati beneficiorum sunt incapaces. ¶ No. ar. quod scandalum reddit quem inhabilem ad beneficia retinenda et quod propter solum scandalum quis priuari potest beneficio. Non habetis alia quia glo. sunt litterales: et doc. nihil scribunt: nisi an circa hoc posset consuetudo operari. doc. dicunt quod non: quia irrationabiliter esset cum non posset absque scandalo tollerari. de consue. c. penul.

e **X parte.** Clericus coniugatus in rebus suis non gaudet priuilegio clericali. h. d. In prima querela. In secunda prouisio ibi. cum igitur. ¶ No. quod clericus coniugatus ex delatione et reassumptione habitus vel censure non gaudet priuilegio clericali quantum ad bona. De quo dic vt. eo. ti. c. i. in. vj. No. ar. quod ex reassumptione habitus alias gaudens priuilegio clericali reassumit priuilegium de quo. s. c. Jo. in. iiij. q. et vide archi. et Jo. mo. eo. tit. c. i. in. vj. Alia non possunt bene colligi. ¶ Quero quid de clericis depositis. An gaudent priuilegio clericali? dicit Inn. quod sic: ex quo sunt corrigibiles: quia clericaliter viuere debent et habitum portare. lxxxi. dist. dictum. l. di. accedens: vnde ab ecclesia defendi deberent: incorrigibiles autem traduntur curie seculari. de quo de iudi. cum non ab homine. ¶ Glo. sunt clare: Inquantum gl. dicit coniugatos perdere priuilegium: dicit Abb. hoc verum quo ad res et bona: quo ad personam non: dic hodie: vt de cle. coniu. c. i. in. vj. Inquantum glo. dicit quod clerici moniti immiscentes se negocijs secularibus perdunt priuilegium clericale indiffinite no. eam quia extendit. c. fi. saluari tamen potest vt loquatur hic de immiscente se secularibus prohibitis: sic loquitur Joan. an. ne cle. vel mona. c. ij. Inquantum dicit ar. contra. de. c. contingit. dic quod venit ad illud quod dicitur clericum monitum perdere priuilegium.

v **T consulta.** Clericus in minoribus si militetur non compellitur portare habitum clericalem. h. d. non diuiditur: alia quam summarium colligi non possunt. ¶ No. quod ille qui efficitur miles seculi desinit esse miles dei: et econtra factus miles dei desinit esse miles seculi. Unde non potest feudum detinere: ex quo non potest facere seruitium in. x. coll. de eo qui ar. hel. depo. c. i. et fi. Querunt docto. an clerici in minoribus non militantes compelluntur ad delationem censure. Abb. dicit quod non: vnde non est aliquid speciale hic in militante et hoc nisi velint vti priuilegio clericali de quo remittit ad. c. i. et c. tue. s. de apposta tis: vel nisi habeant beneficium ecclesiasticum: tamen non habemus bene expressum quod non coguntur nisi in coniugato et in militante: vnde posset dici quod cogerentur: tamen doc. vt videtur: tenent contrarium: nisi in casibus predictis. ¶ Uenio ad glo. et breues sunt ac litterales in glo. i. sicut dicunt doc. si quis fit miles dei desinit esse miles seculi. ideo non potest feudum retinere: ex quo beneficium seu seruitium facere non potest: vt in li. feu. de eo qui ar. hel. depo. et si de feu. ptro. fue. c. si clericus multo fortius econuerso: vt hic et li. di. c. i. et patet. s. c. diuersis: miles tamen dei maior est milite seculi: vt patet. s. de preb. c. episcopus: conueniunt autem in hoc: quia sicut clericus non potest habere duo beneficia ecclesia. vt. s. de preben. de multa. sic nec secularis miles duas militias. C. qui mili. non possunt. l. iiij. §. postremum: li. xij. C. de coll. illi. l. i. tamen de consuetudine seruatur contrarium: sed multa tollerantur per patientiam. s. de preb. de multa.

¶ De clericis non residentibus in ecclesia vel prebenda.

¶ Dictum est. s. quomodo clerici propter mulierum consortia beneficijs priuantur: nunc qualiter propter non resi. Materia habetur. vij. q. i. per totum: et quia nullus promoueri debet ad ecclesiasticam dignitatem vel prebendam nisi resideat. s. c. ij. ideo premittitur hic titulus ante titulum de prebendis.

n **On liceat.** Episcopus non potest recedere illicentiatus ad aliam ecclesiam. h. d. Tria facit. Primo ponit prohibitionem. Secundo causam prohibitionis. Tertio ponit vniuersalem presumptionem. Secunda ibi. manifesta. Tertia ibi. cum nullus. ¶ Nota quod sine auctoritate pape episcopus transire non potest ad aliam ecclesiam. ¶ Nota quod non est verisimile quem velle descendere: sed potius ascendere. Et nota quod presumptum aliquando vocatur manifestum et c. ¶ Uenio ad glo. et opp. cum prima quod imo episcopus transire potest. de transla. prela. per totum. So. potest cum licentia pape: vt ibi sine licentia pape: non alias habitum perderet. Sed an talis episcopus transiens sine licentia pape ipso iure sit priuatus habito? Dic quod non: imo requiritur sententia pape. ad hoc. s. de regula. licet et quod no. Joan. an. de conces. preben. cum nostris: in glo. super verbo possideat: et sic intelligit glo. decre. in transeunte ad ecclesiam ratione assumende dignitatis. Sed dicunt doc. quod potest intelligi de transeunte ad aliam ciuitatem causa more diutine faciende quo casu pot priuari tanquam non residentiam faciens: ista ratio non mihi placet: quia non congruit lre in fi. posite. Item pot intelligi de transeunte ad aliam dioces. causa occupandi terminos alienos: et debet intelligi quando transit: vt prelatus est si vacante sede a clericis ipsius ecclesie electus sit in gl. ij. in fi. dicit Hos. quando actus habet apparentiam mali non pot nisi malum presumi. s. de presum. c. i. In alijs autem que possunt trahi et ad bonum et ad malum procedit secunda contrarietas ita quod in actu qui pot referri ad delictum et non delictum presuminus non delictum: vt. l. merito. ff. pro socio: sed in actu qui prima facie sapit delictum contra ipsum facientem est interpretatio facienda: vt in. c. i. s. de presump. ¶ Quero nunquid renuncians beneficium pingue causa permutationis faciende cum nepote qui habet exile: an presumatur permutatio fraudulenta? quidam quod sic maxime si est senex. Nam verba decre. ij. de renun. in. vj. licet hoc non dicant tamen mens vendicat sibi locum: presumitur enim renunciasse carnalitatis affectu non recto iudicio rationis sicut fieri debet s. de rerum. pmuta. quesitum. Non enim de facili presumitur quis renunciare beneficio pingui pro tenui: vt. c. sup hoc de renunc.

⁊ īter ꝯsanguineos est presumptio fraudis ⁊ carnalitatis: vt
.c.graue.ꝟ. de preben. Ioā. de lig.tenet hic contrarium ⁊ di
cit ꝙ.c.ij.loquitur vbi quis nō vtitur iure permisso: hic aūt
sic. Nec ob. cōiunctio consanguinitatis ⁊ dimissio pinguis
beneficij: ⁊ senectus dūmodo sit dignus.l vj.di.nasci ⁊.c.vñ
cunq3. Primam tenet Io.an.in.c.ij.de renunt.in.vj.

c **X gestis.** Deponitur Car. in ti. suo
non residens.h.d.nō diui
ditur propter breuitatem. ¶ No.ꝟ.ꝙ cardina
lis debet deponi non a solo papa: sed a cōsilio
vel saltem de consilio cardinalium. No. hic vnā legitimā
causam deponendi cardinalē: ⁊ si causa legitima est in car
dinali fortius in alio clerico. Et no. ar. ꝙ expectari dꝫ per
quinquēnium anteq̄ deponat̄ ⁊c̄. ¶ Uenio ad glo.glo.i.
in fi.op. ꝙ cardinalis deponit̄ a solo papa sicut episcopus
vt patet de transla.prelato.per totum. So. deponitur a so
lo papa.ideo dicit ab omnibus.i.approbantibus. Host. di
cit qui libenter defendit dignitatem cardinalatus ꝙ papa
non debet deponere Cardinalem absq3 concilio: vel saltē
absq3 assensu fratrum propter excellentiā dignitatis. de of.
dele.c.i.in.vj.nec debet.⁊ scdm aliquos non potest excōmu
nicare vel interdicere aliquem ex cardinalibus absq3 consi
lio fratrum: nec aliquod preceptum facere. ad hoc de offi.
ordi.irrefragabili.§.i.de exces. prelato.c.i. ⁊ dicit cardina
les gaudere priuilegio decre.ꝙ periculosus.de sen.excō.in
.vj.q2 sicut nec i speciētales ligat papa: sic nec credit̄ sub ge
nere eos ligare velle.all.de offi.dele.ꝙ translationē: exem
plum ponit de canon.xxiij.di.in nomine domini: ⁊ de decre.
licet. de elec.adducit auctoritatem.i.ℛ.ij.dñi i sunt cardina
les terre ⁊ possint super eos orbem. ¶ Op. ꝙ non debeat
ex hoc solo deponi.ꝟ.c.ex tue. So.intellige: deponitur.i.
a dignitate remouetur. Non autem deponitur ex toto etiā
si vagabundus discurrat: vt ibi: ⁊ dicūt doc. ꝙ plures testes
exiguntur ad conuincendū eum.ij.q.iiij.presul.⁊.c.se.vide
ꝙ no.de scisma.c.vno in glo.que incipit quanto.

q **Uia nonnulli.** Uni plures di
gnitates vel ec
clesie conferri non debent: ⁊ illi conferenda est
ecclesia q residet ⁊ eā regere valeat per se ipsū
alias perdit ecclesiam ⁊ conferens conferendi potestate pri
uatur.h.d. In prima vicium recitat: ⁊ causam illius osten
dit reprobando. ibi ne id. In scda ibi.igitur concludit. In
tertia penam adicit ibi.ꝙ si. ¶ Nota ꝙ pluralitas dignita
tum ⁊ ecclesiarum parrochialium regulariter est inhibita.
idem est in prebendis: dūmodo quelibet de se est sufficiens
¶ Scdo no.duas causas ꝓhibēde pluralitatis: q2 ꝓpter
eam pauperes clerici stipendijs priuantur: ⁊ q2 clericus vix
potest bene vni officio deseruire: q2 non potest in vtraq3 resi
dere vt tenetur. Nota hic regulam ꝙ quis non potest deser
uire beneficio per alium: sed debet per se ipsum deseruire:
est enim hic actus: vbi est electa industria: ar.l.vnice.§.ne āt
.C.de cadu.tol.de hoc in.c.extirpande.§.qui vero.ꝟ. de pre
ben. ¶ Nota penam ⁊ ꝙ scdm iura ista: collatio vltimi be
neficij curati vel dignitatis non tenebit. ¶ Ultimo nota.⁊
perpetuo notabitis ꝙ pena concilij cū in cunctis.ꝣ.de elec.
non habet locum in conferente: q2 conferens indigno non
est priuatus: sed priuandus potestate cōferendi: vide quod
no.ꝟ. de exces.prela.inter dilectos. Or debetis scire ꝙ Ioā.
an.recitat hic vnam glo. Ho.quam facit ad instantiā Spe.
que melius staret in.c.de multa.ꝟ.titulo primo: q2 illam glo
sat: ⁊ ibi consueuit recitare tamen q2 illa decre.est satis gra
uata.ideo hic recitabo. Et querit an in prebēdis pluralitas
sit prohibita: ⁊ dicit ꝙ sic si sunt sufficientes alias de iure cō
muni plures possunt vniri.ꝟ.ti.i.cum teneamur. ¶ Secun
de quero scdm terminos decre. de multa.ꝟ.ti.i. an recipiens
scdm curatum vel dignitatem ipso iure priuatus sit primo:
pone a principio habebam beneficium non curatum recepi
scdm: ⁊ primum est factum ex post facto curatū an ipso iu

re carebo primo. dicit ꝙ si de voluntate beneficiati est factū
curatum ipso iure priuabit̄ primo: alle. de ordi.cog.cū dile
ctus.§.dictus: ⁊ de sta.mo.recolētes.§.fi. Si aūt eo ignorā
te est factum curatum dicit ꝙ habebit optionem.ꝟ. sex men
ses quod velit eligere: alle.ꝟ. ti.i.referente ⁊.c.preterea de re
scriptis glo.in.vj.dicit tamen ꝙ simplex beneficiū non pōt
effici curatum sine licentia dioces. ar. de excess.prela.c.sicut
vnire: imo nec creari posset beneficium sine licentia dioces.
vt.d.c.sicut: ⁊ de conse.di.i.nemo. itē tenens duo curata effi
citur in elligibilis: vt.ꝣ.de elec. dudū el.ij.ꝟ.ti.i.cū iā dudū.
Quid si ecclesia est ruralis ⁊ nullus habitat; postea aliq ve
niūt ad habitādū an dēat dici curata: dic̄ ꝙ si a ꝓncipio fuit
procbialis ⁊ limitata ⁊ limites non sunt ab epo remoti qñ
cūq3 aliq veniūt iure pristino: ⁊ iure postliminij: ⁊ sic casu
iuris: q2 ꝓinde est ac si ibi fuisset talis; vel talis recupant ius
cure in venientibus.ad hoc.ꝣ.de elec.que diligentia. Si ve
ro non fuerit a principio curata: vel limitata: vel si fuit po
stea termini fuerunt confusi dicit ꝙ non diceretur curata: q2
hoc non pendet a mutabilitate voluntatis hominis.ꝟ. de re
li.do.c.i.⁊.ij.q.vj.hoc quippe: hoc verum nisi per dioces.re
ducatur ad statū pristinum. de ma.⁊ obe.inter quattuor.
¶ Quero si pria ecclesia est destituta a suis parrochianis:
vt q2 omnes se transferunt ad aliam ⁊ efficiuntur parrochia
ni illius an dicetur curata. dicit Ho.ꝙ sic quo ad habitum:
vnde habebit priuilegia ecclesiarum curatarū. de quibus
in summa de parroch.§.in quibus: ⁊.ꝟ.de parroch.in rubri
ca: ⁊ dicetur curatum nullorum parrochianorum sicut epi
scopus nullius ecclesie. de transla.c. inter. Quantum tñ ad
materiam.c.de multa: ⁊ huius.c. in prohibenda pluralitate
dicit ꝙ non censebitur hec ecclesia curata: eo quia in prohi
benda pluralitate hec iura plus ponderant curā respectu
exercitij q̄ habitus quod patet: quia ponderant periculū:
quod subesse non potest vbi non sunt parrochiani: ⁊ hoc ēt
tenet Pau.in cle.i.de offi. vica. plus dicens ꝙ quantū ad
dispositionē.c.licet canon.de elec.in.vj.non diceretur cura
ta: si nō habet parrochianos.de quo sunt opi.inter Io. mo.
⁊ archi.de quibus in dicto.c.licet: ⁊ dicetur.ꝟ.c. de multa.
Quid si sunt duo populi inuicē sibi distantes ⁊ conueniunt
ad vnam ecclesiam an iudicabitur pro duabus ecclesijs cu
ratis? dicit ꝙ non: q2 nō attendit̄ diuersitas populi: sed vni
tas ecclesie per quā non potest dici nisi rector vnius ecclesiē
licet diuersos habeat populos.ꝟ.ti.i.cum non ignores: fatet̄
tamen ꝙ si sunt populi valde distantes prouidendū erit: vt
dicitur.ꝟ. de eccle.edifi.c. ad audientiam in tex. ⁊ glo. ⁊ di
ctis Hoc.⁊ tunc locus esset his iuribus. Quid si de consue
tudie vnus duas retinuit ecclesias curatas: an hoc possit de
cōsuetudine induci ⁊ dicit ꝙ non: q2 hoc est delinquere ⁊ in
delictis consuetudo non excusat. de consue.c.fi. Ioā. an.re
mittit ad regulam que contra iura.in.vj. ⁊ ibidem determi
nat in effectu. Quid si quis tenet ecclesiam cuius ratione
percipit decimas primitias ⁊ oblationes ⁊ baptizat ⁊ sepel
lit: nullum tamen habens parrochianū: q2 omnes sunt mor
tui: ⁊ aliunde fideles forte veniunt nunquid ratione mortuo
rum qui olim fuerunt in parrochia sua ⁊ ratione istorum iu
rium que exercet debet dici ecclesia curata: propter hoc: ad
que dicit ꝙ non debet dici curata quo ad exercitiū: sed attē
to ꝙ teneretur pro istis mortuis orare: concludens suā opi.
ꝙ solus deus mortuorum habet curam: vnde illorum ratio
ne nō potest dici ecclesia curata. alle.ꝙ scribit.ꝟ. de sen.exc.
a nobis. cōcludens ꝙ claues non se extendunt ad iam mor
tuos: licet opera pia ⁊ orationes se extēdunt ad mortuos: te
ne menti hoc dictum Ho.quia tenet indulgentias que quo
tidie dantur non proficere mortuis: licet quis pro mortuis
vadat: licet quidam simplices contrariū credant. Hoc pen
det ab isto dubio an potestas clauiū se extendat ad mor
tuos.de quo sunt opi.in.d.c.a nobis.ad quod etiā vide no.
ꝟ.in.c.quod autem: de pe.⁊ remis.⁊ per Hos.in summa. de
exces.prela.§.vlti.respectu autem aliorum iurium que exer

cet dicit

cet: dicit ꝙ non potest dici curata. Unde licet consuetudo: ſm eum posset recipere in alia parrochia. vt de deci. c. cum sicut. ⁊ c. apostolice. Nō tamen ꝙ personales decimas: vel alia iura personalia: alias q2 facilius subijciantur res q̄3 persone. de fo. compe. sane. ⁊ c. significasti: nec quo ad ius baptizandi aliquem parrochianum. Unde dicit ꝙ talis consuetudo irrationabilis est. de parrochi. c. i. de pe. ⁊ re. omnis: saluo nisi per ius canonicum approbaretur. vt ꝙ archi. ⁊ quidam alij prescribāt iura parrochialia. de prescrip. ad audiētiam. ⁊ c. fi. Unde ɔcludit ꝙ esset irrationabile ꝙ vnus omnia ista iura perciperet in alia parrochia. all'. de sepul. certificari: ⁊ de parrochi. de his quinimo. nec per receptionē talium ecclesia dicitur curata. ¶ No. bene hec dicta hostien. que sunt signa: ⁊ an posset quis prescribere curam. ⁊ pridie habui sententiam contra quam apellaui. Quidam se exercerat contra rectorem: ⁊ dicebat se prescripsisse contra exercitium cure: dicebam ꝙ non poterat esse ꝙ curatus habitu non haberet exercitium. Pro quo hoc dictum hosti. non potui tm̄ clamare quando pronunciatum fuit contrarium: sed credo ꝙ male. Quid si episcopus eodem instanti concedit duas ecclesias vni cum cura: nec potest constare cuius possessionē primo sit nactus que dicitur vacare. An valet alicuius collatio. Hic dicit hosti. ꝙ deficit probatio: sed nō ius. ff. de testa. tu. l. duo sunt. Scdo dicit ꝙ vtraq3 vacabit ne habeat duas vxores spūales: sicut nec potest habere duas carnales: de diuor. gaudemus. §. q2 vero: tamen dicit finaliter hosti. ꝙ forte aliqui aliter iudicarent dando oppositionē. J. sex menses: ⁊ remittit ad no. de elec. dudum el. ij. Ego credo ꝙ hoc vltimum sit verum: q2 non possumus dicere ꝙ hic casus sit ꝓuisus per decre. de multa: ⁊ sic remanemus in iure antiquo ⁊ cōmuni ꝙ dat optionem. de quo. J. ti. i. referente. Quid in alijs beneficijs non curatis: an procedat decre. ⁊ Innoc. ꝙ sic propter verbum ministeria: q2 est latum: dum tamen talia beneficia residentiam requirant: ex consuetudine: vel statuto: aut alio etiam quocumq3 modo. dicit hosti. exponendo: sed de iure. J. e. conquerente. quod no. ¶ Queritur tex. dicit amittat: an hoc intelligatur perpetuo. dic ꝙ sic: ſm doc. nisi restituatur. Ueniamus ad glo. glo. i. querit quid comprehendatur appellatione dignitatis: ⁊ respondit: ⁊ est satis clara. de hoc. J. de prebē. de multa. de rescrip. sedes. de hoc. iiij. di. deniq3. ¶ Opp. glo. in verbo per seipsum. de preben. extirpande. §. qui vero. vbi quis potest deseruire per vicarium. dicit glo. regula est hic ꝙ per seipsum: ⁊ non per alium deseruire debet. Sunt duo que per alios fieri non possunt. fallit dicit glo. in casu dicti. c. extirpande. Alios casus ponunt doc. ibi. dicit hic ala. ꝙ extra illos casus etiam de consuetudine hoc licet deseruire per alium. de quo dicam in dicto. c. extirpande. de materia an posset quis per alium: quod per se. dic vt in regula pōt quis. de re. iur. li. vj. Anto. de but.

r **Elatum.** Presentatus ad ecclesiā non confirmatus si apparet ꝙ ibi residere non debet: ⁊ confirmatus si nō residet q̄uis residere possit priuabitur appellatione remota. h. d. sunt due ptes. scda ibi. cū igitur. ¶ No. ꝙ verba sunt cum effectu intelligenda: ⁊ vbi potentia exigitur per actum a iure: non sufficit potentia sine actu. ¶ No. duos actus in quibus licitū est clerico non residere. ¶ No. hic apertum ꝙ quilibet prelatus ⁊ communiter inferior ab episcopo potest licentiare clericum suum: vt se absentet: ratione studij. ¶ No. ꝙ legitima causa absentie non excusat nisi intercedat licentia prelati. ¶ No. hic quidam ex tex. iūcto. c. quia nonnulli: ꝙ appellatione beneficij comprehendītur dignitas. O2 habetis notabilia decre. per istam ⁊ notabile vltimum voluerunt quidam dicere ꝙ si mādetur alicui prouideri de beneficio poterit de dignitate prouideri. Naz ꝙ in. c. q2 nonnulli appellatur beneficium hic dignitas appellatur. ⁊ sic sunt synonima. Sed hoc est cōtra tex. in. c. fi. J. eo. ti. nec ob. c. q2 nonnulli: q2 ibi est verbum ministerium: quod est latius q̄3 verbum beneficium. ¶ Quero que erat practica istius decre. dicit Inno. ꝙ vbi est certum ꝙ non vult residere: non debet admitti: vel si est suspitio debet cautio recipi de residendo per decre. dicit hosti. ꝙ si quis recipit beneficium intendens residere vsquequo demum cum peruenerit ad pinguiorem fortunam: non canonice recipit. ij. q. vij. sicut: ⁊ de condi. appo. c. fi. Ex tali enī animo inducitur ambitio. dicit tamen ꝙ tale peccatum penitentia abolœtur. de si. c. fi. de elec. cum ex eo. §. fi. li. vj. Ultimo per hāc decre. doc. dicunt ꝙ nedum episcopus: sed etiam quilibet prelatus causa studiorum potest dare licentiam suo subdito: patet quia hic dicit simpliciter prelatorum: de elec. cum ex eo. preall'. penam: aut non residenti imponere habet superior prelatus: q potest distinguere. vt. J. eo. qualiter. Ultimo per alternatiuā videtur ꝙ sine licentia prelati possit esse absens: ex honesta causa. Sed dicunt doc. ꝙ hic non: allegat qō dictum est de licentia: sed id quod sequitur. ¶ Quero quia littera dicit ꝙ non debet admitti: nisi velint residere. Quid si dicant se velle residere ⁊ tamen non habeant intentionem: dic ꝙ non debent admitti: si sciatur ⁊ presumatur tales ꝙ residere non velint: vel nisi caueant de residēdo si sunt suspecti. de ꝓsum. litteras: vel si consuetudo hoc habet. J. eo. ex parte. vel statutus. J. eo. significasti. Quomodo an sola causa studij sine prelati licentia possit abesse. videtur ꝙ sic: propter alternatiuam: vel dic contrarium ꝙ alternatiua vel respicit inferiores non autem procedit de prelatis. Glo. omnes sunt litterales ⁊ clare: excepta vltima: que op. ꝙ appellatione defendatur quis a non residentia. de appel. peruenit. So. hic loquitur de eo qui habuerit curam animarum: ⁊ qui expresse ꝓmisit residere: ibi de simplici beneficio: ibi tamen appellatione pendente per alium deseruiuit in ecclesia: vel ſm phi. ⁊ guil. ibi allegabatur iusta causa. s. dispensatio: vel aliud simile. Ad illud quod dicitur de appellatione pendente. s. non iusta: iusta autem causa est etiam pendentia septēnij per dispensationem. de elec. cum ex eo. li. vj. pendente anno deliberādi. de regu. beneficium in. vj. Anto. de but.

f **Raternitati.** Clericus alterius dioceſ. nō recipitur sine commēdatitijs. h. d. Et non diuiditur quia breue. ¶ No. ꝙ solus episcopus dare potest litteras commendatitias clerico: se absentare volenti. Item ꝙ clericus ab alieno episcopo recipiendus non est: nisi habeat litteras ꝓprij episcopi vel cōmedatitias. ¶ Op. de decre. tue. de cle. pe. vbi videt' quis recipi sine litteris cōmendatitijs. dic hoc quando vult recipere retinēdo: vel ad officium admittendo: sed in transitu recipere posset sine cōmendatitijs. vnde dicit hosti. ꝙ etiam prebēdari posset per episcopum alterius dioceſ. cum per istum actum prebendationis nullum preiudicium suo episcopo inferatur. Hoc examinabitur. J. c. fi. ¶ Quero quis dat has commendatitias dimissorias. dic' ꝙ soli episcopi: ⁊ inferiores prelati. Item capitulum vacante sede nō potest eas dare: quia est species alienationis. lxxi. di. fraternitatem. Quedam tamen sunt littere commēdatitie que dātur clerico: vt ab alieno episcopo possit ordinari: ⁊ tales dat episcopus: ⁊ capitulum vacante sede ⁊ quilibet ad quem spectat spiritualium administratio. de temp. ordi. cum nullus in. vj. Hec vera nisi aliud dictet cōsuetudo. no. io. ix. q. v. episcopum. Archidiaconi autem nō possunt dare comendatitias. de quibus hic. ⁊. S. de offi. archi. significasti. ⁊ dicto. c. cum nullus. ⁊ hoc nisi ɔsuetudo aliud haberet: vt no. in dicto. c. epm: ⁊ dicto. c. significasti. Commendatitie pacifice dantur etiam per epm. de conse. di. vj. non oportet. ¶ Quero quid de lr̄is credētie: quas amici sepe mittunt sibi inuicē: quē effectum habeant. dic ꝙ sunt multum generales: puta latori ꝓsentium in his que dixerit de tis plenam fidē: ⁊ tunc vigore taliū latorum nil poterit agere in preiudicium scribētis: q2m̄ ille lr̄e sunt magis cōmendatitie: quasi diceret iste lator est fida ꝑsona: potestis de eo con

fidere:⁊ ſic non obligant ſcribentes.in.l.fi.C.quid cum eo: de dolo.l.elegáter.§.fi. Fallit ſi ex q̃litate pſone ſcribẽtis aliud appareat : vt ſi ille de quo ſcribebat erat factoꝛ ſcribẽ tis:in aliqua mercantia:q꞉ tunc videtur dicere ꝙ ei fidẽ ad bibeat in negocium illius mercantie. Caſus eſt ĩ nobilis.ff. de inſti.l.cuiquaꝫ.§.fi. Iteꝫ fallit ſi dixit in epiſtola:⁊ adbi bere plenam fidem ſup me.⁊ meo periculo.ff.máda.l.ſi ve ro nó remunerandi.§.ſi quis mandauerit in fi.ſm euꝫ.Quã doq꞉ lr̃e ſunt magis ſpeciales puta tali latoꝛe preſentiũ de intentione noſtra plenarie informato dabitis plenam fideꝫ: tunc aduerte:q꞉ ſi mandatur tantum vt tali credatur id qḋ ei refert:⁊ tñ cum eo aliquis tractatus celebꝛiter nó obligat mandatem:q꞉ exceſſit fines mandati : vt.l.diligenter.ff.mã. Fallit rõne perſone:vt ſi eſſet inſtitoꝛ:vt dixi.fateoꝛ tamen ſi ratiõe illius credulitatis paſſus ſum damnum:poſſum re cuperare per actionem mãdati:puta ille latoꝛ dixit mihi ex parte ſcribentis:ꝙ ſi ego vellem libꝛum pro tanta quãtitate mitterem euꝫ:ego credens miſi:⁊ in hoc expendi:dominus non vult libꝛum:tunc ego illud damnum poſſum repetere .ff.man.l.ſi vero non remunerãdi.§.fi.ſed pone ꝙ ille latoꝛ litterarum dixit talis fecit me procuratoꝛem ad contrahen dum tecum:ego credidi:⁊ tanq̃ cum procuratoꝛe cõtraxi: an pꝛeiudicet domino.dico ꝙ nó:nó enim debet ei credere quando narratur aliquid quod ſpectat ad eum referentem per quod ei acquiratur commodum : vel officium niſi qua tenus eſſet expꝛeſſum:ne detur materia malignãdi:vt dicta .l.fi.quid cum eo:vnde eſt neceſſe ꝙ in litteris premittatur ꝙ poſſit cum tali nuncio cõtrahere expꝛeſſe generaliter : vel ſpecialiter:vt dicta.l.fi. ¶ Venio ad glo.⁊ querit que dicã tur commẽdaticie littere.dicit glo.lr̃e quibus mittitur ⁊ ab ſoluitur a poteſtate ſui epiſcopi:in quibus perhibetur teſti moniũ de vita:⁊ moꝛibus ſuis:⁊ oꝛdinibus illius.⁊ de iſtis litteris ſatis habes.lxx.di.primates.⁊.c.extraneo cũ ſimili bus:⁊ ſine iſtis litteris clericus non debet recipi:nec oꝛdina ri.lxxi.di.per totum.Item dantur dimiſſoꝛie:que dantur ap pellantibus:que alias apoſtoli appellantur. Dicit Io.an.ꝙ littere de quibus hic dicitur infoꝛmate:q꞉ dantur ſub certa foꝛma.lxxiii.di.per totum:vbi ponitur eoꝛum tenoꝛ. Si tñ eſſent amiſſe:pꝛobari poſſet earum tenoꝛ.per teſtes.de cle. pere.c.tue. Anto.de but.

c **Onquerente.** Qui nó reſidet in beneficio etiã modice extimationis illo p̃uari debet.h.d. Pꝛi mo ponitur impetrantis querela. Scḋo cõmiſ ſionis foꝛma ibi.fraternitati. ¶ No.hic ar.ꝙ ſup vna eccle ſia:vel ſuper vno beneficio:vel ſuper aliquo altari:aliud be neficium poteſt creari:de quo percipiatur certa quãtitas pe cunie:quod intellige ſm determinationem.c. vacante.j. de pꝛebẽ. ¶ No.argumẽtum pro ⁊ contra pluralitatem bene ficioꝝ. ¶ No.ꝙ incompaſſibilia ſunt plura beneficia ſuf ficientia. ¶ No.ꝙ quo ad quodlibet beneficium etiaꝫ.xx. ſolidoꝛum de iure cõmuni requirit reſidentiam.ad hoc all̃. hec decre. Oꝛ textus non dicit de reſidentia:ſed bene dicit ꝙ requirit quãdoq꞉ ꝙ deſeruiat ⁊ poteſt intelligi per ſe:vel per alium:dicam.j.c.fi. ¶ No.practicam agẽdi contra nó reſidentes:vel eccleſie non deſeruientes:q꞉ agi pót ꝯtra eos vt ab eccleſijs remoueantur. ¶ Opp.ꝙ alia ratione iſte.ſ. potuerit priuari ſuo beneficio:q꞉ hoc beneficium ſuper alio beneficio creari non potuit:tanq̃ ſic iduceretur ſciſſio bene ficij.ar.j.ti.i.c.tue:⁊.c.maioꝛibꝰ: Reſpõdet hoſti.fatẽdo cõ trarium.ſ.in caſu quo conſtaret hoc factum cauſa ſciſſionis: vel ꝙ ſymoniace:q꞉ rationibus dictis potuit p̃uari in eccle ſia.alia ratione.ſ.q꞉ inducebat ſciſſionem:vel impoſitionem contra id de cenſi.pꝛohibemus.⁊.j.ti.i.auaritie. ¶ Venio ad glo.glo.eſt clara inter cetera.dicit vnuꝫ ꝙ in abſentia cle ricus non poteſt recipere beneficium:niſi in contrarium cõ ſuetudo ſe habeat.de conſti.cum omnes.j.e.ad audientiam hoc dicunt doc.verum:dummodo deſeruiat per vicarium.

niſi haberet ex indulgentia:vt poſſet abeſſe:⁊ redditus per cipere. Ultimo colligit de pluralitate ihibita.de quo de re ſcrip.c.gr̃a.in.vi.⁊ per ſcribentes in cle.gratie.eo.ti.

b **E cetero.** Qui eſt in ſeruitio pꝛela ti reſidere fingit.h.d.po nit dictũ a quo excipit ibi in fi. ¶ No.p̃mo vnũ caſum in quo clericus ex non reſidentia non pri uatur reddibus pꝛopꝛij beneficij : quando.ſ.eſt abſens in ſeruitio epiſcopi pꝛopꝛij:quod eſt verũ quantum ad fructus beneficij:qui dantur in communi:ſed non quantuꝫ ad quot tidianas diſtributiones. Ad hoc no.j.ti.i.licet. Quid de ab ſente in ſeruitio alterius pꝛelati q̃ꝫ epiſcopi:an gaudeat hoc priuilegio:vt poſſit recipere redditus in abſentia : dicit Io. an.ꝙ ſic:dum tamen hoc non procuretur in fraudem : debet enim adeſſe vtilitas pꝛelati:vel eccleſie:vt.j.eo.ad audientiã ſm Inn.ad hoc quia non apparet cui papa hic loqueretur: foꝛte eniꝫ ſcripſit pꝛelato inferioꝛi. Hoſti.hic dicit ꝙ epiſco pus duos de ſuis canonicis poteſt habere abſentes:abſq꞉ li centia capituli:nec eſt neceſſe ꝙ aliam cauſam pꝛobet.j.eo.ex parte:ſed vbi vellet habere plures abſentes:opoꝛteret ꝙ pꝛo barent cauſam vtilitatis ſue:vel eccleſie:ar.huius.c. ¶ Ve nio ad glo.que de ſe ſunt clare. Ultima glo.querit an dent̃ ſtudentibus in theologia quottidiane diſtributiones. dicit ꝙ non:ſed dicunt doc.ꝙ dantur tñ de ſeruientibus:⁊ diui nis intereſſentibus. vnde inquãtum glo.dicit ꝙ eccleſie ſer uire intelligitur:non bene dicit:niſi quo ad fructus.

c **X parte.** Pꝛiuãdus eſt pꝛelatus:vel clericus non reſidẽs: qui ci tatus non reuertitur infra terminum congruum ſibi ad hoc aſſignatum:niſi habeat iuſtum impe dimentuꝫ.h.d.cũ duobus.c.ſequẽtibus. Dicit hoſti.tria fa cit Peruerſio:p̃uerſi monitio moniti : ⁊ rebellis punitio. Communis eſt diuiſio.ſcḋa ibi:q꞉ igitur. ¶ No.pꝛimo ꝙ per ſolam abſentiam etiam diutinam in decẽnio clerico nõ eſt priuandus ipſo iure titulo beneficij : nec illud videt̃ ha bere pꝛo derelicto.de hoc etiam no.j.c.fi. ¶ No.ij.practicã procedendi contra abſentem clericum ⁊ non reſidentem:q꞉ abſq꞉ alio oꝛdine iudiciario:ſi ſtatim requiſitus ad terminũ venire non velit priuari poteſt beneficio.⁊ no.ar.ꝙ ad hoc requiri poteſt per capitulum eccleſie in qua intitulatus eſt. ¶ No.vlterius ꝙ monitus non reſidens eo ꝙ monitus eſt contumax:⁊ ideo ipſo iure priuatus eſt beneficio. Adeo ꝙ immediate abſq꞉ alia priuatione poteſt alteri conferri.pri us tamen obtenta licentia ſuperioꝛis:que pro priuatione ha beret̃. Oꝛ hec examinabuntur.j.. Querũt doc.quare poſt lapſum decẽnij iſto non reſidẽte poſſit procedi ad priuatio nem eius?doc.quia lapſo decennio videtur alibi elegiſſe do mum ⁊ domicilium.ff.de iureiur.l.lex coꝛnelia.§.domũ.de quo remittit hoſti.ad no.de fo.cõpe.c.ꝙ clericis. ¶ Sed oppo.ꝙ ex ſola monitione priuari non poſſet:quia oꝛdine iudiciario procedendum.ſ.vt lit.non conte.per totuꝫ.dicit Io.an.ꝙ hec citatio nó fuit neceſſario requiſita:ſed ſola no tificatio:vel monitio:⁊ ſi intelligeres de citatiõe potuit hoc fieri ex viribus mandati pape.alias ſine tali mandato non potuiſſet p̃cedere ad p̃uationẽ.dicit tñ ꝙ in talibus ſuppoſi ta poteſtate ſufficit ſola vocatio:vt veniat ad reſidẽdum: ſi ne alia ſolẽnitate.ad hoc q꞉ iſte actus notoꝛius:cum non re ſideat:⁊ ideo non requiritur niſi citatio:vt in alijs notoꝛijs q꞉ tunc oppoſita citatione:⁊ contumacia pót venire ad ſen tentiã:fatetur tñ ꝙ geſta auctoꝛitate notoꝛij ⁊ reuocabũtur ſi poſtea p̃babitur legitima cauſa abſente.de re iudi.cũ ber toldus cum ſi.⁊.vij.q.i.p̃ſentiũ. ¶ No.hoc dictũ:q꞉ in no toꝛio ſufficit ſola citatio ſine ſolemnitate peremptoꝛij. Iteꝫ ꝙ in denegatione facta poteſt eẽ notoꝛium.⁊ ꝙ in talibꝰ ſuf ficit ſola monitio.de quo de materia notoꝛij.in.c.veſtra.de coha.cle.⁊.mu. Quid ſi iſte venerit:ſed nó ſteterit.dic ꝙ nõ ſufficit:q꞉ non dicit̃ veniſſe qui nó ſtetit:in auẽ.de litigioſis .§.ſi vero.coll̃.viii.⁊ ar.ſ.c.relatum cũ ſi. ¶ Venio ad gl.

⁊ opp.cum glo.ꝙ non debeat expectari vltra annum.s.eo.c.ij.vii.q.i.presentium. Glo.fatetur.concludit tñ ꝙ ꝗquã videatur ecclesiam habere pro derelicto: non est ipso iure ꝑuatus ipsa: sed priuandus: ⁊ primo debet moneri: qꝛ priuãdus non est nisi citatus conuictus: vel cõfessus.de ma. ⁊ obe. inter quattuor: imo ⁊ si vagabundus est debet ꝑmo ad suã ecclesiam citari.i.eo.ex tue.glo.temperat goff.inquantuȝ dicit ꝙ est monendus.nisi quando ad tempus est licentiatus: quo casu si steterit vltra tpꝰs: absqȝ alia monitione: poterit ꝑuari: qꝛ dies iterpellat pro hoĩe: vt dicit in.c.potuit.de loca. hoc dicit Joã.an.procedere si monitus fuisset redire in termino: vt dixi vt lit.non conte.§.porro.c.quoniã ſm Jo.an. ¶ Op.ꝙ ipso iure est ꝑuatus.de cõces.preben.cũ nostris. ⁊.c.lrãs.dicit glo.ꝙ si in alia prouincia: vel ciuitate se intitulari permisit: procedit contrarium: alias secus.vt.s.dictum est.hoc intelligo: ſm.c.de multa.de preben. Nam non procederet in omnibus beneficijs. Glo.querit quid sit officiuȝ decani.dic ꝙ ex consuetudine cognoscitur ⁊ colligit ꝙ tenetur ad residentiam.

q **Ualiter.** Summata est.s.eo.c.ꝓxi.cõis diuisio.scđa ibi.discretioni in.c.ibi vestras.habet cõis lrã alias nostras. ¶ No.primo ꝙ archiepꝰs ex non residentia quodãmodo priuari potest archiepatu: de cardinali fuit dictum.s.c.ij.de alijs.s.c.proxi.tñ de hoc dic vt no.i.eo.ex tue. ¶ No.ꝙ capitulum põt monere ꝓprium epm: vt veniat ad residentiam: ⁊ est argumentũ ꝙ ex tali monitione in contumacia non residendi constituatur vi cuius ad ꝑuationem eius possit ꝓcedi.ad hoc vide no.in.c.i.de sup.ne.ꝑla. ¶ No.ꝙ per dationem licẽtie de eligendi alium in episcopum superstes epꝰs cã subsistente legitima: priuari videtur. Oꝛ non hnbetis alia in tex.declaro decre. ⁊ op.ꝙ iferioꝛ nõ possit monere suum supiorem.s.de ma. ⁊ obe.cum inferioꝛ. Respondent doc.ꝙ hec decre.habet duplicez lrãm: vna est per lrãs nostras: ⁊ tunc contrarium nõ obstat: qꝛ fuit monitus iste a papa: qui oĩum est supioꝛ. Et hanc lrãm amplectit Inno. ⁊ dicit ꝙ ideo fuit requisita hic monitio pape: qꝛ monitio inferioris non posset quem constituere in contumacia. Alia littera habet vestras. ⁊ tunc potes colligere ꝙ capitulum põt monere prelatum ad residendum. Nam monitio bene cadit de inferiore ad supiorem.s.de sup.ne.ꝑla.c.i. ⁊ etiam in parem: vt dicit glo.de offi.dele.cum cã.licet nõ cadat ꝓprie citatio: quicqd tñ sit scđm doc.ista monitio per capitulum facta non sufficeret: vt eius virtute potuisset ad priuationem ꝓcedi: nisi hoc papa approbasset: qꝛ potestas priuandi ad solũ papã spectat.vt.s.de trãsla.ꝑla.c.ij. ¶ Op.scđo ꝙ propter solam monitionẽ: ⁊ contumaciam nõ residẽdi non habeant canonici ꝑtãtem ꝓcedendi: ad electionem: qꝛ licet sit contumax prelatus: non est tamen ꝑuatus beneficio: sed priuandus.i.e.c.fi. ⁊ sic ante ꝑuationez nõ debuit ad elec.procedi: dicit hic Inno.ꝙ credit ꝙ ꝗtuncũqȝ capitulũ moneat ꝑlatum: vel socium.ad residendum. ⁊ contumax sit ꝑlatus: vel socius: non poterunt procedere ad eligendum: sine auctoritate illius in cuius manibus debet renũciari: arg. xxi.di.inferioꝛ: ſm Inn.quod etiam placet hosti. Unde cõcludit ꝙ ꝑus per iudicem suum debet priuari: anteꝗ̃ alius eligatur: nisi aliud faciat papa qui.s.ius est: ⁊ potest habere non priuatum pro ꝑuato: ar.i.de conces.ꝑben.proposuit: vel dic ꝙ papa per alias lrãs citauerat eũ: vt veniret ad residendum sub pena ꝑuationis: quam protulerat si non veniret ad residendum: satis tutum puto ꝙ qui habet potestatez priuãdi post monitionem ad residendum: ab alio factam: saltem vna vice debeat monere: nisi sit talis persona: que possit approbare alterius monitionem: vt papa. Item ⁊ scđo dicit Inno.ꝙ requiritur post talem monitionẽ priuatio.s.expressa: vel tacita: de expressa clarum est.de tacita puta si detur licentia eligendi in hac practica tuta in papa vt h: sed in alio: licet putem tutuȝ ꝙ priuet expresse: tñ satis puto ꝙ tacite videatur priuare: ex quo cause cognitio precedit ⁊ potissime in istis notorijs constare sufficit de mente: absqȝ solemnitate: iuxta no.de ver.sig.ex parte el.iij.s.de coha.cle. ⁊ mu.vestra ¶ Uenio ad glo.op.s.c.proxi. ⁊.c.iij.vbi nõ est necesse tãtum tempus expectari.glo.fatetur.de hoc dic vt lit.non cõte.qm̃.§.porro. ¶ Op.ꝙ vltra annũ nõ residens possit priuari in auc.quomodo opoꝛtet epi.§.illud. So.fatetur gl. dic vt dixi in tex. Concludit tñ gl.ꝙ quãtocũqȝ tempoꝛe steterit absens: non habet ecclesiã pro derelicta: nisi assumpserit militiaȝ: vel vxoꝛem: de cle.coniuga.c.i.vel nisi monitus non redierit.i.c.proxi. ⁊.c.fi.vij.q.i.peruenit.dic de hac materia.vt.i.eo.c.fi.dicunt doc.ꝙ perdit eam ⁊ habere videtur pro derelicta.si est effectus Joculatoꝛ glo.penul.est clara: de hoc an tempus date: vel presentationis attẽdat: dicam.i.de ꝑben.dilectus Anto.de but.

i **Nter quattuor.** Sũmata est cuȝ precedẽti. ⁊ ponitur facti dubitatio ⁊ dubitationis respõsio: in tertia exceptio. Scđa ibi ĩ hoc. Tertia ibi dummodo ⁊c̃. ¶ Nota ex decre.summarium: quia aliud colligi non potest nisi ꝙ no.clericum congruo tempoꝛe expectatum ex non residentia posse priuari. ¶ No.ꝙ omnes excusat iustum impedimentum. ¶ Uenio ad dicta doc. ⁊ oppo.ꝙ possit priuari si abest de licentia episcopi.s.c.decetero. Soluunt doc.exponendo presertim.i.tm̃: videte certũ est ꝙ si est absens de licentia episcopi causa legitima subsistente non potest priuari: sed si certum est ꝙ sine licẽtia episcopi non subsistente legitima causa potest priuari: si autem sine licentia episcopi ⁊ causa legitima subsistẽte est absens: adhuc potest priuari: vnde maxime hoc casu scilicet potest priuari quando non esset legitima: ex quo non subest legitima causa. Quid si a principio non fuit absens legitima causa: nunc sit infirmus: an excusabitur: vt non priuetur? doc.ꝙ sic: quia anteꝗ̃ priuetur debet requiri: ⁊ si tunc est impeditus non est contumax: ergo nõ debet priuari.all.de elec.bone el.ij.ſm Innoc.immo plus dicit hosti.ꝙ si tempoꝛe reqsitionis poterat venire: tamen postea superuenit impedimentum: quia se artauerit non poterit priuari: ꝙ itelligit Jo.an. quando.i.terminum se artat: secus si post terminum ar.i.c.fi. ⁊ de elec.cupientes.§.qꝛsi.in.vj. ¶ Uenio ad gl. ⁊ op.ꝙ etiam subsistente iusta causa non excusetur a non residentia si non habeat licentiam episcopi.de conse.di.v.non opoꝛtet glo.fatetur ⁊ dicit sic intelligi sensus cõtrarius littere: quod est verum si non fuit sic artatus quin potuerit licentiam petere: alias secus. Nam plerumqȝ nec tempus: nec locus patie. ⁊c̃.ff.de exercito.l.i.ꝙ concedi potest si in breui reuertatur.ff.de diuoꝛ.l.iij.in.fi. ¶ Querit quod erit congruum tempus.glo.dicit ꝙ erit arbitrarium: consideratis circunstãtijs ⁊ distantijs viarum: dic vt habetur.s.vt lit.nõ cõte.c.qm̃.§.porro.vbi plene per glo. Anto.de but.

e **Ex tue** Si nescit vbi sit clericus absens tribus publicis edictis citabitur apud ecclesiãm: ⁊ si postea expectatus per sex menses non veniet ea priuabitur.h.d. Primo ponit modum procedendi contra clericos minores. Scđo ponit practicam procedendi contra prelatos non residentes h.d. ⁊ per hoc etiam diuisionem habetis ⁊ est bona decre. ⁊ allegatur quottidie: ⁊ sic ſm verum intellectuȝ Primo ponit practicam procedendi contra clericos. Scđa ibi.contra eos contra prelatos vnde dicit Inno.ꝙ in registro vera littera est contra alios: ⁊ intellige scilicet prelatos. ¶ Nota.i.ꝙ citatio ad ecclesiam: vel domum: nõ artat citatum: in his que sunt grauis preiudicij: nisi quando fraudulenter latitat ne ad eum citatio peruenire possit.ad hoc quod no. Innoc. de eo qui mit.in pos.c.fi. ⁊ vide tex.vt lit.non conte.c.quoniam.§.porro. ¶ No.ii.ꝙ vbi citatio exigitur per edictuȝ debet esse trina: sicut ⁊ alia ⁊ ne habeam necio redire dicam hic vnum notabile verbum Jo.an. ⁊ quod hic ponitur. ⁊ in

addi. ſpec.c.ti.in.q.iij.dicit enim ꝙ in terminis decretalis⁊
⁊ vbicūqꝫ a iure per edictuꝫ requiritur legitima citatio: ibi
nunqꝫ ſufficit vna peremptoria pro omnibus: quia tales ci·
tationes ex edicto de facili non trāſeunt in notitiam citati:⁊
ſic limita.l.peremptorium.ff.de iudi.⁊ limitat.xxiiij.q.iij.ꝺ
illicita.quod verbum perpetuo tene menti. Item alibi di/
cit ꝙ vbicunqꝫ trina citatio requiritur a iure: ad finem pene
imponende adhuc non ſufficit vna requiſitio: pro omnibus
peremptoria: hoc dicit in ſua glo.in clem̄.j.de vi.⁊ ho.cleri.
⁊ in verbo ſcd̓o: quā glo.perpetuo tene menti. Ad hoc alle.
guil.de mon.lau.tex.apertū in vſibus de feu.ꝺ militis vaſal
lo quādo contumax eſt in.c.i.vbi habetis magnam glo.de
contumacia. No.practicam procedendi inter clericum ab/
ſentem ⁊ monitum: qui non inuenitur.habetis in tex.ex v̄ſi.
contra eos. Nota practicam procedendi contra prelatum
non reſidentem ⁊ inobedientem. Nota argu.legatum apo
ſtolice ſedis poſſe priuare epiſcopum adminiſtratione ſpiri
tualiū: quod intellige vt ifra dicam. Nota vltimū argumē.
legatum de latere habere poteſtatem epiſcopum degradā
di. Et nota ꝙ cum degradato de facili non diſpenſatur.
Attendendum ad iſtam decre.dicit hic littera ꝙ ad finem
priuationis poteſt ille clericus abſens contumax conſtitui
per citationem factaꝫ in eccleſia. Sed contra: quia videtur
requiri citatio perſonalis.ſ̄.vt lit.non conteſta.quoniam.§.
porro.de eo qui mit.in poſ.c.fi. Reſpondet Innoc.multi·
pliciter. Primo quia in iſtis ſententijs: que ſunt grauis pre
iudicij: ſemper perſona perſonaliter citanda eſt: ſi ſcitur vbi
ſit: alias ad tales ſententias procedi non poteſt: ⁊ hic erat vl
tra mare: vel in prouincia remota: ita ꝙ de facili citari non
poteſt perſonaliter: vel neſcitur vbi ſit: alias quātūcunqꝫ in
alia prouincia poſſet notificari citatio: imo poſſet ibi perſo/
naliter citari: de fo.compe.romana.§.contrahentes: in.vi.
ſm Inno. Secūdo reſpondet Goff.ſuper glo.ꝙ contrariū
procedit quādo non latitat: hic quando latitat: ne ad eū poſ
ſit peruenire citatio: ideo tunc cenſetur verus cōtumax: ⁊ ſuf
ficit citatio per edictum: vt in.c.quoniam.§.porro.ſ̄.vt lit.
non conteſt.ad hoc.l.fulci.per totam.ff.ex qui.cau.in poſſe.
caſ. ¶ Uel tertio dicit abſens ſine dolo: lꝫ ſit alias in cul/
pa: citandus eſt perſonaliter: in his que ſunt grauis preiudi
cij: vt ibi: ſecus ſi ſit inobediens: vel alias abſens doloſe: qa
tunc ſufficit citatio ad domum. Concludēs ꝙ in dubio iſte
preſumitur malitioſe abſens: faciens regulam: ꝙ vbicunqꝫ
ex diſpoſitione iuris: quis eſt obligatus ad exiſtēdum in ali
quo loco: ſtatim cū ibi non eſt: preſumitur abeſſe malitioſe:
vnde ſubaudit ad litteram: dum dicit fraudulēter: quod in
dubio preſumitur: ſicut dicitur in viro: quia ſi non eſt cum
vxore preſumitur malitioſe abeſſe. Ita dicit in dicto.c.fin.
de eo qui mit.in poſ.argu.c.j.qui ma.accu.poſ.vbi ideꝫ po
nit: dicit enim ꝙ vel eſt in domo: quia contempſit ius: cōclu
dens latam culpam in hoc equiparari dolo: ⁊ ſic quo ad cō
tumaciam equiparatur lata culpa dolo: licꝫ alias in delictis
non equiparetur lata culpa dolo: no.in.l.in actionibus per
glo.ff.de in litē.iur. hec reſponſio non videtur multum pla/
cere hoſti.quia hic videt̄ requiri ꝙ ſit abſens malitioſe: re/
ſpectu citationis non reſpectu eccleſie: vt ex littera patet ibi:
ne ad eos ⁊c̄.vnde licet quo ad eccleſiam preſumatur mali/
cioſe abeſſe: non tamen quo ad citationem: ſic dicit hoſtiē.
Et credo ꝙ bene tamen quo ad alios caſus tenetur theori/
ca Inno.in dicto.c.fi.recitat Inno.aliquos dixiſſe ꝙ ex con
tumacia ſola quādoqꝫ ſententia eſt priuandus.ſed Hoſtiē.
hoc non placet: dicit tamen ꝙ ſi reuertitur de ſua contuma·
cia poterit puniri: predicta limitat Jo.quando diu nō ſtetit
abſens: ita ꝙ probabiliter non dubitetur de morte: alias di
cit Jo.de conſecra.diſt.vj.non oportet: ꝙ ex tunc deſinit ha
bere liberam adminiſtrationeꝫ eccleſie: ipſo iure: abſqꝫ alia
priuatione: dicit Jo.an.ꝙ hec a iure non probatur: ⁊ hec de
cre.probat cōtrarium: fatetur tamen Inn. ⁊ Hoſti.ꝙ ſi cle
ricus facit actum: per quem veriſimiliter habeat eccleſiam

pro derelicta: nō eſt neceſſaria alia citatio: vt quia factus eſt
miles vel ioculator: vel contraxit matrimoniū.lxxi.diſ.ſub
diaconus: dicūt tamen ꝙ tutius eſt ꝙ omnibus caſibus pri·
uetur antequā beneficium alteri conferatur: argu.de prebē.
c.j.⁊ hic: de conceſ.pre.cum noſtris: ⁊.c.litteris. ¶ Oppo.
.ij.ꝙ non debeat ſpoliari beneficio anteqꝫ priuetur: de re·
ſti.ſpo.in litteris. Sol.dicit hoſti.ꝙ dicit pro tanto ſpolia
ri: quia non eſt neceſſaria ſententia: ſed datur beneficium tā
ꝙꝫ vacans: vt.j.ti.j.referente: ⁊.j.c.fi.ſed dic vt proxime dixi:
⁊.ſ̄.c.qualiter. ¶ Oppo.iij.ꝫ v̄ſi.cōtra eos ꝙ contradicit
precedentibus ſi enim priuatus eſt beneficio non poteſt pri
uari adminiſtratione: vnus eſt intellectus ꝙ v̄ſi.contra eos
loquatur in eodem caſu cum primo: ⁊ tunc intellige ꝙ pri·
uatur adminiſtratione ſpiritualium: ſcilicꝫ quo ad alia: non
quo ad beneficium: quo priuatus eſt: ⁊ per hoc no.abb.ꝙ
nolens ordinari poteſt excōmunicari: patet quia ſicut nolen
tis reſidere pena ordinaria eſt priuatio beneficij: vt per totū
hunc titulum: ⁊.vij.q.i.ſi qui tamen excōmunicatur vt hic ſi
cut itaqꝫ nolentis ordinari pena ordinaria eſt priuatio bene
ficij: de elec.cum in cunctis.§.inferiora: de eta.⁊ quali.que·
ris: ſic ergo nolens ordinari poteſt excōmunicari. Alia lit·
tera habet contra alios: ⁊ ſtat melius ſm Inno.quia hic lo
quitur de epiſcopis ſicut ꝺ alijs inferioribus: ⁊ dicit ꝙ vera
littera de regiſtro.j.vbi dicit ꝙ ab adminiſtratione remoue
at habet ab adminiſtratione epiſcopatuum remoueat quia
ſm hanc lecturam: ſm hoc excōmunicatus retinet admini
ſtrationem: contra de app.paſtoralis. Solu.dicit Inno.⁊
Hoſtien.ꝙ per excōmunicationeꝫ eſt priuatus adminiſtra
tione ſpiritualium ⁊ temporaliū: nihilominus priuatio non
erit inutilis: quia eo poſtea ab excōmunicatione abſoluto:
non recuperabit primam adminiſtrationem: ad hoc quod
no.de fal.dura. Alij volūt dicere per hanc lecturam excō
municatum retinere adminiſtrationem: quā exercet nō per
ſe: ſed per alium: vel ſm Hoſtien.per excommunicationem
non ſunt priuati: ſed ſuſpenſi: adhuc preſunt: ſed eis remotis
non preerunt: quaſi velit ꝙ excōmunicatus eſt priuatus exer
citio adminiſtrationis: ſed nō habitu: ⁊ priuatur poſtea ha
bitu: ⁊ ħ teneas. ¶ Oppo.iiij.ꝙ cardinalis nō degradet
epiſcopuꝫ: qꝛ ſolus papa hoc poteſt: de tranſla.prela.per to
tum: no.de offi.lega.ꝙ tranſlationem. Sol.hoc facere po
tuiſſet ex ſpeciali mandato pape nō alias. Sed an congruū
erat ꝙ deponeret preſbyter cardinalis epiſcopos: dicit ho
ſtien.ꝙ miratur quomodo papa conceſſit hoc preſbytero
cardinali deponere epiſcopum: dicit tamen ꝙ nō audet po
nere os in celum: dicit tamen ꝙ papa hoc multotiens com
miſit preſbyteris cardinalibus: non tamen ſibi videtur om
nino condecens: ꝙ preſbyter cardinalis habeat deponere
epiſcopum: dicit tamen ꝙ non eſt incongruum ꝙ pronun
ciaret deponendum: ſed comprouinciales epiſcopi depone
rent ipſum epiſcopuꝫ. Oꝛ quicquid ſit ſeruādum eſt quod
papa mādat. ¶ Uenio ad glo.⁊ oppo.cū glo.i.ꝙ nō poſ
ſit procedi in abſentem.ſolo ꝓpoſito edicto.ff.que ſen.ſine
app.reſcin.l.j.§.item cum ex eo: dic ꝙ ibi non fuit ſolēniter
propoſitum: hic ſic: vel dic ibi non lactitabat: ⁊ poterat inue
niri nam erat in prouincia: ⁊ ideo perſonaliter citādus.hic
non poterat inueniri: ⁊ latitabat ſꝫ hoſti. ¶ Oppo.cū glo.
ij.⁊ videtur ꝙ non debeat priuari niſi monitiōe premiſſa.ſ̄.
c.qualiter: ⁊ in auc̄.de ſanc.epiſco.§.interdicimus. Sol.ſi
tempus eſt ab homine ſtatutum habetur loco monitionis:
⁊ pro homine interpellat: de loca.potuit. Si vero nō eſt ſta
tutum tempus requiritur monitio: vt ibi: deinde glo.colli·
git ꝙ mora non poteſt purgari: contra quod opponit: de.c.
prolatum.lxxxviij.diſt.⁊ non ſoluit.dic ꝙ hic non prohibet
moram purgari: licet mandet ipſum poſt terminum priua
ri: dūmodo facta ſit executio: quia tunc non admitteretur
purgatio: vt de elec.c.fi.⁊ dixi.ſ̄.in.c.i.⁊.ij.de ſupplen.neg.
prela.vnde vt intelligas tex.⁊ gl.dic ſi clericus ſcitur vbi ſit:
debet perſonaliter citari: vt in.c.quoniam.§.porro: ⁊ ſe.ſ̄.vt

lit.non contesta.si nescitur: debet in ecclesijs tribus edictis citari ⁊ expectari: per sex menses: vt littera hic dicit: ⁊ sic intelligitur decre.per doc.in.c.quoniā.§.porro: ⁊ se.ā.vt lit.nō conte. ¶ Oppo.cum glo.iii.ꝙ littera contradicat: quia in principio dicit spoliari: postea dicit suspendi ab administratione: quia eo ꝙ sunt totaliter spoliati: in eos nō cadit suspēsio: cum non entium non sint cause de despō.impube.ad dissoluendum. So.dicit glo.exponendo spoliari: idest suspēdi: ⁊ sic sentit.G.ꝙ primum est intelligendum quādo sunt spoliati administratione temporalium. Secus dicit si essent priuati: vt procedant sequentia: tu dic ꝙ mutat.c.in versi.cōtra eos: quia in principio loquitur de modo procedendi cōtra clericos: sed in secūda parte scilȝ in versi.contra eos: de modo procedendi contra episcopos: vt vult glo.sequens.s.iiij.que dicit in versi.contra eos loquitur de prelatis: ⁊ hoc dicit patere. Primo ex eo ꝙ dicit ab administratiōe remoueat. Secūdo ex eo quod dicit: quibus presunt: sentit ergo glo.ꝙ prelatus tātum dicitur preesse ꝓprie. Scdo ꝙ solus prelatus proprie dicitur habere administrationeȝ.quod vltimum non est omnino verum per no.glo.in.c.presenti.de offi.ordi.in.vj.de materia autem qualiter procedatur contra prelatos absentes remittit: vt lit.non conte.c.quoniaȝ.§.porro. De multis alijs hic no.per Inno.⁊ hosti.⁊ Joan.an.ibi remittit: qr ibi transponit.⁊ ne deficiant dicta Inno.debetis scire ꝙ Innocen.facit hic vnam regulam generalem videlicet ꝙ quis non potest abesse ab ecclesia sua: nisi de licentia sui prelati: vel nisi hoc permittat consuetudo.facit quod dicam.j.c.proxi.dicit tamen ꝙ consuetudo non posset inducere ꝙ quis sine legitima causa posset abesse nec valeret talis consuetudo: nec etiam consuetudo: ꝙ absens sine causa fructus percipiat.argumen.c.j.de consue. propter hoc dixi de constitu.cum omnes: ꝙ vt valeat consuetudo ꝙ quis fructus in absentia recipiat: requiritur ꝙ sit absens legitima causa: ⁊ cum licentia: vel saltim alterum predictorum: per hoc etiam dicit Innocē.ꝙ non potest prelatus sine causa dare licentiam vagandi: ⁊ si daret videtur ꝙ non posset reuocare tempore sed superior: argu.s.de cle.coniuga.diuersis: dicit tamen postea contrarium: scilȝ ꝙ tempore potest reuocare: ⁊ hoc tenet Hosti.ꝙ talis datio licentie sine peccato esse non potest: ideo ipsemet reuocare potest: argum.xxxv.q.ix.ꝙ quis cum pluribus: quidam dicunt ꝙ solum delictum vagationis est sufficiens causa priuationis beneficij.vij.q.i.non oportet. Et ꝓpter hoc dicunt doc.decre.intelligi etiam in beneficijs: non requirentibus residentiam vt pena priuationis imponi possit: propter vagationē alias: vbi non esset vagatio requiritur contumacia in non residendo: vt possit priuari beneficio. Glo.in verbo.ex isto opp.cūca ⁊ videtur ꝙ legatus non possit remouere ab administratione episcopum: vt patet de offi.lega.ꝙ translatiōeȝ. So.dicit glo.ꝙ hoc facit de mādato speciali pape: quo ad alios prelatos potest ex generali mandato: vt lit.non conte.quoniam. Eadem glo.ibi lit.non conte.priuantur ecclesijs propter non residentiam: quia non potest nō esse notoria. Glo.fi.querit an surrogati loco episcoporum remotorum remoueantur si cum eis dispensetur: glo.dicit ꝙ non: sed hec dispensatio operabitur: vt in suis ordinibus tolerentur: ⁊ facit ſm Hosti.ad hoc ꝙ no.de elec.innotuit.ſm Hostiē.ad fi. Deinde colligit glo.argu.ꝙ hi qui possunt deponere semper nō possunt restituere: allegat sua iura contra quod opp.xi.q.iij.episcopos.xlvi.di.clericus maledictus ⁊ non soluit. Sol.ad finem doc.hic dicunt ꝙ qui degradant solēniter degradatum restituere non possunt: nisi papa sit: depositum vero verbaliter restituere potest qui deposuit: sic no.Inno.ij.q.vi.ideo archi.alle.Jo.distinguit interpositum pro crimine: ⁊ depositum pro contumacia: vt primum nō restituat deponens: ſm sic: ⁊ hoc posuit.vij.q.i.si quis episcopus.Jo.an.remittit ad no.j.c.clerici: de cle.ex.mi.vbi est proprie materia: hic non habetis alia.

Ue fraternitati.

Priuilegiatus: ꝙ absens in studio fructus ꝓbēde pcipiat: studens in studio ꝓ ticlari: ꝓuilegio nō vtitur.h.d.⁊ sūt due ptes: secūda ibi ad qd. ¶ No.j.absentem cā studiorum non percipere fructus: nec redditus in absentia: nisi duo concurrant: scilicet ꝙ super hoc priuilegiatus existat: ⁊ ꝙ habeat licētiam sui prelati. ¶ Nota scdo differentiam esse inter villam ⁊ castrum: vide ꝙ no.in.c.si ciuitas.j.de sen.excō.li.vi. ¶ No.iij.paria aliqd non esse: vel minus cōpetenter esse. Ad h.s.de transla.p̄la.inter corpalia ⁊c̄. ¶ No.iiij.ꝙ studia in quibus non est competens exercitium studiorum nō gaudent priuilegio studij. Ad hoc vide.c.i.⁊.ij.de priuile.lib.vj. Or habetis notabilia. ¶ Quero quibus indultuȝ sit: vel indulgentia concessa: vt possint recipe redditus in absentia: dicit Jo.an.ꝙ si cōsuetudo habet hoc sufficit: voluit dicere ꝙ si hoc non tribuit priuilegium: si hoc tribuat cōsuetudo vel constitutio hominis: ⁊ idem si constitutio iuris: vt in studentibus in theologia sufficit: vt.j.de magistris super specula. ¶ Quero scdo an sufficiat vt clericus in absentia possit redditus percipere: ꝙ habeat licentiam sui prelati: ꝙ absentare se posset causa studij non priuilegiati. Archi.xxvij.di.quibusdam tenet ꝙ sufficit: assignat causam: quia licētia debet aliquid operari: que alias nihil operaretur. Contrarium determinat Jo.an.vnde vltra licentiam prelati requiritur ꝙ studium sit priuilegiatum: ꝙ ibi residētes causa studij percipiant fructus: vel si non esset studium priuilegiatuȝ ex priuilegio: sufficit ꝙ habeat ex consuetudine vel constitutione: vel aliter: ⁊ si dicas qd operabitur hec licentia: dic qa non poterit priuari ex non residentia: ex quo habet licentiā: ad hoc in simili: de elec.cum in cunctis.§.cum vero: tamen hoc dictum limita: vt no.super.j.glo.nisi esset iusta causa cōcedendi licentiam: accessus ad talem locum: an sufficiat petita licentia: dicit ꝙ non: sed requiritur ꝙ sit petita ⁊ obtēta j.de regula.licet. Si tamen prelatus dare nollet: ⁊ clericus esset aptus ad studium: posset adiri superior.qui compelleret prelatum ad licentiam dandam: vel ipse daret.argum.j.de iure pa.nullus. ¶ Quero quando dicitur cōpetens exercitium studiorum: dic ꝙ vt sint ibi scholares cū quibus possit conferri. Item ꝙ ibi sit triuium: vel quadriuium ꝙ etiaȝ legatur in theologia. Or hoc verum quo ad studium theologie: ideo Hosti.dicit ꝙ hoc arbitrio iudicis relinquēdū: allegat.l.si duas.§.si grāmatici.ff.de excu.tut.xxxvij.dist.si quis grāmaticaȝ: ⁊.c.se.⁊ remittit ad nota.in summa de magistris.§.quid sciētiam.venio ad glo.que sunt hic: glo.j.in fine doc.dicunt.s.Hosti.per iura alleg.in gl.⁊.xl.di.non loca.ꝙ si in fraudem accidit animo non studendi habet locū pena decre.sed vbi accederet ad studium minus competēs propter guerram: aut mortalitatem in studio solēni: vel ratione sūmi doctorum: vt exemplificat ibi Jaco.de bel.tunc posset percipere fructus: de quo remittunt doc.ad no.in.c.super specu.de magistris. Quid si data est licentia: vt in studio possit redditus percipere: ⁊ sunt plura studia: dicit glo.ſm quosdam intelligi de maiori vel meliori. Concludit tamen ꝙ de mediocri intelligitur.ff.de edili.edic.l.sciendum.§.illud: ⁊ si quis.§.si venditor.vnde dicunt doc.ꝙ curia romana habet priuilegium studij: de priuil.c.ij.lib.vj.non habetis hic aliud. Anto.de butrio.

Ex parte.

Notabile capitulum est in tex.q iurauit in ecclesia residere pro negocijs ecclesie: licite se absentat.h.d. Cōmunis diuisio: scda ibi postulatiōi. ¶ No.ꝙ pactum vel iuramentum in actu receptionis prestitum: comprehēdens debitum de iure cōmuni: vel naturali rei nō inducit symoniā.vide.j.de prebē.significasti. ¶ No.hoc e tene menti ꝙ iuramentum in materia iuris prestituȝ recipit omnes limitatiōes ⁊ exceptiōes iuris. ¶ No.ꝙ absens ex causa legitima pro vtilitate ecclesie aut ēt ꝓ vtilitate digni-

tatis particularis: vel beneficij sui: fingitur residẽs: quo ad
facultatez recipiendi reddituus in absentia. ¶ No. ꝙ iura
mentum non solum recipit actum verum: sed aliquãdo ve
rificatur in facto. cõtra hoc. c. videtur facere no. in. c. ad no
stram. s̃. de iureiur. vbi no. ꝙ semper iuramentum in forma
est implendum. ¶ Oppo. ꝙ istud iuramentum non erat p̃
standum: de. c. clericos. s̃. de vi. ⁊ ho. cle. Sol. hoc iuramẽ
tum erat debitum ex consuetudine: seu cõstitutione: vel hic
non erat suspectus de periurio: in contrario sic. ¶ Querit
Vin. qñ dicitur quis residere: vt sic repleantur iura que req
runt residentiam: vel iuramenta super residẽtia prestita: di
cit ꝙ non est sic intelligendum: vt nunq̃ debeat discedere.
allegat no. xxvij. di. de quibusdam. l. si quid venditor. ff. de
edi. edic. ꝙ precipue procedere dicit in habente diuersa be-
neficia: ⁊ in habente beneficium principale cui aliud est cõ
nexum secus: nam continue in talibus residere non debet. ꝶ.
ti. j. extirpande. §. j. ⁊. s̃. de elec. dudum. el. ij. vnde hec residẽ
tia intelligitur ſm arbitrium boni viri. ita tamen ꝙ ecclesia
non fraudetur seruitio suo debito. argu. de offi. archid. ca
que: vnde continuum ſm eum dici potest ꝙ habet aliquam
interpolationem: allegat de frigi. c. fi. ⁊. ff. de serui. rusti. pre
dio. l. foraneum: hanc materiam expediui. s̃. de consti. gre-
gor. vbi allegaui multos canones. s̃. in prohemio huius li-
bri. Et in effectu sufficit residentia horis congruis: ⁊ cõsue
tis: ⁊ quibus ecclesia eget iuxta arbitriũ boni viri. ¶ Que
ro an absens pro vtilitate ecclesie fingatur quo ad omnia re
sidens. Archid. de consue. c. fi. lib. vi. dicit ꝙ quo ad ea que
posset de iure cõmuni percipere si presens esset: fingitur resi
dere. Secus quo ad ea que de iure speciali competunt: qa
tunc non habetur pro residente: vnde si consuetudo vel sta-
tutum dictaret ꝙ soli presentes possint beneficia permuta-
re: tunc existens in seruitio domini pape: non posset permu-
tare: cum permutatio sit contra ius: de rerum permu. c. que
situm: ⁊ consuetudo est stricti iuris: qa non laxat: nec tribuit
vltra quã iuuat: nec ob. ꝙ talis censeatur residens: quia illũ
verum quo ad ea que non sunt contra ius: nec concessa inue
niuntur. Jo. an. ibi dicit dubium an talis habeatur pro resi-
dente sit: quia sit in seruitio pape: vel ecclesie: vt in casu. c. no
stri: ⁊. c. ad audientiam. ꝶ. c. etiaz. tunc non procedit dictum
archi. an non censeatur residens: sed sit priuilegiatus super
fructibus percipiendis: ac si resideret: ⁊ tunc procedet ipsi⁹
dictum: imo credit ꝙ etiam ad omnia que de iure cõmuni
competunt non fingatur residens: nisi quo ad finem: vt pos
sit percipere fructus: quia sic reperitur expressuz: in alijs nõ
haberet pro residente: nisi quãtum reperit expressum. Ra
tio quia hic est fictio: que est restringenda: solum ad casus
in iure expressos. ¶ Veniamus ad glo. nisi ibi. c. pen. glo.
oppo. ⁊ non sol. sed dicit Hosti. ꝙ iuramẽtum ad omnia ex
tranea incogitata non extenditur: vt in cõtrario ad quoquo
modo annexa ⁊ inclusa sit: ſm Hosti. ⁊ Jo. an. dicit ꝙ nota
bile hoc hic non colligitur: ⁊ dicit verum: quia tex. non dicit
ꝙ ad extranea iuramentum porrigatur: nisi forte dicas ꝙ
iuramentum super residentia vera: trahitur ad fictam: que
est extranea a vera: ⁊ sic potest saluari notabile bernardi: ⁊
sic sol. Hosti. tunc est bona.

c **Vm dilectus.** Familiaris pa
pe: non obstan
te constitutione contraria: fructus prebẽde sue
in absentia percipere potest. h. d. Jn prima di-
ctum. Jn secũda ratio: ibi. cum familiaris. T. ibi vniuerso-
rum. Et sic existens in seruitio pape velut capitis censet esse
in seruitio inferiorum prelatorum: velut membrorum:
¶ No. ꝙ statutum disponens idem ꝙ ius: ⁊ sic in materia
iuris: omnes interpretationes: ⁊ exceptiones: ⁊ limitatiões
iuris: in illa materia recipit: ⁊ est bonus tex. iste in materia
interpretationis statutorum. Et sic no. ꝙ statutuz disponẽs
illud ꝙ ius non comprehendit in se casus exceptos a iure:
in materia iuris: ⁊ sic aliquid non comprehendit vltra ius:

quando ex comprehensione tertio preiudicium inferretur:
vide quod dixi. s̃. de Rp. c. j. ¶ No. ꝙ existens in seruitio
pape dicitur familiaris pape: ⁊ gaudet priuilegio familia-
rium. ¶ No. ꝙ obsequẽtes pape obsequi vidẽtur quibus
cunq̃ inferioribus prelatis: ⁊ vniuersale bonum pape: vide
tur esse bonum quorũlibet inferiorũ platoꝝ. ¶ Oz decla
rando decre. per hanc decre. quidam volunt dicere ꝙ capi
tulum sine episcopo: habet potestatem statuendi super resi
dentia: quia hic loquitur capitulo metẽsi: ⁊ sic verisimiliter
ab eo factum fuit: dic vt. s̃. de consti. cum omnes: ⁊ ibi deter
minatur ꝙ non possit: ⁊ ad istum tex. respondet: ꝙ fuit fa-
ctum auctoritate episcopi: vel non fuit qui hoc impugnaret:
vt de consue. c. cum consuetudinis. An omnes assistẽtes pa
pe gaudeant hoc priuilegio: dic assistentes vt capellani: ⁊ si-
miles: hoc priuilegio gaudent: sed tabelliones: scriptores:
⁊ alij qui sunt ibi: ꝓpter lucrum: nõ: saluo nisi necessitarent
per papam ibi esse: licet participent aliquod lucrum: alle. l.
sed si per pretorez. §. fi. ff. ex qui. cau. ma. ¶ Veniamus ad
glo. glo. prima querit quid si non fuisset remota cõstitutio
glo. dicit ꝙ non valuisset rescriptum per. c. constitutus: de re
scrip. ibi Joã. an. damnat glo. ⁊ merito per notata in. c. j. de
Rp. Quia non est necessaria mentio constitutionis in Rp.
vbi comprehendit id quod ius cõmune: allegat etiam nota
ta de consti. c. j. li. vj. glo. ij. q̃rit an victualia: que dantur resi
dentibus percipiant existentes in seruitio pape: dicit glo. ꝙ
non: quia tantum hic dicit de fructibus: ⁊ sic de victualibus
hoc voluisset expressisset: ⁊ mandasset ei tanq̃ vni ex residẽ
tibus prouideri. ¶ Super glo. j. tanq̃ vni. dicit Jo. an. ꝙ
hoc non sufficeret: per ea que no. glo. in. c. j. e. ti. in. vj. Quia
residens nõ haberet quotidianas distributiones: nisi inter
esset diuinis. ideo oportet addi. in glo. ⁊ diuinis interessenti
bus. Jn fi. glo. quid de residentibus cũ legatis. tenent doc.
ꝙ idem: quo ad illos qui beneficiati existũt in ꝓuincia sua.
Nec ob. ꝶ. de priui. sane: quia hoc non est ꝑuilegium: sed ius
cui participare debet legatus: saltem eo iure quo participat
episcopus: in alijs autem cardinalibus dicunt ꝙ super hoc
dicitur constitutio promulgata: quia priuilegium hoc ha-
beant: ⁊ sic de consuetudine seruatur: ⁊ pro hoc facit. c. offi-
cium: de lega. in. vj. ⁊ de penis. c. felicis. Quinimmo dicunt
ꝙ super hoc priuilegia conceduntur singulariter omnibus
cardinalibus: sic potest intelligi. c. sicut: de verbo. sig. in. vj.
Et remittit Joã. an. ad spe. e. ti. ⁊ ibi dicit ꝙ episcopi cardi
nales in titulis suis gaudent hoc priuilegio: de offi. ordi. pa
storalis: ⁊. c. duo simul: ſm Hosti. quod intelligo in haben
te beneficia in prouincia: secus si in diocesis haberẽt: ⁊ essent
absentes cum episcopo. Anto. de bu.

a **D audientiam.** Duo absen
tes canonici
cum episcopo percipiunt fructus prebendaruz:
non obstante constitutione cõtraria. hoc dicit. Et sunt due
partes. Secũda ibi: decreuimus. Aduertatis ad hãc decre.
quia habet bonum casum: ⁊ optimum in materia interpre-
tationis statutorum. T. ibi. illis exceptis. ¶ No. ꝙ consti
tutio excipit duos casus tantũ. vnde in alijs videtur regulã
facere: sed contrarium terminat duplici ratiõe. Prima qz
licet casus aliqdos excipiat: tamen alios non denegat: sed
relinquit dispõi iuris. Jtem statutum disponens super resi
dentia vera: habet locum etiam in ficta: ⁊ videtur iste tex. cõ
tra commune dictuz legistarum per. l. iij. §. hec verba. ff. de
neg. gest. de quo plene in. l. omnes populi. ff. de iusti. ⁊ iure:
⁊ maxime per bar. ¶ No. ꝙ constitutio localis disponẽs
quod ius cõmune: ⁊ iuramentuz super ea prestitum: recipit
omnes exceptiones ⁊ limitationes iuris: seu a iure datas: in
materia in qua disponit: ⁊ extendi videtur etiam ad casum
fictum: in materia in qua specifice disponit cõstitutio hec te
ne menti. ¶ No. ꝙ constitutio disponẽs id quod ius com
mune non intelligitur: vt aliquid addat ad ius: inquantum
tertio preiudicium inferretur: imo restringitur ad limites

iuris. ¶ No. ꝙ constitutio disponens in materia iuris: aliquos casus a iure exceptos excipiens: in alijs casibus a iure exceptis: contra ius non firmat regulam immo a iure in casibus obmissis suppletur constitutio ⁊ subaudiatur: ⁊ sic cōstitutio recipit: subauditur iuris. ¶ No. hic tres casus in quibus non residens percipit redditus in absentia. Casus sunt expressi: scilicet quando est infirmus: vel in seruitio pape vel episcopi. ¶ Or veniamus ad dicta docto. quid debet fieri de fructibus non residentium: qui perduntur: dic ꝙ cōuerti debent in vtilitatem ecclesie. argumen. j. c. pe. ⁊ j. de verb. signi. trāsmissa. An infirmus percipiat quottidianas distributiones: dicunt doc. ꝙ si infirmitas priuat tantum residentia: vt quia cessante infirmitate residebat: sed non intererat diuinis: non poterit ex infirmitate eas recipere: si vero infirmitas priuat eum residentia: ⁊ facultate iteressendi diuinis: vt quia infirmitate cessante intererat diuinis: tunc poterit eas recipere: vt tantum integret ius propter infirmitatem inquātum priuat infirmitas: ⁊ non plus: alle. ad hoc. §. secus in gl. alle. ⁊ est dictum Hosti. ¶ Quero an hoc capitulum contineat dispensationem: an ius. Doc. dicūt ꝙ ius patet ex verbo decernimus ꝙ est iuris declaratiuum: nec propter hoc censetur venire contra statutum vel iuramentum: quia iuramentum vel statutum limitationē recipit: scḋm ius: quid de alijs clericis curatis: vel canonicis ecclesiarum collegiatarum: quia de canonicis cathedralis ecclesie certum est: an si sint absentes in seruitio episcopi: gaudeant hoc priuilegio: dic ꝙ sic. ij. q. vij. cum pastoris: de conse. di. j. iubemus. l. viij. disti. c. i. ⁊ s. c. de cetero: dicit Joā. an. ꝙ aliqui tenent ⁊ sic fuit sententiatum per bernardum: tales inferiores non gaudere hoc priuilegio: quia tanta nō est cōmunio inter episcopum: ⁊ inferiores clericos quanta inter canonicos suos: ⁊ eum argu. j. de testa. requisisti: dicit tamen Joan. an. ꝙ putat ꝙ in inferioribus sit necessaria dispensatio episcopi: sed quantum ad canonicos ecclesie cathedralis sufficit ius commune. ¶ Glo. j. in fi. dicunt doc. ꝙ statutum contra istam consuetudinem de percipiendis redditibus in absentia valeret: dummodo ista constitutio ⁊ statutum fundata essent super vtilitate publica: non priuata: vt quia fieret ad vtilitatem peruenientium clericorum: vt quia vellēt ꝙ tales redditus darentur tantum superuenientibus: argum. de cōsti. ex parte: ⁊ c. cum. M. vel alias in vtilitatem ecclesie cōuerterentur. Si vero in vtilitatem ipsorum statuentium: non teneret. s. de consti. cum omnes. ¶ Sed quero pone ꝙ statutum seu constitutio nō seruatur: quia contrauenitur: dic scḋm doc. ꝙ per hoc destruitur: ad hoc. j. de preben. pro illorum: cum si. ¶ In glo. ij. que incipit per hoc ibi episcopi: idem scḋm Goff. de his qui sunt in seruitio pape: vel qui bñficio iuris student in theologia: quia debent esse duo tantū. ¶ Eadem glo. ibi priuarent. hoc tenent doc. quia priuilegium est reuocandum si tendit ad noxam. j. c. proxi. ⁊ de deci. suggestum: ⁊ in fine eiusdem glo. dic si vero ecclesia haberet. xij. canonicos: ⁊ duo essent in seruitio pape: duo in studio theologie: duo in seruitio episcopi: reuocari deberent. j. c. proxi. scḋm Hosti. qui dicit ꝙ iudex sibi in hoc videtur arbitrarius quo arbitrio dicit vtendum potius in restringēdo ꝙ̄ ampliando: de deci. c. i. ⁊ de censi. ex parte.

c **Cum ad hec.** Si ecclesia patitur ministrorum defectum: priuilegiati super absentia per subtractionem redditium redire compellūtur. hoc dicit. In prima factum. In scḋa mandatum ibi: sane. ¶ No. primo ꝙ priuilegium pape recipiunt intellectum vt conseruentur inquātum non inferunt preiudicium graue tertio: ⁊ sic graue preiudicium ex mente pape a suo priuilegio videtur exceptum: vt tale priuilegium: stante enormi lesione: reuocari possit: non reuocatur tamē per inferiorem: propter auctoritatem pape: ad hoc decre. suggestum: de deci. ¶ Nota hic vnum nouum modum procedendi contra clericos non residentes: vt ipsi priuentur redditibus beneficiorum: ⁊ eis subtrahantur ⁊ debent deseruire volētibus. ¶ Ultimo no. differentiam inter priuilegiatos super non residentia ecclesia carente ministris: ⁊ inter non priuilegiatos: quia in primis procediture ad compulsionem residentie: per priuationem redditium: in secūdis per priuationem beneficij: vt patet per totum hunc titulum. hodie tales concessiones indulgentie perpetue sunt reuocate: de rescrip. c. fi. in. vj. ¶ Or declaro decre. quid si esset cōsuetudo in ecclesia: ꝙ absens in absentia possit percipere redditus: an si tot essent absentes ꝙ eēt defectus ministrorum in ecclesia: an habeat locum dispositio decre. vt contra eos possit procedi: vt contra priuilegiatos: doc. dicunt ꝙ sic: ꝙ poterunt reuocari tales qui priuilegio consuetudinis percipiunt: sicut qui priuilegio pape: quia eadem est ratio. ¶ Uenio ad glo. glo. j. ponit vnā causā iniustam quā vide. doc. autem dicunt ꝙ causa iusta est que ponitur in tex. scilicet nouos canonicos creandi. alle. de ele. cum ecclesia: de ele. ex. mi. postulasti. Dant doc. simile tex. ⁊ glo. ꝙ iuramentum quod incipit vergere in dānum ecclesie: non est seruandū. j. de his que fi. a maio. par. capi. c. j. de iureiur. sicut nostris: ⁊ multo fortius priuilegium. Alia hic doc. prosequūtur que non sunt vtilitatis ⁊c̄. ¶ Quero cū glo. ij. quid si papa mandasset istis: vt clericos reuocarent: non facta mentione de priuilegijs. dicit ꝙ non valet mādatum de prescri. veniens. hoc putant abb. ⁊ egi. verum: quando tempore date gratie etiam non patiebatur ministrorum defectum: vel si patiebatur: de hoc fuit expressū in indulgētia: alias putat indulgentiam non valuisse ab initio datam: in preiudicium enorme diuini cultus: velut surreptitie impetratam. Ideo in eius reuocatione non esset necessaria mentio de priuilegio: etiam ꝙ fuisset nullum: ⁊ credo ꝙ bene dicat. arg. c. ex tenore. s. de rescrip. ⁊ facit. c. ex parte. e. ti. cum glo. iij. que incipit: ⁊ si de hoc. ¶ Quero si papa mādasset his vt clericos reuocarent: nō facta mentione de auctoritate concessa a predecessoribus episcoporum: dicit glo. ꝙ dato ꝙ non esset facta mētio: nihilominus valuissent littere: quia in indulgentia non extendebatur post mortem illorum. argumē. ff. de pen. l. fi. nec possunt hi in preiudiciū ecclesie tales litteras concedere: ⁊ si fecerunt successor poterit reuocare: sic ergo patet ꝙ donum expirat: quando ad preiudiciū ecclesie tendit: alias non: quia non poterit reuocari talis licentia sine causa: vt no. Jo. an. de elec. cum ex eo: in glo. no. ꝙ versi. sed nunquid: ⁊ sic habes ex glo. ꝙ ad preiudicium ecclesie non potest episcopus priuilegium concedere quod bene no. ¶ Quero cum glo. iiij. qui dicantur assisij: dicit glo. ꝙ sunt beneficiati: qui non sunt canonici: qui deseruire debent ecclesie: nec vocātur ad cōmunes tractatus: cum canonicis: ⁊ dicuntur assisij. i. assidui: in multis ecclesijs tales vocantur mansionarij ⁊c̄. ¶ No. glo. pro dictis doctorū: in. c. j. de elect. ꝙ soli canonici in conuentualibus ecclesijs sunt vocandi ad cōmunes tractatus: ⁊ non alij. ¶ Oppo. cum glo. fi. ⁊ videtur ꝙ debeant priuari: eo ꝙ requisiti non veniunt. s. c. inter quattuor: ⁊ c. ex tue. So. dicit gl. hic loquitur de absentibus priuilegiatis: qui reuocantur propter incommodum ecclesie: ⁊ non propter delictum. contrarium loquitur de absentibus nō priuilegiatis: qui reuocantur propter eorum non residentiam: vel etiam isti durante pertinacia possent perpetuo priuari. hoc fatetur Hostiē. in priuilegiatis a predecessoribus: in priuilegiatis vero a papa non possent: ex quo specialiter non cōmittit: licet possent eos priuare: si alias deliquissent: ⁊ ideo doctores temperant glo. esse veram: inquātum dicit ꝙ propter cōtumaciam possent priuare istos beneficijs: quia hoc est verum in priuilegiatis a se: vel predecessoribus suis: secus in priuilegiatis a papa: nisi haberent aliud in mandatis: vel nisi a noua causa superueniēte: facit. s. de iudi. cū venissent. hic nō sūt alia.

c **Clericos.** Clericus non residens si monitus: ⁊ iusta causa cessāte nō

residēat priuat̄ beneficio.h.d. nō diuidit̄. Et attendatis ꝙ hic Inno. ponit aliqua bona verba notabilia: hic colligi non pn̄t alia: q̄ꝫ ex sūmario pateant: potestis tn̄ vnū colligere: ꝙ de iure aliqua sunt bn̄ficia req̄rentia residentiā: ⁊ aliq̄ non. Que autem sunt est magna altercatio inter doc. quid cōcludūt. j. videbitis. ¶ No. ij. practicam ꝓcedēdi ꝯ̄ clericos non residētes: pluries in isto titulo repetitū. ¶ No. iij. ꝙ absens rōnabili cā excusat̄: vt nō priuet̄ ꝓpter non residētiam. ¶ No. ꝙ quis extra diocesiꝫ pōt citari: pp̄ nō residētiam: ⁊ illud. c. melius probat q̄ꝫ. c. ex tue. Et declaremus decre. ⁊ accipio glo. Inno. quā ad lr̄am Hosti. ⁊ Jo. an. recitant satis iuolute. ¶ Et primo q̄ro in q̄bus bn̄ficijs ꝓcedit decre. ⁊ titu. iste: dicit Inno. ꝙ in curatis: ⁊ in q̄busdam ēt simplicibus: ⁊ dignitatibus ēt nō curatis que residētiam req̄runt: ēt ex cōsuetudine ꝓuilegio: ⁊ statuto: vel quocūq̄ꝫ alio mō al̄t. lxx. di. sanctorū: ⁊ de offi. vica. ex pte: ⁊ de talibus intelligi pōt. c. iij. ⁊ iiij. s̄. e. j. ti. j. cū non ignores. Si aūt essent beneficia nō req̄rentia residētiam: nō compelleret̄ redire: nec in eis hꝫ locū dispositio decre. saluo nisi de facto sic ꝯueniret penuria clericoꝝ: intantuꝫ ꝙ deseruire eccl̄ie non possent: nisi isti reuocarent̄: quo casu dicit ꝙ reuocari possent: nō ob. ꝙ eccl̄ia tali mō residētiam nō req̄rerat: ⁊ sic habes huc usq̄ꝫ duas regulas: vna est ꝙ est in bn̄ficijs req̄rentibus residentiā locū hꝫ iste titulus. Secūda ꝙ in nō req̄rētibus regulariter nō hꝫ locū. Fallit in duobꝰ casibꝰ: quos repio exceptos in hoc titu. Primus est qn̄ est vagabūdus vt dixi. s̄. e. ex tue. Secundus qn̄ est penuria clericoꝝ: vt hic dicit Inno. al̄t. vij. q. j. frat̄ nr̄. ⁊ hec de p̄ma q̄ōne. ¶ Secūdo quero nunq̄d de iure quis possit hr̄e plura beneficia. Et hec est longa q̄ō: de qua in multis locis: tangit̄. n. in. c. scōꝝ p̄al̄t. ⁊ j. ti. j. cum iam dudū: ⁊. c. de multa. j. de conces. p̄ben. cum vr̄is: ⁊. c. lr̄as: ⁊ in. c. gr̄a. de R̷p. in. vi. ⁊ per Jo. de lig. in cle. gr̄e: de R̷p. ⁊ ibi dixi: q̄d mihi vr̄: ꝓ nūc trāseo cū Inno. qui dicit ꝙ si req̄rant residentiā hr̄e non pōt: q̄ residere non pōt. s̄. e. q̄ nōnulli. al̄s dicit ꝙ pluralitas de iure cōi est ꝓmissa: facit. c. apl̄ice. de exce. ⁊ hoc facit in ar. ꝙ ep̄s ēt alienus clericis peregrinis pōt cōferre bn̄ficia: vt. xvj. q. j. possessiones: facit ēt ad hoc de cōsti. cū oēs: dicit tn̄ ꝙ cōsuetudo in talibꝰ expectat̄: adhuc q̄ cōsuetudo pōt inducere pluralitateꝫ: ⁊ nō ꝓcedit in curatis: vt dixit hosti. s̄. e. c. q̄ nōnulli: nec ob. si dicat̄ ꝙ q̄s nō pōt deseruire duabus ecclesijs. xxvi. di. accutius. cū deo institut̄ vt eis deseruiat̄. xvj. di. quāuis: ⁊. vij. q. j. nouacianus. §. si. tpe dicit ꝙ oēs eccl̄ie sūt vna eccl̄ia. ideo deseruiēdo in vna vr̄ deseruire in alia. al̄t. dictū. c. q̄uis. Hostiē. dicit ꝙ in absentia seruire intelligit̄ ex quo bn̄ficiū tale nō req̄rit residentiā: ar. l. pe. ff. de opis li. nec est deseruitio a nō debēte s̄uire q̄renda: ita ꝙ in bn̄ficijs nō requirētibus residentiā in nō residētibus nō est q̄rendū seruitium. nec ob. j. ti. j. cū serui. vbi viuēs d̄ altari s̄uire dꝫ altari: q̄ satis vr̄ seruire altari: dūmodo bn̄ viuat: ⁊ bn̄ expēdat ꝙ ꝑcipit: nō placet sibi hec solutio: ꝑ tex. i. q. iij. ex multis: vbi dicit ꝙ qui male accipit vt bn̄ dispēset: plus grauat̄ q̄ꝫ mereat̄. vn̄ cū male accipiat nō seruiēdo altari ⁊c̄. Et ꝓ tanto cōcludit ꝓ regula: ꝙ. c. cū s̄m ⁊ si ꝓcedit in bn̄ficijs: nō req̄rentibus residentiaꝫ: vt in bn̄ficijs collatis: obtentū p̄sone ꝓpter bn̄merita in stipendiū vel pensionē. xxi. q. j. possessiones. ij. q. vi. illud: vel cā pietatis ⁊ elemosyne. xxxiiij. dist. si que. xii. q. i. q̄ tua. Sed est dubitatio que bn̄ficia requirunt residentiā: ⁊ que nō. Inno. facit hic regulā: q̄ꝫ ꝑpetue no. ꝙ oia bn̄ficia de iure req̄runt residentiā: nisi ꝓbet̄ oppositū: vt per totū hunc titulū: ⁊. s̄. e. cōquerēte. Hosti. ⁊ abb. clarius loquunt̄: ⁊ Jo. an. post eos: ꝙ oia bn̄ficia: que assignant̄ in titulū: oia talia de iure cōi requirūt residentiā: ēt si essent xx. solidos: vt est casus. s̄. e. cōquerente. liiii. di. c. multis. xii. q. i. aurū. xvi. q. i. c. si. ⁊. c. possessiōes. Secus in pensionibus: vel stipendijs assignatis aliq̄bus: tanq̄ꝫ bn̄meritis. i. assignatis nō in titulū: de q̄bus. ii. q. vi. illud. xxxii. di. si qui. xii. q. i. q̄ tua: s̄m Gof. ⁊ Hosti. Et ex his cōcludit̄ ꝙ in quolibet beneficio assignato in titulū est inhibita pl̄alitas. ¶ Ulterius quero an in req̄rentibus residentiā: vel nō req̄rentibus acceptatiōe scdi inducat̄ renūciatio primi. dicit Innoc. ꝙ in nō req̄rentibus residētiam: de quibus. s̄. dictū est nō videt̄ renunciare primo: q̄dam sunt req̄rentia residentiā: ⁊ tūc aduertatis: q̄ distinguit triplicem speciem residētie: ⁊ sunt notabilia verba: nec habent̄ alibi: ⁊ declarāt cle. gr̄e: de R̷p. q̄ qn̄q̄ꝫ requirit̄ ibi cōtinua residētia: qn̄q̄ꝫ tpalis: vt q̄ certis tpibꝰ dꝫ d̄seruire: qn̄q̄ꝫ requirit̄ continua tn̄: quo ad priuatiōeꝫ redditū: vt q̄ vult ꝑuari nō residētes fructibꝰ tn̄. In p̄ma dicit ꝙ semꝑ vr̄ renūciare p̄mo: q̄ primū est incōpassibile cū scdo. iō tacite vr̄ renūciare i scdo casu: qn̄ req̄rit̄ tpalis residētia: nō ꝑpetua: dr̄ ꝙ nō est icōpatibile: iō non vr̄ renūciare p̄mo: imo poterit vtrūq̄ꝫ hr̄e. ff. ad municip. l. assumptio. §. viris prudētibus: lꝫ forte posset ꝑuare: s̄m. c. referēte. j. ti. i. exēplū pone ꝙ annuatiꝫ tribꝰ mēsibꝰ in āno dꝫ residet̄ in vno: ⁊ tribus in alio: ⁊ sic semper posset vtriq̄ꝫ seruire. In tertio casu qn̄ residentia requirit̄ qualificate: non ad finem priuationis bn̄ficij: sed redditūm: ⁊ per acceptatiōeꝫ secūdi nō videt̄ renūciare primo: s̄m eum: ⁊ ita tenet Hosti. ⁊ reremittit ad no. in sūma huius ti. §. i. ⁊. ii. ⁊ in sūma de prebē. §. fi. ¶ Ulterius q̄ro q̄n̄ req̄rit ius residentiam: an hoc posset esse dubiuꝫ an req̄ratur primo an scdo an tertio mō: videt̄ tertio mō clarū. Item de primo: in casu in quo nō resideat: q̄ pōt priuari: ⁊ ex p̄dictis videt̄: ꝙ per acceptationeꝫ secūdi: ipso iure vacat primū: lꝫ non sit curatā: dūmodo residentiam req̄rant: sed hoc videt̄ contra no. j. ti. i. c. de multa: ⁊. c. referēte. ⁊. s̄. e. c. q̄ nōnulli. vnde pro modo videt̄ ꝙ dictum Inno. dꝫ intelligi: qn̄ beneficium req̄rat cōtinuam residentiam: ita ꝙ al̄s sit ipso iure priuatus: si nō resideat: al̄s non video ꝙ possit ꝓcedere dictum eius. ¶ Quero an tenens beneficium q̄d exigit residentiam: si non resideat: priuet̄ voce: dic ꝙ licet priuet̄ substātia bn̄ficij: vel redditibus qn̄q̄ꝫ s̄m supius dicta: nō tn̄ priuat̄ potentia vocis dande: licet ꝑdat redditus: ⁊ ex hoc infert Inn. ꝙ in pluribus ecclesiis quis non pōt esse p̄bendatus. Assignat cām: q̄ supposita pluralitate canonicatus: q̄ꝫtum ad consecutiua canonicatus: ex non residentia: non priuat̄: q̄ ibi nulla est incompassibilitas: ideo possunt tenere plures canonicatus. Item in talium retētione subest eccl̄ie vtilitas: ⁊ nō grauat̄: ex quo ei ad redditꝰ nō tenet̄. Nam vtilitas eccl̄ie est pl̄es ꝯsiliarios hr̄e. s̄. de offi. dele. prudētiā. In p̄ma aūt pl̄es p̄bēdarios: non q̄ eccl̄ia grauaret̄: ⁊ ēt in recipiēte notaret̄ ambitio. j. ti. j. cū iam dudū: iō remanet in ꝯcl̄one ꝙ q̄s pōt esse pluralis in canonicatibꝰ: nō p̄bendis: q̄ ibi est icōpassibilitas ꝓpt̄ residere: vt. s̄. dictū. An hn̄s bn̄ficiū nō req̄rens residētiam possit hr̄e secū p̄bendā nō requirentē residētiaꝫ: dicit Inn. ꝙ nō. al̄t. e. lxx. di. sctōꝝ: vbi dr̄ ꝙ ex dispēsatiōe ep̄i non pōt q̄s esse canonicus: ⁊ p̄bēdarius: q̄si diceret canonicus nō p̄bēdarius eē posset: in pl̄ibus eccl̄ijs ex dispēsatiōe ep̄i p̄bēdariꝰ: nō q̄ si hēret p̄bēdā notaret̄ de cupiditate. j. ti. i. cū iā dudū: ⁊ in mortali nō dispēsat ep̄s: ⁊ q̄ diminuerent̄ aliorū p̄bēde: ⁊ dispēsare nō dꝫ cū alioꝝ p̄iudicio. Quid si canonici sciētes hn̄teꝫ eccl̄iaꝫ in q̄ residē tenet̄: eligant eū ad p̄bendā: q̄ adhuc req̄rat residētiā ex statuto suo: an vident̄ sic eligēdo renūciare suo statuto. inn. dic̄ ꝙ sic: q̄ sic faciēdo sciēter cū sit electio icōpassibilis suo statuto: vident̄ renūciare statuto. Secꝰ si ignorant̄: q̄ i ignorātes nō cadit ꝯsensus. dic̄ tn̄ ꝙ tal̄ renūciatio nō p̄iudicaret ep̄o: qn̄ possꝫ nō ꝯfirmat̄ dicēdo ꝙ si potuerit renūciare: sine ipsiꝰ ꝯsensu: cū statutū respiciat vtilitatē eccl̄ie: dic̄ tn̄ ꝙ p̄t ꝯfirmare si vult ⁊ valebit collatio nō obstāte statuto: dic̄ tn̄ ꝙ ꝑ h̄ nō tollet̄ dispō iuris q̄ vult eū teneri ad residētiā: iō erit canonicꝰ nō p̄bēdarius i effectu: q̄ nō potuit p̄iudicare eccl̄ie: al̄t. j. ti. cū nō ig̃res. ⁊ xxi. q. i. ꝑ totū. An ep̄s possit absq̄ꝫ licētia ꝓpi ep̄i ꝯfirmat̄ quē in bn̄ficio. dic̄ In. ꝙ nō. lxxi. di. ꝑ totū: saluo vbi nō velit subtrahē suo ep̄o: q̄ tūc p̄t ꝯfirmare i suū canōicū. hosti. remi. ad. c. fratnitat. j. s̄. d̄ cle. pe. tue: credo ꝙ isti velit ꝙ isti

possint ꝯfirmari vbi nõ req̄rit residẽtiã bñficiũ ⁊ sic limitãt l.c.fraternitatẽ.q̄si tũc nõ subtrahat ab obediẽtia ꝓpꝑij epi:⁊ sic tuti⁹ credo ꝙ īdistīcte req̄reret līia ꝓpꝛij epi. Jtẽ põe ꝙ canonici eligãt vnũ ad ꝑbẽdã vacãtẽ: qui ī ecclīa alia tenet rõne beneficij residere:iste electus non vult dimittere ꝑbendam sed cum ea vult ẽt scđam: queritur vtrũ possit? videt ꝙ non:q2 diuisus in duo nõ h3 sui ptãtẽ.s̄.de cle.ꝯiu.diuersus:⁊.d.c.accutius. So.aut eligentes facerẽt hoc scienter: aut ignoranter. Si scienter videnť tacite renunciare statuto ꝙ hẽant de residentia.s̄.de ꝯsti.cum accessissent:⁊.c.se. Si ignorãter:ita ꝙ tpe electionis ignorabant eum alteri ecclīe alligatũ. tunc non valet: ⁊ sic non canonici pñt venire ꝯ̄ scīm ꝓpꝛiũ ne fiat aliquid in ꝑiudiciũ ecclesie.J.ti.i.cu3 non ignorẽs:ergo nõ erit diuisus ī duo.hic ñ sũt alia. ¶ Veniamus ad glo.que sunt. hec gl.ij.ibi vel ioculator.ad hoc.s̄.de vi.⁊ ho.cle.c.i.glo.fi.ibi alia3:puta pp intẽperie3 aeris vel pp inimicitias.lxxiiij.di.quorũdã: de renũ.ad supplicatione3: vel fractio pontis vel fi. de quibus in.l.ij.ff.si quis cau. vel papalis indulgentia.s̄.c.proxi. Eadem glo.ibi nõ ꝑiudicaret:hoc esset verũ q̄si ꝓcessum est tanꝗ̄ super notorio q2 subsistẽte cã nõ ẽ notoriũ.ió nõ valet ꝓcessus. Si ãt ordie iuris ꝓcedat tũc si iudex eẽt īformat⁹ de īpedimẽto ñ tenẽt ꝓcess⁹.s̄.de ꝓcu.q̄relã:cũ ibi notat⁹:⁊.l.q̄sitũ.ff.de re iudi.al's nõ video q̄re nõ teneret sñia: de facili tñ dari deberet restõ ar. dci.c.q̄relã:⁊.ff.ð dã.ife.l.si finita.§.si forte.ñ hñtur h̄ plura.

¶ De prebendis ⁊ dignitatibus Rubrica.

¶ Jn precedenti titulo visum est de vi.⁊ ho.cle.sed q2 clerici ad hoc vt honeste viuãt: deberẽt hr̃e ꝑbendas:ne mendicent:vel negocienť in obprobriũ clerici.ió ꝑmisso ti.de vi.⁊ hone.cleri.ponit istam rubricã.de materia rubrice habetis xxi.q.i.⁊.ij.per totũ.lxx.di.sanctoꝝ.xvi.q.vij.nullus: ⁊ repetitur in.vj.⁊ clem. Contra ordinẽ rubrice opp.doc.ꝙ male dicat rubrica q2 dignitates debent ꝑcedere ꝑbendas:ergo prius debuit de eis rubrificare. Rñdent ꝙ ordo hic est preposterus:vel forte sic posuerũt vt notarent ordinẽ ꝓmotionis:q2 ð miori ad mai⁹:nõ eꝯ̄ d3 ꝓmotio fieri: vt ī canone legimus ī ñ.xciij.di.qd ãt sit ꝑbẽda habuistis ī gl.s̄.ð ꝯsti.cũ .M. Quid aũt sit dignitas videbiť J.c.ð mřa.h̄ ñ sũt alia.

T nullus.

Bõa ecclesie nõ transeunt ad heredes clericorum hereditario iure.h.d.⁊ non diuidiť q2 breue. ¶ No.ꝙ appellatiõe ꝑpři nõ cõpꝛehendiť clericus.ad hoc J.de priuil.ex parte:de sen.exc.si sñia in.vj. Appellatione tñ ꝑpři ꝑm doc.cõpꝛehendunť patricij:insti.de iure naturali.§.plebiscitũ:⁊ hoc ideo: q2 sunt eiusdẽ professionis:vt no.in.d.c.si sñia. ¶ No.ꝙ ius succedendi iure ꝯsanguinitatis:vel hereditario:nõ cadit in ecclesiasticis iuribus:aut bonis:hoc fallit in iure patronatus: ꝙ l3 sit ecclesiasticũ ⁊ spũale vel quasi: iure hereditario acq̄riť ⁊ trãsfertur in cle.plures.de iure pa.⁊.J.de iure pa.c.i.xvi.q.vij. filio: ꝑm Gof. ¶ Venio ad glo.opp.cũ glo.ij. ⁊ videť ꝙ in bonis ecclesie hẽat locũ successio:de succes.ab intesta.c.i.cũ fi. So.in bonis ecclesiasticis:vt clerico relictis ecclesie cõtẽplatione:non h3 locũ successio:vt hic:nec ex testõ:nec ab intestato:siue sint mobilia:siue nõ:sed ecclesie remanẽt. in bonis ṽo:q̄ intuitu ꝑsone: vel hẽditati alicui⁹ ad aliquẽ obuenerũt hñ trãseũt ad successorẽ:s3 dispõnẽ clericoꝝ:vt ī ꝯtrario

On liceat.

Eps̄ clericũ ordinãs sine titulo ei in nccījs prouidere teneť.h.d. Et nõ diuidiť:q2 breue est:seu pp eius breuitatẽ. ¶ No.ꝙ dcm̄ est in summario. ¶ No.ij.sup scriptionẽ ꝑ gñali allegatõe:q2 sufficit dicere:hoc hr̃ in corpore canonũ: vel in corpore iuris ciuilis. ¶ No.iij.ꝙ eps̄ regulariter teneť ꝓuidere egenti:vñ se alimentet:quẽ ipse ordinauit sine pr̃imonio:vel sine alio titulo. ¶ No.ar.ꝙ obligatio que surgit ꝯ̄ epm̄ ordinantẽ aliquẽ

sine titulo: h3 locum in quocũq3 ordine ꝓmoueat clericos. ¶ No.a ꝯ̄rio ꝙ vbi non sint pauperes:⁊ hñt vñ viuere pñt eps̄ nõ cõpelliť:ad alimẽta ꝑbenda.de quo.J.c.eps̄. ¶ Venio ad glo.⁊ quero cũ glo.i.an ꝓcedat decre.in quocũq3 ordine ordineť clericus.dicit gl. ꝙ sic: q2 tex.indistincte loq̄tur de clericis ⁊ appellatõe clericorũ cõpꝛehẽdunť in sacris ⁊ nõ in sacris ꝯstituti.x.q.i.ꝑsona. deinde dicit glo. ꝙ curia romana nõ ꝯsueuit grauare ep̄os:nisi ꝓ his q̄ sunt in sacris ordinibus ꝯstituti.J.eo.cũ ꝑm apl'm. idẽ tenent doc.⁊ ꝓ hoc allegant.c.ep̄os.J.eo. vbi loquiť tm̄ de ꝓmoto ad sacros:⁊ mouenť rõne: q2 existẽtes in minoribus pñt retrocedere.s̄.ti.ij.c.i. Secus in existentibus in sacris.ad hoc.de elec.cu3 ex eo in.vj.⁊ vide glo.in ñ.s̄.de fi.ꝑsby.lr̃as:⁊.s̄.de offi.vica.clericos. ¶ Opp.cũ glo.ij.⁊ vř ꝙ ordinatus sine titulo nõ hẽat ordinis executionẽ: ⁊ sic eps̄ nõ teneť ꝓuidere.lxx. d.c.i.⁊.ij. So.dič gl.illð corrigiť ī odiũ ep̄orũ.ad hoc.J.c. cũ ꝑ3. Põt tñ dici ꝑ3 doc.ꝙ illa iura ñ sũt correcta:ī casu in q̄ cleric⁹ sit ī culpa:vt q2 asserit se ītitulatũ ⁊ ñ ẽ.⁊ q2 decipit ep̄3.ió in ei⁹ odiũ careat executõe ꝑ3 illa iura.ñ hr̃ hic aliud.

Atio.

Bona ecclesiaꝝ non sunt vsibus priuatis applicanda.h.d.⁊ non diuiditur. ¶ No.i.ꝙ dř in sũmario. ¶ No.ij. ꝙ ius d3 esse rõnabile:⁊ ió illud nõ est ius quod nulla est certitudine rõnis regulatũ ꝯcor.de ꝯsue.c.ñ.iiij.di. erit aũt lex.allegari ad hoc põt.i.di.ꝯsuetudo. ¶ No.iij. ꝙ naturalis rõ põt ꝓ iure allegari.ad hoc.i.di.ꝯsuetudo.l. in summa.§.item nauis.ff.de aqua plu.ar. ¶ No.ꝙ collata in ecclesijs collata videnť pp finẽ publice vtilitatis: ⁊ sic in sacris ⁊ sacerdotibus publica vtilitas nutriť.i.di.ius publicum:⁊.l.i.ff.de iusti.⁊ iur.habetis notabilia. ¶ Op.cu3 gl.ꝙ bõa clericoꝝ ⁊ ecclesiaꝝ diuidunť ꝑ ꝑbẽdas.ergo singuloꝝ vsibus applicanť qð est ꝯ̄.c. So.dicit gl. ꝙ nõ applicanť vt ꝓpꝛia:vt hic.ad hoc.xxv.q.i.q̄ ad ꝑpetuã:vel dic ꝑ3 doc.ꝙ illa diuisio ñ facit ecclesiã desinere possidere.vñ ꝑ mortẽ canonici nõ dř vacare possessio ꝑbẽde:sed ꝑ ecclesiã possideť.fac qð no.s̄.ð ꝓba.ex lr̃is.⁊ ð cã pos.⁊ ꝓpꝛe.cũ sup. ¶ Vltio no.ex gl.ꝙ singuli ð ecclīa pñt ꝓ ecclīa ferre testimoniũ.Nã non de re ꝓpꝛa testificãť:s3 cõi vt vniuersis.

Piscopus.

Qui ordinauit ad sacros ordines sine titulo nõ hñtẽ vñ viuat:⁊ in nccījs ꝓuidere teneť: donec sibi de bñficio ꝓuideat.h.d. Pꝛio ponit dcm̄. Scđo ibi nisi põit exceptiõ3 a dcõ. ¶ No.j.ꝙ dixi in sũmario:⁊ no. ꝙ obl'o q̄ descẽdit in epm̄ ordinãtẽ quẽ sine titulo:h3 locũ tm̄ in ꝓmouẽte quo ad sacros. ¶ No.ij.ꝙ ad hoc vt cessat obl'o ista sufficit clericũ hr̃e pr̃imõiũ.vñ sustẽtari possit:l3 nõ assigneť ī titulũ. ¶ No. ꝙ cleric⁹ dř miles:q2 vtiť ꝑuilegio militũ. ¶ Or venio ad declarãdã mã3 capl'i.q̄rũt doc.nũq̄d hẽat ep̄s ptãtẽ ordinãdi clericũ alterius dioces.ad titulũ pr̃imonij:⁊ final'r determinãt ꝙ non: q2 clericũ alienũ q̄s nõ pt ordinare:sine lr̃is cõmẽdaticijs alterius epi:sicut nec l3 prochiano alteri⁹ ecclīastica sacr̃a ꝯferre.J.de peni.⁊ re.c.oīs.⁊ tẽ p.or.cũ nullus ī.vi. ¶ Venio ad gl.⁊ op.cũ gl.i. q2 vř ꝙ ẽt ordinãs ad subdiaconatũ teneať ad nccīa vite.J.c.cũ ꝑ3. So.fateť ꝯ̄riũ idẽ dič ẽt ī miorib⁹.s̄.c.ñ liceat.vt sic illa iura suppleãt.h̄.c.dic tñ ꝑ3 doc.vt fuit dictũ.s̄.c.ñ liceat q2 gl.ibi tẽuit ꝯ̄riũ:⁊ illð cõiter tñr. ¶ Quero cũ gl.ii.q̄lia estimabũť nccīa:q̄ dẽnť huic ordiato. Gl.dicit ꝯsideratī facl'tatib⁹:⁊ dignitate clerici: all'at.l.cũ alim̄ta.ff.de ali.⁊ ciba.lega.ff.ð iureiu.l.q̄ro.⁊.s̄.ð vi.⁊ ho.cle.qm̄. Gl.vl.q̄rit an possit q̄s sine titulo ordiari:dič ꝙ sic: ex q̄ h3 vñ viuẽ possit all'.J.c.tuis.⁊ h̄ ió q2 ītelligiť ordiat⁹ ad titulũ pr̃imõij sui:ad h̄ vt ep̄s ei ī nccīis ñ teneať ꝓuidẽ.s3 ñ q̄ad h̄ vt pr̃imõiũ sit loco tituli:ð q̄ dic vt.J.c.ñ ep̄s ī.vi. Jn q̄rta gl. vbi recitatī opiniõib⁹ ꝑ hãc decre. tene.io.an.ꝙ ordinat⁹ ī dubio cẽseť ad titulũ pr̃imõij ꝑ hãc dcr.⁊.c.tuis.J.c.al's ista dictio nisi ñ hñ exceptiuaret.dic ꝙ q̄ ad excludẽdã obl'onẽ vř ordiat⁹ ad ti.s3 ꝙ pr̃iõiũ cẽseať titul⁹ ñ:nisi exp̄sse h̄ agať

vt.j.e.tuis.no.Joan.an.et in.d.c.si eps super gl.in nouellis eadem glo.ibi et talis in persona et rebus. Querit an ordinatus ad titulum patrimonii gaudeat priuilegio clericali: dic q sic: quia de foro ecclesie factus est: licet non habeat ecclesiam:et hoc quo ad bona etiam patrimonialia. ¶ Nota bene glo.quia hoc casu scilicet ex quo clericus nō habet ecclesiam:cessat ratio glo.c.ex litteris.de pig.propter quod dixi alias quod dicta ratio non est omnino generalis:nec pfecta. An aūt ordinatus hñs sufficiēs patrimoniū:possit hre bñficiū:et vr q nō:p.c.clericos.i.q.ij. vbi dr q habens sufficiens patrimonium de bonis ecclesie viuere non debet. So Inno.q habens patrimonium beneficium habere potest:quia cum seruiat altari: viuere debet de altari.j.eo.cum scdm.et sic bona patrimonialia pōt heredibus seruare. bona autem ecclesiarum expendere.xij.q.ij.c.i. Ad contrarium dicit q dictum.c.clericos.solum prohibet thesaurizare.ita q beneficia non recipiant propter auaritiam thesaurizandi:vel vt non consumant in malos vsus:vel fm Hosti. intelligitur illud.c.de illo: qui non seruit ecclesie: et percipit beneficium:augens patrimonium remittit ad no. de testa. quia nos.idem dixit Inno.ne prela.vi.suas.c.iij.

q **Uia intantum.** Episcopi permittere non debent aliquem habere plures ecclesias .h.d. In prima notat ambitionem clericorum: quam corrigi mandat:et pauperum inopiam subleuari.ibi: per fratres. ¶ Nota hic multas causas ex quibus pluralitas prohibetur. Prima est ambitionis vicium. Secunda est impotentia deseruiendi. Tertia est malus effectus qui ex ea producitur:et vagationis:et dissolutionis. Quarta est periculum animarum:et propter hoc vltimum: et penultimū argui pōt consuetudinem nutrientem pluralitatem non valere:tanq̄ irrationabilem:et inducentem periculum animarū ¶ Or non habetis alia.querūt doc. qd est ambitio:dicūt q est quedam aspiratio ad dignitates procedens.ad actum alle.j.e.cum iam dudum. Ambitiosus enim non respicit vn de venerit:sed quo tendit:nec sibi tam iocundum est multos post se videre:quam graue aliquem ante se:ait seneca. Item doc.dicunt q tales aspirationes:cum couentionibus: in spiritualibus inducunt symoniam. In temporalibus autem inducunt penam.l.iul.de ambi.vt.j.de symonia.c.i.ff.ad.l.iul. de ambi.per totum. ¶ Quero ex quo surgit vagatio:propter pluralitatem:vel a nimia abundantia.dicit Hostien.in vestibus et moribus. Nam fm pḃm. Ex adipe pcedit iniquitas etc. ¶ Uenio ad glo.quero cum glo. an tenens plures ecclesias:cum dispensatione debeat vocari ad electiones:et tractatus cuiuslibet ecclesie.dicit glo.q sic:si est in tali loco: vnde cōmode vocari possit: nisi consuetudo ecclesie approbata faceret incontrarium. Ratio quia ex quo dispensatur in principali dispensatur et in cōsecutiuo ad principale. sicut est eligere ad ius beneficij:et dicit glo.sic seruari.ad hoc qd no.iij.q.i. si quis in clero. ¶ Nota glo. ibi in accessorijs. q licet dispensatio sit stricti iuris:tamen se extendit ad consecutiua.qd bene no. et tene menti. eadem glo. ibi et coram vno episcopo. Querit habet quis diuersas ecclesias in diuersis dioces.coram quo diocesano guenit. dicit gl.q quo ad bona ecclesiarum conuenitur coram diocesano: vbi sita est ecclesia:quia ibi ratione rei site sortitur forū:sicut in alijs rebus temporalibus.C.vbi in rem actio.l.fi.et.s.de fo.compe.sane:et hoc quia habēs duas ecclesias in diuersis dioces. dicitur ibi sortiri domicilium.glo.ad hoc allegat ar.c.dilectus filius.s.de rescri.Sed doc.cōmuniter ibi tenēt contrarium:et dicunt q ratione beneficij quis dicitur sortiri domicilium ita demum si requirit residentiam de iure:consuetudine:vel statuto:alias non sortit domicilium ratione beneficij.allegat de rescri.statutum.§.cum vero in.vj.et de tempo. or.cum nullus.c.li.et.j.de priuile. ex ore. Si tamen alibi habet maiorem partem bonorum: dicitur ibi sortiri domicilium ratione patrimonij:et domicilium in loco beneficij ratione residentie:sic intelligo de fo.compe.postulasti: que videtur destruere opi.doc. Anto.de but.

c **Um teneamur.** Ad mādatum pape quis prouidere non tenetur habenti beneficium quod tacuit: vel cui non potest sine scandalo prouidere.h.d.et non diuiditur. ¶ Nota quod non valet impetratio beneficij:non facta mentione de primo beneficio competenti:quod habet impetrans hodie. dic vt habetur in.c.si motu proprio.de preben.in.vj. ¶ Nota q scandalum in promouendo reddit quem inpromobilem: qui alias promoueri posset.glo.et tex.habuistis.s.de cle.coniuga.cum olim:et no.Inno.de consue.super rubrica:teneatis menti hanc decre.ad hoc: quia in alio est vulgaris.doc. nil vtile scribunt super littera. ¶ Uenio ad gl. Glo.i.est litteralis.cum glo.ij.quero an valeat rescriptum impetratū ad beneficia non facta mentione de primo beneficio tenui? videtur q sic:per hanc decre. quia satis videtur equum q nō potest cōmode sustentari: non oportet mentionem hic fieri vt dicit glo.a contrario sensu tex. So. finaliter concludit glo.si falso exprimat se non habere beneficium:cum habeat sed tenue: habet locum decre. scilicet q non valet impetratio.Si tacuit se habere beneficium quantūcūq3 modicum: licet olim fuerint opi. de quibus de rescriptis si proponēte tamen hodie clarū est q etiam non valet impetratio de preben.c.si motu proprio in.vj. In fi.glo.dicit Jo.an. q etiam de beneficio: quo quis spoliatus extitit: facere debet mentionem: quia licet spoliatus sit de possessione: tamen remanet sibi titulus.de quo debet fieri mentio:quia de facili recuperare potest:nam rem habere videtur: qui actionem habet .l.qui actionem.ff.de regu.iu.et facit quod no.j.e. de multa: et hoc tetigi post calderi.s.de rescri. in nostra. vbi idem tenet Cal. ¶ Unde no.q propter scandalum vitandum receditur a iure cōi:et rescriptum apostolicum non mandatur executioni:et per hoc exemplificat.c.si quando.s.de rescrip.q loquitur in genere:illud in specie facit.j.e.cum non ignores.

r **Eferente.** Habens plures ecclesias alterum eligere: et alteram dimittere compellitur.h.d.et sunt due partes. In prima impetrantis conquestio. In secūda ipsius absolutio:et cause cōmissio.ibi.nos autem. ¶ Nota primo q ad archidiaconum potest spectare collatio beneficij:et ea ad eum spectante:ipse habet potestatem ex officio inquirendi super titulo beneficij scdm practicam.c.ordinarij.de offi. ordi. in.vj. Habet enim ordinarius potestatem faciendi cōmissiones generales: contra clericos: vt ostendant titulum certe hoc idem potest inferior episcopo: ordine tamen iuris seruato vt hic: et ad hoc allegat gl.hanc decre. ¶ Nota q etiā in notorijs: ex abrupto procedendum non est:saltem citatione non precedente: ad priuationem. ¶ No.hic argumentum: q contra agentem possessorio recuperande: non obstat exceptio notoria: que inducit facultatem priuandi: et non actualem priuationem. Sed qualiter debeat responderi: tenendo aliam partem: dixi.de resti.spo.in litteris. ¶ Nota hic ad hoc argumentū et quando dico argumentum semper potest textui respōderi:sed notabile non est semper verum. ¶ Nota ergo argumentum q omisso medio ab inferiori ad papam potest appellari:nisi opponatur:et tenet appellatio. Hic enim fuit appellatū ab ordinario ad archiepiscopum omisso episcopo medio. ¶ Nota q scdm iura ista habens plura beneficia acceptando scdm non priuabitur ipso iure primo:sed erit in optione eius an velit retinere primum:an scdm. ¶ Ultimo no.q alias beneficiatus non videtur idoneus ad ecclesiasticum beneficium consequendum:vide tex.in.c. ordinarij de off.ordi.in.vj.et non habetis alia.doc.hic se inuoluūt opponēdo ꝯ hāc decre.et dispositione.c.de multa q dēat puari scdo

net sit optio ipsius.X.e.ti.c.ij. So.dicendum est q de iure .c.iij.X.titu.i. et de iure isto seu antiquo: scdm illa tempora: acceptione secundi non vacabat primum: sed erat in optione eius q vellet acceptare. hodie autem est dispositum per decre.illam in dignitatibus personatibus et curatis: vt acceptatione secundi: ipso iure vacet primu beneficiu simile: alij nitebant defendere decre. i ecclesiis collegiatis. vel qn erat inopes: et postea facte sunt sufficietes: s3 tu tene pma solutoz
¶ Uenio ad glo. opp. cum glo. i. et videtur q ad epm spectet remotio prelati. de exces. prela.c.ij. de offi. archi. c. fin.
So. dicit glo. q hic archi. habebat hoc ex consuetudine.
¶ Oppo. cum glo. ij. videtur q non valet appellatio obmisso medio. X. de app. c. dilecti. So. dicit fm Lau. q no tenuit appellatio: quia obmisit mediu3. vnde postea tenuit sententia executionis: lata ab archidiacono in presbyterum. hec solutio non est bona: q: ia3 finita erat appellatio: postq restitutus fuit sacerdos in pristinu statum. ideo scdo soluit q si erat de psuetudine: q appellabat ab archidiacono ad archiepm: sed archi. post illam restitutionem reuocauit illu presbyterum ad se: et quia non inuenit iterum excoicauit: io tenuit: non obstante appellationem iam finita. tu dic not. glo. in. d. c. dilecti: q appellatio obmisso medio tenet: et deuoluit negociu3 nisi opponatur exceptio: ex quo ad superiorem est interposita: et hoc tenent ibi doc. vt quod operat consensus in consuetudine: ad dandam iurisdictione3 iudici ad quem obmisso medio operatur: id operatur tacitus consensus partium: in obmissionem exceptionis. licet archi. dicat de offi. dele. si subdelegante. li. vj. hic Inno. tenet contrariu fm Jo. an. dicit q non videt q hic ptradicat. ¶ Opp. cu3 p mul. glo. q vtraq3 hic debuit priuari: ex quo vtranq3 contendebat tenere. vij. q. i. si quis episcopus: et J. eo. de multa.
Sol. in episcopalibus contendens vtrunq3 tenere: vtroq3 priuat: in alijs bnficijs: si beneficia non sunt curata: vel non sunt dignitates: et pot altera3 eligere: hodie in beneficijs curatis vel dignitatibus olim: ide3 hodie: serua decre. de multa. glo. vltima est litteralis. videas eam per te.

m **Aioribus.** Ecclesie prohibetur diuisio prebendaru. et permutatio dignitatu3. h. d. Primo premittit phibitionis causam. Scdo prohibet. ibi. idcirco.
¶ Notate primo practicam seruanda3 in beneficijs: et qualitatem. Item no. q eadem res non debet diuerso iure censeri. Et no. hic duo que hec phibent que ex summario colliguntur: et no. q ius prebendale: et canonicale est indiuiduu.
¶ Ad intellectu littere: quero quid copnbendatur appellatione maiorum beneficiorum: et quid appellatione minorum. Quidam q appellatione maioru3 episcopatus: alia minora appellantur. Jo. an. dicit q sunt maxima: media: et minima. Maxima sunt episcopatus: qm imutabilia sunt: nisi pape auctoritate. de offi. lega. q translatione3. Media dignitates et personatus. Alia inferiora minima J. eo. super inordinata: et c. si. fm Ho. Querit tamen Inno. an ista beneficia sunt indiuidua: tam respectu iuris canonicalis: qua3 prebedalis. et videtur primo q prebende possunt diuidi: vt J. e. vacante: et c. X. de costi. cu. M. vbi papa mandat coequari prebendas. hic dicitur contrariu3. igitur male. So. vna prebenda vnitate seruata: hoc est q vna sic no pot diuidi in duas. ad hoc vt duo vel plures canonici eligantur ad vna3: sed de vna bene possunt fieri due: vt. d. c. vacante: sed hec no videtur bona solutio: q: in. c. cu3. M. vnitate prebende seruata: diuidebantur fructus inter plures. vnde dicit Inn. q quo ad ius canonicale indiuiduum est beneficiu cui tamen in consequentia annexa est prebenda sine qua illud ius diu durare no posset: quia spiritualia sine temporalibus diu durare non possunt: vt in. c. si quis obiecerit. i. q. iij. de qua scilicet. de teporali prebeda pot dari aliquid altari. et ideo mandantur quandoq3 canonici coequari: vt. X. de consti. cu oes. Assignant causam: quia prebenda in temporalibus tunc co-

sistit. et temporalia diuideda sunt. i. q. iij. si quis obiecerit s3 eu. ¶ O: voluit nimis subtilizare: vnde in pbenda est cosiderare ius canonicale: et hoc est indiuiduum: et bene dixit in hoc. Item in prebenda est cosiderare ius spirituale prebende: et similiter indiuiduu3 est ius. Item est considerare temporalitatem: et similiter indiuidua: et stante vnitate prebende nisi fiant plures: fm formam. c. vacante: et c. cum causa3 J. e. Sed contra predicta sic opp. cum dixi q de vna preben di possunt fieri due: vt. J. e. vacante. ergo si duo canonici eligantur ad eam tacite videnf canonice diuisisse in duas hoc est canonicorum predestinatione possunt diuidi et vniri: vt dicimus in simili. ff. de le. i. l. q in rerum: ergo nunq erit diuisio reprobanda: cuius contrarium vult istud. c. ad idem facit: q: quod vult consequens videtur velle etia3 antecedens sine quo ad illud consequens perueniri non pot: vt. l. ij. ff. de iuris. om. iud. in. c. preterea. de offi. dele. hoc etia3 confirmatur: q: si vacante vno canonicatu duo eliguntur: valet electio et videntur canonici auxisse numerum canonicorum: et a co sueto numero recessisse. de consti. cu3. M. J. e. dilectus: et c. dilecto: quare ergo ita non videantur diuisisse prebendam: non videtur ratio reddi posse. So. dicit Inno. prebenda non psistit in iure: sed in redditibus: et facto. vn oportet ea3 facto destrui: et expresse destrui: si destrui debet. ar. dicti. c. cum. M. illa enim que facto consistunt: ad distinctione3 contrarium factum exigunt: vt in regula mihi tam naturale: et p batur in. d. l. q in reru3: vbi patet q ad hoc vt fiant duo fundi de vno requiritur factu3: et sic non sufficit simplex animi destinatio. Et idem patet in domo: sed ius canonici et canonicatus consistunt in iure: et ideo si ad vnam canoniam vacantem duo eligatur esto q sit distictus numerus: tenet electio quasi eligentes renuncient canonicorum numero: vt dicto .c. cum. M. per predicta infert Inno. quare in ecclesia vbi sunt. xij. canonici: non pot constitui minor numerus prebendarum: q: si sic fieret: omnes non possent esse prebendati: sed intellige cum sic contingeret: q fieret diuisio prebende: et tamen pot contingere q sit minor numerus canonicorum q prebendarum: quia cessat hec absurditas: quia vna prebenda non diuiditur in plures. videte inquantum dicit hic in ecclesia non posse esse minorem numerum prebendaru3: q canonicorum: male dicit: vt. J. pro illorum. Sed intellige eu3 sane: saluando eum: q impossibile est q in eade3 ecclesia sit minor numerus prebendarum: q canonicorum: cum hoc intellectu q omnes sint prebendati de prebendis antiquis: et tunc induceretur sectio: non autem est impossibile q sint alij qui supernumerarij expectantes sibi prouideri: et super excrescetibus. X. e. de psti. cu. M. et p pdicta isert rone: qre valeat electio duorum ad canonica3: et non prebendam: quia dicit cum prebenda consistat in temporalitate: non sufficit sola mens: sed oportet q ad actualem determinatione3 deueniatur. J. e. dilecto: et c. vacate. Ideo si eligeret duos et aliter non determinauerit ex necessitate ibi cotingit sectio: sed si eligunt ad vnum canonicatum: cu3 consistat in enigmate: et sic ius spirituale et incorporale potest multiplicari canonicatus ex solo intellectu et intentu. vnde tunc statim multiplicatur eo q eliguntur ad vnum canonicatu3. et ideo tenet electio: et sic intellige tex. X. de consti. cu3. M. scilicet q electio duorum ad vnum canonicatu3 teneat: vt ibi. sed non ad vna prebendam. vt hic: et sic intelligit hoc. c. dixi in. d. c. cu. M. in oppositionibus. hoc dictum nunq bene intellexi: sed videamus qualiter modo intelligamus. videte habemus po derare intentum: si recipientes recipiunt cum intentu: q non scindat: non video differentiam: q: ita est inscissibilis canonicatus sicut prebeda: imo plus. si vero constat q volut scindere: et concurrunt ea que dicuntur. J. e. vacante: tunc similiter non est differentia: sed in dubio potestis saluare Inn. q in dubio in canonicatu videntur velle multiplicare. Secus in prebenda: q: illa consistit in temporalitate: vt dictum est.
¶ Uenio ad gl. et op. cu gl. ij. vr q valet scissio fieri. J. e. va-

cante. So. ꝙ de vna fiant due est permissum: sed ꝙ de vna
vni detur dimidia: alteri altera illud illicitum est. ꝭ. eo. c. tue.
Secundo videtur ꝙ permutatio dignitatum valeat. de re.
permuta. quesitum. Solu. potest auctoritate superioris:
vt in contrario: alias non: vt hoc patet igitur ⁊c̄.

r **Relatum.** Receptus in canonicū qsi se facstas offert debet hr̄e
prebendaꝫ. h. d. Inter causas mandati quas po
nit principium ⁊ finis interserit mandatum ibi.
mandamus. ¶ Nota primo ex decretis ꝙ receptus aucto
ritate capituli: ex receptione consequitur ius quoddam gra
tiosum agendi contra capitulum: facultate offerente: vt be
neficium conferat. ¶ Secundo nota hic modum recipien
di aliquem in canonicum: ⁊ consequenter ꝓbandi receptio
nē. ⁊ articulandi super ea: quia recipitur: ⁊ assignat sibi cho
rus: ⁊ capitulum: in actu receptionis. ¶ No. iij. receptū in
canonicum vltra numerum aliqua iura consequi quorū cō
munis est vsus canonicorum. ¶ No. iiij. finē ꝙ canonicus
non debet esse sine prebenda. ¶ N. v. ꝙ ad hoc consueuit
allegari decre. ꝙ collatio in se habet liberalitatem ⁊ dona-
tionis instar: vt. c. cum accessissent. de consti. optime no. tex.
pro tanto: quia quandoqꝫ appellat collationeꝫ donationē.
¶ Ut declaremus decre. est verū ꝙ Inno. posuit hic vnaꝫ
glo. valde intricatam: que non habet sensum: ⁊ ꝙ bonū tan
git est decisum per. c. si clericus. ꝭ. eo. li. vj. Tamen recitat ꝙ
est vtile hic format vnum dubium an contra expectantem a
sede apostolica: ⁊ petentem beneficium vt recipiatur: possit
receptus auctoritate capituli aliquas exceptiones oppone-
re. Inno. hic dicit ꝙ si iste expectans auctoritate apostolica
nondum est receptus auctoritate capituli: pōt opponere cō
tra ipsum de surreptionis vicio litterarum eius: ⁊ eum repel
lere a facultate agēdi: qꝛ si papa sciuisset aliquē expectāteꝫ
ibi auctoritate capituli: verisimiliter nō dedisset lr̄as ad pre
iudicium eius. Nam tali recepto auctoritate capituli quesi
tum est ius: vt hic probaꝛ. ergo de tali iure debuit fieri men
tio alias littere dici debent surrepticie. ideo de littera surre-
ptionis tanquā cuius interest pōt opponere: quia non est ve
risimile papam dare alteri litteras preiudiciales. ff. de vul. ⁊
pul. l. ex facto. ergo debet admitti. ꝭ. de cōces. pre. cuꝫ super.
Si vero iam esset receptus expectans auctoritate pape nil
potest opponere: quia statim potentius ius est quesitum isti
qui habet ius ad rem: ⁊ sic excludit expectantem auctorita-
te capituli. hec sunt dicta Inno. que cōmuniter damnantur:
⁊ potissime ab Ho. Nam in primo dicto ante receptionem
dum dicit posse de surreptione opponi male dicit: quia hoc
est ius agile ⁊ mere gratiosum: quia capitulum ex receptio
ne sua non pōt dare ius ad vacaturam. ideo recepto ab eis
nullum ius ad rem est quesitum: ar. de conces. preben. c. ij. ⁊
si quod ius est quesitum: est ius gratiosum agendi coraꝫ su
periore: vt compellatur capitulum. vnde de isto iure non est
necessaria mentio: ſm doc. Hinc ꝙ dicimus ꝙ prefertur ex
pectans auctoritate apostolica. ꝭ. eo. c. hi qui. ⁊. c. si postq̄ in
. vj. alias dicit Ho. ex dicto Inno. facile esset capitulo elide
re omnes expectans: habendo vnum receptū semper ibi.
Item in scd̄o dicto male dicit: quia si littere sint surrepticie
processus esset nullus ſm auctoritatem vulgatam opi. de re
scrip. ad audientiaꝫ. iō ita pōt post ponere sicut ante. posset
tamen hoc scd̄m dictum saluari: quando fuisset processum
in vi iurisdictōis contentiose: vt dictū fuit in. c. ad audien
tiam. preal le. primum autem dictuꝫ cōmuniter non tenetur
an autem alias exceptiones inhabilitatis posset opponere:
vel de surreptione ex alio capite: hec est alia questio: quā po
nit Inn. ⁊ Compo. de rescriptis. mandatum. licet etiam di
ctum Inno. posset de hoc intelligi quam surreptionem pōt
receptus a capitulo opponere: quia cuꝫ resurreptio litteras
reddit nullas ad beneficia: vt predixi: istam exceptionem:
que est exclusiua iuris agētis ipso iure pōt iste opponere. vt
no. in. l. cum seruuꝫ. de serui. fugi. per Cy. nec potest negari
istius interesse illum non recipi: cum faciat locuꝫ sibi illo ex
cluso. ¶ Quero scd̄o ecce collata est prebēda proxime va
catura impetratitādem ipsam perdit an possit redire ad il
lam alteri collatā: que sibi debebatur: si illā non acceptasset
videtur ꝙ non: quia licet nō teneat collatio sibi facta: tamen
perdidit ius suuꝫ. ff. de acqui. pos. l. ꝙ in co. §. si furioso. Iteꝫ
si resigno beneficium: ⁊ non tenet resignatio tamen per ius
meum. vt. c. ꝙ in dubijs. de renū. pro hoc. ⁊. c. cuꝫ inter. R.
de elec. Ubi renuncians perdit ius suum: licet hoc non ha-
beat quod sperauit. ita hic dicitur vel videtur renūciasse lit-
teris: licet non valuerit collatio sibi facta. dic ꝙ quandoqꝫ
aufertur sibi beneficium illud quod de iure alteri debebaꝛ:
⁊ tunc videtur ꝙ eius gratia non sit extincta: per collationeꝫ
beneficij inutiliter sibi facta: sicut nec actio quando res non
traditur sicut debet: vt in. l. iij. §. si reddita. ff. cōmo. ⁊. l. libe
ra. C. de sentē. Quandoqꝫ beneficium aufertur de facto: ⁊
tunc cum tenuerit collatio sib facta: vetus actio extincta sibi
non reuiuiscit: licet iste a possessione ceciderit: quia iniuria a
iudice vel priuato illata non restituit actionem extinctaꝫ: vt
. d. c. cum inter. R. facit. l. cuꝫ mota. C. de transac. ⁊ ad hoc
benefacit. l. fi. C. de act. emp. non insisto plus. ¶ Uenio ad
glo. que sunt hic: ⁊ oppo. cum glo. i. ⁊ videtur ꝙ non possit
agi contra episcopum ꝓmittentem vacaturam: quia talis ꝓ
missio vt turpis non valet. de conces. preben. c. ij. Glo. sol. ꝙ
ꝓmissio simplex de beneficio vacaturo nō precedente actu
quo iuris dispositione ad hoc teneatur nō valet: vt ibi: quia
de se vt turpis deficiatur: sed precedente actu: ex quo surgit
obligatio ex iuris dispositione ad vacaturaꝫ: bene valet: vt
hic: quia concursus dispositionis iuris: cum dispositione ho
minis: alias illicitum dispositionem facit licitaꝫ: vt patet de
elec. significasti. ⁊ facit ad hoc quod dicimus ꝙ si i receptiō
ne beneficij itercedat pactio super temporali: que de iure ve
niret: tenet ⁊ excusatur a symonia. ꝭ. de rescri. ad audientiaꝫ
de restit. spo. cum olim. Hec enim precessit receptio ex hac
dispositione: ⁊ ex iuris dispositiōe tenetur episcopus ad dā
dam prebendam proxime vacaturam: promissio ergo trās
fundens in se obligationem legalem valet: quia ab ea fo-
mentatur nutritur ⁊ spiritus datur. ar. ad hoc. ff. de pac. l. le-
gittima. Secus si non precederet receptio: ita debet intelli-
gi. c. ij. de conces. preben. Inno. dicit ꝙ hec decre. loquitur
de gratia: in hoc ꝙ dicit vel que primo vacabit vel ſm eum
ex iuribus promissionis agi non potest: sed bene agi potest
ex dispositione iuris surgentis ex ista receptione: ⁊ dicit ali-
bi Inno. scilicet. de consti. cuꝫ. M. ꝙ agitur officio iudicis
vel conditione ex decre. relatū. Unde quo ad istas ꝓmissio
nes tene quod no. in. c. ij. ꝭ. de conces. preben. in. vj. Secundo
videtur ꝙ liberaliter non consentit: quia in necessitatibus
nemo liberalis existit. ff. de adimen. lega. l. rem legatam. ⁊
de necessitate conferre tenetur. de offi. archipresby. vt singu
le. So. liberalitas non est in conferendo: ex quo necessita-
tur. Sed isti vel illi cōferendo est liberalitas: quo ad ipsuꝫ
recipientem: ex quo illi conferre non necessitabatur ⁊c̄.

a **Auaritie.** Religiosi redditus suaruꝫ capellarum minuere nō pos
sunt. h. d. sunt due partes. In prima religio-
sorū auaritie: ꝑuersio. In ſa correptio ꝑuersio
nis. ibi. ideoqꝫ. ¶ No. ex hac decre. ꝙ mōachi possunt ha
bere capellas sibi subiectas. in quibus etiam instituantur cle
rici seculares. Et no. quale ius habeant aliqn̄ in huiusmodi
capellis: sibi subiectis: qꝛ aliquādo redditus temporales ca
pellaruꝫ percipiunt: certa tantūmodo portione clericis ibi-
dem institutis seruata ⁊c̄. ¶ Nota ꝙ istam pensioneꝫ anti
quitus determinatam monachis non possunt minuere: cau-
sa non subsistente: ⁊ sine auctoritate episcopi. ¶ Nota ꝙ
nec etiam habent potestateꝫ parrochias sibi subiectas diui-
dendi. ¶ Ut habetis notabilia: vnū tamē restat super tex.
reliqua expediuntur cum glo. Nunquid episcopi habeāt
potestatem tales monachos portiones capellaruꝫ minuen-

tex: compellendi ad reintegrationē: in non exemptis planuz est. ⁊ idem hodie declaratuz: ⁊ determinatū est in exemptis q: compelli possunt: vt in cle. de supp. ne. prela. quia regulares. ¶ Venio ad glo. ⁊ opp. glo. ij. de regula. statuimus. vbi quilibet potest iuri suo renunciare: patet. de fo. compe. si diligenti. So. portioni quam percipiunt monachi renūciare possunt: ⁊ disponere p libito volūtatis: sed nō de illa: que ex ɔsuetudine assignatur rectori capelle. ita hic. ¶ Secundo oppo. cum eadem glo. ij. videtur etiam ꝙ de consensu archiepiscopi: vel epi: diminuere: vel augere non possint pensiones: nec parrochias diuidere. de eccle. edifi. ad audiētiam. de exces. prela. sicut vnire. Sol. hoc possunt iusta de causa: vt patet per iura predicta: sine causa non: ⁊ iusta causa agendi est quando sunt possessiones augmentate in redditibus. Unde augmentū debet etiam tendere ad cōmodum monachorum: cum ecclesie eis subsint quo ad temporalia: prout intelligenda est decre. ⁊ j. eo. de monachis. hoc fatentur doc. si consentiant prelati: ⁊ clerici: vt. d. c. ad audientiā: ⁊ si nolent consentire: subsistente iusta causa: compelli debēt per superiorem. j. de his que fi. a ma. par. ca. c. fi. ⁊ diocesano nolente consentire ad superiorem recurrendum est. j. de iure patro. nobis. dicit ēt prelatuz non facere posse hoc contradicente ecclesia de cuius diminutione agitur. de re. eccle. non ali. dudum in. vj. ⁊ dicit Goff. ꝙ inuitis clericis: ⁊ iusta causa potest fieri diuisio parrochie: dūmodo ipsi congruam sustentationē habeant. j. de eccl. edi. c. iii. predicta vera in ecclesia que causa priuate vtilitatis non cōceditur: ⁊ cuius bona sunt pauperum. Secus in prebenda: que clerico pro suo seruitio debetur: que ipso ɔdicente diuidi non poterit licet ꝙ super est teneatur in pias causas expendere: sm Vin. ⁊ alia contra quos facit. j. de his que fi. a ma. par. ca. c. i. ⁊ c. fin. ad hoc vide no. Inn. in. c. cum omnes. de consti. Nō insto plus pro modo: nisi ꝙ auaritia appellatur seruitus ydolorū ad colloceñ. tertio. ⁊ tulius li. iij. de officijs: nullū vicium deterius auaritia: presertim in principibus: ⁊ rem publicam gubernantibus. Anto. de but.

Significatum. Possunt prelatus ⁊ capitulū alicui prebende vacanti aliquod honestū onus imponere: ad qd prebendarius teneatur. h. d. In prima confirmationis petitio. In scda prout congruit eius exauditio. scda. ibi. quam si quidem. ¶ No. j. ꝙ per viam statuti vel pacti capitulum potest habere potestatem prebende vacanti ad collationē eius aliquod onus speciale imponere: dum tn̄ onus sit honestum ⁊ iustum: ⁊ inquantum imponatur onus inhonestum: vel iniustum: poterit hoc per superiorem emendari. ¶ No. ij. argumentum ꝙ non licet beneficiato renūciare beneficio: nedū sine ɔsensu episcopi: sed nec etiā sine cousensu ipsius ad quē spectat collatio beneficij: posses inducere in contrarium: quia si hoc hic esset operatus pactum sequitur ꝙ de iure non erat. Sed super isto recurre ad nota. s. de renun. c. admonet ⁊ c. ꝙ in dubijs: ⁊ c. pe. ¶ Nota ꝙ de iure quis astringi: non potest vt in certa eccl'ia dicat quottidie missam: nec quottidie de vno sancto. ¶ Nota ꝙ desistentes a celebrando quottidie ex quadā deuotione non peccant. ad hoc. de conse. di. ij. quottidie. ¶ Nota ꝙ licitum non est pactū: nec onus vt indistincte quis nunquā possit ab ecclesia discedere: ⁊ illud pactum simpliciter interpositum intelligi debet de illicito discessu: ⁊ sic restringitur ad illicitum discessum. Or non habetis alia notabilia. ¶ Venio ad declarationē capituli. Littera hic videtur velle ꝙ isti de cōsensu prepositi: ⁊ capituli: recedere possint alias non: imo videtur ꝙ cōsensus prepositi ⁊ capituli non debet attendi: sed episcopi. s. de renun. admonet: ⁊ c. quod in dubijs. Soluunt doc. ꝙ hoc operatur consuetudo: priuilegium: vel pactum: cum tpalia huiusmodi prebende spectabant ad conuentum. ad hoc de priuil. nolentes ad fi. in. vj. Sed dicit Jo. an. hic ꝙ hoc pactum vel onus inium etiam non potuisset operari nisi fuisset ɔfirmatio sedis apostolice secuta: ⁊ ideo fuit petita: ratio quia pactū inferioris nō pōt pиudicare suo supiori: nec inferior pōt reuocare ius superioris. ad hoc. s. de consti. cum accessissent. Videte inquantum isti vellent statuere: ꝙ sine consensu episcopi licitū esset transire: dum tamen intercederet consensus prepositi: ⁊ capituli: hoc non possunt: vt dicit Jo. an. inquantum autē vellent statuere: ꝙ vltra consensum episcopi: etiam requireretur consensus ipsorū. Credo ꝙ haberent ptātem hoc statuendi: etiam non precedente alia confirmatione: q: hoc nō derogatur iuri episcopi. ¶ Quero scdo quid vult dicere: littera ibi circum anniuersarium delegare. Quidā intelligunt ꝙ annuatim certos redditus percipiat prebendatus: ⁊ licet hoc ibi esset de generali consuetudine ꝙ vltimo anno mortis posset in alijs alteri legare: hoc erat ex pacto: ꝙ in hac prebenda non posset: ⁊ hoc propter onus annexum prebende: ⁊ hoc olim approbabat. j. de testa. c. i. in. i. ⁊. ij. cōpilatione: ⁊ habetur in extraua. Jo. xxii. suscepti. de quo dic vt in regula nemo pōt plus. de reg. iu. in. vj. vbi Jo. an. determinat huiusmodi consuetudinē valere. dicit Jo. an. ꝙ credit ꝙ phil. cuius fuit dictum habuerit in tex. legare: sed cōiter in littera habetur legare. vnde illius est intellectus vt dicit glo. ꝙ forte omni anno debeat certum anniuersarium ⁊ officium dicere pro defunctis: modo pactum fuit appositū: ꝙ per se tantum deberet hoc officium dicere: ⁊ nō per aliū: ⁊ sic vult littera. ¶ Quero tertio circa que ista compositio per papam īmutetur. ⁊ in quibus confirmetur. dicit Hosti. ꝙ mutatur in hoc: quia vbi erat conuentus de celebrando missam de sancta maria. ⁊ quottidie īmutatur ꝙ nō artetur quottidie celebrare: sed sm qualitatem sue deuotionis: ⁊ ꝙ non artetur semper dicere missam de sancta maria: sed solēniter alias celebrare scdm deuotionem ⁊ honestatem. Itē īmutatur ꝙ non possit prebendatus dimittere ecclesiam ⁊ transire ad aliam non subsistente vtilitate ecclesie: vel alia legittima causa: ⁊ in hoc cōfirmatio limitat vel īmutat pactū: ⁊ factum predictum: qd simpliciter erat ꝙ non diceret transire: sed intellige causa leuitatis: ⁊ causa non subsistente. Ex his infert Inno. ꝙ papa cōmutare pōt voluntatem statuentium ⁊ testamentum ⁊ paciscentium. ¶ Oppo. hic partes conuenerunt: ⁊ tamen papa pacta istarum partium aliter moderatur: quod facere non debuit: quia contractus legē accipiunt ex conuentione: vt. l. i. §. si conuenerit. ff. deposi. ⁊ ex eis oritur obligatio naturalis. ff. de pac. l. i. q̄ꝫ naturalem obligationem non videtur ꝙ papa tollere possit: vt no. Inno. s. de consti. que in ecclesiarum. Nec id quod alicui queritur ex sua prouisione est auferendum: imo prouisio hominis tollit prouisionē legis: in illo casu: vt plene no. in. l. si cuꝫ dotem in prin. ff. so. ma. Male igitur videtur papam reformare conuentionem inter partes. So. aliud est reformare pacta licita: ⁊ hoc non licet pape: sine causa: vt in contrario: ⁊ j. de voto. c. nō est voti: aliud est interpretari. ⁊ hoc licet: vel aliter: aut pacta respiciunt religionē: ⁊ tunc possunt īmutari per papam: vt hic: etiam si sunt licita: aut respiciunt temporale cōmodum: ⁊ non est licitum pape ipsa īmutare: postq̄ inita sunt auctorizante iudice ecclesiastico: ad quem spectat executio vltimarum voluntatū: de testa. nos quidem: ⁊ cōmutatio votorū. de voto. c. i. saluo quod habes in cle. quia contingit. de reli. do. sed quero an inferior a papa possit hoc facere: scilicet mutare voluntatem instituentium: vel statutorum: hoc est dubium peregrinum: quod contingit quottidie dicit Innocen. quod non habet inferior a papa potestatem īmutandi voluntatem alicuius: aliquid donātis: vel relinquentis ecclesie: tn̄ dicunt alij sm eum ꝙ si facta vel pacta respiciunt temporalitatē: imo si non implētur: priuarent legatis ⁊ alijs. j. de dona. dilecti: ⁊ de condi. ap. c. verum. Si vero aliqua pacta vel modi ponerent in dispositione testamentorum: vel donationū: instituentiū: ecclesias respicientia spiritualitatē: tunc possunt īmutare: ⁊ ad congruitatē re-

ducere ſm Inno. Dicit tñ Inn. hoc intellige ſane ſcd̄m cle.
q2 ꝯtingit d̄ reli. do. Q2 illa cle. ibi dicit ꝙ ſi teſtator aliquē
moduȝ adhibuit in diſpoſitione ſua: eſt immutabilis per aliū
ꝙ̄ per papam: ſed poteſtis intelligere illam cle. ſm dictum
Inno. vbi ſi reſpicit ſpiritualitatē poſſet mutari: ſecus ſi tem
poralitatē: niſi aliud ſit expreſſuȝ. Non inſiſto plus: ſed tene
menti: q2 quotidie hoc contingit. ¶ Venio ad glo. oppo.
cum glo. i. videtur ꝙ non potuit conditio apponi de celebrā
do in collatione prebende: eo q2 oīs pactio reprobata eſt in
ſpiritualibus. i. q. i. ꝙ̄ pio. de pac. pactiones. So. duplex eſt
intellectus: vnus ꝙ non per viaȝ pactionis tp̄is collationis
appoſite hoc fuit appoſitū: ſed vacante prebenda fuit p̄bē
de hoc onus per viam ſtatuti annexum: ꝙ poſtea tranſit cū
prebenda: de pig. cum nos: cum ſi. ⁊ ſm hoc non ob. contra
rium. Alius ꝙ per viam pactionis: ⁊ tunc dic ad contrariū
ꝙ pactio turpis: vel alicuius pecunie: vel temporalis: pro re
ſpirituali: eſt ibi reprobata: ſed ſi cōditio appoſita ad aliqd̄
ſpirituale: ⁊ pium: ⁊ honeſtum: tendens ad cultum diuinuȝ
apponatur: bene valet: ⁊ ſi loquitur hic ad primaȝ ſolutionē
concor. ꝙ no. glo. de magiſ. c. pe. in fi. vltime glo. Vbi pa
tet ꝙ pacto non poſſit quis eligi vt doceat: pōt tñ h̄ onus an
necti prebende: facit qd̄ no. Inn. de conſti. cum. M. vbi cō
ditio pōt apponi ſtatuto in re ſpirituali. Scd̄a ſolutio ꝓba
tur per. c. ad queſtiones. de re. pmu. vbi pōt ſpirituale ꝓ ſpi
rituali cōmutari. cum ea. glo. ꝟſi. ſed numquid. ¶ Quero
an appoſita cōditione illicita collationi beneficij reijciatur
conditio: per iura ꝓbantia: ꝙ turpis conditio viciatur: ⁊ nō
viciat: de condi. appo. c. fin. ⁊ no. i. q. i. indices. vbi de hoc: in
glo. aſſumptus. dicit glo. ꝙ ſi cōmittitur viciū ſymonie. tūc
viciatur collatio. cum ea glo. in. verſi. item ar. ꝙ ſacerdos.
¶ Quero an ſacerdos poſſet accipere pecuniā vt celebret
diuina. Dicit glo. ꝙ ſic per hunc tex. vbi pōt ad hoc inuita
ri ēt ſpe bn̄ficij: ad hoc ꝙ potius videt̄ locare operas ſuas
ꝙ̄ vendere diuina. ꝭ. de ſymonia. cū ſit: ⁊ ſuis ſtipendijs hoc
facere non cogitur. ꝯ. de preſcri. cum ex officij. contra quod
oppo. gl. de. c. cuȝ in eccleſie corpore. de ſymo. So. ampli
ando ad ſolutionem glo. dicit: ſi hac intentione recipiat pe
cuniam vt celebret diuina. lȝ ꝓprie non cōmittat ſymoniam
tamen grauiter peccat: ſic pōt ītelligi. de cle. nō reſi. c. i. in fi.
pen. glo. in. vj. ad hoc de ſymo. tua nos: ⁊. c. fi. Si hoc nō fa
cit ex pacto: ſi ex pacto cuȝ hac intentione cōmittit ſymoniā:
vt ibi dicitur. Nam vadens ad diuina ſolum intentione ha
bendi diſtributiones peccat. ſed non cōmittit ſymoniam: ſi
hoc non facit ex pacto. Si vero facit hac intentione. glo. di
cit ꝙ ſi habet beneficium vnde viuere poſſit ei non liceat.
Si nō habet beneficium vnde viuere poſſit: hoc ei licet: dū
modo faciat hac intentione tm̄ locandi operas. Item dicūt
doc. ſi hoc facit pro recōpenſatione laboruȝ: vel pro alio in
tereſſe: vel damno: qd̄ patitur ſtando: quod alias nō fuiſſet
paſſurus: p̄dicta limitat: vt beneficiatus non poſſit recipere
licite pecuniam: qñ recipit a ſuis parrochianis: ēt obtentu
ſumptuum. Secus ſi reciperet ab alijs eis celebrando. alle.
de cōſe. di. i. ſufficit: ⁊ ſi eget: parrochiani coguntur offerre:
vel aſſignare vnde ſuſtentari poſſit. xxxij. di. preter hec: ar.
de eccle. edifi. ad audientiam: ⁊ de conſe. eccle. vel alta. cum
ſicut. tñ eſt dubiuȝ ꝙ ſi eſt pauper extra parrochiaȝ in alijs
ꝙ̄ in diuinis pōt in licitis operas locare vt ſcribere: docere:
vel pueros informare aliquos: vel aſſociare: vel ſimilia: que
fieri poſſunt ſalua honeſtate ordinis. de ſymo. ne dei: ⁊ ſic li
cebit in genere qd̄ nō licet in ſpecie: vt de iure patro. ex lr̄is:
vel ꝙ tutius eſt excipiat ab hac generalitate non ſoluȝ men
te: ſed ēt verbo ſpirituales operas: quas alteri parti ſine pre
cio gratis ꝓmittere pōt ad tp̄s. Sit ergo cautus ne contra
ctus ad inuiceȝ ꝑmiſceantur. de re. pmu. ad queſtiones per
que concluditur ſm Inno. ꝙ non ſolū pauper: ſed ⁊ diues:
poſſit locare operas ſuas: pro manſione: quam facit in eccle
ſia: vel pro alijs ſeruitijs: vel pro eccleſia penſatis: damnis
que ſubſiſtunt occaſione illius more: dūmodo non pro diui

nis officijs recipiat precium: vt no. ꝭ. de conceſ. preben. cōſti
tutus: per predicta determinatur an liceat relinquere vel da
re pecuniam: vel redditus: vt fiat anniuerſarium. Inno. di
cit ꝙ non: q2 anniuerſariuȝ eſt quid ſpirituale: per illos qui
deberent dicere āniuerſarium licitum eſſet certos redditus
ſtatuere: qui diuiderētur inter intereſſentes anniuerſorio ſic
intelligitur hec decre. ſed ꝯuenire da nobis tātū ⁊ nos dice
mus āniuerſarium: hoc non licet de ſymo. cū in eccleſie cor
pore. Non ob. hec decre. q2 hoc fuit conſtitutū ab illis qui
poterant: ſed donator redituum hoc non pōt ſiue clericus ſi
ue laicus. Non ob. ꝙ cuicunqȝ licet conditionē quam vult
rei ſue apponere: q2 hoc verum de temporali: ſecus de ſpiri
tuali: quam non pōt apponere: excepta ꝯditione redemptio
nis captiuorum. x. q. i. hoc ius. xij. q. ij. aurum: hoc dictū non
placet Ho. q2 ſi hoc eſſet verum infiniti illa quererent̄. cum
quotidie ſic relinquātur āniuerſaria. Fatetur tñ ꝙ ſi ex ſpe
ciali pacto dentur certi denarij: pro certo numero miſſaruȝ
dicendarum: cōmittitur ſymonia. ſed vbi nō annectit̄ onus
rei ſpiritualis vel temporalis: vt hic: q2 tunc res tranſit cum
onere ſuo de deci. paſtoralis. de dona. cum dilectus: cum ſi.
⁊ ſi non adimpleat̄ pōt res reuocari vt in predictis iuribus.
Tutius tñ dicit eſſe ita dicere: relinquo tali eccleſie annuatiȝ
redditus tales diuidendos inter intereſſentes diuinis offi
cijs tali die: ⁊ rogo prelatuȝ ⁊ capitulū eccleſie illius vt pro
anima mea āniuerſariū faciant illa die: ſicut decet. ¶ Op.
cum glo. ij. ꝙ ſolo conſenſu prelati cedere poſſit prebenda
rius de renun. admonet. So. dicit glo. contrariū veruȝ de
iure: ſed hic hoc ex pacto preter ius fuit appoſituȝ. ad hoc de
elec. ſi religioſus in. vj. ¶ Quero cum gl. iij. ad declaratio
nem littere quid intēdit tex. ibi anniuerſariuȝ delegare. dicit
glo. exponendo āniuerſarium. i. officium ſuum non poſſit
alteri cōmittere: ⁊ dicunt doc. ꝙ hoc erat ex pacto introdu
ctum. ¶ Quero cum glo. iiij. ad declarationē littere quid
intendit tex. ibi ſalua honeſtate. glo. dicit ꝙ hoc ideo eſt di
ctum: ne debeat compelli prebendatus bis vel ter celebra
re in die: de cōſe. di. i. iudicet: vel ne celebret in peccato mor
tali: q2 hoc eſſet inhoneſtum: etiam ſi per ſomniuȝ eſſet in no
cte pollutus. vj. di. c. i. ¶ Quero cum vltima glo. quid in
tendat papa dum confirmādo dicit: qd̄ cauſa voluptatis nō
liceat ei tranſire: glo. dicit ꝙ eſt intentus: vt ſi vellet tranſire
ex cauſa legittima: puta ad ſanctiorē religionem: hoc poſſet
non obſtante tali pacto: ⁊ conditione appoſita. ꝭ. de regula. li
cet. hic non ſunt alia. Anto. de but.

d E monachis.

Hec decretalis habet materiaȝ
canonicam: ⁊ eſt valde intricate tradita a doc. in
multis locis. hanc materiam attingunt Io. xvj.
q. ij. viſis in ſumma per totam illam queſtioneȝ: aliquid per
Inno. ꝭ. c. lateraneñ. ⁊. c. cuȝ ⁊ plantare. §. in eccleſijs. ꝭ. de pri
uile. ⁊ etiam per Inno. e. ti. paſtoralis: ⁊ de don. paſtoralis:
⁊ de priuile. ex ore. de cenſi. cum venerabilis. hanc materiaȝ
reduxi ad vnum locum. ſ. hic ⁊ ponā ſubſtantialia legendo
decre. ſm cōmunem curſum. dicit in ſumma ad preſentatio
nem religioſorum in capellis eis ſubiectis nō debet aliquis
inſtitui: niſi prius ei congrua portio redditum aſſignetur
h. d. Nō pōt cōmode diuidi. ¶ No. i. ꝙ monachus de iu
re poſſet habere eccleſias ſeculares prochiales ſubiectas.
ad hoc. ꝯ. c. auaritie. de priuil. cum ⁊ plantare. §. in eccleſijs
⁊. c. paſtoralis. cum ſi. ¶ No. ij. ꝙ ex tali ſubiectione mo
nachi vendicant ſibi ſolum poteſtatem preſentandi: ⁊ non
vendicant ſibi ptātem inſtituendi: aut deſtituendi: vel bona
eccleſiarū in ꝓprios vſus ꝯuertēdi. ¶ No. iij. ꝙ offm̄ ſcm̄
ſupioris ad quē ſpectat ꝯfirmatio in eccl̄ia regularibꝰ ſub
iecta: q2 nō dȝ p̄ſitatū admittere: niſi tm̄ aſſignet̄ d̄ redditibꝰ
preſentato: vnde congrue valeat eccleſiaȝ regere: ꝙ arbitra
bitur principaliter ex tribus: vt poſſit hoſpitalitateȝ tenere:
epiſcopalia iura perſoluere: ⁊ clericos in eccleſia poſitos
ſuſtentare. Ex quo no. qd̄ capelle monachis ſubiecte quo

ad.l.diocesanam: et iura episcopalia: sunt etiã subiecta dio
cesano: ac etiam quo ad potestatem instituendi. O et notabi
lia sub alia habetis. ¶ Op.i.q aliter debeat pvidere ordi
narius. de supp.ne.prela. sicut: de iure patro. consultationi-
bus. So. dicit hec decre. primo actu quando fit privatio:
si non voluit monachis dare congruaz portionem: pcedet
vt hic: qr non admittet episcopus presentatũ: si durent in mo
ra: ab olim pvidebat ius: qr lapsis sex mensibus privabant
potestate presentandi: quasi negligentes: de supp. ne. prela.
sicut hodie. in hoc ius pvidet vt diocesanus tempore possit
statuere terminum: infra quem si non fiat assignatio ꝯgrue
portionis admittet: et postea faciet hanc assignationem: in
qua taxanda in pluri vel minori non debet excedere: q dic
vt in concilio vieñ. de iure patro. consultationibus: alias q
si constitutio in clem. hec pcedunt tam in exemptis: q̃ in nõ
exemptis: etiam si contra habeat consuetudine: que in hoc
non valet hodie: vt patet. ſ. eo. c. i. in. vj. quod intellige etiam
si populus esset exẽptus: vt in cle. qr regulares: de supp. ne.
prela. et no. Joan. and. in. d. c. in glo. super verbo exempti.
¶ Op. ij. q hec decre. plene non provideat. Nam possibi
le est ad inferiorem episcopo spectare potestatẽ confirman
di seu conferendi: vt hic pvidet solum de diocesano. igitur
etc. So. hec decre. in suo casu habet locum in quolibet: cui
fit presentatio: ex rationis identitate: qr exorbitans nõ est
nec corrigens: sed constitutio prime. eo. tit. in. vj. quatenus
de exemptis loquitur cle. vt constitutio. prout etiam loqui
tur de exemptis: et antiquum ius corrigit: non extendunt.
Nam de illa expresse loquitur de diocesanis: quorũ appel
latione non cõprehendunt inferiores ordinarij: lz cõprehen
datur appellatione ordinariorũ: vt no. glo. de offi. or. ordi
narius in. vj. Inferior ergo prelatus ad diocesanum recur-
ret: vt terminum statuat ad assignationem: q si non fiat per
illum ad quem spectat institutio: fiat institutio de presenta
to: et per diocesanum assignatio fiet: et reliqua: de quibus in
dicta cle. vt constitutio: et est simile qd no. de cõmendaticijs
in predicta decre. si. de cle. pegri. super vltima glo. et hoc te
net Jo. an. in dicta cle. in verbo diocesanis: quam glo. no. in
eo q dicit diocesanorum appellatione non cõprehendi in-
feriores ordinarios: lz sit appellatione ordinariorũ in glo.
.i. in fi. Concludit ergo clericos teneri ad hospitalitatez: qd
procedit: sm Inno. solito et congruenti modo: nam omnes
recipere non possent: et per hoc aliqui hoc dixerunt in. c. du-
dum. el. ij. s. de elec. ad fi. illam ecclesiam fore pauperẽ: que
non poterat prelatum procurare: et hospites recipere: vt. d.
.c. ij. s. de sup. negli. prela. Ex quibus inferebatur ecclesiam
debere esse ditissimã: cum ad receptionem omnium hospi
tum indistincte teneatur. xlij. di. noscamus: et domus cleri-
corum cõmunis esse debet: vt in. c. vlti. alle. in glo. et divitie
sunt bone ad bonum vsum. xxx. dis. hoc scripsimus. Contra
qd tñ facit q sufficit etiam habere necessaria que necessitas
restringitur ad victum. xij. q. i. episcopus: pp̃ter que omnia
predicta dicunt doc. in hoc considerandam qualitatem per
sone et situm ecclesie. Ad primum facit. xli. dist. cogantur.
Ad secundum facit q minus sufficit existenti extra vi-
as publicas q̃ in vijs. Et per hoc conclude in hoc servan-
dam consuetudinem pvincie. ad hoc. iiij. di. cuncta: et. xxix.
di. c. i. et faciunt no. ſ. eo. cum sm: super verbo quantitate. nec
ob. c. ij. ſ. de imu. ec. quia illud loquitur de volũtaria: seu vio
lentia hospitalitate: hic de caritativa. idez no. s. de supp. ne.
prela. c. ij. ¶ Nunc venio ad materiam capituli: et hec mate
ria tota reducitur ad membra glo. ij. et in effectu principali
ter glo. aggreditur duo. Primuz est: que iura habeant mo
nachi in istis capellis sibi subiectis: et q̃ iura sibi vendicẽtur.
Secundum est supposito q sm diversitatez casuum: diver
sa iura nãciscantur. An quocũqz casu ecclesia sit subiecta: p
cedat: et pcedere possit dispositio decre. istius: et eius practi-
ca. Secundum ibi. icipit: quo ergo casu. ¶ Ad primũ hic
gl. psequitur multos modos ecclesiasticos subijciendi mo

nachis. ideo eos capio per ordinem psequendo: et in quoli
bet ꝯcludaz quid vult glo. vide doc. et si aliquid mihi vltra
videbitur adiciam. Primus modus subijciendi est quan
do subijcitur confessioni laici: intercedente cõsensu episco-
pi: vt quia laicus habet ius patronatus: vel noviter edificat
et in actu insti. cõcedit monachis de cõsensu episcopi. hic est
dubium qd ius habent monachi. Dicit glo. q habent tem
poralia tantum: ex quibus consequunt ergo ius presentãdi
vt habebat laicus. allegat. xvj. q. i. c. fi. et. ſ. de privi. cũ et plan
tare. §. in ecclesijs. hoc dicit glo. quam vide vsqz ad partem
qua lecta est: et tolle glo. in vsi. si vero: qr prima pars tangit
dubium scdm: et in predicto casu duo tantum iura monachi
consequunt. idem ad litteram dicit glo. xvj. q. ij. in summa:
vbi est hec glo. et sic pertranseunt doc. videtis ergo si iaz edi
ficata ecclesia patronus concedit ecclesiam de consensu epi-
scopi religiosis: hoc habeo pro certo q ius patronatus cõ
fertur. ſ. de iure patro. q aũt. et eo. ti. c. i. in. vj. s. de iure patro.
Sed q glo. dicit temporalia transferri: potest dupliciter in
telligi. Uno modo. s. ius administrandi tẽporalia: et ius pe
tendi rationem de temporalibus: et satis hoc credo: qr posi-
to q laici non possent administrare tpalia: et sic videt q ius
trãsferre nõ possent in aliũ: tñ lz ius in ecclesiasticã personã
translatum censetur ius patroni ecclesiastici: ar. de iure pat.
.c. i. in. vj. vnde sicut patroni clerici habent hoc ius scilicet
administrandi vacante ecclesia: et bona custodiendi. ſ. de in-
stitu. c. ex frequentibus: et. s. de offi. or. cum nos: et q ibi no.
et in. §. cuz in ecclesijs. hic alle. ita et isti potuerũt. Posset et se
cundo intelligi glo. q per dictam traditionem non solum
administratio: sed imo etiam ipsa temporalia: quo ad vsuz
videantur translata: scilicet vt possint congrua sustentatiõe
clericis reservata residuum convertere in vsus suos: et tunc
isto casu dico q glo. sic intelligẽdi pcedit: qñ laici de facto
tenerent huiusmodi ecclesias: et tenerent de facto huiusmo-
di temporalia: qr tunc vt per viam istam detraherentur bo
na ab istis laicis: vt posset transferri tale ius temporale in re
ligiosos: et iste est casus proprius. xvj. q. i. c. vlti. facit. c. cum
apostolica. de his que fi. a prela. sine consensu capituli. Itez
puto glo. sic intellectam pcedere qñ a principio laicus fun
daret ecclesiam: contribuendo bona ecclesie: et sic subijcien-
do monachis: cum consensu episcopi: vt hoc casu subijciat
quo ad temporalia: vna cum iure patronatus: vt possint in
vsus religiosorum converti: servata congrua portione cle-
ricorum. Ubi aũt laicus haberet nudũ ius patronatus: nec
de facto teneret bona: nõ video qualiter plus iuris trãsfert
q̃ haberet: et ideo credo q solũ ius patronatus trãsfert. vñ
licet possent custodire maxime ecclesia vacante administra
re: vt. s. dixi: non poterunt vendicare in vsus proprios. Ad
hoc regula generalis nemo plus iuris: et. l. traditio. ff. de ac.
re. do. et. c. q aũt. de iure patro. Scdm casuz glo. psequitur
qñ ecclesia conceditur a laico religioso: sed sine ꝯsensu epi:
et dicit glo. q nihil tũc trãsfert: allegat. c. q aũt. de iure pat.
cum si. Ita in effectu videtur velle glo. Jo. tenet ꝯtrium. xvj.
.q. ij. in summa. Ubi dicit transferri ius patronatus: et ita
hodie terminatũ est. de iure pat. c. i. in. vj. vbi approbata est
opi. Bar. et satis põt dici eadem rõne: q habebunt ptãtem
custodiendi: et administrandi: saltem vacante ecclesia. Nõ
aũt habebunt aliquid temporalitatis: quantũ ad pprietatẽ:
et hoc puto verum: sive hec donatio fiat in fundatione: sive
ecclesia fundata: et hoc dico verum esse sm Jo. sive donet
ecclesiã iam consecratã sive non cõsecratã: lz aliqui dixerũt
q si donetur ecclesia nõ ꝯsecrata ꝯferant ecclesia et oia tem-
poralia p tex. xvj. q. i. veni. quã distictionẽ dãnat Jo. in sum
ma. xvj. q. ij. qr ex sola ipositiõe primarij lapidis subijcitur
ecclesia episcopo: etiã anteq̃ sit ꝯsecrata. de cõse. di. i. nemo
et. c. ad hec. de reli. do. et hoc d scdo casu. ¶ Tertius casus
est glo. qñ monachi recipiunt ecclesias ex concessione epi: et
põt dici secũdus casus principalis: quia supra ex donatione
laici hic episcopi. ¶ Recito hic que repio scripta. glo. hic

distinguit: ⁊ in parte ccor. cum Jo. vbi .§. quia si concessio
facta est: ⁊ certificata sunt iura: que episcopus intendit tran-
sferre: ⁊ tunc scdm .l. traditiones: ⁊ scdm formam appositaꝫ
iudicialiter. de iure translato .l. traditionibus .ff. de pac. .l. le
gem .C. de pac. Si enim tradidit solum quo ad ius patro-
natus: erit soluꝫ quo ad id subiecta si plenario iure subierit
⁊ tunc pleno iure erit subiecta. Si vero donauit simpliciter:
hoc est dubium. glo. hic videtur velle ꝙ habebit pleno iure
vnde dicit ꝙ tunc monachi habebunt ecclesiam subiectam:
quo ad omnia: saluo quo ad cathedraticum: ⁊ ius cohercē
di: qꝛ hec iura remanent episcopo: ⁊ exceptis his duobus iu
ribus: erit subiecta in omnibus tēporalibus ⁊ spiritualibus:
videatis glo. vsqꝫ ibi: si vero ex fundatione. Or attendatis
quia est casus magis difficilis alijs. Jo. in .c. visis. xvj. q. ij.
⁊ etiam in summa. dicit si concessio est facta pleno iure: om
nia spiritualia ⁊ temporalia transferuntur: potestas tamen
iurisdictionalis remanet in episcopo. Itē remanet illa eccle
sia subiecta episcopo: quo ad omnia que sunt ordinis epā-
lis: quorum inferior non est capax. vt ordinare consecrare:
⁊ visitare. alle. ix. q. iij. per singulas. Ideꝫ dicit glo. j. de do-
na. pastoralis: in his que sunt peremineutie episcopalis: ad-
huc dicit ꝙ remanet aliquod debitum episcopo hoc est ca-
thedraticis. sicut dicit Jo. in loco preall. facit de off. ordi.
conquerente: Ho. vero in .c. pastoralis: tenet ꝙ nec etiā tran
sfertur institutio auctorizabilis: sed institutio tantū simplex
pro collatione sumpta cum institutionis auctorizabilis inca
pax sit inferior. §. de offi. archi. cum satis: ⁊ .c. fi. cum ibi no.
Item dicit ꝙ canonica portio adhuc remanet in illa eccle-
sia: qꝛ illaꝫ retinent in cōpensationem vniuersalis cure: circa
quam instituit: alle. de offi. or. conquerente: nisi forte illā ex
presse concederet: ⁊ sic specifice. xij. q. iij. c. fi. contra hoc no.
in .c. cum satis. de offi. archi. fatetur tamen ꝙ canonica por-
tio poterit prescribi licet non transferri: alle. de prescrip. de
quarta. §. de insti. cum venissent. Jo. an. ibi residet ꝙ circum
scripta prescriptione licet posset episcopus dare fructus ca
nonice non tamen poterit concedere habitum illius iuris:
alle. xij. q. iij. c. fi. ⁊ de loca. c. ij. Hec est conclusio prefatoruꝫ
doctorum. Or videamus quid mihi in hoc videatur dicē
dum: vt ego concludam dicta omnium hic: ⁊ alibi posita.
Concludo duo mēbra. quandoqꝫ cōcedat episcopus eccle
siaꝫ pleno iure monachis exemptis: aut monachis nō exem
ptis vel personis subiectis: si concedit monachis exemptis:
⁊ sic alias subiectis: si consideramus iura ecclesie: omnia iu-
ra sunt in eorū potestate scilicet temporalia: ⁊ spiritualia. vn
de in hoc glose bene dicunt: dicunt tamen ecclesiam reserua
ri quantum ad clericos in statu suo: ita ꝙ congrue sustenta-
ri possint: ſm statutum antiquum: de iuribus vero episcopi
dic: quidam sunt episcopalis ordinis: vt ordinarie consecra
re: ⁊ visitare: ⁊ similia: ⁊ tunc nil de istis iuribus transfertur:
qꝛ inferioribus cōmitti non possunt: ex quo alijs non sunt
concessa: videntur sibi reseruata. ad hoc j. de conces. prela.
accedentibus: ⁊ no. in .c. dilecto. de offi. archi. hoc tenet In-
no. in loco preallegato: vt hic: ⁊ firmat Ho. hic: nec credo ꝙ
possent talia recipere: a quo mallent episcopo: imo oportet
ꝙ a proprio recipiant: nisi aliud haberet priuilegiuꝫ: aut pre
scriptio: ⁊ iste est casus. §. de prescrip. veniens: talia eniꝫ sunt
ab episcopo inabdicabilia. ff. de offi. presi. l. legatus. Que
daꝫ sunt iurisdictionis episcopalis: vt est instituere: ⁊ de cau
sis cognoscere: de institutiōe: ⁊ destitutione. Primo videa
mus: ⁊ dicit ꝙ monachi recipiunt potestatem instituendi: ⁊
destituendi: prout sumitur pro collatione. Sed prout sumi
tur pro auctorizabili institutiōe. s. curas. tunc tenent doc. ꝙ
talia iura non possunt monachi habere: nomine proprio: qꝛ
talium non sunt capaces: nec recipiunt per talem concessio-
nem: possunt tamen recipere tanqꝫ vicarij: ⁊ vices gerentes
episcopi. Unde dicunt doc. ꝙ episcopus poterit illis: vt vi-
carijs: curam cōmittere: ⁊ propter malam administrationē
reuocare. de accu. qualiter. el. ij. ſꝫ doc. Et illud vulgare di
ctum est: cuius est possessio eius est institutio: de quo etiam
in summa. ea. qōne. de potestate auteꝫ visitandi: an hoc ius
transferatur. resident quidam ꝙ sibi videatur reseruasse: qꝛ
hoc est preeminentie episcopalis: alleg. de dona. pastoralis
cum ibi no. ⁊ maxime dicunt hoc verum abbate negligen-
tie. Alij dicunt ⁊ in hoc resident doc. ꝙ vterqꝫ habebit visi-
tationem istius ecclesie: ⁊ abbas: ⁊ episcopus: ⁊ si ambo cō-
currerint prefertur episcopus: vt superior: per no. §. de offic.
ordi. pastoralis: ⁊ .c. quanto: ⁊ .c. cum ab ecclesiarū. de offi.
archi. xvj. q. ij. visis: de potestate deponendi: aut suspenden
di tenent ꝙ illa non transfertur: qꝛ huiusmodi non est capax
inferior episcopo: imo nec solus episcopus hoc potest. alle.
no. de exces. prela. c. i. Ideo talia non transferantur. ad hoc
preall. c. visis: ⁊ hoc tenet hic Ho. per illud .c. ad hoc tenet
glo. que est clara: ⁊ hoc in .c. cum ⁊ plantare .§. in ecclesijs. j.
de priuileg. vt ibi patet aperte: ⁊ in glo. in verbo pleno iure.
quantum autem ad facultateꝫ cognoscendi de causis crimi
nalibus doc. dicunt ꝙ etiam per confessioneꝫ pleno modo
factam non transfertur talis potestas: ⁊ alle. Hosti. ad hoc
.xvi. q. ii. visis: ibi dum dicit piacula sacerdotuꝫ per episco-
pos audientur. puto tamen quod leues correctiones: ⁊ iur
gia leuia audire possit ab. ar. de offic. archi. ad hec: ⁊ sic in
tellige Jo. xvj. q. ij. visis: qui dicit quod in concessione ple
no iure non venit potestas suspendendi: aut deponēdi: ⁊ de
grauibus causis cognoscere. Item puto ꝙ si vellet inquire-
re abbas de ratione temporalium quomodo rector guber
nauerit ecclesiam: de plano exigendo rationeꝫ: ꝙ adhuc ha
bet potestatem propter malam administrationem ab eccle
sia remouēdi: ⁊ si cōcurrerent episcopus ⁊ abbas tūc crede
rem episcopum preferendum: per iam dicta. An autem ea
que sunt peminentie episcopalia transferuntur: doc. ꝙ non:
vt dixi. §. in cathedratico: ⁊ canonica portione: que episcopo
debētur: ⁊ si specifice illa iura velit remittere: an possit: recur
rendum est ad notata de dona. pastoralis. ⁊ de censi. cuꝫ ve
nerabilis: ⁊ hec sufficiant de primo membro. predicta proce
dunt quando donatio est facta loco religioso. Si autem est
facta archidiacono: vel archipresbytero donatio: de eccle-
sia sita. j. limites sui archidiaconatus: vel archipresbyteratus:
tunc videtur donasse: vt sit subiecta respectu iurium compē
tentium archidiacono: seu archipresbytero: ratione archi-
diaconatus: seu archipresbyteratus. de qbus in .c. fi. de offi.
archi. ⁊ in .c. i. de offi. archipresby. de hoc in. d. c. pastoralis:
in principio. de dona. Dicebam scdo: ⁊ ꝙ quādoqꝫ episco
pus concedit ecclesiam religiosis exemptis: vel alteri perso
ne non subiecte: ⁊ tunc dicit Inno. si donat episcopus alteri
episcopo ecclesiam: ꝙ oīa iura cēsentur translata in episco-
pum illum: dum tamen donatio sit alias rite facta: ⁊ scdꝫ ca
nonicas sanctiones: de qbus in preall. c. pastoralis: ⁊ .c. tua
nos: de his que fi. a prela. ⁊ sic Inno. hoc casu nullum ius ex
cipit ratio quia episcopus cui donatur est capax omniuꝫ iu
rium. Quandoqꝫ donat eam monasterio exempto: cum ca
pellis suis: ⁊ tunc dicit si ecclesia donata non habet populuꝫ
omnia iura episcopalia videntur donata: vel saltim abdica
ta a donante: ⁊ translata videntur: quorum capax est abbas
Naꝫ donationis vires ampliantur ex qualitate eius cui fit
donatio. l. si filie. ff. de leg. iij. hoc tenet Jo. in preall. c. visis:
⁊ est dictum Inn. in preall. c. pastoralis: hec dicit Jo. vera
saluo: qꝛ non censetur esse translata potestas deponendi: vel
suspendendi: ⁊ perpetuo. hoc fateor qꝛ illoruꝫ non est abbas
capax: sed bene credo ꝙ a se abdicauerit. Et si queratur quis
habebit ibi suspendere vel deponere casu iminente: Inno.
dicit ꝙ habebit recursus ad papam: qui est superior exem
ptorum. sic intelligo Inno. j. de priuile. ex ore. in glo. magna
circa mediū: videtur tamen ꝙ primo debeat haberi recur
sus ad episcopum: per glo. in. d. §. in ecclesijs. Si autē eccle
sia donata habet populum. tunc dicit Inno. in .c. pastoralis
preall. ꝙ episcopus retinet omnia iura episcopalia: quia li
cet ecclesia sit exempta: populus tamen non est exemptus. j.
de priuile.

de priuile.recepimus:ꝛ quia graue esset periculum: si epus non posset sacramenta ministrare:ꝛ crismare in fronte:ꝛ similia:que non potest abbas:de con.ecc.vel alta.a qua retinebit etiam:vt dicit Hosti.in.c.cum ꝛ plātare.§.in ecclesijs preall.potestatem instituendi super populum. Item retinebit ea que sunt iurisdictionis quātum respiciunt populum: quia habebit visitare ꝛ inquirere:quomodo sacramēta ministret populo:ꝛ de istis tenebitur episcopo respōdere:quomodo autem regat ecclesiam:ꝛ de spectātibus ad eam habebit abbati ꝛ monachis.s.respondere ſm Hostiē.in loco preallegato.qñ qȝ episcopus donat ecclesiam pleno iure:loco exēpto: sed non exempto quo ad capellas:sed tantummodo quo ad corpus monasterij:ꝛ tunc dicēdum per oia: vt dixi quādo fit donatio loco non exempto:ex eo ꝙ monasteria sunt subiecta episcopo per respectum ad capellas nō exemptas:vt no.de offi.ordi.dilectus:de priuil.ex ore:quandoqȝ ꝛ hoc est ſm membrum principale. Episcopus donat ecclesiam quo ad temporalia tm̄:ꝛ tunc quod ius acquirāt monachi:ꝛ habeant in tali ecclesia recurrendū est ad.§.in ecclesijs. Glo.dicit ꝙ omnia temporalia possunt monachi sibi appropriare reseruata tamē congrua portione presbytero:ꝛ talia iura videntur trāslata.vide concludendo dicta doc.alibi scripta tria principaliter iura acquirūt sibi monachi ex donatione predicta. Primo potestatē presentādi rectores episcopo:vt ibidem istituant̄. Secūdo quia per hoc poterunt exigere rationem de temporalibus: ꝛ de plano inquirendū super eis: an legitime administrent̄ ſm iuramentum:etiā habent potestatem inquirendi de vita clericorū:ꝛ statu ecclesiarū:an bona sint male alienata vel gubernata. Item qualiter gubernent̄ possessiones:ꝛ si ibi reperiant aliquid corrigēdum: non corrigent:sed nunciare debent epo. xvi.q.vij.filijs ꝛ nepotibus:ꝛ.j.de sta.mo.c.pe.ꝛ fi.vnde nō habent potestatem ponēdi manum ad correctiōeȝ:nec hn̄t potestatem super illis possessionibus aliquid cognoscēdi: quia iurisdictio non transfert̄ ex solo patronatus iure:ꝙ ex tali donatione censent̄ habere ſm Hosti. licet Inno.senserit oppositum:ꝛ in.§.in ecclesijs preall. item nō poterit talis abbas prestare auctoritatem alienādi res ecclesiaꝝ: nisi forte essent exempti:super quo recurrendū ad ea que dicit Inno.de transac.statuimus:ꝛ ad glo.in cle.j.de re.eccl.non alie. Item habebunt isti tres custodiam vacantiū ecclesiarum:vt no.in.§.in ecclesijs:qui patroni ecclesiastici hanc custodiam sibi vendicant:vt no.de offi.ordi.cum nos:ꝛ ð ap. bone:ꝛ de insti.cum venissent:per hoc tm̄ dicunt doc.ꝙ non faciet fructus suos:intelligēdo de his ex quibus debēt clerici sustētari. Item consequūtur monachi ex tali donatiōe ꝙ si contingit collectam imponi: ecclesia subiecta poti⁹ debebit eis conferre: ꝙ̄ cum epo:institutionem autem ꝛ destitutionem nullo modo consequūtur:ex tali donatiōe:immo oportet ꝙ presentent episcopo:qui instituet ꝛ destituet: nec hoc potest operari consuetudo:de cape.mo.c.j.in.vj.ꝛ.j.de cap.mo.c.i. Item nō transferunt̄ omnia episcopalia.arg.c. aqua preall.ꝛ hoc de isto scdo membro principali.quādo qȝ cōcedit episcopus ecclesiam simpliciter:ita ꝙ non appareat an pleno iure:an quo ad tempalia. vnde glo.xvi.q.ii.c. j.idem dicit.ꝙ hec glo.q: omnia transeūt excepto cathedratico:ꝛ correptione. Idem dicit Inno.in dicto.c.pastoralis. alij vt no.in.c.i.xvi.q.ij.tenēt ꝙ pleno iure videt̄ transire:ꝛ sic idem dicendum qȯ dictum est.s̄.quando pleno iure donatur. Mouentur isti: quia donatio ista latissime est interpretanda.j.de dona.cum dilecti:ꝛ.s̄.de consue.cum dilecti: hec opinio reprobat̄ per.c.pastoralis.j.de dona. vbi glo.dicit differentiam inter donatiōeȝ simpliciter factā: ꝛ factam pleno iure.vnde dicit in donatione simplici recurrēdum ad .c.pastoralis:ꝙ hic decidit:q: si episcopus habet ibi aliqua tpalia:illa tm̄ vident̄ donata:si v̄o habet aliqua spiritualia tm̄:illa videt̄ donare:ꝛ si temporalia ꝛ spiritualia hoc est redditus temporales ꝛ spirituales:hec oia transferunt̄: dicit tm̄ ꝙ correctio ꝛ cathedraticum nō transfert̄:ꝛ fortius ea que dixi non trāsire: quando donatio sit pleno iure. Que sunt iura spiritualia ꝛ episcopalia que trāseant.doc.dicūt ꝙ spiritualia cōsistunt in redditu:vt decime:ꝛ similia: salua portione que debetur rectori:que nō potest minui per hanc decre.ꝛ fi.vnde per hanc cōcessionem non transfert̄ potestas instituendi:nec destituendi:imo instituet de auctoritate epi: vel ponet ibi vicarium:ꝛ nō poterit remouere sine auctoritate episcopi.alle.j.e.extirpande:ꝛ de priuil.pastoralis:q̄si hec simplex donatio referat̄:vt operetur quātominus potest: vt hic:quia hec donatio est preiudicialis sibi:ꝛ etiam successoribus suis.quandoqȝ episcopus ꝯcedit ecclesiā in vsus monachorum.doc.hic posuūt:ꝛ tex.habetis.j.de priuil.pastoralis:ꝛ ibi etiam per Inno.finaliter dicūt ꝙ per istam decre. ꝙ si ecclesia que donatur non habet populum:nec est collegiata:vidētur donata:scilȝ temporalia ꝛ spiritualia: ꝛ vltra hoc habebūt monachi potestatem ibi instituēdi:ꝛ destituendi:in ecclesiam ponendi:ꝛ deponendi rectorem pro libito. alt̄.de dona.pastoralis:ꝛ dicit Inno.ꝙ monasterium censebitur prelatus istius ecclesie. Recitat aliquos dicere:ꝙ dcā ecclesia videbitur quodāmodo manualis ꝛ grāgia:de confir.vti.vel inuti.porrecta. de censi.c.si.ꝛ.c.procurationem. Host.hoc nō placuit quod.j.videbitur:de spiritualibus autem respondebit episcopo:fructus autē omnes ecclesie poterunt in vsus proprios capere: dumtamen reseruent portionem:vt seruent̄ ecclesie ſm statum antiquū: quia cultus diuinus minui non debet:de sup.neg.prela.c.ij.ꝛ.c.pe.de consti.predicta vera:nisi forte specifice considerētur ꝙ possunt fructus omnes appropriare clericis eiectis. ar.j.de dona.c. pastoralis:quod dictum nō placȝ Hosti.quia sic episcopus meliora nō prospiceret:vt facere debet:ð his que si.a prelatis. Q: an episcopus possit concedere ecclesiam:vt eiectis clericis possit monachi etiam in suos vsus cōuertere:dicere habetis:ꝙ cum causa possit episcopus:sine causa nō:ꝛ sic p̄dicta possunt concordari:ꝛ causa iusta esset paupertas monachorum.xciij.di.diaconi: vel vt laborem impiorum iusti edant.j.ne cle.vel mo.c.relatum.de sta.mo.c.ij.ꝙ dic vt ibi: quia si clerici sunt dissoluti ꝛ icorrigibiles:possunt eici:ꝛ poni boni religiosi. Si autem ecclesia esset collegiata:ꝛ haberet populum:dicit Inno.ꝙ clerici ibi eēnt perpetui:nec possent remoueri ab abbatibus:absqȝ causa:de sta.mo.c.ij.immo si ðlinquerēt nō haberet potestatem corrigēdi. abbas. hec ēt oia sentit Inno.de priui.pastoralis:ꝛ multo fortius ħ casu intelligent̄ excepta omnia que non transeunt: quando sit pleno iure.vnde nō transit potestas iurisdictionalis: cum distinctione tamen:de qua.s̄.lȝ posiūt denunciare episcopo: vt corrigat:qui tamen solus etiā non posset remouere.qñ qȝ monachi:ꝛ hic esset tertius articulus:fundant ecclesiā:ꝛ tūc si sunt priuilegiati cum capellis habitis:ꝛ habēdis:dicit gl. hic ꝙ habent potestatem instituēdi:ꝛ omnia alia iura spiritualia vt possint petere a quo maluerint episcopo. Si v̄o nō sunt priuilegiati:ꝛ tunc ibi habēt curam temporalium: ꝛ reseruare ea debent:reseruata portiōe sufficiēti rectori:vt hic: sed quo ad spiritualia oia subsūt epo: vt dicto.§.in eccl̄ijs. videatis istam glo.vsqȝ ibi.qñ qȝ monachi hn̄t ius p̄sonatus tm̄ sup isto puncto:qñ fundant eccl̄iaȝ:dicūt hic doc.ꝙ qñ qȝ fundatiōes nō retinēt in fundatiōes dominiū rerum: que donāt eccl̄ie:ꝛ tūc monachi tantūmodo hn̄t ius exquirendi rōnem de huiusmodi tpalibus:nec hn̄t ptāteȝ talia tēporalia appropriādi:ex quo in toto sunt in capellas huiusmodi trāslata. Qñ qȝ tpe fundationis retinēt ꝓprietatē bonorū:ꝛ tūc habebit abbas ptāteȝ ponēdi ibi p̄sbyteꝝ: ꝛ ponendi ad libitū:eccl̄ia nō existēte prochiali:alle.de sta.mo. cū ad monasteriū.§.tales:ꝛ de priuile.j.in.vj.vl̄ de cap.mo. debebit tm̄ ibi positus de epalibus epo respōdere:lȝ nō habeat ppl̄m:vel collegiū eccl̄ia.vñ hēbit rn̄dere qualiter celebret:qualiter officiet:qualiter ordinet eccl̄iaȝ:ꝛ de silib⁹: ꝛ sic epus curabit illam quo ad spūalia:ꝛ quo ad p̄sbyterum:

⁊ familiam presbyteri: si quam hꝫ ⁊ faciet ei prouideri de sacramentis ipsius ecclesie: vt eucharistia: penitentia: ⁊ similibus. x.q.i.c.i. ⁊ per totum: alias si talis eccl'ia nō esset infra fines alicuius parochie: non eēnt qui talia expedirent: si diceremus ista non competere epō: sm Host. qñ qꝫ monachi edificant eccl'iam secularem: ⁊ agūt: vt illa subsit eis tanꝗ vnus prioratus manualis: vel grāgia: ⁊ tunc dicit ꝙ hoc fieri nō potest: quia capelle sunt subiecte epō: de iure cōi: quo ad legē diocesanam. s. de offi. or. di. cō querente: ⁊ non licet edificāti minuere iura ep'alia: vel legem: vel pactum īponere: de pac. accepimus. x.q.i.c.i. ⁊ .ij. ⁊ c. nouerūt. Si aūt eēt prioratus: vel grangia. i. capella in aliquo palatio: vel curia cōstructa: habēs redditus sine pp'lo: ibi seruiunt aliqui monachi: vel ministrent ⁊c. minueretur ius epi: q2 tales nō essent sub lege diocesani. xvi.q.i. cum pro vtilitate: ⁊ de censi. c. si. imo nec ēt de consensu epi hoc facere possent: sine causa. x.q.i.c.i. causa tamen subsistente possent: ⁊ si eps consentire nollet possent adire superiorem. arg. j. de iur. pa. c. nullus. Or modo habetis expeditam istam materiam. s. que iura habeant religiosi in capellis sibi subiectis. Aliqñ qꝫ religiosi habent solum ius patronatus: ⁊ tunc ex isto nanciscūtur potestatē presentādi ⁊ custodiēdi bona ecclesie vacantis: ⁊ etiam rōnem exigendi de rebus temporalibus: vt no. s. de offi. or. cum nos: ⁊ de ap. bone: ⁊ dicto. §. in ecclesijs videat' glo. vsqꝫ ibi: quo casu ergo: quādoqꝫ religiosi habent ecclesiam: que a laico ē edificata in sua parochia: ⁊ per hoc non credo ꝙ habeant ius patronatus: nec aliud ius per no. de cap. mo. cū dilectus. Nec ob. de eccle. edifi. ad audiētiam: q2 ibi contulerat dotē: ad hoc etiā quod no. glo. in c. dilecto. s. de offi. archi. nullum enim ius sibi vendicat per hoc: nisi ius parochiale: vt ibi no: modo habetis expeditum primū principalem passum. Venio ad secūdū: ⁊ quero quo casu procedat practica decre. scilꝫ qualiter se habere debēt monachi in talibus ecclesijs: tex. hic exprimit: quia non debēt diminuere iura: ⁊ portiōes illorum: qui ibi presentant': vt hic dicit: sed est dubiū an habeat locum quomodocūqꝫ eccl'ia subiecta est: gl. cōcludit. quādoqꝫ subiecta est quo ad tpalia ex concessiōe episcopi. ⁊ tunc procedit decre. quia ista temporalia habēt ⁊ certa debet portio assignari rectori: al's nō admittitur presentatio. Quādoqꝫ est subiecta quo ad nudū ius patronatus: ⁊ tūc cum non habeant temporalia: nec ad eos spectat augere vel minuere: ideo non procedit decre. q2 nō possunt aliquos habere redditus: nisi census esset cōstitutus a fundatore: de iu. pa. preterea. xvi.q.ii. Eleutherius. Nam nec hoc liceret episcopo. j. e. extirpāde. x.q.iii. quia cognouimus: ⁊ c. se. ⁊ .ii.q. ii. c. i. quādoqꝫ pleno iure sunt subiecta ecclesie: ⁊ tunc solet esse duplex practica. vna vt ipsi monachi oia capiant: ⁊ habeant assignare certam portionem rectori: ⁊ tūc procedit decre. quia congruens portio debet assignari. alias nō admitteretur presentatus. Alia solet esse ꝙ omnia capiant' per rectorem: ⁊ certa portio detur monachis: ⁊ tunc hec portio nō debet augeri. s. c. auaritie: ⁊ hoc vt possit rector onera incūbentia supportare. videatis istam glo. vsqꝫ ad fi. Joā. an. in hoc vltimo dicit si monachi habent ecclesiam subiectā quo ad ius patronatus: non procedit decre. quia ipsi non habēt assignare rectori aliqua bona. Idem dicit Jo. an. qñ habēt solam institutionem: quia eadem est ratio: ⁊ idem quando habent ius institnēdi plenum: etiam quo ad curam populi: nam tunc nil percipere possunt de redditibus ecclesie: nisi certos census: vbi ab ipso principio esset institnere habenti determinatus. arg. j. de iur. pa. preterea: ⁊ . xviij.q.ii.c. Eleutherius. Quādoqꝫ habent eccl'ias pleno iure subiectas quo ad temporalia tantū: vel quo ad spūalia: ⁊ ecclesie regimē pcedēdū sꝫ nō regimē pp'li: vñ hñt pñtare ad illud epō: ⁊ in his casibus potest habere locum practica decre. qd dicunt doc. verum: siue possessiones plene fuerint trāslate in capellam edificatam: siue non fuerint plene translate: vt quia monasterium sibi retinuit dominium directum: translato vtili in capellam. Nam si habet presentare: semper oportet ꝙ cōgrua portio reseruetur: vbi autem certi redditus ⁊ pensiones assignant' ecclesie per patronum: de quibus certam partem assignat ecclesie pro dote aliorum oium directum dominium retinet: licet dos sufficiens assignata sit: non tamen sustinebit episcopus quod donatur a patrono: ⁊ si nō est sufficiens vel incipiat esse nō sufficiens cogetur patronus de bonis: que penes se retinuit: vel alijs ecclesiā sufficienter dotare: de conse. eccl. vel alta. sicut: ⁊ j. e. cum sm: ꝙ si nollet facere presentat': episcopus instituet nisi fiat assignatio: ⁊ sic potest hic intelligi: dicunt tamen aliqui ⁊ nō male: sm Inn. ꝙ vbicunqꝫ ex prima fundatione: aut qui habent ecclesias possunt exigere ratione temporalium possunt: ⁊ augere cēsum: ita tamen ꝙ rectori remanet semper congrua sustentatio: vt hic: ⁊ j. e. extirpande: reqrit' scdo ꝙ hec portio sit sufficiens. Quero quādo dicatur sufficiens glo. explicat: dic vt in ea: que est clara: ⁊ vide eam per te. nō habetis hic aliud.

a **D hec.** Plures dignitates aut personatus in vna ecclesia: vel diuersis quis habere non potest. h. d. ponit dictum ⁊ rationem assignat ibi: cum singula. ¶ No. pluralitatem dignitatum ⁊ psonatuum prohibitam: in eadem ecclesia: vel diuersis. ¶ No. secūdo rationem vnam prohibende pluralitatis. s. quia assiduitatem requirūt in seruitio: seu officio: ⁊ sic pluribus bene deseruire nō pñt. ¶ Ad declarationem littere quero quomodo dicitur cōtra rationē. dicūt doc. i. quia contra naturam locutiōis: ꝙ cogamur dicere bene veniat petrus canonici cum sit vnus. Item contra ius naturale primeuū quod requirit matrimonium carnale contentum esse vna vxore: sic debet esse in matrimonio spirituali. Item est contra rationem iuris canonici: vt hic. Item contra rationem iuris ciuilis: vt. j. c. proxi. ¶ Quero an de consuetudine quis possit habere dignitatē cū canonicatu. dicunt doc. ꝙ sic: de quo de Rp. eā te: ⁊ de consue. c. j. in. vj. An quis possit de iure habere plures prebēdas. doc. dicūt ꝙ non. lxxi. di. sanctorum: ⁊ j. e. cum iam dudum. ¶ Oppo. Jo. an. ⁊ videtur ꝙ quis possit habere duo beneficia: cum possit vtriqꝫ deseruire: sicut libertus seruit duobus dominis in eadem domo: vt. l. antepe. ff. de oper. liber. ergo similiter duo officia in eadem ecclesia. So. hoc est verū quo ad officia: non diuersa: nec se īpediētia sm Hostié. ¶ Venio ad glo. ⁊ quero cum glo. an in diuersis ecclesijs possit quis habere plura beneficia. dicit glo. ꝙ non al'. de cle. non resi. q2 nōnulli: cū si. nec ob. ff. de ope. libe. l. antepe. vbi in eadē domo seruit libertus duobus: ⁊ diuersis patronis: sed ibi officia non sunt repugnātia: sed compassibilia: hic sic. ¶ Secūdo querit qd comprehendatur hic appellatiōe officiorū: dicit glo. ꝙ comprehendunt' hic dignitates vel psonatus. j. e. de multa. Oppo. ⁊ videt' ꝙ qs possit hr̄e plura officia. s. de elec. dudum. Sol. ibi de dispensatione potest. hic loquuntur de iure communi.

p **Reterea.** Habens plures dignitates vnā eligere ⁊ alterā dimittere cōpellit'. h. d. Primo narrat cāz quā corrigi mādat ibi mādamus. ¶ No. ꝙ in diuersis eccl'ijs qs non pōt hr̄e plures dignitates. ¶ No. ꝙ sm iura ista tenebat collatio plurium dignitatū vni facta ⁊ ipsius erat electio quā dimittere vellet. ¶ Item no. arg. ꝙ canonicus regularis pōt fieri archi. ¶ Op. littera dicit ꝙ in vtraqꝫ erit pfessus: ⁊ tñ in eccl'ia seculari nō dꝫ fieri pfessio. s. de ma. ⁊ obe. legebat'. Rñdent doc. dupl'r intelligendo decre. vno mō ꝙ ecclesie essent seculares: ⁊ tūc intellige de pfessione nō regulari: sed de manuali obediētia: quā facere debent: vt dicto. c. legebat'. Alio modo ꝙ essent regulares: ⁊ sic est in veritate: sm Hosti. ⁊ tunc littera stat pprie. ¶ Oppo. ⁊ videt' ꝙ non debeat regulariter pfiteri archidiaconus cum dignitas sit secularis eccl'ie. Sol. dic regulariter: idest canonice. iij. di. canon. pmittendo prelatis suis

obedientiam: vt debuit fm Gof. fm quem ambe iste eccle sie sunt seculares. ¶ Venio ad glo. ⁊ qro cum glo. j. an canonicus regularis possit esse archidiaconus: gl. dicit ꝙ sic: per hunc tex. alle. ad hoc. lviij. di. c. j. ⁊ j. de sta. regula. ꝙ dei. hoc dicunt doc. esse verum de volūtate abbatis: ⁊ cōuētus: s. de elec. cōstitutus: fm Inno. de hoc tn̄ dic: vt no. in dicto c. quorūdam: ⁊ in. c. deus qui. s. de vi. ⁊ ho. cle. vide no. de elec. c. i. in glo. pen. in fi. dic hoc esse verum ex dispensatiōe: vt no. j. de sta. mo. ꝙ dei. Item dicit Inn. ꝙ id qd hic dicit: scilz vt detur optio: non hz locum in religiosis: quia ipsi nō habēt proprium velle. xij. q. i. non dicatis: ⁊ dicit ꝙ id quod hic dicit fuit de gr̄a. xxi. q. ij. si quis hoc mihi non placet: qr est contra hunc tex. recte intelligēdo. Nec ob. ꝙ non habēt velle neqz nolle: qr verū est vbi beneficiū non habēt: alias secus: ⁊ ita pōt intelligi hic. ¶ Secūdo quero an in pluribus monasterijs quis possit esse monachus. e. glo. dicit ꝙ non: de reli. do. c. j. An in eadem eccl'ia: quis possit hre plures psonatus: dicit ꝙ no. j. e. de multa. ⁊ c. proxi. ¶ Oppo. cum glo. ij. videt ꝙ non habeat optionez beneficioꝝ: sed careat primo: ⁊ vtroqz: si retinere contendat. j. e. de multa. Sol. dicit glo. ꝙ decre. pcedit fm decre. referente. s. e. sed mō. c. de multa. j. e. corrigit istam in hoc: posset tn̄ decre. procedere in casu. c. gratia: de rescrip. in. vj. s. cum fm beneficiū est minus ⁊ vilius ꝙ esset equum in scholis: in curia tn̄ simpliciter teneret decre. de multa. An idem in honoribus secularibus quod in dignitatibus: dicit ꝙ sic: vn̄ in duobus collegijs licitis esse non dz. l. non debet. §. vlti. ff. de collegi. illicitis: nec duas militias. C. qui mili. non pos. l. j. nec duos honores. ff. ad municip. l. libertus.

c **Um non ignores.** Electus ad scdam eccl'iam: si dimittere nō velit primaz. Electores ab electione resilere poterūt. h. d. ponit mandati causam. Secundo mandatum ibi: cum igitur. Tertio soluit obstaculum ibi: ꝙ si ⁊c. ¶ No. primo ꝙ pluralitas eccl'iarum ⁊ beneficiorum regulariter est inhibita. ¶ Scdo no. ꝙ hns aliud beneficiuz ineligibilis videt ad aliud: nec de eo facta tenet electio: ad qd vide. c. ordinarij. de offi. or. in. vj. ⁊ ꝙ no. in. c. dudum: el. ij. s. de elec. ¶ No. ꝙ eligentes post prestitum cōsensum ab electiōe resilire pnt: qn̄ electio est nulla: vl' quādo est facta de indigno. Ad hoc vide. c. iudicis. s. de elec. ⁊ no. ꝙ scandalum reddit quē ineligibilem: ⁊ sic repellit quē a iure electiōis. ad hoc. s. de cle. cōiuga. cum olim: ⁊. s. e. cum teneamur. ¶ O: declaremus decre. per principiū decre. dum dicit ꝙ vna eccl'ia debet esse vnius sacerdotis. ¶ Opp. de obseruātia consuetudinis: qr videmus qn̄qz in eadez ecclesia plures sacerdotes curatos ⁊ in solidū curam habentes. So. Inno. dicit ꝙ plures curati non pnt esse principales: seu eque principaliter in vna ecclesia. Nec ob. ꝙ in vna eccl'ia multotiens reperiunt multi curati: quia semp vnus preest alijs: ⁊ alij subsunt: ponit Io. an. exemplum in ciuitate paduana: sic ⁊ quelibet ciuitas in qua plures sunt curati: qr eps est curatus pncipalis: cui subsunt alij curati: quia eps est curatus oium eccl'iaꝝ sue diocesis: ⁊ si sit aliqua ecclesia: que non habeat prelatū: hz tamen collegium: vt de offi. or. irrefragabili: ad cuius esse nō requirit ꝙ ibi sit prelatus. ff. qd cuiusqz vniuer. l. i. de exces. prela. dilecta: ⁊ tunc in tali eccl'ia capl'm dicitur prelatus: ⁊ in eadē ecclesia possunt esse plres curati: respectu diuersorū officiorum: vno existente sub alio: vt archidiaconus preest in spectātibus ad iurisdictionem: ⁊ archipresbyter in alijs: vt patet in ti. de offi. archi. per totum: nec est cōtra ius ꝙ in ecclesia sint plures prelati: quorū vnus subsit alteri: vt videmus in epo: qui est prelatus in omnibus ecclesijs sibi subiectis: ⁊ tamen singulariter habent singulos prelatos: ⁊ hoc qr vna potestas est sub alia: ⁊ dicit Hosti. ꝙ tres sunt psone: quibus omnes anime subsunt immediate. s. papa: eps ⁊ curatus: de offi. archipres. c. fi. papa qui sup omnes est. ix. q. iij. cuncta p mundum: ⁊. c. preter principalem: quem qui non cognoscit acephalus est. xciij. di. nullus: ⁊ hereticus. xxij. di. c. i. papa ergo episcopus ⁊ collegium erit prelatus illius ecclesie: vbi plures sacerdotes gerunt curam insolidum: naz ⁊ collegiū corrigit excessus prelatorum singulorum: de offi. or. irrefragabili. §. excessus: ⁊ quandoqz ipsum collegium committit curam animarum: quibus vult: ⁊ quando vult ad tempus ipsos etiam remouendo: ⁊ alios ad id preficiendo quando placet: qui nec prelati nuncupant: nec habent curam animarum: sed collegium qn̄qz cōmittit in perpetuum: vel hoc fit ab alio: vel hoc est de cōsuetudine ꝙ quilibet sacerdos existens in ecclesia habet curam aiarum: ⁊ tunc sine causa ab illa remoueri non potest: ⁊ tunc talis censendus est iure sacerdotis: curam aiarum habentis: siue dicatur rector: vt de dona. cōsultationibus: siue vicarius: de offi. vica. ad hoc: ⁊ de fi. pres. constitutus: siue dicatur psona: vt de R̄p. ex parte. s. Sed tunc instares: si ita est: ergo tex. non habebit locū cum dicit ꝙ sit vnius sacerdotis. Sol. aliud est in ecclesia plres esse: aliud ecclesiam esse pluriuz insolidum: vt no. de hoc in simili. j. de preben. c. i. in cle. plures eni morari in ecclesia est pmissum: vt dixi: sed esse plurium prohibetur vna ecclesia: sicut ⁊ vna prebēda. s. e. maioribus. Sed cōtra videt: ꝙ nō sit absonū pluribus insolidum curā populi committere seu cōpetere: sicut pluribus tutoribus ⁊ curatoribus curā pupilli ⁊ adulti. ff. de admi. tu. l. j. no. Ber. j. e. tue. ¶ Veniamus ad glo. oppo. cum glo. videt ꝙ non potuerūt isti ab electione discedere: ex quo cōsenserūt de elec. cum inter canonicos ⁊. c. publicato. So. si electus est habilis ad suscipiendum beneficium: vel potest esse habilis: ⁊ vult se habilitare: non possunt discedere: vt ibi: sed si est inhabilis: ⁊ potest esse habilis: sed non vult se habilitare possunt discedere: vt hic: hic enim habebat bn̄ficium curatū: quod nō poterat tenere cū secūdo ad quod erat electus: ⁊ primum dimittere: ⁊ nō volebat. Si enim illud dimittere voluisset obtinuisset secūdū: Sed non voluit: vel secūdo dicit glo. ꝙ verba cōsensus expresserunt: sed non elegerunt: ⁊ sic non ob. contrarium. vel fm Inno. ab initio hic presbyter voluit consentire: nisi haberet vtrunqz: sed ex post facto: mutato proposito: volebat consentire: sed illi nolebant propter scādalum: ideo iste nō erat preficiendus: electoribus inuitis: quia nihil fieri debet cum scandalo: vel fm Inno. potuerunt resilire: quia superior. s. prelatus suus ab illa ecclesia volebat ipsum absoluere: ideo licuit eis contra factum proprium venire: quia tale erat: in quo dispensare non poterant: nec illud sine peccato seruare. Ad hoc quod no. de conces. preben. cum super in glo. ex confessione.

c **Um secundum.** Ordinato per episcopum ad sacros ordines sine titulo: ⁊ nemine presentante: successor in necessarijs prouidere compellitur: donec habeat titulum. h. d. In prima ponit exordium: ex quo elicit edictionem noui iuris: ⁊ correctionem antiqui. Secūdo ponit narrationem mandati: ⁊ continuatiōem ibi: indeest. ¶ Casus in terminis est iste. Clericus qdam ad subdiaconatum per episcopum zamoren. ordinatus: non habens vnde viuere: ⁊ videns se ad secularia vnde victum quereret non posse redire: conquestus est pape: petens de oportuno remedio prouideri: papa considerans canones antiquos inuenit ꝙ talis ordinatio erat irrita: ⁊ considerans ꝙ hoc potius erat ex culpa ordinantis: ꝙ ordinati: videns deinde ius antiquū iniquū: ⁊ id immutare volens ⁊ puidere dicto ordinato ad ostendēdū iuris antiqui iniqtatem: ⁊ equitatem noui: supponit equum clericum ordinatuz debere viuere de bonis ecclesie: ⁊ hoc probat ex auctoritatibus: quia fm naturam equum est: quia qui sentit onus sentiat ⁊ emolumentum: ⁊ qui ad altare laborat: vt viuat de altari: ꝙ facit clericus. hoc etiam equum ⁊ iustuz est: ex nominis interpretatione clerici: quia clericus dicitur a cleros qd

est sors.i.pars vel hereditas domini:sed pars domini debet
eē particeps bonorum domini:statuit ergo ꝙ ⁊c. ¶ No.
hic arg.a nomine procedere in iure:dixi vobis in ꝯstitutio
ne gregoriana. Item no.ꝙ argumētum ab illusione voca
buli:⁊ etiam arg.a simili procedit in iure. ¶ Nota penam
canonū antiquorum ordināti sine titulo:quia carebat execu
tione ordinis. ¶ Item no.hodie promouentem quem ad
sacros sine titulo teneri ad administrāda necessaria ordina
to:donec sibi sit prouisum de beneficio:⁊ no.ꝙ ista iura ha-
bent locum de ordinato ad sacros. ¶ Et no.ꝙ ad hoc cō
pellitur episcopus quādo ordinauit nullo pñtante. ¶ Itē
no.ꝙ ista obligatio:nedum obligat ordinātem:imo etiam
⁊ successorem:qui in nulla fuit culpa. ¶ No.vlterius pra-
cticam procedēdi super litteris in forma pauperum:quia si
tantus est episcopus qui debet compelli:vt cum eo discutia
tur de qualitate beneficij cōferendi:⁊ quantitate:⁊ de indi-
gnitate ⁊ dignitate promouendi:⁊ sic admittitur episcopus
ad opponendum:de indignitate promoti:quando per pre
decessorem fuit ordinatus.vide de eta.⁊ quali.accepimus.
¶ No.ꝙ per litteras iusticie in forma pauperum:non so-
lum compellitur episcopus prouidere in propria ecclesia:
sed etiam hoc potest in aliena:vt ibi:donec per te in zaoresi.
ecclesia:vel alia ⁊c. ¶ O⁊ veniamus ad declarationem de
cre.dubium est an presentatus ab alijs episcopis sit exami-
nandus:Inno.ꝙ non:de quo.xi.q.ij.episcopus. Nam tali
ꝓuidere non tenet̄:immo episcopus presentans non exa-
minat:si tamen sciret ipsum criminosum peccaret talem or-
dinando.Secundo dicit littera ꝙ in conferēdo beneficio
debet attendi qualitas persone:quomodo ħ arbitrabitur
iudex.dic vt plus ⁊ minus conferat:sed qualitas religionis
non plus cōferret anglico:⁊ prouinciali:q̄z italico. ¶ Ter-
tio quero quid comprehēditur appellatione necessariorū:
dic alimēta:cibaria vestimenta:⁊ habitatio:vt.ff.de ali.⁊ ci-
ba.leg.l.legatis.Item cōsiderande sunt facultates episcopi
⁊ cōditiones ordinati:vt.e.ti.cum alimēta:⁊.ff.de vsu.⁊ ha.
l.plenum.§.i.⁊ no.J.e.de multa. ¶ Ultimo per decre.istā
dicunt doc.ꝙ etiam in aliena ecclesia potest episcopus ꝓui
dere vt dixi in notabilibus ꝓpter quod dixit phi.solutam
questionem cui possint in ecclesijs proprijs ꝓuidere:vt sibi
seruiant:quia dicit ꝙ sic:vt littera aperte dicit:vt in ea patet.
¶ Qualis erit hec examinatio dic summarie ⁊ de plano:⁊
erit leuis hic processus:de quo per Inno.in.c.i.de postu.⁊
in cle.i.de offi.dele.⁊ de iudi.in cle.ij.iuncta cle.si.de v̄b.si.
⁊ in.c.dudum:de presump. ¶ Uenio ad glo.⁊ quero cum
glo.irritas:in quo irrite sunt ordinationes:dic olim quo ad
executionem:nō ordinem:quia per hoc non amittebant ⁊ in
fi.glo.de hoc dic:vt in.c.quāto:de cōsue. ¶ Opp.cum gl.
super verbo successores:videt̄ ꝙ ex delicto ṕdecessoris nō
cōueniatur successor.Primo qa regulariter crimina mor
te extinguunt̄.xxij.di.quorundam:⁊ successor ex delicto de
functi non conuenitur.C.ne ex delic.defun.l.vna. Sol.spe
ciale hoc casu:ne in obprobrium cleri mēdicare cogat̄ cleri
cus:de cle.cōiuga.Joānes.corroborant doc.hanc solutio-
nem per.c.ad supplicationem:de renun.⁊ quia fauorabile
est ecclesie diuinum cultū augmētari per numerum clerico
rum:vt patet de consti.cum.M.⁊ quia paupibus clericis
in vita prouidere debet.xvj.q.j.possessiones:⁊ quia ordinā
do videtur necessaria vite ꝓmisisse:donec prouideat̄:⁊ quia
bona clericorum sunt pauperum.xvi.q.j.c.si. ¶ Item ꝼm
Hosti.xp̄i obprobrium ꝯnexio mercedis ad onus est ratio
nominis:que hic in principio colligūtur. ¶ Item ne eccle
sia videatur fraudulēter talem illaqueasse.arg.xx.q.iij.cō-
stituit.xxvij.q.ij.de viduis.Item quia ex generali officio
episcopi tenētur clericis suis prouidere ne egeant.x.q.j.per
totum:vel scdō ex delicto solius prelati non tenet̄ ecclesia:
vel successor:vt in cōtrario:sed ex delicto ecclesie bene obli
gatur ecclesia:⁊ successor:vt hic:quia in ordinatione deliqt
prelatus:⁊ ecclesia:cum episcopus ordinationem facere nō
debeat sine consensu ecclesie.i.capituli vel conuētus.xxiiij.
di.c.pen.vnde punit̄:si delinquenti non resistat.ij.q.vii.qua
propter. ¶ No.bene quia glo.dicit hoc verum nedū quā
do principaliter capitulum delinquit.sed etiam quando ne
gligit:seu non contradicit:dum potest contradicere:vel nō
consentire:huic concor.quod no.de or.cog.cum dilectus:⁊
in.l.iubemus.C.de sacrosan.ec.J.de simo.p hoc:⁊.S.de do.
⁊ contu.c.ij.⁊ ibi plene dixi.dicūt tamē doc.aliqui:vt host.
ꝙ in aliquo non grauatur ecclesia vel capitulum:cū ex hoc
solum grauetur mensa episcopalis. ¶ Oppo.cum eadem
glo.ibi examinauit:videtur ꝙ non ipse ordinās:sed exami-
nantes teneātur.liiij.di.si seruus. So.si ipse ordinans exa
minauit prouidere tenet̄.Si alius:is qui examinauit:ꝙ pa
tet ex verbis ibi:nullo presentāte:⁊ in hac prouisione digni-
tas promoti est attendēda.arg.xli.di.non cogant̄:⁊.J.e.de
multa. ¶ Item cōsiderant̄ facultates ecclesie:arg.ff.de ad
mi.tu.l.cum plures.§.cum tutor. Per hoc dicit Inno.ꝙ
viuente ordinatore:q̄ztūcunqz ab ecclesia remotus:si habe
ret vnde soluat compellitur necessaria vite ipsi ordinato mi
nistrare.Multo fortius quādo est presentator:quia si pre-
sentator tenetur:priusq̄ꝫ successor:vt hic a contrario fortius
ipse ordinator. Item plus ei videtur ꝙ etiam heredes or
dinatoris:si habet:prius teneant̄:cum ex quasi cōtractu de
scendat hec obligatio:vl̄ ex quasi maleficio.insti.de obli.q̄
ex quasi cōtrac.in prin. Idem si dicatur oriri ex maleficio
per notata.J.de sepul.c.fi.Et dato ꝙ ordinatus negligat pe
tere ab ordinante:⁊ postea ordinator labatur facultatibus:
nihilominus peti poterit a successore ꝼm Inno.quia hec de
cre.simpliciter loquitur sine hac exceptione ius hoc sibi cō
cedit. ¶ Opp.cum glo.sup verbo liceat videtur ꝙ ipse q
ordinauit nihil possit obicere contra ipsum ordinatum.S.e.
de eta.⁊ qua.Accepimus. Glo.soluit principaliter duo-
bus modis:vno modo ꝙ ipse idem qui ordinauit non pos
sit aliquid opponere:sed bene ipsius successor:nisi hoc cōti
neatur in litteris:contra quos se opponit:vt.l.iȝ.ff.nau.cau.
sta.⁊ dic de his:vt in.c.de his.J.de accu.quia de facto vnius
sepius queri nō debet:propter hoc glo.transit ad aliam so-
lutionem:dicens ꝙ hoc fuit de gratia. Uel dic ⁊ tertio:vt
euitet aliud cōtrarium:de.c.cum dilecti:in fi.de ele.ꝙ rōne
noue cause bene potest opponi:nō antique:ad quod alle.in
arg.c.i.de eta.⁊ qua.dic vt no.in dicto.c.accepimus.Ordi
nator in specie nil potest opponere vt ibi quia ex quo repu-
tauit ipsum habilem ad ordinem:reputauit ipsuȝ esse habi
lem ad beneficium:sed hoc potest ex causa supueniente op
ponere:vel etiam ex antiqua:quo ad beneficium:quia ṗsen
tatus quo ad ordinem fuit approbatus:non quo ad benefi
cium:⁊ licet sit dignus bñficio per approbationem ordinū
vt in predicto.c.accepimus:possibile tñ est:ꝙ nō sit dignus
beneficio quolibet:ideo de hoc hic discutitur:nec ob.ꝙ sen
tentia transiuit in rem iudicatam:quia iste actus approba-
tionis:qui fit in ordinatione clerici:est extraiudicialis:⁊ nō
transit in rem iudicatam:vel dato ꝙ transiret:non obstaret
exceptio rei iudicate:quia hic mutatur causa agendi:⁊ res.
Nam hic est alia res de qua agitur.s.beneficium:cuȝ prius
de ordine tm̄ fuerit quesitum. ¶ Quero cū glo.fi.quid si
episcopus ordinauit aliquē ad titulum:⁊ euictus est titulo:
an episcopus tenetur ei prouidere de nouo:sine allegationi
bus. ¶ Concludit ergo ꝙ si episcopus fraudulēter ꝯtulit
beneficium:quod sciebat alterius:tenetur ei prouidere in
equalenti beneficio.Si non fraudulenter:vt quia ab initio
beneficium erat legitimum:⁊ factū est inane:vel ignorabat
ꝙ esset alterius:tunc non tenetur ex speciali obligatiōe:sed
bene debet ei prouidere ex generali obligatione:qua tenet̄
ordinare ecclesias:de conse.di.i.omnes.

Inter cetera. Is qui ignoranti scienter contulit p̄bendam:quam non potuit illa euicta tenet̄ con
ferre illā:quā potuit.h.d. In prima narrat ꝼm

In secūda mādat: decernit ⁊ causam exp̄mit: scđa ibi sup̄a dicto. T. ibi fuerunt: ⁊ .j. ¶ No. p̄io ꝙ restituta hec p̄bēda illi: cui debita erat: ex permutatione animo permutandi alteri: quia ꝑmutaṫ volenti conferenda non est: ⁊ si conferatur nō valet collatio: dic vt in .c. vno: de re. permu. in. vj. ⁊ in cle. vna. e. ti. ¶ No. scđo ꝙ euicto bñficio: fraudulēter collato: potest bñficiatus agere de euictione: ꝯtra conferentē: vt sibi aliud beneficium ꝯferatur: ꝙ fieri potest. Alia vtilia non possunt colligi. ¶ Venio ad capituli examinationē: capiendo dicta Inno. Oppo. primo ⁊ videṫ ꝙ collatio facta alteri: q̄ꝑ ꝑmutare volenti: teneat etiam si mandatū apostolice sedis intercedat: de conferendo permutare volenti: quia hic non sunt affecte manus ordinarij collatoris .j. c. dilectus. ij. hodie sumus expediti per noua iura: quia bñficia vacantia per ꝑmutationem alteri conferri non debent: quā ꝑmutantibus: ⁊ si conferantur: nō valet collatio: vt in cle. ne confessione: de re. permu. tamē soluit Inno. primo ꝙ renūciatio non tenuit: quia in fraudem facta fuit collatio. In cōtrario secus: so. non est bona: quia fraus nō impedit: ex quo manus nō sunt ligate: per p̄alle. c. dilectus: ideo daṫ secunda solutio: quia hic quādo auctoritate apostolice sedis permutatio facta fuit. In ꝯtrario auctoritate ordinarij. Ratio quia primo casu videtur papa ad se negocium reuocasse: iō ligate sunt manus ordinarij: de conces. p̄e. si soli: ⁊ .c. si capitulo in. vj. Ad hoc. vj. q. vj. dudum: de offi. dele. licʒ. hec so. non est ex toto bona: maxime hodie. tertio dicit Inno. ꝙ si collatio fit auctoritate ordinaria: ⁊ sic alteri q̄ꝑ ꝑmutare volenti: ⁊ bene tenet: secus vbi auctoritate d̄legata fit collatio. Rō quia cum conferat virtute potestatis delegate: p̄tereundo formam mandati nihil agit. de R̄p. cum dilecta: cū fi. vnde ꝙ fit tunc peccat in forma ⁊ iusticia. Sed quando auctoritate ordinaria solum iniusticia: vel quarto iō non valuit collatio alteri facta: quia papa apposuit decre. in suo mandato: arg. de R̄p. tibi qui in. vj. de conces. preben. c. j. e. li. vel ideo non valuit: quia vacauit in curia beneficium istō ideo nō potuit ab inferiori .i. ordinario absq̄ʒ sedis apostolice licentia conferri: de preben. c. ii. in. vj. hec ⁊ precedēs in se sunt vera: vel dic ⁊ verius quia vbi ex causa permutationis vacat statim manus ordinarij intelligūtur affecte: de re. permu. c. j. in. vj. ideo non tenet collatio. ¶ Scđo opp. ⁊ videṫ ꝙ iste. H. ad beneficium agere nō potuerit: ꝙ sibi conferri debeat: quia nemo sine actione experiṫ no. de iudi. dilecti: ⁊ .c. examinata. l. si pupilli. §. fi. ff. de neg. ge. Sed isti non cōpetit aliquod ius in ista p̄bēda permutata: ergo agere nō potest contra tertium: cui facta est collatio. Item pro hoc: quia ex conuētione de permutando: ex quo ad aliud nō est deuentum: illa conuentio remanet nuda: nec agi potest. ar. l. ex placito. C. de re. ꝑmu. R̄ndet Inno. ꝙ virtute alicuius actionis colľo isti magistro. P. facta nō fuit reuocata. sed ex iudicis officio: ⁊ equitatem huius officij mouit fraus ordinarij collatoris ad istud reuocandū: vel dato ꝙ collatio non fuerit facta fraudulēter: negari tamen non potest quin re ipsa fuerit fraus. arg. ff. de ver. ob. si quis cum aliter. Nā huiusmodi beneficium erat debitum ⁊ ex equitate debebatur saltem ꝑmutare volenti. vnde equum est ꝙ reuocari debebat. arg. de pac. cum p̄idem: ⁊ hoc ne destituatur omni remedio. Nam si hoc remedium nō haberet etiam nec ius ad suum beneficium: quia illud renūciauit. vii. q. i. quā sit. Ideo cum surgat equitas eum dicit audiri officio iudicis. Alij dicunt ꝙ actione de dolo audietur. argu. ff. de dolo. l. eleganter. §. seruus: vel potest dici speciale in spiritualibus iuribus: vt a quocūq̄ʒ peti possint: facta permutatiōe auctoritate superioris: maxime pape: ⁊ hoc ideo quia ius cēsetur quesitum ad beneficia: que permutari debent: ideo ibi v̄tute illius iuris impeditur collatio alteri fienda: ⁊ eius virtute agi potest contra eum. arg. .j. de re. ꝑmu. quesitū. ⁊ cōtraria loquuntur in temporalibus in q̄bus nominata de facili trāsfertur ius. facit qđ no. de consti. cum. M. ⁊ ibi per Inno. ⁊ de p̄eben. si tibi: in. vj. verius in rem in spiritualibus trāsfertur sine traditione: secus in temporalibꝰ. ¶ Querit Inno. mandatum fuit capitulo simpliciter: vt conferaṫ alicui bñficium: capitulum illi non confert: sed alteri: an teneat collatio. Jo. an. decidit ꝙ non: sed ſm Inno. conclude. q̄si q̄ʒ capitulum in parte paruit mandato: vt quia recepit in canonicum: ⁊ postmodum receptione facta confert alteri: ⁊ tūc nō tenet collatio duplici ratione. Prima q̄a eo ipso ꝙ capitulum in parte paruit mandato reuocasse videtur negocium ad superiorem: ideo ligate sunt manus ordinarij: ⁊ si conferat alteri non tenet collatio: ⁊ sic nō valet ꝙ agunt: ⁊ ille habebit officium iudicis: vel de dolo: vel conditionem ex hac decre. cōtra quencūq̄ʒ. Item eo ipso ꝙ receperunt in canonicum: quesitum est ius ad rem: ideo cum nō sit res integra: ⁊ fiat alteri collatio: non tenet: ⁊ ita terminatū est in. c. si postq̄ꝑ .j. e. in. vj. Si autem stante simplici mādato illi cōtradixerunt: ⁊ non appellauerūt: nec receperūt in canonicum: ⁊ contulerunt alteri: tunc dic ꝙ non tenet collatio: q̄ʒ ex quo non appellauerunt: transiuit mādatum in rem iudicatam: ideo non tenet collatio: que fuit facta cōtra mandatum sup̄ioris: de re iudi. ꝙ ad consultationem: ⁊ hoc temperat veruʒ: q̄si facta est collatio: post presentationem mandati: ita ꝙ de eo noticiā habent: secus si ante fecisset collationem: q̄ʒ non potest dici quo ad eos qui nōdum receperunt mandatum trāsiuisse in rem iudicatam: ⁊ ita intelligit. c. dilectus .j. e. Si autem canonici recepto mandato appellauerūt: dicit ꝙ valet collatio alteri facta: q̄ʒ licet mandatum haberet vim sententie: ex quo appellatum est non trāsit in rem iudicatam: ideo non impedit: hoc vltimum dictum reprobat Host. quia statim cum est appellatum negociū est deuolutum ad sedem apostolicam: ideo potestas eorum suspensa est: ⁊ ligate sūt manus. arg. c. licet. de offi. lega. ⁊ .c. si capitulo. de cōces. preben. in. vj. s̄. de app. vt nostrum cuʒ si. Videte primum dictum: nec etiam scđm est verum: sed supposito primo: an secundum sit verum .j. dicam: primū dictuʒ posset esse verum: ⁊ non verum: ſm formā .c. si soli. e. ti. ⁊ .c. si capitulo p̄alle. qua si est datus executor ad prouidēdum: ⁊ littere p̄esentātur: non tenet collatio: secus si sit datus executor ad compellendum tm̄: quia tunc teneret: nisi esset appositum decre. ar. .j. c. dilectus. Sed presupposito primo dicto satis credo Inno. dicere verum in scđo: quia si appellatur a mandato: mādatum non inficit potestatem: ⁊ sic remāet res integra. Vñ licet appellatio sup̄ mandato deuoluat cognitionem mandati: tamen nō suspendit potestatem antiquā: quia aľs esset innouare. s̄. vt lit. pen. per totū: ideo tunc puto ꝙ teneret collatio alteri facta. Queritur capitulum recipit aliquē ꝓprio motu: scitur ꝙ iste habet ius habile agendi: vt p̄bēda sibi conferaṫ. s̄. c. relatum. An si confert capitulum alteri: teneat collatio: diciṫ ꝙ sic: q̄ʒ non potuerūt recipiētes dare ius ad vacaturas: ideo cum nō sit datum ius firmum: tenet collatio. nec ob. ꝙ patronus clericus variare non potest .j. de iure pa. ꝙ aūt: ⁊ .c. cum laici: quia ibi in presentante patrono loquitur ad vacantem: ⁊ ibi ius queritur ex presentatiōe: hic in recepto ad vacaturam: ideo cum nullū firmū quesitis sic potest variare: hoc est verum nisi cōferaṫ vni ex antiquis canonicis obligatis ad conferēdum: quia tunc nō fieret reuocatio cum notaretur quedam perfidia: ex quo obligati erant .s̄. de consti. cum. M. ad fi. ſm vnum intellectum Innocē. ¶ Quid si papa mādat alicui: vt titium recipiat in canonicum: ⁊ p̄ebendam conferat cum vacabit: an vacaturā poterit conferre: dicit ꝙ non: q̄ʒ non dʒ fieri collatio p̄ebēde antequā vacet: vt no. .j. de cōces. p̄ebē. c. i. ⁊ .e. c. ii. in. vj. licet recipere possit in canonicum: ⁊ ex hoc ius queriṫ ad vacaturaʒ: vt ꝯferaṫ cum vacabit: vt dicto. c. ij. ¶ Venio ad glo. opp. cum gl. ij. vſ ꝙ hec p̄ebēda nō debuerit restitui illi. H. sed alteri. s. renūciāti: vt ipsi. H. cōferaṫ: q̄ʒ renūciās aīo ꝑmutādi ꝯditionaliter renūciare vſ si ille cuius cōtemplatiōe renūciat cōferaṫ. ff. de acqui. pos. l. qui absenti. §. si quis sub cōdi

tione:z.§.de resti.spo.olim.el.j.z quia qui sub côditione re cedit de possessione vt alteri queraꝛ non perdit eam.ff.e.ti.l. si cum me:ergo iste nô videbatur amisisse possessionem bñ ficii sui. Videte quia glo.non bene declarat:ideo dz scire ꝙ iste renûciationes que fiunt ex câ pmutatiôis nô recipiût côditionem si aliter renûciabit:qꝛ in istis spiritualibus tur pe esset tales côditiones apponere.J.de re.pmu.quesitū:dz enim esse libera renûciatio:vt ibi:ideo solum dz fieri sibi re stitutio:officio iudicis:ex quo renûciatio fuit facta auctori tate supioris:z sic de iur.vt de re.pmu.c.i.in.vj. Côtraria vo loquûtur in rebus temporalibus:que conditiones reci piunt. ¶ Opp.cû glo.ij.ibi si hoc non videꝛ ꝙ collatio fa cta contra mandatû pape teneat.J.e.dilectus. Sol.hic fuit appositū decre.als valeret collatio:vt in ꝯtrario:etiam in scdo mandato. ¶ Oppo.cum vltima glo.z videꝛ ꝙ colla toꝛ beneficij nô teneaꝛ de euictione beneficij.ff.de edil.edi. l.ad res donatas.ff.de dona.l.aristo. Sol.côtrarium pce dit in donatore:sed collatoꝛ proprie nô diciꝛ donatoꝛ:cum faciat ex necessitate:z î necessitatibus nemo liberalis existit: vt.§.e.relatum. Sol.aut ambo ignorât:aut ambo sciunt: vel solum scit ille cui confertur:z episcopus ignorat:si col latoꝛ tm̄ ignorat:beneficiatus scit:tunc non hz regressum:si ordinatoꝛ sciuit:z ignorauit beneficiatus:hz remedium:vt hic:z no.ibi:sicut dicimus insciêter emente liberum hoiem ff.de contrahen.emp.l.liberi hois.Si vo ambo ignorant: tunc si recipiês non sit ordinatus ad titulum in nullo teneꝛ: si ad titulum:tunc nô tenetur ad equiualens:sed competês: si ambo sciunt:tunc nô tenetur in aliis episcopus:quia do lus cum dolo est compêsandus:vt.l.si duo.ff.de dolo.hoc tamen intellige iuxta no.in.c.intelleximus.J.de adulte.sup glo.pen.vbi Jo.an.videꝛ sentire côtra illud.c.potest intel ligi ꝑm practicam.c.precedêtis:qꝛ tenetur sibi prouidere ð necessarijs vite:nô autem de beneficio:vt hic:z sic similiter intellige dicta supra.

C Um iam dudum.

Op ponê ti plura contra electum sufficit alterum ꝓbare: quod ad cassationem sufficiat.h.d. Et ponunꝛ hic plura:que opponûtur contra Jo.electum. ¶ Scdo po nitur diffinitio questionis ꝯditionalis. ¶ Tertio ponit an tipophoram.i.solutionem cuiusdâ taciti obiecti. Scda ibi mandamus.Tertia ibi cum multa.sequiꝛ casus in terminis. ¶ Quodaz Jo.de butiria electo ad quâdam prepositurâ buturien. Quidam canonicus petitioni côfirmatiôis se op posuit. Primo opponês de pluralitate dignitatû z pben darum.Scdo de intrusione.Tertio de administratione fa cta:añ côfirmationem electionis:z pro hoc electio sua fuit cassata:facta cassatôe electionis:ipse nihilominus ministra uit:ꝑpter quod coram sede apostolica:forte per viam ap pellatiôis:causa delata:iterata fuit petitio:iteratis obiectio nibus de pluralitate:de intrusione:de administratiôe facta ante côfirmationem electionis:z de administratione facta post cassatam electionem:papa cômisit euz iudicibus in su pscriptione contêtis:qbus mandauit:vt in littera. ¶ No. pluralitatem prebendarum z dignitatum esse ꝓhibitam a iure:tamê videꝛ hic ꝙ pluralitas prebêdarum sit permissa: ꝑpter copulam atqz:que ponitur in tex. ¶ No.duas cau sas inhibende pluralitatis.s.auaritia:z ambitio:que notan tur in pluribus locis. ¶ No.quis dicatur intrusus:qꝛ ille qui est beneficium ingressus:nô precedête confirmatione: z sic preter auctoritatem eius ad quê spectat:ad quod vide no.z maxime per Inno.in.c.trâsmissam.§.de elec. ¶ No. ergo ꝙ pluralis inhabilis censetur ad beneficia consequê da:vide de offi.or.c.ordinarij:ad fi.in.vj. ¶ No.tres ca sus habiles ad repellêdum quem a côfirmationis actu:plu ralitas:administratio ante côfirmatiôem:z administratio post cassationem côfirmatiôis:tex.posset sic intelligi:ꝙ ap pellatione pendête a côfirmatione cassata:nô posset admi nistrare:sed non colligo notabile:qꝛ nô apparet in tex.non est verum:vt no.per glo.ordinariam:in.c.auaritie in.vj. ¶ No.ꝙ vbi plura copulatiue mâdantur:z opponuntur: quorum quodlibet distributiue côcludit finalem intentum opponentis:sufficit alterum probare:vt vidistis.§.de Rp. c.ij.z de iudi.exhibita. ¶ No.ꝙ ex simplici tollerâtia pa pa non videtur ꝯ ius dispensare:nec ius velle tollere. Oz declaremus istam decre. ¶ Opp.primo qꝛ si illud fuit ve rum:ꝙ confirmatio fuit cassata:sentêtia cassationis trâsiuit in rem iudicatam:z sic amplius nô debuit de ea disputare. arg.de re iudi.c.i.z.c.cum inter. Doc.dupliciter intelligût: vno mô ꝙ lz electio fuerit cassata:tñ litigabât sup ea:pte ꝯ petente:ꝙ annullareꝛ cassatio:vt qꝛ nô fuit rite facta:vel als illicite:vel forte allegato defectu potestatis:vel ordinis iu diciarij:als si cassatio tenuisset:z nô fuisset appellatum itera to iterari nô potuisset hec questio:obstante exceptiôe rei iu dicate. Alij intelligût aliter.s.ꝙ pro parte aduersa contra dictoꝛ petebat cassationem electionis confirmari a papa:z ꝑpter hoc de eius nullitate fuit in dubium reuocatû:ꝙ ex ceptiones z allegationes hic posite fuerût pro cassatione al legate:nô placet hic intellectus doc.qꝛ pars capli esset agês imo pars aduersa erat agens ꝑut isti sentiût ꝙ patet ex snie forma:vbi imponitur ei silêtium:als si non fuisset actoꝛ:non fuisset snia congrua:vel dic ꝙ a snia cassationis fuit appella tum per Jo.electû:z in ipsa appellatôe ipe.R.se opposuit: vel dic ꝙ in istis spiritualibus snia non transit in rem iudica tam:quo ad supiorem:ꝗꝗ quo ad partem sic:vt no.in.c.j. de côces.preben. ¶ Oppo.ꝙ qs plures dignitates obtine re possit:z sic ibi rône pluralitatis non erat priuandus:vt in .c.de multa.J.e. So.dic ꝙ de iure non pôt quis hꝛe plures dignitates:vt hic:dispêsatiue aût bene licet:vt in contrario. Primo querunt doc.an pluralitas prebêdarum z canoni catuum a iure sit pmissa:an prohibita. Secûdo presupposi to ꝙ sit prohibita:an eps sup tali pluralitate poterit dispen sare:an vero solus papa. ¶ Circa pmû plures sût opp.qui dam dicunt ꝙ olim erat prohibita.lxxx.di.c.epi:z.xvi.q.i. pres byteros.§.e.cum nô ignores.J.de côces.prebê.litteras: z in aliis multis locis:z.lxx.di.sanctorum. Sed dicût doc. hodie ꝙ pluralitas beneficiorum nô est ꝓhibita:per hunc tex.z hoc ꝓbat hec decre.ꝑpter illam copulatiuâ atqz:ꝗsi non sufficeret ad repellêdum quê pluralitas beneficiorum: nisi adfuisset pluralitas dignitatum:de pluralitate dignita tum:clarum est:motiuû istorum est ꝑm hosti.per.c.de mul ta.J.c.vbi pluralitas dignitatû z ꝑsonatuû z curatoꝝ inhibe tur.ergo a contrario pmittitur pluralitas prebêdarû. Sed dicens hoc videꝛ impossibile:qꝛ si iste habebat in diuersis ecclesijs prebendas:pone prelati sui faciût diuersa manda ta:z côtraria:cui debebit obedire:certe ne incurrat pplexi tatem ꝙ nô possit obedire ꝑpter ꝯrietatê.xxvi.di.c.ij.dz eê ꝓhibita hec pſalitas.Rñdent isti ꝙ hec pplexitas tolliꝛ:qꝛ si in diuerso tpe fuerunt collata:debebit rñdere prio.ar.de iureiu.c.tua nos:z de reli.do.c.ij.hec vera nisi forte scda pl egeat ꝗ prima:qꝛ tunc poterit obedire scdo:quo casu prouiꝛ debiꝛ maiori periculo:per supiorem:z si tanta esset necessi tas:ꝙ nô esset recursus ad supiorem ar.de iur.pa.c.nullus: ipse posset subuenire illi qui est in maiori necessitate:z per ipsum subuenire:ar.ff.ad silla.l.si quis in graui.§.si euz oês: hec est prima opi.Secûda fuit opi.ꝙ in pluribus ecclesijs quis possit esse pbendatus:sed nô canonicus:moueꝛ per.c. scôꝝ.lxx.di.ꝙ vꝛ ꝓhibere intitulatos:z sic nô prebêdatos: z ꝑm istos erit canonicus in pma. In scda hêbit stipendium: nec habebit ibi canonicatû:vt.lxxij.di.c.i.z.ij.z qꝛ si p totû: z.§.de ꝑcu.c.ex insinuatiôe:vbi ille côueniꝛ sup scda ecclia: ꝑpter que dicût ꝙ iste seruabit statuta prime ecclie:z in ele ctione illius interest:z ab illo ordinabiꝛ:z iudicabiꝛ ꝗsi cen seaꝛ sortiri domiciliû. Primo vbi est canonicus:nô vbi est pbendatus:poterit tñ rône delicti:vel ꝯctus:vel rei site:con ueniri in loco vbi est pbêdatus.ar.de fo.côpe.c.fi.z de rap.

.c.l.cum si. ¶ No.hoc dictum: qꝛ vult Inno.ꝙ quis non sortitur forum in loco: in quo non e ſt intitulatus. Item ꝙ ius dandi vocem potius insurgit a canonicatu ꝙ̃ a preben da.pro hoc no.de ꝯsti.cum. M.hec opi.nõ placet Jo.an. qꝛ si ponderet̃ .c.scõꝝ. potius inhibet pluralitatẽ pbenda- rum ꝙ̃ canonicatuũ: posset tñ rñderi ƀm eum ꝙ nõ põt eẽ canonicus: ꝛ pbendarius in diuersis eccl̃ijs. ¶ Tertia fuit opi.eꝯ quã posuit Inno.de cle.nõ resi.c.si.ꝛ ibi dicit ꝙ qs põt esse canonicus in pl̃ibus eccl̃ijs: sed nõ pbẽdat⁹. Cãm assignãt ibi: qꝛ in pluralitate pbendaꝝ notat̃ auaricia: ꝛ am bitio: que sunt cause ꝓhibẽtes pl̃alitatem: vt hic probat̃: ꝛ .s̃.ti.j.q.nõnulli. In pl̃alitate canonicatuũ inuitat̃ vtilitas eccl̃ie: qꝛ vtilitas eccl̃ie est ꝙ habeat plures cõsiliarios.ar. .s̃.de offi.dele.prudẽtiã: in ꝑncipio. ¶ Quarta fuit opi.ꝙ in pluribꝰ eccl̃ijs qs nõ possit eẽ intitularꝰ: sꝫ bñficiatus sic: quasi hec eadem est cũ prima lis: sed sunt diuersa: nec eo ꝙ hꝫ pl̃es prebẽdas est intitulatus in pl̃ibus eccl̃ijs: sed solũ in pma. Sed si ꝓmouet̃ ad scdam ex quo factus est cleri- cus pme eccl̃ie: nõ fiet postea clericus ad titulũ scde. vnde non põt esse intitulatus in pl̃ibus eccl̃ijs: vt dicto .c. scõꝝ idest denoĩatꝰ: denoĩabit̃.n.tm̃ a pma: ꝛ nõ a scda. ¶ Qui ta fuit opi.ꝙ si in habitu prebẽdaꝝ nõ põt notari ambitio: vel auaricia: vt qꝛ ad illas nõ ꝓmouet̃ pp vtilitatem ꝓpriã nec cã promouẽdi est fauor psone: sed sola vtilitas eccl̃ie: vt qꝛ est psona: que melius sufficeret: aut satisfaceret quat- tuor beneficijs: ꝙ̃ alter vni: hec pluralitas censet̃ permissa. Secus si fit propter fauorem psone: ꝛ notari põt auaricia: vel ambitio: ꝛ tunc inhibita est pluralitas: ꝛ hoc ambitiõe cessante.ꝛ ponit Inno.hic ad finẽ glo.sue magne. ¶ Sex ta fuit opinio ꝙ multitudo pbendaꝝ ineffrenata est prohi bita. Secus si frenata: vt qꝛ nõ vult hr̃e nisi duas: ꝛ sic intel- ligunt .c. sctõꝝ preall. ¶ Septima opi.est ꝙ in requiren- tibus residentiã pl̃alitatis sit ꝓhibita: al̃s secus. Mouet̃ ista opi.a cã cessante.c.qꝛ nõnulli.s̃.de cle.nõ resi. ¶ Octa ua fuit opi.ꝙ indistincte pl̃alitas sit prohibita: ꝛ hoc tenet Hosti.hic: ꝛ J.e.sup inordinata: ꝛ plus dicit in.c.l̃ras: qꝛ tñ sunt incõpassibiles: ꝙ acceptiõe scde vacat pma ipso iure: d: quo dicet̃ in.c.l̃ras. Et hoc qd singule pbẽde reqrũt sin gulos actus: ꝛ ministros: ꝛ qꝛ canonici tenent̃ ad residẽtiã i i prebẽdis: vt.s̃.ti.pri.c.pen.vñ sicut in castro reqrẽte.xij. custodes: nõ posset esse vnus retinens locum duoꝝ: ita nec i i prebendis: oĩa aũt iura loquẽtia de ista pluralitate: narra tiue loquunt̃: vel notãt factum: ꝛ ponũt dispẽsationem: ꝛ di ctionem: atqꝫ hic positam exponũt pro vel: arg.de ver.sig. sepe: sicut.n.qs non põt hr̃e plures vxores: nec plures ma tres: sic nec prebẽdas plures: nec ẽt esse prebẽdatus in plu- ribus eccl̃ijs.videte magna multitudo pbendaꝝ ꝛ canoni catuũ est inhibita. Modica idem: si reqrũt residentiã. Si vo non reqrunt residentiã: tũc si vult vnã in titulũ.i.intitu latam.aliam cõmendatã: vt ꝙ sit licitũ p.c.dudum.el.ii.de elec. Si vo vult vtrãqꝫ intitulatã residet Hosti.ꝙ sit inhibi ta: lꝫ vna rõ de residẽtia faciat cõtra: sed alie faciũt pro: vñ dicit ꝙ non põt hr̃e duas intitulatas: sine licẽtia eius: q oĩa põt: hic aũt tenet ne tanta multitudo dãnetur: qꝛ eps pote- rit dispensare in pluribus prebẽdis habendis in bñficium: non in titulũ: ꝛ poterit facere pp prerogatiuã meritoꝝ: ꝛ si in diuersis epãlibus bñficia habent: dicit Hosti.ꝯueniant epi inqs dispẽset: ꝛ qs eoꝝ sit prelatus: ar.de sen.excõ.cum illoꝝ: ꝛ dicit ꝙ in illa: in qua nõ residet: dꝫ poni vicarius: q eque bene regat: vt ipse: ꝛ assignari dꝫ ei sufficiẽs portio.J.e. exposuisti: ꝛ.s̃.e.de monachis. Inn.in.c.l̃ras dicit epm nõ posse dispẽsare in pbendis eiusdem eccl̃ie: sed vt possit ha bere pl̃es canonicatus põt.s̃.de cle.nõ resi.c.si.hoc ideo: qa in pbendis notat̃ auaricia: in canonicatibꝰ vtilitas eccl̃ie: qꝛ plures hñt ꝯsiliarios. Vltimate residet Joã.an.ꝛ hꝫ teneo: scilicet ꝙ in pl̃ibus canonijs ꝛ prebẽdis: in diuersis eccl̃ijs habẽdis põt dispẽsare eps: in pluribus prebẽdis habẽdis in eadem eccl̃ia nõ: sed solum propria: ꝛ hoc dicit in preall. c.l̃ras. Ratio est ꝓpter preiudicium qd infertur eccl̃ie: vno casu: alio non. Nam primo casu semp repiet̃ eccl̃ia habe re suũ numerum completũ. Secus in scdo: si in eadẽ eccl̃ia ꝛ huic vltime opi.adhereo: qꝛ est sñia tanti doc.vt fuit Joã. an. Venio ad glo.glo.cõfirmationem ibi cassauerũt: dic ꝛ ab ista sñia fuit appellatũ: vel negabat̃ ipsam fuisse cassa- tam: al̃s cum sñia trãsisset in rem iudicatam: nõ fuisset iste postea auditus: dic hoc verum ꝯ cassationem: sed sup elec. semp debuisset audiri: qd dic vt.J.de elec.si ꝯfirmationeꝫ in vj. ¶ Oppo.cum glo.vltima: vt̃ ꝙ hij eligẽtes nõ debue- runt audiri se opponẽdo cõtra electũ: tanqꝫ allegãtes suã turpitudinẽ: ꝛ veniẽtes ꝯ factum ꝓpriuꝫ: vt pꝫ de fi.instru. inter dilectos. Sol.dicit glo.ꝙ hic nõ fuit electus ab ec- clesia: sed fuit electus soluꝫ a qnqꝫ canonicis: alijs prius ap pellãtibus: ꝛ qbusdam absentibus. In glo.vltima in fi.§. sciam: al̃. Hosti.l.si pupillus.§.de quo palam.nam ꝙ̃uis dñs ꝯdicere posset: ꝛ nõ ꝓstat̃ inꝯrium: cõsentire videt̃: sicut hic in papa.ij.q.vij.qꝛ papa: ꝛ ꝙ no.de reg.iur.is qui tacet: in.vj. Põt dici ꝙ si quo ad preterita: ꝛ inqñtũ ꝯtingit aĩas cõmissas: videat̃ tacite cõsentire: non tñ quo ad scient̃ indigne ꝓmotũ: a quo aĩe reqrunt̃: de quo de elec.dudũ. In primis enim non deficit fides: ẽt si deficiat sacramẽtũ.de psby.non bap.veniẽs. Remitit de sup.ne.prela.c.pen.dic si qrerit̃ de gestis per ipsos: plurales dic ꝙ sacramenta va lent ꝓpter fidem: vt dicto .c. dudum: de elec.el.ii.d quo ple nius: de offi.dele.cum sup. Si queris an ipsi quo ad se iu- ste teneãt: dic vt in glo.qd hic nõ exigit̃ sola patiẽtia: immo exigitur dispensatio expressa: de hoc quãdo tacendo dispẽ set: plene dixi: in.c.sup eo: de cog.spũa.dic vt ibi: ꝛ sic habe- tis hic per Host.ꝙ talis patiẽtia nil opet̃ ꝙ̃tum ad intitu- latos: ꝛ beneficiatos vt iuste ab eis sacramẽta pcipiãt: qꝛ in eis nõ deficit fides: de presby.nõ bapti.veniens.

D ILECTUS. Quãcito se facultas obtu- lerit canonico recepto pbẽ da debetur: ꝛ interim distributiones quottidia nas habebit.h.d. In prima ponit mandatum apostolicum. In scda ibi.ad instãtiã legati iniustũ ꝛ iniustum ꝓcessum. In tertia ibi cum ergo iusti pcepti cõfirmationẽ. In quarta ibi.faciẽtes: prepalom subuentionem. ¶ No. ꝙ lꝫ in spũalibus non valeat stricta trãsactio: valet tñ com- positio: auctoritate superioris interposita: ad hoc.J.e.nisi eẽnt. ¶ No.ꝙ cardinalis põt in archiepm ꝓmoueri: ꝛ an tunc de tali ꝓuideat̃ per viam electionis: vel per viam postula- tionis.tangit̃ de postu.pla.bone el.ij.ꝛ de elec.eccl̃ia.el.ij. ¶ Cõtra ꝙ opp.ꝙ hoc nõ sit licitũ cũ qs debeat descende re: vt no in.c.vlti.de cle.non resi. Dicunt doc.hic ꝙ ex toto hodie nõ est licita talis mutatio: ꝛ talis descẽsio: qꝛ cardina les censent̃ maiores archiepo: ideo nõ licet descendere: ar. xciij.di.legimus in fi.vnde iudicãt ꝛ nõ pñt ab alijs iudica- ri: preterqꝫ a papa: cum collegijs suis.ix.q.iii.nemo cũ.c.se. ¶ Contra qd tñ facit qd habet̃.s̃.de cle.nõ resi.c.ii.dic vt ibi: ꝛ.J.qui fi.sint le.per venerabilem. ¶ No.ꝙ illud qd qs fecit auctoritate delegata impugnare põt auctoritate ordi- naria. Nam vintoñ.eps hic fuit executor in assignãda pre benda: vt pꝫ in principio.c.ꝛ tñ in.v.ad instantiã: dicit: ꝙ in- ter epos ꝛ canonicos ex vna parte: cõposuerũt cum tãcre do ex altera parte: ꝛ sic eps ꝛ capl̃m faciebant vnam partẽ: ꝛ hoc si presentes post verbum ꝛ inter eum: sed si presentes post verbum episcopum: tunc notabile non colligeretur. ¶ No.ex decreta.vlterius ꝙ compositio de recipiendo aliquem in canonicum de presenti: cum sponsione vacatu- re: quãdo vacabit.vꝫ quo ad receptiõis actum: ꝛ nõ quo ad sponsionem vacature: ꝛ sic no.ꝙ vtile per inutile non vicia- tur: quãdo vtile est inseparabile ab inutili: de quo in regula vtile per inutile: de re.iur.in.vj. ¶ No.ꝙ tali recepto: licet ꝓuideri non debeat ex dispositione compositiõis: prouide ri tamen debet ex dispositione iuris: surgente ex receptiõis actu valido: cum canonicus non debeat esse sine prebẽda: super.iij.li.decre.

facultate se offerente.§.c.relatum. ¶ No.ꝙ idem factum potest pro parte approbari ⁊ reprobari in diuersis articulis: ⁊ potest reprobari q̄tum ad medium seu modum ⁊ approbari quo ad finem. Ad hoc.c.raynucius.J.de testa. ¶ No. ꝙ vltra numerum receptus auctoritate ap̄lica:hr̄e dʒ quotidianas distributiões:⁊ participare de redditib⁹ sup̄fluis vltra prebēdas. Alia notabilia non habetis. ¶ Oppo.ꝙ huic.T.competierit ius in p̄bēda ab initio:⁊ sic hoc ius nō debuit sibi auferri:hoc pʒ per tex.in prin.vbi dicit ꝙ episcopus contulit sibi prebēdā. Solu.dic ꝙ hec fuerunt verba partis:que post nō fuerunt ꝓbata:vel dic ꝙ huiusmodi collatio nō tenuit:quia de prebēda non vacante sed vacatura: ad hoc.c.ij.J.e.ti.in.vi.⁊.c.ij.⁊.iij.de cōces.preben.c.li. Oz notate Inno.valde obscure glosauit decre. ⁊ licʒ verba sua sint ad glo.reducibilia:⁊ ea in breuibus verbis expediam super glo.nihilominus:vt clarius habeatur:expediam sup tex.vnam ptem sue gl.littera hic videt̄ velle ꝙ vltra numerum receptus:possit petere prebēdam:cum se facultas obtulerit:⁊ sic prebendam post vacātem: istud videt̄ falsum: quia si hoc cōceditur erit aperta via per.c.recipiendi:quem ad vacaturam contra.c.ij.de conces.preben.in.vi. ¶ Secūdo quia aliquo recepto vltra numerum: ergo cum iste sit supnumerarius non dʒ habere prebendam numeratam:ad hʒ J.e.dilecto:⁊.c.pro illorum. Inno.p̄supponens hoc vltimū quod est falsum. Respondet ꝙ hec est ratio: inq̄tum vult tex.istum recipere in proxima vacāte: quasi velit ꝙ de iure hoc nō potest:sed papa hoc sibi fecit de gratia. Nam capitulum nō potuit dare ius ad vacaturam:vt dicto.c.ij. Itēʒ nec illam que vacauit potest petere:q2 illa numeratio debita est:vt dicto.c.dilecto. ¶ Nec ob.de cōsti.cum.M.vbi vltranumerarius potest petere superexcrescentes redditus:ꝙ dicit Inno.fatendo ꝙ illos petere pōt:sed non prebendam vacātem:ratio quia superexcrescentia rumpit numerum. Secus in vacatione prebēde:ideo nil repugnat:quādo ruptus est numerus:ꝙ ei tunc assignetur. Sed vbi nō est ruptus:nō dʒ ei assignari prebēda.vacans per oia idem dicit si prebende non sunt distincte:quo ad possessiones: sed portiones ex priuilegio:vt seruatur in aliquibus ecclesijs:q2 ex redditib⁹ collectis fiunt certe portiones:que dantur s̄m numerum canonicorum. Nam si non pōt dari ius ad vacaturas:quādo prebende sunt distincte:sicut nec quādo portiones sunt priuilegiate:⁊ dicit de altaribus officijs:⁊ omnibus redditib⁹ ecclesiasticis:certis personis tm̄ assignādis:⁊ hoc vult tex.ð conces.preben.c.ij.vbi non dixit tm̄ prebēdas vacaturas ꝑmitti:sed ⁊ ministeria:⁊ ecclesias:secus dicit vbi non essent portiones priuilegiate:determinate ad certum numerū canonicorum:vt quot sunt canonici:tot sunt portiones:⁊ non sunt expresse per se numerate:quia tunc veniunt cōsecutiue ad numerum:⁊ rumpūtur rupto numero canonicorum:ex quo per se numerum distincte:vel determinate:non habēt: ⁊ sic sunt accessorie:non cōsecutiue ad numerum: quia tunc posset bene receptus vltra has portiones habere.ratio quia talis portio venit accessorie ad eundem.vnde sublato principali tollitur ⁊ accessorium.§.de consti.translato: ꝙ nō est in casu precedenti:vbi numerus portionum est eque principalis numero canonicorum:dat simile de alijs qui sunt numerati: ⁊ tamen solum presentes portionem recipiunt:non absentes:de quibus.J.e.licet:⁊ in.c.vnico de cleri.non resi. in.vi. Idem dicit si in ecclesia non sit certus numerus canonicorum:⁊ prebendarum:hec dicit vera:nisi consuetudo aliud haberet:ut est in urbe:quia usqʒ ad certum tempus non recipiunt aliquas portiones:nec prebendas:licet nominentur canonici aliqui. de quo.§.de ma.⁊ obe.c.statuimus:de cōsti.c.si.de iur.patro.pastoralis:hec est in effectu glo.sua. Ex qua habetis considerare tria. Primo q2 receptus vltra numerum:ubi prebende sunt distincte:quo ad possessiones non potest prebendam petere post uacātem:nec ius aliquod habet in ea.doc.cōmuniter hoc dictum damnant: q2

est contra hoc.c.⁊.§.c.relatum:⁊.J.e.si clericus in.vi. Nec obstāt motiua Inno.quia s̄m hoc non aperietur uia ad uacaturas:quia ꝙ debeatur uacatura est ex dispositione hominis:hec ratio est dānata a iure:⁊ ita loquitur prealle.c.ij. de conces.preben.ꝙ autem debebatur:ex dispositiōe iuris canonici.surgentis ex receptionis actu.hec ratio non est dānata.immo est permissa.ut in prealle.c.relatum cum similibus. Nec ob.ꝙ presupponit ꝙ est falsum ꝙ supnumerario nō debebatur prebenda cum uacat.sed numerario.q2 cum prebenda uacat canonicus qui est creatus ultra numerum extinguitur.⁊ sic recipiat numerum antiquum.⁊ sic reperit se de numerarijs.ideo non repugnant qn uacantēʒ habere possit. Ex hoc infertur ꝙ eius s̄m dictum non est uerū. inquātum tenet talem ultra numerum receptum nō habere potestatem petendi portionem priuilegiatam.ad certū numerum determinatum.quia succedit loco prebēde.in quo bene dicit.sed non ꝙ petere non possit. Inquatum uero dicit per receptionem canonici ultra numerum rumpi numerum canonicorum non prebēdarum bene dicit.ut est tex.cū glo.J.e.pro illorum in fi. Item inquātum dicit ꝙ per superexcrescentiaʒ fructuuʒ ipso iure numerus rumpitur.ꝙ hoc tenet in duobus locis.examinaui in.c.cum. M.§.de cōsti. ⁊ ibi tenui non rumpi numerum prebendarum. Inducit tamen facultatem rumpendi potissime quando quis iam receptus est vltra numerum. Ulterius inquātum quarto dicit ꝙ vbi sunt portiones priuilegiate: certe ⁊ determinate. tacite non per se: sed s̄m numerum canonicorum ⁊ per receptionem canonicorum rumpitur ⁊ ampliatur ad numeruʒ canonicorum bene dicit: ꝙ est notabile: ⁊ non ponit alibi hoc dictum.⁊ limitat.c.pro illorum in fin. ⁊ similia iura dicentia per receptionem vltra numerum prebendarum: sed canonicorum. quia verum est in prebendis distinctis. vel portionibus priuilegiatis. ⁊ per se determinatis. Secus in determinatis tacite ad numerum canonicorum. ¶ Uenio ad glo.⁊ oppo.cum glo.i.videtur ꝙ promissio vacature.aliquo recepto in canonicum.teneat.§.c.relatum. Sol. dicit glo.ꝙ canonicus receptus qui aliquid de prebenda ꝑceperit.potest agere vi promisionis.vt prebēda reintegretur.ut in contrario. Sed si nil percepit.non potest agere ex promissione vacature.ut hic.ꝙ autem aliquid percepit patet ex notatis in dicto.c.relatum ibi.integritate gaudete: ⁊ ibi.quorum cōmunis est usus.sed ꝙ nihil percepit hic patet q2 mandatur:ut quottidiane distributiones interim dentur.hec solu.habetur pro ratione.quia hec contra ius est ꝙ sit receptus.⁊ nihil percipiat:nisi loco ꝓxime uacature. sed non est contra ius ꝙ sit receptus.⁊ expectet ꝙ habere debʒ. Ista solu.non ualet quia ⁊ ut ibi patet ex mandato agit ad uacaturam non ex promissione. Ideo dicunt alii ꝙ hic uicium fuit expressum.ibi nō.quasi dicat ꝙ in.c.relatum simpliciter receperunt.⁊ nihil promiserunt.hic uero uicium fuit expressum.quia receperunt ad uacaturam. sed hec solutio est contra tex.quia utrobiqʒ fuit uicium expressum.ut apparet ex littera utriusqʒ capituli.ideo tertii dicūt ꝙ promissio uacature ante receptionem. uel contemporanea cum receptione.⁊ sic non precedente receptione.⁊ per consequens iuris obligatione.ex actu receptionis surgente. talis ꝓmissio non ualet ut hic.quia est captatoria a uiciosa.nec aliquo iuris cōcursu iuuatur. Sed ubi facta iam receptione fit ꝓmissio.tunc precedente iuris uinculo.promissio alias inutilis ualidatur propter cursum uinculi iuris iam per prius originati.⁊ facit promissionem ualidam.ut ibi.argu.de elec.significasti.de rescrip.ad audientiam. ⁊ sic ibi non erit uicium.quia tollitur per concursum iuris surgētis.ex receptionis actu.qui precessit promissionem.hic autem eodem instanti originata est promissio. ⁊ receptio. ⁊ sic non habet concursum iuris.sed exprimitur cum uicio.ideo non tenet ⁊ hoc uoluit glo.ibi.dum dicit.⁊ hic fuit uicium expressuʒ. hec solutio non tenetur ibi per doc.ideo uera solutio est:ꝙ

ex ꝓmissione agi non pōt: ēt si p̄cedat receptio. vnde hec de cre. ꝯcor. cū illa: q̄ꝛ hic ⁊ ibi agitur ex receptōis actu. i. dispo sitione iuris surgentis ex receptiōis actu: sed nec ibi nec hic agitur ex ꝓmissione hoīs: ⁊ sic doc. ꝯfirmant verū itellectū notatū in. d. c. relatū. ¶ Op. cū glo. ij. ⁊ videt̄ ꝙ valeat re- ceptio ad vacaturā: ēt pacto ꝓut ꝓmittit̄ vacatura. de ꝯsti. cum. M. vbi illi fuerunt recepti ad vacaturā: ⁊ tn̄ ibi man- datur ꝓuideri. So. non mandat̄ ibi ꝓuideri de vacatura q̄ꝛ illa ꝓmissio non valebat: sed mandat̄ ei ꝓuideri de sup excrescētibus. Nam quo ad illa ꝓmissio valebat: cū nō eēt ꝯ ius ita ⁊ hic mandatur ꝓuideri de alijs obuentionibus. ¶ Op. cū glo. iij. vr̄ ꝙ non valeat ipsa receptio ad vacatu ram: vt sic vtrūqꝫ ⁊ vacature promissio ⁊ electio viciet̄ ⁊ sic vi receptionis agi non possit. j. e. tue. de conces. preben. nulla relat. ⁊ ex tenore. So. dicit glo. si receptio fit sub eadē ōro ne: ⁊ ꝯglutinatione verborū: vnico actu: vt recipimus te ad vacaturā: nō valet receptio: nec sponsio vacature: q̄ꝛ h̄ solus vnicus actus inquantū ꝓ p̄te inutilis in totū ꝯquassat̄. Si vero receptio ⁊ vacature ꝓmissio emanāt sub diuersis ōro nibus ⁊ dispositionibus: ⁊ q̄ꝛ dicunt primo recepimus te in canonicū: ⁊ ꝓmittimus tibi p̄bendā ꝓximo vacaturā: ⁊ tūc sola tꝫ receptio: ⁊ ꝓmissio vacature viciat̄: q̄ꝛ hec sunt due dispositōes separate: ⁊ iō vtile nō viciat̄ ab inutili: vt in reg̃la Inn. hic ⁊ in. c. cū. M. de ꝯsti. dicit ꝙ non est facienda dr̄ia in ꝯceptiōe verborū: an sit vnica an due: sed plus ponderat effectū q̄ plus pōderādus ⁊ ꝯsiderādus q̄̄ verba. vn̄ dicit ꝙ si spōsio vacature: ⁊ receptio fiant ꝯtēporanee: in effectu: vt q̄ꝛ recipiant in canonicū: ⁊ intendunt ꝙ canonicus: demū loco vacature: ⁊ hanc vacaturā ꝓmittunt: tunc ꝙ ꝯcurrunt in effectu ad idem tp̄s: iō non valet receptio: nec ꝓmissio va cature: si vero effectus receptōis ⁊ sponsionis vacature con currant in diuersum tp̄s: q̄ꝛ agunt recipientes vt statim sit canonicus: ⁊ hēat vacaturā: loco ꝓxime vacature: demū cū vacabit: tunc dicit ꝙ non valet ꝓmissio: sed sic receptio. tu dic ꝙ si receptio in canonicū: ⁊ ꝓmissio vacature diuersifi- cantur in specie originis: vt q̄ꝛ fit receptio: postea fit ꝓmissio vacature: vꝫ receptio: ⁊ ꝓmissio. s̄. e. relatū: hoc tn̄ non est ve rū: vt ibi notatū fuit: ⁊ sup glo. i. Si vacature ꝓmissio ⁊ re ceptio non diuersificant̄ in tp̄e originis: tunc si vtraqꝫ fiat in diuersis ōronibus ⁊ dispositionibus: vꝫ receptio: sed non ꝓmissio ſm glo. tn̄ non placet indistincte hoc dictū: vt patet ex dictis Inn. q̄ꝛ vbicunqꝫ recipit̄ quis in canonicū: vt soluꝫ hēat ius canonicatus: ꝯsequit̄ vacaturā: si non diuersificent̄ in ōronibus: sed fiant sub vno conglutinio verborū: tunc si vtriusqꝫ suspendat̄ effectus ꝯsecutionis p̄bende: in euentuꝫ vacature: neutrū valet: si suspendat̄ solus effectus ꝯsecutio nis prebende in euentū vacature: ⁊ effectus canonicatus im primat̄ de p̄n̄ti: ita ꝙ non sunt ꝯtēporanee in ꝓductiōe effe ctus: tunc valebit receptio ⁊ non vacature ꝓmissio: vt nō ex dispositione hoīs agatur: sed bene ex dispositōe iuris vt hic vt ꝙ operat̄ diuersitas verborū in faciendo actus sep̄atos: id operet̄ diuersitas effectuū: ⁊ per hoc arguit Inn. ꝙ cano nicus pōt esse sine prebenda. ad hoc alle. j. c. dilecto. v̄si. pre- terea: ⁊ de ꝯces. preben. cum super. ꝯ ꝙ arguit. s̄. e. relatum. item q̄ꝛ hoc posset fieri in fraudē lateran̄. ꝯsilij. j. de conces. preben. c. ij. ⁊ q̄ꝛ non sunt plures instituendi quā de facultati bus ecclesie cōmode viuere possint. de inst. c. i. dicit tn̄ ꝙ ex cā pōt esse canonicus sine prebenda. s. vt recipiat̄. ad hoc vt instruat̄ moribus: ⁊ diuinis officijs: ⁊ vt seruiat prioribus ⁊ antiquis ⁊ ecclesijs: de ma. ⁊ obe. statuimus: ⁊ sic hoc fiat sine cā superior cassabit: maxime si fiant multi: ar. ff. de var. ⁊ extraor. cog. l. i. §. in honorarijs. tu dic ꝙ canonicus non pōt esse sine prebenda re ⁊ spe. i. q. iij. si quis obiecerit: sꝫ pōt esse sine prebenda re de iure: eo tn̄ habēte spem hn̄di: cū se facultas obtulerit: hec aūt spes euꝫ se facultas obtulerit an possit differri: dic ꝙ sic ex cā ꝯsuetudine vel statuto alias nō vt dixi. s̄. de ꝯsti. cum. M. ¶ Op. cū eadē gl. ibi ⁊ iste intelligit̄: videt̄ ꝙ receptio vltra numerū non est aliqd̄ ius

canonicale: ergo non pōt ei dari qd̄ non est. So. dicit glo. aduertendū ꝙ electo aliquo vltra numerū: creat̄ quoddaꝫ ius canonicale de nouo: ꝙ ius perit q̄̄ cito prebenda vaca- uerit: cū tale ius non posset diu stare sine prebenda. i. q. iij. si quis obiecerit. ad hoc. j. e. dilecto: ⁊ ius canonicale prebē- da vacāte: surrogat̄ loco illius: ⁊ rumpit̄ per hoc numerus canonicorū: sed per hoc non rūpitur numerus prebendarū. Item tenuit hic Vin. dicens ꝙ illa canonia peti non posset: tanq̄̄ vacans: q̄ꝛ sit ꝯsumpta. idē io. an. j. e. dilecto. ¶ Que ro in eadem gl. in. v̄si. sed nunqd: an multi possint supnume rarij recipi vltra numerū: dicit gl. videt̄ ꝙ sic: q̄ꝛ qua ratiōe duo p̄n̄t eligi: eadē rōe tres vel quattuor. Jo. dicit ꝙ p̄n̄t ibi recipi plures: ⁊ pauciores: scd̄m numerum canonicorū. hec sunt uerba dubia. iō doc. dupliciter declarāt opi. Jo. Pri- mo ꝙ possint recipi scd̄m numerū p̄bendarū. i. usqꝫ ad quā titatem numeri: ⁊ non ultra: ut si sunt. x. p̄n̄t recipi. x. Si sunt sex: p̄n̄t recipi sex: ⁊ sic d̄ singulis: ⁊ ita itellexit gl. Jo. Pōt scd̄o intelligi ut attenta quantitate numeri p̄n̄t plures ⁊ pau ciores recipi. ꝓut arbitrabit̄ iudex in cōparatiōe ad reddi tus: ut si sunt. x. arbitratur usqꝫ ad. xij. uel. xiij. Non aūt pre cise usqꝫ ad antiquū. unde quota erit in arbitrio iudicis. dū tn̄ nō excedat dimidiā numeri. Credo ꝙ h̄ sit mēs sua. Nā si recipient̄ multi auc̄tate capl̄i non est dubium ꝙ receptio posset cassari. Idē puto si papa mandaret multos recipi. q̄ꝛ lr̄e p̄sumenṫ surrepticie. nō eni ē v̄isimile ꝙ si papa sciuisset numerū. multos ultra numeri quātitatē recipi lꝫ uoluisset: recipi noluisset aliquos. unde non facta mentiōe de multitu dine lr̄e sunt surrepticie. ⁊ iō dicit Jo. an. ꝙ si recipiat̄ multi tudo eodē istāti excedens modū: ita ꝙ oēs p̄iter recipiant̄ oīuꝫ receptio erit inualida. quasi in oībus sit pc̄tm̄. ⁊ ex quo non ꝯstat q̄s fuerit receptus ⁊ in quo sit pc̄tm̄. ad hoc. j. c. ꝓ xi. ⁊. j. e. dilecto. Si uero receptio fiat sep̄atim: solū ultimoꝝ receptoruꝫ ultra modū seu numerū: receptio erit inualida: alle. no. de dona. apl̄ice in gl. ij. facit. de elec. c. pe. in. vi. ⁊ de preben. mandatis. tn̄ dicit ꝙ cū receptio capl̄i non afficit. si ꝯferat̄ p̄benda uacans uni ex istis vltra modū receptis te- nebit collatio ex vi noui iuris surgentis ex collatōe. sicut ⁊ in quolibet extraneo. ⁊ si ecclesia non hꝫ numerū valet oīuꝫ receptio. si sunt idonei. ⁊ facultates sufficiāt. de hoc. s̄. de vi. ⁊ ho. cle. q̄m̄. ſm Jo. de deo. ¶ Venio ad gl. pe. ⁊ fi. in qui bus habent̄ quattuor. Primo mandatū pape. Scd̄o factū contra illud. Tertio compositio. Quarto cōpositiōis cā. ⁊ cassatiōis. ⁊ in p̄te eius approbatio. ⁊ reprobatio. ¶ Op. primo cum glo. ꝙ papa male faciat. q̄ꝛ in una parte impro- bat factum legati. in alia approbat. ⁊ sic tex. uidetur contra dicere sibi: primo enim dicit ꝙ factum legati fuit illicitum. deinde mandat fieri illud idem quod legatus. mandat sci- licet conferri prebendam uacaturam. glo. pe. ⁊ ult. tangūt hoc contrarium. Anteq̄̄ ueniam ad solutionem glo. do ue ram solutionem ne teneam uos in sermone inquantum im- probat factum legati. improbat inquantū continet ꝓmissio nem uacature ex dispositione hominis. ex eo ꝙ illa non te- net. sed quia receptio tenuit: ⁊ canonicus non debet esse sine prebenda. uult ꝙ habeat prebendam. cum se facultas obtu lerit. non ex dispositiōe hominis quā improbauit. sed ex di- spositione iuris que surrexit ex receptione. quam approba uit. unde approbat finem scilicet ꝙ debebatur: sed non mo dum. ⁊ sic non est sibi contrarius. hec est enim uera solutio. uel etiam aliter potest responderi ut sentit glo. papa impu- gnat factū legati q̄tū ad cōpositionē. ⁊ quātū ad spōsionē. q̄ꝛ nō pōt dare ius ad uacaturas ꝯ ꝯciliū. sicut nec capl̄m. ⁊ ⁊ si dicas q̄re debet̄ h̄ p̄bēda. ⁊ mādat̄ de ea ꝓuideri. dic ut ex iuribus cāonicat⁹ collati isti ꝑ epꝫ. auc̄te pape. vn̄ lꝫ liga tus nō posset dare ius ad vacaturas: q̄ꝛ nō pōt dispēsare cō tra conciliū: papa tn̄ sic. no. bene glo. ꝙ legatus non pōt di spensare ꝯ concilium. ad idem qd̄ no. de fi. presby. c. fi. ⁊ de tempo. ordi. dilectus: ⁊ per gl. in. c. cum dilecti: de elec. ⁊ in cle. i. e. t. Scd̄o habes ꝙ legatus non pōt dare ius ad vaca-

turas:licet possit reseruare: de offic.lega.c.iij.ꝛ fi.vel aliter pōt rñderi ꝓm Inno.papa hic non mandat vt detur sibi vacatura:vt habebat mandatum:sed tantū mandat assignari prebendam:cū se facultates obtulerit.s.nunc tpe huius mādati: vt sit hoc mādatū:ꝓuideas:ei cum se facultas obtulerit in preteritum.i.qꝛ facultas se obtulerit: quasi velit Inno. ꝙ hic non approbatur factum legati: qꝛ voluit ꝓuidere de vacatura.i.ꝙ sibi ꝓuideretur de vacatura:sed papa mādat de vacante: hec solutio destruit lrām: qꝛ verbum obtulerit scdm gramaticos ēt in futuro pōt intelligi. Unde dicit gl. quam amplio cum dictus Inno.ꝙ hec non approbat factū legati:qꝛ aliud mandat papa. Nam legatus volebat ꝙ nil habere ex vi compositionis: nisi locum vacature: papa vult ꝙ interim habeat quottidianas distributiōes:ecce vna mutatio. Item in alio qꝛ compositio legati est cū vacabit: sed mandatum pape cum facultas se obtulerit: ꝙ est largius: qꝛ comprehendit casum superexcrescentie fructuū:vel creationis noue prebende: que non cōtinentur in mandato legati. Item ꝓm factum legati non pōt ꝓuideri de iam vacante. Secus scdm mandatum pape: videatis istas glo. ¶ Et aduertatis Inno. hic habuit vnam nouam imaginationē ꝛ subtilem:sed modice vtilitatis. Concludā enim prout melius potero:ꝛ dicit ipse in duabus gl.hic:ꝙ hic non mandat papa isti ꝓuidere de vacatura:sed virtute istius mādati:iste poterit petere sibi ꝓuideri.vnde in hoc non approbat factū legati:sed tantum poterit petere fructus cōes vltra prebendas:ꝛ si dicas hoc est contra tex.qui dicit prebende:qꝛ dicit ꝙ stricte sumi pōt:ꝛ tunc comprehendit de vacatura. Sed late dicitur a prebeo: qꝛ prebet vti quoscūqꝫ fructus habeat comprehendi pōt appellatione prebēde:ꝛ hoc sufficit ꝙ habeat:vnde ex toto iprobabitur factum legati:alle.s̄.e.tit.c.ij.ꝛ.c.non liceat:vbi sufficit ꝙ alimonie dentur.ideo ꝓ concordia istorum iurium ꝯcludendo: dico ꝙ qñqꝫ aliqui sunt vltra numerū recepti:ꝛ vltra hoc fructus superexcreuerūt: ꝛ tunc bene poterit supnumerarius agere ad prebendā vacantem:alle.de constit.cum.M. ꝛ hoc ideo scdm eum: qꝛ per receptionem vltra numerum ruptus est numerus canonicorum:ꝛ per superexcrescentiā redditunm ruptus est numerus prebendarum: ideo nil repugnat: quo minus isti supernumerario de postea vacante debeat ꝓuideri. Qñqꝫ quis est vltra numerum receptus:ꝛ ibi non sunt supexcrescētes redditus: ꝛ determinatus est numerus canonicorum:ꝛ prebende sunt distincte:quo ad possessiones: ꝛ tunc dicit ꝙ non pōt petere vacaturā:qꝛ iste est vltranumerarius: vnde non pōt venire ad vacantem: in qua aliquis supernumerarius fuit:sed dicit ꝙ iste poterit petere partem de bonis cōibus:quecunqꝫ sunt vltra prebendas distinctas: ꝛ hoc erit ei loco prebende:ꝛ scdm hunc casū intelligit hanc decre. allꝫ. de consti. cum.M.de ver.signi.olim. Qñqꝫ in ecclesia est certus numerus canonicorum:ꝛ certe portiones priuilegiate:que sunt principaliter:ꝛ de se determinate ad certum numerum canonicorum:ꝛ hoc succedunt per oīa loca prebendarum.de conces.preben.c.ij.ꝛ vnam ex istis postea vacantem:petere non pōt: sed tantū petere poterit si ibi sint aliqui redditus cōes. ꝛ hoc scdo modo ēt pōt intelligi hec decre. dicunt tñ doc. vt Inn. ꝙ hec portio non est stricte prebenda vnde dicūt ꝙ ꝓprie ꝛ stricte prebenda est que est distincta: a possessionibus:ꝛ redditibus:diuisa tñ a collatione collegij.portio vero est:que sic non est diuisa: sed trahitur de cōibus redditibus.ad hoc.xij.q.ij.eps:ꝛ.c. ecclesiasticis: ꝛ.c. precipimus.de quo de ver.signi. olim: ꝛ sic prebenda sonat beneficium distinctū.de conces.preben.ex parte. Qñqꝫ aliqui sunt recepti:vltra numerum:ꝛ ibi non sunt prebende:nec portiōes priuilegiate distincte:sed ibi de cōibus redditibus in ꝯñtiam numeri portiones dantur. hic ipse variat: in vna parte dicit ꝛ sentit ꝙ eo ipso ꝙ quis est receptus vltra numerum:de istis redditibus cōibus habere debet portionē:qꝛ hec portiones accessorie veniunt ad numerū.ideo ipso numero rupto debentur supnumerarijs:ꝛ hoc recitaui .s̄. de constitu.translato. In alia parte sentit ꝙ si ibi est aliquid ꝙ detur quottide vltra portiones grossas iste habebit portionem istorum redditunm:prebendas aūt: que dantur de cōi isti supnumerarij nihil habebunt:nec aliquid petere vel habere poterūt.vnde remanet ꝙ de istis victualibus: que diuiduntur ad mensam:portionem habebunt:non de portionibus grossis:que diuidunꝰ ad numerū canonicorū. Qñqꝫ in ecclesia nō sunt prebende distincte: vel alie portiones: est tñ ibi numerus canonicorū: ꝛ tunc dicit ꝙ de victualibus: que diuiduntur ad mensam:hic supnumerarius pōt petere partem suam:ar.de ꝯsti.cum.M.de his aūt que extra mensam diuidunꝰ inter canonicos:nihil pōt petere: qꝛ si nō sunt ibi prebende distincte. Intelligunꝰ tñ ibi portiones esse ꝓm numerum canonicorū.de consti.c.fi. ꝛ sic vbi alie non sunt distincte prebende:ꝛ portiones priuilegiate: videntur in dubio scdm numerum canonicorum distincte esse ꝛ priuilegiate.de consti.cum.M.de ver.signi.cū olim.hec est vera nisi illi regulares essent:qui non pñt hr̄e ꝓprium:ꝛ sic nec ꝑ ꝯñs portiones distinctas: ꝛ priuilegiatas.xij.q.i.nō dicatis. alij contra:de quo vide qd no.J.qui cle.vel vo.in sinuante: super glo.ergo non erat:ibi dicitur ꝙ abbas pōt ꝯcedere aliquid monacho:vt habeat ad vsufructum:non tñ pōt se obligare: vt perpetuo illi dimittat. de sta. mo. cum ad monasterium: pro vsufructu tñ ille pōt agere:si reuocetur absqꝫ causa:per denunciationē superiori factam:ꝛ vide qd no. in regula non est obligatorium.J.de regu.iu.li.vj. Starem primo dicto ꝙ non videtur verum:quo ad determinationē numeri canonicorum:portiones videantur principaliter determinate: sed accessorie ad numerum canonicorū:ideo rūpitur ad ruptionem numeri:ꝛ sic non est expediens ibi expectare: posset tñ saluari ꝙ vltio dic̄: qñ vltra numerū receptus sic recipiꝰ:ꝙ non rumpit numerū canonicorū: vt qꝛ recipitur auctate pape.J.c.pro illorum:tñ hec opinio ꝙ non possit vacantem petere:cōiter non tenetur:imo possit illam petere: nec obstant obiecta:qꝛ verum est ꝙ vi ꝓmissionis legati:vel cōpositōis: non poterit petere ex dispositione iuris: vel ex mandato antiquo pape:in cuius executionē emanauit compositio: ꝛ qꝛ papa ꝛ ius pōt dare spem ad vacaturas:nec est verum ꝙ supernumerarij excludanꝰ a vacaturis:quasi debeanꝰ numerarij tantū: qꝛ ēt supnumerarijs assignari pñt: ꝛ debent.facultate se offerente:hic non sunt alia.

t

Tue fraternitati.

Non valet electio cū duo simul ad eandē prebendā eliguntur.h.d. Cōis diuisio. scda ibi. tue. Uel primo ponitur decisa facti narratio ꝛ cōsultatio. Scdo rñsio.ibi nos tue.t. ibi cassandi quo ad factum:qꝛ de iure nulla est. ¶ No.ꝙ receptio duorū ad canonicos ad eandē ꝑbendā aīo scindēdi non tenet. ¶ No.cām huius notabilis ꝙ ꝑbende scindi non pñt. Itē ꝙ non valet receptio ad vacaturā: ꝛ no.ꝙ ius canonicale:ꝛ ꝑbendale est indiuiduū. ¶ Et declaremus decre. Uin.limitat istam decre.ꝓcedere qñ electiones fiunt libere:ꝛ pure de vnā ꝑbendā:sed si ꝯditionaliter: vt eligo ticium ad talē ꝑbendā:ꝛ si ticius non habebit: vel nō acceptabit:eligimus seiū tunc valet:qꝛ hic non ꝯtingit scissio: allꝫ. lxi.studij isti:ꝛ.l.post adiectā.C.de impu. ꝛ ali.sub. de hoc habetis tenere qd hētis de elec.c.ij.li.vj.ꝙ non teneret talis electio. ¶ Scdo opp.ꝛ videtur ꝙ receptio taliter facta censeatur in dubio:vt vnus habeat ꝑbēdā: ꝛ alter expectat vacaturā.qꝛ ex quo ambo simul recipiunꝰ:non esset dare rōnē quare vnus deberet alteri ꝑferri ar.c.pe.de rescri.li.vj. Rñdent doc.ꝙ nō dꝫ intelligi ꝙ hec receptio duorū hēat dctm̄ itellectū:ꝙ ābo recipianꝰ aīo scidēdi: ꝛ hec ē mens lr̄e.ꝛ ꝙ posito ꝙ dareꝰ dictus intellectꝰ:g tñ nō est nō ualeret.ꝛ hec fuit itētio lr̄e ꝓꝫ Inn.ꝛ alios. ¶ Ulteriꝰ qro an ħ scissio ꝛ receptio duorū ad eādē ꝑbēdā sit valida:siue recipiāt animo scindendi prebendam:quo ad fructus: ꝛ substantiam:

prebende: siue quo ad scindendu redditus vt vnus vno anno habeat: alius alio. doc. q sic: q non pot scindi prebenda realiter nec vt temporaliter diuidantur fructus: nec ob. ff. de vsufr. l. quoties: q ibi loquitur in actu dissimili. ¶ Venio ad glo. opp. cum glo. ij. videtur q prebenda possit diuidi: sicut parrochia. xvj. q. i. precipimus. de eccle. edifi. ad audientiam cum si. Sol. q de vna parrochia fiant due ex causa: hoc non est illicitu: sicut nec est in prebenda. s. e. vacante: sed q vna parrochia diuidat: vt sint due dimidie sub vna limitatione hoc est illicitu: sic et in prebenda: vt sint due dimidie et quilibet censeatur ibi dimidius canonicus: dat simile in fundo dotis: et seruitute. ¶ Scdo videtur q sic diuidi pot: vt quilibet in solidum habeat ius canonicale. s. de iure pa. c. i. dicit glo. q hoc non est licitum in canonia: q licet in solidu dicatur ius apud plures: reuera tamen quilibet habet separatum ius. ff. quemadmodum serui. amit. l. aqua: sic dicit glo. q sicut augmentatione licitu est augere sic diminutione redditum licitum est minuere numerum: de ver. sig. c. fi. ¶ Tertio quero an de eqtate electio duoru ad eandem possit ex dispensatione tollerari: dicit gl. a contrario littere q sic: q talis concessio non est perpetua: sed ad tempus: nec proprie dicitur facere contra conciliu: ar. s. e. vacante. Credo q solus papa contra talia concilia posset dispensare: ar. de fi. presby. c. fi.

n **Nisi essent.** Si duo electi ad aliquam dignitatem compromittunt in iudicem: ipse pot alterum confirmare: et alteri ad vitam: pro bono pacis annuam pensionem de puentibus beneficij assignare. h. d. Excusat suspectam ordinationem in prima et ipsius duo membra declarat. Secudo premissis in otiuis cum certa moderatione illam approbat. Scda pars ibi. q igitur. Tertia ibi. honerata scilicet prior ille vt sit in vita sua: intelligatur personalis et non realis.

¶ Nota ex decre. q compositio super iure beneficij ab aliquibus facta: fructibus temporalibus assignatis alteri litigantiu: in dubio est suspecta de symo. et dicitur habere speciem symonie: tamen ex quo auctoritate superioris: maxime honeste persone facta est: tollitur presumptio symonie: et figure et pro tanto valet: et allegatur quottidie: q licet transactio stricta non valeat in spiritualibus. valet tamen compositio principaliter mota a supioris auctoritate. ¶ Nota vlterius q pro gestis etiam auctoritate arbitraria: q iuste gesta sint presumitur: et maxime quando id qd gestum est: est gestu ab honestis personis: nam de iudice iam est certum: et de iudiciaria auctate gestis habetis multos tex. Sed de arbitraria auctoritate seu potestate gestis no habetis melius q hic et hoc tenuit Hy. in scilio quod incipit tholomeus: de quo vide qd dixi in. c. qm: ptra falsam. de proba. et ibi remisi ad Jo. an. in addi. spe. et aliud tetigi de iureiur. quinta vallis.

¶ No. q p gestis ab honesto et bono viro in dubio presumendum est. ad hoc. s. de iureiur et. s. de op. no. nuc. c. ij. ad hoc quod no. de cle. peregri. c. i. ¶ Nota vlterius compromissum tanq in arbitratorem factum in iudicem delegatum. tenere et q per compromissum in eum: vt in arbitratorem: non expirat potestas delegata: et sic potestas delegata: et arbitraria sunt compassibiles. ad hoc de arbi. ex parte et. e. ti. innotuit. Et no. q concurrentibus istis ptatibus: habet potestatem delegatus et arbitrator: in parte procedendi ex potestate delegata: et in partem ex ptate arbitraria: quinimo et in eodem actu snie: pot in partem sniare ex ptate delegata et in partem pronunciare et ptate arbitraria: et no. q inquantu eligit ptatem delegatam: oportet q pnunciet scdm tramites iuris: inquantum eligit ptatem arbitrariam pot excedere tramites: iuris pro bono pacis inter ptes inducede. Ite q inquantum pronunciet fm ius: censetur vel presumitur illud fecisse ex ptate delegata: inquantum contra ius: presumitur illud fecisse ex ptate arbitraria: et sic in dubio quis iudicatur actum fecisse: fm illam ptatem fm quam actum illum exercere potuit: et exercuit quod no. perpetuo et tene menti propter compromissa: que quottidie fiunt: in quibus miscetur ptas arbitralis: et ptas arbitramentalis: facit quod no. Jo. an. de iureiur. quinta vallis. vbi istum tex. ad hoc allego pro quo no. q ptas arbitri: quo ad cognitionem in causa: hz se vt ptas iudicis ordinarij: sed differunt in hoc: q a snia arbitri no potest appellari. l. i. C. de arbi. et. ij. q. vij. c. q ab arbitro: nec similiter ex snia arbitratoris vel amicabilis compositoris: sed ex snia iudicis ordinarij: vel delegati sic. ¶ Nota q arbitrator sniando pro bono pacis: pot excedere limites iuris. nec per hoc q in aliquo ledit partem: dum tn equelesio compensabilis sit p bono pacis inter eos. nec per hoc q excedat limites iuris: in aliquo pot laudum reduci ad arbitrium boni viri: q quilibet bonus vir: magis equum iudicaret peccatum esse inter eos: qua alterum ex eis aliqua modica qntitate no ledi. ad h optimus tex. de in a. et obe. bis q: et vide qd no. hoc. c. ti. humilis. ¶ Nota hic apertum tex. q arbitrator iudicando: pot extendere manus suas sniando extra limites compromissi: adiudicando res no deductas in compromisso pro bono pacis: hic enim questio et compromissum erant facte et pncipalis questio erat super titulo beneficij: et eius redditibus: et tn hic arbitrator extendit manus ad redditus capituli: et sic est casus prodictis Jo. an. s. de reli. do. constitutus: quod tn intelligendum est cum temperio q ponit Bart. ff. de transac. l. cum acquilina: qd plenissime scripsi in. c. prealle. quinta vallis. tenebitis menti huc tex. quia est valde bonus textus. ¶ Nota q prioratus est dignitas. ¶ Nota q emologatio licet improprie cadit in arbitramentis. ¶ No. q iste compositiones super beneficijs: vel beneficialibus: vt valeant et vt a symonia excusentur debent capere principium ab auctoritate superioris: et non a pactione partium: et pro tanto dicit tex. non quidem ex pactione partium etc. Et ideo illi: qui faciunt ante inter se componens beneficiis: et postea vadunt ad iudices: non excusantur fm bonam psciam: q incidunt in symoniam. vnde oportet q non faciant pactum: sed ponant totum in manibus superioris. ¶ Nota q sicut dignitas et beneficium: non est diuisibile quantum ad substantiam beneficij: et quantum ad ius: ita nec quantum ad redditus: vel puentus: qn diuisio est realis: vel perpetua. Secus qn temporalis sic temperandu est q scribit Inno. s. e. maioribus: et causa pot esse: q qn redditus assignetur perpetuo: et scinduntur: ibi in dubio videtur beneficiu scissum: quo ad substantiam: et quo ad ius: et pot reuocari scissio quo ad substantiam: et quo ad ius vr dumodo presumpta. ¶ Venio ad decla. decre. et opp. q hec conuentio non debuerit valere vt certi darentur redditus isti q si erat prioratus: et isti erant regulares: et sic non poterant habere pprium. xij. q. i. non dicatis. Quidam dicunt q hic prioratus non erat in ecclesia regulari: sed erat dignitas in ecclesia seculari: sic nominata ideo tenet assignatio predicta. q aute sit verum patet: q in tex. ista congregatio appellatur capitulum: vt ibi de redditibus capituli: et in fi. dria enim est inter capitulum: et puentum: q capitulum est seculariu. conuentus regularium: lz qn q vnum pro alio ponatur. de transac. contingit. de elec. innotuit: et dixi de rescrip. capitulum: vel dic q erat regularis: et non obstat prium: q licet non possit hre dnium redditum: pot tn hre administratione: ad nutu superioris: a quibus redditibus habebit superior ptatem diminuendi et pro libito remouendi: saluo nisi essent confirmati auctate apostolica: vt fuit hic: q tunc remoueri non possent fm Inno. tn primu dictum plus placet Ho. ¶ Nota bene dictum Inno. q vbi aliquis est confirmatus ab apostolica sede: non pot remoueri ad nutum superioris. simile verbum pro Inn. de elec. cum inter: et per archi. de offi. or. psiti. li. vj. et. e. li. de preben. cum singulare tex. et gl. in. c. porrecta. de confir. vti. vel inuti. et recurrendum ad Innocen. in duobus locis: vbi ponit veritatem in. c. super eo. de offi. deleg. et de re indi. de cetero: facit quod no. in. c. insinuante. s. qui cle. vel vo. et qd no. de confir. vti. vel inuti. c. ii. ¶ Vlterius per hunc tex. dicunt doctores

 prioratus est dignitas: quod est verum si sit conventualis: alias dic secus: s3 abb. que al'. io. an. i cle. & si pncipalis. de rescri.
¶ Quero quare non fuit perpetua ista pvisio de redditibus: vna assignatur ratio in lra. doc. assignant duas: vna est qr sic induceretur scissio beneficii contra .c. tue: & .c. maioribus. .§. e. Scda tpe cōpositōis dignitas vacabat: & nullus erat prior: qui posset psentire: ideo non pōt ius reale ibi constitui: sed persone litigantes bene se possunt obligare: ita ratio scda doc. est tpe quo isti litigabant dignitas vacabat: & cum nullus esset qui consentiret: ideo perpetuum ius ibi constitui non poterat: sed persone litigantes bene poterant se obligare. Ite3 disputabat de iure personali: scilicet ad quem spectaret titulus: non de iure reali: ideo talis concessio reddituum non poterat contingere ad vtilitatem realem ecclesie. ideo non pōt esse realis: ar. notoriū de transac. statuimus & de preca .c. ij. & de pac. l. qūis. §. fi. & l. in psonā. Quid si non sit defunctus iste prior: ad cuius vitaz isti redditus sunt assignati: sed renunciauit vel cessit: doc. dicunt ide3 ac si finita esset dignitas per morte: rō qr obligat personam ibi manentem non dignitatē. Quid si remotus incontinenti restituitur: an tenebitur: dic sic: si in fraudem vere vel presumptiue factu3 est: qr forte nulla causa existente. alle. ff. qui. mo. pig. vel ypo. sol. l. sicut. §. sup nacuu3. Item qr non videtur renunciasse: qui statim est reassumptus. l. si pro patre. §. versum. ff. de in rem verso. Si tn̄ bona fide renunciasset: vt qr cum mala pscia habebat: & hoc constaret: cessaret & obligatio alias secus ar. de diuor. quanto. Quid si renunciauit & fecit conferri nepoti: an nepos tenebitur? doc. dicunt non: nisi probetur factum in fraudem: quo casu tenetur: ar. l. ij. C. de repu. bo. poss. & .C. ad. l. iul. de vi. pub. l. ij. ad hoc vide no. in .c. ij. de renunc. in. vj. ¶ Uenio ad glo. glo. i. in fi. vij. q. i. oēs qui. .§. de pcu. in nostra. xxxvii. di. ad mensam vbi de hoc: & de arbi. cum tempe. iij. q. vij. §. tria. vsi. si quis & de prescrip. cum ex officij. ¶ Op. cu3. e. glo. ibi sed istud non videtur: qr videtur istud arbitrium contineat manifestam iniquitatem: inquantū continet dationem annue pensionis. Nam aut isti qui eam recipit debetur prioratus: aut non: si non: non pōt percipere salua pscia pensionem si prioratus debetur dimittendo ipsum per pecuniam cōmittit symoniā: & sic vtroq modo male percipit. Impossibile enim est ambo isti ius haberent in prioratu. Nam due electiones ad idem beneficiū: non solu3 de diuersis: sed de vno: nō valent: vt in .c. vt quis duas: de elec. in. vj. ad hoc. l. non solū alle. l. pomp. §. si his. ff. de pcu. ex his liquide patet: cū ius vni tātū cōpetere poterit in dicto prioratu: quicqd alter percipit idebite extorquet. So. dicit gl. ij. isti nō fuerūt arbitri: s3 fuerūt arbitratores: quor arbitriū: si ē iniquū: pōt retractari: vel reduci ad arbitriū bōi viri. l. si societatē. §. arbitrorum. ff. pro socio: ista solutio nō est clara: ideo dic laudū tollerat expressa rōne in tex. l3 prima facie videatur recessu3 a tramitibus iuris. ratio: na3 isti non possunt dici lesi: attēta cōpositione facta pro inductione bone pacis inter eos: quia istud damnu3 tpaliū adequatū est cōpensationi bone pacis & hoc arbitrare bonus vir: potius velle scilicet aliquod dānum in tpalibus pati: q discordiam inter eos: ideo laudum non est reducendū: cum arbitratores tāq amicabiles cōpositores: potuerūt de iure vnius dare alteri. l. si de meis. §. recepisse. ff. de arbi. & .c. quinta vallis. de iureiurā. ea. glo. sed nūquid. Querit quid si vigore arbitrii adiudicarent prioratum illi: cui non est debitum: an valet arbitramētū: vt ille iuste teneat: dicit glo. non: qr cōpositio non tribuit iustu3 titulum: in beneficio: sed canonica institutio. ij. q. i. legum. Sic & in matrimonio non pōt interuenire cōpositio: aut cōpromissum. .§. de transac. c. fin. & de in integ. resti. c. pen. in fi. ¶ Nota bene glo. qr ex cōpositione non consequitur quis titulum: vel ius in re quā iniuste tenet: qn̄ quo ad psciam debet remoueri. ea. gl. ibi & hoc: querit quid si fertur snīa pro illo qui ius habebat in re. An ea3 iuste teneat quo ad psciā

hec questio pendet ab illo dubio: an snīa lata in beneficialibus transeant in rem iudicatā. de quo dixi. de rescrip. ad audientia3. Ho. dicit non habens ius: si habet hoc ex ptāte arbitraria: non licite tenet: sed si habet ex ptāte delegata sic: cuius dictum pōt esse verum stante dubio alias detecta veritate non esset verum. ideo tu dic aut hic qui ius non habet hoc sciuit: aut ignorat: si scit tunc snīa lata pro eo ex ptāte delegata non excludit mala3 fidē ipsius: in istis spiritualibus & ideo sibi non prodest de prescri. c. fi. Hoc verum quo ad forum pscie: non quo ad forum contentiosum: nec in rebus pphanis: de re iudi. qō ad psultationem: & l. generaliter. ff. de noxa. & l. iul. de condi. inde. Si habet bonam psciam: & ignorat defectum tituli: tunc titulus acquisitus per sniam latam: ex ptāte delegata iuste possidet. ar. qui iuris auctoritate possidet iuste possidet vt. l. iuste. ff. de acqui. pos. & .§. de rescrip. pastoralis. i. R. & sic intelligo no. de cōces. preben. c. i. vbi videtur Hos. no. priuum. Nec ob. decre. de cetero: qr l3 ibi loquatur de delegato: non de arbitro: tn̄ ibi non ad iudicatur titulus: sed personalis census. ¶ Op. cum glo. iij. hec compositio non valeat de transac. per totum: & .c. statuimus: qr docet litigatores: sup beneficijs ius non habentes: fingere lites: quibus fictis deueniant ad cōpositionē annue pensionis: & sic per viam indirecta3 datur materia malignādi: .§. c. quant: de diuor. So. dic iudicis auctas hanc presumptionem fraudis excludit: auctate papa super veniente & ideo dicit glo. hic optata est auctas superioris: que als de illicito facit licitum: ar. de his qui no. infa. l. furti. §. qui iussu: postea dicit glo. de iure auctas ēt superioris nō facit hanc compositionē valere: licet tolleretur ad tps: ex tollerātia pape pter bonum pacis: & concordie: tu dic qn̄q fit cōpositio iudicis auctate: nulla pactione precedente: inter partes: & talis compositio tenet: ēt confirmatione pape non superueniente: vt hic: & ita cōiter tenetur. Nec ob. iste tex. imo facit pro: qr papa non dicit confirmamus: sed dicit tolleramus: per qō verbum non causatur confirmatio fm doc. ad hoc. .§. e. ti. cum iam dudum in fine. Qnq partes assumūt cōpositionem occasione mali: prius pactum faciendo inter se: postea vadunt ad superiores: & dicunt nos sumus contenti sic faciatis: & talis compositio ēt auctate superioris non valet: & dicit glo. simile habetur .J. de re. pmu. quesitū in glo. pe. in fi. vel dic scdm glo. dispositio .c. veniens: loquitur in compositione facta auctoritate ordinarij: quia tunc illa censetur realis: secus in compositiōe facta auctoritate delegati quia tunc censetur personalis: vt hic. ad hoc quod no. J. eo. de cetero. .§. de transac. Anto. de but.

P Ro illorum. Canonici priuilegiati a papa: sup certo numero: si sponte aliques receperunt vltra numerum: contra impetrantes a papa: exceptione numeri vti non poterunt. h. d. In prima facti narratio. In scda causecōmissio. ibi quia vero. Prima continet executorium mandatum: exceptionem: & inuestituram: & excōmunicatione3. ¶ Nota primo in mandato de prouidendo in aliqua ecclesiarum suarum: facto archiepiscopo: comprehenduntur omnes ecclesie subiecte: super quo recurrendum hodie & .c. quia. J. e. li. vi. & dicetur super. i. glo. ¶ Nota secundo executor ad prouidendu3 datus per ista3 formam: facias beneficium assignari: videtur executor ad promouendum datus: & non ad compellendum tantum negligente grauato. hic enim vt videtis inuestiuit. & assumit puisione: qr papa non mandat ita conferri: qō .J. examina hic & in glo. super verbo inuestiuit. ¶ Nota per inuestiturā non transfertur possessio facti quādo ordinatur ad transferendum ius: vide glo. de insti. c. auctoritate: hoc notabile pcedit intelligendo per inuestitionem archiepiscopi translatum fuerit ius de quo infra dicetur: facit quod notat Cōpo. .§. de elec. transmissam: & quod no. .§. de consue. c. ij. no. fm ista tempora capitulum excōicari poterat: hodie te-

ne ꝙ bẽs. de sen. excõ. romana. §. in vniuersitatem in. vj. scili
cet ꝙ illi de capitulo possunt excõmunicari non autem ipsa
vniuersitas seu capitulum: si tamen feratur contra capitulũ:
illi de capitulo sunt excõicati. de quo dic vt in. d. §. in vniuer
sitatem. ¶ Nota vlterius ꝙ per receptionem in canonicũ
vltra numerum factam propria auctoritate capituli: rumpi
tur ipso iure numerus canonicorum: ⁊ non prebendarum:
etiam si sit confirmatus numerus auctoritate sedis aposto
lice. A contrario vero secus est si receptio in canonicum nõ
sit facta propria auctoritate capituli: sed alterius mandato
eos necessitãte. de hoc in. c. cum. M. de consti. hoc vult gl.
hic super verbo propria auctoritate: per quod dicit Jo. an.
in. d. c. cum. M. ꝙ receptis auctoritate apostolica non de-
bentur quottidiane distributiones: sed receptis auctoritate
capituli sic: quasi primi videantur recepti quadam necessita
te: ⁊ sic subueniendum sit capitulo: ꝙ non est in secundis. ad
hoc no. de offi. dele. cum arbi. in. vj. ¶ Nota ꝙ valet impe
tratio super vacante in ecclesia numerata: quantum ad nu-
merum canonicorum: etiam non facta mentione de nume-
ro: de quo dic vt in. c. cum. M. de consti. ⁊ in. c. constitutus.
de rescri. ¶ Nota argumentũ excõmunicatũ propter ma
nifestam offensam non absolui: anteꝙ̃ satisfaciat etiam si sa
tisfacere consistat in implemento iuris spiritualis: notabile
tamen non esset verum in se: vt patebit in gl. pen. ⁊ super ea.
¶ Ultimo nota ꝙ excõmunicati possunt recipi in canoni-
cos: receptione que sonet in factum: ⁊ non in ius: ⁊ iste est ve-
rus intellectus. vide quod no. de rescrip. capitulum: vbi etiã
fuit notatum: de quo dicetur super. e. glo. ¶ Uenio ad de
clarationem decret. ⁊ quia in tex. plura sunt recitanda: que
sunt ad glo. reducibilia: ⁊ sunt multa in notabilibus expedi
ta. ¶ Uenio ad glo. Glo. i. in fi. no. ex glo. de isto pro no-
mine suus: vel suarũ: ꝙ non semper sunt apta notare domi
nium: imo quandoqꝫ notant solum ius subiectũ: habuistis
glo. viij. di. quo iure: ⁊ habetis. de postu. prela. c. i. vbi est gl.
bona. Scdo principaliter dicit gl. ꝙ in mãdato vt ꝓuideat
vel faciat prouideri in aliqua ecclesiarum suarum: si scribit
archiepiscopo: relata ergo ad tex. poterit etiam in ecclesia
cathedrali prouidere: super quo recurrendum ad. c. q̃uis
J. e. ti. in. vj. Tertio habetis ꝙ recta differentia inter mãda
tum in aliqua ecclesiarum suarum: vel sue prouincie: inclu-
duntur ecclesie: in quibus non habet aliquod ius: quod po
test intelligi: scilicet ius cõferẽdi: habet tamen ius aliquod
subiectionis: ⁊ tunc glo. bene dicit scdm doc. ꝙ includuntur
tales ecclesie: sub appellatione suarũ: ex quo habet ius sub
iectionis: q̃uis aliqui tenuerunt contrarium sm Inno. vt in
. c. mandatis. s. de rescrip. Item potest intelligi ꝙ glo. velit
ꝙ cõprehendantur ecclesie exempte: in quibus nullum ius
habet etiam subiectionis: ⁊ tunc glo. male dicit: sed est diffe
rentia vt sit sensus glo. an dicatur in aliqua ecclesiarum sua
rum: an in aliqua ecclesia prouincie: quia primo casu non in-
cludentur tales ecclesie. scdo sic sꝫ Inn. ⁊ maxime procedũt
predicta: quando est apposita clausula. contradictores ⁊c.
quia tunc si solum cõprehenderentur ecclesie: vbi habet ius:
videretur potestas data contra se ipsum: quod tamen conce
di non potest vt. ff. de arbi. l. pen. ⁊. s. de elec. innotuit. Ideo
tunc maxime cõprehenduntur alie quando dictũ est in ali
qua ecclesiarũ prouincie vel diocesis. Ex predictis habes
ꝙ licet ecclesie exempte non possunt dici sue dioces. tamen
dicuntur in diocesi: vel prouincia: ⁊ predicta procedunt in
litteris de iustitia: scdꝫ aliquos. tamen licet videretur ꝙ tũc
solum in ecclesia sua posset vbi habet ius conferendi: quin
imo poterit etiam in alijs: nam fortius hoc mandatũ quod
fit pro paupere ⁊ latius debet interpretari. de quo per arch.
eo. tit. in. c. si pro clericis pauperibus in. vj. Item quia hec
obligatio de qua. s. in. c. cũ sm. obligat vt etiam in ecclesia
aliena possit prouidere: vt ibi dicitur. ideo hoc mandatum
intelligetur scdm materiam super qua emanauit. ¶ Opp.
papa mandauit archiepiscopo vt ꝓuideret in aliqua eccle-
siarum suarum: ⁊ ipse prouidit in ecclesia Santosi. que non
erat sua: sed cathedralis. igitur prouisio facta cõtra formã
mãdati debuit declarari nulla: vt. s. de rescrip. cum dilecta.
papa autem hoc confirmat quod fecit: ergo male. So. di
cit glo. ꝙ sub ista appellatione suarum cõprehendunt om-
nes consistentes in sua prouincia: in quibus habet aliquod
ius: prout habet in tota prouincia quedam iura: de quibus
. s. de offi. ordi. pastoralis. Si autem in quibusdam non ha-
beret aliquod ius: non venirent sub appellatione suarum: ni
si dictum est prouideas in aliqua ecclesia prouincie tue: tunc
enim prouidere posset etiã in exemptis: quia licet exempte
desinant esse sue. non tamen de prouincia: vt no. pau. in clem.
abbates. de rescrip. ⁊ in. c. si eo tempore. de rescrip. in nouel
lis: in glo. ij. concludit ergo ꝙ predicta sententia ligant par
tes: ⁊ alij de facto cõtra dicẽtes. ⁊ nõ de iure. ¶ Nota bene
istam glo. sed aduerte inquantum contradictores contradi
cant: ⁊ super partes: ⁊ si feretur per delegatum excõmunica
tio esset aliqua: siue de facto: siue de iure cõtradicãt: sed quo
ad extraneos non tenet ipso iure: sed de iure contradicunt:
quia non habet iurisdictionem in eos: saluo nisi essent par
tes: que expresse: vel tacite cõprehenderẽtur in littera rescri
pti: vt scdm formam. c. pastoralis. §. i. de rescriptis. vt in eis
expressis clausulis generalibus ꝑcedentibus: sed si de facto
contradicẽrent bene cõprehenderent. An autem extranei
omnino comprehendantur sub clausula contradictores ⁊c.
Tenet Inno. ꝙ sic: si contradicunt turbando ius seu iurisdi
ctionem per. c. i. de offi. dele. Unde dicit ꝙ trãsit iurisdictio
per dictam clausulam: etiam ad partes: ⁊ ad successores par
ticulares: in rebus: vel vniuersales: ⁊ ad eos ad quos transit
instantia. l. i. §. fi. ff. de vi ⁊ vi ar. ⁊. l. ij. §. fi. ff. de preto. stip. ⁊. l.
. i. C. ne ex delic. defunc. Et ampliat Inno. predicta dicẽs ꝙ
valet sententia etiã generalis: vt quia excõmunicat omnes:
qui contradicerent tali vel ei: licet fieri non deberet: de sent.
excõ. romana. §. caueant. li. vj. Ex glo. opp. iste archiepisco
pus inuestiuit: ⁊ vult sententiam excõmunicationis in cõtra
dictores ⁊ rebelles: sed videtur ꝙ tales sententias ferre nõ
debeat: cum hec respiciant tractum futuri temporis: qui non
pertinet ad iudicem. ff. de vsuris. l. i. So. vt no. s. de ꝓcur.
auditis: ⁊. J. de homi. c. i. in. vj. ¶ Secundo opp. ⁊ videtur
ꝙ etiam alia ratione non teneat talis sententia: quia sic dice
re excõmunico omnes qui contradicent: est facere constitu-
tionem sicut cum excõmunicantur omnes qui furtum fece-
runt: vt. J. de consti. c. fi. li. vj. ⁊ delegatus non potest facere cõ
stitutionem: ergo nec talem sententiam ferre. Sol. dicunt
doc. ideo ista non potest dici constitutio: quia patet ex perso
na proferentis scilicet delegati. Itẽ quia non habet illa que
requiruntur ad esse constitutionis. de quibus. iiij. di. erit au
tem: debet ergo dici sententia: quia fertur causa cognita con
tra reluctantem: vt patet in tex. alias esset irritanda: q̃uis te-
neret. xi. q. iij. c. fi. ⁊. J. de sen. excom. sacro: per quod inferunt
doc. ꝙ si sine cause cognitione feratur super alio: ⁊ sic non su
per partes huiusmodi sententia non valeret. ad hoc. s. de in
inte. resti. c. ij. finaliter concludunt doc. ꝙ glo. ꝙ ꝯtradicen
tes de facto ligentur: sed non de iure. ⁊ hoc nisi aliud appa
reret ex forma rescripti: ⁊ remittit ad no. de of. dele. ex par
te: ⁊ de rescri. cum contingat. ⁊ de ele. ex. mi. proposuit. ⁊ de
conces. preben. quia cunctis in glo. dicit hic Host. Item di
cunt doc. ꝙ q̃uis esset melius expectare turbationẽ: anteꝙ̃
huiusmodi sniam generalis ferretur: tamen propter pericu
lũ põt ferri: vt in. c. i. de offi. dele. in. vj. ⁊ valet nihilominus
tunc hoc non subsistente: dato ꝙ tutum esset expectare tur-
bationem: sufficit tñ sniã fore latã. J. eo. s. sm ꝙ ferri posset
¶ Quero cũ glo. super verbo inuestiuit: an ex inuestitura
transferatur possessio: glo. inducit tex. ꝙ non: qd patet: qr in
fra papa mandat ipsum de nouo recipi: qd non esset necesse
si ex iuestitura trãslata eẽt possessio. de hoc vt dixi. de ꝯsue.
. c. ij. ⁊ de elec. trãsmissã. xvi. q. viii. si qs deinceps. J. de insti.
auctate. idem no. de dona. per tuas. ⁊. s. de his que fi. a ma.

par.ca.ex ore.tene menti glo. ¶ Secundo opp. ꝙ papa hic confirmat factum archiepiscopi: dum dicit prouide factum est: sed videt ꝙ minus ꝓuide fecerit: qr mãdatũ sibi fuit: vt faceret assignare: ⁊ ipse inuestiuit: ⁊ sic cõtra formã mãdati .s. de rescrip.cum dilecta: ⁊.c.abbate. Ea.gl.sol.fatẽdo ꝙ archieps male fecit: ⁊ sicut vr huic solutioni obstat littera ibi prouide factum est: dic ꝙ non obstat: qr papa sic voluit de facto: dum dicit volumus: ⁊ sufficit pro ratione volũtas vt insti. de iu.na.gen. ⁊ Cy. in.§. ꝙ principi placuit. Istam opi. vide per alia verba. scilicet isto modo: ꝙ executor per formam facias prouideri: vel facias recipi: vel competens beneficium assignari: non possit inuestire: vel inducere: vt no.j.de conces.preben.cum nostris: ⁊ de rescrip.abbatem.

Quidam dicunt ꝙ per hunc tex.pôt: alij: vt in glo. tenent ꝯrium. ⁊ hic tex. probat ꝯrium: vt patet: qr papa non approbans inuestituram: vt ꝯ: ⁊ vltra formam mandati factaʒ: de nouo inuestiri: ⁊ recipi in canonicum: ⁊ solam approbat excõicationem: ⁊ non inuestituraʒ probat glo. qr per hanc formam recipit tantũmodo ptãtem compellendi: non aũt agẽdi principaliter: ⁊ ꝙ vltra formam mandati: facit non tenet de rescrip.cum dilecta ⁊.c.abbatem. Item dicit glo. se notasse. de conces.preben.cuʒ nostris. non ob. de excep.cũ ecclesiastice: qr ibi non per executorem: sed per papaʒ fuit inuestitus: ⁊ in possessioneʒ de eius mandato inductus. Credo ꝙ executor datus: vt faciat competens beneficium assignari: possit inuestire de canonicatu: qr vt executor videtur datus solum compellendũ: respectu prebende: qr cõprebenditur appellatione beneficij: sed non possit de prebenda ꝓuidere ⁊ hic papa non approbauit ꝙ erat factum de prebenda: sed solum ꝙ factum erat de canonicatu: ⁊ qr illi de facto non recipiebant mãdato vt de facto recipiant: alias non video ꝙ excõicatio lata propter nõ parere inuestiture valeret. ⁊ quare papa approbaret: vel dic ꝙ hic valuit concessio non ex vi ptãtis delegate: sed consensum ordinarij: qui ad hoc habebat ptãtem de ꝯsensu capituli: vt patet in antiqua: ⁊ hoc no. Jo. an. hic super verbo magistri: vel dic ꝙ papa sic voluit ⁊ sufficit pro ratione voluntas: ⁊ hoc no. Joã. an. super verbo volumus in fi.glo. Inno. facit vnam subtilem differentiam: quam notabitis: qr dicit differentiaʒ esse an dicatur facias tali prouideri: qr tunc ad hoc est cõpellendus talis executor: qr ex quo dʒ excitare ꝓuisionem: non est ꝓuisor: an dicatur facias assignari: qr hoc non recipit ꝓmissionem alias respicit ꝓuisioneʒ iuris: sed assignationẽ facti: vnde poterit prouidere ⁊ inuestire: lʒ non possessionem assignare.i.q.ij.si quis obijceret. Et isto modo soluitur ꝯriuʒ de decre. abbatem.s.de rescri.qd no. An aũt iste executor cuʒ clausula cõtradictores ⁊c. vel inductum defendas ⁊c. habeat potestatem defendendi missum in possessione perpetuo. Inn. hoc tangit melius ꝙ̃ Inn. alibi. ideo notabitis ipse dicit ꝙ dicta clausula ꝯdictores ⁊c. vel inductum defendas ⁊c. tribuit iurisdictionem delegatam: ⁊ operatur vt in his: in quibus expectatur snĩa diffinitiua ante sniaʒ ꝑpetuo defendere possit ⁊ post sniam vsqʒ ad annum per.c.querente. de offi. dele. in alijs in quibus non expectatur snĩa diffinitiua: dicit si negocium habuit effectum: qr functus est suo officio: post executionem totalem: non poterit amplius defendere: quãdiu vero durat negocium: qr nonduʒ est expeditis: semper poterit expedire: vt sic.c.querenti dans annum non habeat locuʒ in alijs ꝯctibus: nec actibus: in quibus nõ expectatur snĩa: ꝺm euʒ: hoc ẽt tenet Ho.qñ vi noue ꝯdictionis post annuʒ executum vult se defendere: sed si tpe contradictionis actus tulisset sniam generaleʒ in contradictores: ⁊ turbatores: si aliquos fore contingat excõicando: ligaret snĩa eius etiaʒ post annum: ⁊ ẽt post actuʒ executionis si snĩa non expectatur fateretur tñ ꝙ delegatus iste non posset adiri pro absolutione: sed papa esset adeundus vbi contradictor vellet desistere ⁊ parere mandatis: ar.no.in.c.querenti: ⁊.c. prudentiã.§.sexta.de offi.dele. ⁊ de off.ordi.pastoralis.§.i.ad hoc vide no. de testi.ex parte in glo.antepe. dicit Jo.an. ꝙ curia tenet ꝙ si clausula est mittas in possessionem: ⁊ defendas inductuʒ: habebit ptãtem perpetuo defendendi etiam quo ad euʒ qui aliquãdiu possessionem habuit pacificaʒ: ⁊ videbitur quasi datus vt defensor: aut conseruator: ar. de off. dele.c.i. ⁊.c.fi. .li.vj. vide.j.de symo.querelam: alias clausula nihil operat quod esset contra mentem concedentis: ⁊ absurduʒ: vt in.c. si papa.j.R.de priuile. libro.vj. ⁊ decret. querenti loquitur in non habente clausulam: ⁊ quod dictum est maxime procedit: quando ex vetusta causa: ⁊ ante possessionem examinata causa fieret turbatio. Nam ⁊ tunc eo casu etiã sine clausula tueri posset ꝺm dama.xiiij.q.de offi. deleg. Recitat tamen archi. recitasse has opiniones de preben.c. si cui in.vj. ⁊ dicit ibi archi. veriorem opinionem de iure ꝙ non posset exequi vltra annum: vel vltra negocium executum: vt est dictum.s. ⁊ hoc ideo: quia multis derogaretur ordinarie potestati contra id.xi.q.ii.peruenit. de offi.ordi.licet: nescio ꝙ seruetur in curia: sed in practica nunꝙ̃ recurritur ad ordinarium: sed ad delegatum: ⁊ credo de iure. Joã. de ymo. post cathedraʒ dixit se tenuisse opi.archi. de iure: ita ꝙ finita potestate delegati recurrimus ad ordinariuʒ glo. ⁊ ita. Quererit an si recipiant auctoritate pape: aliquem vltra numerum derogent numero. glo. dicit ꝙ non per tex. a contrario: nec tunc voluntarie veniunt contra numerum: etiaʒ si esset iuramento firmatus: quia auctoritas pape censetur excepta. de iureiur. venientens. Quid si mandato legati. dicit glo. ꝙ tunc rumperent numerum: quia sic voluntarie reciperent cũ legatus non habeat potestatem compellendi: tollendo priuilegium pape ⁊ sic propria auctoritate viderentur recipere doc. temperant gl. procedere quando hoc legatus facit iure legationis si auteʒ specifice mandasset papa legato ꝙ cõpelleret ad recipiendum: ⁊ sic virtute specialis mandati pape facti legato procederet prima pars gl. quia numerus nõ rumperetur: ex quo auctoritate pape reciperetur: alle.j.c.hi qui.li.vj. plus dicit Host. ꝙ nedum legatus non potest rumpere numerum confirmatum iuramento: vel apostolica auctoritate: imo nec dare ius ad vacaturas: licet eas posset reseruare: sed ad vacantes sic: quia solus papa conferre vacaturas. de preben.c.ij.li.vi. dicit tamen ꝙ legatus poterit cõferre beneficia: in ecclesijs non numeratis: duʒ tamen facultates suppetãt. alle.no. de vi. ⁊ ho.cle.qm: de conces.prebẽ. .c.vlti.in glo. numquid.li.vj. ¶ Opp. innuit iste tex. ꝙ quia isti semel ⁊ bis fecerunt contra indulgentiã perdant eam: contra quia priuilegia per actum contrarium non perdunt ita de facili: vt.j.de priuil.accidentibus: ⁊.c.si de terra. So. vt no.s.de consti.cum accessissent: ⁊ per Cy.C. de execu.tu.l. voluntarie. Glo. ⁊ ita excõicati ibi ad iuramentũ. ¶ Opp. hic papa mandat ꝙ isti tamdiu sint excõmunicati donec recipiant: ⁊ sic innuit ꝙ in excõmunicatione manentes possunt recipere aliquos in canonicos: ⁊ conferre prebendas. Sed contra excõmunicati non possunt eligere.s. de consuetu.cũ dilectus: ⁊ de elec.cum inter. R. ergo multominus cõferre.

So. ꝺm glo.pe. vno modo ꝙ ideo in excommunicatione manentes recipiunt: quia recipere est onus: ⁊ ab onere non debet excõmunicatio releuare excõmunicatum: quia sic pena tribueret imunitateʒ: quod esse non debet: vt.l.relegatorum in fi.ff. de interdic. ⁊ rele.s. de iudi.intelleximus. vnde ⁊ iurare ⁊ iudicare cogitur. ⁊ iuramentum prestat ad eius incõmodum: ⁊ licite ei participat in alijs que tendunt ad eius incõmodum. de iudi.intelleximus: vt in glo. que non aduertit ad id ꝙ dixi in gl.s. prox. scilicet ꝙ archiepiscopi inuestitura non tenuit: ꝙ si iat est: ergo receptio canonicorum habetur pro collatione.j.de rescrip.cum aliquibus.libro.vj. de elec.cum in ecclesijs.cl.i. sed excommunicati conferre non possunt: vt.s.dixi. transit ergo glo. ad aliam solutionem exponendo tex. ibi donec sepedictum recipiant.i.cautionẽ prestent de stando iuri. Sed ista non videtur bona: quia hec offensa ex cõtumacia canonicoꝝ erat mãifesta: ⁊ ita absolu

tionez debebat satisfatio precedere: nec sufficit cautio.j. de ver.signi.ex parte: qꝛ illa cautio habet locum: qñ hꝫ iustam cām defensionis: vel dubiā hic euidenter iniusta habebant glo.videtur sic residere: quasi dicat quo ad primaz solutionem: qꝛ spūalia ad cōmodum aliorum exercere possunt: nō ad cōmodum suorum. Sed dicitur cōtra. spūalia non pōt exercere excōicatus: cuius ꝯrium hic innuitur ea.glo.sol.ibi vel expone ꝛc̃. vt est dictum .s̃. ꝛ sic videtur glo. residere in prima opp. Inno.stat expositioni scđe: ꝛ dicit qñ qꝫ quis est excōicatus pro manifesta offensa: cuius purgatio constitit in implemento iuris spūalis: ꝛ tunc debet absolui: anteq̃ᵽ satisfaciat: vt possit illud ius spūale impleret vt debet. ꝛ sic limitat.c.ex parte: sicut enim si aliquis excōicaref: qꝛ non reciperet ordinem: ante oīa deberet absolui añq̃ᵽ ordinem reciperet. ad hoc alle.tex.apertum. vbi doc. idem no.j. de ꝯuer. coniu.ex publico. Añ qꝫ ꝯsistit purgatio implemento temporalitatis ꝛ procedit.c.ex parte: ꝛ hoc idem tenet Jo. an. tenendo glo. que est hic: scilicet ꝙ iste executor fuit datus ad cōpellendū: ꝛ non ad ꝓmouendū seu ꝓuidenduꝫ: vt sic capitulū compellat solum ꝛ quod fecit est nullum. vnde receptio fienda per canonicos est iuris ꝛ non facti. ideo cum theorica sit cōis: ꝙ excōicatus non possit facere receptionē iuris.i.collationē: vel electionē facere: sed solū facti: nō pōt aliud dici nisi ꝙ scđa expositio glo. sit vera. Sed si tenemus opi. Inno. ꝙ hic fuit executor ad ꝓuidendū: vt dixi in precedenti glo. ꝛ tunc staret prima expositio: qꝛ hic esset receptio facti: solum fienda per capitulū: qꝛ executor ius contulisset: ideo tunc non deberent absolui: anteq̃ᵽ satisfaciant: cuꝫ sint excōicati pro manifesta offensa: ꝛ sic credo ꝙ hic fuerit receptio facti: ꝛ talis expositio non sit necessaria: qꝛ hic mādatur ꝙ faciat cōpetens beneficiū assignari. vnde quo ad prebendam est executor: qđ canonicatū prouisor ꝛ papa approbat factum quo ad canonicatū: non quo ad ꝑbendam. Teneatis tñ menti theoricā doctorū predictā pro limitatiōe.c. ex parte. de ver.signi. Glo.fi.ibi augmentati super hoc qd tenendū: an vltra numerū receptus: auctoritate capituli: vel pape debeat hr̃e quottidianas distributiōes. Remittit Jo. an. ad no.in.c.cum. M. de consti. ꝛ ibi tentū est ꝙ si auctoritate capituli debet habere: sed si auctoritate pape non: nisi esset prebenda sibi debita: alij collata sit: vt.s̃.eo.dilectus: ꝛ idem tenēt dñi de rota vt ibi dixi: lꝫ Calderinus senserit oppositum. Sed saluabam eum ibi: qꝛ dictuꝫ Jo.an. procedit vbi mādatur simpliciter in canonicū recipi. Sed si mādaf recipi in canonicū: ꝛ locum in stallo chori: ꝛ vocem in capitulo: cum plenitudine iuris canonicalis: tunc habebit distributiones quottidianas: rō qꝛ ex quo est assignatum ei onus interessendi in choro: ꝛ sic diuinis: ꝓpter qđ dantur quottidiane distributiones. de cle. non resi.c.i.in.vj. ideo debet habere ipsarum emolumentū in practica tñ seruatur ꝯtrariū. ¶ Op.hic dr̃ ꝙ debent canonici istum recipere: ꝛ assignare illa: de quibus in.c.fi. non obstante exceptiōe numeri: cui viderentur renunciasse eligendo supra numerū: si ita est: ergo videtur ꝙ sibi ēt debeant assignare prebendā: vt sicut est ruptus quo ad numerū cāonicorū ꝛ portionū: ita ꝛ quo ad numerū prebendarū: cum eadem ratio videtur: ergo ꝛ idē ius de transla.prela.inter corporalia ꝛ.l.illud.ff.ad.l.acql.

So. fractio numeri canonicorū non infert fractionē numeri prebēdarū: vt est casus hic. ꝛ.s̃.c.dilectus: ibi vide rationem .c. glo. in fi. ꝛ ꝓpter hoc dicit Inno. ꝙ si fiat impetratio in ecclesia: in qua aliquis est receptus vltra numerum: ꝛ sic ꝯñter sit ruptus numerus: lꝫ quo ad receptionē in canonicum non posset opponi de numero: tñ remanet exceptio: vt non teneantur conferre prebendarū: anteq̃ᵽ vacet: ꝛ sic opponere possunt de numero prebendarū: ꝛ ratio quia nondū vacans assignari non debet in totuꝫ: nec diuidi in partes. s̃. eo.c.tue. Et propter hoc infert executorem male hic processisse: dum inuestiuit de prebenda in ecclesia. Sed vbi non fuisset numerata ecclesia: quo ad prebendas: tunc sta

tim potuisset prouidere de prebenda: ꝛ debuisset ei obedire secundum Inno. ꝛc̃. Antonius de but.

t **Uis.** Nō beneficiatus habens sufficiēs patrimoniū licite ꝓmouetur ad sacros. h.d. ponit dictum cuius determinationem interserit. ibi. dūmodo. ¶ No. ar. epm nō obligari ad clericū sustentandū ex ordinatione: nisi qñ ꝓmouet eum ad sacros. de quo. s̃.c.cum scđm. ¶ No. ꝙ obligatio que surgit contra epm ordinantē sine titulo: vt aut de titulo prouideat aut necessaria ministret: non hꝫ locū vbi clericus hꝫ patrimōialia: vnde se sustētare posset. Uenianius ad declarationem materie: ꝛ ad littere declarationem. ibi nisi ꝛc̃. ¶ Quero ꝙ est illud aliud canonicū ꝙ possit obstare. dic puta ꝙ homicida: vel irregularis: vel in alio ipedimēto detentus: de quibus. xxxiij. di. maritus. ꝛ de temp. ord.c.fi. ꝛ.l. di. qui in aliquo. in talis ordinatus ad ti. patrimonij teneaf ad officiuꝫ: dic ꝙ sic: sed non ad officiandū in certa ecclesia cum illam non habeat. xcij. di.c.fi. de quo an clericus: ꝛ quādo teneaf dicere officiuꝫ: habetur in.c.i.j. de celebra.mis. super glo.fi. dicēdū est ergo. vt ibi. ¶ Uenio ad gl. ꝛ quero cum glo.i. que sit ratio ꝙ possint ordinari: dic ꝙ habent patrimonium pro titulo: sic.s̃.c.eps: per qđ dicit glo. ꝙ nō pñt petere beneficiū ab epo. xij.q.ij. clericos. Glo.i.ibi.c.clericos inquantū glo. dicit patrimoniū videf assignatuꝫ in titulum non placet Ho. vnde vt patrimoniū sit pro titulo exigitur vt specifice sit assignatū: alias non censetur assignatum. Bene tñ est veruꝫ ꝙ sufficit hr̃e patrimoniū q̃ntū ad finē: vt esset obligatio contra epm: quo ad ꝓuidendū in necessariis: nō quo ad alia. Inquātū dicit gl. ꝙ ꝓmotus ad sacros habens patrimoniū: non hꝫ ptātem petendi beneficium ab epo: vnde dicit glo. bene inquantū vellet agere virtute obligationis surgentis ex ordinatione: qꝛ nulla surgit: sed inquātuꝫ veniret petendo gratiose ab epo prouideri: non repelleretur: iuxta no.s̃.c.eps: ꝛ.c.cuꝫ scđm. Ultra predicta dicit Ho. ꝙ talis ordinans debet sibi cauere: ne patrimoniuꝫ sit seruilis conditionis: qꝛ debet hr̃e consensum dñi: nisi forte vellet se grauare: qꝛ si contingeret patrimoniū euinci teneretur eps ꝛ possit compelli ad ꝓuidendū. iuxta no.in.c.cū sin ꝛ.c.se. Nō ob. ꝙ non pōt repeti seruus ordinatus. s̃. de ser. non or. miramur: ergo ꝛ patrimoniū non poterit repeti: qꝛ licet difficilius sit alienatio persone q̃ᵽ rerum: tñ ex reuocatione ꝑsone surgeret dedecus ecclesie ideo impeditur. Secus in reuocatione patrimonij: ideo non impeditur reuocatio. ea.glo.in fi. ꝛ hoc tenent doc. ex illa generali obligatione: qꝛ tenetur eps ꝓuidere egentibus: sed non ex obligatione speciali.i. vigoris surgentis ex ordinatiōe: qꝛ epo nil potuit imputari. Glo.fi.ibi credo ꝛc̃. de hoc in.c.i. de censi. vbi materia. ea.glo. ibi priuatus. idem doc. quia simplex laicus nō pōt transire ad aliā ecclesiam: vt recipiat ordines: sine licentia proprij epi: fortius nec clericus: ꝛ hoc tenet Goff. ꝛ Ho. ea.gl. in fi. dic si ordinatus est specifice ad tituluꝫ pr̃imonij procederet opinio: quod non habeat potestatem vendendi: nec donandi sine consensu epi: alias procedit alia opinio: qꝛ patrimonium tunc non est annexum oneribus ecclesie: ideo facere potest quod vult. Sed an quando expresse ordinatus est ad tituluꝫ patrimoniū in illo possit habere heredes. dic ꝙ sic scđm aliquos hic q̃ᵽq̃ᵽ non possit alienari: vt sic equparetur fundo dotali: vt.ff. de fundo.l.lex iul. ꝛ de dote post diuor.resti.per.c.vestras. Anto. de but.

a **Ccedens.** Quis nomīe ꝛ vice absentis clerici de beneficio ecclesie potest inuestiri: vel aliter. Clericus per alium potest de beneficio inuestiri. h.d. ꝛ nō diuiditur: quia breue est: habens materiam quottidianam: que quottidie practicatur. ¶ Nota ꝙ inuestiture actus potest recipi per procuratorem: ꝛ hoc est verum: siue inuestitura sumaf ꝓ trāslatōe iuris: siue ꝓ trāslatōe possessiōis facti ꝓut distiguūt dñi de rota. ¶ No. ꝙ id dr̃ ꝓpē fieri p aliū

quod fit actiue:ꝛ illud dicitur fieri in alio vel ab alio:quod suscipitur passiue. ¶ Nota practicam inuestiture persone per ꝓcuratorem:q: inuestitor debet dicere:inuestimus te ꝓ tali absente:ꝛ est melius hoc ꝙ dicere inuestio talem: absente parte ſm Inno.ꝛ ſm hoc debet exponi vel pro imo.dicit tamen Host.ꝙ tutius est ꝙ vtrunqꝫ dicat simul:ꝛ est simile quod no.in condemnatione ꝑcu.s̄.de elec. querelā. ¶ Or declaremus decr.ꝛ opp.dicitur hic ꝙ queritur absenti.Cōtra ꝛ istud super glo. ponatur per procu.non queritur dominium.s̄.de acqui.re.do.l.res ex mandato: nec possessio: q: inuestitura non queritur possessio ff. de his que fi.a ma. pur.ca.ex ore. So.dicit glo. ꝙ aut dans vel accipiens intēdit ꝛ in mentem gerit querere absenti: ꝛ sibi querit: vt.ff.de acqui.re.do.l.si procurator:ꝛ.l. qui mihi donatuꝫ.ff.de dona.aut neuter hoc gerit in mente ꝛ sibi nō queritur: vt.l.res ex mandato.ff.de acqui.re.do. dic vt in gl. que sentit ꝙ sufficit alterum hoc in mente gerere:quod absenti queratur.Si ergo tradens hoc intendit q̄rere absenti: accipiens sibi non querit:sed absenti. ꝛ idem si accipiens intendat querere absenti:tradens vero non aliter idem erit. Primum dictū ꝙ accipientis animus nō curetur:est veruꝫ per.l.qui mihi donatum.ff. de dona. Secundum dictuꝫ ꝙ tradentis animus non curetur si accipiens intendit querere absenti:non est verum: quia quod est nostrum sine facto nostro ꝛc̄. vt.l.i.ꝙ nostrum.ff.de regu.iur.pro hoc.l.si tibi dederim .ff.de don. Naꝫ semper inspicitur animus mei tradentis:vt no. Bart. in dicta.l.qui mihi donatum: vbi querit quid in dubio: si non appareret aliquid de animo:q: traditio fuit facta simpliciter: ꝛ distinguit. Nam aut contractus est celebratus a domino:traditio vero fit procuratori:q: tunc in dubio videtur agi vt domino queratur vt.l.qui saxum.§.plane: de do. Quandoqꝫ contractus fuit celebratus cum procuratore: ꝛ procuratori traditur:ꝛ tunc aut procurator non exprimit se facere procuratorio nomine domini. puta mandato meo emit rem a te hoc ignorante:ꝛ tunc in dubio neuter videbit agere ꝙ mihi queratur:sed ipsi procuratori: ꝛ hic est casus in.l.res ex mandato.ff.de acqui.re.do. que loquitur in casu dubij.ꝛ facit.l.pignori.§.fi.ff.de vsucap.Quandoqꝫ in cōtractu:ꝛ traditione possessionis: exprimitur ꝙ facit procuratorio nomine domini: ꝛ tunc vtriqꝫ videtur agere: vt domino queratur vt.l.si ꝓcurator meus.de acqui.re.do. Aut cōtractus fuit celebratus procuratorio nomine domini: traditio vero fuit facta simpliciter:tūc si incontinenti post contractum intelligitur repetitum procuratorio nomine domini.de ver.obli.l.ticia.§.idem respondit:aut ex interuallo: ꝛ tunc non intelligitur hoc agi ꝛ domino non queritur: sed ei cui est traditum:vt.C.si quis alteri vel sibi.l. multuꝫ. vbi est expressum:ꝛ hec sunt verba Bar. in.d.l. qui mihi donatuꝫ preall e.vbi reprobat ꝙ hic tenent doc.s.per procuratorem generalem non queratur dominiuꝫ:sed per specialem sic: tenet enim ꝙ queritur per generalem sicut per specialem: vt .l.rem.ff.de vsuris.ꝛ ibi post glo.distinguit super hoc: ꝛ idē no.in.l.i.§.per procuratorem.ff. de acqui. poss. ¶ Querūt doc.an clericus possit per alium inuestiri: aut alicuius ꝓ eo in casu in quo procurator sit laicus:ꝛ sic an per procuratorē laicum possit quis inuestiri:ꝛ videtur ꝙ sic:ar.de procu.c.i. li. vj. Ubi in talibus actibus spiritualibus procurator etiā laicus exercet:al's excōmunicet.ꝛ h̄ tenēt doc.licet ricius dicant ꝙ sit clericus ꝛ sic de facto seruatur:licet Guil. ꝛ Gui. dicant esse necesse ꝙ sit clericus:ꝛ mouentur per dictionem alius:q: implicat qualitatem eandeꝫ:sed ad hoc respondet per.c.sedes:de rescriptis:q: vt ibi dicit glo.dictio alius non semper implicat vel denotat idemptitateꝫ.ideo tenenda est prima pars glo.ꝛ maxime cum iste actus non habeat transire per procuratorem: sed imediate in illum: cuius nomine recipitur:vnde ministerialiter tantum operatur ibi factum procurctoris. ideo non curatur ibi infectio instrumenti seu ministri.ad hoc.l.qui ita.§.i.ad treb.ꝛ quod no. in cle. religiosus de procu.ꝛ de proba.post cessioneꝫ. Non ob.quod dicit glo. de possessione naturali:que queritur ipsi: quia nō queritur sed soluꝫ detinetur facto:de rescri.cām:ꝛ possessio absenti. ¶ Quero secundo an beneficium possit acceptari per laicum procuratorem.s.an possit ei conferri Jo.an.allegat pro ꝛ contra:ꝛ remittit pro alijs articulis ad regulaꝫ ꝙ alicui in.vj.in questione non insisto:quia via potest esse brocardica:alle.iura dicentia:ꝙ non potest quis ꝓ alio: quod pro se non potest. de proba.post cessioneꝫ.sed laicus nō potest pro se: ergo nec pro alio. Incontrariuꝫ allegat illa iura que dicunt ꝙ extremis suppositis habilibus non curamus de infectione mediorum.xxxii.di.§.veruꝫ: ꝛ patet.i.q.i.quasi per totum: tenet ꝙ tutius est ꝙ fiat per procuratorem clericum:tamen dicit ꝙ credit quod etiam si fiat per laicum tenet:ꝛ dicit aut enim habet mandatum ad acceptandum certum beneficium:ꝛ tunc vt nudus minister:ꝛ pica se habet in actu acceptationis tantūmodo declarando voluntatem domini. ideo gestum ab eo videtur gestum a constituente.l. multum.C.si quis alteri vel sibi.plus imo dicit ꝙ sic constituendo videtur acceptasse ex quo sumus in his:que a mera voluntate constituentis dependent: sicut in simili dicimus in procuratore cōstituto ad adeundam hereditatem.l.paulum.ff.de adeun. heredi. Nec ob.c.pe.de elec.li.vj. vbi per actum constitutionis procuratoris ad eligendum: quis nō videtur eligere quia ille actus electionis non consistit in nostra voluntate:imo oportet ꝙ certo tempore fiat ꝛ cum certa solemnitate:de elec.quia propter. Secus in aditione hereditatis:ꝛ in acceptatione.hec sunt vera vbi ꝓcurator acceptat.ī.tempus: secus si post tempus: quia tunc scd̄m dominos de rota non teneret: vt dicunt ipsi in sua cōcl.cclxxxiiij. Sed hoc dictum non procederet in proposito: quando procurator est constitutus ad certum:ꝛ specificum beneficium quia tunc acceptasse videtur.ideo sufficeret:licet post tempus fieret pro procuratore.Sed procederet dictum eorum in casu sequenti.Si vero est constitutus generaliter ad acceptandum:puta beneficium cum vacabit:vel vacaturum ſm formam decre.ne captande.de conces.pre.li.vj.adhuc dicit ꝙ tenet: ꝛ adducit equitatem:quia forte non habet alium in loco.de quo tantum confidat. alle. de ꝓcu.querelā. Item quia nil per hoc acquiritur procuratori: sed acquiritur domino imediate:ꝛ sine alia cessione: quia etiam sine traditione aliqua queritur dominium ipsi constituenti. de preben.c. pe.de conces.preben.c.vlti.li.vj. Et hoc intelligas supposita habilitate extremorum: non curamus de medio: quādo ius querendum non transit per mediuꝫ ad extrema sed medium:sed operatur vt fistula:ꝛ nudus minister: vt in cle.religiosus de procu.ꝛ quod ibi no.ꝛ dixi de coha. cle. ꝛ mu.vestra.Sed vbi ius transit per medium:ita ꝙ aliquam moraꝫ facit in persona media:nec ministerialiter operatur mediū tunc data inhabilitate medij non valet ꝙ agitur: quia cum habeat transire per mediuꝫ inhabile inficitur:nec potest trāsire ad extrema.Quādoqꝫ ergo dispositio ab extremo trāsit in extremum:per medium dispositiue:ꝛ tunc non valet ꝙ agitur:medio infecto:quia cum venit ad euꝫ inficitur:ideo si per canale habet aqua transire infecto canali non transit. Quandoqꝫ habet transire de extremo in extremum:nō per medium:sed ministerio ministri:extrinsecus operante:ꝛ tūc si causa inficiens inficit ipsum: vt dispositione operantem: ac vt ministrum non valet:si inficit ipsum solum vt dispositiue operātē:nō vt ministrū nō ipedit:ita in ꝓposito isti actus spirituales qui non sunt proportionabiles in querendo:nisi persone in quam finaliter actus dirigitur non transeunt per medium:imo imediate ministerio medij tendunt ad extremum cui est querendū:facit optime.l.qui ita.ff.ad trebel.ꝛ pro tanto actus nō inficitur:istud vult dicere: ꝛ cum his verbis tolluntur omnia contrária: vt dicatur si id qd̄ nō possuꝫ per mean possum per alium. Si causa non possendi concludit ad non posse ministrale:ꝙ non per me:nec per alium debere.c.ii.

hereti.c.ii.li.vj. Sed si causa non possendi respicit solum finem et effectum mihi querendi: tunc si ius hz transire p me ad alium pcedit regula si non regulariter: q nō per me possum: nec per alium. Unum sentit hic Jo.an. q pcur. possit generaliter cōstitui ad acceptandum beneficium: cōtrarium videntur sentire dñi de ro. in pcalle. conclusione.cclxxxiiij. vbi dicūt q in talibus exigit speciale mādatū ad acceptandum: sed dictum illud dz sic intelligi q non sufficit generale mandatum: dicendo constituo te pcuratorem ad omnia agitanda in loco tali pro me expedienda: sed sed satis dicit hre specificum mandatum: sibz mandatum ad acceptanda beneficia: lz non mādetur de specifico beneficio: et ita oportet intelligi dictum ipsorum. An inuestitura consanguinei queratur canonia vel prebenda absenti: dic q non: qz requiritur in hoc consensus electi: et eligentium: de elec. cum inter fm Inno. et sic licet cōsanguinitas suppleat defectum mandati: tamē non supplet defectum cōsensus: vbi consensus exigit: vt substantia ad actum. ℭ Uenio ad glo. et quero de rōne dubitandi: dicit glo. dubitatio fuit: qz forte hic dubitabat: an carnale matrimonium contrahatur inter absentes per pcuratorem: sic et dubitabatur de spirituali. Primum est certum q potest. xxxij.q.ij. honorantur: de pcur.c.fi.li.vi. et secunda hic tollitur. ℭ No. gl. que videtur velle q spirituale matrimonium contrahat cum beneficio simplici et beneficiato: veritas est q nō est matrimoniū: sed q̄si: glo. de elec. ne pro defectu: et glo. de elec. dudum: excepto episcopo cuz quo proprie contrahit matrimonium: qua ratione pōt deferre annulum. de postul. prela.c.fi. vel erat dubitatio: quia sicut hereditas temporalis nō acqritur nisi per procuratorē specialem ita nec spiritualis acquiri posset: sed dicunt doc. q ratio decidendi est: quia in spirituali solus annulus non inducit acquisitionem: cum requiratur actus conferentis. Secus in hereditate iam delata: hic enim ius nō est delatū: sed deferendum. Item dubium procederet vbi procurator esset specialis ad acceptandū certū beneficium: quia tūc videtur acceptasse. Sed vbi datur pcurator generalis ad acceptandum: acquirendū: et recipiendū omnia beneficia: cuz cura: vel sine cura: tunc sine dubio pōt cōstitui: et dicit Joā. an. q sufficit simplex mandatum: ad acceptāda beneficia: etiam si non dicatur de dignitate: vel cura: quia hec cōstitutio procu. vt fauorabilis late intelligenda est. de Rp. sedes per Inno. facit de pcur.c.j.li.vj. Nec ob. j.e. cum in illis: et c.fi. quia illa procedūt in Rp. odiosis: et vbi appellatione beneficij nō includitur curatum. ea. glo. ibi: sed nō videtur. Opponit que oppositio expedita est post notabilia: ideo pro nunc solum legam glo. quam notabitis ibi: tunc est ei quesitum subaudi etiam si nō tradatur possessio: ratio quia in istis spiritualibus queritur dñium sine traditione: de preben. si tibi. li.vi. et dixi de consti. cum. M. ℭ Quero cum glo. ibi non acquiritur per gestorem: an per gestorem negociorum queratur dominiū. glo. dicit q nō. ff. de neg. ges. l. si ego: qd est verum: vsq ad ratihabitionem: sed ratihabitione secuta querit. ff. de acq. pos. l.i. §. per procuratorem: opz tamen q rata habeat. J. terminū: quo acceptari possit. ff. rem ra. ha. l. pe. hec vera sunt in possessione: que hz aliquid iuris per quod transfertur dñium vel ius. In alia aūt possessiōe nudi facti: quis posset inuestiri per cōem amicum: qz potest per excōicatum tradi: ergo et acceptari. de preben. p illorū. Ad hoc dicta Jo.an. in cle.j. vt lit. pē. sup verbo collata: ibi sed vbi amicus. ad hoc qd no. Jo.an. de preben. si tibi absenti in nouel. sup glo.iij. et ibi per archi. super verbo collatis. hoc tenent domini de rota sua conclusione.cclxxxiiij.

D

Ilecto. Si ad vnum canonicatum et pbēdam vacātes in ecclia duo canonici sint recepti: non tenet receptio: etiam si auctoritas legati sedis apostolice interuenerit.

h.d. In prima ponūtur octo que faciūt pro cellerario. In scda ponūtur ea: que faciūt cōtra eum. In tertia diffinit. In quarta protestat: vel tacite qōni rñdet. scda ibi: pcur. tertia ibi: vnde. quarta ibi: ita qz: hic habetis aliqua bona notabilia. ℭ No. primo arg. q renūciatio cum intētione: vt bñficium alteri cōferatur: nō est symoniaca: nec viciosa: dum tñ in renūciatiōis actu hec intētio nō exprimat: sed liberaliter fiat: ad hoc qd no. in glo.i. ℭ No.ij. arg. legatū missuz habere potestatem in puincia cōferendi: qd est verum: ex speciali mādato: alias nō: nisi esset legatus cardinalis: de offi. lega.c.j.in.vj. ℭ No.iii. arg. pcuratorem generalem hre potestatem ratificādi collationē iam factam: lz non habeat potestatem de nouo cōferēdi: sed cōtrarium est verum: qa sic cōferre nō pōt: ita nec etiam ratificare: et hec fuit allegatio partis: ad hoc q no. in.c.fi. de offi. vica. lib.vi. in gl. pen. ℭ No. q pter solum actum institutiōis nō ɔsequitur canonicus q̄si possessionem iurium canonicaliū particularium nisi actualiter in eis inducat. ℭ No. practicam tex. ad concludendam quasi possessionem iurium canonicaliū pticularium: vel vniuersalis iuris canonicalis: qz opz q articuletur exercitium aliquor iurium: de parte substātiali iuris canonicalis: et si exercitia: que articulātur: de iure nō sint de parte iuris canonicalis: opz q articulent tales partes saltem esse de iure canonicali: fm cōsuetudinem: et vide qd no. Joā. an. de offi. archi. als ordi. vt nostrū: et vide tex. de ele. cumana: vñ opz ēt q semp addatur q tāqz canonicus exercuit actū quādo actus est ad alium pportionabilis. als nō esset expediens id agere vel addere. ℭ No. q ad cōcludendam quasi possessionem iuris eligēdi respectu principalis prelati nō sufficit se pbare esse quasi in possessiōe iuris eligēdi: ad aliquā aliam particularez dignitatem: pz hic dum dicit lsa tam decani quā epi. Item ex hoc no. argu. q ius eligendi ad inferiorem dignitatem spectat ad capłm: de quo. s. de elec. cum ecclia vulterana. ℭ No. q pro molestatiōe iuris pōt agi possessorio retinēde. vide doc. de resti. spo. audita: et de pba. lz cām. ℭ No. duas regulas q nō valz receptio duorum ad eādem pbēdam aio scindēdi: nec valz receptio vnius ad vacaturam. ℭ Item no. q in ecclia nō numerata nō est possibile dare vacationem: sed ius creatur ibidem canonicatus et prebēde: et extinguit cuz canonico. ℭ No. ibi. et ad hoc alle. iste tex. q si numerus determinatus prebēdarum augmentet: opz q deueniat ad actualem creationem prebende. ℭ Et no. q etiā ex creatione actuali determinatio antiqua prebendarum nō rumpitur: sed tantūmodo ius als numerus augmentat. ℭ No. q vbi in ecclia numerus est determinatus cum iuramēto: vel ɔfirmatione apostolice sedis: cum clia decreti canonici nō pñt ppria auctoritate numerum rumpere. ℭ Et no. cautum vbi ex verbis snie alterius pōt ruditer preiudicium tertio inferri ēt cōtra mentem sentētiantis dz excipi ius tertij. Item nota regulam res iter alios gesta: idest acta et cetera. ℭ Qz veniamus ad dicta doctorum. Opp. videtur q papa hic male pronūciauerit: quia hic solum apparet libellus datus sup interdicto vti possidetis pro pte cellerarij: et papa pronūciauit: et cellerariū cōdemnādo aduerse parti ad restitutiōez beneficij: et tamē nō erat petitum illud cōtra.c. de symo. lz hely. cuz si. qz snia dz esse ɔformis petitioni: et nō extra formā petitionis. dicūt doc. q hic fuit duplex petitio. vna ex parte cellerarij sup interdicto vti possidetis: vt non molestaret: vt in fine illius ptis: que est decisa. Alia fuit petitio ex aduerso ex parte epi data in qua petebat cellerarium cōdemnari ad restitutiōez beneficij: et fructuū: vel ad restitutiōez fructuū: et sibi sup preben da silentiū impon: et sic est conformis petitio: vt Inno. dicit q forte eps agebat negatoria: negādo isti ius esse quesituz in beneficio: et petēdo vt. P. cōdemnaret ad restōnez beneficij: et restitutiōez fructuuz. ℭ Scdo videtur q allegatio in §. preterea. de ecclia nō numerata fuerit supflua: qz hic supponitur pro cōstanti q ecclia erat numerata: sz ibi ponitur ratio de nō numerata: ergo et c. ℭ Respōdent doc. q allegans hoc fecit: vt rabi quasi sciēs apperet: et extra ppositum

allegauit. Alij ⁊ melius dicũt ꝙ allegauit ad clariorez intellectum ꝓpositi vt euidẽtius clarescere: ꝙ erat dicturus qꝛ cõtraria iuxta se posita magis elucescunt. Insti. de liber. .§.j. vnde vt clarius cõcluderet ꝓpositum: allegauit etiã de non numerata. ¶ Opp. cõtra.c. ꝙ eo ipso ꝙ iste fuit reputatus vt canonicus debuit obtinere: vt ꝓbatur in.l.iij.ff.ad macedo. Solu. ſm doc. dicit ꝙ huiusmodi reputatio bñ opari põt: quo ad ꝓbandam quasi possessionem: nõ autem ad probandũ de ꝓprietate tituli: ad quã requiritur probatio canonice institutiõis: vt.j.de insti.ex frequẽtibus: ⁊ de re iu.in regula.i.li.vi.⁊ extra ꝓpositum allegauit ẽt de non numerata. Tertio videret ꝙ receptio facta in eccl'ia numerata ẽt si sit iuramẽto numerus firmatus: teneat: ⁊ rumpaſ numerus per regulam: que hꝫ ꝙ factũ ꝯ iuramentũ valet: lꝫ ꝯ faciens sit periurus: cuius ꝯrium dicit lr̃a. ⁊ ẽt hoc videſ cõtra tex.j.de spon.sicut. vbi lꝫ tenerer cõtrahere cum aliqua: si postea contraho cum alia p verba de pñti tꝫ ꝯctus: ⁊ sic gestum ꝯ iuramentum dꝫ tenere: ad hoc ꝙ no.in spe.de lega.§.nunc tractemus.v.sed ⁊ si legatus. Inn.hic dat doctrinam: quam vltimate hic reprehẽdit Jo.an. ⁊ est si queritur: an actus gestus ꝯ iuramentũ teneat: an ifringaſ: dicit ꝙ aut qꝺ geritur est quid tpale: vt qꝛ iuraui nõ ꝯhere: ⁊ ꝯxi: ⁊ tũc tenet actus: facit qꝺ no.archid.c.ti.si a sede: in.vi.⁊ si iuraui non vẽdere librum: ⁊ vendidi. Aut est actus spũalis: qui geritur ꝯ iuramentũ: ⁊ tunc nõ tꝫ: imo infringiſ a iuramẽto: vt hic: vnde cum in terminis capl'i receptio esset ius spũale: qꝛ ex ea oriebaſ ius spũale: ideo infringitur a iuramẽto. Alij tñ ſm eum dicũt ꝙ tenet: ⁊ ad tex. r̃ndent ꝙ est allegatio ꝑtis. dicit Jo.an. ꝙ hec doctrina est ꝯ capl'm: sicut preall e. qꝛ acts matrimonii est quid spũale: tanq̃ sacramentum: ⁊ tñ tenet: ad hoc alle. dictũ spe.in loco pre alle. vnde cõcludit ꝙ in terminis capl'i numerus iuratus: nõ impedit receptiõez: quo minus teneat receptio: lꝫ recipiẽtes sint periuri: sicut ꝯhentes m̃rimonium ꝯ iuramẽtum obligatur m̃rimonio: lꝫ sit periurus: per dictum.c. sicut: ⁊ sic intellige hanc decre. ad istum tex. qui sentire vr̃ oppositũ: r̃ndet ꝙ est allegatio ꝑtis: a qua ius sumendũ non est: qꝛ sup ea papa nil disposuit: vel lꝫ nõ esset allegatio nõ dicit tex. ꝙ esset nulla receptio ꝯ iuramentũ facta. lꝫ dicat ꝙ fieri nõ debet. Unde concludit ꝙ iuramentũ non impedit facultatem recipiẽdi ꝯ numerũ: quin si fiat receptio teneat: nisi aliud itercedat. ¶ Nec ob. ꝙ recipiendo sint ꝑiuri: ⁊ cõiter infames: ⁊ sic ab actibus legitimis repellẽdi: ⁊ sic ab actu receptionis: qui actus legitimus est: ⁊ non dꝫ tenere tanq̃ factus ab infamibus: r̃ndet ⁊ bñ: ꝙ ex quo receptiõis actus ꝑiurium ꝓcedit: tũc ante receptionem non sunt ꝑiuri: nec infames: sed demũ post ⁊ est similis disputatio: que habeſ de app. preterea: req̃sisti: ad ꝓdicta facit qꝺ no. Jo.an.in regula qꝺ semel: in illa q̃one an faciens testm̃ cõtra propriũ iuramentũ: teneat testamentũ: ⁊ sit periurus: vbi cõcludit ꝙ sic: de quo ẽt per bar.ff.de leg. ij.l.si quis in ꝓncipio. vnde cõcludunt doc. ꝙ talis receptio facta anteq̃ sint periuri: maxime facta de certo numero: ⁊ qñ fructus supexcreuerunt: tenet ⁊ est ratio: qꝛ iuramentis ⁊ statutis tacitam recipiũt ꝯditionez: nisi fructus supexcreuerint. ar. de cõsti.cum. M. ideo nõ sunt ꝑiuri. hec limitat vera Jo.an.in addi.spe.in loco preall e. nisi ille qui receptus est ꝓcurauerit recipi cõtra iuramentũ: qꝛ tunc non valeret receptio ꝓpter eius fraudem: ꝓcuratã: ita tenet ibi: habes ergo tres casus vel quattuor: qꝛ qñq̃ est certus numerꝰ non iuratus: qñq̃ est certus numerus iuratus: qñq̃ est certꝰ numerus iuratus vel non iuratus: ⁊ est cõfirmatus a sede apostolica sine clausula decre. ⁊ oĩbus istis casibus tenet receptio vltra numerũ: lꝫ aliqui sint ꝑiuri recipiẽtes: vt dixi: hoc est verum qñ receptus non ꝓcurasset se recipi: qꝛ tunc non teneret receptio vt per fraudem ꝓcurata. qñq̃ est certꝰ numerus cõfirmatus per sedem apostolicam: ⁊ ibi est clausula decre. ⁊ tunc nõ tenet. de ele. Innotuit.§.e.inter cetera. saluo nisi fructus supexcreuissent. ar.s̃.de constitu.cum.M.

¶ Opp. vlterius ꝙ iste non poterit agere: vt sibi restituantur fructus prebẽde: qꝛ nõ habebat titulum in prebenda: cuius contrarium dicit lr̃a. R̃ndẽt qdam ꝙ hic nolebat ep̃us sibi applicare fructus: nec hoc petebat: sed volebat ꝙ fructꝰ relaxarẽtur suo statui: in vtilitatem prebende. vel scđo dici põt ꝙ ep̃s agebat noĩe prebẽde: ꝙ põt velut supior: ad quẽ spectat cura inferiorum eccl'iaꝝ: arg.j.de succe.ab intesta.c. fi. ideo egit: vt fieret resignatio ꝓbẽde: ⁊ restitutio fructuũ. Credo ꝙ Inno. bene dicat inq̃tum egit vt restituanſ fructus: sed inquãtum egit ad resignationem prebẽde: melius esset agere noĩe principalis eccl'ie. ar.no.s̃.de dila.lr̃e.⁊.s̃. de proba.ex lr̃is. ¶ Uenio ad q̃ones: ⁊ quero quare canonici recipiẽdo vltra numerum canonicoꝝ rumpũt numerũ: ⁊ nõ prebendarũ: vel melius quare pñt recipe canonici aliquos vltra numerũ canonicoꝝ: ⁊ tñ nõ inter eos nõ diuidere prebendã. doc. dicũt ꝙ si aliqs recipiaſ vltra numerũ canonicoꝝ: tangiſ solum preiudiciũ canonicoꝝ: quilibet autẽ iuri pro se inducto renũciare põt.j.de regula. statuimus ꝙ aũt ꝓbenda diuidaſ inter plures nõ agitur de preiudicio ꝓuato: sed publico: ideo renũciare tali iuri non põt. de fo.cõpe.si diligenti. Item qꝛ per receptionem vltra numeꝝ canonicorum ꝓcuraſ vtilitas eccl'ie cuius interest plures cõsiliarios hr̃e. ar. de offi.dele. prudẽtiam in ꝓn. sed per diuisiõez ipsius prebẽde ꝓcuraſ detrimẽtis eccl'ie: quã forte nõ sufficeret vtriq̃: ⁊ sic cogerenſ mendicare: in opprobriũ cleri. ⁊ sic eccl'ia cogereſ eis subuenire. ¶ Scđo quero an sit verum indistincte ꝙ factũ cõtra decre. pape sit nullũ. Concludunt doc. ꝙ regulariter sit ⁊ in beneficialibus lr̃is. vt hic: ⁊ de R̃p. tibi qui in.vj. Item in priuilegiis ⁊ in omnibꝰ alijs actibus qui a papa emanãt: ⁊ hec ꝓcedũt in decreto a papa apposito. Sed quid de decre. inferiorũ a papa: an inficiat: vt decre. pape. dicit hosti. ꝙ sic si decre. apponiſ circa illa q̃ dependet ab eius potestate. alle.l.ꝓperandũ.§. sin aũt reus .C. de iudi. qnimo: ⁊ idem est in decre. quolibet interposito a quolibet alio priuato: in his que a sui ptãte dependent: vt in.l.si qs in prin.ff.de le.iij. dicũt tñ doc. ꝙ maiores vires hꝫ decre. qñ interponiſ cum cãe cognitione: q̃ quãdo sine cause cognitiõe. alle.j.qui ma.accu.pos.cum in tua. ⁊ de despõ. impu. ad dissoluẽdum ſm Inno. ⁊ Hosti. hec oĩa ꝓcedunt in decreto intreposito a papa circa tpalia: vel spiritualia. In decre. aũt interposito a papa circa sacramẽtalia: recurrẽdũ est ad ea que dixi de consue. quãto: ⁊ ad glo.in.c.ꝓuida. de elec.li.vj. ⁊ ad glo. cum tex.in cle. ne plerisq̃: de elec. ⁊ spãliter quid iuris in sacramẽto m̃rimonij an decre. pape aliqđ operetur: ẽt recurrendũ est ad tex. ⁊ Hosti. de despon. ipu. ad dissoluendũ: ⁊ ad totũ titulũ de m̃rimonio cõtrac. ꝯ iter dic: eccle. An aũt simplex inhibitio sine decre. aliqd opetur in papa: recurrẽdum est ad.c.j. de cõces. ꝓben. lib.vj. In inferiore aũt a papa recurrẽdum est ad optimũ tex. cum doc. ibi de resti.in integ.c.ij. per hanc decre. dicit Inno. vnũ dictum ⁊ hostiẽ. aliud: ipse dicit ꝙ titulus ẽt iniustus excusat a ꝑcipiẽdis. alle.l.si fundũ.C. de rei ven. qꝺ pꝫ: qꝛ hic nõ ꝯdẽnaſ: nisi ad restõnez fructuũ: quos hꝫ. O: ⁊ hoc esset verum: qñ titulus esset iustus: sed vbi habeſ ꝓ non titulo: vt hic erat forte hoc casu nõ excusaret a ꝑcipiendis. ar.no.in.c. cum cã ⁊.c. cõsultationibus. de offi.dele. ⁊.C. de iur.fisci. ⁊.l. ꝓhibitis.li.x. Scđo doc. hic ꝯcludũt. ⁊ dicit hosti. per hũc tex. ꝙ ille qui minus canonice est beneficiũ cõsecutus: vt symoniace: aut per fraudem vel alio illicito modo cõtra ius: ꝙ licet mille annis teneret nunq̃ ꝓscribit: ⁊ nũq̃ titulus iustificaſ: ⁊ ex quo de iusticia tituli ꝯstat in foro ꝯtẽtioso: ꝯdemnatur ⁊ ad resignatiõez beneficij: ⁊ restitutionem fructuũ: alleg. de his que si.a prela. ꝯtinebaſ: ⁊ hoc ⁊ de iur.pa. cum dilectus: ⁊ si de hoc constat tm̃modo in iudicio aĩe sue: ꝯscia eum iudicat: qꝛ nõ dimittiſ peccatũ ⁊c. de reg.iur. pctm̃.li.vj. Alia non hẽtis sup tex. ¶ Uenio ad glo. ꝓmo videtur ꝙ hec renunciatio: cum intentiõe: vt ꝯferatur nepoti: sit symoniaca.j.q.j. ꝓ̃pio. Sol. dicit glo. ꝙ hoc fecit sine aliqua cõditione

alr̃s fuiſſet ſymonia: vt hic ſonat per verbū liberaliter. ꝙ tol lit oēm ſuſpitionem: de ſymo. tua. de quo de offi. dele. ex ꝑ te. ¶ Oppo. cum glo. hic. ij. vr̃ ꝙ non poſſet eṗs reprobare factū ꝓcuratoris ratificātis talem receptōeꝫ. ff. de iureiu. l. iuſiurandū. §. vl. Sol. dic ꝙ hic erat intentus allegantis: ſed nō obſtat: qꝛ in mandato generali non venit iniuſtū: vel fraudulenter. ff. de cōdi. inde. l. ſi ꝓcura. ꝛ hoc erat ꝯ iur. ꝙ fraudulēter fraudaref ꝓbēda. ¶ Opp. cum glo. iij. vr̃ ꝙ patiētia eius tanꝗ̃ canonici admittēdo ad oſculū faciat ꝙ eṗs nō poſſit opponere: de his que fiūt a ma. par. ca. ex ore.

Sol. patiētia in dependētibus a ꝑtāte patientis operaf: vt ibi: ſed in nō dependētibus ab eius ꝑtāte non: qꝛ non poſſet eṗs ꝯ conciliuꝫ turoñ. diſpenſare. ſ̃. e. maioribus: ꝛ talis patiētia nō facit canonicum: ſed canonica īſtitutio. ff. de heu. l. modeſtinus. Item poſito ꝙ poſſet diſpēſare vbi exigitur diſpenſatio: ſola tollerātia nō induceret. ſ̃. e. cum iam duduꝫ. de ſi. pref. veniens. ¶ Opp. cum glo. que eſt ſup verbo huiuſmodi clā: vr̃ ꝙ ēt cōtra numeꝝ ꝯfirmatū venire nō poſſit: clā non appoſita: ex quo cōfirmatio pape non interceſſit. de confir. vti. c. i. ꝛ ij. Item qꝛ vbi princeps cōfirmat. perinde eſt ac ſi ſtaiaſſet. C. de ve. iur. enu. l. i. §. ſed neqꝫ. So. dicit glo. ꝙ nō ob. cōfirmatio cum in eodem fauorem potuit eſſe facta: cui ꝑſit renūciare: ſecus ſi clā ſit appoſita. Hoſti. ꝛ Inno. dicunt ꝙ neſciūt videre rōnem dr̃e: quare canonici non ꝑſit ꝯuenire ꝑuilegio: clā appoſita: ſicut illa nō appoſita: niſi dicaf ꝙ hoc opetur virtus clauſule: vel hoc ſtatutū ſit in fauorem eccl̃iaꝝ: ad infinitatem electorum vitandā. Ad hoc. c. cum in multis. de ꝶp. li. vj. ꝛ ad elidendā nimiā curialitatem ꝛ incōſtantiā clericoꝝ temerariam: ꝛ per ꝑdicta dicit Hoſti. ſatis fore equū ꝙ augmētatis facultatibus: ēt clauſula ſubſiſtente poſſit augmētari numerus non augmentatis aūt non: cum vtrobiqꝫ videaf fauor: virtus tamē clē opatur hoc: ꝙ ēt ſubſiſtente fauore: hoc non poſſit fieri ꝛc̃. ¶ Opp. cum glo. que eſt ſup verbo augmētare: ꝛ videtur ꝙ valeat electio vltra numerū ēt ad vnam prebendā. J. e. vacante. ſ̃. e. dilectus. Sol. ſi eligant aīo ſcindēdi non valꝫ electio: ſi aīo vt vna ex eā fiat due: hoc fieri pōt: vt dicto. c. vacante: ex quo intendūt creare duo iura. Item dicit Inno. ꝙ latius ꝯcludit: aut eligunt ad vnam: ꝛ aīo ſcindēdi: ꝙ in dubio preſumif: ꝛ non valet electio: vt hic. h. d. Scḋo aut eligunt: ſeu recipiunt ad vnam: vt vnus habeat eam: ꝛ alter expectet vacaturam: ꝛ adhuc non valet. J. c. ii. de conceſ. ꝓben. Aut vna vacante actu eligunt duos: ita ꝙ primus hēat illā: alter expectet cum ſe facultas obtulerit: ꝛ valꝫ ſm̄ iſta iura. Sed hodie eſt correctū in. c. deteſtāde. de prebē. li. vj. ideo non valet: aut eligunt ſimpliciter vltra numeꝝ: nec dicūt ad vnam: ꝛ valet electio. hoc dixit: ꝛ ſic eſt ꝯrius: ꝛ rumpif ꝑuilegium in numero canonicorum: ſed durat in numero ꝓbēdarum. ſ̃. e. dilectus: de conſti. cum. M. Vltimo Inno. hic inſiſtit in aſſignanda ratione: quare rumpatur numerus canonicoꝝ: ꝛ non prebendaꝝ: que euidens eſt: qꝛ talis receptio tm̄ obuiat numero canonicorū non prebendarum: niſi denominef ad nouam creatiōeꝫ prebende: ꝛ hic. Secus in receptionibus canonicorū: hec eſt ſtnia ſuorum verborū. licꝫ multa verba dicat: ꝛ primo aſſignant rōnem: qꝛ tenet receptio canonici facta vltra numeꝝ: ergo de neceſſitate rumpitur numerus. Receptio vero ad vnam prebendā non tenet: qꝛ ꝯtra cōcilium turoñ. ꝛ lateraneñ. vt. ſ̃. e. tue: niſi de nouo crearef nouum ius: vt. J. c. ꝓxi. vnde cum non teneat receptio nō pōt dici numerus ruptus: ꝛ ſi queraf quare tenet plus receptio in canonijs ꝗ̃ in prebēdis. ꝶndetur: qꝛ ſic ſtatutum eſt in prebendis: ꝛ non in canonijs: vt pꝫ. ſ̃. e. c. maioribus: ꝛ J. de conce. preben. c. ij. cum enim prebenda maxime ꝯſiſtat in rebus corporalibus: non pōt ius prebendale fieri: niſi poſſeſſiones alicuius prebende diuidanf: ꝛ malum eſt vnam ꝓbendam eſſe pinguem: ꝛ aliam tenuem: de cōſti. cum. M. Subdit ꝙ non eſſet malum ſi ex oib⁹ prebendis: vel ex vna que eſſet pinguior alijs vellent vnam nouam creare: vt. J. c. ꝓxi. Ius vero canonicale: vt incorporale: ꝛ indiuiduū: multi ꝑſit ſine aliorum dāno hr̃e. ad hoc vide no. ſ̃. c. maiorib⁹. Concludunt finaliter: ꝙ ꝗ̃ꝙ plures poſſint recipi in canonicos: vna ēt prebenda vacante: non tñ ꝑſit dare ius canonicatus ad vacaturam prebēdam: cum canonicatus ſit miſterium: de quo ibi ſit ꝓhibitio. ¶ Opp. cum glo. ſi. videf ꝙ ſtnia lāta ꝯ cellerarium ꝑiudicaret nepoti: qꝛ ius eſt ꝯnexuꝫ J. de accu. ad petitiōeꝫ: vbi ſtnia ꝯ ordinatoreꝫ lata ꝑiudicat ordinato. Sol. dic ꝙ ius nepotis eſt ſeparatū a iure cellerarii: ꝛ pro tāto non ob. ſtnia. ¶ Ea. glo. v̄. ſed quid. Querit ſi poſtea agaf contra nepotem: ꝛ nepos obtineat an ꝓficiat ſtnia cellerario: vr̃ ꝙ ſic: qꝛ ſtnia lata pro vno ex ſocijs: ꝓdeſt alteri. ij. q. vj. §. diffinitiua. v̄. qñqꝫ. ſ̃. de appe. c. pen. ſed non eſt ita: qꝛ illa intelligunf cum preceſſit ſtnia ꝯ oēs in cōi cauſa: ſed hic hoc ius totaliter eſt ſeparatum: ꝛ indiuiduuꝫ. ¶ Vltimo glo. inducit decre. ad qōneꝫ. pone duo fratres ex eodem pr̃e ꝛ matre ꝯxerunt mr̃imonium cum duab⁹ ſororibus ex eodem pr̃e ꝛ matre: lata eſt ſtnia ꝯtra mr̃imoniū inter virum ꝛ eius vxorem: ꝓpter ꝯſanguinitateꝫ. ¶ Queritur an ſtnia iſta ꝑiudicet alteri fratri: ꝛ eius vxori: qui non fuerunt in lite. dicit glo. ꝙ nō: per hanc decre. Item guil. in ſpe. de ſen. ꝓla. §. nunc de effectu. v̄ ſi. ſed pone. ſit ratio ſm̄ doc. qꝛ alteri potuiſſet obtinuiſſe diſpenſationem: alter non de conſang. ꝛ affi. qꝛ circa. Item in ꝓmo iudicio potuit eſſe concluſio. Item pōt alter probatiōes illas reprobare: ſi repetantur in cauſa ſua. ad hoc. l. denūciaſſe. ff. de adul. vbi cōdēnatio adulteri non nocet adultere: qꝛ potuit ille vti falſis argumentis ſubornati teſtibus: ꝛ a preſide grauari: nec forte ipſe voluit appellare. ¶ Quid in delictis dicūt doc. ꝙ ſi cōtra oēs: per viam inquiſitionis ꝓcedif: teſtes ꝯ vnum nocent alijs: qꝛ contra oēs vr̃ actum: ꝛ lata ſtnia. ar. de elec. per inquiſitionem: ꝛ ſic poſſent intelligi: in princi. glo. allegata. Si agitur per viam accuſatiōis: ꝛ ſunt dānati de eodem delicto: victoria vnius in vna appellatiōe ꝓdeſt oibus: ſed nō nocet: ſi ſuccūbatur per illam. l. denūciaſſe. de app. §. pen. ꝛ hoc per regulam fauorabiliores. de reg. iur. niſi is de quo modo agif conſentiat: qꝛ tunc obeſſet. ij. q. vi. ſtatuendum: ꝛ no. de elec. cum dilecti: ꝛ de reg. iur. ratihabitione. li. vj. nō habetis hic plura.

Vacante.

De vna prebenda vacāte ex cauſa poſſunt fieri due: ſi ei⁹ ſuppetāt facultates: alr̃s diuidens reintegrare tenetur. h. d. ꝛ eſt cōis diuiſio. Scḋa ibi. ſup quo. ¶ No. limitationem ad cōcilium turoñ. ꝙ ꝗ̃ꝙ non valeat acceptatio duorum ad eandem prebendam aīo ſcindendi: illa tamē vnica remanēte: valet tñ receptio duoꝝ ad vnā: aīo conſtituēdi duas: conſtitutio tñ duarū non tenet facultatibus non ſuppetētibus: ſm̄ Hoſti. vel dic ꝙ tenet: ſed tunc agitur ad reintegrationem prebendaꝝ. ¶ No. ꝙ per creationem prebendarum: vltra numerum nō rumpif determinatio antiquaꝝ prebendaꝝ: ſed numerus tm̄modo augmētatur: ꝛ ibi poſſibilis eſt vacatio. ¶ No. plura reqſita ad hoc vt de vna prebenda poſſint fieri due. Primo reqritur ꝙ hoc fiat ex cauſa. Scḋo requirif ꝙ intētio fuerit faciendi duas. Tertio ꝙ ſuppetāt facultates pro duabus. Et hoc vltimū ſtatiꝫ intelligas. Quarto ꝙ fiat de ꝯſenſu illorū ad quos ſpectat: ꝛ dyoceſani: ꝛ capl̃i declaro decre. lr̃a dicit ꝙ eṗs dꝫ integrare: ꝛ vacātibus: ꝛ iſtis receptis aīo cōſtituendi duas: facultatibus nō ſuppetētibus: qꝛ vr̃ ꝙ de ꝓprijs facultatibus teneaf eṗs integrare: cum ipſe fuerit qui deliqͥt: ꝛ delictum perſone ꝛc̃. vt in regula delictum. de re. iur. in vj. Dicit hoſti. ꝙ hec decre. ꝓcedit vbi eṗs eſt mortuus: q creauit ꝓbendas: qꝛ crimina morte extinguūtur. xxiij. diſt. quorundam. alr̃s ſi viueret tenerf: ſi hēret vñ poſſet reintegrare: ſi non hr̃t ſatis equū eſſet ſeruari hanc decre. ¶ Op ꝛ vr̃ ꝙ vna ꝓbenda vacās nō debeat ſcindi pro alia integrāda: qꝛ ſic ex altera manu cōtingeret ſciſſio. ſ̃. e. maioribus. J. e. cum eām. Sol. doc. ꝙ lr̃a dꝫ intelligi: ꝙ dꝫ de vacātibus

reintegrare:quādo ille vacantes sunt adeo pingues: ꝙ hn̄t redditus superfluos:sed de redditibus necessarijs ad sustentationem non fiet reintegratio: qꝛ alias contingeret sectio. ¶ Quero qn̄ dicatur subesse legitima causa creādi duas: dicit ꝙ forte pauci sunt canonici ad seruitiū eccl'ie:ideo fit vt augmētet̄ cultus diuinus.J.de cle.exc.mi.ꝑposuisti:⁊ de consti.ex parte:vel vt dicat̄ missa de sancta maria.s̄.e.significasti:vel ex cā necessitatis:vel vtilitatis.J.c.exposuisti:vl' cā pietatis.arg.lxxxvj.di.non satis:⁊.J.e.super inordinata.vbi no.an indistincte receptio duoꝝ vltra numerum teneat.Cōcludit Hosti.per modum sūme ꝙ si eccl'ia non hꝫ numerū: pn̄t creare vltra ibi existentes:⁊ creabit̄ nouum ius cū creatis.ꝙ cum eis extinguet̄.s̄.e.c.proxi.⁊ poterūt quos voluerunt recipe:dūmodo suppetāt facultates.s̄.de vi.⁊ ho.cle.qm̄:cum glo. sua. Aūt est numerus certus: ⁊ tunc si non est confirmatus:vel ꝯfirmatus cum iuramēto dixi in.c.precedenti. Si cōfirmatus est ⁊ sine cl'a:adhuc ibi dictum est. Si vo est confirmatus cum cl'a decre.dicit hosti.ꝙ aliquis vltra numerum recipi nō pōt:⁊ hoc sit pro regula:quā dicit fallere in duob⁹ casibus. ¶ Primus qn̄ fructus superexcreuerunt ꝑpter tacitam conditiōeꝫ:subintellectam in statuto ⁊ cōfirmatione sedis apl'ice.s̄.de consti.cum.M. ¶ Secundus casus est qn̄ recipit̄ auctoritate pape: facta mentōe de numero:⁊ cl'a:qꝛ decre.non inficit ptātem pape:si exprimatur:cum possit contra ius dispensare.J.de conces.prebē.ꝑposuit.ad hoc de R̄p.ꝯstitut⁹. Si aūt est certus numer⁹:⁊ sed non est adiecta cl'a:nulla prebēda vacante:dicit host.ꝙ nullus dꝫ recipi:si tn̄ recipiat̄:tenet receptio:⁊ rumpit̄ numerus:si receptio fiat auctoritate pape:vel ēt auctoritate sedis apostolice:qn̄ hn̄t ptātem opponendi ꝯ̄ mandatum:⁊ illud repellēdi:⁊ nō opponunt:vt qꝛ non esset facta mentio de impetratione:⁊ tunc etiam rumpitur numerus ⁊ cēsetur voluntarie facta receptio:ad hoc.c.cōstitutus.de R̄p.⁊ quod no.c.ti.ad aures. Uacante autem prebenda si volunt vnuꝫ recipere ad illam possunt: nec rumpetur aliquis numerus.s̄.c.proxi. Si volunt duos recipere: ⁊ tunc si recipiunt' animo scindendi:non valet receptio.s̄.e.tue:⁊.c.maioribus: si autē recipiunt animo creandi duo:⁊ non animo scindendi: ⁊ tūc valet receptio: dum tn̄ quattuor interueniant: quoꝝ altero cessante tenet receptio.s̄.c.pxi.sed non valet creatio prebēdarum. Primuꝫ est ꝙ assit intentio recipientium faciendi duas prebendas:⁊ creandi duo iura:⁊ numerum prebēdarum augmentādi.Scdm ꝙ fiat cōi cōsensu illoꝝ ad quos spectat collatio:vt dyocesani:⁊ capl'i.arg.de re.eccl.nō alie.c.i.Tertium reqritur ꝙ fiat ex causa rōnabili: vt littera dicit hic.Quartum ꝙ facultates suppetant in vna pro duob⁹ quorum vnum si deficiat:dicit saltem ꝙ sectio non valebit: licet receptio valeat s̄m hosti.⁊ sentit Inno.⁊ ideo tenet receptio:qꝛ attenta eorum intentione non intēdunt facere contra concilium turoñ. Nam non intēdunt vnum ius diuidere inter duos:sed duo iura dare duobus:forte tn̄ posset dici ꝙ tenet ēt creatio prebēdarum:sicut receptio:⁊ creatio:hoc videtur mihi de mente l'fe.Sed quid est si facultates sufficiant:tunc qꝛ non est contra concilium turoñ.tenet receptio: ⁊ creatio prebēdarum:tn̄ qꝛ equum est ꝙ debent esse prebēde sufficientes:ideo peti potest reintegratio pro hosti.tunc facit ꝙ vr̄ notori sectio:qn̄ prebende non sunt sufficientes: ita videt̄ sonare l'fa sectionem inhibeat ⁊c̄.sed de facili pōt responderi:ideo non insisto. ¶ Uenio ad gl.⁊ oppono cū.j.glo.⁊ videt̄ ꝙ nō valeat duorum receptio ad eandeꝫ prebendam.s̄.e.tue:⁊.c.maioribus:⁊.c.dilecto. Solu.electio simplex fuit hic ibi duorum ad vnam:bona est sol.in se.vel s̄m Jo.an.lꝫ non valeat electio:tn̄ eps non pōt venire cōtra factum suum allegando turpitudineꝫ:ideo compellit̄ reintegrare.hec est bona in se.per.c.super.J.de conces.prebē.vel electio duorum ad vnam aīo creandi duas:⁊ ex causa valꝫ: quo casu:si suppetunt facultates:bene quidem alias agitur ad reintegrationem vt hic.

D Ilectus. Hec decre.est bona:⁊ quotidie allegat̄:⁊ cōiter in materia bn̄ficialiū aduocati hn̄t recursum ad eā:⁊ breuiter dicit: si papa mādat ei ad quē bn̄ficiū spectat:vt alicui ꝯferat:⁊ ipse non illi:sed alteri ꝯfert:tꝫ collatio:ipse tn̄ ex transgressione punitur.h.d. Prima ps ponit querelam decisaꝫ. Secūda dat iudiceꝫ ibi: fraternitati. ¶ No.ꝙ per simplex mandatum de ꝑuidēdo ab apl'ica sede collatori directum:⁊ pn̄tatum:non afficiuntur manus ordinarij collatoris.qn alteri possit conferri:⁊ eo ꝯferente: qn collatio teneat alteri facta:ex quo habetis ꝙ per simplex mandatuꝫ de prouidendo a papa directum:non querit̄ aliquod ius in re:vel ad rem. Ad beneficium ēt vacans tpe ꝑ̄sentationis mādati:sed tm̄modo querit̄ quoddam ius ꝑsonale contra collatorem:implorādo officium iudicis:vt sua gratia effectum sortiatur. ¶ No.ꝙ is pro quo mādatum est prouideri:elusus in ꝑ̄ma prebenda a collatore:pōt petere ⁊ agere contra collatorem:vt de cōibus ꝑuētibus eccl'ie ⁊ quottidianis distributionibus:interim sibi prouideat:donec fuerit prebendam cōsecutus. ¶ No.argu.ꝙ recipiens beneficium sufficiens gr̄a pendēte:illi gr̄e videt̄ renunciare.ad hoc cle.gr̄e.de R̄p. ¶ No.ꝙ ad cōuincēdam negligentiam mādati inspicit̄ tempus date. Oꝛ habetis notabilia:⁊ est magistra decre.in materia bn̄ficialium:in ꝑ̄mis notabilibus:⁊ ad hanc decre.in materia ista:cōiter habet̄ recursus. Oꝛ attēdite opp.ꝙ simplici mandato pape queratur ius:⁊ sic non posset eludi mandatum pape.arg.eoꝝ que dicūtur de renūc.veniēs.s̄m cōem opi.per l'fas monitorias queritur ius:vt pꝫ ex notatis.de R̄p.l'fas:⁊ de cōces.prebē.c.j.in.vj.de re.pmu.veniens:vbi plena glo.⁊ ibi etiā p doc. Sed contra:si querit̄ ius:ergo collatio alteri facta in preiudicium iuris predicti:non dꝫ tenere:⁊ iste dꝫ hr̄e ius agēdi contra illum:cui est facta collatio:⁊ illi ꝑferri:ex quo negligentia non supponit̄.ar.de R̄p.tibi qui li.vj. Inno.sentiēs hic cōtrarium dicit ꝙ hic est argumentū ꝙ per l'fas monitorias nullum ius querit̄:qꝛ si esset quesitum: posset reuocari prebenda collata:sed qꝛ recipiunt mandatum:⁊ sic sunt quo ad papam obligati: ideo ipsi rōne inobedientie tenent̄ isti prouidere in redditibus:donec fuerit prebēdale beneficiū assecutus:ita ꝙ istud ius ꝙ isti ꝑuideat de redditibus cōibus non surgit a iure qd̄ haberet in prebenda:sed a iure mādati pape ꝙ obligat̄ istos.vnde cuꝫ sint opi.an per litteras monitorias ius querat̄:dicit Inno.amplector opi.ꝙ ius nō queratur per hunc tex.nec ob.s̄.de R̄p.l'fas.vbi dicit̄ exeq monitorias:⁊ sic ius videt̄ quesituꝫ:qꝛ dicit ꝙ vbi successor exequit̄ factum:non ex vi iuris quesiti impetrati: sed tantuꝫ ex quadam honestate ꝑsequit̄ mandatum principatuꝫ per predecessorem:qꝛ mandatum obligat recipientem ad mandatum:saltim per respectum ad mandantem. Nam ex honestate tenet̄ successor implere.lxiij.di.adrianus.non tamē sequitur ꝙ ius habeat ex mandato:s̄m Inno. Hostiē.dicit ꝙ aliqd̄ ius hꝫ:non tn̄ in re:vel ad rem: sed bene imprimitur qd̄dam ius agendi ꝑsonale:⁊ restituēdi coram superiore:per qd̄ pōt petere:vt gratia sua sortiatur effectū: ⁊ sunt etiā verba Inn.de consti.cum.M.⁊ clarius posuit: vbi late disputat:de conces.preben.c.i.in.vj. vnde late potest dici debitor istius arg.l.pecunie v̄bum.§.fi.ff.de ver.sig.facit qd̄ no.ff.d iurisdi.om.iud.l.i.licet iudicis officium proprie non supponat obligationem.l.qui per collusioneꝫ.ff.de ac.emp.vnde quia dictum ius non afficit:nec dirigitur ad rem:sed ad personam:ideo collatio alteri facta non tenet:dum tamen ꝑuideret interim vt l'fa dicit:dat simile:si mulier cōtrahat sponsalia de futuro cum vno:lꝫ postea contrahat de presenti cuꝫ alio: tenet s̄m matrimonium. licet prius esset obligata ad contrahendum cum primo:⁊ sic erit in proposito: quia hoc ius non est tante potentie:ꝙ impediat collationem alteri factam:remanet tamen obligatus ad prouidēdum: vt littera dicit.alle.de iureiur.c.quēadmodum.v̄.quid si. ¶ Oppo.

fo de.c.si postq̄.J.e. li.vj.vbi nõ tenet collatio alteri facta p
receptum mandatum pape. Soluũt doc.ꝙ hec decre.de
bet intelligi:qñ non est collatus canonicatus per papã:nec
eius auctoritate receptus:q2 tunc secus:tunc enim obligatio
dirigit ad rem:τ afficit rem:non dico ius in rem: ideo si col
latio alteri fit:tamẽ non tenet:vt ibi:τ põt auocari a quocũ
q3:cui collatio fit:facit.e.ti.si clericus.li.vj. ℂ Uenio ad q̄
stiones pro declaratione materie:qd si isti sciuerũt R̷ptum
impetratum nõdum tñ erat presentatum an locum habeat
decre.vt teneant isti ꝓuidere:si alteri conferant.doc.ꝙ sic:
q2 τ tunc est elusio:vñ supplent ad lr̃am vel sciuerint.alle.de
app.meminimus:τ.c.suggestum:τ ideo ponderat actus re
ceptionis:cum dicit post receptiõe3:τ tunc non põt pretendi
ignorantia:sed an sit licitum mẽtirent : q2 solus deus nouit
archana mentis.J.de symo.tua:τ ď vsur.in ciuitate:vel ideo
hoc dicit:q2 impetrans obtulit se ad probãdum : ad hoc.s̃.
de resti.spo.c.i. ℂ Queritur tex.dicit si aliud beneficiũ τc.
quid si sit aliud impedimẽtum : vt non possit ꝓmoueri: dic
ꝙ idem ẜm doc.τ subaudi ad tex.vel aliud canonicum nõ
obsit:cum multe exceptiones possint competere:ad hoc de
R̷p.si ꝓponẽte:τ.s̃.c.tuis. ℂ Querit qd si iste fuisset rece
ptus collatiõe nõdum alteri facta:an teneat huiusmodi col
latio:dicit ꝙ non ẜm doc.per.c.tibi:qui de R̷p.lib.vj.Sed
nunquid hoc casu possit sic receptus agere contra tertium:
cui facta est collatio ad prebẽ.dicunt qdam ꝙ sic:nisi alius
precedat ipsum in receptione.ar.s̃.de consti.cum.M.τ.s̃.
c.dilecto:τ.c.dilectus:τ q̄q̄3 hic non habeat ius in prebẽda
nisi sibi assignetur:vt dicto.c.dilectus:tamẽ ille ad que3 spe
ctat collatio:nõ h3 ptãtem cõferendi eam:nisi canonico iam
recepto:seruata tñ distinctione.c.statuimus.s̃.de ma.τ ob.
ẜm ergo istos petet prebẽdam ab eo:qui põt ipsam assigna
re:τ assignatione facta aget contra detentionem prebende:
τ si ille ad quem spectat huiusmodi assignatio : hoc renuit
facere recurret ad supiorem.arg.J.de iur.pa.nullus:ẜm er
go istos debet prius assignatio prebende fieri: per habente3
ptãtem:q̄3 possit agi contra tertium. Alij ẜm Inno.tenẽt ꝙ
ẽt nulla assignatione facta possit agi per receptum cõtra de
tentorem prebende.arg.c.inter cetera.s̃.c.dicẽtes ꝙ ex quo
quis est receptus ius h3 in prebenda:sibi suo ordine cõferen
da:cum iura canonicatus:τ prebende sint cõnexa.ar.s̃.c.re
latum:τ facit.s̃.de consti.translato:l3 aliqñ differant colla
tiones prebendarum:vt p3.J.de conces.preben.c.ij. Aduer
tendũ tñ ꝙ quicqd doc.predicti dicãt:multa tñ dicunt : que
attenta dispositione iuris sic generaliter τ indistincte ꝓlata:
τ extra casum premissum in iure:nõ sunt vera:vt p3 p iura p
ipsosmet allegata:tamen pro pñti videt mihi dicendum ꝙ
aliud est querere. ℂ Nunqd cõtra tertium possit agere re
ceptus ad prebendã:vt sibi debitam : etiam vlla assignatiõe
facta:τ dicendũ est ꝙ sic:ita ꝓcedit scďa opi. ℂ Aliud est
querere nunqd possit agere ad prebendã vt suam:nulla assi
gnatione facta:τ dicendum est ꝙ nõ:τ sic procedit p̃ma opi
nio:ad hoc.c.si clericus.e.ti.in.vj.τ.c.pe.e.ti.τ.c.fi.de cõces.
preben.e.li.τ vide no.s̃.de R̷p.in.c.mandatũ:quasi ad finẽ
in.q.fi.post glo. Ex predictis inferũt doc.ꝙ si dati sunt exe
cutores pluribus receptis in canõicos: executio executoris
eius qui primo loco receptus est iusta est:τ ideo si mandent
executores aliorum:vt prebendã primo recepto debitam il
lis conferat:huiusmodi mãdato non est obediendum : τ si
excõicatio ꝓpter hoc ferat:est iniusta:vel forte nulla : iuxta
no.s̃.c.pro illorum sup glo.ij.per que inferunt ꝙ primo im
petrãti est assignãda prebenda:nisi aliqua culpa : vel negli
gentia:sibi possit imputari.ar.no.s̃.c.pro illorum:sup glo.
ij.arg.notatorum:in.c.capl'in.s̃.de R̷p.τ mandatis cõtra
rijs emanãtibus:tenent canonici mãdatum iustum exequi:
ꝙ si spernunt poterunt iuste excõicari.s̃.de R̷p.cum contin
gat.§.ceterũ. ℂ Querũt doc.an receptus cõtra conferẽtẽ
alteri aliquã actionẽ habeat.doc.dicunt ꝙ nõ : nisi de dolo
vel in factum ad expensas.arg.ff.de dolo.li.faciũt no.s̃.de

renunc.sane:τ.c.veniens.J.de conces.preben.τ.s̃.de ap.cum
speciali. ℂ Quero an possit comparere collator:τ assistere
liti:que moueret cõtra istum tertium:cui collatio facta est:
dicit Inno.ꝙ sic:sicut vẽditor emptori a quo res emerat.l.
si rem qua3 mihi.§.fi.ff.de euic.τ sicut legatarius assistit he
redi.ne colludatur.anc. Nunc si heres.C.de litig. Interest
enim collatoris ne euincatur prebenda:vel transferat:quia
si euinceretur teneretur ei de euictione τ prouidere.s̃.c.cum
ẜm:τ.c.seq.cum ibi no.ergo comparere põt:τ assistere.ar.
c.veniens.el.ij.de testibus:τ de re iudi.cum sup.dicit tamẽ
Inno.valde notabiliter:ꝙ licet collator possit assistere:non
tamen põt principaliter assumere iudiciu3 principaliter liti
gando sup collationis validitate:τ ponit vnam dr̃ia3 inter
eligentem ex vna parte:τ collatorem ex alia parte:q2 electo
res principaliter pñt adducere in iudicium : τ disputare de
iuribus electionis:vt.s̃.de elec.dudum.el.ij.τ.J.de iudi.ex
hibita:de causa pos.cum eccl'ia.Sed collator non h3 pote
statem assumendi principaliter iudiciũ:sup collatione:quã
fecit:l3 possit assistere:assignat rõnem:q2 ex collatiõe ius ac
quiritur:τ ex quo facta est pfecta:dũmodo non subsistat ali
ud canonicum. electio ṽo perfecta non est quousq3 non sit
confirmata.s̃.de restitu.in integ.c.ij. τ anteq̄ electio sit con
firmata:non potest dici pfecta:ex quo eligentes nõdum fe
cerunt qď intendunt: sed dicitur adhuc esse in fieri:ideo pñ
cipaliter disputari põt de electione. Sed hec ratio cessat in
collatore:q2 functus est officio suo collator:τ nil restat quo
ad eum:quia h3 vim prouisionis:idem dicit si secuta est ele
ctionis confirmatio:quia tunc perfecta est electio:ideo non
pñt principaliter disputare de electione:sicut nec de collatio
ne:sed possent assistere:sicut collator. ℂ No.bene hoc di
ctum Inno.ꝙ etiã ponit in.c.dudum.el.ij.de elec : q2 dictu3
in electionibus ante cõfirmationem non habet locum sicut
in collationibus.s.vt principaliter possit prosequi:sed tamẽ
bene põt assistere.Secundo habetur ꝙ ius in electionibus
post confirmationem est idem qď in collatore. ℂ Quero
an hec decre.procedat in lr̃is monitorijs:quo ad ius agẽdi
contra collatorem:vt ei prouideretur.de quo in littera:quã
do debita collata est alteri. Quidam dicunt ꝙ nõ sufficit
impetrantem habuisse monitorias:sed requiruntur etiã pre
ceptorie. Alij dicunt ꝙ requiritur ꝙ habeat preceptorias:
τ executorias:ad hoc vt habeat ius agẽdi:quo ad compel
lendũ. Recitat alios dicere ꝙ sufficit ꝙ habeat mõitorias:
τ hoc tenet Hosti.quia nõ requiritur ius in re:quo ad istud
ius agendi contra collatorem:immo sufficit ꝙ sit ius preuẽ
tionis.arg.de iur.pa.cum autem:τ ꝙ sit tale ius habeat ius
supplicandi pape:vt det executorias.ar.de R̷p.c.litteras:τ
.c.ex insinuatione. ℂ Nec ob.ꝙ littere monitorie habeãt
vim consilij:τ per cõsequens non obligent:quia ex consilio
nemo obligatur.l.ij.§.fi.ff.mandati:τ.s̃.de arbi.cum olim:
quia hoc verum in consilio quod datur in fauorem eius cui
consulitur:sed consilium obligat:vbi respicit vtilitatem ter
tij:non eius tãtum cui intulerit fauorem. Item cõsilium in
vtilitatem aĩe obligat.s̃.de tempo.or.ad aures:cum ibi no.
ℂ Quero de quibus bonis prouidebitur.isti doc.dicunt
ꝙ de redditibus cõmunibus vltra prebendas:dabuntur ẽt
quottidiane distributiones:ex quo fuit receptus in canoni
cum.arg.no.s̃.c.dilectus.de consti.cu3.M. ℂ Uenio ad
glo.τ quero cum glo.i.quid si mandetur:vt recipiant in ca
nonicum:τ conferant:si qua vacat:ea tunc non vacante : an
teneantur:dicit glo.ꝙ sic:quia duo sunt mandata : vnum ꝙ
recipiant.secundum ꝙ conferant pro tunc si qua vacat.al's
ꝓuidere tenent:cum se facultas obtulerit.de quo ẜm doc.
de R̷p.constitutus. ℂ Oppo.dicitur hic ꝙ respicitur tem
pus receptionis litterarum. Contrarium dicitur de.c.con
stitutus.τ.c.eam te.s̃.de R̷p.que disponunt inspici tempus
date. Sol.vt in glo.ij.ex qua non potest propter eius varie
tatem elici certa doctrina.nam ipsa multum verbosa:τ mo
dice vtilitatis ponens casus aliquarum decretalium:τ inter

ferit vnam questionem ibi. Item arg. ꝙ si iudex que in fine debet legi: ⁊ est via brocardica: an inspiciatur tempus date an receptionis. Doc. hic expediūt ⁊ satis imperfecte. ⁊ Land. in cle. litteras. de ℞p. ⁊ magis se ampliāt: ⁊ spe. in ti. de ℞p. presentatione. §. rōne quoqꝫ defectus: iuxta finem. Ꝺrat tendatis si agimus de vi compulsiua ℞pti respectu illorū qbus scribitur attendimus tempus date: ⁊ iste est proprius casus de ℞p. eam ꝛe. Si agimus de vi ℞pti. respectu capacitatis persone: pro qua scribitur: surreptione cessante: attendimus tempus vacationis: iste est casus. de preben. ei cui. li. vj. ⁊ iste est verus intellectus. c. istius. Si vō agitur de vi cōprebensiua ℞pti ex parte rei: sup qua scribitur: ⁊ attendit tempus idem: ⁊ iste est casus ꝓprius: in cle. lr̃as: de ℞p. Si aūt agitur de validitate ℞pti cōtra vicium surreptiōis ⁊ attenditur tempus date: q: ꝑm illō surreptio fit ⁊ cessat: ⁊ iste est proprius casus. de ℞p. constitutus: ⁊. e. ti. si eo tempore. li. vj. ⁊ ex hoc habes veram solutiōeꝫ contrarietatis: de. c. ei cui. ad. c. si eo tempore in. vj. q: in. c. ei cui cum non scriberet de certa prebenda nō peccabat iste in surreptione: sed beneficium impediebatur hr̃e solum ꝓpter incapacitatem ꝑsone: quia capacitas dꝫ inspici ꝑm tempus: quo actus debꝫ applicari ad ꝑsonam: sed in. c. si eo tempore fuit surreptio tpe impetratiōis: ideo tempus date inspicit. Qñqꝫ agit de viribus ℞pti respectu prelationis: ⁊ preoccupationis: ⁊ tunc attenditur tempus date. s̃. de ℞p. caplm: al's cāū: ⁊ eo. ti. tibi qui. lib. vj. Quādoqꝫ nos agimus de obligatiōe surgente ex perfidia collatorum: vel negligētia eius non cōferētis ad mandatum pape: ⁊ tunc respicimus tempus receptionis seu presentationis: si ante nō datur scientia: vt dicūt hic doc. super littera: cōiter tamen non habet scientia: nisi a tempore ꝑsentationis: ⁊ est ratio: q: aute non pōt dici inobediens: vel negligens: ⁊ iste est casus hic. qñqꝫ agitur de perpetuatiōe gratie ℞pti ex parte concedentis: ⁊ sic contra mentem pape: ⁊ tunc si gratia est perfecta: attenditur tempus date. J. e. si cui. li. vj. Si vero non est facta: sed in fieri: attenditur tp̃s inceptionis negocij: per executorem: vt in. c. si sup gr̃a. de offi. del. li. vj. ⁊ hoc in beneficialibus. in ℞p. vō contētiosis dic si agitur de viribus ℞pti ex parte rei: tunc attenditur tempus date. s̃. de ℞p. c. si. vnde ℞ptum applicatur ad actōeꝫ ortam tpe date: non ad alias postea ortas. fallit in vsurario: ⁊ hoc ꝓpter odium vsurarū. J. de vsur. q: frustra. Si vō agitur de validitate ℞pti ex parte concedētis: tunc attenditur tp̃s date. de offi. dele. c. si. Si agitur de vi comprehensiua ℞pti q̃tum ad effectum ꝑpetuationis iurisdictionis: ⁊ attenditur tempus citationis: vt in. c. gratum ⁊ relatum. ⁊. c. lꝫ de offi. dele. Si agitur de validitate vel inualiditate ℞pti: quo ad vicium surrepti. i. circa tacenda: vel exprimenda: ⁊ attendimus tempus date. de ℞p. super litteris. Si vō agamus de validitate ℞pti respectu capacitatis: vel incapacitatis impetrantis: adhuc attēdimus tempus date. de ℞p. c. i. li. vj. Si agitur de viribus ℞pti quo ad conuincendam negligentiam iudicis: attenditur tempus presentatiōis: de ap. super eo. el. ij. Si agitur de cōuincenda negligentia impetrantis: attendit temp⁹ facultatis agēdi. i. possibilitas agendi. s̃. de ℞p. si autem: ⁊. c. plerūqꝫ: ⁊. s̃. de appel. vt debitus ꝑm intellectum glo. hec est via brocardica habens multos casus: vt videtis: nec in ea multum insistēdum: per predicta glo. determinat qōnem: an si impetretur in iudicem ille: qui est excōmunicatus: tempore date: an posset exercere iurisdictionem: si tempore presentationis est absolutus: ⁊ arguit ꝓ ⁊ contra: ⁊ finaliter concludit ꝙ non tenet per regulam non firmatur. Sed doc. nostri dicunt glo. procedere cum disti. quia si in tempore date quis nō est publice excōmunicatus. glo. dicit verum: quia tūc nulla imprimitur iurisdictio a principio: ꝓpter incapacitatem persone: ⁊ pro tāto ex post facto non conualescit. patet hoc. s̃. de re iudi. ad probandū. In occulto autem excōmunicato dicunt doc. glo. non procedere: quia talis propter tollerationeꝫ recipit habitum iurisdictio

nis: licet posset exceptione elidi: ⁊ pro tanto cum habeat iurisdictionem si contingat eum absolui ante presentationeꝫ ℞pti: ab ipso principio valebit: ⁊ per absolutiōem tollitur facultas opponēdi exceptionem: ideo remanet iudex: vt in prealle. c. ad ꝓbandum: ⁊ hoc dicit Jo. an. verum: quando est impetratus occultus excōicatus ignoranter: quia si scienter non operaretur aliquid tollerare: q̃tum ad validitatem ℞pti: ⁊ sic eo absoluto non poterit procedi: nil tamen al's. nisi. c. super litteris. s̃. de ℞p. ⁊ ex hoc dicto cal. posuit vnuꝫ dictum suum: in. c. ad probandum preall. ⁊ de materia in. c. pen. de excep. ⁊ per Ricar. de senis in. c. j. de ℞p. li. vj. ⁊ ibi per Lapum. ⁊ no. bene ꝙ materia tollerationis non habet locum quo ad cōmodum scientis: de quo dixi de ℞p. sciscitatus. ¶ Oppo. cum glo. iij. ⁊ videt ꝙ collatio nō valet. J. de conces. preben. proposuit. vbi papa fecit consimilem gratiam: ⁊ tamen non valuit collatio facta contra mandatum. Sol. dum dicit glo. consimilem: dic ibi nō erat simile mādatū: imo dissimile: q: ibi erat datus executor ad prouidendum: ⁊ scriptum erat capitulo ⁊ executioni vt prouiderent. ideo facta presentatione afficiunt manus capituli. ideo collatio alteri facta non tenet: vt ibi: ⁊. J. de conces. preben. si soli. ⁊. c. si capitulo. hic non fuit datus executor ad prouidendum: sed ad compellendū: ideo presentatio non afficit manus. ideo tenuit collatio alteri facta: lꝫ remaneat ius contra collatorem ꝑm formā hic traditā. ¶ Scđo opp. cum glo. ⁊ videtur ꝙ hec collatio non valuit: q: eo ipso ꝙ papa precepit dari alteri vetat. ff. de condi. inde. l. cum ita. ff. de procur. l. pomponius. §. sed his qui. Item quia talis collatio est facta contra. l. animatam. i. ministrum legis: que durius agit q̃ꝫ inanimata: vt. l. celsus. ff. de arbi. Item videtur papa ad se negocium reuocasse. vnde ꝙ agit ordinarius scienter in contrarium non debet valere: sicut non teneret eius ꝓcessus: si sciat papā de eadem causa cognoscere: vt. c. si duobus. de app. ⁊ per Inno. de consti. cum. M. Sicut enim intimatio facta per executorem ordinario ne conferat ligat eius man⁹ ita videtur: si ipse idem executori deputato papa intimet ꝙ alicui conferat. vt in. c. tibi qui gratiam. de ℞p. li. vj. Sol. dicit glo. ꝙ veritas est ꝙ collatio facta tenet: quia solū mandatum non sufficit: q: per tale mandatum solum intendit vt persona obligetur: nec agitur de aliquo iure constituendo in re. ⁊ sic considerādus est intentus mandantis: quia si agit ex mandato solum querit ius ꝑsonale non ius in re: ⁊ sic collatio facta contra mandatum tenet: al's secus ⁊ sic ꝙ papa non mandat relinquit in dispositione iuris: nec in casu capituli dr̃ factuꝫ cōtra. l. aīatam vel inaīataꝫ: q: intētio pape solum fuit obligare personam: non ius in re cōstituere: nec est verum etiam simpliciter ꝙ factum cōtra legem non teneat: ⁊ per hoc patet solutio omnium contrariorum.

d **E multa.** Decretalis ista vt scit is est famosa: et vtilis valde in materia sua: ⁊ quottidie practicatur: in ea sunt multa bona dicta: ⁊ canonica: breuiter dicit in sūma habens dignitatem personatum: vel beneficium curatum: si ꝑm tale recipiat vacat primū: ꝙ si scđm retinere cōtendit etiam scđo priuabitur: is ad quem spectat prioris collatio illud libere conferre potest: ꝙ si infra sex menses nō cōferat: duplici pena punitur: cum sublimibus personis circa talium pluralitate in papa dispensat. h. d. In prima constitutionis causa. In secūda constitutio. In tertia quedam protestatio. Scđa ibi presenti. Tertia ibi circa. Et prima subdiuiditur: quia in prima constitutionis causa conciliū lateranē. repetit: ⁊ ipsius transgressionem ponit. Secūda que constitutionem ponit: subdiuiditur in sex. In prima priuat habentem beneficium curatum ipso beneficio si recipit scđꝫ tale. Scđa ibi ⁊ si forte in contemptorem penaꝫ aggrauat. Tertia ibi is quoqꝫ collatorem: primuꝫ monet vt ꝯferat. Quarta ibi ⁊ si vltra eum punit si non ꝯferat. Quinta ibi hoc ideꝫ ad personatus constitutioneꝫ prorogat. Sexta ibi addiciē

tes addit de pluribus personatibus ẽt non curatis in vna ec
clesia non habendis. ¶ Venio ad notabilia. No. primo
cõstõnez edendã cum multa ꝓuidentia.iiij.dis. erat aũt lex.
¶ No.ij. pluralitatem prochialiũ ecclesiarũ:⁊ dignitatuz
ꝓhibitã:nõ ꝗ vꝫ ꝓhibita in bñficiis simplicibus:de quo.s.
c.cum iam dudum:⁊ no. penam conferẽtis:⁊ ꝙ pena decre.
cũ in cũctis non habet locũ in conferente indigno:sed in eli
gente indignũ:⁊ hec sufficiunt pro notabilibus vsqꝫ ad sta
tutum qđ est ibi presenti ⁊c̃. ¶ Ex v̇.presenti. No. ꝙ rece
ptione beneficij curati ipso iure vacat primũ curatũ:⁊ no. pe
nam contumacis in admittẽda possessione primi:q2 priuaꝫ
vtroqꝫ. ¶ In.v̇.his quoqꝫ. No. ꝙ data ꝑuatiõe beneficij
per ius:ipso iure:non obstante facti possessione ordinarius
collator potest procedere ad actũ conferẽdi:de quo videbi
tur.j.de conces.prebẽ.cũ nr̃is:⁊.c.litteras. ¶ No. vlterius
duplicem penã non cõferentis beneficium vacans accepta
tione scđi.j.tempus sex mensium.pena est in tex. ¶ No. in
versi. hoc idem ꝙ sicut pluralitas curatorum est inhibita:
ita pluralitas personatuum ⁊ dignitatum sine cura. in ea
dem ecclesia. ¶ No. ꝙ personatus ⁊ dignitas idem sunt:
⁊ synonima videntur. ¶ Ultimo no. solum papã posse di
spensare sup pluralitate curatorũ:⁊ sup pluralitate dignita
tum:⁊ personatuũ:a contrario ꝙ in aliis eps dispensare po
test:⁊ no. hic duas causas dispensandi. prima persone subli
mitas. scđa litteratura. ¶ Venio ad explicãdã materiam
c.consueto more. Sed in quolibet.v̇.ꝓcedam. Primo op
ponendo. Scđo querendo. ¶ Quero pro declaratiõe pri
me partis:in quo fuit ꝓuidẽtia:de qua littera dicit. dic pri
mo:q2 melius ecclesie seruiꝫ. Secũdo pauperibus clericis
subueniꝫ. Tertio piculis aiarum obuiatur. Quarto auari
cie vicium extinguiꝫ:vel q2 vna ecclesia vnius debet esse sa
cerdotis.s.c.cum nõ ignores:⁊ singula officia singulis sunt
conferẽda ⁊c̃.s.c.ad hec.⁊ qlibet in ea vocatione ⁊c̃.xxi.q.
j.c.j. ¶ Quero.ij. quo ad penã decre.sup ꝓma parte inqꝫ
tum loquiꝫ de prochiali:an reqriꝫ ꝙ ecclesia sit parrochia
lis habitu ⁊ actu: an sufficiat ꝙ habitu sit prochialis:ꝓmũ
tenet Host.⁊ alij qdam:vt no.s.de cle.nõ resi.quia nõnullis
⁊ sequitur pau.in cle.j.de offi.vica.alij: vt Inn.tenent scđz.
q̃tum ad penam decre.⁊ alios effectus ne sine culpa sua ec
clesia perdat sua iura:vt in regula sine culpa.de re.iur.in.vj.
⁊ similis discussio in.c.lꝫ.de elec.in.vj.vbi etiam per arch.
cõis est opi. Hostiẽ. Et ratio est:quia iura cõiter ponderãt
periculum aiarum:qđ non potest subesse:nisi actu ⁊ habitu
esset curata. ¶ Venio ad ver.presenti.⁊ aduertatis:q2 igre
dior materiam fortez:⁊ videꝫ ꝙ maior pena sit imposita q̃
hic dicaꝫ:vt in extraua. Ioã.xxij.execrabilis.doc.fateñ ꝙ
pena maior hodie per illam cõstitutiõez imponitur:quia si
absqꝫ more dispendio verbo ⁊ facto in manibus ordinarij
non dimittat primũ: sub testimonio publico priuatus est se
cundo:⁊ sic inhabilis ad quecũqꝫ bñficia:⁊ sacros ordines:
⁊ ibi etiam ponit de illis:qui tempore illius extrauagantis
habebãt beneficia curata:de quo non habeo hodie disputa
re:quia nullus de talibus:vt credo viuit:⁊ sic addit:q2 opor
tet ꝙ sponte se offerat. Item ꝙ reqsitus sine contradictione
etiam verbali dimittat. Item additur pena:quia priuaꝫ be
neficiis. Item inhabilitaꝫ ad sacros ordines: ⁊ beneficia.
¶ Oppo.ij.de.c.cum in cunctis.s.de elec.⁊.j.e.ti.si ibi con
cesso:vbi non priuaꝫ sola acceptatione secũdi:⁊.c.cõmissa.
de elec.in.vj. Sol.tex.ꝓcedit quãdo acceptatio est facta:
quo ad ius ⁊ factum:quia consecutus est beneficium: ⁊ etiã
pacificam possessionem beneficij:cum fructibus:ꝓpter que
sunt aliqua hic discutienda:quia quandoqꝫ acceptans scđz
non habent possessionem eius:nec cure administrationem:
⁊ tunc per hanc acceptationem non vacat primũ:⁊ hoc cla
rum per iura preall'. Quãdoqꝫ acceptato scđo quo ad ius
habet tantũ cure administratiõem:vel maioris partis eius:
⁊ sed non habet facti possessionem bonorũ beneficij:⁊ tunc q
dam voluerunt dicere primum vacare. Quasi sufficiat ma

iorem partem cure:vel totam haberi.ar.eorum que no.gl.
de elec.cõmissa in.vj.hoc cõmuniter non teneꝫ: ⁊ de hoc est
casus in.c.si tibi concesso:cum sua glo.imo plus si haberet
possessionez facti:sed inutiliter:⁊ vacue:⁊ nuda manu: quia
fructus non percipit non vacat primũ:vt ibi casus est. iđ nõ
sufficit habere maiorem partem cure. Et ad glo.in.c.com
missa.de elec.in.vj.dic ꝙ illa procedit quo ad necessitatem
faciendi se promoueri ad sacros ordines:de quo per Inno.
⁊ Hosti.de app.c.cõstitutus.el.ij. Quandoqꝫ acceptans se
cundũ habet possessionem eius:sed non habet in pace:pro
pter turbatiõez iuris:quia ei lis moueꝫ:⁊ tunc ꝟm Inno. va
cat primũ:nec impeditur vacatio ꝓpter talem molestatiõez
iuris.ideo primũ potest conferri.al'.xxi.q.ij.si quis iam:⁊
de elec.cum in cunctis:⁊ dicit sibi imputandũ:si ipsum acce
ptauit cum lite vel discordia:quia non plene inqsiuit: vt de
huit.arg.de Rp.in nostra:cum ibi no.fatetur tamen ⁊ etiaꝫ
Hosti.ꝙ equum esset ꝙ collator primi beneficij cõmenda
ret primũ beneficium sibi:ꝓpter litem:que pendet sup secũ
do:⁊ esset licita causa cõmendandi.de accu.si cõstiterit:⁊.c.
nemo debet in.vj.⁊ hanc opi.tenet Io.an.j.e.licꝫ episcopus
in nouella:⁊ Inno.de app.constitutus.el.ij.⁊ recitat ibi Io.
an.in verbo appellauit. ibi Io.an.dicit dno v̇ba que sũt ve
ra. ¶ Cõcludo ergo ꝙ acceptatiõe secũdi beneficij litigio
si vacat primũ:quãdo fuit factuꝫ errore improbabili:nec ad
illud datur regressus:si errore ꝓbabili:quia non credebat
super eo litez habere:⁊ mouebatur ad hoc legitima causa:
⁊ error etiam poterat esse in facto:hoc casu dicit ꝙ vel non
vacat primũ beneficium:vel saltem si secundum euincatur
subueniendũ est ei:vt possit reuerti ad primũ:⁊ al'.j.e.si bene
ficia in.vj. Quñqꝫ hꝫ possessiõez scđi bñficij in pte:vel salteꝫ
maioris partis bonorum:sed nõ oiuꝫ bonorum:⁊ tunc vacat pri
mum:vt hic per Inno.⁊ Io.an.⁊ idem tenuit: de elec.cum
in cunctis.al'.de resti.spo.frequẽs in.vj.⁊ ff.de execu.tu.l.ꝓ
pter litem. ¶ Op.ij.de.c.gratia.de Rp.in.vj.vbi accepta
tione secũdi non vacat primũ. Sol.hec decre.ꝓcedit quã
do acceptans scđm sciebat se habere primũ: ibi probabili
ter ignorabat:quo cãu datur electio quod velit eligere:⁊ sic
est casus in quo remanet hodie disputatio iuris antiq iuxta
.c.preterea.s.c. ¶ Opp.iij.⁊ aduertatis quia hec est vna
difficultas:nam videtur ꝙ non vacet primuꝫ ipso iure acce
ptatione secũdi:quia non habet potestatem acceptans secũ
dum renunciare primo:sine licẽtia sui supioris:de renun.ad
monet:⁊.c.ꝙ in dubiis. doc.temperant hanc decre.inquan
tum dicit vacare primũ ipso iure:quia est verum in preiudi
cium ipsius acceptãtis:sed non quãtum ad preiudicium su
perioris. vnde in potestate superioris erit habere ratam ac
ceptationem:⁊ tunc vacabit primũ.al's non. hoc tenet Ioã.
in.c.si quis iam translatus.xxi.q.i.⁊.vij.q.i.si qui vero:⁊ te
net Gof.de consuetu.cum venerabilis:⁊ hoc tenet etiã Ho
sti.hic:qui dicit ꝙ reputet prelatum simplicem:si det licẽtiã
anteq̃ de facto ⁊ de iure renũciaret primo:⁊ tunc statim cõ
ferat contrarium collorate:dixit glo.j.de his que fi.a maio.
par.cap.in.c.ex ore:in glo.pen.vbi glo.dicit differentiam in
ter renũciationem tacitam ⁊ expressam:⁊ inter priuationez
facti ex delicto:⁊ inter priuationem immediate surgentem:
ex expressa renũciatiõe:vt primo casu:quãdo renũciatio est
tanta vel ex facto surgens:ibi non requiritur consensus pre
lati in renũciando:nec in priuatione ex facto inducẽda: vbi
autem expressa renũciatio exigitur auctoritas prelati. Or
aduerte:vt hoc intelligas per simile potest hoc probari.s.in
priuatione beneficij ecclesiastici:quod facto quandoqꝫ per
ditur ex delicto:quia clericus ex delicto non potest renũcia
re priuilegio clericali:de fo.compe.si diligenti: ⁊ tamen ex
facto suo sic.de sen.excõ.perpendimus:⁊.c.in audiẽtia:⁊.c.
contingit:⁊.s.de vi.⁊ hone.cleri.c.si. Item clericus nõ po
test sine consensu prelati prorogare expresse iurisdictionem
.s.de foro compe.significasti:⁊ tamen tacite.s.delinquẽdo:
⁊ contrahendo sic.de fo.compe.cum cõtingat.c.postulasti:

⁊.c.fi. Sic erit hic propter quod ab olim in trãscursu lectio
num consueui tenere concordãdo opiniones.s. ꝙ opinio re
quirens consensum prelati in acceptatione scdi: habeat locũ
in acceptante extra diocesim primi beneficii. Secũda opi.
procedit in acceptante in diocesi: ⁊ assignabam causam: qa
sine litteris cõmendaticijs nõ potest acceptare beneficium:
extra diocesim.s. de cle. non resi. fraternitati: ⁊ qr episcopus
pdit tunc clericum suum: ideo cum de eius preiudicio agaꝛ
requiritur eius cõsensus: que rões cessant.j. diocesi: nihilo
minus Hostiẽ. in vtroqꝫ casu tenet contrarium.j.e. exposui-
sti. cõcludens ꝙ si acceptat ſm curatum: siue in eadem dio-
cesi: siue in alia: nõ vacabit primũ: ad preiudicium supioris:
nisi consentiat: ⁊ ratum habeat: qr delictum eius non debet
nocere suo supiori. alleꝛ. vii. q. j. nõ oportet: ⁊ .c. si quis episco
pus: ⁊ .c. si qui vo: ⁊ .c. si quis presbyter. ideo transeo cũ ho-
sti. quia eius opinio in practica seruatur. ¶ Venio ad que
stiones huius partis: ⁊ quero an procedat decre. in priorati
bus curatis: vel non curatis: idest in religiosis habentibus
plures prioratus: dic ꝙ sic. j.e. cum singula. in. vj. cum limita
tione clemen. quia regulares ad fi. ⁊ de suplen. neg. pla. vbi
declarat illud procedere in prioratibus manualibus etiam
non curatis. ¶ Secũdo quid si quis ſm curatum acceptat
sine titulo ipsum occupando: an vacet primum: dic ꝙ sic. j.e.
cum qui in. vj. Ratio ne melioris sit cõditionis non habẽs
titulum in violẽtis possessoribus ꝙ̃ hñs. Quid de preben-
dis an prima acceptatione vacet scda. Glo. dicit ꝙ sic: quã-
do non recipiuntur in stipendium: sed in titulum. de conces.
preben. in litteris. hoc dicit hic. idem in summa huius titu-
li. §. item queritur: ⁊ .s. de Rp. in nostra: ⁊ de elec. dudũ. ij.
⁊ idem Jo. ⁊ Vin. Inno. ⁊ Host. ⁊ ad decre. in litteris. Jo.
an. dicit hoc verum: quando prebende dantur in eadem ec
clesia: secus si in diuersa: ⁊ hoc videbitis clarius. j. de conces.
preben. litteras: vbi videtur casus an procedat decre. in ha-
bentibus beneficium curatum annexum prebẽde: dic ꝙ nõ
vt in .c. super eo. j.e. in. vj. quãdo dicatur beneficium curatũ.
Inno. ⁊ Hosti. dicunt ꝙ quo ad terminos littere debet lar
ge intelligi: siue habeat curam animarum in foro penitẽtia
li: siue alias: ⁊ siue sit in ecclesia cathedrali: siue nõ: ⁊ sic sen-
tit ꝙ in ecclesijs cathedralibus acceptatione secũde vacet p̃
ma: sed contra notatur. j. de conces. preben. post electionem
de quo ibi dicam. Idem si parrochialis ecclesia vel capella
habens parrochianorum curam: de iure vel de facto: de q
bus de cle. non resi. quia nõ nulli. dum tamen habeat curaꝫ
perpetuam: vt no. s. e. cũ nõ ignores: siue huiusmodi digni
tas vel officium sit: sine ecclesia: sicut sũt multi archipresby
teri: archidiaconi: ⁊ decani: qui nullam habent ecclesiam cui
presint: quorũ tales dicit esse plures in diocesi pictauieñ. alleꝛ.
c. pen. de offi. archip s. ⁊ de offi. archid. c. j. ⁊ .c. fi. habes mul
ta signa cure in .c. dudũ. el. ij. de elec. in tex. ⁊ aliqd no. doc. j.
de pe. ⁊ re. omnis: tene menti hanc glo. quãdo beneficiũ di
citur curatum. Quid si quis habet plura beneficia curata:
⁊ acceptat secundum: an omnia vacent: dic ꝙ sic: vt in cle. si
plures. e. ti. qd tamen intellige: vt ibi in glo. fi. Quid si spo-
liatus primo curato: acceptet scdm curatum: an excludatur
a iure primi: doc. ꝙ sic: de elec. dudum. el. ij. cum ibi no. alleꝛ.
de diuor. significasti: ⁊ fuit dictum Vin. ꝙ ponit spe. in ti. de
pos. ⁊ peti. §. i. ver. quid si spoliatus in fi. vj. colũ. dicit tamen
ꝙ repetet fructus primi beneficij quos pceperit spoliator:
vsqꝫ ad acceptationem secũdi beneficij. ff. de eo quod cer.
lo. l. iij. §. item iul. ⁊ ibi vide: ⁊ de hoc in spe. ti. de actore. §. j.
vsi. item actor. Nam vacatio surgens ex iuris dispõne non
potest esse non notoria. ideo repetere volenti beneficiũ ob
stat exceptio defectus tituli: sed non volenti petere fructus p̃
dictos. ¶ Venio ad vsi. is quoqꝫ ⁊ opp. de .c. licet epũs. j.
e. ibi non potest libere cõferre: quia habet vocare possesso-
rem: dic potest libere conferre: quo ad ius: vt hic: non tamẽ
debet tradere possessionem: possessore non vocato: vt ibi.
¶ Quero a quo tpe currat terminus sex mensium isti col-

latori ordinario. dicit Inno. a tempore acceptationis bene
ficij: ⁊ a tempore scientie: ⁊ sic tria requiruntur: sufficit tamẽ
acceptatio facta data sciẽtia per .c. cum qui. j.e. li. vj. ignoran
ti autem non currit tempus. j. de conces. preben. quia diuersi
tatem: ⁊ hoc verum quando acceptatio est sine lite. ita ꝙ ad
uersarius non dicit ꝙ de iure vel de facto illud beneficium
habere non debet: vbi autem diceret: ⁊ sic acceptantem nõ
permitteret intrare possessionem etiã tunc non curreret tem
pus collatori. xxij. q. ij. si quis. xcij. di. si qui idem. dicit Inn.
si acceptatio esset facta pendẽte lite: licet sententia esset lata
contra possessorem beneficij: ⁊ appellatio penderet: tunc nõ
curreret tempus isti ordinario collatori: nisi a tempore con-
firmate sententie: siue fuerit confirmata sententia vtroqꝫ p
sequente siue fuerit confirmata: quia deserta sit appellatio.
Nam si nunꝙ̃ sequitur hec sententia confirmationis nunꝙ̃
potest imputari collatori si non contulit: quia adhuc nõ scie
bat vacationem: ⁊ intelligo Inno. ꝙ mouetur lis anteꝙ̃ ha
beat possessionem facti: quia possessor non vult desistere sine
lite. vnde a tempore cõfirmationis supple ⁊ habite posses-
sionis ⁊ scie curret tempus: nec ob. l. furti. ff. de his q no. in-
fa. vbi deserta appellatione obtinet appellatus: quia ibi quo
ad vires sententie nõ quo ad hoc: vt curreret tempus ei: cui
nil potuit imputari: ⁊ hoc etiaꝫ tenet Hosti. ¶ Quero que
est causa quare priuatur ⁊ punitur iste collator. dic ratiõe ne
gligentie. Item quia delinquit quia fauere videtur delicto
non priuato isto acceptante. ¶ Qualiter ꝯstabat de quanti
tate istorum fructuum respondet Inno. ⁊ Jo. an. poterit cõ
stare per iuramentum sindici aut rectoris ecclesie: premissa
testatiõe: quia hic obligatio surgit ex delicto: ideo statur iu
ramento repetentis. l. si quando. C. vnde vi: de qua factꝰ est
tex. s. quod metus causa super eo ⁊c. ¶ Venio ad tertiam
partem. s. ad v. ⁊ hoc idem: ⁊ hic est magis difficilis: an hec
decre. procedat etiam in dignitatibus: ⁊ psonatibus non cu
ratis: dic ꝙ sic: quia alias nil adderet supra dictis ſm hosti.
Item per istam litteram dicit egidius: ꝙ papa magis diffi
culter videt quem pluralem esse in ecclesia vna: ꝙ̃ in diuer-
sa: propter hoc dicit notabile verbum: ꝙ sicuꝫ aliquo facta
esset dispensatio: vt posset habere plura beneficia: non extẽ
deretur: vt posset habere in eadem ecclesia: sed solum in di
uersa: nisi aliud exprimatur. de consang. ⁊ affi. super eo qd
no. ¶ Or declaremus terminos decre. ⁊ hoc est aliqũliter
difficile. Recitabo dictum dominoruꝫ de rota ⁊ scribentiũ
super cle. ⁊ aliorum modernoꝝ. ¶ Quero in quo differũt
dignitates: psonatus ⁊ officiũ. dicit Jo. an. allegãdo ꝙ hec
videnꝛ synonima: per .c. cũ accessissent. s. de cõsti. vbi p̃mice
riatum aliqñ appellat officiũ dignitatẽ: ⁊ psonatũ: ad idem
de Rp. ad aures. vñ dicit Hosti. in sũma huius tituti. §. ij. ꝙ
dignitas est preeminentia in gradu: que alio noĩe dꝛ psona
tus. de insti. c. fi. Sed dicit Jo. an. hoc veꝝ ꝙ synonima sũt
in genere sumendo vocabula: sed in specie sumendo stricte
sunt dr̃ia: ⁊ allegat magnã cateruã textuũ ponentiuꝫ hec: vt
diuersa: allegabo aliqua iura vt hic: ⁊ .s. de Rp. statutuꝫ. li.
vj. post p̃ncipiũ. de cõsue. c. i. ⁊ de elec. c. i. e. li. de eo q init. in
pos. cũ q. de p̃ben. qr sepe in cle. ij. de iudi. ⁊ in cõsti. extraua.
execrabilis. videamus in quo stricte differãt. dicit Inno. ⁊
io an. post eũ quosdã dicere ꝙ dignitas est p̃eminẽtia cum
cura hi dicũt ꝯ istum tex. ibi item dignitas appellaꝛ nõ cura
ta. de eta. ⁊ qua. c. i. li. vj. ⁊ de p̃ben. cuꝫ in illis. e. li. ⁊ ꝯstõnis
execrabilis vbi curatũ ⁊ dignitas vt diuersa ponunꝛ. silr re
ctores curati appellanꝛ curati: nec appellanꝛ in dignitate cõ
stituti. Cõcludit Jo. an. post Inn. ꝙ in lata significatiõe vo
cabuli dignitas psonatus ⁊ officiũ sunt synonima: tñ stricte
differũt inter se. vñ dicit ipse ꝙ dꝛ dignitas vel psonatꝰ ſm
institutiõeꝫ ⁊ ꝯsuetudinẽ eccl̃ie: qr si cõsuetudo vel istitutio
hꝫ ꝙ sit seu reputeꝛ psonatꝰ id erit: idẽ de dignitatibꝰ ⁊ offi
cijs. posset. n. eẽ ꝙ qs exerceret offm̃ archidiaconi: ⁊ tñ non
eẽt archidiaconꝰ ⁊ tũc talis nõ diceretꝛ hr̃e dignitatẽ: h sunt
vs ꝙ. s. sit dignitas archidiaconatꝰ: et si hẽat exercere iuris-

dictõis sic ut ẽ par me vbi dignitas archidiacõat⁹ ñ hꝫ exer
cere aliqd: ⁊ tñ ẽ dignitas. vñ ꝯcludit ꝙ lꝫ faciat aliq̃ miste
ria dignitatis: nõ reputabit̃ dignitas: nisi hec hẽat ex instõne
vel ꝯsuetudie: ꝙ sic reputet̃. p h̄ ifert̃ ꝙ si p̄est aliqb⁹: ⁊ hꝫ iu
risdictõꝫ: lꝫ nullã hẽat administrationẽ tpalẽ tñ dr̃ hr̃e digni
tatẽ ar. c. nolumus cũ tribus seq̄ntib⁹. lxxxix. di. p h̄ ifert ꝙ
tpalis administratio nõ ꝯcludit dignitatẽ. iõ reqrit̃ ꝙ hẽat
ꝑpetuũ offm̄: ⁊ ꝑpetuã administrationẽ: alle. c. iij. de sta. mo.
⁊ facit qđ no. s. c. cũ ñ ignores: p p̄dicta ifert ꝙ mistri q hñt
offm̄ sine aliqua administratõe ⁊ iurisdictõe: sicut sindici: ꝓ
curatores: vel qui campanas pulsant: non tamen dignitateꝫ
habere dicuntur. Secus dicit si habent aliquam iurisdictio
nem: alle. l. i. ff. de offi. procu. ces. ⁊ l. i. ff. de offi. prefec. aug.
⁊ sic si consuetudo vel institutio reputat aliquid esse dignita
tem vel personatum id debet appellari dignitas: vel perso
natus. de iure vero cognosceretur eo ipso ꝙ aliquis habet
se subiectuꝫ ratione iurisdictionis: ⁊ oportet ꝙ sit perpetua
alias non diceretur habere dignitatem saltem quo ad termi
nos decre. ꝙ etiam tenuit Hostien. s. co. cum non ignores:
archi. de consue. c. i. in. vi. aliqualiter magis declarat dicens
ꝙ si latissime sumatur nomen dignitas comprehendit in se
personatum: ⁊ officium: ⁊ alle. c. cum accessissent prealle. stri
cte autem sumendo dicit ꝙ differunt. Qualiter autem co
gnoscatur dignitas ⁊ personatus ⁊ qualiter officiũ dat istã
doctrinam ⁊ optimam: quia dicit ꝙ dignitas cognoscitur
ex altero de tribus. Primo quando beneficium habet ad
ministrationem cum iurisdictione: alle. prealleg. c. volumus
cum se. ⁊ idem voluit Inno. Secundo dicit: ꝙ cognoscitur
ex eo ꝙ habet nomen dignitatis: cum prerogatiua in cho
ro: ⁊ capitulo allegat optimum tex. ⁊ ceteris meliorem. de
consue. cum olim: vnde eo ipso ꝙ habet aliquam prerogati
uam in choro: ⁊ in sessionibus: ⁊ alijs: statim est signum ꝙ
sonat in nomen dignitatis. Tertio cognoscitur quando cõ
stitutio vel consuetudo habet ꝙ reputat beneficium digni
tatẽ ex istis tribus dicit ꝙ de iure sonat in dignitatem. Per
sonatus tantum dicit cognosci ex prerogatiua chori: ⁊ capi
tuli in actibus chori: ⁊ capituli post existentes in dignitate:
vt si post existentes in dignitate aliquis habeat aliquam pre
rogatiuam in sedendo: vel scribendo: hoc beneficiuꝫ sonat
in nomen personatus scdm eum. alleg. de elec. dudum. el. ij.
officium cognoscitur scdm eum ex habitu administratõis
in ecclesia sine aliqua prerogatiua chori: vel capituli ⁊ si ha
bet tantuꝫ id quod est onus: sine aliqua prerogatiua: vt offi
cium procuratoris sindici ⁊ si. Item dicit ꝙ personatus di
gnitas ⁊ officium cognoscitur ex representatione consuetu
dinis: aut prime institutionis: hoc est quod in effectu conclu
dit. An autem appellatione officij cõprehendatur officiuꝫ
quod cadit in laicum Jo. an. tractat de preben. quia sepe. li.
vi. domini de rota conclusione. clxviij. dicunt ꝙ exclusa cõ
suetudine: ⁊ representatione ecclesie: de iure cõmuni nulluꝫ
beneficium nomen sonat in dignitatis vel personatus exce
pto archidiaconatu: vel archipresbyteratu: ⁊ hoc ꝓpter emi
nentiam ⁊ iurisdictionem quam habent super alias: de offi.
archidia. ⁊ archipresby. per totum: ⁊ dicunt ꝙ solo nomine
etiam cessantibus istis preeminentijs archidiaconatus eẽt
dignitas: alleg. d. Innocen. hic recitatis ꝙ quidam domi
nus Nicholaus non reputabat aliquam dignitatem esse in
ecclesia cathedrali: post episcopum: nisi illum qui imediate
preest capitulo: post episcopuꝫ: qui in aliquibus ecclesijs no
minatur prepositus: in aliquibus decanus: in aliquibus the
saurarius: dicit tamen ꝙ de iure cõmuni post episcopũ pre
est archidiaconus imediate qui est oculis episcopi: alle. de
offi. arch. ad hec in. alijs autem collegiatis ecclesijs dicit ꝙ
quodlibet caput collegiate eccl̃ie: ẽ i dignitatẽ epi: si de illa
ꝓuideatur per viam electionis ⁊ ꝯfirmationis epi: alle. no.
de offi. or. cum ab ecclesiarũ. vñ ꝯcludit ꝙ quilibet in prela
tura ꝯstitutus põt dici in dignitate: de qbus de iudi. decerni
mus. Guil. de mõ. lau. in clem. i. de preben. dicit ꝙ dignitas
est quedã p̄eminẽtia: in ecclesia: quo ad forũ ꝯtentiosuꝫ gra
dum tenẽs: que qñqꝫ dr̃ ꝑsonatus: qꝛ honorat̃ ꝑsona: qñqꝫ
offm̄: qꝛ officiat̃: alle. de ꝯsti. cũ accessissẽt: qñqꝫ dic̃ ꝙ hꝫ ali
qua specialia nõia: vt custodia. alle. de ꝯstit. c. ſi. succentoria
de excess. prela. inter: decanatus ⁊ ſi. de rescrip. ad aures pre
positura de re iudi. cum olim: de archipresbyteratu ⁊ prio
ratu eccl̃ie secularis: dicit ꝙ si saltẽ i modicis hẽat spãlẽ al's
spũalẽ iurisdictionẽ in foro ꝯtentioso excõicando suspẽden
do vel interdicendo: sonat in nomen dignitatis: alle. de elec.
dudum. el. ij. §. tandẽ. Si vero nullã hꝫ iurisdictionẽ: sed tã
tũ mõ visitat ⁊ refert epo sicut in testibus sinodalib⁹. xxxv.
q. vi. eps tunc non hꝫ dignitatẽ: sed simplex offm̄ dr̃ hr̃e. de
prioratibus aũt regularibus dicit ꝙ si imediate p̄sunt colle
gio: vel ꝯuentui: ⁊ sunt principales: dicunt̃ hr̃e dignitatẽ s'm
ea que hñtur. de rescrip. in cle. ⁊ si principalis. Ex predictis
simul iungendo valde bene poteritis perpendere: qñ sit di
gnitas offm̄ vel ꝑsonatus. quid aũt de custode vel sacrista:
qui ex ꝯsuetudine hñt ptãtẽ dandi distributões: ⁊ subtrahẽ
di aliqñ ꝑꝑ defectũ clericoꝝ non interessentiũ diuinis: an di
cant̃ hr̃e dignitatẽ aliqui ꝙ sic qꝛ hñt ptãtẽ supplendi in ali
quo ergo ⁊c. per superius dicta: qꝛ videnr̃ hr̃e p̄eminentiaꝫ
ar. extraua. execrabilis circa ſi. Jo. an. in addi. spe. super ru
brica in. v̄si. de scda. dicit ꝙ ꝑꝑ hoc non dr̃ dignitas: ⁊ sic di
cit se de facto ꝯsuluisse: qꝛ talis subtractio ꝓprie nõ ẽ suspẽ
sio de qua loquit̃ ꝯstõ execrabilis. An aũt dignitas preposi
ture censeat̃ maior in ecclesia: p̄supposito ꝙ ibi sit archidia
conus: qui gerit vices epi de ꝯsuetudine: sup hoc ẽt ꝯsuluit
Jo. an. ⁊ ponit in. c. pe. de offi. lega. li. vi. An aũt p̄positura
dicatur curata: p eo ꝙ sede vacante gerat vices epi ⁊c. Cõ
suluit Jo. an. ⁊ posuit in. d. c. pe. multas rões addit in addi.
spe. p alle. vnũ tene mẽti ꝙ Pau. in cle. i. de elec. dicit ꝙ que
libet p̄positura collegiate ecclesie dici põt curata respectu
collegij. An hẽat locũ. c. in ꝑsonatibus diuersarũ ecclesiaꝝ
dic ꝙ sic s'm Ho. ¶ Venio ad vltimã ptem ibi circa subli
mes. tñ querunt doc. que sint legittime cãe dispensandi: di
cunt ꝙ rõ necessitatis ⁊ vtilitatis est legittima cã dispensan
di. de transla. prela. per totũ. i. q. vij. exigant. Itẽ p̄rogatiua
meritorũ ꝑsone vt hic: sed ꝙ non possit dispensatio fieri tri
plici rõne ostendit̃ per Jo. an. ꝙ late hic ꝓsequit̃: sed meduli
tus recitabo. Prio ẽ qꝛ irrõnabilis vr̃: cũ videat̃ fouere bo
nũ p̄uat⁹ ꝯ vtilitatẽ publicã: ꝯ illud. de post. p̄la. bone. Iteꝫ
tollit legẽ q̃ fundat̃ sup bono publico. iij. di. p̄uilegia: ⁊. iiij.
di. erit aũt. Scdo qꝛ i tali dispẽsatõe hr̃ acceptio ꝑsonaꝝ ꝯ nã
lẽ eqtatẽ: ⁊ ꝯ illud. s. de iudi. nouit. Tertio qꝛ q̃libet dispẽsa
tio ẽ ꝯ ius cõe ⁊ sic ꝯ ius nãle: qꝛ ius cõe quodlibet ẽ fũdatũ
sup iure nãli. i. di. ꝯsuetudo. dicit io. an. ꝙ thomas in sũma
pte. ij. q. lxxxxvij. ar. vltĩo dicit ꝙ dispẽsatio ẽ q̃dã cõmẽsu
ratio cõis ad singula: inde gubernator familie dr̃ dispensa
tor qꝛ singula singulis dispẽsat: ⁊ dicit ꝙ talis dispẽsatio cõ
mittit̃ existẽti supra legẽ: vt pape vl' iperatori. ⁊ dato ꝙ alij
iferiores qñqꝫ dispẽsent: illud ẽ ꝑꝑ auctẽ pape: vel iperato
ris: h̄ eis ꝯcedẽtis: ⁊ dicit ꝙ dispẽsator dꝫ moueri ad dispẽ
satõeꝫ aliq̃ legittiã cã al's dr̃ dissipator ⁊ ñ dispẽsator. ⁊ p h̄
dicit ꝙ quoad deũ nõ est tutus cũ quo dispẽsat̃ sine cã. ad
h̄ vide bonã gl. in. c. nõ est de voto: qꝛ talis dispẽsans est in
fidelis: ⁊ nõ prudens ꝯ illud luce. Quis putas fidelis s'uus
⁊ prudens quẽ ꝯstituit dñs sup familiã suã: nec quo ad deuꝫ
is est tutus cũ quo sic est dispẽsatũ. xi. q. i. si is q: ⁊. xxiiij. q. i.
mãet. ¶ Presupposito isto ad ꝯria rñdẽt. prio ꝙ lꝫ dispẽ
satio ꝯtineat cõmodũ p̄uatũ. aliqñ tñ ad id nõ dꝫ moueri di
spensans principaliter: sed pro bono publico: vt si est littera
tus: ⁊ sublimus poterit esse vtilior ⁊ salubrior ecclesijs q̄
singuli in singulis ecclesijs: ⁊ per hoc patet responsio ad se
cundum: quia non fit principaliter dispensatio contra pu
blicam vtilitatem ad effectum priuate: immo ibi nutritur
priuata ꝓpter publicam. ¶ Ad scdm dicit ꝙ non dicitur
acceptio ꝑsonaruꝫ ibi ꝙ circa equale seruãtur equalia ⁊ sic
circa inequale inequalia: iõ non dicitur acceptio personaꝝ

sed magis ꝓuidet lr̃ato q̄ȝ non litterato: sublimitas enim et
scientia labore q̄run̄t: non mirum ergo si maiori labori ma
ius confert premiū: ⁊ hoc dicit lex bonos non solū metu pe
narū: verū et͂ premiorum exhortatiōe prefficere cupiētes ⁊c̄.
vt. l. i. ff. de iusti. ⁊ iur. ¶ Ad tertiū respōsuȝ est ꝙ pōt equa
ratione ⁊ naturali moueri ad dispēsandum discreta cā mo-
uente ꝯ ius cōe: immo talis dispēsatio non erit ꝯrius in ge-
nere: sȝ hȝ respectum ad cōem cursum: non determinādo ad
pticularē euentum: q: tunc illo respectu posset ius cōe esse
iniquum: si sibi faueret. facit quod dixi in fi. de consuetu. c.
fi. ¶ Uenio ad glo. ⁊ quero cū glo. ij. ad declarationē lit-
tere: an ad hoc. vt cadat in penā: sufficiat sola ꝯdictio extra
iudiciū. dicit glo. ꝙ non. sed oȝ ꝙ sit iudicialis: adeo ꝙ si asi
lit. con. velit desistere: nō hȝ locū pena. all. l. hoc amplius. ff.
rem ra. ha. ⁊ alia iura ꝓbantia: ꝙ releuetur qs a pena. Inn.
hic nihil firmat: sed recitat opinionē vnā ꝙ requirat ꝯdictio
iudicialis. aliam ꝙ sufficiat extra iudicialis. Hosti. dicit ꝙ
sufficit si eo monito: ⁊ statuto termino ad dimittēdum bn̄fi
cium: ipse non dimittat lapso termino: habebit locum pena
all. s. de coha. cle. ⁊ mu. sicut. dicit tñ ꝙ hec dispensatio ho-
die cessat: q: oȝ ꝙ sponte se offerat ad cedēdum: per cōstitu
tionē execrabilis: vt etiam dixi. s. lr̃am: ⁊ de materia vide. J.
si diligenti. de fo. cōpe. ¶ Op. cū. e. glo. ibi: ⁊ sic ipso iure
videt ꝙ nō vacat primū ipso iure: et per cōsequens decre.
nō procedit: q: dȝ esse optio illius cui bn̄ficia sunt collata. s.
e. referente: ⁊ c. p̄terea. So. dicit glo. oliȝ ꝓcedebat: ꝙ di
cit ꝯriū: hodie ꝙ hic Pe. ⁊ Ab. dicunt ꝙ illa iura possent
etiā hodie dici incorrecta: in casu quo superior nō hr̄et rataȝ
acceptionē secūdi beneficij: q: nō posset excludere primū ac
ceptando scd̄m sine licētia superioris: in effectu contingit ⁊
primū nō vacabit: imo erit in optiōe superioris ꝙ velit vaca
re: q: si acceptat acceptionem scd̄i: vacabit primū: sed si dica
tur videt absurdū est ꝙ pro modico bn̄ficio: qd̄ prius ha-
bebat: repellat ab acceptatiōe scd̄i: quod forte erit pingue.
Sed doc. dicūt ꝙ imputet sibi: qui illud a principio accep-
tauit: est tñ verū ꝙ sic aliqua vtilitas eēt in acceptādo scdȝ
posset haberi recursus ad supiorē: vt cōpellat illū habere ra
tum. i. ad dādam licentiā: si nollet: ar. de iur. pa. nullus: fm
Pe. ⁊ ab. ¶ Op. cū glo. que est sup verbo receptionē in
v. is quoq;: dicit hic est ꝙ per receptionē scd̄i vacat primū.
ꝯ primo videt ꝙ nō cōsideretur apphensio possessionis se-
cundi bn̄ficij: sed mora in ordine suscipiendo: quē reqrit be
neficiū: ad qd̄ est promotus: vt. s. de elec. cū in cūctis So.
dicit glo. iij. qd̄ hic dicit est regulare: ⁊ sic est ipsius priuile-
giū: ergo non ab alijs vsurpandū: ex qb⁹ infertur ꝙ confir-
matus in archidi. qui dyaconus nō est: ⁊ promotus ad pro
chialē ecclesiā: qui presbyter non est. vel ad abbaciam: qui
benedictus nō est: huic priuilegio nō participat: sufficit. n.
si possessionem locorum habeant vel ꝑ eos stat quominus
habeant: ⁊ ratio est fm Inno. ꝙ confirmatus in ep̄m: ep̄s
non est: nisi sit consecratus. confirmatus in archidyaconuȝ:
verus archidyaconus est: ⁊ oia facere pōt que potest verus
archidyaconus: ⁊ que spectant ad ipsius officium: nec ꝯ euȝ
pōt excipi ꝙ non sit archidiaconus: q̄uis excipi posset ꝙ nō
ordinetur: sicut posset excipi ꝯ quēlibet in archidiaconum
non assump. ad hoc de app. constitutus. el. ij. Hostiē. placet
hoc dictū: sed ipsius ratio non placet: dicit enim subtiliter
aduertendo ꝙ siue in nomine: siue in dignitate: siue in offi-
cio vis fiat. idem iuris in vtroq;: de noie pȝ: q: ꝓprie nomi
nari archidiaconus non pōt: qui nō est dyaconus: de officio
pȝ: q: sicut quo ad ep̄atus dicimus eccl̄iam viduaȝ: que ha
bet nō cōsecratū: vt de transl. c. ij. sic de confirmato in archi
diacono qui diaconus dici non pōt: quo ad ea que sunt ordi
nis. de scruti. c. i. s. de cle. nō ordi. per totū: ⁊ si dicat his nō
obstantibus hȝ administrationem que iurisdictionis sint.
R⁹. quia ⁊ hoc pōt tm̄ ep̄s confirmatus: vt pȝ de elec. trās-
missam: de dignitate patet. sicut enim electus in ep̄m ⁊ con
firmatus a consecratiōe repellit per exceptionem criminis

⁊ per cōsequens a dignitate: sic ⁊ electus in archidiaconum:
generaliter enim loqtur decre. sup his. J. de accu. quia: tam
de ordinando q̄ȝ consecrando: vn̄ si ꝑꝑ crimen nequid ordi
nari a dignitate repellitur: vt pȝ de eta. ⁊ qua. c. i. dicit ergo
ipse Hosti. ꝙ pōt esse rō: quia electi in ep̄os pro maiori pte
non trāseunt ꝓpria temeritate: sed auctoritate pape. imo si q
faciāt habent penā statutā. vt in. c. ij. ⁊ pe. s. de transla. p̄la.
nec vltra tempus eis p̄fixum pōr̄a retinēt beneficia: ne ꝓ se
promouendis preces porrigant: inferiores aūt per litteras
apostolicas: ⁊ sepe per nephas: sine sciētia ordinarioꝝ: be-
neficia obtinēt: ⁊ preces porrigūt: immo q̄n q; se ingerūt ꝓ-
pria temeritate. ideo ꝯ ipsos magis fuit prouidendum. Et
ex predictis infert Hosti. ꝙ cautius sit habens beneficium
non requirens ordinē: ꝙ non transeat ad beneficium requi
rens ordinem: quia scribitur: ⁊ certa regula datur: qui stat
bene non moueat ¶ Quid autem iuris de ep̄o cōfirmato:
⁊ habente dispensationem: vt non teneatur consecrari. J. quin
quēnium: vel qui propter infirmitatem: vel aliam iustā cau-
sam impeditur ꝯsecrari: an vacent ipsius beneficia: recurren
dum est ad no. per Jo. an. in. c. cū in cunctis. s. de elec. So.
dicit gl. iij. ꝙ hic dr̄ ē regulare. Fallit in ꝓmoto ad ep̄atū:
cuius priora beneficia nō expirāt: nisi post tp̄s ꝯsecratōis de
cursum: vt in. d. c. cum in cunctis. rationem diuersitatis assi-
gnant doc. q: talis ꝓuisio. s. ep̄atum: fit per viam electionis:
vel ꝓprio motu pape: aut auc̄tate solius pape: de transla.
prela. per totum: ⁊ non semper papa est bene informatus: ⁊
multi casus pn̄t ꝯtingere ꝙ non hr̄et ipsius ep̄atum. vnde
q: papa non semper est ꝓuisus ius ꝓuidit: sed inferioribus
beneficijs: cum fiat prouisio vel per inferiores qui sunt me-
lius informati: ⁊ qui facilius possent adiri. ideo in eis: secus
hec ratio est aliqualiter colorata. Et sic habetis a regula ex
ceptum vnuȝ casum: in quo acceptione scd̄i curati vacat pri
mum: preter q̄ȝ in ep̄atu: vt hic in glo. alios casus ponūt hic
doc. q: scd̄s post gl. est in dependentibus cōmendatis: vt. s.
de elec. dudum. Item tertio q̄n papa dispensat vt hic in fi.
Fallit quarto q̄n calore iracundie recipitur scd̄m: nō aio
bn̄fi di perpetuo: q: pōt penitere scdȝ doc. Alle. ij. q. vj. si quis
libellus. hoc intellige sane: nisi forte esset adeptus ingressio
nem possessionis: q: tunc saltim viciose esset ingressus. ideo
vacaret primum. J. e. cum qui. li. vj. Fallit qnto si recipit fm
in alio ep̄tu: sine licentia epi: ⁊ idem si in eodem ep̄atu: vt di
xi super tex. q: relinquit ptāti superioris an raptam habeat
acceptationem scd̄i: ⁊ sic non indifferenter vacat quo ad su
periorem: sed quo ad se sic: sicut dr̄ in renunciatione. s. de
renunc. admonet: ⁊ c. ꝙ in dubijs. Alius est casus q̄n fecit
expensas in primo beneficio: propter qd̄ vult vti retentione
primi beneficij: vt satisfiat de expensis: qd̄ intelligunt doct.
de expensis factis ante acceptationē scd̄i: secus si post: quia
tunc cum esset male fidei possessor: non repetit. instit. de re.
diui. §. certe: intellige sane istum casum vt possit retinere pri
mum: quo ad possessionem nihilominus vacat de iure. ⁊ sic
a secunda parte regule: que dicit ꝙ si cōtenderit retinere pri
mum: priuabitur vtroq;: venit hec exceptio. Fallit etiam si
recipit scd̄m: vt visitator. vij. q. i. pontifices. Item si inconti
nenti sit deiectus: ad qd̄ vide no. de elec. cōmissā. li. vj. Item
si scd̄m recipit cum protestatione: quia non intendit dimitte
re primum: dicunt tamen doc. ꝙ fatue agit prelatus: qui cō
fert sibi hec beneficia. ad hoc. s. c. preterea: ⁊ forte huiusmo
di collatio non tenet: quia contra formaȝ huius concilij. de
elec. c. ij. li. vj. ⁊ in regula actus legittimi. de reg. iu. li. vj. alij
ponunt alium casuȝ. s. quando primum beneficium erat pin
gue: scd̄m tenue: quasi nō esset mens acceptantis velle dimit
tere reȝ pinguē: ꝓ vili: ar. c. sup h. de renū. ad ꝙ facit. lxxiiij.
di. quorūdā. doc. hoc non tenent: q: imputet sibi acceptanti:
ex quo incompassibile cum primo: ⁊ ideo vacat primū pin-
gue etiam: lȝ. secundum sit tenue. ¶ Quero cum eadē gl.
ibi nec per solā acceptationē: an sola receptiōe seu accepta-
tione scd̄i vacat primum: dic ꝙ q̄dā est receptio quo ad ius:

⁊ hec non facit vacare primũ: quedam est receptio sonans
in factum: ⁊ hec facit primum vacare: vt si adipiscatur facti
possessionẽ scd̃m glo. ⁊ bene. ¶ Opp. cũ gl. seqẽnti ꝙ nõ
teneatur ep̃s redditus restituere: q2 delictum persone ⁊c. de
excep. c. cũ venerabil. So. dicit glo. ꝙ põt intelligi de suis. i.
proprijs: ⁊ cessat ꝯriũ. ¶ Quero cũ eadem glo. ibi al's si
proprium: qđ si ep̃s nõ habeat proprios redditus: ita ꝙ pos
set satisfacere bñficio: ꝙ vacans dimisit: dicit glo. ꝙ alia pe
na punief ad arbitriũ. s. iudicantis. xvj. q. vj. illud: cetera ꝓ
sequere. vt in glo: q2 glo. bñ dicit in fi. ¶ No. de isto ꝓno
mine: suus: q2 non semper notat substantiã: sꝫ ꝓprietatẽ. su
per quo etiam habuistis. s. e. c. ꝓ illoꝝ: ⁊. viij. di. que ꝯ ⁊ ibi
J. etiam per glo. ¶ Glo. in ver. hoc idem querit an acce
ptione secũdi ꝑsonatus vel ecclesie vel dignitatis sine cura:
vacet primũ sine cura. quidã ꝙ nõ. per verbũ addẽtes: vbi
nihil reperitur de pena ꝓdicta: hoc fatetur Jo. ꝯriũ tenet gl.
quia idẽ iudiciũ est habendum de ꝑsonatibus habentibus
curam: ⁊ nõ habentibus. s. de elec. dudũ. ij. ⁊ pena premissa
intelligif repetita. Intelligimus. n. que dicta sunt in prefa
tionib⁹ repetita hri in stipulationibus. ff. de v. ob. l. iicia: et
hoc notabiliter dicit glo. sequens quã gl. vide in fi. ¶ No.
etiam ꝙ in penalibus ⁊ odiosis: v. reperiunf duo parificata
cõiter a iure: sufficit dispositionẽ penalẽ: vel aliã strictã dis
positionẽ vel cõditionẽ: in altero extremoꝝ disponere. vt
ĩ altero itelligaf disposit⁹. ¶ Oꝝ legiste habẽt multas gl. ⁊
vos etiã maxime in titu. de elec. ⁊ de postu. prela. bone. el. ij.
in v. circa sublimes: glo. est ergo ibi ar. ꝯ. sed dic ꝙ nõ ẽ pro
pterea disparitas: si maiorib⁹ virtutibus imbuti: melius pre
mienf: ⁊ stipendienf: vt dixi super lr̃a: immo al's esset ineq̃
litas. ¶ Venio ad secundã partem. d. glo. in v. circa subli
mes: ⁊ opp. ꝙ ep̃i possunt dispensare in pluralitate bñficio
rum. lxx. di. sctõrum. So. hic glo. tangit duas opi. vna ꝙ
nec olim nec hodie ep̃i possunt dispensare in dignitatibus:
⁊ curatis in alijs sic: ꝙ hodie nõ possunt patet hic: ꝙ oliꝫ pos
sent patet. s. de cle. non resi. quia nõ nulli. Nã punif plures
conferens. nõ põt ergo dispensare: al's non puniretur. Con
tra hanc rationem obstat. lxvj. di. qui in aliquo punitur eniꝫ
non faciens ex causa: ⁊ cuꝫ dispensatione. ¶ Scd̃a est opi
nio ꝙ in alijs ẽt bñficijs olim. i. de iure antiquo ep̃i non pos
sent dispensare: ⁊ hec opinio tangitur in fundo glo. per di
ctum. c. sanctoꝝ: vbi ꝓhibitum est ep̃is in prebendis dispen
sare. hodie aũt non possunt. tanguntur tres opiniones: vna
est ꝙ possunt exceptis curatis dignitatibus ⁊ ꝑsonatib⁹: ad
hoc q2 si prohibetur hic in istis in alijs permittitur: vt pꝫ de
ꝓsum. nõne: ⁊ hoc clarum ꝓcedit. Secundum opi. ꝙ olim
possent: q2 solũ ĩmutatũ ẽ ĩ istis ⁊ ĩ alijs relinqf vt possint vt
poterant antiqtus. Secunda est opi. in qua residet gl. ꝙ si
cut olim non poterant per. c. sanctoꝝ: ita hodie nõ possũt.
Item nec ob. hec decre. q2 in hoc ꝙ ꝓhibet in curatis ⁊ per
sonatibus: per hoc in alijs nõ tollit. immo presupponit ius
antiquum ꝙ ꝓhibeat: ad hoc. de elec. cũ iam dudũ. ¶ Ter
tia est opi. Jo. ꝙ possit ⁊ hodie dispensare in curatis et alijs
⁊ ꝙ ibi ꝓhibeatur dispensatio vaga ⁊ indiscreta: ita ꝙ ista
opi. vult: ꝙ quedã est dispensatio cũ cã: ⁊ discreta: ⁊ hãc po
tuerũt facere: quedam est indiscreta sine causa procedẽs: ex
mera liberalitate: ⁊ istam non possunt facef episcopi: sed so
lus papa. ¶ Oꝝ videatis gl. ⁊ vt videtis opiniões hic posi
te trahunt originem a iure antiquo: iõ nunc videamus nũqd
de iure antiquo ep̃i possint dispensare: aut quo casu: in bñfi
ciorum pluralitate: quo viso apparebit quid erit dicendum
de iure nouo. Jo. an. hic recitat ber. de elec. dudum: ⁊ bar.
brix. lxx. di. sanctoꝝ: qui tenent ꝙ circa duo beneficia cura
ta dispẽset solus papa. circa duo simplicia dispensent ep̃i: ⁊
si sunt in diuersis episcopatib⁹: ambo ep̃i dispẽsant: vt hic et
in. c. dudũ ꝓalle. circa curatũ ⁊ simplex. adhuc dispenset epi
scopus: vt no. de concess. ꝓben. lr̃as. sed Goff. in summa hu
ius ti. §. sed quero an ali⁹: dicit ꝙ circa plura bñficia dispen
set solũ papa: tñ recitando apparatũ sunt opi. Jo. dixit ꝙ

hodie habẽt eandẽ ꝑtãteꝫ quã olim: in ꝓbendis: dicit ꝙ si
reqrãt residẽtiã: dispensat solus papa: ꝯ cõsuetudineꝫ eccl'ie
xxx. q. i. q̃ ad ꝑpetuã. In alijs aũt que de ꝯsuetudine non ali
ter reqrunt residẽtiã: nisi q2 absens fructus nõ ꝑcipit: dispen
sat ep̃us in pluralitate canonicatuum nõ in pluralitate pre
bendaꝝ: de app. ꝑuenit: ⁊ sic loqf. c. sanctoꝝ: de his que nul
lã reqrunt residẽtiã: de ꝯsuetudine vel statuto dispẽsant epi
scopi: in canonia ⁊ ꝓbẽda: de consti. cũ ois. Pe. ⁊ Ab. di
stinguunt inter dispositionẽ seu dispensationẽ que fit ꝑꝑ eui
dentẽ vtilitatẽ: vel necessitatẽ eccl'ie: vt q2 eget tali ministro:
⁊ hanc faciunt ep̃i: etiam in curatis: ꝑsonatibus: ⁊ dignita
tibus: q2 si ꝯriũ exꝓsse diceref: hec ꝯstitutio esset eccl'ie one
rosa: ⁊ abijcienda. tãq̃ iniusta. de cõsue. c. ij. ⁊ fortius est vin
culum dei q̃ꝫ hominis: q2 iurãmẽtũ hoc casu: quod habent
fortius vinculũ suandũ non est. de his que fi. a ma. par. ca.
c. i. ⁊ hoc de elec. in cauf. in fi. de eta. ⁊ qua. tuã: de cõcess. pre
ben. cũ nr̃is: si aũt hꝫ fieri ob ꝓrogatiuã meritoꝝ vł ob me
rita personaꝝ: tũc solus papa dispensat: vt hic in fi. ⁊ hoc fa
tetur Hosti. fatef tñ ꝙ primã opi. tenet ⁊ suat curia sed si
bi nõ placet: pro ipsa curia. c. sup eo. j. de ꝓben. li. vj. ⁊. c. non
põt. ij. R. ⁊. c. cũ singula. de offi. ord. §. si vero. e. li. ⁊ hec opi
nio: vt nõ dispensef in his: seruatur: ⁊ tñ: ꝙ etiã excludif le
gatus de latere: alias cũ papa ex generali potestate dispen
re possit: supfluuꝫ fuisset hic expresse de papa. nisi in eo: quo
ad ista beneficia: aliqua specialitas notaref: de quo in spe. in
ti. de legatis. §. vidẽdũ restat. v. illud: ⁊ v. se. ⁊ maxime in. v.
sed nunqd ep̃us. tu dic sup magna multitudine. i. vltra duo
dispẽsat solus papa. xxx. q. que ad ꝑpetuam: ad hoc dicta
doc. s. e. cũ iam dudũ: sup duobus simplicibus. vel sup sim
plici ⁊ curato dispẽsat ep̃us: ⁊ no. de cõcess. ꝓben. lr̃as super
duobus curatis: vel ꝑsonatib⁹: vel dignitatibus: maxime in
eadẽ eccl'ia dispensat solus papa. vt hic: in ꝓbendis tene qđ
dixi. s. e. cũ iam dudũ: sup duabus ꝓbendis in diuersis ec
clesijs habẽdis põt dispẽsare ep̃us ꝑ. c. dudũ. ij. de elec. sup
duab⁹ eiusdẽ eccl'ie nõ nisi papa: vt in. c. cuꝫ iam dudum. in
duob⁹ canonicatibus dic idẽ: cũ moderatiõe tamen de qua
dixi. s. e. cũ iam dudum. in canonia: ⁊ prebenda adhuc non
dispensat ep̃us: in eadẽ ecclesia. sed in diuersis sic. ⁊ hec pro
modo sufficiant. ¶ Unũ non obmitto qđ tãgit Inno. s. e.
ti. ex tue: ⁊. c. fi. de quo etiam per Pau. in cle. gratie: ibi etiã
per gl. de R p. ꝙ inquantum hec decre. dicit ꝙ acceptione se
cundi curati: vacat primũ ipso iure: tacite renunciat primo:
quid in prebenda dixi. s. sꝫ reuoco in dubiũ. quid in benefi
cijs residentiã requirentib⁹ ex statuto vel consuetudine. In
no. tangit in loco ꝓalle. ⁊ vult ꝙ si reqrit residẽtiã strictã: ita
ꝙ ꝑꝑ nõ residentiã: ẽt bñficio nedũ fruct⁹ veniãt priuãdus:
ipse tenuit ꝙ acceptatiõe scd̃i ipso iure vacat primũ: q2 acce
ptãdo sm videref velle residere in eo: ⁊ ꝑꝑ incõpassibilita
tẽ videf renũciare primo. Jo. an. in. addi. spe. in ti. de cle.
nõ resi. circa ꝓncipiũ recitat h dictũ: ⁊ dicit ꝙ ẽ ꝯ tex. c. refe
rẽtẽ ⁊. c. ꝓterea. s. e. vbi ĩ bñficijs ẽt istis aĩ hmõi decr. dispo
tionem. lꝫ residentiã reqrerẽt quõcunqꝫ: ipso iure: non vaca
bat primũ: vnde remanet ꝙ exceptis beneficijs hic enume
ratis: nõ vacat bñficiũ ipso iure acceptatione scd̃i: ⁊ ita etiaꝫ
dixi in dcõ. c. fi. ꝙ mihi videbaf: lꝫ eius dictũ non allegaue
rim ibi: in ꝓalle. c. fi. ¶ Nũquid aũt vbi reqrit residentiaꝫ
acceptatione scd̃i videaf quis renunciare gratie pendenti su
per primo etiam requirente residentiam recurrendum est
ad predictam glo. cle. gratie: ⁊ ibi per ber. ⁊ etiam alios
⁊ plus dicit Jo. an. in loco pealle. ꝙ etiam si in forma gr̃e
. i. paupeꝝ quis sit ꝯsecut⁹ bñficiũ cũ cl'a vt bñficio desuiat
⁊ ibi faciat residentiam. alioquin sit priuatus. Primo acce
ptando scd̃m non videtur renunciare. Primo tamẽ si quis
vellet defendere opi. Inno. posset rñdere ad. c. referentẽ ⁊
similia quia loquuntur qñ vtraqꝫ beneficia nõ sic strictam
residentiam requirerent: ne priuetur non residens fructibus
⁊ beneficio: sed vbi strictã residentiam requirerẽt: ita ꝙ al's
sit ipso iure priuatus non residens: videtur acceptando sm

consentire statuto: ⁊ sic priuationi eius. vnde Jo. an. posset dicere verum: vbi statutum non sic strictá requirit residentiam: ꝙ beneficio priuatus sit non residens: sed solum fructibus: vel si priuetur etiá bñficio propter non residentiam: non priuatur ipso iure per statutū: sed priuandus venit per sententiaz. An. de bu.

g **Graue.** Concilium prouinciale a beneficioꝝ collatiōe suspendit eos qui post scd̄az correctionem indignis beneficia conferunt: prouidet etiam quis interim illa bñficia conferat: ⁊ talē suspensionem relaxat solus papa: vel ꝓprius patriarcha: hoc dicit. Primo tangit prelatoꝝ excessum seu cōtemptum. Secundo facit preceptum: punit contemptū: ⁊ excipit metropolitanū. ⁊ q̄ttuoꝛ sedes patriarchales honorat. partes patent. ¶ No. duo que reddunt queȝ īdignū ad suscipiēda bñficia. s. ībonestas moꝝ. ⁊ d̄fect⁹ scientie lr̄arum. ad hoc. ș. de elec. cū in cunctis: ⁊ c. eam te: de eta. ⁊ qua ¶. Scd̄o no. affectum carnalitatis aliq̄n peruertere iudicium rationis. ¶ No. penā conferentium beneficia indignis: quia non sunt ipso iure priuati ptāte beneficia conferendi: sed sunt tm̄modo suspendendi: ⁊ sic decre. cum in cunctis q̄ hȝ locū in electionibus: non habet locuȝ in conferentibus indigno: de quo dicetur. J. c. ad hoc. ș. c. de multa in prin. ⁊ ș. de cle. nō resi. c. quia nonnulli. ¶ No. ꝙ statutum penale loquens de vera persona: non extēditur ad representatam: ⁊ statutum loquens de prelato non extendit ad capitulum nisi expresse per ius extēdatur. ¶ No. ꝙ cōcilium prouinciale recipit potestatem correctionis delictorum oīum prelatoꝝ prouincie, excepto capite. s. metropolitano: in quo non habet potestatē corrigendi: sed tm̄modo superiori nunciandi. ¶ No. ꝙ lȝ capitulū succedat in potestatem conferēdi priuato prelato per negligentiaȝ. per regulā. J. de conces. preben. c. ij. tñ nō succedit prelato suspenso a collatione pp delictū: nisi aliud in iure caueat. Ad hoc vide no. in. c. q̄ꝗ de elec. li. vj. ¶ No. ꝙ a suspensione concilij prouincialis: cōcilium ꝓuinciale promulgans absoluere pōt: nisi expresse per ius denegeť. ¶ No. ꝙ a suspensione lata per concilium: q̄n lata est propter collationem factam indigno: absoluit solus papa aut patriarcha. Oꝛ habetis notabilia: vos habetis hic vnā glo. Inno. in qua tractat materiam ꝯciliorum: anq̄ꝗ veniam ad illam glo. expediam prius quedam alia. deinde veniam ad illā. tertio veniam ad apparatū. ¶ Queritur pone ꝙ idonei non possint repiri. dic ſm Hosti. ꝙ de his qui possunt haberi est prouidendū: dū modo euitetur mortale. ad hoc facit in ar. l. qualiter ał̄s generaliter. §. spurios. C. seu. ff. de decur. ⁊ J. c. pſt. ¶ Querit an procedat decreta ēt in simplicibus bñficijs. dic ꝙ sic. ſm hoc. q̄ꝗ maioꝛ idoneitas requiratur in alijs vt in. c. cuȝ in illis. e. ti. li. vj. ¶ Queritur pone ꝙ in dyocesi nō recipiat: nisi vnus dignus: quid erit fiendū: dic ſm Hosti. ꝙ illi erūt cōferenda oīa bñficia. xxj. q. i. c. i. nec obstat. ș. c. cū nō ignores: quia respondetur: ꝙ necessitas nō habet legem. ș. de cōsue. q̄ꝗto: nec eps̄ debet ꝯferre idigno: vt hic: nec sibi retineť de offi. archip̄sby. c. fi. faciat ergo ꝙ pōt. xxij. q. ij. faciat ergo quod dictum est. ș. ⁊ ꝯtrium procedit q̄n nullus repitur idoneus. ¶ Quero primo an tales prelati vel epi̅ delinquentes: indignis beneficia conferendo: possint per archiep̄m suum puniri vel per cōcilium: per conciliuȝ non est dubium ꝙ sic: vt hic doc. dicūt ꝙ ēt per archiep̄m suuȝ: sed cōcilium habebit ptātēȝ hoc faciendi archiepiscopo hoc neglitēte. ⁊ ar. d̄ eta. ⁊ qua. c. iij. ¶ Scd̄o q̄ro q̄re metropolitanus excipiať a ptāte ꝓuincial̄ ꝯcilij: vt eū nō possit punire cōciliū. R̄ndeo ꝙ ratio est: q: ipse p̄est ꝯcilio: ⁊ iō in concilio damnari nō pōt vt ab inferiore. xxi. di. inferioꝛ cum sy. alias sequeretur ꝙ papa q p̄est concilio generali posset ab eo dānari ꝙ est falsuȝ: argu. ș. de elec. significasti. ¶ Tertio quero an patriarcha sententiam latam in ep̄m poterit relaxare: certū est ꝙ sic vt hic: sed an ordinarius qui p̄est concilio poterit absoluere a s̄nia lata: per concilium: de ipso concilio non est dubium ꝙ posset: nisi esset alteri reseruata: vt fuit hic: quia pape vel patriarche. Hosti. di. cōsiderandū an s̄nia sit fundata in ꝑsona concilij: vt q: dixit archiepiscopus ego talis de cōsilio seneſi. concilij talē excoīco vel suspēdo. ⁊ tūc n̄ poterit: an ī ꝑsona sua: vt q: dixit ego talis d̄ consilio suffraganei ⁊c̄. tunc possit absoluere sine concilio. Jo. an. hic videť facere d̄fam: an s̄nia lata sit ꝑ cōciliū: an sit lata ab hoīe: ita ꝙ immediate sit s̄nia hominis: ⁊ ꝓcedere pōt q̄d dictū est per Hosti. Si v̄o per viā statuti: ⁊ tūc dicit ꝙ poterit absoluere quōcunq̄ȝ stent verba statuti: moueť q: sicut q̄libet ordinarius pōt absoluere a s̄nia statuti pape: de sen. ex. nup. nisi sit reseruatū exp̄sse pape: fortius pōt a statuto prouincialis cōcilij: quia non debet esse maioris auctoritatis: q̄ꝗ conciliū pape: ad. J. de insti. ex frequentibus. hoc est determinatio sua que ſuareť. Sed cauillari posset q: regulariter ille ptāteȝ habet absoluēdi: q ēt habet ptātē ligādi: lȝ vñ in papa repiatur exceptuata hec regula: pp difficultatē ipsuȝ adeundi: tñ in alioꝝ statutis. nō videť idem: q: hoc non reperitur: ⁊ licet esset maioꝛ ratio nō est tñ extendendū ꝯ regulas cōes. ¶ Item non videť eadem rō vel maioꝛ: quia nō est tanta difficultas in inferioribus: vt in papa. tñ vt dixi: dictum eius seruareť in pratica. ¶ Uenio ad gl. Inno. ⁊ reduco eā ad sex mēbra. Primū erit qui sunt vocandi ad cōciliū ꝓuinciale. Scd̄m que possunt expediri in cōcilio prouinciali: vel synodali. ⁊ circa que. Tertiū qualē habent potestatē in cōcilio ꝯgregati an ordinariā an delegatā. Quartum quot exigant in cognitione causaꝝ epi̅ aut alterius sacerdotis. Quintū q faciant conciliū. Sextum an citati vel vocati ad concilium ibidem cogant ⁊ teneantur indifferenter de questionibus eis illatis respōdere. ¶ Ad primū dic ꝙ vocandi sunt ad concilium ꝓuinciale epi̅ tm̄: ⁊ non alij de necessitate. xviij. di. q̄m quidem: cū sy. tñ si alij volūtarie veniant admittēdi sunt. J. de his que fi. a p̄la. c. fi. vocabunť etiam alij: de quorum factis agiť: vel quoꝝ concilium est necessariū. lxiij. di. absentibus: ad synodale aūt vel ep̄ale: vocandi sunt abbates: ⁊ sacerdotes: ⁊ totus clerus ciuitatis: et dyocesis. de quo. xviij. di. decreuimus. de ma. ⁊ obe. ꝙ super his: ⁊ hoc de primo. ¶ Ad scd̄ȝ dic ꝙ ꝯciliuȝ ꝓuinciale cognoscit de causis que vertunť inter ipsos ⁊ clericos. ij. q. vj. placuit cū sy. Item cognoscit indifferenter de oībus causis clericoꝝ: que ibidē diffinientur. ⁊ solus presidēs habet ptātem diffiniendi. no. vj. q. iij. scitote. xv. q. iij. c. i. ⁊. iij. hoc tñ facit de cōsilio aliorū vel de cōsilio maioris ꝑtis eorum: alle. de tēpo. or. si archiepiscopus. ⁊ c. se. ⁊ d̄ accu. sicut oliȝ: de causis vero archiepiscoporū non pōt cognoscere cōcilium q: in archiepiscopo: vt in capite: nō hȝ ptāteȝ: vt h̄. nā talia sup̄ioris iudicio reſuanť: ⁊ hoc in ciuilib⁹. ī. criminalib⁹ aūt ꝯciliū ꝓuinciale causas epi̅ audit: sed non diffinit. iij. q. vj. q̄uis cū sy. ⁊ in istis hȝ ptātem ad hoc. ș. de iudi. c. cū ibi notatis. ⁊ h̄ d̄ scd̄o. ¶ Ad tertiū dicūt q̄dā ꝙ epi̅ hn̄t ordinariā in oīb⁹ causis: q ibi vertunť: q: hāc ptātem a lege recipiunt: ergo ordinaria ē: ar. l. ⁊ q: ff. de iurisdic. om. iudi. alij dicūt ꝙ lȝ ibi presidēs habeat ordinariā epi̅ tñ qui sunt ibi in cōcilio ibi sunt: vt assessores: dicunt tñ isti ꝙ si sunt ibi vt assessores siue vt iudices: gesta ꝑ caput nō valebūt sine cōsilio coꝝ. vel eis non req̄sitis: alle. xv. q. vij. si quis: sicut nō valet s̄nia lata absente aduocato fisci. C. de sen. l. cū s̄nia: possemus ꝯsiderare ꝙ ī cognoscēdo sunt ordinarij: cū ēt epi̅ p̄ncipaliter cognoscāt: ȝ in diffiniendo sint vt assessores: q: p̄ncipaliter nō sentētiāt: ȝ assistūt sentētiāti: tene quod placet. ¶ Ad q̄rtū veniēdo facio q̄ttuoꝛ vel q̄nq̄ȝ questiones: ⁊ q̄ro p̄mo quot epi̅ req̄ranť in auditu cāe c̄rialis epi̅: dic ꝙ req̄riť numerus duodecim epoꝝ: excepto archiep̄o q dȝ esse tertiusdecimus. alle. xv. q. vij. felix. ⁊ si aliq̄s ip̄oꝝ est suspectus de consensu aliorum: ⁊ accusati: ⁊ accusatorum: eligetur alius de eadem prouincia: vel propinqua. secunda questione sexta. Placuit. ¶ Scd̄o quero in quibus actib⁹ in-

dicit requiratur talis numerus: quidam dicunt nō requiri q continue sint potestates: quia poterit fieri receptio testium per archiepiscopum sine isto numero: vn requiritur numeri presentia in litis contestatione in allegationib' audiendis. et in actu sne: s'm Inno. Hosti. putat q requirant etiā in libelli oblatione: vt in. c. i. de libell. obla. et in cōmissione faciēda pro testib' recipiendis. C. de fi. instru. in auc. apud eloquentissimū. et maxime requirunt in relatione: que postmodum fienda est pape. de offi. dele. sup questionum. §. intentionis. et de app. itimasti. ¶ Tertio q̄ro in quib' causis sit necessarius talis numerus: dicit q in causis episcopi: et non solū criminalibus: s3 etiā ciuilibus: si in modū exceptionis vel accusationis proponatur crimen: vt eijciatur episcopus iam confirmatus: et obtento s'm formā. c. super his. de accusa. assignabit cā3: quia propter ipsius exceptionis obiectum: persona eius sigillat in tm̄ q non poterit postea pmoueri. Iuxta no. de elec. super eo. hoc vltimū habet magis dubiu3: q3 canones loqui videntur qn agit ad ɔpositionē an snia autē suspensionis: aut excoicationis: nō requiritur numerus iste: imo solus epus cū clericis poterit pnūciar et sentētiare. ar. de sen. ex. venerabil. et no. de exces. pla. ex litteris. ɔ fo. ɔpe. romana. ad fi. li. vi. nisi esset archiepiscopi vicari': q3 absente archiepo tales sentētias pōt pmulgar. ¶ Quarto quero in quo causis sit necessarius iste numerus epo2um: dic q in causis criminalibus: vt est dictū. Ite3 in inquisitionib' cōtra p̄sbro: dyaconos. et subdiaconos. licet requirat minor numerus. s. in presbytero sex: et in diacono. iij. epo2u3: vt no. in preallegato. c. felix: et. c. si aūt. et hoc veru3 qualitercunq3 agat de cricē: etiam si ciuiliter: dummō snia dispositionis ab ordine: vel officio sit ferēda. xv. q. vij. per totū. Secus dicitur si solū agitur ad finē vt ab ecclesia deponat: quia tunc solus eps hoc pōt: etiam diffiniēdo. xviij. q. ij. si quis. xvi. q. vij. nemini. de exces. pla. c. i. Itē nō est necessarius ille numerus: qn agitr ciuiliter ɔ presbyteros de furto ad interesse: vl qn agitur ɔ vsura: ar. de furtis. c. fi. de vsur. c. i. et habet locū iste nūerus qn pcedit ex ptāte ordinaria: si āt ex ptāte delegata a papa nō requirit: s3 solus delegat' pōt pcedere de dolo. et ptu. veritatis: et ɔ accu. cū dilect'. nec ob. iij. q. iij. h. ppe: q3 ibi iō: q3 sic papa mādauit: et hec de q̄rta pncipali. ¶ Ad qntū dicit q conciliū puinciale facit archieps sine ptāte: et synodale. episcop' et sine archiepo suo. alle. xviij. di. c. i. ¶ Ad vltimū dicit q specialiter ɔuocati p aliquib' criminibus oio teneant p illis respondere: nec possunt petere ius reuocandi domū. In alijs aūt causis: pro quibus specialiter vocati nō sunt: ex quo fuerunt vocati p alijs specificis causis: ipsi nō tenent respondere: et habēt priuilegiu3 reuocandi domū: q3 vt causa criminalis possit ibi ɔ eos agitari: dicit Inno. o3 q specifice sint vocati: et specialiter expressis criminibus. v. q. ij. c. fi. Et ex hoc potestis videre intellectum. c. i. de iudi. s. quare ibi fuit facta illa interrogatio: q3 forte iō fuit facta: q3 habebat ius reuocandi: q3 nō erat specialiter vocatus: p crine illo q oppōebat ei. ¶ Venio ad glo. vl'as. quia hic alia nō habetis per doc. et q̄ro cu3 glo. i. an p viā inquisitionis possit pcedi ɔ ɔferentem indigno. dicit gl. i. ibi q sic: vt hic: et hoc qn per clamorē: vel famā: hoc ad superiorē deuenit. de accu. cū oportetat: et sicut oli3 goff. dictū glo. et Inno. hic tenēt: q et nulla precedente infamia. hoc casu poterit cōcilium pcedere: q3 nō agit de crimine vt pena ordinaria puniat: sed tm̄ vt ad rationē ponatur: et sic reddat subditus rōnem de talento sibi commisso: ad quod quilibet tenetur. Item quia concilium fit principaliter ad correctionem mo2um. xviij. di. qm̄ quidē. Prima ratio nō placet Hosti. quia in qualibet etiam inquisitione debet procedere infamia: sed dicit quia ideo potest procedi: nō precedente infamia hic: quia est processus qui fit ex puro et mero officio. de offi. o2. c. i. que ratio sola de se sufficit etiam sine concilio. de accus. si constiterit. Item quia congregati in cōcilio habent ibi paucis diebus stare et forte longio2 esset ibi discussio q̄ mora. ideo pceditur infamia non precedente. Item q3 fit talis processus ad correctione3 criminum: et morum: et breuitas tempo2is nō patit plenius deliberandi consilium. alle. l. i. ff. de execu. tu. Hoc puto verū in his que nūciantur notoria: vel que inquisiti non diffitent. vel vbi de plano fides fieri possit. de accu. sicut. dubia vero nō possunt ibi corrigi. xi. q. iii. graue. sed sunt cōmittēda. vt no. de renūc. post trāslationē. possunt q3 in tā breui tempore nō posset expediri: vt de censi. romana. §. sane et sequenti. li. vi. ¶ Opp. cū glo. ij. et videt quod cōferentes indigno: sint priuati potestate ɔferendi: nō aūt expectetur monitio: vt se corrigāt: vt p3 de elec. nihil. et. c. cum in cunctis. So. ɔriu3 pcedit in electione dignitatū epo2u3: et supio2: hic in inferio2ib'. s. beneficijs. rō quia circa maio2a cautius est agendu3. xlij. di. quescamus: tu dic q cōferēs scienter indigno: quo ad bñficiū collatū statim potestate priuatus est conferendi: et ad hoc facit de elec. q̄ q̄ in fi. li. vi. nec ob. hic tex. quia non est necessaria monitio quo ad priuationem ptātis conferendi beneficium quod contulit indigno: sed bene ad alia que nondū contulit in quibus suspendi d3. Nec ob. q duplex pena imponat: ɔ id de iudi. at si clerici: vbi dicit q qs duplici pena puniri nō debet. dic q hic nō veniunt puniendi ex eodē delicto: sed diuerso. Prio rōne collatiōis facte indigno. Secūdo rōne cōtumacie erga cōciliū: ar. c. qm̄ in fi. vt lit. nō cōte. vel dic q ex vno delicto per quod quis aliquid agit seu delinquit in diuersos: patit qs plures penas. de re iudi. c. fi. i. vi. ¶ Quero cū gl. iij. qd ordinatis. et pmotis. idignis. dicit gl. q remouebunt: l3 hic nō dicat. So. dicit gl. q verius ē q nō remouebūt: nisi forte sint irregulares: alas hēret locū monitio dic q remouebunt si sunt inhabiles. ¶ Opp. cū glo. pen. q ptās prelati negligētis deuoluat ad capl'm. i. de cōces. preben. nulla. So. ptās negligentis deuoluitur vt ibi. sed oclm quētis non vt hic. Ad hoc de conces. prebē. q3 diuersitate3. sic nec deuoluit vacante sede: ne se. va. c. ij. ¶ Opp. cu3 eadē glo. et videtur q deuoluatur ad capl'm: etiā in delinquente: de elec. cū in cunctis. dic q ibi in eligēte: hic in cōferente ad simplex bñficium. vel et ibi deuoluit ad capi. potestas respectu bñficij collati indigno. hic. ad conciliu3 ptās in alijs conferendis durante suspensione: de hoc tamen dicit vt hodie habetur in. c. q̄ q̄ de elec. in. vi.

Extirpande. Recto2 ecclesie: non obstante consuetudine episcopi: vel patroni: de redditibus eccl'ie d3 sufficientē hēre portionē: et puat' ē procbiali ecclesia recto2 nō residēs in ea: nisi sit ānexa dignitati: vel p̄bēde: quo casu debet ibi habere perpetuum vicarium. h. d. et in fine prohibet in fraudem de fructibus beneficij pensionē in beneficium dari: et sunt due partes. Pria facit tria: narrat vicium in genere. Secundo specificat ibi. nam vt. Tertio reformat ibi. cum igitur. Secunda etia3 facit tria: et primo statuit. Scdo excipit ibi. n. Tertio punit ibi. alioquin. ¶ No. primo ex prima parte capl'i q ad agilitatem et exiguitatem beneficio2um: sequitur necessario assumptio imperito2um. ¶ Scdo no. q patroni vl alij habētes administrationē tempoialium in ecclesijs: artantur ad assignandam congruam portionem recto2ibus ibidem institutis q̄ diminuerare nō possunt consuetudine qualibet reiecta. Ex scda parte capl'i no. q regulariter parrochialis ecclesia requirit residentiam personalem. et q regulariter deseruire per vicariu3 est inhibitum. ¶ No. hic vnū casum exceptum in quo deseruitur eccl'ie procbiali p vicariū. s. qn̄ procbialis eccl'ia ē cōnexa prebende. ¶ No. ibi pluralē q vbi pluralitas a iure permittitur artatur pluralis ad residentiā maio2is beneficij. nec pt: nec d3 resider i mino2i. ¶ No. q q̄ ad residētā mai' videt bñficiū p̄bēda in eccl'ia cathedrali q̄ procbialis ecclesia: prebende annexa. ¶ No. q in talibus ecclesijs annexis. vbi qs ɔfuit p vicariū. vicari' d3 eē ppetu'. ¶ No. penā nō residētis i eccl'ia procbiali scdm vnum intellectu3.

Scđm aliū no.penam non deseruientis per vicarium: qꝛ
priuat⁹ est ipso iure beneficio. ¶ No.viij.ꝙ per ista ver-
ba sciasᵗe esse priuatum profertur sñia priuationis ipso iu
re: vide qđ no.de ap.preterea requisisti qꝛ tex. iste extendit
ad no.ibi:que loquuntur de sen.excõ. ¶ No.ix.ꝙ regula
riter non est licituꝫ in fraudem super beneficio creare aliud
beneficium: si ergo hoc non facit in fraudem hoc licitū erit:
videtis practicari in istis ecclesijs collegiatis ꝙ sup vno alta
ri sunt duo beneficia: vel tria: ꝙ fieri põt: dum tñ non fiat in
fraudem: z redditus oĩbus sufficiant. facit.s̃.eo.vacantur.
¶ Op. videtur ꝙ patronus non possit aliquo casu minue
re bona ecclesie: qꝛ non hꝫ ptãteꝫ se intromittendi de bonis
ecclesie.de iure pa.pterea. So.dic hic ĩ patronis clericis: q
aliqñ hñt ecclesias pleno iure subiectas: quo ad tpalia: isti
possunt minuere qñqꝫ reseruata tñ congrua portione vica-
rijs: ibi in patronis laicis. ¶ Quero epũs hñs decimas ad
suas manus.i. mensam: vult eas assignare cuidam curato
egenti vt possit se sustentare: an hoc possit sine violatione iu
ramenti de non alienandis: dic ꝙ sic: qꝛ hec alienatio est ne
cessaria: z non voluntaria: ideo permissa.alle.de ecc.edifi.c.
fi.z.c.ad audientiam: z de deci.c.ij. li.vj. Item qꝛ non dicit
alienare transferens fructus in vsus suorum.ff. de le.ij.l.vnū
ex familia. Nam clerici oẽs de diocesi psñt dici sui inquãtuꝫ
participant de onere cure lꝫ pprie dicatur soluꝫ coniunctus
suis canonicis.de testa.requisisti. An aũt aliẽatio fieri possit
sine violatione dicti iuramenti: in alijs casibus dicit ꝙ non:
in.c.fi.de eccl.edifi. excipit vnum casum p alimonia paupe
ris curati vt hic an in quolibet beneficio quis teneat ad resi
dentiã: dic ꝙ sic in curato: idem in prebenda: vt hic per Jo.
an.idem in quolibet beneficio ẽt si non esset nisi.xx. solido
rum.de cle.nõ resi.conquerente: z ex hoc tacite sentire videt
ꝙ in quolibet teneatur deseruire per vicariuꝫ: ꝙ credo: z sic
hꝫ locum in oĩbus: quo ad hoc dispositio capituli: quo aũt
ad penam non puto dispositionem.c.locum hr̃e: cum sit pe
nalis: ad hoc.c.lꝫ canon.z ꝙ ibi no.de elec.li.vj. ¶ Quero
an sit alia beneficia habentia ordinem annexuꝫ.dic ꝙ sic di
gnitas abbatie: presbyteratus: z decanatus: z si. archidiaco
natus: prepositura.de eta.z qua.c.i. de elec.cuꝫ in cunctis.§.
.i.an aũt minor subdiacono possit eligere: videtur ꝙ nõ: de
quo per Ho.hic: z est decisum hodie in cle.vt hi qui: de eta.
z qua. An possit quis deseruire per vicariuꝫ in alijs casibus
hoc. ꝙ non regulariter. fallit in casibus. Primus qñ hꝫ cõ
suetudo in ecclesia: ꝙ quis possit vt in.c.i.z per totũ: de off.
vica. Scđus est rõne perplexitatis: z impossibilitatis: scili
cet qñ sunt duo beneficia: quorum vtrũqꝫ requirit resid ẽtiã
quo casu seruit maiori per se: z minori p vicariuꝫ: vt hic hoc
limitat glo.in.c.non põt: de pben. li.vj. qꝛ qñ beneficia eẽnt
equalia põt eligere in quo velit deseruire: sed vbi inequalia
maiori debent deseruire vt hic. Tertius est casus rõe occu
pationis. vnde epũs põt tenere vicarios.de offi.vica.per totũ
li.vj.z de offi.archipresby.c.i.z de offi. archidi.c.i.de cele.
mis.c.i. Quartus casus est rõne ꝯstitutiõis: vt qꝛ pauperes
sunt canonici: nec psñt de vna prebenda sustentari: z ꝯsuetu-
do hꝫ: aut constitutio: ꝙ due prebende vni cõferantur: quo
casu põt habere duos vicarios: vt.s̃.de constit. cum oẽs: de
cle.non resi.cum dilectus. Alius ratiõe dispensationis.alle.
de fi.presby. proposuisti. Alius ratione remotionis loci. de
ecc.edifi. ad audientiam. Alius ratione religionis de don.
ꝯsultatiõibus. Alius ratiõe diuerse lingue vel nationis. de
offi.or.qm̃. Alius ratione predicationis.eo.ti. inter cetera
de sta.mo.ꝙ dei. Alius ratiõe debilitatis: vel infirmitatis:
de cle.egro.per totuꝫ. Alius ratiõe peregrinatiõis terre san
cte de voto.c.fi. Alius ratiõe absentie pbationis religionis
vel pbabilis puta studij de cle.nõ resi.relatum. Alius pro-
pter augmentationẽ diuini cultus.vij.q.i.nihil: z dicit Ho.
ꝙ iste casus continet regulam generaleꝫ: de quo remittit.s̃.
de of. vic.c.clericos. ¶ Quero vlterius: an ipso iure sit pri
uatus perpetuo: vt in vita sua non possit hr̃e habens eccle-
siam annexam: dignitati nõ deseruiens per vicarium: an tñ
in illa vacatione: dic ꝙ perpetuo: adeo ꝙ si alteri conferat:
z postea vacet: non habebit eam postea: imo debebit alteri
conferri. Si aũt prebẽda ẽt vacaret vel remoueret qui pri-
uatus est: tunc successor in prebẽda debebit hr̃e parrochia
lem ecclesiã in pxia vacatõe: qꝛ lꝫ iste puet titulo: tñ vnio nõ
dissoluit. iõ puato tñ pindicat si successori: qꝛ adhuc durat
vnio. dicũt tñ ꝙ si mortuo illo rectore pbẽdario procbia
lis eccl̃ie: qui puat⁹ ẽ ea: surroget successor: viuẽte eo: cui est
collata: ꝙ ille nullo modo remouebitur: nec priuabit: alle.
de offi.vica.c.iij.z de fi.presby.ex tua.z de resti.spo.audita
ita ꝙ si rector positus per successorem alias superiorem in
ecclesia annexa morit post ꝙ̃ nouus canonicus substitutus
est: loco negligentis canonici: iste nouus canonicus recupe-
rat iura ecclesie annexe: z sic psñtare poterit quem velit. Si
aũt viuente rectore creatur nouus canonicus in prebẽda an
ille rector siue vicarius remouebitur: dicit Jo.an. ꝙ non: qꝛ
dꝫ esse perpetuus: vt hic: z sic nouus canonicus erit priuatus
iure suo sine culpa: sed non sine cã: vt lit. non cõte. qm̃.§. fin-
aũt: puto tñ ꝙ recuperet puentus: qui percipiuntur de eccle
sia annexa: vltra portionem congruam vicario assignataꝫ:
nam residuum ẽt viuente canonico qui neglexerit non puto
cedere lucro vicarij: vel superioris: sꝫ ecclesie annexe: donec
ille canonicus negligẽs viuat z nõ vltra.ad hoc.s̃.c.de mul-
ta.v̄.z si vltra. Itẽ aduerte ꝙ mortuo canonico: qui deputa-
uit vicariũ perpetuum: illius vicarij nõ expirat officium: li-
cet regulariter potestas vicarij pendeat ab illo: cuius vices
gerit. Subaudi hoc esse verũ in vicario voluntario: quem
quis per occupationẽ vel alia de causa sibi constituit. vt.c.i.
li.vj.de offi.vicar.sed nõ est verũ: in vicario necessario: z p-
petuo: qui auctoritateꝫ recipit a superiore: vt hic. ¶ Pro
clariori intellectu huius dubij opp.z videt: ꝙ nõ debeat sic
priuari toto tẽpore vite sue: sed in illa vacatione tantũ. sicut
collator beneficij: qui cõferre neglexerit: vel presentare: pri-
uat in illa vacatione tantũ: sed in sequẽti vacatione recupe-
rat ius suum.de sup.ne.prela..c.ij.z de cõces.preben. nulla.
So.qñqꝫ quis habet pprietatẽ beneficij: z tenetur psenta-
re vicariuꝫ: z tunc priuatus est ipso iure.quo ad psentationẽ
z quo ad fructuuꝫ perceptionem: z ad superiorẽ reuertitur
seu deuoluit hec potestas: vt hic. qñqꝫ quis nõ habet pprie
tatem beneficij. sed tñ presentationeꝫ: vel collationẽ: z tũc:
aut nullo modo fauet delicto: z priuabit illa vice tñ: prop-
ter negligẽtiam: z secunda vice potest psentare vt.d.c.j.z.c.
nulla qñqꝫ quis est priuatus: z fauet saltim tacite delicto il-
lius: qui de facto tenet ipsuꝫ nõ remouendo cuius põt: z ha
bet locũ pena de qua.s̃.c.de multa.v̄. ius quoqꝫ.s. qñ nõ ser
uitur ecclesie per vicariũ. ¶ Opp.ij.vult lr̃a hic ꝙ reddit⁹
canonicoꝝ augeant ex redditib⁹ capellarũ. Sed ꝯ.s̃.c. ex-
tirpãde in fi. vbi redditus vni⁹ ecclesie nõ debẽt alteri loco
bñficij assignari. So.ibi fiebat in fraudeꝫ: hic bona fide
ex cã rationabili: vel dic ꝙ annectẽdo z vniẽdo est liciũ sic
augumẽtari.alias nõ. ¶ His expeditis veniamus ad gl.
q̃s hic habetis. Et op.of in isto v̄.aliogn ꝙ est priuatus sta
tim si nõ residet.cõtra.s̃.de cle.nõ resi.ex tue: cum si.que exi
gũt monitionẽ.anq̃ꝫ priuet. So.intellige vt ille qui nõ resi
det p seipm sit priuatus statim: subaudi de rigore: vt hic. ꝯ-
ria loquunt de eqtate: z sic reqrunt plura.s.monitio ꝯgruo
loco: z tẽpore: z termini assignatio: p suuꝫ iudicẽ: z expecta
tio aliq̃lis: ẽt post lapsuꝫ terminũ vt.s̃.de cle.nõ resi.c.i.cum
duob⁹ sequẽtib⁹. Idẽ Inno.z Host.z gl.vide glo.in v̄bo
ipso iure: ꝙ põt intelligi post monitionẽ.hoc iõ qꝛ pena ve
nit cõmittẽda ex facto negatiuo: iõ reqrit monitio sꝫ eqta-
tem.e.glo.ibi sꝫ hic rigor: hic recidit in idẽ cũ pcedẽti solu-
tiõe.e.glo.in fi.z sic sunt tres ĩtellectus in isto.v̄. Unus ꝙ re
ferat ad primũ dictuꝫ. Alius ꝙ ad primuꝫ. Tertius ꝙ ad
vtrũqꝫ. Residet tñ gl.ꝙ primus intellectus sit verus.s.ꝙ re
ferat ad pncipiũ. Inn.vꝫ seq hũc ĩtellectũ: exigit tñ mõitõꝫ
pcedere: ꝯcludẽs theoricã ad quã doc.cõiter hñt recursum

scilicet qp vbi venit pena imponenda ex facto affirmatiuo: z ipso iure imponitur a iure: ibi non expectatur alia monitio: ad finem vt pena imponatur. Ubi aut venit imponenda ex facto negatiuo ibi semper requirit monitio. Nam aliter iudici vt dici constare non pot: de facto negatiuo: qd factuz non sit: nisi monitionem fecerit: assignat z dfiam inter factu negatiuum: z affirmatiuu: qz facta affirmatiua de se patent: z de eis constare pot iudici: absqz aliqua monitioe: ar. s. de elec. cum in cunctis. s. de transla. prela. quanto: que ro cessat in facto negatiuo: qz illud non patet: velud non habens certos terminos: a natura. s. de elec. bone. el. i. de proba. qm p in prin. Hec temperat vera Jo. an. circa factum negatiuuz: nisi esset a iure aliquis terminus appositus: vt dies limitata qz tunc dies interpellaret: pro hoie. C. de pben. z comit. stip. l. optimam: z patet. J. de loca. potuit: assignat cam predicto rum: qz illa pena ex facto negatiuo venit comittenda ex mora non facti: ideo siue sit pena hois: siue iuris: semper oz qp interueniat hois monitio aut iuris: z si est monitio iuris illa surrogatur loco monitionis hois. ideo alia no exigitur fm Uin. recitat tn Joa. an. qp Ho. tenet qp iste vsi. referatur ad pri. non ad principium: ne contingat correctio iurium: de quibus in glo. z sic decre. ista imponit penam priuationis ipso iure demu non deseruienti per vicariu: sed no residenti non imponitur priuatio ipso iure: sed venit imponenda priuatio per sniam hois: scdm formam. c. ex tue: de cle. no resi. cum si. z sic residet. Ho. z Jo. an. Et hec opi. videtur magis equa: vt euitetur correctio iuriuz: qz et dicit qp a tempore vacationis expectabuntur sex menses: quibus elapsis non solum erit priuatus ipso iure ptate pñtandi: sed et ptate percipiendi fructus: z predictorum fiet deuolutio ad superiorem: vsqz ad tps vite ipsius: nec ob. c. ij. J. de concess. preben. vbi priuatur ptate conferendi solu illa vice: qz rfidet qp hoc ideo est in casu isto: qz talibz pprietate: secus vbi haberet collationem vel pñtationem tantum: qz tunc procederet contrarium: quo casu veniret plus puniendus si delicto faueret: c. de multa. vsi. is quoqz. s. e. ¶ Quero an habens curatu beneficiu: si recipiat scdm curatuz annexum prebende ipso iure vacet pmu: z si sic an possit habere ex dispesatioez epi dicit gl. qp possit: ratio enim impeditiua pluraliter curatoruz est necessitas residendi: que cessat in curato annexo prebende. ergo pot duo curata habere ex dispesatioe epi: quorum vnum sit annexum prebende: z alterum principale. vltimate dicit glo. qp contrariu credit. tu dic qp primu est verius per. c. super eo. J. e. ti. li. vj. vbi et casus est singula.

A lateranensi. Regulares decimas a laicis sine diocesanorum consensu recipere non debet nec excoicatos vel interdictos ad diuina admittere: in ecclesijs quo ad tpalia subiectis: instituere vel destituere non debent: sed pñtabut diocesanis ad eas viros idoneos. h. d. Prima pars recitat tenorem lateranen. concilij. Scda probat z reuocat. Tertia addendo declarat: partes patebunt. ¶ No. j. non esse licitum recipere clericus decimas: aut ecclesias: de manibus laicorum: sine consensu epi: a 9rio ergo: de consensu epi licitum est: qualiter debeat intelligi. habetur. J. de his que fi. a prela. cuz apostolica. z. J. de iure pa. qp aut. eo. ti. c. i. li. vj. ¶ No. ij. non esse licitum religiosis admittere excoicatos vel nominatim interdictos ad diuina. ¶ No. iij. qp quale ius vendicant religiosi in ecclesijs non pleno iure subiectis: qz solum vendicant ptate pñtandi: z rationem de tpalibus exigendi: non aut vendicant sibi ptatez instituendi: aut destituedi: de quo. s. e. de monachis. ad hoc. xv. q. ij. per totuz: z maxime in. c. vif. ad hoc. J. de priuile. cum z plantare. §. in ecclesijs. Colligit hic Jun. qp si prelato presentetur notus: ipse tenetur ipsum admittere. nisi illud p eum pbetur. Si aut pñtetur incognitus: illuz admittere non tenetur: nisi probetur boni testimonij: fm Innoc. z possunt dici noti fm Ho. oriundi de loco: z ibidem conuersantes: de elec. innotuit: z. c. postqz: z. c. scriptis: z per hoc qd df in fine pot intelligi de aliunde venientibus: qui non sunt admittendi sine lris comendaticijs: vt. s. de cle. non resi. fraternitati. ¶ Declaro decret. z primo quero qui dicantur interdicti: z qui non: dicunt doct. qp noiatim interdicti sunt noie proprio: vel equiualenti: vt qz est interdicta ciuitas: vel castrum: vel persone de ciuitate: vel castro: z ille est de illis: vt. c. cuz in partibus. de ver. sig. Non noiatim dicuntur: z qn aliquis est interdictus excoicatus vel suspensus cum participibus: qz participes tunc non dicuntur noiatim excoicati vel interdicti: z ideo tunc non sunt vitandi tales principes: nisi denuncientur per iudice excoicati vel interdicti: seu participes. Non debet tamen hoc facere: nisi prius hoc sibi constet: vt iudici: z non vt hoi: vel nisi sit notorium eis esse participes: vt qz ipsorum participatio esset notoria: facit qd habetur. s. de coha. cler. z mul. c. tue. z de cler. ex. mi. proposuit: v. q. ij. c. ij. z. iij. ¶ Contra quod oppo. docto. excellentissimus. viij. q. iij. vbi innuitur tales vitandos. so. fm Innocen. illud. c. non dicit hoc: sed dicit qp hi qui participant excoicatis p mandatum sunt puniendi. hosti. remittit de sen. exc. cum non ab hoie. ¶ Quero qn dicantur ecclesie pleno iure subiecte: dic qn non sunt exempte iurisdictioni diocesani. xvj. q. ij. c. i. ¶ Quero cui rfidebunt ecclesie no pleno iure subiecte: dic quo ad spualia epo: vt de decimaru quarta: z quo ad pcurationem z similia: quo ad tpalia ipsius monachis: de hoc dixi plene. s. e. de monachis: omnes glo. sunt litterales videas per te ipsum.

Licet nobis. Absens in studio theologie: licet fructus prebende percipiat: non tn percipit quottidianas distributioes. h. d. z diuisione non eget. ¶ No. i. qp iure isto ratioe studij in sacra pagina: quis absens participare no poterit redditus beneficij: nisi super hoc a sede apostolica priuilegiatus esset. ¶ Scdo no. qp absenti et ca studij theologie non debentur quottidiane distributiones que dantur interessentibus diuinis. ¶ No. iij. qp appellatione redditaum copzehendunt quottidie distributiones: qn illud verbum profertur in priuilegijs de percipiendis redditibus in absentia. ¶ No. iiij. qp legittima absentie ca: lz fingat quem haberi pro residente: non tn fingit euz haberi pro diuinis interessenti: z vide glo. de cle. non resi. c. i. li. vj. habetis tex. ¶ Nunc venio ad oppositioes: z opp. primo frustra precibus impetratur qp iuris coceditur. C. de thesau. l. i. lib. xj. Sed fructus beneficium debentur de iure coi studentibus in theologia. J. de magis. sup spec. So. illa decre. z ista sunt eiusdem auctatis: z nondum emanauerat illa decre. cum papa isti fecit gratiam: sed emanauit postea: qd patet ex ordine titulorum a quibus sumimus argumetu cum de prioritate costitutionum dubitatur facit. s. in prima compilatioe. ¶ Op. scdo beneficia principiu sunt largissime interpretanda. ff. de consti. prin. l. i. J. e. cum olim: sed hic in gratia dictuz est integre: z tn papa restringit: ergo male. So. illud verum cum agitur de preiudicio pcedentis. Secus si tertij. s. ecclesie: z diuini cultus: vt no. J. de dona. cu dilecti. Si enim p psuetudinem vel in preiudiciu iuris tertij beneficium pape non interpretat. Multominus p fauorez diuini cultus: quem cupimus ampliari: dicit tex. s. de consti. c. fi. ¶ Uenio ad gl. ad quos oia sunt reducibilia. ¶ Op. cum gl. z vf qp quottidianas distributiones possit pcipere de ma. super specula. vbi df qp integraliter reddatur: dic qp hec decr. illa declarat: z quo vide in gl. q est clara. ¶ Que ro cu. e. glo. ibi. sed qd dices: quid si ecclesia no hz distinctas pbedas: sed certas portoes: que danf clericis: an illas poterit recipe clericus in absentia. gl. dicit qp sic: qz talia succedut loco pbende: vt dixi in. c. dilectus. i. s. e. als aut talis pcessio nihil oparef in talibus eccl'ijs. ad hoc de v. sig. olim. ad hoc qp no. d cle. resi. c. vno: J. gl. pe. li. vj. hebut et abntes vltra prebendas z tales portioes: coes reddit9: q danf coi mense qui

proprie non sunt distributiones: vt hic no. Inno. et sic potest intelligi.c.fi.J.de ver.signi. et vide glo.in dicto.c. vno: de cle. non resi.li.vj. Anto.de but.

c **Exposuisti.** Propter paupertatem prebendarum possunt capelle annecti prebendis: reseruata ipsorum presbyteris congrua portione. hoc dicit. In primo querela vel supplicatio. In secunda prouisio. Secunda ibi. si euidens. ¶ Nota primo quod annexio ecclesie alteri nõ est facienda sine causa: et subest legittima causa qñ subest: seu adest paupertas: vel vtilitas ecclesie. ¶ Nota practicã vniendi: et quid faciendum est per vnientem ecclesias: quia reseruanda est congrua portio prebende deseruienti: vel deseruire volenti: ecclesie sibi annexe. Querũt doc. de causa dubitandi in decre. dicunt quod potuit esse: quia cum per conciliũ extirpande.S.e. fuerit statutũ: quod quilibet in ecclesijs parrochialibus debeat deseruire per se: et permittebatur tantum in ecclesijs parrochialibus.s. annexis videbatur quod solũ in annexis in preteritum locum habet: et permitteret id: et si videbatur prohibere in annectendis in posterum post dictũ concilium: sed hanc dubitationem tollit hec decre. ¶ Quero an poterit eps propria auctoritate ãnectere.i. vnire. Quidã quod non: et quod hic fecit auctoritate pape: contrarium tene ar.c. vacante.S.e. et J.de exces.prela. sicut vnire: dum tamen interueniat consensus capituli. An autẽ possit vnire proprie mense: vel capituli: remittit ad no.in clem. si vna. de re.eccl.non alie. vbi dicitur quod non: quedam autem pertinentia ad materiam decre. de multa: que dixi ibi. hic ponit Hosti. ideo obmitto et venio ad alia. ¶ Quero quid si capella est in tantũ tenuis quod non põt sufficere rectori et canonico: dicunt doc. quod non est fienda connexio: et potius redditus sunt seruandi rectori ecclesie: quam assignentur canonico. vnde canonico prouidebitur scdm modum. de quo.J.ti.i.de rectoribus. ¶ Secundo quero quomodo augmentabit portionem canonicorum: et que erit practica augmentandi. Doc. dicunt quod assignabit in capellis certas pensiones. nec ob.S.e. extirpande: quia non licet sine causa redditus minuere: sed cũ causa sic. non ob.§. quia vero in.e.decre. quia dicit Ho. ab isto statuto: et quolibet alio statuto: propter vtilitatem: et necessitatem auctoritas pape semper intelligitur excepta.S.e. de multa: super glo.fi. et dicit Hos. quod ex magna et necessaria causa poterit contra concilium dispensare. dicit Jo.an. quod concilium non prohibet aliquid de his que dicuntur hic.c. autẽ vacante.non ob. vt ibi dicitur: tene tamen menti dictum Hos. quia sentit contra cõmune dictum glo. que dicit quod contra concilium non põt episcopus dispensare: vt dixi.S.eo. dilectus: et de elec.cum dilectus. et in pluribus alijs locis: quia Ho. dicit quod ex magna causa põt. quod an sit verũ. hic non examino. ¶ Venio ad glo. que sunt hic gl. ista in.v.si. et credo. Primo querit quis dicatur prelatus ecclesie vel capelle: dicit glo. quod canonici erunt prelati: sacerdos loco vicarij ppetui: et sic capella põt adiungi pbende: sic ex eadẽ causa vna ecclesia vnitur alteri.x.q.i. vnio cum si. Vel scdo dicit glo. quod refert an quod canonici ibi exerceant iurisdictionẽ: et dent portionem rectori: et rector censebitur vicarius: an vero canonici pcipiãt certã portionem de capellis a rectore nec aliquã iurisdictionem in capella exerceant: sed sacerdos habet ibi curam: et tũc prelatus est sacerdos. ¶ Verius dicit gl. quod putat sacerdotẽ esse ibi loco vicarij. Hosti. dicit quod si capella detur toti collegio: collegium erit loco prelati: sed singuli canonici nõ erũt loco prelatorum.xij.q.ij. qui manumittitur. Si adiungitur prebende canonicus est prelatus: et habẽt ambo scilicet ipse et vicarius curã. de offi.vica.c.i. et.ij. quia sicut habet emolumentum: ita et onus: vbi vero certa portio solum assignatur canonicis: et non annectitur: tunc solum qui ponitur in ecclesia habet curam.S.e. auaritie: põt tamen dici quod in medio casu habet canonicus curam: quo ad habitum: sed rector habet curam quo ad exercitium: et sic intelligo eius dictum.

d **Dilectus.** Licet ecclesia ex donatiõe laici beneficium conferat tenet illius beneficij impetratio: de hoc mentione non habita.h.d. In primo impetrantis querela. In scda prouisio ibi. mãdamus. ¶ Nota quod in impetrationibus non est necesse mentionem fieri de iure: aut modo quo potestas cõferẽdi spectat ad collatorem. ¶ Scdo no. quod in mandato de pvidendo simplici includitur beneficium de laico in clericum deuolutum: et sic beneficium in clericum translatum sapit materiam beneficij patronati in clericum: et non patronati in laicũ: de hoc. de iure pa.c.i.li.vj. ¶ Nota quod executores possunt assumere partes iudicis: et pronũciare se competentes et incompetentes. ad quod facit qd no. .S.de presump.c.fi. in cle.i. de offi. et pote.iudi.dele. ¶ Tertio no. et hoc bene tene menti: quod appellans remittitur iudici a quo appellauit. vbi grauamen aliter nõ est reparabile nisi remittatur. vide.S.de excep. significauerunt: et quod ibi no. et J.dicam. ¶ Nota quod p pnunciationem super incompetentia non extinguitur funditus iurisdictio: scilicet si a pnunciatione appellet: quo minus ad eũ possit fieri remissio: et sic limitat. et.c. significantibus.S.de offi.dele. ¶ Nota quod per presentationem litterarum: in quibus est datus executor: non afficiuntur manus ordinarij collatoris: quo minus alteri teneat facta collatio quod est verum: etiam si a sententia illius executoris sit appellatum. ad hoc vide no.in.c. si soli.J. de conces.preben.li.vj. ¶ Ut declaremus decre. primo videtur quod laicus non possit transferre potestatem conferẽdi in clericum: quia licet laicus possit habere presentandi potestatem.J.de iure pa. per totum: non tamen collationem: quia est actus spiritualis.ar.de elec. massana: et sic transferre non potuit quod non habet.i.q.vij. dabertus. Solu. exponendo conferendi.i. presentandi. vel dic quod ex priuilegio pape hoc facit: quia papa põt purum laicum ad spiritualia habilitare xcvj.di. bñ quidem: facit quod no.xvi.q.vij.in fi. summe.xxiiij. di.in principio: alias imperium: et in spe.e.t. in prin. et qd no. J.de iure pa. preterea: quelibet so.in se est bona. ¶ Opp.ij. quod prouisio non fuit bona: quia aut non fuit appellatũ: et sententia transiuit in rem iudicatam: aut fuit appellatum: et nõ debeat fieri remissio ad iudicem a quo: de appellationibus interposita: et J.de ap.non solum.li.vj. So. dic ad primum quod fuit appellatum: quod patet in integra: ad scdm dic quod fuit hic remissio facta de voluntate partium: et sic concor. de ap. accepta: sed hoc est diuinare. ideo dic quod hic fit remissio ad iudicem a quo: quia aliter non est reparabile grauamen: nisi sic fiat remissio. Nam hic grauabant quia non procedebant. ideo vt tollatur: oportet quod compellantur pcedere: facit de excep. significauerunt: scdm vnum intellectum. Inn. Alij dicunt quod hic appellatio fuit cassata: et sic potuit fieri remissio ad hec de app. cum speciali. Dicunt tamen doc. quod hoc casu non fit condemnatio expensarum: contra appellantem cum hoc non fuerit factam ad differendum negocium: et sic appellatio non fuit frustratorie interposita. iuxta.c. vt debitus: de app. sed vt grauamẽ reuocaretur: quo reuocato potuit peti remissio bona fide. ¶ Tertio oppo. quod iste collationes medio tempore alijs facte: appellatione pendente: debeant retractari: de appel. interposita.S.eo.ti. non solum .li.vj. Rñdet Host. quod ex vi contempti mãdati: non debent reuocari: ar.S.e. dilectus.el.ij. maxime quia iuste credere potuerunt istos executores esse incõpetentes: et sic non possunt dici contemptores mandati. So. dicit Ho. quod forte etiam non retractabitur vi appellationis: quia appellatio non venit ad suspendendam potestatem collatoris: sed solum circa potestatem executoris: si qua suspensio inducitur. Ideo remanet potestas collatoris integra: nam a facto collatoris nõ fuit appellatum: sed a facto executoris: et ideo tenet collatio facta interim. Et hoc vult iste tex. non cauillando eum. ¶ Opp. iiij. de.c. dilectus.el.i. et.c. relatum.S.e. Vbi apparet quod deberẽt dari quottidiane distributiones quod hic factum non fuit: et sic

iste beneficiandus

iste beneficiandus videtur deceptus: dic isti non deceperūt: q: fuerunt excusati ꝓpter defectum executoꝝ: qui executores hic habuerūt cām non parendi vi snīe pro eis late: ibi nullam hēbant cām non parendi. Jo.an. dicit ꝙ si hic executores fuissent dati ad ꝓuidendum oīa retractarent. Ratio q: tunc per presentationis actum statim essent ligate manus collatoris.j. de cōces. preben. si capitulo. vnde lʒ appelletur a facto executoris: tamen actus presentationis qui est pluri facti: ⁊ a quo nō est appellatum: non est suspēsus: ideo quicqd tūc esset factum.j. terminum dilationis illud esset retractādū. ¶ Or qualiter veniat h examinanduʒ. videbitur.j. in.c.fi. ¶ Veniamus ad glo. ⁊ oppo. cum glo.i. ꝙ recte iudices fuerunt interlocuti: quia in mandato de ꝓuidēdo nō includitur ecclesia patronata in laicum: vt no. de offi. dele. dilectus. Sed iste decanus successit laico in collatōe huius beneficij: ergo sicut laicus nō potuisset cogi per litteras apl'icas ad cōferendū.j. de iur. pa. dilectus: ita nec ipse: qui in ius successit alterius. Sol. dicit glo. magna postq̄ʒ res ꝑuenit ad ecclesiasticam ꝑsonam: de cetero assumit sibi nouam naturam: q: ꝑmutatione dn̄i mutatur natura rei. ar. ad hoc. ff. de acqui. here. l. paulus: ⁊ est casus.j. de iur. pa.c.j. li.vj. ⁊ ꝯm hoc si clerico obuenit ius patro. ex hereditate paterna: vel alia q̄ꝝtum ad tempus presentādi: ⁊ potestatem variandi iudicabitur istud ius persone ecclesiastice non secularis. Sed istud non est verum: q: natura temporalitatis non mutatur: lʒ ꝑuenerit ad personam ecclesiasticam: vt. ff. de decur. l. decurio. nō ob. iste tex. quia hic nō ꝑsone clerici: sed dignitati fuerat facta donatio huius iuris. Sed opp. ⁊ videt ꝙ si ad ecclesiaʒ ꝑueniat ius patrōatus meo iure: ecclesia sit censenda: vt laicus sit in feudis: ⁊ in alijs rebus: que possidet ex laico ecclesia: vt laica est censenda: vt.s. de fo. compe. ex tenore: ⁊ de ma. ⁊ obe. solite. Sol. dic ꝙ qn̄qʒ res laici non est totaliter incorporata in patrimonio ecclesie: sed vt laicus sicut in feudum que possidet laicus: ⁊ tunc laica est censenda respectu totius iuris: vt in feudis. ⁊ sic loquuntur contraria. Quandoqʒ est totaliter incorporata: nec remanet laico aliquod ius in ea: ⁊ isto casu res mutat naturam: cum gl. sic cōclude: ꝯm doc. Aliqʒ ecclesia est patronata in laicū: ⁊ tūc in mandato simplici de prouidēdo non includitur: vt in.c. dilectus preallе. de iur. patro. cum dilectus: si tn̄ papa specifice de illa mandaret prouideri posset: q: nihilominus remāet subiecta pape ptāti: cum laicus in iure patronatus: de iure quodam gratioso tolleret. ar.j. cura. Quandoqʒ est res patronata in clericum: ⁊ ex origine spectat ad clericum: ratiōe iuris patronatus: vel ad eum deuenit ex donatione laici. ⁊ idem dicendum ꝙ proxime in prealle. iuribus. Tertius est casus quando ecclesia originaliter est clerici: vel ex postfacto deuenit ad eum: non rōne iuris personalis: sed rōne dignitatis: ⁊ tunc hoc cōcluditur in simplici mandato de ꝓuidendo: vt hic ratio: q: mutat naturam eo ꝙ deuenit ad clericum. ar. de iur. pa. ꝑmo.c. li.vj. vnde dum glo. dixit ꝙ p papam non posset prouideri: de ecclesia patronata etiaʒ laicis male dixit. Sed bene est verum ꝙ in dubio non videt mādare ⁊c̄. ¶ Opp. cū gl. antepe. ⁊ vlt. ⁊ vr̄ ꝙ ꝑbendas interī collatas debuerūt dare iuris impetrāti: q: ex quo dati sunt executores presentato afficit.j. de ꝯces. ꝑben. si caplo. lib.vj. So. dicit glo. est intellectus duplex. vnus ꝙ hi executores habuerūt exeq mandatū: ꝯferēdo vnā de antiqs: ⁊ ꝯm hoc nō ob. ꝯrium. Alius est intellectus ꝙ solā vnā de postea vacantibus ad ꝯrium: q: solū mandatū nō afficit manus collatoris: ex quo nō declarat deuoluta ptās ad executorē: q: sola ꝑn̄tatio hoc facere nō ꝑt: dicit Jo.an. ꝙ si executor est datus ad ꝓuidēdū: ꝓcedit ꝑma opi. q: affecte sūt man⁹ ō ꝯce. ꝑbē. si caplo: si ad cōpellēdū: tn̄ idē si fecit ꝓcessuʒ: ita ꝙ interdixit: si nō fecit aliquē ꝓcessum: tunc procedat scd̄a opi. per.c. si soli.e.ti. non habetur aliud.

Uper ioꝛdinatis.

Pueri ⁊ al's beneficiati non sunt idonei ad eccl'iastica beneficia consequenda. h.d. Jn prima consultatio. Jn scd̄a rn̄sio ibi: consultationi. ¶ No. primo ex decre. ꝙ in quolibet actu expediendo requirit voluntas ⁊ ptās. ¶ No.ij. ꝙ pueri sunt inhabiles ad eccl'iastica bn̄ficia ꝯsequēda. ¶ No.iij. ꝙ bn̄ficiati: ⁊ sic plurales sunt inhabiles ad ꝯsequēda bn̄ficia eccl'iastica. ⁊ no. hic vnam cām ꝓhibēde pluralitatis. s. impotētia deseruiendi. ¶ Opp. de.c. in singulis: ⁊.c. qcunqʒ. lxxvij. di. vbi pueris beneficia ꝯferri ꝑn̄t: dic ad abbatiā vel prioratū. non est idoneus puer: nec al's bn̄ficiatus: de sta. mo. cū ad monasterium. §. prior.s. de elec. Constitutus. ad regularē fraternitatem bene pōt recipi puer: sed nō obligari: nisi sit adultus: de regula. ad nr̄am: ⁊.e.ti.c.j. li.vj. bn̄ficiatus v̄o in vno monasterio: in alio recipi non pōt: de reli. do.c. fi. ⁊ in preal'.c. cōstitutus: ad ep̄atum nō est aptus puer. de elec. cum in cūctis: nec beneficiatus vt ibi: ⁊ si habeat aliud reqrit in transitu licentia pape. de transla. prela. per totum. Ad personatum dignitatem vel beneficium curatum: non est idoneus puer de elec. cum in cūctis. de eta. ⁊ qua. indecoꝝ: ⁊.e.ti.c. vno. li.vj. ⁊.s.e. de multa. ⁊.c. exposuisti. Ad canoniam v̄o ⁊ ꝑbendā puer nō est idoneus.j.e.c. fi. q: tales requirunt qui hēant maturitatem cōsilij. beneficiatus v̄o per l'ram papalem est idoneus: dūmodo de hoc fiat mentio: ⁊ habebit vocē in eccl'ia scd̄a: quasi honorarius canonicus: sicut dicimus in tutore. ff. de admi. tu. l. si plures. §.ij. Ad prebendā siue canoniā puer qui excessit infantiā est idoneus: vt in iuribus preal'. in ꝯriū ⁊ laicus interdū: vt no.j. de insti.c.ij. beneficiatus in canonia ⁊ prebēda simul neuter est habilis: vt hic: nisi aliud inducat necessitas eccl'ie. de elec. in fi. officij: vel cōsuetudo eccl'iaruʒ in qbus ꝯsueuerunt pueri deputari ad candelabra: ⁊ canonici curari: ⁊ talium vox suspendit vsqʒ ad etatem. de elec. ex eo. li.vj. Jn pensionem vero que dat ꝓpter patrocinij defensionem: puer nō est idoneus: sed bene alibi pēsionat. dūmō vtriqʒ sufficiat. ¶ Or de isto in qua etate aliqui ꝑn̄t ꝓmoueri: ⁊ ad que bn̄ficia hētis de ℞p. si eo tpe. li.vj. per glo. ⁊ dixi aliqd de eta. ⁊ qua. indecoꝝ: ⁊ quedā alia ꝑsequunt hic Hosti. que non sunt vtilia: nec ad ꝓpositū. ¶ Venio ergo ad glo. ⁊ opp. cum glo. ⁊ vr̄ ꝙ pueri ꝑn̄t hr̄e beneficia: quia puer dr̄. xiiij. annoꝝ. xxij.q.v. pueri: ⁊ tales ꝑn̄t ordinari: ergo habiles sunt ad bn̄ficia. ar.s.e. cum scdm. ⁊.c. cū nō liceat: ⁊.c. ep̄s: ⁊ ꝙ ꝑn̄t ordiari: facit. lxxvij. di. in singulis. So. dic ꝙ pueri vsqʒ ad.vij. annos sunt inhabiles ēt ad bn̄ficia: post.vij. v̄o annos sunt habiles ad minores ordines: q: sūt doli capaces.j. de delic. pueroꝝ.c. pueris: vr̄ scd̄o quo ad bn̄ficia curata nō reputant habiles.i.q.v. pueri: ⁊ idem de dignitatibus. ¶ Quis dicat puer. vide qd̄ no. in ꝓhemio sexti: circa fi. de habilitate pueroꝝ ad bn̄ficia. vide qd̄ no. in c. si eo tpe. de ℞p. li.vj. Et vide qd̄ dixi.s. de elec. cū in cunctis. ¶ Quero cū gl. vlt. que sit rō quare ꝓhibita sit pluralitas. dicit glo. ꝙ ꝓpter impotentiā resistēdi in duobus: pp qd̄ ꝯcludit ꝙ in duob⁹ bn̄ficijs qs non pōt intitulari: ⁊ dicit hosti. hic ꝙ in prebēda reqritur residētia: vt pʒ.s.e. extirpāde: q: residētia ꝑbēde ꝑiudicat residētie ꝑrochialis eccl'ie: sed est monachus qui ꝯtinue dʒ esse in mōasterio. xvij.q.ij. placuit: pp curā a monasterio abstrahit. de sta. mo. ꝙ dei: ergo pʒ canonicū fortius astrictū: q̄ʒ monachū: in fi. glo. dic vt in.c. si per te: ⁊.c. si motu ꝓprio. de preben. in.vj.

c Um causam.

Pro vnius prebende integratione alia diuidi nō dʒ. h.d. ⁊ sunt due ptes. Scd̄a ibi: cōsultationi. ¶ No. pro vulgari ꝙ ad cooperiendū vnum altare non dʒ discooperiri aliud. ad hoc ō dona. apostolice. ¶ Jtem ꝙ ꝑtextu liciti non dʒ cōmitti illicitum. xxij.q.iiij. si ad peccatū. ¶ Or venio ad glo. gl. fi. in fi. doc. dicūt ꝙ prebēda reintegrāda est ex cōibus redditibus eccl'ie. Jtem de superexcrescētib⁹. ar. de ꝯsti. cū. M. de alia aūt ꝑbēda nō dʒ integrari: nisi fructus supfluxerūt. Juxta no.s.c. vacante: ex cā aūt de vacatiōibus. al's vacati super.iij. li. decre.

tibus posset integrari:vt no.s.c.vacante:ſm Hosti.

Enerabilis. Clerici ignobiles:ꝛ non eminētis ſcientie:ꝓpter hoc nō debēt repelli a p̄bēdis:in ecclesia:que istos admittere cōſueuit.h.d. In prima facti narratio. In ſcd̄a ibi nos igiť exceptionū repulsio:ꝛ cāe cōmissio. ¶ No.i.legati non hr̄e ptātē cōferēdi bn̄ficia ad ſedē ap̄licā deuoluta:ſꝫ hic habuerat ad h̄ ſpāle mandatū:vt pꝫ:ibi aſiqꝫ ꝛc̄.monitorias vel executorias ꝛc̄.iō notabile nō ītelligiť. ¶ No.ij.ꝙ exceptio ignobilitatis:ꝛ defectus eminētis ſciētie:nō repellit quē ab optinēdo bn̄ficio p̄bēdali.in eccl̄ia cathedrali.Itē nec repellit quē a ptāte obtinēdi dignitatē ep̄alē:dū tn̄ cōpetēs ſcientia deť.s.de elec.cū in cūctis:ꝛ de renūc.c.nisi.§.ꝓpter defectū. ¶ No.iij.ꝙ collator pōt ꝓſeq collationeꝫ a ſe factā:ſicut ꝛ electores electionē. ¶ No.iiij.practicā appellādi a ꝓceſſu extraiudiciali:vt opposita legittima exceptiōe appelleť. ¶ No.v.ꝙ valet appellatio extraiudicialis a grauamine futuro:ꝛ cā allegata in genere:ex quo grauamine ſurgere pōt lꝫ cā in ſpecie nō cōcludat:ꝯ illū:ꝯ quē appellatur. ¶ No.vj.ar.ꝙ collatio fcā post lr̄as monitorias:vel p̄ceptorias ꝯ p̄ceptū nō vř valere. ¶ No.vij.ꝙ virtus ꝛ honestas vite nobilitāt quem ꝛ nō ſolū ſanguinis genus.ꝛ talis nobilitas p̄ferť nobilitati gn̄ris. Alia hic nō ſūt vtilitatis. ¶ Venio ad dicta ꝑ doc.ꝛ oppo.ꝯ finē qꝛ vř nō eē possibile ꝙ nō vacaret:ꝛ ſic frustratorie hic papa adijcit in fine:qꝛ ſupra poniť ꝙ collatio erat ad ſedē ap̄licā deuoluta:ꝛ ſic oīno vacabat:nec ordinarius ſe ītromittere poterat de p̄bē.c.ij.ꝛ.iij.lib.vj. R̄ndēt doc.lꝫ esset verū ꝙ collatio ſeu p̄benda vacaret de iure:possibile tn̄ erat ꝙ de facto nō vacaret. Legatus autē cōferēdo habuit ptātē cōferēdi tm̄ vacantē. Ideo nō sufficiebat ꝙ vacaret de iure:nisi ꝛ de facto ar.j.de cōce.p̄bē.cū nr̄is.ꝛ.c.litteris. Unde ſic mādat papa ſi vacabat tp̄e collationis legati nō qꝛ legatus nō potuiſſet ꝯferre. Sed qꝛ voluit cōferre tm̄ ſi vacabat:ꝛ ſic vř ſe retulisse ad vacationē iuris ꝛ facti. Iuxta no.in.c.cū nr̄is.ꝛ.c.lr̄as.hic intellige:qñ non vacat de facto:qꝛ possessor possidet colloratei ꝛ qñ ſit ꝛ qd in hoc caſu ſit dicēdū:dic vt in.d.c.cū nr̄is ꝛ.c.litteras. Vel dic ꝙ id qȯ allegabať de deuolutiōe erat allegatio:ſꝫ forte nō ſic erat:ideo papa ſic mandat:ſi vacabat ꝛc̄. ¶ Secūdo opp.de.§.i.in auc̄.de defen.ciui.ꝛ.l.honores.ff.de decur.de ſupp.ne.prela.c.grandi.lib.vj. Ubi nobilitas dꝫ attendi dic ꝯriū loquiť in dignitatibus ſecularibus. In quibus attendiť qñqꝫ nobilitas generis.hic in dignitatibus eccleſiaſticis:in qbus nobilitas virtutū attenditur nō generis. ¶ Venio ad glo.opp.cū glo.ij.ꝛ videť ꝙ ſeruitutis exceptio ſit bona.de ſer.nō or.c.i.ꝛ.ij. Dic ꝙ hic nō erat ſeruus vn̄ dicunt doc.ꝙ eſt vulgare teutonicorū:qui dicūt aliquos ſeruos eo ꝙ ſunt obligati ad ſeruiēdū. Et ſic etiā qñqꝫ diuites appellanť ſerui:qꝛ obligati ſunt:nō ꝙ veri ſint ſerui:ꝛ ſm illud vulgare loqtur glo.tu dic ꝙ quo ad facultatē diſpenſandi bene qñqꝫ attenditur nobilitas:vt in cōtrario:ſed quo ad habilitateꝫ beneficij non:vt hic. An aūt attendať potentia remittunt doc.ad no.in.c.constitutus.s.de appella. Anto.de But.

Um olim. Reſcriptum quo mandať ſimpliciter alicui ꝓuideri in dubio:rectoriam:vel dignitatē non cōprehendit.h.d. Primo narrat executoris ꝓceſſum:quē ſecundo reuocari mādat dicens quare.fa ibi. Cū agitur. ¶ No.ꝙ in mādato ſimplici de ꝓuidēdo alicui in dubio ſimplex bn̄ficiū cōprehendiť. ¶ Scd̄o no.ꝙ in mandato ſimplici de ꝓuidēdo de beneficio nō includitur dignitas:aut beneficiū ſonans in rectoriam:maxime qñ rectorie ꝓuidetur per viā electionis clericorum. ¶ Ex vltima parte no.ꝙ ꝓceſſus executoris iniuſtus:qñ ꝓceſſit vt merus executor:eſt ipſo iure nullus. Itē ꝙ proceſſus executoris vltra expreſſum in mandato eſt ipſo iure nullus quaſi veniat ꝯtra formā mandati. ¶ Declaro decre.ꝛ oppo.de.c.penul.j.de ver.ſig.ꝛ no.in.c.ſi ꝓpter.de reſcrip.lib.vj. Ubi appellatione beneficij cōprehēdiť dignitas. Soľ.hic in materia odioſa.ꝛ in qua agatur de perpetuo p̄iudicio:ibi in materia in qua agiť de p̄iudicio tp̄ali pro rōne ſufficiat regula odia.de reg.iu.in.vj.ibi eni ad ſuſtentatiōem debitoꝝ ep̄i dabať priuilegiū illud:qȯ erat formabile:ꝛ tp̄ale:ideo ibi plus extendiť:vel ibi fauor hic ambitio illa eni erat indulgētia late interp̄tāda ſm ꝓpriā ſignificatiōeꝫ:ſm Inn. ¶ Scd̄o q̄ro alicui mādať ꝓuideri de bn̄ficio:an icludeť p̄bēdale bn̄ficium:dic ſi mandatū dirigiť ad certā eccl̄iam:ꝛ ibi nō ſūt nisi p̄bēde:includenť:qꝛ mandatū intelligiť ſm qualitatē illius eccl̄ie:vt ſi al̄s mandatū intelligereť inanis eſſet grā.ar.de v̄b.ſig.abbate:ꝛ de R̄p.abbate. Si aūt mandať ꝓuideri in eccl̄ia aliqua:in qua ſint alia bn̄ficia qꝫ p̄bēde:ꝛ tūc refert qualis ſit forma mādati:ꝛ q̄lis ſit ꝑſona.qꝛ ſi mandať de competēti bn̄ficio ꝓuidere:ꝛ q̄litas ꝑſone hoc exigat:ꝛ tunc intelligeť de p̄bendali. Si aūt ſimplex bn̄ficium eſſet cōpetēs q̄litati ꝑſone:non aūt p̄bendale:ꝛ tunc de ſimplici bn̄ficio ꝓuidereť:qꝛ appellatōe bn̄ficij ſtricte loquēdo nō comp̄hēdiť p̄benda:nisi aliud ſuadeāt circūſtantie ꝛ operentur:vel aliud ſit dictū. ¶ Quid ſi mādať ꝓuideri de p̄bendali bn̄ficio:vel alio:an includať curatū.quidā ꝙ ſic:qꝛ naturaľr appellatiōe bn̄ficij curatū comp̄hēdiť:ꝛ res de facili reuertiť ad nām ſuam:vt.l.ſi vnus.§.pactū.ff.de pac.adhuc tex.R̄ndet ꝙ hic ideo nō comp̄hēdiť curatum:qꝛ ei ꝓuidebať per viā electiōis quaſi tunc rectoratus ſonet in dignitatē:ſi non ꝓuidereť ꝑ viam electiōis:maxime in mādato:de quo dixi:cōp̄hendereť curatū:ſed hoc eſt falſum per.c.cum in illis.j.e.ti.li.vj.quia in appellatiōe ſimplicis beneficij non cōp̄hendiť curatū vt ibi:fortius in mādato:de quo dixi:nō comp̄hendiť p̄bendale:qꝛ illud genus tm̄ reſtringereť ad ſil̄ia bn̄ficia.argu.de R̄p.ſedes cum ibi no. ¶ Quid ſi mandať ꝓuideri de p̄bāda:ꝛ dignitate:cum vacauerit:poſtea vacat p̄benda:que eſt annexa dignitati:olim erāt opi.hodie dicit ꝙ includiť:attēto p̄ncipali:de p̄ben.qꝛ ſepe.li.vj. ¶ Quid ſi mandať ꝓuideri de p̄bēda ꝛ in eccl̄ia ſunt p̄bende hn̄tes certū ordinē annexū:vt qꝛ ibi dꝫ eſſe certus numerus ſacerdotuꝫ:vel dꝫ hr̄e p̄ſbyteratū:q aſſumereť ad illam p̄bendā:an ſi impetrās nō ſit in ſacerdotio ꝯſtitutus:poterit ei de illa ꝓuideri:doc.dicunt ꝙ ſi vult facere ſe ꝓmoueri ad p̄ſbyteratū:debeť:al̄s non:rō qꝛ mādatum intelligiť de p̄benda alteri nō debita:ſed hic eſt alteri debita.ſ.ſacerdoti:ergo ꝛc̄.j.e.ei cui.li.vj. Item mandatū iſtud dꝫ intelligi:vt ꝯferať p̄benda:q̄ honeſte ei ꝯferri pōt:ſed honeſte ꝯferri nō pōt:ſi non ꝓmoneť ad ſacerdotiū:ꝛ ſi dicať vř ꝙ ēt non debeat ei ꝓuideri:lꝫ vellet facere ſe ꝓmoueri:qꝛ dꝫ iſpici tp̄s date.de R̄p.ſi eo tp̄e.li.vj.dic ibi loqť cum mandať de certo bn̄ficio ꝓuideri hic cū ſimpľr mādatur ꝓuideri:vt p̄die dixi in.c.dilectus. Iteꝫ hic eſt ordinis ānexio:quo caſu taciturnitas nō viciať:ſed ſufficit ꝙ faciat ſe ꝓmoueri añ collatiōeꝫ:vt eſt caſus.j.e.ſi ꝓ clericis.li.vj.ſufficit eni.j.tp̄s debitū ꝓmoueri.de elec.cū in cunctis.§.j.ꝛ e.ti.lꝫ canō.li.vj. Secus in q̄litatibus que req̄runť cōtemporanee tp̄e impetratiōis:qꝛ tunc taciturnitas viciat ip̄etrationem:vt dicto.c.ſi eo tp̄e. Ulterius Jo.an.recitat opi.inter Inn.ꝛ alios de caſu deciſo.j.e.is cui:dic vt ibi:cui eſt ſtādū. ¶ Ultimo per hanc decre.dicunt qdam ꝙ ſemꝑ ꝓceſſus iudicis delegati:aut eſt nullus ipſo iure:aut eſt iuſtus:qñ nō ſit dare ꝙ ſit īiuſtus ꝛ inualidus:qꝛ eo tp̄e quo aliqd iniuſte facit facere cenſeať:qñ tunc ſit ꝯ formā mādati. Sed h̄ non teneť cōiter:qꝛ null⁹ eſt:qñ non ſeruať forma R̄pti.de R̄p.cum dilecta. Sed iniuſtus eſt qñ delegatus ſuat formā mādati:ſed iniuſticiā facit parti:ꝛ illud non facit ꝓceſſum ipſo iure nullū:imo talis ꝓceſſus eſt aliqs:qꝛ licꝫ intētio pape ſit ꝙ iuſticiā faciat:tn̄ hoc nō eſt de forma ſed iuſticia mādati:nō ob.decre.qꝛ loqť vbi vt executor ꝓceſſit.nō tanq̄ iudex:ideo eſt nullus:vel ſi vt iudex ꝓceſſit ꝯ mandatum:facit qȯ no.s.de R̄p.ad audientiā:ꝛ dicto.c.cuꝫ dilecta. ¶ Venio

ad glo.z quero cum glo.f.z an in mandato de puidedo in ecclia ciuitatis includat ecclia diocesis: dicit glo.q nó icludere: nisi esset additū de R.p.rodulphus.pcoz.glo.de eta. z qua.accepimus: z vide glo.de re.pmu.c.j.li.vi.z hēs optime materiā:in.c.rodulphus.de R.p.que hz locū in bñficia libus: z qd in puilegijs z alijs vide no.p Jnn.z alios:de of. oz.c.j.vbi vide de pdictis. Quero cū glo.ij.an dato executore ad puidēdum teneat colfo facta de pbenda pmo vacante alteri: lz hec mā explicet in.c.si soli: z.c.si capfo.de cōcef.pben.li.vj.tñ ad ppositū cōcludere tres casus: vel qtuoz. Prim qñ dat executoz ad puidēdū z scribit executori tm.hoc casu loqt.c.j.de pcef.pben.li.vj.z hec glo.q2 non afficiunt manus collatoris:nisi insinuet suā ptātez:aut reseruet:aut interdicat. Scdo casus qñ scribit executori ad compellendū:z tūc nō afficiunt manus ordinarij collatoris nisi ipse interdicat cum decreto:vt pall.c.si soli: z de R.p.tibi qui.li.vj.vñ ingtuz dicit executorē ad compellendū non hre ptātem interdicēdi male dicit:sed ingtuz dicit q nō pt reseruare sibi:vel instituere vel pferre bñ dicit:q2 pferre nō pōt:nec pñr sibi reseruare. Tertius casus est qñ est dat ptim ad cōpellendū:z ptim ad puidēdū:z tūc nō afficiunt manus collatoris:nisi aliud interueniat.de his q hntur in.c.tibi qui pall.exemplū qñ dat ad puidēdū de canonicatu ad compellendū de pbenda. Sed qrtus casus qñ qz ponit vt in.c.si clericus.f.e.li.vj.Cogita.doc nō decidūt:z soleo dicere in.c.tibi qui:z in.c.si soli.pall. Aliqz ē datus executoz ad puidendū:z scribit capfo z executori:z tūc sola pñtatio lraz facta capfo afficit manus ordinarij collatoris:vt est casus in.c.si capfo.de pcef.pben.li.vj.Si aūt est scriptū vtriqz .f.capfo z executori ad cōpellendū sola pñtatio lraz nō afficit:vt dcō.c.si soli:z dcō.c.tibi q. Rōnes aūt patēt ex capfis pealle.z ex ibi no. Glo.fi.tota est lralis que querit de rōne tex.quare hic non valuit collatio:z dic vt in ea:ibi psonatis: ad hoc.f.e.cum in illis.lib.vj.

De clerico egrotante vel debilitato. Rica.

Inti.s.de clericis nō residētibus visuz est pmoueri debere clericū qui possit:z velit ecclie deseruire zc.hoc idem.s. ti.imediate pcedēti:z.c.sup:z in aliqb alijs capfis. Quid de pmoto egrotāte:z ppter hoc seruire nō valente: subsequitur in hoc ti.fm Gof. Continuatio Hosti.recidit in idem. non intēdo multiplicare vba. Materia hētur.vij.q.j.z per totū.xxiij.di.maritis cū tribus.c.seqn.xvij.q.ij.gonsaldus. z repetitur in.vj.z qūo differat iste titulus.a titu.de corpori. viciatis.vide ibi.

c **Cum percussio.** Cleric ifirmus integre pcipit reddit sui bñficij.h.d. Et ponit dictū in quo interserit cām ibi:q2 fi. No.j.q clerico egrotāti est rñdendu de redditibus integralibus:put rñdebatur ei in sanitate existēte. Et no.q clerici militare dicūt. Item no.q fm ordinis qlitatem z qtitatē mēsuranda est qlitas bñficij:z redditūū:ad hoc de ma.z obe.statuim: z opp.q lra in facto psuppōit pñetatē:q2 psupponit q erat egrotās:z tñ dicit q iuerat ad papā:dic forte in lingua egrotabat:tam poterat ambulare. Scdo qro an iste clericus egrotās possit petere quottidianas distributōes.doc. dicūt q sic:q2 hic mādat puideri:vt in sanitate solet fieri.ad hoc q2 satis dr iuste impeditus:ideo dz hre quottidianas distributiōes.f.de cle.nō resi.c.j.in.vj.hec tñ limitāt doc.s.de cle. nō resi.ad audiētiā:qñ infirmitas est cā nō iteressentie diuinorum:quia sanus intererat vt sic intantum reintegret ingtum infirmitas priuet. Venio ad glo.que hic sunt glo. fi.ibi seruire:dic habitu: z sicut famulis egris cibarium debetur:ideo signa glo.canonista:q2 non habes tex.zc.

p **Presbyterū.** Presbyteri cui medietas palme cū duobus digitis est abscisa missaz nō celebret: sed ceteris sacerdotalib vti pōt.h.d.phibet:z cām reddit. Scdo pmittit ibi ipm. No.q ē dare irregularitatē nō pcludentē ēt habilitatē ad ordinē pmoti:quo ad oēs ordines:nec q ad oia officia eiusdē ordis. No.q irregularitas q pueīt ex corpis defectu:intm inhabilitat:ingtū ordiati ipedit potētiā officia ordinis exercēdi. No.hic itegralē textū ad cognoscēdū que sūt vicia corpis:causantia irregularitatē ex defectu:q2 illa que reddūt impotētiā ad aliquod exercitiū ordinis:z oia q generāt scandalū in ppfo: oia illa sufficiūt ad inducēdā irregularitatē.hec regula hr multotiēs repetita in ti.de coz.vicia. No.q scādalū qñ qz inducit irregularitatē. Opp.q lram q talis sic corpe viciat repellat ex toto a misterio nedum ab offō misse.s.de coz.vicia.significauit.doc.rñdent supplendo hanc decre.per illā. Opp.ij.de.c.j.s.de coz.vicia. Sol.dic vt ibi no.f.q ibi nō fuit tāta debilitas:vel deformitas:vt hic. Opp.de regula sine culpa:de quo dic vt ibi.Scdo dicit Jnn.q arg.est hic q corpe viciatus nō est irregularis:qd pz q2 pter phibita alia exercere pōt q pus.vñ est verū q quo ad ordies suscipiēdos est indistincte inhabilis:q2 pmoueri nō posset:sz in qtum est iam pmotus:intātū est irregularis:ingtuz viciuz corpis inhabilitat eū ad exercitiū officij ordis. Veniamus ad glo.glo.j.in fi.opp.Soluūt doc.q ab initio valuit nō infirmat ex post facto qñ a pncipio nō valuerit:sed bene pōt infirmari:cā superueniente:saltem tollēdo effectuz:fm doc.in vlt.glo.ibi ad ordinānduz.de hoc.s.de coz.vicia.c.fi.

d **De rectoribus.** Si rectoz ecclie est leprosus:datur ei coadiutoz:q sustētādus est de facultatib ecclie.h.d.z fi diuidit. No.ar.q coadiutoz datus infirmo curato recipit curā. No.clericū infirmū ab ecclia nō remouendū:sed ei dādus est coadiutoz:cui de facultatib bñficij est puidēdū. Quero ecce datus ē coadiutoz:qs censet hre curā:an infirmus:an coadiutoz.doc. dicūt q hitus cure est penes infirmū:exercitiū est penes coadiutorē.vñ possibile ē quē hre habitū:z aliū hre exercitiū cure:qd tñ esse nō dz:nisi cā exsite. Quero.ij.post glo.si reddit nō sufficiāt vtriqz.f.coadiutori z plato:dic q ō reddītib ecclie puidebit puicti ecclie: ifirmo subueniret eps: qd vin.nō plz ōbiliorib.n.in loco psulit.xviij.q.ij.i nullo.

t **Tanos.** Si rectoz ecclie sit leprosus.ab offō admistratōis remouet:z sz de bōis ecclie sustētat.h.d.cōis diuisio. Scda ibi:itaqz. No.clericū leprosū remoueri ab offō admistratōis:z sic no.sūmariū. Itē no.h ar. q rectoz pochialis ecclie est platus.vide pau.z guil.in cle. dudū.de sepul.in vbo plati:z hētis tex.q dicant plati.s.de iudi.decreuimus:z tex.z glo.s.de of.oz.cū ab eccliaz.Sed dicūt pau.z guil.vbi.s.q nō vi q rectoz sit platus:q2 ibi ponit dria iter rectorē z platū:z ita termiāt ibi:satis posset dici q si per viā electiōis puidet: posset dici plat in ar.no.in pall.c.ab eccliaz:sed si nō p viam electōis late pōt dici platus:q2 i ecclia illa pest alijs. Venio ad gl.q doc.nil scribūt:z opp.cū gl.z vr q pp leprā nō sit remouēdus:sed dādus est sibi coadiutoz.s.c.pri.Item q2 sine culpa zc.de re. iur.sine culpa. So.vt in gl.doc.cōiter tenēt pmā opi.qd pp morbū siue sit ppetuus:siue nō:siue generet scādalū siue nō remouet ab admistratiōe nō habitu:sed actu dat sic. Joā. an.m mrimonio leprosoz q nō dissoluit ex toto pp morbū z scandalū:sed solū quo ad mutuā cohabitatiōez.f.de piu. lepro.c.ij.vij.q.i.c.i.ij.z.iij.z.c.qualr.ad hoc q2 est spēs cure:saltē diuino miraculo:ar.f.de frigi.fratnitati z h tz ēt ipe reprobata opi.distiguēdo iter epm z alios:vt ēt eps nō remoueat:z ēt alij.lz hosti.diceret facilius remoueri iferiorēs q epm:q2 est mrimonialr alligatus ecclie.f.de testa.reg.sisti.

Ex parte. Epo qui ꝓpter incurabileʒ morbū pastorale offm̄ exer
cere non pōt dādus est coadiutor.h.d.⁊ sūt due
ptes.Scḋa ibi nos vo. ¶ No.j.summarium.
¶ No.ij.ꝙ non dʒ addi afflicto afflictio. ¶ No.iij.q̄lis
dʒ esse coadiutor:q ꝓuidus ⁊ honestus. ¶ No.ꝙ appel-
latione ciuiū nō cōprehēdunt̄ pncipes: ad h vide no.in cle.
j.de bap.alia nō hētis. ¶ Quero an eṗs electus ⁊ ꝯfirma-
tus:⁊ nondum consecratus:propter infirmitatem possit re-
pelli ab episcopatu:dicit Jo. an.ꝙ in ista materia vin.fuit si
bi cōtrarius: quia hic dicit eum remouēdum: quia restat ei
aliquid petere.s.consecratiōeʒ: ideo cum aliquid petat iur.
⁊ repiatur inhabilis: repellēdus est.alle.vij.q.j.in sūma de
accu.sup his:⁊.s̄.de eta.⁊ qua.accepimus: vt.s̄.de cor.vici.
c.si.ibi tʒ ꝯriū.ar.de elec.cū in cūctis.§.sane cū ꝯfirmat' iaʒ
approbatus p̄latus sit:⁊ sic sine culpa nō dʒ remoueri. Sed
forte illud intellexit in nō eṗo. Credo ꝙ repellet̄ per primā
rōnem:per.c.super his de accu.iuncto.c.cum inter.de elec.
dum loquit̄ de morbo. Ueniamus ad glo.quas vide p te.

Consultationibus. Archidiaco-
no infirmo coadiutor dādus est.h.d.⁊ nō diui-
dit̄. ¶ No.q̄ñ dādus est coadiutor ifirmo: q
q̄ñ hʒ talem infirmitatē que impedit eū in exercitio officij:
ad qḋ assumptus est. Jo.an.hic posuit vnā sūmulā coadiu
torū:que clara est. ¶ Querit qd est coadiutor ⁊ dicit ꝙ co
adiutor est q ad hoc dat̄ ex cā iuris:vel iudicis auctoritate:
vt coadiuuet mīstri vel presidētis offm̄. ¶ Scḋo vñ dr̄ co
adiutor a coadiuuādo:sicut tutor a tuēdo.ff.de tute.l.j.⁊ a
curādo curator:⁊ ꝓcurator a ꝓcurādo:⁊ q̄q̄ qlibet coad
iutor mister posset dici. Spālis tn̄ vsus obtinuit coadiuto-
res dici: vt.s̄.dictū est. Item q̄lis dʒ esse coadiutor: dicit ꝙ
ꝓuidus ⁊ honestus.s̄.c.ꝓxi.fidelis vite ⁊ ꝓbabilis.vij.q.j.
q̄uis:si datur spūalib' dʒ esse talis qui sciat aiaꝝ saluti ꝓui
dere: vt dicto.c.q̄uis:⁊.c.petisti. Si dat̄ regi vel altero dn̄o
tpali:dʒ esse magnanimus:potēs ꝓbus:⁊ circūspectus: de
sup.ne.p̄la.c.ij.lib.vj. ¶ Quero in q̄li etate esse debeat dic
in ea quā reqrit offm̄ illius cui coadiutor dat̄.de elec.cuʒ in
cūctis:⁊ in.c.ti.nemo deinceps.li.vj.vñ si datur ad coadiu-
uandū in minorib' dignitatib' dʒ attigisse.xxv.annū in eṗa
tu.xxx. Nūquid laicus dari posset coadiutor: dic ꝙ sic in
quolibet offō vbi laicus p̄esse posset: sicut in regno: vt dcō
.c.grādi.ꝙ est.c.scḋm.de sup.ne.p̄la. Item dari pōt coadiu
tor hospitali ⁊ senodochio.xviii.q.ij.qdā. Si āt nō p̄t p̄esse
laicus tali offō:nō pōt dari coadiutor:nec q̄tum ad offm̄.J.
ti.j.c.ij.nec ad exercendā iurisdictiōeʒ eccl̄iasticā.s̄.de iu.
di.c.ij.ēt si detur coadiutor pp dilapidatiōeʒ tpalium.xvj.
q.vij.in noua.lxxxix.di.iudicātis. An masculus femine:vel
ecōuerso dari possit:dic ꝙ femina masculo dari nō pōt: pp
indispitatem sexus:⁊ q piculū est:pp collusioneʒ sexus:de
elec.in dēnitatibus.§.pe.li.vj. Item q est virile offm̄:qḋ re-
gulariter:nō cadit in feminā:de arbi.dilectus. de pe.⁊ re.c.
noua q̄dam:masculus aūt femine dari pōt:si det̄ pp malaʒ
admistratiōeʒ rerū tpalium. Si aūt pp intrinsecā malā ad
mistratiōeʒ spūaliuʒ:nō posset:q piculuʒ esset in admistra-
tione:vt in.c.pnitiosuʒ.xviij.q.ij.⁊ in.c.diffinimus.⁊ de ma.
⁊ obe.dilecta.femia aūt dari pōt femie: q si p̄ncipale cadit
in feminā:xodē mō cōnexū.ar.p̄all̄.c.dilecta.de ma.⁊ obe.
An religiosus seculari dari possit:dic ꝙ sic in illis officijs:q
bus p̄esse possit:al'a nō ⁊ reqrit̄ cōsensus supioris: vt reqrit̄
in p̄sidēte.vñ poterit esse coadiutor sui p̄lati:vel alioꝝ:q ha
bent admistratōeʒ in monasterio. Item epi ⁊ rectoris cura
ti:q ad talia pōt ꝓmoueri.de elec.i cle.j.de statu mo.ꝙ dei
An p̄lato regulari possit dari secular̄.dic ꝙ sic:quo ad tpa
lia regēda:sed quo ad vitā regularē regēdā nō vr̄ honestū
inesptū in regula pfici.xix.q.iii.in monasterijs. ¶ Scḋo q̄
ro an ⁊ in qbus casib' det̄:dic suspecto de dilapidatiōe.s̄.ḋ
offi.dele.venerabili:⁊ leproso.s̄.c.tua:pp infirmitateʒ ipe-
dito exercere officium.s̄.c.ꝓxi.vij.q.i.scripsit: ⁊.c.q̄uis:⁊
c.petisti:⁊ dʒ esse ppetuū impedimētū.J.e.c.i.li.vj. Et ppe-
tuum dr̄:lʒ posset tolli p diuinū miraculū.de frigi.fraterni-
tatis.p̄lato vo exuli:vl̄ captiuo ab hostib' fidei dat̄ vicari':
nō coadiutor:p quo facit cle.i.de so.cōpe.de sup.ne.p̄la.c.
pe.li.vj.de captiuo dic vt hr̄ in.c.si eṗs.de sup.ne.p̄la.li.vj.
¶ Quarto q̄ro per quē det̄:dic epis ⁊ supiorib' a solo pa
pa.J.e.c.j.li.vj.inferiorib' dat qui hʒ ptāteʒ instituēdi:⁊ desti
tuendi.s̄.e.c.i.⁊ dicto.c.iij. ¶ Quinto q̄ro qḋ sit offm̄ eius
dic hʒ curā tpaliū ⁊ spūalium. dcō.c.scripsit.dicit Jo.an.ꝙ
offm̄ tollit̄ ex forma dationis:q si p̄latus est ipeditus circa
tpalia:vel circa spūalia tm̄:vel circa vtrūq̄:circa illa hēbit
ptātem:circa que est dat'.si aūt simplr̄ dat̄ oia poterit:q̄ pōt
ille cui dat̄:pterq̄ʒ de alienatiōe bonoꝝ imobiliū: vt in.c.i.i
si.p̄all̄.li.vj.⁊ de elec.c.si.e.li. ¶ Sexto q̄ro an poterit ꝯfer
re bn̄ficia:dic ꝙ nō:si ad tpalia tm̄ est datus: si est datus ad
spūalia:nō totalr̄ impedito.⁊ tūc faceret p̄latus collatiōeʒ
cū ꝯsensu tn̄ coadiutoris: si aūt totalr̄ sit impeditus:poterit
ꝯferre pp impediēdā diuturnā vacatiōem. ¶ Nec ob.de
offi.vica.c.ij.q pp defectū ptātis vicarij:nō inducit̄ longa
vacatio.hic secus:q ali' nō pōt ꝯferre. ¶ Nec ob.c.eccl̄ie
de sup.ne.p̄la.li.vj.q impedit̄ ꝓuisio pp vacatiōeʒ: q̄ sicut
nō trāsit in capl̄ʒ:ita nec in visitatorē datū ab alio q̄ʒ a papa:
nec p̄iudicat sedi cui interim nō currat tp̄s semestre.J.de cō-
ces.p̄ben.q diuersitateʒ:⁊.c.ii.vñ pp tpa a iure statuta p̄su
mimus ꝙ sedes cito ordinabit̄:⁊ sic nō diu tardabit ꝓuisio
q̄ cessant in coadiutore:q pp infirmitatē senectutis:vel de-
mentiā nō dr̄ eccl̄ia vacare. Item ifirmitas pōt esse lōgeua
⁊ tp̄s cure vel vite ipsius nō est a iure ꝓuisum:⁊ sic lōgo tpe
tardari posset ꝓuisio bn̄ficij:ꝙ esset absurdū:ad hoc ne se.
va.c.vno in si.li.vj. ¶ Quero.vij.an exercebit ea q̄ sunt or
dinis:dic ꝙ sic:si est eṗus al'a.secus ſm eū. An alius a papa
posset eṗo deputare coadiutorē:dic ꝙ nō:q eṗs pegrina-
ri nō pōt:sine eius licētia: ꝓbat̄ de voto.c.magne.⁊ h verū
in alligato eccl̄ie:in nō alligato forte aliud dicendū est:ꝓut
alij dicūt ⁊ tenēt.ad hoc vide de renunc.post supplicatiōeʒ.
Quando expirat offm̄ coadiutoris dati alicui:dic mortuo
eo:cui dat̄ de sup.ne.p̄la.grādi.li.vi.qḋ ꝓcedit ēt in morte
ciuili:vt q renūciat.cedit: vel deponit̄.ar.vii.q.i.§.ecce.nec
ob.de R̨p.susceptū:dic vt ibi no.p glo.⁊ doc. Item q illo
mortuo nō est quē adiuuet:iō eo mortuo extinguit̄ ptās co
adiutoris. Satis.n.credo ꝙ si liberaret̄ finiret̄ offm̄:q ces
sat cā pp quā dat' est:sic dicimus in curatore.l.pe.C.ḋ cur.
fu. An det̄ inuito:dic ꝙ sic:vt no.gl.s̄.c.ꝓx.⁊ dicto.c.grādi
¶ Quid pcipiet coadiutor:dic alimēta ꝯgrua ſm q̄litatē
dignitatis:vel officij:cui dat̄.s̄.e.c.iii.⁊.J.e.c.i.li.vi.⁊ dcō.c.
grādi. An pl̄es vni dari possint:vel vnus pl̄ibus: dic ꝙ vni
possint dari duo:sed nō pl̄es.J.e.c.i.li.vi.⁊ hoc pp grauitatē
expēsaꝝ. Si pl̄es darent̄:vnus vo non pōt dari pl̄ib' simul:
sed successiue.argu.de offi.dele.pn̄ti.li.vi.⁊ hec dic vera:ēt
si officia essent cōpassibilia.ad h de of.vica.c.ii.vbi aūt eēnt
incōpassibilia:claꝝ eēt:sicut in duob' eṗatib' vel curatis.s̄.
ti.ꝓxi.de mu̇l̄ta.ad h de of.vica.c.ii. ¶ Ultimo q̄ro an pp
morbū aliqs sit remouēdus:dic ꝙ nō:lʒ qdaʒ in abbate di
cāt ꝙ remoueri dʒ pp morbū:⁊ alius substitui. vñ dicit io.
an.dandū ei coadiutorē:nec aliq̄ mō pp morbū remoueri.
nō ob.ho.di.si euangelica:q ille diaconus nō erat posit' in
aliqua admistratōe cuius occasiōe pcipet certos redditus.
sʒ erat de q̄dā collegiata eccl̄ia:in q̄ erāt multi sacerdotes:⁊
q nō poterat ꝓmoueri in sacerdotē:dr̄ ꝙ loco eius ali' po
nat̄:⁊ sem p ꝓudebit̄ ifirmo.s̄.c.i.nisi eēt febris q̄rtana:vel
alia leuis ifirmitas:q̄ nō obstāte sua negocia expediret: tūc
nil pticiparet:nisi ſuiat.ff.ḋ re iu.l.q̄sitū.⁊ h teneas qcqd di
cat io.vii.q.i.in sūma hui' ti.nō ob.xviii.q.ii.si qs abbas:q
illḋ.c.loqt̄ de abbatib' viciosis:nō defectuosis tm̄:ꝙ hn̄ ꝓ
bat finis illi' capl̄i ibi vicijs suis ꝯsentiēs.ḋ q̄ plene p archi.
ḋ sup.ne.p̄la.c.si.li.vi. Ueciam' ad gl.gl.oculoꝝ.sec' si vnū
oculū tm̄:q ⁊ talis remāet tutus.C.ḋ excu.tu.l.si frat̄ tuus.

¶ De institutionibus. R̷ica.

¶ Uisum est.s̃.de coll'one ꝑbendaꝝ:nũc ṽo restat videre
de institutiõib⁹:ideo hãc R̷icam submittit ẜm Gof.vel ẜm
Hosti.paꝝ ꝓdest coll'o ꝑbendaꝝ:nisi possessio corꝑalis ha
bereť. Uiso igiť qualr:ꝛ qbus:ꝛ a qbus:ꝑbende ꝯferanť:
videndũ erat per quos in possessiões ponunť:de mã hť.xvj.
q.vij.oẽs ꝛ.ix.capl'is sequentib⁹:ꝛ repetiť in.vj. ¶ Quero
cũ host.ad ĩtellectũ R̷ice qd est ĩstitutio ꝓpe:dicit ꝙ est du
plex:q̃dam que surrogať loco ꝯfirmatiõis:vt in bñficijs:in
qbus p viã electiõis ꝓuideť a supiore:ꝛ qñ electus a supio
ri petiť institui:in bñficijs aũt:qbus ꝓuideť p viã coll'onis:
institutio si fit ab ep̃o:hť ꝓ coll'one:que ius tribuit.J.e.aucta
te cũ ibi no.si ṽo fit ab ĩferiore coll'o:ĩstitutio hť ꝓ quadam
approbatõe. Nam cuilibet:cui facta est coll'o:dꝫ hr̃e appro
batiõeꝫ sui epi:ꝛ hec appellať institutio.J.e.c.j.ꝛ.c.cũ venis
sent:que fit qñ qꝫ per traditiõeꝫ annuli:ꝛ qñ qꝫ p traditionẽ
birreti.J.de his que fi.a ma.ex ore.ꝛ talis fit ab ep̃o: vel eius
vicario.J.e.ex frequẽtib⁹:q̃dam est ĩstitutio:que sumiť ꝓ in
uestitura q̃ ordinať solũ ad trãslatõeꝫ poss'onis tm̃:q̃ cõiter
de iure cõpetit archidiacono.de of.archi.ad h:ꝛ.c.ad nr̃aꝫ:
ꝛ sic ẜm hosti.in iur.multipliciť sumiť institutio:vt pꝫ ex p̃di
ctis.vñ dicit hosti.ꝙ in quolibet bñficio:in quo si ĩferior cõ
ferat ius:semp dꝫ ĩteruenire approbatio:seu institutio epi.
vel eius vicarij:qd est ꝯ multos ẜm eũ:qui post coll'onẽ eis
factã ab ĩferiori:nõ plus loquunť ep̃o q̃ꝫ porco:ꝯ illud de p̃
uil'.c.i.in fi.li.vj.cũ si.videtis hoc non seruať:nisi in bñficijs
curatis.facit qd no.s̃.de of.archi.cũ satis. Ex p̃dictis hẽs
ꝙ lꝫ ptãs ꝯferẽdi bñficia nõ trãseat in gñali mandato vica
rij:de of.vica.c.fi.li.vj.tñ secus est in instõne faciẽda:ꝛ vide
de mã per dy.in regula.j.de re.iur.li.vj.lꝫ eius ṽba modicũ
sint vtilia:aut ꝓficua:qꝛ legista fuit:ꝛ videatis ẽt.J.e.ti.c.au
ctoritate.vbi quasi hoc diciť ꝙ hic repetiť.viso igitur rubro
sequitur nigrum.

N On amplius.

Numerus clericorum dꝫ institui ẜm mẽsurã facultatũ.h.d.ꝛ non
diuidiť. ¶ No.ꝙ in eccl'ia nõ numerata
semp cõpetit clericis exceptio:vt pl'es nõ
recipianť:q̃ꝫ ꝺ bonis eccl'ie se sustẽtare va
leant sine penuria. ¶ No.ꝙ hoc nõ solũ locũ hꝫ in clericis
secularib⁹:sed ẽt in regularib⁹:taꝫ mariũ q̃ feminaꝝ:hodie
in femis ꝓuisum est magis late:qꝛ receptio facta ꝯ hmõi p̃
ceptũ:nõ esset valida per.c.vnicũ de sta.regu.li.vj. ¶ No.
ꝙ appellatiõe clericoꝝ nõ cõprehẽdunť monachi:nec ẽtiaꝫ
moniales. ¶ Queriť q̃ dr̃ia sit inter monachos ꝛ clericos.
dic ꝙ monachi debẽt viuere in cõi:ẜm ea que dr̃r in.c.cum
ad monasteriũ.J.de sta.mo. Clerici secl'ares debẽt hr̃e victũ
ꝛ vestitũ.xii.q.ij.his. ¶ Or venio ad gl.gl.j.q̃rit an pp in
cremẽtũ rũpať nũerus:dic gl.ꝙ si icremẽtũ est sufficiẽs ad
prebẽdã rũpit numeꝝ al's nõ. ¶ No.hic gl.ex p̃ssam ꝙ su
per excrescẽtia redditũũ rũpit numeꝝ ipso iure:de quo in.c.di
lectus.s̃.de p̃bẽ.ꝛ de ꝯsti.cũ.M.si aũt incremẽtũ sit modi
cũ:nõ sufficiẽs ad vnã p̃bendaꝝ:diuidi dꝫ p p̃bẽdas:ꝛ dicit
hic phi.ꝙ hmõi ĩcremẽtuꝫ nõ debebit applicari cuilibꝫ pti
culari prebẽde pro rata:insti.de hr̃di.insti.§.videamus:dic
ꝙ immo dꝫ oĩno applicare cõi mense in tpe.dicit aũt cõuertẽ
dum in vtilitatem eccl'ie:vt in.c.cũ.M.de ꝯsti.ꝛ.J.de ṽ.sig.
c.pen.dicũt ẽt doc.ꝙ si sit necesse ꝙ numerus diminuať: dꝫ
hr̃i ratio maioris ordinis:vt potius fiat diminutio de existẽ
tibus in minori ordie:q̃ de maiori.arg.de ma.ꝛ obe.statui
mus:ꝛ si esset necesse aliquos expellere:remanere debẽt de
biliores:vt ꝓbať.ar.xviij.q.ij.in nullo:de redditibus tam
cõibus qlibet hẽbit ptem suã:vt.l.j.ff.de colla.bo. Et no.
ex glo.ꝙ augmẽtatio ꝛ diminutio redditũũ non rumpunt
numerum prebendaꝝ:sed inducunt potentiam rumpendi:
ꝛ facit ꝓ his que vidistis.s̃.in R̷ica de cõsti.ꝛ in.c.cũ.M.
non habetis hic alia.

I N ecclesia.

Laici in canonicos nõ pñt institui.h.d. In pri
ma decise narrat factũ. In scd̃a ꝓuidet ibi:cuꝫ
laici. ¶ No.ꝙ laici sũt icapaces iuris canoni
calis:ꝛ q nõ est ꝺ numero nõ põt in nũero cõputari. ¶ Se
cũdo no.hic argu.ꝙ ius canonicale nõ hꝫ de iure cõi ãnexũ
certũ ꝛ determinatũ ordinẽ:sed sufficit ꝙ sit clericus:in q̃cũ
qꝫ ordie ꝯstitutus.ad h vide no.s̃.ti.ij. Sup iordinata:ꝛ in
.c.si eo tpe de R̷p.li.vj. ¶ No.ꝙ in eccl'ia in qua est cert⁹
numerus canonicoꝝ statut⁹:nũero deficiẽte,pñt clerici com
pelli ad numeꝝ supplendũ:ꝛ cõplendũ. ¶ No.hic de ṽbo
supplere:qꝛ idem est ꝙ loco alterius ẽt totalr̃ deficiẽtis po
nere:qd no.ꝓ statutis:q aliqñ recipiũt ptãtẽ supplẽdi statu
ta. ¶ Opp.ꝙ frustra statuiť numerus in eccl'ia.de ꝯsti.cũ
M. Sol.dic ꝙ nõ est frustra:imo est vtile vt sciať qñ ꝯci
lium laterañ. vẽdicet sibi locũ.ad hoc.s̃.de p̃ben.dilectus.
¶ Declaro decre.ꝛ q̃ro p̃mo an laici pñt p̃bẽdari in eccle
sijs collegiatis. Doc.p tex.a ꝯ̃rio dicunt ꝙ sic: lꝫ nõ possint
canonicari:eo qꝛ ius canonicale est qd spũale: nõ cadens in
laicũ de iudi.c.decernimus. Et p̃bẽda est qd tpale ꝯsistens
solum in fructuũ pceptiõe.i.q.iij.si quis obiecerit.de vi.ꝛ ho.
cle.clericus:ꝓcedũt p̃dicta ẽt si laicus sit regularis:vel reli
giosus:vt dcõ.c.decernimus.dato ꝙ laici religiosi ĩtelligã
tur eccl'iastice psone.xii.q.i.duo:ꝛ gaudeãt p̃uilegio cano
nis si qs suadẽte.de sen.ex.nõ dubiũ:subdũt q; hñ ius mõa
chatus cadit in laicũ ꝓfessum.vñ poterit ĩteresse electiõib⁹:
ꝛ alijs cõibus tractatib⁹ monasterii.xvj.q.i.gñaliter.xciij.
di.a subdiacono. Idẽ de hospitalarijs.vt.s̃.de arbi.cũ oliꝫ
p hãc decre.arguit hosti.ꝯ deseruiẽtes eccl'ijs:certa pte an
ni:qꝛ debẽt ꝯtinue eccl'ijs deseruire. Nam si deduxissẽt pos
sessiones ad vineas nõ ꝯtẽtarenť de nõ laborantibus certa
pte diei tm̃:nec ob.qd dr̃ in euãgelio:ꝙ tm̃ fuit datũ laborã
ti circa ptem diei:q̃tum tota die:qꝛ illud fit ex bẽignitate:ꝛ
misericordia. ¶ Scd̃o dicũt p hanc decre.doc.ꝙ canonici
pñt esse in eccl'ia:lꝫ nõ sint ad sacros ꝓmoti.dũ tñ sint in ali
quo ordine ꝓmoti.de quo.s̃.ti.ij.c.extirpãde. ¶ Quero q
bus cõpetit ptãs ꝺterminãdi numeꝝ in eccl'ia. R̷ñdẽt doc.
si est cathedralis spectat ad ep̃m p̃ncipalr̃: vt.c.qm̃.de vi.ꝛ
ho.cle.cũ capl'o.de ꝯsti.cũ oẽs:ꝛ.c.cũ accessissent:ꝛ de ꝯsue.
cũ ꝯsuetudis.ꝛ.C.de epi.ꝛ cle.l.in eccl'ijs.ꝛ.s̃.de vi.ꝛ ho.cl.
qm̃. Sed si est ĩferior eccl'ia collegiata:tunc ptãs spectat ad
p̃latũ:cũ ꝯsensu sui capl'i: ẽt sine auc̃tate epi. est tñ veruꝫ ꝙ
ep̃s hꝫ ptãteꝫ numeꝝ taleꝫ male determinatũ restaurãdi: ꝛ
ad debitũ modũ reducẽdi:dũ mõ nõ sint exẽpti.J.ꝺ sta.mo.
c.pen.ꝛ vl. ¶ Uenio ad gl.ꝛ oẽs sũt l'ales excepta vltima.
¶ Gl.fi.qꝛ alie sunt l'ales querit an ĩtitulati laici in eccl'ia
possint cõputari in nũero canonicoꝝ.dicit ꝙ nõ:qꝛ nõ repu
tanť idonei:ius.n.canõie nõ cadit:nisi ĩ solũ clericũ:sicut nec
ius eligẽdi in eccl'ia collegiata:vt.c.sacro scã:ꝛ.c.massana.
de ele.ꝛ hoc dicũt veꝝ de laicis ꝓfessiõe ꝛ hitu: si.n.eẽnt cõ
uersi:tale ius caderet in eos:qꝛ ius ꝯuersi spũale est: hinc est
ꝙ emẽs illud symoniã cõmittit.i.q.iii.saluator: dic de iure
eligẽdi:vt in.c.ex eo.de elec.li.vi.qꝛ in eũ cadit:si hoc hꝫ cõ
suetudo:nõ de iure veꝝ:dicit de iure canõie:qꝛ nullus fit ca
nonicus:nisi hẽat tonsurã:vel saltẽ minorẽ ordinẽ: ita ꝙ cle
ricus fit:an aũt laicus possit ipetrare.lau.ꝙ sic:qd nõ credit
io.an.de trãsla.ex l'ris.de eta.ꝛ qua.p̃terea. ¶ Uñ no.i.ex
gl.ꝙ ius ꝯuersiõis censeť ius spũale. ¶ Scd̃o ꝙ ꝯuersus
censeť eccl'iastica psona:ꝛ in his hñ dicit gl. An tñ gaudeãt
p̃uilegijs clericoꝝ recurrẽdũ est ad no.de sen.ex.nõ dubiũ
ꝛ de p̃uile.vt p̃uilegia. ¶ Tertio no.ex gl.ꝙ ꝯuersus ẽ ca
pax iuris canonicalis:hoc doc.nõ videnť tenere:qꝛ lꝫ cõuer
sus sit:tñ laic⁹ est:lꝫ ĩtelliganť eccl'iastice psone.xii.q.ii.duo:
ꝛ gaudet p̃uilegio canonis si qs suadente.de sen.ex.nõ du
biũ:tñ in talib⁹ nõ cadit ptãs recipiendi ius canonicale. An
aũt in talib⁹ cadat ptãs iuris eligẽdi.doc.hic tractabãt oli.
hodie expeditis p notata in.c.ex eo ꝙ nisi.de elec.li.vi. De
regularibus aũt ꝓfessis:q tñ sũt laici:nõ tñ ꝯuersi: ꝛ tũc ẜm

doc. hñt ptātē eligendi: ⁊ pñt interesse electiōibus: ⁊ alienationibus ⁊ ceteris actibus ⁊ tractatibꝰ monasterij. xvj. q. j. q generaliter: ⁊ idem dicūt de hospitalarijs. alle. de arbi. cū olī. Nunqd aūt laicus possit ad bñficia lr̄as impetrare. lau. ꝙ sic: dūmō eēnt intētionis faciēdi se clericos ꝙ nō credit. io. an. vt no. de ℞p. cum adeo: ⁊ de trāsla. ex lr̄is: ⁊ de p̄sump. dudū: ⁊ per spe. in ti. de accu. ⁊ pet. §. sup actiōibus. v. sed nū qd scholaris. Clerici aūt qui p̄bendant in monasterijs: si non hñt ibi canonicatum ad electio. ⁊ alia facta capituli vocari non debent: lꝫ alias debeat deuote fuire: vt de sta. mo. c. fi. ⁊ qd no. de elec. c. j. non habetis hic aliud.

c **E frequētibus.** Institutio bñficiorū spectat cōiter ad epos: ⁊ eorum officiales. h. d. ⁊ ponit facti abusio abusiōis reformatio: ⁊ ipsiꝰ ratihabitio ptes patēt i lr̄a: q̄. Scd̄a ibi: vñ. Tertia ibi: nos itaq̄. ¶ No. ꝙ de iure cōi bñficiū eccl̄iasticū iuste teneri nō pōt: nisi epi p̄cedēte instōne: ꝙ est planū qñ ius eligendi spectat ad epm̄: idem si spectat ad alium de iure: ſm hosti. vt dixi sup titulo ℞ice. ¶ Et no. ꝙ istd̄ ius istituēdi ēt spectat ad officiales epi: ꝙ si hoc intelligis de iure instituendi: ꝓut sumit̄ ꝑ iure ꝯferēdi: dic verū de spāli mādato. de of. vica. c. j. ⁊ fi. li. vj. al's nō: vt ibi. Si aūt sumit̄ ꝑ instōne approbatoria coll'onis: hoc facere pōt ēt ex gñali mādato qd no. ¶ No. vnū casum in quo iudex in actibꝰ ciuilibꝰ pōt ꝓcedere ex offō: qñ agit̄ de extirpāda iniqua ꝯsuetudine: ad h̄ de cōsue. cū inter. ¶ No. vnū casum in q̄ archiep̄s pt iurisdictiōem suā exercere in subiectis ipsius suffraganei: qñ agit̄ de extirpāda ꝯsuetudīe ledēte statum ꝓuincie. ¶ No. ſm Jo. an. istū tex. ꝙ inferiores p̄lati habēt ptātē absoluēdi a sn̄ia canonis lata p archiepm̄: qd ꝓcedit ēt qñ est ab ap̄lica sede cōfirmata. Nam si pōt absoluere a sn̄ia canonis pape nisi reseruet̄. J. de sen. ex. nup. Multo fortius a sn̄ia canonis sui archiepi: de quo. s̄. ti. ij. graue. Si qs velit tenere ꝯ̄rium hec decre. ꝓbaret oppositū: q̄ hic papa nō pmisit declarando sic esse de iure: sed q̄ hic pmisit ⁊ reformauit exp̄sse: qñ al's nō possent: ⁊ hoc sentit hic gl. fi. Aliō notabile colligit gl. videbitis eam. ¶ Venio ad gl. j. in fi. vel no. officiales archidiaconos: vel alios iferiores p̄latos: qcūq̄ hñt ptātē: instituēdi: de of. del. sup eo. dūmō hec faciāt de ꝯsensu epi tacite vel exp̄sse. ¶ Glo. ii. q̄rit quā penā patiētur recipientes de manibꝰ laicoꝝ: dic ꝙ olim erāt suspēsi. hodie ꝓuādi. de iur. pa. p̄terea. ¶ Opp. cū eadē gl. ⁊ vī ꝙ cap̄lm istituat. J. ti. ꝓxi. nulla. So. cap̄lm eligere pōt: vel ꝯferre: vt ibi: nō instituere: vt hic. Ep̄s tñ de ꝯsensu cap̄li instituit: de his que fi. a p̄la. nouit. Nec ob. lxx. dist. sctōꝝ: q̄ ibi capelle subdite sūt p̄posite quo ad sustētatiōē nō instōnē: vel dic vt ibi cū glo. iii. ¶ Opp. ⁊ vī ꝙ illa sn̄ia lata per archiepm̄ in subditos suffraganeoꝝ sit nulla: cū in eos nō hēant iurisditiōem. de of. or. pasto. Sol. vt in glo. vel hic tenuit ꝙ notoria erāt delicta. J. de cēsi. c. romana. §. notoria. li. vj. vel erāt epi negligentes: ⁊ regulariter per negligētiā epi ad archiepm̄ ptās trāsfert̄. ix. q. iij. sciuimus. al's trāsiuimus ⁊ p̄cipue in his: q̄ tangūt statuta pmittit vl' pōt dici ꝙ hoc fecit iure metropolitano in synodo: vt. J. de accu. sicut ⁊. s̄. de preben. c. graue. ¶ Opp. ij. hic ꝓtulit sn̄iam ꝯ̄ eos qui de cetero ⁊c̄. ⁊ sic ꝑ futura culpa. Sed ꝯ̄. J. de sen. ex. c. romana. §. caueāt. lib. vj. Sol. hic culpa p̄cessit qd dic vt dcō. §. caueāt: ita ꝙ dic ſm doc. ꝙ hic poterat ex offō supplere: q̄ agebat̄ de extirpāda ꝯsuetudine ledēte statū totius ꝓuincie. ⁊ iste est vnus de casibus: in qbus archiep̄s hꝫ iurisdictiōē in subditos suffraganeoꝝ: vel hic delictū erat notoriū: q̄ iste est alius casus d̄ qbus in pall'. c. pastoralis. de of. or. vel dic ꝙ hoc fecit in synodo. ar. de p̄ben. graue: q̄ lꝫ archiep̄s nō hēat ptātem in subiectos suffraganei. Cōciliū tñ ꝓuinciale sic: vt ibi vidisti. ¶ Quero cū gl. pe. an institutus illegitimus longinqtate tp̄is iuuat̄. dicit gl. ꝙ nō si sciēs est: secus si ignorās: nisi crassa sit ⁊ supina: Satis credo ꝙ ꝓcedat dcm̄ glo. ꝙ si scienter tenuit semꝑ d̄r iniuste tenuisse. Si ignoranter ignorantia ꝓbabili idem: secus in ꝓbabili. Sed si q̄ritur detecta v̄itate an in futurū iuste teneat: dic ꝙ nō q̄ntocūq̄ ēt tp̄e ignorāter tenuerit: q̄ bñficiū p̄scriptibile nō est: quo ad titulū. J. de re. iur. c. j. ti. vj. ⁊. s̄. de prebē. dilecto in fi. Jnn. est tñ veꝝ ꝙ si est dubiū: quo ad eccl̄iam: an iuste vel iniuste teneret: lꝫ ipse sciret: quo ad ꝯsciam. iniuste tenet: nec ex tp̄is diuturnitate iustificaret titulum: tūc illius ꝯsciē solus deus est scrutator: tñ quo ad eccl̄iam p̄sumeret̄ iuste tenere: de ꝓcur. ex insinuatione per Jnn. ⁊ de symo. lꝫ heli. ⁊ hosti. de quo in. c. j. de re. iur. li. vj. vbi plene per glo. ¶ Glo. fi. q̄rit an archiep̄s possit post ꝯfirmatiōē relaxare sn̄iam: dic ꝙ nō: ēt si non fuerit appositū qd relaxare p̄sumat: dic si sn̄ia est ꝯfirmata: ⁊ fuerit lata per viā ꝯstōnis: pōt ipsam relaxare archiep̄s: ne maioris sit auctoritatis ꝯstitutio inferioris per papā ꝯfirmata: q̄ꝫ ꝯstitutio ab eo edita. de sen. exc. nup. Sed si sn̄ia est hōis per papam ꝯfirmata: inferior ipsam relaxare nō pōt. ita qd doc. sic intelligūt glo. inq̄ꝫtum dicit archiepm̄ nō posse absoluere ꝯfirmatiōe intercedēte: illd' ꝓcedit in sn̄ia ab archiepo: vt ab hoīe: lata. Sed si vt a canone: tunc lꝫ sit ille canon archiep̄alis: ꝯfirmatus per papā: poterit absoluere ep̄s: ⁊ q libet inferior. de sen. ex. nup: q̄ si pōt absoluere a canone pape: fortius a sn̄ia canonis inferioris per papam ꝯfirmati ⁊c̄.

a **Uctoritate.** Numerus clericorū dꝫ institui ſm mēsurā ⁊ facultatē eccl̄iaꝝ. h. d. ⁊ non diuidit̄. ¶ No. ꝙ clericoꝝ numerus est determinatus a iure ad mensurā facultatū eccl̄ie. ad hoc. s̄. e. c. ij. ¶ No. a ꝯ̄rio lr̄e ꝙ canonicis volētibꝰ pñt aliq recipi vltra facultatē: ⁊ sic nō pñt renūciare numero a se determiato: sed ēt a iure p decre: satis extranee arguūt doc. ꝙ si multa vltra facultatē alicuiꝰ est ei imposita: illa moderāda est. all'. de of. p̄si. l. illicitas. §. pen. nec cauebit de soluēdo: si ꝑuenerit ad pinguiorē fortunam. Jn pena v̄o que imponit̄ ꝑ delictū secus: q̄ in illa q nō pōt in ere: luat in corpe. ff. de iur. om. iu. l. si qs id qd. §. in seruos. C. de ser. fugi. l. qcūq̄ cū si. ¶ Venio ad glo. gl. ij. in fi. No. bonā glo. quā sepius allegaui hoc āno: ⁊ vide gl. s̄. ti. ij. accedēs: ⁊. c. ꝑ illoꝝ: ⁊. s̄. de ꝯsue. c. ij. ⁊. J. de his q̄ fi. a ma. par. cap. ex ore. ⁊ de dona. ꝑ tuas. ⁊ aliqd per Jnno. de resti. sp. in lr̄is: ⁊ de cau. pos. cū sup cōiter h̄r recursus ad cō pos. de elec. trāsmissam. s. an ꝑ inuestiturā trāsferat̄ posſio. ꝓ quo dicto cōpos. hētis hic glo. que all'. concor. q̄ qñq̄ fit inuestitura ante ius trāslatū: ⁊ tūc q̄ satis fatigat̄ in trāslatōe ⁊ coll'one iuris: nō transfert̄ possessio: ⁊ sumit̄ ꝑ collatione: Qñq̄ fit post ius iam trāslatū: ⁊ tūc trāsfert̄ possessio ꝑ inuestiturā: ⁊ sic dꝫ itelligi. gl. q̄ dixit qñq̄ trāsferri posſionē: ⁊ qñq̄ nō: ⁊ sic ēt ꝯcordant̄ gl. q̄ in hac mā videt̄ discordare: vel ꝯ̄riare. Or hosti. hic tractat de v̄bo istituere: ⁊ v̄bo inuestire: ⁊ ponit illd qd dixi in ℞ica. vñ nō repeto in scriptis: sed voce ad instructiōē tituli: dic ꝙ instituere est ius canonicale in eccl̄ia vel bñficio tribuere. J. de here. cū ex iniūcto. inuestire est q̄si possessionē illius ꝯferre indifferēter tñ suscipit̄ vnū ꝑ alio: nā qñq̄ inuestire ponit̄ ꝑ instituere: sed ꝓp̄e inuestire refert̄ ad traditiōē posſonis facti: ꝙ fit cōiter ꝑ archidiaconū. s̄. de of. ar. vt nr̄m. Jnstitutio v̄o sumit̄ ꝓp̄e ꝑ coll'one: vel approbatiōe iuris. vñ si repiat̄ aliter sumi. s. per traditiōē posſonis sumit̄ improprie. vñ istitutio impropꝛe sumpta qñq̄ sumit̄ pro cōfirmatione: vt in beneficijs in quibus ꝓuidet̄ per viam electionis. qñq̄ pro collatōe iuris: vt qñ ad epm̄ spectat collatio: de quo ꝑ Jnno. de elec. trāsmissam. Qñq̄ ꝑ approbatiōe aliq̄li: vt dixi sup ℞ica qñq̄ sumit̄ iproprie ꝑ trāslatiōe posſonis: seu ꝑ inuestitura: ⁊ tunc iproprie sumit̄ q aūt hēant ptātē istituēdi: vel inuestiēdi: ponit hic hosti. videbit̄. J. e. cū venissent: ⁊ habet̄ de of. ar. cū satis: ⁊ d̄ mā per dy. in regula p̄ma de re. iu. in. vj.

a **D decorem.** Cū in eccl̄ijs extraneos opꝫ institui: nō debēt institui clerici certe origīs tñ: sed vñcūq̄

fint dum tñ fint idonei.h.d. In pma ponit pcessum patriarche qué aggrauat. Scdo illum corrigi mádat:nó parêti cóminat:r referri iubet. Scda ibi q circa. ¶ No.ꝙ collationes bñficioꝝ nó debét restringi ad certuz genus psonaꝝ:r ꝙ in bñficijs non hꝫ locũ hrditaria successio:que notari vr: eo ꝙ certo generi psonaꝝ ꝯfert.ad hoc de elec.venerabilé. ¶ No.ꝙ legatus de latere delicta notoria in puincia pbabiliter nó ignorat. ¶ Ultimo no.ꝙ ex impedimêto pmissionis:de qua dubitat:psumit pmissio ét in respectu ad tertium:cui nó impleret:seu ad cuiꝰ cómodũ nó implet: nũqd collaterales hre pñt bñficia in qbus admistrauerũt collaterales certe sic:lꝫ.n.filius nó possit intitulari in eccłia pris.tñ h phibitio nó hꝫ locũ in collateralibꝰ:dũmó iure hẽditario possio nó vẽdicet.ad hoc de fi.psby.ad abolẽdá.cũ ibi no. ¶ Uenio ad gl.istas:r opp.r vr ꝙ hẽatur distinctio loci:vñ natus est.de ser.nó or.c.j.de fi.psby.c.i.r.ij.de cle.peg. per totũ.dic ꝙ supposita.s.illegitimitate psone:nó attendit originis qlitas róne loci:sicut hic:duz tñ sint noti:r hẽant licentiá suoꝝ suploꝝ:vbi tráseunt ad alias dioces: sed qlitas originis per quá qs est illegitimus vel suus hñ póderat:qr tũc est habilis:ita in ꝯrio:r sic vbi qs est notus:qlitas originis nó attendit:sed vbi qlitas originis iprimit aliquá qlitaté illegitimitatis:hñ attendit quo ad pmotioné ordinũ rc.

C **Um venissent.** Hec est bona decre.r habẽtur bona notabilia in ea.r posuit Inn.duas gl. intricate:r fortes:quas Jo.an.posuit p petias:r nõ sequar stiluz eius:sed Inn.lꝫ hosti. dicat eas plus subtiles ꝙ̃ vtiles:si tñ ordinate potuerimus eas hre:habebimus aliq ex eis vtilia:lꝫ cóiter repiant corrupte dicte gl.r breuit dicit decre.si possidet ius instituẽdi is ad qué ét de iure cói nó spectat:pendẽte iudicio ppetatis: in possone defendit. h.d. In.j.alr.p archiepo. In.ij.ibi inter alia: allegatio pro archidiacono. In.iij.interlocutio:r sub certa forma diffinitiue cómissio: ibi nos igit. ¶ Casus ꝯtens qóne inter archiepm eboracen.r archidiaconũ richemũdẽ:archiepo pretẽdẽte istónez r custodiá eccłiaꝝ vacátiũ spectare ad se.arch. possidẽte:r ꝯrium asserẽte:qlitercũqꝫ hec qõ fuit delata ad papá corá papa:dedit ptátez archieps ꝯ archidiaconũ pdictũ:dicta iura ptendẽs sibi assignari:r sup his archidiacono petẽs silentiũ imponi:nó obstáte quadá ꝯcessióe dictorũ iuriũ facta pdecessori archidiacói:qr si illa fuerat facta tpe quo dictus archidiaconus fuerat ad archidiaconatũ assumptus:illi renũciauerat: ex aduerso archidiaconus pposuit petita fieri nó debere:negádo pdictas ꝯcessiones fuisse psonales:imo asserebat eas reales:r hoc fecisse de ꝯsensu capłi narrádo ét se esse in qsi possone eius tanq̃ realis:nec ei piudicauerat renũciatio:qr nó fuerat certa:sed solũ rñderat ꝙ faceret qõ sibi placeret:r ꝙ illá nó fecerat spontanee: sed timore ne impedirent:papa interloquẽdo mádat rc. Pone casum ꝙ sup iure ppietatis istoꝝ iuriũ:de qbus in lra archieps mouit qónez ꝯ archi.narrádo multa:que in lra patẽt ex qbus ꝯcludebat intẽtioné suá: lꝫ Inn.multos itellectus ponat:r eꝯ archidiaconus mouit qónez archiepo:p interdictum vti possidetis:narrás se possidere ét pacifica possone: ex qbus cócludebat intentióez suá rc. Ibi psonalr cómiserunt:r.Jhic decidit ꝙ ét allegabat ꝙ dato ꝙ cócessio esset realis:archidiaconus renũciauerat:vt colligit ex fre. Tex. ibi:in hoc casu.s.qñ psonalr sint concessa. T.ibi:in hoc casu .s.cũ renũciauerit ibi:aliter:vtrũ.s.ꝙ ꝯcessio fuerat psonalis:vel ꝙ renũciauerit ibi:libertatibꝰ ipsis tolle finem ibi:silentiũ imponat:r dic diuersimode tñ:qr vbi est psonalis cócessio in ppetuũ ponet archidiaconus:vbi realis solũ fit persone nó dignitati. ¶ No.in eadem cá quez posse ꝯstituere plres pcuratores:de quo de pcur.si duo.li.vi. ¶ No.ꝙ de iure cói eps fundat intentióez suá sup iure instituẽdi r cóstituendi:vacátes eccłias. ¶ No.iij.ꝙ ius cóe r consuetudo ꝯtũcutiqꝫ gñalis r roborás ius instituẽdi:r custodiẽdi vacantes eccłias: ambo simul pñt in iudicio accumulari: r ꝙ ꝯsuetudo gñalis disponens illud qõ ius: aliqd operat saltem illud cófirmádo:vel roborando:de quo de consti.cum M.i.li.vj.r per hoc colligunt qdam h.ꝙ consuetudo prouincie appellat ꝯsuetudo gñalis:de quo.s.de consue.cũ dilectus. ¶ No.cófessioni inqtum est ꝯ se: stari inq̃tum est pro se nó stari:de hoc dixi de Rp.ex parte decani.facit nam confitebat archieps ꝯcessionem esse factá:r huic statur:sed dicebat ipsam esse psonalem:r huic nó stat. ¶ Ex hoc collige ꝙ pót pars pure ꝯfessionem ét qlificate pbataz:p parte acceptare:r pro parte reprobare:approbádo substátiaz: r improbádo qlitatem:qñ respectu eius qõ improbat habꝫ psumptióez pro se.ad hoc.l.i.C.ad.l.corne.de sic.de psum. c.j.per bar.ff.de libe.le.l.aurelius.§.qsijt: r in.l.ij.C.de dona.ante nup.r.l.j.C.de confes.l.si qdem.C.de excep. Nam hic archidiaconus acceptabat substátiam cófessionis.s.ꝙ confessio esset facta:licet reprobat qualitatem:scilicet ꝙ eẽt personalis:r hoc poterat :qr erat psumptio pro eo propter quasi possessióez:in qua erat. ¶ No.epm nó posse facere ꝯcessionem realem alicuius iuris:absqꝫ cósensu capłi:imo nec psonalem:nisi aliud hẽret de ꝯsue.de his que fi.a prela. ea noscit:r.c.nouit ƀm doc. ¶ No.ꝙ quasi possone iuriũ in plres successores cótinuata:realis presumit cócessio:r psonalis excludit a cócessione. ¶ No.ꝙ in factis depẽdẽtibꝰ a voluntate duoꝝ ptestatio post factum pfectũ tendens ad tollẽdam aliquá ptem iuris:ex facto iam translato:non tollit ius:nisi detur ptestáti specificus ꝯsensus:nec sufficit generalium verboꝝ sensus adulatorius. ¶ No.ꝙ gñalia vba r adulatoria: ad interrogata ex toto non concludentia: nec ius ad placitum alterius referentia: maxime vbi nó presupponũt placitũ de psenti:nec obligatióez:nec iuris sui renũciationem inducũt:r talia vba post ius quesitũ ad noxaz releuandũ non inducunt symoniá. ¶ No.ꝙ gñalia verba ad placitũ ptis alterius referẽtia:sunt ciuili mó intelligẽda ad placitũ iustuz:r sine piudicio alteriꝰ itelligẽda. ¶ No. cautelá vbi qs expectat qd ab alio:vt nó cótendat sup aliq iure cũ eo:sed inq̃tũ potest retrahat se ab animi sui motu. ¶ No.ꝙ aliud est impedire:r aliud est differre. ¶ No. ꝙ ad offm iudicis spectat:ét nemine petẽte defendere ptez in possessione:doc.agẽs de iure suo pbet:r durat hoc offm vsqꝫ ad sniam.de offi.dele.c.j. ¶ No.ꝙ lꝫ possessio ꝯ ius nó releuet qué ab onere pbádi:vt no.de pcur.ex insinuatione.de elec.ꝯstitutus:vbi Inno.r.s.de cá pos.cũ eccłia ad fi. Si tñ est aliquo titulo iuuata:lꝫ de mó tituli nó cóstet:vel qlitate releuat ab onere pbádi:r ex possessione.n.presumit p titulo r qlitate tituli:in statu in quo possor repit: qõ ppetuo tene mẽti:qr est notabile verbũ:nec scio ita bene alibi apte. ¶ No.renũciatióez iuris dignitati piudicare psonalr plato:maxime vbi est iurata:sed non valere ad piudiciũ dignitatis qñ preiudiciũ psonale est:r sepabile a piudicio dignitatis. ¶ No.eccłiam:rectore negligẽte:vel excluso pticulariter:in eccłia bñficiatũ posse agere r defendere iura particularium bñficioꝝ:in talibus eni alienatióibus admittit qcũqꝫ:de re.eccle.nó alie.si qs pres byteroꝝ. ¶ No.superiorem posse agere pro iuribus subiectaꝝ eccłiaꝝ: r ex officio dꝫ:r pót hec reformare.ad h de suc.ab intesta.c.fi. ¶ No. ꝙ in tangentibus preiudicium eccłiaꝝ: iudex pót ex officio supplere:r iura eccłie reformare:ad hoc de app.oblate:per qõ dicit hic Guil.nazo.iudicem in talibus posse ex officio dare restitutióez in integrũ eccłie;r idem videt in minore: qui eccłie compat.de resti.in inte.c.j.r Joá.an.dicit de hoc legistas dubitare.de quo dic:vt.l.iiij.§.ad hoc aũt iudiciũ ff.de dam.infec. ¶ No.ꝙ q̃qꝫ iudex suppleat de facto in tangẽtibꝰ vtilitatem eccłie:vel publicá nó tñ supplet ad cómodũ instantie per priuatũ inchoate nec ad cómodũ priuati.ad hoc facit qõ no.Inno.s.de elec.cũ nobis olim : dꝫ eni archidiaconus suis rónibus se iuuare. Et no.ƀm quosdam ꝙ qs ꝯsequit per alium qõ nó per se.ƀm veritatez notabile

non colligit̃ cum archidiacono silentiũ imponat̃ : ⁊ sic per
alium nõ consequit̃. Qꝛ declaremus mãm.c. Inn. hic obscu
re posuit duas gl. ⁊ host. eis recitatis ꝯcludit ꝙ plus sint sub
tilitatis ꝙ̃ vtilitatis: ẽt ꝙ plus intricãt decre. quã declarẽt: tñ
vt hẽatis intellectũ ipaꝝ declarabo eas in fi. decre. hic papa
determinat archidiaconũ tuendũ in possessione donec ꝓbatũ
fuerit per archiepm ꝯcessionẽ psonalem. ⁊ si nõ põt ꝓbari:
vult inqri de renũciatiõe: que dr̃ facta ⁊ altero pdictoꝝ rep
to imponat̃ silentiũ archidiacono. diuersimode tñ vt dixi in
lr̃a: qꝛ si psonalis fuerit cõcessio ⁊c. si vo neutrũ sit ꝓbatum:
vult imponi silẽtiũ archiepo. ¶ Inn. op. ꝙ ista ꝓtestatio
pape de supplendo ex offõ nullo mõ fuerit nccia: nec ẽt ne-
cessarium fuerit dare restõnẽ eccl̃ie: aut dignitati archidia
conali: qꝛ aut ista renũciatio archidiaconi fuit psonalis: aut
realis: si psonalis qꝛ aĩo preiudicandi sibi non dignitati: hic
ex vbis ⁊ ex mente nullum infert piudicium dignitati archi
diaconali: ergo non est necessariũ aliqd offm̃ vel restitutio:
cũ dignitate predicte nõ preiudicet̃: si dicas fuisse realem: ⁊
tunc quatenus se extẽdebat ad preiudiciũ eccl̃ie erat nulla:
nec iuramentũ poterat saluari sine interitu salutis eterne. ar.
no. de iur. iur. puenit. el. j. ⁊. c. ti. si vo. ad hoc. s. de re. eccl̃. non
alie. c. si qs: ideo nõ dꝫ iudex adiudicare: hec iura archiepo
in preiudiciũ dignitatis pdicte: sed solum silẽtiũ imponere
archidiacono: ne illo iure vtat̃: ⁊ ne in illo se imisceat de iur.
iur. puenit. No. de hereti. ad abolendã: ⁊ si sic: ergo nõ est
necesse aliq̃ restitutio: hec est oppositio: quã mentalr̃ sentit
Inno. Qui p soluẽdo istud ꝯ̃rium ponit duos intellectus.
Vnus qd archieps hic agebat vt realit̃ adiudicarent̃ ad p
iudicium reale: ⁊ nõ solum psonale. Nam erat eius intẽtus
in agẽdo: non solũ piudicare archidiacono: vt silẽtiũ ei im
poneret̃: sed ẽt preiudicare dignitati: vt sic ista iura sibi assi-
gnarent̃: ꝙ sine iudicio ppetue dignitatis fieri non poterat:
sed nõ potuit obtinere: quo ad realem: ex sola renũciatione
archi. per quã nitebat̃ ꝓbare intentũ suũ: quo ad preiudiciũ
reale: nõ iõ soluꝫ fuit ꝓnũciatũ sup iure psonali. ¶ Ex hoc
notabilr̃ apparet ꝙ si ius deductũ in iudicio ex forma peti
tionis appeat reale: si tñ ex postea eductis detegat̃ tm̃ pso-
nale: ꝓnũciat̃ in eadem instãtia sup iure psonali: qd est nota
bile. vñ hic iudiciũ per archiepm a pncipio erat institutum
ad preiudiciũ reale dignitatis: sed qꝛ in psecutiõe iudicij ap
paruit eum tm̃ hr̃e ius psonale: ideo snĩa lata fuit in eadẽ in
stantia. Contra archidiaconũ: sibi silentium imponẽdo: ne
vteret̃ pdictis iurib⁹: ⁊ per hoc habetis vnũ intellectũ. hoc
presupposito ꝯ̃ surgit. Sed ipse rñdit fatendo ꝙ snĩa lata ꝯ̃
archidiaconũ nõ preiudicat dignitati archidiaconali: quia
per hãc snĩaꝫ ꝯ̃ archidiaconũ: nil archiepo accrescet: quo ad
dignitatem: nec p eam aliqd dꝫ accedere ad archiepm: sed
tm̃ silentiũ imponi archidiacono: ⁊ dicit Inn. ꝙ ista eccl̃ia
in cuius preiudiciũ: posset esse lata hec snĩa hẽret duas vias
vnã vt posset petere restõnẽ in integrũ: aliã per viam nulli
tatis: inq̃ntũ ista snĩa gñaliter seu indefinite lata videret̃ cõ
prehẽdere preiudiciũ eccl̃ie. ¶ Hec solutio nõ vr̃ pma fa-
cie bona: qꝛ ex quo eccl̃ia hꝫ remediũ ordinariũ. s. nullitatis.
cũ preiudiciũ se nõ extẽdit ad eã: nõ dꝫ recursus hẽri ad ex-
traordinariũ. s. restõnis. ar. l. in cause. ff. de mino. ideo soluit
scdo ꝙ per istam snĩam aliqd accedat. saltim indirecte ad
archiepm: qꝛ snĩa fertur: per quaꝫ interdicet̃ archidiacono
exercitiũ: ⁊ vsus istoꝝ iuriũ: ⁊ sic fert̃ snĩa puatiõis: q̃ntũ ad
eum: ne hẽat facultatẽ exercẽdi ista talia iura: hoc psuppo-
sito: ista iura erunt vacãtia: qꝛ ista dignitas predicta non ha
bebit in se ius instituẽdi: nec custodiẽdi: sed erũt quodãmõ
vacãtia: eis sic vacãtib⁹ reuertent̃ ad archiepm: vñ descẽde-
runt: ⁊ archieps ipse erit ille qui hẽbit exercitiũ istoꝝ iuriũ:
p p ipsoꝝ vacatiõeꝫ: ⁊ sic salti idirecte piudicabit̃ dignitati:
qꝛ vbi sponsus su⁹ deberet exercere: archieps exercebit: ne
aũt cõtingat piudiciũ ex h inferri dignitati archidiaconus
poterit iudex ex offõ suo supplere. ¶ Hec sol. adhuc non
placꝫ Inn. qꝛ dic̃ ꝙ archidiacono puato exercitio nõ succe

dit archieps in exercitio: imo succedit ille q hꝫ ꝯferre digni
tateꝫ: ⁊ exercebit noĩe dignitatis: vel interĩ dabit papa vnũ:
q h iura exerceat: vel si archieps hꝫ exercere noĩe dignitatis
archidiaconal' exercebit. alle. J. ti. j. qꝛ diuersitatẽ: ⁊ sic nil ac
cedit archiepo sm eum per hanc snĩam: ⁊ sic adhuc durat ꝯ̃
rium id. s. ꝙ necessaria sit restitutio. ideo Inno. sustinendo
hunc intellectum. dicit ꝙ lꝫ sit verum ꝙ snĩa tantũmodo sit
referenda cõtra archidiaconum: interdicendo ei vsum istõ
rum iurium: ⁊ nihil adiudicari archiepo directe vel indire-
cte: ita ꝙ nil ad eum accedat: nihilominus tractu tpis possꝫ
hec snĩa trahi ad preiudicium archidiaconalis dignitatis:
qꝛ forte essent pdite ꝓbationes per quas posset ostendere
huius iuris cõcessionem ⁊ hãc renũciationem realem: vt qa
diceret archidiaconus renũciasse hoc: qꝛ sciebat se ius non
habere. Item qꝛ posset dicere se pretẽdere ꝙ aliqua iura eq
ualentia dedit ꝓpter hanc renũciationem: ⁊ sic posset pretẽ
dere eam realem. l. in psonam. §. j. de pactis ꝓpter hoc piu
dicium in futurum datur hec restitutio: ideo iudex ex offi-
cio dꝫ supplere: ⁊ restituere: ⁊ declarare hanc snĩam nõ extẽ
dendo ad preiudiciũ dignitatis. Sed dicit ꝙ adhuc hec so
lutio non videt̃ esse tuta: qꝛ cum ecclesia habeat remediũ or
dinarium nullitatis cessare dꝫ recursus ad extraordinariũ
restitutis. l. in cause. ff. de mino. ⁊. l. j. ff. de fer. ⁊ propter hoc
recedit̃ ab isto intellectu: sed potest is euꝫ saluare per duos
tex. in hac materia optimos. s. de arbi. c. puenit: ⁊. s. de ma.
⁊ obe. dilecti. In quibus textibus apte dicit̃ ꝙ põt dari re-
stitutio eccl̃ie: nõ solum ꝓpter lesionem iuris subsistentem
de pñti: sed ẽt vbi in futurum aliqua de facto posset surgẽre
molestatio: qꝛ ratiõe huius timiditatis preiudicij futuri: põt
ecclesia petere restõnẽ: lꝫ habeat remediũ nullitatis. ⁊ hoc
ideo: qꝛ plenius ꝓuidet remediũ restõnis ꝙ̃ nullitatis. ad
hoc. l. minor. xxv. annis. ff. de mino. vbi ẽt restituit̃ qñqꝫ mi-
nor ne veretur: verum qꝛ hec solutio: vt videt̃ defendit̃ cum
difficultate: ideo dicit Inno. ꝙ papa non habebat intentũ
dare restõnẽ eccl̃ie: qꝛ non erat necessaria: sed tm̃ incutiẽdi
timorem archiepo: ne deueniret p snĩam ꝯ̃ archidiaconum
directã ad piudicium aliqd inferẽdum dignitati archidia-
conali: per pdicta ꝯcludit ꝙ q̃ꝫq̃ ad preiudiciũ reale fuerit
actũ: iudex tñ inuẽta renũciatione: vt supius est dictuꝫ: ipse
non ꝓnũciabit aliqd ad preiudiciũ dignitatis: aliqd adiu-
dicando archiepo: sed tm̃ silentiũ imponendo archidiaco-
no: qꝛ nõ posset hanc snĩam trahere ad piudiciũ dignitatis
sine pacto. ar. dicti. c. peruenit: ⁊. c. si vo. nec ob. si dicas hanc
snĩam piudicare eccl̃e: qꝛ ex quo sciebat archidiaconũ age
re debebat se eccl̃ia opponere. ar. de re. iudi. q̃uis. respõdet
Inno. ꝙ nõ poterat eccl̃ia agere: qꝛ ptãs agendi vel defen-
dẽdi spectabat pmo loco seu pncipalr̃ spectat ad archidia
conum: ideo nõ poterat eum remouere: ⁊ ideo non sumus
in casu aliquo dicti. c. q̃uis. ideo snĩa non piudicabit eccl̃ie.
ar. ff. de re iudi. l. sepe. dicit tñ Inn. in sua gl. fi. lꝫ multa alia
de supradictis ponat: que non repeto: qꝛ sunt dicta. s. qꝛ cau-
ti⁹ est ⁊ meli⁹: ꝙ qñ iudex ꝓnunciat ad preiudiciũ psonale
plati: ⁊ non reale dignitatis: ꝙ ipse dictet snĩaꝫ suaꝫ iponen
do silẽtium psonale archidiacono: aut prelato: sup vsu ⁊ ex
ercitio iurium: in iudicio deductoꝝ: ⁊ vltra hoc in snĩa ꝓte
stet̃ ꝙ p hoc nõ itendit ꝙ aliqd piudiciũ iferat̃ realr̃ digni
tati: ⁊ sic ꝓnũciando nõ erit nccia alia suppletio ex offõ: vel
alia restitutio: ẽt ptextu futuri piudicij: qꝛ sp appent̃ snĩa ap
parebit cũ ꝓtestatiõe sua: ita ꝙ nũq̃ꝫ poterit trahi ad piudi
ciũ reale dignitatis. Ali⁹ est itellect⁹ ꝙ hic iuramẽtũ psona
le erat: ⁊ agebat̃ ad piudiciũ psonale: vt qꝛ archieps puta-
bat imponi silẽtiũ psonale archidiacono: qꝛ tũc fortius ob-
stat ꝯ̃rium: ꝙ hec snĩa nec ex vbis nec ex mente piudicabat
dignitati: lꝫ alique ex solonib⁹ supradictis possint adaptari
huic itellectui: tñ qcqd sit iste itellectus nõ ꝯformat̃ lr̃e: qa
archieps intẽdebat agere ad piudiciũ reale dignitatis. dic̃
tñ Inno. in alia glo. quã ibi applico: qꝛ hñ cadit: ꝙ si eccl̃ia
vellet hic cõpere in h iudicio: nõ vberet admitti: sine vẽiret

vt sibi fiat p̄iudiciū:sic ad defensionē archidiaconi: q2 sua
nō interest.ij.q.vj.solet. ꝛ.§.de elec.cū inter. Sed archidia
conus dꝫ se iuuare suis rōnibus: ꝛ hoc iō q2 iudiciū ꝯ archi
diaconū tm̄ dirigit᷑ non ad p̄iudiciū dignitatis. iō ecclesia
noīe dignitatis nullo mō dꝫ audiri:tunc vel dignitas:ꝛ hoc
facit ad qōnē. Quidā petebat certā pēsionē a ticio: ecclesia
p̄tēdebat se defendere locatōe: ꝛ volebat cōparere ne pēsiū
sibi solueret᷑: quasi deberet sibi solui.certe hoc dcm̄ facit ꝙ
non dꝫ admitti ecclesia: q2 snīa nō pōt p̄iudicare ecclie que
cunqꝫ sequat᷑:q2 respicit p̄iudiciū p̱sonale. Itēꝫ nec solutio
pensionis pōt p̄iudicare: q2 non pōt interuertere possessio
nem ecclesie:nec ex recognitōe respectu possessionis:q2 non
p̄uat locatorē rerū possessione p.l.fi.C.de lō.tēp.prescrip.ꝛ
hec de ista prima oppositōe. ¶ O p.ij. ꝛ v᷑ ꝙ p archiep̄m
nil sit ꝓbandū: ꝛ est oppositio ēt Inn. q2 eo ꝙ archidiaco
nus ꝯfitebat᷑ donationē factā ab archiep̄o ꝯfitebat᷑ iura fu
isse archiep̄i:ꝛ sic archiep̄i fundata erat intētio:videlicet ꝙ
ipse fuerat dn̄s illorū iuriū:nil allegat:sed facit.s̄.de trāsac.
preterea:si sic ergo ex quo aliud non ꝓbat archiep̄s hꝫ fun
data intentionē suā:ꝛ sic non dꝫ grauari alio onere ꝓbādi.
R̄ndet Inn.ꝙ oppositio ꝓcederet si aliud nō itercederet:
sed hic intercesserunt duo: que fundabant intentū archidia
coni.s.ꝯfessio ꝯcessionis: q2 p eam abdicauerat iura a se si
qua hēbat. Itē scdo archidiaconus erat in quasi possessiōe
istorū iuriū:vbi aūt archiep̄s donatiōeꝫ nō fuisset ꝯfessus:
fundata fuisset eius intentio: sed q2 fuit donationē ꝯfessus:
q̄ꝫ dicebat p̱sonalē: ꝛ archidiaconus illā possidebat vt rea
lem:vn̄ ex ꝯfessione archiep̄i tollebat᷑ intentio.s. ꝙ nūc sua
esset:ꝛ ex possessione vt realis ꝓbabat᷑ ꝯ archiep̄m: ꝙ non
esset p̱sonalis: potuit ergo archidiaconus p pte acceptare
ꝯfessionē archiep̄i:iquātū ꝯfitebat᷑ se dōasse ꝛ p pte ēt ip̄ro
bat᷑ iquātū dicebat eā p̱sōalē:q2 p̄sūptiue erat fūdata itētio
archidiacōi ex possessiōe: alꝯ si archiep̄s nō fuisset ꝯfessus
dōatōꝫ: ꝛ eēt i q̄si possessiōe n̄ erat necesse ꝙ aliqd ꝓbaret.
Et si dicis si negabat dōatōeꝫ qūo poterat se fūdare ex ea.
Certe q̄ꝫ ꝙ ex ꝯcessiōe ex toto negata n̄ posset se fūdare nisi
scīn fuisset sepatū a ꝯfessiōe:vt q2 dixisset archidiaconus fa
teor h̄ iura fuisse archiep̄i: sꝫ dico ꝙ dōauit q2 h̄ sūt sepata:
potuisset reprobata ꝯfessiōe dōatōis acceptare p̄mā.ar.di
cti.c.p̄terea:tn̄ ex q̄ aliter n̄ ꝯstabat:archiep̄s obtinuisset:tū
q2 hꝫ ius cōe p se:tū q2 q̄si possessio fuisset p eo: imo plꝰ cre
do ꝙ h̄.quasi possessio si fuisset penes archidiaconū cū nō
intrasset ꝯ ius cōe:de cā pos.cū ecclesia in fi.q2 illa vt iniusta
p̄sumpta nō releuaret ab onere ꝓbādi. de elec. ꝯstitutus:ꝛ
de ꝓcu.ex insinuatiōe: ꝛ hic p tanto releuat:q2 erat aliquali
titulo iustificata.s. ꝯcessiōe alꝯ ꝯcessione apparēte: ꝛ p hoc
hētis verificatū vnū notabile ꝙ dedi. ¶ O p.iij.ꝙ v᷑ mala
r̄nsio archidiaconi dū dixit ꝙ p libito archiep̄i faceret de
archidiaconatu ꝛ oibus alijs:q2 ois pactio in ꝓmotōe inter
ueniens est illicita.de pac.c.fi. Item v᷑ fuisse symonia saltēꝫ
mentalis:q2 in aliquo hēbat intentū seruiendi.de sy.c.fi.di
cunt doc.ponderandū ꝙ hic archidiaconus iā hēbat plenū
ꝛ totale ius:ꝛ sola possessio restabat: ꝛ sic v᷑ solum ad redi
mēdā vexationē fecisse ne differret᷑ eius possessio: ꝛ hoc est
illicitū.j.de sy.dilectus. Item dicit Jo.an. ꝙ hic non erat pa
ctio:q2 dcm̄ distiguit᷑ a ꝓmisso.l.sciēdū.§.debet.ff.de edil.
edic. ¶ Uenio ad quartā opp.in qua hētis aliqua bona di
cta:lꝫ Jo.an.sup gl.posuerit:sed melius hic cadit:ꝛ aduer
te q2 apit᷑ itellectus totius decre.ꝛ opp.ꝙ aut ab vtraqꝫ pte
est actū interdicto vti possidentis.i.possessorio:ꝛ tunc nō ꝓ
cedit decre.q2 hic archiep̄s allegabat ꝓprietatē ibi de iure
aut de ꝯsuetudine ad se spectare talia iura: sed iterdictū vti
possidentis sup nuda possessiōe fundat᷑.de rest.spo.in lr̄is:
ꝛ.ff.vti pos.p totū. Itē ꝓnūciatio sup eo.i.snīa sup possesso
rio vti pos.ē diffinitiua.s̄.de iudi. inhibita:ꝛ tn̄ lr̄a dicit iter
locuti sumus ꝛc̄.facit.l.i.C.si de momē.pos.fue.appel. Itēꝫ
alia rōne non ꝓcedit:q2 agenti possessorio nō ob. exceptio
ꝓprietatis.s̄.de rest.spo.lr̄is:ꝛ.c.cū quis. Sed hic dicit ma
nutenendū in possessione donec fuerit ꝓbatū de ꝓprietate:
ꝛ sic ob.exceptio ꝓprietatis ꝛc̄. Aut intelligit ꝙ hic actū fue
rit de ꝓprietate:quasi dixerit ad se spectare hec iura put v᷑
eius libellus innuere:ꝛ adhuc peius:q2 ad lites libelli ꝛc̄.ita
ꝙ si dicimus ꝙ hic fuerit actū in̄ petitorio p archiep̄m ꝙ p̄
tēderet ista iura ad se spectare: ꝛ tunc sup nō deductis in iu
dicio iudex ꝓnunciare non dꝫ.de sy.lꝫ hely.ꝛ tn̄ lr̄a dicit ꝙ
hec interlocutū fuit sup possessorio ipsum tenendū seu tuen
dum in possessione: ꝛ ipsi archidiacono silentiū iponēdū er
go ꝛc̄. ¶ O2 attendatis vnus est intellectus ꝙ hic vterqꝫ
agebat possessorio vti pos.forte oibus p̄tēdentibus se possi
dere p sua pte:ꝙ est possibile.l.si duo.ff.vti pos.ꝛ.l.fi.scdm
hūc itellectū obiecta tollunt᷑. Nō ob.ꝙ allegata sit p archi
ep̄m ꝓprietas:q2 lꝫ non sit necesse ꝙ in possessorio retinēde
ꝓprietas alleget᷑ ꝓdest tn̄ allegare nec p hoc viciat᷑ libellꝰ:
q2 si ꝓbet᷑ ꝓprietas ꝓ vno ꝛ eque ꝓbet᷑ de possessione per
vtrūqꝫ:fert᷑ ꝓ illa snīa:qui ꝓbauit de ꝓprietate:vt pꝫ.s̄.de ꝓ
ba.lꝫ cām:ꝛ hoc est satisfactū vni pti ꝯrij. Nō ob.ij. ꝙ exce
ptio ꝓprietatis non hꝫ obstare agenti possessorio retinēde.
iō non debuit admitti exceptio de rei̇ū. que ꝯcernit ꝓprieta
tis: q2 dicit Inno.ꝙ lr̄a hic non dicit ꝙ exceptio ꝓprietatis
admittit᷑ in possessorio:sed intentus lr̄e est ꝙ finito possesso
rio in alia instātia: non in eadē:si ptes volunt litigare exce
ptio ꝓprietatis ꝯ possessoriuꝫ admittet᷑: ꝛ in hoc bn̄ dicit ꝙ
snīa lata in possessorio nō ob. agere volenti in petitorio: vel
dic exceptionē ꝓprietatis nō admittendā in modū exceptio
nis ꝓprietatis: admittit᷑ tn̄ vt exceptio detrahens possesso
rio:inqnantū allegabat᷑ ꝯcessio p̱sonalis: q2 ꝯcessio facit eū
p̄cario possidere: ꝛ p̄carius possessor succūbit i iudicio vti
pos.ff.vti pos.l.i.in fi. ꝛ dicit Inno.ꝙ lꝫ tpe: quo agebatur
possessorio:non poterit ꝓbare p̱sonalē ꝯcessionē:nihilomi
nus cū postea aget᷑ de ꝓprietate ꝓbare poterit:q2 modo ad
aliū finē agit᷑.ff.de excep.rei iudi.l.cū eandē: ꝛ de elec.cū di
lectus:de cā pos.cū dilectus: potestis dare tertiā solutioneꝫ
ꝙ non debent admitti tales exceptōes saluo nisi incōtinenti
sit paratus ꝓbarē:lꝫ secus in possessorio recuperande iuxta
no.de rest.spo.lr̄is:lꝫ alique glo.ꝯ. Nec ob.qd iudex ꝓnun
ciauerit ꝯ se ꝓnūciando archi. iniuriū possessione tenenduꝫ
seu tuenduꝫ cū dcat tueri p ipsum iudicē. vn̄ exponit ꝙ lr̄a
dꝫ intelligi.i.ab aduersa pte non molestandū: ꝛ in casu quo
molestet᷑ intelligat᷑ quedā cōminatio. ¶ Scds est itellectꝰ
ꝙ p archiep̄m fuit actum petitorio. tn̄ vt si ageret ꝯfessoria
dicendo ad ius ad se spectare: vel negatoria negādo ius ad
archidiaconū spectaret:ꝛ tunc obstat ꝯ de decre. lꝫ heli de
sy. Sed r̄ndet᷑ Inn.ꝙ hic non ꝓnūciauit diffiniendo sed in
terloqndo:q2 ad eius offm̄ spectat manutenere ptē in statu:
lite pendente:ex equitate.l.edil᷑.§.sciendū.ff. de edil. edic.p
totuꝫ.ti. vt lite pen.forte enim lite pendente archidiaconus
molestabat᷑ in istis iuribus.iō papa voluit ipsuꝫ defendere
ꝛ interlocutus est ipsuꝫ tuendū: donec petitoriū deductū sit
ꝓbatū:quo casu dicit ꝙ talis snīa erit interlocutoria:ꝛ tene
bitur delegatus pape tueri ipsum in possessiōe donec lis sit
terminata snīa diffinitiua:ꝛ nō vltra: ꝛ dicit ꝙ finit᷑ finita in
stantia principali:qua finita finit᷑ offm̄ iudicis: a quo traxit
originē:illa interlocutio:ar.de rest.spo.in lr̄is: vn̄ dicit ꝙ ta
les iterlocutōes sapiunt naturā actorū ordiatoriorū litis:in
tm̄ ꝙ sicut acta ordinatoria pereunt ꝛ finiunt᷑ pempta instā
tia:scdm no. de testi.cāmqꝫ:ita finiunt᷑:ꝛ iste snīe hn̄tes vim
actorū p̄paratoriorū:all᷑.C.de iudi.l.ꝓperādū.§.finaūt. Se
cus dicit si talia mādata vel p̄cepta fuissent fcā cū cāe cogni
tione: ꝛ non ex arrupto fierent: q2 transirent in rem iudica
tam.C.cōina. episto.l.interlocutio:ꝛ.l.neqꝫ:ꝛ no.bene hoc
dcm̄. ¶ Tertiꝰ ē itellectꝰ ꝙ erat ōductū possessoriū:ꝛ petito
riū ꝓ vtraqꝫ pte: ꝓ pte archidiaconi possessoriū vel saltē ꝓ
pte archiep̄i:petitoriū ꝛ h̄ magis lr̄e ꝯfirmat᷑: sed tūc ob.q2
ōbuerūt vt mutue petitōes sit᷑ termiari.ō cā pos.cū dilectꝰ:ꝛ
.c.pastoralis.de or.cog.cū dilectꝰ:sed dic illud verū vbi de
vtroqꝫ simul liquere pōt: sed hic prius ꝯsistit de vno per cō

fessionē partis.iō ptūs id expedit.ar.ō testi. significauerūt. iō hic diffinit possessoriū: de quo incōtinenti ɔstabat: sed di latatum fuit petitoriū: qꝫ non liquidatū.i. qꝫ non poterat de facili liquere: sed huic ob. qꝫ vr ꝙ snia super possessorio sit diffinitiua: cuius ɔriuꝫ hic dicit lr̃a. Attende qꝫ notabiliter dicit Inn. ꝙ qñqꝫ possessoriū est deductū per se sine petitorio: qꝫ a neutra parte accumulatū est petitoriū: ⁊ tūc snia est diffinitiua super eo: vt in ɔrio. Qñqꝫ est accumulatū petitoriū: ⁊ tunc snia super possessorio est interlocutoria. Ratio pōt esse qꝫ diffinitiua dr̃ que diffinit negociū: mō in ꝓposito si sperat̃ diffinitiua in petitorio: speratur ius absorberi ex snia possessorij. ꝟ. de cā poss. cum dilectus: ⁊ sic non quiescit a ius iudicio in snia possessorij: ⁊ sic pñt intelligi seu ɔcorda ri iura ⁊ glo. dicentia ꝙ snia in possessorio est diffinitiua: ⁊ dr̃ diffinitiua: qꝫ cāꝫ ex toto diffinit. qñqꝫ est īterlocutoria: est snia dr̃ interlocutoria: qꝫ cām ex toto nō diffinit. qñqꝫ est quasi diffinitiua. de qua per glo. de offi. dele. cōsultationi: ⁊ dixi de iudicijs.c.fin. ¶ Quartus ⁊ vltimus intellectus est ꝙ coram papa non fuit actuꝫ possessorio: nec petitorio: sed coram papa ambe partes fuerunt ⁊ simpliciter ꝓposuerunt fcm̄: ita ꝙ nec ibi fuit edita actio: nec datus libellus. ⁊ super tali ꝓpositione facti papa ꝓnunciauit pro archidiacono in possessorio: qꝫ ɔstitit in hoc pro eo: ⁊ qꝫ non ɔstitit de ꝓprietate non diffiniuit. Sed tunc ob. qꝫ papa fecit fundamentū super iuramento: qđ non vr̃ debuisse facere: nec in agendo: nec in excipiendo: pꝫ qꝫ ex iuramento non agit̃. l. si quis pro eo.ff. de fideicō. ⁊ qꝫ solū deum hꝫ vltorē. l. ij. C. de re.credi. ⁊ sic ex iuramento tali agere nō potuit archiep̄s: ⁊ sic nec ex eo se fundare papa. Quidā tenēt ꝙ de equitate canonica ex iuramento agi pōt. attende si esset iuramentū necessariū vel iudiciale bene agitur. ff. de iureiur. l. si duo. §. si quis iurauit. ⁊ §. marcellus. Si aūt est simplex iuramentū assertorium: quo iure aliquid tibi dare: ⁊ sic non est decisoriū de iure ciuili: nec oritur actio: sed de equitate canonica sic scđꝫ aliquos. xij. q. ij. quicunqꝫ suffragio: vbi per Io. ⁊ xxij. q. v. iuramenti. Mouentur isti: qꝫ ⁊ ex pacto nudo agitur de iure canonico ergo ex iuramento vt dictis iuribus: ⁊ ꝟ. de arbi. c. i. hoc non placet Inn. qꝫ dicit ex iuramento agi nō posse: sed per viā denunciatōis euangelice ex iuramento bene pōt agi: qꝫ male facit se imiscendo libertatibus archidiaconalibus ɔ iuramentū: ⁊ hoc dictuꝫ ponit hic ⁊ ꝟ. de iudi. nouit. Ho. aūt tꝫ ɔriū: ⁊ est cōis opi. canonistarum. s. ꝙ iuramento agi pōt ⁊ ēt ex pacto: de quo dixi ī pall. c. i. de pac. ⁊ ibi hoc tenui: ⁊ si dicatis vt senserunt quidā: non potuit deduci per viam exceptōis: qꝫ hic agere non potuit petitorio: archidiaconus cū possideret. ꝟ. de iudi. examinata: ergo suo petitorio. non ob. qꝫ agere nō pōt. Itē nec suo possessorio: qꝫ possessorio non ob. exceptio ꝓprietatis. Ad hoc rñdet negando: ⁊ dicit ꝙ imo archidiaconus poterat agē petitorio: qꝫ in istis incorporalibus datur actio possessorij ad defendendū sꝫ vt no. de cā pos. cū ecclesia: ⁊ per Inno. de ver. sig. abbate. ⁊ ꝟ. de iudi. examinata: ⁊ hec snia placet Inn. ⁊ dicit hoc patere ex registro. ¶ No. bene ħ dcm̄: ꝙ simplex narratio ⁊ propositio facta corā papa est sufficiens ad sniam: que surgere pt ex post facto ꝓposito. Rᵒ. ꝙ talis ꝓpositio corā papa hꝫ vim libelli. de quo per doc. in. c. i. de libel. ob. ⁊ sentit hic Inn. ⁊ hoc adde ad ibi dicta tene intellectū ꝙ solᵒ archiep̄s agebat fundans intētionē in petitorio de iure cōi: archidiaconus se defendebat allegās possessionē ⁊ ɔcessionē realē: ⁊ qꝫ prius ɔstitit de possessiōe: de illa interim papa est interlocutus: postea de ꝓprietate mandauit: ꝙ ɔstito de iuramēto ⁊ ɔcessione reali: imponeret̃ silentiū ipsi archidiacono: si adiudicato iure archiep̄o sic est intelligēda snia. ¶ Quinto opp. qꝫ vr̃ ꝙ hec exceptio abiuratōis seu tu non habes iurisdictionē: dꝫ opp. añ lit. ɔte. qꝫ vr̃ dilatoria: cū excludit p̄sonā tm̄: nō dignitatē. de excep. exceptionē: dicit Inn. ꝙ ꝓprie non est dilatoria: qꝫ p illā declinat̃ iudex vel pars: sꝫ ista est dilatoria que ꝓponi pōt añ lit. ɔte. ⁊ post lit. ɔt. ꝓbari. ff.

de excep. l. exceptōē. ⁊ C. de ꝓba. l. ꝓbatiōnē: vel dic ꝙ est peremptoria quātū ad archidiaconū: qꝫ perimit ius archidiaconi saltē quo ad p̄sonā: iō pōt opponi post lit. ɔte. ⁊ hec est verior. ¶ Ueniamus ad gl. qꝫ alia ex tex. nō hēt. ¶ Gl. .i. opp. dr̃ hic ꝙ custodia ecclesiarū vacantiū: ⁊ instō spectat ad archiep̄m de iure cōi ɔ. imo vr̃ ꝙ ad archidiaconū spectat instō de iure cōi: de offi. archi. ad hec. lxxij. di. si in plebibus. Idē de custodia vacantiū ecclesiarū: ⁊ c. ti. vt nfm. So. vt in glo. vñ hēmus hic videre duo. Primo ad queꝫ spectet de iure cōi ius instituendi. Scđo ad quē spectat ius custodiendi: ⁊ de iure cōi. Circa primū dicit Ꝓbi. ꝙ ius instituendi pōt tripliciter: imo quadrupliciter sumi: ampliando mecū Ho. Primo ꝓ collatōe iuris. Scđo ꝓ iure ɔfirmandi vt in beneficijs electiuis. Tertio ꝓ iure approbandi qñ collatio est facta: vel ponendi supra curā scā collatōe de curato. Quarto sumit̃ ꝓ instōne facti: seu installatōe: ⁊ translatōe possessiōis facti: iaꝫ iure trāslato: que ē modici p iudicij. Circa primū dic ꝙ de iure cōi spectat ad archiep̄m: nisi aliud appareret de iure in aliquo casu. vñ alij hñt ō iure speciali: aut ɔsuetudine. Idē de scđo. ꝟ. e. ex frequentibus: ⁊ de cap. mo. c. i. li. vj. In tertio idē ꝙ cōiter spectat ad ep̄m: ⁊ si intelligūnus in bñficijs curatis: non pōt ad aliū transire de iure cōi. vel ēt ex ɔsuetudine: vt est casus de offi. archi. cū satis: nisi vellet p̄scribere ex ɔcessione spāli ep̄i ō ɔsensu capl'i: ⁊ sic intelligit hanc decre. ⁊ ponit in. d. c. cū satis. De quarto dicit ꝙ spectat ad archidiaconū de iure cōi. ꝟ. ō of. archi. ad hoc: ⁊ c. vt nfm: dicit tñ Host. ꝙ si ad archiep̄m spectat ius collatōis in illo actu collatōis ɔfundit̃ ius eligendi ⁊ cōfirmandi ⁊ approbandi: ⁊ hoc qñ iure ꝓprio hꝫ ɔferre: sed si iure alieno: vt qꝫ esset deuoluta ptās ad eū tunc non ɔfundunt̃ isti actus: vel iste ptātes sic vnite in vnū: imo faciunt eū iure diuerso censeri: ēt quantū ad formalitatē ꝓuidendi: qꝫ due ptātes vel plures diuerso iure faciunt ipsum diuersum: ar. ꝟ. de elec. cū inter vniuersas: de hoc tñ recurre ad. c. ne ꝓ defectu. de elec. ⁊ ad. c. si post. ꝗ. eo. ti. li. vj. in nouella. Ad scđm dic ꝙ spectat ad ep̄m vt est hic casus: non cauillando tex. hoc verū nisi ecclesia sit patronata in clericū: aut monachis subiecta: qꝫ hoc supposito hñ hñt ptātē instituendi de iure cōi: vt hr̃. ꝟ. de ap. bone: ⁊ no. ō of. or. cū nos. ⁊ cū hac distinctōe dꝫ intelligi. c. si in plebibus hic allegatū. ¶ Opp. cū gl. que est sup verbo donec ꝓbatū ⁊ vr̃ ꝙ non incumbat onus ꝓbandi archiep̄o: sup instōne: cū eius intentionē hēat fundatā de iure cōi. xvj. q. viij. oēs basilice. C. de ꝓba. l. sine possidetis de censi. seu de ɔsti. olim: dic ⁊ est mens gl. ꝙ statur ꝓsūptōi iur' cōis: nisi alia ꝓbatōe toll at maiori: hic eni ɔstabat de titulo: ꝓ archidiacono: ɔfessione archiep̄i. Sed dubitat̃ an titulus esset realis vel p̄sonalis: quo casu cōstito de titulo possessorio archidiaconi: iustificata est ɔ ius cōe: ⁊ p̄sumptionē inducit ꝓ possidente: donec ɔ eū ꝓbet̃ ɔcessionem fuisse p̄sonalē: ⁊ stante dubio an sit realis: vel p̄sonalis inspicit̃ status possessionis vt si possessionis status sit vt realis: p̄sumit̃ ɔcessio realis vt hic: si sit vt p̄sonalis p̄sumit̃ vt p̄sonalis: ita ꝙ hec duo intercesserūt ꝓ archidiacono: ꝓ quo fundata erat eius intētio. s. ɔfessio archiep̄i ɔfitētis ɔcessiōnē: lꝫ p̄sonalē: ⁊ quasi possessionē istorū iuriū in qua erat archidiaconus. iō onus ꝓbandi sup instōne incūbebat archiep̄o: vel scđo hic archiep̄s ɔfitebat̃ ɔcessionē: ⁊ in hoc stat̃ ɔ se: sed dicebat ipsam p̄sonalē: ⁊ in hoc stat̃ ꝓ se: iō incūbit sibi onus ꝓbandi. hoc non placet: qꝫ ipsa ɔfessio ꝓfert̃ qualificate in eadē orōne: ⁊ p ɔñs non pōt ꝓ pte approbari ⁊ ꝓ pte reprobari: vt ꝓbat̃ in. l. nō solū. §. i. ff. de libe. leg. de quo de excep. cū venerabilis: ⁊ vide. ō rescri. ex pte decani. tu dic ꝙ imo pōt ꝓ pte approbari ⁊ ꝓ pte reprobari qñ in pte que reprobat̃ iuuat̃ p̄sūptōe. C. de iniurijs. l. ⁊ si non. §. ꝗuicis. C. ad. l. cor. de sicc. l. i. ⁊ no. in. l. aureolus. §. idē quesijt. ff. de libe. lega. Nam hic ɔfessio archiep̄i: quo ad ɔfessionē p̄sonalē: poterat reprobari: ex eo qꝫ archidiaconus erat in quasi possessione illorum iuriumratione cuius presumebatur

ipse potius hr̃e ius reale q̃ ꝑsonale: vel tertio hic ꝯfitebat̃ ꝯcessionẽ: sed dicebat ipsaꝫ ꝑsonalẽ ille realeꝫ: ⁊ ex quo erat dubiũ an esset realis vel ꝑsonalis. iō ĩ dubio fert̃ snĩa ꝓ reo. ar. de ꝓba. ex lr̃is: ⁊ maxime qꝛ possidebat. ¶ Op. cũ eadẽ glo. ibi. ⁊ lꝫ ꝑsonalis vr̃ ꝙ ꝯcessio debuerit p̃sumi ꝑsonalis eo qꝛ ꝯcessio erat fc̃ã ꝑsone archidiacōi. So. dicit gl. ꝙ archidiaconi ꝑsona fuit designata: ad demonstrandã ꝑsonaꝫ cum qua fiebat: non ad restringendã ipsam ꝯcessionẽ. ff. de pac. l. iurisgẽtiũ. §. pactorũ. ¶ Op. cũ eadẽ glo. ibi. sed trãsactio vr̃ ꝙ in dubio p̃sumi dẽat ꝑsonalis: de trãsac. veniẽs ⁊. s̃. de ꝓben. nisi. So. ꝯriũ ꝓcedit in transactiōe fc̃ã sine superioris auctat̃e: hic in ꝯcessione. ¶ Op. cuꝫ eadẽ glo. hic tñ aduerte: vr̃ ꝙ ĩ dubio dẽat p̃sumi ꝑsōalis. x. q. ij. hoc ius. So. ibi donatio fuit fc̃ã ꝑsone: hic dignitati. iō p̃sumit̃ in dubio realis: qꝛ dignitas non morit̃. Iteꝫ hic ꝓ realitate faciebat p̃sumptio possessionis ſm gl. de hac mã. An ꝯcessio intelligat̃ realis: aut ꝑsonalis. hẽtis plene in spe. de instru. edi. §. nunc aũt. vẽ. item ꝙ fuit ꝯcessio. vide per gl. aliquid. ꝺ his que fiunt a p̃la. ma. vide Io. an. ĩ regula p̃uilegiũ. de reg. iu. li. vj. per Ho. in sũma. de pac. §. que sunt diuisiones. ¶ Op. cum gl. que est sup verbo abiurasset. vr̃ ꝙ nō obstante iuramento archidiaconus possit repetere ꝯ iuramentum: qꝛ hic iuramẽtũ est temerariũ: ⁊ in dãnũ ecclesie. de re. ecclesie nō alie. si quis p̃sbyteroꝝ. de iureiur. ꝑuenit. So. dicit glo. ꝙ si talis est res: per quã non pōt p̃iudicari p̃lato: q̃n ⁊ p̃iudicet̃ ecclesie vt alienari res: ex q̄bus redditus ꝑcipiunt̃: tunc bene est verũ: qꝛ idem p̃latus audit̃ vt ibi: si tale ius per qḋ pōt p̃iudicari ꝑsonaliter p̃lato: ⁊ non dignitati: vt est ius instituendi: ⁊ tunc in tali iure iuramentũ p̃iudicat p̃lato: vt noīe suo non possit instituere post iuramẽtũ: sed nō ecclesie. ⁊ iō dicit Inn. ꝙ caute facit iudex: si snĩando ꝓtestetur ꝙ per hoc nullum inferat̃ p̃iudiciuꝫ ecclesie: ar. ī. de cap. mo. c. ij. de dona. inter dilectos. Ho. ⁊ Abb. soluunt aliter si p̃latus in ꝓmotōe sua p̃stitit iuramentũ de non alienãdo: ⁊ mō alienans iurat ꝯ alienationẽ non venire: ſm iuramentum non teneret ꝯ p̃imũ: alle. ad hoc. de iureiu. intellecto. ⁊ de iureiur. lꝫ. li. vj. Si aũt non p̃stiterit aliqḋ iuramentũ ab ipso principio: nec ẽt tp̄e alienationis iurauit nō ꝯuenire: ⁊ adhuc ipsemet pōt ꝯuenire: vt. d. c. si quis p̃sbyterorum. ⁊. xxxv. q. ix. quisq̄s. vbi aũt a p̃ncipio nullũ p̃stitit iuramẽtũ: ⁊ modo alienans iurat ꝯ alienationẽ non venire. ⁊ tunc ꝓcedit hec decre. ſcd̃m eos: ꝑꝑ obseruantiã iuramenti dependentis a p̃tãte vendicandi res alienas: ⁊ cōpellit̃ seruare iuramentũ: ⁊ ita dicunt debere intelligi hanc decre. hoc dictuꝫ non est verum: ⁊ doc. tenent ꝯriũ in. d. c. si quis p̃sbyterorũ: ⁊ ẽt ꝯ hoc est casus: ſcd̃ꝫ vnã lecturã: de iureiu. ꝑuenit. Ho. dicit ꝙ si pōt ecclesie aliter ꝯsuli: iuramentũ est seruandum alias non. videtꝫ so. glo. est verissima: si p̃iudiciũ p̃lati est separabile a p̃iudicio ecclesie: ita ꝙ ex p̃iudicio p̃lati nulluꝫ inferat̃ p̃iudiciũ ecclesie: ⁊ tunc seruãdũ est iuramentũ: ꝓut p̃iudicat p̃lato: nō inquãtũ p̃iudicaret ecclesie: vbi vero p̃iudiciũ p̃lati non est separabile a p̃iudicio ecclesie: ⁊ tunc iuramentũ non p̃iudicat p̃lato nec ecclesie: qꝛ iuramẽtũ ꝑꝑ ꝯnexitatẽ nō posset seruari: sine interitu salutis eterne. vnde dicit ꝙ quedã sunt iura ecclesie: que sunt potius honorificẽtie ꝑsone possidentis alias p̃sidẽtis q̃ realis vtilitatis ecclesie: ⁊ in talibus iuramentũ obligat ꝑsonas ad p̃iudiciũ earũ cum in hoc ecclesie nihil p̃iudicet̃: non obligat tñ inquantũ tangit reale p̃iudiciũ. Quedã sunt iura que ꝯsistunt in fructu: vt bona imobilia: ⁊ similia: ⁊ in talibus nō possit p̃iudicari ꝑsone: q̃n ⁊ ecclesie p̃iudicaret̃. iō ⁊ tunc nō obligat iuramentũ: ẽt inquantũ ꝑsonaliter intendat obligari. de iureiur. ꝑuenit ſcd̃m vnũ intellectũ: vel alienatio rei corporalis non pōt teneri ad p̃iudiciũ p̃lati: q̃n p̃iudicet̃ ecclesie: qꝛ prelato non repetente: ecclesia non pōt vti re: cum vsus sit indiuiduus: qꝛ eandẽ rem duo simul possidere non p̃nt: ita ꝙ eodem instanti non pōt ecclesia vti ipsa re alienata ⁊ tertius in quẽ est alienata. vñ ex quo vsus rei corporalis alienate non possit restringi ad p̃iudiciũ certe ꝑsone. s. alienãtis: ⁊ sic cuꝫ p̃iudiciũ non est restringibile ad ꝑsonã prelati tm̃. iō nō est iuramentũ obligatoriũ: secus in renũciatiōe vel alienatiōe iurium: qꝛ pōt p̃latus non vti ecclesia vtente. vñ ista iura que non sunt aliud nisi quedã honorificentia: vel honor: qui pōt respectiuari ad ꝑsonã p̃lati: ⁊ ẽt ad ecclesiã: mō cuꝫ vsus est talis honoris sit multiplicabilis: erit separabile p̃iudicium ecclesie a p̃iudicio prelati: iō puto ꝙ si prelatus vellet venire ad repetendũ istũ vsuꝫ: determinãdo honorificentiã ad personã ecclesie: iuramentũ non obstaret: sed si vellet determinare ad ꝑsonã suã: tunc repelleret̃ ꝑꝑ iuramẽtũ: ⁊ ita loquitur hic ex quo p̃iudiciũ p̃uate ꝑsone. s. archid. est sepabile a p̃iudicio ecclesie. Ex istis gl. ꝯcludit m̃lta mirabilia. Primuꝫ ꝙ fc̃m prelati non p̃iudicat ecclesie: sed hoc non est mirabile īmo regulare: vt ĩ regula delictũ. ꝺ reg. iu. li. vj. Scd̃o ꝙ iuramentũ in dãnũ ecclesie est seruandũ: ⁊ in hoc non bene dicit: vt puto inquantũ vellet ꝯuenire noīe ecclesie vt dixi Tertiũ ꝙ ecclesia hñs p̃latũ sine ipso agere pōt: ꝙ est ꝯ. c. i. de ꝓcur. vbi dici ꝯsueuit ꝙ nec p̃latus sine ꝯsensu capl̃i: nec capl̃m sine ꝯsensu prelati agere pōt. idẽ no. de rescri. edoceri. Aduertatis hoc tertiũ dictũ nō est mirabile: qꝛ pōt intelligi dupliciter. vno mō de corpore ecclesie: ꝙ eccl̃ia pōt agere sine prelato suo. i. archiepo: ⁊ hoc est iō: qꝛ eius ꝯsensus non requirit̃ cũ sit aduersarius ſcd̃ꝫ notata. de rescri. edoceri. ⁊ de offi. or. irrefragabili: ⁊ de ap. significante. Alio mō pōt intelligi ꝙ gl. habuerit intellectũ: vt ĩtelligat̃ de prelato suo. i. archidiacono. Et est rō qꝛ p̃latus eũ exclusus per iuramentũ. ¶ Ultimo glo. notat ex tex. ꝙ agenti interdicto vti possidetis non pōt opponi exceptio abiuratōis: sicut nec agenti possessorio recuperande. alle. de rest. spo. sollicite. ¶ O: tex. hic vr̃ ꝓbare ꝯriuꝫ. s. ꝙ admittat̃ exceptio. ibi dum dicit in possessione tuendũ donec legitime ꝓbatũ fuerit ex aduerso ⁊c̃. Sed dic ꝙ non admittit̃ exceptio concernens ꝓprietatẽ in possessorio. i. ante expeditionẽ possessorij: sed demũ in ꝓsecutiōe petitorij. i. in iudicio ꝓprietatis: vt vult ẽt lr̃a hic: ſcd̃m Inn. ⁊ Ho. idem dicunt de ꝯcessione ꝙ fuit ꝑsonalis: qꝛ illa si fuisset admissa: nō expedito possessorio. ff. vti possi. l. i. Secus si opponeret̃ qḋ p̃cario fuisset cōcessa. ff. de p̃ca. l. qui p̃cario: qꝛ precario possidens non agit vti possidetis. ff. vti pos. l. i. in fi. dic ꝙ dicta istoruꝫ ꝓcedunt si tm̃ per archidiaconũ esset actũ possessorio: quo casu exceptio ꝯcernens ꝓprietatẽ non admittit̃: nisi statim se offerat ꝓbaturũ: vt no. ff. de acq̄renda possessione. l. naturaliter. §. marcell⁹. Sꝫ h̃ ꝓ p̃te archiepi fuit actũ petitorio ſꝫ verũ ĩtellectũ. ⁊ ꝑ h̃ potuit deducẽ ius ꝓpetatꝫ. ꝺ or. cog. cũ dilect⁹.

Cum ad nostram.

Is ad quem spectat collatio dignitatis se ipsuꝫ instituere nō pōt. h. d. In prima pōit decm̃. In scd̃a. ibi. qꝛ rōnẽ. ¶ No. ꝙ custodia est dignitas: ⁊ sonat in nomen dignitatis. de quo de prebẽ. de multa: sic ⁊ succentoria. de excel. prela. inter dilectos. Item no. ꝙ aliter sumit̃ custodia. s̃. eo. ꝓxi. ⁊ aliter de elec. cum inter. ¶ No. ꝙ cã agens differre dꝫ a cã paciente: ⁊ ꝙ officia pacientis ⁊ agentis in eodẽ subiecto sunt incōpassibilia. Item no. ꝙ ar. a diuisione est validum in iure. ad hoc. s̃. de prebẽ. dilecto. ¶ No. abbatem posse hr̃e p̃tãtẽ ꝯferendi dignitatẽ: vel ꝑticularia beneficia in ecclesijs secularibus. ad hoc. s̃. de elec. cũ in eccl. vulterana. notabile non colligit̃ necessario: qꝛ pōt esse ꝙ hic respiciat vulgare loci. Nam in apulia vocantur prelati seculares abbates. Item pōt intelligi ꝙ hec ecclesia erat regularis: ⁊ sic non colligit̃ notabile. Per hanc decre. dicit Ho. ꝙ hñs bñficiũ ex collatōe ꝓpria: dr̃ ĩtolleratus possessor: adeo ꝙ si ĩpetraret̃ bñficiũ nō ẽ necesse fieri mẽtionẽ ꝺ tali possessione: ar. ī. ti. i. cũ nr̃is. ¶ Op. ꝙ ñ potuerit iste ꝯferre firmare: qꝛ legat⁹ potuit ibi eẽ ĩ ꝓuīcia q̄ ẽ ali⁹ ab epo: q potuerat cōferre: dic fatẽdũ ꝙ alius ab epo potuerit eẽ: q potuisset ꝯferre seu ꝯfirmare. s. legat⁹ vl̃ papa. ꝺ prebẽ. c. ij. li. vj. ꝺ of. leg.

.c.i.c.li. ¶ Ueniamus ad glo. quero cū glo. an idez possit esse dans et accipiens tex. dicit q̄ non et per glo. alle. ꝯcor. q: nemo vicem pluriū psonaꝝ sustinet. xvi. q. i. p̄sbyteros. Cōtra qđ opponit de elec. cū inter vniuersas in fi. et non soluit: dic q̄ eadē psona respectu iuris eiusdē: non pōt loco duoꝝ censeri: sed respectu diuersi sic: vt ibi: et iō dixi notando q̄ si officia sunt incōpassibilia psit ꝯcurrere in psona eiusdē: secus si sunt incōpassibilia. ¶ Quero cū eadē gl. ibi sed qd si nunqd ꝯcedens alteri ptātē ꝯferendi: quā hēbat respectu alicuius dignitatis an ipse posset ab illo recipe illā dignitatez: vt sic non videret a seipso recipe. glo. dicit q̄ non alr. ff. de resti. lz cū si. q: is dr facere cuius fit noie. Incōtrariū allegat iura: que dicunt q̄ qñq3 id possumus per alios: qđ non possumus per nos. distingue modū trāsferendi in aliū: si in totū transfert ptātē ꝯferendi irreuocabiliter: dando alteri: ita q̄ hñs ꝯferre noie suo non noie transferentis ꝯferat tūc poterit donāti ꝯferre et ita dēnt ītelligi iura vltimo allegata Si vero transferat ius eligendi in eum vt in cōpromissariuz vel vt in ꝓcuratorē: et tunc cū eligens: vel psitans: hēat hoc facere noie psitantis: et ille sibi non posset: ergo nec iste: et ita dēnt intelligi iura prius allegata: ad hoc alle. doc. de p̄ben. dilectꝰ. cl. iii. de iure pa. c. vno. li. vi. de elec. ne ꝓ defectu. ad hoc no. de iure pa. ex insinuatiōe: et .c. se. et .c. per nr̃as: al's p tuas: et dicunt hic aliq q̄ si ad duos tm̄ ptinet electio: si alter eligit alterū: nō vz: electio: cū non sit fcā a maiori pte capli: q̄ vr verū qñ eligē hñt vt corpus: vel vt collegiū: sed si psitāt vt singuli. Secus p ea q̄ dicit io. na. i. d. decre. p nr̃as: et .c. ti. .c. iii. io. an. remittit ad regulā in toto de regu. iu. li. vi.

¶ De concessione prebende. Rubrica.

¶ Uisuz est in titulo p̄cedenti de instōnibus p̄bendarū: sz q: ecclesia: vel p̄bende: nō vacātes: nō dēnt ꝯferri: vel aliqs in eis institui: asi q3 vacent iō etc. de mā. vii. q. i. scūs est cornelius: et .c. se. et .c. nō furē: et .c. se. et .c. cum qui: et. iii. q. ii. audiuimus: et repetitur: in. vi. et in cle.

Qui in viuorum.

Substitutus scienter viuenti ab ecclesiastica cōione repellitr. h. d. et nō diuiditr: q: breuis ē decr. ¶ No. regulā in isto titulo q̄ non vz concessio vel collatio p̄bende vel ecclesie non vacantis. ¶ Et no. penam pacientium se surrogari in locum viuentium. Alia non habetis hic in notabilibus. An aliā penā paciantr isti: qui sic paciunt se surrogari in locū viuentiū: doc. q̄ sic: q: inhabilitantr ꝑpetuo ad hñdā ecclesiaz illā in qua surrogati sunt: ꝓbatr p simile qđ dr de ꝯhēte matrimonio scienter cū vxore viuentis: vt in .c. ii. et .c. ex tuariz de eo q duxit in mr̃imōio: et quasi p totū facit. J. e. ti. post electiōz. ¶ Uēio ad gl. gl. ii. op. ibi inter cetera: et vr q̄ alia pena puniantr: q: sunt deponendi. ii. q. i. primis: dic q̄ vltra hāc aliā hēbit: q: deponendus: nisi ignorāter instituatr: quo casu excusatr. ff. depositi. l. si quis inficiatr: et eps ei in alio hñficio tenetr ꝓuidere. ff. de p̄ben. inter: et dicunt doc. q̄ vltra hoc ēt sunt ifames. iii. q. iiii. audiuimus: et. vi. q. i. ifames. ¶ Quero cū eadē gl. ibi sed pone: aliqs est iniuste depositus alter hoc ignorans in locū eius substituitr: et tenuit rem p. xl. ānos postea ad eū ꝑuenit q̄ alter fuit illegittie depositus: an dēat illi hñficiū restituere. Dubiū facit nunqd tenens rez ex prescriptōe: et ea cōpleta: si superueniat scia rei aliene: teneatr restituere: vr q̄ sic. de p̄scri. vigilanti. Incōtrariū facit: q: ex quo legittime p̄scripsit: canone tuetur. de p̄scri. de quarta. So. dicit gl. q̄uis theologi dicāt q̄ teneatr restituere: tn̄ sibi placet dcm̄ cāonistarū: q̄ nō teneatr restituere: q: eo ipso q̄ primus ꝯdēnatus nō appellauit: acqeuit snie: et ita snia trāsiuit in rem iudicatā: et iō alius iuste fuit institutus. dicunt doc. q̄ si snia est lata ꝯ ius litigantis taliter q̄ sit nulla: vel q: sit dolose lata: ꝑticipante dolo substituti: vel q: est lata per falsos testes: vel instra falsa: aut est venalis non est dubiū q̄ iste nō iuste tz: q est surrogatus. Si vero snia est aliqua: et substitutus sit fraudis ꝯscius: adhuc saltē in foro pnie: seu ꝯscie: iniuste tz. Si vero est aliqua: lz iniuste: sed sine fraude substituti: tūc si est lata dispositiue: q: est priuatiua iuris tenētis ꝓpter delictuz: vel ex mala instōne primi: ꝓcedit dcm̄ glo. q: scđs illegittie tz: rō q: hñficiū remanet vacans ex acquiescere snie. iō alteri ꝯferri poterit. Si aūt p sniaz declaratoriam est declaratū: et adiudicatū ius ptinere ad substitutū: et non ad primū: ita q̄ substituto litigante: cū hñte ius in hñficio: et adiudicatū est per sniaz declaratoriā: tunc hoc casu non iuste tz: supposito ēt q̄ ille acquiescat snie: q: lz suū acqescere sufficiat ad faciendū eū priuari iure: tn̄ non sufficit: ad hoc vt substitutus debite teneat: q: ꝑ ꝑ acqescere alterius partis non queritr: nec imprimitr aliqđ ius isti: cū ab ipso nō pēdeat aliqđ ius transferre in istū ꝓ quo est lata snia declaratoria: nec renūcians hoc pōt: et iudicans non agit aliqđ ius ꝯferre de nouo. sed solū declarare: hec sunt dicta doc. ¶ Ⓞ: ꝯcludendo in ista mā aliqua addendo: si queritr an substitutus in hñficio snia ꝯ aliū iniuste lata teneat: dic q̄ aut snia est nulla quocūq3 sic exēpla posui. ff. et planū est q̄ scđs nō licite tz nec legittime: aut snia est aliqua: sed iniusta est: et tūc si surrogatus participat in ista iniusticia non licite tz seu legittie. Si non ꝑticipat: et tunc q̄diu ignorat de iniusticia prime snie: si ignorantia non est suppina iuste tz indistincte no. ff. ti. i. ex frequentibus vbi per gl. superueniente aūt scia q̄ prima snia fuerit iniusta. hoc casu dicendū q̄ si longo tpe tenuit: et est dubiū an legittime teneat: stante dubio: quātū ad forū ꝯtenciosum p̄sumptio est q̄ iuste teneat. ad hoc qđ no. de ꝓcur. ex insinuatōe et de regu. iu. in regula. i. li. vi. Si lōgo tpe nō tenuit et agimus an iuste teneat quo ad forū ꝯscie: vel est certum q̄ illegittime tz ēt quo ad forū ꝯtenciosuz. Si aūt titulus tenendi est sepatus ab iniusta snia priuatōis alterius: vt q: primo iniustos ticius est priuatus: scđo ego suz institutus et tunc debite teneo: quo ad oēm forū: q: ille acqescēdo snie iuste priuatus est: q: acqescere potuit: cū ab eius ptāte depēdeat renūciare: sic intelligo hic glo. et doc. Si aūt actus priuationis eius. i. snia: per quā ipse priuatus est: est idem cū titulo quo ego teneo: q: litiganti adiudicatū est beneficiū iniuste: et tunc si queritr an illo agente in foro ꝯtencioso me defendā dic q̄ sic: nō aūt quo ad ꝯsciaz in foro pnie: q: suū acqescere non prebet mihi titulū hoc respectu cū ab eius ptāte non dependeat facere: q̄ debite teneam: sic intelligo hic. Itē ēt non defendit me talis snia declaratoria: et iniusta: eo volente ꝓcedere per viam denūciatōis euangelice iuxta no. de rescri. ad audientiā: et per Inn. e. ti. ad aures: et .c. ꝯstitutus. Item nec ꝓficeret quo ad forū ꝯtentiosum: inquātū iudex vellet inquirere ex offō: vt no. in dictis iuribus: hec ꝓcedunt in istis beneficialibus: sed in ꝓphanis: si mihi adiudicata est res tua iniuste: in actōe psonali: vel declarata ē mea in reali: p̄supposito q̄ cesset fraudis ꝑticipatio. Istā mām Inn. tetigit in .c. cuz olim: de censi. et de imu. ecc. q: pleriq3: p̄ supposito q̄ trāsferatur dñiū ex snia reali: cū traditōe ō quo tn̄ ē dubiū. In no. tz q̄ cum bona ꝯscia tz: q: ex acqescere snie surgit tacitus ꝯsensus: et vr renūciare iuri suo. ¶ Ⓞ: ego teneo ꝯriuz: q: non est ꝯsensus: saltim qñ appellauit: et fecit qđ potuit: nō insisto plus ꝓ mō: q: de hoc et aliis hñdicā i. c. q: pleriq3 palr.

Nulla.

Beneficia non vacantia concedi vel ꝓmitti non debent: et cum vacauerunt concedi debent. J. sex menses: quibus lapsis de epo ad capitulū: et econuerso: demum ad ꝓximū superiorē collatio deuoluitr. h. d. In prima ponit celeritatē ꝓuisionis. In scđa tarditatē. ibi cū vero. Prima in duas. Prima ponit prohibitionez. scđo eius cām ibi. vel si desiderate. Tertio fortificat per locum a maiori ibi cum enim. Scđa ibi facit tria. Primo statuit tempus. Secūdo punit negligentiā primi gradus ibi si autez. tertia ibi. vel si.

¶ No.i.regulā in isto ti.ꝙ non valet collatio vacature pre bende:vel vacaturi beneficij:nec ēt ꝓmissio de ꝯferendo. Et no. cām ne inducaꝛ expectatio mortis alterius .ad hoc .c.ii.e.ti.li.vj. ¶ No.ij.ꝙ collatores ad ꝯferēda beneficia hñt a tpe vacatiōis sex mēses : quibus lapsis priuanꝛ ptāte ꝯferendi. ¶ No.iij.ꝙ negligentiā prelati supplet capitulū ꝛ negligentiā capituli supplet prelatus: ¶ No.iiij.ꝙ negli gēte capitulo ꝛ epō supplet archiepūs. ¶ No.v.de verbo ordineꝛ:qꝛ sumitur ꝓ ꝯferre. vide tex.ꝛ doc.de off.dele.su per eo. ¶ Op.de ꝯsulta.de dona. ꝛ de re.eccle. non alie.in cle.si vna.vbi beneficiū non vacans pōt ꝯferri cuius ꝯ̄riū hic dꝛ. So.ꝯ̄rium loquiꝛ seu ibi agitur de ꝯferendo bene ficiū in ꝓprietatē.hic de collatiōe fienda in titulū. ¶ Scdo querunt doc.an si capl'm alicui ꝓmittat p̄bendā vacantem: ꝛ postea non obstante ꝓmissione hac ꝯfert alteri : an valeat hec collatio:dicunt doc.ꝙ lꝫ valeat ꝓmissio vacantis:ꝛ non vacature:vt hic a ꝯ̄rio lr̄e: nō tñ sic alliganꝛ ꝓmittentis ma nus quin si alteri conferat:ꝙ non teneat collatio:imo tꝫ all'. simile de matrimonio carnali ꝙ tꝫ matrimōiū de p̄nti : ꝯtra sponsalia p̄cedentia .s. de futuro : cum alia.de spon. ex lr̄is. dant ēt simile de voto simplici: qd̄ rumpitur per solenne:vt de regula.c.qui post votum.li.vj.ꝛ facit a ꝯ̄rio.c. si tibi ab senti.de p̄ben.li.vj. ¶ Tertio quero an tp̄s semestre artet executorē pape ad ꝯferēdū:sicut ordinarios: super hoc dic vt in glo:sed nunquid in cle.si de beneficio de p̄ben. ꝛ ibi cō cluditur ꝙ nō. ¶ Quarto quero quid de superiore metro politani: puta patriarcha: an supplebit vices eius.docto. ꝙ vsqꝫ ad papam superior supplebit negligentiā inferioris: pape aūt negligentiā nullus supplere pōt : excepto casu de p̄bē.statutū.li.vj. ¶ Quinto quiriꝛ quid si est legatus na tus rōne dignitatis sue si ad eum deuoluatur ptās: habebit duo semestra:vnum vt archiepūs:aliud vt legatus: videꝛ ꝙ sic: ꝓpter ꝯcurrentiā diuersorū iuriū in eadem persona:ar. .s̄.de elec.cū inter canonicos : ꝛ .c.iter vniuersas. ad hoc de app.a collatione.li.vj.ꝛ de consue.c..ij.li.vj.ꝛ.j.e.ti.postula sti. ¶ Or videte dn̄i de rota in sua ꝯcl.ccc viij. dicunt ꝙ nō habebit nisi vnū semestre:ꝛ hoc iō qꝛ tāqꝫ legatus nō hꝫ ptā tem supplendi negligentiā ꝓpriā:vbi neglexit:vt archiepūs: ꝛ ꝓ tanto non dꝫ sibi dari semestre:sicut nec de seipso ad se ipsum pōt appellari:ēt diuerso respectu:sicut nec ēt querela ri scdm ea:que hñtur.de fo.comp.romana.li.vj. ꝛ de ꝯsue. .c.ij.eo.li.nec ob.ꝯ̄ria : qꝛ lꝫ quis hēat ptātē supplendi scdm vel negligentiā suam qñ cum alio fecit illud:vt ibi:secus qñ ipse solus fecit:qꝛ non reperiꝛ qñ negligentiā ꝓpriā aut de fectum quis suppleat. ¶ Querunt ipsi in eadē questiōe an legatus cardinalis possit conferre beneficia que sunt deuo luta negligentia alicuius de extra ꝓuinciā: ad p̄latū qui est in ꝓuincia:dicunt ꝙ non:alle.dcm̄ Jnn.in.c.cum inter cano nicos:ad fi.de elec.ꝙ dictum repetit archi.ne se va.c.i.li.vj. ꝛ Jo.an.in.c.ꝙ.ꝗ. de elec.li.vj. vbi dicit Jnno.ꝙ lꝫ p̄latus ptātē supplendi negligentiā prelati hēat:vt in ꝯ̄rio. hoc est verum in beneficiis que proprio iure spectabant ad prelati collationē:vel capituli:secus vbi ex accidenti deuolutio fit: qꝛ nō ē iter prelatū ꝛ capl'm cōio:i his que ex accidēti veniūt sed in cōpetentibus de iure tm̄ : dicta aūt ptās supplendi sur git a cōitate:que est inter prelatū ꝛ capitulū: ita volunt dice re dn̄i de rota. Jn ꝓposito legatus non poterit deuoluta cō ferre:tene menti:hoc dictum:qꝛ hoc non est sine dubitatiōe. tñ sic dicunt fuisse decisum.habetis similia: qꝛ ptās que per uenit accidentaliter:non deuolui ꝛ ad capitulū sede vacante nisi in iure accidentali hr̄et cōitatē:ita dicunt doc.in.c.veruꝫ de fo.comp.ꝛ per Jnn.vt credo ne se.va.c.ij. ¶ Uenio ad glo.opp.cum gl.ij. ꝛ videtur ꝙ ꝓmissio vacature valeat.s̄. tit.i. relatum:dic ꝙ ibi p̄cedebat actus ex quo surgebat di spositio iuris:cuꝫ qua concurrebat dispositio hoīs.hec pri ma so.in se est bona: ꝓut opponiꝛ de ꝓuisione p̄bende: sed prout ibi tribuitur locus non vacans non est bona: qꝛ in illa non ꝯcurrit ius.iō dicunt doc.ꝙ ibi non tribuiꝛ locus alte rius:vel qꝛ ibi non erat numerus:ꝛ tunc creatur locus de no uo:ꝛ recepto extincto extinguiꝛ.s̄. de p̄ben. dilecta : vel ibi erat numerus:ꝛ tunc receptione vltra numerū:rūpiꝛ nume rus.s̄.de p̄ben.ꝓ illorū. Non ob.de offi.dele.ex parte:ꝛ de rescrip.eam te.qꝛ id fit auctate pape: qui hoc iure non ligaꝛ .j.c.ꝓposuit.nec ob.j.e.accedens:vt ibi no. ¶ Quero cum gl.iiij.a quo tpe incipit currere tp̄s semestre : dic a tpe scien tie:non a tpe vacatōis.j.e.qꝛ diuersitatē:de sup.ne.prela.lꝫ:ꝛ per hoc dānaꝛ opi.Hug. qui dixit ꝙ in tpe monitionis alle gabat.xvj.q.iij.placuit: ꝛ hoc iō : qꝛ hic dies interpellat pro hoīe de loca.potuit. ¶ Quero cum.e.glo.ibi vtile: an hoc tp̄s sit vtile an ꝯtinuū:dicit ꝙ est vtile.vñ nō currit tp̄s suspē sionis.j.e.qꝛ diuersitatē:dicūt tñ doc.ꝙ certo respectu posset dici ꝯtinuū:qꝛ si currunt feriati:ꝛ non feriati : tunc oēs in eo cōputanꝛ:quid non est in alio tpe ꝙ ex toto ē vtile ar.de fer. capellanus: dꝛ tñ vtile : qꝛ non currit impedito .s̄. de elec.c. si.qꝛ ibi ex toto non erant impediti. ¶ Quero cum.e.glo. ibi item nunqd p̄nt:an canonici p̄nt eligere post tp̄s lapsuꝫ: quidam dicunt ꝙ sic : ꝯ̄riū determinat glo. ꝛ si eligant non tꝫ electio.de sup.ne.p̄la.lꝫ ꝛ.c.si. nisi de patientia tolleret.s̄. .e.ti.lr̄as:qꝛ deuoluta est ipso iure ptās ad superiorem: ꝛ sic priuatus est ptāte eligendi:ꝛ ꝓ non dato hr̄ ꝙ ab illo datur qui non pōt de iure dare.j.de iure patr.ꝙ aūt. ¶ Contra ꝙ opp.gl.de.l.ꝛ si quis post tres.ff. si quis cau. vbi dꝛ ꝙ mo re purgatio admittiꝛ.dic hoc est verum regulariter:ꝛ qñ nō est facta executio: sed hic executio est facta a iure. iō non ad mittiꝛ purgatio more vt hic:ad hoc qd̄ no. glo. de elec.c.si. ꝛ.e.ti.lꝫ canon.li.vj.idem si executio facta est ab hoīe scdm legistas:qd̄ no. propter istos executores qui hñt ptātē infra certum tp̄s exequendi : ꝛ lapso tpe ptās deuolniꝛ ad epm: certe lapso tpe non p̄nt moram purgare : vt pꝫ per predicta. ¶ Quero cum eadē glo. glo. ibi ꝛ auctate huius canonis an statim lapso semestri tpe possit eligere is: ad quē deuolu ta est ptās:dic ꝙ sic:ēt nulla lnia petita: ꝛ hoc veruꝫ lꝫ quidā dicant ꝙ maiores hoc poterant sua auctate : alij ꝙ minores superioris auctate. ¶ Quero cum eadem glo.ibi ꝛ ꝯtesta tio ista:an ꝓcedat decre.in scda pte canonis in ecclesijs non numeratis.dicit ꝙ nō:qꝛ in illis p̄bende nō vacant.s̄. de pre ben.dilecto:dic tp̄s de quo hic non hꝫ locū: si tñ ecclesia ca reat ministris: statuitione termini hoīs pōt negligentia cō mitti : pp quā poterit postea ecclesia ꝓuidere: vt.s̄. de elec. cum ecclesia vulterana:ꝛ.j.e.ex pte. ¶ Quero cum.e.glo. ibi item hꝫ:in quibus beneficiis hꝫ locū decre.dicit ꝙ in di gnitatibus:psonatibus:seu epātibus: ꝛ archiepātib⁹ locuꝫ nō hꝫ.j.e.dilectus:ꝛ daꝛ hodie tp̄s triū mensiū.de elec.ne ꝓ defectu:equiparanꝛ ergo quo ad deuolutionē: sed nō quo ad tp̄s:qꝛ maius tempus datur in minoribus: ꝛ qꝛ in his nō est intantum periculosa vacatio.

r Elatum.

Beneficia vacantia cōfe runtꝛ nō obstante appella tione illorꝫ:qbus ꝓmissa fuerūt:añqꝫ vacēt.h.d. ꝛ nō diuidiꝛ: vel poniꝛ decisa ꝯsultatio : ꝛ rñsio. scda.ibi.ꝯsultationi. ¶ No. ꝙ nō audiꝛ appellans:cuius nō interest. ¶ No.de significatōe verbi ordinari:qꝛ iterdū sumiꝛ ꝓ ꝯferre. ¶ No.sūmariū:intelligatis hanc decret. qñ fcā fuit ꝓmissio:nl'la p̄cedēte receptōe al's valēt appella tio vt pꝫ.s̄.ꝺ p̄b.relatū: ꝫ nō ē verꝫ.gl.ij.qrit ꝺ rōe ꝛ ē clara.

p Roposuit.

Si scribiꝛ ei ad quē spe ctat collatio:dato execu tore ad ꝓuidēdū affecta ē p̄bēda:p p̄ntationeꝫ lr̄arū fcāꝫ collatori: ita ꝙ collatio alteri fcā ñ tꝫ .h.d. Jn pria narrat fcm̄ ꝯtinēs grāꝫ:ꝛ executoris ꝓcessum: capl'i ꝯtēptū: ꝛ duplex fcm̄ celestin. Scdo pōit mādatū in no.p̄mittēs ꝓtestationē:ꝛ motiuū ipsius.ibi.lꝫ āt.t. ibi exe cutore ꝯcesso.s.ad ꝓuidēdū scdꝫ vnū itellectū te ibi prio va caturꝫ:i ꝫ male:qꝛ si potuit ꝺ vacatura ꝓuidere:lꝫ reseruare vacaturam sue collationi sic:ꝛ hoc est quod.j. dꝛ reprobare Jnn.qꝛ tñ per p̄ntationē lr̄arꝫ factā capl'o affecte fuerūt ma

mo opi. dicentiū. ꝙ qñ qꝫ comparet quis opponens in per
sonam eius: cui dꝫ ꝓuideri: ⁊ tunc dicit ꝙ hunc ꝯdictorem
de necessitate admittere non tenetur: q2 est nudus minister
⁊. s̄. hoc nullam recipit iurisdictionem: alle. s̄. de re iudi. de
cetero cum ibi no. Qñ qꝫ opponit exceptionem recusatio
nis ꝯ executorem: ⁊ idem: q2 talis executor non recusatur:
de app. c. nouit. Qñ qꝫ opponit rescriptum obrepticium: ⁊
pōt hoc esse dupliciter. vno modo propter alium defectum
q̄ persone impetrantis: ⁊ tunc scd̄ꝫ istos admittitur talis ex
ceptio: ⁊ talis ꝯdictor: q2 dato ēt ꝙ executio esset facta: talis
executio retractaretur postea detecta obreptione: alle. de re
iudi. cum olim: ⁊ de rescrip. cum dilecta. Qñ qꝫ opponitur
rescriptum obrepticiuꝫ propter inhabilitatem persone im-
petrantis: vt quia tacuit peccatum: ⁊ tunc scd̄m istos videt̄
dicenduꝫ ꝙ admittitur quid l̄re videtur obrepticie per no.
in preall. c. cum dilecta. Nam vt ibi dixi est dr̄ia inter l̄ras
surrepticias: ⁊ obrepticias. vnde tunc dici nō debent obsta
re obrepticie: sed forte sic surrepticie: imo dicit Inno. ꝙ tale
opponere est opponere in personaꝫ: nō aūt proprie de obre-
ptione vel surreptione rescripti. ideo non admittendū: alle.
.xxv. q. ij. ⁊ si non cognitio: recitat alios dicere: ꝙ si oppona
tur in personam: vel qñocūqꝫ licet non debeat executor ali-
quos vocare nihilominus opponentes in personā admitte
re tenetur ar. de accu. accedens: ⁊ no. s̄. de cau. pos. cū olim.
nec est simile de illo executore: qui iurisdictioneꝫ hꝫ: ⁊ de eo
qui solum habet executionem facti. dicit tñ ꝙ prius dictuꝫ
de iuris rigore plus videtur fulcitū. ⁊ plus sibi placet. ⁊ hoc
tenet in preall. c. de cetero. vbi tenet aperte executorē posse
procedere extraiudicialiter: oībus ꝯdictoribus reiectis. di
cit tñ ꝙ omni casu benefaciet: si audiat aliqua: que eum mo
ueant: ꝙ se informet: ⁊ supersedeat: ⁊ superiori rescribat cu
ius consiliū expectet: alle. c. de cetero ⁊. J. de despon. impub.
ad dissoluendum: ⁊ in auct. vt nulli iudicuꝫ. §. ⁊ hoc vero iu
bemus. Inno. in. c. cum inter canonicos. de elec. in gl. in ver
bo in causis in fi. tenet indistincte oēs exceptiones per execu
torē admittendas. lꝫ secus dicat in ꝓuidēte auctate: seu via
ordinaria. Compo. de rescrip. causam. quod ponit Jo. an.
post glo. magnam in. v̄si. sed nunquid exponens seu exce-
ceptiones dicit hoc tenēdū q2 est in ptāte executoris an assu
mat partes iudicis in ꝓcedendo: ⁊ tenetur contradictores
admittere: quinimo ⁊ vocare partes quibus preiudicatur.
Si vero assumit partes executoris non tenetur admittere:
ēt si offeratur probatio: ⁊ si appelletur non retractabitur fa
ctum a tali executore: nisi postea coram iudice appellatiōis
offeratur probatio legittima ⁊ probetur veritas cause exce
ceptionis obiecte: hec verba Compo. habuit ab Inn. in. c.
dudum iunctis dictis in. c. cum inter canonicos. hic autem
addendo dicit Inn. ꝙ si executor est datus sine clausula ali
qua: tunc non debet ꝯdictores audire: nec ad hoc artatur: si
vero est datus cum clausula ꝯdictores: tunc dicunt quidaꝫ
ꝙ dꝫ audire ꝯdictores anteq̄ȝ inuestiat: vel prouideat: ⁊ dꝫ
summatim cognoscere de eo quod opponit̄: alle. de renūc.
veniens: ⁊. l. a diuo pio. l. si super rebus. ff. de re iudi. Alij di
cunt ꝙ audire non deberet: ēt si habeat clausulā: nisi postq̄ȝ
executum est mandatum. Sed dicit Inno. ꝙ non vidit cau
sam quare nō sit melius: ꝙ audiat ante q̄ post: alle. de renū.
veniens: fatetur tñ ꝙ si ꝓcederet obmissa ista cāe cognitiōe
sūmaria: ⁊ exequat̄ mandatū reiectis ꝯdictiōibus: per hoc
non viciabit̄ eius executio: vel ꝓuisio. Mouetur q2 est me
rus executor. Iteꝫ quia hec summaria cognitio non est sem
per de necessitate plus dicit ꝙ nō poterit appellari: quia ob-
misit dictum ordinem. Nam ab executore non appellatur
nisi in duobus casibus: qñ excedit modum: vel nimis festi-
nat: de app. nouit. de re iudi. qō ad ꝯsultationē cum si. Ho.
dicit ꝙ de iure exceptiones legittime debent admitti: q2 est
mixtus executor: cum semper subsit condictio: si preces veri
tatis nitantur ⁊c̄. si dignus extiterit. de rescrip. cum adeo. ⁊
.c. ij. de presum. dudum: ⁊ q2 q̄q̄ȝ precise scribatur exceptio
nes legittime admittende sunt. s̄. de offi. dele. c. ex pte. el. iij.
hic articulus magis tute examinatur in preall. c. dudū: ⁊ in
predicta cle. i. Quicqd sit vidi sic seruari in practica: quid
executores nullam exceptionē admittunt: nec aliquos ꝯtra
dictores: tñ si postea eorum superiore appareat cām veraꝫ
esse: retractabit̄ qō gestum est non tñ erit ꝓcessus nullus. de
iure aūt tꝫ Ho. ⁊ idem Inno. in. c. cum inter canonicos. de
elec. lꝫ hic vacillet ꝙ dēat admittere. ego dico ꝙ si exceptio
nes sunt notorie: de quibus alique discussiones patenter cō
stet: sunt admittende: cum sit merus executor: ar. de rescrip.
cum contingat. vnde si vult opponere euidenteꝫ defectum
l̄rarum dꝫ admitti. Si vero exceptiones non sunt paten-
tes: sed dubie: nō artatur eas admittere: ⁊ si dr̄ imo vr̄ ꝙ ad
hoc debeat admittere. s. tales exceptiones: q2 vbi fit manda
tum ab eo: qui de cā non cognouit: semper hꝫ conditioneꝫ
tacitaꝫ: si est ita. ⁊ videtur data cognitio ⁊ ptās admittendi
exceptiones ar. no. de re iudi. de cetero. ⁊ de rescri. ab excōt
cato: ad fi. In hoc ego sequor dicta Comp. ꝙ sit in facultа
te executoris an assumat partes iudicis: ⁊ tunc tenet̄ admit-
tere exceptōes an executorū ⁊ tūc non tenet̄ admittere exce
ptōes q2 p̄t eligere modū extraiudicialiter ꝓcedēdi: nō ob.
superius alle. q2 loquunt̄ in actibus iudicialibus: in quibus
semper cognitio est annexa: ⁊ ꝯñter admissio exceptionis:
sed non est sic in actu collationis. ideo nō tenetur admittere
exceptiones: est tñ verum ꝙ si appellet̄ ex cā lagittima: vel
ēt si non appellet̄ ⁊ appareat eum iniuste ꝓcessisse: reuocabi
tur qō gestum est. de rescri. ꝯstitutus. J. c. cum nr̄is. hoc est ꝙ
ꝓ modo sentio: in discursu lectōis: lꝫ plenius dixerim in. d.
.c. dudum. de presum. vnum tñ non obmitto ꝙ predicta pro
cedunt qñ exceptiones iste respiciunt merita negocij. si aūt
respicerent ipsam executionē: in modum exequendi: vt quia
opponeret̄ ꝙ beneficiū non vacat: qō iste confere intendit.
Hic doctores sentire videntur: ꝙ in hoc hꝫ assumere ptes
iudicis: ⁊ p̄mittere cāe cognitionē: al's si ꝓcederet ad colla
tionē: sine cāe cognitōe p̄cedēte: ex quo non p̄cessit cassatio
coloris tenendi: non teneret ꝓuisio: lꝫ de iure vacet. ex quo
de facto non vacat. Simile hēmus ꝙ lꝫ executor sn̄ie non te
neatur recipere exceptōes: ꝯcernētes executionē: tñ hꝫ ptātē
admittēdi exceptōes. l. a diuo pio. §. si super. ff. de re iudi. ⁊
dixi in. d. c. de cetero. ⁊ hoc de isto puncto. ¶ Vlterius que
ro an executores ad ꝓuidendū possint cōpellere ordinariū
collatorē: vt ꝯferat. ⁊ sic est qō an executor ad ꝓuidendum
possit assumere ptātē executoris ad cōpellendū. Inn. dicit
ꝙ non: q2 non est mandatū vt cogat: sed vt faciat: ⁊ sic execu
tor ad ꝓuidendū non pōt assumere locū executoris ad cō-
pellendū. Itē q2 si ipse ordinarius collator: vel canonici vel
lent ꝯferre non possent: q2 facta p̄ſtatiōe: ⁊ illis negligenti-
bus in ꝯferendo: vel lapso termino ad ꝯferendū assignato
sunt priuati ordinarij collatores ptāte ꝯferendi: que deuo-
luta est ad executorē: ⁊ sic cū ptātē non hēant ꝓuidendi fru
stra cōpellerent̄: fatet̄ tñ ꝙ si iam ꝯtulit pōt illos cōpellere:
vt illum de facto recipiant: ꝙ vr̄ fateri verū si hꝫ cl'aꝫ ꝯdicto
res cōpellas ⁊c̄. Hoc vltimū non recitauit Jo. an. ⁊ meri-
to: q2 puto falsam: q2 ex quo est executor pape: hꝫ ptātē exe
qui factū suum ⁊c̄. ēt sine dicta cl'a ar. de offi. dele. querenti:
dictū Inn. posset ꝓcedere in alio executore dato ab inferio
ri a papa: super quo est recurrendū ad no. de fo. cōp. si qs ꝯ
clericū. vbi bona gl. ⁊ per Inn. de offi. ord. cum ab ecclesia
rū. Per p̄dicta dicit Inn. ꝙ cū in respiciētibus executioneꝫ
hēat cognitionē: q2 oportebit ꝙ se informet super bn̄ficio:
an vacet: ꝙ vult ꝯferre: q2 siue vacat de facto ⁊ de iure: siue
de iure tm̄: pōt illud ꝯferre: dꝫ tñ p̄mittere cāe cognitionē: ⁊
audire sūmatim illū: qui possidet: ⁊ si non hꝫ ius monebit si
ne alia sn̄ia detentorē: vt dimittat de fcō: ⁊ si postea exequat̄
⁊ si hunc ordinē obmitteret cassaret̄: qō fit ab eo. J. c. cū nr̄is
⁊. c. l̄ras. Credo hāc cognitōꝫ ncc̄riā solū i actu executōis re
spectu ꝓcessus seu possessiōis p tex. hodie. d̄ p̄b. lꝫ ep̄s. ⁊ si i
actu ꝯferēdi: vt ibi. saluo nisi eēt ꝓbabile dubiū d̄ iur̄ tenēti.

Quid si executore volente prouidere non compareret tenens beneficium: sed is cui contulit ꝛ iudicium agitatur cum isto comparente. An sententia lata contra istum habebit preiudicare possidenti: ꝛ finaliter tenet ꝙ sic: si ille sciat per regulam. c. pe. de re iudi. ꝛ ff. de re iudi. l. sepe. Attende ergo licet collatione facta ex necessitate non sit admittendus volens defendere collationem suam scd̄m ea que vidistis post Inno. de prebēda dilecti: tamen si admittatur valet processus ꝛ preiudicat ei: qui possidet: vt hic notabiliter dicit Inno. ꝛ in. c. quāuis ꝑ alle. An executor ad compellendum posset compellere collatorem ad conferendum prebendam quaꝫ alius ante istam impetrationem longo tempore detinuerat ꝛ si pōt dubitatur de modo procedendi: per istum tex. videt̄ ꝙ non possit: quia in istam possessionē nullam habuit: ꝛ habet iurisdictioneꝫ: cum ptās executoris restringitur ad personas in rescripto nominatos. de offi. deleg. p. ꝛ. g. possessor autem iste certus seu tertius ex quo non est ibi aliqua clausula in rescriptis nominata ergo ꝛc̄. Scd̄o quia in practica nō videtur aliquid posse cōcludere si enim dicat possessori prebendam dimittendam executori male concludit: quia executor non pōt prouidere cum non habeat ipse ptātem conferendi: sed tantum compellendi: sed concludit dimittendaꝫ capitulo male concludit: quia non habet mandatum a capitulo. Item nec illi: pro quo scribitur: quia sibi conferre non pōt. Inn. dicit ꝙ imo ꝓcedere poterit: ꝛ dicit ꝙ vocabit eū qui possidet: ꝛ dicit ꝙ vacat prebenda de iure ꝗꝫ tenet: ꝛ impetrans iste paratus est probare: ꝛ probationes recipiet executor: ꝛ postea pronunciabit prebendā simpliciter dimittendam: ꝛ resignandā: nec dicet cui: postea hoc facto habebit compellere capitulum: vt isti conferat: nec ob. ꝙ non receperit ptātem contra istum tertiuꝫ: q: imo quia executores semper recipiunt etiam potestatem in eo: ꝙ habent exequi ꝯtra detinentem rem: quaꝫ habent exequi. l. a diuo pio. §. si super ff. de re iudi. C. de his qui ad eccl. confu. l. presenti. ꝛ de off. deleg. sane: non autem erit necesse ꝙ concludat sibi restitui possessionem vt capitulo sed simpliciter concludit: vt dixi in quantuꝫ nollet resignare: poterit compelli manu militari. l. qui restituere. ff. de rei ven. hec dicit vera in resignatiōe facti: sed vt resignationem iuris: si ius haberet: non compelli pōt: sicut nec pōt compelli quis ad resignationem: vel cessionem iuris sui: vel rei proprie. ¶ Quero an ad collationem canonicatus sequatur collatio prebende: posito ꝙ vacet prebēda: qui econtra habuistis. de consti. cum. M. ꝛ determinatur ꝙ sic: quando prebenda est annexa canonicatui: ꝛ ponit archidiaconus. de preben. si clericus: concludit Inno. ꝙ anteꝗꝫ possit administrare in prebenda requiritur resignatio prebende: quia per collationem canonicatus solum est translatum ius canonie: ꝛ per hoc non hꝫ prebendam: cum consistat in facto: nisi assignet̄: ad qd̄ vide no. ī his que fi. a ma. par. ca. ex ore. Ideo dicit ꝙ tali nō licet administrare anteꝗꝫ fiat sibi assignatio prebende: ab eo: qui habet ptāteꝫ assignādi: siue prepositus sit: siue sit archidiaconus: siue decanus: siue alius quocunqꝫ nomine censeatur: qui curaꝫ habet illius ecclesie: in qua est electus in temporalibus. ī. de constit. cum M. ꝛ melius. de exces. prela. accedentibus: ad fi. per que dicit ꝙ facta assignatione: per habentem potestatem: poterit administrare: non obstante aliqua cōtraditione: dato ꝙ sibi de iure contradiceret̄ per aliquem: quia auctore pretore possidet. ff. de acqui. pos. l. iuste. dicit tamen ꝙ hec assignatio non est confirmatio: nec loco confirmationis habetur: vnde dicit ꝙ in tali assignatione facti: nō exigitur examinatio aliqua persone: nec electionis: nec in eodem auditur contradictor: sed factum summatim sine discussione examinet: ꝛ si videret assignationem fiendam faciat: alioquin supersedeat: ꝛ examinationem ad superiorem remittat ar. c. ij. de offi. archi. ꝛ de offi. archipresby. c. fi. in prelatis auteꝫ qui habent curam animarum: semper dicit necessariam confirmationem: ꝛ examinationem persone ꝛ electionis: vt de elec. si postꝗꝫ ꝛ. c. nihil: ꝛ no. de app. qua fronte: in. iij. glo. ꝛ dicit ꝙ talis confirmatio debet procedere assignationem in habentibus curam: ꝛ talis assignatio: non impeditur per appellationem: quia non fit cū cā̄e cognitione: nec in ea tribuitur aliquod ius: ad hoc alle. de app. constitutus. Eodeꝫ modo dicit in canonicatu requiri assignationem stalli in choro ꝛ loci in capitulo per eum ad queꝫ spectat de iure vel de consuetudine: anteꝗꝫ exerceat ius canonicatus. de preben. relatum: ꝛ. c. dilectus: ꝛ dicit ꝙ si esset consuetudo: ꝙ sine tali assignatione administrare possit ꝙ administrare posset super hoc recurre ad no. in. c. litteris. de resti. spo. ꝛ de app. quia nos. ꝛ in. c. ex parte: aliqui tamen dixerunt ꝙ in habentibus solaꝫ administrationem temporalium: sine cura: nullam requirit confirmationem: cuius contrarium tenent alij. ꝛ bene scd̄m Inno. ad hoc. ī. ti. i. ꝛ. c. iij. Ho. dicit ꝙ vbi aliquod beneficium perpetuo assignatur alicui: non debet administrare sine assignatione diocesis: etiaꝫ in minoribus beneficijs. alle. de preben. cum iam dudum. ī. de cle. pere. c. fi. ꝛ. ī. ti. i. c. iij. ꝛ dixi in rubrica: ꝛ dicit ꝙ etiam in minoribus requiritur examinatio persone. de prebē. graue. ꝛ dicit ꝙ oppositus de iure non valet consuetudo. de quo de offi. archi. cum satis: q: de iure ideo dixit quia fatetur de facto seruari contrarium. Si autem beneficiuꝫ non conferetur perpetuo nec esset curatum vel esset tale: vbi sola daretur administratio temporalium sine cura: non exigitur examinatio: sm̄ eum. I. ne prelati vi. suas. c. fi. ꝛ recurre ad notata in. c. nolētes: in fi. de priuile. li. vj. videte si aliquis est examinatus tempore receptionis in canonicū: videtur cōmuniter approbatus quo ad prebendam ar. no. ī. de preben. cum scd̄m. saluo nisi aliqd noui opponatur: vt ibi no. vnde in assignatione est necesse examinari: ꝛ credo ꝙ assignatio non habet vim confirmationis: sed est facti ꝛ tradit administrandi potestatem. Nunquid autem in beneficiorum collatione facta per alios requirit̄ assignatio episcopi. Credo ꝙ in curato de iure debet fieri idem etiam in alijs: sed tamen de facto non seruatur: in istis minoribus beneficijs non curatis. An auteꝫ sine assignatione iste possit administrare: dic de puncto iuris ꝙ non: sed an teneat consuetudo. Inn. hic tenet ꝙ sic. contrarium postea tenet scd̄m aliquos quod etiaꝫ sequitur archidiaconus in. c. ei cui: seu eum qui. de preben. li. vj. dicit etiaꝫ ibi Inno. procedere hoc vbi prebende sint distincte secus vbi nō sunt distincte de quo dic vt ibi. contrariuꝫ tenet in. c. transmissaꝫ: potest saluari dictum Inno. hic in minoribus beneficijs: in quibus sufficit quedam assignatio facti. Secus in curatis ꝛ maioribus in quibus requiritur examinatio. ¶ Veniamus ad glo. ꝛ quia glo. sunt inuolute composite ꝛ intricate. ¶ Opp. contra decre. habetis hic processum executoris. Scd̄o processum celestini. Tertio processum Inno. videtur ꝙ celestinus male fecerit inquantuꝫ cassauit collationeꝫ capituli alteri factam: quia mandatum simplex non afficit manus collatoris. de ꝑbē. dilectus: ꝛ si sic ergo tenuit collatio capituli alteri facta: ꝛ sic cassari non debuit. Scd̄o videt̄ ꝙ celestinus male fecerit approbando factum executoris: quia contulerat prebendam non vacantē alias vacaturam contra. c. ij. ī. e. Tertio contra processum Inno. quia videt̄ ꝙ Inno. male fecerat approbando factum per celestinum: quia si sic approbat: cum celestinus approbauerit factū executoris consequenter videtur approbare factū executoris: ꝛ sic videtur Inno. sibi contradicere: dum dicit ꝙ non vult habere ratum factū executoris: ꝛ postea dicit ꝙ vult approbare factuꝫ celestini: qui approbauit factū executoris. Primum contrarium sentit gl. iij. iiij. ꝛ. v. Scd̄m sentit. vj. glo. ¶ Vltimum glo. de vacaturis ad has ꝯtrarietates tollendas laborant omnes glo. ꝛ dant plures intellectus vnus est intellectus in glo. in verbo inuestiri: scilicet ꝙ factum per celestinum fuit factum preter ius ꝛ de gratia: ꝛ sic cessant contraria: ꝛ sic fatendum est ꝙ male fecit executor: ꝛ celestinus ꝛ consequenter Innocen. sed de gratia ꝓcedat decre. Sed

tunc obstat

tunc obstat ꝙ non debuit cassari collatio tertij: q̄ nō est ve
risimile ꝙ papa faciendo grām vni: vellet tertio preiudica
re: sed dicit glo. ꝙ hoc fecit volens excusare factum execu-
toris: sed iste intellectus nullo modo placet: q̄ fugiendi sūt
intellectus trahētes decre. ad grām: ⁊ q̄ licz in istis beneficia
libus posset tollere ius tertij. tn̄ nō est verisimile: q̄ papa nō
consueuit facere grām: ad preiudicium alterius: vide glo.
¶ Secūdus est intellectus Jo. ꝙ celestinus fecerit de iure
⁊ approbatio Inno. de processu celestini ēt fuit de iure. Ad
quod declarandum presupponit Jo. ꝙ fuit scriptum capi-
tulo: ⁊ iste fuit executor ad ꝓuidēduz: vnde per presentatio
nem factam capitulo affecte sunt manus ordinarij. Et tunc
nō ob. ꝯtrium primū quod dicit de cassatione: q̄ cassatio ex
poni debet. i. irrita denūciatio: q̄ fuit nulla cum affecte fuis
sent manus. Non ob. dum dicit ꝙ vult habere ratam colla
tionem factam per executorem decano: q̄ fateor ꝙ male fe
cit decanus. vnde Inno. hic reprobat: sed celestinus: vt dixi
in littera approbauit factum decani: quo ad finem: sed non
quo ad modum: quod patet q̄ inuestiuit de nouo: ⁊ sic non
approbauit collationem de vacatura. Et ex hoc patet etiaz
ꝙ Inno. de iure ꝓcessit approbādo factum celestini: nec fit
collatio de nō vacante: imo de vacante cassato colore tenen
di: ⁊ q̄ per hoc nō hz possessionem: ideo mandat illum sibi
conferri: oēs glo. sunt expedite excepta gl. in verbo sup ius
videatis oēs istas glo. Glo. ibi nam cōtra vniuersalem sta
tum: de hoc dixi. s̄. de consue. quanto. vbi ēt Inno. tetigit: ⁊
hic ⁊ in. c. magne. de voto per Inno. Ea. glo. ibi. c. cum ad
monasterium: dic vt ibi ⁊ aliqd dictum fuit de cle. cōiug. cū
olim. ⁊ gl. in fi. ipsius tene de hoc de vltimo qđ no. in preall.
c. litteras. dicit Jo. an. hic post Hosti. ꝙ pōt papa dispensa
re in oībus que non sunt ꝯ fidem: dum tn̄ non foueāt pecca-
tum euidenter: qn̄ illud peccatum ꝓcedit ꝓpter legem di-
uinam. Secus si surgeret ex cōtrauentione legis canonice
vel humane: q̄ ipse tales constitutiones destruere pōt. Re
mittit ad no. de tem. ordi. ad aures: ⁊ generaliter dicit host.
ꝙ quicqd agat vel dicat papa: dānari vel accusari non pōt:
excepta heresi. xl. di. si papa: pōt tn̄ in secreto moneri: ⁊ palā
q̄ velit vel nolit est subiectus euāgelice veritati: si peccaue-
rit in te ⁊c. s̄. de iudi. nouit: ⁊. ii. q. j. si peccauerit: tn̄ quo ad il
lud qđ in alia auctoritate dicit: dic ecclesie nō est subiectus:
quia non hz supiorem nisi in heresi. Si ergo sit impenitens
monitus dicendum est ecclesie. i. deo vt eum reducat ad cor
⁊ eccl̄ie triumphanti: vt oret pro eo: alias aūt ēt si totus cle-
rus ⁊ populus mūdi: ⁊ imperator essent simul: nō possent iu
dicare eum: dicit tn̄ ꝙ sibi cauere dz: q̄ aīa sua in manibus
suis: in subditis aūt hz tantam ptātem: hz ꝙ ei parenduz est:
etiam si sit dubium an eis mandatum foueat peccatū dum-
modo ꝯscientia vinci posset: ꝙ si scit certum esse peccatum:
vel non posset cōuinci cōscientia eius: cognoscendus est po
tius imperator celestis. i. deus. xi. q. iij. Julianus. ⁊ est tunc
potius sustinenda snīa excōicationis. de sen. excō. inqsitioni
⁊ de resti. spo. lris: ⁊ cōscientia sequēda: si deponi nō posset
ēt si sit erronea ligat: nisi deponat. j. de symo. ꝑ tuas. ¶ In
glo. quo ad factum in fi. dic ꝙ hic collatio fuit nulla: ⁊ ver-
bum cassationem expone: vt. s̄. in glo. j. quia hic fuit datus
executor ad prouidēdum per capitulum si capitulo. de con-
ces. preben. li. vj. ¶ Glo. sic ergo ibi. l. in fundo. Opp. dici
tur hic ꝙ post cassatiōez prima prebenda intelligebat vaca
re: ⁊ sic snīa sola videtur auferre dn̄ium. Sed ꝯ: quia non so
lus titulus: sed traditionibus acquirit dn̄ium: vt insti. de re.
di. §. per traditionem: ⁊. C. de pac. l. traditionibus. So. dic
si agitur ꝑsonali non est dubium ꝙ dn̄ium transfertur. In
reali aūt opi. sunt: ⁊ videt ꝙ non perdat dn̄ium. Nam ille
cui tradit ex snīa recipit eam vt propriam: nō vt alienam: er
go si nō erat dn̄s per talem traditionem in eum dn̄ium non
transfert: vt. l. iij. §. subtilius. ff. de cōdi. ob tur. cau. Si enim
tradidi tibi rem meam vt tuam: nō transferre dn̄ium in te:
vt ibi: super quo recurrendum est ad Cy. in. l. ij. C. cōi. vtri.

iudi. Bar. tenet ꝙ seu rei iud. auctoritas operat translatio
nem dominij: sicut ⁊ alij effectus ꝓducūtur: de quibus per
eum in. l. pomp. §. si iussu. ff. de acqui. pos. etiam allegatur ꝓ
casu ꝙ sic in. l. statuliber. a ceteris. §. cōtra. ff. de sta. lib. ⁊. l.
iij. §. itē queri potest. ff. de rebus eorum. ecōtra. no. si auctor
erat dn̄s: nec probauit an suum dn̄ium transferatur in ꝯuen
tum: dic vt tangit per Bar. in. l. exceptio. ff. de excep. rei iu
di. ⁊ etiā de translatione realis dominij aliquid habetis per
Inno. de elec. cum dilecti: nō insisto plus: quia hoc est plus
legale q̄ canonicū. ¶ Glo. vlti. oppo. ⁊ videt ꝙ mādatuz
assignationis hic factum per Inno. sit superfluū: cum esset
assignata ⁊c. dic ꝙ refertur ad assignationem facti ⁊c.

q

Uia diuersitatem.

Tempus semestre datum ad eligendū non currit legitime
impedito. h. d. ⁊ sunt due partes. In pma archi
presbyteri querelā. In scđa cause cōmissio ibi. mādamus.
Secūda subdiuiditur: quia primo ponit mandatū: ⁊ soluit
obstaculū. Secūdo duos casus excipit: ibi nisi forte: ⁊ scđm
tripliciter exponit ibi: sic tn̄. ¶ No. ⁊ signate litteraz in pn.
q̄ sepe allegatur ꝙ de extrinsecis aliquando arguimus ad
intrinseca. ¶ No. scđo ꝙ de iure cōi potestas conferēdi be
neficia in cathedrali eccl̄ia: ⁊ etiā in tota diocesi: ⁊ in alijs ec
clesijs spectare videt ad diocesanū: de quo dic: vt in. c. cum
ecclesia vulterana. als cumana. de elec. ⁊ de sup. ne. pla. c. ij.
¶ No. hic apertum tex. declarātem quis proprie dicatur
intrusus: quia ille qui preter auctoritatem supioris bn̄ficiuz
est ingressus. vide. j. de accu. veniens: ⁊ per Hosti. in. c. in lit-
teris. de resti. spo. ¶ No. ꝙ ad collationez beneficij: ab ali
quo colorate possessi: nō dz procedi: nisi precedēte beneficij
resignatione. hinc enim colorate isti possidebant: pretextu
confirmatonis: q̄ q̄z in forma communi. ¶ No. hic ꝙ con
firmatio in forma communi validat actum: nec firmat di-
spositionem nullam: ⁊ habetis hic practicam cōfirmationis
in forma cōi. ¶ No. ꝙ in semestri tpe. s. sex mēsium ad de
uoluēdam potestatem: ꝓpter negligentiam in conferendo
nō computatur tempus: quo iuste est impeditus. ꝯferre ha
bens: ⁊ sic detrahitur suspēsionis tempus: ⁊ tempus itineris:
in eundo: ⁊ redeūdo: pro absolutione q sede apostolica: nec
computat tempus ignorātie vocatiōis: ⁊ generaliter no. ꝙ
non valenti agere: vel actum exercere non currit tempus su
per negligētia fundatum. Secus si propter alium fauorem
curreret tempus: vt dicit glo. de prebē. statutū. in verbo nu-
merādum. li. vj. ¶ No. hic ꝙ vbi cursus tempo. causat ex
negligētia actum exercendi nō currit tempus cessante negli
gentia: lz subsit culpa. ¶ No. ꝙ lz capitulū succedat in po
testate cōferendi prelato priuato propter negligētiam: non
tamē succedit ei priuatio ꝓpter delictum aut culpaz: ⁊ ideo
quidam colligunt regulam ꝙ in potestate alterius supplen
da regula intelligitur ꝑmissiua certorum casuum. ⁊ negati-
ua. s. prohibitiua regule. Alia notabilia nō habetis: que sint
vtilitatis: nisi ꝙ colligit hic Inno. ꝙ legatus inter rebelles
non solum potest exercere censuram: sed etiam priuare be-
neficiis: cōtumacia exigēte. de hoc de homici. pro humani.
li. vj. Et si teneres ꝯtrarium posses dicere ꝙ hoc fecit ex spe
ciali mandato pape. Item ꝙ solus papa potest conferre be
neficia suspēsi a potestate conferēdi: idem dicunt doc. in le
gato de latere. de offi. lega. c. j. in. vj. Item habetis ꝙ suspē
sus ab officio est priuatus potestate conferēdi: de quo in. c.
cum dilectus de cōsue. ¶ Habētis notabilia. venio ad de
clarationes decre. istius ad cuius declaratiōem primo q̄ro
quis possit agere cōtra male institutum: vt destituatur. dicit
Inno. ꝙ ille ad quem spectat institutio. de preben. dilecto.
Item dicunt doc. ad quem spectat presentatio: de iur. pa. ex
litteris. Item alius clericus institutus vel nō institutus ha-
bens tamē ius aliquod in bn̄ficio. s̄. e. c. j. ⁊. iij. q. vj. hoc qp
pe: ⁊ de re iudi. cum bertoldus. item quilibet de ecclesia. de
elec. cum dilectus: qđ est verum denūciando ⁊ accusando o

app. constitutus in fi. sed non potest alter agere: qui nō habz
ius: ꝛ pōt agi nō solum cōtra institutos: sed et ꝯ puerse insti
tuentes. vij. q. j. p̄fitium. de quo de fi. pres. veniēs: debēt tamē
tales agētes exprimere cām agēdi: quare institutio sit minꝰ
canonica: quia talis actio p̄sonalis est in qua exprimi dz cā:
iuxta no. de libel. ob. c. j. ꝛ de iudi. c. dilecti. Nam nō est rea
lis: neqꝫ mixta. de of. or. cōquerēte: ergo p̄sonalis est ꝛ cau
sa legitima est: qꝺ ago: qꝛ ad me ptinet institutio: vel sum
in possessione instituendi: vel qꝛ ad te nō ptinet institutio. j. e.
post electionē: ꝛ de cau. pos. cum eccl'ia cum ibi no. Appro
batur ꝛ scd's modus per Inn. per. c. querelā. de elec. ꝛ. c. cō
sultationi. de iur. pa. dicūt tñ ꝙ iste cōuentus tanꝗ male in
stitutus: ex quo personal'r ꝯ eum agitur: nō hꝫ ptātem nomi
nandi dñz in iudicio: qꝛ natura noiationis dñi in iudicio ha
bet locum tm̄ in reali. No. in. c. qm̄. §. ꝙ si sup: vt lit. nō ptc.
ꝛ. C. vbi in rem act. l. ij. ꝗꝗ sit licitum si agatur ꝯ subiectuꝫ
alicuius de subiectione: ꝛ sic quo ad obedientiā ptātem ha
beat noiandi dñm in iudicio: s'm no. de ma. ꝛ obe. iter' quat
tuor: ideo dicit Inno. ꝙ sepe in talibus bñficialibus contra
neminē agitur: vt qꝛ petitur ab alio sua electio confirmari:
vt. j. e. post electionem: ꝛ tunc dicit vocandos eos quos res
tangit. ad hoc de elec. c. fi. li. vi. nisi forte fuerint a iure vocati
s'm Hosti. de elec. c. j. vbi legitur: ꝛ vide qꝺ no. de transact.
de cetero. Scd'o tangūt querēdo an prebēda vacās de iure:
sed nō de facto: possit ab executore vel ordinario cōferri: ꝛ
in effectu dicūt ꝙ in non vacāte de facto qs non pōt institui:
nisi amoto possessore: vt hic. de prebē. lꝫ ep's. in. vj. pōt tamē
conferri per ordinariū collatorem quicqd dixerūt hic anti
qui: per preal'. c. lꝫ: per executorem aūt non pōt conferri: vbi
alius est in possessione supioris auctoritate institutus: si aūt
tm̄ facto possideret pter auctoritatem supioris: posset etiaꝫ
per executorem cōferri: etiā non amoto possessore. ar. de p̄
ben. de multa: hec materia examinabitur. j. e. cum nostris: ꝛ
. c. litteras. ideo non insisto. An ep'o suspenso archiep's pos
sit conferre bñficia. de cap'lo certū est ꝙ non vt hic: qdaꝫ ꝙ
sic: et nō expectato lapsu sex mēsiuꝫ. al'. ix. q. iij. cum si. Alij
dicunt ꝙ nec cap'lm: nec superior succedit in ptāte ꝯferēdi:
quia regulariter qs non supplet ptātem alterius: nisi vbi ius
exp̄mit: vel nisi vbi necessitas imminet. dicit tñ Hosti. ꝙ qc
qd dicat' gñaliter ptās supplēdi competit supiori. al'. de of
fi. or. cum nos: ꝛ. c. pastoralis de iur. pa. cum nullus: nec ob.
c. cum simus: qꝛ loqtur in datione administratoris: vel in casu
huius. c. Or in puncto iuris ep's ante lapsum sex mensium
non confert: quia ep's suspēsus est: qꝛ solus papa hoc pōt: vt
hic dicit l'ra: post sex aūt menses in casu isto archiep's si ep's
est absolutus cōferre pōt cum nō poterit cōferre: qꝛ impedi
tus fuit ep's: ꝛ sic nō potuit sibi tempus currere: vt pꝫ in tex.
Quid si archiep's iste in via dum rediret a sede apostolica:
sciuit bñficia vacare: an interim tp's curret: qdam ꝙ sic: quia
conferre pōt et extra puinciā. ar. no. de offi. leg. nouit. ꝯriū
tenent doc. per hanc l'ram: qꝛ honestū est ꝙ prouideat plus
ciuibus suis ꝗ alijs: ꝛ illoꝝ secum nō hꝫ copiam: hec rō nō
est ex toto bona. Item qꝛ honestum est in talibus cōsilium
requiri: ꝛ cum consilio expedire. Item qꝛ in collatione sunt
p̄sone examināde: ꝛ posset aliquod iudiciale ibi occurrere:
ꝙ esset sn̄ia decernendū: qꝺ facere non posset in diocesi alie
na. ar. no. in pal'. c. nouit s'm Inno. ꝛ Hosti. Ulterius di
cunt doc. ꝙ tp's de quo hic est vtile in p̄ncipio: et in pgressu
de quo. s. e. c. ij. al'. simile in tpe quod datur ad petendū bo
noꝝ possessionem. C. qui admi. ad bo. pos. l. fi. tñ est ꝛ aliud
tp's qꝺ dicit' cōtinuum in principio: ꝛ pgressu: sicut tempus
quattuor annoꝝ datū ad petendā restitutionē in integrum:
de quo dic: vt in. l. fi. C. de temp. in inte. resti. pe. Et est aliud
tp's vtile ab initio: ꝛ cōtinuū in progressu: sicut tp's. x. dieruꝫ
datum ad appellandū: vt in auc. hodie. C. de app. de quo vi
distis. s. e. c. ij. ¶ Ueniamus ad glo. que hic sunt opi. dicit'
hic ꝙ semestre nō currit tpe suspensionis: sed s'm hoc posset
vacatio nimis diu durare si negligēs fuerit in petēda relaxa
tione: ꝛ sic nō sine eccl'ie dispēdio est inductū qꝺ hic dicitur:
ꝛ delictū prelati nocebit eccl'ie cōtra. c. venerabilis. s. de ex
cep. Sol'. ipedito nō currit tp's: dūmodo nō sit in mora pe
tendi absolutiōem: sicut fuit hic iste archiep's: al's secus. ad
hoc. c. vlt. s. de elec. c. vno. ne se. va. li. vj. ¶ Glo. hec rō ibi.
Item ei opponit: sed solue ꝙ impedito impedimento iuris
nō currit tp's: ita hic: sed impedito impedimēto facti currit
tp's: sed datur restitutio: vt in ꝯtrario: saluo nisi repiatur ex
presse dispositū a iure: qꝺ tp's nō currat: vt in tpe hostilitatꝫ
ꝛ necessitatis. ꝛ fi. de quibus de prescrip. illud. Ita ꝙ postꝗ
pōt facere: ꝛ posset cōferre: ꝛ est negligēs: tunc tp's currit si
bi: qꝛ iam suspēsio non est causa impotētie: sed mora sua: q̄
cuilibet est nociua: ad h. s. de elec. c. fi. ¶ Ea. gl. in fi. opp.
ꝙ suspēsi possunt eligere: vt. j. de cleri. ex. mi. si celebrat: ergo
ꝛ bñficia cōferre. Sol. ibi de suspēso minori suspēsiōe: que
nō priuat ptāte cōferrēdi: cum nō ꝯcludat ad offm̄: sed hic
in suspēso suspensione maiori: que concludit ad offm̄: vt ibi
fuit dictum. ꝛ de ꝯsue. cum dilectus. glo. ex hoc colligit' ibi:
ꝛ iurisdictione glo. sequit' vnam opi. que cōiter nō tenet': de
qua in. c. cum dilectus. de cōsue. sed vera est opinio: qꝛ suspē
sa ab officio nō pōt cōferre: vt hic est casus nō cauilādo. nec
aliquid supplēdo: Nunqd aūt ptās conferēdi pendeat ab
officio: an iurisdictiōe veritas est: ꝙ inqꝫtum annectit': ꝛ cō
firmat' pendet a potestate iurisdictionali inqꝫtum consecra
tur pendet a ptāte officij: vt rite fuit dictum: ꝛ discussum: in
. c. cū dilectus. de ꝯsue. dixerūt tñ quidaꝫ hic vt pe. ꝙ iste fue
rat suspēsus a collatiōe bñficioꝝ per papaꝫ: quia forte eius
delictū fuit nunciatū pape per conciliū ꝙ peccabat in ꝯferē
dis beneficijs: iuxta formam. c. graue: de prebē. Nec ob. ꝙ
nō ad papam: sed ad p̄sonā institutā in concilio huiusmodi
collatio ptinere debeat: quia illud pcedit in inferioribus: se
cus in metropolitano: qui per papā suspēditur: vt ibi plene.
¶ Glo. sic pꝫ in fi. opp. ꝛ videt' ꝙ suspēso currat tp's seme
stre: quia in istam suspēsionem incidit culpa sua: ergo qcqd
postea eam sequit' imputat' ei: sicut casus fortuitus imputa
tur moroso. vt. l. ꝙ a te. ff. si cer. pe. ꝛ. ff. qꝺ me. causa. l. si mu
lier. Si enī non currit ergo delictū tribuit imunitatem ꝯtra
legem relegatoꝝ. §. vlti. ff. de interdic. ꝛ rele. gl. sentit hic ꝯ
rium: sed nō soluit: Inno. dicit ꝙ capitulum pꝑter culpā ar
chiep'i nō potest supplere: qꝛ hoc nō reperit' cautum: nec sit
iure expressum. j. de sup. ne. prela. romana. li. vj. Sed archi
ep's ex culpa puniri possit: ꝛ sic loquūtur cōtraria. hoc nil est
dicere. Alij dicūt ꝙ est satis punita culpa: propter suspēsio
nem: ideo nō dꝫ alia pena puniri: ne ptās cōferendi deuolua
tur ad alium. Compo. de ele. cum in cūctis aliter respōdet:
dicens ꝙ hic culpa vel delictū nō fuit immediata causa que
impediuit ptātem ꝯferēdi: sed imediata cā fuit suspēsionis
sn̄ia: lꝫ culpa fuerit cā illius suspēsionis. al's sn̄ie: qꝛ sn̄ia non
est culpa: pꝫ de sen. ex. c. j. li. vj. vide de reg. iur. ꝙ ob g'ram:
ꝛ ꝙ no. e. ti. in regula imputari: ꝛ sic s'm eos debemus atten
dere cām primā ꝛ mediatā: non remotā: sed certe hec solo
in toto nō reddit nos claros: iō eius sn̄ia p alia v'ba magis
intelligibilia pōt declarari: ꝛ eius mens. Nam p̄cedēs non
bene sonat: qꝛ culpa p̄cedens facit actū sequētēꝫ attribui cul
pe: sicut dicimus qñ culpa p̄cedit cām: ꝛ sic nō v' ꝙ sic dice
re sit cā prima: vel remota. Iō dic ꝙ qdam sunt q̄ causant': ꝛ
ꝛ regulant' a culpa in faciēdo: ꝛ tūc casus sequēs imputatur
culpe: seu ei attribuit': vt in ꝯrijs. Quedā sūt que nō regulā
tur a culpa: sed a negligētia in nō faciēdo: ꝛ tunc si culpa est
ordiata ad negligentiā: adhuc facit teneri de casu: ita ꝙ tūc
casus subsecutus attribuit' culpe: ꝛ voluit glo. in v'bo suspē
siōis in fi. si āt nō est ordiata culpa ad negligētiā ı sꝫ ad aliō
ꝛ excludit illaꝫ: certe casus nō attribuit' culpe: cū non det' ne
gligētia: ꝛ istud regulat' a negligētia nō aūt a c'lpa: ꝛ iste est
casus hic. Glo. qꝛ dñs in fi. hec gl. pen. iducit decre. ꝙ bona
clerici dānati deuoluant' in fiscū eccl'ie: qꝺ dicunt doc. veꝝ in
bonis pprijs clerici: secus in bonis eccl'ie: vt in cle. volētes d'
hēti. hodie aūt regl'ariter bona dānatoꝝ applicant' fisco ca

mere.C.de bo.dāna.auc.bona dānatoꝝ:ēt signa istā glo.q
singularis est:ꝛ vult ꝙ vbi ex aliquo delicto veniūt confiscā
da bona ex delicto laici publicanꝰ in fiscum laicoꝝ:tamē in
clerico confiscatio fiet camere diocesani.

c **Um nostris.** Ista est vna bona ꝛ fortis decretalis
ꝛ ēt fortissime glosata per Inno.ꝛ maxime in
duabus additionibus:quas ēt qdam dicūt nō
fuisse Inno.sed certe ex stilo appet ꝙ sint Inno.Jo.cal.cō
mētauit hanc decre.ꝛ tradit materiā executoris quā habui
st.j.§.e.ꝓposuit:ꝛ modicū aut nil addit vltra scripta ibi per
doc.ꝛ ēt tangit qđ vidistis de ꝓben.pro illoꝝ.s.de executo
re cū clausula in possessionē inducas:ꝛ defendas inductū.
Or de istis me nō intromittaꝫ:q illa vidistis:sed de alijs
que tangit nil obmittā substantiale:ꝛ breuiter dicit in sūma.
¶ No.valent littere ad bñficia impetrate que de alterius
colorata possessiōe mētionem nō faciūt.h.d. In prima pte
ponit grām ꝛ executiōeꝫ thesaurario cōcessam. In scđa ibi
veꝝ exceptiōeꝫ ꝯ illam. In tertia ibi:ꝙ dicto ponit ꝓcessuꝫ
executoris. In quarta ibi:auditor ꝓnunciatiōeꝫ auditoris:
sup ꝓcessu. In qnta ibi:nos vō ꝓnunciationis ꝯfirmatio
nem cum certo mādato. Or attēdatis ad casum in termi
nis te:ibi deputatis subaudi.s.ad ꝓuidendum:ꝛ ibi ꝯtrium
esse iuris:ꝛ bene dicebāt:ꝛ ibi de iure vacātem in hoc bene:
sed de facto nō vacabat:ꝛ colorate possidebat:ꝛ in hoc fuit
suppressio:q nō fuit facta mētio de ista colorata possessiōe:
ꝛ falsitas fuit suggesta:eo ꝙ dictū fuit eam simplr vacare:
ꝛ eius collatiōeꝫ deuolutā ad sedem aplicaꝫ:q verum nō
erat ꝓpter coloratam possessionem ibi:inuestiuit ꝛ cōtulit.
¶ No.executorem datū sup grā posse cōferre negligētis
ordinario collatore:qđ est verū qñ est datus ad ꝓuidēdum
de cōces.ꝓben.si caplo.li.vj. ¶ No.ꝙ lꝫ assumptionē epa
tus vacent priora bñficia.s.de elec.cum in cunctis.per acce
ptatiōeꝫ tñ dignitatis inferioris:non vacat epatus:sicut nec
olim:sed vacat tm̄ vltima dignitas acceptata:vt incompas
sibilis cum dignitate:ꝛ in talibus nō hꝫ locuꝫ.c.de multa.s.
de preben.ꝫm doc. ¶ No.ar.ꝙ ad inferiorem dignitatem
non pōt eligi epūs:per hoc dicūt doc.aliqui hic ꝙ triplici de
causa nō valuit huiusmodi electio. Prima q ōbuit postu
lari:vt.s.de postu.pla.c.ij. Scđa q ad maius dignū ꝓuide
ri debebat:vt.xciij.di.legimus:ꝛ de trāsla.c.vlti. Tertia q
per scđam vacat prima iuxta no.de ꝓben.in.c.multa:tñ hec
vltima cā non hꝫ locum in casu nostro:vt pꝫ per no.per doc.
hic. ¶ No.hic optimū tex.ꝛ sic cōiter ad hoc allego:ꝛ est
melior de corpe iuris:ꝙ lr̄e ad bñficia ex surreptione sunt
ipso iure nulle:ꝛ ipso iure ēt nullus est ꝓcessus:per executo
rem habitus.ad hoc de ℟p.cōstitutus:ꝛ.c.audiētiam.el.ij.
de quo dic vt ibi no. ¶ No.ꝙ bñficiū duplici respectu cō
sideratꝰ:seu pōt dici vacare.s.respectu iuris ꝛ respectu pos
sessionis facti:ꝛ no.ꝙ simplr non dicitꝰ vacare si de iure tm̄
vacet:non de facto:ꝛ sic vba que pñt verificari de iure ꝛ de
facto:non verificanꝰ in solo iuris intellectu:sed reqritꝰ vtrū
qꝫ.vide in cle.quo circa.de electiōe. ¶ No.ꝙ ꝓprietas nil
hꝫ cōe cum possessione:ꝛ ad defectum ꝓprietatis iuris nō se
quitꝰ defectus possessionis nec ecōuerso. Ad hoc.l.natura
liter.§.nihil cōe.ff.de acqr.pos.faciunt no.in.c.pastoralis:ꝛ
.c.cū dilectus.s.de cā pos.ꝛ ꝓprie. ¶ No.vnam dñiam ge
neralem inter ꝓprietatem ꝛ possessionem:q ꝓprietas:vt in
plurimū regulatꝰ a iure:possessio vt plurimū regulatꝰ a fcō.
¶ No.ꝙ impetratio dicitꝰ subreptitia nō solum vbi tacetꝰ
ius alterius. Sed ēt vbi tacetꝰ colorata possessio facti:ꝙ ꝓ
cedit ēt in priuilegijs:vt no.de priuil.dudū.ꝛ de deci.c.ij.li.
vj. ¶ No.ꝙ vbi impetratio fit sup vacāte.℟ptum est sur
reptitiū:si vacat de iure:ꝛ nō de facto. Ex quo colligit cald.
ꝙ non solum de his que sūt iuris faciēda est mētio in impe
tratiōibꝰ:sed ēt de his que sunt facti:allꝰ.de ꝓuile.dudum:ꝛ
vt lit.pē.c.si.ꝛ de testi.c.cām. Et ex hoc colligit ꝙ qñqꝫ plꝰ
ponderatꝰ factū ꝙ ius ad hoc.J.c.lr̄as:ꝛ de vi.ꝛ ho.cle.c.si.

¶ No.vltimo ꝙ solus papa ex grā dispensat:vt qs teneat
dignitatem cū epatu:ꝛ no.bonū tex.ꝙ qdam sūt dispēsatio
nes que assumūt ꝓ cā merā grām:ꝛ has solus papa facit:q
dam que assumūt aliā iustam cām:ꝛ has aliqñ facit iferior.
In casu tñ nr̄o ēt ex cā illos facit solus papa:lꝫ aliq colligāt
hic ꝙ inferior in talibus dignitatibus ex cā dispensat:vt vo
luit Host.in decre.de multa:ꝛ in hoc differāt dispēsatiōes:
de qbus dicit hic in lr̄a. Ideo dicit Inn.de testa.mo.cū ad
mo.quēlibet edem ē ꝯstōneꝫ ex sola grā:ꝯ illam posse dispē
sare:lꝫ ꝯtrium videatꝰ velle.de temp.or.dilectus:dicendū est
vt ibi dixi:q illud dictū limito ꝫm ꝙ ibi notaui. Or habe
tis notabilia doc.qdaꝫ ante cal.mām istius decre.recitabāt
per frusta:ptim sup textu:ptim sup gl.ꝛ satis intricate:Jo.
cal.reduxit ad oppōnes ꝛ qōnes:opponēdo ꝯ qđlibꝫ nota
bile. Ego nec sequor ordinē antiquorū nec calderini:sed ꝓ
mo faciā oppōneꝫ textualē. Scđo capiā vnū v.glo.ꝛ ibi re
ducam mām per membra:demum reuertar ad alias glo.
¶ Opp.igitur ꝛ videtꝰ ꝙ acceptione dignitatis ꝓposituree
debuerit ipso iure vacare epatus:ꝛ nō ipsa vltima dignitas
collata.s.de ꝓben.de multa:cuius ꝯtrium dicit lr̄a. Inn.sol
uit:ꝛ bene ꝙ decre.de multa non loqtur in epatibus:sed in
alijs:vt pro rōne assignat:q vacatio scđe surgit ex quadaꝫ
tacita renūciatiōe:vt ibi fuit notatū:sed q epatui qs:sine li
centia sedis aplice:tacite nec expresse renūciare non pōt.s.
de transla.c.j.ꝛ.ij.ergo ꝛc.ꝛ hec temperat Egi.esse veram:
qñ electus in epm erat ꝯfirmatus:ꝛ postea acceptauit scđaꝫ
dignitatē:q post ꝯfirmatiōeꝫ non hꝫ ptāteꝫ cedēdi sine au
ctoritate romani pontificis. Secus si ante ꝯfirmatiōeꝫ acce
ptaret.scđam dignitatē:q tunc faceret vacare epatum:cuꝫ
in eius ptāte sit:tunc renūciare epatui.arg.no.in dicto.c.ii.ꝛ
de elec.si electio.li.vj.in glo.facit ad hoc in cle.grē.de ℟p.
Alio mō soluit Inno.s.ꝙ decre.de multa:nō erat inuenta.
ꝫm tpa istius decre.q iste fuit antiqor auctor illo illiꝰ decre.
ꝛ sic cessat ꝯtrium ex diuersitate tpis ꝛc. Or veniamus ad
examinatiōeꝫ fundamēti huius māe:que tangitꝰ in gl.pen.
ꝛ in v.sed pone aliquos:q ibi glo.tangit fundamentū.alie
glo.extrauagātes sūt ꝛ ponūt alia accidētaliter ad materiā
capli:ideo ꝓus ꝓsupponamus fundamētum. ¶ Oppo.s.
vt ondam qre doc.hic faciāt magnas glo.ꝛ vr̄ ꝙ male cas
setur ꝓcessus executoris. Item scđo ꝙ ꝯrietatē in se hēat de
cre.primū ondiꝰ:q non ex defectu collatiōis coꝝ:nec ex de
fectu lr̄aꝝ erat cassandus:ergo ꝛc. Ex defectu collōnis nō:
q ꝓsupposito ꝙ dignitas de iure vacaret:qlibꝫ ordinarius
collator posset ꝯferre:non obstāte possessiōe:in qua eēt pos
sidēs:sic ad hoc:vt possit per ordinariū ꝯferri:sufficit ꝙ va
cet de iure:ꝙꝙ nō vacet de facto:pꝫ.s.de elec.cū in cunctis:
ꝛ.s.de ꝓben.de multa.v.is quoqꝫ:vbi casus:ꝛ.e.ti.ex irpan
dc.§.qui vō.v.alioqn.ꝛ hodie.e.ti.lꝫ epūs li.vj. Si ergo hoc
potest ordinarius collator:ergo ꝛ executor:ꝛ multo fortius
quia non habet minorem potestatem ordinario:cum tra
hat potestatē a papa.hec ēt rōne ꝓbatꝰ:q sufficit illo respe
ctu vacātis dari:quo respectu agitꝰ ius trāsferri:sed collator
cōferendo agit solum ius trāsferre:nō possessionē:ergo suf
ficit vacare bñficium:aut dignitatē de iure:nō ēt debuit cas
sari ex defectu lr̄aꝝ:q ꝓsupposito ꝙ dignitas vacet de iure:
tenēs eam iniuste tenet:q sine titulo:mō si papa sciuisset istū
iniuste tenere:ꝛ magis verisilꝰe ꝙ papa lr̄as ōdisset:vt sic nō
teneret ꝯ iura:ꝛ amoueretꝰ iniustus possessor:ꝙꝫ si in toto va
casset:ꝛ sic nil est tacitū ꝙ habuisset inducere mētem ꝓcedē
tis ad negādū ℟ptū.ergo nulla debuit dicit esse surreptio:
ꝛ per ꝯñs:nō debuit cassari:cuius ꝯtrium dicit lr̄a. Item de
cre.ibi ꝯdicit:q in pñ.papa cassat ꝓcessum executoris:vel
cassari mādauit ex defectu lr̄aꝝ:ꝛ tñ postea viꝫ illaꝝ ꝓuide
ri mādat:ergo ꝛc.vt satisfaciā.glo.ꝓmo recitat solōneꝫ eiꝰ:
que est ipsa vitas:non tñ multū insistā in ea:q postea in con
flictu lr̄aꝝ apparebit. Dicit ergo glo.fatendū ꝙ si epūs non
habuisset nouā collōneꝫ:lꝫ fuisset in possessiōe facti:nō fuis
set ꝓcessus cassatus:sꝫ ideo cassatꝰ:ꝛ surrexit viciū:q de no

no collata fuerat dignitas vocans illi electo in epm. Nam lz nó interueniat auctoritas illius: qui habuerit ptátem ɔferendi: tñ qr imprimit colorem tenédi: ideo impetratio fuit nulla: nó facta mentióe de illo colore: & pp hoc ét fuit cassata collatio: per executoré facta: nó cassato dicto colore: & sic reducédo glo. ad aliqualé doctriná: dic q data possessione facti: & vacatióe iuris: qñq3 oino incolorate tz: vt qr suuz ius repitur cassatú a iure. Aut ab hoie: & nó hz aliq̃ nouá colloné: & tunc nó impedit ptátez ɔferédi: quo ad ordinariuz: nec quo ad executoré: nec quo ad ipetratióez: qr de tali possessione oino incolorata & iniusta nó est nccia métio. Aliq3 possessio est colorata: qr collata aucte ptoris: hoc est illius: qui hz ptátem ɔferédi dignitaté: & túc iste color impedit collatióez executoris: nó cassato illo colore. Item hz impedire impetratóez: nisi fiat métio de isto colore: nec sufficit simplr dicere dignitaté vacare: & ista fuit cá cassationis pcessus in decre. & iste est verus itellectus decre. p qué gl. infert plura. Primo q si hñs dignitaté vel bñficium curatú scdo adipiscat dignitaté vel curatú nulla alia pmi colłone secuta illius alteri facta collatio: nó obstáte posłone facti. Scdo ifert q si hñs bñficiú simplex: acceptet fm: simplex vel hñs curatum acceptet simplex: vel ecóuerso: acceptatióe scdi non vacat primú ipso iure: & alterius nó vz collatio: anteq̃ priuet: & hoc est tenendú. ¶ Videatis istam glo. & dum dicit glo. ex noua cá potuit eligi: qsi dicat: dum de hoc est dubiú non debuit fieri collatio: ideo pus iste color debuit cassari. Or habetis intellectú glo. Inn. dat multos alios intellectus: lz vltimate reuertat ad intellectú gl. qui est verus. Sed ne deficiant dicta sua: sciendú q dicit pmo Inn. q hic nó fuit cassatus pcessus executoris ex defectu lrarum: sed ex defectu executoris: & hunc intellectú dupłr declarat. Primo sic qr dato q lře in ɔtentiosis fuerút surreptitie: nó sút tñ nulle: quo ad imprimendá ptátez executori delegato: vt pz de Rp. ceterú: & c. si in aút: & c. plerúq3: qr sufficit delegátez hře ptátem delegandi: & q delegatus & res delegata sint sub ptáte. Sic dicamus dicit ipse in bñficialibus: qr dato q fm tps ipetrationis: impetrás bona fide sit incapax bñficii: qd ɔferri mádatur: si postea tpe colłonis fuit capax: poterit ei ɔferri. ar. de fo. cópe. ex tenore. ¶ Nec ob. ſ. de trásac. ex lřis: qa ibi: nó dr q lře sunt nulle: sed bñ dicitur: q factum ptextu lřarum debet reuocari tanq̃ factum pretextu litterarum surrepticiarum: & sic nó ob. instit. de her. qlitate: & dria in. §. in extraneis: vbi inspicit capacitas istitutis tpe testaméti: & mortis: & aditionis: qr testm̃ nó vz absq3 heredú instóne: & capacis. ideo in legatis sufficit capacitas fm tps mortis. ff. de iur. fis. l. iii. §. i. C. de lega. l. seruus: qr nó subsistit testm̃ ex legatis: sed bñficiú pót dari sine exprssione psona illius cui dat. j. eo. ɔstitutus. de pben. ei cui. li. vi. Et si querit q̃re ergo cassef h pcessus: rñdet ipse qr non fuit bñ pcessum: nam debuit pcedere cassato pmo illo colorato iure tenédi: ideo cuz hoc nó fecerit pcessus est viciatus: ex defectu modi pcedendi: gcqd sit in legatis: & in instónibus: hec est veritas: qr quo ad gram: ex surreptióe. Rptú est nullum: si def incapacitas psone: & tali mó fit impetratio sup specifico qd ɔsurgit subreptio & nó validaret ex post facto. de Rp. si eo tpe. li. vj. si vitat subreptio secus: vt de pben. ei cui. li. vi. Et ideo inq̃tuz Inno. sentit q lře ad bñficia quo ad finem gře: nó sút ipso iure nulle: in hoc male sentit: qr ɔ doctrinaz gñalem: de qua de Rp. ad audientiá. el. ij. & ɔ tex. hic: & c. ɔstitutus de Rp. & ɔ tex. hodie. de pben. si motu pprio. li. vj. Inquátuz aút sentit q surreptio nó viciet lřas: quo ad reprimédá ptátez executori diceret verum: inq̃tum executor eligeret pcedere tanq̃ iudex: q pót fm doctriná Inn. de psump. c. fi. de cuius dictis facta est glo. in cle. j. de offi. deleg. Inq̃tum aút nó assumeret pres iudicis: sed executoris vt hic fecit: & túc male dicit: qr eius pcessus est nullus: sicut & gra executoris. & hic est optimus tex. & in pall. c. ad audientiá: & c. cóstitutus: & c. cú dilectus. Inq̃tum aút sentit q supposita incapacitate bñficiati fm tps date Rpti. q poterit puideri si repiat fm tps collationis capax: hoc hétis intelligere fm intellectú. c. sił iunctis. de Rp. si eo tpe. li. vi. de pben. ei cui. c. lib. Et hoc bene dicit Jo. an. q si impetratio est facta specifice ad bñficium: ita q ex incapacitate surgat surreptio: non poterit puideri capacitate supueniéte: cú Rptum sit nullú: & sic nó ɔualescit gra: vt in regula nó firmat. de regu. iur. iuncto dicto. c. si eo tpe. li. vj. Si vo nó est facta impetratio specifice cum túc nó surgit surreptio: posset dicere verú Inn. Quicqd sit iste itellectus nó est bonus. ad lram: que apte dicit q viciú hic surrexit: nó solum a mó pcedédi: sed ét a suggestione lrarum: vt apte lra dicit. Scdo declarat istum intellectú q hoc viciuz surrexit tm̃ a pcessu: dicens q iste impetrator pp simplicitatem nó fecit métióez de possessióe facti: credés sufficere q ad hoc vt valeat impetratio: sufficiat bñficiú vacare de iure cautú: pp qd lře valét: non vt pcedat fm formaz Rpti: sed vt pcedere debeat executor iusticia mediáte. ſ. de Rp. sup lřis. Modo ad ppositum iste pcessus executoris est viciatus: qr non debuerút pcedere ad collatóez: nisi pmo cassato isto colore: ideo cú hic non fecerit cassationé pcessus nó valuit. Nam fm formá iuris pus debuerút pcedere ad priuandum possidenté possessióe facti: & postea pcedere debét ad collatióis actú: & qr pcesserút eadem simplicitate ad collatióez: ante priuatióez posłonis pcesserút ɔ formam iuris: vel a iure intellectá: ideo nó valuit pcessus: qr lz simplicitas excusat impetrátem: nó tñ excusat pcessum executoris: etiá mouit Inno. ad dicendú q lře sunt valide: qr in fi. c. mádat papa vtute lrarum puideri: qd nó fecisset si lře fuissent nulle: & hec opinio sibi plus plz q̃ alie. Ad hoc alł. j. e. lřas. Unde hic cassat tm̃ pcessus: & nó lře: ad hoc dictú fuit formatum supra ɔrium. s. q lra sibi ɔdicat: qr pmo cassat pcessum vtute lrarum: postea vtute earum mádat in fine puideri: g & c. Hanc sniam Inn. Hosti. & Cal. reprobát quá tenuerút ét qdá: fm Inno. qr illa distinctio. c. sup lřis. de Rp. an ex simplicitate an ex malitia fiat impetratio non pcedit in bñficialibus: imo indistincte si est aliqd obmissum: ét ex simplicitate q facilius mouisset aium ɔcedétis reddit Rptú nulluz. alł. de Rp. si pponéte. & de pben. si motu ppo. lib. vi. & bñ dicit vt dixi in d. c. sup lřis. Ité colłó bñficii dz eé cá inaliditatis posłonis lrarum. i. taciturnitas posłonis salté colorate é cá negádi Rp. vel salté nó sic facilr ɔcedédi: qr si papa illú possidere sciuisset nó sic facilr ɔcessisset lřas: ió lře debent esse inualide: nec ob. finis decre. vbi dr q vtute lrarum primarum compellat puidere: qr dicit Hosti. q bñ mádat: vt compellat cedere: sed nó mandat de puisióe: nó dicit q compellat: sed inducat: & sic loqtur exhortádo: vel si vis dicere q vbum inducat importet necessitaté: dic q induci dz vtute lrarum scdarum nó pmarum. Iste itellectus nó pportionat lře: qd pz qr lra dicit q ex vicio lrarum surrexit nullitas: vt pz ibi: ex falsi suggestione & c. tñ supposita validitate lrarum an valeat pcessus executoris: ad colłonez pcedédi de bñficio de iure vacáte: sed nó quo ad posłonem facti: est dicendú q aut possessor: non est coloratus: q qsi sic dr. j. & valet colło: q̃q̃ puari nó debeat possessione co nó vocato. de pben. lz eps. li. vj. Aut possessor e coloratus: & túc nó valet colło scda: facta illo colore nó cassato: ex quo. n. facta est pma ab illis que habuerunt ptátem ɔferédi: ad scdaz pcedi nó dz. prima non cassata: nam si electio pma colore hñs: impedit scdaz factá: pma nó cassata. ſ. elec. ɔsideramus. & c. auditis: fortius nó valebit: scda colło facta: pma nó cassata: ad qd de exces. pla. inter dilectos. vsi. verú: & fortius qñ post primá iam est in posłonez inductus: vt hic: & j. e. lřas: talis. n. iuste possidet: ex quo aucte ptoris possidet. ff. de acq. pos. l. iuste. vbi auctas iudicis in multis excusat. xxiij. q. iiij. qui peccat. ideo in tali casu: vel ɔsili non pót dici sic vacare: vel q alteri facta colło teneat. Scds intellectus qui ponit hic per Inno. est q fuit pcessus viciatus ex defectu lrarum: & nó ex eo q tacuerit posłonem: non narrauit falsum de vacatióe: q tanto tpe vacasset: q foret ad sedem

aplicam deuoluta donatio. Cōcludēs theoricā: ꝙ q̄n q̄z nō tenet collatio ex incapacitate alicuius: q2 hz aliud bñficium cū illo incompassibile: est tñ ꝓbabile dubiū an teneat iuste: ⁊ sic incapacitas surgit ex accñti. Et tūc dicit ꝙ lz colľo non teneat: est tñ tanti effectus: ꝑp illud coloratū tenere ꝙ impedit deuolutiōez ꝑp negligentiā: q2 in eo purgaẜ negligētia: intm̄ ꝙ nō deuoluiẜ ptās ꝯferēdi ad supiorē: nec currit tp̄s donec renūciauerit: vel fuerit per sniaz āmot⁹. s̄.e. ꝓ posuit .J.e. lr̄as: de sup. ne. pla. lr̄as. Q̄n q̄z cōferẜ bñficiū totaliter incapaci: vt q2 est illiteratus mulier vel infans: ⁊ tunc dicit ꝙ talis colľo non purgat negligentiā in ꝯferēdo: q̄n lapsu tp̄is: vel lapso tp̄e ptās ad supiorem deuoluiẜ: hec dicit in p̄ma sua additione: in alia additiōe. Scd̄a dicit ꝯ̄riuz ꝙ q̄q̄z nullo mō ius cadit in eum: cui colľo est facta ꝑp incapacitatem tñ ex colľone purgaẜ negligentia: dūmō intollerabilis error nō sit expressus in colľone. d sen. ex. per tuas: ⁊ c. solet e. ti. in. vi. Nam lz ꝯferat criminoso: ⁊ in crimine ꝑseuerāti: non ꝑp hoc est intollerabilis error: nisi colľo fiat hoc expsso: vz ꝯfero tibi criminoso: q2 lz error sit intollerabilis: nō tñ est expssus: vt vtrū q̄z hic reqriẜ. Dicit tñ quosdā dicere sufficere ꝙ error sit notorius: lz nō exprimaẜ. de offi. vica. c. i. recitat alios ꝯ̄rium dicere: q2 nō sufficit ꝙ sit notorius: nisi exprimaẜ. ij. q. vij. §. si snia: de quo de of. deleg. p. ⁊ g. ⁊ dixi d ℞p. ab excōicato. Q̄n q̄z sit colľo incapaci: est tñ talis: ad quē quoq̄ȝ pōt cadere illud ius: vel subsistere ante colľonem: puta q2 est homicida irregularis: vľ illegitimus: ⁊ tūc dicit ꝙ colľo: vel electio: purgat negligentiā. i. vitiuz nec deuoluiẜ ptās ad alium. Nam irregularis vel homicida iuste tenet: donec p̄ueẜ ex dispensatiōe: vel ēt sine dispensatōe donec renūciet: vel deponaẜ: si post adeptas dignitates cōmiserit homicidium: vel irregularitatem incurrerit: ad hoc q̄ð no. per Ber. de exces. pla. ex lr̄is: ⁊ ibi per Host. plus tenet Cōpos. de ℞p. capľm: ꝙ ēt irregulari iam existe facta collatio teneat: si nō cassatur: ⁊ idem sentit Jnn. quo ad hoc: vt efficiaẜ sponsus eccľie: in. c. si celebrat. de cle. ex. mi. ⁊ ponūt in. d. c. ad audientiā. de elec. q̄ð credo in colľonib⁹ bñficiorum: sed nō in electiōibus ad p̄laturas: de q̄bus loq̄ẜ capľz cum in cūctis: de quo ēt pōit. e. ti. ꝙ sicut: ⁊ c. dudū. ¶ No. hec dicta: que cōiter alleganẜ ꝙ irregularitas nō p̄uat quez ipso iure bñficio: idem Cōpo. de elec. ꝙ sicut: ad hoc de cle. ex. mi. fraternitati. de renūc. nisi: de accusa. inq̄sitiōis: vbi tales debēt p̄uari. hic intellectus nō ꝓportionaẜ lr̄e: que ponderat defectū: in taciturnitate posľonis: vel narratiōe vacationis. Item nō tolliẜ ꝯ̄rium de ꝯ̄rietate lr̄e. Jnno. ponit tertium intellectū: ꝙ lr̄e iste erāt surrepticie: ex eo ꝙ narraẜ deuolutio ptātis altero mō quā sit deuoluta. q̄q̄z isti in eligendo incapacem essent p̄uati ptāte eligēdi ex delicto: q2 forte cōtulerūt indigno: nō tñ sunt p̄uati ptāte eligēdi ex negligētia: vt narrabiẜ ꝑp q̄ð attingit hic duo dubia. Primum an ꝯferens indigno: si p̄uaẜ ptāte cōferēdi: ad quē deuoluaẜ. Primo q̄d in collatore ordinario. Scd̄o q̄d in executore pape. Ad primū p̄mo dicit ꝙ deuoluiẜ ptās ad illos q̄bus deponit. c. cū in cūctis. de ele. Scd̄o dicit in alia additōe: ꝙ ad nullum deuoluiẜ ptās eligēdi: q2 nō est iure cautū in eligēdo indignū in istis inferioribus dignitatibus ꝙ ptās ad aliū deuoluaẜ. alľ. no. de postu. pla. gratū. de elec. bone me. sed dicit ꝙ lz nō sit cautū ꝙ deuoluaẜ: deuoluiẜ saltē ad papam cōi iure. alľ .J.e. lr̄as. Sup hoc dic vt no. de elec. cum in cūctis: ⁊. d. c. bone. i. ad fi. ⁊ ꝙ hodie hẜ. de elec. q̄q̄z. lib. vj. Ad scd̄m dicit p̄mo Jnn. ꝙ si executor ꝯferat indigno nō ꝑ id deuoluiẜ ptās ad ordinariū collatorē: nec ad delegantem hñtez ptātez alteri ꝓuidēdi: q2 tales ꝓuiderūt q̄ ius male: ⁊ iure nō caueẜ ꝙ ad alium trāsferaẜ ptās ꝑp eoꝝ culpam: q2 tunc secus. de p̄ben. de multa. de elec. cū in cūctis: ⁊ dicit ꝙ hoc sibi plus plz: q̄ȝ illð q̄ð no .J.e. lr̄as: ⁊ c. post electiōez: ⁊ q̄ð no. de exces. pla. inter dilectos. Sed Jnn. in alia additione: lz ꝙ ante cassatiōez nō deuoluiẜ ptās ad aliquē: ea ēt cassata: deuoluiẜ ad ordinarium. Recitat alios dicere ꝙ si ptās est data fauore eius ꝓ quo scribiẜ: ꝙ ptās redit ad delegantez. Jn hoc est tenēdum q̄ð dixi in. c. inter dilectos. de exces. p̄la. vbi iste passus magis stricte examinaẜ. hic āt cal. ptrāsit cū opi. Cōpo. de ℞p. capľm: in glo. ma. v̄. item q̄ð si ꝓuisio: vbi dicit ꝙ si in lr̄is est verbū: reseruam⁹: ptās nō deuoluiẜ ad ordinariū: ad q̄ð de ap. vt nr̄um. si v̄o nō est v̄buz reseruamus remittit ad illā decre. inter dilectos. Quartus intellectus ꝙ viciū huius ꝓcessus surrexit ex lr̄is ⁊ a surreptione lr̄aꝝ: q2 narratū fuit bñficiū vacare: ⁊ tacita fuit possessio ep̄i possidentis: ⁊ hūc intellectū tetigit gl. ⁊ seq̄ẜ hosti. vñ narrauit falsum: ⁊ tacuit verū: ⁊ sic fuit duplex surreptio. vñ dato ꝙ vacaret de iure: ex quo nō vacabat de facto: viciate sunt lr̄e ⁊ ꝓcessus ēt executoris: q2 ꝓcessit vt executor: ⁊ sic nullus fuit ꝓcessus: ⁊ ēt affuit mistū vitiū in ꝓcedēdo: q2 cōtulit ei nō vacātem saltim de facto nō cassato colore tenēti. Hic itellectus fundaẜ ex rōne lr̄e: que istam rōnez assignat: ꝑ quā pz ꝙ alij intellectus nō sint boni. Absurdū. n. est ſm Host. dānare rōnes textus: ⁊ a textu redditas: ⁊ a papa roboratas: ꝑp aliam capitaneā reddentez ꝯ̄ id. s̄. de ꝯsti. c. j. ⁊ c. ne initaris. Item ꝯfirmaẜ rōne: q2 si tacuisset vacatiōem: vel expssisset illū colorate possidere: vel nullo mō: non sic de facili lr̄as habuisset: ꝙ sufficit vt dicamus lr̄as non valere: maxime bñficiales. Citius. n. papa bñficium vacās. ⁊ a nemine possessuz cōcederet: q̄ȝ ab alio possessum. de resti. spo. cōquerēte. de of. dele. sup eo. C. de bo. va. l. fi. li. x. ⁊ l. an̄ pe. per quā ꝓbaẜ ꝙ bona que d̄feruntẜ fisco: vt vacātia tūc p̄nt vt vacātia occupari: cū cōstiterit ꝙ nemo ius hz in illis: vel ipsa possidet: sup quo ēt p̄mitti dz diligens inq̄sitio: de quo de exces. p̄la. inter dilectos. v̄. verū. de p̄uiľ. cū olim in v̄si. infirmātes. de elec. per inq̄sitiōez in fi. huic nō ob. ꝙ si lr̄e forent surrepticie: papa ei mādaret ex eis ꝓuideri: in fi. rñdet Host. ꝙ nō mādat vt p̄cise compellat: sed hortaẜ vt iducat: vel dic ꝙ hoc est ex vi nouaꝝ lr̄aꝝ: ex hoc appet ꝙ surrepticius impetrator. dum tñ postea vere impetret: non repelliẜ a facltate impetrādi maxime q̄n tacuit ꝑ simplicitatē. scd̄o q2 semel repulsus a bñficio ex surreptiōe lr̄aꝝ: nō repelliẜ a ptāte illud postea in futurum ꝯsequēdi: si nouiter impetrat. Quid de repulso ab electiōe habeẜ. de elec. sup eo. ideo ꝓ ꝯcľone istius māe: dic ꝙ q̄n q̄z bñficiū vacat de iure: ⁊ de facto: vt mortuo illo: qui bñficiū hēbat: vel ꝓfesso: ⁊ si alið nō subsistat impedimentū illius vz colľo: ⁊ impetratio: ⁊ ab ordinario: ⁊ ab executore facta. Q̄n q̄z impetraẜ bñficium nō vacās: nec d iure: nec de facto: ⁊ planū est ꝙ nec impetratio nec colľo vz. ar. hic ⁊. s̄. e. c. j. ⁊ c. ꝓposuit: ⁊ de exces. p̄la. tanta. ij. q. j. in p̄mis. Q̄n q̄z impetraẜ bñficiū vacās de fcō: sed nō de iure: vt in p̄lato inutili: vel ꝑ suā negligētiā nō ꝯsecrato. de trāš. p̄la. c. ij. ⁊ nō est locus colľoni: nec ipetrationi. ar. d. c. j. ⁊. ij. q. j. in p̄mis. Q̄n q̄z bñficiū vacat de iure: sed non de facto. ⁊ hec est mā nr̄a: ⁊ hic ꝓsequar tria mēbra. Prio an per ordinariū possit conferri. Scd̄o an per executorē supposita validitate lr̄aꝝ. Tertio erit vidēdum an vz ipetratio nō facta mentiōe de posľone facti. ad primū Cōpo. de ℞p. capľm. in gl. in v̄. item querīẜ dicit ꝙ si posľo nō est colorata in terminis. c. cū i cūctis: circa mediū: ⁊ c. lz ep̄s: ⁊ c. de multa: ⁊ c. extirpāde. §. j. de p̄ben. vt q2 hz scd̄m curatum: vel q2 p⁹ tp̄s ꝯsecratōis tenet p̄ora bñficia: vel recipit illð bñficiū a laico: hoc casu sine dubio tz colľo facta per ordinariū: ex q̄ posľo facti est oino icolorata: est tñ verū ꝙ nō pōt ꝓcedere ad traditiōez posľonis: nisi cū cāe cognitione. ⁊ illo vocato de p̄bē. lz ep̄a. li. vj. Si v̄o posľo erat colorata p̄textu noue colľonis: vt hic erat: adhuc nō impediẜ ordiarij colľo. ⁊ sic in hoc differt ab executore: qui nō pōt cōferre alio colorate tenēte: ⁊ h̄ seq̄ẜ Jnn. assignat ꝓ dr̄ia rōnez gñalez. s. ꝙ h̄ est ꝑp odiū ℞ptoꝝ Jo. cal. in sua ꝯcľone vlti. dicit ꝙ si facta est colľo a papa: ⁊ ꝓꝓo motu: ipse tz ꝙ colľo teneat de p̄bē. si motu ꝓprio. li. vj. non plz mihi hoc mēbꝝ: nisi q̄n papa ex certa scia ꝯferret: q2 nō est intētionis pape ēt quo ad coloratam posľonez alteri p̄iudicare: ⁊ motus ꝓꝓius nō tollit nisi

surreptionez: vt in.d.c.si motu ꝓprio: ꝓcedit ergo dictum
eius: qñ sciuit eum possidere colorate. Si vo nõ sit collatio
facta motu ꝓprio non tz: qr surrepticia est: qñ qz colł̃o fit p
aliuz ordinarium: ẽt dicit ꝙ si est incolorata non ob. possło
colł̃oni. Inn. tñ dicebat hic ꝯm q̃sdã: ꝙ qñ qz ordiarius sciuit
tpe colł̃onis alteꝝ possidere: ⁊ vz colł̃o. de ꝑben. de multa.
de elec. cum in cũctis. qñ qz hoc ignorabat: ⁊ tũc dicit ꝙ col
latio est obreptícia: qd̃ satis vr̃ verum olim: sed hodie veri-
siłe est ꝙ si sciret alium possidere ꝯferret: cuz ꝑceptũ penale
sit: nisi ꝯferat. de ꝑben. de multa: que rõ non est ita vehemẽs
ante illam ꝯstõnez ꝯm ꝙ tpe non imponebatur pena: sicut ho
die: tene idistincte ꝙ vz colł̃o: si aũt est colorata dicit ꝙ aut
ordinarius est ꝑpetuus: vt est epũs: vel alius ꝑlatus: ad quez
rõne dignitatis spectat colł̃o: ⁊ tunc dicit ꝙ vz colł̃o nõ fcã
mentiõe de alterius colorata possõne. alł̃. ã. de ꝑben. ꝺ mul
ta. ⁊ cle. si apł̃ice. de of. or. qñ qz colł̃o est facta per legatũ: q
non est ordinarius ꝑpetuus: ⁊ tunc dicit ꝙ non vz colł̃o: nõ
facta mentiõe de alterius colorata possõne. alł̃. ã. de prebẽ.
c. pen. li. vj. Intelligẽdo ibi verbũ vacasse de vacatõe iuris.
alł̃. dictũ cle. si apł̃ice. de of. or. ⁊ vide de offi. dele. c. vl. li. vj.
Assignat aũt rõnem d̃rie inter papã: vbi motu ꝓprio nõ cõ
fert: ꝙ non vz collatio: ⁊ legatũ ex vna pte: ⁊ alium ordina-
riuz: qr legatus ⁊ papa facere ꝑsumunt̃ ignorãter: cum non
ꝑsumunt̃ scire alterius possõnem. de cõsti. c. j. li. vj. de ℞p.
ab excõicato cũ glo. ⁊ nõ est verisiłe ꝙ velint dare mãm liti
gijs. de ℞p. nõnulli: ⁊ solum videret̃ ꝯferre in fauorem cui
cõferunt: ⁊ nõ in dãnum alterius. hoc ergo nõ exp̃sso eoruz
cõllatio ꝑsumit̃ surrepticia: ordinarius vo ꝑpetuus ⁊ nãlis
bene ꝑsumit̃ scire: ꝓpter visitatiõez: quaz hz facere singulis
annis. de of. or. c. ordinarij. li. vj. x. q. j. decernimus: ⁊ c. seq.
tũ ẽt ꝓpter testes synodales: qui debẽt ꝯstitui in ꝯcilio ꝓui
ciali. de accu. sicut olim: tñ qr facilius põt adiri. vñ nõ soluz
ad fauorem eius cui ꝯfert̃ hoc vr̃ facere: sed ad sui iuris cõ
firmatiõez: nõ capio hãc d̃riaz legis ista dcã nõ placẽt mihi:
qr lz papa ꝓprio motu ꝯferat: tñ per hoc non dz teneri colla
tio: qr ꝓprius motus nõ ꝯfirmat ℞ptũ ꝯ̃ aliud impedimẽ
tum. s. ꝑiudicium possidẽtis: ꝙ nõ est verisiłe velle ꝑuare iu
re suo: sic ex arrupto: tñ ne tantus doctor reprobet̃ intellige
dictũ suum: vbi papa ꝓprio motu ꝯfert: ⁊ ex certa scia: ita ꝙ
appeat ꝙ vult ꝑiudicare tertio. Pro hac opione bene facit
tex. in. c. ordinarij. de of. or. li. vj. Item inq̃ztum dicit de or-
dinario ꝙ tz colł̃o hoc nõ plz: qr scd̃a colł̃o post primã colo
ratam tenere nõ dz: nõ rõne surreptiõis: sed qr non põt scd̃a
ꝯcurrere cum ꝑma: nõ cassato colore. Si. n. possło dat̃ colo
rata opz ꝙ anteq̃z ad scd̃am ꝓcedat̃: ꝙ ille color cassetur: siue
ꝯferat ordinarius: siue qcũ qz: sicut in electiõib' dicimus. ã. ꝺ
elec. auditis. In collatiõibus vr̃ exp̃ssum. j. de excel. ꝑla. iter
dilectos. vbi pz scd̃az colł̃onẽ nõ tenere: ꝑma si cassata: ⁊ de
cre. cum in cũctis nõ extendit̃ ad colł̃onem: ad hoc tex. in. c.
qr diuersitatem. ã. c. vbi ꝑp pape ꝯfirmatiõez saltem hẽbat
coloratũ tenere: ⁊ cũ ad scd̃am nõ ꝓcedit̃: anteq̃ illi ad resi
gnandũ compellant̃: ⁊ si dicas vt dixit cal. ꝙ illud sit ex sup-
abundanti: sicut in. c. ꝓposuit. ã. c. vbi nõ erat nccĩa resigna-
tio: qr incolorate possidebat ꝯ̃ decretum pape: sed ꝑmũ plz:
qr hic nõ est defect' volũtatis: sed ptãtis: igit̃ scia vel ignorã
tia nihil ꝯcludit. ¶ Venio ad scd̃m: qd in executore: ⁊ in h
dic ꝙ si possło est incolorata: adhuc possło nõ ob. colł̃oni: lz
obstet traditioni possõnis: possessore non vocato: vt in. c. lz
epũs de ꝑben. li. vj. qr ad traditiõez possõnis vocari dz pos-
sessor: vt cum eo cã discutiat̃. Si aũt est colorata: q̃dam di-
stinguũt: aut cõferens scit alium possidere: ⁊ vz colł̃o: qr tũc
nõ est surrepticia: qñ qz ignorat alteꝝ possidere: ⁊ tunc colł̃o
est surrepticia: ⁊ non vz colł̃o. Alij aũt nõ admittũt istaz di-
stinctionẽ: nec in colorato possidẽte: nec in nõ colorato: quia
scd̃o casu distincte dicũt colł̃onez tenere siue scient vel igno
rent: ⁊ hoc verius: qr exigit̃ cassatio putatiui tituli anteq̃z de
ueniat̃ ad scd̃m: ⁊ rõ sic cõcludit tam in sciente q̃z in ignorã
te: dicit ergo ꝙ q̃q̃z hic varie loqtur Inn. qñ qz nõ vacat de

iure: lz priuari possit: ⁊ non vz colł̃o: anteq̃z priuet̃ possessor.
de cõces. ꝑla. inter dilectos. Ad hoc qd̃ no. hic gl. qñ qz plu-
rium est facta colł̃o: quoꝝ vnũ non facit aliũ vacare: sed est
in optiõe hñtis bñficia. ã. de ꝑbẽ. referẽte: ⁊. c. ꝑterea. qñ qz
vacat ⁊ possłor nõ hz coloratã possõnem: ⁊ adhuc põt ꝯfer-
re: si aũt colorate possidet: ⁊ tunc aut possło est recẽs habita
post impetratiõez: ⁊ elusionez colł̃onis executoris: ⁊ adhuc
vz colł̃o: lz non vacet: vt dicit Cõpo. in loco ꝑallegato. vñ vi
demus ꝙ qñ duo executores ꝓcedũt faciendo ꝓcessus su-
os ad cõmodum diuersoꝝ sup eodem bñficio: qr si vnus ꝑ
us ꝯferat ⁊ possõnem assignet: alter nõ obstãte illa colł̃one
põt ꝯferre: ⁊ vz colł̃o: vt no. Jo. an. de ℞p. capł̃m in vlti. gl.
v. q̃rit. Et sic pz ꝙ si soluz alter alteꝝ ꝑueniat in traditione
possõnis: ⁊ postea scd̃s ꝯferat illo colore nõ cassato tz col-
latio. Si aũt possło est colorata: ⁊ nõ est recẽs data ad ꝯcł̃o
nem sue possõnis. i. qr est antiqua ꝑcedẽs ipetratiõez ℞pti
⁊ tũc hoc casu nõ tz colł̃o nõ cassato illo colore tenẽdi. vnde
opz ꝙ ante oĩa illam casset: anteq̃z ꝓcedat ad aliã colł̃onẽ.
¶ Venio ad tertiũ qd de lr̃is: an valeat ipetratio: vt de va
cante: posito ꝙ vacet de iure tm̃: vel de facto tm̃ dic si vacat
de iure ⁊ nõ de facto: casus est absq3 dubio. s. ꝙ valet impe
tratio: si nõ vacat de iure nec de facto. Idem. s. ꝙ non vz im
petratio: si non vacat si impetret̃ tanq̃ vacãs: alr̃s dicẽdum
esset: secus si vacat de facto: sed nõ de iure: adhuc idez: si va
cat de iure: sed nõ de facto: ⁊ tunc si oĩno est incoloratus pos
sessor: satis puto ꝙ valeat impetratio: nulla facta mentione
de tali possõne: qr si papa sciuisset potius voluisset alteri ꝯce
dere q̃z ꝙ alius illicite teneret: ⁊ sic loqt̃ hec mã: executor ãt
põt ꝓcedere ad colł̃onez hoc casu ẽt nõ ammoto quolibet
possessore: lz nõ possit ꝓcedere ad traditiõez possõnis: non
vocato possessore. de ꝑben. lz epũs: q̃q̃ ꝙ vt dicit cal. tutius sit
ꝙ anteq̃ ꝯferat eum ãmoueat a possõne: vt. ã. c. pxi. Si ãt
impetratio est facta: altero possidẽte vt colorate: ⁊ tunc si lr̃e
sunt impetrate sup incerto bñficio: valẽt lr̃e: ex quo ipetrãs
nullũ specificũ bñficiũ impetrauit: qr tũc nõ pñt peccare in
surreptiõe. ad hoc ꝙ no. j. c. ei cui. de ꝑben. li. vj. An aũt extẽ
dat̃ ad bñficiũ in quo alter hz coloratã possõnez: dicit Cõ
po. de ℞p. c. capł̃m in glo. ma. vltra mediũ. v. item q̃rit̃ vt p
dicit se satis clamasse ꝙ lr̃e bñficiales nõ extẽdent̃ ad bñfi-
ciũ: per alium de facto saltẽ colorate possessum per hanc
decre. ⁊. j. de ꝑuil. dndũ: quã opi. de pũcto iuris puto cẽ verã
per decre. lr̃as. de ℞p. qr respectu mãe bñficij attẽdim' tpẽ
datuz: vel q̃litatem eius: an claudant̃ sub ℞pto nõ ob. de ꝑ
ben. ei cui: qr ibi nõ erat defectus in mã: sed in capacitate bñ
ficiãdi. ideo inspicit̃ tpũs: quo ad ꝑsonã acceptabile seu ap-
plicabile. Sz qcq̃d sit de facto obtẽtũ est ꝯ̃riũ: ⁊ dicit Cal.
ꝙ ad tale bñficiũ extendit̃. dicit tñ ꝙ de iure meli' est ꝙ exe
cutor nõ ꝯferat anteq̃ ꝑus renunciet possessor: vel casset̃ co-
lor tenẽdi. vt. ã. c. ꝓxi. ⁊. c. ꝓposuit: si aũt lr̃e sũt impetrate su
ꝑcerto bñficio: tũc si in lr̃is dr̃ in bñficiũ de iure tm̃ vacare:
valent lr̃e: ⁊ nõ pñt per exceptiõez surreptõis elidi: qr eo ꝙ
vacat de iure tm̃ vr̃ dicere ꝙ non vacat de facto. ⁊ iõ hec ipe
tratio nõ est surrepticia: executor tñ nõ dz ꝯferre: nisi ꝑus co
lorate possidẽte ãmoto: vel renũciante: vt sic ꝓcedat ꝯm for
mã iuris. de ℞p. sup lr̃is. Ad hoc facit. j. c. lr̃as. Et idem di
cit Cal. in auditore deputato in curia: qui ꝓnũciauit bñficiũ
alicui fore debitũ: si vult illud ꝯferre: ꝙ põt: vt in cle. auditor
de ℞p. ꝑmo tñ colorate possidente ãmouebit ꝑ sniam. Ad
hoc. ã. c. ꝓposuit. Qñ qz in lr̃is dr̃ simplr̃ bñficiũ vacare: ⁊
tunc exigit̃ ꝙ vacet de iure ⁊ de facto: nam si vacet de iure:
sed nõ de facto imputet̃ impetrãti: qui potuit legẽ aptius di
cere. de pac. l. veterib'. de reg. iur. ꝯ̃ eum. li. vj. Attẽde tñ ꝙ
q̃q̃z simplr̃ exp̃mat vacare ex quo vacat de iure: ⁊ nõ de fa-
cto est coloratus possessor ⁊ nõ viciat̃ impetratio: ⁊ ẽt vz exe
cutoris collatio: ẽt vt ꝑus: ammoto possessore. j. ti. j. illa: q̃q̃
tutius cẽt illũ ꝑus ãmouere. vt. ã. c. pxi. ⁊. c. ꝓposuit ꝯm cal.
vbi ergo coloratus est possessor: ꝓcedit ꝙ nõ vz impetratio
vt hic. vñ relinqtur ꝙ siue impetret̃: sup vacãte: siue simplr̃:

non facta mentiōe de colorata possessione qd solū dicendū est qn executor hz clāz āmoto quolibet illicito dētētore: ⁊ nō impedit impetrans: ēt per possonem alterius coloratā. s. e. ꝑposuit. de re. pmu. cū vniuersoꝝ: ⁊ h tenuit Jo. de deo: in qōnibus suis: q: satis per clām suā de illis dr facta mentio. ¶ Non ob. h ⁊. c. lfas. J. e. q: nō erat ibi in lris talis clā: ad hoc: q: faciēda est vis in vbis de deci. ad audientiā. de pui. porro. e. ti. si papa. li. vj. ⁊ dicit ꝙ per illaz clām ēt poterit remoueri successor. de iudi. q: ⁊ qd ibi no. sup glo. j. dicit hic lap. de cast. florētinus: ꝙ clā āmota ⁊c. posita in lris gratiosis tunc firmat lras: qn est apposita in lris gratie: secus in litteris executorijs: put cōiter hz stilus: qn vellt ꝙ si lre gratiose nō hnt gra inficit: ⁊ q: executore saltem ordine in itellectꝰ subsequunt gra surrepticia nō cōualesceret ex itentiōe in executorijs: qd est bene notandū: q: facit ad multa: ⁊ magnus seqr effectus in pctica: sed si in lris nō est clā: ⁊ ille color fuit acqsitus: post ipetratiōez nō viciant lre: q: in eis attēdit tps date. vñ dato ꝙ titulus supueniret: vel ab executore: vel alio lris iam impetratis: nō viciarent lre pmitus impetrāde. de ꝯsti. cū accessissent. de R̷p. ꝯstitutio: vt eccl. bñfi. c. vno: ⁊ valebit collo ēt pus illo nō āmoto: vt dixi. s. ad hoc de re. iud. cū bertoldꝰ: ⁊ sic itelligit J. ti. j. illa fm Cal. Quñqz posso colorata datur ante impetratiōez: ⁊ nō vz impetratio: ⁊ ꝯsir nō vz pcessus executoris: ⁊ h est verꝰ casus decre. fm cal. qd puto verū qn executor pcessit: vt executor merus si assumpsissz ptes iudicis: ⁊ snlasset istā deberi: ⁊ illi assignasset: ⁊ ꝯtulisset pus cassato colore: valeret ꝙ egit: nisi appellaret. tū q: gra nō valeret nec teneret cū bona ꝯscia fm illa q dixi. s. d R̷p. ad audientiā. ⁊. s. c. j. ⁊ de insti. ex frequētibꝰ. Cōcludit ergo ꝙ verus intellectus. c. ꝙ hic nō valuit pcessus executoꝝ ex defectu lraꝝ: in falso exprimēdo: q: exp̄ssit bñficiū ad collatiōez pape deuolutū: ꝙ nō erat: cū saltē colorate fuisset facta collo: que negligentiā purgauit. Scdo ex narratiōe vacatōis ⁊ taciturnitate colorate possonis q habebat ex noua collone facta: postqz habuit epatuz: per q relinqt fm glo. ⁊ Host. qui hoc seqt: ⁊ cōiter doc. ꝙ si nō fuisset hec noua collatio: quā habuit eps post acceptatōez: q: cū tunc oino incolorate possideret: non pcederet casus huius decre. ⁊ hec est ipsa vitas. ex hoc ꝯcludit intellectus glo. ꝙ in duobꝰ curatis ⁊ dignitatibꝰ: si acceptat scdm curatū: vel scda dignitas: primum posset impetrari: ⁊ ꝯferri: nō hita mentōe de possone: que nō est colorata. Item dicit Inn. in bñficijs vel pbēdis: qn per receptiōez scde vacat pma: puta si hoc hz statutū vtriusqz eccl̄ie fm Hosti. vel synodale: aut ꝯsuetudo vel puilegium: vl ēt qn de iure cōi hoc esset: vt in casu. c. lfas. J. e. His visis psequēdo substantiā mãe q fundat sup possone colorata: vel nō colorata. ¶ Nunc restat videre p an per sniaz qs puet: nō solum iure ⁊ titulo bñficij: sed ēt possone: an iure tm. Scdo data puatiōe iuris in bñficio: possone manēte qs dicat colorate: vel incolorate possidere. Tertio qd si per partes reuocent in dubiū: qs iuste ⁊ colorate: aut iniuste ⁊ incolorate possidebat. An incumbat onus pbādi ipsi ꝙ iuste possideat: an alti ꝙ iniuste ⁊c. ¶ Uenio ad primū Inn. hic alte loqtur ⁊ in eo psequit tria mēbra: ⁊ in quolibet mēbro psequtur duos casus. Primū mēbrum est qn snia fert sup aliqua possone in rebus corpalibus: ⁊ hic psequit duos casus: primū membꝝ est qn snia fert sup aliqua possone in rebꝰ corpalibꝰ: ⁊ hic pseqt duos casus. pmus qd iuris qn snia fertur denegatiue. i. abdicatiue ꝯ actorez possidentez scdo: qd iuris qn fert adiudicatiue seu trāslatiue ꝯ reum possidētem. dicit hic Inno. ꝙ qnqz agit de effectu snie quo ad possessionē in rebus corpalibꝰ: ⁊ tunc per sniam nunqz trāsfert posso: nec alter priuat ex solis verbis snie: lz per sniam qs puetur iure ꝙ qs hz ad rem: nō tn priuat possone: nisi aliud interueniat. alr. insti. de of. iudi. §. fi. ff. de acqr. pos. l. iij. §. fi. ff. si ex nox. cā aga. l. iij. in fi. Non ob. ff. cōi diui. l. sed ⁊ si res: vbi dr ꝙ res adiudicata est eius cui adiudicat: q: intelligendū est traditiōez interuenisse: vel aliqd qd loco traditionis habebat: vel ibi est casus spālis. Ad hoc alr. ff. de pigno. ac. l. non est mirū. de re iudi. l. cum aliqbus: nec ob. l. qui vniuersas. §. item cū ptor. ff. de acqr. pos. q: dz intelligi possonem qsitam snia iudicis eo ꝙ ire iussit ⁊ actu itum est: ⁊ nō aliter: lz aliq dicūt: ꝙ spāle est in vniuersalibꝰ iudicijs: vt. l. ij. ⁊. iij. ff. p socio: nō insisto pro mō sufficit hre dicta Inn. ⁊ sic habetis casus expeditos de hoc mēbro: q: nō trausfert possessio: nec puat qs siue agat de snia lata p actore: siue d snia lata p reo. Quñqz fertur snia in aliqua re icorpali: cuius qsi possessio nō applicat ad certā ⁊ determinatā rem corporalem: ⁊ hoc est fm membꝝ: exemplū in iure quasi possonis pcipiendi aliquā pēsionem annuā. Nam illud qd soluitur non dicit possideri: sed statim fit eius cui soluit: ⁊ hoc casu psequit duos casus: q: si snia fertur ꝯ actorem: quasi possidentem: hoc ius: puta actor petit redditus ānuos: in quoruz quasi possone est ipse: vt debebat: ⁊ fertur snia ꝯ eum: ⁊ tūc pditur illius iuris quasi posso: ex sola snia: nullus eniz diceret illi dandos redditus: cōtra quez lata est snia sup redditu nō soluendo. Nam alr nō posset amittere possonem: nisi per actum snie: ⁊ q: si redditus daret illi cui silentiū p sniaz est impositum: ille peccaret recipiēdo ⁊ alter ꝯferēdo: ideo licitum est eum: ꝯ quez lata est snia pturbare: in hoc iure: ne remaneat i peccato. ij. q. vij. negligere: ⁊ dicit hoc quasi exp̄ssum. s. de app. pastoralis. §. j. si aūt snia fertur cōtra reū possidētem pro actore adiudicatiue: vt q: reus est in possone libertatis: ⁊ hoc ius adiudicat actori seu possessori: ⁊ sic intētio est iudicis trāsferre possonem in actorem: an transferat possessio. iste est scds casus. In hoc casu dicunt qdam ꝙ in istis icorporalibus. in qbus nihil corporale attingit. vt in iure electionis. i. in electione ⁊ in iure iurisdictionali. i. in iurisdictiōe: ⁊ similibus: ⁊ statim lata snia actor pōt ingredi possessionem: ⁊ reus possonem amisit: tñ vt ois remoueat dubitatio: iudex dz dicere in snia vobis adiudicamus ius eligendi: ⁊ aduersarijs silētium imposuimus. de ca. pos. cum eccl̄ia sutrina. Inn. finaliter residet ꝙ sola snia: per quā pditur beneficiū vel pbenda: non acqritur ius: vel quasi posso iuris eligēdi: nisi actores habeant licentiam a supiore: vt eligant. de inr. pa. cum dilectus. de cle. nō resi. ex parte: q: tunc interueniēte tali licētia bene acqritur quasi possessio. Nam ex quo partibus p̄sentibus iudex hoc facit: satis concedere videt parti vt deneget petita: vel ꝙ occupet possessionem sibi adiudicatā: si est talis qui sniam exequi possit. C. si p vim vel alio modo. l. fi. Alij dicūt ꝙ sine licentia ingredi potest. Sed primū dicit securius: qnqz fertur snia sup aliquo iure incorporali qd applicat ad rem corporalez cuius quasi possessio applicat ad aliqd corporale: ⁊ hoc est tertiū membꝝ. exemplum de pben. habentibus certas possessiones: potest ēt poni exemplū de seruitute reali itineris: vel act. ⁊ tūc si sententia fertur cōtra actorem priuatiue. i. aio tm abdicādi possessionem: possessor absolutus per aduersarium: nō puabit quasi possessione istius iuris: imo illud ius exercebit: vt prius: sed ipse qui in possessione erat: ⁊ cui impositum est silentium: cogitur cauere: de cetero seruitute illa nō vtet. ff. si seruen. l. in harum: vbi etiam dicitur ꝙ si nolit cauere condemnabitur quāti in litem iurabit. ⁊ si nec sic possit pelli de possessione: per officiales expellitur: vel dabitur ipsi potestas expellendi: si talis sit iudex: qui possit suam sniam exequi: ⁊ erit ipse qui vices ministrat iudicis: anteqz pcedaz vlterius ponderate hoc vltimum dictum: quia sentit Inno. ꝙ possit iudex deputare executorem partez: vt ppria auctoritate exequatur. de quo est contētio inter legistas: sup quo recurrendum est ad no. Bar. ff. de acquiren. pos. l. iuste: ⁊. l. dotis. ff. solu. matri. ¶ O: hic non discutio: sed facio fi. nec ob. predictis hec decre. quia hic tangitur vel tangebatur aliquod corporale. s. corpus prebēde: ⁊ possessiones annexe: nec ob. de app. pastoralis in fi. quia ibi nihil corporale possidebat: licet enim canonico: qui non habet aliquam certaz prebendam: debeatur redditus certus: non tamen aliquod

corporale ibi poſſidet:quouſqꝫ recipiat:⁊ ſic videtur reſtrin
gere illam decre.ſolum ad preben.non habẽtes diſtinctas
poſſeſſiones:quod puto verũ:quo ad redditus illos: quos
tñ non facit ſuos:ex quo per ſniam ꝑdit ius percipiendi red
ditus:vel excõicatus eſt: ⁊ ideo cum bona ↄſcia nõ põt hře
redditus:cũ diſtinctiõe tñ an iuſte vel iniuſte fuerit excõica
tus:de qua ibi fateť tñ qđ ſi poſtea redditus prebẽde ſolue-
renť ei:cui impoſitũ eſt ſilentiũ:q̃ſi ex noua poſſeſſione pote
rit agi ſi ſubtrahantur ſibi illi redditus poſtea vnde vi : vel
conditione ex decre.querelam.poſtea illi redditus ſoluan-
tur:⁊ non ex prima:que ſublata eſt per ſententiam.hoc tamẽ
fallit in excõmunicato:qui non poteſt petere reſtitutionem:
⁊ cui ſolui nihil debet:quia ſemper ei obſtat exceptio excõ-
municationis:per quam repellitur ab agendo.de iudi.intel
leximus. Si vero ſententia fertur contra reum adiudicatiue:
pro actore.i.animo transferendi poſſeſſionis:adhuc nõ trãſ
fertur poſſeſſio.vnde dicit ꝙ non ſufficit ſententiam latam
eſſe ſuper priuatione alicuius beneficij:quo ad hoc vt liceat
illi:pro quo lata eſt ſententia:poſſeſſionem beneficij occupa
re:niſi illud reſignet is qui prius tenebat:vel niſi manu mili
tari auferatur ab eo:⁊ ſi ↄtra factum fuerit:priuatur iure qđ
in eo habebat:etiam ſi ab alio non prohibeatur poſſeſſionẽ
capere dummodo ſua auctoritate capiat:niſi conſentiat ad-
uerſarius.ff.ne vis fiat ei.l.ſi quis.ff.vt in poſ.lega.l.is cui.§.
miſſus.idem dicit in omni ſentẽtia:vt etiam poſt ſententiã
non occupet victor rem ſibi adiudicatam : ſed per executo-
rem ſibi tradi debet.C.de arbi.l.pe.j.rñ.C.de iudi.l.prope
randum.non ob C.vnde vi.l.ſi quis in tantam ibi:ante euẽ
tum:quia ſupplẽdum eſt maxime hec vera in ſententia con
demnatoria:in abſolutoria autem nõ expectatur alia execu
tio.ff.de excep.rei iudi.per totum.ad predicta facit de re iu
di.cum aliquibus:⁊ de preben.eum qui.li.vj.Et aduerte ꝑ
intellectu huius capituli:lꝫ quidam dicãt:vt ſenſit ibi gl.illã
penã habere locũ tm̃ in occupante vi qđ eſt cõtra.l.extat.ff.
quod metus cauſa. De materia vide per Dy.in regula ꝓ
ma.de reg.iur.lib.vj.⁊ archidi.de preben.ſi tibi : ⁊ in.c.eum
qui.lib.vj.⁊ quod ibi no. Jo.an.de priuil.dudum:ſuper pri
ma glo.⁊ quod no.ſuper regula mora.de reguł.iur.lib.vj.
per Jo.an.in.q.⁊ de conceſ.preben.in.c.j.in.§.addicebatur
in.vj.hoc etiam confirmat Jo.an.in addi.ſpe.in ti.de peti.
⁊ poſ.§.fi.in fi.vbi facit hanc concluſionem:⁊ ſic dicit ſe con
ſuluiſſe:ꝙ ex ſentẽtia iuris vel hominis:quia quis priuatur
beneficio:non perdit poſſeſſionem beneficij:⁊ q̃ꝝ ꝙ̃ quidã
dicerent per actum ſententie priuari poſſeſſione:per tacitam
renunciationem:que ſurgit ex actu non appellãdi.vnde idẽ
videtur ꝙ in expreſſa:de qua de renũ.veniens:ſed per actũ
renunciationis expreſſe quis perdit poſſeſſionem: vt notať.
de reſti.ſpo.ſollicite:⁊ de renunc.ſuper hoc : ergo ⁊ per ſen-
tentiam.reſpondet ꝙ equiparatio non eſt bona:quia ſenten
tia non ſupponit animum dimittendi:quem preſupponit re
nunciatio.vij.q.j.quam periculoſum. Item inter actus qui
fiunt inter inuitos ⁊ illos qui innituntur conſenſui:longa eſt
differentia.de reſcrip.cum aliquibus in glo.no.verbum:q2
ſententia fertur in inuitum:renunciatio ex voluntate. Item
renuncians omnis videtur habere rem pro derelicto:ꝙ non
eſt ſic in eo:contra quem eſt lata ſententia.ff.de acquir.poſ.
.l.ſi quis vi.ad hoc de conceſ.preben.c.j.§.ex parte.ex pre-
dictis deciditur queſtio:quid ſi feratur ſententia ſuper cri-
mine:ex quo quis a iure deponitur ipſo iure:an liceat elige
re his ad quos ſpectat poteſtas eligendi.Jnn.de accu.qua-
liter:ſuper verbo ad denunciationem : tenet ꝙ illi quorum
eſt eligere ſua auctoritate non eligent:niſi eis detur licentia
a ſuperiore:vel per ſententiam ammoueantur:puta quia de
ponitur vel ab eccleſia remouetur.de cleri.non reſi.ex par
te.j.⁊.c.qualiter.Credo ⁊ forte fuit de mente Calde.quem
corruptum habeo:ꝙ predicta procedant quando ſententia
ſuper crimine non eſt lata a iure:quia venit priuandus : vbi
autem eſt priuatus ipſo iure lata ſententia ſuper crimine:nõ
video ad quid expectetur ſententia : vel littera ſeu licentia
alia:habent enim poteſtatem eligendi ⁊ ſunt in poſſeſſione:
⁊ vide quid de renunciante : dicit Jnn.de reſti.ſpo.accepta:
⁊ ponit Jo.an.e.ti.ſollicite.tenẽtes tamen beneficium:con-
tra quos eſt lata ſententia ſuper facto:ex quo ſurgit ꝑuatio
ipſo iure:non poſſident colorate:ex quo a iure priuati ſunt:⁊
per ſententiam factã declaratum eſt : ꝙ non poteſt eſſe non
notorium.⁊ ad hoc facit.l.non poteſt.ff.de furtis.⁊ decre.ꝺ
multa.§.is quoqꝫ.de ꝓben.⁊.e.ti.lꝫ epiſcopus.li.vj.ad hoc
de homici.pro humani.li.vj.⁊ de cõceſ.preben.c.j.li.vj.⁊ in
§.adiciebatur:⁊ ſm ꝓdicta debet intelligi.ſ.e.ꝑpoſuit : ⁊
qđ ibi no.in glo.pen.de quo remittit Compoſte.ad no.per
ſe.de R̷p.mãdatum ante fi.per duas colum.ver. ſed ſi capi
tulum. ¶ Venio ad ſcđm.ſ.quando quis dicatur colorate
poſſidere:dic ꝙ nõ colorate poſſidet quando quis eſt priua
tus iure:vel ſententia iuris:vt quia habet duo curata: vel du
as dignitates:vel vbi poſt tempus de conſecrandis epiſco-
pis retinet beneficia.de elec.cum in cũctis.⁊.ſ.e.de multa.§.
j.Cal.dicit hic ⁊ dicam de hoc.J.c.litteras ꝙ poſſeſſio dicit
non colorata:vbicũqꝫ deficit poteſtas in conferẽte.J.ti.pxi.
illa. Item quando quis eſt priuatus titulo ſententia homi-
nis vel iuris:illa autem dicitur colorata:quam precedit titu
lus coloratus ab illo qui poteſt conferre : q̃ꝝ ꝙ̃ minus iuſte
ſit coloratus.J.c.proxi.ſm vnam lec.de renunc.in preſentia:
vel cum electio eſt confirmata per ſuperiorem:licet alias ſit
inualida:vt no.Hoſti.in ſumma huius titu.§.ij.poſt princi.
Que tunc dicitur colorata: quando is qui poſſidet cauſam
habuerit ab illo:qui donare poteſt:⁊ ſic eſt vicium ſeu defe-
ctus ex parte ſuſcipientis:ſecus ſi ex parte donantis:puta q2
non habet poteſtatem donandi. ¶ Venio ad tertium ſcilꝫ
cui incumbat onus probandi:an ipſi qui dicit ꝙ iniuſte poſ
ſideat:an alteri qui dicit ꝙ iuſte:ex quo ita eſt ꝙ iuſta poſſeſ
ſio repellit impetrationem ⁊ collationes ⁊ non iuſta.no.Cõ
poſte.de R̷p. capitulum in gl.magna vltra medium.verſi.
item queritur vtrum:⁊ dicit ꝙ ad petitionem impetrãtis:vł
agentis poſſeſſorio non remouebitur:niſi contra ipſum ali-
quid probetur : per quod appareat ipſum ius non habere.
Non ob.de procur.ex inſinuatiõe: quia ibi poſſeſſor petẽ
bat ſuam poſſeſſionem haberi ratam . Nec ob.de inſtit.ex
frequentibus.de iur.pa.relatum:quia collator beneficij be-
ne poteſt petere titulum:a poſſidente:⁊ compellitur poſſeſ
ſor oſtendere titulum ſuum:⁊ probare ſed non ad petitiões
tertij contra eum agentes.ij.q.j.legũ.de of.or.ordinarij.lib.
vj.niſi forte in ipſum cõſenſerit ordinarius:tacite vel expꝛſſe:
de his que fi.a ma.par.capi.ex ore. ⁊ hoc caſu.ſ.quando in
ſtus colator in poſſeſſorem conſenſit:lꝫ preſumatur pro poſ
ſeſſore:poteſt tamen collator probare:⁊ dicere collationem
factã ↄ ius.de ꝓben.dilecto ſm Compoſte.idem de ꝓcura.
ex inſinuatiõe poſt Jnno.⁊ de ſymo.lꝫ hely.⁊ per glo.in pri
ma regula.de reg.iur.li.vj.archi.de of.or.ordinarij.lib.vj.
hec oĩa puto vera:niſi ius reſiſtat poſſidẽti:vt q2 oñdiť ꝙ hꝫ
curata duo:vł duas dignitates:vt eſt caſus ſm vnũ itellectũ:
in dcõ ex inſinuatiõe. Vltimo Cal.tractat hic mãm execu
torij quã poſui.ſ.e.ti.in.c.ꝑpoſuit:⁊ modicũ addit ⁊ tractat
ẽt de executore:cũ cł'a mitas ⁊ offendas. de quo dixi.ſ.de ꝓ
ben.ꝑ illoꝝ:nõ iſiſto plus ⁊c̃. ¶ Venio ad gl.⁊ q̃ro an exe
cutor ad cõpellendũ vt aliquẽ recipiãt in fratrẽ:poſſit cõfer
re:vł ꝓbẽdã aſſignare vł ꝙ ſic:q2 oĩa ſine qb⁹ ⁊c̃.videnť mã
data.de of.deł.ꝑterea.⁊.c.prudẽtiã. Jn ↄtrariũ:q2 forma mã-
dati ⁊c̃.de R̷p.cũ dilecta.ex q̃ ergo hñt mãdatũ ad cõpellẽ
dũ nõ pñt ꝓuidere hoſt.h in forma facias ꝓuideri vel aſſi-
gnari:dic ꝙ h collatore nõ faciẽte poterit facere executor:lꝫ
fateať ꝙ multi dicãt oppoſitũ. Nã dicit nõ eſt curãdũ de ꝟ
bis:dũmõ qđ papa mãdat fiat q̃litercũqꝫ fiat:⁊ mẽ eſt ꝓfe
rẽda ꝟbis.alł.ꝑ h de hac forma.de R̷p.abbatẽ.de of.deł.
ſup eo.⁊ de ꝓbẽ.ꝑ illoꝝ. Itẽ mãdata iuriſdictõe totũ offm̃
vł eẽ mãdatũ.ff.de ſuſpe.tu.l.j.§.ſi aũt.nõ plꝫ hec opi. Joã.
an.⁊ ſic reſidet cũ gl.alꝰ ſeq̃reť ꝙ cui mandať ꝙ faciat eligi

ꝑlatū: eligere posset: qđ est falsuꝫ: nisi exꝑmat. de elec. cū in veteri: nec eēt rō q̄re plus afficerent̄ mās ordinarij ꝑ p̄sētatiōꝫ lr̄aꝝ i qb⁹ ē dat⁹ executor ad ꝓuidēdū q̄ȝ ad cōpellēdū. ꝫ id ꝺ ɔces. ꝓbē. si soli. ⁊ c. si capitulo. li. vj. vn̄ teneatis ꝙ executor datus ad cōpellēdū. ꝓt solū cōpellere ⁊ non ꝓuidere. An auteꝫ possit interdicere: ⁊ reseruare: vide de conces. preben. si soli: ⁊ c. si capitulo. li. vj. Quid si datus est executor sub hac forma mādatū nr̄ꝫ exeq nō tardetis: an poterit ɔferre: ꝓuidere: vel assignare: dic ꝙ sic: scd̄ꝫ gl. q2 vt pꝫ ex itegra sic mādabat̄ istis executorib⁹. vn̄ nō deficit hic collatio ex defectu mādati: sꝫ ꝑ surreptōꝫ possessiōis. Quid de hac forma mādam⁹ vt tales cōpellatis ad recipiēdū i canonicū ⁊ in fratrem: an possunt illum in possessionem ponere: vel inuestire: glo. ꝙ non: sed simpliciter possunt compellere: ⁊ dicit glo. de hoc: ꝙ hoc vidit de facto. Quid si mandetur vt illum mittant in possessionem: an poterunt excommunicare rebelles: contradictores: ⁊ impedientes. Jo. an. dicit ꝙ nō: quia executio tantum: ⁊ non cohertio est eis mandata. glo. credit ꝙ possint: quia talis executio nulla est absq3 cohertione. de offi. dele. ex litteris: Hostien. dicit ꝙ si isti contradictores impediunt: post traditam possessionem: ⁊ executo mandato ex interuallo vera est opinio Jo. sed si illum non admittant: vel statim eijciunt vera est opi. gl. que fuit Tan. alle. decre. ex litteris: ⁊ de penis romana: in. vj. ⁊ dicit Joā. an. habere locum etiam si habeant clausulam contradictores ⁊c̄. vt no. de preben. pro illorum: remittit ad no. de offi. dele. c. fi. vbi no. ꝙ in presentia pape tales executores illam potestatem non exercent. Cal. recitat ipsum tenere ꝙ non posset tales excōmunicare: quia certum tantum ministeriuꝫ eis cōmissum videtur. dicit Joan. an. hic ꝙ executor ad promouendum: capitulo negligente: cuꝫ clausula contradictores: non potest excōmunicare: prius q̄ȝ prouideat: quod si faceret: non valeret excommunicatio: quia contra formam. c. cum dilecta. de rescrip. ¶ Oppo. quod processus habitus per litteras surrepticias non sit nullus: quia executori tribuitur iurisdictio: que ope exceptionis annullanda non est: vt patet de rescrip. ceterum. ad hoc de re iudi. cum. J. ⁊ A.

So. dicit glo. ꝙ quandoq3 executor sequitur surreptionē procedendo: ⁊ non valet processus: vt hic: quandoq3 non sequitur surreptionem: ⁊ valet processus. ad hoc de re iudi. cum. J. ⁊ A. vbi valet sententia lata si iudex nō sequitur falsos testes: alias secus glo. super hoc remittit. de rescrip. ad audientiam: dic rescriptum: quo ad gratiam ex surreptione in beneficialibus est ipso iure nullum. ad hoc de preben. si motu proprio. li. vj. Quo ad processum executoris: si executor assumpsit partes iudicis: vt potest: valet processus: ⁊ si aliquid iudicaret etiam scd̄m rescriptum surrepticium valeret sententia: an autem transiret in rem iudicatam: ita ꝙ tenens iuste teneat: ⁊ inde non possit iuste amoueri. tactum est. s. eo. c. i. de insti. c. iij. ⁊ dixi plene. de rescrip. ad audientiaꝫ. Si autem non assumpsit partes iudicis: sed processit vt executor: processus est ipso iure nullus: ⁊ hic est melior textus: qui possit allegari. ad hoc de rescrip. constitutus: ⁊ dicto. c. ad audientiam. eo. ti. cum dilecta: que no. nec facio vim an procedat scd̄m rescriptum: an scd̄m ius: obmissa forma rescripti: vbi supponitur defectus in potestate: q̄si non assumpsit partes iudicis: quia quomodocunq3 processerit: ex quo supponitur defectus potestatis: non valet quod agitur: vbi autem supponitur potestas: quia assumpsit partes iudicis: bene tunc posset esse differentia: quia vbi iuste processisset non remoueretur tenēs: sed non posset dari iustus ꝓcessus: ex quo non gratia supponitur nulla: loquor inquantum processus esset ad cōmodum beneficiati: dic melius semper littere in beneficialibus ex falsi suggestione sunt nulle. de rescrip. ad audientiam: ⁊ c. ad aures: ⁊ c. constitutus: ⁊ c. cum dilecta: ⁊ hic. Si vero queritur de ꝓcessu executoris distinguendum: quia aut assumit partes iudicis: ⁊ tunc non venit accessorie ad gratiam: sed eque principaliter. ideo licet gratia sit nulla non tamen potestas: sed si assumit partes executoris: quia venit accessorie ad gratiam: ipso iure processus est nullus: ⁊ iste est bonus casus hic: ⁊ in iuribus preelleg. ⁊ de preben. si motu. li. vj. ¶ Oppo. ꝙ eorum que sunt facti non sit facienda mentio. s. de rescrip. ex parte vbi. de rescripto nullo non est facienda mentio. Solu. quidam dicunt per hanc decre. ꝙ cum eorum que sunt facti sit facienda mētio: etiam de rescripto nullo est facienda mentio: sed nō placet hoc glo. per. c. bone. de confir. vti. vel inuti. quia littere que sunt nulle: non possunt dici priores. vij. q. i. factus est: ⁊ littere que non valent: non debent prestare impedimentum scd̄is. de iure patro. cum illud cum si. de verbo. obliga. l. si dari stipuletur: idem notat in glo. de rescrip. ex tenore. Jo. an. remittit ad regulam non prestat. de regu. iur. li. vj. Nō ob. littera: quia de eo quod subsistit in facto: non est mentio facienda: quando illud non moueret principem ad denegādum rescriptum si foret expressum: illud autem in facto consistens quod moueret principem ad dandum vel denegandum rescriptum: bene mentio est facienda de illo: vt quando aliquis possidet vt iustam habet possessionem: ⁊ coloratam: vt. s. est dictum: quia illud quo ad quid: habet quid iuris propter tituli concurrentiam: ⁊ superioris auctoritatem. ar. eoruꝫ: que habentur de elec. nihil. vnde dicit Cal. ꝙ sicut de possessione beneficij: quaꝫ habet impetrans: facienda est mentio. vt no. Joan. an. de preben. eum qui. li. vj. sic ⁊ facienda est mentio de possessione colorata. quā alter tenet: vt hic fm̄ Cal. ¶ Op. ꝙ possessio dicit̄ habere plurimū iuris. ff. de acqui. posses. l. possessio. §. quecunq3. alias quoq3. Cōtrarium dicit littera hic. so. simpliciter loquendo possessio habet plurimum facti tum in querendo: quia exigitur animus ⁊ corpus: tum in retinendo: quia oportet ꝙ contineatur animo. ⁊ de facili perditur: facilius etiā q̄ȝ ius: vt. l. si quis vi §. differentia. de acqui. posses. Sed si possessio consideret̄ seu respectiuetur ad diuersos modos querendi: tunc est aduertendum ꝙ quandoq3 possessio habet plurimum iuris: ⁊ modicum facti. vt si acquiritur possessio per seruū quem habeo in potestate. Nam absq3 meo corpore ⁊ animo mihi queritur ignoranti: ⁊ in hoc dicitur habere plurimum iuris: quia artificio iure mihi acquiritur. submittit glo. quod acquiritur etiam quo ad finem vsucapiendi etiam ignoranti. ff. pro socio. l. ij. in fi. Quandoq3 possessio habet multum iuris ⁊ facti: ⁊ sic est mixta ex vtroq3: ⁊ hoc est illa que acquiritur per procuratoreꝫ: ⁊ acquiritur domino ignoranti iur̄ artificio: vsucapio tamen nō procedit: quo ad dominū: nisi a t̄pe sciētie. C. de acq. pos. l. i. ff. ꝓ socio. l. ij. Nec ob. ꝙ acq̄rit̄ possessio ⁊ nō vsucapio: q2 in vsucapiōe exigit̄ bona fides: que cessat in ignorante. Itē possessio acq̄rit̄ per naturalem equitatem: vsucapio currit contra naturalē equitatem. Item maius est preiudicium in vsucapione: quam in acquirenda possessione: vt de se patet. quandoq3 possessio habet parum iuris ⁊ plurimum facti: vt illa que corpore nostro acquiritur: quia ibi animus ⁊ corpus est necessariuꝫ. C. de acqui. posses. l. licet. ⁊ tunc vsucapio non procedit sine possessione corporaliter assumpta. ff. ex qui. ca. in poss. ea. l. deniq3. ⁊ talis est hec possessio que habet plurimum facti: ⁊ parum iuris. Si auteꝫ consideretur in respectu modi querendi ⁊ retinendi simul. quo ad actuꝫ querendi habet plurimum facti: quia exigitur animus ⁊ corpus: quoad modum retinendi habet plurimum iuris: quia solum animo retinetur artificio iuris. Si auteꝫ consideretur in respectu ad proprietatem possessio inquantum habet secum concurrentem proprietatem debet habere plurimum iuris. inquantum autem consideratur in respectu ad proprietateꝫ. prout est sine ea. dicitur habere plurimum facti: quia non stat ad positionem proprietatis. nec deficit ad defectuꝫ iuris proprietarij. ⁊ hoc modo intelligo hic. cum prepositura enim hec nō haberet secum concurrentem titulū proprietatis: quia sine causa erat ɔcessa. h3 plurimū facti. alias si fuisset cuꝫ cā ɔcessa:

bret plurimũ iuris ꝛ non fuisset hic coactus ad renũciandũ
¶ Opp. ꝙ non possit quis habere plures dignitates.ꝭ.de
preben.de multa. So.dicit glo.ꝙ de iure quis non pōt ha
bere plures dignitates.de dispensatione autem: ꝛ ibi subest
iusta causa sic: ꝛ habere poterat olim plures dignitates etiã
papa inconsulto. hodie aũt nō pōt hr̃e plures dignitates pa
pa incōsulto in.d.c.de multa. ꝛ dic ſ3 Cal. qñ q3 dignitates
sunt vnite.vel dependentes. ꝛ sic quis pōt hr̃e plures digni
tates.nec hoc modo necessaria est alicui dispẽsatio. de elec.
dudum el.ij. de eta. ꝛ quali.cam te.de preben. cum singula
li.vj. in auct.de iudi.sine quo.suffrag.§.illud coll.ij. Quã
doq3 non sunt vnite vel dependentes.sed sunt paupes: ꝛ ꝗꝗ
gl.hic sentiat ꝙ pluralitas sit permissa. pro quo vr̃ tex. in.c.
cam te.de eta. ꝛ quali.de preben. dudum. tñ dicit Cal. hic ꝛ
ibi no.gl.in.d.c.cã te. ꝛ tetigit gl.ꝭ.de ꝓben. exposuisti. non
est licitũ absq3 dispensatōe pape:vt statim dicet̃: q2 nō suffi
ceret dispensatio epi pp paupertatẽ: vt possit hr̃e plures di
gnitates ꝗꝗ hec foret legitiã cã viuendi: quã facere possit
eps.de excel.pla.sicut vnire.x.q.iij.vnio: ꝛ q2 non d3 attẽdi
quantitas bñficij:sed qualitas: vt.ꝭ. de ꝓben. de multa. Si
aũt dignitates diuites sunt tũc licet Ho. teneat ꝙ ob ꝓroga
tiuam meritoꝝ dispenset papa: ꝛ pp cãm inferior: ꝓ quo fa
cit hic tex.vt sit dr̃ia inter dispẽsationẽ ex gr̃a: ꝛ dispensatio
nem ex iusta cã:quã facere vr̃ lr̃a:Cal.aliud t3 ꝙ inferior ali
quo casu dispensare non pōt: per.c.de multa: ꝛ dicit ꝙ papa
dispensat ex duplici cã:aut ex mera gr̃a pp ꝓrogatiuã meri
toriũ:aut ex alia cã iusta extrinseca a gr̃a:vel ꝑsona dispẽsa
ti:vt pp vtilitatẽ ecclesie: ꝛ sic ꝓcedit lr̃a hic:nec inculcat:di
cit tñ Jo.an.hic ꝙ ex cã: ꝗꝗ non ꝑsone: possent tñ epatui
dare fructus alicuius dignitatis ad tp̃s pp debitorũ exone
rationẽ ꝛ similẽ cãm: ꝛ hoc posset hic eps cu3 caplo: cã sub
sistente: ꝛ adde qđ no.J.de eccl.edifi.alias: vt eccl.bñf.c.vno
ꝛ de rescri.si pp.li.vj.ſm Jo.an.ꝙ ẽt recitat Cal. ꝛ hec suffi
ciãt ꝙ cōi lectura huius.c.tñ ꝯclude sic: qñ q3 quis vult hr̃e
plures dignitates:vel ecclesias curatas in titulũ: sine aliqua
dispensatiōe:quarũ vna non est vnita alteri: nec dependens
ab alia: ꝛ nō ꝑt de iure cōi.vij.q.i.sicut vnire: ꝛ de elec.dudũ
.ij. Qñ q3 dignitates sunt vnite:vel depẽdentes: ꝛ tunc qs
pōt hr̃e plures: nec hoc casu est ncẽria dispensatio. de elec.
dudũ.ij.de eta. ꝛ qua. cam te. de preben.cum singula.li.vj.

Qñ q3 quis vult hr̃e ex dispensatōe: ꝛ tunc dicit ꝙ sup ma
gna multitudine bñficiorũ: vltra duo in eadẽ ecclesia:vel in
diuersis: solus papa dispẽsat: qui est supra ius.ꝭ.c. ꝓposuit:
qñ q3 vult quis ex dispensatōe hr̃e solũ duos ꝑsonatus: vel
dignitates:vel ecclesias curatas sufficiẽtes redditus hñtes
ꝛ adhuc solus papa dispẽsat:maxime in eadẽ ecclesia: in.c.
cũ nr̃is:de ꝯces.ꝓben. ꝛ hic in.§.circa sublimes:non ob. no.
Ho. scilicet ꝙ l3 ex mera gr̃a in prepositura ꝛ epatu solus
papa dispensat:vt in isto.c. ꝛ ob ꝓrogatiuã meritorũ in plu
ralitate aliarũ dignitatũ:vt hic in.§.circa sublimes:tñ ex iu
sta alia cã aliqñ facit inferior:ar.huius capl̃i.alias si ꝯriũ di
ceret̃ hec ꝯstō expresse ecclesie esset onerosa: ꝛ abijcienda:
tãꝗ iniusta.de ꝯsue.c.i.q2 dico ꝙ motuũ eius non est bonũ.
Nã ex hoc sequeret̃ ꝙ oĩa que pōt papa posset quilibet dio
cesanus:si suaderent circũstantie dispensationis: ꝙ absit.de
offi.lega.ꝙ translationẽ: l3 enim cãe ad ius publicu3 relate
suadeant relaxationẽ rigorũ iuris: tñ ex hoc non d3 auferri
ergo ex cã quilibet hoc pōt. Nam princeps qnedã sibi reser
uat: pp grauitatẽ ꝛ altitudinẽ reru3: vt hic ſm Cal. Qñ q3
dignitates vel ecclesie sunt pauperes: ꝛ ꝗꝗ glo.in.c.cũ nr̃is
sentiat ꝙ pluralitas sit ꝑmissa: ꝓ quo vr̃ tex. in.d.c. cam te.
de eta. ꝛ qua. ꝛ.ꝭ.c.cũ iam dudũ: tñ vt dicit Cal. in.d.c.cum
nr̃is:non est licitũ absq3 dispensatōe pape.vt no.glo.in.d.c.
cam te. ꝛ tetigit glo.ꝭ. de ꝓben. exposuisti: q2 non sufficeret
dispensatio epi pp paupertatẽ:vt quis possit hr̃e plures di
gnitates: ꝗꝗ hoc foret legitiã cã viuendi: quã facere posset
eps.de excel.pla.sicut vnire.xij.q.iij.vnio: q2 non d3 attendi
quantitas bñficij:sed qualitas:vt hic. Qñ q3 quis vult hr̃e
duo bñficia simplicia:vel vnũ simplex: ꝛ aliud curatu3: ẽt si
quodlibet illorũ hēat sibi aliud annexũ: ꝛ tunc si eps euiden
tem necessitatẽ:vel vtilitatẽ ecclesie: in diuersis ecclesijs po
terit dispensare.ꝭ.de elec.dudu3 i ꝛ.ꝭ.de ꝓben. exposuisti: ꝛ
ar.c.eps:alias oẽs.de ꝯse.di.i. ꝛ no.de ꝯces.ꝓben.lr̃as: ꝛ de
ꝓben.cum singula.li.vj.facit.c.cam te.de eta. ꝛ qua. vbi aũt
essent in diuersis epatibus tunc ambo epi dispensant ar. de
sen.excō.cũ illorũ: ꝛ.d.c.dudũ. Idẽ in duobus curatis quo
ru3 vnũ vult hr̃e in titulũ: ꝛ aliud in cōmẽdã.xxi.q.i. qui plu
res: ꝛ hoc verũ qñ ꝯmẽda sit scđ3 formã.c.nemo deinceps
de elec.li.vj. Qñ q3 quis vult hr̃e duas ꝓbendas ꝯtinuã re
sidentiã requirentes: ꝛ tunc solus papa dispensat ꝯ ꝯsuetudi
nem ecclesie.ar.c.mos.lxv.di. ꝛ.xvj.q.i.que ad perpetuã: ꝛ
no.ꝭ.e.cu3 iam dudũ.tñ vbi vna earũ non sufficeret:tũc eps
dispensare posset:vt vnã hēat in titulũ:aliam in cōmendã.ꝭ.
de ꝓben.cũ teneamur. Qñ q3 quis vult hr̃e duas canonias
ꝛ eps pōt dispensare in diuersis ecclesijs.lxx.di.scđorũ: facit
.c.ꝓuenit.ij.ꝭ.de ap.sed is tñ cum quo dispensat̃: solum erit
in illa ꝓbendarius in qua residebat.d.c.scđorũ.lxx. dist. ꝛ rō
est:q2 canonicatus non requirit residentiã simpliciter: ſ3 cau
satiue.iō non residentes fructibus tñ priuant̃ ar.dicti.c.scđo
ru3. Qñ q3 quis vult hr̃e canoniam ꝛ ꝓbendã: que nullã re
quirũt residentiã ex ꝯsuetudine:vel statuto: ꝛ pōt eps dispẽ
sare.de ꝯsti.cu3 oẽs: ꝛ de rescrip.gr̃a.li.vj.in glo. sup verbo
de iur̃: ꝛ si quis poterit percipere redditus in absentia: dum
modo certa portio reseruet̃ vicario: qui debeat ecclesie de
seruire: vt no.doc.J.co.ti. ex pte alias ꝯsuetudo vel statutum
eccl̃e eēt onerosa: iō abijciẽda.d.ꝯsue.c.i. ꝛ h̃ ꝓ mō sufficiãt.

POst electionem.

Ubi ꝯstat beneficiũ collatũ per illu3: qui ptātẽ habuit ꝯferendi: per exceptionẽ renũciatōis ꝛ abiuratōis non debet possessio retardari.h.d.sed in hoc non facit ad titulũ: prout aũt facit ad titulũ hoc intendit. dignitas non vacans alteri ꝯferri nō pōt.h.d. In prima facti narratio. In scđa.ibi.qm̃. ipsius diffinitio. Prima facit quattuor.ꝓmittit collationẽ archidiaconatus factã honorio per archiepm̃. Scđo resi dentiã capl̃i ꝛ eius cãm.ibi.huius. Tertio collationẽ factã per caplm̃ Rogerio.ibi.ipsius igitur. Quarto ponit exce ptionẽ abiuratōis ꝯ honoriũ ad collationẽ per archiep3 fa ctam rogerio: in ꝓcessu vero: respectu principalis: facit tria quia. Primo imponit silentiũ rogerio ꝛ cãm exprimit qua re. Scđo in possessorio adipiscende ꝓnunciat pro honorio. ibi.sniam. Tertio post possessionẽ adeptã reseruat cuiusq3 ius: cuius interfit: agendi aut de renũciatōe opponendi.ibi. ex inde. Casus scđm intellectũ qui mihi magis lr̃e ꝓportio nabilis vr̃ est iste. vacãte archidiaconatu richemundie per ꝓmotionẽ alicui epi: quẽ alias ipse tenuerat: duo fuerũt de eo facte ꝓuisiones diuersis: ꝛ a diuersis vna facta fuit p ebro cens. archiepm̃: ꝛ hic eum ꝯtulit honorio: mandans caplo vt ad illã reciperent ꝛ inuestirẽt. Scđa fuit facta per caplm̃ ebrocen.ꝓtendens: ꝓut tunc: ad sedẽ aplicã deuolutã ptātẽ ꝛ hec fuit facta rogerio: tandẽ inter honoriũ ꝛ rogeriũ susci tata: est qđ: super dicta dignitate. ꝛ qũocũq3 extitit ad sede3 aplicã deuoluta. ꝛ due hinc ꝛ inde mutue petitōes sunt da te l3 hic vacet intellectus vna pro parte honorii. In qua ho norius ꝯcludebat in possessorio adipiscẽdo: petens vt colla tio sua hr̃et effectũ ꝛ admitteret̃ ad possessionẽ illi9 dignita tis. Rogerius aũt in petitorio petebat suã collationẽ vt ma gis iuridicã a sede aplica cōfirmari.scđ debito ꝓcessu. pro vtraq3 pte. Finaliter ꝯclusiōe i cã scã deuẽtũ est ad al l̃onea honorius fundabat intentum suum super sua collatione ab archiepo facta: que ꝓcesserat: ꝛ facta erat per illum: qui ha bebat ptātem conferendi: que ẽt non negabatur: ex quibus concludebat duo. Primo suam electionẽ fore valida3: ꝛ sor tiri debere effectũ. Scđo collationẽ aduersarij infirmãdã vtpote factam a non hñtibus ptātem: ꝛ facta3 stante sua va lida: de non vacante ex aduerso pro parte rogerij presuppo

fitum fuit in facto: ꝙ de iure: consuetudine: ⁊ priuilegio: a se de apostolica ɔcesso: erat ꝙ vacāte dicta dignitate vel aliis quibuscunqȝ beneficiis: ptās ɔferendi spectare deberet ad archiepm̄: ⁊ facta electione illa ꝑsitari deberet decano ⁊ capitulo quo facto deberet per manus archiepi inuestiri: ⁊ vltra hoc si contingeret dictam collationē alteri fieri: ⁊ archiepūs aliter non prouideret: collatio esset nulla: ⁊ ptās conferendi deberet deuolui: post lapsum sex mensium: ad capitulū stante illo priuilegio in facto electionū proposuit ꝙ post collationē factam honorio: ꝙ̄ꝗȝ esset scriptum capitulo. tamen de decano non erat facta aliqua mentio. Ex his inferebat formam priuilegii non seruatam fuisse: post tempus lapsum sex mensiū: ⁊ ex hoc collationē honorii nullā: ⁊ scd̄aȝ factam: iam deuoluta ptāte: qua propter concludebat suam confirmari: ⁊ electionē honorii repelli. Scd̄o allegabat ꝙ honorius renunciauerat: ⁊ ꝙ archiepūs iterato post illam renunciationē concesserat rogerio: ex his duplici de cā ɔcludebat nullitatem ꝓuisionis honorii: ⁊ ɔ̄iter validitatē sue: vnam ex defectu forme priuilegii non seruate. scd̄am ex renunciatione. Papa auditis istis allegationibus considerauit primo electionē honorii precessisse: ⁊ electionē rogerii secutam. Considerauit ēt ꝙ electio honorii non ɔcludebatur nulla: ex defectu forme: q̄ archiepūs mandauerat capitulo vt reciperent: cuius caput est decanus: ⁊ sic satis ⁊ decano mandasse videtur. vnde ex hoc capite non poterat concludi nulla. Tertio ɔ̄siderauit ad renūciationē ⁊ scd̄m quattuor intellectus ex quadruplici cā perpendit eam repellendam. Primo q̄ possessorio agebatur: cui non obuiat renunciationis exceptio: vt ad proprietatē concludens. Scd̄o q̄ dicta exceptio lȝ allegaretur non ꝓbabatur. Tertio q̄ dicta exceptio non fundabat intentū rogerii: nec ipse admitti debebat cuius non intererat: q̄ supposita electiōe de honorio valida q̄ in forma priuilegii non peccauit: quicquid secutū sit ex renūciatione: iste non poterat hr̄e aliquod ius: non ex collatione capituli ante renunciationē: q̄ facta de non vocāte: ⁊ nondum deuoluta ptāte ad capitulū: nō ex scd̄a instōne epi post renunciationē: q̄ cum ipse passus fuerit se institui in dignitate non vacante: ea non legittime cassata: sicut nec hic fuerat: non poterat perpetuo alicuius colore: vel aliquo tpe illam hr̄e: vtpote ad illam perpetue inhabilitatus: igit̄ tāq̄ȝ qui nullum poterat ius hr̄e ab excipiendo debebat repelli. Item quarta rōne: q̄ hic multas friuolas alias exceptiones opposuerat. vn̄ vehemēter p̄sumebat̄ ꝙ nūc ēt friuole se opponeret: papa hanc exceptionē nō admisit vt friuolā. ⁊ prio pronunciat collationē honorii ante oīa effectuȝ debere sortiri: perpetuū silentiuȝ imponendo rogerio: super illa dignitate: vtpote ad illam inhabilitato eo ꝙ passus est se in locuȝ viuentis substitui: reseruat nihilominus alteri qui velit ⁊ valeat agere: vel opponere: super renūciatione: ɔ̄ honoriū ptātem opponendi ⁊ agendi. h. d. Ista decre. est fortis per vnā exceptionē. s. renunciationis que hic repellitur: ⁊ ꝓpter hoc variatur decre. in suo intellectu: q̄ quidaȝ intelligunt ꝙ honorius egerit possessorio adipiscende. alii ꝙ rogerius egit petitorio ɔ̄ honoriuȝ: mihi placet: vt sonat diuisio: ⁊ amicat̄ lr̄e: ꝙ honorius egit possessorio adipiscende: ⁊ rogerius petitorio: ⁊ sic sūmaui ⁊ diuisi lr̄am. lȝ ⁊ alii intellectus possint saluari: ⁊ eo ꝙ in fine repellit exceptionē renūciationis: quadruplici de cā: q̄ tacte sunt in casu. t. ibi tenuerat. s. epūs elicii. ⁊ sic dȝ hic pūctari tex. ibi mentio nullatenus ⁊c̄. In hoc male allegabat aduocatus iste: q̄ cum scriptum esset capitulo: ⁊ decanus sit de capitulo: ⁊ caput capituli: satis ēt ei videbatur scriptum ar. de rescrip. eam te. t. ibi assignabatur hic puncta. t. ibi. concessum. s. honorio. t. ibi. iuris ordinem quasi diceret reprobatus esset minime si scd̄m ordinem iuris: ⁊ hoc voluit dicere lr̄a ista. ¶ No. i. ꝙ ɔ̄firmationē alicuius in epm̄ vacant priora beneficia. hoc intellige vt dicaȝ super. i. glo. ¶ No. ii. ꝙ motus ꝓprius in conferendo ēt cadit in inferiorem a principe. de quo in cle. si. de offi. ord. Nunquid aliquid operetur scd̄m qd̄ facit in papa no. de preben. si motu proprio. li. vi. ⁊ in cle. ⁊ si apostolice. de offi. ordi. Tertio colligunt hic quidam epm̄ a diocesi absentem: hr̄e ptātem conferendi beneficia: asserentes ꝙ in antiqua pȝ ꝙ iste erat absens: super quo recurrendū est ad no. s̄. de offi. lega. nouit. ¶ No. ꝙ verbum ordinari aliq̄n sumitur pro conferre ⁊ aliq̄n sumitur pro sola assignatione: seu inuestitura facti: de quo de offi. dele. super eo: ⁊. s̄. e. ti. c. ii. ¶ No. ꝙ appellatione personatus ɔ̄prehendit̄ dignitas: ⁊ sic videntur ista synonima. de quo. s̄. de p̄bē. de multa. ¶ No. ꝙ aliq̄n fit ꝑsitatio ad confirmandū. de iure pa. per totum: q̄nq̄ȝ fit ad de facto inuestiendū: vt hic. ¶ No. ꝙ in his que sunt facti mandatum directum capitulo videtur esse directū cuilibet singulari de capitulo: ⁊ maxime capiti capituli: quod est verum q̄n materia principaliter spectat ad caput capituli. ad hoc. de rescrip. eam te. ⁊ qd̄ ibi no. ⁊ allegat̄ decre. ꝙ appellatiōe capituli ɔ̄prehendit̄ caput capituli. ¶ No. ꝙ simul pōt allegari priuilegiū ⁊ ius cōe. ¶ No. ar. ꝙ collatio facta ɔ̄ formam: ⁊ de non idoneo: seu indigno: non purgat negligentiaȝ conferentis in ptāte deuoluta: super quo recurre ad. c. prox. per Inno. ¶ No. hic ar. quem posse accumulare ⁊ in iudicio prosequi duas ꝓuisiones a diuersis: ⁊ diuerso tpe factas: de quo dic vt hodie d̄ elec. vt quis duas. li. vi. ¶ No. ꝙ vbi eodē instanti constat duas ꝓuisiones in ecclesia factas de diuersis: dicenti alteram precessisse incumbit onus probandi. ad hoc no. per doc. s̄. c. i. ¶ No. permittētem se in locum viuentis institui perpetuo repelli: ⁊ inhabilitari: a facultate illud beneficiū: ēt ex noua collatione: consequendi. ad hoc no. per doc. s̄. c. i. ¶ No. opponentē se alterius collationi pro ɔ̄firmatione iuris sui: si nihil probat de iure suo: vel aliter constet euȝ ius non hr̄e: q̄ȝq̄ȝ exceptio al̄s sit legittima: repellitur tāq̄ȝ eius non intersit. Et no. ꝙ repulso eo: cuius non interest: ēt post sniam non admittitur is cuius interest ad agendū: ⁊ sic in beneficiali cā: snia nō transit in rem iudicatā: quo ad p̄iudiciuȝ tertii. ¶ Ultimo no. cautum in snia excipere ius tertii: ꝙ̄ꝙ illi snia non p̄iudicaret habetis notabilia vestra: expediam decre. ordine consueto. primo dicta doc. scd̄o gl. que attingunt verum intellectū lr̄e. ¶ Op. i. ɔ̄ tex. ⁊ videtur ꝙ ɔ̄ institutū: anteq̄ȝ admittatur ad possessionē debeant admitti exceptiones peremptorie: ⁊ sic exceptio renunciationis ⁊ abiurationis: ⁊ sic hic ɔ̄tra honorium debuerunt admitti: ⁊ non reseruari. de causa pos. cum olim. So. si vertitur in dubium. dicit Inno. de iure eligendi aut confirmationis. hec exceptio bene admittit̄ ɔ̄ petentem possessionē: vt ibi: si aūt aliud extrinsecus verteretur in dubium nec aliquid opponeret̄ de defectu electionis ⁊ ɔfirmationis: vt erat hic: non repellit quo minus admittat̄ ar. hic ⁊. s̄. de ap. ɔstitutus. scd̄o soluit Inn. ⁊ aduerte ꝙ alibi dicit ɔ̄riū isti solutioni: naȝ dicit ipse hic: iste habuit ꝓuisionē suaȝ: per viaȝ collationis: que hȝ in se vim collationis ⁊ ɔfirmationis. iō non dȝ admitti exceptio ex quo est ɔ̄firmatus: vel ꝓ ɔfirmato habitus: q̄ tūc venit ɔsecutiue ad ɔfirmationē possessio. iō non repellit̄ ar. p̄alle. c. ɔstitutus: si vero fieret ꝓuisio per partē: vt q̄ ad vnū spectaret electio: ad aliū ɔfirmatio: si exceptio opponeret̄ an̄ ɔfirmationē ɔ̄secutā: bene admitteret̄: secus si post ɔfirmationē opponeretur: q̄ tunc non impediret ɔsecutiuū ɔfirmatōis: ar. p̄alle. c. ɔstitutus. hec est sua snia. In primo mēbro inquātū dicit ꝙ facta ꝓuisione per viam collationis non admittit̄: q̄ hȝ in se inclusam ɔfirmationē: alibi aperte dicit ɔ̄riū. s. in p̄al̄. c. cuȝ olim. ꝓ dicto suo hic vr̄ casus apertus. i. de accu. accedens. Quid tenendū in isto q̄ materia est aliqualiter longa recurre ad ea: que dixi in p̄alle. c. cum olim: ⁊ plenius in. c. accedens. ¶ Scd̄o op. ꝙ non dȝ deuolui ptās ɔferendi ad capl̄m: ꝓꝑ non idoneitatē: vel indignitatē ꝓuisi: sed ad aliū superiorem: quia licet hic sit prouisum: quando agit̄ de deuoluta potestate per viam negligentie: vt deuoluat̄ ad capitulū: nō tn̄ est ꝓuisum ꝓpter ꝓuisionē de indigno ar. s̄. e.

q2 pp.S.de elec. So. dicũt aliqui ꝙ ptãs de caplo in epm & ꝑtio nõ solũ deuoluit in casu negligẽtie imo ẽt in casu presenti: conferendo indigno ar.S.de elec.cum in cunctis ad fi. Quid tenenduz habeas hodie de elec. ꝗꝗ in.vi. dic vt ibi. ¶ Op.iij.littera presupponere: videtur ꝙ facta electione non valida ꝙ ad scdam possit procedi: ẽt prima non cassata: hoc videtur contra tex.S.de exces.prela. inter respondent doc.ꝙ aliqui dicunt ꝙ si facta est electio prima de eligibili: hec non impedit scdam ar.prealle.c.cum in cunctis.de elec. & c.cum vintoniẽsi.eo.ti. Si autem est facta confirmatio de in eligibili bene est veruz: q2 non valet electio. scda nõ cassata prima: propter confirmationem: q2 ille habet colorem tenendi ar.prealle.c.cum inter & .d.c.cum nostris: & S.eo.litteras. Alij dicunt ẽm Inno.stante electione prima nulla: scda electio non impeditur: sed bene impeditur assignatio: cum alterius electio iam sit confirmata: donec prima assignatio fuerit reuocata: vt in.c.litteras.S.e. Nam sicut ibi dicit Inn. mandatum de prouidendo tenet: non obstante prima prouisione: vbi electio est nulla & cõfirmata: ita debet valere electio scda: equiparando electionem mandato de prouidendo scdm eum. ¶ Or super isto quid tenendum vidistis.S. cum nostris: & de collatione recurrendum ad.c. inter palle. in electionibus ad.c.auditis: & ibi no.per Inno.eo.ti.consideramus.ideo hic non examino: quia non est de substantia capituli: sed potius pertinet ad ti.de elec. ¶ Querunt doc. an valet excõmunicato facta collatio: quidam ꝙ sic dũmodo error non sit expressus in collatione: vel non sit notoriuz ar.de re iudi.ad probandũ: & de excep.exceptionẽ. Alij dicunt ꝙ indistincte: q2 huiusmodi collatio est inualida: vos hẽtis casum & ibi per gl.de ele.ex.mi.postulastis. ¶ Quero quis absente decano habebit inuestire stante priuilegio prout stat hic: quidam dicunt ꝙ si consuetudo prouidet: illa seruãda: si cessat dicunt ꝙ de iure vicarius eius censetur sequens post decanum: & proximior in dignitate post decanũ sicut & dat responsuz proponentibus in capitulo.xxv. di.plectis.ff. de al.scri.l.i. ¶ Queritur in quõ non fuit priuatus ordo iuris. Respondetur ꝙ fuit lis contestata: vel libellus porrectus contra honorium: vt cassaretur ipsius electio: nec quod hoc fuit confessus: vel conuictus: propter quod soluz snia venit reuocanda: etiam dato ꝙ alias fuisset legittima: ad hoc qui fi.sint legit.per venerabilẽ.ꝟ si.preterea. ¶ Venio ad glo.glo.i.ibi consensit: ad hoc vide quod no. in.c.beneficium: de regu.iu.li.vj. de his que fi.a ma.par.ca.ex ore in fi.vel dic ꝙ decursum erit tempus de consecrandis epis: vt no.in predicta decre.cum in cunctis: in gl.iij.ibi vel familie. Sic & appellatione decurionũ continentur etiã presides vt in.l.ibi.§.si preses.ff.quis & a quo. sic & appellatione & nomine exercitus: qui preest exercitui vt.l.ij.ff.de his qui no.in fa.& ibi.requisisti.hec iura loquuntur quando expresso tempore submittitur ecclesia: vel quando dicitur per ecclesiam episcopũ intelligi: & ibi.sedes.hec decre. facit ꝙ appellatione capituli non comprehendatur decanus. Item facit ꝙ de dignitate est facienda mentio: vt de rescrip.ad aures. Item quia verba priuilegij hoc volebant: ergo sunt seruanda de priui.porro. Item & sicut de articulo principali mentio est faciẽda sic & de decano: qui principaliter preest capitulo: vt.S. de rescrip. si solus: scdm doc. dic ꝙ predicta oĩa procedunt in rescriptis contentiosis: quia stricte sunt interpretanda: vt de rescrip.c.non nulli. Tex.aũt noster hic loquitur de collatione ordinarij que est fauorabilis: ad hoc no. de offi.lega. preterea: alias.de offi.dele.p.e.g.& sic amplianda: & ad hoc no.in regula odia: de regu.iur.li.vi. ¶ Veniamus ad glo. glo.in verbo resignationẽ & in verbo cõfirmari: & in verbo renunciatione: tendunt ad eundem finez & c.declarationez: pro quorũ declaratione. ¶ Op.vel hec exceptio renunciationis erat legittima quod verũ videtur de renun.super hoc de resti.spo.accepta: & hoc iuuabat intentionẽ rogerij: quia ll o renunciante: saltem scda institutio facta de rogerio tenebat: debebat ergo ante admitti: quã snia ferretur contra rogeriũ: sicut fuit admissa post: & sic papa protestatur eam postea admittere altero opponẽte: vel ista exceptio erat illegittima: & ita non debebat admitti post renunciationẽ ꝯtra rogeriũ: sicut nec etiã fuit ante admissa. So. vnus est intellectus ꝙ hic fuit actum tm̃ possessorio vel adipiscende vel retinende pro honorio: hunc intellectũ tangit glo. in verbo confirmari vsq3 ad verbũ sed illa lr̃a: & tangit ẽt glo. vlt.in verbo vel intentabatur possessoriũ: & aduertendũ q2 glo. in verbo confirmari sentit ꝙ agebatur recuperande.gl. ergo in verbo renunciatione idez sentit per .c. quod allegat vale.c.sollicite.de resti.spo.hũc intellectũ sequitur Ala. ẽm Inno.qui dicit ꝙ hec decre.loquitur quando quis per officiuz iudicis petit sibi restitui possessionẽ: de qua constat ꝙ eam bona fide habuerat: vnde restituendus est anteꝗ de ꝓprietate aduersarius audiatur.C.de agrico. & censi.l.si colonus .li.xj.& no.de resti.spo.sepe.vbi de hoc in glo.dicit Inno.ad fi.de re iudi.suborta.super glo.no.ꝙ de or. cog.c.fi.sed non apparet hic quia hic habuit possessionẽ. vnde iste itellectus sibi non placet inquantũ glo.sentiunt ꝙ ageretur recuperãde: quia primo reprobatur per tex.de testi. constitutus. vbi patet ꝙ hic spoliauit.R. non ergo fuit spoliatus.h. damnatur etiaz per verba sententie hic: quia non debuisset isti.h.perpetuuz silentiuz imponi: quia hec fuit pronunciatio super petitorio. Item quia damnatur: quia inquantũ sentiat pro honorio: pronunciatio potius congruit possessorio adipiscende ꝗ cõgruat possessorio recuperãde vt patet ibi i tex.de re facta per archiepiscopũ sortiatur effectuz.ad hoc. de appel. constitutus: & de dolo & contu. cum olim.cum si.in se tamen est verus: & tolleretur contrariũ: & exceptio in se esset legittima: si opponeretur vt quia deberet detrahere iuri agendi: sed ex quo non detrahebat iuri agendi: sed possessorio: ꝯtra quod non admittitur proprietatis exceptio: sed reseruatur quãdo postea disputabitur proprietate: sed etiam altero respectu non est verus in se: quia si actũ fuisset possessorio non debuisset sententia preiudicare rogerio in petitorio. de causa pos.c.i.& .ij.de adul.c.intelleximus.ff. de exce.re. iudi.l. eadem.§.fi. Glo.ponit alium intellectũ: & dicit glo. se verius putare: quia hic agebatur petitorio: & hunc prosequitur gl. in verbo confirmari: & in verbo resignationẽ in gl. fi. in pn. & ꝙ ageretur petitorio patet ex eo quia petijt confirmari: & sic ex forma libelli: patet scdo ex sententia scdm gl. quia sententiatum fuit super ipso archi.quod congruit petitorio: nõ super possessione archidiaconatus quod congruit tantum possessorio: patet etiam ibi perpetuum silentium duximus imponendum. Ad contrariũ autem respondet glo.primo ad hoc ꝙ non fuit probatum ꝗꝗ fuerit exceptus ꝙ.h.renũciasset: & pro tanto exceptio repellitur: non ex eo ꝙ in se esset iniusta: vel non concludens. hoc sentit glo. in verbo resignationem in princi.& in glo.fi.in principio.& si dicatur quare ergo hec exceptio contra istum admittitur: ex quo semel non est probata: non est amplius audienda replicatio super ea: quia pretextu nouiter reperti vel probati: non debet sententia retractari de re iudi.cum inter cum si.& c.sicut respõdet. ad hoc glo.fi.in.ꝟ si. vel illa sit potior causa ꝙ post sententiã in beneficiali latam non admittitur replicatio exceptionis ante non probate: ad petitionem illius qui succumbit: & in quantum concernat eius cõmodum priuatum: inquantum autem aliter venire velit volens dicere renunciationem vel abiurationem non repellitur: quia ex sententie viribus late: cuz alio pretendente se ius haberet & ex suo acquiescere sententie: nullus titulus: vel nullum ius magis querit is ꝓ quo est pronunciatum: licet prosit ad repellendum eum contra quem est pronunciatum. vnde ne contingat illum non canonice obtinere: per sententie surreptionem beneficum: sententia non transit in rẽ iudicatã: ad tertij ꝑiudiciũ: ꝟ ignorãtis: cui⁹ iterfit qñ agẽ possit: & renũciatõz vel abiuratõz ꝓbare s3 gl.idẽ no.de elec.cũ dilecti.& dixi.ꝺ rescrip. ad audictiã.

de concess. preben. c. i. ⁊ de insti. ex frequentibus: vbi per gl.
⁊ hoc optime dicit glo. vel scd̄o dic glo. retento eodē intel
lectu: verū est q2 exceptio debebat admitti: q2 fundabat itē
tū opponētis rogerii: sʒ qcqd sit nō fuit admissa: ⁊ recursuʒ
fuit ad sniaʒ. iō vʒ snia: nec sup ea dʒ āplius audiri: de re iu-
di. suborta. ⁊ c. inter monasterium: scd̄m hoc ergo si oppo-
natur aliqua exceptio ⁊ iudex: supplantato opponente: illaʒ
non admisit: sed ad sniam processit: valebit snia: ex quo non
appellatur: ⁊ hunc intellectum tetigit glo. fi. in. v̄si. Jo. dixit
ꝙ fine duo verba ad hunc propositum ponit hic Inno. que
valde notanda sunt: que recitabo sequenti solutione expedi
ta. Sed q2 non est verisimile papam sic iniuste egisse vt: cau
sa non subsistente: exceptioneʒ habuerit repellere: propterea
glo. ponit aliam solutionem: quā ponit in gl. fi. in. v̄si. ⁊ ideo
ꝙ non admisit eam in modum exceptionis: lʒ exceptio sui fi
gura erat legittima: verum q2 opponebatur calūniose: ⁊ iu
dex papa scilicet ex alijs obiectis presumebat illaʒ causa ca
lūnie: ad differendum processum summariū opponi: illam
repulit protestans: ꝙ eum vel alium directo modo agendo
admitteret: ad hoc de app. cōstitutus. ex quo patet ꝙ vbi ex
ceptio a iudice in sūmario iudicio repellitur ex presumptio
ne calūnie. Non ob. snia: si postea in plenario iudicio de eo
quod fuit exceptū ⁊ repulsum nouiter agatur. ad hoc. l. pe.
ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. ⁊ l. si quis de libe. agno. qd̄
plene ꝓbatur in. l. i. C. de ordi. iudi. ⁊ l. rome. §. duo fratres
ff. de ver. obli. ⁊ per Inno. de ord. cog. c. fi. ⁊ per glo. c. ti. cuʒ
dilectus. Scd̄m hoc ergo si iudex repellit legittimam exce
ptionem: aliqua presumptione motus: non redditur senten-
tia nulla: q2 lata sine cause cognitione. Inn. dicit hic duo ver
ba satis notanda. Quādoqʒ opponitur exceptio in iudicio
summario: ⁊ non exigente aliaʒ indaginem: ⁊ si iudex repel
lit ēt processus non annullatur: ꝙꝙ prima facie exceptio cō
cludat: q2 presumitur iudicem motum ad repellendā exce-
ptionem: aliqua presumptione: maxime tn̄ ꝯ opponentem
in talibus iudicijs vehemētissime presumatur. Idem dicit
si exceptio est dilatoria: ⁊ nō magni ꝑiudicij: q2 data est lar-
ga ptās iudici ad reseruandas tales exceptiones. de dolo. l.
fi. ⁊ l. il. C. de fal. ⁊ q2 in his in quibus non seruatur solēnis
ordo iuris: magis pōt sequi iudex huiusmodi probabiles
presumptiones. ij. q. i. primo semper: qñqʒ dicit Inn. aliqua
exceptio opponitur peremptorie in plenario iudicio: puta
agenti ex mutuo exempto vel locato: ⁊ instrumentum super
hoc exhibenti opponatur exceptio: puta de non petēdo: vel
alia rationabilis: tunc iudex non debet quacunqʒ leui ꝑsum
ptione exceptionem repellere: sed hoc casu si repellat: qua-
cunqʒ presumptione leui: retractabitur snia. alle. ij. q. i. prio
semper: aut ipse vehementer suspicatur illaʒ malitiose oppo
ni ⁊ propter hoc ipsum repellit: ⁊ ab opponente nihil offert
⁊ illam potest rationabiliter repellere: nec per hoc sua sentē
tia retractatur: si autem ipsa repulsa ex vehementi presum-
ptione: pars opponens se offerat illam incontinenti paratā
probare: presumptio illa purgatur: ⁊ sententia eius retracta
retur: solum hoc probato ꝙ se obtulit probaturum. ar. ff. vt
in pos. le. l. is a quo: de testi. veniēs. ij. de resti. spo. l. fas. §. pre
terea cum suis concor. scd̄m Inno. attende verba Innocen.
possunt enim intelligi dupliciter: vno modo ꝙ vbi in plena
rijs est supplantatus in exceptione opponenda: leui presum
ptione: vel non leui: oblata incontinenti probatione: vt sen-
tentia retractetur: per viam nullitatis: quasi lata sit sententia
sine cause cognitione: cum iudex aperte cōcludat iura ⁊ de
fensiones partis: ⁊ sententia peccet in ordine: quia inter cete
ra que exigantur est cause cognitio. iij. q. i. in summa ⁊ per
totum. de rescrip. ab excōmunicato. ij. q. ii. §. diffinitiua. l. ꝓ
latam. C. de senten. ⁊ scd̄m hoc erit notabilissimum dictum:
quia exclusio talis exceptionis in summarijs non reddit iu-
dicium nullum: in plenarijs sic: nisi motus sit legittima pre-
sumptione: ⁊ presumptio non sit purgata: alias autem iudi-
cium erit nullum: ⁊ hoc idem ad litterā tenuit Inn. de coha.

cle. ⁊ mu. tua in magna glo. ij. ⁊ recitat Joā. an. in. c. vestra:
vbi dicit ꝙ si iudex in notorijs: proposita legittima excusa-
tione ⁊ exceptione contra notorium procedat ad sententiaʒ
non admissa legittima excusatione seu exceptione cōtra no
torium non valebit sententia: sicut nec in plenarijs valet sen-
tentia non cognito de causa. C. de sententijs. l. prolatam. C.
de accu. l. accusationibus. ⁊ l. si non absente. Contrariuʒ ibi
sentit Cal. in alia parte vbi concludit sententiam latam: reie-
cta exceptione vel probatione: valere: nisi appelletur: ⁊ hoc
etiam tenet spe. in ti. de prepa. iudi. vbi cause cognitionē nō
enumerat inter substantialia: ⁊ idem firmat: in spe. de offi. iu
di. §. i. in. iij. colum. puto ꝙ si ex breuitate termini appareret
sententiam latam: exclusa cause cognitiōe: sententia sit nulla
vt dicit Bar. in. l. prolatam. C. de sen. ad hoc. c. cum ex litte
ris: de resti. in integ. ꝙ etiam potest induci in contrariuʒ: sed
si sententia est lata: ⁊ non apparet ex breuitate termini: si ta-
men constat per confessionem partium tales exceptiones:
vel eorum probationes reiectas fore: causa non subsistente
vel ea allegata: ⁊ purgata dico ꝙ non est malum dicere pro
cessum fore nullum: nec facio vim: an sit summarium: vel nō
vt dicit Inn. in notorio: in loco prealle. ⁊ hoc quia reperitur
sententia lata: sine cause cognitione: quod ita in summarijs:
sicut in alijs: reddit iudiciuʒ nullum: si obmittatur cause co-
gnitio scd̄m ꝙ exigitur: attenta proportione ⁊ qualitate iu-
dicij. ad hoc quod no. in. d. l. prolatam: in dubio autem pre
sumo semper causaʒ in admittēdo: vel repellendo ar. de re
nunc. in presentia. de re iudi. sicut: ⁊ ꝙ scribit Bar. in. l. pro
latam. C. de sentē. vnde tunc non retractaretur sententia nisi
appellaretur: ⁊ tunc non adhibita differentia inter summa-
rios: ⁊ alios ꝓcessus: staretur distinctiōi. c. interposita. de ap.
aut exceptio repellitur: ⁊ probatio non offertur per opponē
tem: ⁊ non retractatur sententia: nisi iustificetur probatione
veritas exceptionis: vt. d. c. interposita. Si auteʒ opponitur
⁊ offertur probatio: tunc sufficit docere exceptionem oppo
sitam: ⁊ probationem oblatam: ⁊ non admissam: ad hoc de
re iudi. cum. J. ⁊ A. de ap. interposita: ⁊ sic intelligit Jo. an.
hoc dictum. Tertius intellectus ꝙ fuit repulsa exceptio: ex
defectu iuris excipientis: quia sua non intererat: non ex pri-
ma electiōe facta de rogerijs: quia illa fuit nulla: vt facta pri
ma non cassata: non etiam ex secūda ꝺm aliquos: quia ex
illa se non fundabat agendo: ⁊ hoc sentit glo. in verbo resi-
gnassent. Item dato ꝙ se ex illa fundasset. qd̄ non est veruʒ
vt patet ex littera: ibi: tam ratione prime qʒ scd̄e cōcessionis
⁊c. non poterat interesse ratione secunde: quia illa secunda
fuit facta de illo: qui se passus erat institui in locum viuentis
quo casu nedum valet illa ꝯcessio: sed semper inhabilis effi
citur ad illā vt nūqʒ illa possit sibi conferri: ⁊ si ꝯferatur non
valet collatio. ij. q. i. in primis: ⁊ no. ē. c. ti. c. i. ⁊ sic non profi-
cit probare id: per quod excludatur intentio sua non funda
ta: vt patet ex notatis. de re iudi. cum Bertoldus. de rescri.
olim: ⁊ hec est ipsa veritas: licet non admittatur ipse tāquaʒ
cuius non interest: nō repellitur tamen alius nouiter agens
eodeʒ iure cuius intersit: quod no. quia pretextu nouiter op
posite exceptionis non admittitur quis verum est nisi sit re-
pulsus: quia non intersit: quia tunc admittitur cuius interest
⁊ hoc est tenendum: vide glo. in verbo resignatione: quāqʒ
autem hic intellectus sit bonus: ponam quartum: qui littere
proportionabilior videtur: ⁊ sentit Joā. an. in summando ⁊
diuidendo: quia hic agebatur possessorio adipiscende per
honorium: ⁊ petitorio agebatur per rogerium: quia pete-
bat electionem confirmari: ⁊ exceptio rogerij non fuit ad-
missa de renunciatione contra honorium: contra naturam
possessorij: ⁊ rogerio fuit impositum silentium super prima
quia facta prima non cassata: ⁊ secunda electione: quia inha
bilis erat: vtpote qui passus fuerat se substitui in locum vi-
uentis. ideo admittitur postea alius agens: ⁊ non ipse: qui
in possessorio agebat: tamen possessorio non ob. snia lata in
petitorio. dicit glo. in fi. vnū v̄bū obscurū: ꝙ pʒ hic ꝙ mora

non potest purgari ⁊ respicit illud quod dixi .s. in glo. de eo quod dicit tex. ꝙ post tempus elapsum fuit electus: ⁊ facit de sup. ne. prela. licet: ⁊ quod no. s. c. ij. hic est vna glo. in verbo constiterit: ⁊ illa querit qualiter constiterit archidiaconatū primitus fuisse concessum: dicit glo. ꝙ constitit confessione partis. ¶ No. glo. ꝙ si inter duos est cōtentio de validitate duarum collationū: ⁊ non constat que ꝑcesserit: dicenti alteram precessisse incumbit onus ꝓbandi: constat aūt hic ex narratione facti allegando presuppositū: ⁊ sic licet excipiens non fateatur: allegans tñ fateri videtur. Itez ꝙꝙ in cā matrimoniali non preiudicet confessio: in pniali seu spūali tñ ꝑiudicat ꝯfessio ad preiudiciū cōfitētis: vt sibi silētiū īponaẜ: puto tñ ꝙ non ꝑiudicat ad ꝑiudiciū superioris: ꝙꝙ enim confessio super titulo non probet canonicam instōnem: q2 a parte non pendet dare titulum: ⁊ no. Jo. an. de eo qui mit. in pos. c. cum qui. li. vj. ⁊ de confes. c. fi. ꝑiudicat tñ confessio ad preiudiciū partis de prelatione litigantis: vbi de titulo non dubitatur: sed de tituli prioritate. Itez si constent ⁊ allegentur successiue electiones: opponens alterā ꝑcessisse: grauaẜ onere ꝓbandi: ⁊ sic vbi exceptio reddit dubiā ītētionē claẜ ferẜ snia ꝓ actore nisi exceptio certificeẜ.

C Um super. Recepto in canonicū tenetur capl'm ꝓuidere ꝯcito se facultas obtulerit. h. d. In prima rōnē diffinitōis ⁊ allegatōz ꝯ illaz ⁊ duas rñsiones ad eam. scdo diffinit ex rōne concludens ibi sniando.

¶ Uenio ad casum: in quo doc. variant: propter vnum ꝯrium ponam casum largiter magis: Dū quidam esset receptus scdm veritatem ꝯ ꝯciliū turoñ. seu lateraū. capitulū diffamabat eum legittime receptum: iste egit ꝯ capl'm ꝯditione ex. l. diffamari: finaliter partes fuerunt coram papa ꝓponentes: ⁊ allegātes de iure suo: vt in lr̃a pz: modo sumus circa materiam fortem. ¶ No. ex decre. primo ꝙ receptus in canonicū hz ius agendi. ¶ No. ꝙ agendo vel excipiendo quis non auditur allegans turpitudinē suam vel se ꝯtra ius fecisse. ¶ No. ar. ꝙ ꝓ iure de futuro agi pōt. de quo in .c. romana. §. caueāt. de sen. ex. li. vj. ⁊ .s. de ꝓcu. auditis vbi per Inn. ⁊ de testa. raynaldus. ¶ Or declaro decre. ⁊ vr̃ ꝙ petitio istius canonici: qua petebat isti assignari prebendā: cum se facultas obtulerit: non esset admittenda: tum q2 agebat de futuro iure cum principaliter facultas se non offerret sed super iure seu debito de futuro agi non pōt. l. i. C. de sen. que sine cer. quanti. ⁊ l. nō quēadmodū. ff. de iudi. ⁊ d. c. romana. §. caueant. Item hec petitio erat incerta: que non determinabatur ad certū beneficiū: ⁊ sic snia non poterat esse certa: cum libellus ⁊ snia debeant esse certi: vt in istis: de accu. §. curare. s. de libel. ob. c. i. ⁊ ij. timore ꝯrij Inn. posuit plures ⁊ varios intellectus in modo agendi: ⁊ quo actum fuerit. primo dicit ꝙ hic canonicus agebat conditione ex. l. diffamari. C. de inge. ⁊ manumis. q2 asserebat ꝙ capitulum diffamabat eum asserendo ipsum iniuste detinere canonicatum ⁊ ipse dixit seu direxit ꝯditionem ex. l. illa vt cogereẜ hoc ostēdere: ⁊ sic ꝓpter illam diffamationē de pñti: competebat ius agendi ꝯditione ex. l. predicta. ad hoc. s. de offic. ordi. ꝯquerente iudex tñ ex officio post sniam supplebit ꝙ iuris erit: non per modum snie: sed mandati mandando seu declarando ꝓuideri cum se facultas obtulerit: ⁊ per hoc defenditur libellus ⁊ snia: alij dicunt ꝙ iste canonicus non agebat: sed canonici ꝯ eum asserentes ipsum iniuste tenere: ⁊ petentes eum amoueri a canonicatu: ⁊ q2 non ꝓbauerūt: nec ad ꝓbandum admitti debuerunt: q2 allegabant turpitudinez suam: ideo succubuerunt: ⁊ papa ex officio supplendo: tāꝙ ad executionē iuris: decernendo mandauit: prout in lr̃a dr̃. Inno. tertius dicit ꝙ iste canonicus petebat quādam ꝑbendam eo q2 non poterat alteri conferri: sed succubuit: q2 receptio in canonicum per capitulū non afficit prebendā: tuz q2 constitit ꝙ iste erat receptus: nec patebat ꝙ ꝯ concilium receptus esset. Ideo ꝓnunciauit pro eo scdm ꝙ iuris erat vt in lr̃a pz: ⁊ hunc intellectū dicit ex integra patere: dicit tñ ꝙ in inferiore a papa non licuisset supplationē predictam facere: tum q2 super iure de futuro: tum q2 super incerto fateturi tñ ꝙ si fieret ēt ab inferiore teneret: nisi notorie constaret ꝙ non competeret facultas de pñti. ideo ex quo libellus est receptus a principio: lz recipi non debuerit tenet snia super eo lata. l. ij. C. de sen. que sine cer. quanti. ⁊ l. cum putarem. ff. fami. her. Ho. intelligit ꝙ isti canonici receperant virtute mādati sedis apostolice: ⁊ forma rescripti hēbat vt isti ꝓuideretur: cum se facultas obtulerit. vnde dicit ꝙ libellus iste tenebat: si oīno imitabaẜ forma rescripti: ex quo ius oritur: q2 scdm formam ⁊ naturā actionis: snia dictanda est: de sepul. in nr̃a: ⁊ de emp. ⁊ ven. c. pe. hic intellectus nō est bonus ad lr̃az: q2 allegatio de turpitudine vel eius reiectio hic inepte fiebat. ¶ Scdo opp. ⁊ vr̃ ꝙ nec canonicus debuerit audiri eodem modo: sicut nec canonici: q2 ita egit ꝯ concilium canonicus recipiendo: sicut illi conferendo ergo ⁊c̃. Rñdent doc. ꝙ iste canonicus sic colorabat allegatiōes suas: ⁊ positiones: ꝙ aliquo modo non fatebaẜ se receptum: ꝯ cōciliū sed ipse fatebaẜ se receptum: sed non ꝯ concilium. vnde q2 fundataz hēbat intentionē suam de iuris ꝑsumptione: q2 nemo ꝑsumiẜ delinquere. ideo potuit acceptare partem defensionis inquantū erat pro se. vnde concludit Inno. doctrinā ꝙ ꝑcauere dz qui hz ius agendi: vel excipiendi: fundatū sup turpitudine ꝙ nō fundetur super turpitudine in aliqua parte iudicij: alias qūocunqz constaret repelleret ab agendo. vnde semper dz ꝯditionaliter dicere: ⁊ si verum esset qd̃ tñ nego: dico ꝙ allegare non potes q2 allegas turpitudinem tuam. hec tñ cautela scdm Ho. est bona in foro ꝯtentioso: sz non in pniali: quo quis sponte dz cedere ei qd̃ iniuste tz de prescri. c. fi. de prebē. dilectus: ad fi. ⁊ de sy. Matheus. Tertio vr̃ ꝙ iste tex. in fine repugnantiā hz in se: q2 dicit ꝙ isti canonici non debuerunt admitti ad ꝓbandū ꝯ conciliuz: ⁊ tñ dicit ꝙ ꝓbare non potuerunt: ⁊ sic innuit ꝙ fuerunt admissi ⁊ in fine dicit non admittendum ergo ⁊c̃. Joan. and. dicit in optione iudicis esse in hac materia beneficiali an repellere velit: an admittere: sed ad petitionez partis nō dz admittere: alle. c. cum dilecti. de elec. de re iudi. cum olim: ⁊ de eta. ⁊ quali. accepimus. ¶ Quarto reuocat in dubium an recipiētes scienter quem in canonicum: scientes ꝙ habebat prepositurum: vel decanatum: an postea agere possent vt remoueatur a prebenda: quam tenere non potest cum prepositura: vel decanatu: videtur ꝙ non: per hanc decre. Hostien. dicit ꝙ audientur saltem in via denunciationis ar. de iudi. nouit: ⁊ remittit de materia ad notata de preben. cum nō ignores: ⁊ de cle. coniu. diuersis. ¶ Quero an ⁊ quando possit proponi. hec exceptio vel triplicatio tu non es audiendus allegans turpitudinem tuam. hic dicit Inn. ꝙ cum hec proprie non sit exceptio: sed defensio: aut allegatio iuris: que inheret facto: in iudicium deducto: poterit fieri: nedum ante lit. conte. sed etiam post vsqz ad sententiam: tales enim allegationes quandocunqz in iudicio detecte semper proficiūt ⁊ videntur cum facto deducte: ⁊ hoc no. ⁊ idez sentiunt doc. .s. de consuetu. c. cum dilectus. Idem in exceptione pacti appositi incontinenti iuxta contractus: sentit alibi Inno. in .c. pastoralis. de excep. ꝙ dictum recitat. Joā. an. in. c. pe. de excep. ⁊ hoc post eum fuit dictum Bar. in. l. cum quis. ff. de verbo. obliga. ⁊ l. lecta. ff. si cer. peta. alle. l. si duo. §. marcellus. ff. de iureiurā. tene bene menti istud. ¶ Uenio ad glo. glo. ij. ibi puniri possent: querit an tales canonici possint puniri: tāquā fecerint contra concilium: dic ꝙ si simpliciter in modū exceptionis hoc ꝓponebant: non puniunẜ: tum q2 excipiēs. d reg. iu. exceptionē. li. vj. tū q2 pp exceptionē ꝓbatā non imponitur pena ordinaria. de or. cog. c. ij. vel dic scdm doc. ꝙ excipiens non fatetur: sed hec ratio non est bona: q2 lz excipiens non fateatur intentionem: tñ factum inclusiuz in exceptione fateri videtur: vt in. c. cum venerabilis. de exce. ⁊ ibi dixi: tñ ēt non procedit glo. q2 incidenter constat: ideo

non dz posse dānari seu priuari ar. de ord. cog. c. ij. Sed hec ratio ēt non est bona: qꝛ hec connexum est negocio: de quo agitur. ideo dz posse puniri scđm no. in. c. i. de excep. glo. qꝛ frustra. ibi in fine. ista materia an allegans turpitudinē suā: est via brocardica ⁊ generalis. ⁊ ideo non pōt bene dari certa doctrina: nihilominus aliquo addito sequar. doc. Bar. in. l. iusiurandum. §. fi. ff. de iureiur. vbi plenius aliquo alio scribit. Cōclude ergo: si queritur in his que tangunt periculum aīe ⁊ materiam peccati auditur allegans turpitudinē suam. vide materiam. s. de testi. c. ex tenore: ⁊ ibi glo. de presump. tertio loco: si queritur an audiat in alia materia: ⁊ tūc si vult allegare ad cōmodum ecclesie: ⁊ non ad cōmoduz proprium: ⁊ adhuc licet innotabiliter dicit Inno. de elec. suffraganeis seu in. c. nosti. Si aūt vult allegare ad cōmodum proprium: modo aggredior verba Bar. si vult allegare ad cōmodum proprium pōt vt patet. de confes. c. i. ff. ad. l. acquil. . l. inde neratius. §. fi. cum se. Si vero ad cōmodum proprium ꝯ alium: ⁊ tunc si vult allegare principaliter agendo: ⁊ ius agendi fundando super turpitudinem: ⁊ non pōt alle. suas leges casus est in. l. itaqz fullo. ff. de furtis: ⁊ facit. s. c. ex tenore: ⁊ de dona. c. cum inter: ⁊ ff. de condi. ob tur. causam per totum. Si aūt vult ad cōmodum proprium allegare: ⁊ incōmodum alterius: excipiendo vel replicando: vel intentionez suam iuuando: ⁊ tunc si allegat ꝯ participem turpitudinis: ipse auditur vbi ipse certat de damno: ⁊ aduersarius de lucro: sed dico ꝙ sufficit ꝙ certet de dāno: lz aduersarius non certet de lucro: vt hic. secus dicit si allegans certet de lucro: ⁊ alter de dāno: alle. C. de in ite. rest. in. l. de tutela. Fallit tñ cum nisi lex aliud exprimat ꝙ allegari possit ad crimen detegendum propter criminis enormitatē: alle. C. de pena. iudi. auct. sed nouo iure: ⁊. C. ad. l. iul. maiesta. qui male iudica. ⁊. l. quisquis ad fi. Si allegat turpitudinem ꝯ quam ꝯ participem: ⁊ tunc si per aliuz iam hec turpitudo est detecta: ⁊ auditur allegans turpitudinem suam. l. pe. ff. de suspec. tu. ⁊ interdic. ⁊ rele. l. relegatorum: in fine: aut non est ab alio detecta: ⁊ tunc non pōt allegare turpitudinem suam. C. de transac. l. cum donationis. Sed obuiat predicte doctrine: qꝛ hic canonicus certare videtur de lucro: ⁊ capitulum de damno ideo videtur audiri capitulum scđm theoricam predictam: dic ꝙ ex quo est receptus videtur certare de dāno: ⁊ hoc forte sentit sensit glo. damnum enim sibi est ex quo est receptus in canonicum: si non hz prebendā: ⁊ sufficit vt non possit allegari turpitudo: si aduersarius certat de dāno: ⁊ ita re apta quod dixi. s. Si tñ vellet venire capitulum non noīe proprio: sed noīe ecclesie: per viam denunciationis: posset scđm superius dicta: ēt super tex. glo. fi. in fi. hec sol. glo. nil valet. ideo dicit Pe. ꝙ hic nlle erāt quottidiane distributiōes. ¶ Or de hac materia habuistis in. c. dilectus: preall e. ⁊ de constit. cum. M. ⁊ ibi fuit conclusuz: ꝙ si sunt in ecclesia quottidiane distributiones: ⁊ receptus ex receptiōe capituli debet eas habere: ⁊ ita debet intelligi hic.

Itteras. Si is qui hz prebendam in eadem ecclesia: dignitatez hñtem annexam: recipiat prebendaz: vacat ipso iure prima prebenda. h. d. cōis diuisio. s. cōsultatio ⁊ rñsio. scđa. ibi. cum igitur. Prima subdiuiditur: qꝛ in prima ponit formam mandati pro actore directi. In scđa. ibi. in facto allegationez actoris. Tertia. ibi. sed prepositus. rei defensionē. Quarta. ibi. vnde cum elicit dubia ex predictis. ¶ Uenio ad casum in terminis in decre. ista ⁊c. ¶ No. j. ꝙ acceptatiōe scđe prebende: ēt in diuersis ecclesijs: ipso iure videtur vacare prima: de quo dixi. s. de preben. cum iam dudum: ⁊ aliquid post Inno. s. e. cum uostris. ¶ No. ij. ꝙ consuetudine induci non pōt: vt in prebendis pluralitas detur. vide Inno. s. de cle. non resi. c. fi. ¶ No. iij. ar. ꝙ epūs super pluralitate prebendarum in diuersis ecclesijs: aut super pluralitate dignitatis ⁊ prebende: in eadem ecclesia: dispensare non pōt: pro hoc dixi. s. de preben. de multa: ⁊ no. de consue. c. i. li. vj. ¶ No. iiij. ꝙ confirmatio ⁊ dispensatio: in casu in quo quis dispensare non pōt: non imprimit colorem tenendi. ¶ No. v. ꝙ hic confirmat electionem: cui erat renūciatum per acceptationez scđe. ideo non dicitur color: secus. s. in. c. cum nostris: vbi processum fuit ad nouam electionē scđm. d. An. post cathedraz. ¶ No. vj. ꝙ non valet impetratio super vacante: lz nō vacet de facto: si tñ vacet de iure: vbi facti possessio nullū hz colorē tenendi. ¶ No. vij. executores non debere procedere ad collationis actū: nisi prius ad cedendum compellant tenentez de facto: super quo recurre ad ea que dixi. s. e. cum nostris: ⁊ hoc notabiliter probat tex. in fi. decre. ista hz duas materias: in quibus glo. ⁊ doc. se inuoluunt. Prima est super pluralitate prebendarū: an ⁊ quando sit permissa. scđa an inferior a papa super pluralitate prebendarum habeat ptātem dispensandi: quam materiaz expediui. s. de preben. cum iā dudū. ¶ Scđa principalis materia est qñ teneat impetratio alio tenente de facto: ⁊ quādo quis dicatur colorate tenere: quod expediui. s. e. cū nostris: ⁊ ex istis remissionibus decido oīa scripta hic per doc. sup. tex. tangam ēt cum glo. quatenus erit necesse pro intellectu lre. ¶ Uenio igitur ad glo. que sunt hic. querit glo. si consuetudo sit: an valeat consuetudo super pluralitate prebēdarum in eadem ecclesia. gl. dicit ꝙ non: qꝛ potius est corruptela in damnuz ecclesie: ⁊ quot sunt prebende: vel personatus tot debēt in ecclesia īstitui. ¶ Sed opp. ꝙ vi cōsuetudinis possit habere prebendaz cum dignitate: de preben. cū ecclesia. li. vj. So. vi consuetudinis hoc pōt: sed non probatur consuetudo specialis ecclesie: nec ēt generalis: sed erat allegatio: quod satis patet ex consultatione vbi iudices hoc obmiserunt: vel dic ꝙ si principalis est dignitas. cum ea nō pōt haberi prebenda: vt hic: alias sic: hoc falsum est ⁊ ꝯ dictum. c. cum in ecclesia: dic ergo ꝙ pōt: haberi vi annexionis: vt ibi: sed ex pluralitate titulorū no. vt in. c. ij. de consue. li. vj. ⁊ sic pōt itelligi hic hoc ēt est falsum: vt patet in cle. fi. de preben. dic vt no. super glo. se. in fi. per Ioā. an. hic. ¶ No. ꝙ non valet consuetudo super pluralitate prebendarum in eadem ecclesia. ¶ Oppo. ꝙ non debuerit valere impetratio post confirmationez factam de prepositura cum prebenda primo qꝛ epūs dispensando pōt quem in talibus facere pluralem: vt patet. s. de preben. de multa: a ꝯrio. Item dato ꝙ ex tali colore hic non hēt titulum saltem habeat colorez tenendi: non valet igitur impetratio. s. eo. cum nostris. So. glo. primo reuocat in dubium an dispensare possit: quidam voluerunt per hanc decre. dicere ꝙ non. ad hoc. lxx. di. sanctorū. Item qꝛ eo ꝙ transiuit ad scđaz: vacauit prima. xxi. q. ii. si quis. non pōt epūs ergo hoc ius tollere. Glo. concludit in titulatis ad curaz epm dispensare non posse: in simplicibus: vel curato: ⁊ simplici: non est adempta facultas epis: super pluralitate dispensandi. ad ꝯ. hec temperat vera quando beneficia sunt in diuersis ecclesijs. In eadem aūt ecclesia dispensare non pōt hoc tenendo. Rñdetur ad ꝯrium ꝙ impetratio non valuit pro tanto: qꝛ vacabat prebenda de iure: ⁊ si non de facto: vnde non habebat tituluz: qꝛ non potuit dispensare conferens. Et si dicatur saltem ex hac collatione habebat colorem tenendi. Rñdeo ꝙ imo non hz: cum non intercesserit noua collatio: vt dictum fuit. s. eo. cum nostris: sed intercessit sola ꝯfirmatio ex vi antiqui tituli: qui nullus erat ar. s. de fi. instru. inter. ꝟsi. ceterum: hic enim non ꝯtulit ꝙ poterat: sed confirmauit titulum nullum primū: ⁊ tñ non egit nouum ius tribuere sed quod erat cōfirmare. Nec ob. qđ dixi. s. post Gal. ⁊ Ho. ⁊. e. cum nostris: qꝛ ꝯfirmatio electionis nulle tribuit coloratis tenere: hic illud procedere: qñ cōfirmatur electio valida saltem ex consensu hic supposita cassatione prime adeptione scđe: nullus alius consensus intercesserat. Item hec confirmatio hic fiebat loco dispensationis: quia beneficio prouidebatur per viaz collationis. vnde cum dispensatio fieret a carente ptāte nō prebuit colorez tenendi: per ea que dixi in. d. c. cuz nris: vel dic ꝙ nō vi anti-

quarum litterarum huic prouidetur: sed vi secundarum: vt etiam in.c.cum nostris: in fi. Tene primum: si teneretur q episcopus habuerit potestatem dispensandi: tunc scdo sol uit glo.in.vsi.vel dic: q dato q poterat dispensare per tales confirmationes non intendebat dispensare: quia semper est necesse q dispensatio exprimatur: et ita non valuit cuz vacaret: et episcopus non intendebat dispensare: sed si dicatur saltem hic habebat coloratum tenere: cum habeat auctoritate illius: qui pot dispensare: sic ergo fm glo. potuisset hic archiepiscopus dispensare: si non voluisset: pro quo facit.c.i. de consue.li.vj.a contrario sensu: et quod ibi no.in glo.ergo videtur etc. per que concludit Jo.an.q episcopus non solu in diuersis ecclesijs: sed etiam in eadem quo ad diuersa officia dispensare possit: quo ad duas canonias eiusdem ecclesie dispensare non possit q in diuersis possit: et sic dicit debere intelligi opi. Innoce. de qua in.c.fi.de cle.non resi. assignat rationem: quia si quis per dispensationem episcopi est canonicus in pluribus ecclesijs: semper in eis e reperire numerum completum: vnde si aliqua ecclesia habet numeruz duodenarium: ille cum quo est dispensatum: semper reperiretur duodecimus consiliarius et defensor. Item et si in eadem ecclesia sit numerus duodecim canonicorum: et extra numeruz sint psonatus: vel officia perpetua: et sic aliquis habens personatuz cum canonia: per hoc non infringit numerus: et quandoq deseruiet canonicatui quandoq personatui: vbi autem canonico datur alia canonia in eadem ecclesia: aut ecclesia habet numerum aut non: si non habet numerum reiteratio talis non procedit: quia dicitur fieri soluz ad vocem: sicut cum scdo manumittitur manumissus: vel rebaptizatur baptizatus: vel de nouo ordinatur ad eundem ordinem ordinatus. ad hoc.l.ij.C.de ma.vin.et.lxvij.di.§.quod ergo: cum ibi no. Si vero habet numerum per dispensationem numerus frangetur. vnde si sunt.xij.et quis haberet duas canonias: reuera non essent nisi.xj.et sic si cuz alijs quinq dispensaretur: no esset nisi sex: operaretur ergo hoc patens fractio numeri. Item et subtractio concilij: vel subsidij ad q qui iam receptus fuerat obligatus erat. Item et quia per scdaz receptionem vel additur vnitas ergo ecclesie et officiorum ꝑhibet quod diuersitas ecclesiarum et officiorum permittit: et per predicta respondetur ad obiectum q sit plus habere dignitatem cum canonia q duas canonias. ad quod vide no.J.c.fi.de transla.prela. super gl.pe.et in cle.si iuste. de prebe. Respondeo q quando titulus collationis peccat in forma adhuc non tribuitur color tenendi: licet detur potestas in dante titulum. idem si peccet in potestate: vt predixi: et.c.cuz nostris. Secus quando peccat in causa paciente vel alia datur instantia tituli: dummodo cesset defectus potestatis: et no sub sit defectus forme. ¶ No. tamen glo. pro dicto Ho. de fi. presby. veniens: vt scienter actu agens non videatur dispensare: sed dic vt dicitur in dicto.c.veniens: et de scisma.c.ij.de cle.coniu.c.diuersis: et vide Bar. in.l.quidaz.ff.de re iudi.

X parte.

Lateranen. conciliuz locu non habet vbi non sunt distincte nec est tertius numerus canonicorum.h.d. Prima ponit facti narrationem. Secunda partis confessionem. Tertia sententiam. Quarta gratiam. scda. ibi. tandez. tertia. ibi. nos igitur. quarta. ibi. quia vero .t.R. ibi. curauerit: et.J. deciditur q questio delata fuit ad papaz. et. ibi. mandamus. l. ex gratia. ¶ No. primo q in ecclesijs in quibus non est dare numerum: nec distinctionem prebendarum non est dare vacationem. ad hoc. S. de preben. dilecto: et ex hoc no. q conciliu lateranen. tempus coputas a vacatione in deuoluenda potestate: non hz locum in ecclesijs non numeratis: et ex hoc no. q ad illum casum non est extendenda lex: ex mente ad quem cortex verborum non adaptatur: seu nullo modo adaptatur qd est notandu. ¶ No. q q in ecclesijs non numeratis non sit dare certum et expressum numerum: est tamen dare quedam iuris numeruz tacitum et modum vt videlicet tot in ecclesia sint quot esse co sueuerunt: et quot esse possunt: facultatibus ecclesie attentis et ad istum numerum tacitum compellendum compelli psit per ordinarium. et hoc notant quidam: et fuit dictu Petri: imo Egy. q in numero determinando plus operat statutu q consuetudo operetur: quia statutum facit in ecclesia numerum expressum: consuetudo autem non. Nam posito q tot consueuerunt esse canonici in ecclesia: non per hoc ecclesia dicitur esse numerata: secus si factu esset statutu. ¶ Nota scdm Ho. q non valet sententia: vel actus: expressa falsa causa: et ad rem non faciente: licet sustineri possit ex assistentia vere cause ad rez facientis. ¶ Or: declaro decre. et videtur q prebende licet essent distincte: no tamen valuerit archiepiscopi collatio cuius contrarium sentit littera a cotrario: quia lapsu quattuor annorum.i. quadriennij plene ad papa deuolutio facta esset. S.c.e.ij. dic collatio archiepiscopi potuit valere: quia potuit ignorare probabiliter vacationez in prouincia sua. ideo non currit tempus nisi a tempore scientie. S.c. quia diuersitatem: nam regulariter non habet ptatez in subditos suffraganei. vnde no pot dici q presumatur scire facta in prouincia sua: dicit Ho. q bonus iudex arbitrat an presumatur scire ex qualitate beneficij vacantis: et ex quatitate temporis: et attenta fama et remotione loci: alleg. ff. de vsu.l.mora: nam scire potuit cum teneatur omni anno visitare: et habere testes sinodales: qui hec et similia debent referre. J. de accu. sicut. Item quia ex officio suo facere debet. ideo presumitur scire. S. de elec. innotuit: cuz ibi notatis: sed supposita ignorantia procederet quod predixi. Scdo reuocant doc. in dubium: an supposito q ecclesia non sit numerata: et ibi scdm antiquum statuz non sunt canonici: an possint compelli per episcopum supplere ministris. vnde per viam istam poterit supplere negligentiam illorum: statuendo illis terminum: vt suppleant numerum antiquorum: quo elapso poterit ipse poterit supplere: ar. de elec. cum ecclesia. a iure enim in istis ecclesijs non numeratis non reperitur dies statutus: ideo ab homie statui debet: vel potest. in alijs est a iure statutum. ideo dies interpellat pro hoie. S. eo.c.ij. Tertio per hanc decre. dicit Ho. q hic est ar. expressum: q si iudex moueatur ad sententiam ferendam per ius: non faciens ad rem: et exprimat in sententia: non valet sententia: licet iuuari possit: iure non expresso: propter quod dicit periculosuz in sententia exprimere causam. S. de re iudi. sicut. S. de renun. in presentia. ad hoc. J.c. dilectus. Secus dicit: si duos exprimit quaruz vna facit ad rem: altera non: quia tunc sustinetur sententia. J. qui fi. sint leg. per tuas: et ideo consuluit Bar. in.l.if. §. ignominie. ff. de his qui no. infa. q iudex in sententia: aut non exprimat certam causam: aut si exprimat taliter exprimat: q ad se non restringat ad illam certam et determinata expressam. Sed contra eius concilium facit. de resti. in inte. cum ex litteris: de quo dicendum: vt dixi in.c. in presentia. de renun. et de rescrip. ab excommunicato: et propter predicta co suluit Jo.an. q in collatione dicatur confero tibi talem prebendam sic: vel aliter vacantem. Nam si vno modo vacet alio vacet alias eet nulla collatio facta respectu alterius modi. de rescri. susceptis. li.vj. d quo ibi marie p lap. ¶ Ulterius arguit Inno. per hanc decre. q in receptione canonicorum: et in electione ad inferiorem dignitatez: non habeat locum forma decre. quia ꝑpter. S. de elec. vt sic forma de qua ibi habeat locum solum in electione principalis prelature. Nam hic ex puris consensibus: seu simplici consensu ipsorum canonicorum: fit hec prouisio et confirmatio: licet non sub forma dicti.c. superuenerit consensus. Joa.an. remittit ad notata ad.c. cum inter canonicos: et.c. quia propter. S. de elec. Ho. qui tenebat contrarium dicebat hoc hic no probari: quia hic non fuit confirmata concessio episcopi: vel archiepiscopi: vel capituli ex tali co sensu. Nam hic consensus no fuit assumptus pro electione: sed bene ex eo fuit assumpta causa gratie faciende per papaz: alias si hic ar. assumeretur

hoc eodem

hoc eodem modo posset argui ꝙ in epatu in postulatione non requireretur forma decre. q2 propter. ṡ. de postu. prela. bone. d. ii. vbi ꝓpter purum cōsensum: ibi papa ꝓuidet ſm ꝙ ibi patet: in fi. ⁊ hoc ꝓbat decre. dicit Egi. ꝙ in numero determinando plus pōt statutū ꝙ̄ cōsuetudo: vt dixi in notabilibus. Sexto aliqui per hanc decre. voluerūt dicere valere cōsuetudinē ꝙ quis percipiat redditus in absentia: q2 statutum a principio. s. tpe fundationis valeret. ṡ. de consti. c. cum oēs: ⁊. xviii. q. j. eleuterius. de censi. cū venerabilis. ergo ⁊ consuetudo in numero determinādo pōt operari: hoc dicūt verum doc. dum tñ certa portio reseruet̄ vicario: qui debeat ecclie deseruire: alr̄s esset ecclie onerosa: ideo non valeret de cōsue. c. j. Septimo dicit Joā. an. per hanc decre. ꝙ lꝫ certus numerus sit consuetus esse in ecclia: ⁊ ēt facultates suppetant: non tñ per hoc minuent̄ redditus consueti. vnde oportet duo interuēire. s. ꝙ ecclesie facultates suppetāt vsqꝫ ad antiquū statum: ⁊ ꝙ sit cōsuetum esse certum in ecclesia. Ultimo dicit hic Pe. ippa. ⁊ abbas. per hanc decre. ꝙ ex mādato apostolice sedis: si canonicus ex cōsuetudine ecclie tenetur prestare iuramentū de residēdo: nō recipiet̄: nisi iuret de residendo prius: eo q2 non est verisimile ꝙ papa velit tollere cōsuetudines ecclie. de consti. c. i. li. vj. ⁊ de cōsue. c. fi. e. li. ¶ Uenio ad gl. gl. j. ibi reportauerūt. Inq̄tuꝫ dicit ꝙ isti reportauerūt cōtrarium sniam. male dicit q2 imo obtinuerunt. Nam factum per archiepm ⁊ caplm fuit cassatuꝫ: sed habito respectu ad finalem effectū: ⁊ ad gratiā: quam fecit papa. bene pōt glo. dicere verū. Ea. glo. ibi psit: immo. tenerent̄ interdū sub pena capituli in gñali. de elec. lib. vj. e. gl. in fi. De hac materia an vnus singularis de ecclie ad defendendā eccliam admittatur habēdus est recursus ad no. per glo. ⁊ Inno. de resti. cum olim ⁊ aliqd per glo. de ꝓcu. c. j. ⁊ de Rp. edoceri. vnde dicit hic Inno. si caplm non vult defendere eccliam admittuntur illi singulares de ecclesia. ar. l. j. ⁊. ij. ff. de leg. alr̄s de lib. cau. saltim defendēdo: licꝫ non admitteret̄ agendo. de ꝓcur. c. j. Glo. ij. in fi. nūquid valeat impetratio in ecclia que nō fuit numerata sub hac forma non obstāte numero: vel si qua vacat: est recurrendū ad gl. j. e. c. fi. li. vj. ⁊ aliquid tetigi. de Rp. edoceri. c. constitutus. glo. ar. ṡ. de iudi. examinata Hosti. pro solutione contrarij dicit ꝙ ar. hic nō colligitur: cum papa non suppleuerit ex officio ad incōmodum agentis: immo sniam pro eis tulit: sed extraiudicialiter grām faciendo: postea ꝓuidit: ⁊ sic decre. potius probat oppositū. In glo. fi. in fine. per p̄dicta in gl. ⁊ in tex. dicit Inno. ꝙ cōtra Rptum aplicum: in tali ecclesia impetratū si facultates nō suppetant. vnus solus hꝫ ptātem se opponēdi: eo quia fit cōtra ius: ⁊ grauatur ecclia. ⁊ quia opprobriosum esset si cogerent̄ canonici mendicare. arg. ṡ. de renū. ad supplicationem. Sed vbi suppetunt facultates: nō leditur ecclesia: imo melior fit eius ꝯditio: ꝓpter augmētum ministrorum. ideo seruandum est qḋ facit maior pars capituli. j. e. de his que fi. a ma. par. ca. per totum.

c **Onstitutus.** Is qui habet cōferre non pōt de iure alteri tradere potestatē conferēdi primū beneficiū cum vacabit. h. d. In prima gratie petitio. In secunda ipsius exauditio. In tertia future fraudis prouisio. secunda ibi: quocirca. tertia ibi: q2 vero. ¶ No. sūmarium. ¶ No. ij. ꝙ in cōcessione ptātis conferendi semꝑ intelligitur: dum tñ conferatur digne ⁊ digno. ¶ No. iij. de vi istorum verborū promitto non cōtrauenire vel nō cōtradicere ⁊c̄. quia intelligūtur de ꝯtradictione iniusta: nō aūt de iusta. ¶ No. vlterius cōcedentē alteri potestatē cōferendi illam reuocare non posse: qñ illa concessio est valida. ¶ No. ꝙ gratie ꝑsonales ⁊ exorbitātes a iure nō sunt ad cōsequētiaꝫ trahēde: ad hoc. j. de ꝑuil. cū sane. ¶ Opp. ꝯ̄ decre. ⁊ vr̄ cōcedentē ꝯferēdi ptātē reuocare posse illā. ṡ. de elec. in causis: ⁊ qḋ ibi no. Sol. distingue de cōcessione an fiat ꝑ viaꝫ donātis cōcessio ptātis conferendi: ⁊ hec irreuocabilis est: dum tñ teneat: vt hic: si aūt fiat per viam simplicis concessionis: vt q2 datur vt compromissarius: vel vt ꝓcur. vt nomine suo eligat: ⁊ hec est reuocabilis: vt ibi ſm Jo. an. quicqd dixerit Host. ¶ Quero in q̄ deprehendat̄ hec fraus ex cōcessione potestatis cōferendi vacaturā. Ratio: ille qui non pōt alicui ꝓmittere vacaturā: ipse concederet ptātē amico illius cui ꝓmittere vellet: q2 amicus non faceret forte illud: ꝙ̄ ille vellet: cui volebat ꝓmittere. Ad hoc de of. leg. c. pe. ij. rñ. li. vj. ideo ne per hanc viā indirectā aperiat̄ via ad vacaturas: vel ad illud equiualēs. hoc est ꝓhibitū: vt lr̄a dicit. ¶ Tertio quero an hec cōcessio ante ꝯfirmatiōeꝫ apostolice sedis tenuerit: doc. dicūt ꝙ nō: q2 per istam viam ante hanc ꝯstitutionem fieri poterat fraus: de qua hic: ideo hec ꝯstitutio est declaratoria: non noui iuris editoria. ad hoc qḋ no. de elec. cām. ¶ Uenio ad gl. glo. j. ibi cū vintoñ. q̄rit an si hic habens ptātem conferat indigno vel digno: ⁊ ille renunciet an poterit iterato conferre. Gl. dicit ꝙ non: q2 vnico actu collationis finitur eius potestas: ⁊ reuertit̄ ad ordinariū collatorem. alr̄. de elec. cum vintoñ. de hoc in. c. in litteris. de off. dele. ⁊ de re iudi. de cetero ibi Inno. videtur sentire ꝯ̄ hanc glo. ea. gl. ibi. c. j. ¶ Querit an eps possit cōferre cuꝫ ꝓcu. scienter elegerit ꝑsonam indignā: dic ꝙ sic: q2 dolus ꝓcur. non nocet dño. Gl. alle. cōcor. de hoc dic hodie: vt de elec. si cōpromissarius. li. vj. Eadem glo. ibi in fi. hanc glo. dānat Jo. an. ⁊ merito ꝙ aliud est mādari alicui: habēti potestatē cōferendi: vt alicui: certe ꝑsone cōferat: quia hoc mandatuꝫ ordinatur ad ꝑsonaliter obligandū collatorem: ⁊ non ordinatur ad tollendā potestatē cōferendi: nec in aliū potestatē transfert: nec manus ligantur. ideo collatio tenet. vt in. c. dilectus ꝑ alle. Aliud est ptātem cōferēdi in alium transferre: ⁊ illa translata per papam cōfirmari: ⁊ postea inhiberi trāsferenti ne illum prohibeat: q2 tunc cū remaneat priuatus potestate: ex quo translata est ptās in alium: quicquid agit est nullum. j. e. ti. c. si capitulo. li. vj. Inno. plus dicit ꝙ lꝫ ꝑ simplex mandatuꝫ de cōferēdo tali non ligētur manus ordinarij collatoris: cui factū est hoc mandatū. vt dicto. c. dilectus de ꝓben. si tamē papa: ēt sine decreto: inhibet alteri ne conferat: censebūtur affecte manus ordinarij collatoris: q2 si hoc operat̄ inhibitio executoris. j. e. c. j. li. vj. fortius prohibitio pape hoc dꝫ opari. vnde bene aduertas: vt intelligas decre. illam dilectus. ṡ. de ꝓben. glo. simile. ṡ. ibi pastoralis glo. tꝫ Jo. an. pro qua alle. de of. vica. c. fi. li. vj. ⁊ de ꝓben. statutum ad fi. e. li. per que iura dicit se dictasse vni suo scholari: volēti ptātem conferēdi dare vnā ꝓbendaꝫ: ꝙ ipse deberet dare alteri mandatū generale ad oēs ꝓbendas: que spectarēt ad eius collationē: ⁊ statim facto hoc mādato facit ſm: in quo inhibeat ꝙ facta collatione ꝓme ꝙ̄ vacare cōtingat: nō ꝯferat sine eius licētia: certe hoc cōsilium ꝓmo in foro ꝯscientie fuit malū: q2 in fraudem facti. Scḋo ēt in iure: forte si fuisset discussum: nō ꝓcederet. ea. gl. in fi. certe illud est spāle in legato. vnde non seqtur ꝙ idem in inferiore. glo. ꝯfirmat ibi. c. tue. de hoc ibi: ⁊ in regula cū qd vna via. de reg. iur. li. vj.

d **Ilectus.** Lateran. cōciliū de bñficijs vltra sex menses: vacātibus ad epatus non extēditur. h. d. In ꝓma petitio. In scḋa eius repulsio ibi: nos igit̄. no. sūmariū. ¶ No. ij. ꝙ appellatiōe dignitatū simpliciū: aut bñficiorū simpliciū seu minorꝫ nō comprehēdunt̄ dignitates epales: aut archiepales: ēt in materia cōi. i. dispositiōibus cōibus. ¶ Tertio no. hic exp̄ssuꝫ ꝙ ius eligēdi cadere pōt in vnū: qḋ est ꝯ̄ aliquos tenētes ꝯ̄rium. de quo de postu. ꝓla. gratū Hosti. tñ expōit eligit. i. ꝓmouit. ¶ No. iiij. ꝙ per deuolutionē ptātis ad eum ad quē spectat collo: siue confirmatio: non mutat̄ modus ꝓuidēdi. vnde hꝫ sicut prius eligere. de quo. ṡ. de elec. cum inter canoñ. ⁊. c. ne pro defectu. si postq̄ e. ti. li. vj. vbi hoc determinat̄. ¶ No. ꝙ appellatōe minorꝫ bñficiorꝫ comprehēdunt̄ beneficia minora epatibus. vide de ꝓben. maioribus. habetis notabilia. per hāc decre. dicūt sup. iij. li. decre.

hoc. ꝙ si dispensetur cum patiẽte defectũ natalium vel aliã irregularitatẽ: vt possit ꝓmoueri ad honores ecclesiasticos: ⁊ dignitates: non põt per hoc ꝓmoueri ad epatum: q2 sub simplici appellatione dignitatis nõ comprehendit̃ maiores dignitates: vt epatus: ⁊ q2 tales dispensationes sunt odiose: ideo restringende. de consan. ⁊ affi. q2 circa. de transla. c. fi. Item per hoc dicũt ꝙ si cum aliquo est dispensatũ vt possit promoueri ad epatum: non per hoc poterit promoueri ad archiepatum: de quo de elec. scriptum. ⁊ c. innotuit. ⁊ ꝑ hoc ẽt dicunt ꝙ si sit dispensatum sup ecclesijs: ꝑsonatibus: aut dignitatibus pluribus obtinẽdis: ꝙ non possit promoueri ad epatum. Item per hoc dicũt ꝙ si generaliter est cum aliquo illegitime dispẽsatum: vt ꝓmoueri possit ad oia: ꝙ non extendat̃ ad epatus ⁊ supiores dignitates: eo q2 in generali sermone non intelligũtur spãlia. de offi. vica. c. fi. in. vj. ⁊ de sen. excõ. quia piculosum. e. li. ꝺm Pe. ⁊ ab. Item inducũt hanc decre. pro longa interpretatiõe iuris: vel pro longa cõsuetudine: q2 ꝺm ꝙ seruatum est ius: ita seruãda est consuetudo. de consue. cum dilectus. de ver. sig. abbate: ⁊ ff. de leg. l. minime. ¶ Uenio ad glo. glo. i. oppo. ⁊ videt̃ ꝙ hodie in epatibus ⁊ archiepatibus deuoluatur ptãs ex negligẽtia de elec. ne pro defectu. Sol. hodie lapso termio triũ mensiũ bene deuoluitur: vt ibi: sed nõ auctoritate lateranẽ. cõcilij: vt hic olim non. vnde hodie ẽt non valeret hec electio: si facta fuisset auctoritate lateranẽ. cõcilij ꝺm glo. ergo sentit glo. ⁊ ẽt tenet Hosti. hic: ꝙ ẽt si cõstitutio. ne pro defectu eẽt edita ꝺm tp̃s huius decre. nihilominus decre. ista pcederet q2 si elegisset prouidere per viam lateranẽ. ꝯcilij: elegisset ius non faciens ad rem. ideo collatio esset nulla: licz ex iure ad rem faciẽte potuisset iuuari per. c. ex parte. s̃. e. Ant.

c **Ex tenore.** Non tenet ꝓmissio beneficij vacaturi. h. d. consultatio delegatorũ. ⁊ rñsio ibi: nos igit̃. ¶ No. hic aperte ꝙ in cã beneficiali iure isto ꝓcedebatur inter partes p̃sentes lit. conte. de hoc vide. s̃. vt lit. nõ cõte. qm̃. §. porro. ⁊ in cle. dispendiosam. de iudi. ¶ No. summarium. no. ⁊ est bene notandũ ꝙ vbi pendente lit. post lit. conte. in aliqua parte iudicij detegitur ineptitudo petitiõis: ex notoria iniusticia: snia fertur diffinitiue. ¶ Ultimo no. practicã ꝙ vbi defectus intẽtionis ꝑpenditur solum in ꝓbationibus: agẽti imponitur silentiũ: ⁊ a petitione repellit̃ diffinitiue. qδ no. pro his que habentur. s̃. de iudi. examinata. ¶ Opp. ⁊ videtur ꝙ licz hec promissio sit sic facta per monachos: vt in themate ponit̃. tñ alia rõne non debuerit valere: eo quia monachi non pñt conferre sine p̃lato: vbi spectaret collo ad vtrunqz. J. de his que fi. a p̃la. per totum. fatẽdũ est ꝯ̃ium: vel intellige ꝙ cum abbate ꝓmiserunt monachi. ¶ Oppo. ij. de caplo. J. proximo. Sol. aliud est ꝓmittere vacaturam: vt hic aliud cum facultas se obtulerit: vel cũ poterunt: quia primo casu est aptẽ contra conciliũ: nõ in scõo: quia possibile est ꝙ suppeteret facultas: aliter q̃z ꝑ vacationem: puta quia forte aliqδ bñficium puenit ad manus suas de nouo: forte per datiõez vacantis ecclie: vel iuris p̃ronatus ipsius: vel per edificatiõez. xvi. q. i. c. i. ⁊ J. de ec. edi. ad audiẽtiam. vnde nõ captatur ita votũ alterius mortis. hodie tenẽdum est: ꝓut no. in. c. ij. e. ti. li. vj. ¶ Quero an facta ꝓmissione ꝺm formã lr̃e. de p̃ma vacatura: que spectaret ad donationem ipsoꝝ: an includet̃ prebẽda: que spectat ad eorũ p̃sentationem. qdam ꝙ sic: q2 si est mens ⁊ exponet̃ datiõez. i. p̃sentatõez: ⁊ sic nõ ob. ibi: de iure pa. c. fi. Sed hodie hec disputatio est supflua: q2 iste ꝓmissiões reprobãtur ꝑ. c. ij. J. e. ti. li. vj. Decisio autẽ qõnis in casu pñtis capli non põt habere locum nisi sumpta validitate ꝓmissionis cõfirmate forte per papam: lz al's posset valere in. c. pxi. ⁊ tunc solutionẽ collige ex. c. cum illis. de p̃ben. in. vi. si velletis tenere ꝯ̃riuz possetis dicere ꝙ. c. cum in illis hz locũ in impetratiõibus: que sunt odiose: sed hic in collatione que est donatio. s̃. de p̃ben. c. relatum. ideo late fit interpretatio de dona. cum dilectus. ¶ Quero an iuramentũ super promissione vacature sufficiet ad obligandũ istos ad vacaturas: dic ꝙ non: q2 eẽt contra bonos mores: sicut dicimus in stipulatiõe contracta ad hereditatem. l. stipulatio. de ver. ob. ad hoc hodie. c. ij. J. e. ti. li. vj. ¶ Ueniamus ad glo. videt̃ ꝙ turpitudinem allegantes excipiendo non audiantur. s̃. e. cum sup. dic ꝙ ad cõmodum ecclie: ⁊ odium recipiẽtis turpem ꝓmissionez pñt allegare turpitudinem: vel vbi vertitur piculũ aie: vt hic erat al's non: vt in contrario. hoc nil est dicere. O2 hic agendo non fundabat intentionem suam super turpitudine: nec allegabat turpitudinem agendo: sed excipiens fundabat se ex turpitudine. ideo repellit̃ excipiens ⁊ nõ agens. vt ibi. seq̃.

a **Accedens.** Obligatur p̃latus: qui promittit ꝓuidere cum poterit. h. d. hec decre. est hodie correcta. J. e. c. ij. li. vi. Et prima narrat factum. Scõa illud approbat ibi: nos aũt. ¶ No. differentiam esse inter promissionem de beneficio cum vacauerit: ⁊ cum se facultas obtulerit: vel cum cõferre poterit: quia primo casu non valet ꝓmissio. scõo aũt sic ꝺm iura ista. ¶ No. ꝙ litteris delegatorum creditur de gestis corã se. de quo de ꝓba. post cessiõez: alia non habetis hic. ¶ Querũt doc. quid si ꝓmittatur alicui existenti in minoribus ordinibus beneficiũ. an ei debeatur bñficium curatuz si vacat. dicunt ꝙ non: quia non est capax: nec habilis: ad tale beneficiũ: ex quo non est cõstitutus: saltem in subdiaconatu. arg. de eta. ⁊ qua. p̃terea. de ser. nõ ordi. miramur. vnde illud mandatum de prouidẽdo intelligitur ꝺm qualitatem ꝑsone. de preben. cum de beneficio. li. vj. Sed dicunt ꝙ de isto non est hodie multum curanduz: q2 tales promissiones non tenent hodie. vnde etiam non curatum nõ possit habere: sed ꝺm tẽpa huius decre esset bona decisio: quia in simplici dispositione non venit curatum. J. de p̃ben. cuz in illis. li. vj. An aũt iudex ex inhabilitate persone repelleretur: posset esse dubitatio: ꝓpter ea que habẽtur in. c. ij. J. de insti. li. vj. ⁊ de p̃bẽ. si pro clericis. e. li. q2 qualitas ordinis non requiritur scõm tp̃s impetrationis: sed sufficit ꝙ faciat postea se ꝓmoueri. de quo de elec. licet canon. lib. vj. ¶ Uenio ad glo. j. in fi. O2 hodie habetis tenere ꝙ dicitur J. e. ti. c. ij. li. vj. Anto. de bu.

p **Postulastis.** Cal. cõmentauit hanc decre. ⁊ pauca vtilia ponit vltra dicta doc. ego ptransibo simpliciter eius dicta addẽdo dictis docto. ⁊ breuiter. h. d. Si ad caplm ⁊ p̃latum vt p̃latum ptineat eligendi ptãs de vno ad alterum lapsu tp̃is non deuoluitur. Secus si p̃latus erat ibi vt canonicus: ꝙ tunc erit verum si dolum non cõmittit. h. d. In prima cõsultatio. In scõa rñsio ibi: datis ad qδ: a qua vnum casum excipit ibi: nisi quem. determinat ibi: ⁊ hoc. ¶ No. ex decre. ꝙ appellatiõe donatiõis cõprehenditur collatio: ⁊ sic collatio põt dici donatio: in quo autẽ fit donatio. habetis. s̃. de preben. relatuz per glo. ⁊ per doc. ⁊ ꝑ hoc dixit Cal. ꝙ hec decre. facit ad id qδ determinat̃ in. c. fi. de offi. vica. li. vj. ¶ No. ij. de significatiõe huius verbi: ordinare: ꝙ sumitur pro cõferre: vt hic habetis: de quo cõiter fit remissio ad caplm super eo. de of. dele. ¶ No. ꝙ eo respectu quo quis cõfert eodem respectu sui ipsius negligentiam supplere non põt: ⁊ sic colligit Cal. ꝙ actio ⁊ passio nõ cadunt in eodem respectu in eadem persona. ad hoc. s̃. de insti. cum ad nostram. ¶ No. ꝙ pretextu duplicis qualitatis in eadem persona cõcurrentis eadem persona in substantia potest diuerso iure censeri: ⁊ inferioris ⁊ supioris ⁊ supplentis ⁊ negligentis. ⁊ põt esse respectu vel loco duorum correlatiuorum. ¶ Et no. sũmarium. ⁊ no. ꝙ ius conferẽdi particularia beneficia in ecclesia cathedrali aliqñ spectat ad p̃latum: ⁊ caplm simul ⁊ aliquãdo spectat illo casu ad p̃latũ: vt prelatum: ⁊ aliquãdo spectat illo casu ad prelatum vt canonicum: ⁊ sic in caplo potest prelatus aliqñ interesse: vt canonicus: ⁊ aliquãdo vt prelatus. Item no. arg. de dictione

tanq̃: ꝙ aliquādo quis facit tanq̃ ipse aliquādo tanquam
alius ſm Calde. facit de elec. cum inter canon. ⁊ c. cum in-
ter vniuersas. prosequor legendo decre. nō per modum cō
mēti: sed cōmunis lecture: aliqua extranea hic adducit Jo.
cal. an si prelatus compellit capl'm vt eligat: sed capl'm non
vult eligere ita ꝙ sta per capl'm: non per prelatū: an deuolua
tur ad prelatū an ad supiorem: de quo per Inno. in c. ecclia
el. ij. ⁊ in c. bone. de elec. el. ij. non instabo: quia nil dicit ꝯtra
cōia dicta. Item facit aliquas oppositōes sophisticas: sicut
faciunt cōmentatores ideo obmittaz ⁊ tangam necessaria.
¶ Quero q̃uo poterit cognosci an prelatus intersit vt ꝑla-
tus: an vt canonicus: dicit Cal. ex modo sedēdi: ⁊ subscribē
di: ⁊ honorādi: q̃ si sedet ⁊ subscribit ⁊ honoratur: vt ꝑmus
videtur interesse: vt ꝑlatus: sed si antiquiores canonici pre-
cedunt eum in ꝑdictis videtur interesse: vt canonicus. ꝟ. de
ma. ⁊ obe. statuimus: ⁊ ff. de al. scri. l. j. ⁊ dicūt doc. ꝙ si aliō
non apparet ꝙ in dubio censetur interesse: vt ꝑlatus: non vt
canonicus. all'. no. de app. a collatione in gl. li. vj. Ratio: q̃
vt intersit vt canonicus nō est de iure possibile: sed tm̄ de cō-
suetudine: que est rō ꝙ si interest vt prelatus nō pōt supple-
re: ⁊ tū sic: cum intersit vt canonicus: dicit Inno. primo casu
ipse est ꝑncipalis in negligentia: q̃ ad epm̄ spectat ptās con
uocandi capl'm: ⁊ cogendi ipsum ad electionem. vnde tunc
videt' propria negligētia: non capl'i. ideo supplere non pōt.
Secus aūt vbi est canonicus. hec ratio nō est ex toto bona
q̃ concludet ꝙ si de consuetudine ptās cogendi ⁊ cōuocan
di spectaret ad alium: posset supplere negligentiam suam: si
interesset: vt ꝑlatus: quod non est verum: quia cōtra tex. qui
simpliciter hic loquit'. ideo doc. hec ratio nō placet. iō dant
scdām rōnem: quia in casu ꝑmo eius ptās non transfundit'
in capl'o: imo est separata a capl'o: ideo de necessitate cuz ibi
intersit: vt ꝑlatus: eodem respectu supplet quo negligit: sed
hoc est impossibile ꝙ quis negligētiam suā suppleat eodez
respectu: quia supplēs dz esse diuersus ab eo cuius negligē-
tia suppletur. ar. c. si. ꝟ. ti. ij. ⁊ ꝟ. ti. j. c. ij. Sed in scdo casu q̄ñ
vt canonicus interest. tunc ipsius ptās vt particularis ꝯfun-
ditur in capl'o: sed factū a capl'o dicit' factum a capitulo nō
ab eo: vt particulari. vnde supplet tunc negligētiam capitu-
li: quod est diuersum ab eo: vt singulari. vñ supplet diuerso
respectu. s. vt ꝑlatus: cū neglexerit alio respectu. s. vt canoni
cus: facere videt' tamē differentiā inter ptātem conferendi:
⁊ ptātem eligendi: ⁊ sic iurisdictiōez exercendi: que differē
tia est contra casum c. a collatione de app. in. vj. vbi de hoc.
iō hic non insisto: per ꝑdicta infert Host. ꝙ electū a se eo exi
stente: vt canonico: in capl'o poterit ꝯfirmare ⁊ examiare: q̃
diuerso respectu facit: ⁊ per hoc etiā dicit scdo: ꝙ si duo eēnt
misericordia electi in capitulo: in quo eps interest vt canoni
cus: q̃ñtūcunq; faceret partem: ⁊ esset de contradictoribus:
nihilominus nisi recusaretur haberet ptātem cognoscendi:
vt prelatus de istis elec. alle. c. pe. de app. li. vj. ⁊ no. de of. or.
irrefragabili ſm Inno. ⁊ per hoc etiam infertur ꝙ si ab ele
ctione facta per epm̄: interessentem in capl'o vt canonicum:
appelletur. ꝙ poterit appellari ad ipsum: vt prelatū: ad hoc
ꝑall. d. c. pe. ¶ Quero pro littere declaratōe in fi. de exem
plo: quando dicatur dolum adhibuisse: ita ꝙ ptās ad eum
non deuoluatur: eo īteressente in capitulo vt canonico: dicit
ſm aliquos exemplum erit si forte ꝑlatus latitat ⁊ nō venit
de dolo. c. cām ⁊ c. fi. hoc exemplum non est bonum: quia
per hoc nō impedit' electio: q̃ circa finem termini deuolue
tur ptās ad maiorem partem capituli ſm no. de elec. bone.
el. j. ⁊ c. ecclesia. el. ij. ⁊ c. in causis. ꝟ. postu. prela. bone. el. ij.
Scdo ponunt exemplum ꝙ forte prelatus non vult aliquo
modo concordare cum capitulo. hoc exemplum etiam nō
placet: quia capitulū potest nihilominus eligere: quia eius
vox non valet: nisi vt alterius: nisi quia est aliquātulum ma-
gis ponderosa alijs. ideo ponit Hosti. exemplū: si forte pro
betur prelatum procurasse vt differret' electio: forte quesito
colore de expectandis absentibus: vel ꝑmittit ꝑposito qui
habet potestatem conuocandi capitulum ꝙ si differatur or
dinabit ad libitum suum: vel probabiliter ex alijs perspicu
is iudicij. l. dolum. C. de dolo ſm Jo. an. ⁊ Jo. cal. ¶ Ve
niamus ad glo. ⁊ oppo. cum glo. ij. ⁊ videtur ꝙ sit impossibi
le vt canonicus intersit: q̃a vel hoc ius canonicale habuit an-
te episcopatum: ⁊ tunc vacat per adeptionem episcopatus.
de elec. cum in cunctis: vel habuit post: ⁊ tunc sequeretur: ꝙ
ipse seipsum confirmaret contra c. cum ad nostram. de isti.
⁊ sic haberet eligere seipsum in episcopum: contra prealle.
c. cum ad nostram. Glo. sol. ⁊ ſm opi. Jo. ꝙ istud ius anne
ctitur ad ius episcopale ⁊ ipsius naturam sequitur. ⁊ excedit
omnia alia iura canonicalia. hec sol'. non est clara. ideo dat
scdam que est potius declaratio. s. ꝙ hic non arguitur a suf
ficienti partium enumeratione: quia hoc ius canonie impri
mitur simul cum episcopatu: ⁊ non ante: nec post: ⁊ hec ope-
ratur ānexio huius iuris canonie ad ius episcopale: ⁊ de cō
suetudine hoc ꝓcedit. ¶ Videte glo. ⁊ hic vult glo. ꝙ om
nia contraria tollat annexio. per quod glo. videtur sentire:
ꝙ consuetudine approbante vel operante possit esse eodem
instanti verus canonicus ⁊ prelatus Host. non videtur hoc
fateri. nec hoc dicit iste tex. nec alius: sed bene hic dicit ꝙ po
test interesse tanq̃ canonicus: ⁊ non requiritur ꝙ habeat ꝑ-
bendam: quia satis est ꝙ percipiat redditus episcopatus: si
sufficiunt: sed non ꝙ in eodem instanti possit esse episcopus
⁊ canonicus: ꝓpter quod est hesitatio an sit possibile ꝙ quis
sit principalis prelatus: ⁊ canonicus in ecclesia. glo. hic vide
tur sentire ꝙ sic. Hostiē. aperte contra: ⁊ motiuum eius est
idem ꝙ Cal. Jo. an. videtur transire cum opi. glo. archid. ⁊
Hosti. contra: ⁊ mouentur quia correlatiuorum natura est
ꝙ vnum non sit aliud. xxxv. q. j. c. i. ⁊ xxxiiij. q. j. didicimus.
de bap. debitum. ⁊ ꝟ. ti. j. cum ad nostram. ad hoc. ꝟ. c. litte-
ras vbi consuetudo in eadem ecclesia non potest operari ꝙ
sit prelatus ⁊ canonicus. Item quia cōsuetudo contra natu
ram rei nil potest operari. de consue. c. ij. li. vj. ⁊ ff. de precar.
l. cum precario: ad hoc etiam alle. tex. de ꝑben. cum in eccle
sia. li. vj. vbi littera dicit ꝙ numerus erat. xij. canonicorum:
⁊ xiij. prebēdarum: ⁊ sic episcopus in numero canonicoruz
non computatur. Item probat per absurdum ꝙ si esset ve
rus canonicus posset semetipsum priuare ꝓpter nō residen
tiam. Item ſm opi. Hostiē. de qua. j. dicam. Si verus eēt ca
nonicus alie voces essent ibi pro nihilo: quia semp habere-
mus prelatum ⁊ canonicū: ⁊ ipse vult quia si prelatus habet
vnum de canonicis secum. videtur factuz a maiori parte ca
pituli: qd ab eo fit. facit quod no. de re iudi. c. j. vbi potest qs
ꝓpter duplicem qualitatem habere duas voces. Item ſm
hoc potest seipsum priuare: suspēdere ⁊ excōmunicare. Itē
excōmunicatis omnibus canonicis esset excōmunicatus: ⁊
non excōmunicatus: ⁊ similiter si suspensi eēnt omnes cano
nici esset suspēsus vt canonicus ⁊ nō suspensus vt prelatus:
sic esset excōmunicatus ⁊ nō excōmunicat⁹: ⁊ suspēsus ⁊ nō
suspensus. ad hoc dictum c. cum in ecclesia: vbi dicitur ꝙ hz
prebendam: vt canonicus: ⁊ sic ad similitudinem canonici.
non est ergo canonicus: quia simile non est idem. ⁊ no. de re
scrip. in c. capitulum: ⁊ j. de deposito. c. bona fides. non ob.
de preben. quia sepe. li. vj. ⁊ de consue. c. ij. e. li. ⁊ cle. si iusta.
de prebē. ⁊ de rescrip. eam te. quia dicit Cal. de consuetudi
ne quis non potest esse ꝑlatus principalis ecclesie: ⁊ canoni
cus: ꝓpter ꝑdicta absurda: sed aliam dignitatem bene po
test habere cum canonia ſm determinationem dictorum iu
rium: si quis vellet tenere oppositum: faciliter responderet
ad has rationes: sed pro modo transeo cum eo. ¶ Sed q̄
ro an vox prelati in capitulo censeatur maioris pōderis: q̃
alie voces: vt no. de elec. dudum dicit ipse ꝙ si interest vt ca
nonicus: est equalis alijs: saluo quia ponderosior aliquātu
lum est: si fieret collatio meriti ⁊ zeli ⁊ dignitatis: sed respe
ctu numeri nō est maioris auctoritatis. Si vo intersit vt ꝑla
tus dicit mirabile verbum. s. ꝙ eius vox valet tm̄ quantum
voces totius capituli de per se: ⁊ quia ipse solus tantum de

obuentionibus percipit quantum omnes alij.de testa.req·
sisti.§.si vo.vnde concludit q si babeat vnum canonicū de
per se:censetur babere maiorem partem capli.alle.de R̷p.
pastoralis:ꝛ ideo dicit q mra in istis collonibus dicunt q
prelatus dꝫ eas facere:cum cōsilio capli:ꝛ non cum ꝯsensu
ꝛ,hec dicit vera in competētibus de iure cōi,caplo:vt in col
latione:ꝛ electione:ꝛ institutione:sed in alienationibus que
accidētaliter fiunt requirit maior pars capli:de his que fi.a
prela.ma.de magis.c.quia non nullis:ad hoc de elec.cuꝫ ec
clesia.in glo.ij.Jo.an.remittit ad no.de ap.a collone.li.vj.
vbi prosequit plus late q̄ꝫ expediat:ꝛ finaliter tenet q ad h
vt debeat valere gestum opꝫ q maiorem partem habeat se
cum.Sufficiat hec ratio:si epūs vt caput ꝛ platus hꝫ confer
re cum caplo:ipsi enim faciunt duo corpora:ergo ꝛ capitu
li opꝫ vt separati corporis:habere maiorem parteꝫ:vt dicat
factum a caplo per no.in.d.c.pastoralis.sed si epūs cōnume
raretur in caplo idem esset.hanc opi.sequitur hic Cal.etiaꝫ
per multas rationes:ꝛ puto hoc dictū esse aptissime falsum.
ꝛ contra multos tex.de his que fiunt a pla. Sed obmissis
textibus videamus rōnes:ꝛ dico q vbi requirit cōsilium ꝛ
consensus semp dꝫ expectari pars capli:nec dicetur maio-
rem partem capli habere:lꝫ vnum secum haberet:quia vel
vult facere Hostiē.de plato:ꝛ de caplo duo corpora:ita q
ambo duas voces habeant:ꝛ certe licet vnuꝫ secum haberet
non haberet maiorem partē capli:sed vnam partem. Naꝫ
ptās capli residet in maiori parte:vt pꝫ ex.c.pastoralis fm
verum intellectum:lꝫ glo.aliter sentiat ibi:si aūt vult cōfun-
dere platum in caplo:ita q sit vna vox plati ꝛ capli:ꝛ simili
ter non video q habeat nisi duas voces:eadem rōne.vnde
aduerte in dubio puto q platus intersit in caplo:vt habeat
vocem per se:ꝛ requirit q habeat maiorem ptem capli.vn̄
dico q requirit q pmo habeat vocem suam.scdo maioreꝫ
partem capli:nec sufficeret q voce sua computata cuꝫ aliis
haberet maiorem ptem capli:sed sine ea.vide ne se.vac.c.i.
in.vj.Si aūt consuetudo esset q vox sua confunderet in ca
pitulo:nec haberet voceꝫ per se:ꝛ tunc sufficeret q voce sua
computata cum alijs haberet maiorē parteꝫ capituli.ꝛ hoc
de isto puncto. ¶ Glo.vltima querit ꝛ soluit vt in ea pꝫ gl.
si.Jo.an.cōcordando opiniones:dicit q qn̄qꝫ canonici pp
dolum epi non eligunt:nec eligere pn̄t:ꝛ tunc procedit pria
opinio:si vo ppter dolum epi non eligunt:tam̄ eligere pn̄t:
sed sunt negligētes:ꝛ sic pcedit scda opinio.exempluꝫ pmi
si epūs excōicauit:vel suspēdit eos:vt non possent eligere:vl
pcurauit fieri per alium:vel coegit eos singulariter absen-
tare:non curret tp̄s saltim ad effectum. Sed lap̄.de castel.
non placet q dictum est:quando suspendit:vel excōicauit:
tunc qꝛ tp̄s:tunc non currit.s.e.qꝛ diuersitatem.ideo frustra
tractatur de deuolutione:vel q tp̄s non currit.vnde exem
pla alia qn̄qꝫ impedimentum est iustum q non currat tp̄s
sunt bona:qꝛ tūc nō currit tp̄s. ¶ Vltimo dicit Cal.q hic
est ar.de dictione tanq̄:ꝛ facit ad qōneꝫ ambasiatoꝝ qbus
facta sunt donaria:an debebunt remanere penes ipsos am
basiatores an debeāt esse cōitatis:que eos misit:de qua qō
ne qꝛ legistarum dicendū:vt.ff.de pcur.l.qui pprio.§.vt in
ceteris.ꝛ.l.si vo.§.si.sol.ma.cōiter dici cōsueuit fm eum q
si psone:que vadūt ad ambasiatā:sunt note:ꝛ in aliqua ami
citia visitati remanebunt penes eos.als dꝫ cōsiderari quali
tas denarioꝝ:qꝛ si donaret vestem:psumit contemplatione
ipsoꝝ.si castrum psumit cōtemplatiōe cōitatis.all.de test.
c.reqsisti.ꝛ.ff.de castrē.pec.l.hereditatē.nō hētis hic aliud.

C Um dilecta.

Directa vel indire cta pmissio facta a patrono de bn̄ficio vacaturo non tenet.h.d. Jn pma narrat factū:qd postmodū irritat:ꝛ fieri p hibet.Scda ibi mandam⁹. ¶ No.sūmariū.Et no.q sicut non valet pmissio vacature in actu conferēdi:sic nec in actu pn̄tandi. ¶ Jteꝫ no.q pn̄tare ē donare. ¶ No.q mulier in dignitate cōstituta est capax iuris pn̄tandi. Nūquid pōt

comitissa vacātia:seu vacatura pmittere.doc.dicunt q sic
eius tamē manus nō afficiunt quominus possit alteꝝ accu·
mulare:qꝛ si ēt actualiter pn̄tando pōt accumulare:vt.j.de
iur.pa.q aūt fortius facta pmissione scdo per istam decre.
ꝛ hic notata.dicit abbas q laicus in eccl'ia collegiata potest
hr̄e ius pn̄tandi ad pbendas.non tn̄ pōt pn̄tare platum ad
ius pa.in bn̄ficijs particularibus:ad hoc no.j.de iur.pa.no
bis:vbi de hoc tex.qui hoc satis pbat:dum dicit in aliqbus
bn̄ficijs eccl'iaꝝ:nō tn̄ dicit q sit collegiata. ¶ Quero pn̄·
tatio:in quo est donatio:dic qꝛ si non puidet platus tenetur
de suo puidere.j.de iur.pa.pastoralis.Quarto dicunt doc.
per hanc decre.q laicus non hꝫ ptātem cōcedendi faculta·
tem psentandi alicui:anteq̄ꝫ bn̄ficium vacet:quasi censeat
hr̄e ptātem ligatam in illo.ideo alteri cōmittere non pōt de
R̷ptis pastoralis:qꝛ nec hoc pōt elector.s.de elec.qꝛ ppter
ꝛ sit ratione aperiret via ad vacatiōes cōtra decre.ne captā
de.e.ti.li.vj.Jtem nec pōt collator.s.e.cōstitutus.ad hoc de
of.lega.c.pen.li.vj.ꝛ de offi.ordi.c.j.li.eodem. Cōcludunt
tamen doc.q cedendo ius patronatus in alium transferri
potest.vt no.de iur.pa.cum fm.ꝛ.c.vno.c.ti.in.vj.Et hoc p
cedit quando datur pcur.specialis ad conferendum bene·
ficium.Secus si datur procurator generalis.per no.s.e.cō
stitutus.de offi.vica.c.fi.li.vj.ꝛ hoc maxime pcedit quādo
constituens hꝫ iustam causam cōstituendi:puta quia se ad
studium vel longam pegrinationem absentat:ꝛ minus psu
meretur fraus si illū oium suorum negociorum pcuratorē
constituat:ꝛ his concurrentibus videret valere.dato q vni
cam tn̄ presentationē haberet.vnde hoc verum quādo vice
eius hoc fecit:vt vicarius.de offi.vica.c.fi.li.vj.arg.de offi.
lega.c.j.li.vj.videtur q comitissa agere non posset ad retra
ctationem talis pmissionis:quia turpitudinem suam ꝛc.s.
e.c.cum sup.de dona.inter dilectos:dic q qd liget turpitu-
dinem suam allegare ad ius retinendum vbi par est turpitu
do:ex quo nondum alteri est ius quesitum:vt hic secus est si
ius est quesitum:vt in cōtrario:vel dic q hic comitissa non
agebat:sed hoc deuenit ad aures pape:ꝛ papa videns factū
pniciosum:mandat:vt in tex.dicunt doc.q lꝫ ipsa non possit
agere:potest tamen implorare officiū iudicis:ne in preiudi-
cium conuentus talis pmissio seruetur:vel potest denūcia
re.ar.de iur.iur.quēadmodum iam dubitaui:habes hic q
mulier pōt habere in ecclesia ius psentandi:inq̄tum hoc ha
beat rō dignitatis non dubito sicut ꝛ alia facit rōne dignita
tis.qd als non possit:qꝛ pōt esse iudex ꝛ arbiter.vide tex.de
arbi.dilecti.Jn alia muliere nō hn̄ repio expressum.vn̄ cuꝫ
non hēant cor virile qd multū expedit in talibus.satis equū
foret dicere ipsam non hr̄e.cum officia virilia sint femis in-
terdicta.ff.de re.iur.li.vj.nihilominus vsus hꝫ ꝯtrium ꝛ sen
tiunt dn̄i de rota:sua ꝯclone.xix.vbi dubitant an si mulier
det in dotem villaꝫ in qua hꝫ iura patronatus.An maritus
possit psentare ꝛ concludunt q sic:tum qꝛ est dn̄s rerum do
talium.C.de rei vend.l.dote C.de iure do.l.in rebus:vel ad
minus hꝫ vsumfructum:ex quo vxorem sustentare tenetur.
de dona.inter vi.ꝛ mu.c.p vr̄as.de vsu.c.salubriter.Jteꝫ qꝛ
eligere ꝛ pn̄tare est fructus possessionis.vt no.de iur.pa.con
sult.ꝛ de resti.spo.in litteris.vnde cum transeat cum vniuer
sitate de iur.pa.ex lr̄is.merito ex quo hꝫ villā in dotem:po
terit pn̄tare:maxime si hoc hꝫ cōsuetudo.ad hoc.c.fi.de do
na.inter vi.ꝛ vxo.dicūt tamen ibi q putant q fuit solus col-
lator:q si cōcurrant vir ꝛ vxor in pn̄tando:q pponēdus est
presentatus ab vxore per ea que no.Jo.an.in.c.ex eo q de
elec.li.vj.hoc vltimū non puto verum qꝛ prefertur psentat⁹
a viro qꝛ ipse est dn̄s ꝛ possessor:que cessant in tutore:put d
tutore dixit Jo.an.posset tn̄ dubitari circa primū per decre.
cum bertoldus.de re iudi.qꝛ cū fructus iuris pa.sint hono·
rificentie cuiusdā:quo ad actū pn̄tandi:nec sunt pportiona
biles ad sustentationem matrimonij:q non transirent:sicut
nec transeunt in ius pignoris:qꝛ non sunt cum debito cōpen
sabiles.non habetis hic alia.

¶ De sede vacante Rica.

¶ Visum est in precedentibus de collationibus & institutionibus prebendarum: q̃ debēt fieri de iure cōi a prelatis cū caplo: vacantibus aūt sedibus: an possint per capla cōferri restabat videre: ideo &c. Vel scdo p̃benda non vacans cōferri non pōt: vt. s̄. ti. j. nec vacās mortuo prelato ad quē collatio spectat. ideo &c. de materia. xij. q. ij. hoc ius. & c. si qua de rebus cum sex. c. sequentibus. & repetitur in. vj.

Ponit ille. Vacante ecclīa status ipsius non mutatur. h. d. in prima parte ponit̄ petitio: cum facti narratione. In scda petitōis repulsio: cum quadā ptestatione. Scda ibi: attēdētes. ¶ No. j. vnū modum & vnam speciē vnionis faciende: qr aliqñ inferior ecclīa erigit̄ in cathedralem: & alteri ecclīe epāli vnitur vtraq3 cathedrali remanēte sub vno presule ecclīe antique cathedralis: d alijs speciebꝰ vnionū videbitis cū glo. & doc. sup ea. ¶ No. vnionē iam factam ex cā posse dissolui: qñ vnio tendit ad graue preiudicium alterius ecclīarum: & maxime qñ p̃iudicium cōcernit spiritualitatem: & pietatem. ¶ No. tria ad que p̄ncipaliter d3 intendere monasteriū religiosorum ad finem religionis obseruande: ad elemosynā: & hospitalitatē. ¶ No. regulam q sede vacante nihil est agendū aut tractandū sup statu ecclesie. ¶ No. ar. q vnio in dubio d3 intelligi esse realis: & non psonalis. Alia vtilia notabilia non hētis. ¶ Declaro decre. Inno. hic ponit duas glo. quas ante oia recitabo: qr tendunt ad intellectū capli. ¶ Scdo expediā vnum dictū Jo. an. ¶ Tertio veniam ad glo. vos vidistis hic regulā: q vacante sede nihil est innouandū: an hec regula pcedat in alijs ecclesijs inferiorib9 ab epatib9. hic dicit Jo. an. q Inn. dixit p̄mo q nō: sed solum in cathedralibus: hoc videt̄ sensisse. s̄. de cōsue. cum dilectus. postmodū dicit recedēdo ab isto dicto: q regula ista locū h3 in qualibet ecclīa cōuentuali: vbi p̄latus & cōuentus hñt oia cōia: put cōiter contingit in conuentualibus ecclījs: que sunt sub regimine abbatū p̄orum: aut p̄positorum: qr tales p̄lati non hñt seu pñt aliqd alienare: vel facere in p̄iudicium sedis mortuo p̄lato. Item dicit Hosti. in qualibet dignitate vacāte: & ēt in qualibet parrochiali ecclīa remittit ad sūmā. e. ti. §. de qua re. & de re. ec. nō alie. dudum. li. vi. Hec dicit vera Inno. in ecclījs hñtib9 spāles p̄latos: sed si sint capla non hñtia spālem p̄latum: vt qr oēs sunt equales: tunc cōtctus alienationū habebunt fieri intercedēte auctoritate epi. alī. §. emphiteosis in auc. de non alie. aut pmu. dicit tñ q tutius est omni casu dare curatorē bonis. l. j. & ij. ff. de cura. bo. dan. aut defensorē cuius auctoritate: & ēt auctoritate epi fiat alienatio: vt in. d. c. dudum: & e. ti. in cle. si vna. ¶ Quero. ij. qui sunt actus permissi: & qui p̄hibiti vacante sede. Recolligendo Inno. ad ordinem aliqualem in duabus suis glo. dic q q̄dam sunt alienationes voluntarie & extraiudiciales: que lic3 ex cā necessitatis fiant. tñ pcedunt a voluntate alienātium: & tunc facit regulam q sunt p̄hibite regulariter vacante sede: siue fiat alienatio cā vtilitatis: siue necessitatis: excipit duos casus. Primus qñ sunt res que seruādo seruari non pñt: & piculum est in mora tenendi eas: qr tunc dūmodo precium seruet̄: caplm poterit alienare. ar. l. lex que. C. de admi. tu. Scdo fallit qñ ecclesia est in tali statu q diu est vacatura: & iminet piculum ecclīe si alienatio non fiat qui hoc casu fieri poterit alienatio dato p iudicem curatorem bonis: aut dato defensore. d. l. j. & ij. de cura. bo. dan. ad hoc de re. ec. non alie. dudum. li. vj. quedā sunt alienationes necessarie: que cōtingūt per actum iudicij: qr iudicium reddit̄ in inuitum: & tūc ēt facit regulam: q nō pñt regulariter fieri p huiusmodi actum iudicij: sede vacāte: imo tale iudicium pcessus & sñia reddit̄ nullum ad p̄iudicium ecclīe. J. e. c. fi. sicut dicimus in minore defensore carente. l. contra pupillum: & l. acta. & l. continuata. alīs contumacia in fi. ff. de re iudi. ita videt̄ ipse limitare: nisi in casu in quo diu vacaret ecclīa: quo casu dixit q duplici modo pōt ecclīe puideri. Primo q det̄ curator ecclīe: vt pxime ē dictum: per pre alle. l. j. & ij. ff. de cura. bo. dan. Item eligi pōt alia via: vt detur visitator: & pcurator: qui cās epi iterim agitabit. alī. c. ob īuitum: & se. lxj. dist. & cessante alio visitatore in parrochialibus: & inferioribus ēpalibus: & capitularibus bonis visitator censet̄ eps. lxxi. di. fraternitatem. x. q. ij. c. fi. hoc vī temparealia gl. in fi. Inq̄tum vult ecclīa esse in iudicio agendo: sed si defendēdo: vel rñdendo: dic q semper poterit rñdere: & coget̄. alle. de cōsue. cum dilectus. & de ver. sig. abbate. & J. de resti. in inte. c. ij. Sed in alia pte glo. s. in sua p̄ma gl. circa p̄ncipium facit regulam: & hoc est verius. s. q vacante sede: nec agendo: nec defendendo: cō ecclesiā. Judicium pōt agitari s̄m eum in causis que necessario agitantur vacante sede: vel que illa vacāte melius agitantur: vt qñ ad validitatem electionis op3 q disputet̄ de iure eligendi: vacante sede. nam hec qō l3 tangat ecclīam op3 q vacante sede tractet̄: ex quo agitur de eligēdo p̄lato ecclīe: & alio modo agitari cōmode nō poss3: ne ecclīa vacet: & eodē mō dicit de cā electiōis: & postulatiōis: & ad hoc restringit p̄dicta. alī. c. cum dilectus. & c. abbate. q̄dam. n. sunt que meli9 agitant̄: sede vacante: vt cā electionis. de qua dictum est. s̄. Item qñ agitur de vnione facienda epatuū. xvj. q. vij. al. j. si tpis. Secus si ageret̄ de vnione dissoluēda: qr hoc esset cō istum tex. hic. ad hoc vide no. in cle. si vna. de re. ecc. nō alie. in glo. vbi glo. format cōtrium huius. c. Idem si agitaret̄ de retentione fructuū: talis retentio fructuū melius agitaretur vacante sede. J. vt eccl. benefi. c. j. alīs fi. Item si agit̄ de diuisione p̄bendarum melius fit prebēda vacante: vt. s̄. de prebē. vacante. Istam aūt regulam intm̄ reputat veram: vt cāe nō possint agitari vacante sede: q si iam causa foret inchoata: p constitutionē pcuratoris: si cōtingat p̄latum mori. hec cā iam cepta non posset compleri: per pcuratorē: ante cōstitutum: sede vacante. de quo hic per doc. q hodie est expeditum p cle. j. de pcur. vbi vide an pcedat indistincte dispositio illi9 cle. s. tam in separatis q̄ in cōibus prelati: & capli &c. ad hoc qd no. s̄. de fo. compe. dilecti. q̄dam sunt actus: vt cōstōnes pcuratoris ad administratiōe3 seu ad administrāda bona: & tales actus ēt caplo sunt permissi. alī. l. ij. §. j. ff. qd cuiusq3 vniuer. assignat rōnem: qr in bonis cōibus p̄latus & caplm censentur vnum collegiū. vñ mortuo p̄lato ius administrandi residet in caplo. lxv. di. si forte: & l. sic. §. fi. ff. qd cuiusq3 vniū. & dicit h expssū3. de rest. in inte. c. ij. p̄dicta fatet̄ vera. Hosti. i bonis: q̄ spectāt ad p̄latū & cōuentū sil: vl ad cōuentū tm̄: sed si ad p̄latū tm̄ facit regulā q vacāte sede caplm nō pōt in illis facere pcuratorē: nec alia administrare: nisi inq̄tum repiatur a iure cōcessum: & si caplm optaret talia expedire expediat ordinatiōe3 ecclīe: qd dicit facere cō cardinales in his q̄ no. de scisma. c. j. in fi. li. vj. que v̄ba hētis in cle. ne romani. de elec. & sic Hosti. cōdicit Inno. Credo q in bonis que spectant ad caplm: vel in bonis cōibus: regula Hostiē. stet hñ affirmatiue: vt in. c. j. J. e. ti. li. vj. In bonis spectātibus ad p̄latū: bene stet regula Hosti. negatiue. s. q nō possit aliqd capitulū: nisi vbi competēt ius a iure repiat̄ expressum: & ita vi3 sentire Jo. an. in. c. j. J. e. ti. li. vj. d ma. & obe. c. j. in. vj. Ista oia pcedūt ut hēat ptātem cōstituēdi pcuratorē caplm: sede vacante: ipsa aūt sede instituta: in bonis spectantibus ad epm: aut in spectātibus ad p̄latū & caplm sil: nunq̄ caplm pōt cōstituere pcuratorē: cū caplm non hēat exercitium actionis: sed p̄latus: qr administratio bonorum spectat ad p̄latū: non ad caplm. ff. qd cuiusq3 uniuer. l. fi. dicit tñ q si pcurator est cōstitutus a caplo noie ecclīe interueniēte auctē actoris: ut p3 de iudi. cām: qr cā est pprie uniuersitatis. ij. q. vj. biduū. v̄. ipp̄a: qnimo & si fuerit cōstitutus sine illius auctē. v3 quo ad hoc ut v3 sñia lata p ecclīa: sed nō cō eam alle. C. de pcura. l. nō eo minus: qd dictū q̄liter d3 intelligi dixi in. c. cām. de iu-

di.ꝛ ibi dixi ꝙ hoc mihi non placebat. ꝑdicta ꝓcedũt vbi ꝓ latus est pñs: sed vbi est absẽs: vel si pñs: ꝛ non vult cãm agi tare: vel auctatez interponere: supioris aucte poterit dari cu rator bonus. alľ. l. si longus. ff. de iudi. xii. q. ij. si qua. ix. q. ij. si qs eps: ꝛ. l. non solum. C. de bo. q̃ li. ꝛ. l. i. ꝛ. ij. ff. de cura. bo. dan. ẜm Inno. de ista mã qd tenẽdum vidistis. ṡ. ò ℞p. edoceri: ꝛ an vnus de capľo ꝯ̃dicente plato: possit defende re ecclíam. hẽtis. ṡ. de testi. cum olim per glo. ꝛ Inn. ¶ Or hẽtis dicta Inno. per quattuor. aut qnq̃ q̃sita. Primo an hic titulus hꝫ in inferiorib⁹ ecclijs ab epalibus. Scđo an in aliẽatõib⁹ volũtarijs extraiudicialib⁹. Tertio qd in actib⁹. Quarto qd in admistratione bonoꝝ. Quinto qd in ꝯstõni bus ꝓcuratoꝝ. ¶ Venio ad dictũ Io. an. Ifa hic in fine dicit ꝙ papa indulget linconieñ. ecclie ꝙ possit ius suũ ageř in iudicio ipsa sede instituta. Sed q̃ro in quo est indulgen tia: q̃ frustra ꝑcibus impetraľ: qđ de iure cõi cõcediľ. l. j. C. de thesaur. dicit Io. an. ꝙ forte indulgẽtia est: q̃ coram pa pa poterit agitari ꝑncipalř: vbi ꝑus coram metropolitano erat tractãdũ. de fo. compe. sane. ꝛ. c. cũ sic: q̃ gradatim est ꝓcedendũ. Scđo põt dici: ꝙ est indulgẽtia: q̃ vbi alibi agi taretur cã non possent cogi ꝑtes ꝑsonalř comparere: q̃ cõ stitutio ꝓcuratoris est ꝑmissa. ṡ. de ꝓcur. q̃relam. mõ papa poterit cogere ad ꝑdicta. ad hoc. c. i. de iudi. li. vj. Item q̃a membra non hñt ꝑtãtem ligãdi cũ suo prelato: nisi certis so lẽnitatibus. Insti. de cura. §. j. mõ ille solẽnitates corã papa non erunt necessarie. Item est indulgẽtia: q̃ ꝑmittit venire ꝯ̃ factum ꝑdecessoris sui. s. celestini: ꝙ alř non poterãt: etiã per viam restõnis: q̃ lapsum erat tꝑs restõnis: ꝛ similř nec supplicare: q̃ lapsum erat tꝑs supplicãdi. C. de preci. im pa. offe. auč. que supplicatio. ṡ. de resti. in inte. ex lřis. Item est indulgentia in alio: q̃ non debebat dari ꝑor qui aliqd ad ministret circa spũalia sede vacante: vel ea instituta: sed hic papa dedit istum ꝑorem. ideo põt dici indulgẽtia. Modo veniamus ad glo. quas hic hẽtis. ¶ Quero cũ glo. j. quan tupliciter sit vnio: dicit glo. ꝙ qñq̃ ecclia vna vnitur ad al teram: ꝛ tunc illa ecclia ad quaz sit vnio est supior sedes: ꝛ vnita trahitur ad ꝑuilegia: ꝛ cõsuetudines ecclie: ad quã fa cta est vnio. de sta. mo. Recolentes. §. fi. dicũt tñ doc. ꝙ per hanc non fit ꝑiudicium diocesano: cuius erat illa: que subij citur: nisi id fiat de ipsius consensu. de dona. inter dilectos: ẽt si cõfirmatio fiat per papam: nisi exprimaľ in ea. de confir. vti. vel inuti. cum dilecta in fi. ꝛ facit de reli. do. c. ij. Quãdo q̃ fit vnio vnius ecclie ad aliaz: q̃ de duabus fit vna vnifor miter: nullo iure diuersaꝝ eccliaꝝ remanente: ꝛ tunc vnicuz censeľ capľm in actibus electionum totius ecclie: ꝛ in alijs actibus. Idem de oĩbus alijs tractatibus: quo ad ꝑuilegia ꝙo vel ꝯsuetudines: dic ꝙ illa seruabuntur: que sunt magis honesta: ꝛ fauorabilia: ꝛ humaniora. alľ. de pe. di. j. medita mentis. dat siľe qđ vide in glo. Tertio modo põt fieri vnio vtraq̃ remanente epali: sed hẽant tm̃ vnum epm: ꝛ ẜm hoc duo sũt epatus: lꝫ vnus sit eps vtriusq̃ ecclie. xvi. q. j. ꝛ tꝑis qualitas: ꝛ ẜm hoc: si ille ecclie suberãt diuersis metropoli tanis: per illam vnionem: neuter metropolitanoꝝ ꝑdit ius. de reli. do. c. q̃ noua. Inn. dicit ꝙ inspiciẽdus est tenor ꝑui legioꝝ. de ꝑuil. porro. ¶ Ea. glo. in fi. Hosti. hic dat qnq̃ spẽs vnionũ: q̃ ꝑma spẽs est: scđm eum: qñ fit vnio tm̃ quo ad cõionem spũalium: vt faciũt q̃daz monasteria: que mor tuo plato suo: vel aliquo de monachis ecclie: inuicẽ ambo conuentus veniũt ad dicẽdum anniuersariũ: ꝛ faciũt offm̃: ꝛ ẜm istam viam põt qs obtinere: quo ad istud: locum in di uersis ecclijs. nec ob. de reli. do. c. fi. q̃ ibi obtinere locuz in diuersis: vagationis cã non est licitũ: sed cã charitatis ꝛ of ficij diuini sic: ita hic. Scđa spẽs est qñ vna ecclia vniľ alteri vt subiecta. de qua loqˀtur hic glo. Tertia spẽs qñ duo colle gia non aliter sunt vnita: nisi respectu vniti plati: per ꝑalľ. c. ꝛ tꝑis. xvi. q. i. ꝛ dicit ꝙ h casu: si altera est cathedralis: vtrũ q̃ collegiũ dꝫ cõuenire ad eligendũ: q̃ lꝫ nil hẽant cõe seu cõia dicta collegia: tñ respectu vnitatis plati sunt cõia. ideo

hoc respectu conueniũt ad eligendum. Gof. aũt dicit ꝙ ca pitula debeãt sibi inuicem differre. ar. c. pastoralis. de ℞p. ꝛ si discordant põt dici ꝙ ꝑme noĩate ecclie: in vnione: hẽbit capľm ꝑmo eligere: ꝛ scđo scđe noĩate: ꝛ si hoc apparere nõ posset: locus est sorti: nec ob. de sortile. c. fi. q̃ ibi de elec. hic de loco: aut de die electiõis faciẽde. Quarta spẽs qñ simul vniunľ ꝛ cõfundũtur inuicem: vt dixit glo. Quinta species qñ cõuentualis erigitur in cathedralem: ꝛ vniľ alteri cathe drali: ꝛ idem sit ꝑlatus vtriusq̃: ꝛ de hoc loqˀľ hic tex. gl. q̃ epũs ibi: diuerse: an vnio possit fieri de monasterijs diuerse religionis vel habitus: hẽtis per pau. de elec. in cle. i. q̃ dicit ꝙ per papã posset fieri: sed per alium non vř posse fieri: ne diuerse religiõis hoĩes simul essent: attendẽdus tñ esset mo dus viuendi: vt dixi in glo. ꝑcedẽti. ¶ Glo. ad quã ibi mo nachi. ¶ No. ꝙ clerici ꝛ ẽt monachi ad hospitalitatem te nentur. Glo. de isto in fi. qd sit legio: dic ꝙ cõtinet sex milia sexcentos sexaginta sex. erant. n. in legione sex milia reliqui erant presides. nam quilibet decẽnarius numerus habebat vnum presidẽtem: qui vocabaľ decanus: ꝛ sic erant sexcenti decani: ꝛ q̃libet centenarius suum: ꝛ sic. lx. ꝛ mille suum: ꝛ sic sex: ꝛ hec est veritas: lꝫ aliter notat accur. ff. de his qui no. in fa. l. ii. in ꝑn. Glo. pe. tangit duo dubia. primum an indistin cte ius possit alienari per capitulũ: vacante sede: dicit ꝙ sunt opi. q̃dam vt Hugo. ꝙ sic: exigẽte hoc magna necessitate: ꝛ auctoritate metropolitani. inducebat ar. iudex ꝑstat aucto ritatem ꝯ̃ctui minoris: vbi minor caret curatore. C. qui ad mit. ad bo. pos. l. bonorum. ad hoc q̃ in minoribus ecclijs põt eps aliqua alienare: ꝓpter necessitatez mortuo sacerdo te. iiii. q. ii. si qs eps. glo. vř eligere ꝑtem ꝙ ꝓpter necessita tem non ꝑmittatur aliqua alienatio. ad. c. fraternitatem. di cit ꝙ potius ꝯ̃dicit: ꝛ dicũt doc. qđ ibi a clericis vacantis ec clesie petituz fuit a papa. Sed ad id qđ diciľ de auctoritate archiepi. Rñdet ꝙ hec auctoritas non sufficit: q̃ hic nõ est de casibus: in q̃bus se intromittit archieꝑs de factis suffra ganeoꝝ. de q̃bus hẽtur de offi. or. pastoralis. ad. l. bonorũ. ℞ndent doc. ibi spãle in hereditate cuius bonoꝝ possessio nem dat iudex ex certa scia: pupillo alřs ẽt lucrosa cum tuto rum auctoritate non acq̃rereľ institu. de auč. tu. §. i. eodem mõ. ℞ndetur ad. l. ait pretor. ff. de mino. q̃ ibi spãle ꝓpter iudicis auctoritatem: nec ibi obligaľ pupillus: sed obliga tus sibi liberatur. ¶ Quero an ꝯ̃ctus factus per capľm sit nullus: an sit annullãdus: petita restõne dicit hic gl. ꝙ tenuit Io. ꝯ̃ctum valere: sed si ecclia erat lesa poterat petere resti tutionem. ii. q. ii. si qua de rebus: sicut dicimus in ꝯ̃ctu mino rum: qui non hꝫ curatorem. C. de in inte. resti. mino. l. si cura torem hñs. glo. dicit ꝯ̃ctum nullum: ꝛ sine aliqua restõne re tractaľ quatenus de facto ꝓcessit. ad hoc. c. si qua de rebus: quia ibi datur optio prelato. An velit stare cõtractui potest: ꝛ sic si vult valet cõtractus: si non vult non valet contractus: citra aliquam restitutionem. ꝛ hoc fauore ecclesie: ꝛ sic intel ligit Hu. illud. c. ꝛ incipit tenere tunc contractus: si epũs ra tum habeat. ad hoc. ſ. c. fi. vbi attestationes recepte: sede va cante: sunt nulle. Ad hoc hic. c. gl. ibi in fi. ipsius: ꝛ sic ꝯ̃ctus est ipso iure nullus factus forma non seruata: siue sit factus vacante sede: siue ea instituta: est tñ in optione ecclie an ve lit stare ꝯ̃ctui: an non. Gof. in effectu tenuit glo. ꝛ sicut iudi cium est nullum. ſ. e. c. fi. ita ꝛ ꝯ̃ctus: q̃ in iudicio quasi ꝯ̃hiľ. l. iii. §. idem scribit. ff. de pecul. Hosti. dicit ꝙ ꝯ̃ctus nõ est nullus: sed est in pendenti: q̃ si esset ex toto nullus: nõ posset sustineri sine auctoritate pape. iii. q. vi. hoc quippe: ꝛ regula non firmaľ. li. vi. dři am tñ facit: q̃ iudicium oĩno est nullũ: sed ꝯ̃ctus pendet: assignat rõnem: q̃ iudicium reddiľ in iui tum. l. inter stipulantem. §. i. ff. de ver. ob. vel q̃ fortius ligat iudicium. ideo maturius cõcilium est necessarium. l. claruz. C. de aucto. prestã. ꝛ sic residet Io. an. videtur de ꝯ̃ctu ꝙ sa tis dici põt: sicut dicunt legiste: in cõtractu inito dolo dante cãm ꝯ̃ctui bone fidei: q̃ est nullus ꝯ̃ctus: attento statu pñti: sed attento statu futuro fit aliqˀs si prelatus vel pare: que do

lum sit passa velit. l. eleganter. ff. de dolo. ⁊ ar. eius qđ dicit de filio preterito: qr testm̃ est nullum: si filius vult: vt notat in. l. filio. ff. de iniusto testa. etiã pôt dici coniungendo dicta oium: q qñqz constat: ⁊ est notorium côtractum fore initũ: in fauoré eccl'ie: ⁊ huiusmodi ɔctus est aliqs: ẽt inspecto statu p̃senti: ⁊ futuro: vt. l. iul. §. si quis a pupillo. ff. de act. emp. Quandoqz est certum factũ fore in ipsius p̃iudicium: ⁊ est nullus ĩspecto statu p̃nti ⁊ futuro iuxta no. in. c. sine exceptione. xii. q. ij. ⁊ in. c. i. de re. ec. nõ alie. Qñqz est dubiuz ⁊ oĩno est in pendenti: qr inspecto statu presenti iudicari dz nullus inspecto statu futuro iudicari dz aliquis: si in fauorem ecclesie reperiat factus: vt dicunt isti doc. non tñ videtur bona cõparatio: quo ad exempla hic posita. Nam in preiudiciuz ecclesie ɔctus nõ possit ratificari: vt patet per iura supra all'. q secus est in casibus introductis in exemplis.

t **Ua deuotionis.** Capitulũ non succedit in p̃tãte côferendi prebendas ad ep̃m: vel prelatum spectãtes. h. d. In p̃ma decise factum narrat. In scd̃a diffinit. In tertia soluit obstaculum: p̃bãs deuolutioni locum nõ esse. Scd̃a ibi eccl'iam. Tertia ibi cũ nunq̃: vel ibi: neqz tex. ibi prebende noue: erat forte annexa prebende: vel prebenda illi: vacante sede. ¶ No. bonũ tex. q in spectantibus ad ep̃m capl'm non succedit: vacãte sede: nisi inq̃tum inuenitur a iure expressum: ⁊ sic hic est optimus tex. pro dicto Hosti. s. c. pxi. pz ibi dum dicit: cum nusq̃: ⁊ ex hoc concludit q capl'm vacante sede non succedit in potestate conferẽdi beneficia spectãtia ad coll'onem ep̃i tantũ. ¶ Scd̃o no. hic regul q cãoll'o non b̃n̄tis p̃tãtez non imp̃mit colorem tenẽdi ei cui est collatum b̃n̄ficium: ⁊ sic hic est casus pro regula doc. in. c. l'ras: ⁊. c. cum n̄ris. s̃. ti. i. Itez no. q côfirmatio nulla: ẽt facta a papa: ⁊ in forma côi coll'onis oĩno nulle: non exprimit colorez tenẽdi: qđ bene no. p̃ intellectu. c. l'ras p̃all'. qr ille est verus intellectus: in. c. l'ras q dz h̃re beneficium: ex vi prima͛z l'ra͛z: qr ille prepositus fuit côfirmatus in p̃benda: que confirmatio fuit inualida: qr nulla precedebat collatio: ex eo quia renũciatum non erat prime collationi: accipiendo scd̃am. ideo cum confirmatio sit ibi nulla: non impressit colorem aliquem. Sed in. c. cum nostris precessit collatio: que posito q non teneret: imprimit colorẽ tenendi. ¶ No. q vz impetratio b̃n̄ficij vacantis de iure: licet de facto non vacet: qñ tenens est incoloratus possessor. ¶ O: declaremus decre. qs habebit b̃n̄ficium côferre: vacante sede: q ad ep̃m tm̃ spectat. Aliqui dicũt subsistente cã quia piculnm sit in mora q recurrat ad sup̃iorem. arg. s̃. ti. i. c. quia diuersitatem. qđ declarat. Jo. an. de sup̃iore intelligi. i. papa: qr ille solus supplet defectum: lz negligentiã ali⁹ qñqz suppleat. s̃. ti. i. qr diuersitatẽ: ⁊ de sup. ne. prel. c. i. li. vi. ¶ Scd̃o doc. querũt quare succedit capl'm in iure ɔfirmãdi. s̃. de ma. ⁊ ob. hisqz: ⁊ tñ non in p̃tãte ɔferẽdi. respondet Inno. q rõ est qr ius conferendi p̃cedit a iure sp̃ali qđ hz a priuilegio fundatõis: vel alio mõ: ⁊ illud non hz de iure côi ab eccl'ia vel alio titulo. all'. dicta per se. de fo. compe. veruz: ⁊ de elec. cum in cunctis ad fi. qđ etiam tetigit. Joã. an. e. ti. c̃q̃. lib. vi. in nouel. Nam hec successio que fit de ep̃o in capitulum: vacãte sede: surgit a côitate administrandi: que est inter ep̃m ⁊ capl'm de iure côi solum: sed in his que competunt ep̃o de iure sp̃ali: vel accidẽtaliter: tunc capl'm non succedit modo suo: ⁊ iure suo regulari: hec rõ: ⁊ merito nõ placet Hosti. qr p̃tãs conferendi ẽt de iure côi spectat ad ep̃m: lz qñqz cum consensu capituli ep̃s conferat f̃m no. s̃. de cle. cum eccl'ia. all'. de insti. c. j. ⁊ de cle. pere. c. fi. ⁊ quis haberet ex iure accidentali: vt ex donatiõe regis: nihilominus eccl'iasticum ius censetur. s̃. de p̃ben. c. dilectus: ideo ratio est f̃m eum: quia ius confirmandi est leuius: ⁊ minoris preiudicij: q̃nis conferendi: quia confirmatio hz actum precedentem ad quem refertur: sed collatio hz actum in se inclusũz: ideo qr maioris est preiudicij cautius est agendum: ideo non sic de facili succedit f̃m eum. Videte alia ratio potest dari: q capl'm succedit in his que de necessitate exercentur: vt in iurisdictionalibus: ⁊ in cõfirmationibus: vbi etiam non requiritur industria: vt in. d. iuribus: sed in his que fiunt ex voluntate requiritur industria: vt in collationibus. ideo secus qa lex forte plus confidit de ep̃o. Et lz etiam esset necessitas in ɔferendo tñ ibi requiritur industria. ideo nõ sic succedit: vt dicunt dñi de rota sua conclusione. cccvj. Item decre. ista p̃cedit vbi tm̃ ad ep̃m spectat collatio prebendarũ. Sed vbi ad capitulum ⁊ episcopum simul: tunc bene succedit capitulum: propter côitatem. i. e. c. j. lib. vj. An autem vacante sede possit capitulum cõmendare: dic q sic illas: que habẽt onus annexum. all'. doc. de insti. c. ij. lib. vj. facit. c. nemo deinceps de elec. lib. vj. ¶ Venio ad glo. glo. ⁊ ita in fine dic vt ibi: quia in materia permissa reg'la affirmatiua p̃cedit. Secus in prohibita. glo. de hoc ibi: ⁊ ibi soluitur qr succedit in iurisdictione ⁊ cõfirmatione: sed non in collatione.

c **Onstitutus.** Attestationum receptio facta sede vacãte non tenet. h. d. Primo narrat causam super qua fuerunt attestationes recepte. Secũdo eas annullat: dicens quare. ¶ No. primo q priuati libertate iuris eligendi possunt agere possessorio recuperande: ⁊ sic non solum iure eligendi possunt agere possessorio recuperande: sed etiam libertatis eligendi est dare quasi possessionem. ad hoc de restitu. spoli. pisanis. ¶ No. q receptio testium sede vacante est nulla. ¶ No. q procurator constitutus a prelato: litem ceptam viuente ipso prelato sede vacante p̃sequi non pôt post mortem prelati. ad hoc hodie cle. p̃curatorem. de procur. doc. limitant decre. inq̃tum dicit q non valet receptio testium sede vacante. hoc veruz nisi testes sint valitudinarij f̃m formam. c. quoniam. §. i. vt lit. non contest. Secũdo reuocat in dubium cui debeat fieri solutio debitorum: sede vacante: dicunt q iconomo ecclesie: cui est generalis administratio cõmissa. xij. q. ij. hoc ius. ⁊. c. charitatez. ⁊. s̃. de offi. ordi. cum vos. Quis autez sit ⁊ dicatur iconomus habetur. C. de sacrosan. eccle. l. iubemus: ⁊ per glo. s̃. ď iur. cal. in pertractãdis: qui tamen vult caute soluere debet procurare q index iubeat solui: ⁊ eius auctoritate soluat: sicut in simili lex prouidit ⁊ consulit in soluente administratori principali: vt. l. ait pretor. §. permittitur. ff. de minor. sed pẽsiones ⁊ redditus hanc solẽnitatem non exiguntnisi excedant sũmam centum aureorum. C. de admi. tu. l. sancimus: fatetur tamen Hosti. q de consuetudine generali fit idistincte capitulo vel iconomo: sed an in hoc capitulum sit iudex competens: remittit ad no. in. c. in litteris. de resti. spo. ⁊ ď solu. in. c. cum quibusdam: ⁊ de deposi. c. i. ¶ Ultimo per defensorem hic intellige defensorem iuris. i. prelatum f̃m Hosti. qui concludit q quo ad iudicialia: ⁊ ea que ad episcopalem mensam spectant: non potest aliquid moueri vacante sede: ⁊ hec est conclusio glo. i. in fine. ¶ No. glo. que tradit doctrinam quod in preiudicialibus episcopo non succedit capitulũz: in alijs sic: ⁊ sic diuersimode traditur doctrina: vt habetur. i. e. ti. c. i. li. vj.

¶ De his que fiunt a prelato sine consensu capl'i Rica.

¶ Uiso de institutionibus ⁊ coll'onibus b̃n̄ficio͛z: sed qa hoc a prelatis sine capl'is fieri non dz. ideo ⁊c̃. f̃m Gof. vel f̃m Hosti. in p̃cedenti titulo visum est ne qđ in p̃iudiciũ p̃lati fiat: vacante sede hic restabat dicere: seu videre ne aliqđ fieret in p̃iudicium capl'i p̃ prelatũ: nõ côsentiente capl'o: iđ ⁊c̃. doc. hic faciũt regulã de toto titulo q regulariter nil p̃t p̃latus sine capl'o: fallit in trib⁹ casib⁹. Prim⁹. i. e. ea noscit. Scd̃s. i. e. cũ ap̃lica. Tertio. i. e. pastoralis: ⁊ an subditus cui aliqđ p̃cipit p̃lat⁹ sine capl'o: necesse hẽat appellare. vide qđ no. de tem. or. ad aures. ⁊ qđ ecõuerso. vide. i. ti. j. c. i. de mã habet. xv. q. vij. xii. q. ii. si ep̃s. ⁊. c. sequenti.

Irrita.

Donatio rei ecclesie cathedralis facta per episcopum non tenet si subscriptio capituli deficit ⁊ consensus. hoc dicit: ⁊ nō diuiditur. ¶ No. tres cōtractus ꝓhibitos prelato sine solēnitatibus. s. donatio: vēditio: ⁊ cōmutatio. Secundo solemnitatem requisitam in alienatione rei ecclesie: quia primo requiritur cōsensus capituli vbi alienatio fit per prelatum. Secūdo requiritur subscriptio partium. hodie pro solēnitate seruanda recurre ad no. in. c. dudum cum ibi no. de rebus eccle. nō alie. li. vj. ¶ No. ꝙ appellatione clericorum aliquādo comprehendūtur soli canonici. facit. J. c. ꝓxi. cum ibi no. ¶ No. ꝙ reqrit collaudatio. hoc est tractatus. J. de re. ecc. nō alie. c. i. in. vj. itē subscriptio. ¶ Quero an indistincte sit irrita ipso iure commutatio donatio vel venditio. in casu decre. doc. dicūt ꝙ sic: si placet capitulo non alias. J. c. ij. quia claudicat contractus. ad hoc. l. iul. §. si quis a pupillo. ff. de act. empt. quod est contra. l. j. §. nam ꝙ aristo. ff. de rescin. ven. ⁊. l. fi. ff. de acceptil. Hosti. tenet contrarium ꝙ non sit omnino nulla. Nam potest ratificari ꝙ non esset: si omnino esset nulla. Item tribuit titulum prescribendi. de iur. pa. cura. ⁊ non faceret: si esset nulla. qd dic vt ibi. vñ alienatio: inspecto statu presenti est nulla: q̄s q̄s inspecto statu futuro non sit nulla: de hoc vidistis. s̄. ti. j. c. fi. in glo. fi. al's dic quia veritas est ꝙ interdum est nulla inspecto statu presenti: lz Hosti. dicat cōtra: sed inspecto statu futuro est in pendenti: vt ibi dixi: ⁊ ideo potest postea ratificari si hoc suadente vtilitate ecclesie fiat quod no. J. c. proxi. spe. tamen in ti. de re. ecc. non alie. seu in hoc titu. nil firmat: sed solum allegat pro ⁊ cōtra. dic vt. J. c. cum nos. ¶ Secūdo quero an si precario concedit res ecclesie: requiratur cōsensus capituli: videtur ꝙ non: quia ad nutum potest reuocari precarium. l. i. ff. de preca. ⁊. J. de preca. c. fi. ⁊ facit clem. j. de reb. eccl. non alie. ⁊ sic nō videtur magnum preiudicium inferri ecclesie: per talem cōcessionem: ex quo est sic ad nutū reuocabilis. Contrarium tenēt doc. ꝙ licet inspecto statu presenti paruum preiudiciū inferat tñ inspecto statu futuro pōt inferri si res grauis ponderis sit ꝯcessa. ar. de arbi. c. ꝑuenit: ⁊ dixi in. c. cum venissent: de insti. ¶ Quero. iij. an requiratur in quolibet actu subscriptio eius: cuius consensus requiritur: videtur ꝙ sic per hunc tex. Inno. dicit contrariū dans regulam: ꝙ in quolibet actu subscripto eius cuius cōsensus requiratur: non videtur ꝙ sit necessaria: sed sufficit solus ꝯsensus. Fallit in casibus in quibus est expresse dispositum a iure cōtrarium. s. ꝙ requiratur subscriptio: vt hic in hoc casu facit quod videbitis. J. c. proxi. ⁊. c. ea noscitur: ⁊ hanc regulam no. ⁊ tene menti q̄ etiam repetit archid. in. c. sine exceptiōe. xij. q. ij. ¶ Ulterius ⁊ quarto quero vna cū doc. vestris: quorum clericorum requiratur subscriptio ⁊ cōsensus. doc. dicūt ꝙ si alienatur res maioris ecclesie. s. cathedralis: exigitur canonicorum: ⁊ sic hoc respectu appellatiōe clericorum comprehenduntur canonici. J. e. tua. ⁊. c. pastoralis. ⁊. xij. q. ij. fine: ⁊ hoc verum ꝙ requiratur consensus canonicorum. s. presentium: absentes autem non sunt requirēdi. x. q. ij. hoc ius. ⁊. C. de sac. san. eccle. auc. hoc ius: nam ꝑm regulam que ponitur per glo. in. c. presentium: in glo. que incipit ibidem residentium. de testi. in. vi. regulariter non requiritur ad actum absentes vocari: sed sufficit residētes vocari: nisi in casibus a iure expressis: qui sunt tres: vt ibi no. de quo aliquid dixi: in. c. cum omnes. de consti. ⁊ aliquid ꝑ gl. de elec. licet: ⁊. c. cum inter vniuersas. de ma. ⁊ obe. humilis. ⁊ aliquid. J. ti. i. c. i. vbi quid tenendum dicam. ¶ Quantum ad propositum an sit expressum in iure ꝙ nō requiratur vocatio absentium in alienatione cōmuniter consueui recurrere ad doctrinam Inno. in. c. ij. de no. oper. nunc. s. vt regulariter in actibus grauibus requiratur vocatio absentium: in leuibus non. hec regula in vtroqz casu procedit: nisi reperiatur aliquid expresse in aliquo casu dispositum: vt apparet in alienatione ⁊c. ¶ Quero an in hac alienatione facienda per episcopum requiratur consensus archiepiscopi: aut pape. quidam ꝙ non: quia hoc iure non reperitur cautū. Alij tenent contrarium ꝑm Inn. alle. x. q. ij. casellas: istas opi. cōcordat Inno. seu Hosti. vt prima opinio: que non requirit consensum archiepiscopi: procedat quando iuramentum non est prestitum per prelatos. de rebus eccle. non alie. secūda procedit quando iuramentum est prestitum de rebus ecclesie non alie. sine consensu archiepiscopi vel pape. de reb. eccle. non alie. c. vt super quo casu: licet tales alienatiōes ex necessitate fiant: ⁊ cum vtilitate subsistente: requiritur consensus archiepiscopi aut pape ꝑm formam iuramenti ꝑ no. J. de ecc. edi. ad audientiam. ⁊ de dona. per tuas: ⁊ de iur. iuran. al's de de iure pa. ego. Jo. an. remittit ad no. J. c. ij. de trās. sac. vbi Inn. videtur velle ꝙ auctoritas archiepiscopi sit necessaria. glo. ordinaria in. c. j. de rebus eccle. non alie. lib. vj. super verbo defensore ad fi. dicit ꝙ vbi tractatur de alienatione rei spectantis ad mensam episcopi. tunc deberet fieri auctoritate archiepiscopi interueniente consensu capituli: ⁊ sic videtur contradicere Joā. an. tamē ibi in nouella remittit. ad hoc. c. Quid si episcopus non habet canonicos: vt contingit in ecclesia tusculana: quorum consensum exigat: dic honestiores de clero dioces. qui habebunt consentire. al's conscribere. alle. xii. q. ii. placuit: ⁊ de conce. preben. c. ii. ⁊ de offi. ordi. pastoralis. s̄. de app. c. fi. ¶ Septimo quero an in alienatiōe rerum inferioris ecclesie debeat episcopus requirere consensum capituli maioris ecclesie: quo casu interuenire debet consensus episcopi per modum auctoritatis dicit Inno. ꝙ sic: ⁊ dicit ꝙ tutum est ꝙ etiam subscribāt: licet non sit necesse. argu. istius. c. ⁊. J. e. nouit. ⁊. c. pastoralis. Requiritur etiam consensus clericorum ecclesie: cuius res alienatur: ⁊ requiritur ꝙ hi se subscribant. alle. xii. q. ii. placuit. de quo Hosti. remittit ad ea: que no. in. c. ea noscitur. J. e. ad finem. de rebus eccle. non alie. c. i. li. vi. ꝑm ꝙ videbitis in. c. ea noscitur. J. doc. alij tenent ꝙ in alienatione rei inferioris ecclesie requiratur solum cōsilium capituli: episcopi seu ecclesie maioris. Sed concilium ⁊ consensus requiritur clericorum ecclesie cuius res alienatur: in rebus vō ecclesie cathedralis requiritur concilium ⁊ consensus capituli ecclesie cathedralis. ¶ Uenio ad glo. oppo. cum glo. ⁊ videtur ꝙ non requiratur consensus: nec tanta solēnitas. xii. q. ii. terrulas. ⁊. J. de dona. ceterum limita decre. procedere in alienatione magne rei: sed in alienatione parue rei non requiritur hec solemnitas. xii. q. ii. terrulas: ⁊. J. de donatio. ceterum eadem glo. in fine. idem dicunt docto. ꝙ non requiratur consensus capituli: quādo alienatur domus ecclesie: que est maioris sumptus q̄ redditus. alle. xii. q. ii. non liceat: idem dicunt in seruis fugitiuis ecclesie ⁊ non benemeritis: quia sine hac solemnitate alienare poterunt ea. causa. ⁊. q. iiii. c. fugitiui. idem dicunt in rebus mobilibus non preciosis. C. de administra. tuto. l. lex quia: idem in alienatione necessaria. de preben. extirpande. primo responso. ⁊. J. e. ea noscitur. glo. fi. querit quid si non fiat subscriptio. dicit ꝙ non tenet contractus. ⁊ dicit Pe. ꝙ subscriptio debet fieri nominatim. alleg. J. e. c. quanto. tamen hec subscriptio hodie non est in vsu. ad hoc no. per Joan. an. in. c. i. de re. eccle. non alie. lib. vj. in nouel. Anto. de bu.

Continebatur.

In tēporali alienatione quas facit prelatus taciturnitas capituli habetur pro consensu. hoc dicit. In prima decisa cōsultatio. In secunda distinguens responsio ibi: consultationi tue. ⁊ secundum membrum ibi verum ¶ Nota ꝙ in alienatione rei ecclesiastice exigitur consensus conuentus etiam in prelatis regularibus: quando a prelato regulari fit alienatio:

e si concessio est in titulum ⁊ ad vitam beneficiati tacitus consensus sufficit: ⁊ canonici presentes ⁊ scientes habentur pro ꝯsentientibus. ¶ No. duo excludentia ꝯsensuȝ.s.igno rantia ⁊ ꝯdictio. ¶ No. ar. ꝙ alienatio sine consensu capi tuli tacito vel expresso validatur ex tꝑis lapsu. ¶ Ultimo no. ꝙ ꝯcurrentibus duabus ꝯcessionibus ad eundem finez diuerso tꝑe non attenditur tꝑis prioritas: sed ꝯcessionis va liditas declaremus decre. istá hic a ꝯrio videt̄ littera velle: quod si due concessiões intercessissent: ⁊ ambe fuissent vali de in eadem vel diuersis personis teneret concessio prima ⁊ non scd̃a. hoc falsum videtur ⁊ contra. l. quotiens. C. de re. ven. vbi potior est cui scd̃o res venditur: ⁊ traditur. Rn̄dit Inno. ⁊ notabiliter valde dr̃iam esse inter contractus laico rum ex vna parte ⁊ ꝯctus laicorū ex alia parte: qꝛ Primo casu attenditur prioritas traditionis non ꝯctus vt in ꝯrio: ita in effectu dicit. Scd̃o casu semper attenditur prioritas ꝯ ctus ⁊ concessionis: ⁊ prefertur scd̃o habenti concessionez ⁊ traditionem. Ratio differentie est quia laicis est licituȝ ali qualiter inter se decipere. l. in causę. §. in precio. ff. de mino. sed non sic in clericis: qꝛ ecclesia nemini parat laqueuȝ. xxvij. q. i. de viduis. Itē quia tales varietates sunt clericis ꝓhibi te. J. de iure pa. q. aūt. ⁊ in. c. pastoralis: lȝ laicis sint permisse vt ibi. Item quia fortior est consensus spūalis q̄ carnalis. ⁊ ideo fortius operatur. de trāsla. prela. c. ii. ¶ No. bene hoc dictum pro limitatiōe. l. quotiens: p̄ualle. ⁊ similiū: quia ille leges oēs eēnt correcte in ꝯctibus clericorū: dum loquūtur de rei vendicatione: vel publiciana danda primo vel secūdo ꝯbēti. Sed hoc dictū sic late intellectū mihi nō placet quia lex non est corrigenda ex opi. docto. cum non reperiatur ex presse correcta. de elec. cum expediat. lib. vj. vnde restringo hoc ad concessionē iurium spiritualiū: quia in istis transfer tur ius nuda voluntate: sine traditione. J. de preben. si tibi ab senti in. vj. de rescrip. gratia. c. li. ⁊ no. per Compo. de consti. cum oēs. vnde in istis potior est primus: quia plenū ius hȝ Sed in alienationibus rerum tꝑaliū clericorū. nō puto hoc verum: quia non transfertur dn̄ium rerū tꝑaliū sine traditio ne iuxta no. J. de priui. pastoralis: ⁊ .s. de cōsue. c. ij. saluo nisi fieret in ecclesiam alienatio vt. l. fi. C. de sac. san. eccl. ⁊ no. in .s. c. ij. ⁊ hoc tenēdo: quia quod. s. l. fi. locū hēat qñ ab eccle sia in ecclesiam fit alienatio: lȝ ibi loqui videatur qñ a priua to in ecclesiam fit: puta vbi ex concessione transfertur ius in re ꝙ qñ fit dixi. s. attenditur ergo prioritas cōcessionis vel prioritas traditionis etiam in rebus ecclesie. ¶ Scd̃o que ro quis sit effectus ꝙ facta duplici collatiōe: possit inniti pri me an scd̃e: dic ꝙ si non pōt inniti prime: ⁊ si illa non tenuit: ⁊ debet restituere fructus perceptos vsqꝫ ad scd̃aȝ ex quo ille gittime tenuit alias non deberet restituere: si potuisset inniti prime: ⁊ sic non est disputatio de vento: ⁊ hoc procedit quan do collationes ambe sunt facte eidē persone: tamen alii cō tra voluerunt intelligentes tex. de collatiōibus etiam factis diuersis. ¶ Uenio ad glo. glo. i. ibi hoc ius in fi. hic requiri tur subscriptio ea. glo. in fi. oppo. videtur ꝙ in alienatiōe nō sufficit tacitus consensus. s. c. proxi. cum si. Solu. dic hic in alienatione vel concessione temporali contrarium in perpe tua: vel dum contrarium procedit in alienatione magne rei hic parue rei alias esset necessaria etiam auctoritas superio ris. xvii. q. iiij. in venditionibus: ⁊ de re. eccle. non alie. dudū li. vi. idem disputat Ber. brix. ⁊ dama. ⁊ Jo. an. post eos in regula: qui tacet. de regu. iu. li. vi. vbi facit regulaȝ ꝙ in alie nationibus requiritur consensus capituli expressus ecclesie cuius rei fit alienatio. hoc fallit in alienatione modice rei. Item scd̃o in concessione temporaliuȝ rerum temporaliter in quibus sufficit consensus tacitus: in aliis alienationibus requiritur expressus consensus: alle. c. i. de re. eccle. non alie. in. vi. vbi requiritur tractatus qui sine expresso consensu ha beri non potest ergo ⁊c̃. Attende tamen ꝙ vbi dixi ꝙ quan do alienatio est ad tempus facta: quia sufficit tacitus cōsen sus: nec requiritur tanta solennitas est veruȝ: quando est de modica re facta. Sed si de re maxima. licet ad tempus fiat concessio: requiritur solēnitas que est perpetua: ita dicit Jo. an. in addi. spe. in ti. de re. eccl. non alie. §. i. ad fi. per hec ver ba posset dici ꝙ vbi ageretur de prouisione magni benefi cii: non sufficeret tacitus consensus: imo requiratur exp̄ssus glo. iij. querit quid si longo tempore omnes sine cōsensu ta ceant: quidam ꝙ validatur contractus quasi ex quo non cō tradixerunt videatur contractus ratificatus longo tempo re: contrarium tenet glo. ꝙ contractus ab initio nullus nun quā tractu longi temporis potest validari quia tales cōtra leges mercantur. ideo non prescribunt. C. de agri. ⁊ censi. l. quēadmodum. lib. xj. Idem tenet Innocen. ⁊ ad tex. subau ditur: maxime. Hostien. autem contradicit ad terminos de cre. nostre restringendo dictum suum. dicit ꝙ littera sic vo luit ꝙ concessio de qua agitur hic scilicet concessio beneficij confirmaretur per lapsum temporis ex defectu consensus: ⁊ ad hoc ista littera non cauillando eam. Item quia ista con cessio scd̃m eum si venit infringenda venit propter contem ptuȝ capituli infringenda: quo casu actus non est nullus: sed annullandus. s. de elec. quod sicut. ideo si non contradicit ca pitulum per aliquod tempus habetur pro cōsentiente scd̃ꝫ eum: ⁊ dicit ꝙ istud terminatur per tempus sex mensiuȝ cō putandorum a die scientie: vt. s. ti. i. quia diuersitateȝ: quia si J illud non prosequitur contemptis non potest plus prose qui. Joan. an. dicit ꝙ hodie citiori termino excluditur capi tulum a prosequendo contemptum. s. ex lapsu temporis po siti in edicto ꝙ mitti debet de electi. c. fi. in. vj. ⁊ sic in illis nō videtur posse stare dictum Hostiē. hoc dependet a no. in. d. c. fin. An dispositio ipsius habeat locum tam in collatione quā in elec. quia si tenetur ꝙ sic procedit dictum Joan. and. reiecto dicto Hostien. Si tenetur ꝙ non tunc remanet dictū Hostien. reiecto dicto Joan. and. dicit tamen ꝙ illud capi tulum non habet locuȝ in collationibus quia in eis nō mitti tur edictum de quibus omnibus remittit Joan. an. ad no. de elec. cum dilecti in glo. ¶ No. quia ⁊ in. c. nihil dicebat in glo. ⁊ de causa possess. cum olim: in glo. magna. de elec. ꝙ sicut in glo. vlti. ⁊ vide quod no. in. c. contradictioni. de appel. li. vj. Ex predictis habes ampliatuȝ. c. quod sicut: qꝛ loquitur vbi solus vnus canonicus est contemptus non vbi maior pars: qꝛ tūc electio est nulla. eo. titu. ecclesia. el. ij. sed vbi collatio pertinet ad episcopum ⁊ capitulū vel ad ꝑlatuȝ cum capitulo: tunc non erit collatio nulla: sed poterit prose qui contemptus capituli: sic secunduȝ hoc dispositio. c. cum ecclesia. el. ij. alias. c. fi. de elec. non habet locum in collatio ne quod est notandū: ⁊ tenendum menti perpetuo vnde effe ctus opi. istarum. s. glo. ⁊ Hostien. videtur dependere a no. J. e. c. nouit: ⁊ c. ea noscitur: an collatio facta contempto ca pitulo sit nulla: quia si tenetur ꝙ sit nulla prout tenuit archi. in. c. fi. de elec. li. vi. procedit opi. glo. ⁊ Innocen. per notata in. c. auditis. de elec. ⁊ in regula non firmatur. de regu. iuris libro sexto. ⁊ ad hoc alle. tex. c. nouit: in fi. J. eo. Si tenetur ꝙ sit aliqua tunc procedit opi. Hostien. qui hoc tenuit per. c. ea noscitur: in versi. variari. J. eo. ⁊ pro hoc facit quod notat ipse Hostien. J. c. proximo. vbi dicit quod in alienatione tem porali sufficit non solum expressus consensus imo ⁊ tacitus vbi alienatio est temporalis: ipsius tamen dictum potest in telligi scd̃m: quod no. hic: quando non est omnino nullus alias: secus vt etiam ipse sensit supra vel quod solus cursus temporis hoc non operetur: sed alius consensus tacitus sic: ad hoc no. in regula non firmatur. de regu. iur. libro sexto. Secundo restringit: quia vbi dicitur ibi quod potest prose qui contemptum vsqꝫ ad confirmationem: hoc restringit vsqꝫ ad lapsum sex mensium: vel temporis in edicto positi. glo. fi. oppo. ⁊ videtur quod hic donatio non teneat: quia prelatus non potest vendere vel donare: nisi in meliora pro spiciat. xij. q. ii. sine cum similibus. Hic contrarium loqui tur in perpetua idest vbi fieret in titulum hic non fuit per petua. Anto. de but.

c **Um nos.** Alienatio facta sine consensu capl'i ratificari pōt per capitulum. h. d. ⁊ non diuiditur. ¶ Nota primo summariū. ¶ Nota scḋo ꝙ illa ꝯcessio non valet que est facta per episcopū reclamante capitulo de rigore: ⁊ sic videtur ꝙ validitatem aliquam non habeat. ¶ Nota tertio ꝙ actus nullus ipso iure ex ratihabitione pōt confirmari: quando deficit ratione consensus. ¶ Or attendatis ad intellectū capituli. ¶ Quero qualis requiratur ratificatio capituli vt contractus confirmetur: dic ꝙ si concessio est temporalis sufficit cōsensus tacitus: vt in precedenti capitulo si perpetua: tunc requiritur consensus expressus: ⁊ sic qualis exigeretur a principio requiratur etiam in ratificationis actu: de seruo autem manumisso per prelatum sine consensu capituli. no. per Ioan. an. in. c. fo. ius. J. de ver. signi. ad fi. super gl. quia seruus. ¶ Venio ad gl. glo. .i. enumerat casus omnes in quibus requiritur consensus capituli: ⁊ interserit aliquos casus in quibus sufficit concilium doc. hic ponunt regulā ꝙ in omnibus actibus tangentibus cōmuniter prelatum ⁊ capitulū semper in illis requiritur cōsensus capituli: vt in. c. accedentes: de p̄scri. ⁊ hec regula cōprehendit omens casus. ¶ Glo. ij. oppo. videtur ꝙ illud quod est nullum ratificari non possit. vnde ob. regula non firmatur. de regu. iu. li. vj. de coniugio seruo. proposuit. gl. allegans pro ⁊ contra: soluit ꝙ in maleficijs ratificans tenetur. ad hoc de sen. exc. cū quis. li. vj. In negocijs ⁊ sacramētalibus. idem: si sit gestis actus nomine illius ad quem spectabat: et hec vera etiam in his que per aliū agi non possunt ¶ Or attendatis bene quia glo. ⁊ doc. nō ex toto hanc materiam bene declarant: etiam ingredior materiam brocardicam. de qua aliquid dixi in. c. cum consuetudinis. de consue. ponā aliqua membra cōmunia pro intellectu decre. de reliquis remittendo ea. glo. ibi. c. cum ad sedē: in fi. de sen. excō. cum quis li. vj. ea. glo. in fi. de materia in regula nō firmatur de reg. iu. li. vj. in preallc. c. cum ꝯsuetudinis: per glo. ⁊ Inno. ⁊ aliquid in. c. auditis: de elec. ⁊. c. cum in iure: ⁊. c. quod sicut: ⁊ aliquid etiam in. c. prudentiā. de off. dele. ⁊ ibi plenius loquitur ꝙ̄ alibi: aliquid in. c. i. de re. eccle. non alie. .li. vi. ⁊ ibi notabiliter loquitur: ⁊. iij. q. vj. hoc quippe breuiter sic dico ꝙ si consensus exigatur per modū auctoritatis ꝙ est quando hoc exprimitur: vel in dubio: quando a superiore consensus exigitur: quo casu non sufficit consensū ex post facto superuenire ad validandū actū. insti. de auc. tu. .§. tutor: ⁊. l. obligari: in fi. hic alle. in glo. ⁊ no. Inn. in. d. c. cum consuetudinis preallc. ⁊ ibi Io. ⁊ est dictum Host. hic contra hoc dictum est tex. in. c. si qua. de re. xij. q. ij. per quē tex. reprobatur hoc si per modum solēnitatis idem. ideo dicunt doc. ꝙ alienatio perpetuo ⁊ magne rei in qua exigitur subscriptio. s̄. ti. i. ⁊ precedens tractatus. de re. eccl. non alie. dudum. non pōt ratificari. hoc videtur contra notata. s̄. c. i.

Quandoq̄ exigitur in actu consensus per modum ꝯsensus: ꝙ est regulariter quando ab inferiore exigitur vt est in casu materie nostre in consensu capituli alienante prelato: vt dixi in. c. cum consuetudinis: ⁊ reperio ꝙ est dictum Io. an. in addi. ti. istius: ad fi. ⁊ tunc si requiratur consensus certo ⁊ determinato tempore ad substantiam actus: non validatur ex ratihabitiōe subsequenti: vt in preallc. c. auditis. de elec. Si autē non exigitur certo ⁊ determinato tempore de substantia: sed solum vt contēptus non dicatur is ad quem spectat: ⁊ tunc iste actus pōt ratificari: ⁊ si actus est aliquis non est dubium: vt in. c. quod sicut. Si est nullus adhuc dico ꝙ pōt ratificari: vt hic est casus. Sed est dr̄ia q̄r vbi actus est nullus ratificabitur ex tempore superuenientis consensus. Si est aliquis ratificabit' vt retro ex t̄pe actus gesti: vt no. .c. proposuit: hic alle. ⁊ de hoc est ēt casus in preallc. c. cū in iure. de elec. Vnde reducendo ad intellectū decre. regule intellige ipsam in alienatione modice: quo casu non requiri' consensus certo ⁊ determinato t̄pe qḋ patet: q̄r ēt sufficit tacitus: vel intellige de cōcessione t̄pali quo casu idem vel de ꝯcessione perpetua ⁊ magne rei: quo casu adhuc pōt per capitulū ratificari: dum t̄n ratificetur expresse: ⁊ in ratificationis actu ꝯcurrat vtilitas ecclesie: q̄r l3 alienatio deficiente cōsensu capituli sit respectu t̄pis de p̄nti nullo: inspecto t̄n exitu futuro: inquantū ꝯtus possit respicere vtilitatē ecclesie: contractus recipit pendentiā: q̄r cum validitas seu nullitas fundetur super fauore ecclesie est ita demū nullus: si ecclesia nō approbet illum: ne ꝯtingat ꝙ statutū in fauorē ecclesie retorquesatur ad lesionem: ꝯ regulam quod ob gr̄aā. de regu. iu. li. vj. ad hoc quod no. s̄. ti. i. c. i. ⁊ modo doc. ponunt quedā legalia: non impediatis vos de illis.

n **Ouit.** Prelatus sine consensu capituli alias concilio instituere vel destituere: vel alia ecclesie negocia tractare non pōt .h. d. Prima ponit rōnis exordium. Scḋo factū improbabile narrat. Tertio concludendo ꝓhibet ⁊ cassat. Scḋa. ibi. innotuit. Tertia. ibi. ideoq̄. ¶ No. i. ꝙ p̄latus ⁊ canonici sunt vnū corpus ⁊ prelatus caput: ⁊ canonici mēbra figurant. ¶ No. ij. ꝙ canonici vocantur fratres p̄lati. similiter q̄n q̄ appellātur filij. ad hoc no. J. de exces. prela. c. i. ¶ No. iij. ꝙ non est licitum capiti aliquid facere circa concernentia membra: sine consilio mēbrorū: ⁊ no. inferiorū cōcilium non spernendū: q̄r q̄n q̄ reuelat' paruulis ⁊c̄. vt no. s̄. de consue. ad n̄rā: quod non reuelatur magnis: ⁊ imperator auguste ꝯsilium requisiuit in. l. condenda: in auct. vt iudi. sine quoquo suffragio. §. hec oia coll'. ij. ⁊ sic Io. an. requisiuit cōsiliū Milancie. iij. q. poxorū super regula qui prior de reg. iu. li. vj. ¶ Or istud scribere hic pro certo non videtur mihi fuisse cum eius reuerentia honestum: ⁊ similiter id ꝙ scribit in. c. sacrū: quod metus causa: q̄r videtur habuisse nimis delectationē de ista sua vxore: l3 alias dicatur ꝙ fuerit moralissimus. ¶ No. iiij. ꝙ regulariter in agendis per prelatum: videtur requiri ꝯsiliū t̄m: ⁊ non consensus: ⁊ sic videtur hic aperte ꝙ in collationibus beneficiorū: extra cathedralem ecclesiam: collatio ⁊ instō spectat ad ep̄m demū cū concilio capituli: ⁊ non cum consensu: quid in istis ⁊ particularibus beneficijs cathedralis ecclesie tenendū recurre ad no. de elec. cum ecclesia. ¶ No. gesta a prelato sine cōcilio capituli sunt nulla. ¶ Oppo. ꝙ requiratur consensus nec sufficiat consilium dare: vt in. c. ea noscitur. J. e. So. contrarium procedit in inferioribus prelatis. iste autem tex. procedit in episcopis: vel dic ꝙ contrarium procedit in beneficijs eiusdē ecclesie: cui preest prelatus. iste tex. in beneficijs aliarum ecclesiarum. ¶ Or declaro decre. Hostiē. limitat hanc decre. inquantum exigit consiliū capituli in actis ecclesie procedere vbi tute exigi potest: alias non est exigendum exemplum ponit si ageretur de correctione alicuius singularis de capitulo: aut consanguinei eius: illius enim non est requirendum concilium: cum sit suspectus: quia nemo carnem suam odio habuit. de preben. graue. ad hoc quod no. J. e. c. fi. Scḋo limitat hanc decre. inquantum dicit consiliū in destitutione prelati requiri: hoc non procedere in correctiōe prelati regularis: quia monachus potest corrigi a prelato suo sine consilio alias consensu capituli: vt no. Ioā. an. de regula. Ioānes in tertia questiōe seu oppositōe: vt no. de app. reprehensibilis: ad fi. remotio tamen prioris fieri non potest a prelato suo regulari superiore: sine consensu capituli vel consilio no. Inno. de iudi. cum deputati idem Ioā. an. quo ad primum. de censi. c. i. li. vj. in nouel. super tex. dicit tamen ꝙ depositio vbi pena est grauis in monacho: non potest fieri sine consilio capituli: alleg. c. reprehensibilis: ⁊ hoc .c. ⁊. J. eo. c. ea noscitur. Nunquid sufficit indifferenter cōsilium sine consensu ipsius capituli: dixit hic Innocē. quod regulariter in actibus gerendis per prelatū sufficit consiliū nec requiritur consensus: vt patet hic. s̄. de arbi. cum olim: de elec. cum in veteri. Fallit scḋm eum in alienationibus rerum ep̄alium. ⁊ casibus grauibus ⁊ ponderosis in q̄bus est

subscriptio necessaria.xij.q.ij. sine exceptiõe:ꝛ.s.c.i.de ma. ꝛ obe. humilis:ꝛ de hoc facias regulam ꝙ regulariter vbi aliquis actus geritur tangens interesse capituli. dꝫ interuenire ꝯsensus capituli ne bona ecclesie dilapidẽtur: ꝛ hoc qꝛ interest cuiuslibet canonici possessiões ecclesie ꝯseruari: nã possessiones ecclesie dicuntur pertinere ad epatum:sicut pertinentes sunt ad canonicos.j.de testa.requisisti:ꝛ de ver.sig. cum clerici. Item vbicũqꝫ eorum interest eorũ exigitur consensus:ar.de ma.ꝛ ob.inter quattuor:vbi vero auctoritatem alteri alienandi interponit eps:sufficit consiliũ canonicorũ: sine consensu: ſm Inn. vel est rõ quare in alienatõe exigitur cõis consensus: qꝛ prelatus ꝛ capitulũ faciunt vnũ corpus: ꝛ difficilis est rei alienatio:que spectat ad ecclesiam:cum sit in alimentis pauperũ:ꝛ in hoc opatꝛ ecclesie fauor. ¶ Quero scdo an eps solus de mensa propria possit prouidere canonicis egentibus: cum concilio:vel consensu capituli: etiã non interueniente alterius auctoritate vel econuerso: dic ꝙ sic.ad hoc de preben.exposuisti. ꝛ hic qꝛ ad hoc de iure tenetur.x.q.i.regenda:ꝛ.xij.q.ij.precepimus.nã extraneis egentibus:ꝓuidere tenetur: ergo multo fortius canonicis eius fratribus ex istis potes sumere regulã:ꝙ vbi eps de iure ad aliqua tenetur:non requiritur conciliũ capituli:nec ꝯsensus nisi reperiatur aliud expressuꝫ.non ob. ꝙ donatio est prohibita inter virum ꝛ vxorẽ.de dona.inter vi.ꝛ vxo. per vꝛas: ꝛ sic videtur prohibita inter ecclesiã ꝛ epm: qꝛ ille timor ne mutuo amore se spolient:qui subest in viro ꝛ vxore:cessat in capitulo ꝛ epo:ꝛ vtinam dicit Joan.an.esset liuor.ꝛ inuidia nedum ꝙ sit nimius amor. Item in carnali põt preiudicari agnatis ꝛ cognatis: qui agnati viro ꝛ vxori alias succederent:sed hic ista rõ cessat:qꝛ semper ecclesia succedit: ꝛ in ea remanet.non ob. ꝙ eps iurat nihil alienare: sine superioris licentia.de re.eccl.non alie. vt super. qꝛ illud non dꝛ proprie alienari:ꝙ in domo ecclesie retinetur: ar.l. vnum ex familia .ff.de le.ij.l.imperator.§.fi.eo.ti. tutius tñ dicit esse ꝙ fiat superioris auctoritate:alle.de priui.antiqua.idem no.Joa.an. de preben.extirpande.i.℟.idem tenet Joã.an.in addi.spe. in tit.de his que fi.a prela.sine consensu ca.ad predicta.vide no.in cle.si vna in glo.antepe.de re.eccle.non alie.dicit tñ ꝙ si eps donet aliqua bona loco exempto vel egenti:qꝛ in hoc exercet officium suum ꝓuidendo egentibus: tenet donatio sine consensu capituli.de dona.ꝯsultationibus.ad hoc.vide no.cle.si vna in glo.super verbo ꝯsentiente:de re. eccle. non alie.ꝛ in.c.pastoralis:ad fi.j.de dona.vbi Joã.an. tꝫ ꝯrium. Itẽ dicit si ex eã ecclesiã secularẽ erigat in regularẽ religionis cã:ꝛ ꝑpter hoc dotat magnis redditibus: ꝛ sine magna lesione ecclesie sue.xij.q.ij.bone rei:ꝛ.j.e.c.cum apostolica:ꝛ hoc casu non obligat iuramentũ de non alienando: qꝛ tenetꝛ ex officio egentibus subuenire:ꝛ ꝓuidere: hoc dictum habuistis.s.de preben.extirpande:sed hoc videtur esse ꝯ no.in .c.ad audientiã.de eccl.edi.vbi videtur tex. velle: ꝛ doc.ꝙ ẽt subsistẽte cã alienationis iuramentũ impediat alienationem:sine licentia superioris:potes saluare dicta hic ꝓcedũt qñ fit alienatio de mensa: ꝛ ex necessitate: qꝛ eps tenebatur prouidere:sed dicta in.d.c.ad audientiaꝫ: procedunt qñ de alijs rebus fit:ꝛ qñ fit ex necessitate extrinseca mouente contractus:non qñ ex necessitate extrinseca alienantis: vt est qñ ex officio tenetur prouidere. Ratio qꝛ intrinseca ꝛ necessaria alienatio nõ est prohibita:sicut dicimus simile in alienatione rerum minorũ. Sed si est necessitas extrinseca est ꝓhibita sine solennitate. Secus in intrinseca:tñ in oĩbus his tutius est pape licentiam requiri.j.de eccl.edi. ad audientiã.ij. ꝛ canonicorũ consiliũ:vt no.j.e.pastoralis.§.fi. ꝙ dic vt in.c. sequenti:ꝛ in summa.e.ti.§.i.ꝛ.ij.ꝛ.j.e.ea noscitur: habes ergo vnam limitationẽ ad totum titulum:ꝙ regulariter nõ requiritur consensus: sed consiliũ exceptꝭ alienationibus: vel actibus:quorum interest canonicorũ vel multuꝫ preiudicialibus:ꝛ grauibus. Scda ꝙ in alienatiõibus necessarijs: ad que tenetur eps:non est exigendus ꝯsensus capituli:vel con-

siliũ:qd bene no. Ulterius limitat doc.decre. inquantuꝫ requirit in instõne ꝯsilium capituli: ꝛ hoc sit verum in instõnibus auctorizabilibus:ex quibus ius transferꝛ: sed vbi solum possessio transfertur:qꝛ est leuis preiudicij: ꝛ ẽt eaꝫ põt facere archidiaconus is.de offi.archi.ad hec:ꝛ.c.vt nostrũ. ideo non requiritur cõsilium. Ultimo doc.limitant hanc decre.vt procedat in instõne p̃laturarũ:ꝛ maiorũ ecclesiarũ. In minoribus vero ecclesijs tales instõnes ꝛ destitutiones ꝑñt fieri sine consilio capituli:alleg.xij.q.ij.terrulas:ꝛ idem abbas:prout ipse dicit:ꝛ videmus quottidie sic seruari. alle. Ho.j.de exces.p̃la.c.i.ꝛ ibi remittit: ibi tñ nihil dicit de hoc nisi ꝙ remittit:sed dicit ꝙ simpliciter non põt ẽt suspendere sine ꝯsensu capꝉi:qd tẽpera veꝝ:vt hic ꝛc. ¶ Ueniamus ad gl.glo.i.querit an prelatus sine lr̃is de rato: agat pro capitulo.de quo.s.de rescrip.edoceri.de procu.c.i. dicunt hic antiqui ꝙ agit lꝫ non transigat: vbi certuꝫ est ꝙ est prelatus.nec ob.de transac.contingit:ꝙ habeat liberam:qꝛ non hꝫ in his que solus agere non põt:vt dixi in.d.c.cõtingit. ¶ Quero cum glo.fi.an tales instõnes sint nulle: an annullande:dic ꝙ sunt nulle:qꝛ ꝯ leges.C.de legi.l. non dubium. idem archi. de elec.c.fi.li.vj.Ho.ꝙ sunt per sñiam retractande.j.e. ea noscitur:tene primum per tex.hic in fine.qꝛ hec est sñia iuris nõ hoĩs:tenendo hoc non ꝓcedit opi.Ho.de quo.s.c.ij.

q **Uanto.** Prelatus sine consensu capituli statuꝫ corrigere vel alie ecclesie negocia tractare non põt.h.d. In prima precipit. In scda prohibet.scda.ibi. absentium.

¶ Nota tria hic expressa que agere non põt prelatus:sine ꝯsilio capituli:videlicet.s. ꝯcessiones facere: ꝯfirmationes: vel statuta: ꝛ correctiones: ꝛ in talibus videtur sufficere cõciliũ requiri: nec exigitur ꝯsensus:ꝛ allegare specialiter epꝫ seu prelatũ statuta facere non posse sine ꝯsilio capituli.vide archi.de cõsti.c.i.in.vj. vbi dicit quid iuris si capitulũ nolit ꝯsentire vel cõsulere. ¶ Scdo no.ꝙ vbi ab alio requiritur ꝯsilium per hec verba:vt aliquid faciat de ꝯsilio: vel cuꝫ cõsilio sufficit requirere ꝯsilium:ꝛ expectare: nec artetur cõsulere debens ad sequendum ꝯsilium super quo recurrere debet. de elec.cum in veteri:ꝛ de arbi.cuꝫ olim.ꝛ super regula nullus ex cõsilio.de reg.iu.li.vj. ¶ No. vlterius ar. ꝑ opi. Hos.s.de conces. preben.postulastis:ꝙ vbi prelatus debet habere consensum: vel cõsilium capituli in aliquo agendo: non sufficit ꝙ habeat vnuꝫ:vel duos de capitulo: imo oportet ꝙ habeat maiorem partem capituli. ¶ No. ꝙ sicut in electionis actu:da eius validitatem exigitur consensus maioris ꝛ sanioris partis capituli.de elec.quia ꝑpter: ita requiritur in alijs actibus particularibus a capitulo gerendis vel per capitulum cum alio tractandis. ¶ No.iij. ꝙ instrumẽtum dicitur falsum vbi descriptus est quis vt testis qui in instrumento non interfuit.de quo per Inno. de fi.instru.cum Jo.heremita. ¶ No. ꝙ vbi consiliuꝫ ab aliquo in actu exigitur oportet conciliuꝫ expectare ante deliberationẽ actus ꝛ in deliberatione.ad hoc.s. de elec. cum in veteri. ¶ Or attendatis hunc tex.per hunc tex. Jo.an. damnat opi. Hos. de qua dixi.s.de conces.preben.postulastis:quam opi.etiaꝫ recitauit. Jo.an.ꝛ eam attribuit Inno. sed in Inno.non habeo de ex.prela.c.i.tenuit enim ꝙ in gerendis a p̃lato cũ capitulo saltim vbi concilium expectatur capituli vt gesta teneant: sufficit habere vnuꝫ secuꝫ vel duos de capitulo: quia dicit habere maiorem partem cuꝫ sua vox scdm eum valeat tantum quantuꝫ vox capituli: quod damnat hec decre. quia vltra vocem propriam prelati: requiritur cõsensus maioris partes capituli. Ipse autem Ho.qui tenuit dictaꝫ opi. vidit istum tex.ꝛ respondet quod hic intererat episcopus: vt canonicus:non vt prelatus. Sed hec solutio est contra rubricam. Scdo soluit ꝙ hic loquitꝛ in spectãtibus ad capꝉm tm̃ a prelato diuisim:quo casu oportet ꝙ assit maior pars capituli cum prelato. Tertio dicit ꝙ maiorem ꝛ saniorem partẽ habere debet:ꝙ dicitur habere eo ꝙ habet vnum secum ꝛ

sic tex. intelligi debet scd̄m opi. suam.s. vt separato prelato debeat habere maiorem partē: sed cum prelato sufficit habere vnum: Cōmuniter hec opi. non tenetur: vt dixi in ſ. alle. c. postulastis. ꝛ Jo. an. late pōit in. c. a collatōe. de ap. li. vj. quod sequitur archidiaconus. xxj. di. in prin. ꝛ ibi tenet differentiam esse an prelatus intersit in capitulo: vt prelatus: ꝛ tunc non sufficiat habere secū mediam partem capituli sed oportet habere aliquid vltra. an vt canonicus ꝛ sufficit sibi ꝙ habeat mediā partem capituli secum: q2 ipse vt canonicus confunditur in capitulo si habeat mediā partem: ꝛ ipse vt canonicus interest: ꝛ sic habet maiorem partem capituli que ratio cessat vbi vt prelatus interest: ꝛ sic est mirabile: q2 minus poterit prelatus quando interest vt prelatus: q̄ȝ quādo vt canonicus: quod est notandum ꝛ confundit opi. Ho.

¶ Scd̄o querit Hosti. an virtute ꝯsuetudinis: sine consilio capituli: prelatus possit agitare: que hic dicuntur: ipse fuit in opi. ꝙ non: concludens ꝙ licet cōsuetudo dare possit facultatem agendi: sine consensu non tamen sine consilio: quasi sit irrationabilis: ꝛ inhonesta. Goff. ten et contrarium: ꝛ ita terminatum est in. c. ij. de consue. in. vj. scilicet ꝙ valet etiam consuetudo: vt sine consilio capituli gerat. Ulterius per hanc decre. Ho. dānat cōsuetudinem quorūdam locorum: in quibus exprimuntur in instrumentis nomina decanorū: ꝛ absentium canonicorū ac si presentes essent: quia hoc non effugit vicium falsitatis: vt hic dicit. Si aūt dicatur in instrumentis ꝙ decanus ꝛ capitulū ꝛ cetera: licet decanus absens sit: dicit ꝙ ecclesia romana huiusmodi consuetudinem admittit: ꝛ admittit huiusmodi procuratorē: quā consuetudinem dicit ipse posse tollerari positis duobus presentibus: alias punctis vel non expressis proprijs nominibus. de offi. dele. quoniam: secus dicit ipse si diceretur petrus decanus ꝛ capitulū: tunc consuetudo non excusat quominus cōmittat falsum: ar. eorum que no. in. c. fi. de consue. Item per hanc decre. dicunt doc. ꝙ in instrumentis dictandis super gerendis a capitulo non sufficit dicere tale quid fecit: sed oportet exprimi nomina: quia licet actus originetur a capitulo. de elec. in genesi. tamen pricipiū trahit originē a singurilabus consensibus canonicorū id[illegible] exprimi debent ar. huius littere ꝛ. s. e. c. i. de quo rec[illegible] rendū: est ad no. in. c. fi. de procur. vbi Jo. an. super vltima glo. remittit ad spe. hec sufficiant: de dictis doc. ¶ Ueniamus ad glo. que sunt hic. Quero cum glo. ij. an instrumentū in quo est scriptus absens sit validum: dic ꝙ non: quia est falsum. C. de testa. l. iubemus cū simi. ¶ Scd̄o querit an sit d̄ necessitate ꝙ testes qui se sigillant sciant cōtenta in instrumento: dicit ꝙ non. de pigno. act. c. gayus: doc. dicunt hoc verum: nisi in instrumento dicatur ꝙ testes descriptus scinerit vel audiuerit: quia tunc oportet ꝙ viderit. alle. C. plus valere. l. fin. C. de dona. l. non ignorans: sed procedit glo. quando solum continetur ꝙ ad preces talis sigillauit: per hoc dicit glo. ꝙ presens in instrumento ignorans ꝯtenta in eo non preiudicat. Secus si sciat ꝛ non contradicat pro primo. l. gayus. s. alle. pro scd̄o. ff. de pig. l. si q fideiussor. §. i. de hoc tn̄ dic vt no. in. d. l. gayus q2 ibi dicitur: ꝙ quandoq3 est actus qui me inuito geri potest ꝛ tunc pn̄tia non preiudicat. de hac materia vide per Bar. in. l. ꝙ dotis. ff. so. ma.

e

A noscitur.

Si ecclesia collerata in alia ecclesia habet presentare: presentabit prelatus de consensu capituli: vel maioris partis: nisi aliud habeat consuetudo vel priuilegiū. h. d. In prima narrat factum. Scd̄a respondet ibi respondemus. t. ibi intelligi debet scilicet a iure scd̄m vnum intellectū: vt sicut prelatus cum consensu capituli de iure habeat istas presentationes facere. ideo sequitur ꝙ sunt nulle: si fiant sine cōsensu capituli: vel expone fiāt .i. fieri debeant: vel expone intelligi. i. presumi debent ꝙ facte sunt cum consensu capituli tamen si probetur oppositum: stabitur ꝓbationi: ꝛ eneruabitur presumptio surgens in casu dubij ꝛ iste est magis notabilis intellectus sine tex. ideo sequtur illum in terminis ponendo casum: ꝛ isti applaudet littera sequens. ibi vnde si constiterit. ¶ No. ꝙ appellatione capituli prelatus comprehenditur vt caput. de quo de conces. preben. post elec. vide bonam gl. in cle. vt hij qui: de eta. ꝛ qua. vbi appellatione capituli regulariter comprehenditur prelatus: nisi materia lata sit in spectantibus ad capitulum ꝛ ad prelatū: vt hic: ꝛ in. c. post electionē. s. de cōces. preben. In materia differenti non cōprehēditur prelatus: ꝛ sic pōt intelligi ista glo. ¶ No. ij. ꝙ presentatio ꝛ collatio pōt fieri per litteras: ꝛ sic per absentē. ad hoc. de ꝑben. accedēs: ꝛ. c. ti. si tibi absenti. in. vj. An aūt possit fieri per procuratorem habuistis. s. de conces. preben. cum dilecta: ꝛ. c. constitutus. ¶ No. vlterius scd̄m vnū intellectū: ꝛ notabilem ꝙ in actibus in quibus exigitur consensus capituli vel cōsiliū in dubio: si non apparet an intercesserit: an non: presumitur intercessisse: vnde incūbit probatio dicenti non intercessisse ꝛ sic videtur hic aperte quod aliquando solennitas extrinseca presumatur: de quo aliquid dicam infra. ¶ Nota ar. ꝙ collatio ꝛ presentatio in inferioribus ecclesijs spectat ad prelatos: cū consensu capituli: de quo. s. de elec. cū ecclesia vulterana. de sup. ne. prela. c. fi. ¶ No. hic apertū tex. ꝙ de actu negatiuo pōt esse consuetudo. vide Jo. an. de cle. cō iug. Joannes. ¶ No. vltimo ꝙ congregatio regularium. aliquando appellatur capitulū. vide de rescrip. capitulū. de elec. innotuit. de transac. contingit. de preben. nisi essent.

¶ No. tex. ibi maioris quia facit contra opi. Host. de qua habetur. s. de conces. preben. postulastis: habetis sic notabilia expedita. ¶ Or attendatis ad declarationē decre. primo arguit Ho. archiepiscopū habere iurisdictionē generalem: ꝛ vniuersalem in sua prouincia: ꝛ circa oīa que in ꝓuincia cōmittuntur: alle. c. ij. s. de insti. ꝛ simile in auct. de sanc. epi. vt aūt. coll. ix. patet: hic ibi in prouincia tua. quam autem iurisdictionē habeat no. in. c. pastoralis: in prin. s. de off. or.

¶ Or tertio limitat decre. inquantū vult ꝙ spectante ꝑsentatione ad capitulū ꝙ prelatus pōt presentare vel conferre vt caput procedit scd̄m eum quando bona capituli nō sunt diuisa a bonis episcopi sed cōmunia. Nā in illis procedit littera: quia prelatus debet facere cū consensu capituli sicut dicit in actione: quam prelatus exercet: de quo in. c. edoceri. de rescriptis: sed vbi essent bona diuisa dicit ꝙ capitulū vel sindicus eius haberet presentare cū auctoritate prelati: alle. Inno. cuiꝰ est dictū. no. de rescrip. edoceri. ¶ Quarto dicit Ho. per hanc decre. per verbum euacuari ꝙ contractus: ꝛ alij actus qui debent geri per prelatum: cum consensu capituli: sine eo gesti. non sunt nulli: sed annullandi: ꝛ ipse sequit opinionem suam: de qua dixi. s. eo. ti. c. i. quia veritas est ꝙ sunt nulli: inspecto statu presenti. ¶ Quinto per istā decre. que dicit in plurali ibi aliqui eorū probauerunt: dicit Hos. ꝙ caute locutus est tex. vnde dicit ꝙ si oēs preter vnum probarent talem consuetudinem esse: illā extenderetur ad alia capitula: per no. de offi. archid. c. fi. ꝛ de elec. c. cum ecclesia: ad fi. dic vt dixi ibi. quod secus esset in priuilegio. vt de priuile. sane. no. de off. archi. c. fi. de elec. cum ecclesia: ad fi. dic vt ibi dixi. ¶ Sexto per hāc decr. dicit Ho. sufficere abbatem: ex ꝯsuetudine prescripsisse in actibus cōferendi: ꝛ vt solus actū expedire possit: ad hoc vt extenderet ꝯsuetudo ad actum presentandi: vt possit solus presentare quasi dicat ꝙ si prelatus prescripsit hoc quo ad collationem ꝙ est plus: fortius quo ad presentatiōes ꝙ est minus: ar. de deci. ex parte: ꝛ sic hic consuetudo prescripta: respectu actus conferendi: se extenderet ad actum presentandi: nā hic quesitū erat de actu presentādi: ꝛ rn̄det de actu ꝯferendi: ꝛ sic pertrāsit. ¶ Or est verum ꝙ tex. facit: sed verbū ꝯferre prout ꝓfert a iure est latū: ꝛ sic pōt cōprehendere actum pn̄tandi: l3 stricte sumēdo differit: vt. j. de iure pa. c. fi. ꝛ de prebē. cū in illis in. vj. vñ puto ꝙ ꝯsuedo in actu ꝯferendi: velut odiosa: non extenderet ad actum pn̄tādi. vnde intellige tex. ꝙ sint vera

verba que pbari debeant: sed sunt verba prolata a papa large sumpta. ¶ Septimo quero an possit prescribere prelatus ꝙ possit alienare res ecclesie sine consensu capituli. dicit Ho. ꝙ sic: quo ad collationem in titulum: sed vt laicus alienet: sine consensu capituli: prescribere non pōt: ⁊ est ratio qr talis consuetudo esset onerosa ecclesie. de consue. c. i. iuncto .c. sine. xij. q. ij. ⁊ hoc ad litteram: tenet glo. in cle. si una. de re. eccle. non alie. licet enim solēniter auct. hoc ius. C. de sac. san. eccl. sit prescripta per consuetudinem. xij. q. ij. sine exceptione: tamen secus in solēnitate capituli: vt patet in. c. i. de re. eccle. non ali. in. vj. ⁊ hoc dicit Hos. quod est notandum: propter alienatiōes que fiunt quottidie ex cōsuetudine sine illa solēnitate. Item dicit de alienatione voluntaria: vel concessione facta sine causa ecclesijs: que congruam habent sustentationē quia tales cōcessiones non tenent: sine ɔsensu capituli. i. q. ij. pastor. In alienationibus autem ⁊ concessionibus que faciunt ad edificationem ecclesiarū dicit ꝙ hoc potest facere prelatus sine consensu capituli: si hoc habet cōsuetudo: vt hic ⁊ de dona. apostolice. xij. q. ij. bone rei: ⁊ c. aurum habet ecclesia. nec ob. J. e. tua: ⁊ c. pastoralis: quia loquitur de iure cōi. Attende hic ꝙ ɔtrium fuit no. s. eo. nouit: vbi doc. tenuerunt in talibus alienationibus non requiri etiam concilium capituli: cum ex necessitate fiant. idem senserunt in. c. extirpande. de preben. videte ibi docto. ⁊. d. c. nouit: dicunt tutius esse requiri consensuz: licet non sit necesse: hic autem dicunt requiri consensum de iure: nisi aliud habeat consuetudo. puta si alienatio fit ex causa aliqua legittima subsistente vt aliqua necessitate impellente procedit quod dictuz est in. c. nouit: sed vbi fit voluntarie causa non ipellente: tunc licet sit actus pius ⁊ pōt facere: tamen exigitur cōsensus capituli: ita loquitur ꝙ hic dicit: dicam. J. c. pastoralis: ⁊ hec dicit Ho. vera vt prelatus habeat ptātem prescribendi ne exigat consensum: sed ptātem ne exigat consilium non pōt prescribere vbi de iure est exigendum. licet capitulum contra prelatuz posset prescribere. Ratio quia prelatus: qui solus est: indiget consilio: sed in capitulo cuz sint plures nō subest illa necessitas: ar. de offi. dele. prudentiam circa principiuz. Quicquid dicat hoc est prescriptibile per prelatum etiam: quo ad consiliū. de consue. c. iij. in. vj. Contrariū huius aperte tenet Jo. an. in cle. ii. de re. eccle. non alie. in glo. super verbo consentiente. nec ob. c. iij. de consue. in. vj. quia loquitur de alijs casibus q̄z alienationis bonorum ecclesiasticorum: hoc dictum ibi intellige quoad actum conferendi: non quo ad dicta. s. veniamus ad glo. glo. ij. ¶ Op. videtur ꝙ non possunt contradicere ex post facto. s. eo. c. ij. So. intellige quando nesciuerunt: alias sic Ho. dicit ꝙ possunt contradicere vsq̄z ad sex menses post scilicet noticiam. de quo dicendū: vt. d. c. nō insisto. ¶ Glo. ꝑsumptiue querit quis habet probare an capitulum quod consensus non interuenerit: an dicens actum valere. Glo. dicit ꝙ presumptio est ꝙ consensus interuenerit: alle. c. prori. ideo capitulum habet probare ꝙ non interuenerit: ⁊ dicit ꝙ hec presumptio vt iuris admittit probationem in contrarium. Secus si esset iuris: ⁊ de iure per ea que no. de spon. ad id quod. liiij. di. fraternitatem. Ex. indistincte tenet ꝙ qui dicit consensuz interuenisse. hic habet probare ⁊ ad tex. istum respondet ꝙ habet alium sensum. s. quia intendit dicere ꝙ de iure intelligi debet vt cōsensus capituli intercedere debeat: nō aūt ꝙ intelligi debeat. i. presumi: vel scđm euz sic exponi: debet littera intelligi debet. i. de iure est vt taliter debet intelligi: ꝙ de iure fiant. i. fieri debeant: ⁊ nil alle. Innoc. hic dat quedam notabilia verba: dicit enim ꝙ quandoq̄z defectus consensus capituli opponitur ante institutionē: ⁊ tunc dicentes consensum intercessisse habent probare. idem dicit si opponeretur ante sententiam: ꝙ in procuratoris constitutione non interuenit cōsensus capituli. vbi intercedere debet: si vero post sententiam vel institutionem hoc opponatur: tunc opponens consensum capituli non interuenisse: ille probare debet: eo enim ꝙ est institutus vel sententia lata presumitur pro solēnitate eorum que acta sunt ar. s. de insti. cum venissent: ⁊ de offi. dele. cuz inter ſm eum. non ob. littera que dicit quandoq̄z ante quandoq̄z post: vt procedit: siue ante opponitur siue post: quia debet intelligi ꝙ ante ⁊ post presentationez: cum ante institutionem fuit contradictū ⁊ contradictio non fuerit admissa. ad hoc J. de iure patro. consultationibus: ⁊ sic tex. videtur respōdere ad vtrūq̄z casuz. sic ꝙ vtrobiq̄z presumi debet consensus: quia dicit ꝙ exponi debet ꝙ ante ⁊ post fuit contradictum Nec ob. ꝙ ſm hoc per surreptionem erit iste institutus: ex quo capituli non intercessit cōsensus: ⁊ ꝙ de eo semp opponi pōt etiam contra institutum per papaz. de re iudicā. olim: dic ꝙ iuris presumptio excusat surreptionem donec probetur contrarium. licet non impediat obiectum. ¶ Or attendatis quia multotiens in consilijs ⁊ alijs vidi aduocatos se reuoluere super intellectu huius capituli: quia theorica hic data aperte videtur contra doctrinam doc. dicentium ꝙ solēnitas extrinseca non presumitur de publiciana. l. quocūq̄z de eo qui fur. or. susce. c. innotuit: ⁊ per Bar. in. l. sciendum ff. de ver. obli. compo. de consue. cum dilectus: posuit vnuz intellectuz. ad hoc. c. ⁊ dicit ꝙ solēnitas extrinseca presumitur cum non negatur: ⁊ sic intelligit hoc capituluz: secus si negetur per dictam. l. quecunq̄z: ⁊ per no. ff. de ver. obl. l. sciendum. ¶ Or videtur mihi in ista materia sic dicendum pro modo: si in instrumento concessionis apponatur talis de cōsensu capituli fecit: non est dubium ꝙ dicenti consensum nō intercessisse incūbit probatio: quia solēnitas extrinseca enūciata in instrumento presumitur cum poterint intercedere tempore instrumenti ar. eorum que scribit glo. in. l. i. §. i. C. de fi. instru. ⁊ iur. hast. fisc. li. x. ⁊ no. in. d. l. sciendum. Si vero simpliciter dicitur talis prelatus concessit nec aliquid dicitur de consensu capituli. hoc casu si nil opponit̄ satis possumus fateri cum cōpost. ꝙ presumitur. Si vero pars opponit ⁊ negat intercessisse solēnitatē: ⁊ tunc si sumus in actibus in quibus sufficit pro solēnitate tacitus consensus: ⁊ non requiritur expressus vt est in concessionibus temporalibus. s. c. continebatur: ⁊ in actu notorio qui occultus nō est cōiter vt est presentare ad beneficium: vel instituere. hoc casu satis presumo in dubio saltim tacitum consensum intercessisse: maxime qn̄ hic consensus exigitur a ɔiuncta persona: saltez accidentaliter que verisimiliter presumitur scire facta illius: que actum gerit: ⁊ agit: vt prelatus cum capitulo. J. de testa. requisisti. ar. ff. vnde cognati. l. octauiani: ⁊. C. de rest. in inte. l. tutela. Si aūt requirit̄ expressus cōsensus: ⁊ tunc si actus est talis qui habeat in se quasi possessionez ⁊ ille qui hꝫ concessionem a prelato iam est in quasi in possessione: ⁊ tunc pro eo presumit̄: ⁊ hec solēnitas presumit̄ ꝓpter quasi possessionem ar. de insti. cum venissent: hoc verum dico vbi est in iudicio tāq̄ reus: ⁊ sic intelligo hic Inn. si aūt tāq̄ actor esset in iudicio: ⁊ tunc si possessio est oīno recens non ꝑsumitur pro istis solēnitatibus ar. ff. de condi. ⁊ insti. l. quidaz in suo: qn̄ hoc principaliter deducit in iudiciū. Si vero non est recens tunc presumo pro solēnitate ar. C. de peti. here. l. si filius. ff. de ac. her. l. q in aliena. §. i. ⁊ maxīe in istis beneficialibus: in quibus non est verisimile ꝙ diu teneatur male institutus: cessante hac solēnitate ar. no. per Innocē. de presump. illud ⁊ per Hostien. de symo. licet heli. ⁊ per Innocen. de procu. ex insinuatione: ⁊ quod dixi. s. ti. ij. cum nostris. Si autez est actus qui non habet in se quasi possessionem: ⁊ tunc regulariter non presumitur pro solennitate extrinseca: nisi forte sit actus antiquatus multum: vel nisi aliud interueniat: per qđ presumatur dicta solēnitas: vt est sententia vel eius actus: ab eius potestate surgens ar. eorum que no. Inn. de eo qui fur. or. rece. c. ij. Glo. sed nonne videtur in fi. videre ꝙ alio non apparente maior censetur sanior: sed aliquando minor censetur sanior: puta si maior eligat indignum. Sed si ambo eligant dignuz an aliquid operetur sanitas non est hic expediēdū: sed plene ponit̄ in. c. ecclesia. ij. de elec. gl. cū nō sit ibi

cōtemptus:⁊ sic sentit glo. ꝙ ex contēptu inficiatur actus:⁊
sic idē qđ tꝫ Inn.s̄.c.nouit.gl.dūmō.ibi nisi: ⁊ sic ꝯsuetudo
ꝙ prelatus aliquid sine capitulo faciat: est contra ius. ideo
debet esse prescripta.de quo dicendū vt in simili. de ca. pos.
cum ecclesia:in glo.fi.dicit Ho. ꝙ hoc quod dicit glo. non
est verum:⁊ si pur vis ꝙ procedat de iure cōi debet intelligi
quando bona sunt cōmunia : tene tamen menti glo.ꝓpter
no.per Innocen.s̄.ti.proxi.in.c.illa.

C Um apostolica.

Tenet donatio quaꝫ de solius diocesani licentia facit laicus ecclesie
de decimis : quas ab alia ecclesia habuit in feu-
dum ab antiquo.h.d.In prima consultatio.In scđa respō
sio.ibi.taliter respondemus.prima facit quattuor:qꝛ.Pri-
mo ponit partium cōpromissum. Scđo vnius partis alle-
gationem.ibi.dicti monachi. In tertia ibi. econuerso alle-
gationem partis alterius.In quarta.ibi.quia vero consulta
tionem arbitrorū.scđa principalis facit alia quattuor:quia.
Primo respondet cōsultationi. Scđo soluit ⁊ concordat
contraria.Tertio corroborat responsionē.Quarto eam de
terminat.Scđa.ibi.auctoritatis.Tertia.ibi.naꝫ in lateran.
Quarta.ibi.hoc autē. ¶ No.ꝙ super decimis ⁊ super re
spirituali pōt cōpromitti. ¶ No.ꝙ vbi in actu constitutio
requirit consensum episcopi intelligitur de dando consen-
su absqꝫ consensu capituli. ¶ No.ꝙ illud quod tenet lai-
cus ex tolleratione superioris contra ius cōe:illud aliquo re
spectu dicitur tenere male.scilicet respectu honestatis.ex ↄ̄.
econtrario. ¶ No. tres contractus ecclesie inhibitos sine
solēnitate debita. ¶ No.differentiam inter tractatus ⁊ cō
sensum quod no.propter statuta que imponunt penā facien
tibus tractatus. ¶ No.hic plura que sunt de solēnitate re-
quisita in alienatione rei ecclesiastice.Primo exigitur capi
tuli consensus. Scđo requiritur tractatus. Tertio requirit̄
vtilitas ecclesie: ⁊ eius melioratio : ⁊ oportet melioratio sit
saltem quatenus ad cōem intentum : ⁊ arbitrium indubita
ta quod no. ¶ No.ex responsione ꝙ inter diuersa non ca-
dit contrarietas.vide glo.de elec.nihil. ¶ No.ꝙ tanta nō
exigitur solēnitas in reuocatiōe rei ecclesiastice ad ecclesie
corpus:que per laicum ex tolleratione tenetur:quanta requi
ritur in alienatione rei ecclesiastice que ab ecclesia posside-
tur. ¶ No. ꝙ illa solēnitas non requiritur in alienatiōe rei
ecclesiastice : ab alio possesse : aliqua superioris tollerantia:
que requiritur in alienatōe rei ecclesiastice pacifice possesse
qꝛ. In prima sufficit consensus episcopi. In scđa requiritur
consensus episcopi cuꝫ consensu canonicorū. ¶ No.ꝙ lai
cus decimas ⁊ spiritualia etiā ex tollerantia superioris possi
dere nō pōt:sed detinere tm̄.ad hoc de prescri.cāꝫ. ¶ No.
ꝙ id dr̄ ad vsuꝫ ecclesiasticū reuocari qđ ad ꝓprietatē reuo
cat̄. ¶ No.ar.a ꝯ̄trio sensu validū i iure.⁊ ꝙ stricte ad limi
tes v̄boꝝ sumi dꝫ. đ quo.s̄. de elec.publicato. ⁊ no.ꝙ illud
argumētū plus venit ex mēte ⁊ itellectu ⁊ iterp̄tatōe q̄ v̄bis
quod no.propter statuta.hoc vult tex.dum dicit indirecte:⁊
nō dicit directe.Itē dicit datur intelligi. adde.l.i.§.huius
rei.ff.de offi.eius cui man.ē iurisdictio. ¶ O ꝛ declaremus
decre. ⁊ videtur primo ꝙ non valeat cōpromissum de re spi
rituali.de transac.contingit. Quidam dicunt ibi compro
missum vt in arbitruꝫ hic vt in arbitratores. Sed dicit Ho.
ꝙ non videt quare hoc dicunt:qꝛ cōpromitti pōt etiam vt in
arbitrium. de arbi.contingit.licet transigi stricte non possit.
¶ O p.ij.ꝙ aut iste decime fuerunt concesse ab ecclesia san
cti Stephani:aut ab episcopo. Primo modo laici non ha-
bent ptātem alienandi feudum : irrequisito dn̄o.ar.de loca.
potuit:⁊ in li.feu.de feu.nō alie.sine ꝯsensu dn̄i.l.iperialē:⁊
maxime in aliam ecclesiam:vt ibi.ergo ⁊c̄. Scđo casu si epi
scopus abstulit ex causa ecclesie sancti Stephani: ⁊ postmo
dum concessit laicis:tunc non debet mandare papa ꝙ eccle
sie sancti Stephani restituant: cum fuerint legittime ablate:
sed episcopo debent restitui:propter hoc Inn.ponit intelle

ctus plures in decre. Primus est ꝙ loquit̄ de causis spectā
tibus ad ecclesiam sancti Stephani ablatis ex causa ab epi
scopo:⁊ concessis laico:dn̄io directo penes ecclesiam rema
nēte sancti Stephani:quo casu sicut episcopus ab inicio cō
cessit laico:ita pōt consentire ꝙ isti decime dentur alteri lo-
co religioso:qꝛ per hoc non preiudicat̄ ecclesie cum sicut fu
issent penes laicum remansure.ita ꝙ ex causa ablate fuerunt
ab ecclesia sancti Stephani:quo ad dn̄ iuꝫ vtile non quo ad
directum:ideo pōt postea laicus cōcedere dicte ecclesie san
cti Stephani cum consensu epi : ⁊ dato ꝙ fieret alteri eccle-
sie deberet fieri sine p̄iudicio directi dn̄ij ecclesie sancti Ste
phani:⁊ scđm hoc modicū fit preiudiciū ecclesie sancti Ste
phani:⁊ magnū cōmodū ecclesie cui conferunt̄:⁊ quicunqꝫ
ēt fructus percipiat semper dicit̄ ecclesia: cū vna sit ecclesia
.xxiiij.q.i.loquitur.⁊ enim vbi concessio fit alteri ecclesie de
consensu epi:semper huiusmodi concessio intelligitur facta
sine alterius preiudicio:⁊ non obstante huiusmodi ꝯcessiōe:
miles remanet vasallus ecclesie sancti Stephani : vt prius:⁊
prelatus monasterij: erit vasallus militis vel ecclesie : ad q̄
spectat directum dn̄iū. Uel scđo pōt intelligi ꝙ ecclesia san
cti Stephani concesserat laico decimas perpetuo.de aucto
ritate epi propter quod laicus erat factus vasallus ecclesie
sancti Stephani:⁊ ita ēt erat ecclesia cui donabatur per lai-
cum auctoritate epi:⁊ per hoc non p̄iudicabit̄ directo dn̄io
iuris ecclesie sancti Stephani:⁊ sic sine eius preiudicio fiet:
absurdum enim esset ꝙ ecclesia suo iure scilicet feudatario
priuaretur sine causa.lvj.di.satis peruersum. ¶ Ultimo di
cit Inno.plus sibi placere ꝙ intelligitur de decimis ablatis
ex causa ab inicio.iuxta.c.vnico.J.vt eccle.bene.ex causa per
epm̄ ab ecclesia sancti Stephani: ⁊ laico in feudum ꝯcessuꝫ
qui postea potuit plus alijs auctoritate epi interueniente : ⁊
si dicis qualiter papa mandat moneri hunc ad restituendū
ecclesie parrochiali:ratio est ꝙ hoc debet fieri de volunta-
te epi:a quo in feudū tenetur:nō tn̄ hoc debet fieri sine eius
consensu:vel voluntate:qꝛ non debet priuari suo feudo:⁊ si-
militer si dicas quare papa mandat restitui ecclesie predicte
sancti Stephani. Rn̄det ꝙ res de facili reuertitur ad natu
ram suam:qꝛ iustius ⁊ equius est ꝙ restituatur sibi q̄ꝫ alteri.
de testa.cum in officiis. ⁊.l.si vnus.§.pactus.ff.de pac. quin
imo si eps̄ nollet consentire esset cogendus per superiorem:
vt.J.de iure pa.nullus. Nec placet sibi ꝙ per hanc ecclesiam
sancti Stephani sit facta concessio decimarū laicis istis :de
quibus loquitur lr̄a: qꝛ illas perdere non debet ecclesia de
consensu capituli:nisi causa magna subsistat:ar.J. de re.eccl.
non alie.c.i.Ho.non placet ille intellectus : ⁊ qꝛ nō licet epo
perpetuo auferre rē alterius ecclesie. ad qđ ēt alle.c.i.de re.
eccl.non alie.li.vj.nisi ad tp̄s tn̄.d.c.vnico:vt ecc.bene. Itē
qꝛ nō licet epo dare decimas ecclesie laicis.J.de deci.q̄uis:⁊
.c.prohibemus.facit.J.de censi.prohibemus:lꝫ ecclesiam nō
laico:sed loco religioso dare possit:vt.J.de dona.ꝯsultatio-
ni:vel ēt in ipsa censuꝫ assignare de nouo vel antiquū augmē
tare:iuxta no.in.c.prohibemus.J.de censi. ⁊.s̄. de preben.ex-
stirpande.§.fi.qđ tn̄ intelligendū est de cōsensu capituli : vt
no.in prealle.c.pastoralis:⁊ in cle.si vna.de re.eccle.nō alie.
¶ Quero ergo intelligitur decre. doc.non declarant. dic
ꝙ dꝫ intelligi de decimis concessis ante conciliū .c. ꝓhibe-
mus.J.de deci.melius.c.cuꝫ ⁊ plantare.J.de priui. ꝙ ex tolle
ratione ecclesiarū retinebant̄: ⁊ fuit factum illud conciliuꝫ.
Anno.Mclxxix.tp̄e Alexandri tertij qui tunc erat papa:
⁊ fertur in canonicis ꝙ placentini construxerūt alexandriaꝫ
contra papiam vocantes eam alexandriam sub nomine ale
xandri.ad hoc.de deci.c.ij. ¶ Quero quare episcopi pos-
sunt concedere decimas iuste habitas ante concilium : sed
habitus post non. Respondent doc. quia trāslate ante con
cilium:ideo de facili non poterant retractari:sed tollerabā
tur propter scandalum euitandum. ideo concessit ecclesia:
vt facilius retractarent̄ đ mānibus laicoꝝ: qꝛ minus erat malū
ꝙ hr̄ent eas alie ecclesie ab illis:quoꝝ fuerūt antiquitus: q̄ laici

sufficit ergo ꝙ ex eorū voluntate cuiꝗ ecclesie dantur :ar.
.ꝫ.de prescrip.c.ij.cum conco.sed vbi post concilium con-
cesse sunt:non valet concessio:⁊ de facili possunt recuperari
propter promptum remedium recuperandi. ideo non pōt
sine solennitate debita alienare sicut nec illaꝫ quā possidet.
¶ Quero an laici sine peccato possint vel potuerint tenere
decimas:facta concessione eis in feudum a clericis: quidaꝫ
dicunt ꝙ sic:q2 ecclesia directum habet dñiuꝫ: ⁊ colligit fru
ctus per vasalluꝫ.vnde ipsa percipere videtur. de resti. spo.
cum venissent. Idem dicunt de oblatione:⁊ alijs in feudum
concessis.xvj.q.i.c.si.nec ob.c.illud si. inquantū dicit ꝙ ma
le detinentur:q2 verum est ex honestate cuꝫ redditus sint spi
rituales:⁊ sic deberent esse penes deseruientes in ecclesijs tñ
de iure non male tenent. Alia est opinio ꝙ oīno teneant ille
gittime:⁊ cum peccato: alleg. de deci. quāuis:⁊.c.ad hec:⁊
hoc videtur sequi Joā.an. puto istud ꝙ si laicus vult recipe
re ad formā fructus decimarū:vel alterius iuris spiritualis:⁊
pōt de loca.c.i.⁊.ij.ne prela.vices suas: sed ipsum ius nō pōt
sine concessione pape.tñ ex honestate male tenet acquisitas
decimas post concilium:sed ante concilium bene:⁊ sine pec
cato ex tollerātia pape:⁊ sic intelligo Jo.an. ¶ Quero an
laici hodie possint infeudari de fructibus decimarū vel ali-
quorum iurium scilicet spiritualiū: quidaꝫ volunt dicere ꝙ
sic:causa intercedente:⁊ interueniēte mente auctoritate ⁊ cō
sensu episcopi. Nec ob.ꝭ.de loca.vestra:q2 intelligendus est
ille tex.de illis:qui non habent consensum episcopi: per qđ
dicūt ꝙ in inferioribus nec olim: nec vnꝗ licuit laicos per
petuo infeudare:sine cōsensu episcopi:alle.ꝭ.de deci. ad hec
.xvij.q.iiij.in venditiōibus. nec ob.ꝭ.de feu.c.ij. q2 loquitur
de his qui iurauerunt non infeudare.tunc tamen videtur di-
cendum ꝙ nec hodie excepta auctoritate sedis apostolice
per.c.ꝗuis:⁊.c. ad hec.ꝭ.de deci. videte infeudare respectu
iure spiritualis:nec olim nec hodie licuit: ita ꝙ transferatur
ius:saltim vtile:nisi auctoritate sedis apostolice. Quantū
autem ad redditus spiritualium infeudandum:inquantum
consistunt in temporalitate:istud bene fuit:⁊ est licitū inter-
ueniente consensu episcopi:ita tamen ꝙ nullum ius transfe-
ratur spirituale: an autem hodie liceat est recurrendum ad
.c.quāuis:⁊.c.prohibemus preallē. ⁊ ibi determinat ꝙ non
per glo.perpetuo infeudando: sed ad tempus bene. de quo
ibi no. ¶ Quero quid si concessio facta erat decimarū ad
vitam alicuius:an habebit locum decre. quasi videatur per
petua:videtur ꝙ sic: quia aliquādo in iure dicitur perpetuū
.i.ad vitam:vt.l.ij.ff.pro socio: doc. nostri quo ad intellectū
.c.dicunt ꝙ requirunt ꝙ sit perpetua non solum ad vitam:
sed etiam scđm ꝙ verbum in perpetuum sonat: vt transeat
ad omnes successores. Nam cum certa esset spes ꝙ reuerte
rentur ad ecclesiam non esset locus donationi cum certum
sit quem mori.ff.de condi.⁊ demon.l.i.ideo potius diceret
locatio ꝗ alienatio: ⁊ sufficeret consensus epi: ⁊ non essent
necessarie alie solennitates. Idem si ad tempus vel sub con
ditione. ¶ Quero quia planum ꝙ laici ante concilium in-
feudationem de decimas iuste tenebant. Sed post conciliū
de quo.ꝭ.de deci.prohibemus non. ecce ꝙ laicus est in quasi
possessione feudi decimarū alicuius ecclesie:ecclesia vult vē
dicare istas decimas:⁊ dicit concessionem factam esse post
concilium laicus ante: quis habebit probare: an ecclesia ꝙ
post:an laicus ꝙ ante. Host.dicit laicum grauari onere pro
bandi scilicet ꝙ fuit facta ante concilium: vel ꝙ auctoritate
pape:mouetur ꝙ ecclesia fundat intentionem de iure cōmu
ni.nam de iure cōmuni prohibita est talis alienatio. vnde ex
quo decime sunt in parrochia ecclesie. habet intentionē suā
fundatam:⁊ sic debet probare laicus exceptionem seu con-
cessionem suam: ⁊ clare.ad hoc.c.i.de rescri.li.vi. Scđo q2
vertitur periculum anime: ⁊ sic tutius sequendum : sed tu-
tius est ꝙ restituat igitur ⁊c̄.ar.c.inuenis.ꝭ.de spon. Tertio
quia talis possessio iuris decimalis est odiosa ⁊ contra iura
uꝫ regulariter laicus non possit possidere decimas nec spi-
ritualia.ꝫ.de prescrip.causam: ⁊ sic non debet releuare ab
onere probandi talis possessio.arg. de elec.c.constitutus:⁊
de ꝑcu.ex insinuatione. Iteꝫ res de facili reuertitur ad natu
ram suam.l.si vnus.§.pactus.ff.de pac. Iteꝫ quia vna est ra-
tio que pro religione facit .ff. de reli.l. sunt persone: ⁊ hanc
partem tenet archid.⁊ Jo.mo.de deci.c.ij.in.vj. Videte si
laicus pōt probare possessionem tanti temporis cuius inicij
memoria non existit: probando istam quasi possessioneꝫ sic
antiquam:⁊ allegando titulum ante conciliuꝫ.dicit Jo.an.
ꝙ releuabit ab onere probandi:⁊ presumeretur titulus ⁊ iu
stus:ar.de prescri.c.i.in.vj.vbi casus scđm eum: ⁊ sic contra
rium procedit vbi possessio est recens: vel licet antiqua non
sit tñ intantum ꝙ non existat memoria inicij : secus vbi non
extiterit memoria:maxime acclamante fama:facit quod vi
distis.de insti.cuꝫ venissent:⁊ hoc habetis tenere: ex quo ha
betis ꝙ si titulus allegetur: vel allegetur possessio: ad presu
mendum titulū:si titulus est contra ius:requiritur possessio:
cuius inicij memorie non existat:hoc examinaui in.c.perue
nit.de censi.ideo nō insisto hic. quia ibi videbitur. ¶ Oue
rit tex.dicit ꝙ debeat moneri capitulū ⁊c̄. pone ꝙ huiusmo
di forma non fuerit seruata:an tenebit concessio facta: etiaꝫ
de consensu capituli:alteri loco religioso. Quidā vt Ho.
sentiunt ꝙ non.ar.c.cum dilecta.ꝫ.de prescrip.⁊.c. quia pro
pter.de elec.hoc etiā probant per ar.a contrario sensu. Naꝫ
tex.dicit si ad hoc induci nequiuerint.c.igit a cōtrario si po
terint induci donatio non debet tenere: facta alteri loco: ēt
cum consensu episcopi. ¶ Venio ad glo.quero cum glo.
que est super verbo profuturum : an requiritur ꝙ actualiter
alienatio sit vel fiat ad profectum: vel proficuum ecclesie: di
cit ꝙ sufficit ꝙ fiat intentione ad proficuꝫ ecclesie ⁊ quo ad
intentuꝫ : licet contrariū eueniat.ff.de admi.tu.l.tutor qui re
pertorium.tñ si probaretur lesio resistueretur.ꝫ.de in integ.
resti.c.i. ¶ No.hanc glo.ꝗ alias feci notari pro singulari:
mediante quia pōt saluari.glo.summe ad fi.xii.q.ij.que cōi
ter consueuit reprobari per doc.ibidem: ⁊ in.c.i.ꝫ. de restit.
in inte.scilicet ꝙ alienatio seruata forma:in casu non ꝯcesso:
sit valida:quia debet intelligi quādo saltim apparenter q̄ꝫ ꝗ
existenter de casu concesso constabat:q2 hoc habebat cōmu
nis opinio ipsorum alienantiū ꝙ casus subesset: qui tñ reue
ra non suberat ad predicta.facit tex.in.l. cum plures .§.i.ff.
de admi.tu.pro hoc facit glo.ꝭ.c.prox. super verbo non du-
bium. Quid iuris si ecclesia nō sit nec locupletata nec dam
nificata.no.xij.q.ij.sine exceptione:in glo.pe.gl.ibi tenet ꝙ
sufficit ꝙ ad lesionem domus nil sit factum .x.q.ij. hoc ius:
⁊ ideo quia non est pauper facta censetur locupletior .ff. de
solu.l.in pupillo:tene contrariū:vt dicit tex.hic. Nam eo ꝙ
non apparet vtilitas alienandi: vt dicit glo.de elec.nihil.hec
est vera nisi probetur ꝙ causa mouens contractus: fuerit vti
litas ecclesie. ¶ Op.cum glo. super verbo tenere videtur
ꝙ non possit laicus tenere decimas.de rescrip.causaꝫ. So.
naturaliter vel ciuiliter tenere non pōt.ita ꝙ possideat de fa
cto:tñ pōt tenere aliquo iuris colore.s.ex tolleratione supe-
rioris:q2 ecclesia tollerat vt antiquū feudū ab ecclesia anti-
quitus concessum teneant:remittunt doc.xiiij.q.i.§.i. de de
ci.ꝗuis. ¶ Opp. cum glo.que est super verbo monendus
videtur ꝙ non sit monendus laicus detinens decimas : sed
ēt cōpellendus: cum mortaliter peccet .vi.q.i. illi qui. Glo.
fatetur contrariū vel intellige de tenentibus ab antiquo in
feudū ꝯcessum qui non pōt ēt priuari sine scandalo : naꝫ nisi
essent monendi : prompta esset via epo spoliandi ecclesias
⁊ alias ditari:ꝙ si faceret puniendus esset ⁊ appellandū cū
hoc sibi non liceat:⁊ de re.eccl.non alie.c.i. ¶ Op.cuꝫ glo.
que est super verbo reuocare : ⁊ videt ꝙ talis reuocatio ad
aliaꝫ ecclesiā sit alienatio saltim quantū ad spem : q2 possibi
le est ꝙ laicus morietur sine heredibus : ⁊ sic feudū reuerte
tur ad ecclesiam priorē. So.glo. dicit ꝙ reuera est aliena-
tio:sed non intelligit alienatio ex quo transfert de ecclesia a
laico ad ecclesiā sicut dicit lex ꝙ nō est alienatio qñ trāsfert

de fratre ad sororeꝫ. C. de fideicō. l. voluntas: vel dic ꝙ hic loquitur de concessione facta laico pro se: ⁊ pro suis heredibus quibuscunqꝫ: quo casu non est spes. Secus in cōcessione ad vitam. doc. dicunt ꝙ ponderauit canon dubiū ꝙ non poterat redire. ad hoc insti. de auc. tu. §. neqꝫ. ff. de condi. inde. l. sufficit. de leg. i. l. cum res in fi. de sepul. sacrum. vbi de hoc. ¶ Op. cum glo. pe. videtur ꝙ appellatione epi nō cōprehēditur solus eps. de testa. requisisti. Glo. nō soluit: dic vtrobiqꝫ consideratur fauor ecclesie: ⁊ hic consideratur ex circunstantiis. ad hoc quod no. de dona. apostolice in .iij. glo. ¶ Ultimo quero quid de decimis laicorum ꝯcessis non in perpetuum an eas possit solus eps cōcedere ecclesie dicit glo. ꝙ non: q2 ille nulluꝫ habet ius. sicut in antiquis ante concilium concessis. vt dictuꝫ est. s. habetis vos decre. ar. a contrario sensu. ⁊ i. de sen. excō. cum illorum. Hoc. examinant hanc materiam in extraneo loco scilicet. s. de elec. publicato. Obmissis antiquorū dictis quia multi multa dixerunt: dicendum est an in disputatione apponitur aliqua dictio implicatiua. vt dictio presertim ⁊ maxime ⁊ similia ⁊ tunc cessat ar. a contrario sensu: q2 illa dictio implicat idem in sensu contrario ꝙ est dispositis in contrario. ad hoc tex. cum glo. in verbo presertim. ⁊ de excep. c. i. cum si. aliquando non ponitur in dispositione aliqua dictio implicatiua: ⁊ tunc a verbis narratiuis non debet assumi argumentuꝫ a cōtrario. Item nec a verbis modalibus: a verbis auteꝫ dispositiuis: aut causatiuis dispositionis. numquid sumendum sit argumentum: dic ꝙ a causa impulsiua assumenduꝫ non est: quia illa cessante non cessat dispositio. ar. l. i. §. sexum. ff. de postbu. ⁊ vide qđ no. s. de renuncia. post translationeꝫ a causa autem finali. hic aduerte quia si dispositio habet plures causas finales ab vna tantum non est sumendum ar. a cōtrario vt. l. si sub hac. ff. de act. ⁊ obli. ab vtraqꝫ seu ab omnibus sumi debet vt no. But. in. d. l. conuenticulā: aut vis sumere a causa fi. vbi est vna sola. Ita ꝙ si ius habet vnam causam tantum: an sumi debet: dic ꝙ regulariter sumitur nisi cōtrario sensu repugnet alias lex vel repugnet ratio naturalis vel aliqua absurditas sequitur: quia tunc sumendum non est: vt. l. ij. C. de cōdi. inf. vbi per doc. legistas. ⁊ C. de epi. ⁊ cle. l. conuenticulas. ⁊ habetis tex. cum glo. de fo. compe. significasti. ⁊ no. doc. de sta. mo. cum ad monasteriū. de hoc per legistas. ff. de offi. eius cui man. est iurisdic. l. i. §. huius rei hec procedunt in legibus cōmunibus: in statutis autē ⁊ legibus particularibus ar. a contrario sumitur inquantū sensus contraria concordat cuꝫ lege: quia casus omissus remanet sub dispositione iuris inquantum sensus contrarius repugnat iuri vel venit ad corrigendum ius tunc non sumitur arg. a contrario. ar. eo. que no. ff. de iusti. ⁊ iure. l. omnes populi: vbi per Bar. ⁊ satis patet ad sensum: quia statutuꝫ nō corrigit legem: nisi inquantum apparet expressum. Sensus antē contrarius non est expressus: nec ex verbis: sed ex mente sumitur vt aperte dicit. hic dicit tex. intelligi ⁊c. ⁊ sic habes ꝙ ar. a contrario sensu solum est sumendum ex verbis dispositiuis non narratiuis modalibus. Or non habetis aliquid de isto ar. a contrario sensu.

c **Ua nuper.** Non pōt eps sine consensu capituli ecclesias concedere aliis ecclesiis: etiam que ius patronatus habent in illis. h. d. scda pars. ibi. alterius. ⁊ ibi baptismales supple in quibus habent ius patronatus dicte ecclesie conuentuales. ⁊ ibi. alterius. i. istius vt in glo. ¶ No. electum aliquando habere potestatem administrādi: quod intellige confirmatione secuta de elec. transmissaꝫ vel in casu capituli nihil de elec. ¶ No. electū in episcopuꝫ confirmatū: non tamen consecratū: non appellari episcopū sed electum: quia si non fuisset confirmatus non haberet dudum vt. c. nosti: ⁊ c. transmissam: de elec. ¶ No. arg. ad dignitatem particularē ecclesie electionē fieri debere de gremio ecclesie. In hoc aūt tene ꝙ fuit notatuꝫ. s. de consue. c. cum dilectus: quia hic hoc procedebat de consuetudine. ¶ No. ꝙ concessio ecclesie ad vsus monachorū ēt in qua habent ante ius patronatus: dicitur alienatio. ⁊ non pōt fieri sine solemnitatibus. in alienatione habetis vel debitis. ¶ No. tria que sunt de solemnitate: ⁊ substantia alienationis rei ecclesiasti: vt patet. Primo tractatus. Scdo consensus capituli. Tertio vtilitas ecclesie: ⁊ oportet ꝙ quantū ad intentū vtilitas sit indubitata. Item requiritur subscriptio capituli. de quo. i. eo. tit. dudum. li. vj. ¶ No. de hoc verbo conniuentia quia aliquādo sumitur pro consensu. Cōmuniter sumitur pro tacito consensu: sed hic requiritur expressus ⁊ no. ꝙ tractatus ⁊ consensus inuicem differunt. Item ꝙ in alienationibus perpetuis requiritur subscriptio canonicorum ad hoc. s. c. i. ⁊ no. de appellatione cleri aliquādo cōprehenduntur soli canonici. ¶ Or declaro materiam capituli: ⁊ videt ꝙ archidiaconus possit aliunde assumi q̄ de corpore ecclesie ⁊ q̄ de canonicis: quia ius eligendi ⁊ conferendi ex parte passiua est liberum de iure cōmuni. vnde possunt eligere intus ⁊ extra ecclesiam: dum tamen idoneū. c. dilectus. s. de consue. Respondet Inno. ꝙ si de consuetudine est ꝙ archidiaconus debeat esse canonicus: episcopus nō habet ptātem conferendi alteri q̄ꝫ canonico: supposito ꝙ habeat ptātē tm̄ ꝯferendi archidiaconatū ⁊ nō canonicatū. Secus aūt vt dicit si vtrūqꝫ: quia presupposito ꝙ vacaret canonicatus posset de extra creare: ⁊ eodeꝫ instanti vnū canonicatū ⁊ archid. ⁊ sic cessaret decre. vbi aūt iste cōsuetudines cessarent: dicenduꝫ est ꝙ electio est libera passiue: vt in contrario vel s͡m Host. vnico verbo. hic de consuetudine non poterat assumi ad archidiaconatū: nisi canonicus contrariū de iure cōmuni procedit. ¶ Quero an nō vacātes ecclesias possit episcopus cōcedere loco religioso de consensu capituli dic ꝙ sic: de resti. spo. cum venissent: ⁊ e. ti. olim causaꝫ: ⁊ in cle. si vna. de re. eccle. non alie. de quo dicendū: vt ibi. ¶ Quero an sufficiat vnus tractatus vel requiritur plures: quia dicit hic in tex. tractatus in pluri. Ueritas est ꝙ sufficit vnus de re. eccle. non alie. c. dudum. li. vj. dum tamen sit diligens ⁊ solemnis: vt ibi. de quo in spe. de loca. §. sequit. v̄si. ⁊ scias. Sed an alienatio facta in casu non concesso interueniente tamen alia solemnitate sit nulla: an annullanda: quid ā ꝙ est nulla: vt hic. ibi. irrita est ⁊c. ¶ Or tex. posset induci in contrarium quia relinquere videtur validam. quando fit in casu non concesso: duꝫ tamen solemnitas interueniat. Super hoc sunt opi. de quibus in. c. i. de resti. in inte. per Jo. xij. q. ij. alienationes: ⁊ aliquid in. c. fi. de re. eccle. non alie. in. vj. ¶ Quero an semper requirat subscriptio in actibus capituli: dic regulariter ꝙ non: nisi appareat iure expressum: vt fuit notatum. s. eo. c. i. Fallit in casu alienationis perpetue hic ⁊ in. c. i. ⁊. xvj. q. ij. episcopus. Item in constitutione syndici de procura. c. i. ⁊ in electionis decreto de elec. innotuit. ¶ Quero an hec solemnitas sit seruanda in electione temporali: ⁊ an poterit illam episcopus facere sine consensu capituli: dicunt quidam ꝙ sic a contrario littere. allegant. xvi. q. i. possessiones: ⁊. xij. q. i. episcopus qui tex. etiā facit cōtrariuꝫ. Sed dicunt ꝙ ibi ledebatur vel fraudabatur ecclesia: ad. c. ea noscitur. Respondēt ibi in concessione spiritualiū: vbi debet esse maior examinatio. hoc tamen itellige: vt dixi. s. c. i. ⁊. ij. hec tamen omnia intellige nisi fieret concessio omnium bonorum: vel maioris partis ecclesie: quia tunc idem quod in perpetua. hoc ponit Jo. an. in addi. spe. de re. eccl. non alie. ¶ Uenio ad glo. glo. sed qualiter signa istā glo. in principio: ⁊ in fine potissime tamen ibi de mobilibus preciosis ⁊c. quia sic extendit decre. que loquitur de imobiliuꝫ alienatione. Glo. fi. in fi. ⁊ sic sentit ꝯcessiones ad vitā posse fieri sine solēnitate: hodie dic vt i cle. i. d̄ re. ecc. nō alie. i gl. i.

p **Astoralis.** Episcopus ecclesias parrochiales: vel obuentiones ipsorum etiam de consensu patroni: sine consensu capituli monasterio conferre non potest. h. d.

In prima

In prima duplex q̃stio. In scḋa cõmunis ad vtranq̃ respõ
sio ibi:ad quod. ¶ No. ab olim limites parrochialiũ
ecclesiarum limitati sunt. Et no. quecũq̃ ecclesia parro
chialis ⁊ particularis inter limites parrochie sup pceptiõe
reddituum spiritualium fundat intentũ de iure cõi.ad hoc
de parrochia.vt dominicis: ⁊ de deci.tua q̃n.⁊.c.dudum.
¶ No.iij.ad quid redditus spirituales deputantur:quia
ppter sustẽtationem ministrorum.ad hoc de prochi.vt do
minicis.de deci.cum in tua q̃n:⁊.c.dudũ. ⁊ per hoc doc.re
prehendũt illos qui huiusmodi redditus dant hystrionibꝰ
seu male expendũt.lxxxvj.di.donare:⁊ per hunc tex.arguẽ
potes de istis oblatiõibꝰ que aliquãdo fiunt imaginibꝰ po
sitis in aliquo muro in prochia:quia videẽ ptinẽt ad pro
chianum ecclesie in cuius limitibus sunt ille imagines: ego
scripsi de hoc in vna cle.nõ recordor vbi. ¶ No.vlterius
episcopum non posse cõcedere redditus spirituales vnius
ecclesie alteri:absq̃ consensu capituli. ¶ No.epm q̃nqua
gesimam reddituum dare posse loco pio:absq̃ cõsensu ca-
pituli:⁊ sic declaratur.c.bone rei.xii.q.ii.⁊.j.ó dona.ad apo
stolice.de quo in glo.⁊ super ea. ¶ No. redditus spiri-
tuales nõ possunt augmẽtari etiam cõsentiente patrono:nec
in vsus monachorum trãsferri sine consensu capl̃i. ¶ No.
hic ar. q̃nquagesimam:quã epũs potest dare pio loco:ẽm
formam iurium preallẽ.nõ solum potest dare de bonis ad
mensam suam:vel ecclesiam suam spectãtibus:imo põt etiã
de bonis spectãtibus ad quãcũq̃ aliam ecclesiam inferio-
rem ei subiectam.de quo in preall̃.c.ad apostolice.J.de do
na. ¶ Querũt doc.de intellectu littere quot qõnes formẽ-
tur in tex.⁊ de earum intellectu:dicunt aliqui prima que-
stio est an episcopus possit cõcedere vni ecclesie obuẽtiões
alterius retẽta honesta sustẽtatiõe vicarij qui deseruit eccle
sie:cuius obuentiões confert:scḋa an liceat conferre epõ to
tam ecclesiam:vel partem ipsius:⁊ vt littera sonat cõuertere
in proprios vsus.que questio quasi in idem recidit cum que
stione.c.precedentis:vel aliter potest dici secũda questio
est eadem cum prima.tamẽ in hoc est differentia:q: in pma
queritur de ecclesia cuius collatio spectat ad episcopum:⁊
sic non est patronata in secũda quãdo habet patronũ:dicit
Jo.an. prima questio est:an episcopus sine cõsensu capl̃i:
loco religioso possit redditus dare vnius prochie: dubiũ
faciebat quia videbatur surgere cõfusio terminorum:facta
per diocesanum:⁊ confundebãtur termini parrochiarum.
Item quia erãt determinati ad vsum ministrorum vnius ec
clesie:sicut sunt obuẽtões spirituales:decime ⁊ mortuaria:
⁊ similia que debent pertinere ad ipsos parrochiales ⁊ eoꝝ
ministros. Ad hoc de sepul.c.j.tamen ex cã dicitur opposi-
tum.s. epũs ex causa potest dare cum consensu capituli.
¶ Secunda questio est an tota ecclesia vel pars eius possit
donari loco religioso sine consensu capituli:⁊ in hoc dubiũ
faciebat:quia cum later.cõc.prohibeat de nouo imponi pẽ
sionem vel augeri veterem: fortius videbatur tota conce
di non possit. Et ad hanc respondetur in scḋa parte spe. In
no. Hosti.dicit prima questio est an solus epũs possit aliq̃
de iuribus vnius eccl̃ie alteri dare sine licẽtia pape:⁊ consen
su capl̃i. Scḋa est an possit cum cõsensu patroni:⁊ sic consen
sus patroni efficaciter hoc possit opari:⁊ ad vtrũq̃ respon
detur nõ salua ↄstõne q̃nquagesime. ¶ Or mihi plꝫ pri
mus intellectus:sed cõiungendo qõnes possunt dici q̃ttuor:
lꝫ accumulẽtur tres pro vna. Prima est an redditus vnius
ecclesie possit solus epũs dare alteri eccl̃ie: q̃n illa ecclesia:cu
ius redditus dantur non est subiecta illi eccl̃ie: cui dantur.
Secũda questio est an si sit alteri subiecta possit nouos red
ditus dare solus epũs religiosis. Tertia questio est an si ali
quid pertinebat monachi cui possit solus epũs augmẽtare.
Quarta questio est an ecclesiam patronatã possit concede
re solus episcopus in vsum religiosorum: consentiente pa-
trono:⁊ oĩbus istis qõnibus respõdetur cum vna exceptio-
ne:vt in littera patet:⁊ ille est v̄us intellectus:sed vltime tres
questiones ponuntur pro vna.prima pro alia. ¶ Secundo
quero q̃n liceat dare quinquagesimam: dicunt q̃n monaste
rium de nouo fundatur:vel pro magnificando monasterio
ratione sepulture ẽm.c.bone rei:⁊.c.cum apostolice preall̃.
¶ Tertio quero de quaꝝ ecclesiarum redditibus.al̃s deẽ
quinquagesima.dicunt q̃dam de rebus tm̃ ecclesiaꝝ ca-
thedralium:de alijs non possunt:⁊ sic intelligunt illam exce
ptionem:⁊ fuit Inno. Pe.autem queꝫ sequi videẽ Jo.an.
dicit etiam de bonis inferiorum eccl̃iaꝝ dare potest.al̃s
exceptio hic posita nõ est bona:quia non exciperet de mate
ria:de qua dictum est:⁊ hoc tenet Pe.qui dicit per hoc am
pliari dispositionem.c.bone rei.⁊ egi.dicit hoc sibi videẽ
extraneum. ¶ Queritur an in his casibus epũs qui iurauit
nõ alienare sine licentia romani pontificis poterit alienare:
quedam sentiunt sic:dũmodo in littera papali aliud non
teneatur.al̃s caueatur.ad hoc vide no.in.c.ad audiẽtiã cle.
ij.J.de ecc.edifi. ¶ Quid si epũs agit ꝯ capl̃m an debeat te
nere ↄsensum capituli videtur sic.xxiij.q.i.q̃d culpaẽ: dic
 non quia absurdum videtur quis concilium vel cõsen
sum contra seipsum prestet.de proba.c.i.de hoc de off.ord.
irrefragabili.§.i.⁊ de ap.significante.⁊ de Rp.edoceri vbi
per glo. ¶ Veniamus ad glo.gl.ii.al̃s.xxii.q.ii.bone rei
in fi. ¶ Oppo. requiratur cõcilium capituli etiam in cõ
cessione centesime:cum iuret indifferẽter non alienare.ad h̃
de dona.pastoralis. Glo.ponit duas opiniones.vna est
requiriẽ cõsensus:quia per hanc nõ excludiẽ.alia excludi
tur per hanc decre. Glo.vltimate tenet non exigatur p
tex.certe ista exceptio non potest intelligi:salua constitutio-
ne canonica.s.in terminis suis:sed termini sui erant requi
reretur consensus capituli: igitur ⁊c̃. ⁊ hoc tenent quidam
doc.cum glo.tenent contra:vt exceptiõe ista salua etiam ali
quid operetur:⁊ sic non requiriẽ consensus capituli. Hosti.
dicit si episcopus donat de proprijs bonis ad mẽsam spe
ctantibus:⁊ separatis a capitulo:non exigitur ↄsensus capi
tuli.ar.l.merito.ff.pro socio. Pe.autem ⁊ abbas dicunt
ecclesiã mõasticis regularis de nouo iformare vel monaste
riũ de nouo ↄstituere nõ potest sine consensu capituli.xii.q.
ii.si episcopus: iformate autem vel cõstructe potest dare q̃n
quagesimam:vel centesimaꝫ:sine consensu capituli: quia ad
hoc faciendum est obligatus.de consecra.ecc.vel alta.cum
sicut:⁊ dicunt sic opi.ad cõcor.reduci posse.⁊ hoc plꝫ io.an.
¶ Or attẽdatis de hac materia vidistis.de prebẽ.extirpã
de.⁊ aliquid.§.e.nouit.⁊.c.ea noscit̃: ⁊ hic.⁊ ex his scriptis.
videẽ doc.sibi cõtradicant tamẽ recte intellecte iste gl.nõ
contradicũt.ideo cõcludẽdo sic mihi videẽ dicẽdum si epũs
vult aliquid concedere nõ vt centesimam vel quinquagesi-
mam:sed alios redditus nõ sub ista figura:⁊ vult facere ad
sustentationem necessariam subiecti:⁊ vult facere de bonis
spectãtibus ad mensam:si hoc vult facere canonicis ppiis:
hoc facere potest absq̃ dubio:sine cõsensu capituli.vt no.§.
e.nouit:⁊ dicto.c.extirpãde.de preben.quia hoc nõ est alie-
nare:quãdo dat canonico pprio. Si autem vult dare alteri
extraneo necessitate imminente:adhuc dico idem: quia hec
alienatio necessaria ad quam tenetur. Si autem vult dare
de bonis capituli:vel inferioris ecclesie:puto non possit:si
ne consensu capituli:nisi adhuc habeat consuetudo.no.§.c.
ea noscitur.⁊.c.pastoralis.J.de dona. Si autem quinquage-
simam:vel centesimam vult concedere si de bonis spectanti
bus ad mensam:potest sine cõsensu capituli.arg.istius tex.
in bonis spectantibus ad ecclesiam cathedraleꝫ:vel inferio
rem:si hoc facit ad subueniẽdum necessitati.adhuc potest si
ne consensu capituli.arg.istius littere que sic necessario intel
ligitur. Si autem vult conferre nõ subueniendo necessitati:
sed aliter voluntarie:non potest sine consensu capituli.⁊ ex
hoc sequitur informare de nouo ecclesiam monasticis re
gulis:vel constituere vel instituere nõ potest:quia hoc fit vo
luntarie:informate autem vel iam constricte bene potest in
sustentationem:quinquagesimam:vel centesimam cõferre:

quia hoc facit ex necessitate: ꝛ fit regl'a in ista materia ꝙ oēs
alienationes: quas fecit episcopus: ex necessitate: quia neces
saria est alienatio: omnes istas potest facere episcopus sine
consensu capituli: dum tamē non tangat bona capituli: om
nes autem alienationes volūtarias: licꝫ ꝑpter necessitatem
illas non poterit facere: sine consensu capituli: ꝛ eodem mo
do dico ꝙ omnes alienationes necessarias potest facere: nō
obstante iuramento: de non alienādis: ita intelligo dicta do
cto. in. c. tua. ꝭ. de ecc. edifi. Nā longa est differētia inter alie
nationem q̄ꝫ ius nollet fieri: quia hic dicit necessaria: ꝛ alie-
nationem quam ius non precipit fieri: sed propter necessita-
tem ecclesie vel vtilitatem fieri expedit: facit. l. obses. C. de
predi. mino. ꝛ quod ibi no.

¶ Si membra.

Ad concilia ꝓuincialia vocari debent ꝛ admitti cathedralium ecclesiarum ca
pitula. hoc dicit. In prima ponit querelam. In
secunda respondet ibi: visum fuit. ¶ No. ꝙ ad concilia ꝓ
uincialia vocanda sunt capitula cathedralium ecclesiarum
sicut ꝛ eorum capita: maxime in tangentibus capitula predi
cta. ¶ No. ꝙ ad concilium prouinciale capitula compare
re possunt per procuratores aut nuncios: ꝛ hoc quando cō-
mode per se non possunt comparere. ¶ No. ar. ꝙ ex inui-
tatiōe ius acquiritur inuitato: ꝛ citatus ad actum debet ad-
mitti ꝛ expectari. de quo de elec. cum iter vniuersas: alia nō
habetis notabilia. Hostien. limitat hanc decreta. inquātum
dicit procuratores ꝛ nuncios capitulorum admitti debere
ad tractatum. hoc verum nisi forte aliqua secreta commissa
sunt principaliter prelatis: ibi assistentibus: a suis superiori-
bus: que sine transgressione obedientie vel iuramenti pro-
palare non possunt. s. de iureiuran. ego. ij. vel nisi subsit legi
tima causa alia: propter quam ea que inter prelatos agūtur
non debeant capitulis propalari: sicut in simili no. s. c. nouit.
¶ Quero an semper huiusmodi capitula sint vocanda ad
concilia: aliqui dicūt ꝙ sunt vocanda: quādo tangitur ipso
rum factum: ideo exponunt maxime pro tantū. Alij dicunt
ꝙ ad omnia generaliter sunt vocāda: ꝛ maxime ad tangen
tia ipsorum facta: vt sic intersint omnibus. Et si iuri suo vi-
derint aliquid detrahi possunt appellare. s. de offi. delega.
super eo. ¶ Veniamus ad glo. Glo. vltima in fi. querit an
laici sunt vocandi ad concilia: dicit ꝙ non: nisi specialiter in
uitentur: vel nisi tractaretur causa fidei: vel matrimonialis:
eos tangens: quo casu: quia negocium eos tangit: sunt vo-
candi. xxxv. q. vj. ad sedem. Item dicunt docto. ꝙ vocabun
tur vt audiant: non vt iudices iudicent vel doceant. lxxii. di.
docendos. Sed docto. dicunt ꝙ ad illa adhuc nō est neces
se ꝙ vocētur: cum postea possint omnes tales in predicatio
nibus publicari: ꝙ fieri potest: eis etiam existentibus excō-
municatis. ꝭ. de senten. excōmu. c. responso. possunt etiam lai
ci illic venire pro petēda vel defendenda iusticia. de iudi. no
uit. ab ecclesiasticis tamen negocijs tractādis eorum aucto
ritas omnino est excludenda. argu. de elec. massana. ꝛ. c. sa-
crosan. ꝛ de iudi. decreuimus. ꝛ. c. quanto in extrauagā. bo
nifacij. de offi. ordi. debent.

¶ De his que fiunt a maiori parte capl'i Rica

¶ In precedenti titulo visum est de his que fiunt commu
niter a p̄lato: ꝛ capitulo: verum qꝛ aliquādo aliqua gerun-
tur per capitulum de per se: ꝛ aliquādo per capitulum cum
prelato. In quibus aliquando voces fratrum discordant:
quid iuris tunc sit de actibus gestis inter eos in discordia
erit vidēdum: ideo ꝛc̄. de materia. xix. di. in canonicis: ꝛ. xx.
di. c. si. ꝛ. lxvij. di. extra conscientiam: ꝛ. x. q. ij. hoc ius. ꝟ. ꝙ
si. viso igitur rubro sequitur nigrum.

Cum in cunctis.

Hec decr. satis est notabilis in tex. ꝛ etiaꝫ in materia
ꝛ leuis ꝛ breuiter dicit ordinatio maioris
capituli per appellationem ꝛ cōtradictio
nem minoris: nil rationabile opponentis
ꝛ probātis factum impediri non debet. h. d. In prima reci
tat factum reprehēsibile factum contra qd̄ in scd̄a prouidet
per statutum ibi: quo circa. ¶ No. ex ista decre. primo re-
gulam ꝙ regulariter in actibus vniuersitatum valent gesta
a maiori parte: ꝛ saniori capituli: ꝯdicente minore. ¶ No:
scd̄o exceptionē a regula: quia illud est verum: nisi per mio
rem partem aliquod rationabile allegeꝭ cōtra institu. vel in
stituendum a maiori parte capituli. ¶ No. de significatio
ne istorum verborum: propria voluntate: quia intelligitur
de voluntate iuris rectitudine nō regulata. ad hoc de cōsti.
c. i. ꝛ. c. ne initaris. ¶ No. vlterius ꝙ in appellatiōibꝰ extra
iudicialibus: ad iustificādam appellationem: nō sufficit ob
iectio exceptionis: aut cōtradictionis legitime: vel etiam il
lius oblata ꝓbatio: nisi aliter probatione actuali ostēdatur
veritas cōtradictionis: ꝛ exceptionis. ¶ No. hic vnum ef-
fectum clausule: appellatiōe remota: quia illa tollit faculta
tem appellationem iustificādi: exceptionis obiectu: ꝛ obla
tione ꝓbatiōis: ꝛ sic. c. interposita. de app. non procedit nisi
cum causa est cōmissa: appellatiōe remota: potes etiam col
ligere ꝙ vbi presumptio iuris resistit appellāti non sufficit
ad iustificādam appellationem obijcere exceptiōeꝫ ꝛ eius
probationem offerre: ꝛ per hec notabilia habes tres limita
tiones. c. ꝛ ad. c. interposita: quia nō procedit in appellatiōe
extraiudiciali. Secūdo quādo causa est cōmissa appellatio
ne remota. Tertio quādo presumptiōeꝫ habet contra appel
lans pro hoc vltimo habetis dictum Inno. de app. constitu
tus. ¶ No. ꝙ iuramētum cōtra vtilitatem ecclesie presti-
tum: non est obligatorium. ¶ No. tex. notabilem ꝙ nō vꝫ
consuetudo: vt in actibus gerendis per capitulum non steꝭ
maiori parti capituli. ¶ No. hic aptuꝫ tex. ꝙ temerarie iu
rans peccat mortaliter: quia priuat quem a perceptione cor
poris dominici. ¶ Oꝛ hētis notabilia declaremus decꝭ. ꝛ
attingendo quedam dicta Inno. ¶ Quero an in actibus
gerendis: per capitulum inquātum iniuste geruntꝭ vt tractē-
tur exigatur partis ꝺ capitulo ꝯdicētis appellatio. An suffi
cit nuda cōtradictio: sine appellatiōe: distinguit hic Inn. in-
ter actus extraiudiciales. hoc est qui extraiudicialiter gerū
tur a capitulo: ꝛ actus iudiciales qui iudicialiter gerūtur a
capitulo in aliquo casu vel tempore iurisdictioneꝫ habēte.
In primis dicit ꝙ inquātum tangit preiudicium aliquorꝫ
singularium de ecclesia: vel ecclesie: nō est necessaria appel
latio: vel cōtradictio: quia q̄ntūcūqꝫ ille actus iniuste actus
vel gestus poterit detecta iniusticia retractari: eo quia tales
actus extraiudicialiter gesti: nō transeāt in rem iudicatam.
ꝛ ideo nō formaꝭ quin quādocunqꝫ iniusticia ostēsa fuerit:
retractari possint per superiorem. arg. s. de ap. constitutus:
el. ij. ꝛ de elec. ꝙ sicut. dicit tn̄ ꝙ hoc ius nouū vult ꝙ non re
uocetur factum: per maiorem partem: nisi ostēdatur coram
sup̄iore: causa quare debeat reuocari: ꝛ per hoc datur secu-
ritas maiori parti: vt ad actum procedat: non obstante ꝯtra
dictione minoris partis. dicit tamē Inno. ꝙ procedēt in ali
quo cōtradictio: ꝛ appellatio: si interponitur: licꝫ non sit ne-
cessaria. Et primo in hoc quia si appellatum est reuocat ne
gocium ad iudicem sup̄ioreꝫ ad quem: adeo ꝙ si ad papā:
inferior interim nō poterit cognoscere. Scd̄o quia non va
lebit impetratio ad alium facta: de ista appellatiōe mentio
nem non facta. s. de R̷p. ex parte. ꝛ vide no. per Io. an. in. c.
oblate sup̄ vltima glo. de app. in verbo proderit. Tertio qꝛ
inferior non habebit potestatem cognoscēdi de huiusmodi
negocio. Item ꝛ in alio s̄m aliquos: quia probata iusticia
appellationis omnia que reperiētur attētata: officio sup̄io-
ris: retractabūtur: quod secus esset: vbi nō fuisset appellatū

quod non placet Inno. ⁊ Hosti. dicentibus ꝙ etiam sine ap
pellatione huiusmodi iniuste gesta: quandocunqȝ retractabū
tur: lȝ vt dixi: quo ad finem retractādi id: qđ gestum est: ex-
traiudicialiter ⁊ iniuste a capitulo non sit necessaria contra-
dictio ⁊ appello. ⁊ attende quia via attemptati nō est modi
ce vtilitatis: per ea que habētur in dicto. c. ex parte. s. de ap.
constitutus: ⁊ c. bone: ⁊ de maio. ⁊ obe. dilecti. hec regula su
perius data ponitur per Compost. de consti. cum. M. ⁊ p
Inn. in. c. ad aures. de tempo. ordi. pro qua: vt dixi est casus
. s. de elec. quod sicut hec regula fallit fm doc. quādo aliqs
vocaretur ad massariam vel sindicatum: vel ad aliud offi-
cium publice auctoritatis ⁊ vtilitatis: quia si non appellat ⁊
contradicat incōtinenti nō potest postea appellare: licȝ iniu
ste grauetur. C. de app. l. iij. ⁊. iiij. ⁊. l. hi qui ad ciuilia: ⁊ hoc
verum quādo officium est publicum auctoritate ⁊ vtilitate
sed si est solum auctoritate publicum ⁊ vtilitate priuatuȝ: vt
tutele officium: quia ad vtilitatem pupilli: ⁊ tunc non est ne
cesse ꝙ appellet: quia illa nominatio nō trāsit in rem iudica
tam: sed sufficit ꝙ pponat exceptio suo tempore: ita dicūt
intelligendum. li. §. si quis tutor. ff. quādo app. sit per predi-
cta dicunt quidam ꝙ si quis de capitulo vocetur ad intrinse
cum officium ecclesiasticum: ⁊ sit de ecclesia: ⁊ non appellat
non poterit cōtradicere: lȝ nominatio sit extraiudicialis: se-
cus si extraneus nominaretur: quia extra ecclesiam hec offi
cia ecclesiastica nō cadunt in inuitum: sed in volētem. rō: qa
primo casu tacite cōsentire videtur: ⁊ sic sufficit tacitus con-
sensus. In secūdo aūt requiritur expressus: ad hoc de elec.
cum inter canonicos. Sed non placet Hosti. quia quis etiā
in propria ecclesia nō artatur ad sumēdum officium: si non
vult: ⁊ ideo dicit nō preiudicari sibi: licȝ nō appellet: de quo
remittit ad. c. queris. de eta. ⁊ qua. ⁊ aliquid de postu. prela.
. c. si. ibi: an quia compellatur a papa ad dignitatem assumē
dam: nec ob. iura. s. allega. in ꝯtrarium: qꝛ loquūtur de mu
neribus ⁊ honoribus temporalibus. Secus in ecclesiasticis
vt est dictum potestis tamē saluare Inn. in officijs ecclesia-
sticis que sunt potius oneris ꝙ̄ honoris: vt in sindico: ⁊ hec
de primo principali: vt patet de actibus extraiudicialibus.
predicta procedunt quādo capitulum aliquid facit non spe
ctans ad eius officium. Secus si faceret aliquid ad diuina
quo casu hoc debet implere. als punire potest: vt cōtumax:
quia licitum est cuiqȝ defendere suam iurisdictionem. s. de
of. or. irrefragabili. §. excessus. ff. si quis iusdi. non obtem. l.
vna. Secūdo casu. s. in actibus iudicialibus. tunc necesse est
appellare vel obedire: quia tales trāseunt in rem iudicataȝ
. c. quod ad cōsultationem. de re iudi. predicta vera sunt: ꝙ
in extraiudicialibus nō est necessaria appellatio: quādo illa
que iniuste gerūtur nō cōcernūt preiudicium singularis de
caplo: sed preiudiciū tertij extranei: ⁊ tunc debet contradi
cere particulares de capitulo: alias videtur consentire: ⁊ sic
illa quearētur ad petm̄: inqꝫtum cōsentire videntur iniuste
gestis: tamen appellare nō possunt: quia eoruȝ non interest:
igitur ⁊c. ij. q. vj. nō solēt. de elec. cum inter. R. ideo lȝ pos
sint ⁊ debeant cōtradicere: ne videātur consentire: nō tamen
possunt appellare pro tertio: quia sua nō interest. ii. q. vj. nō
solent: possunt tamē per viam denūciationis procedere: qa
ad illam quilibet tenetur etiam ꝓprimo fm aliquos. ij. q. vj.
quapropter. ij. q. j. si peccauerit. de iureiur. quēadmodum.
de iudi. nouit. Tertio limitatur per hāc decre. c. interposita.
de ap. quia licet in iudicialibus sufficiat offerre probationē
ad iustificādam appellationem: tamē in appellatione extra
iudiciali nō procedit: quia licet opponatur exceptio ⁊ offe-
ratur ꝓbatio: non sufficit imo oportet ꝙ in appellatiōis in-
stantia: aliter de veritate cause appellatiōis probetur coraȝ
iudice: ad quod vt dicit glo. nec sufficeret ostendere corā
ipsis de capitulo. ratio huius dicti est: quia iudex exceptio-
nes ⁊ contradictiones tenet admittere ꝙ nō tenetur priua-
ta persona: ad hoc. s. de elec. cum inter canones. In glo. ꝙ si
⁊ per cōsequens oblatio probationis iustificat appellatiōeȝ
ad quam iudex necessitatur recipiēdam. als est ibi pro nihi-
lo. de testi. ex parte. ad e fm verum intellectum: modo in ꝓ-
posito cum capitulum extraiudicialiter faciat nō est iudex:
⁊ si non necessitatur ad recipiēdum exceptionem: ergo nec
ipsius probationem. ideo ⁊c. hoc est dictum Inno. hic: ⁊. s.
de elec. cum inter canoni. ⁊ de appe. interposita: ⁊ si tu dicas
ꝙ hoc sit verum ⁊ regulare ꝙ sic necessarium ꝙ ostēdatur
veritas cause quid operatur remotio appellationis: dicunt
doc. ꝙ operabatur in casu isto: quia dabitur securitas ma-
iori parti. procedere ad actum nō ob. contradictione mino
ris partis: ⁊ sic multa operabitur. de app. pastoralis: ⁊. c. vt
debitus: cum ibi no. de viribus autem appellationis extra-
iudicialis. vide no. in. c. dilecti. s. de ma. ⁊ obed. ⁊ in. c. bone
de app. ¶ Quero que potest esse iusta causa contradicen-
di minoris partis contra maiorem: dic quia forte capituluȝ
aliquid agit in capituli lesionem: vel cōtradicentis: vel alio
rum extra corpus: alias si capitulum preciperet id quod spe
ctat ad eius officium teneretur adimplere. alias posset pu-
niri contumaciam: quia cuilibet licet suam iurisdictionem
defendere. s. de offi. or. irrefragabili. §. excessus. ¶ Quar
to per hanc decre. dicūt doc. ꝙ cōsuetudine quātocūqȝ tem
pore introducta: prescribi non potest. vt non stetur maiori
parti capituli in agendis per capitulum: nisi hoc fiat per to-
tum capitulum: ꝙ esset contra ecclesie fauorem: cui renun-
ciari non potest capitulum: ⁊ quia foueret peccatum. de cō-
sue. c. si. alle. etiam. c. non satis. de symo. ponētes pro regul.
ꝙ illud potest ꝯsuetudine induci: ꝙ potest ex pacto vel cui
iuri potest pacto renunciari: sed huic iuri pacto renunciari
non potest: igitur nec cōsuetudine induci: facit quod no. xi.
di. consuetudinis. als si hoc dictum esset verum: sequeretur
valde mirabile. s. ꝙ si capitulum determinasset ꝙ maior re
quireretur concordia: ꝙ̄ maioris partis: in aliquo actu: nō
valeret consuetudo incōtrarium tamen est arg. s. de elec. lȝ
per hoc dicunt doc. ꝙ est dare triplicem speciem cōsuetudi
nis. Una est contra ius naturale: ⁊ contra precepta legis ⁊
euangelij: ⁊ nullo modo est prescriptibilis cōsuetudo: vt de
symo. nō satis: ⁊ in auc. vt nulli iudi. §. quia vero. ¶ Scda
est contra ius positiuum inductum in fauorem vtentium tā
tum: ⁊ hec est prescriptibilis cum possint renunciare suo fa-
uori: vt. j. de regula. c. ad apostolicā. ⁊. c. statuimus. ¶ Ter
tia est cōtra ius inductum in fauorem ecclesiarum. ⁊ hec est
imprescriptibilis nisi per papam approbetur: ⁊ hoc propter
malam fidem ⁊ peccatum cōnexum: vt de prescrip. c. si. In-
contrarium tamē est argumentum. s. de elect. lȝ: puto istud
ꝙ si consuetudo vel statutum determinarent ꝙ maiori par
te aliquid determinante: ⁊ minori parte aliquid determinā
te stetur minori parti ꝙ esset irrationabilis statuti: ⁊ consue
tudo hoc dictans. Si autem determinaret ꝙ caplo aliquid
determinante: minor pars contradicēs posset illud impedi
re: nisi haberetur concordia maior quā maioris partis: pōt
dici ꝙ si hoc statutum fieret a supiori valeret: vt in. c. lȝ pal.
Si ab vniuersitate fieret: ⁊ tūc in actibus particularibus vni
uersitatis: ⁊ tangētibus preiudicium tm̄ eorum. adhuc vale
ret: sed in cōcernētibus vtilitatem ecclesie: esset tale statutū
contra vtilitatem ecclesie: quia multa determinanda ꝓ vtili
tate ecclesie per maiorem partem que in dubio presumūtur
vtilia ecclesie: ex quo maior pars consentit impedirētur con
tra hoc. c. ¶ Quero qđ si statutum aliquid est iuratum an
capitulum venire possit cōtra sine pena periurii. doc. hic re-
citant dictum Io. xi. di. in his vbi Io. dicit ꝙ lȝ statutuȝ sit
iuratum: si caplm primo tollit illud statutum cōmuni con-
sensu: ꝙ isto statuto sublato poterunt venire contra statutū:
sine piurio: quia iuramentum de seruando statutum nō pre
tendit tolli statutum: sed obligat ad seruādum statutū: do
nec durat: est verum ꝙ aliqui temperant hoc dictū: quando
causa subest tollendi statutum: sed Io. indistincte ibi dicit
qđ dixi. idem. s. de consti. cū omnes. Idem Io. mo. de cle.
non resi. c. j. in. vj. Archi. in decre. vnica. de cleri. non residē.

te:et statutum vel cõsuetudinem iuratam in melius nõ pos
se reformari per capitulum:auctoritate ppria. vt de iureiu.
si vo.de elec.venerabilem.dicit tamen q̄ forte posset: causa
subsistente. Ad quod alle.preal le.glo. Joã.cõmunis doctri
na est doc.vt dixi:in.c.in his q̄ quãdoq3 est iuratum statu-
tum tantũ:quãdoq3 est iuratum statutum ꝛ contentũ in sta-
tuto. Exemplum primi si factum est statutum q̄ nõ recipia
tur in canonicum non existens in sacris postea iurat̃ si certe
postea tollatur statutũ possunt venire contra.quia durat iu-
ramentũ donec durat statutũ. Simile videmus q̄ iuramen
tum prestitum alicui ratione dignitatis finita dignitate non
obligat illum.vt no.de elec.venerabilem ad fi.tamẽ volen
tes caute agere statuẽdo.de hoc faciunt speciale statutum:
q̄ iuramentũ sup statuto prestitũ non impediat quominus.
illud possint tollere ꝛ mutare etiam nuda voluntate. Secun
do casu quãdo iurat statutum ꝛ contentum in eo:vt quia iu
rat statutum.s̃.dictum:ꝛ iurant etiã non recipere aliquem in
canonicum:nisi in sacris:ꝛ tunc licet tollatur statutũ:non tol
litur factũ de per se iuratũ.ꝛ ideo est piurus contrauenies
ex capite secũdi iuramenti. Intellige tamen sane q̄ illi: qui
specifice iurant incurrunt piuriũ:quia si iurarẽt ꝛ alij surro
garentur non obligarentur ad iuramentũ:cum sit psonale
iuramentũ ex parte p̄stantis.vt de iureiur.veritatis. Et idem
multo fortius si iurarent factum:remoto statuto:ꝛ hoc tenet
Jo.an.licet quidam dicant q̄ quãdo quis iurat per sindicũ
specialiter constitutum:non imutare statutũ:q̄ tunc est piu
rus reuocando statutũ. Sed dicit sibi hoc non placere per
.c.veritatis.de iureiurã. Sed certe hec practica est bona: vt
precedens in isto casu:vt etiam in precedenti: fateor q̄ non
obligatur successor.hec sũt que cõmuniter scripta sunt. Re
perio q̄ Pau.aliqua scripsit in cle.j.de regu.que sunt exa-
mini subijcienda.ideo pro veritate istius puncti habenda.
Concludo aliquos casus in materia:quia quãdoq3 capitu
la ꝛ vniuersitates iurant statutum: sed non comprehensum
in statuto:ꝛ aliter non deponunt. Quãdoq3 iurant statutu3
ꝛ contenta in eo.quãdoq3 iurant statutũ ꝛ iurant non reuo-
care statutum:seu apponunt clausulam q̄ statutum reuoca
ri non possit. Primo casu doc.cõmuniter dicunt q̄ nõ reuo
cato statuto si veniunt cõtra statutum incurrunt periurium.
hoc dãnat Pau.in cle.i.preal.vel vt verius loquar limitat:
nam dicit q̄ quãdoq3 singulares de capitulo non capitula-
riter veniunt contra statutũ:ꝛ factum prohibitum a statuto
ꝛ tunc bene incurrunt periurium:quia cum ab eorũ potesta
te non pendeat tollere statutũ veniendo cõtra statutum non
tollunt ex quo q̄ stat radix statuti:ꝛ prohibitio ꝛ iuramẽtũ:
ꝛ consequenter seu cõmuniter incurrunt piurium.lic3 sit ve
rum q̄ factum contra statutũ teneret cum distinctiõe fm ali
quos:an factũ sit spirituale:an temporale:de quo vidistis.d.
preben.dilecto:quã distinctionem dãnat sequendo Jo.an.
cum rationibus suis in preallegato.c.dilecto.put ibi vidi-
stis:l3 archidiaconus hanc distinctionem sequatur.xxi.q.i.
omnes. Si autem collegium vel capitulum collegialiter ve
nit contra statutum:licet non reuocẽt statutũ.expresse tamẽ
dicit q̄ non incurrunt piurium:ꝛ mouetur:quia statim cum
contraueniunt collegialiter ex cõmuni consensu.ad hoc fa-
cto contrauentionis statuti:statim surgit remotio statuti.de
consti.cum accessissent.e.ti.cum omnes:ꝛ.c.cum.M.s̃.de
preben.pro illorum.tacite ergo sublato statuto:consecutiue
sublatum est iuramentũ:ꝛ sic non sunt piuri:sicut ꝛ quando
expresse tollunt. Scdo probat sic impossibile:est enim in eo
dem momento statutũ effectum habere:ꝛ eodem momen-
to tolli:ex eodem facto.alle.de bap.maiores:ꝛ quod no.lx
vii.als.lxi.di.c.i.ꝛ maxime:quia idem eodem instanti non
potest esse causa diuersorum contrariorum.l.ticia cum mo
rietur.ff.de vsufruc.modo ex isto facto cõtra statutum tolli
tur statutu3:vt in iuribus preallegatis igitur est possibile q̄
effectus consecutiuus ad statutum producatur.s.piurium:
quod est effectus statuti.s.inquantum contrauenit. ¶ No.

ob.si dicatur q̄ hoc sit contra dicta Inno.ꝛ no.de ap.prete
rea.vbi si excõmunico te si eligeris:an electio sit nulla: ꝛ ibi
dicitur q̄ sic:quasi ab excõmunicato facta fm vnam opinio
nem:qr dicit ipse q̄ l3 eodem instanti concurrant predicta:
tamen ex ordine intellectus presumitur actus excõmunica-
tus precessisse:qr gladius spiritualis omni alio temporali ẽ
penetrabilior:sed in casu nostro non est dare actum primũ
vel scdm:ꝛ sic eodem instanti darentur duo contraria:quod
est impossibile. Nam vt dentur isti effectus. op3 dare pori-
tatem ꝛ posterioritatem:vt no.in simili d sen.excõ.sacro.nã
suspensus excõmunicare non potest:ꝛ tamẽ si excõmunicat
talis vult q̄ incurratur minor suspensio videl3 excõmunica
tionis:quia actus excõmunicationis est per prius: ex quo se
quitur suspensio:ideo tenet:q̄ est secus in casu pposito:pro
pter quod dicit ipse isti incurrũt piurium:si contra statutu3
faciant:sed anteq̄ impleatur cõdictio:remotũ est statutum.
igitur non possent incurrere piurium.ita in effectu dicit p
pter quod remanet in cõclusione: qd si cõmuni cõcordia ve
niunt contra statutum:lic3 expresse non tollant:nõ sunt piu-
ri. ¶ Si videtis ista q̄stio est de puncto iuris ꝛ est subtilis
ꝛ habent legiste simile in.l.sed ex parte.§.j.ff.qd me.causa:
ꝛ in.l.aretusa.ff.de sta.ho.p doc. ideo oportet q̄ minutati3
distinguamus momenta:punctus questionis pendet in hoc
a quo momẽto facti pendet remotio statuti:an ab ipsa ppa
ratione facti an facto:du3 est in fieri:an dum est in perfecto
esse. Si dicis q̄ est in preparatione facti cõuentionis statuti:
necessario paulus diceret veru3: bene quia reperiret pino.
sublatum statutum q̄ contra factum:eodem modo diceret
bene si surgeret a facto:dum est in fieri. Si autem surgit a
fine facti cõtrauentionis statuti.s.non obseruare statutum:
quod mihi videtur verius:est magis dubium.ꝛ hoc qr ipsi
ante factum possent penitere:ꝛ non tolleret statutum.l.qui
falsum.ff.de fal.ꝛ quia intelligitur de facto cum suo effectu
arg.de cle.non resi.relatum.hoc presupposito oportet vide
re a quo surgat piurium:an a preparatione contra factum:
an a persecutione:an a fine facti. Quantum ad eum habeo
pro constanti:q̄ surgat a preparatione:vel prosecutõe:quia
iam in animo firmauerũt cõtra iuramentum. vnde cum pri
uatio statuti surgat a fine facti:ꝛ piurium a principio: tunc
prius esset periurus q̄ esset sublatum statutum. Si autẽ ha
beremus respectum ad periurium:quo ad forum cõtentio
sum. Ego credo q̄ a fine facti surgat:ꝛ sic in puncto cõcur-
rit renouatio seu reuocatio statuti:ꝛ icursio periurii.modo
hic est considerandu3:quod istorum in ordine intrinsecus:
seu mentis.als intellectus pcedat:ꝛ credo q̄ precedat prius
periurium q̄ remotio statuti moueor:quia vinculum iura-
menti est dei ꝛ hois:sed remotio statuti est hominis actus:
sed in istis actibus dei actus sũt penetrabiles actibus homi
num.de appe.preterea.ꝛ no.de sen.excõ.venerabilibus in.vi.
ideo si sublatio statuti sequẽs non tollit piurium precedẽs.
Secũdo moueor:quia si ex contrauentione statuti tollitur
statutum:ergo tollitur statutũ ex facto cu3 oĩo suo effectu.
arg.dicti.c.relatũ.ergo per prius precedit factũ: ꝛ effectus
facti:q̄ remotio:ꝛ si sic ergo piuriũ precedit.preterea quia
piuriũ est imediatus actus:sed remotio statuti mediatus:
sed actus imediatus vel ĩmediati sunt per prius. igitur ꝛc.
Ex quibus concludo q̄ venientes contra statutũ: lic3 com
muni consensu sunt piuri:si expresse non tollant statutũ.ꝛ re
perio q̄ Jo.de lig.in cle.eos.de regu. qui tenet etia3 cõem
opinione3.doc.rationibus quasi similibus:ꝛ dicit sic in hoc
tenere. Si aũt prius tollat̃ statutũ expresse nõ est dubiũ:q̄
non inducitur piuriũ. Secũdo casu quãdo iuratu3 est statu
tum:ꝛ contentũ in statuto:ꝛ tunc ponderãda est formula iu
ramenti:quia qñq3 iurant statuta ꝛ contenta in statuto:tũc
dicit Jo.de lig.q̄ doc.volunt q̄ cassato statuto remanet iu
ramentũ sup facto:ꝛ sic contraueniendo incurrunt piuriu3:
q̄ dicit forte non procedere:qr dicendo iuro contenta in sta
tuto:videt̃ iurare ptẽta in statuto:non principaliter:sed pu

consecutiue ad statutum.alle.simile dictum Inno.de censi.
cum venerabilis:vbi producens instrumentū.videtur ꝓba
re contenta in eo:vt consecutiue ad instrumenū.ið instrumē
to cassato sibi nō preiudicat̃ s̄m eum: sed certe doc.non sic
loquūtur ꝓut dicit:tunc adhuc posito:ꝙ sic dicerēt.Credo
doc.melius dicere:q2 si scðm iuramentū intelligat̃:ꝓut sen
tit Jo.de lig.nil adderet ad p̄imū:ideo esset nugatoriū3:⁊
sup̄fluum:⁊ sic induceret peccatum.ideo intelligo: ⁊ videt̃
eque p̄ncipaliter per se iurare sicut est statutū. ¶ Nec ob.
dictum Inno.de cōfessione:quia ibi non est peccatū: si cōfes
sio est nugatoria.hic sic. ¶ Quandoq3 iurant statutū:⁊ fa-
ctum contentū in statuto:etiā cassato:vel iurant statutū ⁊ iu-
rant non recip̄e aliquem in canonicum:nisi sit in sacris ordi
nibus:⁊ hoc est quod volunt doc.dicere:l3 Jo.de lig.aliter
alleget:vt dixi:⁊ tunc erunt p̄iuri:etia3 statuto sublato.facit
qð no.Inn.in predicto.c.cum venerabilis: omnia predicta
vera:quādo iuramentū cōcernit vtilitatem alterius vel pie-
tatem:vel continet̃ aliquid̉ in statuto magis placens deo:⁊
tūc inuicem non p̄nt se absoluere a iuramēto: cum principa
liter concernat vtilitatem alterius s̄m no.ĵ.ð spon.preterea:
⁊ s̄m ea que dicit spe.in ti.de iureiur.§.j.ver.qd si aliqs. Si
autem iuramentū ꝯtineret solam vtilitatem vniuersitatis p̄
uatam.tunc omni reiecta distinctiōe quā.s̄.posui eo modo
quo vniuersitas deliberauerat venire contra statutū videt̃
remittere iuramentū ⁊ possunt vt no.in dicto.c.preterea.vn̄
tunc non incurrunt p̄iuriū ex sublatione statuti: vt dixit pau
lus:sed ex remissione:⁊ absolutione iuramenti. vnde credo
ꝙ non negabis ꝙ si duo iurauerant se accip̄e in vxorem: ⁊
virum:⁊ cōi concordia postea quilibet contrahit cum alio:
in illo instanti: videntur se absoluere:sic dico in proposito:⁊
ꝙ sit sic presumendū:ꝙ velint se absoluere:facit quia cū pos
sint: verisimile est ꝙ hoc velint:ne alias incurrant delictum
p̄iurij.quandoq3 iurant seruare statutum:etiam eo cassato:
⁊ tunc idem dico:ꝙ si concernat vtilitatem alia3 quā ꝓp̄riā:
non possunt se absoluere.Si aute3 opponunt clausulā ꝙ sta
tutum non possit tolli quod iurauerunt Jo.an.in addi.spe.
in ti.de iureiu.§.j.in v̄.quid si aliquis ibi ponit:sed nihil con
cludit finaliter:dic vt in precedentibus:quia possunt tollerē
illam clausulam:si solam vtilitatē suā respiciat.argu.l.si qs
in principio.ff.de le.iij.al's non possent tollere:quin incurrēt
p̄iurium.vbi autem sup̄ior tollit statutum: quid sit tunc di-
cendum de iuramento.vide de elect.cum non deceat in.vj.
sup v̄bo effectus. Modo habetis declaratam istam diffi-
cilem materiā:sup illo dubio. An valeant statuentes:sine pe
na p̄iurij:reuocare statutū:dic quandoq3 statuentes iurant
seruare statutū tm̄:⁊ nil disponunt de non reuocando statu-
tum:quandoq3 iurant seruare statutū:⁊ iurant de non reuo
cando statutū:⁊ expresse iurant contenta in eo statuto: si iu-
rant statuta ⁊ nil addunt.glo.⁊ doc.cōiter dicunt ꝙ non re-
uocato statuto:si faciunt contra statutū valet factum:sed fa
cientes contra statutum sunt periuri.ad hoc.xi.dist.in his.⁊
quod ibi no.hoc nō placet pau.in cle.j.de regula.vbi cōclu
dit:ꝙ si singulares singulariter veniant contra statutum:q2
vt singulares non possunt reuocare statutum:stante statuto
stat iuramentū:⁊ veniendo contra statutū sunt p̄iurij.argu.
eorū que no.de postu.prela.bone.ij.de R̷p.eam te.iunctis
no.de preben.dilecto:⁊ de testamēto iurato in regula ꝙ se-
mel:licet aliqui distinxerūt inter actum temporalem ⁊ spiri
tualem:vt Inno.de preben.dilecto quod dictū nec etiam te
net paulus in dicta cle.⁊ respodet decre.dilecto.⁊ ibi Joā.
an.licet p̄imū teneat archi.xxi.q.i.omne. Si aūt collegiali
ter directo veniūt cōtra statutu3.dicit pau.ꝙ putat ꝙ ex hoc
statutum tollatur:⁊ non sunt periuri.de consti.cum accessis
sent.⁊.c.cum omnes:⁊.c.pro illorum.de prebē.de consti.cū
M.Ratio quia impossibile est ex eodem facto contra sta-
tutum ꝙ in vnico momento ex illo sequatur effectus statuti
.s.p̄iurium:⁊ eius extinctio vel destructio.de bap.maiores.
No.lxvij.di.c.i.Nam idem non potest esse causa cōtrario-
rum.ff.de vsuf.l.ticia cum mouet̃. Non ob.si dicatur ꝙ ne
cessaria receptio precedit rupturā statuti:⁊ recessum a statu
to:⁊ sic reperit statutum inesse:⁊ inducit periurium. ar.eorū
que no.Inn.de app.preterea:quia R̷ndet ꝙ ibi vterq3 po
test esse simul propter velocitatem ⁊ penetrabilitatem excō
municationis:vt quia excōmunicatio precedere censeat̃: eo
ꝙ separat ad actum:sed ista duo ꝙ sic eodem instanti: ⁊ ex
eodem facto:detur recessus a statuto:⁊ statutum producat
effectum:esse non potest. Nam vt dentur isti effectus opor-
tet dare prioritatem: ⁊ posterioritatem: vt no.de senten.ex-
commu.sacro. Nam licet ibi iniuste ligatus ⁊ excommuni
catus incipiant simul: ligari tempore tamen in respectu na-
turaliter precedit p̄iuatio excōmunicati:⁊ sequitur p̄iuatio
excōicatoris:sicut infusio gratie:⁊ remissio peccatoru3:⁊ sic
vnius egressus operat̃ ingressum alterius.xxxij.q.i.cum re
nunciatur.preterea periurium incurrunt sub condictione si
recipiunt.ante ergo receptionem non sunt periuri sicut sub
condictione promittentes ante condictionem non obligā-
tur.ff.de ver.ob.l.cedere diem:sed receptiōe facti statim de
finit esse constitutio:ergo ⁊ vinculum iuramenti.Tertio ꝓ-
bat quia si ex facto contra statutum essent periuri iam tollē
do statutum necessario fatendū est eos esse periuros qð est
falsum:vt omnes tenent:igitur ⁊c̄.Item quia tacitum ⁊ ex
pressum equiparantur: sicut ergo expresse: ita ⁊ tacite sine
periurio tolli potest.totum hoc pendet in subtili imagina-
tione: quomodo factum ⁊ tacita renunciatio inuicem sub-
ordinent̃. Nam si tacita renūciatio surgit ante factu3 a pre
paratione facti pau.diceret verum:quia ante non daret̃ fa-
ctum q̄3 sublatio statuti:si tacita renūciatio surgit ab ip̄o fa
cto:dum est in fieri:ita ꝙ ante perfectionem facti surgat.ad
huc diceret verum:si surgat tacita renunciatio a fine facti:⁊
complemento:quod est verius:prout enim est in fieri remit
tere potest.vt.l.qui falsam.de falsis:⁊ tunc vidēdum a quo
surgat periurium: an a preparatiōe ad factu3 ⁊ deliberatio
ne:an a facto.ꝓut est in fieri:an a fine facti.credo ꝙ quo ad
deū surgat a sola deliberatione faciendi:maxime dum act⁹
est in fieri.vnde quo ad deum procedit effect⁹ ex statuto:ci
tius q̄3 detur exclusio statuti:⁊ sic sunt periuri.inquantū aūt
agitur de pena ipsa contentiosa periurii tunc bene surgeret
a fine facti:⁊ tunc surgeret eodem instāti a fine facti delictū:
⁊ surgeret p̄iuatio statuti.Et credo adhuc eum periurum.
p̄imo quia vinculū periurij est dei ⁊ ecclesie.vnde penetra-
lius: sicut in excōicatione dicimus in dicto.c.preterea: ⁊ de
sen.ex.venerabilibus in.vj.⁊ actus renūciationis est hois.
Secūdo quia ex contrauentione statuti tollit̃ statutū.quod
intelligit̃ de actuali contrauentione:quo ad omnes effectus
de cle.nō resi.relatum:datur ergo ante effectualis cōtrauen
tio q̄3 detur renunciatio.Tertio quia periurium est effectus
imediatus:⁊ intraneus:cōtrauentionis renunciatio media
tus:quia ex facto medius ē consensus renūciandi per prius
ergo datur mediatus q̄3 imediatus. ergo ⁊c̄. Est enim hic
questio de puncto in qua subtili diuisione ꝓcedendum est:
⁊ minutatim momenta ponderanda:⁊ qualiter talia subor-
dinent̃:⁊ ē similis subordinatio in.l.sed ⁊ partes.ff.qð me.
causa.§.i.vbi plene doc.⁊ in glo.in.l.aretusa.ff.de sta.ho.si
dicat vnus ex dominis seruo vade ⁊ si obuiaueris seruo sis
liber:⁊ alter dicit alteri seruo vade ⁊ si obiaueris libero p̄-
mo sis liber:si se obuiant quis eorum sit liber.an vterq3. Et
reperio ꝙ hoc tenet Jo.de lig.in dicta cle.i.⁊ dicit ꝙ tenuit
in hoc.c.puto tamen ꝙ soli iurantes sunt periuri ⁊ non alii:
quia ex parte prestantiū iuramētū est p̄sonale.vt de iureiu.
veritatis:⁊.c.cum cōtingat.si aūt reuocato statuto expresso
faciūt contra statutum.tunc omnes tenēt ꝙ non sunt p̄iuri.
qn̄q3 iuratum est statutum ⁊ contentū in statuto:tunc vt de-
fendam doc.ab impugnatiōe Jo.de lig.dico bn̄ aduerten
dum ad modū iurandi. Si iurant statutū ⁊ cōtentū in eo in
genere:⁊ tunc sic in genere iurādo vident̃ iurare contēta in
statuto:prout inherēt statuto:ideo sublato statuto non sunt

piuri:vel forte sunt:qꝛ ex primo iuramēto ipsi iurauit ꝯtēta ⁊ accidentia statuto.s.iurādo statutum. Nec ergo sit sup/fluum scd̄m iuramentū intelligunt̄ principal̄r iurare:cū iu/ramentum non debeat sine cā prestari:⁊ in dubio delictum non presumit̄:qd̄ esset si iuramentū scd̄m esset nugatorium de iureiu.⁊ si xp̄s:⁊ per hoc pꝫ r̄n̄sio ad illud qd̄ dicit Inn. in.c.cum venerabilis.de excep. Quādoqꝫ iurant statutū ⁊ ꝯten ta in statuto ēt cessante statuto:⁊ tunc principal̄r vident̄ iura re cōtentum:ēt prout non inheret statuto:⁊ tunc essent piuri ex cōtrauentiōe facti:lꝫ esset cassatū statutū:qñ iurant statu ta:⁊ factū de per se ēt iurant:vt qꝛ iurant primo statutum qd̄ disponit de non recipiēdo in minoribus:postea iurant nō re cipe minores:⁊ tunc adhuc idem hec oīa ꝓbant̄ ex his que no. Inno.de excep.cum venerabilis.hoc puto ver̄ qñ iura mentum cōtinet aliquid cōmodi alterius:vel cōcernit pieta tem:aut religionem:aut aliqd in statuto comprehendit̄ ma gis placens q̄ꝫ ꝙ nō fiat:quo casu obligat̄ de rigore dei.vñ iuramentuꝫ non pōt remitti stāte statuto:vel nō stante:qꝛ seu qñ factū est principal̄r iuratū.Sed si essemus in materia in qua iuramētum respiceret tm̄ cōmodū iurantiū:tunc credo pau.dicere ver̄:qꝛ eo ꝙ capitulariter deliberāt de veniēdo contra statutū:vident̄ sibi remittere iuramētum ⁊ pñt impu ne facere factū anteq̄ꝫ tollant statutū.vnde eo ꝙ deliberant factum per prius tollere velle vident̄:⁊ sibiīnuicem remitte re iuramētum.ar.de spon.preterea. Nam si eodem instāti cōi voluntate:qui sponsalia ꝯxerūt cum alijs ꝯhant nō cre dimus eos piuros:⁊ hoc in dubio p̄sumimus:aio nō delin/quendi:nec aio deierandi:⁊ sic ex mente ⁊ ordine p̄sumēdū est eos actus regulasse. Nec ob.ꝙ iuramētuꝫ hēat vim cl̄e derogatorie:qꝛ fateor ꝙ ad validitatem actus:sed nō ad il/laqueandū ad piurium:pp p̄sumptōeꝫ volēdi delinquere. Qñqꝫ iurant statutū ⁊ ꝓmittūt non ꝯuenire statuto:⁊ sic iu rant nec illud reuocare adhuc illi ꝯfacere non pñt.s.illud tollere nisi cum distinctiōe:an hoc cōcernat fauorē iurātiuꝫ an non:qꝛ si cōcernit fauorē iurantiū ipsi pñt sibiipsis remit terre:si nō ꝯcernit fauoreꝫ iurantiū secus:ad hoc qd̄ no. Jo. an.post aliquos in addi.spe.in ti.de iureiu.§.j.v̄.quid si ali/quis.vbi tractat quid de cl̄a posita in statuto a collegio: vel vniuersitate:sic ꝙ absolutio a cōcilio:vel arēga fieri nō pos set:⁊ ibi diffuse.al̄s pro ⁊ ꝯ:⁊ nil cōcludit:puto ꝙ si cōcernit fauorem suuꝫ possit ab illa cl̄a resilire.ff.de le.iij.l.si quis in principio cum in talibus sibi nō pñt imponere legem:vt.di cta.l.si qs.Si ꝯcernat cōmodum tertij:vel dei:secus.ar.eo rum que no.de fo.compe.si diligenti:⁊ de spon.preterea: si tm̄ facerent ꝯ non reuocata cl̄a:tunc credo ꝙ factum ꝯ illaꝫ teneret:ex quo nō est appositū decre.vl̄ ex q̊ resistit ptāti cl̄e forte nō valeret:qꝛ nō videret̄ de mente eoꝝ velle recedere: ex quo non faciūt mentionē d̄ cl̄a: vt.d.l.si quis in p̄ncipio. vnam limitatiōeꝫ:volo ꝙ hēas ad istam materiā in qua di/xi ꝙ sublato statuto tollit̄ iuramentū ꝙ hoc est ver̄ qñ sta/tutum est sublatū per iurantes:secus si per supiorem:qꝛ ad/huc durat iuramentū:⁊ hoc notabil̄r dicit glo.de elec.cum non deceat in.vj.in v̄bo effectus:que gl.est singularis ⁊ nō est alibi:⁊ est cā ⁊ rōi:qꝛ qñ statutū ab alio tollit̄ ab alio licꝫ tollat̄ quo ad vinculū positiuū:remanet tm̄ obligatio natu/ralis:ex cōsensu statuētium:pro fundamēto iuramēti.ideo durat iuramentū:facit qd̄ no. Inno.in pal̄.c.cum venerabi lis:qd̄ secus est qñ tollit ꝯsensum statuentiū:qꝛ nihil rema/net fundamēti sustinēs iuramentū:⁊ si dicat̄ iuramentuꝫ hꝫ condictionem q̄ꝺiu duret statutū.Certe statutū durat quo ad obligationem naturalem statuti. ¶ Venio ad glo.op po.cum glo.ij.videt̄ ꝙ standū est maiori parti non minori de elec.qꝛ ꝓpter cum si.dic ꝙ regulariter standū est maio/ri parti:⁊ maior pars est illa que maiori rōni nitit̄.al̄s ꝓ plu ralitate p̄sumit̄.al̄.glo.de elec.dudum cum si. ¶ Quero coram quo probabit̄:dic ꝙ probabit̄ corā supiore vel s̄m doc.arbitris corā cōiter elect̄.s.de app. Scd̄o requiris co/ram capl̄o no.vt suspecto ēt si capl̄m requirit:probare non tenetur:quia capl̄m est suspectum.de appel.cum speciali.de offi.deleg.suspitionis.de quo de elec.cum inter canonicos. ¶ Scd̄o quero an possint canonici facere statuta.dicit gl. ꝙ sic:per hanc decre.dūmodo nō statuant aliquid in p̄iudi cium absentium:sed dic:aut statuūt in p̄iudicium absentiū: ⁊ exigit̄ ꝙ oēs sint p̄sentes:aut non ⁊ vꝫ statutum factum a maiori parte p̄sentium:⁊ hoc circa statuta:in alijs negocijs, ad minus due partes debēt esse p̄ñtes.ff.ꝙ cuiusqꝫ vni.no. l.nulla V.in. Hosti.⁊ Gof.dicūt ꝙ non valet cōstitutio:nisi due partes sint p̄sentes per eadem iura:alij ꝙ sufficit maior pars:⁊ ad hoc iura respondēt ꝙ loquit̄ de decurionibus:d̄ quibus nō est faciēda compatio ad clericos.Illi enim pos/sunt esse spurij:qui nō possūt esse clerici.ff.de decurio.l.spu rij.s.de fil.p̄s.c.fi. Jo.an.dicit ꝙ due partes de vocādis de bent esse p̄sentes.al̄.no.de ma.⁊ obe.c.fi.ad hoc.x.q.ij.hoc ius.lxiij.di.obeuntibus.C.de legi.l.queris.de quo in spec. de sindico.in p̄ncipio. ¶ No.istam glo.que ponit verita/tem:dixi.s.de elec.lꝫ:⁊.c.cum inter vniuersas:⁊.c.cū nobis olim.⁊.c.scriptis. Qui dicant̄ actus in quibus absentes sūt vocandi.dixi ibidem ⁊ glo.de testi.p̄sentium in glo.ibideꝫ residentium.glo.de offi.ordi.q̄ꝫuis:⁊ quādo dicant̄ presen tes vel absentes:ita ꝙ sint vocandi.notaui tex.in.d.c.fin.de ma.⁊ obe.qui optimus est:ad hoc dic in q̄ꝛtum statuunt vel aliquid agunt presentes in p̄iudicium absentium priuatuꝫ: exigit̄ ꝙ oēs sint p̄sentes.alias non valet ꝙ agitur: vt dixit hic glo.ad hoc de consti.cum oēs.Inquantum statuūt sim pliciter ad vtilitatem:vel cōmodum: vel incōmodum vni/uersitatis de vocandis due partes debent esse:⁊ qd̄ maior pars illorum facit valet:qui autem sunt vocandi: an soli pre sentes:vel absentes:tene Inno.de no.ope.nunc.c.ij. In gra uibus exigitur oēs esse p̄sentes:⁊ vocādi etiam sunt absen tes:nisi vbi appareret a iure cōtrariū. In leuibus soli residē tes:nisi appareret a iure contrariuꝫ ⁊c̄.

q Uesiuit. Canonici non interdicunt ec clesiam.sed hoc facere debꝫ ep̄s cum capl̄o.h.d.sūt due partes. Cōsultatio: ⁊ r̄n̄sio. Scd̄a ibi:fraternitati.tex.ibi: si quis in his delinquerit:nō dicas interdicēdo.s.⁊ al̄s.dꝫ puniri.sub audi non aūt dꝫ interdictū poni in eccl̄ia per rōnem que se quitur:que tunc bene adaptatur. ¶ No.ꝙ singulares ca/nonici de ecclesia non hñt iurisdictionem nec ptātem ponē di interdictum in eccl̄ia de iure:an possint hr̄e de cōsuetudi ne dicet̄.j. ¶ No.ij.ꝙ interdictum nō pōt poni de iure in eccl̄ia sine auctoritate epi ⁊ ēt cum consensu capl̄i. ¶ Nū/quid aūt capl̄m possit ex cōsuetudine sine ep̄o:recurrenduꝫ est ad ea que habent̄.de of.or.irrefragabili.§.i.⁊ de off.or. si canonici in.vj. ¶ No.iij.ꝙ pro singularis p̄sone ⁊ priua to delicto in eccl̄ia non est interdictū ponendū:⁊ no.ꝙ pena dꝫ tenere suos auctores:⁊ ēt limitari ad limites d̄licti.ꝯcor. sunt in glo. ¶ No.ꝙ iudex ex officio pōt prouidere ⁊ sup/plere:ne in eccl̄ia obseruet̄ interdictum male positum:vel a non suo iudice.notabile est Inn. ¶ Oz declaro decre.⁊ q̄/ro que fuit causa inualiditatis istius interdicti.dic defectus ptātis interdicētis:qꝛ priuatus non hꝫ ptātem imponēdi pe nam:⁊ qꝛ hec pena irrationabilis est:vt vnus pro alio punia tur.vnde qñ papa cōtra dñm vel cōe scribit:solet excipe in/terdictum:vt in extraua. bonifacij.prouide attendēdum.⁊ no.de exces.prela.c.i.de quo per Jo.an.in.c.cum in ptibus ad fi.de v̄.si. ¶ Scd̄o quero an in eccl̄ia interdicta:nō ꝓpt̄ delictum epi ibidem possit ep̄s celebrare.Hosti.ꝙ sic.arg. de of.ordi.irrefragabili.§.i.⁊ vt sp̄ualis sponsus sp̄uale de bitum sponse sue reddat:qd̄ dꝫ reddi nulla exceptiōe obstā te.j.de ꝯiu.lepro.c.ij.dicit ēt ꝙ hoc facere posset ep̄s s̄m te/norem priuilegij sui:de quo priuilegio.de priuil̄.ꝙ nō nulli qd̄ non plꝫ Jo.an.qꝛ illa priuilegia loquuntur in interdicto gñali.de quo ēt loquit̄ in decre.vltimo.de sen.ex.li.vj.in.§. addicimus in.j.gl. Sed in interdicto sp̄āli non repitur ep̄s priuilegiatus. Quid aūt in suspēsione a diuinis:recurrēdū

est ad no.in dicto.c.irrefragabili.§.j. ¶ Ueniamus ad gl.
oppo.cum glo.& videt̃ ꝙ possit ep̄s ecclesiā interdicere.vbi
denegant̃ pensiones ecclesie:saltim si hēat aliqđ ius canoni
cale in ecclesia.ar.de of.or.si canonici.dic ꝙ tunc hoc possūt
tamē honestius est ꝙ tunc singuli priuent̃:q̄ꝫ ꝙ ecclesia iter
dicto supponat̃:vt sic puniat̃ qui vere peccauit:concludens
cum lau.ꝙ tunc ꝓpter delictū singularis ꝑsone ecclesia non
debet subijci interdicto:sed propter delictū dn̄i terre tn̄ de
spon.non est nobis:& ad declarationē glo.dicit hic phy.ꝙ
ius episcopale dicit̃ hr̄e canonicus:eo ꝙ habeat curam cuꝫ
prebēda in ecclesia.ar.s̄.de preben.extirpande.§.qui vero:
quo casu interdicere potest cū hoc sit de cura.s̄.de elec.du-
dum.ij. Nam & decanus iterdicit.de app.dilectus. Inn.di
cit ꝙ dato ꝙ cōsuetudo possit dare iurisdictiōeꝫ canonico.
de offi.dele.ex litteris. simplici tn̄ canonico:iurisdictioneꝫ
non habēti.nō potest dare ptātem interdicendi ecclesiaꝫ:in
prelato:secus de app.dilectus.i.vel ẜm eum cōsuetudo pōt
dare iurisdictiōeꝫ canonico sup aliquos:in quos hēat pote
statem vel iurisdictiōeꝫ:puta habitos in prebēda:& tunc nō
solum propter consuetudinē poterit interdicere hoies: vel
excōicare:sed terram ēt ad hoc qđ no.de resti.spo.cum oliꝫ
iij.vbi. An priuato detur potestas excōicandi: vel simplici
clerico:sed hoc non posset consuetudine introduci quod ꝑ
factis cōibus ecclesie canonicus interdicat vel excōicet ho-
mines ecclesie. Nam non ligabit illos:qui subditi non sunt
quia singuli de capitulo non sunt dn̄i hoium vel rerum capi
tuli:sed capitulū.xij.q.ij.qui manumittunt̃:& sic pōt hic in-
telligi de ecclesia cathedrali & alijs: & dicit Uin.ꝙ non dat
iurisdictiōeꝫ aliquā capitulo:nisi ecclesia vacāte: vel hoc ha
beat consuetudo.s̄.de of.ord.ij.irrefragabili.scđo videt̃ ꝙ
pro peccato alterius quis puniat̃:vt patet de conse.dist.j.in
structa.de fil.ꝑs.per totum. Sol.dic hic in pena spūali con-
trarium in pena tpali:vel hic regulare.contraria casualia.
hoc.remittunt.i.q.iiij.in sūma.&.xx.q.iiij.in sūma.dic vt in
regula sine culpa.de reg.iur.li.vi.

e **Exore.** Cōmunis diuisio.ordīatio eccle-
sie per contradictiōeꝫ vnius cuiꝰ
non interest impediri non dꝫ.h.d. In prima de
cisa facti narratio. In scđa ibi:quia v̄o cause cō
missio. In prima duo facit. Primo ponit partium cōpara
tionem. Scđo allegatiōeꝫ:que quattuor ꝯtinet litteraꝝ apo
stolicarum formā annuli missionem:executoris dationem:
& capituli rebellionem. Scđa etiam duo facit.primo ex tri
plici motiuo concludit contra .B.er. Secūdo cōfirmat ele
ctionem prepositi exprimēs quare & .B.er.silentium impo-
nit tex.ibi:&.J.decidit̃ ꝙ post electionem fuit electus a capi-
tulo:& ꝙ per hoc concludebat electiōeꝫ suam cōfirmandā:
& allegabat electionem factā .T.cassandā: quia post appel
lationem .R.cōtradicti. H.qui fuerat electus ante eum.ex
aduersa parte dicebatur electionem suā ꝯfirmandā:nō ob
stante prima electione dicti .B.quia facta a minore parte
illoruꝫ:in quos residebat potestas eligēdi. Nec ob.electio
ne .H.dicti primo ꝙ fuerat cassata:eo quia de existēte in mi
noribus. Secūdo quia ficta fuerat eius renūciatio:eo quia
illi prestiterat reuerētiam:vt preposito:papa facit quod seq
tur. ¶ Or attendatis ad capitulum:quia aliqualiter ꝓpter
decisam est difficile:tamen glo.supplet decisaꝫ &c̄. ¶ No.
primo ꝙ in causa beneficiali pater impetrat litteras &c̄. pro
filio:& sic videtur ꝙ cōiuncta persona beneficiales litteras
posset impetrare pro coniuncta.de quo.s̄.de rescrip.nōnul-
li ad fi. ¶ No.scđo ꝙ per appositiōeꝫ temporis in ℞pto
ad conuincendā negligētiam conferre habentiū:nō afficiū
tur manus ordinarii collatoris: nec etiam gr̄a expirat tem-
poris lapsu.vide cle.cū ei quē.de conces.preben.& qđ ibi no.
& no.ꝙ per punctatiōem litteraꝝ in quibus datus est execu
tor ad compellendū:non afficiūtur manus ordinarii colla-
toris:quin collatio alteri facta teneat:nec etiam afficiuntur
per statutionem termini ab executore dati:ad respondēdū
de hoc.J.de conces.preben.si soli.li.vi. Et no.ꝙ confirmatio
ne sola episcopi vidētur priora beneficia vacare:dic vt.s̄.de
elec.cum in cūctis:de conces.preben.post electioneꝫ. Et no.
ꝙ exhibitione reuerētie & prestatione obediētie alicui vt ꝑ-
lato:quis videt̃ renunciare iuri:qđ hꝫ in prelatura.alia sunt
priuilegia & clara. ¶ Oppo.ꝙ sola confirmatiōe epi non
perdant̃ priora beneficia:imo opꝫ ꝙ expectetur cōsecratio
vel lapsus temporis de consecrandis.de elec.cum in cūctis.
Sol̃. Inno.supplendo hunc tex.per illum: vel intellige ꝙ
ep̄us renunciat expresse in manibus prelati: vel intellige ꝙ
papa ex certa scientia contulit nō expectato temporis lapsu
ꝙ potuit.s̄.de conces.ꝑben.ꝓposuit:non autem sibi placet
quod quidam dicunt.s.vt priora beneficia vacent eo ꝙ ele-
ctus & confirmatus consentit capitulo ꝙ ꝯferat: quia in ma
nibus capituli non hꝫ potestatem renunciandi:ideo non va
leret collatio facta consentiēdo collationi capituli:dices ꝙ
quandoqꝫ promotus in episcopum ante consecrationē con
sentit habēti potestatē conferēdi:sed non recipiēdi renūcia
tiationem:vt conferat:& tunc renunciare non videt̃:cum nō
possit:ideo collatio non tenet:quādoqꝫ consentit habēti po
testatem conferēdi:& renunciationem recipiēdi vt conferat:
& tunc bene fieri potest collatio:sic intelligit no.de conces.
preben.post electionem:tutius tamē dicit esse ꝙ prius renū
ciet expresse:& postea fiat collatiō.arg.de cōces.preben.c.i.
& sic intelligit etiam Jo.an.quod no.in regula beneficium.
de reg.iur.li.vi.s.vt regulari consentiēte beneficium cōfer-
ri possit. Intelligas quādo consentit habēdi potestatem cō
ferendi & renunciationem recipiēdi. ¶ Or hoc pendet ex
alio dubio.s.an renūciatio tacita:vel expressa: facta coram
iudice incompetēti teneat:de quo in.c.admouet.s̄. de renū.
& Jo.an.remittit ad regulam is qui tacet.li.vi.de regu.iur.
Nam quidam dixerunt ꝙ renunciatio tenet in preiudiciuꝫ
renunciantis:licꝫ non in preiudicium supioris:ideo ꝙ pos-
set vt vacans impetrari. Alii tamen ꝯtra:& sentit hoc Inno.
vt patet ex predictis. ¶ Secūdo opp.ꝙ lite pendēte colla-
tio alteri facta non tenet:vt in.c.i.&.ii.vt lit.pen.cuius cōtra
rium hic innuit:dicit Hosti.ꝙ littere iste nulle erant:& sic ꝓ
cessus inualidus:quasi si littere fuissent alique & ꝓcessus ali
quis impediret̃ collatio:ex litis pendnetia: potestis dicere
ꝙ hic extraiudicialiter ꝓcessit vt executor:& sic nulla est litis
pendētia. Item hec litis pendētia:cum collatiōe nō priuat
eum possessione aliqua:& valet ꝙ agit:vel pendētia litis nō
afficit manus ordinarii:cum illi interim non debeāt sua po
testate priuari:de quo vt lite pendēte.c.i.&.ii.ꝑall.in cōtra-
rium &c̄. ¶ Opp.iii.ꝙ tolerantia ex tacito cōsensu nō tol-
lat ius parte consentiente.s̄.de prebē.dilecto.vbi lꝫ ep̄s tol
lerauit:tn̄ postea contra illum canonicum egit.dic si tollerā
tia tendit ad tollēdum ius priuatum partis operat̃:vt hic:si
ad tollendum ius publicum:& tunc non opatur vt ibi:qr ibi
fuit collatio contra concilium lateraneñ.cōtra quod dispē-
sare non poterat.hic v̄o renunciare poterat iuri suo.ad ꝑdi
cta facit.s̄.de insti.cum venissent ad fin. ¶ Ueniamus ad
glo.quero cum glo.iii.an inuestitura transferatur possessio
glo.dicit ꝙ non:per hanc decre.alle.multa iura hoc probā
tia incōtrarium. ¶ Opp.s̄.de consue.ex litteris cū multis
concordātiis:& non soluit:dic ꝙ inuestitura que sumit̃ pro
collatione iuris non transfert possessionē:quia satis fatigat̃
in transferēdo ius inuestiture que fit iam trāslato iure.si est
ad hoc destinata vt transferat̃ possessio transferat̃: vt dicto
.c.ex litteris.si non est destinata non trāsfertur possessio:dic
vt dicto.c.ex litteris. Nec ob.ꝑdictis.l.clauibus.qr claues:
vt restringētes & reseruātes res clausas magis exprimūt vo
luntatem rerum tradēdarum. Sed inuestitura & annulus:
vt actus omnino separatus:ab ipso bn̄ficio:necessario non
est signum tradite possessionis:nisi ad hoc per prius destina
tione hominis destinetur.vide no.in dicto.c.ex litteris:& de
elec.transmissam:& glo.notabilem:que vult:vt.s̄.dixi.de in
sti.c.auctoritate. ¶ Oppo.ꝙ ex quo per sedeꝫ apostolicaꝫ

erat de canonicatu inuestitus:annulo sibi destinata:collatio alteri facta non tenet:de prebe.si postq.z.c.si clericus.li.vi. dic q hic annulus fuit traditus in signu inuestiture faciede: non facte:vel sm Inno.hic no approbatur.licz allegaretur alias tali vel simplici signo inuestiture per habente potestatem conferedi transfertur ius canonicale:z idem de beneficio si vacaret per talem enim inuestituram declaratur volutas conferetis bnficium:z suscipientis:qui solus sufficit ad ius acquiredum:sicut consensus eligetium z electi.de elec. cum inter canones:licz in aliis contractibus per inuestitura non transeat dnium sine tradito.C.de pac.tradi.z rei ve.l. quotiens:z idem in possessione:nisi corporaliter apprehedatur.ff.de acqui.pos.l.iii.vel dic q no fuit inuestitus:nec erat in curia:sed mandabat executoribus vt facta collatione illum annulo inuestirent. ¶ Quero cum eade glo.ibi: item argumetis q si papa:an si papa mandat alicui prouideri z talis alteri prouideat valeat collatio: gl.dicit q sic per hac decreta.z.s.de preben.dilectus.hoc videtur fateri Ioa.sm doct.qnando papa mandat: quia mandare idem est q rogare.ff.manda.l.i.xxiiii.q.iiii.Guilizarius:licet interdum precipiatur per verbum mando.de actio.z obligatio.l.qui dam:dic q non est differentia quo ad propositu:quia z preceptum non obligat:nisi personaliter:sed potest esse differentia.alias secus est in inhibitione de non conferendo.s. de concess.preben.constitutus:z quod ibi no.argu.de R.p. tibi qui. ¶ Quero cum glo.que incipit circa alia que fuit causa propter quam fuit cassata electio.her.dic q ipse erat in minoribus constitutus:vt patet in integra:z quia faciedo reuerentiam illi.B.suo iure renunciauit.hec glo.facit ad no.s.de elec.dudum ibi:dicit Innocen.q fuit cassata propter defectum etatis.Cum glo.fi.opp.videtur q tacito cosensu non queratur ius.de preben.dilecto.responsum est sm per tex. ¶ Oppo.cum.e.glo.videtur q hic tacitus cosensus non preiudicet:quia non videtur posse renunciare nisi in manibus prelati.argu.de renun.admonet:z.c.q in dubiis. Solu.contrarium procedit in renunciatione expressa hic procedit in renunciatione tacita: quod no.propter illa que dixi in.c.de multa.de preben.vel dic q tenet ad eius preiudicium:vt hic:si superior ratum vdit habere.de renun.q in dubiis. ¶ Quero cum eadem glo.in vsi.si alius:qd si ageret alius contra.B.prepositum qui obtinuit:z ille succuberet:nunquid iste exhibens reuerentiam posset agere seu respondere.glo.q non:quia non sit ratio:quia eo q consentit renunciasse videtur zc.dat glo.similia legalia.

A parte. Prelatus cum maiori parte capituli:contradicente minori:statuere potest q ad necessariam reparationem fabrice quilibet canonicus conferre teneatur.hoc dicit.z sunt due partes:que per se patent.secuda ibi:statuimus.In tex.ibi:z.t.intellige q quidam canonici hoc facere noluerunt. ¶ No.primo q etiam ad restaurationem fabrice non potest episcopus sine cosensu capituli expendere bona capituli vel redditus:z sic etiam in actum pium episcopus non potest sine consensu capituli de bonis capituli expendere. ¶ No.q ad incomodum subiecti statuere potest episcopus in detractionem iuris subiecti:causa legitima subsistente.vide docto.de loca.vestra. ¶ No.q in actibus etiam tangentibus preiudicium particularium: aliquando statur maiori parti capituli. ¶ No.opi.contra istam positam.de conces.preben.postulastis q in gerendis a prelato cum capitulo non sufficit episcopum habere vnuz ex canonicis secum: nisi habeat secum maiorem partem. ¶ Oppo.z videtur q decre.ista sit de puncto contra theoricam traditam.de consti.cum omnes.vbi dicitur q in tangentibus preiudicium collegii vt collegii: z vniuersitatis: vt vniuersitatis statur maiori parti capituli. Sed in tangentibus preiudicium particulare canonicorum vt singulariuz canonicorum oportet omnes consentire:z sic hic statur maiori parti:dato q agatur de particulari preiudicio scilz prebendarum. ¶ Aliqui respondent q hoc operatur auctoritas pape.alias dicendum esset secus.Sed secundum Innocen.illa theorica procedit in rebus priuatis singularium. In rebus vero publicis singularium:vt sunt prebede z possessiones prebendales.secus:vt hic.vel secundo etiam quando res est communis vt plurimum statur maiori parti:qua do nolunt vti re ad vsum destinatum.l.sabinus.ff.comuni diui.Et no.glo.in dicto.c.cum omnes:sed necessitate subsistente reparationis ecclesie:omnes redditus:etiam particulares sunt propter hoc instituti:ideo potest maior pars in preiudicium aliorum hoc statuere:ita loquitur hic z satis recidit in idem cum glo.i. ¶ Glo.omnes hic sunt litterales. ideo vide per te.

¶ Ut ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur Rica.

¶ Viso in titulis precedentibus de beneficiis coferedis: z quia beneficia cum integritate conferri debent: z sine diminutione.ideo zc. Gof.de materia.i.q.iij.c.fi.

T nostrum. Tolle Ricaz pro suma.vel hic occulta collatio beneficii:licet sit suspecta dumodo alias legitime sit facta valet hoc dicit.Tres sut partes:quia prima ponit duas oppositiones archiepiscopi inferens sue excusationis motiuum ibi:quia vero. Secunda ibi:porro respondet oppositionibus. Tertia ibi:omnibus de tribus notat archiepiscopum:z tertium distinguedo determinat.ibi.vnde credimus. ¶ Glo.prima ponit casum: qui est talis. archiepiscopus Mediolanensis cancellaria quandam vacantem suo consanguineo contulit occulte: non idoneo:retentis sibi redditibus dicte cacellarie:sic que diu stetit:tadem ad aures pape peruenit:q ista cancellaria tam diu vacasset:q ad eum erat deuoluta potestas:z mandauit eam conferri cuidam subdiacono suo: archiepiscopus respondit q ipse cancellariam non contulerat:sed eius redditus conseruauerat fabrice: z debitorum gratia minibus:z de hoc fuit factum publicum instrumentum: secuda die ipse respondit executoribus: q sedis apostolice mandatum non poterat adimplere:quia reseruatis sibi decem mensibus contulerat eam cuidam honorio:z de hac responsione fuit factum publicum instrumentum.z instrumeta pape fuerunt ostensa.hoc facto papa archiepiscopum citauit ad curiam:habens ipsum suspectum:vt veniret ad se defendendum:super tribus articulis.scilicet ad ostendendum q dictam cancellariam:modo canonico:z tempore competenti:z persone idonee donauerit. Comparuit per pcuratorem dictus archiepiscopus:z testes fuerunt recepti:qui probauerunt dictum.B.secrete institutuz: z preceptum q hoc esset secretum retentis redditibus:z dixerunt testes vnus de auditu:z alter de visu:q sigillum fuit traditum: z hoc procurator fuit confessus:tandem cum esset in calculo sententie:papa post hoc mandauit quibusdam q si sigillum traditum fuerit:postq papa negocium ad se reuocauerit: q decerneretur traditionem sigilli nullam: z inhiberetur ne sigillo vteretur:z sic intelligo de appellatione.vt nostrum: que est pars istius:post hoc archiepiscopus misit procuratorem ad papam:inter alias allegationes dicens q procedi non debebat ad sententiam.Primo quia nullus debet sine accusatore condemnari.Secudo quia non erat aliqd actu in forma iudicii zc.z depositioes no valebunt. Tertio quia actore non probate plene reus debebat absolui.vnde iniuste fuerat reus grauatus onere pbandi: z papa volens excusare processum. dicit de vultu dei ab eo procedere iudi

cium. ¶ Nota primo ex ista decre. ꝙ sententia a iudice promulganda est vultu dei. i. taliter sententiari a iudice debet ꝙ coram omnibus possit dicere vultu dei sic sententiaui: ⁊ habentur hec verba ps. xxi. ¶ No. vnam regulam ꝙ nemo debet sine accusatore damnari. concor. ⁊ casus excepti sunt in glo. ¶ Nota etiam ꝙ attestationes in iudicio minus solenniter agitato: recepte non valent concor. s. vt lite non contesta. per totum. ¶ Nota ꝙ iudex ex officio procedens tenetur ⁊ debet excusare processum suum. An autem si fuerit appellatum vocandus sit: tangit Innocen. de procura. in nostra. de appella. cum speciali. ⁊ vide tex. de senten. excommu. venerabilibus. libro sexto. ¶ Nota ꝙ papa debet assignare causam sue sententie eo ꝙ ius pronunciatio trahitur a posteris in exemplum. ad hoc de re iudi. in causis. ¶ Nota regulam ꝙ actore non probante reus venit absoluendus etiam si nihil prestitit. concor. sunt in glo. ¶ Nota ꝙ propter presumptionem contra reum reus grauatur onere probandi. ⁊ releuatur actor. ¶ Nota ꝙ contra occulte gesta de facili presumitur. concor. de hereti. cum ex iniuncto. ¶ Nota ꝙ contra collationem factam beneficij retentis redditibus est presumptio symonie: ⁊ non legittime collationis.

¶ Nota ꝙ ex sola suspitione habet iudex potestatem contra inferiores procedere ad finem purgationis etiam indicende. ad hoc. s. de offi. ordi. ex parte. ¶ Nota ꝙ sicut conditio sic ⁊ pactum ⁊ conuentio sic ⁊ modus in retinendis temporalibus in concessione spiritualium inducit viciũ symonie. ¶ Nota ꝙ ex causa licitum est episcopo retinere redditus beneficij: dum tamen hoc faciat per viam statuti: ⁊ non per viam taciti vel expressi pacti: cum beneficiato: vel eius mediatore. declaremus decre. littera hic videtur velle ꝙ ex sola suspitione ⁊ presumptione quam habet contra subditum iudex habeat potestatem procedendi ad inquisitionẽ contra subditum. Sed contra hoc videtur per. c. qualiter ⁊ quando de accu. vbi requiritur ꝙ sit tanta fama: ⁊ rumor: ꝙ nequeant sine scandalo tollerari. dicit Hostien. ꝙ contrarium procedit vbi intendit superior inquirere ad finem pene imponende. hic quando ad finem subditis emendandi. ⁊ vt se corrigat: ⁊ sic intellige. c. ij. de collu. detegẽ. ƒm eum. Secũdo per hanc decre. aliqui volunt dicere ꝙ collatio beneficij occulte facta non tenet: ⁊ hoc tenet archid. de prebẽ. si tibi absenti in. vj. ⁊ dicit Innocen. tenere hoc dicit Jo. an. ꝙ non est verum ꝙ Innocẽ. hoc teneat: sed bene dicit ꝙ potest beneficio priuari: ⁊ ab eo remoueri talis cui occulte facta est collatio: ⁊ alteri conferri: quod dictũ non placet Hostien. nec etiam Joan. and. quia hec pena ꝙ veniat priuandus: eo quia sit occulte facta collatio: nõ ẽ iure scripta. ideo per glo. non imponenda. arg. de peni. di. i. §. pena. ⁊. de regu. iur. in penis. li. vj. fatetur tamen ꝙ superior isto casu poterit terminum assignare: infra quem huiusmodi ius producatur: ideo poterit non producens priuari: vel non audiri: vt. ⁊. de conuer. coniuga. ex publico: ⁊ qui ma. accu. pos. c. fin. ⁊ si dicatur ex quo beneficium est occulte collatum non residet ⁊ sic venit priuandus dicunt veruz est ꝙ non residentia. sed prius monendus est vt resideat: vt. s. de cleri. non residen. ex tue. non autem ex occulta collatione priuabitur nec reperitur ꝙ in collationibus beneficiorum collatio debeat publicari: licet secus in electione prelatorum ecclesiarum cathedraliũ vel aliorum inferiorum collegiatorũ. de elec. quia propter ⁊. c. cum post: ⁊ est ideo: quia in spiritualibus beneficijs per solam collationem acquiritur ius in re plenum. de preben. c. pe. quaz tamen facit episcopus sepe in camera. nec est aliquo iure statutum ꝙ debeat publicari collatio. Nec ꝙ scriptura de ea fieri debeat: licet secus in donationibus. C. de dona. l. si quis: ⁊. l. donatio. ibi. in ascribendis. nec ob hec decre. ꝙ hic non dicit collationem nullam nec ꝙ veniat priuandus: sed bene dicit ꝙ propter hoc habet collationem suspectam. sed etiam ex hoc potest probabiliter ignorare super collatione imo potius innuit contrarium dum voluit probationes admitti. Tertio ad declarationem finis qui dicit ꝙ si episcopus retinet redditus beneficij in casu in quo spectent ad alium: ꝙ non est licita retentio imo inducit symoniam. ¶ Quero de intellectu istius littere. dicit Innocen. quidam intelligunt ꝙ si redditus ecclesie custodiantur per aliquem: qui habeat custodire vacante ecclesia de iure consuetudine vel priuilegio: ⁊ fructus vacante ecclesia percipiendi: ꝙ episcopus non potest ad preiudiciuz ipsius sibi retinere. Si autez ipse episcopus possideret fructus: vt quia illud beneficiuz percipiebat redditus a mensa episcopi. ita ꝙ episcopus de mensa propria soluebat: causa legittima subsistente: ⁊ per viam statuti poterit huiusmodi fructus retinere: ⁊ nullus tunc erit in dignitate: vel dic ⁊ melius ꝙ erit in dignitate: sed fructus non percipiet. idez dicunt isti si redditus isti non essent de mensa: sed forte ad episcopum de iure consuetudine vel statuto spectarẽt custodia vacãtis ecclesie: ⁊ collectio redditmũ. Naz tunc per viam statuti. ⁊ causa subsistente: ecclesia vacante: poterit tales fructus retinere: alias fructus sunt reseruandi successori. xij. q. ij. B ius placiti: ⁊. c. charitatem. dicit Hostien. hoc de quocunqz beneficio spectante ad collationem episcopi. ⁊ si ad euz sede vacante spectat custodia ⁊ collatio fructuum: quia poterit ex causa fructus retinere per viam statuti. si autem ad alium spectaret custodia de iure vel consuetudine quãdiu vacant ab illo non erit auferenda. remittit de consti. cum venissent. licet facta collatione cuz esset custodia: poterit redditus retinere: quos sibi reseruauit ante donationẽ: detractis tamen expensis necessarijs. alii dicunt: quos sequitur Innocen. ꝙ potest intelligi finis de quibuscunqz redditibus beneficiorum: etiaz non spectantium ad episcopũ vel ad collationez episcopi: sed aliorum: vt episcopus ex causa possit ante collationem statuere de consensu tamen illorũ: ad quos spectat collatio. de redditibus retinendis. ad hoc de offi. archi. ad hec. de donationibus. c. pastoralis. Credo ꝙ verus intellectus est decre. ꝙ loquitur de beneficijs ad collationem episcopi spectantibus ⁊ ad excusandum symoniam distinguatur: an fructus percipiantur ab alio: ⁊ conuenit vt conferens percipiat ⁊ est symonia: an ipse episcopus percipiat: ⁊ si ex aliqua causa percipiat: tempore vacationis: ⁊ forte postea cõuenit ꝙ ad tempus percipiat est symonia: hoc intellige dũmodo hoc non faciet per viam statuti vel quando hoc percipit ex aliqua iusta causa ⁊ necessaria: ne obstent. ¶ No. de ꝯsti. cuz. M. si eos autem percipiebat ante vacationem: ⁊ vult eos retinere postea: ⁊ si hoc facit per viam statuti: ⁊ ex causa: hoc est licitum. Si hoc facit per viam pacti vel cũ eo cui est facta collatio vel cum mediatore. hoc est illicituz. Et propter predicta querit Inno. quis de iure habet potestatem custodiendi vacantem ecclesiam: ⁊ redditus eius percipiendi: dicit quod si episcopus fundauit ecclesiam: ipse tanꝙ patronus habebit custodiam vacante ecclesia: ⁊ de redditibus ei erit respondendum. alle. de appel. bone. xvj. q. ij. c. i. Idem concludit in quolibet alio patrono ecclesiastico: quia persona ecclesiastica hñs ius i eccl'ia: ei ẽ rñdẽdũ ď tpalibus ⁊ vacãte eccl'ia hz custodiã ⁊ perceptionẽ redditmũ. ar. de priui. cũ ⁊ plantare. §. in ecclesijs: ⁊. s. de preben. in lateranensi. ⁊ dicto. c. bone: ⁊ no. de offi. ordi. cum nos. x. q. ij. c. fi. nisi forte hec custodia spectaret ad alium ex priuilegio: consuetudine: vel alio iure. lxiij. distinc. si in plebibus: ⁊ notatum fuit. s. de consti. cum venissent. patronus vero secularis non habet huiusmodi iura: quia non potest petere rationem de temporalibus. nec ad eum spectat custodia: vacante ecclesia: no. in dicto. c. cum vos: ⁊. x. q. iii. c. fi. Si autem ecclesia non est patronata de iure communi spectat ad episcopum potestas custodiendi: vt no. fuit plene. s. de constitu. cum venissent: hoc in ecclesijs non collegiatis in collegiatis non inferioribus spectat ad collegium ecclesie. xx. q. ij. non licet. de quo de sta. regula. ea que. §. quod si. In bonis vero episcopalibus tẽporalibus potestas custodiẽdi spectat ad iconomũ: si ibi est alias

ad capitulum.xii.q.ii.statuentium:& c. charitatē. Si ibi nō
est yconomus: nec clerici: archiepiscopus hꝫ potestatē custo
diendi: nisi aliud habeat cōsuetudo.xii.q.ii.non liceat. Cle-
rus autem ecclesie cathedralis vbi ad cuꝫ spectat custodia
habet potestatem illam custodiam archiepiscopo cōmittē
di: & sic loquitur tex.ix.q.iiii. conquestus: & hec est vera nisi
papa dedisset visitatorem: aut procuratoreꝫ seu patronum
qui gubernaret res ecclesie.lxi.di.obitum.& c.sequenti: ſm
Innocen.de elec.cum nobis olim. Nullus auteꝫ excepto
papa: & sine cause cognitione: & non vocatis his quorum in-
terest custodiam talem: vel visitatorem dare potest ſm In-
nocen.& Hostien.de quo de sup.ne.prela.ecclesie.li.vj.& de
custodijs & fructibus vacantium ecclesiaruꝫ. dic vt de elec.
generali.li.vj.& aliquid.§.de elec.vt preteriti in glo.cōtra.&
vide plene de hereti.ad abolendam: vbi per Innocē. & Jo.
an.quod ponit hic. ¶ Quarto quero que sit legitima cau
sa retinendi redditus.dicunt doc.ꝙ guerra: litigiū: magna
emptio: longa peregrinatio: & magna etiam paupertas de
dona.apostolice.de reli.do.c.ij.xvj.q.i.& temporis. de cēsi.
cum apostolus. Item vrgens debitum: vtilitas ecclesie va-
cantis.x.q.ij.c.fi.& etiaꝫ ea non vacante ex causa posset: vt in
.c.per tuas: & in.c.consultationem: & c.pastoralis. de dona.
nam eas posset vnire: causa subsistente.de exces. prela. sicut
vnire. ¶ Quinto modo quero an sit licituꝫ indistincte epi
scopo retinere redditus beneficij: & res ecclesie: aut eas alie
nare.dicit Innocen.ꝙ si beneficium est institutum: quia ibi
est datus sponsus: non debet fieri diminutio: vel alienatio:
illo irrequisito.de eccle.edifi. ad audientiam.& de dona.cō
sultationeꝫ. Si vero vacat non potest episcopus illius bona
alienare: nisi constituto ibi legittimo defensore: arg. de re.
eccle.non alie.in cle.si vna: & eo.titu.c.i.li.vj.& hoc non pote
rit etiam quacunqꝫ causa subsistente: nisi premittat cause co
gnitionem.allegat.xij.q.ij.sine exceptione: & predita proce-
dunt in alienatione perpetua. In temporali autem dicit ꝙ
tanta nō requiritur solēnitas: vt patet ex his que vidistis.§.
ti.ij.c.i.& ij. Predicta omnia procedunt in dubio: quādo
episcopus est patronus ecclesie: quia tales alienationes fa-
cere potest: dato legittimo defensore: nisi vacet: vel vocato
sponso: vbi est. Naꝫ illi de temporalibus est respondendū
.xvi.q.ij.c.fi. Si autem alius est patronus ecclesiasticus: nō
debet fieri sine illius consensu: si autem laicus sit patronus
alienare poterit requisito eius consensu q: ad eū nō spectat
querere rationem de temporalibus: fatetur tamen ꝙ de ho
nestate requirendus est: ne postea velit reuocare velut iniu-
ste factam alienationeꝫ: alleg.x.q.ij.precarie.xvj.q.vij. filijs
potest etiam concedere alicui ex causa in vsus.de dona.con
sultationibus: non tamen potest res ipsas vendere vel dissi-
pare.x.q.ij.nulli: nisi ꝙ de iure: vel de cōsuetudine sibi debe
tur.x.q.iij.per totum. Predicta vera quando vult aliena-
re in alium transferendo. vbi autem vellet ad suas manus:
vel ad suos proprios vsus retinere. licet Innocē.hic vacilla
uerit: hodie est expeditum ꝙ non potest etiam de consensu
capituli: per cle.ij.de re.eccl.non alie. eo quia episcopus nō
habet potestatem in facto proprio auctorandi: vel capitulū
in facto proprio consentiendi: vt ibi.hoc verum nisi vellet re
tinere aliquam rem beneficij.i.quo ad appropriationem re
rum beneficij: sed quo ad appropriationem fructuum de
quibus loquitur littera. doc. hic variant super glo.non fir-
mat. Joan.and. dicam cum glo. fi. que tangit intellectuꝫ.c.
ad hoc quia exigitur cause cognitio.x.q.ij.c.i.& xij.q.ij.sine
exceptione.& x.q.ij.hoc ius. In omnibus autem casibus in
quibus male alienat res dignitatis vel ecclesie: debet supe-
rioris ex officio prouidere: vel per viam restitutionis. de in
stitu.cū venissent.§.fi.ſm Inno. vltimo concludit quicquid
sit dictum super vacante dignitate: vel prebenda: vel parro
chiali ecclesia: sine causa nihil debet de iuribus ipsius dimi
nui: quāuis in totum posset dignitas tolli: nec etiam fructus
in alios vsus transferi: & quecunqꝫ subsit causa alienandi:

vacante sede: non poterit facere perpetuam alienationem:
nisi ecclesia prius habeat defensoreꝫ.C. si propter pub.fu.l.
fi.C.de admi.tu.l.lex qꝫ tutores: & nisi fiat: premisso tracta-
tu: & cuꝫ cāe cognitōe.xij.q.ij.sine exceptione: sic debet intel-
ligi.de his que fiunt a prelatis.c.i.& c.pastoralis. In tempo
rali autem alienatione non est tanta solennitas adhibenda:
ſm Innocen.& ita est determinatum in.c.dudum.hodie.de
re.eccle.non alie.li.vj.& iunge quod no.§.de his que fiunt a
prelatis.c.i.&c. ¶ Venio ad gl. glo. hoc generale est. hec
glo.enumerat casus in quibus quis sine accusatore damna
tur: tamen tu dic regulariter quod de iure canonico in quoli
bet delicto iudex potest inquirere: dummodo subsit fama:
que loco accusatoris sit.de symo.licet heli. & c. per tuas. de
accu.qualiter.el.ij. Item hoc regulare ꝙ nemo sine accusa-
tore: &c. Fallit quando delictum est notorium iudici: quia
coram eo est cōmissum.sic loquitur.l.nullꝫ.C. de testi.que
lex.qualiter debeat intelligi.habetis in.c.ij.de ordi.cogni.&
de excep.c.i.& j. de penis. dilectus.& ibi Inn. melius q̄ ali-
bi illam legē declarat. Qui aūt sint casus in quibus iudex
ex officio possit supplere: plene per Cynū in.l.i.C.vt que de
sunt ad no.partium.& per Bart. in.l.iiij.§.hic autem.ff. de
dam.infec.& dixi.de postu. prela. bone: & quasi ad istas re-
gulas duas omnes casus hic positi regulantur: & reducunt:
est tamen verꝫ quod Bar. in.l.ii.§. si publicato.ff. de adul.
vbi est in gl. ex qua hec sumpta est posuit alias regulas: sed
hec sufficiunt.e.glo.in fi. Alios etiam casus ponunt docto-
res qui reducibiles sunt ad regulas.§.positas.vnde Hosti.
addidit omnes alios.§.de testi.cogni.ex litteris: & de pba.
tertio loco. Item cum quis appellationeꝫ non prosequerit
de app.reprehensibilis in.§.fui autem: vel litteras iudicum
abradit.§. de rescrip. olim. Item in surrepticie impetrante
vel abutente rescripto.de rescrip.c.fi. Item cum quis simul
est reus actor testis: & iudex: & cum obligauit se ad certaꝫ pe
nam.de elec.cum dilecti. Item cum quis succumbit in cau-
sa appellationis.de appel.vt debitus. item cum quis proba
tiones aduersario subtraxit.de testi.constitutus.item in pro
ponente exceptionem & succumbente in probatione: nisi ali-
quid probabile excusat.de do.& contu.c.finem litibus.item
in quolibet qui illudit iudici: vel aliquam malitiaꝫ cōmittit
de ali.iudi.mu.ca.fa.c.i.item in vindictam iniurie sacerdo-
tibus irrogate.C.de epi.& cle.si quis in hoc genus. alios ca
sus vide in spe.de inquisi.§.quod autem: in prin.glo.simile:
que est super verbo actore. ¶ Oppo. ꝙ etiam actore non
probante reus non absoluitur.§.de procur.ex insinuatione.
de proba.ex litteris.glo. dicit ꝙ regulariter actore non pro
bante reus absoluitur. Fallit in casibus: quos glo. enume
rat.vide etiam.in fine Hostien. addit casum fauoris eccle-
sie: vt cum ecclesia petit bona: que actor tēpore mortis posse
dit.& remit.de pecu.cleri.c.i.item cuꝫ natura negocii impu-
gnat: vt cuꝫ nego aliquem esse sane mentis.item propter cō
tumaciam non iurantis.de iura.calum.c.fi. item propter cō
tumaciam non venientis infra annum: vt lite non contesta.
quoniam.§.in alijs.tu conclude glo.pro declaratione illius
regule: actore non probante &c.ꝙ si actor: probat probatio
ne facti: vel iuris. vt quia fundatur intentio sua iuris dispo
sitione vel presumptione: tunc reus non venit absoluendus:
nisi probet: & tunc non leditur regula. item procedit regula
inquantum est actor & reus. tunc enim reus non quia reus:
sed quia actor: bene aggrauatur onere probandi. Ad hoc
reducuntur casus multi in glo.positi. Ad hoc reducitur pri
mus scds quartus & quītus casus. Alij sunt casus speciales
inter ceteros ponitur casus vbi assumpsit in se onus proban
di. Circa quem est aduertendum ꝙ quandoqꝫ reus assum
psit in se onus probandi ad perditionem cause: si non pbat
& mos ei geritur.& tunc siue actor probet: siue non: fertur sen
tentia ꝯ eū: & tunc pdit cōmodū regule: actore nō pbāte: vt
est casus.§.de elec.cū dilecti: & j.de crimi.fal.c.fi.cū si.& pōit
Jo.an.in addi.spe.in loco.j.alle.s.in addi.spec.in ti.de pba.

in.§.i.versic.iii. ⁊.versic.xi. Quandoq̧ vterq̧ actor ⁊ reus assumunt in se onus probandi simpliciter:⁊ neuter probat. Hoc dubiū tangunt domini de rota sua ꝯclusione.xv. que incipit.itē in beneficiali.⁊ dicunt ꝙ si vterq̧ actor ⁊ reus petiuerunt adiudicationem beneficij: quilibet absoluetur ab impetitione alterius de proba.licet:⁊.c.ex litteris. de causa: pos. ⁊ proprie cle.i. nullus eorum damnabitur in expensis. sed fiet compensatio.hinc inde:⁊ hoc tene:licet Inn.de offi.dele.cum contingat: sentiat ꝙ tunc fiat absolutio ab obseruatione iudicij:quandoq̧ solus actor petit adiudicationē bñficij:reus aūt tantū petit se absolui:⁊ tunc reus est absoluendus.C.de eden.l. qui accusare: ⁊ hic quod no. bene de app.per tuas. Apparet ergo ꝙ fatuus est possessor qui petitorium deducit:non agendo possessorio parturbatiua: vel aliter.ff.de rei ven.is qui.⁊ no.glo.ij.de causa pos.cū ecclesia.quandoq̧ actor solus petit adiudicari: reus nihil petit: sed solū respondet ad petita: ⁊ tunc tenet rota in conclusione.cxvj.ꝙ adhuc res debet absolui per regulam.c.alle.ad hoc.de causa pos.cū ecclesia.de re iudi.cum bertoldus de reli.do.constitutus. Quandoq̧ reus assumit in se onus ꝓbandi:⁊ tunc glo.legistarū tenet ꝙ reus est absoluendus:⁊ adhuc procedit regula:quia per hoc ꝙ solum assumat in se onus ꝓbandi:nō ꝑdit cōmodū regule actore ⁊c̄.vt no.glo.ff.de proba.l.circa aliquod per Inno.in.c.ex conquestione de resti.spo.quod sequitur.Jo.an.in addi.spe.in ti.de ꝓba.in.§.i.in.ṽsic.tertiam vbi examinatur hec regula.⁊ sub.ṽsi.xj.vbi aūt simul actor ⁊ reus vellent producere testes:quis sit preferendus.ponit ibi spe.in.versi.si vbi vtroq̧:⁊ tenet ꝙ preferatur actor.de quo etiam de proba.circa. Nā reus habet duo remedia.vnū: vt actore non probante absoluatur: scd̄m ꝙ si probat pro eo declaratoria promulgetur: si non ꝓbat perdit scd̄m:sed non primū:alle. Jo.an. ad hoc.de resti.in integ.c.ij.li.vj.de sen.exc.licet.c.li.ff.de serui.vr.predi.l.si domus de mili.testa.l.iij.C.de excusa.tuto.l.volūtarie.quādoq̧ actore non probante reus expresse iuris sui defectū cōfitetur:⁊ adhuc non est sententiandū ꝯtra reū: in eadem instantia:saluo ꝙ a papa:qui in talibus pōt supplere:vt no.cōpo.de rescrip.in.c.capitulū post glo. ⁊ dixi in materia notorij.⁊ hec quia vltra limites petitionis non est ferenda sententia:in alia tamen instantia damnari poterit:⁊ hoc tenet spec. in.ti.de act. ⁊ pet.§. super petitionibus.ṽsi.sed quid in.iiij. colū. Glo.no.ꝙ ibi non viciat ⁊c̄. quid de collatione: an in ea cōmittatur symonia:vel non.⁊.glo. in fi. dicunt doct. hic ꝙ contractus etiam de nocte factus tenet.C.de transac.l.nō minorē:⁊ in talibus dies incipit a media nocte.ff. de fer.l. more.⁊ idem no.s̄.de offi.dele.consuluit. Glo. in hoc casu querit:an propter carnalitatē collatio facta inducat symoniā.dicit Lau.ꝙ sic:vbi carnalitas est funditus inductiua concessionis:alle.i.q.i.si quis neq̧.vbi sordido corde:vel iniusto amore:vel sordidis precibus: sacerdotale officiū ⁊c̄. de symo.nemo. ⁊.c.tua. ad hoc. qñ fauor tertij hoc inducit ergo multo fortius quādo fauor ordinati.i.q.i.sunt nōnulli in precibus.doc.remittunt.de eta.⁊ qua.tuā. ¶ No.bene istū tex.⁊ glo.istā: quia alienatio rei ecclesiastice facta in conimetū eo ipso presumitur viciosa. Glo.no. ꝙ querit an modus inducat symoniā.glo. dicit ꝙ sic per hanc decre.sicut condictio:quia modus equippolet condictioni.de condi.app.c.ii.⁊.iii. imo potentius obligatur quis: qui tenetur sub modo:q̄ꝫ qui tenetur sub cōdictione: quod patet: quia obligatus sub modo statim:prestita cautione de implendo modo:tenetur ad debitū sub modo.l.quibus diebus.ff.de condi.⁊ demon.ꝙ secus in debito sub condictione.ff.de condi.⁊ demon.l.qui heredi.§.fi.vnde vos habetis differentiā inter modū ⁊ condictionē per tex.in.c.verum.J. de condi. ap.c.vlti. Dicit Jo.an.ꝙ ille tex. facit contra: quia ibi intercessit pape auctoritas.nisi dicas ꝙ ibi superuacue:⁊ ad cautelā:intercessit.glo.tetigit hoc dubiū.de quo in.c.si ꝓpter tua debita.de rescrip.in.vj.⁊ ibi glo.tenet ꝙ si velit retinere redditus omniū beneficiorū:non pōt: sed solus papa:sed redditus vnius beneficij sic:vt hic:⁊.J.de re.ecc.non alie.⁊c̄. Sed dicit Joan.an.ꝙ contra episcopū facit cle.si vna.de re. eccle.non alie.sed dicit tu respondebis ibi in perpetuis alienationibus.hic in tēporalibus: sed dicit ipse ratio illius cle. si pariter concludit etiā in temporalibus:scilicet ne quis sit auctor ⁊ in facto proprio:⁊ sic relinquit: ⁊ plus nō dicit: sed ne desint antiqua scripta:hic doc.super littera dicunt pro vtilitate ecclesie vacantis pōt fructus retinere:idem si velit retinere in casu in quo retinet de mensa propria:vt quia beneficiū reciperet redditus de mensa episcopi:quia tūc per viā statuti ex causa pōt retinere alias videt̄ residere:ꝙ fructus sunt futuro successori seruandi:nec pōt illos redditus retinere.alle.xij.q.ij.de redditibus.de offi.or.cū nos: ⁊ quod no. de testa.relatū.ij.Credo istud si velit redditus appropriare mense proprie:vel capituli:causa etiā subsistente: quod nō possit:per regulā cle.si vna. ⁊ rationē eius si autē retineret ad reparationē ecclesie ipsius vacantis pōt:si vero pro vtilitate alterius ecclesie: vel cathedralis ecclesie sue: ita ꝙ non veniant applicandi in vsū priuatū proprie mense episcopi: vel capituli:sed forte pro fabrica sue ecclesie:vel inferioris:⁊ tunc bene pōt:ex quo non applicat mense proprie: nec capituli:q: tunc non obstat ratio dicte cle.ideo tunc poterit ⁊c̄.

¶ De rebus ecclesie non alienandis.   Rubrica.

¶ Visum est de rebus spiritualibus clericorū: verū quia diu non possunt esse sine temporalibus ipsa spiritualia.i.q.iij.si quis obiecerit. Ideo de tēporalibus restabat videre: que quia interdū clerici querunt alienare: an autē possint vel non ideo ⁊c̄.⁊ cōiter stat rubrica negatiue. de re.eccl.nō alie.sm Gof.⁊ per hoc patet ꝙ Gof.habuit. de re. eccl.ali. vel non alie.⁊ de materia.x.q.ij.xij.q.ij. per totū.xvij.q.iiij. nullus cū duobus sequentibus:⁊ repetitur in.vj.⁊ in cle.

n

On licet. Prelatus nō potest bona vnius ecclesie dare alteri: nec sine consensu ambarū res inuicē ꝑmutare. ¶ No.hic episcopū nō habere ꝑtātem rei vnius ecclesie ad aliā transferendi causa legittima non subsistēte. ¶ Scd̄o no.ar.ꝙ abbas inferior prelatus ab episcopo potest interponere auctoritatem alienationi rei ecclesie sibi subiecte:qualiter intelligitur.J.dicā. ¶ No.ꝙ contractus permutationis videtur ecclesijs permissus:dum tamen intercedat solēnitas debita. ¶ No.alienationē rerū ecclesiasticaꝝ inferiorē ecclesiarū: fieri nō posse:sine ꝯsensu clericoꝝ ecclesie:a qua fit alienatio:facit hec decre.an inferior prelatus possit auctoritatē prestare alienationi rei ecclesiastice. de quo per Inno.de transac.statuimus ⁊.J.de priui.ex ore:⁊ in cle.i.h.eo.tit.vbi glo.tenet ꝙ si sit exemptus pōt prebere auctoritatē:secus in non exemptis. vnde tunc episcopus habebit auctoritatem prebere:⁊ sic cōiter practicatur:⁊ sic intelligi debet.xij.q.ij.abbatibus.xvii.q.iiij.c. in venditione: ⁊ de his que fi. a prela. ea noscitur. Nec ob. si dicatur ꝑtās ⁊ solicitudo pertinet ad abbatem.xviij.q.ii. nullus:q: illud debet intelligi quo ad regulā. scd̄o dicit Vin. per hanc decre.ꝙ nec domos nec prebendas possunt clerici cōmutare inter se:sine consensu episcopi: quia fraus timetur.l.cum his.§.si vni.ff.de transac.nec etiam episcopus sine eis.x.q.ij. episcopus.⁊ no. bene hoc dictum quia quottidie potest contingere:⁊ videbam de facto:⁊ etiam vidi de facto conciliū cōtrarium. ego perquisiui tunc multum hoc dictum. ⁊ nunquam potui inuenire ⁊c̄. ¶ Venio ad glo.opp.videtur ꝙ possit alienari ab episcopo cum causa.xvj.q.i.§.sicut. dic cū causa pōt alienari:cū consensu epi: ⁊ alijs solēnitatibus interuenientibus:sed sine causa non:vt hic:idem tenet Inno.⁊ Ho.qui dicūt ꝙ si eps edificat:iusta causa:nouā ecclesiā po

terit illi dare iura matricis puta decimas mortuaria: oblationes: et similia.j.de eccle.edifi.ad audientiam:ad hoc.xvj.q.i.ecclesie.et dic vt no.e.ti.li.vj.

q **Ui res ecclesie.** Laici non possunt res ecclesie donare: et qui recipiunt ab eis excómunicantur.h.d.non diuiditur. ¶ Nota q bona clericorum sunt egentium .i. pauperum christi: ipsi enim dispensatores sunt. Aduerte decre. procedit siue detineant a regibus: siue ab ecclesijs iniusto titulo secundú docto. glo. sunt clare. Anto.de but.

c **Onsensus.** Rector ecclesie: si dat ecclesie rem duple extimationis: seruum ecclesie manumittere pót: ipse tamen et posteri eius erunt sub patrocinio ecclesie.h.d. Ponit dictum cum quadam limitatione.ibi. ita. ¶ No.súmariú et q liberti et posteri eorú sunt sub patrocinio ecclesie idest sunt obligati ad ecclesiaz defendendá.et etiam eorú peculiuz. ¶ No.q in bonis relictis ecclesijs: vel túc acqsitis.pót clericus ecclesiá grauare: et sic no.q illa sint propria que acquirit prelatus ecclesie. ¶ Quero de intellectu littere.doc.dicút q mens est q si forte prelatus: vel rector ecclesie cultiuauerit de nouo predijs: et intantuz meliorauerit: q ascendat ad dupluz extimationis serui: poterit manumittere seruum scdm Inn. de quo de peccu. clericoz .c.si.vel sm Ho. intellige quando aliqua predia acquisiuit intuitu persone: aut ex artificio suo.j.de testa.relatum: quilibet intellectus est bonus: per hác decre.arguunt doc.q clerici possunt leuare albergarias: et collectas antiquitus impositas bobus suis.alle.j.de iude.multorum.an liber homo possit habere peculiuz vel liberto videatur cócedi: et quid de peculio q tempore manumissionis habebat seruus: remittunt ad no.xij.q.ij.cuz redemptor. et.lxxxvij. di.c. pe.et. ¶ Uenio ad glo.glo.opp. et videtur q possit manumittere etiam nihilo ecclesie collato.xij.q.ij.placuit. Sol.ibi in benemerito.hic in non benemerito: et hoc intellige de osensu episcopi sic etiam intellige tex. ¶ Quero quis modus exigitur: dic q modus antiquus: et q duplú det valoris mancipij.xij.q.ij.episcopus qui: et ibi no.quare non sit necesse p alijs rebus duplum dari sicut pro seruis. Tertio videtur q posteritas libera non sit obnoxia ecclesie.C. de ope. liber.l. antepe. So.intellige decre.de posteritate manumissa: cuz liberto: secus in nata post libertatem: vel est speciale in liberto ecclesie.xij.q.iij.libertus.idez in alijs: viuente patre liber tine condictionis: vt quidam dicunt.C.de libertis: et eoruz liber.l. si. Sed quidam illam intelligunt de manumissione cum patre: vltima glo.declarat tex.

e **Piscopi.** Si prelatus nihil dans ecclesie seruum ecclesie manumittit nó valet manumissio.h.d. In prima p hibitio et ipsius ratio. In scda reuocatio.ibi. tales igitur. ¶ No.q alienatio rei ecclesiastice illegittime facta per predecessorem potest reuocari per successoré. Itez q illud dicitur reuocari ad ius ecclesie quod reuocatur solum quo ad possessionem: et non quo ad proprietatez. Primo per hanc decre.dicit Inno.q alienans res ecclesie grauiter peccat.ideo depositionem meretur: alle.xij.q.ij.monemus: et.c.diaconi. Scdo videtur q littera non stet duz dicit reuocationem fiendam ad ius ecclesie: quia si manumissio est illegittima non tenet manumissio et remanet seruus.et sic non pót reuocari ad ius et etiam proprietatem ecclesie: cum ius non sit perditum: quia reuocatio supponit priuationez. dicit Inno.q hoc verbum ius est latum et multa comprehédit et ponitur hic pro potestate sic sumitur.ff. de his qui sunt sui iuris.l.i.et per totum. vnde quia seruus de facto manumissus eximit possessionem et potestatem ecclesie. ideo ad eam debet reuocari.et dicit q hec decre.facit ad illam commissionem quaz papa facit: et appellatur in forma ea que de bonis.dicitur enim ea que de bonis repereris alienata studeas ad ius eius reuocare. An delegatus scdm hanc formá scilicet q que de bonis ecclesie alienata sunt studeas ad ius ecclesie reuocare.habebit potestatez contra inuasores. dicit q sic per hanc decre.confirmat: quia licet non sunt alienate quo ad proprietatez: tamen quo ad possessioné. sic ergo et. facit de elec.querelaz.et.ff.de ali.iudi.mu.cau. fac.l. si res.§. pedius.vbi in alienatione otinetur res alienata quo ad possessionem.ad hoc.l.ex edicto.§.alienare.eo.ti. Non ob. q non dicatur alienatum: alias distractum quod in dominio remansit.ff.de ver.signi.alienatum. Item nec ob. q nó dicatur alienatum si aliquis non distrahit. quod non congruit si aliquis sit ingressus possessionem ecclesie: quia nullus alienauit: sed potius dicitur violenter inuasa: vel vi possessa: qr respondet Inno. q leges ille dant strictam significationez vocabuli: sed habito respectu ad latam significationem vocabuli: potest dici alienatum: saltim respectu possessionis: quando possessio est perdita: et sit tale rescriptum vt fauorabile: et ad cómodum ecclesiarum intelligitur de alienatione largo modo non stricto: nec est verum quod res occupata non dicatur alienata: quia ex quo est occupatum est alienuz factum: sic dicitur quis alienatus mente .xvj.q.i.§.i. cum si. et in psalmo: alienati sunt peccatores.ad colocen.i. cum essetis alieni facti: et ad ephe.iiii.alienati via dei per ignorantiá: et si dicatur proprie significationi est standum. veruz est nisi mens habeat oppositum: et.j.de ver.signi.intelligentia. Itez dicit in illa forma: si post iter arreptú aliquid inueneris atteptatum: de peccu.clericorum.c.si.vel quicquid post litem ceptam inueneris innouatum. de consti. cum. M. quia tunc poterit nedum petitorio sed possessorio agi: quia vtrúqz est connexum.de sequestra.c.i.dicit tamen Inno.q in istis formis et similibus non poterit iudex ex officio procedere: nisi in litteris signantis aliud exprimatur: tum quia talis forma habet cause cognitionem: alle.de preca.c.i.ad si.et de dona. fraternitatem. tene menti de verbo alienatuz. Item quia in rescriptis ad vtilitatem ecclesie emanantibus verba quandoqz late sumunt: ex mente rescribentis. ¶ Uenio ad glo. glo.iii. ar. contra. oppo. videtur q possit manumittere sine aliqua recompensatione.xij.q.ij.si quos. So.de consensu capituli pót: vt ibi. sine consensu non: vt hic: vel cóiúge simul quia benemerito potest cum consensu capituli: sed non precedentibus meritis procedit hec decre.

n **Ulli liceat.** Res ecclesiarum alienari nó debet.h.d. ponitur alienationis phibitio. Scdo quid sit alienare. Tertio pene impositio. Scda. ibi. alienationis. Tertia.ibi.vnde. Tertia.ibi.conditionem alias conductioné. ¶ No.ex decr. primo q aliud est alienare: aliud ypothecce obligare: et sic prohibita alienatione non videtur prohibita ypotheca. ¶ Nota secundo a contrario q generaliter potest res ecclesie ypothecari. ¶ Tertio no.q regulariter res ecclesie imobiles prohibentur alienari: et ypothece titulo dari: et no. hic de ypotheca: quia illa non est pprie alienatio. ¶ No. q alienationis verbo comprehendútur specialis ypothecatio: donatio: venditio: permutatio: et cótractus perpetuus ypothec.a contrario q temporalis locatio comprehendi non videtur. vel dic q comprehenduntur omnes alienationes: ex quibus dominium: aut directú: aut vtile transfertur: nam per contractus emphiteosis non transfertur directum dominiú: sed vtile.l.i.ff.si ager.vec.vel emphi.pe. ¶ Oppo.de decre.ad aures.j.e.vbi emphiteosis p mittitur: dic causa legittima non subsistente nó permittitur: sed causa subsistente sic: vt.ibi.quia forte ager est sterilis: vt sic reducatur ad culturam. Qui autem dicatur contractus emphitheoticus perpetuus habetur in auct.hoc ius.xi.q.ij. in verbo perpetua.C.de sacro sanc.eccle.aucten.si quos.ad hoc qd no.hoc.e.ti.in cle.i.sed an generalis ypotheca ecclesie pmitta ecclesie: qr obligo oia bona mea: quidá q sic: et hoc

teneret Egi. hic. ꝓ hoc facit. l. fi. C. que res pig. obli. possunt: vbi dicitur ꝙ est modici preiudicij: ⁊ a contrario littere est arg. h simile habetur in. §. si vero. in auct. de alie. ⁊ emphi. Ho. hic dicit ꝙ specialiter specialis ⁊ generalis pro vtilitate ecclesie est permissa scḋz canones: alias nec generalis nec specialis est permissa. dicit tñ ꝙ generalis poterit fieri sine auctoritate episcopi. alle. l. pe. C. de his qui ve. eta. impe. Sz forte hoc non est verum: qꝛ ex quo est ꝓhibita ecclesie requiritur auctoritas episcopi. ❡ Tertio quero quis est contractus cōdictionis: dic ꝙ si forte sub cōdictione: puta si nauis ex assia venerit: ecclesia vendidit rem: per quam transfertur dñium eueniente cōdictione: sed certe nullus est preiudiciū ecclesie: sicut ⁊ alij puri: vel dicitur contractus cōdictionis. quando ecclesia imponit aliquod tributū terre ecclesie: quia dat aliquam condictionē malam. Nam id quod est sub tributo dicitur sub cōdictione vulgariter: ⁊ dicitur condictionale. i. cadens sub cōdictione si non soluit tributuz. Alij habent in littera conductionē: ⁊ sic dicunt cōtractuz locationis ecclesie probibitis: quod doc. fatenẛ quando est ad non modicum tempus: quo casu idem est quasi contractus emphiteoticus: ex qua locatione tunc transfertur vtile dñiuz. ideo est probibita. j. e. ad aures. ⁊. c. ad audientiaz. Sed intelligitur de conductione ad modicum tempus falsa est littera: ⁊ quando dicitur ad non modicū tempus no. in. l. i. ff. si ager. vec. l. emphi. pe. l. i. §. quod ait. ff. de superfi. Cōis est opi. ꝙ dicitur ad non modicum tempus quando excedit decēniuz vel ad decēniuz. vt no. glo. in cle. i. e. ti. ad quam cōiter fit recursus. ❡ Uenio ad glo. que sunt hic. glo. i. oppo. videtur ꝙ licet alienare res ecclesie. x. q. ij. hoc ius. xij. q. ij. sine. So. licet cum causa ad vtilitatez ecclesie: ⁊ cum solēnitate: vt ibi. sine causa non vt in cō. Gof. hic dicit ꝙ solēnitates iste non seruantur: sed sufficit seruari solēnitatez requisitaz: scḋz consuetudinez loci. vnde statur consuetudini: que in hoc disponere pōt: alle. j. c. proxi. Inn. dicit ꝙ in alienatione rerū ecclesiarum standum est cōsuetudini: que in illa ecclesia introducta est circa solēnitatez: dūmodo nō sit nimis grauosa alias non teneret de re iudi. cum causa Ho. non placet ꝙ consuetudo aliquid possit operari ĩ tollēdo solēnitates requisitas in alienatione rei ecclesie per. c. i. j. e. li. vj. Ioā. an. dicit ꝙ per illud capitulū primuz. s̄. de consue. c. i. ⁊ fi. videtur sibi dicendum ꝙ si queritur: an consuetudo possit tollere solēnitatem auctenẛ. hoc ius: ⁊ dicit quod sic: qꝛ illa fuit introducta a iure ciuili. iō ꝯsuetudo ecclesiastica pōt ei detrahere. alleg. de dona. pastoralis: cum ibi no. in solēnitate aūt rei ecclesiastice requisitis per. c. sine exceptione. xij. q. ij. dicit ꝙ non habet ptātez consuetudo aliquid detrahendi. alias esset grauosa ecclesijs: ⁊ contra vtilitatem ecclesiarū. ideo non teneret ar. pre alle. c. i. de consue. de quo. j. e. c. i. li. vj. puto tñ ꝙ si consuetudo adderet aliquid solēnitati requisite a iure cōi ⁊ non detraheret: puta ꝙ cōsuetudo valeret: si esset ad vtilitatē ecclesie. alle. no. de consang. ⁊ affi. quod super his: ⁊ quod no. de cle. coniuga. in. c. ioannes. in. vj. q. ⁊ idem ad litteram tenet dñs Bar. C. de sac. san. eccl. auct. hoc ius. teneatis mēti hec verba: qꝛ ad ea habetur cōiter recursus. ⁊ ad no. in. d. c. i. j. e. in. vj. ❡ Glo. ii. opp. videẛ ꝙ possit fieri alienatio sine solēnitate. C. de admi. tu. l. lex que. So. contrariū in rebus loquitur que seruando seruari non possunt. hic in illis que seruando seruari possunt in fi. gl. idē dicunt doc. in illis rebus que magis expedit vendi: qꝫ retineri: vt sunt animalia superflua: ⁊ vestes trite: saluo quod habetur. j. de dona. ceterum: ⁊ de hoc habuistis. s̄. de his q̄ fi. a p̄la. tua. ⁊. c. cū apostolica. Glo. ypotheca dat dñiā iter pignus ⁊ ypothecā: qꝛ ypotheca cadit ĩ re imobili: pignus ĩ re mobili. vñ dẛ a pugno. Itē dẛ pignus qñ rei pignorate trāsfertẛ possessio: ypotheca qñ nō est translata. ff. de pig. act. l. si rē. §. ꝓprie. dicūt tñ doc. ꝙ Io. lxxx. di. c. i. dicit ꝙ non est differētia inter pignus ⁊ ypothecam nisi in noie. ❡ Glo. fi. op. videẛ ꝙ alienationis verbo solum cōprehendantur contractus: quibus dñium transfertur. ff. de ver. sig. alienationis. C. de fun. do. l. i. So. hic sumitur alienatio largissime: sed in ꝯ̄rio sumitur strictissime ⁊ dicit Egi. ꝙ sic large sumitur quando lex: testator: vel pactio probibet alienari per legē statim allegatā. ❡ Ultimo quero que est leonina. dico ꝙ est lex de quo. C. de sacro san. eccle. l. iubemus: ⁊ hic nihilominus: ⁊ est eius pena ꝙ alienator deponatur: ⁊ recipiens punitur: vt no. doc. in. c. se. vnde lex illa ponit penaz ꝯtrahentis illegittime super re ecclesiastica: ⁊ scribentis tales contractus: ⁊ dicit Ho. ꝙ illa constitutio erat localis: sed per hāc decre. est extensa ad omnes ecclesias: ⁊ ad oīa pia loca: alle. in auct. de non ali. §. quia vero: ⁊ de illa facit mentionē hic papa. ❡ No. bene hic ꝙ reuocari vidi in dubium: an in alienationibus rei hospitalis vel pij loci requiraẛ solēnitas capẛi sine exceptōe: ⁊ vide qḋ doc. dicunt ꝙ sic ⁊ est casus. x. q. ij. hoc ius. hanc materiam examinat La. j. de reli. do. de senodochijs in repetitōe: ⁊ ibi dicit ꝙ requirantur solēnitates: que requiruntur in collatione rei ecclesiastice: ⁊ requiritur auctoritas episcopi: sed non oēs solēnitates requiruntur. alij tñ dicunt ꝙ hec constitutio pōt intelligi de constitutione leonina. c. mouemus. xij. q. ij. qḋ sic intelligere scḋm aliquos nō est absurdū ꝭm Io. an.

f **Si quis.** Alienatio facta de rebus ecclesie non tenet: ⁊ tam alienās q̄ recipiens: nisi restituant: excōicantur: ⁊ quilibet de ecclesia pōt contradicere: ⁊ rem cum fructibus repetere. h. d. ⁊ sunt tres partes: que patent sicut etiaz tua dicta. scḋa. ibi. ꝙ si tertia. ibi. sed etiam. Transibo cum cōi lectura: qꝛ in hac decre. posset reduci tota materia alienationis rei ecclesiastice. ❡ No. j. ex decre. penam subscribētium alienationi rerum ecclesiarū: sine solēnitate: vel cum solēnitate debita: ⁊ in casu non concesso. ❡ Scḋo no. ꝙ aduersus factum quando pena venit in futurum imponenda. quādoqꝫ admittitur purgatio more. ❡ Tertio no. hic tex. apertum ⁊ alienatio rei ecclesiastice in casu non concesso: ⁊ circa solēnitatē debitam: est ipso iure nulla. ❡ No. casum in quo quilibet particularis de ecclesia habet ptātem agendi pro iuribus: ⁊ rebus ecclesiasticis: quando agitur de re possidenda a re male alienata: ⁊ vide quod de procu. c. i. ⁊. s̄. de testi. cum olim. de rescrip. edoceri. Alia vtilia notabilia non habetis nisi ꝙ emptor ecclesiastice rei cōtra solēnitatez debitā: non facit fructus suos: imo eos tenetur ad restituendum: nedum rem. Declaro decre. ⁊ eius materiam. littera dicit ꝙ excōicatione deus iratus percutit animas. hoc verū intellige quando excōicatio est iusta: quia si iniusta: licet liget quo ad ecclesiam: non tñ quo ad deuz: nec tunc percutit animas. j. de sen. exc. a nobis. ij. ⁊ per hoc patet quare iudei non possunt excōicari: qꝛ non habent animam intra ecclesiā ⁊ excōicatio ferẛ ad eijciendū aīam extra ecclesiā. iō nō ferẛ contra eos ar. de diuor. gaudemus. Scḋo inquantū decre. dicit res male alienatas restitui ecclesie: hoc verū inquantuz ecclesia velit: qꝛ ꝯ̄ctus est nullus: sed si ipsa non velit stabitur ꝯ̄ctui: ⁊ qꝛ potius sibi expedit hr̄e preciū: vt vidistis no. per gl. s̄. ne se va. c. i. ⁊. xij. q. ij. si qua de rebus. Tertio intellige decre. inquātū sentit alienātē hr̄e ptātē alienationē reuocandi: vel retractandi. hoc est veruz si velit retractare ad cōmodum ecclesie: qꝛ tunc venire pōt ꝯ̄ factum ꝓpriū: vt no. s̄. de elec. nosti: alias non posset: vt. l. i. C. ne fiscus rem q̄z ven. ⁊. l. ex hoc. §. si alienauerit. ff. de ali. iudi. l. vendicātē. ff. de eui. alias de emp. de quo vidistis. de cle. coniug. diuersis. Quarto inquātū decre. dicit quēlibet clericuz vēdicare posse rem ecclesie. dic hoc verū: ecclesia. hoc ꝯsentiente: vel non cōtradicente. Si enim ecclesia hoc non vellet: non posset particularis clericus hoc facere ar. pōpeius. §. fi. ff. de ꝓc. ⁊ vide qḋ no. de ꝯces. ṕben. ex pte. dicunt tñ doc. ꝙ defendēdo ꝓ capitulo pōt clericus defendere ēt inuito capitulo: sed non agendo. ff. de li. causa. l. i. ⁊. ij. ⁊. s̄. de iudi. cām. breuiter inquantū constaret rem male alienatam in dānum ecclesie: tunc etiaz particulari licet reuocare: etiam contradicente capitulo ar.

.c.i.de his que fi.a ma.par.ca.⁊ quod no.de testi. cuꝫ olim. non posset enim tunc ecclesia ratificare cõtractũ : quia illud demuꝫ potest retificari quando ad hoc venit suadente vtilitate ecclesie. per hanc decre.doc.dicunt ꝙ isti clerici vendicantes hanc rem poterunt agere condictione ex hac decre. ex eo quia fulciuntur ex eius auctoritate: ⁊ vbi lex non inducit nouam formulaꝫ agendi: si inducit nouaꝫ obligationeꝫ tunc agitur ex illo iure.ff.de condi.ex le.l.i.⁊.s̃.de resti.spo. sepe.⁊ de elec.querelam. ¶ Venio ad glo.quero cum prima glo.qui dicantur hic defensores. glo. dicit ꝙ aduocati vel procuratores.xvj.q.i.precium. ¶ Oppo.cum glo.ij.videtur ꝙ subscribens non videtur cõtractui consentire.ff.de pig.act.l.gaius: dicit ꝙ si quis se subscribit contractui non vt auctoritatem prestans contractui:sed vt testis :non videt consentire:vt.d.l.gaius: si vt auctoritatem prestans contractui.tunc si nomine alieno non videtur consentire.ff.de insti. act.l.fi.ff.de rescin.ven.l.titius. Si nomine enim proprio : ⁊ scienter sibi preiudicat.ff.de fideius.si fideiussor.§.i. ⁊ hic:si ignoranter non:vt.d.l.gaius.de hoc habuistis.s̃.de trãsac. ex litteris:in glo.⁊.s̃.ti.ij.quanto ⁊c. ¶ Opp. cum glo.iij. ꝙ deus non irascitur: quia non peccat ; dic ꝙ est modus loquendi hoiuꝫ: ⁊ est figura antropos. de quibus.de ver.sig. forus:vel hic ponitur deus.i.vicarius dei.s̃.ti. proxi.c. vno. ¶ Quero cum glo.iiij. an possit etiam prestito iuramento de non veniendo contra:reuocare rem male alienataꝫ. glo. dicit ꝙ sic:quia iuramentum est illicicitum.s̃. de iureiurã.intellecto. Sed contra.de insti.cum venissent. dicit glo.ꝙ aliter ibi poterat ecclesie consuli in.c.intellecto non erat alius per quem posset consuli regno:dic si preiudicium ecclesie in tantum est cõnexum preiudicio persone: quod aliter nõ potest ecclesie consuli procedit ꝙ hic dicitur: si in tantuꝫ nõ est connexum procedit contra. Nam ibi renunciatio iuris ad preiudicium persone poterat restringi : sed hic alienatio:vt alius teneret:non poterat esse sine preiudicio ecclesie ꝓpter fructus. ¶ Quero cum.v.glo.quando dicatur celeriter satisfactum.dicit glo.anteq̃ ledatur ecclesia.idem Innocẽ.⁊ Ho. Gof.intelligit celeriter:statim factum post interpellationem.ff.de vsu.l.mora. ¶ Oppo.cum glo.vj. videtur ꝙ idem alienans repetere nõ possit.xij.q.ij. monemus. So. idem repetere põt si tolleratur:secus si iaꝫ sit remotus: vt in contrario. ¶ Septimo per hanc decre. dicit glo.super verbo remedium:ꝙ si dilapidatur vult ecclesiaꝫ seruare indẽnem:ꝙ non remouetur:de quo.s̃.de elec.quod sicut:in vltima glo. ¶ Quero cum.viij.glo.que pena est male alienantis.dic ꝙ pena depositiõis.xij.q.ij.diaconi:⁊.d.l.iubemus: ⁊ si satisfacere põt excõicatur: donec satisfecerit. ¶ Oppo. cum.ix. glo. videtur ꝙ alienatio facta contra formaꝫ iuris: non sit ipso iure nulla.xij.q.ij.c.si qua de rebus. So.dic de hoc:vt no.s̃.ne se.va.c.i. ¶ Opp.cum glo.x. videtur ꝙ ẽt parrochiani admittantur.xvj.q.vij.filijs. So.admittũtur clerici patroni : ⁊ etiam parrochiani : ⁊ intellige de clericis eiusdem ecclesie. Clerici enim alterius non admittunt.quia eorum non interest: ⁊ intelligunt doc. parrochianos admitti:etiam si sint laici:quia non accusant: sed male alienata repetunt. Lau. ⁊ Phi. dicunt ꝙ omnis ecclesiastica persona admittitur cum hoc ius non exprimat .ij.q.vj.consuluisti. Inno.remittit ad no.de resti.spo.cum olim: ⁊ ibi Host.de offi.deleg. venerabili:⁊ibi habes glo. ¶ Quero cum vlti. glo.qua actiõe recuperabit ecclesia male alienata:dic ꝙ personali actione aget ꝯ alienatorem si est soluendo: vel actione in rem contra possessorẽ.x.q.ij.apostolicos: ⁊ est exp̃ssuꝫ .C.si tutor vel curator.l.iiii.⁊ fi. ¶ Quero cum eadeꝫ glo. ibi.sed si optinet:quid erit si optinet contra vnuꝫ. dicit glo. ꝙ alter liberatur soluendo.ff.de eo per quem factũ erit.l.i. .§.si plures:hoc verum si agit ad rem:vel interesse. Secus si ad penam.xij.q.ij.cum deuotissimaꝫ : ⁊.c.monemus.vbi de hoc. ¶ Quero cum ea.glo.ibi. ⁊ si conueniat. quid si agat tantum contra vnum:nec ab eo obtinuit aliquod : an possit agere contra alium:dic ꝙ sic:quia non tollitur actio:nisi solutione.ff.depositi.l.i.§.si apud. ¶ Quero cum ea.glo.ibi. sed nunquid an ecclesia tenetur cedere actiones suas:soluenti contra quem agit:contra alium. contra queꝫ non est actũ: dic ꝙ non:quia quilibet conuenitur ex culpa : ⁊ ex delicto ꝓprio.ff.de admi.tuto.l.cum plures:putat tñ Hos. ꝙ si facta fuerit cessio tali possessori ꝙ poterit agere: dũmodo ante solutionem facta fuerit cessio.ff.de solu.l.modestinus.de fideius.cum his.c.glo. ibi preterea. ¶ Querit an alienator possit repetere: dicit glo. ꝙ sic : vt hic dicitur. contra quod opp.videtur ꝙ non audiatur male alienans repetens : quia ipse tenetur de euictione:ergo non agit.l. vendicanteꝫ.ff.de euic. So.illud generale est:dic contrariũ procedit:vbi tenet contractus:sed hic contractus non tenet : ⁊ sic nõ tenetur de euic.hoc non placet glo.quia dato ꝙ cõtractus sit nullus nihilominus tenet de euictione.x.q.ij.hoc ius.xij.q.ij.vulterasi.⁊ licet doc.laborant ad solutionẽ cõtrarij:dic si emptor fuerit sciens:non tenetur vendens de euictione:nisi expresse promiserit.C.de euic.si predium;⁊ tunc non ob.exceptio : si aũt fuit emptor ignorans: tũc tenetur de euictione:vt in toto titulo.C.⁊.ff.de euic. ⁊ nihilominus repetere põt rem : quia non ad vtilitatem propriam repetit:sed ecclesie : ⁊ ꝙ dicitur quem de euictione tenet actio eundem agentem. scilicet nomine proprio:repellit exceptio.C.de euic. exceptionem:sed si agat nomine alieno : ⁊ ad vtilitatem alienam : non:vt hic: quia si venit vt alius ideo erit secus:ar.de resti.spo. frequẽs ad fi.li.vj.⁊ de or.co.tuam. Ad contrarium responde.s. ad .l.vendicantem.ff.de euic.quod procedit vbi eodem respectu contrauenit:quo casu tenetur : vt dixi.s̃. secus si diuerso respectu:⁊ sic tene ꝙ hic inuoluat Inn. qui tenere videtur ꝙ etiam si sciens emerit : competit ei actio de euictione quod est contra tex.C.de euic.l.fundum : ⁊ contra.l.si in emptione in fi.imo speciale est hoc in odium alienantis: vt dicam.I. eo.ad audientiam : ⁊ si dicatur agenti obstat exceptio doli. dic ꝙ postea replicabitur seu dabitur replicatio doli: quia semper licita est replicatio doli : quãdo agens non incipit a dolo sed dolum excipiens:secus si agens inciperet.ff.de excep.doli.l.apud.§.marcellus. Nam emptor de euictione agẽs nõ facit mẽtionẽ de dolo;secus si agẽdo faceret mẽtionẽ de dolo:vt q͛ diceret ago ad ĩteresse : q͛ mihi vẽdidistis fraudulẽter talẽ rẽ:⁊ ille opponeret ꝺ dolo:⁊ tũc nõ admitteret replicatio:⁊ dic h̃ verũ:siue exp̃sse:siue tacite: facit mẽtionẽ doli: vt q͛ ĩtentet triticariaꝫ: cõpetentẽ loco actõis. de dolo.ff.de condi.tri.l.ij.quia vel exprimet causam:⁊ sic allegabit dolum: vel non exprimet:⁊ idem: quia hec actio habet in se velatum dolum sapiens naturam actionis:in cuius locuꝫ existit:vt.d.l.eum qui.§.qui iniuriaꝫ.ff. si quis cau. Itẽ doc. dicunt ꝙ solus principalis alienator tenetur de euictione : ⁊ si plures fuerint omnes tenentur. Alij autẽ consentientes:⁊ subscribentes alijs penis subiacebunt .xij.q.ij. non licebit. Dicunt autẽ quidaꝫ: ⁊ non male:ꝙ conductores rerũ ecclesiasticarum: si bonefidei sunt: actionem habent contra locatores; sed malefidei non:nisi sibi de euictione prosperint: nisi in casu specialiter.C.cõia.de le.l.i.fm Inn. Ho.aũt recitatis his remittit ad no.I.c.ad audiẽtiam. ¶ Vltimo inducit glo.decre.ꝙ prelatus:⁊ quilibet de ecclesia:põt agere ꝓ ecclesia: sine litteris de rato.⁊ hoc.s̃.de procu.c.i.

a **Ad aures.** Terra ecclesie infertilis dari põt ei in emphiteosim cuius studio redigitur ad culturaꝫ.h.d. In prima decisum factuꝫ. In scda prouisio.ibi.illa In tertia exemplo.ibi.nisi forte. ⁊ ponitur casus in eo : qui non confecto instrumento : exinde confessus de prelato recepit in emphiteosim solum:ad extirpandum: ⁊ tollenduꝫ: quo facto petebat ipse vel heres eius : sibi fieri instrumentum emphiteosis : vt in principio sub condictione conuenerant:ꝙ si extirpari posset:⁊ extolli:sibi daretur in emphiteosim. ¶ No.hic vnũ casuꝫ : in quo permissa est alienatio rei

ecclesiastice:seu in emphiteosim concessio: videlicet q̃ si terra est inculta:z infertilis:z datur alicui: vt ad agriculturam reducat:z no.ita demũ contractũ istum effectualiter tenere: si alius tunc temporis reperiri non potuerit: qui meliorez cõdictionem non fecerit allaturus vel donaturus ecclesie.
¶ No.ꝙ alienans rem ecclesie debet ipsaz alienare ad vtilitatem maiorem. ¶ No.ꝙ contractus emphiteosim transit ad heredes. ¶ Uenio ad decre. declarationez intellige decre.inquantũ dicit concessionẽ in emphiteosim fieri posse si tamen intercedat consensus capituli z prelati concedẽtis de his que fi.a prela.per totum.x.q.ij.hoc ius.§.de dona.pastoralis. Scdo limito decre. inquantũ dicit concessionez in emphiteosim de sterili possessione tenere: hoc verum quando sterilis possessio: seu incultus ager: propter non culturationem est modici valoris: vbi autem tanti:aut maioris valoris:esset inculta sicut culta:vt sunt multe possessiones:tunc non procederet decre. qz tunc non ꝓcuraretur vtilitas ecclesie. Tertio intellige decre.inquãtũ dicit ꝙ si plus poterit haberi ab alio effectualiter:non tenet concessio. hoc debet referri ad tempus ante culturã:vt si ea existẽte inculta:ab alio potuerit habere plus:non teneat cõcessio. Sed si postq̃ est culta plus posset haberi: hoc non est attendendũ : ne colentiuz diligentia sit eis damnosa.ad hoc.C.de alimo.l.fi. quia sic perderet ille operas suas:z labores suos: quod nõ est dicendum. An silua cedua redacta ad agriculturã: tertio non reducenti concedi possit:doc.dicunt ꝙ nõ : sicut nec alienare aliis.§.c.nulli:nisi subsistente legittima causa:z solẽnitatibus debitis. vnde hoc est priuilegiũ cultiuantiũ zc. ¶ Uenio ad glo.glo.fi.in fi.dicit ꝙ si stat honore respicit ecclesiã: sed si stat onere respicit personam soluentem:z dicit Jo.an. ꝙ honor debet conspirari per .h.quia omnes aspirãt ad honorez:onus sine.h.quia nullus ad hoc aspirat.ad hoc quod no.de elec.si religiosus.ideo doc.ponunt de isto verbo honor:quia debet scribi per.h.sz onus sine.h. ratio quia ad honorem quisqz aspirat.hoc dicunt etiam alibi in.vj. Non recordor.sufficit hec. Anto.de but.

¶ Super.

Qui iurauit non alienare ea:que sunt de mensa:ea de quibus dubitat an sint de mensa alienare non põt.h.d.prio. Scdo dicit ꝙ possessiones minus vtiles:pro vtilioribus:de ꝯsensu capituli:permutari possunt hoc. Scdo sunt due ptes: que patent ex sũmario. scda. ibi. possessiones. ¶ No.ꝙ licet laicus nõ possit decimas possidere:de rescrip.causam:possessiones tamen datas loco decimarum:z etiam alios redditus temporales possidere potest. ¶ Scdo no.ꝙ id dicitur ad manus teneri: quod possidetur. ¶ Tertio no.summarium. ¶ No. ꝙ vbi casus dubius in quocũqz euentu habet extrema ꝓhibita frustra queritur eius certitudo : ad finem prohibitionis cognoscende. ¶ No.ꝙ permutatio non est permissa nisi fiat ad vtilitatẽ ecclesie. ¶ No.tex.contra opi. Ho.de qua. de conces.preben.postulasti:quod non sufficit prelato:in agendis per euz cum capitulo: vt habeat vnum de canonicis secum : nisi habeat maiorem partem z saniorem. ¶ No. vnam causaz legittimam alienationis permittende ex contractu permutationis:quando inutilis possessio cum fertili permutari intẽditur. ¶ No.ꝙ in alienationibus non sufficit solum consilium capituli:sed exigitur consensus. ¶ Quero que dicantur bona de mensa : recurre.ad gl.in cle.frequens.de exces. prela.in verbo ad mensam:que plena est:z ibi no.ꝙ bona dicuntur de mensa quando illi:vel ille: ad quos:vel ad quem: spectat mensa: possunt illos in vsus proprios conuertere : z de illis pro libito disponere. ¶ Queritur an capitulũ: quo ad scdam partem:contineat ius cõe:vel gratiam:dicunt aliqui ꝙ gratiam:z hoc sequitur Inn.ad hoc alle. Jo. an. no: in.c.i.§.de his que fi.a prela. Alij vt glo.tenent contrarium: ꝙ contineat ius cõe:z exponunt cõcedimus.i.concessuz esse ostendimus.ad hoc.xlij.di.nerui .§.fi. hinc Paulus tenendo ergo primam opi.doc. inducunt decre. si iuraui pape nõ alienare rem:sine sua licentia:vel sine licentia episcopi. Primo casu peto licentiam a papa:vel scdo ab episcopo : z non facio mentionem aliquã de iuramento : an potero alienare: non obstante iuramento:dicit Jo.an.ꝙ sic : per hanc decre. in fi. Nam posito ꝙ non fiat mentio de iuramento: iuramẽtuz habet conditionez:nisi licentiã petiero:ergo si peto licentiam:incontinenti sum extra iuramentũ : cuz non requiratur dispensatio contra iuramentũ:sed cessat iuramentũ: petita licentia. Secus dicunt si prestitissem episcopo iuramentũ : de alienando:sine eius licentia:postea peterez licentiã ab archiepiscopo:vel papa:non facta mentione de iuramento : quia tunc impetratio est surrepticia . ideo semper suz periurus si alienarez. ¶ Uenio ad glo. quero cum glo. Naz quilibet ꝙ est hoc iuramentuz . dicit ꝙ est iuramentũ quod prestant episcopi subiecti pape:de non alienandis rebus inconsulto principe:vel alij episcopi suis superioribus:dicunt docto.ꝙ hoc iuramentũ prestant quando ab eo recipiunt confirmationez:vel consecrationez. ¶ Opp. cum glo. que est super verbo intelligitur:videtur ꝙ hic formentur due questiones: vna an tales res censeantur de mensa: z ad hanc non respondet.glo.fatetur Goff. dicit ꝙ questio non fuit certa pro eo quia si decime spectabant ad mensam:z fructus ipsaruz spectant:alias non vt consultuz est zc. Dicunt docto. ꝙ sunt de mensa:si sit scriptuz ꝙ essent de excep.cum venerabilis : ad fi. Idez si mense archiepiscopi obtentu ecclesie date sunt de testa.requisisti:sed Inno.dicit ꝙ erat dubiuz an esset de mẽsa:alias non:z ad hunc finez querebat an possint alienari: z dubiuz faciebat ꝙ essent de mensa quia predecessor dum vixerat:illas possederat:vt de mensa. Sed in contrariũ videbatur:quia de nouo venerant de feu.c.i. Consuluit autez ꝙ tutius est scilicet ne alienentur:vt sic iuramentũ:de non alienandis que sunt de mensa : intelligatur non solum de antiquis:sed etiaz de nouis acquisitis ar.de testa.relatuz.ij.i.R. quia non occurrit ratio:quare plus de alijs: q̃z de his intelligi debeat . Secus in his in quibus ecclesia habet directum dominiuz:z alius habet vtile:vt sunt feuda:que non possunt dici de mensa:quo ad vtilitatez:cum alius fructus percipiat z ideo illa deuoluta ad ecclesiam iterum dantur in feuduz: vt dicta decre.ij.quasi de ipsis: sic ab initio videatur ordinatum:ꝙ sic ipsas liceat infeudare: fm Inno. z quia res de facili zc.ff.de pac. si vnus:z dicunt doc. ꝙ vbi de nouo aliqua bona dantur:in dubio videñ de acta:vt sint in ditione ecclesie:z vt in eius vtilitatem:ea que ex inde prouenerint conuertantur:vnde non debent alienari. ¶ Op.cum glo.vlti.videtur ꝙ non sit necessarius consensus capituli in alienatione rerum inutilium.xij.q.ij. terrulas. So. res inutiles respectiue non alienantur sine consensu : contrariũ loquitur de simpliciter inutilibus:vel ex honestate hic requiritur cõsensus: non autem ex necessitate:vt.ibi.fundum vero saxosum z infructuosum põt alienare ecclesia:vt no.ff.de rebus coruz.l.si fundum:in prin.lz secus in pupillo : z hec quia ecclesia semp manet ecclesia:z non expedit talem fundũ tenere: sed minor efficitur maior:qui poterit tunc alienare.

D audientiam.

Canonicus predium ecclesie perpetuo locare non põt.h.d. In prima recitat factum. In scda prouidet.scda.ibi. ideoqz ¶ No.i.ex decre.ꝙ perpetua locatio : velut trãsferens vtile dominium:non est ecclesie permissa:absqz debita solennitate.ad hoc.§.c.nulli.scdm vnam lecturam. ¶ No.ij.ꝙ resoluto contractu rei ecclesiastice male alienate:quod venditor percepit:restituere tenetur : si res aliter ab ecclesia vendicari non potest:de facto: per verbum legittime dicit abbas ꝙ vendicabit episcopus:vt actor: cõueniendo possessorem: vt reum:z coram iudice competenti : ne reperiatur quod sit iudex in propria causa:z hoc sonat verbũ legittime. de quo de malefi.c.i. ¶ Op.de.c.fi.§.ne ꝓlati vices suas. So.ꝯtũ

loquitur in temporali. iste autem tex. in perpetua: & dicunt quidam hic contractum perpetuum: quando fit ad.xxx.annos; ad quod: vide no.in cle.i.eo.ti. Scdo videtur q̄ non teneatur de euictione alienans scienti: vt.l. si predium. dic q̄ de facto hoc aliter fieri non posset: & sine scandalo. Inno.& Ho. querunt quid dicatur perpetuum: dic vsq; ad.xxx.annos scdm doc.nihil allegarent: tene glo.in cle.i.de re.eccle.non alie.in glo.vlt.in fi.dicit Jo. & Hu.in.d.§.qui vero.xij.q.ij.vltera ñ. quod in odium alienantis detur actio de euictione: & est casus specialis: in quo emptor male fidei actionem habebit: & in hoc concor. omnes docto.ſ.eo. si quis: & hoc tenet Joan.an. Anto.de but.

p **Possessiones.** Possessiones que sunt de mensa non possunt alienari: & ecclesie consuete per regulares regi: secularibus clericis conferri non debēt.h.d.non diuiditur. ¶ Notabilia patent in summario &c. Pone mandetur alicui prouidere clerico seculari de aliquo beneficio an comprehendatur ecclesia regularis. doct. dicunt q̄ non.ad hoc.J.de testa.c.i.ſ.de elec. cum causam: & .c.cum magistrum: & intellige ecclesiam consuetaz regi per regulares: quando in tali statu tenta est per spacium.xl. annorum: ar.de causa pos.cū ecclesia: & de elec.cumana: & oportet ecclesiam ita capacem esse: vt saltem duos monachos sustinere possit.J.ó capel.mo.ex parte: de primo dic vt.J. de preben.cum de beneficio in.vj.&c. Quid econuerso si mandetur prouideri regulari an poterit de seculari beneficio prouideri. Quidam vt Bertrandus q̄ sic Hos. contra.quia contrariorum eadem debet esse disciplina. Et quia teneri debet ātiquus status ecclesie: saluo nisi aliud haberet de certa scientia pape: vel nisi aliud fieret de auctoritate diocesani causa subsistente: vt in.c.quod ad tenorē.J.de sta.mo. abbas autem intellexit decre.q̄ si ecclesia est monachorum: & propter negligentiam est deuoluta ad collationez archiepiscopi: non habebit potestatem conferendi alteri: quā regulari: & ita est determinatum in cle.i.de sup.ne. prela. ¶ Veniamus ad glo.glo.a contrario in vsurario. ¶ No.q̄ beneficiatus in titulo: non dicitur vsufructuarius sed vsuarius. de quo de offi.ord.presenti. in.vj.per glo.& archidiaconum.

a **D nostram.** Ecclesia restituitur ɔtractis in quo fuit enormiter lesa.h.d. In prima parte ponitur monachoruz petitio. In scda cause cōmissio. Scda ibi.quo circa. ¶ No.j.vnam causam legittimam alienādi rem ecclesiasticam.scilicet quando ecclesia est onere debitorum granata. ¶ Scdo.no.arg.q̄ abbas in alienatione rei ad monasterium spectantis: pōt auctoritatē prebere.de quo aliquid.J.. ¶ Tertio no.q̄ aduersus contractum: in quo lesa est ecclesia: pōt restitutionem petere: & pondera q̄ videt requiri ecclesiam enormiter fore lesam.de quo.ſ. de resti.in inte.c.i.& c.auditis. ¶ Quarto no.q̄ ecclesia aduersus contractum restituta omnia etiam ex parte aduersarii secum cōtrahentis: etiam ad cōmodum ipsius partis aduerse in pristinum statum restituuntur.ad hoc. de resti.in inte.c.i.C. de repu.que fiunt i iudicio.l.i. ¶ Quinto no.q̄ supposita validitate contractus per quem dominium transfertur quantūcūq; ecclesia sit in contrahendo lesa: nihilominus aduersarius contrahens facit fructus suos: nec eos tenetur in precio contractus compensare. ¶ No.vj.q̄ ad hoc vt valeat contractus & alienatio ecclesiastice rei sufficit contractum fieri ad vtilitatem ecclesie attento fine mouente contractum: seu causa: licet in modo cōtrahendi non fiat vtilitas ecclesie: sed in precio decipiatur: sic pōt saluari glo.xij.q.ij.in summa. ¶ Venio ad glo.littera videtur hic velle q̄ licet post multos annos tenuerit iste feudatarius possessionem quod tamen restitutio datur ecclesie: quod videtur contra.c.i.de resti.in inte.li.vj.vbi solum infra quadriénium datur restitutio.scilicet ad duos: vel ad tres & nō vltra quattuor: vel dic etiam ex causa competit post quadriénniuz.ſ.de resti.in inte. cum ex litteris: & .eo.ti.c.i.in.vj. Causa autē legittima subest vt vtrolibet no.scilicet quando ecclesia est enormiter lesa: vt detur restitutio: etiam post lapsum quadriénij: vel dic q̄ isti fuerunt auditi iure cōmuni: eo q̄ contractus fuit nullus ſm vnum intellectū: forte ideo quia non intercessit auctoritatis diocesani.xij.q.ij.sine. vnde etiaz post longissima tempora audieritis contrarium procedere vbi de iure speciali per restitutionem venire vellet ecclesia: & sic duplex est littere intellectus. vnus q̄ fuerit nullus propter defectum auctoritas episcopi: alius q̄ fuerit aliquis: sed veniat per restitutionem in integrum: & quis intellectus sit verior videbitur cum glo. se. ¶ Quero cum gl.ij.an hic audiatur ecclesia de iure cōi: an beneficio restitutionis glo. dicit q̄ beneficio restitutionis eo qnia cōtractus est aliquis ex quo putabatur tunc temporis fieri ad vtilitatem ecclesie: licet sic non esset: ex quo intercessit auctoritas abbatis: & consensus capituli: hoc veruz dicit glo. nisi ecclesia sit decepta vltra dimidiam iusti precii: quo casu auditur ecclesia iure cōmuni: donec sit ꝑscriptuz: & ad hoc competit iudicis officium. Hos. dicit q̄ non sufficit solus consensus abbatis non interueniēte consensu: & auctoritate episcopi.xij.q.ii.abbatibus. Unde dicit q̄ hic contractus fuit nullus. Prima opi. procedit in abbate exempto. Scda in exempto: vt no.glo.in cle.i.de re.eccle.non alie.super verbo prelati.dic vt ibi: & dixi.ſ. de transla. statuimus. ¶ No.tamen gl.in duobus. Primo in eo q̄ dicit q̄ sufficit vtilitas putatiua ad validitatē contractus. idem no.glo. .ſ.e.cum apostolica.de his que fi.a ma.par.ca.in glo.super verbo profuturum. ¶ Opp.cum glo.sufficere videtur q̄ debeat feudatarius omnes redditus perceptos restituere: quia omnes in primeuo statu sunt reintegrandi: ita q̄ vnus non stet in damno: alter in lucro.ff.de mi.l. q̄ si minor.§.restitutio. So.dic q̄ hos fructus recipit in recōpensationem laboris: vt dicit lra & sic non remanet in lucro: vel scdo scdm glo.non tenetur ad redditus ex quo erat bone fidei possessor: & possidebat: vt vasallus: qui ex bona fide: & vtili dominio: faciebat fructus suos ſm Inno.qui dicit hoc procedere siue contractus esset validus: & detur restitutio: siue etiā non valeret propter bonaz fidem illius qui tenebat: quod est falsum: quia bona fides non iuuat: vbi titulus habetur pro nō titulo.C.de iure fisci.l.prohibitum.li.x.& no.C.de rei ven.l. qui fundum: & .ſ.de offi.dele.cum pro causa: vel tertio dic q̄ hic fuit prouisio papalis: quia alias non poterant induci isti ad dimittenduz feudū: nisi lucri facerent fructus ſm Inno.

c **Cum laicis.** Alienationes facit de feudis: vel alijs ecclesiasticis rebus non tenent etiam si per constitutiones laicorum approbentur.h.d. In prima recitat factum improbum contra quod scdo prouidet.ibi.volentes. ¶ No. q̄ statuendi potestas dependet a superioritate & potestate quadam: seu imperio: & iurisdictione: in statuente: & subiectione: quo ad eum in quem statuitur: ad hoc .xcvj.dist.quando quidem: & de consti.ecclesia sancte Marie: vbi ad litteram: hic tex.tenet: & sic habetis q̄ potestas cōstituendi dependet a iurisdictione.ad hoc.de cōsti.vt animaruz.§.i.in.vj. ¶ No.q̄ quilibet laicus vt clerico subiectus super rebus ecclesiasticis nil statuere pōt. ¶ No.q̄ contra libertatem ecclesiasticam dicitur quis venire: quādo aliqd disponit in preiudicium solēnitatis requisite ad alienationē rei ecclesiastice. ¶ No.q̄ alienationes facte sine legittimo consensu ecclesiasticarum personarum: & sic in casu non expresso alias permisso: & solēnitate obmissa: non valent ipso iure. hic Ho.ponit vnam glo. multum verbosam: vbi enumerat quedam priuilegia ecclesie concessa. de quibus per Inno.J.de sen.excō.nouerint: ad propositū sumendo quod est vtile. ¶ Oppo.q̄ laicus potest statuere de re ecclesiastica: quia statuunt laici q̄ si ecclesia non soluit censuz q̄ perdit feudū. Itē statuunt q̄ non pōt pro aīa iudicari seu relinqui

feudum

feudum:vt in libro feudorum:qualiter debeat iurare vasal lus.§.donare:et de feu.nõ ali.§.imperialẽ.Concludo id qđ est vtile:dic quod dã est feudũ in quo exigitur psonale ser/ uitiũ:non cõgruens honestis clericis:vel est feudum non transmissibile ad heredes:et tũc non põt transire ad ecclesi/ am vt in iuribus palle. Nam h non est statuere cõtra eccle/ siã vt feudũ ad eam nõ transeat:vbi tradens nõ habet pote/ statẽ tradendi:et plus iuris nõ habetur.ẞ.de dona.inp.si au tẽ feudũ est reale et ad heredes transmissibile:et habet anne xam seruitutẽ al's seruitiũ honestum clericis:hoc bñ est tran smissibile in ecclesiã:et statutũ qđ inhiberet transmissionem: hoc casu esset illicitũ:et non teneret dato q disponeret in lai cum:alle.de gra.succes.c.i.et.ij.queda3 alia ponit:que non sunt vtilitatis:nisi q dicit q l3 papa velit cõsulere de iure: de facto nõ est qui exequatur:et sic parũ prodest:vt de re iu di.cum aliquibus.rectores eni:et pontifices sunt muti:de iu re suo male tuti:cũ sint cornuti:nõ audent cornibus vti.con tra quos.xliiij.di.sit rector:et.xvi.q.i.i canonibus. ¶ Que rit de exẽplo statuti:de quo in littera:dic forte phibebãt isti laici vt nõ posset relinqui eccl'ijs:vel vt nõ valeret relictum eis:sine solẽnitate testiũ:cõtra id scilicet de testa.relatũ:h di ctũ no.pter statutũ:vel statuta:que reqrũt certã solemnita tẽ in legatis:scilicet vt ponant in archiuo vel similia:q: non tenet tale statutũ quo ad ecclesiam:potissime qñ specifice lo queret de ecclesia:sup hoc recurrendũ ad no.per Bar.C. de sum.tri.l.i.et dixi.ẞ.de cõstitu.ecclesia. ¶ Glo.no.ar.in fi.doc.remittũt ad ibi no.dic licet priuilegiate possint:vt.ẞ. non tamẽ possint se intromittere de possessione in dotẽ da ta:vt ibi:etiã si p eos data fuerit.de pbẽ.dilectus.iij.

¶ De precarijs Rica.

¶ Hec Rica est mihi satis tediosa:ab isto titulo in antea: qñ vsq3 ad titulũ de testamẽtis:itrabimus eni materiã lega lẽ:et si vellẽ insistere eẽt declarare leges:vñ dabo cõclusiones veras:q: nõ credo q venistis huc cã discendi leges:vñ si oc curreret qstio extrauagans:canonista cõsulit legistã:et sic ecõtra legista nõ cõsulat in materia canonica:nõ cõsulto ca nonista:al's eẽt mittere in messe3 alterius falcẽ:et posset de fa cili errare etc. Cõtinuat.viso de alienationibus in genere:ve rũ q: pcarij cõcessio alienatiõis spẽm cõtinet iõ etc.vel aliter viso de ctractibus per quos dñia rerũ trãsferũt:vt in titulo pcedẽti:nũc de his videndũ p quos trasfert tñ cõmodũ:et vtilitas fructus pcipiẽdi iõ etc.hec ctinuatio non est ex toto bona:q: qñq3 p pcariũ transfert vtile dñiũ. Materia ha. het.x.q.ij.pcarie:et.xij.q.ij.pcarie:et.c.sepe:et.xvj.q.iiij.cle rici.et.c.sequenti. Anto.de Butrio.

P Recarie de. Dicit Jo.an. q hec duo ca pitula habent p paleis.xij.q.ij.pcarijs:et de pcarijs:et h pmũ breue est:et nõ põt bre uius sũmari:vel dic:res pcarie fm antiq cõsuetudinẽ:de qnquẽnio:in qnquẽniũ re nouent. ¶ No.q ctus pcarie debẽt de qnquẽnio:in qn quẽniũ renouari:et h ad fine3 vt habeat memoria ctus ad h.xij.q.ij.longinqtas. ¶ Op.q imo in ppetuũ debeat cõ cedi pcaria.x.q.ij.pcarie. Sol.scđm doc.h loquit de pca rijs:que tpaliter fiebãt:ex cõsuetudine patrie cõtrariu3 de iure cõi fm q fiũt vsq3 ad morte eius cui cõcedunt:et dicũt isti q pp istũ ctũ pcarie dat cõdictio ex hac decre.sicut in ctu emphiteosi dat cdictio ex.l.i.C.de iure empbi.et.l.i.ff. de cõdi.ex.l.et hoc placuit abbati.de quo.ẞ.de resti.spo.se pe.et de elec.querelã:et.d.l.i.Hosti.h dicit q hec decre.pro cedit de iure:et nõ tm de csuetudine gñali approbata:et fac dñiã iter pcaria3 in singulari:et pcarias in plurali:q: in pria pcedit hec decre.Jn scđa cõtrariũ.dñia ista nõ placuit.Jo. and.q: nõ repitur hec dñia in iure cauta:l3 diuersimode cõ/ trahat:scđm eũ:vt patebit in glo.vñ reiecta dñia:dic q põt fieri ad tẽpus:et etiã in ppetuũ:put cõuenit:dũ tñ solẽnitas debita interueniat:tñ sp d3 fieri renouatio:de qnquẽnio:ad qnquẽniũ:sic videmus fieri in fictũ in emphiteosi ppetua:et h ne pereat recognitio rei ecclesiastice et memoria ctus vnde renouatio nõ est nouus ctus:et sic nõ ob.ctriũ q stat q con tractus sit ppetuus:et tñ nõ renouatio fieri debeat:seu reco/ gnitio:ne laici pp obliuionẽ et longinqtatẽ tpis possint de/ negare subiectionẽ pp obliuionẽ initi ctus:cui' memoria nõ existit. ¶ Glo.i.ibi.ff.de pca.l.i.Scire debetis q ẽ dñia iter pcariũ et pcariã:q: de priõ loqt totus titulus.ff.de pca/ rio:q: nõ trãsfert vtile:nec directũ dñiũ in illũ:sed solũ pos/ sessio ciuilis:vl naturalis:vl vtraq3 f3 no.ff.de pcario.l.et h3 §.eũ q.Sed pcaria est ctus sictus in emphiteotico:et qñq3 vtile dñiũ trãsfert:si fit i ppetuũ:et đ isto loqt iste titulus cũ simib' iuribus. ¶ Ea.glo.ibi pcaria dr ad preces:vt p3 ex h allegatis iurib':fiebat olĩ iste ctus hac forma:q: qs dona bat rẽ ppriã eccl'ie:et postea eccl'ia ad vitã ccedebat ei.et ad remunerationẽ etiã poterat aliud tantũdẽ de bõis eccl'ie ei sicũ mõ ccedi:et sic se renouabat:et sic duplu3 habebat dans q: datũ:et aliud tãtũdẽ:põt et aliter ccedi scđm diuersas cõ/ suetudines locorũ:sed originem habuit ea forma:vt.ẞ.dixi. ¶ Ea.glo.ibi ctus innoiatus ẽ:q: nõ h3 certu3 nomẽ nõ est de illis facio vt des etc. ¶ Glo.fi.in fi. Hosti.dicit stan/ dũ huic articulo a ctrio:q: eo ipso q nõ fit renouatio a reci/ piẽte pcariã:hec talis obmissio facit c habẽtẽ cadere a iure suo:ecclesia volẽte:s3 si eccl'a vellet in veteri ctu eundẽ reti nere:nihilominus ctus durabit:quia h q eccl'ia cadit a iu re suo est iductũ in fauorẽ eccl'ie:iõ nõ d3 redũdare in lesio nẽ eius.ẞ.de eo q dux.in ma.qua3 pol.c.i.et.l.q fauore.ff.de legibus.ad hoc.ẞ.de loca.potuit. Ant.de But.

d E precarijs. Per rectorẽ eccle sie reuocant res p pdecessorẽ irratiõabilr alienate.h.d. Priõ p/ mittit factum. Jn scđa prouidet.ibi.pcipimus. ¶ No.ex decre.pmo q ct' ad h vt efficiant reales:et trã seãt ad successores.op3 q sint rõnabilr facti:h est cũ solẽni/ tate debita. ¶ Scđo no.q vbi ctus est nullus:et iquãtũ ẽ nullus:vt q: nõ agitat' solleniter et accessoria stipulatio pe/ nalis est nulla.et sic iquãtũ pncipalis ct' nõ trãsit in succes sorẽ:itantũ nõ trãsit accessoria stipulatio penal. ¶ Quero qñ dicat ctus pcarie rõnabilr factus:dic qñ vtilr:vl neces sitate eccl'ie h suadẽte:et cũ solẽnitate debita:s3 vbi nõ suadẽ te vtilitate:vel necessitate eccl'ie:aut sine solẽnitate debita dr irrationabilr factus:et tũc nõ ligat successorẽ:nec quãtũ ad pncipalẽ obligatiõe3 contractus:nec quãtũ ad accessoria3. ¶ Scđo quero de exẽplo decre.doc.dicũt poni posse p ca pitulũ pcarie.xij.q.ij. Q: forte hoc exẽplũ nõ est bonũ:iõ pone aliud exẽplũ:si forte eccl'ia fac ctus nulla itercedẽte vtilitate:vt si laic' fundũ sterilẽ dat eccl'ie:et vult in pcariam hre fũdũ fertilẽ eccl'ie:nõ valet ctus vt hẽtur:i.d.c.pcarie. ¶ Uenimus ad glo.glo.ij.ibi non valet ipso iure:vel ex quo p sniam reuocat principale:g et accessoriũ:fm Jnno.et Hosti.alle.pdcã iura.in fi.dic vt ibi ad.l.si pcur.dic' q ibi loquitur:quãdo vltra naturam contractus pena est promis sa:quo casu non tenet promissio pene.

P Recariũ. Possessio pcarij extin/ guit ad volũtatẽ cõcedẽ tis:vel ei succedẽtis:pcarie aũt ctus non.h.d. Et sunt due ptes.ẞa.ibi.pono. ¶ No.q pca/ riũ ex q trãsfert possessio:vel detẽtatio:ex pte ccedẽtis:trã sit ad heredes:donec hẽdes reuocent:ne: extiguit sola mor te ccedẽtis. ¶ Scđo no.q pcariũ trãsit in singularẽ pso nã successoris in quẽ res ẽ alienata:et h ex pte ccedẽtis:do/ nec successor expsse reuocet. ¶ No.q ctus pcarij ex quo nõ nuda possessio:s3 vtile dñiũ trãsfert:si absoluit nuda vo lũtate ccedẽtis. Jn glo.i.nõ habetis alia. ¶ No.priõ vnã dñiã iter pcariũ:et pcariã.ibi.nisi post vsũ cõpletũ p h dicũt sup tertio libro decre. L

glo iuris ciuilis cōit dari dr̄iā: q̄r cōmodatū ad certū vsū: scilicet habitatiōis: p̄cariū aūt ad incertū iō cautius loq̄tur glo. dic ḡ q̄ z cōmodū z p̄cariū dari p̄nt ad certū vsū: sꝫ in cōmodato vsus ē limitat⁹ tacite: vel exp̄sse. In p̄cario vsus nō limitat: sꝫ sp̄ stat i p̄tāte reuocātis: z ꝯcedētis. iō glo. caute dic: q̄ reuocat ad vsū. p̄cariū aūt pōt ꝯcedi ad vsū certū: z ad tp̄s nō limitatū: siue vsū: vt dicit glo. sic no. Bart. i. l. i. .ff. de p̄car. vltra dr̄iā gl. dat glo. i. l. i. ff. de p̄car. Aliā dr̄iā: q̄r cū p̄cariū dat: nō tenet nisi de dolo, z lata culpa: vt. l. que fiu. §. cū q̄cꝫ. ff. e. ti. Sꝫ sec⁹ ē in cōmodato vbi tenet de leuissima: z ē cā: q̄r ad ꝯctū p̄carij nō vr̄ venit dās p̄cario pp̄ grāꝫ accipiētis: sꝫ sola volūtate: z liberalitate: sec⁹ i cōmodato: aliq dabāt aliā dr̄iā: q̄r comodatū i re mobili: p̄cariū in imobili: qḋ ē falsū p. l. i. §. i. ff. cōmo. vbi imobilia cōmodant: z q̄r mobilia p̄cario ꝯcedunt. ff. de p̄cario. l. i reb⁹. ff. e. si debitor: z tūc rogādo p̄cario debitor trāsfert possionēꝫ ciuilē i illū cui p̄cario ꝯcessit: vt no. Bar. i. l. iterdū. §. i. ff. de acq. pos. z i se retinet nālē: glo. i. ibi: alter nālr̄ h̄ itellige fm formā ꝯcessiōis: vt no. in. l. z hꝫ h̄ alle. ¶ Ea. glo. ibi. durāte p̄cario. i. durāte tp̄e: vn̄ si finito tp̄e fieret n̄ eēt ꝓrogatio: sꝫ noua ꝯcessio. ¶ Glo. ii. ibi. §. illud dicit: vt ibi: q̄r tex. hic sonat q̄ nō reuocat h̄ casu. ¶ Ea. glo. in fi. q̄n velit glo. q̄ sit distinq̄nēda forma ꝯcessiōis an fiet simplr̄: an donec voluero. fac̄ ḋ R̄p. si gratiose. li. vj. vbi ēt itellect⁹ legī examiat.

¶ De cōmodato Rica.

¶ Q̄r ꝯct⁹ ecclesiastici de qb⁹ agē cepimus fiunt q̄nq̄ꝫ grā accipiētis tm̄: vt cōiter cōmodatū: q̄nq̄ꝫ grā dantis vt deposituꝫ: q̄nq̄ꝫ grā vtriusq̄ꝫ: vt ꝯct⁹ ēptiōis: z vēditiōis. de oib⁹ istis ē vidēdū: z p̄io de cōmodato: vr̄ fꝫ Gof. i Rica ꝓxia auctor ostendit de vno ꝯctu: q̄ fit grā accipientis. Cōtinuando tractatū subiicit de alio: vel submittit de alio: qui etiā fit grā accipiētis: ad materiā vide qḋ no. spe. de insti. edi. §. i.

Vꝫ grā. Dicit q̄n: z q̄r z de q̄ teneat cōmodatari⁹: z q̄ cōmodatū itēpestiue n̄ reuocat z sūt due p̄tes. 2ª ibi ꝯ. P̄ria duo facit. P̄rio tractat de culpa. Scḋo de cāu fortuito ibi lꝫ. Scḋa ēt duo fac̄. P̄rio pōit dictū. Secūdo rōnē reddit: 2ª ibi. cū ḋo. ¶ No. h̄ vnā regulā: qḋ regularit i ꝯctib⁹ grā accipiētis tm̄ recipiēs tenet ḋ leuissima culpa. Scḋa regula q̄ i ꝯctib⁹ ēt grā recipiētis: regulr̄ recipiēs nō tenet de cāu. Fallit q̄n culpa p̄cedit casū. Fallit. ii. q̄n mora p̄cedit casū. Fallit. iii. si pactū exp̄ssū itercesserit vt teneat de casu. ¶ No. ex scḋa p̄te q̄ ex nā ꝯct⁹ cōmodati ē q̄ res ꝯcedat ad vsū certū: z determinatū: z q̄ cōmodatū tūc reuocari nō pōt nisi vsu finito: z allegat q̄ i ꝯctib⁹ hinc z ide obligatorijs q̄ ab initio ē volūtatis: ex post fcō ē necessitatī. Or venio ad dcā doc. z p̄mitto ꝓ dclaratiōe. c. q̄dā i legistis puerilia: canonistis tn̄ necessaria: videlꝫ q̄ in mā ista ē dare dolū: latā culpā: leuē: z leuissimā. Itēꝫ z casū fortuitū: dolus qd sit. dic q̄ ē studiosa machinatio ad alterū decipiēdū ad habita. l. i. ff. de dolo. exēplū. depositari⁹: vr̄ cōmodatari⁹ latent idicat furi vt rē vēiat ad furādū: depositā: vel cōmodatā: lata culpa ē nō itelligē q̄ oēs itelligūt: z nescire qḋ oēs sciūt: vel maior p̄s. ff. de v̄bo. sig. l. lata z. ff. depositi. l. q̄ nerua: exēplū si cōmodatari⁹: vr̄ depositarius dimittit rē cōmodatā: sub porticu: sine custodia: vel in via: qḋ cōiter hoies n̄ facerēt: iō h̄ facē ē lata culpa: leuis culpa ē obmittē illud qḋ diligēs nō omisisset: vel facē illud qḋ diligēs nō fecisset. Exēplū si dimittit rē cōmodatā i camera sine clausura: qḋ diligēs nō fecisset: z sic cātur a q̄dā desidia: seu negl̄ia: ad h̄ isti. qb⁹ modis ꝯhit obli. zc̄. leuissima culpa ē q̄ al's secator p̄uideri pōt: ēt nō pōt: vt. l. si successor. ff. ad. l. acql. z facē qḋ diligētissimus nō fecissꝫ: vr̄ omittere qḋ diligētissimus nō omisisset. Exēplū si dimittit rē i camera clausa: sꝫ n̄ tēptauit an eēt bn̄ clausa: qḋ diligētissimus fecisset vidēdo ne ex trāsuersiōe clauis sit decept⁹: fꝫ doc. Casus fortuit⁹ ē iopinate rei euēt⁹: q ēt a diligentissimo p̄uideri nō potuisset. ff. de admi. rer. ad ci. p̄ti. l. i. §. fi. puta si res cōmodata ē ablata icursu latronū: vel icēdio ꝯsūpta. Mō venio ad declarationē caplr̄: z opp. q̄ lꝫ ꝯctus fiat grā recipiētis: nō tn̄ p h̄ dꝫ teneri de leui q̄r q̄: iducta sūt ob grāꝫ vr̄ famorē: n̄ dbēt i lesiōēꝫ retorq̄ri. J. ḋ re. iur. q̄ ob grāꝫ i. vj. z .l. qḋ fauore. C. de legi. R̄ndet io. an. ex ipsa grā imediate z ex ei⁹ terminus q̄tuor ordinat i finē grē odiū nō iserẗ: nec lesio surgit: vt i ꝯtra. sꝫ bn̄ occasionalr̄: q̄r in plus obligat recipiētē grāꝫ gratificāti: z ad maiorē custodiā rei: i q̄ fit grā: vt h̄: quā obliget nō recipiētē: hic dic̄ canon cui plus donat plus diligē. de pe. di. i. spēs: z dat actio negocioꝝ gestoꝝ: ci q amici grā negociū gessit. ff. de neg. ge. l. iij. z sufficit negociū ab inicio fore vtilr̄ gestū: vt. eo. tit. sꝫ an vltio. ¶ Scḋo. doc. limitāt decre. ꝓut dic̄ ex ꝯctu quē nō teneri de casu regulr̄ fcō grā recipiētī: vt h̄ sit veꝝ vbi ex nā ꝯct⁹ n̄ trāsfert dn̄iū: sꝫ sola dtētatio: vt i cōmodato. l. rei cōmodate. ff. e. q̄r sp̄ p̄iculū seq̄t dn̄ꝫ: sꝫ vbi ex nā ꝯct⁹ trāsfert dn̄iū: lꝫ ꝯct⁹ eēt grā recipiētis p̄iculū eēt recipiētī. i. dn̄i: exēplū pꝫ i mutuo: ad h̄. J. de pigno. significāte: dr̄ia ē iter mutuū z cōmodatū: q̄r cōmodatū ꝯsistit regulr̄ in reb⁹ vsu nō ꝯsūptibilib⁹: mutuū i ꝯsūptibilib⁹: z q̄ pōdere nūero vr̄ mēsura ꝯsistūt. l. iii. ff. si cer. pe. z i mutuo trāsfert dn̄iū q̄r fit de meo suū. l. ii. §. appellata eo. ti. sꝫ i cōmodato n̄ trāsfert dn̄iū: nec possessio: sꝫ sola dtētatio. d. l. rei cōmodate: z hec sūt due substātiales differētie iter mutuū z cōmodatū. ¶ Op. q̄ pactū n̄ possit opari vt qs teneat de casu fortuito: q̄r pactū ꝯ nām ꝯct⁹ nō valet. l. cū p̄cario. ff. de p̄cario: vbi nō valet pactū: vt nō liceat reuocare p̄cariū: ad h̄. J. de ꝯdi. appo. c. fi. dicūt doc. q̄ si pactū ē ꝯ substātialia ꝯct⁹ aliq̄n n̄ valet: z aliq̄n viciat ꝯctū. vt i iurib⁹ p̄alle. Si aūt sit ꝯ circūstātias: z accidētalia: sꝫ n̄ substātialia: bn̄ pōt pactū detrahē: q̄r q̄dā sūt ḋ circūstātijs ꝯct⁹ qḋ ad plus: vr̄ ad minus teneat cōmodatari⁹: vr̄ ḋpositarius: q̄dā de sb̄a: z de nā p̄carii q̄ duret ad placitū ꝯcedētis ad p̄ces. iuxta no. ff. de ꝯhē. ēp. l. pacti: z pp̄ h̄ dic̄ abbas q̄ nō valet pactū de nō restituēdo cōmodatū post vsū finitū: q̄r h̄ eēt ꝯ sb̄am: iō nō valet: saluo nisi vellet istū ꝯctū trāsire i aliū: puta dōatiōēꝫ. ff. de dona. cā mor. l. vt ita. ¶ Tertio lr̄a vi velle q̄ mora p̄cedēte qs teneat de casu: h̄ vr̄ ꝯ. l. illud. ff. de p̄icu. z cōmo. rei. vē. vbi si fui i mora n̄ restituēdi. z postea tu noluisti r̄cipe: ita q̄ post meā morā te creditorē ꝯstitui: in mora offerēdo rē cōmodatā: non teneor de casu. Sol. h̄ q̄n n̄ fuit purgata mora ibi fuit purgata mora offerēdo rē: z ꝯstituēdo adūsariū i mora: iō nō teneor de cāu: q̄r vltia mora nocet: vt i ꝯrio. ¶ Vltra casus i tex. positos: i qb⁹ qs tenet ḋ cāu. doc. addūt alios. s. q̄n fuit res extiata tradita h̄ aio vt faciat ēptionē. ff. ḋ extiatoria actiōe. l. i. i p̄n. z h̄ v̄a: q̄n extiatio fit h̄ aio vt trāseat i ēptionē z h̄ cōstat. Si v̄o h̄ aio: vt tm̄ videat valor rei: z h̄ ꝯstat: n̄ ꝓcedēt qḋ est dc̄m q̄r nō facēt ēptionē: z sic nō eēt p̄iculū penes cōmodatariū: vt. d. l. i. In dubio aūt distingue nām ꝯctꝰ: q̄r si ē talis ꝯct⁹: ex cui⁹ nā dn̄iū trāsferat i dubio fac̄ ꝯctū ēptiōis vt in dote. ff. de iure do. l. si rē: z. l. q̄ciēs. Si v̄o ē tal ꝯct⁹ de cui⁹ nā nō trāsfert dn̄iū vt cōmodatū: z tūc in dubio extiatio nō opat ēptionē: sꝫ h̄ solū opat q̄ facili⁹ sciret extiatio: z n̄ fac̄ ēptionē: alle. l. fi. ff. de p̄ca. stipula: ad h̄. ff. ꝓ socio. l. cuꝫ duob⁹. §. dāna. nō ob. l. cū fūdū. ff. locati. vbi vr̄ ꝓbari q̄ i dubio fac̄ ēptionē: q̄r ibi accessoria n̄ locabāt zc̄. ¶ Sexto lr̄a h̄ vult q̄ i casib⁹ istis qs teneat de cāu: ē ne veꝝ siue sumus i ꝯctu q fit grā dātī siue recipiētī. dicūt doc. q̄ vtrobiq̄ꝫ casus isti ꝓcedūt: vt p̄cedēte mora fm nā ꝯctus: z p̄cedēte pacto: qs teneat de casu vt pꝫ vbi. iii. q. i. c. i. depositarius cui⁹ grā nō fit ꝯct⁹: tenet de casu. In his casib⁹: z h̄ verū in pacto z mora: sꝫ i culpa si culpa ē tal q̄ vēiat i ꝯctu: vt i ꝯctu grā dātis lata: illa obligat: al's nō. ¶ Septio z vltio quoad lr̄aꝫ q̄rūt. doc. an furtū ꝯputet iter casus fortuitos. dicūt q̄ latrociniū q̄ vi hostiū fit n̄ dubiū q̄ ascribit casui. in auc̄. vt nulli indi.

§.i.col.ix.et C.depositi.l.i.et l.que fortuitis.C.de pig.acti. In furto dicũt q̄ si clã sit regulr̃ ascribitur culpe: vt no.gl.i p̃alle.l.cũ duob᷒.§.si dãna. Fallit vbi furtũ eẽt fc̃m a piũcta psona: vl' tali: de q̃ diligẽtissimus si fuisset suspect᷒: vl' suspicat᷒ tũc cadit i casũ fortuitũ.ff.de fur.l.cũ q.§.idez scribit et c. ¶ Uenio ad gl.q̃ sũt h. ¶ Quero cũ gl.i.qd est cõmodatũ. dic q̄ ẽ alicui᷒ rei ad aliquẽ spãlez vsũ gratuita fc̃a pcessio et ñ trãslatio: q2 is q cõmodat dñiũ retinet et possessionez ff.e.l.rei cõmodate. ¶ No.q̄ spãlem vsũ dr' ad dr̃iã pcarij q̄ ñ dat' a dño et ad certũ vsuz qcqd dixerit hosti.et h ad certũ.vñ dic̃ glo.q̄ si ad aliũ vsũ vtat' nõ tz. ¶ No.q̄ gratuita h dic̃: q2 si iteruenirit pecũia trãsiret i pctũ locati: vl' vẽditi.ff.de p̃scrip.v.l.nãlis. ¶ No.q̄ pcessio et trãslatio differũt: q2 vbũ pcessio verificat' i sola cõcessiõe q̃ ad detẽtiõez trãslatio vo notat dñiũ trãsferre vel possessiõez. Sz q̃ro vñ dicat' cõmodatũ. dic q̄ dr' q̃si comodo vtẽtj datũ. ¶ Quero cũ.e.gl.ibi et psistit: i qb᷒ reb᷒ psistat cõmodatũ: dic q̄ in reb᷒ mobilib᷒: et se mouẽtib᷒: et imobilib᷒: et icorpalib᷒ iputa huitute hitãdi.ff.e.l.i. In qb᷒ ẽt psistit pcariũ.s.ti.pxi.c. ñ.i reb᷒ ãt vsu psũptibilib᷒: ñ psistit cõmodatũ: nisi fiat ad põpã: vt ditior appeat.ff.e.l.iij.§.fi. ¶ Quero cuz.ea.gl.ibi.et cui potest commodari: dic q̄ ille qui põt obligari: et ei põt cõmodari: vñ pupillus nõ obligat' lz ali᷒ sibi: vt.l.iul.§.anpe.ff.de actio.ẽp.nisi i quãtũ locupletior fc̃us ẽ f'm doc.in.l.ij.ff.e. ¶ Quero cũ glo.ij.q̃ culpa veniat i pctib᷒: an late: an leuis: an leuissima: an oẽs: an dolus: an casus. dic q̄ qdã sũt pct᷒ ex qb᷒ trãsfert' dñiũ: et tũc ois culpa et casus trãsfundit' i recipiẽtez: trãslato dñio.ff.de picu.et com.rei vẽ.l.i.et p totũ. Qñq3 ñ trãsfert' dñiũ: et tũc põdera pct᷒: q2 qdã sunt pct᷒ gr̃a dãtis tm̃: et tũc recipiẽs tenet' solũ de dolo: et culpa: et culpa lata: vt i deposito.ff.depositi.l.i.§.i.et de casu si culpa lata p̃cedat: vl' dolus: vl' mora: vl' pactũ: vt dixi.ibi.sup tex. ¶ Quidã sunt pct᷒ gr̃a recipientj tm̃: vt cõmodatũ: et tũc tenet' recipiens de dolo: lata culpa: leui: et leuissima: vt h.de casu vo nisi i trib᷒ casib᷒: ex pacto: mora: vel culpa. ¶ Quidã sũt pct᷒ gr̃a vtriusq3: et tũc tenet' de dolo lata et leui: vt in.l.i reb᷒.ff.e.§.nũc vidẽdũ: cũ ñ. De casib᷒ vo fortuitj nõ tenet': nisi i casib᷒ h positis: vt si cõmodaui vxori ornamẽta: vt ad me veniret magj ornata. ¶ Quero cũ.e.gl.ibi.culpa pt: qñ culpa põt iputari: de exẽplo. dic̃: q̄ qñ p ñ idoneũ famulũ librũ trãsmisit. Sec᷒ si p idoneũ: lz pñiũ euenerit.ff.e.l.argẽtũ: et j.de pig.significãte. ¶ Quero cũ.e.gl.ibi. Itẽ ex pacto: qñ tenet' ex casib᷒ fortuitj ex pacto dic̃ gl.qñ enumerãt' spãl'r casus fortuiti.ff.si qs ca.l.sz et si.§.quesitũ. Cõclude lz fuerit opi.si q̃rit' qd opet' pmissio recusandi: vl' pacto circa casus fortuitos: dic q̄ opat' ad plus vltra nãz pct᷒: vt si p̃us tenebat' de leui: tenebit' d leuissima: vt no.i.d.§.q̃sitũ: d qb᷒ aũt casib᷒ fortuitj teneat' obligat᷒ ex pacto ad eos. dic q̄ de ill' q specifice enũerant': ñ est dubiũ qn obligat᷒ ex pacto ad eos: tenet' de ... ill'. Si vo vniuersal'r fit obligatio d casib᷒ fortuitj: ñ tz tãq̃ vaga: et i[n]tricata: et sic tal' obl'o ñ suffic̃ ne inuoluãt' iuolutro pbẽtes. Itẽ q2 gñalitas parit obscuritatez ff.de reb᷒ dubijs.l.si qb᷒ plurib᷒. Si aũt enũerant' aliq casus fortuiti: demũ subiicit' cl'a gñal' sub q̃ oẽs casus nõ enũerati cõpᵽbẽdũt': et tũc de specifice enũeratj tenet'. Itez d oib᷒ alijs cõp̃rebensis i cl'a gñali: sub q̃ oẽs casus nõ enũerati cõpᵽbẽdãt' et tũc de specifice enũeratj tenet'. Itẽ d oib᷒ alijs enũeratj cõpᵽbensis i cl'a gñali subdita: dũ tñ casus euenientes: sint pares exp̃ssis: et ñ maiores vl' alteri᷒ nature: vt.l.fi.§.cui dulcia.ff.de vi.trit.et oleo.leg.et ar.de pcura.q ad agẽdũ.li.vi.et ar.eoz q̃ habent' i.c.sedes.de R̃p.i cle.ñ põt de pcur. Itez hmõi cl'a gñal' nõ refert' ad casus oĩno isolitos: et iopinatos.l.fistulã.§.fi.ff.de pben.ẽp.et pcedũt ẽt p̃dcã si hmõi pactũ: vl' obligatio eẽt iurata: q2 iuramentũ sup pctu iterpositũ obligat ad limites pctus. Nã accessoriũ limitat' ad limites pct᷒ pncipal'.C.d nõ nu.pec.l.fi.i pñ.ff.q satisda.cog.l.fi.vñ ex q̃ gñal' obligatio nõ valet ex defectu psensus nec iuramentũ obligat nõ hñs psensũ.de iureiurã.c.pe.cuz ñ. Itez i glo.pitura qd plz doc.lz mar.ptra.et h pp rõnez q̃ no.j.ti.i.c.ij.i glo.ij.circa fi.q2 satj est rẽ ñ potuisse pire apd dñm: dato q̄ sit nãt' itèrit᷒: q2 forte illã vendidisset: ita q̄ nõ sibi sz alij pijset. Itez ibi iterest qd iurj si pditis bob᷒ cõmodatis: cõmodatari᷒ vult dare alios boues equalentes: et cõmodãs vult extiatiõez: vide i spe.de solu.§.sz in fi.glo. dic si commodatarius p cõtumaciaz cessat rẽ restitue' iurabit' in litez p cũ vbi vo ñ p cõtũaciã sz p culpã ñ restituit extiat' quãtũ tp̃s fuit a tpe more: et h q2 est pct᷒ bone fidei. In pctib᷒ aũt stricti iuris: ñ agit' d extiatiõe cãe seu rei vl' fructuũ: ispicit' tp̃s litis ptestate nõ more.l.mora.ff.de vsufruc. Idez videt' dicenduz si ignoranter de extimatiõe rei: vt.l.viciuz: al's vinuz.ff.si cer.pe.de quo dic vt ibi notat' et c. An.de bu.

¶ De deposito R̃ica.

¶ Continuat' sic viso de pctu q fit recipientis gr̃a: nunc de eo qui fit gr̃a concedentis: vt depositum est.ideo et c.de materia.i.di.ius naturale.xxij.q.ij.ne quis: dicitur depositũ qd alteri datũ est ad custodiendum et c.

Grauis. Hoc est nõbile.c.et eius mã multũ vtil': et ptinẽs mltũ ad canonistas: i cuius mã oli multũ dubitaui: qd aũt hodie sentiã: dicã.j.et breuit' dic̃: ex deposito fcõ canonico eccl'ia nõ tenet': nisi sit i vtilitatez eccl'ie v'sũ.h.d. In p'ia decisa fc̃i narratio. In fc̃da eccl'ie absolutio. In tertia deponentj istructio. In q̃rta iudicũ p̃ceptũ. In q̃nta cõpositiõis suasio. Sc̃da ibi: cũ eni. Tertia ibi: q̃ circa. Quarta ibi nã ẽt. Quita ibi: si aũt cũ eis: et aduertatis: q2 tex.est mltũ nõbil' tex.ibi deposito sup q̃ iter ep̃m et eccl'iã lõgo tpe fuit q̃stio: tandẽ petijt ep̃us a papa vt p̃cise p̃cipet p ecclesiã depositũ restitui: vel saltẽ paciet' sustinẽt q̄ de redditib᷒ depositarij: cũ eccl'ia cõponẽt: et his duob᷒ respõdet: sic stat i anti q̃ tex.ibi.belial.ẽ ppriũ nomẽ fcõni q̃sdaz: vñ dic̃ Jo.an.q̄ ille saltez pp nomen debuit p̃cauere a deponendo: q2 tãtũ ẽ dicẽ belial q̃ztũ demõ: põt ẽt itelligi q̄ illd vir.sit substantiuũ: et illd belial adiectiuũ: vt sit sensus vir belial.i.vir.diaboli. Or2 qũocũq3 sit p̃cauendũ est a malo noie. Nã ex noie ar.l.fcã.§.si i dãna.ff.ad trebel.et.s.de pben.cũ fcõm: et dixi.j.d spõ.c.i.et.ij.p doc.in R̃ica infortiati: q̃l'r sit licitũ a noie argui. ¶ No.p̃io laicũ p clericũ q̃relã ẽponẽ i foro eccl'iastico: de fo.cõpe.cũ sit. ¶ Sc̃do no.q̄ ex pctu inito cuz pticulari de eccl'ia: ñ hñte admĩstratiõez eccl'ie: aut aliõ mãdatũ: eccl'ia ñ obligat': nisi pbet' rez esse v'saz i vtilitatez eccl'ie: et sic habes vnũ casũ i q̃ reqrit' ad obligãdã eccl'iã q̄ pbet' v'suz. ¶ Quid de mõacho: vel pctu inito cũ eo: recurre ad Inno.i.c.cũ olĩz.c.ij.j.de puil'. ¶ Tertio no.q̄ vbi ex forma libelli appet agẽtez ius agendi ñ hr̃e p cũ quez agit: ab ipso pncipio libellus recipiendus est: et pncipiũ istãtie denegãdũ: et i h est bonus tex.i.l.i.ff de assesso.et.l.i.§.i.ff.ñ mes.fal.mo.dix.si aũt iã icboata istãtia appet de ieptitudie libelli: p'test absoluenda ab obfuatiõe iudicij: al's istãtia iudicij.s.de iudi.examinata: et ibi no.et no.q̄ ad h vt libellus q dr' iept᷒ a pncipio reici possit: ñ est necesse idefinite ius agẽdi ex eo ñ pcludi: sz sufficit ius agẽdi ñ pcludi i respectu ad illũ p quẽ egit specifice. ¶ No.q̄ ex pctu inito cuz ecclesia obligat' eccl'ia: lz alit' ñ pbet' v'sũ: pbat tex.ibi.ñ eccl'ie pmẽdatã al's cõmodatũ a p̃rio sẽsu. ¶ Quarto no.q̄ i cã ciuili aliqñ ad v'itatez eruendi põt pcedi ad torturã: qñ ciuilis cã hz in se annexũ delictũ: et allegat' q̄ clericus põt torqueri: d q̃ de re.iur.cũ in cõtemplatiõe. ¶ No.q̄ p executiõe debiti ciuilis ex crimine descendentis qs imediate põt capi p debito: et vinculis mãcipari: qñ hz annexuz delictũ: de q̃ recurrendũ est ad.l.i.et fi.C.q bo.ce.po. ¶ No.vltĩo iudicez laborare debere: vt ptes veniant ad cõcordiã: ad h.s.de mu.peti.c.i.et de trãsac.c.i. ¶ No.h tex.q̄ etiã vbi pstat alterã ex ptib᷒ ius agendi non habere: vel iniusticiã fouere: salua pscia iudex v' laborare posse ad pcordiã quã qõnez latissi-

me disputat. Jo.an.i ti.de ꝑparatoriis iudicioꝝ i addi.spe.
i.§.circa ꝑn.⁊ ibi dic q̄lr hec itelligi debeāt. Or habet nobi
lia. ¶ Uenio ad declaratione mãe hui⁹ capl'i:q̄ ē fortis ⁊
vtilis:⁊ capio prio finē:q̄ media tāgunt cū gl. vl' h.ꝙ papa
ratā hz trāsactionē. Sed ꝯ q̄ hec trāsactio nō poterat eē ni
si calūniosa:ex q̄ ꝯstabat ipsū ius agēdi nō h'ře ꝯ eccl'iā:i cu
ius vtilitatē nil erat vsū:⁊ sic nō valebat.l.i sūma i ꝑn.ff.de
ꝯdi.idebi.⁊ no.s.de trāsac.sup eo.ḡ h male fuit rata habi
ta p papā:posset hec decre.itelligi ita ꝙ nō obstaret si habe
ret i l'ra si aūt cū eo:q̄ tūc trāsactio mādaret' fieri cū belial.
⁊ tūc nō est dubiū ꝙ tz:ex q̄ ꝯ eū ius cōpetit. Itē q̄ lz sit do
lus ex pte rei:tñ tal' nō ificeret trāsactiōez:sz opi. gl.i.l. sub
ꝑtextu.C.de trāsac.iō sz hoc erit sensus:vt hec cōpositio sua
deat':⁊ approbet' cōit' cū eis de capl'o:⁊ tūc surgit ꝯtrariuz.
¶ Pro itellectu l're:⁊ dictoꝝ Inn.q circa hec obscure lo
quit':sūt duo examinanda. Prio an trāsactio calūniose fcā
cuz eccl'ia sit nulla ipo iure:an annullāda. Scdo supposito
ꝙ teneat:an aliqd remediū cōpetat eccl'ie ad trāsactionē re
scindēdā. ¶ Ad pmū si cū eccl'ia est trāsactio inita p calū
niā:an teneat:an sit nulla:excludo casus nō dubios:si i trāsa
ctiōis iplemēto venit aliqd turpe:trāsactio est nulla:vt si ec
cl'ia ex trāsactiōe debēt obligari ad certas vsuras:tal' trāsa
ctio eēt nulla:nā p trāsactionē qs nō pōt ad vsuras obligari
sz Inno.īmo dic plus hosti.ꝙ vsure oī iure sūt ꝑhibite:nec
obligatiōez pariūt.j.d vsur.q̄ i oib⁹:⁊.c.se.nisi forte hec trā
sactio eēt iter ꝑuatos inita:⁊ ꝑberet iuramētū d obsuādo:
q̄ cāu lz ꝯct⁹ trāsactiōis n obligaret:iuramētū tñ obligaret
iurantē:ar.de iureiur.debitores:⁊.c.sic n'ris de arbi.p tuas
sup q̄ v.pe.⁊ adde qd no.de solu.c.si.sz Hosti. Si aūt iple
mentū n ē turpe:sz tñ trāsactio hz viciū calūnie:vt q̄ i vitate
n subest debitū:tūc qdā dicūt ꝙ si ꝑbabile ē dubiū an sub
sistat debitū vl' nō:vt i ꝑposito:q̄ ps dic pecuniā vsā i vtili
tatē eccl'ie:vel depositā penes eccl'iā:⁊ eccl'ia negat:⁊ sic ca
dit ꝑbabilitas dubii:⁊ sic excludit' calūnia:⁊ tūc tz trāsactō:
⁊ obligabit' eccl'ia:⁊ sic pōt itelligi h:⁊ h ꝓabit' dubi⁹ evē
tus litis.l.ꝙ dz.ff.d peculio. Alii dicūt trāsactiōez talē n cur
rere:nisi forte i sustentamentū vite:⁊ recuperationē dāni sue
rit ex gr'a a supiore approbata:⁊ ita dicūt itelligi hūc tex.ꝙ
sm vitatē hec trāsactio n tenebat:q̄ ꝯstabat eccl'iā n teneri:
sz q̄ epūs erat paup:papa habuit ratū:q oia pōt.de cōcess.
prebē.ꝑposuit. Sz pria opinio n ꝑportōat' l're:q̄ papa sup
ponit ꝑ ꝯstāti:ꝙ pecūia nō erat vsa:nec erat dubiū:vñ isti
faciūt regulā ꝙ si pactū vel trāsactio cū eccl'ia sit calūniose
fcā ipso iure est nulla:maxie qñ a prelato est obtēta:vt.d.l.
i sūma.ꝑbāt q̄ prelatus nō pōt remittere exceptiōes eccl'ie
cōpetentes:q̄ h est donare.l.ꝯ ius.§.fi.ff.de pactis.l.pactuz
.C.de pactis.l.preses.C.de trāsac.cū fi. Nūqd aūt ꝑcura
tor pōt remittē exceptiōes dño cōpetentes:recurre ad In
no.de of.dele.cū oli abbas:tene mēti qd dictū ē de prelato.
Or hētis opiniōes.nec estis clari:in h pūcto sic dicendū:si
trāsactio est fcā sup idebito notorie:vl' sup eo sup q̄ nō ca
dit ꝑbabile dubiū cū eccl'ia:p ꝯstāti habeo ꝙ trāsactio nō
tz.⁊ ita dz itelligi.l.preses preallē.⁊ ibi p doc.h eni esset di
lapidare:⁊ hoc puto si fiat p prelatū:q̄ hoc nō esset dubiū:
si ēt fieret p prelatū:⁊ capl'z idē:si vo sit subsistente ꝑbabili
dubio:tñ ex post fcō detegit' calūniosaz esse trāsactionē:vt
q̄:lz q̄ ad iudicē sit ꝑbabile dubiū:tñ fcā cū sciēte:vel scire
debente prelato ⁊ adūsario debitū nō subesse:adhuc credo
ꝙ eccl'ie nō nocebit hec ctectio vt i regl'a delictū.de re.iur.
in.vi.idez puto si dolus sit ex pte adūsarii tm̄:vl' prelati tm̄:
q̄ ex quo supponit' certitudo doli:ex vni⁹ pte in preiudiciū
eccl'ie nō tenebit:q̄ lz ꝯct⁹ stricti iuris teneat:dolo itercedē
te:saltez mero iure:tñ i eccl'ia:q̄ nō tz alienatio iuris sui sine
cā iō cū iusit dolus nemo negare poterit sine cā factuz esse.
iō nō tz i preiudiciū ecclesie. In ꝯctib⁹ iter ꝑuatos sunt opi
niōes.de qb⁹ in.l.i sūma.ff.de ꝯdi.inde.⁊.C.de trāsac.l.sub
pretextu:aliq dicunt differre an calūnia sit ex pte actoris an
ex pte rei Bar.tz ꝙ si cadat in ꝯctū stricti iuris:transactio
erit aliq̄:sz restituenda p actionez de dolo si bone fidei ipso
iure trāsactio est nulla:q̄ eiusdez nature est distractus cui⁹
est ꝯct⁹.ff.de pac.l.ab emptōe:de in ite.resti.in.l.tutela:igit'
distractio ꝑcedit p legē elegāter intellectā sz cōez opi.ff.de
dolo.q̄q̄ ista opi.iam mihi non placuit:p illa q̄ dixi a l's in
mō repetendi:q̄ aliud est simplici consensu venire ad distra
ctū p actū nō trāseūtez i nouū ꝯctū. Aliud si trāseat in aliuz
specificū ꝯctuz stricti iuris:vt est trāsactio:quo casu solus cō
sensus nō faceret trāsactiōez nullaz:q̄ tñ pōt saluari:q̄ ꝯct⁹
sup materia bone fidei p no.p glo.⁊ doc.ff.de vbo.ob.l.si
q̄s cū alit':⁊ de rescin.vēdi.l.ii.§.i.ꝑ mō remoneo cū Bar.
in eccl'ia aūt si trāsactio est fcā cuz prelato cā calumnie dāte
cāz trāsactiōi:⁊ tūc dico ꝙ trāsactio erit nulla:q̄ nulla sub
est legitīa cā trāsigendi:⁊ tunc q̄ tales ꝯctus ex qbus ꝯtin
git eccl'iaz absq̄z cā obligari:vel rez aut ius alienare.hoc de
creto sunt nulli.ar.de fideius.ꝙ qbusdā:⁊ qd ibi no.⁊ qd ha
bet' de re.ecc.nō alie.dudūz.lib.vj. Si autez nō subest calū
nia ex pte trāsigētis q̄q̄ nullū ius cōpetat agendi:vt q̄ pro
habil'r dubitat agens an habeat ius agēdi:vt q̄ pēdet h ex
fcō alieno.ff.de re.iur.q i alteri⁹:⁊ tūc valet trāsactio:q̄ hec
est tm̄ mō deceptio re ipsa:si qua h cōtingit trāsactio:dū tñ
transactio sit fcā cuz solēnitate debita:q̄ a p'lato de ꝯsensu
capl'i:vt fieri debeat:ar.eoꝝ q̄ no.de trāsac.ꝯtigit. ¶ No.
v.q.iii.q̄ epi:vbi archidyacon⁹ h firmat. Idē sentiūt doc.
de his q fi.a p'la.nouit ⁊c. ¶ Uenio ad scdm videlz suppo
sito ꝙ transactio valeat ēt i cāu calūnie:an aliqd ⁊ qd reme
diū cōpetet eccl'ie:qdā ꝙ opus erit restitutiōi:q̄ aduersus
trāsactionē vel sniaz nō audit' nisi restitutiōis via:vt.C.si ad
uersus trāsactionē:⁊.C.si adūsus sniam p totū no.j.ti.i.cuz
dilecti:q̄ post trāsactionē vel sniaz nō lz excipe:vel noua ꝑ
ducere:de re iudi.suborta.de trāsac.c.i.ff.si qs cau.l.ij.C.d
transac.sub ꝑtextu cū si.imo solutū ex tali cā repeti nō pote
rit absq̄z restitutiōe q̄si idebitū:vel sine cā solutū cū nō sit in
debitū:saltē ciuil'r:de solu.c.si.nec sine cā soluit' ex quo trā
sactū ⁊ iudicatū.ff.de iudi.l.de qua re.§.i.ff.de ꝯdi.idebi.l.
iulianus. Aliq distinguūt an p'latus sciat idebitū:vt q̄ non
est in vtilitatē ecclesie vsuz:⁊ tūc dat' repetitio p ꝯdictionez
ex iusta cā:q̄ calūniosa fuit transactio de cōdi.idebiti in sū
ma.ij.q.iij.§.notandū. Itē dicunt qdā ꝙ si p calūniā qs sci
enter sniam falsam obtinuerit:etiā aduersario ⁊ iudice con
sentientibus:obstat ei doli exceptio:ꝯsensus eni iudicis vel
ptis cū a malitia nō excusat:nec res iudicata h cāu tollit cō
dictionē sine cā.ff.de iudi.si ꝑtor.§.i.alii dicūt ꝯriū itelligē
tes qñ snia est lata ꝯ absentē nō tz:si ꝯ p'sentez sic.ar.d.l.i.si
ꝑtor.§.i.recitat idistincte alios dicere ꝙ indistincte:lz eccle
sie venire ipso iure ꝯ transactionē:scienter calūniose factā:
ambabus ptib⁹ sciētib⁹.C.de transac.l.si p'ses ⁊ in h residet
Inn. Or videt ꝙ nos egredimur ꝑpositū d hac materia:
an teneat snia actore nō habente ius agendi:vide aliqd per
Inno.de R p.dilecti.de re iudi.cū Bertoldus:⁊ h.per le
gistas.in.d.l.si ꝑtor:⁊.l.seruo muto.§.cū ꝑtor.ff.ad trebel.
Cōcludēdo qno ad sniam.dic ꝙ si snia est lata dolo presen
tis in absentē ipso iure est nulla:vt.d.l.si ꝑtor.s.alle.⁊.c.cuz
Bertoldus sm vnū itellectū:si vo snia est lata p calūniā in
p'ntē tunc snia est aliqua sm legistas:⁊ opz ꝙ det' restitutio.
Si tñ vult venire p viā exceptiōis satis pōt dici ꝙ obstet ex
ceptio doli:ita ꝙ si agat' ex tali snia obstabit exceptio doli.
Casus vl'.ff.de dolo.l.cum a te:⁊ sentit glo.in.l.si fideiussor
.§.in oib⁹.ff.māda.⁊ est simile in snia lata per falsos testes:
q̄ p viam agendi qs nō audit' nisi p restitutionē in itegruz:
⁊ tñ p viā excipiendi audit':etiaz restitutiōe nō petita.l.qui
agnitis.ff.de excep.iuncta.l.diuus.ff.de re iudi.⁊ qd no.de
ꝑba.lz cām:hec puto in snia lata ꝯ ꝑuatos. Sz si foret lata
ꝯ prelatuz ex collusiōe vtriusq̄z:satis puto subueniendūz ec
clesie:p doli exceptionē si paratus est ꝑbare collusionez:q̄
dolus p'lati nō nocet ecclesie:ar.in regula delictuz de regu.
iur.lib.vi. Quantum autē ad transactionē:dic si transactio
est fcā a p'lato sine ꝯsensu capituli est nulla.de transac.cōtin
git:si est facta cuz consensu capituli:vel simul cum capitulo:
tunc si transactio est simulata.i.facta in fraudez mutui:vt q̄

a principio mutui conuenerunt ne opponerentur de versione nō facta: vt postea sup h transigeret: r secuta est transactio: adhuc est nulla pp fraudē r simulationē. J. de priuil: q̄to r qd ibi no ff. de legi. l. si fraus. Nā sic daf repetitio: qn fraus fit de 9ctu p alterū vel eundē eodē tpe celebratū: vt no. J. ti. .i. ad nostras. §. q2 igif eadē rōne ds dari repetitio: si fiat fraus de 9ctu ad 9ctū: q2 alio tpe fieri ds: cū sola fraus sit cā exceptiōis: r nullitatis 9ctus: r eadē vtrobiq3: fm Jnno. hic si vero nō itercedat aliqua simulatio: sed bfi ex vtraq3 pte intercedit aliqua fraus: r tūc credo transactionē nulla3: q2 hic nulla pōt subesse cā legitīa trāsigendi: si ex pte prius creditoris: vel etiā plati. tantūdē: si ex pte neutrius: tunc si debitū nullū subest: r est notoriū vel idubitatū idē ar9 est opus restitutiōe. ff. de verb. ob. l. si qs cū aliter: q2 saltē iuris constat q dolose petit: tutius tn̄ est petere restitutionē: alias oēs trāsactiōes retractarenf p istā viā: r pōt tale ius etiā deducere p viā exceptiōis qn ex transactione esset lesa. ff. de iureiurā. Nam r postea. §. si vo. r no. Jnno. de or. co. sup spoliatiōe. ❡ Opp. ij. cū Jnno. r h aduertendu3 q2 subtiliter: r vtilif loquif: q nō sit necessaria pbatio versionis in vtilitatem ecclesie: sufficit eni 9ctū cū eccl'ia hre formalia sua: r valet contractus: r ex eo agere pōt 9 eccl'ia3. xii. q. ii. fine exceptione: nec ibi requirif aliq̄ v'sio: r certe eni solēnitates exigunf: inter quas nō numeraf versio: sufficit eni q ex cā mouente 9ctu3 9ctus inerat ad vtilitatē eccl'ie: quātūcūq3 oppositū euenerit: de his que fi. a prela. cū apostolica: r. d. c. fine exceptione eo. ti. tua de re. ecc. nō alie. ad nr̄am: ad hoc de resti. in iteg. .c. i. dicit Jnno. p hanc decre. vltra solēnitates reqsitas exigi q pbef v'sio: r h qdā dicunt in oībus 9ctib9: r cōcludūt eccl'ia3 nunq̄ ex aliquo 9ctu obligari: nisi versio probef in vtilitatē ecclesie. Jnno. h in pncipio r in fi. sue glo. persistit i hac regula: q regulariter: vt obligef ecclesia: nō est necesse q pbef actualis v'sio. Fallit p'o in 9ctibus: qui fiunt gra alterius tm̄: vt in deposito: q2 hic nulla p'supponif vtilitas ecclesie: op3 g q pbetur versio: sic dicit ipse: r est casus hic.

Or aduertēdū Jnno. in h bene dicit qn 9ctus gestus est cū prelato: vel alio pticulari de ecclesia: si autē cū ipsa ecclesia 9ctus initus sit: vt q2 depositū factū est capitulo: eo ipso q res puenit ad capl'm satis ad eccl'iam puenisse censef: vt obligef ecclesia: casus est hic directe: r ad hoc. J. de fideiuf. q qbusdā: nisi ar9 fraus vel simlatio itercedat: r h q2 capl'3 representat eccl'iam de testa. relatū: r forte ide3 posset dici de rectore: vbi solus est rector: q eo q ad rectorē puenit: cēseatur puenisse r ad ecclesiā: q2 qd pōt capl'm in piudicādo ecclesie i eccl'ia collegiata: pōt r rector i eccl'ia nō collegiata: vt signanf: r notāter dicit glo. in. c. potuit de locato: ad hoc dictū. c. relatū: r de pben. cū nō ignores r qd notat Jo. and. de R. p. edoceri: s3 h nō audeo dicere: q2 eēt piudiciale ecclesie multū: nisi alia supioris auctoritas itercederet. Fallit secūdo dicit ipe in mutuo: op3 eni mutuantē esse sollicitum vt v'taf in vtilitatē ecclesie. x. q. ij. hoc ius: in auc. de nō alie. aut pmu. §. si vero fm Jnno. r est id speciale: fm Hosti. in odiū feneratorū: r fauorē ecclesia3: cū eni3 oporteat ecclesias frequenf mutuū recipe: r pmpti sunt: r parati feneratores: r no. de vsuris in ciuitate: r. c. cōsuluit: nec cōtingeret occasione ista distrahi posse bona imobilia ecclesiarū: r consequēter desint alimenta paupibus: fuit sup hoc spāliter puidendū. C. de sacro. san. eccle. puilegia: r. l. iubemus: i auc. de nō alie. in pn. r p totū coll. ij. r de ā auc. hoc ius porrectū. Jn mutuo igif: fm Jnno. speciale est: vt creditor debeat eē sollicitus: vt vertaf in vtilitatē ecclesie: qd in alio 9tractu nō reqrif: r dat simile in seruo: q2 op3 pbari pecuniā versa3 in vtilitatē dn̄i: ad hoc vt dn̄s obligetur. ff. de in rē verso p totum. Secundo dat simile in muliere cōsentiente istrumento creditoris: q2 reqrif q pbetur versio in rē eius: vt excludaf a velleyano. C. ad vell'. antique: r. l. si qua. Fallit tertio qn 9ctus initus cū particulari de ecclesia: nō habente administrationē: nec ab hoīe: nec a iure: vt hic. Quarto fallit in casu: qn fit alienatio rei imobilis ecclesie: vel alterius rei ecclesiastice: que est pbibita alienari: vt satisfiat creditorib9: soluendo debitū: q2 tunc creditor: vel emptor debet esse sollicitus: ad hoc vt teneat alienatio: q pecunia soluta vertaf in vtilitatē ecclesie: r in cām ppter quā facta est aliēatio: r priori creditori soluatur: vt in auc. de nō alie. §. sancimus col. ij. nec liberaf: nisi vt curauerit: vt dictu3 est de creditore: pdcā vera sunt iquātū dixi creditorē nō necessitari esse sollicitum de versione vt hic nā sollicitudo l3 nō exigaf ab ipo: qui est creditor: exigif tn̄ a iudice 9ctu auctē pstante: r exigitur ēt ab ipso plato alienāte. ff. de re. eo. l. magis. §. queri pōt. x. q. ij. hoc ius: r sic residet Jnno. circa casum de mutuo satis: puto hoc ve3: qn 9ctus fit cū plato: r fortius si cū alio pticulari de ecclesia: quod limita nisi fiat intra sūmā cōi pudentia taxatam: r mādatā: vt. d. c. q qbusdā. §. alle. si aūt fit cu3 ipso capitulo: tunc dico q si pecunia mutuo suscepta: respectu certi r determinati vsus vel cause. dicit Jnno. ve3: q2 op3 q probef versum in vtilitatem illius vsus vel cause: r hunc casum itelligo generaliter etiā nō referendo me ad casum relatatiōis debitoru3: ppter rōnes Jnno. sic intelligo. §. si vo. §. alle. r. x. q. ij. hoc ius. Si autē eccl'ia recipiat: r platus cū 9uentu: vel capl'o: r nō in certū r determinatū vsu3: tunc dico q nō est necessaria pbatio v'siōis: q2 eo q puenit ad capitulū: v'su3 cēsef: vt est casus: nō cauillando l'ra3: de fideiuf. q qbusdā: qd bene no. q2 nondū sic dixi. Ex his decidif r nō reuertif ad Jnno. qd de soluētibus debita ecclesie: an liberenf simpliciter soluēdo psonis ecclesie. An exigatur q pbef versio: dic q si soluif alicui particulari de ecclesia: nō habenti mādatum ad recipiendū: nec ar9 habenti administrationē: oportet q pbef versu3 ad hoc vt liberef: ar. hui9 .c. r. J. de fideiuf. q quibusdā. Si soluitur plato habenti administrationē ecclesie: si solutio fit tēpore quo obligatio ex 9tractu orif: tenendu3 est quod dictum est. §. si soluit ex iteruallo: dic q si vult soluere solēniter faciat hoc quod soluat supioris auctē. ar. ff. de mino. l. ait pto2. §. i. C. de admi. tuto. .l. sancimus. r. l. pe. sine hac autē solēnitate facit regula3: q regulariter soluens plato liberaf: sed ecclesia restituif si pecunia nō sit ad vtilitatē ecclesie versa. C. si aduersus solutionis. l. i. C. si tu. vel cura. p totu3: excipiunf casus in qbus non restituitur: scilicet in soluentibus pensiones vel redditus. C. de admi. tu. l. sancimus: r. l. 9stitutionem. C. ad trebel. l. sancimus: q2 soluere tutori de quo ibi r plato ide3 est reputandū. iducendo pdictas leges a simili: quia loquunf in minore: fm Jnno. p hoc q2 regulariter equipanf: minor r ecclesia. Juxta ea que habenf de resti. in inte. c. i. Si tamē pecunia fiat salua semp repellif ecclesia petens restitutione3: q2 tutus est exceptiōe doli soluens. ff. de admi. tu. l. si minoris. ff. de condi. idebi. l. na3 hec vera. C. pro emp. l. fi. hec credo vera: quādo soluif plato. secus credo si soluitur capitulo cum plato: quia tunc satis est versu3 in ecclesiā: per dictū .c. q qbusdā: nisi forte soluaf vt 9uertatur in certā causam: vt dictum est. §. r hoc de istis: r de hoc in. d. c. q quibusda3 de fideiuf. r. §. ne sc. va. c. fi. r an solui secure possit plato: qui nō vere est platus: s3 reputatur: vide de resti. spo. in litteris: prelato autē remoto an recte soluatur: vide de elec. venerabilē: aliq. l etiā de his de elec. nihil. r c. ❡ Nūc vltio restat videre quaf' pbetur versum. glo. hic dicit q eo q est pecunia reposita in archa3 ecclesie: sicut eo q res sunt misse in nauē: tenef nauta. ff. nau. cau. stab. l. i. pui refert. §. recepit exigif tn̄ q sit ibi posita psente plato: r capl'o: quidā alij dicūt ecclesiā non teneri nisi aliqd lucrū senserit ecclesia de deposito. ff. de pecul. l. licet. §. si filio. r hoc de priuil. cū olim. ii. in glo. r iō dic si depositus ibi sit cōsentiente epo r capitulo: h sufficit vt ecclesia obligef: vt. d. c. q quibusdā: s3 si solo prelato cōsentiēte nō obligaf ecclesia nisi aliter sit vtile: r de psenti habeat pecuniā. Si pnte sacrista ad hoc deputato. tūc si erat deputatus ad custodiēda vasa: r ad suscipiēda similia deposita. Jdē si solū ad custodiēda vasa ecclesie: tūc nō

obligaꝛ nisi aliter versum ꝓbetur vel aliqua vtilitas appli cetur. ¶ Secũdo modo ꝓbabitur versa eo ꝙ mutuata est toto collegio: vꝉ ꝑlato ꝑsente ⁊ cõsentiẽte capꝉo: vt dicꝭ glo. in auc. de nõ alie. aut ꝑmu. rebꝰ. §. si vͦ. lꝫ ibi ponat oppinio nes: residet in opiniõe: ꝙ nõ sufficit ħ ad ꝓbandũ versionē. lꝫ ibi recitat aliã opinionē: que fuit azo. alle. C. de sacro. san. eccle. l. iubemus: glo. sentit ꝯtriũ: in auc. ħ ius. C. de sac. san. eccle. ⁊ glo. illã tꝫ: que dicit ꝙ sufficit p. c. qꝺ quibusdã: de fi deius. idem tenet Bar. in. l. si ciuitas. ff. si cer. pe. Nõ ob. l. iubemus: qꝛ loquiꝛ in alienatiõe que est inhibita: nõ in con tractu receptiõis mutui: qꝺ est ꝑmissum: ⁊ tenet Ja. de bel. super. d. §. si vero. quod no. dic ꝯcordãdas opiniones si pe cunia est mutuata ad certã ⁊ determinatã causam: non cre do sufficere ꝙ ꝓbeꝛ pecuniaꝫ esse mutuatã ꝑlato presente ⁊ cõsentiente capitulo: sꝫ opꝫ ꝙ probeꝛ versio: vt in auc. ħ ius ꝑalle. que non põt cauillari: ⁊ in. §. si vero: vnde sumitur illa auc. Nã ibi fuit ꝯtctus factus cũ ꝑlato ⁊ capitulo: ⁊ si nõ suf ficiebat ꝓbare mutuũ factũ ꝑlato ⁊ capitulo: nisi aliter pro baretur versio in illã causam determinatã: pro qua factum erat mutuũ. Si aũt mutuũ nõ fit in certã: ⁊ determinatã cau sam: tũc sufficit ꝓbare mutuũ esse factũ prelato ⁊ capitulo: vt est casus in ꝑalle. c. ꝙ quibusdã: ⁊ sic ꝑma opinio est ve ra: qñ pecunia debet verti in certã: ⁊ determinatã causaꝫ: qꝛ debet esse curiosus vt in illã vertatur: ar. auc. hoc ius. Secũ da quãdo nõ dꝫ verti in certã: ⁊ determinatã causaꝫ: vt. d. c. ꝙ quibusdã. ¶ Tertio mõ ꝓbaꝛ secũduꝫ glo. in. d. §. si ve ro: si ꝓbeꝛ ꝙ ꝑlatus cui ē fcã solutio: est sollicitꝰ ⁊ diligẽs: qꝛ est ꝑsumptio ꝙ verterit in vtilitatem ecclꝭie. ff. de ꝓba. cũ de indebito. §. i. ad hoc. ff. de pig. acti. l. vniuersoꝝ: sed in ħ nõ persistit ibi glo. ꝯ in. d. auc. hoc ius: que dicit ꝙ nõ sufficꝭ ꝙ fiat diligenti ⁊ ex cã etiaꝫ: sed exigiꝛ ꝙ probet ecclesiam tꝑe ꝯtractus idigere: ⁊ hoc ꝓbato si postea apparet eccleſi am reparatã: ⁊ subuentũ illi idigentie: satis ꝑsumiꝛ mediũ: ꝙ fuerit hoc versuꝫ ex pecunia mutuãtis ar. l. veteri: aꝉs neu tri. §. si. ff. de ꝑuil. credi. ⁊ hoc tenet etiam Ja. de are. Alius modus ꝙ necessitas iminceat: ⁊ ꝙ recipiẽs ad hoc recipiat: sic dicunt aliqui p. l. si. ff. de exercito. ac. Guil. de cu. in auc. hoc ius. dicit ꝙ qñqꝫ pecunia recepta est a nõ habẽte aliqꝺ mandatũ: ⁊ oportet ꝙ aliter ꝓbeꝛ versio: quã ꝙ ad ħ mu tuauerit: ⁊ ille receperit vt vertatur: ⁊ sic põt intelligi. hic. l. iij. §. si. ff. de in rē verso: qñ qꝫ pecunia recipitur a non habẽte mandatũ verũ hominis: sed iterpretatũ iuris ad hoc: ⁊ ac cipiꝛ ad hoc vt sunt ꝑlati qui nõ sunt dñi: nec habent veruꝫ hoīs mandatũ: nec sunt veri ꝓcuratores: ⁊ non obligat nisi aliter ꝓbeꝛ versũ: quidã sunt qui habent verũ mandatum: ⁊ tales bene recipiẽdo ad vsuꝫ sibi mandatũ obligãt: vt. d. l. si. ff. de istitu. Bart. in. l. ciuitas: ⁊ in auc. hoc ius. dicit ꝙ in istis administratiõibus qñ qꝫ habent mandatũ recipien di ad mutuũ: ⁊ hoc est eis specialiter cõmissum: ⁊ sufficit ꝙ ad hoc susceperint: ⁊ nõ est necesse ꝙ aliter ꝓbeꝛ versum. ff. de insti. l. habebat. Si eis est commissuꝫ vt accipiãt pecu niã mutuo in certã causam: sufficit ꝙ tꝑe quo mutuũ susci piunt: subsit illa cã. ⁊ asserant se in dictã cãm suscipere: ad ħ sufficit lis nõ apparet in illã cãm versum: alle. l. i. §. non autē. ff. de exercito. ver. sꝫ si in ꝑtijs: ⁊ ita dicit ꝙ vult azo. in sũ ma de exercito. ⁊ Inno. de fideius. ꝙ qbusdaꝫ. Si aũt non habent speciale. i. verũ mandatũ: sed habent non verũ. i. a le ge generale: vt administrator ciuitatis: ⁊ accipiẽdo pecuni am ita demũ obligaꝛ ciuitas si versio ꝓbeꝛ: vt. l. i. §. nõ aũt de exercito. ⁊ auc. hoc ius. C. de sac. san. eccle. nec sufficit ꝙ ad hoc susceperit. C. qñ ex fcõ. tu. l. i. ff. de neg. ge. si pupilli §. i. in fi. magne glo. ꝯm Bart. in ꝓcuratoribus ⁊ alijs. sto cũ Bar. in ꝑlatis aũt ecclesiarũ: ⁊ sic de alijs administrato ribus habentibus mãdatũ generale: ⁊ interpretatũ dico ꝙ si capꝉm ⁊ epũs: vel ꝑlatus cũ capꝉo: vel cũ cõsensu capitu li suscepit: statim ꝓbata est versio: nec expedit illud ꝓbare: de fideicõ. ꝙ quibusdã: hec vera puto nisi suscipiant mutuũ ex forma cõtractus: nisi a iure exigaꝛ versio in certam cau sam: quõ casu non credo ꝙ sufficiat ipsos ad hoc recipe: ni si ⁊ aliter ꝓbetur versio: ⁊ sic intelligo auc. ħ ius: que ⁊ sic lo quiꝛ. Si suscepisset habẽs mandatũ a capitulo: ⁊ epõ: pu to sufficere: si recepit vsqꝫ ad sũmã taxatã non vltra: vt. d. c. ꝙ qbusdã: vltra sũmã aũt nõ obligat nisi ꝓbetur versum ꝑ hunc specialiter: vel qũocunqꝫ: etiã si haberet mandatũ ad suscipiendã in certã cãm: nec recte arguitur de legibus isti torũ ⁊ exercitorũ: quia tales habent mandatũ ab his: q sibi possunt ꝑiudicare: qꝺ nõ est hic: si aũt a ꝑlato suscipiꝛ mutu um: vel ab habente ab eo mandatũ: non est vis reiecta qua cũqꝫ distinctione an habeat speciale vel generale: vel an in certã causam vel nõ certã: dico ꝙ nõ sufficit ꝙ ad certã cau sam recipiat: licet ⁊ illa subsit vt probetur versũm: nisi aliter ꝓbetur: vt quia ex post facto appꝫt causam ob quam est ac cepta fore expletam: qꝺ no. ⁊ sic de legibus ad tales non re cte arguitur: causa iam dicta: vt. d. c. qꝺ qbusdã: si non ha beat mandatum aliquod: semꝑ oportet ꝙ ꝓbetur versio: ⁊ non sufficit ꝙ ad hoc accipiat: vt dicit Guil. ita ꝙ in hac ma teria bene dicit Guil. Alius est modus ꝓbandi si prelatus confiteꝛ: vel capitulũ: vel vterqꝫ: ⁊ si qdeꝫ prelatus solus fa tetur versum nõ ꝓbaꝛ versum: vt no. in. d. auc. hoc ius: ⁊ in dicta de nõ alie. ⁊ hoc qꝛ ꝯfessio ꝑlati solius nõ nocet ecclꝭie. de elec. dudũ de testi. ꝑsentium. lib. vj. Si extraiudicialꝛ in cõtractu: ⁊ tꝑe ꝯtractus. Cy. tenet cũ glo. in dicta auc. ħ ius ꝙ ꝑiudicet: qꝛ factuꝫ capituli nocet ecclꝭie: vt in. l. iubemus nullã. C. de sac. san. eccle. Ad hoc de fideius. ꝙ qbusdaꝫ de re. iur. delictũ: ⁊ qꝺ ibi no. ⁊ qꝺ no. in. c. cũ dilectus. de ordi. cog. de symo. dilectus: ⁊. c. ꝑ hoc. xvj. q. i. si epꝫ. ⁊ de dolo. c. i. glo. tenet ꝯtriũ. in auc. ꝺ nõ ali. §. si vero ⁊ hoc tenet Guil. de cog. in. d. auc. s. hoc non sufficere nisi alter appareat: aꝉs dicit ⁊ bene: ꝙ forte dareꝛ materia delinquẽdi. forte eniꝫ sic ꝯfiterenꝛ ⁊ postea inter se diuideret: alle. ff. de ꝓba. l. qui te stiũ. de le. ij. cũ quis decedens. §. ticia: que dicunt ꝙ in ꝓhibi tis certo casu ꝑmissis nõ statur vͦbo dicentis: ⁊ ħ tenet in si milibus Jo. an. in addi. spe. ti. de re. ecc. nõ alie. sup Rica que no. vbi dicit ꝙ in donatiõe facta hñ merito ecclesie de meritis non statur vͦbo partiũ: ⁊ hanc opi. sequitur archi. in auc. ħ ius porrectũ. x. q. ii. quã etiam sequor vt valde vtilem ⁊ necessariam ecclꝭijs: qꝛ tales administratiões in his q̃ sunt voluntarie iurisdictiõis nõ ꝑiudicant voluntarie ꝯfitendo: vt. l. certũ. §. sed an ipsos. ff. de ꝯfes. ⁊ no. C. de ꝯfes. l. i. p Cy. in. xx. q. Item quia tales versiones sunt tales in quibus nõ possunt partes libere renunciare: qꝛ ad cõmodũ ecclesie ta les ergo extraiudiciales ꝯfessiones non opitulanꝛ. ff. de ca stren. pecu. l. si forte. ⁊ ibi Bar. C. de colla. l. si donatione: ⁊ no. ff. de verb. ob. l. sciendũ. §. nunqd autē sufficiet versum si postea nõ duret: dicã in. d. c. ꝙ quibusdã. de quo per archi. in auc. ħ ius. hec pro presenti sufficiunt: que nondum sic ꝑfe cte examinaui: glo. vltima colligit suspectos torquẽdos. di cit Jo. and. ꝙ torquendi sunt clerici moderate: ⁊ circa cor poris ꝑiculum: vt ꝓbant iura sequẽtia. xxx. q. vj. quia iusta. vj. q. i. §. porro. xli. di. cum beatus. de pig. lator: de ħ de apo sta. cum a nobis. de ap. dilectus: ⁊ plenius de regu. iur. cum in contemplatione: exigit tamē abbas ꝙ sint ifames: qui di cit ꝙ nunquã inuenit torqueri clericos nisi infames. Glo. vl tima querit an hic sit infamis: ⁊ dicit ꝙ sic. C. ꝺpositi. qui de positum de quo in. q. vii. §. circa fi.

b **Bona fides.** No. sũmariũ: nec di uidiꝛ ꝑꝑ multiplicita tē dictorũ: vel dic grego. est: ⁊ se sumat: ⁊ istruit ad qd teneaꝛ depositarius: ⁊ qũo depositũ repe taꝛ. ¶ No. depositariuꝫ circa rem depositam generalꝛ de dolo teneri: ⁊ lata culpa tñ: ⁊ non de leui: leuissima: vel cãu. ¶ No. ꝙ dolus ꝑsumiꝛ eo ꝙ rebus suis saluis depositas dicit esse cõsumptas. ¶ No. duos casus in quibus deposi tarius tenetur de leui culpa. Prius qñ forte preciũ recepit de casu. Secundus culpam ora: vel pacto: precedentibus. ¶ No. ꝙ ꝯ agẽtē ꝺpositi nõ obstat exceptio cõpẽsatiõis:

licet obstat in aliis ꝯtractibus: qñ debitũ est hinc inde liquidum. ¶ No. bonũ tex. qñ dicatur debitũ liqdũ: qꝛ qñ facilẽ exitũ credit habere: ⁊ sic hoc relinquit pectori iudicãtis: ⁊ vr arbitrariũ. ¶ Venio ad decre. declarationem: limita decre. inquãtũ dicit dolũ ipsũ in depositario: si rebus suis saluis dicat: alias ꝯsumptas: h est verũ nisi aliter ꝯstet de defectu doli: vt qꝛ superueniente igne non potuit vtrisqꝫ rebus subuenire: ar. ff. de iudi. l. si longius. ff. ad sylla. l. si qs in graui. §. si cũ oẽs: ⁊ ff. loca. l. in naue: al's mare: ⁊ dicũt veruꝫ nisi res deposite essent p̃ciosiores: quas verisimilr ptulisset: si sue fuissent: sm Hosti. idẽ no. i. l. tutor. §. nõ est audiẽdus. ff. de admi. tu. ¶ Quero qua actiõe teneat depositarius de custodia: dic ꝙ si recipit certã pecunie quãtitatẽ: tenet actione locati: qꝛ videt locasse opas suas ad custodiendũ. Si vero receperit spem ꝓ mercede: tũc dat actio p̃scripta verbis: qꝛ est ꝯctus inominatus. ff. e. l. i. §. si qs seruũ: ⁊ insti. locati. §. i. ⁊ tũc his casibus tenet de leui culpa: ⁊ de piculo ex culpa ꝓueniente. l. i. §. qui mercedẽ. ff. locati: ⁊ hoc ideo: qꝛ ꝯctus est initus gr̃a vtriusqꝫ. An in casibus in qbus tenetur de casu fortuito hic exp̃ssis: an tenebit de leui: ⁊ leuissima: dic ꝙ sic: ⁊ multo fortius. ¶ Quero deponens est mortuus: duo se ꝯtendũt heredes in solidũ: ⁊ qlibet repetit depositũ: cui debet solui: dic ꝙ cauẽti de defendẽdo aduersus aliũ: si neuter vult cauere dꝫ depositũ deponi apud edẽ sacrã. ff. depositi. l. i. §. apud: si vterqꝫ vult cauere gratificabit prio veniẽti: si ambo cõcurrant: locus erit gratificatiõi depositarij: ad hoc de R̃p. c. fi. lib. vi. Doc. hic in scđa pte addũt alios duos casus: in quibus nõ admittit cõpensatio. Primus quãdo debitũ nõ est liquidũ: ⁊ hoc satis sentit tex. Secũdus i tributis que debent fisco: qꝛ non admittit cõpensatio cuꝫ alio debito per fiscũ. l. aufert. §. qui cõpensatiõem. ff. de iure fisci. ¶ Vltio per tex. in fi. dicit ab. ꝙ emphiteota põt obiicere cõpensationẽ dño repetenti pensionẽ emphiteosis: si dñs ex cã mutui sibi tenet in. v. ad que emphiteota sibi ex pẽsione tenet: de quo remittit Jo. an. ad spe. in. §. nũc aliqua. ver. lxxi. in ti. de locato: ⁊ ibi spe. videt iclinare ꝙ sic: dũmõ opponit añ biẽniũ: tñ aliqui dicũt cõtra. ¶ Oppo. ꝙ depositũ nõ sit reddendũ ad libitũ deponẽtis. d. c. ne qs arbitret. xxij. q. ii. ⁊ d. l. bona fides. ff. eo. titu. So. Fallit in dictis casibus. Et prio in casu dicti. c. ne quis arbitretur: ꝑꝑ piculuꝫ qđ timet de restitutione depositi: qꝛ gladius depositus non est deponenti furenti reddendus. Itẽ qñ depositarius non erat dñs. Itẽ ⁊ qñ cõcurrit verus dñs cum fure deponente: vel bona deponẽtis sunt confiscata: vt. d. l. bona fides ⁊c̃. ¶ Venio ad glo. q̃ro cũ glo. i. an ex hac sola p̃sumptione dãnet: dicit glo. ꝙ sic: qꝛ nõ minorẽ dꝫ adhibere diligentiaꝫ in alienis: qꝫ in suis: vt ff. e. l. ꝙ nerua: caute dixit: sm Ber. nõ minorẽ: qꝛ iterdũ tenet ad maiorẽ. Aut eni est diligens: aut diligentissimus: aut minus diligẽs. In p̃mis duob⁹ casibus nõ minorẽ ⁊c̃. vt h ⁊. l. ꝙ nerua. In tertio maiorẽ al's tenet. ff. solu. ma. l. si ꝯstãte. §. maritus. h simr no. in. l. ꝙ nerua. In. e. glo. ibi nõ minorẽ: dic ꝙ si est diligẽs vel diligentissimus in suis sic dꝫ esse in alienis. Si vo in suis est negligẽs: dꝫ in alienis eẽ diligẽs sm naturã ꝯctus: qꝛ in suis culpa culpat: in alienis culpa punit: sm doc. in. l. in re mandata. ff. man. p h dicit simr de tutore: cõtra quẽ lex p̃sumit: si pecuniã repitur ꝓpriã collocasse: ⁊ nõ pupilli: ꝙ nõ excusetur si alleget se idoneꝗ nomina nõ iuenisse: vt. l. tutor. §. non est. ff. de admi. tu. ¶ Quero cũ glo. ij. de quo teneat depositarius: dicit glo. ꝙ teneat de dolo: ⁊ lata culpa: que sm neruã est dolus: sm azo. quasi dolus: qđ pꝫ in. d. l. nerua: vbi dicit ꝙ ꝓprie dolus est: ⁊ pꝫ qꝛ lata culpa dolo cõparat. ff. si mẽs. fal. mo. dix. l. i. §. lataꝫ: ⁊ sic nõ est dolus: qꝛ nõ est idẽ. Fallit in casibus: in qbus tenet de leui ⁊ leuissima: vt si se obtulit: vel pecuniaꝫ receperit: isto casu tenet de leui: ⁊ si iter eos cõueniũt. ff. e. l. i. §. si ꝯueniat: cũ fi. Itẽ qñ cã depositarij res est apud ipsum deposita. ff. e. l. i. §. si pecuniaꝫ. ff. si cer. pe. l. si quis nec casu. Iteꝫ si est in mora vt hic ⁊. ff. e. l. si in asia. glo.

tꝫ Doc. sꝫ dicunt qñqꝫ culpa nõ cõparat dolo: vt in casibus no. isti. de suspec. tu. §. suspectum: ⁊ in ifamia: que irrogat p sñiaꝫ condẽnationis de dolo: sed nõ de culpa: vt ibi. Item in criminib⁹ publicis que iferũt penã sanguinis. ff. ad. l. cor. de sicca. l. in lege. Item ob solũ dolũ: ⁊ non ꝑꝑ culpã iurat in liteꝫ ff. de in lit. iuran. l. in actionibus: nec valet pactio ne p̃stetur dolus: sic ne p̃stet culpa. ff. depositi. l. i. §. si cõuenerit: ⁊ h dicit h glo. qđ verũ in dolo futuro: de quo de iureiuran. quẽadmodũ. Nã dolus p̃teritus põt remitti. l. iurisgẽtiũ. §. si paciscar. ff. de pac. In ea. glo. ibi ꝑꝑ culpã: intellige sm naturã ꝯctus. de casu vero dicit ꝙ nõ tenet: nisi in casib⁹ hic positis. In ea. gl. ibi talis depositio. i. sequestrũ: de quo in p̃alle. c. examinata: in fi. glo. dicit: qñqꝫ in deposito trãsit dñiũ in depositariũ. s. qñ res cõsistit in pondere numero vel mensura: ⁊ conuenio idẽ vel tãtũdẽ eisdẽ generis reddi: ẽt si tacite id veniat: vt qꝛ depono p̃dicta nõ cõsignata. Naꝫ si cõsignata al's clausa deposui tacite ꝓhibuisse videor ne depositarius vtat: ad hoc. ff. depositi. l. diẽ. §. i. cum. l. sequẽti. In glo. iiij. ibi. in parte: vel dic cõpensatio in iudicio: deductio extra iudiciũ: ⁊ cõpensatio est debiti: ⁊ crediti: hinc inde fcã tributio. ff. de cõpen. l. i. In glo. fi ibi duos mẽses: nec ex hoc temporalis spacio fit deterior cõdictio repetẽtis debitũ: de quo ꝯstat: cũ ⁊ vsqꝫ ad quattuor mẽses nõ debeat distringi ad soluẽdũ. C. de execu. rei iudi. l. ij. ⁊. iij. ⁊ ꝑbi. dicit in fi. etiam in cautionibus: ⁊ stipulationibus fieri compensationem: inducit. ff. de dam. ifec. l. qui vero. §. si quis: ad hoc ff. de compen. l. si cuilibet. §. i.

¶ De emptione ⁊ venditione R̃ica.

¶ Cõtinuat sic: dictũ est. s. seu visuꝫ est de ꝯctib⁹ gr̃a dantis: vel recipiẽtis: nũc videndũ est de ꝯctib⁹ gr̃a vtriusqꝫ inter quos est ꝯctus emptiõis ⁊ venditiõis igitur ⁊c̃. vel sm Hosti. visuꝫ est de ꝯctibus ex quibus transfert cõmoditas vtendi: ⁊ nuda detentatio: verũ qꝛ sunt aliqui contractus ex qbus transfertur dominiũ: ⁊ aliqñ possessio. de quibus restabat videre. igitur ⁊c̃. de materia de pe. di. v. qualitas. i. q. i. qui studet: ⁊ c. eos qui. i. q. iij. ⁊ quando. per totũ ⁊c̃.

PLacuit. Plebes p̃sbyteri hospitales sint ne carnis vendant trãseuntib⁹ ꝙ̃ in mercato: al's ẽt pñt ad h cõpelli p excõicationẽ: non diuidit: ꝑꝑ littere pẽdẽtiam. c. ibi hospitales sint. i. hospitalitatẽ teneãt. ¶ No. ꝙ iminẽte neccẽssitate nõ solũ p̃sbyteri: sed etiã laici ad hospitalitatẽ: nõ tñ gratis: nisi trãseũtes nõ sint soluendo. ¶ No. ꝙ res tãtũ valet q̃ntũ vẽdi põt. Intelligit. i. quantũ vendi põt i mercato: vel vbi ꝯsueuit vẽdi. vide. l. p̃cia rerũ. ff. ad. l. fal. ¶ No. casũ in q̃ laicus est subiectus foro eccl'iastico vt pꝫ: qñ agit aut tractat de casu pietatis: aut qñ agit de materia peccati: ⁊ sic no. ꝙ quo ad rẽ vẽdẽdã: ⁊ dãdã cã hũanitatis: ⁊ q̃ ad officiũ charitatis: ⁊ humanitatis gerendũ: dr̃ qlibet ꝑsona: etiã laica: subiecta ep̃o. ¶ Oppo. ꝙ sufficiat parrochianis: ⁊ laicis decimas soluere: qꝛ ad hoc tñ videtur obligari. j. de deci. per totũ: dicunt doc. ꝙ nõ solũ tenẽtur ad decimas laici imo de nouẽ ptibus tenent ad vnã dandã pauperib⁹. xvi. q. i. decimas: ⁊ c. reuertimini. imo dicit glo. Jo. xlvii. di. sicui. ꝙ diuites per viã denunciationis possunt cõpelli ad dandas elemosynas egentib⁹: dicẽdo ego suꝫ pauper: tu diues: ego denũcio tibi vt des elemosynã: ⁊ dicũt ꝙ ep̃us põt prohibere ne vendãt carius: etiã illis qbus ad elemosynã non tenẽtur. i. q. ii. pastor: quãtũ tñ ad hoc vt hospitalitatẽ teneant: ep̃us debet esse cõtentus sola monitiõe: sꝫ doc. de quo cũ glo. ¶ Vlterius iducũt doc. decre. ꝙ si p̃latus ecclesie possit vendere reꝫ plus ꝙ̃ valet ꝙ hoc facere nõ debeat ex conscientia ⁊ honestate clericis debita: de quo per Jo. x. q. ii. hoc ius. ¶ Secũdo dicunt per decre. ꝙ lꝫ a

principio quis non cōpellatur rē suam vendere certo mō et pcio. ff. de ꝯben. emp. l. iperatores. cū si. C. de iure. deli. l. nec emere. Si tñ eā venalem exponit: artari pōt vt vendat scdm pcium cōe: et ne carius ꝙ in mercato. per h dicunt aliq h ꝙ tria sunt cōsiderāda. s. simplr vēdere: minus iusto pcio vendere: et iusto pcio vēdere. pmū et scdm nullus cōpellitur facere: vt. d. l. nec emere: et. l. fi. ff. ad. l. iul. de anno. Tertium similiter singulari seu particulari non cōpellitur vendere vt. l. nō eni. ff. rex āmo. tñ qñ rē publice vēdendā exposuit: in totum cōpellitur: vt h et in. l. i. §. cura carnis. ff. de offi. p fec. Oz hosti. dicit ꝙ i cāu necessitas ēt ad vendendū artari pfit in victualibus: vt est dcm: ad h. J. de fur. c. pe. vendere ēt singulari p ciū nō cōpellitur. l. fi. ff. ad. l. iul. de āno. vniuersalr aūt vt libra carniū: uel corbes frumenti vēditur: pro tāto pcio bene quis cōpellitur: si rē venalē posuit: ut. l. fi. de mu. et ho. et. l. cōmiserit §. cura. ff. de offi. p si. hec dicit vera in victualibus: in domo aūt et possessionibus aliis suis: qlibet est in re sua moderator et arbiter. C. mādati. l. in re mādata et c. ¶ Venio ad glo. glo. i. i fi. Inno. ꝯ nisi esset notoriū: qz tunc posset excōicare: uel iterceedere: nisi emēdaret. ¶ Glo. ij. in fi. Alii dicunt ꝙ hec decre. loquitur fm tpa antiqua fm que recursus p causis habeatur ad clerū. J. qui fi. sint legi. per venerabilē: nec obstat ꝙ talia spectēt etiā ad iudicē secularē. ff. de offi. p si. l. ꝯgruit §. cura: qz et h rōne peccati spectāt ad iudicē ecclesiasticū. §. i. de iudi. nouit: et. ij. q. i. si peccauerit. C. de epi. audi. l. i. Nā et epi peccata corrigūt. de offi. dele. significantibus. de fo. cōpe. ex pte. b. et per hoc dicit Hosti. ꝙ cū hic agitur de corectione peccati: ꝯtra hmōi correctionē nō currit pscriptio: et sic non valet consuetudo: vt de cen. cum venerabilis: facit qd habetur in. c. fi. s. de consue.

Ut mensure.

Si quis iustas mēsuras: et iusta pōdera cā lucri mutare psumpserit. xxx. dies in pane et aqua peniteat: nō diuidit. ¶ No. i. ꝙ ad ecclesiā spectat determinare: vt pondera et mēsure iuste fiant: et sic in qualibet materia peccati pōt hri recursus ad ecclesiā imediate inter puros laicos: maxie in foro penitentiali. ¶ Secūdo no. pena penitētialē quā iponit eccīa in minorantibus pondera: cū vo qd emitur uel venditur falso pondere vel mēsura: vide qd no. ff. d dolo: arbitrio. §. i. ¶ Tertio no. ꝙ imutatio pōderis dmū est pⱨibita lucri cā: secus ergo si h facerēt ex ꝯuentiōe ꝯhentes: qz hic sola cupiditas repⱨenditur: ad h. ff. e. l. imperatores: nil scribunt doc. sup littera. iō venio ad glo. ¶ Glo. fi. in fi. et sic h d pena fori pēitentialis: ibi de pena fori cōtentiosi: et est pena falsi: pena publicationis bonorū: et deportatio. l. i. ff. ad. l. cornel. de fal. et aliqñ est pena relegationis: et qñqz pena dānatōis ad opus publicū: vt in iuris alle. in gl. et c. Antonius de Butrio vtriusqz iuris doctor egregius.

Cum dilecti.

Cum res venditur minus dimidia iusti precij in arbitro est emptoris: vel vt rem restituat recuperato precio: vel iustum preciuz suppleat. h. d. Prima narrat factum et processum. Secunda. ibi. quia vero. diffinit. ¶ No. vnum remedium rescindendi contractum competens cuilibet emptori de iure communi: quia vbi in contractu est deceptus vltra dimidiam iusti precij habet potestatem agendi: et ex hoc obtinet: ut uel contractus rescindatur: et res restituatur: uel legittimuz precium suppleatur: et huius alternatiue electio est emptoris. ¶ Secundo no. ꝙ vbi ex natura materie in libello deducte ius agendi competit alternatiue: si sententia precise feratur in altero ex alternatiuis: sententia est ipso iure nulla: tanquā contineat expressum errorē in snia. ¶ Tertio no. ꝙ attēptata vi snie nulle retractantur iudicis officio: pnūciātis sup nullitate. ¶ No. ꝙ snia nulla detecta nulla ptextu certe cāe n obstat agēti: si agat ex altera noua cā. ¶ No. ꝙ snia lata ex causa non legittima expressa non valet: licet altera non expressa possit iuuari: facit quod habuistis de concess. preben. ex parte: et. c. dilectus et c. Oz habetis notabilia quo ad tex. ¶ Venio nunc ad materiā capli declarandā more consueto: Et opp. primo: et videtur ꝙ hec sententia valuerit: qz in obligatiōe tm est rē restitui in ꝯctu vbi deceptus ē qs vltra dimidiā iusti pcij: et in facultate est addēdi iustū pciū: vt no. C. de rescin. vē. l. ij. g valet snia sup eo: in quo datur obligatio: eo qz p h nō adimitur p sniaz: ꝙ est in facultate soluendi. l. miles. §. ii. ff. de re iudi. vbi si dānatur dñs ad dānuz: pōt fuum dare p noxa: qz dānū in obligatione dare fuū in facultate soluēdi. Sol. h sūt opi. vna Accur. et Ja. ba. quā tenuit damas. ij. q. i. ꝙ sit in obligatione restitutio rei et sic in facultate ēptoris supplere pciū: et p h dicebant ꝙ re perempta libatur exptor: et fz hāc pcedit ꝯriuz: Alia opi. et hāc tz Ala. et Bart. brix. post tan. in qōne veneriali hic: q vtrūqz sit in obligatiōe alternatiue: et in isto casu: et petitio: et snia dz sup obligatione debiti fieri alternatiue: adeo ꝙ si feratur pcise in altero ex alternatis vt precise debito: nō valet snia: et p h dicūt ꝙ re perempta nō liberatur emptor qn teneatur preciū supplere: rō qz vbi quis est obligatus ad duo: si vnū dari nō possit alterū est dandū. l. plerūqz. §. ultio. ff. de iure doc. Pro pria tñ opinione facit: qz cōdemnandus est q dānum dedit: non dñs: tñ dñs pōt se liberare dando fuū pro noxa: vt. d. l. miles. qz ꝙ alii aliter itelligant: vt. ff. de peti. here. l. sed et si ueniunt §. cū prediximus: et. §. se. Hosti. in. c. pe. dixit ꝯtraria loqui: qñ reus est obligatus ad alteruz tm: vel qñ ex altenatiua fit ipsius cōdictio deterior: qd pcedit nisi ex cā incertitudo ab initio admittatur ut. l. i. §. ꝙ aūt. ff. quorū le. Secus dicit ipse ubi quis est alternatiue obligatus: ut hic: quo casu est necesse petitionem alternatiue formari: et per consequens sententiam: imo petendo alteruz plus ꝙ stricte videretur petere. facit de testa. Raynaldus. uer. demum: per hoc dicunt doc. ꝙ ideo papa hic voluit approbare sententiam hanc: nec in parte: nec in toto: quia petitio fuerat inepte formata. qz non alternatiue: sed simpliciter et pure. Si autem fuisset petitio data alternatiue: et sibi constitissz de veritate: tūc monachos alternatiue condēnasset: vt. J. de testa. Raynucius. §. fi. et per hoc non potest reprehendi hic papa: quia hoc non fecit: dato ꝙ sibi de ueritate constitisset: hoc dependet an in cāu nostro: vtrunqz dicatur fore in obligatione: tenendo tamen ꝙ alterum sit tm in obligatione: videlicet rescisio contractus: et sic petitio rei vt restituatur: precii autem suppletio nō sit in obligatione: sed in solutione: sine dubio procederet prima opinio: quia est casus in. l. miles. §. dicto. ff. de re iudi. et tenendo hanc opinionem qualiter respondetur ad hunc tex. Respondetur ꝙ hec sententia per istum fuit nulla: eo quia pronunciauit contractum non tenere: et sic nullum: quod verum non est de iure: quia dato ꝙ possit rescindi: non tamen est nullus: ut patet hic et in. l. ij. C. de rescin. vēdi. et quod nullum est rescindi non potest: ut. l. nam et si. ff. de iniuf. rup. et irri. tastamē. vnum est quod dicit Barto. in dicta. l. ii. ꝙ ꝙꝙ in obligatione sit solum rem restitui: et per consequens petitio super illa tm posset procedere: nichilominus laudat ꝙ petitio procedat super utraqz: vz ꝙ agens petat rem restitui: uel preciuz suppleri et hoc per tex. illius. l. ii. et. l. i. C. si maior factus ratum habuerit: ex quo no. ꝙ ubi petitio est euidenter ꝯtra ius: et sententia lata super petitiōe est nulla: et hoc vult hec decre. uel dic ꝙ in obligatione est rem restitui: et cōtractum rescindi: et in facultate soluendi est precium iustuz: si offeratur ante sententiam: non si post. Si ergo hic ꝙ est in facultate soluendi non est compassibile cum eo quod est in obligatione: lata sententia: quia sententia rescindit contractum: et soluere iustum precium presupponit ualidum cōtractum. In quo id quod est in facultate soluendi est compassibile cum eo quod est in obligatione post sententiam: caue tamen: quia hoc est directe contra no. in dicta. l. miles §. dicto et ideo puto contra dicta notata ꝙ in hoc fuerit vicium forte scriptoris: videtur secūdo ꝙ agendo ex ꝯtractu

ad rescindendū ꝯctum approbauerint ꝯtractū:⁊ sic nō pos sunt ꝯtradicere cōtractui ex defectu cōsensus.C.de fur.l.i.
So.nō potuerunt approbare cōtractū sine solēnitate: sicut nec possunt ab initio cōtractuz facere sine solēnitate. xii.q.ii sine exceptione.de hoc dic vt no.ī.c.fi. Quid in aliis cōtractibus:vt locationis vel ꝑmutationis:dic ꝙ in locatiōe idē: q2 vere ꝓxima est venditioni:⁊ eisdē vtit̄ q̄si regulis.ff.locati.l.ii.⁊ l.item si ꝑcio.§.fi. In ꝑmutatione idē:q2 est simil' emptioni.ff.ex qui.cau.in pos.ea.l.fi.de re.permu.l.fi.ō his ⁊ q̄ūo hec in feudo:vel emphiteosi locū non hēt:vide spe.e.ti.§.nūc dicendū.ver.sed nunqd ꝑdicta.ꝙ credo vt cōputetur deceptio ad verum valorē rei:sed si attēdat̄ deceptio in specto valore iuris emphiteotici cōi:satis puto ꝙ etiā in illo ꝯctu habebit locū remediū ex rōnis idēptitate:vt no.ō trāsac.ī.c.pe.Quid in ꝯctib⁹ stricti iuris.dicit gl.in.d.l.ii.ꝙ deceptus vltra dimidiā:hz solā exceptiōez doli ꝯ agentē:sz nō hz actionē.ff.de ver.obli.l.si qs cū aliter. dicit tn̄ ibi Bart. ꝙ si soluat pōt id qd̄ est solutū tāq̄ȝ indebitū repetere:q2 tutus est:ita ex odio ab ipso initio:q2 tūc exceptio odiosa non repetit q̄si odiosa ē ab initio ⁊ origine:secus si ex post facto sicut hic:q2 dolus solū cōmittit̄:ꝓut petit:⁊ h̄ ōria no.in.l.q excep.ff.de ꝯdi.inde.⁊.l.q̄ se debere.de ꝯdi.ob cāz. dicit tn̄ Bar.in.l.si q̄s cū aliter.ff.de ver.ob.ꝙ tūc etiā de dolo actio dari pōt:alle.l.si id.ff.de ver.ob.vbi stipulāti decepto datur actio de dolo:multo forti⁹ dz dari ꝓmissori ꝑ regulā fauorabiliores.de reg.iur.⁊.l.barianus.ff.de ac.⁊ obli.facit.l. eleganter.§.nō solū.ff.de dolo.vel poterit ꝯdicere possessionem.l.q exceptionē.§.si pars.ff.de ꝯdi.inde. Quid si ꝯct⁹ bone fidei sit deductus in stipulatū:vt q̄tidie fit:dic ꝙ idem in ꝯctibus bone fidei:sicut no.glo.in.d.l.si qs cū aliter.ff.de ver.ob.h̄ etiā sapit ibi Bar. ❡ Quero que pōt esse alia legitima cā.ꝑ quam isti possunt dicere ꝯctuz nullū:de quo in lr̄a:dic ꝙ legitima alia cā poterat subesse:si esset enormis lesio.de iure iur.ad n̄ram.de rebus ec.nō alie.ad n̄ram.vel q2 dolus dedit cām ꝯctui:⁊ de h̄ in glo.⁊c. ❡ Uenio ad glo.⁊c. ❡ Quero cū glo.ii.qd si tpe vēditionis res valeret tm̄ ꝙ non esset vltra dimidiā:an tūc possit peti rescissio ꝯct⁹:dicit glo.ꝙ nō:q2 initiū ꝯctus spectat̄ ad deceptionē pōderādam:vt.C.de rescin.ven.l.si volūtate.ad hoc q2 si nō esset deterior facta:ipsam rescissionē nō peterēt:ḡ nec petāt cuius cōtra nō essent petituri.C.de solu.l.penul.ff.de dam.ifec.l. qui bona. ❡ Op.cū gl.iiii.vr̄ ꝙ male ꝯdēnauerit h̄ papa ꝯdēnādo restitutionē rei canonicos:q2 ex q̄ erat defect⁹ cōsēsus canonicoꝝ vēditio erit nulla.x.q.ii.hoc ius. So.dicit glo. ꝙ nō erat actū ex hac cā:⁊ ideo sup ea sn̄ia nō fert̄: sed erat solū deducta rescissio cōtractus:⁊ ideo sibi reſuat̄ ius agendi ex alia cā:q2 qui succūbit ex vna cā:ex alia postea agē pōt .ff.de excep.rei iudi.l.⁊ an eadez.⁊.s̄.de cau.pos.c.vltimo.
❡ Oppo.cuȝ vltima glo.videtur ꝙ ipse cōtractus sit ipso iure nullus:vbi altera pars est decepta:vt.ff.de dolo.l.eleganter: dic si dolus dedit causam contractui: quia inducit quem ad contrahendum:alias non contracturum: vt q2 habebat pulcherrimum corpus iuris:⁊ suasit emptor compilationem mutatam: ⁊ induxit ad uendendum: non valeret contractus ipso iure:ut probatur in.dicta.l.elegāter:hoc verum si velit contrahens:secus si velit contractum ualere: ut ibi nota.quia nullus est de presenti:sed dependet approbatio ex uoluntate ipsius: ut.dicta.l.eleganter. Si dolus incidit in contractum: ut quia alias venditurus dolo aduersarii fuit deceptus in precio:cōtractus non rescinditur sed agitur ad receptionem precii: idest ad supplementum residui .ff. de actio.emp.iulia.§.si venditor:Si uero dolus non dat causam:nec incidit:tunc si contingit deceptio ultra dimidiam:habet locum remedium.de quo hic.⁊.l.ii.C. de rescin. vendi. Si non vltra dimidiam iusti precii: tunc non possuz agere aliquid:⁊ hoc est speciale in dote.ff. de iure do.l. iter. succursum.§.si in dote:quia licitum est contrahentibus se inuicem decipere:dummodo non ascendat ad dimidiā.ff. de minor.§.in ꝑcio:predicta ꝓcedunt in cōtractibus bone fidei In contractibus uero stricti iuris non agitur:sed excipitur de dolo.ff.de ver.obli.l.si quis cuz aliter: ⁊ predicta procedunt quando dolus dat causam contractui:⁊ agitur contractus per contrahentes:si vero per interpositam personam: tunc tenet contractus:sed datur actio de dolo contra venditorē.ff.de dolo.l.eleganter.§.i.hec est cōis opi. Jo.an.recitat opi.cōtrarias vltramontanorum:nō est canonista ī istis inuoluendus:sufficit ut hēat cōclusiones veras.

PEruenit.

Si vir hn̄s alia bona vnde vxor sibi ꝯsulere possit:consentiente vxore:rē sibi ꝓpter nuptias donatā vēdiderit:⁊ in vsus suos ⁊ vxoris ꝑcium ꝯuerterit emptorē qui rē.xxx.annoꝝ spacio possedit:sup illa re vxor inq̄etare nō poterit.h.d.vel f̄m glo. Si vir rem donatā propter nuptias vēdiderit:eo mortuo vxor emptorē sup illa re inquietare nō pōt. Cōis diuisio.fa ibi.qa ergo. In ꝑma facti narratio: agētis petitio:ꝯ petitionē exceptio: ⁊ ꝯsultationis rn̄sio.decre.ista aliq̄ȝtulū est dubia in suo ītellectu:iō reduco aliq̄ ad memoriaz: q2 scire debetis ꝙ sicut dos soluto mr̄imonio redire dz ad vxorē:cessantib⁹ pactis:sic ⁊ donatio ꝑꝑ nuptias ad virū.ī.de dona.inter vi.⁊ vxo.c.pe. Itez scire debetis ꝙ talis donatio ꝓpter nuptias stat multum ad cautelā dotis:vt sibi eā retinere possit mulier:donec dotem hēat:⁊ ꝑꝑ h̄ iura ciuilia ꝓhibuerūt alienationes donatiōis ꝓpter nuptias:vt ⁊ dotis:nisi in certis casibus:de qb⁹ ī auc. siue a me.C.ad velleia.hoc supposito:h̄ decre.supponit nouum casum:⁊ hz intellectus duos:⁊ ponā casuz scd̄m intellectū magis dubiū:quē seq̄t tex.ibi si vera.rn̄sio est silr̄ rn̄sioni seculo. ❡ No.ꝙ sicut ꝯstāte mr̄imonio non pōt dos ex ꝯsensu mulieris alienari:sic nec donatio ꝑꝑ nuptias. ❡ Secundo no.ꝙ triplici causa cōcurrente: hec alienatio validatur:si possessa est spatio triginta annorum:si alienationis tēpore superfit:vnde ex facultatibus viri satisfieri possit mulieri:⁊ si in communes usus uiri ⁊ mulieris pecuniaz uersa ē h̄ notabile colligitur sequendo intellectum Joā.an. qui uult ꝙ omnes cāe iste ad validitatem alienationis cōcurrant:⁊ ō an sit verū.ī. videbitis. Unū tn̄ no.⁊ ꝑpetuo tene menti: ꝙ lz error iuris respectu tituli īpediat prescriptionē:ad quaz titulus requirit̄.ff.de vsur.l.nunq̄ȝ.non tn̄ impedit prescriptionem:ad cuius substantiam non requiritur titulus:sz sola bona fides:ut ē ꝑscriptio.xxx.annoꝝ:⁊ sic no.ꝙ ꝑscriptio.xxx. annoꝝ cū mala fide nō ꝓcedat f̄m canones.de ꝑscrip.c.fi. ꝓcedit tn̄ cū bona fide:etiā cessāte iusti tituli ualiditate.ff ō usuc.l.si fur. ⁊ de h̄ feci mētionē in.c.vigilanti.s̄.de ꝑscrip.
❡ Uenio ad glo.⁊ uidetur ꝙ papa hic male pronunciauerit rem non restituendam isti mulieri agenti: quia donatio propter nuptias non pōt alienari:sicut ⁊ dos C. ad uell. auc.siue a me. Item prescriptio cōstante mr̄imonio non iuuat:quia tunc non habet potestatem mulier constante matrimonio:⁊ sic currere ei non potest prescriptio.C.ō iur.do. l.in rebus. Item nec sufficit ꝙ in communes usus sit pecunia conuersa:quia pro parte mulieris non tenuit obligatio: ut in auc.si qua.ad uelleia.nec pro alimentis f̄m doc:quia ō bonis propriis uir tenetur ad alendum uxorem:⁊ sic solum in utilitatem uiri uidetur uersa.glosa huius capi.ponit duplicem intellectum.unus est ꝙ donatio propter nuptias debet redire soluto matrimonio ad uirum:quia donatio uxori erat facta simplr̄ sine pacto de lucrando:⁊ tunc sicut dos soluto matrimonio reuertitur ad uxorem:ita donatio propter nuptias ad uirum:ut patet in capi.fi.infra de dona.inter uirum ⁊ uxo.ideo confirmatur alienatio facta per uiruz nec mulier habet ius agendi:⁊ sic alie rationes littere nō sūt necessarie:sic remanent glo.⁊ docto. Uidetis ꝙ procederet istud si dos est mulieri restituta: sed ea non restituta remanet contrarium:quia debet posse retineri ꝓ cautela mulieris: unde glo.dat secunduz intellectū:ꝙ ex pacto mulier debeat lucrari donationem ꝓpter nuptias:⁊ sic ad viꝝ redi

re nō debet: ideo videtur ꝙ debuit mulier audiri ꝓpter allega. in ɔ̃triū cū penes eā debeat remanere: vt in auē. sint a me. ꝓalle. ꝭꝫ vnum intellectū: glo. defendit. istū itellectū a ɔ̃rijs: q2 si interuenit binus ɔ̄sensus mulieris: vnus a ꝑncipio ɔ̃ctus: alius ex post facto: tūc mulier nō audit̃. C. ad vell. l. si mulier. Sꝫ ɔ̃riuꝫ ꝓcedit vbi vnic⁹ tm̄ ɔ̄sensus fuit: imō ad ꝓpositū ex quo mulier a ꝑncipio ɔ̄sensit ꝓpter diuturnitatem tp̄is postea iteruenientis: ꝑsumit̃ tacitus ɔ̄sensus: ar. l. si fili⁹. .C. ō peti. here. ad h̄. ꝭ. de his que fi. a pla. ea noscit̃: ⁊ sic vn⁹ fuit ɔ̄sensus a ꝑncipio: alius tacit⁹ vel ꝑsumptus ex diuturnitate tp̄is: iō non sumus in casu auē. sicut a me: nisi soluꝫ vnic⁹ fuit ɔ̄sensus. Sꝫ tūc ob. q2 ista mulier possidens nō excipiebat: de h̄ tali tacito ɔ̄sensu: seu ꝑsumpto: sꝫ solū ex ꝑscriptōe se fundabat: doc. dicūt ꝙ lꝫ nō fundaret se: tm̄ ex quo ex ꝺductis in iudic: ū: appet iudici istā mulierē possidentē ius hēre ideo supplere potuit ex officio: ⁊ ita dicūt docto. qꝺ bn̄ no. videatis istā gl. Et no. ex glo. duo. ꝑmo ꝙ vbi ɔ̄sensus vel solēnitas aliqua ad actū reqrit̃ ab initio: vł ex iteruallo: siue tacite siue expresse ex tp̄is diuturnitate: lꝫ sit solēnitas extrinseca: ꝑsumit̃ de his que fi. a ꝑla. ea noscit̃. qꝺ bn̄ no. Itē secūdo hētis ex glo. ꝙ etiā si ɔ̄sensus nō allegeꝫ: si tm̄ iudici ɔ̄stet de tp̄is diuturnitate: iudex h̄ ꝑpendens ex his que corā eo acta sunt: ꝙ ɔ̄sensus ex tp̄e ꝑsumit̃ ad vtilitatē ꝑtiuꝫ ex officio supplere pōt: h̄ nō pono ꝓ cōstanti: q2 legiste dicerēt ɔ̃riuꝫ: q2 vbi aliqd ꝑsumit̃ ex tp̄e: vel alio actu: ꝑsumit̃ ita demū si allegent̃. ff. de vsur. l. cū in rem verso: vt pꝫ ex his q̄ habent̃ ff. de adul. l. si adulteriū cū icestu. ad fi. ⁊ qꝺ no. ꝑ bar. ff. si cer. pe. l. cū qd: tm̄ vt alias dixi: puto hāc allegationē sufficere: dūmō ex actis factū pateat: ⁊ sufficere eā fieri. J. tp̄s allegationū: q2 id qꝺ allegat̃ nō est id sup quo fūdatur ius agēdi: sꝫ coadiuuatur: de q̄ dixi in mā̄ notorii. ad h̄ qꝺ no. de exce. pastoral. ⁊ qꝺ scribit Bar. ff. de ver. ob. l. cū q. ⁊ .l. lecta. ff. si cer. pe. ⁊c̄. Or veniamus ad intellectū huius .c. reperio dr̄iam inter glo. ⁊ Ho. q2 hostiē. vacillat: in vna pte dicit ꝙ hec decre. ꝓcedit in qualibꝫ cā particulari. s. ꝙ altera cā ex causis h̄ positꝭ sufficit ad decisionē casus h̄ positi. in alia pte vł dicere ꝙ nō sufficit saltē ɔ̄uersio in vsus mulierꝭ ad validitatē ɔ̃ctus. exceptis duobus casib⁹. Primus si ꝓpter cōes parentes alendos fuisset h̄ vēditio facta: ⁊ econuerso facta pecunie: q̄ casu teneret alienatio: etiā dotis nedū donatis pp nuptias. l. q̄uis. ff. solu. ma. Scd̄s qn̄ fuisset facta alienatio ad redimēda ꝑdia dotalia: q̄ casu alenatio tenuisset: vel ɔ̄firmata esset: si in hoc v̄sa eēt pecunia. l. fi. ff. de iure do. ꝭm Inno. Jo. an. dicit ꝙ iste casus est exorbitans: iō reqrit ad hoc vt ista mulier excludat̃ ad petitionē donatiōis istius pp nuptias reqrit ɔ̄cursuꝫ cārū oīum hic expressaruꝫ ⁊ dicit ꝙ hoc nō sufficit subfuisse ꝭm tp̄s ɔ̃ctus: imo subaudienda est lr̄a: ꝙ subsit etiā ꝭm tp̄s mortis viri: ⁊ sic residet: mihi vł ꝙ in altera ex istis causis ꝓcedit decre. ꝑmo credo ꝙ sola ꝑscriptio sufficiat: q2 lꝫ titulus eēt inutilis: tm̄ supposita bona fide ementis sufficit ad cōplēdā ꝑscriptionem. xxx. annoꝝ. in q̄ non reqrit̃ titulus: ⁊ si dicat̃ mulier nō hꝫ ꝑtāteꝫ agendi cōstāte mr̄imonio: h̄ nego: q2 donatio est sua cōstāte mr̄imonio: iō si ɔ̃ctus fuit nullus agere potuit: lꝫ pro dote ɔ̄stāte mr̄imonio agere nō posset: simr̄ si h̄ tp̄s nō deducebatur: vt prescriptio: sed ex mente partis vel iudicis deducebatur: ut cā inducēs cōsensuꝫ: ista cā sufficit: addito ꝙ superfit de bonis viri: vn̄ satis fieri possit mulieri: vt in auē. siue a me Nā lꝫ vnic⁹ ɔ̄sensus nō sufficeret: vt ibi: tm̄ binus fic: ⁊ h̄ ē binus pp diuturnitatē tp̄is: ⁊ sic sumus in casu. auē. siue a me. que est extensa ꝑ hanc decre. vt ꝙ ibi exp̄ssus. Scd̄s ɔ̄sensus opatus est his. opat̃ ꝑsumpt⁹ ex diuturnitate tp̄is. ¶ Venio ad scd̄am cām. s. qn̄ in cōeꝫ vsuꝫ sit versuꝫ. s. in vtilitatem viri ⁊ vxoris: h̄ dico si sumus in altero de casibus Hosti. adhuc h̄ sola cā sufficit: ut sentit Hosti. ⁊ adhuc extra illos casus satis puto ꝙ si mulier haberet a viro bona sepata: ⁊ conuertert̃ ꝑciū: in illa ꝓcederet decre. q2 eo ꝙ patit̃ ɔ̄uerti in vtilitatē suā: hic dat̃ scd̄s tacitus ɔ̄sensus: vn̄ si ꝑmo ɔ̄sensit tp̄e ɔ̃ctus: iō ɔ̃ctus validat̃: si sit ex bonis uiri vn̄ satisffieri possit: tertia aūt cā fateor de plano ꝙ de ꝑse nō sufficit ꝙ superfit ex bonis uiri: uñ satisffieri possit mulieri: ⁊ hoc uidet̃ sufficiens: ut ꝓbatur per tex. auē. siue a me. C. ad uelleia.

AD nostram.

Fictus emptor q̄ uerus est creditor restituere cogit̃ rē in ueritate pignoratā: sꝫ ficte uenditā: si satisfactū est ei de sorte: fructibus cōputatis. h. d. In ꝑma pte narrat factū. Scd̄a dat iudicē: ꝭa ibi. ē igit̃: i tex. ibi a septēnio. dic ɔ̄putato a tp̄e ɔ̃ctus ꝙ nō uellet an̄ septēniū rem posse redimi: vn̄ oīno uolebat redditus primi tp̄is lucrari: ⁊ volebat ꝙ lapso septēnio usqꝫ ad. ix. ānos res posset redimi: post noueꝫ annos volebat ꝙ res esset sua. ¶ No. ex decre. ꝑmo ꝙ aliqn̄ fit fraus seu simulatio de cōtractu ad ɔ̃ctum alterū. de q̄. J. de priui. quāto. ¶ Scd̄o no. ꝙ in istis ɔ̃ctibus simulatis plus attendit̃ ꝙ in veritate agit̃ q̄ꝫ ꝙ simulate cōcipit̃. C. plus valere qꝺ agitur per totum. ¶ Tertio no. ꝙ pacto de reuendēdo ad certū terminū contractus venditionis simulatus presumit̃: altero ex duobus ɔ̄currente: uel ꝙ venditor dū peteret pecuniā mutuo inductus est ad uendendū: ⁊ cū hoc pacto: uel qn̄ preciū nō est commēsurabile ualori rei vendite: ut q2 valde minus est preciuꝫ q̄ꝫ ualeat res. ¶ No. ꝙ ius ɔ̄pellēs usurariū ad restitutionem vsuraꝝ: uel rei in pignus date: trāsit ad heredes debitoris. Alia utilia seu substātialia nō sunt. ¶ Venio ad declarationē capituli: ⁊ q2 aliq̄ nō dicunt̃ in tex. nō reducibilia ad glo. iō venio ad illas ⁊c̄. ¶ Op. cū glo. iij. vł ꝙ ex h̄ ꝙ res modico precio vendat̃ cū pacto reuendendi ad certū tēpus nō pateat ɔ̃ctus pignoratitius: q2 nullam hꝫ formā nec q̄litatem talis ɔ̃ctus. igit̃ ⁊c̄ dicit glo. ꝙ ueruꝫ est ꝙ nō pꝫ: sꝫ presumit̃: alr̄. J. de pigno. illo uos ⁊c̄. Scd̄o cū ea. glo. uł ꝙ talis cōtractus ualeat: ⁊ nō sit pignoratitius: uel presumpt⁹. C. de pac. inter emp. ⁊ uen. l. ij. So. dicit glo. si in fraudē contrahentes uolētes mutuū cōtrahere simulant uenditionem: planū ꝙ ɔ̄tractus ut simulatus nō ualet: sed de eo iudicatur ut de mutuo: ut hic: si agit̃: ⁊ hoc cōstat ꝙ tm̄ sit uēditio: tal̃ uenditio ualet. Si hoc ɔ̄stat: sed eueniente tp̄e possꝫ agi ad rescissionē cōtractus: ⁊ emptor fructus lucraret̃: hec glo. ꝓcedit in casu certo ubi ɔ̄stat ꝙ simulate uel nō simulate cōtrahūt: tex. loqtur in dubio. ⁊ lꝫ doc. male declarent hāc decre. reqrit tm̄ duo ut contractus presumatur usurarius ⁊ fictus seu simulatus. s. paruitatem precij cum pacto de reuendendo ad certum tempus: ⁊ hec duo exigit Hostiē. quasi ꝑ hec ɔ̄uicat̃: q2 eo ꝙ paciscat̃ ad certū tp̄s: apparet ꝙ interiꝫ uelit lucrari: ⁊ dicit hic Innocen. ꝙ nō sufficit paruitas precij ad presumendum contractum simulatum: nisi interueniat pactum de reuendendo ad certum tempus: hoc puto ꝙ i precio licitum est contrahentibus se decipere: dūmodo non enormiter: ut. l. cause. §. in precio. ff. de mino. dicit etiā hosti. ꝙ ex eo pꝫ simulatus ꝙ debitor petebat mutuum: ⁊ creditor dixit uolo mutuare: sed tibi uendere cum pacto reuendēdi ad certum tempus. Conclusio igitur est ꝙ sola paruitas precij non presumit contractum simulatum. Iteꝫ nec solum pactum de reuendendo in duobus tamen casibus presumit simulationem. Primum quando constat uenditorē recepisse ad mutuum: ⁊ creditor uoluerit fieri uenditioneꝫ. Secundus quando paruitas concurrit precij cum pacto ꝺ reuendendo: maxime si pactum est de reuendendo post certum tempus tantuꝫ: ⁊ non ante: quia ex hoc apparet interiꝫ ipsum uoluisse fructus intermedios certitudinaliter lucrari: ⁊ sic intelligit glo. illum tex. de usu. conquestus. ⁊ doc. ꝺ usu. cum in dioce. ⁊ archidia. xiiij. questione. iij. pleriqꝫ. ⁊ dicit h̄ Hostien. de facili presumendum contra usurarios: quia pessimuꝫ genus hominum: ⁊ quia sic presumi expedit animabus ipsorum. de spon. iuuenis. de vsu. in ciuitate: faciunt enī multas fraudes. ⁊ nouos fictus contractus: contra qꝺ opꝫ prouideri: ⁊ exprimit ⁊ enumerat spe. in spe. in titu. de vsur.

Antonius de Butrio.

c Um causa. Idē dicit in summa qͦ .c.cū dilecti.s̄.e. Pria recitat factū. Scōa decernit seu diffinit.ibi. cū ꝯstitisset. ¶ No. ꝙ vbi obligatio est alternati/ ua pcedit libellus ꝛ snīa alternatiua: qnimmo si libellus eēt pcisus: ꝛ snīa in altero ex alternatis nō valeret: vt in.c.cū di lecti: de quo dic vt ibi. ¶ No. ꝙ in debito alternatiuo etiā iuris electio est debitoris.J.ad hoc regula in alternatiuis.J. de regu.iur.in.vi. ¶ No. ꝙ ad ponderandā deceptionē vltra dimidiā iusti pcij: nos attēdimus tps initij ꝯctus ad ponde randū valorē rei. ¶ No. ꝙ tolleraꝛ lesio vsqꝫ ad dimidiā iusti pcij inclusiue: sed vltra nō: rō pōt esse. qꝛ qñ actus ptici pat de pluribus regulaꝛ a potentiori: vt.l.qritur.ff.ð sta.bo. ¶ No. ꝙ ad ꝯcludendū ꝯctum rescindendū vltra dimidi am iusti pcij: ex deceptione sufficit testes ꝯcludere vendito rē esse deceptū vltra dimidiā iusti pcij: lꝫ nō determinēt in qñtum vltra: h pbat iste tex.iuncto.c.cū cā.s̄.de testi.q tex. est pars huius: ꝛ sic pbatio incerta releuat pbantē: qñ ē cer ta saltē respectu ꝯcludēde intentionis agentis. dato ꝙ non sit certa in aliquo pticulari vltra intētionē. Nā hic pbatur deceptus vltra dimidiā iusti pcij: ꝛ h sufficiebat ad conclu dendā intentionē pbantis vt ꝯctus rescindereꝛ: vel iustum pcium addereꝛ: sꝫ nō pbaꝛ inqñtum vltra dimidiā esset de ceptus: ꝛ tñ per hoc nō impediꝛ snīa: lꝫ non declarareꝛ inqñ to pcio sit resarciendū.ad hoc de dila.pterea.ꝛ.s̄.de trāsac. pterea: ꝛ ex hoc pꝫ ꝙ aliqñ valet snīa etiā incerta: in pte tamē certa: qͦ no. qꝛ est vna pulchra practica: tñ contra hāc practi cā facit tex.ꝯiuncta glo.dicti.c.cum cāa. ¶ Uenio ad de clarationē decre. ꝛ qͦro qñ dicaꝛ quis deceptus vltra dimi diam iusti pcij: ꝛ an pcedat decre. siue sit deceptus emptor: siue venditor: dic ꝙ eo ꝙ venditor vendidit rē minus qꝫ va leret ad minus dimidia: puta res valebat.x.ꝛ ipse dedit pro qͦtuor: secus si dedisset p.v. vel emptor rē valentē.x.emit p .xvi. Aliq requirūt ꝙ sit deceptus vltra verā estimationem in duplū ꝛ plus: vt si res valebat.x.requrunt vt sit empta pro xxi.ꝛ si valebat.x.ꝙ sit vendita p duobus: trufa est: tene pri mā opi. qꝛ hoc nō esset decipi vltra dimidiā: sꝫ vltra duplū dicūt doc.hanc opi.apte probari falsam. Nā sm ipsam nō erat dare casum deceptiōis in vēditore. Nā vbi res valeret .x. necesse esset illā dare p nihilo: imo ꝛ p min⁹ qꝫ nihilo: si possit reperiri: ꝛ sic repireꝛ esse ꝯctus sine pcio: qͦ esse non pōt in emptione: vt insti.eo.ti.§.item pcium. ¶ Quero.ij. qd si in ꝯctu sunt apposita verba: que cōiter apponunꝛ: ven didit rē p tanto pcio: ꝛ si ꝯtingeret rē plus valere donat il lā qñtitatē: in qua plus valere inueniaꝛ: an tūc poterit vti re medio boꝝ iuriū. Quidā dicūt ꝙ si: qꝛ excludiꝛ pp dona tionē.igiꝛ ꝛc.ff.de rescin.ven.l.in vēditione.ꝛ.l.si qs donās ꝛ de ꝯhen.emp.si qs donatus.C.ꝛ qͦ ibi no.ꝛ hāc opi.tenꝫ Azo.in sūma.de rescin.ven. qꝛ illa donatio dono rē plus ꝛc. refer̄ ad modicā qñtitatē.ff.de ver.sig.l.hec adiectio.ꝛ pꝫ ff.de in litē iur.l.cū furti. vñ hēbit h remediū saltē vt possit petere rescissionē aduersus donationē: tāqꝫ in donatiōe ꝯ de cep⁹ vltra dimidiā: ꝛ h dic̄ veꝝ in ignorāte valorē rei. In sciente aūt dicit secus: qꝛ nō hꝫ hoc remediū: etiā posito ꝙ si essent hec ṽba apposita ꝙ donaret.de quo in spe.e.ti.§.nūc dicendū.ṽsi.qd si aliqs. vbi etiā poniꝛ mā ꝛ forma libellan di ꝛc. Circa mām huius decre.aliqua videamus. Prio de practica libellādi. Scōo de practica pbandi. Tertio de practica snīandi. Quarto an mā huius decre.locū hēat si stipulatio intercedat in ꝯctu. ¶ Ad pmū dicit Bar vbi .s̄.ꝙ debēt in libello quo ad narrationē narrari tria. Pri mo ꝙ res valebat tm̄. Scōo ꝙ eā vendidit viliori pcio di midia iusti pcij.s.p tanta qñtitate eā exprimēdo: ꝛ inqñtū sit deceptus vltra dimidiā iusti pcij: ita dicit Bar. Credo ꝙ pcedit libellus: lꝫ nō specificet qñtitatem vltra quā: dūm tñ di cat ꝙ vltra dimidiā p hanc decre.ꝛ dꝫ articulate ponere qͦ sic valebat tpe venditiōis.ad hoc.c.ij.J.eo. Tertiū ꝙ erro re ductus ꝯdit eā viliori pcio. Quartū ꝙ vltra dimidiam iusti pcij: ꝛ dꝫ dicere in libello ꝙ paratus est restituere tātū qñtum recepit. Cōclusio variaꝛ: qdā dicūt ꝙ in ꝯclusione petere debeo restitutionē rei: ꝛ hoc veniat iure actionis: ad ditio pcij veniat postea officio iudicis: ar.l.miles.§.x.ff. de re iudi. Uel scōo: ꝛ hoc magis approbat ꝙ libellus ꝯclu dit alternatiue: peto rē restitui: vel iustū pciū suppleri: alꝛ. .l.j.C.si maior fac.ra.ha. ꝙ dixi qñ vēditor est deceptus: to tū ecōuerso deberet dici qñ emptor est deceptus. ¶ Ad se cundū de mō pbandi. pmo qͦro quō pbaꝛ valor rei: qdam ꝙ nō sufficit ꝙ testis dicat sic: ꝙ res valet tm̄: qꝛ ipe tm̄ de differ: qꝛ qlibet est singularis in dicto isto.igiꝛ ꝛc̄.s̄. de elec. cū dilecti.de pba.lꝫ eāꝫ. Hec rō nō placet: qꝛ sufficit ꝙ sint testes in pncipali: lꝫ non sint in cā dicti: vt no.de accu. qualr: sꝫ dicit nō valet dictū alia rōne: qꝛ debēt testificari de cōi p cio nō de singulari: vt.l.pcia rerū.ff.ad.l.fal.ad h.s̄.e.ij. Sꝫ si diceret ꝙ tantū dedissēt p cōi estimatione: bñ valeret dictū eoꝝ. Nec ob.ꝙ sint singulares p iam dcā ꝛc̄. qꝛ testi ficanꝛ circa eandē rē in q̄ satis sunt equalr piti: vt cōi estima tioni: ad h qͦ no.in.l.j.C.de sen.que p eo ꝙ interest. Se cūda est practica pbādi vt inspicianꝛ venditiōes facte ī isto loco: ꝛ in illa qñtitate fructuū: ꝛ rei qualitate: vꝛ mittat iudex duos bonos estimatores q hoc inuestigēt ꝛ referāt.l.fi.ð in redo.ad hoc.l.hac edictali.§.illud.ff.de sec.nup. Nā ī istis in qb⁹ magis est iudiciū qꝫ testimoniū: iudex dꝫ ponere ali quos ad sciēdū illā estimationē.ff.de ven.īspi.l.ij.ꝛ de si.in stru.l.cōparationes. Sꝫ qñtū res valet nō pōt videri p ocu lū: sed apphendiꝛ p itellectū: iō debēt admitti periti in arte in auc.de nō alie.§.qꝛ ṽo.ꝛ.§.sicut alicuius. Sed si qs vellet pbare p testes h esset difficile: tñ posset h pbari si eēnt plu res testes: q̄ dicerēt ꝙ ꝛ añ ꝛ post viderūt qꝫ plures eā volē tes emere p tāto pcio: cū exaiaꝛ si de h nō eēnt testes eēt ne cesse ꝙ plures fierēt articuli. Primo ꝙ prediū illud est tāti redditus. Itē ꝙ in cōtrata illa predia q̄ sunt tāti redditus dicto tpe: ꝛ añ ꝛ post ꝯsueuerit tātū vendi: h verū in imobi libus. In mobilibus ꝯsistētibus pōdere numero uel mēsu ra: qualr debeat fieri pbatio: de h in.l.precia rerū.ff.ad.l. fal.ꝛ uidisti.s̄.c.ij.ꝛ.l.si sumꝰ.ff.de cōdi.fur. puto tñ ꝙ si te stes dicāt ꝙ res ualebat ultra dimidiā iusti precij: uel ultra duplū ꝙ hoc sufficit: lꝫ nō adijciāt qñtitatē: si nō interrogan tur de cā p hāc decre.ꝛ h quo ad obtinēdā rescissionē ꝯct⁹ ꝛ cōdēnabiꝛ emptor uel a restitutionē rei: uel ad resarcien dū preciū iustū: ꝛ nō determinaꝛ qñtitas in snīa: sed postea in estimatiōe. ¶ Ad tertiū ð pctica snīe: qdā ꝙ pnūciabiꝛ ꝯ ctus nō ualere: h falsum est: qꝛ ꝯctus est aliqs.s̄.e.ij. Qui dā ꝙ cōdēnabiꝛ ad restitutionē rei: ꝛ postea erit in faculta te soluēdi preciū: h opi. est falsa p dictū.c.ij. Cōdēnabiꝛ er go alternatiue ad rē restituēdā: uel preciū resarciēdū debi tū: ꝛ h pbaꝛ h. ¶ Ad ultimū dic ꝙ sic: qꝛ stipꝛatio sapit na turā ꝯctus: cuius loco subrogaꝛ.l.stipulatio.ff.ð usur. qꝛ ta lis stipulatio coequat: nō nouat ꝯctus bone fidei: nisi sit pa ctū.l.si societatē.ff.p socio: uel si nouat: nouat p oībus quali tatibus ꝛ pui legijs que erāt in ꝯctu pmo: ut.l.si legati: serui noīe.dele.ij. ¶ Uenio ad glo. ꝛ qͦro cū glo.i.an libellus p cedat si petiꝛ tm̄ rescissio ꝯctus: uidetur ꝙ non: ut hic: glo.di cit ex quo in obligatiōe est rescindere ꝯctum: ꝛ in facultatē emptorē addere pcium: procedit libellus scōm glo.s̄.e.cū dilecti.dicit bene: ꝛ ibi obtētum fuit ꝙ alternatiue vtrunqꝫ ē in obligatiōe: ideo no.eam: ꝛ dic ꝙ secus si vtrunqꝫ esset in oblꝛone copulatiue: vt no.i.l.miles.§.i.ff.ð re iudi. ¶ Que ro cū.e.glo.ibi.secus est in trāsactione: an in transactione de ceptus vltra dimidiā iusti pcij habeat hoc remedium: gl.de terminat ꝙ non: per.l.litius.ff.ad trebellia.ꝛ per.c.constitu tus.de reli.do.ratio qꝛ eo ꝙ a lite recediꝛ magnū cōmodū est.C.de transac.l.secunda.ff.de condi.idebi.l.i summa.pre dicta dicit glo.verā qñ vellet agere remedio isto: vt ꝛ maio ri eo.n petenti. Sed si ecclesia vellet petere restitutionem in integrum iuris minoris: tunc bene est verum ꝙ restituere tur: ita dicit glo.alꝛ.C.si aduersus transac.l.i.in dic: ꝛ hec est

veritas ꝙ ⁊ aduersus trāsactionem datur hoc remedium: ⁊ remediū iuris minoris sȝ ꝙ tenēt doc. legū. ⁊ itelligūt glo. in. l. iuliꝰ. ff. ad trebel. h alle. vt ponit Bar. ff. de verbo. ob. l. si qs cū aliter. ⁊. l. ii. C. de rescin. vē. qꝛ sicut in alijs ꝯctibꝰ remediuȝ. l. si qs cuȝ aliter. s. remediuȝ. de quo q̄situȝ est sȝ nām ꝯctus: hȝ locuȝ in decepto vltra dimidiā iusti ꝑcij: ita hȝ locū in actu trāsactionis: erit tñ dr̄ia in mō ꝯsiderandi ⁊ estimādi lesionē ⁊ deceptionē: siue petat rescissio ex remedio cōi: siue restitutiōe in integrū ex remedio speciali: qꝛ ad pōderandā lesionē vel deceptiōeȝ nō habebit̃ respectus ad verā estimationē rei: sed in estimāda deceptione vltra dimidiā iusti ꝑcij: vel in lesionē minoris: vel eccl̃ie estimabit̃ validitas rei ꝯsiderato dubio litꝭ euentu in minus: ꝓp dubiuȝ euentuȝ litꝭ. Nā vbi bonus vir arbitrabit̃ se deceptū vltra dimidiā dabit̃ h remediuȝ: al's dabit̃ remediū restitutiōis in integrū si in aliquo sit dānificatus: extimādo tñ semp̄ ī aliquo minus reȝ: ꝓp dubiuȝ euentuȝ litis: sȝ in alijs ꝯctibꝰ habet̃ respectus ad verā rei estimationē: ⁊ ꝓpter h dicit Barto. in locis pall. ⁊ in. l. si societatē. §. arbitroꝝ: ꝙ in istis arbitramentis: ⁊ laudis nō habebit̃ respectus ad verā rei vel iuris estimationē: sup quo laudū est ꝓnunciatuȝ: sȝ misceet̃ cū estimatione rei dubius euentꝰ litis: ꝓp quē res minus estimabit̃: ⁊ ḡ qñ arbitramētuȝ petit̃ reduci ad arbitriuȝ: ad detegendā iniq̄tatē arbitrij: dȝ ꝓbari ꝙ iudex intrīn male iudicauit: ꝙ attento dubio litis euentu: intrīn est dānificatus: ⁊ h est sollennis practica: sm̄ Bar. qꝛ arbitramēta obtinēt viȝ trāsactōis: vt ī auē. si vō ꝯtigerit. C. de iudi. ¶ No. tñ gl. ꝙ eo ꝙ a lite discedit̃ dr̄ qs hr̄e cōmodū ⁊ vtilitatē: ⁊ sic vr̄ ꝙ trāsactio p eccl̃iaȝ etiaȝ alia vtilitate nō ꝓbata valeat: qꝛ in dubio ꝓsumit̃ vtilis eccl̃ie. ¶ Quero cū ea. glo. ibi. sȝ quo iure agit̃ ad rescidēdū ꝯctū: q̄dā dicūt ꝙ iudicis officio: vt. l. ij. C. de rescin. ven. ⁊ de h dicit gl. ibi. ⁊ dicit placētinus ꝙ sȝ hoc. s. officiū iudicis: ꝙ est remediū rescissoriū: vt dicit. l. i. honorarijs. §. sȝ cū rescissa. ff. de ac. ⁊ obli. Aget̃ tñ vsqȝ ad q̄driēniuȝ: sicut dicimus in restitutione in integrū. C. de tēp. in inte. resti. l. fi. de resti. in ītē. c. i. ⁊. c. fi. li. vj. Scd̄a fuit opi. ꝙ agit̃ ꝯditōe ex illa lege. s. l. ij. C. de rescin. ven. ⁊ sȝ hoc durabit vsqȝ ad. xxx. annos: qꝛ oēs ꝯditōes sunt ꝑsonales actōnes: ⁊ oēs ꝑsonales sunt ꝑpetue: hec opi. nō placuit pe. vt refert Cy. in. l. ij. ꝑalle. qꝛ ꝯditio ex lege dat̃ in subsidiū: vbi de alia nō est cautū: vt. j. patebit: veꝝ dicit ꝙ aget̃ ex eodē ꝯctu emptionis. s. ad supplendū alternatiue iustuȝ ꝑciū: vel ad ꝯctuȝ rescindēdū: alt̃. ad hoc. l. ex empto. §. si qs virginē. ff. de ac. emp. vbi ad rescindendū ꝯtractū agit̃ ex eodē ꝯtractu: ⁊ hic: qꝛ in cōtractibus bone fidei multa veniunt: de qbus nec est actū nec cogitatū: ar. ff. de ꝯhen. emp. l. quotiens. ⁊ h fuit opi. Ja. de bal. hāc opi. dānat pe in. d. l. ij. ⁊ p. l. venditi. C. de ac. emp. sȝ verū nō facile tollit: vt ibi no. glo. Quarta fuit opi. vt recitant legiste: qꝛ rescissio talis ꝯctus fiet officio iudicis: sed dicūt tale officiū iudicis ꝑpetuū: ⁊ rñdent ad id qd̄ dictum est de restitutione: que durat q̄driennio: qꝛ ibi loquitur in officio iudicis speciali qd̄ dat̃ rōne minoris etatis: ⁊ tale est t̃pale. Aliud est qd̄ dat̃ de iure cōi: ⁊ tale est ꝑpetuuȝ: vt pȝ de offi. iudi. c. ij. ⁊ in casibus alijs: ⁊ hāc opi. tenet pe. in. d. l. ij. ꝙ agit̃ officio iudicis deseruienti illi actioni ex empto lȝ fuerit sibiipsi ꝯtrius: vt ibi recitat Cy. ⁊c̄. Hosti. dicit de h nō curandū: qꝛ nō exp̄mit̃ nomen actionis in libello de iudicijs. dilecti. Sȝ certe verū dicit q̄tū ad formā libelli: tñ q̄ ad vitā actionis. i. vt videat̃ quātuȝ durat actio: vel ius agēdi: necessariuȝ est scire nomen actionis: iō ꝯcludo cū Bar. vt ipse cōcludit in. d. l. ij. ꝙ qñqȝ ꝯctus est nullus ex dispositione ꝯhentiuȝ: ⁊ agit̃ ad rescindenduȝ de facto quatenus de facto ꝓcessit actus: ⁊ dat̃ actio ex eo actu: al's ex eodē cōtractu. ff. de cōtrahen. emp. l. sed ⁊ celsus. §. si funduȝ. ff. de ac. ⁊ emp. l. ex empto. §. si is qui. qñqȝ contractꝰ est nullus ꝓp dispositionē ꝯhentiuȝ: vt qꝛ dolus intercessit in cōtractu: ⁊ tunc nō agit̃ ex eo cōtractu: sed de dolo. ff. de dolo. l. elegāter. in ꝓn. de rescin. ven. Qñqȝ cōtractus est aliqs a p̄cipio: sȝ ex postfacto petit̃ rescindi: ⁊ tūc si ad rescindēdū est ꝓdita aliqua spālis actio illa dat̃ ad rescindendū illū cōtractuȝ: vt si metu agit̃ actione qd̄ me. cā. §. qd̄ me. cā. p totū. idem si modus rescindendi esset introductus aliquo fauore spāli: vt restitutione que dat̃ minori ageret̃ restitutione in integrū tali actione: si vō petit̃ rescissio de iure cōi: non singulari aliq̄ fauore: tunc in cōtractibus bone fidei dat̃ actio ex eo ꝯtractu: vt. l. ex empto. §. si qs virginē. ff. de ac. emp. p quod īfert̃ qd̄ cū casus nr̄ sit in terminis huiꝰ vltimi casus: agit̃ actione ex h cōtractu: ⁊ sic opi. Uin. in casu nr̄e decre. est vera: in cōtractibus vero stricti iuris: vt in mutuo etiā dabit̃ remediū. l. si quis cū aliter. ff. de ver. obli. ¶ Quero cū ea. glo. ibi. sȝ qd̄ dices si maior iurauerit: qd̄ si iurauit quis nō venire contra ꝯtractū: dicit glo. ꝙ si est maior iuramētū sibi ꝓcludit viaȝ: vt nō possit petere rescissionē cōtractus: si est minor: qꝛ illud iuramentuȝ solū refert̃ ad tollendum remediuȝ restitutionis: nō extēdit̃ ad tollēdum remediuȝ de iure cōi cōpetens: nisi iuraret nō venire cōtra contractum rōne minoris etatis: vel minoris precij: qꝛ tūc iuramentū cōcluderet ad vtrunqȝ vinculum. Ideȝ tenet glo. in. d. l. ii. ⁊ idem no. in corpe vñ sumpta fuit auē. sacramēta. C. si aduersus vēditionē. Pe. de bel. perti. in. d. l. ij. vbi est ad l'raȝ: hec glo. dicit simpl'r iurantem nō cōtrauenire cōtractui nō audiri: qꝛ hoc simplex iuramentum: ⁊ indefinitū aptum est cōcernere vtrāqȝ viam. s. remedium restitutionis: ⁊ etiā. d. l. ij. alle. ad h. C. de dot. ꝓmis. l. fi. Iteȝ qꝛ vna repudiatio tollit duo remedia. ff. de successo. edic. l. j. §. sed videndum. dy. consuluit vt dicit cy. in. d. l. ii. ꝙ minor pōt venire contra: lȝ iuret nō venire cōtra contractuȝ de iure: vel de facto: ratione deceptionis vltra dimidiam. Primo quia iuramentum nō refert̃ ad ignota sibi competere: sicut nec renūciatio generalis. ff. de pac. l. tres fratres. sed iste verisimiliter se ignorat deceptum. igit̃ ⁊c̄. Secūdo qꝛ minor ꝓsumit̃ ignorare hoc remediuȝ sibi cōpetere: ex quo aliter certificatus non est: sicut dicimus in muliere renunciāte velleyano: que renunciatio nō tenet: nisi appareat certificata. Sed in dubio mulier nō presumitur certificata de velleyano: ⁊ hoc qa solemnitas extrinseca nō presumit̃. l. quicūqȝ. §. fi. ff. de publi. ⁊ notat̃ in. l. sciendū. ff. de ver. obli. ita ⁊ in minore presumit̃ ignorantia: qꝛ ignorantia iuris tollerat̃ in muliere ⁊ minore: ⁊ rustico qui equiparant̃. ff. de ꝓba. l. cū de indēbito: inmo ⁊ in maiore vbi agit̃ de damno vitando. Item lȝ pateat in instrumento quod renunciauit vel iurauit non contrauenire: nō presumitur tamē ꝙ certificatus iurauit sic: quia hoc ꝙ sit certificatus sit solennitas extrinseca: que non presumit̃. ff. de publi. l. quecunque. Ad hoc ꝙ notat̃ in dicta. l. sciendum. ⁊ sic presumitur ignorans huius beneficij: ad hoc etiam quia non presumitur scire deceptionem in facto: ⁊ ideo auditur. Iste rationes etiaȝ excluderent vt non valeret renunciatio ratione minoris etatis: ideo sint cauti notarij ⁊ aduocati ꝙ certificent mulierē: ⁊ minorem de beneficio: alias non valeret contractus. ad h quod no. Bar. in dicta. l. sciendum. ⁊ sunt vba pe. in. l. Julianus. §. quesitum. ff. si quis cau. archi. de pac. quis. lib. vj. dicit vnuȝ notabile verbum: quod perpetue tene menti: ⁊ ibi recitat Joā. and. scilicet ꝙ eo ipso ꝙ in contractu est prestitum iuramentum: cum ad iurandum quis de facili non veniat: presumitur certificatus de eo super quo iurat: ⁊ sic videtur velle renunciationem tenere: vbi iurauit: vt iuramentuȝ hoc operetur: ꝙ presumatur certificata: quod no. Bart. in. l. sciendum. ff. de verbo. obli. dicit se cōsuluisse sufficere minorem iurasse super facto: ex quo concluditur ius: licet non appareat certificatus: quia vt iuramentum preiudicet non exigitur quem certificatum esse: vt. l. si duo patroni. §. si Julianus. ff. de iureiur. ⁊. l. duobus. §. si quis iurauerit. eo. titu. vbi si iuro nō contraxisse: vel factuȝ fecisse: tollitur omne ius ex illo competens facto: licet non sim certificatus de iure: ⁊ dicit ꝙ aliqui secum concordauerunt canoniste: certe hec fuit satis friuola rō: qꝛ hec iura loquuntur in maiore: qui non

dz de iure certificari. hic loqmur i miore: iō sto cū Dy. ⁊ cōt opi. h dubia pcedūt vbi nō est mior certificat⁹. Credo tñ ꝙ simplr renūciatio de nō veniēdo ꝯ̄ tollat oēz ptātez veniēdi contra. ⁊ sic itelligo pe. Nec ob. de pbē. nō pōt. li. vi. qꝛ logr in dispēsatiōe strictissime itelligēda: hic i iuramēto late itelligendo. Bar. i. d. l. ij. tz glo. q̄ dicit ꝙ iuramētū nil facit: nisi ꝙ repñtat ipm maiorē: ⁊ sic puat ipz restitutiōe. tene menti ꝑmū qñ est certificat⁹ de bñficio: ⁊ de q̄ntitate: ꝙ restrigo qñ deceptio est modica: al's si esset magna cū sit donatio: nō ē in dubio mens magna donādi: vt no. in. d. l. ij. nisi de q̄ntitate. ⁊ magna esset certificatus: vel nisi iuraret etiam si in maxima q̄ntitate sit lesus. An. de Bu.

8 **I venditori.** Ponit tres casus i qb⁹ re euicta vēditō emptori de euictiōe nō tenet. h. d. ⁊ non diuidit. ¶ No. iij. casus i qb⁹ emptor nō hz regressum de euictione re euicta. Primus qñ emptor nō denūciauit vēditori litē motā: vt veniret ad defendēdū. Scd̄s qñ snīa fuit lata ꝯ̄ eū: pp ei⁹ ꝯtumaciā: ex q̄ collige vnā rglaz ꝙ vbi cūqꝫ effcūs snīe se extendūt ad ꝑiudiciū alteri⁹ q̄ illi⁹ ꝯ̄ quē est pnūciatū: nūq̄ illa snīa ꝑiudicat tertio: qñ est lata snīa in ꝯtumaciā ei⁹ ꝯ̄ quē ꝑncipalr iudicat: ad h. l. ꝑ̄ses. C. d pig. sic limita. c. pe. de re iudi. Terti⁹ est casus qñ snīa est lata iniuste ꝯ̄ emptorē: ⁊ nō ex defectu iuri ipius vēditoris. ¶ No. ꝙ iniuria iudicāri poti⁹ nocet emptori q̄ venditori. Naz ꝙ iudex faciat iniuriā est q̄dā casus fortuit⁹: ⁊ iō piculū ex iniuria iudicis pcedens iputat emptori: sicut oē aliud post pfectā venditionez ꝯtingens: vt. l. necessitari. al's necessario. C. d picu. ⁊ cōmo. rei ven. ¶ No. qd dz denūciare emptor venditori: h. s. ꝙ defendat rez a se venditā: nō q̄ ad finez simplr scie iducende ista denūciatio est iducta: doc. hic tractant ad quez spectet piculū rei vendite: an ad emptorē: an ad venditorez: ⁊ pfecte nō dicūt: mā lata est: iō recurrēduz ad. l. j. ⁊ p totuz. ff. de picu. ⁊ cōmo. rei ven. Scd̄o tractāt ad qd tenet emptor: ⁊ ad q̄d venditor. dicunt ꝙ vēditor tenet simplr ad tradenduz rez ex nā ꝯ̄ct⁹: vñ nō tenet ad trāslationē dñij: qꝛ possuz vendere rez alienā ⁊ tradere: ad h. l. j. ⁊. l. ex empto. ff. de ac. ⁊ emp. ⁊. l. rez alienā. ff. de ꝯ̄hen. emp. suffic. n. ꝙ d euictione teneat: vt dict iur. Emptor vō bñ tenet ad faciēdū dñuz pecunie vel ꝑcij venditorez: vt. d. l. ex empto. ⁊ h non ꝯtigit ex nā ꝯ̄ct⁹: s ex nā rei i obligatiōez deducte: qꝛ emptor tenet i gñe: venditor vō i specie: vñ sufficit venditori tradere rez q̄lis est: secus in emptore. ff. d le. iij. l. q ꝯcubinā. §. si heres ¶ Opp. ⁊ vr ꝙ re euicta etiā si nō denunciauerit possit emptor agere de euictiōe: vt. l. heres. j. Ro. ff. de euic. Sol. ibi fuit remissa denunciādi necitas: hic nō ⁊c̄. ¶ Quero ꝑ an ante traditiōez rei ven. emptor patiat piculuz rei: dic ꝙ sic: si est pure vendita: ⁊ nō spectat alia ēgustatio: excepto casu publicatiōis: nisi alia culpa vel mora vel caliditas aliud iducat. ff. e. l. ꝙ sepe. §. si res vendita. Insti. e. §. cum āt. ⁊ i. §. seq. ¶ Quero an idistincte reqrat denunciatio ad ꝯsuādā ptātem agendi de euictiōe. doc. dicunt ꝙ nō: qꝛ qñqꝫ nō reqrit: vt qꝛ ex pacto ꝯ̄hentis remiserunt necitatez denunciādi. l. herēnius. j. Ro. ff. de euic. ⁊ an ad hāc denunciatiōez faciendā debeat emptori dari dilatio: ponit i spe. de dila. §. j. v̄. denunciat. in. ij. col. ⁊ ibi tenet ꝙ sic. ¶ Tertio q̄ro an decre. in fi. pcedat: siue iniuria sit fcā ex culpa emptoris: siue nō: doc. dicunt ꝙ sic: qꝛ pcedit idifferent. Si. n. pp iniuriā quā hz iudex i euz: qꝛ forte dixit v̄ba iniuriosa: ⁊ sic fuit cā iniurie: idez si nō sit cā iniurie: vt qꝛ iudex corrupt⁹ precio vel amore tulit snīaz: ⁊ h est v̄itas: lz q̄dā voluerunt distiguere an emptor p̄stiterit cām iniurie: an nō: ⁊ ꝑ casu tenet. scd̄o casu nō. Si āt ex iniuria venditoris sit lata tenet de euictiōe venditor. glo. in. l. si p iprudentiā. ff. de euic. vr velle: ꝙ qñ iniuria iudicis puenit sine culpa captoris cōpetit ius agendi emptori ꝯ̄ venditorez. ꝯ̄triuz no. in. l. exceptuz. ff. de fideius. ⁊ h cōiter tenet p doc. Itez aduertati: qꝛ Inn. itelligit decre. qñ est lata snīa ex iniuria: ex q̄ iudex facit litez suā: vt qꝛ pōt ꝯdemnari. Sz si nō possit: qꝛ nō habuit pbationes: dicit ꝙ agere poterit ꝯ̄ venditorez. Nā venditori iputat defectus pbationuz: vt. h pz: qꝛ imputat venditori culpa sua: vel iniuria iudici: ⁊ bene dicit. ¶ Uenio ad glo. glo. j. ibi emptor. Io. an. dicit ꝙ lz venditor esset cert⁹ litez esse motā emptori: si nō denūciaret sibi ab emptore: nō hret emptor actionez de euictione: ex q̄ non denunciat: alle. l. denunciasse. ff. de adulte. assignat causā hic: ⁊ melius in addi. spe. e. ti. ad fi. vbi facit notabilē regulā. de q̄ Bar. facit festuz in preal le. l. denunciasse. ff. de adul. lz non alleget euz. ⁊ ponit etiā in. l. fundi. hic alle. ⁊ i. l. ij. §. i. ff solu. matri. regula est ꝙ vbicunqꝫ denunciatio reqrit soluz pp finē certificādi: data certitudine nō exigit denunciatio: qꝛ qui certus est: certificari non dz: vt in regula euz q certus. de re. iur. li. vi. vbi autez fit ad aliuz finez q̄ȝ ad certificāduz: vt est hic: qꝛ fit vt veniat ad defendenduz: ⁊ ad pducendum pbat: ⁊ tunc qꝛ ex quo ex sola scientia ⁊ certitudine non habemus omnez finez denunciationis exigit denunciatio: naz possibile esset ꝙ emptor ita ꝯfideret de iure suo: ꝙ non curaret p alium defendi: ideo exigit denunciatio. dicit tñ Io. an. ⁊ fuit dictuz dy. i regula euz q. de re. iur. ⁊c̄. ꝙ i dubio putat ꝙ si non appet ad qd exigat denunciatio: ꝙ videatur exigi potius ad certificāduz. In. e. glo. ibi. tñ dicunt. ꝑmuz cōiter teneret: ⁊ est magis cautuz. e. glo. ibi. quolibz tpe: aliq tenēt ꝙ vsqꝫ ad ꝯclusionez in cā potest fieri: post nō: ⁊ sic itelligūt. l. illā. dicit Hosti. ꝙ tādiu admittit denunciatio: q̄diu saluum sit ius suū venditori: p h dicit Accur. in. §. quolibz statim. alle. in. iij. glo. ꝙ etiā valet denunciatio facta auctori in cā appellōnis: dūmō oīa integra sint: ⁊ circa testes ⁊ circa alia: ⁊ nihil ei depire pōt: vt. ff. de opt. lega. l. mācipioꝝ. vbi doc. ꝯcludūt ꝙ qñqꝫ ius agēdi de euic. surgit a cā lucratiua qꝛ certo casu heres tenet legatario. de euic. l. laicus. ff. de le. ij. ⁊ tūc isto casu dico. ꝙ iste hz denūciat añ lit. ꝯte. al's repellit a ptāte denunciandi: ⁊ agendi de euic. ⁊ h est casus. ff. de lega. iij. qꝛ ꝯcubinā. §. si heres. Si vō surgit a cā onerosa: vt est casus empti. ⁊ vendi. ⁊ tunc ista denunciatio est facienda q̄ñtūcunqꝫ litigio pendēte: dū tñ ius agēdi ⁊ pbādi: ⁊ ius defendendi sit itegrū: ita ꝙ vēditor hēat ptātem se defēdēdi: ⁊ iura sua ostendendi: vnde ēt in ꝑncipali cā: ⁊ i appellationis cā: stāte facultate se defendēdi: habebit ptātem denūciādi: ad ꝯsuāduz ius agendi de euic. ¶ Eadē glo. ibi. si latitat ⁊c̄. dicit Io. an. ꝙ putat cautuz: ꝙ vbi iste latitat ꝙ suet practica. cle. cām. de elec. q̄ ibi tradit in sil'b⁹ termis. ¶ Eadez glo. ibi. §. si cōpromissio. Sis bene caut⁹ ꝙ cōpromittas de re tibi vendita: qꝛ al's nō haberes recursuz de euictione: rō qꝛ snīa arbitri stare dz siue equa: siue iniq̄: vñ si pdit: vr pdidisse predcā de cā: potiusq̄ȝ iustā cāz habuerit: possz tamē esse dubiū: ꝙ si fieret cōpromissuz: ꝙ tñ hz ius pnūciare de heret: forte tñ ⁊ tūc idez essz. ¶ Ea. glo. in fi. pp hāc rōez q̄dā volūt dr̄e ꝙ emptor possz cōpromittere i venditorem: alios casus ponūt doc. s. qñ quis mala fide sciens rez alienā emit ⁊ nō cauit sibi de euictione: qꝛ tūc non hz regressum ad euictionez C. de euic. l. si funduz. Scd̄s est casus si sua culpa factus est de possessore petitor: ⁊ sic se grauat onere pbādi. l. si rez quā. §. si duple. ff. de euic. Alius casus est si suuz alienū emptuz manumiserit. l. si suuz. ff. de euic. rō qꝛ dānuz nō hz: qꝛ si suus fuissz liber esset ex manumissione: ⁊ si dicas habuisset ius patronatus: quod modo non habet: si est alienus: dic ꝙ non habetur consideratio iuris patronatus in ire: vt ibi patet. Item si seruus mortuus est: non habz actionem de euictione. l. si seruus. ff. de euic. Itez si contra leges mercatus est: vt. l. si mancipium. j. Ro. ff. de euic. Itez si rē emptam habuit pro derelicto. eo. titu. l. fi. Item si bonam causam propter prescriptionez temporis perdidit. l. herennius. §. gaius. ff. de euic. vt quia permisit tempus appellandi labi in bona causa. Itez si venditor sciente emptore essz sepultus in locuz emptionis: quia locus effectus est religiosus: si fuisset suus: ⁊ sic non habz interesse. l. si per imprudentiam. §. ā locum. ff. de euic. Item si non appellauit: ut. l. herennius. ij. Ro. ff. de euic. quod non placet aliqbus. de quo per Io. an. in. c. non iniuste. de pcu. Anto. de Bu.

¶ De locato ⁊ conducto. Rica.

¶ Cōtinuat̄ sic: q2 ꝯctus locatiōis ⁊ emptiōis nimiū hn̄t si
militudinē: intm̄ ꝙ i qbusdā casib9 iq̄ri soleat an sit emptio.
ff. e. l. i. ⁊ ii. iō ⁊c. vel s3 Host. viso de ꝯctu empti ⁊ venditi:
nō est videre de locato ⁊ ꝯducto: q2 locatio ꝑcij ꝯuentione
ꝯhit̄ sicut emptio. Igit̄ ⁊c. de mā. x. q. ij. auc̄. ꝑpetua. cu3 si.
¶ S3 q̄ro an dom9 sint locāde alteri ad fenus exercendu3.
Rn̄de ꝙ nō: vt. c. j. ꝺ vsur. li. vj. ¶ S3 q̄ro an ꝓhibitio alie
nationis extēdat̄ ad locatiōes ad modicū tēpus factas. rn̄
deo ꝙ non: vt in cle. j. de re. eccle. non alie.

Ex rescripto.

Excōicati sūt magr̄i ⁊ scola
res bononien̄. q aſi tp̄s ꝯductiōis ꝯducūt.
alioꝝ magr̄oꝝ: vel scolariū hospitia: sine
ipoꝝ ꝯsensu. h. d. Et p̄mo decidit relatio
nē legati. Scd̄o ponit ipius ꝯstitutione3:
quā ꝯfirmat. Tertio eā publicari mādat: ꝭo ibi: ꝯstitutionē
quā ꝯfirmat. tertio ibi: habitātiū. loq̄t̄ gn̄alr̄. S3 Jo. an. sū
mādo restringit ad scolares ⁊ magr̄os. ¶ No. j. legatū in
sua legatione posse facere ꝯstitutionē: que durat ēt officio fi
nito. ad h. ē. de offi. lega. c. fi. ¶ No. ij. legatū posse ꝯfirma
re ꝯstitutionē alteri9 legati sui predecessoris. ¶ Tertio no.
vniuersitatē scolariū foꝛe ſbiectā eccl̄iastico iudici: ⁊ eccl̄ia
sticā reputari: ⁊ ligari statutis iudicis eccl̄iastici. ¶ No. ꝙ
l3 ꝯstitutio eo ꝙ est publice edita: liget nihilomin9 ad caute
lā: maxie qn̄ est ꝓmulgatoꝛia excōicatiōis cautū ē vt plures
publicēt. ¶ No. ꝙ ab olim doc. vocabant̄ magr̄i: ⁊ appel
latione scolariū nō ꝯprehēdunt̄ magr̄i: nec ecōuerso. ꝺ q. ē.
in salutatioñ. Alia notabilia ñ habet]: nisi sūmariū. ¶ Op
po. ⁊ vr̄ ꝙ hec ꝯstitutio ꝯtineat in se iniqtatē: q2 si nō est lici
tū iterpellare locatoꝛē vt locet aſi tēp9 finitū: iā erit apta via
ad eludendū locatoꝛē: q2 si expectabit tp̄s: poterit eē: q2 tūc
recedit ille: q ibi habitat: ⁊ tūc sic remanebit vacua. dicit Jo
an. an. imaginādū ꝙ erat certū tp̄s i medio locatiōis: quod
erat ꝺterminatū s3 ꝯsuetudinē ad iterpellādū locatoꝛes: vt
est hic i bononia: i medio augusti: nō aſi istud tp̄s locatiōis
faciēde: nō dico sacte: nō erat licitū iterpellare: post h tp̄s sic
⁊ h voluit h decre. vn̄ dicit Jo. an. ꝙ hic loq̄t̄ ꝺ tp̄e locatio
nis iā facte: q2 al̄s sequeret̄ absurdū. de q. ē. ¶ Scd̄o q̄ro
an h ꝯstitutio astringeret locatoꝛē ad locādū ꝭo anno. dicit
Host. ꝙ nō: dūmō locet lapso tp̄e ꝯductiōis: s3 ꝙ declara
ui. ē. aſi āt facere nō pōt sine ꝯsensu inq̄lini: h āt ꝯstitutio ni
hil dicit de necessitate locādi i scd̄o anno. dicit tn̄ Goff. ꝙ si
nouus inq̄linus vult ꝑ eodē ꝑcio: q̄ antiquus est p̄ferend9:
sicut dicim9 in colla. ꝑdioꝝ fiscaliū. C. de loca. ꝑdio. fisca. l.
ꝯgruit. ⁊ l. seq. li. xj. Videtis iure nō est determinatū ꝙ qs
cogat̄ locare i scd̄o anno: saluo quā in istis fiscalib9. de qb9
loq̄t̄ ista lex. Est tn̄ veꝝ ꝙ ex q̄dā vrbanitate poti9 deberet
antiq̄ q̄ nouo locare: ⁊ q̄si diceret̄ facere iniuriā latā: si ob
misso antiq̄ locat nouo: ꝑ eodē ꝑcio: sic i fil̄i dr̄. ff. ꝺ aq̄ q̄ti.
⁊ esti. l. i. §. ꝑmitti. ⁊ no. Bar. ibi. ⁊ l. j. ff. de ꝑuil. credito. vbi
in emphiteosi dicit: ꝙ l3 de rigoꝛe iuris dn̄s emphi. finito tē
poꝛe emphi. nō teneat̄ antiquo ꝯcedere: tn̄ si parat9 est alij lo
care: poti9 d3 offerre antiq̄ q̄ nouo: ꝑ eadē q̄titate: al̄s dr̄
ei iniuriā facere: ⁊ sentire vr̄ ꝙ in isto iure emphi. salte3 hr̄et
offm̄ isistēdi coꝛā supioꝛe: vt ab hac iniuria desistat: sicut di
cimus i fil̄i i postulatioñ. q2 ex ea acq̄rit̄ ius qd̄dam gratio
su3 insistendi coꝛā supioꝛe: qd̄ si nō facit dr̄ iniuriā facere: sic
etiā dicit in ꝑuato ꝑ laicū patronū. de iure patro. pastoral. ⁊
. c. cū aūt. ē. de postu. bone. tn̄ vt satis hic sunt statuta: ⁊ ex eo
rū ispectiōe iudicādū est: hec aūt sūt de iure cōi. An hec ꝯsti
tutio sit in alijs scolarib9 ꝭuāda q̄ bononie: ita ꝙ nūqd hec
ꝯstitutio in q̄lib3 studio sit gn̄alr̄ ꝭuāda. dicit Ho. ꝙ sic: q2
al̄s frustratoꝛie fuisset hic posita: q2 suffecisset ꝯstitutio lega
ti. Itē q2 oli3 in supraſcriptiōe erat ep̄o bono. qd̄ est remo
tū. Ite3 q2 eade3 est rō: ꝟgit̄ i oib9 idē ius: vt. l. actio. ff. ꝺ ꝟ.
ob. ⁊ de ꝯsti. trāslato. Itē q2 h est gn̄al̄ p3: q2 h ꝯstitutio est
clausa in coꝛpe iuris: l3 de bononia loquat̄: vt isti. de iur. na.
gen. ⁊ ciuili. §. sed ⁊. ꝙ p̄ncipi cū se. Itē q2 fundata est su
ꝑ bono publico ⁊ cōi: vt. iiii. di. erit aūt. Cōiter doct. tenent
oppo. ⁊ seq̄t̄ Jo. an. q2 h ꝯstitutio tm̄ nō erat local̄: vt p3 ex
ꝟbis ꝯstitutioñ. Itē q2 penalis igit̄ restringēda. de re. iur. i
penis. li. vj. ⁊ sic poti9 localis itelligi d3. Itē oli3 i supraſcri
ptione erat bononien̄. ep̄o: ⁊ dato ꝙ fuisset remota aio am
pliādi: qd̄ nō p3: q2 ex nigro determinat̄ solū ad certū locu3
⁊ h est tenendū ⁊c. An aūt sufficiat ep̄o bonoñ. facere ꝙ le
gat̄ ꝑ scolas: dic ꝙ nō: q2 illa nō est cōis audientia oīum sco
lariū: d3 ḡ i ꝯgregatōe scolariū publicari. Or de isto nihil
fit: ⁊ euanuit q̄si ꝑ abusu3 h ꝯstitutio. ¶ Op. ⁊ vr̄ ꝙ nō de
buerit credi ꝯstitutiōi: nisi exhibita sit ⁊ approbata. de fide i
stru. c. j. So. ex l̄ris legati credidit papa: al̄s fateoꝛ ꝙ esset
exhibēda. C. de edē. l. si qs in aliq̄ documēto: nisi alit̄ de illa
ꝯstaret ⁊c. ¶ Venio ad glo. glo. soli ḡ. ibi. vxoꝛatos: q2 ad
nō vxoꝛatos habitātes cū scolarib9 sic. ¶ Eadē gl. i fi. do
cto. q̄r nō declarāt: credo ꝙ h ꝯstitutio nō extēdat̄ ad scri
ptoꝛes: q2 h ꝯstitutio est penalis: s3 i stricta appl̄one scolaris
nō cōprehendit̄ scriptoꝛ: ꝑ tāto ad eū nō extēdit̄: q2 ē odio
sa. igit̄ ⁊c. ¶ No. tn̄ ex glo. ꝙ l3 in istis penal̄ nō fiat exten
sio de extremo ad extremū ꝑ rōnis idēptitate3: fit tn̄ de ex
tremo ad extremū: vbi vel q̄si cōprehendit̄ sub eode3 voca
bulo: l3 late itellecto: ⁊ sic ꝑ extensione3 ꝓcedimus: ex ratio
nis idēptitate: de stricta significatiōe vocabuli ad latissimā:
ad diuersu3 aūt vocabulū nō fit extensio. An aūt h sit veꝝ
nūc nō dico: mltas glo. scio me notasse i. vi. ⁊ in cle. q̄ volūt
ꝙ ex idemptitate rōnis fiat coꝛrectio. Et h tenebat Nico. ꝺ
mata. ff. de legi. l. de qb9. i repetitiōe illi9 legis. quā ꝑdidi: q̄
erat subtil̄ repetitio: q2 fuit ille subtil̄ doc. Glo. ex h. ibi. la
te. Silr̄ no. glo. j. de sagit. c. j. ⁊ de testa. cū oēs. i vlt. gl. ⁊ ac h.
⁊ gl. lxiij. ꝺ salomitāe. ⁊ j. ꝺ eo q̄ fur. oꝛ. re. c. j. l3 ꝙ sit canō fe
renda ꝑ ꝟba ista sub pena anathematis. Videte cōit̄ tene
mus ꝙ sit ferēde: q2 possunt dcā ꝟba duplr̄ itelligi. s. sub pe
na anathematis. s. ferende: ⁊ iā late: iō i dubio p̄sumit̄ feren
de: iō multi addūt sub pena excōicatiōis: quā i his scriptis
ferim9: ⁊ h tenendo: dic ꝙ nō recitat papa h ꝟba ꝯstitutiōis:
s3 alia ꝑ q̄ approbat ꝙ erat late sn̄ie: al̄s glo. h nō bn̄ dixiss3
⁊c. ea. glo. ibi i fi. Ite3 sūt subiecti ep̄o per auc̄. habita. C. ne
fili9 ꝓ p̄re. Et q2 capita vniuersitat] scolariū sūt eccl̄ia. Et
no. ex glo. ꝙ vniuersitas eccl̄iastica esse censet̄: eo ꝙ maioꝛ
ps singulariū de vniuersitate est eccl̄iastica: ⁊ sic stāte mixtu
ra laicoꝝ ⁊ cl̄icoꝝ i vniuersitate iudicari d3 s3 maioꝛe3 ꝑte3
In pūcto āt glo. an locatoꝛes ligent̄ ꝯstitutiōe: doc. cōit̄ te
nent ꝙ ligent̄: eo ꝙ locādo ꝑticipāt in specie delicti ꝯducto
ri: ⁊ sic rōne ꝑticipij delicti icurrūt excōicatione3: ar. j. de sen.
ex. si ex ꝯcubine. Nec ob. ꝙ ꝯstitutio loq̄t̄ de ꝯductoꝛe: ⁊
sic nō d3 extendi ad locatoꝛe3 cū penal̄ sit: q2 rn̄de ꝙ ꝯstitu
tio l3 penalis sit: ⁊ stricta: ⁊ hn̄ tn̄ extendit̄ rōe coꝛrelatiuoꝝ:
etiā i mā stricta ⁊ odiosa: solet allegari ꝓ casu. l. fi. C. ꝺ idic.
vidui. vbi statutū i vxoꝛe3 trahit̄ ad virū: ⁊ eꝯ ex idemptita
te rōnis: ⁊ iō ibi dic̄: hn̄ ꝙ pena iposita venditoꝛi extenderet̄
ad emptoꝛē: q̄ten9 ꝓpoꝛtiōari pōt: ⁊ ꝑ h dicūt ꝙ si ꝯcubina
scolar] ꝑticiparet scolari i ꝺlicto isto ꝯducta ess3 excōicata:
arg. dicti. c. si cōcubine: hic. n. non deficit potestas: q2 ꝓpter
crimen dannatum subijcitur statuenti.

Extra.

Reuocat̄ statutū qd̄ artat eccl̄i
as. res suas certis tm̄ nō locare
ꝑsonis. h. d. In p̄ma monachoꝝ q̄rela. In scd̄a
ꝓuisio cū ꝺterminatiōe. ibi. diocesanoꝝ. ¶ No
ta ex decre. ꝙ sicut decime ⁊ ius decimaꝝ nō possūt ifeudari
i laicū: ita nec ad nō modicū tp̄s locari. de q. j. ꝺ deci. q̄uis.
¶ No. ꝺ nā hui9 ꝯct9 ad firmā ꝯcedere: q2 sumit̄ pro ꝯctu
locatiōis ad modicū tp̄s: ex quo nō trāsfert̄ directū nec vti
le dominiu3. ¶ No. ꝙ non valet constitutio: seu statutum
ꝑ qd̄ restrigit̄ libera facultas ꝯhendi: ⁊ limitat̄ ad certas dū
taxat ꝑsonas. ¶ No. etiā ꝙ ep̄s nō pōt facere statutum cā
nō subsistēte legitima ad ꝑiudiciū inferioꝝ ecclesiarū. Or
declaremus decre. ⁊ vr̄ ꝙ laico nō possit fieri locatio deci
marū. de p̄scrip. cām. ⁊ de deci. q̄uis. ⁊ c. ꝓhibemus. So.

ibi in ꝑpetuo: hic in tꝑali: vel ſcḋa locatio redditu͂ tꝑaliu͂: ſic ↄiu͂ge ambas ſimul: qꝛ quo ad ius fieri nō pōt: quo ad redditus fieri pōt tꝑaliter: nō ꝑpetuo: vl' ad nō modicu͂ tēpus. Nec ob. lxxxix. di. iudicatu͂. qꝛ illud vetat adminiſtrationē ꝛ poteſtatē laico ſuꝑ clericos. de eta. ꝛ qua. c. ij. hic ꝑmittit laico fructus locari: ex quo plus offert: ꝛ in hoc ꝓcurat' vtilitas eccl'ie: vt. x. q. ij. h ius. ¶ Scḋo q̄ro q̄ fuit rō ꝙ nō valuit hoc ſtatutu͂: dic qꝛ irrōnabile ꝛ ꝯ libertatē eccl'ie: qꝛ tollere libertatē eccleſie ne poſſit locare cui vult: eſt reſtringere ꝓuilegia eius: qꝛ opoꝛtebit ꝙ viliori ꝓcio locet: qn̄ eſt reſtricta facultas in certu͂ genus ꝑſonaꝝ locādi: cu͂ qn̄ libera ē facultas: talia au͂t ſtatuta que detrahu͂t cōmodu͂ eccl'iaꝝ nō valēt. de ↄſue. c. i. ꝛ de his que fi. a maio. par. ca. c. j. cu͂ ſi. ꝛc̄.

Tertio īducit hāc decre. Jo. an. ↄtra ſtatutu͂ huius ciuitatis: qḋ nō ꝑmittit maiori ꝓcio locare q̄ꝫ locauerit precedēti anno: qꝛ vꝫ contra libertatē laicoꝝ: ꝛ ſi bn̄ memini eſt hic ſtatutu͂ ꝙ pro triēnio qs pōt pro eodē ꝓcio retinere: ſed defendi ſtatutu͂: qꝛ hoc ſtatutu͂ loquit' qn̄ nō habebit cām legitimā ſtatuēdi ꝛ nulla erat vtilitas: ſed qḋ ex ꝓuilegio hoc ↄceda' ſcolaribus eſt legitima cā: qꝛ publica vtilitas eſt ꝙ hic ſint ſcolares: ideo tenet ſtatutu͂. Itē per hāc decre. dicit Jo. an. ſe ↄſuluiſſe ꝙ nō tenet ſtatutu͂ ꝙ vnus canonicus nō poſſit locare fundu͂ ꝓ͂bendalē: vel domu͂: alteri q̄ꝫ canonico: ꝛ bene dicit ſi cā nō ſubeſſet: ſꝫ ſi ſubeſſet cā: qꝛ foꝛte ſi locarēt' extraneis nō de facili poſſunt retrahi ad manus eccl'ie: ꝛ ſurgu͂t ſcādala: alias valeret: vn̄ ſemꝑ ↄſiderāda eſt cā ſtatuti ꝛc̄.

¶ Uenio ad ſo. glo. i. in fi. dicu͂t doc. ꝙ ep̄s ad ꝓiudiciu͂ inferioꝝ eccl'iaru͂ non hꝫ faciendi ſtatutu͂ ꝑtātem: etiam cuꝫ cōſenſu capl'i ſine cōſenſu ipaꝛum eccl'iarum tacito: vel expreſſo: dicit tn̄ ꝙ ſi non ꝯdicunt ſtatuto facto in ꝓiudiciu͂: ꝙ hmōi ſtatutum cōfirmatur: ꝛ valet: alle. de ma. ꝛ obe. c. ſi. ꝛ habent' pro cōſentiētibus eo ꝙ non ꝯdicu͂t: vt in regu. his q tacet. in. vj. Cōtrariu͂ vꝫ ſentire Jo. an. ꝛ hoc tutius. ſ. ꝙ nō habent' ꝓ conſentiētibus: niſi hoc appeat: alle. notata ꝑ Inno. de elec. in geneſi: vbi lꝫ in actibus meritoꝛijs habeat' pro cōſentiente tacens: vt in regula is qui tacet. ꝛ. l. qui partitur. ff. mādati. tn̄ in actibus demeritoꝛijs: ꝛ ad ꝓiudiciu͂ tendētibus: eſt ſecus: ꝛ hec tꝑa vera: niſi cā ſubeſſet: qꝛ tu͂c poſſet ſtatuere etiā ſine cōſenſu dicte eccl'ie inferioꝛis. ad hoc notata. ſ. de his que fi. a ma. par. ca. c. fi. hec m'ltofoꝛtius ſunt vera ꝙ ep̄us n̄ poſſet ſtatuere i ꝓiudiciu͂ eccl'ie iſerioꝛis: ſi eccl'a ſit exēpta: ſaluo niſi rōne capellaꝝ nō exēptaru͂ ſtatueret: alle. J. de ꝓui. ex oꝛe. tene mēti hec v̄ba: qꝛ ſꝑ ad ea ſit recurſus.

P ROPTER. Non pōt ſummari ꝑꝑ multitudinē dictoꝝ: vel dicit. propter ſterilitatē ex qua ↄductoꝛ magnu͂ damnuꝫ cōſequit' pro rata ſit remiſſio penſionis: niſi cum vbertate ꝓcedentis: aut ſequētis anni ſterilitas ↄpenſet'. hoc ꝓmo: locatoꝛ au͂t inquilinu͂ de domo ꝓpria expellere nō poteſt ante tēpus locationis: niſi in quatuoꝛ caſibus hic expreſſis. Hec ſcḋo diuidit' in duas: ſcḋa ibi. veru͂. hoc capl'm hꝫ materiam ſatis inuolutā in textualibus: ꝛ male a doctoꝛibꝰ veſtris declaratā: qd ſentiam. J. videbitis. ¶ No. ꝙ ꝓpter ſterilitatē vno anno cōtingentē remiſſio ſit pēſionis ꝓ rata fructu͂ nō collectoꝝ: niſi hec ſterilitas cum vbertate ꝓcedētis aut ſequētis anni valeat cōpenſari. ¶ Secu͂do hic no. quatuoꝛ caſus in qbus licitu͂ eſt locatori cōductoꝛē repellere an̄ finitu͂ tēpus locationis: ꝛ caſus ſunt certi ꝛ cu͂ limitationibus ſuis in tex. poſiti. ideo nō inſiſto plus: maxime qꝛ eſtis ſcriptoꝛes tardi. ¶ Uenio ad declarationē materie: ꝛ oīa que doc. ſcribu͂t ſuper tex. in ꝓma parte reduci poſſint ad glo. Ideo venio ad ſcḋam partem: ꝛ inquātu͂ lr̄a dicit locatoꝛē ꝓpter neceſſitatē habitatiōis: aut refectionis: poſſe cōductoꝛē expellere: ꝛ eſt veru͂ qn̄ illi neceſſitati ꝓuideri nō pōt. l. ſi quis domum. §. huic ſubiu͂gi pōt. ff. e. ꝛ tꝫ accur. C. e. l. eadē. ſimiliter ſi in aliqua ꝑte domus vel oꝛaculi habitare cōgrue poſſit: vt. l. habitatoꝛes. ꝛ. l. vices. §. ſi vicino. ff. eo. Quid ſi cōductoꝛ cā non ſubſiſtente repellat'. dic tenet' locatoꝛ cōductori ad intereſſe: ꝛ ad dānu͂ eius. l. inſulā. ff. locati. Sꝫ an cōductoꝛ aliqua cā ſubſiſtēte eodē mō poſſit dimittere reꝫ cōductam: ante tꝑs finitu͂ locationis: ſubſiſtēte legitima cā. doc. to. ꝙ ſic. ex quo aliter etiā ei ꝓuidere nō pōt: du͂tamen ſoluat penſionē pro rata tꝑis: qua in domo habitauit. ff. e. l. dominus hoꝛreoꝛu͂. §. qui cōtra. ꝛ. ff. de migran. l. ij. An eo ꝙ dicit decre. in fi. ne cōductoꝛē nō ſoluētē per bieniu͂ expelli poſſe: ꝓcedat etiā in cōductoꝛe locato a laico nedum ab eccleſia. Cōcludu͂t doc. ꝙ ſi locatio nō tranſit in ꝯctu͂ emphi. nō eſt dr̄ia inter eccl'iaſticu͂ locatoꝛē: ꝛ laicu͂: qꝛ bienio nō facta ſolutione pōt repelli cōductoꝛ: ſꝫ in emphiteoſi ē ſecus: qꝛ in emphiteota eccl'ie ſpectat' bieniu͂: in laici trieniuꝫ. J. e. c. ſi. ꝛ. l. ij. C. de iur. emphi. ꝛc̄. An ꝓꝓa auc̄te ↄductoꝛ poterit expelli a locatiōe in caſibus hic poſitis. dic ꝙ ſic: nec licituꝫ eſt colono reſiſtere dn̄o. ff. de vi ꝛ vi ar. l. colonus. ꝛ hoc i colono tꝑali: qꝛ ille hꝫ nudā detentationē: ideo pōt ab illa repelli cā ſubſiſtētie: qḋ intellige anteq̄ꝫ interuerterit poſſeſſionē: vt. d. l. colonus. ad hoc. l. cu͂ in plures. §. heredu͂. ff. eo. tit. ꝛ. l. captori: al's emptori. C. e. ti. ſecus dicu͂t doc. i emphi. vel ↄductoꝛe ad nō modicu͂ tꝑs: qꝛ ille hꝫ dn̄iuꝫ vtile. iō iudicis auc̄te expelli dꝫ: al'. l. j. ſi ager vectigal. vel emphi. pe. gl. iur. ciuilis vult ꝯriu͂ in. l. ij. C. de iur. emphi. var. in. l. ij. C. de iur. emphi. dicit ꝙ h eſt veru͂ ꝙ expelli non pōt ꝓꝓa auc̄te: ſꝫ bn̄ poterit turbare ꝓꝓa auc̄te ciuilē quē hꝫ. An h locu͂ hēat in comodatario ꝛ ꝓcario rogāte vt poſſit repelli ꝓpria auc̄te. Inno. ꝙ ſic: hoc ſuadēte nā ꝯctus: qꝛ nudā detentationē tn̄ hn̄t: iō ꝓpria auc̄te expelli poſſunt: ꝛ ꝑ h eis nō dabit' interdictu͂ niſi iā iteruenerint poſſeſſionē: vt. d. l. colonus. Quo tꝑe ſolui dꝫ penſio: ſi nihil eſt ↄuentuꝫ. dic ſi ↄſuetudo determinat tꝑs vel pactu͂: h dꝫ attēdi: al'. in ſi. tꝑis: qꝛ qḋ minimu͂ eſt iſpici dꝫ: ar. l. ſemꝑ in ſtipulationibus. ff. de regu. iur. ꝛ in regula in obſcuris. li. vi. Et idē dicu͂t in eo ꝙ ꝓmittit' in annu͂ vel diē certu͂: vel i kl'is vel nu͂dinis: vel J. annos. x. qꝛ ſemꝑ finis tꝑis iſpicit': al'. l. q hoc anno. ꝛ. l. cu͂ q kl'is. ff. de ver. ob. ff. de cōdi. ꝛ de. l. ſi i ānos. Si au͂t ſit debitu͂ annuu͂ iſpicit' ꝓncipiu͂ anni: alle. l. j. C. qn̄ dies le. ce. ꝛ. ff. e. l. nec ſemel. de materia plene i. l. q hoc anno. ꝛ in. d. l. j. ꝛ. ſ. de arbi. ꝑuenit. qḋ ꝓcedit tā in ſtipula. q̄ꝫ lega. vt ꝑ al'. iur. vn̄ dicit. v̄. annuu͂. ſi debes inſpice caput anni. Anno ſi debes i fine teneberis anni. In eo āt q locauit opas ſuas. dicit ſimpl'r ꝙ in fine tꝑis ſolui dꝫ: vt i familiari aduocato: ſeu ꝓcuratoꝛe. l. j. C. de ſuffragio. ꝛ. C. ḋ poſtu. l. q ſq̄ꝫ. q̄ꝫ quā aliq ↄtra i aduocatis. ſ. ꝙ ab initio petere poſſint: vt. l. ꝓperādu͂. §. illo ꝓcul dubio. C. ḋ iudi. ꝛ. l. i. §. in honoꝛarijs. ff. de var. ꝛ extraoꝛ. cog. ad h. l. quiſqs. C. ḋ poſtu. que iura debēt itelligi i ſpōte oblate ab initio vel ſcḋꝫ ↄuētionē. Fallit in aduocato fiſci: vbi ē ſpāle ꝙ in medio tꝑis ſolui dꝫ: al'. l. petēte: al's ꝑ hāc. C. ḋ aduo. diuer. iudi. ꝛ ꝓdicta ꝓcedu͂t niſi aliud iducat' ꝑꝑ ↄſuetudineꝫ: vel aliā cām iuſtā: vel niſi aliter actu͂ ſit. Ex qbus iſert' ꝙ qſqs ſeu ſi qs mercedē magroꝝ: vl' pēſiones domoꝝ alicui legauerit: vel ꝓmiſerit: ſpectādu͂ ē tꝑs: quo ſolui debēt. vt. ff. qn̄ dies lega. cedat. l. nec ſemel. §. i. de q̄ i ſpe. de ſalarij. §. nunc. de ꝓcur. i ſi. ꝛ. §. ſtare. v̄ſi. ſꝫ ipſi. Ultio doc. dicu͂t ꝙ ſic terminꝰ hoīs iterpellat ꝓ hoīe. ſic ꝛ terminꝰ iuris. J. c. ꝓxi. ꝛ. l. mora. ff. de vſur. ꝑ qḋ dicu͂t ꝙ nō ſoluēs canonē J. terminuꝫ a iure ſtatutu͂ i moꝛa ē. ꝛ penā icurrit: ſicut ꝛ iſte: q n̄ ſoluit J. tꝑs ſtatutu͂ ab hoīe. vt. C. de ꝯhē. ꝛ cōmit. ſtip. l. magnā. idē eſt i electis. ſ. de ↄceſ. ꝓhē. c. ij. ꝛ de elec. ne ꝓ ḋfectu. ꝛ. c. cu͂ i cu͂ctis. Idē in eo debitoꝛe: q eſt obligatꝰ ſimpl'r: qꝛ ꝑ lit. ↄte. ↄſtituitur in moꝛa: vt. l. nemo. in fi. ff. de ver. ob. Imo. ꝛ poſt interpellatiōeꝫ factā cōgruo loco ꝛ tꝑe. vt. l. ſi ex legati. cā. ff. de ver. ob. du͂ nō itelligat: vel itelliggre debeat ſe foꝛe debitoꝛē. vt. l. ſꝫ ꝛ me ꝛ titiuꝫ. ff. ſi cer. pe. ꝛ. l. ꝙ te. eo. ti. Quid āt ſit moꝛa: ꝛ q ſint eius effectus. vide plene ꝑ Hoſt. i ſu͂ma. ḋ vſu. §. ex qbus cāis. ſub. §. moꝛa. ꝛ in regl'a moꝛa. ḋ re. iur. li. vj. ꝛc. ¶ Uenio ad glo. que examinātt primaꝫ ꝑtem capituli: que eſt magis difficilis. Glo. prima opponit de. l. ſi merces. §. vis maioꝛ. ff. eo. ſoluit ibi modicuꝫ eſt dānuꝫ. hic magnu͂.

Sed dubium est qñ dicatur magnuȝ cōmodum seu dānuȝ. dicit glo. ꝙ magnū damnū est si nō recolligat semen: alle. l. ex cōducto. §. j. ff. eo. vide glo. ⁊ idem tenuit glo. Accur. i. d. l. ex cōducto. §. vbiqȝ. sed qđ dicatur magnū damnuȝ quā do nō recipit semē: ideo etiā alibi glo. iuris ciuilis tenet ⁊ di cit: ꝙ opinio vulgi dȝ inspici: vt si opi. vulgi. habȝ ꝙ fuerit sterilitas illo anno: locuȝ hȝ remedium decre. al's secus: alr. q2 in talibus attendenda est opinio vulgi. l. cū de lanlōis. §. asinaȝ. ff. de fun. instruc. ⁊ instru. lega. de spons. ex litteris vi de si dicūt coloni optimas segetas habemus: ⁊ nō sufficim⁹ ad colligenduȝ fructuȝ: vel ad reponēdum: oīa vasa sunt ple na: annus est fertilis: sed si dicunt: nil valent redditus: opas nras pdidimus: vix semē colligimus: iste annus dr sterilis: hō dictū ꝙ cōiter placuit doc. nō seqr Ho. dicēs in vno agro posse esse sterilitatē: in alio aūt non. Sed dicit Jo. an. ꝙ etiā quo ad illuȝ considerabitur vulgi opi. Si igir de tribus sta rijs cōiter solent hre quindecim: si habeanr. xxx. annus erit fetilis: si. x. vel minus erit sterilis: hanc opi. tenet Pe. vt re fert Cy. in. l. licet. C. eo titu. Jac. de are. tenet ꝙ sterilitas di citur qñ computato precio decipir vltra dimidiā iusti precij circa redditus. ar. l. ij. C. de rescin. ven. ⁊ ꝭ. ti. j. c. pe. Bar. i. l. cōducto. §. iteȝ cum quidaȝ. ff. eo. dicit ꝙ in materia ista tex tus vidētur ponderare magnū damnū: vt hic. ⁊ C. e. lis. ⁊ ff. eo. ex couducto. §. cū quidaȝ. ⁊ l. si merces. §. vis maior: ⁊ re perio Bar. in hac materia valde variare: q2 in. l. licet. C. e. di cit vnum: naȝ dicit ꝙ tunc est dare sterilitatē: qñ tantū est dā nuȝ: ꝙ bona fides nō patir vt tm̄ damnū patiatur: ⁊ dicit ꝙ bona fides nō patir: qñ est vltra dimidiā iusti precij: alr. no. ꝭ. titu. j. cū dilecti. ⁊ dicit esse casuȝ in. l. licet. ibi. iuxta bonā fidem: hanc opi. nō tenet in. §. cū quidam: imo dicit ꝙ cōtra ctus locationis hȝ quandaȝ tacitaȝ venditionē redditunm: ⁊ dicit ꝙ hoc declarāt. s. l. ꝙ si neqȝ. ff. de pericu. ⁊ como. rei ven. ⁊ l. nec emptio. ff. de cōtrahen. emptio. In ista enim lo catione videnr fructus cōditionalr venditi: qñ nascenr: mo do dicit si cōductio sit conditionalis: si res nullo modo sub est tpe conditionis: vt q2 vendo huum sub conditione: si na uis ex asia venerit: ⁊ seruus ante morir: nō tenet venditio: ali as si subsit: sed deterioratus: bene tenet contractus: ideo em ptor tenetur ad preciū: ⁊ sic dicit i ꝑposito: q2 redditus vidē tur venditi cōditionaliter: subsistente modo condictione: si contingat ꝙ deductis expēsis nil supsit: deficit contractus: ꝓpter defectū subiecte rei: ⁊ sic nō tenetur ad preciū: ⁊ sic di cere possumus esse sterilitatē. Si vero aliquid de rebus sub sit: licet modicū: pōt dici rem subesse: licet deteriorataȝ: ideo non pōt agi ad remissioneȝ: ar. iurium pallegataruȝ. certe si ista doctrina esse vera: nunqꝫ fieret remissio pro rata: immo semper: aut in totū: aut nihil: quod est contra ista iura. Item si considéranr ista iura in hac materia: alr. aliter pōderāt ra tionē: q2 dicunt ꝙ ideo fit remissio: scilicet q2 bona fides nō patitur hoc: vel q2 equum est ꝙ pro rata dāni fiat remissio: non autē ponderāt ꝙ videar venditio: ⁊ ideo dicūt hic pon derari preciū ad cōsuetudinē reddituuȝ: ⁊ sic si ad valoreȝ. xxx. cōsueuerit cōiter percipi: ⁊ res cōiter locabatur ad va lorē trium: si contingat ꝙ in istis redditibus sit tanta sterili tas: quod reperiar deceptus vltra dimidiā iusti precij: pos set agere ad rescissionē contractus: al's secus: vñ si in casu p dicto recipit redditus ad valoreȝ. xxx. vel. xx. vel. xv. non est sterilitas. Sed si percipit. x. vel. ix. nō hȝ dimidiaȝ eius pro quo soluit: ⁊ ideo tunc dicitur sterilitas: ⁊ hec opinio mihi placet: vnde videtis quaȝ considerationē habuerūt hec iura q2 est quedā venditio tacita: vt dicit Bar. de spe pceptionis fructuū: vñ si decipitur in hac spe vltra dimidiaȝ iusti precij habet remediū emptionis ⁊ venditionis ne decipiar: ⁊ sic fi at remissio pro rata: ⁊ si dicas tēpus contractus debet inspi ci: vt no. ꝭ. ti. j. cū dilecti. dic illud veruȝ qñ fit super re: que ē in rerū natura: sed hic qñ fit super spe rei: que nondū est i re rum natura: ideo opȝ spectari futurū euētuȝ: vt hic: potestis tenere qđ dictū est. ¶ Scđo oppo. de. l. dānuȝ. C. eo. vbi nō agitur vt fiat remissio: dicit glo. ibi ꝙ si vi diuina ꝯtingit dā num locū habēt remedia horū iuriuȝ: si vi hostiuȝ humano rum: q2 depHendātur: secus. Sed hoc est cōtra tex. l. ex con ducto: al's si merces. §. si uis tempestatis. vbi numerar incur sus latronū: vñ sequēdo Bar. qui in hac materia pfecte di xit cōcludēdo: dicas ꝙ qñqȝ agit colonus ꝓpter fructuum sterilitatē: qđ qñ sic declaraui supra: ⁊ cōpetūt hec remedia. l. si merces. §. vis maior. ⁊ l. ex cōducto. §. j. ff. eo. ⁊ C. e. licet. Fallit in quatuor casibus in qbus nō potest peti remissio: ⁊ spectat piculū sterilitatis ad colonū. Primo qñ ē expresse actū ꝙ periculū sterilitatis spectat ad cōductorē: facit ad hō primū. C. eo. licet. ⁊ l. si fundū. Scđo qñ culpa coloni cōtin git huiusmōi sterilitas: facit. l. merces. §. culpe. eo. tit. isti. lo cati. Tertio qñ dimisit agrū incultū: ⁊ postea cōtingit steri litas: nā sterilitas nō pōt dici substulisse fructus q percepti nō fuissent: vel q nō erant nascituri: facit. l. ex cōducto. §. cuȝ quidā. ff. eo. Quarto qñ fit cōpensatio cū vbertate pceden tis: vel sequētis anni: facit ad hoc quartū hec decre. Quan doqȝ allegat colonus fundi casmositatē: vt q2 casmate. i. ter remotu: vel ruinositate periit fundus: ⁊ tūc adhuc locū ha bēt hec remedia: q2 hec nocēt dño. ff. eo. ex ꝯducto. §. si age tur. Quādoqȝ petir remissio ꝓpter fructuū vilitatē: ⁊ tūc nō pōt ꝓpter sterilitatē peti remissio: vt q2 fructus i magna copia percepti: ⁊ ꝓpter magnaȝ abundantiā sunt viles: vel vt cōsueuerūt. ff. eo. l. ex cōducto. §. j. Quādoqȝ alr. fructu um paucitatē: vt q2 ē in modicū lesus: ⁊ adhuc nō dar remis sio. ff. eo. l. si vno. §. item cū quidam. Qñqȝ allegat dānuȝ i fructibus iaȝ collectis: vt q2 sunt ablati vi hostiū postqꝫ sūt recollecti: ⁊ nō fit remissio: q2 periculū spectat ad colonū: ex quo enim sunt collecti sunt coloni. l. dānuȝ. C. eo. Qñqȝ pe titur remissio ꝓpter possessionis vetustatē vel sterilitatem: quā ppendere potuit cōductor: ⁊ adhuc nō datur remissio: vt. d. l. si vno. §. cū quidā. palr. est tm̄ verū ꝙ Albertus papi en. in. d. l. lis limitat pdicta qñ surgit actio ex cōtractu bone fidei: vñ secus dicit si cōtractus locati sit trāslatus in stipula tione: q2 ille est stricti iuris: cōtrariū est verū per ea que dixi ꝭ. ti. j. cū dilecti. ⁊ c. pe. ⁊ C. de rescin. ven. l. ij. ⁊ ff. de ver. ob. l. si qs cū aliter. Scđo quia pdicta stipulatio attrahir ad naturā cōtractus bone fidei cū eius loco sit subrogata. Et ꝓpterea dicit Jaco. de are. in. l. licet. ꝙ pdicta locū haberēt si cōtractus locātis trāsirent in cōtractū inominatū. do vt fa cias: vel facio vt des: ratio q2 cōtractui locationis assimula tur: ideo assumit eius naturā: ar. l. naturalis cū ibi notatis. cir ca fi. ff. de prescrip. ver. ¶ Oppo. tertio ⁊ vider ꝙ locator nō tenear de casu fortuito in fructibus cōtingēte: sicut in bo ne fidei cōtractibus: nō tener quis de casu fortuito ꝯhentis secū in. l. que fortuitis. C. de pig. ac. So. ex casu fortuito nō tener locator ad totale: sed ad illud qđ ipse dȝ cōsequi. s. re mittere pensionē pro rata: ad hoc vide. l. ex ꝯducto. §. j. ff. e. ti. vñ. itē nō. ¶ Quarto oppo. qđ venditor pempta re: post venditionē pfectā nō tener reddere pciuȝ: sȝ omne periculū post cōtingēs ptinet ad emptorē. l. necessario. ff. de pericu. ⁊ como. rei vēdite. ergo nec locator tener reddere: vel remitte re mercedē: cū eisdē regu. regulētur emptio ⁊ locatio: vt. ff. eo. l. j. Sol. dicit glo. in. l. si vno. in. §. cū quidā. ff. e. ti. ꝙ ali ud est in vēditore q tractat de damno vitādo: vt ibi. Naȝ si nō haberet pciuȝ in toto careret re vēdita ⁊ pcio: aliud in lo catore q tractat de lucro: cū nil de suo amittat: sȝ hec nō pla cet Bar. pone. n. ꝙ res pempta est locata: vel ecōuerso: cer te ita certat de dāno vitādo: sicut vēditor: ⁊ tm̄ ē remissio fa cienda: ideo reddit aliā rōnem: dicit. n. ꝙ periculū interitus spectat ad emptorē: qñ vēditur res que est in reꝝ natura: ita loquir totus titulus. de picu. ⁊ como. rei ven. C. ⁊ ff. sed si vē derē tibi. xx. corbes frumēti: que nascenr in tali fundo: ⁊ nō nascunr nisi. x. fiet remissio pcij ꝓ rata. vt. l. si debitor. §. j. ff. de ꝯhen. emp. ita in ꝑposito locator q locat opas tener ad opas futuras: que nō sunt in reꝝ nā. Item ille qui locauit rē tener ad pacientiā pro tāto tpe: que pacientia non est anteqꝫ

veniat tēpus

veniat tempus:vñ casus euenerit oparum quē prestari non possunt:merito fit remissio ꝓ rata tēporis:sicut in emptione ⁊ venditione:cum ex eisdē regulis ꝓcedant isti duo ꝯctus. ¶ Oppo.v.qꝺ non habeat colonus mercedis lucrū: vt.l. merces.§.vis maior.ff.e.nisi remissio non pōt peti: dic ꝙ qui dam sunt coloni partiarij:vt qꝛ recipiūt fundum colendum ad medietatē redditnū:⁊ tūc si ꝯtingat sterilitas tenenť da re medietatē:sicut si esset fertilitas: ratio qꝛ quilibet ꝓ rata sua portat pōdus:vt ibi. ¶ Quero qd in emphiteota:an h̄z ptātem petendi remissionem ⁊ liberū arbitriū lucri ⁊ merce dis pp sterilitatē. Cōis ꝯclusio est ꝙ si contingat totam rez perire nō tenetur ad p̄cium:ex eo qꝛ dn̄s concedens in em phiteo.teneť ad patientiā:⁊ hec est obligatio ex pte sua:sed pati nō potest si tota res est pempta.igiť ⁊c̄.l.j.C.de iur.em phiteo. Si aūt res non est ex toto pempta:quecunq̄z pars sit pempta:dūtamē aliqd remanet de re emphiteotica sem per teneť ad integrā pensionem:lʒ quidam ꝯdicant.l.i.pal le.C.de iur.emphi.⁊ est ratio diuersitatis: qꝛ p̄cium qꝺ dať in ꝯctu locationis:datur respectu redditus ⁊ surgit quedaʒ tacita venditio redditnum:iō ibi fit remissio adueniente ste rilitate:pensio aūt que datur ab emphiteota non datur pro pter redditus:sed in respectu ad recognitionē dn̄ij:ideo nō potest peti remissio:ſm doc.in.d.l.j. Item qꝛ emphiteota efficitur dn̄s vtiliter:ideo piculuʒ ad eum spectare dʒ quod non est in colono:qui non h̄ʒ ꝓprietatem:nec vtile dn̄iuʒ:nec possessionem:tenere tn̄ videtur Ja de are.⁊ ipsum ēt Bar. sequi videť recitando:lʒ non plene ꝓbet:ꝙ si contingat em phiteotam ꝓpter guerraʒ non posse pcipere redditus:pōt peti remissio mercedis:qꝺ satis putarem equū:si non modi co tpe esset duratura:al's forte si triēnio: non pōt petere re missionem:sicut nec ꝓpter sterilitatē fructuū. ¶ Quero fa mulus locat opas in casu impediť:an potest ꝯductor opaꝝ petere remissionem mercedis. Inno.ꝙ nō:alle.l.j.§.dynus ⁊.l.penuľ.ff.de var.⁊ extraor.cog.⁊.ff.de statu li.l.cuʒ heres .§.penul.ideo si stet infirmus aliq̄ tpe:nō teneť dominus ꝓ illo tēpore:tn̄ dicit Bar.in.l.si vno.§.item cū quidam.ff. lo cati.ꝙ nō tenetur ꝓ illo tempore ad mercedeʒ:sed soluʒ pro rata tpis:⁊ hoc teneas:qcqd dicat glo.in.l.arboribus.§.de illo.ff.de vsur. O ista esset repetitio per se:quā plenissime expedit Bar.in.l.gentilibus:⁊ in aduocatis ⁊ officialibus: ⁊ aliis locātibus opas suas:an si impediant casu possit fie ri remissio:vt.l.si vno.§.cū quidaʒ.ff.locati. vbi plenissime. sed pone. Quidā eugubius.i. hospitarius credens romi petas multos trāsire cōduxit plures domos ꝓ hospitio re tinēdo ⁊ habitationē:accidit guerra ꝓpter quā nullus tran siuit:q̄ro an sibi debeat fieri remissio mercedis: vť ꝙ nō:qa fructuum paucitas non inducit remissioneʒ mercedis.vt.d. .§.cū quidā.sed ex illis domibus minores pcipiunť fructus sed qꝛ potest ipse inhabilitare ⁊ familia sua ⁊ cōmodius q̄ʒ si transissent romipete:ideo ⁊c̄. In ꝯtrium facit.l. cum plu res.in p̄n.ff.eo. Bar dicit ꝙ fructus fundi dn̄r: nō solū illi qui ex fundo:sed etiam qui fundi occasione pueniunt:puta capiebāt ibi fere aues ⁊ silua:vt.l.item si fundi.§.aucupatus .ff.de vsu.vñ dic:aut ille qui ꝯduxit domuʒ: ꝯduxit eā causa habitationis sue:lʒ cogitaret alios ibidem hospitare : ⁊ tūc qꝛ inter eum ⁊ dn̄m fuit soluʒ cogitatū de habitatione : non dʒ fieri remissio mercedis: vt.ff.e.l.habitatores:aut fuit fac ta locatio ad tenendū hospitium:⁊ sic fuit cogitatū de fru ctu qui pcipitur ex illo:⁊ tunc dʒ fieri remissio mercedis q̄si supuenerit sterilitas.vt.l.si i lege.§.j.ff.eo . aut de h dubitať:⁊ tunc ex qualitate domus ⁊ psone ꝯductoꝝ dʒ iudicari ⁊ p̄ sumi. Nā si erat hospitator:⁊ cōduxit magnam domū:p̄ sumendum est ꝓ hospitio:⁊ dʒ fieri remissio:vt p̄dictuʒ est alias secus.vt no.hoc Bar.in.l.cū plures.ff.eo. ¶ Quero qd ecōuerso: an ꝓpter fructuū superabundantiā possit lo cator petere augmentū mercedis:sicut eꝯ colonus ꝓpter ste rilitatē pōt petere remissionem:de ista mā habetur in.§.uis maior.in.l.si merces.ff.e.⁊ finaliter ꝯcludendo totū: ſʒ dn̄ʒ Bar.debetis dicere ꝙ si multū lucratur colonus : nō ex eo ꝙ multū colligit de fructibus:sed pp maximū valorem fru ctuum:⁊ tunc nō potest peti augmētatio mercedis:sicut nec econtra pp diminutionem valoris:pōt peti remissio:vt dixi .S.si aūt ꝯtingat pp fructuū exuberantiaʒ:tenet gl.ꝙ dʒ fie ri augmentatio:⁊ idem doc.vestri.hic Cy.C.eo.l.legeʒ.seu in.l.licet.vť tenere ꝯtrium.s.ꝙ locator aliquo modo nō pōt petere pensionis augmētationem pp fructuū exuberātiaʒ: lʒ ecōtra ꝓpter sterilitatē possit peti remissio. Ratio dn̄e ſʒ eum qa ad ꝯductorem modico tpe duraturum spectat on⁹ supportabile cū ꝯduxit ad tempus. Ideo dʒ penes eū rema nere emolumētum:sed nōdum insupportabile onus ad euʒ spectare teneať:ſm Bar.in.d.§.vis maior:ꝙ si diligētia co loni cōtingat tale augmentū ꝙ tunc augmentatio nō dʒ fieri pensionis p.l.j.C.de aluuionibus.⁊ no.de ꝯsti.cum.M. Si autē contingat pp causam:⁊ tunc est cōsueta in ea verisi militer est ad eum habita ꝯsideratio in p̄cio:⁊ tunc non fiet augmētatio. Si vero ē incōsueta:ita ꝙ verisimiľr non ē ha bita ꝯsideratio de ea in moderādo p̄cio : ⁊ tūc si poterit fie ri augmētatio:qꝛ hoc non patiť bona fides vt hoc incōmo dum patiať.l.lʒ.C.e.⁊ ponit exēplū:si omnia molēdina sunt destructa pp impetum aquarum:meo excepto:vñ multum ē lucrat⁹ ꝯductor:⁊ vltra dimidiā in respectu ad p̄ciū qꝺ dat poterit peti augmētatio:ſm Bar. ¶ Quero inq̄tuʒ d̄bet esse vbertas vltra solitum vt impediat remissionē ⁊ fiat cō pensatio:de qua hic habeť:dicunt hic aliqui ꝙ opʒ ꝙ ita vb tas sit tanta ꝙ equiualeat sterilitati anni cum qua dʒ fieri cō pensatio.v̄.g.locatus erat fundus ꝓ tribus cor.annuatim.⁊ xxv.annuatim ſm cōem cursum colligebanť: hoc anno tm̄ pcepta sunt.x. Si in p̄cedenti anno solum.xxx. ⁊ similr i se quenti sunt recollecta nō fiet compensatio aliqua. Sed si in precedenti anno.xl.sint pcepta.⁊ sic.x.vltra.xxx.cōpensabū tur cū.x.de sterilitate:⁊ pro rata fiet compensatio:⁊ sic restat ꝙ solum ꝓ ea fienda est remissio:qꝛ iam censeť habere.xx. Mens illoꝝ iurium videtur esse ꝙ si fundus in p̄cedēti an no habuit.xl.⁊ in anno sterilitatis.x.certe cōputādo.x.p̄ce dentis anni cum isto:ego habeo.xx.⁊ sic iste annus nō cēse tur sterilis:qꝛ hoc habeo de redditibus vltra dimidiaʒ. Si autē sola.xxx.in p̄cedenti anno pcepissem:tunc etiā assumē do aliquod de illis dico: nō habere fructū vsq̄z ad dimidiā ideo peti poterit remissio. ¶ Quero an debet pro rata tan tum fieri remissio:vt non posset dici deceptus vltra dimidi am:an ex toto inquantū reperiať realiter deceptus. Quidā tenent p̄mum ꝙ pro rata ⁊ si in illo anno nihil colligit:nihil soluet. Alij tenent ſm exemplū si pro tribus sextarijs solent pcipi.iij.solidi.si nihil p̄mo anno colligat remittenť omnes tres solidi:quos pro illis.iij.sextariis soluebat. Sʒ si seq̄n ti anno recipiat.xxx. cuʒ sit solitus percipere.xv. soluet sex cum compensata vbertate neuter annus sit sterilis. Si autē primo anno recepit.x.soluet duo.tertio nō soluto:quia pro tertia est sterilis:⁊ si sequenti anno recipiat.xx.soluet quatu or:quia illa tertia fuit vbertas ⁊c̄. ¶ Venio ad glo.que tā gunt intellectū scđe partis:glo.isto casu in fi. Jo.an. dicit di stinguendū qualiter peruerse versatus est:quia si versatus ē peruerse domum damnificando:tunc dominus potest reti nere pensionē cōpensando damnū:⁊ sic non tenetur ad resti tutionem:⁊ tūc procedit scđa opinio. Si autem est versat⁹ male aliter q̄ʒ damnificando domum vel damnuʒ dando: vt quia ibi ludum tenebat:vel tenebat malam vitaʒ: vt quia ibi tenebat mulieres malas:seu inhonestas:⁊ tunc procedit prima opinio:⁊ hoc placet Hostien.alle.in spe.e.ti.§.post q̄.ver.sed nunquid.glo.hoc intellige in fi.doc.legistarum. ⁊ in.iij.glo.in preal le.§.inter locatorem.istam materiam sic intelligunt:quia sic loquuntur de emphiteota quando pos sit repelli:quia non soluit debitum canonem: est differentia inter emphiteotam priuati:⁊ emphiteotam ecclesie:quia pri mus repelli potest si non soluat per triennium:vt.l.ij.C.e. sʒ in scđo sufficit ꝙ per biennium.J.c.proxi. In cōductore aūt

dicunt q si est breuissimum tempus statim potest repelli:eo q non soluit pensionem:qr non implet contractum ex parte sua. Si est conductor et non ita breue tps:et tunc aut pactuz est interpositum q non expellatur:et tunc illud pactum intelligitur nisi differat soluere p bienium:et iste est casus pprius in.§.inter locatorem.ff.locati. Si vero pactum non est appositum de non expellendo cóductorem:et tunc poterit locator incontinenti eo q non soluit pensionem:etiã non expectato bienio ipm expellere scdm hoc.Ego intelligo hãc decretalem put loqui videt in conductore:sed inqñtũ vult biennium expectare oportz:q intelligeret fm legem illaz que ro.scilicet quãdo pactum esset appositum de non expellẽdo conductorem:als etiam non expectato biennio possit expelli:ita videntur legiste intelligi hanc mãm:sed que pót eẽ rõ diuersitatis inter contractũ emphiteoticũ:et 9ctum locationis:dic in 9ctu emphiteotico transfert dñium:ideo non est ita de facili resolubilis sicut 9ctus conductionis per quem dñium non transfert. Item pensio quam soluit emphiteota:nõ soluit in respectu ad perficiendũ 9ctum qui statim pficitur a pncipio cuz est init⁹.Sed datur in respectu recognitionis dñii:ideo cum substantia 9ctus non consistit in solutionem pensionis:et per 9ñs non potest dici non implere cõtractum:sed solum imposita est pena per ius in casu quo nõ soluit.J.biẽnium si est emphiteota ecclesie:vel triẽnium si puati:et per hoc apparet qd esset dicendum si esset 9ctus locationis ad non modicum tpscum non impleat contractum suũ ex parte sua si non soluit:ideo videt posse repelli: arg.l.iulia.§.offerre.ff.de ac.emp. Or videtis qnã tenui circa pdicta:non est dubium q aliqualr hec littera cauillant):quia hic non dicit pactum initum vt non possz expelli colonus:vñ posset eligi media via:an si esset facta locatio ad minus tẽpus decennio:et tunc pcedat littera item quero.§.inter locatorem.ff.locati. Si vero sit facta ad non modicũ tempus conductio:qñ est vsqz ad.x.annos vel vltra:vt per glo.cle.de re.eccle.non alie.et tunc procederet hec decre:vt requiratur spaciũ biennii:et hoc quia fm verã opinionem ex hoc cõtractu transfertur vtile dñium:vt in iuribus pallegatis.et.l.pma.§.quod ait.ff.de supfici.et.l.i.ff.si ager vecti. vt emphi.petatur.In 9ctu autem emphiteotico pcedit absqz dubio quod dictũ est:et sic intelligendo nõ oportebit cauillari tex.istum:vñ inqñtum glo.exemplificat locationem ad nõ modicum bñ dicit:sed inqñtum exemplificat de minori tempore decẽnio:male dicit:vt pz ex predictis:et hoc etiam videt fuisse de mente glo.in.§.inter locatorem.

P**otuit.** Gregorianũ est ponens plura dicta:et non sumatur per Jo.an.tñ fm Hosti.h.d.Emphiteota ecclesie fuata forma hic tradita ius sibi cõpetens vendere potest secus psumenos:et canonem.J.biẽnium non soluens:licite expellitur.h.d.Vel fm me An.de bu. Meliorationes certo modo per emphiteotã vendi possunt:quo non seruato meliorame͂ta perdũtur. Materia satis est plixa:et ad saturitatem ponitur per spe.in ti.de loca.§.nũc aliqua. Et ibi ponit multos versus per numeruz:trãsibo cum cõibus dictis me nõ extendẽdo. ¶ No.pmo reqsita in emphiteota ad hoc vt pcedere possit ad alienationẽ iuris emphiteotici:qr opz prius cum reqrere dñz:et si dñs rñderit bene qdem sin autẽ non responderit dz expectare per duos menses:et si tunc nõ responderit poterit alienare. ¶ Scdo q denũciet quãtum offertur. ¶ Tertio q id qd reuera offert. ¶ Quarto q ecclesiã non respondẽte:lapsi sunt duo menses. ¶ Quinto q vendat solum ius sibi cõpetens. ¶ Sexto q non vẽdat personis phibitis. ¶ Septimo q nõ cesset in solutione canonis per biẽnium. ¶ No.vbi tps est statutũ ad volũtatez declarandã:et declaratã presumendaz:si ante terminum voluntas expresse declaratur:terminus nõ spectat. ad hoc de ap.ab eo.li.vi.et ad hoc allegat Joã.an.decre.de R̃p.ab ex communicato. ¶ Tertio no.q in generali cõcessione potestatis alienãdi semper censent excepte persone phibite. ¶ No.penam emphiteote alienãtis irreqsito dño:vel in psonam phibitam:vel nõ soluentis canonẽ.J.biẽniũ. ¶ Nõ ad hoc allegatur q dies interpellat pro hoie:et quẽ in mora pstituit:sicut et hois interpellatio. ¶ No q aduersus nõ factum vel male factũ:aliquando admittitur purgatio more etiam vbi est dies et pena iuris. ad hoc in.l. si insulam.ff.de verbo.obliga.et.ff.si quis cau.l.si quis post tres dies:et de re.iur.mora. ¶ No.casum in quo currit pscriptio contra ecclesiã.de hoc dic vt in.c.j.et in.c.9stitutus.§.de in ĩte.resti.

Or attẽdite doc.vestri pcedẽdo in cõclusione limitant decre.in eo q dicit emphiteotã alienantez ius emphiteosis cadere a iure suo esse verũ quãdo vendidit et tradidit:et nõ puidit sibi de redimẽdo. Si aũt vendidisset tm et non tradidisset:vel sibi tradidisset incontinenti redimisset:nõ caderet in hanc penã. Albertus papien.in.l.j.C.de iure emphi.tenz 9rium:qr in istis pactis vbi pena est legis:et venit committẽda ex facto affirmatiuo non admittit purgatio more.l.j.§.si rem.ff.depositi.Sed tenendo opi.canonistarum responderi potest:q aduersus cõtra factũ non admittitur purgatio more:nisi quando ius permittit illã:vt.§.õ re.ec.nõ alie.si quis psbyterorum:et ita hic. Nam hic videtur pmittere tex.dũ dicit nisi etc.referendo ad oia supra. Nã celer satisfactio non potest dici alia q̃ redemptio quando alienauit:et sic est responsuz ad contrariũ:et hoc in spe.eo.ti.§.nũc aliqua.v.xcv.et.vi. Secundo doc.hic querunt emphiteota cũ sollennitate debita alienauit ius emphiteosis quod habebit facere dñs emphiteosis:an necessario habebit 9sentire:et doc.dicũt q sic:et oportet q istũ mittant in possessionẽ per se vel per litteras:aut per attestationem sollenniter factam:data sibi solum quinquagesima parte precii:seu estimatiõis rei emphiteote:et si dominus permissa attestatione requisitionis p emphiteotam facte.J.duos menses non fecerit:quibus expectatis emphiteota poterit emptorẽ in possessionez inducere sine dñi voluntate:vt hic.et.C.eo.l.fi.simile quod no.de mense.J.c.j.de sen.excõ.li.vj. ¶ Tertio quero an indistincte soluto debito canone per emphiteotã sit licituz eum expellere:lapso biẽnio:doc.dicũt q sic:et hoc verũ nisi pactuz sit interpositũ de non expellendo:quod intellige etiã si non fiat solutio canonis:als si est simplex pactũ de non expellendo in casu:in quo soluatur:vt.l.quero.§.inter locatorem.ff.eo.ti. Nec habet obstare q hoc pactũ sit 9nãm cõtract⁹ emphi.et sic non debeat valere:arg.l.cum precario.ff.de precario.et de condi.appo.c.fi.qr fm bar.hoc pactum non est contra substantialia contractus:sed contra naturam cõtractus executionem:nam contra naturam cõtractus emphiteotici nõ est si agit q non expellat:sed altero modo corrigat vel agat contra conductorem. Si pactum quo cõueniretur q non teneretur ad solutionem pensionis non valeret:quia esset contra substantialia iuris contractus:sicut quia nunquam soluere precium venditi bene esset contra substantiam cõtract⁹:ita dicit bar.in.l.ij.C.de iur.emphi.licet quidam contra:vt in spe.eo.ti.§.nunc videndum.vñ.xxxix. ¶ Quero an ecõuerso si dominus vult alienare directum dominiuz tenetur requirere emphiteotam prius:sicut emphiteota tenetur prius requirere dominũ.doc.dicunt q non:vt no.spe.eo.ti.§.nunc aliqua.vñ.quia.quem sequuntur legiste.C.eodez.l.fi. ¶ Venio ad glo.et quero in quibus conueniat contractus locationis cum contractu emphiteotico.dicit glo.miscẽdo eam cum docto.tenent medium inter locationem et venditionem:quia non est ex toto venditio:nec ex toto locatio:ecce differt respectu materie super qua agitur:quia locatio cadit super re etiam mobili:sed in contractu emphiteotico solum res immobilis:vel iura que applicantur ad rez immobilez. Item quia in contractu emptionis emptor fit dominus directe:sed in emphiteosi emphiteota efficitur soluz vtiliter dominus.l.j.C.si ager vecti. Itez quia ex 9ctu emptionis transfertur possessio naturalis et ciuilis ex locatione nu-

da detentatio. Item ex contractu locationis est: ꝙ nō fiat in scriptis ex ꝯtu emphiteotici: sic ad eius substantiā: ſʒ aliquos hoc cōiter nō tenet: nisi sit actum ꝙ ꝯtus fiat in scriptis ſm. l. ꝯtus. C. de fide instru. et sic ſuat ꝯsuetudo: qꝛ scriptura non est de ſba: dummō aliter ꝓbet: ꝯuenit tñ emptioni: qꝛ sicut ibi a principio fit estimatio rei: sic in emphiteosi: et id qđ postea datur in recognitionē dñij directi. ð cau. pos. c. j. ꝯuenit cū locatione: qꝛ omni anno dat aliqđ in ꝯtu emphiteotico sicut ꝓ locatione: scđm tñ formā conuentiōis de mā in ꝑall. §. nunc aliqua. in pma col. Alias duas dñias ponit Cy. in. l. ij. C. de iure emphi. et ibi etiā per Gof. videatis istam primā glo. in eo qđ dicit glo. ꝙ aliquid datur: vr velle ꝙ de substantia ꝯtus emphi. sit ꝙ aliquid datur a pncipio cōtra statutū: hic doc. ad hoc all. in auc. de nō alie. circa pn. Pro glo. tñ allegatur auc. qui res iam dictas cañ. x. q. ij. et C. de execu. mu. l. ꝑuate. li. x. Rñdent doc. ꝙ dari pōt: tam hoc nō est necessariū. ¶ Quero cū tertia glo. planū ꝙ nō potest emphiteota vendere meliorationes irreqsito dño: an possit donare: qdam ꝙ sic: vt dicit glo. sed nunqđ ibi qđ donare pōt. hāc opi. tenet accur. in. l. fi. C. de iure emphi. et sequitur phi. et Inno. et guil. in. §. nunc aliqua. ṽsi. et sequeret videre. Jo. an. assignat rōnē in ꝯtu donationis: qꝛ donatio cōmuniter fit ꝓpter merita: et dñs forte non est ita meritus: sicut ille cui vult donare: et sic non hēt finem ꝯtus donatiōis dñs: ideo non tenet reqrere dñium: et hoc tenendū reprobata distinctione guil. distinguētis inter emphiteosim eccl'ie: et alterius quē in emphi. eccl'ie non possit donare: nisi prius requisito dño: et assignant isti rōnem: qꝛ res eccl'iastica non potest alienari sine sollēnitate. xij. q. ij. si qua. que rō ꝓcederet si alienaret ius eccl'ie: sed ius vtile residens emphi. pōt donari sine sollēnitate: Bar. et aliqui legiste tenēt ꝯriuʒ ꝙ nō possit donare: qꝛ omnis trāslatio in aliū est prohibita absqʒ cōsensu dñi: vt ibi pʒ: et hoc tenet glo. in. l. j. C. de fun. pa. lib. xj. Nā ratio huius ꝓhibitionis est ne dñs volens suas meliorationes cogat agere rei ven. ꝯ tertium: qui nō habuit cām ab eo: vñ ne in hoc grauet nō permittit alienatio absqʒ consensu: secus dicit in emphiteota rei publice: qꝛ in hoc non aggrauat cū possit a quocūqʒ possessore petere pensionē: et sic intelligit. l. i. C. de fun. patr. et de ꝑdi. ðcu. l. fi. Itaqʒ recepilogando ea que dicta sunt: qꝛ tūc dominus grauaret: et oʒ euʒ agere reali: vel non posset petere pensionē cum nil promisit et forte succumbet si habet necesse agere reali cū hēat necesse probare dñium: et ideo dicit secus in emphiteota fisci: qꝛ illud irrequisito fisco pōt donare: qꝛ fiscus hēt pensionē ꝯtra quemcūqʒ: sed in priuato non est sic dispositum: quia contra tertium peti possit pensio: mouet etiā per. d. l. fi. C. ð iur. emphi. vbi mediū prohibet venditio: sed etiā ne alicui reqsito dño possit donare: donatio aūt comprehēditur appellatiōe alienationis: igit &c. in emphiteosi eccl'ie si diceres equiparari iuri fisci: qđ videtur per. l. fi. C. de sacro. sanc. ec. vr dicēdum idē qđ in emphiteosi fisci: tñ qꝛ hoc ꝑuilegium non reperit cautū iure. Remaneamus ergo in terminis dicte. l. fi. nō essʒ tñ vanū dicere ꝙ in emphiteosi eccl'ie vt saluent opiniones forte non essʒ absurdū dicere ꝙ deberet reqri dñs: etiā in donationē nō vt ei donetur: qꝛ non hēret intentū suuʒ donās: sed cognoscat illū in emphiteotā: et tenebit recognoscere: nisi alleget cām quare non teneat: et quare sua intersit: et sic possunt saluari opi. eadē glo. ibi pignori dari querit: an possit pignori obligari ius emphiteoticū: glo. dicit ꝙ sic. ff. de pig. l. vectigal. ff. de pig. ac. l. venditor. §. fi. an aūt posset legare vel extraneū instituere: vel in dotē dare. no. in. §. ꝑall. et ṽsi. cxxij. et an possit permutare. versi. cxxj. et an possit in feudum dari. versi. cxxix. Bart. in pꝛalleg. l. ij. dicit ꝙ isti cōtractus non possunt fieri irrequisito domino per rationem ꝑall. vñ nec legari posset scđm eū in emphiteosi eccl'ie dicendū: vt in donatis dixi: qꝛ nō reperitur ꝑuilegiata: vt hoc ius agendi ad pensionē trāseat ꝯ tertiū: nisi dicat ꝙ valeat ad extimationē. de quo in spe. loco ꝑall. locare aūt potest. de quo in ṽsi. cxxj: Sed dubiū est si aliquis emphiteota dēt in emphiteosim. Scđo qđ oʒ requirere iste scđs si vult alienare. dicunt doc. ꝙ primum dominum: quia penes illum medium nullum ius remansit non directum: qꝛ non transiuit non vtile: qꝛ transiuit in scđm sicut in simili dicimus in appellatōne. de offi. dele. super qōnum. §. porro. ideo dñs pmus reqri dʒ: et ille habʒ inuestire. de quo in. §. ꝑalle. nūc aliqua. ṽsi. cxxvi ¶ Glo. s. que ibi maiores querit ad declarationē tex. que sint ꝑsone que ꝓhibētur a tali emptione: et dicit vt magni barones et potentes qui de facili nō possent cōueniri: argu. ff. q satisda. cogū. l. ij. et glo. in fi. dicit Host. ꝙ sunt dñi leguʒ excipiunt eccl'iaʒ ab emphiteotico: laici nō possunt in eccl'ia transferri eꝯ dñi decre. ðberēt excipere laicos ab emphiteosi ecclesie: dicūt tñ ꝙ si emphiteota ꝑuati donat vel legat emphiteosim eccl'ie valet saltē vt possit estimationē petere: et dicūt ꝙ ð ꝯsuetudine ſuat in ꝓuincia ꝙ eccl'ia que hʒ emphiteosim ꝑuati tenentur J. annū vendere. de quo in spe. in ꝑalle. §. nunc aliqua. ṽsi. cxvij. de ingrediēte religionē: an transferat in monasteriū. recurrēdo ad glo. et legiste. C. de sacro. sanc. eccl'ie. Auc. ingressi: vbi per Cy. et doc. &. ð ꝓba. in ꝑñtia. Videte in mā ista non est aliqs tex. exꝑssus q ꝓhibeat ius emphiteoticū ꝑuati trāsferri i eccl'iaʒ: ſʒ sr ṽba glo. qꝛ tex. i. l. fi. C. ð iur. emphi. ꝓhibʒ trāsferri generalr i ꝑsonā in qua durior fiat ꝯditio laici: et ex illo tex. qꝛ durior fit ꝯditio laici: qꝛ forus mutat: et sic saltim respectu facultatis ꝯueniendi dr durior conditio fieri. Ideo nō pōt transferri in ecclesiā. facit tex. in. c. ij. de alie. iudi. et non est diu ꝙ hec fuit qstio: an emphi. priuati ꝑ ingredientem religionem in monasterium transferatur: non insisto plus: qꝛ hoc tractatur in ꝑñtia. in. c. vbi dixi. Item prohibentur generaliter: et notatur pauperes et mulieres: et alij de quibꝰ. C. loca. milites. et. l. curiales. de curia. li. x. ¶ Oppo. et videtur ꝙ triennium expectetur anteqʒ cadat a iure. C. de iur. emphi. l. ij. So. ꝯ emphiteosi eccl'ie ꝑuati: hic in emphiteosi eccl'ie. ¶ Quero cū ea. glo. ibi. sed si quid si promisit soluere penam rato manente pacto: si non soluat pensionem petat penā: et nihilominus velit ipsum expellere: an possit. dicit glo. ꝙ sic. C. de pac. l. cū proponas: qꝛ illud pactum est appositum in fauorē domini ad hoc. ff. de re. iur. l. cum par. in fi. eiusdem glo. dic de hoc in spe. §. pꝛealle. ṽsi. xxxvij. et duobus sequentibus: et sic clausula rato remanente pacto non operatur in lesionem ipsius et opponit et implet cōtractum: sed solum in odium ꝯtum nō implentis. Item satis ratum manet pactum cum ſuetur id quod vult natura contractus: et ideo cum natura cōtractus habeat vt possit fieri expulsio propter solutionem nō factā: debebit talis expulsio posse fieri stante dicta clausula: et hec glo. que est. C. de iure emphi. l. ij. facit ad dicta docto. l. qui fidem. C. de transac. licet non allegent: et ibi dicunt idem: qꝛ hec glo. scilicet ꝙ clausula rato manente pacto: non firmat contractum ad commodum eius: in cuius preiudicium est apposita glo. et ita patet in fi. Sed contra predicta facit ꝙ videtur ꝙ nullo modo possit admitti purgatio more: quia post executionem factam a iure non est locus purgatōi more etiam incontinenti. &. de supplen. negli. prela. litteras. cuʒ ibi notatis. et de elec. licet canon. libro sexto. et notatur in regula mora. Solu. dicit Inno. possumus dicere ꝙ ipso iure non est priuatus emphiteota lapsu biennij: sed venit priuādus per sententiam: et sic cessat contrarium. Vel secūdo dicit ꝙ licet sit priuatus ipso iure: tamen qꝛ non ex toto est omnino priuatus ipso: quia habet spem reminiscendi ꝯtractuʒ illo soluente: et domino recipiente pensionem: seu canonem: ideo propterea admittitur purgatio more si incontinenti fiat &c. Videtis textus nullibi declarant: an sit emphiteota lapso biennio priuatus ipso iure: licet dicant ꝙ posset expelli: tamen communiter tenetur ꝙ ipso iure sit priuatus: et hoc tenendo habuistis vnam solutionem. &. Secundo potest soluere ꝙ non admittitur purgatio more post executionem factam a iure: verum est regulariter. Fallit si in iure aliud ca

neatur per predicta. dicit Inno. ꝙ si expectet lit. contest. em-
phiteota non admittetur purgatio: quia scd̃m ius antiquū
erat ipso iure priuatus lapso biennio: nec admittebatur pur
gatio: sed hoc iura noua admittitur purgatio si celerem sa-
tisfactionem faciat. J. x. dies scd̃m aliquos. J. ꝑs ad arbitrio
iudicis: sic quod no. lxxx. di. c. si. Si ergo celeriter nõ satis-
facit remanemus in iure antiquo: ⁊ non admittitur purga-
tio: dic illū celeriter satisfacere: q2 ex actis in iudicio inconti
nenti satisfaciat: ⁊ multo fortius si incontinenti nõ ex actis
satisfecit. dicit Hosti. ꝙ non dꝫ expectare vt ex actis in iudi
cio satisfaciat: q2 sic inuitus vr̃ satisfacere: ⁊ sic nõ celerit̃. de
quo in spe. co. ti. §. nunc aliq̃. ṽ. lxxxiij. dic vt ibi glo. sed nun
quid ibi satis põt dici ꝙ sit an ꝓpria auctoritate possit expel
lere dñs emphiteotã canonẽ in termino nõ soluẽte. dic vt di
cit glo. hoc dicũt doc. verum. ⁊ ibi dicit glo. nisi alteri sit tra
dita possessio per emphiteotã: q2 tunc dñs cũ non habeat ħ
ius aduersus singularẽ successorẽ: nõ poterit ꝓpria auc̃te ex
pellere. l. colonus. ff. de vi ⁊ vi ar. Quod aũt debeat petere
licentiã iudicis in expellẽdo: tenet spe. in loco ꝑalle. ṽ. xlviij
⁊ casus in qb9 qs põt sibi ꝓpria auctoritate dicere. ponit spe
cu. in ti. de actor. §. j. ṽ. sed qui. ⁊ quã actionẽ intentet dñs ꝯ
emphiteotã nõ soluentẽ: hẽtur in spe. e. ti. vt in. §. nũc aliqua
ꝑalle. ṽ. xlviij. ⁊. lvj. Bar. in. l. ij. C. e. dicit ꝙ dñs põt turba
re emphiteotã non soluẽtẽ: sed non põt expellere: q2 emphi
teota hꝫ nãlem dñs ciuilẽ: ⁊ hꝫ nãlem a dño: vñ supior ẽ dñs
in interdicto vti pos. si agat̃ vti possidetis. l. j. ad fi. ff. vti. ⁊ no
tatur. s̃. de ꝓba. lꝫ cãm. expellere aũt ꝓpria auctoritate ma-
xime illo resistente non põt: q2 ab illa nãli non dꝫ posse dici
nisi deiiciat̃ per viã iudicis: qd̃ credo verũ: nisi ex retẽtione il
lius nãlis ꝯtingeret repulsio dñi ab illa sua ciuili: quo casu li
ceret suã ciuilẽ recupare: ⁊ ꝯñter illũ expellere: dũtamẽ icõ-
tinẽti faceret: ar. no. in. l. clam possi. §. si. ff. de ac. pos. ⁊ de re-
sti. spo. olim cãm. ⁊ qd̃ no. de ꝓba. lꝫ cãm. ea. glo. ibi emphi
teota cessat. ¶ Quero qd si emphiteota cessauit per biẽni
um soluere ⁊ plus: ita ꝙ non põt purgare morã: an si dñs re
cipiat pensionẽ postea solutã recupet ius suũ: dic si ꝑuatus
recipit q dedit in emphiteosim. planũ ꝙ hꝫ duo alternatiue
vel ꝙ petat ꝑcium: vel ꝙ petat resolutionẽ ꝯctus: ⁊ alterum
eligendo alteri renũciat. ff. de lege cõmiss. l. post diẽ. ⁊. l. se.
In pũcto aũt glo. an recipiẽdo pensionẽ sibi ꝑiudicet dñs.
dicit Bar. in. l. ij. C. de iur. emphi. ꝙ si recipit solũ ꝓ prete-
rito tꝑe nõ ꝑiudicat sibi: q2 ꝑtãtem hꝫ petendi verã. s. pẽsio
nem pro ꝑterito ⁊ etiã expellere colonũ: ideo nõ vr̃ renũcia
re iuri expellendi recipiendo talẽ pensionẽ: etiã sine ꝓtesta-
tione: si aũt pro tꝑe futuro recipiat: tũc cum hoc nõ se cõpa-
tiat̃ cum expulsionis actu: ideo tũc acceptãdo pensionẽ ta-
lem sine ꝓtestatione ꝑiudicaret: qd̃ intelligo in hẽnte pote-
statẽ sibi ꝑiudicaret: vt in ꝑuato in ecc̃lia vel collegio recipi
ente: vel ꝑlato vbi est vnitas. ꝑmũ dictũ Bar. satis placet:
q2 cũ talis receptio posset duplicẽ intellectũ habere in casu
dubio: dꝫ intelligi vt nõ intelligat̃ factã aio renũciandi iure
suo ex eo ꝙ in dubio nõ ꝑsumit̃ renũciatio iuris sui. s̃. ar. de
renũc. c. super hoc. ⁊ de ꝑsump. q2 verisimile. ff. de ꝓba. l. cũ
de indebito. sed vbi ꝓ futuro recipit: siue ꝓtestet̃: siue non ꝑ
iudicat sibi: non tñ iuuat ꝓtestatio cũ sit ꝯria actui: q nõ ẽ cõ-
darabile: ꝙ pro tꝑe futuro hẽat pensionẽ: ⁊ ꝙ etiã expellat.
Ideo cum tẽdit ad tollendũ ꝯsecutiuũ necãriuꝫ iuris nõ te
net ꝓtestatio. s̃. de cõsti. cũ. M. ⁊ sic intelligatis glo. ⁊c̃. gl.
ibi. Sꝫ qd diceres de ecc̃lia: dic si ecclesia hꝫ collegiũ solus
ꝑlatus recipiẽdo nõ ꝑiudicat ecc̃lie: nisi postea ꝯsenserit ca
pitulũ. de his que fi. a ꝑla. c. pastoral̃. ⁊. c. cum vos. Si vero
capitulꝫ ⁊ prelatus recipiant: tunc sibi preiudicãt. Si vero
sit ecclesia que hꝫ rectorẽ: vel que hꝫ solũ vnũ ꝑlatum: tunc
sufficit illius ꝯsensus: vt sibi ꝑiudicet. Et no. ex ista glo. ibi.
⁊ si vnus solus sit rector ⁊c̃. q2 illud põt vnus rector in ecc̃lia
nõ collegiata: ꝙ põt rector cũ collegio in ecc̃lia collegiata:
⁊ hãc glo. nescio alibi. ⁊ sic dicit alibi tex. qui ꝯfirmat hanc
glo. ꝙ in ecc̃lia collegiata collegiũ reputat̃ in ecclesia: ⁊ ec-
clesia in collegio. Sꝫ vbi hꝫ vnũ rectorẽ tm̃: ecc̃lia reputat̃
in illo rectore: ⁊ rector in illa ecc̃lia: ⁊ hoc dicit tex. J. de testa.
relatũ. el. ij. per qd̃ posset argui: sed nõ pono pro ꝯstãti: ꝙ lꝫ
delictũ ꝑlati nõ noceat ecclesie: vbi hꝫ collegium: nihilomi-
nus delictũ collegij nocet ecclesie: ꝼm nota. in. c. ij. de or. co.
⁊ de dolo. ex litteris. ⁊ in regula delictũ. in. vj. ⁊ i. l. iubemus
. C. de sacro. sanc. ec. ⁊ hoc verum: nisi sit vnus rector in eccle
sia: q2 sic eius delictũ poterit ecc̃lie ꝑiudicare: sicut collegiũ
in ecclesia: sed hoc nõ pono ꝓ cõstanti. ea. glo. ibi quid si di
cat dñs recipio pensionẽ saluo iure meo: vt per hoc mihi nõ
fiat preiudiciũ: quominus possum te expellere. dic ꝙ valet
ꝓtestatio: subaudi de iure suo: nec ꝓ hoc sibi ꝑiudicat̃: q2
si ipsum vellit expellere possit petere pẽsionẽ. x. q. ij. hoc ius
cũ simil̃b9. hoc fatent̃ doc. ꝙ poterit petere pensionẽ tꝑis ꝑ
teriti: ⁊ ipsum repellere nõ futuri. de quo in. d. §. nũc aliq̃. ṽsi.
cxxxv. ¶ Quero cũ ea. glo. Itẽ dicit si fundus: qd si fun-
dus emphiteoticus clade vel casmate perierit. dic si vltra di
midietatẽ vel plus perierit nõ tenet̃ soluere integrã pensio
nem. C. de iure emphi. l. ij. ibi. si ꝑticulare dãnum ⁊c̃. q2 ap-
pellatione partis venit medietas. ff. de ver. sig. l. nomẽ filia-
rum. §. i. Debes aũt scire ꝙ clades ponitur hic pro interem
ptione. Causa ponit̃ pro terremotu vel fractione: ꝓprie tñ
clades dr̃ interemptio per gladiũ: augmentũ aũt ⁊ thesaur9
inuentus erunt emphiteote: ꝼm pe. de quo in spe. ꝑalle. §. ṽ.
cxxxi. ⁊ sequenti. ¶ Ea. glo. ibi. alij dicũt: ⁊ melius ꝙ totã
pensionẽ soluere tenet̃ adherẽtes lſe illius. l. j. C. de iur. em-
phi. que dic̃ ex q̃ nõ ipa lra ledat̃. Insti. locati. §. adeo. i fi.
Bar. tenet hanc glo. ⁊ istam opi. assignat cãm: q2 qñ res ex
toto est perempta: dñs emphiteosis nõ põt implere ꝯctum
ex parte sua. q2 tenet̃ ad pati. l. ex ꝯducto. §. i. ff. locati: sed si
fundus ex toto est ꝑemptus non põt dari vsus. ⁊ sic nec pati
igit̃ ⁊c̃. Sꝫ si in aliqua ꝑte remansit saltim respectu illi9 par
tis patit̃ vti: ⁊ restringit̃ ius emphiteoticũ ad illam partem
tm̃: ideo cũ impleat ꝯctum ex parte sua agere põt. ad ħ. l. si
impendere. ff. de pericu. ⁊ cõmo. rei ven. ¶ Quero cum ea
dem glo. sed nunquid propter: an propter sterilitatẽ rei em
phiteotice debet pensio diminui. dicit glo ꝙ non: licet aliđ
sit in locatore. s̃. c. proxi. de ista materia in ꝑealle. §. nunc ali
qua. ṽ. cxxxvij. ⁊ ibidem tenet spe. Jaco. de are. ⁊ Cy. ⁊ bar
to. rõnem diuersitatis inter locationem ⁊ emphi. quia in lo-
catione precium quod annuatim soluitur: soluitur in respe-
ctu ad fructuum qui percipiuntur ⁊ venditur quasi quedaꝫ
tacita venditio fructuuꝫ: ideo si contingit eum decipi in ista
spe: ex quo leditur vltra dimidiam iusti precij: potest peti re
missio: argu. ꝑalle. c. propter. ⁊. C. e. licet. Sed pensio emphi
teotica non datur in respectu ad fructus: ideo non debet di
minui vel remitti pensio: licet fructus pereant cum prestet̃
poti9 in recognitiõeꝫ dominii. ea. glo. ibi. Itẽ si sunt plures
vbi quero. ¶ Quero quid si sunt plures coheredes: an ꝓ-
pter non solutioneꝫ vnius: alij cadent a iure. dicit glo. ꝙ sol
uere debet vnus totam pensionem: ⁊ postea habebit regres
sum contra alium coheredem. Judicio fami. hercis. glo. al
legat ⁊c̃. de quo remittunt doc. in. §. nunc aliqua. versi. lxxxi.
¶ Ea. glo. ibi ꝙ dicit expelli: vbi quero an possit expelli
propria auctoritate: vbi alienauit domino ignorante: glo. di
cit ꝙ non: ⁊ ꝙ dicit expelli respicit alteram partem disiuncti
ue: quando canonem non soluit: ꝼm glo. de hac materia mł
tas questiones ponit Guil. in specu. eo. ti. §. nunc aliqua. su-
perius allega. ⁊ hanc materiam vide notata de probationi
bus. in presentia. super ea. glo. sed an ius expellendi transeat
ad singularem successorem: dicendum vt p Bar. in repeti
tione. l. creditores. C. de pigno. Antonius de bu.

De rerum permutatione. Rica

¶ Continuatur sic in precedenti titulo. dictum est de em-
ptione ⁊ venditione: verum quia permutatio est similis em
ptioni ⁊ venditioni: immo ẽmptio ⁊ venditio ab illa permu

ratione origine3 traxerũt.l.j.ff.de ꝯben.emp.r.l.i.r.ij.ff.lo cati. Ideo post titulum precedentẽ annectet istum.de mate ria habet.j.x.q.ii.§.sed r permutat̃ r.x.ij.q.ij. dyaconi.r.c. precarie.r.c.sine exceptione.r.c.epũ qui mancipium. r re/ peritur hec R̃ica.in.vj.r etiam in cle.non hẽtis alia i rubro.

I princeps. Ecclesia potest res imobiles cũ principe permutare.h.d.tex.ibi.id ex post Puta si sit castrum in confinio valde vti/ le ad expugnandũ hostes: r vult dare ali/ ud ecclesie nõ in confinio eque r vtile ec/ clesie: r hoc speciale tenet alienatio: l3 non interueniat neces sitas vel vtilitas ecclesie: sed solũ vtilitas principis: r ecclesia nõ dãnificatur. ℭ No.casum speciale ĩ pncipe: in quo res ecclesiastica põt permutari cũ prophana nõ subsistente ne cessitate vel vtilitate ecclesie: dũtamen rõnabilis causa illud exposcat. ℭ Et no.hmõi pmutationẽ fieri posse: si hoc fit de voluntate ecclesie: alias nõ. ℭ No. ꝙ ꝯctus pmutatio nis dependet a ꝯsensu: nec exigit aliam sollẽnitatẽ vborũ. ℭ No. ꝙ impator põt facere sanctionẽ p quã liget ecclia si tñ per ipsam approbet̃: al's nõ. Primo intellige decre. in pncipe.i.impatore qui põt pgmaticam sanctionẽ facere. r vide qd no.in cle.de bap.c.vnico: ibi enim dr̃ qs dicat̃ prin ceps. ℭ Querũt doc.de exẽplo: posui.s̃.exẽplum.dic ꝙ di citur causa rationabilis subesse qñ necessitas vel vtilitas pn cipis subest: puta h3 pdium ecclesia ppe palatiũ impatoris qd est ei valde vtile: r vult dare aliud equalens r eque vtile ecclesie: vel pone exemplũ in castro in cõfinibus: vt dixi.s̃.in littera.r ponẽdo casum. ℭ Oppo. ꝙ nõ sit speciale in prin cipe: q2 cum quocũq3 põt etiã ecclesia pmutare: rõnabili cã subsistente.xij.q.ij.fine. Quidã dicũt speciale in pncipe.s. impatore: q2 non erit necessaria sollẽnitas capl'i sine excep tione: vt in.c.j.de re.ec.non alie.in.vj.al'r. princeps in ecclesia intendit puidere: esset quodãmõ durior: vel saltem eqlis cõditionis cũ alijs. Joã.an.hoc nõ placet: ideo dicit ꝙ oẽs sollẽnitates seruande sunt que fuari debẽt in alienatione re rum ecclesiasticarum: sed hoc est speciale in principe: q2 vbi ecclesia cũ alijs ꝯbit: requirit̃ ꝙ subsit causa mouens necessi tas vel vtilitas ecclesie. S3 in ꝯctibus fiendis cu3 principe sufficit pro cã mouente vtilitas principis. S3 vbi vellet per mutare cũ alio: l3 quis vellet dare rem equiualentẽ: non per hoc admitteretur pmutatio ex quo nõ subesset necessitas vl' vtilitas ecclesie. ℭ Venio ad glo.in glo.ij.ibi pcura. dicit Hosti.idem r si non pcura.per l'ram equalis: qd est equum dicit: cum tñ ecclesia infinitis priuilegijs sit dotata per prin cipes: vt p3 per no.j.c.fi.de re.ec.nõ alie.equũ est ipos in hoc priuilegiare: nõ tñ amare debuerunt hoc interpretare glosa tores: qd placet. Jo.an.dicit verũ est R̃ptu3 pprio motu cõ cessum pgmatica sanctio ꝙ datur ꝯcilio pcerum: r pro re/ bus vniuersitatis.C.de diuer.R̃ptl.l.fi.in fi. r pragmatica ponitur p testificatione: r fit ad excusationẽ clerii: vt accusa ri non possit: quia permutationem non fecerit non expedien tem: quia necesse habuit hoc facere propter hoc priuilegiu3 principis: r si hoc voluisset consentire: per superiorem cogi potuisset.de iur.pa.nullus. An.de Bu.

E cõmutationes. Bre/ ue ẽ in summa hoc intẽdit ab antecessore rerũ ecclesia sticarũ cõmutationes facte incõsulte possunt per successores emẽdari.h.d.r non diuidit̃. ℭ No. ꝙ pmuta tiones eccl'iasticarũ rerum facte in casu nõ dbito: vl' sine iu ris sollẽnitate possunt a successoribus reuocari. O2 quan do dicitur pmutatio facta incõsulte. dicit glo.qñ non ad vti litatẽ eccl'ie.doc.dicũt.qñ facta est sine cõsensu capituli: r so lennitate debita.de re.ec.nõ alie.c.j.in.vj.r de his que fiunt a prela.c.ij. ℭ No.scđo ꝙ ipse idem qui male permutauit etiam hoc facere potest: quod dic vt supra de cle. coniuga. diuersis fallacijs. r de elec.nosti. Et sic videtur ꝙ etiam pre decessor possit reuocare.de re.ec.nõ alie.si quis presbytero rum: dic ꝙ põt r predecessor: dummodo tolleret̃.de quo.s̃. de cle.coniu.diuersis. r in.c.cum venissent.de insti.

m Ancipia. Mãcipia ecclesiastica nõ debẽt cõmutari: nisi ad lib tatem. r nõ diuiditur. ℭ No. ꝙ regulariter mã cipia ecclesiastica commutari non possunt cum mancipijs prophanis. Fallit quando permutant̃ causa lib tatis. ℭ No.tex.in fi.quod semel deo rc̃. Quare dicuntur mancipia: dic a manu r capio: fm doc. Scđo intellige litte ram vt non conueniat alienare de honestate: vt patet ex vbo conuenit: vel dic.i.de facili vel sine causa: intelligo de manci pijs xp̃ianis non sarracenis.j.c.pxi. ℭ No.regulam ꝙ se/ mel deo rc̃.cõcor.regula quod semel: vbi disputat Joã.an. an papa possit dispensare vt monachus contrahat mrimo nium: r dic ꝯsecratis iuste: vt non obstet.c.ex antiquis. r sal uo priuilegio principis: vt.s̃.c.proxi. r salua fuga.j.c.pxi. f3 Hosti. quia per illa dicit cessare cõtraria.glo.fi.ibi non est trahendum: quasi dicat ꝙ ibi papa ex gratia voluit regi ser uitutem concedere qui egebat: r forte ex causa fecit: r fuiue rat ecclesie ille rex: r hec vltima so.glo.vera est.

i Niustum. Serui ecclesiastici cu3 p phanis permutari nõ pos sunt: nec possunt alienari: nisi sint in fuga.h.d. No. ꝙ oblationes que fiunt ecclesie in honore3 dei: alias sanctorum pficiant in remissionem peccatorum. ℭ No.tex.ibi.summopere cauendum.rc̃.r ibi ẽ absurdũ rc̃.r no.summarum: fiat occasionaliter.i.sic occasio pecca ti mancipio vel mancipia: r alias munere mancipij. ℭ Gl. prima ibi vendi: quia fuga est quedam species libertatis. ff.de edili.edic.l. quid si fugitiuus.§. idem. Vel est spe ciale fauore ecclesie: r sine vitio plagi seruum in fuga con stitutum vendere possit. Jn fi.glo.j.potest etiam agi com/ muni diuidũdo. r fami.hercis.pro seruo posito in fuga ff. cõi diui.l.arbor.§.iudex. r potest vendi du3 est in fuga. sub ea conditione si apprehendatur.ff.ad.l.fal.de pla.l.ij. rc̃.

q Uesitum. Prebende pacto prece dente permutari non pos sunt: potest tamẽ ex causa episcopus de loco ad locum permutare personas.h.d. Jn prima qõ: ibi.r generaliter. Scđo quõnis solutio distinguens modũ licitum ab illicito.ibi.finaũt. ℭ No.j. ꝙ appellatiõe digni tatum non comprehenduntur prebende: etia3 in materia cõ mutandi. ℭ No. ꝙ materia permutandi non debet capere principiu3 a personis pmutantibus: sed a libertate superio ris. ℭ Et no. ꝙ ista permutatio prebẽdarum pactione pre cedente vt symoniaca: nõ valet. ℭ Item no. ꝙ semper de/ bet fieri legitima causa subsistente. ℭ No. ꝙ pactio vt de tur spirituale pro spirituali: in titulum est vt symoniaca pro hibita. ℭ No.vltimo ꝙ sicut pactio in meris spiritualibus inducit symoniacam: ita r in annexis spũalibus. ℭ O2 de claremus decre. r quero cum Hosti.an decre.habet locum siue fiat permutatio in eadem ecclesia siue in diuersis. host. limitat decre.inquantum dicit requiri consensum episcopi: quod procedat quando fit in diuersis ecclesijs: vel etiam in eadem: r diuerso iure censentur: vt quia vna prebenda ha bet diuersum onus annexum quod alia non habet: vbi aũt omnino sunt equales: r sunt conformes qñtum ad onus: r si difformes quantum ad onus: r in eadẽ ecclesia dicit ꝙ sem per potest tunc fieri cum licentia illius ad quem spectat po testas inuestiendi r conferendi in illis prebendis. Ratio q2 nil potest alienari cum fiat in vnum de familia.ff.de leg. ij.l. vnum ex familia. dicit tamen Hostien. ꝙ propter connexi tatem quam habent canonici cum prebenda: tutius semper est facere auctoritate superioris propter periculum symo nie: r hoc est tenendu3. ℭ Secundo quero que dicantur an nexa spiritualibus. So.dic ius patronatus.s̃.de iudi.qñto.

⁊ ius finiendi.s̄.de sepul.c.fi.⁊ dicit hoc verum in spiritualibus intantum annexis ꝙ non possunt separari a tẽporalibus:sed vbi possent separari:tunc in puris temporalib⁹ cadere posset permutatio.J.eo.ad qõnes ⁊c̄. ¶ Tertio quero de practica permutandi. Dicunt quidam ꝙ fieri debet h modo ꝙ clericus debet porrogare libellum supplicatiõis:⁊ hoc modo cum habeam talem ecclesiam que melius cõgrueret alteri ꝙ̃ mihi:quia ex causa infirmitatis non possũ esse vtilis tali ecclesie:sed talis esset vtilior me:⁊ ego vtilius me haberem in ipsius ecclesia. Ideo supplico vt permutat̃ placeat:alij dicunt ꝙ semper debet principiari permutatio a superiore:⁊ sic dicebat Jo.an.se practicasse hoc modo venerabilis pater ⁊c̄.Cõsiderãs ꝙ talis clericus vtilius se haberet in tali ecclesia:⁊ talis in tali pro eo ⁊c̄.requisiui eundẽ:an consentire vellet permutationi faciende ⁊c̄.ego ideo talem de tali ecclesia transferimus ad talem:⁊ ecõuerso talez ad talem:⁊ sic fieri dꝫ:vt per hoc excludatur omne vitiũ symonie.ad hoc vide in spe.eo.ti.super Rica.Sed Jo.an.dicit sufficere voluntatem permutantium:quia in permutatione habetur respectus ad vtilitatem persone. Quandoqꝫ sicut in dispensatione.s̄.de prebẽ.J.c.j.de multa.⁊.c.super inordinata ⁊c̄. An sufficiat requirere consensuz solius episcopi in permutatione.doc.dicunt ꝙ sic:si collatio spectet ad eũ tm̃.Si vero ad eum ⁊ ad capitulum:tunc etiam capituli auctoritas requiritur.de offi.archi.ad hoc de ma.⁊ obe.c.fi.⁊ ꝯcludit Hosti.ꝙ ius auctoritatis prestande in permutatiõe est intantum episcopale ꝙ inferior nõ habet hanc potestatẽ. no.in cle.j.hic.e.ti. ¶ Uenio ad glo.glo.vltima in maioribus bñficiis non dꝫ fieri permutatio:nisi necessitate:vel vtilitate ecclesie hoc exposcente:in alijs minoribus sufficit expedientia personarum:qsi qꝫ tãtũ in maioribus permutatur ex gr̃a.lxxiiij.di.quorundã.⁊.s̄.de renũc.ad supplĩcatiõnẽ.

a **D questiones.** Ecclesie ꝓprietates possũt ad inuicem permutare:possessiones etiam permutari possunt ⁊ pro minus valentibus p̃cium supplere.h.d. Cõmunis diuisio:s̃a ibi.respondemus. ¶ No.primo ꝙ ecclesia conuentualis:⁊ sic regularis potest habere parrochialem ecclesiam sibi subiectam.ad hoc no.s̄.ð p̃ben.de mona. ¶ No.ꝙ ius spirituale cum spirituali ꝑmutari potest:nec committitur symonia:⁊ sic temporale cũ temporali:nec ꝯtractum viciat donatio pecunie ex altera parte i respectu ad temporale:ad reducendam ꝑmutationem ad eqtatem. ¶ No.ꝙ vbi fit permutatio temporaliuꝫ ⁊ spiritualium simul hinc ⁊ inde debẽt spiritualia in permutatione restringi ad spiritualia:⁊ temporalia ad temporalia:al̃s si tẽporale respiceret spirituale:vel ecõtra contractus viciaretur vt symoniacus. Or habetis intellectum littere:declarem⁹ decre.nunq̃ꝫ procedat decre.vt permutatio ecclesiarum fieri possit quõcunqꝫ sint subiecte.doc.dicunt ꝙ sic:siue pleno iure:siue quõcunqꝫ:dũtamen permutatio fiat ⁊ fieri contingat de spirituali cum spirituali:⁊ temporali cum temporali quia eadem causa est:requiritur etiam ꝙ interueniat cõsensus illorum ad quos ecclesie spectant:⁊ ius habent: al̃s de transac.p̃terea.⁊ qð metus cã.c.primo.de dona.inter dilectos. Scd̃o queritur supposito ꝙ ab vna partium interueniat species in permutando ab alia parte pars speciei:⁊ ps quantitatis:qualem ⁊ quem contractum iudicabimus:i dubio dicunt ꝙ primo inspiciendum est quid agat̃ inter ꝑtes. Scd̃o si non apparet hoc dicunt ꝙ si quantitas:que puenit ex altera parte datur vt species:vt quia datur i sacculo signata:non numerata:est contractus ꝑmutationis.l.j.§.si pecuniam in sacculo.ff.depositi.Si vero vt quãtitas:quia numerata ⁊ ad numerũ datur:tunc si pars speciei: vel si species q̃ datur cum q̃ꝫtitate excedit q̃ꝫtitatez:⁊ sic est maioris estimationis q̃ quantitas:⁊ sic ei p̃ponderat a maiori:iudicabim⁹ contractum:⁊ censebitur contractus permutationis:qr a potentiori iudicandum est.de conse.c.quod in dubijs.⁊.l.maiorem.ff.de pac.⁊.l.queritur.ff.de sta.ho.Si autem pecunia excedit valorem speciei:⁊ tunc iudicabimus contractũ emptionis:non permutationis:arg.ꝑ alle.iur. Quid est intentus littere dũꝫ dicit ꝙ contractus non debent permisceri:dicunt doc.ꝙ intentus est ꝙ ꝯtractus debent separatim fieri. primo super spiritualibus.scd̃o super temporalibus: quasi eodem tempore non sint cõmiscendi:al̃s posset habere speciez symonie. Alius potest esse intentus s̃m Inno.ꝙ contractus non debeat misceri vt temporalia respectiuẽtur ad spiritualia:vel ecõtra:quia sic esset vitium symonie: sed solum debꝫ respectiuari spirituale ad spirituale:⁊ temporale ad tẽporale. ¶ Oppo.dicitur ꝙ ex pacto possunt ecclesie ꝑmutari:contra:immo videtur ꝙ non ex conuentione:sed auctoritate superioris tm̃:vt.s̄.c.proxi.hic dicitur contrarium.ergo male. Solu.ibi dicitur de permutatione que fit in titulum:hic de permutatione que fit in proprietate:que facilius tolleratur:vt patet ex.c.j.s̄.de concel.pre.cõiuncto.c.cõsultationis.J.de dona.⁊.c.cum qui.de eo qui mit.in pos.lib.vj. vel ibi loquitur de permutatione personarum:quam ip̃e ꝑsone facere non possunt:vt puta alligate:vt.s̄.de renunc.admonet:hic de permutatione rerum:que a dominis fieri põt vel quasi dominis:vt.l.j.C.eo. ¶ Quero cum glo.j.an sufficiat ecclesiam alteram habere prouẽtus spirituales:vt possit fieri permutatio cuꝫ altera habente temporales.glo.dicit ꝙ non:ideo expone prouentum.s.temporalium.est enim necesse ꝙ vtraqꝫ ecclesia habẽat iura temporalia:quoꝝ possit fieri sep̃atio. ¶ Quero cum glo.super verbo.per se queat:que exquiruntur vt possit permutari spirituale cum spũali:dicit auctoritas superioris ⁊ etiam idemptitatis vtriusqꝫ ecclesie:imo requiritur etiam vtilitas.s̄.c.j.arguendo ꝑ locum a speciali.doc.tenent glo.⁊ dicunt per iura all̃a.in glo. quicquid dicant alij:ꝙ auctoritas superioris non requirit̃ ad excusandum vitium symonie: qr nullum cadit si fit ꝓut in littera cum spirituale:cum spirituali possit ex pactione ꝑmutari:sed solum requiritur quod interueniat ad auctoritatem alienationi p̃standã:vt in alijs alienationibus. Itẽ per .c.nemini hic allegatum:dicũt quidam ꝙ ecclesia põt commutari cum calice ⁊ si.qð non placet Uin.qr talia possunt ꝯflari:⁊ sic vt mobilia temporalr̃ extimari possunt:saltẽ ꝑ cõflationem.xij.q.ij.aurũ:ideo de talibus vt tp̃alibus iudicãdum est:⁊ sic nõ possunt iura spiritualia cum tp̃alibus ad tẽporalia reducibilibus ꝑmutari. ¶ Oppo.cũ.e.glo.in.v̄ si. item nota.videtur etiam spũalia cũ spũalibus non posse ꝑmutari.s̄.eo.q̃situm. So.ꝙ ꝑmutetur ꝓprietas rei spũal̃ cum ꝓprietate alterius est licitũ:vt hic:sed ꝙ ꝑmutetur titulus beneficij cũ titulo alterius bñficij:vt hẽatur in titulꝫ:h non lꝫ:sicut dicimus in trãsac.s̄.de trãsac.super eo.⁊ dic gl. ꝙ rõ est:qr vbi agitur q̃ri titulũ esset minus amarũ:tu dic ꝙ ex ꝑmutatione eccl̃iaꝝ iuris ꝓprietatis nõ agitur de aliquo iure spirituali creando.s.ꝙ est de vno ad alium transferendo:⁊ pro tanto cum detur spirituale pro spirituali:hic nulla interuenit symonia. Sed vbi fit permutatio ratione tituli:agitur de iure nouiter creando:qr in specie id ius quod habet alteri transferri non potest in titulum alterius:sine noua collatione:⁊ si per iuris creationez fiendam in beneficio induceretur pactum:esset symonia. Item permutantes non possunt sibi inuicem titulum dare per.c.s̄.proxi.nec a se ipo quis habere potest.de insti.ad nostram. ¶ Quero cuꝫ ea. glo.ibi. Itẽ licet pronunciatio an emptio ⁊ venditio habeat locum in spiritualibus.glo.dicit ꝙ non:quia emptio nõ est sine precio:⁊ sic sine temporali: ꝙ principaliter interueniret in contractu.Insti.de emp.⁊ ven.§.item preciũ. Sed secus est in permutatione:qr potest in ipsa ius spirituale interuenire. ¶ Quero cum glo.vltima an possit villa in qua ecclesia est sita permutari cum alia.glo.dicit ꝙ sic:dumtamẽ eccl̃ia sit accessorie deducta in contractũ:al̃s si l̃e.de iure pa.cuꝫ secundũ.⁊.c.ex litteris.sicut dicimus in fundo dotali.ff.de fundo do.l.j. Ad hoc qr nihil intelligit̃ esse p̃cium eccl̃ie:sicut

nec aliqd est pciu3 peculii:qn vendit fuus cu peculio.ff.de pecu.l.si ex duobus.§.fi.r.l.se.lau.Inno.sentit de iure.pa. ex lris:q no trafeat ecclesia cu vniuersitate tpali:qz ius mere spuale no transit cu rebus tpalibus:ls transeat ius annexum spualitati:vt ius pa.de iure pa.ex lris.r.c.cu scdm.qd fatet Hosti.qn tractatur de alienatione in laicu:secus quando tractat de pmutatione eccle cu eccla:vel qn alienatio fit in ecclasticam psonam:qz tuc habet locu qd dicit gl.rc.

c **Um olim.** Beneficia sua pdunt qui ea ppria aucte permutant.h.d.In pma narrat pcessum.In fa diffinit.ibi.cu ergo rc. ¶ No.pena permutantiu bnficia ppria auctoritate:qz puandi sunt bnficiis:ls pmutatio non teneat.ad hoc no.p glo.s.de renuc.c.sup h. ¶ Secudo no.q eo q pstat notorie pape etia in iudicio de dlicto ad aliu finem instituto:altera instatia no incboata:ipse pnuciare pot sup illo:mam verisilr isti agebat inter se:r sup iure permutationis:ita q pmutantes ptendebat inuice de pmutatione:vt vnus seruaret alteri permuta.nec agebat verisilr ad istum finem:vt vterq vel alter puaret:r papa pnunciat super ipsa pena surgete ex pmutatione:ad qua non erat actum:r tn non p3 hoc ex tex. ¶ No.q hic snia dr diffinitiua:r sic habes snp notorijs.r expectat snia. Ite q sicut illud qd ex pfessione costat transit in notoriu sicr q pstat pbatione.p hoc de coha.cle.r mu.c.vsa. ¶ Op.cum isto q pstiet mitius fuit agendu de.c.innotuit.s.de elec. So.dic loquit quo ad pactu psonale:vel dic q papa hoc bn potuisset:si voluisset tn no tenebat ex dispositione iuris. ¶ Quero quo pstiterit de opposito.dic per testes instra vel acta in dictor.s.de offi.dele.olim. ¶ Quero an epi suos epatus sine auctoritate pape possint pmutare:dic q no:qz non hent liber volatum sine auctoritate pape:vt.s.de trasac.pla.per totu. ¶ Scdo qro an monachi habetes bnficia manualia possint inuicem pmutare:vr q no:qz cum possint pro libito remoueri:dic priu:qz per eor remotione seu reuocatioe3 vacat bnficia:vt no.de supple.negli.pla.c.vno.in glo.magna.in cle. Ite possunt dici ppetui:cum eor titulus duret ad supioris bnplacitum:r incertu sit qn reuocant:vn ppter hoc ppetui sunt censendi:vt no.in fin.in cle.r si pncipalis de Rp.r eo.ti.c.vlti.li.vj.p.l.sufficit.de pdi.inde.vbi dubia exceptio dubietate pendetevim h3 ppetue:dic tn q pmutatio facta sine psensu abbatis no tenet:vt no.Fede.suo psilio.cc. S3 an bnficia comendata possint inuice pmutare.fede.suo consilio.xvii.dicit forte sic:imo comendatu cu alio bnficio poterit pmutari. In priu:qz non obstate comenda eccle sia intelligit vacare:donec sit ecclesie de plato puisu:vt no. vt lite pen.c.j.in cle.vn si tpe comende bnficium vacabat in curia:sublata comenda remanet vacans in curia:tn si como da fiat p papam ea sublata:an ptas conferendi redibit ad ordinarium.vide no.in.c.inter dilectos.d excess.pla. ¶ Quero an expectates:p quibus sunt affecte pbende:vel habetes ius ad re:possint dicta sua iura pmutare:vr q sic:qz vtrunq spuale:vt.s.eo. Ad questiones. In priu videtur.pmo per .c.j.eo.li.vj.vbi dat facultate pmutandi beneficia sua:s3 expectantes no possunt dicere bnficia fore sua anteqz vacent: vel sibi pferant:vt sibi debita.vt.c.vlti.r penul.de pben.p. terea auctoritate ordinarij non pot vnus de expectatib9 cu3 alio pmutare tale ius:qz clause sunt manus ipsius ordinarij quo ad illa:vt.c.si soli.r.c.si capitulo.de pcel.pben.li.vj.Ite sitr nec auctoritate executoris sui.Na in pmutatione sua d3 subsequi collatio pmutati bnficij:vt.s.de pben.dilecto.dic etiam q iura que ius habet ad bnficium non pot pmutare cum alio simile ius habente:vel etia3 ius habete in bnficio. sed huic dicto obstat.c.ad audictiam.de Rp.vbi hens litteras ad bnficiu3 ex pacto pot renuciare:vt habeat aliud bnficium subdens ronem:qz spiritualium potest inuice3 fieri permutatio:vt ibi no.Host.pone q aliquid tacet in permutatione que fit auctoritate superioris:q tacitum viciaret nouam collatione:an hoc vitiet permutatio.dic de hoc:vt per frede.suo cosilio.lxxij.r concludit q non:dicit etia suo cosilio frede.xiij.q hosti no dicit ibi:q fiat pmutatio:sed ideo hoc dicit:vt excuset hoc pactum ne fiat symoniacu.preterea ius illi competens bnficio litterarum nullibi queritur:sed extinguitur per renuciationem talem factam illi:qui dicebat obligatus ad bnficium:an si pmutatio fit facta ex altera parte:r ex altera parte non possit perfici:an ille qui resignauit possit ad bnficium suum redire:r in casu quo alter ipsor non habeat ius in dictis bnficijs permutatis:ex huiusmodi permutatioe aliquod ius querat:vide no.per frede.suo cosilio.cxliiij.In glo.vlti.in fi.Ite3 si pmitteretur permutatio vera videretur se eligere:quod est p.c.vlti.de insti.J.de iure pa.per vsas:per quod inferunt q tunc recte pcedat pmutatio:qn innititur arbitrio supioris:non ex pactione partiu3: qz supior arbitrio suo de rebus pmutatis disposuit.in eo.ti. .c.j.li.vj.vn per id tunc vitium abolet.ff.de his que no.in.l. furti.§.qui iussu.r.s.de pben.nisi.

c **Um uniuersorum.** Clerici p se sua bnficia permutates bnficijs suis puant:nisi ex misericordia ppter simplicitate3 tollerentur.h.d. In prima facti narratio.In scda gratiosa prouisio.sa ibi. cum igitur. ¶ No.pmo q clerici sua auctoritate:propria beneficia pmutare non possunt. ¶ Scdo no.penam ppria auctoritate pmutantium:qz veniunt beneficijs puandi:nisi ex misericordia tollerent. ¶ No clausulam:que hodie frequentatur in gratiosis lris:amoto quolibet illicito detentore:de cuius effectu.s.de cocesf.pbe.cu nris. ¶ Op.q vterq debuit priuari.s.eo.qsitum.r.c.pcedenti.glo.hic fatetur q puandi erant:alter tn qui non renuciauerat:qz non peccauerat in isto non videbatur priuandus.vide glo.pe.r alie st lrales:veritas est qcqd inuoluat glo.qz renuncians non habebit ptatem repetedi bnficium ex quo sponte renuciauit pmutationis ca:ppria auctoritate:r sic puari debebat exceptio:tn papa hic qcqd fecit:fecit de gratia:r ad talem gratiam forte no interuenit dolus partis:ne remaneat in lucro:r alter ex simplicitate in damno:dicunt tamen doct.q hodie beneficium renunciatum pmutationis gratia non potest alteri conferri:vt in cle.vnica.eo.ti.non tn credo q illa cle.corrigat casu3 istius decre.quia ibi loquitur vbi permutatio fit licite auctoritate superioris:hic quando illicite propria auctoritate.ad hoc tex.in.c.vno.coniuncta glo.eo.ti.li.vj.

c **Xhibita.** Spualecu3 tpali pmutari non potest etiam per viam compromissi.In prima facti narratio.In secunda diffinitionis comissio.ibi.quocirca. ¶ No q in iudices delegatos de causa delegata compromitti pot de quo dic vt no.in.c.litteras.s.de presum. ¶ No.scdo q arbitrium habet locum instar r effectum pctus:cui assimilatur in pnunciatione r implementi modo. ¶ Tertio not. q non valet laudum in quo interuenit per spirituali iure datum ab altera parte aliquod temporale:vnde sicut non est licitum per viam pacti vt temporale detur pro spirituali:tollendo vel creando:ita nec per viam laudi.ad hoc optie tex. .s.de arbi.c.ij. ¶ No.q attentata pretextu laudi nulli veniunt in irritum retractanda. ¶ No.casum in quo laudu3 est nullum:r per viam nullitatis potest retractari:nec est necesse q reducatur ad arbitrium boni viri:quando scilicet respectu implementi laudi:ex forma laudi annectitur vitiu3 symonie. ¶ Nota q sententia r laudum potest promulgari sub conditione.ij.q.vj.biduum.r.l.j.§.biduum.ff.quado appellandu3 sit. ¶ Oppo.primo r videtur q istud laudu deberet valere:quia non comprehendebat vitium symonie qz possibile est q non habeat ius:r si sic licitus erat interuetus pecunie ex parte eius:ad redimendum vexationem abbatis.J.de symo.dilectus.r sic non datur pro spuali temporale.sed propter vexationem redimendam:dicunt aliq q h

constabat abbatem et conuentum ius habere: ideo datio pecunie absque dubio inducit vitium symonie. Si aūt constitisset ꝑpositum ius habuisse: tunc licitum est sibi vexationem suam redimere: vt in ꝯtrū: q̃ ipsi monachi indebite recepissent: vt ibidem no. Hosti. dicit ꝙ hoc nō ꝯstabat. s. ꝙ ius haberet abbas: qđ patet qꝛ hic lis pendebat: et euentus litis est dubius. l. ꝙ debet. ff. de peculio: ideo dicit ꝙ non valuit arbitrium: qꝛ factum fuit vt in arbitros: et non vt in amicabiles compositores. de hoc. ṡ. de transac. super eo. Si autem fuisset factum: vt in amicabiles compositores bene valuisset vt. ṡ. de arbi. c. cum olim. et c. contingat. et de ꝑben. nisi eēnt. vř ꝙ si constitisset abbatem non habere ius: datio pecunie fuisset licita: vt. d. c. dilectus. Si constitisset eum habere ius datio pecunie fuisset illicita: et sic potest vno modo intelligi In dubio non est licitum dare pecuniam: sicut nec in casu certi iuris. Ratio qꝛ et si non sit ibi certitudinaliter symonia: habet tñ speciem symonie: sic voluit tex. de transac. statuimus. dū dicit speciem. i. figuram optinet symonie: vnde ꝑsumendū ē, vt dicit Host. ꝙ ius habeat ex quo petit. Scđo ex q̃ fit auctoritate superioris ex vi compositionis: ꝙ datio pecunie sit licita: lʒ stricta transactio sit ꝓhibita: vt in. c. statuimus. ṗal. luncto. c. nisi. de preben. Inn. dicit propter hoc vt imaginor ꝙ aliud est quādo ex conuentione inita inter partes: vt đtur temporale pro spūali: qꝛ ex forma snīe arbitri stricte sumpti datur tpale pro spirituali: et hoc non est licitum. ad hoc. c. ii. ṡ. de arbi. aliud est quando non ex forma stricti laudi. sʒ arbitramenti aliqđ tpale datur precedēte cōpositione partiū: et hoc est bene licitum: et sic loquiř de ꝑben. nisi. sic rñdere videtur Inno. vel potestis aliter dicere: qñ qʒ implemētuʒ cōpositionis ꝑncipalř: et ex toto disponitur per eum in queʒ cōpromissum est: et tunc potest aliqd dari temporale pro spūali: ex compositione superioris. Aliud est superiorem nō perficere cōpositionem: sed se referre ad implemētum partis: et hoc non est licitum: vt hic: vel dic aliter. s. ꝙ aliquid tpale retineatur pro iure spūali compositione superioris est licitū vt in. c. nisi. Sed ꝙ temporale detur super spirituali: etiam ex compositione superioris: et hoc non est licituʒ: vt hic. et. d. c. ii. de arbi. Vel tertio aliud est compromittere in suum superiorem: qui habet ptātem de beneficio prouidendi: et hoc potest bñ fieri: et tenet compositio facta a tali superiore: vt ibi: aliud est compromittere in dele. alias non suum superiorem: et tunc non est licitum: vt hic. Teneatis bene menti: et per hos duos casus multotiens abstinui in compositionibus in spiritualibus: qꝛ non vř ꝙ arbitri possunt cōponere: inter partes: vidi tñ multos de eo nō abstinere: sed male: qꝛ non est licitum componere: nisi alias sit superior partium. ℭ Quero quid contineř appellatione permutationis: dic ꝙ large sumitur pro omni ꝯtu: per quē fit rei pro re in aliū translatio: stricte sumitur pro contractu vbi dař species pro specie. l. i. C. de re. permu. vnde in lata significatione emptio posset dici permutatio: a qua emptio originem sumpsit. l. i. ff. de ꝯben. emp. An solo ꝯsensu ꝑficiatur permutatio: dic ꝙ non nisi deueniatur ad actum traditionis. l. i. et. ii ff. de re. permu. ℭ Tertio quero que actio detur ex permutatione: dic due actiōes. s. actio ꝑscrip. v̄bis ad interesse: eo qꝛ nō traditur res illi qui impleuit ex parte sua. Item dari potest cōditio ob cām ad repetendum data. l. iuris gentiuʒ. §. sʒ si. ff. de pac. et. C. eo. l. rebus. et. l. ex placito. ℭ Venio ad glo. quas hic habetis. glo. fi. ad hoc. xvi. q. vii. decime: et vidistis in. c. vt super. et tene menti bñ hanc glo. quia iste compositiones que fiunt super decimis futuris sunt illicite: nisi forte a papa approbarentur etc. Antonius de butrio vtriusque iuris doctor egregius. Sequitur Rica de feudis.

ℭ De feudis Rica.

ℭ Visum est in ꝑcedentibus titulis de qbusdā ꝯtibus: ex qbus dñia rerum trāsferūř: et qñ qʒ directa: et qñ qʒ vtilia: veruʒ qꝛ iter alios feudi ꝯct° trāsfert saltē vtile dñium: iđ post alios ꝯctus de isto videndum est. de materia. xvi. q. v. ꝯ fora.

i **Insinuatione.** Si eccřia a vasallo suo recipit feudū in pignus abstinēdo ab eius seruitio: nō teneř fructus cōputare in sortē. h. d. et cōmode nō diuidiř. Vel in ꝑma dictū. In scđa eius declaratio. ℭ No. primo ꝙ res feudalis pōt ipignorari ꝑ vasallum dño feudi. ℭ Scđo no. casum in q̃ fructus ex pignore percepti licite a creditore retineńř: eis in sortē nō ꝯputatis: qñ. s. ecclesia feudum ꝓprium eccřie recipit in pignus a debitore: dūm ꝑ tēpore collectoꝝ reddituū remittāt ꝯuitiū a vasallo debituʒ. ℭ Op. ꝙ isti redditus debuerūt in sortē cōputari et cōpensari: qꝛ alřs ꝙ recipiř vltra sortē est vsura. i. tit. i. illo vos. et. ṡ. de iureiur. ad nřam: dic speciale in feudo eccřie pignorato eccřie: que feuda teneńř de gřa cū ꝯ iure alienari nō possint nisi necessitate iminente: et ratio est: facilior recupatio rei sue q̃si velint isti ꝙ regulariter fructus ex re pignorata veniunt computandi in sortē: qñ res pignorata non est creditoris: sʒ debitoris: vel alterius: sed vbi est creditoris: et ab alio male detineř: bñ ē licitū nō cōputare in sortē. Vel scđo pōt dici ꝙ hic loquiř in feudo: alřs feudo ꝯcesso rustico qui im̄ ipēdit de labore q̃tum valet fructus: ideo si laborem nō ponit non dʒ habere cōmodum fructuū: quasi velint isti ꝙ vbi fructus hñt aliam cōpensationē: q̃ ꝙ compensentur in sorteʒ: non debent tunc in sortem cōputari. Vel tertio dicere possumus ꝙ hic loquiř qñ feudum seu fructus ex fundo nō cōputantur qñ hoc est actum inter partes: sed ꝯtrium quando non est actum. Sed non placet hec solutio doc. qꝛ sic ex pacto licitum esset aliquid vltra sortem recipere: qđ non est verum: qꝛ pactum non potest facere vsuram licitam. Alii dicunt hoc priuilegiū ecclesie vt nō teneatis fructus in sortem cōputare: secus in aliis: qđ nō placet doctoribus: qꝛ priuilegium aliquod nō potest ꝑuilegiare super pacto: hoc est sup vsuris: et quia plus prohibitum est clericis vsuras facere q̃ laicis. lxxxvii. distin. fornicari. Alii dicūt ꝙ hoc operatur directum dominium remanens penes ecclesiam: vnde quādo res venit ad ecclesiam per contractum pignoris ratione directi dominii: potius applicabitur reddituū receptio ad naturam antiqui dominii: quam ad naturam actualē pignoris. Or habetis dicta doc. videte veritas est si feudum est ꝯcessum illicite: vel in casu in quo non teneat cōcessio: clarum est ꝙ ꝓcederet decre. qꝛ ecclesia ꝑciperet redditus: vt ex re ꝓpria: non vt ex pignore cū non teneret: et in hoc nō esset spāle aliquod in eccřia. Si aūt sit facta in tali casu infeudatio taliter ꝙ teneat ꝯcessio. Ad h̄ dicunt doct. ꝙ ꝓcedit decre. duob° cōcurrētib°. s. ꝙ ecclesia retinuit directū dñiuʒ et si sit parata remittere ꝯuitium illi: maxime qñ est equalens ꝯuitium redditibus: qꝛ tunc faciliter res rediit ad naturam suam: et etiam vt faciliter recuperetur res ecclesie ex pacto: poterit remittere fructus: et sic loquitur decre. ideo tunc fructus non computabuntur in sortem: et hoc voluit hec decre. An aūt dispositio ꝯcre. extēdereř ad emphiteosim: vř locationē et siřes ꝯctus. Io. an. dič ꝙ sup h̄ esset ꝯsulēdus papa et h̄ sʒ Ho. q remittit ad sūmā. ad ti. de vsur. §. an aliq̃ casu. Credo ꝙ vbi ꝯctus nō teneret ꝙ decre. ꝯtinet ius cōe: et sic ex idēptitate rōnis in aliis possʒ fieri extēsio: sʒ vbi ꝯct° teneret magis ē dubiū: qꝛ tūc aliq̃r leduńř reg řeiur. cōis. iđ non traherē ad aliū casuʒ: nisi extēsio fieret ꝑ hñteʒ ptāteʒ extendēdi et ius ꝯdēdi. gl. sūt řfales. ℭ Glo. fi. i fi. et si eccřia oblatū ꝯuitiū recepit: vř huic iur. renūciare: nisi fuerit ꝓtestata vř h̄ fecerit ex ꝯuētiōe. C. ꝯ iu. do. ipe. l. ii. ꝯ q̃ ꝯ ꝯsti. cū. M.

c **Ex parte.** Ponit tres casus: qb° non obstāte iuramēto ꝯ nō īfeudando: potest episcopus antiquum feudum vasallo cōcedere: et est communis diuisio. secunda ibi. in primo. ℭ No. ꝙ aliud est feudū etiā in personam

aliá renouare:⁊ aliud est feudũ nouiter concedere. Et ex h no.ꝙ iuramẽtũ de nouo nõ ĩfeudando:nõ extendit̃ ad feudũ antiqtus cõcessuz:nũc in aliá ꝑsoná renouatũ. ¶ Scdõ no.ꝙ priuatio feudi de p̃re vł cõsanguineo nõ ĩpedit renouatiõez in filiũ ꝯsanguineũ:vel cõsortẽ. ¶ Tertio no.casũ in quo licitũ est feudũ illicite alteri ꝯcessuz alteri ĩfeudare. An ꝑstito iuramẽto de nouiter nõ ĩfeudãdo:possit dari licẽtia a legato dlatere ꝯ h iuramẽtũ nouiter ĩfeudãdi:dicit Jo.an.ꝙ si ꝑstituz est pape iuramẽtũ nõ põt ligatus dare licentiá:ar.no.de ꝓben.pro illorũ:ꝑ glo.si epõ vel alteri inferiori:⁊ tũc si nõ est de ꝓuincia legati ad hoc nõ põt dare licẽtiá de nouo ĩfeudãdi. Si ṽo epõ vel alteri ꝑlato subiecto ex delegatiõe legati est ꝑstitũ ⁊ tũc bene põt dare lnĩaz legatus de nouo ĩfeudãdi:alle.dictũ spe.in ti.ꝑalle.de legato.§.nũc sequit̃.ver.ceterũ:⁊ ver.sequẽtib⁹. ¶ Scdõ q̃ro si cõtingat alienationẽ de feudo fieri ꝑ vasallũ:an dñs incõtinẽti poterit feudũ recuꝑare:dicũt ꝙ sic:q2 alienãs cadit a iure suo ar.ff.de locato.potuit:s3 Abbatẽ:⁊ Inno.qd si feudũ nõ est alienatũ per feudatariũ:sed ita est potẽs ꝙ ab eo nõ põt ꝑcipi pẽsio:aut seruitiũ:quod debet̃ rõne feudi:an poterit alteri cõpetẽtiori ĩfeudari:vt sic cõsequẽter habeat facilẽ recuperationẽ feudi:t3 ꝙ sic. Nec obstat si dicas r̃gulariter est ꝓhibita alienatio ĩ potẽtiorẽ.ff.de alie.iudi.mu.cau.fac.l.ij.⁊.c.i.⁊.ij.ff.de ali.iudi.mu.cã fac.q2 illa iura loquunt̃ qñ alienatio fit in potẽtiorẽ dolose:⁊ aĩo tñ aduersariũ turbandi:hic qñ bona fide:⁊ vt facilius res ecclesie recuperent̃:⁊ erit spãle fauore ecclesie:ꝑ hec dicunt doc.ꝙ clericis non liceat h quo ad patrimonialia:de quo dic vt ꝑ Hosti.in summa de ali.iudi.mu.sub R̃ica de cessione actionis. ¶ Ueniamus ad glo.oppo.cũ gl.i.vł ꝙ feudũ possit alienari.c.i.de donatiõe:añ nuptias:⁊ ꝑ.c.nup.de dote post diuor.resti.dic ꝙ ĩ dotẽ põt dari:vt ibi.vsq3 ad vitá:s3 nõ perpetuo alienari. Hosti.aũt:vt ibi refert. Jo.an.sup glo.dicit verũ in t̃pali:q2 tale alienari non põt:sed in ꝑpetuo:⁊ p̃rno dicit ꝙ in ꝑpetuũ põt alienari:⁊ ecclesie relinqui ꝓ mortuario. Ad h qd̃ no.de re.ecc.nõ ali.c.fi.⁊ de imu.ecc.in sũma.§.iquãtũ ver.s3 nec illa.ꝯ h facit qd̃ no.J.glo.ꝓxi. ¶ Op.ii.cũ gl.ij.ꝙ vasallus põt feudũ alienare:vt in li.feu.qbus mo.feu.amit.§.ij.⁊.iij. Sol̃.maiorẽ p̃tẽ vel totuz feudum alienare nõ põt:imo si alienat cadit a iure suo ⁊ dñs põt illud a quocunq3 reuocare. Si ṽo alienat minorẽ p̃tẽ:dãdo ad libelluz:vel pignori obligando:nõ cadit a iure suo:vt in glo. Et ad declarationẽ glo.dicũt doc.ꝙ libellus est locatio vsq3 ad.xxx.annos cũ pacto d̃ renouãdo:vt dicit Azo.ĩ sũma.C.locati:de cui⁹ dicto est fcã additio.ĩ auc.igressi.C.de sac.san.ecc.doc.dicũt ꝙ hodie si totũ feudũ vẽdat:totũ ꝑdit:si p̃tẽ:illá partez.per tex.in lib.feu.de prohibita feudi.alie.per Frede.in.l.i.imperialem.§.habito:licet Hosti.indistincte dicat ipsum cadere de toto. ¶ Cum glo.sequen.
¶ Quero quo iure teneatur ⁊ possit ecclesia consortem infeudare illius qui alienauit.dicit glo.quasi iure accrescẽdi.ff.de vsufruc.accrescen. per totũ. ¶ No.ꝙ sicut vsufruc.sic ⁊ in iure feudi:videtur locum habere ius accrescendi.
¶ Quero cum se.glo.que sit ratio dubitandi:an possit filium:vel consanguineum:vel cõsortem inuestire.glo.dicit ꝙ duplex. Primo:quia videbantur propter delictum patris vel consanguinei excludi. Secundo:quia posito ꝙ non excluderent̃ in eo non videbat̃ necessaria noua inuestitura:in persona cõsanguinei:dic scdm̃ glo.ꝙ si pater vel consanguineus habens feuduz totũ alienat:cadit a iure feudi:nec cõsanguineus:nec filius in isto feudo aliquod ius habe:vt in cõsti. Frede.impialẽ.§.igitur:sed per hoc nõ excluditur ecclesie potestas alteri infeudandi:⁊ si velit põt consanguineo:vel cõsorti etiam nõ obstãte iuramẽto de nouo nõ ĩfeudando:aliud enim est ĩfeudare de nouo:aliud antiquũ feudũ cõcedere.glo.alle.iura in fi.xxiiii.q.i.achatius.ff.de iti.actuq3 priua.l.iij.§.reficere:vbi aliud est reficere aliud facere. ¶ Oppo.cũ ea.glo.ibi.l.filiorũ:videt̃ ꝙ ob delictuz p̃ris nõ debeat fili⁹ feudũ amittere.ff.d̃ iurepa.l.iiij. Sol̃.doc.dicunt ꝙ in hac materia recurrendum esset ad consuetudines feudorum:de quo in spe.eo.titu.§.vltimo. Dy.no.in regula nõ debet.lib.vi.cõcludit ꝙ qñq3 feudũ est paternũ:⁊ tunc delictum patris nocet filijs:vt in dicta regula non debet:⁊ pro hoc.l.i.ff.si quis ali.testari probi.vbi si ꝓximior cõmittit delictum:propter quod sibi aufertur hereditas vt indigno:nocet sequẽtibus in gradu:quandoq3 debitor ab auo vel gradu vlteriori:⁊ tũc nõ priuatur filius:all̃.l.iij.ff.de interdictis:⁊ relega. Quedam enim sunt feuda:que principium capiunt in patre:⁊ de ꝑsona patris debẽt venire in filium:⁊ tunc priuato patre nõ transit in filium:ar.J.qui fi.sint legit.c.lator.⁊ tunc filius priuabitur. ¶ Extra glo. quero an liber vsus feudorum p̃ter constitutiones imperiales cõtineat ius cõe. Et arguo primo ꝙ nõ:ex defectu constituentis. Ná ille liber cõpositus est de cõsuetudinibus mediolañ.siue a principe senatu:populo romano:vel ꝑfecto ꝑtorio:qui tñ habẽt illá potestatẽ:vt.C.de offi.prefec.ꝑto.l.forma. Secũdo probatur ꝙ partes dicti libri nõ habẽt formá traditá a legibus requisitam.C.de legi.l.humanum ex forma aũt partiũ cõcluditur forma totius.de acqui.re.do.l.adeo.§.cuz quis.de dona.inter vi.⁊ vxo.l.similiter.ergo. Tertio vt quidam dicũt liber ille fuit editus a Frederico:per ecclesiam condemnato:vt patet in.c.apostolice.de re iudi.in.vj.⁊.c.fraternitatem.eo.li.de hereti. In contrariuz videtur:lex enim est omne quod ratione consistit.i.di.consuetudo:sed naturalis ratio dictat id qd̃ est in ipsis legibus diffinitũ. Secũdo ꝓbatur q2 glosatores vtriusq3 iuris illuz librum allegant:⁊ glosatus est solẽniter ⁊ lectus per doc.illustres ĩ studio bonoñ.legũ matre:vt no.in ꝓhemio.ff.or.§.hec autẽ tria:⁊ hoc per tãta tẽpora ꝙ nõ est memoria in contrariũ.ergo debet haberi pro sollẽniter facto s̃m formá dicte legis humanũ:facit.J.de verb.sig.sup qnibusdã.de R̃p.c.i.lib.vi. Et hãc p̃tẽ tenẽt multi. Jo.an.dicit ꝙ suus dñs ĩ legibus multũ:accedat ad opinionẽ hanc:ꝙ nõ ligant:pro eo.J.qui fi.sint legit.lator:⁊ sup.ad casum facit qd̃ dicimus de volumine decre.ꝑ gratianũ edito:qui auctem ius cõdẽdi non habuit:⁊ tñ habet̃ pro approbato:in contrariũ facit quia ipsius verbis:vel diffinitionibus non stamus:sup quo remittit ad no.ꝑ eũ de R̃p.c.ij.tu aũt dicas ꝙ cõstitutiões ĩperiales si q̃ ibi sint ius faciũt nõ alie.l3 cõit̃ s̃u.nt̃ ꝓ iure.

¶ De pignoribus ⁊ alijs cautionibus R̃ica.

¶ Uiso de speciebus alienationum rerũ:restabat videre de obligationibus rerũ:ideo post ꝑcedentem R̃icá posuit istá:vel vt vidistis in ti.de re.ecc.nõ alie.sicut res ecclesie nõ ꝑñt aliẽari:sic nec pignorari. Uiso ğ de aliẽatiõib⁹ restabat videre de pignorib⁹.iõ ⁊c.mã hẽtur.x.q.ij.h ius:post ꝑncipiũ. Anto.de butrio vtriusq3 iuris doctor excellẽtissimus.

Nullus. Breuis est ⁊ in sũma h intendit:sine causa rationabili non debet res ecclesiastica pignorari.tex.ibi vadiuz.i.pignus:⁊ sic facit ad titulum. ¶ No.multa que prohibentur a clerico pignorari nisi necessitate vrgente:hodie aũt est ꝓuisuz.in cle.si beneficiorũ de decimis ꝙ res deputate ad ornamẽta ecclesie ꝓhibent̃ distrahi per collatores decimarum:aut causa pignoris:vł distratiõis capere libros:calices.alia vero ornamenta ecclesiarũ que nõ essent deputata ad diuina hñ possent pignorari.de quo dic:vt ibi no.nõ sunt alia. ¶ Quero an incorꝑalia ꝑñt ĩpignorari:puta iurisdictio pedagiũ:ius ꝑronatus ⁊ ẽt seruitutes reales personales:⁊ simil'a. Hic quedaz sunt iura que consistunt in hominibus vt iurisdictio quaz habet dominus in vasallo:⁊ ius qd̃ h3 dñs in libertuz:⁊ filia:⁊ illa nõ ꝑñt obligari nisi ex cã magne necessitatis:vt.l.i.C.de op.li. Quedá

sunt iura que ꝯsistunt in re:non in homine:vt iuspatronatus in eccl'ia:ius ꝑcipiēdi pedagia in loco:ꝛ similia:ꝛ illa siquidē sūt talia:ex quibus nō ꝑcipit̄ cōmodū aliqđ pecuniariū:ꝛ nō pñt obligari:al's secus:qđ dic:vt in.l.si is q.§.an vsufructus.ff. eo.ti. ¶ Quero cū glo.que est rō quare ista quatuor de quibus in tex.spāl'r ꝓhibētur pignorari:dicit ꝙ nō:iō q: sacra: q: nō bñdicunt̄:sed iō q: ecclesiastica:vñ sic alie res ꝓhibentur alienari sic ꝛ istarū alienatio ꝓhibet̄:vt dicit glo.i.dicit Jo.an.ꝙ de his libris bñdicit̄ solū missale:ꝛ h₃ suas oro/nes in pōtificali.calix.patena ꝛ alia vestimēta sacerdotalia. hñ habēt certā bñdictionē:vel cōsecrationē:ad h̄ de sacra vnc.c.i.circa fi.s'm Hosti.Jo.and.dicit ꝙ ꝯgrue distinguit̄ īter cōsecrationē que fit cū certis bñdictiōib⁹ in calice:ꝛ patena:vt ibi ꝛ cōsecrationē que fit sine vnctiōe. ¶ Opp.ꝛ vr̄ ꝙ ecclesia subsistēte necessitate nō possit ista obligare.C. q̄ res pigno.obli.pos.l.iij. Sol.illa lex nō h₃ locū s'm canones:ita dicit glo.sed nō pl₃ Hosti.cū etiā scđm leges ex predictis causis vēdi possit:vt in auc.alle.in glo.ꝛ p̄alle.c.aux. Et ad h̄ facit qđ no.J.c.ꝓxi.Jtē verisimile est xp̄m velle preciū rerū suaꝝ fundi pro redēptiōe aiaꝝ:pro quibus fudit sanguinē proprium:ꝛ sic obligatio volēte dño fit:ergo v₃.ff.de pigno.act.l.alienatio:facit quod no.x.q.ij.hoc ius.in gl.q: ad prophanos. Anto.de Butrio.

1 **Lator.** Lator homo qui nō est soluendo nō d₃ pro debito detineri:ꝛ nō diuidit̄. ¶ No.ꝙ liber hō nō pōt ꝓ debito obligari:seu in pignus dari:etiā in subsidium alijs reb⁹ deficientibus.An priuilegio huius iuris possit per pactū renūciari:vt quis possit:l₃ liber:obligari vel capi ꝓ debito:l₃ al's nō posset:sed habeat bñficiū cessionis bonoꝝ iuxta.l.i.C.qui bo.ce.po.spe.in ti.d renūc.ꝛ cōdi.§.i.v̄. Jtē est bñficiū.vr̄ dicere ꝙ aliq tenebāt ꝙ sic:sed ipse t₃ ꝯ̄triū dicēs ꝙ pactū nō valet per id qđ habetur in.l.ob es:ꝛ in auc. ibi posita.C.de actio.ꝛ obli.Jo.an.ibidē dicit ꝙ h̄ cadat in dubiū:an priuilegio qs hēat facultatē renūciandi.spe.i loco p̄alle.dicit ꝙ pactū regulariter nō valet in scolarib⁹ vel aliis.alle.C.de pac.qui filios distra.l.i. Fallit in scriptiōibus:qui pñt in cōpedib⁹ poni:vt cōpleāt scripturas:q̄s promiserunt:ꝛ idē dicit in obsidibus:qui tanꝙ̄ obsides se obligarunt:vt de iureiur.ex ℞pto.s'm Uber.de bobio. Oportet ꝓ declaratione huius dubii duo videri. Prio an possit qs capi ꝑsonal'r pro debito.Scđo an vbi qs est obligatus ad factū:possit p̄cise cōpelli. ¶ Ad primū dixit Dy.ꝙ pactū vt possit quis ꝑsonal'r capi:nō valet:q: quodāmodo ad seruitutē astringit̄:iō nō valet.l.titio.§.i.ff.de cōdi.ꝛ demō. ꝛ.ff.de act.ꝛ obli.l.ob es:ꝛ ibi h̄ tenere vr̄ glo.dicit Cy.ibi ꝙ h̄ est reincidere in dubiū:an debitor possit renūciare bñficio cessiōis:ꝛ breuiter dicit ibi Cy.ꝛ ēt in.l.aliā.§.eleganter.ff.so.ma.ꝙ pactū valet:q: nō est ꝯ̄ bonos mores:q: qđ pōt fieri per legem vt ab olim erat.l.fi.C.qui bo.ce.po.ꝛ ꝑ statutū:nec ob.ꝙ nō pōt qs effici seruus ꝑ pactū:q: ꝑ h̄ non erat seruus creditoris:l₃ capiat̄. Ricar.malū.l.imo.C.de act.ꝛ ob.dicit ꝙ nō t₃ pactū:ꝛ idē Bar.in.§.eleganter:sed dic fallere in duobus casibus. Prio qñ dissipauit bona in fraudē creditoris:alle.l.fi.ff.que in frau.cre. Secūdo si tēpore quo ꝯtraxit sciebat se nō soluēdo.l.fi.de iure do.ꝛ sic tene ꝙ regul'r pactū:vt qs possit capi nō t₃. Fallit in dictis duob⁹ casib⁹. ¶ Ad secūdū aūt an qs possit p̄cise cogi ad factū:est lōgissima materia:de qua in.l.stipulatiōe non di.§. celsus.ff.de v̄bo.ob.Jn scriptore tetigit glo.in.l.stipulatio.§.finaūt.ff.de op.no.nū.ꝛ ibi dicit ꝙ pōt poni in cōpedib⁹. Bar.ibi dicit ꝙ miratur quō scriptores nō obmittāt illam glo.dum scribūt.iō dicit ibi Ber.ꝛ Jo.an.in loco.p̄alle.i spe.i addi.ꝙ si pro scriptura electa est idustria ꝑsone:quod in dubio p̄sumit̄:ꝓcedit qđ est dictū.alle.c.fi.de offi.dele. ꝛ.l.iter artifices.ff.de solu.s.ꝙ pōt cōpelli:ꝛ in carcerib⁹ teneri:si timent de fuga.al's dicit ꝙ si paratus est soluere iteresse:nō d₃ cogi.l.in stipulatiōib⁹.§.o parū.ff.de verbo.obli. Nec ob.§.finaūtē:q: loquit̄ in obligatiōe legali:vel succedente loco obligatiōis legalis. Canonistis hec materia nō est cognita:q: regul'r quis nō d₃ cogi p̄cise ad factū:s₃ sufficit p̄stare iteresse:qđ puto ꝓcedere etiā si iuramētū sit iterpositū:ar.l.fi.C.de nō nu.pec.ꝛ.l.fi.ff.qui satisda.cogā.hoc fallit in certis casib⁹ quos Bar.enūerat in.l.stipulationes nō diuidunt̄:per regulas:īter quas est casus qñ qs est obligatus ad factū ex dispositiōe legali:vl' eius loco succedēte. ¶ Opp.de.c.nō satis.lxxxvj.di.vbi pōt qs pro debito capi.dic ꝙ loquitur s'm antiqua iura.de quibus in.l.fi.C.qui bo.ce.po.vel dicūt ꝙ loqtur vbi ꝓ maleficio qs capitur de deposito.c.fi.in fi.ꝛ de homicidio sicut dignū.§.cos:al's faciūt regulā ꝙ pro debito ciuili qs capi nō pōt:dum tñ velit bonis cedere. Fallit in casib⁹. Prio in dubio re fugiente.l.ait p̄tor.§.si debitorem.ff.que in frau.cre.ꝛ no.de iudi.cū nō ab hoie:sup glo.i.ꝛ ibi an hoc in laico volente cape clericū procedat. Jtem cum debitor cuius dies nōdū venit suspectus est de fuga.Nā capi pōt vt creditorē securū faciat. tñ debebit sūmarie prius de suspitiōe cōstare.l.hec aūt.ff.si cui plusꝙ̄ ꝑ.l.fal. Fallit etiā in debitore publicarum functionū.C.de exac.tribu.l.ij.lib.x.ad hoc in auc.de ma.p̄n.§.neq₃ hereditas:ꝛ se.coll'.iij. ¶ Uenio ad glo. Prio videt̄ ꝙ liber homo possit detineri.ff.de capti.l.ab hostibus.C.de pñ.q fi.distra.l.ij. Sol.regul'r nō pōt liber hō teneri ꝓ debito. Fallit in casib⁹. Primus qñ redēptus est ab hostib⁹:q̄ casu pōt aliq̄ tp̄e teneri:vt seruus:vt ibi no.s.q nq̄uēnio.Secūdus qñ tenet̄ obligatiōe:vel vēditiōe pr̄is:qui in necessitate pōt filiū obligare:ꝛ alienare. Sūt tñ opi.an possit obligare:cū lex ꝑmittat tñ alienare:ꝛ per h̄ dicit Ja.de are.vt recitat Cy.in.d.l.ij.ꝙ si habeo panē:ꝛ video patrem ꝛ filiū meū fame perire:potius d̄beo dare pr̄i ꝙ̄ filio:quia pōt pr̄ me vendere ꝓp h̄:sed nō filius:licet qdā cōtra:q: magis amor descendit ꝙ̄ ascēdit.Tertio qñ tenet̄ rōne obstagii de iure iur.ex ℞pto.al's regulariter liber vadit q bonis cedit.C.qui bōis cedere pñt.l.ij.dicūt doc.ꝙ in aliū casum nō extendit̄ vt pr̄ filiū possit obligare:vel alienare:p̄ter casum famis:vt ibi no.Hosti.addit alios casus in liberto suspecto:ꝛ male merito:de deposito.c.i.Jtē in vacillāte.ff.de q̄stionibus.l.in libero.Jn eo qui nō cadit bonis:cū constat de debito:ut in.l.ij.p̄alle.de solutiōib⁹ odardus.Jn raptore v̄ginū si fugiat ad eccl'iam seruat̄ ei vita:sed deseruire cogit̄:nisi se redimat.xxxvj.q.i.de rap.Jn cōmittēte crimē capitale:vel qđ idiget pena corpali.C.de rap.virgi.l.ij.dum tñ ducatur ad iudicem ītra tēpus statutū.l.capite quāto.ff.de adulte.in iudice qui pro causa criminali idistincte potest capere:ꝛ etiam de domo extrahere:vt.l.i.C.de offi.iudi.ꝛ no.in.l.quia plurisq₃.de in ius vo.excepta muliere.d.l.i.C.de offi.diuer.iu.ꝛ in auc.ibi posita.

c **X presentium.** Si rector ecclesie pro scđō proprio rem obligauit:cogitur eius heres redimere:ꝛ restituere ecclesie.h.d. Jn prima narrat factum.Jn secunda dat iudicem.ibi.vnde qm̄. ¶ No.ar. rectorem ecclesie pro necessitatibus proprijs non posse rem ecclesiasticā alienare. ¶ Secūdo no.in patrimonialibus clericos posse habē successores:ꝛ heredes. ¶ Tertio no. vnā viā agēdi cōpetētē eccl'ie:qñ res eius ꝑ rectorē est male alienata:q: pōt eligere emptorē:vel successorē eius:vt eū cōpellat ad redimēdū rē male alienatam. Or declaremus decre.littera hic videtur innuere nō posse rem ecclesie alienari ꝓ necessitatib⁹ clerici:hoc videbur falsum:q: eccl'ia est obligata:ꝛ tenet̄ ad subueniēdū necessitatib⁹ clerici.s.ad alimētādū clericū:p₃ ex no.de p̄ben.cū scđm:ꝛ sic videt̄ ꝙ alienatio pro necessitatibus clerici possit fieri:sicut ꝓ necessitate eccl'ie.doc.fatentur:vñ dicunt referre an alienatio fiat ꝓp necessitatē ꝑsonalem clerici:q: non habet vnde aliter se alat:ꝛ sustentet:ꝛ tūc pōt fieri alienatio rei ecclesiastice ꝓp dictā causam.Si aūt fiat ꝓpter aliam necessitatē:ꝯcernētē

patrimonialia clerici:⁊ tunc non pōt fieri alienatiō rei eccle ſiaſtice:ita h: vñ tūc nō cōpetit ecclie duplex remediū.ſ.eli- gere ēptorē.de re.ecc.nō alie.ſi qs.pſbyterorū:vel alienan tē:vel eius heredē.vt redimat. ¶ Venio ad glo.q̄s h babe tis:vr ꝙ obligatio rei eccleſiaſtice ꝓ neceſſitate rectoris:⁊ ſi ecclie:nō valeat:⁊ ſic nō ſit neceſſe heredē cōpelli ad luen- dū:ſi ipſa ecclia poſſit vēdicare.C.que res pigno.obligari pñt.l.fi. Sol.vt in fi.glo.in fi.doc.aľs ſolutiōes ponūt:di- cūt enī forte ignorauit iſte creditur rē fore ecclie:ſꝫ ſo.hec ſi plꝫ:qꝛ ignorātia creditoris nō īpediret q̄ minus poſſet eccle ſia rē ſuā repetere:ex quo alienatio nō tenuit:ſꝫ bñ eēt diſti guēdū:an eſſet factus ꝯct⁹ ab ignorāte:an nō:ad fi.cōſeruā di:vel pdendi remediū.de euic.l.ſi fundū.C.ꝺ rei ven.⁊ no. .ß.de reb⁹ ecc.nō alie.ſi qs pſbyterorū. Iō Inno.aliter dic dicēs:vel forte res fuit vēdita noīe ecclie:⁊ forma ſuata.ſꝫ p̄ciū nō fuit v̄ſum in vtilitatē ecclie:ſm Inno.quo caſu vr agi debere ꝯ alienātē:nō ꝯ emptionē. Certe ſi nos tenebim⁹ theoricā Inno.in.c.i.de depoſito:erit ꝯriū:qꝛ ibi dicit ꝙ in ꝯctu pignoris inito occaſiōe mutui:opꝫ creditorē pecuniā v̄ſā in vtilitatē ecclie ꝓbare:iō eo nō ꝓbāte:ecclia haberet recurſum imediate ꝯ creditorē:iō teneatis vlti.ſo.glo.qꝛ il la eſt v̄a.glo.fi.q̄rit que rō ꝙ iſte filius teneaṫ.dic glo.qꝛ pr̄ eius fuit curator ecclie:iō filius ex pſona eius:poſtq̄ꝫ eſt he- res curatoris teneṫ:de eo ꝺ quo defunct⁹ tenebaṫ.in fi.doc. dicūt ꝙ teneṫ inquantū ad eū peruenit:vel ſi fuit eius pater in dolo:vel lata culpa:de leui aūt nō teneṫ:nec pro illa cōue niuntur heredes.de here.tu.l.iiij.⁊.l.fi.ſm Inno.

Illo vos. Si vſurarius emit rem eo pacto:ꝙ eā poſt tp̄s reſti- tuat venditori:recipiēdo aliq̄d vltra ſortē:fructi bus tñ in ea cōputatis:iudicabiṫ ꝯct⁹ pignorati tius.h.d. Et eſt cōis diuiſio.ſcda.ibi.cor qꝛ. Or attendatis ad bonū caſū:⁊ tex.ibi.ſꝫ pure.i.nō ſimulate:⁊ ſic vr eē mēs allegantis:papa tñ aliṫ itellexit h verbū in rñſiōe.ſ.in reſpe ctu ad ꝯctū cōditionalē nō in reſpectu ad ꝯctū ſimulatum. ¶ No.ꝙ talis ē ꝯct⁹ iudicādus:q̄lē arguunt v̄ba:in iſt̄ fo. de ſcripta formaľr niſi ex cōiectiōib⁹ appoſitis aliṫ pſumaṫ. ¶ Scdo no.ꝙ dictio reſolutiua ꝯctus ēptio.⁊ vendi.non reddit ꝯctū conditionalem:ſed purum reſoluendū:in con- dictiōis euētū:ad h.l.ij.ff.de idiē adiec.⁊ ibi ēt notaṫ q̄d in legatis ⁊ vltimis volūtatib⁹:q̄d aūt in ſentētijs ⁊ actib⁹ iu- dicialibus:recurre ad no.p Inno.de ap.preterea requiſiſti. ¶ Tertio no.ꝙ ex pacto ꝯ naturā ꝯctus appoſito ꝓpor- tionabili nature alterius ꝯct⁹.ſ.pignoris:pſumiṫ de ſimula tiōe ꝯct⁹:⁊ iō pactū de cōputādis redditibus in ſortē:repu gnans nature ꝯctus emptiōis ꝓportionabile nature pigno ris:pſumit initū ꝯctū in forma emp.⁊ ven.eſſe ſimulatum. ¶ Quarto no.q̄d pactū.l.cōmiſſorie i ꝯctu ēpti.appoſitū in fauorē emptoris:duob⁹ ꝯcurrētibus facit pſumi ꝯctū ſi- mulatū eſſe:⁊ vſurariū:ſi pactū iterceſſerit de computandis redditib⁹ in ſortē:⁊ ex h pſumiṫ ꝯctus pignoris:⁊ ex eo ꝙ emptor:reſoluto ꝯctu:aliq̄d recipe dꝫ vltra ſortē:ꝯctus p̄- ſumiṫ vſurari⁹. ¶ No.vltio ꝙ ꝯ vſurarios ſup ſimulatiōe ꝯctuū de facili pſumiṫ. Or doc.vñ p hāc dcre.dānāt.dcm̄ Cy.in.l.iij.C.plus valere q̄d agiṫ.q circa materiā itellectus huius.c.⁊.c.ad nr̄am.de ēp.⁊ ven.ponit vnā cōcluſionē ꝙ pactū appoſitū in ꝯctu emp.⁊ vē.de reſoluēdo ꝯctū:vbi di ſpliceat alteri ꝯhentiū:ex ſola paruitate p̄cij:ſi iducit pſum- ptionē ſimulati ꝯctus:qꝛ dicit ꝙ cā fi.huius dcre.ex qua in dicaṫ ꝯctus ſimulatus:ſurrexit h a pacto de cōputādis fru ctibus in ſortē:iō ceſſante h pacto:ſola paruitas p̄cij:cū pa- cto de reſoluendo:nō iducit ſimulationē.i.vſurariū ꝯctū: dato ēt ꝙ ꝯſtet emptorē eſſe vſurariū:ſed dicit Io.and.ꝙ ipſe nō reſpōdet ad.c.ad nr̄am.ß.de ēp.⁊ ven.vbi pondera tur ſola paruitas p̄cij ad pſumēdā ſimulationē:aliud non dicūt. Credo iſtud ſi reſolutio ꝯctus pēdet a facultate ven- ditorū:ꝓcedit.c.ad nr̄am:ꝙ ſola paruitas p̄cij:cū pacto re ſolutiuo de reſoluendo:maxīe q̄ñ eſt appoſitū certū tp̄s:in- tra q̄d redimi nō poſſit:ſed poſt:pſumitur ſimulatus ꝯct⁹: ſi aūt reſolutio ꝯctus pēdet a ptāte emptorū:iſte eſt ꝓprius caſus noſter:vr ſi itercedat vnū ex pactis h appoſitis:vide- licet de cōputandis redditibus in ſortē:credo ꝯctū ſimula tū:ſꝫ non per h neceſſario pſumiṫ vſurarius:imo tale pactū potius tēdit ad tollendā vſurā:ſed ſi intercedāt duo pacta h poſita.ſ.ꝙ fructus cōputentur in ſortē:⁊ ꝙ vltra pactum ꝺ reſoluēdo ꝯctū:aliq̄d pcipiat creditor vltra ſortē:h ꝯct⁹ iudicaṫ vſurarius:ex ſola aūt paruitate p̄cij:lꝫ nō habemus tex.exp̄ſſum:tñ ſatis ex rōne dcre.ad nr̄am:dꝫ pſumi ꝯct⁹ ſimulatus:ex quo p̄ciū nō equalet rei:⁊ eſt pactū reſolutiuū appoſitū:nō enī eſt v̄iſimile tūc partes uendidiſſe firmiter: vñ ex paruitate p̄cii pſumereṫ ꝯctus ſimulatus:maxīe ſi cō ſueuit uſuras exercere:dato ꝙ nō fuiſſet pactū de fructibus in ſortē cōputandis. ¶ Veniamus ad glo. ¶ Oppo.cū glo.i.⁊ vr ꝙ male dicat tex.obligatus:qꝛ nō fuit obligatio ſed venditio:vt pꝫ in fi.dic ꝙ lꝫ ad formā videreṫ venditio: quo ad itentionē erat pignus:ꝙ attēdi debet. glo.alľ.iura. ¶ Secūdo videṫ ꝙ male dicat tex.⁊ heredū.cū iſta.G.ſi poſſit habere heredes ea viuente:vt pꝫ:qꝛ hereditas nō eſt viuentis.ff.de here.vel act.ven.l.i. Soľ.dic heredū.i.filio- rū:vel dic heredū.i.coheredū:vel dic ꝙ illa.g.prius incepit iudiciū dū viuebat:⁊ poſt mortē eius h ꝓſecuti fuerūt here des:ſm Inno. Hoſti.dicit ꝙ alludit vulgari ꝓuincialium: q filios uocāt heredes:ſic ⁊ in ꝓuſio. ¶ Quero cum tertia glo.vſq; ad quātū tp̄s emens poſſit diſcedere:qui emit pa- cto vt diſcedere poſſit a ꝯctu ſi diſpliceat:dic ſi tp̄s nō eſt de terminatū:vel eſt dictū ꝙ q̄ñcūq; diſplicet poſſit diſcedere: poterit tñ uſq; ad.xl.dies.ff.de edi.edic.l.ꝙ ſi velit.§.fi.ff.ꝺ reſci.ven.l.ſi ꝯuenerit. ¶ Opp.cū gl.que eſt ſup v̄bo pce- pti.vr ꝙ ꝯctus potius ex pacto de cōputandis redditibus in ſortē pſumaṫ ꝙ nō ſit vſurarius q̄ꝫ ꝙ ſit.I.e.c.pe.dic ꝙ p h ꝯctus nō pſumebaṫ vſurarius:ſꝫ bñ pignoratitius:qꝛ cō ſonabat nature pignoris:cui⁹ nature eſt ꝙ redditus cōputē tur in ſortē:ſed nō ꝯſonabit nature venditōis:imo ꝯ ei⁹ na- turā eſt:qꝛ de eius natura eſt ꝙ emptor re tradita faciat fru ctus ſuos.C.de pac.inter emp.⁊ ven.l.ſi fundum. Sed vſu- ra pſumebaṫ ex eo ꝙ volebat emptorem in reſolutiōe ꝯct⁹ ſoluere vltra p̄ciū. Item quia hic creditor erat vſurarius. ¶ Oppo.cū glo.que incipit:ſed videṫ ꝙ pacto vt aliq̄d deṫ vltra ſortem:reſoluto ꝯtractu:nō pſumaṫ ꝯtractus vſu rarius:qꝛ h poterat dari in recōpenſationē eius. Nā ēptor cōpenſabat redditus cū credito:ꝙ aľs:nō tenebaṫ:ſꝫ dicit glo.hic tenebaṫ eos reſtituere:⁊ ꝙ vltra ſortē aliq̄d pcipiat h eſt vſura. Nā in pacto de reuendēdo ſi alius meliorē con ditionē attulerit:altero offerente meliorē cōditionē ipe te neṫ fructus:lꝫ fecerit ſuos reſtituere:h vltimū dicunt doc. verū q̄ñ fuerat pactū appoſitū de reſoluenda venditione:⁊ ſi alius meliorē cōdictionē attulerit:ſecus ſi pactū factum fuerit de ea reſoluēda:ſi diſpliceret emptori:qꝛ tūc emptor oīno facit fruct⁹ ſuos:nec teneṫ reſtituere:niſi pceptos poſt oblatā cōſignatā ⁊ depoſitā a venditore quātitatē:de qua ꝯuenit.C.de pac.inter emp.⁊ ven.l.ij.⁊.l.ſi a te:⁊ ſic nō con tradicit glo.ß.proxi.⁊ pōt eē rō:qꝛ prīo caſu p̄ncipaľr agiṫ de vtilitate venditoris ſecundo de ſolo ipſius placito. Ad ꝯriū reſponde ꝙ poſito ꝙ eſſet venditio:⁊ h cōſtaret:fru- ctus debebat facere ſuos:⁊ tunc nō eſſet licitū ꝙ p cōputa tiōe in ſortem:vbi nō tenebaṫ:aliquid reciperet:ſed ꝓpter cō putationē:⁊ pactū ꝺ ex cōputando:pſumiṫ ꝯctus vſurari⁹: in quo redditus nō debet cōputari:iō vltra h nō lꝫ paciſci. ¶ Quero cū glo.vlti.quid ſi in cōtractu apponitur pena: que excedit modū vſurariū:an valeat:dicit glo.q̄d nō.C.de vſuris.l.cū allegas:vide q̄d ibi no.in fi.pſumiṫ etiā contra vſurarium:ſi iuramentū exigat de renūc.ſuper hoc:debito res enim egent:⁊ creditores abundāt:⁊ ideo de facili eſt cō tra creditores preſumendum:nec eſt contra eos:ſed ipſo- rum expedit animabus.ſ.de ſpon.iuuenis:cū ſimilibus.idē no.ß.de emp.⁊ vendi.ad noſtram.

c **Ex litteris.** Agit mulier pro dote
ɔtra quẽlibet detinẽtẽ.
bona mariti.h.d. In pria ɔsultatio. In scda rñ-
sio.ibi.mandamus. Uel in pria q̃rela. In scda.
mãdatũ.ibi.mãdamus. ¶ No.ex decre.ꝙ mulier ꝑ deli-
cto viri nõ põt condẽnari:nec põt ꝑsonaľr astringi:nec eius
dos ex h põt publicari:seu dʒ. ¶ Scdo no.ꝙ ẽptio rei al/
teri ypothecate de mãdato curie:nõ tollit ius ypothece al/
teri cõpetẽs. ¶ No.practicã libelli ꝑ restitutiõe dotis cõ·
tra tertiũ possidentẽ res ypothecatas ꝑ dote:q2 alternatiue
põt ɔcludi vt dos restituať:vľ i possessionẽ iducať:ꝛ sic vbi
vnũ est in obligatione:ꝛ alteꝝ in facultate soluendi:ꝓcedit
libellus alternatiuis:ad h.l.miles.ff.de re iudi.ꝛ no.fuit.s.
de emp.cũ dilecti:ꝛ.c.pe. ¶ No.ꝙ vbi ex narratiõe in li/
bello ɔcludiť ius agẽdi ꝑ viã actiõis:nõ viciať libellus:lʒ
ex officio iudicis petať id qđ veniebat scdm nãm actiõis:vt
pʒ ex tex.ibi ex officio delegatiõis iduci. Nã iste ɔcludebat
i ypothecaria:vt pʒ.j.in tex.ꝛ tñ iplorat officiũ iudicis. Aliq
legiste ɔ̃ q̃si libellus sibi ɔ̃dicat:cũ officiũ iudicis nõ ꝑsup·
ponat obligationẽ nec actio.tñ nihilominus libellus salua
tur q2 itelligať iplorasse officiũ iudicis deseruiẽs illi actiõi.
¶ No.ꝙ oia bona viri sũt tacite ypothecata vxori pro re
stitutiõe dotis. Itẽ habes id qđ allegať q̃tidie:ꝙ ius rẽ af
ficiẽs seqtur rẽ q̃cũqʒ vadat:ꝛ transit ad singulos successo·
res:ꝛ alǒs:sub alijs v̄bis:ꝙ res trãsit cũ onere suo.ɔcoř.sunt
i gl. ¶ Uenio ad declaratiõẽ decre.opp.ꝛ vř ꝙ ɔstãte ma
trimonio mulier nõ possit repetẽ dotẽ.l.ij.ꝛ.l.q̃tiẽs.ff.solu.
mat.sʒ h nõ appet solutũ ma.ĝ ꝛc̃.dic reguľr nõ põt:nisi ver
gat ad iopiã:vel icboet male vti r̃ba sua:ꝙ appet:q2 h erat
bãnit⁹:ꝛ bona sua publicata.ff.so.ma.l.si ɔstãte.j.de dona.
iter vi.ꝛ vxo.per vr̃as:ꝛ.l.vbi.C.de iure do. An renũciatio
ypothece de bõis viri ꝑ dote scã ꝑ filiã:ꝑiudicet pr̃i:ꝛ an si
filiusfami.vľ emancipat⁹. Iussu pr̃is recepit dotẽ:an bona
pr̃is sint obligata remittit Io.an.ad speculatorẽ.ď dona.i
ter vi.ꝛ vxo.§.ij.v̄.ꝙ si filia:ꝛ duob⁹ sequẽtib⁹:nõ curo ď h:
q2 nõ fac̃ ad itellectũ lr̃e. Quod ꝓuilegiũ hʒ mulier:in bõis
dotalib⁹:dic ꝙ ꝑferť hñtib⁹ ꝑsõalẽ actiõẽ3. Itẽ ꝑferť hñti
b⁹ tacitã ypo.lʒ ꝓorẽ in tpe:si aũt ꝑferť hñtib⁹ exꝑssa3:prio
rẽ in tpe.l.si.C.q po.in pig.ha.pe.tñ ibi tenuit ɔ̃riũ:sʒ opi/
nio gl.est cõis:q̃ʒ dixi:de h ẽ dicẽdũ:vt ꝑ legistas in.d.l.si.ꝛ
eis etiã relinquẽdũ. ¶ Ueniamus ad glo.quero prio:q2 h
dř m̃ľtus fauor debebiť mulierib⁹.in q̃ ɔsistit ille fauor.gl.
dic̃ ꝙ ꝑferť oib⁹ creditorib⁹ habẽtib⁹ ꝑsonales actiõẽs:vľ
tacitas ypothecas:imo ꝛ exꝑssas:ꝑ Ber.qui allegat.l.assi
duus.ff.de ꝓuil.credi.tuti⁹ tñ est tenẽdo opinionẽ i gl.i pra
ctica:fm Io.an.glo.aũt pe.dicit ꝙ sicut ꝑꝑ delictũ viri nõ
ꝓuať mulier dote vt h:ita nec ꝑꝑ delictuʒ pr̃is. Sed q̃ro an
ecõuerso delictũ filie noceat pr̃i:puta cõmisit adulteriu3:ꝑ
quod dʒ ꝑdere dotẽ:an oberit pr̃i. Ad hui⁹ euidẽtiã v̄be·
tis ꝑmittere ꝙ q̃dã est dos aduenticia:puta ab alio q̃ʒ a pa
tre ꝓfecta:q̃dã ꝓfectitia:q̃ de bonis pr̃is ꝓficiscit:i qua est
q̃dã cõio iter pr̃e3 ꝛ filiã:que in m̃ľtis ɔsistit:ꝛ iter cetera ꝙ
altero mortuo fit ɔsolidatio in reliquũ:vñ pr̃e mortuo effi·
ciť illa dos solius filie:ꝛ ecõuerso mortua filia:etiã cũ libe
ris:dicta dos a pr̃e ꝓfecta ad pr̃em reuertiť:vt.l.dos a pr̃e
.C.so.ma.ꝛc̃. ¶ Quid si mulier habẽs tacitã ypothecã:sʒ
vltra post exꝑsse cõuenit ꝙ haberet bona obligata:nunqđ
habebit ypothecã ꝓuilegiatã:dicit pe.ꝙ nõ:q2 ꝓuisio hoĩs
tollit ꝓuisionem legis in isto casu:vt.l.si.C.de pac.cõuenit.
Sed ibi Io.an.videť sentire ɔtrariũ.s.ꝙ illa.l.non habeat
ɔ̃riũ in dote:ꝑ h facit q2 pactũ nõ põt fieri deteriorẽ3 dotis
ɔdi.ꝛ ꝑ hoc facit.ff.de pac.dota.l.de die:ꝛ.l.se.

c **Um contra.** Si creditor:vel is
qui causam ab eo
hʒ:recepit tot fructus ex pignore ꝙ satisfactum
sit sorti:debet pignus restitui debitori.h.d. In
prima factũ ꝛ ꝓcessum narrat. In scda diffinit.ibi.nos igiť.
¶ No.ꝙ fructus ex pignore percepti tam a prio q̃ʒ a secũ
do creditore in sortẽ cõputanť:ꝛ debitũ extenuant. Secun
do ꝙ redditus ex pignore ꝑceptos creditor nõ facit suos:
imo ad restitutionẽ tenetur:vel ad cõputatione3 in sortem.
¶ No.ꝙ extenuato debito ꝑmi creditoris:resoluiť pign⁹
scdi creditoris:a ꝑmo recipiente:ꝛ sic resoluto iure datoris
resoluitur ꝛ ius receptoris:ɔcoř.sunt in glo. ¶ No.hic de
dictiõe quondã:que apta est nata ꝑ ꝑsenti excludere q̃lita
tẽ cui adiungiť. Ad h no.s.de so.cõpe.ex pte.h.vñ si in in·
strumẽto dicať .T.quondã talis illa dicto quõdã talis no·
tat mortuũ talẽ:ꝛ sic ꝓbat istrumẽtũ:lʒ tñ in istř̃o dicať .B.
filius. A.licet. A.sit mortuus per h nõ vitiať instř̃m:vt no.
spe.in tit.de istru.edi.§.restat ad finẽ:fm Io.an. Or decla
remus decre.cũ doc.hic diciť ꝙ iste.R.agebat cõtra istu3.
G.ꝛ sic vř ꝙ pignoraticia actio:q̃ ꝓprie cõpetit debitori
ɔ̃ creditorẽ:soluto debito possit cõpetere ɔ̃ tertiu3:h videť
falsu3:q2 pignoratitia actio est ꝑsonalis:vt.l.si.C.ď distrac.
pigno.ꝛ no.sup R̃ica.ff.de pigno.actio. Sʒ ꝑsonalis actio
nõ transit cõtra successore3 rei.l.i.§.si heres.ff.ad trebel.hic
aũt iste.g.erat tertius possessor.ĝ ꝛc̃. Doctores fateñť ɔtra
trariũ.s.ꝙ iste.R.nõ agebat pignoratitia ɔtra.g.q2 illa nõ
cõpetebat per iura ꝓalle. Sed dicunt ꝙ agebat rei ven.qua
actiõe agẽ põt si pr̃ istius.R.erat dñs isti⁹ pignoris:ꝛ ipse
heres scľ fuerat adeptus possessionẽ.alle.C.e.l.si dñiũ:ꝛ.l.
ꝙ si iudicii.§.nõ solũ.ff.de peti.heredi.q̃ nil facit:videte in·
quãtũ requirũt pr̃e3 fuisse dñm bene dicũt:q2 alǒ nõ cõpe
teret rei ven. Inquãtũ aũt videñť requirere ꝙ sit necesse ꝙ
heres apprehẽdit possessionẽ:vt habeat rei vẽ.male dicũt:
q2 lʒ possessio nõ trãsferať i hẽdẽ:sine acq̃sitiõe eĩe:tñ sec⁹
in dñio.l.cũ heres.ff.de acqui.pos.dicũt etiã scdo:ꝛ est scda
solutio ꝙ iste aliter agẽ poterat.s.de officio iudicis:ar.C.si
pign⁹ pignori datu3 sit.l.ij.ꝛ de pig.ac.l.si debitor.§.si.ꝛ.ff.
de pig.l.grege.§.cũ pignori. Hosti.aũt dic̃ de istis nõ curã
dũ q2 nomẽ actiõis si ẽ exꝑmẽdũ i libello:ar.eoꝝ q̃ habẽť.
de iudi.dilecti. Aliq moderni dicũt ꝙ cõpetit pignoratitia
ꝑ.l.si debitor.§.si.ff.de pig.act.q2 cũ sit situata in tit.de pig.
act.ĝ ꝛc̃.ar.l.iiij.§.sʒ qđ marcellus.ff.de in diẽ adiec.qđ ẽt
no. An aũt actio deť secũdo creditori ɔ̃ debitorẽ:ꝛ nunqđ
debitor possit soluere prio creditori:videte plene ꝑ Bar.i
.l.grege.§.cũ pig.ff.de pig.act. ¶ Uenio ad glo.oppo.ꝙ
nõ solũ fruct⁹ ꝑcepti cõputenť in sortẽ:sʒ q ꝑcipi potuerũt
.C.de ptu pigno.l.ij.glo.fateť. Io.an.remittit ad sũmã ho
sti.c.ti.§.q̃si efficaciter.v̄.sʒ nũqđ creditor ď iure ꝑcipiendi
ex cõputanť:non tñ rõne vsure peti ꝑht vt excõputenť:inter
puros laicos:corã iudice ecclesiastico:q2 ꝑcipiẽdi nihil ac/
cedũt ad sortẽ:ꝛ sic nõ est vsura:signa tñ glo:vt scias practi·
care. ¶ Scdo oppo.glo.ꝙ fructus non cõputentur in sor
tem vt patet.s.de feudis.c.i.cũ si.glo.ponit regulã:vt excõ
putentur. Fallit.in casibus:qui ex legibus illis colligunť:
de his casibus de vsuris. conquestus.xx.q.iiij.in summa.ꝛ
in dicto.c.conquestus. Casus ponit Ioan.and.per versus.
¶ Quero de ratione quare extenuato debito ex computa
tione redditum:etiam primi creditoris:resoluitur ius quo
ad secundum. Respondet ꝙ non potuit plus iuř.primus
creditor in secũdum transferre:quam in se haberet. Nun·
quid autem secundus creditor possit iterum tertio pignus
obligare:viđe de dona.inter virum ꝛ vxo.c.nuper:vbi de
hoc:ꝛ habetur.in spe.eo.titu.§.i.ver.sed tamen pignus ibi
dicit ꝙ vltra tres vices dari non potuit in pignus per.l.in si
deicommissis.§.si quis.x.ff.de lega.iij.ꝛ de R̃p.cu3 in mul
tis.in.vi.argumenta sunt a remotis. Res aliena põt obliga
ri nõ vt res sit obligata ad ꝑiudiciũ ꝑmi creditoris:sed sal·
tim vt resoluto iure creditoris remaneat creditor obliga/
tus.ff.de pigno.act.l.si rem alienã. ¶ Opp.ꝙ qs trãsferat
in aliũ quod in se nõ habet.ff.de acq.re.do.l.nõ est nouum
.ff.de vsuf.l.id qđ nostꝝ. So.ꝙ non habet:nec in actu:nec
potentia quis nõ transfert:nec creat:ꝙ qs habet actu ꝛ po
tentia transferť:quod quis nõ hʒ actu hʒ tñ potentia:saltim
creat:se.glo.satis est clara:vide ipsam per teipsum.

Significante. Si quis sub pacto .l.commiſſorie pignorauit rē ſuā: ⁊ iurauit nō ɔuenire: iuſte ipeditus īfra diē ſtatutū rē nō redimit: poſt diē illā redimere poterit.h.d. In pria debitoris q̄rela. In ſcda danf iudices.ibi.cū igif. Premitte ꝓ euidentia ꝙ eſt reperire quoddā pactū legis cōmiſſorie ꝙ originalr fuit inductū in ɔctu ēptiōis ⁊ vēditiōis: ⁊ fuit iductū ad reſolutionē tituli. ſcilicet ēpti ⁊ vendi.vt vēdo tibi rē: ⁊ ſi nō ſolueris p̄ciū īfra certū tps res inempta ſit: ⁊ qꝛ ſcdm veritatē iſtud pactū nō facit a p̄ncipio ɔctū ɔditionalē: ſꝫ purū reſoluendū i cōditiōis euētus vt vidiſtis.ſ.eo.illo vos.iſtud pactū qñ qꝫ eſt appoſitū in ɔctu pignoris: ⁊ tūc qñ apponif: trāſfert ɔctum pignoris i ɔctū emptiōis ⁊ uēditiōis: puta ſi ñ redimo rē infra tm̄ tps: ſit tua: ⁊ ſic reſoluit ɔctū pignoris: ⁊ iō appellat⁹ .l. cōmiſſorie: tñ h pactū reprobatū eſt in pignore: ut.j.vide bitis: h ſuppoſito pone caſuꝫ in terminis tex.ibi videbif: ⁊ forte videri debebat. ¶ No. ꝙ pactū.l.cōmiſſorie eſt reprobatū in pignore. Nūqd aūt illud validef iuramēto: decre.pōt iduci ꝓ ⁊ ɔtra.⁊ ꝓ tanto h non habef firmū fundamētū. Nā ſi teneaf ꝙ iſidelitas nūcij ⁊ ipotentia excuſauerit a iuramēto: ⁊ ſic ꝙ obligatus fuerit ex illo h ꝓbaf: qꝛ iuramētū pactū firmauerit: ſi teneaf ꝙ ipotētia vel iſidelitas nūcij ſola nō excuſat: ſꝫ q̄litas pacti iprobati a iure tunc hic ꝓbaf h. ¶ Secūdū no. ꝙ remiſſio rei: vel q̄litatis per fidelē nūciū: recuſat remittentē a pena cōuentionali: ⁊ piurij cōmittēda ex negligētia.j.ipſo nō remittēti: vel alif: qđ lꝫ tranſmiſſio pecunie ꝑ fidelē nūciū excuſet nō ſoluētē in termino a pena: ⁊ piurio: nō tñ liberat a debito: qn ꝑēpta pecunia iterato ſoluere debeat: ⁊ ſic habes ꝙ dolus ⁊ iſidelitas nūcij in obmittēdo: nō nocet dño. ¶ Tertio no. ꝙ ipotētia īfra terminū excuſat a pena ɔuentiōali: ⁊ a pena piurij. ¶ No. ꝙ a q̄libet iuramēto: ⁊ q̄libet ɔuētionali pena ꝓmiſſa: cēſef ſp excepta legitiā cā: ⁊ no.bñ ex tex.ꝙ eo ꝙ qs in carcere ē detētus: vf legitie ipedit⁹ ad ſoluēdū i termino: qđ ſoluere tenebaf qđ eſt notādū maxie ꝓ ſoluere debētib⁹ pēſiōes in ɔctib⁹ emphiteo. ¶ No. ꝙ ceſſante vi pacti.l.cōmiſſorie: in pignore res ipignorata nō remanet ſub titulo ēptionis: ſꝫ ſub titulo pignoris: ⁊ de ea vt de pignore iudicaf. ¶ Ulterius no. argumētū ꝙ obligat⁹ ex iuramēto ſoluere.j.terminū poſt lapſuꝫ termini ɔcludif piurus: niſi oñdat ipotētiaꝫ ſoluēdi īfra terminū: qđ ītellige qñ ɔſtat eū nō ſoluiſſe.nec ob.qđ no. Inno.de actio.in.c.ſup his. Ut declaremus decre.lfa h vf uelle ꝙ pactū.l.cōmiſſorie in pignore iuramēto nō firmef qđ pꝫ: qꝛ papa h mādat pignus reſtitui nō obſtāte iuramēto ɔ̄putatis fructib⁹ in ſortē: qđ eſt ɔ̄ naturaꝫ pacti: ɔ̄ qꝛ lꝫ pactū cōcernens fauorē alicui⁹ ſit reprobatuꝫ: iuramēto tñ formaf: ita ꝙ ex iuramento obligaf: de pactis quāuis.lib.vj.⁊ de iureiur.cū cōtingat: ḡ iſtud iuramentuꝫ debebat iſtū aſtringere ad obſeruāduꝫ pactū cui⁹ ɔ̄riū lfa dicit.ḡ ⁊c. Sol.lꝫ doc.hic variēt in vltia glo. Inno.tñ fuit h in opi.ꝙ lꝫ pactū.l.cōmiſſorie nō valeat in pignore: tñ iuramtū obligat ꝑꝑ iura palf. Nec ob.iſte tex.qꝛ ſic mādat papa ꝑꝑ ip⁊dimēta h ɔtingētia: nō qꝛ iuramētū nō ſit ſuādū: vñ ſi ipedimēta nō iteruenıſſent papa mādaſſet iuramētū ſuari. Alij dicūt ꝙ iſtud iuramētū tanq̄ ɔ̄ ius cōe relaxaf: ſic in ſilī hētur de iureiurā.in.c. debitores: ⁊ in.c.i. Jo. and.clare nō loqtur.breuif puto ꝙ vtraqꝫ opinio ſit va: qꝛ ſi in ɔctu ēptiōis: in q̄ reſoluaf pignus: habef reſpect⁹ ēt ad fruct⁹ medio tpe ꝑceptos: vt trāſferanf i ēptionē: ⁊ tūc ꝓcedit pria opinio: qꝛ nō eſt aliq̄ vſura: ⁊ iō iuramentū eſt obligatoriū. Si aūt i ɔctu ēptiōis: in q̄ reſoluif ɔct⁹ pignoris: ñ habef reſpect⁹ ad fruct⁹ ꝑceptos: ſꝫ ad rē tm̄ vt ſic illos fructus lucrarenf ꝑceptos: ⁊ tunc cū iteri añ reſolutionē fuerit pignus in quātuꝫ ordinarenf ad nō repetendos fruc.q non fuerūt trāſfuſi i ɔctū ēptiōis: tendētis ad vſurā nutriendā. Jō tūc lꝫ iuramētū obligaret tñ peti poſſet relaxatio: vt in .c.i.⁊.c.debitores.ꝺ iureiur. Exēplū pmi: ſi dicaf ſi ñ ſoluā īfra tale tps volo ꝙ res ſit tua cū fructib⁹: qđ ſatꝫ vſ i dubio: ⁊ tūc vt dixi teneret iuramētū: qꝛ pactū legis cōmiſſorie i pignorib⁹ nō ē reprobatū: ſꝫ vitatē.de iure ciuili: qꝛ ɔ̄ bonos: ſꝫ i fauorē debitoris: ⁊ iō iuramēto firmaf. Exēplū ſcdi qñ reſpectiuaf p̄ciū ſortis ad rē tātū: ⁊ nō ad fruct⁹: qꝛ vult illos creditorē lucrari. Itē vf ꝙ iuramentū h ſit obligatoriū: qꝛ pactū.l.cōmiſſorie: eſt reprobatū i pignore fauore debitoris: ⁊ iuramentū fauore iurātis validat.de iureiurā.cū ɔtingat.cū ſi. Hic h iuramentū bñ obligat: niſi fuiſſet iuſtū ipedimentū: qđ itercesſit ſm Inno.qꝛ in iuramento ſp ītelligif iuſta cā excepta: ⁊ dato ꝙ ex pacto nō obligef: qꝛ reprobatū in pignore tñ obligaf ex iuramento. Alij dicunt ꝙ iuramētū relaxaf: qꝛ ɔ̄ ius cōe.de iureiur.c.i.⁊.c.debitores: puta ꝙ ſi pactū legꝫ cōmiſſorie excludat ſimpliciter debitorē fructibus retentis a creditore: vltra p̄ciū rei debitū: ꝙ iuramentū obligat: ſꝫ eſt relaxādū vt fouens vſuraꝫ. Si aūt pactū excludat debitorē: ⁊ rō habeaf fructuū reſpectu p̄cij ex debito retenti a debitore: ita ꝙ aliqua rō habef fructuuꝫ in p̄cio: tūc accedit creditori: ⁊ nō eſt vſura: ⁊ iuramentū valet. Uel clarius dic ꝙ ſi in ɔctu ēptiōis: in q̄ reſoluif ɔctus pignoris: habef rō fructuū: vt qꝛ debitū qđ retinet ꝺbitor ſubrogaf vt p̄ciū fructuū collectorū iuramētuꝫ obligat irreuocabilr: qꝛ hic nō ɔcludif vſura. Si aūt in ɔctu empti: in quo reſoluif pignus: nō habef rō reddituū.tūc dico ꝙ iuramētū irreuocabilr nō obligat: qꝛ ſic ordinaref vt ꝓ tpe q̄ remāſit pignus: ⁊ ɔctus nōdū eſt reſolutus: h fuit fructus lucratus: ⁊ ſic nutriret vſurā. ¶ Quero ſi qs miſit rē ꝑ nūciuꝫ: q iſideliter ſe habuit: ⁊ ipſe fuit icarceratus: an cū eſt relaxatus teneaf ſoluere pecuniā: vel remittere.doc.dicūt ꝙ ſic: qꝛ eſt obligatus ad duo.ſ.ad ſoluēdū: ⁊ ad diē ſoluenduꝫ: vñ lꝫ a ſcdo excuſef ꝑꝑ iſidelitateꝫ nūcij: aut ꝑꝑ icarceratione: non tñ excuſaf a prio: ar.de do.⁊ cōtu.cū dilecti ⁊.ff.de arbi.l.celſus. ¶ Quero gñalr: an qs excuſef remittēs rē ꝑ nūciuꝫ: ſi poſt modū ille iſidelr agat.dic ſi nūcius eſt ipſius creditoris: q mittit eū ad ſolutiōeꝫ recipiendā: nō dubiū ꝙ liberaf ſoluens. Si vo miſſus eēt tm̄ ad monendū debitorē vt ſolueret: ⁊ ipſe ſolueret nūcio: nō eēt liberatus.ff.ꝺ ſolu.l.h iuf. caſus.l.qui tā.⁊.l.ſequēti. Si aūt nūcius dixerat falſo nūcium ſe creditoris: ⁊ cū nō eēt: adhuc nō liberaf ſoluēs: qꝛ non debuit eē credulus: niſi alif ɔſtaret vt palf.l.qui tam.hec in nūcio creditoris. Si aūt ſit debitoris: tūc lꝫ deſtinās liberef a pena: nō tñ liberaf a ſorte: vt hic eſt caſus. ¶ Tertio q̄ro an debitor ꝺbeat portare ad domū creditoris: an ecōuerſo creditor ad ei⁹ domū teneaf ire.dicit Inno.ſi debitor eſt in mora: vel timet morā ex diei lapſu: vel penā: vel vſurā.⁊ tūc dꝫ ire debitor ad domuꝫ creditoris.ſ.de locato.potuit: ⁊ ſi ibi nō iuenit creditorem dꝫ ꝓteſtari: ⁊ aſſignare corā iudice loci.C.de vſuris.l.acceptā.⁊.C.de ſolu.l.cōſignationem. Idē dicit Inno.ſi ꝓmiſit facere ceſſionē ſub pena: qꝛ dꝫ ire ad domū: ⁊ ſi nō repiat dꝫ facere corā publicis ꝑſonis.ar.ꝺ offi.or. paſtoralis.dicit ēt Hoſti.ꝙ in tpalib⁹ illā ceſſioneꝫ ⁊ renūcia.poſſet facere in manibus notarij recipientis noie abſentis.ar.no.maxie per Inno.ſ.de pac.c.pe.⁊ de conuer.ɔiu.c.dudū. In renūciatiōe āt ſpūaliū: ſp oꝫ ꝙ ſit fcā corā ſupiore ordinario: ar.no.ſ.de renūc.in.c.admonet. Si aūt nō timef mora ex diei lapſu: nec curſus vſurariū eſt ceptus: ⁊ tūc creditor debet ire ad domū debitoris: ⁊ iterpellare.ff. de ɔſtitu.pecunia.l.itē illa in p̄n.vt ibi ꝓbaf. ¶ Ultio reuocatur in dubiū an caſus decre.ꝓcederet in excōicatione: vt ītelligaf excōicat⁹: qs poſt diē: ſi īfra diē ipedit⁹ ſit ſoluē: Joan.and.de vſu.q̄ꝙ in.vj.ſentit ꝙ ſic: ⁊ ſic ꝙ non procedat decre.in illo caſu: hec queſtio magis tute examinatur per Inno.de offi.dele.p.⁊.g.⁊ tenendum ꝙ ibi notat: ⁊ licet doc.cōmuniter teneant ꝙ ſit excōmunicatus: tamē mihi videf ꝙ ſolitus ſum tenere: ꝙ in dubio non ſit excōicatus: nec vf hec eē mēs excōicātis: ꝙ ſi ſit iuſte ipeditus ſit excōicatus. ¶ Uenio ad glo.que ſunt hic: q̄ro cū gl.de forma pacti.l.cōmiſſorie in ɔctu emptiōis: dic qñ uēdif res oppo

niꝭ pactū ꝙ ſi nō ſoluat p̄ciū īfra certū tēpus:res ſit inēpta: ⁊ tūc uenditio eſt pura: ⁊ reſoluēda in defectū cōditiōis im plende.ſ.ſolutiōes:p̄cij depēdet tn̄ a ptāte uenditoris:ad cu ius vtilitatē eſt reſcindere:non ſoluta quātitate in termino. ❡ Opp.cū ca.glo.ibi argumētū cōtra.vꝭ ꝙ pactū.l.com miſſoꝛie faciat uenditionē cōditionalē nō purā.ff.de cōtra hē.ēp.l.fi.ff.de pigno.l.ſi fundus.§.fi.glo.non ſoluit:dic ſi pactū.l.cōmiſſoꝛie eſt appoſitū in uēditionē nō facit ꝯctuz cōditionalē:ſed reſoluēdū in cōditiōis euētū: ⁊ ratio eſt:qꝛ ibi p̄cedit uenditio pura que vigoꝛe pacti uenit reſoluenda in cōditiōis euētū:vꝫ ſi ēptoꝛ nō ſoluerit īfra terminum. Si apponaꝭ pactū.l.cōmiſſoꝛie ī ꝯctu pignoꝛis:tūc bn̄ facit uē ditionē ꝯditionalē:qꝛ ibi nō p̄cedit uēditio pura:vn̄ ſi re pi gnoꝛata additio ꝙ ſi nō redimero īfra tantū tp̄s res ſit em pta:tūc neceſſario ibi cōditiōalis eſt uenditio:qꝛ nulla p̄ce dit pura uēditio reſoluēda in cōditiōis euētu differt eni pa ctū.l.cōmiſſoꝛie in pignoꝛe a pacto in ēptiōe:qꝛ in pignoꝛe oꝛdinaꝭ ad reſoluēdū ꝯctū pignoꝛis: ⁊ incūdū ꝯtratū uen ditiōis:ſed qn̄ in ꝯctu uenditiōis apponiꝭ tūc ſolū tēdit ad ꝯctū uenditiōis reſoluendū. ❡ Tertio cuꝫ ca.glo.ibi ſed pactū iſtud. ❡ Quero an pactū.l.cōmiſſoꝛie.aliquo caſu ualeat in pignoꝛe.glo.dicit ꝙ non:vt h̄ ⁊ allegat iura ſua:tu dic cōcludēdo id qd̄ cōiter teneꝭ in hac materia:ſi pactuꝫ.l. cōmiſſoꝛie.apponiꝭ in pignoꝛe īter debitoꝛē: ⁊ fideiuſſoꝛeꝫ ualet pactū.ff.de ꝯhē.ēp.l.fi. Intellige niſi fieret fraus de ꝑ ſona:ad ꝑſonā:ut.ſ.de p̄uil.quāto:ſi h̄ pactū apponitur īter creditoꝛē: ⁊ debitoꝛē ſub hac foꝛma ut res ſit empta iuſto p̄ cio:adhuc valet pactū:ēt ſi nō ſit iuratuꝫ:ut.l.ſi fundus.§.fi. ff.de pig. Attende h̄ eſt uerū de iure ciuili ⁊ de iure canoni co:ſi agatur ut redditus īteriꝫ ꝑcepti reſtituanꝭ:uel ſi ī reſpe ctu ad redditus ꝯctus reſoluiꝭ in emptionē:alꝛs nō ualeret de iure canonico:qꝛ eſſet uſura: ⁊ in dubio cenſeꝭ actū:ut iu ſto p̄cio uēdaꝭ ſi dicaꝭ res ſit uendita:ſed ſi fuit pactū de uē dēdo:uel res ſit empta:uel uendita ꝓ debito:nec eſt adiectū ꝓ iuſto p̄cio:tūc h̄ pactū nō ualet: ⁊ ita loquūtur iura hic al legata:etiā ſi ſit iuratū:qcqd hic dicat Io.an.cū diſtinctiōe tn̄:de qua dixi.ſ. Nūqd autē iuramētū obliget iurantem ad obſeruationē pacti dixi.ſ.ſup lr̄a: ⁊ eſt tenēdū ꝙ ſic:dū mō in ꝯctu uentiōis in quē reſoluiꝭ pignus reducātur red ditus:ut res anteꝙ̄ extenuaſſent totū debitū:vel nō:exclu da tur debitoꝛ a receptiōe fructuū īteri ꝑceptoꝛū:alꝛs lꝫ iuramē tū eſſet obligatoꝛiū:tn̄ qꝛ foueret vſurā retractareꝭ ſaltē of ficio iudicis.de iureiurā.c.i. ⁊ c.debitoꝛes:hec ꝓcedūt etiā qbuſcūqꝫ v̄bis apponaꝭ pactū.l.cōmiſſoꝛie.in pignoꝛe: ⁊ ſi ue dicaꝭ ſi nō redimero īfra certū tp̄s ꝙ res ſit īſolutū ꝓ de bito.ff.de ſolu.l.calipodius:alꝛs quāuis:ſiue dicaꝭ ꝙ nō lice at in ꝑpetuū redimere de pactis.c.fi.ſiue dicaꝭ habeas rē in feudū.ſ.de re.eccle.nō alie.ad noſtrā:ſiue dicaꝭ in ꝑpetuuꝫ nō repetā.ff.de iureiurā.l.ſi duo.§.itē iul. ⁊ etiā dato ꝙ in h̄ renūciauerit bn̄ficio iuris illius.de fo.cōpe.ſi diligenti. Itē ēt ſi apponat penā nō ualet appoſitio pene.ff.de cōdi.īde.l. eleganter.§.penul. ⁊ l.cū allegas.C.de uſuris.predicta oīa ſunt uera qn̄ pactū.l.cōmiſſoꝛie.fuit ab initio ꝯctui appoſi tū:ſi autē ex īteruallo fuiſſet appoſitū:poſt pignus datū di cit Bar.in.l.quāuis:alꝛs calipodius.ꝙ ualet pactū ad h̄ vt īducat ius retinēdi: ⁊ excipiēdi. Si reditoꝛ eſt in poſſeſſio ne:vt.l.ticius.ff.de pigno.actio. ⁊ l.ij.C.de pac.pignoꝛis:ſe cus ſi nō eſt in poſſeſſione creditoꝛ:qꝛ tunc nō valet pactuꝫ: quo ad ius agendi:vt.l.quāuis:alꝛs incipit calipodius.ff.d̄ ſolu. Ratio aūt q̄re pactū.l.cōmiſſoꝛie.valet in ꝯctu vendi tionis: ⁊ non in cōtractu pignoꝛis:eſt qꝛ cōiter: ⁊ regulariter res uendiꝭ iuſto p̄cio: ⁊ lꝫ qn̄qꝫ ſecus cōtingat h̄ ſit raro: ⁊ iura adaptātur ad cōiter cōtingentia.ff.de le.naꝫ ad ea vn̄ ſi fiat reſolutio nō cōtingit aliqua deceptio. Sed pignus re gulariter obligaꝭ ꝓ modico:vn̄ deciperētur multū debito res in p̄cio ⁊ creditoꝛes ſciētes valere p̄ciū:alꝛs pactū.aliter nō mutuarēt ſic que debitoꝛes egentes īducerenꝭ ꝑꝑ neceſ ſitatē habende pecunie ad talia pacta facienda:in ſuoꝝ met p̄iudiciū:iō lex ꝓuidit fauoꝛe debitoꝛis:ne cōtingat aliqn̄ ipſoꝝ deceptio:ita ꝙ iura īpugnauerūt iſtud pactuꝫ fauoꝛe debitoꝛis:ſm doc. Itē tale pactū fouet vſurā in pignoꝛe:ſed nō in ꝯctu emptiōis.credo ꝙ etiā de iure canonico in ꝯctu venditiōis nō valet pactū.l.cōmiſſoꝛie:vbi reſolutio ꝯctus dependeat a ptāte ēptoꝛis ad certū tp̄s:qꝛ p̄ſumereꝭ h̄ fcm̄ in fraudē vſurarū: ⁊ maxīe ī vſurario.ſ.co.illo nos. Secus ſi reſolutio pēdet a ptāte venditoꝛis:vt in exēplo:glo.qd ſi vēdo tibi feudū cū pacto ꝙ vſqꝫ ad.xx.annos recuperare poſſim:dicit h̄ Inno.ꝙ valet pactū.ff.de p̄ſcrip.v̄b.l.ſi vir vxoꝛi:niſi fiat in fraudē vſurarū.ſ.co.illo:qd̄ in dubio p̄ſu mo ī paucitate p̄cij.de ēp. ⁊ uen.ad nr̄am:maxīe in cōſueto fenerari. ❡ Glo.ſup v̄bo certū.ibi.argentū.hec lex cōtra dixit textui ubi diciꝭ ꝙ ſi argentū per te mihi comodatum: tibi remitto per nuncium meū:quē putabam ⁊ merito fidū ⁊ cautum: ⁊ ille foꝛte ab alio deceptus expoꝛtet:uel perire ꝑ mittat:perit periculo tuo:ſed hic dicitur contrarium:qꝛ non per hoc liberaꝭ debitoꝛ a debito:licet euitet penā. Sol.ſꝫ Ab.ibi argētū cōmodatū ut ſpēs tn̄ remanſerat ꝙ ad dn̄iꝫ ⁊ poſſeſſionē.ff.cōmod.l.rei cōmodate:periit igiꝭ res tua ⁊ nō mea: ⁊ nō teneoꝛ de caſu:vbi nō p̄ceſſit culpa.de com mo.c.fi.ſi mihi mutuaſti centū illa ſtatim ſūt mea.ff.de rebꝰ credi.l.ij.vnde donec ꝑ nunciū meum traddanꝭ:eſt p̄iculū meū: ⁊ ſic nō pereūt tibi ſed mihi:quia meū:vnde eadeꝫ rō: que facit in.l.ꝯtraria remittētē liberari:hec eadē rō facit h̄ remittēteꝫ nō liberari ⁊ ſic ſoluiꝭ illud ꝯriū ſicut ſi mihi vo lēti argētū emere vaſcullarius detulit ⁊ dimiſit: ⁊ cū nō pla cuiſſet remiſſit:ſi perijt ſine culpa differētij:vaſcullarij eſt de trimētū:vt.ff.de p̄ſcrip.verb.l.apud labeonē.§.fi. Ideꝫ de culpa vnius cui cōmiſiſſeꝫ cuſtodiendū. ❡ Eadē glo.ibi a matribus querit qd ſi mater que ꝓcuratoꝛē miſſit ſiue nū ciū:ad petenduꝫ pupillo tutoꝛē:qui ꝑꝑ latrūcullos moꝛtu us eſt:an mater cōſtituaꝭ in moꝛa ⁊ ſic a ſucceſſiōe repellaꝭ: ex petitione tali caſu tardata:lꝫ glo.alleget iura ꝯria:tn̄ in ꝯriū ꝯcludit:ꝙ mater non dꝭ moꝛoſa:nec p̄ro id a ſucceſſio ne repelliꝭ. ❡ Glo.ſequēs opponit:vꝭ ꝙ iuramentū ꝯ ius valeat:que obligat ceſſante īpedimēto:ꝯ qd̄ opponit.de fo. cōpetēti.c.ſi diligenti:glo.remit ibi.dic ꝙ iuramētū ꝯ legē ī fauoꝛē ſingularē introductū obligat iurantē vt hic ⁊ valet quāuis foueat vſurā:quod dic vt dixi.ſ.

C Um conſtet. Hec decre.ꝑtinet ad ſecūdā ptē ru brice:dū dixit ⁊ alijs cautionibus:licet quidam habeāt hic rubricam de vſufructu:ſed nō eſt ne ceſſaria qꝛ vt dixi:optime cōp̄rehēdi pōt ſub ſecunda parte rubrice: ⁊ breuiter.h.d.d̄cretalis. Uſufructuarius cauet de vtendo ⁊ fruendo:ſalua rerū ſubſtantia:in rebus aūt mobi libus que vſu cōſumunꝭ:cauet de reſtituenda extimatiōe fi nito vſufructu h̄ dicit:diuidiꝭ in duas ptes. In p̄ma pte que relā. In ſc̄da ꝓuiſio.ſa ibi mandamus. ❡ No.hic practi cā cautionis ⁊ foꝛmā:que p̄ſtatur ab vſufructuario ꝓprieta rio:tam in rebus īmobilibus ꝙ̄ mobilibus: ⁊ vſu cōſumpti bilibus:h̄ tā glo.ꝙ̄ doc.multa attingūt de vſufructu decla rabo quātū erit neceſſe:qꝛ vt dixi pluries:vbi ꝯtingit caſus legalis nō dedignemur cōſulere legiſtas. ❡ Quero p̄rio ſi legeꝭ vſufructus domus: ⁊ domus eſt cōbuſta vſqꝫ ad arenā:an extinctus eſt vſufructus:dic ſi debetur vſufructus oīuꝫ bonoꝛū:in quibus bonis ſit domus illa cōſumpta:re manebit vſufructus in area. Si autē in certa domo debeaꝭ vſufructus:extinguiꝭ vſufructus cōbuſta domo.l.quotiēs.§.fi.ff.de vſufr. Rō qꝛ vbi vſufructus eſt gn̄aliter in oībus bonis:nō determinaꝭ in plus ad areā ꝙ̄ ad domū:naꝫ iſta area vt domus eſt vſufructus:iō nō repiꝭ ſubiectū extinctū: ſed vbi in certa domo debeꝭ vſufructus:area cōfundiꝭ cuꝫ domo: ⁊ ſubiectū eſt foꝛma domus:iō cōbuſta domo extin guiꝭ tūc vſufructus. ❡ Secūdo q̄ro an in alijs ſeruitutibꝰ p̄ſtaꝭ hec cautio:doc.dicūt ꝙ ſic:vn̄ p̄ſtaꝭ in quattuoꝛ ꝑſo nalibus ſeruitutibus.ſ.in vſufructu:in vſu.in op̄is ſeruoꝛū:

⁊ in habitatione.l.i.⁊.l.huic ſtipulationi.ff.vſufruc.quead. caueat:⁊ debet cū ſatiſdatione.ff.de vſuf.l.vſufruc.⁊ ſolus vſuarius vtit:vſufructuarius aūt vtit ⁊ fruit. ¶ Sꝫ quero qualiter intelligat iſtud qḋ dꝫ vti arbitrio boni viri:dic taꝫ in faciendo qꝫ in reficiendo ꝗ̄ in obligando vñ dꝫ reficere. ita ꝙ nō deſtruat ſubſtantia. Itē debet paſcere equū vt nō moꝛiat. Itē in nō faciēdo:vt non faciat ea per que deterioꝛ res fieret:vt.l.equiſſimū.ff.de vſufruc. An aūt monachatio ne vſufructus extiguat? doc.ꝙ ſic:vt no.xix.q.ij.ſi qua ⁊.C. de ſac.ſan.eccle.auc. Ingreſſi:⁊ nota ꝙ nō extinguit:ſꝫ trā ſit in monaſteriū. Venio ad glo. ¶ Opp.cū glo.i.videt ꝙ ſuccedat mater filio in totū:nō quo ad vſumfructū tm̄ in auc.de heredi.que ab inteſta.veniūt.in.§.cōſequēs:⁊ i auc. defuncto:⁊ in auc.in ſucceſſiōe.C.ad tertul.dicit glo.ꝙ hic ſic ſucceſſit ex teſtamēto filij nō ex diſpoſitione iuris cōis:qꝛ tūc ceſſantibus aliis parentibus ſucceſſiſſet in totū:alias ſi ſuberūt parentes:ſucceſſiſſent ſalua graduuꝫ ꝓrogatiua:vt pr̄ excludat auū mr̄nuꝫ:⁊ ecōtra:⁊ ſi in pari ſunt gradu pa riter ſuccedūt:pr̄nus in dimidia:mr̄nus i dimidia. ¶ No. dimidia delata:lꝫ eorū impar ſit numerus:vt.d.auc.defun cto:vel pone caſum ꝑ auc.de nup.in.§.ſꝫ nos col.iiij.vbi dr̄ ꝙ mr̄ ſuccedit filio in bonis pr̄nis:q̄ ad vſūfructuꝫ tm̄:ſm̄ Inno.nō eſt vis lꝫ doc.h̄ laboꝛēt in exēplo. ¶ Quero cū ſe quēti glo.q̄lis cautio ꝓſtabit:dic ꝙ lꝫ noīe cautiōis ī dubio nuda ītelligat:ſi tm̄ addit idonea:vel ſufficiēs pignoꝛaticia: vl̄ cuꝫ fideiuſſoꝛibꝰ ītelligit.ff.mādati.l.mādato.§.fi.⁊ ſic i iſto cāu pignoꝛa vl̄ fideiuſſoꝛes dant.alle.iura. ¶ Quero cū ea.glo.ibi.nec pōt:an aūt cautio poſſit remitti. Glo.dic̄ ꝙ ꝑ teſtatoꝛē:nō per heredē ſic:qꝛ in fauoꝛē heredis eſt ītro ducta.C.eo.ti.l.i.C.vt in poſ.lega.l.ſcire.dic̄ tm̄ Bar.i.d.l. .i.ꝙ rō aſſignata ibi per glo.⁊ in.l.ſcire.vt in poſ.lega.mul tū faciūt ꝯ:qꝛ hec cautio ꝓſtat vt h̄ nō inducat ad delinquē dū ⁊ male vtēdū:vñ nō vr̄ remiſſio huius fieri poſſe ꝑ here dē.ff.de pactis.l.ſi vnus.§.illud:⁊.l.cōuenire.ff.ḋ pactis do talibus. Sꝫ per h̄ nō mutat maliuollus aīus:iō tene glo.qꝛ nō deficiūt remedia alia ꝯ eū:ſi doloſe quid agat vel male verſet. ¶ Quero cū tertia glo.qd eſt vſufructus:dic ꝙ eſt ius vtēdi:⁊ fruēdi rebus alienis:ſalua rerū ſubſtantia.ff.de vſuf.l.i.⁊ eſt ius in coꝛpoꝛe quo ſublato:neceſſe eſt ipſum tolli.ff.eo.tit.l.ij.ꝑ ius ītellige.ſ.incoꝛpale ⁊ ꝑſonale:vnde ipſuꝫ ius vendi nō pōt:quāuis poſſet vēdi fructus.ff.de peri cul.⁊ cōmod.rei vēdi.l.neceſſario.§.ſi.⁊ per hoc differt ab emphiteota:⁊ vaſallo:qui pōt vēdere ius ſuū.ſ.melioꝛatio nes ḋ locat.j.c.potuit.dicit vēdi:vt ꝑ h̄ differat a creditoꝛe: q vtēdo fructū cōmittit:vel ſm̄ glo ponit ad differentiam emphiteoti qui hꝫ dn̄m vtili:vſufructuarius non lꝫ ꝑtē dn̄i ſit.l.i.ff.de vſuf.ꝑ hoc ꝙ dicit fruēdi differt ab vſuario:qui nō pōt frui.i.fructꝰ capere:vltra eos qui ſibi ſunt neceſſarii: ad vſum ſuū ꝓpꝛiū ꝑſonalē. Itē dicit ſalua rerū ſubſtantia quidā dicūt.ſ.ꝓſtita cautione de ſaluāda ſb̄a:q̄ſi hec cautio de qua h̄ ſit de ſubſtantia vſufructus:qḋ non eſt veruꝫ:ꝙ ſit de ſb̄a ⁊ diffinitiōis. Nā ⁊ ſunt caſus in qbus nō ꝓſtat hec cautio:q.j.no.alij exponūt ideſt ita ꝙ nec conſumat ſb̄a:qꝛ eſt ius in coꝛpe:mō ſi extingueret ſubiectū:⁊ ſubſtantia rei: extingueret vſufructus:⁊ ſm̄ iſtos iſta cautio eſt de ſb̄a:tu dic in rebus que vſu nō cōſumunt:nec tp̄e vetereſcunt:hec cautio ſalua reꝝ ſubſtātia non eſt de ſubſtantia vſufructus: ⁊ ſic eſt vera ſcd̄a opinio. Sūt aūt res nō cōſūptibiles vſu:q̄ tm̄ cū tp̄e vetereſcūt ⁊ coꝛrumpunt:vt vegetes veſtes ⁊ ſimi lia:mō q̄ñ in iſtis vſufructus relinquit:cautio nō eſt de ſb̄a: lꝫ bñ teneat vſufructuarius ad extimationē earū.i.de tanta pecunia reſtituēda vſufructu finito:ita dicit Fre.ſuo conſi lio.xlv. In rebꝰ v̄o que vſu ꝯſumunt:de qbus in tex.cautio eſt de ſb̄a vſufructus:qꝛ cū res ſit in vſu ꝯſūptibilis:nō pōt ſaluari ſubſtātia rei:iō tunc cautio ſubmittit loco rei:vñ ſic̄ veꝝ ſubiectū rei:ſup quo cadit ſubſtātia:fructus eſt de ſub ſtātia:ita iſtud imaginatū ſubiectū rei in iſtis rebus vſu cō ſumptibilibus:nō pōt eē ſine cautione:vt in.l.ſenatus.§.i.ff. de vſufruc.earū reꝝ que vſu ꝯſumūt. Ille tex.poſſet īduci ī ꝯriū:qꝛ ꝓ ſupponit vſufructus dari ad ꝓſtitā cautionē in re bus vſu conſumptibilibus.⁊ dicit glo.in.l.i.C.de vſufruc.⁊ in.l.i.ff.de vſufr.qbus reſpōderi pōt faciliter:ideo tene qḋ dictū eſt:qꝛ eſt ſn̄ia Butri.⁊ Bar. Itē iō dicit gl.rebꝰ alie nis:qꝛ res ſua nemini ſeruit.ff.de vſufruc.pe.l.vti frui.h̄ ve rū de vſufructu foꝛmali:inſti.ḋ vſufruc.§.i. Secus in caſua li.i.potētionali qḋ hꝫ quis in rebus ꝓpꝛiis.ff.de excep.rei iu di.l.ſi tm̄ argentū.§.pe.ff.de penis.l.ſi vnus.§.pe. ¶ Que ro cuꝫ ea.glo.qd pōt vſufructuarius:dic ꝙ pōt vti ⁊ frui.in hoc differt ab vſuario:q tm̄ pōt vti:⁊ nō frui:⁊ ad dn̄iā em phiteote:⁊ feudatarij:q hꝫ vtile dn̄iū.ff.ſi ager vec.l.iij.⁊ di cit glo.ꝙ no.ꝙ clerici dicunt hr̄e ſolū vſum in bonis eccl̄ie qꝛ non pn̄t fructus vendere:nec teſtari:nec donare:ſed ſolo victu:⁊ veſtitu cōtenti eſſe debēt.xij.q.ij.qꝛ ep̄us:de hac ma teria qḋ ius dicat beneficiatus hr̄e in bn̄ficio:vide no.in.c. ingrediū:⁊ in.c.ſi.j.de pecu.clericoꝛū:⁊ recurre ad glo.i.c. ꝓſenti de offi.oꝛ.in.vj.⁊ ꝑ archidia.in.c.ſtatutū.§.aſſeſſoꝛē. de Rp.lib.vi.⁊ dixi in.c.ſi.de cā poſ.in repetitiōe:vbi teneo hāc glo.quā tene mēti. ¶ Quero cū glo.que eſt ſup verbo īmobilibus:in qbus rebus cautio de vtēdo interponat:dic ꝙ in rebus īmobilibus:ſicut ſoli:ut hic:ſiue in mobilibꝰ:ut .ff.vſufruc.quead.ca.l.i.⁊ appellatiōe mobiliuꝫ etiā ſemo uētia cōtinētur.ff.de v̄bo.ſig.l.mouentiū. ¶ Quero cū ea dē glo.ibi ⁊ cōtinet qd cōtineat cautio hec:dic ꝙ ꝯtinet du as cauſas vnā de vtēdo ⁊ fruēdo arbitrio boni viri. Aliam de reſtituendo finito vſufructu.ff.vſufruc.quead.caueat.l. pria.i.rn̄ſo. ¶ Quero cuꝫ eadē glo.ibi.q̄ñqꝫ tm̄:an aliquo caſu hec rō remittatur? dic ꝙ ſic:cū certū eſt ꝓpꝛietatē redi re ad vſufructuariū.ff.vſufruc.quead.ca.l.ſi vſufruc.§.pla ne. In fiſco tm̄ fructuario remittit hec cautio.ff.ut legatoꝛuꝫ noīe caueat in.l.i.§.ſi ad fiſcū. Itē cuꝫ vſufructus ꝑtinet ad patrē in rebus filij.C.de bo.que li.l.ſi. ¶ Quero cū.e.glo. ibi cōſtituit aūt in quibus rebus ꝯſtituat vſufructus:dic in fundo ruſtico:⁊ in edibus:in ſuis ⁊ ceteris rebus.ſ.gēmis annulis libꝛis.ff.e.l.⁊ ſi qd.§.i.cū ſimilibus. An hec ſint vera in rebꝰ vſu cōſūptibilibus:dicit glo.pe.ſ.que incipit in his vero:ꝙ ꝓpꝛie in his nō ꝯſtituat vſufructus:qꝛ non pōt eſſe ſalua ſubſtātia reꝝ dato vſu:⁊ neqꝫ ciuili iure:qꝛ decuit fru ctuario:vti frui in re ſua ⁊c̄. Nā vinū oleū ⁊ frumētū vſu cō ſumūtur:tm̄ ex equitate ꝑmittit cōſtitutio vſus:⁊ ꝓſtat cau tio de reſtituēda extimatione ſicut aliarū rerū:nec recipiūt fructū in genere ſuo:ut veſtes.⁊ ſi. ¶ Quero cū.e.glo.ibi. finit moꝛte:qualiter finit vſufructꝰ dic ꝙ moꝛte fructuarij. ⁊ capitis diminutiōe maxime:⁊ media.inſti.e.§.finit. Naꝫ tria habemꝰ capita.ſ.libertatē ciuitatē ⁊ ſtatū.l.ſi.ff.ḋ cap. di.modo ſi ꝑdimus ciuitatē ⁊ libertatē vocat capitis dimi nutio maxīa:media dicitur q̄ñ ꝑdit ciuitas ſolū:⁊ nō liber tas:minima dicit q̄ñ ꝑditur ſtatus ſolū:ita ꝙ retinet ciuita tē:⁊ libertatē:lꝫ ſtatus eius mutat:ut ſi is q ſui iuris eſt alie no iuri ſubijcit:vt qꝛ arrogat:ut inſti.de capi.dimi.ꝑ totuꝫ. ¶ Quero cū gl.ſi.q̄ eſt ſup verbo cōpellatis:qd ſi nō pōt ſatiſdat:dn̄t qdā ꝙ ſufficit ſi iuret.ut i auc.ut nl̄li hr̄e liceat loci ſuatorē.§.ſi. Ad hanc optime de dona.inter vi.⁊ vxo. ꝑ vras. Azo dicit ꝙ nō habeat vſūfructū.l.vſūfructū.C.de vſufruc.in ſi.⁊ glo.ibi aſſignat rōnē:qꝛ īpoſſibilitas facti nō liberat ab obligatiōe:vt.l.cōtinuus.§.i.ff.de verb.obli.nec ob.inſti.de ver.obli.§.īpoſſibilis:qꝛ loquit de īpoſſibilitate iuris:vel nature:ſed difficultas nō excuſat ſicut nec īpoſſibi litas:ut ibi in glo.ſi.in ſi.ubi. Iſte opiniones tangunt.C.e. .l.vſufructu. Tertia eſt opinio ultra tactas per glo.ꝙ hu iuſmodi vſufructus debeat ſequeſtrari penes vnum:⁊ de vſufruc.rn̄deri vſufructuario alr̄.l.litibus.C.de agri.⁊ cen ſi.li.xi.⁊.ff.ut ī poſ.le.l.poſtquā.§.īperatoꝛ:⁊ h̄ tenuit Guil. de cu.ad hoc.j.de dona.inter.vi.⁊ vxo.per veſtras. Alij di cunt ꝙ cauebit vſufructuarius de ſoluēda tertia centeſime nomine vſurarūꝫ.l.hac edictali.§.his illud.C.de ſec.nup. Oꝛ ibi ſpāle eſt in matre:vñ nō ē curādū de iſta dic̄ Io.an.

ſm Hosti.ꝙ prima opinio posita per glo.est benignior:secunda iustior.dicit tñ ꝙ potest dari media via.s.vt sufficiat pstare iuramentũ:⁊ si dissipet bona sua:vel male vtatur:perdat priuilegiũ:ar.de decimis.suggestũ.⁊.d.c.per vestras:⁊ remittit ad sũmá.co.ti.§.cõstat ⁊.§.se.tu dic ſm Bart.ꝙ si psona vsufructuarij est suspecta:cui nõ de facili est credendũ ſuaſ opi.Guil.per iura.ſ.alſ.Si aũt persona non est suspecta:sed fide digna:cui merito est credẽdũ:stabitur eius iuramento:vt in glo.scdm pe.⁊ Bar.⁊ sic põt intelligi.ꝺ dona.inter vi.⁊ vxo.per vestras:puto tamẽ cõiungendo dicta Hosti.ꝙ si reperiaſ postea euȝ non esse fide dignũ:carebit isto priuilegio:⁊ de duobus fiet alterũ:quia vel carebit vsufructu:vel:⁊ ħ equius puto:res seqstrabiſ:⁊ ħ tenebat Guil.

¶ De fideiussoribus Rica.

¶ Visuȝ est in pcedẽti titulo de rebus que pro debito obligant:alſs obligabantur verũ quia aliquando persone pro debito alterius obligantur:vt sunt fideiussores: ideo post precedentẽ Ricá ponit istam.Vel sic.visum est in precedẽtibus titulis de obligatione ⁊ cõtractibus principalibus:verum quia sunt dati contractus in quibus quis accessorie ad obligationem alterius obligatus:ideo post precedentes titulos ponit istam de matera.xi.q.i.te quidem.xxiij.q.vj.cũ homo.de cõse.di.iiij.nos autẽ:⁊.c.queris. Anto.de bu.

C

Lericus. Clericus occasione rerũ ecclesiasticaruȝ nullo modo debet fideiubere.h.d. Et nõ diuiditur. ¶ No.ꝙ clericus ex cõtractu fideiussionis obligatur:tamen non debet multũ talem contractum frequentare:⁊ si frequẽtet habetis penã. ¶ Queritur tex.dicit abiciaſ qualiter hoc intelligatur.Respondetur ꝙ a clero vel ab ecclesia:ↄtra cuius prohibitionẽ fideiussit:qȝ procedit:ſȝ Hosti.nisi se correxerit.ꝗ.de pecu.cle.c.ij.vel expone.i.a fideiussione expellatur. ¶ Oppo.hic innuit ꝙ clericus nõ debeat fideiubere:cõtra.imo videſ ꝙ possit fideiubere:⁊ obligetur ꝗ.c.proxi.glo.i.soluit ꝙ semel põt fideiubere:sed non frequẽtare:⁊ hoc vult verbum inseruiẽs qȝ notat frequẽtiaȝ:vel dic:secundo vt in ea patet ꝙ licet nõ debeat tamẽ obligatur si fideiubet:hoc.aliter respõdent.s.vt inquantũ lr̃a inhibet fideiussionem intelligatur inquãtum fideiubet vltra summã in ecclesia taxatã:vt.ꝗ.eo.c.ꝙ quibusdã vel itelligaſ qñ pro laico:q: non multũ debet se imiscere:pro laicis:sed p ecclesia sua.ꝗ.eo.c.pxi.vel dic ex fideiussione obligaſ inquãtũ agitur de piudicio patrimonialiũ:sed in preiudiciuȝ bonorũ ecclesiarũ fideiubere nõ põt vt.ſ.de deposito.c.i.⁊.c.quod qbusdaȝ.ꝗ.eo.tamẽ tenet fideiussio quó ad fructus beneficij:qui in hanc causam capi possunt:vt.ꝗ.c.proximo teneatis quod placet.

P

Eruenit. Cõpellitur debitor conseruare fideiussorẽ suum idẽnem:etiam per assignationẽ fructuuȝ beneficij sui.h.d. In prima impetrantis cõquestio. In secũda puisio.ibi.ne igitur. ¶ No.clericum pro clerico fideiubentẽ obligari. ¶ Secũdo no.ꝙ creditor nõ habet facultatẽ agendi contra fideiussorem:nisi prius exacto debitore:quod qualiter itelligatur videbiſ:in glo. ¶ Tertio no.ꝙ tertius habens instrumẽta ad fundãdã intentionẽ illius:vel saltem coadiuuandã illa edere tenetur:vel saltem exemplũ tradere:de quo de proba.in.c.i. ¶ No.ꝙ instrumẽto exacto iudicis auc̃te fides adhibeſ:sicut originali.de quo.ſ.de fi.istru.c.i.⁊.c.cũ in iure.per glo.⁊ doctores.de offi.dele. ¶ No.ꝙ sigillo epi vel delegati ad certũ articulũ crediſ:de quo.ſ.de pba.post cessioneȝ. ¶ No.fideiussorem soluentem debitũ habere regressum cõtra principaleȝ debitorem:vt cõsequatur duo:restitutionem debiti a se soluti:⁊ etiã itéresse ⁊ dãnũ suum. ¶ No.ſm cõem itellectũ:⁊ sic sentit Jo.an.in sũmario:ꝙ fruct⁹ beneficij clerici possunt capi in solutionẽ:pro debito personali clerici. ¶ No.ꝙ delictũ de quo incidenter constat in iudicio iudici:potest extraordinaria pena suspensionis puniri:absqȝ alia tela iudicij:⁊ no.hic penã piurij:de quo in iudicio constat incidẽter:quia suspenditur ab officio ⁊ beneficio:nõ tamen priuatur beneficio:vide no.ſ.c.querelã.de iureiuran. ¶ No.ꝙ fides ⁊ iuramentũ equipollent:sed hoc nõ probatur hic:nisi dicatur ꝙ alter fidem dedit:vel alter iurauit. O: declaremus decretalẽ:littera hic dicit icidenter ꝙ istrumẽto exemplato fides adhibetur:hoc est contra tex.de fide instru.c.i.⁊ in auc̃.si quis in aliquo.C.de edendo. Solſ.si istrumẽtuȝ est exemplatũ cũ solẽnitatibus.de quibus.ſ.de testi.significauit:⁊.c.albericus.de fi.instru.c.pe.⁊ fi.illi instrumento fides adhibetur.ita hic:cessante aũt illa solẽnitate fides non adhibetur illi instrumẽto exẽplato vt in cõtrario. Nõ placet hoc Hosti.ꝙ in exẽplatione que fit pape auctoritate requiratur solẽnitas illorũ iuriũ:vnde dicit ꝙ etiam si fiat sine solẽnitate illa:dũmodo fiat de mandato pape:auc̃te iudicis:exemplatio obtinet vim istrumẽti publici ⁊ probat:vnde ibi loquitur de exẽplatione facta auctoritate notarij:vel auc̃te illius priuati.hic iudicis auctoritate:vnde triplex est casus:vnus qñ auctoritate notarij:vel alterius priuati exẽplatur instrumẽtum:⁊ nõ probat. Secundus quãdo publicaſ istrumẽtũ ſm formam.d.c.albericus:⁊.c.significauit:⁊.c.pe.⁊ fi.de quibus.ſ.⁊ tunc probat.Tertius casus qñ auc̃te pape ⁊ iudicis fit exemplatio:⁊ adhuc pbat:vt hic:de quo de pur.ca.cũ dilecti ⁊.ſ.de elec.scriptum. ¶ Opp.ij.ꝙ littera videſ cõtradicere sibi:nã primo dicit ꝙ debẽt fructus capi in causam iudicati ⁊ tamẽ dicit ꝙ est priuatus redditibus:ex suspensione:vt hic iuncto.c.pastoralis.in fi.de ap.doc.dicũt ꝙ hec suspẽsio nõ suspẽdit a corpore bñficij:sed a quottidianis distributionibus:quia sic limitata fuit:⁊ sic redditus poterant capi in causaȝ iudicati:vel secundo:⁊ melius itelligatur hic suspẽsio sine piudicio fideiussoris:velſ creditoris:teneatis ꝙ placet:sed prima diuinat. ¶ Scdo quero qualiter pbabit fideiussor debitũ solutum creditori:dic per istrumẽtũ absolutiõis:⁊ melius qȝ per instrumẽti debiti ostẽsionẽ quod habebat penes se:quia nõ sequiſ necessario ꝙ per id sit solutũ debitum:licet sibi sit redditũ istrumẽtum vt ex hoc videbitis remitti debituȝ:vt.l.inductũ.C.de solu. ¶ Oppo.ꝙ de redditibus ecclesie nõ debeat satisfieri:vt no.ꝗ.c.i.de pecu.cle. So.dicũt doc.ꝙ de redditib⁹ pbende:si autẽ sit rector ecclesie satisfieret de redditibus rectoris sed non ad piudiciũ ecclesie:remittũt ad.c.inquirendũ.ꝗ.de pecul.cle.⁊ hoc casu quando fiet piudiciuȝ ecclesie:debet plātus de pprio satisfacere.allegat.ſ.de app.in.c.reprehensibilis:⁊ ratio q: fructus pbende facit suos clericus Rector aũt ecclesie curate vel habentis administrationeȝ.nõ:vt no.de offi.ordi.presenti.§.porro.lib.vj. Simile dicũt doc.ꝙ in cõstitutione feudorũ habetur:quia si vasallus aliqs fecit aliqd cõtra dñm:ppter qȝ debeat feudo priuari:ꝙ rector ad vitam priuabiſ:sed non preiudicabiſ successori:alle.de capi.cor.c.ij.ſm Hosti.⁊ sic videtis ꝙ fructus bñficij capi possunt in causam iudicati:pro quo allegabã alio anno casum in.c.olim.el.ij.de resti.spo. In contrariuȝ facit.ſ.de arbi.peruenit:vbi bonus tex.archidia.de Rp.statutũ.§.insuper.lib.vj.tenet ꝙ non possunt capi.in causam iudicati:ad hunc tex.rñdet ꝙ velſ fuit de mãdato pape:vel quia non apparet ⁊ de quibus redditibus:debet itelligi de redditibus pprijs patrimonialibus:nõ de redditibus beneficij.doc.vestri idem ꝙ hic tenẽt in.c.reprehensibilis.de ap.scilicet ꝙ possint capi:vide glo.i.c.de infra.in ver.is quoqȝ.ſ.de preben.spe.in ti.de exe.snie.§.sequitur.ver.qd si debitor:tenet ꝙ capi possunt:sed demũ in subsidium:quãdo nõ sunt alia bona patrimonialia clerici:ex qbus satisfieri possit.allſ.l.stipendia.C.ꝺ execu.rei iudi.videte in nõ habẽtib⁹ administrationẽ:

administrationem: vt sunt illi qui capiunt redditus de manu alterius: nec habent administrationes distinctas: in istis puto ꝙ possint capi redditus .i. fructus in causam iudicati: etiã pro debito ꝑsonali clerici: in habẽtibus administratio nẽ: vt rectores ꝑbendati habentes ꝑbendas distinctas: dependet ob opi. an tales censeãtur vsuarij: an vsufructuarij. de quibus in .c. presenti. de offi. ordi. in .vj. Si tenes opinionem cõmunem .s. ꝙ in vita sint vsufructuarij: fructus capi poterunt momentanee pro vna vice in vita: sed nõ credo ꝙ ad tẽpus suis colligẽdi possit assignari in cãm iudicati: ar. ꝭ. de arbi. peruenit excepta auctẽ pape: z sic intelligo istũ tex. Si vero teneris opinionẽ aliam .s. ꝙ nõ sit vsufructuarius: sed habeat victũ: z vestitũ. credo ꝙ demũ in subsidium capi poterũt vt dixit spe. z tunc tantũ capientur ad ratã victus: z vestitus eius: z aliũ de cogentur viuere: nec assignabunt tales redditus annuatim: excepta auctẽ pape: que autẽ opinio sit verior dixi in repetitione .c. fi. de cau. pos. z q̃d sit de iure: cõtrarium ꝟuatur glo. in .c. pñti. de offi. or. in .vj. que tollerari põt ꝓpter cõsuetudinẽ. ¶ Uenio ad glo. que est sup verbo idemnẽ: an possit fideiussor soluens vsuras repetere: q̃dã dicunt ꝙ sic: p hũc tex. qz in hac solutiõe vsurarium interest sua. Alij distinguunt an iurauit: z quia soluit necessitate iuramẽti: habet regressum cõtra principalẽ: an non iurauit: z tũc qz erat tutus exceptione: cũ ad vsuras nõ teneretur: z hec exceptio competebat debitori: si non opposuit sibi iputat: z si opposuit: z succubuit: hoc fuit iudicis ĩprudentia: z iniuria: que sibi necesse nocere debet: z non alteri: ar. ff. de euictio. l. si per imprudentiã. de emp. z ven. c. fi. exceptiones .n. competẽtes principali: competunt z fideiussori. ff. de excep. l. excepti. ¶ Glo. concludit ꝙ vsuras repetere nõ poterit: quia si nõ iurauit non necessitabatur ad soluendũ vsuras si iurauit cũ posset petere absolutionem iuramenti: antequã solueret vsuras: nõ repetit a d̃bitore si nõ potuit repetere vsuras a debitore: z rõ: quia non intelligit debitorez mandasse vt soluat indebitũ. Goff. tenet primũ quia licet teneat excipere: nõ tenetur agere. Itẽ talis petitio iducit inhonestatẽ: ideo excusatur fideiussor. ff. mandati. l. deniqz. §. generaliter: vbi fideiussor inhonestã exceptionẽ ex sui ꝑsona cõpetentem obmittere põt. Tan. dixit simpliciter debitorem teneri ad oẽs vsuras: z interesse. Idẽ Inno. z Hosti. de vsuris. c. i. Hosti. dicit ꝙ pignora fideiussoris obligata: que aliter nõ possunt rehaberi: si perdita sunt: si nõ soluãtur vsure: ad eas tenetur debitor. ff. mandati. si manda. §. si fideiussor z per hoc deciditur questio de scolari: q habebat pecuniã ad vsuras: z cũ pecunie fuerunt sibi destinate sotio mutuauit pecuniaz: hoc pacto: vt solueret vsuras: an sit vsura quo ad scolarem: z dixit Ber. brix. ꝙ nõ poterit petere nisi sortem a scolari. dic ꝙ forte posset dici: ꝙ actione mandati posset ipsũ ad hoc compellere. Io. an. in regula dãnum. de re. iur. lib. vj. Primã questionem late examinãs: reducit ad casus. Primus q̃ñ debitor ignorat obligationẽ vsurarũ fideiussoris z promittit debitũ: z postea fideiussor soluit vsuras: z tũc dicit ꝙ soluens non repetit per. l. si quis negligentia. ff. de neg. gest. Secundus casus q̃ñ debitor scit obligationẽ: z tunc si dicit ne se obliget pro vsuris: z nõ repetit: qz etiã sortẽ non repeteret. ff. mandati. l. si ꝓtor: z. l. fi. C. de neg. ges. z ratio: qz plus est cõtradicere q̃ nõ cõsentire. J. de symo. c. sicut: z de homici. petrus. Tertius est casus q̃ñ debitor scit obligationẽ fideiussoris: z patitur: z tũc non repetit vsuras: z sibi iputet ꝙ se obtulit. ff. depo. l. i. q̃zq̃z repetit debitũ principale: vt. l. si fideiussore. C. man. Quartus casus q̃ñ scit debitor ꝙ intercedit z mãdat ꝙ pro sorte tm̃ fideiubeat: z hic ẽt casus nõ est dubius: ar. l. diligenter. ff. mã. z. c. cui. de nõ. de ꝑben. lib. vj. quia forma mandati zc̃. Nec ob. ff. man. l. si mandato. §. si fideiussor: qz vꝭ ibi mandasse p tex. ibi iusta rõ zc̃. vel loquitur de obligato ad vsuras: z ꝭz ius ciuile: maxĩe iure. ffor. ꝭm quod ꝑmittebanꝭ vsure. Quintus casus q̃ñ mãdat simpliciter: vt fideiubeat pro vsuris inclusis tñ sub noĩe sortis: z tunc soluẽs repetit: qz iuste potuit credere totũ fore debitũ ad hoc. ff. man. l. i. z. ii. z de ꝑben. si beneficia. lib. vj. nec presumere debuit indebitũ si sub nomine sortis ipsum ꝑncipaliter ꝓmittit. ꝭ. de ꝑsump. qz verisimile: z. ff. de ꝓba. cũ de in debito. Sextus casus q̃ñ mandat debitor: vt fideiussor intercedat ad omnem causam: vel simpliciter: z non repetit: quia in hoc mandato nõ vꝭ mandasse vt intercedat ꝓ indebito. ff. de cõdi. inde. l. si procura. ad idem. de offi. ordi. c. fi. lib. vj. z de re. iur. in generali. cũ si. Nec ob. ff. loca. ¶ Quero: quia loquiꝭ secũdũ dispositionẽ iuris ciuilis ꝭm qõ erãt permisse vsure. Septimus casus q̃ñ mandaꝭ simpliciter fideiuberi ꝓ vsuris: z si iurauit ꝙ solueret: tenet ꝙ soluẽs repetit: qz lz teneaꝭ excipere nõ reperitur ꝙ teneaꝭ agere. Itẽ qz fideiussor põt obmittere exceptionẽ inhonestã ex ꝑsona sui. ff. mãdati. l. idẽ. §. generaliter. Itẽ quia opponẽs agrauat op. suã. ff. manda. l. quintus. Octauus casus q̃ñ mandauit vt fideiuberet pro vsuris: z fideiussor nõ iurauit: z tũc si expediebat ꝓpter pignora: vel aliam cãm: debitori vsuras soluere repetit. ff. man. l. si quis: si nõ expediebat: si fideiussor sponte soluit: nõ repetit iure fori. de equitate tñ z honestate: z cõsciẽtia sic: qz hoc dãnũ patitur pro mãdato debitoris. Si coactus: z fuit in culpa nõ repetit: si nõ fuit i culpa repetit. ¶ Premissi casus possent ꝓcedere q̃ñ ipse ꝑncipalis iurasset vsuras soluere: qz illi obligationi potuit fideiussor accedere: si nõ iurasset obligatio est nulla principalis ꝓ vsuris: vt in .c. debitores. de iureiur. fideiussor ergo accedens nullo mõ teneꝭ: nisi dicamus ꝙ vbi iurauit fideiussor faciat illud iuramẽtũ eum ꝑncipalẽ: quia videꝭ se voluisse obligare vt potuit: z tunc procedit qõ est dictuz: q̃ñ iurauit: q̃ñ nõ iurauit soluens indistinte non posset repetere. Omnes alios reduco ad tres casus tm̃ principales. Primus q̃ñ principalis: z fideiussor: z obligatus ad vsuras sine iuramento. Secũdus q̃ñ vterqz est obligatus cũ iuramẽto: illis casibꝰ obmissis quos tangit Io. an. vt de indubitatis: nõ me intromitto. Primo casu credo ꝙ fideiussor soluens non possit repetere: qz iure canonico resistente vsurariuz obligatio est nulla: vñ soluens volũtarie soluit: z sic donare videꝭ: vñ nõ habet regressum cõtra debitorẽ: nisi tradidisset pignus fideiussor de voluntate debitoris: ꝙ alꝭs de facto recuperare nõ posset: quia tunc hoc dãnum patitur ex persona debitoris principalis ꝓpter fideiussionem: quia tunc ex equitate debet habere recursum cõtra debitorẽ. Secũdus casus quã do vterqz iurauit de soluẽdis vsuris: z tũc credo ꝙ repetere põt: qz soluere necessitatur ex vrbanitate: ne quantum ad vulgũ fama sua ledatur: ar. l. quintus. ff. mandati: z quia nõ necessitatur agere. Tertio casu q̃ñ solus d̃bitor iurauit soluere vsuras: z ĩtercessit simpliciter sine iuramẽto: etiã ꝓ vsuris: illas repetere non poterit: qz ipse non erat obligatus: vt debitor: z habebat remedium. Si principalis se obligauit simpliciter sine iuramẽto: z fideiussor pro vsuris intercessit cũ iuramẽto: videꝭ primo dicendum fideiussorem nõ repetere: quia accedit obligationi nulle. de iureiur. c. debitores: nisi dicaꝭ iuramẽtũ cũ quodãmodo obligare: vt ꝑncipalẽ: qz habet in se ĩtellectũ vt obligeꝭ eo mõ quo põt. l. cũ pater. §. filius matrẽ. de leg. ij. z tũc põt repetere: z hi sunt casus dubij. ¶ Glo. pria opp. z videꝭ ꝙ fideiussor nõ põt cõueniri anteq̃ ꝑncipalis. C. de fideius. auẽ. ꝑñti. Soꝭ. iure antiquo erat in optione ipsius creditoris: quẽ prius vellet ꝯuenire: an principalẽ vꝭ fideiussorem: hodie ṽo debet ꝑus cõuenire principalẽ: si põt: vt dicta auẽ. ꝑñti: nisi fideiussor fideiubẽdo renũciauerit bñficio de fideius. z ꝯsti. diui. adri. C. de cõsti. pe. l. diui. adri. iõ dicit ꝙ huic iur. renũciauit fideiussor. Ad declarationẽ gl. dic ꝙ fideiussores habẽt tria bñficia: vñ ꝙ ꝑus cõueniaꝭ principalis: z de hoc. in auẽ. presenti. C. de fideius. z in. l. fideiussores. ff. de fideius. ꝭm est ꝙ si intercedent duo pro vno habent bñficiuz epꝭe diui adri. qz diuidit obligatus inter istos: z sic vnus solus nõ poterit ꝯueniri: nisi oẽs ꝯueniaꝭ. de quo in. l. fideiussores. ff. de fi

deiuſ. Tertium eſt beneficiuꝫ ſeu priuilegium cedẽdarum actionũ.ſ.vt fiat ceſſio contra principalẽ:ſi cõueniatur fideiuſſor:vel etiã in partẽ cõtra fideiuſſorẽ:ita ꝙ ſi cõueniant fideiuſſorem:poterit dicere cedas mihi actionẽ cõtra principalem:vel ſi vnus fideiuſſor conueniatur:poterit dicere cedas mihi actionem contra alium:de quo.ff.de fideiuſ.vt fideiuſſor:⁊ oĩbus iſtis bñficijs põt renũciari:ideo notarij in inſtr̃is dicũt renuncio beneficio de fideiuſ.epl̃e diui adriani.⁊ cedendarũ. An aũt ſñia lata cõtra principaleꝫ imediate poſſit executioni mãdari cõtra fideiuſſorem:habetis in.c.i. in glo.iij.ꝺ iniurijs:⁊ dãno dato.in.vi.vbi bona glo.⁊ ibi dr̃ ꝙ ſi fideiuſſor eſt ꝯtractus dãnato principali nõ eſt dãnatus fideiuſſor.ff.de fideiuſ.ꝙ te.§.ſi cũ fideiuſſore. Si eſt iudicij: tũc ſi promiſit de iudicio ſiſti:tũc nõ tenet̃.ff.de fideiuſ.ꝙ te ⁊.l.grece.§.i. Si eſt fideiuſſor.de iudi.ſol. tunc damnato ꝑ̃ncipali ſit executio ꝯtra fideiuſſorem.ff.iudi.ſol.l.i.⁊ vide ibi in remiſ.ad.l. ¶ Glo.ar.in fi.dic penam ⁊ premiũ non debet quis habere eodẽ reſpectu:ſꝫ diuerſo ſic:vbi ibi. Naꝫ libertus cui patronus legauerat poſt morteꝫ eius:detulerat ꝙ fuerat negociator illicite mercis:iõ puniatur a fiſco:propter publicã vtilitatẽ:⁊ priuatur legato pp ingratitudineꝫ. ¶ Oppo.cũ glo.que eſt ſuper verbo de redditibus:videt̃ ꝙ ſtipendia non poſſint ob cãm iudicati capi:quia non pñt obligari.C.que res pig.obli.poſ.l.ſub ſpecie. Sol.ſpeciali cõuentiõe obligari nõ pñt:vt.l.ꝑ̃dicta:ſi ex cã iudicati a iudice pñt capi argumẽto.C.de executiõe rei iudi.ſtipẽdia: cũ ſi. ¶ Opp.cũ glo.ſi.in ſi.que in ꝑ̃ncipio eſt expedita cuꝫ notabilibus:videt̃ ꝙ papa male mãdat eos ſuſpẽdi:q2 ad hoc nõ eſt actũ:ſꝫ ſolũ ad debitũ petendũ.s̃.de or.cog.cum dilectus.ꝺ ſimonia:lꝫ.dic ꝙ hic fecit papa ex officio:quia de nũciatiõe ad papaꝫ ꝑuenit:⁊ vñcũqꝫ crimina ⁊c̃.xxiiii.q.iij. ecce:vel dic ꝙ crimẽ de quo icidenter cõſtat in iudicio:non põt puniri pena ordinaria:ſed extraordinaria pena ſic:ſicut eſt pena ſuſpẽſionis ꝑpter ifamiaꝫ:quia ex quo de hoc in iudicio cõſtat factũ eſt notoriũ:⁊ ſic eſt ifamatus:ideo poteſt ſuſpendi.ij.q.v.pure:⁊.c.ſi mala fama:aliter ſoluit Inno.⁊ notabiliter.de quo facio mẽtionẽ in.c.ij.de ꝯfeſ.⁊ de ordi. cog.c.ij.quia ſi cõſtat incidenter in iudicio de delicto:cõtra aliquẽ:⁊ ipſe nõ aſſumit defenſionem aliquã ſuper hoc:crimen non punit̃:vt.d.c.ij.de ordi.cog. Si vero ſup crimine qꝺ detegitur in iudicio:icidẽter:diſceptationẽ aſſumat:puniri põt ſaltẽ extraordinaria pena:ita itelligatis:vt exẽpluꝫ iſtius ſecũdi:qñ teſtis ꝯ quẽ opponit̃ exceptio criminis.dicit:dñe iudex quid dicitis vos:ego volo defendere famaꝫ meam:⁊ aſſumit defenſioneꝫ:exemplum primi:quando ſolum inter partes eſt diſputatio de exceptione criminis contra teſtem teſte abſente.

c Onſtitutus.

Per diſtrictioneꝫ eccl̃iaſticiã cõpellit̃ clericus debitor a fideiuſ.fideiuſſorem abſoluere:qui a creditoribus moleſtat̃.h.d. Et diuidit̃ in duas partes ſicut decre.pri. Nã in pria pte qꝺ. In ſecũda ꝓuiſio ibi. Ideoqꝫ. ¶ No.ex decre.iſta primo vnũ caſum in quo fideiuſſor hꝫ ptãtẽ agendi cõtra principalẽ debitorẽ:añqꝫ ſoluat debitũ:vt pꝫ:qñ diu ſtetit in obligatiõe: ⁊ moleſtias patit̃ a creditore:maxĩe ſi debitũ augmẽtetur: de quo in.c.ſi. ¶ Secundo no.ꝙ nõ valet conſuetudo per quã in iudicio ptes releuant̃ a neceſſitate ꝑ̃ſtãdi iuramentũ calũnie:tanq̃ irrationabilis:vel eo ꝙ tẽdit ad tollendã facultatẽ veritatis indagande. ¶ Tertio no.ꝙ vbi iudiciuꝫ agitatur in remotis partibus a loco vbi ſunt teſtes nõ compelluntur ptes in illo loco teſtes exhibere:ſed ad locũ teſtiũ eſt examinatio cõmittẽda. ¶ Et no.hic practicã cõmiſſionis:qñ añ cõmiſſionẽ dꝫ citari is:cõtra quẽ teſtes ꝑducunt̃: ad ꝑ̃ſtandam cautionẽ de eundo:aut de mittẽdo ad audiẽdos teſtes. Nunqd autẽ pars cogatur noiare teſtes:quos intendit producere:vide in ſpe.de teſte.in.§.⁊ qualr.in ꝑ̃n. ⁊ ver.ſcribit aũt:vbi habet̃ practica remiſſiõis. ¶ No.officium iudicis teſtes recipientis:q2 vt delegatus nõ recipit auctẽ ꝓpria:ſed auctẽ cõmittẽtis:vt patet.ibi. vicetua. Sis ergo cautus i formãdã act. Itẽ debet atteſtatiões traſmittere. Incluſas ⁊ ſigillatas:⁊ dꝫ ſignificare quãta fides ſit inſtrumẽtis ⁊ teſtibus adhibenda:ſup quo recurre ad Inno. qui in hoc glo.iſtã decre.in.c.qm̃ contra falſaꝫ.de proba. ¶ Ultimo no.ꝙ ptes debent eſſe pñtes ad audiendos teſtes:qꝺ itellige.ſ.in iuramẽto:non qñ teſtificant̃:vt no.s̃.de teſti. In noie dñi. ¶ Opp.de.c.literas.de iuramẽ.calum. vbi in ſpiritualibus non preſtatur iuramen.calum.ſꝫ ꝯ vſura petebat̃:⁊ ſic erat cã ſpũalis.ꝗ ⁊c̃.dic ꝯ non petebant̃:vt vſure:ſed vt itereſſe:⁊ acceſſio:vel vt debitũ:ſi dic ꝙ hodie etiã in ſpũalibus iurat̃ de calũnia:vt in.c.i.§.ſi.de iura.calũ. lib.vi. Quid ſi pro obligato ad tp̃s fideiuſſit quis:an ſi tp̃s eſt prorogatũ tenet̃:dic ꝙ ſic:ſi de eius voluntate eſt fcã prorogatio:al̃s ſecus:vt.l.ſi fideiuſſor:⁊.l.ſi in debitore.ff.mãdati:⁊.l.ſi fideiuſſor.§.ſi.eo.ti.de quo de ap.preterea requiſiti.in ſpe.eo.ti.§.i.ver.illud aũt querit̃:per hanc decre.dicũt doc.ꝙ curia nõ cõpellit partes ꝑducere teſtes de longinquo:niſi aliter eſſet cõuentũ:vel niſi ꝑpter malitiaꝫ ptis aliter mãdaret papa:ad hoc.ff.de teſti.l.iij.⁊ in.§.multe.in auc̃.ꝺ nup.coll.iiij. ¶ Uenio ad glo. Glo.q̃rit quid ſi diu ſtetit in obligatõe principalis:an poſſit agere fideiuſſor vt liberetur:dicit glo.ꝙ ſic:allegat.ĩ.eo.c.ſi.vbi de h. ¶ Secũdo querit an fideiuſſor tenet̃ ad vſuras ꝓ debitore:an ſolũ in ꝑ̃ncipali debito.dicit glo.ꝙ tenet̃ ad vſuras:ſi ad oẽꝫ cãm fideiuſſit ſimpl̃r.no.ff.loca.l.q̃ro:⁊.l.fideiuſſores:hec vera ſm leges ſm canones non teneat̃ fideiuſſor in effectu. nec ꝑ̃ncipalis:⁊ idẽ hodie ſm leges:per illa que no.de vſu. .c.iii.in ſi.⁊ in auc̃.ad hec.C.de iudi.ꝑ glo. Hoſtiẽ.remittit ad ſũmã.eo.ti.§.ad qd. Tertio videt̃ ꝙ non debeat cõpelli ꝑ̃ciſe cũ cautiõe:vt vadat ad vidẽdũ iurare teſtes. Primo q2 ſufficit ꝙ citet̃.de teſti. In noie dñi. Secũdo q2 nõ debent teſtes iurare:vt liberius teſtimoniũ deponãt:vti ſeruet̃.ſ.in pñtia partiũ:ſꝫ occulte corã iudice. Ad primũ dic ꝙ ſufficẽ ſi citet̃:vt vadat:nec cõpelli debet ire:hoc eſt ꝯ tex.dic quia ideo:hic papa:hic ipſuꝫ cõpellebat:q2 erat ſuſpectus de malitia:⁊ ne ipſe fatigat̃ de ſũptibus:forte potius cõfitẽbitur debitũ:qꝫ velit illuc ire:vel mittere.hoc nõ placet gl.q2 alia via eſt ꝓuiſum agenti:q2 habebit expenſas in fine victorie omniũ vel forte hoc ideo papa fecit vt ipẽ reus malitioſe fatigãs actorẽ:ſimul fatigaret̃ ſumptibus cũ actore:vt ſic magis puniat̃:q2 grauabit̃ ſũptibus ꝓprijs:⁊ actoris.dicit abbas ꝙ hec cautio eſt vtilis:quia receptio teſtiũ cõtra citatũ impeditũ nõ valeret:ſed vbi ꝑ̃ſtitiſſet iſtã cautionẽ:dato ꝙ eſſet citatus:⁊ ipeditus valeret:⁊ vide no.de ℞ p.ſtatutum in.§.ſi.in glo.expẽſas. Quarto videt̃ ꝙ teſtes non debeant recipi per aliũ.C.de fide inſtru.iudices:⁊ auc̃.apud eloquẽtiſſimũ. Sol.cõtrariũ in criminali. Idẽ dicit Inno.⁊ Io. and.in cauſis matrimonialibus.ĩ.de ꝯſangui.⁊ affi.c.tales: tamẽ de ꝯſuetudine ſubdelegant̃.de offi.dele.ſup q̃ſtionũ .§.intentiones:ſm Hoſti. Anto.de Butrio.

q Uod quibuſdam.

Si ſine prelati licentia:⁊ maioris partis capituli:religioſus fideiuſſerit:vel mutuũ acceperit:conuentus non tenetur:⁊ ipẽ punitur.h.d. In prima parte ponit duo dicta: ⁊ duas prohibitiones. In ſecũda ponit effectum ꝓhibitionũ.ibi.alioquin. In tertia ponit penã agentis cõtra ꝓhibitionem.ibi.⁊ qui contra. ¶ No.ſecundum ꝙ de iure ante iſtam prohibitionẽ monachus fideiubendo:ſine licẽtia prelati vel etiam de licentia prelati:ſine tamẽ conſenſu conuentus obligat monaſterium hodie obligat:ita demum ſi hec duo intercedant. ¶ No.ꝙ pro fideiuſſione clerici:aut religioſi:eccleſia non obligatur:nõ interueniente licentia prelati:⁊ conſenſu conuentus ⁊ capituli:niſi probetur ex fideiuſſione aliquid eſſe verſum in vtilitatẽ eccleſie. A cõtrario colligitur:ꝙ ex cõtratu inito a particulari de eccleſia:de cõ

sensu p̄lati ⁊ capituli:ecclesia obligatur:posito ꝙ non ꝓbet̄
alia versio. ¶ No. ꝙ ex cõtractu mutui ēt initi a ꝑticulari
de ecclesia:cum cõsensu capituli:⁊ conuentus:obligari vi/
det̄ ecclesia lȝ aliter nõ ꝓbetur versum:dũtñ sit receptuȝ in-
fra summã cõi ꝓuidentia taxatã:alioquin nõ obligat eccle
siã:nisi manifeste ꝓbet̄ versio in vtilitatẽ ecclesie:per quod
dicit̄:seu videt̄ cõcludi. ꝙ nõ sufficit versio ꝑsũpta. ¶ No.
vltimo ꝙ ex mutuo nõ obligat̄ ecclesia:nisi ꝓbet̄ versio ma
nifesta:qꝛ ex hoc videt̄ excludere ꝑsumptã. Oꝛ alia notabi
lia non habetis:ideo venio ad declaratiõe materie capitu
li. Est verũ ꝙ Inno. attingit vnã materiã:que est legalis:⁊
eã vt plumũ decidit per leges:de qua multa dicit:⁊ legiste
habent titulos.s. de institoria:tractat eni materiã institoꝛuȝ:
⁊ qꝛ equiperat suppositos p̄latis:ipsis institoribus:ostendit
vtile esse h̄ tractare:tñ quia vt dixi est plurimum legalis me
nõ ĩtromittam:quia modicã vtilitateȝ percipiet canonista:
nisi extrahenda aliqua dicta notabilia:⁊ ex eius dictis ꝓse·
quẽdo alia dicta doc. ¶ Oppo. p̄mo ꝙ ex cõtractu mona
chi:vel religiosi nõ obligetur ecclesia:qꝛ nõ habet ꝓpꝛiuȝ:⁊
caret nolle ⁊ velle. xij. q. i. nolo. doc. aliqui dicunt ꝙ intelli/
gunt decre. nõ in monacho particulari:nullam administra·
tionẽ habente:qꝛ tunc:cũ nõ habet mãdatũ ab homine:vel
a iure:frustratoꝛiuȝ esset disputare an ex eius facto obliget̄
ecclesia:vt ĩ. de testa. requisisti. i. ad fi. ad h̄. ĩ de priuil. cuȝ olĩ
el. ij. vnde intelligũt decre. in religioso:q p̄latus est vel ha
bet aliquã administrationẽ:vel nõ posset ecclesiam obliga
re. vnde non loquitur decre. de quolibet monacho. Aliq tñ
vt Hosti. dicũt generaliter decre. ĩtelligendam vt innuitur.
in fi. ¶ Secũdo quero q̄n dicat̄ in ecclesia regulari sũma
cõi ꝓuidentia taxata:dic f̄m doc. q̄n ex statuto:ↄsuetudine:
vel alia dispositiõe:ordinauerint religiosi in ecclesia ꝙ si cõ
tingat aliqd mutuũ cõtrahi:possit p̄latus vsq̧ ad tantam
quãtitatẽ cõtrahere:⁊ nõ vltra:sine cõsensu capl̄i:tunc dicat̄
sũma cõi ꝓuidentia taxata procedat practica decre. qꝛ si p̄e
latus:vel administrationẽ habens:recipit mutuo intra sum
mã:ecclesiã obligabit:licet alia non probet̄ versio:si vltra:
nõ obligatur ecclesia:nisi manifesta versio ꝓbet̄:⁊ idem di
cunt doc. idem dici posse in cõtractu donatiõis:vt si in eccle
sia esset taxata sũma de qua posset facere p̄latus quicquid
vult dũmodo taxatio nõ esset ĩmoderata:posset donare:vl
tra non:⁊ sic põt vno modo determinari. c. ij. al's ceterum. ĩ.
de dona. Tertio per istam decre. dicit hic Inno. ꝙ si ꝓcura
toꝛ a dño recepit mandatũ:vt reciperet certam quantitateȝ
mutuo:vsq̧ ad certam sũmã:ꝙ procuratore recipiente in·
tra summam:obligaret dñm:si vltra non obligaret dñȝ:ni·
si inquãtũ id probaret̄ versum in vtilitatẽ dñi:vt hic:⁊ est ra
tio:quia in recipiendo vltra summã:egredit̄ formam man·
dati:⁊ sic ꝙ recipit censetur cõtra mãdatũ recipere:ideo do
minũ nõ obligat:ar. de ℞p. cũ dilecta. ↄcludens regulam:
ꝙ inquãtũ ꝓcuratoꝛ aliqd p̄ter:vel cõtra mandatũ agit:
in nihiluȝ obligat dñm:nisi illud quod agit p̄ter mandatũ
esset necessariũ. i. cõsecutiuũ mandato:vt si mãdatũ esset ꝙ
rem venderet:cauendo de euictiõe:obligaret dñȝ. ff. de. ac.
emp. l. iul'. §. si ꝓcurator:⁊. §. qui pro euic. per hoc dicit In/
no. ꝙ cautus debet esse cõtrahens cũ ꝓcura. vt mandatuȝ:
⁊ ꝓcuratoꝛiũ ĩspiciat:ne vltra vires mandati cõtrahat:cum
dñm sibi non obliget:ne simile ec̄. suo pignori:vt. C. ꝙ cum
eo. l. fi. ⁊. ff. qd iussu. l. antepenul. Quarto quero an cõstitu·
tus ꝓcuratoꝛ ad regendũ ꝓcurandũ:⁊ administrandũ ali·
quã villã:vel aliquã p̄bendã:habeat liberã ⁊ generalem
administrationẽ oĩum bonoꝛum dñi:⁊ an poterit pecuniaȝ
recipere mutuo:pro necessitatibus ville:dicit Io. ꝙ ex am
plitudine huius mãdati:poterit recipe pecuniã mutuo:dũ
modo reciperet ꝓ necessitate:vel vtilitate ville:vel p̄bende:
posset etiã ꝑmutare res ville:⁊ nouare obligationẽ:⁊ reci/
pere debita:⁊ transigere:⁊ pacisci:alle. ff. de pac. l. prescrip.
. §. fi. cum. l. se. C. ꝙ cum eo. l. si liberam:restringunt aũt hoc
hodie quidam:vt talia facere possit quãtũ ad h̄ vt obligẽt
bona ville:vel p̄bende:circa quam habẽt administratio·
nem liberam:nõ autẽ possint alia bona:vel persona dñi ob·
ligare:argumẽto predictaruȝ legum ad hoc. l. cuicunq̧. §.
fi. ff. de instito. dicendum est ꝙ attendenda esset forma mã·
dati:quia si stat:vt dixi. s. ꝙ habeat liberam administratiõeȝ
bonoꝛum ville:⁊ obligandi bona domini:posset tũc nedũ
ville bona ⁊ dñi obligare:sed etiam alia:secus si nil diceret̄
de obligatiõe bonoꝛum ville:⁊ hoc maxime ꝓbat̄:quia ꝓ
curatoꝛ institoꝛem facere potest:ex cuius contractu non so/
lum ipse ꝓcuratoꝛ obligatur:sed dominus. l. cuicunq̧. §. fi.
. ff. de insti. ⁊. l. se. ex quo euidenter constat ꝙ talis procura·
toꝛ generalis:etiã mutuum contrahendo dominũ obligat:
multo fortius quam institoꝛ ab eo creatus:omnia predicta
dicit Inno. fallere in ciuitate:⁊ ecclesia:vbi concludit ꝙ nũ
quã obligatur ex contractu administratiõis:nisi sit versum
in vtilitatem ecclesie:vel ciuitatis:allegat. x. q. ij. hoc ius ⁊. ff.
si cer. pe. l. ciuitas:quãq̄ secus sit in priuato nã non obligat̄
ecclesia:nisi vsq̧ ad quantitateȝ:cõmuni ꝓuidentia taxatã:
vt hic:quod intelligendum est cum templario eorũ que di
xi de deposito. c. i. ⁊ etiam que dicam. ĩ. Si vero procurato:
talis non habet speciale mandatum:nec liberam:non potest
donare:nec pacisci:nec pecuniã mutuo recipere:nec etiam
solutionẽ repetere debitoꝛum ville:aut aliquod predictoꝝ
de quibus dixi expedire:allegat. ff. de procura. l. mandato ⁊
. l. i. §. i. ff. de offi. ꝓcura. cesaris:quod temperat verũ Inno.
nisi ꝙ mutuum contrahat:ad consequẽtiam alterius man/
dati:vt quia mandatũ est ꝙ emat pannos:vel etiaȝ aliud:⁊
nõ est sibi data pecunia:quia tũc sibi videtur mandatum vt
pecuniaȝ recipiat ad expediendum id qd est mandatuȝ:al/
le. ff. de insti. l. cuicũq̧. §. sed nil postea:sequit̄ materia insti
toꝛum. Oꝛ illa obmitto:vt dixi. s. videt̄ tñ ꝙ huiusmodi ꝓ
curatoꝛi generali:⁊ nõ libero possint solui redditus ⁊ pen·
siones ville:vel nõ p̄bẽde:q̄q̄ nõ possit alienare. C. de ad
mi. tu. l. sancimus:⁊. l. cõstitutionẽ. ¶ Veniamus ad glo.
cũ quibus residuũ materie declarabit̄. glo. istud oppo. pro
ĩtellectu huius glo. ⁊ dictoꝛũ Inno. quia hic facit differẽtiã
an accipiatur mutuũ intra summam taxatam:an vltra:⁊ vi
detur ꝙ nõ sit differẽtia faciẽda:imo tñ distinguere videa
mus:an pecunia sit versa in vtilitatem ecclesie:⁊ tunc oblige
tur:⁊ si non sit versa nõ:siue sit recepta vltra summam:siue
intra:in auc̄. hoc ius. C. de sacro. sanc. eccle. ⁊. x. q. ij. hoc ius
vt. s. de deposito. c. i. glo. hic succinte tangit duas solutiões.
Prima ꝙ semp requiritur pecuniam versaȝ in vtilitatem
ecclesie vt obliget:⁊ hic confirmatur per iura p̄alle. verum
qꝛ ista opinio non tollit contrarium:sed firmat:ideo secun/
da est opinio ꝙ verũ est ꝙ probari debet versum in vtilita·
tem ecclesie:sed aduertendum est ꝙ nihilominus procedit
distinctio decre. quia eo ipso ꝙ recepta est intra sũmã:p̄e·
sumitur versum in vtilitatẽ ecclesie:sed inquantũ vltra sum
mam est receptũ:nõ ꝑsumet̄ in vtilitatem ecclesie versuȝ ni
si probetur manifeste:⁊ sic quo ad contrarium fatenduȝ est
ꝙ non obligatur ecclesia:nisi probetur in vtilitateȝ ecclesie
versuȝ. s. vere vel presumptiue probatur:vt dixi. si intra sum
mam:nõ si vltra:ideo requiritur tũc ꝙ manifeste probetur
versio:vide glo. ⁊ dic in fine non probare tenetur. s. quod est
a iure probatuȝ ex iuris ꝑsumptione. Oꝛ attende quia glo.
Inno. hic est aliqualiter difficilis:ideo non oportet ꝙ pal/
petur:ideo quia tota est practica: ⁊ ante omnia premitto ⁊
reduco ad memoriã regulam Inno. quam posuit de depo
sito. c. i. quia hic materia illi est connexa. ibi dedit regulam
ꝙ regulariter non est necesse probare versionem in vtilita/
tem ecclesie:vt ex contractu inito obligatur ecclesia:excipie
bat tres casus. Primus quando gratia alterius tñ non ec
clesie est contractus initus:vt depositi. Secũdus erat casus
in contractu mutui semper oportet versionẽ probari:⁊ mo
uebatur per hoc. c. ⁊. x. q. ij. hoc ius. Tertio fallit secunduȝ
eum quando alienatio rei ecclesiastice fit vt dissoluatur de/
bitum ecclesie:quia oportet ꝙ ob illam causam probetur

versum:hic ergo examinandus est casus. Secundus exce-
ptus:ideo vt clare exprimamus glo. Inno. hic prosequitur
tres casus. Primus quid iuris qñ in ecclesia nõ est aliqua
sũma taxata cõi prouidẽtia:⁊ recipit̃ mutuum:an exigat̃ ꝙ
ꝓbetur versio. Secundus erit quando reperitur in ecclesia
certa sũma cõi prouidentia taxata ⁊ receptũ est mutuũ in-
tra summaȝ. Tertius erit casus:qñ reperitur taxata sũma.
cõi prouidentia ⁊ receptũ est mutuũ vltra summaȝ:his visis
apparebit clarius itellectus decre. ⁊ dictorũ Inno. ¶ Ve
nio ad primũ:⁊ in primo casu Guil. nazo. dicit ꝙ refert:an
mutuũ contrahat̃ per ꝑticularẽ de ecclesia nõ habentẽ ad-
ministrationẽ bonorũ ecclesie:nec habentẽ mandatũ:⁊ tũc
nõ obligat̃ ecclesia ex hoc mutuo:nisi ꝓbet̃ v̾sio. ar. de depo-
sito. c. i. Si v̾o reperit̃ mutuũ noĩe ecclesie per hñtẽ admini
strationẽ ecclesie:vt per ꝑlatũ:vel aliũ habentẽ mandatuȝ
ab ecclesia:dic ꝙ nõ est necesse ꝓbari versionẽ:vel dic durũ
esset dicere ꝙ si ꝑlatus pro gerendis negociis eccl̃ie in cu-
ria reciperet mutuũ:oporteret ꝙ creditor iret cũ eo:vel mit
teret:vt videret in quo cõsumaret̃ pecunia:vñ sufficit ꝑlato
mutuari:vt ecclesia obliget̃. Sꝫ hec opinio nõ est v̾a neqȝ
bona:q̃ destruit qđ posuit Inno. de deposito. c. i. An autẽ
aliquo casu possit saluari. ĩ. patebit Inno. hic dicit ⁊ aduer-
tatis ꝙ obscure loquitur:q̃ dicit ꝙ hoc casu:quo ad hoc:
vt ecclesia obliget̃:exigit̃ ꝙ ꝓbetur versuȝ in vtilitatẽ eccle
sie:sed dicit ꝙ nõ exigit̃ ꝙ duret versum:vel v̾sio:q̃ sufficit
vtiliter esse ceptũ:all'. ff. de neg. ge. l. sed ⁊ an vltro al's vltro:
vñ sufficit tẽporalis versio:licet non sit ꝑpetua:vt. d. l. sed ⁊
an al's vltro. §. i. hec sunt que reperio scripta a doc. In hoc
puncto si videt̃ mihi dicendũ qñ nõ est sũma taxata cõi ꝓ-
uidentia:q̃ si pecunia recipitur a nõ habente administratio
nẽ. Guil. nazo. in hoc optie dicit:q̃ oportet ꝙ probetur ver
sum:⁊ si nõ duret versum nõ sufficit:⁊ obligabit̃ tunc eccle-
sia nõ ex cõtractu:q̃ ille non habuit potestatẽ contrahendi
pro ecclesia:sed de in rem verso:vt dicit Guil. nisi dicamus
eo ꝙ ecclesia reperit versum ratificet cõtractuȝ esse mutuũ
nomine ecclesie:quia tunc ecclesia acceptando versioneȝ ra
tũ videt̃ habere contractũ suo nomine gestum:⁊ obligabi-
tur tñ de in rem verso:vnde satis posset dici tunc ex contra
ctu obligari:ꝑpter versionẽ. Si aũt recipitur pecunia a pre
lato:vel ab alio habente administrationeȝ:puto ꝙ sit neces
se ꝙ probetur versio:⁊ sic prelato recipiente obligat̃ eccl̃ia
ex cõtractu:non de in rem verso tñ:⁊ sufficit vtiliter ceptuȝ:
ar. ff. de nego. ge. l. sed ⁊ an vltro. hoc tenendũ quicqd dixe-
rit Guil. nec ob. absurdum quod dicit:quia poterit v̾sio ali
ter ꝓbari:q̃ quod creditor vadat cũ prelato ad curiaȝ:vel
extra:⁊ de modis probandi dixi in. c. i. s. dicto de deposito.
Itẽ habet sibi imputare crẽditor si potuit habere cõsensuȝ
capituli:⁊ non habuit:⁊ an tunc exigatur ꝙ probetur versio
dicam. ĩ. Si autem mutuũ contrahitur cum prelato:⁊ capi-
tulo:hoc casu puto ꝙ si ꝑlatus:vel alius mandato eius. s. ca
pituli:ꝓsente tñ capitulo:puto ꝙ obliget̃ ecclesia per capi-
tulum. per hanc decre. ⁊. s. de deposito. c. i. nec est necesse ꝙ
alia v̾sio probetur:⁊ est causa quia eo ipso ꝙ capitulum cõ
sentit pecuniam illaȝ recipi:satis itelligit̃ taxare illam sum-
mũ in qua recipitur:⁊ sic sumus in casu decre. ⁊ hoc tempe-
ro verum nisi hoc mutuũ reciperetur in certam ⁊ determi-
natam vtilitatem:vel necessitatem:siue vt dissoluatur debi-
tũ:siue ob aliaȝ causaȝ:tunc est necesse ꝙ probetur versio in
causam illã:sic intelligo dictã auc. hoc ius:⁊. x. q. ij. hoc ius.
⁊ dixi in dicto. c. i. ⁊ hoc dictũ. s. ꝙ si cũ ꝑlato ⁊ capitulo con
trahereť non sit necesse probari versionẽ dupliciter proba-
tur:si bñ inspicitis:⁊ hoc de primo casu. Secundo casu qñ
est taxata sũma:⁊ mutuũ est intra illã receptuȝ:tunc dico ꝙ
si receptum a nõ habente administrationẽ:vel mandatum:
nõ obligatur ecclesia:etiã intra summã:nisi ꝓbetur versuȝ:
nec ob. istud capitulũ inquantũ dicit per religiosuȝ obliga
ri ecclesiaȝ:qñ recipit. ĩ. summaȝ:quia debet intelligi vt dixi
ꝗ̃ ſm doc. qñ habet aliquã administrationẽ:al's non pro-

cederet casus decre. si auteȝ sit facta receptio per habentem
administrationẽ:vel per conuentũ ⁊ prelatũ:vel aliũ de mã
dato capituli vel cõuentus:hic attende ad uerba Inno. dic
hic Inno. ꝙ si est versuȝ in vtilitateȝ ecclesie:⁊ durat v̾sum:
ita ꝙ uersio sit perpetua:nõ dubiũ ꝙ ecclesia obligat̃:si est
uersuȝ:sed nõ durat versuȝ:adhuc dicit ꝙ obligatur eccle-
sia:vñ dicit ꝙ qñ pecunia est taxata inter summã ad hoc vt
obligetur ecclesia oportet ꝙ ꝓbetur aliqualis versio:sꝫ suf
ficit siue uersio sit ꝑpetua:siue tẽporalis:siue apparens:siue
uera:⁊ hec est mens sua:licet sic formaliter non loquat̃:vn-
de dicit hoc cãu ꝙ si est perpetua:puta quia sunt alique res
necessarie vel vtiles ecclesie empte:uel factũ est aliquod edi
ficiuȝ necessariuȝ ecclesie:hoc casu uersio est ꝑpetua:⁊ obli-
gabitur ecclesia:de qua impensa loquit̃. l. i. ⁊ pe. ⁊ quasi per
totuȝ. ff. de impensis in rebus dota. fac. tẽporalis auteȝ ap
parens expensa est ista:si fit in colendis agris:vel domibus
magnificandis:que sunt vtiles:tamen ecclesia nõ sufficit ad
tantas expensas:talis expensa de colendis agris ⁊ magnifi
candis domibus est temporalis apparens:isto casu:ex quo
non excessit vltra sũmaȝ:obligatur ecclesia ſm eum:alia est
apparens vtilis:sed non uera:vt si recipit pecuniam in ali
menta monachorũ:vt faceret eos splendide viuere cuȝ per
antea poterant:hec est expẽsa apparẽs utilis:quia in alimẽ
tis pauperum nõ tamen uera:quia non expediebat ecclesie:
vnde dicit ꝙ sufficit ꝙ talis uersio probetur:⁊ ut obligetur
eccl- sia:⁊ de talibus loquitur. l. ff. de rei uẽ. l. si in fundo. ff.
de peti. heredi. l. si a dño. §. si. ⁊. l. se. ſm Inno. ⁊ sic sufficit es
se uersuȝ in utilitatẽ tẽporaleȝ:vel etiam in vtilitatem:sed nõ
veram. Si autẽ nullo modo probetur uersum:nec apparen
ter:nec temporaliter:tunc ecclesia non obligatur:quia opor
tet ꝙ probetur aliqualis uersio ſm eũ. Guil. nazo. tenuit cõ
tra. vt dixi:quia non est necesse ꝙ probetur uersio aliqua:ex
quo intra summã est receptio facta:⁊ hanc partẽ tenet Ho
sti. ⁊ Ioã. and. Nam satis dicitur probari uersio:eo ipso ꝙ
recipitur intra summam:per hunc tex. ⁊ remittit ad summã
eo. titu. §. sed oportet:⁊ se. dicit Io. an. tenere Accur. in auc.
hoc ius. C. de sac. san. eccle. contra no. in auc. de nõ alie. §. si ve
ro coll'. ix. In hoc casu puto pro concordia istorum:quod
si pecunia est recepta per prelatũ ⁊ capitulum:uel prelatum
presente capitulo:uel per habentem mandatuȝ presente ca-
pitulo:non est necessarium ꝙ probetur ulla uersio:sed ubi
in absentia capituli per particularem de ecclesia habentem
mandatuȝ:tunc sto dicto Inno. quia oportet ꝙ probet̃ uer
sio:sufficit tamen ꝙ sit apparens:uel tẽporalis:ut dixi. s. ſꝫ
Inno. in. d. c. ⁊ hoc de isto secundo casu principali:⁊ hoc uol-
uit dicere tex. dum requirit manifestam uersionẽ:quãdo ul
tra summã recipitur:quasi si sit intra summaȝ non requirat̃
manifesta. Tertio casu:si constat esse uersum in perpetuam
utilitatem ecclesie:ecclesia obligatur:⁊ hoc est certum. Si
constat esse uersum:⁊ in temporalem utilitatem ecclesie:uel
apparentẽ ⁊ non ueram:quod quando sit declaraui. s. dicit
Inno. ꝙ ecclesia non obligatur:erit ergo differentia an re
cipiatur ultra summam:an intra:quia si intra sufficit ꝙ pro
betur tẽporalis uł apparens:si ultra oportet ꝙ sit perpetua
⁊ manifesta:⁊ sic intelligit ipse:⁊ istam opinionem tenet:li-
cet quidam senserint contrarium:fundamentum eius est:q̃
ex quo taxata est sũma:videtur ꝓhiberi administratori ne
vltra capiat:vnde vltra recipiendo recipit cõtra mandatũ:
ideo ecclesia non obligat. l. i. C. de nego. ge. quia debet itel
ligi quod recepta est pecunia non contra utilitatem:sed cõ
tra uoluntatem:salteȝ tacitaȝ:quia permittendo intra certã
summaȝ ꝓhibet vltra. C. de procur. l. maritus:⁊ de presum
ptione. Non ob. ꝙ ex quo pecunia mea ꝑuenit ad ecclesiã:
equum est ad me redire debere:⁊ esse ecclesiã obligatã ex
equitate. l. si ⁊ me ⁊ titium. ff. si cer. peta. quia illa equitas du
rat:ubi durat uersio:⁊ est uersa:que uersio constat:⁊ quan-
do non sit contra uoluntatem:secus si contra:⁊ non durat:
ut dictum est. Item ex quo ultra summaȝ dat. potest videri

enim donasse:hanc tamen presumptionem tollit:ex quo dat sub noie mutui:quia dicit tacite vel expresse:& prestatur q vult repetere illam pecuniã:qñq3 est dubium an sit versum:& tunc couertentur q ex quo aliquid est receptum vltra summã:nõ presumitur vnquã versum:nisi probetur:vbi tñ dixi obligari recipiendo intra summã:si tñ frequentibus mutuis receptis intra summam ecclesia fuerit dãnificata:habebit potestatẽ petendi restitutionẽ:in integrũ.arg.de resti.in inte.c.i.& de re.eccle.non alie.ad nostram:ad hoc quod no. de dona.aplice.§.fi.sm Jo.and.& forte receptio pluriũ summarũ si reciperentur in modico istanti:posset dici nulla:vt in fraudem huius cõstitutiõis facta.ar.quod dicimus de pluribus donationibus factis eodem instanti:que singulariter nõ ascendunt ad summã insinuationis:& plures simul sic:vt no.C.de dona.l.sancimus. Ex his apparet differentia qñ mutuũ fit infra terminum vel vltra. Prima quia si intra:sm Inno.sufficit versio tẽporalis:vel apparens licet nõ vera:& ppetua:vltra summã non sufficit tẽporalis vel apparens:imo oportet q sit ppetua:& vera.Secũda quia qñ est intra summã in dubio presumitur versio:sz Hosti.quãdo vltra:opz q probet.Tertia posset subtiliter colligi:quia vbi intra summã sufficit psumpta versio:vltra summam exigitur vera:& manifesta. Ex his decidit q si ecclesia habet vnum rectorem tñ:an ex eius contractu mutui obligetur ecclesia:quia non põt dari hic taxatio:satis credo q ita demũ obligatur ecclesia si probetur versio:& sufficit psumpta vel apparens:licet non concludat vera versio:& manifestã:& sufficit q versum fuerit:licet nõ durauerit versum per predicta.Per predicta etiã reuocatur qñq3 in dubium:prelati ecclesiarũ:vel habentes ab eis mandatũ ab ypothecariis suscipiũt in credentiam aliqua necessaria ad dictum pro clericis:an obligetur ecclesia:non probata alia versiõe:& satis puto:ex quo cõtractus est emptionis:q nõ exigatur probatio versionis:quia ipse non est de contractibus:in quibus oportet q probetur versio:nisi forte ad hoc etiã esset summa in ecclesia taxata:qz tunc satis credo q procederet dispositio huius.c.ex ratiõis idẽptitate:ad primum facit quod no.in.c.se.&c.

c **Um.** Ponit tres casus in quibus fideiussor contra debitorem agit vt a fideiussione liberetur.h.d. Et aliter nõ diuidit. ¶ No.regulam q fideiussor regulariter nõ cõuenit debitorem anteq̃ soluat. Fallit in tribus casibus hic exceptis. ¶ Quero quando dicatur diu stetisse in obligatiõe:sed aduertatis quia tex.dicit diu cessauit:vñ licet forte stetisset diu in obligatione:vt quia ad quadrienniũ fuit obligatus:non diceretur cessasse licet diu steterit. Sol.psupponendo qd dicunt doc.qñ dicitur diu:quidã q qñ per bienniũ.l.dñi horrearij.ff.locati.Alij vt Hos.q quãdo vẽit dies solutiõis & non soluit per aliquod tempus:& molestatur ipse fideiussor a creditore.§.eo.cõstitutus:& remittit ad summam.eo.ti.§.fi.recitat quãdam opi.cõiter reprobatã.de qua in.l.penul.C.de fideius.ecce quod cõsentiũt quod dixi:finaliter relinquunt arbitrio iudicis:si fideiussor a creditore molestetur:quia ex tẽpore arbitrabitur:& ex plonarum affectu:& ex his que inter cõtrahentes acta sunt:si apparere possit:vt in l.lucius.ff.mandati:& ex aliis diuersis coniecturis.l.si seruus plurium.§.si numerus.ff.de lega.primo. ¶ Quero pone q debitor incipit dilapidare bona sua per tabernas:& si sic an possit dicere fideiussor creditori:cõuenias debitorem: qz male se habet:alias ptestor q teneri nolo:dic q hoc dicere non põt:nisi intercessisset ad id minus quod posset ab illo exigere.l.si fideiussor:&.l.iter creditorẽ.ff.de fideiussorib'. Quid de fideiussore qui vult se transferre ad studium:an possit petere vt exoneretur:ex quo se absentaturus est:doc. q sic per.l.lõga.ff.de procura. ¶ Uenio ad glo.que sunt hic.glo.i.in fi.videtur primo q nõ debeat agi per fideiussorẽ contra debitorem anteq̃ soluat.Nam ab initio videtur duo mandata suscepisse:vnum de obligando:& aliud de soluendo.ff.de condi.indebi.l.indebitum dic cõtrarium procedit regulariter:sed glo.ponit casus speciales:q sunt quattuor.doc.aliqui addunt casum:quando fideiussor est pignoratus:vel aliud dãnum passus allegant.c.constitutus.§. eo.&.l.ij.C.mandati.doc.dicunt q hoc non teneret:quia in .l.ij.ibi soluerat in.c.constitutus etiam ibi aliud intercesserat:quia ibi etiam diu steterat in obligatione:vnde sola turbatio:& pignoratio non sufficit.

¶ De solutionibus Rica.

¶ Uidistis.§.in titu.precedentibus materiã cõtractuum:& obligationum:verũ quia obligatiões solutiões extinguũtur insti.quibus mo.obl.restabat videre de solutiõibus:d materia.xiiij.q.vj.c.i.&.ij.& de pe.di.i.medicina:& di.iiij.in primis quattuor capitulis.&c. Antonius de Butrio.

a **Ad hec.** Successor tenetur ex legittimo debito predecessoris.h.d. Non diuiditur. ¶ No.q filius succedit in obligatiõe paterna:ad instar:eius successor in beneficio obligabatur ex contractu predecessoris:ita demum si contractus sit initus pro vtilitate ecclesie. ¶ Oppo.& videt q similitudo nõ est bona de filio ad successorem:quia filius obligat etiã si debitũ nõ sit contractũ pro vtilitate patris:& sit secus in successore in beneficio.ergo &c.doc.dicũt q similitudo venit sic.s.q eo casu quo pater obligat:obligat filius:& sic eo casu quo obligatur predecessor:sic & obligatur successor:sed si pater idistincte obligat:sic & filius:sz si pdecessor idistincte nõ obligaret:sic nec successor:sed demũ qñ in vtilitatem ecclesie fit versio.vlterius dicit abbas q ex plati contractu nõ tenet ecclesia:nec successor nisi pbet versio:licet pro vtilitate ecclesie sit gestum. Sed dicit Jo. and.q tex.hic nõ requirit versionẽ pbari:sz qd formaliter initus p vtilitate ecclesie:vel necessitate sit cõtractus:& bene dicit in hiis aliis cõtractibus q̃ mutui:sed in mutuo secus: vt dixi.§.ti.i.c.q quibusdam.& de deposito.c.i. ¶ Uenio ad glo.oppo.cum glo.videt q nõ teneatur filius ad debita paterna.C.de dona.l.si pater:&.l.si eris alieni solutio tenet sicut heres:alias non. ¶ Quero inquantum teneat ad debita paterna:dic q si adiuit hereditatẽ sine beneficio inuẽtarii: tenetur insolidum:etiam vltra vires hereditarias:si adiuit cum bñficio inuentarij:tenetur solum quatenus patiũtur vires hereditatis:vt.l.fi.C.de iure deli.hoc verũ de rigore iuris ciuilis:sed de equitate canonica qui adiit sine beneficio ĩuentarij nõ tenet nisi iquantũ patiuntur vires hereditatis: vt notat glo.de vsuris q̃q̃.lib.vi.Predicta vera in debito ex cõtractu.In debito vero ex delicto tenetur heres solũ inquantũ ad eum puenit:alle.C.ne ex delic.defunctorum.l. ista.hoc verum de iure ciuili:de iure canonico obligat solũ in quantũ patiuntur vires hereditatis:etiam si non fecerit inuentariũ:quia hec obligatio ab initio sic fuit ĩtroducta a canone:& sic consului:quia iura de nõ confectione inuentarij conseruant actiones:que erãt antiquitus ad solidũ:non autem actiones inquantum prouenit:ampliant ad plus.J.de sepul.c.vltio &.xij.q.ij.episcopus filios. Antonius de butrio vtriusq3 iuris doctor egregius.

c **Iquorundam.** Si prelatus p alienis debitis ecclesiam obligat:suspẽsus est ab administratiõe temporaliũ:& spũaliũ:& ecclesia non tenet.h.d.Facit tria.Prĩa phibet & decernit:& penã iponit. Scda ibi.decernẽtes.Tertia ibi.si qs. ¶ No.i.q regulr a plato ecclesia obligari nõ põt:p debitis alienis. ¶ Secundo no.q aliqñ obligatio ptrahitur seu pcta esse ex lrie: & aliquando ex traditione sigilli. ¶ No.penã obligantis ecclesiã pro debitis alienis. ¶ Et no.q per ista verba no

neris te esse suspensum: promulgatur suspensionis senten-
tia. de quo. s. de ap. preterea requisiti: declarata est decre. quo
ad notabilia. ¶ Quero quõ intelligitur. tex. ibi. ecclesiam
sibi cõmissam ⁊c̃. R. deo ꝙ itelligit̃ de intitulata: ⁊ de cõmẽ-
data: vel ad ꝓcurandũ cõmissa. lxx. di. c. i. ⁊ de elec. cum no
bis. in fi. Itẽ in occupatam e ꝑdo sit melioris conditiõis: ꝗ̃
qui iuste possidet. c. cũ qui. de ꝓben. lib. vi. ⁊ ff. de dona. inter
vi. ⁊ vxo. l. iii. §. videamus. ¶ Quero qd si in ecclesia subie
cta ꝑlato: que habet specialẽ administrationem per eũ obli-
getur pro debitis alienis: an tunc supior prelatus cui ills ec
clesia est subiecta patiat̃ penã huius decre. d quo h. Dicũt
doc. ꝙ si iste supior prelatus habet administrationẽ bono-
rũ ecclesie subiecte: ⁊ eã obligat pro dbitis alienis: habebit
locũ pena huius decre. Si vero nõ ipse: sed specialis ꝑlatus
habet administrationẽ illorũ bonorum ecclesie: tũc ille spe-
cialis subiectus ⁊ imediatus hñs administrationẽ patietur
hanc penã: ita ꝙ qñ ecclesie subiecte monasterio obligãtur
pro debitis: tũc ꝑlatus monasterij non tenebitur hac pena.
Sed ille ad quẽ spectat illius subiecte ecclesie gubernatio:
nisi supioris abbatis esset illius administratio. Et per hec di
cunt doc. decre. ꝓcedere in ꝑlato habente ecclesiam intitula
tam vel cõmendatam: vel cuius administrationem habet.
lxx. di. c. i ⁊. xx. q. i. qui plures. Quid si ecclesia habet pecu-
niã supfluã: an ꝑlatus possit illã mutuare alicui ꝑsone egẽ-
ti. doc. dicũt ꝙ sic: q: ecclesia tenet̃ de supfluo facere elemo
synã: ⁊ succurrere egenti: ⁊ hoc est opus pietatis in necessita
tibus alteri subuenire: ⁊ per ꝯsequẽs nõ incurrit penã huius
decre. xii. q. ii. aurũ ⁊. c. gloria. xvi. q. i. c. fi. ⁊. lxxxvi. di. c. nõ
satis: ⁊. c. pasce. Non eñi est ꝓhibitũ hic aliud mutuũ. Iux
ta illud mutuũ. de quo dicit̃. mutuũ dantes: ⁊ nihil inde spe
rantes infra de vsuris: ⁊ cum ex illo non grauetur ecclesia.
Quid si ꝑlatus nõ aggrauat ecclesiã mutuando: sed debi-
tũ remittendo: an cadit in penã huius decre. Recitat. Ioã.
and. quosdã dicere ꝙ sic: quia qui remittit aliẽnat. ff. de iur.
doc. l. licet: ⁊. ff. de condi. ob cãm. l. si mulier. Non placet h.
Io. and. quia pena huius decre. iponitur tñ obliganti ec-
clesiam: ⁊ non alienãti. Ergo talis incurrit in penã alienan-
tis. de qua in. c. si quis presbyterorũ. s. de rebus ecclesie nõ
alie. tñ in penã obligantis. de qua hic. ¶ Quarto q̃ro qua
liter poterit ecclesia traditiõe sigillorum: vel litterarũ obli-
gari. dic forte tradebant̃ sigilla quibus debita ecclesiaꝝ si-
gillabant̃: vnde cũ per traditionẽ sigilli poterat faciliter fie
ri instrumentũ ⁊ sigillari per quod etiã obligabitur: iõ hoc
est prohibitum. Et ꝓpter hoc dicũt doc. ꝙ hic est argumẽ
tũ ꝙ habentes litteras vel sigillũ alterius si volũt agere tãꝗ̃
ꝓcuratores sunt admittẽdi: q: eo ipso vident̃ habere man-
datũ. Nã in sigillo iprimitur ymago ⁊ nomẽ dñi. de pe. di.
i. c. principiũ: ⁊ de fi. instru. inter dilectos: fm Inno. Hosti.
autẽ nõ placet ꝙ per traditionẽ sigilli ꝓbet̃ mãdatũ ꝓcu
ratoris nisi secũ tradatur littera sigillata: ar. no. in cle. i. de ꝓ
cura. ⁊ de ꝓcuratoribus. c. i. ⁊. l. i. ff. de ꝓcura. ⁊. l. si procura
tor: ⁊ absītis: nisi forte ꝓcura. ꝑstet cautionẽ de rato: vel alr̃
faciat fidem de mandato: vt. C. de satisda. l. vna. ¶ No. hñ
hoc dictũ: q: in traditione lr̃arũ nõ est dubiũ per iura ꝑall̃.
sed de traditione sigilli: q: illa Innoc. videt̃ velle ꝙ probet
mandatũ Hosti. ꝙ nõ: sed faciat dubiũ: saltẽ ita ꝙ admit-
tatur: cũ cautiõe rati. l. i. C. de ꝓcura. Or cum sigillum sit va
gum: ⁊ dubium: nisi esset sigillũ deputatũ tñ ad mandatum
cãrũ: nõ video quõ sigillũ possit cõcludere vel arguere cer
tũ ⁊ determinatũ mandatũ: ar. de ꝑsump. illud. ¶ Quero
qd si dñs dat mandatũ: ⁊ lr̃as vt instrumẽtũ sue ꝓcuratio-
nis vel aliqd dño necessariũ faciat scribi in curia: fm cõsue
tudinem curie: ipse vero faciat scribi instr̃m per qd recipit
mutuum noie dñi: an obliget̃ dñs. dicit Inno. ꝙ nõ: si talis
est ꝑsona de qua dñs cõfidere debeat. argu. de offi. dele. cũ
olim abbas: ⁊ de pig. c. significante: ⁊ talis appositio mutui
non transit sine vicio falsitatis. dicit tñ ꝙ nõ negat qn datis
litteris ꝓcura. mutatis verbis: sꝫ nõ alterata substãtia mã-
dati: possit cõfici facere instr̃m: scdm stilum curie: ⁊ sic seruat
curia: nec per hoc instr̃m reputatur falsum: dato ꝙ alterata
sit forma in curia. ¶ Quero an prelatus cadit in penam de
qua hic: ex sola traditiõe sigilli: aut lr̃arũ: dato ꝙ non sit se-
cuta aliqua obligatio ad preiudiciũ ecclesie. Quidã ꝙ sic:
⁊ allegat iura brocardica punit̃ affectus: licet nõ sequit̃ ef
fectus. de pe. di. i. si quis nõ dicam. de eo qui mit. in pos. c. i.
In cõtrariũ allegãtur Iura: que dicũt nõ puniri affectũ nisi
effectus sequatur. de qbus in. l. i. ff. de extraor. crimi. ⁊. C. de
episco. ⁊ cle. l. si quis nõ dicã canonizata. de pe. di. i. Io. an.
in regula in penis. dicit primã ptẽ verã. Nam qñ ꝙ ius non
ponderat effectũ facti: sed solũ affectũ: ⁊ tunc punitur: etiam
si nõ sequit̃ effectus: ⁊ ita hic: quia hic solũ ponderat tradi-
tionẽ ⁊ potentiã obligandi: vt hic patet ex lr̃a vbi vero lex
cõsiderat nõ solum affectũ: sꝫ ẽt effectũ ad punitionẽ: ⁊ tũc ꝓ
cedit via brocardica. de qua. s. ad h. l. qui generalr̃. §. i. ff. d
calũniatoribus: ⁊. l. i. §. bestias. ff. de postu. ¶ Quero que
dicunt̃ debita aliena. dic qñ sunt alterius extrinseci ab eccle
sia: ⁊ etiã a ꝑlato: ⁊ iste casus est certus. Itẽ est alienũ quãdo
nõ ptinet ad ecclesiã: ptinet tñ ad prelatum: ita ꝙ ecclesia ad
hoc nõ tenebat̃: nec in h vertit̃ aliqua necessitas: vel vtilitas
eccl̃ie: vt qñ vellet pro suis ꝑ̃fimonialibus ꝑlatus manute
nendis de cõseruandis obligare ecclesiã: vbi autẽ ꝓ neces
sitatibus suis ꝓprijs: puta pro alimẽtis obligaret: nõ dicit̃
debitũ alienũ: q: ad id eccl̃ia tenebat̃: alle. xvi. q. iii. iter me
moratos. ¶ Quero pone ꝙ procura. hꝫ lr̃as ꝓ mutuo ec
clesie cõtrahendo: recipit pecuniã mutuo eccl̃ie: ⁊ hãc sic re
ceptã alteri mutuaui. dicũt doc. ꝙ infideliter agit: hoc tamẽ
nõ est reputandum ꝑlato nisi sit in culpa: argumẽtũ de pig.
c. significãte. Itẽ si cõuerteret ipse ꝓcura. in vsus proprios:
an epũs cõprehendatur in hac pena. dicũt doc. ꝙ non: q: in
pena suspensiõis generalr̃ nõ cõprehendit̃: ar. de elec. si cõ
promissarius. lib. vi. Et de sen. excõ. q: piculosum. e. li. dicũt
tñ doc. ꝙ propter istam cãm a suo supiori deberet suspendi.
Quid si taliter suspẽsus iterum celebrat: an irregularitatẽ in
currat. Hosti. ꝙ sic: q: qlibet a iure suspẽsus iterum celebrãs
irregularitatẽ incurrit. de re iudi. c. i. in. vi. ⁊ de sen. excõ. c.
i. e. li. Sed hoc nõ plꝫ Io. an. q: hic nõ est suspensus ab offi
cio vel diuinis: sꝫ tñ ab administratiõe tpalium: ⁊ spũalium:
quo casu nõ est iure expssum ꝙ irregularitatẽ icurrat: ꝗ̃ ⁊c̃.
ar. de sen. excõ. c. iii. lib. vi. ¶ No. hñ hanc dñiã Io. an. q:
notabilis est. Quis aũt habebit ptãtẽ absoluẽdi taliter su-
spensum? dic epũs ex quo papa sibi nõ reseruat: ar. de sen. ex
cõ. nup. Nõ tñ absoluet eũ epũs: nisi ꝑus idemnẽ eccl̃iã cõ
seruauerit: ar. de ṽbo. signi. ex pte el. ij. nec supfluit hec de-
cre. p. c. sine exceptiõe. xii. q. ij. q: ibi ponit̃ pena in alienan-
tibus: hic in obligantibus. ¶ No. h dictum. vt q: dicit̃ in. c.
nup locũ habeat: nõ solũ in sñia excõicatiõis: sed etiã suspẽ
sionis. ¶ Venio ad glo. Glo. fi. in fi. de h in preallegatis
c. quod sicut. de elec. Anto. de But.

Odoardus.

Debitor qui nõ est sol uẽdo excõicatus: quis nõ soluit absoluit̃: cũ cautiõe de soluendo si ad pinguiorẽ ꝯueniat fortunã. h. d. In pria ponit̃
q̃rela ipetrantis. In scda datio iudicũ. ibi. Mandamus.
¶ No. ꝙ debitoris iopia: lꝫ nõ extinguat obligatiõis sub
stantiã suspẽdit tñ inopia durante exactiõis effectũ: ⁊ sic ha
betis vnã exceptionẽ: tantũmodo respicientem executionis
actũ: ⁊ nõ obligatiõis substãtiam. ¶ No. ꝙ excõicatio lata
cessante ꝯtumacia est sine difficultate relaxanda obligat tñ.
¶ No. ꝙ in ꝯfessum nulle sunt ptes iudicis ꝑterquã in con
demnãdo. ¶ No. ꝙ inanis est actio. i. ineffectualis quam
inopia excludit debitoris. ¶ No. exceptionẽ cõpetentem
debitori executionẽ ipediẽs stante ipotentia exigendi. s. in-
opiã. ¶ No. ꝙ exceptio iopie est tpalis: q: differt ad tp̃s
executionẽ: ⁊ sic ius excipiendi cõmensuratur cãe producti-
ue eiusdẽ: vt si cã est tpalis sit tpale: ⁊ ideo exceptio iopie hꝫ
obstare: durãte inopia: ⁊ nõ supueniente pinguiori fortuna.

¶ No. ꝙ inopia vt non excludens qḗ ab obligatiõe per
petuo non impedit exactionis effectum: sed tẽporaliter: do
nec debitor ꝑuenerit ad pinguiorem fortunã: ⁊ vt gaudeat
priuilegio inopie: requirunt᷑ duo. Prīo ꝙ recognoscat de
bitum. Secundo vt cautiõez ꝑstet de satisfaciẽdo cum per
uenerit ad pinguiorem fortunã. ¶ Quero qñ dicatur con
stare aliquẽ esse pauperẽ: vel inopẽ. dicunt doc. ꝑ famã: vt
q: vere ⁊ nõ ficte ostiatim ibat mendicãdo. hoc est enī signũ
paupertatis: hoc ꝓbato nisi ex aduerso probent creditores
ꝙ loculos depositos habet de ꝺposito. c. i. C. de proba. l. ex
ꝑsona ⁊. ff. qui satisda. cogũ. l. si vero. §. qui rẽ: vel probabi
liter apparet eo ipso ꝙ cedit bonis: postea enim nõ debet ei⁹
corpus detineri: de pignoribus. c. ij. ⁊. C. qui bo. ce. po. l. i. ⁊
fi. ⁊ de hoc recurrendum ad no. per Bar. ff. sol. ma. l. si con
stante. ¶ Queritur que difficultas hic excludit᷑. dic ꝙ iu
ramenti ⁊ cautionis de stãdo mandatis eccl'ie vel solutio
nis expensarum: quia nõ habet necesse prestare cautionẽ: siue
iuramentũ: ex quo enī nõ est cõtumax: q: inops nõ est illa
queatus quo ad deũ: ideo non reqritur forma iuramẽti ad
tollendã hanc obligationẽ: licet al's iuramentũ sit de substã
tia: ſm Hosti. de sen. excõ. sacro: ⁊ de sen. excõ. cũ desideres.
Itẽ vidistis tactum per Hosti. de Rptis ab excõicato. cõi
ter tñ tenet᷑ ꝙ indistincte nõ fit iuramẽtũ de substantia abso
lutiõis. ¶ Quero an exceptio excõicatiõis ĩpediat cessio
nem que petitur coram iudice: videtur ꝙ sic: per. c. intellexi
mus. de iudi. Incõtrariũ est veritas: q: cessio subseqnẽs est
causa absolutiõis ab excõicatione precedente: vt hic cũ dis
soluat cessio vinculũ eius petitiõis nõ debet obstare: vt. l. cũ
necessitas. in fi. ff. de li. cau. ⁊ est ratio: q: non petitur in figu
ra iudicij: vt dic᷑ Frede. ꝺ senis suo ꝯsilio. clxxxviij. ¶ Op.
⁊ videt᷑ ꝙ si ille nõ põt soluere debet incarcerari: ⁊ tormen
tis subijci: vt. ſ. de deposito. grauis. hic aũt dicit᷑ ꝙ dz rela
xari. ergo male: ꝑterea alia iura dicunt ꝙ qui nõ põt solue
re mere debet luere in corpore: vt. ff. de in ius vo. l. fi. Sol᷑.
dicit Inno. quãdoq̄ʒ conuenit᷑ quis ciuiliter ad interesse: ⁊
tũc: siue ex cõtractu: siue ex maleficio sufficit ꝙ bonis cedat.
⁊ quãdoq̄ʒ cõuenitur ciuiliter ad penã applicandã parti vl'
pecuniã imponendam: ⁊ tũc si debitor cõdemnatus nõ po
test soluere: cõmutabitur talis pena in corporalẽ: si plʒ acto
ri: ⁊ nõ eo inuito. xij. q. ij. fraternitas. quãdoq̄ʒ quis accusa
tur criminaliter ad penã applicandam fisco: ꝙ est semper in
dubio: nisi in casibus exceptis: ⁊ tũc inuito actore poterit fie
ri per iudicẽ talis cõmutatio. de sen. excõ. vt fame. ⁊ no. ĩ. de
homici. c. sicut dignũ: ⁊. c. significasti: vbi notatur in glo. ꝙ
talis luit in corpe liberatur a pena pecuniaria in cuius defe
ctu in corpus luit. ¶ Oppo. ij. de. c. peruenit. ſ. ti. i. vbi fru
ctus alimentorum causa deputata fit executio. Sol᷑. aut qs
cessit bonis: ⁊ tunc. s. tempore cessationis oĩa auferunt᷑ exce
ptis vestibus existentibus in dorso: sicut nec illi auferuntur
qui ducit᷑ ad supplicium publicũ. ff. de bonis dam. l. diuus.
Quesita vo postea cõseruant᷑: vsq̄ʒ ad alimenta: ⁊ sic dedu
cto: vt nõ egeat. ff. de re. iur. l. in ꝯdemnatiõe. Quãdoq̄ʒ qs
nõ cessit bonis: ⁊ tũc nõ habet᷑ cõsideratio ne egeat: vt. d. c.
ꝑuenit: vel ibi fit executio in solidũ ꝑꝑ piuriũ. Nã dolosus
nõ habet beneficium cessionis: sicut nec debitor rei publice.
. C. de exac. tribu. l. nemo. similiter nec ille qui tenet᷑ ad fa
ctum precise: vt no. Cy. in. l. C. qui bo. ce. poss. ¶ Uenio ad
glo. ⁊ q̄ro cum glo. prima qs dicitur officialis. dic ille cui
ep̄us cõmittit vices suas. de insti. ex frequẽtibus. ¶ Glo.
. ij. per litterã dicit ꝙ ille qui vult gaudere priuilegio cessio
nis ꝑus debet confiteri debitũ: aliter non debet audiri. ff. de
ces. bo. l. pe. Secũdum cõem litterã dicunt doc. ꝙ ibi in l'ra
habet᷑ nõ ⁊ etiã est sine nõ: tñ Hosti. ponit sine nõ: sed cõiter
habetur nõ. ¶ Quero cũ glo. que est sup verbo nõ valen
tẽ: an in terminis decre. s̄nia excõicatiõis lata cõtra debito
rẽ nõ existentẽ soluendo: q: nõ soluit valeat: an sit retractan
da. dicit ꝙ si est dubiũ: an sit soluendo in totũ vel in pte: va
leat s̄nia: licet constito ꝙ sit soluendo sit retractanda. Si vo

est certum ꝙ nõ est soluendo: tunc glo. arguit ꝙ sit nulla: q:
possibilis: ar. ff. que s̄nie sine ap. rescin. l. paulus. ff. de re. iur.
. l. impossibiliũ: ⁊ dicit. glo. ꝙ si constat eũ nõ esse soluendo
al's eũ cessisse bonis: s̄nia est nulla: vl' si est aliqua est iniusta:
⁊ sine difficultate relaxatur: ⁊ iudex sibi tenet᷑ ad interesse. ⁊
dicit glo. ꝙ hoc est tutius ꝙ sentẽtia teneat licet iniusta sit.
¶ Pro cõcor. opi. dicerem sic: licet doc. nil dicant si ĩopia
esset notoria s̄nia esset nulla velut lata cõtra notorium: tenẽ
do quod dixi. de Rp. ab excõicato. ⁊ de re iudi. inter. facit
de sen. excõ. per tuas: ⁊ de re iudi. inter ceteras: ⁊ ꝙ pau. no.
in cle. pastoralis. de re iudi. Si aũt nõ esset notoria ĩopia: ꝓ
cedit opi. glo. ar. xi. q. iij. c. i. ¶ Quero cum glo. se. qualis
erit hec cautio? dic᷑ gl. ꝙ fideiussoria: vl' pignoratitia. ff. mã
dati. l. si mandato. §. fi. ſ. de pig. cũ constet: hic ĩtelligit glo.
si potest alias prestabit quã poterit scilicet iuratoriã. ĩ. de do
te post diuor. resti. per vestras: vbi de hoc: ⁊. ĩ. de verb. signi.
ex parte: ⁊ de pig. c. fi. no. ¶ Quero cum glo. fi. an propter
inopiam extinguatur obligatio contra debitorẽ. dicit glo.
ꝙ non: imo durat: sed est inefficax durante inopia. C. de his
qui bo. ce. po. l. i. ⁊ superueniente pinguiori fortuna soluere
debet non in totũ: sed quãtum facere potest: habita rõne ne
eget: quia non est fraudandus alimentis quottidianis. ff. eo.
. l. qui bonis: ⁊ insti. de act. §. fi. ff. de regu. iur. in condemna
tione. Nec ob. de fideiussoribus. ꝑuenit: vbi tali existẽti nõ
soluẽdo aufertur bñficiũ: ⁊ redditus bñficij: quia ibi erat
periurus. Ideo ei auferf᷑: q: dignus est in mali meriti ⁊c̃. vel
hoc: ad hoc non fuit actũ: dic ꝙ ibi non cessit bonis: hic sic.
Item ibi non erat inops: hic sic. Glo. tñ relata ad tex. limi
tatur: ſm doc. ꝓcedere vt inopia excuset qñ agitur ex cõtra
ctu: vel etiã ex maleficio ad interesse ꝑstandũ. Si vero agi
tur non ad interesse tm̃: sed ad penam vel pecuniã ĩponẽdã:
vt in furto. de penis. tue. tũc si placet actori illa pena in cor
poralẽ poterit cõmutari. ar. xij. q. ij. fraternitas: sicut quan
do iudex: ex officio ꝓcedat ad penã ĩponendã: vt pʒ: vt. ĩ. de
maledic. c. ij. ſm Hosti. ꝓ puro aũt interesse. dicit Inno. ꝙ
non subijcitur pene corpali: sed reseruat᷑ pinguiori fortune:
vt hic. vbi vero quis cõuenit᷑ actiõe iniuriarum: vel actio ad
vindictã tũc ꝓponitur: vel etiã al's criminaliter cõuenitur.
de crimine pro pro est al's pena pecuniaria ĩponenda: tunc
põt fieri cõmutatio pene etiã ĩuito actore. ff. de pe. l. i. ĩ. ꝺ sen.
excõ. c. vt fame. vel dic ꝙ ibi non apparet: an cesserit bonis:
nec apparet ꝙ esset inops: qñ aũt est inops: ⁊ agit᷑ actiõe ci
uili ad ĩteresse ptis: tũc ne postea ꝑsona agrauat᷑ ꝓditum est
remediũ cessiõis. Si vo ageret᷑ criminaliter tũc si sufficeret
cedere bonis: sed succedat regula qui non hʒ in ere: luat in
corpe: ⁊ sic fieret alteratio in aliam penam. ĩ. de penis. tue: ⁊
. xii. q. ij. fraternitas. de maledic. c. i. Itẽ dicunt si agat᷑ aliter
ad vindictã: tũc tñ alteratio talis pene fieri non poterit non
volẽte illo in cuius vindictã actio datur. ff. de penis. l. i. ⁊ de
sen. excõ. vt fame. An aũt priuilegium habens ne cõueniatur
nisi inquantum facere possit tali priuilegio renũciare. doc.
dicũt ꝙ si cõpetit ratione priuiligiate ꝑsone non poterit re
nũciare. ff. so. ma. l. alia. §. eleganter: ⁊ no. ĩ. de dona. c. i. ĩ glo.
. ij. Si vero fauore cõtractus actionis cõceditur. vt in actio
ne pro socio: ⁊ tutele valet renunciatio. ff. pro socio. l. verum
. §. i. ⁊. l. se. ff. de re iudi. l. si cõuenerit. ⁊. l. ꝑcedenti: ſm Ho
sti. in glo. ij. in fi. attende ꝙ in dicta. l. penul. aliqui habẽt ne
gatiuã: ⁊ aliqui nõ. ⁊ per hoc dicitur ꝙ in optiõe creditoris
est: an velit ipsum admittere ad cessionẽ ante cognitionem
debiti vel post: ⁊ ratio: quare non debeat admitti creditore
nõ valente est: quia ipsius potest interesse ratione probatio
num fiendarum de debito quos hodie habet ⁊ fore ipsas nõ
haberet vel habere non possit tempore quo debitum exigi
posset. vt no. in dicta. l. penul. ¶ Quero qualis debet esse
ista agnitio debiti. dic ꝙ confitebitur in dicta forma debi
ti extraiudicialiter. vel fideiussorem dabit seu pignus: vel cõ
fitebitur in iudicio: vel patietur se condemnari facta pro
batione. ¶ Queritur: an credens teneatur indicare bona.

dic ꝙ sic.ita tenet glo.in.d.l.penul.⁊ in.l.i.C.qui bo.ce.po.
Ad quod facit quod no.spe.in spe.de primo:⁊ secundo de
cre.§.nunc videamus.ver.si. ¶ Queritur an cessione facta
possit ipse debitor penitere:dic ꝙ sic:vt.l.legis iulie.C.q bo.
ce.pos.⁊ tenet Barto.in.d.l.penul.⁊ Cy.in.l.i.C. qui bo.
ce.po.in.vj.questione.

i **S qui.** Hec decre.habet vnam materiam penitus legalē:⁊ attingit materiam multū a doc.legistis examinataʒ:in quolibet passu:⁊ in quibusdam exēplis:⁊ si vellē bene examinare:esset vna repetitio:sed canonista nil haberet vtilitatis:quia nō esset nisi declarare leges:declarabo tñ quātū necesse erit pro canonistis:⁊ pro notitia terminorū:dabo traditiones breues quātū potero:⁊ est extracta hec decre.ex.l.cum de indebito.§.i.ff.de proba.⁊ in summa sic dicit repetens indebitū illud ꝓbare teneť nisi de mēdatio aduersarius cōuincatur. Primo ponit dictū. Secūdo casuʒ exceptū.ibi.nisi. ¶ No.hic regulam ꝙ repetens pecuniā solutā vt idebitā:artatur ad onus ꝓbandi indebitū:⁊ hoc ideo:quia sup indebito fundať substātia illius actionis:⁊ ꝯsequēter eius itentio. Itē no.ꝙ quelibet solutio presumiť discreta:⁊ cū cā esse facta:vt viteť iactatio:que nō presumiť:de presum.q: verisimile.de renūc.sup hoc. ¶ No. vnū casum exceptū:ꝙ in penā creditoris negantis solutionē:ea probata:ipse artatur ad ꝓbandum debitū:vt h. Premitto pro euidentia ꝙ Hosti.hic posuit vnā glo.diffusam. cuius ptē posuit Inno.de imu.eccle.⁊ q: pleriq;.in qua tractat ⁊ plusq̄ expediat insistit materie exceptionis non nu. pec. Glo.autē nr̄a ingrediť mām solutiōis indebiti ⁊ circa istā isistā sup tex.aliqua querendo circa illam. ¶ Secūdo glo.h aggrediť materiā repetitiōis debiti que est difficilis materia apud legistas. ¶ Expediā primo primum qd est etiaʒ annexū materie glo. Uos canoniste debetis scire pro euidētia ꝙ si quis cōfiteret se debitorem in aliquo alicui:ex discreta cā cōfessio eius ꝓbat cām:adeo ꝙ ex cā ꝓbata per cōfessionē postea cōueniri pōt.C.de non nu.pe.l.gñalr:⁊ si in scriptis ꝯtrium probari non pōt:nisi p instr̄m:vt ibi:ad h .c.si cautio.de fi.istru.vñ cōfessioni statur:in tm̄ ac si eēt cōfessio in scriptis facta:cuius scripture nō posset ꝓbari ꝯtra. nisi p cōtrariā scripturā.h ꝓbatur:ex no.de fi.instru.si cautio.⁊.C.de nō nu.pe.l.gñalr. Hoc fallit in cā mutui pp exceptiōeʒ nō nu.pe.quia in illa multotiēs debitores multos decipiebātur a creditoribus.nā cōfitebanť se recepisse sub spe numeratiōis future:sed postea creditores nō nūerabāt. Jō.ll.circa hoc ꝓuiderūt:vt posset opponi exceptio nō nu. pec.vsq; ad biēniū.C.de nō nu.pe.l.in ꝯctibus:⁊.l.si ex cautiōe.C.de nō nu.pe. Secundo premitto ꝙ an in cōfessiōe ex cā mutui:ante biēniū sit nata ciuilis actio:an etiā naturalis: an nulla. Opi.inter legistas sunt:sed cōis opi.est citra montanorū:q: nō intēdo insistere in opi.ꝙ naturalis nō est infra biēniū:q: meus cōsensus nō est purus in obligando cuʒ cōfiteatur sub spe numeratiōis future:⁊ sic si numereť ciuilis: ergo cautū est:no.ꝑʒ Bar.in.l.si pecuniā.ff.si cer.pe.⁊ in.l. cū quis.C.de iur.⁊ fac.igno. Sed post bienniū aliqui dicūt ꝙ ibi est naturalis:ꝓpter tacitū cōsensū:qui surgit ex taciturnitate lapsus tpis. Alii dicūt ⁊ est cōe loq:ꝙ ciuilis post biēniū sola est:tñ habet effectū naturalis. His posit[is] vēio ad questionē Hosti.pone ꝙ ego suʒ confessus me recepisse.x.ex causa mutui:⁊ iuraui añ biēniū nullā querelam iterponere:de nō nu.pe.lapso biennio cōuenior:an aliquod remediū habeā ꝯtra istū agētē:ex quo vere nō nūerauit. Recitat opi. Hosti.que sunt īter legistas:que tāgunť in.l.si ex cautiōe ꝑalle.⁊ in.l.in cōtractibus. Una est opinio qd remediū cōpetat etiā post lapsum biēniū:tñ dicunt lapsuʒ biennij tm̄ operari respectu oneris ꝓbandi:⁊ vbi primo ante biēniū creditor artabať ad pecuniā numeratā probandam post bienniū artabiť debitor ad ꝓbandaʒ nō numerataʒ:⁊ sic nō excludereť debitor a remedio qn possit opponere pecuniam numeratā nō esse:⁊ ꝯsequēter repellere creditoreʒ per lapsū biēnij:ſʒ tm̄ opatur ꝙ dixi:⁊ hāc opinionē tetigerūt glo.in locis ꝑalle. Et hec est cōis opi.modernorū:licet Cy.facit differentiā inter ꝯctum in scriptis:⁊ sine scriptis:⁊ casu aliquo possit eē vera. Secūda fuit opi. Ja.bal.⁊ eā videť sequi accur.q: in ea persistit in.d.l.in ꝯtractib⁹:ꝙ lapso biēnio effectualiter poterit cōueniri:nec habebit remediuʒ aliqd cōtra creditorem:imo oportebit eum soluere:⁊ ex quo īter biēniū nullā q̄relā inter posuit:ſʒ motiuū suū est.l.in cōtractibus:vbi dicit post lapsum biēnij nullo mō dʒ audiri. Ozr tenēdo qd tʒ Hosti.⁊ hec opinio est vā:ꝑʒ canones scire debetis:ꝙ triplex remediū cōpetit cōfitēti se recepisse ex cā mutui:vnū est exceptiōis nō nūerata pecunia:⁊ hec hʒ effectū vt grauet creditorē n ꝓbando pecuniā nūeratā esse: ⁊ h remediū.i.exceptio tolliť lapsu biēnij:vñ ad speciē hui⁹ exceptiōis:nullo mō hʒ remediū debitor:⁊ sic loquiť.l.i cōtractib⁹. Secūdū remediū est exceptio doli:aut in factū q̄ oriť eo ipso ꝙ ipse petijt:q: non soluit:⁊ sic dolo facit:⁊ iste dolus vt furtiuus tolli non pōt:⁊ plus opať dolus q̄ᷓ negligentia:⁊ q: tps nō est modus tollerāde aut iducende obligatiōis.l.obligationū fere.§.plʒ.ff.de act.⁊ ob. Et hāc opi. credo verā:saltē de eq̄tate canonica:q: debebit audiri p viā denunciatiōis euangelice:⁊ quia sumus in materia peccati: licet legiste tenēt oēs ꝯtriū:ꝙ tñ nos deberemus stare canoni:vt dicit Hosti.ar.de ꝓscrip.c.si.cū ibi notatis:⁊ hec credo vera:etiā si iuramentū interuenerit:q: iuramentū recipit oēs ꝯditiōes ꝯct⁹ ꝓncipaľ:nisi forte iurasset sibi pecuniā vere nūeratā:q: tūc forte obstaret iuramtū sibi:nisi absolutionē petēt h tñ ꝓ ꝯstāti ñ pono:q: ñ cogitaui. Si aūt iuramentū fuit simplex:tūc clarū ē ꝙ recipit ꝯditiōes ꝓmi ꝯct⁹.l.fi. .C.de nō nu.pec.⁊ hāc opi.tʒ Dy.in regula nō locupletari. Tertiū ē remediū repetitiōis cautiōis ꝓstite p ꝯdictiōeʒ .n debiti:vľ sine cā:⁊ de h diceref cū glo. Tāgit ēt incidenter Hosti.an in istr̄o possit renūciari exceptiōi:vt nō nu.pec.⁊ tʒ:q: nō cōtendit ad tollendū dolū futurū:cui nec tacite:nec exꝓsse renūciari nō pōt.l.si vnus.§.illd.ff.de pac.⁊ nō iuuat renūciationē accipientē:q: inuitat quē ad deliquēdū:ar.l. ꝯuenire.ff.d pac.doc. Bar.i.l.si ex cautiōe eligit mediā viam:q: si a principio tpe cōfessiōis renūcieť in istrumēto nō ꝑiudicat ei:q: qua fragilitate iduciť ad cōfitendum eadeʒ ad renūciandū induceret:vnde eadē subest ratio vtrobiq;: ar.ff.de nouatio.l.doli. Si aūt ex post fcō renunciat preiudicabiť ei:ar.l.cū fide.C.de nō nu.pec.dat simile de pacto .l.cōmissorie.in.l.quāuis:alś calipodius.ff.de solu.⁊.l.titius.ff.de pig.act. Et est simile qd dixi in.c.si diligenti.d fo. cōpe.de renūc.velleiani. Que pōt fieri ex internallo nō i cōtinenti. Tertio q̄rit Hosti.an.l.in cōtractibus.habeat ꝑiudicare eccľiis in mutuo:⁊ si eccľia vel ꝓlatus cōfiteatur spe numeratiōis future:⁊ nō īterposuerit querelā infra bienniū: an post poterit īterponere.dicit ꝙ nō:habet locū in eccľiis: q: in illis nō sufficit apparere vere numeratā:nisi ꝓbeť.s.e. tit.ꝙ quibusdam.⁊ de deposito.c.i.multominus sufficeret cōfessionē apparere. ¶ Ulterius dicit siue querit:an lex in cōtractibus:que excludit potestatē opponēdi.de nō nu.pecu.dicit ꝙ nō:quia iura que inducunt ꝑiudicium ecclesijs: vel ecclesiasticis ꝑsonis:nō ligant ecclesias:nec ꝑsonas ecclesiasticas nisi p ecclesiā approbenť.s.de cōsti.que in ecclesiarum:⁊.c.ecclesia.sante marie. Hostien.hic concludit tres regulas de quibus per archi.in.c.i.⁊.c.sequen.x.disti. Prima regula est ꝙ lex iperialis priuilegiando ecclesiaʒ: vel ecclesiasticā ꝑsonā:⁊ sic fauēs eccľie:vel clericis ⁊ ecclesiasticis ꝑsonis:⁊ in eo ꝙ est cōmodatuʒ ecclesie seu ꝑsone ecclesiastice:itelligitur p ecclesiā approbata:nisi exꝓsse per ecclesiā seu cañ.sit approbata. Secūda regula ꝙ lex imperialis ad preiudicium ecclesie:vel ecclesiastice persone non astringit ecclesiā nisi per ecclesiaʒ expresse approbeť:alľ.x. di.c.i.⁊.ii.⁊ per totuʒ.de priui.c.ii.⁊ de oper.no.nuntia.c.i. omnes istas duas regulas dicit similiter ꝓcedere in ꝯsuetu

dine laicoꝝ. In statutis aũt pticularibus laicoꝝ dicit: ⁊ est tertia regula: q꞉ reiecta dr̃ia an respiciãt cõmodũ: an incõmodũ nõ ligãt eccl̃iam: alle. de ꝯsti. eccle. ⁊. xcvi. di. bñ qdẽ. Ex his ꝯcludũt ad q̃situm. ꝙ in. l. in ꝯtcibus ⁊ si lex in q̃tuꝫ introduxerit remediũ fauorabile excep. nõ nu. pecu. ꝙ hoc trãsit ad eccl̃iam: ⁊ eccl̃iasticas p̃sonas: in q̃ꝫtum v̓o decurtauit ad biẽnium: ⁊ vlterius noluit opponi: q꞉ reuertit̃ ad p̃iudiciũ eccl̃ie: ⁊ eccl̃iastice p̃sone: nõ obligabit eccl̃iam. Uidete: opi. Host. esset vera: tenẽdo ꝙ lex in ꝯtcib⁹ excludat ĩ toto facultatẽ hñdi remediuꝫ ꝯ ꝯfessionẽ lapso biẽnio: q̃a in h̃ est irrõnabilis ⁊ ꝯ nãlem eq̃tatẽ: vñ tũc satis ꝯfiteoꝛ ꝙ nõ trãsiret ad eccl̃iasticas p̃sonas: sed in q̃ꝫtum intelligeremus ẽm cõem opi. s. ꝙ solũ aggrauaret debitoꝛẽ onere probandi post biẽniuꝫ. Hoc casu crederẽ a multis ponderãdũ: q꞉ repio tex. ꝙ fuerit inducta exceptio nõ nu. pecu. nõ ppetuo: s꞉ cum aliqua limitatiõe. ⁊ suo tp̃e fuit introducta ꝯ regulã cõem: que hꝫ ꝙ reus suã exceptionẽ dꝫ pbare. vñ non video q̃re eccl̃iastice p̃sone post lapsum biẽnij nõ debeant excludi p lapsum biẽnij: ex q̃ p̃uilegium nõ est simpl̃r introductũ: sed tp̃anee: ⁊ sic tp̃aneũ p̃uilegiũ trãsit ad eccl̃iasticã p̃sonã. In eccl̃ia aũt nõ dico eccl̃iastica p̃sona. fateoꝛ host. dicere veruꝫ p no. in. c. i. de deposito. Ratio aũt host. pcederet: si a p̃ncipio fuisset exceptio nõ nu. pecu. iducta sine tẽpore: sed vt dixi hoc nõ repit̃: imo semp fuit tp̃anee inducta ꝯ. bienniũ. Credo ꝙ lex in ꝯtcibus liget eccl̃iaꝫ: tenẽdo opinio. ꝙ solũ lapso biẽnio trãsfert̃ onus pbãdi in ꝯfitẽtẽ. Nã ꝙ añ biẽniũ debeat pbare creditoꝛ est ꝯ ius: ex quo stabat ꝯfessio debiti: ⁊ in h̃ p̃uilegiant̃ p̃sone eccl̃iastice ꝯ ius cõe: ⁊ p hoc nõ detrahit̃ eccl̃ie: sed tollit̃ p̃uilegiũ ꝯ ius. Et si dicatur nõ põt tolli p̃uilegiũ: fateoꝛ: sed si lex ab initio ꝯcedit̃: in tm̃ eccl̃ia vtit̃ priuilegio cũ sua cã: vñ credo ꝙ cũ oliꝫ exceptio claudat̃ q̃nq̃ẽnio: eccl̃ia nõ vtet̃ illo priuilegio: trãsfusio oneris pbãdi creditoꝛẽ. ¶ Uenio ad glo. ⁊ p̃mitto pro canonistis ꝙ anteq̃ꝫ eẽnt originata iura ciuilia: erat solũ nãlis obligatio: que oriebat̃ solũ a solo ꝯsensu puro ⁊ ex eq̃tate iuris gẽtiũ. i. di. ius gentiũ. Ita ꝙ q̃ñ ꝯsensui puro cõsistit eq̃tas vocat̃ nãlis obligatio: ⁊ ideo dr̃ naturalis: q꞉ insequit̃ naturalẽ eq̃tatẽ ⁊ rõem: que inest hoĩ: put differt a brutis: ⁊ hoc naturalis hẽat effectũ in manu regia: q꞉ ibat̃ ad regentes ⁊ narrabat̃ factũ: qui postea id mãdabãt executiõi. l. ij. §. i. ff. de origi. iur. Que manus regia etiã hodie durat in p̃fe. l. ꝯgruentius. C. de pa. po. postea. q꞉ supuenit ius ciuile: videns eum eẽ equũ ꝙ disponebat ius gentiũ: illõ approbauit ⁊ dedit ei fomentũ. i. eo ꝙ lex ciuilis assistit obligatiõi naturali: appellata est ciuilis obligatio: ⁊ sic sunt due obligationes in suba ẽm cõem opi. lꝫ alibi ꝯ: ⁊ ibi natural̃ erat sterilis: incepit patere adiũcta ciuili: facit ad p̃dicta qδ no. ĩ. c. que in eccl̃iarũ: de ꝯsti. per Inno. ⁊ de imu. eccle. q꞉ plerique. Si aũt ꝯsensui suadẽti obligationẽ solũ assistat approbatio iuris ciuilis: ⁊ nõ iuris naturalis: ⁊ tũc non est obligatio naturalis: sed ciuilis tm̃. Et ex h̃ appet declaratio terminoꝝ quos glo. ponit. s. q̃ñ dicat̃ debitũ naturale: q̃ñ ciuile: ⁊ q̃ñ vtroq꞉ mõ. ¶ Uenio ad declarationẽ glo. i. in qua p̃se quoꝛ q̃ttuoꝛ articulos. Primus q̃ñ aliq̃d est indebitũ iur. ciuili: sed debitũ tñ iure naturali. Scd̃s q̃ñ aliq̃d est indebitum iure naturali: sed debitũ iure ciuili. Tertio q̃ñ aliq̃d est indebitũ iure naturali: ⁊ ciuili simul. Quartus q̃ñ aliq̃d est debitũ vtroq꞉ iure: sed in exceptiõe elidibile. i. per exceptionẽ indebiti. ¶ Circa primũ q̃ro ⁊ intro glo. an soluens idebitũ iure ciuili tm̃ possit repetere: ⁊ dic ꝙ sic: si errat in facto secus si in iur. C. ad. l. fal. erroꝛ. Exẽplũ: credo me esse obligatũ ad soluẽdũ integre legatũ cũ possum detrahere q̃rtaꝫ falcidie: si erro credẽs pinguioꝛẽ hereditatẽ: quã sic repeto Si scio q̃ꝫtitatẽ hereditatis: sed credo de iure me teneri ad soluenda legata: nõ possum repetere: q꞉ facilius excusat erroꝛ facti: q̃ꝫ iuris: hoc fallit ẽm doc. in p̃sonis priuilegiatis. s. femia milite ⁊ rustico: ⁊ ĩ minoꝛe que excusant̃ ab erroꝛe iuris: vt. l. cum de indebito. ff. de pba. hec est cõis opi. Sed vltramontani fuerũt in opinione: q꞉ hoc est indebitũ oĩno: moti sunt rõne. Primo q꞉ falcidia resecat ipso iure legata: vt. l. plautius. ⁊. l. linea margaritaruꝫ. ff. ad. l. fal. ergo ⁊c̃. Scd̃o q꞉ lex resistit legato: vltra q̃rtã. l. i. ⁊ ad. l. fal. ergo ⁊c̃. vt pꝫ ĩ. l. cum lex. ff. de fide. Guil. de cu. tenet glo. pp fundamentũ voluntatis testãtis: q꞉ adest naturalis eq̃tas: solũ ergo impedit̃ ciuilis: ppter nõ absistentiã legis: hoc etiã tenꝫ Ja. butri. ⁊ Bar. in. l. cum qs. C. de iur. ⁊ fac. ig. p. l. i. Fallit vbi dicit ꝙ talis soluens nõ soluit plus debito: ergo est aliq̃ iure debitũ: sed nõ ciuiliter: ergo naturalr̃. Iteꝫ soluẽs vltra falcidiã nõ dr̃ donatoꝛ: ergo erit debitũ: si indebitũ esset dicet̃ donatio: cũ illud donari dicat̃: ꝙ nullo iure cogẽte ꝯceditur. l. donari. ff. de dona. ad hoc. l. si patronus. §. de illo. ff. de dona. ad ꝯria: dic ꝙ resecat falcidiam ipso iure quo ad dñium: sed nõ quo ad possessionẽ. Nõ ob. ꝙ lex resistat ⁊c̃. q꞉ non resistit. dicit. n. ꝙ quis põt legare q̃ꝫtum vult: dũmodo quadrans remaneat apud heredẽ: sed dic ꝙ per hoc nõ phibꝫ legari: sed disponit ꝙ quadrans vbi legat: remaneat apud heredẽ: ad hoc q꞉ soluens vltra trebel̃. nõ est indebitũ naturalr̃: vt ex tex. in. l. debitoꝛẽ. ff. de his que in frau. cre. id aũt quod est debitũ iur. legitime: omni iure est indebitũ: vt pꝫ q̃re si qs soluat repetit. ff. de dona. si patronus. Ponunt legiste aliud exẽplũ. s. q̃ñ quis est absolutus p sniam iniustã: q̃a lꝫ tollat̃ ciuilis per sniam: tamen remanet naturalis. l. iuli. ff. de ꝯdi. inde. ⁊ hoc casu an solutũ post sniam absolutoriam possit repeti: legiste ꝯcludũt: ⁊ maxime Bar. ꝙ si absoluat̃ reus: q꞉ nõ pbauit actoꝛ: nõ põt repetere: vt. d. l. iulia. in p̃n. q̃ñ q꞉ absoluit̃: q꞉ nullo mõ debitũ: ⁊ sic declarat iudex: lꝫ in veritate debitũ eẽt: tũc dicit Bar. ꝙ adhuc naturalis obligatio nõ tollit̃: cũ per sniam nõ possit tolli id qδ est de iure naturali. insti. de iure natu. §. sed nãlia: tũc q꞉ snia p veritate habet̃: ex quo sic est declaratoria: si soluit ille: qui sic est absolutus: hꝫ ptãtem repetẽdi: nõ obstãte naturali obligatiõe: eo q꞉ nõ põt per ptem naturalis obligatio allegari: obstãte vinculo snie: ꝙ ocludit os sibi: alle. l. si. ff. δ iur. iur. ⁊. l. si duo. §. si qs iurauerit. e. ti. ⁊ sic tollit effectũ natural̃ obligatiõis lꝫ ipsam nõ tollat. Si aũt soluat simpl̃r tanq̃ꝫ idebitũ: nõ ãt adijciat ꝙ nullo mõ debitũ: ⁊ tũc itelligit̃ δbitũ. s. ciuil̃r tm̃: ⁊ ideo solutũ repeti nõ põt: ẽm Bar. ⁊ sentit bu. ponũt alij exẽplũ ĩ debito ex pacto nudo: q꞉ tũc est natural̃ tm̃ obligatio: ⁊ nõ adest ciuil̃: tñ si soluo tale debitũ: non repeto: si erroꝛe iuris soluo: secus si sine. Item ponũt exẽplũ in pupillo: q obligat̃ naturalr̃: si non adsint sollẽnitates req̃site ad ciuilẽ obligationẽ. de quo in. l. i. ff. de noua. ⁊. l. pupillus. ff. de reg. iur. modo si tale debitũ soluit̃ erroꝛe facti: potest repeti. Secus si erroꝛe iuris: sic exẽplificãt doc. legũ. Uidete: puto p̃dicta pcedere de iure ciuili: sed de iure canonico q̃libet naturalis hꝫ vim ciuilis: ⁊ ex ea agit̃: vt no. ĩ. c. i. ẽ. de pac. ⁊. xij. q. ij. q̃cũq꞉. scd̃m communẽ opi. canonistaꝝ. de q̃ in. d. c. i. vñ nõ põt repeti: q̃cũq꞉ erroꝛe solueret̃: sicut nec q̃ñ solueretur vtroq꞉ iure debitũ: vt hic dicit glo. Uidetis istam ptem vsq꞉ ad versi. indebitũ iure naturali tm̃. ibi glo. attingit ẽꝫ mẽbrum. s. q̃ñ aliud est idebitũ iure naturali tm̃: vbi q̃ro an soluens idebitũ iure nãli tm̃: possit repetere: exẽplũ ponit glo. in obligatiõe p cyrographũ ꝯfessiõis ex cã mutui ĩtra bienniũ: vt q꞉ ĩ scriptis suꝫ ꝯfessus. x. a te recepisse s̃b spe future numeratiõis: tu postea nihil das: ⁊ ego ex tali ꝯfessiõe suꝫ ciuiliter obligat⁹: ob quã tibi cõpetit actio: qδ pꝫ: q꞉ te agente ꝯ. bienniũ cõpetit mihi exceptio nõ nu. pecu. que p̃supponit actionem competere. Nam exceptio est actiõis exclusio. l. ij. ff. de excep. rei iudi. non tamen subest ibi naturalis obligatio: q꞉ non est mea mens obligari: nisi recipiam pecuniã. Mõ ad ppositũ dicit gl. ꝙ tale idebitũ soluat̃: idistincte repetit̃. vt h̃. ⁊. i. q. iiij. §. nõdũ. qδ itellige. quocũq꞉ cederet ẽꝫ cõeꝫ opi. doc. Nõ aũt q̃re cõdictio idebiti det̃ ad repetõeꝫ idebiti nãl̃r: ⁊ nõ dat̃ idistincte ad repetitionẽ idebiti ciuil̃r: ẽ: q꞉ cõdictio idebiti fundat̃ sup nãli eq̃tate: q̃ hꝫ ꝙ qs si locupletat̃ cũ iactura aliena: ⁊ eã total̃r inseqũ: sed nõ semp ri

gore iuris.ff.de ↄdi.inde.l.nā ꝯ.ꝛ ex quo ↄditio indebiti il
lud reputat indebitū:qḋ est indebitū attēta rōne nāli. Nā
pōderato rigore iuris ciui.nisi ad rigorē inducat rō nālis:
vt in soluēte errore facti:ꝛ sič illud reputat debitū:qḋ est de
bitū attēta nāli eqtate:nō attēto qd disponat ius ciuile:iō si
id qḋ est debitū nāli eqtate soluař iuris errore nō repetitur:
secus si sit indebitū nāli eqtate:qꝛ tūc repetiř aliud exēpluꝫ.
ponit glo.iuris ciuilis in testō minus sollēni:nō hñte.vij.te/
stes:qꝛ hꝫ fundamētū eqtatis nālis:qꝛ ex volūtate defuncti
lꝫ nō assit fomentū ciuile:h̄ reprobāt vltramōtani:qꝛ natura
lis oriř ex ↄsensu:sꝫ hic nō ↄsensit:qꝛ vř voluisse decedere in
testatus:ex q̄ solleniter nō est testatus igiř.ꝛc. Itē heres q
adiuit hereditatē nō ↄsensit:qꝛ adeundo verisilř:sed nō vo-
luit se obligare:ex quo nō erat debitū:pterea vbi id qḋ agiř
peccat in forma:totū impeditū in ortu nālis ꝛ ciuilis.l.j.§.si
qs ita.ff.de ver.ob. Ita butri.tenet glo.qꝛ heres ꝛ defunctꝰ
censenř eadē psona:si defunctꝰ ergo heres ↄsensit: vt sic ex
hoc ficto ↄsensu oriř naturalis:pbat qꝛ militi est cōcessum
testari ſm ius gentiū:remota sollēnitate ciuili:ꝛ testamētuꝫ
eoꝝ valet:vt.l.lutius.ꝛ.l.diuus.ff.de mili.testa. si tñ ↄstet de
volūtate sua pbata p reglam iur.gentiū.igiř ꝛc.vt.d.l.luti
us.ꝛ.l.diuus.ff.de testa.mili.ꝛ sic valet de iure gentiū. ergo
obligatio adest nālis. Itē qꝛ hoc equū dictat ēt ratio nālis:
etiā dato ꝙ non ↄstet ḋ volūtate: vt pꝫ in gerēte negocia ab
sentis:vel pupilli vel furiosi:qui ↄsentire nō valet. Itē qꝛ ex
maleficio qs obligař dictāte eqtate:lꝫ nō deř ↄsensus in eū
qui debuit:ꝛ ꝯ quē:alle.l.in testō.ff.de fideicō.libera.ff.ḋ bo
nis eoꝝ q tu.vel cura.l.fi.C.de fideicō.l.ij.C.e.ti.l.fi.isti.de
fideicō. heredi.§.fi.p hoc pꝫ rñsuꝫ ad id qḋ dř hic ḋficit cō
sensus.nō ob.ꝙ deficiebat in forma: qꝛ nō deficit in forma
sbali:que est volūtas:sed in pbatoria.ꝛ hic nō facit deficere
naturalē:secus dicit si defecerit ex volūtate:vt qñ pterit fili
um:quē ignorat se habere.l.sicut certi.ꝛ.l.si cū in vtero.C.ḋ
testa.mili. Doc.legistaꝝ ponūt exēplū:si qñ qs est ↄdēnatꝰ
iniuste:qꝛ nō subest naturalis obligatio:cū nō subsit eqtas:
ex quo non ꝯxi:ꝛ sic nō pōt esse naturaľ que oriř ex ↄsensu.
l.stichuꝫ.§.naturalis.ff.de solu.tū pp vinculū snie est debitū
ciuiliter:vñ vř ꝙ possit solutio repeti:attento eo qḋ dicit hic
glo.doc.ꝯ qꝛ immo nō pōt repeti. Primo qꝛ si teneremus
opinionē illoꝝ:qui tenēt naturalē oblōnē inesse in snia:quā
dicūt surgere ex tacito ↄsensu surgēte ex patiētia lapsus sen
tentie in rē iudicatā:ideo cū tūc subesset naturalis eqtas nō
poterit repeti:sed tenēdo aliā opi.que est cōis.s.ꝙ nō insit
naturalis:qꝛ ibi non est verus ↄsensus.sed interptatus.c.qḋ
ad ↄsultationē.de re iudi. Vñ non oriř stricta naturalis.ꝛ
no.in.l.ab eo.C.quō ꝛ qñ iu.per doc.legistarū.in.l.iubemꝰ
palle.tñ idem est dicendū.s.ꝙ nō possit repeti:qꝛ lꝫ ibi nō in
sit vera naturalis:est tñ ciuilis hñs effectū naturalis:ꝛ fingit
illū ius ↄsentire:ideo nō pōt repeti:immo vt dicit Bar.pōt
dici ꝙ ibi est q̄dā lata naturalis:que oriř ex eqtate iuris gē
tium:vt pncipibus patere pareamus iuncta psumptione iu
ris ꝛ de iure:que surgit ex lapsu snie in rē indicatā: iō hꝫ sal/
tem effectū naturalis illa ciuilis:ideo nō pōt repeti ſm doc.
legistaꝝ:hoc tñ exēplū vlt.cauillari possꝫ:qꝛ hoc est tūc ex/
ceptione odiosa:nō originaľr:ideo vř ꝙ repetere possit: ar.
no.ff.de ↄdi.ob cām qui se debere.ꝛ.l.qui exceptionē.ff.de
ↄdi.inde. Nō insisto plus:qꝛ hoc spectat plus ad legistas:
ꝙ̄ ad canonistas. Vide glo.vsqꝫ ibi.ad ver.solutū vero.ibi
glo.exaīat tertiū mēbrū.s.qñ est omni iure indebitū: ꝛ tunc
distinguiř an ignorāter soluerit:qꝛ quocūqꝫ errore soluat: ꝛ
repetit.C.de ↄdi.inde.l.ij. An sciēř ꝛ nō repetit: qꝛ vř do-
nare.l.j.ff.de cōdi.inde:ꝛ.l.cuius per errorē.ff.de cōdi.vide
glo.vsqꝫ ibi.aliud nō ꝛc.ad hoc mēbrū doc.nil addūt:qꝛ p
fecte est per glo.traditā. ¶ Venio ad quartū mēbrū.s.qñ
est debitū omni iure:sed per exceptionem indebitum:qꝛ lex
assistit obligationi:ꝛ est ↄsensus obligandi:sed soli exactio
ni ꝛ exercitio cōpetit ius excipiendi:ꝛ tūc glo.dicit si excep/
tio est tpalis repeti non pōt.ff.de ↄdi.inde.l.in diē.ꝛ.l.nā ꝛ

si maritus.ꝛ.l.nā si cum moriar:exēplū in excōicatione dila
toria ad tempus:puta si pmisi soluere.x.in paschate: ꝛ ante
saluo:dies enim non hēt impedire ortū naturalis:vel ciuilis
obligationis:ſm veram opi.ff.de ver.ob.l.quotiens:lꝫ pa/
ret exceptionem añ vt diem.c.j.de plus peti.si tñ solui nō re
peto:dic in hoc mēbro laicus ſm doc.qñ qꝫ est debitū in di
em certū:an ꝛ qñ:vt in exemplo quod posui: ꝛ tunc pcedit
quod dictum est:qꝛ solutū non repetitur: qñ qꝫ est debituꝫ in
diem certam qñ:sed certam an:vt si pmitto.x.qñ moriar:qꝛ
certum est me debere mori:sed incertum qñ:hoc casu legi-
ste faciunt differentiā inter obligationem ex contractu: ꝛ ex
vltima voluntate:q si ex contractu fit obligatio in diem in
certam qñ:sed certā an: vt promitto tibi.x.qñ moriar:ista di
es vel conditio nō impedit naturaleꝫ:nec ciuilem obligatio
nem:qñ ipsa.s.obligatio ex tali cōtractu oriatur ꝛ actio:sed
facit excōicationē:tñ si debituꝫ interim soluař:repeti nō po
test:qꝛ dies licet ego morior ante te:ꝛ tu morieris ante me: si
hꝫ se adesse vel abesse indebite:cum ex tali ꝯctu species ta/
lis obligationis transmittatur ad heredem:insti.de ver.ob.
.§.ex conditionali:ergo solutuꝫ interiꝫ repeti nō potest. Si
vero ex legato fit debitum in diem certaꝫ an:sed non qñ: vt
lego tibi.x.cum moriar:ista in legatis non facit obligatio/
nem:sed conditionem:que habet adesse vel abesse rei debi-
te:ideo si legatum ante cessioneꝫ diei legati soluitur: debet
posse repeti:ꝛ causa huius dicti est:qꝛ dies incerta quando:
licet certa an:facit conditionem in legatis: nam ita demum
debetur legatario:si reperiat se viuuꝫ ſm tempus cessionis
diei legati:ꝛ non transmittitur spes conditionalis legati ad
heredem.ff.de cadu.tol.l.j.§.si autēꝫ sub conditione: vnde
possibile est legatarium ante mori:ꝛ sic legatuꝫ extingui an
testatorem:vel ante conditioneꝫ:ꝛ qꝛ sic habet se adesse:ꝛ nō
est obligatio:merito talis in legatis facit conditioneꝫ:vt no
ta.in.l.qui sub cōditione.ff.de condi.inde.idem in illis con-
tractibus:in quibus conditio habet se adesse: ꝛ non esse rei
obligate:vt promitto tibi decē si nauis ex asia venerit: quia
conditio in tali ꝛ simili impedit ortū naturalis ꝛ ciuilis obli
gationis:vt no.de ver.ob.l.quotiens:ideo solutū interim re
petitur:sicut in debito ꝙ fit ex legatis. ¶ Videte glo.vsqꝫ
ad ver.si vero ex perpetua. Item prosequitur aliud mēbrū
scilicet quando aliquid est debitum naturaliter: sed obstat
exceptio perpetua:ꝛ tunc dicit glo. Si est exceptio fauora-
bilis:vt velleiani:que datur mulieri intercedenti pro alio: qꝛ
ius non resistit obligationi:ideo oritur naturalis ꝛ ciuilis.
sed soluꝫ actioni:idest obstat exceptio:ꝛ quia fauorabilis ꝛ
perpetua:ideo solutum repetitur.ff.de condi.inde.l.qui ex/
ceptionem.ꝛ.l.quamuis. Si vero est exceptio odiosa: vt ex/
ceptio macedoniani:que cōpetit filiofa. sed fuitītroducta i
odium creditoris:seu creditoꝝ inducētiū filios ad occidē-
dum patres:vt sibi soluerent:ꝛ tūc dicit glo. ꝙ nō repetiř so-
lutū. Sꝫ doc.legistaꝝ ꝛ glo.dicūt h̄ verū:nisi sit solutū erro
re facti pbabiľ.ff.ad macedoñ.l.fi.qꝛ tūc solutū illḋ repetiř
qḋ ē veꝝ:si exceptio odiosa originaľr:secꝰ si exceptio origi-
naliter nō ē:vel sit odiosa:vt.ff.de ↄdi.ob cāꝫ.l.q se debere.ꝛ
no.ff.ḋ ↄdi.ide.q exceptionē. Vide glo.vsqꝫ ad.v̄.aliud est
indebitū.gl.psequiř aliud mēbꝝ.s.qñ aliqd est debituꝫ oī
iure:sꝫ idebitū exceptiōe:q̄ est inducta ꝛ ad rigorē iuris ſuā
dū:vt est exceptio rei iudi.l.sniam.ff.de excep.rei iu.ꝛ tūc di
cit gl.ꝙ solutū idebitū sciēter nō repetiř in.l.iudex.ꝛ.l.iulia
nus.ff.ḋ ↄdi.ide.ꝛ gl.assignat rōeꝫ quā vide in ea. Sꝫ dicūt
legiste ꝙ hoc exēplū nō cōpetit huic mēbro:qꝛ snia tollit ci-
uilē.vñ h̄ exēplū cōpetit pcedētibꝰ mēbris:vt dixi.s̄.iō bar.
ponit exēplū i exceptiōe q̄ dař ex epľa diui adriani.l.penľ.
.C.de ↄsti.pec.ꝛ vidistis no.s̄.ti.j.c.ij. Itē ponit exēplū de
ista exceptōe iducta ad iuris rigorē ↄſuādū. De exceptōe q̄
ↄpetit fideiussori: vt pus ↄueniař pncipaľ.C.ḋ fideius.auc.
presente. Item ponit exemplum in exceptione: que duo-
bus reis competit: vt.l.j.ꝛ in auc. ibi posita.C.de duobus
reis. Nā iste exceptiones sunt inducte ad iuris rigorē:ideo si

soluit tali except'iōe:tūc nō repetit. Uideatis istā glo. vsq3 ibi. Si vo incertū sit:ꝛ indebitum glo. dicit errore iuris vl' facti: male dixit indebitum aduixit vel facti: qn̄ qs est tutus exceptione odiosa: si aūt exceptio sit dubia: dicit glo. iudicādū3 vt de ppetua. glo. alle. iura sua. de tuta vero exceptiōe p̄scripta. xxx. annoꝝ: remittit Jo. an. ad spe. de p̄scrip. in p̄n. gl. i .l. bonoꝝ ff. rē ra. ha. dicit q̄ repetit. l. vlti. in glo. si. dic sc̄d3 Bar. ibi. qn̄ exceptio est tpalis surgit ex ꝯuētione: q2 se obligat ad tps: ꝛ tunc q2 h3 tacitū pactū: tollit' cā nālis q̄ ciuilis: vt. l. cum q ita. §. i. ff. de ver. ob. Si vero p̄scriptio sit tpalis ex nā actionis que est tpalis: ꝛ tūc tollit' sola nālis: vt i. l. at qui nā. ff. de ꝯdi. inde. Si vero p̄scriptio tollat actionē: al' ppetuā: supueniēte p̄scriptione: ꝛ tūc tollit' sola ciuilis: quia nō posset tollere nālem: sed bñ tollit oēs effectus ciuilis .s. de p̄scrip. xxx. annoꝝ. l. oēs. vbi dicitur q̄ ois tollit' actio.

Ultimo dicit glo. qn̄ sit ciuilis obligatio: ꝛ qn̄ nālis: ꝛ adde ad glo. q2 in obligatiōe ex cyrographo post biēniu3: ciuilis h3 effectū nālem. ¶ Quero cū glo. ii. de rōne q̄re soluens grauet' onere ꝓbandi indebitū. dicit glo. q̄ est p̄scriptio cāe soluēdi: nō. n. p̄sumit' motus ad soluendū sine cā: q2 cum homo sit nāliter aptus ad retinendū ꝛ acq̄rendū: non p̄sumit' in eo iactatio aliq̄. ff. de ꝓba. cū de indebito. Fallit in minore. xxv. annis. muliere ꝛ milite: ꝛ agricultore simplici: tales eni3 non moueant' verisilr ad iactandū suū simplicesatū sunt ꝛ faciliter possūt decipi: ideo lex eis subuenit: vt nō cogant' ꝓbare indebitū: sed qui recipit d3 ꝓbare debitum fuisse ff. de ꝓba. l. cum de indebito. ¶ Quero cū glo. iii. qn̄ dicat' ꝯuictus negans. dicit glo. qn̄ conuincit' legitimis ꝓbationibus: ꝛ sic oino integrū. ff. de ꝓba. cum de indebito: secus si ꝯuinceret' iuramēto. de iureiur. cum q. Q2 cu3 releuet' in onere ꝓbandi: que est cā huius pene: releuat' a pena. ¶ Glo. vlti. ibi. in duplū: an postea reus qui p̄us negabat: nunc ꝯfitendo euadat hāc penā: vide in spe. de confes. §. nūc videndū. in fi. vsi. Quid aute3 si fideiussor fuerit datus per reū cōuentu3 actione. l. aq̄lie. de iudi. sol an tenebit ad duplū: ꝛ sic ad incrementū ꝯtingens rōne negationis: si ꝯtingat pp hoc reū in duplo ꝯdemnari: vi' q̄ sic: ex quo fideiussit. de iudi. sol. l. iudicatū solui ff. iudi. sol. in ꝯ̄riu3 videtur casus. in. l. si. ff. de fideiusso. Alij ꝯ̄ q2 mora nocet fideiussori ff. de ver. ob l. mora: sed illud verū qn̄ nō defenderet eū: al's secus C. de fideiuf. l. sancimus. Primū tenet accur. ff. qui satisda. cogū. l. iij. s̄m guili. in spe. de fide. §. j. vsi. sed pone. ¶ Op. cu3 ea. glo. ibi. ꝛ alibi punit'. dicit' in tex. q̄ negans si inde ꝯuincat': admittit' ad ꝓbandū q̄ debitum recepit: cōtra de auc. qui ꝓpriā C. de nō nu. pecu. vbi di' q̄ nō d3 qs ꝓponere exceptionē ꝯ̄riam prime: q2 al's ꝯuinceretur Nā qui negat pecuniā numeratā: ꝯuictus de mendacionō poterat docere se soluisse: vt ibi di'. So. ibi speciale: qn̄ qs fecit ꝓpriam scripturā: ꝛ eam abnegat: vel si ꝯfiteat': negat numerationē: tūc. n. mendacio ꝯuictus patit' penā. de q̄ ibi. .s. q̄ nō poterit docere se soluisse. Secus est in alio debito ēt si petat' vigore publici instrumēti. Nā negans solutionē. Si enim ex publico instrumēto ꝯuincit': pōt trāsire ad aliā exceptionem: puta iur. iurandi siue pacti: ꝛ silium: vt in regula nullus pluribus. de reg. iur. li. vi. Et facit ad q̄onem si accusatus de homicidio: dicit se nō fecisse: ꝛ ꝯuictus per testes: vult ꝓbare q̄ ad sui defensionē fecerit: certe per hoc d3 audiri: s̄m Ja. de are. lic3 sit cautius q̄ sub ꝯditione loquat': vt in. c. cum venerabilis. s. de excep.

¶ De donationibus Rica.

¶ In p̄cedentibus titulis visum est de ꝯ̄ctibus nō gratuitis: verum q2 sunt aliq̄ ꝯ̄ctus gratuiti: vt est donatio. Restabat de eis videre: ide posuit hūc titulū. de mā. lxxxvi. di. donare. cū. ii. seq. ꝛ in. c. nō satis. xvi. q. iii. placuit. ii. q. vi. illud. xvii. q. iiii. sunt qui opes. ¶ Querūt doc. qd est donatio. dicūt q̄dam q̄ est mere liberalitas q̄ nullo iure cogente ꝯcedit': vel s̄m hosti. est rei licite nullo cogēte iure mera liberalitate facta collatio. ff. eo. l. donari rei licite. Ideo dixit q2 sicut in re illicita non cadit venditio: ita nec donatio. l. q̄ sepe. §. venari. ff. de ꝯ̄hen. emp. dixi nullo iure cogente: q2 sola obligatio ciuilis p̄cedens nō impedit donationē: q2 non h3 exactum effectū: in nāli stricta est: q2 si donauit id ad qd̄ nālis obligatio stricta cogit: nō est donatio in lata nāli obligatione ad antidota: secus q2 illa non impedit donationem: cū non habeat effectum exactionis ꝛ retētionis regulariter. ad hoc. l. i. §. debitum. ff. de ꝯsti. pe. ꝛ. ff. de dona. l. hoc iure. §. fi. donatio autem esse impedit necessitas: q2 dicit lex in necessitatibus nemo liberalis existit. ff. de alimentis legatis. l. rem legatam. ꝛ quod no. s. de p̄hen. c. relatum. ¶ Scd̄o q̄runt vn̄ dicitur donatio: dicit' quasi dono datio. l. senatus. §. i. ff. de dona. causa mortj: vel dicit' quasi denudatio. ¶ Tertio quero quare dixi in plurali de donationibus: ꝛ non in singulari: dic vt denotaret plures esse species donationis: q2 q̄da3 pura: q̄dam ꝯditionalis: quedam iudicialis: quedam inter viuos q̄da3 cā mortis. ¶ Quarto q̄ro quare nō posuit specialem Ricam de reuocandis donationibus: vt facit in pacto: in. C. dicūt q̄ hoc est de arbitrarijs: quia ita potest poni sub vno titulo: vt sub diuersis.

Prudentes. Breuis est decre. ꝛ bonus ē tex. ad inducēdum quem ad donandu3: ꝛ in summa. h. d. Exhibens in actu liberalitatis: seu erogans credit se debere qd̄ erogat. h. d. ꝛ non diuiditur. ¶ No. tex. pro laudanda liberalitate. ¶ No. q̄ a nobilitate animi procedit donatio: ꝛ ꝓpterea nobilis animi est donare. l. q saxū. §. filiussa. ff. de dona. ¶ No. q̄ donantis ꝓpositū esse d3 crescere in bñficijs: ideo nō pōt ibi reuocare: nisi ex causa ingratitudinis: vt. j. e. c. fi. doc. dicūt hāc decre. posse intelligi in facientibus elemosinā de bonis supfluis eccl'ie: q2 ad illas induci debēt: vt si fecerūt nō debēt reuocare. Itē in donatiōe imperatoris quā facit eccl'ijs: vbi sola imēsitas ē mēsura: vt in §. si min'. in auc. de nō ali. coll'. i. Jō si illā facit reuocari nō d3: vt hic. ¶ Quero q̄re di' spōte. dic q2 al's nō eēt donatio q2 in necitatib' nemo liberalis existit: vt dixi in Rica. vn̄ cōcludūt q̄ clericus dās elemosynā de supfluis nō dicit' liberalis: q2 ad hoc tenent'. xxviii. q. j. iam nūc. dicūt tn̄ q̄ habenda ē i hac liberalitate discretio. lxxxvj. di. no satj. ¶ Glo. fi. in fi. dicūt doc. q̄ si aliqs dedit elemosynā ꝛ penitet eū postea dedisse. de hac pena penitere d3. vij. q. iiij. sunt q opes.

Fraternitatez. Nō valet donatio quā facit p̄latus ad dānū eccl'ie incōsulto capitulo. h. d. In p̄ma exordiū. In s̄a narratio. In tertia ꝯclusio: s̄a ibi. accepimus. tertia ibi. vnde. ¶ No. q̄ p̄latus i bonis eccl'ie non h3 dn̄ium: vel aliquā dn̄ij pte3: sed tm̄ ꝓcurator est nudo iure. xii. q. ii. c. vlti. ꝛ. xiij. q. iiij. qd̄ aūt. ¶ Secundo no. p̄latum posse meliorare ꝯditione3 eccl'ie: ꝛ nō deteriorare. ¶ Tertio no. p̄latū graues donatiōes facere nō posse sine ꝯsensu capl'i. ¶ Quarto no. argumētū: p̄latū nō posse reuocare ꝓpa auctē qd̄ donauit p̄decessor: nisi h̄ hēat ex indulgētia supioris: s3 de h̄ dic vt in glo. ¶ Op. ꝛ vi' q̄ p̄lati possint donare: vt. j. c. pxi. So. modicū donare possūt nō imoderate: vt h̄. p hāc decre. Doc. dicūt q̄ p̄latus exceptionē legitimā cōpetētē eccl'ie remittere nō poss3: q2 h̄ ē donare. ad h̄ qd̄ no. de deposito. c. i. de ꝓcur. an possit remittere exceptionē dn̄o cōpetētē. vide Inn. s̄ offi. dele. cū olim.

¶ Scd̄o q̄rūt doc. q2 l's a dicit q̄ ꝓhibita est donatio rerū eccl'ie: an h̄ sit itelligēdū in oib' reb': dic q̄ di' itelligi in reb' imobilib': ꝛ ēt de mobilib': s3 mobilia modica nō p̄ciosa possunt donare: maxime hoc habente consuetudine: vt. j. c. primo. ꝛ vult littera a contrario. vn̄ honestum seruitium facere pōt medico vel aduocato. xij. q. ii. gcūq3 suffragio.

¶ Venio ad glo. ibi .c. vltimo. vbi de hoc. xiij. q. iiij. quod
autem. ¶ Oppo. i. q preiudicare possit ecclesie platus: vt pz
per totum. de pscrip. vb pot currere pscriptio contra ecclesiam.
So. in obmittendo preiudicare ecclesie pot prelatus: in fa/
ciendo vero non dz: nec pot preiudicare: saluo nisi donando
medico: q potest si est de psuetudine. J. c. pxi. & in hoc differt
a pcuratore: q quantumcunqz habeat generalissimam no pot
donare. ff. de pcur. l. pcurator. tene glo. per no. de reg. iur. d
lictum. li. vi. qmcqd hic inuoluant doc. ¶ Quero cuz glo.
seq. quid si donatio est facta pluriuz qntitatum paruaz: qui/
bus coaceruatis est immensa & grauis: an totum reuocatur:
an qd est vltra. dicit glo. q solum id qd est vltra reuocat: ar.
ff. de dona. si quis argentu. Alij dicut q no est coaceruatio
facienda: sed singularis qntitas est attendenda: arg. ff. de iur
iur. l. si idem. Cocordat. ff. de pac. l. si plures. Inno. tenet q
solum id qd est contra licitum reuocatur. Jo. an. nihil dicit ad. l.
si plures. Rndet q equitas suadet iqn qz suadet coaceruas
tionem: ne creditor psequens debitum puet iure suo: vt ibi
Interdum suadet oppositum vt creditor possit puenire ad
sibi debitum: & ne impediat iurisdictio: vt. l. si ide. ¶ Op.
q nec etiaz cosultis canonicis: platus possit facere donatio
nem grauem. x. q. ij. hoc ius. subaudi ad tex. maxime. est tn
dria: q si fecit eis inconsultis non valet donatio: als valet: sz
per restitutione rescindit. de resti. in inte. c. i. vr q hic indul
gentia non fit: cum talis pctus no valet. s. de re. ec. no alie. si
quis psbyter. glo. fatetur. Ideo exponit indulgemus. i. in/
dultum esse ondimus: & als silia de tali expot &c.

c **Eterum.** Prelatus cum ca rem ec/
clesie donare pot: vbi hoc
habet psuetudo. h. d. & non diuidit. ¶ No. ex
lra: an & qn valeat donatio facta a plato sine co
sensu capituli. ¶ No. psuetudinem induci posse: vt in alie/
natione non requirit psensus capituli: qn donatio est modi
ca: hoc aut non pot qn est imoderata. Declaro decre. vr q
abbas non possit facere donatione. Primo q proprium no
hz: & nemo dat qd non hz. de iure pa. q aut. Item non est do
minus: sed pcurator: ergo donare non pot. xij. q. i. si prima-
tes. dicit alanus q mouente sola affectione donare non pot
mouente pietate sic: vt si donat pauperibus: dumodo no ex
cedat modum. lxxxvj. di. non satis. Ita dixit alanus. Secu
do sol. glo. q donare pot modica hoc hnte psuetudine: naz
hoc operari pot psuetudo ex quo ecclesia non grauat: sicut
& dat iurisdictionem. glo. alle. iura. & hec vera. vide glo. si.
Doct. dicunt p predicta q si est psuetudo in certa abbatia
q possit dare viginti: vel centu solidos: vel rem mobile que
superest ecclesie vel pauperi egenti: vel nobili puelle marita
de: valebit psuetudo: siue in vita: siue in morte hoc pmittat:
alle. de testa. ad hoc. & c. relatu. imo dicit Jo. an. q si prela
tus velit facere duos milites: & aliquid eis donare q posset:
si hoc hret psuetudo: q militare non est pactum. xxiiij. q. i.
militare. Et dicit hosti. q forte valebit donatio facta no mi
nus egenti iure psuetudinis: tn non potest obligare ecclesia
.s. de solu. c. ij. Videtis non credo q per hoc heatis verita
tem certam: ideo est videndum quid iuris. pmo existete co
suetudine. scdo quid ea cessante. dic q si vult immobilia do
nare vel mobilia pciosa: non potest siue sit consuetudo: siue
non: vt hic: & .s. c. pxi. nisi intercederet sollenitas psensus ca
pituli: & alie sollenitates. J. eo. per tuas. & ibi videbit. Si vo
rem non pciosam vult donare: & tunc si vult facere donatio/
nem de redditibus quos fecit suos: quod qn fit: recurre ad
glo. in. c. presenti. de offi. ordi. in. vj. & tunc potest: nec exigit
consensus capituli. Si vero de redditibus quos non fecit pro
prios: & tunc si vult donare aliqd nimium: satis credo q be
nemerenti posset donare: etiam sine psensu capituli: non sub
sistente aliqua consuetudine quod aut dicat determinatioi
psuetudinis: & sic pot vno modo intelligi hec decre. Si aute
vult donare non nimium: non tn ledere enormiter eccliaz: &
tunc sine psensu capituli non pot: nisi hoc heat psuetudo cu

psensu capituli posset. Si aut aliquid imoderate vellet do-
nare: non posset etiam psuetudinem hoc habente: & etiaz cu
psensu capituli: sic intelligo doc. hic.

c **Onsultationibus.** Ecclia non va-
cans in bnficium cocedi non pot: lz in proprieta
tem possit: & de auctoritate epi sine preiudicio pre
lati. h. d. distinguit & fz mebruz psequit. ibi. & si religiosis.
qd determinat. ibi. itaqz ¶ No. q ecclesia non vacans etia
quo ad possessione tm viuente possidente: vel in titulum ha
bente alteri pferre non pot. ¶ Scdo no. q ecclesia in ppe
tatem pferri pot: viuente intitulato. s. q ecclesia pferratur re
ligiosis quo ad subiectionem: dum tn non fiat ad preiudiciuz
intitulati. ¶ Tertio no. epm vel prelatum sine psensu capi/
tuli non posse donare etiam eccliis religiosis: aliquas eccle
sias ad se spectates. Declaro decre. lra dicit q in titulum ec
clesia alicui pcessa: alteri pcedi non pot. hoc videt contra decre.
de multa. §. i. de preben. & eo. ti. lz eps. in. vi. vbi lz alter eccle
siam possideat: tn pferri potest: dic q si possidet in titulu: as
sistente titulo: vel colore possidendi: no pot conferri: nisi cas
sato titulo vel illo colore: vt hic: & de pces. pben. cuz nris. vbi
non subest titulus nec color in possidente: & tunc pferri pot:
vt in pzio. ¶ Secundo quero quid si est facta collatio alte
ro possidente in titulum: an pualescet illo mortuo. dicut do
cto. q non: q a pncipio fuit nulla. ergo &c. vt in regula no fir
matur. li. vj. Fatentur tn q de nouo eligi posset: tn vbi sciuit
& penituit ex dispensatione pot: lz non de iure: vt. s. de cocess.
pbe. c. i. & c. post elec. de eo qui duxit in ma. c. i. & d scdis nu.
c. dnus. ¶ Quero an possit ecclesia pferri in pprietatez al
teri ecclesie viuente pmo intitulato. hec est questio tex. certe
sic: sed non fit ad preiudicium intitulato. Et si dicas que e ra
tio diuersitatis q quo ad titulum alteri pferri non pot: sed
quo ad pprietatem sic. Rndent doc. q si confert respectu
tituli alteri: induceretur votum captande mortis pmi inti
tulati contra tex. de pces. pben. c. ij. & l. fi. C. de pac. que ratio ces/
sat si donatio fit in pprietatem collegio & dignitati: q digni
tas ipsa vel collegium mrliter psiderata non habet aia m: io
non surgit votum captande mortis: arg. de sen. exco. roma
na. §. in vniuersitate. Item per collationem tituli preiudicare
tur intitulato: sed per pcessionem in pprietatem solum con
cedenti: & non alteri: ideo &c. & sic pcludendo psonalis dona
tio: & no realis phibetur: vt pz in. c. sed an solus platus sine
psensu capituli hac pcessione in ppetate facere possit. doc.
dicut q no: & sine sollenitatibus que interuenire debet i alie
nationibus: & vbi hoc ius spectat ad superiore: no pot fieri si
ne aucte epi. de iur. pa. qd aut. & illa auctas sufficit tm sine co
sensu capli. de iur. pa. cura. lz in alienatoe rei sue hn deberet
episcopus adhibere consensuz sui capituli: & hoc verbu no.
qd limita inqntu concernit casum. c. cum apostolica. de his
que fiunt a prela. vel dicendu: als secus: vt patet in cle. si vna
de re. ec. no alie. ¶ Vltimo per decre. dicunt doc. q cu iste
cocessiones que fiunt ad pprietatem no preiudicant prelato
in exigetibus poterut fieri et platis no vocatis: vt i cle. si vna. d
re. ec. non alie. de q tn dicendu vt ibi. ¶ Venio ad glo. qs
hic habetis. glo. ij. vr pmo q possit donare qs eccliam sine
auctoritate capli & epi. de iur. pa. illd. So. pot donare ius
patronatus: vt ibi: fm quosdam non ecclesiam: vt hic. h opi
nio hodie est approbata. de iure pa. c. j. & vj.

p **Er tuas.** No obstate iuramto de no
infeudado: platus pot inte
grare feudu: si appeat vasallu fuisse deceptuz in
mesura. h. d. Comunis diuisio: fa ibi. nos igit.
¶ No. h vna legitima caz pmittede alienatois & dona. rei
ecclesiastice: quado fit ob remuneratione bnficij: et in pso/
naz plati: aut vt platus de captiuitate redimatur: vt vidi de
facto dicatur versum in vtilitatem ecclesie: vt ecclesia obli/
getur no hns vnde: vel aliter no vales redimere: aut platus
substetare. ¶ No. ex tex. q i deceptioe respcu qlitatis rei et

si non sit enormis ex pposito:agi potest ad supplementum: etiam qñ titulus est lucratiuus:ꝛ sic non est licituȝ ptibus ēt in modico sese decipere respectu q̃ttitatis rei: ¶ Nota ꝙ supplemētum ↄctus aut implemētum:ꝭm nām vel ad mensuram pme ↄuentionis non dꝛ noua ↄcessio:ꝛ ideo non obstante iuramēto de nouo ↄcedendo:fieri potest tanq̄ veniat ad ↄsequentiam pmi ↄctus. Ꝯ habetis notabilia substantialia. Declaremus decre.ꝛ doc.nihil ponūt super tex. non reducibile ad glo. Ideo venio ad glo.nꝛas:glo.no. ¶ Op.ꝛ vꝛ ꝙ ex deceptione in q̃ttitate rei agi nō possȝ ad supplemētum:vt patet:qꝛ licita est deceptio in q̃ttitate rei:dū modo nō vltra dimidiam.ꝭ.de emp.ꝛ ven.dilecti. Soluēdo ↄcludit glo.ꝙ nō est licita deceptio in q̃ttitate rei.in glo. iiij.in fi. quod itelligo ēt si fiat ignorāter neduȝ exposito:ꝛ tamē est licita in q̃ttitate pcij:qđ intellige qñ est infra dimidiam ꝛ re ipsa nō est ex pposito.vt patet no.p glo.de emp. ꝛ ven.cum dilecti. Ratio diuersitatis ꝭm doc.qꝛ q̃ttitas rei nō est ita de facili ppēdibilis sicut q̃ttitas pcij in re certa existente:ꝛ ideo magis imputandū est actori qui trāsit ad emēdum nō deliberato valore rei:q̃ȝ sit ei imputādum:qñ trāsit ad emēdum nō determinata q̃ttitate pcij:ideo magis subuenitꝛ:in q̃ttitate rei. Scđo dicit glo.ꝙ si statutū est tps ad mensurādum:an dꝛ agens ad supplemētum si mensuratꝛ.ī. tēpus:alꝭ secus. Doc.hic assumūt tres casus. Primus casus est qñ assignatꝛ tēpus ad mēsurandum ꝛ denunciandūȝ de modo ꝛ q̃ttitate rei:ꝛ tunc vt emptor possit agere ad supplemētum rei:opȝ ꝙ actus mēsurationis:ꝛ actus denunciationis de modo ꝛ q̃ttitate sit factus.ī.tēpus:alꝭ non auditur vt.ff.si mes.fal.mo.dixe. Scđs casus est ꝙ qñ tempus statutum respicit tm̄ actū mensuratiōis:ꝛ non actū denūciatiōis: qꝛ de illo nil est dictū:ꝛ tunc sufficit mensurationē factā īfra tempus:qꝛ post denūciatio fieri ēt post terminū:ꝛ sic intelligūt doc.l.qui fundum.alle.in glo. Tertius casus est qñ de die actum est:sed nō de certa die:ꝛ tūc dicunt ꝙ expectabitꝛ mensura bñs vsqȝ ad.lx.dies: vt vsqȝ ad illud tēpus possit referre rem minoris esse:ꝛ tūc agere possit ad supplemētuȝ .ff.de edil.edic.ꝙ si nolit.§.penulꝛ.alꝭ secus. Quartꝰ casus est: qñ nil est actum de re certa vel incerta:ꝛ tunc auditꝛ vsqȝ ad.xxx.annos:vt hic: sed vꝛ ꝙ etiam ꝭm canones vltra debeant audiri:cum deficiat bona fides.ꝭ.de prescrip.c.fina.

So.dicit Hosti.ꝙ auditur ppetuo:ꝭȝ canones: qꝛ ex quo est in mala fide decipiens:non pōt prescribere aliquo tēpore.ꝭ.de pscrip.c.fi.hoc dictum pcederet vbi deceptio facta esset ex pposito.pmum dictum procederet absqȝ proposito ¶ Glo.in verbo non adipiscitꝛ:colligit ꝙ per inuestituraȝ feudi nō trāsfertur possessio:allꝛ.c.ex ore. Sed doc.dicūt ꝙ tex.pbat oppositū:seu ↄtrium:qꝛ lȝ nō fuerit translata possessio respectu illius q̃ttitatis que deficiebat:tñ respectu q̃ttitatis que in veritate erat.s.duoꝝ modoꝝ transfertꝛ possessio:ꝛ sic subiectum rei nude transfertꝛ possessio p actum inuestiture:de mā aliqđ in.c.ex ore.de his que fiunt a prela.ꝛ de insti.auc.ꝛ de elec.transmissaȝ:ꝛ dixi.ff.de cōsue.c.ij. ¶ Op po.cū glo.que est sup v̄bo de nouo:vꝛ ꝙ non possit de nouo infeudare obstante iuramento de non infeudando: vt in .c.ij de feudis. So.dicit glo.ꝙ hec fuit ratio dubitandi:ꝭȝ hec non fuit noua infeudatio:eo ꝙ alꝭ fuerat in feudum cōcessa. Vel secundo hic nō fuit noua infeudatio: sed fuit implementum vel declaratio feudalis cōcessi:quia fuit implementum antique conuentionis:vnde non videtur noua concessio.de testa.heredes palam.§.i.ꝛ multa permittuntur fieri ex priorum actorum consequentia que alias non permitterentur.C.ad vellea.l.si mulier.cum si.

c **Um dilecti.** In donationibꝰ largissima fit interptatio.h.d. In prima iudicum consultatio. In secunda ibi.mandamus.rñsio.tex.ibi.ꝛ.ſ.hic dicitur quomodo causa fuit delegata per papaȝ:ꝛ iudices qui cognouerāt de causa dubitarunt super diffinitiua pro eo ꝙ in instrumento donationis continebantꝛ hec:vel silꝛa verba: dono monasterio fundum ticianuȝ.Item dono semproniamum. Item dono cornelianum:de quo soluat monasterium heredi meo solidos.x.ꝛ faciat quod faciunt aliqñ consilꝛes possessores agroꝝ habeat:ꝙ ibi heres meus vsū foreste dubitabant illi iudices:qꝛ si clausula refertur ibi ad fundum titianū ꝛ sempronianū. Iuste petebat alanus forestā ī illis feudis:si ad cornelianū tm̄.iniuste petebat:ideo ↄsuluerūt papā transmittendo instꝛm:vel ipsius tenorem. ¶ No.ꝙ donationes ꝛ bñficia late interpretantꝛ: qđ verum quātū tangūt iura donantium.ad hoc de ↄsue.cū dilectus.ꝛ maxime quādo donatio fit locis religiosis.de do.ꝛ ↄtu.c.ij.inq̃tum vero tangunt iura alioꝝ.secus qꝛ fit stricta interpretatio.ꝺ vsu pa.ex tuarum.non tñ calumniose.de puilꝛ.in his.de trāsla.p la.c.fi.de quo de ℞ p.cām. ¶ No.ꝙ in ↄctibus boīuȝ donationibus ꝛ alijs ↄctibus intērpretandis semp recurrēdū est ad intentionē ↄhentium. ¶ No.ꝙ illud dicitur euidenter ↄstare ex serie instꝛi cōstat q̄q̄ȝ sub illo inanis possit cadere dubitatio. ¶ No.ꝙ clausula in fine posita restringes dispositionem in dubio refertꝛ ad illa pcedētia que similis sunt ↄditionis:ꝛ non dissimilis. ¶ Ultimo no.qđ lꝛa dicit in fine:qꝛ in ↄctibus plena:in testamentis plenior:in beneficijs ē plenissima interptatio facienda:de qua clausula si vis plene vide.c.scđo reqris.de ap. ¶ Quero primo testator īstituit.a.ꝛ.b.iam in testamēto subiunxit:volo etiam solui p predictos hꝛdes meos oīa debita.videlicet ꝙ.a.teneatꝛ soluere omnia dicta debita qbuscunqȝ creditoribus ex quacūqȝ causa:talis ꝛ talis ville:ꝛ specialiter sūmam pecunie que soluenda restat pro dote gemme filie mee: nec non omnia debita que debeo ꝛ teneor quibuscunqȝ creditoribus ex q̄cunqȝ causa. ¶ Mō queritur an dictꝰ actus.a.teneatꝛ soluere quibuscunqȝ creditoribus:vel illis tm̄ dictaꝝ villaruȝ: que specifice fuerunt nominate:ꝛ videtur in omnibus p predictam clausulam:nec non omnia alia. Contrarium ↄsuluit oldra.ꝙ teneatur ad eam tm̄:que debentur in villis nominatis:ꝛ sic pbat generalitas ꝛ vniuersalitas ꝭmōis postremo loco prolati:distinctionem:limitationem: ꝛ specificationeȝ recipit ex precedenti specie:nec vltra ipsam amplius euagatꝛ .C.fami.hercis.l.quotiens. Scđo sic pcedentia non minus minuunt ꝛ declarant significatum subsequentium: q̄ subsequentia pcedentium.ff.de le.j.l.si ꝭuus plurium.§.vlti.ꝛ no. de ver.sig.l.si cum tibi fundū. Sed vltima clausula certi loci adiectionem hñs minuit vim ꝛ effectū generalis legati pcedentis:ꝛ artat ad locum specialiter cōprehensum.ff.de penu.lega.l.nanqȝ.§.vlti. Tertio sic attendenda est in hoc testamento duplex generalitas.vna locorum.alia creditoruȝ sic est autem ꝙ gñalitas vnū respiciens:nihil ampliat de eo qđ alteruȝ respicit:sicut nec limitatio limitaret:vt colligitur subtiliter in.l.a filio.§.vlti.ff.de ali.ꝛ ci.lega. Ita in proposito cum specificatio facta est quorūdam locorum clausula generalis:in qua dꝛ omnia alia ꝛc̄.cuȝ nō sit designatiua locorum:sed substantia loca ipsa non ampliat:sed substantiā creditorum inter loca tantum enumerata: hoc probatur de lega.tertio.l.quinta.§.primo. Quarto illa verba quibuscūqȝ creditoribus talis ꝛ talis ville: quantum ad loca enumerationem indiuiduorum inducunt:sed hec est regula ꝙ enumeratis quibuscunqȝ indiuiduis:si ibi subijciatur clausula generalis non ampliatur indiuiduoruȝ enumeratio:immo stat in suis viribus sicut prius: sic dicitur de illo qui legauit duas statuas marmoreas ꝛ omne marmor: quia p adiectioneȝ omne marmor: de statuis marmoreis non venient nisi due.de lega.iij.l.heres meus.§.primo.cum ergo loca fiunt per viam indiuiduorum enumerata:non fit locoruȝ ampliatio per aliquem generalem sermonem postea subiectum:ꝭȝ magis ipsuȝ genus ad indiuidua limitatur.ff.de fun.instru. .l.cum delanionis.§.qui fundum. ꝛ ita concludit ipse suo ↄsi.viij. ¶ Ultimo q̄ro: legauit aliqs castrū ī q̄ sunt repta noīa debitoꝝ. Itē arma:an illa cedūt legato de nominibus

debitoꝝ dic ꝙ nő. de le. iij. ſi mihi menia: arma vero q̃ in ca-
ſtro erant ad edificationẽ caſtri: in legatũ videntur cedere.
ff. de vſur. l. lege gñali. §. vxoꝛ. ita dicit oldra. ſuo ꝯſi. cxcix.
¶ Uenio ad glo. glo. ⁊ ſic ſemp in fi. doc. hic dicũt veruꝫ:
qñ de ipſa ꝯſtare põt: alr̃s fit interp̃tatio: ſm aiam: alleg. J. de
ſpon. iuuenis. glo ad ſupioꝛẽ opi. vr̃ ꝙ clauſula in fi. apposi
ta debeat referri ad oĩa. s̃. poſita: vt pꝫ in. c. ij. regris. s̃. d ap.
So. hic in donatione in q̃ largiſſima eſt faciẽda ĩterp̃tatio:
deinde glo. ꝓſeq̃tur in quo dictũ glo. ꝓſequif factũ. dic ꝙ
no. in. d. c. ij. regris. s̃. de ap. Dicũt legiſte moderni ponen-
do exẽplum in q̃libet iſtoꝝ p. l. qui vti optie. ff. de v̓bo. ſign.
p̃mo quo ad ꝯctum: ſi aliqs ꝓmittit: vel vẽdit fundũ interp̃
tamur large. ſ. ꝙ ipſe p̃ſtet libere: ⁊ ꝙ nõ debeat ſuitutẽ al-
teri: ſi v̓o legaf fundus ĩterp̃tatiue largius valet: vt nõ ſoluꝫ
p̃ſtef libere: ſed cũ omni eius inſtr̃o: vt. ff. de le. iij. l. q̃ſituꝫ. §.
p̃dia. Si vero ꝯcedaf a p̃ncipe in donatiõe largiſſime ĩterp̃
tamur: vt. l. ſi qñ. C. de bo. va. li. x. in fi. glo. Doc. hic inſiſtũt
q̃re in ꝯctibus fiat plena: in teſtamentis plenioꝛ: in bñficijs
pleniſſima interp̃tatio: alr̃s notiſſima. Dicũt qdam ꝯctus fi
unt gr̃a vtriuſqꝫ: ideo eligif media via: arg. coꝝ que vidiſti
de cõmo. c. j. ⁊ de depoſito. c. ij. in teſtamẽtis: ideo fit pleni-
oꝛ: q: lex ſupplet ꝓ teſtatoribus qui nõ hñt plene p̃tatem di
ſponendi pp turbationẽ moꝛtis. Itẽ q: in teſtamentis fiunt
legata que vt p̃rimum fiunt pp meritũ legatarioꝝ. l. nec ſe
mel. ff. qñ dies le. ce. In bñficijs fit pleniſſima: q: põt reſtrin
gere ꝯcedentes bñficium facilius ꝙ teſtatoꝛ: ideo ſi nõ facit
imputef ei: q: latiſſima fiet interp̃tatio: ⁊ maxime qñ eſt p̃n-
ceps vel nobilis: facit de re. pmu. c. j. Oꝛ hec ratio ſatis p-
ſuaſiua eſt: dicũt legiſte modum ⁊c̃. vſqꝫ ad. §. ⁊c̃. ĩ fi. gl. fi.

P Aſtoꝛalis. Si ep̃s in eccl̃ia quaꝫ do
nauit de ꝯſenſu capituli:
⁊ patroni: pꝛo loco p̃cipiebãt certos reddit⁹: il-
los donare vr̃: alr̃s omnes ꝓuentus eccl̃ie preter
cathedraticũ cedũt loco. h. d. In p̃ma ꝯſultatio. In f̃a ibi.
Nos autem r̃ñſio. Materiã huius capituli ⁊ ſ̃bam eorum
que hic dicũt: dixi in. c. de monachis. de p̃bẽ. vbi reduxi hãc
mãm que diſperſa eſt in pluribus partibus iuris: ſed ne hic
deficiant dicta docto. ea recitabo declarãdo: ⁊ poſtea remit
tam qd de materia tenendum ad p̃alle. c. de monachis. tex.
ibi. omnes ꝓuentus. ſ. ſp̃ũales. ¶ No. ep̃m nõ poſſe dona
re eccl̃iam patronatã loco religioſo: nec ſubijcere abſqꝫ cõ
ſenſu patroni ad p̃iudicium ipſius. ¶ Scd̃o no. diſtinctio
nem: ꝙ ſi ep̃s ꝯcedit eccl̃iam ſimpl̃r monachis: ſi ibideꝫ ha
beat t̃palia illa trãſferunf: ſi eſſent t̃palia transferunf ſp̃ũa-
lia omnia p̃ter cathedraticum. ¶ No. ep̃m nõ poſſe cõce
dere eccl̃iam ſibi ſubiectã loco religioſo abſqꝫ ꝯſenſu capi
tuli ſui: ⁊ ꝯſequẽter eum nõ poſſe ꝯcedere ſp̃ũales reddit⁹:
aut t̃pales in eccleſia ſibi ſubiecta: ſibi debitos: abſqꝫ cõſen
ſu capituli ſui: de quo. s̃. de p̃ben. extirpãde. de his que fiunt
a p̃la. ſine ꝯſenſu capituli. ea noſcif. ⁊. c. paſtoꝛalis. ⁊. c. fi. ha
betis notabilia. ¶ No. t̃ñ vnũ aliud ꝙ verbũ concedo ali-
qñ inducit trãſlationem dñij ⁊ iur. Oꝛ declaremus decre.
⁊ ſubcincte ꝓcedaꝫ: q: declaraui in decre. de monachis. s̃. d
p̃ben. p̃mo Inno. ⁊ Jo. an. poſt eum limitat decre. inq̃ꝫtum
dixit ꝙ ex ꝯceſſiõe facta loco religioſo trãſferunf t̃palia: ſi
hꝫ illa: alr̃s ſp̃ũalia: q: hoc ſit verum: q: vbi fit abbati: vl̃ alij
pꝛelato regulari: ſed vbi fieret archidiacono: vel archi pre
ſbyteris. J. terminos dioce. ⁊ fieret ſimpl̃r: tunc nõ trãſferrẽ
tur ſp̃ũales ⁊ t̃pales redditus: ſed ſolum q̃ddam ius ſupe-
rioꝛis ꝙ cadere poteſt in archidiaconum ⁊ archipꝛeſbyteꝝ
ſi alias eccleſia non eſſet ſubiecta: de quo iure habetur in ti.
de offi. archi. ⁊ de offi. archip̃ſ. §. leuiter caſtigandi. ⁊c̃. ſꝫ vbi
fit ꝯceſſio abbati: q: talis ſuperioꝛitas de qua in p̃alle. ti. nõ
ꝓpoꝛtionaref ei: ideo tunc transferret t̃pale vel ſp̃ũale ĩ iſtiſ
de quo hic ſm diſtinctionem hic poſitam. de iuribus aũt q̃
vendicant archidiaconi vel archip̃ſ. in eccleſia: que ſit ĩfra li
mites archidiaconatus vel archip̃ſ. remittũt doc. ad no. de
offi. archi. c. j. ſuper. j. glo. ⁊ de cap. mo. c. dilectus. ⁊ de ma.

⁊ obe. his que. Secũdo Inno. limitat decre. vt debeat in-
telligi quando conceſſio ſit abbati: aut p̃lato regulari: nõ ex
empto: quo caſu donatio intelligitur ſimplex: ſm ꝙ hic di-
citur: ſi aũt ſit loco exempto. dicit Inno. ꝙ hoc caſu ſi ẽ mo
naſterium exceptum ⁊ ſine capellis: idem per oĩa: quod hic
dicitur. alle. xij. q. j. c. i. Si autem ſit exempto monaſte. cum
capellis: hoc caſu opabitur: q: hec eccleſia videtur eſſe do-
nata libertati: ex quo enim concedit tali mon̄. vr̃ eccleſiam a
ſe eximere: ideo videtis libertati donata. Ratio q: ſm qua
litatem p̃ſone donatarij ⁊ legatarij: legatis ⁊ donatis: alif
⁊ aliter intelligitur: alle. ff. de le. iij. l. ſi filie. ⁊ q̃d no. de ſymo
nia. ⁊ ſi queſtiones. Hoſti. autem dicit ꝙ non videt bonã ra
tionem: certe ratio ex pꝛedictis patet: remittit autem ad ea
que. J. dicit: ſtes cum Inn. q: optime dicit. Tertio limitat In
no. decre. vt procedat decre. quãdo ep̃s donat eccleſias po-
pulum habentes vel non habentes: ⁊ loquitur in epiſcopo.
In papa vero donante: ſi ſuam capellam donat que non ha
bet populum: adhuc procedit hec decre. Sed ſi papa ab eo
eximit eccleſiam vt poſtea eam donat abbati: ſiue in ea hẽat
ius patronatus: ſiue non: ⁊ quando non habet populum vi-
detur eam donaſſe pleno iure: de eo quod ſuberit ei quantũ
ad vtranqꝫ legem ⁊ dyoce. ⁊ iuriſdictionis. de quibus de of
fi. oꝛdi. cõquerente. ⁊. c. dilectus. quia cum exempta fuerit
vt alij donetur: ſi papa aliquid ſibi retinuiſſet. In hoc nota-
retur de cupiditate ⁊ ambitione: argu. l. ſi quãdo. C. de bo.
va. li. x. ⁊ ſic procedit quando non eſt populata. Si auteꝫ ec
cleſia eſſet populata iſto caſu dicit ꝙ videtur donando eccle
ſiam: eam ſubijcere ex tõto: ⁊ quantum ad cleruꝫ eccleſie va
let quo ad vtranqꝫ legem. Unde habebit ibidem pꝛelatus
rectoꝛem inſtituere ius: ⁊ poterit ibi exercere omnia que per
tinent ad. l. iur. iſto ſaluo: quia vbi veniret imponenda pe-
na grauioꝛ vt deponimus: debebit habere recurſus ad pa-
pam. s̃. de offi. oꝛ. ad hoc verſi. in epiſtola. Item quo ad. l.
dyoce. ſi aliquid ratione cleri obueniat. d hoc erit abbati re
ſpondenduꝫ: ſicut eſt de quarta canonice poꝛtionis: ⁊ d moꝛ
tuarijs aliunde venientibus. Sed quo ad ea que obueniunt
ratione populi non habebit partem: ſed epiſcopus. J. de p̃ui
le. ex oꝛe. Unde concludit ꝙ curam de rectoꝛe. de moꝛtua
rijs autem a populo prouenientibus: reſpõdebit rectoꝛ epi
ſcopo. Item ſi aliquid ratione iuriſdictionis: ⁊ ratione po-
puli obuenit: habebit partem epiſcopus non abbas: ⁊ ſi ne-
ceſſe ſit appellari in talibus obuenientibus a populo appel
labitur epiſcopus: ⁊ remittit Joan. and. ad nota. in. c. ex oꝛe
in glo. in quibus. Quarto limitant docto. vt procedat de-
cre. in donatione ſimplici: ideo tex. ibi dicit hac ſimplici. ⁊c̃.
Si vero eſſet facta pleno iure: quia inter hec eſt differentia
iuxta nota. in pꝛeallega. c. de monachis. ⁊. xvj. q. ſc̃da. in ſũ
ma. tunc transferetis nedum t̃pale: ſed etiam ſpirituale. all̃.
xvj. q. pꝛima. c. cauſis. ¶ Quero que eſt ratio quare in ſim-
plici conceſſione non venit cathedraticum. de quo habetur
ſupra de offi. oꝛdi. conquerente. dicit Innocẽ. ꝙ datur in ſi
gnum iuriſdictionis ſpiritualis: ſed per hanc ſimplicem cõ
ceſſionem non perdit epiſcopus iuriſdictionem ſpiritualẽ:
⁊ ſic ſignatum non perdit: ergo nec ſignum eius. ¶ Sexto
quero hic dicit transferri tempoꝛales redditus: ſi illos ha-
bet alios ſpirituales: qui dicuntur tempoꝛales redditus: ⁊
qui ſpirituales. Dicunt quidam appellatione tempoꝛaliũ
compꝛehendi ſi aliqua tempoꝛalia epiſcopus reciperet foꝛ
te annuatim ſpiritualia intelliguntur moderatum auxiliũ.
infra de cẽſibus. pꝛohibemus. ⁊. c. cum amplius. ⁊ de offi.
oꝛdi. conquerente. Item ſi aliquid detur de multis que reci
peret ratione iuriſdictionis: iſti redditus transferentur: q̃a
nomen prouentus omnia compꝛehendit. ff. de vſufruc. l. vſu
fructu legato. a talibus tamen abſtineat: ⁊ epiſcopo dimit-
tat. xvj. q. ſecunda. viſis. ad fi. Item concedere videtur q̃r
tam decimarum: ⁊ alios ſpirituales redditus: de quibus in
pꝛeallegato capitulo. conquerente. dicit finaliter Innocen.
ꝙ ſibi videf ꝙ ſi nõ recipit redditus t̃pales: oẽs ſpirituales

redditus transferunt͛:non dico iura omnia spūalia:vt.j.pa/
tebit. Et si dicas s͛m hoc vr͛ eṗus concedere vt sit ecclesia:vt
grangia sub prelato qđ fieri non pōt.j.de cēsi.c.fi.⁊ si vt grā
gia fieret.non retineret etiā cathedraticū:nec ꝓcurationez:
vt in.d.c.fi.qđ est cōtra istū tex.dicit Inno.hoc nō h͛z obsta
re:qꝛ lȝ monachi recipiant redditus in ecclesia omnes:tamē
opȝ ꝙ ↄseruent ecclesiam in statu suo:⁊ dimittant ↄgruam
portionem rectori.de ṗben.auaritie.⁊.c.de monachis.⁊.c.
in lateranē. Vn̄ h̄nt necesse ecclesiā retinere rectorē:iō retinȝ
eṗs cathedraticū. Nam nec pactū ↄtriū nec iuramentū:nec
ṗuilegium excusat:nec ↄsuetudo.s̄.de prebē.extirpande.§.
cum igit͛.⁊ in concor. Hosti.vn̄ ↄcludit ꝙ quādoqȝ eṗs cē
setur dare tpalia.i.redditus:vt hic. Quādoqȝ omnē insti.
ex ↄcessionis modo.xvj.q.j.c.j. Quādoqȝ oēs obuentiōes:
siue spūales:siue al͛s ↄcessionis mō.j.de censi.c.cum venera/
bilis.⁊ ō mā dixi in.c.de monachis.de ṗbē. ¶ Quero qđ
si eṗs dicit se eximere ecclesiam a se qđ intelligit͛ ↄcedere:⁊
an possit hoc facere.dicit Inno.s͛m aliquos ꝙ nō h͛z ptātez
totaliter a se eximēdi:ex quo est subiecta iurisdictiōi sue:al
le.ff.de offi.ṗsi.l.legatus.vbi legatus non pōt deponere iu/
risdictionē quam h͛z in subiectos:an aūt quo ad alia valeat
dicunt qdam ꝙ valet quo ad spūalia expressa:si aliq̄ specia/
liter expmit:si vero gnal͛r exprimit:sunt opi. Quidā dicunt
ꝙ non valet expressio:nisi dicat a qbus eximat:vt qꝛ dicat ꝙ
eximit vt non teneat͛ soluere moderatū auxiliuȝ:⁊ sic de ali
is. Alij aūt dicunt.⁊ tenet Inno.ꝙ expressio general͛ valet:
quo ad redditus tpales ⁊ spūales:qui remitti possunt:ar.j.d
censi.cum venerabilis.⁊ de religio.domi.cōstitutus. lȝ quā
do nō fit expressio:sed simplex cōcessio:locū h̄eat distinctio
decre.vn̄ concludit non solum papā:sed et eṗm ⁊ archieṗȝ
habere ptātem eximendi:quo ad redditus tpales:⁊ spūa/
les:alle.xvj.q.j.⁊ tpis.j.de excessi.ṗlato.sicut.dū tamen hoc
faciat cū sollēnitate debita:vt ecclesiastica bn̄ficia.c. vno.⁊
ar.huius capituli. Hec oīa procedūt vbi qs eximit ecclesiaȝ
sibi īmediate subiectam:sed si eṗs vellet eximere ecclesiam
respectu iuris parrochie pōt:sed nō quo ad ius epale:qꝛ da
to ꝙ ecclesia data religiosis per eṗm:vel per papā esset ex/
empta:nō intelligit͛ exēpta quo ad populū:saltem respectu
eoꝝ que sunt ordinis episcopalis ⁊ ptātis.de priuile.accepi
mus.⁊ qđ ibi no.⁊ hoc qꝛ grande periculuȝ esset si eṗs non
posset ministrare populo sacramēta:sicut est ↄfirmare sacros
ordines cōferre ecclesiam:⁊ altaria ↄsecrare:que abbas vl͛
alius prelatus ministrare non pōt.de cōse.eccle.vel alta.aq̄
Idem si eximat ecclesiaȝ quam alter prelatus sibi subiectus
in sua dyocesi h͛z:vt archidiaconus vel alius idē opabitur:
quo ad ea que sunt iurisdictionis:nō quo ad ea que sunt or
dinis:in qbus semper est ad dyoce.recurrēdum:p no. de ṗ
scrip.veniens.ṽsi.crisma. Secus si nō subest eṗo:qꝛ tunc vi
dere͛ eximere nedū quo ad tpales ⁊ spūales:sȝ etiā ad ea
que sunt ordinis epalis:cum ille eṗs possit talia ministrare:
s͛m Inno.de materia vide in.c.pastoralis.de priuilegiis.
¶ Quero an sola cōcessio eṗi sine ↄsensu capituli aliquid
operet͛:dicunt qdam qꝛ nō:quo ad transferendum ius:sȝ q̄
ad pazendum cām ṗscribendi sic:vt.j.de iur.pa.cura.⁊ sic
minus iustus titulus parat cām prescribēdi:qđ intellige qn̄
causat͛ ab errore facti:iniustus titulus:al͛s secus:vt dicit gl.
j.c.apostolice.j.eo.ti.q̄ est melior glo.q̄ sit in iure. ¶ Que/
ro an ↄsuetudine induci possit:vt episcopus possit facere il/
la de qbus hic sine ↄsensu capituli. Cōcludit Inno.ꝙ nō:lȝ
ↄsuetudine induci possit:vt in tituluȝ possit ↄcedere sine cō
sensu capituli:sic intelligit de his que fiūt a prela.ea noscit͛.
tn̄ ista cōcessione in ꝓprietatem:qꝛ nō est tpalis:sed ppetua:
⁊ habet spēm alienationis:ideo nō pōt hec ↄsuetudo:qꝛ al͛s
esset onerosa ecclesie:ideo extirpanda.de ↄsue.c.j. ita dicit
notabiliter hic Inno.⁊ etiā in.c.preall͛.ea noscitur.⁊ hoc cō
muniter tenetur:⁊ firmat Jo.an.in cle.si vna.de re.eccle.nō
alie. ¶ Veniamus ad glo.videtur hic ꝙ donatione eccle
sie tn̄ ius qđ habet in eccl͛ia donari censeat͛ ⁊c.ff.de le.ij.me

nius.§.pe.vbi legato fundo cuius vsusfructus nō erat ꝓpri⁹
non solū vsufruct⁹ vr͛ legatus:sed est ꝓprietas.dic q̄cqđ di
cit Jo.an.ꝙ si donans nullum ius h͛z in re venit tota res:sal/
tim vt extimatio debeat͛:ita valet legatū.de re.alie.quo ad
estimationem:s͛m distinctionē eius:de qua in iuribus preal
lega.in glo. Si aūt h͛z ius in re qđ est durabile.j.tēpus i quo
dispositio sortiri dȝ effectum:⁊ tūc tn̄ illud ius transfertur:
qđ est duratuꝝ tpe ꝓductionis effectus dispositionis:lȝ to/
talis res deducat͛ in donationem vel legatū.vn̄ si habēs di/
midiam ptem fundi:⁊ si dicat lego vel dono talem funduȝ.
intelligit͛ solum de dimidia in effectu deduxisse:⁊ si dicit le/
go dimidiam talis fundi:⁊ in dicto fundo h̄eat solū dimidi
am:intelligit͛ dimidia illi relicta que ad ipsuȝ spectat:nisi ex
coniecturis cōtrarium presumat͛:vt no.in.l.s͛ui.§.fi.ff.de le.
primo. Si aūt ius nō est duraturum.j.tempus dispositionis
effectus:vt in vsufruc.qui extinguit͛ morte:⁊ legatum est ha
bituruȝ effectū morte:vr͛ legata tota res:qꝛ in tēpus dispoſi
tionis effectus nullum ius h͛z in rem alienā legare pōt:⁊ sic
in totū tenebit dispositio:⁊ hic est casus legis.alle.in glosa.
¶ Scđo quero cū ea.glo.ibi.sed qđ an si eṗs ↄsentiendo
donationi patroni videat͛ aliquid donare seu trāsferre.glo.
dicit ꝙ eṗs nil vr͛ donare:sed tn̄ ratam habere donationeȝ
factam p laicum:quo ad ṗiudicium patroni:⁊ ius qđ p euȝ
agit͛ transfert͛.de iure pa.quod aūt. ¶ Cum glo.sequēti q̄
ro an in cōcessione ecclesie:eccl͛iam cum omni iure suo eṗs
videat͛ transferre.glo.p tex.dicit ꝙ nō:qꝛ aliud est ecclesia
am ↄcedere simpl͛r:⁊ aliud cum omni iure suo:lȝ quidaȝ ab
olim ↄ:sicut aliud est ↄh̄ere societatem oium bonoꝝ.ff.pro
socio.l.iiii.§.i.⁊ glo.in fi. ¶ Oppo.de iuribus ꝓbantibus
ꝙ indefinita eqpollent vniuersali xxi.q.j.ꝙ si dormierit.cū
si.doc.remittūt ad.c.vt circa.de elec.li.vj.⁊ per dy.in.c.j.de
regu.iur.li.vj.dic vt ibi. ¶ Quero cū glo.pe.an si eṗs gn̄a
liter dat eccl͛iam alicui loco religioso:videat͛ a se abdicasse
ius instituēdi.glo.dicit ꝙ sic:alle.xvj.q.ii.visis. Ius aūt cor
rigendi ꝓcurationis visitationis ⁊ cathedraticū:nō vr͛ in ge
nerali exēptiōe a se exemisse:vt hic:⁊ de censi.cū venerabilis
Nec ob.de religi.do.ↄstitutus.vbi dr͛ ꝙ eṗs potest in totū
eximere eccl͛iam:qꝛ illa donatio fuit ↄfirmata de certa scia
pape:dat sil͛e.glo.sil͛e patronis:lȝ remittit ius patronatus:tn̄
semp quedā iura retinēt.C.de bo.libe.l.vlti.⁊ sic non vr͛ ius
corrigendi ꝓcuratiōis visitatiōis:vel cathedraticū ↄcedere
licet eximat eccl͛iaȝ:⁊ fortius simpl͛r ↄcedit. Tan.⁊ hosti.te/
nent ꝙ nec eccl͛ia trāsferat͛ ius istituēdi auctorizabilē:qn̄ cō
cessio est simplex:p hāc decre.⁊ per all͛.c.pȝ:qꝛ solū trāsferū
tur reddit⁹⁊ ꝓuentus:⁊ sic nullū spūale:sed istitutio est spi
ritualis.j.de symo.intātum.in fi. Nec ob.c.visis.xvj.q.ij.
quod mouet glo.qꝛ loq͛ͬ in ↄcessione facta pleno iure:q̄ ca
su venit institutio:imo qꝛ plus est inṗscriptibil͛.d offi.arch.
cū satis.dicūt tn̄ cū glo.ꝙ ius corrigēdi nō trāsfert͛:alle.ff.d
offi.ṗsi.l.legatus:⁊ de offi.or.c.irrefragabili.⁊.c.lȝ.eo.titu.
Idē s͛m doc.sed in dubio forte de canonica portiōe:qꝛ ius
instituēdi ⁊ canonica portio eqparant͛.de offi.archi.cōque/
rente:nisi expsse illā ↄferat:ꝙ pōt.xij.q.iij.c.fi.ex titu.tn̄ ge/
neralis ↄcessionis ṗscribi posset ↄ ipsuȝ.de ṗscrip.de q̄rta.
An aūt ex spāli ↄcessione trāsferat͛ canonica portio vel ca/
thedraticū:qꝛ.s̄.dixi de gn̄ali ↄcessione:dicūt ꝙ si vult dare
habitū iur.canonice portiōis i ṗiudiciū successoris nō pōt:
lȝ dare possit reddit⁹.i.fruct⁹ ṗteritos.i.retētos ⁊ futuros in
vita sua tn̄:⁊ nō alteri⁹.p.c.vlt.xij.q.iij.ar.ff.de pecu.⁊ com
mo.rei ven.l.necio. Et ē sil͛e qđ no.de loca.iij.c.ij.⁊ sic resi/
det in exēptiōe. Idē ē dicēdū:qꝛ regl͛r nō trāsferuntur iura
spūalia:sȝ dr͛ia est q̄ ad reddit⁹ spūales inter ↄcessionē gn̄a
lem:qꝛ nulla s͛uat͛ distinctio decre.sȝ in exēptiōe:secus qꝛ ve
niunt in ea simpl͛r facta oēs redditus spūales ⁊ tpales. Or
super illo passu melius loquuntur doc.in.c.cū venerabilis.
de censi.⁊ ibi ponūt veritatem:ideo ibi de hoc dicam ⁊ con
cludam veritatem. ¶ Vltimo colligit glo.mirabile ꝙ qui
minus h͛z plus dat:allegat iura:⁊ h̄ ideo qꝛ debemus dona/

tionez interpretari: vt aliquid operetur: ꝛ vbi plus habet po
test opari aliquid in minus: ideo operatur vbi caret illo mi
nori: ꝛ si hꝫ tñ plus in illo pluri dꝫ operari. de ver. si. abba
tem. Nec ob. c. cum dilecti. ē. eo. vbi latissime dꝫ interptari
donatio: q2 illa procedit vbi non fit in ꝑiudiciuz alterius do
natio: hic vero fit in preiudicium successoris: ideo sufficit ꝙ
ad modicum operetur.

i **Inter dilectos.** Possunt hos-
pitalarij se ꝛ su-
am domum alteri religiose domui subijcere. h.
d. In prima actoris petitio. In scda reoꝝ rñsio
In tertia diffinitio. In qrta protestatio ꝛ ipsius rō: ſa ibi. ꝓ
curator. tertia ibi. attēdentes. quarta ibi. itaqꝫ. ¶ No. ex ħ
tex. pmo ꝙ sententia lata in possessorio ex cā vna nō obstat
agenti possessorio ex altera: ꝛ sic variata cā agendi cessat ex
ceptio rei iudicate. de cau. pos. c. fi. de exceptio. aduersario.
¶ Secūdo no. ꝙ snia lata in possessorio nō ob. agenti peti
torio. ad h. l. ꝛ an eādē. §. fi. ff. de excep. rei iudic. ¶ Tertio
no. ꝙ in hospitali vbi sunt fratres in congregation evidetur
laicum posse habere ius patronatus. qđ no. ¶ Quarto nō
ꝙ potest congregatio hospitalis alteri subiicere hospitali si
ne consensu patroni. ¶ No. ꝙ fratres hospitalis ꝛ patro-
ni sine consensu epi possunt subijcere hospitali alteri ecclie:
quo ad ꝑiudicium suum: lꝫ non quo ad ꝑiudiciuz episcopi.
¶ No. hic apertum ꝙ excōicatio non repellit quē ab acti
bus collegij ꝛ congregationis: etiā alias q̄ȝ ab actu electio
nis. ¶ Et no. ex hoc ꝙ excōicatio repellit quem a faculta-
te ꝯhendi qñ contrahit ratione dignitatis vel corporis. ad
h de dolo ꝛ ꝯtu. veritatis. ad fi. ¶ No. vlteri⁹ ex tex. ꝙ sub-
iectio facta lit. pen. ꝛ contu. tenet ad preiudicium subijciētꝫ:
licet non teneat ad ꝑiudicium superioris sup ea litē hñtem
ad hoc de reiudi. cum super. ¶ No. lr̄am ibi. ꝙ non dece-
ptoribus ꝛc̄. ¶ No. ꝙ nō auditur allegans turpitudinem
suam qđ probari h videtur etiam excipiendo: ꝛ ad hoc alľ.
. ē. ꝙ non auditur allegans turpitudinem suam. ¶ No. ꝑ-
eticam snie vbi agitur de iure subiectionis: q2 dꝫ fieri adiu-
dicatiue. ¶ No. cautum in snia excipere ius tertij. ad quez
tamen snia in iure se nō extendit: habetis notabilia. ¶ Ve
nio ad expeditionem materie capituli: littera hic dicit: ꝙ si
subiectio fiat de hospitali sine consensu epi: non tenet ad ꝑ-
iudicium episcopi. ¶ Querit Inno. quid si nullum fit pre
iudicium epo per talem subiectionem: an possit eps cōpelli
ad consentiendū: dicit ꝙ sic: ꝛ ad superiorem poterit haberi
recursus vt cōpellat. alľ. de iure pa. nullus. ꝛ. ix. q. iij. §. nūc
vero. Hosti. dicit ꝙ questio ꝑ supponit impossibile. s. ꝙ nul
lum ꝑiudicium dioceſ. inferatur per subiectionem talez. al
le. de cap. mo. c. ii. ꝛ de re iudi. suborta. ꝛ de iure pa. ꝑ tuas. ꝛ
ħ reli. do. c. iij. ꝛ. c. ad hoc. ¶ Quero quid est ius ꝙ epo re
seruatur. dicit Inn. ꝙ si prius erat locus sacer qđ poterat eē
sine epi auctoritate: habebit in ius epale. s. ħ reli. do. ad hoc
quo casu non tenebit collatio ꝑdicta ꝛ assignatio ꝓsequen-
te epo contemptū: ex quo a ꝑncipio episcopus non fuit req
situs: ſm Inno. Hosti. aūt dicit ꝙ de mente littere est ꝙ sub
iectio facta per hos hospitalarios veniat ad ꝑiudicium eo-
rum: non ad ꝑiudicium epi: qm̄ illo ꝓsequente contēptum
reuocetur: arg. ff. de serui. vr. ꝑdi. l. si edes. Ꝋ2 hic examina
bitur glo. cū glo. concludit tñ ꝙ q̄uis locus sacer nō possit
fieri sine auctoritate epi: hoc dicit esse verum de iure cōmu-
ni: ex ꝑuilegio tñ possent habere hospitalarii: ꝙ sacra loca
construere possent: ꝛ tunc virtute ꝑuilegij tales possent sem
per: tñ semper talia ꝑuilegia intelligerentur saluo iure dyo
ce. ꝛ prius obtenta ab eo licentia: ar. de priui. pastoralis. de
quo de priui. auctoritate. li. vj. de ver. sig. veniens. eo. libro.
¶ Venio ad glo. ꝛ opponitur cum glo. j. vr̄ ꝙ pluries agi
non possit possessorio: q2 vbi agitur ex eadem causa lata sē
tentia ꝯ agentem: agenti obstat exceptio rei iudi. ff. de exce.
rei iudi. l. cum qreritur. ꝛ. l. an eandem. ff. de excep. rei iudi.
in. §. actiones. Sol. vbi ex eiusdem speciei possessorio agi-
tur: ꝛ sic eadem cā agi non potest plus q̄ȝ semel: q2 ob. exce-
ptio: vt ibi: hic loquit̄ qñ agitur possessorio diuerse specieii
ꝛ ex diuersa causa: vt quia pmo agebatur possessorio adi-
piscende: modo agitur retinende vel recupande: ad hoc. ff.
de acqui. pos. l. naturaliter. §. nihil cōe. ꝛ eadē res ex diuer-
sis causis peti potest. de iudi. examinata. da cau. pos. c. fi. di
cit hic Inno. ꝙ immo potest agi eodem possessorio. s. recu
perandi: ex diuersis tñ causis: vt si primo egeant hospitala-
rij: q2 dixerunt se egentes: postea velint agere: q2 mandanti
bus illis vel ratum habentibus fuerunt eiecti: alle. de restit.
spo. cum ad sedem. vel si primo egerūt interdicto recupan
de. Secūdo volunt agere ꝯ singularem successorem ex cō-
ditione. decre. sepe. de resti. spo. Nam dicit ipse ista interdi
cta possessoria sunt personalia: ideo ex diuersis causis ꝓpo
ni possunt. q. d. secus in realibus: q2 tales non possunt inten
tari: nisi ex vna causa: vt pꝫ ex no. in. l. ꝛ an eandem. §. actio-
nes ff. de excep. rei iudi. abbatem. li. vj. vñ in ꝑsonalibus: si
ex pluribus causis agi potest: q2 plures cause possunt in tali
bus glo. ꝛ ita oppo. ꝛ vr̄ ꝙ nō potuerūt isti de hospitali trās
ferre rem litigiosam in hospitalarios. C. de litigios. l. ij. vt
lite penden. ecclesia. dic ꝙ hic nō poterunt ad ꝑiudiciū alio
rum: sed ad ꝑiudicium suum bene: vñ reseruatur ius agēdi
in fi. illi plebano. ꝛ sic illi qui alienauerunt non possunt ꝯue-
nire: ita ꝙ non tenet ad ꝑiudicium plebani: vt in cōtrario: sꝫ
in preiudicium alienantiū sic: vt hic. Doc. aliter soluūt. s. ꝙ
hic lis non pendebat: lꝫ hic allegaret̄: vñ falsa erat in h alle-
gatio: ꝛ non ꝓbabatur: ꝛ ꝓpter hoc respondent etiaꝫ ad ali
as rationes allegatas per istos fratres sancti aluti; q2 di-
cūt illud quod allegabatur de contēptu fratrum non pro
batur: ꝛ similr̄ qđ allegabatur de periurio ꝛ excōicatiōe: vñ
ex quo non constabat in iudicio proinde erat: ac si non esset
vel ad id quod dictuꝫ est: de contēptu potest responderi ꝙ
procedit ꝓsequente ius suum cōtempto: ad qđ de contēptu
possunt opponere contēpti: sed nō capitulum: vt no. de elec.
lib. vj. cum in ecclesijs. cuꝫ non intersit eis: sed de alijs. de re
scrip. ex parte. ad id quod dicit̄ de excōicatione ꝛ ꝑiurio po
test dici ꝙ non repellunt quem ab actu donandi. vt no. ħ do
lo. veritatis. Vel dic ꝙ lꝫ cōuentus possit dicere ꝯtuꝫ nul
lum vbi forma non est seruata ꝛ restitutionem petere si ec-
clesia est lesa: sed solum pretextu malitie sue: ꝛ illoruꝫ de cō
uentu se iuuare nō possunt: dummodo alios tenuisset ꝯt⁹
ad id quod dicitur de minore parte capituli. dicunt doct. ꝙ
hec allegatio fuisset bona ꝛ legitima: si sic in veritate fuisset
quia actus non valeret: sed q2 hoc non probabatur nec erat
verum: ideo sniam ꝯriam reportarunt: per quod dicit Ho.
omnia presumi sollēniter acta. insti. de fideius. §. fi. ꝛ de pro
ba. tertio loco. vnde concluditur ꝙ donatio valuit in preiu
dicium alienātiuꝫ: vt littera dicit. ¶ Glo arg. ꝙ allegans
turpitudinem suam non auditur: hoc est falsum. C. de libe.
cā. l. j. de re iudi. lator. glo. dicit ꝙ allegans turpitudinē suā
non auditur regulariter. Excipit tres casus. de quibus in
glo. dic vt i fi. glo. ꝛ si dicatur ꝙ hic allegabatur turpitudo
ad vtilitatē ecclesie. Rñdent docto. ꝙ immo ad vtilitatem
propriam. s. ne essent subiecti: ideo non auditur. Item si di
catur hec est causa libertatis. ergo ꝛc̄. Rñdent ꝙ non ē ve-
rum habito respectu ad seruitutem. de qua in. l. interroga-
tam. Nam q̄ȝ quā hic fuissent subiecti: non tñ remanēt libe-
ri: quod non est in casu dicte legis interrogatam: ꝛ sic casus
sunt diuersi. Alii soluunt aliter. s. ꝙ agendo non auditur al
legans turpitudinem suam: sed excipiendo sic: ar. ē. de con-
ces. ꝑben. ex tenore. Jo. an. dicit ꝙ hec solutio destruitur ꝑ
tex. istū. Nam nisi se defendendo ista allegabant turpitudi
nem suam: ꝛ tñ nō audiuntur: vñ si quis vult saluare hanc so
lutionem: dꝫ intelligi ꝙ auditur se defendēdo i qñ exceptio
est legitima: q2 tollit ius agendi: sed hec non erat legitima:
q2 non tollebat ius agendi. i. non erat sufficiens ad repellen
dam intentionem actorū: vt pꝫ ex his que statim dixi in glo.
precedenti: transeamus pro modo cum eo de quo dixi. de
cōces. ꝑbē.

c oncess.preben.cum super questione glo. ¶ Sed qualiter oppo.vr ꝙ nō possit se subijcere alteri hospitali:qr potestas subiiciendi spectat ad episcopum.de exces.pla.sicut viuere. de consue.cum dilectus. Item non potest quis se eximere a iurisdictione sui p̄lati.de foro compe.si diligenti.r.c.significasti.dic ꝙ non potuerunt se subijcere ad p̄iudicium dyoc. per talem tn̄ subiectionem potuerunt ipsismet preiudicare. vij.q.j.si quis p̄sbyter.vn̄ subijcere possunt ad p̄iudicium eorum:sed non ad p̄iudicium epi:huic solutioni obstat:qa si non valuit subiectio:lz illi sibi preiudicauerint:ne possent cōradicere:non debebat ecclesia adiudicari hospitalarijs sed debebat imponi silentium istis super contradictione:vl abstulisse potestatē contradicendi:ꝓpter hoc Inno.dampnat solutionem glo.qr si esset verum:ꝙ subiectio ista valuerit q̄tum ad p̄iudicium se subiicientium:papa non debeat iudicare:r fecit qr non debebat ecc̄iam adiudicare hospitalarijs:sed debebat silentiu imponere istis qui subiecisset se super contraditione:vel absoluisse a potestate ꝯdicendi. Inno. ponit vnum intellectum in tex.isto:qui procedit sine scrupulo:lz r precedens intellectus possit saluari:dicit enim ꝙ hoc hospitale erat p̄uatum:r non publicum. Sunt enim quedam hospitalia p̄uata:quedā publica. Exemplum primi qn̄ in domo mea retineo hospitale:nec pono ibi aliquod signum publicum:r possum deponere ad mei libitū:r hoc modo possumus dicere ꝙ hic locus non erat religiosus vl sacer:qui poterat per seculares regi.de reli.do.ad hoc. Si autem esset publicum r ibi esset signum publicum:nō possz destrui ad libitum:nec subijci sine consensu epi:ideo dic ꝙ hoc hospitale esset p̄uatum:potuit subijci sine licentia:sz hospitale publicum non potest subiici sine licentia epi:r talis subiectio est nulla. Sed dicit ipse ꝙ ex multis signis apparebat hoc hospitale publicum:qr appellabatur sub nomine sancti alutij:r sic erat sub nomine sancti edificatum:r sic publicum. Ad hoc respondet:ꝙ si poterat ibi esse p̄uatum altare:r oratorium p̄uatum sub noīe sancti:sicut sunt in multis palatijs magnatum oratoria p̄uata sub nomine sancti:r occulte:qn̄ qz ibi celebrat̄ missa:nec hētur ibi publice aditꝰ:alle.J.de censi c.fi.r maxime ibi scripta per se:vel forte dico ꝙ nominabat̄ sub nomine sancti:qr forte erat propinquum:r in aliqua parrochia:vt erat ecclesia sancti alutij:r sic ab ecclesia sic nominabat̄:non qr esset in hospitali ecclesia. Non ob.scdo ꝙ ibi erat rector r fratres:r sic tanq̄ ꝯuentus r ecclesiastice persone:r sic videbat̄ debere dici per hoc signuz fuisse publicum:r sub ptāte episcopi. Inno.r̄ndet ꝙ licz appellentur fratres:non per hoc concludunt̄ religiosi:quia forte erant ibi aliqui laici:qui forte non intrauerant auctoritate epi:sed tn̄ auctoritate patronorum r dn̄orū:videlicet quorum dn̄oꝝ r patronoꝝ consilio debebant omnia agere:alias agitare:r stabant ibi forte ad seruienduz pauperibus. vnde merito subiectio tenuit. Tertio vr ꝙ ex altero signo debeat dici fuisse publicum hospitale:qr habebat patronū proprium:proprie autem patroni dicuntur:qui habent presentare ad locū publicū.J.de iur.pa.per totum. Respondet Inno.ꝙ large hic accipiebatur verbum patroni:nam patronus potest appellari qlibet habens superioritatem in loco sicut dn̄i istorum hospitalium appellari possunt patroni:sed contrarium procedit s̄m propriam significationē:vnde non sequitur hospitale habet patronum laicū:ergo dictum hospitale erat publicū:remanet ergo ꝙ hic erat hospitale p̄uatum:r habetis aliqua signa ex predictis:per que prima facie apparebat hospitale publicum:non tn̄ necessario concludunt:quod no.r tene menti. Vidi maximam questionem florentie super quodam hospitali:eo qr fuit impetratū a sede apostolica:r si fuisset publicum tenuisset impetratio sz si p̄uatū nō:r arguebat̄ ꝙ eēt publicum:qr appellabat̄ s̄cti pauli:veritas ē ꝙ erat i p̄rochia s̄cti pauli:iō appellabat̄ ab eccl̄ia p̄rochiali:vt hic dic̄ Inn. Itē arguebat̄ ex alio:qr ibi erat oratorium:sed tamen qr erat priuatum fuit obtentum:allegabatur etiam quia habebat figuram intrinsecam hospitalis:sed certe nō sequitur necessario ꝙ sic esset. Nō ob. etiam prosequendo Inno.qz hec questio deberet agitari coram seculari:ex quo isti fratres erant seculares:vel laici. de fo.compe.cum sit.r̄ndet Inno.ꝙ nil de hoc fuit oppositū:ideo tenuit iudicium:vel possumus dicere ꝙ sic:si attendit̄ status primus:scilicet anteqū esset facta subiectio:isti erant rei:ideo si fuisset tunc aliqua questio debuisset tractari corā seculari:sed hic attendimus statum scdm.s.post subiectiōez qui est s̄m temporalit.que subiectio non poterat esse nisi spiritualis:r per hoc coram iudice ecclesiastico fuit tractanda per.c.tuam.de or.cog.cū si. Vel dic ꝙ erat dubium:an hospitale erat publicum:vel priuatum:vn̄ in casu huius dubij causa debuit coram iudice ecclesiastico tanq̄ digniori tractari.ad hoc no.in.c.so liciti.ā.de ma.r obe.cōiter no. in.c. ꝙ in dubijs.J.de conse ec. vel al.facit.c.si iudex. de sen. ex. li.vi. Attentis personis in quas fiebat subiectio:adeo hoc respectu debuit tractari coram ecclesiastico. de hoc etiaz fuit agitatum in dicta questione floren. q̄tum ad intellectuz litere remaneo cum glo.qr papa vane fecisset reseruare epo:ex quo nullum ius habebat:licet Inn.in se bene dicat:quia eius verba sunt bona r vtilia ad aliam materiam. Et r d ꝯrium Inno.dico paria esse adiudicari ecclesiam saluo iure dyoce.r absoluere a potestate contradicendi:vel silentium imponere istis:vt per se patet:ideo lectura glo.est bona.

a **Apostolice.** Donatio quinquagesime:vel centesime:quā facit episcopus cū graui ecclesie detrimento potest legitime reuocari.h.d. In prima decisa cōsultatio. In secunda responsio.ibi.iuxta principium inquisitioni tue:in qua repetit ius antiquum.secūdo ibi.hoc semper.illud declaramus.questionem positam soluit. Tertio ponit antipophorā.i.tacite questionis solutionem.ibi.naz r si. Quarto ibi.si vero.soluit incidentem questionem s̄z lectu.glo.r lz Hosti.variet expositionem.in glo.tamen ponā causam in nube. ¶ No.ꝙ appellatione parrochie comprehenditur dyoce.per quod pz ꝙ tota ciuitas:vel dyoce.dicitur parrochia episcopi. ¶ Secundo no.ꝙ quo ad actꝰ pios hic expressos:permissa est donatio episcopo:vsqz ad mē suram hic taxatam. ¶ Tertio no.hic generalem limitationem:seu determinationem r finalem donationis huius:qr permittitur in causis predictis:dumtamen non nimium grauet ecclesiam:in dubio tamen vsqz ad summam taxatā grauare non presumitur:r vltra summam taxatam grauare p̄sumitur. Si tamen intra summam constet ꝙ grauet:r vltra summam constet ꝙ non grauet.primo casu prohibet̄ donatio:r secūdo permittit̄ de auctoritate superioris. ¶ Nota ꝙ vbi limitatio fit respectu certe cause:intantum seruāda est limitatio:inquantum pungit causa:r a limitatione recedi potest inquantum causa impellit. ¶ Nota ꝙ plures donationes in pluribus causis pijs separatis:idem episcopus facere non potest:sed bene multiplicare easdem causas:dū tamen non grauet ecclesiā. Alia notabilia non sunt. ¶ Venio ad declarationem materie.c.Ex hac decre. Hostiē. assignat rationem:quare licet episcopo habere canonicam portionem petendi.de relictis ad pias causas in dyoce.sua:qa dyoce.eius est tota eius parrochia:vnde portionem eoruz que obueniunt ratione cure:r ratione parrochie ipse habere debet. Si eni tota dyocesis est sua parrochia:omnes sūt sui parrochiani:sicut ergo parrochiano debentur decime r mortuarie:sic r episcopo quarta. Secundo per hanc decretalem dicunt docto. ꝙ episcopus quinquagesimam vel centesimam non posset donare ecclesie extra dyocesim edificando:quia tex.restringit ad ecclesiaz infra dyocesiz. Nec posset similiter donare pro magnificandis sepulturis extra dyoce.puto tamen ꝙ loco exempto donare potest:quia locus exemptus est intra eius parrochiam:licet non de dyoc. Tertio per hanc decre.dicunt docto.ꝙ eps dare nō potest

quinquagesimam vel centesimam. de bonis ecclesiarum inferiorum sibi subiectorum: q: hic dicit de bonis ecclesie cui presidet: ideo fuit notatum de his que fiunt a platis. pastoralis. De. ibi tenuit contrariuz. dic vt ibi. Quarto ad declarationem littere qn dicatur magnificare ecclesiam: dicunt doct. instituendo ibi clericos. De. dicit qn de non cathedrali facit cathedralem. Non placet hoc Jo. an: q: sic eximeretur a ptate sua: ⁊ hoc non potest facere episcopus solus. Quinto per hanc decre. ibi elargiri. dicunt doc. ꝙ hec decre. locū hz quando fit inter viuos: vt licita sit hec donatio indiminuta. Ubi autē episcopus pro magnificandis sepulturis vellz donare in morte: non esset ei permissa testando vel legando fm doc. quod no. q: facit ad multa. Sexto p tex. ibi subsidium: dicunt doc. ꝙ hec quinquagesima dari nō pōt nisi sufficiat ad subsidium vite eorum: quibus fiet donatio: alias si tales hērent vn̄ se sustentare possent. donatio non teneret.

Septimo per. v. ea quidem dicunt doc. ꝙ eidem ecclesie dare non poterit episcopus eodem instanti centesimaz ⁊ quinquagesimam: sed diuerso tempore sic poterit dare centesimam ⁊ quinquagesimam: ⁊ etiam easdem: ⁊ hoc est primo quinquagesimam: dum tamē nimium non grauet ecclesiaz. hoc no. propter cle. j. de re. ec. non alie. que permittit ad breue tps locare sine certa sollēnitate: ⁊ tamē non poterant plures tales locationes fieri eodem instanti: puta eodem instanti vel tres quarum quilibet sic ad quinquennium. Nam debent censeri velut vna: ⁊ q: no. hic quedam fraus contra illā decre. ideo non tenet: ⁊ posset retractari: saltem quo ad vltimas: hoc est factas post primam: ar. no. s. e. c. ii. Si tamē diuerso tempore fieret: puta finita prima locatione: bene teneret. ⁊ ita terminauit lapus de caste. Octauo per tex. ibi. vn̄ cum graue: dicunt doc. ꝙ episcopus quinquagesimam ⁊ cētesimam dare potest: non solum de bonis spectantibus ad mensā: sed etiam de episcopalibus. i. ad ecclesiam. Nono querunt qualiter ⁊ quomodo reuocabitur ista donatio quinquagesime vel centesime: que ē gratiosa: dicunt ꝙ petita restitutione in integrum: fm Inno. ⁊ Uin. Credo ꝙ si facta sit intra summam: ⁊ sit gratiosa: ex quo non extenditur: si iaz facta est iure permittente cum sollēnitatibus suis: tunc procederet dictum doc. Sed si vltra summam taxatā puto ꝙ ipso iure nulla esset: tanq̄z facta contra iuris pmissionem. Decimo quero quis est iste superior: qui habet dare licentiaz episcopo vt excedat summam: qdam ꝙ papa: q: cum hoc papa limitauerit hanc sententiam non poterit inferior in h tollere. Hosti. dicit: ꝙ putat ꝙ etiam archiepiscopus hanc licentiam dare poterit: ⁊ ille erit superior cum pstat iuramentum de non alienando: de re. eccle. non alie. s. de feudis. c. ij. vnde si iurat pape: q: imediate ei subiectus: vel alias: ⁊ tūc superior erit papa: si archiepiscopo ille erit: nam pariter prestantur seu pari forma iurat pape: ⁊ aliis. s. d iur. iur. c. ego. Scdo vnde debet eiusdem ptātis esse iuramentum pstitum archiepiscopo: cuius iuramentum prestitum pape: ad hoc d pe. ⁊ re. c. si. ¶ Uenio ad glo. glo. j. in fi. Hosti. dicit ꝙ qd erat an liceat episcopo eisdem vel diuersis ecclesiis dare cētesimam vel quinquagesimam: ⁊ dicit ꝙ respondet ad hoc versi. hic semper. Secunda questio erat illud qd dicit glosa. Tertia questio erat si mensa episcopalis intm̄ habūdet ꝙ pōt dare dictas partes sine grauamine: an possit: ⁊ respondet ꝙ sic superior auctoritate: fm Hosti. glo. ⁊ hic. ibi. per successorem. ¶ Quero in hanc quinquagesimam vel centesimam donet eps sine ↄsensu capituli: vr ꝙ sic: q: hoc ē cōcessum epo: ergo ⁊c. ad hoc de his que fi. a pla. pastoralis. vbi de hoc pbat iste tex. q dicit ꝙ p se non pōt excedere modum intra modum: ergo pōt p se. de psum. nōne. Sūt opi. qdam ꝙ nō pōt eps sine ↄsensu capituli: sicut nec facere alias donationes. Alij ꝙ pōt sine ↄsensu capli tertij ꝙ donatōez ad vitam facere pōt sine ↄsensu capli: ppetuam nō: sed si fiat reuocat post mortē: vn̄ doc. vidētur dicere: ꝙ nō possit sine ↄsensu capituli: q: platus nō est totus sine mēbris: ar. de his que fi. a pla. nouit. ⁊ c. ea noscit. dixi in. d. c. pastoralis. ⁊ c. fi. vn̄ dicatis vt ibi dictū fuit. tenēdo aūt opi. doc. Rn̄de ad tex. qui dicit hic ꝙ pōt per se vltra summā: ꝙ illd h se excludit consensuz superioris: vt pz ex sequētibus ⁊ nō ↄsensuz capituli: vn̄ vltra summā nō pōt per se: q: reqrit ↄsensus superioris: ⁊ etiam ↄsensus capituli. Ea. glo ibi. ⁊ ista quinquagesima qrit de qbus rebus dari pōt ab epo hec qnquagesima ⁊ cētesima: dicit ꝙ dat de fructibus tm̄: ⁊ hoc pz ex vbo illo quinquagesimam ptem census. In ↄtriū facit lra in fi. ibi siue de possessionibus: siue de fructibus: Jo. ꝙ de possessionibus possit dari ppetuo cētesima ⁊ qnquagesima ⁊ qd pōt satis ↄcedi. ad hoc ibi. nisi legitime pscriptū ⁊c. ita tn̄ ꝙ siue de redditibus: siue d possessionibus fiat: eccl'ia non ledatur: vn̄ ↄcludēdo doc. tenēt ꝙ hic eps dare pōt de possessionibus: dicētes ꝙ expedientius est dare nūc possessiōes: q̄z minutatim redditus. dicit tn̄ Goff. ꝙ putat de mente iuris ꝙ ecclesia cathedralis retineat directū dn̄iuz: sed dicit Jo. an. ꝙ nō videt vn̄ hic colligat: ⁊ bn̄ dicit: q: lra dicit ꝙ donare pōt. glo. hic rn̄det ꝙ in fine ista glo. qrit qd si plures quinquagesime sint date: ⁊ vltima tm̄ grauet: dicit ꝙ si sint plures: vltime tm̄ grauātes reuocabunt: si sit tm̄ vna: illa quatenus expedit reuocabit. xij. q. ij. si quos: ⁊ vide qd no. de fide. ꝙ quibusdaz. Bar. brixi. in. c. bone. dicit ꝙ detrahet de singulis donationibus: mouet per tex. in. l. si totas. C. de ioffi. dona. q: dicit ipse si vltima donatio ↄsideret per se: sola ipsa non grauat si vna cū aliis: mixtim oēs grauāt: ergo de oibus facienda est detractio: vt de oibus grauātibus: alle. l. si libertus. §. fi. ff. de iure libe. vbi si libertus faciat tot donationes: ex quibus faciat se minorē cētenario: qd relinquere dz pfo no: de oibus donationibus fiet reuocatio. Jo. an. tenet glo. .l. si totas. Rn̄det per ea que notabunt in seq. c. Host. dicit ꝙ siue vna fuerit: siue plures: solū reuocabit illd: in quo grauata est ecclesia. certe isti hoc nō negāt: sed qstio est de qbus dz fieri reuocatio: vn̄ remaneatis cū glo. vt dicit Jo. an. glosa. sed vr. ¶ Oppo. ꝙ recipiens cētesimā vl' qnquagesimā vltra modū pscribere nō possit: q: dicit lex ꝙ qui contra iura mercat est male fidei possessor: ⁊ non pscribit. C. de agri. ⁊ censi. l. quēadmodum. li. xj. ⁊ iuris ignorātia non prodest male fidei possessori. ff. de iur. ⁊ fac. igno. l. iuris ignorātia. ff. de vsufruc. l. nunq̄. So. ignorantia iuris non pdest ad vsucap. vt in contra. ignorantia vero facti bn̄ prodest: vt hic est enim questio facti: ⁊ ignorantia: an ecclesia ledat: vel nō: ideo ecclesia que recipit cum habeat titulum ⁊ bonam fidē pscribit: vt hic dr fm tex. Credo ꝙ si ecclesia recipiat vltra cētesimaz: credendo sibi licere nō prescribit: si ecclesia errat intra cētesimam: vel credat se recipere intra cētesimam: sed ignorat an ecclesia ex hoc grauetur: pscribere pōt: q: hic est error facti. i. facti ignorantia: ideo iustum titulū quo ad vsucap. hre dr ff. de vsucap. l. celsus: secus vbi errat in iure: qa credat tenere alienationē: licet lederetur etiam vltra moduz Sed vbi fieret intra centesimam vel quinquagesimam tenz alienatio: sed an si sciat ꝙ possit restitutionez petere: dicatur iustum tituluz habere vt prescribat: scio alias me dubitasse: videtur ꝙ sic. quia iustum habet titulum: licet rescindibilē: hoc non puto pro constanti: quia debet esse vna lex: que contradicit: non recordor modo: sed vbi fit vltra summam: ius presumit ꝙ ecclesia grauet: ideo oportet ꝙ probetur iustus titulus: quia ex aliqua causa credit ecclesiam non grauari: vel credat auctoritatem superioris intercessisse: ita ꝙ sit i errore facti probabili. ⁊ no. bn̄ hanc glo. q: limitat oēs alias.

p **Ropter.** Ponit quatuor casus. in quibus licite donationes reuocantur: per donationem qui si tacuit heres nō reuocat. h. d. ponit dictum ꝙ exemplificando specificat. ibi. si forte. ⁊ in fine moderatur. ibi. ꝙ cum. ¶ No. ꝙ regulariter donatum non potest reuocare donās. Fallit quando vult reuocare ex causa ingratitudinis. ¶ Et no. quatuor casus hic expressos concludentes causam habilem ad

reuocandū donationem:qui sunt in tex. Ultimo ꝙ ius agē di ad reuocationem donationis ꝑpter ingratitudinem:non trāsmittit ad hēdes. Et habetis notabilia. ¶ Uenio ad materiam decre.que partim tangitur in glo.et partim in tex. Et primo oppo.iste tex.requirit atrocem iniuriam:vt donatio reuocetur:immo sufficit ꝙ negligat obsequiū: ad qđ tenetur:vt.C.de reuo.do.l.j. So.hic loquitur in patrono donante liberto:et quia facilius reuocatio datur. ¶ Opp. scđo et videtur ꝙ heredes possint reuocare:quia obligatio que descendit ex delicto:transit ad heredes: et in heredes q̄ tenus peruenit ad eos:vt.l.j.ff.de priua.delic. So.quedā pena reperitur specialis et extraordinaria: ex quadam equi tate inducta:et non transmittitur ad heredes:vt hic: quedam est ordinaria et transmittitur:vt in contrario: vel dic ꝙ pena rum persecutio trāsit ad heredes:licet non in hēdes. ¶ De inde quero quid est ingratitudo:ad hoc dicitur ſm beatum Ber.ꝙ est ventus urens siccans fontem misericordie pie tatis:et fluentiam gratie:et prosequitur hic alia que plus spe ctant ad morales q̄ ad canonistas. ¶ Secundo querunt: an valeat pactum in donatione appositū ne reuocetur do/natio: etiam ex causa ingratitudinis:videtur ꝙ sic:quia ta/lis ingratitudo potest remitti misericordia:ergo et pacto.xlix. di.tria sunt.de quo in spe.eo.ti.§.sed quid si pactum. vbi te tet spe.ꝙ pactum non valet:quasi inuitans ad delinquendū Jo.an.ibi in addi.tenet ꝙ si sit pactum factum de non agē do:iam commissa ingratitudine tenet:quia dolus de prete rito remitti potest:aut pactum est de non agendo in futurū: et si est iuratum pactum valet.de iureiur. quemadmodum. Si vero non est iuratum non tenet:ar.l.si vnus.§.illud.ff.đ pac.dicit Jo.an.ibi.credo ꝙ nullo modo valeat: quia tale iuramentum est contra bonos mores:quia ordinatur ad re mittendum dolum futurum:vt.l.si vnus.§.illud.ff.de pactis. Uel tene Jo.an.per.d.c.quemadmodum. Tertio ad de clarationem tex.in fi.quia dicit ꝙ si tacuit heres agere non potest:vt reuocet quando dicat tacuisse:dic quando ex pac cato non prouidet. Alij dicunt et melius:ſm Hosti.quādo in vita non egit:nec ad agendum se parauit: ar.C.de inoffi. testa.l.si pater.et.l.sancimus.de quo in summa eo.ti. in fi.

¶ Quarto quero an collator beneficij ex ingratitudīe ha bet potestatem reuocandi beneficium:dic si est ingratus ec clesie:reuocari potest.s.de postu.c.si.tamen hoc non fit per viam reuocationis.Nam necesse est priuari institutum: et eo dem modo respondetur ad decre.graue.de exces.prela.qa do:ponitur:non autem reuocatur:si est ingratus personę: re uocari non potest:q: licet aliquo respectu dicatur donum.s. in eligendo cui donet:non tamen in substantia donatio est: quia per se retinere non potest.s.de preben.relatum.immo si infra tempus non donaret:priuaretur potestate conferendi .s.de conces.preben.c.ij.ideo non est purus et merus dona/tor. Quinto per hanc decre.dicunt doc.ꝙ si aliquis se de fende ido percusserit donatorem suum:non diceretur ingra tus:quia non sunt impie manus:sed ad defendendum:ergo etc.ar.C.de reuo.dona.l.fi.et.J.de penis.ad aures.et.c.in qui busdam.et de sen.excō.si vero.§.pe.per hanc decre.etiam di cunt doc.ꝙ ignoranter percutiens donatorem suum: credēs ꝙ sit alius:non dicitur ingratus:nec potest donatio reuoca ri.ff.locati.l.si ignorans.et.J.de sen.excō.in audientia. et.c.si vero.fatetur ꝙ iste de iniuria tenetur:vt ibi no.tamen p hoc non potest reuocari donatio:quia non intulit iniuriam: vt do nationi hz docto. Quid si non per se:sed per alium intulit damnum graue:vel aliam grauem iniuriam:an locum ha/bet pena decre.dic ꝙ sic.de sen.excō.mulieres.xvij.q.iiij. si quis suadente. ¶ Quero quando dicatur graue damnum. dicit Jo.an.relinqui indicantis arbitrio:quia hoc non est iu re determinatum:ar.de offi.dele.de causis.licet afferat quos dam dicere graue damnum dici:quando est tantum dam/num illatum:quando donator perdit omnia bona sua: vel maiorem partem:ar.ff.de execu.tuto.l.propter bona.de resti tu.spo.frequens.in.vi.placet primum Joā.an.quia nedum omnium bonorum:sed etiam quandoq; centesime:vel quin quagesime dicitur graue damnum.s.e.c.proxi. licet in alia materia loquatur.et dicit ꝙ decre.frequens loquitur in casu suo:scilicet ꝙ ad hoc vt repellatur accusator ad.l.ꝑpter bo na.dic illā corrigi p auc. vt hi q ob.se res hēc. post pri.coll. vj. Quid si donatarius temptauit inferre graue damnum donatori non tamen intulit:an locū habet pena decre. qui/dam ꝙ sic.per tex.ibi presumpserit.facit tex.J.auc.hoc quo q; C.de reuocan.dona.ibi molitus est iacturam facere.dic Jo.an.ꝙ putat ꝙ quando agimus de damno rerum: cum tex.exigat ad concludendum ingratitudinem:damnum re rum non sufficit voluisse inferre:nisi sit illatum. Sed quo ad causam iniurie personarum sufficit affectus:licet non sequa tur effectus:quia tex.ponderat affectum: facit quod vidisti .s.de solu.si q̄rundā.et venit ad no.in regula in penis.de reg. iur.li.vj. Et hoc possum cauillari: nō stemus plus h. ¶ Quin to q̄ro q̄re ius reuocādi donationē nō trāsit ad hēdes. Rñ dēt doc.assignādo rōem coloratā q̄ cā donationes sunt meri ta:merita autē sunt personalia: et liberalitas procedit ex ani mo donatoris non ipsius heredis: immo sepissime quem heres odit gratus ē testatori:et gratus est patri:quem filius odit:et donatio fit contemplatione donatarij:non heredis: quem etiam quandoq; donans habet exosum. Reuocatio autem fit propter demeritum:ergo est personalis:quia de/meritum est personale:sicut et econtra oppositum:ideo non potest heres reuocare:fatentur tamen ꝙ obligatio surgēs ex iniuria facta defuncto:transit ad heredes:quatenus ad il los peruenit:alle.l.i.C.ne ex delictis defunctorum. ¶ Ue nio ad glo.j.oppo.videtur ꝙ donatio perfecta non reuoce tur.C.de reuocan.dona.l.si donationem.et tamen tex.dicit ꝙ potest reuocari:ergo etc. So.nō reuocatur regulariter: etiam pretextu Rpti imperialis:vt ibi:nec sola penitentia:vt hic:nec recipit conditionem perfecta donatio.C.de dona.q̄ sub modo. In casibus tamen reuocatur propter ingratitu dinem etc. Uide per glo.concludendo glo.cum doc.pos/sumus prosequi quatuor casus. Primus quādo donatur filio. Secundus erit quando donatio fit ecclesie. Tertius erit quando donatio fit libertis. Quartus quando dona/tio fit extraneo:prosequendo primum casum. Si queritur: an et quando donatio possit reuocari:dic si qnis filio eman cipato donat:tantum valet:q̄tum si esset facta extraneo: et reuocatur omnibus casibus:quibus reuocatur donatio fa cta extraneo:vt infra dicetur:quando fit filio in potestate:et regulariter non tenet.C.de dona.inter vi.et vxo.l.donatio nis.et.l.cum de bonis.C.de dona. et.l.illud.in fi.C.de coll. qñ vero ei.vt bñ merito donet:tenet vt aduētitiū:et tunc idē quod in extraneo.de quo.J.đ dona.inter vi.et vxo.c.fi. in gl. et ibi remittit Jo.an.ad summam.Hosti.eo.ti.§.qualiter. et inutiles.ad fi.vsi. Fallit vbi excipit quatuor casus. Et pri mus in donatio.propter nuptias: vt.ff.de colla.bo.l. vltia.

Secundus quando donat filio mobilia eunti in castro: vt .l.si filius.C.fami.hercis. Tertius quando remissio fit vsu fructus in audientijs.l.fi.C.de bo.que libe. Quartus qñ fit in alimēta:vt ea.l.fi. Quintus potest addi: de quo dixi .s.secundus casus est quādo donatio fit ecclesie: vnde si do natio fiat ecclesie:regulariter non reuocatur. Fallit in cer tis casibus. Primus ex defectu modi vel conditionis a di cte.s.e.cū dilecti.et.J.de ꝓdi.ap.verūtamē attēde q: si đfect9 modi contingeret solum propter factum prelati: non nocet ecclesie:et si esset consensus capituli:sic no.in dicto.c.verum et no.bene et tenementi propter relicta que quottidie fiunt ec clesijs. Secundo propter turpitudinem peccati. de symo. de regularibus et.c.super.ad hoc vt si aliquid donaretur ec clesie propter ingressum: et illud esset symo. Tertio propter turbationem donationis: vt cum pater iratus filium exhe/

redat propter donationem factam ecclesie.xiiij.q.ij.si quis irascitur. Quartus propter fraudem ꝛ dolum donatarij. xx.q.iij.constituit.Ꝭ.ti.ij.c.fi. Quinto propter nouaʒ filioꝝ natiuitatẽ donantis.xvij.q.iiij.quicunqꝫ.sed tũc vsqꝫ ad debituʒ bonoꝝ subsidium reuocatur iure fori in totuʒ iure poli.de equitate:ꝛ sic est in potestate ecclesie si vult totuʒ restituere: vt.Ꝭ.dicetur. Sextus propter donantis impotentiã xvij.q.iiij.c.questi.Ꝭ.titu.ij.c.fi.vt si faciens magnam donationem deuenit ad inopiaʒ:quia ecclesia tenetur eum sustentare. Septimus propter cause donationis defectũ. de cle. coniuga.ꝙ a te:cum sua materia. Octauus quando excedit donatio moduʒ.s̃.c.proximo.de re.eccle.non alie.ad nostram. Nonus propter ingratitudinem:ſm quosdam:nec sufficit ingratitudo prelati:sed requiritur ꝛ cõuentus: quia tunc reuocatur.Aduerte tamen vt no.in spe.eo.titu.ver.ꝙ si aliquis baro.ꝛ ibi tenet spe.ꝙ si edificatum est monasterium ꝛ postea monachi omnes delinquant:ꝙ non destruetur monasterium:sed monachi inde expellentur:ꝛ bona ei non debent auferri.per hoc no.bene hoc dictuʒ quod declarat quando delictum capituli nocet ecclesie:vt.s̃.de ordi.cogni.c.ij.ꝛ de dolo.ex litteris:quia ibi id verum non: vt per hoc ecclesia debeat suis bonis priuari:sed vt ipsi de ecclesia puniantur:ꝛ priuentur commodis:ab ecclesia prouenientibus:hoc verum quando delictũ non fit nomine ecclesie:nec id per quod delinquitur spectat ad ecclesiam:idem no. sup̃ .c.ij. Decimus casus quando donatio fit liberto idest manumisso:ꝛ hunc casuʒ prosequitur glo.ꝛ dicit aut agitur de reuocanda libertate:aut agitur de reuocanda alia donatione. Primo casu non reuocatur propter obsequia non prestita.C.de libe.causa.l.solo. Secundo vero casu reuocatur propter ingratitudinem obsequij non prestiti.C.de reuocã. dona.l.j.ꝛ multo fortius in casibus:in quibꝰ in extraneo reuocaretur:de quibus infra dicaʒ. Predicta vera in liberto laici:quia libertus ecclesie ex omnibus causis: quibꝰ donatio reuocatur:ex omnibus in seruitute reuocatur. xij.q.ij octaua discussio. Fallit etiam quando liberi sunt suscepti post a patrono. Doc.hic multum inuoluunt se super intellectu duarum leguʒ.vna est.l.si vnq̃.C.de reuo.dona. que dic̃ donationem reuocari in totum ex superuenientia liberoruʒ: alia est.l.si totas.C.de inoffi.dona.que dicit ꝙ soluʒ pro rata fit reuocatio quatenus est vltra legitimum moduʒ.Sed tu obmissis opi.conclude sic:quando fit reuocatio donationis ex tacita voluntate donantis:vt quando prius donauit: postea superuenerunt filij:de quibus non cogitauit:ꝛ tunc si agitur remedio.l.si vnquaʒ.C.de reuocan.dona.dicendum ꝙ aut donatio fuit collata in libertuʒ:vel extraneuʒ:ꝛ reuocatur in totum.l.si vnquaʒ.C.de reuocan.dona.aut fuit collata in filium:ꝛ reuocatur vsqꝫ ad debitum subsidiuʒ bonorum:vt.l.si totus.C.de inoffi.dona. Quandoqꝫ petitur reuocatio donationis ex titulo.de inoffi.dona.ꝛ tunc si donatio fuit collata in filiuʒ:ꝛ reuocatur vsqꝫ ad debitum bonorum subsidiuʒ indistincte:vt.l.si liqueat.C.de inoffi. dona. Aut fuit collata in extraneum:ꝛ si illi filio qui vult reuocare aliquid fuit relictuʒ:agit soluʒ ad supplementum debiti bonorum subsidij:vt.l.omnimode.C.de inoffi.testa.no. in .l.prima.ꝛ fi.C.de inoffi.dona. Si nihil fuerit relictuʒ ꝛ donatio est inofficiosa:idest contra officiũ pietatis re ꝛ cõsilio: ꝛ reuocatur in totuʒ.l.si libertus.§.pe.ff.de iur.liber. Si re tantuʒ:reuocatur vsqꝫ ad debituʒ bonoruʒ subsidiũ: idest q̃tenus est contra officiuʒ pietatis.C.de inoffi.dona.l. prima ꝛ scda.ꝛ quarta. Si est dubiuʒ an reuocetur donatio: si est iurata.dicit Io.an.ꝙ sic:quia superuenientia filioruʒ reuocatur ex subsistentia conditionis:que etiaʒ inest iuramento. h.d.in addi.spe.in loco preallegato:fatetur Bar.in.l.titia .§.imperator.ff.de le.ij.quando agitur titulo illo. Ideʒ si ex titulo de reuocandis donationibus:quia illud ius est fauore tertij:quia non tollitur iuramento:an possint renunciari.

dicit spe.loco preallegato ꝙ sic:illi reuocationi que fit per .l.si vnquaʒ.non illi que fit per titulũ.de inoffi. dona.C.d̃ reuocan.dona.l.vlti. Doc.addunt sextaʒ:scilicet si verbalẽ cõtumeliã intulerit donatarius donatori:allegat tex. hic.ibi. aut atroces.ne superfluãt per id quod precedit:vel propter id quod sequitur:idem dicunt si donatorem fugauit:vel carceratuʒ retinuit:etiam sine manuuʒ iniectione. de sen. excõ. nuper. Idem dicunt quando donatarius non alit donatorem in necessitate posituʒ:alle.prealle.l.fi.C.de reuocan.dona.predicta procedunt secundũ glo.in donatione patris: in donatione vero matris dic vt in glo.ꝛ in ea.glo.ibi.§. mat. Dicunt doc.ꝙ hic non est reuocatũ per.c.j.ꝛ.ij.infra de seruis expor. quia per illa capitula solũ reuocatur pena imposita matri:in penã secũdo nubentis.Sed pene fundate in fauorẽ filiorum non sunt correcte per illa iura:vt ibi no. Inno.glo.reuocat in fine.querit quo iure reuocatur donatio: dic vt in ea. Bar.in dicta.l.titia.§.imperator.ff.de le.ij. dic̃ ꝙ si fit reuocatio per tituluʒ.de re.dona.agetur querela inofficiose dona. sicut ꝛ inofficiosi testa. alleg.l.j.C. de inoffi.dona. Si aũt fit reuocatio propter defectũ volũtatis:puta ex superuenientia filiorũ:tũc procedere posset quod hic dicitur:vt agi possit vtili rei ven. Si ãt petatur reuocatio p̃textu ingratitudinis:tũc posset procedere glo.in quantũ dicitur ꝙ agitur officio iudicis:aut conditione ex legibus illis.glo.que considerantur ibi.§.atrox.facit infra.de sen.ex com.cuʒ illoruʒ.glo.fi.in fi.querit de ratione quare hoc nõ transit ad heredem.dicit glo.ꝙ hoc ius est personale: quia non competit primordiũ cause heredibus donatoꝝ. Doc. dicunt ꝙ tex.clarius probat:argumentũ in casu proposito: vel conuerso:vt si vasallus fecerit feloniam:quia post mortem domini eius heres non poterit reuocare: propter dictã feloniam: ꝛ sic colligit glo.arg.in dicta.l.omnimode. ꝛ dicta.l.fi.C.de reuocan.dona.quod dicunt verũ: si dominus sciuit feloniaʒ cõmissaʒ:ꝛ habuit sufficiens tp̃s ad reuocandũ:alias hẽs possʒ reuocare:all'.in ar.de elec.cũ i veteri ꝛc̃.

De peculio clericoꝝ Rubrica.

Visum est.s̃.de donationibus:veruʒ quia clerici ecclesie possunt facere donationeʒ de proprio peculio:non de peculio ecclesie:ideo ꝛc̃. De materia.xij.q.i.iij.ꝛ.iiij.per totũ .i.q.iij.per totum. Querunt doc.quantuʒ ad personam clerici:quotuplex est peculiuʒ.dicunt ꝙ est dare peculiũ ꝓfectitiuʒ:quod est:quod prouenit ab eius matre: hoc est ab ecclesia.i.de rebus illius vel ipsius contemplatione. Iteʒ est dare aduentitium:siue quasi castrense:quod est illud qđ obuenit clerico:ex fortuna vel contemplatione persone ecclesiastice:de primo clericus non põt testari.Ꝭ.ti.j.c.ij.ꝛ.iij.d̃ scdo sic: vt.Ꝭ.ti.j.tua nos.ꝛ dicit Io.an.de multiplici specie peculij.ꝛ eius distinctione:remittit ad spe.de actore.§.i.ṽsi. item.cum agitur de. ṽ.plenissime:hic aũt Io.an.super hac Rubrica q̃rit quotuplex est peculiũ:ꝛ quot modis sumatur in iure:nam q̃nqꝫ peculiũ sumit' pro matrimonio:vt.l.cogi.C.d̃ epis.ꝛ cle.ꝛ.l.si quis.ꝛ ita sumitur hic:q̃nqꝫ sumitur ꝓ eo ꝙ pater filiofami.vel dominus seruo concedit.ff. de peculio. per totuʒ.ꝛ de re.ec.non alie.c.ij. Aliquãdo sumitur pro eo quod presidij cã pro guerra deponitur.ff.de le.iij.l. si chorꝰ alibi pro salario.C.de cohorta.l.ordinariorum.lib.xij. alibi pro rebus parafrenalibus.ff.de iure do.l.si ego. de q̃ in Rubrica.ff.de peculio.ꝛ dicitur a pecunia ꝛ illa a pecoribus.p̃ma.questione.iij.per totum.

Inuestigandũ. Quesita p prelatũ:qui tẽpore promotionis patrimonialia non habebat presumitur de bonis ecclesie fore quesita.h.d. Format questionẽ:

quam soluit ibi.quoniam ꝛc. ¶ No.summarium.ꝛ no. ꝙ bona empta de bonis ecclesie:ad ecclesiaꝫ spectare debent. ¶ Et no.ꝙ bona a prelato:tẽpore promotionis nil habente:empta presumũtur d bonis ecclesie: ꝛ sic quicquid querit prelatus nihil habens de patrimonio: quesijsse presumitur de bonis ecclesie. ¶ No.ꝙ negatiua aliquando probabilis est per inuestigationeꝫ iudicis. ¶ No. ꝙ paupertas nõ repellit quem a promotione dignitatis: secus in tutore. xij. q.iij.c.i.ꝛ insti.de excu.tuto.§.sed pro paupertate. Or veniamus ad declarationem capituli. ¶ Et oppo.videtur ꝙ dato ꝙ aliquis sit promotus ad ecclesiasticum ordinem de nihil habente: per hoc nõ presumatur quesijsse de bonis ecclesie id quod quesiuit. Per hoc enim ꝙ sit promotus ad ordinem:non sequitur ꝙ habeat administrationeꝫ:quia forte habet beneficium simplex:non habens administrationẽ So.exponunt doc.ad ordinem.i.ad titulum ecclesie: naꝫ propter titulum ecclesie peruenit ad ordinem.ꝭ.de elec.cuꝫ in cunctis.§.inferiora.de eta.ꝛ qua.c.j. Nam quis sine titulo promoueri non debet ad ordinem.ꝭ.de preben.cum secũdum:alias secus si nulluꝫ beneficium haberet in ecclesia: ꝛ similiter si non haberet rectoriam in ecclesia.ꝭ.titu.j.requisiuisti.ꝛ ita etiam no.de offi.ordi.presenti.li.vj. ¶ Oppo.secundo ꝛ videtur ꝙ quesita per administratorem debeant presumi quesita de bonis proprijs:vel industria:non de bonis sue administrationis:vt.l.si defunctus.C.arbi.tu.hic autem dicitur contrarium:ergo male. So.in tutore illud:aliud in prelato ecclesie:de quo hic:nam prelatus habet administrationem perpetuam: ꝛ sustentatur de bonis ecclesie.lxxxvi.sanctorum.ꝛ de preben.cum secundum apl'm.tutor vero habet administrationem temporaleꝫ: ꝛ sustentatur de bonis proprijs:non pupilli. ¶ Tertio oppo. ecclesia dicitur vxor prelati:vt.c.sicut vxor.vij.q.i.c. sicut.xxj.q.ij. Sꝫ quicquid querit vxor presumitur quesisse de bonis viri: vt.l. quintus.de dona.inter vi.ꝛ vxo.ꝛ sic videtur ꝙ potius debet presumi acquisiuisse de bonis proprijs: non vxoris.i.ecclesie. hoc autem dicitur presumi pro ecclesia:ergo male. So.aliud in viro carnali:qui est dominus etiam rerum dotalium: vt.l.dote.C.de rei ven. Aliud in viro spirituali:qui censetur administrator:non dominus rerum ecclesie:vt.c.ij. supra ti. primo. Sed si vxor primitus fuerit diues:maritus aũt nihil habens cum eã duxit:tunc qd q̃siuit vxor nõ p̃sumimus de bonis viri:vtpote nihil habẽtis:quia ex bonis que non apparent:lucrum aliquod perfici non potest. De vicario aũt si sit simplex ꝛ temporalis adhuc non presumitur pro ecclesia:quia habet tantũ certaꝫ portioneꝫ: ꝛ non dicitur habere administrationeꝫ ecclesie.de fi.presby.constitutus.ꝛ de priuile.c.i.ad fi.li.vj. Si aũt esset perpetuus vicarius:tunc dicunt ꝙ ex qualitate vicarie:ꝛ quantitate patrimonij:iudicabit bonus iudex:vel pro heredibus:vel pro ecclesia:al's forte diuidetur:arg.de transac.c.fi.ꝛ.ꝭ.titu.j.relatuꝫ. Modo habetis qualiter docto.limitant:ꝛ intelligũt hanc materiaꝫ quia vbi non habet rectoriaꝫ ecclesie quis:sed est simpliciter beneficiatus in ecclesia:tunc lucratur fructus simpliciter vt no.in dicto.c.presenti.tene menti hec verba: quia declarant illud quod habetur in dicto.c.presenti.scilicet quando quis dicatur habere administrationem.aliter sentit Inno.d elec.transmissam. ¶ Uenio ad glo.glo.j.in fi.dicũt doct. siue iure ordinario:siue delegato cognoscat.de ꝓba. quoniam contra. ¶ Glo.fi. querit quare debent esse ecclesie. dicit gl. ꝙ p̃sumũtur de bonis ecclesie acq̃sita:alle.iura docto.hic dicũt ꝙ iura que alle.glo.vt presumantur quesita d bonis ecclesie:loquũtur in vxore:quia si quid quesiuit vxor in vita viri:presumũtur quesite de bonis viri:ꝛ idem doc.in filiofami.si aliquod quesiuit dum sit in patria potestate: vt presumat' de bonis patris. In tutore dicũt ꝙ presumit' quesiuisse de bonis proprijs:non pupilli:alle.l. si defunctus.C. arbi.tute.ꝛ assignat causam:quia prelatus alimentat' ex bonis ecclesie:ꝛ vxor ex bonis viri.de preben.cũ secundũ. ꝛ.d.l.alle.tutor aũt ex suis bonis secũdũ veruꝫ. ¶ Nõ ob.ꝙ sicut in matrimonio carnali quesituꝫ per mari tuꝫ: censetur q̃situm de proprio:ꝛ quesitum per vxorem:intelligitur de bonis viri:sic ꝛ in spirituali quesitũ a prelato: qui dicitur maritus spiritualis:censeatur quesitũ de proprio: ꝛ sic ab ecclesia de bonis prelati:quia dicũt docto.ꝙ similitudo sumitur a radice rationis. Naꝫ in vxore est ratio:vt vitetur suspitio turpis questus:mulier enim non est multũ artificiosa in querẽdo:nec potest communiter querere: quia nõ est organizata ad hoc.i.habet organa clausa ad lucrandum: vnde vt vitetur dicta suspitio turpis quest᷑:ideo presumit' de bonis viri quesijsse:sic est de directo in prelato:q: non sunt multa organa querendi:q: prelatus non potest multas mercationes exercere:vt patet ne cle.vel mo.c.j.ꝛ.ij. Ideo non vitat' suspitio turpis quest᷑: ꝛ presumit' quesiuisse de bonis ecclesie. Item potest esse alia ratio.quia marit᷑ est dominus rei proprie: ꝛ etiam rerũ vxoris.l.dote.C.de rei ven.ideo presumit' de bonis proprijs querere:sed prelatus non est dominus rerum ecclesie:vnde si non habet bona propria:presumitur de bonis ecclesie:vt no.xij.q.prima sunt manifeste.vide sic' q̃d no.de pig.c.significante sup.iij.glo.seq'.c.presbyter.

p Resbyter. Presbyter instrumenta emptionis de bonis ecclesie conficere debꝫ nomine ecclesie.h.d.ista decre. ¶ No.ꝙ in dubio standum est instrumẽto:nisi alia presumptione elidatur vis instrumenti: ꝛ sic.no. ꝙ de pecunia illius presumitur in dubio res empta: in cui᷑ nomine instrumẽtũ emptionis reperit' esse scriptũ. ¶ Oppo.ꝛ videtur ꝙ presbyter non distinguat dyoce. cuius contrarium littera innuit:arg.de offi.ordi.inter cetera.ꝛ.c.q̃m. qdã exponũt p̃sbyter.i.ep̃s:alii dyoce.i.ecclesiã. Nã aliq̃n sumitur dyocesis ꝓ ꝓuincia:aliq̃n pro ecclesia.ix.q.ij. episcopi. Quid vult dicere littera ibi discedat:dicũt docto.i. remoueri debet. Unde dicit abbas ꝙ propter incorrigibilitatem debet remoueri semper:ꝙ concludit: ꝛ debẽt prelati magis diligere ecclesiã q̃ attinentes:ꝛ non debent instrumenta conficere sub nomine consanguineorum:alle.infra titu.primo.cum in officiis.ꝛ de penis.c.ij.dicit tamen ꝙ pauci hoc conseruant. ¶ Uenio ad glo.vt de rebus.in fi.opp. ꝛ videtur ꝙ bona debebant diuidi inter ecclesiam ꝛ prelati heredes:ꝛ sic debet confici instrumentum.xij.q. iiij.c.ij. So.cõtrariũ procedit q̃n de bonis ecclesie ꝛ prelati queritur:licet tunc tutius sit ꝙ instrumenta conficiant' separatim hic loquitur quando de bonis tm̃ ꝛc.

v T vnusquisqꝫ. Quesita a presbytero post ꝓmotionem:quesita presumuntur de bonis ecclesie.h.d. ¶ No.a quo tẽpore episcopus icipit q̃rere ecclesie sue: quia a tempore consecrationis: ꝛ sic plene translationis.ad hoc.c.j.xviij.q.ij. ¶ Secũdo no.summarium. ¶ Oppo.decre.inq̃tuꝫ dicit post cõsecrationem:q: presbyter non consecratur:sed solus episcopus.ꝭ.d elec.ꝙ sicut.de temp.or.nec episcopi. So.expone presbyter idest episcopus:vel expone ꝯsecratiõis:vel ordinationis. ¶ Itẽ scd̃o oppo.ꝙ quesita ante tempus consecrationis:presumũtur quesita de bonis ecclesie:quia tempore confirmationis episcopus potest administrare.ꝭ.de elec. transmissa: ideo ex illo tempore q̃sita presumi debent de bonis ecclesie:docto.fatentur:ideo exponunt tex.siue consecrationis vel ordinationis:vel cõfirmationis:ꝛ habite possessionis. ¶ Quero ꝛ aduertatis quia doctores perfecte hic loquunt': iuncto ꝙ ponunt infra titu.i.c.officij.ꝛ questio est pro declaratione totius tituli:reperitur prelatũ aliqua quesiuisse: qs habebit probare an heredes prelati:ꝙ intrinsecus sint quesita de bonis eccl'e:an ecclesia ꝙ de bonis eccl'ie.h Io.an.recitat opinio.quas habetis per glo.que plena est.xij.q.j. sunt manifeste.ꝛ per Hosti.ꝭ.titu.i.requisisti.quas opi.non recito:sed reduco ad concordiam:concludendo cum Io.an. si constat

clericū habuisse propriū tempore promotionis: tunc heres releuatur ab onere probandi qui possidet: ⁊ conuenitur ⁊ ille aggrauatur onere probandi: qui non possidet: ⁊ agit: vñ si heredes petūt illa vt bona patrimonialia clerici: ⁊ vt quesita ex patrimonialibus: oportet eos probare aliunde quesita: ꝗ̄ de bonis ecclesie. Si autem econtra possidentibus heredibus ecclesia petit: ex q̇ appet clericū patrimonialia habuisse: etiam ecclesia grauatur onere probandi: que sint q̄sita de bonis ecclesie: ⁊ sic procedit vna opi. quam posuit hic goff. distinguendo inter possidentem: ⁊ non possidentē: possessio enim regulariter releuat ab onere probandi. s̄. vt ecclesiastica beneficia. c. j. C. de proba. l. siue. Si vero constat prelatum nil habuisse: ⁊ tunc in casu dubij semper presumit̃ pro ecclesia: siue possideat ecclesia: siue heredes: ⁊ siue agat ecclesia: siue heredes: ⁊ ē casus in. c. i. s̄. e. ⁊ hic. ⁊ j. ti. j. c. i. ibi detineri. ⁊c̄. Nec ob. ꝙ actor probare debet: quia hoc verū nisi sit presumptio pro eo. Si autem est dubium an prelatus habuerit bona tempore prelationis: an non: dicit Joā. an. ꝙ adhuc in dubio sumus pro ecclesia: siue ecc̄lia agat: siue cōueniatur: ⁊ maxime est hoc verum si prelatus non fecit inuētarium de bonis ecclesie. j. ti. j. vnde artabitur heres ad probandum ꝙ sint quesita contemplatione persone: vel ꝙ aliūde bona habuerit: ⁊ hoc probato obtinebit heres: hec vera credo quando constat bona fuisse empta tempore quo erat presbyter. Si autem dubitatur an hec bona sint quesita ante vel post ingressuꝫ ecclesie: non video quia ecclesia in hoc habeat aliquod fundamentum: opi. in dubio distinguereꝫ qs sit in possessione de dicto. c. j. xij. q. vj. Sed contra hoc tex. ꝺ testa. c. j. Nec ob. ꝙ regulariter agenti incumbit probatio. s̄. vt ecclesiastica beneficia. c. i. quia illud verum: vt ibi probatur: seu no. nisi agentis intentio presumptione iuuetur vel fundetur. Nec ob. predicta. xij. q. i. quia loquitur quando constat ꝙ habuit aliqua: ⁊ ideo inquirendum est priusq̄ ei sua possessio auferatur: hec est ꝯclusio Jo. an. in effectu: quā latius habetis. j. ti. p̄mo. c. officij: ⁊ c. requisisti. Sed pone ꝙ rector ecclesie contraxit mutuum proprio nomine: an ꝓbatis bonis: presumeretur de bonis proprijs quesitum: credo ꝙ sic. Idem puto si probetur ꝙ talis erat persona qui licite poterat acquirere: ⁊ ibat per officia licita: quia hoc probato satis credo ꝙ presumetur quesitum de proprio: per iam dicta: Sequitur. c. Inquirendum.

Inquirendum.

Quesita ꝺ bonis ecclesie ad nomen ecclesie ascribi debent: ⁊ non alienum. hoc dicit. Consilium iubet inquiri. causam ponit ibi. quia quam aggrauat. ibi. quoniam. ¶ No. summarium. ¶ No. ꝙ appellatione reddituū ecclesie: comprehēdi non videretur proprie ⁊ stricte oblationes vel vota fidelium: sed solum temporales redditus. ¶ Secundo no. ⁊ tene menti: ꝙ appellatione oblationum stricte non comprehendūtur ista: que offeruntur ex votis fidelium. ¶ No. ꝙ sacrilegiū est bona ecclesie dilapidare. ¶ Uenio ad glo. j. in fi. hic dicūt doc. procedere quando prelati visitant ecclesias: s̄m pe. de sa. ¶ Glo. ii. querit an ecclesiasticus res cōparatas de bonis ecclesie: poterit vēdicare? glo. dicit ꝙ sic. dato etiam ꝙ sue non sint: ⁊ dicit esse speciale in ecclesia: all̃. iura: poteris etiam glo. intrare. ¶ Oppo. ꝙ res empta de pecunia mea mihi restitui debꝫ. C. de rei ven. l. si ex ea. So. dicit glo. quod dicitur in centenario regulariter verū ē. Fallit in ecclesia ⁊ milite: ac pupillo: de quorū pecuniis si emantur res: poterūt eas vt proprias vēdicare: vt no. xii. q. ii. apostolicos in fi. Hosti. dicit ꝙ licet ille leges multū temperent̃ per legistas: non insisto in hoc: sed quantum ad ecclesiaꝫ: dicit ꝙ speciale non est in ecclesia: ꝙ res empta ex pecunia ecclesie: sit ecclesie: tamen dicit ꝙ longa interpretatio magrorum habet ⁊ habuit. ff. de le. i. l. minime: ꝙ sic in his casibus expressis potest vēdicari res empta ex pecunia alterius: sic ⁊ in ecclesia: ⁊ est ratio. Nam ecclesia equiperat̃ pupillo. de resti. in inte. c. i. licet non habeatur ius expressum: subest tamen etiam equitas canonica: que habet vt restituatur mihi quod de meo ad te peruenit: ⁊ no. s̄. ti. i. c. fi. ⁊ quod no. ꝺ voto. c. i. videte: satis videtur mihi ꝙ sit tex. non restringendo eum. j. titu. i. ⁊. s̄. c. i. non cauillando tex. licet aliter restringi possent: quod non facerent. Nam tex. s̄. eo. c. i. dicit in dñio ecclesie conseruet̃: ⁊ sic ecclesia vendicare poterit: tamē Jo. an. tenet istud ꝙ ius non pateat expressum: sed sit potius interpretatio magistralis: quod faciet ad multa: ⁊ ideo inferunt doc. ad questionem de clerico qui de pecunia ecclesie: vel bonis ecclesie: edificiū fecit in solo proprio. de quo. xii. q. ii. apostolicos. ⁊ in spe. de emp. ⁊ ven. §. tertio loco. vñ. ꝟ autem scias. in glo. s. in. c. apostolicos preall̃e. dicit ꝙ fauore ecclesie solum cedit edificio: licet alias regulariter cōtrarium. Joā. an. in addi. spe. in loco preall̃e. putat ꝙ sit equius dicere: ꝙ res sit communis. s. ꝙ edificium spectet ad ecclesiam: ⁊ area ad heredem illius qui edificauit: ⁊ hoc ne ecclesia locupletetur cum aliena iactura: contra. l. naꝫ natura. ff. de condi. inde. ⁊ ne fauor ecclesie pariat iniusticiaꝫ. de dona. inter vi. ⁊ vxo. c. fi. Item quia potius edificium deberet cedere solo q̄ ecōuerso: s̄ꝫ regulam: ⁊ q̄ satis est necesse ecclesie: quod damnum non patitur: q̄ regulariter edificium solet cedere solo: ⁊ per consequens haberet priuationē: vñ satis est conseruari edificium ecclesie: absq̄ eo ꝙ edificiuꝫ trahat ad se solum. Item non apparet iure scriptum: quod id quod ex bonis ecclesie sit factum: sit ecclesie: q̄ vt dictū est potius hoc inductum in interpretationem magistroruꝫ. Doc. addūt aliud casum: in quo res empta ex pecunia alterius illius efficit̃: vt in re empta a marito ex pecunia vxorū: alle. ff. de dona. inter virū ⁊ vxo. a marito. hoc intelligūt docto. iuris ciuilis demū in subsidium. ⁊ alle. l. ex pecunia. C. de iure do. Quintū casum ponūt in re empta a liberto de pecunia sibi data a patrono: que reuocatur etiam sola ratione obsequij non prestiti. de quo. l. i. C. de reuocā. dona. in re autem empta ex pecunia fenebri: an cēseat̃ eius ex cuius vsuris est empta: hētis glo. de vsu. cum tu. ⁊ hos casus vide declaratos in spe. loco p̄all̃. casus autē in quibus pecunia succedit loco rei: ⁊ sic econuerso: habentur p doc. ⁊ glo. ff. de peti. heredi. l. si rem ⁊ p̄cium.

Si quis.

Res ecclesie ad culturā reducte: non efficiuntur proprie culturantis: sed eas vsq̄ ad vitam tenere pōt. h. d. ¶ No. summarium q̄ aliud colligē nō potest nisi quod aliquando prelatus bona ecc̄lie: ⁊ q̄sita de bonis ecc̄lie donare potest hñ meritis: quando merita respiciūt ecclesiam: ⁊ non solum ꝑsonam p̄lati: ⁊ sic declarat quod habetur de do. c. ij. ¶ Uenio ad glo. q̄ nil hētis super littera glo. j. ista q̄rit de exēplo lr̃e. dicit glo. forte erat prius inculta: nunc autē est ad agriculturam deducta: vel aliter edificata per clericum: ex hoc non efficitur propria: vt ꝺ ea valeat testari: sꝫ opꝫ ꝙ relinquat ecc̄lie: vel pōt intelligi de terra inculta: quando fuit redacta in bñficium clerico: nam relinquet̃ tenetur ecc̄lie. Sꝫ quia scd̄m primum exēplum modicā vtilitatē affert decre. ⁊ similiter s̄m scd̄m: vnde dicit Innocē. ꝙ potest intelligi de possessionibus emptis ex redditibus ecclesie. xii. q. i. qui sunt. ad hoc modicum vtilitas hēt decretū vnde s̄m eum erit vtilitas redigēdi ad agriculturam vl̃ vineolam: quia p̄supposito ꝙ prius eēnt omnino inculta: ista bona posset vsq̄ ad vitam retinere: si contingerit eum remouere ab ecc̄lia: etiam per crimē: sꝫ post mortē non transibūt ad hēdes quomodocunq̄ succedētes: sꝫ ad ecc̄liam: quod dictum Inno. non placet quibusdā: nisi forte restringam⁹: vt ipsi dicunt: quando hec terra fuisset de auctoritate episcopi ad agriculturam redacta: ar. C. de alimo. l. fi. ⁊ de re. ec. non alie. ad aures. tamen forte posset dici hoc speciale in casu isto: vt per hoc inducātur clerici ad melioranda bona ecclesie. Nec ob. c. ad aures: quia loquitur quando non a clerico intitulato ecclesie cuius sunt bona. Nec ob. ꝙ aliena-

tio dicatur vltra longum tempus:⁊ sic ad vitam:iuxta no.⁊.
de re.ec.non alie.quia iur. Fallit in casu isto:⁊ ratio specia
litatis sit:de qua supra:⁊ intelligunt episcopo etiam hoc cō/
sentiente:ꝙ habeat in vita:quasi ex quadam tacita locutio
ne:⁊ quia esset perpetua vsq; ad vitam: ideo requiritur au/
ctoritas episcopi:vt in alienationibus. ¶ Glo.ij. colligit
argu. ꝙ clericus respectu beneficij dicitur habere vsufru/
ctum:patet quia morte eius finitur:sicut ⁊ vsufructus. Dic
tamen ꝙ non per omnia comparatur primo:quia de terra
aratoria potest facere vineam:ꝙ non habet vsufructuarius
.ff.de vsufruc.l.sicuis.⁊.l.vsufructuarius:facit fructus suos
⁊ inde potest testari:quod non licet clerico.⁊.tit.proxi. quia
nos.in fi.⁊.c.relatum.§.licet. Item fm doc. vsufructuari⁹
prestat cautionem:de qua.s.de pig.c.fi.secus in clerico. vñ
glo.concludit potius equiparari clericū vsuario. ⁊ hoc in
dicto.c.fi.de pigno.⁊ .c.cum contra.⁊ de proba.ex litteris.
⁊ aliquid.⁊.titu.j.filius.⁊.c.Raynucius. Hec materia expe
ditur per glo.⁊ per doc.ibi.fit remissio.de offi.ordi.psiti.in
glo.li.vj.vbi ponit in glo.quod hic ponit Host. super glo.
ponit dicta archidia.que ponit in.c.statutum.§.assessorem.
de Rptis.in.vj. Or quod mihi videatur de puncto iuris.
dixi in.c.fi.de causa pos.in repetitione:in practica glo.serua
retur. Anto.de Butrio.

¶ De testamentis Rica.

¶ Viso de donationibus:verum quia donationes cā mor
tis in testamentis fieri solent:ideo ⁊c. Vel vidimus de pe
culio clericorum profectitio ⁊ aduentitio: ⁊ quia in aliquo
peculio testari possunt:in aliquo non:ideo de testamētis vi
dendum est:vel in precedentibus visū est de contractibus
inter viuos:restat videre de vltimis voluntatibus in extre/
mis:de materia.xij.q.j.per totum.⁊.q.iij.c.ij.⁊.iii.q.i.c.mo
nere.⁊.xvij.q.vltima.c.fi.xix.q.fi.quia ingredientibus.vs/
q; ad fi. Quasdam conclusiones ponunt hic doc.de qbus
non curo:aduertendum tamen ꝙ hic titulus vt plurimum
tractat materiam legalem:⁊ si vellemus insistere non expe
diremus de hinc ad mensem:hoc nōn puto vtile canonistis:
quia esset declarare leges:nec legistis:quia non veniunt hic
causa discendi leges:vnde declarabo tantū scripta docto.
¶ Oppo.⁊ videtur ꝙ titulus de testamētis tanq̃ dignior
debuerit precedere titulum de contractibus: de quibus.s.
hic autem postponitur:ergo male. Unde obstant iura que
volūt ꝙ a dignioribus prius est incohandū.⁊.c. statuimus
.s.de ma.⁊ obe. So.ista sunt illa que a principum potesta
te depēdent.de Rp.si quando. Sz dic ꝙ sicut precedit mor
tem vita:sic contractus inter viuos debet precedere tracta
tum testamentorum. Ordo enim verborum designat ordi
nem gestorum.xx.di.§.i.⁊.i.q.ii.vt euidenter. ¶ Secundo
oppo.ꝙ ista Rica pro parte superfluat: sufficiebat enim di
cere de vltimis voluntatibus: per quod comprehendeban
tur testamenta:⁊ econuerso sufficiebat dicere de testamētis
sumēdo testm̄ large ꝑ mēte testatoris:vt no.⁊.c.ti. So.ad
nostrā instructionem fuit hoc dictum: dicitur enim vltima
voluntas:non quia semper in mortis articulo ordinet: sz qr
morte confirmatur.c.cum marte.de cele.mis. Naz añ mor
tem ambulatoria est voluntas:intantū ꝙ pacto vel alio mo
do:non potest quis sibi legem imponere ne liceat variare.
.l.si quis in prin.testamti.de le.iii. ¶ Quero que sunt alie vl
time voluntates q̃ testamenta: dic ꝙ est codicillus. Item
donatio causa mortis.C.⁊.ff.de ꝯdi.⁊ donatio.causa mor.⁊.
⁊ in istis requiruntur quinque testes:⁊ non rogati vel femi
ne.l.fina.C.de codicillis.⁊.l.qui testamento.§.mulier.ff.eo
dem. In testamentis autē debent esse rogati:vt.d.l. qui te
stamento.§.vlti. ¶ Quero quid est testamentum:dic ꝙ ē
voluntatis nostre iusta sententia:de eo ꝙ quis post mortem
suā velit fieri cū institutione heredis.l.cū filio.in fi. de l.iij.

Quid ē codicill⁹:vide i ꝓhemio.S.Gre. in ꝓhemio decre.

Quorundam.

Episcop⁹ te
stari potest d
rebus proprijs:non ecclesie.h.d. In pma
factū recitat. In scda commissio ponitur
ibi.hortamur. ¶ No.ex hac decre.prela
tum non posse testari de bonis quesitis in
tuitu eccl'ie:aut de bonis eccl'ie:vel eius redditibus ¶ No
ta ibi episcopus iurium ꝙ habens filios potest in episcopū
promoueri:⁊ sic habitus filiorum non repellit a dignitate
episcopali. ¶ No.ibi.in residuis:ꝙ hereditas diuidit di/
uisione legali per vntias:⁊ omnis hereditas computatur ad
numerum duodecim vntiarū.i.partium:ad hoc insti. de he
re.insti.§.hereditas. ¶ No.ꝙ clericus libere potest testa
ri de bonis suis patrimonialibus: ⁊ que quesiuit anteq̃ ad
ecclesiam fuerit promotus: ¶ No.ꝙ quesita post promo/
tionem ab habente patrimonium:videntur in dubio presu
mi quesita de bonis ecclesie. ¶ No.ꝙ acquisita indistincte
ex bonis ecclesie:sunt in dominio eccl'ie: ⁊ sic videtur ꝙ res
empta de pecunia ecclesie:sit ecclesie: quo ad dominium.

Declaro decreta.cuius nondum habetis intellectum.pri
mo videtur ꝙ iste episcopus haberet nurum:⁊ sic filium: ⁊
sic innuit ꝙ promoueri posset in episcopum habens filium.
contra.lxj.di.catinen.xxviij.di.de siracusane. Inno.dicit ꝙ
de iure communi:promoueri non potest ad episcopatū:vel
inferiores prelaturas. Idem dicit de habente nepotem. in
auc.quomodo oportet episcopus.§.i.coll.i. verū dicit In
no.si precessit in isto longa continentia dispensatiue promo
ueri poterit:vt no.in.d.c.d siracusane:nisi alit esset suspect⁹:
ad hoc.c.priusq̃.c.i.dicit tamē ꝙ scdm tempora primitiue
ecclesie: fm que paupes erāt ecclesie:poterant hñtes filios
de iure promoueri:alle.dictum apostoli dicentis. Debz epi
scopus vnius vxoris esse vir:⁊ de facili habens vxorem non
est sine filiis. Nec ob.timor carnalitatis: quia sic habētes
attinentes non possent promoueri:cum in eis subsit idem ti
mor:alle.viii.q.i.moyses.⁊ de preben.graue.⁊ sic remane
mus cum Hosti.ꝙ de iure communi habens filios promo
ueri potest. ¶ Venio ad glo.glo.prima querit quare tex.
dicat in residuis tm̄ ⁊c. ⁊ supra enumerat octo. Innuit ꝙ he
reditas non sit nisi.viii.contrarius cuius.s.fuit no. So. di
cit glo.quia hereditas diuiditur communiter in duodecim
vntias:⁊ ipsa tota appellatur as. Doc.dicunt ꝙ quelibet vn
tia habet suū nomen proprium.primū: sextens.i.vntia vna
⁊ dimidia.ff.de inoffi.testa.l.pap.§.quoniam autem. quar
ta.sextans.i.due vntie.quadrans.i.tres vntie.triens.i.quat
tuor vntie.qncūx.i.qnq; vntie.semis.i.sex vntie.septēs septē
vntie.bes.i. octo vntie.dodrans nouē vntie.destās.x. vntie.
demis.i.vndecim vntie.as.i.duodecim vntie. ¶ Glo scda
querit quid de re.eccle.vendita per episcopum:qui pro ter
tia parte sue hereditatis heredem instituit ecclesiā:an eccle
sia poterit rem venditam repetere.glo dicit ꝙ sic: si ecclesia
non fuerit heres:sed si fuerit heres:tunc si adiuit hereditatē
sine beneficio inuentarii:tenetur habere ratum pro ea parte
pro qua fuit heres:vt si in totum fuit heres:tenetur habere
ratum in totum:⁊ est ratio:quia non facto inuentario tenet
creditoribus insolidum ⁊c. vltra vires hereditatis: vt.l.fi.
.§.si vero.C.de iur.deli. Sed emptor re euicta est creditor:
qui habet regressum ad eam:cum ex contractu defuncti te
netur ecclesia de euictione:vt.l.vendicationē.ff.d euic. ergo
repetere non potest:fm illam regulam quam de euictione te
neret actio:eum agentem repellit exceptio.C.de euic.l.exce
ptio. Si autem pro tertia parte fuit heres tenetur habere ra
tum pro tertia parte:vnde si predium alienatum est pro sex
centis:⁊ hereditas consistit in trecentis:in qua ecclesia ē he
res pro tertia parte:pro illa tertia tenetur habere ratū con
tractum:⁊ sic pro ducentis:licet in hereditate non fuerint ni
si centum. Non obstat iste tex.quia debet intelligi de reb⁹

detentis ab alijs: non ex contractu defuncti. Si vero adiuit hereditatem cum beneficio inuentarij: tunc tenetur ratum habere contractum: quatenus capiunt vires hereditatis. Nam ex quo fecit inuentarium debet conseruari indemnis in rebus proprijs: sicut si non adiuisset: vide glo. in fi. Doc. dicunt quod glo. procedit inspecto iure ciuili: sed de iure canonico si ecclesia lederetur posset petere restitutionem in integrum: alle. quod dicitur de minore. ff. de minori. l. ait pretor. §. restitutionis. et l. fi. et alle. l. verum. §. si locupleti. in eo. titu. glo. hec ideo dicit. ¶ Oppo. videtur quod quesita de bonis proprijs post adeptionem episcopatus non sint ecclesie: supra titu. j. c. primo. So. dicit glo. quod hoc ideo dicit: quia iste episcopus erat regularis: et sic renunciauit proprijs ingressu religionis: vnde nota. ex glo. quod regularis qui proprijs renunciauit bona omnia: acquirit ecclesie: vide glo. in fi. dicit Hostien. quod bona quesita etiam a prelato regulari: contemplatione persone: acquirit sibi: quo ad potentiam in eis testandi: maxime si administrationem habet episcopalem: allegat. j. c. requisisti. ad fi. Nam dicit ipse quod etiam religiosus in morte a iugo obedientie absoluitur. de sepulturis. c. vxore. Joan. an. stat cum glo. ista indistincte quod in regulari prelato acquiratur episcopatui etiam quesitum contemplatione persone. xviij. q. secunda. c. secundo. et est casus expressus. j. de priuileg. cum olim. el. ij. et viij. questione. i. statutum: licet enim in vita illorum bonorum habeat administrationem: non tamen illa vt propria: sed vt ecclesiastica administrat: impediente professione: vt. j. e. c. relatum. Attende hic quod hec decreta. intelligatur in prelato regulari: non videtur mihi littere proportionabile: quia littera presupponit quod si aliquid habuerit de illis potuerit testari: quod non posset procedere si esset regularis: nisi teneremus opi. Hostien. Et pro tanto glo. sequen. voluit dicere aliter: scilicet quod decre. ista intelligeretur in ecclesia non regulari. Sed considerandum quod quedam sunt bona ex patrimonialibus quesita: et ista debentur illis quibus relinquitur per testamentum: vel vltimam voluntatem. Quedam sunt que constant quesita ex bonis ecclesie: vel intuitu ecclesie: et tunc de illis testari non potest: et de istis debet intelligi hec littera: in dubio autem non est verum quod ex quo patrimonialia habebat: presumantur quesita de bonis ecclesie: imo habetur respectus ad quantitatem patrimonij: et ad quantitatem bonorum ecclesie: et melius esset pro rata diuidere: et incumberet probatio agenti: vt dixi in. c. inquirendum: vnde hoc casu vel nil presumeretur: vel si presumeretur deberet arbitrio iudicantis aliter et aliter presumi: inspecta quantitate bonorum patrimonialium: et bonorum ecclesie: vt predixi: videatis istas duas glo. penul. et fina.

q

Uia ingredientibus.

Abbatissa testari non potest. hoc dicit. In prima querela. In secunda prouisio: secunda ibi. necessarium. ¶ No. ex decre. quod monialis et abbatissa: vt proprium non habens testari non potest post tempus professionis tacite vel expresse: a contrario nota quod ante actum professionis testari potest. ¶ Secundo no. quod assumptione dignitatis abbatie: etiam professorum habitu non assumpto: quis profiteri videtur tacite: et sic habes vnum modum inducendi tacitam professionem. ¶ No. quod distinctus debet esse habitus secularium clericorum: a monachis et monialibus: et quod moniales non deferant habitum congruentem religioni consuetudine induci non potest: quando habitus est in totum discretus a religione: seu improportionabilis religioni: quod no. ¶ Nota quod ad episcopum spectat compellere monachos ad portandum: seu deferendum habitum religioni congruentem. ¶ Nota bene tex. hic quod illi loco in specie bona propter ingressum querun tur: in quo quis est ingressus et professus tacite vel expresse: et facit ad illa que dixi supra de proba. in princi. Contra decre. opp. et videtur quod ista gabina abbatissa allegaret contra se in facto proponendo quod illa antiqua abbatissa non assumpsit habitum monachalem: et sic concludebat potius validitatem testamenti: quam inualiditatem. Doc. hoc fatentur: sed dicunt quod gabina fecit ne posset notari de surreptione: et vt plene factum constaret pape: nihilominus tamen pretendebat illam abbatissam professam: eo quod assumpserat dignitatem abbatie: sic saltem tacite professam: ideo consequenter concludebat testamenti inhabilitatem. ¶ Secundo oppo. videtur quod testamenta facta ab istis mulieribus: habitum non mutantibus: debeant teneri. xij. q. vltima. c. fi. dicit Inno. contrarium loquitur in mulieribus: que nullam professionem emittunt regularem: dato quod sanctimonialiter viuant: hic in emittentibus professionem. et de istis de elec. c. indemnitatibus. in fine. lib. vj. et in cle. de regu. attendentes. ¶ Oppo. tertio quod solo lapsu anni videatur tacite professa. infra de regu. statuimus. et c. ex parte: et sic non requiruntur plures anni. Doct. hic ad litteram supplent: maxime quia idem si per annum: vt in contrario: vel dictum quod hic loquitur vbi quis ingreditur religionem: in qua regula non seruatur: vnde licet stet per plures annos: non intelligitur professa: sed cogitur vt exeat: aut profiteatur. de regula. cum clerici. de elec. cum causam. et c. cum mon. Idem si ibi seruatur regula: sed recipitur cum protestatione: quod quantocunque tempore ibi steterit: non intendit profiteri: sed probare tantum: allegat de regula. c. primo. §. si vero quoquocunque. Quantum ad intellectum littere: veritas est quod ex actu assumptionis dignitatis abbatie: statim videtur esse professa: quia non potest esse abbatissa: nisi sit professa: vnde quod allegabatur de pluribus annis: allegabatur ad ostendendum aptiorem voluntatem: vnde expositio que subaudit maxime est melior: tene tamen menti quod dictum est de ingrediente religionem collapsam: quia non intelligitur profiteri: tamen hec decreta. probat quod si assumit dignitatem abbatialem statim videtur profiteri. Ultimo per hanc decreta. dicunt docto. quod eo ipso quod quis patitur se assumi in abbatem: aut prelatum ecclesie regularis: statim profiteri videtur. allegat. j. de regu. vidua: eo enim ipso se ingerit actibus professorum: ergo etc. vt ibi dicitur: hodie tamen non valet electio non professi expresse. infra de electio. nullus. libro sexto. De moniali habes tex. expressum in. c. indemnitatibus. de electio. libro sexto: vnde procederet hodie hec decre. quando esset prouisum per viam postulationis: vel collationis: non per viam electionis. ¶ Ueniamus ad glo. nota primam glo. et secundam: tu cautius pro diffinitionibus illis et glo. que dixit de dictione forte. in glo. iiij. ibi. consecrata: vel dic idest instituta. Nam etiam abbas non consecratur: sed benedicitur: et aliquam benedictionem recipit. s. de eta. et qualita. cum contingit. Anto. de Butrio.

n

Os quidem.

Propter negligentiam heredis episcopus exequitur piam defuncti voluntatem. h. d. In prima narratio. In secunda prouisio. ibi. quam obrem: in qua primo mandat moneri: secundo suppleri. ibi. quod si: et dicit qualiter et quare. ibi. quod si: si. n. ibi religiosa large ponitur. i. deuota et honesta: quia si professa non potuit esse heres. c. ibi eulogio. i. testamento. c. ibi tecum. plene neglexerit. idest te inconsulto non potest: de conse. di. j. nemo. ¶ Non hic ar. quod religiosus potest esse executor testamenti. de quo de testa. religiosus. li. vi. ¶ No. quod per verbum hortamur: aliquando excitatur iurisdictio: aliquando delegatur: vt. s. c. j. vij. q. i. pastitium. xviij. q. ij. dudum. ij. q. vij. sicut inquit. ¶ No. quod vbi mon. non potest edificari in loco a testatore determinato: potest arbitrio episcopi ad alium locum alterari: et sic aliquid episcopus potest limitare de voluntate defuncti: quando illa voluntas impleri non potest: vt voluit concor. l. legatum. ff. de vsufruc. lega. ¶ Nota quod in relictis ad edificandum mon. exequendus non videtur certus terminus a iure statutus: sed statuendus est arbitrio iudicantis et monendi: ad hoc in auc. de eccle. titu. §. si quis pro redemptione. col

la.ix. ¶ No. hic argu. quod dr̃ ep̃m heredem negligẽte: vel executore succedere in potestate exequendi videtur hic restringi ad legata tantũmodo ad pias causas relicta: vt patet. ibi. pias voluntates. Sed dici potest ꝙ quelibet defuncti voluntas potest dici pia. Venio ad declarationem materie. c. pone ꝙ episcopus in edificatiõe monasterij plus expendit ꝙ̃ reliquerit testator: an poterit illud plus ab herede exigere. ¶ Glo. dicit ꝙ videtur: vt. ff. de verbo. signi. l. cum testamẽto contra quod oppo. de. l. qui aliena. §. i. ff. de nego. gestis. Sol. propter hoc dicit ꝙ possit ex qualitate persone defuncti ⁊ heredum: ⁊ ex qualitate patrimonij arbitrabitur qnantũ possit repetere: all'. l. quero. ff. de iure doti. ⁊. l. qui semisses. ff. de vsuris. secundum aliquos dicit Ioan. and. ꝙ putat ꝙ in equitate canonica non debet exigi vltra id quod est relictum: all'. no. I. c. filius. de censi. c. ex parte ⁊. ff. de nego. gestis. l. qui aliena. §. i. ⁊. l. fi. C. de nego. gestis. ¶ Quid est dicere eulogium: dic vt in glo. ꝙ dicitur eulogium ab eu quod est bonum: ⁊ logos quod est sermo: quasi bonus: ⁊ autenticus sermo. ff. de peti. here. l. hereditas. §. si defuncto. Hostien. dicit quod dicitur ab eu ꝙ est tristis: ⁊ logos sermo: quasi tristis sermo: eo ꝙ testatores cõmuniter in infirmitate faciunt testamenta: ⁊ emittũt tristes smones: aliter sumitur eulogiũ. di. c. eulogijs: vbi sumitur pro modico donato archidia. episcopo in consilio. ¶ Glo. iij. ibi infra annum computandum monitione facta per iudicem: ⁊ in fi. ⁊ licet ille. §. dicat oratorium. I. quinq; annos complẽdũ hospitale. I. annum. hec decreta. non distinguit: secundũ Hostien. ¶ Ad euidentiam glo. pe. premitto ꝙ legatum aliud pro non scriptum: aliud in causam caduci: aliud caducũ. Pro non scriptum est illud quod relinquitur: ⁊ tẽpore testamenti conditi: non est in rerũ natura. In causam caduci est illud: quod vnio relinquitur: qui moritur testatore viuente. Caducum est illud quod deficit mortuo testatore: quia homo legatus: vel equus moritur statim post mortem testatoris: ⁊ ad illud heres nõ tenet'. ¶ His premissis opp. ⁊ videtur ꝙ illud onus impositum heredi de monasterio construendo non teneat: postquã non demonstratur locus: in quo debeat construi patet. Nam si heres de loco incertus sit non videtur obligatus ad faciendũ construi monasterium: vel aliud simile. ff. de verbo. obli. l. qui in substantia: ⁊. l. iij. §. si quis insulam. ff. de eo quod cer. lo. Secundo qr cũ locus est incertus vbi monasteriũ debet edificari. Ad hanc causam relictum sit caducum. C. de caducis tollendis. l. vna. Sed heres ad caducum non tenetur: quia remanet penes eum: aut grauatum: aut coniunctũ: vt. d. l. vna: ergo ad tale monasterium construendum: de quo testator nõ designauit locum nõ tenetur: quia vtrunq; est caducũ. Glo. pe. que incipit demonstrato. Recitat opi. ⁊ concludit glo. ꝙ aliquando ab ipso principio dispositionis legati: aliquid relinquit': causa faciendi edificium: loco nõ demonstrato: ⁊ non tenet: vt in cõtrario: aut sit demonstrato loco certo: sed ibi fieri nõ potest: sic loquit' decre. ⁊ est vna opinio. Alia est quod sit speciale fauore legati pij: si allegetur ad edificãdũ ꝙ sit pium: ⁊ tunc teneat etiam a principio: non demonstrato loco: ⁊ hoc tenuit Tan. alle. quia in testamẽtis ⁊c. s. de dona. cum dilecti: ⁊ quia sunt libere a falcidia. C. ad. l. fal. auc. similiter. Item quia sunt libere tales res a lucratiuis inscriptionibus: vt in glo. sicut ergo lucratiua inscriptio in relictis ad pias causas: non detrahitur: ita nec noceat loci icertitudo. Glo. tenent doc. s. Goff. ⁊ Hostien. qui dicunt hoc confirmari per tex. ꝙ si legatur: vt edificetur in loco certo: hoc clarum: ⁊ si ibi edificari nõ potest: põt edificari in alio: ad hoc. l. in testamẽto. ff. de condi. ⁊ demon. Sed si a principio demonstret': puta quia relinquit certe persone: vel collatio: nõ intuitu cause pie: sed potius contemplatione persone: ⁊ tunc non teneret: vt in contrario: quia efficitur caducũ: ⁊ remanet penes grauatũ: vt. l. pater. §. tusculanus. ff. de lega. iij. Si vero fit in testamentis: puta quando aliquid relinquit' nõ certe persone: sed in aliquem pium vsum: ⁊ tunc non efficit' legatum caducum: etiam a principio nõ determinato loco: quia si non posset impleri in illud: conuertetur in aliũ vsum pium: ⁊ ita loquitur istud. c. ⁊. l. legatum. ff. de lega. ij. Nam secundum intellectum glo. locus non est omnino incertus: ex quo sperat' superioris officio certificari. Non obstant alia: quia ibi nõ est incertus locus: nec alicui a iure datur potestas certificandi: hic locus dato ꝙ sit incertus: tamen habet speciẽ certificationis: de dispositione iuris: que hanc declarationem loci tribuit episcopo. Quãdoq; dubitatur. An testator respexerit magis causam piam ꝙ̃ personã: ⁊ tunc si causa nõ est expressa in dubio magis: puto hoc casu respexisse causam fauore religionis: vt no. Barto. in. l. tusculanus. ¶ Vltimo doc. hic declarant quid sit lucratiua descriptio. Nam curiales Imperatoris si derelinquebant non curialius: curia habebat quartã partem: fallebat si ad pias causas esset relictum. Antonius de Butrio.

Udicante. Debitor legatum nudis verbis a testatore relictum. h. d. In prima narrat. In secunda prouidet. ibi. In quibus. ¶ Nota ꝙ scriptura nõ est de substãtia testamẽti. ¶ Secundo nota ꝙ quomodocunq; coram testibus appareat de voluntate defuncti: nõ assistentibus rigorosis solẽnitatibus: forte a lege reqsitis: hec voluntas in foro canonico est executioni mandanda: in relictis ad pias causas: ⁊ sic facit quod valeat testamentũ: licet non fuerint rogati testes: licet contrarium consuluit Fran. de arena: vt dicam. I. c. cum esses. ¶ Quero cũ glo. i. an tale legatum valeat secundum leges: ⁊ glo. dicit ꝙ sic per. l. fi. C. de fideicõ. etiã si ibi nulli assint testes: dummodo grauatus hoc fateatur: per quod colligit glo. ꝙ de iure canonico nudis verbis quis obligatur: ad hoc. xij. q. ij. quicunq; suffragio. xx. q. ij. ⁊. q. v. iuramenti. Si intelligas nudis a scriptura. glo. bene dicit ꝙ obligarent etiam de iure ciuili: quia scriptura non est de substantia pacti: si itelligas nudis a vestimento legis: habes hic ꝙ pactum nudum producit effectualem obligationem: de iure canonico: ⁊ ꝙ testamentum etiam sine solennitate testium: quo ad valorem legatoris valet: ⁊ hoc verum. de iure ciuili ⁊ canonico: sed quo ad instrumentum dicam infra. c. relatum: ⁊. c. cũ esses. ¶ Quero cum glo. ij. legatum est factum ecclesie sancte marie: nõ apparet cui: cũ plura sint monasteria: cui debetur: ⁊ dicit glo. ꝙ videtur ꝙ debeat dari pauperi: alle. in auc. de ecclesiastici: cis ti. §. si quis in nomine: hoc verum credo: si ambe sunt in parrochia sua. Sed si vna est in parrochia: altera extra: debeatur ecclesie i cuius est parrochia: vt. d. §. si quis in nomine. in prin. Si ambe sunt in parrochia: ⁊ equales: opi. sunt dicit ꝙ si ab altera suscepit aliqua merita: ei legatum debetur. Si a neutra: vel pariter ab vtraq;: i legato sic scõ electio esset heredis. ff. de lega. ij. l. si quis seruum. §. si quis duos. Sed hic loco heredis episcopus: alteri assignãdo: vel diuidendo gratificabit ar. ff. de leg. i. l. titie testatores: de parro. c. i. de cleri. qm̃. ⁊ vide Gnil. in spe. de istru. edi. §. nũc vo. ver. si aliqs. ¶ Cũ ea. gl. ibi itẽ qdã: qro testator legat scutellã: ⁊ hz plnres: q̃ debebit'. glo. dicit prio ꝙ vr' ꝙ legatarij sit optio. ff. de le. i. l. si domus: ⁊. l. q duos qd heredis. fac. l. si qs a filio. ff. de le. i. ¶ Glo. ꝯcludit ꝙ si hẽs est in mora optio est legatarij: al's optio est heredis. In h resident glo. Aduerte ad duo quãdoq; legatũ est icertũ ꝑsone cui legat': vt lego titio: cũ sint duo eiusdẽ nois: ⁊ qd tenendũ vidistis. s. in proxia q̃stione: qñ q; legatũ est icertũ respectu loci: ⁊ dic vt dixi. s. c. ꝓxio: qñ q; legatũ est certũ respectu rei: ⁊ h põt eẽ dupl'r: vel ꝑ gñis dispositionẽ in pluribus vificabilẽ: vel ꝑ dispositionẽ alternatiuã. Prio casu si legatum est generis generalissimi: vt lego substantiam: vel lego rem non valet legatum: qr derisorie: dãdo enĩ palcã verificaret' hec di-

spositio. Si legatū est generis subalterni:quod est sub pri mo genere:ꝛ predicatur de pluribus differētibus specie:vt si lego corpus:vel lego animal.ꝛ idē:dādo eni muscā libe raret. Si legatū est generis iferioris qđ appellatur species apud logicos:vt id quod est predicabile de pluribus diffe rentib⁹ numero:vt homo:equus ꝛ similia. Circa hoc lega tuꝫ dic aut habet certos terminos sola hominis destinatio ne:vt fundus:vt.l.quod in rerum.ff.de leg.i.ꝛ tunc legatum est inualidum:ꝛ derisorium:posset enim dare fundum vni us digiti:ꝛ sic derisorium legatuꝫ est:ꝛ hoc tangitur in.l.cū post.§.genere.ff.de iure do. Si autem habet certos termi/ nos facto hominis:vt domus:ꝛ tūc aut testator reliquit ali quas in patrimonio:ꝛ valet:aut non:ꝛ non valet:quia deri sorium.ff.de lega.i.l.si domus. Si autem genus compre/ hendit species:numero differentes:habentes certos termi nos a natura:tunc secundum omnes legatuꝫ valet:vt lego equū vel boueꝫ. Sed cuius sit optio. Opi.sunt inter Bul. ꝛ Roge.quas Recitat glo.hic:ꝛ ponitur in.l.legato gene raliter.ff.de lega.i. Dic aut legatum est generis:ita ꝙ vale at.i.speciei specialissime:ꝛ tunc aut verba diriguntur ad he redem:vt heres dato seruum:ꝛ eius est electio:aut ad lega tarium:vt sumito tibi seruum ꝛ electio est legatarij:argu.l. plane.§.pe.ff.de leg.i.ꝛ no.in.l.lucio.ff.de leg.ij.ff de le.iii. .l.qui.concubinam.§.i.aut verba neutri diriguntur:ꝛ tunc aut legauit incertum de certis:vt vnuꝫ ex seruis meis lego: ꝛ tunc si testator sensit de certo:ꝛ non apparet:de quo here dū est electio:vt quia legauit stichum:ꝛ plures habebat sti chos. Nam ad eum spectat declarare voluntateꝫ defuncti: quia idem censetur:vel loco eius succedit.ff.de leg.i.l si qs a filio.§.fi. Et si dicatur videtur ꝙ declaratio voluntatis de functi non pertineat ad heredem:vt no. glo.singulariter in .l.idem pompo.scribit.§.fi.ff.de rei ven. Sol.quandoqꝫ ex declaratione heredis posset tertius ledi.puta legatis re bus magnis medijs:ꝛ minimis si ipse solueret minimas:ꝛ tunc ad eum non spectaret:vt in contrario. Nam si reperiū tur res magne medie ꝛ minime solui debent mediocres.C. de dona.l.si quis:arg.§.ii.ꝛ.C.cōia de legatis.l.fi.§.i.ꝛ.l.si heres generaliter.de leg.i. Quandoqꝫ ex eius declaratiōe alius non leditur:vt puta quādo res sunt pares:ꝛ tunc po test heres declarare:vt dicta.l.si qs a filio.§.fi. Prosequor principale aut non sensit de certo:ꝛ tūc legatarij est electio: vt.ff.de lega.i.l.qui duos:vt quia dixit vnum ex seruis meis lego. Si legauit incertum:de incertis:vt lego seruuꝫ:vel le go equum:ꝛ tunc testator in suo patrimonio dimisit species illius generis .i.legari:electio est legatarij:vt mediocre eli gat.facit.l.si seruus.§.cum homo.ff.de lega.i. Et est ratio quare legando genus transferatur electio in legatarium: quia cum plures actiones competātur pro legato:ꝛ actio nis electio fit legatarij:vt.l.cum filius.§.varijs.ff.de leg.i. ne tollatur electio actionum: ideo non tollitur sibi electio rerum:nam si legatario auferretur electio reruꝫ:tolleretur etiam ei electio actionis:quod ius non patitur:vt.l.ij.§.sce uola.ff.de eo quod cer.lo.aut testator nullum reliquit in pa trimonio:puta dicit lego seruum:ꝛ tamen nullum habebat seruuꝫ:ꝛ est electio heredis:vt dicta.l.legato generaliter.§. fi.vbi vero testatore legante:extra patrimonium equuꝫ vel bouem electio erit heredis.facit.l.iii.ꝛ.iiij.in principio.de vino oleo ꝛ tritico legato.ff.de lega.i.ꝛ si non poterit alibi habere:debet soluere extimationem:ꝛ est ratio: quia cum non sint testatoris:ad illos nō potest legatario competere actio realis:sed tm̄ personalis:cuius electio sibi non tolli/ tur:ideo electio est heredis:qui solum videtur grauatus in quantitate:quā debet redimere:vel dare:ideo merito eius est electio. Item quia in tali legato testator non videtur le gatario relinquisse optionem:quia res aliena non pōt op tari:vt no.in.l.sed in principio.ff.de lega.i. Sed si legatum est incertum:qꝫ alternatim relictū:dic aut verba executiua

referuntur ad heredem:vt dato stichum aut pamphilum:ꝛ electio est heredis.ff.de lega.ij.si ita relictuꝫ.§.fi. Aut ad le gatarium ꝛ electio est legatarii.ff de lega.ij.l.lucio:ꝛ.l.pla ne.§.fi.ff.de lega.i.aut ad neutrum:ꝛ tunc electio est legata rij:fauore vltime voluntatis:vt plenior fiat interpretatio:vt dicta.l.lucio:vbi dicitur ꝙ in alternatiuis indubio electio est legatarij. Nec obstat.l.plerunqꝫ.in fi.ff.de iure do.quia ibi loquitur in contractibus hic:in vltima volnntate:ꝛ no. .ff.de lega.ij.l.si legatarius:ꝛ vide in regula:in alternatiuis de regu.iur.lib.vj.vbi pro glo.de ℞p.iter ceteras. ¶ Op po.ꝛ videt ꝙ predicta omnia destinantur per.l.si ita sit scri ptum.ff.de lega.i.vbi nulli datur electio:sed quod minimū est videtur relictum. Sol.in predictis vbicunqꝫ datur ele ctio heredi: predicta non contradicit:cuꝫ presumptio sit ꝙ eligat minimum:vt in.l.si apud.§.scio:nec contradicit casi bus vbi data est electio legatario:quia intelliguntur quan/ do testator vnum relinquit de certis:vel de incertis:adeo ꝙ electio potest intelligi translata in legatarium:sed in.l.si ita scriptum verba fuerunt ita composita ꝙ nullo modo po/ test intelligi ꝙ sit relicta optio:merito ergo ꝙ est minimuꝫ datur. ¶ Quero cum eadem glo.ibi. Item pone legatus est seruus in fuga constitutus:cuius expresis debeat redi mi:ꝛ requiri. Glo.dicit ꝙ legatarij.C.de caducis tollen. .l.vna.ff.de lega.i.l.cum seruus:aut post testamentum an/ te mortem:ꝛ debetur expensa legatarij:quia ibi prestari de bet vbi est a testatore relicta. Aut fugit post mortem ꝛ adi tam hereditatem:ꝛ si culpa heredis heres prosequitur pro prijs expensis. Si vero culpa eius:aut est in mora ꝛ ideꝫ:aut non est in mora:ꝛ expensis legatarij:cauebit etiam de resti tuendo si ad eum peruenit.ff.de lega.i.l. cum res.§.ita.ff. de lega.i.de hoc plene per Barto.in.l.cuꝫ seruus.ff.de le/ ga.i. Antonius de Butrio.

Filius noster.

f Non debetur le gatum cum testa tor rem non suam:sed ecclesie legat alteri eccle sie. ¶ Nota ꝙ legatum rei ecclesiastice. Non valet etiam ad finem:vt debeatur extimatio. ¶ Secundo nota ꝙ cause inter duas ecclesias:licet origo agendi surre xerit a laicis:seu a dispositione laici:debent tractari:fm le/ ges canonicas:ꝛ non secundum leges ciuiles. ¶ Or habe tis notabilia. ¶ Uenio ad declarationē materie.c.que tā/ gitur cum glo. ¶ Oppo.primo cum doc.ꝛ videtur ꝙ le/ gatio rei aliene teneat:vt.l.vnum ex familia.§.si rem.ff.de lega.ij.dic si testator legat rem alienam hoc est terram:pro cedit quod dicitur in tex.ꝛ dicetur in glo.si rem heredis:ꝛ tunc compellitur reꝫ tradere:ꝛ non liberatur soluendo ex timationem:vt ibi. ¶ Uenio ad declarationem glo.in fi.i. glo.vel quia precium ab eo extorquebat:vt sequitur secun/ dum Hostien.quod intellige:vt nota.in glo.sequē. Glo.ta men quis.in fi. ¶ Oppo.de.l.cum alienam.C.de le.vbi di citur quod valeat legatum factum de rebus coniuncte per/ sone ꝛ ecclesiasticis potest dici coniuncta persona:cum cō templatione anime videatur sibi relictum. ¶ Glo.dicit ꝙ ista decreta.debet intelligi secundum distinctionem illius legis:vnde aliqui intelligunt hanc decreta.ꝙ testator lega uit rem alienam ignorans eaꝫ alienam:ꝛ sic videtur legasse ius quod habebat in ea:puta possessionem:intellige quod legator bona fide possidebat eam titulo pro suo:ꝛ sic erat in causa prescribendi:vnde secundum leges ciuiles illam tra dere tenebatur:quia res ista esset alterius ecclesie: vnde pa pam super hoc consuluit: dicit papa ꝙ licet heres ad hoc posset secunduꝫ leges seculi compelli:tamē episcopus hoc petere non debet secundum legeꝫ dei:ꝙ sibi tradita res alie na:ꝛ ꝙ ipse teneat rem alienam:quia aliena restituere ꝛ ali os etiam ad restituendum aliena compellere debet:ꝛ sic re manet salua.l.cū alienā.C.de le.de mā.de reg.iur.ꝓsumit. ¶ Glo.fi.i fi. Attēde qꝫ.Jo.xij.q.v.q episcop⁹:ꝛ ēt Inno.

hoc dicunt ꝙ vbi res ecclesie legatur: non debetur res: i nec etiam extimatio: ⁊ non valet aliquo modo legatum: ⁊ hec est intentio littere: quia vbi legantur illa que non possunt haberi sine magna difficultate: vt sunt predia cesaris: non valet aliquo modo legatum: etiam quo ad extimationem. l. apud iulia. §. fi. ff. de lega. i. ergo idem in rebus ecclesie que sine magna difficultate alienari nõ poterit. Item quia res ecclesie sunt cõibus vsibus deputate: ideo non cedunt legato: argu. l. apud iulia. §. fi. ⁊ dicto. §. non solum. Item quia legatur res que contra ius alienari non potest: ideo non valet legatum. ff. de leg. i. l. si quis inquilini. §. fi. Item quia rei ecclesiastice non est cõmertiũ inter laicos. xij. q. ij. nõ liceat: ergo non valet legatum. ff. de leg. ij. l. mortuo. §. labeo. Hosti. tenet quod legatũ rei ecclesiastice valet: quantũ ad extimationem: dummodo rei sit cõmertium: forte voluit dicere puta: quia res non sit sacra: vnde dicit ꝙ res ecclesie restituerẽtur: ⁊ precium ab herede solueretur: dicit tamen ꝙ si heres in minimis grauaretur: etiam non debet illud retinere: seu petere ab herede: eiuz maxime heredis grauamine: licet secus fieret de rigore iuris ciuilis: hunc ergo rigorem iuris ciuilis: intendit papa temperare: vt. l. de censi. licet: ⁊. c. ex parte: ⁊. xvij. q. iiij. c. fi. faciunt no. de cle. coniugatis quod a te. ⁊ de reg. iuris locupletari. lib. vi. Et sic dicit intelligẽdum quod no. in summa. eo. tit. §. ad quod heres sub. §. tñ. ver. ꝙ si rem mihi: placet dictum Innoc. quia quantũcunqz res ecclesie non sit sacra: tamen non est alienabilis: nisi subsistente necessitate: vel vtilitate: ⁊ solennitate: ideo non valet legatum rei ecclesiastice: etiam quo ad extimationem: ⁊ licet papa hic dicat ꝙ leges dicant contrarium: habuit respectum ad allegationem partis: ⁊ ad leges vulgares: sed habito respectu ad leges spirituales concordant cum canonibus: teneatis quod vobis placet: mihi plus placet opinio Innoc. ¶ Aduerte quia si relictum sit pro amicitia: forte videtur dicendum contrarium: cum anima ceteris rebus sit preferenda: iuxta. c. matheus: de symo. ⁊ no. in. l. i. ff. de pac. Si ergo valet pactum coniuncte persone: vt patet in iure in glo. quanto fortius: si sit ecclesie potest dici ꝙ hoc procederet quãdo relictum fieret de re non ecclesiastica. tamẽ contrarium statuunt hic doc. vt. j. subiungitur. ¶ Aduerte tamen ꝙ secundum istos legatio rei aliene: ad pias causas: non valet ab ignorãte: ⁊ sic fauor qui impenditur coniuncte persone in. l. cum alienam: non videtur impendi pie cause ita sentiũt hic doc. quod no. quia vidi aliquando in dubium reuocari: ita ꝙ si legatum fiat ignoranter: non debeatur extimatio: vt sic in hoc non equparet locus pius cõiuncte psone.

Si heredes.

Non implente herede testatoris volũtatem episcopus eum cogit ad exequendam. h. d. Non diuiditur propter breuitatẽ. ¶ No. vnã practicam compellendi heredũ ad exequendum testamẽta defunctorum: quia possent sibi interdici redditus: ⁊ capi: vt ex eis satisfaciat legatis. ¶ No. argu. episcopum loci succedere in potestate exequendi testamẽta: in quibuscunqz legatis: etiam in non piam causam: vt patet ex tex. indistincte loquente. ibi. missa. ¶ Item no. quis sit episcopus exequi habens defuncti voluntatem quando heres negligit: quia episcopus loci defuncti. ¶ Nota differentiã esse inter fructus: ⁊ emolumenta: ⁊ de dña inter fructus ⁊ lucrum: habetis. j. de decimis. pastoralis: de emolumento habetur. de symo. nemo. ¶ Quid si episcopus negligit testatorum voluntatem exequi: dic ꝙ recurritur ad metropolitanum: ⁊ tunc dicunt doc. ꝙ cuiqz licitum est hanc questionem mouere: ⁊ episcopo denunciare: vt voluntatẽ defuncti impleant: quia hec causa est quasi popularis: alle. §. sin autẽ sanctissimis: in auc. de ecclesiasticis. titu. coll. ix. vnde in talibus possent iudices ex officio inquirere. ¶ Cum Glo. i. oppo. ⁊ videtur ꝙ episcopus de testamentis priuatorum non debeat se intromittere: quia non debent promiscuis actibus rerum officia turbari: vt. l. consulta. C. eo. titu. ⁊. lxxxviij. disti. episcopus. Sol. executio in casu negligentie ad eum deuoluitur: vt hic: non autem publicatio testamenti: vt in contrario: quod est verum: secundum Hostien. nisi consuetudo aliud inducat. .s. c. iij. ⁊ ad hoc quod nota. .s. de fide instrumẽ. c. vltimo in glo. i. in fi. ¶ Oppo. ꝙ non requiratur expectatio anni. de auc. nulli. C. de episco. ⁊ cleri. in glo. ij. ver. hec autem publicatio. in fine. saltem ratione delicti quod contrahitur veniendo contra voluntatem defuncti. de iudi. nouit glo. tenent Doc. secundum Inno. ⁊ Hostien. .s. c. Nos quidem: ⁊ no. j. c. Jo. in vltima questione glo. Glo. tamẽ. j. in decre. tuã videtur velle contrarium. ¶ Uenio ad glo. vltimã que glo. est aliqualiter intricata: ideo vt declarẽ opi. de auc. hoc amplius. C. de fideicõ. ⁊ in corpore vnde sumit vbi saltẽ legittima reseruatur filio: ⁊ non priuatur totali emolumento hereditatis. ¶ Glo. respondet si habetis respectum ad iura antiqua: priuabitur totali emolumento hereditatis: vt hic: ⁊. xi. q. i. siluester: ⁊. l. fi. C. d fideius. Sed habito respectu ad noua iura. est differentia inter extraneum institutum: ⁊ filium: quia extraneus priuatur totali hereditate: sed filius protrahens executionẽ testamenti priuatur emolumẽto: excepta legittima. Sed cõtra hoc facit. c. licet. de noto. vbi etiã filius totali emolumento priuatur. glo. respondet ⁊ ibi loquitur quando in hereditate est quid indiuiduum: vt regnũ: alias pro diuisione nõ facienda. de preben. maioribus: ⁊ in cõsti. Frede. §. preterea: ⁊ sic decre. ista. ⁊. c. siluester sunt correcte: vel dicit glo. hoc non est: ꝙ priuentur hereditate substantiali: sed solum ꝙ priuentur redditibus: ⁊ emolumentis: vnde salue manent res heredibus: in auc. d here. ⁊ fal. §. si quis autem non implens. ¶ Uel dicit Glo. ꝙ in legatis ad pias causas: ⁊ in auc. de eccle. ti. §. si quis autem pro redemptione: in alijs autem distinctio procedit: aut est heres extraneus: aut filius: hec est sententia. ¶ Glo dicit tamen ꝙ quomodocunqz sit hec decre. põt tẽperari secundum intellectum cõtrariorũ: postea recedit ad hoc: ⁊ dicit ꝙ intelligi debet hoc in extraneo. Uidete istã glo. ⁊ postea videbitis quid tenendum. Hostien. dicit ꝙ in suo etiam in relictis ad pias causas: ⁊ quo ad vota patris implenda: crescente eius contumacia: potest priuari totali hereditate: vt in decre. loco prealle. Nam ⁊ in talibus relictis cessat falcidia. C. ad. l. falci. auc. similiter. Si tamen peniteant: dicit ꝙ nõ negabatur ei elemosyna: ⁊ hanc opi. sequitur Cal. in addi. sua super illo. c. siluester: ⁊ sic remanemus in conclusione ꝙ si sit relictum: in piam causam: ꝙ practica erit ista: ꝙ primo ĩterdicat redditus: si ex eis solui potest: vt hic est casus. Si autem ex eis solui non possit: ⁊ adhuc perseuerent in cõtumacia: tunc exigente contumacia poterũt totali hereditate priuari: siue sint extranei: siue sui in relictis ad non pias causas: equum esset eligere hanc viam: ⁊ primo satisfaceret de redditibus: potest etiam procedere ad priuationem: ⁊ ex toto: in ꝯtumace extraneo priuare tota hereditate: si in suo: relicta sibi legittima: in residuo priuato. de hoc etiam no. j. c. siluester. Antonius de Butrio.

Cum in officijs.

In bonis p ecclesiã acquisitis clerici testari nõ possunt. h. d. Et primo ponit factum damnabile quod secũdo damnat. ibi. Hic agitur. ¶ No. principium pro exordio ad inuitandũ quem ad remunerationem beneficij: vel excusando quem: si alium ante remunerauerat. ¶ Nota ꝙ ceteris paribus prius est dãda elemosyna ei cui quis est obnoxius. ¶ Nota ex secunda parte ꝙ clerici testari non possunt de bonis p ecclesiam acquisitis. Or Inno. ponit hic vnam latam. glo. ⁊ satis vtilem: quam reduco ad secundam glo. q. pro intellectu capituli: ⁊ totius huius tituli reuoco in dubiũ: d quibus bonis possint testari clerici: ⁊ de qbus nõ: dic ꝙ qdã sunt bona de quibus ꝯstat ꝙ sunt ecclesie: ⁊ certũ est ꝙ in his testari non possunt: nec prelati: nec clerici: nec laici: vt hic: ⁊. j. c. ad

hoc:⁊.c. Relatum.cum si.possunt tamen clerici in egrita-
dine constituti aliquid per modum elemosyne errogare:
vt.j.c.ad hoc ⁊ in remuneratione seruitiorum sibi exhibi-
torum:tam a consanguineis:q̄ ab extraneis:vt.j.c. Rela-
tū:⁊.s̄.tit.i.c.si. Idez in rebus emptis de bonis eccl'ie aut de
redditibus suis:vt.s̄.ti.i.c.pe.⁊.xij.q.i. episcopus.ij.q.ij.c.
.i.⁊.q.v.fixum:hec dicit vera:nisi in compensatiōe relicti tā
tundem daret ecclesie quātum reliquit.xij.q.v.si episcopus
⁊.q.ij.si quis quod intellige:vt ibi:vel nisi aliud obtineant:
de consuetudine. Aut vt quidā dicunt no.j.dicto.c. si episco
pus:⁊ facit.c.ceterum.s̄.de dona.⁊.j.c.relatum. ❡ Quedā
sunt bona:que constant esse clerici:⁊ tunc in istis:ad libituz
testari potest per preallc.c.xij.q.i.c.iij.ij.q.i.⁊.c.sint manife
ste:⁊.xij.q.ij.c.i.⁊ huiusmodi bona veniunt etiam ad cōsan
guineos:succedētes ab intestato:hec sunt vera siue talia bo
na fuerint clericorum:ante clericatum:siue obueniant cle-
ricis post contemplationem:ex donatione:ex artificio:vel
doctrina:vt.j.c.quia nos:⁊.c.irquisisti:⁊.c.relatuz:⁊ hec oia
sunt vera:in casu certi. Si vero sit dubiuz. An bona sint cle
rici:an ecclesie hic est tertius casus:in quo magis est dubi-
um:⁊ recedit in dubiuz de quibus bonis presumantur talia
quesita:de quo dixi.s̄.titu.i.inquirendū Innocen.hic dicit
ꝙ considerandum est:ꝙ quandoqȝ clericus nullum habet
beneficium:⁊ tunc in dubio.de suis ⁊ sui contēplatiōe que-
sita presumuntur. Si autem habeat beneficium quod qua-
liter intelligatur:dicam.j.tunc si constat clericum nil habu-
isse tempore acceptationis beneficij presumūtur quesita de
bonis ecclesie.s̄.c.i.⁊.s̄.titu.i.c.i.⁊.c.inquirendum. Si ve-
ro constat clericum:vel prelatuz habuisse bona:vel aliqua
quesijsse ex artificio:vel contemplatione persone:an postea
quesita presumantur ex predictis:an de bonis ecclesie.dicit
Innocen.ꝙ in talibus multum potest arbitriuz iudicātis:
in presumendo ex circumstantijs:⁊ cū nō possit habere pro
bationem certam:oportet ꝙ presumptione ducatur:vnde
debebit ponderare quantitatez:⁊ qualitatem bonorum' ec
clesie:⁊ ēt q̄ntitatē:⁊ q̄litatē quesiti:⁊ q̄sitorū ab artificio:vl'
doctrina:vel ɔtēplatiōe p̄sone:⁊ in h̄ habebit aliter:⁊ aliter
p̄sumere.xij.q.iiii.sacerdotes.i dubio p̄sumet ɔ̄ p̄latū:si nō
segregauit bona sua a bonis ecclesie prout debet:vt.xij.q.i.
in.c.sint manifeste:⁊ si hoc non fecit cum consilio clericorū:
prout debet.xij.q.ij.episcopus.vnde dicit ꝙ hoc casu pote-
rit deferri iuramentum ecclesie.ij.q.i.in primis:maxime si
lata culpa deprehendatur in clerico:vel laico:al's prelato:
argu.s̄.ꝙ metu.causa super eo.sicut de tutore.dicit.C.de in
lit.iur.l.i. Si non est in culpa:quia seperauit cum consilio:
capituli:nec est p̄sumptio:pro ecclesia plus q̄ȝ pro alijs gra-
uabitur onere probandi is qui non possidet:sic debet intel-
ligi quod habet in.c.sint manifeste:⁊ quod no. Hoff.s̄.tit.
.i.vt quisqȝ. Si neuter possidet grauabitur onere probandi
agens. Si vterqȝ agit:pro ecclesia presumitur:seu presumē
duz est:⁊ iudicanduz est in dubio.de re iudi.c.pe.⁊ de pro-
ba.ex litteris. Si vero sit dubiū:an clericus habuerit bona:
an non:⁊ an habuerit artificiū:an non in dubio presumitur
pro ecclesia:vt dicto.c.inquirendum:sicut in vxore diximus
.ff.de dona.inter virum ⁊ vxo.l.inter:⁊.C.eo.titu.l.etiaz.nō
tamen per omnia est idem:quia quod querit vxor ex indu-
stria:querit viro. Secus in prelato:quia non querit tunc pre
latus ecclesie.j.c. Relatuz:⁊.c.quia nos. Inquantum autez
dixi presumi debet pro ecclesia. Dixit Innocen.hoc veruz
in singulis clericis.s̄.eo.c.i.xij.q.iij.c.i.in auc̄.de ecclesiasti
cis.ti.§.iterdicimus. Sed dixit hoc maxime presumi in pre
latis.xij.q.iij.quicūqȝ:⁊.q.iiij.sacerdotes:⁊.c.presbyteros:
Recitat alios dicere ꝙ in non prelatis credit in dubio que
situm in tuitu p̄sone:quādo clericus in ecclesia:ad hoc que
rendum nulluz habet officium vnde querere posset:ita re-
sidet Innocen.verba sui sunt dubia in quesitis per prelatū:
non est dubium:idez quero de quesitis per non prelatum:
habentem tamen administrationez:per no.de offi.ordi.pre

senti.in.vj.in alio clerico non habente administrationez:vi
detur Innoc.ponere opi.quia dicit aliquos dicere hoc pro-
cedere in singulis clericis:⁊ post secundam dicentez nō pro
cedere in clericis si habent officium:videte si sunt clerici:qui
percipiunt redditus de manibus illorum iura non habe-
bunt locum nisi aliquod officium habuissent in ecclesia ex
quo aliquid potuissent rapere:vt quia fuissent iconomi:qr
tunc pro ecclesia presumeretur:secundum Inno.qui sic vo-
luit. Si autez esset canonicus habens prebendaz in separa-
to:dubium est:⁊ iam tenui istud:ꝙ iste censetur habere ad
ministrationem:⁊ applicaretur ecclesie. Or in hoc:cōmu-
niter doc.videntur sentire contra:vt.s̄.titu.i.c.i.⁊.j.c.requi-
sisti.vbi tangam ad finem:tene tamen menti dictum Inno
cen.ꝙ vbi est clericus habens officium presumitur pro ec-
clesia:⁊ pro illo testari non pōt. ❡ Quid si quis habet plu
res ecclesias:dic bona equaliter debent diuidi.j.c. Relatū
ad fi. Quid si in bonis proprijs non habet successores vsqȝ
ad septimum gradum tunc succedit ecclesia.xij.q.v.c.ij.⁊
pe.⁊ fi. ❡ Ultimo quero quid si mortuo p̄lato ecclesia oc
cupauit omnia bona:⁊ ibi sunt aliqua spectantia ad prela-
tuz:vel heredes prelati occupant omnia bona:⁊ ibi sunt ali
qua ad ecclesiam spectantia:an tales occupantes incidant
in constitu.seu penam.l.si quis in tantaz.C.vnde vi. ❡ Or
Innocen.hic late tractat:reduco ipsuz ad quinqȝ casus:vt
sic reducat ad aliqualem ordinem hanc materiā. Primus
erit quando successor prelati hoc est consanguineus prelati:
vel heres eius occupat bona ecclesie:de quibus constat ꝙ
sunt ecclesie:⁊ occupat prelato decedente intestato. Secun-
dus erit quando occupat bona ecclesie de quibus cōstat ꝙ
sunt ecclesie:⁊ occupat prelato decedente testato. Tertius
quando occupat bona prelati que cōstat esse prelati. Quar
tus quando occupat bona.de quibus dubium:an sint prela
ti. Ultimus erit casus:quid si ecclesia occupat bona pre-
lati. Primo casu occupans cadit in consti.si quis intantaz:
⁊ habebit locuz edictuz diui adria.de quo.ff.ꝙ metus cau
sa.l.extat ⁊ poterit agit furti:⁊ vi.bo.rap. Non tamen pote
rit agere crimine expilate hereditatis:nec habebit locum
edictum diui adriani tanquam ecclesia sit domina saluo ni
si negarentur esse:quia tunc oportet ꝙ ecclesia ageret. Pri
mus actione ad exhiben.deinde rei vendi. Secundo casu
dicit ꝙ non cadit in penam constitutionis si quis in tantaz:
vel.l.extat hic ideo:quia testator interuertit possessionem ec
clesie eo ꝙ istum instituit heredem in illis bonis.l.si colo-
nus.ff.de vi ⁊ vi arma.vel si dicatur ꝙ non potuit interuer-
tere propria auctoritate:argu.C.de acquirē.posses.l.cū ne-
mo:nisi expellatur:vel alij.tradat vl' suo nomine emat.l.pe
regre.§.quibus.ff.de acquiren.posses.tunc non cadit:quia
non est in dolo:vel lata culpa.propter institutionez fcā a te-
statore:imo habet iustam causam ignorantie:⁊ sic non ha-
bent locum iura dicta:que loquuntur in existente dolo:vel
lata culpa. Tertio casu non est aliquod dubium:quia non
cadit ⁊c̄. Quarto casu dicit ꝙ non cadit:quia propter dubi
um excusatur:nec debet presumere testatorem immemorem
sue salutis. Nec obstat insti.vi.bo.rap.§.ne tamen vbi ca-
dit illa pena in ignorante:quia verum est si ignoretur ius:
secus si factum. Ultimate videt' residere ꝙ occupans bo-
na non videt' cadere in constitu.l.si quis in tantam:quia in
dubio creditur occupare eo modo quo tenebat:vt defun-
ctus:⁊ non vt sibi occupet. Nam heres potest omnia deten
ta per defunctum occupare:vt deposita:⁊ commodata.l.
modo tm̄.ff.de peti.here.⁊.l.item veniunt.eo.titu.vnde cre
ditur occupare animo custodiendi:⁊ saluandi ecclesie si ta
mē vult eē tutus:occupet ꝓtestādo ꝙ saluo iure ecclesie oc
cupat.ff.de furtis.l.filiusfa.§.q aliena. Or hec ꝓcedūt vbi
non pateret de vtilitate sua:sed vbi patet ꝙ vult sibi occu-
pare:procedunt supradicta in casu.scilicet vltimo dicit ꝙ si
ecclesia scienter facit cadit in consti.l.si quis in tantam:vel
saltem conuenitur conditione ex canone placuit.xvj.q.vj.

Or de hoc in.c.ex litteris.de dolo ⁊ cōtuma.vbi discutitur an in ecclesia locum habeat constitutio.l.si quis in tantam: Et nota Innocen.h qui vult ꝙ ecclesia non incidat in constitutiōez illaz. Nā ecclesia est in probabili ignorantia:ideo in dubio presumitur pro ecclesia:quia quicquid prelatus emit debet nomine ecclesie emere.s.titu.i.c.ii.xii.q.iiii.c.i. Item dicit ꝙ si ecclesia occupat bona ecclesie que sunt ecclesie relicta tamen inter bona prelati dicit ꝙ ecclesia nō cadit in constitutiōe:quia ecclesia semper retinet ciuilem possessionem illorum bonorum:eo ꝙ prelatus non possidet nomine proprio:sed ecclesie vt colonus:sicut dicimus si dominus occupat bona propria detenta per colonum:non cadit in aliquam penam:ideo non preiudicat dimittendo rem ecclesie inter res proprias.ff.de acquiren.posses.l.fi.vnde cum ecclesia tunc dicatur continuare suam possessionem non cadit.in consti. Alia vtilia non habetis:dicit tamen. Hostien. ꝙ ista remedia potius sunt ciuilia:ideo non multum curandum:secundum canones tamen bonum est scire:quia quandoqꝫ contingere potest de facto. ¶ Ultio quero an de dāno dato per prelatum teneatur heres:dic ꝙ ad similitudinē tutoris tenetur tm̄ de his in quibus est lis contesta.ff.de here.tu.l.heres.§.paulus:sed etiam lite non contestata tenetur de his:que ad eum perueniunt:vel ad prelatum testatorem. Item si prelatus fecit aliquod dolo vel culpa non tamen leui:tenetur:⁊ etiaz si prelatus de bonis ecclesie alicui gratiam fecerit.ff.de here.tu.l.cum ostendimus.C.e.l.i.⁊ fi. ¶ Uenio ad glo.vestras quas hic habetis glo.ii.ibi ar. quilibet clericus. ¶ Nota bene hoc dictum:quia est notabile. Antonius de Butrio.

a **Ad hec.** Moderatam elemosynaz de bonis per ecclesiam acquisitis clerici facere possunt.h.d. Distinguit secunduz membruz prosequitur.ibi. Uiuentes. ¶ Nota ꝙ de immobilibus:etiaz modice:non possunt prelati de bonis ecclesie in egritudine donare. Doc.limitant decreta. per notabile quod dedi.ꝙ clerici possunt modicum donare quando de mobilibus donare volunt:sed de immobilibus non possunt:etiam modicuz dando:testando autez nil possunt relinquere etiam de mobilibus. Secundo doc.per decre.istam:⁊.s.c.relatum dicunt ꝙ dānatus.de crimine capitali:licet testari non possit:poterit tamen elemosynam facere.de quo remittit Joan.and.ad no.per se.ō vsuris.ꝙꝙ lib.vi.in glo.fi.in nouella:⁊ ibi. determinaꝛ ꝙ nō. ¶ Quero:an donatio in elemosynam non debet insinuari:doc.dicunt ꝙ donatio facta in piam causam:valet absqꝫ insinuatione.l.illud.C.de sacro sanc.ecclesie. Et ōbet hec donatio rata haberi per successorem.xii.q.ii.quicunqꝫ: secundum Inno.sed alle.Hostien.de do.per tuas ⁊ si aliquid expēdisset de suo in bonis ecclesie potest illud repetere.xii.q.ii.quicunqꝫ:secundum Hostien. ¶ Uenio ad glo. Glo.ii.in fi. doc.dicunt ꝙ glo.procedit quādo in vita vult donare. Nā post mortem nil relinquere potest:secundum Goff. Nam licet episcopus in vita pro magnificandis sepulturis possit aliquid donare in vita:non tamen in morte potest aliquid relinquere:vel erogare.alle.x.q.v.quia Joan.⁊ idem dicūt doc.in.c.apostolice:vnde dicit Joan.and.ꝙ nō excusat cōsuetudo generalis ꝙ clerici dare possunt omnia bona mobilia ecclesie parentibus: valet ergo consuetudo si modica donet:⁊ sic intelligiꝛ.s.c.proximo. ¶ No.glo.fi.in fi.ipsius:dic vt in regula cuz ꝙ vna via.de reg.iur.in.vi. ¶ Quero:pone Clericus aliquis quesiuit aliquid intuitu persone: vel ex artificio:dic ꝙ in illis testari potest:sed de quesitis intuitu ecclesie testari non potest. Antonius de Butrio.

q **Uia nos.** Clericus de bonis propriis vel quesitis intuitu cognationis:vel contemplatione persone testari potest:nō de bonis ecclesie.h.d. In prima decisa consultatio. In secūda distinguens responsio. Et secūdum membrum.ibi.de his tamen. ¶ Nota summarium. ¶ Scdo no.ꝙ relicta a ꝯsanguineis:vel amicis ī dubio intelligantur relicta contemplatione persone.de hoc.I.c.requisiti. ¶ Nota aliquando clericum posse artem:vel artificium licitū exercere:⁊ ex ea licite querere. Procedit hec decre.in quolibet clerico.dic ꝙ sic:etiā si haberet primaz tonsurā tm̄:vt testari non possit de bonis intuitu ecclesie acquisitis:al's sic quid si clericus aliquid acquisiuit:eo quia capellanus alicuius principis:⁊ sic ratione officii diuini stipendium sibi a principe fuit assignatuz:vel forte aliqua ei sunt donata per euz:an acquireret ecclesie alteri quaz tenet? Doc. dicunt ꝙ non imo diceretur acquisitum ex artificio:vnde nō acquireretur dicte ecclesie ex quo ex officio extra ecclesiam acquisiuit:⁊ de isto potest in vita:⁊ in morte disponere pro libito. ¶ Uenio ad glo.quas hic habetis.glo.ii.ibi nō solum vsui. ¶ No.glo.que tenet opi. Archidia.de qua in.c. presenti.lib.vi.de offi.ordi. Idem tenet glo.in.c.fi.de pig.⁊ de pecu.cle.c.fi.⁊ dixi.in repeti.c.fi.de causa pos.etiam recurrendum est ad glo.in.c.presenti.de offi.ordi.que communiter seruatur:⁊ tenetur. ¶ Ea.glo.in fi.dicit Hostien. ꝙ licet peculium de quo loquitur. Prima pars.c.quātum ad leges dicatur aduenticium:de iure tamen canonico dicitur quasi castrense: in respectu ad clericum:vñ in tali:licet filiusfami.non possit testari.l.pe.C.qui testa.facere pos.tamen clericus in illo:vt quasi castrēsi:testari potest:vt in auc. presbyteros.C.de epis.⁊ cleri.⁊.l.si quis presbyter:⁊.l. sacro sancte.C.de episco.⁊ cleri.vide de requisitis:ergo a patre:⁊ de consanguineis:⁊ artificio:poterit clericus testari: qđ bñ nota. Antonius ō Butrio doctor excellētissimus.

c **Um esses.** valet testamentū quod parrochianus facit coram presbytero suo:⁊ coram duobus testibus: Nec valet consuetudo contraria.h.d. Et est cōmunis diuisio.fa.ibi Quia vero. ¶ Nota ꝙ de equitate canonica valere videtur testamentum factuz coraz presbytero:⁊ duobus testibus. ¶ Secundo nota ꝙ suadente naturali equitate:vt valeat testamentuz:⁊ dispositio:illud testamentum habet executionez secundum equitatez canonicā: in foro canonico:dato ꝙ seruata non sit rigorosa solennitas iuris ciuilis. ¶ Nota ꝙ suadente naturali equitate quem obligari:⁊ hec obligatio executionez habet in foro canonico:qꝫ qꝫ non assit fomentum:⁊ concursus obligationis ciuilis:quod facit ad no.in.c.fi.de solu. ¶ Quero de iure ciuili quot testes requirantur in actu vltime voluntatis. Dic septez testes:⁊ in codicillis quinqꝫ. Saluo qꝫ in ruralibus:in quibus etiā sufficiunt quinqꝫ.C.de testa.l.fi.Sed quo ad testamentuz de iure canonico patet hic:quid si testamentū est factuz coram duobus testibus:non intercedente parrochiano suo:an valeat? doc.vt videbis: etiam post glo.dicunt ꝙ sic:quātum ad legata ad piam causam:quantum ad alia legata non:nisi assit presbyter cum duobus testibus:⁊ sic itelligitur hoc.c.iuncto se.⁊ hanc partem tenuit Guil.naso.⁊ specu.in.§.compendiose.versi. Item per ius canonicum in titu.de edi.istru.que opi.placere cōmuniter videtur. Doc. quia per presentiam presbyteri:⁊ supposita testium idoneitate:tollitur presumptio:⁊ timor falsitatis:super qua subsistit fundamentum solennitatis iuris ciuilis. Nam non presumitur ꝙ presente presbytero aliquid sit confectum falsitatis:argu.l.nō est verisimile.ff.quod me.causa.⁊ no.de symo.nemo:⁊ sic loquitur.l.de suspectis:vnde relinquitur ꝙ coram duobus cuz presbytero valeat testamentum in relictis:etiam non ad pias causas.I.c.proximo. Intm̄ autez adheret specu.opinioni huic:ꝙ dicit ꝙ si itere essent tres testes: excepto p̄sbytero:ꝙ nō valeret testm̄:sꝫ dicit ꝙ q̄ttuor sine eo validarent testm̄:qr validior est vox duorū.de testi.cū a nobis:⁊.c.licet ex quadam.iiii.q.iii. versi.iureiuran.xxxv.

.q.vj.§.fi.als non valeret:quia non receditur a solennitate legali:nisi quatenus est expressuz.C.de testamẽ.sancimus. de electio.cum expediatis:⁊ si nos sic inheremus littere:videretur etiam ꝙ si etiam adesset presbyter:sed non suus nõ valeret testamentum:motiuum est quia a solennitate legali non receditur per dispositionem canonicam:nisi quatenus reperiatur expressuz.C.de appel.l.precipimus:⁊.l. sancimus de testamentis:sed iste tex.in correctione iuris ciuilis requirit interessentiam presbyteri sui:⁊ presentiam duorum testium ⁊c̃.dicit tamẽ spe.ꝙ si in loco presbyteri sui: interessent duo testes:⁊ valeret testamentum secundũ euz. Mouetur quia dictum vnius quãtumcunqȝ auctorizabilis persone non equiualet dicto duorum.de testi.licet ex quadam:⁊.c. cum a nobis:⁊ forte istud seruaretur in practica:quia legiste male libenter recedunt a iuribus suis:⁊ sic consulit Frã. de are.in consilijs publicis:vbi consuluit ꝙ decre.non corrigeret ius ciuile:nisi quatenus reperiatur expressuz. Ego credo:ꝙ mens istorum textuum sit ꝙ valet testamentuz etiam cum duobus testibus:siue sit ad pias causas:siue non.
Nam hoc.c.non procedit dispositiue corrigendo iura ciuilia:sed declarando irrationabilitatez iuris ciuilis:quia presupposito ꝙ habemus voluntatem testatoris probataz per duos testes idoneos:⁊ integros:falsitati non cõsentientes:⁊ omni exceptione maiores:suadet equitas naturalis ꝙ mãdetur executioni voluntas defuncti:⁊ peccatum est:ꝙ non mandetur:vnde cuz canones:insequentur finem anime:voluerunt ꝙ seruari debet testamentum exclusa rigorositate iuris ciuilis:tamen non constat de idoneitate testium:vt excludatur presumpta suspitio:quam fecerit ius ciuile. Et credo ꝙ hec decre.deberet de puncto iuris seruari:etiaz in foro ciuili:quia agimus etiam de materia peccati:⁊ saltem per viam denunciationis euangelice:hoc esset clarum:quia dicere contrarium fouet peccatum.scilicet voluntatem defuncti:de qua certitudinaliter constat non exequi:ↄtra equitatem naturalem:⁊ pietatem.C.de sacro sanc.eccle.l.i.non ob.quod dicitur hic de parrochiano:quia vult dicere:ꝙ si cum duobus testibus testamentuz factum valet:multo fortius si assit etiam parrochianus:quia in ore duoruz:vel trium ⁊c̃.⁊ ista alternatiua:vel trium adaptatur ad casuz quãdo affuit presbyter cum duobus:⁊ sic ex ratione tex.apparet ꝙ etiam si fieret cum duobus tm̃ valeret testamentum:⁊ quod dicit:de presbytero loquitur secundum consuetudinem:⁊ accidentia facti:quod patet ex ratione littere:quia duo idonei testes sunt sufficientes ad probandam mentez defuncto:constito ergo de ea mandanda est executioni secũdum equitatem canonicam:saltẽ via denunciationis euangelice:sicut dicimus in pacto nudo.de iudi.nouit.de pac.c.i. Nec ob.ꝙ non reperitur immutatura ⁊c̃.quia iste casus venit declaratiue non correctiue:ideo extenditur:non obstante obuiante lege:quia non potuit contra equitatem naturalem:inquantum pungit ratio:tamen quicquid sit credo ꝙ in practica seruaret̃.dictum spe.licet male:quia non credo ꝙ bene dicat:inquantum dicit ꝙ duo testes sufficerent loco presbyteri. Nam si hic ageretur de correctiõe secundum eum non esset recedendum aliquo modo a verbis:⁊ bene:sed dico ꝙ secundum veritatem non venit correctiue:sed declaratiue:vnde deberet hec decreta.seruari: etiam in foro ciuili:quia agitur de materia peccati:legiste tamen volentes seruare suas leges dicerent ꝙ ex causa hoc fuit statutum.de septem testibus. vnde ex causa potuit ius ciuile illud ius:diuinum in ore duorum ⁊c̃. Sed certe dicerent verum in casu dubij:sed vbi constat de idoneitate duorum testiuz cessat ratio suspitionis:ideo videt̃ ꝙ verius sit de iure quod dixi.scilicet ꝙ hec decreta.seruari debeat etiam in foro ciuili:cum agatur de matera peccati:dummodo constet de idoneitate duorum testium qui de voluntate defuncti deponãt:sed diceres ex isto sequeretur ꝙ in omni causa mundi deberent sufficere duo testes:contra.c.presul.ij.q.vj.vbi de iure canonico:etiam requiruntur plures testes. Sol̃.ibi loquitur:in casu ꝙ non stetur duobus testibus propter hoc non fouet peccatuz:sed in casu nostro si nõ stetur duobus testibus fouetur peccatuz:⁊ venit cõtra equitatem:⁊ pietatem naturalem in hoc secus:vnde dico ꝙ etiã in illis casibus:de quibus loquitur:staretur duobus testibus per viam denunciatiõis ad correptionez peccati:sed in via accusationis:⁊ ad penam infligendam plures testes etiam de iure hic requirerẽtur:nec sufficerent duo testes quãtumcunqȝ idonei. ¶ Venio ad glo. Glo. super relictis op.de le.fi.C.de fideius.⁊.l.hac cõsul.de testis.huius timore sunt multe solutiões.in glo.vt in ea patet. Secunda.ibi. quidam tamen. Tertia.ibi.vel dicas. Quarta.ibi. alij dicunt. Ea.glo.in fi.recitatis opinionibus diffusis doc. Jo. and.se reducit ad istam conclusionem:⁊ dicit hoc cõmuniter seruari:ꝙ in relictis ad pias causas seruari debent canones:⁊ sufficiãt duo testes:vt dixi in littera:siue agatur in foro seculari:siue ecclesiastico:in relictis vero ad nõ piaz causam:dicit ꝙ in terris ecclesie seruabuntur iura ista:⁊ hoc casu seruandum esset quod dixi super littera post spe.scilicet ꝙ requirentur duo testes:cum parrochiano:quod intellige:vt ibi dixi.in terris autem imperij seruatur ꝙ testamentum non valet nisi intercedat solennitas requisita per legez ciuilem:⁊ hec opinio est consuetudine roborata:ideo seruanda:que minime mutãda est.l.minime.ff.de legibus.de hoc per Frede.suo consilio ccvij.qui sequitur opi. Jo.an. Hanc opinionem fundatam super consuetudine directo destruit hec decreta.que reprobat consuetudinem:ideo puto ꝙ de puncto iuris si constet de idoneitate duorum testium:siue in legatis:ad piam causam:siue ad non piam:siue in terri ecclesie:siue in alijs:siue in foro canonico:siue ciuili: dicitur hec decreta.seruari:quia sufficiunt duo:nam ex quo constat dare de voluntate defuncti:nutriretur peccatum:nisi mandent̃ executioni:ideo mandatum est executioni saltem per viam denunciationis euangelice. Ex his infertur an valet testamentum factuz non rogans testibus Fran.de are.sequendo suam opinionem tenet ꝙ non:quia hec solẽnitas nõ reperitur correcta a canone. Sed certe:vt dixi:hoc non procedit correctiue:imo declaratorie:ideo talis voluntas seruari deberet:ex quo adesset solennitas iuris naturalis:quia alias nutriretur peccatum:facit quod dicimus de pacto nudo.s̃.de pac.c.pmo.igit̃ mãdabitur executiõi:saltem per denunciationem euangelicam:quia hoc omnis dictat equitas:vt indubitata voluntas defuncti impleatur.C. de sacro sanc.ecclesie.l.i.etiam si in testamento adessent testes:ad hoc non rogati:licet deficeret in hoc solennitas iuris ciuilis:valeret nihilominus testamentũ de equitate canonica. ¶ Glo.⁊ ita in fi.dic ꝙ iste sub interminatione nõ est canon late sententie:sed ferende de hoc in.c.i.J.d sagitarijs ⁊ in.c.salonitane hic allegatis:quia sunt potius cõminatiua dicta verba ꝙ̃ promulgatiua sententie:⁊ hoc cõmuniter tenetur. Antonius de Butrio.

r Elatum.

Valet testamentuz ad pias causas coram duobus testibus factum.h.d. Ponit reprehensibile factũ:quod secũdo corrigi mandat.fa.ibi.Mãdamus. ¶ No.summariuz quia in relictis ad pias causas valet testamentum factum coraz duobus testibus. ¶ No. ꝙ causa ecclesiastica etiam quatenus coram iudice seculari tractatur debet terminari:secundum canones:⁊ non secũdum leges:vnde hic videtur casus pro dictis doc.s̃.de constitutio.c.i.hic enim tractabatur causa coram presidibus. Sed dicere posses quod hic eramus i terris ecclesie quo casu hñ iudicandũ est secũdũ canones:etiã in foro seculari:d appel.cũ sit:⁊.c.si duobus:⁊.J.c. Raynucius:⁊ d foro cõpe.l3 Itẽ posses dicẽ ꝙ h ẽ ex nã cãe:q2 spectat ad ecclĩã.s.dispo

uere de pia causa:secus in aliis actionibus. O⁊ tene quod
dixi vobis in.c.ecclesia sancte marie:de consti. Quid de le/
gibus exigentibus testes rogatos⁊ cōsuluit Fran.de are.ꝙ
non habent locum in canones ẜm leges:quia non reperiuntur
a canonibus immutate:⁊ sic remanent:credo contrarium in
relictis ad pias cās:quia ecclesia insequitur in talibus vbi
ex rigore nutritur peccatum meram equitatem iuris genti
um:hoc credo.ꝺ iure in practica seruaretur qꝺ dixit Frā.q⁊
illa solennitas non reperitur immutata.de hoc in alle.lapi.
alle.xxxi. ¶ Quero de legibus disponentibus de furiosis:
vel de etate tutelam habente:puta quando minores sunt im
puberes. An sint correcte per canones:dicunt ꝙ non:q⁊ ca-
nones istis:corrigunt leges:inquantum reperiatur expres
sum:alꝭ remanemus in legibus:⁊ hec est theorica ⁊ cōclu-
sio sua:ex hac decre.potest inferri An si statutuꝫ dicat ꝙ nō
valeat testamentum n.si sit positum in memorialibus: An si
fiat testamentum ad pias causas:an tenet: credo ꝙ sic non
ob.statuto:quia in istis ad pias causas:non habent potesta
tem statuta statuendi ad preiudicia ecclesiarum:vltra statu
ta a iure naturali primeuo:ideo talia statuta non tenent in
eis:⁊ ita de facto iā consultus respondi. ¶ Venio ad glo.
Glo.fi.in fi.signa.glo.⁊ ex ea habes:ꝙ causa siue relictū in
piam causaꝫ:est de foro ecclesiastice:⁊ ideo si pauperes vo
lunt petere legatum: possunt immediate adire ecclesiam:
seu ecclesiasticum iudicem:licet essent puri laici:⁊ idem si ec
clesia petat legatum. ¶ Et no.bene glo.quia se restringit
ad relicta ad piam causam:vnde si principaliter prestet exe
cutio testamenti:in non relictis ad pias causas:non posset
adiri imediate ecclesiasticus.hoc credo verum:nisi esset ne
gligens heres in non implendo:quia tunc episcopus est exe
cutor:herede negligente.ẜ.c.nos quidam:⁊.c.si heredes:⁊
ibi.vidisti:ideo posset tractari corā ecclesiastico tūc quod
nota. Antonius de Butrio.

R Elatum el.ij.

O⁊ attende ad istud.c.⁊ modo totus titulus est notabilis:⁊ fortis:⁊ breuis dic.
de propriis testari:potest clericus in acquisitio-
ne per ecclesiā etiam si sint mobilia succedit ecclesia vel suc
cessor.supple clerici in beneficio:⁊ cle.illis testari nō potest:
tamen potest ex eis aliqua seruitoribus elargiri:⁊ si plures
habebit ecclesias fiet diuisio inter eas.h.d. Et sunt quinqꝫ
partes:que patent in littera. Secunda.ibi.nomine. Tertia.
ibi licet. Quarta.ibi.ceteruꝫ. Quinta.ibi.quia ꝟo. ¶ No.
ꝙ simpliciter dictum:generaliter est intelligenduꝫ:patet ex
tex.⁊ ꝙ indefinita equiualet vniuersali.glo. alle. concor.
¶ No.ꝙ indistincte acquisita ex bonis ecclesie:deceden-
te clerico spectant ad ecclesiam ⁊ procedit hoc dictum indi
stincte:siue sit clericus habens administrationem:siue non:
siue sit beneficiatus in congregatiōe siue extra:ad hoc alle.
glo.hoc.c.de offi.ordi.presenti.lib.vi.licet quantum ad po-
tentiaꝫ testādi fiat differentia īter predictas:sed eo nō testā
te:nec aliquod disponente procedit quod dixi. Sed si istud
est verū ꝙ iste tex.debet intelligi etiam in clericis non habē
tibus administrationem:dico ꝙ ratione destruitur totum
ꝙ dicit illa glo.quia mens istius tex.est non solum dispone
re quid iuris quando aliquis intestatus decedit:sed etiam
quo ad potestatem testandi:vnde in ver.ceterū vt faciat ad
titulum dicit:⁊ declarat:ꝙ de bonis propriis testari potest:
⁊ sic de iure vera est opi.archidia.⁊ ita puto:licet gl.illa ser
uetur in practica:vt sepius dixi. ¶ Nota scdo ex hac ꝺcre.
ꝙ bona acquisita per simpliciter beneficiatum in congre/
gatione vltra metas antique ꝑbende:non acquiruntur:nec
transferuntur in successorem:sed in illis succedit totum ca-
pitulum. ¶ Nota vlterius ex decre.ꝙ in ecclesia collegia
ta ecclesiam representat totum capitulum:⁊ non solus pre-
latus:in ecclesia autem nō collegiata totam ecclesiaꝫ repre-
sentāt rector:vbi est solus rector ⁊ istum tex.tunc allegaui
p glo.ẜ.de locato:in.c.ponit. ¶ No.ꝙ hic canonicus sim
plex dicitur habere successorem contra.id quod no.glo.de
electio.quod sicut:licet enim in superhabundantibus hoc
est nouiter acquisitis non habet successorem:nisi capituluꝫ:
in antiquo tamen corpore prebende dicitur habere succes/
sorem. ¶ Nota clericum indistincte in bonis per ecclesi/
am acquisitis non posse testari:quātumcūqꝫ modice:nec in
piam causam:potest tamen aliqua pietatis causa:vel ob re
munerationem:etiam consanguineis elargiri: ad hoc.ẜ.c.
ad hec:⁊ de do.c.ij.⁊.iij. ¶ Nota clericum testari posse in
his:que ex artificio:vel hereditate queruntur:aut doctrina.
Et pondera tex.quia appellatione artificis non comprehē
ditur doc.quia separatur artificium a doctrina. ¶ No.ꝙ
bona per habentem plures ecclesias acquisita equaliter in
ter ecclesias diuiduntur:secundum congruam extimatio/
nem. O⁊ declaremus decretalem:⁊ opp.⁊ aduerte ꝙ Ho-
stien.sensit quod dixi in primo notabili.hec decre.videtur
velle ꝙ bona clerici in congregatione per ecclesiam acqui
sita debent esse ecclesie: ⁊ ad nullum alium effectum dicit
quod non possit testari:sed hoc videtur esse falsum per no.
de offi.ordi.presente.lib.vi.vbi testari pōt electio.de fructi
bus:⁊ ita seruat consuetudo.ergo ⁊c̄.videte decreta.posset
intelligi non de fructibus: sed de bonis datis forte ab ipsa
met ecclesia:vel ipsa prebēda:puta fructibus recollectis ab
ipso sibi datis:portio vero prebendalis:secundum no. In-
nocen.ẜ.de electio.transmissam:⁊ tunc non facit cōtra glo.
sed intelligendo de fructibus:vel de redditibus ꝓbaret ap
perte ꝙ clericus:in congregatione non posset de redditibꝰ
testari. Sed dicit Hostiē.ꝙ decre.est restringenda ad cle-
ricum habentem ecclesiam:vel administrationem:sed quo
modo potest hoc esse:quia si habet ecclesiam in separato de
bent ad illam ecclesiam venire: non ad congregationem:
vnde non video qualiter intelligatur hoc dictum:nisi intel-
ligas de canonico:qui habeat prebendam distinctam:vt il
le dicatur:administrationem habere:vel nisi intelligas:de
clerico:in congregatione habente dignitatem:vt in ecclesia
de quo J.sentit:vnde dicit vel loquitur de canonico haben-
te dignitatem certam: vel administrationem separatam a
congregatione:non de simpliciter beneficiato:vel loquitur
de habente parrochialem ecclesiam:sed certe tunc non suc-
cederet capitulum:sed parrochialis ecclesia vel potest in-
telligi:in clerico:in congregatione:qui tamē habet aliquod
officium in ecclesia: cuius vigore aliquod quesiuit:vt dixi
post Innocen.ẜ.c.cum in officiis. Potest etiaꝫ intelligi de
clerico in congregatione qui nullam administrationē:vel
officium habet:tamen constat ꝙ cōtemplatione ecclesie que
siuit:quia est donatum:⁊ ab extraneo contemplatione eccle
sie ⁊ constat ꝙ sic non potest testari:vt est casus.J.c.requisi-
sti:ad fi.alꝭ non posset saluari hec decreta.tenendo quod
dixit glo.in dicto.c.presenti:posset etiam dici ꝙ hec non di/
ceret tex.in principio:quo ad finem:vel effectum testandi:
vt clericus non posset testari:sed ad finem si clericus dece-
dat intestatus in bonis:⁊ fructibꝰ succedat ecclesia:⁊ sic erit
sensus tex.quem dixi:in primo notabili. Sed tunc non face
ret ad titulum: tenete quod vultis. ¶ Quero super ver/
bo congregatio ecclesie:ꝙ aliquis est beneficatus in ecclesia
quis habebit huic succedere:an episcopus:an capitulum:
indistincte Joan.and.temperat decreta.procedere:nisi iste
in congregatione beneficiatus receperit beneficium ab epi
scopo:quia tunc succedit episcopus. Si vero a capitulo ca
pitulū.succedit ei. Si ꝟo ab vtroqꝫ tunc vterqꝫ succederet:
alleg.ẜ.c.cum in officiis. ¶ Quero quid si clericus nō est
beneficiatus:⁊ decedit intestatus.dic ꝙ bona debent ad pa
rentes venire.xij.q.ij.quicumqꝫ.⁊.q.v.c.fi.⁊ in subsidium il-
lis deficientibus ecclesia succedit.xii.q.i.sicut manifeste.
¶ Quero an valet consuetudo:ꝙ clericus decedens ante
kꝭ.nouēbris possit testari.ꝺ fructibꝰ ꝑcipiēdis post kꝭ.mar
tii. Guilꝭ.dicꝰ ꝙ nō ꝑ hūc tex. Jo.an.in regꝭa nemo.iii.q.tꝫ
ꝯtriū:⁊ dicit ꝙ ꝓbaꝭ per extrauagantē suscepti. ¶ Quero

de exemplo:quãdo ex doctrina:hic forte magister grama
tice:vel doctor:vñ ex lectura vel ꝯsilijs quesiuit.xij.q.iij.nõ
licet. Quid de q̃sitis ex illicita aduocatiõe:vł in honesta ne
gotiatiõe.vł ludo.Hosti.dicit ꝙ per ep̃z debent erogari:al
le.§.si aũt.in auc.de ecclesiasticis.ti.coll.ix. ¶ Quero de
intellectu littere nisi vbi dicit ꝙ si clericus hñs in diuersis ec
clesijs bñficia decedat fiet diuisio inter eas scđꝫ cõgruã ex
timationeꝫ. Rñdent doc.ꝙ dupl'r põt intelligi vno mõ:q̃
si hñs duas ecclesias multa bona que sunt extrinsece a bo/
nis ecclesie.s.cõtẽplatione sue persone:in quibus parentes
succederent:⁊ cõiuncti ip̃is deficientibus quelibet ecclesia
pariter succedit eis:⁊ fiet equa diuisio. Secũdo mõ põt in/
telligi:quãdo aliqua bona quesiuit:⁊ est dubiũ ex cuius bo
nis ecclesie que sunt:⁊ tũc cõsiderabitur facultas cuiuslibꝫ
ecclesie:⁊ scđm quod erit verisimile:plus vel minus quesi-
tum ab vna q̃ ab alia:plus vel minus dabitur vni q̃ alteri
.ff.de stip.seruo.l.seruus cõis.Si vero cõstaret cuius con/
templatione quesisset:illi tali ecclesie totum deberet dari.l.
ꝙ ita.ff.de stip.seruo.fm Goff. ¶ Veniamus ad glo.que
sũt hic.glo.i cle.frnitatis.in fi.gl.format.i p̃ncipio q̃stionẽ
⁊ eaꝫ soluit:sed quod dicit.in fi.de hoc dic:vt in.c.vt circa.
de elec.in.vj.Glo.sed nunq̃d querit an bona ep̃i deuoluan
tur ad collegiũ:vel ad quẽ mortuo ep̃o.glo.dicit ꝙ nõ:sed
seruanda sunt successori.xij.q.ij.hoc ius:cum si.Sic hodie
vt de elec.q̃ sepe.c.statutuꝫ.eo.titu.in cle. Quid de bonis
Archidia.ad quem deuoluuntur:an deuolnũtur ad archi
diaconũ:vel ad ecclesiam.Glo.dicit ꝙ quidam dicunt ꝙ
deuoluuntur ad collegiũ.Alij distingunt:an bona sint di/
stincta archidiaconatus a bonis ecclesie:⁊ restituentur suc/
cessori:si cõia deuoluuntur ad successorem.xij.q.ij.cogno/
uimus. Ad hoc alle. Innocen.quia potest talis dignitas
ep̃s quãdo illaꝫ dotauit ex cã fructus reseruare:vt ecclesia
stica beneficia.c.i.quod nõ posset si essent capituli:ideꝫ qđ
glo.dicit in alijs dignitatibus in ecclesijs secularibus:vł re
gularibus:vt succedant successores.in canonicis autem ha
bentibus prebendas distinctas:dicit Inno.ꝙ nõ deuolnit
ad canonicos successores:ibidem quesita:sed ad capituluꝫ
eo:quia omnia illa bona sũt capituli:nec sunt a capitulo di-
stincta:licet sint per prebendas assignata:⁊ hoc ꝓbat hec lit
tera:vel successor:q̃ si p̃benda non esset distincta nõ vaca-
ret:⁊ sic non haberet successorẽ.de preben.dilecto. ¶ No.
quia Inno.hic aperte vult ꝙ quesita per canonicũ habẽtẽ
distinctã prebendam:licet nõ transeant ad successorẽ:que-
rantur tamẽ capitulo.hoc ĩtellige quando decedat intesta-
tus:al's si testaret valeret testamẽtuꝫ. Antonius de But.

C Um tibi. Propter breuitatem de
cretalis:⁊ ꝓpter varieta-
tẽ lecturarum:nõ recipit summarium. Po/
nam casum in nube:⁊ in conflictu lecturarum:
⁊ super tex.declarabo intellectum littere. Pone casum
Quidã vsus fuit hac subtilitate ṽborũ:q̃ dixit cõmitto ex
tremam voluntatẽ meam in voluntatem talis:⁊ regul'r:vt
in littera:que h̃ dicit.ille qui cõmittit extremam voluntatẽ
dispositioni cõmissarij:fauore piarũ causarũ:⁊ iuris cano-
nici:nõ legalis:decedit vt testatus:notabilia nõ possunt col
ligi:nisi ꝙ vltimam voluntatẽ potest quis per aliuꝫ declara
re:⁊ sic alteri cõmittere motuꝫ sui animi.Ad quod vide no
tabile per Bar.in.l.stipulatus fuerim.ff.de ṽbo.obli.§.⁊
ĩter stipulantes.§.si stipulantẽ.de ver.ob. ¶ Venio ad de
clarationem decre.⁊ op.ꝙ testamentum non põt esse nisi sit
ibi institutio heredis:qui est caput testamẽti.l.iubemus.C.
eo.⁊ semp debet certus heres noĩari:vt in glo.⁊c̃. Secũdo
leges dicunt ꝙ voluntates captatorie nõ valent.l.captato-
rie.ff.de leg.i.⁊ captatoria dicitur quãdo cõmittit voluntas
in voluntatẽ alterius:⁊ ita est hic.ergo ⁊c̃. Glosator vester
ponit multos intellectus:vt a contrarijs se defendat. Pri-
mus ꝙ hic est nominatus heres:q̃ vnus dixit testatori vis
ne ꝙ talis sit heres:⁊ ipse respõdet nutu ꝙ sic:certe tenet te-
stamentum:⁊ ille erit heres de equitate canonica:sed de iu-
re ciuili non potest quis nutu testari:⁊ tũc expone extremã
voluntatem relictam in dispositione alterius.i.iterrogatio
ne:alterius precedente voluntatem suã nutu declaratã:mo
do hec non est voluntas captatoria:⁊ certitudo est heres:⁊
ideo tenet:ad hoc.C.de testamen.l.hac consultissima:certe
⁊ hoc testamentuꝫ valeret.de iure ciuili dũmodo haberet
suas solẽnitates:quod dicit rectuꝫ.Vide Glo.que h̃ vult
si recte ponderetur vsq̃ ibi.distingue tamen:⁊ si valet tasta
mentuꝫ nutu ⁊ etiam legatuꝫ:de equitate canonica.Joan.
and.in addi.spe.eo.titu.ver.quid si recitat multas opinio-
nes:⁊ hoc iuncto illo fateri videt quod dictum glo.ꝓcedit
in legatis:que nutu relinqui possunt:in testamentis autẽ h̃
est in heredis institutione:recitat opi.tamẽ finaliter rema-
net in cõclusione exclusis opi.post albertum papiẽ. Si re
spondeat nutu videtur velle ꝙ testamẽtum non valet:quia
oportet ꝙ nominet heres per.l.iubemus h̃ alle.Si autem
scripto testamẽto:⁊ lecto notarius iterrogat:An vult ꝙ ita
sit:⁊ respondet ꝙ sic:tunc dicit ꝙ valet:⁊ ita tenet accur.i.l.
iubemus.C.de testa.⁊ ibidem Cy.⁊ ideꝫ Jaco.de Bel.p
.l.pamphilo.§.i.de lega.iij.ff.de here.insti.nemo:sed ip̃e.s.
Jo.and.tenet contra.post albertum papieñ.assignat cãm:
quia daretur materia falsum fabricandi. Naꝫ infirmus di
cit de omnibus ꝙ sic:turbatus mortis cogitatiõe:⁊ applau
dit omnibus:⁊ pro certo dicit verꝫ. Item albertus pa.dicit
ꝙ iste modus testandi non est approbatus:nec inuentus in
iure.imo reprobatus:nisi cõstaret ꝙ primo expressit volũ-
tatem suam notario:quia tunc si postea dicit ꝙ sic:bene va-
let:ex quo precessit deliberatio Bar.dicit ꝙ si testator arti
culate loqui potest valet testamẽtũ:al's non:nutus aũt non
sufficit:q̃ oportet ꝙ vocet heredeꝫ:vt.d.l.iubemus quod
procedit.de rigore.de equitate aũt canonica in nõ valente
articulate loqui dũtamẽ al's nutu satis credo ꝙ valet testa
mentum:⁊ hoc voluit glo.quod seruaretur maxime in reli-
ctis ad pias causas:si cõstaret ipsuꝫ deliberate nutu respõ
dere:⁊ non esset alius defectus intellectus:de quo consta/
ret:tamen de facto seruaretur dictum Jo.and.quia iura ci
uilia nõ sunt in hoc correcta:qđ credo possunt q̃ꝫ in relictis
ad pias cãs. Secundus intellectus ꝙ dispositione huius
decre.testator possit cõmittere voluntatem suam in dispo si-
tionẽ tertij tacitam:⁊ tunc ad contrariam in voluntatem al
terius expressam cõmitti non potest:vt instituo heredeꝫ ta-
lem quem titius voluerit.ff.de here.insti.illa institutio:⁊ .l.
si quis semproniuꝫ:⁊.l.captatorias tacite sic.ff. de here.in-
sti.l.institutiones.Secus si dicat instituo te heredem si titi
us ascenderit capitoliũ.ff.de here.insti.l.si quis semproni/
um.ff.de cõdi.⁊ demõ.l.nõ nunq̃ꝫ:ad hoc q̃ legatuꝫ alteri-
us arbitrio cõmitti potest tacite:sed non expresse.ff.de leg.
.i.l.captatorie.ff.de leg.ij.l.in certo. Tertius ĩtellectus:q̃
velate cõmissa est voluntas testatoris:in voluntatem alteri
us:puta talem instituo:si titius ascenderit capitolium:non
expresse:ideo valet:⁊ sic intelligetur decre.⁊ cessant contra
ria:⁊ si dicas que potest esse ratio:non potest dare bona ra
tio:nisi quia expressa nocent ⁊c̃.l. expressa.ff.de regu.iuris
Item quia non est omnino in libera volũtate sua:quia po
terat deficere preter voluntatem suam:puta si moriatur an
tequã ascendat. Quartus est ĩtellectus qui includitur.in
hoc.s.quando voluntas ⁊ dispositio confertur in volunta-
tem heredis:puta instituo titiuꝫ si voluerit:ꝙ tenet testamẽ
tum:⁊ verisimile est ꝙ ille velit esse heres:vt.ff.de condi.in/
sti.l.hec verba.Non ob.contrarium:quia procedit ibi cõ-
mitteretur in voluntatẽ alterius.s.tertij liberam:hic quan-
do in voluntatem heredis.vide glo.vsq̃ꝫ ibi:⁊ legatis ⁊c̃.
Quintus est intellectus doc.s.petri.dicit ꝙ istud testamẽ
tum posituꝫ in voluntate alterius valet:quo ad quid:⁊ quo
ad quid non valet. Nam valet quantum ad consuetudinẽ
disponendi de bonis intestati:que consuetudo habet ꝙ epi
scopus possit disponere de bonis clerici ĩtestati. Nã si cle/
ricus cõmittit

ricus committit extremam voluntatem suaȝ in voluntatem
alterius non poterit episcopus disponere: q: non dicet inte/
status: ⁊ hoc dicit petrus patere ex decre. cū tibi. J. de v̄bo. si
gni. que est pars huius: vnde nō ob. cōtraria: q: fateor ꝙ re-
uera: ab intestato succederet tunc: vt dixi: excluderet faculta
tem episcopi in disponēdo de bonis clerici: virtute dicte cō-
suetudinis: ⁊ hoc est quod voluit pe. ⁊ satis applaudet huic
littere: ⁊ illi: ⁊ est notabile verbum: ita ꝙ quartus est intelle
ctus ꝙ hoc testamentum valeat de equitate canonica: ad ex
cludendū consuetudinē disponēdi de bonis testantis pro/
ut libet episcopo: secundū formā. c. cum tibi. de verbo. sig.
que est pars huius: sed non valet testamentuȝ quo ad alia:
⁊ sic cessant contraria: secundū pe. Sextus est intellectus ꝙ
valet testamentum: ⁊ ille intelligitur institutus. cuius dispo-
sitionē relinquitur voluntas testantis: sic dicendo oīa bona
mea dispositioni tue coniuncto videt heredeȝ instituere: ad
hoc. J. titu. i. c. fi. ⁊ hic q: sufficit declarare ad quem velit here
ditatem suam peruenire. C. eo. ti. l. in testamentis: ⁊. l. fi. vbi
datur simile: quia sufficit dicere dn̄s hereditatis mee esto: li
cet nō dicat heredē instituo. ff. de here. insti. l. his verbis: ad
hoc quia de iure canonico: de v̄bis nō est disputādū ex quo
constat de mente: de procura. petitio. Septimus est intelle/
ctus Inno. qui licet obscure loquatur: decidit tres casus: q:
quādoqȝ quis cōmittit voluntatem suam: in voluntateȝ al
terius: in relictis ad pias causas: ⁊ tunc tenet legatum: ⁊ in-
stitutio exemplum volo: ꝙ omnia bona mea distribuātur:
inter pauperes xp̄i ad voluntatem talis; quia tenet testamē
tum: ⁊ sic vno modo pōt hoc intelligi: ⁊ sic fauore pie cause:
qn̄qȝ in alijs legatis non in piam causam: cōmittit in volū-
tatem alterius: ⁊ tūc non tenet: quia est voluntas captatoria:
⁊ sic intelligit contraria. Exemplū si dicat instituo taleȝ: vel
lego tali: si titius voluerit. Quādoqȝ facit legata partim: in
piam causaȝ: ⁊ partiȝ in non piam causam: ⁊ tunc quatenus
est in piam causaȝ tenet: ⁊ non in alijs. Exempluȝ lego talia
bona illis pauperibus quos titius voluerit: ⁊ lego seyo. ta-
lia si ipse titius voluerit: quandoqȝ dicit reliquo: vel cōmit
to dispositionem bonoruȝ meorū tali: vel in manibus talis:
⁊ nil aliud dicit: ⁊ tunc dicit quod valet testamentuȝ: ⁊ in du
bio censetur institutus: quem institutū in dubio testator cen
setur sensisse: in fauorabileȝ causam: que est anime: vnde vi
detur instituisse illum ⁊ grauasse: vt distribuat inter paupe
res xp̄i: vel aliam piaȝ causaȝ aīe: ⁊ sic fauorabiliorem: ⁊ al-
tiorem causaȝ videtur elegisse: ⁊ hunc intellectū: qui est val
de vtilis ⁊ notabilis: tenent doc. Non ob. cōtrario prio pri
mum: quia hec est institutio saltem tacita. Item non ob. se-
cundū: quia speciale fauore pie cause: an autē valeat legatū
collatum in arbitriū tertij: dic si legatur titio qđ arbitrabit
gayus valet legatum: ⁊ recurritur ad arbitriuȝ boni viri. l.
.i. ff. de lega. ij. Si vero expressa re legata legetur ad arbi/
trium tertij: non valet legatum: libertas v̄o ad arbitriū ter
tij in legato collata semp valet. ff. de fideiuss. l. fideiuss. liber-
tas. An autē valeat legatum factum incertis personis: hoc
est pauperibus. glo dicit ꝙ sic: de quibus pauperibus intel
ligatis no. in. c. i. J. e. lib. vj. in glo. licet. Anto. de But.

Officij. De relictis ecclesijs petit episco
pus partē suā: licet fuerit sibi ali
quid a testatore relictum: nisi eo modo: ⁊ non in
fraudē: vt sit ea parte cōtentus ⁊ legatū agno/
uit. h. d. Cōis est diuisio. ha. ibi. consultationi: que tria facit:
distinguit: Et secunduȝ mēbrū psequitur. ibi. quod si vero.
Tertio ptestatur. ibi. Saluis. ¶ O: attende honuȝ tex. ⁊
in vno dicto nescio hunc textū alibi. tex. ibi. absolute. i. quia
non dixit ꝙ computaret in quātū tex. ibi. in ceteris. s. de qui
bus non debet detrahi: quia multa talia fecit: ⁊ modica de
quibus dȝ detrahi: ⁊ hoc fecit in fraudē. ¶ No. i. ꝙ de oīb᷒
legatis pro aīa: ⁊ monasterijs: ⁊ inferioribus ecclesijs: ep̄s
detrahit suam canonicā: ⁊ ēt de mortuarijs: ratio q: ipse est
generalis pater aīe: ⁊ totius parrochie curaȝ gerit: ad hoc
. J. de dona. c. apostolice. ¶ No. ꝙ legatum factuȝ ep̄o in
recompensatione expense huius canonice: excludit faculta-
tem canonicā petenti: eo acceptante legatum: cessante tamē
fraude. ¶ No. ꝙ acceptans legatuȝ in re compensationē
sibi debiti a tertio videtur debito renunciare: etiā si legatuȝ
nō ascendat ad debiti quātitatem. ¶ No. ep̄m detrahere
quartā: tam a monasterijs: q̄ꝫ alijs ecclesijs: quibuscunqȝ: ⁊
de quibuscunqȝ legatis pro anima: ⁊ etiam de mortuarijs.
¶ Nota ꝙ omne legatū pro anima pōt dici late mortua/
riuȝ. ¶ Nota ꝙ in dubio legatis factū non videt relictuȝ
esse iure compensatione debiti ex dispositiōe iuris vbi hoc
debitū non a testatore: sed tertio venit detrahendū: vt nota.
in. l. filie legatorū. C. de fideiuss. ⁊ ita cōiter ego consueui al
legare istū tex. ⁊ hoc bene nota: q: legiste habēt vnā regulā
maxie declaratam: per hoc ꝙ si lego alicui cuius sum debi
tor ex dispositione mea: ⁊ sit hominis. s. ꝙ ex contractu non
videt factū legatū animo cōpēsandi. l. oīno: ⁊. l. sumus. C.
de inoffi. testa. ⁊ C. vnde vir ⁊ vxo. auc. p̄terea. modo ego di
co: illud dictuȝ verū quādo illud decre. iuris venit a me de/
trahendum: secus si a tertio: vt hic: ⁊ ex hoc dcō videt solui
questio: de qua millesies fui interrogatus: an legata que fi
unt prochiano: vl' alia data venient in compēsandam quar
tā: que debetur parrochiano: de relictis loco electe sepultu
re: ⁊ hic vr casus ꝙ no. Frede. de senis in consilijs suis. c. iij.
disputando tenet ɔtrariū: ⁊ licet ibi non firmet: tamē lapus
ibi. in addi. tenet ꝙ hec opinio sibi de iure videt vera: licet
nō audeat dicere cōtrariū. pp auctē Jo. and. qui dicit ꝙ le
gatū factū parrochiano nō computet in quartā: quā debet
habere de relictis fratribus minoribus: mouet per. c. i. ⁊. ij.
eo. ti. lib. vj. ⁊ similia que volunt ꝙ habeat quartā iudicij ce
lorū. Sed si testator relinquit sibi quod ascēdit ad quartā:
satis hȝ quartā iudicij sui. ergo ⁊c̄. ¶ Adducit etiā ꝙ reli
ctuȝ filio cōputat in quartā debitā ei. l. cū querit: ⁊. l. omni-
mode. C. de inoffi. testa. ¶ Adducit etiaȝ simile. de relicto
patrono: qđ cōputat in quartaȝ ei debitam: ⁊ agere pōt ad
supplementū. l. etiā. §. totiens. ff. de bo. liber. ¶ Adducunt
etiā regulā ꝙ vbi est debitū ex dispositione legali legatuȝ
relictū vr semper animo compensandi in id relictū. in auc.
preterea. C. vnde vir ⁊ vxor. ⁊ in auc. vnde sumitur: vt liceat
matri: ⁊ auie. §. q: vero. coll. ix. alle. etiam. ff. so. ma. l. si cum
dotē. §. si pater. Item dicit siue dicas hoc debitū deberi par
rochiano rōne iniurie: ex eo q: alibi eligit sepulturaȝ: siue
quia ministrauit sacra: ⁊ sic debet habere premiuȝ: si sibi est
relictū quod sufficit ad quartā: cessat iste canō ergo: ⁊ hoc
tenuit Hosti. de sepul. in summa. §. an sit licitū in. ij. coll. v̄.
sed quid: si relinquid: pro ⁊ cōtra: ꝙ no. archidia. xij. q. v. c.
.ij. vbi hn̄s speciale legatum: non percipiat de generali ob
eandem causam facto. Goff. tenuit cōtrariam partem: ⁊ il
lam sequi videt Jo. and. in verbo integre. in cle. dudum de
sepul. Non ob. tenēdo primā cle. dudū: quia illa dȝ intelli-
gi: vt integre percipiant quartā: ⁊ intelligat integre recipe-
re: q̄ꝫ ꝙ compensantur cōpensanda: per iura antiqua debet
eniȝ illa intelligi cū declaratione iuriuȝ antiquorū: non ob.
h decre. ⁊ decre. requisisti. ad fi. J. eo. titu. vt pcedat: s̄m opi.
Inno. hic: qui dicit ꝙ agitur ad supplementum: ⁊ hoc sen
tit hic glo. que solutio nō placet per decre. requisisti. ibi. pre
cipuam: ad decre. istā respondet. Secūdo debita a capel-
lis ep̄o debentur: rōne cuiusdā coniunctionis: a qua cōiun/
ctione testator est extraneus: ⁊ capelle coniuncte: ideo lega
tum a testatore: cū non tollat coniunctionem: nō tollit ius de
trahendi: sed ecclesia parrochialis habet ius: in bonis de-
functi: quasi vt coniunctus: ⁊ ab intestato veniens: ideo vide
tur voluisse cōpensare: iste vult bene dicere: sed se non decla
rat: aliud est legare cui ex dispositiōe legali debet a tertio:
⁊ tunc non videtur legatū animo compensandi: quarta par
rochialis debetur: vt ab ipso testante. Quarta autē que de
betur ep̄o: debetur rōnē coniunctionis: ab ecclesijs subie-
ctis: ⁊ pro tanto non videtur relictum animo cōpensandi: ⁊
sup tertio libro decre.

ista pars est vera.de iure. Non ob.quod no. Joan.and.in
glo.dicta in verbo integ: ::qr fateor q non computabũtur
in quartã obuenientia in missa:qr illa danf in cõpensatione
illius misse:quam vltimo dicit:tamẽ de iure ex quo alibi eli
git sepulturã:ad hoc nõ teneretur:r iõ puto q si legatũ gra
uaref alio onere:vt pro anniuersario:vel alia cã:qr tunc nõ
compensarenf in quartam:r hec p modo sufficiãt. Hec vã
in legatis non priuilegiatis. In priuilegiatis aũt quia talia
non debenf:vt a testatore:s3 vt.J.c.fi.sed speciali quodã iure
debentur a mendicantibus:in talibus relictis potest saluari
opinio Jo.an.vt legata nõ cõputarenf in quartã:hec vera.
dico:nisi parrochialis ecclesia aliquid in iuste cepisset debo
nis defuncti:qr illa indistincte compensat:r sic cõsului. Illa
enim:aut restituere:aut compensare expedio dicta doc.hic
vult lra q eps põt detrahere canonicã portionẽ de relictis
ecclesijs sibi subiectis. ¶ Quero an hoc sit veru3: siue hec
legata sint facta a dioc.siue ab extraneo.aliqui doc.limitãt
istã materiã habere locũ tm̃ quãdo facta sũt a diocesano:r
subiecto epo:secus si ab extraneis:qr tunc nulla portio de-
betur:hec opinio nõ placet Hosti.ideo concludit indistin-
cte:q ex quo legatũ factum est ecclesie subiecte epo:d3 epi
scopus habere canonicã:rõ illa debetur rõne cõiunctionis
quã h3 eps cũ ecclesijs subiectis.J.c.requisisti. ¶ Secundo
quero an delegato facto a parrochiano seu subiecto epo:
diocesano:debeaf canonica portio:vt quarta parrochialis:
si fiat ecclesie nõ subiecte epo legatũ:an non ita demũ si fiat
ecclesie subiecte epo. Jo.and.determinat quicqd alij dixe-
runt:q in hoc sit dña intercanonicam:que debef epo:vt il
la demum debeatur:r si sit factu3 legatum ecclesie subiecte
epo:vnde de legat3 factis ecclesijs extra dioce.vel exemptis
in dioc.existentibus:non poterit eps quartã habere:r inter
quartã parrochialem:qr illa debetur:licet fiat relictum ec-
clesie que sit extra diocesi3:assignat rõne3 diuersitatis:quia
eps detrahit solũ pp̃ter cõionẽ cure:r coniunctionẽ:qua3
habet cũ ecclesia cui relinquif. Sed si ecclesia est extra dio
cesim:vel exempta:eps cũ illa nõ habet cõionẽ:ergo cessat
rõ:pp quã fit detractio.ergo rẽ. Sed cã quare debef pro-
chiali ecclesie est onus:xũ debeaf:in retributionẽ oneris sa
cramentorũ.J.de sepul.c.i.que eã durat:siue legatum sit fa-
ctũ ecclesie extra diocesi3:siue exempte:ideo durat disposi-
tio:iuris in detrahendo. Dicit tamen pe.hic vnũ verbu3 q
si legatũ factum esset ecclesie exempte:licet dioce.nõ pos
set detrahere suam canonicam:papa tamẽ qui est loco dio-
ce.habebit illam detrahere predictis. Non ob.q õ relictis
mona.fit detractio: r tamen sunt exempta a lege dioce.ex.
de offi.ordi.dilectus etia3 licet hec portio videf esse de lege
dioce.per no.in.c.pall.dilectus:r.e.titu.conquerente:quia
respondent q illa que sunt de lege diocef.in monasterijs:
sunt exẽpta a diocesani epi potestate:verũ est in his que sũt
in iure expressa:sed non in his in quibus specialiter reperif
cõtra.vt est in hac quarta:patet ex no.in dictis.c.dilectus:r
.c.conquerente. ¶ Quero quo iure capit eps legatu3 sibi
relictũ:vt computet in quartam:r sic contentus hoc legato:
ne aliam petat portionem de legatis capellarũ. Doc.dicunt
q quatenus est citra quartã:capit ex dispositiõe iuris:quia
sibi debetur quatenus est vltra:capit ex testamẽto.alle.simi
le de duabus quartis.J.c. Raynucius. ¶ Quero quis ha-
bebit probare fraudẽ:de qua in lra.doc.dicunt q ille qui al
legat:qr est hec regula.l.quotiens.§.qui.dolo.ff.de proba.
r probaf ex cõiuncturis:ar.c.ij.de renunc.in.vj. ¶ Quero
qualiter possit deprehendi fraus in nimis relinquendo:po-
nunt exemplũ in testatore:si testator nolebat relinquere par
rochialibus ecclesijs:in tali casu:quo canonica veniret de-
trahenda:procurauerunt illi vt non fieret relictum pro aĩa:
sed pro fabrica:vel alijs priuilegiatis causis:de quibus non
fit detractio:l.e.c.fi.ita remansit modicũ pro aĩa:ex quo fie
ri debebat detractio:fm Innocẽ. Hostien.pe.r abbatem.
¶ Nota contra fratres:qui procurãt q legata fiant ad or-
namenta:r edificandas capellas:quando sunt talis condi-
tionis:q ab eis non detrahitur in priuilegiatis:vlterius in-
ducunt decre.in ar.ad.q.consuetudine:vel statuto est deter
minatum:q vacantia beneficia quoad redditus diuidan-
tur inter canonicos:vacauit primo beneficium:r nõ sunt vsi
dicta cõstitutione:vel cõsuetudine:sed integraliter contule
runt:vacauit secũdo:r epi volunt diuidere redditus istius
secundi:an canonicus cui primo fuit collatum beneficiu3 de
isto vltimo debeat habere portionẽ? Doc.dicũt q sic:hoc
videmus q licet primo casu:eueniat q possit detrahere po
terit:sic in pposito:r imputẽt sibi canonici:qui non sunt vsi
constitutione:vel cõsuetudine:ar.l.fundo.ff.ad.l.fal.r.l.lu
cius.ff.de leg.ij.r imputent sibi canonici:qui poterũt.l.aper
tius dicere.l.veteribus.ff.de pactis:r similem questionem
habetis per archi.xij.q.v.c.ij.dicunt tamẽ q multa sunt cõ
traria de iure ciuili:vt.ff.õ dote ple.l.i.r.ij.§.fi.r pe.r.l.iij.
.§.ciuiliter cum multis similibus. ¶ Veniamus ad glo.q̃
sunt hic.glo.cum eni3.in fi.doc.dicunt glo.veram:qñ bene
ficia sunt incompassibilia:nõ est dispositum q acceptatione
secundi vacet primũ. Si autẽ adeo essent incõpassibilia: q
de dispositione iuris:acceptatione secundi:vacaret primũ:
nõ procederet dictum glo.per.c.de multa.ex.de pben.glo.
ar.q in.l.vltima. ¶ Oppo.hic contra.tex.de leg.fi.ff.de in
offi.testa.dicit pro solutione:quod illud est speciale in odiũ
querele:vt ibi no.ita q illud verum in querela que est odio
sa:vt ibi nota.vñ ille renunciat qui patrocinatur legatario.
¶ Ea.glo.i.l.si debitor:hic op.de lega.si debitor.ff.ad.l.
fal. Sol.dic ibi testator hoc voluit:r heres acceptauit:iõ
cõcordat cum decre.fm doc.vestros glo.videf.ibi.supple-
mentũ:hoc verũ quando sub predicta conditione reliquit:
r eã eps non acceptauit:fm Inno.ideo puto. Si acceptat
r postea apparet de fraude:vt hic. Joan.and. ¶ Glo.op.
q q̃q̃ modicum sit relictum nõ possit totũ petere:sed age-
re possit ad supplemẽtũ.C.de inoffi.testa.si quãdo. ¶ Glo.
fatetur q q̃3q̃3 in fraudem sit relictu3 minus:nihilominus
non petet totũ:sed aget ad supplementu3.glo.tenet Inno.
quando relinquitur sub conditione: vt computet in quar-
tam:r illam non acceptat eps. Jo.an.dicit ide3:si acceptat:
ex quo in fraudem est functũ:non agit ergo ad supplemen-
tum:nec computat:nisi quando relictũ est hoc acto:vt non
computet:alias posset petere totum illo:non computato.

r **Equisisti.** Hoc.c.habet materia3 mere canonicam:r satis
intricatã per canones antiquos:r satis intrica-
te traditã per doc. Quid autẽ mihi videaf.J.di
cam:nõ bene põt summari specialiter:sed dicũt doc.sũman
do generaliter q distinguẽdo:r subdistinguẽdo:declarat
quãdo:r qualiter iter epm:r ecclesiã cathedralẽ vel aliã sit
diuidendu3 legatum q fit vtriq3 vel alteri.h.d. Diuiditur
aũt. Quia prĩo ponif questio. Secundo solutio generalis.
fa.ibi. Et quidem. Tertio specialis solutio.ibi.sed consi-
derandũ. In qua distinguit quattuor mẽbra. Et primũ pro
sequitur ibi. In primo vsq3 ad ver.q si interserendo. Secũ
du3 in.ver.queãdmodum. Tertium ponit ibi.quod si. Et
quartum ibi.si vero. Vltimo in.§.illud dat quandã doctri-
nam. Ite3 in ver. In primo. Circa primũ mẽbrũ subdistin
guit. Et primũ distinctionis mẽbru3 prosequitur ibi.ab ex
traneo. Ponens quãdã dissimilitudinẽ:r eius cãm ibi:r h
verũ. Soluens quoddã obstaculum ibi.neq3 est. Secũdũ
subdistinctionis mẽbru3 prosequif ibi.si vero relinquatur.
tex.ibi.sed ↄsiderandũ. Hic ponif specialis solutio:vt dixi
in diuisione:vel dic:vt.s.posuit de quota.s.quota veniat de-
trahenda:nunc an:r quãdo sit detrahenda. ¶ Nota q de
omnibus relictis ecclesijs eps debet habere suam portionẽ
siue relinquatur occasione sepulture: siue alia quacunq3 de
causa:dumtamen legatum relictu3 sit pro anima:quod itel
lige:siue legatũ sit relictum pro aĩa expresse:siue tacite:r in
tellige relictu3 late:vt etiam cõprehendat institutionẽ.ff.de

heredi.insti.l.his verbis:⁊ no. Jo.an.in.c.i.j.de sepul.vide
tur ergo locū habere tm̄ in legatis:⁊ no.in alijs dispositio·
nibus inter viuos:qđ satis puto inquātū relinquit ecclesijs
inferiorib⁹ de relicto ecclesie cathedrali:vel p̄lato. Dicam
j.q̄ꝛ habet locum etiā in dona.inter viuos:dūmtamē dētur
pro anima.xij.q.ij.sancimus:⁊ in.c.p̄ce.⁊ patet in canon̄.q
j.allegenť:in ver.neq̄ȝ est contrariū:ibi dimittitur:aut dona
tur:vel hȝ locū in vtrisq̄ȝ. ¶ No.ꝙ quota diuidenda īter
ep̄m ⁊ ecclesias:nō est a iure certa ⁊ determinata:sed de cō
suetudine:aut tertia:aut quarta. ¶ No.ꝙ legatum factuȝ
p̄lato ab extraneo:vel ēt donatuȝ in dubio videť datū con·
templatione ecclesie. ¶ No.ꝙ vbi legatum fit p̄lato:in ta
li legato testatoꝛ contēplari pōt duplicem respectū. Nā po
test cōtemplari p̄latū respectu dignitatis.i.ecclesie:⁊ sic cuȝ
verba sint dupliciter ītelligibilia testatoꝛ potest legando re
spectu declarare:⁊ eius declarationi:⁊ protestationi stať:sȝ
vbi legatur ecclesie cui legari pōt:tenetur cōtemplatione ec
clesie:⁊ nō contēplatione p̄sone:quia hic respectus in ea nō
cadit:ep̄o quarta debeť. Et sic nota ꝙ protestatio in scō du
pliciter ītelligibili iuuat protestantem:⁊ īpellit factuȝ ad al
terum ex sensibus. Jn facto aūt tm̄ vno mō intelligibili nō
iuuat cōtra iuris ītellectuȝ:ad hoc.de cōsti.cū.M. ¶ No
ta illud ad qđ cōiter allegať ꝙ nō possūt facere testatores:
q̄n leges disponētes locū habeant in testamentis suis:ad h
.ff.de leg.i.l.nemo pōt:⁊.j.c.tua nobis:⁊ allegeť:ꝙ disposi/
tionibus priuatorum non tolliť ius publicū.ff.de pac.l.ius
publicū.s.de foro cōpe.si diligenti. ¶ No.ꝙ in dubio le/
gans pio loco videť moueri contemplatione aīe ad legan·
dum ecclesie. ¶ No.primo ex ver.neq̄ȝ est cōtrariū:ꝙ q̄r·
ta ep̄alis non solum debeť ex legatis:sed etiā de in vita do
natis:licet secus sit in quarta parrochiali. ¶ No.ꝙ cessan·
tibus p̄sumptionibus relictum p̄lato in dubio videť reli
ctum contemplatione dignitatis:⁊ nō contemplatione per·
sone. Etiam nota ꝙ in dubio ad legandū:vbi quis moueri
pōt alia cā affectionis extrinseca:potius videť motus con·
templatione anime q̄̄ȝ persone:⁊ sic ibi concurrunt due cau
se:attenditur cā potentioꝛ seu potioꝛ:⁊ fauoꝛabilioꝛ in actu
īplendo. ¶ Venio ad v̄si. Si vero.⁊ no.ꝙ relictum p̄la
to a propinquo in dubio videť legatum cōtemplatione per
sone:⁊ sic videť ꝙ causa propinquitatis in sumendo poten
tioꝛ est q̄̄ cā aīe. ¶ No.ꝙ de relictis p̄lato cōtemplatio
ne persone:portio non debeť ecclesie. ¶ No.ꝙ de relictis
ep̄o ⁊ ecclesie separatim quilibet hȝ canonicā etiam si lega
ta sint inequalia:nisi testatoris dispositione. Jn ver.secus ve
ro ep̄m posse detrahere canonicam:nō solum ab ecclesijs
secularibus:sed etiam a monasterijs:īmo etiaȝ ab alijs qui
buscūq̄ȝ pijs locis:quod plus est:⁊ sic videť ꝙ ab hospitali
bus detrahere possit.ad hoc.j.c.si.⁊ aliquid dicā.j. ¶ No.
de relictis ep̄o etiam cōtemplatione aīe īferiores ecclesie ni
hil p̄ticipāt:licet participet ecclesia cathedralis. Jtē ꝙ ep̄s
non cōputat sibi relictum ī portionē debitam ab ecclesia
inferioꝛi:sed tm̄modo illā hȝ p̄cipuam. ¶ No.penul.ꝙ
maioꝛ est cōiunctio inter ecclesiam cathedralem ⁊ ep̄m:q̄̄ȝ
īter eum ⁊ alias inferiores ecclesias. ¶ No.ꝙ relictuȝ sin
gulari de ecclesia acquiritur ecclesie:indistincte q̄n singula
ris nō est capax p̄prij. ¶ No.ꝙ relictuȝ particulari.de ec·
clesia capaci administrationem nō habenti in dubio videť
relictū contēplatione persone:⁊ nō ecclesie:q̄ꝛ ex quo admi
nistrationem non habēt deficit respectus in quo ipse posset
ecclesiam rep̄ꝛesentare:cuius cōtemplatione videať relictū.
¶ No.ꝙ ep̄s non detrahit quartā de acquisitis ab inferio
ribus clericis non habentibus administrationē. Oꝛ habe·
tis notabilia. ¶ Venio ad declarationem.decre.in versi.⁊
est verum ꝙ doc.multuȝ obnubilant istum tex.attingendo
quota.⁊ glo.tangunt dicam cū eis. ¶ Primo foꝛmo vnū
quesitum circa primā partē.s.an de quocunq̄ȝ relicto p̄ ani
ma fiat hec diuisio inter episcopum ⁊ ecclesiā cathedralem
a quocunq̄ȝ relinquatur:facit hic Jo.and.post Hosti.vnā:

differentiam que nō videtur prima facie habere rationē.s.
ꝙ inquantū decre.ista dixit relictum episcopo debere parti
cipari ecclesie:procedat quādo factū est legatuȝ vel relictuȝ
a subiecto ep̄o. Jnquātū vero dicit ecōtra relictum ecclesie
debere participari ep̄o procedat:siue a dioce.hoc est subie
cto ep̄o fuit relictum:siue ab extraneo:nō subiecto ipsi:non
ponunt rōnē diuersitatis:sed est in euidenti:quia q̄n legatū
est factum ecclesie ex solo sono verboꝛū:hoc legatū extendi
tur ad ep̄m cum ep̄s sit in ecclesia.vij.q.i.scire:⁊ ideo a quo
cunq̄ȝ fiat legatū ecclesie venit ep̄s:quia verba hec volunt.
Secus est ecōtra:quia appellatione ep̄i non compꝛehendiť
ecclesia:vnde si hoc legatum venit p̄ticipandū non venit ex
vi verboꝛū. Nam si participari debet opoꝛtet ꝙ participeť
p̄pter participationē cure:⁊ oneris:sȝ in extraneo cessat hec
participatio oneris.ergo ⁊c̄. ¶ Queritur:tex.dicit in vlti·
ma voluntate:qđ si in sanitate plena fiat testamentū:an pro
cedat dispositio.c.dic ꝙ sic:s̄m doc.confirmatur enim moꝛ
te:vt.j.de cele.mis.c.cum marte. ¶ Secūdo:q̄ꝛ tex.hic vi/
deť velle ꝙ regulariter quarta debeatur ep̄o:iō quero de
casibus in quibus nō debetur:ipsi dicunt ꝙ casus speciales
sunt. Primo si hoc habet priuilegium.s.c.proximo:ad fi
nē. Secūdo si sit p̄ꝛescriptione:qđ intellige:vt.s.de p̄ꝛescri/
ptionibus.đ quarta:⁊ in casibus no.j.de sepul.c.ij.⁊.j.e.c.si.
ad hoc vide no.in sūma de sepul.sub.§.vetus ver.an hec ca
nonica.⁊ versi.⁊ quota.ad finē. Jtem nisi cōsuetudo habe·
at ꝙ nil percipere possit. Nam his casibus dispositio decre.
locum nō habet. Dicit tamē Hosti.ꝙ Jnno.mutauit post
suam opinionē auditis quibusdam allegatis:factis in qua
dā cā:vȝ ꝙ consuetudo illa sola:illā tollere ex toto non po
test:licet cōsuetudo posset in aliquo diminuere istā poꝛtio·
nem canonicā:vt hic patet:qđ no.dicit tm̄ Jo.an.ꝙ hoc non
apparet per addi. Jnno.⁊ venit ad no.j.ti.ij.in.v.q.iij.c.cer
tificari:⁊ ibi nota. ¶ Querit Jnnoc.testatoꝛ legat ep̄o ita
ꝙ tantum mēse ep̄i acquiratur:an ecclesia poꝛtionē habe/
bit.dicit Jnno.secūdū ꝙ intelligit Hosti.ꝙ acquirať ep̄o:
⁊ capitulū debet habere suam partem:per canoneȝ qui hic
īduciť. ¶ Queriť ponē ꝙ relinq̄ť ep̄o ⁊ eccl̄ie an altero re
pudiante alteri accrescat.dicunt doc.ꝙ sic:q̄ꝛ coniuncti sūt
re ⁊ verbo:vt.l.i.ff.de vsu fruc.accre. Sed dic̄ Hosti.ꝙ hec
decre.vult contrariū ⁊ bene:q̄ꝛ canon loquitur q̄n non ap/
ret ꝙ velit ad ep̄m spectare:sed vbi apparet vt in p̄posito:
habebit hoc ep̄s p̄cipuū:absq̄ȝ detractiōe:nec foꝛte Jnno.
voluit cōtrariuȝ:quia glo. Jnno.potest esse sita in tali loco:
ꝙ non dicit cōtrariū eius quod dicit Hosti.vide foꝛte. Jn/
no.non est male locutus. Naȝ q̄n testatoꝛ relinquit ep̄o:vt
ad ipsum soluȝ spectet:certe isto casu videtur relictū cōtem
platione persone:vt dicunt doc.hic super verbo:tm̄ esse ep̄i
vnde ecclesia non debet habere de illo poꝛtioneȝ:vt patet
in.c.sed q̄n relinquiť mēse ep̄ali:tūc videť relictū cōtempla
tione dignitatis:nec videť mihi miruȝ si ecclesia debet ha·
bere suam partē:quod satis patet:quia in primo casu de il·
lis potest pro libito disponere:vt.s.c.relatum el.ij.ꝙ nō est
in secundo:vt pȝ.s.de re.eccle.nō alie.c.vt super. ¶ Que/
ro de rōne quare si relinquitur ep̄o:ita ꝙ non acquirať ali·
quid ecclesie nihil acquiriť. Secus ergo si relinquiť aliq̄d
ecclesie ita ꝙ non acquiratur p̄lato. Dicit Jnno.ꝙ ratio
est:q̄ꝛ vbi reliquiť intuitu persone. Nullus canon dicit hec
cōicanda vbi relinquitur ecclesie canon:dicit hec cōicanda:
quos canones priuata dispositio testātis tollere nō potest.
Jtem si relinquiť p̄lato cum ibi potest esse respectus du/
plex:⁊ intuitus persone:⁊ intuitus ecclesie ibi declaratio te·
statoris operatur:⁊ protestatio:sed q̄n relinquiť ecclesie h
nō potest esse aliquis respectus alius q̄̄ intuitus ecclesie in
qua etiam ep̄s rep̄ꝛesentatur:iō contra s̄bam verboꝛum:⁊
ius:esset talis protestatio:iō nō iuuat:q̄ꝛ nō venit ad decla·
randū:sed tollendum ius. ¶ Quero an indistincte sit verū
ꝙ quesitū per p̄latū nō veniat cū capitulo diuidenduȝ.dicit
Hosti.ꝙ si bona sint cōia capitulo ⁊ ep̄o.oīa que p̄lato

obuenirint cõicantia. ¶ Caue ne faciat te errare: qꝛ intellige dictũ eius in relictis contẽplatione ecclesie nõ ꝑsone vnde cunqꝫ veniant. Si autez bona prelati a capitulo diuisa sunt: qđ esse põt: vt no. de ℞p. edoceri. dicit ꝙ hoc cãu: habebũt inter se diuidere: que relicta sunt ꝓ anima ecclesie scđz formã. c. nobis: ⁊ cõcesso. xii. q. iij. illa vero que defalcat ab ecclesijs inferioribus illa habebit ꝓ se: qꝛ percipit rõne ꝓeminẽtie sue: iõ erunt sibi ꝑcipua. Saluo nisi aliud disponeret priuilegiũ: vel cõsuetudo: que ꝯsuetudo hꝫ disponere circa diminutionẽ ꝑticularẽ: nõ ablationẽ totalẽ: vt est dictũ. dicꝭ tñ ꝙ põt ep̃s dare istã portionẽ cui vult. xij. q. ij. c. fi. qđ dicꝭ intelligendũ cũ consensu capituli: vt ibi no. alꝛs esset necessaria ꝑscriptio. vt no. de ꝑscrip. de quarta: de iurepa. cura. de dona. pastoralis. ¶ Uenio ad versi. Si vero ⁊ quero: qualiter probabiꝛ relictũ a propinquo: relictũ nõ cõtẽplatione ꝑsone: dic ꝑ testes: vel ꝑsumptionẽ: que ꝑsumptio surgit ex qualitate rei relicte: qꝛ tantũ cõueniat ecclesie: vt qꝛ calix: vel alie similes res. ¶ Quero qđ erit de relicto a propinquo post morte epi: dic erit successoris epi: vt in. c. relatũ. ꝯ. eo. ⁊ de elec. qꝛ sepe. lib. vi. vbi nõ haberẽt successores: qꝛ tũc succederet ecclesia: vt vidistis. ꝯ. c. cum in officijs: ⁊ c. relatum. ¶ Quero. in ver. secus qđ si testator dicit lego talem rem epo: ⁊ tali capelle: dicit Jo. an. ꝙ dimidiã habebit ep̃s: ⁊ dimidiã capella: de qua dimidia capelle detrahet quartã: nõ cõicabat cũ capitulo: sed dimidiã quã habet ep̃s: ex relicto sibi: bene cõicabit capitulo: ꝺm Goff. ¶ Ulterius ꝑ ꝺcre. istã dicunt doc. ꝙ mona. ⁊ pia loca teneꝛ epo ad canonicã portionẽ: vñ hic videꝛ apertũ ꝙ de relictis hospitalibꝰ debeꝛ epo canonica. Joan. an. remittit ad no. de conuer. cõiu. dudum: ⁊ tangit. J. e. c. fi. ⁊ in. c. dudum: dicit hec procedere si legatũ factũ est hospitali: ⁊ sic loco: tunc ep̃s ꝺtrahet canonicam: secus si personaliter: puta paupibus: vt si dicat testator lego pauperibus: tũc ep̃s non detrahet canonicam. ¶ Quero an hec diuisio que debet fieri inter ecclesiã ⁊ epz habet locũ in alijs ꝑlatis inferioribus epo. dicit Joã. and. post Inno. ꝙ non: qꝛ lz sit multa cõio inter abbatẽ: ⁊ conuẽtuz: vel alꝛs dignitates: ⁊ ꝑlatos: nõ tñ dꝫ fieri hec diuisio inter eos: qui habẽt bona diuersa: nisi aliud cõueniat: vel nisi priuilegiũ: vꝛ consuetudo aliud inducat. Nã alꝛs de stricto iure: nõ est faciẽda inter tales hec diuisio: ex quo relinquiꝛ ꝙ dato ꝙ nulli canones dicerẽt: ꝙ de relictis ecclesijs haberet partẽ ep̃s: nihilominus posset petere ptẽ: qꝛ inter eos est cõmunio: vñ sequitur ꝙ ecclesie bona debent esse cõia: nec enim diciꝛ hic ꝙ in aliquibus spãliter ĩter eos sit cõio: sꝫ generalꝛ loquiꝛ: ⁊ generalꝛ est intelligendum: vt no. ꝯ. c. relatum: quinimo ⁊ vltra cõionẽ plus hꝫ: qꝛ ep̃s defendit ecclesias tanquã dñs principalis: vt no. de ℞p. edoceri: ⁊ de restitu. spo. olim: vbi de hoc: de suc. ab intesta. c. fi. ⁊ qꝛ ad ipsũ spectat oĩum ecclesiarũ cura. xil. q. i. decretum: ⁊ c. se. xvj. q. vij. oẽs basilice: ⁊ ꝓordinator est in cunctis. xxv. di. ꝑ lectis: vt tamẽ tolleret materia scãdali: quã generare solent cõiones. l. cũ pater. §. dulcissimus. ff. de leg. ij. editi sunt canones decernentes quã partẽ debeat habere ep̃s: ⁊ quã alie ecclesie: ⁊ ꝺm diuersorũ locorũ cõsuetudines diffinitur: ⁊ de sepul. certificari. Et qꝫqꝫ decre. h dicat cõionẽ esse inter ep̃m: ⁊ ecclesiã: nõ negat cõionẽ esse ĩter ep̃m: ⁊ alias ecclꝛias diocе. qꝛ cõio est: sed non tanta. Ex qua cõione dicit sequi ꝙ clerici inferiores: de rebus ecclesiarũ nõ pñt locationes: seu venditiones facere: sine consensu epi. xij. q. ij. abbatibꝰ. xvij. q. fi. in vẽditionibus: de quo de transac. statuimus. Alij dicunt ꝙ hoc magis cõtingit ꝓpter iurisdictionem qꝫ ꝓpter cõionẽ: adde no. ꝯ. de loca. vestra. Ex hoc etiã inferꝛ ꝙ circa maiora inferiores nõ pñt statuere: sine consensu epi: ꝑut no. in. c. ij. de verbo. signi. in. vj. ꝯ. de cõsue. cum consuetudinis: qꝛ hoc solum surgit ab ista cõiunctione. Itẽ ex hoc surgit rõ quare in arduis negocijs: non possunt inferiores sine consensu epi constituere ꝓcur. alle. de ma. ⁊ obe. humilis: ⁊ de procur. c. i. ⁊ dicit Hosti. ꝙ sicut inter ep̃m: ⁊ ecclesiaz est

hare cõionẽ: sic inter papam: ⁊ cardinales: ⁊ multo maiorẽ: vñ nil ꝺberet facere sine cardinalibus: alꝛ. de ꝑuil. l. antiqua. breuiter Hosti. semꝑ visus est defendere suam dignitatez. ¶ Quero. in ver. illud qui dicanꝛ ꝑlationẽ: vel administrationem habere. dicunt doc. ꝙ late sumitur hic ꝑlatura: pro quolibet habente curã. alle. de offi. ordi. cũ ab ecclesiarũ: ⁊ c. cum nos: pro habẽte administrationẽ dicunt siue habentẽ dignitatem: vel administrationez: etiã si in congregatiõe sit: dummõ habeat redditus separatos: de quo remittũt. ꝯ. c. relatum el. ij. ⁊ d. c. cum nos. Abbas dicit ꝙ ille diciꝛ habere ꝑlat. qui habet ꝑlationez ꝑꝑetuaz: vt qꝛ est rector: vel ꝑꝑetuus vicarius ecclesie: ⁊ ille dicitur habere administrationẽ: qui habet eã tẽporaliter: vt sunt regulares ꝑores: cõmendatarij: ⁊ conducticij: a suis superioribus remouibiles: ⁊ sic nolunt doc. ꝙ habẽs officium: vel ministeriuz in ecclesia licet in congregatione: diciꝛ habere administrationem: si habet redditus in separato: videte ne erretis: quia intelligatur hoc quo ad ꝑsumendum: an sit legatũ relictũ contẽplatiõe ecclesie: quãtũ aũt ad potestatẽ testãdi: de qua in. c. presenti. de offi. ordi. in. vj. non esset standum huic dicto: vt dixi. ꝯ. c. cum in officijs: ⁊ c. relatuz: ⁊ ideo doc. hic allegãt ꝓ declaratione dicti capituli presenti istum tex. male allegant vt videtis. ¶ Aduerte bñ ad istud: qꝛ quo ad hoc: vt acquisita: contemplatione ecclesie videanꝛ acquisita: ꝓcedit ꝙ h diciꝛ: quãtum autẽ: vt fructus querantur: vt de eis possint testari: qualiter hoc intelligatur: scilicet habere administrationẽ: vel non habere: dixi. ꝯ. c. relatum: ⁊ c. cuz ex officijs: ⁊ de pecu. cle. c. i. vbi declaratur qualiter sumiꝛ administratio pro intellectu Glo. in decre. ꝑsenti. de offi. ordi. lib. vj. quia simplꝛ prebendatus nõ comprehenditur: licet habeat possessiões in extracto ex quo in cõi viuit: vt ibi. dicit gl. ⁊ Hosti. ꝯ. c. relatuz. ¶ Aduerte: quia allegat hoc. c. pro illa materia non est fundata: qꝛ ⁊ hoc doc. tenent: hoc. c. extendi ad beneficia in congregatione: quãdo habẽt possessiões distinctas: ⁊ ꝙ sic debeat intelligi illa glo. facit ꝙ hic dicunt doc. ⁊ semꝑ mihi placuit etiã quo ad illam materiã. glo. c. ꝑsenti fateor ꝙ Hosti. sentit cõtra in. c. relatuz: ⁊ illud practicaꝛ. ¶ Quero: quia lꝛa dicit ꝙ neqꝫ ep̃s: neqꝫ ecclesia aliquid debet habere a simpliciter bñficiato: sine administratione. ¶ Quero qñ sit disputatio: an queraꝛ epo: ⁊ qñ capitulo: hic lꝛa sentit: ꝙ aliqñ q̃riꝛ ecclesie: ⁊ aliqñ epo: dic vt vidisti. ꝯ. c. relatũ: si est beneficiatus a prelato venit ꝑlatus: si ab ecclesia: venit ecclesia: ⁊ hoc quãdo contẽplatiõe ecclesie: esset relictum. Sed vbi contẽplatione ꝑsone tũc venit ad successores suos. ¶ Quero quãdo diciꝛ simplꝛ bñficiatus: ⁊ nõ habẽs administrationẽ: dic quãdo est simplꝛ bñficiatus ⁊ non est alicuius congregationis socius: ꝺm Inno. idẽ dicit Hosti. si esset de aliqua ꝯgregratione: dumtamẽ administrationẽ nõ haberet: dicit tamẽ Innoc. h ⁊ J. de v̾bo. signi. cũ inter nos: ꝙ ea que querit sacerdos simpliciter ꝑ parrochiam iniungẽdo penitentias: debẽt esse ecclesie: qꝛ quesita contẽplatione ecclesie hoc est absqꝫ dubitatione verũ: quãdo q̃rens ex penitẽtia: est principalis curatus: sed vbi nõ est principalis ꝑlatus seu curatus: vt est quãdoqꝫ capellanus: vel canonicus: ⁊ tũc vꝛ sentire Inno. ꝙ diciꝛ habere administrationẽ eo: ꝙ penitentias iniungit: vñ videaꝛ contẽplatione ecclesie q̃situ: ꝺm Innoc. sic intelligo eum: credo tñ ꝙ poterit testari de istis fructibus: quia ex quo nõ hꝫ principalẽ administrationẽ ecclesie põt testari: vt dicit glo. in. c. presenti. de offi. ordi. Nã sic cõiter intelligitur glo. illa: vt sepius dixi. s. ꝙ ille nõ dicaꝛ habere administrationẽ: qꝛ nõ habet principalẽ administrationẽ ecclesie: nec hꝫ officiuz in ecclesia: vt dixi in. c. cum in officijs. tamen si non testatur: quia videꝛ relictuz contẽplatione ecclesie: ecclesia succedit: vt dicit Glo. i. c. ꝑsenti. ¶ Quero qualiter ꝓbatur fraus. Dic tenendo ꝙ non queranꝛ ecclesie que queruntꝛ ex iniunctiõe penitẽtie: faciendo ꝙ vbi esset relicturus pro anima: ⁊ elinqt pro iniunctione penitẽtie: vel faciẽdo ꝙ relinquaꝛ clerico:

non habenti adminiſtrationem:de quo cõfidunt ne eccleſie queraꝛ:vbi ille nolebat principali p̄lato relinquere:vel eccleſie. ¶ Uenio ad glo.quas hic habetis:quia adhuc non habetis clarũ intellectũ lr̄e:ideo q̄ro cum glo.que ſit iſta poꝛtio:que debeꝛ ep̄is:dicit glo.ꝙ quidam canones dicunt de tertia.x.q.i.decernimus:⁊.c.de his:⁊ de ſepul.c.i.quidam quartã.xij.q.ij.nobis:⁊.c.conceſſo.de ſepul.c.cũ ſup:quandoq; medietas.de ſepul.c.i.x.q.i.Antiquos:⁊ remittit ꝺ ſepul.certificari:⁊ dicit ꝙ capitula que dicunt diuidẽdas res eccleſie in quattuoꝛ p̄tes loquunꝛ de matricibus eccleſie:vide duas primas.glo.p̄io:⁊ ibi.xij.q.ij.in fi.per hoc remanemus plus in cõfuſo q̄ꝫ prius:vnde ſi aduertatis Jo.in.c.de his.x.q.i.dic ꝙ ſecũdũ antiquiſſimũ ius:ſecundũ ꝙ pauperes erant eccleſie ep̄s:de oibꝰ bonis eccleſie Cathedralis:⁊ de oblationibus omnibus alijs:habebat dimidiaꝫ:vt in.c.antiquis:de alijs bonis relictis parrochialibꝰ eccleſijs habebat tertiã.xvj.q.i.c.conſtitutum:procedente vero t̄pe de parrochialibꝰ eccleſijs fuit ſtatutum:ꝙ ep̄s tm̄ de decimis:⁊ oblationibus:haberet tertiam:vt prius habebat de oibꝰ redditibus:de alijs aũt nihil:vt.d.c.de his.poſtea dicit ꝙ p̄.c.quattuoꝛ:⁊.c.conceſſa:illa tertia fuit redacta:ad quartã:hodie autẽ dicit:nec tertiã:nec quartã habebit a parrochialibus eccleſijs:niſi ad fabricam:alle.pro caſu.x.q.iij.c.i.ij.⁊ iij.vñ cum hodie ſint diuites nihil habebunt ab inferioribꝰ eccleſijs niſi cathedraticum.x.q.iij.c.i.hec fuit ſn̄ia Jo.ſecundũ hec omnia iſta iura:hoc eſt decre.iſta:⁊ ſimilia dicẽtia deberi quartã ſeu poꝛtionẽ canonicã eſſent coꝛrecta.Jõ Ber.hix.ibi.in addi.dicit ꝙ ep̄s etiã hodie dꝫ habere duas vnã pro fabrica:aliã pro pauperibus.xij.q.ij.c.ꝯceſſo:⁊ iſta quarta dꝫ dari ex ſolis decimis de alijs redditibꝰ nihil:⁊ ſic dicit ꝙ ſeruat cõſuetudo:⁊ ſic fuit ſeruatũ boñ.in q̄ſtione que fuit i eccleſia ſc̄i Jo.in p̄ſiceto.Inno.hic in vna parte.dicit ꝙ ſemper de iure cõi in quarta que debeꝛ ep̄o:⁊ ſi dicaꝛ in canone:ꝙ tertia:vel alia debeaꝛ h̄ fit ſecũdũ conſuetudines diuerſas:hoc dicit in prima parte.In alia parte dicit ꝙ erit hec poꝛtio inter ep̄m:⁊ eccleſiã ſecundum ꝙ diuidunt alia bona:vt ſi ep̄s hꝫ dimidiam oium ſubſtantiarum eccleſie hꝫ:⁊ dimidiã de obuentionibus:⁊ ſic ad inſtar diuiſiõis antique:fiet diuiſio in iſtis obuentionibus:facit.xij.q.ij.conceſſo:⁊.c.cognouimus. In alia parte dicit ꝙ poꝛtio ep̄i in cathedrali eccleſia erit conſuetudinaria.xij.q.ij.mos eſt. Hoſt.dicit ꝙ reiectis iſtis:poꝛtio ep̄i inter eum:⁊ cathedralẽ eccleſiã erit dimidia de iure:h̄ dicit in duobus locis:mouetur p̄ ſimile qd eſt falſuꝫ:qꝛ dicit ꝙ in voce tantã habꝫ p̄tãtẽ ſolus ep̄s:quãtã totũ capitulũ:⁊ vidiſtis.de cõceſ.p̄reben.poſtulaſtis:qꝛ ibi reprobatur:⁊ ꝺ ap.a collatiõe.in.vj. Jo.and.dicit ꝙ hoc dictuꝫ de dimidia ſibi nõ placet:quia tex.hic dicit:ꝙ ſi legatum factũ ſit:ſiue equale:ſiue inequale:debet fieri diuiſio:ſecũdũ canonicã diuiſionẽ:ſed ſi legata eſſent equalia:⁊ deberet dimidia:nõ eſſet rõ quare diuiſio eſſet faciẽda.ergo ⁊c. Oꝛ huic rationi poſſet reſpõderi:ſed non inſtamus pro modo. Uidiſtis opi.Inno.⁊ opi. Hoſti.mihi vꝛ ꝙ debemus videre duo principaliter:p̄io quota ſit poꝛtio ep̄i quã debet habere ep̄s:ab inferioꝛibus eccleſijs:⁊ de quibus iuribus:⁊ rebꝰ detrahit a capitulo eccleſie cathedralis.In p̄io dico ꝙ oliꝫ erat dimidia:vt in.c.antiquos hic alle.poſtea fuit reducta ad tertiã:vt pꝫ in.c.de his.x.al's.xij.q.i.hodie aũt dic.Aut eccleſia inferioꝛ idiget recuperatione:⁊ tunc nil debet habere:niſi cuꝫ diſtinctione:qꝛ aut ep̄s vult in ſe onus fabrice aſſumere:⁊ tũc poteſt detrahere illaꝫ pro onere fabrice:vt pꝫ.x.q.iij.vnio.qui tex.declarat.c.p̄cedentia. Si aũt non vult ſubire onus fabrice:nihil detrahit.x.q.i.c.i.ij.⁊.iij. Quãdoq; eccleſia inferioꝛ nõ idiget reparatiõe:⁊ tunc ep̄s de iure cõi põt detrahere poꝛtionẽ:⁊ poꝛtio eſt quarta.de ſepul.certificari:⁊ dicit hic Inno.⁊ ſic cõiter iura moderna eam appellant:⁊ ſi alia quota detur:hec eſt de conſuetudine. Alia opi.poſſet ſaluari quãdo eccleſia eget reparatione:⁊ ep̄s non vult onus aſſumere. Ex quibus aut bonis debetur:dico ꝙ oliꝫ ex omnibꝰ bonis hodie loquendo de quarta canonica:que dꝫ ep̄o ab inferioꝛibus eccleſijs:dico ꝙ tm̄ debeꝛ de decimis:oblationibus:⁊ funeralibus:hec patẽt de offi.oꝛdi.cõquerẽte:⁊ ẽt de relictis pro aĩa:vt hic.in principio:iuncto.ver.ſecus:⁊ ẽt de dona.in vita:⁊ hoc aperte dicit lr̄a:vnde de oibus iſtis de iure debeꝛ iſta poꝛtio:non loquoꝛ de iure conſuetudinario:quia in illo eſt mihi probabilis ignoꝛantia:ſed de iure cõi:vnde licet quarta parrochialis:non eſſet.de dona.inter viuos:tamẽ canonica ſic:vt hic. ¶ Ad ſecũdũ dic:ꝙ ſi ep̄s ⁊ capitulũ habent bona diuiſa:ſecũdum certũ modũ:diuiſio ſecundũ Inno.debet fieri:ſecundũ illum modum:ſecundũ quẽ a principio fuit facta diuiſio:quia hec videꝛ fuiſſe intẽtio a principio fundantis eccleſiam:vt ſicut diuiſit bona iter exiſtentia:ſic ⁊ poſtea obuenientia. Si aũt bona ſunt in confuſo:⁊ non diuiſa:⁊ tunc dico ꝙ ſi vult ſuſtinere onus fabrice:debet habere duas quartas:vnã pro pauperibus:⁊ vnã p̄ fabrica.xij.q.ij.nobis:⁊ ꝯceſſo:⁊ ſic poſſet ſuſtineri opi. Hoſti.que dicit.de dimidia. Si ṽo nõ vult ſuſtinere onus fabrice debet habere ſolã quartaꝫ:⁊ ſic concoꝛ.opi.Hoſti.tamẽ hic dat indiſtincte dimidiaꝫ:ſed in hoc ſto cũ Inno.vel cõcoꝛdando:vt.ſ̄.nã vt dicit Jo.and.opi.Hoſti.multũ obuiat lr̄e:vbi dicit.ſ̄.equalia:quare enim fieret diuiſio:qñ relicta ſunt equalia:ſi ſecunduꝫ opi.Hoſti.deberet habere dimidiam.de iure:hoc verũ niſi cõſuetudo aliquid diſponat aliud.p̄dicte aũt determinatiõi non ob.x.q.iij.c.i.⁊.ij. vbi hec omnia ſunt reuocata de canonica p̄benda:ab inferioꝛibus eccleſijs:quia vel intellige:vt.ſ̄.vel illa loquuntur non de quarta:vel tertia epiſcopali:ſed de illa que dabaꝛ pro fabrica:⁊ que aſſignabatur ep̄o:p̄ter ſuam partem.x.q.ij.de redditibus. Ex quibus autẽ bonis fit detractio:dic ſi bona ſint:quia vndecunq; obueniãt:debet ep̄s habere ſuam p̄tẽ.x.q.ij.Si vero habet bona ſeparata de omnibus pro anima relictis tm̄ deberet habere quartã:ſiue in vita:ſiue in moꝛte dentur:vt patet hic. Eſt tamen verum ꝓut Inno.dicit ꝙ aliquãdo iura dicũt de alia poꝛtiõe:ſed ſunt intelligenda ſecũdũ diuerſas cõſuetudines. Iteꝫ debeꝛ de moꝛtuarijs:vt hic:⁊.ſ̄.c.proximo.de quarta aũt parrochiali que detrahitur a parrochiali rectoꝛe:quãdo alibi quis ſepelitur:quota ſit:⁊ de quibus bonis detrahitur:non eſt nr̄a materia hic.dicã.j.ꝺ ſepul.certificari:⁊ ibi mã. ¶ Quid ſi non apparet conſuetudo.dicit Innoc.ꝙ ep̄s poſſit petere quartaꝫ pro canonica poꝛtione:⁊ dicit ꝙ ita cõmuniter ſentiunt iura poſterioꝛa.ff.de lega.l.non eſt nouum de cogna.ſpi.c.i.Sed an epiſcopo petẽti canonicam obſtabit p̄ſcriptio:vel conſuetudo dicit ꝙ ſic vꝛ de p̄ſcriptione.tenete qd habeꝛ in.c.de quarta.ſ̄.de p̄ſcrip.ſm̄ Inno. Hoſtiẽ.⁊.j.de ſepul.certificari de conſuetudine dixi.ſ̄.videte ꝙ Inno.in hoc variat:⁊ ſibi cõtradicit. ¶ Quid ſi conſuetudo habet ꝙ ſit quinta:vel ſexta:an poterit peti tanquaꝫ canonica:vel ſub nomine canonice:dicit Innoc.ꝙ non:quia non reperiꝛ a iure ſic determinatuꝫ:ſed aut dimidia:aut tertia:aut quarta:aut nihil:vnde dicit ꝙ debet peti tanquã cõſuetudinaria Hoſtien.dicit tanquã a canonica conſuetudine moderata. ¶ Oꝛ de materia videbitur in.c.certificari:an includatur in libello:in quo petitur canonica poꝛtio comp̄hendatur ꝙ conſuetudine debeꝛ glo.de p̄ſump. ¶ Oppo.ꝙ in dubio relictum p̄ſumaꝛ contẽplatione p̄ſone etiã a tertio:vt pꝫ.ſ̄.c.qꝛ nos. Solꝛ.relictũ p̄lato in dubio cẽſetur relictuꝫ contẽplatione eccleſie:ſed hec eſt ſecundũ glo.p̄ſump.iuris:que admittit probationẽ in contrariũ:⁊ tolleretꝛ p̄ aliaꝫ p̄ſumptionẽ iuris:puta ſi legatũ factũ foꝛet ab illo qui longam habuiſſet amicitiã cum p̄lato.Itẽ.dicit Uincen:ꝙ ẽt ex qualitate rei legate poterit p̄ſumi de voluntate teſtatoris:qꝛ ſi legat canẽ:vel falconẽ ep̄o:ſolito in talibus verſari p̄ſumiꝛ contẽplatiõe p̄ſone ep̄i relictũ. Sed poſſet dubitari qd ſi ſub noĩe ꝓp̄io foꝛet ſcm̄ legatũ p̄lato:vel p̄lato noĩe ꝓp̄io vbi ſequereꝛ appellatum:legiſte dicerent per.l.

annua.de an.lega.z.l.si seruus cōis.de stip.seruorū legatorum etiam p̄sumi intuitu p̄sone:ad qd de offi.dele.q̄m abbas:forte canoniste hoc nō admitterēt:q2 iste tex.loquit̄ indistincte:sed dicerēt distingui debere per leges:ex quo non reperiuntur p canones correcte. ¶ Querit glo.que incipit Sed que est ratio diuersitatis:q̄ vbi relinquit̄ epo:h acto: vt p̄priū sit:nō acqrit̄ ecclesie:z opat̄ illa protestatio. Sed q̄n relinquit̄ ecclesie:nō operat̄ p̄testatio:dicit Lauré.hoc euenire pp iuris impossibilitatē:q2 ius non offenditur. Si tm̄ epo leget̄:sed si ecclesie leget̄ excluso epo:offendit̄ ius ff.de leg.i.l.nemo pōt. Hoc declarat Inno. Nam nullum ius dicit q̄ de legato epo intuitu p̄sone:aliqd debeat̄ ecclesie. Sed bene dicit ius q̄ de legato ecclesie eps debet habere suam portionē. ¶ Vel secundo aduerte in epo:pōt haberi duplex cōsideratio:q2 pōt vt persona considerari:z vt hō respectu dignitatis. Si igit̄ testator hunc duplicē respectū relinquendi declarat:z determinat ad alterū non tollit ius:sed circa factū dupliciter ītelligibile declarat itentum. Si cōsideratur p̄sona p̄pria nulla cōitas est inter eum z ecclesiā:si cōsiderat̄:vt hō in dignitate est cōitas:sup qua fundat̄ ius percipiēdi acquisita:iō alterū respectū eligere pōt: sed ecclesia nō pōt considerari nisi vt ecclesia. Nam ecclesia hz personā de per se:appellatiōe autē ecclesie p̄latus:z capitulū comprehendit̄:repugnat ergo iuri q̄ ecclesie leget̄:in qua nō est nisi vnus respectus:vt d̄beat̄ ecclesie:z nō p̄lato. ¶ Et q̄ p̄latus sit in ecclesia:z comprehendit̄ appellatiōe ecclesie. Glo.alle.multa iura : z si dicat̄ ecclesia potest verificari in capitulo:z pōt verificari in capitulo:z p̄lato:certe monstruose:z sine capite demonstrat̄ de capitulo tm̄. Ex his posset dici quid si legaret nō sub nomine ecclesie:sz sub nomine capituli:vt quia diceret lego tali capitulo:talis ecclesie ita q̄ eps nil capere possit:tunc cessat hec ratio:q2 hic respectus est duplex vnus:vt velit concernere capitulū:vt icluditur eps:aut excluditur. Certe adhuc credo q̄ epo debē tur:quia ibi nō pōt dari:nisi respectus in relinquēdo:vt relictum cēseat̄ contemplatione ecclesie in qua datur cōio inter epm:z sic protestatio esset contra iura. Non ob.si dicat̄ intelligetur relictum singularib9 de capitulo:huic repugnat noīe appellatiuū relinquo capitulo:nisi aliter cōstaret:quia affectiōe singularium p̄sonarū moueret̄. Itē assignāt doc. alias rōnes:que ad hoc cōcludunt etiam:q2 prelatus dz habere a capitulo:z nō econuerso:z oīa cōicat ecclesia p̄lato: non econuerso.xii.q.i.sint manifeste:z pater carnalis in portione debita in bonis filij non priuatur:nisi cā subsit:in auc. vt cum de appellatione cog.§.i.coll̄.viii.sic spiritualis priuabitur sua portione. Item est alia ratio secundum phy. Eps pōt habere propriū sine ecclesia.i.bona separata ab ecclesia:vt in.c.sint manifeste:sed ecclesia nihil habere pōt: quin teneatur ministrare suis ministris.xij.q.i.exp̄mit:z.c. ex his:z quia s̄m Goff.nihil potest habere ecclesia qn saltem iure prelationis:z quo ad exercitiū actionis cōicet episcopo:quāuis ad vsum possit capitulū aliquid separatum habere:ad hoc no.s̄.de R̄p.edoceri.dicit Hosti.q̄ ius voluit plus capiti deferre q̄ mēbris.ff.de reli.cum in diuersis: nec mirum si maius priuilegium habet maior:videte ergo credo q̄ si dereliquerit capitulo protestando q̄ nō vult episcopum participare:tunc si constat q̄ capitulo relinquit̄:vt contemplatione persone:z vt singulari:z tunc nihil debetur episcopo:sed si hoc nō constat:tunc ex quo capitulo:vt capitulo est relictū:videt̄ q̄ dispositio testatoris est ɔtra ius:iō debeatur portio epo:saluo nisi dicas q̄ protestādo videtur relictum contēplatione capituli:vt singulis:argu.de sen.ex cō.Romana.§.in vniuersitatē.lib.vj. Non dico plus modo:quia pūctus est dubius:z disputabilis. ¶ Querit glo. in verbo:nec est:quid si relinquatur episcopo sub noīe proprio.dicit glo.q̄ intuitu ecclesie videtur relictum:all̄.l.annua.ff.de annuis le.z ibi determinant Glo.vbi fuit legatū factum sub nomine dignitatis. ¶ Glo.tamē hic indistincte videtur velle q̄ hoc procedit:si nomen p̄priū est expressū:pro qua facit iste tex.vnde licet legiste forte admitterēt istam distinctionem:pro qua facit.c.q̄m abbas:quia ibi est materia:que non tm̄ sequitur dignitatem:sicut est materia: legati in qua quis potius animā cōsiderasse videt̄ q̄ aliam causam extrinsecam. Hec aūt Glo.dicit verum in actibus vltimarū voluntatū:in datis aūt inter viuos.dicit Glo.q̄ est secus:q2 presumūtur intuitu p̄sone datum : sed postea h destruit:restringens hoc verū:quādo aliqua amicitia p̄cessit vel remuneratio. Sed arguit cōtra.xij.q.ij.sancimus:z .c.mos est.videte Hosti.dicit hic q̄ cōsuetudo hoc approbat:vt sit differentia:inter datum inter viuos:z in morte:sz dicit q̄ ista iura multū cōtradicunt:excludendo casus nō dubios. Si p̄cedente aliqua amicitia:vel propinquitate nō video differentiam:inter datum inter vios:z in morte:vtrobiq3 enim datū censetur contemplatione persone:nec iura antiqua contradicunt:vt hic. Si aūt est datū ab extraneo: non amico : nec p̄cedente aliqua amicitia:vel propinquitate:ista glo.vt sit differētia:inter data inter viuos:z in morte: videtur velle q̄ in dubio data in morte:videant̄ data contēplatione ecclesie:data in vita contemplatione p̄sone:z huic bene obuiant illa iura:z etiam hoc capitulum quod loquitur de datis in vita:z tamē dicit in extraneo in dubio presumendum cōtemplatione ecclesie. Aliqualis ratio potest dari pro glo.q̄n fit legatū in morte:testator cogitat mortem vnde plus videt̄ habere respectū ad aīam q̄ ad corpus:q̄n autē disponit in vita:non habet istū respectum ad aīam:de puncto iuris credo q̄ nō sit dr̄ia inter legatum:z donationē:inter viuos:per hec iura:z per tex.vl̄in:qui z de talibus loquitur:nisi hec differētia fiat:z hec sit intentio glo.quādo dispositio fit expresso noīe p̄prio : vt in actibus inter viuos videat̄ contemplari p̄sonam:z nō dignitatem in actu legali indistincte dignitatē per predicta.in principio glo.dicit hic q̄ si administrationē ecclesie etiam expresso nomine p̄prio aliquid legetur epo canonicam quasi dicat̄ legatum ecclesie. Nam z successori in ecclesia deberēt tale legatū:illo remoto:vt dicta.l.annua. ¶ Ea.glo.ibi. Itē aliud est dicere querit qd si testator dicat relinquo canonicis ecclesie:an videatur relictum ecclesie ita q̄ aliquā partem debet habere episcopus. ¶ Glo.dicit q̄ aliud est dicere relinquo hoc ecclesie z aliud est dicere relinquo hoc clericis:vel canonicis talis ecclesie.alle.incōtra.ff.de rebus dubijs.l.ciuili b9 vbi legatum factum ciuilibus videtur factū ciuitati. Doc. tenendo primum respondent:vt in glo.q̄ ibi fuerunt forte expressi administratores:alij distinguunt:an exprimunt̄ nomina ciuium:an non. Bar.in.l.ciuilibus non facit differētiam:an legetur canonicis:an ecclesie:z fuit dicum Pe.ibi dicunt hic doc.q̄ idem nota in.c.pontifices hic alle.ad hoc .J.de priuile.per exēptionē.lib.vj.puto q̄ licet sit differētia quo ad exceptionē:quo ad legatū ego non video:quādo relictum canonicis censeatur relictum contemplatione ecclesie.posset tamē esse differētia quo ad hoc:quia si dicit lego canonicis:ita q̄ nō acquiratur p̄lato:quod valet:z prelatus non haberet portionē:quia tunc videtur contemplasse personas canonicorum. Nec ob.quod legatum ciuibus censetur ciuitati:quia illud in dubio. Item ciues deriuant̄ a ciuitate. Non sic canonici a nomine ecclesie:z quia appellatione ecclesie comprehēditur episcopus:sed non appellatione canonicorum. Itē potest dici q̄ sit differentia:quia verbum canonici est aptum notare singulares:quia est nomen appellatiuum singularium:z cum eis:vt singularibus nihil habet cōmune episcopus:nō enim est nomen congregationis:vl̄ capituli:vt capituli:sz est nomē appellatiuum eorum vt singularium:sed secus est in ciuitate:z est nomen etiam totius:vel deriuatum a toto quod non est in canonicis. Item legatum ciuibus exinanueretur si de singulis itelligeretur:possent enim esse tot q̄ esset inane:vt valeat ergo ciuium appellatione comprehendit̄ ciuitas:ad hoc q̄ no.

Frede.in suo opere con.iiii.vbi dicit ꝙ legatum factuꝫ fratribus talis loci:⁊ censetur eis factum:vt singularibus:⁊ non vt conuentui:sicut hic dicitur ꝙ relictum factum canonicis videtur factum vt singulis:nō vt capitulo. ¶ Glo.vsqꝫ ad quem.in fi.⁊ sic residet glo.in hac opi. Doc.transeunt cum glo.satis crederem hoc arbitrarium:vt iudicis arbitrio relinquatur:vt inspiciat vsum loci inquantum sit consuetudo ꝙ appellēt se propinquos:⁊ si agat affectio ⁊ tūc vsqꝫ ad illum gradum intelligatur propinquus pro hoc faciunt no. per Bart.in.l.cum rem alienam.C.de lega. ¶ Glo.arg. ꝙ non.dicit Hosti.opi.alle.in contra.lxi.di.§.est ⁊ aliud.de offi.Archipres.c.iii.dicit Joan.and.ꝙ opinio glo.est vera: quando queritur de gremio ecclesie ciuitatis ꝙ comprehēditur ille qui est de ipsa ꝑncipali ecclesia:sed in appellatione clerici de ciuitate:procedit dictum Hosti.quia appellatione clerici ciuitatis:comprehenditur clericus:etiaꝫ si de inferiori ecclesia ciuitatis. Antonius de Butrio.

r **Aynutius.** Prout scitis hec decreta.habet materiaꝫ multum legalem:⁊ canonistis incognitaꝫ:⁊ credo eis multū difficilem:quia multos terminos ignorant:⁊ si quis vellet singulos passus examinare:qui tāguntur hic:⁊ in decre. Raynaldus. Nedum ꝙ sufficerent tres lectiones:imo forte non expedirentur in tribus mensibus:procedam tamen conclusiue: dando conclusiones veras quātum potero:⁊ declarabo terminos prout erit possibile:non insistendo opinionibus:quia nō esset nobis vtile: nec reputo vtile ꝓ cāonistis legere leges:licet hodie inoleuerit:mos ꝙ legiste volunt legere canones:⁊ econtra:sed malus est modus:licet non sit malum declarare terminos:sed rudi ter:⁊ grosso modo:⁊ vt al's dixi non ponatis in messeꝫ alienam falcem. Sed consulant canoniste legistam:in materia canonica:⁊ econtra canonistam in materia legali:al's de facili possetis errare. Diuiditur aūt decre.quia in pria ponitur factum coram papa narratum:appellationis remedio:vsqꝫ.ibi.cum autem. In secunda auditoris dati per papam pronunciatio:vsqꝫ.ibi.nos igitur. In tertia ipsius pronunciationis per papā confirmatio:vsqꝫ ad finem:prima in quinqꝫ. Quia in prima ponit͛ testamentum Raynutii. In secunda factum:post ipsius morteꝫ emergens.ibi.mortuo. In tertia.ibi.post modum:questionē ex testamēto:⁊ facto postmodum ortam:⁊ partiū allegationē. In quarta.ibi.dictus vero iudicis diffinitionē. In quinta vtriusqꝫ partis appellationem:al's allegationem.ibi.sed vterqꝫ secūda subdiuidit͛ in quattuor:quia prima corrigit iudicis sententiam in vno capitulo. Prima.ibi in eo. In alio capl'o ipsam cōfirmat:cum circa moderatione. In tertia.ibi.quia vero supplet quod prius obmiserat. In quarta.ibi.in eo aūt sentētiam quo ad alia ꝯfirmat. In sūma auteꝫ dicit decre.in bonis matris patris ⁊ auie habēt quis tertiam debitam iure nature:⁊ quartaꝫ trebellianicaꝫ:qua priuari non potest:⁊ filius rogatus restituere hereditatem:detrahit debitaꝫ iure nature:⁊ quartam trebellianicaꝫ in ea tamen computantur fructus post lit.ꝯtesta. percepti.h.d. Premitto pro euidentia intellectus dicendorum:⁊ ad declarationem iuuenuꝫ quid sint debita iure nature seu legittima:⁊ qd trebellianica sunt iure nature debita filio.i.iure gentium:ideo iura ciuilia necessitarunt patrem ad relinquenduꝫ filio legittimaꝫ:que est triens vel semis secunduꝫ numerū liberorū:iuxta illos versus. Quattuor aut infra dant natis iura trientē. Semissem vero dant natis quinqꝫ vel vltra. Arbitriuꝫ sequitur cetera substātia patris. Modo si testator relinquit minus legittima:agit ad supplementuꝫ. Iteꝫ oportet ꝙ habeat a patre: inter insti.al's si iure legati rumperet͛ testamētū.in auc. Vt cum de ap.co.§.aliud quoqꝫ capituluꝫ:⁊ si habeat aliqd iure institu.etiam si vnū denariū:valet testamentuꝫ. Sed agit ad supplemētū:⁊ si grauat͛ in illa reiicitur grauamen:q: filius debet habere illaꝫ legittimā:absqꝫ omni grauamine.l. omnimode:⁊.l.qm̄.C.de inoffi.testa.⁊ sic est debita filio:sic etiā ecōtra:patri ⁊ matri ab ipso filio. Si ordie turbato precessit filius debetur eius legittima:⁊ an ꝓ debet habere pater iure institu.sunt opi.inter legistas. Nō disputo pro modo. Item an sit aucta:quia olim erat quarta:vt ⁊ in filiis:⁊ cōiter tenetur ꝙ sic:licet sint opiniones:mō habetis quid sit legittima que est tertia portio debita iure nature que debetur filio nisi ex hereditando ex causis:de quibus no.per glo.ꝫ. de iureiur.c.quintauallis. Itē est quarta trebellianica quā vt intelligas:debes scire ꝙ olim heres non poterat desinere heres:ita ꝙ adita hereditate:nō poterat compelli dimittere hereditatē.ff.de here.insti.l.ei qui.vnde ex quo compelli non poterat:fuit adinuentum:vt saltem rogaretur:⁊ fide induceretur ad promittēdū de restituenda hereditate alteri.s.ei cui testator restitui volebat:⁊ licet secundum ius antiquum etiam post hoc staretur fidei sue:⁊ non necessitaretur tamen seruabant͛ voluntates:ex qualitate fideicōmissarioꝝ .ff.ad trebell'.l.ibi.quo magis in reliquuꝫ confirmentur supreme defunctorum voluntates:⁊ q: heres institutus:non poterat desinere heres:statiꝫ habebat actiones actiue:⁊ passiue:ideo inductū fuit ꝙ vtiles actiones transirent in fideicōmissarium:que indirecte erant affixe ossibus heredis:quāuis directe remanerent apud heredē:que erant inutiles heredi.ff.de iur.⁊.l.quando.§.sed quid papi.quod videntes instituti retrahebantur ab hereditate adeunda ex quo non habebant commodum aliquod ex hereditate. Qua ꝓpter quidam trebellius:de senatu statuit quartaꝫ posse detrahi ab hereditate:vt spe huius lucis inuitarent͛:ad adeundam hereditateꝫ.insti.de fideicō.heredi.§.sed quia heres:⁊ hec quarta vocata est trebellianica a trebellio inuentore:veruꝫ q: heredes īstituti nō obstante q̄rta:quaꝫ debebāt habere quādoqꝫ in odium fideicōmissariorū repudiabant hereditatem:⁊ fallebant fidem:vnde idem trebellius prouidit ꝙ ipsi instituti cogerent͛ ꝑ fideicōmissarium restituere hereditatem ad petitionem fideicōmissariorum.ff.ad trebel.l.i.⁊ insti.de fideicō.here.§.i.⁊ ꝑ hoc habetis quid sit trebellianica. Item habetis vnam specieꝫ substitutionis que notatur fideicōmissaria:alias videbitis.cuꝫ glo. ¶ His positis venio ad tex.ibi relinquens iure institutionis:nec sufficeret dicere simpliciter relinquo:secundum cōmunē opinioneꝫ:de quo in glo.videbat͛:quia alii cōtra tex.ibi.relinquit iure institutionis:vel etiam simpliciter.ꝑ no.ff.de here.insti.l.his verbis ex quo vniuersitati bonorum adiicit. ¶ Notate ꝙ quādoqꝫ filius nominat͛ a matre.dicit Jo.and.quia forte ideo hoc fuit ꝙ mater erat nobilior q̄ pater vl' forte mater superuixit p'ri. Or hoc non est multum vtile. Dicit tamen ꝙ filius est denominandus a patre.de quo.j.de conuer.in fide.c.ii.secūdo no.ꝙ verbuꝫ relinquo detrahit͛ ad heredis institutionem qn̄ adiicit͛ vniuersitati:vt est dos que est quid vniuersale.vide Bar.ff.de here.insti.l.his v̄bis:vt intelligas filius ⁊ filia:ne rūpant testamentuꝫ hodie debent habere quartā iure institutionis:nec sufficit habere iure legati:in auc.vt cū de ap.co.§.aliud quoqꝫ capitulū:est institutio:qn̄ fit ꝑ verbū instituo:vel per verbū heres esto:vel dn̄s hereditatis mee esto.l.i.ff.de here.insti.legatuꝫ per verbū lego vel relinquo vt generale pōt referri ad heredis institutionē: vbi alius non est vniuersal'r institutus:vt.l.his verbis:⁊ ibi glo.de here.insti.vel vbi adiicit vniuersitati bonorum:vel relinquo quartam:vel tertiam vel dimidiā:⁊ ideꝫ si doteꝫ: vt hic est casus de vtroqꝫ. ¶ Tertio no.arg.ꝙ filia pōt institui in dote vt ipsaꝫ habeat loco quarte:nec ex hoc rumpit͛ testamētū:consiliuꝫ tamen est cū sit dubiuꝫ:an filia possit institui in dote de quo in spe.de instru.edi.§.cōpēdiose ꝙ instituat͛ in certa re quātūcūqꝫ modica:patet hoc:q: iste si relinquerit filie puberi vltra dotem domū:⁊ ortū:vt sic nō agat nisi ad supplementuꝫ dote in legittima computata.de hoc aliqd.j.dicaꝫ. ¶ No.ꝙ institutio:vel substitutio ad duos relata dispariles in gradu.refert͛ ad vtrūqꝫ eque ꝑncipal'r:

vt videantur eque principaliter instituti non ordine succes/sivo:⁊ hoc quādo nō est de substantia:vt ordine successivo instituant ad validitatē testamenti:vt no.glo.in.l. Gallus .§.quid:⁊.§.instituens.ff.de libe.⁊ postbu.vbi si pater instituit filium:⁊ nepotem heredū:videt prius instituisse filium: secundo nepotez substituisse. Si filius heres non erit. Secus hic:quādo non necessitatur ad instituendū ordine successivo:vt si in institutione:quaz facit filio dicit si decesserit sine liberis filiam in eaz:⁊ ventrez substituo:vel instituo:quia videntur eque principaliter instituti:hic declara pro canonistis qualiter ex littera colligat patet hoc pater dixit substituo adiecto alterocā:⁊ sobolem quem gestat in vtero:vnde ambo fuerunt eque principaliter instituti:quia eque principaliter mouerunt litem institutori. Nec vnus intelligit substitutus post mortem alterius. ¶ Quarto no.ꝙ inter alias substitutiones dat substitutio fideicōmissaria:que fit per hec verba:quia precedente institutione.dicit testator:talem mihi heredez instituo:⁊ rogo ipsum p fideicōmissum:vt hereditatem meam restituat tali:tali tempore:vel sub tali conditione:si sine liberis decesserint vel simpliciter:ista est proprie fideicōmissaria:⁊ hec fideicōmissaria:quandoqꝫ continetur sub cōpendiosa:q̄ fit sic si decesserit sine liberis:talem instituo:hec est alia substitutio que appellatur compendiosa:⁊ hec fideicōmissaria sub illa comprehendit. Et ita fuit hic:aduerte ꝙ hec sola fideicōmissaria habet priuilegium vt detrahatur quarta trebellianica quod cessat in omnibus aliis substitutionibus:quarum species dabo.j.c. Raynaldus.hic intelligit canonicā. ¶ No.ꝙ substitutio fideicōmissaria:vel que loco fideicōmissarie est:⁊ si decesserit sine liberis non expirat sola susceptione liberorū:secundum tempus mortis:sufficit tamē si habeat vnū filiū tēpore mortis:q2 nō dicitur absqꝫ liberis decessisse:qui vnicuz filiuz habent.ff.de verbo.signi.nō est sine liber.⁊ no.in.l.ex facto.§.fi.ff.ad trebel. ¶ No.practicam libelli in vtili petitiōe hereditatis:quando petitur restitutio hereditatis ab herede: qui adiuit hereditatem:⁊ petitur ex fideicōmissaria substitutione:quia debet peti vt restituant bona:quondā talis testatoris:ex causa fideicōmissaria:vel substitutionis fideicōmissarie sibi debita:⁊ hoc post aditam hereditatem agitur officio iudicis:ante aditam hereditatem ⁊ imploratur officium iudicis:vt compellat adire heres hereditatem:⁊ restituere:vt.l.i.ff.ad trebel.ꝙ vt itelligas trebellius:de quo dixi.s.inuenit vnum remedium:ꝙ dato emolumēto in re heredibus:heredes compellemur adire hereditatem:⁊ restituere ipsam:⁊ ea restituta transtulit omnes actiones actiue: ⁊ passiue heredi competentes in fideicōmissariū:vt dicta.l. .i.ff.ad trebell. ¶ Nota hic triplicem speciē p̄scriptionis: quedā est prescriptio annalis hec hodie est correcta:quedā vsucapio pro dote:⁊ longi temporis prescriptio:⁊ sic nota ꝙ tempus dotis habilis est ad vsucapionez de quo.ff.p dote per totū. ¶ Nota ꝙ filia in bonis matris ⁊ auie debet habere debitaz nature que est tertia. ¶ Nota ꝙ mater in bonis filij debet habere tertiā:⁊ vxor alterā tertiā:in matre hoc procederet si Raynutius decessisset nō subsistētibus filijs:sed quia hic decessit subsistentibus filijs ex psona Raynutij nō habet nisi ex consuetudine vxor etiā non debet habere nisi ex cōsuetudine:vt in auē.preterea:vnde vir ⁊ vxor de iure ciuili nihil habet de bonis mariti:nisi omnibus deficientibus agnatis:⁊ cognatis. ¶ No.ꝙ fideicōmissio vniuersali detrahit trebellianica que est q̄rta in qua cōputantur fructus percepti ab herede a tempore lit.contesta. ¶ No.ex versi.cum aūt.ꝙ ab eadē sentētia in diuersis articulis vtraqꝫ pars potest appellare:videte de excep.significarunt:⁊ sic nota ꝙ sentētia:in causa appellationis:sup diuersis articulis pōt esse partim ifirmatoria:⁊ partim confirmatoria. ¶ No.ꝙ tertia donata:⁊ vendita matris:⁊ auie dz detrahi quarta:p filiā:⁊ sic videt mirabile ꝙ sit dare titulū nouū.de inoffi.venditionibus:sicut est dare de inoffi.dona.⁊ vt itelligas habet remediū cōtra donationē paternā: ⁊ maternā inoffi.testa.sic hz remediū ꝯtra testamētuz:vt quatenus.vltra officiuz pietatis est facta:eatenus restituat:iaz quia mater alteri dederat istas tertias:⁊ auia debebat habere filia iure nature quartaz cuiuslibet tertie:tam a matre q̄ȝ ab auia:⁊ in hoc illegittime pronūciauit iudex. ¶ No. ꝙ filia aduersus donata a matre:⁊ vēdita:habet remediuz quatenus donauit intra legittimā mater:vel vendidit:⁊ sic videtis ꝙ sicut filio datur remediū.de inoffi.dona.ita ⁊ detur remedium inofficiose venditionis:hoc declarabitur.j. ¶ Nota ⁊ hoc est quod principaliter inducit hec decre.ꝙ filius grauatus de restituēda hereditate:pōt detrahere duas quartas:vnā debitam iure nature:⁊ aliaz trebellianicā. ¶ Nota disponere pōt cōsuetudo in quibus rebus quarta:etiā debita iure nature debeat detrahi vel possit. ¶ Et hec sunt notabilia rudia. ¶ Nunc venio ad declarationē decre.⁊ pauca dicaz super tex.quia glo.plene attingūt materiā decre.⁊ hic est vnus punctus ⁊ male declaratus. Uos debetis scire ꝙ filius habet contra testamentuz patris:quādo est exheredatus iniuste remedium querele inofficiosi testamenti:de quo.C.⁊.ff.de inoffi.testa.⁊ dicitur inofficiosuz testamētū:quia ꝯ officiuz pietatis scōm:patre exheredante filium:sine causa ⁊ si fiat exheredatio hodie sine causa iserta:vel etiā inserta:sed non legittima:in prima sui figura hodie testamentuz est nullum:sed si sit inserta legittima causa prima facie locus est querele:ad istar huius remedij fuit etiam inductum remedium inofficiose donationis:quādo filius leditur:ex immensa donatione : de quo.C.de inoffici. dona.⁊.s.de dona.c.si. Itez si mater dat in dotez bona sua omnia:⁊ filius suus ex hoc leditur per pactum:vel statutū: certe datur remedium inofficiose dona. Item si pater:vel mater vendidit omnia bona in fraudem filij non habet bene remedium expressum contra talem venditionem:tamen tex.hic innuit ꝙ habet etiam remedium contra talem venditionem. ¶ His positis op.videtur ꝙ non reuocetur tertia vendita ab auia:vt detrahatur quarta per alterocam:q2 licet sit inductum a iure ꝙ filius possit donationem inofficiosam reuocare factam a parēte.C.de inoffi.dona.per totum:non tamen hoc est inductum in venditione.ergo ⁊c. Item si venditio fuit simulata totum debet reuocari per illam regulam.C.plus valere ꝙ agitur q̄ȝ ꝙ simulate concipitur. ¶ Et hic Hostien.intrat dubium:an debet filio remedium contra venditionem inofficiosam:sicut contra donationem:⁊ recitat multas opiniones:quas in parte recitauit Cy.in.l.i.in.vij.q.vt credo.C.de inoffi.dona. due leges videntur sibi repugnare in hac materia.vna in.l.fi.ff.si quid in fraudem patroni.vbi videtur velle ꝙ non possit in fraudem pater vendere:alia est.l.non vsqꝫ:si quis a parente fue.ma.contra.sentit. Et non tenendo diem in sermone concludo dicta Hostien.⁊ Barto.⁊ Cy.simul. Si venditio est simulata in totum in fraudem filij:quia nil de precio est receptum:credo ꝙ hec tota posset reuocari:per titulum de reuo. dona. eo quia hec est potius donatio:secundum veritatem:⁊ facta est inofficiosa re ⁊ consilio:ideo in totuz reuocatur:per titulū de reuocan.dona.quandoqꝫ non est simulata venditio:⁊ hoc constat:quia pretium est receptum in veritate:⁊ facta est in fraudem filij:quia fecit vt facilius consumeret precium:⁊ facilius fraudaret filium:⁊ tunc credo ꝙ saltem reuocetur ad modum legittime i aduersario fraudez participante:vt notat Cy.in.l.i.C.de inoffi. dona. per dictam.l.fi.ff.si quid in fraudez patroni:quandoqꝫ donatio est in parte simulata.⁊ in parte non:⁊ hoc constat : vt quia datur pro minori precio animo fraudandi legittimā filij:⁊ tunc inquantum est donatio reuocabitur per titulum de reuoca.dona.l.i.§.si quis in fraudem.ff.si quid in fraudem patroni:datur tamen optio emptori:an velit resarcire iustum precium agenti per illum.§.quandoqꝫ est dubium: an sit simulata : vel non:⁊ tunc si non apparet solutionem

preciȷ:presumitur simulata ex quo est omnium bonorum:
si apparet de solutione pretii:⁊ nulla adest causa alienandi
omnia bona: adhuc presumitur i fraudez facta:si subest ali
qua causa alienandi:non presumitur in fraudez facta. Hec
procedunt quando alienatio est facta de omnibus bonis⁊
si autem esset facta de parte bonorum:non presumeretur in
fraudem:hec in filio:quo ad patrez: pater aũt in bonis filiȷ
non habet hoc remedium:vt dicta.l.non vsq3. hoc ideo qꝛ
debita iure nature plus est debita filio q̃ȝ patri: vt ibi dicit
Bar. ¶ Secũdo oppo.⁊ videt̃ ꝙ male pronũciauerit pa
pa super debita iure nature adiecte:qꝛ hoc ideo fuit petitũ
per Raynutium tutorem clere:⁊ iudex in facto non debet
supplet̃.de symo.licet hely.⁊ de postu.prela.bone.el.ȷ.Rñ
det quidam ꝙ propter hoc fuit appellatũ per Raynutiuz:
⁊ etiam fuerat petitum:ideo papa sic pronũciauit:⁊ hoc est
tutius ſm Inno. Alii dicũt ꝙ ex quo ꝯstabat iudici ꝙ erat
filia:⁊ sibi debita iure nature:habuit potestatẽ de facto sup
plendi:vnde ibi factum ⁊ probatum ⁊ deductuz est:ex quo
constat ꝙ de iure quis alteri est obligatus: licet non fieret
mentio de hoc iudex supplet ad propositum: apparebat ꝙ
adiecta fuerat filia:⁊ grauata:ꝑ hoc apparebat ꝙ duas po
terat detrahere quartas:licet hoc non dicatur: potest iudex
supplere:quod bene nota:⁊ sic habetis dictũ Inno.apte:ꝙ
in his que constant notorie iudici:potest iudex de facto sup
plere:de quo qualiter hoc intelligi debeat:dixi i materia no
torii. ¶ Tertio oppo.in ver.cum aũt:⁊ videt̃ ꝙ non proce
dat tex.qꝛ videt̃ habere ꝯ̃dictionez:quia vt appet ex tex.lis
demum fuit mota post mortem petri:contra filios eius:⁊ ta
men tex.dixit tempore litis mote cũ petro:ergo ⁊c̃. In hoc
dicunt docto. ꝙ forte his fuit lis conte. Primo tpore pe
tri. Scḋo post mortem:quod est notandũ: pro concordia
textuum: hec solutio mihi non placet:qꝛ tex.circa principi
um dixit in pace possedit: tamen qꝛ dicit aliquanto: potest
saluari hec solutio. ¶ Quarto oppo. ꝙ vna tantũ quarta
debeat detrahi.l.pap̃.§.meminisse.ff.de inoffi.testa. h̃ dicit
de duabus:ergo dic ꝙ legiste tenent ꝙ tantũ vna detrahat̃
vt si debita iure nature ascendit ad quartam debitam:ex tre
belliannica quarta detrahit̃:si non ascendit detrahit̃ tantum
residuum ad complementum quarte. Sꝫ hoc examinabit̃
cum glo.ideo non insisto. Ultimo Pe.⁊ ab.inducũt tex.
ꝙ quarta debita iure nature:possit minui ꝑ statutum vl' cõ
suetudinem:mouent̃ per tex.qui dixit hanc quartam detra
hendam secũdum consuetudinem ciuitatis:de qua questio
ne plene in regula indultum.lib.vȷ.Joã.an. dicit ꝙ hic tex.
nil fecit:quia dixit de quibus bonis debet detrahi ipsa inte
gra existente:sed nõ dixit ꝙ possit minui cõiter:⁊ By.vbi.s̃.
⁊ Cy.post Rycarduz malũb.in.l.sancimus.C.de impu.q
disputauit hanc.q.⁊ sentit Bar.in.l.titio.centuz si titio gra
ue.ff.de condi.⁊ demon.sentiũt ꝙ statutuz potest ex toto tol
lere ⁊ minuere ad rationem que pungit:plus valꝫ ꝙ nõ pos
sit tolli hec quarta iure nature debita:quia est debita ex eq/
tate naturali:respondent ꝙ licet repugnat equitas in genere
rigor in specie preualebit:ideo ei standum est: per nota.in
.c.fi.de transac.⁊.l.prima.ff.de vsucap.⁊.l.placuit.C.de iu
di. Reperio dominos de rota dicere fuisse decisum ꝙ sta
tutum non potest in totum tollere legitimam: sed diminue
re eam sic:ita dicunt in conclusione.xviiij. Motiuũ ipsorũ
est ꝙ statutum vel consuetudo tenenda ex toto ad tollendã
legitimam militantis contra naturalem equitatem ⁊ pieta
tem:nam ex naturali iure astringitur parens aliquid relin/
quere filio:pro alimentis:vt probatur prima distin.ius na/
turale:vnde concludunt ꝙ si consuetudo aut statutum tol
lat legitimam:vel etiam intantum enormiter ledat: ꝙ ipsam
ad nihilum reducat:dicunt ꝙ saltem inspecta equitate cano
nica:ꝙ tale statutum ⁊ consuetudo non erunt seruanda:ge
quid sit de iure ciuili rigore:hoc patet per Cy. ꝙ superius
excluditur in potestate alimenta petendi de iure ciuili: ⁊ tñ
non de iure canonico.ȷ.de eo qui duxit in ma.c.cuz haberet:

vnde puto ꝙ tale statutum sit contra pietatem naturalem:⁊
non teneat saltem de equitate canonica: ⁊ saltem si filius sit
pauper:⁊ non habet vnde se alat:⁊ ita decidunt domini de
rota:⁊ semper mihi placuit hec opi. ¶ Uenio ad glo.glo.
prima ista insistit in computatione: de qua fecit computum
Joan. andre.hoc modo: pone ꝙ hereditas Raynutij va/
let.liiii.primo detrahi debet tertia clere debita iure nature
lombardo:que erãt.xviij.restant detractis.xviij.liiii. xxxvȷ
Adalasia debet habere tertiam que sunt.xiȷ.⁊ sic remanent
xxiiij.in hereditate:de istis tertijs alterocha debꝫ habere le
gitimam suam:que est quarta dimidia tertie:quia sunt due
filie:tollamus tertiam clere:que fuerunt.xviij.tertia cõsistit
in sexta:alterocha dꝫ habere dimidiam:⁊ sic tres:⁊ tutor ꝑ
adiecta habet reliqua.x.⁊ qn qꝫ tertia adalasie:que fuit.xii.
tertia ex quatuor dimidie tertia:quia due erant filie sunt.ij.
⁊ sic habebit duo tantũ:⁊ adiecta reliqua.x.in fundo heredi
tatis:detractȷ illis tertijs:dixi ꝙ restabãt.xxiiij.ď istis.xxiiij
triens ⁊ est tertia pars sup.viij.alterocha dꝫ habere dimidi
am:⁊ sic quatuor ⁊ alia quatuor dꝫ habet̃ adiecta precipua
detractis octo:⁊ restant.xvȷ.de istis.xvȷ. dꝫ habere quarta
adiecta grauata:vel filij pe.ex ꝑsona sua:⁊ sic hẽbit quatu
or que est quarta.xvi.de.xvȷ.residuum:scilicet.xiȷ. restãt al
terochę.⁊ filio. ¶ Cum glo.scḋa videt̃ ꝙ non sufficiat te
statorem relinquere partem alterochę:sed quartam dꝫ hẽre
iure institutionis:⁊ sic non rumpat testamentum preteritio
ne:cuius contrarium dicit littera:vt in auc̃.vt cum.de ap.co.
§.aliud quoqꝫ. Solu.contrarium procedit de iure nouo:
ideo tertia glo.ibi.relinquisset:subaudi iur̃ institutionis: se
cundum ius nouissimum.auc̃.vt cum.de ap.cog.§.aliď quo
qꝫ ⁊c. Sed scḋꝫ iura.C.sufficiebat quoquo relicti titulo:⁊ sic
aut nil hẽt iure institutionis:aut hꝫ legitimam:aut minus le
gitimam.primo casu non valet.secũdo sic:idem in tertio: sꝫ
agit ad supplementum. ¶ Oppo.scḋo nam relinquit alte
rochę domum ⁊ ortum:modo testamentum istud ẽ nulluz:
quia alterocha videt̃ ꝑterita:⁊ ideo non sufficit testatorem
dicere relinquo:vel lego filię meę hoc ⁊ hoc. sed opꝫ ꝙ in
stituat filiam in aliquo:per auc̃.vt cum ⁊c̃. Solu. contrari
um procedit iure nouissimo:sed glo.loquit̃ iure codicis: q̃
ad ṽba testatoris: vt intelligat̃ glo. hic est videre primo an
sufficiat ad excludendam filiam a iure petendi legitimam:
vel rumpendi testm̃:ꝙ sit instituta in dote. Secũdo dato ꝙ
hoc sufficiat:an sufficiat de equitate canonica:ꝙ hẽat quo
quo relicti titulo:an vero oporteat ꝙ hẽat ius institutionis.
Tertio est videndum an institutus filius in re certa: vt do
mo vel fundo hẽatur loco heredis vel loco legatarij. Cir
ca primum est sciendum ꝙ glo.examinat in.l.iii.§.sed vtrũ
.ff.de mino.⁊ spe.de instru.edi.§.vt autez ver.sed si sup for
ma.⁊ ibi recitatis opi.⁊ motiuis:que ponit glo.in dicto.§.sꝫ
vtrum:remanet ꝙ sufficiat filiam in dote institutaz: ad hoc
vt non posset rumpere testamentuz: sed dicet̃ testm̃ est nul
lum:⁊ si di videt̃ ꝙ non possit institui in dote:quia dos ẽ pro
prium patrimonium filię:sicut ergo filia non potest institui
in ꝓprio:ita nec in dote:qꝛ eo ꝙ ẽ sibi data ẽ ꝓpria: facit qḋ
no.azo in sũma.C.de libe.prete.§.item dꝫ fieri. So.dic ꝙ
ẽ quasi pr̃imonium:⁊ sic exponunt iura alle.in ꝯ̃rium : vt pꝫ
in.l.ȷ.C.de re.vx.ac. Item licꝫ dos dicatur pr̃imonium mu
lieris:tamen inspecta veritate ẽ pr̃is dotantis:hinc est ꝙ pr̃e
moriente:filia dicitur bona huiusmodi acquirere:ideo ꝯpu
tant̃ in quartã.l.qm̃ nouella.C.de inoffi.testa.⁊ sic remanet
ꝙ computat̃ in quartã:dicit tñ spe.⁊ fuit dictum glo.accur.
vbi.s̃.ꝙ ꝯsiliũ ẽ ꝑꝑ euitãdas opi.ꝙ in aliq̃ quãtocũqꝫ mo
dico instituat̃ vltra dotez:⁊ in illa hẽbitur pro instituta: ⁊ si
hẽt minus quarta aget ad supplemẽtũ:⁊ nõ rũpet testm̃:ita
ꝙ non posset rumpere testamẽtũ: sꝫ si aget ad supplemẽtũ.⁊
computaret dotẽ in supplemẽtũ:sufficeret:⁊ hoc consilium
videtur hic secutus Raynutius:quia vltra dotem relinquit
ortum. ¶ Ad secundum an si debeat filia habere iure insti
tutiõis. Hodie glo.late examinat.ȷ.eo.c.primo.in.vȷ.Una

.est opinio ꝙ si vult sollenniter testari pater: oportet ꝙ filia habeat ius institutum: vt in auc. vt cuz. de ap. co. §. aliud quoq;: alias sufficit ꝙ habeat quocunq; relicti titulo: vt in. l. antiqui. ff. si pars hereditatis petatur: ⁊ per hoc dicunt alibi ꝙ si pater velit in testamento dare legitimam: debet dare iure institutionis: si in codicillis sufficit ꝙ quoquo relicti titulo quasi velint: ꝙ si pater in testamento relinquat: oportet ꝙ habeat iure institutionis: si in codicillis sufficit ꝙ habeat iure legati. Alij dicunt ꝙ si habemus respectum ad leges: oz ꝙ iure institutionis habeat: si ad canones qui non imitantur illam rigorositatem: ⁊ tunc sufficit ꝙ quoquo relicti titulo habeat: ⁊ hanc opinionem tenuit Hostié. per hanc decreta. vbi fuit verbum relinquens: non verbuz instituens: quasi canones non sequantur illam rigorositaté. Tertia fuit opi. ꝙ si pater testatur inter filios: tunc sufficit quoquo relicti titulo relinquere: quia pater non astringitur ad sollemnitatem .C. de testa. l. hac consultissima. §. ex imperfecto: ⁊ hoc verũ inter filios: quia simplex volũtas inter eos sufficit: dummodo appareat eius voluntas. C. fami. hercis cũ. l. fi. ⁊ auc. ibi. signata. Si vero vult testari inter extraneos: ⁊ tunc oportet ꝙ iure institutionis aliquid habeat: quandoq; cum filijs cõmiscet extraneos: ⁊ tunc adhuc quo ad extraneos non sufficit habere quoquo relicti titulo: sed oportet ꝙ habeat iure institutionis: sic intelligit auc. vt cuz. de app. cog. §. aliud q̃q;. Ioan. and. ibi. ⁊ hic dicit: ꝙ tutius est ꝙ filius habeat iure institutionis: ⁊ ad istum tex. respondet: vt hic: facit glo. ꝙ hoc verbum relinquens: non fuit verbum testatoris: sed pape: quia testator iure institutionis relinquit: al's potuisset rũpere testamentum: puto istud si testator eligat codicillari: quia in codicillis non est necesse ꝙ aliquis instituatur: quia satis credo ꝙ valeat in codicillis: licet filius non habeat iure institutionis: quia hec est voluntatis intestati: ideo sufficit quocunq; relicti titulo. Sed si testator vellit testari inter extraneos: vel etiam commiscet filijs extraneos: tũc quo ad extraneos: planuz ꝙ non: valet quo ad ipsos filios. Queritur an valeat vt testamentum: dico ꝙ non. Si queritur an valeat vt voluntas intestati: vt postea iudex in fami. hercis. debeat servari defuncti voluntatez: credo ꝙ sic: per. l. dictã. fi. in quibuscunq; verbis: ⁊ sic valet non vt testamentum: sz vt quedam voluntas intestati: precipue quando testamentũ habet illam clausulaz: si non valet iure testamenti: valeat iure codicillorum: vnde credo ꝙ valebit vt voluntas intestati detecta ⁊ patefacta inter filios: ⁊ postea arbiter in dicenda: alias diuidenda voluntate habeat sequi hanc voluntatez: licet iure institutionis non habeat: ⁊ hoc videtur voluisse tex. in. l. fi. C. fami. hercis cũ. ibi. quibuscũq; verbis ⁊c̃. Et si queratur quare oportet ꝙ filius iure institutionis habeat: dicũt docto. ꝙ ratio est propter spem iuris accrescendi: quia si habet iure institutiõis si aliter heres repudiat accrescit sibi: ꝙ non esset si esset legataria: quia inter heredes locum habet ius accrescendi: non inter heredes ⁊ legatarios. Item est aliud commodum: quia quando filius habet iure institutiõis potest partem illam propria auctoritate capere: ⁊ apprehendere: quod non esset alias: quia non oporteret ꝙ haberet d̃ manibus heredis soluentis legatum: vel fideicommissariũ Itẽ tertio q: habens iure institutionis poterit petere se mitti in possessionem ex edicto. l. fi. C. de edicto. quod non haberet si iure legati haberet: cum illa prouisio non habeat locum in legatario. Itez fuit ratio honoris: q: honor est filio ꝙ sit heres patris: quia potest dicere se heredem patris: licz in modico fuerit institutus: ideo iura voluerunt ꝙ iure institutionis haberet ꝙ sic: remanemus in cõclusione: quod verbum relinquens non sit verbum testatoris: sed pape: intelligendum est ꝙ relinquens. s. iure institutionis: sed contra p̃dicta oppo. in ver. tales. ⁊ videtur ꝙ dato ꝙ iure institutionis habuerit hec filia dotem ⁊ ortuz: q: habeatur loco legatarij: ex quo non est institu. in quota: sed in re certa: alio vl'r instituto. l. quotiens. C. de here. institu. ⁊. l. ex facto. ff. de here. insti. ⁊. l. ex fcõ. ff. de here. isti. ⁊ sic vr̃ ꝙ heres possit rũpere testm̃: ⁊ p ɔñs ipsa dicetur legataria ⁊ non heres: q: vbi institutus est quis in re certa alio vniuersaliter instituto: censetur legatarius: vt. l. quotiens. C. de here. insti. sic fuit hic: igitur. ¶ Opp. restat hic examinare: an institutus habeat locum legatarij: an heredis: ⁊ opi. sunt inter legistas quo ad quid habeatur loco legatarij: ⁊ quo ad quid loco heredis: de quibus in dicta. l. quotiens. ⁊. l. ex facto prealle. ⁊ per gl. ff. ad trebell'. l. si quis prioris. dic si institutus in certa re non habeat secum vl'r heredem: habetur loco heredis: detracta rei mentione. i. ac si non fuisset facta mentio de re. l. i. §. si ex fundo. ff. de here. inst. Si est institutus vniuersaliter alius secum: sunt opi. inter glo. vt dixi. Una glo. tenet qd̃ dictuz est: Alia ꝙ habetur loco heredis: quicũq; preterq̃ quo ad on' hereditarium: ⁊ hanc partem tenent vltramonta. ⁊ fuit opi. glo. in dicta. l. ex facto. hec opi. non placet Bar. heres a coherede non detrahit fal. que detrahitur vel de legatis: vel fideicom. sed fal. detrahitur ab herede: ergo ille non est coheres: etiam quo ad alia. Itez dato ꝙ alter sit vniuersaliter heres: aut dices hũc institutũ in re certa: nullaz habere portionem hereditatis: ⁊ tunc est impossibile ꝙ sit heres: si nullam habet quotam: aut dices ꝙ habet aliquam quotam: si ipsam mihi demonstras erit impossibile ꝙ alius sit vniuersaliter heres. But. ⁊ Marsi. tenent. s. ꝙ institutus in re certa alio vniuersaliter herede instituto: habet' regulariter loco legatarij. Fallit in filio: ⁊ est ratio: q: filius agit ad supplementum: ⁊ sic deuenit ad quotam hereditatis: ideo nimirum si habetur pro herede. Bar. hoc non placet: quia quarta debetur filio deducto omni onere: ⁊ funeris impensa. l. pap. §. qui autem quarta. ff. de inoffi. testa. ⁊ si hic haberetur pro herede iaz esset implicitus pro oneribus hereditatis: vñ Bar. ibi finaliter concludit ꝙ institutus in re certa: non per omnia habetur loco heredis: nec per omnia loco legatarij sed participat de natura vtriusq;: q: quo ad quid loco legatarij: loco heredis habetur quo ad potestatem capiendi rẽ propria auctoritate: in qua institutus est: quod non esset in legatario. Item hẽtur loco legatarij: q: heres non transmitt it hẽditatem non aditam: nisi q: esset de suis. l. qm̃ sororez. C. de iur. delibe. ⁊ tamen institutus in re certa transmitteret ad heredem. Item loco heredis hẽtur quo ad hoc: vt non rũpat testamentum: vt dicit glo. in. l. si quis prior. ff. ad trebel'. nisi si loco legatarij hẽretur: posset rumpere testamẽtum. Item loco heredis hẽtur quo ad ius accrescendi: quod habebit altero coherede non adeunte hẽditatem: quod nõ eẽt si loco legatarij esset. l. quotiẽs. C. de here. insti. Itẽ loco heredis hẽtur quo ad aliud: q: sicut aditione vnius ex hẽdib' testamẽtum confirmatur: sic ⁊ cognitione vnius instituti in re certa non cõfirmabitur: q: aut institutus in quota adibit: ⁊ sic valebit: aut repudiabit ⁊ ei accrescet: ⁊ sil'r valebit. His p̃suppositis patz solu. ad ɔ̃rium: q: institut' in re certa q̃ztũ ad finẽ: vt nõ rũpat testm̃ hẽtur loco hẽdis. de q̃ p Bar. in dicta. l. ex fcõ. h̃ sufficiant canonistis: q: h̃ cõis opi. q̃ cõiter hodie tenet': resecatis opi. alijs: ⁊ h̃ sufficiãt d̃ ista gl. ¶ Op. ꝑ itroitu gl. iij. de. l. v̄bis ciuilib'. ⁊. l. ipuberi. ff. d̃ vul. ⁊ pu. vbi s̄bstitutio cõpẽdiosa expirat: pubertate adueniẽte: sz h̃ decessit adiecta pubertate: qd̃ appet q: hũit filios: q̃ nil debuit h̃re altero ch̃a: cũ pr̃ nõ potuerit facere substitutiõez filio post pupillarẽ etatẽ: vt pz in. l. pall'. Oz gl. timore hui' ingredit' spẽs substitutionũ oiuz: nil t̃n dic̃ de breuiloqa. l. reciproca: de q̃ p Bar. in. l. tutius. ff de vul. ⁊ pu. de q̃ aliqd dicã. J. c. Raynaldus. vñ ꝑ intellectu glo. ẽ aduertẽdũ ꝑ canonistis: qd̃ testm̃ sumit effectũ ⁊ fundamtũ p̃ncipale ex heredi. insti. insti. de le. §. añ hẽd. fuerit ẽt in testamt̃ legata: ⁊ fideicõ. p̃ticularia: q̃ hodie vim legatoꝝ h̃nt. l. j. ⁊. ij. C. cõia de le. ⁊ p totũ. Itẽ fiũt substitutiões: h̃ ẽ ɔditionales institutiones: seu secũdarie institutiones: vt sunt institutiones que ponunt loco instituti. l. quidaz liberoꝝ. ff. de vul. ⁊ pu. ⁊. l. q ex liberis. §. hec v̄ba. ff. de re. insti. exemplum in decre. quia

ꝑmo fuit istitutio de adiecta:scd̃o fuit substitutio.i. secũda
ria institutio:⁊ subrogatio loco instituti. De alterocba autẽ
substitutiones possunt diuidi per qualitates:⁊ sic habemus
ꝙ alia est substitutio directa:alia obliq̃:seu indirecta. Effe
ctus autem ꝙ sit directa est:quia si ẽ substitutio directa nul
la quarta detrahitur. Secundo quia directe substitutus:ca
pit a se ipso de manu propria:ideo nulla fit detractio:exem
plum pone in vulgari ⁊ pupillari: vt instituo titium heredeʒ
⁊ si ipse non sit heres:talis sit heres. Item filium heredem
instituo:⁊ si decedat in pupillari etate:talis sit heres: vñ hic
substitutus capit per se:nec aliqua quarta sibi detrahitur:vt
apparet hic:quia ista substitutio post pupillarem etateʒ va
let vt fideicommissaria:ideo quarta d̃trahitur. Secũdus
est effectus:quia substitutus directe a se capit hereditatem:
non de manu primi instituti. Sed in obliqua substitutus ca
pit de manu alterius: vt in fideicõmis. vnde ista alterocba
quia venit iure fideicommissarij habebit capere a manib⁹
heredum:seu succedentium ipsi directe:hic patet.ff. ad tre/
bellia.l.instituta.⁊.l.quia poterat.⁊.l.pia per totũ. ¶ His
visis videamus quot sunt species substitutionuʒ: aliquid vi
dendo circa quanlibet breuiter. Substitutionuʒ directarũ
quedam est pupillaris. Et videamus circa istam equita/
tem introductionis huius:⁊ effectum:vos canoniste loquen
do grosse debetis scire ꝙ filius in pupillari etate:puta quã
do est minor.xiiij.annis:non poterat testari.ff.de testa.l.qua
etate:possibile tamẽ erat ꝙ haberet vel acquirerẽt bona ali
unde ꝙ̃ a patre:forte a matre:vel ab alijs:per lineam mater
nam: ⁊ quia equum erat ꝙ haberet heredem: ideo ne in
his reperiretur intestatus post mortem patris si decederẽt
in pupillari etate:voluerunt iurisconsulti ꝙ pater posset fa/
cere testamentum:scilicet pupillariter ei instituendo.l. pr̃is
⁊ filij.ff.de vulg.⁊ pupil.ita ꝙ pater posset illam substitutio
nem facere filio pupillo:⁊ talis substitutio d̃trahitur ad bo
na pupilli:etiam aliunde quesita nedũ ad bona a patre ob
uenientia. ¶ Secundo quero per que verba fiat:dicit glo.
ꝙ fit per hec verba:filium meum heredem instituo:⁊ si fili/
us meus adierit ⁊ decesserit in pupillari etate:talem substi·
tuo:ista est pupillaris:modo si pupillus decedit in pupilla/
ri etate:succedit substitut⁹ ad omnia bona:nulla quarta de·
tracta.procedit glo.quãdo filius est institutus. Attende ta
men inquantum glo.requirit filium institutum:non est hoc
necessariũ:quia de substantia substitutionis pupillaris nõ
est institutio. Nam ⁊ filio exheredato pater potest substi/
tuere in testamento: vt patet in.l.prima.ff.de vulg. ⁊ pupil.
Sufficit ergo si dicat:si filius meus decesserit in pupillari
etate:talis sit heres. Nam cum commoduʒ dicatur filio ꝙ
fiat ei substitutio pupillaris:cum per hoc fiat ei restitutio:
⁊ est eius commoduʒ ꝙ decedat testatus:valet ergo talis in
stitutio ⁊ substitutio:⁊ per hoc etiam potest fieri substitutio
talis:vt patet in littera.C.de inofficio.testamen.l. ex tribus.
¶ Tertio quero quãdo expiret hec pupillaris substitutio
dic si est determinata anteriori tempore pupillaris etatis ex
pirabit illo tempore:vt si dicat testator si filius decesserit in
tra.xiiij.annum etatis sue:talis sit heres expirat illo determi
nato tempore lapso.ff.de vulg.⁊ pupil.l.si ita quis.⁊.l.in pu
pillari. Si est determinato tempore pupillaris etatis:⁊ ex/
pirabit adueniente pupillari etate:post illud tempus pupil
laris substitutio non habet vires:ita ꝙ licet filius moriatur
tunc nil habebit substitutus:⁊ vide sex casus in quibus expi
rat pupillaris.ff.de vulg.⁊ pupil.l.in pupillari.§. pubertate:
vt dictum est. Secundo per aliud testamentum validum:
quia tollit primum:⁊ consequenter substitutionem pupilla
rem in eo factam.l.si quis eum.§.fina.ff.de vul.⁊ pupil. Itẽ
agnatione posthumi per quam rumpitur testamentum: ⁊
consequenter quicquid in testamento comprehenditur: vt
.l.si pater filium. Iteʒ si non adeatur hereditas ex testamẽ·
to paterno.l.ij.§.adeo.ff.de vulg.⁊ pupilla. Ratio quia tũc
testamentum conquassatur propter non aditionem heredi/
tatis.l.si nemo.ff.de testa.tuto. Item capitis dimi. etiam mi
nimam pupilli.ff.de adoptio.l.nec ei.§.primo. Item cassa
tione testantis.ff.de vulg.⁊ pupil.l.si ita quis. ¶ Quarto
quero que requiruntur vt valeat pupillaris? dic requiritur
primo ꝙ is cui fit substitutio sit pupillaris. Naʒ non potest
fieri directa substitutio post aditam hereditatem nisi pupil
lo:saluo nisi esset miles.l.centurio.ff.de vulg.⁊ pupil. Se/
cundo ꝙ sit in potestate substituentis: vt quia filius vel ne/
pos: vel pronepos quoad patrẽ:ideo mr̃ vł alius qui nõ hʒ
filium in potestate non potest talem substitutionem facere:
quia nõ confidit lex vt aliquis testaretur filio:nisi masculus
⁊ habens in potestate. Tertio ꝙ primo sibi instituat:deide
pupillo substituat:quia oportet ꝙ primo detur fundamen·
tum institutionis vt valeat testamentuʒ: ita ꝙ si non faceret
testamentuʒ sibi: non posset filio etiam facere. Quarto re
quiritur ꝙ per morteʒ testatoris ille efficiatur sui iuris: ⁊ nõ
sit recassurus in alterius potestatem:vnde si auus vellet re·
stituere nepoti dum viuit filius non potest:quia post mortẽ
aui nepos est recassurus in potestatem patris: ⁊ ad patrem
spectat illi facere testamentum. Quinto requiritur ꝙ non
efficiatur sui iuris ante mortem testatoris:hic habentur.ff.d̃
vulg.⁊ pupil.l.ij.⁊ vide quod no.infra eo.titu.lib. sexto.in
vij.glo. Ideo si pater emanciparet filiuʒ a se:substitutio eua
nesceret:hec sufficiant de substitutione pupillari. Materi
am plene ponunt legiste in.l.scd̃a.ff.de vulg.⁊ pupil.p Bar
to. Cy.in.l.precibus.C.de impu.⁊ alijs substitutionibus.

Secũda species substitutionis que appellatur vulgaris:⁊
hec etiam est directa. ¶ Circa quaʒ quero primo quare di
citur vulgaris:dic triplici respectu. Primo quia quilibet d̃
vulgo scit facere ⁊ potest facere:siue sit miles:siue paganus:
hoc est non miles. Item respectu substituti:quia minori etiã
maiori fieri potest. Item respectu vsus verborum. Secun
do per que verba fiat:dic instituo talem:⁊ si ipse heres non
erit: vt quia esse noluerit vel nõ potuerit:talis sit heres.insti.
de vul.substitutione.in fi.ff.de vulg.⁊ pupil.l.ꝑma. ⁊ sic hic
fit in casu non apprehense hereditatis:quod secus est in pu
pillari. Tertio quando expirat:dic per aditionem heredi
tatis.l.post aditam.C.de impu.⁊ alijs substitutio. ⁊ hec suf
ficiant de ista:que habet materiam legalem:de qua per bar
to.in.l.prima.ff.de vulga.⁊ pupilla. Tertia est species sub
stitutionis:que vocatur exemplaris:dicitur autem exempla
ris:quia ad exemplum pupillaris inducta:quia sicut pupil
lus non potest testari propter defectum etatis.J. tit.j.c.fina.
ideo fuit inductum: vt pater tali furioso posset testari: ⁊ de
hoc est casus in.l.humanitatis.C.de impu.⁊ alijs substitu.
⁊ ponit Barto.in.l.ex facto.ff.de vulg.⁊ pupil. ¶ Quero
per que verba fiat:dic per ista.talis filius meus furiosus: si
perpetuo in furore durauerit vsq; ad mortem: talis sit he
res. ¶ Quero an aliqua sit differentia inter exemplarem
substitutionem:⁊ pupillareʒ? Dic multe: quia pupillaris so
lum pupillo:hec etiam maiori. Item illa tantum a patre ⁊ a
superioribus:sed hec etiam a matre. Item exemplaris fit
ad incertum tempus: scilicet si durauerit in furore pupilla
ris ad certum:scilicet pupillaris etatis. De alijs differẽtiis
uide quod nota.in.c.primo.infra eo.titu. libro sexto. in no
uella.super glo.que incipit accrescit. Quid si concurrit mi
nor etas:⁊ furiositas:an debet fieri exemplaris. Doctores
dicunt ꝙ pupillaris:quia ubi concurrit causa naturalis ⁊ ac
cidentalis:inspicitur potius causa naturalis.l. qui habet.§.
primo.ff.de tutel. ¶ Quero ultimo datus est substitutus
furioso:interim tempore medio est effectus sane mentis:po
stea recidiuauit in furorem: ⁊ mortuus est furiosus: quid
erit? dic teneʒ substitutio:cessante furore:nõ dicit expirat: nõ
stat in suspenso adeo ꝙ superueniente furore conualescit: ⁊
hoc propter eius fauorem.de regu.iuris.odia. ⁊ sic sufficit
ꝙ sit furiosus secundum tempus mortis: hec vera fm̃ Ab
baté. nisi in dilucido interuallo sane mentis fecisset sibi te/
stamentum: quia tunc non conualidaretur illa exempla/

ris:⁊ hoc de exemplari. Quarta species substitutionis est compendiosa:quia sub compendio comprehendit plures substitutiones:⁊ ideo ſm veritatē non est species per se hec substitutio:saluo q̄ in milite testante. Sed est quoddā cōpendium alias substitutiones comprehēdens: vt patet in.l. centurio.ff.de vulg.⁊ pupil.⁊ ibi Bar.fecit sollēnem repetitionem.⁊ glo.tetigit in.c.si pater.de te.li.sexto. vnde potest comprehendere pupillarē:si sit pupillo:⁊ etiam vulgarem scd̄m tamen qualitatem verborum:vt dicit Bar.in.l.centurio. Item exemplarem. Itē fideicōmissariam:⁊ de ista proprie loqꝰ littera nostra. ¶ Quero per que verba fit: dic ꝑ ista:quādocunqꝫ decesserit filius meus talꝭ sit heres:vel talē instituo:vel moriatur talis vel talis capiat hereditatem: ⁊ similia verba:quia hoc comprehendit omne tempus:⁊ comprehendit substitutiones plures:vt est dictum. Et aduertatis loquēdo in non milite:quia de milite nostri temporis nō curandum:quia sunt milites gaudentes:⁊ non iurantes non euitare mortem causa rei pu.de quibus in.l.fina.ff. ex qbus causis ma.loquendo ergo in pagano:idest non milite: quia sic appellant legiste:si queratur quousqꝫ possit durare. Dic si fit puberi potest fieri sibi:⁊ semper valꝫ:vt fideicomꝰ.⁊ vt obliqua:⁊ est illa de qua trahitur quarta:⁊ non comprehenderet fideicōmissariam:⁊ an comprehenderet vulgarē iā dubitaui:⁊ credo ꝙ non:de quo dicendum vt per Barto. in.l.centurio.non examino pro modo:⁊ est causa quia ex q̄ nunquam potuit valere iure directo:per quecunqꝫ verba sit facta semper valet iure fideicommissi. Nam paganus directe non substituitur maiori:adita hēditate. ⁊ est casus.ff. ad trebellia.l.sceuola.licet ibi posset responderi. Quādoqꝫ fit filio impuberi:vt filium impuberem instituo:⁊ quandocūqꝫ decesserit sine liberis talē substituo:⁊ sic fuit hic:an hoc casu infra tempora pupillaris etatis valeat: vt pupillaris. De hoc non est dubium penes aliquos. post pupillarē etatem vero:an valeat aliquo modo: contentio est inter legistas ⁊ canonistas:⁊ etiam inter legistas inter se:⁊ iste opi. surrexerunt ex.l.in pupillari.⁊.l.verbis.ff.de vul.⁊ pupil. ⁊ .C.de impu.⁊ alꝭs sub.l.precibus.⁊ per hoc.c.⁊ infra eo.c.j. in sexto. Nā hic ⁊ in dicto.c.primo.videꝰ velle ꝙ vt fideicomꝰ. valeat post pupillarem etatem. Incontrariū est.l. verbis preall.⁊.l.in pupillari:vbi dicit ꝙ expirat pubertate. Or tenentes opi.legistarū respondent ad istud.c. ⁊ ad .c.si pater.de.libro sexto.non insisto modo:quare ē disputatio propria.c.si pater.florentie tamen practicatur opinio canonistarum:ꝙ per quecunqꝫ verba sit facta:siue directa:siue ciuilia post tempora pupillaris etatis: valet fideicōmis.infra tempus pupillaris etatis: vt pupillaris. quicquid dixerit Bar.in hac materia:tamen concludo quod dicit Bar. quia quedam sunt verba directa ciuilia: quedā directa nō cōia:quedam obliqua: ⁊ dicit ꝙ hec fuerunt verba Ioan. and.in.c.si pater.in nouella.verba mere directa:⁊ ciuilia sūt vt quandocunqꝫ filius meus decesserit talis sit heres:vel talem hēdē instituo:⁊ ista habent notabilē materiam: ꝙ cū semel valuerunt iure directo:nunquā obliquantur: immo potius rumpuntur q̄ obliquētur:quia propter eorum nobilitatem non patiuntur se obliquare: ex quo semel valuerunt de iure directo. Secus vbi nunq̄ valuerunt iure directo:vnde si compendiosa sit facta per verba directa mere ciuilia pupillaris:tunc expirat substitutio ista post pupillarē etatē.i. pubertate adueniente:⁊ valet semper vt pupillaris: Casus est in.l.verbis ciuilibus.ff.de vul.⁊ pupil.ista est opinio sua:tamē de iure canonico:ſm opinionem canonistarū obliquaretur: iste non est casus noster:quia non fuit verbū directum mere ciuile:⁊ per hoc etiam videtur ⁊ per hūc textum qui dicit succedit vel succedat:quod non est mere ciuile ⁊ directum:⁊ sic non repugnat dicto Barto. Quandoqꝫ ista substitutio fit per v̄ba directa:sed non mere ciuilia:⁊ tunc intra pupillarē etatem valet:vt fideicōmissaria etiā si mꝛ sit in medio.l.precibus.C.de impu.⁊ alijs substi. ⁊ appello omnia directa que denotant:vel sonant acceptationē ⁊ captionē hēditatꝭ a se:seu ꝑ se ⁊ nō de manu alterꝰ:exēplū de v̄bo moriatur talis de quo loquitur.c.si pater. Itē in verbo succedat vt hic:⁊ sic ista v̄ba:moriaꝰ talis: vel succedat talis:vel talis accipiat:ista sunt v̄ba directa denotantia acceptionem a se:nec sunt mere ciuilia:sed ista:sit heres:vel esto heres:vꝉ talem instituo:sunt v̄ba mere ciuilia:idest a iure ciuili adinuenta:hoc casu vt dixi dicit Barto. ꝙ valet in pupillari:idest infra pupillarem etatem:post pupillarē etatē valet in fideicommissaria: ⁊ vt obliqua sit mater pupilli: vel mater testatoris in medio vel non:casus ē hic:⁊ in dicto .c.si pater.de eo.libro sexto.⁊ istud dicit Bart. quod voluit Ioan.and.quando dicit ꝙ quedam sit substitutio directa: directe:quando fit per v̄bum commune:quod potest se habere ad directum:⁊ non directum: vt est v̄bum substituo:qꝛ potest intelligi substituo directe: vel per fideicommissum: hoc casu dicit Bar.si mater est in medio:semper valet vt fideicommissaria:etiam infra tempora pupillaris etatis:fauore matris:matre non subsistente:in medio valet.l. tempora pupillaris etatis:vt pupillaris:postea vt fideicommissaria:⁊ est vis an sit pupillaris:an fideicōmissaria: quia vbi ē pupillaris:⁊ sic vt directa non dꝫ detrahi quarta:qꝛ non reputaꝰ grauari in quarta debita iure nature:cum substitutio pupillaris reputeꝰ fauor:sed capit substitutus totum:nulla detracta quarta:ex quo fit sibi ad cōmodū a patre: ⁊ ideo ille Inditonus vicarius episcopi:qui iudicauit incōpendiosam quartam detrahendam:cum pupillus decessisset in pupillari male iudicauit: bene iudicasset si decessisset pubes factus. Alia species substitutionis est fideicō. ¶ Primo q̄ro quomodo fuit inuenta:dic ꝙ ab olim testatores se cōmittebant fidei aliquorum:quibus cōmittebant vt restituerēt hereditatem:⁊ rogabanꝰ tales per v̄ba rogatoria:vel precatoria:que necessitatem non importabant:⁊ sic quia isti sic rogati non necessitabantur ad implendam voluntatem defuncti:sepe fallebant fidem:ex quo in eorum erit potestate: vñ post modum eueniente tempore: iura hoc introduxerunt ad necessitatem:quia graue eis videbatur ꝙ illi fidem fallerent. ¶ Secundo quero per que v̄ba fiat: dic ꝙ expressa fideicom.fit per hec v̄ba:te hēdem instituo:⁊ rogo vt hereditatem restituas titio tali die:vel sub tali conditione: si decesseris sine filijs. Tacita vero fit per verba compendiose: de qua dixi.§.proximo:ita ꝙ ista fideicommissaria tacita: vel expressa:fit per v̄ba obliqua.que sonant ꝙ aliquis capiat de manu alterius:⁊ tunc semꝑ detrahiꝰ quarta. ¶ Tertio quero cui ⁊ a quo fiat:dic ꝙ a quocunqꝫ valente testari: ⁊ cuicūqꝫ siue existenti in pupillari etate:siue in maiori. ¶ Quero cum eadem glo. ibi. ⁊ hoc incertum conditione: an conditio sine liberis possit remitti sorori:per sororem in terminis decre.glo.dicunt ꝙ sic:alleg.de pac.l.prima.⁊ hoc propter votum captande mortis tollende.hoc verum si pacto renunciat.ff.de acqui.here.is qui heres. Ratio quia renunciatio validatur vnius consensu tātum. Pactum consensu duorū .ff.de pac.l.prima.§.pactū. ¶ Quero cū.e. gl.ibi.nec potest alienare talꝭ grauatus:an fideicommissarius possit alienare bona:que subiacerent restitutioni:dicit glo.ꝙ nō: allegat glo.C.cōmunia.de le.l.vltima.§.sed quia.⁊.§.sed in omnibus.⁊ in auc̄.ibi posita:nisi in casibus quibusdam impositis:libertatem tamen prestare potest seruis hereditarijs precio soluto.ff. ad trebellia.l.quidam.§.fi. Casus sunt assignatio dotis ⁊ donationis propter nuptias. idem dicit Hostiē. licere propter captiuorum redemptionem:vel propriam indigentiam.in auc̄.de resti.§.si vero.que sumitur ex auc̄.de resti.collꝰ.viij.hoc verum vbi rogatur restituere simpliciter. Si vero rogetur restituere quicquid superfuerit ex hereditate:potest omnia alienare:dummō quartam reseruet: vt in auc̄.nisi rogatꝰ.C.ad trebel. ¶ Quero cū ea.gl.ibi. nec diceret:an in ingressu religionis:cōditio si decesserit sine liberis vꝛ cessare: dic ꝙ sic:qꝛ monꝭ.habeꝰ loco filij:de quo dic vt

de ꝓba. in pñtia. ¶ Oppo.cum glo.que incipit qui deces
serit:videt ꝙ hec substitutio expirauerit p ortuz filij adicite
.C.ad trebellia.l.iubemus.dicit glo. ꝙ filius ille mortuus
est:⁊ ideo proinde est:ac si natus non esset:quia institués as
sumpsit conditionem ex filij assistentia scóm tempus mor/
tis:licet abierit in vita:hec vera sm docto.quando se retulit
testator ad tempus mortis:vt dixi:Secus si se non retulissz
sed simpliciter dixisset:si liberos non habuerit:talez instituo
quia tūc sufficeret liberos habuisse: ad hoc vt excluderetur
substitutus:licet mortui essent scóz tempus mortis eius: cū
facta est substitutio.C.quando dies lega.l.cum vxor:in ca·
su autem nostro sufficit ꝙ non habeat tempore mortis. Et
dicit Hostien.ꝙ si contingat matrem ⁊ filiuz simul decede
re:ita ꝙ non apparet quis prius:vel quis posterius: presu·
mitur filius precessisse:⁊ sic verificetur substitutio:si filius ē
impubes:alias si est pubes:presumitur ꝙ mater predecesse
rit.ff.de re.du.l.qui duos.in fi.§.cuz in bello. ¶ Quero cū
.e.glo.ibi.§. si quis autem suscepit:an conditio si decesserit
sine liberis expiret habito filio:ex quo habetur nepos tem
pore mortis testantis.dic ꝙ sic.C.ad trebellia.l.iubemus.in
fi. Quid si vnum filiuz tantuz habuerit: dic ꝙ non dicitur
sine liberis decessisse.l.sancimus.⁊.l.iubemus hic allegate.
¶ Oppo.cuz glo.que incipit ⁊ intellige:videtur ꝙ hec so
ror:etiam omni cessante substitutione debuerit habere bo·
na sororis ab intestato:tanquam propinquior marito.C.de
fideicómis.si in personam.dicit glo.ꝙ hec adiecta decessit:
instituta marito:⁊ intellige ꝙ maritus non erat turpis per·
sona:alias bene potuisset testamentum rumpi per sororem.
.C.de inoffi.testa.l.fratres. Aduerte alius ⁊ ab ascenden/
te vel descendente non habet ius rumpendi testamentuz:ni·
si sit frater institutus turpis persona:qui rumpit propter pre
teritionem:vel exheredationem:⁊ dicitur turpis etiam infa
mis.de fratre quod no.quia si testator fratri pterito:fratrez
instituat vsurarium:testamentuz rumpi potest:quia vsurari
us infamis est etiam infamia ciuili.C.de infa.l. improbum
fenus:⁊ sic Bonon.de facto obtentum: quod crederez nisi
⁊ instituens ciuiliter esset vsurarius.C. de inoffi. testamen.
maternam.vel sm docto.intellige ꝙ maritus lucratur bo/
na mulieris iure lombardo ex quo predecessit. ¶ Oppo.
cum glo.que incipit sed videtur:ꝙ istud videtur virtute sub
stitutionis non potuerit succedere alterocha: vt patet: quia
hec substitutio compendiosa facta impuberi: expirat post
tempus pubertatis:ex quo facta est a pagano: vt.l.verbis ci
uilibus.⁊.l.centurio.⁊.l.precibus.dicit glo.ꝙ refert an sub
stitutio fiat per verba mere ciuilia:⁊ directa:⁊ si filia mea de
cesserit sine liberis:talis sit heres:vel talez heredez instituo:
⁊ hec expirat:nisi fiat a milite:quia post tempus pubertatis
priuilegiuz est militis:vt possit post tempora pubertatis te·
stari directe:quo ad bona:que dat:vt dicta.l.centurio.⁊.l.ꝑ
cibus.C.de testamen.mili.l.in testamento.aut sit per verba
decreta.non mere ciuilia:vel per verba cómunia: tunc post
pubertatem substitutio obliquatur:⁊ valet vt fideicó.vt est
casus hic. Aduerte tamē ꝙ hec verba in fine posita sit clа
que cómuniter apponi consueuit in testamento:scilicet si nó
valet iure testamenti: valeat iure codicillorūz: que trahit di
spositionem ipsam:⁊ transmittat ad codicillos:quia intelli·
gitur eatenus:quatenus non valet iure testamenti: eatenus
valeat iure codicillorūz:⁊ sic videtur fideicó.l.stichum. qui
meus erit.ff.de le.primo.quia solum fideicómissuz:⁊ non he·
redis instituo:fit in codicillis:quo casu non valeat post tem
pora pubertatis vt directa:sed expiret:valebit iure fideicó.
⁊ ita disputando tenui de facto:dum legerez leges: per no·
ta.Bar.in.l.prima.C.de iure codicil. Item limita hoc ver·
bum:quando substitutio aliquo tempore potuit valere iur
directo:quia tunc trahitur ad fideicómissum: sed si nunquá
potuit valere iure directo: vt pupillaris:quia est facta maio
ri:valet hec cópendiosa iure fideicómis.ff.ad trebellia.l. sce
uola.⁊ sic determinaui quo ad pap.per.l.si frater tuus.C.de
fideicómis. Quandoqz fit substitutio per verba communia
que possunt trahi ad fideicómis.⁊ directa: vt per verbū sub
stituo: quod est commune:⁊ tunc.l.pupillarem etatem:va·
let iure directo:postea valet iure fideicómis.vt in dictis iuri
bus:dic plenius vt dixi.§.tangendo membruz compendio·
se:⁊ per Barto.in dicta.l.centurio. ¶ Quero cū glo. hec
allegatio ad declarationem tex.de qua prescriptione anna·
li loquitur:dic ꝙ de quadam prescriptione:de qua habetur
.C.de annali prescriptione.l.prima.que hodie ē sublata:vel
sm Hostien.sumitur pro annali dilatione:quam tutor dice
bat illis altherocce:⁊ filio data ad adeunduz:vel deliberan·
dum:an vellent adire:quo lapso erant audiendi.ff.de acqui
ren.here.l.qꝫdiu:ar.ff.de adop.lega.l.mancipiorūz. ⁊ forte
volente patre datuz fuit tantū tempus:cuz sufficerent nouē
menses.C.de iure delibe.l.sancimus.§.sed quia.Succubu/
it autez tutor:quia non probauit vel forte scóm euz oppone
batur annalis prescriptio ad ius offerenduz pro tertia: ven·
dita per adalasiaz de iuris consuetudine sibi competenti: vt
proximiori:de quo supra.de in inte.restitu.constitutus. Sz
primum plus placet glo.tunc prodest ibi.l.vna. ¶ Oppo.
hic dicitur ꝙ fuit obiecta vsucapio pro dote: ⁊ non profuit
sed videtur ꝙ prodesse debuerit: quia secuto matrimonio
rebus traditis in estimationez: vt hic erat: talis prescriptio
locum habet.ff.pro dote.l.prima.hic autez dicitur ꝙ non fu
it:ergo male. Solu.dicit glo.ꝙ ideo non profuit hec exce
ptio:quia alterocha ⁊ filius agebant actione ex testamento
ad fideicómissum vniuersale:quod Raynutius in testamē
to ei restitui mandauerat:sed actio ex testamento non tollit
longo tempore:sed longissimo:cū sit actio personalis.C.có
munia de lega.l.prima.ff.de consti.pe.l.scóa. Hic sunt vidē
da duo. Primuz an habeat locum vsucapio pro dote: vel
alia pro re que in dotez traditur:scóm ꝙ actiones compe
tant illi:cui aliquid est relictum. Hic ad secundū:aut lega/
tur quantitas in genere:aut in specie:si in genere quantitas:
vt si decez lib.habet legatarius personalez ex testamēto:vt
hypote.quia bona testatoris sunt obligata pro illis decem.
Si in specie quantitatez:ut pecuniaz quá habet in cista:tunc
datur etiam ei rei ven.ut.l.si corbes.ff.de le.primo. Si uero
legat speciez aut in genere:puta hominez: ei competit actio
ex testamento ⁊ hypothe.aut in specie:⁊ tunc aut rem suam:
aut sui heredis uel legatarij:aut extranei omnino:si suaz có
petunt tres personales ex testamento hypothe.⁊ rei uen. ut
.l.scóa.C.cómunia de le. Sed instas quomó potest compe
tere actio psonalis pro re propria:non uidetur. Institu.de
act.§.sit itaque.⁊ est spālr in fure.ut.l.j.in fi.ð usufru.quēad
modū qs vsufru.pe. Nec similiter hypo.uidet cópetere ꝓ
re propria:ut.l.neqz pignus.ff.de reg.iur. Dic ꝙ re legata
ipsius testatoris:legatarius habet dominium de iure cómu·
ni hypothe.⁊ personalem de iure personali. Ita nec hypo/
thecariam que sequitur personalem. Secundo casu quan
do legat rem hēdis:uel legatarij:tunc uidet ꝙ transeat sta/
tim dominiuz sicut in re propria:ideo dat rei ven. ⁊ ita tenz
in.l.ij.C.cómunia.de le.que ab omnibus reprobatur: vt.l.
vnum ex familia.§.si rem.de le.ij.l.si quis inquilinos.§.pri/
mo.⁊.l.si tibi homo.§.fundus.ff.de le.primo.⁊ est glo. con·
tra.de serui.l.j. Tertio casu:quando legatur res aliena:tūc
in casibus in quibus tale legatum debetur:vt dixi in.c.filius
.§.eo.dic ꝙ datur actio ex testamento:vt rem redimat: vel
det estimationem:vt.l.non dubium.de le.iij. ⁊ hoc quando
legat quantitatem vel speciem. Quandoqz legat rem in/
corporalem:⁊ tunc aut est ius liberationis:⁊ habet exceptió
nem in actione ex testamento ad deliberandum:vt.l.prima.
.§.si.ff.vt in posses.leg.⁊.l.si creditor.C.de fideicommis. ⁊
no.C.communia de lega.l.prima. Aut est nomen ⁊ habet le
gatarius vtilem actionem meo nomine:aut est seruitus rea
lis:⁊ tunc ius seruitutis transit ab adita hereditate:⁊ dat có
fessoria.ff.quēadmodū sui.admit.l.si partem. Aut est sui
ius psonal:⁊ tunc ꝯfessoria dat ⁊ hypo. Sz i rē ꝯfessoria nó

datur:quia simul non concurrunt.ff.de excep.rei iudi.l.fi.§.
latinus.vel dic q possunt concurrere:Una de iure speciali:
Alia de iure communi:vt dixi. ¶ Oppo.videt q hec ex
ceptio fuit male repulsa:nam res pro dote prescribi pot.ff.
pro dote.l.prima.et tamen hic repellit huiusmodi exceptio
¶ Glo.dicit q res data inextimata pro dote:tunc prescri/
bi potest titulo pro dote. Si detur extimata:tunc videt esse
vendita:et habet locum vsuca.pro emptore. Doc.autē dicūt
hic:quandoqz datur dos inextimata:et hoc constat:vel etiā
est dubium:et traditur ea intentione:vt statim fiat accipiētis
quod in dubio presumitur:argu.l.dot.fructus.et.l.se.ff.de
iure do.et tunc vsucapit titulo pro suo ante secutum matrimo
nium. Secuto autem matrimonio:vsucapitur titu.pro dote
vt in prealle.l.j.ff.pro dote:quod est verum:si matrimoniuz
est secutū de iure:et de facto:vel ē secutū de facto tātū:et sub
est iustus error:validitati mrimonij:qz tūc vsucapit saltē p
titu.puta titu.pro dote:alias vsucaperetur si non esset iustus
error titu.pro suo.ff.de iure do.l.proculus:dummodo con/
stet tradentem voluisse transferre dominiū:vel forte nulla p
tunc procederet vsucapio.per.l.nunq̄.ff.de vsucap. Si ve-
ro traduntur extimate res:et tunc si hac intentione: vt statim
transferatur dominiū:vsucapitur titu.pro emptore.ff.de vsu
cap.pro dote.l.i.et.ij.hoc verum post nuptias:qz extimatio
facit emptionē.ff.pro emptore.l.j.Sed ante nuptias vsuca
piuntur titu.pro suo:si traduntur hac intentione:vt non effi-
ciatur maritus dñs:nisi secuto matrimonio: et tunc non vsu
capiuntur titu.pro suo:nec pro dote:nec etiam pro emptore.
ff.pro dote.l.ij.et.ff.pro suo.l.i.in dubio.siue sint secute nup/
tie:siue non tradita animo transferendi dñium:et ibi no.ad
hoc tex.ibi predictis. Non obstat qz extimatio habet taci
tam conditionem.s.si matrimoniū sequatur:et sic impeditur
ante nuptias vsucap.cum sit in pendenti.ff.pro emptore.l.j.
.§.si sub conditione:qz ſm doc.talis conditio non facit exti
mationem conditionalē:tanq̄ tacitaz intellecta.ff.de condi.
et de.l.conditiones.que extrinsecis. Itē conditio non impe
dit translationes dñij.ff.de solu.l.si sub cōditione. ¶ Et si
queritur quare vsucapio pro dote non profuit alleganti titu
lum pro dote. Respondent doc.q si res fuit data extimata:
male fuit alleg.qz illa locum non habebat:sed titu.pro suo:
vel pro emptore.Si vero inextimata:tunc respondendum:
vt sequitur in glo.quia tempore vite adiecte non potuit ad/
iecta vel maritus prescribere:quod suū erat:cum adhuc cō
ditio restituēda non venisset:etiā soluto matrimonio:pote-
rat prescribi titu.pro dote:qz dos non potest esse sine matri
monio:sed soluto matrimonio non est titulus matrimonij:
ergo non potest procedere vsucap.pro dote.ff.pro dote.l.j.
ante fi.ſm docto. Sed tūc vltra ob.quia saltē per spatium
lōgi temporis:debuit posse prescribi:puta spatio.x.vel.xx.
annorum.C.de prescrip.longi temporis:etiaz sine titu.cuius
contrarium dicit littera. Ad hoc contrariū glo.respondet:
vt sequitur in versi.sed quare.s.quia hic agebatur de prescri
benda actione personali ex testamēto:que durat spatio.xxx.
annorum:vnde non sufficiebat vsucap.pro dote:alle.C.cō/
munia.de le.l.i. Itē contra talem personalem non currit pre
scriptio:nisi ex quo cepit competere:et cepit ipsa competere
dñiū post mortem adiecte:et tunc vt soluto matrimonio ces
sabat titulus pro dote:alle.C.de iure do.l.in rebus:vbi dici
tur q non currit prescriptio:nisi ex quo cepit actio compe/
tere:videatis istam glo. Aduerte tamen q propter istud q
dixit glo.ex testamēto cōpetit hypothecaria:quia res legiti
me saltem sunt hypothecate:etiā rei ven.non tamen in vno:
et eodem casu:sed in diuersis. Si legatum est in specie:ita si
res in specie testatoris legatur vt equus fundus vel dom9:
competunt dicte tres actiones secuta aditione hereditatis:
ar.l.a titio.ff.de furtis. Et si dicas quomō possūt iste actio
nes concurrere:cum res sua sibi non possit esse obligata:di
cunt docto.q rei ven.agit ratione rei et hypo.ratione posses
sionis hoc nil est dicere:ideo dic q hypote.non potest con/

currere cum rei ven.vbi quis est dominus de iure communi
quia tunc cum rei ven.concurrere solum potest actio ex te-
stamento:et sic legatarius habet actionem ex testamento: et
rei vendicationem a tempore adite hereditatis:ex quo tūc
factus est dominus.l.a titio.ff.de fur.Secus vbi ē de iure spe
ciali.l.ij.cum ibi nota.C.cōia de le.sed sic est in legatario:qz
non est dominus de iure cōmuni:sed speciali:cum sine tradi
tione efficiatur dominus:ꝯ regulas cōmunes.l.traditionē
.C.de pac.cum concordā.Si vero legatum est in genere: pu
ta serui vel equi:et tunc competit actio personalis ex testamē
to:et etiam hypothe.non rei ven. Eodem modo si testator
legauit rem alienam:per dictam.l.i.et.ij.C.cōia de le.et licet
omnes competant:altera est eligenda in libello.ff.de le.j.l.
cum filius.§.varijs. Modo ad propositum quanto tempo
re tollantur iste actiones:dic personalis ex testamento spa-
tio.xxx.annorum. Hypo.vero:si ab herede possidet res:tol-
litur.lx.annorum spatio.l.cum notissimi.C.de prescrip.xxx.
annorum.Si ab alio tertio:et tūc si sine titu.p̄scribitur spa-
tio.xxx.annorum p̄ alle.l.cum notissimi. Si cum titu.et bona fi
de:tunc potest prescribi spatio.x.vel.xx.annorum: et ſm le-
ges:etiam cum mala fide spatio.xxx.annorum. Sed scdm
canones secus.de prescrip.c.fi.ſm Host.h:et in summa.At
tendite bene q remedia de quibus.s.non proprie propor
tionantur ad casum prepositum:qz loquūtur quando res p
ticularis est relicta.i.in legato particulari: sz vbi est fideicō
missum vle:tunc habet alia remedia:qz cōpetit officium iudi
cis:vt cogatur adire:et qz habet instar act.durat.xxx.annis.
.l.omnes.et.l.sicut.C.de prescrip.xxx.an. Si vero adita sit
hereditas:et tunc competit actio vt cogat restituere heredi
tatem:que durat similiter.xxx.annis.Si vero sit adita here
ditas et instituta saltem verbo:tunc habet vtiles actiones:et
vtilem petitionem hereditatis:quia est vlr habens.ff.de fi
deicō.petite here.l.i.et iste actiones non tollūtur nisi spatio
longissimi temporis:non longi:ideo non procedebat hec
allegatio. Item qz vt dicit glo.q a tēpore quo ceperūt iste
actiones.s.post mortem adiecte non currat tantū tempus.s.
xxx.annorum:quod sufficeret cum precedens tempus non
debuerit attendi:lz tanto possideret cum ante non ceperit fa
cultas agendi altero che:et sic etiā non cepit curret prescrip
tio:quia non valēti agere:non currit prescriptio. ¶ Glo.sz
quid ad matrē:videt q mr et vxor non possent petere istas
tertias:qz in hoc debito tertie:vel debito iure nature: descē
dentes vt proximiores excludunt matres et vxores: in auc.
de here.ab intesta.venientibus.in p̄nci.coll.ix.C.vnde vir
et vxor.l.vna:dic q hoc habebat ꝯsuetudo tuscana: vl lom
barda. Alij qz quarta debebatur vxori de bonis mariti:
quando est pauper:vel relicta sine bonis:per autētica.prete
rea.C.vne vir et vxor.et per.l.consensu.C.de repudiis.glo.te
net primum:tene hic:et sic ius lombardum approbatur per
canones:quo ad dispositiones laicorum:ex hoc not. Inno.
ius lombardie approbatū.ad idem de ser.non ordi.cōsulu
it:et multe leges illius sunt canonizate.xvij.q.iiij.sed dicit h
ver in his que faciunt pro ecclesia:et non contra ecclesiaz:vt
.x.di.si in adiutorium:et per totum:nam et lex lombardorum
approbat vulgare:quod reprobat ius canonicum:vt.j.de re
gu.iuris.per totum. Abbas dicit q in lombardia caueba
tur de vsufructu tm̄ lucrando. Host.dicit q propter loci cō
suetudinem:dilatata erat lex lombarda:loquens de vsufru
ctu ad proprietatem:et ex hoc nota consuetudinem inspici
vbi est res litigiosa:remittit ad no.xij.distin.illud.et de con
sue.sup Rica. ¶ Oppo.cum glo.que incipit pertineant.vi
detur q donatio et venditio tertiarum dare ei adalasie non ve
niant rescindende aliquo iure. Nam donatio perfecta non
reuocatur:nisi per querelam inofficiose donationis:vt patz
in toto titulo.C.de inoffi.dona:hic autez propter altero chā
intentataz non appet. Itez venditio legitime facta nō retra
ctatur aliquo iure ratione legitime:nam per traditionem il
le petrus fuit factus dominus tertie adalasie:vt Institu.de

rex diui.§.p traditionem. Sol. dicit glo. ꝙ hec altero ca
petijt donationem reuocari: ut inofficiosam: ꝛ sic reuocata
fuit pro parte per istum Cardinalē: uenditionem etiam re/
uocabat per eundem titulum: qꝛ erat simulata. Sed ad hoc
obijcitur querela inofficiose donationis: simul ꝛ querela in
officiosi testamenti. C. de inoff. dona. l. fi. Sed querela inof
ficiosi testamenti rumpit in totum testamentum: ita ꝙ inten
tans eam: succedit in totū. C. de libe. pte. l. maximum vitium:
ergo altero cha non solum legitimam: sed ꝛ dimidiā habere
debuit. So. dic ꝙ cōparat in hoc querele inofficiosi testa.
vt detur aduersus donationē: sic ꝛ querela inofficiosi aduer
sus testamētū: sed sunt dissimiles in multis: querela inofficio
se donationis solum datur ad reuocandam legitimam: vt hic:
ꝙ dic vt. s. de dona. c. fi. querela inofficiosi ad totum. Item
querela inofficiosi solum datur contra instrumentum. insti.
de inoffi. testa. j. Ro. ꝛ ff. eo. l. j. hic datur contra donationē
factam in testamento: ꝛ extra testamentū: vt. C. de inoffi. do
na. l. j. ꝛ. ij. Item illā cōtra heredes ꝛ extraneos: vt in predi/
ctis. ll. ꝛ. l. pap. §. si imperator. ff. de inoffi. testa. Itē tempus
currit ad primam excludendam a tempore adite heredita/
tis: sed tempus in scda a tempore mortis donatoris: licet ali
qui ꝙ a tempore donantis si filius erat emancipatus. Sed
primum est verius: argu. l. sancimus. §. fi. ff. de inoffic. testa. ꝛ
. l. i. §. fi. ꝛ. C. de annali excep. ꝛ facit ad predicta quod dixi
supra tex. Alium intellectum qno ad tertiam venditam no.
Inno. dicens ꝙ de lege lombardorum est ꝙ vxor non pos
sit istam tertiam alienare: quin descendentes mariti habeāt
legitimam: ꝛ propter hoc ista reuocatio ex dicto iure fiebat
quibus intellectus est bonus. ¶ Glo. non ergo ibi. filijs tā
tum: ꝛ idem in omnibus descendentibus sm doc. vt in auc.
de trien. ꝛ se. §. i. an autem sit aucta in ascendentibus ad terti-
am: cōmuniter tenetur ꝙ sic: ꝛ idem dicunt in quarta fratris
quia instituta turpi persona: quia est aucta ad tertiam per il
lum. §. i. vbi dicit deberi tertiam in omnibus qui querelam
inofficiosi agere poterant: de qua disputat glo. in dicto. §. j.
¶ Eadem glo. ibi. nullum grauamen ꝛc. Nec obstat ꝙ
fieri potest substitutio pupillaris: qꝛ illa censetur fauor non
grauamen: quia per eam fit testamentum filio: qui sibi testa
re non potest. l. ex tribus. C. de inoffi. testa. ¶ Eadem glo.
ibi ad trientem: vnde versus. Quatuor aūt infra: dant natis
iura trientem. Semissem vero dant natis quinqꝫ vel vltra.
¶ Eadem glo. ibi. ꝛ in hoc veniunt: ꝛ omnia computātur
in ista quarta: que habētur ex voluntate defuncti legata do
nata inter viuos: si hoc dixerit testator. Item dos: de hac igi
tur quarta dicendum: vt no. Bar. in. l. in quarta. ff. ad. l. fal.
¶ Eadem glo. ibi. quarta trebellianica: quare ista fuerūt
inuenta: sed inducta: dixi in euidentiali: que competit here/
di instituto rogato hereditatem restituere: ꝛ in hac compu
tantur donationes: ꝛ hanc non detrahit heres: qui inuolun/
tarius adijt hereditatem: quia non vult adire nisi cōpulsus
per fideicōmissos. ¶ Eadem glo. ibi. Item est alia quarta
que debetur iure institutionis: ista appellat quarta falcidie:
ꝛ quare fuerit inuenta habet instituta ad. l. fal. in princi. ꝛ il
la quarta detrahitur de particularibus legatis: sicut trebel/
lianica ad fideicōmis. vniuersali: vnde falcidia habet locum
quando legatis ꝛ fideicō. particularibus hereditas est ex/
hausta: ꝛ detrahitur de quolibet legato: de qua etiam aliqd
J.c. Raynaldus. In hac quarta computantur solum perce
pta iure hereditario: vide glo. ¶ Eadem glo. in fi. Rō di
uersitatis sm docto. quare legata in quarta nature imputā/
tur: ꝛ institutionis: sed non in quartam falcidie: in qua solum
computantur illa: que capiuntur iure hereditario: ꝛ sm do/
cto. quia heres grauatur legatis ad onera hereditaria ex to
to tenetur: ꝛ in aliquo non releuatur: immo si non fecit inuē
tarium: tenetur heres vltra vires hereditarias: ideo releua
tur in alio: vt solum ea que iure hereditario capit: computet
in quartam: ꝛ non legata: nec donat: sed debita iure nature
debetur sine onere: ideo in ea imputantur legata ꝛ donatio

nes. Item quarta trebellia. capitur sine onere totius here/
ditatis: ꝛ habet onus cōmodi: vel incōmodum solum: pro
rata quarte: vnde actus vsqꝫ ad quartam quarte: transeant
actiue ꝛ passiue in fideicōmissum: ꝛ remanet solum pro quar
ta heres grauatus: ideo nimirum si plura in tali quarta tre/
bel. imputant. ¶ In glo. ex quo tempore in fi. dicebat hic
Jo. ꝙ si queritur an fructus quarte computentur in quartā
ꝛ dicendum ꝙ non: vt hic. Si queritur de fructibus totius
hereditatis: ꝛ illi computantur: vt ibi. Alij soluunt aliter. s.
ꝙ hoc non dicitur ꝙ filij primi gradus computent fructus
in quarta: qꝛ hoc non detrahebat adiecta: sed filia petri non
detrahit ex persona sua: sed ex persona adiecte per mediam
personam pe. ideo debent vti iure adiecte. Alia datur so/
lutio quod contrarium procedat de iure ciuili: hic de iure ca
nonico: ꝛ si dicas diuersum est: dicūt pro tanto: quia canon
grauat fideicommissum: vt detrahantur due quarte: ideo in
alio releuat: scilicet vt in quarta trebellianica non computā
tur fructus: ar. l. cum qui. ff. de iureiur. hec satis est bona: ta/
men cōmuniter alij dicunt ꝙ hec non petuntur a filijs pmi
gradus: sed a petro: ꝛ a filijs qui sunt extranei: docto. tenent
solutionem glo. ¶ Oppo. cum glo. que est super verbo le
gitima: videtur ꝙ quarta debita iure nature computetur in
quartam trebellianicam: quia dicit lex ꝙ in testamento pa/
tris: sola vna quarta deducitur. ff. ad. l. fal. in. l. institutiōe. §.
ꝙ vulgo. So. sunt opi. due inter legistas: ꝯ° vna ꝙ detra
huntur due: alia ꝙ vna tertia distinguēs. Opi. ꝙ due detra
hantur: hic approbantur: vide rationes in glosa fina. dic ꝛ
est ratio huius: quia vbi rogatus est pure: si ambe detrahe
rentur nimium diminueretur heredis substantia: sed quādo
restitutio est facienda post certū tempus: puta decem annos:
vel incertū: puta si decedat sine liberis: statim detrahit debi
tam iure nature: adueniente tempore quartam trebel. in qua
cum cōputentur fructus: nimis diminuitur hereditatis sub
stantia. Recitat Joan. andre. ꝙ do. marti. dicit ꝙ refert an
sit institutus filius grauatus: an sit institutus sub conditio
ne vel in diem: de restitutione non curat: an sit pura: vel non:
Primo casu est ratio sm eū: quia non stati cadit dies quar
te detrahende in vtraqꝫ: eodem instanti. Nam statim detrahet
quartam debitam iure nature: eueniente conditione detrahet
aliam: Sed vbi statim est institutum tempus quartarum de
trahendarum: cedit eodē instanti. Plus sibi placet ꝙ omni
casu vna detrahatur: opi. Canonistarum cōmuniter tenetur
pro ea vltra rationes: glo. facit. l. irritū. vbi institui potest qs
ab herede: in eo ꝙ sibi venit per fideicōmissum restituendum:
sed quia id erat sibi debitū: non imputat in falcidiam: sic nec
legitimā sibi debitam iure nature: licet in ea instituatur idē
in trebellianica: vt si heres cogatur restituere substitutum in
stituat ꝛ roget: vt sibi restituat: non computabit in quartam
ꝙ sibi debetur vt fideicō. Item certum ꝙ si filium instituisset
in legitimam: vel in minus: ꝛ alium vlr quem de restituen
do rogasset: substitutus non haberet nisi dimidiā: sic nec ha
beat ipso filio vlr instituto: ꝛ de restituendo rogato: quia il
lorum non debet esse conditio deterior: qui fere ad bona pro
pria veniunt. ff. de suce. edicto. l. j. §. largius: vnde legiste
hanc opi. sequi debent. ad hoc quia vbi diuersa iura concur
runt in personam eiusdem: faciunt eum diuerso iure censeri. ff.
de his quibus vt indi. l. tutor. de elec. cum inter. Tene decre
tistas: quia contrariantibus opi. iure ciuili: decisio est eccle
sie. qui filij sint legitimi. per venerabilem. per glo. plene. p
Oldradum suo consilio ducentesimo. ¶ Glo. penul. ibi.
si conditioni: sed contradicit lex iubemus. C. ad trebellia. il
la in trebellia. hec in legitima: vt loquitur tex. ꝛ glo. Azo di
cit ꝙ si incontinenti: vel post modicum tempus arbitrarium
detrahit: fructus non computantur: si post longum tempus
arbitrarium detrahat fructus computantur: ꝛ dicit arbitra
rium: dic vt in pncipio. ¶ Glo. vlti. ibi. actiōes hic intēdit
ꝙ filius rogatus restituere hꝫ ius sepulchri hēditarij: ꝛ o pa
rū qs debebāt libti testatori: ꝛ dscēdētib⁹ et p⁹ restitutiōem,

¶ Uenio ad glo. magnam que tractat unum passum principalē: decre. alie inter medie sunt litterales. glo. retinebūt. ¶ Oppo. ꝙ una sola quarta possit detrahi: vt. l. j. C. qđ vulgo. ff. ad. l. fal. vbi tex. dixit ꝙ filius grauatus ad restituenda paterna: solum detrahit unam quartā: huius timore. glo. ponit circa hoc tres opi. duas contrarias: et etiam tertiā que concordat opi. Prima est opi. ꝙ possunt due quarte detrahi: qꝛ de eo in quo filius est grauatus de restituendo detrahit quartam: sed vltima nullo modo potest grauari. Igitur legitimam habet precipuam: de residuo in quo grauari potest: detrahit trebellianicam. Secunda ꝙ solum una quarta filius debet esse contentus: qꝛ si primo detrahit legitimaʒ illam: habet iure institutionis: nam aliter habere non potest et omne quod capitur iure institutionis: cōputatur in trebellianicam: igitur vt prius detrahit trebellianicam: et ius vult ꝙ oia que capiunt iure institutiōis computētur in legitimā et trebelleanicam habet iure institutionis. Igitur non ob. si dicatur filius detrahit legitimam vt sibi debitam: nihilominus detrahit eam iure institutionis: nec est sibi sic debitum: ꝙ sibi competat aliqua actio contra patrem: sed ex natura debitum dicitur: ita etiam ꝙ pater filiū non defraudet. Dicit tamen glo. ꝙ si elegit legitimam: et trebellianicam excedat legitimam: id quod est plus in trebellianica vltra legitimam detrahere potest: duntaxat quod excedit. Tertia que concordat opi. pro primo faciunt multa iura: que allegātur in glo. et sunt tria argumenta: s̄m. ibi. et est arg. tertium. ibi. Item legitimam: et scđm arg. facit qꝛ videtur ꝙ semper ibi sunt duo iura defalcabilia: semper defalcabuntur ambo. ¶ Ea. glo. ibi. sed magis equa videtur opi. canonica: que hic approbatur: doc. confirmant hac ratione. primo per. l. irritum. C. ad. l. fal. vbi potest institui legatarius vel fideicōmissarius uniuersalis in eo quod venit sibi restituendū: modo si grauetur: an debebit imputare id quod erat sibi dandum: certe non: vt ibi: ergo eodem modo ꝙ erat debituʒ filio: cum alio iure capiat: nō debebit in falci. imputare: id qđ iure debite nature capit. Item ponamus ꝙ filius sit institutus et grauatus in legitima: et extraneus similiter in residuo: certe quilibet detrahet unam quartam: si unam filius: aliaʒ extraneus: ergo eodem modo si hec iura concurrant in eadem persona: ar. s̄. de elec. cum inter uniuersas. et ff. ad municipales. l. labeo. et. l. assumptio. §. iure. ¶ Glo. autem in. v. et alij. voluerunt distinguere: ponit tertiā opi. cōcordā. opi. ꝙ si quis est grauatus pure de restituendo: et tūc cū eodē tēpore veniant detrahende: scilicet legitima et trebellia. una cōfunditur in aliam: ideo una detrahitur sola: qꝛ una venit cōputanda in corpore alterius aut diuerso: et tunc due: qꝛ rogatus est restituere hereditatem in diem vel sub conditione: et tunc statim habet legitimam vt propriam: et postea cum venit restitutio facienda: detrahere potest trebellianicaʒ: et sic loquitur vere hec decre. et. j. c. Raynaldus. et hanc vltimam opi. tenent communiter doc. et etiam legiste. et sequitur bar. Nam dicit bar. ꝙ de iure vera est opinio tertia. s. ꝙ due nō sunt detrahende: ideo cum ius canonicū soluʒ corrigat: quādo diuerso tempore veniunt detrahende: qꝛ sub conditione vel in diem est grauatus: ergo in alio remanemus iure ciuili incorrecto: ar. c. cum expediat. de elec. in. vj. et. l. precipimus in fi. C. de app. hanc opi. tenet Bar. et communiter seruatur in practica. glo. excipit ibi. non transeunt. Ratio quia se consul. ne solū valuit transire actio: que defuncto vel contra euʒ competierunt. Anto. de Bu.

Cum nos. Episcopus compellit fideicōmissarios ad exequēdas pias voluntates defunctoruʒ. h̄ dicit. In prima recitat factum. secunda ibi. cum igitur prouidet. ¶ No. ꝙ religiosi possunt esse executores testatoris: ad hoc. Leo. ti. j. si religiosus. in. vj. et etiaʒ exempti episcopo tenentur reddere rationem: vt in cle. j. hic eo. titu. de fratribus minoribus: dic vt in cle. exiui. v̄si. verum. de verbo. sig. qꝛ esse non possunt executores. ¶ No. ꝙ executoris legata in certū vsuʒ piuʒ nō possunt volūtatē defuncti alterare in aliū vsuʒ: inconsulto dyoc. episcopo. ¶ No. ar. pro toto vt episcopus se intromittere possit pro executione legatorum: demum quando sunt in pios vsus. de quo videtur. j. c. Joannes. ¶ No. ꝙ etiaʒ data mora exequendi: non deuoluitur potestas ad episcopuʒ īmediate exequendi: sed compellendi: nisi a iure vł ab homine alius terminus reperiatur eē statutus. ¶ No. ꝙ testatores in testamento nō possunt tollere ius exequēdi: aut cōpellendi de exequendo legatuʒ in suis testamētis relicta dyoce. et sic non possunt facere: quin iura habeant locuʒ in suis testamētis: disponētia hanc ꝯpulsiōeʒ fieri debere per dyocesanos. Ego vidi multotiens reuocari in dubiū de una questione: que est hic: et pendet modo de facto: ideo non decidam: sed tangā dubiuʒ: testatoris instituit pauperes xp̄i: illos duntaxat et non alios: quos elegit talis: stāte constitutione episcopi: ꝙ si nō sit executio testamēti infra certum tēpus: deuoluatur executio ad episcopū: modo lapsuʒ est dictū tēpus: ita ꝙ non fuit facta electio pauperum infra dictum tēpus: episcopus eligit post tp̄s: et illi cōmissarij etiam eligunt: quis debet preferri: vł ꝙ episcopus: qꝛ per constitutionem est deuoluta potestas ad episcopum: et non potest mora purgari. s̄. de supplē. negli. prela. litteras et de cōces. p̄ben. c. ij. et per illam regulam: qꝛ vbi est facta a iure non admittitur purgatio more: vt dixi in iuribus p̄allega. et no. in. l. si insulaʒ. ff. de v̄bo. obli. Nec ob. si dicatur nō impletur defuncti voluntas: si eligat episcopus: qꝛ testator voluit ꝙ non eēnt alij heredes: q̄ʒ quos isti elegerunt: quia si eligit excludere episcopū: non potuit directe nec indirecte quod esset si aliud diceremus: et ille nunq̄ eligeret. In cōtrariuʒ facit: qꝛ testator potest eligere viā testati et intestati: nec hoc repugnat iuri: vnde testator vult ꝙ nisi ille noiet pauperes sit testatus: alias intestatus: ergo episcopus non debʒ se intromittere: nec hoc repugnat iuri: sed bene repugnat iuri si testator voluisset testamētū valere: ꝙ episcopus nō possʒ habere potestatē: vt hic dicitur: sed pro pria parte facit: qꝛ illa verba que dicunt instituo pauperes xp̄i: quos elegerit talis: et non alios: debent intelligi vel alius loco eius subrogatus: et sic cū episcopus subrogetur loco illius: videtur ꝙ teneat electio episcopi. Ego non decido pro modo: qꝛ pendet. ¶ Quero an executores possint fal. i. quartā de legatis detrahere: dic ꝙ non: qꝛ nō detrahitur fal. de relictis. ad pias causas. C. ad. l. fal. auē. similiter. Itē quia sunt mere executores: et sic nil cōmodi debent habere. in auē. de eccle. tit. §. si autē. et. C. de epis. et cle. l. si quis ad declinandam. ¶ Quero qualiter debet esse hec monitio: dicunt docto. ꝙ trina interuallata spatio triginta dierum: vel arbitrio iudicis: vt. l. nōnunq̄. ff. de iudi. Itē tenet hic abbas: et dicit ꝙ nō eēt bona monitio. Dicendo solue solue solue: vel exequar exeq̄r: exequaris eodē instanti: alle. §. si aūt. pro redēptione. in auē. de eccle. titu. coll. ix. et sic licet monitio inest extraiudicialis: non requirat tertiā monitionē: vt no. glo. in. c. si episcopus. xviij. di. et no. per Inno. de elec. cum nobis: vbi facit sibi de dicto illius glo. capłu tamen vbi non est mere extraiudicialis est secus: vt dixi in. c. ex litteris. de consti. et aliqd in. c. breui. de iureiur. et de offi. dele. cum causa. Que dicitur voluntas pia: vt episcopus habeat executionē: dic omnis volūtas testantis pōt dici pia: qꝛ piuʒ est omnē taleʒ executioni ꝺmādari. s̄. c. nos. et. c. relatum. licet glo. hic sentiat contrarium: quā aggredior opponēdo de. l. nulli. C. de epis. et cleri. glo. soluit restringendo hos ad relicta ad pias causas: quia in illis procedit hec decre. sicut et in illis duo testes sufficiant. s̄. c. relatum. Sed de hac materia dicam. j. c. Joannes. vbi tāgitur per Joā. an. ideo hic non insisto plus. ¶ Glo. pe. ibi prohibetur: nec pōt mandari seruo cui dat fideicōmissaʒ libertatē: vt p̄stet operas. ff. de liber. ope. l. cerdonē. Nec valet si dicat volo tutorē ꝺ dolo teneri: quia male administrat. ff. ꝺ administra. tuto. l. quidam.

Raynaldus

Raynaldus. Hec diuiditur in tres principales partes: in quibus per omnia idem facit quod .c. Raynutius .§.e. Prima subdiuidit in quinq3 partes: quia in prima testamentum peponis compromissum: et snia arbitror: In secunda. ibi porro. testamentu3 Raynaldi cōtinens legatum auunculor: institutionem heredum: cu3 pene adiectione si legatum non soluerent. In tertia. ibi demū. ponit duplex auunculorum petitio. In quarta. ibi prefatus ponit duplex snia absolutoria prime petitionis: et cōdemnatorie scde. In quīta. ibi. a cuius vtriusq3 partis appellatio: et prosecutio. Secunda principalis subdiuidit in duas. primā sniam absolutoriam prioris iudicis reuocat: quo ad filios confirmat: quo ad patruum cum quadam moderatione etc. b. d. In secunda. ibi. filius rogatus de hereditate paterna restituenda: detrahit debitum iure nature: et quartam trebellianica3: in quibus potest legata relinqnere: heredes instituere: et penam apponere. b. d. ¶ Uenio ad casu3 in terminis in decre. et aduerte: quia modicum est curandum de compromisso: de quo in lra quia modicum aut nil facit ad decisionem textus. ibi legauit. s. instituendo scdm veru3 intellectum: tex. ibi in determinat]. i. pro virilibus. tex. ibi. adeunte nil dicit de aditione nepotum vt non adierant. tex. ibi. ipsos absoluens: forte motus quasi per aditione3 pene est facta nouatio legati: tex. ibi. tertie et quarte. melius staret textus ad restituendum medietatem ipsius legati consistentis in medietate tertie et quarte partis: tex. ibi. reperti fuerūt: qr nondum adiuerant: sed deliberabant. ¶ Nota q valz snia duorum arbitrorum tertio mortuo: sed hoc est ad voluntatem compromittentiu3 et forma compromissi: de quo dic: vt hodie habet de ar. c. ij. in. vj. ¶ No. q sic pacto quis astringi non potest: potest fieri p pactum: regulariter non potest fieri etiam per compromissum. ¶ Nota q testator potest hedes suos in delegando grauare: penam adijciendo si nō suppleāt legatum: de quo per totum. C. de his qui pene noie. et insti. de le. §. fina. ¶ No. q in eodem libello potest accumulari petitio debiti principalis: et pene si debitum non adimpleaf. ¶ Nota q debitum conditionale quod speratur purificari in limine litis potest in libello deduci: et ad illud agi: ad hoc. ff. de verbo. obli. l. si titius: et sic tractus futuri tēporis spectat ad iudicem: quando futuru3 venit repñtandū in limine litis cōtestande. ¶ No. q in diuersis articulis eadem snia potest pro parte approbari: et pro parte reprobari: et ab eadem snia pōt per vtranq3 partē appellari. ¶ Nō vlterius q filius grauatus de restituenda hēditate: detrahere potest duas quartas: vel hodie tertiam debitam iure nature: et quartam trebellianica3: et vnā detrahit vt filius: reliquam vt extraneus. ¶ Nota q legatum principale: et legatum nomine pene: vtrunq3 peti potest: nec vnum nouat aliō vel extinguit: quando id quod est in principali legato repetit etiam vel confundit in legato nomine pene: qr non interest vt nouef: nec interest ex qua parte legatū debeaf. ¶ Nō q heres grauatus in particularibus legatis: si exhausta est hereditas: vel portio sibi debita in totum potest detrahere fal. ¶ Nota q legatū qnote bonorum alio vniuersalif herede instituto: non trahif ad institutionē: sed valz vt simplex legatum. ¶ No. q iura de inuentario loquētia: saltez quo ad exclusionem facultatis falcidie detrahēde: hñt locus s3 iura canonicum: nunquid āt locum hēant q̄tu3 ad penā grauandi hēdem vltra vires hēditarias: vide quod no. Jo. an. de vsuris. q̄quam. libro. vj. in nouella. et quod no. Bar. i. l. prima. C. de sacro sanc. eccle. ¶ No. q heres cōtumax ad iussum iudicis implere defuncti volūtatem: priuaf commodo falcidie detrahende: et glo. alleg. concor. Or hētis substantialia notabilia: et expediam decre. more consueto. primo dicta doc. scdo veniam ad glo. ¶ Circa primam partē in quantū ponit in substitu. pepo. absq3 filiis masculis: qō si dixit simpliciē filijs: hic femina existens faceret deficere substitutionem: quia masculus in mā fauorabili comprehēdit feminam. l. prima. ff. de ver. signi. et. l. si quis filiab⁹. ff. de re iu. non tamen econuerso: si dixisset absq3 filiab⁹: comprehenderenf masculi. ff. de le. scdo. l. si ita scriptum: an āt masculinū comprehendat femininu3: vide per Archidi. xvij. q. iiij. si quis suadente: per Pau. in cle. prima. de elec. et p Cy. C. de seruis fug. et per glo. de elec. in generali. in. vi. ¶ Uenio ad libellum porrectum per adminiculos et videf q nō procedat: quia dicit lex q eodem instanti nō potest peti pncipale debitum et pena: quia pena nouat principale. l. Rptū §. si pacto. ff. de pac. et. l. prima. ff. de penu. leg. et. l. ita scriptū ff. de ver. obli. Dicunt doc. hic q isti non hēbant omnia bona vt legati: sed vi pene: cum generalif in pena dicat q omnia bona que ad eum spectant de hereditate peponis: vult ad eos spectare: hoc est aperte contra tex. hic: vbi papa confirmat sniam latam super legato principali: iō secundo soluit Inno. q lex que prohibet rem et pena3 peti procedit: vbi vtrūq3 petif actione personali. Si āt ad principale debitu3 agaf reali actione: et postea ad penam vtrunq3 peti poterat: vt hic ex tex. Nam hic loquitur in legato specierum: in quo transit dominium a morte testatoris. l. a titio. ff. de fur. et hoc ficte: sed vere transit dominium ad legatarium tēpore adite hereditatis. l. si tibi homo. §. cum seruus. ff. deē. primo. iō tunc pena adiecta non nouat: ipsemet dicit q hec sol. reprobaf per. l. expressam. ff. de doli excep. l. apud celsu3. §. labeo. vnde oz aliter respondere: q doc. dimittunt in confuso: vel q hoc constabat de mente testatoris: quia noluit nouatiōe3 fieri. Uel secundo possumus dicere: vt dixi in nōbilibus q ibi legatum principale repetif in pena: posito q non debeatur ex legato principali: tunc cū non intersit ex qua causa debeaf: tunc non fieret nouatio: Secus vbi principale esset diuersum a legato pene: qa tunc loquunf ɔtraria. ¶ Quero: vlteri⁹ quo iure petanf ista bona in pena3 adiecta? dic ex cā fideicommissi: ab ipis heredibus: p3 ex si. quia detrahif falci. heredibus reseruatur falcidia: vel petif ex iure legati: vt p3 ex verbo aduenirēt: quod innuit directe peruenire ad legatarium quod proprium est legati. l. a titio preall. et fideicommissum capitur de manu alterius: et falci. ēt detrahif de legatis particularibus. ¶ Quero que est ratio q logando dimidiam bonorum: videf legasse partem quam habuit: et videf q iste. R. non potuit suis auūculis legare medietatem cum in illa esset grauatus ad restituēdum patruis sī is: dic quia in dubio ius quod habet in re legare: videf. l. q tabernam. ff. de contrahen. emp. si enim totum legare voluit: fortius et partem: et si nil iuris habuit: seu hab3: totum daf videf: sicut et in episcopo: in simili dicimus de dona. pastoralis. et hoc vt res potius valeat q̄ pereat. J. de verbo. signi. abbate. Or hic expresse dixit de dimidia sue partis: vt pat3 i medietate partis sue: puta tertia dedebita iure nature: et q̄rta trebellianica: et hoc facere potuit: cum illa esset libere sua nec in illa per pr̄em grauatus fuit: ideo non est in eo insistendum. ¶ Querunt doc. quare isti arbitri non potuerunt ex suo precepto impedire alienationem quarte in extraneos: dicunt quia quis prō: et sic nec compromisso astringi potest quin rem suam possit alienare: et in alium transferre dominium: scā alienatione. l. ea lege. C. de condi. ob causam. et. l. traditis. C. de pac. sic nec per compromissum. Fallit in seruo alienato: ideſt dato ea conditiōe ne liber fiat: et hoc ideo quia impedireſ: et hoc ideo quia libertas semel data reuocare non poss3. §. semel. insti. quibus ex ca. ma. libe. non poss. et quia conditio coherēs personē ex facto eius: qui sub tali lege comparauit seruum: mutari non potest: et hoc in probatione facta ab homine: de quo plenius per Bar. ff. de pac. l. fina. et. l. ea lege preall. et ff. de verbo. obli. l. si ita quis. §. ea lege: et ibi plene per. l. fi. C. de re. ali. non alie. Quando q3 quis prohibef alienare a lege: et tunc non tenz alienatio: qa lex bene potest prohibere: hic. ff. de fun. do. per totu3. x. q. ij. hoc ius. et. xij. q. ii. sine. et per totum. et in auc. de alie. emphi.

§.sanctissimas.coll.ix.dic de hoc vt dictis legibus. Quandoq3 impedit alienatio per testatorez:et tunc si cuz causa: et tunc similiter impedit alienatio.ff.de le.i.l.filiusfami.§.diui.vbi plene de hoc per Bar.et.ff.de le.iii.l.pater.§.filiaz.et §.fundum.assignant rationem diuersitatis:quare pactū nō impedit alienationem:sed prohibitio legis:et testatoris sic: quia dicit Inno.q sicut ex pacto non transfert dominium: sine traditione.C.de pac.l.traditionem:sic nec impedit trāslatio dnii:ex sola verbali prohibitione:et ex solo pacto sine traditione:per legem aūt:vel per testatorē actum solis verbis:sine traditione potest transferri dominiuz.l.a titio.ff.de fur.et.l.si partem.§.i.ff.quemadmodum serui.amitta.et.l.fina.C.de sacro sanc.eccle.ideo potest etiam per.l.et testatorem.ex solis verbis impediri. Et ex isto infert q in beneficijs conferēdis superioris prohibitio impedit actum collationis:vnde a suspenso vel prohibito:per superiorem cōferre:non tenet collatio.de consue.cum dilectus.et de conces.p̄ben.si soli.et de iure pa.cum dilectus.et.c.executor.libro.vi. Nam solo verbo confert beneficiuz:per hoc infert q alienatio facta a prohibito per superiorem:non tenz.de offi.de le.venerabilis.et de dolo.veritatis:et hoc ideo est in istis:qa non hnt dominium:sed solum administrationem:et sic magis agile ius:q̄ dominium hēnt:nō impediuntur in vita prohibitione prelati:non aūt alij hntes dominia rerum:prohibent solo pacto sine traditione:hec sunt que tractant hic docto.satis superflue. ¶ Veniamus ad sniaz in causa appellatiōis:et videt quia debuerit iudicare bene vel male appellatum.l.eos C.de ap.et.ij.q.vi.in fi.et sic cum hoc non fecerit male videt tulisse istam sniam.s.q Cardinalis condemnauit patruū Raynaldi. So.doc.rñdent dupliciter. Primo vbi iudex pnunciat ex primis actis:dz pronūciare scdz formam:de qua in contrarijs:sed si ex nouiter deductis pronunciat:tunc debz prounciare de condemnando:vel absoluēdo: alle. de testi. fraternitatis.et de renuncia.in presentia. et de fide instrumen.cum Joannes.ad finem capituli. Host. vero dicebat q etiam vbi sententia fert ex nouis actis: q si est absolutus:condemnandus dz retractare sniam:et pdēnare: et econtra:si debuit absolui debz reuocare condemnationem et absoluere:vnde dicit q moderni sic pronunciant:pnuncio iudicem in eo q sic absoluit iniuste pronunciasse: et actorem bene appellasse: ideo condemno vel pronuncio iudicem in eo q condemnauit talem iniuste iudicasse:et reum bene appellasse:ideo eum absoluo. Joā.an.remittit ad spe.de sen. prola.§.vt aūt.vsi.in iudice:et dicit tenēdū q ibi dicit:et remittit ad spe.§.de officio.et in quarta parte. de ap. vsi.si vero a snia. Joan.and.in addi. Ad quam remittit: dicit q inquantum pronunciat in causa ap. sniaz absolutiōis iniustā:si vltra se non extendit:non perfecte pnunciat: quia non eēt condēnatus:nec absolutus:ideo dz submittere condēnatoriam de reo:et bene dicit:alias snia non eēt perfecta ¶ Oppo.vlterius inquantū reseruat istam sniam:ius falcidie detrahēde:quia non declarat quid:et quantū:et sic est incerta:vnde non videt valere:et quia nil de ea fuit petitū: dic Inno.q non fuit hec snia:sed quedam declaratio:que subintelligeret a iure dicta si non fuisset expressa: hec dicit vera nisi fuisset petita fal.et iudex nil dixit:et quia tūc peti nō posset quasi reprobata essz:sed vbi nil est petitum de fal. si snia simpliciter ferret:itelligeret detracta tñ pro qua falcidia. vnde soluendo legatum poterit detrahere fal.vel si soluit errore sci vltra q̄z debeat:potest repetere:facit.l.error.C.ad.l.falci. ¶ Oppo.vlterius q iste non potuit detrahere fal.quia negligens fuit in implēdo voluntatem defuncti:quod pz: qa incurrit in penam:dicunt doc.q contraria procedunt vbi testator nullam penam apposuisset:sed testator hic aliam penam.s.negligētie imposuit:ideo cessat pena predicta.s.perdēde fal.sed si simpliciter legatum reliquissz:contrariū procederet. Quid est inuētarium? dic scriptura ad res hēditarias inueniēdas:vel dicitur inuētarium quasi repertorium: quia fit ad res hereditarias repeiēduz:facit.l.tutor.qui repertorium.ff.de adm.i.tuto.et de forma inuētarii: ponit hic Host.de quo in spe.de instru.edi.§.fi.per totuz:et precipue in vsi. nunc dicamus:alias videamus:vbi tenz q nō sufficit inuētarium perfectum eē infra tempus debitum:nisi et sit inchoatum tempore debito:hodie aūt per rectores hospitalium necessitātur ad confectionem inuentarii: vt in cle.quia contingit.de reli.do.tene menti dictum spe.in dicto.§.nunc videamus:alias dicamus:quia opi.est de dicto palle. inter legistas:de quo in.l.fi.C.de iure deli.et p̄die fuit dcm̄. ¶ Venio ad glo.et attēdite q difficilis est hec materia:et pro maiori parte legalis. ¶ Oppo.cum glo.que incipit in glo. super verbo medietatem:videt q hi auunculi non potuerunt agere rei ven.ad partem dimidiam bonorum legatorum: quia non potest quis legādo dominium rerum transferre: dum dicit totius hereditatis cum bona spectarent ad patruum:dic q intendebat Ray.transferre dimidiam in auunculos tertie et quarte sibi tangēte: nō autem bonorum aliorum quia cum essent aliena non potuisset:lz si constaret de mente q et alia valuisset legatum quo ad extimationem:non cures de glo.quia nullius valoris. De qbus rebus fuit factuz legatum auunculis? dic q de rebus de quibus extiterat compromissum:vel q de reb9 proprijs.s. de tertia et quarta sibi debita: videt q non valuerit in facto patrui solius:cum ipse esset solus fideicommissarius:cum alter patruus debeat habere alteram partem:a qua excludi non potest per Ray.heredem.C.communia de le.l.fi. So.dic q vnus ex patruis hic erat mortuus:et dato q mortuus haberet filios:ad tales filios non transmittit fideicommissum conditionale:quia fideicommissum conditionale:ex quo nondum extitit conditio in personam eius qui debz hēre:hec species non transmittitur ad fideicommissum.ff.de le.i.l.cum filio. in fi.et.l. apud.§.vltimo.et no.in.l.heredes mei.§.cū ita.ff.ad trebel. vel potest dici sm docto,q viuebat alter patruus: sed repudiauerat hereditatem:et fideicōmissum:quo casu accrescit altera pars patruo viuo:quod intellige verum quando cōiuncte fuit facta substitutio: vt si filius decesserit sine liberis rogo vt restituas hēditatez patruis:secus si disiunctim re et verbis:vt si filius me9 decesserit sine filijs masculis rogo vt restituas dimidiā hereditatis tali patruo:et rogo vt alteraz dimidiā restituas tali patruo:nā si vnus patruus tūc esset mortuus ante conditionem vel repudiasset: nō accresceret patruo:sed heredi:et sic filio:vnde in illa potuisset testari:et in tertia et in quarta. Nec ob. tex.et glo.q hic Raynaldus eēt rogatus restituere patruis:et sic filio patrui dare nō posset quod spectabat ad patruum:quia est verum q dare nō poterat:sed ex quo patruus non adiuit hereditatem Raynaldi:approbauit relicta per Raynaldum: et sic renūciauit legato:vel fideicommisso facto per peponem pro parte alteri facta:et relicta:sicut et si legasset rē heredis ad illā teneretur Host. Inno.dicit q decre.non approbat h institutionē filiorum patrui:nisi quo ad tertiam et quartā Raynaldi: et absoluuntur filii:eo quia non possidebant: ad legata tamē tenebantur. Quid debetur ex hoc legato facto patruo et filijs? dic q dimidia debetur patruo:et filiis altera.ff.de vsu fruc.l.si quis a titio:et hoc ex tex.nota q vbi institutio refertur ad plures dispares in gradu:etiam testatori coniunctos et in quib9 cadit affectio:intelligit eos viriliter vocare: et eque principaliter:et non ordine successiuo. Item q vbi institutio refertur ad plures:sub nominibus diuersis appellatiuis vocati sunt in capita:scdm q cadunt sub nomine appellatiuo: etiaz si alii patrui superessent:vnde potuit instituere quem voluerat de patruis ratione tertie et quarte: sed fideicommissum debetur omnibus patruis. ¶ Oppo.cuz gl. super vbo legauit:videtur q patruus et filii non fuerint legatarii:sed heredes: vt patet ibi.dicti heredes: et patet. ibi. patruo adeunte hereditatem predictaz.et patet q ab eis tāquam heredibus petuntur legata.et ipsi vt hredes detrahūt

quartam: vt in fi. Solu. verbum legauit ad auunculos relatum stat proprie ad patruum: et filios stat improprie pro heredis institutione. Dat glo. simile q verbum ad diuersa relatu3 sumitur proprie et improprie: et ex hoc no. q legatarius in quota alio instituto non videtur haberi loco heredis. ad hoc quia non fuissent instituti. non valeret testamentum quod recipit fundamentu ab heredis institutione: insti. de legatis. §. ante heredis institutionem et hoc veru: nisi dictu3 esset. Si non valet iure testi: valeat saltem iure codicillorum. .C. de codicilli. l. fi. de virtute istius clausule habetis plene de liberis preteritis ex causa. et ius pe. de instru. edi. §. compendiose. vide plenissime per Bar. in. l. i. ff. de iure codicillor. Hosti. dicit q de iure canonico no est necessaria institutio: sed sufficit relinquere: quocunq3 etia3 de intentione pstet. vel dic q verbu legauit ex suo significato non trahitur ad institutione: s3 ad legatu nisi ex aliis verbis postea declaref: vel trahif ad vtrunq3: sed vt dubiu declaratur ex verbis sequentibus: et in appositione pene patruu3 et filios nominat heredes: et ip su3 nominat legatariu: ideo sunt legatarii: na3 ex sola appellatione heredis: si alia verba no protulisset: qs esset heres. ff. de heredi. insti. l. i. Ité eo q declarat auunculos legatu consequi de manibus alienis: eos voluit legatarios esse: et eo q patruis vult dari: declarat eos velle esse heredes. ¶ Super glo. adiciens. An testator indistincte possit pena apponere non parenti legato. duplex. Glo. que est super verbo adiiciens q sic. insti. de le. §. pene. quocuq3 nomine: dum tamen pena non sit turpis: vel legatum: siue quod comittitur sit impossibile. ff. de condi. et demon. l. qd da3. et de isti. et substi. l. repudi. An auté possit iudex penam imponere non soluenti legata infra quatuor menses: disputat hic Hostié. et tenet q si procedit via ordinaria: non pot imponere pena non soluenti: quia ad hoc non est actum de or. cog. cum dilectus. cu si. Si procedat via ordinaria potest precipere vt soluat infra certu terminum: et si non soluit mulctare. C. de modo mulc. cum si. ¶ Quero cum glo. que est super verbo adeunte. quare ponderatur hic aditio hereditatis per patruu: dicit glo. q si non adeatur hereditas omnia relicta in testamento conquassantur: nisi ab intestato sint repetita. C. de fideicó. l. eam quam. ff. de testa. tu. l. fine me. Dicunt doctores glo. veram regulariter: fallit in casibus non in dicta. l. eam quam: et habetur in spe. de instru. edi. §. nunc vero. v. quid igitur si heres et se. e. titu. de testa. §. i. v. pone nullus. ¶ Quero cum glo. petendo: an legatarius legatum possit propria auctoritate recipere: dicit glo q non: imo deb3 petere ab herede per tex. et si occupat ab eo vendicaretur per titulu: quoru legatoru. fatetur tam glo. q dnium recta via transit in legatariu: adita hereditate. ff. de fur. l. a ticio. ff. de le. i. l. si heres. §. cu seruus: et ideo agebatur rei ven. per legatariu et si é legatu nominis. Dic vt. C. de le. l. ex legato nois. s. q sine cessione. Non competit directa: sed vtilis: et vide q notaf. s. e. Raynucius in gl. si contra ipsum venirent videtur q non procedat hic libellus: peto legatu: et si contradixeris peto pena: quia petitio pene est conditionalis debita: et sic nondu ortu3 est ius agé di. ff. de verbo. obli. l. quoru. et libellus no debet dari super debito de futuro. ff. de iudi. non quéadmodu3. dicit gl. que est super v. venirét: q potest sic formari libellus: et loquitur illa lex in his que pendent extrinsecus: non ex ipsis que in iudicio aguntur: et q possit fieri libellus est ar. C. loc a. con. ductores: et dicit gl. q satis posset hoc concedi ar. huius. c. et propter lites dirimendas: vel q omnino extrinsecus pendens de futuro peti non potest nec deduci in libello. Sed accessorium ad petitum principaliter: sicut est pena. h ad legatu3 principale. dat simile in actione q metus causa pena li. ff. q metus causa. si cum exceptione. §. satis et. §. hec auté actio. Hostieu. vel fm Inno. si pendentia impedit certam sententiam fieri: hoc non impedit libellum: sed si ipendentia deducit libellum. Na si isti persistat in conditiõe condéna bruntur: vel tertio si alternatiue é debitu: vel ex. l. s. de emp. et ven. cu dilecti. Si ab homie idé de plus peti. c. vno. vel testaméto vt hic: secus si debitu est omnino cõditionale: vt in cõtrario. Uel quarto procedit talis libellus de consuetudine: licet non procedat de iure: sicut dicimus in libello. peto re3 ratione dominii: vel quasi: de quo de re. iudi. abbate in glo. ii. li. vi. vel vbi debitu est omnino de futuro non pot peti. Secus si non sit omnino de futuro: q: ia3 ceperit debe rinã hic iá in parte contrauenerat legato: cu iá cepisset venisse contra legatu3: vnde potuit concipi modicu de futuro .C. in qui. ca. co. cen. ac. do. po. l. i. li. x. ¶ Tu dic si debitu3 est oino de futuro: ita q non est spes ingressu litis de purificatione debiti: non procedit libellus: vt in cõtrario. Secus si in ipso ingressu litis sit spes: nec debitu3 purificatur: vt hic erat: q: dato q debitu non subsit scdm tépus dati libelli: eo q contradicit purificatur debitu pene: et sic patet q potest in libello deduci ad hoc. ff. de verbo. obli. l. titius. ¶ Quero quia actione petebatur hic fideicómissum pene vniuersoru? Dicit glo. que est super ver. occasione. q petebatur actione ex testamento: vel officio iudicis. Non aute3 petebaf qd debebaf rei védi. quia l3 in fideicó. rei particularis: sicut in legato transeat dominiu in legatariu: a morte testantis. ff. de fur. l. a ticio. In fideicómissu3 tamen vniuersale transit dominiu: demu facta restitutione: et. l. facta. nec ob. l. vltima. C. cõmunia de le. vbi transit etia3 non facta restitutione: et. l. facta per heredé: quia illa loquitur quando facta est restitutio. salté verbo: vel id speciale: vt i rebus alienatis p heredé ante restitutá hereditaté detur rei vendicatio saltē3 vtilis. quod autem non transeat patet: quia tenet alienatio: licet computet in quartam. ff. ad trebel. l. mar. §. si res: et. l. heres Insti. e. §. si heres. Contra heredem aute3 rogatum non cõpetit petitio hereditatis: quia non possidet pro herede. Nam non est heres: nisi forte post facta3 restitutioné: vbo a q possidet q: illa possidet p hrde ad hoc. ff. d de fideicó. here. peti. l. i. hec gl. no procedit: quia illd fidei comissum non valebat vt vniuersale. patet quia detrahitur quarta falcidie. nisi dicas. i. trebellianica. Nec obstat quod supra glo. tenuit eos legatarios: quia hoc verum in principali legato: non in legato pene. ¶ Querit glo. q est super verbo. bonoru3. quid mouit iudicé ad pronunciandum super pena: vt omnia bona Raynaldi deuenirent ad auunculos scilicet appositio pene a testatore. Sed quid eum mouit ad non pronunciandu3 super pricipali legato: pro auunculis Sed contra eos: absoluendo patruos. dicit glo. que est super verbo. bonorum. in ver. sed quia q eum mouit: quia non putabat tales res deberi obstante laudo. quod laudum impediebat alienatione3 in extraneu3: sed hoc no potuit vt dixi. s. Uel scdo eum mouit quia non putauit q in legato pene. testator senserit de rebus legatis: dicédo q omnia peruenirent: q illa generalia verba non deferuntur ad specifice disposita. ar. ff. de verbo. obli. l. doli clausula: et sic non fuit visum iudici q alias res haberet legatas specifice cum hoc legato pene in genere: quo mádabatur omnia deberi. ar. ff. de penis. l. sanctio legum. Ista ratio concluderet q non deberentur ex vi dispositionis secunde scilicet legati pene. sed quare non debetur ex dispositioé pricipalis legati. Hec ratio concluderet q deberentur ex pricipali: quia si genus ad illud speciale non refertur: remanet illud speciale. Uel tertio. ideo res legate: specifice non veniunt in hoc legato pene: quia ex quo absoluit a legato speciei: si postea condemnaret in legato pene generis: et illas vellet cõprehédere in legato generis: frustratoria fuisset prima absolutio: si de iure patrui ad vtrunq3 teneret: vt patet per hác litteram. quia quicquid patruus cepit de bonis raynaldi. totum debet restituere: salua falcidia: vt in fine. vide glo. attingit apponendo vnum: et soluendo alium. primo quare fuit motus ad soluendum super principali legato: et condénato super pena. hic soluit in prima solutione

in hoc dic ꝙ nil mouit ipsum laudum: vt.s.vel mouit ipm
quia putauit testatorē voluisse legatario contentuz debere
esse pena. ⁊ per hoc benefacit.ff.quando di.le.ce.l.si pena
⁊.l.i..ff.de pe.le.l.ita stipulatus.§.fi..ff.de ver.obli.vbi si te
stator legat penā: ⁊ si penā non dederit legat centum: nō pe
tuntur nisi centū. Ratio decidendi fuit: q: hoc cōstabat ex
mente testatoris ꝙ volebat legatariū totum habere.s. vt le
gatum principale: ⁊ accessoriuz pene: cum vellet testator ꝙ
oīa haberet: ꝙ in dubio velle videtur: vt monet quando si
non habuisset ex primo puro ⁊ principali haberet ex scdo le
gato pene: quando id quod est legatuz principaliter: sed si
non detur legatum sub nomine pene: quia tunc non interest
vt moueretur: ⁊ hoc tene licet goffre. dicat ꝙ non videt quo
errore iudex excusetur: quia si credidit legatum non tenere:
eodez errore credere debuit non tenere pene adiectionem
de hoc.ff.de rei ven.ex.diuerso.§.i.vel forte credidit ex fa-
cto deberi.vel penam cōmitti.C. si mācipiuz ita fuerit alie.
ea.quod.ff.de verbo.obli.l.qui rome.§.flauius. ¶ Secū
dum dubium quare non condamnauit in pene adiectionez
super debito legati: vt includeretur in pena: ⁊ ad hoc respō
det glo. ¶ Oppo.cum glo.super verbo contestata: vide/
tur ꝙ in casu appellationis non sit necessaria cōtestatio: q:
sufficit prima facta in causa principali.C.de ap.l.fi.§.illud
de ap.per tuas. Dicit glo.ꝙ licet non sit necesse litis conte/
sta.fieri in causa ap.potest tamen fieri.⁊ non dicitur fieri su
per principali: quia super alio facta fuerit in causa principa
li: ⁊ modo super alio fit in causa appellationis scilicet super
iusticia: vel iniusticia sententie.vel scdo si aliquid noui adij
citur in causa appellationis: debet iterato lis contestari: ali/
as non hic aliquid noui: quia in parte petebatur confirma-
ri: ⁊ in parte infirmari sententia: secus si in totum confirma
ri: ⁊ ab altera pte ī totū īfirmari: q: tūc nihil noui deducit̄ ī
cā appellatiōis. Inno.tz gl.ꝙ nō fiat de necessitate.h de iu/
ra. calūnie.c.ij.li.vj.de quo in spe.de libe.concep.§.nunc di
cendi ad fi.vbi dicit Guil.de. auditoribus precessisse: ꝙ in
appellatiōib⁹ interpositis a grauamine ante sententiam nō
reciperent libellum: quod non placet Inno. cum in appel-
lationibus interpositis ad instantiā non sit separatus articu
lus de iustitia appellationis: a negocio principali: sed in ap
pellatione a grauamine sic: vt patet de appellati.non solum
li.vj.⁊ sic potius videtur tenendū oppositū: quod tenebat
Goffre.de appella.per tuas scilicet ꝙ facta contestatione
in principali vlterius in causa appellationis non fieret co
ram iudice appellationis: super articulo appellationis: vel
super grauamine: vel fiet coram iudice appella. ⁊ dabit̄
libellus: cum sit diuersuz ab appellatiōe ad materiā quod
nō.de offi.dele.cum contingat in glo. quia melius hoc vi-
detur tex.de appella.interposita ad fi.nam ad decisionē in
terlocutorie potest procedi lite non contesta. cum sufficiat
coiter in principali. ad hoc de offi.dele.prudentiā.§. sexta.
⁊ ꝙ ibi notat̄: no. ⁊ de ordi.cog.c.j. Bart. in.l.ab hostib⁹.
.§.sed ꝙ.simplr tenet ꝙ in causa appellationis etiā a diffini
tiua exigitur litis ↄtesta.quando proceditur inter presentes.
alle.l.i.C.ne liceat tertio prouocare: secus si inter absentes.
.l.si.C.de tempo.ap.⁊ sic potest intelligi quia inter parētes
hic litigabatur: ⁊ tenet Cy.⁊ Bar.in.d.l.i.C.ne liceat ī vna
eademqz causa canonizata.ij.q.vj.si quis in quacunqz.ibi.
Jo.idem sentit: ⁊ idem hic glo.⁊ potest hoc procedere eti-
am in interlocutoria. ¶ Oppo.cū glo.que est super verbo
easdem: ergo videtur ꝙ omnia bona in vita fuerunt ipsius
Raynaldi: non sola tertia ⁊ quarta: cum directe fuerit he-
res.ergo per hoc ꝙ sit rogatus non perdit dominiuz oīum
rerum.ff.ad trebel.per totum. So.in vita omnia bona erāt
Raynaldi.sed in morte: vel quo ad potentiam disponēdi ī
morte nulla erant ꝑpria bona exceptis tertia ⁊ quarta.post
mortem autem habet solum in dictis rebus portiones: de-
ductionem quarte: quia in quibus bonis habet portionem
idest facultatem detrahendi easdem priores: in singulis re-
bus: quia de singulis rebus possunt deduci tertia ⁊ quarta
Non obstat.C.famil.hercis.l.filium.ff.de le.i.l.pōt.ad.l.
fal.l.si ex pluribus. q: veruz est ꝙ de singulis rebus potest
fieri deductio: ⁊ illa.l.filiū. id fuit ex voluntate patris: qui
voluit ꝙ de vna re deduceretur quarta: nec ob.dicta.l. pōt:
quia ibi legata erat pars hereditatis: vnde vnuz legatariū
censetur: vel id contingit de voluntate legatarij ⁊ heredis:
vel ex officio iudicis: vt ibi dicitur: illa lex si ex pluribus lo
quitur.quando vni plures res legate sunt: tunc soluat aliqs
integraliter.ex alijs detrahet plenam falcidiā: per doli exce
ptionē. Inno.tamen dicit ꝙ de vniuersitate deducēde sūt
tertia ⁊ quarta: donec tamē fiat: habet in omnib⁹ ⁊ singu
lis rebus pro indiuiso. Hosti.dicit ꝙ hoc relinquenduz est
arbitrio iudicis: vt pensata equitate ⁊ malitia termine: eq
us: an in vna vel in pluribus deducatur: ⁊ poterit vno loco
vel facere assignationē: vel facere refundere pecuniā.id qd
legitimā extiationē excedit.C.cōia vtriusqz iudi.possesso-
riuz. Particularis.n.solutio ⁊ assignatio non modicuz ha
bet incomoduz.ff.fa.herc.l. plane.ff. de le.i.l.non amplius
.s.de pig.ex litteris.nec malicijs hominuz indulgendum ē
qui nil allaturi sunt.ff.de rei vendi.in fundo. De rescrip. se
des. Ad declarationem tex.dicentis ꝙ non legauit expres-
se tertiam ⁊ quartā inuit ꝙ legauit tacite. ¶ Quero quo
modo dicit ꝙ nō dicit expresse lego tertiam ⁊ quartam sz
dixit dimidiā: dimidia consistit in tertia ⁊ quarta heredita
te.in.xij.partibus diuisa.nam de.xij.primo detrahitur ter
tia: que sunt quattuor vncie.eis detractis residuū sunt octo
⁊ de hijs detrahuntur due vncie.que est quarta. h dicit Jo.
an.tenendo licet Inno.h videatur dicere: ꝙ quando tertia
⁊ quarta deducentur ex testamento: ostendunt ad. vij.vn
cias: quasi velit vterqz deduci respectu totius. Dicit tamē
ꝙ quando tertie deducuntur ex diuersis causis quelibet
constituit vnum as.s.c. Raynutius: sed ꝼm Hostien. iste
etiam constituit vnum as: vt.j.probatur. ¶ Oppo. cum
gl.q est super verbo prefati iudicis.ꝙ non absoluit in resi/
duo patruum. Nam.j.condēnat ipsum nomine pene.con-
firmando sententiā: quo ad portionē patrui: quam habuit
in illa tertia ⁊ quarta.dic legatū quo ad patruum in filios
erat de dimidia tertie ⁊ quarte ⁊ in alia dimidia tertij ⁊ qr
te: filij habebant iure institutionis quartā: filij fuerunt quo
ad legatum rite absoluti: ⁊ in hoc confirmatur sentētia: pa
truus remanebat quia pro dimidia obligatur ad dimidiā
legati: ⁊ sic ad dimidiā dimidie tertie ⁊ quarte.⁊ in hac di
midia dimidie fuit reuocata sententia ⁊ in residuo scilicet ī
bonis: que sibi debebantur ex fideicōmisso fuit simpliciter
absolutus in dimidia que sibi debebatur iure institutionis
in tertia ⁊ quarta: que erant dimidie absoluitur ab ea ex cā
legati: sed ex causa pene condēnatur: ideo dicit gl. se. que
est super v.in residuo: ꝙ residuum fuit illa dimidia: que de
bebatur ex testō peponis auunculis.ergo sentētia primi iu
dicis in illa medietate: q: bene pronunciauit: licet mala cau
sa fuerit motus: q: mouebatur ex causa: quia obstaret com
promissum: sed non obstabat: sed testamentum defuncti.
Itez pōt residuū cōprehendi: quod tangebat filios.s.dimi
dia tertie ⁊ quarte ⁊ ista tertia ⁊ quarta diuiditur in.xvj.cō
puta per te.vnde dicit Jo.an. ꝙ hereditas peponis valuit.
lxiiij.de quorum medietate fuit factum compromissum: in
ter Raynaldum ⁊ patruuz ⁊ sic de.xxxij.iustis habebat ter
tiā ⁊ quartā scz dimidiā.i.xvj.reliqua.xvj. restituenda sunt
patruo: ex testamēto peponis prefati: ⁊ de predictis.xvj.q
tangebant eum rōne tertie ⁊ quarte: legauit medietatem
auunculis.⁊ sic.viij.cum pars sua esset.xvj.vt dictum est: ⁊
in alijs octo patruo ⁊ filijs insti. patruus heres institutus
debet dimidiā soluere: ⁊ filij eius: alia quattuor. Sed quia
portio hereditatis quam habet patruus de bonis Raynal
di est exhausta legatis de predictis quattuor: in quibus te-
netur auunculus detrahit falcidiam idest quartam: ⁊ sic re
manet solum auunculis ratione dicti legati tertia filij sol/

nent aliam dimidiam scilicet integrã quattuor:quia eorum
hereditas exhausta non est:altera vero octo h3 patruus ⁊
filij in dictis rebus:rõne dimidie eis legate:⁊ raynaldo: ⁊
sic quattuor pro quolibet:⁊ dicta quattuor que spectant ad
patruũ habebũt auũculi:ex pena opposita.ĩ testamẽto. R.
habebũt ergo auunculi.vij.ex legato.s.q̃ttor a filijs: ⁊ tria
a patruo. Itẽ dicto patruo.i.fratre patris.alia quttuor ra
tione pene.⁊ sic.xj.filij.quattuor ex institutiõe:patruus vnũ
ex falcidia.⁊ sic ĩ totũ habemus decẽ.xvj. relique vero.xvj.
habebit patruus inuito. R.ex testamento peponis.l. vigo
re fideicõmis.⁊ ista est diuisio predictarum.xxxij.in quib⁹ cõ
sistebant res:super quibus fuit controuersia corã arbitris.
Alia vero.xxxij.ita diuidas.q2 ĩ eis raynaldus habuit me
dietatẽ ratione tertie ⁊ quarte:⁊ patruus ex testametno pe
ponis.aliã medietatẽ quã p̃mo deducet patruus.s.xvj.ray
naldus in suis.xvj.istituit heredẽ patruũ ⁊ filios: de quib⁹
patruus vigore dicte institutiõis habuit octo:alia octo ei⁹
filij:⁊ q2 patruus venit contra voluntatẽ defuncti.i.contra
testamentũ eius pars.s.octo dabitur auunculis.i.fratribus
matris ⁊ q2 in penã soluit:non deducet falcidiã. patruus
ergo h3.xxxij.ex testamento peponis:⁊ vnũ per falcidiam
⁊ sic.xxxiij. Auunculi ex prima cõputatione hñt.xj. ex secũ
da: octo rõne pene.⁊ sic.xix.filij.ex prima habẽt quattuor
ex secunda octo:⁊ sic.xij. Quibus oibus simul iunctis ha
bes integra.lxiiij.ſm aliã cõputationẽ:patruus h3 quattu
or p falcidiã:⁊ si vis oia miscere. pars raynaldi fuit.xxxij.
quorũ quartã.s.dimidiã dimidie legauit auunculis:⁊ sic
vni reliquit.xxiiij.instituit patruũ ⁊ filios.adijciens penã
de q̃ dr̃ in textu. ¶ Quero a quo residuo cõfirmaret̃ sen
tentia primi iudicis:dixit gl.in v̄.prefati in v̄.residuo lega
tũ erat inmediate eius qđ tangebat raynaldum in bonis
peponis:⁊ sic legatũ valebat in media tertie ⁊ quarte: ⁊ sic
in media medietatis:⁊ đ ista dimidia dimidietatis teneba
tur:⁊ dimidiã patruus. Et in alia dimidia filij.patrui.iste
absoluit in totũ:⁊ in hoc bene quo ad filios:quo ad patru
um male. Itẽ bene quo ad patruum illo respectu quo hic
petebat dimidiã a patrono:al's patruo totius hereditatis:
⁊ sic.xvi.quia non tenebatur nisi in dimidia tertie ⁊ quarte.
Pone ꝙ hereditas peponis ascendat ad.xxiiij. tertia con
sistit in octo.quarta in quattuor de.xvi.que restant: ⁊ sic est
dimidia totius hereditatis.de istis.xvi.dimidia sunt octo.
que sunt in legato ad quattuor tenet̃ patruus ad quattuor
tenentur: filij absoluant a toto legato: ⁊ q̃tũ ad quattuor
que tenebantur filij bene: quantum ad quattuor que tene
bantur alij male: ⁊ in hoc reuocatur. Quantum autem ad
residuum.s.alia quattuor que tangebant patruũ:bene ab
soluit:q2 nõ tenebat̃ nisi ad dimidiã dimidie tertie ⁊ quar
te:que erant quattuor. Itẽ recte absoluit quo ad oia alia:
vsq3 in.xvi.in quibus condãnauerat. ¶ Oppo. videt̃ hic
ꝙ filio grauato de restituenda hereditate ĩ sola tertia ⁊ q̃r
ta fidicõmis.possit instituere:imo vr̃ ꝙ ⁊ ĩ totũ.C.ad.l.fal.
irritũ.So. Rogat̃ de restituenda:etiã in eo quo grauatus
restituere põt istituere fideicõmis.libere:sine aliqua oneris
impositiõe:sed quo ad ptãtẽ aliquod onus ĩponendi: lar
ge põt instituere in sola tertia ⁊ quarta. vnde hic patruus
primo habebat precipue oĩa bona peponis:⁊ ista habebit
patruus precipua detracta tertia ⁊ quarta:tangente raynal
dũ.in hac tertia ⁊ quarta valet institutio.ẽt quo ad oneris
impositionẽ.vnde poterũt in hac quarta ⁊ tertia grauari:⁊
quo ad istã tenent legatũ ⁊ pene adiectio:quo ad alia bona
non:⁊ hoc est ꝙ voluit lr̃a:sc̃dm glo.ad declarationẽ lr̃e di
centis ꝙ pro ea rata:p qua tenebat̃ patruus:tenetur ad pe
nã. ¶ Quero quid est hoc dicere:dic ꝙ p illa rata.i.p di
midia legati:ad quã tenebat̃ pro dimidia tenet̃ ad penam
adiectã.clara est. ¶ Ad intellectũ qui dicit ꝙ cardi. con
dãnauit ad dimidiã patruũ:⁊ ad penã pro rata dimidie in
residuo:facta absolutione:in qua fuit facta absolutio a resi
duo dupliciter intelligit̃: vno modo q2 a residuo fuit abso
lutus patruus eo ꝙ in dicto residuo non potuit grauari a
raynaldo.cũ id capiat ex testamento peponis: ⁊ in hoc non
tenuit adiectio pene.alius intellect⁹ ꝙ absolutio fuit facta
in residuo respectu persone filiorum:qui non possidebãt a re
siduo legati ⁊ pene:⁊ hoc q2 agebat̃ reali: ⁊ cũ inuenti sunt
non possidere:⁊ sic non fuerunt in mora soluendi: videt̃ ꝙ
de hoc legato pene nõ detrahat̃ falcidia.ff.ad.l.fal.cũ pa
ter in fi. So. vnus itellectus ꝙ patruus deduceret omnia
que capit ex testamẽto peponis pro rata tertie ⁊ quarte:de
legato principali auunculis facto detrahat quartã: ⁊ huic
nil obstat. Certe obstat:q2 legatũ principale nõ excedebat
dodrantẽ:nisi forte habeat̃ respect⁹ ad id:qđ ẽ relictũ vltra
quartam noie pene. Secũdus intellectus est:ꝙ ẽt de lega
to pene noie detrahat̃ quarta:debita rõne falcidie. S3 hoc
non placet glo.per contrariũ. vel dic ꝙ ibi pena venit secũ
dũ voluntatẽ defuncti.hic secundũ ꝙ subrogat̃ loco lega
ti. Nec obstat.l.que continuat̃ ad.l.cũ pater q2 ibi pena q̃
venit ex voluntate defuncti:non iputatur alijs:sed bene im
putat̃ illi ad cuius cõmodũ soluit̃. ¶ Quero quid est tẽ
pus legitimũ:⁊ a quo tp̃e currit:dicit glo.ꝙ est annus com
putandus a iussu iudicis de soluẽdo:⁊ si infra illud tẽpus
nõ paruerit:perdit beneficiũ legis falcidie.imo perdit oia
excepto eo qđ sibi debet̃ ex fideicõmisso: in auc.de here.⁊
fal.§.illud quoq3. ¶ Cũ glo.fi.videt̃ ꝙ falcidia cõtra vo
luntatẽ defuncti nõ detrahit̃:si expresse phibeat.C.ad.l.fal
ci.auc.si cũ testator.in auc.de here.⁊ fal.§.si vero.expressũ
So.dic.ꝙ falcidia deducit̃ cõtra voluntatẽ testatoris taci
tã:vnde dato.ꝙ hic testator in dubio censeat̃ voluisse. ꝙ in
tegrũ legatũ auunculis factũ.respectu tertie ⁊ quarte:pre
stetur ẽt in pena intelligẽdo ꝙ ⁊ de pena detrahat̃ quarta:
nihilominus q̃rta detrahit̃:l3 q̃rta nõ detrahat̃ de pena: vt
dictũ ẽ supra:sed si cõstet testatorẽ expresse phibuisse quar
te detractionẽ:illa nõ detrahunt̃:saltẽ hodie:licet olim sec⁹
secundũ glo. ¶ Habes vnũ casũ:in quo cessat falcidia:
qñ testator vetat:secũdo qñ legatũ sit ad pias causas: vel
ad captiuos reddimẽdos:ĩ auc.de eccle.ti.§. fin autẽ oli.ff.
ad.l.fal.l.i.§.si municipiũ cessat:tertio vbi res relinquitur
ne alienet̃:sed remaneat apud successores:in auc. vt spon.
lar.§.fi. Itẽ cessat in libertatibus.ff.de ioffi. testa.l.papa.§.
sed an vltra. Item cessat si aliquid relinq̃t pro debito bo
norum subsidio.C.de inoffi.te.l.sanctimus. Item cessat rõne
delicti:vt si heres cancellauit testamentũ:ad hoc vt nõ daret
legata. Item si negat rem esse ⁊ cõuincit̃ de mẽdatio.ff. ad
ad.l.fal.l.si tm̃. Itẽ cũ legatũ cõmode diuidi nõ põt sicut
instrumentũ.C.ad.l.fal.si prediorum. Itẽ cum quid est lega
tũ in dotẽ. Itẽ vbi res legata prohibita ẽ alienari.C.ad.l.
fal.auc.sed in ea.vbi aũt heres prestat fidẽ nõ capaci. s3 tũc
detrahit eam fiscus.ff.ad.l.fal.si ita.C.e.l.ij.

i · Joannes cõpromissarius: qui susci
pit officiũ implẽdi volũta
tẽ defuncti ĩ relictis ad pias causas: p diocesa
nũ exequi cõpellitur.h.d.⁊ nõ diuidit̃: ⁊ decre.
istã cõmentauit Jo.an.sicut ⁊ ceteras decre.que incipiunt
Jo.insistã concludendo veritatẽ.nõ intantũ quantũ ipse in
sistit. ¶ No.primo ꝙ de stillo curie quando noiatur cleri
cus ⁊ laycus:preponitur clericus laico:⁊ hoc rõne dignita
tis:de quo de Rp.sedes.vbi sunt multe ɔcor.de h. ¶ Se
cũdo nota plures posse in testamẽto dari executores:⁊ ad
hoc officium insimul coniungi posse clericum ⁊ laycum.
¶ Tertio nota ꝙ laycus dari potest ⁊ deputari executor
testamenti clerici. ¶ Nota ar.ꝙ episcopus habet potesta
tem compellendi executores:tantũ in legatis ad pias cau
sas. ¶ Nota ꝙ testator dare potest executorem ad soluẽ
da debita ipsius. ¶ Nota ꝙ officiũ executoris testamenti
est voluntarium:⁊ non necessarium:quia quis non compel
litur assumere nisi vellit. Materiã ãt.c.huius: hoc ẽ de ex
ecutoribus vltimarum voluntatum:vide in spe. de instru.
edi.§.nunc vero aliqua:alias est versus sub.§.compendio

se.ad finem prime coll'.vbi ponit quēdam tractatū. Ja.de are.quē fecit in ista mā.ꝛ p̄io veniā ad aliqs opp. scdo ad aliquas qōnes. ¶ Oppo.p̄io ꝙ isti iproprie appellent' executores.C.de execu.rei iudi.l.fi.ꝛ.ff.de re iudi.de cetero.ꝺ offi.dele.pastoralis.§.preterea.vbi ꝓprie executor dicitur q datur ad exequendā sententiā. So.fatendū est contrarium quia hic loquit' ſm latam significationē:non strictā. ¶ Secundo oppo.ꝙ clericus non possit esse executor testatoris quod sic ostenditur:quia non dꝫ clericus se intermiscere ad curā negociorū laycoꝝ.lxxxviii.di.episcopus.xi.q.i.te quidem.lxxxi.di.peruenit.So.hic erat clericus executor clerici testamenti:ꝛ sic negociū erat ecclesiasticū.xi.q.i.§.ex hijs vel est speciale in relictis ad pias cās:vt ī talib^9 clericus possit esse executor.ff.c.tua.ꝛ.J.e.c.ij.in.vi.eo ꝙ est officiū misericordie:ꝙ fauore aīe omnibus est cōmune.lxxxvi.di.non satis.de cele.miss.c.i.aliquibus videtur ꝙ monachus etiam ꝛ clericus possūt deputari executores:ꝛ hoc ē verū ꝙ etiā vltra relicta ad pias causas pro quibus fecit tex.hic:dūꝫ dixit ꝙ deputatus fuit ad soluendū debita.ꝛ.J.e.c.ij.li.vi.de q̄ in spe.dicto.§.v.quid de prepositis:vbi habetur de episcopis ꝛ superiorib^9:an possint deputari executores:ꝛ hoc approbat consuetudo:ꝛ potest tollerari:dū tamen nō retrahātur ab officio diuino:de symo.cū essent:ꝛ ne.cle.vl' mo.per totuꝫ. ¶ Tertio oppo.ꝙ nō debuerit esse laycus cum clerico executor:qꝛ in eodē officio non dꝫ esse dispar ꝓfessio xvij.q.vij.in noua.si clericorū ꝛ laycoꝝ diuersa ē professio xij.q.i.duo.conclude:licꝫ Jo.an.hic multū insistat:hoīes diuersaꝝ ꝓfessionū ad vnū collegiū:vel corpus iungi non possunt.Sed ad alios actus sic:dūmodo taliū actuuꝫ sint capaces:ꝛ per hoc cessant oīa obiecta. Nec ob.J.de eccle.edi.ad audientiā:vbi si alteret' locus antiqui remanent in ꝓmis:quia ibi non remanent vt de corpore eorum. Item remanent ibi vt ex priuilegio pape:qui sic disposuit. ¶ Oppo.q̄rto ꝙ ep̄s nō debeat assumere tuitionē testatoris:ꝛ sic nec cōpellere executores.lxxxi.di.ep̄us. So.expone.ibi.tuitionē testatoris.i.officiū tutelle testamentarie:sed officium executionis testamenti:sic vt hic.doc.soluent ibi ad ꝓmuꝫ.xxi.q.iij.cyprianus. ¶ Quero quis erit iste diocesanus de quo loquit' littera:dicit Jo.an.ꝙ si in eodē loco originis habet domiciliū testator ꝛ executor:tūc diocensan^9 originis cōpellere habet.Si autē mutauit domiciliuꝫ:ꝛ sic in totum trāstulit:ꝛ tunc iudex erit iudex domicilij:nisi forte in loco originis essent eius facultates:de quo.C.de epi.ꝛ cle.l.nulli.hec dicunt vera.quo ad actum exequendi.sed quo ad actum compellendi dicit Jo.an.ꝙ executor habebit compellere.alle.l.diuus.ff.de tu.ꝛ cu.da.ab hijs:ꝛ si dicas iste debet excusari:ex quo est alienigena ab executiōe testamentis alterius:dicit fateor si se excusat:sed hic suscepit:hec dicit vera:nisi executor susceperit officiuꝫ in domicilio ipsius testatoris:quia tunc iudex compellēs erit episcopus loci domicilij testatoris:sed ibi inueniatur:quasi ibi censeatur sortiri forum rōne cōtractus:suscipiendo officiū executorie.ar.eorū.que no.de fo.compe.romana.§.cōtrahentes lib.vi.vel dic ꝙ absēte executore ep̄s domicilij habebit exequi.J.eo.c.ij.in.vi.Et per ꝓdicta expeditur corā quo legatarius conueniet executorē:de q̄ in spe.in preall'.§.i.xi.coll'.v.sed coram quo.videte doc.querendo querunt vnū ꝛ soluendo soluūt aliud.Si enim querimus quis habet exequi:dicenduꝫ est vt primo quia iudex originis habet exequi si ibi habꝫ bona:sed si mutēt domiciliū:ꝛ ibi ēt habꝫ bona iudex domicilii habet exequi:sed si bona non essent ibi in loco domicilii vel originis:tunc debemus dicere ꝙ determinatio executionis debet fieri per ep̄um domicilij vel originis:alio casu sed executionē actualē facere habebit iudex:vbi bona sunt ar.de fo.compe.postulasti.Si autē querim^9 quis habet compellere executorem:dicenduꝫ ꝙ si est de loco testatoris:vel vbi suscepit officiū:potest compelli per illum iudicem testatoris.Si vero est alienigena:ꝛ tūc potest vel scribere iudicem executoris:vt compellat:vel ipse exequi in absentiaꝫ executoris:ex quo bōa sūt:vel habꝫ sub se. ¶ Secūdo quero:an executor ad petitionē legatarij tenetur agere contra eum:qui rem legatā tenet ī herede formatur questio:si agatur per legatariū contra heredē:vt agat contra illū qui tenet rem relictā:ꝛ soluit' quod satis est qꝺ heres cedat actīs in preall.§.in.x.colū.v.sed an.a executor De executore autē an compellatur.ibi reliqui sub dubio. Hosti.vero hic tenet ꝙ quandoqꝫ legat rem sibi debitam:vt quia rem emptā nondum sibi traditā:quandoqꝫ rem suam:quandoqꝫ rem alienā.primo casu liberatur executor cedendo actioni.quia vbi quis tenetur ī eo quia actus habet liberatur cedendo.ff.de pec.l.qꝺ debetur.hoc tamen dependet ab illo dubio:de quo.J.s.an executor habeat actū secundo casu.s.si legat rem propriā:statim adita hereditate transiuit dominiū ad legatariū:vt no.ff.c.proximo:ideo vendicabit legatarius:nec heres nec executor tenetur agere:vl' ēt obligare ad sumptū:vel extimationē:nisi in casibus vt si esset in mora:vel culpa soluendi.ff.de le.i.l.cum res:vel si res erat litigiosa legata tempore testamenti.de quo de alie.iudi.c.ii.tertio casu.s.quando legat rem alienam:siue scienter:siue ignoranter non cedetur actio contra dominum rei:nec agetur contra dominum rei:sed interdum legatarius habet actioneꝫ contra heredē:vt petat extimationē ſm nō.ff.c.filius:ꝛ iuxta distinctionē quam ibi ponit.glo. ¶ Tertio queritur an executor teneatur facere inuentariuꝫ ꝛ reddere rōnem.de hoc in preall.v.sed an tenetur cum duob^9 se.in.x.colūna. ¶ Quarto quid si testator vetuit ne executor teneatur reddere rationē.h.Jo.an.alle.pro ꝛ contra ꝛ finaliter concludit ꝙ in arbitrio erit iudicantis:vt pensata fama testatoris ꝛ executoris:ꝛ qualitate ꝛ quantitate rei:de qua queritur:ꝛ in aliquibus credere suo sacramento.C.de do.l.pe.ꝛ.C.de alie.prestā.l.ii.in aliquibus recipit plenam probationem.C.de epi.ꝛ cle.l.nulli:ꝛ arbitrabitur clericus ꝙ non sit locus fraudi:nec minus plene extimationi:ꝛ dicit ꝙ talem presumit testatoris voluntatem:quia non est verisimile ꝙ testator clausulā apposuerit in elusionē sue voluntatis:vel in elusionem potestatis pontificalis officij:sꝫ magis vti fide vtriusqꝫ.s.executoris ꝛ ep̄i.alle.l.iii.ff.ꝺ remis.ꝛ.l.qui nominibus ꝛ.l.lucius.ff.de admi.tu.ꝛ.ff.c.tua nos. Si tamen arguerem ꝙ dolose aliquid egisset:semper pōt de illo queri ratio quia tali remissione nunquā venit ꝙ dolus sit remissus.ar.no.ff.de li.le.l.si qs rōnes:ꝛ quod scribitur eo.ti.l.aureli.§.si quis:ꝛ.ff.de pac.l.si vnus.§.illud.ꝛ.l.iur' gentiū.§.si paciscar. ¶ Quinto q̄ro.an executor ad nō pias causas possit compelli per episcopum:ꝛ sic est questio de qua sepius.in ti.est actum.Sed an episcopus etiam de relictis non ad piam causam potestatem habeat exequendi.Jo.an.alle.pro ꝛ contra.ꝛ glo.ff.c.si heredes.duꝫ dicit precipue sentit ꝙ sic:ꝛ hoc tenet Inno.ꝛ Hostiē.ff.c.c.nos quidem ꝛ.ff.c.tua licet ibi glo.teneat contrarium.Cōmuniter tenetur primum.ff.ꝙ episcopus etiam de quibuscunqꝫ:etiam in non piaꝫ causā:se intromittat:mouetur ꝙ quelibꝫ voluntas testatoris potest dici pia:ꝛ seruari debet.C.de sacro sanc.eccle.l.i.ad h.ff.c.tua ī vniuersa:ꝛ ibi plenarie ad hoc.§.si quis autem.ibi.omnia.in auc.de eccle.ti. Item qꝛ magna est pietas votum testatoris implere.in.l.i.vnde dicit Baruch.iii.c.benedictus sit a domino qui eandem fidē quam promiserit viuis:seruauerit ꝛ mortuis.ad hoc.c.hoc dum dicit ꝛ satisfaciendo creditoribus.ad hoc.ff.c.indicāte.ad hoc.J.eo.c.ii.libro sexto.vbi indistincte executor pōt esse religiosus:quod non esset si officium non esset primus. ¶ Ultimo dicit Jo.an.ꝙ possunt opi.concordari vt opi.que habet.ꝙ episcopus solum de piis se intromittat ad exequendum:sit verum quando inter laycos agitur via ordinaria:pro executione legati. ¶ Secunda sit vera.vt de omnib^9 se intromittere possit:ꝛ quando ex officio suo ītendit vt piaꝫ executionem mandari:hec est conclusio sua:ꝛ vera

& cõmuniter seruatur. ¶ Quero an vacante sede capitulũ succedat in potestate compellendi executores: vel i exequẽdi potestatem: dicit ꝙ sic: quia iste est actus iurisdictiõis: in qua succedit capitulum de maio. & obe. bijs quia & c. cũ oli & de hereticis ad abolendam: etiam si negaretur in officio executi. capitulum succedere debet de quo sunt opi. de quibus in spe. §. preallegato ad fi. pe. collumne. v. Item circa. Infirmo autem episcopo: vel eo absente: hoc non potest capitulum cũ h casu non transeat iurisdictio in capitulum: nisi in casibus de quo in preallegato. §. vltima collũna. ¶ Or ad aduertatis spe. i loco preallegato disputat. an si testator deputauerit episcopum proprium in executorem: an mortuo episcopo succedat capitulum: & breuiter puto ꝙ si vult veni re vt deputatus a testatore: non potest: quia h est potestas accidentalis: in qua non succedit capitulum: ne se. va. c. illa cum ibi no. & de dec. cum in cunctis ad fi. per Inno. Sed si vellet succedere in potestatem exequendi: que competit episcopo: cessante executore: tũc bene potest succedere: ꝙ illa est iurisdictionis: & inest naturaliter episcopo. ideo succedit capitulum. ¶ Quero quomodo compellentur isti executores. dic per subtractionem emolumenti: per sententiam compellentur censure: vel penam arbitrariam: de quo in spe. in. §. preallegato. in. xvi. als. xxi. col. vbi queruntur: vbi et tractatur in hac compulsione libellus offertur: an p̃cise compellatur executionem facere. Dic ꝙ sic: nisi causa emergenti peterent se exonerari. l. si post. ff. de procur. an executor possit agere contra heredem vt det sibi vnde exequatur legatum: dic ꝙ sic: in relictis ad pias causas. C. de epi. & cle. l. nulli & l. si quis ad declinandã & l. si qs. §. funus. ff. de reli. & sũp. fun. & si nullus sit heres: poterit totã hereditatem vendicare & soluere legata: nulla detracta falcidia: vbi tenent intellige: si vero legata non sunt ad pias causas: sed ad alios vsus vellit legatũ expendi & tunc si est mixtus executor: vt quia particeps relicti: tunc agere potest. de le. ij. l. si quis ticio. vbi de hoc. vbi vero merus ẽ executor: quia nil cõmodi habet a testatore: tunc agere non potest: sed debet exequi: si heres soluat. Nec ob. h decre. quia loquitur hic de legatis ad pias causas: que in totum debent conuerti in pios vsus: ere alieno deducto. de quo in spe. loco p̃allegato. v. & scias. ibi. Io. an. recitat Io. de blanosco. limitasse predicta: quando est merus executor & non coheres alias licet sit datus merus executor quo ad legata: ex quo ẽ coheres agere potest. alle. iura. s. alle. & dicit ꝙ merus est executor si debet legatum distribuere: licet sibi nil debeat remanere: vt lego tali decem que volo ꝙ distribuat: & dicitur mixtus: quia posset esse casus: in quo ad eam spectaret legatum: puta si efficeretur caducum: & de hoc per Cy. in. l. id quod. C. de episcopis & cle. Hosti. hic videtur tenere per hoc. c. ꝙ indistincte agere possit executor contra heredem: vt voluntatem defuncti impleat: & eo negligente hoc faciat dic ad idem. s. c. tua nos quidẽ & c. si heres. Io. an. in loco preallegato videtur placere prima opinio. Nam absurdũ videtur ꝙ vbi certi sunt legatarij: agat eis inuitis executor: pone de heredе confidunt: credo ꝙ si sit incertus legatarius agere possit si certus eum voluntate non. De materia per se. & Cy. in. l. id quod pauperibus: & per Bar. in. l. alio. ff. de ali. lega. non insisto amplius pro mõ. Uenio ad glo. ¶ Glo. i. in fine glose reprobat Hosti. sed non intellexit eam: vt patet. Nam dicit ꝙ nulla minus legitima voluntas mandatur executioni. ff. de condi. inser. l. si quis in suo & ff. de le. i. l. si quis. inquilinos. §. fi. deinde Hostiẽ. procedit: quando voluntas est illegitima respectu voluntatis. ¶ Deinde glo. quando est minus legitima respectu solẽnitatis: vt patet ex iuribus preal. e. vnde si testator vellit aliquid illicitum: ista est illegitima respectu voluntatis: & non debet mandari executioni: sed si sit licita. licet non assit sollemnitas legalis. ipsa mandabitur executioni. ¶ Glo. fi. in fi. per hec iura notabat quedam bona officium executoris procuret arbi. in hoc conuenit: quia a principio est officiũ voluntarium: ex post facto necessarium: addebat eam causam. de excep. voti paterni. s. de voto licet. & per hoc nota. ꝙ non solum arbiter potest cogi sententiam dicere: imo etiam & arbitrator: de quo in spe. de arbi. §. fi. versi. Sed nũ quid arbitrator. Antonius.

De his. Ponit quedam legata de quibus non soluitur canonica. nisi fiat in fraudez. hoc dicit. Et ponit edictũ in quo interserit casum exceptum. ibi. dummodo. ¶ No. hic quedam legata: quibus nõ detrahatur quarta parrochialis. nec etiam episcopalis. ¶ Nota hic apertum ꝙ nondum de legatis factis ecclesijs detrahitur ista quarta episcopalis. sed etiam de legatis factis piis locis. ¶ Nota ꝙ procedunt predicta dũmodo lega. i pias causas non fiant in fraudem quartarum. ¶ Oppo. contra decre. & videtur ꝙ de legatis factis piis locis nõ detrahitur quarta parrochialis: licet de episcopali non sit dubium: vt s. c. requisisti. nam cum alia pia loca non habeant sepulturam: non videtur hoc posse procedere. Potes dicere ꝙ inquantum loquitur de piis locis: loquatur de quarta episcopali: vel si intelligis etiam parochiali intellige quod hospitale habeat ecclesiam annexam: habentem cymiterium & ex hoc no. ꝙ si legatur alieno loco: in quo quis non sepelitur: sed in loco ei ãnexo: tamen detrahitur quarta. de hoc in. c. dudum. de conuer. coniug. & ibi dicam. ¶ Quero de quibus detrahatur quarta: dicit vin. quedã sunt que relinquuntur clericis: & inter eos destribuũtur: & de his detrahitur quarta: quedam sunt que non veniunt diuidenda: & distribuenda inter eos: & tunc non detrahitur quarta: vt sunt relicta in ornamenta ecclesie: sicut nec diuidunt in fi. relicta ad ornatum ciuitatis: vel ad theatrum: & similia. Quedã tamen relinquuntur etiam diuidenda inter ciues: vel ciuitatibus. ff. de le. i. ¶ Quero an indistincte legatum relictum pro fabrica: non defalcetur: dicit Hostiensis ꝙ decre. procedit vbi portio fabrice non diuiditur: vel si diuiditur: non sufficit ad fabricam: certe locum habet decre. quando legatur pro reparatione: vnde si ecclesia non eget reparatione detrahetur hec quarta: s̃m Hosti. gof. dicit contra quia si non eget reseruabitur: & nõ diuidetur: sed reponetur in loco tuto. ad expendendũ quãdo egebit. xii. q. ij. nobis. in fi. Dicit tamen Io. an. ꝙ putat istam opi. Hosti. esse veram: & ita dicit esse casum in. c. ex parte. vltio de verbo. signi. & respondet ad illud. c. nobis. ꝙ reseruabitur. superfluum: prius detracta quarta canonica episcopali: vnde puto ꝙ si nouum altare edificarent: & legaretur ad edificiũ: quo non indigeret ecclesia. ꝙ defalcaretur: & hoc no. ꝙ aliquando legatur aliquid pro fabrica capelle: qua non eget eccclesia: imo quandoq; destruitur decor eccle. licet sit ibi bonum: quia est ibi officium: vnde videtur ꝙ tunc nõ impediretur defalcatio quasi pro reparatione esset relictũ: sed bene posset impediri ex eo ꝙ relictum ad pium vsum perpetuum. vt dixit littera. ¶ Quero quid dicatur hoc anniuersariũ? Dicunt doctores ꝙ sumitur anniuersarium: pro cõmemoratione anie facienda in die depositionis mortui. alle. xiii. q. ii. c. q: & s. d sepul. infra i v. oblatiõib9. Quero qñ dicat aliqd relinq ad ppetuũ diuinũ cultũ. doc. dicunt vt si forte reliquerit testator: ꝙ sollemnit omni anno fiat officiũ talis sancti: vel ꝙ constituatur prebenda: vel aliquod aliud ad perpetuum diuinũ cultũ. alle. Hosti. s. de prebẽ. significatum. An relicta per testatorem & determinata ad certum vsum: possunt preter voluntatem testatoris ad aliũ vsuz deputari: eo mortuo: dicunt doctores ꝙ non: sicut nec relictum ciuitati: non potest ad alium vsum transmutari. l. i. ff. de admi. re. ad. ci pti. Et hec fuit opinio quorundam. Uerum autem dicit id esse generale: si tamen ecclesia omnino indigeret. potest vti illis rebus: & postea conseruari reliqua ad illud ad quod originaliter fuerunt deputata: & sic

ad pristinum et originalem usum. imo plus dicit quod si interuenit auctoritate principis: id quod est relictum ciuitati ad certum usum: poterit ad aliud usum deputari. l. i. ff. de polli. sic relictum ad certum usum pium. vult dicere vin. poterit auctoritate pape ad alium usum deputari. Item dicit si plura sunt legata: ad diuersa opera reipublice: et illa omnia non possunt commode ex dicto relicto explicari: quod permittitur quod in unum opus: quod ciuitas elegerit: illa erogentur. alle. ff. de admi. re. ad. ci. perti. l. legatum. §. i. plus dicens quod cum consilio heredis. potest relictum ad spectaculum commutari ad aliud: ad reseruandam voluntatem defuncti. l. legatum et l. quiddam. ff. de suppellec. lega. Sm vin. cuius sunt predicta verba formalia: hoc dictum quotti die contingit: seu dubium hoc: ideo concludendum est: quod si ad certum usum factum est relictum: et non potest commode terminari ad usum derelictum: et tunc sola auctoritate episcopi poterit ad alium usum determinari. ad hoc. §. de testa. Nos quidam: et facit quod supra dictum est per vin. Si autem legatum determinatum ad certum usum: potest commode exequi et consumi in illum usum deputatum: et tunc si commutatio non est omnino diuersa: et fit in melius: et tunc satis puto quod de consilio heredis: et auctoritate episcopi: magis suadente vtilitate: fieri poterit: et ita potest intelligi dictum vin. Si vero transmutatio est ad alium usum diuersum et tunc non potest fieri sine licentia pape. Uin. alle. suas leges: sed habetis hodie tex. in cle. quia contingit. de reli. do. et de materia vidistis. §. de preben. significasti. ¶ Ulterius per hanc decre. dicunt doc. quod de legatis factis piis locis: potest detrahi quarta. quod est verum nisi sint priuilegiata. De legatis autem factis pauperibus non detrahitur quarta. §. c. requisisti. et ibi vidistis. ¶ Ulterius. quantum hec decre. dicit in casibus hic expressis non defalcari. dicunt quod hoc fallit hodie in relictis fratribus minoribus: et predicatoribus: quia tunc nihilo minus ex dispositione noui iuris fit hec defalcatio: per cle. dudum. §. huiusmodi de sepul. ¶ Que est ista quarta que detrahitur a parrochiali ecclesia? dic loquitur de quarta parrochiali que detrahitur de relictis a parrochiano loco electe sepulture: de quibus relictis. I. de sepul. c. i. et quasi per totum vnde dicit Hosti. quod de omnibus relictis per totam diocesim. Episcopus habet canonicam: et parrochialis ecclesia de relictis suorum parrochianorum: et debet habere quartam: nec vna impedit detractionem alterius: eo quia a diuersis et diuerso iure: et ex diuersa causa veniunt detrahende. ad hoc no. §. c. raynucius et c. raynaldus. Aduertatis ne hoc dictum faciat vos errare: propter ea que vidistis. §. c. officii: et c. cum in officiis. et c. requisisti: quia quod dictum est de quarta episcopali habet locum siue aliquis de diocesi: siue extra relinquat ecclesie iure diocesis. Item hoc verum quando ecclesia est exempta. alias secus licet aliqui moderni contra. ¶ Uenio ad glo. que sunt faciles: ita quod ego dico quod de relictis a ciuitatensi vel diocenano: ita demum detrahitur quarta per episcopum: si fiat ecclesie subiecte episcopo. vt no. §. c. officii: et dicit hic Jo. an. an illud tenendum quod no. I. de sepul. c. i. super. vi. glo. et de sepul. certificari i vlti. q. ¶ Glo. i. l si. puta pro pamentis cappis manipulis calicibus et similibus. ¶ In glo. vltia ibi. minus legitimam itelligere: vt dixi. §. c. prio sup. i. glo. et no. I. ti. ii. c. iii. in gl. penul.

¶ De successionibus ab intestato.

¶ In precedenti titu. tractatum est de successione ex testamento. sed quia est dare successionem ratione propinquitatis: que vocatur successio ite stati: moriente nullum testamentum condente: ideo post precedentem titulum ponit istum. de ma. xii. q. vlti. c. pe. et vlti. et q. ii. de laycis et c. se. et repetitur in sexto et clemen. Antonius de Butrio.

Sed de hoc.

Clericus bona propria dona, re potest cui vult: sed si decedit intestatus et sine herede: succedit ecclesia. et sunt duo dicta. secunda. ibi. Sin autem. ¶ No. ar. a descriptione loci: vel partium enumeratione validum in iure: et sic statutum inuentum in numero statutorum presumitur statutum. ¶ Secundo no. quod de acquisitis persone intuitu. habet potestatem clericus in uita: et in morte pro libito disponendi. ¶ No. quod testamentum imperfectum ratione voluntatis non habet executionem. etiam de canonica equitate. secus si sit imperfectum ratione sollemnitatis: de quo. §. ti. i. c. relatum: et c. cum esses: et C. famlie hercis. l. si. et quod ibi. not. vult littera hic. ibi. antequam profecerunt etc. et ibi. si testator condendo testamentum expressit suam voluntatem: si tamen decedat antequam compleant ex toto: talis voluntas non habet effectum nec executionem. No. quod in lata significatione vocabuli: omnia que transferuntur in dominium ecclesie possunt dici sacra. ¶ Nota id quod dictum est in summario: et non de significatione verborum istorum in iure: quia in tantum est dicere in iure: vel ad ius: sicut in dominio: vel ad dominium: super quo recurre. ad id super quo plenissime scribit Innocenti. §. de re. ecclesie. non alienanda. episcopi. ¶ Uenio ad dicta doctorum: et quero quando dicatur quid reliqui intuitu ecclesie vel persone. Dic vt in textu. §. titu. i. Requisisti: quia aut relinquitur ab extraneo aut a consanguineo. ¶ Glo. fina. ibi. hic cum non habent: vel dic quod ex consuetudine. forte ecclesia excludebat consanguineos. Antonius de Butrio.

Adacto.

Si olim seruus presbyter factus intestatus decedit: eius bona diuiduntur. forma hic scripta. hoc dicit. Ponitur excessus: relatio eius. prohibitio. peculii diuisio: et pene inflictio. secunda. ibi. interdicimus. tertia. ibi. peculium. ¶ Nota quod serui ordinati ad sacros de voluntate dominorum: ipso actu acquirunt libertatem. ¶ Secundo nota quod eadem res non debet diuerso iure censeri: vnde liber ad officium diuinum: liber est etiam ad temporalia: et ad hoc. Qui fi. sint le. per venerabilem. circa principium. ¶ Tertio nota quod in manumissionis actu: serui ad sacros ordinandi: potest dominus retinere operas spirituales: et diuinum officium pro domino exercendi. ¶ Nota qualiter sit diuidenda hereditas olim serui nunc ad sacros ordinati decedentis. ¶ Nota quod id quod auffertur ait ab indigno clerio: capere non valenti. non applicatur fisco seculari sed applicari debet ecclesie in relicto facto ecclesie. dico et sic in tali applicatione. potius attenditur qualitas persone legantis: quam qualitas persone legatarii: quod nota bene posset tamen littera intelligi in non scripto: vel in caduco: et sic non faceret: tamen littera simpliciter loquitur: ideo satis facit ad hoc quod dixi: de pena autem dico imponenda habuistis glosam notabilem: de concess. preben. quia diuersitatem. ¶ Uenio ad glosam. glo. i. op. de. c. §. proximo. et xii. q. iii. quicunque. et q. i. sint manifeste. ¶ Glo. soluendo ponit duos itellectus. Unus est quod loquitur in quolibet clerico Secundus quod in olim seruo in prosequendo primum intellectum distinguit vt in glosa patet: et primus intellectus non placet docto. ideo glosa dicit quod non credit quod hodie fiat talis diuisio: et pro tanto secundum intellectum tenent doctores qui etiam procedit hodie. Antonius de Butrio.

Cum dilectus

Mihi videtur quod ista sit vna decre. multum subtilis: et etiam notabilis: in quolibet suo dicto: ideo requirit maiorem deliberationem: tamen quia tempus non patitur examinabo decreta. more consueto: et passus tango: vno tantum obmisso: qui mere legalis est: licet esset nobis multum necessarius: sed non habui tempus ad plene deliberandum: nihilominus ex decre. multa bona et vtilia reportabitis: ea lecta: et breuiter hoc dicit. ¶ Rector ecclesie dicitur decedere intestatus: si nullum fecit testamentum: vel fecit: sed erat furiosus: secus si apparet illum monachum vel sane mentis testatum hoc dicit in prima factum decisum. In secunda motiuum pape ad sententiam. In tertia allegatio episcopi. in quarta commissio. secunda ibi. sufficienter. tertia. ibi. quia vero.

quarta ibi. nos causam. Casus. Dum quidā rector parrochialis ecclesie decessisset: nullo condito testamento qui archipresbyter erat: tandem illa parrochialis ecclesia quedam bona occupauit: et epūs nomine illius ecclesie: monasterium aūt de brusia etiam quedam alia bona ipsius patrimonialia: noīe monasterij occupauit: ptendens illum ppriū fore oblatum: tandem hec questio fuit quibusdā iudicibus delegata: corā qb⁹ hinc et inde due mutue fuerūt date petitiones: nam pro parte abbatis narratum fuit dictū archipresbyterū se et sua obtulisse monasterio plibato ad pticipationē diuinorum: et vltra hoc eo oblato decessisse: vnde cōcludebat monasterium non molestādum in bonis: q̄ de hereditate illius archipresbyteri possidebat: et episcopū noīe parrochialis ecclesie cōdemnandum: vt ecclesiam: aut pro eo legitime comparendū ad restituendum omnia que possidebat d̄ bonis dicti archipresbyteri: et agitato aliquo tēpore negotium quomodocūq̄ fuit delatum ad papā: aperto aūt processu: patuit probatū per abbatē per duos testes qualiter ipsi pñtes: et in pñtia abbatis audiuerant dictū archipresbyterum: dum requireretur vt testaretur dixisse q̄ testari nō poterat: ex eo q̄ iam predicto monasterio obtulerat se et sua. Itē per vnū testem probatū fuit pro parte abbatis: q̄liter eo vidēte ipe se et sua obtulit monasterio: ita q̄ aliqui erant testes deponentes pro confessione: et vnus erat testis deponens de oblatione de visu: attestationibus publicatis timens episcopus ne deficeret: opposuit se paratū probare ad eneruandā indirecte intentionē et pbationem testium: qui de cōfessione professionis deposuerāt q̄ illo tempore q̄ hoc testes deposuerūt: archipresbyter furiosus erat et talia dixerat alienata mente: et q̄ hoc nō bene poterat fieri probari: papa cōmisit causā ad partes: iudicibus in suprascriptione contētis: seu iudici in suprascriptione cōtento cui mandat q̄ se informet super furiositate: vel sana mente p̄dicti archipresbyteri: tēpore quo dicitur talem fecisse cōfessionem in mortis articulo: et si nō posset episcopus ostendere quo tempore in vltima volūtate illa verba expressit: predicta fecisse alienata mente: ita q̄ esset furiosus: q̄ p̄dicto episcopo super petitione imponat perpetuū silentium: et cōdamnet: et compellet eū ad restituendum oīa: que de bonis ipsius archipresbyteri aut monasterij occupauit. Si autē probare potest illo tēpore ipsum fuisse furiosum: et que dixisset alienata mente dixisse: ipse condamnet abbatem ad restitutionem episcopo nomie capelle: cuius capelle administrationē gesserat archipresbyter: dum viueret omnia bona q̄ monasterium de bonis capelle possidet: eo q̄ archipresbyter ab intestato decessit: et vltra hoc perpetuum silentiū imponat abbati super his que petebat a dicta parrochiali ecclesia possessis. Or attēdatis ad hanc decre.: sꝫ q̄ infra vi debitis: licet satis inuoluāt. Glo. nostre ponunt duos intellectus in decre. Unus est q̄ iste abbas tam in agēdo respectu rerum possessarū per episcopū: nomine parrochialis ecclesie: q̄ in defendēdo respectu rerum quas possidebat: se fundabat in obligatione facta inter viuos: quā dicebat etiā factā in extremis: et h intellectus mihi placet: et ēt eum sequitur Innocē. Secūdus est intellectus q̄ iste abbas se defendebat ex dispositione testamentaria: seu ex confessione in vltima voluntate facta: et fm istū intellectū iste casus non est alibi in corpore iuris ciuilis vel canonici: et sic notabilissimus est: tamen q̄ littere nō bene proportionantur non sequor illū imponendo casum. tex. ibi. et I. decidit q̄ causa fuit cōmissa iudicibus: et finaliter quomōcūq̄ fuit deuoluta causa ad sedem apostolicā: corā qua fuerūt facte pbationes. tex. ibi sufficiēter dicit esse probatum. No. q̄ nō dicit de intentione illius abbatis: sed ex assertione illius archipresbyteri. Sed an sit probata intētio abbatis. I. dicet tex. ibi. rñdet sc. ꝛc. Et sic fuerūt verba enunciatiua principaliter prolata propter aliud: nō principaliter animo confitente. tex. ibi. nō tanq̄ sufficienter probātes: subaudi intentionē abbatis: sꝫ assertionē predictam: sicut. I. dixit littera: hoc dico ne videatur sibi littera contrariari. tex. ibi. adminiculāt: et in tm̄ q̄ snīa ferretur pro abbate: nisi probetur vt sequitur. Colligo notabilia fm istū intellectum: in cōflictu lecturarū notabilia apparebunt ex alio. No. vnum nouum modū offerēdi se ecclesie. s. offerre se et sua ad pticipationem orōnum: isti proprie vocātur oblati: qui non erūt ppprie pfessi: de his oblatꝫ habetur. I. de priui. vt puilegia. et c. cū et plantare. §. de cōfratribus. et de his etiā. I. aliud: vt debitū. No. ij. ar. offerētis se monasterijs de regularibus non videri offerre sua: quādo exprimit q̄ offerūt ad participationē diuinorum: nisi submittant se et sua: ad hoc iura predicta. No. q̄ sufficiēter probata cōfessione de aliquo necessario: nō concluditur sufficienter probatus intentus: q̄ aliquis defectus potest esse in confessione. Quarto not. q̄ licet dicta testiū ad vnguem nō concludant articulū: vt formatus est: ex hoc nō vitiatur probatio: dūmodo cōcludant vsq̄ ad fi. intentus articulātis. Nā hic articulus fuit factus de oblatione ad participiū diuinorū: et tñ probant: rō q̄ satis cōcludūt intentū articulus. No. q̄ vba enunciatiua pncipaliter prolata pp aliud: et ad exclusionē alterius: plenam nō inducūt probationē: in tm̄ tñ adminiculātur: vt iuncto vno teste p̄sumptionē cōcludant sufficientē ad condēnationē: nisi directe vel indirecte tollatur. s. per probationē furoris: et ex hoc hētis verū intellectū capī. Sexto no. q̄ in actu perceptibili sensu auditus: valet testimoniū d̄ auditu: q̄ hoc nō est deponere de auditu auditus: sed de imediato sensu vt audire cōfessionem per verba: nā tu imediato sensu audis me legentē: ideo recte deponis q̄ legi: q̄ audisti me: nā alter percipere nō potes: nisi per auditū. d̄ hoc pꝫ per doc. de cōsue. c. ij. et de testi. cū cām. No. q̄ in auditu pceptibili duplici sensu sufficit testē cōcludere actum per alterum ex sensibus tm̄: dixi in. c. ij. de cōsue. Nā actus oblationis hēt duplicē sensū. s. visus. s. quādo fit actus extrinsecus: ponēdo se in manibus abbatis. ꝛc. Itē sensu auditus quādo fit actus intrinsecus. s. prolatiōe vbor: et tñ sufficit dicere scio oblationem factā: q̄ vidi quādo se et sua obtulit: vt hic patet: q̄ iste actus offerēdi se et sua: hēt actū extrinsecum quādo ponit se in manibus prelati: hēt alium intrinsecum qui nō potest videri: sed audiri: vt quando hoc fit vbo tm̄. No. q̄ valet testimoniū deponētium sup eodem: q̄s q̄ in causa pcipiēdi: imediata nō sunt cōtestes: vt q̄ vnus pcipit sensu visus: alter sensu auditus: ad hoc qd̄ not. iij. q. ix. testes. et de testi. cū cām. No. q̄ ad complēdā pbationē due semiplene pbatiōes diuersi gñis: qrū vna pbatio cōcludit mediate: altera imediate cōcludit: cōiūgunt: nō vt plene pbēt: sꝫ vt intm̄ p̄sumptionē et vehemētē iducāt: vt ex eis sequat snīa nisi directe vel indirecte p̄sumptio tollat: h vero q̄ q̄tidie cōtigit h q̄ creditor nō hēt semp cōtestes in cā imediata pbādi debitū. No. q̄ sufficit testes eē cōtestes in pncipali dicto: lꝫ in cā pcipiēdi non sint cōtestes: dato ēt q̄ eē eo eque. i. eq̄lr nō cōcludāt sbiectū pbatū: vt q̄ vna cā cōcludit pbādū imediate: alia cōcludit mediate: qd̄ no. q̄ ampliat dictū Inn. de eq. I. de act. q̄lr et q̄n. No. q̄ vt cōfessio: ēt declaratoria piudicet cōfitēti requirit q̄ fit fcā in iudicio in pñtia ptis: vel q̄ obtinet locū ptis: et sic in pñtia plati quo ad ecclīā sibi subiectā. de q̄ d̄ pac. cū p̄dē. I. de cōuer. cōiu. dudū. No. q̄ ex vehemēti p̄sumptione in ciuilib⁹ fert snīa. Ad h d̄ p̄sump. afferte. h sunt nōbilia vsq̄ ad. vfi. q̄ vero. No. ex illo. v. q̄ publicatꝫ attestationib⁹ sup idirecte cōtrario articulo admittit pbatio. No. q̄ act⁹ a cōsensu regulat⁹ ifringit ex mētꝫ ifirmitate: nō ex corpis imbecillitate. Tertio no. q̄ dicēs quē furiosū astringit onere pbādi: quia quilibet presumitur sane mentis: vide in spe. de pba. §. primo versi. sed quis probet. et qualiter probetur dicam et remittam cum glo. Nota episcopum etiā vacante ecclesia parrochiali inferiori: agere posse pro bonis et iurib⁹ ecclīe vacātis et indefense: et pondera: q̄ tunc libellus et sen

tentia dictādi sunt nomine ecclesie inferioris:⁊ vnde surgat
hec potestas agēdi:vidistis post Inno.s̄.de testa.requisisti.
¶ Ultimo no.ꝙ ad excludēdam intentionem agētis:suf
ficit probationem adminiculantem semiplenam probatio/
nem eneruare. ¶ No.vltimo summariū. Or declaremus
decre.more cōsueto. ¶ Oppo.⁊ videt primo ꝙ non recte
cōcludat causam testis qui dicit:ꝙ vidit eū offerre se ⁊ sua
bona:quia obligatio hʒ in se verba que videri nō possunt
incorporalia:⁊ sic nō reddit sufficientem causam:ergo non
probat:de testi.cum causam.cum ibi notatis. Dicunt doc.
videre potuit actualem obligationem rerum: sed non po·
tuit videre v̄balem:qꝛ incorporalis ē:ex quo apparet ꝙ vbi
actus est perceptibilis duplici sensu:sufficit assignare causaʒ
per alterum ex eis:vt dixi notando. Uel solue ꝙ sensus vi
sus est generalis sensus ad omnes alios:qꝛ qd̄ audio mēta
liter video:vt no.in.d.c.cum causam.⁊ per Joā.in.c.testes.
iij.q.ix.ideo probat testes. ¶ Secundo opp. ꝙ iste episco
pus nō debuerit admitti ad probandum furiositatem:quia
publicatis attestationibus:nō licet super cōtrario articulo
testes producere.de testi.fraternitatis.⁊ eo.titu.in cle.c.te/
stibus. Hic contrariū procedit quando super directe con
trario:hic super indirecto: quia non vult probare obliga/
tionem non factam tempore furoris:vt episcopus dixit:licʒ
archipresbyter sic fuerit confessus:ipse tūc nō fuit sane mē
tis:ideo potest:vt in.c.ex tenore.de testibus.quia tempora:
vt ibi nota.⁊ sensit ibi glo.in cle.testibus.⁊ in.c.soles.de te·
sti.⁊ de proba.intrauit.scilʒ quando super indirecte contra·
rio nō potuit esse informatus:alias idem ꝙ indirecte cōtra
rio. ¶ Quero an offerendo se ⁊ sua futura veniāt: quidaʒ
Guido refert ꝙ tan.super.c.xxvij.q.j.nuptiarū.dicebat ꝙ
si quis offert se ⁊ sua ecclesie seculari solum presentia: videt
offerre:⁊ non futura:alle.l.si mandauero.§.ij.ff.mādati.⁊
.l.si ita.ff.de auro ⁊ ar.leg. Jo.an.remittit ad.c.nuptiarum.
⁊ ad precedens quod incipit vt lex.⁊ ibi glo.benedicit.⁊ ēt
ar.qꝛ si quis se offert ecclesie seculari:procedit quod dictuʒ
est:si regulari propter naturam ecclesie regularis: qꝛ cui re
pugnat ꝙ habeat proprium:videntur omnia futura oblata
predictis non ob.l.fi.C.queres pig.obli.pos.qꝛ loquitur in
actu modici preiudicij:vt pignoris:qꝛ soluto debito:res est
sua libere sicut ante: hic in actu transac. domum: ideo non
veniunt futura. De materia an veniant in dispositione gene
rali futura:habet in.d.l.si ita.per Bar.⁊ per Pau. ⁊ Jo.
de lig.in cle.litteras.de ℞ptis. Nūquid potest episcopus
agere pro ecclesia sibi subiecta nō vacāte. Dicit Inn.ꝙ sic:
alle.x.q.i.regenda. Iteʒ si monachi ꝓ ecclesia subiecta eis
agunt.de presump.ex transmissa.⁊ de offi.ordi.cum nos.
Item quia cura obla.decimaruʒ spectat ad episcopū. xxxij
di.preter hoc.⁊.xij.q.j.precipimus.⁊.c.ecclesiarum. Itē qꝛ
tota dyocef. est parrochia episcopi.de dona.apostolice:vñ
etiaʒ in abbatijs vtitur hoc iure:vt agat pro eis.j.de sta.mo.
.c.vltimo.§.ꝙ si:fm Hostien. Item dicit Inno. in quolibʒ
superiore:vt possit agere pro collegio sibi subiecto.l. nulli.
⁊.l.si quis ad declinandam.C.de epis.⁊ cle.⁊ dicta decre.ex
transmissa.de quo de resti.spo.olim.⁊.j.titu.j.c.ij.in.v̄.eccle
sie. Iteʒ dicūt ꝙ semper episcopus nomine ecclesie inferio
ris debet formare libellum in nomine suo:vel ecclesie supe
rioris.de quo de dila.littere.⁊.c.exposuit.⁊ de proba.ex lit/
teris. ¶ Uenio ad glo.⁊ mentaliter procedo: qꝛ intricate
⁊ inordinate procedunt. ¶ Et oppo.primo de contrarieta
te littere:qꝛ primo dicit ꝙ per abbatem erat sufficienter pro
batum per duos testes:quod in extrema voluntate dixit se
obtulisse:postea dicit hos testes non plene probare intentū
abbatis:sed sufficienter adminiculari. ¶ Secundo videt
ꝙ in alio male dicat inquantum dicit nō esse plene probatū
per confessionem factam in vltima voluntate:ea plene pro
bata per duos testes:qꝛ aut sumimus istam cōfessioneʒ: vt
inter viuos factam:aut in vltima volūtate:vt dispositioneʒ.
Si primo mō tunc confessio debet probare plene cōtra quē

cunqʒ:⁊ si fit per duos testes probata.C.de nō nume. pec.l.
generaliter.⁊ de fide instru.c.si cautio.⁊ de proba.per tuas
Facit quod no. Inn.de elec.per inquisitioneʒ.vbi dicit In·
no.ꝙ probatio per cōfessionem est liquidissima. Si secun
do mō idem est:quia quis potest cōfiteri in vltima volunta
te:vt est contra.here.l.heredes.§.fi.ff.de testa. Casus est de
vsur.quāꝗ.in.vj.⁊.C.de proba.l.rationes. Si tertio mō.s.
vt dispositio:adhuc sufficere debēt duo testes: qꝛ sumus in
actu pio:ar.s̄.titu.j.cum esses.⁊.c.relatum. Item si suppo/
nis hic intentionem Abbatis nō fuisse plene probatam: ad
huc peius tex. procedit: nam tunc sententia non fertur pro
abbate:nec episcopus grauatur onere probandi:quia acto
re nō probante reus veniet absoluendus:vt ecclesiastica be
neficia.c.fi.⁊ de proba.ex litteris. ¶ Glo.dicit respōden/
do ad primum cōtrarium:⁊ hoc tangit glo.ij.ꝙ hic nō est
cōtrarietas. Cōfessio enim in vltima voluntate prolata fuit
plene probata quando cōfessus est:ꝙ non poterat facere te
stamentum:sed ipsa oblatio non fuit plene probata: nō per
confessionem:vt statim dicam:quia aliquis defectus fuit in
cōfessione:nec etiam per testes:quia tm̄ vnus testis super ea
deposuit:⁊ in talibus ad plenam probatiōem vox vnius ⁊c̄.
de testi.licet ex quodam:hoc voluit gl.in v̄bo se ⁊ sua:quaʒ
glo.vide. Et si dicatur ex quo abbas probauit per vnuʒ te/
stem:quare nō fuit delatum iuramentum in supplementuʒ
probationis.s̄.de iureiuran.c.fi.de procur. ex insinuatione.
ff.de iureiuran.l.commonendi.dic ꝙ rerūʒ qualitas distra
xit processum ad iuramentuʒ:vt no.in dictis iuribus. Item
nō fuit petitum fm Hostien. Item nō promisit abbati qui
agebat ex vltima voluntate:nō ex donatione inter viuos:iō
non iuuaret probatio oblationis:⁊ hoc respectu abbatis:re
spectu autem episcopi hoc non fuit petitum. Tu dic ut pate
bit ex.j.dicendis.ꝙ ꝓ parte abbatis eo non ꝓbante fuit de/
uentum ad iuramentum:vt.j. dicam pro parte episcopi non
proceditur:quia plene probatum:ideo non currit ad dela/
tionem iuramenti. Obstaret ergo contra in casu in quo ꝓ
basset furiositatem eneruando confessionem:quia tunc re/
maneret probatio vnius testis tantum. Sed dic vt dixi su/
pra pro solutione aliorum contrariorum. ¶ Glo. primo
ponit vnum intellectum:⁊ hunc tangit glo.in verbo mona/
sterio.ꝙ hic abbas fundabat intentionem agendi: nō ex ip
sa oblatione:sed solum ex verbis prolatis in extremis vite:
non tanquam probantes:⁊ non fundabat se ex illis:tanquaʒ
ex confessione probatoria:sed fundabat se ex illis: tanquaʒ
ex verbis dispositionem inducentibus:⁊ petebat illa bona
tanꝗ in vltima voluntate relicta:ex quibus concludit ꝙ q̄·
libet verba:per que probatur intentio:sufficere videtur ad
inducendam dispositionem:alle.de fun.instruc.l.cum de la
lanionis.§.asinam.ff.de suppel.lega.l.labeo.in fine.melius
facit.l. fi.C.communia vtriusqʒ iudi.⁊ fuit hec glo. a di/
cto tempore Inno. ¶ Antequam veniam ad alia glo.hāc
lecturaʒ confirmat in verbo confitentem: per tex.de dona.
ex hac scriptura:⁊ per tex.C.de fideicom.auc.hoc amplius
Sed huic lecture obuiat:quia si vt dispositio vltime volun
tatis h̄ assumeretur:iam de eadem constat per duos testes:
ergo intentio abbatis fuisset plene probata:ar.de testa. cuʒ
esses.⁊.c.relatum.tamen littera dicit contra:ꝙ intentio ab/
batis:licet esset adminiculata non sufficienter ꝓbata: ideo
glo.dicit hoc etiam tetigit in v̄bo unius actus.in principio.
¶ Glo r̄ndet dupliciter faciendum:ꝙ ubi uerba ꝓferunt
in ultima uoluntate:⁊ animo faciendi ultimam uoluntatem
⁊ hoc exprimit talibus uerbis fides plenaria adhibetur: ⁊
ꝓbata illa per testes:sufficiēter est probata intētio:sʒ h̄ non
proferebat aīo testandi:uel exprimebat se uelle facere testa
mentū:imo ista v̄ba enūciata:ꝓlata sunt ad exclusionē act⁹
testādi:ut dic lr̄a:q̄ cāu:lʒ h̄ dispositio plene ꝓbet intētū ab·
batis:tm̄ satis adminiculabat: ⁊ h̄ uoluntas ut ultima: de q̄
⁊ de quibuscunqʒ verbis constet:inducit dispositioneʒ:⁊ ex
hoc habes notabile v̄bum:ꝙ saltem canonica equitate in re·

lictis ad pias causas: ṽba enunciatiua prolata ad exclusio-nem actus testandi: ⁊ sic propter aliud: imo contra se indu-cunt dispositionem saltem presumptiuam: ex qua fertur sen-tentia: nisi alter eneruetur: quod est valde notabile: ⁊ sic qui-buscunq; verbis pateat intentio: ⁊ voluntas testantis in ex-tremis: ꝙq; non hūerit volūtatem testandi: imo si prolata sunt ṽba ad concludendam ⁊ declarādam mentem non te-standi: valet in relictis ad pias causas: vt vltima voluntas: ⁊ hoc est notabilissimum: nec de facili alibi reperies: Ad hoc quod dixit in. l. in verbis prolatis. inter liberos. ibi. quibus-cunq; verbis: ⁊c. in. l. si. C. de pondera. lib. x. q: non solū pro-ficiunt ad finem excipiendi: sed ad finem agendi. Posset h̄ tractari: an verba enunciatiua dispositionem inducāt: ⁊ hoc optime caderet: sed pro mō nō habeo tempus: alias dicā: ⁊ hec sufficiant de hoc p̄mo intellectu. ¶ Secundo respō-det glo. ad. l. ex hac scriptura: ꝙ dispositio in hac volūtate prolata ⁊ verba enunciatiua: dispositionem inducūt: quādo de ea constat scriptura: vt patet ibi: hic autem de ea non con-stabat scriptura. q. d. ex quo facta est sollenniter scriptura: iam apparet ꝙ illa verba profert animo testādi: sed quādo sollēnem non conficit scripturam: tunc constat ꝙ illa ꝓfert non animo testandi: sicut maxime hic fecit: quando protulit ad exclusionem actus testandi: ⁊ sic probationem non indu-cūt: oportet ergo ꝙ testes probentur: ⁊ si probat sufficit cū vno teste: ⁊ hic quo ad presumptionem inducendā: suffice-ret etiam de per se: si probaretur per duos testes: sic intelli-go glo. nec contradicat. Si constaret ꝙ animo testandi ver-ba protulisset; arg. c. cum esses. ⁊. c. relatum. de testa. valebit hec vt voluntas presumpta: cum nō sumus certi de eius mē-te: non vt volūtas certa: factū tamen ex quo ista presumptio surgit: sufficienter fuit probatum: per duos testes: vt dicit lit-tera in p̄n. ⁊ per hoc patet responsum ad contraria: ꝙ littere congruit. ibi. velut vltimam exprimens voluntatē: ⁊ ibi cū vltimā voluntatem expressit: ⁊ ibi. que super vltima volun-tate: tamen littere non congruit: q: secūdū eā sufficerēt duo testes de per se probantes hanc voluntatem: ⁊ tamen littera vult ꝙ ipsi vt ad adminiculantes dictum tertij qui nō depo-nebant de vltima voluntate: presumptionē inducāt. ¶ Se-cundus principalis intellectus est glo. ꝙ hec confessio indu-cebatur in extremis: vt probatio: ⁊ non vt dispositio: ⁊ hunc intellectum tangit glo. in. ṽsi. vnus solus. vel dic ꝙ ista ad-minicula sufficiāt: sed tunc surgit contra: quia si sumitur h̄: vt confessio: sufficit vt probetur per duos testes: ⁊ facit plenā probationem: ⁊ tamen dicit littera ꝙ non probat: sed admi-niculabatur: glo. dicit ꝙ vnus testis de se nō sufficiebat: qa vnus non probat. Item nec probatio huius cōfessionis de per se sufficiebat: sed simul iuncta probabant oblationē sal-tem presumptiue: ⁊ si dicatur quare ergo episcopus grana-tur onere probandi: si plene non probabant. Respōdet glo-sa dupliciter. Primo quia obtulit se probaturum: iō mos est ei gerendus: hoc nō sufficit: quia dato ꝙ reus se offerat probaturum: non perdit commodū regule actore non pro-bante: vt no. ff. de proba. l. actha. ⁊ ibi plene dixi: vt ecclesia-stica beneficia. c. i. Sed dicit scđo glo. ꝙ aggrauatur iō: q: illa probatio sit iuncta: habebatur pro sufficiēti presumptio-ne: licet plene non probaret: ⁊ cum testis de se non sufficiat: ⁊ probatio confessionis de se non sufficiat: si excludit con-fessio remanet probatio tantū vnius testis: ⁊ sic non est ple-na probatio: pro tanto fertur sententia contra abbatem: sed per hoc non est solutum contrarium: quia si hec erat confes-sio: ⁊ probata: debet sufficienter probare de per se sine teste contra litteram ⁊ hunc intellectum: ideo Inno. soluit dupli-citer. Primo ꝙ hec confessio extraiudicialis: preiudicat confitenti: quando viuens confitens potest dare intellectū sue confessioni. Si autem iam mortuus est: quia non potest dare intellectū sue confessioni: hec confessio non preiudi-cat vt plena probatio: preiudicat tamē vt presumptio cui sta-tur donec contrariū probetur: ⁊ sic limitat. l. generaliter. C. de non nu. pec. ⁊ sic etiā limitat quod scripsit de elec. per in-quisitionē. Cy. in. l. generaliter. de hoc dicto triuphatur: q: non videtur quod operetur: q: viuat vel moriatur: ex q̄ sup-ponitur confessio debet preiudicare sibi ⁊ heredibus suis: vnde dicas ꝙ realis confessio presente p̄te probata per du-os testes: preiudicat confitenti: siue in testamento: siue i co-dicillis proferantur ṽba: siue inter viuos: ad hoc quod not. in. l. cum quidā decedens. §. codicillis. ff. de le. iij. Ideo se-cundo soluit Inn. quando verba confessionis sunt data: qa sunt prolata non narratiue: sed assertiue confessio preiudi-cat: ⁊ plene probat: sed quando verba enunciata ⁊ propter aliud: vt ad exclusionem actus testandi: ista de se probant: ad hoc de priuile. si papa. libro. vj. Sed bene presumptionē inducunt: vt ibi dicit glo. ⁊ no. glo. de censi. cū olī: adeo ꝙ iuncta tali assertione: ⁊ iuncto vno teste: licet plenam non in-ducat probationē: inducunt tamen sufficientē presumptio-nem ad condemnationē: donec directe vel indirecte tollat ⁊ hoc voluit notabiliter hec decre. ⁊ sic potest intelligi h̄ gl. Non ob. ꝙ ex quo non erat sufficienter probatū: ꝙ nō de-buerit grauari episcopus probatiōe: quia licet nō esset ple-na: erat sufficiens presumptio. ¶ Ad declaratiōem autem predictoꝝ hic videnda sunt duo. Primū an verba enuncia-tiua in actu inter viuos vel vltima voluntate prolata: dispo-sitionem. i. effectū idūcāt. Iste passus est p̄iculosus: ⁊ bar. latissime ꝓsequitur in. l. ex hac scriptura. ff. de dona. ¶ Se-cundo opꝫ videre an verba enunciatiua: in instrumento vel testamento: vel alio actu prolata: probationē inducant enū-ciati. ¶ Ad primum dic: quandoq; verba enunciantur ꝓ-pter aliud: ⁊ tunc non inducunt dispositiōem. l. ex facto. ff. d̄ here. insti. exemplum si dicā: si titius mihi heres nō erit: ta-lem substituo: ⁊ per hoc nō inducitur institutio titij: quia ꝓ-bata sunt ṽba propter aliud. i. ꝓpter substitutionem: non ꝓ-pter institutionem. Quādoq; verba sunt prolata per se: vt quia dico: quia te in dotem institui: ideo te exheredaui: ⁊ cō-stat ꝙ facio animo exheredandi. Nam illa ṽba sunt prola-ta ꝓpter exheredationē inducendā: ⁊ exheredationē indu-cunt. ff. de here. insti. l. qui nolebat. Aliq; ṽba enunciatiua sunt ꝓlata: nedum propter aliud: sed cōtra se: ⁊ ad exclusio-nem actus volūtatis vltime: saltem p̄sumptiuam in relictis ad pias causas: quod sufficit ad cōdemnationem obtinen-dam: donec cōtrarium ꝓbetur: ⁊ hic est casus qui non ē ali-bi: puta iō nō facio testamentum: quia non possum cum in-gressus fuerim monasterium: per hec verba scđm vnum in-tellectum inducitur quedam vltima voluntas: qua apparet hunc voluisse monasteriū habere bona. ¶ De secūdo p̄n-cipali aliquid tāgit Cal. sed nō perfecte in. c. post cessiōē. de proba. Hic quandoq; aliqua enūciantur in priuilegijs: ⁊ ab illo qui potest super enunciatio disponere ad preiudi-ciū tertij: ⁊ tunc si enūciatur propter aliud nō ꝓbant: vnde si in R̄pto ad lites narrantur: cōquestus est talis abbas mo-nasterij nobis immediate subiecti: per hoc non probatur ex-emptio: vt de priuil. si papa. libro sexto. ¶ No. Inno. i ad-di. de fide instru. inter dilectos. facit quod no. Io. an. super glo. magna. de R̄p. nōnulli. Faciūt tñ qualē p̄sumptionē: que equalet semiplene ꝓbationi: ⁊ ꝓdest de factis de antiq̄: vt dixit glo. in. d. c. si papa. ⁊ de censi. cū olim. Quādoq; ṽba enunciantur ꝓpter se: vt q: id qđ enunciatur cōfert aut necessariū ē: ad id de q̄ agit i p̄uilegio: puta narrat papa bñ-ficiū vacare qđ ꝯfert: vel narrat papa bñficiū reſuatū qđ cō-fert: ⁊ tūc si enūciat fcm̄ a se vel corā se: ab alio eo auctoran-te: vt q: narrat reſuationē: vel narrat receptionē cessionis: ⁊ tūc in ꝓpa ṽba enūciatiua ꝓbāt: ⁊ tñ ꝙ nō admittit ꝓba-tio in ꝯriū directa: sꝫ bñ idirecta q̄ nō arguat falsū ṽbū pa-pe: vt si velit ondere defectū aliū renunciationis: vel quod aliter non vacabat: quod nota bene: quia id quod dicimus non admitteret probationem contra presumptionem iu-ris: ⁊ de iure est verū. de ꝓbatione directa arguente falsam presumptionē: secus de indirecta. Ad hoc ꝙ no. ff. de pac. l.

ſuſgentium.§.quod fere.⁊ quod ibi no.glo. Item admit
tit probationē in contrarium per confeſſionē: vt no.in auc.
ſed iam neceſſe:⁊ vnde ſumitur.C.de dona.quod eſt verū:
ſi eſt caſus vbi poſſit preiudicari confeſſio:alˀs non:vt no.de
ſpon.is qui. Item admittit probationē in contrarium per
proteſtationē:quod metus cauſa.c.j.⁊ no.de regula.c.ex p
te. Quandoq aliquid enunciatur in priuilegio vel ꝶpto
a papa de facto alterius. ¶ Glo.dicit in cle.j.de ꝓbat. qd
probat.i.creditur verbis talibus: non tamē in tm̄ plene qd
non admittat probationem incontrariū.Contra ſentit Io.
an.in regula non licet.de regu.iuris.in.vj.vbi ſic enunciaꝛ:
quis clericus oportet ꝙ probet ſe clericū:niſi in actu de lon
ginquo:vt ibi lapus dicit:ꝙ ſi enūciantur proprio motu: ꝙ
probētur enunciata:vt dicit dicta glo.quia ſuper eo funda
tur diſpoſitio pape:⁊ ſic ſaluatur dicta glo.ſ.ꝙ talis enūcia
tio probat:licet probationem incontrarium admittat:ſi ad
impetrationem non probant:⁊ ſic procedat dictum Io.an.
in dicta regula non licet:quod no.⁊ de iſtis verbis facit mē
tionem Io.calde.in.c.poſt ceſſionem.de proba.Lapus de
caſti.dicit ſe audiuiſſe a Cal.viua voce.in dicto.c.poſt ceſ
ſionem:quod glo.cle.que dicit ꝙ vbi enunciat factum alie
num:quod probant fuiſſe reuocatum in dubium: ⁊ qd ipſe
conſuluit ꝙ quandoq enunciatur facta coram ſe: eo aliqd
operante:⁊ probant vt in repetitione renunciationis:quan
doq enim enunciantur aliqua facta coram ſe:non tamē eo
aliquid operante:⁊ in decre.poſt ceſſionē. dicit ꝙ non pro
bant.Cal.alle.decre.ſi pap̄.j.ꝶo.de priuiꝛ.libro.vj. que ni
hil facit:quia loquitur in enunciatione propter aliquid: ſeu
aliud:dicit tamē ꝙ hec conſulendo erraui: tenuit etiam vt
dicit ibi Lau.quando talia enunciat ad inſtantiam alteriꝰ.
ſecus ſi motu proprio. Si autem aliqua enunciantur de fa
cto alterius non coram ſe:idē per omnia:vt non faciant ple
nam probationem:faciunt tamen qualem preſumptionem
adeo vt proficiant in facto longinquo:ſicut fama vt fama.
Ideo Io.an.in dicta regula ſine culpa.de reg.iuris.lib. vj.
Quandoq verba enunciantur propter aliud:⁊ non ꝓbant
faciunt tamen qualem qualē preſumptionē:adeo ꝙ in acti
bus de longinquo:vel vbi ſufficit preſumptio:ſufficiunt vel
iuuant ſemiplenam probationē:vt no.glo.in dicto.c. ſi pa
pa.de priuiꝛ.libro.vj.⁊ no.de cenſi.cum olim.vbi per Bar
to. Quandoq verba enunciantur in inſtrumento vel teſta
mento:⁊ tunc ſi tangunt preiudicium tertij:non probant: vt
no.Inno.de offi.dele.cum in iure.vnde ſi confines narranꝛ
in inſtrumento inter duos ad preiudicium tertij: nō probāt
inſtrumentum confines. Si aliquid enūciet ad commodū
tertij.glo.videtur velle ꝙ probēt.de teſti.ſenes:vbi ſi inſtru
mento aliquis enuncietur filius:enunciaretur filius talis:vꝛ
ꝙ probet:Sed dic illam glo.verā:quando enūciatur filiꝰ
a patre:⁊ in actu congruenti filio tm̄:quia tūc illa verba cō
cludunt eum in quaſi poſſeſſione filiationis actu aliter qua
ſi propter poſſeſſionē non ex iuribus inſtrumenti: vt no.in
.l.non nudis.C.de proba.⁊ no.Bar.in.l.ex hac ſcriptura.⁊
in.l.ꝙ ſenatus.ff.de libe.cog. Quandoq enūciatio fit ad
preiudiciū partiū:⁊ ſi aliquid narratur quod non poſſit in
teruenire de preſenti:non probat enunciatio.l.j.C.de iure fi
ſci.⁊ aſte.rei.fi.libro.x.ſic debet intelligi:quod no.in.l.ſciē
dum.ff.de verbo.obli.⁊ quod no.de proba.quoniam con
tra falſam.ſaluo niſi ex alio ſurgat preſumptio:vt quia no
tarius dicit lit.conteſta.vt libellū datū ⁊ ſimilia:quia tunc
probaret ex iuribus preſumptionis ſcie:non ex iuribꝰ inſtru
menti.Et dicit Calderinus in dicto.c.poſt ceſſionem.⁊ dic̄
de proba.quoniam contra falſam.⁊ no.doc.C.de edē. ſi qs
in aliquo decre.Si ad preiudiciū partiū fit enunciatio: ⁊ ē
actus qui fieri poteſt in preſenti:tunc ſi enunciatio conferat
ad id de quo agitur:probat ꝙ eſt facta propter ſe.de priui.
ſi papa.libro.vj.Ad hoc.l. optima.de contrahen. ⁊ cōmit.
ſtipu. ¶ Aduerte tamen quia hoc eſt verū: vt probēt quo
ad validitatem eius:ad quem finē principaliter narrantur:

ſi quo ad finē probandi naturā:ſi de eo principaliter reuo
caretur in dubium:non probant:vt notabiliter dixit tex.i.c.
illud.de preſump.nam quāq in inſtrumento dotali narrēt
ſe ſe coniuges:ſi de coniugio reuocatur in dubiū:⁊ non de
dote:non probatur matrimoniū plene. Inducit tamē qua
lem preſumptionē coadiuuatiuam:vt ibi ex tex.Et hic etiā
eſt caſus:facit glo.de cenſi.cū olim:⁊ quod no.in dicto.c.ſi
papa.de priui.libro.vj.⁊ quod no.in regula non licet:de re
gu.iur.libro.vj. Quandoq verba enunciantur incidenter
propter aliud:⁊ nihil conferunt ad illud de quo agitur:ſed
ſolum ad declarationē proferunꝛ:⁊ tūc non plene ꝓbant:
tamen qualem qualē inducūt preſumptionē:vt in glo.pre
allega.adeo ꝙ complent probationē cum vno teſte:⁊ hoc
eſt in factis antiquis:vbi ſufficit fama:ſufficeret talis pſum
pta probatio. Quandoq proferūtur non ſolū propter ali
ud:⁊ non propter ſe:ſed contra ſe:⁊ tunc ſpeciale in actibus
pijs:vt inducant:vt hic:que iūcto vno teſte obtinet vim ple
ne probationis. ¶ Ultimo eſt videndū:an confeſſio facta
in vltima volūtate preiudicet confitenti:ita ꝙ poſſit ſumi vt
probatio.Caſus eſt hic ꝙ ſic:ſm vnū intellectum. Dic ꝙ
quandoq confeſſio fit in vltima volūtate:⁊ eſt iurata:⁊ tūc
talis confeſſio preiudicat confitenti in vltima volūtate pro
lata:⁊ hoc quia iuramentū habet iſtā naturā: vt intelliga
tur:⁊ valeat quomodo poteſt:⁊ propter religionē iuramē
ti.Ad hoc in auc.de iureiuran.a ma preſti.§.j.⁊ patꝫ in auc.
quod obtinet.C.de proba.⁊ aduerte q: tunc non eſt ius: an
in preſentia partis preſtetur iuramentū vt fiat confeſſio:an i
abſentia:vt in iuribus predictis:⁊ ſentit Bar.in dicta.l.cū
quidā decedens.§.codicillis.ff.de le.iij.⁊ h quia ſaltē iura
mentū probat quod deo dirigitur principaliter: nec exigit
partis preſentiā ad ſui formalitatē. Quandoq hec con
feſſio fit abſq iuramento:⁊ fit parte preſente ⁊ acceptante:
vel preſente notario pro alio recipiente:⁊ adhuc talis con
feſſio probat vt confeſſio:quia in contractibus quis poteſt
confiteri:ſicut ⁊ cōtrahere.l.heredes palā. in fi.⁊ quod ibi
no.ff.de teſta. Nec ob.ꝙ vltima volūtas ſit ambulatoria:⁊
reuocatoria vſq ad mortē: q: illud verū inq̄tum diſponit
⁊ ſtat in terminis vltime voluntatis:non inq̄tū probat:⁊ trā
ſit in vim actus inter viuos. Aduertendū tamen quia hec
vera:quando verba ſunt prolata firmiter animo confiten
di:ſed vbi enunciatiue proferuntur in vltima voluntate ⁊ ꝓꝑ
aliud:vel ad excludendū actū teſtandi:tūc talis confeſſio
vt non firma:q: non eſt confeſſio:ſed enunciatio quedā nō
plene probat:preſumptionē tn̄ inducit denunciatio in tātū
ꝙ iuncto vno teſte inducūt ſufficientem probationem: ſiue
preſumptionem ex qua ſequi poteſt condemnatio:niſi dire
cte vel indirecte tollaꝛ:⁊ hoc vult notabilr̄ hec decre. Quā
doq iſta confeſſio emanat abſente parte:⁊ tūc in precedē
tibus a volūtate ⁊ animo hino tm̄ operatur declarationē: vt
.l.ſi auia.C.de iure delibe.⁊.l.vxori.§.fi.de le.iij. in precedē
tibus a volūtate eius ⁊ alterius:⁊ tūc ex quo fit in vltima vo
luntate:non habet vim confeſſionis:ſed hēt vim diſpoſitio
nis ⁊ legati.ff.de le.iij.l.lutius.§.i.⁊.l.lutius.§.q ſqs.ff.de le.
ij.nā cū ſit nuda a pñtia pt̄:nō ꝓbat.ff.d ꝯfeſ.l.certū.§. ſi qs
abſīte.⁊.l.j.in fi.ff.d iterro.act. Nec ob.ꝙ rōes ꝓbēt fcē ab
ſente pte:vt.l.rōes.C.de ꝓba.q: actꝰ vltie volūtat pl̄ꝰ ema
nat ad diſponēdū:q̄ ad ꝓbādū:qd ſecꝰ in rōnibꝰ. Itē actꝰ
vltime volūtat ē momētaneus:nec ſemꝑ loqꝛ:ſꝫ ſecus i rō
nibꝰ q ſemꝑ loquūꝛ:iō pñt ex poſt fcō acceptari:vt dic̄ bar.
.ff.de dona.l.nuda. Aduerte h q: talis nō pferꝛ alijs lega
tarijs vi huiꝰ ꝯfeſſiōis.ff.de auro ⁊ ar.leg.l.q vxori.faciūt p
dcā ſi aliqs in teſtō ꝯfiteaꝛ ſe vſuras extorſiſſe:vl ꝯfiteaꝛ ſe d
alieno habuiſſe:an h ꝯfeſſio poſſit iduci vt ꝓbatio:vt eo cō
ualeſcēte vſure poſſint peti:d q p Cy.in.l.gñalir.ff.d nō nu.
pec.⁊ in auc.de iureiurā.a ma pſti.p Ia.de bel.ſ.ſi fiat cum
iuramēto vl pñte pte ꝑiudicat vt ꝓbatio: idem ſi pñte par
te:⁊ ſtipulante rectore parrochiano:vel vicario epi:q in hoc
cenſenꝛ publice perſone:vt no.de vſuris.quāq.libro ſexto.

z.c.dudum.J.de conuer.coniuga.z ar.coniu.z arg.hic.z qd no.de pac.cum pridem. Si autem fiat absente parte z notario:z publica persona z iuramento:secus erit vt peti nõ possint:vt dicit Bar.in dicto.§.codicillis. ¶ Oppo.cuz glo. h ideo:z videtur q episcopus non debuerit grauari in probando archipresbyterũ non fuisse sane mentis:qz hec negatiua est improbabilis.de elon.bon.i.de proba.quoniaz.cũ sinii. So.hec negatiua erat pregnans:habẽs im plicitaz affirmatiuam.s.q non erat sane mentis:eo qz erat furiosus:vl mente captus:ad hoc de renunc.super hoc.z probaf furiositas fm docto. per eius verba:vt patz in antiqua.ff.de tut. z cura.datis ab his.ff.de condi.insti.l.quidã in suo. vt quia dicit verba stulta:z vnũ non vadit cum alio: nam fatu⁹ fatua loquif.xciij.distin.legimus.z Job scdo.quasi vna ex insipiẽtibus locuta es.xxiij.q.viij.conuenientior:z ex factis ẽt probatur stultitia:naz stultus est qui nomen suũ ignorat.C. de here.insti.l.fi.z perpẽditur stultitia in eo qui non vult discere.xxij.di.de cõstantinopolitana. ¶ Opp. z videtur q dicens aliquem sane mentis debeat probare:sed non dicẽs quem furiosum.iij.q.viij.indicas. So.si non constat de pterito furore vel sanitate:dicens h accidẽs furor probat: vt hic:sed si semel constitit de hoc accidẽti furiositatis:hoc accidens psumitur durare:nisi probetur quod fuerit sane mẽtis:ita contra facit regula:semel malus zc.de reg.iur.l.in.vj. ¶ Oppo.z videtur q hec decre.non procedat:qz vel bona istius archipsbyteri erant patrimonialia:z tũc non pertinent ad episcopũ:etiam si decedat ab intestato:sed ad attinentes.§.titu.primo.relatũ:vel erant bona ecclesie:z spectãt ad ecclesiam:nec se offerẽdo potuit in abbatem transire. So.dic q bona erant patrimonialia:z ab intestato non habebat archipsbyter psanguineos:vñ si tenebat oblatio:spectabãt ad abbatẽ:si nõ spectabãt ad ecclesiã cui⁹ nomẽ agebat eps. ¶ Oppo.z videf q eps occupans bona istius archipsl.ceciderit a iure suo.C.vnde vi.l.si quis in tantaz. Solu.dic q hic loquif in prelato occupante:cuius delictũ non debz nocere ecclesie:vel verius pena illius ðcre.si quis in tãtam:non hẽt locum in occupante bona vacantis hẽditatis: vel iacẽtis:vnde legatarius qui legatũ auctoritate sua capit ante aditam hereditatem:non punitur in alio:nisi quia restituit possessionez.ff.quoz le.l.j.pmo Ro.Secus si post aditam hẽditatem.C.de le.l.non dubium.requiritur fm alios q sit apprehensa possessio:vt ibi no. Videf q probatio furiositatis secũdũ tempus mentis:non releuet ipsum:qz data oblatione inter viuos:iam furiositas superueniens illaz non reuocat:cum presumatur in illa voluntate durare.J.de bap.maiores. So.dicit glo.q oblatio inter viuos:nõ probatur nisi per vnũ testez:z hec probatio iuuabatur per confessionem factam in vltima volũtate:z ideo probato q tpe mortis erat furiosus:pbatio non releuat:qz pfessio talis nõ probat:igif zc. ¶ Oppo.z videtur q dato q non probef furor:z probef oblatio:ista donatio vt inofficiosa facta reuocef:vt no.§.de dona.c.fi.ff.de inoffi.dona. So.dic q cõtrarium procedit in successoribus.quibus necesse est relinqui saltem legittimam:hic non necessitabatur archipsbyter ad aliquid relinquendum ecclesie:licet ipsa eo ab intestato decedente succederet fm glo.

¶ De sepulturis Rica.

¶ Condito testamẽto a testatore: vel ab intestato decedẽte:nil plus restat nisi q sepeliatur:ideo illis visis consequenter ponit de sepulturis. Dicũt hic doc.q mortui sepeliendi sunt:etiam si prohibuerunt:ad hoc.xxi.di.§.nũc autem.z.ff. de condi.insti.quidam in suo. Dicitur autem sepultura locus concauus:in quo ecclesiastico cymiterio corpus catholici conquiescit. Ad primum.J.c. pe.ibi. effodi. Ad scdm .xij.q.ij.aurum.z vide quod no.xiij.q.scda.cum grauia.ibi glo.dicit quare homines sepeliantur in ecclesijs: scilicz vt alteri videntes sepulturam amici fundant preces domino p anima illa. Scdo quia specialiter commendaf patrocinio illorum:sub quorum nomine fundata est ecclesia:z iste titulus multum practicatur:causa patet: quia hic disputatur de lacte z lana:z clerici semper contendunt de istis quartis cuz fratribus:de materia habetur.xiij.q.ij.c.primo.z scdo.z q̃si per totum:z repetitur in sexto:z in clementinis. Sequitur nigrum. Antonius de Butrio.

n Os instituta.

Decedens intestat⁹ sepelitur in sepulchro maioris:alias sepelif vbi elegerit: tamen parrochialis ecclesia habebit tertiaz eius quod relinquit ecclesie vbi sepelitur: Et sunt tres partes:z tria sunt dicta:scdm.ibi.nullum:tertium.ibi.sed quia. ¶ Nota de iure communi quem sepeliendum in sepulchro maioris:z si decedat non electa sepultura:potius debz sepeliri in loco maiorum:q̃ in loco vbi habz domicilium:vel vbi suscepit ecclesiastica sacramenta. ¶ Secũdo nota quem posse libere eligere sepulturã.ppriã vel alienaz. ¶ Tertio no. q portio que debetur parrochiali ecclesie est tertia: sed de hoc dic vt infra.c.certificari:z de testa.requisisti. ¶ Quarto no.de quibus debeatur quarta:qz de suo iudicio:hoc est ipsius episcopi defuncti:z sic de here.insti. z de qnolibet fideicommisso z particulari legato:idest de omnibus z legatis z institutionibus:z fideicommissis vniuersalib⁹: patz ex hoc verbo lato iudicio:sumif tamen pro iudicio vltime voluntatis:sufficit ergo q habent tertiam sui:per que patet:q si tertiam reliquerit:z quicquid reliquerit ecclesie parrochiali debet computari in quartam:z q hec quarta originaliter debetur:vt a testatore:z non assumitur tanq̃ debita a loco electo sepulture:sed vt originaliter debita ab eligẽte sepulturam:sed quot modis capiatur iudiciuz:vide glo. institu. ¶ No.a quo originaliter debetur ista quarta:qz debef ab ipso sepulturam eligente. ¶ Nõ vlterius cui ecclesie h q̃rta debetur:qz non debetur ecclesie in qua de iure sepeliendus erat:z sic pz q non soluitur ratione iniurie illate ab electione sepulture:sed debetur ecclesie in qua celesti pabulo fuit refectus:z pondera hec verba:qz iura varijs verbis loquuntur:qz quandoqz dicunt:vt hic:quandoqz dicunt debere parrochiali ecclesie:quandoqz ecclesie a qua corpora assumũtur. ¶ Nota rationem quare hec quarta debetur. ¶ Vltimo no.arg.q non valet electio sepulture:nisi ante omnia relinquatur tertia vel quarta parrochiali ecclesie. ¶ Et nota sufficere parrochialem ecclesiam habere quartam ex dispositione defuncti:z sic apparet q id quod est relictum computat in quartam:dixi.§.ti.ij.officij. ¶ Quero aliquis non habet sepulturam maioz vbi debet sepeliri:quidam dicũt q in ecclesia maiori.J.c.in nostra:sic z viatores in cathedrali ecclesia:clerici autem vbi sunt vel moriunf:etiã si sunt monachi.xiij.q.ij.vbicunqz.xvj.q.pma.c.pmo. De vxore dicetur.J.c.de vxore:z vide quod nota.J.eo.c.pmo. in vj.super glo.scilicet. Oz attendite:h archi.ibi disputat de viatore qui sepulturam non elegit:z breuiter dicit q sepelietur in ecclesia parrochiali:in q̃ mortuus est:per.c.ecclesias. xiij.q.j.z.xvj.q.pma.c.j. alle.ix.q.iij.ad mẽsaz. Ad.c. vbicunqz pealle.respondet:quia ibi dat ordinem eligende sepulture:vt ibi nota. Non ob.c.officij.de officio archi.quia. non loquitur de sepultura. Goffre.in summa huius titu. dicit q debet sepeliri in ecclesia in qua moritur:vel in ecclesia cathedrali:z sic alternatiue loquitur. Credo istud si sit monachus transiens:sepeliendus est in ecclesia sue regule. xvj. questione pma.c.primo.si sit alius:z tunc si fecit aliquã moram in parrochia:z tunc ibi sepeliri debet:si nullã fecit moram:sed casu trãsiens ibi moritur: z tũc est sepeliẽdus in ecclesia cathedrali:qz ad eaz spectat onus scroz: vt pz in.d.c. officij.de offi.archipl.z qz de iure antiq̃ cõis sepultura erat

in cathedrali: ⁊ de isto casu non appet expressum: vt patet
in dicto.c.quicunqꝫ: saluo forte nisi in illo momēto portassꝫ
onus sacramētorum ecclesia prochialis: quia pmittendo ⁊
suscipiēdo sacramēta: q̄si tacite ibi se videt̃ subiicere: ⁊ ibi ta
cite sepulturam eligere. De quarta autem cui debeatur si
moriatur vagabundus in vna prochia: ⁊ alibi eligit sepul/
turaꝫ. Pau. in cle. dudum. e. ti. tangit ⁊ dicit: ꝙ quidam di
cunt ꝙ episcopo in cuius dyoce. moritur. xiij. q. ij. vbicunqꝫ
alij ꝙ prochiali: ⁊ tenꝫ hoc archi. eo. titu. c. primo. Pau. in
cle. dudum. tenꝫ in viatore tm̄: qui habet certum domicili
um: ꝙ quarta debeat̃ sue parrochiali ecclesie: per. c. is qui.
eo. titu. libro sexto. ⁊ dicit ꝙ ista quarta est mittēda in expē
sis quarte. In vagabundo autē qui non habꝫ certuꝫ domi
cilium: tenꝫ s̄m aliquos: ꝙ debeat̃ ecclesie vbi decessit: sed
si ibi stetisset saltē per annum: quia ab illo tenetur recipere
sacramēta: iuxta no. per Innocē. de peni. omnis: vbi dicit ꝙ
scolares ⁊ alii incole: ⁊ mercenarij debēt confiteri sacerdo
tibus: in quorum prochia habitant per annum. xvj. q. j. que
sti. Alij dicunt idem si non habitauerint per annum: arg. de
deci. ad apostolice. Fatetur tamen paulus ꝙ tutius est: ꝙ
a proprio sacerdote hēant licentiam: de quo per Hostiē. in
summa. de pe. §. cui confitendum. sub. §. j. ⁊ de prochiis. sci
licet quis intelligatur pro illa parrochia in qua habitat: hm̄
facit. c. questi. vbi dicitur ꝙ tali ecclesie debentur decime: de
beatur ergo quarta: tamen vbi non esset in totum translatū:
equius videtur quartam debere diuidi inter primam ⁊ se/
cundam ecclesiam: in qua ex tanta mora videt̃ secūdum do
micilium accumulasse: eodē titu. c. cum quis. §. j. s̄m Pau.
ad hoc hec decre. que vult deberi vbi ꝯsueuit eccl'iastica as
sumere sacramēta: ita ꝙ tunc illi deberet̃ illa quarta indisti
cte: vel saltem diuidenda eēt: quādo esset viator inter eccle
siam vbi mortuus est: ⁊ ecclesiam sui domicilii: ⁊ in h̄ persi
stit: tene menti hec verba: quia quotidie de facto contingit.
Qui dicuntur habere ius funerandi: idest corpora sepelien
di: de hoc videbitis. j. titu. j. super Rica. in. c. pmo. dic ꝙ oēs
generaliter hēnt hoc ius funerandi quando hēnt populum
vel quando sunt super hoc priuilegiate: vt habeant ius fune
randi: alias non habent ius funerandi generale: licet aliq̄ꝫ/
do speciale habeant pro fratribus suis: vel certis personis.
De validitate auteꝫ pacti super eligēda sepultura: dic vt in
. c. primo. de pac. lib. vj. de materia. j. c. certificari. ¶ Secū
do quero an de datis iure institutionis in testamēto: loco ele
cte sepulture: debeatur quarta parrochiali ecclesie? quidaꝫ
dicunt ꝙ non: per. c. requisisti. ⁊ c. officij. s̄. titu. scd̄o. ⁊ j. de
v̄bo. signi. ex parte. el. iij. que iura vtuntur v̄bo relicti. ⁊ v̄bo
legati. Contrarium tenꝫ Joan. an. propter rationis idem/
ptitatē. Ad hoc hec decre. que dicit ꝙ de iudicio debetur: ⁊
iudiciuꝫ comprehendit here. institu. ad hec. j. c. cum super.
vbi dicit deberi de iudicio ⁊ testamēto. ⁊ ad hoc. j. c. proximo
vbi dicit deberi canonicam de omni eo quod disponit testa
tor: ad hoc. j. c. de his. vbi debetur a monacho ingrediēte re
ligionem: qui cēsetur testari: ⁊ instituere monasterium: ad
hoc decre. cum super. que dicit de testamēto deberi quar/
tam: quod testamētum capit principiū de hered. institutio
ne: ad hoc cle. dudum. §. huiusmodi. Nec ob. iura primo
alle. quia v̄buꝫ relicti: ⁊ verbum legati: late intelliguntur: vt
comprehendant heredis institu. s̄. titu. ij. c. Raynutius. ⁊ c.
Raynaldus. ⁊ c. si heredes. ⁊ C. de testa. l. quoniā. ⁊ l. in te
stamentis. ⁊ sic debetur hec quarta de relictis in testamēto:
vel codicillis. ¶ Tertio quero an de omnibus legatis de/
beatur hec quarta: aliqui restringunt hanc materiā: vt solū
debeatur de relictis pro anima: arg. s̄. ti. secūdo. requisisti.
⁊ infra. c. cuꝫ super. ⁊ c. in nostra. de alijs secus. Joan. an. di
cit ꝙ si expresse pro anima sit: debeatur: si tacite idem: vt qa
legatum est factū rectori ab extraneo: quod in dubio presu
mitur intuitu ecclesie. s̄. titu. secūdo. requisisti. ⁊. xij. q. ij. pō
tifices: ⁊ debent̃ etiaꝫ de funeralibus que etiā pro anima nō
legant̃. Itē q: in relictis ecclesie: lꝫ non addat̃ pro anima va
lent sine sollennitate: tanq̄ꝫ relicta ad pias causas ⁊ pro aia
. s̄. titu. ij. cum esses. ⁊ c. relatum: ⁊ ad hoc. j. c. nostra. in glo.
si qs eligit. ¶ Quarto an quarta debet dari ante electionē
sepulture: an sufficit post dari: cōmuniter tenet̃ ꝙ sufficit post
dari: vnde si contingat ꝙ si testator nil disponit de q̄rta eli/
gendo sepulturaꝫ: sed omnia legata capiat ecclesia: sepultu/
re defalcabit̃ postea per parrochialeꝫ: ⁊ hoc tenet̃ commu/
niter quicquid dicat Hostiē. hic: qui per tex. ibi. ⁊ sic demū
vbicūqꝫ libitum: dicit ꝙ ante deberet dari: ⁊ fuit ideo statu
tum ne contingeret eccl'ias prochiales fraudari: nam post/
ꝙ̄ corpus est sepultuꝫ: permitterent prochianuꝫ clamare: ⁊
ita faciunt hodie isti exempti: ⁊ vidi religiosum magistruꝫ
in theologia: qui volebat fraudare tres psonas. q: volebat
inducere quendaꝫ testatoreꝫ ad fraudandā eccl'iaꝫ prochia
lem: ⁊ vltimate voluit me etiaꝫ fraudare: petendo consiliuꝫ
qualiter possꝫ fieri testamentuꝫ: vt fraudarent̃. Isti tamē se
excusant: q: dicunt se portare onera spiritualiuꝫ in sacris ce
lebranda: ⁊ penitētijs: ⁊ predictis nescio si tales excusatiōes
recipit deus. Remediuꝫ tamen dicit Joan. and. ꝙ hētur p
cle. dudum. §. huiusmodi. certe male habet̃: quia remediuꝫ
illius cle. non est sufficiens. Vlterius dicit Abbas per tex.
ibi. consolatio: quia vita laicorū est passio: ⁊ onus clericis:
quia habēt ministrare ecclesiastica sacramenta ⁊ predicare
eis. Mors auteꝫ consolatio eis: ⁊ sic gaudent de morte lai
coruꝫ: sicut corui gaudent de cadaueribus: q: sicut corui vi/
uunt de cadaueribus mortuorū: sic ⁊ clerici de funerib⁹ lai
corum. ¶ Quinto quero quid si non obstante hac prohi
bitione: de qua in fi. littere contrariuꝫ fiat: quia quarta non
dat̃: vel alibi eligit sepulturaꝫ: dicūt ꝙ contra factum non te
nebit: nisi priuilegiū aliud habeat: concedit enim aliquib⁹
priuilegium ꝙ possint recipere eligentes sepulturam: salua
iustitia ecclesiaruꝫ parrochialiuꝫ: quia priuilegia tria ope/
rantur primum: quia tenet electio ēt si canonica data nō sit:
Secūdum tenet etiaꝫ si sit minus religiosa ecclesia. Tertiū
q: quandoqꝫ determinat̃ quarta ad minorē portionē: vt q:
dicitur salua canonica quaꝫ nolumus eē tantaꝫ ⁊c̄. Or insp
ciēda eēnt v̄ba priuilegij. ¶ Venio ad glo. que relīqt in fi.
¶ Op. cū glo. vt ꝙ medietas debeat̃. j. c. cū sup. dic vt. j. c.
certificari. Scd̄o an de oib⁹ relictis qbuscūqꝫ ecclesijs de
beat̃ quarta: ab eligēte alibi sepulturaꝫ: ⁊ nō de alijs relict
alijs ecclesijs. j. c. nostra. idē no. j. c. cum super. ⁊ c. certificari
in prima glo. ⁊ idem Inno. in. c. proximo. Hosti. contra: q
verbum generaliter: ⁊c̄. cuicunqꝫ eccl'ie sit relictum: ⁊ dicit
de tali relicto deberi: siue pro aia: siue in gn̄e: siue in spē: vel
quomodocunqꝫ sit relictum: siue constet in pecunia: siue in
re immobili: salua donatione inter viuos. j. c. de his. ⁊ c. in no
stra. ⁊ saluo relicto personali. supra titu. secundo. requisisti.
. §. fina. ⁊ saluis casibus narratis. j. c. primo. idem tenꝫ Pe.
j. c. in nostra. idem Egy. j. c. proximo. ⁊ de hoc deducit v̄bū
ibi. omni. Opi. glo. placet Abbati: quia si in propria eccle/
sia fuisset sepultus de relictis alijs ecclesijs nihil hauissꝫ par
rochialis ecclesia: ideo ille ecclesie in hoc grauari non debe
rēt electione sepulture: idē archi. j. c. scd̄o. libro. vj. ⁊ sic corri
git qd̄ olim hic tenuerat cum Host. vide glo. cle. e. ti. dudū
. §. verum. in glo. quero. que idē tenꝫ. ¶ Glo. vltima enu/
merat casus: in quibus quis dicit̃ transcēdere terminos. ibi
admittit. Hic multo fortius si alicit cōtra quos ē prouisuꝫ.
infra. c. primo. libro. vj. ⁊ in consilio vienēsi. de penis. cupiē
tes. in fine. ⁊ ibi recipit sine licētia proprij sacerdotis. in fi.
Itē cum recipit in diebus dominicis ⁊ festiuis. j. titu. primo
nullus. Itē cum quis sciēter ius alterius occupat. de elec.
venerabilē. Itē quando religiosus transgreditur termios
sue prime institutionis. de sta. mo. recolētes. Item cuꝫ ma
gister antiqua iura sine causa corrigit. de regu. ad apostoli
cā. Itē cū qs priuilegio abutit̃. de priui. porro.

r Elatum. De relictis monasterio ab
igrediēte medietas eccl'ie
prochi. d̄bet̃. h. d. Et n̄ diuidit̃ pp ei⁹ breuitatē

tet.ibi.conuerti.i.sepeliri elegerit. ¶ Nota q ingrediens
monasterium: bona sua transferedo parrochiali eccle. relinq
re tenetur dimidiā. ¶ Secundo no. q etiam de vniuersali
dispositione alibi sepulturam eligentis: z sic de heredis in-
stitutione: portio debet ecclesie parrochiali. ¶ Item no.
monachum in religionis ingressu ibidem eligere videtur
sepulturam. ¶ No. q de omnibus rebus ecclesie electe se-
pulture relictis venit hec portio detrahenda. No. cui eccle
sie portio debet d relictis rōne sepulture: qz littera nō dic q
parrochiali tm̄ debeatur: z a parrochiano: sed debetur ec-
clesie: a qua quis assumitur: vel ad quam pertinere dignosci
tur. Oz declaremus hoc.c. ¶ Oppo. Inno. z videt q h
portio non debeat ecclesie prochiali: imo episcopo. s. de te
sta. requisisti. Quidam dicunt consuetudinē in hoc atten-
dendam: vt si illa aliquid disponit: illa obseruet: alias veri
tas est q legata ratione sepulture veniunt diuidenda inter
ecclesiam prochialem: z ecclesiam electe sepulture: z si vtra
qz sit subiecta eidem dyoce. de vtraqz portione hēbit cano
nicam: vt dicto.c. requisisti: vna tamen ecclesia non tenet ad
diuersas canonicas episcopo: ita q non veniet eadem quar
ta bis detrahēda: qz si episcopus ab integro legato semel d
traxit totam canonicam: amplius nihil habebit: z si contin-
gat q in diuersis diocesis sint ecclesie: tunc quilibz episcop⁹
detrahit de relictis eccl'ie sibi subiecte: seu de portione que
ad illam veniet. ¶ Secundo quero de quibus rebus veni
at detrahēda portio debita ecclesie prochiali. de relictis ec
clesie. electe sepulture. Concludunt doc. q de omnibus re-
bus pro anima relictis: siue sint immobilia: siue mobilia: si-
ue sese mouentia. i.c. in nostra. ¶ Tertio querit Inno. an a
mon. exempto hec portio canonica detrahit. Cōcludūt dif
ferentiam eē inter quartam debitam parrochiali ecclesie: z
debitam episcopo: qz primā detrahit parrochianus: etiaz a
loco exempto. i.c. in nostra: vbi casus. Sed portionem epi
scopalē non detrahit episcopus a locis exemptis z sibi non
subiectis: hoc idem vidistis. s. de testa. officij. z.c. requisisti.
z est ratio: qz quod detrahat ecclesia parrochialis quartaz:
est ratiōe oneris sacramētorum: qd semper durat: ideo sem-
per detrahit. Sed portio debita episcopo: dbetur rōne one
ris cure: vel coniunctionis quam habet cum ecclesijs subie-
ctis: ideo si eccl'ia non sit subiecta episcopo: ei non debetur:
de quo per Hosti. in summa. e. ti. §. vetus est questio. v. verū
z. v. a quibus. ¶ Querit Inno. an negligēte rectore in vē-
dicando portionem debitam ecclesie parrochiali: possit epi
scopus illam petere: seu vendicare: dicit q sic: dumtamē iu-
dicium instituat nomine parrochialis ecclesie: z ad vtili-
tatem eius: z expensas quas faceret in vendicando: deducet
de illa portione: vt. s. de succes. ab intesta. c. si. poterit tamē
de vēdicato suam portionem episcopus detrahere. Item
quia per hoc de iure antiquo omnia relicta ecclesijs inferio
ribus capiebat episcopus: z destruebat: vt hētur in.c. nobis
z.c. concesso. xij. q. ij. z. xij. q. i. episcopus. z.c. precipimus.
Si ergo scdm illud ius poterat dispensare: ergo z agere: di
cit tm̄ Inno. q si rector ecclesie non sit negligens: sed cōcur
rat cum episcopo: q preferretur rector ad quē specialiter
spectat administratio: alle. no. de iudi. c. cum deputati. z.c.
de R̄p. edoceri. z no. i.c. de his. in glo. Dicunt quidam per
hoc: dicit Inn. aliquos dicere: q si aliquis dux vel baro ha
bens plures ciuitates sub se: in quibus morari consueuit: z
in altera earum elegerit sibi sepulturaz: q episcopus hēbit
relicta ecclesie sepulture capere z distribuere inter ecclesias
in qbus per anni circulū discurrēdo suscepit. s. ecclesiastica
sacramēta: ad hoc de deci. qm̄. z in pdicto.c. concesso. z no-
bis. c. vulterane. z faciunt no. i. de deci. nouū. in glo. magna
. v. item non credit. Isti enim magnates multotiens discur
runt: z non stant firmi in vno loco: alle. i. de deci. dudū. z. xij.
q. ij. liberti. modicū facit. z alle. dictū.c. nobis. z concesso. z
ad hoc. i. e.c. cū quis. in. vj. z hoc oino vt pz ex predictis: reli
quat arbitrio iudicis iudicantis: seu episcopi: quod verum

esset vbi iste ecclesie essent subiecte vni episcopo: sed vbi di
uersis satis esset equū q in hac determinatione cōcordarēt:
alter alteri cōmitterent: arg. de R̄p. pastoralis. z. i. de sen. ex
com. cum illorum: hec sunt verba Inno. que Host. voluit ca
pere: z dñat ipsa dicens q alia est quarta: que debet pro-
chiali ecclesie: z alia que debet episcopo: ideo non habz se
intromittere episcopus de quarta prochiali: fatetur tamen
Hostien. q episcopus vacante prochiali ecclesia: poterit su
am portionē exigere: vel illo negligēte: non tm̄ sibi appro
priandaz: sed futuro successori conseruandam: vel iam institu
to reddendaz: vt de offi. ordi. cum nos. detractis tamē expē
sis: vt. ff. fami. hercis. l. fundus. z. s. de procu. cuz pro causa:
Videte: mens Inn. fuit: q si dubiuz est qualiter debeat fie
ri distributio inter ecclesias: in quibus debeat: hoc est in ar-
bitrio episcopi: secus vbi est certū. ¶ Querit Inno. de qui
bus relictis detrahat hec portio prochialis: dicit de relictis
pro sepultura: z etiaz de elemosynis relictis pro ecclesiasti
cis sacramētis: z pro benedictione nubētium: z indictione
penitentie: z extrema vnctione: cum sit eadem ratio: cuz sint
sacramentis annexa: alle. Io. an. de verborū significa. cum
inter: z sic ampliat Inno. hanc materiam: vt non soluz de re
lictis ecclesie sepulture electe: debeat quarta: sed etiam si in
vita contingat casualiter aliqua ecclesiastica sacra recipe: z
eius vigore aliquid recipe: z de illis etiam debet portio de
bita prochiali ecclesie. z sic intelligunt.c. cum inter nos: etiā
in quarta prochiali ecclesie debita: quod tene menti. Sed si
dicat q de donatione in vita nō debet portio. i.c. de his. di
stinguit Inno. q de dona. in vita causa'r ratione sacramen
torum pceptorum debet canonica: sed de donatione in vita
alia de causa: non debet quarta: vt ibi. ¶ Ultimo Ioā. an.
ponit hic casus: in quibus portio canonica non debet eccle
sie prochiali. Primus est casus pp priuilegium: alleg. s.
ti. ij. c. officij. ad fi. z de isto non est iudicandum: nisi visis v-
bis priuilegij. de priui. porro. Secundus est quando relin
quit certa portio: z expresse agit a testatore: vt illa compute
tur in quartā. s. de testa. officij: z sic sentire videt hic: q por-
tio non computet in quartam: seu etiam in prochialem por-
tionem: nisi hoc dicat expresse: super quo recurrenduz ad ea
que dixi in prealle. c. officio. Tertius est casus de relictis i.
armis z equis in subsidiuz terre sancte. i.c. in nostra. Quar
tus est casus in relictis intuitu psone. s. titu. scdo. requisisti.
ad fi. Item de relictis ad cultū diuinuz. s. titu. scdo. c. fina.
Item cessat subtractio per violentiam illatā: vt si p vim ec-
clesia prochialis subtraxit corpus ab ecclesia electe sepultu
re. i.c. cum liberum: per hanc violentiam pdet detractionem
quarte. de mā videbitis. i.c. certificari in. x. q. ¶ Venio ad
glo. glo. ingrediente in fi. ¶ Oppo. z videt q de datis in
vita non teneat. i.c. de his. So. de datis in vita in egritudie
de qua postea est mortuus: debet quarta: al's nō: vt ibi. In-
no. dicit q ingrediens de his que tempore ingressus trans-
fert in monasterium: siue sit sanus siue eger: siue in vita: siue
in morte: portio debet prochiali ecclesie: ratio qz mori vide
tur ciuiliter ingrediendo mon. ideo illa que tunc secum de
fert: cēsent ratiōe sepulture deferri. xix. q. iij. auc. si qua. z.c.
quia: z sic licet sanus ingrediat: z post multuz tempus mo-
riatur: tamen debetur portio prochiali ecclesie: de omnib⁹
que dat pro anima sua monasterio: ad quod transit. In alijs
autem collatis simpliciter monasterio absqz ingressu: proce
dit distinctio. c. de his: quia aut dant in vita: aut i morte: aut
in egritudine: dicit tamen q multi non admittunt hanc di-
stinctionem: z istud erit verum vt in debitis. in dicto. c. d his
ideo remanet glo. nam glo. supplet. ibi. pauperib⁹. ¶ Op.
z videtur q de casibus relictis: non detrahitur quarta. s. ti.
ij. c. si. So. regulariter debet. Fallit in casibus ibi positis:
qn̄ relinquit paupibus: vel consanguineis pro remedio aie
qz tunc non detrahit quarta: idē de armis z equis p subsi-
dio terre scē relictis: ad h Io. an. remittit ad no. p se de puer.
pin. dudū. z ibi dicit q refert: an legatū fiat simplr pauperi-

bus:non facta determinatione certi loci:⁊ tunc ꝓcedit glo. sed si relinquitur pauperibus certi loci:⁊ ibi eligatur sepultura:bene defalcaꝭ:quia idem tunc est:ac si legaret hospitali:quo casu tunc detrahitur quarta.s.ti.ij.c.fi.⁊.c.requisisti. Ad hoc adducit quod habeꝭ in cle.dudū.§.hmōi.ð sepul. ibi.de relictis fratribus minoribus:aꝭs mendicantibus:detrahitur quarta:⁊ tamē censeꝭ relictuꝫ paupibus:quia sunt in altissima pauptate fundati.j.de exces.prela.nimis iniqua. Signate glo.inquantuꝫ dicit de paupibus.

f **Raternitatem.** Propter diuersitatē opinionuꝫ:⁊ lecturaruꝫ non summaꝭ:sed si vult hic dicat quis non pōt eligere sepulturā in loco minus religioso.h.d. Et diuidiꝭ:quia primo ponit ius. Secundo narrat factū. Tertio concludit:secūda.ibi.vn̄.tertia ibi.quo circa. ¶ No.arg.ꝙ de iure cōi omnis ecclesia habet cimiteriuꝫ:⁊ ius sepeliendi:in qua sunt religiose ꝑsone in conuentu:⁊ in qua misse ⁊ orationes pro defunctis ac pro viuis celebranꝭ:de quo.j.de procbijs sup Rica:⁊ aliquid. ibi.certificari. ¶ Secūdo no.ꝙ de iure cōi decedens:non electa sepultura:vꝉ illa minus rationabiꝉr electa:sepeliri debet in loco patrū:⁊ parentuꝫ suorum. ¶ No.h apertum ꝙ appellatione parentū aliquādo cōprehenduntꝭ attinentes:⁊ non ascendentes. ¶ No.ꝙ liberū est vbicunqꝫ qs velit eligere sepulturaꝫ:dūmtamen eligat in religioso:⁊ secunduꝫ iura ista nō minus religioso:q̄ꝫ sit locus sepulture parentū. ¶ No.ꝙ testator nō pōt facere quin iura naturalia:⁊ consuetudines antique:habeant locum in testamentis suis. ¶ No.ꝙ quādoqꝫ vendicaꝭ corpus mortuuꝫ.doc.hic super litterā:nil scribunt vtile:nō ad glo.reducibile:ideo venio:ad eas:que sunt hic. ¶ Glo.hic rō.in fi.dicit Jo.and. ꝙ si cōsideraꝭ valor oratiōis respectu virtutis charitatis:q̄ vnit:mēbra ecclesie:tantū est si fiat pro pluribus:quantuꝫ si pro vno:quia charitas nō minuitur:si affectus charitatis distribuiꝭ in plures:imo magis ampliatur:nō eniꝫ charitas:secunduꝫ euꝫ est inuida.nec querit que sua sunt:de pe.di.ij. charitas:⁊ di.vj.c.i.versi.cōmē. Si aūt consideremus orationē inquātuꝫ:est satisfactoria:⁊ ad satisfactionē suffragatur pro defuncto:maior est satisfactio ⁊ potentius operatur specialis oratio:q̄ꝫ generalis:qꝛ generalis oratio ad mltos diuisa:diminuiꝭ:⁊ etiaꝫ satisfactionem diminuit:ar.de consti.cuꝫ.M.⁊ de conces.prebē.c.fi.⁊ ad hoc quod no.in.d. .c.non mediocriter.in glo.sed nomine. ¶ Oppo.cū glo.ex h ⁊ vꝭ ꝙ possit eligere sepulturā qs minus religiosā:vt pꝫ.j. c.in nostra. Soꝉ.dupliciter itelligiꝭ decre. Primus itellectus ꝙ sepulturā minus religiosaꝫ sepultura maioris quis nō possit eligere:per hāc decre.⁊ si eligat exhumeꝭ:vt priori restituaꝭ:pro hoc alle.xiij.q.ij.vbicunqꝫ.pro hac opinione inducunt simile:quia volens transire ad religionem de vna ad aliam debet transire ad strictioreꝫ:de regula.licet: per quod dicunt ꝙ si relicta sepultura maioreꝫ:quis eligat minus religiosaꝫ:nō valet. Secundus intellectus ⁊ opi.ꝙ etiā minus religiosam quis possit eligere ad hunc tex.⁊ ad omnia iura cōtraria respondent:ꝙ loquunꝭ vbi quis in locis:vel temeritate:vel contemptu transit:vel cuꝫ non relinquit ecclesie quartā. ¶ Glo.tenet primā opi.⁊ ad.c.in nostra respōdet:ꝙ loquunꝭ in templarijs priuilegiatis:penes quos quilibet habet liberaꝫ electionem sepulture:⁊ ideꝫ dicit in fratribus predicatoribus:qui illud ideꝫ habent priuilegiū. ¶ Oppo.⁊ videꝭ ꝙ hec voluntas eligende sepulture in minus religioso loco valeat:quia statur minus legittime voluntati:de testa.relatuꝫ.⁊ cuꝫ esses. Soꝉ. statur minus legittime voluntati:quando est minus legittima ex defectu sollennitatis:secus si ex defectu voluntatis:⁊ vltimati intentus:quia quod intendiꝭ iuri est obuiū:vt hic. ¶ Oppo.⁊ videtur ꝙ non solum corpus reddatur:sed etiam oblationes:⁊ alia data ratione sepulture.j.c.nostra:⁊.c.cum liberū. Soꝉ.glo.fateꝭ.contrariū. Ant.de But.

a **E his qui.** Si quis in egritudine:in qua decessit:se ⁊ sua monasterio offerat:procbialis ecclesia etiā habebit inde canonicaꝫ:secus si in sanitate hoc fecerit.h.d.fa.ibi.Si vero. ¶ No.ꝙ dedicatio bonoruꝫ:ex religionis ingressu:habet instar dispositionis vltime volūtatis:demū quādo ingressus fit in egritudine:de qua postmoduꝫ decessit:⁊ sic ad hoc ꝙ egritudo concludat dispositioneꝫ vltime volūtatis:oportet ꝙ sit mortalis:ꝙ postmoduꝫ declarat rei euentus:⁊ sic aliquādo principia declarantur:⁊ indicanꝭ:a fine suo:⁊ ex his que secuta sunt:aliquādo indicamus ꝑterita. ¶ No.ꝙ collata a sano:vel in egritudine:de qua non decessit:in religionis ingressu:nō ascribūtur vltīe voluntati:sed ascribunꝭ donationi:seu dispositioni inter viuos. ¶ No.ex littera ista quibus ecclesijs debeatur portio canonica:a loco electe sepulture:quia ecclesijs a quibus receperunt salutis pabula:⁊ ecclesijs a quibus corpora assumunꝭ:patet ibi receperūt salutis pabula:⁊ ibi.de quibus assumpti fuerūt:⁊ sic tex.hic alijs v̄bis vtiꝭ:q̄.s.co. .c.i.⁊.c.ij.⁊ sic pondera ꝙ hi tex.non dicunt tm̄ a procbianis deberi:hoc non dico sine ministerio:quia quādoqꝫ sūt aliqui qui non sunt procbiani qui eligunt sepulturas alibi: ⁊ sunt episcopi:vel sacerdotes:vel prelati:qui non sunt parrocbiani:tamen alibi eligunt sepulturaꝫ:⁊ illi dicunꝭ assumi de illis ecclesijs quoruꝫ fuerunt prelati:⁊ etiaꝫ vbi receperunt salutis papula.s.audiendo diuina:⁊ celebrando. ¶ No.vltimo ꝙ quis potest in vita donare sua bona:⁊ disponere. ¶ Or declaremus decre.⁊ oppo.de.c.relatuꝫ.s. eo.vbi detrahiꝭ quarta indistincte de datis religionis igressu. Inno.qui formaꝭ contrariuꝫ:⁊ sequi vult opi.de qua ibi dixi. Dic ꝙ hic loquiꝭ in offerēte se ⁊ sua:vt ibi viuat ⁊ nō faciat professionē:quo casu non habenꝭ pro mortuo. Item seruanda est distinctio huius.c. Si autē offerat se ⁊ sua:⁊ ingrediꝭ profitendo religioneꝫ:tunc quia in religionis igressu:habeꝭ pro mortuo:tunc fit detractio indistincte:qꝛ satis videꝭ relictum in morte:⁊ dicit hoc veꝝ specialꝛ in relictis pro anima que censenꝭ relicta pro anima:eo ipso ꝙ transtulit secuꝫ cuꝫ religionis ingressu. Si autē aliqua dedisset ecclesie pro seruitijs:aꝭs beneficijs prius receptis a monasterio sibi ab eo factis:vt vitaꝫ sustentet:tunc non detraheꝭ aliquid de talibus:dixit tamen ꝙ multi hoc:non tenent:⁊ hec est cōmunis opinio:vt serueꝭ distinctio decre.huius etiam si profitendo ingrediaꝭ religioneꝫ. ¶ Secūdo quero qua actione agat procbialis ecclesia proportione sibi debita de legatis relictis ecclesie electe sepulture:⁊ contra queꝫ actionem suaꝫ dirigat.dicit Inno.ꝙ agiꝭ conditiōe:quia ex ista decre.⁊ dicunt doc.ꝙ vbi testator non relinquerit quartaꝫ: ꝙ petere potest agens a loco electe sepulture:quia ibi iducitꝭ nouuꝫ ius agendi:nec introduciꝭ certa species actionis agiꝭ conditione ex illo iure.s.de elec.querelam.cuꝫ ibi.no. ⁊ de resti.spo.sepe.⁊.ff.de condi.ex lege.l.i.⁊ sic conditiōe ex decre.istis ageꝭ contra ecclesiaꝫ electe sepulture:⁊ sic agitur ex cōditione dispositionis illaꝫ obligationē inducētis. Iteꝫ tenent isti ꝙ poterit agere contra heredeꝫ antequam soluat legatuꝫ:⁊ agat actione ex testamento ⁊ alijs actionibus competentibus legatarijs.de quibus habuistis de testamen. Raynutius:⁊ Raynaldus. Nam relinquendo ecclesie electe sepulture tacite relinquere videꝭ procbiali:id quod ei debeꝭ:licet nil expresse dicat. Naꝫ vna est ecclesia. xxiiij.q.ij.loquiꝭ:⁊.c.qm̄ vetus. Ideo agere poterit actione ex testamento:⁊ alijs supradictis. Alij dicunt ꝙ contra heredeꝫ nulla actio competit nisi ecclesie cui est relictum ex eo:quia nulli competit actio:nisi sit nominatus in testamento:sed ista parrochialis non est nominata in testamento:ergo ⁊c̄. ¶ Unde remediū erit si vult agere contra heredeꝫ ꝙ petat se mitti in possessioneꝫ nominū.i.debiti:quo heres obligaꝭ ecclesie electe sepulture pro rata quarte sibi debite: alle.l.si inutiles.ff.vt in pos.lega.⁊.l.si sepulchrū.ff.de reli. ⁊ sumpti.

⁊ sumpti.fune.vel poterit obtinere ꝙ constituatur sibi pi/
gnus pretorium faciendo se mitti in possessionem noium
.C.de preto.pig.l.i.vel poterit agere contra debitorem sui
debitoris:sicut ⁊ fiscus contra debitorē debitoris sui absqꝫ
aliqua cessione.l.i.⁊.ij.C.quando fiscus vel priuatus:⁊ sic
agit contra heredem:qui est debitor dicte electe sepulture
vnde relinquit Inno.⁊ dicit hoc securius ꝙ sola ecclesia·
stica sepultura potest agere ex testamento: postea ecclesia
parrochialis aget contra eam pro rata quarte: ⁊ hec vera
vbi ecclesia sepulture vult petere. Si autem vult deferre
in preiudicium ecclesie parrochialis potest agere parro/
chialis vt cedat actor pro rata quarte.ff.de peculio.l.quod
debetur:⁊ si non erit qui cedat recurrendum erit ad reme
diū pretorij pij:vel ad remediū dicte.l.ij.quando fiscus vel
priuatus.actio autem ex testamento dari non potest non le
gatario:⁊ similiter nec rei ven. quia illa datur legatario:⁊
dominiū apud duos eiusdē rei esse non potest insolidum
.ff.cōmodati.l.si vt certo.§.si duobus.Itē nec potest agere
hypothe.quia illa legatario competit.¶ Hosti.autem di
cit ꝙ reiectis his subtilitatibꝰ aget ecclesia parrochialis cō
tra eum qui habet facultatem rei restituende non expresso
nomine actionis.ar.de iudi. dilecti.sufficit enim ꝙ appare
at ius mihi cōpetere: licet non exprimatur actio.alle.xiiij.
q.v.forte.⁊.c.si quid ⁊.c.se.⁊.q.vj.si res.ad hoc quod nota
.s. de testa.si filius.imo etiā secūdū.l.si pecunia mea ad te
peruenit:exclusa perniciosa subtilitate:bonū ⁊ equū est vt
mihi restituas:⁊ agere possum.l.si ⁊ me ⁊ ticiū.ff.si cer. pe.
Credo ꝙ de iuris rigore dicat verum. Inno.tamē vt eui-
tentur isti circuitꝰ credo sufficere ecclesie parrochiali ostē·
dere relictū ecclesie sepulture:⁊ se ecclesiā parrochialem: ⁊
sic ibi debitā esse quartā:ideo tunc debebit cōdemnari.ar.
de pac.c.i.Io.tamē de deo dixit ꝙ etiā de iuris rigore pōt
peti ab herede:per.l.si arrogator.ff.de actio. ⁊.ff. de le.ij.l.
si cui.§.fi.⁊.l.seruo.§.si testator.Certe.l. si arrogator loqui
tur de quarta debita iure nature:que venit soluenda ab he
rede:etiā defalcari potest a particularibus relictis:seu pro·
pter illa:hic de alia quarta.l.seruo legato loquitur vbi fit
legatū.tertio ad vtilitatem meā ego agere possum:quia sū
nominatus secus in casu supradicto. Et per predicta di/
cunt quidam ꝙ episcopus potest petere suam canonicā cō
tra heredē acti.ex testamento:quia licet non sit sibi expres/
se relictū:tamē satis est tacite relictū subiecte ecclesie: quia
episcopus ē in ecclesia i episcopo.vii. q.i.scire. ⁊ nūc aget:
nedum quando legatū est factū ecclesie sibi subiecte:sed ēt
quando alteri non subiecte.O i hoc non est verum: ideo
residet in opi.de qua supra ꝙ non potest agere acti.ex testa
mento:vel alijs competentibus legatario:quia ipse non est
legatarius:ideo dicit recurrendū ad remedia de quibꝰ.s.
¶ Hosti.autē dicit idē:in ista quod dictū ē de parrochia
li scilicet vt de equitate canonica agere possit contra heredē
⁊ hoc teneatis.¶ Quero an episcopo debeatur aliqua ca·
nonica ab isto monasterio quod quis ingreditur: dic ꝙ si
monasteriū est exemptū:episcopus nil habebit:alias habe
bit canonicā si ecclesia cui factum est relictum ē in sua dio/
cesi.s.ti.ij. requisisti. dicit tamen abbas: ꝙ primo detra/
het parrochialis ecclesia partem suam ⁊ episcopus de illa
quarta habebit quartā suā:de quo.i.c.certificari. ¶ Que
ro que est ratio ꝙ si decidit in illa infirmitate:quādo ingre
ditur religionē debetur quarta parrochiali:dic ꝙ ratio est
quia si decedit:videtur pro anima reliquisse: alias videtur
potius dedisse ad sustentationē sui:si superuixit. ¶ Quid
si quis obtulit se monasterio ad confraternitatem:retentis
bonis suis:dicit Hostien.credo ꝙ iste non eximitur a iuris
dictione episcopi:⁊ parrochialis ecclesie: vt.j. de sepultu.
cum ⁊ plantare.§.de confratribus:ideo vterqꝫ habebit su
am portionē scilicet ecclesia parrochialis ⁊ episcopus dio
cesis.¶ Ultimo ad finem dicunt doctores ꝙ in vita quis
donare potest sua bona:nisi reperiatur prohibitum.l.in ex
trancis.C.de donatio.inter virum ⁊ vxorem.l.iij.nui alto·
fortius.clericus secundum Hostien. qui est miles celestis
militie ar.c.si concubine.j.de senten.excommu. ⁊ idē tenet
Barto.ff.de re.mili.l.miles.¶ Ueniamus ad glo. Glo.
i.ibi consumere.doctores dicunt hoc verum:nisi per iudicē
prouideatur.ff.de tuto.⁊ curato.l.his qui:expedit tamē rei
publice ne quis re sua male vtatur de his qui sūt sui vel alie.
iuris.§.hoc tempore:ideo posset officio iudicis interdici
bonis: tanꝗ prodigo:⁊ sic impediretur alienatio.ff.de ver
boꝝ obligatione.l. is cui. Aduertatis tamen quia glo.
dum dicit sic intellige de testa.⁊c̄.sentit ꝙ non potest filius
in vita remedium habere de datis in vita per patrem.Cer-
te hoc non est verum:quia imo a iure proditum est remedi
um vt dixi in.c.Raynucius. Dant doctores simile ad gl.
⁊ tex.ꝙ potest quis in vita quod non potest in morte: quia
in vita potest facere sepulchrum sumptuosum:⁊ tamen non
licet in morte.l.sed ⁊ si quis.§.actio.ff.de reli. ⁊ sump. fune.
Item confessio debiti facta in vita preiudicat heredi.l.ge/
neraliter.C.de nō nu.pe. ⁊ tamen non in morte: nisi sit iura
ta per testatorem.C.de proba.auc.quod obtinet: ⁊ dixi.s. i
.c.fi.per glo.quid si in fine de hoc est casus in eo.c.ij.in.vi.
vbi debetur ecclesie parrochiali exclusa ecclesia sepulture
maiorum. Dicit tamen Inno.ꝙ si in capella audit diuina
⁊ in baptismali recipit sacramenta: ꝙ diuident inter se ec/
clesia baptismalis:⁊ ecclesia vbi diuina audiuit: ⁊ sic nota
ꝙ quo ad facultatem detrahendi portionem: sufficit ꝙ au
diuit diuina: licet non receperit ecclesiastica sacramenta
licet textus videatur vtrunqꝫ requirere: in dicto.c.ij. quod
nota propter episcopos:⁊ parrochiales presbyteros: qui
alibi eligunt sepulturam: quia licet recipiant ecclesiastica
sacramenta ab archiepiscopo:tamen cōmuniter celebrant
in ecclesia sua:⁊ audiunt ibi diuina:⁊ ideo debetur tali ec/
clesie sue quarta:quando in alio loco eligunt sepulturam:
quod bene nota.¶ Glo.se ⁊ sua in fine quid de ingredien
te religione probationis causa: quia ibi moritur .j.annum
probationis:⁊ fecit testamentum:relinquendo omnia bo/
na sua illi monasterio:an debeꝫ ex ipsis quarta parrochiali.
Aliqui dicunt ꝙ ex quo moritur.j.annū:intelligitur rema
nere parrochianus prime ecclesie. Ideo quo ad quartam
est subiectus ecclesie parrochiali:⁊ hoc tenet archidia.j.e.
.c.ij.li.vj.ar.s.eo de secunda super eo.⁊.c.consulti.¶ Gof
fre.contra:quia dato ꝙ non moriatur professus: moritur
tamen conuersus: nec voluntatem mutauit: quod placet
Hosti.quia saltem domiciliū mutauit ar.j.ti.i.c.fi. ⁊ in re/
gula beneficium.li.vj.⁊ quod nota.s.c.relatum.super glo.
ij.Uidete:hec questio est aliqualiter dubia:si aliquis ingre
ditur causa probationis:⁊ ibi fecit testamentum:⁊ reliquit
in loco.Docto.sentiunt ꝙ non possit detrahi quarta: quia
videtur mutasse domicilium:ex quo apparet ꝙ si constat
domicilium mutatum:licet moriatur.j.annum nil debeatur
ecclesie parrochiali.Dato ꝙ infra annum mortuus sit hoc
dictum nota:quia est magis notabile:ꝗ putetis. non insi/
sto plus.sed transeo pro modo. Antonius de Butrio.

c

Ex parte canon.

Qui sepeliūt parrochianū
alienū:quē sepelire nō debēt:cogunꝫ restituere
corpus: ⁊ q̄ rōne huiꝰ obuenerūt.h.d.cuꝫ.c.se.
pria pars narrat querelam.secunda dat iudicem.ibi.man
damus.¶ No.primo ꝙ appellatione extraiudiciali.pen
dente omne attemptatum retractatur in pristinum statum.
¶ Nota secundo ꝙ ecclesia parrochialis dicitur habere
quasi possessionem corporis parrochiani sui: cuius prete/
xtu potest agere possessorio:⁊ per viaꝫ attemptati. ¶ No
ta ante omnia debere iudicem ad compositionem labo-
rare.¶ Uenio ad glo. Glo.ar.contra in fi. ¶ Oppo.pri
mo cum glo.videtur ꝙ corpus restitui non debeat:quia li-
berum est alibi eligere sepulturaꝫ:⁊ patet.s.c.ij.Dic ꝙ hic
non elegerat sepulturaꝫ:vel si elegerat erat i annis illegit/

rochiano. Et est ar. q si ecclesia non est parrochiana non possit detrahi quarta. vnde facit q de relictis ab epo: vel principali rectore ecclesie alibi eligente sepulturam: nihil d beatur. de quo per bertrandum in cle. ne romani. de electi. ¶ Nota q de iure communi portio que debetur ecclesie parrochiali est quarta. ¶ Ultio nota iūcta superscriptio ne q etiā per ecclesiā cathedralē d relictis a suo parrochia no. detrahitur quarta portio: alia non habetis notabilia. ¶ Oppo. et videtur q id quod hic disponitur non sit statutū nouiter: sed etiā olim. s. eo. c. i. et quasi per totū. Cuius cōtrariū innuit verbū statuimus: et est ius cōe cuiuscūq ecclesie. non spāle priuilegiū ecclesie cui loqtur. Docto. fatētur contrarium. Unde exponunt. i. statutū declaramus. Nam de vna ecclesia proprie nō fit statutū: sed potius priuilegiū. Hosti. vero dicit q ex quo statutū de vna ecclesia est redactū i corpore iuris p sumitur ius cōe: quo ad oēs ecclesias: nisi appareat aliud de mente statuentis: et si ponat nomen ecclesie expresse i statuto: denotat accidentiā facti: et videtur potius nominata ecclesia: quia sic in facto accidit. q q velit eē priuilegium: alf. §. sed quod principi. Insti. de iure naturali: et. l. imperialis. C. de nup. et. c. statutū. de cōces. preb. Alle. etiā Hosti. notata p se. et alios in prohemio gregorij no: nec curandū: quia snia eius ēt inter ceteras personas habetur pro iure de re iu. in causis. ¶ Secundo doc. per hāc decre. concludunt q nedum ecclesia parrochialis detrahit quartam de relictis ecclesie sepulture electe: sed etiā cathedralis: si parrochialis sit. Nā hec ecclesia fauentia erat cathedralis et etiā parrochialis: et dicunt q fiet duplex detractio quarte: vna a capitulo rōne ecclesie parrochialis que ē dimidia inter capitulū et episcopū: secundū ea que vidistis. s. de testamentis. requisisti. Episcopus vero detrahet canonicā episcopalē: et sic duas quartas detrahet ecclesia: qz diuerso iure facit: vt. s. de testa. Raynucius. et Raynaldus. Unde dicebat Pe. q contingere potest q diuersi episcopi detrahent canonicas suas de eodem legato: vt si ecclesia parrochialis sit sub vna diocesi: et ecclesia electe sepulture: sub alia: de quo. s. e. c. proximo. ¶ Quero an quarta episcopalis ante electionē sepulture sit episcopo relinquendam. Hosti. dicit q licet portio debita parrochiali ecclesie. relinquenda sit ante electionē sepulture: iuxta opi. suam: de qua. s. e. c. i. non tamē sic est i canonica debita episcopo: quia ante electionē sepulture non necessitatur ad illa relinquendaz. Ratio potuit esse: quia episcopus est potens cōmuniter: et per consequēs non defraudabitur ab ecclesia sepulture electe. Alie autē ecclesie non sunt ista cōiter potentes: fm eum secunduz quod dictuz fuit in. c. i. quo ad validitatem electe sepulture: non est differentia inter debitā parrochiali ecclesie: et debitā episcopo: quia vtrobiq valet: est tamen differentia: et hoc satis voluit Hostien. licet obscure: quia debita parrochiali ecclesie est principaliter: et originaliter debita a parrochiano: et si non relinquit transit onus ad ecclesiā electe sepulture: non autē sic in debita episcopo: quia nullum ius necessitat ad eam relinquendam: sed solum debetur episcopo propter coniunctionē: quā habet cum ecclesia subiecta: et sic originaliter et principaliter oritur a defuncto: secus in debita parrochiali ecclesie. Effectus autē est diuersus: propter ea que dixi in. c. officij. de testa. ¶ Uenio ad glo. et quero primo de quibus debetur quarta. dicit glo. q de relictis iure legati: et pro anima: de quo dic. vt in. c. ij. s. eo. ¶ Secundo videtur q debeaf medietas. s. c. relatū. vt tertia. s. eo. c. i. dic q in hoc statur consuetudini. j. c. proxi. et dicit Inno. q regulariter debetur hec quarta. fallit. j. c. in nostra. de testa. c. fi. et est ar. q maior ecclesia non sit magis religiosa quam monasteria: secundum illam opinionem que dicit: q semper est eligendus locus magis religiosus: tamen hoc argu. non colligeretur tenendo communem opinionem. de qua in. c. fraternitatem.

Antonius de Butrio.

c **Ertificari.** Jo. an. cōmentauit hāc decre. et multa exquisita p sequf et pertractat: que obmittatis: et plurimum cōmētū extraxit de dictj Inno. et Host. lati° tñ et ordinati° ponēdo dicta eoz: et breuiter dicit. In quātitate que debetur parrochiali ecclesie: statur consuetudini. h. d. et est cōis diuisio: secunda. ibi. cum autē. Secunda subdiuiditur: quia primo ponit duas diuersas diffinitiōes antiquorū: quas secundo. ibi. nos tale. ad varias consuetudines referendo cōcordatias: auctoritatē interserens. ibi. et sicut diuisio fuit Jo. an. ¶ Nota q de iure de relictis ecclesie electe sepulture portio debef parrochiali: quātitas autem portionis est consuetudinaria. ¶ Secundo no. q illd dicitur de iure de relictis ecclesie electe: et de iustitia debitū quod est debitū iure consuetudinario rationali. ¶ Nota q ad diuersitatē locorū datur quandoq diuersum ius cōsuetudinariū. ¶ No. illud quod dicitur in littera. q quelibet prouincia abundat suo sensu. Et nota. quid significent ista verba facias tuo sensu: qz intelliguntur de rōnabili sensu. fm Jo. an. de quo. s. de cōsue. c. i. et. c. ne initaris. ¶ Nota q priuilegia interpretantur et declarantur secundum naturam consuetudinis loci in quo emanant: et sic nota quod potius recipiunt priuilegia interpretationem a consuetudine q a iure: stante consuetudine speciali contra ius q nota. propter statuta. ¶ Alia notabilia generalia colligit. Jo. an. s. in certis querendam certitudinē. alle. xxx. q. vlti. §. penul. de spon. matri. c. de muliere. Insti. de actio. §. curare. Itē q in dubijs maxime diffinitionū papalium: recurrendum est ad papā: de quo. qui. fi. sint le. per venerabilem Item q ex dictis sanctoruz doc. negocia sicut cause ecclesie diffiniri debent ad hoc. xx. alias. xxx. di. §. i. per totum. ¶ Q: habetis notabilia. Uenio ad exēplificādā materiā in cuius exemplificatione sequor hunc ordinē. Quia primo de quibusdā tactis ad ornatū littere. per Jo. an. trāsibo. remittendo quedam etiā textualia. Secundo venio ad glo. tertio ad cōmentuz. Jo an. ¶ Uenio ad primuz: et querit quid est certitudo. dicit q determinatio intellectus ad verum: que certitudo tenenda est dimissa incertitudie. de pe. di. vi. c. ij. ¶ Secundo insistat de verbo ecclesia qliter multipliciter assumitur in iure: et quid cōprehendaf appellatione ecclesiaz: et dicit q monasteria ēt de q vidistis d psuetudine. c. ij. et habetis gl. de sup. neg. pre. grandi. in. vi. Tales. n. eccl'ie lz sint regrares: si tñ sint prochiales dñt hre qrtaz. j. ti. i. dilecti. et. c. suggestū. Tractat ēt quō verbū sumif articulis de quo in. c. presentiū. in verbo articulis: de test. in. vi. ¶ Quero si non sit consuetudo regioni: sed alterius loci. particularis: vt diocesis: vel ciuitatis: an seruabif: dicit Jo. an. q licet verbū regio proprie denotat loca regi subiecta: de vi. et ho. cle. vt clericorū in fi. de obseruātia ieiunioz. c. ij. non tamē putat qd ad determinandaz hanc quantitatem portionis: requiratur cōsuetudo prouincie: vel regni: sed sufficit q sit consuetudo diocesis aut loci particularis. et ad h litteras: que dicit pro locorū diuersitatibus: et si de propria consuetudine non apparet dicit recurrendū ad consuetudinē vicinorū locorū prouincie. de cōsue. cum olim. de censi. super eo. de cogna. spi. super eo. ¶ Secundo dicit q in quantū hec decre. dicit consuetudinē attendendā in limitāda h portione: fallit in minoribus: et predicatoribus: in quibus: reiectis consuetudinibus: determinata est hec portio: ad quartā. i. ide. du dū de sepul. et sic videntur velle doc. q casus huius decre. non practicaref in minoribus: et predicatoribus: in quibus reuocatis consuetudinibus contrarijs reuocata est quarta per constitutionem bonifacij innouatam per cle. dudum. de sepul. et sic sentit Jo. an. q illa cle. cassat consuetudines prefatas. intelligitur etiam futuras cassare. quod non est sine dubio: propter notata in cle. statutj. de electione de carmelitj et heremit. idem nota in. §. verum in glo. alle. super glo. vt patet de remit. Hostien. de

eo quod dictum est de consuetudine ad.c.cum olim.s. de consue. ⁊ p hoc videtur ꝙ inquantum regula cle. irritat pacta ⁊ conuentiones: etiam respiciat pacta ⁊ conuentiones futuras: quod nō est sine scrupulo: propterea que notantur in cle. in consuetudinem. de elec. ¶ Venio ad glo. que sūt hic. glo. i. ibi eligit sepeliri pondera hoc. quia sentit veram opinionem: quasi secus si alijs reliquerit. Hostien. contra de quo vidistis. supra. c. i. de arbi. libro sexto. Itē pro hoc secunda in obscurum de re. iuris in sexto. Item quia noua iura appellant illam quartam. de prescriptio. de quarta ⁊ de censi. cum olim. ideo quarta debet appellari: saluo nisi ex cōstitutione: pacto: vel consuetudine: aliter appelletur ɓ verborum significatione. ex parte. el. iij. secūdū Hostien. ¶ Ex predictis venio ad tertium. ⁊ hoc ꝙ hic extenditur de priuilegio sepulture. ¶ Querunt doctores qui possunt dare priuilegiū sepulture. Dic omnis ecclesia parrochialis: de eo ꝙ est parrochiana censetur a iure communi habere ius sepulture. s. c. fraternitatem aliquid dictum fuit supra eo. c. i. ⁊ dicetur. j. titulo. i. super rubrica. oportet tamen ꝙ prius cimiterium assignetur: per episcopum: ⁊ benedicatur secundum formam de conse. distin. i. nemo: ⁊ debet esse secundum antiqua iura in maioribus ecclesijs. xl. passuum in circuitu. in aliis. xl vij. questione. iiij. sicut antiquitas: nisi cymiteria sint intra cancellos: ⁊ loca arta. c. q̄ōnē quisquis.

Item ⁊ in non artis quandoq̧ determinatur minus q̄ꝫ sit dictum: ⁊ illud est seruandum: vnde in cymiterio predicto potest parrochianus sepeliri: etiā quisquis si ibi elegerit sepulturam: ⁊ hoc quando cymiterium est assignatū liberum: secus si non liberum: vt quia reseruatur materia cū alia ecclesia in limitibus eius edificatis. de prescrip. ex transmissa. Item quandoq̧ conceditur ꝙ solum infantes ⁊ mulieres ibi sepeliantur: tales enim reseruationes ⁊ pacta tenent de pac. c. i. in sexto. ⁊ sic potest loqui de ar. ad audientiam. j. de ecclesijs edificandis. Item reseruari potest scrutiniū. ⁊ baptisma. vt. j. de capel. mo. dilectus. ⁊ de maiori. ⁊ obedien. c. cum olim: ⁊ his q. Sic ⁊ reseruentur decime de terris ecclesie antique. j. de decimis. cum contingat: tales āt ecclesie parrochiales. potius de iure cōmuni: q̄ꝫ ex priuilegio vel consuetudine censentur habere ius cymiterii. ⁊ funerandi: ⁊ concludunt doctores ꝙ talia cymiteria sunt que proprie a iure habent limitationem: seu immunitatē: nec violari debent. xvij. q. iiij. si quis. Item nec ibi debent fieri negationes: nec cause seculares tractari de immunitate ecclesiarum inter. ⁊ de conse. ecclesie. consuluisti. de immunitate eccle. decet. in sexto. Hoc in habentibus populum: in non habentibus populum an inferior a papa: puta episcopus: possit concedere ius cimiterij aut sepulture. Ioan. an. dicit ꝙ quilibet episcopus in sua dioceси. potest concedere hoc ius etiam ecclesijs existentibus inter limites alterius ecclesie. quia possunt donare centesimam de bonis episcopalibus: pro sepulturis magnificandis. quod est plus. xij. q. ij. bone rei. ⁊ c. nostra: ita vt possint cōcedere ius cymiterij. ad hoc allegat istum textum cum decisa eius: quia in antiqua erat in priuilegiis nostris: quo ad verbum nostris: postea fuit decisum ad denotandum ꝙ etiam inferior a papa competeret hoc priuillegium dare. Non obstat cle. dudum de sepulturis. vbi per solum papam videtur posse cōcedi. dic ibi. conceditur mendicantibus per vniuersum: quod per solum papam fieri potest secus si in vno loco tantum. Nec obstat etiam ꝙ preiudicatur parrochiali ecclesie in cuius limitibus est sita: ⁊ sic inferior a papa non potest de excel. prela. c. ij. adeo ꝙ legatus etiam non potest preiudicare tertio de cōfir. vti. c. ii. vbi bonus textus. qr respōdet Ioā. andre. ꝙ non preiudicat per hoc quia poterant parrochiani alibi eligere sepulturam: vnde parrochiani remanent liberi: dat simile. xi. questione. j. peruenit: fatetur tamen ꝙ facere debet cum consensu capituli: ⁊ ex iusta causa. de reli. do. constitutus: ⁊ est simile quod nota. j. de priuille. in his. Unde dicunt q̄ꝫ non requiritur consensus ecclesie: in cuius limitibus hoc fuit dummodo causa intercedente fiat; vt est dictū sed diceres alius a papa non potest alteri in iure suo preiudicare: dic ꝙ episcopus alicui capelle concedens ius sepulture: non preiudicat alteri ecclesie: quia nihilominus parrochiani prioris ecclesie poterant alibi eligere sepulturā: ⁊ h̄ non coguntur parrochiani facere in noua ecclesia. quia remanent liberi. Quid si per papam conceditur alicui ecclesie priuillegium libere sepulture: nec est adiectum: salua iustitia ⁊c. An poterunt ecclesie parrochialis detrahere suam portionem: de relictis a parrochianis suis illi ecclesie sic priuillegiate: in qua eligunt sepulturam? Respondet ꝙ sic: quia non debet plus concedere hoc priuilegium q̄ꝫ ius cōmune: sed licet concedatur sepultura per ius commune: parrochiales ecclesie detrahent sibi debitum: vt toto hoc titulo: ergo fortius a tali ecclesia ne alias cōtingat operari: plus priuillegium q̄ꝫ ius commune eodem casu. argu. de priuille. c. i. in sexto. alias sequeretur ꝙ in tali ecclesia possent sepeliri: alias prohibiti: de quibus in cle. eos qui eodem titulo. Unde omnes exceptiones quas recipit ius commune: recipit etiam priuillegium concedens id quod ius cōmune. argu. de cleri. non resi. c. cum dilecti. ⁊ c. ad audientiam. ⁊ l. si quando. C. de inoffi. testamento: ⁊ c. i. de rescrip. dat simile: quia licet data sit libera facultas eligendi subdyaconum per tex. de etate ⁊ qualitate. a multis: per h̄ non habebit plus q̄ꝫ dyaconus: vel presbyter: quia satis est ꝙ illis equiparatur: ⁊ per hoc patet quod priuilegium multum confert: facit de vsu. pa. ex tuarum. per hoc non obstat de priuillegijs in his: ⁊ hoc quod nota de peniten. ⁊ remissi. omnis. ¶ Glo. ꝙ si alicui conceditur ꝙ possit eligere confessorem: intelligitur petita licentia parrochiani: nec obstat si dicatur ꝙ clausula illa: salua iustitia: nō operabitur: quia fatendum est: quia ponitur ad maiorem declarationem si. s. de rescrip. mandatis. nec obstat etiam cle. dudum. vbi excipitur ꝙ debeatur quarta parrochianis ecclesiis. quia ibi fit ad maiorem declarationem: ⁊ quia sic est secundum ius cōmune. vnde licet plus prosequatur: q̄ꝫ expediat conclusio est ꝙ a priuilegio semper intelligitur exceptum ius tertii. de offi. delega. super eo. ⁊ l. ij. §. si quis a principe. ff. ne quid in loco publico. Hec omnia intelliguntur repetita in quarta episcopali. si concedatur priuillegium simpliciter: vel salua iustitia ecclesie episcopalis: vbi illi priuilegiati exempti non essent. alias secus quo ad illam: vt dicā. j. c. proximo. ⁊ dictum fuit. s. c. de his: ⁊ de testa. requisisti per hoc dixi in testamento de facto ꝙ licet alicui clerico cōcedatur facultas testandi de bonis ecclesie ex priuillegio: ꝙ licet testetur eligendo sepulturam: per hoc nō minus de relictis poterit quarta detrahi. ¶ Quero an sit differentia an dicatur salua iustitia: an salua canonica. Hostien. ꝙ sic quia primo casu oportet ꝙ ante detur q̄ꝫ eligatur sepultura: vel ante q̄ꝫ corpus tradatur sepulture: quia hoc est iustū. s. eo. c. i. ¶ Secundo casu sufficit ꝙ post detur: vide notata. s. eo. cū super. ipse prosequitur opinionem suam damnatam. de qua. s. eo. c. i. Unde concludit Ioan. andreas ꝙ vtroq̧ casu valebit electio sepulture. Sed postea debebit solui: nec habet consuetudo ꝙ ante soluat: ad hoc qr vt venit hec portio soluenda de legatis vel funeralibus. Legata autē non capiuntur: nisi post morte: ergo ante: ecclesie electe sepulture soluere non possunt. Item funeralia similiter fiunt post mortem: ergo ⁊c. ¶ Quero statur consuetudini indeterminanda quota: si sit dimidia: vel quarta: vel tertia. Quid si sit alia quota: puta quinta vel alia hic non expressa: an in priuilegio dicatur salua iustitia intelligatur de tali. Ioan. andreas dicit ꝙ Hostiensis. j. eo. in summa. §. verum. Dicit ꝙ consuetudo valet de omni quota: dum tamen sit prescripta. de re iudi. c. quo ad consultationem in fine. ⁊ de testa. Raynutius. in fine. C. de inoffi. testa. parentibus. de consue. c. cū olim relinquatur: ergo differētia sub

lis secundum eum:quia si ecclesia velit acquirere quotam hic expressam:non requireretur q̄ sit consuetudo prescripta: quia non est contra iura:alias sic.ar.eorum que nota.de consuetudi.c.finali.et eo.titulo.c.ij.et finali.libro sexto per ea autem que dixi in dicto.c.finali.apparet q̄ hoc dictum non est ex toto verum:et ei etiam repugnet aliqualiter quod dicitur de causa pos.eu3 ecclesia super gl.i.seu finali ad finē. Nō insisto plus pro modo. ¶ Quero an teneat consuetudo q̄ nil debeatur parrochiali ecclesie. Guil.naso tenet q̄ non:quia hoc est contra dictum.c.i.vbi dicit sicut consolationum socij.etc.et hanc quartam partem ponunt in quarta episcopali.nisi consuetudo legittime prescripta sit:et sic intelligitur.c.de quarta.de prescrip.et idem videtur velle de parrochiali:et sic ex prescriptiōe cum titulo.potest queri:et ide3 tenet mattheus eo.titulo in cle.dudu3.et recitat Ray.ide3 tenuisse in summa sua scilicet illa3 imprescriptibilem: quasi irrationabilem consuetudinem. ¶ Quero de practica libellandi in materia ista petitionis quartarum: an debet exprimere q̄ petat quartam canonicam:an consuetudinariam.primo premitte q̄ aliud est portio canonica:aliud cōsuetudinaria:quia prima est proprie quarta.vt dixi cum gl. finali. ¶ Secunda potest esse media: tertia:vel alia.modo pone quod dicitur peto portionem debitam:vel canonicam:an procedat libellus:an vero cogetur exprimere: an canonicam an consuetudinariam petat: videtur q̄ sic:quia reus non est certus an vellit cedere:vel contendere: ex quo libellus potest dupliciter intelligi:et posset vno casu cedere, alio casu contendere.ergo non procedit: nisi exprimatur argu.de libelli.ob.c.i.et secundo. Nec ob.de reli.domi. c.cōstitutus:vbi procedit petitio:peto ius episcopale quod illud est certum:et a iure determinatū. patet ex.c.conquerēte.de offi.ordi.nimirum.si procedit libellus. Nec obstat si dicis ius episcopale: potest comprehendere aliquid consuetudine debitum.vt denarios sancti petri.ō prescrip. auditis:et hoc non semper est certum:ergo no deberet procedere libellus simplex super iure episcopali: et tamen procedit.ergo etc. ita hic dicemus in petendo quartā:quod cōprehendat aliquid:etiam consuetudie debitum: quia venit accessorie ad principale petitum:ita q̄ in petendo ius episcopale petitum:et vt accessorium ad principale petitum. s3 petendo canonicam ius consuetudinarium venit: vt principale debitum:et sic vult Inno.aperte q̄ in petitione iuris debiti veniat consuetudine debitum:si accessorie veniat:secus si principaliter:et de isto dicto feci mentionem in.c.cum ad sedem de restitu.spolia.vbi declaro istam materiam: et in.c.conquerente.de offi.ordi.vt tetigit Innocen. et tetigit etiam in dicto.c.constitutus.Item assignat rationem.quia denarii sancti petri ideo inducuntur et procedit petitio iuris episcopalis:quia semper reperitur:q̄ concurrunt ista simul:quando sunt debita:et sic claudi potest sub petitione simul:nec est varietas:secus in casu proposito: quia varietas est: q̄ iste portiones nunquam concurrunt simul: quia vel debetur debita de iure:vel illa de consuetudine: ideo non procedit libellus. alle.q̄ nota ff.de rei vendi.l.que de tota. de li.ob.c.ij. Concludit tamen q̄ si petens esset incertus. que portio deberetur:an de iure debita. an consuetudinaria:q̄ propter incertitudinem admitteretur libellus generalis.argu.iurium preall.et.l.i.§.quod autem .ff.quorum lega.secundum Inno.Hostien.autem dicit q̄ petens canonicam:si aliud non exprimit:intelligitur petere quartam.argu.eorum.que dicta sunt in glo.finali:et sic libellus non esset incertus. Or aduerte duo sunt discutienda:primo an in petitione canonice includatur consuetudinaria. Secundo posito q̄ includatur an procedit tunc libellus. ¶ Ad primum Innocen.sentit q̄ sic.Hostien.q̄ non: dico sic q̄ petens canonicam intelligitur petere quartam: si tamen in prosecutione appareat ex proba.q̄ debetur consuetudinaria:q̄ est aliqua de his expressis:satis est canonica et debita quia a consuetudine approbante iur. ideo in petitione iuris debiti includeretur:et sic potest vno modo intelligi Innocen. Si autem sit alia portio q̄ de his expressis: potest esse maior dubitatio:tamen idem credo: quia fundamentum substantiale debiti est iure communi debitum:licet accidens sit consuetudinarium: ideo includitur sub petitione canonice.vel iuris debiti de iure commu.vt est casus et dicunt doctores.J.de reli.domi.c.constitutus.vbi casus. secundum intellectum docto.de quo dixi de officio ordi. conquerente:et de restitu.spolia.cum ad sedem: et sic bene dicit Inno. ¶ Ad secundū potest dici:q̄ si nō petitur vt declaretur libellus procedit:alias si petitur procedit si pars est incerta:alias non ꝓcedit: hoc est si petitur vt non declaretur libellus procedit:si non petitur si est certa procedit: si non est certa non procedit. ¶ Quero an procedit iste libellus.peto quartam omnium relictorum tibi in testamento talis:vel quarta3 obuentionū bonoꝝ eius vel peto quartam iudicij parrochiani mei.vel peto quartam omnium q̄ reliquit parrochianus meus pro salute anime tibi:vel peto quartam omniu3 que percepisti:occasiōe sepulture parrochiani mei.et sic an sufficiat expressio persone:dato q̄ generaliter res petantur. Quidam q̄ sic:quasi ista petitio sit vniuersalis. Ideo admittitur: sicut admittit petitio gregis et armenti sine expressione capitum.ff.de rei vendi.l. qui gregem:et.l.se. Nam legatarius vniuersitatis:licet possit agere ad res singulares: potest tamen vniuersaliter petere id quod est legatum .ff. de peculi.lega.l.si peculium.et de lega.iii.l.si chorus.in prin.hoc dictum placet:sed non ratio: quia secundum eū hec petitio non est vniuersalis: eo quia nihil est hic vniuersale:nec aliquid est quod comprehendatur sub aliquo signo vniuersali.idest sub nomine collectiuo rerum: vel vniuersitatis: vel sub signo vniuersali iuris: non enim hec legata constituant gregem vel armentum vel faciunt vniuersitatem iuris: vt est ius episcopale:vel hereditatis. Si enim esset legatum vniuersale. haberet a iure aliquod nomen iuris:quod tamē reperitur habere.ergo.etc. Sibi tamen placet dictum: quia satis potest reus deliberare:an cedere velit:an contendere: per talem libellum:ideo debet admitti. arg.l.i.ff. de eden.et.l.edicta.C.eo. titulo et argu.l.si in rem.ff.de rei ven. vbi sufficit dicere peto seruum:qui fuit in tali hereditate: dicit tamen q̄ oportet q̄ postea in prosecutione res specifice declarentur: et dicit ħ expressum: q̄ talis libellus procedit.C.quando et quibus quarta pars debetur.l.i.et.ii.et.§.eodem.c.i.et.ij.et.c.relatum.et.c.cum liberu3.in fine:et.c.sequen. vnde concludit postea in alia parte. Glo. q̄ licet hec petitio non sit vniuersalis:quia non habet adeo nomen iuris signās id quod in petitione comprehenditur:tamen est generalis. Est tamen differentia inter hec:vt notatur de offi.ordi. conquerente. per Innocentium et per doctores.in.c.i.et.ij.de libel.obstat. et per legistas in.l.i.ff.de eden.et in.l.edicta.C. in eodem titulo. Oportet tamen q̄ post modum specificentur in prosecutione iudicij:vt est dictum:licet secus sit in petitione generali: vel vniuersali:quia sufficit in executione declarari: hoc dictum cofirmat quod dicit q̄ hec petitio est generalis.peto quicquid possides in tali villa.alle.ff.de euic.l. serui venditor et.ff de no.op.nunc.l.de pupillo.§.quia nunciat et de fide instru.inter:et q̄ hec petitio censeatur generalis. et non vniuersalis.facit quod scribit Innocentius de iurepa. ex litteris.vbi tenet quod hec venditio:vendo tibi bona mea omnia:que habeo in tali loco: non est vniuersalis: sic et in proposito non est vniuersalis petitio: sed generalis: sicut quando fit petitio in ditiōe administrāda ō sale vel vino:et huiusmodi: et procedit petitio aliter non specificatis capitibus:hec videtur limitare vera quando hec petitio datur agendo actu personali:sic agendo conditione ex decre. ex quibus hec portio debetur:quia hec petitio est apta comprehendere nedu3 eos: sed etiam iura:vt si forte testator le-

gasset iura:ideo sapit generalitatem. argu.l.ij.C. de here.
vel act.vendi. ⁊.ff.de heredi. vel actionibus vedi.l.i.vbi au
tem hec petitio dirigitur reali actione: forte agendo reali/
ter ad istas res:si esset possibile: dicit ꝙ non admitteretur
petitio:quia hec petitio realis restringitur ad res: nec po/
test comprehendere iura: ideo oportet res specificari.alle.
.ff.de rei vendi.l.si rem.cum tantum sit apta comprehende/
re corporalia. Et non incorporalia: vt dictum est:sm Inno
centium. Et nota bene quando dicatur petitio generalis: ⁊
quando vniuersalis: quia dicitur vniuersalis quando ha/
bet nomen iuris. de materia habetur per Innocentium.in
.c.conquerente:que transfert Joannes andreas ad.c.ii. de
libel.obla.⁊ aliquid in.c.cum ad sedem.de restitu. spolia.
⁊ aliquid de officio archidiaco.in.c.finali.plenius tamen in
dicto.c.cum ad sedem:⁊.c.conquerente. ¶ Quero an pro
cedat hec petitio:peto quartam relictorum a parrochianis
meis:⁊ differt hec questio a precedenti:quia supra proxima
questio: petitio est generalis: quo ad res: ⁊ specialis quo
ad personas:quia exprimitur parrochianus: ⁊ eius psona.
hic vero petitio est generalis:quantum ad res: ⁊ quantum
ad personas:non expressis nominibus personarum: a qui
bus legata fctā fuerūt:de qbus quartā petit. Quidā dicūt
ꝙ hec petitio procedit:nec est necesse ꝙ fiat aliqua expres/
sio nominum sepultorum.fundamentum horum de deci/
mis.dudum.⁊ de prescriptionibus.veniens. Reducendo
Innocentium ad aliquem ordinem:quia inordinate loqui
tur:in effectu distinguit tria membra:quia portio quando/
qꝫ principaliter dirigitur ad ius: nec in consequentiam ali/
quid petitur declarari circa res:sed solum circa ius: quan/
doqꝫ principaliter dirigitur ad ius:⁊ in consequentiam ali
quid petitur declarari:circa res. Quandoqꝫ dirigitur ad
res.primo casu quando ad ius principaliter:nec aliquid pe
titur circa res.vt quia dicit peto declarari ius mihi esse per/
cipiendi quartam omnium relictorum a parrochianis: eli
gentibus sepeliri in tali ecclesia:tunc quidam dicūt ꝙ pro
cedit petitio:etiam non nominatis aliquibus parrochia/
nis:dant simile in petente sibi ius esse decimandi in certis p
sonis:quia non est necesse exprimi singulariter personas:
sed sufficit dicere peto declarari seu decerni ius esse deci/
mandi possessores:in tali villa:vel parrochia: vel exercen/
di iurisditionem in tali castro:⁊ personas castri: nec est ne/
cesse aliter exprimi personas.alle.de offici.ordina. conque
rente.assigat causam:quia hec ē petitio vniuersalis:vel sal/
tem generalis. Aliquibus tamen non placet hec ratio:
quia dicunt ꝙ hec non est petitio vniuersalis vel generalis
immo est singularis: quia hic vna sola res petitur scilicet
ius dcimādi:aut iurisdictiōis exercēde:aut ius deqrtādi:⁊
ide ꝯcludūt ꝙ lꝫ snia ꝓferatur ꝓ actore:ꝙ sibi sit ius deci
mandi:vel iurisditionis exercende:vel detrahendi quartā
de relictis:ꝙ hec sententia non habebit preiudicare particu
laribus personis:que haberent priuilegium contra huius/
modi ius:vel aliter essent exempti:prescriptione:vel alio iu
re. Ratio quia sententia que ad vniuersitatē redditur non
preiudicat singulis.xii.questione.ii.qui manumittitur: hec
ratio potius concluderet contra eos: stemus ergo in con/
clusione Innocen.in qua residet ꝙ dicta petitio est vniuer
salis:aut saltem est generalis: sed potius videtur conclu/
dere ꝙ sit vniuersalis.sicut illa peto ius episcopale. argu.
nota.in.c.conquerente.preallc.⁊ ex quo bene sequitur ꝙ hꝫ
petitio si est vniuersalis:sententia lata non habebit preiudi
care particularibus habentibus ius exceptionis: eo quia
non respicit habentes ius diuersum talis sententia sup vni/
uersitate lata.fatetur tamen ꝙ in prosecutione habebit spe
cificare: ⁊ hoc de primo. ¶ Secundo casu quando princi/
paliter ad ius dirigitur:⁊ in consequētiā petūtur res: vt qꝫ
agit confessoria:dicens sibi ius esse habere quartam reli/
ctorum a parrochianis suis:eligentibus ibi sepulturam: ⁊
petit declarari rectorem ad hoc teneri:⁊ petit ꝙ condamne

tur ad restitutionem quarte omnium relictorum:⁊ omnium
rerum:que percepit ex legatis:tunc dicit ꝙ non est necesse
ꝙ exprimantur persone:immo sufficit ꝙ sic generaliter: vt
dictum est petatur:ibi tamen postea artatur ad specifican/
das res ⁊ personas:ut sequatur condemnatio ad res. dicit
ꝙ in istis petitis generalibus: si sentētia contingeret in pre/
iudicium tertij:sententia non deberet fieri contra illum ter/
tium: Sed tantum debet condemnari principalis: contra
quem directa est petitio ad interesse.vnde per ista dicit:ꝙ
si quis petat declarari sibi ius esse instituendi clericos in ta
li ecclesia:in cōtumaciam petat remoueri omnes aliter ibi
īstitutos: ꝙ hec petitio tenet: quia est generalis: licet aliter
psone non specificentur: dicit tamen ꝙ hec sententia non
preiudicabit tertio: vt amoueatur:nisi forte esset sciēs cau
sam agi eo quia non extenditur sententia quando principa
liter agitur inter aliquos ad tertium ignorantem.l.ii.ff. de
re iudi.⁊ supra de re iudi.c.qꝫuis. Sed promulgaretur tūc
sententia contra principalem ad interesse:eo quia ibi male
essent instituti:ideo formaliter dicit in practica: ꝙ si actum
est contra aliquem: ꝙ illi non sit ius instituendi in talibus
ecclesijs:⁊ tales a talibus ecclesijs remoueri ꝙ non feretur
sic sententia. Imponimus tibi silentium:super iure institu'en
di.⁊ tales sententialiter amouemus a talibus ecclesijs: sed
damnabit instituentem ad interesse eius ꝙ interst actoris
tales non fuisse institutos:nisi forte posset efficere: ꝙ illi ta
les instituti:male renunciarent. Nam vbicunqꝫ is contra
quem agitur non habet potestatē rei restituēde:que ab eo
petitur propter factum eius condemnatur ad interesse.ff.d
dolo.l.arbitrio.§.primo.⁊ de sententi.excōmunica. sacro.
Qualiter autem extimetur ad interesse. Remittit ad nota.
infra qui.fi.sint legi.causam. Per predicta vlterius dicit
ꝙ si aliquis agit interdicto vnde vi:quacunqꝫ acti. si reus
petit exprimi nomina sepultorum: vel petat exprimi res in
quibus damna data sunt:vel petat exprimi fructus perce
ptos a possessore:licet sit bonum exprimi:non tamen cogi/
tur actor quia petitio est generalis. ¶ Tertio casu quan/
do petuntur res specificate: vt quia petuntur quarte relicto
rum a parrochianis: tunc licet fuerint opi. Innocen. ad
heret ꝙ non procedit petitio non expressis personis: sed be
ne admittetur petitio:peto quartam omnium relictorum a
tali parrochiano:nominando eum:mouetur quia per talē
libellum non est certus reus:an velit cedere: vel contende/
re:⁊ dicit ꝙ si talis libellus admittatur: non debꝫ admitti:
nisi cum magna difficultate:⁊ non nisi cum iuramento. ꝙ
actor nescit sepultorum nomina ex malitia rei: vel aduersa
rij:vel aliter ex iusta causa: quos tamē credit posse scire no
minare:postea per testes producendos. Non obstat quod
supra dixi:ꝙ procedit petitio generalis: quo ad res: ⁊ non
tamen quo ad personas:quia certificari potest de rebus p
instrumenta: aut per testamenta comprehendentia legata:
vel donationes:ꝙ non est sic in personis. Item melius est
ꝙ res declarentur a personis qꝫ persone a rebus:per que di
cit ꝙ non procedit libellus:peto quartam talis fūdi. Nec
obstat de deci.dudum.⁊ de prescrip. veniens.quia vel ibi
aliter fuit declaratio facta:lꝫ nō dicat vel nō fuit petita de/
claratio vel fuit petitio directa ad ius vl'e. Et plus dicit sibi ꝙ
non sit admittendus volens iurare ꝙ non scit nomina sepul
torum: ratio quia nullum preiudicium fit actori: si non ad/
mittitur eius petitio:etiam cum iuramento quo ad eos:de
quibus non recordatur:quia postea non fiet preiudicium
actori. Non obstat exceptio rei iudi.nisi super peti.⁊ est rō
diuersitatis inter secundum ⁊ tertium casum:quare in secū
do casu procedit petitio vel admittitur libellus scilicet si pe
to declarari principaliter ius ⁊ in consequentiam res: licet
nomina non exprimantur:quia sufficit libellum certum es/
se in principali petito:licet in eo quod connectitur non sit
certus: de offi.ordi.conquerente.⁊ de or. cog.c.ij.⁊ quod
ibi.nota per eum ⁊ de libel.obla.c.ij.per glo. Non autem

precedit libellus quo ad tertium casum: nisi in principali pe
tito libellus non potest saluari vt generalis vel vniuersalis:
quia oportet ꝙ in istis singularibus iudicijs fiat expressio.
alias non procedit: quia reus non est certus: tunc an velit
cedere vel contendere. ¶ Ultimo veniamus ad quesitum
vltimum. Joannes andreas vos vidistis ꝙ quarta parro/
chialis non impedit episcopalem: eo ꝙ regulariter diuerso
iure detrabuntur: vt vidistis per hunc totum titulum: vt su/
pra de testamentis. reqsisti. ⁊ c. officij. ¶ Modo ē qstio
quis primo habet detrahere: an parrochianus: an episco/
pus: dicit Joannes andreas ꝙ ad declarationē huius que/
stionis premittit duas opiniones damnatas que fuerūt ho
stiensis: ⁊ reprobātur communiter hodie. ¶ Prima opi
nio erat qđ ecclesia parrochialis debet habere quartam
de omnibus relictis cuicunqꝫ ecclesie: etiam non electe se/
pulture: de quo vidistis supra eodem. c. i. ⁊ hic in glo. i. quia
solum debet habere de relictis ecclesie electe sepulture: ⁊ nō
de relictis aliis ecclesijs. ¶ Secunda fuit opinio ꝙ episco
pus deberet habere quartam etiam de relictis ecclesijs exē
ptis: quod reprobatur in. c. officij. ⁊ c. requisisti: vt ibi vidi/
stis: ⁊ est casus in cle. dudum §. verum. eodem titulo. Con
tra opinionem Hostiensis quia vbi fit mentio prelatorum
comprehenduntur episcopi: ⁊ tamē ibi dicitur ꝙ sola quar
ta parrochialis restituatur per illam cle. ad designandum
seu significandum ꝙ quarta episcopalis non debetur de re
lictis ecclesijs vel personis exemptis. de hoc etiam aliquid
tangetur. J. c. proximo. Modo his presuppositis dicit ꝙ ē
reperire quadruplicem speciem casuum: quia sunt casus in
quibus nulla quarta detrahitur episcopalis: vel parrochia
lis: ⁊ sunt. ix. ¶ Primus casus qñ pscriptū est legittime:
vt nulla quarta dtrahatur: vt dixi supra circa lec. ⁊ patet ex
his que habentur de prescrip. de quarta. ¶ Secundus ca/
sus quando hoc concedit priuilegium papale: vt supra de
testa. officii. Ad hoc. J. c. proximo: ⁊ de reli. do. constitutus.
¶ Tertius casus qñ per donationeʒ episcopi ex causa fa
cta: ⁊ cum consensu capituli: ille canonice sūt remisse: quod
fieri potest. xij. questione. iij. c. finali. d re. eccle. non alic. pos
sessionis causa. vbi no. de dona. pastoralis. super glo. pe. et
de parrochiali idem est: vt patet de eccle. edi. ad audienti/
am. cum ibi. nota. ⁊ dicto. c. constitutus. in glo. hic patet.
¶ Quartus casus quando quis sepelitur in ecclesia exē/
pta: ⁊ nihil legatur alijs ecclesijs non exemptis. tunc episco
pus non detrahit quartam: quia exempta. ¶ Quintus est
casus: quando sua parrochialis ecclesia est cathedralis ⁊
ibidem seplitur ⁊ nil legatur alijs non exemptis: quia tunc
vt parrochialis non detrahet: quia ibi est sepultus: nec ab
alijs detrahetur episcopalis: quia nil est relictum alijs: nul/
la ergo detrahetur: sed fit diuisio inter episcopum ⁊ capitu
lum suum: eius quod obuenit: sicut alia diuiditur. de testa/
mentis. requisisti: ⁊ sic diuidentur in inferiori collegiata ec/
clesia huius vltimi. contra nota. Innocenti. in. c. requisisti.
¶ Sextus est casus quando relinquitur debentibus ha/
bere quartam: cum onere ꝙ non petant quartam: vt supra
de testamen. officij. ⁊ sic videtur ꝙ Jo. extendat illud. c. of/
ficij. ad quartam parrochialem: quod videtur loqui in epi
scopali tantū ⁊ vt oporteat ꝙ sit dictum ꝙ debeant compē
sari: debet id acceptari: alias non computaretur illud reli/
ctum ad exclusionem petitionis quarte. Oꝛ quid dicendū
vidistis disputatis: ⁊ dixi in. c. officij. ¶ Septimus est ca/
sus quando relicta omnia sunt priuilegiata. non in fraudē
de testa. c. finali. de verboꝛuʒ significatiōe. c. ex parte. el. iij.
¶ Octauus ē casus si legantur omnia non in fraudem in
tuitu personaruʒ: ⁊ non ecclesie. de testa. requisisti ad finē.
Saluis tamen in his casibus vltimis: detractionibus que
habent in minoribus ⁊ predicatoribus. de qua in cle. dudū
§. huiusmodi. ¶ Nonus ē casus qñ violentia intercessit
quia tūc nulla detrahitur quarta. supra. c. cū liberū. de quo
dicendum vt ibi. ¶ Secunda species casuū est quibus sol

uitur sola portio parrochialis: quia quandoqꝫ sola parro
chials detrahitur ⁊ non episcopalis: detrahitur illa parro
chialis: quandoqꝫ minuenda per episcopum: ⁊ aliquando
non detrahitur diminuenda per episcopum quando parro
chianus ecclesie non exempte sepelitur per exemptos: quia
ecclesia parrochialis detrahit quartam ab exemptis: ⁊ hic
diminuitur per episcopum: ex quo ecclesia parrochialis
non est exempta: detrahitur vero non minuenda. qñ parro
chianus ecclesie exēpte eligit sepeliri apud alios exēptos.
Nam parrochialis detrahit de relictis exemptis. infra. c.
proximo. Sed episcopus a neutra ecclesia detrahit: vel de
trahere potest: ⁊ hec omnia procedūt siue parrochianus eli/
gat ibi sepeliri: siue non: quia satis est de iure ꝙ ibi sepeli/
tur: vt quia habet ibi sepulturam maiorū: vt nota. infra. c. p
ximo. ¶ Tertia species casuum est: quando detrahitur so
la episcopalis: vt quia parrochianus ecclesie non exempte
apud propriam ecclesiam suam sepelitur. ¶ Quarta spe
cies casuum est quando debetur vtraqꝫ: ⁊ hoc potest esse
quando eidem ecclesie debetur vtraqꝫ: ⁊ quando parro/
chianus ecclesie cathedralis sepelitur apud non exemptos
Nam cathedralis iure parrochialis habebit parrochialē
⁊ episcopus iure episcopali: episcopalem supra. c. cum su
per: dicit tamen Joannes andreas ꝙ communiter debe/
tur duobus: vt quando parrochianus ecclesie non exem/
pte sepelitur apud non exemptos. Nam parrochianus re/
ctor detrahet suam quartam: ⁊ episcopus suam ab vtraqꝫ
ecclesia. Item si eligit sepulturam apud exemptos: tunc so
la parrochialis detrahitur: ⁊ de quarta parrochiali episco
pus detrahit suam quartaʒ. ¶ Oꝛ habetis regulas de qui
bus in principio fit decisio omnium horum casuum. Oc/
currit etiam casus quandoqꝫ ꝙ quarta parrochialis debe
tur duabus ecclesijs. infra eodem. c. ij. in sexto. Item quan
doqꝫ quarta episcopalis debetur duobus episcopis: quan
do ecclesia parrochialis est in vna diocesi. ⁊ ecclesia electe
sepulture in alia diocesi. Est verum ꝙ Hostiensis in sum
ma. eodem titulo. ponit tertiam opinionem damnatam. sci
licet quod episcopus diocesis vbi est rex detrahet: licet sit
relicta res ecclesie alterius diocesi. Sed reprobatur quia
ius detrahendi surgit a communione: que habetur cum
ecclesia: cui relictum est: ⁊ sequeretur quod si res esset in
diocesi: licet relinqueretur exemptis: ꝙ posset fieri detra/
ctio: ꝙ non est verū. Modo ad quesitum principale quis
prefertur in detractione: quando due debent detrahi. vna
parrochialis. alia episcopalis. dicit Joannes andreas ꝙ
pro episcopo facit: quia preponitur supra. de testa. c. finali.
Item maioritas dignitatis. de maior. ⁊ obedien. c. i. ⁊ de
preben. si a sede. libro sexto. ¶ Dicit Hostiensis ꝙ non vi
det differentiam: que primo detrahitur: quia semper in idē
recidit: scilicet rei exceptio. Pone testator legauit. lxxx. ec
clesie. elec. sepulture. quarta episcopalis est. xx. restant. lx.
de istis detrahet parrochialis ecclesia quartam: ⁊ erunt
xv. ⁊ eodem modo erit idem computus: si primo detrahit
parrochialis ecclesia: quia de. lxxx. habebit. xx. ⁊ d residuo
episcopus habebit. xv. ⁊ ab ecclesia parrochiali quinqꝫ: ⁊
sic quinqꝫ ⁊. xv. faciunt. xx. ⁊ sic non videt effectum questio
nis: an primo detrahet parrochianus: an episcopus: mihi
videtur ꝙ magnus sit effectus: quia ipse diceret verū si pri
mo detrahēte episcopo nil deberet detrahi parrochiali ec
clesie: sed nō video quare nil debeat habere de illis. xv. par
rochiani: cum diuersis personis fiat detractio: ⁊ sic de quar
tatio vnius nil habet cōe cum alijs. ar. ſ. de testa. Raynuti
us. ⁊ c. Raynaldus. Si dicas ꝙ parrochialis primo debʒ
detrahere tunc iam preferes: ecclesiaʒ parochialeʒ: ⁊ sic sol
uis quesituʒ. vnde mihi v꞉ ꝙ errauerit in computo: licʒ sim
malus computator: tamen ego puto de iure ꝙ ecclesia par
rochialis sit illa que debet preferri primo: quia iura artant
testatorem ad relinquendum anteꝗ̄ relinquat alteri eccle
sie. vnde licet teneamus ꝙ teneat electio sepulture non fa/

cto ꝑ legato.ex.c.i.cū ibi no.scđm veritatē est debitū ab ip
so testatore:⁊ est antiquius debitū.⁊ debebit preferri execu
tioni legati.ideo dʒ preferri.Secūdo quia quartaʒ quam
habet episcopus a parrochiano ⁊ sic vt per prius dʒ habē
re parrochianus.Tertio quia parrochianus habet quar
tā rōne oneris:episcopus rōne cōionis:⁊ sic videt̃ habere
ex causa lucratiua episcopus.Et si dicat̃ percipit rōne cure
vniuersalis.Dico ꝙ parrochianus percipit rōne cure spe
cialis:⁊ sic spēs debet generi preferri.episcopus autē vtrā
qʒ quartabit. Antonius de Butrio.

i **In nostra.** Priuilegiati super iure funerandi sepelire possūt
eos:qui apud eos elegerunt sepeliri:canonicaʒ
soluēdo ecclesie parrochiali:si alios sepeliant:
restituere tenent̃ quicqd occasione funeris perceperūt.hoc
dicit.In prima actoris petitio.In secūda.ibi.econtra reo
rū defensio.tertia.ibi.talē.cause diffinitio.Tertia subdiui
ditur:quia primo diffinitū prouidet in futurꝫ.Secunda.ibi
nihilominus:diffinit tres articulos.secundus.ibi.eisdē.ter
tius.ibi.pro illis.Uel primum diffinit ⁊ duos diffiniēdos
cōmittit.vt.i.dicet̃.Ista est bona decre.⁊ ē obscura aliqua
liter inueni in casu ꝓpter decisaʒ:ideo aduertat ad casuʒ in
terminis.¶ No.primo ar.ꝙ ꝓcedit iste libellus.peto qr
tā omniū legatorꝫ:⁊ obuētionū a parrochianis meis:quia
apud te elegerūt sepulturā:de quo.s.c.ꝓxio.¶ Scđo no.
ꝙ priuilegiū libere sepulture vīr cōcessuʒ:oībus ibidē eli
gentibus sepeliri:restringit̃ ad habiles ad eligendū sepul
turā.¶ No.ꝙ per exceptionē:seu exceptuationē duorum
inhabiliū:ad actū exercendū.non firmat̃ regula in alijs in
habilibus:imo ⁊ illi similiter intelligunt̃ excepti:⁊ sic exce
ptio non firmat regulaʒ contra ius in tacito:ad hoc cle.de
non resi.ad audientiā:⁊ sic priuilegiū extendens qđ iuris ē
in vno ad aliū:recipit omnes limitationes iuris:⁊ restrictio
nes:vt non amplius opet̃ priuilegiū qʒ opet̃ ius istud.vn
de priuilegiū libere sepulture oīum qui elegerūt sepulturā
est extendēs ius cōe ad istos quod no.ꝓpter no.s.c.certifi
cari.¶ No.ꝙ portio parrochialis est quarta:si aliud non
disponat consuetudo.¶ Nota vnū casuʒ priuilegiorū:in
quo non detrahitur quarta:quando legatū est factū de ar
mis ⁊ equis in subsidiū terre sctē:⁊ ideo de equis ⁊ armis.
In alijs elemosynis si ibidē dimittūt̃ parrochialis ecclesia
debet habere portionē:quod nota.¶ Nota ꝙ secundum
vnū intellectū tractatus futuri tēporis spectat ad iudicem:
ex quo de eo principaliter constat:vt purū est ius agendi.vi
de glo.de senten.excōmu.romana.§.caue aut i sexto.⁊ In
no..s.de procur.auditis.⁊ no.de quibus debeatur portio
ecclesie parrochiali:quia de oblationibus oībus:⁊ de reli
ctis:⁊ oībus que relinquuntur in vltima voluntate pro aīa
⁊ sic etiam de institutione heredis.¶ Nota vlterius ꝙ de
relictis a parrochiano in loco sepulture quarta debet̃.vbi
eligit sepeliri:vbi non eligit tenetur restituere omnia.que ꝑ
cepit occasione sepulture:illa ergo que percepit non occa
sione sepulture restituere non tenetur.¶ Ut declaremus
decre.op.⁊ videtur ꝙ non procedat hec petitio.conquero
de talibus hospitalarijs:qui parrochianos meos recepe
runt ad sepulturam:quia hec ē simplex narratio:⁊ libellus
non procedit sine conclusione.s.de libel.oblatio.c.ii.do
ctores fatentur contrariū.Ideo dicūt ꝙ hic erat in libello
quare peto restitutionē omniū perceptorum:occasiōe sepul
ture.¶ Secundo oppono quia videtur priuilegiū:⁊ idul
gentia.Hic indulgentia temporalis priuilegium perpetuū
vel indulgentia loca:priuilegium personas:⁊ sic non incul
cat.¶ Tertio oppo.de.c.de his:de testa.vbi.de oblatio
nibus no debetur quarta.dic hic de oblationibus que fiunt
in missa.ibi.de his que pro anniuersario vel secundo dic ꝙ
nulla portio debetur de relictis pro anniuersario:de obla
tionibus autem que fiunt in actu anniuersarij:dum tamen
proueniant a voluntate defuncti si aliquid offeratur:tunc i

actu illo bene quarta debetur.dicunt tamen ꝙ primum cō
muniter tenet̃.¶ Quarto videt̃ ꝙ tex.male dicat i v.eisdē
preterea:quia mandat papa ꝙ debeat condemnatio fieri ni
si probet̃ ꝙ ibi elegerit sepulturaʒ:quia videt̃ ꝙ debuerit
condānari:vt in precedenti casu.ex quo fundata erat inten
tio.de iure cōmuni:⁊ erat conclusuʒ in causa:ergo ⁊c.de ꝓ
cura.auditis.de fide instru.cum dilectus.Soluit Hostien.
ꝙ potest:quia non videt ꝙ ideo sententia possit saluari:ni
si dicamus ex dispositione papali hoc processit.vel secūdo
soluit:ꝙ sententia:durat vsqʒ ibi.eisdem:ab inde vltra fuit
cōmissio non sententia:videtur vt habetur in.c.cū nobis.de
elec.⁊ in multis alijs locis.¶ Mos iste ē pape ꝙ si in cu
ria aliqui sint articuli:qui non possunt ꝓbari i curia:sed ex
tra:papa non pronūciat:sed cōmittit:sed si pars habito ter
mino ad probandū nō probat:⁊ non dicit se velle probare
extra curiā:tunc papa pronunciat:velut contra non proban
tē.secus vbi pars dicit se habere extra curiam:tunc papa ꝓ
nunciat probationem.quia non potest ducere testes de fa
cili:imo plus si est terminus datus:vt compareat instructus
nec est necesse ꝙ testes per corrigiā ducat:vt nota.glo.in.c.
cupientes.§.si vero de electio.libro sexto.¶ Quero de qui
bus rebus debet̃ quarta:dic ꝙ de mobilibus:⁊ immobili
bus:⁊ intellige secunduʒ Hostien.De imobilibus si sunt in
fra eandē parrochiā:dicens ꝙ si reliquit quis predium si
tum in aliena parrochia:⁊ apparet consuetudo:illa seruabi
tur.de decimis.cum sint:⁊.c.apostolice.s.c.de vxore:⁊.c.
certificari:alias dicit ꝙ adiudicaret canonicam illius pre
dij illi tertie parrochie.in cuius parrochia situm est.arg.de
foro compe.sane.cum suis concordantijs.inducit ꝙ in vi
ta ille preiudicare non poterit ecclesie in cuius parrochia
situm est predium.xv.q.i.si quis laycus.ergo nec in morte
.s.c.de his:⁊ pensio soluenda est ciuitati in cuius territorio
sita est.ff.de pu.imperatores:⁊ de decima reali parrochie:i
qua situm est predium.i.de deci.tua.sic ⁊ canonica realis.
hoc putat Ioan.andre.falsum quia in.l.prout ecclesie vici
nus parrochia.erat situm prediū ad hoc.i.c.cū quis.primo
responso.lib.vi.Itē querit de habente duplex domiciliuʒ:
⁊ decidit ꝙ habet̃ in.c.cum quis.ij.responso.i.eo.libro.vi.
¶ Querit etiā de viatore:qui mortuus est in itinere:i quo
loco sepeliri debʒ:⁊ dicit ꝙ vbi morit̃:⁊ iō si alicubi eligit
sepulturā ecclesia parrochialis illius loci hīe debet quar
tā.l.heres absens.ff.de iudi.⁊.xvi.q.i.c.si.hoc expediui.s.c.
c.i.¶ Quero an ecclesia parrochialis debet hēre quartaʒ
de relictis hospitalarijs:apud quos eligit̃ sepultura:hoc
est quasi idē de quo in littera.dicit Inno.ꝙ sic:quomodo
cunqʒ nominent̃ hospitalarij:si relinquat̃ ꝓ aīa:siue dica
tur relinquo ecclesie tali:siue tali:⁊ fratribus ibi morantibus
siue in gnē:siue in spē dicat̃ relinquo hoc tali hospitali.arg.
ff.de annuis le.l.annuā.§.ticia.imo ēt de relicto hospitali
dato ꝙ nō dicat̃ pro anima secundū aliquos:debet̃ quarta
qr presumit̃ relictū pro aīa.arg.s.c.de his.imo plus dicunt
ꝙ si de iure ibi sepelit̃:nō electa sepultura:vt qr i morte de
dit se ⁊ sua vel factus frater in morte:vel ē ibi sepultura ma
iorū:sꝑ q̄rta dēbet̃ prochiali ecclesie.fʒ inno.¶ Quid si re
linquit aliquis cētum distribuenda arbitrio alicuius.an ex
pense facte.pro funere in his computētur.dic ꝙ non secun
dū.Ab.alle.ff.de reli.⁊ sūp.fun.l.absens ⁊.l.se.¶ Quid
si propter casum fortuitū non potuit ibi sepeliri legata tamē
durant:licʒ casu nō sit sepultus.an debebitur quarta:vide
tur ꝙ non:quia iura volunt quartam ab ecclesia.vbi ē se
pultus:ꝙ hic non ē.contrarium tenet Innocentius quia
videtur relictum in dubio occasione sepulture:debet ideo
habere quartaʒ parrochialis ecclesia que onus in vita por
tauit.¶ Quid si dixit aliquis relinquo ecclesie:in qua se
peliri debeo centum ⁊ tali hospitali cētum:si contingat ꝙ
apud hospitalarios sepeliatur.debēt habere quartaʒ de
relicto hospitalariis.dicit quod non:quia bene deberetur
quarta de relictis sepulture:sed de relictis hospitali non

debetur quarta: vbi specifice non eligit sepeliri: Secus vbi specifice elegit sepeliri in ecclesia annexa hospitali. ē. de testa. officii. ē. c. de his. ⁊ c. i. q: tunc cōtēplatione sepulture videtur reliquisse hospitalariis. ¶ Quero aliquis est sepultus vbi non eligit sepeliri: vel vbi illegittime eligit: quia nō erat in etate habili: an debeant restitui omnia obueniētia tali ecclesie: dic ꝙ non: vnde licet casu ibi esset sepultus: tales tamen oblationes deberentur parrochiali ecclesie: alia aūt relicta non d̄berentur parochiali ecclesie: sed vbi illegittime elegit omnia debent restitui: quia facta videntur occasione sepulture: ex quo elegit ibi sepeliri: s̄m Innocen. Per hoc potest dici ꝙ si quis temporaliter eligit sepeliri in certo loco: ⁊ perpetuo in alio: vt cōtingat: in florentinis hoc tēpore epydimie: videtur ꝙ non: de oblationibus factis tempore sepulture deberet habere: sed de aliis relictis: videtur ꝙ ex quo perpetuo non elegit sepeliri ibi: sicut vides quando casu quis sepelitur. Cui autē ecclesie debeatur: an ecclesie antique parochiali: an vbi erat tempore mortis: vidistis. ē. c. i. Punctus est dubius: alias videbitur. ¶ Quero an de relictis factis hospitali quod habet ecclesiam parochialē annexam: debet tradi quarta si in ecclesia eligatur sepultura: ⁊ loquor de quarta episcopali: dicit Inno. notabiliter: ꝙ si ecclesia est ex toto exempta: cum parrochia de legatis factis hospitali nil debet habere: quod debetur ratione coniunctionis: que non est inter ecclesiam exemptā ⁊ episcopum: licet Hostien. contra. Si autē ecclesia ⁊ hospitale est exemptum: sed populus non: dicit de legato facto ecclesie percipiet quartā: ⁊ separabitur a legato facto hospitali: a quo nil percipiet: arg. ē. de testa. requisisti. Ratio quare de relicto ecclesie detrahitur: quia licet ecclesia sit exempta: tamē ratione populi qui non est exēptus: remanet aliqua coniunctio: ideo fiet detractio: de relicto hospitali nil debetur. Dicit Hostien. ꝙ hoc est contra tex. de testa. requisisti: ipse male dixit: q: non intellexit: quia. c. requisisti nō loquitur de hospitalibus exemptis: nam hospitale dicitur totaliter exemptum: ex quo non habet populū: licet ecclesia annexa hospitali: nō sit ex toto exēpta propter populū: ideo de relicto ecclesie debetur quarta. ¶ Nota hoc bene: ꝙ per hoc hēs limitationē ad id quod dicimus: ꝙ non debetur quarta d̄ relictis exēpto. de quo de testa. requisisti. ¶ Quero an distincte de relictis ecclesie vel hospitali: vbi sepultura electa est: debeatur quarta parochiali ecclesie: hic Inno. ⁊ Jo. an. satis obscure ⁊ ambigue loquūtur: que verba sic concludo: quandoqꝫ relinquitur ecclesie tantū: quandoqꝫ relinquitur hospitali tantū. Si relinquitur ecclesie tm̄: ⁊ tunc si ecclesia est exempta: ⁊ non habet populū: vel ecclesia ⁊ populus est exēptus quarta episcopalis non debet. i. non detrahitur: q: ius detrahendi tale: fundatur super subiectione: ⁊ super cōmunione inter episcopū ⁊ ecclesiā: quod hic cessat: argu. de testa. officii. ⁊ c. requisisti. Detrahitur tamen quarta parrochialis: velut debita in recōpensatione sacramentorum. Si ecclesia sola est exempta: ⁊ non populus: tunc quarta debet ratione populi ēt dyocesano: q: ius detrahēdi fundat sup cōmunione: quā dicitur habere: tunc episcopus cum ecclesia ratione populi cuius respectu detrahitur quarta. de priuile. ex ore. de verbo. signi. veniens. ⁊ c. ad perpetuam. in extrava. Si ecclesia non est exempta: planū ꝙ quelibꝫ quarta detrahit de legato ecclesie facto: quia nil repugnat. Tertio casu quando relinquitur hospitali tantū: ecclesia nō existente exempta: sed solo hospitali: quia alias non est dubium. Dic aūt bona omnia sunt communia hospitali ⁊ ecclesie: ⁊ detrahitur quelibet quarta: siue dicatur relictum contemplatione ecclesie: siue hospitalis: q: talia sic de facto sunt vnita: ꝙ separari non possunt: ⁊ ꝙ de vno dicitur: de alio necesse est intelligi. Si autem bona hospitalis sunt separata a bonis ecclesie: ⁊ tunc de relicto facto hospitali nihil detrahitur: non quarta episcopalis: quia hospitalarii sūt exempti. Dicunt tamen docto. hic: ꝙ de iure communi nō sunt exempti: nisi aliter constet: ⁊ de hoc de testa. officii. ⁊ c. requisisti. ⁊ de priuile. ex ore. de verbo. signi. veniēs. ⁊ c. ad perpetuā: vt patet: tam ex tex. q̄ ex glo. ꝙ hospitalarii sunt exempti: nec tēplarii. Itē nec tunc detrahetur quarta: quia de relictis tm̄ pro sepultura: ⁊ pro anima ratione sepulture: debetur quarta parrochialis: ⁊ ea videntur relicta ratione sepulture: que relinquuntur ecclesie: in qua quis sepelitur: non que relinquuntur alteri ecclesie: vel alteri loco. relicta autem sic separatim hospitalariis: non videntur relicta contemplatione sepulture: ⁊ sic non defalcantur: l3 s̄3 quosdā. Inn. videtur adherere opi. ꝙ tunc quelibꝫ quarta detrahatur: quia tale legatum videtur factū contemplatione ecclesie: ⁊ sic pro anima: igitur quarta dꝫ detrahi: alleg. ē. eo. c. de his. ad hoc. ff. d̄ an. le. l. annua. Tertio casu: quādo relicta sunt facta tam eccl'e q̄ hospitali: ⁊ tunc aut relictum ē factū simpliciter hospitalariis: siue ecclesie ⁊ fratribus ibi morantibus: ⁊ adhuc detrahitur q̄libꝫ quarta: etiam si expresse nō sit dictum: ꝙ leget pro anima: quia in dubio presumitur: vt dicto. c. de his. Ad hoc. ff. de an. le. l. annua. de testa. requisisti. ⁊ dixi. ē. c. p̄mo. Aut relictum est factum separatim vterqꝫ: vt lego istud ecclesie: ⁊ illud hospitali: ⁊ tunc aut bona ecclesie ⁊ hospitalis omnino sunt vnita: ⁊ adhuc quelibꝫ quarta d̄trahitur per ea que dixi supra: aut bona hospitalis a bonis ecclesie omnino sunt separata: ⁊ tunc de relicto ecclesie deducitur quelibꝫ canonica: scilicꝫ episcopalis ⁊ parrochialis: de relicto hospitalariis exemptis nihil detrahitur nō canonica episcopalis: quia exempti: ⁊ sic cessat subiectio: ⁊ cōmunio: super quibus fundatur ius quartam episcopalē detrahendi: nec quarta parrochialis: quia ea tm̄ defalcantur: que pro anima relinquuntur: ⁊ talia que sic separatim hospitali sunt relicta: ex quo ⁊ ecclesie relictum est factum: videntur facta non contemplatione sepulture: sed alias pro anima: ideo de his nihil ē dicendum. hoc concludit ex glo. satis inuoluta: ⁊ intricata Inn. noster quem plus inuolute recitat Jo. an. ¶ Quero si aliquis est sepultus in eccl'ia alia q̄ parrochiali ex dispositione iuris: vt quia ibi se dederat ⁊ sua: vel quia factus erat ibi frater. de priuilegiis. vt priuilegia. vel ibi erat sepultura parētum. ē. c. p̄mo. dic ꝙ adhuc ecclesia parrochialis: vbi percepit ecclesiastica sacramenta dꝫ habere quartam: sicut perciperet si ibi sepulturam elegisset. Jo. an. Quid si casu sepultus est in alia q̄ parrochiali: vt quia in campis vel ibi portatus: vel quia propter guerrā: vel aliud impedimētum: non potuit deferri ad eccl'iam parrochialem. Inno. videtur sibi contrarius: ⁊ aduerte bn̄ qualiter sic eum concordo. Si queritur an d̄ legatis ab isto factis d̄betur quarta ecclesie parrochiali: dico ꝙ non: quia talia legata: ex quo casu ⁊ facto ibi sepultus est: non videtur fecisse contemplatione sepulture: ⁊ sic obueniētia ratione legati: non constituuntur: alleg. ē. eo. ex parte. c. cum liberum. sed solum corpus restituitur. Si queritur an de his que obuenerunt tpe sepulture: vt de oblationibus ⁊ similibus: ⁊ tunc de talibus dꝫ habere portionem: quia negari non potest talia eē contemplatione sepulture data: hec vera intelligo: nisi testator preuiderit se alibi sepeliri nō posse: ⁊ legauerit ecclesie: ⁊ tunc etiam de legatis d̄bentur: ⁊ sic intelligo Innocen. per hoc potest dici ꝙ si quis eligit portari ad ecclesiam minorum: ⁊ alibi dꝫ eē finalis sepultura: vt fuit hic tempore pestis in pluribus florentinis: ꝙ de obuentionibus debeatur quarta: ⁊ non de ꝑpetuis legatis: qui non videntur facta ratione sepulture. ¶ Venio ad glo. glo. scd̄a colligit ꝙ inhabiles etate non possunt sibi eliger̄ sepulturam: quia nec possunt testari: alleg. iura. dicit tamē ꝙ pater pōt eis sepulturam eliger̄: sicut ⁊ pro filio impuberi testari: dū tamē faciat sibi testamētū: vt no. ē. c. de vxore. ⁊ no. Insti. d̄ pu. substi. §. i. ff. d̄ inoffi. testa. l. pap. §. s3 nec impuberi. Hoc nō ē verū nisi hoc hēat ꝯsuetudo: vt dixi d̄ muliere. Scd̄o vr̄ ꝙ tractatus futuri tēporis non spectat ad iudicē. ff. de vsur. l. i. So. dicit glo. ꝙ in seruitutibus ⁊ annuis prestationibus

tractatus futuri tēporis spectat ad iudicem. ff. de iudic. non quemadmoduz. ff. si serui. ven. l. harum. ⁊ l. egi. Ad. l. j. dicit ꝙ si constat iudici de iure futuro: tractatus ad eum spectat: vt hic. Si non constat: tunc tractatus futuri tēporis nō spectat ad iudicem. de mā de homi. c. j. lib. sexto. de procur. auditis. ⁊ de sen. excō. c. romana. §. caueant. ⁊ aliquid de testa. Raynaldus. Dicit hic Hosti. super obligatione futura non proceditur in iudicio: nec super presenti dilata nō extensiua: puta quādo debes. x. ad. pascha: q̄ satis es obligatus: sed differtur solutio ad tempus: nec vltra extendiť facta solutione: qua perimiť. Instit. quib⁹ mo. tol. obli. in pn. Ubi vero presens obligatio est dilata: ⁊ est extensiua: vt in seruitutibus: de quibus loquitur glo. extendiť iudicium ad futura: per iura que alle. glo. idem si conditionalis sit: ⁊ penalis: sequens ex ꝯtumacia rei. ad hoc. s. de testa. Ray. post prin. Item cuz quis semel occupauit vel impediuit ius alterius: potest enim ab eo peti: vt de eo quod cōmisit satisfaciat: ⁊ de cetero similia non attentet. de deci. dudum. ad fi. de elec. cum ecclesia. s. c. cum liber. de sen. excō. grauem ⁊ scdꝫ Hosti. ¶ Quero de practica executionis faciende debiti de futuro. Dicit glo. ꝙ practica erit ꝙ prestabitur cautio in terminis nostris per templarios: ꝙ nec p se: nec per alios attentabunt aliqua contra priuilegiuz: etiam si alij sunt successores: ⁊ posset etiaz iniungere illis sub pena excōmunicationis ne hoc facerent: ⁊ propter offensaz precedentem: ꝭm doc. Nec ob. de sen. excō. Romana. §. caueant. videť ꝙ non possit eligere sepulturam apud locum minus religiosum: ⁊ sic non apud hospitalarios: quia hospitalarij sunt minus religiosi q̄ monachi. xij. q. ij. bone. s. c. fraternitatem. Glo. remittit ad ibi nota. ⁊ dicit glo. ꝙ volentes eligere sepulturam seruabunt ordinez qui tradiť. xiij. q. ij. vbicunqꝫ. ꝙ prius apud cathedralem. Nam. c. vbicunqꝫ: quidez intelligūt de peregrinis qui non habent propriaz sepulturam: qui debent sepeliri apud ecclesiaz maiorez. Hu. intelligit illud. c. de ciuibus: qui habent suas sepulturas apud ecclesiaz maiorem: qui quandoqꝫ morantur extra ciuitatē: per villas vľ castra: si ibi decedant: non debent dimittere suas sepulturas sine iusta causa: vt ibi dicitur: vel ex contemptu presumitur: alias vel seueritate transisse: vt plene no. supra. c. fraternitatez. videtur ꝙ de oblationibus non debeatur quarta. s. de testa. c. fina. Hoc. contra loquuntur de oblationibus ď anniuersario: hic intelligitur de oblationib⁹ datis in sepultura. Colligit glo. ꝙ dolus in contractibus super re spirituali: rescindit contractū: alle. ⁊ remittit. s. quod metus causa. c. cum dilecti. Contra si. videtur ꝙ electa sepultura nō debent parrochiani habere omnia: sed soluz quartā. dic ꝙ in fine non elegerunt: seu minus illegittime elegerunt: quia erant inhabiles: nec patres eis elegerant: ꝭm docto. Uel si elegerunt non habebat hoc consuetudo: vt no. s. c. de vxore ⁊ c. licet. libro. vj. An. de Bu.

c **Ex parte.** Casu submersus nō priuatur ecclesiastica sepultura. h. d. In prima recitat factum. In secunda ponit mandatum. ibi. quo circa. ¶ No. ꝙ casu precipitatus vel submersus sepeliendus est. ¶ Secundo not. ꝙ nisi constet euidenter de precedenti peccato: etiā in extremo moriens sine confessione: non presumitur in peccato mori: nec est priuandus ecclesiastica sepultura. ¶ Ultimo nota litteram in fi. ꝙ cui cōmunicatur viuo: communicanduz est mortuo per talem litteraz. Dicunt docto. ꝙ talis casu se p̄cipitans cū voluntarie sibi mortem non consciuerit: non deuoluuntur bona ad fiscum. ff. de his qui mortez sibi consciuerunt. l. si. ¶ Secundo querunt quid de muliere pregnāte: que mortua est pregnans: an sit sepelienda in cimiterio cū fetu. Recitat Gui. ꝙ non: propter nota. de conse. di. prima. ecclesiam. vbi de hoc. ⁊ ibi dicit glo. ꝙ quidaz dicunt eā ibi sepeliendam: quasi partus sit pars ventris: de conse. distinc. q̄rta. si quid. dicit autez ꝙ consueuit venter aperiri: ⁊ fetus extra sepeliri. de quo per Hostiē. in. §. an sit. v̄ si. quid si mulier pregnans. in summa. de conse. ecclesie vel alta. ¶ Uenio ad glo. glo. p̄ma in fi. op. videtur ꝙ talis se precipitans non sit sepeliendus in cimiterio. xxiiij. q. v. placuit. Solu. intellige decre. quando non sponte fecit: vnde si locus est talis ex quo presumitur euadere non moritur in peccato: alias secus. ad hoc. xxiij. q. v. si non licet. ⁊ c. non est nostrum. Idez tenet Hostien. Goffre. tamen vt refert hostien. tenebat contrarium: etiam pro honestate seruanda non debet quis se p̄cipitare: vel se offendere. dicit Joan. an. ꝙ per hoc non sensit Goffre. contrarium glo. quia glo. non dicit contra. Uidete vt sensit glo. ⁊ etiam in dicto. c. verum. Si quis se spōte precipitat: ⁊ credit ꝙ verisimiliter euadere potest: non dicatur esse in peccato mortali. Si vero se precipitat: cum verisimiliter non putaret se posse euadere: tunc siue subsit causa: siue non: dicitur decessisse in peccato mortali: ⁊ non debet sepeliri. Ratio quia debuit eligere minus malum: nam non imputaretur sibi ad peccatum illa puella: licet per vim fuisset strup̄ata: ideo potius debuisset eligeř illud q̄ȝ mortem voluntariam: ⁊ hec fuit in effectu mens glo. ⁊ doctorū. ¶ Glo. fi. hec glo. enumerat casus: in quibus communicamus viuo: ⁊ non mortuo. vide eam ⁊ doct. addunt alios ad eam glo. scilicet casuz. de sen. excom. is cui. libro sexto. Et vltra istos casus no. Hostien. s. in omni pagano: iudeo heretico. de conse. distin. p̄ma. ecclesiam. ⁊ c. seq. Item in excommunicato etiam minori. xxiiij. q̄ne. ij. sane. quia separatus est a sacro ecclesie. de sen. excom. si celebrat. Item in blasphemo: in non penitente. de malefi. c. scdo. Itē in excōmunicato ⁊ interdicto. j. c. proximo. Item in monacho habente proprium. de sta. mona. c. scdo. ⁊ c. super. Item in. c. j. de deci. prohibemus. Item in vsurario publico. de vsuris. quia in omnibus. Tamen non discurro: quia omnes reducuntur ad illum: quando quis decedit in peccato mortali: saluo in vsurario manifesto: quia licet non decedat in peccato: tamen si non prestitit cautionem: non est sepeliendus ī cimiterio. de vsuris. q̄ȝ. in sexto. ¶ Ultimate doc. dicūt ꝙ suspensus ad furcas non debet poni sine licentia iudicis: ne contemnatur bonum iustitie: tamen dicunt ꝙ licentia petita a iudice: eam concedere debet: alle. l. i. ij. ⁊ iij. ff. ď cada. pu. ⁊ ipsa licentia obtenta si penituit suspensum de eo propter quod suspensus est: non propter hoc denegetur sepultura: quia suspensus fuerit. xiij. q. scda. c. fi. ⁊ in cle. j. de peni. ⁊ remissio. An. de Bu.

s **Sacris.** Si ossa excommunicatoruz sepultoruz discerni possint exhumari debent: ⁊ proijci: alias non. h. d. Premittit exordium: ꝭa ibi. vnde. soluendo distinguit: ⁊ scdm membruz prosequitur. ibi. quid si. ¶ No. summarium. ¶ Nota ꝙ propter delictum alterius: aliter grauari non debet. ¶ Et no. regulā in in principio positā. ¶ Et nota ꝙ in fi. quia vilis sepultura non nocet iusto: nec sollennis prodest decedenti in mortali peccato. ¶ Nota p hanc decreta. dicit Abbas ꝙ leprosus non est cum alijs in cimiterio tumulandus: eo quia eis viuis non communicatur: alle. de con. lepro. c. j. ⁊ de eccle. edi. c. ij. hoc dictum non placet: quia causa quare non communicatur viuo ne inficiat alios: cessat eo mortuo: ideo non procedit regula. ¶ Quero ad littere declarationem per quē debet fieri reconciliatio? dic per simplicem sacerdotem. infra de sen. excom. nuper. ⁊ c. a nobis: an illis quibus sunt sacramenta interdicta: vt excōmunicati minori: an sit idem in eis ꝙ in excōmunicati maiori? Docto. dicunt ꝙ sic: argu. j. de cle. ex. mi. si celebrat. Idē de illis quibus est interdicta sepultura. j. de vsur. quia in omnibus. De vsurarijs habemus in cle. eo. j. eo. titu. an communicans excommunicato mortuo incurrat minorez. Hosti. ꝙ sic: de hoc habetis tex. ⁊ glo. ⁊ docto. j. de priui. ad hoc dic vt ibi. Quid si in cimiterio non sint positi: nisi infideles. hoc. q̄ omnes erunt extumulandi: ⁊ eijciendi a cimiterio:

et postea sollénis reconciliatio debet fieri: alle. c. consuluisti. de conse. eccle. vel alta. et de sacraméntis non iterandis. c. ij.
Ulterius per hanc decre. dicit Abbas quod prope cimiteriū excómunicati et alij interdicti sepeliendi nó sunt: patz per verbum procul: vnde in tm̄ debent poni a longe: quod vox cantantium audiri non possit: alle. de peni. et remis. quod in te. ¶ Venio ad glo. op. cum glo. in fi. et videtur quod dato quod reconciliationem non petiuerint: nihilominus sepeliri debeant. de sen. excó. a nobis. So. si non petierint et stetit per eos: procedit quod hic dicitur. Si vero non petierint: non tamen stetit per eos: procedit contra. Secundo an si per impositionez cadaueris excómunicati in aliquem locuz causa sepulture: vel inuito sacerdote: vel eo ignorante fiat locus religiosus. glo. dicit quod non. ff. de relig. et so. l. sunt persone. Glo. loquitur per verbum forte. Docto. dicunt quod etiam sine forte: qui tamen dubitando possint: dic quádo separatio pótest fieri: alias nó.

a **Bolende.** Terra cimiteriata pro sepultura effodienda vendi non debet. h. d. Premittit abusum: quez secundo mádat tolli: ibi. mádamus. ¶ Nó quod non est licitum vendere sepulturam: nec terram: nec locū vbi quis sepeliri debeat: alia sunt plana. ¶ Querunt an quis possit habere proprium sepulchrum. dicit Hostié. quod nó: quantum ad proprietatem. l. in tantuz. §. sacrum ff. de reruz diui. potest tamen quis habere vsum: seu ius sepulchri: vt ibi sepeliatur et sui: ar. s. e. c. j. et xiij. q. ij. ebron. et §. Joseph. et ff. de reli. et sumpti. fune. l. familiaria a deo. quod inuito tali vsuario: alius sepeliri non potest. l. ij. §. si vsufruc. ff. de reli. domi. quod est verum: nisi causa legittima subsit: et idem debet censeri de bancis vel sedibus: quas quidam sibi vendicant in ecclesijs Hostien. auté dicit quod de iure stricto non possunt laici habere iura sepulchrorum in ecclesijs: quia talia spiritualia sunt: vel saltem spiritualibus annexa: sed in talibus tollerantur laici: vt in iure patronatus: vt. s. de iure pa. c. j. ij. et iij. et de iudi. quanto. Ita dicit hosti. et bene: an vas religiosum effectū possit vendi ecclesie. Tan. et goffre. quod sic: ad instar vasoruz altaris. x. q. ij. hoc ius. ¶ Quero an aliquo modo si cósuetudine pro sepultura aliquid detur: compelli laici possint ad hoc seruandum: dicit quod licet compelli non possint: et clerici specialiter talia exigere non possunt: tamé per superioré compelli possunt ad iustas et laudabiles consuetudines circa hec seruandas: si qua super hoc fuerit. de symo. ad apostolicá. Nam multa inhoneste petuntur: que honeste recipi possunt secundum Hostien. Dicit hosti. quod petens caueat sibi: quod in hoc ius est. in verbo sicut. de conces. preben. cum super. de iudi. examinata. de censi. licet succumbit enim si petit pro tertia: vel pro officio: nec prodesset consuetudo: vt hic: et de symo. nó saltem. obtinebit autem si dicat quod a quolibet mortuo consueuit tm̄ donari presbytero vel ecclesie: vt in decre. ad apostolicam. ¶ Veniamus ad glo. primo videtur quod licitū sit vendere terram ad faciendum sepulturam: quia nemo de suo compellendus est facere beneficium. x. q. ij. precarie. et quilibet est rei sue moderator et arbiter. C. mandati. l. in re mádata: et iustuz est sua vnicuique cómittere. C. de inde. l. nemo. ergo vendi potest. Dic quod sepultura aliquando sumititur pro loco in quo est terra: in qua quis sepelitur: et in qua quis non fuit sepultus: nec terra fuit cimiteriata: et talis locus vé di potest. Idem dicūt docto. de vase ligneo vel lapideo ad sepeliendu3 mortuos. Inno. et hosti. quia locus non est religiosus vel sacer: sed purus. ff. de reli. l. ij. §. purus. Si vero in terra aliquis est sepultus: et de voluntate eius: cuius erat locus sacer factus est. C. de reli. l. ij. et vendi nó potest. xij. q. ij. questi. et de tali potest hic intelligi. Quandoque terra est cimiteriata: et sic sacra et religiosa dicitur: et dato quod in ea aliquis non sit positus: vendi non potest. xij. q. ii. questi. et c. precipiendum: quod no. contra fratres qui vendūt terras: et loca vbi homines sepeliuntur. Quandoque sumitur sepultura pro officio sepulture: et tale vendi non potest: si clerici ad hoc teneantur: cum habent beneficia ab ipsa ecclesia: imo é symonia: et symoniá cómittūt. s. de symo. non satis. cuz simi.
Si vero non teneantur ad hoc ratione beneficij: possunt inde accipere preciū: quia de suo hoc facere nó tenentur. xij. q. ij. charitaté. de prescrip. cū ex officii. hác glo. hés. xiij. q. ij. §. ité queritur. et itellige quod dicitur hic: clericos posse recipere pecuniá pro sepultura: quando non ex pacto recipiūt: alias esset symonia. s. de symo. in tm̄. et c. non satis. et quando recipiunt pecuniam non pro officio: sed pro labore: de quo. s. de preben. significatum. possunt tamen coram superiore agere: vt obseruaretur laudabilis consuetudo: que esset de aliquo dádo si qua esset: arg. de symo. ad apostolicaz. Non tamen debent denegare sepulturam: nisi habeat: licet sit consuetudo: vnde cauere debet qualiter format libellum: quia non dicet peto tale quid occasione sepulture: quia malediceret: sed dicet quod talis est consuetudo sic dandi: quare petit quod cogatur ad obseruationem talis consuetudinis: vbi auté quis vult aliquid recipere pro officio a non parrochiano: tunc si non habet vnde se alat seu sustentare possit: potest aliquid recipere: non tamé principaliter pro officio: quia hec eét aperta symonia: sed ratione elemosyne sic: sic intelligo glo. ¶ Querūt doc. nunquid cimiteriū posset accedere loco non sacro? Inn. quod nó: quia cimiteriū est consecratū: vt dixit glo. et in iuribus in ea allegatis: quod dixit verum: etiaz si locus cui accedit sit religiosus: puta hospitale vel templū sumitur pro oratorio nó cósecrato: nisi habeant ecclesiaz: ar. C. de religi. et sump. fune. l. inuito. et de Rp. Rodulphus. quod putat veruz nisi róe priuilegij: subaudi papalis: aliud contingat. remittit ad no. s. e. c. j. quod no. bene: quia sepe de facto interrogaberis: et sic per episcopū non potest concedi cimiteriuz hospitali nó habenti ecclesiaz. Dicit Hostien. quod licet cimiteriuz debeat eé prope ecclesiaz: tamen potest esse remotū: sicut in francia propter fetorez. Itez dicit quod plures ecclesie possunt habere ius cimiteriandi in vno cimiterio: non habetis alia.

p **Arrochiano.** Excómunicatus qui per suuz presbyteruz fuit in morte absolutus: sepeliri debet et ad satisfaciendū cogūtur heredes. h. d. ibi. sed eius. ¶ No. quod excómunicatus pro manifesta iniuria vel manifesto delicto in mortis articulo absoluitur ante satisfactionez: dūmodo prestet cautionem de satisfaciendo. Item no. quod quilibet presbyter absoluere potest a sententia excómunicationis: saltez in mortis articulo. ¶ No. qualiter intelligitur illa regula pctm̄: non dimittitur pctm̄: nisi restituatur ablatum: quia debet intelligi quando potest. ¶ No. quod suffragia et orationes prosunt iaz defuncto in peccato mortali: nó decedéti. ¶ Ité no. quod suffragia et orationes interponi non debent pro decedéti in mortali peccato: et quod tales etiaz sepeliendi non sunt. ¶ Not. quod de iure canonico heredes tenentur: et conueniri possunt ex delicto defuncti. Or attendatis ad decre. que est vtilis et leuis: per hanc decre. dicūt aliqui inferioré a presbytero non posse quéquam absoluere a vinculo excómunicationis. de quo recurrédū ad glo. de offi. ordi. pastoralis. in glo. quo casu. de sen. excó. a nobis. el. ij. in glo. per pctá. Secūdo ad litere declarationé quod cópreheūdatur hec appellatione suffragiorum: dic orationes que fiūt pro aiabus defunctorum. de quibus xiij. q. ij. aie defunctorum. Tertio qualiter possit satisfieri pro homicidio: dic seruus est occisus pro interesse morui serui. ff. ad. l. aql. l. si seruus. liberorum. n. corpus extimationé nó recipit. ff. si quadru. pau. fecisse dicatur. l. ex hac. mortuo autem hoie hedes possent conueniri ad pená consuetudinariá. de quo C. ex delic. defun. l. j. reficiéte: vel aliá: de quo de iniurijs. c. j. Quarto per hanc decre. Host. dicit quod hédes defuncti qui prestitit iuramétum super contractu ratione iuramenti: poterūt conueniri coram iudice ecclesiastico: pro executione illius iuramenti: sicut et defunctus poterit: ar. hic de foro compe. dilecti. Et dicit Hosti. sic seruatum fuisse de facto: sed contrariuz credit Jo. an. quia licet tale iudiciū roboret contractum: tamé here

des non poterunt conueniri ratione talis iuramenti coram ecclesiastico iudice. Mouetur tex.in.c.vltimo. de foro cõpe.in sexto.loquitur de iuramento a se prestito. Jtẽ q2 iuramentum personalissimum ex parte prestantis: solummodo obliget tm̃ iurantem ad peccatum rõne pacti: non autẽ heredem: arg.ẽ.de iureiuran.veritatis. Unde cu3 heres non illaqueetur ad peccatum ratione iuramenti: ideo ipse non poterat conueniri coram ecclesiastico: sed solum potuit defectus. ℂ Uenio ad glo.glo.pma in fi.an incendiarij sint ipso iure excõmunicati.glo.remittit.J.de sen.excõ. tua nos. z.c.conquesti.xi.q.iij.canonica.xij.q.ij. cu3 deuotissimam. an iniicientes manus in personas ecclesiasticas: sint ipso iure excõmunicati. Doc.q non: sed excõmunicandi. xvij.q.iiij.si quis. Jtem si quis res ecclesie inuadit: q2 tanq̃ sacrilegus excõmunicatus.de foro compe.cõquestus.z omnes glo.sunt clare: excepta vltima: cu3 qua op. videtur q heredes ex delicto defuncti non possunt conueniri: nisi lite cõte. cum defuncto. Uel si aliquid peruenerit ad heredes: vt h2 e.J.de rap.c.ex lris.z in.l.j.C.ex delic.defuncto. ℂ Soluẽdo aliqualiter contrarium soluũt aliqui si heredes conueniantur imediate ex delicto defuncti conueniri non possunt nisi vt leges declarant: hic autem conueniebantur imediate ex delicto: sed ex contractu cu in articulo mortis cauerit: vel iurauerit de restituendo: licet habuerit originem a causa delicti: imo dicunt aliqui q si hec cautio esset obmissa: intelligeretur apposita sicut z alias.ff.de adop.l.his ṽbis. q2 ex quo penitet: z aliter penitere non potest: nisi satisfaciat mandare videtur heredibus vt satisfaciãt: z sic heredes immediate ex contractu conueniuntur. Dicunt alij q ex delicto defuncti non conuenitur heres: verum est regulariter. Fallit quando delictũ est confessatum: vt no.in.§.j. ṽ.quid si is.in spe.de interroga.in iure faci. vnde cum hic in articulo mortis fuerit confessus coram iudice cõpetenti. Sumus etia3 in terminis legum vt actio competat contra heredes. Secundo responderi potest q hec decre.non dicat contrarium legi: q2 hic nondum erat lis conte. sed etiam secuta sẽtentia vel equiualens: q2 hic intercessit preceptum vt satisfaceret deo: transit obligatio ad heredem: z istas solutiones tenendo nil disponit ista decre. diuersum a iure ciuili. dicit Hosti.quicquid dicaf dr̃ia est inter ius ciuile z canonicum in hoc: q2 de iure ciuili non lite conte.nec intercedente aliq̃: de quibus dixi: heredes ex delicto defuncti non conueniuntur: quatenus patiunf vires hereditatis: licet nil ex delicto peruenerit: vnde ẽm leges exigitur q aliquid imediate ex delicto peruenerit ad heredem: vt teneaf ẽm canones: sufficit q aliqd ex hereditate peruenerit specifice: ex delicto nõ peruenerit: z hec obligatio ab ipsa origine inducitur p ius canonicum: ideo vt alias dixi heres non conficeret inuentarium: non teneretur etiam in foro cõtentioso vltra vires hereditarias? R̃ñdeo q2 a principio ẽm originem sui oritur solum quatenus patiũtur facultates hereditatis. De materia si vis videre: latius vide in titu.de ap.§.in quibus.in pn. ṽsi.sed nunquid.in fi.magne additio. Jo.an. vbi ponit vnũ temperium quod hic ponit: vt inquantum leges dicũt que3 non posse conueniri ex delicto sit verum: nisi cautio sit prestita: q2 immediate ex ꝯtractu ꝯuenitur: nõ ex delicto.

ℂ De parrochijs: z alienis parrochianis Rica.

ℂ Jn precedenti titulo vidistis vnam speciem iur. parrochia.s.detractionis quarte ratione sepulture: ideo vt alia iura parrochialia videantur ponit istam Rica3 Materia habetur.xiij.q.ij.per totum.xx.q.ij.z.xvij.q.v.per totũ. Doc. hic formant tres questiones: z sunt extracte vt plurimu3 ex dictis Jnno. ℂ Querunt primo quid est parrochia: dicit q est locus in quo elegit populus alicui ecclesie deputatus: z certis finibus limitatus: z dicitur parrochia quasi preparatio: quia communiter rector p2ochie habet curam totius populi infra illos limites congregati: vnde dr̃ regere populum p3.J.de capel.mona.c.j. Dicunt etiam q in quibusdam partibus: maxime in appulia rectores p2ochialiu3 ecclesiarum non habent curam animarum. ℂ Secũdo querunt in quo consistit ius p2ochiale. Dicũt Jnno. z Hostiẽ. in pluribus. Primo quia parrochiani diebus festiuis debent ad missas sollẽnes accedere in suis p2ochijs.J.c. scdo.

Secundo consistit in p2ochialibus decimis percipiendis que debentur p2ochiano suo.xvi.q.j.si quis laicus.z.c.quicunq3.de deci.ad apostolice. Tertio in detractione canonice portionis a loco electe sepulture.de qua.ẽ.titu.j.per totum. Et dicit Jnno.q hec portio percipitur in retributionem oneris sacramentorum: portio vero episcopalis ratione cõmunionis inter episcopum z ecclesiam.de testa. requisisti. Hosti.dicit q melius dixisset q percipit episcopus ratione cure vniuersalis quam censetur habere in qualibet pte dyocesis. Jte3 dicũt predicti q cura est de iure p2ochialis ecclesie: alle.de preben.de multa.§.j.z.c.extirpande.§.j. Et que concluduntur appellatione cure remittunf.de elec.dudum.z de peni.omnis.j.Ro. Consistit etiam ius in benedictionibus nubentiu3: in penitentijs z sepulturis: z alijs sacramentis recipiendis.xiij.q.j.c.j.z per totum.ẽ.titu.j.J.de peni.omnis. Jtem in perceptione oblationis.x.q.j.sacerdotes.z.c.sanctorum.z.c.hanc consuetudinem. Appellatio ãt oblationis largo modo debet sumi pro omnibus que infra limites parrochie spiritualiter eueniunt: alle.de verbo. sig. cum inter: quod no.pro istis oblationibus: que quandoq3 fiunt imaginibus: que sunt infra limites p2ochie ex votis: quia spectant ad rectorem parrochialem: vt hic aperte vult Jnno. ℂ Querit Jnn.an laici parrochiani possint cogi ad oblationes faciendas. Quida3 q sic: maxime si sacerdos pauper est: alle.xvj.q.j.statuimus.de consecra.distin.pma. omnis christianus.vbi de hoc.z facit de vsuris.quanto. ad fi. Dicit Jo.an.q sanctus thomas tractat de hoc in ẽa scdẽ.q.lxxxvj.arg.titu.j.vbi inducit pro parte q sint voluntate: iuxta illud Matthei.i.si offers munus tuum ad altare. zc. non dicit tenearis: adducit etiam Exodi.xxv.c.ibi. ab homine qui offert vltroneus accipe. Concludit autem q quedam est oblatio que offertur consumenda in sacrificium: z hec est necessaria. Quedam est oblatio q̃ remanere debet in diuino cultu: vel consumari in sustentatione3 ministrorum: z dicit q tales oblationes sunt volũtarie regulariter. Fallit in quattuor casibus. Primo quando habet rationem sensus: vt quia offerri debet ratione fundi quem tenet ab ecclesia. Secundo fallit cum aliquibus inter viuos promittit vel in testamento relinquit: quia illa deducta est ad necessitatem. Tertio fallit cum ecclesia nõ habet vnde sustẽtetur. Quarto fallit propter consuetudinem. de symo. ad apostolicam. Solent enim laici in festiuitatibus sollennib9 offerre: ideo cogendi sunt ad obseruantiam talium consuetudinum: z dicit q tales oblationes quo ad quantitatem z speciem offerendam sint voluntarie: z dicit etiam tales non compellendos per subtractionem sacramentorum: sed aliẽ officio iudicis.de quo.J.ti.q̃uis.ẽm Jo.an.

Si episcopus.

Non potest breuius sũmari: ponit qualiter diuidantur episcop9 inter episcopum: z substitutum episcopo heretico: z ipsum hereticum conuersu3 ex dispensatione receptum: z distinguit tres casus: scds ibi.quid si: tertius ibi.si aute3.tex.ibi. fuerunt.i. possiderunt scdm verum intellectum quicquid dicat glo. z intellige vbi sunt equalia loca propter fi.tex.ibi. diuidat.i. portiones faciat in diuidendo.tex.ibi.plurima loca: supple disparia: vt differũt a principio. ℂ No.q eps reuer sus recuperat primũ locum: inq̃tũ ei nõ reperif alius subrogat9: z recuperat ex dispensatiõe: vt dixit glo.xx.q.q̃rta. ipa pie

tas.⁊ sic dicit glo.in p̄n.in fi.glo.ij. ¶ No.ꝙ ep̄o cōuerso cū parte populi ad fidē q̄r diuidant loca cōiter a catholico ⁊ non catholico possessa: q: si sunt plura ⁊ paria: ⁊ loca equaliter diuiduntur: si plura ⁊ imparia vsq; ad numerum equalem: equaliter diuidentur. In vno aūt loco remanente idem quod dicam statim in quinto loco. ¶ Scd̄o no. qualiter diuidatur locus vnus quando est cōiter ab vtroq; possessus: ꝙ stat in optione plebis: ⁊ si discordant statur maiori parti: si sunt pares statur antiquiori. ¶ No.ꝙ vbi vnū corpus vel vna vniuersitas originaliter vnum: nūc aūt diuersum: seu diuisum in plura: simul vnitum ad actum exercendū: sufficit maior pars totius corporis: vt vnius: sicut originaliter erat: nec exigitur maior pars vtriusq; corporis attenta accidentali separatione: ⁊ sic limita quod no. de R̄p. pastoralis. De ista materia non habetis nisi hic: ⁊ dicto.c.pastoralis.⁊ de elec.scriptum. ¶ No.ꝙ in diuisionibus faciēdis inter fratres: frater maior ⁊ antiquior debet facere partes: ⁊ minor d̄bet capere: ita potest argui ex isto tex. Quid vult dicere istud d̄ donatistis? dic ꝙ erat q̄dā secta dānata. de q̄.xxiiij.q.iij.in.c.j.v̄.de donatistj. Quid dicetur seniori in diuidendo: dic senior non in tempore: sed senior in ordīe episcopatus: per que dicit hosti. ꝙ diuisionem hereditatis non h̄et facere maior natu: sꝫ qui diutius administrauit res hereditatis: ⁊ inter socios studij qui diutius fuit in studio. ¶ Venio ad glo.oppo.ꝙ episcopo reuertente non fiat h̄ diuisio: imo ep̄atus pertinet ad sustitutionem. de elec.quia diligentia.⁊ quod ibi no.⁊ no.de restitu.spo.ex parte. M. So.dicit glo.ꝙ ep̄atus fuit hic reuersus: vñ dicit episcopus pro ep̄atu: ⁊ sic contentū pro continente: sicut alias continens pro contento. ¶ Oppo.ꝙ nō debeat sic diuidi episcopatus: imo quilibet h̄re debet quod possedit: arg. de ꝓba.ex litteris. So.dicit glo.ꝙ decre.illa ponit dispensationem ⁊ compensationem quādā: ⁊ non ꝓcedit de iure. Idē Inno. qui dicit ꝙ dispensatio fuit ⁊ permissio ꝙ hoc dicit. Host.⁊ ab.dicit ꝙ cap̄ꝫ ponit ius cōe: nō in eo ꝙ episcop⁹ reuersus de heresi recipiatur: nec aliter disponat ecclesia: vt substiutus cum restituto: sic diuidant episcopatū: ⁊ est vn⁹ intellectus. Primo ꝙ loca que remanserunt in fide quocūq; sint habebit catholicus locum: loca vero reuersa de heresi h̄ebit reuersus. Cōia vero.i. in quibus erant catholici ⁊ heretici: illa diuidentur p modum hic positum: ⁊ hec lectura placet Inno.⁊ s̄m hoc non fiat expositio: vt dicit glo. ꝓ equalitate: sed pro partialitate: q: ibi erant heretici ⁊ fideles: ⁊ sic quilibet faciebat ibi.partem illi: igitur diuidentur: ⁊ alij non. Alia lectura est ꝙ de oib⁹ fiat diuisio: puta vnus sup̄: alter ifra. Dicit Io.an.tenendū q̄d placet: q: raro practicabitur si fieret restitutio reuersi altero subrogato: aliter prouideret. ¶ Quero quare antiquior defert. gl.dicit q: presumitur citius mori. Non placet hoc doc.q: non loquit de antiquiori respectu etatj: sed de antiquiori respectu ep̄atus: ⁊ ideo ei defert: quia est ille qui in hoc grauatur in diuisione episcopatus: in alio ergo subleuetur. de iureiuran. cū qui.⁊ facit de transac.c.ij. ¶ Querit glo.quid si non cōueniant: dicit ꝙ alterius cuius diuident inter se fructus.ff.cōmuni diui.§.de vsufruc.quod reprehēdit Pe.dicens h̄ diffinimus quid iuris.s. ꝙ deputetur episcopo maioris temporis: posset tamen glo.locum habere cū equalitas ē in tēpore. Ad hoc de R̄p.c.pe.libro sexto.ad hoc quod no. de iure patro.c.i.in p̄ma glo.in cle.eo.ti.si plures.

v **IN dominicis.** Alterius parrochianus obijciendus est a rectore alterius parrochie.h.d. ¶ No.ꝙ quēlibet artari ad audiendū missā in ꝓchijs proprijs diebus dn̄icis: ⁊ alijs diebus festiuis: ⁊ sic habes vnum ius ꝓchiale. ¶ Secūdo no. ꝙ non est licitum proprium ꝓchianum dimittere accedēdo ad parrochiam alterius pro missa audienda: vel pro sacris recipiendis causa legittima non subsistente. ¶ Et no.accedentē posse propria rectoris auctoritate repelli: per hāc decre.iuncta in decre.dudū.el.ij.de dec. ¶ No.ꝙ recipientes alterius ꝓchianum ad penitentiam vel diuina: vel recipientes decimas: furtum cōmittunt. ¶ Quero qualiter apparebit ꝙ ex contemptu ꝓchianus dimittat ecclesiam parrochialem ⁊ proprium rectorem. Hosti.dicit ꝙ in dubio presumitur: nisi accedens licentiam habuerit: vel causam iustā ostēdat: ⁊ hoc maxime cum ecclesia sua parrochialis est magis vicina: q̄ illa ad quam accedit: hec vera: vt ibi proprius rector esset notorius fornicator: quia tunc potest ꝓpa aucte recedere. d̄ coha.cle.⁊ mu.c.vr̄a. ¶ Quero de mō expellēdi alienū ꝓchianū: consuluit Inn.⁊ host.nec ammonēdo expellat: ⁊ non manū inijciendo: tamen si noluerit aliter recedere: licitum est manus iniicere: nec incurrunt sententiā excommunicationis: quia hoc faciunt auctoritate iuris: aut ꝓlationis: ⁊ sic manus non potest iniici temeraria. Ideo non est excōicatus: ar.de sen.excō.veniens.⁊.c.vt fame.§.laicus. ⁊ hoc q: excusant pp imperiū p̄tātis.xi.q.iii. qui resistit.

n **NUllus.** Alterius ꝓchianum quis nō potest iudicare vel ordinare.h̄ dicit. ¶ Nota ꝙ de potestate iudicandi: licitū est arguere ad potestatem ordinandi: ⁊ ecōuerso.i.de p̄tāte iurisdictōali ad p̄tātē ordinariā licitū ē arguere. Primo dicunt docto.ꝙ non potest ꝓchianus vl' episcopus alterius dyocesis iniungere penitentiam: facit.I.de peni.⁊ remis.c.omnis. Item non potest episcopus alienū ꝓchianum iudicare ex ordinaria auctoritate: sed delegata sic: ar.de offi.delega.super eo. Glo.sunt clare: hic nō habetis alia. Ant.de Bu.

s **SUper eo.** Finis parrochiarum de quibus cōstat: vel finib⁹ adherentia prescribi non potest: hoc dicit. Et ē cōmunis diuisio: s̄a ibi.respondemus. ¶ Nō ꝙ fines parrochiarum vel dyoce.vel prouinciarum prescribi non possunt: nec finibus adherentia. ¶ Secundo nota ꝙ hoc est verum: quando de finibus potest constare legittima ꝓbatione: aut indubitata fide. Declaro d̄cre. ¶ Quero quid dicatur limes: dic ꝙ est lōgitudo vel latitudo spacium a spacio distinguens: ⁊ aliquando ponitur lapis per quem ager diuiditur ab agro: aliq̄n vinea: ⁊ hoc proprie dicitur limes. Et ponit hic hostien. versus ysidori: quos habetis de verbo.signi.forus. ¶ Secundo querit Inno. cuius sit limes: vel locus in confinio positus: quia dyoceses prouincie: aliquando diuiduntur per flumina: aliquando per cacumina montium: ⁊ sic non habent ita strictos limites: cui⁹ censentur esse.glo.tetigit.xvi.q.iii.licet.in regulis. Et recitat Inno.hic opi.de quibus habetur ibi.quia aliqui dicūt ꝙ est vtriusq; locus communis ꝓ indiuiso: ⁊ si aliquid ibi edificatum erit: similiter erit vt vtriusq; locus cōmunis pro indiuiso. Secunda est opi. ꝙ talia loca censeantur esse in nullius bonis: sicut dicimus in rebus religiosis. Instituta de rerum diuisione.§.in nullius autem. Tertia est opinio ⁊ hanc tenet Inno.ꝙ talis limes intelligitur esse diuis⁹ inter episcopos ipso iure: licet nunq̄ actualiter diuis⁹ sit: ⁊ diuisus censetur per modum longitudinis ⁊ latitudinis: qualiter episcopatus habet: ⁊ inde finibus adheret: alle.§. insula. Institu.de reruum diuisione.⁊ in.l.non sane.ff.quemadmodum serui. amit. ⁊ talis diuisio in actu erit arbitrio metropolitani: arg.de foro compe.sane.vnde dicunt aliqui ꝙ si ecclesia esset in limite: ⁊ diuisibilis esset: diuideretur in duas: ⁊ vna portio esset vnius: alia alterius: ante tamen q̄ deueniatur ad actualem diuisionem: omnia iura spiritualia essent communia: argu.l.arbor.ff.communi diui.⁊ dicto.§. insula. Nec talem ecclesiam habebit potestatem vnus contra alium prescribendi: argu.huius decre.⁊.xvi. questione tertia. inter memoratos.⁊ ibi ecclesia in confinibus posita esset ⁊ diuisibilis. Ordinabit archiepiscopus ꝙ episcopi conuicini alternis vicibus ea vtantur percipiendo redditi

bus alterius annis:ar.no.s.e.c.i.et.l.quotiens.ff.de vsufruc. Et facit cle.plures.de iure patro. Alij dicūt ꝙ ecclesia pertinebit ad eum cuius caput in limitibus suis positū est: ar. .l.adeo.§.fi.ff.de acqui.rer do.et.l.cum in diuersis.ff.de reli.et sump.fu. Sed opi.pcedens plus placet Inno.et alleg. Jo.an.remittit quod no.de sepul.c.ij.lib.vj.in.v.glo.et super ea. ¶ Quero an ea que sunt remota a finibus indistincte possint prescribi. Dicit Inno.ꝙ stantibus terminis distinctis non possunt prescribi fines:nec eis adherentia: si tñ termini sint confusi:bene possunt prescribi fines:et eis adherentia:sm Inno. In alijs autē non adherentibus finibus dicit ꝙ regulariter prescribi possunt:fatetur tamē et fuit opi. quedam damnata.s.ꝙ non potest fieri pscriptio quo ad episcopalia: etiam in loco remoto a finibus: siue talia sint de lege diuina:siue de lege iurisdictionis.de quibus de offi. ordi.conquerente.et.c.dilectus.Et hec opi.videtur approbari.j.de reli.do.c.j.sm Inno.et Jo.an.et de pscrip.c.ad aures et.c.auditis.et.c.veniens.in quibus iuribus pʒ:ꝙ ea que pertinent ad iurisdictionem episcopi:vel ad ordinationeʒ et cōsecrationem:vnus episcopus non potest prescribere in limitibus alterius:et assignat cām:qꝛ presumitur a principio: ex quo non apparet titulus:alle.§.potest.et.c.placuit.xvj.q.iij. et.s.de vsu pal.c.ex tuarum. Fatetur tñ Inno. ꝙ episcopus potest prescribere:ita ꝙ in propria ecclesia posset exercere iura parrochialis in prochianum alterius dyoce. Hoc non placet Hosti.nisi fiat repsentatio a suo episcopo vel ab alio et eius licentia:ar.de tempo.ordi.c.quod translationem. vr ꝙ iura episcopalia in aliena dyoce. sine titulo prescribi non possunt:vt sentit Inno.qꝛ talis prescriptio esset cōntra ar.c. pnni.de prescrip.in.vj. Hec vera puto vt ibi dicitur:si esset tanti temporis cuius initij memoria non existit:qꝛ tūc talis antiquata possessio presumit titulum.j.de censi.c.puenit. In eo autem quod dicit Inno.quod potest episcopus prescribere:qꝛ in propria dyocesi ordinet prochianum alienum:qꝛ fateor ꝙ de iure deberet repñtari per proprium dyoc. tam̄ si ꝯsuetudo habet oppositū non requiritur tunc licentia aliqua:et sic vult Inno. ¶ Quero an indistincte procedat ꝙ nil prescribatur:de finibus procedat vel eis adherentibus: dicit Inno.ꝙ quo ad proprietatem procedit: qꝛ pscribi nō potest:sed ius pñtandi bene posset prescribere:ar.xvj.q.iij volumus.cum ibi no. Item dicit ꝙ non pōt vnus episcopꝰ donare alteri episcopo:que sunt in limitibus.xvj.q.iij.licet. ¶ Quero qualiter indubitate potest constare de limitibꝰ. Dic per famam: vsum:vel alia euidētia signa:vel adminicula.de pba.cum cām. Nam longissima obsuatio pro iure habetur.ff.de aqua plu.ar.l.in suam.j.Ro.et.§.idē labeo .ff.de aqua quoti.et esti.hoc iure.§.ductus aque. ¶ Oppo. sm hoc nil prescribi poterit intra limites alterius dyoce.qꝛ omnia vt contigua adherent limitibus.de re.di. vulgaria.

So.intellige de coherentibus principio et imediate: et sic dicit intelligi leges.ff.de rei ven.l.que religiosis.cum simi. Hosti.et Abbas dicūt distantiam huius loci arbitrio boni viri dirimēdam quando dicanr coherere:et qñ non:quia quedam potius intellectu capiunr:etc.ff.de solu.l.ratum.de dona.c.ad apostolice.vñ si predium coherens limiti duraret per multas leucas:non diceremus in toto hoc locum habere. ¶ Oppo. ꝙ prochiarum fines non debēt prescribi: qꝛ hoc solum phibitum in puincijs:per canones ibi allegatos.xvj.q.iij.quicūqʒ.et.c.licet.in regulis. So.quidā dicūt illa iura loqui de prouincijs:vt de eis arguatur ad dyoce.et sic tex.hic loquitur de dyoce.vt sicut in puincijs limites vel adherētia non pscribūtur:sic in prochijs.i.dyocesibus. gl. includit ꝙ in dyocesibus in prochiis et puinciis hēt locum qd hic dr:qꝛ est eadē ratio ne ꝯfundanr termini. Et dicunt doc.ꝙ epatus fuerūt limitati ante aduentum xpi: prochie post.lxxxi.di.c.i.xcix.di.c.i.xiii.q.i.c.i. In quibus de hoc et de materia.de prescrip.iudicāte. Dicunt doc.sup littera: ꝙ etiā leges idem dicūt:ꝙ h in baronijs temporalibus:vt ducatus:marchionatus:comitatus.C.de fini.limi.l.agros.li. .x.C.de offi.pfec.affri. In noīe dñi. Ad hoc in lib.feu.d feudis.l.imperialem.§.preterea. Contrarium tamē de facto seruatur:sm Hosti.sm quem videmus baronias de facto occupare:et psequitur hic quedam nullius vtilitatis:in fidelibus aūt an sit licitū sua occupare.dic vt de voto.c. qd sup.

Significat nobis.

Si parrochianus domicilium alibi transferat: pmus prelatꝰ in eo iura prochialia nō vendicat.h.d. Decime tamen prediales sue parrochie sibi debenr.h.d. Cōmunnis diuisio:sa ibi.fraternitati tue. ¶ No.ꝙ per translationem domicilii ad alium locum:est in potestate subiecti se eximere a potestate et iurisdictione sui iudicis:aut prochiani:et cōsequenter cum iuribus spiritualibus et redditibus eum priuare. ¶ No.ar.imo expressum ꝙ decime personales sunt soluēde in loco vbi persona hēt domicilium: et vbi ei spiritualia ministranr: prediales autem debenr parrochie: vbi sunt sita predia. ¶ Et no.hic arg.ꝙ prochia fundat intentionem de iure communi super decimis predialibus:et pōt etiam induci in arg.ꝙ episcopus fundat intentionem de iure communi in decimis psonalibus. ¶ No.ꝙ decime prediales sunt soluende episcopis:in quorum prochiis.i.dyocesibus sunt predia sita. ¶ Oppo.et vr ꝙ propria auctoritate quis non possit suum rectorem dimittere.s.c.vt dñicis

So.non potest dimittere ex contemptu ppria auctoritate rectorem remanentem:sed nō rectorem remanentem ppter mutationem domicilii:que est in potestate subiecti:bñ pōt: sic loquir hic.ibi no. Non mutabat domiciliuʒ:ideo illud non poterat. Bene dicit Hosti.hic apertum parere epum alterius dyocesis recipere posse.i.laicum ad habitandum ibi absqʒ litteris dyoc.dicit tamen ꝙ honestius faceret nō recipere:nisi probet eum: vel nisi a pmo prochiano litteras haberet:alle.de cle.non resi.fraternitati.et de cle. pereg.c.i. Quid qd si domini hoc non seruanr: nam et sm leges qs nō sortitur forum nisi per triennium.l.ii.de incol.lib.x.j. titu.i. ad apostolice. Dicit ꝙ de facto illa lex non suatur: quia si constat de mente:vt quia omnia que vendere potuit vendidit:et alia exportauit:ista sunt signa mutandi domiciliū etiā sine alio. Et remittit Hosti.ad summā.de deci.§.vlt.v.vii. Jo.an.remittit ad.q.porum.in regula.qui prior.lib. sexto. ¶ Secundo oppo.ꝙ prescribi non possit ꝙ decime nō pstentur.de deci.c.i.lib.vi. So.dicit Inn. littera nō dicit ꝙ si in vltramarinis ptibus prediales soluunr: et sic non innuit ꝙ vbi non soluuntur non debeant solui:quia hoc est prescriptibile ꝙ non soluantur ratione prediorum: hoc potest bene pscribi: qꝛ pōt pscribi ꝙ lʒ de iure debeanr in loco: vbi sita sunt pdia:prescribi pōt ꝙ alibi soluanr:scilicet in eccl'ia parrochiali:subaudi non debent solui in vltramarinis partibus:et sic debet intelligi littere sensus.de hoc in summa d deci.§.vltimo.v.vii.et.iii.q.prior.in regula qui prior. de re. iur.libro sexto.in qua parte de ceteris primitiis obuentionibus et decimis et personalibus et etatibus satis: id est suaʒ parrochiam. Glo.in principio iustificat tex. ¶ Oppo.ꝙ non mutetur domicilium:licet alibi se transferat. Solu. quo ad honores retinent domicilium originis:non quo ad onera.ff.ad municipa.l.municeps:vide glo.d tempo. ordi. cum nullus.libro sexto.et vide quod no.de tempo. ordi.c. cum quidam.et ibi plene de hoc.et vide glo.de foro compe. ex parte. ¶ Quero in quo loco debēt dari decime prediales:et in quo personales.dicit glo.ꝙ in parrochia vbi sunt pdia dantur reales. In parrochia autem propria dantur psonales.xvi.q.i.si quis laicus.xvi.q.prima.questi. Quid d habitantibus in ciuitate habentibus predia et vineas extra: que non sunt in parrochia alicuius: sed in terminis ciuitatis. Quidam ꝙ sunt in episcopi potestate.de decimis quoniam.quia negari non potest quādo fuit in parrochia eius: non est tñ a rōne extraneum ꝙ tunc debeantur rōne domi-

cilli hoc habente consuetudine: q2 in talibus prodest consuetudo. de deci. ad apostolicā. ꝛ c. in aliquibus ſm glo.

ℭ De decimis Rica.

ℭ Quia procbianī inter alia a tria tenētur parrochie sue: scilicet ad decimas primitias ꝛ oblationes: ideo ꝛc̃. Nam hec sunt inter alia iura parrochialia. Ideo viso de iure parrochiali in genere: ponit de ꝑncipalibus speciebus iure ꝑrochialis: que consistunt in decimis ꝛ oblationibus ꝛ primitijs: ideo de his subijcit. Materia habetur. xvi. q. j. §. ð his ꝛ. q. vij. vsq3 ad. §. cum glo. de conse. di. v. quadragena. materia oblationum habetur. x. q. j. de his. ꝛ c. seq. ꝛ tribus vltimis capitulis. xiij. q. ij. q oblatiões. j. ꝛ. ij. ꝛ c. clerici. Materia repetitur in. vj. ꝛ in cle. tangit Inno. Hic super Rica . s. an decime sint sub precepto: ꝛ an mortaliter peccēt nō solventes: dicam. j. e. c. a nobis. vbi ponā etiā quod habetur in. c. j. j. eo. libro. vj. Ideo ne diuidā materiā: hic obmitto.

d **Ecimam.** In primo agitur de quantitate decimarum soluenda. In scđa de quotitate primitiarū: ſa ibi. at vero. tex ibi. ex. l. debebat: hoc est decima quā debemus. tex. ibi. dabatur sacerdotibus: loco istius decime surrexit quarta decimarū que dantur episcopo a rectore percipiēte. s. de testa. requisisti. tex. ibi. mutaretur loco istarū surrexit oblatio: q2 vltra decimas fideles tenent̄ ad oblationes: q2 iste ad sacrificiū offeruntur: ꝛ ideo olī inter vestibulum ꝛ altare dabantur. tex. ibi. pauperibus rñdebāt ad hoc etiā memores: q2 ꝛ pauperib9 aliquid errogare debemus: de eo ꝙ nobis remanet. ℭ No. tria figurata in testamento veteri: ad que fideles hodie tenentur: q2 tenentur ad decimas ꝛ oblationes: ꝛ elemosynas pauperum: prime due dātur sacerdotibus: vltima paupibus. ℭ Secūdo no. ꝙ nedum laici de frugibus ꝛ fructibus ꝛ obuentionibus: īmo ꝛ clerici ad decimas tenētur suis ꝑlatis superioribus. ℭ No. ꝙ cōmunis opi. magꝛorū ad declaranda: ꝛ determinanda iura: pro lege suscipitur ꝛ seruatur. ℭ No. ꝙ vltra decimas oblationes ꝛ elemosynas: fideles tenentur ad primitias. ℭ Et no. ꝙ ad hoc compelli possunt. Que aūt sit quota ꝑmitiarū. tex. dicit ꝙ intra quadragesimā ꝛ sexagesimā: prout libet offerenti. Per istā decre. dicit Hos. ꝙ non est licitū soluere aliquam partē decime: nisi integraliter soluatur: eo q2 decima est determinanda. Hoc non sufficit soluere ex vno semine tm̄: q2 de oībus frugib9 dē solui vt hic: ꝛ. j. c. ex parte. el. ij. pro quo no. quattuor genera decimarū que dabantur. Primo decima que debetur presbyteris: est decima pars: ꝛ erat de frugibus. Secūda species que ex charitate diuidebatur inter populū cū sacerdotib9 ꝛ leuitis. Tertia que recondebatur pauperibus: erant ꝛ ꝑmitie. ℭ No. ꝙ clerici superioribus suis: etiam tenētur ad decimas: ꝛ sic nō sunt clerici exempti a decimis: ergo de clericis sicut de laicis multi vadunt ad infernū. ℭ No. ꝙ prestatio decimarū non excusat a primitijs: nec excusat ab elemosynis. Nota ꝙ primitiarū quotitas non est a iure determinata. ℭ Oppo. ꝙ conuiuia non debent fieri in ecclesijs cuius contrariū hic innuit in. v. ꝛ in vestibulo: ꝛc̃. cōtra id de īmuni. eccle. c. j. dic ꝙ vestibulū erat locus contiguus templo vel porticus: in templo. n. non est licitū facere conuiuiū nisi ex causa: alle. de custo. euca. c. ij. ꝙ dicit esse contra episcopos sui tēporis: qui tēpore visitationis quandoq3 comedebant in ecclesijs: ꝛ quandoq3 etiā abutendo cādelabris vel pannis altaris trahendo ad aliū vsum q̄3 deputati sint. ℭ Venio ad glo. glo. vltima op. ꝙ primitie soluant̄ vt debite. xvi. q. i. reuertimini. xxxij. di. preter hec. Dic si habet ducenta de eis vnum primogenitū: ꝛ si non habet tot capita soluat q̄titatē ſm extimationē illius numeri. Durum. n. videtur dari primogenitū: si non nisi duo vel tria capita: ꝛ esset minimū si haberet quadraginta vel quinquaginta siue mille: ſm Lau. Sed istis ob. littera que dicit ꝙ de. xl. vel . lx. So. dicunt isti ꝙ tex. loquit̄ de aridis ꝛ liquidis: vt no. xiij. q. ij. §. ij. in princi. Goffre. dicit ꝙ seruabitur consuetudo vicinorū locoꝝ. de consue. cum olī. ꝛ ex multis eligitur mediocritas. x. q. ij. hoc ius. vel hoc quod est minimū. de regu. iuris. in obscuris. libro. vj. Inno. dicit in tex. ꝙ cū quātitas non reperiatur precepto: taxata erit in optione danī: vt quantū velit soluat: nisi consuetudo aliud inducat quod dicit Hosti. verū inter quadragita vł quinquaginta: vt hic dicit littera. Jaco. dicit ꝙ est voluntatis: non necessitatis solutio primitiarū. Bar. dicit ꝙ primo anno debet dare pro primitia postea nunquā dari: nisi vsq3 ad. lx. annum.

n **Ouum genus.** Non sūmat̄ propter varietatem lecturaꝝ: ꝛ est bonū capitulū. ℭ Not. tex. contra vouitantes. ℭ Secundo no. ꝙ exactiones noue regulariter sunt inhibite: ꝛ contra eas de iure presumitur. ℭ Tertio no. ꝙ clerici non tenentur ad decimas soluendas clericis: nisi quando spiritualia recipiūt ab alijs clericis: istum intellectū sonat glo. ℭ Venio ad glo. q2 omnia scripta doc. possunt applicari ad glo. ꝛ alias questiones particulares subinittā post glo. ℭ Oppo. ergo ꝙ littera sibi contradicat: q2 in prima parte dicit ꝙ clerici nō tenentur ad decimas. In scđa parte dicit ꝙ sic. Secūdo ꝙ teneantur ad decimas clerici: ꝛ sic prima pars non procedit: videtur probari in. c. si quis laicus. xvj. q. j. ℭ Glo prima rñdet vno modo. Secūdo alio. Tertio alio. Et doct. aliter soluūt. Prima gl. soluit ꝙ de dote ecclesie clerici nō tenēt̄ ad decimas: sed ad decimas patrimonialiū bonoꝝ: clerici tenentur soluere ecclesijs: vbi sunt sitā ꝑdia: ꝛ si in ꝓpria ecclesia sunt sita: illi ecclesie solui debent decime: videatis glo. ꝑmā. Nec ob. ſm doc. ꝙ ſm hoc clerici sibi ipsis obligantur. ff. ad velle. l. tutor. ꝛ. ff. de solu. l. sticū. §. aditio q2 illud procedit in decimis personalibus: in quibus persone obligatur. Hic in realibus que debentur ab ipsis rebus hec obligatio si qua est: non erit in seipso: sed debebitur ecclesie. Secunda solu. glo. ꝙ clerici non soluunt decimas: coniugati autē qui percipiunt ecclesiastica sacramenta ab alijs: bene soluunt decimas: vt in fi. tali enī priuilegio non gaudent coniugati etiam tonsurati. de cle. coniu. c. j. lib. vj. Et hec solutio ēt in se est bona: videtis glo. Tertia est solutio quā tangit glo. fi. in cauda: q2 in proprijs reuertitur ad primā: q2 clerici coniugati in separato habitantes: tenentur ad decimas: vt in fi. Secus si in congregatione cohabitent vt in princi. capł̄i. videtis istā glo. Reuertendo ad primā solutionē que tangit̄ in prima glo. ꝛ in ꝑn. glo. si clericus tenebitur ecclesie ꝓprie ad decimas de predijs patrimonialibus: sed tunc ob. quia ipse sibimet reperiatur obligatus: ꝛ sic obligatio debet confundi: vt. l. si cum. §. aditio. ff de solutio. hoc enim est impossibile ꝙ quis sit sibi obligatus: vt ibi docto. respondent: quod obiectio procederet si loqueretur de personalibus decimis: sed tex. ꝛ gl. procedit de predialibus: vbi non est obligata persona: sed predia sunt obligata. Secundo potest responderi: licet ipsi non respondeant hoc modo: ꝙ licet obligatio surgat ab eo: tamen nō soluit sibiipsi: sed vt alij ad vtilitatem ecclesie: ꝛ nomine ecclesie: vt quilibet parrochianus. Ideo non surgit confusio obligatis. Alij dicunt vltra glo. ad contrariū principale ꝙ prima pars loquitur de personalibus decimis. Secunda de predialibus. Innocen. dicit ꝙ prima pars debet intelligi quando est sita in limitibus ecclesie baptismalis: tūc non debet talis inferior ecclesia de fundis suis ecclesie baptismali soluere personales decimas de laboribus ecclesie: idest de his que acquiruntur manibus ministrorum: quia ecclesia ecclesie decimas non debet. De bonis autē proprijs que querunt forte: quia officiales vel aduocati

dit Inno. sufficere in loco audire diuinā: vt debeantur deci
me: q facit: quia episcopus debeat etiam quartam i episco
patu: quia ibi audit diuina: licet forte ibi nō suscipiat sacra
menta. Item no. q ex momentanea habitatione: sicut non
debent decime: sic videt q non debeat quarta: sed loco an-
tique parrochi e: de quo. s. de sepul. c. i. Anto. de Butrio.

c **Ex multiplici.** Compositio su/
per dcimis facta
non tollit p sequens priuilegium de ipsa mētio
nem non faciens. hoc dicit i prima parte: narrat
querelam. In secunda dat iudicem ibi. vnde quia. ¶ Nota
q sup decimis potest componi ꝛ trāsigi inter clericos: quā
do transactio refert ad fructus decimarum: determinan/
do ꝛ declarando ex quibus redditibus decime debeantur
¶ Secundo nota prelatum non posse componere nec trā
sigere sup iuribus ecclesie absqꝫ consensu: ad hoc de tran/
sac. c. contingit: ꝛ vide quod notat glosa. s. de deposito. c. i.
¶ Tertio no. q priuilegiū generale non derogat compo
sitioni speciali: in quā plura singulariter ꝛ distributiue nu/
merant: ad h de rescrip. cū dilecta: ꝛ quod nota. de rescrip.
pastoralis. §. i. nec quando speciale priuilegium iminet de-
rogat ꝛ detrahit speciali compositioni. ad hoc quod nota.
de rescrip. c. i. ¶ Quarto no. q monachi de iure tenent ad
decimas laborum: nisi aliter specifice priuilegient. ¶ No-
ta q in dubio a priuilegijs: semper intelligit exceptum gra
ue preiudicium tertij ꝛ pactum: ꝛ conuentio precedens al-
terius concernens vtilitatem. Super littera docto. in. l. scri
bunt: ideo venio ad glo. ¶ Glo. i. in fi. Quero an hec com
positio extendat ad decimas possessionum futurar. glo. di
cit. q sic: ex quo sup decimis fuit facta simplicit: ideo si mo
nachi alias possessiones postea acquisiuerint: intelligit ac/
quisitio facta sub eisdem conditionibus ꝛ compositionib9
J. de priuile. quia circa. Per hoc dicit Hostien. q etiam si
priuilegium fuisset impetratuꝫ circa acquirenda: tamen nō
valuisset: vbi autem fm goffre. pactum respiceret acquiren-
da: ꝛ priuilegium datum esset circa acquirenda bene valet.
¶ Oppo. q non possit renunciare quis minutis decimis
anteq̄ debeant. ff. de re. iuris. l. qui potest. So. dicit glo. q
sola renunciatione non preiudicat circa ius futurū: sed be-
ne pacto. no. glo. dixi de hoc de offi. dele. ex parte: ꝛ notat
. C. de pac. l. i. ꝛ. l. in plurium. ff. de acquir. here. non insisto in
hoc: forte hoc non procederet de iure canonico in quo suf-
ficit ad pdendum ius simplex voluntas. ar. no. de pac. c. i. ni
si dicat q renunciatione alteri non querat ius: ex quo non
est presens: de quo de pac. cum pridem: vel secundum doc.
hic renunciat iuri exigendi: quod presentialit competebat
¶ Oppo. q non valet hec compositio absqꝫ auctoritate
supioris: vt patet de transac. de cetero. So. compositio va-
let sup decimis: sed non est ppetua: seu realis: nisi interce/
dat consensus episcopi: vt ibi. Antonius de Butrio.

c **Omnimissum.** Monachi tenen-
tur soluere decias
prediales de predijs nouiter cultis: de quibus
tamē primitijs decime soluebant. h. d. ¶ In p
ma querela. In secunda iudicum datio. ibi. secūda ea pro-
pter. ¶ No. q monachi tenent ad decimas possessionum
quas proprijs manibus excolunt. i. tam de terris cultis q̄
de pascuis. ¶ Quero an indistincte nil prescribatur de fini
bus: vel eis adherentibus. dicit Inno. q quo ad proprieta
tem procedit: quia illa prescribi non potest: sed ius presen-
tandi: bene posset prescribere. ar. xvj. q. iiij. volumus: cū ibi
nota. Item dicit q non potest vnus episcopus donare alte
ri episcopo que sunt in limitibus. xvj. q. iij. licet. ¶ Quero
qualiter indubitate potest constare de limitibus. ꝛc. Nota
q non gaudēt priuilegio noualiū in terris nouiter ad agri
culturam redactis: que ante agriculturam steriles omni/
no non erant: sed habebant aliquid fertilitatis. Et q̄q̄ lit/
tera obscure loquat: tenent ad decimas: non solū ad mēsu
rā antiquoꝝ: sꝫ ēt ad mēsurā redditiū: q pcipiūt ex agris
nouiter ad agriculturaꝫ redactis. ¶ No. q de domib9: ꝛ
ēt de pascuis decie debent. Et no. q procbiales ecclesie. i
decimis predialibus realib9: ꝛ de predijs itra limites par
rochie fundāt intentioneꝫ: vt iure cōmuni. ¶ Querunt do
ctores ecce q intra limites alicuius parrochie sunt predia
ꝛ aratoria: ibidem plantate sunt vites ꝛ vltra granuꝫ quod
olim colligebat: ibi mō colligitur vinum: an etiam de vino
debentur decime: doctores dicunt q sic: quia licet mutetur
qualitas rei: non tamen substantia: ꝛ eedem res non debēt
diuerso iure censeri. J. c. cum in tua. ꝛ vide quod ibi dicam:
ideo sicut debetur decima de frumento: ꝛ alijs que ibi pre-
cipiunt: sic ꝛ de vino. ¶ Secundo q̄ro quid de cōsuetudi
ne qua vna ecclesia percipit totam decimam vini altera to-
tam decimam bladi. Hostiēsis dicit illā seruandā: quo ad
illas possessiōes: in quibus prestita est. J. c. cum sint homies
ꝛ. c. ad apostolice: ꝛ. c. in aliquibus. §. fi. licet autem prescri-
pta sit in vna possessione: non tamē i illa cuius qualitas mu
tat. ff. de pac. l. si vnus: ꝛ i illa: que pscripta est portio erit ec
clesie parrochialis. J. c. cum in tua. §. pe. ꝛ fi. pro ꝛ cōtra. De
prescip. auditis. Quid enim si omnia predia ad culturaꝫ vi
neatoriam redigerent. Attende mentem. J. c. cum dilectu ꝛ
c. suggestum. ꝛ. c. licet: laycus tamen non posset prescribe/
re. de prescrip. causam que. Sed erit etiam non obstante ali
qua consuetudine seruientibus ecclesie competens sustenta
tio assignanda. de preben. extirpande: ad hoc de offi. ordi.
presenti. lib. vj. v. q. i. c. fi. Uenio ad glo. oppo. cum glo. q
non teneant ad decimas possessionum ad agriculturam re
dactarum. J. c. ex parte. So. potest itelligi de cisterciē. ꝛ fꝫ
h dicit q nō tenent ad decias de possessionib9: q̄s manib9
proprijs excolunt: vt ibi. Hic autem proprijs manibus ꝛ la
boribus non excolebant: vel loquit in casu quando per sub
tractionem decimarum enormiter ecclesia ledebat: quo ca
su cessat priuilegium. J. c. suggestum. Potest secundo intel
ligi vt loquat de alijs monachis: ꝛ tunc dicit q illi soluunt
etiam de noualibus: nisi suis sumptibus culturent: vel sint
nutrimenta animalium: vt. J. c. ex parte. ad hoc. xvj. q. i. deci-
mas. vnde hic loquit de redactis ad agriculturam non pro
prijs sumptibus. Uel dic fm glo. vltimam q monachi sint
priuilegiati super noualibus. quando non est memoria de
agricultura: ꝛ nouiter sunt ad agriculturam redacta: ꝛ que
prius erant q̄si inutilia. de verbo. signi. Quid p nouale: vt
sunt montana ꝛ paludes: vnde ecclesia nihil ante percipie-
bat: vel ita modicū q nō ledit ex nō p pceptiōe. Hic āt pa-
scua vl dom9 nō erāt iutilia: iō nō debēt dici noualia fꝫ gl.
Declarant autem doctores in quo poterunt pascua esse vti
lia: puta quia vendebant ꝛ decimam habebat ecclesia: vel
habebat decimam de lacte ꝛ lana animaliuꝫ. que ibi pasce-
bātur. J. c. ad apostolice: per q̄ dicit Inno. q si dominus dat
gratis pascua: ꝛ nihil percipit: non dabit decimam: ex quo
nihil percipit. herba tamen pasca cum onere suo transibit
in dominium bestiarum: vnde soluet decimam. ff. de vsu/
fruc. l. vsufructu legato. ꝛ. l. item fundū ꝛ. l. vsufructua/
rium: per quam legem dicit de auibus ꝛ piscibus non in
clusis dandam decimam ecclesie: vbi audit diuina: tamē
in nullius fuit parrochia. Institu. de reruꝫ diui. §. fere. h in
clusis vero debet parrochiali ecclesie per. l. auib9. ff. de le.
iij. ad hoc quod no. de renūciatione dicit. J. c. non est: fꝫ ho
stien. Quid si quis deuastet segetes: maxime maturatas:
vel arbores cedat: dic q tenebit ad extimationem ecclesie
cui debent ille decime. ff. ad. l. acqui. l. si seruus seruum. §.
qui oliuā. ff. de vsu fruc. l. arboribus. §. iulianus. alias inci-
pit. l. si fur. Alij contra. fm Inno. ¶ Scda opinio proce-
dit quando fit cum iusta causa vt ex iusto bello fm Hosti.
ꝛ tenebitur ad extimationeꝫ eius: q cōsideratis alijs annis
percipi solebat: ꝛ poterat etiam: nec excusabitur per casuꝫ
grandinis: vel similem secutum: cum a principio fuerit in
dolo: ꝛ satis sit q poterat non perire. ff. de le. i. cum res. §. fi.

de quo in spe. de iniurijs. §. sequitur ultra modum. v. sz que ro. ibi. Joan. andreas recitat opi. Jaco. de are. super. l. ce dere. ff. de arbo. fur. ce. qui finaliter concludit damnũ nõ ex timatiõtã q̃ segetũ: ex quo in herba datũ est damnũ: qꝛ cir ca damna non habet ratio temporis futuri. ff. ad. l. acquili. l. ait lex. ⁊. l. inde neratius. §. si infans. Unde dicit extiman dum q̃tuz tempore damni dati vendi potuisset illud fru mentũ cũ dubio euentu perceptionis frumenti tpe messiuz argu. l. propter spẽ. ff. familie her. Antonius de Butrio.

p **Peruenit.** Ponit ex quibus decime debenť. ¶ No. ꝙ appel latione parrochie aliqñ cõprehendiť diocesis. ¶ No. de quibus redditib⁹ debenť decime. ¶ No. ꝙ non soluere decimas est peccatũ mortale: ꝙ pa tet: quia ad eas cõpelli pñt sub excõicationis pena que nõ fertur: nisi pro mortali. Jtez no. ꝙ decimaꝝ preceptũ quis non ĩpellit aliquid soluendo loco decimaꝝ nisi integraliter totũ exsoluat. ¶ No. ꝙ episcopus super iure decimarum non fundat intentionẽ de iure cõi. vñ ð iure debenť alijs ecc clesijs: q̃z cathedralibus. ¶ No. de quibus frugibus de benť decime. ¶ No. ꝙ ĩ debitis a laycis ecclesijs: q̃q̃z sint rei: si debitũ est spũale: ⁊ concludiť peccatũ in non soluẽdo. termina ecclesiastica. est iudex: nec agi est necesse ĩ foro ec clesiastico. ¶ No. ꝙ ĩ notorio iuris dispositiõis ꝑceditur absq3 ordine iudiciario statim ad precepta. ¶ Oppo. ꝙ debeanť de alijs: q̃ hic numeratis. xj. q. i. decimas: vt ⁊ de venatiõe ⁊ militia gl. fateť ꝯriũ: imo decia debeť ð ĩpe. de conse. di. v. Quadragesima: ⁊ ex oĩ fructu terre: pomis ar borũ: herbis ortorũ: ⁊ pascuoꝝ: apibus nutrimentis: anima liũ: lana: lacte: feno: lignis: piscationibus: venationibus: af fictis: pensionibus: molendinis: furnis: bancis: salonibus: argentarijs: metalarijs: lapidicijs. Jtem de negocijs: artifi cijs: officijs: ⁊ oib⁹ bõis soluẽdã: vt ĩ multis capľis. xvj. q. i. decime: ⁊. q. vij. quicunq3. ⁊. c. omnes in glo. fi. ad hoc. ff. de vsuris. l. in pecudũ. Insti. de re. di. §. in pecudum.

n **Nuncios.** De apibus: ⁊ omni fructu decĩe debenť. h. d. ¶ No. ꝙ appellatione parrochie cõprehendiť dioce sis. Quis est fructus in apibus. Dic mel: ⁊ cera de ipsis aũt volatilibus non debetur decima: sm goffredũ. hic non habetis alia. Antonius de Butrio.

c **Cum homines.** Decima fru ctuũ: stati cuz sunt collecti: solui debet: non deductis expensis h. d. In prima reprehensibile factũ qõ secunda corrigit. ibi. mandamus. ¶ No. cui ecclesie debeť decime frugũ predioꝝ: qꝛ ecclesie parrochiali: cuius parrochiani sunt: qõ intellige quãdo predia sunt in propria parrochia. ¶ No. ꝙ in decimis fructus intelligunť non deductis ex pensis: ⁊ sic solui debet decima: añ deductionẽ expensarum pro ministris ⁊ operantibus: seu seruientibus ad agricultu rã ¶ Jtẽ no. argu. non soluentẽ decimã peccare mortaliť quia cõpellitur ad satisfaciendũ. Jtẽ ꝙ decima solui debz sine aliqua diminutione: non sufficit ergo aliquid dare lo co decime. xvj. q. i. decime quasi dicat de decima nõ põt fa cere elemosynã quasi de alieno. Ad hoc. J. c. tua v. pretextu. sm Hosti. ¶ Declaro materiã decre. ⁊ op. ꝙ pro retentis nõ cõpellanť satisfacere. J. c. pastoralis. So. dicit hic. Jo. an dre. ꝙ hoc ꝑcedit ⁊ si possiderunt predia. C. de ꝑdijs ⁊. ff. ð publi. l. ĩperatores vel est in ptãte ecclesie contra quẽ agat ð re. eccle. non alie. si quis ꝑsbyteroꝝ: ⁊. c. ad audientã. vbi de hoc: ⁊ hoc in predialibus. In personalibus aũt semper ob ligatur persona ⁊ heres eius. ff. ad trebel. l. i. §. si heres. de q̃ de sepul. c. fi. sm Hostien. Quid in decima papali: an illa in telligitur deductis expensis. docto. ꝙ. sic: ⁊ in hoc differt a decima cõi. ⁊ sic dicũt patere in declaratiõe super decimis papalibus: illas ego non vidi. Quid si redditus nõ suffici ant alicui ad sustentationẽ sui: ⁊ familie sue: an excusetur a

precepto decimarũ. dicunt hic doc. ꝙ quidã dicunt q̃ non excusatur ⁊ soluere debet: ⁊ ibi nota. glo. xii. q. i. quia tua. ibi. lau. h tenet. Nã ⁊ de elemosynis q̃ dantur pauperib⁹: paperes tenentur ad decimam. xii. questiõe ꝑma habebat. Uin. dicit videndũ dixisse. ꝙ is qui non abundat: sed habz tm̃ ꝙ sufficit sibi ⁊ familie sue: teneť ad decimã: eo quia pau peres non tenentur ad tributa: ⁊ decime sunt tributa. J. c. tua ⁊ melius est non soluerere q̃ solutuz repetere. ff. de cõpen satione. l. iii. ad hoc. lxxxvi. di. non satis. ad si. xiii. q. iiii. §. i. Ipse vincẽ. tñ tenet cõtra. qꝛ pretextu paupertatis quis nõ debet aliena tenere. ff. de ritu nup. l. palã. decima aũt est de bita. vñ dicitur reddi: vel restitui: nõ ꝓprie dari. J. c. ad apo stolice: ⁊ ẽt potest vendicari: ⁊ sic tenent doc. ꝙ pauperes te neanť ad decimã. ⁊ ꝙ plus est ẽt de eo ꝙ hostiatim mendi catur. Et si dicať ecclesia dolose petit cũ teneať ad alimen ta pauperũ: ⁊ sic tñ non teneať ad restitutionẽ: dolo facit qõ restituere habet: vt in regula dolo facit: qꝛ non solũ obliga tur ecclesie: sed ẽt deo: qꝛ soluiť in dei honorẽ: vt deus ho noretur: satisfaciat ergo ⁊ postea recipiat elemosynã. Item ꝙ dicunt doc. ꝙ ista decima debeť: non soluz fauore eccle sie: sed respectu dei in recognitionez vniuersalis dominij. Ideo cũ respectu tertii debebantur: debet fieri solutio: licz postea ecclesia teneať ad alimẽta pauperib⁹. Ultimo do cto. dicunt hic colligi ar. ꝙ in decimis admittiť cõpensa tio. vñ quod dicitur in decimis nõ admitti cõpensationem sicut nec in tributis: est verũ in decimis soluendis in futurũ siue quo ad libertatẽ terrarũ de quibus decime solui debe bãt: quo ad fructus autem decimaꝝ hactenus non solutaꝝ bene admittitur cõpensatio: ⁊ ẽt retentio qõ dicunt verum quo ad decimas preteritas: sed quo ad futuras: vel ius de cimandi: nulla admittiť compensatio. alle. de rerũ permu. c. fi. de trans. veniens: ⁊ de re. ecc. non alie. vt super. Hec sũt vera vt non admittatur cõpensatio quãtũ ad laycos sine iu dicis auctoritate. Clerici aũt quo ad redditus ecclesiarum decimarũ bene possunt pacisci: sine iudicis auctoritate: vt visum fuit. s. c. ex multiplici. Concludunt ẽt doc. ꝙ nec con suetudo nec prescriptio iuuat laicos: quo ad decimã ꝑscri bendã: vel retinendã. de prescrip. cãm q3: ⁊ est rõ: quia illas possidere nõ posunt layci. J. c. ad hec. ⁊. c. q̃uis. ⁊ bene iuuat clericos prescriptio consuetudo: vel pactũ. J. c. cũ sint hoĩes ⁊. c. ad apostolice. eo qꝛ clerici illas possidere pñt: ⁊ qꝛ non refert multũ ꝙ ecclesia habeat: dũmodo ecclesia vniuersa lis habeat. ar. s. de his que fi. a prela. cuz apostolica. Inter laycos aũt bene admittiť trãsactio ⁊ cõpensatio: interueniẽ te superioris auctoritate: de quo de transac. statuimus. Si ex hoc concludas: ergo redditio decime nõ est in precepto quia tunc nulla admitteretť compensatio: de transac. c. fi. di cit Hostiẽ. respondendũ: vt nota. J. c. a nobis. ¶ Oppo. ꝙ decime non dentur ecclesie vbi non percipit sacramenta: sz solũ ecclesie vbi percipit sacramẽta: ⁊ sita sũt ꝑdia. s. de par ro. c. fi. ¶ Glo. dicit standũ esse contrario: nisi aliud dispo nat consuetudo: ⁊ ita poterat hic esse: ⁊ hec parrochia erat hoĩum: ⁊ predioꝝ. ¶ Oppo. J. c. pastoralis. vbi expense ð ducũtur. So. dicit glo. de satis ⁊ plantatis: ⁊ de oĩbus fru ctibus rõne predioꝝ prouenientibus debeť decima. nullis expensis deductis. de aliis vero que proueniunt ex negocia tione vel artificio: deducende sunt expense. Quid si statim non soluit decimas cuius erit periculum. dic ꝙ dare debe tur: nisi offerat ⁊ clericus recipere nollit: quia tunc est peri culum clerici. ff. de solutio. l. qui decez: ⁊ si sacerdos postea vult recipere: iterum sacerdos incipit esse in mora: ⁊ vltima mora nocet. ff. de pericul. ⁊ cõmo. rei vendite. illud.

d **Dilecti.** Priuilegiatis sup decimis non soluendis de prediis: que con ducunt ab aliis decimas soluere debent. hoc dicit. sa ibi. vñ quoniã. ¶ Nota ꝙ priuilegiũ de decimis non soluendis ex prediis suis: restringitur ad ꝑ dia propria: ⁊ non extenditur ad cõductoria. ¶ Scdo no

ta ꝙ ſuper interpretatione: ⁊ intellectu priuilegii recurrē dum ad intentionem priuilegium concedentis. Item ꝙ a quolibet priuilegio in alterius preiudicium emanante ſemper cenſetur enorme preiudiciū:⁊ ſic reſtrigit ſemper i dubio ad preiudicium leue. Et ſic nota ꝙ vbi priuilegium enormiter ledit:non reducitur ad ſtatū modificationis ne ledat: ſed totū reuocat. Itē nota decimas integraliter ſol uendas:non ſoluit ergo loco decimarū aliquid ſoluens. vl timo ꝙ ſuper decimis valet cōpoſitio īter clericos. ¶ Oppo.⁊ videt ꝙ clerici vel monachi non debeant conducere nec inſiſtere in conductionibus:qꝛ tales negociationes ſunt eis prohibite. vt.l.ne cle.vel mo.c.i.So.ſi volunt vti ad lu/ crū ſunt prohibite.Secus ſi ad ſuſtētationē:qꝛ propria pre dia non ſufficiunt:vt in glo.alie ſunt faciles.

S Uggeſtum. Priuilegiū conceſ ſum ſuper decimis non ſoluendis reuocabitur. Sic incipit eſſe noci uum.h.d.cōis diuiſio.ſecunda.ibi. conſultatio nē. ¶ Nota ꝙ reuocat priuilegiū qñ incipit tēdere ad no xam: ⁊ qñ incipit ſcandalum inferre:⁊ alteri grauiter pre/ iudicare. ¶ Secundo nota.ꝙ mens concedētis priuilegi/ um ad preiudiciū tertii ē in dubio illud reſtrigere velle ad ꝑiudiciū leue:⁊ nō graue. Iō a tali ꝑuilegio ſp̄ itelligit ex ceptū ex mente graue ꝑiudiciū tertij qñcunqꝫ ſuꝑuenerit. ¶ Uenio ad gl. op. ꝙ priuilegia debēt eſſe ꝑpetua.xxv. q.ii.c.i.So.cōtrariū procedit regulariter. fallit caſualiter vt hic. Nam quandoqꝫ perditur ⁊ ex cauſa: vt quando inci pit afferre graue preiudiciū. Item ſiquis abutitur priuile/ gio.xi.q.iii.priuilegiū.vbi de hoc:⁊ an ꝓpter delictum ca/ nonicorū eccleſia perdat priuilegiū.ibi.glo. tenet ꝙ nō cō/ tra id.xi.q.vi.ſi epm̄. Et dic vt dixi ꝺ dolo.c.i.aſſignat ali as cauſas ex quibus perditur ꝑuilegiū.⁊ eſt clara. Docto/ res ponunt alios caſus.ſ.per contrariam ſententiā de re iu/ di.c.iter:⁊.c.ſuborta. Item per ſecundū priuilegiū faciens mentionē de primo.de preſcrip.veniens per renunciationē tacitā vel expreſſam.de reſcrip.nōnulli: de foro compe.dile cti.per ſpeciale priuilegiū:quod forte derogat generali. de illo non facta mentione ſm̄ Hoſti.qui remittit de reſcrip.c. i.rōne ſcandali:vt hic.de reſcrip.c.ij.per reſcriptū quod cō/ tinet clauſulam non obſtante vt dicto.c.dilecti obſtat priui legio ſpecialis cōuentio vel pactū.ſ̄.c.ex multiplici. ⁊ vide in.§.nunc aūt in fi.in ſpe.de inſtru.editio.

E X parte. Ciſtercien̄.contemplarii. ⁊ hoſpitalarii decimas labo/ rum non ſoluunt:⁊.h.d.primo. Alij vero reli gioſi non ſoluunt decimas de hortis nutrimen tis:vel noualibus:que ſuis manibus vel ſumptibus exco/ lunt.h.d. In prima cōſultatio. In ſecūda reſponſio ibi ſa/ ne. ¶ No.ꝙ ſecundū antiqua tp̄a priuilegium monachis fuit indultū:⁊ oibus religioſis:ut non tenerent ad decimas laboꝝ ſuorū:ad hoc.xvj.q.i.decimas. ¶ Secūdo nota. ꝙ hoc priuilegiū competit hodie ciſtercien̄. hoſpitalariis: ⁊ tēplariis:qꝛ tales nō tenentur ad decimas laborū: quas propriis manibus vel ſumptibus excolunt. ¶ Nota ꝙ cō muniter oēs religioſi hn̄t priuilegiū vt non teneant ad deci/ mas noualiū:que ꝓpriis manibus excolunt:⁊ ſic.c.ad deci mas eſt reſtrictū ad decimas noualiū:nec de nutrim̄tis ani maliū:⁊ hoc habebant ex iure antiquo. Itē nec de hortis ſuis. ¶ Tertio nota a quibus de cuius hodie alii mona/ chi vniuerſaliter ſunt exempti:quia ſūt exempti ſolūmodo a decimis noualiis:que ꝓpriis manibus vel ſumptibus ad culturam reduxerunt. Item ſunt exempti a decimis nutri/ mentorū animalium ⁊ hortoꝝ. ¶ Nota ꝙ ex non ſolutio ne decimarū videtur ſpoliare illū cum decimas dare deb; faciā aliquas oppoſitiones litterales:deinde veniā ad glo. ¶ Oppo.quia littera dicit fere:⁊ ſic innuit ꝙ aliqui mona chi non tenentur priuilegiati:ſed hoc eſt falſū:qꝛ oibus mo nachis in cōi viuentibus erat conceſſū hoc priuilegiū.xvi.

q.i.decimas ⁊ ſic male ſtat verbū fere. So.dicit Io.an. ꝙ illud fere hic eſt ꝓhibitū tēperamentū:⁊ dicunt aliqui qḋ illud fere forte ꝓpter leproſos fuit poſitū.J.de eccle.edi.c. i. Sed certe vt dicit Io.illi non ſunt religioſi ideo non ſunt priuilegiati in hoc:vt ibi nota.ideo precedēs ſolutio vera. ¶ Secundo oppo.de.c.decimas. xvi.q.i. vbi ēt clerici in cōi viuentes hn̄t hoc priuilegiū:ergo nō ſolū religioſi:ideo non ſunt priuilegiati ſolū religioſi. Dic illud ab olim erat. Sed hodie eſt correctū vt hic dicit: ⁊ an aliquo caſu poſſit procedere:ꝙ ibi dicit tangā cū gl.aliquid. ¶ Quero ad littere declarationē:an iſti templarij:⁊ ciſtercien̄. habent ēt priuilegiū vt non teneant de decimis noualiū: ⁊ hortorum ⁊ nutrimentoꝝ animaliū. Hoſtien.ꝙ ſic:ſicut ⁊ alij mona/ chi:qꝛ inanis conceditur fortius ⁊ minus.J.c.ex parte. Et h̄ quia eadē eſt rō:iō eadē iuris diſpoſitio propter quod di cunt ꝙ priuilegiū iure clauſū pōt allegari ⁊ extendi vnius licet faciant in contrariū.de conceſ.preben.cōſtitutus:⁊ de exceſ.prela.nimis.vide te iſtā decre.adriani. Non habem᷒: ſed dicit Io.an.ꝙ incipiebat qm̄:ideo non poſſumus iudi/ care de verbis eius:ſed imaginādū eſt:ꝙ ita erāt lata ver/ ba eius:ꝙ in priuilegiis iſtorū cyſtercien̄.⁊ ſi.cōprehende bantur ēt priuilegia alioꝝ monachoꝝ:qꝛ fuit mens conce/ dere aliquid vltra conceſſa aliis.alias non credo ꝙ poſſet fieri extenſio in priuilegiis ſm̄ ea que habentur.J.de priui.ſa ne. Quid ſi nouale primo extirpatur ab aliis ⁊ reductis ad agriculturā:ideo ceſſat priuilegiū. ¶ Quero qñ dicatur ſuis ſumptibus reducere ad culturā:dic qñ cum propria fa milia excolunt aut cū aliis perſonis conducticiis: quibus ſoluunt pecuniā:vt ipſi ad agriculturā reducāt ſm̄ Ioā.an. ¶ Uenio ad glo.op.cū glo.ꝙ de decimis laboꝝ teneant .ſ̄.c.dilecti.So.teneāt ad conductionē ad firmā:vt ibi: nō de propriis:vt hic ſm̄ glo. ¶ Oppo.ꝙ religioſi ad deci/ mas indiſtincte teneantur.xvi.q.i.Alia cauſa.⁊.c.generalit xii.q.i.duo.So.glo.diſtinguit plura tēpora. Primum tē/ pus fuit primitie eccleſie.⁊ ſecundū hoc tēpus omnes lay/ ci ⁊ clerici:⁊ monachi ad decimas tenebantur vt in iuribus pre alle. Sed aduerte ad decimas perſonales non poterāt obligari:niſi forte percepiſſent:iō quia nihil boni habebāt perſonaliter niſi forte percepiſſent eccleſiaſtica ſacramenta ab alio ſecundū illud tempus quo inter eos non erant pre/ ſbyteri:quo caſu de eo quod cōiter habebant forte teneban tur in realibus clare poteſt procedere dictū glo. ¶ Secun dū tempus fuit paſcalis ⁊ maguncien̄. qui ſtatuerūt ꝙ ne qꝫ monachi neqꝫ religioſi:nec aliqui cōiter viuentes deci/ mas de laboribus ſuis ſoluerent.xvi.q.i.queſti.⁊.c.decīas. Fuit etiam hoc tempore gingoſi.xii.q.iii. quia tua.per quod patet:ſm̄ illa tempora:clerici cōiter viuentes non te nebantur:⁊ illa capitula intellige in clericis omnia tenenti/ bus in cōi:ſicut monachi qui nihil ſibi appropriant:⁊ decla rat gregorius in.c.quantualis. Iſti tales gaudebant hoc pri uilegio:vt nec ad perſonales tenerentur: qꝛ nihil habebant nec ad reales de laboribus ⁊ nutrimentis animalium reſtri git tamen hec glo.vt de prediis eccleſie non teneat eccleſia vltra dotem. Et nota glo.xvi.q.i.§.de his vero dicunt. di/ xi.ſ̄.c.proxio: ⁊ poteſt ſaluari hoc dictum quando predia non ſunt ſubmiſſa alicui parrochie. Superuenit tertium tē pus ſcilicet de quo fit hic mentio: ⁊ dicunt doctores ꝙ hec decre.non habetur:ſed incipiebat quoniam. ⁊ ſecundum iſtud tempus refert hec decre.ſolis ciſtercien̄.hoſpitalariis ⁊ templariis:hoc eſt conceſſum:vt de talib᷒ laboribus non teneantur ad decimas ⁊ animalum nutrimētis:per que cre/ do correctum ꝙ de clericis ſimul viuentibus. dicebatur in c.queſti.⁊ dicto.c.decimas:⁊ dicto.c.quia tua. Alii autem monachi habent priuilegium ſolum ſuper noualibus que colunt propriis manibus ⁊ nutrimentis animalium ſuorū vt hic. Superuenit quartum tempus ſcilicet concilii nuper J.c.⁊ ſecundum iſtos ciſtercien̄.⁊ qui ſimul gaudent priui/ legio:vt de laboribus non teneantur ⁊ nutrimentis ſunt re/

ducti vt hec restringatur ad possessiones preteritas non ad acquisitas post conciliū generale:relinquit̄ ergo ꝙ tenent̄ ad decimas oēs de acquisitis post conciliū. saluo q̄ꝫ de noualibus ꝓpriis manibus cultis:ꝛ de hortis: ꝛ nutrimentis animaliū:sicut ꝛ ceteri monachi. De preteritis autē possessionibus gaudent in hoc plus:ꝛ non tenent̄ de decimis possessionū quas ꝓpriis manibus excolunt:et ab hoc excipiūtur aliqui casus. Primus si pactū aliud disponat.s̄.c.ex multiplici:vel nisi parrochialis ecclesia nim⁹ ledatur:quod extenditur ēt ad noualia.s̄.c.dilecti.ꝛ.c.suggestum.ꝛ.c.qd per nouale:vel nisi soluendo renunciauerint priuilegiis suis de priuilegiis. accedentibus.ꝛ.c.si de terra. de hac materia habet̄.xvi.di.§.de his.ꝛ ponitur hec glo.per Inno.s̄.c.proximo. ¶ Quero an mōachi possint percipe decimas personales ꝛ reales. dic ꝙ sic.si habeant populū.xvi.q.i.monachi:ꝛ.c.Moderamine:de hoc.J.c.penul. Anto.de Bu.

1 **Licet.** Priuilegiati super decimis laboꝝ decimas soluūt. De aliis terris q̄s aliis excollendas tradiderunt.h.d.ꝛ non diuiditur. ¶ Nota ꝙ priuilegiati super decimis non soluendis de possessionibus quas ꝓpriis manibus vel sumptibus excolunt non gaudent priuilegio si aliis tradunt excolendas. ¶ Nota ꝙ priuilegiū limitatū ꝓducit effectuꝫ non pōt aliud colligi nisi ꝙ ad que non aptant̄ verba priuilegii:nec etiam mens priuilegii. ¶ Quero an ꝓcedit ꝙ hic dicitur siue tradat excolendam colonis parciariis siue censualibus. dic quod sic: vt in his non gaudeant priuilegio. Glo. sunt clare. ¶ Ultimam glo. extēdunt doctores.ad quoscunq̄ꝫ religiosos quibus hoc cōpeteret priuilegiū: licꝫ nō corpore iuris clausum:ꝛ hoc quia tale priuilegiū reciperet declarationē iuris ex quo disponit ad materiā iuris.

o **Ad audientiam.** Priuilegium de decimis laborū ēt non noualia cōprehendit.h.d. In prima ponit prauā interpretationem: quam secūda improbat. ibi. Mandamus. ¶ Nota repellendam prauā interpretationē vltra modū priuilegia restringentem qd̄ dicit Hostiensis facere contra aduocatos qui non permittunt iura in suo statu manere.C. mandati.l.anastasio.in principio. ꝛ per suas interpretationes obscuritatem inducunt. In autentica.costitutio.que ex ascriptio ꝛ libera matre in p̄ncipio:ꝛ post principiū.collatione.v.qd̄ specifice reprobatur in his que spectāt ad cultū diuinū. de priuilegiis. In his. ¶ Nota nō recedendū a verbis legis. ¶ Nota ꝙ licet priuilegia sint stricte intelligenda non sunt tam̄ vltra vim verboꝝ limitanda in tm̄ scilicet ꝙ annichilet̄. vel quasi ꝛ simplici loquentia sunt simpliciter intelligenda. ¶ Quero de rōne dubitandi: dic forte isti intelligebant decimas laboruꝫ: decimas noualiū:eo ꝙ non multo labore ad agriculturā reducunt̄:cuius laboris pretextu dicebant priuilegiū fore concessū. ¶ Glo. sūt clare. De materia vltie glo. dic ꝛ de verbo.signi.preterea.xxii.q.v.hi autē.

q **Quoniam.** Decime noualiū debent̄ ecclesie in cuius surgunt parrochia. ꝛ si non sint in certa parrochia. diocesano debentur.h.d. cōis diuisio secunda ibi. Respondemus. In qua distinguit ꝛ secundū membrū prosequitur ibi:alioquin. ¶ Nota sūmariū. ¶ Scd̄o nota ꝙ decime prediales debentur ecclesie in cuius parrochie predia sunt scita:ꝛ si non sunt determinata ad certā parrochiā: sunt ꝛ censentur in episcopi ptāte:de quibus quid agere debeat tunc episcopus:hic habetur:ꝛ vide glo.s̄.de parroch.c.si. ¶ Nota episcopum assumere posse de iure quartam decimaruꝫ a parrochialibus ecclesiis.J.limites sue diocesis ad hoc de offi.ordi.conquerente. ¶ Ad declarationē huius decre.op.ꝙ nedū quartā assumere possit de decimis inferiorum ecclesiaꝝ:imo de omnib⁹ aliis redditibus debēt fieri quattuor partes ꝛ distribui:secundū illa que habentur

xii.q.ii.quattuor:ꝛ.c.primo. Dicit Hosti. ꝙ illa iura loquuntur de ecclesiis baptimalibus de quarū redditibus faciendū est quod ibi dicitur. Loquitur de ecclesiis inferioribus parrochialibus.i.illa loquūtur de matricibus ecclesiis. In capellis aūt salua portiōe epi:oīa sunt rectoris:vt hic ꝛ.J.c.cum contingat. de pactis.pleriq̄ꝫ. de his que fiūt a prelatis.pastoralis. ¶ Secundo quero an in concessione de q̄ in littera requirat̄ consensus capituli. Quidā ꝙ sic.alle. de his que fi.a prela.pastoralis.huiusmodi enim concessio sapit naturā alienatiōis.xii.q.ii.Sine. Jo.de deo tenebat cōtrariū:q꞉ huiusmodi decime liberaliter conferuntur in potestate episcopi ex quo non sunt in parrochia. certa ꝛ datur optio:an illas velit determinare ad propriā ecclesiaꝫ: an ad cathedraleꝫ.cum non sunt incorporate ad cathedralē nō dicitur proprie aliēatio:sed acquisitio. Ideo nō exigit̄ sollēnitas que exigit̄ in aliis alienationibus reꝝ ecclesiaꝝ. Et hoc nota:quia facit ad illā qōneꝫ:an prelatus possit renunciare legato absq̄ꝫ consensu capituli:ꝛ absq̄ꝫ alia sollēnitate vel determinatione. Concludit tm̄ Jo.an.ꝙ huiusmodi determinationē nō potuit facere clandestine inq̄tuꝫ eā vellit determinare. Quid si miles tenebat aliquā decimā ꝛ renunciat decime exhortatione epi:an spectabit ad epm̄:an ad parrochialē ecclesiā: Dicit Host.qōnem istā determinari per hanc decre.q꞉ debetur ecclesie in cuius parrochia est.ꝛ episcopo debebitur quarta illius decime. de censi. cum olim. Sunt enim portionarii eps̄ et rector:ideo pro rata dānū et lucrū sentire debent.ff.loca.l.si merces.§.apparet. de ₰bo. significa.cum inter. Quid si miles qui tenet decimā concedit eā epo auctoritate metropolitani:ꝛ capitulo consentiente:an valebit. Dicit Hosti.ꝙ sic:dūmodo sit seruata forma de qua in.c.cum apostolica.§.quia vero.s̄.de his que fi.a p̄la.vt ecclesiastica beneficia.c.vno.ad fi.sicut sufficit auctoritate contutoris quando vult contrahere cum pupillo.l.si pupillus.ff.de auc.tu. Hec rō non tamen satis a remotis. Si vero sine auctoritate ꝛ clandestine vellet recipere hanc decimā non potest.ar.l.existimo.ff.de admi.tu.ꝛ de offi.dele.consuluit.imo ēt si non clandestine ꝛ non intercederet auctoritas metropolitani:sꝫ ipse vellet auctorari nō posset:q꞉ in scō ꝓ ꝓ posset eē auctor.J.de cēsi.ꝓhibemus.ꝛ facit qd̄ hr̄ i cle.si vna.de reb⁹ eccle.nō alie. Quid ꝺ insulis:an ecclesie debentur decime eaꝝ.glo.dicit ꝙ illi ecclesie cui adherent.ff.de iudi.l.insule. Alia glo.querit de alia qōne:vt in ea patet glo.fi.ibi.non rōne prediorū:ꝛ sic sunt decime personales in contrario:h̄ vero de p̄dialibus decimis agitur. Uel dic ꝙ in contrario predia erant sita in limitibus ecclesie. vbi ꝑcipiebant diuina. De ista tm̄ materia in qua ecclesia debeat colonus soluere decimas.J.c.cum sint hoies. Que materia non est facilis:tm̄ cōis opinio habet vt gl.sentit ꝙ debeātur ecclesie in cuius limite sunt sita predia. Anto.de But.

p **Parrochianos.** Parua est decre.in qua videtur velle ꝙ decime sint in precepto. Et hic tractabo omnia que reperio alibi scripta per doc. quia decre.non est grauata alia materia. Et videm⁹ an hodie sumus obligati ad decimas de quo quottidie iterrogabimini. Et breuit̄ dicit decime tanq̄ꝫ debite ab oib⁹ exigūtur:hoc dicit. Et non diuiditur. ¶ Nota primo ꝙ decime peti pn̄t tanq̄ debite:ꝛ exigi. ¶ Scd̄o no.ꝙ origo obligatiōis decimaꝝ traxit initiū a lege diuina:ꝛ nō a lege hūana Pro declaratiōe istius decre.ꝛ mā̄e sue ¶ Op.p̄mo ꝛ vꝫ ꝙ decime nondū debeant̄ ex lege diuina: sed ēt humana. vt pꝫ.c.xxxi.paralipomenon.vbi.patꝫ ꝙ hm̄oi decime ab ezechiele rege fuerūt p̄cepte.fatent̄ doc.ꝙ respectu originis ꝛ p̄ncipii decime habuerunt originē a lege diuina. Sꝫ postea tpe gr̄e ēt fuerūt ꝯfirmate p.l.canonicā:pꝫ.xvi.q.i.§.fi.cum se.quasi vsq̄ꝫ ad finem.ꝛ.xvi.q.vii. ēt in.§.fi. ꝛ patꝫ ēt ex his q̄ habēt in.c.nobis.ꝛ.c.tua nobis. ¶ Venio mō ad quesitū ꝓ declaratiōe huius materie. Et quero an obli

gatio deciaꝝ sit legis diuine in tm̄ ꝙ peccent nō soluentes: ⁊
an nō soluētes possint aliqua prescriptiōe: cōsuetudine: vel
priuilegio iuuari: ita ꝙ peccatū excludatur excludendo ca
sus non dubios si decime cōiter ꝓstantur in loco ⁊ aliqs sin
gularis nō ꝑscripsit non prestationē decimaꝝ: planuȝ est qȝ
non soluens peccat: ⁊ ēt non soluens integre: q̄r negari non
pōt: qui saltē decime sint ꝓcepti legis ecclesiastice: que illa
queat ad peccatū nō soluendū. J. de ma. ⁊ obe. c. ii. ⁊ q̄r s̄ʒ le
gē canonicā sit soluēde. s̄. e. c. i. ⁊ .ii. ⁊ .c. cōmissū ⁊ .c. puēit ⁊
.c. dilecti cū si. Si āt aliqs particularis cano. tāto tpe nō sol
uerit ꝙ sit lapsum tp̄s prescriptū adhuc idē tenendū ꝙ pre
scriptio non iuuat: q̄r cū sint serui oēs. saltē in precepto legis
canonice ibi non pōt haberi in tantū fundamentū: nisi forte
ibi intercederet priuilegiū. vnde cōiter tenemus ꝙ ip̄rescri
ptibiles sint. arg. de prescrip. c. fi. ⁊ in regula possessor. li. vi.
Et hoc est apertū. xvi. q. iii. §. pōt. v̄. Jubemus. Si aūt hu
iusmodi decime nō soluunt̄ coīter in loco: an excusent̄ non
soluentes ꝓpter cōsuetudinē. hic oppoꝛtet ꝙ videamus plu
ra. Primo an huiusmodi decime sint debite a iure diuio.
Scd̄o supposito ꝙ sint d̄bite a iure diuio: aut canonico tm̄
erit videre: an hmōi tale debitū possit tolli vel diminui cō
suetudine. Tertio dato ꝙ non sint necessario debite de iu
re diuino: sed ex precepto ecclesie: an consuetudine talia ꝓ
cepta possint tolli. ¶ Ad primū Inno. s̄. in rubrica. s̄. e. di
xit ꝙ traxerunt originē ⁊ sunt ex ꝓcepto legis diuine: ⁊ tenʒ
hanc conclusionē: tam in ꝓdialibus q̄ȝ in personalib᷒. alle.
leuitici. xxvij. circa finē. ibi. Oēs decime siue de frugibus si
ue de pomis dn̄i sunt: oues ⁊ boues ⁊ capre: ⁊ que sub virga
pastoris transeūt: quicq̄d decimū venerit sanctificabit̄ dn̄o
alle. ēt. Deutro. xxiiii. Decimā partē separabis de oībus
frugibus tuis que nascūt̄ in terra. alle. ēt paralipo. xxi. plu
rimas obtulerunt primitias frumenti. vini: ⁊ olei: ⁊ mellis:
⁊ oīum que gignunt nūc decimas obtulerunt. Alle. ēt tho
bie primo. c. thobias fideliter offerebat decimas ⁊ primiti
as multas. ēt auctoritates alias si vultis videre ponit Hosti
ensis in sūma eo. ti. §. vtrū ꝑscribi sub. §. vij. v̄. magistri ve
ro canonum. alle. ēt auctoritatē noui testamenti. luce. xviii.
decimas do de oīb᷒ que possideo: ⁊ Exodi. xxii. decimas
⁊ primitias dn̄o tuo non tardabis offerre: hoc tn̄ est de te
stamento veteri. Et hoc dicit Inno. verū: vt de iure ēt diui
no debeant̄. Deutrono. c. xii. circa principiū. Canones eti
am videntur adherere huic opinioni: ꝙ traxerūt originē: ⁊
sunt ex precepto dinino. xvi. q. i. Decimas ibi: diuina san
xit auctoritas. Et pulchre ponit beatus hieronymus super
malachiā trāsumptiue. xvi. q. i. Reuertimini: ⁊ aug. e. q. de
cime. Tardius dare ⁊ nō dare est peccatū: ⁊ hieronymus ēt
ostendit esse peccatū eadē. q. apostolicis. xvii. q. vii. decias
vbi grego. ⁊ ambro. xvi. q. vii. quicūq̄ȝ: vbi ⁊ integraliter di
cit dandū decimaȝ: ⁊ non dantē tamq̄ȝ peccantē emendari
e. q. oēs ⁊ .c. decimas. Ad hoc tex. J. e. In aliquib᷒. eo. c. cuȝ
non sint: q̄r soli reseruant̄ in signū vniuersalis dn̄ij: ⁊ in illis
voluit honorari. Ex quibus quo ad primuȝ concluditur ꝙ
sunt debite de iure diuino. Et hanc partē tenet Inno. super
rubrica. Concludēs ꝯ theologos sui tp̄is qui audēt dispu
tare ꝙ nō sint debite de iure diuino. ⁊ cū non inueniunt gre
goriū Augustinū Hieronymū: ⁊ Ambrosiū illō disputas
se: nec aliū sanctū: vt in iuribus prealle. vn̄ concludūt quat
tuor doc. ecclesie qui oēs vno oꝛe cōcoꝛdant: ꝙ sunt ex pre
cepto legis diuine. Hosti. J. e. a nobis. Recitat opinionē hu
gonis de sancto victoꝛe. ⁊ multa verba spargit in oꝛe suo: ta
men capiendo illud bonū qȝ dicit cōsiderat tria tp̄a ⁊ quat
tuor genera decimaꝝ. Considerat eni primo tēpus ante le
gem scriptā veteris testamēti. s. tempus nature. Scd̄o tem
pus post legē scriptā veteris testamenti. Tertio tp̄s gratie
post aduentū xp̄i. Modo dicit ꝙ hugo predictus dicebat
ꝙ s̄m primū tp̄s decime erant de consilio: ⁊ nō in ꝓcepto.
Nullibi eni repit̄ ꝙ deus an̄ legē scriptā ꝓcipet decias sol
ui. Scd̄m aūt scd̄ȝ tp̄s pȝ: dicit ꝙ fuerūt in ꝓcepto. Scd̄m
tp̄s tertiū. s. grē post aduentuȝ xp̄i dicit ꝙ decime sunt in li
bertate spiritus: hoc euidenter relicte libertati spiritus. hic
ponit in libro de sacramētis. pte. xi. libro. i. c. iiij. ⁊ v̄ba foꝛ
maliter sūt hec: ita loquēdo de ecclesijs an̄ legeȝ paruulos
cōsilio erudiunt. postea sub lege ꝓcepti temptauit. Nouis
sime sub grā ꝑfectos: sub libertate spiritus ambulare per
mittit: ⁊ subdit ibi: nusq̄ȝ eni legimus ꝙ ante legeȝ scriptaȝ
deus homini dixerit: qui decimas nō dederit. Item dice
bā scd̄o ꝙ erant quattuoꝛ genera decimaꝝ ⁊ q̄r extrauagā
tis non pꝛosequitur illud: sed eligā qȝ facit ad nostrū ꝓpo
situȝ. scilicet quartā pꝛout pertinet ad debitā subuentionem
qȝ dixit fuisse ī figurā d̄bite subuētiōis: recognitiōis: seu do
minij vniuersalis. Et q̄r h̄ tertiū ꝯcludit q̄d moꝛtale qȝ est.
de rōnis dictamine recognoscere. s. vniuersitateȝ dominij:
⁊ per diuinā inspirationeȝ. ⁊ per ꝓprietatem ipsius hac cō
sideratione rō humana dictat ꝙ ista recognitio cōuenientis
sime fit per decime partis separationē ⁊ dationē. Jō rōne
huius tā debiti: ⁊ tā cōuenientis signi decime manent ⁊ re
spiciūt omne tp̄s siue nāe: siue legis: siue gratie: ꝑ hoc huic
tanq̄ȝ fundamento ⁊ imobili innititur auctoꝛitas ecclesiasti
ca. J. c. tua nobis. ⁊ .c. cū non sit in hoie. xii. q. ii. decime. Vn
de dicit ꝙ huius generis sub diui tp̄e legis fuerunt quattu
tuoꝛ gn̄a decimaruȝ vt. s̄. e. c. j. q̄r primus genus erat ꝙ po
pulus dabat leuitis: secundū genus ꝙ leuite sacerdotib᷒: ⁊
tertiū ꝙ vnusquisq̄ȝ separabat in suis oꝛreis ad comeden
dū in vestibulo templi. quartū ꝙ pauperibus errogabant:
patent h̄ in. d. c. i. s̄. eo. Ipse dicit ꝙ primū ⁊ secundū ⁊ quar
tū genera dant̄ ad sustentationeȝ. tertium auteȝ ad conso
lationeȝ. Aueniente aūt tp̄e gratie cōsiderauit ecclesia: q̄d
in hac re esset eligenduȝ ⁊ statuenduȝ: ⁊ attendens signum
vniuersalis dn̄ij. qȝ quasi fundamentū posuit: ideo qȝ ī ve
teri testamento deus primū genus decimaꝝ sibi remittit: ⁊
populo: ⁊ ipsos leuitis dare precepit: qȝ etiā ratio natura
lis dictabat: ⁊ qui dn̄o ꝓ populo ministrabat deberet a po
pulo sustentari: ⁊ sic erat debitū quodāmodo naturale: nec
cōuenientius aliā poꝛtioneȝ q̄ȝ istā quā dn̄s percepit pote
rat ecclesia sue ecclesie assignare. Statuit ⁊ ꝓcepit ꝙ popu
lus decimas daret ⁊ redderet ecclesijs: ⁊ clericis: sicut pȝ in
toto isto titulo: ⁊ in iuribus supꝛa alle. xvi. q. i. decimas ⁊ ap
pꝛobauit h̄ īperatoꝛ in lombardia: de decimis per totū: q̄ȝ
uis ergo sit trāslatū sacerdotiū: q̄ȝtuȝ ad ritū collendi. Ta
men q̄r in sacerdotio noue legis manet onus ministerii ꝑꝑ
qȝ est vere cōicatio bonoꝝ spiritualiū ꝑ excellentiā sacra
mētoꝝ que efficiunt saltē q̄ȝtū ad substātiā ꝓcepti. Rema
net illud debituȝ vt moꝛale: vl̄ quasi. In coꝛde eni cuiuslibȝ
scriptuȝ est cōicanti ⁊ seminā ti spiritualia cōicentur ⁊ mini
strent̄ tp̄alia: ⁊ firmat̄ vt iudiciale: q̄ȝtū ad taxationeȝ decie
partis: ⁊ decimationē: ⁊ q̄ȝtuȝ ad decimas illas q̄bus ex de
bito est reddendū: ⁊ posito ꝙ diceremus ꝓceptum nō esse
moꝛale vere: vel quasi: ad minus moꝛale est disciplie h̄ est le
gis: ꝑ quā hȝ vita humana regi obediendo institutiōi diui
ne ⁊ humane. de iuramē. calū. c. i. §. ꝓterea. De ꝯsti. c. i. Est
ergo moꝛale disciplie: q̄r legis scripte humane: ac canonice
⁊ qȝ plus est euāgelice. Matthei. xxiiij. ⁊ luce. xi. Et ī hoc
cōcoꝛdāt sancti ⁊ q̄ttuoꝛ doc. eccl̄ie ꝓncipales. ex q̄bus con
cludūt ꝙ est ꝓcepti: ⁊ ꝙ tale ꝓceptū est moꝛale nāe: vel qua
si: siue moꝛale disciplie: siue iudiciale scd̄ȝ eq̄tateȝ. dicit tam̄
hoc certū qȝ ius decimaꝝ: qȝ ab eccl̄ia d̄pendet: ⁊ ad ip̄aȝ
ꝑtinet nec cadit ī laycuȝ: tuȝ q̄r ius sacerdotuȝ est. xvi. q. vii.
decias. Tuȝ q̄r ius diuinuȝ est. xi. q. i. c. fi. tuȝ q̄r sanctuariuȝ
dei est. s̄. c. ad h̄. Tū q̄r nec a layco possideri pōt. s̄. c. cāȝ. vn̄
hoꝝ oiuȝ sūmus pōtifex est moderatoꝛ. Cōcludens qȝ cir
ca illud pōt papa statuere qȝ vult: dūmodo ex toto nō tol
lat. alle. no. de ꝓces. ꝓben. ꝓposuit. De secūdo aūt gn̄e ꝙ le
uite dabāt sacerdotib᷒: dic vt no. s̄. c. ii. Tertiū v̄o ꝙ fiebat
ad ꝯsolationeȝ euacuatū est. Circa quartū āt ꝙ erat paupi
bus errogādū. Cōsiderauit eccl̄ia ꝙ si de ip̄o oneraret lay
cos exp̄sse īminet eis piculuȝ: q̄ nec vnū tm̄ soluere volūt.

Considerauit ecclesia ꝙ in illa decima sicut dicūt doc. legis
īperfectio ignorabaꝛ quā īperfectionē euacuauit xp̄us: ⁊
eis ꝓuidit plenius. Luce. vij. oīpotenti tribuere ⁊. xi. qḋ su-
perest dare elemosynā: ⁊ ecce oīa munda sunt vobis. In q̄
oñdit ꝙ voluit verū xp̄ianū esse liberalissimū ad paupes ī
q̄bus testificaꝛ se recipi: ⁊ expelli. Mathei. xxiiij. Iō Au-
gu. dicit ꝙ soluta decima primi generis: de nouē partibus
q̄ remanent elemosyna fiat. xvi. q. i. decime. ⁊ plus etiā ꝓui
dit eccl'ia in hoc genere: iō statuit ꝙ nedū layci: sꝫ ēt clerici
de oībus redditibus ecclesiasticis fierent quattuor ptes: ⁊
quarta deberetꝛ paupibus. xij. q. ij. vobis. ⁊. c. q ⁊ humanis.
Et q̄uis hec sacra ordinatio sit in pluribus ecclesijs vsurpa
ta: nihilominus laici ꝓ clericis paupibus remanēt obliga
ti. xlij. di. §. i. p totū. xlvij. di. Sicut hi qui. xij. q. ij. Aurū. ⁊
. c. gr̄a epi. xvi. q. i. c. fi. i. q. iij. pastor. Ex quibus cōcludiꝛ
ꝙ primū genus stat in precepto si limitaꝛ: secundū ēt rema-
net: sed declaraꝛ. tertiū cerimoniale est: ⁊ euacuaꝛ. quartū
vero liberū relinquiꝛ: sꝫ perfectius īferaꝛ. ad ꝓpositū rema
net ꝙ ex iuribus diuine legis nō est sub ꝑcepto: sꝫ sub debi-
to ad ꝑceptū reductū ecclesie. Informatū tñ ex mente le-
gis diuine ⁊ morale est imutabile: licꝫ distinguibile sit: quia
posset restringi: ⁊ possent alique psone eximi que alias te-
nebanꝛ cā subsistente. In fi. tñ glo. ad hoc recedit ⁊ sentit ꝙ
sit ꝑcepti ēt diuine legis. Nec obstat qḋ dicit Hugo. ꝙ tp̄s
gr̄e consistit in libertate sp̄us: ⁊ potius oñdit seu īt ēdit ostē
dere antiquiorē motū aī q̄m ex charitate: ⁊ sic libero sp̄ū dꝫ
īplere hoc ꝑceptum verus xp̄ianus: ꝙ ex timore seruili im-
plebat iudeus. de regu. licet ī fi. ⁊ sic hoc sentit: potius credē
dum est ergo gregorio augustino ambrosio ⁊ hieronymo
q̄ dicto ipsius vel alterius magistri: de consti. c. i. ⁊. c. Ne ī-
nitarꝭ: ⁊ qḋ ibi. no. xx. di. per totū. Nā in talibus iudiciali-
bus plus canonibus q̄ sanctis est credendū. xx. di. de libel-
lis. Sed an hoc preceptū obliget indistincte: ⁊ pro omni tē
pore. Quidā vt refert Inno. super rubrica voluit dicere ꝙ
nō sint hodie sub ꝑcepto: nec diuino: nec ecclesie: q: decime
preceptū ēt scḋm legē veteris testamenti fuit factū in subsi
diū leuitarū qui nichil aliud poterāt habere. Numeri. xviij.
ibi nihil aliud possidebāt decimarū oblatione contēti: ⁊ ibi
in terra eorū nihil possidebitis: nec habebitis partē īter eos.
vñ dicūt ꝙ cū clerici hodie mlt̄a habeāt nō debeāt decias
percipe ex mente legis diuine: ⁊ sic debent intelligi ꝑcepta
legis canonice: que ex lege diuina informanꝛ. Et sic cū nō
possint vtraq; tenere acceptando tp̄alia videꝛ huic ꝑcepto
renunciare. Non placet hoc Inno. qui cōcludit ꝙ debenꝛ:
q̄uis sint diuites: ⁊ habeant possessiōes: q: pp diuitias a lici-
to non debent sua iura subtrahi vel auferri. xiiij. q. v. c. i.
Item q: non sunt tm̄ clericorū decime: sed etiā pauperū ⁊
fabrice. xij. q. ij. vobis ⁊. c. se. sunt enī tributa egentium ani
marū ⁊ deus eas sibi reseruauit in signum vniuersalis domi
nij. xvj. q. i. decima. Nec ob. qḋ allegaꝛ: q: verū est ꝙ in di-
uisione terre repromissiōis nō habuerūt partem: sicut alie
tribus petere vel habere poterat: sꝫ ꝓ parte sua decimis de
bebant esse contenti: si tñ offerenꝛ vel darenꝛ alio īstituto ti
tulo poterūt recipe: ⁊ possessiones habere: vt patꝫ leuitici. c.
fi. vltra mediū: s̄m Inno. Non ob. qḋ dicunt. s. ꝙ in ꝑce-
pto isto duo capita cōtinentur: vnū affirmatiuū de decimis
scilicꝫ dādis ibi filijs. leui. dedi oīs decimas israel. Et aliḋ
negatiuū. ibi. nihil aliud possidebāt. Quare dicūt ꝙ nō de
bent approbare affirmatiuum ꝙ si semper obliget: non ta
mē ad semꝑ abiecto negatiuo ꝙ obligat ad semp. ¶ Re
spondeꝛ ꝙ nō est ita. Primo q: sicut actū est capit negati-
uum perpetuā ꝓhibitionē nō hꝫ. vt pꝫ leui. xxv. Domus vr
biū leuiticorū pro possessionibus sunt īter filios israel. sub
urbana aūt eorū nō venient: q: possessio sempiterna ē ⁊. xvi.
q. i. c. possessiones. Possessio cōsecrata ad ius pertinet sa
cerdotū. ⁊. c. fi. Omne qḋ dño consecratur: siue homo siue
rit: siue aīal: siue ager: nō vēiet: nec redimi poterit. qcq̄d fue
rit cōsecratum sanctū sanctorū erit domino. Ecclesiastici

xlv. c. ibi. In viginti aūt quinq; milia ⁊c. Et sequiꝛ ipsi scili
cet leuite possidebunt. xx. gazophilatia: ⁊ possessionem da
bitis: ⁊ de terra erit ei possessio in israel. Affirmatiuum sta
bile reperitur ⁊ ꝑseuerat cū nūq̄ fuerit imutatū ⁊c. Quia
xp̄s nō venit soluere legem sed adimplere. Mathei. ij. Et
ꝙ no. mutaꝛ ⁊c. C. de testa. l. sancimus. Quinimo in no-
uo testamento cōmendatū et approbatū. luce. xviij. decias
do de oībus que possideo: ⁊ in hoc conueniunt omnes san
cti. ¶ Secundo q: per id negatiuū: vꝫ potius prohibuisse
auaritiā clericorū q̄ possessionem vt pōt colligi ex verbis
dicti. c. numeri. xviij. Vñ dicit glo. sup illud deutrono. xix.
Nō habebunt sacerdotes ⁊ leuite partē ⁊ hereditatē cum
reliquo populo israel: ⁊ ī veteri ⁊ nouo testamēto ministris
altaris ꝑceptū est de oblatiōibus ⁊ decimis viuere: nec ter
renis possessiōibus acquirendis concessū est inhiare: vñ vo
lunt possidere aurū ⁊ argentū: ⁊ post pauca dignus est ope
rarius mercede sua: vel cibo suo: ⁊ alibi. qui altari seruit de
altari viuat ⁊ ꝑcipiat. Non enī oportet qui semper debat
astare officio diuino ꝙ inhiet terreno lucro cui deus here
ditas ē. Et quid deesse pōt illi oīa qui habētē hꝫ. ¶ Ter
tio q: veritate ꝯfirmata clerici nichil possident. i. possidere
cupient etiā hodie. sicut ⁊ alie tribus: etenī nullam possessio
nem vel mobilē possident: sed vt necesse. vñ ⁊ imobiles res
ecclesie de facili alienari nō pñt. vt no. de re. ecc. non alie. vt
nulli liceat. de preben. c. iij. Et hac ratione attenta quan-
tūcunq; habuerint clerici in rebus ecclesiasticis nichilomi
nus pauperes sunt. Tū q: in eis nihil populū hñt: tū etiam
q: de supfluis teneñꝛ paupib' prouidere: vt no. Ic. a nobis
Ideo īperator omnes paupes vocat. C. de sacro san. eccle.
qui ꝑuilegia. xvj. q. i. q̄m. Per qḋ pꝫ ꝙ nunq̄ pōt esse suf
ficiēs cuilibet ī ecclesia dei: q: quātū opulenta sit nunq̄ tñ
hospitali generali ⁊ necessitati pauperū sufficit. Adducit si
mile legale: q: si testator iubeat filiū esse cōtentū certa por
tione inter alios ꝙ ꝑ hoc nō prohibetur cū fratribus cape
re: sed solū limitaꝛ dispositio testatoris: vt ex ea nō plus ca
piat. Itē decime sunt ps dñi. leui. xxij. circa fi. ⁊ dñs dedit
eas leuiticis. Numeri. xviij. circa finē. ꝙ ergo dñs dedit ꝯ
suo leuiticis quātūcunq; diuitib' vel malis: nulli alii lꝫ sub
trahere: vel auferre. Ic. tua nobis s̄m Inno. Adducit qḋ
habeꝛ Exodi. xxij. decimas ⁊ ꝑmitias tuas dño non tarda
bis offerre. Qḋ cū sit ꝑceptū ꝓhibitoriū ad semꝑ ⁊ vbi
q;: ⁊ omnes obligare videꝛ. Concludiꝛ ergo s̄m Inno. ꝙ
sunt ī ꝑcepto dei: s̄m Hosti. qḋ non sunt ī precepto legis no
ue: sꝫ in libertate spiritus: sꝫ ab ecclesia vt īformata ex lege
dei: que idē est ꝙ lex dei. preceptū est morale qḋ obligat
scḋm modificatiōes eccl'ie etiā sint clerici: ⁊ possessiōib' im
buti. Ex q̄bus ꝯcludit Host. Canonice monitū decias nō
soluere ītegraliter peccare mortaliter: q: trāsgressor est di
uine ⁊ humane legis: ⁊ iudici contumax repiꝛ. vñ excōicari
pōt. ē. c. ex pte. xvj. q. vij. decias. Ad hoc. c. ꝑuenit. extra de
decimis. ⁊ ad hoc. l. lombarda de decimis. c. fi. xxxij. di. ꝑ
ter hec. Clarius hec declarat Archi. xvj. q. i. decia ⁊ fuit ꝺ
mente Hosti. i. d. c. a nobis. vbi ꝓseq̄ꝛ effectus decimarū tē
pore legis antique. Sꝫ clari' loq̄tur archi. distinguens tria
ꝑcepta. Quedā sunt cerimonialia: ⁊ talia tp̄e legis nullo
mō vt sonant ad corticē sunt seruanda: q: euacuata sunt ad
uentu xp̄i. Quedā sunt ꝑcepta moralia: ⁊ hec oīa seruanda
sunt. vt pꝫ. vj. di. §. is ita. Quedā sunt iudicialia: ⁊ talia si nō
obligēt tp̄e gr̄e: seruari tñ pñt sine peccato ⁊ ad eorum ob
seruantiā obliganꝛ: si statuāꝛ auctoritate eorū: quorū est
leges ꝯdere. Sicut si vnus ꝑnceps aliq̄s statueret: vt q: fu
rat' fuerit ouē reddat quattuor oues. vt legiꝛ exodi. xxiij.
eius subditi tenerenꝛ obseruare. dicit autē quod preceptū
decimarū partim erat morale: partim iudiciale: ⁊ parti ceri
moniale. Morale est in q̄ntum dabatur ad sustentationē
ministrorum. Malachie. iij. Inferte omnē decimatiōes:
ratio enim naturalis dictat: vt in his qui diuina ministra-
bat ad salutem totius populi ipse populus necessaria mi-

nistraret.i.corinthiorum.xi.quis militat suis stipendiis.ad hoc.xiii.q.i.§.his ita.Item partim est iudiciale.tribus enim leuitica dñis ministris captata: & mancipata possessiões nõ hēbat.vñ mandauit eis decimas ꝓuentuũ dari. vt honorabilius viuerent: & sic erat iudiciale:qd ptinebat ad equalitatē iuris inter hoies inuicē conseruandā sc̄dm conditionē illius populi:licet ex consequenti aliqd figuraret: sicut & oia facta eoꝝ:sicut illud.c.ad corinthios.x.Oia in figura cōtigerunt illis: & in hoc conueniebat cuꝫ cerimonialibus ꝑceptis.Decima autē iō elegit dñs:licet Inno. ĩ rubrica dicat ꝙ non pōt dari ratio: qꝛ & sic aliā quotam poterat eligere ff.de legibus.l.nō oium: & maxime que ad hoc fuit. Juxta illud.O altitudo diuitiaꝝ:tñ vt dicit archidia. ibi. & Hostien.in.d.c.a nobis.Denariũ elegit numeꝝ: qꝛ erat prima limes numeroꝝ.vñ aliqd perfectiōis hꝫ: & qui dat decimaꝫ retentis nouē significat ip̄erfectionē ad se ptinere: pfectionē vero futurā per se expectandaꝫ a deo. Jō aliqd habebat figere. venturi tñ nō erat in toto cerimoniale.sed iudiciale. vñ cōcludit ꝙ determinatio & preceptũ est a lege canonica: ſm humanitatē quandā: vt non minus populus legis noue exhibeat ꝙ̄ veteris ministris suis:cũ populus legis noue ad maiora obligeꝛ ſm illud Mathei.v.Nisi abundauerit iustitia vestra &c̄.Et ministri noui testamenti sunt maioris dignitatis ꝙ̄ sint ministri veteris testamēti:vt dicit apostolus ad corinth.iij.Concludit ergo ꝙ solutionē decimarũ partim teneꝛ ex iure naturali:partim ex institutiōe ecclesie que tamē pensatis opportunitatibus ipsoꝝ posset determinare aliam partē soluendaꝫ.Et dicit vltimo ꝙ illud inq̄ꝫtũ est morale est in euangelio firmatũ.Dignus ꝑ operarius mercede sua.Mathei.x. & ēt ab apostolo.i.ad corinth.ix. ¶ Uenio ad aliud dubiũ:an cōsuetudo vel dissuetudo soluēdi erga illos aliquid possit.gl. Recitat opi.de deci.c.i.li.vi.Innocen.dicit ꝙ & ꝑsonales & prediales debenꝛ:ex precepto diuino & sic consuetudo nihil pōt erga illos quominus debeātur: & itegre: & hoc dixi supra.super rubrica & multũ scandalizaꝛ de dicētibꝰ oppositũ quo ad hereticos appellat. Recitat secũdo opi.Pe.lombardi qui dicit ꝙ antiquoꝝ preceptorũ antique legis.Quedā moralia hec ad litterā seruāda:vt nō occides.Quedā cerimōialia: & hec nō seruantur ad lr̄am de purificatiōe post partũ.c.isto.Quedā mystica: & hec sunt sacrificioꝝ precepta:quorũ nō verba.sꝫ mens seruanda est.vt no.xvi.di.§.his ita.Sic dicit in decimis:qꝛ talia sunt mystica: & partim moralia.vñ dicit ꝙ inq̄ꝫtũ est quota.s.decima danda est mysticũ:inq̄ꝫtũ aliquid est morale: & sic dari dꝫ aliquid & sufficit:vt centesimā citeriorē:vel vlteriorēꝫ partē det.Sꝫ dicit ꝙ hec opinio reprobaꝛ.J.c.in aliqbus:vbi dicit integraliter decimas soluendas.Sed fatetur petrus lōbardus ꝙ hoc dicit canon:sed per hoc nō est preceptũ morale dei. Tertia fuit opi.distinguēs: & theologorũ:vt decime olim deberenꝛ qñ non habebāt vñ sustentarētur:hodie aũt:quia hñt vnde:nō debenꝛ.Hanc dicit glo.reprobatā per.c.tua nobis:qꝛ altero respectu debenꝛ scilicet in reuerentiā dei. Alia & quasi bōa est opinio quaꝫ tetigit Hostien.in.c.a nobis ꝙ in locis in quibus non est cōsuetudo ꝙ soluantur nec exiganꝛ:nec predicanꝛ nō est ꝑceptum quasi ex tollerantia papa dispēsat:vt.ibi. vbi aũt exiguꝛ & predicanꝛ nō soluere est peccatũ mortale:que opinio reprobari vꝫ per decre.p̄mā de decimis: & dicit ꝙ hec opi. est iustior: & a papa approbanda:ne multitudo pereat per hanc opi. Recitat archidia.xvi.q.vij.maiores nr̄i tenēt tñ ipsaꝫ soluendā etiā si nō petaꝛ.xvi.q.vii.quicũqꝫ.In verbo cum det.Hosti.vero in decre.cũ aliquibus distinguit inter decimas reales: & in illis non possit cōsuetudo: & personales: & in illis possit cōsuetudo.Ad quod optime illa decre. & tetigit glo.xvi.q.vii.quicũqꝫ: & ibi tenet ꝙ personales sunt sub ꝑcepto.Et hꝫ tꝫ ibi archi.alle.de trāsac.veniēs in fi. & ad.c.fi. de parrochijs.Respodet vt ibi.Pmā tenet Hugo. de ordie predicatoꝝ:qꝛ nō reperiꝛ ꝙ personales ex veteri testamento soluerentur.Hanc opi.execraꝛ Inno. & Jo.an. dicit illā vt tutiorē esse tenendam.Et sic concludit ēt tenere canonistas:licet dicat in.q.potiorũ.maiorē partē theologorũ tenere:qd dicit pe.lom. & maxime mendicantes:hec sunt que scripta vidi.Uidete:canonista nō ē bōus huius questionis dictator: qꝛ non pendet hoc a fundamento canonico: sed a fundamento diuine legis: & in hoc standuꝫ est theologis.

Si nos teneamus ꝙ preceptũ de decimis fuit ex toto morale: & quo ad substantiaꝫ & determinationē: & sic duret tempore legis noue:absqꝫ dubio consuetudo nihil posset: nec diminuendo:nec tollendo:nisi foret limitatũ ad necessitatē clericoꝝ:qd probat optime Inno.non esse: quia talis consuetudo est cōtra ius dei: & foueret peccatũ.Si teneꝛ ꝙ sit iudiciale:vel aliquid habeat mistici: & solũ necessitas surgat a lege humana: & cōstitutione ecclesiastica:cessante consuetudine:planũ ꝙ peccat nō soluens.Consuetudine autē subsistente:si sit particularis alicuius loci.Dico ꝙ illa non excusat:qꝛ non hꝫ iustum principiũ.Si autem est cōsuetudo vniuersi populi:vel prouincie:sicut hic in italia quicqd scribat papa sua lex.non est moribus precepta:vel de consuetudie abolita ipso tollerāte.Jō excusantur a peccato nō soluēdo ꝑ ea q̄ dixi.d ꝯsā. & affi.qꝛ circa & q̄ dixi.iiij.di.§.leges.Et q̄ ibi notāꝛ: & ibi dixi. de treu. & pace.c.i.Et no.sup rubrica d ꝯsue.ꝑ cōpo. Inno.sicut ĩ voto ꝯtinētie in orictalibꝰ. de cōuer.cōiu.cum olim.Quid auteꝫ sit de iure diuino relinque theologis & sufficit tibi si cōsultis peritioribus nō sit tibi cōscientia.Ego valentissimos quesiui qui nunq̄ꝫ me ad hartauerũt.Et maxime florentie magistrũ lucam ordinis humiliatoꝝ seneꝫ & optimuꝫ religiosũ: & alios q̄ꝫplures:q̄ꝫ ꝙ̄ ecclesia apte iubeat.vt prediceꝛ eas soluēdas esse: nō repeꝛ qd precipit: & ipse tollerat & scit. Statur ergo ꝯscientijs cuiuscũqꝫ.Melius tñ vꝫ credēdũ q̄ttuor doc.ecclesie.Nā Augustinus.xvi.q.i.reuertimini & .xvi.q.vii. Maiores hꝫ declarat pertinere ad preceptũ euangelii.qd est cesaris cesari: & que dei deo . Item Ambrosius eadem.q. quicumqꝫ. hꝫ aperte dicit Gregorius eadē.q.peruenit.talia tēdere ad diuinũ ꝑceptum.Ad hoc Hieronymus.xvi.q.i.apostolicis.Hoc etiā declarat ecclesia pertinere ad preceptũ domini.J.c.tua nobis.Igiꝛ standuꝫ declaratiōi ecclesie eo ꝙ dclarat Augustinus etiā ptinere ad decimas ꝑsonales.xvi.q.i. decime.vñ breuiter nescio quid dicā: nisi ꝙ oēs dānamur non soluēdo.Uidi super sexto Jo.an. vbi ipse cōposuerat & pro valde modico: sed nō potui ꝑpendere:an fuerit ꝑ preteritis vel futuris: & alias audiui a dño laurentio: qui viderat illũ sextũ quem Jo.an.coluit vt ideam quandā morũ: sed posito ꝙ solui debeāt vel in casibus vbi solui debent ē questio:an possit qs se retrahere a solutiōe: eo qd malus sit sacerdos. & nō faciens que debet. vel decimis abutuntur cũ cōcubinis: & ditatiōibus parentum.Dicit Hostien.in.d.c. a nobis.Qd nō debent de hoc iudicare:vel disputare: vel decimas propter hoc retinere.J.c.tua nobis.§.i. vbi hoc est expressum. ¶ Oppo.ꝙ imo vt debituꝫ.J.c.tua nobis.Secundo dic vt quasi est expositiuũ veritatis.i. vere debitum. ¶ Nota glo.de dictiōe quasi:qꝛ licet ecclesia cum parrochiano non contraxerit ab eis:petit vt sit ex quasi contractu obligatus: & sic ponitur similitudinarie:nec excludit veritatem debiti.Jo.an. Antonius de Butrio.

a **D hec.** Laico decima iure hereditario concedi non debet.hoc dicit. ¶ Nota sanctuariuꝫ dei &c̄. Et quod decime laico ꝯcedi non debent: nec possunt: nec in feudum:nec in emphiteosim : nec in locationeꝫ ad non modicuꝫ tempus:nec super ea fieri aliquis cōtractus per quē alienatio perpetua possit notari.ff.si ager:vec.l.fi.de re. ecclesie non alie.nulli:sed bene ad modicum tempus ad firmam potest concedi.de his que fi.a prela. cum apostolica. de quo dic vt ibi. ¶ Oppo.de.c.i.ꝫ. de feudis.vbi decime laico possunt concedi. dic non possunt concedi alienando

vel concedendo ad non modicum tempus: sic facit .S. de his que fi.a prela.cum apostolica. Et videbitur.J.c. proximo tactum per glo. Antonius de Butrio.

d **E terris.** Judei coguntur pdiales decimas soluere: aut pdia illa dimittere.h.d. ¶ No. q iudei tenent ad decimas pdiales seu reales soluendas: nō ex vi psonalis obligatiōis: sz iuris realis: qd a iure habet. ¶ Venio ad glo.glo.i.in fi.dicunt doc. q licet personales nō soluant: tn si occupant domus: vbi starent christiani: qr in tantū ēt ledūt ecclesias parrochiales que haberent ibi stantibus christianis: decimas personales ad illud damnū resarciendum tenent: vt nota.J.de vsuris.c.qūto. Hic vt ibi. ¶ Vel oppo. q nō cōpellantur ad decimas: qr sunt extra ecclesiaz So.non cogunt ad personales: sed bene cōpellūtur ad reales: qr tributi obligatio vt realis sequit fundū. Soluit tam qūtū erat perceptura ecclesia a catholico: si ibi stetisset: dic vt nota.J.de vsuris.c.qūto. Antonius de Butrio.

q **Vanuis.** Punitur prelatus qui laicis concedit oblationē vel decimas.h.d. Et diuidit in duo. In prima ponit factū reprehensibile. In secūda ponit penalem phibitionez fa.ibi.statuimus. ¶ No. laicū in capacē iuris spiritualis. vñ non pōt tenere ecclesiaz nec decimā: nec oblationem: ꝛ concessiones eis de talibus facte sunt nulle. Ité no.argu. q religiosus. qui seculū dimisit: nō clericus est capax iuris spiritualis: qualiter hoc sit intelligendū: statim videbitur. ¶ Quero an conuersus religiosus possit habere ecclesiā videt hic q sic ibi.in seculo remanente aliquo.ad hoc de re.eccle.non alie.possessiōes: q pōt tollerari in ecclesia rurali: ꝛ sine cura: quasi ad sustentationē. Vel pro tanto dicit q hospitalarijs vel tēplarijs quottidie decie ꝛ ecclesie dant: ꝛ ipsas habent ꝛ tenent fm Hostiē. Pe. ꝛ Abba.J.c. dudū. Dicit tn̄ Hostien. illā collationē potius fieri ordini q̄ persone.de iure patro. Illud de dona.consultationibus.necesse tn̄ est q regimen ecclesie habeāt fratres sui vel alij: ꝛ nō laici.per iura que allegan.in gl.x.q.i.decimas. ¶ Quero an possit dispensari ex necessitate q laicus possit habere ecclesiā. Dic de hoc vt no.de eta.ꝛ quali.indecoꝝ. ¶ Quero an oblatio sit in precepto dicit hic Jo.an. q qr equiparātur decima ꝛ oblatio: vñ q oblatio sit ī precepto. Ad hoc q no.in.c.i..S.c. Ray.in sūma.de oblatiōibus dicit q quo ad hāc māz sunt tres spēs oblationū. Una dōatio rei facta iter viuos: deo vel ecclesie. Scda facta cā mortis q̄ redacta est ad instar legatorū. Tertia vsualis quā fideles faciūt ad altare: vel ad manū sacerdotis. Prima est voluntaria: ꝛ cum data est non plus de illa querimus. si solū est pmissa: cōstat q est debita. De scda nō dubitat quin sit debita. vñ nō soluentes sacrilegi dicuntur: ꝛ homicide: ꝛ necatores gentiuz xii.q.ij.c.nulli: ꝛ.c.qui abstulerit. xiiii.q.ii. qui oblationes. ¶ De tertia specie principaliter querit ꝛ videt q sit debita.xxxii.di.preter hoc.xvi.q.i.statuimus. De conse. di.i.c. oēs. Ray.tz istas nō debitas: ita q ab inuitis exigi pñt. Et in his oībus. De hoc ꝛ per archidia.satis in dicto.c. oēs. Ad qd sanctus Thomas alle.exodi.xxv.q. Rñdēt ad.c. omnes vt ibi.no.qr loqtur de oblatiōe inferiori vel bonorū operꝝ: vel de consilio. ¶ Alia duo intelligit de prima vel secunda spē de supra. Saluo eo qd ibi nota: de paupere sacerdote. Ité salua pia ꝛ laudabili cōsuetudine: si qua esset de oblatiōe facieda ceteris festiuitatibus ꝛ solemnitatibus ad quā seruandā coget eps: ꝛ nō sacerdos.de symo. ad apostolicā. Et idez sanctus thomas: lz mutet verba secūda secunde.q.lxxxvi.ar.J.vt nota.S.q. prima.super rubrica.de q̄ per Hostien.in sūma.de parrochijs.§.in quibus: vbi inuenies q quando episcopus celebrat in ecclesia cathedrali vt alias oblationes spectant ad ipsum.in v.quid ergo si episcopus. ¶ Venio ad glo.prima.glo.est litteralis. ¶ Oppo.secundo q possint laicis dari in feudum decime.de loca.c.ij.glo.alle.pro ꝛ contra. Dic q non: quia sunt cibus in domo domini.xvi.q.i.reuertimini. Et debent eis dare a quibus spiritualia recipiuntur.xiii.q.i.§.his ita. Item qr laicus illa possidere non pōt.de rescrip.causamqz.xvii.q. vii.c.i. Et qr dāt ītuitu diuini obsequij.xiii.q.i.§.is ita. Sicut nec in laicū cadit ius eligēdi.de elec. sacrosancta ꝛ.c.massana. ¶ Cōcluditur glo. qd fructus decimarum bene possunt cōcedi laico ex cā. vt in tempus vite. Ipm autem ius feudi non pōt dari in feudum.de loca.c.ij. nec temporaliter nec etiam in perpetuum vt ibi. ¶ Oppo. q immo in feudum habeant: vt patet.J.c.prohibemus. So.olim ex dispensatione ecclesie fuit concessuz vt decime possent dari in feudū: ꝛ hoc necessitate instante: vt defenderent ecclesias ab hereticis ꝛ oppressionibus. Postea vero cā cessauit: ꝛ nō fuerūt concesse: immo prohibite: de his que fi.a prela.cū apostolica vñ decimas ab antiquo concessas: hodie possident epi ꝛ eorū successores. Si tn̄ aliqua noualia surgant.in decimatione laicorū: non accrescunt eis.J.c.tua nobis: pter rōnem q̄ reddit in littera. Et dicūt doc. hanc phibitionē factā p cōciliū lateranē.in parte decisa.J.c.ii. ad hoc.c.ti.c.ii.li.vi.§. illas aūt. Alij dicunt per vrbanū ꝛ conciliū turoñ. ad hoc i .l.feudoꝝ quibus mo.feu.ali.§.si eps.alias est super rubrica epum: abbatem: vel abbatissaz feudū da.non posse: ꝛ vide qd nota.per Hosti.eo.ti.§.vtrū prescribi.vsi.quid si laicus: ꝛ si non apparet an ante cōciliuz vel postea. quid iuris vide.S.de his que fi.a prela.cū apostolica. ¶ Quero que est hec pena vt succidat. Quidā q hec pena suspēsionis. ꝛ ad hoc facit qd sequit. alia est opinio q succidat.i. deponatur.alle.xxiii.q.iiii.ipsa pietas.glo. dicit primū verius. vel fm doc.succidatur: idest excōicatur. Anto.de But.

c **Um sint.** Statur cōsuetudini: an colonus soluat decimā ecclesie in cuius parrochia predium est situm: an illi in qua percipit ecclesiastica sacramenta: ꝛ audiuit diuina. hoc dicit. Cōmunis diuisio. In prima consultatio. In secunda respōsio. secūda ibi sane. ¶ Nota de facili respondendum quando iura contrariātur. ꝛ sunt opiniones. ¶ Nota in dubijs sequendam consuetudinez que optima est in dubijs iurium interpres: de consue.cum dilectus ¶ Nota q consuetudo in distribuendis decimis: ꝛ cui debeantur: potest disponere: ꝛ sic potest distinguere legez diuinam. ¶ Nota qz in aliena diocesi. vna ecclesia iura parrochialia: non potest de facili prescibere in alia. ¶ Nota q ex prescriptione iuris in alia diocesi: ꝛ non penes limites confundi videntur termini episcopatuum: ꝛ sic de facili iura parrochialia in alia diocesi non acquiruntur. Vidistis materiam de parrochijs.S.e. ꝛ videbitis aliquid cum glo. per docto.non reducibile. Venio ad glo. quia nil habetis super litteram per docto.non reducibile ad glo. ¶ Glo. vero fi.dicit Jo.an. q glo.non ītellexit textum: nec dubium questionis: nec etiam antiqui scribentes hucusqz. Nam questio est de colono partiario: an parrochie debet exsoluere decimas vbi situm est predium: an vbi percipt sacramenta. dubium questionis: quia q ecclesie parrochiali persone debeantur persone quia videtur quesitum colono ex labore suo ꝛ sic videtur deberi dicte ecclesie. Econtra videtur q sit realis quia principaliter prouenit operatione dei: quia nascitur ex predio: ꝛ sic videtur predialis ꝛ per consequens deberi ecclesie predij. Si iudicas pro prediali fraudas parrochialem personam. Pone eni q rusticus nil aliud operetur nisi quod tendat ad laborandum predia ī alia parrochia: sed hoc est illicitum ergo videtur potius deberi parrochiali persone. Item si iste singulis diebus reciperet precium laborum suorum parrochialis ecclesia suam haberet decimam: sed ipse labores suos confundit in operibus culture predicte. ergo ꝛc. Si autem decidis contra predialem ꝛ dicas deberi parrochiali ecclesie: ꝛ iudices hos redditus personales infraudas predialez ecclīaz. Si

dñs culturasset: predium hēret etiā predialēs de omnibus
fructibus decimā: sed modo auffers dimidiā: ergo infers
preiudiciū ecclesie parrochiali ꝑdiali: quod nō videtur di-
cendū: vnde tex. dicit ꝙ hec questio est difficilis: vñ si con
suetudo adest: seruari dʒ: vt in littera dicit: qꝛ preceptū mo-
rale vt dixit in notabilibus: lʒ non possit papa vel eccl'ia tol-
lere ex toto: tñ posset illud distinguere: de iure tñ sibi videt':
ꝙ debent detrahi due decime: qꝛ primo de toto aceruo de-
bet dari decima eccl'ie predialis: ⁊ postea peruēta portione:
ad colonū illud vt lucrū detrahitur: ⁊ labor coloni in ec-
clesia ꝓchiali coloni: ⁊ dicit ꝙ aliter decimabitur in vno
loco: ⁊ aliter in alio: qꝛ in loco predij decimabitur vt realis:
non detrahitur sumptus. s̄. c. cum hoīes. Sed in loco eccl'ie
parrochialis persone decimabitur: deductis expensis: quia
sic decimatur parrochialis decima. j. c. pastoralis. hoc pro-
bat per simile: qꝛ si doctor pro salario dʒ hēre redditus cer
ti fundi: de redditibus ibi decimatis: postea soluet sue par
rochie decimā. Item pone ꝙ aliquis donat mihi certam
partē: certe dupliciter decimabitur. s. primo in loco predij.
secundo in loco parrochialis eccl'ie: ita erit in proposito. di
cit tñ Io. an. ꝙ hosti. ⁊ etiā Inno. infra. c. a nobis. tenebāt
ꝙ vna sola dicima debet solui. s. ꝑdialis. Concludentes ꝙ
quandoqʒ colonus recipit certam quotā de fructibus: ⁊ si
ibi nihil percipit: tunc statim semē ibi decimabitur in eccle-
sia ꝑdiali: ⁊ postea liberū habebit residuū in ecclesia par
rochiali. Et idē dicunt ꝙ si deberetur pecunia: ⁊ deberetur
solū in fructibus: qꝛ deberet tñ solui de fructibus: ⁊ ita de
mū si nascerentur: qꝛ solū semel decimabuntur. s. in eccl'ia
sui predij. Si autē sit colonus pensionarius: ⁊ recipit: vl' ꝓ
cium: vel fructus: sed recipit etiā si non nascantur: tunc non
sunt proprie decime reales: sed personales. Hoc clarius si ē
pecunia: ⁊ idem si fructus qui subrogātur loco pecunie: nec
submittitur manu dei: ideo ecclesia ꝓchialis detrahit de
cimā. Ratio diuersitatis: qꝛ vno casu fructus qui percipiun
tur: dicunt' ꝑdiales: seu artificiales. Alij industriales seu ar
tificiales: ⁊ dicunt ꝙ licet opi. cōiter seruetur: tamē sua opi-
nio de iure videtur vera. s. ꝙ bis decimētur. Et si dicatur si
colonus culturasset: nil debuisset eccl'ie parrochiali coloni.
R̄ndetur per. c. dilecti. s̄. e. quia aliud seruatur in proprijs
predijs: aliud in ꝯductitijs. Breuiter puto ꝙ verior sit opi
nio Inno. qꝛ iura non artant quē ad duas decimas de eadē
re: imo iura que dicūt decimari lucrū: loquūtur vbi non ē
decimatū: vt a se. Sed decimantur quando ab alio est deci
matū: al's quis duplici onere grauaretur: ⁊ eadē res diuer-
so iure cēseret': quod ē impossibile. Nec ob. absurdū: qꝛ
priuabitur eccl'ia ꝓchialis persona sua decima: qꝛ hoc nō
est absurdū. Nā ⁊ vidi hoc cōtingere in illo qui nihil lucra-
retur: vel in illo qui hēt ꝑdia in alia ꝓchia: ⁊ nihil opera-
retur. Non ob. ꝙ dicit de aduocato: ⁊ fructus ille censetur
vt artificialis: qꝛ artificio querit imediate: non vt naturalis:
Et similiter non obstat quod dicit': quin donatur possessio
fructuum: quia cēsetur vt artificial' fructus: ex quo sine la-
bore meo adhibito in ꝑdio acquiritur. Et sic remanemus i
conclusione: qꝛ si consuetudo subest: illa est seruāda: illa ces
sante ẜm opi. Io. an. debet bis decimari: vt ꝑdixi: vel scd'ʒ
opi. Inno. ⁊ hosti. solū in eccl'ia prediali: vt predixi. Mo-
do habetis istā materiā expeditā. ⁊c. ¶ Venio ad glo.
glo. tamen non imponit: ⁊ sic solum est difficile: quia com-
muniter non contingit: vt dicit Ioan. an. Ut quis vadat ml'
tum a longe ad culturandum: quod eēt cōiter necesse: si vel
let in alia dyoce. culturare: tamen si casualiter contingeret:
quod iret: quod forte posset euenire quando non sunt con-
fines minus a remotis. ¶ Ea. gl. in fi. no. de isto verbo nō
facile: qꝛ duobus modis potest exponi. ¶ Secūdo no. ꝙ
decre. super eo. s̄. de parroch. hēt locum. nedum in prescri-
benda proprietate: sʒ etiā vbi agitur de prescribendo alio
iure parrochiali: ex quo confusio finiū posset sequi: secus i
iure patronatus: vt dicit Inno. in. d. c. super eo.

p **Rohibemus.** Laicus deci-
mas nec tene-
re pōt: nec in aliū trāsferre. h. d. In prima pte
ponit ꝓhibitionē. In secunda penam: ibi.
si quis. ¶ No. laicū de iure non eē capacē iuris decima-
rum: vt eas iuste ⁊ absqʒ periculo anime detinere posset: de
quo. s̄. de his que fiunt a ꝓla. cū apostolica. ¶ Secundo
no. casū in quo quis priuat' ecclesiastica sepultura. ¶ Ter
tio no. laicū in alium laicū non posse decimas transferre:
quando illas illicite tenet. A contrario videtur: secus si lici
te: sed de hoc dicet'. j. ¶ No. ꝙ xp̄iani soli ab ecclesia se-
peliendi sunt: nil scribit' vtile super tex. Ideo venio ad glo.
An in cl'icos transferat'. glo. ꝙ non: sine consensu epi. xvj. q.
j. c. si. de his que fi. a ꝓla. c. cū apostolica. ¶ Quero an pos
sint decime transferri sine ꝯsensu ep̄i. glo. dicit ꝙ si laici ha
hēt decimas ab antiquo: satis vr' ꝙ possint in alios laicos
transferre de cōsensu ep̄i: sicut ep̄i hñt. Nec tunc dicit' epi-
scopus dare in feudū symonie. de feu. c. j. Si de facto hñt
illas: nec laico: neqʒ clerico dare possunt: etiā de cōsensu epi
scopi: vt in decre. cū apostolica. in fi. tutius est tenere contra
rium: ẜm Hosti. ad hoc. s̄. de elec. c. q̄uis. Nec ob. ꝙ hic
dicitur cum aīarū suaꝝ periculo: quia subaudiendū est re-
gulariter: q̄uis etiam interdū sine periculo teneant. Boa-
ti. dicebat illud dictū vt facilius inducantur ad illas dimit
tendas. Uel dic ꝙ verbū. cum aīarum periculo: respicit
verbū transferre: non verbū retinētes. Pe. de san. ⁊ Ab. ꝓ
bant per decre. cū apostolica. hoc alle. Nā si ibi specialr' con
cedit': qꝛ hñs in feudū ab antiquo: alias possit transferre in
ecclesiā de consensu ep̄i: ergo nisi in ecclesiā transferat non
cōceditur. Inn. alternatiue vtrunqʒ dictū ponebat. Pro
primo dicto facit: qꝛ vbi feudū eccl'ie ē: in quo nō succedūt
nisi filij: futile esset vasallo non habēti filios frandare eccle
siam. Idē videtur de vasallo qui intendit feloniā facere
contra ecclesiā: de quo de penis in quibusdā: vel aliā pro-
pter quā debēt ꝑdere feudū. Glo. colligit non restituētē
decimas: quas iniuste tenʒ eccl'iastica ꝑuari sepultura. Ui
de alios casus. de sepul. ex parte.

a **D apostolice.** Decime perso-
nales debentur
eccl'ie ꝓchiali. Prediales aūt debent' eccl'ie
in cuius ꝓchia sitū est ꝑdiū: nisi aliud habeat
ꝯsuetudo. h. d. Cōis diuisio: ibi. noueris. ¶ No. parro
chianū se posse subtrahere a ptāte sui ꝓchiani rectoris: ⁊
ep̄i: translatiōe domicilij: ⁊ se ēt eximere ab obligatiōe spi
ritualiū ꝑstationū. ¶ Scd'o no. ar. domiciliū non mutari:
nisi habitatio noue dyocesis: aut ꝓchie sit longeua: ⁊ per
multa tpa. ¶ Tertio no. appellatiōe ꝓchie cōprehendi
dioce. ¶ Quarto no. ꝙ ep̄o de iure cōi d'bent' d'cime: ⁊ ec
clesie cathedrali. de q̄ dicā. j. c. cū ꝯtingat. ¶ Quito no. ꝙ
eodē respcū idē ꝓchianus a diuersis eccl'ijs: nō dʒ graua
ri duplici onere d'cimaꝝ: vl' ꝑstationū. ¶ Sexto no. sūma
riū. ¶ Ultimo no. ꝙ i distribuēdis d'cimis: ⁊ trāsferēdis
d' vna eccl'ia ad aliā: pōt ꝯsuetudo. L'ra h' vult ꝙ vt videā
tur domiciliū hūisse: req̄rit' ꝙ ibi habitauerint ꝑ multa tpa
q̄tū est illd' tp̄e: ꝑ qd' mutat' domiciliū. Doc. dicūt ꝙ forte
decēniū: ar. l. ciues. C. d' incolis. li. xj. Uidete si ꝯstat tacite
vl' exp̄sse de itētione alibi se trāsferēdi: ꝙ itēdit domiciliū
mutare: icōtinēti domiciliū mutat': si āt ꝯstet ꝙ nō itēdit mu
tare domiciliū: ēt ꝑ mille ānos: si eēt mutatū domiciliū. Ad
uertēdū tñ ꝙ si ibi stetissʒ ꝑ āni circulū: ꝑcipiēdo sacra satis
dici pōt ꝙ d'berēt' hmōi decie: dato ꝙ domiciliū nō sit muta
tū: vt pʒ. xvj. q. j. q̄sti. Et si iste stetisset miori pte āni: satis eēt
equū d'cimas ꝑsonales de nouit' acq̄sitis diuidi iter antiq̄ ⁊
nouā: arg. s̄. d' testa. relatū. ad si. Si āt ē dubiū d' volūtate si
ibi stetit ꝑ d'cēniū: ꝑsumit' hēre volūtatē mutādi: vt. d. l. ciues
tñ si stetit ꝑ annū: vl' minorē ptē anni: idē dicēdū qd' dixi. s̄.
ꝓxie. qñ ꝯstat de volūtate nō mutādi domiciliū: sic debes
itelligere: qd' dixi. s̄. d' ꝓ. c. si. An ꝯsuetudo possit circa de

cimā aliqd opari: dic ꝙ sic: nō quo ad trāsferendas eas de vna ecclia in aliā: quātū aūt ad non soluēdas a laicis: nil potest opari ↄsuetudo: de quo dixi. s̄. c. procbianos. ¶ Quero cui debeant decime de iure cōi: dic ꝙ cessante ↄsuetudine debent baptismali pdiales de iure cōi: & psonales debētur capelle: alle. xvj. q. j. decimas. & s̄. c. nuncios. de quo dicam. j. c. cū contingat. ¶ Venio ad glo. querit glo. que dicant decime psonales: dic ꝙ que querunt contemplatione psone: vt de negociatione: vel artificio: vel militia. xvj. q. pma. decime. cum simi. An de his detrahant expēse ante solutionem. glo. dicit ꝙ sic. j. c. pastoralis. ¶ Quero qd d fructibus aīalium: an inter pdiales vel personales computent: vr ꝙ inter pdiales: & sic vbi pascunt cōtinue: ibi decime solui debent. s̄. c. cōmissum. ff. de serui. rusti. pdi. l. pretor. C. de vbo. signi. l. iij. hoc tenet Ala. Goff. hic in sūma. Ad h. xiij. q. j. §. ij. ibi. quis pascit: & per Goff. hic in summa huius tit. Ad hoc q2 boues de illo fundo intelligunt vbi laborāt: non in quo morant. ff. de fun. instruc. l. cum quidam. & arbor illius soli censetur in quo viuit. ff. arbo. furti cesa. l. si plures. §. si radicibus. In contrariū: q2 custodia pastoris est ↄseruanda: & sic vr deberi procbie pastoris. Nā & natus ex vrbanis mancipijs: lz ad villam mittatur nutriendus: nō ideo nimis censet vrbanus. ff. de verbo. signi. is qui. Dic si ibi iacent: & pascuntur in vna parrochia: statim dicetur ꝙ diuidi debent & hoc sequitur Hosti. Quid si per medietatē anni pascuntur in vno loco: per medietatem in alio: dicit glo. equum: vt diuidatur inter eas: arg. de testa. relatū. in fi. ij. q. j. c. fi. xij. q. ij. vulterane. Quid si continuo iacent: seu habitāt in vna procbia: & continue pascuntur in alia: dic adhuc decimas diuidēdas: arg. ff. ad municipa. l. assumptio. Quid si vnus iacet in vna parrochia & larē habet in alia: vbi soluit psonales: dic adhuc diuidendas inter ecclesias vbi iacet: & vbi habet larem. Ad hoc qd no. de ma. & obe. omnes. Hostiē. remittit ad summam. eo. ti. §. cui danda sit. Quando autē sit soluenda scribit Jo. an. in spe. e. ti. sup scdo libello: vbi specialr tractat de decima aīalium: que dbetur de caseo & lacte dicit ibi. ꝙ cōiter tenetur ꝙ de psonalibus solui debent in fine anni: q2 particularis solutio multa parit incōmoda. ff. famil. hercīscū. l. planū. Ad hoc alle. xvi. q. i. reuertimini. ibi enim lapsus est annus. &c. & ibi glo. tangit In glo. non th. Sed si vult infra annū soluere: refutari nō poterit: vt no. hosti. eo. ti. §. & qliter. vsi. sin autē. De fructibus debebit decimus in ordine nascendi: qualecunq3 optimū vel minimū: quod itellige si ab alijs cognoscatur: als cessabit ille rigor. ad hoc de sepul. sacris. & quod ibi no. ff. de vsufruc. l. vsufructuarium venari. §. si in nouas. ff. de condi. inde. si pen. causa. §. ij. vr dabitur mediocre: per iura que dicunt mediocria sequenda. de quibus de censi. qsto. de filijs psby. lras. De lana dicit ꝙ statim exigi pōt: cum nulla sit cā differendi: & solet fieri in anno. De lacte videtur idem: si tamē de illo fiāt casei: sacerdote consentiēte: possent differri: & de his no. i. c. reuertimini. satis putat Jo. an. attendendam consuetudinē: facit eo. ti. cum sint hoīes. & c. ad apsice. & c. in aliquibus. & quod ibi no. in vltima glo. De grano aūt dicit soluēda p vsq3 a palea sepetur: q2 palea est in fructu. ff. de acqui. re. domi. l. adeo. §. cum quis. ij. q. i. multi. nisi ↄsuetudo dictet cōtrarium. ff. de publi. l. si publicanus. & si ↄsuetudo daret cāz surripiendi: seruandā non esset. in auē. vt nulli iudicum. §. q vero. Et dicit ꝙ rusticus tenetur portare ad horreum eius cui decima soluitur: vt no. xvj. q. j. reuertimini. prope fi. scdz Jo. an. ibi. de verbo. signi. Ant. de Bu.

e **X parte.** De omni fructu predij soluende sunt decime. h. d. Et diuiditur in duo. In prima ponit querelam. In scda dat iudicem: ibi. mandamus. ¶ Nota agricultores teneri ad decimas fructuum quos colligunt. ¶ No. arg. ꝙ peccant mortaliter non soluentes decimas: & ꝙ decime sunt sub precepto: & ꝙ non sufficit soluere decimas: nisi integraliter soluantur. ¶ Quero an decime sint portande ad domum sacerdotū expēsis eius qui decimat. dic ꝙ sic. xvj. q. i. reuertimini. & q. vij. c. j. & c. ibis. vbi idē no. Joā. & dixi. s̄. c. proximo. An sacerdos cui debentur decime potest petere: vt interdicatur colono: vt fructus non exportentur de fundo: nisi ipso sacerdote presente. Guil. in specu. eo. ti. ad fi. dicit ꝙ sic: alle. C. quando & quib9 quarta ps debeatur. l. ij. lib. x. sub aspectu curialium. & ff. de rei ven. l. non solum. & q2 habet partem in fructibus: ergo & in fundo quia sunt pars fundi. l. fructus. ff. de rei ven. & in re cōmuni melior est conditio possidentis. l. in re cōi. ff. de condi. Item dicit ꝙ idem determinauit Guil. naso. per. l. paulus. ff. d p cur. & l. suspecta. ff. de inoffi. testa. & C. de litigi. auē. nūc si heres. & illud idem tenet & confirmat Jo. an. in addi. Dicunt tamen hec vera: nisi consuetudo aliud habeat: sed non valeret consuetudo que daret occasionem surripiēdi. in auē. vt nulli iudicum. §. quia vero. & sic temperat. l. si publicanus. ff. de publi. non habetis aliud.

n **On est.** Decime soluende sunt non deductis expensis. h. d. Et diuiditur. In prima ponit exordium. In secunda narrationem. In tertia conclusionē: ibi. re vera: tertia ibi. volumus. ¶ No. pmo ꝙ decime integraliter debentur de oībus fructibus: & de omni negociatione: & omni artificio. ¶ Secūdo no. ꝙ peccat mortaliter qui nō soluit decimas: & potest excōmunicari. ¶ No. ꝙ decime debentur ex districto precepto ecclesie. Item not. quod dixi in summario. Item no. ꝙ ita demum peccant non soluētes decimas: si soluere negligunt: & sic facit pro opi. ꝙ non reqsito tñ. soluere nō teneantur: de qua dixi. s̄. c. parrochianus. Et ponit hosti. j. c. a nobis. & glo. j. eo. c. j. ij. & iij. An de militia indistincte debeatur decima: dic ꝙ sic: si est iusta. Nec queramus de quesitis iniusto bello: an venationes & piscationes dicātur redditus personales: an pdiales. Dicit In no. ꝙ psonales: q2 ministerio hoīs & industria proueniunt: lz enim fere aues aīalia: & similia nutriātur ex beneficio terre: nihilominus inter personales sunt cōputande: ideo dande sūt decime ecclesie vbi audit diuia. xvj. q. i. qsti. Hec diē va vbi qs libere venat: vr piscatur: nulla parte venationis vel piscationis: vel precij data: als si teneretur ad preciū vel certam partem illi cui de iure dare debet: & illā dat. Dicit ꝙ de illa parte danda esset decima ecclesie baptismali vel parrochiali: in cuius limitibus fit venatio vel piscatio: quia illa pars non queritur artificio: sed ex aqua vel terra: igitur si sit locus publicus in quo licet piscari: vel venari libere: sine aliqua solutione censentur redditus personales: & sic decima debetur ecclesie parrochiali: vbi audit diuia. Sz qd si olim erat liberum venari vel piscari in certo loco: dominus postea facit statutum ꝙ nullus possit ibi venari vel piscari. Sentire videtur hosti. q2 violētiam infert dñs: nec ibi piscantes cōmittunt furtum: dicit tamē ꝙ possunt timere penam ne auferatur sibi de facto: hec dicit vera: nisi interueniat consensus illorum quorum interest: vt populi: q2 tunc bene transgressor esset puniendus. Insti. de re. diui. §. iij. & §. fere. & §. ne quid in loco publico. per totum. Quid si aliqs capit pisces in mari vel flumine: & postea ponit in stagno: & ibi nutrit: cui debeatur decima: dicit ꝙ decima debetur ecclesie vbi est stagnum. Idē dicit si fere bestie alibi capte includantur in certo loco: quia debētur ecclesie vbi est loc9 ille: vbi incluse sunt: alle. j. eo. c. cum non sit. cum simi. Alij dicunt ꝙ ipse recitat ꝙ debentur ecclesie parrochiali: vbi audit diuina: quasi sint redditus personales: quia omnia talia proueniunt opera & artificio hominis. Nec obstat. j. c. cum non sit: quia semen ibi mortificatur: & deo auctore viuificatur: & sic ibi nil operatur homo: sed solus deus: secus in aīalibus: q2 pisces & animalia ministerio hominis includūtur. Nec sicut grana moriuntur: & postea cū maiori fetu reuiuiscunt: fm Inno. Hostien. vero dicit ꝙ talis decima non est

mere ꝑdialis:nec mere ꝑsonalis.ꝟ.eo.ad apl'ice.sed mixta: vt ibi.satis pōt dici:ꝙ deberet extimari valor pisciū tpe ca ptionis:⁊ de illo debeaꝛ decima eccl'ie loci: vbi sunt capti. Itē valor q̄ supercreuit stādo in loco stagni:⁊ ð illo debea tur decima eccl'ie loci:vbi sitū est stagnū:⁊ h̄ fuit mens bo sti. ¶ Quero aliqs arborem de silua excidit:⁊ valet ibi de cē:⁊ portat ad portū:⁊ ibi vꝫ mille:an ðbeatur ðcima de de cē:an de mille:⁊ rñdēt doc.ꝙ de mille:deducanꝛ tñ expēse q̄ fiunt in conducēdo ad portū. Alij dicūt ꝙ solū de decē de cime ðbētur:⁊ alia vltra decē cedūt lucro. Hosti. ꝯcordat opi.q: eccl'ie ꝑrochiali vbi sitū est ꝑdiuꝫ: in quo erat arbor affixa:debebiꝛ decima de decē:sed de eo ꝙ lucraꝛ condu cēdo ad portū:q: est lucrū ꝑsonale:debeꝛ decima eccl'ie ꝑ rochiali:vbi ꝑcipit ecclesiastica sacramēta:⁊ de decē nō de trahētur sumptus:q: censeꝛ decima ꝑsonalis:sed de alio vl tra decē:q: cēsetur lucrū ꝑsonale:bñ deducunꝛ expēse: vt.ꝟ. eo.c.pastoralis. Quid comprehēdaꝛ hic appellatiōe om nium bonoꝝ. Dic bona dr̄ quoꝝ dñia habemus: vel que possidemus.ff.de ꝟbo.signi.l.bonoꝝ. Et dicunꝛ bona:quia nos beant.i.beatos faciūt:ſm Goffre. Et pondera de om nibus:q: ⁊ de mobilibus ⁊ imobilibus. ¶ Ultimo dicunt doc.per l'ram in fi.ꝙ oēs scire ⁊ tenere debēt decimas eē in ꝑcepto:q: ꝙ declarat papa oīno est sequēdum.qui fi.sint le gi.ꝑ venerabilē.§.rōnibus Quod ē verū etiam de quotita te:vt hic dicit in fi.ſm Hosti. ¶ Glo.vltima signat ꝯtrium: q: vꝛ ꝙ deductis expēsis dꝫ solui decima:vt pꝫ in.c.pastora lis. Soluit ꝙ hētis in ꝑsonalibus:hic in realibus:ideo q̄ꝫ quā h̄ decre.mixtim loquiꝛ de vtrisqꝫ.s.mandatū in fi. In quantum dicit decimas ðducendas:debet intelligi de reali bus:⁊ non ꝑsonalibus. An.de Bu.

c **Ex transmissa.** De fructib⁹ mo lendini ad ven tum soluēde sunt decime.h.d. Iste titulus ē ali quātulū tediosus:q: millesies idē per idē repe tit. Et diuidiꝛ in tres ꝑtes. In ꝑma ponit decisam q̄relam. In scd'a dat iudicē. In tertia ꝑmittit ḡnalem rōnem:ex qua infert cōclusionē:ſa ibi q:tertia ibi.mādamus. ¶ No.ꝙ soluēde sunt decime sine aliqua diminutione que fuit rō du bitādi in decre. Dicunt q̄dam quasi ibi manus dei nil opa reꝛ:sed ex vēto qui per se nasceretꝛ:obueniret:sed nō est ita: q: mare ⁊ venti:⁊ oīa sunt sub manu dei. Matthe.viij.qui fecit terrā. Itē sufficit ꝙ sit licitū lucrū:vt hic. ¶ Quero an de illicite acq̄sitis:danda sit decima:dic ꝙ nō: vt hic pꝫ a cō trario.j.q.j.non ē putanda.vbi de hoc glo.arguit pro ⁊ ꝯ. Prio arguit ꝙ nō ðbeaꝛ iuxta illð. Nō accipias mercedē postribuli. Deutero.xxiij.⁊ Esay. Non accipias mercedē meretricis:nec ꝑcium sanguinis. Dicit Io.an.ꝙ h̄ auctori tas non est de textu Esay.imo nec biblie. Et illud honora bis dñum deum tuū de tuis iustis laboribus: vt in.c.nō est putāda. Ad hoc q: illicite acq̄sita non sunt in bonis nr̄is.ff. pro socio.l.cū duobus.alias incipit si inter fratres.§.fi. In contrarium arguit ꝙ soluere dꝫ meretrix decimam:q: non turpiter accipit.ff.de condi.ob turpē cām.l.idē ⁊ fi.§.q̄tiēs. Itē delictū non ꝑstat imunitatē.ff.de inter. ⁊ relega.l.lega torum.§.fi. Itē q: criminosum nō dignitas: sed pena muta tur.C.de decur.l.ne quis.lib.x. Ad hoc illud euangelij. Fa cite vobis amicos de māmona iniquitatis. ¶ Glo. ponit opi. Prima est ꝙ de nullo lucro illicite acq̄sito potest fie ri elemosyna:vel etiam decima solui:⁊ sic nec meretrix: nec aleator: nec symoniac⁹: nec hystrio pōt facere elemosynaꝫ: vel decimam dare de tali lucro:ꝑ priora iura:⁊ argu.ex hac l'ra. Scd'a opi.vt dicatur q: quedā est decima realis:⁊ hec licite recipitur ab oībus etiam illicite tenētibus:q: debetur rōne ꝑdij:non ratione ꝑsone:q: ecclesia suuꝫ recipit. Que dam est ꝑsonalis:⁊ dicit ꝙ de illicite acq̄sitis pōt elemosy na fieri:⁊ dari decima de illis:de quibus non competat re petitio:⁊ dñium trāsferatur:⁊ ita meretrix ⁊ hystrio: ⁊ is q̄ de māmona iniquitatis:⁊ sollicitudine tꝑali acq̄siuit. xiiij. q.v.nō sane. Sacerdos tñ non dꝫ decimam recipere a mere trice:ne videatur ei imunitatem ꝑstare:sicut quandoqꝫ ob lationes aliquoꝝ respuūtur rōne criminis.lxxxx.di. ob lationes.xvij.q.iiij.miror. Quedam sunt in quib⁹ domini um non transferꝛ:⁊ competit repetitio: ⁊ inde nō potest fieri elemosyna:vel dari decima cum nō sit illius.ꝟ.eo.tua nobis vt in vsura ⁊ symonia.de iureiurā.debitores.⁊ in furto ⁊ ra pina cōiter glo.tenetur:saluo q̄ꝫ in eo ꝙ dicitur meretricem teneri ad decimam:ab eo tñ recipi non debere:hoc est veꝝ q̄ꝫ diu iam esset in peccato:⁊ idem vꝫ in alijs. Sed post peni tentiam bene potest recipi:ſm Lau.⁊ Inno.ne despiciatur in eo qð fuit.l.di.ferrū. Si vero nō penitet:faciat inde elemo synam de dyocesani consensu:⁊ sic cessat insolubile qð sol uere debꝫ:⁊ soluere non pōt cuꝫ id nō recipiat eccl'ia:⁊ sic di cit soluēda.not. in summa.§.de qb⁹. Dic ergo in elemosy na ⁊ decimis:vt dictū est. In oblationibus aūt:an differant ab elemosynis:vide de sen.excō.cū voluntate:per Innoc.⁊ ibi de relictis ꝓpter sepulturā. ⁊ vide hanc glo.xiiij.q.v. in sūma.⁊.xiiij.q.iiij.si quis vsuram.xvi.q.j.decimas.j.q.j.nō est imputanda. Si tñ res vendaꝛ furtiua:aliqui dicūt ꝙ de ꝑcio fieri posset elemosyna:q: non sunt minimi furtiui: q̄a dantur pro re furtiua.ff.de fur.l.qui vas.§.fi.ſꝫ Lau. Sed hoc non credit.de vsur.cū tu. ¶ Quero an dare pecuniaꝫ meretrici sit peccatū.glo.dicit ⁊ tetigit.lxxxvj.di.qui vena toribus. Quidam dicunt ꝙ nō ꝑcedente pactione cā remu nerationis post factū:lꝫ dare meretrici.ff.de dona.l.affec tionis. Contra credit ibi Io.q: talibus dare semper ē pec catum.xvj.q.j.l.solutum.tñ non repetitur:sed promissuꝫ ip sa non potest petere cum turpis fuerit promissionis cā.ff. de verbo.obli.l.generaliter. Non ob.predictis quod dicitur de māmona iniquitatis:q: debꝫ intelligi.i.sollicitudine: vt pꝫ in concordantijs.⁊ no.xij.q.j.c.ij.

a **Nobis.** Locator ⁊ cōductor ad deci mas tenētur:nisi se imunes eē ostendant.h.d. Diuiditur vt proxima:ſa ibi.cū igitur. ¶ Nota papam posse ꝯcedere alicui i munitatem sup iure decimarū:⁊ sic videtur ꝙ preceptum ð decimis non semper:⁊ ad semꝑ obliget ¶ Iteꝫ no.ꝙ dan tes ad affictum ⁊ recipientes:tenentur ad decimas. Iteꝫ ꝙ ecclesia parrochialis super decimis fundat intentuꝫ de iure cōmuni:ideo se non teneri ad decimas:seu se exemptum de bet probare. C.di.cōtra morē.⁊ de ꝑscrip.c.j.in.vj. ¶ Ue nio ad glo.⁊ glo.ij.oppo.ꝙ papa non possit concedere pri uilegium super decimis:quia sunt tributa egentiū anima rum.xvi.q.j.decime.⁊ in.c.tua nobis. Item quia debentur diuina institutione.ꝟ.c.tua.⁊ sic contra ius diuinum dispēsa re non debet:⁊ ꝑceptū legis diuine:imo vsqꝫ ad sanguinē ð fendere dꝫ.xvj.q.j.sunt quidam.v.disti.in ꝑnci.viij.di. que contra. Dic ꝙ non dat priuilegium alicui de non dandis decimis:sed concedit ei administrationem decimaruꝫ: vt in de recipiat sustentationem:⁊ residuum conuertat in vsum pauperum:tali modo concedat monachis:⁊ sic laico possꝫ concedere. Idem.no.Io.xvj.q.j.§.si ergo. ⁊ est simile de vsur.salubriter. Uel scd'o ſm glo.decimas omnibus re mittendo:⁊ sic ex toto preceptum tollendo non posset face re papa:quia hoc respectu ius naturale est immutabile.v. di. in princi. Alicui tamen remittendo specialiter posset: q̄a nō potest ex toto tolli:sed aliquibus singulariter remitti: sicut illud ius naturale:ꝙ omnes sunt liberi.a princi.in auc̄. qui. mo.na.effi.legiti.§. si quis vero.immutatum est in quibus dam:sed non in omnibus:hoc enim fuit impossibile ꝙ om nes essent serui propter naturam correlatiuorum.ſm gl.do cto.dicunt ꝙ etiam omnibus laicis illud concedere posset: ad tempus ex causa: vt fecit gallicis:quia hoc est distingue re:non ex toto tollere. Nec obstat si dicatur ꝙ contra ea q̄ sunt in ꝑcepto non dispensat papa etiaꝫ singulariter:non.n. posset dispensare:ꝙ licitū eēt homicidiū alicui. Dicit host. spāle esse in h̄ ꝑcepto: vt iterꝑtatiōeꝫ ⁊ limitationē recipiat:

ꝙ non est in alio morali: ⁊ est rõ q: in aliis ꝟsaꝛ honor dei ir
remissibiꝉ: vꝉ vtilitas hũana: publica ĩdispẽsabiꝉ: vt ĩ pcept
decalogi: quoꝝ nullum ẽt in parte remitti põt absq3 offẽsio
ne dei: vt non hẽbis deos alienos: dilige ꝓxim ũ: honora pa
trẽ: non occides. ⁊c̃. Nam rõ naturalis oñdit talia non pos
se remitti. In hoc aũt pcepto ꝯsideraꝛ honor dei: vt decima
deꝛ clericis ⁊ eccł'iis: ⁊ hoc ipsoꝝ respicit tpale cõmodum.
Cum aũt papa sit oĩum eccł'iarum rector: ⁊ vicarius cleri
coꝝ gñalis cum libera administratione. Non ẽ mirũ si in h
multum põt. dicit papa dispẽsare põt: vt ꝙ vni eccł'ie debeꝛ:
alteri debeaꝛ: ⁊ ꝙ per vnã eccł'iam retineaꝛ: ꝙ alteri debeaꝛ
q: totam ꝓuenit eccł'ie: ẽt in honorẽ dei: ⁊ satis honoraꝛ de
us: si aliqua hẽt eccł'iarum: ꝙ tñ est eccł'ia cuius ipse spon
sus ẽ. Si aũt velit papa exẽptionẽ concedere: simplr remit
tere pteritas non solutas: credo ꝙ cã non subsistẽte non pos
sit: ⁊ legittima eẽt cã: si hoc non hẽt vñ soluat: ⁊ si soluat ve
niat ad magnam paupẽtatẽ: põt ei vt pauperi illa reꝟuare: q:
satis honoraꝛ deus: ex quo hic vt paup recognoscit hoc in
alimoniã a papa: ⁊ forte ꝙ pp liberam administrationem:
quam hẽt posset sine cã illas dimitti: remittere salua parte
paupum: q: põt ius eccł'iarum tollere: cum sit gñalis admi
nistrator: ⁊ posset illas sibi appropriare. ⁊ ꝯñr remittere: s3
pimum tutius est. Sup futuris aũt decimis causa subsistẽte
satis puto ꝙ possit: s3 sine causa non video ꝙ possit: q: eccle
siam pticulariter distinguere non est ei licitũ: causa non sub
sistẽte: sicut nec sine cã iuramentũ: vt no. de renunc. cum inꝛ.
. P. ẜm Gof. Rector aũt prochialis eccł'ie si vult remitte
re ipm ius decimaꝝ laico põt. Si aũt fructus decimaru3 p
tpe pterito: satis puto ꝙ possit: ꝙ credo quo ad parte3 que
eum tangit: sed quo ad ptem que epõ vel paupibus debeꝛ
non põt: nisi cum auc̃te epi: quo ap partẽ que epõ debeꝛ po
test: s3 quo ad partẽ que debeꝛ paupibus non puto ꝙ pos
sit cum epõ: nec ẽt a papa: nisi vt est dictum: quo ad fructus
futuros credo ꝙ posset: vt tpalem remissionẽ facere: q̃ ad
fructus eum tangẽtes: s3 quo tangẽtes ad epm vel paupes:
idẽ quod dixi supra. cum hoc tẽperio intellige glo. de trans
ac. statuimus. ⁊ quod ibi no. Nunqd aũt dari possint pos
sessiones pro decimis pteritis ⁊ futuris: vide glo. ⁊ docto.
de reꝝ pmu. c. fi. de re. ec. non alie. vt sup. ⁊ vide pau. in cle.
ij. de decimis. in ꝟbo decima. ¶ Quero qualr possint se osi
dere exẽptos: dic puta q: hñt priuilegiũ: vel hñt in antiquũ
feudũ: vt nota. j. eo. c. q̃uis. vel nisi eẽt facta cõpositio. ꝺ quo
de transac. c. ij. & c. cum sint. ẜm Hosti.

Ua nuper.

In gñe vel in specie. impator decimas re
mittere non põt. h. d. primo. Et decime nouali
um non accedũt laico qui ab antiquo decimas
in feudũ hẽt. h. d. ẜa ibi. nec occasione: q: sunt duo dicta. Et
primi dicti rõnem pmittit etiam: scða submittit ibi. cũ in tali
bus. ¶ No. regulã in prin. ꝙ non est cõcessu3 laico aliqd
disponere de rebus spiritualibꝰ: aut iuribus. ¶ No. ꝙ sup
posito ptãtis defectu: illud qð nõ põt fieri in specie. nec ẜm
valet in gñe: ⁊ ꝙ in gñe est dispositũ: non extendiꝛ ad spẽm
a ptãte disponẽtis exẽptam. Iste est bonus tex. pp statuta
que fiunt multotiẽs ꝙ non suppositus ptãti statuẽtis nõ pos
sit ibi aliqd querere. ⁊c̃. Certe non intelligereꝛ hoc statutũ:
q̃ ad eccł'ias vel ecclesiasticas psonas: q: in illas non põt sta
tui: quia eẽt ꝯ libertatẽ eccł'iarum: ⁊ statuẽtes punirẽtur. Et
similr dico de statuto ꝙ non sit licitu3 declinare iurisdictio
nem ptãtis: alr̃s sic ipse: ⁊ parẽtes sui extra ptãtẽ ⁊ protectio
nem cõmunis: vt possit impune offendi: q: nõ extendeꝛ ad
ecclesiasticas psonas: quia eẽt ꝯ libertatẽ eccł'ie. Ite3 facit
contra opi. Bar. de qua dixi in. c. eccł'ia sancte marie. de cõ
sti. ¶ No. p ecclesiam declaratũ per hanc constitutionem:
⁊ p canones ꝙ decime debenꝛ ex pcepto diuino. Sileãt er
go theologi: quia ad eos non spectat hoc decidere: imo ⁊
dicta scõ: n3 succũbunt declarationi eccł'ie. xx. di. libellis. ⁊
facit contra Pe. lomb. ⁊ alios de quibus dixi. & c. prochia

nos. ¶ No. ꝙ in exorbitantibus a iure: nõ est extẽdẽda li
centia: q: ꝟba stricte sunt intelligẽda: nec excludunꝛ: vel ali
ter ꝙ ius spirituale ẽ exorbitans: non ẽ extendẽdum: sed re
stringẽdum ẽt respectu mãe: sup qua emanat licẽtia: h innu
it ꝙ facilius aliquid fieri possit gñaliter q̃ spẽaliter. Sed ꝯ
decre. qui ad agendu3. de procur. in. vj. ⁊ in. l. obligauit. ff. ꝺ
pigno. vbi multa possent fieri gñaliter: que non possunt fie
ri spẽaliter. So. dicunt aliqui ꝙ melius dixisset lr̃a: q̃ tuncũ
q3 spẽaliter: hec destruit lr̃am. Dic ergo scðo plus val3 spẽ
lis q̃ gñalis: quando concedens concedere põt: sed quan
do non põt: aliquando plus opatur gñalis q̃ spẽalis: vt pa
tet in fundo dotali. C. de fundo dotali. l. j. de iure pa. ex lr̃is
vnde dicit Hosti. ꝙ lr̃a hñ stat vt iacet: ⁊ melius stat: q: quã
do agitur de voluntate habenda: seu de defectu voluntatis
facilius fit spẽaliter q̃ gñaliter: quia facilꝰ tunc habetur vo
luntas in cõtrariis. Si vero supponitur defectus potestatis
ex natura materie: aliquid facilius fit gñalr q̃ specialiter: p
quod apparet in. l. j. ff. de fundo do. vbi prohibita est aliena
tio fundi dotalis in spẽ: ⁊ in genere non: vt. j. de iure pa. cum
seculum. ⁊ c. ex litteris. ꝟsi. ius pa. Prelatꝰ potest gñaliter
alienare: ⁊ tamẽ non specialiter. ¶ Secundo opp. ꝙ im
perator remittere possit decimas: quia ⁊ iuramentu3 quod
est spirituale obligans de iure diuino. l. fi. in princi. ff. ad mu
nicipales. Respondent docto. ꝙ leges que dicunt posse im
peratorem de spiritualibus intromittere: correcte sunt per
ipsas: vt patet in auc̃. vt clerici apud proprios episcopos. §.
si vero ecclesiasticis. Item in. l. contraria. imperator non re
mittit iuramẽtum: sed facit gr̃am illi qui iurauerat: ꝙ diui
na tamẽ non reciperet: ⁊ postea recipit in eo quod ab ordi
ne non remoueꝛ: sed per hoc piurium non excusaꝛ. An pa
pa hodie posset decimas infeudare. Docto. dicunt ꝙ sic: l3
inferior non. j. eo. c. penul. ⁊ c. q̃uis. ⁊ c. prohibemus. Du3
tamẽ causa subesset: ⁊ in hoc ẽ odium. ¶ Quero de exem
plo lr̃e insi. dic puta quia concessum fuit priuilegium alicui
super decimas laico: vt ipsas pcipiat: certe non habebit su
per noualibus postea factis. Uel pone ꝙ est concessu3 ali
cui pŭilegiũ: vt nõ teneaꝛ ad decimas: certe nõ detraheꝛ ad
noualia postea fcã. ¶ Uenio ad gl. an laici statuãt ad cõ
modũ eccł'ie. gl. ꝙ nõ. xcvj. di. bñ qd ẽ. cũ si. ¶ Op. gl. ꝙ
qñq3 in clericos hẽat laicus ptãtẽ. & de iudi. cũ nõ ab hoie.
glo. ponit regulam: ⁊ exceptuat aliquos casus. ¶ No. gl.
in eo ꝙ dicit scisma facientem non tradi curie seculari: nisi
sit incorrigibilis pro intellectu illius capł'i: ⁊ pp ea que hñ
tur in dicto. c. cu3 non ab hoie. Excipiunt alium casum in. de
electione. vbi periculum. §. fi. libro. vj. Nunquid autem inci
denter cognoscat de matrimonio laicus. vide in spe. de re.
cog. §. j. post principium. ⁊ de ordi. cog. tua. Glo. alie sunt
clare: ⁊ modicum vtiles: ac nulla supplectione egent neces
saria. An. de Bu.

Ua nobis.

Sine seminis ⁊ sũptu
um deductione: debe
dominus ⁊ colonus decimam soluere: ⁊ nõ cui
voluerit: eccł'ie vel paupibus: sed ecclesie parro
chiali cui debentur: nec excusatur ꝓpter malitia3 clericoꝝ.
h. d. Et diuidiꝛ in tres ptes p ordinẽ. In prima ponit tres
machinationes per ordinẽ. In scða respõdet p ordinẽ. In
tertia concludit: scða ibi. veꝝ: tertia ibi. quoniam. ¶ No.
primo ꝙ decime ex fructibus debentur semine non dedu
cto: nec etiam sumptibus pro fructibus habendis. ¶ Se
cundo nota vnam causam propter quam soluũtur decime
in recognitionem: ⁊ signum vniuersalis dominij dei: cuius
seruientibus exsoluuntur. ¶ Tertio no. ꝙ de fructibus: tã
de portione coloni: q̃ etiam de portione domini decime de
bentur: ⁊ integraliter. ¶ Quarto nota ꝙ non excusaꝛ non
soluens ðcimas prochiali eccł'ie cui debenꝛ: licet vellet con
uertere etia3 in aliũ vsum etiã piu3. Item ꝙ pp detestabile3
vita3 clerici: qs nõ excusaꝛ a solutiõe decimaꝝ. ¶ Ultimo
no. ꝙ in notoriis nõ admittiꝛ appellatõ: ⁊ i talibꝰ pcediꝛ ap

pellatiõe remota. ¶ Expeditis notabilibus venio ad mãz .c.infi.ꝛ op.de.c.pastoralis.§.e.vbi expense deducunt: ꝯriuz ꝓcedit in decimis que debent ex negociatione. de qb⁹ tan quã de lucro debito detrahunt expense:cum lucrũ non dica tur:nisi deductis expẽsis::hic de decimis fructuũ: quo casu non detrahunt sumptus:nec semen:qꝛ semen deus ministra uit ꝛ illius quasi vsufructũ concessit agricole:vñ semen solu tũ de fructu eius cuius esse dꝫ: ad instar pecunie in vsufru ctũ date.ff.de vsufruc.ea.re.que vsufru.ꝯsu.l.ij. ꝛ ad instar gregis in vsufructum cõcessi.ff.de vsufruc.l.non fuit.ꝛ.l.se. Item semen ei a deo fuit gratis datũ in negociatiõe: pecu nia salua manet in fructib⁹:semen mortificat:ꝛ ibi ꝑncipalr opatur manus dei:principalius aũt in negociatiõe opatur manus hoĩs. Alia assignatio rõnis diuersitatis inter di ctos casus assignat in.d.c.pastoralis. ¶ Scdo op.ꝙ appel latio debeat admitti:per nõ soluentẽ volentẽ soluere deci mas:qꝛ põt habere iustã causaz appellãdi:qꝛ possibile ẽ ꝙ habeat ꝑuilegiũ: vel pactũ intercesserit.§.e.ex multiplici:er go dꝫ admitti.de appel.vt debit⁹. Hic si appellans ꝑten dat aliquã de causis hic inftis:vt qꝛ dicat ꝙ nõ vult integre soluere:qꝛ vellit deducere sumptus: vel semen: vel qꝛ vellit ĩ aliũ vsum cõuertere:vel quia nõ tenetur soluere ꝑtextu vite clerici:vel ꝑtextu ꝯsuetudinis:qꝛ hec cãe non obumbrãt no toriũ:qꝛ ꝯ ius sunt:ideo non tenet appellatio:Secus si cã iu sta allegaret:vt qꝛ due ecclesie inuicẽ litigarent sup iure de cimarũ:nec appereret cui debeat:adhuc certe in tñ est iusta causa nõ soluẽdi:facit de app.dilectis. ¶ Quero qua ac tione petantur decime. Joã.dicit ꝙ petũtur p actionẽ con fessoriã:qꝛ ius ꝑstandi decimas est q̃dam ꝯuitus:vel petun tur rei ven.xvj.q.j.moderamine.ꝛ.c.reuertimini. hẽt enim dñi iuz decimaꝝ:lꝫ nõdũ hẽat poss.ssionẽ:vt qdã dicũt: ꝛ sic est ꝑuilegiũ ecclesie:vel ꝙ sit signũ tradite possessi. vt.C.de sacro sanc.eccle.l.fi.de ꝯsue.c.ii.ꝛ qđ ibi no. Nec ob.ff.de polici.l.ff. quia aliud est decimã deberi ex noto:vt ibi: aliđ qꝛ debita. Alij ꝙ petũtur conditione ex canone.xvj.q.j.de cime.ꝛ.c.reuertimini.ꝛ arg.de condi.ex lege.l.vna, ſm gl. dic vt per glo.in.d.c.moderamine. Hosti.dicit ꝙ hoc con sistit plus in subtilitate q̃ꝫ in vtilitate: qꝛ non hẽmus ꝓpone re actionẽ.de iudi.dilecti. Posset tñ dici ꝙ confessoria agi tur inter duas ecclesias:quarũ quelibꝫ dꝫ ius habere:vt cuꝫ colonus negat se teneri:vel agitur ad ipsuꝫ ius declarandũ Ad fructus aũt cũ sunt segregati:vel saltẽ a fundo separati agitur rei ven.fructibus aũt pendentib⁹ ꝯditione ex lege di uina:per ius canonicũ declarata ꝛ approbata. ¶ Opp.ꝙ pars coloni nõ decimet:si eniꝫ decimatus est aceruus totus dñi:colonus nĩl minus ꝑcipit:non debet ergo iterato deci mari. So.qñqꝫ colonus percipit partẽ fructuũ sub nomi ne quote:vt mediã tertiaꝫ ꝛ quartã: ꝛ tunc si primo est deci matus totus aceruus:non plus decimat colonus. Si nõ est decimat⁹ totus aceruus:hñ scđo decimat colon⁹ de illa parte. Aliqñ colonus percipit oẽs fructus:ꝛ tenet dare ad numerũ duos vel tres corbes dño:ꝛ tunc dñs tenet soluere decimã q̃tũcunqꝫ decimatus sit aceruus:qꝛ pars illa nõ est determinata:cũ illã nõ recipiat vt partem aceruj decimati. ¶ Sꝫ quero cui danda sit decima de illis duob⁹ vl tribus. Nã non videtur ꝙ sit danda illi ecclie vbi situꝫ est ꝑdiuꝫ:qꝛ iam penes colonũ de oĩbus habuit integrã decimã:ꝛ bona fides non patitur:vt bis idẽ exigatur:vt.ff.de re.iur. bona fi des:parrochiali nõ:qꝛ non est decima ꝑsonalis: potest dici ꝙ sit realis:ꝛ ꝙ debeatur ꝑrochiali:lꝫ descendat a decima to aceruo:sicut si quis daret alicui corbẽ decimatũ. Naꝫ ad decimas personales tenetur illius corbis tãq̃ de lucro. Co lonus ꝟo vr ꝙ possit tanto minus soluere parrochiali eccle sie ꝑdij de toto aceruo:vt vr ar.§.c.cum sit.in fi. Et ſm h do min⁹ soluit in ecclia ꝑdii. Credo ꝙ si istos tres corbes dat: vt de parte fructuũ:ꝛ ita demũ si ibi nascuntur:ꝙ dñs nõ te netur ad decimas:quia ipsos vt prediales ꝑcipit. Si antez ipsos ꝑcipit:siue ibi nascunt:siue non:tunc eos ꝑcipit vt per

sonales:ꝛ tenet parrochiali ecclie:ꝛ non credo ꝙ colonus hoc detrahat:qꝛ h quasi est expensa suoꝝ reddituuꝫ:q nõ detrahitur de predialibus:predicta procedũt in dño ꝑdij. In dño aũt tributi verũ dicit.§.c.cuꝫ non sit:qa sicut priuata ꝑsona soluit:vbi hꝫ domiciliuꝫ. Si rex vbi hꝫ sedem rega lem.C.vbi sena.vel cla.l.ij.qꝛ nihil abest ecclie ꝑdii:vñ di cebat Inno.ꝙ vbi pensio non datur ratione dominii:vl fru ctus terre:sꝫ pro aliquo ꝯuitio defensione:vel custodia dã tis:vel simili causa:tunc q̃tũcunqꝫ sit decimatus aceru⁹ dã da est decima de tali pensione:sicut de militia ꝛ venatione. .§.c.non est. Si vero gratis daretur pensio sine vllo seruitio vel causa:tunc si illa pensio prius est decimata: non vide tur ꝙ interim debeat decimari:ſm Inno.ꝛ hoc veruꝫ đ de cima ꝑdiali:vt dixi.§.c.cum sint.ꝛ dicit Inno.ꝙ ratio est q̃ re colonus partiarius decimato aceruo nõ tenetur decima re ꝑteꝫ suam:qꝛ colonus hꝫ in fructib⁹:secus in colono mer cenario:siue sit merces in pecunia:siue in rebus alijs etiã iaꝫ decimatis. Licet aliqui ꝯ:cuꝫ merces succedat loco fructu um:quos colonus ꝑcipere debet:vnde debꝫ eodem iure cẽ seri.de censi.olim causam.vt lite pen.ecclesia.in fi. Sꝫ dicit Inno.ꝙ hec successio:nec lege:nec consuetudine est intro ducta:quia si esset tollerari posset illud quod dicunt. Et si queritur:quare in hoc sit melioris ꝯditionis partiarius: q̃ꝫ pensionarius.dicit Inn.quia partiarius operas suas expo nit misericordie dei ꝛ fortune. Sꝫ mercenarius semꝑ est in toto ꝛ in certo. Opi.aũt glo.in puncto principali tenet ho sti. ¶ Quero an teneor dare decimas ei quẽ scio esse symo niacuꝫ ꝛ ꝯsequenter suspensuꝫ: vr ꝙ non.xxxij.di.c.ꝑter.§. veꝝ. Nam datur ratione diuini officij:seu obsequij: vt hic. .§.c.nouum.xvj.q.j.questi. Iteꝫ ordines non debent ab eo recipi.de symo.per tuas. So.dicit glo.ꝙ tenetur ad dan dum decimas. Non ob.ꝙ in eo cessat diuinuꝫ obsequiuꝫ: qꝛ vt iudeus aliquando dat:lꝫ non omnis:ꝛ dat reales.§.de iudeis.quanto:alleg.de vsur.quanto.ꝛ tñ in eo cessat diui num obsequiũ. Ad hoc ꝙ no..§.c.de terris.hanc opi.tenu it Goff.phi.ꝛ vin. Hosti.tenet ꝯrium:ne videat in suo pec cato nutriri. ar.v.q.v.non oĩs. vbi vtilius esuriente.ꝛc̃.đbe bit tñ ꝑrochianus ne illi lucri faciat in vtilitateꝫ ecclie ꝯuer tere:arg.§.đ iude.cum sit.đ succes.ab intesta.c.fi.đ offi.ordi. cuꝫ vos. Non obstat quod dicit de iudeo:quia lꝫ non audi at officiuꝫ:tañ is cui prestat decimas officiuꝫ facit:vñ de ꝓ pter illius indeuotioneꝫ non admittet suuꝫ ius. Item dicit de notorio fornicatore:ſm Hostien. ¶ Oppo. ꝙ non pos set princeps concedere aliena.C.de quadri.prescrip.l.bene a zenone. So.aliena.i.ecclesiastica non potest:vt h: aliena secularia potest hñ:vt ibi. Inferior aũt non potest:saluo qa creditor ratione iuris pignoris:vt.l.non est nouũ.ff. đ acq ren.re.do.de quo plenius in regula iur.nemo potest plus. lib.vj. ¶ Glo.vltima querit qualr compellat:dic ꝙ ꝑ ex cõmunicationeꝫ ꝛ bãnuꝫ pape.xvj.q.j.statuimus.§.vt iniun gatur sub pena pecuniaria:vt infra certũ tẽpus soluat:taleꝫ enim penaꝫ exigit a clerico vel laico.xxvj.q.v.si quis cuius libet.abstinendũ tñ diebus feriatis ab excõicatione huius banni:vt ibi:sic intelligit Hug.ꝛ Hosti.hic.

c

Ex parte tua.

Priuilegium de decimis laborum noualia comprehendit.h.d. Et diuiditur in duo. In prima decisa ꝯsultatio. In secunda re sponsio:secunda ibi.cum tibi. ¶ No. ꝙ licꝫ in priuilegijs verba non amplientur vltra proprium significatuꝫ verbo rum:nec extendãtur ex paritate:vel maioritate rationis ope ratur:tamen maioritas vel identitas rationis non restringa tur vltra significatum verborum: vel vt extendatur vsque ad significatum verborum. Ista enim verba de laboribus terre plus: vel saltem equaliter proportionantur nouali bus cum maior labor exhibeatur erga noualia: quã er ga non noualia. ¶ No.ꝙ arg.a maiori procedit in iure af firmatiue. ¶ No.ꝙ maioritas ratiõis extẽdit priuilegiuꝫ

ad futura:⁊ impedit illud restringi ad ꝑterita tm̄:qꝛ verba
pariter ꝓportionant̄ ꝑteritꝭ ⁊ futuris. ¶ Op.ꝙ ď iure cō
muni debeant̄ decime huic abbati:qꝛ ꝑrochiali ecclie de iu
re decime regulr̄ ďbent̄:vt hoc ti.ꝑ totū. Ergo si abbas hē
bit istas ecclias ꝑrochiales debeant̄ decime eis:ergo fru/
stra h̄ ꝑuilegiū īpetrauit. Hic vno mō poterit intelligi:qꝛ i
istis ꝑrochialibus ecclijs hēbat tm̄ ius patronat⁹:nec habe
bat eas pleno iure subiectas:iō nec̄riuꝫ fuit ꝑuilegiū:rō hu/
ius tale ꝑuilegiū fundat̄ sup decimis laboꝝ. Respicit etiā
decimas noualiū q̄ postea superuenerūt. Uel possumus se
cūdo intelligere ꝙ iste ꝑrochie erāt pleno iure sbiecte:⁊ sic
de iure debebant̄ abbati rōne eaꝝ:sꝫ forte de ꝯsuetudine al
teri ecclie debebant̄ decime:iō impetrauit ꝑuilegiuꝫ:vt re
ducerēt̄ ad ius cōe. Et si dicat̄ ꝑuilegiū nil opat̄:Hic imo
qꝛ tollit ꝯsuetudineꝫ:⁊ reducit ad ius cōe. Et sm̄ hoc nota
ꝙ ꝑuilegiū cōprehēdens ꝙ ius reducit quē ad limites iurꝭ
⁊ extendit̄ sm̄ metas iuris a maioritate rationis. Tertius
est intellect⁹ ꝙ īpetrauit ꝑuilegiū de laborib⁹ terre ꝑrochia
noꝝ:etiā vbi laborāt in alia ꝑrochia:q de iure debent̄ ꝑro/
chiali ecclie ꝑdiꝫ. Et exponit lr̄am ꝑrochiaꝝ tuaꝝ.i. parro
chianoꝝ tuoꝝ:mō lꝫ de iure cōi deberent decimari in ꝑro/
chia:vbi collunt terras:tm̄ ꝑuilegiū opabit̄:qꝛ decimabitur
ꝑ istū abbateꝫ cui subsunt isti:vt ꝑrochiani rōne capellarū.

Quart⁹ pōt esse intellect⁹ ꝙ impetrauit ꝑuilegiū sup inte
gritate decimaꝝ:vt deberent̄:nō detracta quarta epali:que
alr̄s detrahi deberet. ¶ Istū vltimū intellectū extraxit Jo.
an.ex textu:cū dixit integritate.⁊c̄.qsi in sūa debiti nil ꝯce
derēt̄:sꝫ respectu ītegritatꝭ oēs intellect⁹ sunt in se boni:licꝫ
vnus ipoꝝ sit magis clarus:potestis tenere qḋ placet:tm̄ vt
clarius h̄ pateāt ¶ Uenio ad glo.gl.ij.colligit aliq̄ gn̄a
lia:postea signat ꝯ.de decre.tua.vbi ꝑuilegiū sup decimis
nō extendit̄ ad noualia. Hic ꝯriū ꝓcedit in ꝯcessione facta
laico:que odiosa est ⁊ cū pctō:iō nō est extendēda licentia:
hic aūt in ꝯcessione fauorabili fcā plato. Ista hn̄t aliquam
rōneꝫ:qsi sit magis exosa cōcessio laici:q̄ꝫ sit illa q̄ fit fcā cle
ricis:sꝫ illa est ꝑuilegiū sicut ⁊ istud:⁊ in ꝑuilegijs nō fit ex/
tensio.de priui.sane. Inq̄ꝫtuꝫ h̄ decre.intelligit̄ ꝙ ꝯcessio si
cōprehendat aliud q̄ꝫ ius laicoꝝ. So.est plana:qꝛ ꝯriuꝫ lo
quit̄ in cōcessione eius:qḋ est ꝯ ius:iō non extendit̄ etiaꝫ ex
maioritate rōnis:hic in cōcessione eius:qḋ est sm̄ ius:q̄ con
cessio dꝫ extendi ad limites iuris:⁊ ampliari.de cle.nō resi/
den.ad audientiā. Inq̄ꝫtum intelligimus ꝙ sit ꝯ ius ad pre
iudiciū alterius. Fortius obstat sm̄ glo.ibi.ꝑuilegiū. habꝫ
cām fauoris:⁊ nō est ꝑsone incapacitas:extendit̄ ad maio/
ritatem rōnis:secus si hꝫ cām nō oīno fauorabilem:⁊ datur
ꝑsone incapacitas:vel in alia cōcessione in feudū: causa fuit
subuentio ecclie:sed nō adest maioritas rōnis in noualib⁹:
ideo restringit̄ priuilegiū ad substātiā:sꝫ tps priuilegij. In
hac ꝯcessione cā fuit mixta fauore religiosi:⁊ labor in cultu
rando. Ratio autē laboris est maior in noualib⁹:ergo ma
ioritas rōnis impedit restringi ad supposita:sm̄ temp⁹ pri
uilegij:imo ex quo ďba ꝓportionant̄:etiā sm̄ ꝓpriuꝫ signi/
ficatū:lꝫ alio accidenti restringeret̄:⁊ nō extendunt̄: sꝫ acci
dentalem impedit restrictiōem:qḋ est valde notabile.

Pastoralis.

Negociator ď lucro sol
uit decimas deductis ex
pensis q̄s fecit de pecunia decimata:expēsas tm̄
quas fecit non deducit:de fructib⁹ vero reꝝ de/
cimas soluit:nō deductis expensis quas fecit ꝑ fructib⁹ hn̄
dis:siue ꝓ re restaurāda.h.d. Et sūt due ptes. In prima cō
sultatio. In scḋa rn̄sio:sa ibi.ad qḋ. Et h̄ subdiuidit̄. In ꝑ
ma tractat de expensis negociationis. In scḋa de expensis
que fiunt ꝑ hn̄dis fructib⁹. In tertia de hiis q̄ fiūt ꝓ restau/
randa mercede:sa ibi.expensas:tertia ibi.nec ꝓ restauran/
do. Casus in terminis ponit̄:in gl. ideo vide illū. Aduer
te qꝛ glo.ponit casuꝫ suo mō:⁊ Joan.an. illa positione ē cō
tentus. Tu poteris formare clarius.s. ꝙ de trib⁹ querat̄.s.
an de negociationib⁹ lucro decimādo possint deduci expē

se. Secūdo qḋ de fructib⁹ decimādis agat̄:⁊ expense pro
fructibus colligendis. Tertio qḋ si expensa sit facta in re/
stauratione ⁊ repatiōe rei:an tales expense possint deduci
de fructibus:⁊ oībus ꝑ ordineꝫ rn̄detꝭ.tex.ibi. monachis.
subaudi ⁊ restauret̄:⁊ ita subaudi in sequentib⁹. ¶ Nota
ꝙ detrahunt̄ expēse ꝑ hn̄do lucro in ꝑsonalib⁹ decimis:qn̄
expensa est decimata:qꝛ tūc saltiꝫ decimat̄. ¶ No.in deci/
mis fructuū:⁊ sic de decimis ꝑdialib⁹ nō detrahunt̄ expen
se ꝑ fructib⁹ colligendis. ¶ No.ꝙ decia ex fructibus de
falcat̄ ipso iure ad eo ꝙ soli fruct⁹ supflui vltra decimā effi
ciunt̄ pcipientis. ¶ No.ꝙ onus decimaꝝ in reale sequitur
fruct⁹ ⁊ possessiones. ¶ No.ꝙ expense ꝓ restaurandis re
bus ex qb⁹ pcipiunt̄ reddit⁹ naturales:nō deducunt̄ de fru
ctib⁹ decimādis. ¶ Expeditꝭ notabilib⁹ venio ad dcā do
cto.⁊ expediā q̄dā lr̄alia. Scḋo veniā ad quādā sūmulaꝫ:
quā doc.ponunt sup glo. Tertio veniā ad glo. ¶ Ad pri
mū hic detrahunt̄ expense de lucro:qn̄ pecunia de qua hē
tur lucrū est decimata. Quid si nō est decimata expensa.dic
totū decimabit̄:vt si donasti decē:ex qb⁹ emi reꝫ valētē.xx.
⁊ sic.x.de lucro:⁊ deceꝫ de capitali detrahunt̄ duo: qꝛ vnuꝫ
de quolibꝫ:sꝫ si pecunia fuisset decimata:vt qꝛ de.x.donatis
statim vnū soluisset:tūc si postea lucror aliqd:solū de lucro
decimā soluam. ¶ Quero quare in cōsiderādo lucro:attē
dit̄ tempus venditionis. Hic sm̄ doc.qꝛ tūc declarat̄ quale
⁊ quātū lucrū sit in venditionis actu:iō ad id dꝫ haberi re/
spectus:nō ad aliud inriū: ꝙ dicūt doc. ꝙ si iste q emit mer
ceꝫ nō venderet:sed donaret:qꝛ iste non haberet mō lucruꝫ:
nullā decimā dare dꝫ:qꝛ nil lucrat̄. Et ideꝫ dicūt ꝙ si sibi re
tineat ⁊ nō vendat:qḋ est verū si pecunia fuit decimata:de q̄
res fuit empta:alr̄s si nō fuisset decimata decimabit̄:mō to
tū ꝓut nunc valet:qꝛ tota res succedit loco pecunie: iō deci
mabit̄:vt mō valet:⁊ nō vt antiqua pecunia:arg.ꝯ.de pecu.
cle.c.si.sm̄ Inno.hosti.⁊ Pe. ¶ Quero quas expensas ď
ducet de negociatione:dicit oēs expense q̄ fiūt i eundo ⁊ re
deundo:q̄ dant̄ mediatorib⁹ ⁊ alijs:⁊ nō tm̄ vtiles ⁊ nec̄rie
sed etiā volūtarie:dūmodo nō fiant in fraudem eccliarū:
sm̄ Inno.⁊ pe.deducitur etiā ꝑciuꝫ ꝓ re datū. Et cōcludūt
ꝙ lꝫ statim quis posset soluere decimas de lucro: satis ētm̄
in fi.anni soluere:⁊ hoc pp minutas:ar.l.plane.ff.fami. her
ciscū.⁊ ar.de pigno.ex lr̄is.xvj.q.vij.c.maiores nostri. Itē
dicit ꝙ mediocres sunt dādi:sm̄ Inno.nō viliores:qꝛ indi
gnū est dare deo ꝙ dedignat̄ homo.xlix.di.c.si.xvj.q. vij.
omnes decime.dabunt̄ ergo mediocres:sm̄ Inno. Et ad
de quod no.ꝯ.c.cū sint hoīes. An de lucro venditionis do
mus debeat̄ decima:dic ꝙ sic:quod dicūt qdā verū:si mer
cimonij causa sit empta. Idem in alijs rebus emptis:idem
tenet ꝙ indistincte:siue mercimonij cā sint empte: siue non:
siue vendantur de lucro debentur decime. Que sint iste ex/
pense q̄ fiunt in fructibus:dic circa bubulcos:circa arantes
⁊ fenū:⁊ similia. Expensa vero quā quis facit pro lucro hn̄
do:hn̄ deducetur:vt dicit lr̄a. Item dicit si rem emptaꝫ de
structam reficiat:qꝛ censetur lucrum:ideo detrahent̄ expen
se. Quid si quis emit res germinantes fruct⁹ mercimonij
cā:an si colligat fructus potest detrahere expensas quas fe
cit pro re hn̄da.tex. declarat:⁊ hoc vult ꝙ si emunt̄ res que
non germināt fructus:detrahuntur expense de lucro. Si
autem emuntur res germinantes fructus:⁊ agimus de de/
trahendis expensis ratione fructuum:de hoc nondum de/
trahi debent expense. An predia alienata transeāt in empto/
rem cum onere soluendi decimas preteriti temporis:dic ꝙ
sic:vt hic.⁊.l.imperatores.ff.de publi.cum simi. An de de
cimis que debentur de lucro rei:debeantur expense in resti
tutionem rei.doc.ꝙ sic: Hostien.voluit ponere suam opi/
nionem que communiter damnatur. ¶ Ad secunduꝫ ꝑn/
cipale scilicet ad summulā venio. Et q̄ro que est expēsa:dic
ꝙ fit in re siue mobili:siue imobili:vt si emi rē ꝓ cētū: centū
sūt expēse i re:circa rē est qn̄ emi domū ⁊ feci fenestrā: tm̄ si
extra reꝫ est expēsa:qn̄ dedi salaria pro fenestris: ⁊ solui pe

dagia ⁊ gabellas. Sunt tñ expense que fiũt circa rẽ: ⁊ nõ extra rem: vt ꝓ fructibus hñdis: q̃n pro cultura agri: ⁊ etiã potest fieri extra rẽ: vt q̃n pro instrumẽtis emẽdis ad culturãdum agrũ: qd sit lucrum. Dicunt doc. ꝙ ꝓprie ↄsistit in negociatione: vt si emi rẽ pro decẽ ⁊ vendo pro quindeciꝫ: qn qꝫ est lucrũ. Ideo in cõi negociatione: vt q: mihi datur salarium rõne doctrine. Item põt dici lucrum extra negociationẽ: vt si donasti decẽ. Item si inueni thesaurũ: q: totũ est lucrum: tunc quid est fructus: dicunt ꝙ illud qꝺ germinat: vt vinum granũ: ⁊ similia. Partus aũt ancille non ↄtinetur in vsufructu: tñ oia pp hoiem sunt creata. Insti. de rerũ diui. §. in pecudũ. ⁊ large in fructibus cõtinenꝛ vecture: ⁊ possessiones: ⁊ similia. Alij tñ sunt fructus q non germinãt: ⁊ similia sunt: vt lac. ¶ Quero an in hac materia deductionis expensaꝝ sit aliquid spãle in negociatore. Dicunt quidam ꝙ sic: q: ipsi deducunt ante solutionẽ decimaꝝ: factas circa rem. Alij vero nec illas: nec alias deducunt: nisi q̃n res venduntur: ⁊ dant cãm differentie per decre. s. c. cuꝫ nõ est. ⁊ c. tua. Cum. n. dñi sit terra: ⁊ plenitudo eius. ⁊c. iniustũ esset tales expẽsas detrahi: quas deus in signum dñii reſuauit. ⁊c. tñ talis detractio non fiat dominis tpalibus: vt ibi. Sed si emo lanam: ⁊ facio inde pãnum: vel mercẽ pro centum quẽ vẽdo pro centum ⁊ quinquaginta: ibi non est fructus: sed lucruꝫ: ⁊ illud solũ qꝺ supest ꝺductis expẽsis: ſꝫ in elemẽtatis fructus est: ⁊ non redditus: qui inde ꝓuenit etiam non deductis expẽsis: ⁊ huic diuersioni hñ concordat: dat dictum vulgare qua ratione dꝛ fructus huius molẽdini gregis vꝉ predij tm̃: lucrum huius negociationis fuit. Si ergo de fructu deducereꝛ expensa integra: non soluereꝛ de decima: sed hñ solueretur integra de lucro: lꝫ deducatur expensa de lucro: ideo soluenda non est indistincte. An emptio sit facta causa mercimonij: vel causa vsus proprij: ſm Inno. licꝫ quidam ↄtrium dicentes: ꝙ si emit causa vsus proprij non dabit decimam: etiam si multa lucrantur. Sed huic dicto cõtradicit lr̃a: que dicit de lucro soluẽdam decimã: cuꝫ res vẽditur. Fatetur tñ Inno. ꝙ ẽt si causa mercimonij quis emat rem: q̃ longe plus valet q̃ꝫ sit p̃diuꝫ: qꝺ dedit. Si tñ ad ꝓprium vsum illã retineat: non dabit decimã de eo qꝺ plus valet: facit de decimis. cõmissa. lib. vj. An expẽse que fiunt extra rem in molẽdino ⁊ piscaria sint deducẽde: cũ soluiꝛ decima de fructibus: vel de lucro: ⁊ sunt expẽse hoc casu extra rem q̃ fiũt ꝓ iumẽtis mercenarijs: ⁊ rebus. Rñdet expensas istas q̃ fiũt extra rẽ: nõ ꝓ re hñda: ſꝫ ꝓ hñdis fructibus nõ ꝺduci decia q̃ soluiꝛ pro lucro. In illa tñ hñ deducẽtur expẽse q̃ fiunt circa rẽ: ⁊ extra rem ꝓ re hñda: vt supra: in decima aũt que soluiꝛ de fructibus fuit opi. ⁊ plus placet hosti. ⁊ Inno. q: in illa tales expẽse extra rẽ nõ deducanꝛ: multominus circa rem. Et hoc siue dñs molẽdini hẽat illud ad vsuꝫ vel pr̃imonium: siue ad mercedẽ. Fatenꝛ ipsi aliquos tenere ↄtriuꝫ: qui dicũt ꝙ littere mens est: ꝙ de lucro ⁊ eius decima nõ deducaꝛ talis expensa quẽ est extra rẽ: vel circa rem ꝓ hñdis fructibus ipsis. Tñ Inn. ⁊ hosti. vꝛ ꝙ lꝫ hec opi. sit equior. Prima sit verior ꝑ lr̃am se. Jo. an vꝛ distinguendũ inter fructus qui germinanꝛ: ⁊ fructus qui non germinanꝛ: vt in p̃mis nulla fiat deductio expẽsarũ: etiaꝫ extra rem. In scꝺis sic. Motiuuꝫ aũt est: q: cõstat ꝙ in primis plus q̃ꝫ in secundis opatur manus dei: ⁊ si dicis etiã in molẽdino: lꝫ nõ germiet: opaꝛ manus dei per potẽtiã aque vel venti: qua mola ducitur. Rñdeo ꝙ etiã ſm hoc in negociatione vecture nauis: ⁊ similr̃ expẽse nõ debẽt deduci: tñ potentia dei ꝑ quã nauis deducaꝛ: nõ video quare aliud deducaꝛ in mola: q̃ꝫ in naui: ⁊ quare aliud in salario molẽdinoꝝ q̃ꝫ nautarũ. In piscarijs vero vbi piscis nasciꝛ: ⁊ in grege sit vera p̃dictoꝝ opi. per q̃ vꝛ ꝙ si pro pẽsione libri vel domus hẽo decẽ: sed vnũ dedi ꝓsonete: ꝙ illã expẽsam detrahere possum: ⁊ solum de noueꝫ decimã soluam. ¶ Uenio ad glo. quero: an inq̃ꝫtuũ diciꝛ de molendinis: indistincte ꝓcedit. glo. restringit q̃n molendina sunt empta. vt permaneant nõ causa mercimonij: ſꝫ Host. non est vis: q: siue ad vsum: siue ad mercẽ fuit emptũ. In decima fructuũ nõ deduciꝛ expensa. In decima lucri sic: vt dixi. Iteꝫ quo ad expensaꝫ ꝓ restauranda re: etiã nõ est dr̃ia inq̃ꝫtuꝫ agiꝛ de decima fructuũ vel reddituũ: q: illa nõ est deducenda: ⁊ rõ assignaꝛ in lr̃a. ¶ Querit glo. quare de mercimonijs deducunꝛ expense: ⁊ nõ de fructibus: vel redditibus aliaꝝ reꝝ. dicit glo. ꝙ in negociatiõe opatur manus hois: sed in fructibus p̃ncipalr̃ opaꝛ manus dei. lxj. di. nõ satis. Hãc rõneꝫ assignat Uinc. Secũda ratio assignaꝛ per glo. ⁊ ideo est ne res bis decimeꝛ: q: tunc sunt decime ꝑsonales: forte intelligit ꝙ illa expensa primo fuit decimata anteq̃ꝫ expediret: postea iterato si decimareꝛ: bis decimabiꝛ. Dicit host. ꝙ hec vltia ratio plus placet sibi q̃ꝫ prima: q: sine deo nihil possumus. Et dicit ꝙ alia põt addi: ne clerici videanꝛ improbi exactores. de cesi. ex parte. ⁊ ne nimiũ locupletenꝛ. ⁊c. ff. de condi. inde. l. naꝫ nemo. Tu dic ꝙ hoc maxime consideraꝛ: ſm Host. Ratio huius decime quã dicit cõsuetudinariã: non ꝓceptoriam: q: personalis ſm Hosti. postq̃ꝫ etiã sit perceptum: vt dixi. s. c. prochianos. Dico ꝙ natura decime hoc operatur quia debetur de lucro ꝙ non debetur: nisi deductis expensis. Secus autẽ est in alia que de fructibus debeꝛ. ¶ Querit glo. an de omni eo ꝙ venit gratuito titulo: ad aliquẽ debeaꝛ decima. glo. arguit per tex. ꝙ sic: vnde ꝺ legato de voto ⁊ hereditate: videꝛ ꝙ decime sint soluende. s. c. ex transmissa. cuꝫ simi. sed sup hoc sunt opi. Quidã dicunt ꝙ nec heres: nec legatarius: nec donatarius tenentur ad decimaꝫ imobiliũ: q: res ad quẽlibet possessorem transit cum onere suo. ⁊. eo. c. cuꝫ sit. Et q: cum dedit deus terram filijs israel tm̃ de fructibus: mandauit sibi dari decimã: ⁊ si de possessionibus decime darentur: iam deuoluerentur omnia ad ecclesiã. Alij dicunt legatariuꝫ donatarium: ⁊ similes teneri in heredibus: distinguũt inter extraneuꝫ ⁊ suuꝫ: vt heres extraneus teneatur: suus aũt non: q: vna persona reputatur cũ pr̃e. C. de ipu. ⁊ alijs substi. l. si qs. §. fi. ⁊ insti. de inuti. sti. §. ei q. ⁊. xxxv. q. iij. §. hac aucte. Et q: iure nãe sibi ꝺducta est: vñ pr̃e viuẽte dñs est. Justit. ꝺ here. qua. ⁊ di. §. sui. ff. de suis ⁊ leg. here. l. i suis. ⁊ q: sola admistratio vꝛ eis ↄcedi: vt ibi. primã opi. tenuit. Ala. vin. ⁊ Joã. Dicit hostiẽ. ꝙ p̃ma opi. quã recitaui est egor ⁊ benignior ꝙ nõ debeanꝛ: alia ꝙ ꝺbeanꝛ: de talibus lucris est iustior: ⁊ rñdet ad rõnes dicens: ꝙ rõ q̃ diẽ ꝙ trãsit cũ onere: facit ꝓut cũ onere soluẽdũ decime: trãseat lucrũ terre. Scꝺa rõ nõ ob. q: deus tradebat rẽ suã: in q̃ pcm̃ ꝙ voluit apponere potuit. ꝺ dona. ꝑ tuas. ⁊ ipse possꝫ remittere: ꝙ nõ possꝫ homo q donat: cũ nõ sibi donatori: ſꝫ deo decima ꝺbeaꝛ. ¶ Circa tertiũ dic ꝙ ꝓuideri posset ꝑ papã: ꝙ eccl'ia vẽderet: vꝉ extimationẽ reciperet. ⁊. c. penu. ꝺ q̃ uide. s. e. suggestũ. Recitabãt ẽt Inn. ⁊ host. quorũdã opi. fuit: ꝙ decima debereꝛ p̃dij: nõ rei: de imobilibus: vñ si pro mercede aduocationis: vel militia ex pacto: vel fine: mihi deꝛ castrũ: vel res imobilis: putãt illi ꝙ dare debeaꝫ decimã p̃dij: alle. ff. de le. l. apud iulia. §. cõstat. Ad hoc qꝺ no. de testa. filius. vt eẽt minor dubitatio. Si res data eẽt extimata ꝓ ꝑcio q̃ ↄueniret: ar. C. de iure do. l. j. Recitant etiã opi. dicentiũ: ꝙ de acq̃sitis dono vel successione nõ ex humo vꝉ ope manuũ: nõ teneaꝛ quis ad decimã: licet Inno. dicit id forte nõ male dictũ. Nõ tamẽ placet hosti. per id qꝺ dixit tex. s. eo. nõ est de oibus bonis ⁊c. vbi lꝫ possuerunt leuiti. vltio. ad fi. deutronomij. xiiij. pp qꝺ expẽse ꝺducanꝛ ꝺ fructibus. ff. so. ma. l. fructus. ¶ Glo. dicit ꝙ regulariter fructus dicunꝛ deducti expẽsis. Fallit in decima. So. si fructus nãliter extẽdũꝛ sine aliq̃ positiua interp̃tatione: fructus itelligunꝛ nõ deducti expẽsis: cõstat. n. in fructu vꝉ redditu eẽ qcqd ꝓuenit de possessione: molẽdino: vel grege: lꝫ expẽse non detrahãtur: ſm Inno. sed ex quadã interp̃tatione positiua ꝓcedit ↄtrium. vel ↄtrium loquiꝛ: cũ decima pars deo reddiꝛ: ⁊ nouẽ ptes retinenꝛ: quo casu fructuꝫ intelligimus quicquid ꝑcipiꝛ: illa vero lex loquiꝛ de eo qꝺ ni

nihil retinet de fructibus:sꝫ necesse hēt omnes restituere: ⁊ ideo strictius accipit ibi fructus pro eo quod superest:deductis expēsis ne quis ditet cum aliena iactura. Quid si emissem rē ad vendēdum:⁊ anteꝗ̄ vēdam fecerim sumptus ꝑ re conseruanda:an illi detrahant.glo.ꝙ sic:intellige glo. vt expēse ɔ̄trahant de decima lucri:quando res vēdit:non āt procedit in decima fructuum. Et idē dicit Vinc. etiam si rē ꝑ multos annos tenuerim:cum nil absit ecclie q̄ semper de fructibus ꝑcipit decimam. ¶ Quero quid compꝛehēdatur appellatione mercis. Dicit glo.ꝙ res mobiles.ff.ɔ̄ vbo.signi.l.merces. Dicit Jo.an.ꝙ de stricta significatione non compꝛehēdunt.C.eo.ti.l.mercis appellatione.ff. de tribu.l.prima.§.primo. Ant.de Bu.

c Um contingat. Qui ꝑscripsit decimas in aliena parochia:si ibi non surgunt noualia ipsorum decimas non hēbit.h.d. Et sunt due ꝑtes. In prima questio. In scda eius solutio:scda ibi.inquisitioni. ¶ No.primo ꝙ ecclia parochialis de iure communi fundat intētionem sup ꝑceptione decimaꝝ realium ex fructib⁹ qui colligunt in parochia sua. ¶ No.scdo ꝙ ꝑscriptio decimarum non extēdit ad noualia:⁊ sic ꝑscriptio vni⁹ speciei de gn̄e non extendit ad aliam spēꝫ eiusdē gn̄is:que surgit a separato subiecto. Alia notabilia vtilia non hētis:qa vidētur alique decre.sibi quo ad corticē ɔ̄dicere. ¶ Oppo.ꝙ h decre.dicit ꝙ stricta dispositio sup vna spē decimarum non extēdit ad aliam:⁊ hoc idē dicit tex.C.c.tua. Contrarium dixit tex.C.c.cum in tua:vt pꝫ.ꝙ ꝑscriptio ē stricta dispositio.f.in grossis decimis:extēdit ad aliam speciē.f.ad minutas postmodum exortas:hoc etiam probat tex.C.c.ex parte.vbi stricta dispositio priuilegij in decimis extēdit ad noualia:⁊ sic ad aliam spēm. Pro solutione istarum decre. sibi inuicē contradicētium. Dic duo vba. Quandoqꝫ stricta dispositio relata ad ius decimarum agit extēdi ad spēꝫ sub eodē gn̄e:⁊ ad rem:⁊ ad materiam candē:⁊ tunc fit extensio:maxime quando spēs ad quam fit extensio ē inferioris gradus. Et iste ē casus in.c.cum in tua. Nam ibi est eadem mā:quia idē fundus:⁊ idē genus:quia minute ⁊ grosse sunt de gn̄e decimaruꝫ:⁊ minute sunt inferioris gradus:⁊ ideo fit extēsio. Causa huius est:qꝛ hic daꝛ contiguū generis ⁊ subiecti:quo casu extēsio admittit etiam in possessione:⁊ consequēter in ꝑscriptione:alle.l.iij.in fi.ff.de acqui.pos.⁊ quod no.Inno.in.c.cum dilectus.J.de cap.mo. Aliquoqꝫ dispositio stricta fundat sup decimis:⁊ agitur extēdi ad spēm diuersam fructuum:⁊ diuersam materiaꝫ:siue subiectum:⁊ tunc non fit extēsio:vt est casus hic.⁊.C.c.tua. Naꝫ ꝑscrip.ɔ̄ decimis vnit in parochia nō extēdit ad noualia:q̄ noualia differunt ab alijs:⁊ sic est diuersa spēs in re. Item diuersus est fundus:ex quo ꝑcipiunt noualia ab alijs:ex q̄bus decime alie ꝑcipiunt:ideo non fit extēsio. Hoc fallit nisi in dispositione:als reperiat a iure facilius concedi illud quod est in spē:⁊ materia diuersum inclusum:tamē sub eodem gn̄e ⁊ vba pꝛopoꝛtionētur:nisi artificialr restringant quo casu compꝛehēdit in spē ⁊ subiecto diuersum:⁊ iste est casus.C.eo.ex pte. ¶ Venio ad glo. Aduerte tamē ꝙ als istam mām extēsionis de vna spē possessionis ad aliam:tractaui in.c.in litteris.de resti.spo.⁊ in.c.consultationibus.de iure pa. Et ē difficilis mā:isti sunt boni tex. Dicam aliquid in.c.dilectus.J.de capel.mona.vbi notabilit loquit Innoc. ⁊ in spē consuetudinis:an ad aliam spēm extēdatur:tractat Inno.in.c.fi.de offi.archidia. ¶ Oppo.ꝙ decima spectet ad ecclīam baptismalē:non ad parochialē.xvj.q.j.decimas. Secundo vr̄ ꝙ ad cathedralē:non ad parochialē.C.c.qm̄.⁊.c.dudū. Tertio vr̄ ꝙ saltē pro aliqua pte ad cathedralē spectēt:⁊ non in totū ad parochialē:pꝫ.C.c.qm̄.⁊ saltē respcū quarte:⁊ ꝙ de illis fiant alique portiones.f.quattuoꝛ:⁊ q̄rta spectet ad epm̄.xij.q.ij.c.vulterane.⁊.c.concesso.⁊.c.q̄ttuoꝛ.⁊.C.de offi.oꝛdi.conquerente. vbi inter iura episcopalia enumerat quarta decimarum:pꝫ etiam de ꝑscrip. de q̄rta.⁊.c.auditis. Nos hēmus hic dēfēdere ecclīaꝫ parochialem:qꝛ lr̄a hic dicit:ꝙ ecclia parochialis in decimis ꝑdialibus intētionē fundat de iure cōmuni. Ad.c.qm̄.rn̄det gl. ꝙ dꝫ intelligi s̄m hanc decre. Ego nō video quomodo posset hoc eē:qꝛ illa contradicit in duobus huic decre.f. ꝙ sunt sub dispositione epi ex toto. Secundo qꝛ saltē pro pte nisi velis dr̄e ꝙ spectēt ad parochialē:nisi eps in hoc aliqḋ ius speciale hēat:⁊ aliquam iustam causam:ex quo ostēdat ad se. Sed hec destruit lr̄am in dicto.c.qm̄.ideo glo. rn̄det ꝙ ibi loquit de consuetudine. Certe hoc ē prius dictum:quia ibi simplr̄ loquit:anteꝗ̄ appeat solutio aliqua:ad.c.qm̄ respondet glo.ad.c.dudū.ꝙ ibi loquit quando cathedralis in sua propria parochia specifica vult petere decimas:qꝛ tūc fundat intētionē de iure cōmuni:h satis ē bona solu. Vel scdo ibi loquit quādo sunt ꝑdia q̄ non sunt subiecta ⁊ limitata parochia:ideo remanēt sub parochia vniuersali epi. Et h est bona solu.ad.c.dudū.⁊ etiam ad.c.qm̄.ideo tunc dic ꝙ sunt sub dispositione epi:facit.C.de paroch.c.sup eo.⁊.c.fi. Vel dicit glo.ꝙ.c.dudū.loquit de cōsuetudine: exclusa autē ecclia parochiali:si q̄stio est int parochialē ⁊ baptismalē. Baptismalis fundat intētionē de iure cōi:⁊ vincit parochialem:⁊ hic est casus.xvj.q.j.de decimis. Ad hanc decre.rn̄det ꝙ h erat ecclia parochialis ⁊ baptismalis:⁊ sic de iur cōmuni baptismalis fundat intētionē suam:de iure cōi sup decimis ꝑdialibus ɔ̄ ecclīam parochialē:hec est cōclusio glo. Videte etiam glo.quam glo.alleg. in fi.dicēs eē in.c.dudum.hodie non est.videte pro pte epi ꝙ saltē aliquaꝫ pteꝫ hēre debeat heres.xij.q.ij.c.vobis.⁊.c.vulterane.⁊.c.cōcesso.⁊.xvj.q.j.statuimus.⁊.c.in sacris.⁊ seq.C.c.qm̄.⁊.J.eo. dudum.⁊.c.ad apostolice.⁊ de offi.oꝛdi.conquerēte.⁊ de prescrip.auditis.⁊.c.de quarta.cū simi.ꝙ solam quartam hēat eps:facit.xvj.q.j.constitutū.ꝙ nihil faciunt iura.x.q.j.c.ij.⁊.iij. Pro ecclia baptismali.tex. est.xvj.q.j.c. statuimus.⁊.c.in sacris.⁊ in.c.de decimis.⁊.c.questi. Pro parochiali facit.J.eo.c.cōmissum.⁊.c.nuncios.⁊.c.cuꝫ hoīes. Per parrochianos.eo.ti.c.cum sint.⁊.c.cum in tua.⁊ quasi ꝑ totum istum titulū:⁊ h decre.⁊ sic hētis tex.pro qualibꝫ pte. Oꝛ ingrediamur istā mām ⁊ veniamus ad sententias docto. ꝙ debeant baptismali:⁊ nulla quarta detracta:tenet h glo.⁊ xvj.q.j.quicūqꝫ.⁊ alle.c.nuptias.C.c.in parte decisa. vbi h expsse habet. ¶ Glo.in.c.quicūqꝫ tempat hec vera: quando baptismalis est sola:sꝫ si hēt capellas sub se:omnia deferunt ad ecclīā baptismalē. ⁊ diuidunt in q̄ttuoꝛ ptes: sicut epalis:vt vnā hēat ipsa:aliā fabrica:tertia paupib⁹ ɔ̄putaꝛ: quarta deputet capellis:ita vult illa notabilis gl. h est tem perium illius glo. Oꝛ glo.x.q.j.de his:tenꝫ ꝙ de decimis ecclesia cathedralis hēat tres ptes:⁊ vnam pro se:aliaꝫ pro fabrica:aliam pro paupibus:quartā dat ecclie parochiali:⁊ sic de facto sn̄ari in ecclia sancti Joā.in ꝑsiceto. Host.hic ⁊.J.de cēsi.cum olim.⁊ de offi.oꝛdi.conquerēte. Cui cōcoꝛdat Arch.in dicto.c.quicūqꝫ.⁊.c.de his.ꝑalle. Dicit ꝙ ɔ̄ iure cōmuni quarta debet epo. Inferiores aūt ecclie debēt hēre residuum:mouent ꝑ dictū.c.conquerēte. ⁊ dicit ēt hostı.ꝙ parochialis ecclia fundat intentionē de iure cōi:⁊ sic dicit sn̄atum ꝑ Inno.quartū. ¶ Glo.in dicto.c. statuimus. dicit ꝙ ꝑdiales sunt soluēde baptismali:alle.dictū.c.in sacris.ꝑsonales parrochialib⁹ eccliis.xvj.q.j.q̄sti. ⁊ sic doc. sunt varij in hoc puncto. Nos hēmus p̄mo disputare ɔ̄ iure epi ⁊ cathedralis ecclie:inq̄tum contēdit cū baptismali: an de iure in totū vel in ptem in decimis vēdicet aliqḋ ius. Postea scdo erit videre quid iuris: inq̄tum contēdit ꝑ rochialis cum baptismali:quibus visis clara erit materia. ¶ Ad primū an de iure cōi fundat intētionem suam sup decimis:siue contedat cum parochiali:siue cum baptismali: in totū vel in partem:excludēdo casus indubios. Dic si cōsuetudo aliqua appeat:s̄uanda est:qꝛ in talibus cōsuetudo multū pōt in trāsferēdo ius decime de vna ecclesia ad aliā

J.eodem

J.e.in aliquibus ꝛ.c.dudū:ꝛ.s̄.e.ad apostolice.ꝛ.c.cū i tua ꝛ.c.cum sint. Si compositio aliqua apparet inter eos. ser/uanda est:quia in talib9 cōpositio fieri pōt.s̄.c.ex multipli-ci.Si priuilegiū ēt aliqđ apparet:seruandū est.s̄.e. ex transmissa:ꝛ.c.a nobis. Si prescriptio apparet.Dic ꝙ seruari đ bet ꝙ ex prescriptione apparet.J.e.cum in tua.ꝛ de prescrip. de quarta. Cessantibus aūt istis iuribus spālibus: reducendo nos ad iura cōia.Dic si fructus percipiūt ex predio qđ sitū est in parrochia ecclesie cathedralis:eṗs in oībus decimis vicit oēs:siue sint parrochiales:siue baptismales:maxime cuȝ antiqtus oēs decie essent in epi ptāte:vt i iuribus ṗ/allegatis:ꝛ hoc voluit hec glo.Si āt nō sunt ṗdia i specifi/ca parrochia epi:nō sunt tñ itra certā parrochiā parrochialeȝ vel baptismaleȝ:ꝛ tunc adhuc censet sub parrochia epi: vt de illis faciāt ad libitū suuȝ:ꝛ iste fuit proprius casus.s̄.c. qm̄. Ad h ꝙ no.glo.de parro.c.fi. Ideȝ ꝛ fortius si in tota diocesi nō reperiret alia parrochia: nisi cathedralis: qꝛ de iure cōi fundaret tūc intentionē in totū.Si vero sunt ēt ec/clesie parrochiales ꝛ baptismales:sunt episcopales: ꝛ tunc si ṗdia sunt sita specifice in limitibus baptismalis ecclesie: ita ꝙ cōtentio est īter eṗm ꝛ ecclesiā baptismaleȝ:tūc absqȝ dubio quarta eṗo debebit per.c.cōquerente ṗalle.ꝛ.c.qm̄ .s̄.c.ꝛ.J.c.dudū. Reliquū debet ecclie baptismali per iura .s̄.pro ecclesie baptismali allegata.Et hoc credo siue ecclesia baptismalis sit in ciuitate:siue in rure. Si aūt ista predia sunt sita intra limites ecclie parrochialis:si illa ecclia ē sub baptismali:ꝛ sic cōtendit eṗs nō cū sola baptismali:sȝ cum parrochiali:si est sub baptismali:tunc super oībus decimis episcopus nō fundat in totuȝ itentuȝ.Si āt ecclia baptismalis aut parrochialis qđ.J.dicet: ꝛ ita etiam dico precedente membro. Sed an super quarta: ꝛ tunc dico ꝙ si tenemus qđ decime spectant ad decimaleȝ:eṗs habebit quartā : per iura superius dicta. In casu aūt quo ad decimas qđ spectēt ad parrochialeȝ:qđ qñ fit ꝛ in qbus casibus.J.dicā. An tūc dȝ habere quartā eṗus:an aūt baptismalis ecclia hoc decidā.J.e.qm̄. Iste punctus nō pōt bene videri:nisi illo viso vel melius est decidere hic.Dico igit ꝙ eṗs dȝ habere.i.cathedralis:ꝛ nō baptismalis.Quicqd senserit glo.in dicto.c.qcunqȝ.que sensit ꝯtriuȝ:ꝛ hoc iō qꝛ quarta data a canonibus soli eṗo:pȝ.x.q.i.c.i.ii.ꝛ.iii.ꝛ.xvi.q.i.cōstitutuȝ.xi.q.ii.vo/bis ꝛ.c.se.de testa.requisisti.De offi.oꝛ.cōquerente . Item qꝛ hec q̄rta que debet rōne cōiunctionis ꝛ vniuersalis cure que est i solo eṗo:nō in iferioribus:vt pȝ ex no.in.d.c.requisiti per Inno.Itē qꝛ regularit matrix : seu mater ecclia nullū ius sibi vendicat in capellis subiectis:vt dicit glo . ꝛ Inno.de offi.archi.dilecto.ꝛ per Inno.de religi.do.c.cōstitutas:hec verba sunt qñ parrochialis ē sita sub limitibus ba/ptismalis.Si aūt ṗdia sunt sub limitibus ecclie parrochialis q̄ nō est alteri baptismali subiecta:vt est bonon.in diocesi.h est magis dubiū:an in hoc debeat eqparari ecclesie baptismali cū cathedralis:quo ad istas capellas: an alio iure censeat:vt.s.solā debeat habere quartā .Huius aūt decisio pendet ex dubio quid đ baptismali. Iō oppoꝛ.ꝙ primo videamus de iure baptismalis:qñ cōtendat cuȝ parrochiali Dic si cōsuetudo pactū prescriptio:cōpositio:vl priuilegiū aliquid disponit:serua ista.per iura.s̄.alle. Si aūt reducimus nos ad solos terminos iuris.veniamus ad docto.modernos. Jo.an.in addi.spe.in ti.de deci.super quarto libello.hoc tetigit ad quā additj.hoc remittit.tetigit hoc dubi-um ꝛ excludēdo casus indubitatos:quo ad baptismalem. Dic si ṗdia sunt sita in limitibus ecclesie baptismalis:nulla est qō:qꝛ illa est parrochialis respectu sue parrochie. iō ad eā spectat.Si aūt sint sita in ecclia parrochiali:ꝛ ecclia parrochialis respectu sue parrochie:iō ad eā spectat:nō est sub limitibus ecclie baptismalis:ad huc nulla cōtētio:qꝛ nō hȝ cōtendere cū baptismali:sed cuȝ eṗo quid iuris.J.dicet. Si aūt sit parrochialis intra limites baptismalis:ꝛ hic adver/tendū : si baptismal fuit post prochialē ꝛ erecta i baptismale.ꝛ cōprehēdit parrochialē:vt capellā. Jo.an.i dcā addi dicit hoc clarū:qꝛ ecclia parrochialis dȝ hēre suas antiquas decimas:ꝛ tales q̄s ab antiquo hēbat:qꝛ ꝯstructio noua ecclesie baptismalis dȝ itelligi sine ṗiudicio parrochial: ꝛ sic hēbit decias reales.alle.canones in rōne sui.xvi.q.i. si qs. ꝛ.c. quicunque. ꝛ.c. de decimis ꝛ.c. statuimus. Quan/tum autem ad decimas ṗsonales dic debent diuidi iter ecclesiā parrochialē ꝛ baptismalē.Et h iō:qꝛ baptismal portat aliqd de onere ṗsone parrochial:vt qꝛ ministrat sibi nobilius factū: qđ sit.s.sacramētū baptismi: iō remanet suus parrochianus:ꝛ ē saltē:q̄ ad ptē sacramētoꝝ. Iō saltem de ṗsonalib9 dȝ hēre.vt.d.c.q̄sti.ꝛ.c.i sacris.cū si.Nā absurdū ē baptismalē nil hēre cū ipa ṗncipalr portet onus ṗncipalis sacramēti.s.baptismi:qđ est ianua oīum sacramentoꝝ.Ad hāc aūt diuisionē.facit de testa.officij.de sepul.lȝ.li.vj.ꝛ qđ ibi no.An aūt ṗdiales debet hēre parrochialis:pȝ: qꝛ ab ipsius fundatiōe:illi sūt debite:iō dȝ itelligi erectio baptismalis sine ṗiudicio illoꝝ:ꝛ sic facit rō illoꝝ canonū.xvi.q.i.ecclesie.ꝛ.c.quicūqȝ ꝛ.c.de decimis ꝛ.c.statuim9:ꝛ hoc v: mihi satis rōnabile:ꝙ dicit hec videntur mihi vera hucusqȝ.
Quādoqȝ ecclia parrochial est.J.limites alteri9 baptismalis:ꝛ cōstat baptismaleȝ prius fuisse:ꝛ sic đcima est reducta ad parrochialē i ipsius limitibus vel est de nouo ꝯstructa: ꝛ tūc si ꝯstat expsse decimas assignatas ecclie parrochiali in ꝯstructione eius nulla est contentio.s̄.c.ex multiplici.ꝛ.J. de eccle.edi.ad audientiā.Et qđ no.de reli.domi.ꝯstitutus ꝛ.d.c.statuimus.xvi.q.i.ꝛ satis intelligo cōcessas decimas qñ in assignatiōe sunt sibi assignate omnes decie:ꝛ oblationes:ꝛ obuētiōes ar.J.de verbo sig.cū inter.Ubi āt sumus i casu dubio:qꝛ nō apparet de assignatiōe decimarū vel taliū iuriū.hic repetit opi.inter modernos scriptores. glo. tenet hic ꝙ đbent baptismali. Inno.idē.s̄.e.ad apostolice.Idē tāgit.s̄.e.nūcios.Ray.ideȝ.e.ti.pte.iii.đ.iteȝ aliqs. Jo.an. ideȝ in prealle.addi.p iura.xvi.q.i.c.quicūqȝ.ꝛ.c.questi . ꝛ c.in sacris.ꝛ.c.de decimis.ꝛ.c.statuimus.ꝛ.xiii.q.i. decias. ꝛ p decre.nūcios i pte decisa.Ad h alle.rōnes q̄ sunt ex iuribus.xvi.q.i.qcūqȝ.ꝛ.c.ecclie.qꝛ ecclia nouiter ꝯstructa dȝ edificari sine ṗiuditio iuris parrochialis:ꝛ alterius ecclie. hoc ē gñale:qꝛ semp talia intelligunt sine alterius ṗiuditio de dona.pastoralis.ꝛ de offi.dele.super eo. Item qꝛ posset magnū ṗiudiciū surgeget ecclie baptismali in limitib9 ei9 multe ecclesie fierent parrochiales:ꝛ sic remanēt desolate: qđ nō est dicendū. Iō tȝ qđ debet baptismali. Cōstat eniȝ ꝙ ecclia matrix h ius ai edificationē capellaꝝ hēat ꝛ edificatio i dubio dȝ itelligi absqȝ ṗiudicio matrj ecclie. In dubio ergo nō censet abstulisset talia iura:maxie cū hoc sit generale:vt talia itelligātur absqȝ alterius ṗiudicio:ꝛ sufficit si tm̄ i ṗsonalib9 ṗiudicet:ꝛ iura q̄ dicūt prochiali ecclie đberi:itelligunt vt prochiali debeātur ṗsonales:matrici debeant ṗdiales. Et itelliget predialis ecclia matrix: q̄ quo ad qd remanet matrix.Et dicit ꝙ hāc opi.ṗuat ꝯsuetudo: sic ēt prochialis appellat diocet.de dona.ad aplice.Nā si baptismalis prochialis nō remaneret qūo baptizarent prochianos. Per h rndet ad.c.ad decias. de resti.spo.i.vj. q tex.faci i ꝯtrariū qꝛ prochial bñ fūdat itentioneȝ:sȝ appellatione prochialis cōprehendit baptismalis.vl scđo prochial ecclia:q̄ ad aliā sub cui9 est territorio fūdat itentū đ iure cōi sup decis ꝙ petentib9 nō debent saltem.Sȝ q̄ ad eccliaȝ baptismaleȝ agenteȝ nō fūdat itentū de iure coi:nec ibi nō ꝯstabat ꝙ esset sub limitib9 baptismalis : qꝛ posset illa solutio scđa cauillari:p ea q̄ ibi no.gl.ꝙ oporteret ꝙ exceptio no/toria fūdet itentū opponentj:ꝛ excludit itentū agentj:lȝ solutio saluari posset dānando illā gl.ꝛ tenendo qđ met tenȝ Jo.an.i addi.spe.i ti.đ resti.spo.sup rubrica ꝛ qđ no.i.c.cōstitut9.de fi.ṗsby.cui9 opi.nō teneo i.d.c.ad decias. imo teneo gl.exceptj bñficialib9 i qb9 ṗcedit qđ dr̄ i.c.ꝯstitut9:vt plene dixi:de resti.spo.i lris. ¶ Alia est opi.ꝙ ṗdiales debent prochiali i cui9 prochia sūt site.Et h tȝ lau.xvi.q.i. de

cimas ꝛ gl.xiii.q.i.in sūma.ꝛ illā tꝫ archi.p decre.ad decimas.de resti.spo.vbi dicit esse casuꝫ. Istā opinionē prosequtur hic cal.dū tñ capella hēat certā limitatiõeꝫ:ita ꝙ sit certa parrochia sibi assignata.alle.p casu.c.ad audientiā.ð ecclе.edi.ꝙ Jo.an.allegat p se.cõiuncta decre.cū inter eos.ð ver.sig.ad hoc.c.ꝗuis:ꝛ.c.cām.e.ti.ꝗꝗ iura illa loquātur de obuentionib⁹ ꝛ oblatiõib⁹:tñ appellatiõe obuentionuꝫ: decimas cõprehēdūt:vt in decre.cū iter.cū decima offeraꝛ.xvi.q.vii.c.i.xii.q.ij.vobis.ꝛ.c.cõcesso.ꝛ.c.vulterane. Hoc probat q2 eccl'ia ex quo ei parrochia assignaꝛ:dꝫ hře oē ius parrochiale:sicut de ipso dꝛ quo ad dioces.de offi.ordi.cõ cõquerente.ꝛ.c.i.de ma.ꝛ obe.cū inferior.de reli.do. quasi per totū. Et gñaliter iura pertinentia accedūt.nisi eximantur:de resti.spo.cū ad sedē.de dona.inter dilectos. tales āt decime prediales sunt de iuribus parrochie. de parro.c.fi. supra eo.quoniam igitur. Ad hoc de his que fiunt a prela. pastoralis in pnci. ¶ Non ob.iura.xvi.q.i.eccl'ie:ꝛ.c.qcunqꝫ:q2 loquūꝛ de capellis nõ hñtib⁹ parrochiā: ex quib⁹ aut cura aut parrochia nõ est deputata:vel si est deputata cura tñ certoꝝ parrochianoꝝ. Nõ ob.qð dꝛ de enormi pjudicio:qð inferꝛ eccl'ie baptismali:q2 intelligendū est hāc ecclesiā in dubio fuisse cõstructā cū consensu capituli:ꝛ rõnabiliter:ꝛ sine graui pjudicio. Nec eni aliꝛ fiet:vt.d.c. ad audiētiā.ꝛ ꝙ no.de re.ec.non alie.c.i.lib.vi. Et dicit ꝙ nõ est sufficiens.rñ sum ad.c.ad decimas:q2 pncipal'r põderauit tex. ꝙ ifra limites parrochie fundat itentuꝫ super decis:non tñ alioꝝ excludit itentum.sed dic ad illā ecclesiā ptinere. Mihi vꝛ sic concludendū. Si eccl'ia est parrochialis certorum parrochianoꝝ sine limitibus planū:q2 debenꝛ ecclesie parrochiali:psonales eccl'ie aūt matrici:reales q2 ad h parrochia remanet matris. Qñ qꝫ intra limites matricis edificatur vel erigitur i parrochialeꝫ:ꝛ sibi certa parrochia assignaꝛ:ꝛ fit hoc iplente necessitate pape mādato:aut epi dispēsatione ppter multitudineꝫ parrochianorū:ꝛ eccl'ia.aꝛ. sufficentes redditus non hñte: ꝛ tunc satis est planū ꝙ in dubio assignati sunt redditus: eo ꝙ assignata parrochia: quia hoc de iure fieri dꝫ:ex quo alter nõ est sufficienter dotata ꝛ sic intelligo.c.ad audientiā. Iteꝫ si haberet sufficientes redditus: dūmõ eccl'ia edificeꝛ ex necessitate. In tñ eni repio per decre.ad audientiā recessū a iurib⁹ antiqs.xvi.q.i. Si quis laicus:ꝛ.c.eccl'ie:ꝛ.c.se.ꝛ hoc iõ:q2 talis assignatio iure pmittente.vñ illa assignatio vt iuris late itelligiꝛ ꝛ nõ restringiꝛ ex tertij preiuditio:q2 ex quo necessitas ad h ipellit ꝛ ius non dꝛ alteri preiudicari:qñ eccl'ia parrochialis pape puilegio i limitib⁹ alterius repiꝛ edificata volūtarie vel ēt ab epõ nulla ipellente necessitate:ꝛ talia puilegia:ꝛ ꝯcessiones sp intelligunꝛ absqꝫ alterius pjuditio:vñ de duob⁹ alterū erit.vel ꝙ nõ debebit nec poterit epõ assignare sibi parrochiā:ꝛ si repiaꝛ assignata:assignatio itelligiꝛ absqꝫ pjudicio iuriū antique baptismalis: ꝛ q2 sic nec i psonalib⁹:nec in realibus preiudicabiꝛ antique parrochiali parrochie:qð puto etiā i personalib⁹:qñ fit assignatio absqꝫ cā:ꝛ sine consensu matricis eccl'ie:ꝛ sic dꝫ itelligi.xvj.q.i. Si qs laicus.ꝛ.c.eccl'ie.ꝛ.c.qcūqꝫ. Qui text⁹ ppe sic loquūꝛ:ēt ð assignatiõe epi nl'a necessitate ipellēte:h ṽa:nisi p papā mādareꝛ ecclesiā edificari i limitib⁹ certe parrochie:q2 sp itelligeretur cū appēditijs ad parrochiā. Nec ob.c.quicūqꝫ.ꝛ.c.ecclesie q2 loquunꝛ etiā in assignatiõe epi in qua nõ dꝫ fieri assignatio cā nõ subsistēte cū alteri⁹ preiudicio ꝛ sic nõ dꝫ assignari parrochia:ꝛ hoc est illā facere absqꝫ alterius preiudicio. Si āt appareat de cõsensu eccl'ie matricis i assignanda parrochia:satis credo ꝙ patiꝛ parrochiā assignari ei pjudicare i iure parrochiali:sub quo cõcludiꝛ ius decimale q2 talis concessio latissime ꝯ eos itelligitur:ex quo cõsentiunt tali assignationi. Nec ob.ꝙ sufficiat qð tunc transferatur ius decime parrochialis:ꝛ in tñ pjudiceꝛ ꝙ nõ in totū vt no.de donatiõibus:pastoralis:q2 hec iura sunt eque principaliꝛ iura parroch. vt no.de parrochijs. sup rubrica:qð dēs ibi tenent:ēquūꝫ tñ esset hoc cāu vt dixit Jo.an. ecclesiam baptismalem de personalibus participare. In dubio aūt plus psumaꝫ ꝯdictioneꝫ qꝫ cõsensuꝫ.per no. in regula qui tacet:ꝛ per Inno.de elec.cū in veteri:q2 in nõ meritoriis taciturnitas est p cõtradictiõe. Qñ qꝫ est dubiū:an ecclesia baptismalis fuerit pria: an eccl'ia parrochialis:tūc si apparet populū fore ita latū ꝙ eccl'ia ista idigeat: popul⁹ fūdatus est itentus de iure cõi eccl'ie parrochialis:ꝛ sic põt intelligi.c.ad decimas. Si āt populus nõ est ita latus:quin ꝛ sola baptismalis sufficeret:tūc adhuc est fundatus intent⁹ parrochialis:q2 nõ apparet pjudiciū: qð ponderant canones antiqui:vt in illo.c.quicūqꝫ.ꝛ.c.ecclesie.xvj.q.i. ex quo nõ apparet de prioritate baptismalis ex illis cõcludiꝛ quid dicendū:qñ repitur eccl'ia i diocesi epi: ꝛ nulla ē baptismalis:nisi ecclesia cathedralis. Jo.an.vꝛ dicere ideꝫ ꝙ pdialis debebiꝛ eccl'ie cathedrali:sine eius pjudicio:nõ põt nec dꝫ edificari:ꝛ sic decidit i rubrica de parrochijs.in addi.spe.ꝛ per pdicta apparet idistincte tenendū decias deberi parrochiali:quicqd sentiat Jo.an.tñ q2 tales eccl'ie semp edificātur ex necessitate pp latitudineꝫ populi:tū q2 talis edificatio ṽisimiliter est facta ꝛ edificata ab epõ si precessit cathedralis:q2 i dubio spālis nõ presumunꝛ:ꝛ q2 fiunt puilegio pape:quo casu voluntaria assignatiõe parrochie in toto sibi pjudicauit:cū hec duo iura sequanꝛ nāꝫ parrochialiū iurium:ꝛ parrochie:hec vera:nisi de pape priuilegio constaret:quo mandasset ecclesiā edificari:quo casu si simpl'r mādat parrochialeꝫ edificari nihil dicit de assignatiõe parrochianoꝝ personaliter:ꝛ absqꝫ assignatiõe limitū parrochie ꝛ sic non debebanꝛ decime reales. Si tñ apparet assignata parrochia:ꝛ sic est possessa psumiꝛ in dubio sic assignari mādata:ar.de insti.cuꝫ venissent. Sꝫ si mādat vt cū assignatione limitū parrochie oīa veniāt cõsecutiue:q2 talia sūt de iure parrochiali.personles tñ decime diuidenꝛ inter epꝫ ꝛ ecclesiā:rõne partis oneris cure.s.q2 portat onus sacramenti principalis.s.baptismi:ꝛ vltra hoc habebit episcopaleꝫ q̄rtā quā detrahet rõne oneris vniuersalis:ꝛ rõne cõiõis:ꝛ sic habebit vnā q̄rtā:vt eps aliā habebit pp onus baptismi:ꝛ sic pñt itelligi q in iferiorib⁹ ecclesijs aliqñ dāt medietatē.

Cum in tua.

Decime oīum fructuum pdij debenꝛ illi q sibi prescripsit illud pdiū:vt pdiū decimale: alterius ṽo predii qð nõ prescripsit decimā nõ habebit.h.d.cõis diuisio.secūda ibi. Respõdemus. Poneꝫ casuꝫ vt l'ra sonat:liceꝫ Jo.an.videaꝛ aliter sensisse:ꝛ allegabat parrochialis ecclesia tñ debere prescriptū q̄tū possessum. E contra allegabaꝛ:q2 erat vnū indiuiduuꝫ ius circa ideꝫ subiectū:iõ nõ debebat diuerso iure censeri. ¶ Nota ꝙ prescriptio extenditur ad particularitateꝫ iuris cõprehēsa sub vnico iure: vt vniuersali:ꝛ sic lꝫ pscriptio sit in extensibilis rõne accessorij.vt no.i regula odia.li.vj. Cū similib⁹ habet vsum iuris:vt quid vnicum ꝛ vniuersale ad speciem vt partem in iure vniuersali comprehensum fit prescriptionis extensio:ne ꝯtingat eandem rem diuerso iure censeri:quando autem hñt se vt ptes sepate diuerso iure censeri: quādo autem habent se vt partes seperate non fit extensio prescriptiõis. vñ ius decimale pscriptum in vna re nõ extendiꝛ ad aliā. Sꝫ ius deciale prescriptū i vna re ex vsu decime grosse extēdiꝛ ad minutā i eadē re. Et ex hoc no.ꝙ ex vsu ptis iuris cõprehēsi sub vniuerso:vꝛ etiā datus vsus respectu alterius ptis sub eodē vniuerso cõprehense. Et h iõ q2 ibi daꝛ quedā cõtiguitas saltem i respectu generis: iõ p tāto fit extensio.vide Inno.Ꝭ.de capel.mo.dilect⁹. ¶ No. ꝙ eccl'ia parrochialis fundat intentū de iure cõi sup decis predialib⁹ ex predijs in sua parrochia sitis. ¶ No.ꝙ cessante iure spāli in eadē re in qua cessat:recurrenduꝫ est ad limites fūdamēti iuris cõis. ¶ Or declarabo decre.doc. h dicunt istā decre.procedere siue in parrochia aliena huiusmodi decime debeanꝛ ex prescriptionis actu:siue ex pri

uilegio: vt inquantum decimantur prescriptio vel priuilegiū ad decimas grossas in vno fundo: extendatur etiam ad minutas si in illo fundo percipiantur minute. Secus in diuerso fundo. ¶ Secundo ⁊ principaliter quia vi ꝙ huiusmodi ecclesiis nō debeantur nisi decime grosse ex quo ille tm̄ sunt percepte. Nā ex cōpositione possibile est ꝙ vni ecclesie debeantur decime grosse: alteri minute. ṡ. c. ex multiplici. Ergo eodē modo erit possibile ⁊ ex presumptiōe: quia regulariter ꝓsumptiōes imitantur prescriptiōes. doc. nostri sic intelligūt decre. vt inquantū dicit ex prescriptiōe grossas ⁊ minutas deberi: hoc sit verū: qñ nō apparet minutas per aliā ecclesiam vel ꝑsonā perceptas: quo casu ex perceptiōe decimaꝝ grossarū sub noīe simpliciter sunt decime ipsius ⁊ vnicū ius: etiā quantū ad minutū censetur prescriptio. Sed si alia ecclesia ꝑcepisset minutas esset interēpta ꝑscriptio: quo ad minutas ⁊ sic cōiter īpedite nō grosse debentur: tūc colligenti grossas ⁊ minute colligenti minutas. Nō est enī absonū eandem rem diuerso iure censeri propter diuersū accidēs cōcurrens: ⁊ sicut ex pacto pñt hec decime separari ⁊ diuersis deberi: sic ⁊ possibile est ex prescriptiōis actu. vñ dicit Jo. an. ꝙ intellectus decre. istius sibi vi ꝙ si aliqua ecclesia ī parrochia aliena percipit aliquas decimas: puta de grano ⁊ si. ⁊ postea seminatū fuerit milliū: de illo ēt habebit: ex quo simpliciter ꝑcipiebantur decime sub noīe decime: simpliciter de grano: ⁊ ex quo alia ecclesia hoc nō ꝑcipiebat: puto ēt idē si millium non fuerit seminatū de nouo cū alia ecclesia nō ꝑcipiebat alias decimas de millio: qui debebantur: vt hic. de vno grano: secus vt dixi: qñ diuerse ecclesie ꝑcipiebat de millio. Item dicunt si aliqua ecclesia ꝑcipiebat de vīo ⁊ grano: ⁊ alique arbores nate sunt ibi: quia dz etiā decimā hr̄e de arborib⁹ illis prescribēs decimā grani ⁊ vini simpliciter: sub noīe decime. Nec ob. ṡ. c. tua: quia ibi fit extensio in materia nō in spē eiusdem iuris: ⁊ potius cōcordat: quia ⁊ in materia fundi si īpeditur hec extensio. Sed si prediū colitur in quo sunt vites vinū ferentes. vna ecclesia percipit decimā bladi. altera vini. vna de aridis. altera de liquidis: quia hoc nō possit nō video: ſm Jo. Ad hoc qđ no. ṡ. c. commissū. de quo de offi. archi. gl. signat cōtrariū: quia eadem res diuerso iure censeatur vt. ff. de pecu. l. item. §. fi. ad idem de reli. do. c. ii. Sed quia isti casus sunt speciales ſm Jo. an. vt hic no. in. c. cognouimus. Nec ob. ṡ. c. ii. Sed isti casus sunt spāles: ſm Jo. an. Nec ob. ṡ. c. c. ex multiplici: quia illud operatur speciale pactū. Nec ob. ṡ. c. ꝓximo. ⁊. c. tua: quia ibi diuersa sunt ⁊ diuerso iure censentur. ⁊ sentit hec decre. in fine. Antonius de Butrio.

D Udum. Laici ecclesias vel decīas donare nō pñt: nec ex eoꝝ donatione: licet in forma cōi ꝑ papā cōfirmata paratur titulus prescribendi. In hoc tm̄ est opi. vt. j. dicitur h. d. In secūda. ibi. Nos igitur. ponitur diffinitio. Prima subdiuiditur in tres. In prima ponit actoris petitionē. In secūda reoꝝ defensionem. Judicis interlocutionē: ⁊ defensionis fortificationem. In tertia ipsius defensionis repugnationem secunda ibi. prior. tertia. ibi. ceterū. ¶ No. libellū in confessoria vel interdicto vti possidetis posse dirigi cōtra tertiā personā molestantem ⁊ īpedientem debitū a tertia solui: qñ debitū est reale. ¶ No. ij. argumentū ꝙ episcopus de iure cōi fundat intentū sup ꝑceptionē decimaꝝ ex prediis in diocesi sua sitis infra vt debeatur ecclesie cathedrali: de q̄ aliqd. j. c. ti. ⁊ dixi. ṡ. c. cū ꝯtigat. ¶ No. ar. ꝙ ꝑscriptiōis exceptio ē de excepti ōib⁹ lit. finite q̄ oppōi pt ad ꝓcessū. de q̄ dixi. ṡ. de rescrip. sup litteris. ꝑ Barto. in. l. fi. ff. rem ra. habere. ⁊ per doc. in. c. i. de litis conte. in. vj. hoc ꝓbat text⁹. ibi: non tenetur respondere. Uno mō intelligendo. Sz doc. aliter intelligunt. s. ꝙ hic non ponatur verbū nō responderēt euitetur iudiciū: sed extraiudicialiter. ¶ No. contra debitū de iure cōi nō ꝓcedit: nec valet prescriptio tm̄ sine titulo iusto. Ad hoc de ꝑscrip. c. i. in. vj. ¶ No. ꝙ in prescriptionibus in quibus exigitur titulus ⁊ bona fides error iuris in minus iusto titulo non tribuit vsucapiendi potestatem: quia licet error iuris excludat malā fidem: nō tm̄ supplet tituli defectum. ff. de vsuca. l. nunq̄. ⁊ no. de prescriptionibus. si diligenti. ¶ No. ꝙ concessio regis ēt circa decimas non tribuit laico iustam cām tenendi: et consequenter nec prescribendi. ¶ Nota ꝙ confirmatio in forma cōi concessionis minus legittime facte: illam non roborat: nec etiā iustū prebet titulū ad vsucapionem faciendā: seu perficiendā. ¶ No. ꝙ nō creditur instrumento exemplato: nisi originale producatur: de quo. ṡ. de fide instru. c. ii. ¶ Ultimo. no. practicā sñie in confessoria ⁊ interdicto vti possidetis. Or declaro decre. ¶ Oppo. quia libellus dirigendus est contra eū cuius principaliter interest. ii. q. vi. Non solent. Et sic debuerunt conueniri rustici non soluētes: nō templarij: cuius oppositum hic fuit. Hic aliqñ agitur cōtra dñm qui cōueniri pōt ꝑ facto rustici: ⁊ hoc pp factū suū īpediendo rusticū in soluendo: sicut ⁊ alias ex facto alterius quis cōuenitur. ṡ. de offi. archidia. c. ea que. ⁊. l. sed ita. ff. nau. cau. sta. vel pōt dici ꝙ h̄ agebatur de decimis tangentibus monasteriū de predijs que faciebant coli ꝑ rusticos suos. ipsorū rusticorū expensis. quibus collenda tradiderūt: ⁊ sic satis enī tangebat mon. forte enim decime nō soluebantur de agris templariorū: ⁊ sic erat negociū cōnexū cōtra rusticos: ⁊ contra tēplarios. ¶ Secundo oppo. ꝙ hic nō potuerit procedi ad receptionem probatiōis: ⁊ ꝯtra: nec sentētia ferri: quia licet libellus hic fuisset porrectus: nō tm̄ ex opposito fuit aliqd rñsum: nisi quia fuit opposita exceptio: prescriptio prescriptiōis: que nō inducit lit. cōtes. vt in. c. ii. de lit. cōte. in. vj. ⁊ sic non erit hoc fundamentū cōte. lit. ⁊ sic nec ad ꝓbationem ⁊ receptionē ꝓcedi potuit: vt lit. nō cōte. qm̄. c. ii. ⁊. c. i. dic ſm doc. ꝙ rñdendo libello: rñdit se non teneri: ⁊ ꝑ hoc fuit cōte. lis: negādo ⁊ opponendo prescriptionem. ¶ Tertio oppo. quia presumitur ꝙ templarij habuissent exceptionem prescriptiōis cui tenebantur rñdere cuius cōtrariū hic innuitur. Nā regulariter exceptiōes peremptorie nō īpediunt ꝓcessum de lit. cōte. c. i. in. vi. ergo congrue nō opponebant opponendo se nō teneri respōdere: quia licet ꝑscripsisset tenebantur rñdere: vt pz de excep. c. i. li. vj. Soluunt doc. dupliciter pōt intelligi textus lr̄e. vno mō ꝙ opponeretur ꝙ nō tenerentur in iudicio rñdere: ex quo erāt tuti exceptione ꝑscriptiōis: ⁊ tūc inepta fuisset hec exceptio: vt in contrario. Jdō dicūt ꝙ verus intellectus littere ē: ꝙ isti opponebāt ⁊ nō tenebantur rñdere extra iudiciū: hoc est soluere: ⁊ sic ad merita opponebantur: ⁊ in dubio sic dz itelligi. ¶ Scđo no. quia cōgrue sit opposita ſz doc. Sz vt dicebā notādo primus itellectus pōt ꝓcedere: tenendo ꝙ exceptio ꝑscriptionis sit lit. finite: ⁊ sic opponi possit ad ꝓcessum. de quo in. l. fi. ff. rem ra. ha. per Bar. facit. l. transacta. ff. de verbo. sig. ⁊ dixi aliqd in. c. sup litteris. facit qđ no. in. c. i. de lit. conte. in vj. ⁊ scđm hoc vi ꝙ si exceptio litis finite opposita nō ꝓbetur procedi pōt ad receptionem ꝓbationis: ⁊ sñiam diffinitiuam. ¶ Quarto opp. ꝙ nō sit necesse agenti ꝓbare titulū: quia cōstat ꝙ de iure canonico: ⁊ de iure ciuili: in istis corporalib⁹ ꝑscriptio. ꝓcedūt absq legittimo titulo. ff. si serui. ven. l. si quis diuturno. ṡ. de cōsue. cū dilectus: ⁊ pz ex no. de cōsti. ex lr̄is. Rñdent hic aliqui. ꝙ vbi ꝑscriptio fundatur sup errore facti ibi. nō exigitur aliquis titulus: sz ꝑscribi pt. ad h. l. celsus. ff. de vsufruc. Si aūt fundatur sup errore iuris: tūc non ꝓcedit prescriptio: quia error iuris non prebet iustū titulū: ar. l. nunq̄. ff. de vsufruc. ſm Inno. Ita ꝙ hic titulus nō sufficit: nec sufficit ignorātia iuris: quia licet ignorātia iuris excuset culpam: ⁊ dat bonā fidē: non tm̄ dat iustū titulū in prescriptiōe. ff. de iuris ⁊ facti ignorātia. l. iuris ⁊. l. regula. ff. de vsucapi. l. nunq̄. Uel scđo dicit glo. vt no. de ꝑscrip. Si diligenti. Nō obstat ꝙ hic sentit lr̄a quia non ꝓfuerit prescrip. quia non fluxerat tp̄s cōpletū: ⁊ tp̄s cōfirmationis. quia subaudi maxime: ⁊ sic si tempus esset completum a contrario littere processisset. Hosti. vi velle ꝙ ex donatione regis: ⁊ fortius ex cōfirmatione paratur titulus. de iure pa. cura. ⁊ hoc placet abbati:

qui dicit h multũ notandũ pro religiosis habentibus cõfir
mationes. Pe.hic recitat.sed non approbat qꝛ tex.dixit cõ
tra.vt pꝫ ex rñsione pape:⁊ ꝙ cessat ar. a cõtrario ⁊ fuit al/
legatio ptis. ¶ Itẽ dic vež due cause pretendebanť.vna
ꝙ titulus regis non pareret prescriptionẽ:ꝛ ⁊ hoc approbat
papa. Scđa qꝛ confirmatio pape hoc ẽt nõ operareť: qa
ab illo tpe non erat lapsum tempus prescriptionis: ⁊ confir
matio roborat:vt ex tpe ꝯfirmationis:nõ vt retro:⁊ hec bo
na allegatio:sed illi non innititť papa. Tertia qꝛ cõfirma
tio non tribuit ẽt titulũ ⁊ huic innititť papa:⁊ h est vera:qñ cõ
firmatio fit ĩ forma cõi:secus si ex certa sciẽtia:nec ob. alle.
in cõtrariũ.qꝛ qñqꝫ ad ꝓscriptionẽ exigiť titulus: vt ĩ pre
scrip.contra ius cõe:⁊ non sufficit titulus putatiuus errore
iurris:qꝛ lꝫ tribuat boná fideꝫ:non tribuit iustũ titulũ.ff. de
vsuca.l.nunqꝫ ⁊.l.celsus.Si aũt titulus nõ exigiť: vt in ali
is prescriptiõibus:que nõ sunt cõtra ius:tũc errans in iure ꝓ
scriberet vt dixi in.d.c.si diligenti.vñ his dictis doctoꝝ sic
recitatis vera vꝫ: ꝙ si sumus in casu: in quo requirať titu
lus:⁊ bona fides:⁊ ĩ casu qñ prescriptio est ꝯ ius:⁊ tunc pro
certo tene ꝙ minus iustus titulus nõ prebet iustã cãm pre/
scribendi: nisi cum distinctione: quia si minus iustus titu/
lus censetur ab errore facti: ⁊ tunc procedit prescriptio:vt
in glo.optia de donationibꝰ ad apostolice.vñ si recipeꝫ pu
tans consensuꝫ capituli ĩtercessisse:vbi nõ ĩtercessit:⁊ ĩterce
dere debeat:prescriptio ꝓcedit: qꝛ error facti prebet iustuꝫ
titulũ.ff.de vsucapi.ꝓ emptore.l.qꝺ vulgo.⁊ dicta.l.celsus
Si autẽ minus iustus titulus fundatur ex errore iuris:⁊ tũc
non ꝓcedit prescriptio:qꝛ lꝫ error iuris causat boná fidem:
non tamen ibi adest iustitia tituli:iõ nõ ꝓcedit prescriptio:
⁊ hic est tex.melior:qui ĩ hac mã possit allegari.Si aũt non
reqretur in prescriptiõe titulus:vt qñ esset tanti tpis: cuius
innicij memoria nõ existit:vt nõ est cõtra ius: tñ bene ꝓce/
dit prescriptio: qꝛ error iuris cãt boná fideꝫ.l.si fur.§.i.ff. ꝺ
vsucap.iõ tũc ꝓcedit prescriptio:licet deficiat titulus: qꝛ nõ
reqrítur:⁊ iõ licꝫ dicát cõiter.vno mõ.gl.ꝙ minus iustus ti
tulus prebet cãm prebendi:tñ illud dꝫ ĩtelligi: qñ cãtur ab
errore facti:vt in gl.c.ad apostolice.vel si ab errore iuris nõ
exigať titulus:vt dixi ĩ.c.si diligenti.de prescriptiõibus.hic
aũt deficiebat titulus:qꝛ rex ⁊ regina cõcedere nõ potuerũt
Iteꝫ nec cõfirmatio hic habuit prebere iustũ tituluꝫ: qꝛ fuit
scđm veritateꝫ facta ĩ forma cõi.⁊ sic nil iuris tribuerunt.
¶ Oꝛ habetis vež ĩtellectũ littere.Oppo.quinto ꝙ nõ po
tuit papa supplere circa titulũ donatiõis regis:dicendo ꝙ
nõ poterat possidere:⁊ cõsequenter nec cõcedere: qꝛ nõ de
bet de facto supplere.C.vt que desunt aduoca.l.i.So. dicit
Hosti.ꝙ hic nõ erat supplere de facto.sꝫ iuris: qꝛ hoc fatis
cõprehendebať sub allegatiõe epi. ¶ No. ꝙ licꝫ exceptio
opponať ĩ gñe:nec alteri:seu aliter declareť ĩ iure cã excep
tionis:põt tñ iudex de facto supplere:⁊ ꝓponere: allegatio
nẽ ipsam exprimendo ⁊ declarãdo ĩ iure:⁊ nihilominus ꝓ
cedit exceptio:vñ sufficit dicere titulus ꝯcessiõis nõ potuit
dari lꝫ prescribẽdi cãm nõ allegetivel hic suppleuit pp pe
riculũ aiaꝝ:de elec.dudũ de cõse.ꝓben.ex parte:de reli.do.
cõstituimus de postu.prela.bone:vbi de hoc. ¶ Opp.vi.
ꝙ cõfirmatio prebuerit iustũ titulũ:qꝛ dicendo cõfirmamꝰ
decimas tibi a rege donatas:vꝫ supplere defectũ.si quis est
ar.de confir.vtil.vel inutil.examiata:de trãs.c.i.de elec.illa.
So.dic ꝙ hic fuit facta cõfirmatio ĩ forma cõi:nõ facta mẽ
tione ꝙ fuisset facta donatio a rege:vel dic ꝙ si expressis/
set intelligitur confirmare in casu in quo dare licebat: pu/
ta ĩ casibus a iure concessis:vt in decimis antiquitus in feu/
dum concessis: quas cum auctoritate superioris eccle/
sie dare potest:vt in.c.cum apostolica.supra de his que fiũt
a prela.Ideo confirmatio non valuit. ¶ Nota bene ꝙ cõ
firmatio que põt referri ad actũ nullũ:⁊ contra ius ad actũ
aliquem ⁊ secundum ius:vt potius confirmet ꝙ validet:qꝺ
bene nota.alibi hoc non inuenies. ¶ Oppo.vij.ꝙ sñia nõ
debeat deferri ꝓhibitiue ad tempus de futuro.ff.de vsuris

.l.i.de iudi.vero quemadmodũ.de senten.excõmu. roma/
na.§.caueant.So.spãle est in his iuribus vt si fertur senten
tia cõtra ꝓhibenteꝫ:prohibeatur molestatio in futurum.vt
no.ś.de sepul.in nostra.⁊ facit quod habeť.ś.de probatio
nibus.licet in fi.de iure aũt ciuili ꝓuideť ꝑ remediũ cautio
nis ſm Goffre.ff.si serui.ven.l.egi.⁊.l.harũ.Sed dic vt di
xi.ś.de sepul.in nostra.vbi glo.tangit ⁊ remisi ibi. ¶ Op/
po.cũ glo.ꝙ perceptio decimarũ de iure nõ spectet ad epi
scopũ.ś.c.cũ contingat:dic ꝙ hec allegatio nõ potuit cõfer
re ius quo ad decimas:⁊ sic nullũ contrariũ:⁊ de consuetu
dine spectabãt h ad episcopũ:ꝗtũ ad decias ꝗs petebat he
ne erat fundata ĩtẽtio de iure.vel secundo dic ꝙ iste decie
non erant intra certã parrochiã:alicuius parrochialis ec/
clesie:licet dicať.i.ꝙ pertinebant ad ecclesiã sancti stephani
vt no.ś.c.cũ contigat. Uel dic ꝙ petebat quartã: ⁊ sic pla
nũ est ꝙ sup illa hñ fundat intentũ de iure cõi:ſm Io.an.⁊
sic ĩtelligit Cal.ś.c.cũ contingat. ¶ Oppo.ꝙ non sit neces
se allegare titulũ.de prescrip.qm.⁊.c.vigilanti.dic ꝙ scđm
leges ĩ prescriptione longissimi tpis non est necesse alle/
gari titulũ:de prescrip.x.vel.xx.annorũ:bene de iure aũt ca
nonico:⁊ ẽt ciuili:in istis iuribus non vꝫ necesse allegari ⁊ ꝓ
bari titulũ.Sed cõtra hoc ẽ tex.hic rñdet glo.ꝙ sufficit al
legari ⁊ non ꝓbari.hoc hic reprobať. ¶ Rñdet scđo ꝙ h
propter presũptionẽ istoꝝ:qꝛ pp presumptionẽ ⁊ suspitio
neꝫ aliqñ trasfertur ꝓbatio ad aliuꝫ:vt ecclesiastica benefi
cia.vt nostrũ.Tene ꝙ hec pscriptio causať cõtra ius:quo
casu exigiť titulus:vel tñ tempus:cuius inicij.⁊c̃.ꝺ prescrip
.c.ij.li.vj. ¶ Glo.super verbo non potuerũt:signat quedã
cõtraria ad illud qꝺ possis.Nemo dat quod nõ hꝫ:dic vt ĩ
decre.nuper hic alle.i.q.i.c.i. ¶ Querit vltima gl.qualis
fuerit hec petitio:⁊ qꝺ ius deductũ fuerit ĩ iudiciũ.Quidã
dicũt qꝺ fuit actũ possessorio vti possidetis:vt patet ex peti
tione:glo.dicit ꝙ ex sñia.patet qꝺ fuit actũ petitorio: ⁊ sic ẽ
credendũ:qꝛ talia sunt subiecta.⁊c̃. ¶ No.bene ex gl.ꝙ ex
qualitate sñie neduꝫ presumiť ꝓ libello.imo talis presumiť
fuisse libellus.qualẽ iudicat sñia.⁊ super his ꝗ̃ appropriãt
ex sententia pronunciatuꝫ.quod bene notabis.Alij ſm In
nocentium ꝙ fuit h actum confessoria: vel ſm alios forte
fuit proposita actio de dolo: non ad decimas subtractas:
sed ad damnum quod senserat episcopus pro eo ꝙ hospi/
talarij suadebant rusticis:ne decimas soluerent.ff.de do
lo.cum quis.vel proportionabatur iudicis officium .de of
ficio iudi.c.i. Sed Hosti. placet ꝙ factum fuit simplici/
ter propositum ⁊ petitio simpliciter facta de iudi. dilecti.ſꝫ
Hostiensem. Antonius de Butrio.

In aliquibus.

i

Hñi ꝓdiorũ cor gi pñt vt predia sua colenda dent talibus a quibus sine ꝯdictio ne decime ꝑsoluanť.h.d.In prima ponit exces
sum: quem in secũda corrigit.ibi.volentes. ¶ Nota ꝙ de
cime non sunt soluẽde. ¶ Nota ꝙ sunt alique decime que
debentur iure diuino:alique iure cõsuetudinario. ¶ Ter
tio nota summarium:⁊ nota argu.ꝙ consuetudo inducere
potest vt quis teneatur ad decimas soluendas.doctores di
cunt quod sic:maxime reales:quia de facili compelli non
possunt:quia non cadit in eos censura ecclesiastia. ideo ne
ecclesia molestetur.de facto prohibuit hec decreta. ne eis
predia locentur. Sed an erit aliquod remedium contra
istos:dic ꝙ sic: vt indirecte excõmunicentur: secunduꝫ for
mam.c.i. de vsuris.post miserabilem:vel etiam imploran/
do brachium seculare:vsqꝫ ad sanguinis effusionem .i. de
homicidi.postulasti: vel agendo de dolo contra dominos
locantes.argu.l.finali.ff.de eo quod certo loco.⁊.l. elegan
ter.§.penultimo.ff.de dolo. ¶ Tertio per hanc decretaleꝫ
dicũt doctores quod opinio theologorum:qui dicunt con
suetudine posse minui ius decimarum non est bona: quia
sunt debite decime de iure diuino: ⁊ cum omni integri/
tate:ideo consuetudo nihil potest: quia foueret peccatum

hinc est ꝙ possunt cogi censura ecclesiastica. de quo remittunt doc. ad c. i. J. e. li. vi. ⁊ dixi. s. c. parrochianos. ¶ Venio ad glo. Op. innuit ꝙ pactū non preiudicet ecclesie contra. ff. de pac. l. epistola. §. pactū. glo. nō soluit. Dic ꝙ non obuiat: quia preiudicat paciscenti: sed non tertio: ⁊ vide qđ no. in. d. decre. pleriq;. vbi cōtra soluit. ¶ Oppo. ꝙ consuetudo non possit in decimis non soluēdis. s. c. parrochianos: quia iure diuino debent: de consue. c. fi. So. dic ꝙ loquitur de consuetudine. de qua. s. c. cū sint hoies: ⁊. c. ad apostolice: vt debeat: vt possit distinguere cui debeant: nō an debeantur: vt ibi dicit. Vñ concludit glo. ꝙ non valet cōsuetudo: que disponit vt non detur: ⁊ que disponit vt nō minus q̄ sit decima: qꝛ talis ↄsuetudo: q̄ȝ q̄ longa: nō posset absq; peccato mortali seruari: de cōsue. c. fi. ⁊ de prescrip. quoniā. Itē qꝛ in tali cōsuetudine non posset habere bonā fidē: qa de iure diuino debentur: ⁊ sic non posset prescribere: ⁊ hoc quo ad laicos. Clerici aūt bene prescribere possent pro hoc alle. xvi. q. vii. quicunq; scđm glo. vel ī personalibus procedit consuetudo: vt hic: licet videant iure diuino deberi. xx. q. v. dicat. secundum Joannem. Secus in realibus: vel loquitur de consuetudine theutonicorum: vbi certe mensure vel certe corbes dant pro decima: siue coloni habeant: siue non: ⁊ forte rōne icertitudinis. Tolleratur fm vincen. Primū tenet Jo. in. c. quicūq;. alle. in glo. Inno. itelligit decre. vt glo. quod loq̄ de consuetudine: qua pñt deberi ecclesie parrochiali. Alij intelligūt ꝙ consuetudo possit in consuetudine approbata per papaꝫ: alius eni in his dispensare nō pōt. s. c. in his. J. e. cū nō ⁊. c. ex multiplici. Alij intelligunt ꝙ consuetudo possit dare decimas in alterius parrochia: qa si non probat consuetudinē de parrochiali debet decima. Si probat sibi debet de lege consuetudinaria: hec recidit ī solutionē glo. hostien. dicit ꝙ hic est hec sensus: ꝙ prediales debentur de lege diuina: ⁊ cū integritate: ⁊ in his nō pt cōsuetudo: personales de cōsuetudine: vt. s. exigi non possint: nisi vt approbat cōsuetudo: cū non sint in precepto: dicens ꝙ nulla auctoritas cōtradicit huic opinioni: ⁊ auctoritas pape resistit. opi. contra hoc: qđ est verū: nisi alia sit facta cōpositio cuꝫ laicis fm nota. de transac. statuimus: vel nisi sacerdos indigeat. J. c. ii. §. vbi aūt lib. vi. sicut ī quibusdā ciuitatibus in quibus rare prediales decime: ideo si personales non darentur: perirent clerici: quo casu dicit eas sub precepto: remittit ad sūmā. eo. ti. §. fi. sub. §. vij. Et vide remissionē. s. c. primo. vel pōt intelligi vt sit sēsus: ꝙ nō solū decime prediales ⁊ personales: que sūt sub precepto: sed ēt vltra illas: que fiunt de consuetudine debite: exigi pñt. ad h. s. de censi. ex parte vt sit mens ꝙ consuetudo possit aggrauare: sed non alienare. ⁊ facit qđ no. de consangui. ⁊ affi. qđ super: ⁊ hec plana. dic vt dixi. s. c. parrochianos.

c **Uni non sit.** Prius soluēde sunt decime q̄ȝ census ⁊ tributa. vel saltē si illa soluta sūt postea decimētur. h. d. Et diuidit in duas ptes. In prima ponit excessū. In secunda illū corrigit. secunda ibi. Cū autem ¶ Nota ꝙ opere hoium non faciunt fructus: ⁊ sic nihil in operationibus humāis studio hois est attribuendū: sꝫ soli deo sine quo nihil factū est. ¶ Noo. hic vnā cāꝫ pp quā decima est in precepto. videlicet in signū vniuersalis dominij. ¶ Nota ꝙ vbi concurrūt due cāe: quaꝝ vna est potentior seu surgit a potentiori principio: altera aūt est minus potens: preferenda est potentior: ad hoc de preben. si a sede. lib. vi. Et facit ꝙ indefalcanda quarta debeat ꝓcedere q̄rta episcopalis parrochialē. de qua. s. de sepul. certificari: in vltima qōne. ¶ No. ꝙ tributū qđ ex fructibus soluit decimari dꝫ in ecclesia parrochiali vbi sitū est prediū: ex cuius fructibus tributū colligit: ⁊ nō in ecclesia parrochiali domini tributi. ¶ No. fructus decimandi transeūt ad possessorem cuꝫ onere decime. h Jo. an. post alios doc. format q̄stionē pomorum: quā hic decidit: ⁊ disputat latissime in regula qui prior. li. vi. non insistā: sed solū recitabo doc. dicta hic. Ecce pomi sūt seminati hic in vna parrochia: postea plantant ī alia: cui parrochie debent decime de eis: videtur ꝙ loco vbi sunt plantati. ar. istius decre. qꝛ dꝫ attēdi locus qui incrementū dat. ad hoc. xxi. q. ii. Si quis iā trāslatus in cōtrariū ꝙ in loco vbi sunt seminati: quia maius est aliqd de nouo facere ꝙ creatū manutenere. de cōse. di. ii. re vera. Et ꝓ hac pte facit illud gñale initium spectantiū de quo p glo. de elec. dudū. el. i. xxiii. q. i. Iā nūc. Primā ptē tenuit vincē. ⁊ phy. ⁊ formabāt qōneꝫ in cepibus. Ja. ⁊ guil. naso. ꝙ in vtroq; loco solui debēt: qꝛ sicut q seminat nihil ē: sic ⁊ q plātat. Nec ob. si dicat ꝙ eadē res bis decimari nō debꝫ vt. ff. de re. iu. l. bona fides. Idē posset dici de grano ⁊ tñ dicimus contra qꝛ id qđ recipit ex aceruo decimato decimatur: vt no. s. c. tua nobis. Jo. an. in regula q prior: decidit ꝙ bis decimabit. Primo decimabit in loco vbi seminati sūt secundū valorē quo possent extimari: quātū aūt tunc valere possent detracta pria extimatiōe. Scđo p hāc decre. dicit Jo. an. ꝙ si semel fructus sunt decimati. Tributarius postea nō tenet decimas soluere de quo hic: ⁊. s. c. pastoralis: ad hoc no. s. c. tua nobis. Quid si dñs dat terram vel castrū: ex quo pcipiunt fruct⁹ ꝓ certa pēsiōe: an si aceruus decimet pēsio scđo sit decimāda: ⁊ vꝫ inclinare ꝙ nō: qꝛ videtur vendidisse fructus salua decima: iō fructus decimabuntur ⁊ nō pēsio patet: ergo decima a colono. Et si dicis quare nō decimat dñs pciuꝫ fructuum vēditorū: sicut colonus merces operaꝝ. Rñdet ꝙ ex mēbris ⁊ laboribus hois: iō ex hac debet decima: merces vero fructuū vēditoꝝ ꝓcedit ex terra siue ex fructibus terre in qbus ius hꝫ dñs q ⁊ ante tributū: siue pensiōe dñi decimant: ⁊ de qbus sufficit ꝙ semel fuerint decimati. ff. de re. iuris. bona fides. Cōtrariū sentit glo. s. c. tua nobis. ⁊ ibi dixi. glo. est clara.

n **Uper.** Cistercien. tēplarij ⁊ hospitalarij de fructib⁹ possessionū quas acquisierūt post gñale cōciliū decimas soluere tenent si prius ex illis decie soluebant. h. d. Et sunt due ptes. In prima ponit statutū cistercien. In scđa cōfirmationē ⁊ ꝓuisionē papalē: ∫a ibi. nos aūt. ¶ No. p̄mo ꝙ oēs religiosi hodie sunt p̄uilegiati sup decimis laboruꝫ suoꝝ: quo ad possessiōes nouiter acqrendas illud p̄uilegiū pdunt: ⁊ quo ad acquisitas post illud concilium. ¶ Scđo no. ꝙ p̄uilegiū renocādū est qñ icipit tendere ad graue p̄iudiciū alioꝝ. ad h. s. c. suggestū. ¶ Querit Joā. an. quo modo poterit cōstare possessiones esse acquisitas post illđ gñale ↄciliū: ⁊ dic ꝙ ex īspectiōe īstrumēti acqsitiōis possessionis: viso tpe istius concilij. ¶ Nā hoc ↄciliuꝫ fuit celebratū. M. ccvj. anno. xvij. pōtificatus dñi Innocētij tertij. vt in cronicis apparet. An p̄uilegia cistercien. de decimis nō soluēdis extēdantur ad decimas q laicis p antiquū seu duꝫ añ cōciliū gñale debebant. Dicit Jo. an. ꝙ nō: qꝛ talia priuilegia nō itelligunt in p̄iudiciū ecclesiaꝝ parrochialiū: vt. J. e. ti. c. ii. li. vi. qꝛ solū respicit in dubio p̄iudiciū ecclīaꝝ parrochialium: quia per tale priuilegium ↄcessum contra ius publicum ius priuatum ledi non debet. l. ii. §. si quis a principe. ff. ne quid in loco publico. ¶ Tertio nota. quia priuilegium est lex priuata. ideo debet derogari iuri publico nō p̄uato. iii. di. priuilegia. de decimis nō soluendis non tollit pactū. s. e. ex multiplici: ergo nec pari rōne p̄uilegiū: ad h qꝛ p ius cōe nō tollit p̄uilegiū. de consti. c. i. li. vi. ergo nec p priuilegiū. de prescrip. veniēs. ad h cle. dudū. §. hmōi. s. de p̄uile. vbi nō tollunt hmōi p̄uilegia: nisi exp̄sse eprimātur. Itē notaret fraus in ecclīa: hodie dādo: postea aufferendo. s. si post ↄcessionē vni laico factā alteri cōcederet: ꝫ id de dona. p tuas. Itē in talibus p̄uilegijs nō venit ꝙ papa non eēt in spē vniuersaliter ↄcessurus. de fi. ps. c. ii. lib. vi. Itē Jo. an. all. dictū cōpost. de rescrip. cāꝫ. vbi clausula ferri nō refert ad gr̄as ex qb⁹ ius ē q̄situ in re sed solum ad gratias ex quibus ius non est quesitum in re vel qñ

sunt inualide. Itē alle.no.de offi. dele.dilect⁹.&.J.de iure pa. cū dilect⁹. vbi mandatū pape non referī ad beneficia i quibus spectat p̄ntatio ad laicū ne ei p̄iudiceī. Itē q: sola possessio ip̄edit vires p̄uilegij.J.e.c.i.in.vj.& de p̄uilegijs:dudū. Fortius ergo p̄p̄etas quā hʒ h̄ casu laicus.alle.ad h̄ de cōcess.p̄ben.cū nr̄is.&.c.lr̄as.vbi taciturnitas possessiōis colerate viciat lr̄as.adducit ēt q: ius dādi h̄ casu spectat ad laicū.ar.dicti.c.ij.J.e.li.vj.& sic nō ad papā.vñ papa ei auferre nō pōt.ar.de dona.īter vi.& vxo. Nup ad h̄.c.ij.J.e.li.vj. vbi aliter iudicaī de decimis parrochialib⁹:& aliter de datis i feudū.alle.ēt alia generalia:& insistit plus q̄ⱥ oporteat sufficiat p̄mū allegatū:q: p̄uilegiū ītelligi dʒ sine p̄iudicio. Nec ob.q latissime p̄uilegiū dʒ ītelligi.ð ver.sig.oli: q: verū est:ſʒ sine p̄iudicio tertij:vt ibi.no.& de rescrip.cām. & de offi.de le.s̄.co. Itē nō obstat q sumus in mā fauorabili: iō dʒ lata interp̄tatio fieri:q: veꝝ ē nō tn̄ cū iniustitia alterius J.de dona. Uenio ad glo. Glo.op.q si emunī p̄dia p fundandis nō debeāt solui decime cū nō culturenī. Dicit gl. si.intellige qn̄ anteq̄ȝ ediceī cōmittaī culturādū:& sic vt coloni soluūt decīas. Host.dic̄ idē si post testificationē cōmittaī culturādū.dic q gl.ītellexit de fūdis de qb⁹ i spē dʒ fieri edificiū:q: facto edificio nō colūt. Hosti.āt ītellexit ð fūdis alijs.q emunī ad sustinendū monasteriū: p eo fundando.i.sustinēdo vel dotādo.quasi glo.voluit scđm eū:q ante edificiū nō gaudeāt p̄uilegio:post edificiū gaudeāt. Et h̄ rep̄rehēdebat glo.dicēs q post edificationē monasterij cessat antiquus p̄uilegium Jo.an.sic ītellexit q si cistercieñ. forte nō h̄ntes domū boñ.volūt ibi monasteriū fundare: p̄nt tā p fundo q̄ȝ p dote emere possessiōes decimales:alit nō.& tūc & añ edificatiōeȝ monasterij:& post tradenī colonis collende: scđȝ statuta Cistercieñ.aut si ēt p se colant.de illis decimas soluant:scđȝ prouisionem pape. Nec glo.sentit ꝯriū. ¶ Quero cū glo.an cōpositio p̄iudicat successori.dic q nō:nisi fuerit p supiorē cōfirmata.s̄.de trāsac.veniens. ¶ Quero an cistercīēses vel alij nō h̄ntes populum p̄nt p̄scribere decimas? vr̄ q nō:q: nō p̄nt h̄re de iure decimas.xvj.q.i.peruenit:ergo nec p̄scribere. ð p̄scrip.cāȝ. In cōtrariū ē:q: eos h̄re p̄nt ex cōpositiōe:vt hic: ergo p̄scribere.dicit glo.sustinere posse quā scribere non possit in.d. c.cām. Iteȝ q: decime debenī intuitu diuino. Sʒ isti nō ministrāt alicui sacrā. Itē q: tales decīe soluȝ eis ꝯcedūī ex p̄uilegio:ergo de iure communi haberi non possunt:quia de iure communi.&c̄. ¶ Glo.concludit q non possūt eas prescribere absq̄ȝ titulo q dat eis cām p̄scribendi.s̄.e.dudum Si querit an p̄nt p̄scribere:ideo exigendi ab alijs. Dic si religiosi sint clerici p̄scribere p̄nt:q: lʒ nō ministrāt sp̄ūalia tn̄ celebrāt diuinū officiū:& si i eis non cessat ex toto cā dādi: nā faciūt diuinū offm̄:& forte deuoti⁹ q̄ȝ seculares faciunt:vñ ex lege diuīa nisi cā non obuiaret eis fortius q̄ȝ clericis ðberenī decīe.s̄.c.tua.ij.de sepul.fraternitatē.si sint religiosi laici p̄cedere p̄t:q scribere non p̄nt. In cāu i quo dixi eis p̄scribere posse.an exigaī titulus:p̄t dicere si vellit p̄scribere īmunitateȝ:quo ad possessiones p̄p̄as.J.limites alterius parrochie non posset:nisi alleget p̄uilegiū vel p̄scripionē cū tit̄lo vl̄ p̄bet.s̄.c.c.dudū.&.c.a nobis. In aliena vo p̄rochia ius p̄cipiendi possit acq̄rere.ð ꝯsue.ar.s̄.c.cū i tua &.c.fi. Ad h̄.J.ð p̄nile.si ð terra.ar.c.accusātib⁹.iiij.di.§.leges. Sʒ q̄cq̄d dicat ēt i h̄ cāu necessari⁹ ē titulus ð p̄scrip.c.i.li.vj.f̄ʒ Jo.an. Ulteri⁹ tollit q res īter alios acta nō p̄iudicat:ſʒ h̄ poterit ex extēsiōe pape alios nō p̄iudicaret.

Interdicimus.

Non sūmatur nec diuiditur. ¶ No.q decime sūmari non possunt que alias non decimenī. ¶ No.argumentū q iura i corporalia p̄nt transire in contractū pignoris:an licitū sit secularibus recipere in pignus:dicunt doctores q non & fortius quā clericis:alias.s̄.c.quāuis.&.c.p̄hibemus. An possint recipere in domū. Dic q non:nisi cum auctoritate episcopi.de his que fi.a p̄la.cū apostolica. An cū consensu epi poterūt:dic q nō:nisi sit antiquū feudū:poterit tn̄ seruato ordine decre.cū apostolica:& fructus cōputabit in sortē:nisi forte hec decre.ēt p̄hibet de antiquo vt sic laicus idigens necesse habeat id pignorare:& nc id contingat ecclesia alius feudatarioꝝ h̄ere:& hec sensit gl. ¶ Quero de qb⁹ decimis in atiquū feudū laico cōcessis:vt nulla persona ad quā nō pertinet non recipiat illas in pignus: & si penes laicū remanet citius deueniat ad ecclesiā: ad quā p̄tinent:saltem post mortē cū in decimis nō hʒ locū successio.s̄.e. Ad hoc:licet succedāt heredes in decimis antiquis cōcessū in feudū:nunq̄ȝ possit i pignus dari ecclesie ad quam p̄tinet. glo.dicit q sic:q: per hoc citius habebit decīas suas tn̄ nō teneaī illas cōputare in sortem.de vsuris.c.i. conquestus. Ideȝ fortius esset in decimis detentis de facto a laicis:& h̄ vt citius p̄ueniat ad ecclesiam:hic non habetis alia.

¶ De regularibus & transeuntibus ad religionē Rub̄ica.

¶ Ecclesiasticaꝝ personarū vt scitis duo sūt genera: quia quidā sunt clerici seculares:quidā religiosi. In precedēti āt parte vidimus de cōtractibus & actibus:maxime seculariū clericoꝝ:nunc restabat videre de actibus & gestis regulaꝝ & rebus eoꝝ:pōit ideo hic istā rubricā. ¶ Et no.vnū q clerici seculares dicunī seculares.q: ad instar seculariū propriū h̄nt:& non omnino sub regula viuūt. glo.ð offi.ordi. lʒ incorrigendū:nō oio tn̄ ad seculariū instar clerici. viuunt. vt patet per totū ne cleri.vel mona. Declarando istā rubricā:aliqui doc.querunt:& de aliquibus opponunt: & q: Jo.an.cōmentauit. Jo.s̄.e.iō more antiquoꝝ hic insistit sup rubrica. ¶ Querit Jo.an.vñ dicaī regularis.dic q: a regula:que sumitur equiuoce in iure:vt patet in rubrica de re.iur. vbi quantū ad propositū sumiī vendi:vt in.c. canon.iij.dis. ¶ Scđo quero quot modis sumitur religio? dicit Jo.an. q poniī latissime p fide christiana.xvi. di.c.i.de diuor.c. gaudemus. Secūdo modo late vt p honeste viuent ib⁹ clericis laicis:& ꝯiugatis.xvj.q.i.iusta.&.xxxiij.q.v. q deo.sic sumitur de re. eccle.non alie.c.fi.&.s̄.de consti.eccl̄ie sancte marie. Tertio modo minus late:& sic comprehendit clericos seculares qui dicunī sub regula.i.q.iij.saluator.xij.q.i. c.fi. Item quarto mō diciī religiosus stricte scđm qđ dicimus religiosus qui seculi renunciauerūt & qui p remissionē p̄fessiōis p̄lati iperio subiiciuntur:vt no. deuote.c. ex multa. Diceret ēt religio iuramenti.de quo de iureiurā.si vero &.c.quēadmodū. ¶ Op.ð supfluitate rubrice. De prima parte ad scđaȝ. So.dic q p̄ma ps loquiī de nouicijs nō p̄fessis q trāseūt ad religionē aīo: & hi nō sunt regulares:& iō nō supfluit rubrica:q: de his duab⁹ ponit. Scđo modo soluit q: qñq̄ȝ sit p̄fessio cū trāsitu:vt portādo hītū:qñq̄ȝ facit verbalē añq̄ȝ trāsit ad notabilē p̄fessionē. Facit āt trāsitū. & de vtraq̄ȝ loquiī rubrica. Dicit tn̄ Jo.an.q in quolibȝ regulari pōt notari qđā trāsitus lat⁹:q: trāsit de seculo ad religionē:iō vt oīa cōp̄rehendit:hic ponit rubricā.p̄ut hic patet seu iacet. Antonius de Butrio.

Nullus.

Nō sūmaī nec diuiditur q: breue ē. ¶ No.q ad religionē & p̄fessionē q̄s nō est admittendus añ legitimā etatē. ¶ No.q volūtas coacta vt nō libera:volūtas ip̄edit actū p̄fessionis vt a libera voluntate pendente. ¶ No.q in quolibet actu a ꝯsensu regulato duo p̄ncipia exigunī humiliter p̄sone agentis: & hic intrīsece:& h̄ libertas in volūtate operātis vt aliquo extrinseco nō necessiteī. Et ex hoc īferī q p̄fessio est ð actibus regularis a consensu:nec ad eaȝ quis cōpellitur iuitus. ¶ No.q actus tonsure qñq̄ȝ arguit signū professionis:hoc credo qñ professi distincto & separato modo ab alio tendunī:& sic habes vnū p̄fessiōis signū. ¶ No.secūdū modū loquēdi iuristaꝝ

ꝙ dictio non negatiuã sequens ponit: excipiens enĩ ab olim
negato necessario ponit: q2 negatiua putat ⁊ exceptio ẽ de
consensu opposita in regula pactũ. de re. iur. li. vi. ⁊. xxxviii.
di. sedulo: ⁊ plenius. xvi. q. iij. decernimus: vbi nõ est: alias i
cipit. c. nõ est. de cõsti. c. i. li. vi. de prescrip. li. vi. ¶ Opp. ꝙ
vltima etas sufficiat ad actũ tonsiõis: nã post infantiã qs pt
tonderi. xviii. di. de his: lxxvii. di. quicunq3. ⁊. c. in singulis.
So. duplex est tõsio quedam regularis: ⁊ de hac hic exigit
etatẽ legittimã ⁊ que dicaꝛ legittima etas: dicaꝛ. J. c. ad no/
strã. quedã clericalis: ⁊ i hoc procedit cõtrariũ ẜm gl. quã
no. cũ iuribus suis: q2 septẽnio inhabilis est ad clericatũ: et
maior est habilis. Itẽ q2 maior septẽnio d2 doli capax: eo
ꝙ infantiã excedit: vt pa3 in ti. de delic. pu. c. i. nõ tñ oĩs do
li capax habilis est ad monachatũ: hec teneas mẽti que tua
glo. clare ꝓbat. ¶ Secũdo cõtra sol. oppo. ꝙ pueri ⁊ in/
fantibus maiores sunt habiles ad annexũ necessariũ sine q̃
clericatus nõ põt esse clericatus: vt de prebẽ. s̃. in ordinata
de ꝑben. cũ secundũ. Non soluit. Hic vt no. de rescrip. Si
eo2 pe. lib. vi. s. ꝙ sint habiles ad beneficiũ: q2 ad clericatus
vt possit salte3 habere beneficium: ⁊ q2. c. s̃. alle. loquiꝛ de
minoribus etate infantili. ¶ Quero que hic etas dicatur
legittima: glo. dicit etas. xiiij. annorũ: qđ est ve2 in masculo
in puella aũt exigiꝛ etas. xij. anno2: ⁊ sic no. glo. in ẜ ꝙ ap-
pellatiõe legittime etatis cõprehendiꝛ etas pubertatis. Et
aduerti. etas tñ adiuncta legittima ꝓcul dubio intelligetur
de etate vltra. xxv. anno2: nisi subiecta mã aliqđ opeꝛ: aliõ
sermonib9 enĩ dat intellectũ subiecta mã: sic loqtur hic glo.
qđ nota pp statuta: ⁊ pp dicta testiũ: que qñq3 dicaꝛ de eta
te legittima quõ dicanꝛ ⁊ itelligunꝛ. ¶ Quero qđ si aliqs
ꝓfitetur coactus. glo. dicit ꝙ nõ va3 ꝓfessio. xxix. q. iiij. pñs
clericus. cã q2 hic act9 nõ regulaꝛ a cõsensu simplici: s3 que
libertas cessat dato metu. Facit qđ no. de his que vi me. cã
fi. c. i. ⁊ de spon. c. cũ locũ. vide bonã glo. Jo. xxiij. q. v. No
tificasti: vbi enĩ liberat directa volũtas: exigiꝛ coacta volun
tas nõ est calificata: l3 voluntas sit. Casus aũt liberã volun-
tatẽ exigẽtes enumerat. glo. in. d. c. quos ponit. xxii. q. i. in-
ter cetera. ¶ No. bene istã: q2 per hoc p3 qnare motus red
dit ipso iure electionẽ nullã. de elec. q̃sqs. ¶ Quero quis
ꝓbet de etate: an dicens defectũ: an dicens humilitatẽ. Dic
ꝙ ꝓbet actor scđm voluntatẽ. Jo. an. ⁊ no. lxxxii. di. presby
ter. J. e. ad nostra3. Et vide ꝙ no. de ꝓba. In presentia fateꝛ
ꝙ vtriusq3 ꝓbatio recipi poterit de v̂. si v̂o. sup hoc. ⁊ vide
ꝙ no. de his que vi me. cã fi. c. i. in glo. vltima. vide glo. de
in integrũ resti. c. constitutus. ⁊c.　　Antonius de Butrio.

Si quis. Impubes monasteriũ ingres
sus: post annũ a parentib9 re/
uocari nõ põt. h. d. Et sunt due partes. In pria
narrat legittias etates. In secũda ibi. Si vero.
¶ No. sũmariũ. ¶ No. scđo ꝙ ingressus religionis non
valet stante illegittima etate in tm̃ tñ obligat vt parentes cõ
sentientes ingressu3 tacite vel expresse nõ pñt reuocare in-
gressu3 seu ingressus. ¶ No. ꝙ ihabiles etate ad ꝓfitẽdũ:
nõ possunt se religioni obligari: sine consensu parentũ taci
te vel expresse. ¶ No. tertio ꝙ per cohabitationẽ ⁊ lapsu3
anni parentes tacentes: ⁊ non cõtradicẽtes ingressu3 filij cõ
sentire videnꝛ. ¶ No. ꝙ ꝓtestatio tendẽs ad detrahendũ
consensu3 circa factũ ab aliquo iuuat ꝓtestantẽ. ¶ Et no.
ꝙ ꝓtestatio vt iuueꝛ d3 fieri corã iudice: valet aũt corã pa/
pa: vt corã epõ ꝓprio: aut corã delegato: siue cora3 vicario:
ex quo incidẽter patet ꝙ appellatiõe missi cõprehendiꝛ vi
carius seu officialis alter sũmiꝛ. s̃. d imu. eccle. c. i. ⁊ ex ẜ p3
ꝙ quilibet tres iudices h3 quos in iurisdictionalibus ime/
diate adire põt. s. ep̃3 vel officialẽ epi ⁊ papã. ¶ No. ex se
cunda parte ꝙ violentia absoluta ⁊ cõditionalis viciat reli
ligiõis actũ: vt a libera volũtate pendẽte: ⁊ ad contextũ fa/
cere possit ꝙ clericus inuite ordinatus nõ cogiꝛ clericatus
seruari. ¶ No. ꝙ licet in his que publico iure sunt: ⁊ istis
presentialibus nõ curetur patria ptãs regulariter: curaꝛ tñ

qñ persona ẽ inhabilis etate ad actus. ¶ No. ꝙ per coha-
bitationẽ annalẽ purgaꝛ viciũ respectu metus tpe ingres/
sus ipsi vꝛ alij loco illo2 ꝓtestationẽ i tm̃ declarauerit. Et
no. ꝙ qñq3 tpis trãscursus arguit ꝑsumptũ tacitũ consen/
su3. Et no. ꝙ vt ꝓtestatio tollat talẽ consensu3 ꝑsumptũ: de
bet fieri corã iudice: nõ ergo sufficit ꝙ fiat cora3 quibuscũ
q3: de ẜ p. d. Bar. in l. de pupillo. §. si qs ipsi pretori. ff. de
noui oper. nunc. Qñq3 sufficit ꝓtestationẽ fieri corã bonis
personis. de appella. si iustus. d offi. or. pastoralis. §. i. No
ta ꝙ licet in spũalibus patria potestas nõ ipediat actũ cer-
tu3 ex voluntate igrediẽtis: põt tñ declarare ⁊ declaratiue
opari circa dubiu3 intentũ opantis ⁊ si ꝯ presumptũ intẽtũ
filij opatur i cõceptu mẽtis ꝑsumpto declarãdo: qđ nota.
¶ Na. finẽ tex. ꝑ notario scribente dicta testium: vt valet
rescriptio facta cũ extensiõe dicti primi testis: vꝛ in dicto pri
mi testis ẽ expssu3: sufficit enĩ siue testificeꝛ ex se: siue per re
lationẽ ad aliud: sicut pa3 in snĩa que relata ad aliud certi
ficeꝛ. tex. de excep. cu3 venerabilis. ⁊ de reli. do. cõstitutus
ff. de re iudi. l. ait ꝑto2. §. de hoc. vide Jo. an. i. c. vlti. de ver
bo. signi. ¶ Quero qđ si parẽtes cõsenserunt ingressu3: an
aliqđ opeꝛ talis consensus: vt parentes nõ habeãt ptãte3 re
uocandi ingressu3. Hoc. dicunt ꝙ sic: q2 nõ poterunt reuo-
care durante illegittima etate: ⁊ sic dato igressus nõ tenet ꝑ
consensu3: tñ ⁊ traditionẽ parentũ in tantũ obligaꝛ ꝙ parẽ
tes nõ hñt ptãte3 reuocatiõis: durãte illegittima etate. Nõ
q2 si semel placuit. ⁊c. l. parentũ. ff. de serui. vrba. pdi. ⁊ J. c. si
gnificatũ: ⁊ i regula qđ semel. lib. vj. xx. q. i. ij. iij. ⁊. iiij. q. ij.
c. i. Quid si alter parentũ tradiderit filiũ religiõi alter nõ
cõsentit: an valeat vt alter nõ cõsentiens possit reuocare ille
gittima etate. dic si vterq3 cõsensit: an valeat vt alter nõ con
sentit: an valeat vt alter nõ consentiẽs possit reuocare illegit
tima etate: dic si vterq3 cõsentit planũ: si vnus tacet alius ta-
cet: ⁊ sic siue sit pater siue mater: idẽ ⁊ idẽ in tutoribus: q2 il-
la equiparanꝛ. xx. q. ii. puelle. Si vero vnus cõtradicit ⁊ al
ter consentiat: hic sunt opi. q2 aliqui dicunt ꝙ melior erit cõ
ditio prohibentis. argu. ff. cõi di. l. sabine. Alij ꝙ si pater ⁊
mater cõtradicunt: standu3 est voluntati patris: qui filiũ h3
in potestate ⁊ nõ matris. Insti. d here. liberorũ. §. mater: te
ne ꝙ se inuicẽ ipediunt: q2 ambe naturaliꝛ. ff. equales: ⁊ in ta
libus attendiꝛ naturalitas nõ ius positiuu3. Si vero ꝯdicũt
tutores parẽtibus: stabiꝛ dicto patris: licet auus h3 patrẽ ⁊
nepotẽ in ptãte3. xxxiii. q. ii. c. vna. ⁊ est rõ: q2 in spiritualib9
naturalis rõ prefertur iuri positiuo. ¶ Tertio quero obla
tus a parentibus vsq3 ad tẽpus necessiteꝛ ad standu3: ⁊ quo
tpe põt exire. Dicunt quidã ꝙ intra annos pubertatis exi-
re nõ potest. J. c. significatu3: ⁊ sic nemo offerẽtes possũt eũ
reuocare: nec ipse exire durãte legittima etate. ⁊ hoc dicunt
veru3 aliqui: si ꝓsponte trãsiuerit: secus si coacte. all. xx. q. ij. c.
a ꝯrio lr̃e: q2 tunc exire põt ante illegittimã etatẽ non possit
exire: ⁊ in legittima etate sic: nisi faciat ꝓfessionẽ tacita3: vel
expressa3. facit. J. ea. statuimus. ⁊ alle. simile. qđ habeꝛ d ma
trimonio carnali. in. c. attestatiões. de spon. q2 non cõtrahiꝛ
matrimoniu3 ex sponsalibus parentu3: nisi aliud itercedat
ibi. Nec ob. J. c. statuimus: q2 intercessit benedictio mona/
chalis: ⁊ sic aliqđ pp qđ induciꝛ tacita ꝓfessio. Alij dicunt
ꝙ si in puncto maioris etatis nõ ꝯdicũt: ⁊ stetit ibi vsq3 ad
xv. annu3. tacite videnꝛ professi. Nec ob. ꝙ diciꝛ de matri/
monio carnali: q2 faciliores sunt presumptiones matrimo-
nij ꝓbaꝛ de ingressu: qđ de matrimonio id hoc facit secun
da pars hic: q2 lapsus anni cõfirmat ipsu3. ¶ O2 quid ho
die tenendũ de isto an tacite ꝓfiteri censeaꝛ: habetis satis
ꝑ distinctionẽ. c. i. J. e. ti. lib. vj. siue sit oblatus. ⁊c. dic vt ibi.
An ꝑ delationẽ habitus vel ꝑ cohabitationẽ monasterii i-
ducatur ꝓfessio. Hic vt dicto. c. ⁊ in cle. eos qui. e. q2 debet
distingui: an sit habitus distinctus: an distinctissimus: saluo
vno ꝙ ipse ibi dicit: ꝙ si ex cõsuetudine certa forma est da/
ta in professionis actu3: scilicet vt fiat ꝓfessio vocalis cũ cer
ta solẽnitate: nunquid quis videbiꝛ ꝓfiteri: nisi illa solẽni/

tas intercedat: qd dicit notandū. alle. xx. q. i. illud ⁊ .J. c. quia in similis ⁊ c. statuimus. Docto. querunt an cōtradictio patris ipediat votū filij: vbi est habilis ad vendendū. Dic ꝙ nō: vbi velit religionē ingredi: secus si velit vouere ⁊ in domo manere. tex. est in. c. nūeri. xxx. dis. ⁊ hoc de prima parte capituli. ¶ Circa secundā partē. Oppo. ꝙ lapsū anni non cōfirmetur igressus despon. ad id. So. intellige qn̄ potuit inclinare scd̄m glo. oppo. ꝙ metus nō excuset vel ipediat ingressū: vt in. c. cū dilectus: de his que vi me. cā fiunt: vbi dolus nō tollit ingressū sic nec metus. Dic ibi in dolo qui nō tollit voluntatē: ⁊ q: nō dꝫ dici dolus malus cū tēdat ad bonū: iō nō ipedit libertatē sensus: secus in metu siue metus sit ꝑcisus: vt q: ligatis manibus ⁊ pedibus inuitus ꝯseruatur siue cōditionalis cadens tn̄ in constantē: rō q: metus in talibus actū facit nullū a libera volūtate dependentē. vt dixi. s. c. i. talis cū āno purgaꝛ ⁊ validaꝛ igressus. Et no. ꝙ exigiꝛ ꝙ in anno habitauerit: non sufficit ergo probare lapsum anni simpliciter: sed cum predicamento loci ꝙ ibi habitauit. ¶ Tertio oppo. de. c. i. s. de his que vi me. causa fiunt. ꝙ statim sibi preiudicet: nisi exeat vt instet idem metus: hic autem videtur requirere lapsum anni: ergo. ⁊c. So. temperando hanc decre. scd̄m illā: q: in illo qui est maioris etatis xxv. annorū dū ingrediꝛ: q: si stet ēt mom ēto: vꝫ ꝓfiteri. sꝫ si sit in minori etate cōstitutus dū ingrediꝛ expectaꝛ annus vt hic intellige hoc post legitimos annos. i. post. xiiii. ānos q: illud est legittimū tempus: quo ad igressū: nō tn̄ est perfecte etatis. Quid si quis maior ingrediꝛ religionē: ⁊ ꝯstat ꝙ nō intentiōe ꝓfitendi. vn̄ vꝫ ꝑ lapsū anni ꝓfiteri: ⁊ a ꝓtestatiōe ꝓcedere. Inno. vꝫ dicere ꝙ nōi ⁊ fac differētiā: an ingressus nō teneat per metū: quo casu per lapsū annū voluntas purgaꝛ que fuit vitiosa. Scd̄o casu non q: tunc nisi alius actus intercedat: ēt si p mille annos staret ex ꝑseuerātia nō induciꝛ ꝓfessio. Rō q: in primo casu erat consensus lꝫ non liber ingressus: ⁊ adest voluntas sustinentis ad ingressum: ⁊ sic nō deficiebat sba voluntatis. Sed hoc cān ex toto deficit: ita ꝙ qui i igressu meticuloso adest aliquid ꝯsensus licet nō liber ingressus: ⁊ adest voluntas sustinentis ad ingressū. Datur ergo aliquod principiū qd ē ratificari post tpis cursus ⁊ tpis cursus tunc fatigaꝛ in solo purgādo accidēte nō libertatis: ⁊ adest subiectū ꝯsensus vtriusqꝫ ptis. Sꝫ qn̄ igrediꝛ cū ꝓtestatiōe de nō ꝓfitēdo: ꝓtestatio clare excludit ꝯsēsū: ⁊ sic subiectū cōsēsus vtriusqꝫ ptis: non pōt ergo ꝙ nihil est ratificari: ⁊ cursus anni non sic pōt in supplendo subiecto consensus: sicut pōt in purgatiōe qualitatis vicij. ¶ Or doc. sentiunt ꝯtrariū vide ꝓ declaratiōe huiꝯ materie. Sūt vidēdi aliqui casus. ¶ Primus casus ē ergo ꝙ qn̄qꝫ cōstat ꝙ ipubes igrediꝛ ⁊ ꝓtestatur ꝙ nō intendit ꝓfiteri: ⁊ obligatur ex lapsu anni. J. eo. c. super eo. ⁊ c. ad apostolicā. ¶ Secūdꝰ casus ē qn̄ expsse nō ꝓfiteꝛ secūdū ⁊ tunc ēt lapso triduo peniteri nō poterit. J. eo. c. ad nostrā. ¶ Tertius casus est vbi est dubia eius intentio: ⁊ tunc eā obligat lapso anno. J. eo. ad apostolicā: quod itelligetis ibi. ¶ Quartus casus est qn̄ renunciat mundo: ⁊ tunc. J. triduū exit monasteriū. ¶ Quintus est casus qn̄ fecit vocalē ⁊ expressā ꝓfessionē: quo casu statim obligaꝛ ne exire poterit: saluo casu. J. eo. non solū in. vj. ¶ Alius casus habeꝛ. J. eo. c. ij. ¶ Sextus casus est qn̄ ingrediꝛ ⁊ ꝓtestaꝛ ꝙ non vult ꝓfiteri: ⁊ nil dicit in anno: ⁊ tunc lapso anno vꝫ ꝓfiteri: fm hostien. q: ꝓtestatio illa excludit voluntatē solā p actū: igresso aūt non voluntate que surgat ex manentia. his dictis docto. expeditis. ¶ Venio ad glo. ⁊ oppo. ꝙ hec glo. de clericatu hic male situetur: q: dꝫ ius locari sub congruo titulo debet enim materia pertinere titulo: vt in consti. Gregori. hic nil agiꝛ de clericatu: sed de ingressu. dicit prima glo. ꝙ fuit tonsuratus: vt fiat monachus vel regularis canonicus ⁊ sic pertinens est. ¶ Nota glo. ꝙ tonsura quandoqꝫ arguit professionē: ⁊ sic habetis vnū signū professionis. ¶ Secundo oppo. ꝙ non astringatur solo lapsu anni: imo saltem

vna dies expectetur: vt. xx. q. ii. puella. Solu. illa supplet istā in tpe ⁊ in persona talia que pōt facere hanc ꝓtestationē. s. qn̄qꝫ tutor superest qui pōt contradicere. ¶ No. gl. pro soluendis testibus: q: ꝑ modicū in quo cōtrarienꝛ: nō viciaꝛ: vn̄ si vnus dicit ꝙ anno possedit: alter āno: ⁊ dicas ꝙ probent. vide glo. in consti. greg. in verbo p dilectū: ⁊ ꝙ iura que ibi allegānꝛ: ⁊ ꝙ ibi dixi. ¶ Op. tertio ꝙ reuocari possit ingressus ēt post annū: vsqꝫ ad etatē legitiā. xiiij. annoꝝ. J. e. c. sane. So. hic. agiꝛ de vocatione parentū cum veniꝛ ad etatē legittimā: excludiꝛ āno ibi de reuocatiōe ingressus: quo anno non excluditur: sed etate legitime ingressu: ⁊ hoc de contrarijs. non habetis hic alia.

v **T clerici.** Fingentes se monachos aut intrare aut exire compellunꝛ. h. d. vel aliter duplicitas a deo: ⁊ a iure reprobaꝛ. h. d. ¶ No. ꝙ regula. i. fictio reprobatur a iure. ¶ No. scd̄o duo arguentia aliquid esse monachū. s. qualitas habitus ⁊ noiatio. ¶ No. tertio ꝙ deferentes habitū nō ꝓfessoꝝ: ex sola delatione habitus non ꝓfitenꝛ: sed hn̄ pn̄t constringi: vt aut profiteant aut exeant. ¶ No. ꝙ longo tpe deferentes ꝓbationis hitū pn̄t compelli ad declarandū voluntatē suā. vtrū velint ꝓfiteri. an nō ¶ Oppo. ꝙ aliqn̄ fictio ⁊ simulatio licita est. Sol. glo. in effectu ꝙ simulatio ex cā honesta licita est: ex cā illicita non vt patet de his que vi me. cā fiunt. c. ꝑlatum. hoc est boni qd dicit glo. Dic ꝙ simulare licitū est aduersus isidias malorū tollendas: bene licitū ē decipere latronē: qui te captiuauit. l. i. §. non fuit. ff. de dolo: ⁊ licitū est fingere ⁊ rūpere turres vt fugiat quis ab illo q eū iniuste cepit: vt. ff. de cap. l. nihil interest: ⁊ vide gl. Jo. i. di. in singlis. gl. ij. sic licitū ē cauillosū aduocatū cauillatiōibus ⁊ duplicibus repellere vt dicit tex. ¶ No. xxiij. q. ii. dominus: vꝫ gl. de elec. cupiētes in verbo malignantiū. lib. vi. vide mā in. c. ꝙ interrogasti. alle. in glo. i. xxvii. di. ⁊. J. de priuil. ex tuarū. in prima gl. ¶ Oppo. scd̄o ꝙ non cōpellanꝛ alternatiue ad monachatum vel ad clericatū. J. eo. c. cū simꝰ. Ideo compellunꝛ ad monachatū indistincte. Sol. stabant hic iter clericos in habitu monachali in monasterio: ⁊ erat dubiū de ꝓfessione: q casu ꝑsumunꝛ in dubio ꝓfessi: iō cogunt stare in monasterio: fm glo. ⁊ Hostien. ¶ Vltimo p hanc decre. eā sic exemplificando. dicit Hostien. ꝙ si aliquis ingressus religionē que non seruaꝛ scd̄m tēpus ingressus: si post modū locus in regula deformaꝛ illi qui ibi ingressi sunt tpe dissolutionis coguntur iterato regulā ꝓfiteri vel ꝙ reuertanꝛ ad clericatū: de quo de elec. cum cām. ⁊ ibi in sūma. c. ti. §. ad quid teneꝛ. v. sed ⁊ teneꝛ ad ꝓfessionē: sed dicit Jo. an. ꝙ hꝫ casus oio non cōgruit. de quo diceꝛ. J. e. super eo. Idē dicit Hostien. de ingrediente religionē in quo ad vnguē seruatur regula: sed ingrediens protestatur se non velle profiteri. Nam tunc talis aut profiteri: aut exire compellitur fꝫ Joannem andream. Antonius de Butrio.

v **Idua.** Nouitia que se scienter subiūgit actibus ꝓfessaꝝ: ⁊ per hoc ꝓfessa ꝑsumiꝛ. h. d. ¶ No. ꝙ de substantia professionis non est virginitas ꝑterita vel continentia sed sola futura tantum. ¶ Nota ꝙ assumptione habitus professorꝰ vna cum exercitio alterius actus ad actus profess. tantum spectantis quis profiteri videtur etiam non expectato lapsu tridui: vel aliter ꝙ ibi circa monachatum exercitium datur dupliciter actus annexum votum habēs argu. votum professionis absqꝫ alia tridui obseruantia ⁊ sic actus iteratus eosdem effectus arguit firmam ⁊ deliberatam voluntatem actus agendi: vel in actu exercito. ¶ Nota ꝙ huiusmodi tacita professio obligare videtur tantūmodo in genere ad habitū sanctimonie ⁊ ad habitū religionis: ⁊ non in spē ad aliquam determinatam religionem. ad hoc eodem titu. c. constitutionem. lib. vi. ¶ No. ꝙ hitus ꝓfessaꝝ assumptione ⁊ actus tantūmodo ad ꝓ

fessos spectant gestione de pfessionis actu inducat psum/ptio iuris: et de iure: contra quā nō admittit probatio incontrarium cū per pprium iuramētum habitū assumūt. ¶ Ultimo no. q licet regulariter in depēdentibus a pscientia alicuius: stetur eius iuramēto. ff. de homi. c. significasti. et ό sen ten. excō. c. si vero. cum si. Hoc verū est nisi ex actu gesto de mente surgat psumptio iuris: et de iure. ¶ Quero an indistincte sit verū q pfessio inducat ex sola habitus pfessoris velatione. Inn. dicit q non: imo exigit q sollēniter fit scā: vt qn fit vocatis parentibus: vel qn sumuntur de altari vel i ecclesia: vel sollenniter ab epō vel abbate interueniente benedictione sollēni: vel simplici monacho vel sacerdote: cum sollēnitate tn̄ debita alleg. c. ex pte. el. ij. de puer. oiu. et ff. ό his que vi me. cā fiunt. c. j. sic dz intelligi. ff. eo. ad nras. et c. se. ¶ Quero scdo: exigit sententia q ille qui assumit habitū: sciat q h habitus assnmptio de iure: vel psuetudine professionē inducit: fm Inno. his interueniētibus inducit professio: ex habitus pfessorum assumptione: alr secus. ad hoc de regu. c. constitutionem. li. vj. ¶ Quero tertio qd si a pncipio habitus assumptus ē fine sollēnitate: sed ex post facto cum appet aliquis actus: per quem assumens intendit vitā mutare ¶ Querit an tunc hec simul incerta inducūt pfessionē. Inn. dicit q sic: et si aliqd actū post hmōi hitus assumptionē pgruens tn̄ pfessio: vnde concludūt doc. cōiungēdo superius dicta: q ad hoc vt habitus pfessoꝝ inducat professionē: requirit q sit sollēnis: vel q si nō sit sollēnis: fiet aliquis actus postea cōgruus tm̄ professoꝝ: dūtamen in hoc actu pseueret saltem per triduum: arg. eo. ti. c. constitutionem. lib. vj. et ff. eo. ad nram. et hoc placet Jo. an. in non nouitio. In nouitio aūt credit q non inducat professio: et credo q p nouitio assumit existentē in pbatione p nō nouitio qui non est in pbatione: et statim ingerit se actibus pfessoꝝ et fm Hosti. in talibus vt dicat professus exercitio taliū exigitur pseuerantia anni. ff. eo. statuimus. et c. ij. Sed hoc non placet Jo. an. sed triduo inducit q facit. ff. eo. ad nraz. quod satis est equū: nisi forte actus in tm̄ esset ponderatus q nulla exigeret perseuerantia: nō credo q hic exigatur aliqua pseuerantia: vbi vnius actus intercessit. ¶ Ad glo. quero a quo velum puersionis suscipi possit: dic q qnq suscipit a se: vt hic: qnq a sacerdote. ne cle. vel mo. insinuāte: qnq ab epō: vt pz de his que vi me. cā fiunt. c. prelatum. et hoc verūz in velo puersionis: Uelum aūt psecrationis vidue suscipere nō possunt. xx. q. j. de votis. Nam sole virgines psecrant vt ibi. et c. placuit. ea. q. ό multiplici velo. vide. xxi. q. j. velamē: et hoc p Goff. etc. ¶ Glo. in opp. q exercitiū hoꝝ actuum vel hitus: nō facit quē monachum. ff. eo. c. porrectū. So. dicit glo. q si qrat an sola habitatione inter nō pfessos: aliqua pfiteri nō videatur: dic q nō: in auc. vt cōsti. que interp tatur circa mediū. col. vj. Si actus exercitio vel hitus delatione ad solos monachos etiā professos spectat: quis pfiteri videat: et hoc fm glo. que ponit exēpla que vide: et sic sola delatione hitus nō fit qs monachus: nisi faciat actuz puenientē pfessioni tm̄: vel nisi fiat delatio hitus pfessoris cū pseuerantia tridui. ff. eo. ad nram. Et p hoc glo. iuncto tex. doc to. dant doctrinā: q si nouitia sciēter se immisceat actibus pfessoꝝ: sem p nouitia vr̄ profiteri tacite eo ipo: et hoc est verum qncunq fuerit illi actus: vn̄ si inter pfessos offerāt panem: hic actus pfessionē inducit: vt h hon. iter pfessos pstituunt sindici ad pstituēdos pctus: si aūt faciant receptionem monialiū vel abbatissaruz: qnocunq isti actus spectāt ad pfessos tm̄: vt de iure aut psuetudine: aut statuto: aut ex regula exercitiū istoꝝ actuū professionē inducit: dūtamē talis actus sponte fecerint: et cum pseuerantia tridui: ar. ff. eo. ad nraz. et sic pueniunt actus et hitus: vt qd operat hitus assumptio et delatio o patur: et actus exercituū pueniente solū pfessis. Nec ob. si dicas: si actus electionis pcludunt queꝫ pfessuz: ergo nouitius nō dz repelli ab electione si inducit pfessio: et tn̄ repellit: vt in. c. ex eo. de elec. lib. vj. q inutile vr qd ibi dr in casu: in quo interfint videbunt profiteri: et pfir tenebit electio. Dicūt doc. q erit vtilis dispositio illius decre. q necessario nō erit vocādus ad electionē: ex quo nōdum est habilis ad electionis actū alias si eēt pfessus: de necessitate esset vocandus. Itē alius erit effectus: q lz per actuz electionis videat profiteri: reperitur tn̄ actus electionis precessisse professionē cum ex fine electiōis professio inducat: et sic electio remanebit nulla. Ad hoc de elec. ppetue. lib. vj. et q habetur de pscrip. requisisti. et de cōiug. seruo. c. fi. cum ibi no. sup glo. fi. Itē in alio nō erit inutilis: q nō est verū simplr q videat profiteri ex electionis actu: imo requiritur pseuerantia tridui. ff. eo. ad nram. et sic erit electio nulla: vt facta a nouitio. Predicta tene menti: ex qbus habes q si querit: an sola delatione hitus pfessoris inducat pfessio: qn fit sollēniter cum pseuerantia tridui. ff. eo. ad nram. et eo. ti. c. cōstitutionem. lib. vj. Si vero procedit hitus delatio fine sollennitate: et subsequit actus cōgruens: vn̄ professus: exigit perseuerantia tridui: sed si pcederetur habit⁹ professoꝝ asumptio sollēniter facta: et ingereret se actibus professoris: tunc isti duo actus simul iuncti arguūt deliberatā professionem ideo inducitur pfessio: etiam fine pseuerantia tridui: sic intelligo istud quod simplr loquitur. Pondera etiam dicta doc. q sic nouitius eligit: lz ex illo actu inducatur pfessio: tn̄ non valet electio: q non necessario pfessionem sequitur electionis actus: et sic reperitur facta a non pfesso. Simile hēmus in duobus locis. s. q tu scis q nō valet electio si fit ab eo qui non est quasi in possessione. Modo si talis i tersit in electione: non valet electio: lz acquirat quasi possessionem: q an sit verum. Hoc. tangunt de iure pa. cōsultationibus. Inno. de resti. in inte. c. ij. medium. et similem disputationem. iij. distin. de his que fiunt a ma. par. capi. vbi dixi post pau. ¶ Glo. fi. opp. q mulier hoc possit pbare se aio nō profitēdi velū suscepisse: vt de his que vi me. cā fiunt. c. j. xviij. q. j. viduas valere. xxvii. di. q interrogasti So. dicit q p presumptionem surgentē ex delatione hitus professoris. Si qritur an pbatio admittatur: incontrarium distinguidz: an est probatio iuramentalis: et h sola nō admittit: vt hic: qnq est alia per quā indirecte vult probare p: et punire effectum resultantem ex actu: et tunc aut ex iusta causa dr fictio: vt q metu vel alia iusta cā sic finxit professionem: per quam tollatur libertas consensus: et tunc sufficit: alr secus. Quedā est pbatio que fit actu protestationis: fm tpa actus: et hec illa admittit si ex cā inuetur. Quedā est pbatio iuramēti cōcurrenti semiplena probatione: et ad h admittit: dūtamē nutriatur legittima cā: et per ptestationē sic: et admittitur indirecta probatio: vt no. glo. in cle. i. de pba. ¶ Et no. ex glo. limitationē: ad id qd dicimus quottidie: q cōtra presumptionem iuris: de iure nō admittitur probatio incōtrarium: q illud veruz de iuramentali probatione: secus in alia probatiōe indirecta: qn allegatur aliq iusta cā: et id in probatione iuramentali: vbi est psona honesta: et alie coniecture assunt. Facit ad pdicta in cle. i. de pba. et q dixi de success. ab intesta. c. fi. etc. An. de Bu.

Joannes. Joannes an. cōmentauit hanc decre. propter nomē suum. et hoc dicit, in summa monachus ex leuitate ad aliud monasterium transire: et peculium ad hoc habere non potest. In prima ponit decisa consultatio. In scda ibi. pfiti rn̄sio: que duo facit. In pma phibz. In scda. ibi. sz si h. Sz si hoc p fiat cōrrigi precipit: phibitio vo duplex: ha ibi. nec coꝝ. Tractat h Jo. an. de duplici fraternitate: nō ississā in isi: sz capiā tm̄ vltimā. etc. ¶ No. j. q monacho nō est licitū ad aliō monasteriū temerarie transire. ¶ No. ij. q regulr nō est licitū monacho habere pprium. ¶ No. iij. q i penis ipōnēdis et disciplina attēdēda est istitutio regle. ¶ No. iiij. q abbatē posse monachū vagabundū repetere vt ipsuz sub regla castigat: et sic i delictis puniēdis monach⁹ ē remittēd⁹: et ad locū monasterij castigādus

ꝛ vt dixi Jo.an.cõmentauit decre. Et qꝛ glo. expediuntur opponẽdo. Primo ponit aliquas oppositiões doc. Secundo facit oppo.glo. Tertio venit ad questiones: ꝛ sic faciã. ¶ Primo op. ꝙ nõ sit ꝓhibitũ monacho trãsire ad aliã religionẽ: qꝛ nõ põt dici apostata cũ ſuet tria ſbalia regle. s. castitatẽ: pauptatẽ: ꝛ obedientiã: q̄ p̄mo ꝓmisit: g̃ nõ est vis de tali trãsitu. R̃ndeꝛ ꝙ imo vis est b̃n da pp obediẽtiã: qꝛ iste in aliq̃ iurat obediẽtiã: ẽt ꝛ loci stabilitatẽ: ꝛ iõ h̃ respectu põt dici apostata: vt pꝫ de sta.mo.c.cũ ad monasteriũ. ar. de tempo.ordi.ex pte. ¶ Op. scdo ꝙ monachus non põt esse sine peculio: qꝛ spũalibus diu esse non possunt. j. q.iij.si qs obiecerit. So. monachus dꝫ esse sine ꝓprio pp votũ: sed ad vite sustentationẽ b̃n põt vti rebus sibi necessarijs. Ad ꝯ̃rium dic ꝙ spũalis res nõ põt esse sine tpali quãtuꝫ ad sustentationẽ: lꝫ clericus secularis possit h̃ere ꝓpriũ. Si ergo est monasteriũ mendicantiũ: ꝛ tũc de mendicitate viuere dꝫ: qꝛ tũc mendicitas succedit loco tpaliũ: ergo ꝛc̃. Fateꝛ tñ doc. ꝙ nullus qn̄tũcũ qꝫ spũalis sine tpalibus: ꝛ eoꝝ sustentatiõe diu viuere põt: ꝛ sic nec spũaliter ꝓficere: ꝛ hoc respectu tpalia sunt nec̃ia eccl'ie: sicut aĩa corpi. xij. q.j.expedit. ꝛ.c.videntes. ¶ Op. tertio ꝙ correctio nõ spectat ad solum abbatẽ: imo debeat h̃ere ꝯsensuꝫ sui capl'i. s. de appel.rep̄hensibilis. ibi dum dixit l'ra cõtra. p̄lati ꝛ capituli sui regularẽ disciplinã. Jo.an. ꝯcludit ꝙ de iure ptãs corrigendi monachũ spectat ad p̄latum sine capl'o. Ad cõtrariũ r̃ndet tripliciter. Primo ꝙ illa ṽba capituli sui: non sumunꝛ ibi ꝓ capl'o vel ꝯuentu: sed ꝓ capl'o aut articulo regule: ꝛ sic est sensus cõtra p̄lati ꝛ capl'i. s. regule disciplinã. Nam qñ capitulũ sumiꝛ pro articulo. J. de ṽbo.signi.cũ oliꝫ sicut ꝛ appellanꝛ in perticularibus ℞. canones capitula. Scdo mõ vt sũmaꝛ capitula pro loco in quo fienda est disciplina: ꝛ sic exponit ibi capl'i. i. ĩ capl'o suo. Uel tertio ibi loquiꝛ de capl'o ꝓuinciali: de quo loquiꝛ de.c.ea que. ꝛ.c.ĩ in singulis. de sta.mona. Et sic fit sensus ꝯ̃ prelati ꝛ capituli sui ꝓuincialis disciplinã: vt qñ p̄latus vel capitulũ intendit corrigere monachũ nõ admittiꝛ appellatio: ꝛ sic qlibet p se habet ptãtem corrigendi. s. abbas ꝛ capl'm ꝓuinciale. Nõ ob. si dicaꝛ ep̃s non põt aliqueꝫ sine ꝯsensu sui capl'i: vt in.c. nouit. ꝛ.c.q̃to. de his que fi.a p̄la. qꝛ illud in ep̃o: sed hic in abbate qui ptãtem h̃et ex regula corrigendi: vt sic illud qḋ põt ꝯsuetudo tribuere. de ꝯsue.c.j.in fi. possit regula abbati. ¶ Uenio ad oppositũ glo. ꝛ op. de.c.lꝫ. J. eo. Sol. glo. hic trãsit⁹ temerarius ꝛ leuitatis cã inhibeꝛ: ibi distinctus: ꝛ transitus licitus qñ vult ad religionẽ transire: sufficit ꝙ sit petita: lꝫ non obtenta licentia: al's esset ꝓhibitus transit⁹: vt hic. ¶ Op. scdo de capl'o. monachali. J. de sta.mo. vbi monachus põt h̃ere peculiũ. So. ibi quo ad administrationẽ nudã: sed nõ põt h̃ere quo ad ꝓprietatẽ peculiũ: ideo si reperiaꝛ habere dꝫ subterrari cũ eo instet qui luit: vt fecit beatus Grego. vt legiꝛ in dialogo. videatis istas glo. ¶ Ulterius op. cũ glo. de.c. si cõtra. ꝛ.c. si qs rapiunt. xxxij.q.vij. vbi monachi fugierũt nõ restituunꝛ monasterio priori: sed arctiori monasterio. ¶ Soluit gl. ibi de monachis qui redarguunꝛ de dissolutione: hic secus: ſm glo. Cõcludendo glo. ꝛ doc. dic si monach⁹ affugit de monasterio ꝓpter dissolutionẽ p̄mi monasterij nõ est ei restituẽda: sed alteri vbi regula obſuaꝛ: ꝛ ita loquunꝛ ꝯ̃ria: ſm intellectum glo. Si aũt auffugit de monasterio nõ dissoluit: sed ꝓpter psonam eius vel ipsius: si restituaꝛ teneꝛ dissolutio p̄mi monasterij vel etiã scandalum: tunc non est ꝯ̃rium. Si autem leuitatis cã fugit monach⁹: nec timeꝛ dissolutio vl' scãdalum si restituaꝛ: ꝛ tũc p̄mo monasterio r̃stitui dꝫ: vt h̃. ẽ. J. e.c. si. xviij.q. ij. abbatẽ. Nec ob. si dicaꝛ ꝙ nõ arteꝛ ad p̄mũ monasterium: qꝛ monachus fugiendo renũciat monasterio: ꝛ sic saltẽ in eius preiudiciũ dꝫ tenere renũciatio iuxta no. de renũc. ꝙ in dubio. ꝛ.c. admonet: qꝛ debent intelligi dicta iura ĩ clerico renũciante. Sed secus in monacho qui nõ h̃et velle neqꝫ nolle: ideo restituendus est p̄mo monasterio: hoc nõ obstãte. Si aut monach⁹ vel monacha fugerũt de prio monasterio: ꝛ adulterati sunt: nõ sunt restituẽdi p̄mo monasterio sꝫ arctiori moñ. tradi ad penitẽtiã: ꝛ iste ẽ casus ꝓpri⁹ iuriũ in ꝯ̃rium allegatoꝝ: ꝛ sic in tali casu possunt intelligi canones incõtrariũ allegati: ꝛ inter cetera no. limitationẽ doc. tã in.c. admonet. ꝛ.c. ꝙ dubius. q̃ quia non h̃nt locũ in monacho: sed in clerico. ¶ Uenio ad q̃õnem. quero monachus transit ad aliũ locũ: non causa ꝓfessionis: sed pegrinatiõis ad visitandũ aliqḋ corpus sancti: an sit licitũ. Doc. dicũt ꝙ nõ: sine abbatꝫ impio. xx.q.iiij. monachus. §. fi. ꝛ hoc respectu diceꝛ carcer claustrũ monacho. de sen.excõ. huic fame. huic est ꝙ sepultura eligere nõ põt: qꝛ nõ habet velle vl' nolle: arg. de sepulturis.c.j.in.vj. ¶ Scdo quero an papa possit statuere ꝙ monachi nõ possent exire limites claustri. Dicunt doc. ꝙ lꝫ hoc esset durũ: tñ posset: qꝛ nõ habent velle vl' nolle: alleg. de sta.regu.c.i.lib.vj. Tertio an liceat monacho ad ecclesiã secularem transire: nisi debito modo p ep̃m ꝓficiaꝛ de abbatꝫ licentia: ꝛ eccl'ie curate. xvj.q.j.c.j. Doct. dicũt in dicto.c.j. ꝛ.ij. ꝛ. J. de sta.mo. ꝙ dei. ꝛ ideꝫ de habitu xviij.q.j.c.j. de p̄uile.c.cuꝫ oliꝫ. ꝛ de elec. si religiosus.in.vj. ¶ Quero an ad papatũ possit monachus transire sine licẽtia abbatis. Lau. xviij.q.ij. de facto. dicit ꝙ nõ: qꝛ cum de alijs dꝫ facere iustitiã: fortius de se ip̃o. ¶ Quero an in dubio p̄sumiꝛ transitus leuitatis cã. Dicũt doc. ꝙ ad circũstãtias recurrendũ est ad superioris arbitriũ qui hoc arbitreꝛ ex circũstantijs: alleg. J. eo. licet. ꝛ.c. fi. ¶ Quero qd comp̄hendeꝛ appellatione peculij. dic ꝙ ad istã materiaꝫ dicitur id qḋ monachus: vel alius religiosus cedat abbati vel alteri p̄lato suo: nec est paratus dimittere ad mandatum suum eiusdem. de quo. J. de sta.mo. cum ad monasteriũ. in princi. isto mõ se deffendũt oẽs religiosi qui tenent ꝓprium: qꝛ dicũt se tenere ꝛ habere administrationeꝫ ex tollerãtia prelatorum annuentibus oculis abbatꝫ vel p̄lati: ꝛ se paratos dimittere ad mãdatum suoꝝ p̄latoꝝ. Et si ita sit credo ꝙ soluenꝛ: caueant ne se decipiãt: qꝛ multotiens etiaꝫ ad mandatum supioris nõ dimittunt. ꝛc̃.

q **Uia.** In locis vbi vite asperitas obſuaꝛ: minores. xviij. annis ad ꝓfessioneꝫ recipi nõ debent. h.d. Et sunt due ptes. In p̄ria ponit cãꝫ dubitatõis. In scda ꝓhibitionẽ: ſa ibi suscipi. ¶ No. p̄mo sũmariũ. ¶ No. scdo ꝙ in istis religionib⁹ que sunt artissime obſuantie: nõ debent recipi pueri. ¶ No. tertio ꝙ appellatione pueroꝝ cõprehenduntur minores. xviij. annis. vide in ꝓhemio. in fi. ¶ No. ꝛ obligationes que fiunt determinate: ꝛ effectuaꝛr votũ impedire: vide Jo.an. in regula cum stat. de reg.iur.lib.vj ¶ No. ꝙ in monasterijs vbi ſuanꝛ iura dura ꝛ solitaria: qs nõ est recipiẽdus ad ꝓfessionẽ ante. xviij. annũ: ꝛ sic habes ꝙ ex variatiõe austeritatis loci ꝓfessionis variaꝛ etas: ꝓfessionem facientꝫ. ¶ Uenio ad glo. op. ꝙ in. xiiij. anno ꝓfiteꝛ. J. eo. ad n'ram. So. h̃ spãle est pp austeritateꝫ: al's tp̃s ẽ. xiiij. annoꝝ in masculo: in femiã. xij. ꝛ dꝫ esse cõpletũ. J.c.ij. ꝛ per annoꝝ dinumeratõeꝫ. J.c. postulasti. Dicũt idẽ in alijs religionib⁹: qñ sunt artissime obſuãtie: vt in minoribus ꝛ p̄dicatoribus: quorum obſuantie sunt dure: hodie hoc nõ seruatur: sicut videtꝫ. Sꝫ an si insimul nõ sunt durioris obſuantie: an locũ habebit decre. vl' ꝙ nõ: a ꝯtrario rõnis littere. Uel dic ꝙ eo ip̃o ꝙ monasteriũ ẽ insimul: ceseꝛ pp sollicitudinem artissime obſuantie: ideo ante. xviij. annum fieri non potest professio. An. de Bu.

n **On est.** Si cistercieñ. sine licentia Abbatis alium ordinem profitentur: regredi compellitur. h.d. ¶ No. ꝙ prelati prouincie constituunt vniuersitatem. ¶ No. secũdo ꝙ appellatione monachoꝝ nõ cõp̄hẽdunꝛ ꝯuersi: nec ecõtrario. ¶ No. ꝙ sic ẽ dare ꝓfessionẽ ĩ monacho: ita ꝛ ĩ ꝯuerso: ẽt sic ẽ ar. ꝙ p ꝯuersiõis actũ sollẽnizeꝛ votũ: ꝛ ꝙ sic monachus nõ põt ꝯ̃ votuꝫ ad seculũ ingredi: nec ad aliam

religionem transire: ita nec etiam conuersus posset: quod ē notandū. ¶ No. q̄ prelati non debēt recipere monachos vagabundos ⁊ illegittimos: sed debent eos compellere: vt ad monasterium regrediantur. ¶ Op. q̄ imo possunt exire. de regu. c. constitutionē. lib. vi. So. ibi de professo religionē in genere: ideo potest exire vt ad aliam religionē trāseat: vt videbitis. j. c. proximo. hic de professis in spē religionez. ¶ Tertio q̄ro quā receptionē hic prohibet p̄latis. dicit Inno. q̄ etiam hospitalitatē prohibz. Non placet Hosti. quin saltim humanitatis causa pro modico tp̄e recipiāt ad hospitium: sed intelligat̄ hoc de receptione diutina per quam vaget̄: vel de receptione ad administrationem ecclesie secularis. de elec. si religiosus. lib. vi. ¶ Uenio ad glo. ⁊ oppo. de. c. licet. j. eo. So. ibi vult transire ad arctiorē: hic secus. Dicit tn̄ glo. q̄ non recipit̄ arctior religio hodie. vltimū non placet hosti. qui multo sunt strictiores: vt religio catursien. habēt priuilegiū: q̄ non potest quis etiam transire ad artiorem sine licentia Abbatis. Item dicunt q̄ regula Cisterciēn. est strictior regula: ⁊ ordo minoꝝ vbi viget d̄bita obs̄uantia: vide gl. j. vsq3 ibi. ⁊ q̄ dici t. ¶ Et op. de dicto. c. licet So. dic glo. supplendum hic maxime: q̄r artior non reperit̄: vel dicit glo. q̄ ad parem ex iusta causa poterat transire de licentia abbatis. Uidete glo. q̄z q̄. hoc magis tute veniunt examinande. j. eo. licet. ⁊. c. significatum: tn̄ dicam quod hic dicunt doc. Planum est q̄ si transeant ad artiorem: sufficit habere licentiam petitam a p̄lato: licz non obtentam. Sed vbi transit ad parem: non sufficit licētia petita: sed requirit̄ q̄ sit obtenta ex iusta cā: que tn̄ presumet̄: ex quo esset obtenta licentia: vt dicto. c. licet. Si aūt ad minorem transit de licentia abbatis: potest cum causa legitia transire: alleg. j. eo. consulti. ⁊. c. super eo. Jo. an. remittit ad. c. cum singula. de prebē. in. vi. ⁊ ibi glo. plena ad quam cōiter doc. remittunt ⁊ recurrunt. Et ibi aliquid per Archi. ibi dicit glo. q̄ ad inferiorem transire non potest absq3 licētia pape. Uidete. puto q̄ si subest causa transitus ad religionez inferiorem: ⁊ illa causa celeritatem desiderat: dico q̄ cuz licētia abbatis ⁊ epi transire pōt: ita intelligo Inno. de renū. c. si. ⁊ dictum Hosti. hic de quo. s̄. licet non p̄fecte dicat: q̄a non dicit de licētia epi. Si aūt non desiderat celeritatez: tūc semp requirit̄ licentia pape: ⁊ multo fortius si cā non subeēt dicam latius. j. e. significatum. ⁊. c. licet. Tene menti p̄dicta.

a **D nostram.** Minor. xiiii. annis per p̄fessionez religioni non obligat̄. Idem in maiori que sine probatione suscipit habitum p̄fessoꝝ: quem dimisit infra triduū. h. d. Et sunt due ptes. In p̄ma narrat factum. In scd̄a dat iudices: ꝭa ibi. quo circa. Attendatis ad istam decre. q̄r regularis est in mā. ¶ Nota q̄ susceptio ⁊ delatio habitus p̄fessionis non inducit p̄fessionem ante etatem. xiiij. annoꝝ. ¶ No. scd̄o q̄ susceptio habitus professionis in etate. xiiij. annoꝝ probatione p̄cedēte: inducit p̄fessionis p̄batione: ea aūt non procedente nō inducit p̄fessionem: nisi det̄ p̄seuerantia tridui: ⁊ ea data alligat̄ religioni: ⁊ votum sollēnizat: ex quo habes regulā: q̄ indeliberata habitus susceptio p̄fessionnē nō inducit: sed ⁊ deliberata inducit. ¶ Et no. indeliberatū d̄r quod fit momentaneo: nulla procedēte antea p̄batione: nec aliqua p̄seuerantia subsequente: ⁊ limitat hec decre. iura dicentia assumptionē h̄itus professoris induci professionē: q̄r non hēt locū in miore: vl̄ etiaz in maiore: vbi deliberate fit ex pte. ¶ Et no. q̄ per h̄ v̄ba iuro te ducere in vxorē: nō inducit̄ mr̄imoniuz: sed spōsalia futura. ⁊ vide de spon. ex parte. ¶ Et nota q̄ simplex p̄fessio religionis in gn̄e: impedit mr̄imoniū ꝯhendum. ¶ Uenio ad declarationez glo. glo. j. determinat ⁊ intrat brocardicū: an videat̄ factū q̄ nō ducat fcm̄. xxxii. q. v. horrendus. cum si. So. aliquo addito ꝯcludo. gl. Aliq sūt effectus qui sumunt̄ ex solo fcō: ⁊ tunc si factū dat̄ clausula intentio faciētj regulā: sufficit si nō datur clausula itētio faciētis: tunc nō sufficit fcm̄: nisi inducet vsq3 ad tp̄s a iure limitatum: p̄dicta vera in nō reuocabilibus: ex quo ꝯstat de intētione. Irreuocabilibus aūt nō sufficit fcm̄. ¶ Op. cū glo. notabili: ex h̄ q̄ annus ceptus in talib᷒ hētur pro ꝯpleto. ff. de mu. ⁊ ho. l. ad rē publicā. lxxviij. di. p̄sbyter. So. ꝯcludē si lex in tp̄s reqrit tp̄s esse p̄fectū: serua q̄ dicit lex: ⁊ idē si ꝯtinet̄ anno cepto: ⁊ sufficit annū ceptū. Si vero simplicit̄ loquit̄ de anno: ⁊ tūc regulr̄ in dignitatib᷒ ⁊ fauorabilib᷒: annus ceptus habet̄ pro cōpleto: vt in. l. ad rē publicā. Hec fallit nisi ꝯtrium ius disponat: vt in ep̄atu. de elec. cū in cunctis: vbi h̄ est glo. ⁊. c. j. in. vi. In his aūt que sunt oneris annus ceptus nō habet̄ pro cōpleto: imo expectat̄ finis anni: vt ī iurib᷒ h̄ iꝯtriū all. ¶ No. gl. q̄ i monachatu ip̄imat̄ qdā caracter inherēs ossib᷒ hoīuz: sicut in clericatu: ꝯ quē papa dispēsare nō pōt aliqd. de cle. ꝯiu. cum olim. ⁊ videbitj. j. de sta. mo. c. cū ad monasteriū. ¶ Op. cū ea. glo. q̄ ex q̄ maiorē assumendo h̄itum: religioni statim in momēto obligatur: ⁊ absq3 tridui p̄seuerātia. xx. q. j. c. firma. xxvij. q. j. p to tū. q. iiij. p eos: q semel placuit: amplius displicere non pōt.

So. si habet̄ respectus ad ius dispēsatiuū: nō exigit̄ perseuerantia tridui: vt h̄: al̄s regulare est: hito respcū ad ius cōmune: q̄ pubes ingrediēs momēto obligat̄. So. nō placet: q̄r ꝯ votū nō datur dispēsatio: q̄r talia de sub̄a in tm̄ ossibus hoīuz inherēt: q̄ nō pōt sūmus pōtifex dispēsare. d̄ sta. mo. cū ad monasteriū. ¶ No. glo. q̄ vult papā nō posse dispensare in voto castitatj ⁊ paup̄tatj. de h̄ de sta. mo. cuz ad monasteriū. vbi vide ⁊ de voto. c. j. ¶ Scd̄o no. q̄ circa inherentia ossibus hoīum: nō dispēsat: qd̄ no. q̄r per hoc pz q̄ nō possit dispēsar̄ ꝯ clericatū. Itē no. ar. q̄ votū p̄fessiōis hēt in se quēdam: quasi caracterē ossibus hoīum inherentem: que tene mēti: q̄r faciūt ad multa. Scd̄o soluit glo. q̄ qn̄q3 quis indeliberate ingreditur religionem: ⁊ habitum ex p̄posito assumit: ⁊ tunc momētanea susceptione regule obligat̄: vt in cōtrario: qn̄q3 sine deliberatione ⁊ ex mentis impetu intrauit ⁊ illectus: ⁊ tūc quo ad deū nō astrigit̄ religioni: nec quo ad ecclesiā: si ei hoc pōt constare: vt hic: nisi postea detur perseuerantia tridui: procedit ergo ſm glo. quando hoc constat ecclesie q̄ aliqua inducere possit ne alliceret aliquem: secus vbi non procedit. ¶ No. ex glo. q̄ in actibus vbi animus exigitur deliberatus allicere alterius precedens: maxime in iuuene facit aīum p̄sumi indeliberatus. Idē dicūt doc. in ebrio. ¶ Et no. q̄ tale vitiū deliberationis purgat̄ triduo: vtrū aūt met᷒ velut maius oppositū volūtati: reqrit maius tp̄s. s. annū. per h. s̄. c. j. ⁊ sic ex eo q̄ sequit̄ aīus dubius: p̄sumit̄ cōstans ⁊ deliberat᷒: sic ⁊ ex eo q̄ p̄cedit: vt qn̄ p̄bauit relinquit̄ cum glo. q̄ si in dubio aliud nō ꝯstaret eccl̄ie admittendū quē religioni: ⁊ p̄fessionis voto q̄ exhibitū suscepit: q̄ nō exigit̄ tridui p̄seuerantia. Hoc. remittūt. j. eo. ti. ꝯstitutionē. li. vj. ⁊c̄. Dic cōcludendo dicta doc. remittūt. j. e. ꝯstitutionē. lib. vj. Si queratur an post professionē vel votum tacituz: vel expressum: exigatur perseuerantia ad firmandum votuz: aut loquitur de alijs votis: aut religione. Hic dicūt doc. q̄ nulla exigit̄ p̄seuerantia: vn̄ vouens continentiam: vel aliud honestum: statim est obligatus: ⁊ hoc quia in talibus vt non fit in grauibus: sicut est religio: nulla exigit̄ probatio in religiōe exigit̄: ad hoc. j. e. ad ap̄licam. vbi probat̄ hoc de voto: per totum. ⁊ hec q̄r difficilis est vite numeratio: ⁊ fit cum magno labore. in auc̄. d̄ mona. §. sancim᷒. xix. q. tertia. monasterijs. Si igitur de voto religionis: dic vt constat nobis de mente vouentis: quia verbaliter vouet: nec aliquid est oppositum voluntati: ⁊ tunc precedit probatio: vel non exigit̄ alia p̄seuerantia: vt hodie est casus. de regu. c. cōstitutionem. libro sexto. ⁊ talis actus obligat religioni in specie: ⁊ hoc olim tenebat Hostien. Si constat de non voluntate vouentis: vt quia protestatur q̄ profiteri non intendit: dic vt. s̄. c. ij. Cōiunctj q̄ no. de his q̄ vi me. cā fiūt. c. j. q̄r si p̄fessio ē v̄bal̄ illā

fumat. Inquantum adest iusta cā: ⁊ duret cā: vt in.c.j. de his q̄ vi me.cā fiunt. vñ modica pseuerantia cessante metu inducit ꝓfessionē in maiore: vt ibi: ⁊ nota in.c.ij.ē.eo.ti. si professio est tacita ex habitus assumptione protestatio impedit ꝓfessionē: an autē pseuerantia ꝯfirmet. Dic si protestatio fit ꝙ non itēdit profiteri lapsu anni: impedit̄ professio: vt dicit Hosti.ē.eo.c.ij. in futurū vel q̄diu ibi pmanserit. Si autē protestet̄ ꝙ non intendit ꝓfiteri ex pseuerantia anni: vl̄ a ꝓtestatione recedere: qñ constat de mēte profitētis ⁊ de defectu libertatis in promittēdo: vt q̄ metu est professus: ⁊ in minore exigatur pseuerantia anni. In maiore exigit̄ solus lapsus cause: vt defectus metus: dic vt in.c.ij.ē.eo. ⁊ qđ ibi nota. iuncto.c.ij.c. de his q̄ vi me cā fiunt. Qñq₃ exp̄sse nō cōstat de mente vouētis: nec de opposita mente: sed in dubiū. Modo vide doc.J.eo.ex parte: ut q̄ de mente ex verbis: nō constat nobis de mente vouentis: sed alio actu annexū hñte votum: vt est habitus ꝓfessoris vel alius: ⁊ tunc aut assumitur ex minore: ⁊ exigitur pseuerantia vsq₃ ad maiorē etatem: ⁊ illa sufficit etiā sine pseuerantia tridui post maiorem etatem que ponderat: q̄ processit probatio clare: alias nō probat hec littera. Si aūt habitus assumptus est a maiore: ⁊ tunc si aliquis actus processit allicere: ⁊ tunc exigitur pseuerantia tridui: vt hic in glo. aut procedit aliquis actus: ex quo p̄sumitur deliberata voluntas: vt q̄ processit probatio vt hic: vel q̄ processit infirmitas: ⁊ votū fecit in infirmitate: ⁊ statim obligatur sine perseueratia tridui.J.eo. sicut nobis. Item quando quis p̄sens fecit votum de intrando religionem: ⁊ sic votum simplex processit assumptionē habitus: ⁊ tunc appet deliberatus. Ad hoc qui cle. vel vouentes.c. meminimus. ⁊ tunc non exigitur tridui perseuerantia. Iam nō apparet deliberatione aliqua p̄cedente: ⁊ tunc habitus assumptione quis non obligatur religioni: nisi tria concurrāt ꝙ sit in etate maiori: ⁊ ꝙ sciens ⁊ volens: ⁊ ꝙ tridui pseuerantia sequitur: q̄ licet p̄sumitur deliberata voluntas: ⁊ tūc voluntas non obligat necessario religioni in spē: sed in gñe vt hodie declaratum est in dicta decre.c. constitutionē.li.vj.

Super eo.

Qui recipit hītum professoris vbi sunt distincti: ibi vel alibi religiosus eē compellitur. Si aūt percipit habitū nouitioꝝ: redire potest ad seculum. h.d. Cōis diuisio: fa ibi. rñdemus. Que distinguit inter ꝓfessos ⁊ nouitios. ⁊ ista decre. est regularis in mā. Declaramus qualiter tacita professio iudicat̄ ex assumptione habitus: ⁊ sic qualis sit ꝓfessio que inducitur ex habitus assumptione: de qua vidistis in precedentibus capitulis: ⁊ hoc dicit obligat religioni in genere: ⁊ non in spē. ad hoc.J.eo.ti. constitutionē.li.vj. ¶ No. ꝙ susceptio habitus non inducit exp̄ssam professionem neq₃ verā: sed tacitā ⁊ p̄sumptā. ¶ No. scđo qualiter dꝫ intelligi id qđ dicit̄ susceptionem habitus ꝓfessoris: professionē non inducit in spē regule in qua habitus est assumptus: sed in gñe regule restringit̄ ꝓpter votū: vñ non ex toto eiusdē qualitatis: sed alligat̄ regule in gñe hñti tria substantialia voti: etiā disparis qualitatꝭ: non aūt intelligit̄ ꝙ illi regule in qua hītū suscepit. ¶ Nō clericum de eccl'ia seculari transeuntē ad religionē: non posse de iure assumi ad eccl'ias seculares. ¶ No. ꝙ per susceptionē habitus nouitiorum probationē non induci professionē. ¶ No. ꝙ reg'la bti bñdicti: vt auctētica pōt allegari vt dicta patrū antiquorum.xx.di. per totū. ¶ No. ꝙ in eadem veste qua quis est religionē ingressus: si non profitet̄ in illa: retrocedere ⁊ egredi dꝫ. ¶ Quero an intrans monasterium dissolutum regulā non seruans: si postea reformetur artetur ad regulam ꝯuandam: ⁊ an maior pars de cōuentu alijs inuitis possit monasteriū reformare: ⁊ posito ꝙ reformetur: an contradicētes artentur ad obꝯuantiam: ꝯm statuta reformat̄: ⁊ sic hēt duplex cap̄. ¶ Quero ad p̄mū: Dicunt doc. ⁊ maxime Inn. ꝙ qñq₃ maior pars vult inducere nouum statutū: vt notā spēm religionis vltra aliquam

religionem: al's secus regula ex toto mutādo statutū: ⁊ tūc hoc non potest absq₃ voluntate oium: etiam maior pars ꝯdicente minore: q̄ minor tunc hēt iustam causam ꝯdicendi .ē. de his que fiunt a ma.par.cap.c.fi. Casus.ē.c.cū dilect᷒ de his que vi me.cā fiunt. Ad hoc eo.ti.c. ꝙ omnes. lib.vj. Qñq₃ stāte statuto antiquo eiusdē regule: vult maior pars facere statuta in aliquo: qđ vtile adiūgēdo ad regulā: ⁊ tūc maior pars hēt ptātem faciēdi. ar. de his que fiūt a ma.par. capi.c.j. ⁊.xij.q.j. nolo. ⁊.c. non dicatꝭ. Qñq₃ volunt reformare regulam reducēdo ad antiquū statutum: ⁊ hoc etiā potest maior pars ꝯdicente minore: arg.d.c.j. sed an inuiti. ⁊ ꝯdicentes teneantur ad obꝯuantiam regule: ꝯm qualitatem statum nouit̄ approbatum. Inno. recitat opi. Quidā dicunt distinguendū inter psonam rudē ⁊ grossā: ⁊ psonā peritam. Primo casu non compellit̄ ad obseruantiā statuti nouit̄ reformati: sꝫ sufficit ꝙ obꝯuet regulā ꝯꝫ statutū: quod erat tp̄e ingressus. Si aūt sit psona: que scit vel scire dꝫ: ꝙ regulare formari potest: ⁊ tunc ꝯuare tenet̄ ꝯm statutū nouiter reformatū: q̄ tunc ex quo peritus est: cogitauit vel cogitare debuit hanc causam posse euenire: vñ tacite vl̄ se ad hoc. s. religionem ingrediendo obligasse. Secundam opi. recitat Inno. ⁊ in ea psistit reiecta hac distinctione inter peritū ⁊ grossū: ꝙ isto casu nō tenet̄ obꝯuare regulā: ⁊ respondet ꝙ teneat̄ ꝯm statutum reformatū stare religioni q̄buscūq₃ v̄bis sunt: alleg. de conuer.coniu.c. dudū.xx.q.iij constituit: q̄ nunc dicunt se bona fide intrasse: ⁊ tunc vl̄r presumit̄ informasse de regula: ⁊ de eo ꝙ potuisset euenire: ⁊ tunc dꝫ effectualit̄ ꝯuare regulam. Si aūt dicunt ꝙ intrarūt regulam animo ꝯuandi eam: in statu quo erat tp̄e ingressus ⁊ non aliter: ⁊ tunc allegant se dolum ⁊ turpitudinem suā: ⁊ sic non sunt audiendi. de dona. inter dilectos. Fatent̄ tam̄ ꝙ si psona impotens esset ad austeritatem regule: posset cū illa dispensare: vt parem transire posset: vel ad aliam.J.eo. significatū. ⁊.c. consulti. ⁊ no. de renun.c. cum inter. sup glo. iij. vbi dr̄ ꝙ ex causa potest abbas licentiare monachū cū ꝯsensu conuentus: vt possit ad minorē transire: ⁊ est dictū secus vbi ad parem: p glo. de p̄ben.c. cū singula. Nec ob. ꝙ dr̄ fieri deterior eoꝝ: q̄ non fit deterior quando reducitur ad antiquū statutū: nec alia non dr̄ tunc fieri: alle. de cēsi.c. cū venerabilis.§.j.xxxv.di. ab exordio. Jo.an. remittit ad summam. de voto.§.ij. ⁊ Guil. in spe. de sta.mona. v̄si.lxvij. vbi nil boni dicit: sed remittit ad hec notata. Attende tamē q̄ habuistis vnum dictū in quo vr̄ contrariū dici: ꝯm Jo.an. ꝙ hec sunt vera qñ simpl'r intrat vel se astringit. Si aūt dicat ego intro regulā vt solū ꝯuam in statu in quo est: ⁊ tūc compelleret̄ vel ꝯuare regulam: vel exire ⁊ transire ad aliā. Ita dꝫ intelligi.ē.eo. vt clerici. ⁊.ē. de sta.mona.c. scđo. al's non procedunt: vñ qñ simplicit̄ intrat: procedit qđ dicit Inno. siue bona fide: siue mala fide. ¶ Quero an indistincte ingrediens monasterium non possit exire. Doc. dicunt ꝙ sic regularit̄. Fallit in sex casibus. Primo casu si recipit habitū professoris: hoc intellige sane intellectū.c. constitutionē.eo.ti.li.vj. Secūdus casus qñ expresse est ꝓfessus. Tertius casus qñ tacite est professus renunciando mundo: ⁊ pompis eius ⁊ beneficio.c. ad ap'licam. ⁊.c. cōsulti sumus. ⁊.c. statuimus. Quartus casus in cōi congregatione annū cōpleuit.J.eo. ex pte. ⁊.c.j. in fi.ē.eo.ti.lib.vi. Quint᷒ casus si iurauit non exire. de iureiuran.c. p̄uenit. ⁊ de his q̄ vi me.cā fiunt.c.fi. Sextus casus est si qs est manumissus: eo modo ⁊ pacto ꝙ intret monasterium: ⁊ non exeat.ē. de ser.non or.eo libentius. de condic.appo.c.ij. ¶ Op. ꝙ ille qui assumpsit religionē: possit assumi ad eccl'iam secularē: q̄ monachus pōt assumi ad eccl'iam secularē curatā: rōne cure: vt de sta.mona.c.ij. ⁊.c. ꝙ dei. ⁊.xvi.q.i.c. alia cā. So. de iure non potest: sed ex dispensatione sic. Hic sequit̄ vna opi. de qua in.c. p̄alle. ⁊ per doc. extra. in cle.j. de elec. vbi dr̄ ꝙ de iure monachus non assumat̄ ad curam: de quo dic: vt in.d.c. de sta.mo. ꝙ dei. al's in eis exire non licet: nisi vocen-

tur:lʒ exire de iure cum distinctione.de renunc.c.post trans
lationem.Solet tñ distingui:an ꝓpter crimen extiterit vel
sic dubium:vt ibi.Et ob.de renunc.ex transmissa:qꝛ ibi nō
apparuit illam vitam mutare voluisse. Nec ob.ꝭ.c.postula
sti.qꝛ ibi loquunꝶ de minore:hic de adulto. Nunquid aūt
tamen monacho ecclesie parrochialis dispenset eṗs: vt cuʒ
ea possit habere simplex bñficium.vide in regꝉa.que a iure.
de reg.iur.lib.vj.Uel melius vt mihi vꝫ assumi possunt:sed
non reassumi ne vocetur tāta variatio.ꝛ decre.post transla
tionē:loquitur qñ assumitur ad eṗatum.Alio mō rñdet ꝙ
non possunt assumi ad ecclesiam ꝑrochialem:secularem ꝛ
curatā:nisi debito modo vocenꝶ:ꝛ sic concordabat cuʒ illa
Uel possumus dicere ꝙ monachi possunt assumi ad cura
tam:non tñ clericus secularis ad religionē transiens:pōt as
sumi ad eam:qꝛ dubium est:an ꝓpter religionē trāsiuerit.
de quo recurrendū ad no.in.c.post translationē.de renunc.
An aūt possit eṗs dispensare ꝙ monachus in eccꝉia curata
possit habere simplex bñficium:recurrendum est ad no.in
regula.que a iure.de reg.iur.lib.vj. ¶ Uenio ad glo.op.
ꝙ non possit ad aliā religionem transire:ex quo sunt ꝓfessi:
qꝛ illi sunt alligati.ꝭ.c.ioannes. So.dicit glo.decre.loqui
tur qñ constat ꝙ assumpsit habitum animo non ꝓfitendi: sed
tñ generaꝉr seculo renunciarunt.h.d.glo.j.ꝛ.ij.Dic ꝙ as
sumptio habitus non obligat in spē:sed in gñe.ꝭ.eo.ti.ꝯstitu
tionē.ꝛ.c.non soluʒ.lib.vj.ꝺm Jo.an. ¶ Op.ꝙ nō possint
ad minoreʒ transire:assumentes in monasterio professoris:
vt.ꝭ.c.licet. So.qñ professi sunt:non lʒ in spē de religione
alligari:ꝓcedit ꝯtrium:hic non erant professi in spē:sed i ge
nere:vel quo ad minorē transire possunt:in qua sunt ſbalia
regule:ꝛ sic no.ꝙ assumptione habitus quis profiteꝶ solum in
genere:vt est casus in.c.ꝯstitutus.eo.ti.lib.vj.ꝛ hoc. Item
no.quō illud dʒ intelligi:qꝛ non obligatur in gñe: vt astrin
gatur spēi omo eiusdē qualitatis:sed sufficit ꝙ sit casus i ge
nere trium substantialiū:lʒ sit diuerse qualitatis ꝛ ꝗtitatis
instructura:respcū extrinsecoꝝ:qđ nota bene:qꝛ ista decre.
declarat illa iura:hic tamen tex.vꝫ velle:ꝙ demum hoc cō
cedaꝶ qñ pars austeritatis obseruaꝶ. ¶ Quero cū glo.in
qua veste debeant monachi nouitij probare regulā:vꝫ ꝙ in
veste in qua venerit.liiij.di.legem.xxvii.q.ij.c.si quis coniu
gatus.Tenet glo.ꝙ dʒ probare in veste monachali: alias
bene ꝓbare non possēt regulam que vt plurimū cōsistit in
veste:qđ dicitur hic:nō ob.ꝙ finita ꝓbatiōe si velint debēt
ibi manere:sin autē sibi debēt vestes q̄s portauerūt:ꝛ in illis
recedere pñt:sic intelligunt h̄ iura que dicunt ꝙ in vestibus
laicoꝝ probant:intelligēda sunt nouitioruʒ:que differre de
bet a vestibus ꝓfessoꝝ:ꝛ pro tanto dicūtur vestes laicorū.
arg.ꝭ.eo.statuimus.ꝛ sic habes notare ꝙ ꝯuersi in respectu
ad monachos professos possunt dici laici:ꝛ idē in non pro
fessis:sed probātibus. ¶ No.doc.dicunt hic stādū regule
ꝛ consuetudini monacho.vide hanc glo.in.c.legem.ꝛ in il
lo.c.si quis coniugatus.ꝭ.alle.

r　**Ane.** Si canonicus regularis efficiatur
monachus:aut religionis vꝉ regu
le arctioris:ꝛ tunc manet monachus: aut laico
rum.i.leuioris:ꝛ compelliꝶ redire.h.d.Et sunt
due partes.In prima narrat fcm̄ qđ in scđa distinguendo
diffinit:ꝭa ibi.id tue:tertia ibi.aliogn. ¶ No.hic ṗmo ṗn
cipaꝉr dicta que canonicus regularis ꝓfessionem facit:ꝛ sic
non dicunt in substātialibus regule. ¶ No.practicam pro
fitendi:qꝛ fit per hec verba in instrumēto descripta:talis a re
uerendo patre tali abbate receptus ē in monachum:proba
tur ꝓfessio:qđ bñ no.ad instar ergo canonici recipi possūt.
¶ No scđo ꝙ nō ṗsumiꝶ nisi aliter ꝯstet monachū habeꝶ
strictiorē regulā ꝗ̄ regularis canonicus. ¶ Et no.ꝙ diciꝶ
moñ.arctius:qñ ibi viguit obſuantia maior religionis:pō
deraꝶ ergo strictura:sumiꝶ ab excessu in ꝗtitate religiōis.
¶ No.abbatē posse regrere ꝛ vēdicare monachū ꝓṗum.
¶ Uenio ad glo.op.cū glo.qꝛ indistincte nō liceat canoni
co regulari ad monachatū transire:imo si transeat puniaꝶ.
xix.q.iij.mādamus. So.si trāsit leuitatꝭ cā:prohibitū est:
qđ pʒ ex fine:qꝛ transit ad leuiorē ex iure:qꝛ licentia nō peti
ta nō lʒ:si transit absqꝫ mandato:vt hic distinguiꝶ.Alij di
cunt ꝙ h̄ est dispensatio:qđ est possibile itelligenda:ꝙ trā
sit licentia nō petita.Jo.an.hic tractat que dꝶ religio arcti
or:ꝛ mirabilia dicit de ṗdicatoribus:qꝛ hic posuit integraʒ
theologoꝝ:qui volunt oia scire:ꝛ nihil sciūt: de factꝭ istorū
non me impediā:qꝛ theologus nō sum.Et sufficit me simpli
citer credere:vt dicit Jnno.sup Rica.Tolle ergo cōclusio
nem canouistarum:arctior dꝶ regula vbi arctior:districtior
vel fortior ē modus viuendi.ꝭ.eo.licet ibi dicaʒ.ducit arctio
rem.ꝭ.c.qꝛ in insulis.ibi dura est.ꝛc.Cū ergo religiones i q
libet ordinatione:siue opatione sint ordinate:in deum soluʒ
arctiorē viuendi modū ponderamus:ideo si in religione sit
sola cōtemplatio cum arctissimo viuendi possibili im̄:ꝛ sine
deficiēdi piculo:nō admittiꝶ transitus ad religionē: in qua
esset contēplatio ꝛ actio in ṗdicationis officiū cuʒ laico:vel
vnus arcto mō viuendi:vnum nō obmitto ꝙ sunt religio
nes q̄ insistunt solum vite cōtemplatiue:qđ aūt ꝛ ṗmissuʒ ē
ꝗdam permixte: vt dicit Jo.an.ꝙ sunt religiones in ꝗbus
viget religio socialis:ꝛ solitaria.de ṽbo.sig.c.pe.libro.vj.
Et dicit ꝙ hoc patet in ordinatione camalchilensi.cuius cā
hoc scripsit:cuius caput est in dioce.aretina:in qua sunt here
mite frēs ī monasterio socialem vitā gerentes ꝛ ducentes.ꝛ
supra montꝭ cacumine sunt celle coꝝ qui solitariā vitam du
cunt diuisim locate:vbi est vera contemplatio ꝛ aliquid ac
tionis:ꝛ inꝗtum sibi hortuʒ singulariter colunt: quē locum
summe videre affecto:ꝛ cum viderim spatium ꝙ hic obmi
si:replebo ꝛ dicam que viderim. Uidi ꝛ interfui:nec locū
deuotiorē vidi:qñ hʒ tēplū maxime altitudinis: ꝛ post ne
mora fortissima:in cuius ingressu vꝫ itrare quoddam quid
celeste ibi nullus strepitus.s.silentium magnum post nem⁹
inueniunꝶ celle nobilissime:ꝛ quelibet hʒ aquaʒ post: ꝛ in q̄
cunqꝫ est oratorium cum altari:ꝛ inde exire non possunt:tñ
loqui cuʒ venerabilibus de licentia ṗoris:ꝛ ibi habent hor
tum ante celle introitum.Et dic̄ Jo.an.ꝙ similꝉr vidit in or
dine cartusien.cuius professi:lʒ vt plurimum solitariaʒ vitā
ducunt in cellis singulis:tamen diebus ad missam vesperū:
matutinū conueniunt:certis enim diebus in refectorio etiaʒ
in collocutorio vel claustro secreto.ꝛc̄.

s　**Jgnificatū est nobis.**

Minor.xiiij.annorum profitendo religionem
non obligatur:nisi maior fact⁹ ratū habuerit.h.
d.Jn ṗma decisa consultatio.Jn scđa responsio.ibi.māda
mus:que distinguit ibi.Et scđm membrum ꝓseqtur ibi.
si aūt. ¶ No.ṗmo filium traditiōe parentū ante puberta
tis tempus religioni obligari. ¶ Et no.effectum obliga
tionis huius traditi:qꝛ obligant vt inde exire ꝛ extrahi per
eos non possit:ante tṗs pubertatꝭ.ꝭ.e.c.ij. ¶ No.tertio ꝙ
ingressus religionē: non precedente traditione parentum:
non obligat ingredientem quando libere recedere possit:
ante tempus pubertatis. ¶ Not.quarto ꝙ superueniente
maioris etatis:non ratificatur ingressus in minori etate scūs:
nisi expresse appareat de ratihabitione. ¶ No.etatem le
gittimam ad religionis igressum:qꝛ in masculo requiritur
etas in monasterio.xiiij.anno. ¶ No.ꝙ illud ꝙ est nulluʒ
impediente defectu etatꝭ potest ratificari:ex post facto sup
ueniēte maiori etate. ¶ Uenio ad gl.gl.scđa opp.ꝙ tradi
tio parentū non obliget quē religioni:qꝛ talis subiicitur li
bero arbitrio:pʒ h̄ in ꝭa pte vbi traditio nō obliget: nisi ra
tū hēat. So.si traditio fiat ī miori etate ad ꝓfitēdū: lʒ nō
astrigat vt ide discedere nō possit:donec veniat ad etateʒ:ꝛ
annos compleat discretōis:traditio āt parētū si obligat cū
vt eo i maiori etate ꝯstitutio istare vꝫ ꝛ cogiꝶ in h̄: ꝗ̄ ē dꝫia:
an tradaꝶ a parētib⁹ vꝉ spōte itrat qñ ē i miori etate ꝯstitut⁹
ꝛ tūc tradaꝶ a parētib⁹ exire nō possit:si nō tradaꝶ possit qñ

cū ꝗ añ miorē etatē: ſi tradif a parētib⁹ ⁊ ꝯdicat: nihil opa tur acſi traderet: ⁊ tūc vt etiā eſſet dr̄ ia. ¶ Op. ſcdo ꝙ etiā nō ſit traditus a parentib⁹ in minori etate ꝓfitens vł poſt ra tificans religioni aſtringif. ē.c. ad nr̄am. Fatendū eſt ſup⸗ ple maxime: vt dicit glo. ¶ Op. tertio ꝙ dato ꝙ ratū non habuerit exp̄ſſe ꝙ fecit in minori etate: nihilominus firmef ꝓfeſſio: pſeuerātia ſola poſt maiorē etatē. J. ð ſpō. Ifas. ⁊ c. acceſſit. So. ſi ratū habuit exp̄ſſe: planuꝫ dicit glo. Si taci te vt ſi vltra tp̄s maioris etatis vel in maiori etate ibi pſiſtit. Dicunt doc. ꝙ hoc eſt verū: dūtamē poſt maiorē etatē in an no pſiſtit. J. eo. c. j. lib. vj. Ubi habes quattuor modos rati⸗ ficandi ꝓfeſſionē minoris. Primus eſt ꝓfeſſionē expreſ ſam faciēdo. Scd̄s ſuſcipiendo hītum ꝓfeſſoris. Terti⁹ ratificādo exp̄ſſe: ꝙ an fecerat in minori etate. Quartus pſeueratione annali in monaſterio: lꝫ hītus nouitioꝝ ſint in diſtincte a ꝓfeſſis: dūmō nō ſint indiſtinctiſſimi. ¶ Quar⸗ to op. ꝙ votū ab initio emiſſet tractu tp̄is nō firmaf: ex q̄ ē nullū. ff. de offi. ꝓcon. l. obſuare. So. nō validaf vt retro: ſed eximif. Jo. an. remittit ad regulā. de regu. iuris. lib. vj. dic ꝙ nullū eſt tractu tp̄is: nō firmaf niſi ſupueniat cā con⸗ firmās: ⁊ tunc glo. bñ dicit. dic plenius in regula illa nō fir⸗ maf: via gn̄alis eſt ⁊ ꝓclita. ¶ Op. hic ꝙ nō poſſit ibi pro feſſus ad aliā religionē trāſire. ē. eo. c. nō eſt. ⁊ c. licet. So. ſi trāſire vult ad aliā alterius: ⁊ minorē nō pōt. Si ad aliam eccłiam eiuſdē religionis pōt: vel arctiorē. ¶ No. moduꝫ loquēdi. glo. ꝙ debēt eſſe eiuſdē religionis vt poſſint trāſi⸗ re. i. par: nō ꝙ ſit eiuſdē in ſpē. Nā hoc nō exigif: ⁊ tunc pōt licentia petita ⁊ obtēta. Cōcludo ſi vult trāſire ad parem: ⁊ in alia dyoce. tunc reqrif licentia epi: ⁊ ita ꝓprie dicit In no. de renūc. c. fi. Si vero vellit trāſire ad parē eiuſdē dioc. ſolius abbatꝭ licentia ſufficit. J. c. licet. ⁊ rō ſatis pꝫ: qꝛ ſi vult trāſire ad aliā dioce. intereſt epi: qꝛ pdit illū clericū quē or⸗ dinauit: ꝙ nō eſt ibi: vbi trāſit ad religionē in eadē diocef. Si vero ad minorē vult trāſire: tūc ſi nulla ſubeſt cā exigo licentiā pape: ⁊ ſic intelligo glo. J. c. cū ſingula. eo. ti. li. vj. Si vero ſubeſt cā ⁊ ingrediens: ſufficit licentia epi: vt h̄ dic In no. Si nō ſubeſt cā maturus etate tpe receſſus: tūc ſi cā trā⸗ ſitus exigit celeritatē: ſufficit ꝯſenſus: ſeu licentia epi. Si vo nō exigit celeritatē: ⁊ tūc exigo licentiā pape: ⁊ ſic intelligo glo. in. d. c. ſingula. ⁊ per iſtā viā reduco doc. ad ꝯcordātiā: iſta de ſcō quottidie cōtingūt.

c

Cum. T. virum.

Si filia minor. xij. annis a parentib⁹ monaſterio tradita maior facta ſpōte velef: ad ſeculū redire nō poterit. h. d. Et ſunt due ptes. In p̄ma deciſa ꝯſultatio. In ſcd̄a rn̄ſio. ibi. ꝯſultationi. In tertia ꝯſuluit ꝯriū. ibi. nec obloqtur tex. ibi. ꝯuertenf vſ ꝗ ad tp̄s legittime etatꝭ: qn̄ eſt oblat⁹: vel ppe⸗ tuo: qn̄ ſponte eſt ꝓfeſſus: exn̄s maior. ¶ No. ꝙ duo alli gāt quē religioni. ſ. parentū traditio: ⁊ ꝓp̄a volūtas ingreſ ſi: dr̄nt tñ iſta: qꝛ traditio parentū ita demū obligat: ſi tradi tus eſt ⁊ in minori etate ꝯſtitutus: ⁊ ſic nō obligat maiorē: nec ēt obligat ppetuo irreuocabileꝫ: ſꝫ obligat vſ ꝗ ad tp̄s legittime etatis: ⁊ poſt tp̄s ita demū: ſi ratificef traditio aūt propria infra tp̄s mioris etatꝭ in nihilum obligat: poſt tem pus autem maioris etatꝭ: indifferenter obligat ⁊ irreuoca biliter. ¶ No. h̄ exp̄ſſe ꝙ obligationeꝫ religōis in ſpē vo tū ſollennizaf hileꝫ ad dirimendū mr̄imoniū: ⁊ ſi ꝯhat non tenet ꝯctus. Sꝫ Jo. an. eſt in op. in. c. ꝯſtitutiōeꝫ. ⁊ c. nō ſo⸗ luꝫ. J. e. ti. li. vj. lꝫ aliq ꝯ. ⁊ pūctus eſt difficilis. Nā h̄ eſt cāus de eo qð dixi in. d. c. ꝯſtitutioneꝫ. vbi p veli ſuſceptioneꝫ in⸗ ducif tacita ꝓfeſſio: ⁊ tñ hic dr̄ matrimoniū impediri: ⁊ cō tractus diminui: poſſes dicere ꝙ hic tempus minoris etatis fecerat ꝓfeſſionem exp̄ſſe: vn̄ ſi poſtea ſuſcepit velū obliga tur religioni in ſpecie. ⁊ c. ꝯſtitutiōem locū habebit vbi nō ꝓcedit notabilis ꝓfeſſio. Iteꝫ no. ꝙ aſſumptione hitus: ſecus vbi ꝓcedit nōbilis ꝓfeſſio: lꝫ vltia. ¶ No. ꝙ aſſum ptione hitus poſt nōbile votū alligatū religioni in ſpecie: ⁊

per hoc limitaf p. c. ꝯſtitutionē. ē. e. ti. li. vj. ⁊ c. ſup eo. e. ti. ¶ No. ꝙ act⁹ geſtus q nō ꝯſueuit geri in tali: niſi a maiori pte: in dubio p̄ſumif a maiori geſtus. ¶ No. ꝙ ꝯ p̄ſūptio neꝫ iurꝭ ⁊ de iure q̄ ſumif ex actu geſto. admittif ꝓbatio in ꝯ riū p ꝓteſtatōeꝫ ꝯriā: ſeu ꝯtēporaneā cū actu geſto. ¶ Nō ꝙ ar. a ꝯrio ſenſu ꝓcedit i iure. ¶ Et no. ꝙ ꝯri⁹ ſenſus dꝫ i telligi: ſꝫ declarationē alioꝝ iuriū. ⁊ h̄ de elec. c. publicato. Et volo ꝙ vocetꝭ iſtū tex. ut ſingularē: nec alibi ſcio ita bñ . ſ. ꝙ parentū impio cauſat ſufficiētē metū ad ihabilitādum actū a libera volūtate pēdētē: ⁊ ſic tempa Inn. i. c. cāꝫ matri monij. ð offi. deł. ⁊ ꝙ no. gl. ⁊ bar. in. l. j. §. q̄ honorāde. ff. q̄ rū rex actio nō daf. vbi dic Inn. ⁊ ēt legiſte ꝙ impiū paren tū: aut reuerētia maritalis nō cauſat iuſtū metū ad anullan dū ꝯctū p filios geſtū in pn̄tia parētū: niſi alie mine p̄ceſſe⸗ rint: vt qꝛ pr̄ añ filiū v̄berauerat ut ꝯſentiret: ⁊ ſic impiū pa⸗ rentū nō vitiat actū. Mō nos hētꝭ h̄ caſuꝫ i q̄ etiā nō ꝓce dit v̄beratio: vitiaf act⁹: puta qn̄ eſt act⁹ q reqrūt oīmodā li bertateꝫ: qꝛ filij tenenf obedire parētib⁹: ⁊ eis exhibere re⸗ uerentiā: ⁊ tūc vꝫ act⁹ parētū: etiā ſi filij ꝯdicāt. Sꝫ ubi req rif oīmoda libertas: ut in iſtis ſpūalib⁹: tūc met⁹ parentū in ducit validitatē act⁹: ⁊ tempa dcm̄ Inn. p iſtū tex. ⁊ eſt pul chra limitatio: ⁊ de facili alibi ñ repietꝭ. ¶ Not. ꝙ religio nis igreſſ⁹ pēdet a libero arbitrio īgrediētꝭ: ita ꝙ i tali ac⸗ tu reqrif ꝯſenſus cū q̄litate libertatꝭ. ð hoc de his q̄ vi me. cā fiūt. c. abbas. ⁊ c. ij. eo. ti. ¶ Not. ꝙ qs nō dr̄ habere li⸗ berū arbitriū uel liberū uelle: qn̄ i eligendo ſeq hꝫ alterius uolūtatē. Iteꝫ no. ꝙ i ſpūalib⁹ nō attendif nec curaf pr̄ia ptās. ¶ Op. qꝛ uelū nō accipif: niſi poſt maioreꝫ etatem. ꝯ ⁊c̄. ut no. J. e. ti. c. uidua. So. dic ꝙ uelū bn̄dictiōis bñ ſuſci pif añ maioreꝫ etateꝫ: ſꝫ uelū ꝯſecratiōis nō: ut h̄. in glo. ij. ¶ Op. ſcd̄o ꝙ añ diſcretionis annos poſſint ꝓfiteri: qꝛ in . xiij. uel in. xiiij. ē. e. ad nr̄aꝫ. Solu. auer ſo reſpcū: ſumitur eni duplr̄ tp̄s diſcretionis. Prio q̄ ad potētiā ſpūalia tra ctādu: in qb⁹ ſagacitas magna nō exigif: ⁊ dr̄ i pubertate: ut h̄. Scd̄o q̄ ad tractādos ꝯct⁹ i qb⁹ exigif magis ſagaci⸗ tas ad hoīꝫ cautelā: cū qb⁹ ꝯhere hꝫ: ⁊ ꝙ q̄ ad hos plenuꝫ nō hꝫ iudiciū: niſi ſit maior. xxv. annis: ut in ꝯrio. ¶ Nota gl. de. v̄. iudicio. ꝙ p̄ſumif pro diſcretione: ⁊ ꝙ diſcret⁹ non eſt minor pubere: qð no. qꝛ per hoc incapax illorum que exi gunt diſcretionē iudicandi: vt no. de R̄ p. ſciſcitat⁹. de offi. delega. cū viceſimū. ⁊ pro hoc vr̄ ꝙ nō poſſit eſſe arbiter vel arbitrator. Et aduerte qꝛ per hoc ſentit glo. ꝙ minor ad⸗ uerſus ingreſſus nō petat reſtitutionē: ⁊ hoc iō: qꝛ leſus nō eſt. Nā ſeruit illi cui ſeruire regnare eſt. Joā. no. xxij. q. j. c. ſ. ⁊. xx. q. j. c. illud. vide. in ſpe. ti. ij. de reſti. in inte. §. qualr. v̄. ſed nunqd minor. vide gl. de reſti. ſpo. ex pte. M. ¶ Op. tertio ꝙ pr̄na deuotio nō facit monachū: vt pꝫ in fi. ⁊ qꝛ res nō eſt libera. xxxij. q. j. itegritas. So. pr̄na deuotio nō fac monachū p̄ciſe: qꝛ occaſionalr̄ qn̄ ꝗ filius ſequif votuꝫ pa rentum: ⁊ ratificat ꝙ pater facit: ſed nō preciſe: vel expone: aut pro ⁊. dic ꝙ paterna deuotio ⁊ ꝓp̄ria ꝯfeſſio facit ſi ſm̄ finem. Primo non. vel. i. alternatiue: quaſi paterna deuo tio facit quem monachum improprie: vt aſtringat eum reli gioni vt exire non poſſet durante minori etate: propria con⸗ feſſio facit eum monachū vere: ⁊ ſic profeſſus dicatur: ⁊ hec fuit noſtra intentio: ⁊ per hoc patet ſolutum contrarium ſe⸗ quentis glo. ¶ Quero quid ſi tantum diſcretionis annos hec mulier fuit velata. dic ꝙ non ob. exire volenti: quia teneꝫ profeſſio. J. diſcretionis annos. xx. q. j. c. illud. ⁊ ſic nec matri moniuꝫ: niſi tamen malitia ſuppleat etatem. de ſpon. impu. c. impuberes. ⁊ c. a nobis. ⁊ c. fi. ¶ No. gl. quia ſentire vi⸗ def ꝙ in religionis ingreſſu malitia ſuppleat etatem: ſi iſta exceptio referatur ad omnia precedentia. Sed doc. dicunt ꝙ reſpicit tantuꝫ quod dixi de matrimonio carnali. Et ſic non inſpicitur: an malitia ſuppleat etatem in religionis in⸗ greſſu: qꝛ hoc non eſt de iure cautum. ⁊ decre. ad nr̄am. ē. c. dicit iſpici annū nō cōſumatū: ſic. ē. c. ꝓxi. Nec eſt tāta aſpe ritas in mr̄imonio: ſicut in religiōe. ad h̄. J. c. poſtulaſti. ⁊c̄.

P **Orrectum.** Professio facit monachũ: nõ hitus tm̃ susceptio.h.d. Cõis diuisio:fa ibi.inq̃sitiõi. ¶ No. practicã voti simplicis: q2 votũ simplex ẽ tm̃ de futuro. ¶ No. q2 vbi pcedẽte voto simplici fit aliqd signũ sic notãs pfessionẽ: qs pfessus itelligit. ¶ No. vnã practicã pfitẽdi: vt.s. qñ qs iũctis manib9 se tradat in monachũ: ⁊ frẽm. ¶ No. lrãz allegabilẽ: q2 hitus nõ facit monachũ: nec ẽt hitus facit doctorẽ. Itẽ no. q2 hitus nõ est de sba voti. ¶ No. tacite pfessũz cõpelli posse vt exp̃ssaz faciat pfessionẽ. Itẽ no. q2 vt valeat pfessio: facit quẽ monachũ in instãti: absq3 tridui pseuerãtia: maxĩe qñ fit ab eo q p vno vouit simplr: vel existẽs in mortis articulo: q2 talis p̃sumat volũtas dliberata. ¶ Et no. q2 vt impleat votũ: põt agi in foro eccłie: ⁊ quis a deo pmit. ex voto ↄpellit. ¶ No. duo p̃ncipalia necessaria i voto sollẽnizãdo: obmisso voto i pfitẽdi: ⁊ q2 fiat in manib9 abbatis aut alteri9 hñtis ptãtez recipiẽde. ¶ No. v̾balẽ pfessionẽ sollẽnizare absq3 alia assumptione hitus. Or attẽde q2 h decre. ẽ bona pp scripta doc. hic ⁊ in lrã nil scribũt reducibile ad glo. ¶ Et op. d.c. sup eo. ⁊.c. vidua. vbi hitus facit monachũ. ⁊.xxvij. di. q2 iterrogasti. So. vt i gl. s. q2 hitus sine pfessione exp̃sse vel tacite fit hitus: tñ pfessor susceptio: tacite p̃sumit pfessionẽ tacitaz: ⁊ q̃dã alia vt iterserit q̃ patẽt in ea. ¶ Ex ista gl. hẽs q̃tuor notare. Primo q2 soli9 hit9 sine pfessione delatio nõ facit quẽ monachũ: ⁊ h est clarũ. Scdo q2 hitus cũ pfessiõe tacita vel exp̃ssa: facit quẽ monachũ: ⁊ hñ ẽt dicit. Sz dic q2 obligat religiõi i gñe: nõ aũt in spẽ. J.e. ti.c. ↄstitutionẽ. l. vj. ⁊.c. sup eo. e. ti. qd põt itelligi: fz limitationẽ quã dixi. s̃. eo. cũ virũ: fm vnũ intellectũ. Tertio dicit q2 vt hitus obliget religioni: reqrit oblatio ãnalis: hoc dz itelligi cuz tẽperio. glo. fi. J.c. ex pte. q2 vbi hitus ẽ distict9 pfessione: ex toto sufficit delatio tridui. s̃.e. ad nraz. Si ãt hitus eẽnt idistincti reqrit delatio annal. Ad h gl. ⁊ tex. J.e.c. j. li. vj. Quarto habes gl. q2 ad pfessionẽ recipit abbas vł monach9: reqritur ratificatio abbatis vł capłi: vł ↄuẽt9. ¶ Circa hãc mãz plura erũt vidẽda. s. q reqrant: ⁊ quot modis votũ sollẽnizat: q2 ẽ dare votũ sollẽne: ⁊ h intelligo de pfessiõe: ⁊ votũ simplex: ⁊ illd depẽdet de futuro: ⁊ votũ de ppetua castitate: q2 nõ hz aliquã sollẽnitatẽ: votũ ẽ sollẽne qñ dterminat ad sacrũ ordinẽ: vł ad aliquã religionẽ d approbatã. J. d voto.c. j. in. vj. Dicit p̃mo Inn. q2 p susceptionẽ hitus pfessoris sollẽnizat votũ: vt hic. ⁊ s̃.e. vidua. ⁊ h dicit glo. q2 ex susceptione hitus iducit vehemẽs p̃sumptio pfessiõis: ⁊ h dic verũ qñ suscipit hitus sollẽnit. Itẽ ⁊ intra eccłiaz s̾uata sollẽnitate moñ. ad qd trãsit ẽt tpe pbatiõis: saltẽ inchoate: ⁊ nõ coacte: alr dicit q2 nõ habet pfessio: alle.c. vidua. xxvij.q. j. ⁊.J.e.c. sup eo. ⁊.c. vidua. Reqrit g̃ cã vt hitus iducat pfessionez: q̃ patent ex sup̃ dictis. Sz q2 pbatio iteruẽiat: nõ reqrit: vt. s̃.e. ad nraz: nisi duo iteruẽiãt. s. dilatio tridui: ita q2 nõ reqrat postea aliq̃ pseuerãtia. Itez nõ reqrit q2 itra ecclesiã suscipiat hituz. s̃.e. ad nraz: g̃ reqrit q2 sollẽnit recipiatur ⁊ deliberate: vt i.d.c. ad nraz. Et dicit Inn. q2 iste p̃sumptiões cessant si det ↄ̃tria ptestatio. s̃. d his q̃ vi me. cã fiunt. c. j. Et sic vbi dubiũ est de pfessione: vt est i susceptiõe habit9 tm̃: tũc ptestatio sufficit: ita q2 nõ obligat: sed si diceret v̾ba apta ad pfessionez: tũc ptestatio nõ sufficit. Et Inn. recitat alios dr̃e: q2 q̃dã est hitus religiõis: q̃dã pfessiõis: quidã pbatiõis: hitus pfessionis hz votũ annexũ: fz hitus religionis: seu ↄuersionis hz simplex votũ annexũ. s̃.e. sup eo. sz hitus pbatiõis nõ hz adeo votũ annexũ: sz ista dr̃ia nõ tenet: q2 solũ dat hitus pfessiõis ⁊ religionis: q aliqñ sunt distincti: aliqñ nõ. de q̃ in cle. vna. J.e. ti. Scdo mõ sollennizatur votũ tacite: vt qñ qs iũctis manib9 se reddit i monachũ ⁊ in frem alicui9 religiõis i manib9 abbatis: vł alteri9 ptãtez hñtis: ⁊ illa est tacita pfessio: vt h. ⁊. J. q cle. vel vo.c. ↄsuluit. ⁊.c. isinuãte. ⁊.c. clerici. Tertio mõ sollẽnizat: ⁊ iducit tacita pfessio: aliqñ ex v̾bis: vt si qs pmittit obedientiã in manib9 abbatis: vel alteri9 ptãtez hñtis: ⁊ sic dicat q2 illã sit exp̃ssa pfessio: ex q̃ fit v̾bis exp̃ssis. Rñdeo q2 p pmissionez alteri9 ex sbalib9 voti vr tacite pfiteri oia alia sbalia voti: qd ẽ nõbile. Ergo pmittendo ppetuã obediẽtiã abbati obligatur ad oia alia. Et h itellige sane: fm ea q̃ dixi in.d.c. isinuãte. ⁊.c. fi. q cle. vel vo. qñ. s. simplr pmittit: sz si dicit pmitto castitatez ⁊ nõ volo ad alid obligari: q2 tũc esset votũ sollenne castitatis tm̃: ⁊ ipediret mrimoniũ etiã post ↄ̃ctum vt i dicto.c. insinuãte. ⁊.c. rursus. J. qui cle. vel vo. Et plenius hunc passuz vt credo ibi expediui. Inducit g̃ sollennizatio voti: qñq3 exp̃ssis v̾bis pfitet aliquã religionem de approbatis ⁊ de pfiti in manib9 eius q recipere possit: hoc pbat. J. de voto.c. j. lib. vj. vbi hec opi. est approbata. Quis aũt recipere possit. J. dicã. Quarto mõ sollennizat votũ: vt si dicat profiteor ordinez monachat9 absq3 alia pfessione: q2 sic dicendo vr pfiteri ordinem sancti bñdicti: q̃ est religio d approbatis. Quinto mõ sollennizat votum p susceptionez sacri ordinis: q2 tacite vouet castitatez: ⁊ tũc nõ est votũ religionis: ⁊ tñ votũ castitatis sollennizat illud votũ: vt impedit ⁊ dirimit mrimoniũ: vt in.d.c. j. de voto. in. vj. Sexto mõ sollẽnizat votũ virginitatis ⁊ viduitatis: cũ vestez religionis mulier recipet: ⁊ in scriptis vel sine signo signato pmisit ppetuã obedientiã ⁊ ↄtinentiã. Dicit Inn. si nõ scripsit ⁊ votũ emiserit: ⁊ vestem mutauerit: ⁊ apparentes sollennitates nõ fecerit q2 tales nõ sunt de foro eccłie: ⁊ possunt habere ppriũ. alleg. in.c. insinuãte. J. qui cle. vel vo. ⁊.xxvij.q. j.c. de viduis. Et sic uult q2 h cãu solũ est uotũ castitatis: ⁊ põt in seculo remanere. Or attẽde q2 h vr ↄ̃dicere sibi ipsi: qd dcm̃ est. s̃. q2 qñ uotũ castitatis determinat ad certã regulam: ut obliget illi regule in ↄ̃tiam ad aliã. Et sic voluit Inno. nõ est discordia: sz si vult q2 solũ est castitas uotũ: tũc discordia est h q2 si mutat hitũ: vel si nõ mutat: vouet castitatẽ: nõ tñ ad certã regulã de approbatis: ⁊ tũc solũ uotum castitatis remanet sollenne: ⁊ sic intelligit h vltimũ dcm̃ Inn. Si aũt assumit uestẽ certe religiõis ⁊ vouet castitatẽ: tũc in ↄ̃tiam obligat ad regulã illã: sic itelligat id qd dixi. s̃. ¶ Et no. hñ i p̃cedenti: an nõ tal p̃sona dicat eccłiastica. Or h hz magnaz dubitationez i illis q pmittũt obediẽtiã tm̃. Et ↄsuluit fre. de senis. ⁊ habetis duas gl. i cle. vna. in cłicũ. ex eo de sen. ex cõ. de alia nõ recordor. cõcludit g̃ Inn. q2 circa talia põt ecclesia ↄstituere sicut circa sacrm eucharistie. ⁊ alia. J.e. d cele. mis.c. cũ marthe. Dicebã ulteri9 q2 reqrit q2 sit p̃sona recipiens: q2 ex q̃ recept9 tenet p̃stare obedientiã: oz q2 assit aliqd cui illã obediẽtiã p̃stat: ⁊ q2 oz esse dr̃ia iter recipientẽ ⁊ obediẽtiã faciẽtẽ: ar. s̃. d isti.c. fi. g̃ ⁊c̃. Et si nõ eẽt recipiẽs uotũ nõ oz fz hosti. ⁊ assignat cãz: q2 in pfessione est una q̃ est de sbalib9. J. d sta. mo.c. cũ ad monasteriũ. ał's aũt nõ oz alicui pmitti. d elec.c. cũ inf. ⁊ q2 iter pfessionez facienez ⁊ recipiẽtẽ. ⁊c̃. oz esse dr̃ia. d iure pa. preterea. in tm̃ ãt dicit d sba: ⁊ q2 ius recipiat q2 ał's emittens uotũ i manib9 alteri9: uel faciens pfessionẽ: nõ obligat ẽt simplici uoto. ⁊ h tz Inno. in p̃ma pte sue gl. ita q2 h uotũ nõ ualebit ut uotũ sollenne: vz tñ ut simplex. Or dic h corrigit Inn. h: iõ nõ isisto. dicit tñ hoc q2 nõ est de sba q2 abbas: sz sufficit q2 ali9 noĩe abbbatis ipo mãdãte: uel ratũ hñte: iõ glo. xvij.q. j.c. cõsaldus. ⁊ J.c. ad apłicã. Fatet tñ ⁊ nõ corrigit: qd. s̃. dixit q2 talis pfessio si nõ fit i manib9 alicuius: lz tamen valeat vt uotum sollenne: valebit tñ ut simplex: alle. J. q cle. uel vo.c. cõsuluit. Et bene dicit q2 soli deo possũz obligari: etiã sine alio: hec dic vera in voto pfessiõis: uotũ aũt ↄtinentie põt emitti sine aliq̃: vñ posito q2 ibi nõ esset recipiens: dũtamen deo vouerit castitatẽ: respcũ certe ⁊ dterminate regłe: obligaret ad regulã: ⁊ esset uotũ sollenne: ⁊ nõ simplex: ⁊ est cã q2 uotũ tale dependet p̃ncipalr in uouente uotũ pfessionis: ⁊ nõ in aliũ: ⁊ dic h pcedere i uoto ↄtinẽtie: si i gñe nõ alicui religiõi nõ se deuoueat: ⁊ dic q2 tũc vr assũpsisse noĩe eccłie g̃tiat. uide q2 no. d h de ↄuer. ↄiu.c. ex pte. ubi tñ recipit noĩe abbatis: uotũ ab alio nõ prius ẽ sollẽne q̃ abbas ratificz: lz p̃mus sit: ⁊

valeat vt simplex votum: vñ si ꝯbet matrimoniū anteꝗ abbas notificaret receptionē factam a monacho teneret: sec⁹ si post ratificationē abbatis. Sed dubiū an epūs possit que3 recipe ad professionē: dicit ꝙ sic: etiā si ꝓfitens nō ingredit religionē certā vel certū monasteriū: vel nō profiteat certā religionē: sufficiet enim ꝙ bitum mutet: ꝛ dicit ꝙ tales censent religiosi: ꝛ tūc bitare in domib⁹ ꝓprijs: ꝛ viuūt sub obedientia epi. xxxiij. q. v. ꝙ deo. ꝛ. J. qui cle. vel voue. ma. ꝯbere pos. c. insinuante. ꝛ. c. ꝯsuluit. Attēde ne Jnn. faciat te errare ꝙ ꝓmisit epo: tñ ex quo nō determinauit se ad aliquā religionē de approbat] votu3 est sollēne: nō dirimeret mrimoniū ꝯctus. J. de voto. c. j. in. vj. ꝛ sentit Jnno. ꝭ. ¶ Quero an possit archi. vel inferior ad ordinē recipere: ꝛ ꝙ solléniʒatur eo recipiēte cū suis sollēnitatib⁹. de puer. cōiu. c. dudum. Attēde si prior recipit votū ꝯtinentie: respectu certe ꝛ determinate regule sollēniʒatur votū: nō receptione pᷓsbyteri: sed si reciperet votū ꝯtinentie nō determinato ad aliq̄ regulā: de approbatione solū etiā votu3 simplex: qđ impediret mrimonium: ꝛ nō dirimeret. Si tñ queritur an potest si contrahat tenet reddere debitū. Hic est alia materia: allegat etiā pro sua opi. xxxiij. q. iij. admonet. ꝛ. q. v. ꝙ deo. vbi etiam sine sacerdote emittit votū ꝯtinentie: ꝛ sic fortius ipo recipiente. Dicit tñ Jnno. ꝙ alij dicūt ꝙ si quis vouit religione3 per se tm: vel in manibus alicuius recipient] abbatis: ꝙ votū est simplex est cogendus sollēniʒare votū i manibus platiʒ alle. de voto. per tuas. Et sic l3 de suba voti sic: ꝙ quis recipiat ad religionē: tñ si non sit aliqs ibi valeat vt votū simplr: ꝛ non vt sollēne: ꝛ cogeť sollēniʒare ex q̄ certe deuotioni se vouit. Sed an si quis ꝓmittit vel deuouet se religioni in gñe: non determinādo se in specie ad certa3: debet cōpelli vt votum adimpleat. Dicit Jnno. ꝙ sic: ꝛ videtur fecisse nomie religiōis: vel ecclesie parrochialis: ꝛ si nō inueniat regulā que eum recipere velit: remanebit sub obediētia epi: ꝛ epūs vt monacho ꝓprio poterit certā formam ꝛ nedū viuendi statuere: put viderit epūs sue saluti expedire. ¶ Ultimo tangit an sit aliqua dr̄ia: an quis ꝓmittat vł voueat aliqua3 regulam de approbatis in gñe: an specialiter dicat profiteor regulā sancti ꝓculi. Dic ꝙ magna ē differētia. Primo enim casu dato ꝙ vna certa regula velit eum recipere: nō compelleret aliam religonem intrare: ꝙ vltima nō placet Jnn. qꝛ professio ex quo ē de pñti: siue sit gñalis: siue spālis: nō recipit aliquā tacitā ꝯditionem: ideo pōt aliam intrare: tunc secus dicit si esset de futuro: puto ꝙ ꝓmitto ꝓfitebor in monasterio sancti proculi: qꝛ tacite intelligit: si illi de monasterio illo hoc voluerint: alleg. hosti. ff. de solutio. l. nō procur. ¶ Uenio ad aliā glo. ꝛ oppo. ꝙ nō debeat compelli vt fiat monachus: vt ꝙ reddendo se in manibus abbatis: vere actus sonat ꝓfessionē: ꝛ votu3 de pñti. ad hoc. ꝭ. c. sane So. duplex est lře intellectus: vñ est ꝙ vt dicaŧ ꝙ hic per hūc actū effectus monachus: ꝛ ad lřa3 in fi. que dicit vt fiat monachus: ꝛ sic respicit factū: ꝛ hñs intellectum: tenet glo. alius ꝙ hic actus nō inducit professione3: ꝛ tūc ad ꝯrium responde ꝙ hic reddit se in manib⁹ abbatis: vt in futurum fieret monachus: ꝛ sic votū nō fuit de ꝓsenti: sed de futuro: pro tanto cōpellit vt fiat monachus. Et hoc casu dicit hosti. ꝙ si profitetur sollēniter aliquā religionem: licet laxiorem: tenet ꝓfessio: qꝛ votu3 sollēne derogat non sollēni. J. eo. que post votu3. lib. vj. Hic si voueat se fieri monachus: ꝛ se reddat monasterio professus est: si dicit voueo me ꝓpetuo religiose victurum: ꝛ talem religione3 seruaturum: tūc nō potest reuerti ad seculum. J. e. cōsulti. ꝛ. c. statuimus. quasi tacite sit professus. xvij. di. diaconus. Si dico voueo me intraturum religionem: potest tamen infra annum exire: nisi appareat eum voluisse vita3 mutare: quo ad ecclesiam: requirtur enim ad hoc melius. J. eo. nō solum. lib. vj. Quantum ad anime salutis videat ipse quid intendebat ꝛ relinquatur constantie sue. supra de iureiuran. c. mulieri.

Antonius de Butrio.

c **Cum simus.** Si pater filiū minorem offert monasterio: ipse factus maior pōt exire. h. d. Cōiu diuisio: fa ibi discretionis. ¶ Not. ꝙ existens minor pubertate nō dicitur annos discretionis attingere. ¶ No. per hec vba cōfero me: ꝛ mea monasterio quis ꝓfiteri vř. ¶ No. ꝙ obligatio paterna nō restringit filium monasterio: vt regulariter fit monachus: ꝛ sic discedere valeat superueniente habili etate. ¶ No. ꝙ pater monasterii ingressu: nō pōt filium ꝓuare successione: patet: ꝛ sic dicit: l3 monasterium habeat loco filij: non tñ includit filium legitimū ꝛ naturale3 a successione: ꝛ sic vera filiatio pferť ficte. ¶ Quero cum glo. que sunt bona que pōt filius vendicare: dic ꝙ sunt bona idest legittima: reliqua monasterio cōpetent: que ipo igressu cōpetit. xx. q. iij. si qua. que erit trina illius partis que sibi ab intestato debetur: vel medietas: fm numerū filiorū. ꝛ. C. de inoffi. testa. auč. nouissima. ¶ Querunt doc. pře pferente se ꝛ sua: vna cum filio: cuius interim erunt ista bona pro rata filium contīngentia: an in dominio patris vel filij: an monasterio: dicunt ꝙ in monasterij dñio si sub conditione: filius proueniens ad maiorem etatem reuocauerit ingressum. ꝛc.

s **Licut.** Furiosus profitendo non obligatur: nisi factus sane mētis ratificauit ingressum. h. d. Et sunt due partes. Jn pma decisa consultatio. Jn scda rñsio: fa ibi consultationi. Que primo respondet. Scdo rōnem assignat ꝛ excipit: fa ibi. cū alienatus: tertia ibi. nisi. ¶ No. pmo ꝙ mēte priuatus: omnino ꝯsecutiuo ad mente3 ꝓuatus est: ꝛ ꝓuato sensu: priuatus est ꝯsensu. ¶ No. ꝙ ingressus furiosi: ratificari pōt supueniente sanitate sensus. ¶ Glo. j. ponit casum. Uidete eam ꝙ ingressus tpe furoris: peruenit ad sanam mente3: ꝛ nō ꝯdicit nec ratificat: sed tm in monasterio stetit: ꝛ hitum non dimisit: an tacite vř ratificare hitu3. Doc. dicunt ꝙ sic: si incōtinenti qñ peruenit ad sanam mentē nō dimittit hitum: alleg. hosti. xvij. q. ij. cōsaldus. Credo ꝙ saltē reqriť dlatio hitus per triduū. ꝭ. e. ad nřa3. ¶ Quero vlterius cum glo. iij. quid si haberet integrū sensu3: esset tñ in graui isirmitate detent⁹ ꝙ obligareť si voueret. Jnsti. q. nō est pmiſ. facere testm. ꝭ. pterea. qs teneť pbare: vel dicēs ꝙ eēt sane ment]: alle. ꝭ. ð succes. ab inte. c. cū dilect⁹.

a **Ad apostolicam.** Professio fieri ꝛ recipi pōt. J. pbatiōis annū. Et sunt due ptes. Jn pma ponit decisa ꝯsultatio. Jn scda rñsio. ibi. qđ nib⁹. Et ibi rñdet ad pmā: fa ad tertiā. ibi. prohibēdum. ¶ No. j. ꝙ regřr ad religionis ꝓbatione3 a iure datus est annus. J. que3 igredi volēs ad ꝓfessione3: nō est recipiēdus. ¶ No. ii. ꝙ professio facta ante annum probationis obligat profitentem religioni. ¶ No. iij. ꝙ iuri cōcernenti: fauore duorum cōi ꝯsensu renūciari pōt: ꝛ alle. tex. ꝙ qlibet pōt renūciari iure suo pro se: ꝛ in fauore3 suum intraducto. ¶ No. arg. de sba ꝓfessionis etiā vt absit recipiens ad ꝓfessione3: ꝛ ꝙ hāc receptōe3 facere pōt abbas p se: vř p aliū. ¶ No. ꝙ multa fieri ꝓhibenť: fcā tñ tenent. ¶ Op. ꝛ vř ꝙ nō possit Abbas renūciare in fauore3 monasterij iuri introducto. ꝭ. ð sta. mo. c. monachi. ꝛ de transac. c. ꝯtingit. Dicūt doc. ita demū ꝙ receptio fcā añ annū ꝓbationis pīudicat monasterio: si fcā est ꝯsultatio frib⁹ monasterii: alr̄s sec⁹ vř alr. So. l3 cāu si abbas l3 faciat ꝯsult] frib⁹: alr̄s nō. Credo tñ ꝙ sufficiat ꝙ taceāt: ꝛ nō ꝯdicāt: l3 cāu ñ pīudicat. ad hoc ð or. cogni. c. cū dilect⁹. vbi glo. singularis. i glo. pnia. ¶ Op. ꝙ hēant mař⁹ tps anno. xvii. si qs icognit⁹. dič gl. qꝛ canones varie loquūť de isto tpe: ꝛ cōiť cřicī not] p annū laic⁹ not⁹ ꝛ cřic⁹ icognit⁹ p triēniū ꝓbāt. S3 dič gl. ꝙ hodie ista nō ꝓcedūt: qꝛ stati3 pōt ꝓfiteri: vt l3 p3. i fi. gl. i. Alii alr dicūt ꝙ imo vř alr distinguēdū: si ita ꝛ ꝯdicio ꝛ ꝓbatio sint nota: ꝓbaf per annū tm: ꝛ sic d3 intelligi. c. consaldus. hic ꝓ alle. Si vo

ulle. Si aūt conditio eius est ignota & vita cognita: tunc ꝓbabiꝛ p bienniū. Si vo ē nota ꝯditio: & vita icognita p bienniū. Si vtrunqꝫ est incognitū. s. vita & cōditio: ꝓbabitur p trienniū: & sic loquiꝛ. c. si quis: nec debemus dicere hoc esse imutatū: qꝛ nō appet h eē icorrectū: & h ꝺcre. oio nō ꝯdicit illis ꝗ pt p illas distingui. Fateꝛ tñ doc. ꝙ ꝯsuetudo interpꝛtaꝛ vt debetur siue deꝛ tm̄ annus: & hoc seruandū ē si ꝯsuetudo pt iterptari legē & tolleꝛ. liij. di. leges. ℭ Uenio ad gl. & oppono. ꝙ hodie iuri nō pōt renunciari: ꝙ est ītroductuꝫ in fauorē aliquoꝝ. alter sine altero in cuius fauorē introductū est velit renunciare: bene pōt: vt dicisꝫ dicere: imo hoc ius est ītroductū i fauorē regulā ꝓbare volentiū. Igiꝛ dic ꝙ iuri introducto i fauorē oium: qs pōt renunciare qñ ius concernit fauorē oium in cōi: vt in contrario. Nūquid aūt hoc tēpus possit prorogari: sicut & artari. Docto. dicunt ꝙ sic & est dictū Hosti. q ꝓsequiꝛ suas rōnes generales. de qbus nō est curandū: qꝛ planū est ꝙ dicit de iure. Ultimo doc. h ponunt plures casus qñ quis possit suo iuri renūciari. Dic de hoc qꝺ no. de foro compe. si diligēti: & ex dictis habetur responsuꝫ ad oīa. ℭ Oppo. ꝙ factū contra legē non valet. C. de le. l. non dubiuꝫ. So. si lex stat in factis prohibitionis factū contra non valet si prosequiꝛ vlterius aut annullādo & idē si confirmando valet si aliā penā opponendo: tunc cōmuniter valet. Materia est longa. de qua habes glo. plenā in cle. i. de iure patro. vide ibi. ℭ Ultio gl. querit que pena imponaꝛ. dicit ꝙ arbitraria: ꝙ hodie īponiꝛ pena. decreta. nō solū. e. ti. li. vj. Sꝫ istud ē verū i suo casu. nō hētis aliud.

Sicut nobis el. ii. Qui pfessionē fecit & hītū suscepit: lꝫ nūꝗ̄ i claustro māserit: a d obseruantiā religionis cōpellitur. h. d. Cōis diuisio. Scda. ibi. fraternitati. In qua primo soluit casum. In secunda soluit obstaculū. ibi. cum quod. ℭ No. arg. ꝙ susceptione habitus ꝓfessionis: ēt extra ecclesiaꝫ solēnizatur votū. ℭ No. secundo ꝙ non est de substantia ꝓfessionis: ꝙ quis ad ecclesiā & mōasteriū in quo profitetur transeat. ℭ No. ꝙ retētio bonoꝝ & habitatio extra claustrū nō excusat nec eximit quem a professionis voto ℭ No. ꝙ susceptio habitus in infirmitate existente: vt deliberate obligat quē religioni absqꝫ perseuerantia tridui. ℭ No. ꝙ operatio cōtra votū sciente & patiente superiore non tollit votum nec inducit dispensationē contra illā. ℭ No. practicā formādi libellū qñ petitur monachus: qꝛ debet dicere peto talem constringi monach. resumendi. ℭ Uenio ad gl. op. ꝙ infirmitas non excludit votum. J. eo. sicut. So. infirmitas corporis includens intellectuꝫ non excludit votū: vt hic & sicut ibi. ℭ Oppo. ꝙ timor mortis īpedit votū: qꝛ i illius finem ordinaꝛ: tūc īpedit votū si non ordinatur in finē illi⁹ secus vt hic: vel in contrario. Timor ē bonus vt timor dei. qꝛ hic forte facit ad salutem anime: & contra eū non competit restitutio: qꝛ non esset superior qui dare possit licentiā contra timoreꝫ bonis suis. ℭ Oppo. ꝙ bonis suis non potuit vti: qꝛ si erat monachus bona nō poterat habere. ꝺ sta. mo. c. ij. So. dic bonis suis quōdā nō de pñti. ℭ No. de dictione quondā. ℭ Quero pone ꝙ abbas in vita non reuocauerit monachuꝫ. an post mortē possit bona repetere. dic ꝙ nō. C. de lati. lib. tol. l. i. vbi negligens seruū vel libertū nō potest post mortē bona eius repetere. Uinc. cōtra: qꝛ talis patientia non debet preiudicare monasterio: alia sunt clara. De hoc de infantibus & langui. expositis in integ. resti. c. i. īmo ipsemet pōt reuocare. qꝛ potest se corrigere nō sibi: sed ecclesie. non eniꝫ abbatialis potestas etiā obligatur. xxxv. q. i. ꝙ quis. de offi. or. irrefragabili qꝺ satis videtur.

Licet quibusdam. Professus religionis priuate priuilegiate: ꝙ de illa ad aliam ēt arctioris vite trāsire nō possit: etiam petita licentia prelati: ꝗ̄uis non obtenta poterit: zelo sanctioris vite ad artiorē regulā profiteri. hoc dicit. In prima ponit exordiuꝫ ex quo factum diffinit ibi. cum ergo. Prima facit quinqꝫ. Primo formā ponit priuilegij. secundo ipsius interpretationem: & interpretationis causam. ibi. qꝛ tamē Tertio illā fortificat ibi. cū etiā. Quarto illā reassumendo specificat ibi. quo circa. Quinto huius determinationē fortificat: fortificationē determinat ibi. illa semp. ℭ No. multas auctoritates notabiles quas iuuenes debent discere mēti. ℭ No. primo ꝙ priuilegia ꝓcedūt vt ad arctiorē religionem quis transire non possit: inuito plato immo & cōtradicente tpantur vt intelligaꝛ qñ cōtradictio est iusta. nec impedire dꝫ ꝓpositū ingressus qñ contradictio est iniusta. vñ trāsiens si trāsit ex temeritate operaꝛ priuilegiū. Similiter si ex leuitate: sed si transit ex īstigatiōe spūs priuilegiuꝫ non operaꝛ: nisi quo ad petionē licentie. ℭ No. ꝙ est dare duplicē legē. s. priuatā. i. legeꝫ dei & legē conscientie: que alias appellaꝛ lex spiritus que cuilibet priuato est data: & hic talis lex preualet oī legi cōi: & quia tali lege duciꝛ: nō ē sub lege cōi. ℭ Nota ꝙ ad artiorē religionē licitū est trāsire licentia petita. licet nō obtenta. ℭ No. ꝙ eps ad religionē trāsire non pōt absqꝫ licentia pape. ℭ No. ꝙ auctoritates allegabiles ꝙ vita actiua est fructuosior & vtilior: ꝗ̄ vita contemplatiua. ℭ No. ꝙ priuilegiū mereꝛ amittere qui ꝯcessa sibi abijciꝛ ptāte. Et no. alia generalia. que habētur ex textu. ℭ Oppo. ꝙ qs nō potest trāsire ad arctiorē religionē licentia petita si nō obtineatur. vt patet in cistertien. q habent priuilegiū hic concessiꝫ. ꝫ. e. nō est. cum ibi. no. So. dicunt doc. ꝙ sit aduertendū ad verba priuilegij. nā si priuilegiū hēt ꝙ teneꝛ petere & etiā obtinere licentiā: tunc non sufficit petere: nisi ēt obtineant. Si aūt hꝫ priuilegiū ꝙ nō possit transire eis inuitis & ꝯdicentibus: tunc dꝫ interpretari ꝓuilegiū & distingui: sꝫ ꝙ hic dī aut vult transire zelo sanctioris vite: tunc sufficit ꝙ licentia sit petita: licet non obtēta. &c. ℭ Quero qñ dicatur prelatus iuste cōtradicere. Rñdeo qñ trāsiꝛ volēs ex īspiratiōe diuīa nō petit: sꝫ ex temeritate. ℭ Quero qñ appebit ꝙ monachus temerarie vel leuitatis cā trāsiuit. Dic vt qꝛ habuit verba cum prelato rixosa: & iurauit ꝙ nunꝗ̄ cohabitaret cū eo. de iureiu. vel est bō lenis qui nō pōt habitare cū aliquo: vel vult ad minorem vel parem transire: & nō hꝫ aliquā cām: nisi dicit se inspiratum: de tali inspiratione non est ei credendū. nisi aliter ꝓbetur. facit qꝺ habeꝛ J. de re. iuris. li. vi. & J. de hereti. cū ex iniuncto. Hosti. ponit exēplum de illo qui non pt viuere sine carnibus: & vult transire canonicus ad monasteriū regulare. ℭ Quero pone ꝙ monachus petat licentiā a suo abbate q nō vult eū audire seu male sibi respondet. vel nihil rñdet quid erit in isto casu. Rñdeo: sm Innocen. ꝙ in oibus illis casibus a iure permissis possit libere trāsire. Sed an clericus secularis possit transire ad monachatū licentia nō petita nedum etiā obtenta: lꝫ secus in monacho. Dicit tamē Inno. ꝙ sic poterit reuocari tñ si ex suo transitu monasterium ledaꝛ. alꝛ. vij. q. i. quā periculosuꝫ. & c. si quis presbyter de renunc. admonet. ℭ Quero quis erit superior qui habebit iudicare cām nō rōnabilē & trāsitū temerariuꝫ. dic ꝙ nō ille a quo petitur licentia: sed ille ad queꝫ appellaꝛ de appella. cū specialis. ℭ Quid si monachus coraꝫ superiore contendit monachū transiuisse illicite: qs erit modus & pratica ipm vendicandi. Dicunt docto. si est appellatū: & monachus ex cā verisimili appellauit: appellatiōe pēdente trāsiuit officio iudicis. per viam attemptati: debet restitui: ar. de appella. bone. & ꝙ ibi nota. Idem si nō est appellatum sed tantum delata est querella ad superiorem: per viaꝫ que rimonie: ar. de iudi. dilecti: & ꝫ. de dolo. & cō. c. ii. Item pōt agere rei vendicatiōe. vt. l. i. §. per hanc. ff. de rei vendi. Itē potest agere ex canone. xix. q. iii. statuimus. ad hoc in fi. de ma. & obe. inter quattuor. Sed apud quem morabitur monachus lite pendente. Sol. dic ꝙ apud monasteriū: ꝙ hēt ipse monachus in possessionem. ff. de liberali cā. l. ordina

ta. Et no. s. ꝺ pba. ex litteris. Quid si monasteriū ad qꝺ trā
siuit monachus non vult defendere ipsuz monachū: an pōt
ipsuz cōpelli ad monasteriū defendendū. Rñdeo ꝙ si in se
cundo monasterio steterit per annū: ꝛ annus est lapsus: tūc
pōt cōpelli monasteriū officio superioris ad ipsuz defendē
dum. Si aūt adhuc existit. J. annū: qꝛ nondū lapsus ē annus
a tpe secundi transitus: ꝛ tunc restituendus erit pmo mona-
sterio. vt. J. eo. c. fi. Et postea habebūt litē discutere: qꝛ si ap/
paret ꝙ transiuerit sine licentia cā: ꝛ tunc detur licentia ad p
mū monasteriū reuertendi. J. e. ad apostolicā. ꝛ. c. fi. Et post
modū iudex habebit sūmarie discutere: qꝛ si apparebit ꝙ
leuitatis cā transiuerit in dicto primo monasterio reuerten
di: ꝛ imponere per abbatē: vt puniaꝛ scdm disciplinā ordi-
nis. xix. q. iij. c. mandamus ꝛ. J. eo. ti. c. fi. Si aūt apparet ꝙ
ductu spū transiuerit: puniēꝛ abbas per superiorem q iniu
ste denegauit: ꝛ dabiꝛ licentia monacho transeundi ad mo
nasteriū ad qꝺ trāsiuit. Quid si mōachus trāsiuit ad arcti⁹
monasteriū: an possit cōpelli scdm monasteriū recipere di/
ctuz monachuz. Doc. dicūt ꝙ nō: nisi hꝫ litteras dimissori/
as: ar. de parro. c. fi. ꝛ si abbas cōfiteaꝛ se licētiasse vel dene
gat nullā iustā cām assignans: secure poterit secundus ab/
bas recipere: idē si assignat cām ꝛ indubiaꝫ non cognoscat
secundus abbas de hoc: sed recurrendum erit ad superio/
rem primi abbatis vel ipsemet monachus adeat superio/
rem deponendo querimoniam: ad hoc de rescrip. c. cum cō
tingat. Idem dicit Hostien. de habentibus priuilegium:
ꝙ si suus superior noluerit eos ordinare ꝙ tunc possunt se
facere ordinare a quo maluerint catholico: sit exemptus an
sufficiat licentia petita. quia speciale videtur in episcopo vt
requiratur: ꝙ sit exempta obtenta. ergo. ꝛc. ꝛ de prescrip/
tionibus nonne. tenet egidi. ꝙ sic: quia lex dei maior est le/
ge pape. alle. in ar. de cle. excōmuni. c. illud. Contrariū te/
net Hostien. vt requiraꝛ obtenta licentia. Inducit simile ꝺ
subdiacono pape qui ab alio ordinari non potest: nisi licen
tia petita. alꝛ. c. cū in distribuendis. De tempo. or. Sic vi/
detur in hoc casu ꝙ propter subiectionem ꝛ reuerentiam
vinculi ꝙ episcopi debeat: requiratur licentia de quo in re
gula cū constet in li. vj. ad quā hic Jo. an. remittit. ¶ Ve
nio ad glo. omnes glo. sunt litterales: excepta illa sup ver/
bo sufficit licentiam petere de elec. cum in veteri nō soluit:
dic ꝙ concordat quia ita hic: sicut ibi debꝫ expectare respō
sum. Sed si sit contumax an respondendo cōgruo tempo-
re: ꝛ expecatus nec si non congrue respondebat potest tran
sire secundum doctores. ꝛc. Quid si trasiuit monachus ad
strictiorē regulā licētia nō petita an sit reuocandus? quidā
ꝙ non dummodo leuitatis causa non transit vt in fine. In/
contrarium. xx. q. ij. mandamus de etate ꝛ qualitate intelle
ximus. sed dicit glo. ꝙ potest intelligi quando leuitatis cā
transiuit: dic ꝙ reuocabitur: ꝛ sic dicit Jo. an. se vidisse pro
nunciari ꝛ si dicas quid operatur hoc quia restitutus pote-
rit licentiam impetrare: ꝛ petere ꝛ quia denegata poterit ad
secundum redire. Respondeo ꝙ satis est ꝙ satisfiat iuri:
ad hoc de accu. ad petitionem. de supple. ne. prela. quia re-
gularis sic ꝛ iordīata electiōe repulsa admittiꝛ ordiata. de
e. ꝛ sup eo. vt i. c. inotuit ꝛ. c. sup eo. de elec. ꝛ de iude. exami
nata. Jīē possit reuersus ad pmū māere. vbi mutato ppoſi
to. ad h de spon. tua. ꝛ ꝙ ibi no. sup prima gl. ¶ Op. ꝙ li
centia etiam petita non possit transire: quia inuito prelato
non debet posse personam suam alienare. sicut nec res pos-
sunt ꝛ maior ē alienatio persone. ꝛc. xii. q. i. precipuus. xvii.
q. i. c. ii. hinc est ꝙ peregrinari non potest sine licentia. de cō
se. di. v. non oportet. ꝛ sepe propter inobedientiaꝫ bonum
intermittitur. x. q. iij. quid ergo. dic ꝙ non sit auctoritate ca
nonis ꝛ sic non constringitur per legē. dicūt tamen docto/
res ꝙ si extrinseca ecclesia grauiter lederetur vel infirmare
tur transire non debet clericus vel monachus: quod suffici
at vt prima ecclesia illam repetere possit secundum Inno.
ꝛ hoc per viam restitutionis si transitus teneret vel per viā
iuris cōmunis si transitus non teneret secundum Hostien.
sit ratio quia ex graui lesiōe temporaliuz restituiꝛ ecclesia
de restitu. in integ. c. i. fortius est in alienationis lesione per
sonarū vt. s. in glo. item. tamen propter animarum saluteꝫ
indebito modo transiens aduoceꝛ de sta. mona. ꝙ dei. for
tius hic. ¶ Quero que ē lex priuata que proferꝛ publice?
dicit glo. ꝙ illa que est amor dei siue charitas de qua diciꝛ
habet charitateꝫ: quicquid vis. de. pe. di. ii. radicata. Inno.
dicit ꝙ priuata est spēs publica ius cōmuni. dicit Hostien.
ꝙ publica est que scripta est in cordibus hominū. Alie gl.
sunt clare videas per te. Antonius de Butrio.

v **Eniens.** Coniuges religionez pro
fitendo ab inuicem disce/
dere possunt sed aliter se obuiare non possunt.
h. d. pma ps pōit mulieris petitionē. Scda pui
det illi ꝛ iudices dat. ibi nos igiꝛ. ¶ No. ꝙ stāte mrimo/
nio. iuramētū de se nō repetēdo: vꝛ obitū videꝛ illicite non
exigendo qñ ꝯiuges nō ppōnūt i castitate māere. ¶ No.
ta secundo ꝙ aliter coniugū altero in seculo remanēte ma
xime adulterante religionem ingredi non potest. ¶ No
ta tertio ꝙ assertioni etiā pluriū fides adhibetur ꝛ sumitur
assertio pro testamēto pstito a teste non iurato. s. de coha.
cleri. ꝛ mulie. tua. ꝛ patet. s. de elec. cum inter. R. ¶ No-
ta quarto ꝙ iudex ex officio coniugem religionez ingressā
reducere pt: ꝛ restituere viro: ꝛ sic ex officio supplere pro
pter peccati periculuz. ¶ Ultimo nota sūmariuz. ¶ Op
po. ꝛ videtur ꝙ mulier nō sit viro restituenda ex quo vir nō
petit quia non debet iudex de facto supplere. C. vt que de
sūt. aduo. l. i. So. doc. ꝙ imo pt supplere in materia matri
monij propter periculum anime: non enim sufficit mulieri
ꝙ vir eam non petit ex quo se adulterādo illi dedit causaꝫ
adulterandi. ꝛ similiter ipsa adulterata est. alle. xxvij. q. ij.
si tu abstinere. Sed diceres si mulier nō potuit intrare qua
re datur licentia: ꝛ viro intrandi dicitur ꝙ non datur licen/
tia mulieri inuita. ¶ Oppo. ꝙ mulier non debet audiri re
petendo virum: quia sic veniret contra iuramētum: quia nō
venit sui fauorem: sed mariti vt ab adulterio reuocaretur:
vnde si maritus non adulteratur mulier petens restitutionē
viri: nō esset cogēdus: vir ad mulierēꝫ redire: de iureiuran
do. quemadmodum. Alij dicunt ꝙ si mulier transiuit ad
monasterium: de licentia viri obtenta etiam calumniose: ꝛ
cum peccato. ꝙ non cogetur ad viruꝫ redire: licet adultera
tur maritus. alleg. J. titu. proxi. c. veniens. ꝛ. c. constitutus.
¶ Secundo per decre. istam dicunt doctores. ꝙ etiam vo
luntaria spoliatione coniugum datur possessoriuꝫ: ꝛ datur
restitutio. ꝛ hoc propter periculum adulterij. quinimmo
dicunt. ꝙ si alter coniugum voluntarie recederet ab alte-
ro: ꝛ voluntarie recedens vellet repetere cōiugem: ꝛ agere
possessorio posset ar. nota. de resti. spolia. litteras. tertio di
cunt doctores per hanc decre. ꝙ bigamus potest monacha
ri de quo per Jo. an. in questione gualterij in parte secūda
super regula delictū. li. vj. Venio ad glo. ¶ Quero cum
glo. an coniuges possunt adulterari: ꝛ non possunt et hoc
faciunt iusta causa: vt seruent continentiam ꝛ possunt ar. pre
dicti. c. ꝙ deo. pa. Hosti. dicit hoc verum vt propter conti/
nentiā possint se obuiare quando sunt in matura etate secus
si iuuenes ꝛ suspecti. J. titu. i. cum sis ꝛ. c. vxoratus. Item hec
vera vbi faciunt hec bono spiritu. ꝛ deliberate. ¶ Oppo.
ꝙ marit⁹ nō possit vxorē repeteꝛ ex q̄ adulterata ē ꝺ diuor.
significasti. So. dic. ꝙ hic fuerant vterqꝫ adulteratus. ꝛc.

c **Onsulti.** Qui ad monasterium con/
uertitur habitum sumendo
nouitij: infra probationis tempus redire potest
ad seculum: nisi appareat euꝫ vitaꝫ voluisse mu
tare. h dic. Cōis diuisio. scda. ibi lꝫ aūt: i q̄ distiguit duo mē
bra. pmū soluit ibi. pmo: scdꝫ ibi i scdo. tertio ꝯsuluit. ibi vt
ergo. ¶ No. ꝙ apostata ē infamis. ¶ Nota ꝙ assūptiōe
ne habitus nouiciorum cum proposito. vitā mutandi quis

astringit ⁊ obligatur religioni vt ingredi cōpellatur ad religionem.⁊ non alligatur religioni equalis obſeruantie:ſed ſufficit ingredi:etiam minorem:etiam nulla ſubſiſtente cauſa:⁊ hic ampliatur decre. ſuper eo.eo.titu. ¶ Nota hic affectum proteſtationis declaratorie:quia intentum declarat proteſtantis in facto multipliciter intelligibili. Et nota ꝙ proteſtatio debet eſſe temporanea actus geſti.actus ergo dubi⁹ nō.declarat poſtea ſecuta ꝓteſtatiōe poſt actū geſtū:⁊ ꝙ nouitioꝝ habitus nō hʒ in ſe tacite ꝓfeſſionē annexaʒ niſi aliud extrinſece appareat.¶ Quero qualiter ꝯſtabit aſſumptione habitus nouitiorum quē velle vitam mutare:⁊ ſic videam quando intendit profiteri.dicit Inno.ꝙ hoc poterat conſtare confeſſione eius:quia hodie cōfitetur ꝙ quādo habitum aſſumpſit erat huius propoſiti:ꝙ vellet vitaʒ mutare ꝙ dicit verum:niſi ageretur de preiudicio matrimonij poſtea contracti:quo caſu ad preiudicium matrimonij nō ſtaretur confeſſioni eius.de eo qui cog.ꝯſag.ſuper eo. Item probabitur alio modo de quo ⁊ quibus modis etiam videbitis.J.c.penulti.⁊ facta fide de huiuſmodi voluntate vitam mutandi:compellitur ingreſſus ad executionem voti.vel littera hic aperte dicit:⁊ per iſta dicit Hoſtien.ꝙ ſi iudeus voluit baptizari ⁊ eccleſie conſtare poſſit de hoc voto compelli iudeus poſſet per eccleſiam ad hoc votum exequendum.de quo remittit ad.c.debit⁹ de bapiſ.⁊ maxime procedit hoc in voto neceſſario vt eſt votum baptiſmi ſi eſt votum religionis:quod eſt volūtarium.⁊ ideo dicit Hoſtien.ꝙ papa poterit tūc compellere:⁊ eccleſia iudeum eo modo:⁊ ea forma qua compellit ad vſuras reſtituendas.patet.J.de vſuris.poſt miſerabilem.⁊.c.precedenti ⁊ de reſcripto in archiepiſcopatu.¶ Secundo Innoc.ponit hic aliquos modos votum ſolemnizandi:⁊ aliquos habuiſtis.ſ.e.porrectū:⁊ ī iſtis additiōibus ad illos habetis materiam plenam.de qua per Guil.de mon.lau.in cle.eos de regula.qui multos caſus ponit ꝓſequēdo. ſʒ Inno.dicit ꝙ vnus eſt modus ſolemnizandi votuʒ ſi ſuſcipiatur habitus nouitiorum cum propoſito vitam mutandi:⁊ licet ſuſceptio hitus ꝓfeſſoris ſalteʒ lapſu tridui ꝓfeſſiōeʒ īducat.ſ.eo.c.ad noſtrā:tñ ſuſceptio nouitioꝝ īducit ꝓfeſſioneʒ:vbi ſi ꝯſtet ꝙ ſuſcepit aīo mutandi vitam. Scōus eſt modus ſuſceptio hitus religionis cum propoſito renūciandi ſeculo.hoc vltimum non eſt neceſſarium ſi ſit habitus profeſſoris:dummodo non appareat oppoſituʒ ⁊ multa facit.xxvij.q.i. Tertius eſt modus quando mulier ꝯtinentiam emittente ſuſcepit habitum.alle.qui.cle.vel vo.inſinuante. ¶ Quartus modus eſt ſi renunciat proprijs ⁊ mutat habitum recipiendo habitum profeſſoris. Nam renunciatio proprij eſt de ſubſtantia voti vel monachatus:ſicut ⁊ continentia.de ſta.mo.cum ad monaſteriū in fi.Si ergo votum continentie cuʒ ſumptione habitus ſollemnizat votuʒ:ſi de ſubſtantia profeſſionis votū continentie.Sic erit in voto renunciationis proprij:cū ſumptiōe habitus.vidiſtis.ſ.e.porrectū:⁊ dix in.c.inſinuāte.Ex ꝑdictis Inno.dicit regulā ꝙ ꝑmiſſis aliqb⁹ de ſubſtātialib⁹ regula vna cū ſuſceptiōe ad aliquā religionē ī approba.ſiue ꝓmittas caſtitatē ſiue paupertatē ſiue obediētiā:lʒ de ſʒ vltio ſit magis dubiū debeat ītelligi:vt dixi.ſ.i.d.c.iſinuāte:ex his dic Inno.ꝙ ſi ſit aliī votū extrinſecū ab altero de ſubſtātialib⁹ cū habitus ſuſceptione:ꝙ nūꝗ̄ ſollemnizaret votū nec profeſſionē inducit:vt ſi quis vouerit non comedere carnes vel ſeruare vigilias apoſtolorū:vnde concludit ꝙ ſi per ſe vouit aliquod ſubſtantiale ꝙ ⁊ ſeruare tenetur per ſe:⁊ ſuſcipendio habitum intelligitur ſollemnizare:⁊ ē preſumptio iuris ⁊ de iure voluit profiteri:predictis non ob.xvij.q.i.conſaldus.vbi promittens ſe monachū fieri ſuſcipiendo ipſuʒ habitū non dicitur profiteri.quia ibi erat mente alienatus.⁊ ibi nullū votuʒ emiſit:nec habitū ſuſcepit per quod propoſitū ſollēnizauit:ſed conſaldus ſine ſuſceptione habit⁹ promiſit ſe facere monachū:ideo peccat non implendo.xvij.q.i.qui bona.non tñ ſit monachus:nec fieri cogit.de renūcia.ex tranſmiſſa.Inno.vʒ melius eū ad hoc cogēdū.de voto.magne.in dioceſ.tranſmiſ.non precedente voto ſuſcepit habitum.de quo.qui cle.vel vo.conſuluit. Non obſtat de renuncio.ex tranſmiſſa.qui ibi ſine aliqua traſmiſſiōe recipit habitū qui cle.vel vo.conſuluit.⁊ proſequitur alia inutilia quantuʒ ad.c.ex tranſmiſſa.de renuncia.que nō proſequor:qꝛ verus intellectus ibi habetur in glo.tangebat etiam Inno.vnum incidenter ꝙ improbat:an ſi quis vouit ſimpliciter de profitendo an compellitur ad cōplendū votū:⁊ primo dicit ꝙ nō:poſtea cōcludit veritatē ꝙ ſic:de quo vidiſtis in.c.porrectū.⁊.J.ī voto.ꝑ tuas.videbitis. Veniam⁹ ad gl.¶ Op.ꝙ nō videat ꝓfiteri ſuſcipiēs hitū.J.e.c.ſtatuimus.So.dic.glo.iij.ꝙ hodie hec diſtinctio non habet locum:quia indiſticte ꝓfiteri nō vʒ:niſi euidēter appeat ꝙ ītēdit ꝓfiteri ſʒ dictū placet:ſʒ iſta decre.ꝯcordat cū illa glo.ſup verbo.in primo caſu.⁊ ſic ſequuntur.ideo ipſam obmittam cuʒ capio mediaʒ ſuper verbo remanebit illa:querit an liceat contrahere matrimoniū illi qui religionē intrauit cauſa probandi ⁊ poſtea exijt.dicit glo.ꝙ nō quaſi ſimplex vouerit.xvij.q.i.nos vouimus.fatetur ꝙ ſi cōtraxit tenet per totū ti.qui cle.vel vo.Glo.determinat oppoſitum:quia talis nō vouit ſimpliciter vel ſollēniter:ex quo ſic conditionaliter itrauit vt ꝓbaret ⁊ hec vera:niſi propoſuerat vitaʒ mutare.quia tūc ſaltem religioni obligatus eſt in genere.ſic non poteſt contrahere:imo ſi haberet vxorem non cognitā illa poſſet ſe alteri coniungere iure matrimonij ſʒ Inno.¶ Glo.ſuper verbo ſingulariter querit quia textus dixit ꝙ ſi probans erit monaſteriū non debet ſeculariter viuere.i.diſſoluere.lxxxi.di.dictum.⁊ hoc in memoriaʒ prime religionis.dicunt tamē doctores ꝙ veſtes portare poterit ⁊ habitum ſecularem ⁊ ꝙ exire debet in veſtibus in quibus intrauit.ſ.e.ſuper eo.ſi tamen eſſent veſtes nimium laſciue quibus intrauit honeſtum eſt ꝙ illas deponat ⁊ priores ſumat in memoriam priſtine religionis.C.de queſtio.l.ſeruos.potes ibi opponere recitādo ī elec.ſuper eo.⁊ ſoluere vt colligitur.¶ Quero an aſſumens habitum ſine proteſtatione profiteri videatur videtur preſumendum ꝙ ſic pro relatione:quia ſūma eſt ratio.⁊c.ff.de reli.⁊ ſump.fune.l.ſunt perſone.Et hoc tenet glo.vnde concludit ꝙ proteſtationem neceſſariam.alle.iura.Adde quia licet ſecurior eſt pars vt in dubio preſumat ſe legatum de cle.excōi.mi.illud.de ſenten.excom.per tuas.In contrariū videtur ꝙ habitus nouitiorum non habet annexum votum.⁊ quia per hoc non fecit profeſſioneʒ nec diffinite renunciat ſeculo cum non intendit ſe obligare.J.eo.ſtatuimus.niſi euidenter appareat ꝙ velit mutare.vt ibi:⁊ ſic intellige hic:⁊ hoc verum:quia non eſt neceſſaria proteſtatio:ſm doctores.⁊c. Anto.de Butrio.

Postulaſti. Qui.J.annum probationis non facta probatiōe ſine profeſſione reuertitur ad ſeculuʒ libere poteſt ad ordines ⁊ beneficia promoueri.hoc dicit.Cōmunis diuiſio:ſecūda ibi.nos igitur.¶ No.ꝙ aſſumptio habitus nouiciorum non inducit profeſſioneʒ:maxime ſi ante lapſum anni ingreſſus:monaſterium egrediatur.Et ſic nota ꝙ ꝓbationis habitus nō habet in ſe profeſſionem annexam.Item nota ꝙ recedēs a monaſterio ante factam profeſſionē aliqua nota nō afficit:nec habilitat ad beneficia ſuſcipienda ⁊ tenenda:nec etiam inhabilitat ad ordies ¶ Op.dato ꝙ ignorātib⁹ epis tales ſint ꝓmoti nō viciat ꝓmotio.ex quo a iure ꝑmittit egreſſus afi ꝓfeſſionē.So.dic ſciētib⁹ maxie idē ſi ſint ignorātes vt ē dictū ꝙ non appareant decepti.Alii dicūt vt dicitur vt appareat eos in etate diſpenſaſſe predicūt epiſcopos poſſe diſpenſare in etate ad curatum quod eſt falſum.de etate ⁊ qualitate.c.i.libro ſexto.Et quia non videtur diſpenſare ſcienter promouendo.vt de fil.ꝑſbyte.veniens.Ideo tenētes primam dicunt per hoc ꝙ intrauerunt ⁊ exiuerunt:⁊ poſtea

etate legittima existenti promoti fuerunt in minori etate cõstituti si cum eis fuit legittime dispensatum. ¶ Oppo. cũ glo. vel intellige ꝙ hic erat minor annis .xiiij. ⁊ nullam habet dubitationem: quia inhabilis etate ad ingressum. s. e. ad nostram. ⁊ c. statuimus: vel intellige ꝙ fuerat maior annis .xxv. et tunc potuit se obligari. vnde apostata videtur: ⁊ sic inhabilis ad ordines: de apostasi. per totum. Sol. potest intelligi minor annis dupliciter. de probatio. in presentia. intelligendo minor ãnis. dic ꝙ fuit astrictus religioni: quia per hoc non suscepit habitum nouitiorum: non apparuit ꝙ voluit vitam mutare: ideo potest liber ad statum primum redire. J. e. ¶ Secundo potest intelligi ꝙ erat maior .xiiij. annis. ⁊ tunc ad contrariuz. dic ꝙ ĩ ea malitia supplebat etatem: quo casu est dubium: an suppleat in religionis ingressu: sicut in matrimonio carnali: de despon. impu. a nobis ⁊ c. tue nobis ⁊ dic ꝙ sic: quia sicut potest doli capax se obligare diabolo. de delic. pu. c. puerum. sic ⁊ deo: ⁊ hanc opinio. tenuit Hugo. ⁊ Inno. in hac antiqua decre. vbi tenetur contrarium per hanc decre. ⁊ tenuit glo. siue dicit ꝙ nõ ꝓdest hodie: ⁊ sic remãet ꝙ ĩ religiõis igressu malitia non suppleat etatẽ. Has opiniões late recitat Jo. xx. q. i. in sũma. ⁊ residet ibi cum hac opinione. Non obstat simile de matrimonio carnali: quia ibi obligatur tantũ homini: ⁊ tale vinculum soluitur tantum morte. Sed vinculũ spirituale morte non dissoluitur: ideo difficilius contrahitur. Non obstat ratio: quia potest se obligare diabolo: qꝛ consequentia non est bona: quia diabolus querens bona hominis: non exigit deliberataz voluntatem eius: sed sufficit casus. xvj. q. ij. visis: post prin. Deus aũt qui nemini insidiatur: vult ꝙ prius deliberet antequã emittat votuz: vnde qui non cepit non deliberet. xxvij. q. i. nuptiarũ. ad h̃ de cõse. di. iiij. qꝛ prima rõne hugo. Fallit in casibus notatis. s. e. licet in glo. abba. Itẽ papa põt in talibus licentiaz restringere. ⁊ relaxare. s. e. ad nostram. quia nec obstat no. antiqua que dicebat sic ibi ministrare: nisi forte prudentia suppleuerit etatẽ in istis: vt transire ad religionẽ laxiorẽ debeant: quando tamen ipsi sine protestatione habitu religionis assumunt vitam presumitur proposuisse mutare. sʒ sublatus fuit tex. per quem due false opiniones tenebantur sʒ opi. hugo. ⁊ alia que habet. ꝙ simpliciter maritus videtur voluisse vitam mutare sm hosti. hec puta vera. quantuz ad ecclesiã quo ad deũ puto ꝙ astrictus sit voto simplici: vt nõ possit saluari nisi impleat votum vel melius deliberet ex q̃ doli capax erat: plene intelligebat. ꝙ egit. ⁊c̃.

c **X parte.** Qui vltra annuz defert habitũ monachalẽ in monasterio: vbi sunt habitus indistincti tacite profiteri videtur. hoc dicit cõmunis diuisio. secũda ibi ideo quia. Pro euidentia huius decre. premitte ꝙ est clare habitum professoris ⁊ iste quandoqʒ ẽ distinctus ab habitu nouitiorum. potest etiam esse extrinseca distinctio: vt ex colore. ⁊c̃. Item quandoqʒ sunt habitus indistincti vt quando nouitii ⁊ professi vno habitu vtuntur: sed conuersi alio: quandoqʒ indistinctissimuz vt quando omnis in confuso eodem habitu vtantur: hoc presupposito. pone casum secundum verum intellectum: ⁊ colliguntur predicta ex. c. i. pe. titu. libro. vj. ⁊ cle. eos qui. eo. titu. ¶ Nota primo ex decre. tacite professum: ex delatione habitus indistincti posse dici. non professum. s. expresse. ¶ Nota secundo ꝙ regulari vite repugnat habere proprium. ¶ Nota tertio duo substantialia voti religionis scilicet carentia proprij ⁊ cõtinentia. ¶ Nota quarto ꝙ habitus nõ facit monachũ si professio tacita sit surgens ex habitus delatione. ¶ Nota ꝙ monasteria videntur subiecta episcopo regule legis diocesane de quo. s. de offi. ordi. conquerente ⁊ c. dilect[9]. ¶ Nota quinto diocesanum habere iurisdictionem ĩ monachum ⁊ respectu eorum que sunt discipline ⁊ obseruãtie regularis. ¶ Nota sexto tex. cõtra duplices: ⁊ ꝙ quis nõ debet duplici iure censeri. ¶ Nota. vij. ꝙ delatio habitus secularis per annum inducit professionẽ ꝙ qualiter debet intelligi dicetur. J. ¶ Nota vltimo ꝙ tacite professus compellitur expresse confiteri ad requisitionem ecclesie: vt ecclesia de eius professione certificetur ⁊ est simile de matrimonio de clandesti. despon. cum inhibitio. ⁊ ꝙ ibi nota. ¶ Oppo. ꝙ moñ. ⁊ mõachi nõ subsint episcopo. quo ad legem diocesis. xvi. q. i. cum pro vtilitate. Solu. expone. legẽ diocesis idest iurisdictionis: de quo de offi. ordi. dilectus. ¶ Uenio ad glo. ⁊ omnes sunt litterales excepta vltima. ¶ Oppo. ꝙ delatio habitus annualis nõ inducit professionem. s. de his que vi me. cã fiũt. c. i. nisi fiat protestatio in oppositum vt dicit glo. quia talis delatio habitus annualis inducit professionem presumptione iuris: nisi contrarium protestetur. nota bene glo. ⁊ nota ꝙ in dependẽtibus a voluntate protestatio voluntaria cõtraria sensui facta etiaʒ presumptione iuris ⁊ de iure admittitur probatio per actum protestationis. contra no. de spon. xviij. qui. dic vt dixi de consti. cum. M. ⁊ ĩ cle. gr̃e. de rescrip. Et aduerte: quia nõ oportʒ h̃ ꝙ protestatio sit iusta causa: quia factum est dubium vt dicit Inno. in dicto capitulo primo. Ratio autem quare protestatio hic tollit presumptionem iuris ⁊ de iure quia hic presumptio surgit a facto iuncto dubio voluntate obstantis. Non quando est certa. dicunt tamen doctores hic vt vincen. ꝙ protestatione de profitendo facta. J. annum non induceret professio: imo nec plus lapsũ annum licet aliquo tempore steterit post annũ vnde ad hac poterit exire. de offi. ordi. pastoralis. Et sic volunt remanere adhuc habebit annum nisi cedat in hoc iuri suo. de hoc in spe. de sta. mona. in vltima questione ibi. specu. idem tenet: arguit tamen in contrarium de appella. sollicitudine. ⁊ dicit Jo. an. in additioni. ꝙ hic factum ⁊ protestatio se cõpatiuntur: ibi non quia id factum est multipliciter intelligibile: sed tu distingue de modo protestandi vt dixi. s. e. c. ij. ⁊ c. ad nostram. ¶ Oppo. ꝙ sola delatione habitus etiam dato ꝙ non durauerit anno: sed momentanee quis videatur profiteri. J. c. proximo. dic si habitus est professoris: distinctus delatio etiam annalis inducit professionem. vnde in quantum dicit. J. annum supple maxime ⁊ hoc intelligendo tex. de habitu professorum distincto ab habitu monachorum: secunda potest intelligi vt loquatur de habitu indistincto nouitiorum ⁊ professoris: ⁊ tunc glo. tex. stat plane quia exigitur delatio annalis. Concludo ꝙ ẽ habit[9] professoris ⁊ distinctus ⁊ hic obligat ⁊ non exigitur delatio annalis vt hic ⁊ eo. titulo: c. i. libro sexto. Quidam est habitus probationis ⁊ quidam voluerunt dicere vt recitat Innocen. ꝙ obligaret religioni in genere. licet non in specie si esset delatio annalis quod non placet Jo. an. nec Inno. quia annalis probatio in habitu probatiõis distĩcte nõ obligat religionem nec in genere nec in specie: nec ob. eo. titu. constitu. libro sexto. quia ibi fuit tacita professio que fit sine probatione. procedit h̃ decre. quando habitus est nouitiorum. que non est patenter distinctus in colore vel in fissura ab habitu professoris vt in cle. eos qui. e. ti. nec ob. littera que dicit ꝙ compellitur ad profitendum ꝙ intelligit de professione expressa per quem ecclesiam ratificet ꝙ alias per censuram ecclesiasticam compelli non possunt: nec ad profitendum: nec ad regulam seruandam est ꝙ dicitur ne. cle. vel mo. c. relatum. Antonius de Butrio.

f **Tatuimus.** Infra ꝓbatiõis annuum: qs libere reuertitur ad seculũ nisi professiõeʒ fecerit tacitã vel expressam vel appareat euʒ vitam voluisse mutare. hoc dicit primo. So. vt distinguatur habitus precipit vestes professionis tempore benedici. hoc dicit. ⁊c̃. secunda ibi nihilominus. Et primo tria facit ponit dictum a quo excipit ibi: nisi ⁊ exceptionis intentionẽ submittit. ibi. cum quilibet. ¶ Nota ꝙ delatione habitus nouitiorum

regulariter quis non profitetur. Fallit in tribus casibus. Primus quando .i. tempus ꝓbandi assumit habitum ꝓfessoris. Secundus .s. quando .i. tempus probatiōis ꝓfessionē expressaȝ emittit. Tertius quando .i. tempus ꝓbationis apparet aliquibus indicijs ingressum vitam voluisse mutare. ¶ Nota ꝙ delatione habitus nouitiorum annuali: quis profiteri presumitur quod est verum quando habitus sunt indistincti. sed non quando sunt distincti patēter: vel sunt distincti: sed non patenter. s. quando distinguuntur per benedictionis actum de quo loquitur finis .c. ¶ Nota regulam ꝙ quilibet potest renūciare iuri pro se inducto. ¶ Item nota vnū modū distinguendi ⁊ discernendi habitum nouitioꝝ ad habitū professoris. s. benedictionis actum ⁊ appellatur hec distinctio non patens. ¶ Oppo. ꝙ imo delatione habitus nouitiorū quis profiteri videatur .i. qui. cle. vel vouē. c. si. vbi videtur aperte. tex. Solutio dicit Inno. limitando hanc decre. ⁊ materiam ꝙ si delationem habitus nouitiorum precedit votuȝ simplex vt quia aliquis vouit de intrando religionē ⁊ demū habitum nouitiorū suscepit inducitur professio. Si autem nullo precedente voto aliquis assumit habitū nouitiorū ⁊ probationis non intelligitur profiteri: ita intelligi debent ⁊ limitari hec iura. ⁊ ibi in dicto capitulo si. ⁊ hic etiam ponit hoc dictum: vt ibi dixi: videtur mihi durū ⁊ credo ꝙ non seruaretur in practica: nisi aliud signū appareret: qꝛ ex quo assumit habitum probationis censetur solum causa probādi assumere: ideo non inducitur professio: nisi dicamus ꝙ ex quo precessit votum: de intrando certā religionem cum non possit saluari: nisi sic faciat videtur profiteri: ⁊ hec ratio mouit Inno. Tene ꝙ placet. ¶ Oppo. de repugnantia lr̄e quia principium videtur cōtradicere fini. Solu. docto. dicunt ꝙ regulariter susceptione habitus non inducitur ꝓfessio. Fallit in tribꝰ casibus. Prius ē si suscipit habitus professoris. Secundus si fit expresse professio vt littera dicit. Tertius qñ defert habitū per annū quod itellige quando habitus sunt indistincti vel sunt latenter distincti. Fallit quarto ſm Hostien. si appareat ꝙ voluerit vitā mutare. s. eo. c. ij. ⁊ c. super eo. Quid si quis animo probandi religionē ē igressus: ⁊ aliqua tribuit monasterio: an si infra annum ad seculum reuertitur: potest repetere? Dicunt doctores ꝙ si infra annū probatiōis aliqua donauit monasterio sine protestatione aliqua ⁊ tunc si appareat vitam voluisse mutare: ⁊ non profitetur ꝙ non voluit per illum actū donationis profiteri: ꝙ tunc illa bona repetere non potest: quia videtur tacita professio. Si autem protestatur ꝙ per hunc actum non intendit profiteri: tunc repetere potest: qꝛ videtur donasse causa mortis: ideo cum mors scilicet ciuilis non sit secuta: quia reuersus est ad seculum nō habet locum donatio. ff. de donatio. causa mortis. l. mortis causa. Ideo cum mors scilicet ciuilis nō sit secuta: quia reuersus est ad seculum: non habet locum donatio ſm Hostien. videte inquantum dicit ꝙ aliqua donatio ſm Host. videtur tacite vitam mutare: ⁊ profiteri mihi non placet: nisi oīa bona daret vel maximam partem bonorum: ideo hoc dictuȝ non placet ex toto: inquantuȝ dicit ꝙ si protestatur: videtur donare causa mortis: tene menti: quia limitat notata in. c. ꝙ a te. s. de cleri. coniug. quia ibi notata loquuntur quando tempore ingressus aliquid datur: hoc quando .i. annum ꝓbationis. quo casu videtur donare causa mortis: vt dixi. ¶ Quero an verberans existentem infra annum probationis incurrat sententiam excōmunicationis canonis. c. si quis suadente. xvij. q. iiij. Respondent aliqui ꝙ non: quia iste est statu liber. ff. de sta. liber. l. statu liberū. hoc non placet Io. an. per. c. religioso. de senten. excōmu. li. vi. ¶ Quero an eoipso ꝙ coniugati votum emittunt sit votū sicut votū solēne? hosti. ꝙ sic: quia videntur vitā velle mutare. de quo remittit Io. an. ad. c. dudū .i. ti. i. ⁊ ibi videbitis. Quid operatur benedictio habitus professorū: dic ꝙ operatur multum qꝛ suscipiens talem habitum benedictū sciens qualitatē illā vr̄ tacite profiteri: cum suscipiat habitum professoris. ar. s. e. vidua. c. ad nostrā: ⁊ sic nō modicū operatur. ⁊ quod dictū est de benedictionis actu: idē dicas i alio actu determinato: ⁊ ad ꝓfessos tm̄ vt qꝛ professi sedent supra in choro. Sed nō ꝓfessi: stant .i. Item qꝛ ꝓfessus admittitur ad capitulum vel ad electionē: alij non de electione ex eo. libro. vj. Nā eo ipso ꝙ qs se imiscet talibus actibꝰ tm̄ ꝓfessis conuenientibus tacite videt̄ ꝓfiteri: ar. s. e. vidua. vbi ē casus ⁊ facit .i. e. ti. c. i. li. vj. ¶ Uenio ad glo. Oppo. cū gl. ꝙ sola susceptione bitus quis nō videatur profiteri: qꝛ habitus nō facit monachū. s. e. ex parte. ⁊ c. consulti. Solu. dicit glo. bitus ꝓfessoris habȝ annexuȝ. s. e. votū: ⁊ talē suscipiens ⁊ cū alijs cantās solēnizat votū: ⁊ inducitur professio habitus ad dirimendū matrimoniū. post contractū. alle. xxvij. q. i. c. i. no. gl. ꝙ ꝓfessione regule in genere sollēnizatur votū habile ad dirimendū matrimoniū ante ⁊ post secutū. ad hoc. s. e. porrectū. ⁊ bene facit dictuȝ. c. nisi dicas ꝙ ibi erat professus in spē propter precedens simplex votuȝ. Quidā est habitus probationis ⁊ susceptio talis nō sollēnizat votū: nec inducit professionē vt hic: nisi apparuerit eū aliter vitā velle mutare ¶ Querit glo. monachus est in ꝓbatione. an spectabitur tp̄s anni ante quā priora sua beneficia conferant̄? videtur ꝙ nō: qꝛ ecclesia nō debet vltra sex menses vacare. De conces. preben. nulla. glo. recitat opi. Ioā. dixit ꝙ si ingressus est cū licentia vsqȝ ad tempus ꝓbationis si sine licentia poterit eū priuare legitto tpe. Io. phi. ⁊ goffre. s. eo. c. consulti. Hostiē. remittit ad sūmaȝ de conuer. cōiu. ad fi. de hoc per Inno. s. e. postulasti. Alij dicunt ꝙ si constat eum absolute vitā voluisse mutare beneficia pn̄t cōferri: si nō appareat tenet̄ ep̄s eum expectare vsqȝ ad tp̄s ꝓbationis cū habeat illud tp̄s a iure. s. eo. ad apostolicā. ⁊ ꝙ licentiā ab apostolo claraȝ nemo aufferre pōt. xxvij. di. de his. ad hoc qꝛ si iudex statueret terminum ad minus tp̄s quā a iure sit dispositū illud suppletur decime. ff. de re iudi. §. si quis. qꝛ vr̄ iusta de causa abesse. iō non debȝ priuari. de cle. nō resi. ex tue. ⁊ c. inter quattuor. ⁊ c. si. Tertia opinio ꝙ si redeat in potestate ep̄i: an velit ipsum expectare tanto tpe an non: vt si non velit possit sibi statuere certū terminū quē profiteatur: aut redeat ⁊ si non rediret .i. tempus potest beneficia conferre per iura preallega. nec est iusta causa expectandi ꝙ ille velit deliberare: qꝛ priuata vtilitas postponenda est publice. s. e. licet. de postu. prela. c. ij. glo. eligit ꝙ non possit illum priuare vsqȝ ad tempus statutum. interim potest tamen facere seruire per aliuȝ: cui prouidebit de bonis ecclesie. ar. de appel. peruenit. ⁊ dicit glo. ꝙ hec opi. est equior fauore religionis: qꝛ sūma est rō. ff. de reli. ⁊ sum p. fune. l. sunt persone. ⁊ sic est approbatum. s. e. ti. beneficiū. li. vj. ⁊ hoc tenebat vincen. s. e. cōsulti. possunt hec coniungi simul si appareat ꝙ velit vitam mutare qꝛ est professus statim possint beneficia conferri. al's procedit hec vltima opi. Et no. hic vnum casum quod addo ad alios. de preben. extirpande. in quo potest dari vicarius. ¶ Querit glo. quid si sponsus ante copulā qui de presenti contraxit vel de futuro intrat religioneȝ: an spōsa debeat spectare vsqȝ ad annū. Quidā dicūt ꝙ per episcopum debet illi statui terminus vel redeat vel profiteatur pp periculū fornicationis. de cōuer. cōiug. ex publico: vt lite nō contesta. qm̄. §. i. sibi eni p aliū interim consuli nō pōt sicut in ecclesia. credo ꝙ si non timet̄ piculū fornicationis expectare dȝ vsqȝ ad annū: ⁊ sic mulieri consulenduȝ si timetur fornicatio: pcedit dictū glo. ante quā profiteatur ingressus contractus matrimonio de presenti ante copulā: non est danda licentia mulieri: alias posset promptū fore periculuȝ si postea exiret esset huius modus dissoluendi plura matrimonia que legittima tamē dissoluta nō essent: sȝ ille postea ad seculum rediret. ¶ Queritur an solo religionis ingressu in dubio quis videatur profiteri: sed i dubio ingre-

cet Innocen. post glo. hostien. dicit ꝙ si inclusus a princi/pio non habuit vel habita nō sufficiunt ⁊ vtrunq; monasteriū sufficit administrādas expensas primū ministrabit: q: suus monachus est vel saltem fuit forsam ante scōm. saltez de sola inclusione ⁊ grauaᷓ primū. ergo hoc faciat in me/moriaz pristine fraternitatis. C. de questioni. l. seruos. ff. de pac. do. l. socerū. §. conuenit. Si alterū solū monasteriū nō sufficit id prouideat ꝑm ar. de euic. c. i. lxxxvi. di. pace. Si neutrū cōtribuat tenebiᷓ caplm generale. de sta. mo. in singulis: ⁊ c. fi. §. h eadez in subsidiū recurrendū est ad epuz xc. di. c. ij. xij. q. i. ꝑcipimus ⁊ c. ecclesiarū. ⁊ hoc ēt ꝑz hosti. poterunt presidentes ēt exequi auctoritate pape sibi cōmissa. hoc saluo ꝙ epuz nequeunt cohercere. de sta. mo. in singulis ⁊ c. fi. §. ꝙ si abbas ō ma. ⁊ obe. cū inferior. ⁊ facit de here. iqsit. li. vi. Faciūt h. ad qōnē reformato monasterio colapso ad nouā regulā data optiōe mōachis āliqs ibidē remanēdū: mō eligunt ibidē nō remanere: sed alibi extrinsecus viuere a quibus debent alimentari ⁊ certe a primo monasterio vt hic: tu videas ⁊ ita dixi de facto ⁊ cōsului.

¶ De ꝯuersiōe ꝯiugatoꝝ Rica.

¶ Visuz est. s. in genere de transeuntibus ad religionem: nūc restat videre i spē de ꝯiugatis trāseūtibꝰ vł trāsire volētibꝰ: ergo ⁊c. De mā rubrice habetur i decre. xxvij. q. ij. sūt qui dicūt cū. x. capitulis sequētibꝰ. xxxiij. q. v. quod deo.

PReterea. Si vir de vxoris licentia profitetur: ⁊ ipsa vxor est suspecta: nec continentiā vouit nec religionez ingreditur: epus virum vxori restituet. h. d. Cōis diuisio: secunda ibi. dicimus. ¶ No. cōiugatū non debere profiteri ⁊ igredi religionez sine licentia: ⁊ consensu epi. ¶ No. secundo ar. ꝙ sacerdotes ⁊ monachi pñt aliquem recipere ad professionem. de quo. s. ti. i. porrectū. ¶ Nota tertio ꝙ votū professionis emissuz a coniuge de licentia alterius coniugis non sollēnizatur nisi ꝯiuge altero religio/nez ingrediente aut perpetue castitatis votū emittente: ⁊ sic v: ꝙ nō sufficiat votū tpale q̄ꝫdiu vixerit igressus. ¶ Nota ar. ꝙ ad petitionē mulieris de cuius licentia alter ꝯiunx religionē est ingressus: nō reuocatur ingressus: sed solo iudicis officio: ⁊ sic no. ꝙ in mā pcti vbi claudiᷓ os agenti: iudex ex officio ꝓuidere pōt. ad hoc de iure iuran. ad nr̄am. ¶ Oppo. ꝙ non requiranᷓ in igressu religiōis iste sollēnitates: sed sufficit ꝑsentia recipientis ad religionē vt nota. s. ti. i. porrectū: dicit Inno. ꝙ iste sollēnitates assistentes parū operantur: ⁊ desistentes parū detrahunt: q: nō reperiᷓ ꝙ sit de substātia religionis vt quis requirat consensum epi in ingressu religionis: lꝫ requirere foret honestū ⁊ hoc q: non requiriᷓ ēt consensus epi in clerici transitu ad religionē: al. leg. Vincē. cuiꝰ fuit dictū. xix. q. ij. due sunt. iō ad litterā ibi presentibus sacerdotibus ⁊ monachis subaudiūt: maxime videtur in laico coniugato. Credo istos bene dicere. vt non requiratur cōsensus epi sed vbi est ꝯiugatus quia tunc agitur de dissolutione matrimonij qđ spectat ad epz ⁊ examinare cāz: an. s. altero remanente i seculo dicaᷓ fuisse ⁊ trāsisse in dies suos an nō: ⁊ an possit honeste sine altero remanere in seculo sine suspitione turpitudinis. facit de consan. ⁊ affi. c. i. ⁊ c. non debeat. iō non requiriᷓ pnia epi. puta tñ ꝙ si daretur ingressus religionis ⁊ constaret notorie personaz remanentē nō eē suspectā ꝙ teneat igressus: tū q: arbitrari spectat ad ipꝫ: nō est tutū ꝙ fiat q: possibile esset ꝙ eps aliter declararet. iō satis videtur mihi necessario hec sollēni/tas in coniugato: cū agaᷓ de dissoluēdo matrimonio qđ dꝫ fieri auctoritate epi ne cōtingat ꝙ oppositū postea declaret iō tutū eēt adhiberi a principio consensū epi. ⁊ sic iā seruare feci: iō ne postea de hoc reuocareᷓ indubiū tutiꝰ foret ex officio aliqd super hoc interloqui. In casu tñ in quo non daretur cōsensus epi nō fcā ꝓfessione vel voto castitatis altero remanente i seculo nō credo ꝙ ꝯsensus ipediret officiuz eius quominus posset illū reuocare: q: actus ē melius ⁊ per episcopū dispensabilis qđ nota. de cle. coniu. diuersis fallacijs. ¶ Op. ꝙ nō sufficit ꝙ vouit castitatē. j. e. cū sis. So. votū castitatis sufficit qñ trāsierūt i dies suos q: nō sūt suspecti: aliter sufficit minime. ¶ Quid si maritus nō vult intrare religionē sꝫ tm̄ vouit castitatē: an possit? Rn. dicit Inno. ꝙ si vterq; vouet castitatē ⁊ remanent in seculo hoc fieri pōt ⁊ tūc vterq; priuaᷓ exactione debiti cū vterq; videatur ius suum remisisse: non posset tamen alter inuito altero tunc religionem intrare. xxx. questiōe. v. ꝙ deo. si vero non vouit vterq; si vnus cōsenserit alteri vouēti: tunc ille q vouit nō pōt exigere debitū: sꝫ ille q ꝯsenserit sic. ar. ē h decre. q: qui cōsentit igredi monasterium. vel religionē pōt nihilominus petere debitū seu repetere eā lꝫ cōsentiat sic itranti religionē ⁊ cōsequēter vouēti vt hic. sic ergo si alter vult itrare monasteriū seruāda est hec decre. Si vero vult vouere castitatē de cōsensu alteriꝰ dic vt pꝫ ex ꝑdictis. ¶ Quid si quis de licentia vxoris est igressus religionē vxore i seculo remanēte sꝫ castitatē nō vouente: an igressus religionem possit ꝓpria auctoritate exire religionē ⁊ ad vxorez reuer/ti. Et ꝙ auctoritate epi possit exire nō est dubium vt pꝫ per istū tex. Rn. dicit abbas ꝙ magister suus tenuit ꝙ ꝓpria auctoritate possit exire q: si pōt reuocari vxore eū repetente: ergo pōt illā actionē ꝑuenire. primū pꝫ. j. eo. q dā. Itē q: alter eoꝝ sine altero vouere nō pōt: ⁊ votū nō tenet altero nō vouēte. xxxiij. q. v. vna. ¶ Scđo ꝓbaᷓ q: ꝑsupposito ꝙ eius ingressus teneat: tñ se alienādo ab vxore peccat ⁊ dat causā adulterādi. xxvij. q. ij. si tua. Ergo pōt ꝓpria auctoritate redire ne mulier peccet adulterādo ⁊ ne ipse remaneat in pctō. Sꝫ dicit Jo. an. ꝙ tutius est ꝙ iudicis officio fiat hec reductio vt ꝓbat hec dcre. ¶ Quero quare vir nō pōt ꝓfiteri absq; voto cōiugis. dic ꝙ mulier nō pōt manere in seculo absq; suspitiōe turpitudis. xxvij. q. ii. scripsit ⁊ sunt q dicunt. ¶ Venio ad glo. Oppo. ꝙ nō sufficiat votū tm̄. j. eo. cū sis. So. dicit glo. ꝙ hoc nō sufficit si sit iuuenis ⁊ suspe/cta: secus si sit senex vt hic. ¶ Oppo. cū glo. fi. ꝙ solo consensu vxoris teneat ingressus. xxiij. q. v. qui vxorez. So. qdam dicunt ꝙ sufficit licentia vxoris. ad hoc vt teneat ingressus viri lꝫ vxor nō profiteatur. Ad hāc decre. Rndēt dupliciter. primo ꝙ nō sufficit qñ licentia est extorta vel nō sufficit qñ mulier fuerit iuris ignorata vt hic: secus si sit certificata. ¶ Glo. ista nō tenet: vñ cōcludit ꝙ si talis est vxor que in seculo nō possit esse absq; fornicatiōis periculo non valet ingressus de voluntate mulieris ēt interueniente voto nisi ⁊ ipsa cōuertatur: pōt volūtate interueniente etiā remanendo i seculo: dicit tñ hic Inno. ꝙ si mulier est iuuenis et suspecta ex quo cōsenserit voto ⁊ vouit cōtinentiā nō reduceret vir de monasterio lꝫ igressus nō teneat: sꝫ ꝯpelleᷓ illa mulier igredi monasteriū nō vt efficiaᷓ monacha ex quo h nō vouit sꝫ vt custodiaᷓ a vagatiōibus: nec luxuriari possit secꝰ si eēt vetula: vñ ergo ad hoc nō sufficiat votū qđ ē valde notabile. Jo. an. remittit ad no. j. e. significauit ⁊ istud ē dictū qđ ⁊ ibi repetit. Inno. Hostien. reprobat dicam. ibi. ¶ Op. ꝙ nō reuoceᷓ. j. c. veniēs. So. nō reuocaᷓ qñ mulier est fornicata q: ei obstat exceptio adulterij. secus si non sit fornicata. xxvij. q. i. agatosa. vel ꝑm Jo. an. intelligitur vt no. j. e. vxoratus ⁊ c. sequenti. Anto. de Butrio.

VErum. Ante carnalez copulā alter cōiugū altero inuito religionem ingredi pōt: ⁊ remanēs in seculo ad secūda vota trāsire pt. h. d. Sūt due ptes. In ꝑma ponit dictū. In ꝫa eiꝰ rōnē ꝫa. ibi. Quia cū. ¶ No. ꝙ culpa ad mr̄imoniū aliqd addit vltra viculū firmat illud ⁊ difficultat illius solutionē dissolutionē vide gl. s. de trāsac. ꝑla. lꝫ. ¶ Scđo no. casuz i quo matrimoniū de pñti ꝯctū pt ēt al

nali copula cõſumatũ qꝛ cũ ꝑ actũ copule ſint vna caro effe
cti.ipi ꝙ vnũ nõ debent tã diuerſo ⁊ ſeparato iure cenſeri.
Alia notabilia patẽt ex ſumario. ¶ Oppo.ꝙ copula ⁊ co
bitus nil addat hic ad matrimoniũ.xxvij.q.ij.ſufficit. gof/
fre.dicit ꝙ quo ad ſubſtantiã vinculi ꝙ ꝓfiteƒ ex ſolo con/
ſenſu copula nihil addit ſꝫ quantũ ad alia extriſeca bene ad
dit.primo quo ad bigamiã.ꝫ. ꝺ biga.debitũ . Item addit
quo ad ſignificatũ de quo igiƒ aliud ſignificat matrimoni
um carnali copula cõſumatuꝫ aliqd ſi non cõſumaƒ. Item
aliud quo ad ipediendũ religionis igreſſum addit vt hic.
Iteꝫ quo ad bonũ ꝓlis qꝛ eſt ꝑꝑ ꝓleꝫ.ꝭ.de ſpon.tua.⁊ de cõ
di.appo.c.fi. ¶ Quero ſponſus cognouit ſponſaꝫ inuita
an hoc nõ obſtãte poſſit ſponſa igredi religioneꝫ iuito ſpõ
ſo?qdã dicũt ꝙ nõ.alleg.lv.di.ſi angelica.vbi glo.tãgit qꝺ
dicit Io.de deo verũ in ſponſa de pñti.ſecus in ſpõſa de fu/
turo. Bar.brix.diſputauit hãc qõneꝫ ⁊ tenet inuitã cogni/
tã trãſire poſſe nõ obſtãte ꝙ iuita copulata ſit ⁊ hoc ne me
lioris ſit cõditiõis delinquens ꝙ̃ nõ delinquens. Si eni hec
mulier nõ eſſet cognita poſſet igredi vt hic ⁊ ſic violentia il
lata dꝫ ꝓdeſſe viro. Hoſtiẽ. dicit ꝯ̃riũ qꝛ quocũqꝫ mõ cõ
ſumatũ ẽ matrimoniũ ꝑ copulã nõ hꝫ locũ hec decre. vt no.
in ſũma.e.ti.§.fi.ꝟ.ſed qd ſi virgo.⁊ tenuit qdã frater Ia.
in ſua diſputatiõe ⁊ tenuit ẽt q̇daꝫ guido in ſua diſputatiõe
Io.an.in re.que ꝯ̃.ꝺ re.iuris lib.vj. Et ibi remittit. ¶ Ve
nio ad glo.o ppo.cũ glo.ꝙ non ſit licitũ ingredi ꝯ̃cto ma-
trimonio de pñti.de ſpon.cõmiſſũ. So.dic ibi iurauerat cõ
trahere ⁊ cõtrahẽdo ĩplet iuramẽtũ: ita ꝙ poſtea pt ingre
di vñ potius poſtea cõcordat. ¶ Quero an primũ matri-
moniũ ſoluaƒ?qdaꝫ ꝙ nõ imo durat primũ vinculũ lꝫ ineƒ
ficax ⁊ ſic habebat duas vxores:ſꝫ nõ obſtat ꝑꝑ auctorita
teꝫ eccleſie.ar.de cõſe.di.iiii.c.ij.ꝯ̃ hos.facit.xxxj.q.i.quo/
niam virginibꝰ.ꝭ.de diuoꝛ.gaudemus.vnde dicit gl . ꝙ pri
mũ matrimoniũ diſſoluiƒ ꝑ igreſſuꝫ in aucten.de ſanc.epi.
.§.ſi vero conſtat . de hoc.xxvij.q. vij.c.ij.in fi.magne gl.q.
i.paſtoralis.vbi etiã. ¶ No.de epõ diuerſaꝝ eccleſiaꝝ vbi
ẽt no. Inno.⁊ tenent ſecundã opi.hic poſitam:alij dicũt ꝙ
contracto ſcꝺo ſtatim diſſoluiƒ primũ. Et ſic ꝓcedit ſecun
da opi.añ contractũ ſecundũ eo remanẽte in ſeculo ſine ma
trimonio duret primum. Antonius de Butrio.

q **Vidam.** Qui inuita vxoꝛe religionẽ
intrat: ⁊ ei repetenti ſit po/
ſtea reſtitutꝰ:moꝛtua vxoꝛe cõtrahere nõ dꝫ: lꝫ
ad matrimõiũ redire nõ cõpellaƒ.h.d. Cõis di-
uiſio. Scꝺa ibi. Queſtiõi. Tertia ibi. nõ tenuit vt votũ reli
giõis:ſed vt caſtitatis ſicut ſeqƒ. ¶ No.ꝙ alter cõiugum:
altero inuito.ꝓfiteri nõ põt. ¶ No.ſcꝺo ꝙ cõiunx ꝓfitẽs
ꝯ̃ volũtateꝫ cõiugis a cõiuge in ſeculo remanente repeti pt
⁊ ad eũ regredi cõpelliƒ. ¶ No.tertio ꝙ ꝓfeſſiõe cõiugis
inuito altero cõiuge nõ ſollẽnizaƒ votũ ꝓfeſſionis:nec reli
giõi obligaƒ:ſꝫ vꝫ tantũmõ ad votũ caſtitatis ꝑ uans ipſuꝫ
exactiõe debiti:nõ ãt redditione.qñ ab eo exigiƒ. ¶ No.
ꝙ vbi peccatũ eſt ĩ cã efficiẽte:ſi nõ valet ꝙ ago valeat vt pt
¶ Vltio no.ꝙ cõiugeꝫ hñs non hꝫ ſui ptãteꝫ. Quedã ſcri
pta hic ꝑ Inno. Io.an.hic obmittit ex certa ſciã q̃ ſcitabũ
tur.ꝭ.e.ex parte. Vbi melius cadũt. ¶ Quero qd ſi iſte ma
ritus nõ fuiſſet petitus ꝑ vxoꝛẽ:ſꝫ remãſit in religiõe:an cõ/
pelleƒ ſtare in religiõe:ita ꝙ̃ ſi hic nõ eẽt eductus de mona
ſterio añ moꝛteꝫ vxoris non validaƒ igreſſus.dicit Inno. ꝙ
ſic ẽt ſi ibi ꝑ momentuꝫ ſteterit.⁊ plus dĩc etiã ſi moꝛteꝫ vxo
ris ignoꝛat.alleg.ꝭ.e.conſuluit:⁊ ibi tenuit ꝯ̃riuꝫ qñ trãſiuit
coniuge inuita:⁊ ſic recitat Ioã.an. Oꝛ videte ſi iſte reſi/
det in monaſterio:ſicut remanet nõ reductus ſatis congrue
vꝫ diſtigui:qꝛ ſi ſciuit moꝛteꝫ vxoris vƒ tacite ratificare in/
greſſuꝫ.eo qꝛ quo ad monaſterium tenuit oblatio.ꝑ.c.i.de
eo qui duxit ĩ ma. Si ꝟo ignoꝛauit vƒ remanere in ꝑmo cõ
ſenſu q nõ tenuit: poſſet dici ſi mõaſteriũ vult eũ hꝫ: teneƒ
ingredi.alƒs nõ: ſicut in ſimili dicius in.c.ꝓpoſuit:de coniu.
ſeruo.⁊.c.i.ꝺ eo q duxit in ma. tñ ĩ hac mã puto opi. Inno.

ſecũdam ꝟam.qꝛ iſtud votũ ualuit ut ſimplex caſtitatis uo
tũ:iõ niſi detur alia ꝓfeſſio tacita:vƒ expꝛeſſa nõ video qũo
ibi faceƒ cogaƒ ⁊ ſic ꝓcedit decre.ſiue fuerit repetitꝰ ſiue nõ.
¶ Quid ſi ambo coniuges intrant monaſterium an ſol
lemnizetur votum?dic ꝙ ſic ſi ingrediantur ſcientes ſiue
ignoꝛantes altera viuente ratificatur votum per ingreſſum
vltimi. ¶ Oppo.ꝙ littera habeat contradictionem:nam
dicit ꝙ votum nõ tenuit ⁊ tñ aggrauat ad obſeruantiã ca/
ſtitatis. So.dicit gl.ꝙ tex.ſoluit ꝯ̃riũ qꝛ tenuit quãtuꝫ ad
illa que ſunt in ea ptãte.ſ.nõ exigere debitũ. vñ ꝯpelliƒ cõti
nere:ſꝫ nõ ad monaſteriũ redire qꝛ ingreſſus repugnabat
reditiõi debiti:ſic ꝙ valuit vt votum caſtitatis.nõ vt votuꝫ
religiõis.op.gl.ꝙ imo ꝯpelliƒ ad mõaſteriũ rediƒ.xvij.q.
ij.nos nouimus. So.dicit gl.ꝙ nõ cõpelliƒ tñ ſi nõ ꝓfici/
cit qꝛ vouit ex quo põt:peccat. ad hoc.ꝭ.e.placet. Vincen.di
cit ꝙ licet cepit velle tñ ſine pctõ exiuit ⁊ ſoluta fuit obli/
gatio ſꝫ perdidit ius exiegendi cui tacite renũciat intrãdo
de cenſi. cũ olim. vt dixi votũ valet vt caſtitatis.nõ vt religi
onis:iõ nõ artaƒ poſtea igredi. Nec credo ꝙ peccat ſeruan
do caſtitateꝫ. ¶ Oppo.ꝙ ꝯ̃here poterit lꝫ intentionẽ hẽat
nõ exigendi debitũ vt pꝫ.ꝭ.de ſpõ.cõmiſſum.⁊ in beata vir/
gine.xxvij.q.ij. Beata maria:dic ꝙ poſt tale votũ non de-
buit cõtrahere nec tutũ fuit ꝑꝑ poſſibilitateꝫ exigendi debituꝫ
qꝺ ãt dƒ de beata virgine maria:illud fecit ex reuelatiõe di
uina:cui ꝯ̃dici non pt. de diuoꝛ.gaudemus. ¶ Quero qd
ſi is ꝯ̃dixit valebit ne ſi ꝯ̃xit? Tan.dicit ꝙ matrimoniũ tenꝫ
qꝛ votũ non fuit ſollẽne.ꝭ.qui cle.vel vo.rurſus. Alij qꝺ nõ
tenet ⁊ dꝫ ſeparari.ꝭ.e.ex parte. ⁊.c.conſuluit. ⁊ hoc verius
videƒ qꝛ quantum ad continentiã ſeruandũ ſatis ſolẽniza/
uit ipſã ꝑ ſuã ꝓfeſſionẽ.glo.reſidet ꝙ dato ꝙ teneas ꝙ te-
neat matrimoniũ:ipſe tñ non poterit petere debitũ:ꝙ̃ꝙ̃ te
neaƒ reddere exactꝰ qꝛ faceret ꝯ̃ ꝯſcientiã.ar.de reſti.ſpoli.
lr̃as.ꝭ.de ſen.excom.inquiſitioni. Credo ꝙ matrimoniũ nõ
teneat quia ꝙ̃ꝙ̃ iſtud non ſit votum religionis ⁊ religioni
in ſpecie obligans:eſt tamen votum emiſſum caſtitatis re
ſpectu certe ⁊ appꝛobate religionis ⁊ licet:quo ad alia non
obliget ſubſtantialia vt repugnantia matrimonio vt pau-
pertatis ⁊ obedientie:obligat tamen quo ad partem caſti-
tatis quantum eſt in ſe ⁊ pꝛo tanto votuꝫ eſt ſolẽne: niſi re-
ſtringas ꝙ votũ reſpectu religionis obliget:deinũ qñ indi
ſtincte obligaƒ ad caſtitateꝫ:ita ꝙ nec reddere nec exigere
teneaƒ qꝺ verius videbiƒ:hãc aũt opi . tenet Inno.vin.ꝑhi.
Goffre.⁊ tan.⁊ quidã magiſter Io.ſan.⁊ hoc voluit h gof
fre.q dicit ꝙ ad votũ caſtitatis non erat obligatus ita ꝙ eſ
ſet:cũ votũ ſit de ſubſtãtia ꝓfeſſionis.de ſta.mo.cũ ad mo-
naſteriũ. ¶ Quero an ſi vir inuita vxoꝛe eſt igreſſus reli-
gioneꝫ an mulier inuito viro poſſit religioneꝫ igredi . glo.
diſtinguit an ſit iam uir reconciliatꝰ uxoꝛi ⁊ eo iuito nõ põt
igredi ar.xxxij.q.ij. agatoſa.nec ob.ꝙ ſi dicaƒ ꝙ ẽt eo recõ
ciliato poſſit ingredi.qꝛ eo ꝙ inuita renũciauit exactioni ꝺ
biti igrediendo.ita ꝙ ipſa eo inuito põt renunciare exactio
ni debiti. Solu . dicit glo . ꝙ duplex eſt fides coniugum
caſtitatis ⁊ mutui ſeruitij . Et Hugo dicit unam tantum fi
dem que compꝛehendit utrunqꝫ:⁊ eſt ſimile quod nota in
clemen.pꝛima de magi.in quinto.glo. Inno.hic tenet ꝙ an
te reconciliationem ⁊ etiam poſt maritus poteſt repetere
uxoꝛem ⁊ econtra cum non tenuit ingreſſus per pꝛealle.c.
ꝙ deo.⁊ hoc credo ꝙ uotum non obligauit religiõi in ſpe
cie nec in genere:licet obligauerit ad caſtitatem.vnde ad-
huc ſi vellet vxoꝛem repetere poſſet:niſi dicatur ꝙ illi repu
gnet poteſtas debiti exigendi ⁊ periculum:ſed non impedi
tur ex allegatione religionis. Antonius de Butrio.

c **Vm ſis.** Maritus religionem in-
gredi non poteſt: niſi ⁊ vxoꝛ
ingrediatur vel non ſuſpecta continentiã pꝛo/
mittat.h dicit. Cõmunis diuiſio.ſcꝺa ibi. Inde
¶ Nota ꝙ ſcientiatꝰ pꝛeſumitur ſcire illa que ſunt iuris:
vnde dicit lex turpe eſt patricio iura in quibꝰ ꝟſaƒ igno-

rare.ff.de orig.iur.l.ij.§.fermus.ad hoc.ē.de offi.dele.cum in iure.ꝛ in earũ decis. ¶ Nota ꝙ non valet religionis ingressus alterius ↄiugis.in fi.aut vterqꝫ religionē ingrediatur vel remanēs in seculo castitatē promittat ꝛ trāsiuerit in dies suos ita ꝙ non sit suspitio fornicationis. ¶ Nota ꝙ dissimulatio aliquando sumit̃ ꝑ dispensatione ꝛ permissione iuris:vide de cogna.spi.super eo. ¶ Oppo.ꝙ valet alterum coniugũ religionem ingredi.altero in seculo remanēte.xxvij.q.ij.agathosa. Sol.dicit Inno.ꝙ si propter adulterium iaꝫ est separatuꝫ mřimoniuꝫ alter pōt religioneꝫ ingredi.altero in seculo remanente ꝛ non ꝓfitente vt ibi:sed secus si non est.ꝑpter adulteriũ separatũ coniugiuꝫ: sed an q remansit in seculo separato matrimonio quo ad thorũ possit contrahere:dicit ꝙ non viuente ↄiuge quia adhuc remanent cōiuges:sed eo mortuo dicit Inno.ꝙ cōtrahere poterit licet non potuerit illo viuente religionē ingrediēte lꝫ habeatur ex hoc pro mortuo de diuor.c.ij.ꝛ sic ₰m Goff. ē casus in quo mors ciuilis.s.per religionis ingressuꝫ nō habet̃ nec equiparat̃ naturali de quo.xvi.q.j.placuit ibi. Jo.tenet ciuileꝫ non equiparari naturali nisi in casib⁹ expresse a iure. ad hoc in auc̃.de nup.§.disposuit col.iiij.de ṽbo.ob.l. ex ea parte.§.qui insulā.ꝛ alleg.pro ꝛ cōtra. Jo.an. hic multa iura ciuilia ꝙ equiparet̃. Bar.pōit i.l.gallus.§.ꝛ quid si tm̃. ff.de libe.ꝛ posthu. Concludit dy.in.§.qui insulā. ꝙ si ciuilis per omnia hꝫ eundem effectũ qꝫ naturalis:mors ciuilis equiparatur naturali:si nō hꝫ eũdem effectũ:per omnia nō equiparat̃.all'.ꝑimuꝫ.C.de epi.ꝛ cle.l.deo nobis.ff.qui satisdare cogātur.l.si decesserit.cũ si.alleg. ad hoc dictuꝫ.§. qui insulaꝫ.ꝛ.l.cum pater.§.hereditateꝫ.de le.ij. Pe. dicit ꝙ si post ciuileꝫ casum mors nālis supueniēs pōt aliquid operari vltra ciuilē:tunc equiparant̃. Alij dicũt aut ꝓfert̃ mors ciuilis ab hoīe:ꝛ tunc aliqd opatur naturalis supueniēs ciuili:secus qñ profertur a iure:qꝛ tunc naturalis nihil operatur.qꝛ semel solu.ꝛc̃.in auc̃.de nup.§.destruitur: nec placet petro quod quidaꝫ dicunt an ꝓfiteatur ab homine ꝛ nō sufficit qꝛ cōtra.l.rea vxoris.C.de dona.iter vi.ꝛ vxo.tamē ille solutiones non sufficiunt quo ad solutiones ꝛ determinationes iuris:vt pꝫ ex questione.ē.posita.dic si i materia stricta ꝓfertur ciuilis non cōprehendit naturalē: nec ecōtra: vt de rescrip.statutũ.si in materia larga:adhuc ab homie verba naturaliter intelligunt̃ cōiter vt in p̃eall'.§.qui īsulam.a iure autē si mors ciuilis ex ingressu est potens ad soluendũ vinculũ:sed non sic naturalis. Quid si viro ad religionem transeunte mulier votuꝫ emittens ꝛ nō suspecta mřimoniũ contrahat viro mortuo qui religionē erat igressus:an valet? Inno.dicit ꝙ nō sicut dicimus in vxore ordinata ad sacros xxxij.di.seriatim.nam ex voto viri de licētia vxoris de isto solēnizatur votum remanentis.vir cum ꝛ vxor cōicant sibi actiones.xxx.q.iiij.si quis vni⁹ serui.₰m Goff.ꝛ Hosti.non ob.decre.i.de voto.lib.vi.aliqui dicunt ꝙ non ex voto ſꝫ cōstitutione ecclesie tale dissoluitur mřimoniuꝫ.super quo vid qd̃ nota.xxviij.di.si se. Glo. ibi recitat opi.istas ꝛ nihil aliud facit ꝛ residet in hac vltima primũ notabilius. ¶ Quero an sufficiat sterilitas non concurrente etate:dicit glo. ꝙ non:qꝛ multe sunt steriles que concipere nō possunt nec volunt.dicebat Tan.vt sunt meretrices ꝛ ꝓbi.ꝙ ex nimio appetitu impeditur conceptio vnde non sequitur sterilis.ergo continens. Antonius de Butrio.

c **Oniugatus.** Coniugatus ad sacros nō promouetur nisi cũ vxoris licentia ꝛ ea continentiam promittente.h.d.incipit tractare de voto contīnētie clericorũ.de voto religionis hētis vltra summariuꝫ nec aliquid scribunt in lr̃a doc. ¶ Uenio ad glo.oppo. ꝙ coniugatus etiam non promoueatur ad minores cui⁹ contrariuꝫ innuit lr̃a:vt patet de cle.coniuga.diuers. So.gl.fatetur ꝙ nec ad sacros nec ad minores promouetur. Et nota.ar.a cōtrario immo dicit gl.ꝙ in minorib⁹ ↄstitutus ducēs vxoreꝫ sit priuandus.sed glo.de cle.coniuga.sane.sentit ꝙ ipso iure sit priuatus: dic vt per glo.alleg.docto.de tem po.ordi.nullus.lib.vi.vbi imponitur pena ordinanti. Ad tex. h respōdet ꝙ ad sacros sumit̃ late de quo.xxij.di. in summa. potest tamen ad minores promoueri quādo vult ad sacros ascendere vt pꝫ ex dicta decre.ꝛ an continētia exigatur in cōiugato qui promouetur ad minores nota.lxxvij.di.episcopus benedictioneꝫ ꝛ per predictaꝫ decre.videtur ꝙ sic:ꝛ ibi glo.dicit ꝙ exigenda est continentia:qꝛ non potest promoueri sine ti.ꝛ prebenda titulum continere debet: dicit tamen ꝙ si promoueatur posse habere beneficium. ¶ Oppo.ꝙ non sufficiat vt videtur ꝙ vir possit ad sacros promoueri: vxore promittente continentiaꝫ.lxxvij.distin. episcopus benedictionem.tres sunt opi.ꝙ vir non possit ad sacros ꝑmoueri nisi vxor religioneꝫ intret ꝛ pro hac faciunt incōtrariuꝫ allegata.Secūda fuit Ala.ꝙ possit vir promoueri ad sacros vxore continente tm̃:ꝛ pro ea hec decre.ad contrariuꝫ respondet duꝫ dicit ibi religione p̃missa.i.castitate ꝛ hāc opi.tenet Ala. Glo.ponit tertiam vt distinguatur vt dicamus de intrantibus religionem si vterqꝫ iuuenis vel alter non promouetur vir ad sacros:nisi vxor religionem intrauerit si vterqꝫ transeunt in dies suos sufficit ꝙ remanens vxor promittat castitatem. ¶ Ultimo Glo.videtur adherere opi.Ala.ꝙ ex quo vir remanet in seculo assumendo sacros sufficit indistincte vxoreꝫ vouere continentiam ꝛ aliud sit in profitentibus quia tunc procedit qd̃ dicitur.ē.c.proximo.ꝛ ad apostolicam.hanc vltimam opi.tenet Jo.an.xxviij.distin.quia sunt culpe.nec ob.de cleri.coniug.c. sane. quia ibi legitur in vxore episcopi. Et dicit abbas ꝙ vir tenetur vxori hoc casu in necessarijs prouidere.xxxj.di.omnes.Ad qd tenetur si religionem profitetur. Item illam corrigere tenetur ad quod supra de iure iur.quemadmodum.in fi.mediam opi.tenet Hostien.vt distiguatur an sit iuuenis vel senex:qꝛ si marito religionem intrante ipsa tenetur religioni ingredi: multo fortius cuꝫ se fecerit ordiari:qꝛ magis suspecta est.ꝑpter virum qui facilius ad illaꝫ ire possit ꝛ accedēs forte non hēbit repulsam.de fi.presby.lr̃as.de coha. cleri.ꝛ mulie.c.i.ꝛ.c.clericos.Sꝫ Joā.an.pro concordia dicit ꝙ si mulier i seculo remanēs ē senex ꝛ nō suspecta tũc sufficit ꝓmissio castitat̃.si aũt eēt iuuenis ꝛ suspecta tũc nō sufficit sola ꝓmissio castitat̃:ſꝫ ēt oꝫ ingredi religionē si ē vxor ꝓmouendi.Si aũt vxor ordinādi ē iuuenis:ſꝫ nō suspecta tũc sufficit ꝙ voueat absqꝫ eo ꝙ intret religionē:ꝛ h dicit veꝝ saluo de epo:vt.j.c.proxi.ꝛ.c.sane.de cleri.cōiug. ſꝫ mihi plus placet dictuꝫ glo. ꝛ hosti. qꝛ non video ꝙ si mulier est iuuenis qualiter non sit suspecta: quia mulieres sunt volubiles vt rota.ergo ꝛc̃. Antonius de Butrio.

f **Ane.** Uxoratus in epm promoueri non potest nisi vxor religioneꝫ profiteatur.h.d.Cōis diuisio.secunda ibi:fraternitati.

¶ No.ꝙ vir nō pōt ad sacros promoueri vxore non ↄsentiente. ¶ No.ar.ꝙ epatus ordo est in cle.in ꝓhemio sexti. ¶ No.tertio summariuꝫ. ¶ Oppo. ꝙ ↄiugat⁹ nō hēat ꝑmoueri ad epatuꝫ.xxviij.di.syracusane. dic ꝙ ꝑmouetur ad epatum si nō est suspect⁹ rōne filioꝝ ꝛ vxoris dic ꝛ.xxx.di.oēs.sec⁹ si sit suspect⁹ ꝙ p tales icepit diminuere suba ecclesiastica.de hoc in dcō.c.de syrac. ꝛ dixi.ē.ō testa.c.i. ¶ Op.ij.ꝙ sufficiat ꝙ ↄtinētiā ꝑmittat nec sit necesse ꝙ ingrediat̃ relig̃ionē.j.e.vxorat⁹.ꝛ.c.ad ap̃licā.gl.fi. h.d.ꝙ spāle ē in vxore epi ut sit necesse ꝙ ad religionē ↄuertatur. Hāc opi tꝫ Jo.xxviij.di.qꝛ sūt.ꝛ.c.se.ꝛ Inn.ē.c.cuꝫ sis.qd̃ plꝫ Host. Nā tā pp excellētiā dignitatis epalis quā pp iminētia picula vitāda forsan.n.nimiũ molestaret epm ꝛ duceret secũ multas mulieres ꝛ multis itercederet cōtra iusticiam ad cognatum parentuꝫ que sunt p̃cauenda de ser. non or.c.i. ¶ Sed quid de vxore promoti ad cardinalatum:an posset quis promoueri ꝛ vxor in seculo remanente. dicit Hosti.ꝙ si cardinalis ē epūs h qd̃ ē soluta p hāc decre.

Sȝ si cardinalis nō ē epꝯ tūc est dubitatio cū solus pāpa in cardinalem promouet ipse ꝓuidit. Dicit tamē ꝙ honestuȝ esset seruari in cardinali: qḋ seruatur in epo: ⁊ sic dicit tēporibus suis factuȝ seu seruatū: ⁊ sic audiui Urbanū velle promouere dn̄m Jo. de lig. ad cardinalatuȝ: Dn̄a aūt nouella eius vxor filia. Jo. noluit consentire religionis ingressum.

Ex publico.

Sponsa de presenti nō cognita: que dicit se religioneȝ ingredi velle cōpellitur. J. tempus profiteri: vel adherere marito. h. d. Prima pars narrat factum. Secunda ibi: ceterū. ⁊ mulieri petēti dat iudicē. Tertia ibi: sane. soluit obstaculū. ¶ No. ꝙ tractatus ⁊ cognitio cause: matrimonij spectat ad epm̄. Secundo habes practicaȝ sn̄ie in causa matrimoniali: ⁊ consequenter modū libellandi: vbi petitur vxor: q̄ peti dȝ matrimoniuȝ subesse ⁊ vxoreȝ compelli reuerti ad maritū: ⁊ cum affectione maritus tractari. ¶ No. tertio coniugem ante m̄rimoniuȝ consumatuȝ posse ad religionē transire inuito coniuge in seculo remanēte q̄ si artaꝛ ad aliq̄ȝ castitatis ꝓmissionē: aut religionis ingressuȝ ⁊ sic nō. circa dissolutionē matrimonij carnali copula non cōsumati ex cā iusta ecclesia statuere potest terminum. Iteȝ nota ex cā tempus ad regulaȝ ꝓbandaȝ iudicem artari posse. ¶ Quarto no. excōicatum ꝓ manifesta offensa absolui posse cum cautione satisfactione prestita quando offense purgatio consistit in implemēto spirituali: ad hoc ꝙ no. Innocē. de preben. pro illoruȝ ⁊ tangitur ḋ rescrip. c. i. ¶ No. ꝙ dissoluto matrimonio per religionis ingressum alterius coniugū: alter alteri restituere tenetur omne qḋ occasione matrimonij est prestitū. ¶ Ultimo no. q̄liter restringitur ⁊ declaratur auctoritas euangelij circa idissolubilitatem vinculi matrimonialis vt intelligatur de matrimonio carnali copula consumato. ¶ Oppo. ꝙ mulier non debeat absolui etiā prestita cautione ex quo excōmūicata fuit ⁊ manifesta offensa q̄ non ꝑebat sn̄ie. J. de v̄b. significa. ex parte. So. illa decre. ⁊ similia iura ꝓcedunt quādo purgatio cōtumacie consistit in implemēto temporali: secus si in implemēto spirituali: vt hic quia tunc sufficit nuda cautio. No. ergo ꝙ non absoluit inferior a papa a sn̄ia excommunicationis lata per delegatū pape. de offi. dele. prudentiam. §. sexta. de offi. archi. pastoralis. Sol. absoluit hic de mandato pape: alleg. de iur. ord. non potuisset. ¶ Oppo. secundo q̄ non sufficit mulierem ad religionem transire quia efficaciter sic non prouidebitur viro quia posset non ꝓfiteri ⁊ postea reuerti ad seculum ⁊ sic cogeretur expectare. Sol. dic ꝙ dȝ tex. intelligi de trāsitu cuȝ effectu. s. cum professione: alleg. illud: ⁊ viro ⁊ nō bn̄ ꝓuidēt uiro qa forte iuuenis ⁊ nō potest diuti⁹ expectare: ⁊ ob hanc causam forte hic abbreuiatur tempus a papa de quo vt lite nō contestata. c. fi. ¶ Ulterius per istā decre. aliqui doc. dicunt ꝙ prima carnis copula inter coniuges est gratuita: cū alter ipsoruȝ altero ipsorū inuito ingredi possit religioneȝ ante copulaȝ de quo. xxvij. q. ij. coniuges. Hostien. tenet cōtrariuȝ per decre. ex litteris. ij. ⁊ p. c. penul. ⁊ c. sicut. de spō. non ob. hec lr̄a quia alternatiue ista compellitur ingredi religioneȝ aut maritum affectione maritali tractare: ⁊ sic durat adhuc matrimoniū ⁊ rōne precedētis vinculi cōpellitur ⁊ sic copula non est ē gratuita. ¶ Quero quid ꝯprehendiꝛ hic in fi. appellatione sacri eloquij: dic sacri eloquij est interpretatio pape: vel sumitur pro interpretatione pape cui⁹ eloquiuȝ est sacrum: ⁊ iō seruandus est. xix. di. per totuȝ. xxiiij. q. i. c. hec est fides: vel dic sacri eloquij idest canonici precepti ex lege diuina ⁊ canonica ⁊ sanctis patrib⁹ suscepti. J. de accu. qualr. ij. vnde ad papam super dubio pro interpretatione recurritur. J. qui fi. sint legi. p venerabilem. §. cōibus. Quid si qs primo iurauerit cōtrahere m̄rimoniū. secundo iurauit religionem ingredi quod ex istis debȝ obseruari. Jo. an. remittit ad nota. per se post Uin. in addi. spe. e. ti. ad fi. ⁊ ibi determinat ꝙ valet secūduȝ iuramētum ⁊ illud seruare dȝ: ex quo colligiꝛ casum specialissimū quē dicit alibi non inueniri ꝙ ex duob⁹ iuramentis obligat plus primū q̄ȝ secūdū. ad hoc istum textū: q̄ si intercedente matrimonio de p̄nti qḋ est plus potest religionē ingredi: fortius est licitū iuramentuȝ de ingrediendo stante iuramento primo de cōtrahendo ideo valebit secūdū iuramentuȝ ⁊ recenti⁹ q̄ȝ primū. Satis credereȝ ꝙ iste deberet seruare formā. c. cōmissuȝ. J. de spō. scilicet: vt primo cōtraheret: sed nō ꝯsumari copula: ⁊ sic adimpleret primum iuramentum ⁊ deinde ante carnalem copulam intraret religionem: ⁊ sic seruaret secundum.

¶ Uenio ad glo. quero cum glo. i. quid si mulier non vult religionem intrare ante copulaȝ: sed seruare religionē i domo ꝓpria: dic ꝙ hoc non sufficit: q̄ ad bonū ⁊ ad malū posset trahi: ideo tuti⁹ est tenendū qḋ tenet Inno. ⁊ est casus. J. eo. ex parte. fatetur tamē ꝙ si coniugata nō esset posset i domo ꝓpria religionē ꝓfiteri de quo. s̄. ti. i. porrectū. ¶ Quero qualis exigitur cautio: dicit glo. ꝙ nomine sufficiētis canonis intelligetur cū pignorib⁹ vel fideiussorib⁹. ff. mandati. l. si mandauero. §. si. glo. tenet ꝙ cautio erit prestanda ad arbitriuȝ iudicis. Gof. tenet hic videlicet ꝙ debeat ēt cum fideiussoribus vel pignoribus ⁊ si illaȝ nō posset dare sufficit iuratoria s̄m Hostien. qui dic̄ satis hoc expressum. ff. ḋ iudi. l. ij. §. sed si dubitetur. ⁊ Abb. dicit ꝙ magister suus tenet idem: q̄ ad impossibile ⁊c̄. vt in regula ad impossibile. lib. vj. de pac. c. fi. Ultimā opi. tenuit Tan. ⁊ Plu. ⁊ Uinc. alleg. ff. de fideicō. lib. l. ij. §. aditꝫ. ¶ Quero an minus vꝉ maius tempus duoruȝ mensiuȝ possit statui: dicit glo. ꝙ sic q̄ ponit hoc temp⁹ arbitrariuȝ ⁊ currit a tempore quo iudex terminū posuit. xxvij. q. ij. coniuges. dicit ꝙ minus tempus statui non potest duorū mensium. Inn. dicit illud tēp⁹ ex causa posse prolōgari ⁊ artari: ⁊ dicit hoc tempus nō dari ad deliberandū: sed hoc non placet Hosti. ꝙ tēpus non sit ad deliberanduȝ. Iteȝ nec sibi placet ꝙ statiȝ trāsacto tēpore profiteri cogatur: fatetur tamē ꝙ hoc tempus non fuit arbitrariū cū de iure daꝛ annus ad ꝓbandā religionē: vt. s̄. c. statuim⁹. ⁊ licet princeps potuit abbreuiare: inferior tn̄ absq̄ȝ magna ⁊ rōnabili cā hoc facere nō debet. ff. de iudi. l. iiij. §. si quis. ſȝ ex cā hoc pōt probaꝛ hic ⁊. s̄. duob⁹. c. primis: vbi ex cā dȝ statiȝ fieri ꝓfessio ⁊ sic facta ē ⁊ dicit Inn. h̄ factū ex cā q̄ carnis stimulis nō potuit resistere. ¶ Quero lapsum est temp⁹ stat⁹. an adhuc possit intrare: dic ꝙ sic sꝑ ante carnalē copulā iudex tn̄ debet ꝑfigere terminuȝ preceptoriuȝ. J. queȝ ꝓfiteatur aut reuocaꝛ ad virū alioquin illā exercet nec dabit ei temp⁹ ꝓbationis: nisi vir cōsentiat: dicūt tamen quidā ꝙ satis est ꝙ sponsa cōsenserit in igressu ⁊ tūc sponsa habebit ꝓbationis annū. facit opi. Jo. no. in. ij. glo. decre. statuim⁹. ¶ Oppo. tamē glo. ꝙ nō soluaꝛ matrimoniuȝ religionis ingressu ⁊ etiā ante cōsumationē: q̄ dicit ꝙ matrimoniū mādato ꝑficitur. xxvj. di. deinde. Sol. ē cōsumatio: quo ad matrimonij eēntiaȝ que fuit facta a dn̄o i paradiso per coniūctionē animarū. Que designat conformitatem fidelis anime ad xp̄m: vt ibi ⁊ est cōsumatio quo ad ecclesiā per icarnationē v̄bi dei i vtero reginali qḋ dn̄signaꝛ per illud matrimoniū qḋ est carnalis copula consumatum de Biga. debitum. xxvij. q. i. in omni salteȝ: quo ad hoc ꝙ impediri possit religiōis ꝓpositū. ¶ Si autē queritur quare separatur matrimoniū post coniūctioneȝ aīe fidelis i deū per ingressuȝ religionis ⁊ non separaꝛ post cōiunctionem xp̄i ad ecclesiam. No. Jo. xxvij. q. i. quapropter: vbi dicit q̄ rō est q̄ anima separatur a deo ꝓpter peccatū: vnde non est miruȝ si post talē coniunctionē matrimonium separatur sed per secundum significatur vnio carnis ad diuinitatem: sed illa nunquam fuit separata a diuinitate: ideo post taleȝ coniunctionem nunq̄ȝ dissoluitur: vel ideo q̄ facili⁹ vna anima separatur a deo quam tota ecclesia: imo impossibile est ꝙ tota ecclesia separetur. xxiiij. q. ij. prudentia. ¶ Quero an papa dispēsando possit soluere m̄rimōiū copula carnali n̄ ꝯsumatū. ala, ⁊ vin. ꝙ sic: q̄ m̄rimōiū n̄ ꝯsumatū sortiꝛ vin

culuȝ ex cõſtitutiõe eccleſie:iõ circa illud põt latiſſime offm̄ iudicis:vnde dicit ꝙ etiaȝ poſſit cõſtituere ꝙ illud p ſecundum matrimoniũ cõſumatũ. diſſoluatur. Sec⁹ de ꝯſuma/to:q̃ illud a dño naturam ſortitur:ideo ſola interpretatio: circa illud pertinet ad papaȝ:non diſpenſatio vel contraria conſtitutio circa illud.de ſpon.duduꝫ.c.fi.ar. ꝯtrariũ recitat Pe.ꝙ cum de fcõ princeps hoc caſu peteret diſpenſationẽ vt poſſit cõtrahere cũ alia dimiſſa prima nõ cognita. Papa reſpondet ſibi hoc fieri nõ poſſe:⁊ reſpondet prĩceps allegando hoc dictuȝ Vin. Reſpondet papa maledictus q te docuit:ſed neſcit Pe.an fuerit diſpenſatuȝ:an hoc ſit ex conſtitutione eccleſie ⁊ ꝯſumatũ auctoritate dei. Sȝ Hoſt. hoc dicit ꝙ matrimoniũ nõ ꝯſumatũ nõ dependet ex cõſtõne eccleſie: ſȝ a deo: ſicut mr̃imoniũ ꝯſumatũ:q̃ illa duo nõ differunt inter ſe niſi ſicut eſſe ⁊ operari:ſi operatio depẽdet ab eſſe:ergo ſicut eẽ ſm glo.dependet ex cõſtitutione eccleſie:ſic etiaȝ operari ſm gl.ergo ⁊ operatio ⁊ ꝯſumatio. ⁊ ſic ſequeretur ꝙ etiã quo ad cõſumationeȝ matrimonij papa poſſit depenſare ⁊ diſſoluere.qđ eſt falſuȝ ⁊ abſurduȝ:ergo ⁊c. Item dicit q̃ vinculum mr̃imonij eſt apud infideles ⁊ etiaȝ fuit ante cõſtitutionẽ eccleſie:ergo nõ dependet ab eccleſia:ſed potius a xp̃o:⁊ per conſequens vtrũq; dependet ex conſtitutione diuina:nõ auteȝ ex ꝯſtitutione eccleſie. Cõcludit ergo ꝙ mr̃imoniũ ſiue cõſumatũ:ſiue non:dependet ex conſtitutione diuina:ſed ratificatio matrimonij hñi ſurrexit ab eccleſia ꝓpter ſacramentum baptiſmi.đ diuoꝛ.gaudemus.⁊.c.q̃nto.que virtus ratificationis eſt ꝙ alter altero viuente nõ poſſit cũ alio contrahere:⁊ ꝯſumatio mr̃imonij non ꝓcedit a conſtitutione eccleſie:ſed potius a iure nãli.in prin.⁊ conſiſtit in fcõ:ꝙ ex quo fcm̃ eſt ne qđ nõ fuiſſet fcm̃ .ff.de capti.l.in bello.§.facte.xxxvi.q.v.ſi paulus iuramentuȝ:quare ex dictis colligiť ꝙ ratificatio ſit fortior:q̃ȝ conſumatio. Et dicit ꝙ huiuſmodi matrimonij ẽ alia rõ.ſ.diuina reuelatio per quã ad exemplũ ſcõꝝ de quib⁹.ſ.e.vex facta eſt hec conſtitutio vel interpretatio qm̃ approbať primo per ap̃ſm dicenteȝ ſi infideľ decederet ⁊c.ꝓpter fauorẽ fidei:de quo in decre.quãto.poterat idem dici ſine ſubtilitate ratificationis:de quo ibi quãtuȝ ad ipſam. Põt autem papa diſpenſare q̃cq̃đ placet. Dicit autẽ Hoſtiẽ.ſponſam de p̃nti ante carnis copulaȝ poſſe auctoritate pape inuicem abſoluere ſicut ⁊ ſponſi de futuro:de ſpõ.c.ij.⁊ ẽ ratio:quia ibi ante copulã põt interuenire actus cõtrari⁹ per diſſenſuȝ mutuuȝ nõ alteri⁹ tm̃:qđ nõ poſſet poſt copulã.de reg.iuris omnes.intelligit autẽ hec de poteſtate abſoluta: nõ de ordinata:niſi alia cã ſubſit:nõ eni ſit hoc etiã ſine cã:vt eſt dictuȝ. per hoc dicit ẽt ꝓbabiliter dici ꝙ cuȝ certa ĩpedimẽta reſtrigẽdi ⁊ laxandi ĩtroduxerit:de ꝯſangui.⁊ affi. nõ debȝ:potuit etiã hoc ſtatuere ⁊ de eius profeſſione ⁊ de alteri⁹ ꝯtractu Et ſi queriť vnde vẽiat tãta poteſtas eccľie:remittit ad no. de tranſ.p̃la.c.ij.⁊ ſic etiaȝ circa matrimoniũ hanc ꝯſtitutionẽ facere.ad hoc ꝙ no. xxvij.q.ij.quapropter:q̃ cuȝ per id deſignetur charitas que cõſiſtit in ſpũ iter deum ⁊ iuſtaȝ animã.de Biga.debituȝ.nil abſurduȝ ſi talis poſſit religioneȝ intrare per quã id ſignificatũ nõ minuit: ſȝ poti⁹ auget: nec violat votũ qui cõmutat in meli⁹.de voto ſcripture.ad qđ deſignãdũ virgo glorioſa licet fuerit ſponſa ioſeph:vero deo matrimonialiter cõiuncta fuit.xxvij.q.ij.beata maria.⁊.§.cũ ergo:vnde circa non ꝯſumationẽ põt eccleſia ſtatuere quicq̃đ placet:dũtamen ſubſit cã iuſta ⁊ hoc voluit finis capituli.dicit tamẽ ipſe Hoſtiẽ.ꝙ nõ expedit ꝙ circa h̃ multuȝ laxet habenas nec eẽt tutũ:qđ pȝ de ſpon.du.c.fi.de transla.p̃la.c.fi.de fri.c.fi. in mr̃imonio aũt cõſumato hoc fieri nõ põt:q̃ per ip̃m repñtatur conformitas carnis inter xp̃m ⁊ eccleſiã:vt in.c.debitũ.prealleg.que nullaten⁹ rumpi poteſt:⁊ dicit ꝙ ſi religionẽ igredi poſſȝ hec ꝯformitas violaretur ⁊ imineret ꝙ expectareť alia fides:⁊ alia fides quã ſibi xp̃s copularet ⁊ deſponſaret:qđ falſuȝ eſt:q̃ remittit ad ſũmam.e.ti.§.fi.v̓.ſed quare magis.

Noratus. Sũmatum fuit.ſ.e.cum ſis.⁊ tria ſunt dicta. ſcðm ibi:ſi auteȝ.tertiuȝ ibi:nullus. ¶ No. ꝙ vir ſeu cõiunx relicto cõiuge in ſeculo religioneȝ igredi non poteſt niſi caſtitateȝ remanẽs in ſeculo ꝓmittat ⁊ trãſiuerit in dies ſuos ita ꝙ nõ ſit ſuſpitio icontinẽtie:ſuſpitione aũt ſubſiſtente nõ põt niſi mulier igrediatur. ¶ No. ꝙ alterũ tantuȝ ex votis ſubſtantialib⁹ quis põt ꝓfiteri ſine altero. ¶ No.arg.ꝙ monachi nõ poſſunt recipere feminas ad ꝓfeſſionem regulareȝ. ¶ Itẽ ꝙ monachoꝝ ⁊ mulieꝝ ꝓhibita ẽ cohabitatio:qđ no.contra monaſteria duplicia. ¶ Quero qñ diciť mulier nõ ſuſpecta de icontinentia:dic quãdo ẽ matura ⁊ antiqua ſm Hoſti.an ſit neceſſe ꝙ profiteatur mulier in ꝯſpectu eccleſie vt ſolẽnizet votuȝ viri: dic ꝙ non eſt de ſuba:licet ſit de bene eẽ:licet idẽ ſit de honeſtate dum tamẽ ꝓbari poſſit aliter per teſtes ⁊ dũmodo interueniat auctoritas ep̃i:ſed in iſto voto cõtinẽtie:q̃ nec aliter fieri debet q̃ ad ep̃m ſpectat talia ꝓuidere de ꝯſang.⁊ affi. c.i.⁊ dico ꝙ eſt caſus.ſ.e.c.i.vbi ſic poteſt itelligi. ¶ Venio ad glo.querit glo.qđ ſi tranſiuit ad religionẽ de licentia vxoris eo nõ vouente cõtinẽtiã:nec etiã ꝓfitente caſibus ſuis:nunq̃đ valeat ingreſſus adeo ꝙ mulier nõ poſſit repetere ⁊ an ſalteȝ validetur ſoluto mr̃imonio morte mulieris: dicit glo.ꝙ recipi nõ poteſt nec debet niſi voueat vxor vel profiteať. Si tamẽ recipitur valet monachat⁹ vt ſolẽnizať votum tantum ꝙ mulier non poterit repetere ſi repetit cõpellitur:poterit tamẽ ep̃s ipſum compellere vt ad vxorẽ reuertať ſi videat eam de icontinẽtia ſuſpecta: ⁊ diſſoluto matrimonio morte vxoris cõpellitur ad monaſterium reuerti ſm glo. Idem nota.I.e.proximo.ad fi.vltime glo.⁊ idẽ nota. Inno.ſ.e.quidam. ¶ Oppo.ꝙ nõ poſſit in nõ vouẽdo ꝯtinẽtiã remãere i domo ꝓp̃a nec ibi dȝ admitti vt.xxvij.q.ij.ſcripſit. So.ibi lothari⁹ erat ſuſpect⁹ ⁊ ſic ꝯcor.ſȝ Io.an.

Ex parte. Profeſſus religionẽ đ cõſenſu vxoris in ſeculo remanentis lȝ vxori fuerit reſtitut⁹ ea mortua ad religionẽ redire ꝯpelliť.h.d.p̃ma ponit querelã.ſecũda dat iudicẽ ibi:q̃ vero. ¶ No.ꝙ ſuſceptio habitus precedente voto alterius ſubſtantialiuȝ ſimpliciter emiſſo ſolẽnizať votũ nõ ſoluȝ ſubſtãtialis emiſſi:ſȝ ẽt reſpectu omniũ ſubſtãtialiũ etiã toti⁹ regule. ¶ No.ſecũdo ꝙ lȝ ſuſceptio habitus ſicut ex p̃ſſiõe aliquoꝝ ſubſtãtialiũ nõ alliget quẽ religiõi in ſpẽ:ſȝ tm̃ modo in gñe de re.iur.ſ.e.li.vj. Suſceptio tamẽ habitus p̃cedẽte alicui⁹ ſubſtãtialis obligat ĩ ſpẽ regľe. ¶ No.ꝙ votũ ſolẽnizatũ ĩpedit ⁊ dirimit matrimoniũ p⁹ cõtractũ. ¶ No.ꝙ ingreſſus religionis alterius cõiuguȝ altero in ſeculo remanẽte mortuo ꝯpellať religionẽ igredi ⁊ hoc qñ ꝯiunx in ſeculo remanẽte ꝯſenſit igreſſui. ¶ Venio ad gl.q̃ nil ſcribũt h̃ doc.ſi reducibile ad eas. ¶ Quero an eo ꝙ mulier ẽ certificata de viro videreť ꝓfiteri. Sȝ ſi nõ eſt certificata nõ videť ꝓfiteri ad h̃.I.e.veniẽſ. Nõ credo ꝙ videať:q̃ ẽt ſi ſciãt ius põt opari votuȝ vt ea mortua ꝯtineat. ¶ Oppo.ꝙ vxoris licentia nõ ſufficit.⁊.c.vxorẽ.loq̃tur de cõſilio.c.agato ſa.exponiť ita ꝙ huic cõcordat. Alij dicũt ꝙ ſufficit ꝙ vxor det lniam videť ꝓfiteri.xxij.di.dyaconi.cũ ſi. Tan.⁊ quidã alij dicũt ꝙ diſtigui dȝ: vt.ſ.e.cum ſis.⁊.c.ad ap̃ricam:an ſit iuuenis ⁊ nõ ſufficit datio licẽtie niſi ipſa ꝯuertereť:iõ nõ tenuit votũ: nec dȝ ꝯpelli redire ad mõaſteriũ.ſ.e.c.i.ꝙ ſi erat ſenex poterat hñi trãſire de lnia vxoris:⁊ h̃ dicit ꝙ trãſire ſi põt:teneť cõuer:vt.I.dicã. ꝙ nõ ſufficit ſola lnia. Si aũt voueat caſtitatẽ ſi eſt antiq̃:vel ꝓfiteať ſi ẽ iuuenis:⁊ h̃ quo ad h̃ qn poſſit reuocari quo ad validitatẽ voti h̃ ſufficit vt ea mortua ꝯpellatur redire ad religionem ⁊ quo ad preiudiciũ vxoris repetere volẽtis an h̃ ꝓficiat dicaȝ.I. ¶ Oppo.ꝙ maritus nõ cõpellitur ad religionẽ ingredi:q̃ non ſolẽnizauit votuȝ.ſ.e. quidã intrauit. glo.dicit ꝙ Hug.dicebat per hanc decre.quidam.⁊.c. pe. ad fi.qđ nõ tenet: Vel ſecundo dicit glo.ꝙ maritus intra/

uit religionem vxore inuita vel ignorata & tunc votum nõ sẽ vt solẽne ideo nõ cõpellitur redire. ¶ Quãdoq; intrauit ea sciente: vel licentiam dante & pcedit q̃ h: q: votum solẽnizatur: vt postea ea mortua cõpellatur ad religionẽ transire. Sed contra hanc solutionẽ est tex. in. c. i. s̃. e. ti. vbi vir: de licentia vxoris ingressus reuocatur. ¶ Solu. dicit glo. tex. ibi non dicit q̃ monachatus ibi non teneat: sed q: inuita vxore intrauit reuocatur: & non dicit q̃ reuocetur a muliere sed iudicis officio: & ideo mortua vxore ibi etiã cõpelleretur ad religionẽ redire: & sic cõcordat cũ ista. ad hoc q̃ me. can. c. i. Hugo. autem dicit illã nõ tenere ex quo consenserit uiro tenetur ergo si iuuenis erat ad religionis ingressum: vel si antiqua ad uotum castitatis. Conclude si queritur an solẽnizetur votũ altero coniugũ in seculo remanẽte in tm̃ q̃ religioni obliget: dic q̃ si matrimoniũ nõ ẽ carnali copula cõsumatũ professio alterius coniugũ & inuita & in morte coniugis alliget religioni. s̃. e. ex publico. & de sponsali. cõmissũ. Si non est carnali copula cõsumatũ: tunc si ambo volunt ingredi religionẽ: vtriusq; coniugis votũ solẽnizatur. s̃. e. cũ sis. & c. vxoratus. & c. ad aphricam. si alter ipsorũ vult ingredi. si ingrediatur altero ipsorum ignorante: votũ non alligat religioni viuente coniuge & de monasterio reuocatur & adhuc mortua cõiuge huiusmodi votum nõ ratificatur vt compellatur ingredi: vt. j. c. penul. ¶ Quandoq; alter ipsorũ igreditur altero sciente & cõtradicente & dic idẽ & forti⁹ q̃ nõ teneat ingressus & muliere petẽte reuocari possit. s̃. e. quidã. ¶ Quid autẽ tunc operetur votũ vidistis. i. c. quidam. quia priuat potestate exigendi debitum & facultate cum alia contrahendi. ¶ Quandoq; aliter ingredit̃ religionem altero sciente & dissimulante: & tunc Pe. & Abba. putant q̃ iste possit ex officio iudicis non ad petitionẽ mulieris: vt in sequẽti casu ita dicit in voto reuocari de monasterio sicut si consensisset expresse nisi vouisset continentiam: si tamen non reuocetur marito dissimulante: vel in seculo remanente compellitur in mõasterio remanere & si reuocatus fuerit cõpelletur reddere. j. c. pximo. ¶ Quãdoq; alter ingreditur altero consentiente: idem dicendum qd̃ dixi de contradicente. ar. j. e. accedens. ¶ Quãdoq; ingreditur alter altero consentiente per dolũ vel sponte cõsentiente & tunc reuocatur ingressus p iudicis officiũ. s̃. c. j. vel ad petitionẽ doli passi. j. e. veniẽs: vbi mulier recuperasset virũ nisi finisset adulterata. ¶ Si tamẽ non reuocet̃: tunc mortuo illo: qui remansit in seculo nõ poterit ad seculum reuerti: q̃ si fecerit: est ad monasteriũ reuocandus vt hic & q̃ minus est dictũ. s̃. e. c. i. hic suppletur: ibi enim fuerat quesitũ an esset ad cõiugẽ vocãdus: hic plus querebat̃ an illa mortua posset contrahere. ¶ Quãdoq; ingredit̃ alter altero manẽte & vouẽte castitatẽ: sed non profitente: & tunc si est senex põt in seculo manere: & ingrediens nõ potest exire: nec repeti. Si est iuuenis debet cõpelli vt intret religionẽ: vt. j. e. significauit: & sic debet intelligi. xxxiij. q. v. qui vxoris: de illo etiã qui nouit. ¶ Aliq; cõsentit̃ & profitetur & de hoc dixi. s̃. Si autẽ non vult pfiteri dic vt dixi. s̃. e. cõiugatus. s. quando vult vir ordinari: quãdo autem vellet episcopari: dic vt dixi. s̃. e. sanc. Anto. de Buto.

c **Onsuluit.** Si coniuges pfitent̃ religionẽ: altero mortuo alter ad seculum redire non põt. h. d. vel s̃m aliam lec. pfessus religionẽ de consensu vxoris in seculo remanentis. ea mortua ad seculũ redire non põt: hoc dicit. Cõmunis diuisio: secũda ibi: cõsultationi. ¶ Nota q̃ professus religionem vxore sciente & viuente alligat̃ voto & votum solẽnizat: vt mortua coniuge in monasterio persistere cogetur & est habile ad dirimẽdũ & impediẽdũ matrimoniũ post cõtractũ. sic intellige lr̃am q̃ faceret ad id quod hẽtur in. c. constitutionẽ. de re. iur. lib. vj. Si itelligas q̃ hic intrauit suscipiendo habitũ professoris & sic obligatus fuerit in genere religioni: & tamen hic impeditur & dirimitur matrimoniũ: q: habit⁹ assũptiõe hic fuit solẽnizãs votum: & sic itelligit Jo. an. & satis sonat tex. No. bene hic. ¶ Quero de quo hitu loquit̃ Joã. an. dic q̃ loquit̃ de habitu professoris per quem solẽnizauit votũ: ex hoc appet q̃ professus religionẽ in genere solẽnizat votũ habile ad dirimẽdum post contractũ. ¶ Uenio ad glo. & oppo. q̃ nõ valeat ingressus religionis ita vt cõiuge mortua cõpellatur ad ingressũ. j. e. penul. in fi. ¶ Sol. dicit gl. q̃ hic transiuit in dies suos & sic voluit licet mulier ea iteruenientẽ possit repetere virum vel saltẽ iudicis officio sit restituenda: vt patet. s̃. c. i. ea tamen mortua non potest ad seculum redire: vt hic & s̃. c. proximo. ¶ Uel secũdo intellige q̃ ingrediens post mortẽ vxoris ratificauit pmum ingressũ: & iõ cõpelli ad religionẽ s̃m glo. ¶ Uel tertio s̃m Pe. & Abba. loquitur quãdo sciente vxore est ingressus que si prius morit̃ quã reuocet ille remanet monachus. ¶ Quid si ignorãte vxore ẽ ingressus & post mortẽ ei⁹ ibi remanet an ratificatur votũ? Innocẽ. q̃ sic etiã si ignorat mortẽ vxoris: & ratificat̃ nunc s̃m Inno. q: separando se ab vxore voluntaria vel inuita: psumit̃ vitam voluisse mutare & seculũ: q̃ propositũ solẽnizatũ fuit per susceptionẽ habit⁹: nisi vxor impediret per notata. s̃. ti. ij. significauit. & c. consulta. sublato ergo impedimento per mortẽ cõiugis statim solẽnizatũ est votũ vt voto ponderetur hic sciẽtia: vel opinio sed rei veritas ẽ nec dicere potest q̃ morã fecerit in monasterio credẽs vxorẽ viuere ad quã redire nolebat: q̃ turpitudinẽ suã in hoc allegans nõ est audiendus. s̃. de dona. inter dilectos. Sec⁹ vbi coniugatus religionem intrans protestetur q̃ non intentione mutandi votũ sed probandi regulã: quia etiam tunc vxore mortua: nõ ratificetur ingressus quãdiu durat temp⁹ q̃ a nec ratificaretur si cõiugatus non esset. s̃. ti. i. super eo. & c. statuimus. regritur ergo in tali ratificatione q̃ precessit tacita vel expressa professio quãuis impedita pter vinculũ cõiugis dicit aliter Inno. & forte meli⁹ q̃ aliqui dicunt vxore inuita licet ea mortua ibi maneat hic ignorans nõ ratificat ingressũ pter rationẽ que redditur in m̃rimonio carnali: õ eo qui dux. in ma. c. i. & c. veniens. j. e. & sic põt intelligi Inno. s̃. e. quidam intrauit. & posset dici hoc verum cũ mulier cõtradicit. plus tamen erat quãdo simulat vel consensisset & nõ nouit: plus est enĩ expresse contradicere: vt de bap. maiores de symo. sicut his. & vide. j. de voto. c. ij. &c. Anto. de Bu.

c **Arissimus.** Coniunx que continentiã vouit tenetur reddere debitum cõiugi: licet ad temp⁹ voto cõsenserit. h. d. & non diuiditur. ¶ Nota q̃ votũ continentie cui ad temp⁹ vir consenserit nõ tollit iuro facultatem debitum exigẽdi. ¶ Nota arg. q̃ coniunx consentiens cõiugi castitatem vouenti: nõ potest exigere debitũ ex quo simpliciter & non ad tempus consensit: & sic priuat̃ exactione debiti. ¶ Querit glo. quid si vir consenserit simpliciter non ad tẽpus? dicit q̃ vir nõ possit exigere debitũ maxime & si ipse vouit castitatem. Nã vir & vxor cõi consensu possunt vouere continentiã ppetuo in domo sua. xxxiij. q. ij. q̃ deus: & ad tempus. xxxiij. q. viij. apl̃us. ¶ Oppo. q̃ si vir continẽtiã uouit nõ possit debitũ exigere cõtra lr̃am. Sol. ad tex. supplẽ. maxime s̃m glo. idẽ cõmuniter docto. Antonius de Butrio.

p **Lacet.** Si alter coniugũ altero ignorante religionẽ profitetur: & propter hoc d̃ mõasterio educit̃: eo mortuo ad monasteriũ redire cogitur. h. d. Cõis diuisio secunda ibi. super quo. ¶ Nota q̃ pfessio cõiugis cõiuge ignorante: & in seculo remanente nõ solẽnizat votũ religionis: sed valet vt votũ castitatis priuans quẽ exactione debiti: nõ aũ ligat religiõi in spẽ: vel in genere etiã morte cõiugis. ¶ Nota q̃ vbi pctm̃ est in causa efficiẽte si non valet q̃ ago: valet vt potest: q̃ nõ potest valere: vt votum solẽne: valet vt simplex. ¶ Nota q̃ idem votum potest pro parte valere:

quando habet effectus separatos ⁊ diuiduos. ¶ No. ꝙ
votū coniugis vouentez obligat inquatū eius preiudiciuz:
non inquantū tangitur preiudiciuz alterius. ¶ No. ꝙ res
de quo veniens ad euz casuz quo poterit habere efficax pri
cipiū ꝯualidet: vel aliter. ¶ No. ꝙ res a pncipio ⁊ actus i
principio inualidus validat̄ si deuenerit ad casuz a quo ef-
ficax poterit habere principiū. ¶ No. ꝙ pro his que dixi
.§.c.quidā. ꝙ votum regulare coniugis licet in foro conte
tioso non astringit coniugez ad obseruantiā regularez qñ
ingressus est ignorante vel inuita ꝯiuge: obligauit tñ in fo
ro anime: vel saltē compellat̄ mortua coniuge religionē in
trare. ¶ Oppo. ꝙ per susceptionē habitꝰ circa religionē
sollēnizatur votū. §. de re. vidua. ⁊ c. ad nostrā cuius cōtra-
riū hic inuitur. Dicit Hosti. h̄ fuit ipeditum votū propter
assistentiā cōiugis ignorantis iō nō tenuit vt sollēne: ut ob
ligaret religioni qr cū vir ⁊ vxor sint vna caro nō pōt vnus
ingredi altero in seculo remanenete, licet secus sint in vo-
to continentie qr tenet etiā altero nō vouente: obligabitur
tamē tunc tm̄ ad non petendū debitū: sed reddere tenebit̄
ex actis: vt hic ⁊ §. eo. quidā. Quid si maritus non repetit
istā mulierē: que eo ignorante transiuit: dicit Hosti. si iuue
nis est maritus cōpellitur reducere eā: aut ꝓfiteri. Si est se
nex sufficit ꝙ voueat continentiā absqꝫ religiōis ingressu:
.§.e.cū sis ⁊ c. vxoratus. vel dicit Hosti. forte aliud in casu
quia licet sic a principio fieri debuisset. vt ibi: sufficit tñ ex q̄
factū est ꝙ maritus ratificet ⁊ caste viuat scd̄m Hosti. vn-
de licet a principio altero igrediente religionē non debeat
dari licentia nisi alter remanens in seculo sit iuuenis ⁊ ꝓfi-
teatur religionē: vel sit senex ⁊ emittat votū castitatis: tamē
si alter iam ingressus est religionē ⁊ sic iā deuenit ad factū
sufficit autē ꝙ remanens ēt si sit iuuenis voueat castitatem
⁊ sic facilius ratificet̄ votū factū quā a principio licētia cō
cedat̄ ingressus fm Hosti. ⁊ no. hoc verum. Quid si alter
ingreditur religionem altero remanente in seculo vouente
continentiā? dic ꝙ debet cōpelli ad religionis ingressum:
nec sustinebit eps ꝙ viuat in seculo. ex quo continentiā nō
vouit vt. §. e. cū sis: ⁊ propter delictū preiudicabit̄ ei fm ho
stien. al. xxiij. q. fraternitatis: ⁊ de pe. tue. fm Hostiensem.
Quid si qs ignorante: vel inuita coniuge se fecit ad sacros
promoueri: an vxore mortua compellet̄ rōne primi voti ser
uare castitatē? videt̄ ꝙ non per hoc. c. ⁊ §. e. quidā. arguen-
do de religionis voto ad votum castitatis ordini annexo.
Cōtrariū dñt Inno. ⁊ hosti. ⁊ dicūt ꝙ votū remanet sollē-
ne in tm̄ ꝙ si ꝯtraheret matrimoniū dissolueret̄: ⁊ dicūt dif
ferentiā esse in hoc inter votū religionis: ⁊ votū per suscep
tionē ordinis: quia licet primū non notificetur per mortem
coniugis: tamen secundū sic. Rō diuersitatis fm eos ꝙ so
la constitutio ecclesie hꝫ impedire quē promoueri ad ordi-
nes eo existente coniugato. de cle. coniugatis. c. i. ⁊ per to-
tum: ⁊ de tēpo. or. c. i. in. vi. ideo substātia matrimonij non
intantū opponit̄ voto ordinis: quia continentia ei nō est an
nexa: nisi ex cōstitutiōe ecclesie: iō votū recepit substantiā
etiā stante coniuge: ideo etiā ea mortua seruari debet: sed
non sic in voto religiōis ꝙ ex toto exponitur matrimonio
quia etiā illud de iure naturali habet in se continentiā: ideo
stante matrimonio statim votū eliditur propter matrimo-
nium: intātuz ꝙ postea non conualescit. Itē in professione
non imprimitur caracter: ⁊ sic non recipit firmū esse respe-
ctu castitatis: ideo nō conualescit: sed in ordine caracter: ⁊
sic iure nature suscipit aliud esse: ideo nō conualidat̄. stan-
te ipedimento ex cōstitutione ecclesie. Rō cōis: qr ordo im
primit caracterē nō professionē. Ideo dicit. Jo. an. hoc es
se de mente eiusdē extrauagātis q̄ incipit antique. ⁊ remit-
tit ad regulā semel deo in. vi. ⁊ hec faciunt ad questionem
illā: an testamētū vsurarij manifesti: q nō cauit a principio
conualidetur postea per cautionem eo viuente prestitam:
quia videtur ꝙ sic ex: quo a principio tenuit: de iure natura
li ideo cessante impedimento sollēnitatis: positiue dꝫ con-

ualere. de q̄ de vsu. q̄ꝙ i. vi. ⁊ ibi plene. ¶ Uenio ad glo.
⁊ querit prima glo. de rōne quare votū non tenuit ⁊ profes
sio? dicit glo. ꝑpter obligationez obquam tenetur viro ad
debitū reddēdū. xiij. q. iiij. si dicat. ¶ Quero an professus
religionē ꝯiuge ignorante possit propria auctoritate mona
steriū exire? dic ꝙ nō. si tamen exeat propria auctoritate de
facto nō videtur ꝙ sit cōpellendus redire per tex. in fi. glo.
intelligit ꝙ snīa pro parte tenet. ⁊ pro parte non tenet: ⁊ in
ducit tex. ad hoc. sicut votū pro parte. tenet ⁊ pro parte nō.
¶ Oppo. ꝙ tota sit aut confirmanda aut infirmanda. C.
de appella. l. eos. dicit glo. ꝙ qñqꝫ snīa comprehendit plu
ra capitula ⁊ pōt pro parte tenere ⁊ pro parte non vt in con
trario. de hoc in regula. ea que. de reg. iuris. in. vj. Host. di
cit ꝙ si non est appellatū snīa non potest pro parte tenere ⁊
pro parte non. vbi est appellatum pro parte confirmari. ⁊
pro parte infirmari vel moderari circa idem capitulum cō
nexū vel separatū. licet enim dicatur ꝙ officiū iudicis est in
firmare vel confirmare primā sententiā. ii. q. vj. ad fi. intelli
gitur tamen vt confirmaret si ⁊ inquatū de iure fuerit po-
nit exemplū in condēnato ad. x. que petebant̄: qui appella
uit si iudex appellationis inuenerit ꝓbatū de qnqꝫ tm̄ ꝓ qui
qꝫ confirmabit sententiā: pro reliquis quiqꝫ cassabit vt ibi:
in decre. raynaldus. alle. de appel. duobus. ⁊ vide de priui
legijs. cū olim. de re iudi. cuz inter. ibi. doc. ¶ Op. ꝙ res
deueniens ad casum non validatur. xxxiij. q. vij. c. qui. ⁊ c.
neqꝫ furiosus. glo. dicit ꝙ hic dicitur procedere in profes-
sione ⁊ voto: precedēte tamē iudicio. ff. de iudi. l. si a me. qꝺ
secus est in matrimonio: vt in contrario. So. alter hec via
est brocardica ⁊ habet multū cōe cum brocardo vt in regu
la. nō firmat̄. de reg. iur. li. vij. quia cōcordāt casibus oppo
sitis illi regule: dic v̄ba cōia. Si actus est oīno nullus nec
aliquam suscipit pendentiā res deueniens ad casuz a quo
potuit habere principium non validatur: si res est aliqua
ex toto vel aliquod habet principium: ⁊ res ē deducta in
pendenti: res deueniens ad casuz in quo incipere potest va
lidatur respectu partis in qua habuit principiū: ⁊ respectu
partis in qua deficit a principio nō validat̄. validat̄. n. hic i
nō exactione debiti vt votū non exigendi: sed nō vt votum
sollēne: sed ex toto. si hꝫ aliquod pꝛicipiū respectu iur. na
turali nō validat̄ si veniat ad casum i quo incipere potest:
licet inualidus sit attenta dispositione positiua: vt dixi sup
in promoto ad sacros ⁊ faciunt predicta ad questionez de
vsurario qui facto testamento prestitit cautionē vt no. in. c.
q̄ꝙ. de vsuris libro. vj. ⁊ disputaui in questione que incipit
Bon. quidez vsurarius. ¶ Quero quid si mulier ista cō-
traheret matrimoniuz post mortē coniugis. dic vt no. §. c. q
dā intrauit. ¶ Qualiter aūt non cōpellitur mulier religio
nē ingredi: dic ꝙ votū non fuit solēne cū nō habuit licenti
am viri. vñ non cōpellitur ad religionez ingredi. fm glo.

a **Ad apostolicam.** Alter coniugū ꝓfiteri potest: altero nō suspecto consentiente: ⁊ cōti
nente. h. d. ⁊ non diuiditur. ¶ No. cām quare
alter coniugū ꝓfiteri non potest: altero ex toto in seculo re
manente: quia cū per carnis copulā sint vna caro effecti: nō
debent nec possunt tam diuerso iure censeri: vt pars carnis
remaneat: ⁊ altera conuertat̄ ad dñm: ⁊ hic sumatur rō na
turalis: quia non possit coniunx absqꝫ conuge profiteri.
¶ No. ꝙ alter ꝯiuguz non pt profiteri: nisi alter perpetue
voueat continentiā: non sufficit ergo tpalis q̄ꝺiu ingredi-
ens vixerit. quod nota. ¶ Nota ꝙ nō sufficit votū conti-
nentie: nisi sit eius etatis: vt sine suspitione incontinentie va-
leat in seculo remanere. ¶ Nota summarium. Quid si
mulier non est suspecta de incōtinētia: sꝫ de alijs malis mo
ribus? dicit Jo. an. ꝙ hec iura ⁊ que allegantur in glo. pro
bant tantum de suspitione incontinentie. idem dicit si est
suspecta de alia mala vita: ⁊ quia suspicatur si non sit sub
viri potestate ꝙ malefica erit: incantatrix: ebriosa. lena.

furatrix. vsuraria: vel hm̄oi simile puta ꝙ nec etiā his casi-
bus debeat dari licentia: vel eius professio recipi: cū in ef-
fectu eadē sit rō ex quo ipeditur saluti eius. possunt tñ ꝙ si
contrariū fiat: sollenizetur votū: ⁊ quia principaliter inspici
mus in hm̄oi diuortio. s. fidem thori: qđ est vnū de bonis
matrimonialibus: de condi. appo. c. fi. ⁊ vide. ꝙ no. de di-
uor. de illa. ſm Jo. an. non habetis hic aliud: quia glo. cla-
ra est. vide eam per te. ⁊c. Antonius de Butrio.

Ex parte.

Per professionē religio-
nis: non per ꝓpositū castita
tis in seculo seruande soluunt sponsalia de pre
senti sine copula. h. d. cōis diuisio. fa ibi. nos āt.
Tertio solutionē determiat. hi. pono. ¶ Or attēdatis ad
hanc decre. que est magistra in hoc ti. vidistis. ſ. e. ex publi
co qualiter dissoluatur matrimoniū de presenti absq; copu
la per religionis ingressum: ⁊ tunc an dissoluatur per vo
tū continentie: an etiam dissoluatur per susceptionem sacri
ordinis: hoc tangit glo. ⁊ plenius de voto. c. i. in. vj. Itē ꝑ
susceptionem ordinis episcopalis tangitur ibi. ⁊ hec bona
decre. ibi. tiᵒ. in seculo seruatura. ⁊ hoc constat forte per ꝓ-
testationē: alias in dubio sustinendo votum ⁊ habitū reli-
gionis videtur in dubio se astringere ad obseruantiā reli
gionis regularē: ⁊ sic locū haberet qđ seqtur in ver. fi. i fi.
¶ No. abbatē mulierē posse recipere ad professionem.
¶ Nota ꝙ mulier in professione benedicetur cū celebra
tione misse: ⁊ letanijs. ¶ Nota ꝙ sollemnis susceptio ha
bitus religionis sollēnizat votū: ⁊ ꝓfessionē inducit. Et no
ta certas sollemnitates in assumptione habitus: forte illđ
erat de consuetudine monasterij: hic nō seruatur. ¶ No
ta ꝙ matrimoniū possit inter abbatē contrahi ⁊ per nuni-
strū ⁊ per procuratorē: ad hoc hodie de procu. c. i. in. vi.
¶ Nota. ꝙ regulariter matrimoniū ꝑ vba de presenti cō
tractū dissolui non potest. necdum soluitur vbi ab ecclesia
ratum: vt qr a fidelibus contractum ex fornicatione spāli
alterius coniugij. ¶ No. hic duos casus in quibus dissol
ui pōt. Primus quando reuelatione diuina. Secundus ꝑ
religionis ingressum alterius coniugij. eo carnali copula
non cōsumato. ¶ No. ꝙ vbi ad actᵒ exercitiū due cause
verisimiliter ipellūt: vna quarū nocet: ⁊ altera prodest q̄ est
fauorabilior anime: ⁊ potentior: illa attendit: ⁊ i dubio ab
illa actus regulatus censet. ¶ No. ꝙ simplici voto casti-
tatis quantūcunq; sollēnizato: ⁊ emisso respectu certe ⁊ de
terminate regule non soluitur matrimoniū de presenti: etiā
carnali copula non consumatū: ⁊ sic potentius se habꝫ: quā
tū ad hoc religionis ingressuꝫ quā votū castitatis. ¶ No
ta hic tex. ꝙ assumptio habitus respectu certe: ⁊ determia
te religionis cū intentione de qua constat allegandi tantū
modo alteri ex substantialibus regule ⁊ voto castitatis
solēnizat votū. ad hoc. J. qui. cle. vel. vo. insinuante. secus si
non constet de intentione habitum assumentis: ꝙ vellit ob
ligari obseruantie regulari: quia tunc ad oē votū sollēniza
tur. ¶ Oppo. ꝙ assumptione habitus non cū benedictio-
ne ⁊ letannijs. quis profiteri videt: cuius contrariuꝫ innuit
littera hic. So. hec mulier erat nupta: si eniꝫ nupta non fuis
set quodlibet illoꝝ suffecisset ad sollemnizādū votū secun
duꝫ Inno. Sed hoc ius nō placet Inno. nisi cū sua sollēni-
tate faciat: vel nisi voluntatē suā declaret: remittit. ſ. c. i. vi-
dua. secundū Inno. hoc nō placet. qr satꝭ solēnitateꝫ serua-
uit ⁊ in dubio assumendo habitum ꝓfessoris. tacite expri-
mit suā voluntateꝫ. ⁊ hic iđ non fuit ꝓfessa: quia expressit.
¶ Oppo. ꝙ professio cōtinentie, respectu determinate
regule dissoluat matrimoniū. vt. pꝫ qui cle. vel vouen. insi-
nuante. So. dicit Inno. ꝙ ibi emisit expssuꝫ: hic non vel il
la erat libera non habēs sponsuꝫ per quē nō presumat coa
cta sollēnizasse. ſ. ti. i. cōsulti. hic nō erat ligata sponsum ha
bens: ⁊ sic difficilius presumitur sollemnizatio. Inno. aūt
dicit ꝙ hic fecit solemne votum cōtinentie non professiōis:
⁊ hoc votum non dirimit post matrimoniū; etiā carnali co

pula non consumatū: dirimit tñ posteriᵒ: ⁊ vide nota. J. de
frigi. fraternitati. ¶ No. bene sentit Inno. hic qr. s. termi
nus decre. iste non emissa notabili professione si tamen su
scipit habitū: respectu certe regule matrimoniū post cōtra
ctū dirimeretur: ⁊ sic approbat ꝙ nota. vt in. c. cōstitutionē.
de reg. ⁊ ꝙ no. in. c. insinuante: ⁊ vide glo. ⁊ quod alle. ſ. c.
statuimus. ⁊ facit. ſ. de re. porrectū. Cōclude ergo qñq; vo
tum emittit ⁊ sollemnizatur respectu certe ⁊ determinate
regule: ⁊ tale dirimit añ contractū sine copula: ⁊ post cōtra
ctū ēt cum copula. Quandoq; votū emittitur ⁊ sollemni-
zatur in genere ⁊ non respectu certe religionis: ⁊ tunc non
impedit post cōtractuꝫ: seu contrahendum: non dirimit an
te cōtractū: sed dirimit post contractū. Quandoq; emittit
votū respectu certe ⁊ determiate religionis: ⁊ tunc sollēni
zatur respectu substātialis castitatis: vt quādo notabiliter
respectu determinate religionis assumendo aīo professio
nis habitū solū castitatē: ⁊ sic sollēnizatur in spē. adhuc cre
do ꝙ post contractū dirimat. vt. d. c. insinuante. ante cōtra
ctum nō: vt hic. ad hoc satisfacit: qr non apparet cōstitutiōe
permissū: vt separet: vt cuꝫ. c. ex publico loqtur de religio
nis igressu. Hec solutio nō placꝫ Hosti. q dic ꝙ sollēniter
vouit: lꝫ votū nō dirimat mrimoniū nō ꝯsumatū: tñ ꝑ ꝑ vo
tū sic sollēne coget religionē igredi: ⁊ tūc erūt soluta ⁊ sic i
telligit lraꝫ i fi. ⁊ itelligit votū sollēne qñ ꝓmisit se ingressu
raꝫ vel ſuaturā certā religionē: i cuiᵒ signū recepit vellū sol
lēnit bñdictū. ar. ſ. e. i pri. J. e. accedēs: qr tūc post disgressū
remanēt. Vide hic Joan. an. idē putat qualitercūq; appa
reat ꝙ voluerit vitā mutare ꝑ testes instra: vel etiā ꝑ ꝯfes-
sionē suā: ⁊ est ratio quare hoc casu statur confessioni cōtra
matrimoniū: qr potest sine confessione monasteriū ingre-
di. ſ. e. ij. Et nō ob. decre. sup eo. đ eo. q cogno. ꝯsan. vx. qr
loqt đ mrimōio carnali copula ꝯsumato. ¶ No. ꝟ dictū
qr tēpat illā decre. vt nō ꝓcedat i matrimonio nō cōsuma
to quod intellige sane: quando confessio sit annexa profes-
sioni: quia hoc casu tm̄ potest preiudicare matrimonio: ꝟ
dico qr si aliās ꝯfiteretur nō ob causam non posset ꝑiudi
care mrimōio ēt ꝯsumato. Aduerte dictū Host. itellige. ⁊
saluant per predicta quādo assumit habitū voto castitatis
emisso: quo casu promittere censet se religionē seruaturam
⁊ habitus assumptione votū ex voto sollēnizatur: ⁊ cōpel
litur religionē ingredi: vt littera sentit in fi. igitur tunc dis-
solueret matrimoniū pro illa que fuerunt notata de regu-
la. porrectū. ⁊. c. ex parte. ⁊ dixi in. c. insinuante. q cle. vel vo.
Multa aūt que scribit Inno. ⁊ Hostiē. de sollēnitate voti
putat Jo. an. expedita per tex. de voto. c. i. lib. vj. per predi
cta. Ex tex. dicit Hosti. ꝙ si verisimiliter hec firmiter ꝓpo
suerit vitam mutare ⁊ sollēnitates de quibus dicit principi
um fieri intendens se obligare religioni. tunc necesse ha-
bebit ingredi certam si ille illi deuouit in genere. de re.
constitutionē. lib. vj. ⁊ licet vxor non cōgnita necesse habe-
at ingredi religioneꝫ: vt dissoluatur matrimoniū episcopi
. ſ. e. sane. ⁊ in vxore illius: secus si non sit suspecta: quia suf
ficit ꝙ voueat castitatem: ⁊ cogitur obseruare aliquā regu
lā ſm Hosti. ¶ Oppo. glo. i. ꝙ assumens veluꝫ profiteri
videat: ⁊ sic male dicat. J. vbi distiguit an velit ꝓfiteri. an nō
. ſ. de re. vidua. so. dicit glo. ꝙ assumpsit velū viduitatis ⁊
nulluꝫ votum emisit iđ postea distinguit. J. eo. ¶ Ad ꝯri-
um respondet glo. ꝙ bitum quem assumpsit non erat pro
fessionis: vel secundo ꝙ ꝙ assumit habitū religiōis ex quo
non est professionis: presumat velle ꝓfiteri: nō est presum
ptio sufficiens. doc. aliud non dicunt. Tu dic ꝙ decre. non
ꝓcedit ēt in assumente habitū ꝓfessionis. ad contrariū re-
sponde ꝙ loquit qñ non apparet aliter de voluntate pro-
fitentis. Glo. colligit matrimoniū non posse cōtrahi inter
absentes per nuncios. Idē no. lxiiii. di. c. i. ⁊ ponitur hodie
de procur. c. i. li. vi. ois ergo habitus: qui solo consensu ꝑ-
ficit ⁊ i quo nō exigit vborū sollēnitas. iter absētes ꝑficit.
¶ Op. ꝙ non possit opponi: etiam in ꝯcto sponsaliū: qr de

beat eẽ libera ab omni pena. de spõ. gẽma. ⁊ qđ ibi nota. ff. de verbo. obli. l. titia. ⁊ l. fina. C. de spon. ¶ Querit glosa an hec arra possit repeti ab ingrediente religionẽ. dicit glo. ꝙ sic: q2 ingrediẽs nõ cadit in penã arraꝝ: arg. ẽ. c. ex publico: lꝫ dicat glo. ꝙ olim erat secus: q̄si velit ꝙ olim religiõis ingressu nõ restituebanť arre ingrediẽti: sed pena admittebať: sꝫ nescio ius hoc dicens. Et in ꝯ̃riuꝫ facit. in auc̃. ð san. epi. §. sed ꝟ pñti. ¶ Oppo. ꝙ alterius infidelitate: mřimonium dissoluať q̄ñ non est ratũ: q2 inter fideles ꝯ̃ctus alterius infidelitate dissoluiť: ꝟm glo. ⁊ hñ. ¶ Oppo. ꝙ falsa ꝟ cã debuerit vitiare igressum. de voto. magne. ad fi. Sol. cessante cã fi. cessat dispositio: vt hic: sed falsitas alteri⁹ cause nõ vitiat. Glo. alleg. multas ꝯcordã. ⁊ ad corroborationẽ adducit ꝙ falsitas cãe non vitiat in spũalibus. ð his que vi me. cã fiunt. c. cum dilectus. ⁊ j. eo. dudũ. Iteꝫ ad capřm magne. rñdẽt doc. ꝙ ibi cessatio cãe nõ liberat a voto: si ꝑꝑ illã votũ facilius cõmutabiť. ¶ Oppo. ergo ꝙ susceptione hĩtus inducať ꝓfessio. ad ꝯ̃riũ rñdet ꝙ certe est ꝙ hĩt⁹ non facit monachum: sed ꝓfessio. Fallit nisi portet per annum. ẽ. de reg. ex pte: hoc intellige vt ibi dixi: vel vbi hĩt⁹ ꝓfessionis: vt. d. c. vidua. ad ꝟ nõ rñdet glo. dic ꝙ assumptio hĩtus inducit ꝓfessionẽ: nisi cõstet de voluntate ꝯ̃ria: vt hic cõstabat. ¶ Op. gl. ꝙ voto castitatis determinatus ad certam regulã: inducať ꝓfessio: ⁊ votũ sollẽnizať habile ad dissoluendũ mřimoniũ. xxvij. q. j. de viduis. ⁊ c. mulieres. cuꝫ simi. So. dicit gl. ꝙ v̄buꝫ ꝓpositũ tollit ꝯ̃riuꝫ: aliud est mulierẽ assumere hĩtum ꝓpositui vouẽdi: nõ actus vouit in esse: ⁊ tũc nõ sollẽnizať: vt hic: nec soluiť mřimoniũ: vt ibi: aliud est votũ actu emittere cuꝫ susceptiõe hĩtus regule respectu determinate religiõis: ⁊ quãq̃ in domo maneat: sollẽnizatur votũ: vt ibi: ⁊ dissolueret mřimoniũ. ¶ No. hñ gl. q̃ ponit verũ intellc̃m capři insinuãte. ⁊ circa q̃ dic̃ Inn. ð reg. porrectũ. ⁊ c. ad nřaꝫ. ⁊ c. ex pte. tñ solutio nõ ẽ bona: iõ gl. hñ dicit: vt dixit sup lřa. nõ soluit sponsalia de pñti: sicut nec clericat⁹: ꝑterea vt hic etiã sine copula. So. hñ soluit spõsalia de pñti post ꝯ̃cta: vt ibi. Itẽ dicit gl. ꝙ nec cřicatus sequens: ⁊ sic sacer ordo nõ soluit p̄cedentia sponsalia: ⁊ hoc latissime disputat glo. idẽ tenens de voto. c. j. li. vj. qđ ꝓbat extrauagãs Io. q̃ icipit antiq̃. de q̃ ꝑ Hosti. i sũma. eo. ti. §. vtrũ possit. v̄. sꝫ qđ si marit⁹. ⁊ se. dic̃ tñ ꝙ possit: remanens ĩ seculo ⁊ vouẽs cogi intrare religionẽ. ad fi. capři: sꝫ vt dicit Io. an. finis capři nõ loqť de vouẽte castitatẽ tñ: sed ð eo q vouit regulã: rõ q2 non facit ꝙ sumẽs cřicatũ in sacris: lꝫ. n. ꝯ̃tinentiã voueat: nõ tñ renũciat ꝓprijs: ⁊ ꝓprie voluntati. absurdum. n. esset eum cogi ad id qđ dixit in dicta decre. j. de voto. lib. vj. Nec ob. j. eo. significauit. q2 ibi sollẽnizationem voti: vir cõicat vxori vouenti: vel aliter: vt ibi dicaꝫ. ¶ Quero an iura heremitica soluãt mřimoniũ: q dã ꝙ sic. ar. xxvij. q. ij. §. ecce. Alij ꝙ nõ: vñ si hẽmita ꝯ̃hẽt mřimoniũ teneret. xx. q. iij. §. ecõ v̄so: ꝟꝫ Io. vbi ð ꝟ. ¶ Querit glo. an ꝑꝑ leprã possit qs recedere a mřimonio. doct. ꝙ sic: ⁊ sic si erat sponsa de futuro. de iure iuran. queãdmodũ: sec⁹ si eẽt sponsa de pñti: vt hic: nisi vellet intrare religionẽ. ⁊c̃. Nunq d aũt si leprosus ingrediať collegiũ leproꝝ: soluať matrimoniũ nõ ꝯsumatũ: dicit ꝟ Hos. si domus est religiosa: ꝙ soluiť: si nõ est religiosa: dicit adhuc equũ ꝙ si ꝓmitterẽtur illa tria sb̃alia. s. pauptatẽ: obediẽtiã ⁊ castitatẽ: soluanť spõsalia ⁊ leprosi eẽ cẽsenť. ð eccle. edi. ad audiẽtiã. vbi de ꝟ Sꝫ dicit hosti. ꝙ nõ vult ꝟ asserere cũ nõ sit iure diffinituꝫ: ideo ducit papã ꝯsulendum: dicit tamen distingui posse: an teneanť ad cõtinentiã leprosi: an nõ: ⁊ an domus sit apta ad continentiam: vt si ibi sint masculi tantum viuentes: ⁊ ille leprosus senex est ⁊ matur⁹. ⁊c̃. An domus nõ sit apta: vt quia promiscuit sexus: vt est cõmuniter: ⁊ leprosus est iuuenis ⁊ his similia: sicut distinguiť in fi. ẽ. eo. c. pxi. dicit ꝟꝫ Io. secure. per talẽ ingressum mřimoniũ nõ dissolui: lꝫ ibi nõ est religio approbata: alś post ꝯ̃ctuꝫ vxoris: leprosus ꝯ̃here possit qđ esset absurdũ: qđ pꝫ hoc in dcã extrauagãti. Io. antiq̃ de cõpatu an dissoluat: ponit Io. an. sup gl. illa de voto. c. ij. lib. vj. in nouella. ⁊ tenet ꝙ nõ: ⁊ hoc est tenendum.

c **Onstitutus.** Maritus factus monachus: a cõiuge adulterata repeti nõ põt. h. d. In prima narrat fcm̃. In scõa dat iudicẽ. ibi. iõ qđ. ¶ Not. ꝙ in minorib⁹ cxñs: põt ꝯ̃heť mřimoniũ. ¶ Scõo no. mřimoniũ copula cõsumatũ: nõ soluiť ꝑ religionis igressuꝫ alterius cõiugũ q̃tum ad sb̃am vinculi. ¶ Et ex hoc not. ꝙ mulier nõ põt alteri copulari: q̄ñ se copulãdo adulteriũ cõmittat. Itẽ no. ꝙ ingressus religionis alterius ꝯiugũ: altero in seculo remanẽte: ⁊ nõ vouẽte: ratificať adulterio cõiugis in seculo remanẽte: ⁊ sic est dare casum in q̃ tenet ꝙ religionis ingressus alterius ꝯiugij vinculo mřimoniali remanẽte: ⁊ altero in seculo manẽte. ¶ Quero qd mordebat huius ꝯsciẽtiã: dic ꝙ mordebat ꝙ nõ consentiente vxore: de facto alteri copulata ad religionẽ transisset: vel mordebat exceptio adulterij cõpetens elidi poterat replicatiõe adulterij: cũ ipse etiã adulteratus fuisset: ⁊ ꝟ erat occultũ: ꝙ si in iudicio ꝯstaret papa rñdisset vel frustra formidabat: q2 honaꝝ mentiũ. ⁊c̃. de obser. ieiu. ꝯsiliũ. Sꝫ qd si ista adulterata vxore vellet ad seculũ reuerti: an possit: v2 ꝙ sic: per no. ẽ. eo. c. q dã. Sꝫ quid si vxor adulterata vellet ad seculũ reuerti: an possit: vř ꝙ sic: ꝑ no. ẽ. eo. q deꝫ. In ꝯ̃riũ ꝙ posset: nisi mulier ratificasset exꝑsse vel tacite: vt ibi dixi: q2 votũ nõ tenuit quãq̃ mulier: tũc p̄uetur ex actione ðbiti: ꝑ hoc nõ est ratificatus ingressus: ⁊ ꝙ votũ ab initio est nullũ: iõ ratificatum est: ex quo intrauit: ea nõ ꝯ̃dicente nec ignorãte: vt not. ẽ. eo. ex pte. ¶ Op. ꝙ nõ debuerit ꝓmoueri: q2 ex q̃ mulier fuit ab alio cognita: erat bigamus: ⁊ sic non poterat ad ordines ꝓmoueri. glo. dicit ꝙ si hec mulier postq̃ ipsam cognouit hic ingressus añ fuisset vidua: vel ab altero cognita ꝓcederet ꝯ̃rium: sꝫ postq̃ cognouit: lꝫ postea sit adulterata: ex hoc nõ efficiť bigamus: ꝑ que ꝯcludit ꝙ ordinari potuit: ex quo ipsa erat p̄uata exactione debiti. de diuor. significasti. ⁊ sic inuita vxore adulterata: põt qs clericari ⁊ religionẽ ingredi: ⁊ in tali ingressu sollẽnizať votũ. ¶ Oppo. ꝙ ex quo mulier ꝯ̃xerit in facie eccřie: ex ꝟ nõ posset ei obijci adulteriũ. de frigi. ⁊ ma. frñitatis. de diuor. gaudemus. So. dicit gl. ꝙ ꝑ ꝟ nõ excusať: imo fortius ꝑ ꝟ dꝫ puniri: q2 viuente altero: non potuit alteri copulari. Nam remanent cõiuges etiã separati ꝑꝑ adulteriũ. Nec ob. c. frñitatis: q2 mřimonium fuerit sepatuꝫ iudicio eccřie. ⁊ in. c. gaudemus licite ꝯ̃xit ꝟm suam legem. ¶ Opp. ꝙ mulier possit illũ repetere: vt in glo. ꝙ ꝯ̃rium ꝓcedit q̄ñ nõ est adulterata: quo casu repetere põt: nisi cõsenserit ingressui: hic loqtur q̄ñ est adulterata: vñ dicũt doc. q̄ñ nõ cõsenserit: etiaꝫ si vir factus fuisset papa. de quo. lxxix. di. si quis pecuniaꝫ: ꝟꝫ Io. an. non habetis hic alia.

v **Eniens.** Dicit idẽ ꝙ decre. ꝓxima ⁊ eodẽ modo diuidiť tex. ibi. admisit: ⁊ infra decidiť forte ꝙ mulier molestabat virũ in repetẽdo eũ: q̃re iste ꝯsuluit papam: petens de oportuno remedio prouideri: papa respondet vt sequitur. ¶ Nota ꝙ instantia iuri in extorquendo consensum mulieris: non annullat vxoris consensuꝫ: nisi ad aliud sit deuentum. ¶ No. scõo ꝙ falsitas cause impellentis: siue in falso exprimendo: siue in vero tacendo: non videtur vitiare consensum. ¶ No. tertio ꝙ ingressus religionis: ius alterius coniugum ratificatur per remanenteꝫ in seculo adulterãtẽ: q̄ñ a p̄ncipio datus est ingressus de volũtate i seculo ꝯiugis remanẽtis. ¶ Quero sepatũ ẽ matrimoniũ q̃ ad thoꝝ: religionẽ alť ingrediť: an remanẽs in seculo possit contrahere mřimonium. Inno. hic ꝙ non: lꝫ pro certo dicat tenendum ꝙ mortuo ꝯiuge. i. viro ingresso remanens in seculo possit ꝯ̃here. de secũdis nup. c. pe. ⁊ vlti. ⁊c̃. ¶ Quero scõo an vxore inuita q̃ adulterata est: possit vir effici diaconus. dicit Inno. ꝙ lꝫ possit fieri monachus: q2 in

ra.§.c.cum sis. ⁊ similia sic loquunt̄: non tn̄ ipsa inuita possit fieri diaconus: ⁊ est rō: qꝛ vxor diaconi illo mortuo dꝫ cōtinere. xxviij. di. qꝛ sunt. xxxij. di. seriatiꝫ. ad qđ inuita cogi nō possit. xxxij. q. ij. itegritas. ⁊ q. j. c. dudū. ⁊ iō possꝫ dici ꝙ ēt igrediēs nō possit ad ordies pmoueri. ¶ Venio ad gl. op. §. eo. cū sis. So. ꝙ fateri nō dꝫ: altero in seculo remanēte: si est iuuenis: secus si senex sit: ⁊ voueat: vt ibi glo. colligit ꝙ dolus in spūalibus non viti it: ⁊ alle. concordā. ¶ Opp. ꝙ nō p̄iudicet mulieri: talis consensus extortus. xxxiij. q. j. notificasti. So. si ad hoc fuisset inducta: nō p̄iudicaret cōsensus: vt hic: nō tamen p̄iudicat ꝯsensus q̄tum ad adulterium qđ cōmisit: vn̄ si cōmisissꝫ: potuisset virum repetere cū non trāsiuerit ad religionem. ¶ Op. ꝙ ⁊ si mulier nō consensisset: ex quo tn̄ adulterata est: nō possit repetere. xxvij. q. ij. agathosa. cū si. So. dicit glo. profiteri: qꝛ dato ꝙ non sponte cōsensisset: ex quo postea adulterata est: ratificat̄ ingressus: vt quādo non possit eum repetere. J. de diuor. significasti. ¶ Quero pone ꝙ vir repetitus ab vxore: non vult excipere de adulterio: an vir educet̄ de monasterio: postulante vxore: videtur ꝙ sic: quia nemo inuitus compellitur excipere: vt. C. vt nemo inuitus. l. j. Item quia quilibet potest suo iuri renūciare. de regu. ad apostolicam. ⁊. c. statuimus. Dicit glo. ꝙ dato ꝙ ipse non excipiat: monasterium ea inuita poterit excipere ⁊ defendere ne permittat illum in peiorem statum trahi. ff. de libe. cau. l. j. ⁊ ij. qꝛ quāq̄ non tenuit ex toto: vn̄ votum tenuit quantū ad ipsum. §. eo qdem. Et quia q̄ cito fuit fornicata: perdit ius exigendi debitum: ⁊ sic cum liberatus fuerit a s̄uitute mulieris: statim mulier hꝫ plenum ius in eum: ⁊ exceptio cōpetens viro: quesita est monasterio: cum res deuenerit ad eum casum. ⁊c̄. §. eo. placet. plus dicit Goff. ⁊ vincē. ꝙ monasterio vel viro nō excipiente: iudex officio suo repellet mulierem virū repetentem. ff. de excep. l. exceptione. de postu. q̄s ꝓhibet. ⁊c̄. ¶ Quererit glo. quod si nō exiuit ⁊ voluit excipere: dic̄ glo. eam posse repetere: non ob. ꝯdictione monasterij: qꝛ votum ex toto non tenuit cum decepta fuerit: neq̄ etiam ipsa vouit: ar. §. c. c. j. ⁊. c. qdam. nisi vir iam fecisset ꝓfessionem postq̄ fuerit fornicata: tunc. n. oporteret eum ad monasterium regredi. Glo. intelligunt doc. quādo monasteriū intrauit ⁊ ꝓfessionem non fecit: al's ꝯdicet ei ꝙ p̄mo dicit: ⁊ q̄ū o non fuit. vide glo. ¶ Querit̄ quid si vir cui mulier d̄dit licentiā fornicet̄ in monasterio: dicit glo. ꝙ eū repetere nō potuerit: qꝛ ipsa fornicādo perdit omne ius qđ hꝫ in viro. xxxiij. q. j. ꝙ deo: ⁊ ꝓpter sequens delictū seruitus amissa non renascitur de cōse. di. iiij. q̄uis. sec⁹ eēt si ambo eēnt in seculo: ⁊ ꝓpter alterius fornicationē eēnt diuisi. de diuor. ex lr̄is. de iure iurān. tua. ⁊ hoc ideo qꝛ ius qđ hꝫ monasteriuꝫ in ea ꝑdere nō pōt: vn̄ vt dicit Guil. naso non hꝫ locum exceptio adulterij qn̄ scđo adulterans mutauit statum. ff. de minori. l. si ex causa. §. j. ⁊ qꝛ ex tali mutatione vr̄ esse nouus homo. ff. de admi. lega. l. si seruus lega. §. fi. Quid si ante ingressum mulier est p̄mo adulterata: scđo marit⁹ adulterium cōmittit: ⁊ religionē ingredit̄: mulier repetit eum ipse ꝯfiteat̄ factū: an inuita monachuꝫ de monasterio extrahetur? vr̄ ꝙ sic: qꝛ in p̄iudicium talis mulieris ꝓfiteri nō potuit. Itē in h̄ casu non creditur cōfessioni cōiugum q̄uis non crederet̄: si ageretur de federe cōiugij. de eo q cogno. consan. vxo. §. c. ⁊ vr̄ casus de R̄p. c. fi. ⁊ remittit Hosti. ad sūmam. de eo qui cogno. cōsan. vxo. §. fi. vn̄ melius vr̄. ꝙ habemus ex. d̄. se. ⁊c̄.

a **Accedens.** Uxor maritum professum repetit: nō ob. licētia ꝓfitendi: ab ea per metum extorta. h. d. simile de elec. quorūdam. lib. vj. ⁊ differt met⁹ a dolo: vt. §. c. proximo. ⁊ diuidit̄ vt primus ⁊ p̄cedēs. ¶ No. p̄mo ꝙ cōsensus mulieris ob reuerētiam viri extortus: non videt̄ vitiare cōsensum n'si sit processuꝫ ad minas vl' ad verbera: ad qđ dictum Inno. de offi. dele. causam. ⁊. §. c. p̄cedēti. ¶ No. scđo ꝙ mulieris cōsensus vr̄ extortus in religionis ingressu viri: nō proficit ad igressum: nec impedit mariti repetitionē. ¶ No. tertio ꝙ solus transitus ad religionem nullo alio hitu assumpto: ꝓfessionē nō iducit. ¶ Oppo. ꝙ mulier ista nō possit repetere virum tanq̄ professum per assumptionem hitus. §. de re. vidua. Dicit Inno. h̄ pōt itelligi p̄mo ꝙ vir assumpsit hitum probationis: ⁊ tunc nullum dubium hꝫ decre. qꝛ si igressus est: mulier repetere potest. Scđo potest itelligi ꝙ suscipit hitū professionis: ⁊ tūc dic ad ꝯrium quod loquitur in non cōiugatꝭ: in coniugatis aūt secus: vt hic: qꝛ impeditur altero nō cōsentiente sponte ingressus alterius: ita ꝙ hic cōiugatus erat: ⁊ vxor erat iuuenis: nec religionem erat ingressa: vn̄ in p̄iudiciuꝫ vxoris nō vouētꝭ nō tenuit professio: vt pꝫ. §. eo. placet. ¶ Venio ad glo. oppo. cum glo. ꝙ mulier nō possit repetere virum. xxvij. q. ij. agathosa. ex quo ānuit ingressui. Sol. dic̄ ꝙ hic igressus ē ea nō ꝯsentiēte: al's bene si cōsensisset: non posset eam repetere. Idem dicunt docto. si ea ignorāte ingressus est. ¶ Oppo. ꝙ mulier nō possit repetere virum: quāq̄ fuerit exacta voluntas vxoris coacte: qꝛ ex quo passa est tanto tempore: eum esse in religione ⁊ non ꝯdixit: iam nō debet repetere. qui cle. vel vouē. insinuante. Dicit glo. ꝙ talis patiētia nihil opatur: ex quo ipsa nō mutauit seculum: ⁊ nō promisit castitatem: vnde ex quo aliū actum nō fecit: semper presumit̄ dissentire: ⁊ declarat̄ ex hoc: qꝛ cito exiuit ⁊ cōtraxit: ⁊ sic p p̄mum vltimum colligitur ꝙ medio tempore non cōcessit. Simile. xxxij. di. quia sunt culpe: confirmant h̄ hoc. qꝛ sine professione vel voto: nō sufficeret expressa licentia: multo minus sufficit tacita. ad hoc de preben. dilecto: f̄ꝫ Io. ⁊ vinc. Item vt sentit glo. hec mulier erat iuuenis: vnde dicit Hosti. hoc precipue ponderandum: ⁊ hac rōne non tenuit professio mariti: nec est verum quod dicit Goff. ꝙ restituat̄ iudicibus officio: qꝛ per p̄ncipiuꝫ patet ꝙ mulier petebat maritum ⁊ contra factum suum propter periculū anime venire non potuit hoc casu: f̄m eum. ¶ No. tamen gl. ꝙ ex p̄ncipio ⁊ fine media colliguntur: vide glo. de R̄ptis ex parte decani: ⁊c̄. Anto. de bu.

a **Significauit.** Nō compellitur religionem ingredi vxor cōtinens nō suspecta: que dedit viro licentiam profitendi. h. d. In p̄ma mulieris querela. In secunda dat iudicem. ibi. quo circa. ¶ Not. p̄mo arg. quando igressus religionis per alterum fieri nō dꝫ: absente ep̄o vel eius vicario. de quo. §. eo. c. j. ⁊ est hic arg. ꝙ hic vicarius ep̄i habeat cognitionem cause matrimonialis ¶ No. secundo ꝙ vicarius ep̄i potest recipere ad votum continentie. vide. §. de reg. porrectum. ¶ No. tertio mulierem in seculo remanentem: viro religionem ingresso: nō cōpellit̄ ad religionis igressuꝫ: ea vouente castitatē: si nō est suspecta a contrario: ꝙ si suspecta compellitur religionem ingredi. ¶ Venio ad glo. opp. ꝙ quāq̄ mulier sit iuuenis ⁊ vouit continentiam: non compellitur religionem ingredi: qꝛ religioni non se deuouit: ⁊ tunc talia sunt voluntaria: non ob. §. eo. c. primo. Solu. quidam dicunt ꝙ ubi vir de licentia uxoris igreditur religionem: non sufficit ꝙ uxor iuuenis uotum emittat: nisi profiteatur religionem: ⁊ si suspecta sit compellit̄ religionem igredi: ex quo verisimile est ꝙ eam non seruabit. Item qꝛ eo ꝙ dedit licentiaꝫ marito ⁊ cōsenserit: ⁊ votuꝫ emisit: tacite vr̄ religioni sue cōsensisse: quādo illaꝫ seruare non potest: vel simile tamen cuꝫ iuuenis sit. alle. ad hoc. §. eo. ueniens. qꝛ que sine conditione uouētur: sine conditione solui debent. xxiij. q. ultia. c. fi. unde cum ex uoto teneatur ad cōtinentiā: tenetur ad id: sine quo illaꝫ seruare non potest. de offi. dele. p̄terea. ⁊. c. prudentiam. ubi inuita compellitur religionem intrare: alle. quedaꝫ similia: que ubi quis cōpellit̄ ad religionis ingressum. Recitat alios dicere ꝙ nō compellit̄ ad religiōis ingressum: sed ex officio suo restituitur. §. c. j. Inno. tenet mulierem: istam non cogi profiteri lꝫ continentiam vouerit: qꝛ ex quo nō promiserit: ⁊

cogi profiteri licet continentiam vouerit quia ex quo nō ꝑmiserit non cogitur a ꝓprio abstinere:cum hoc nunꝙ̄ ꝑmiserit:sed cogitur esse in monasterio vt mala suspitio euitet ad hoc.c.vxoratus.ibi continentie de qua.s.c.i.Host.hoc ĩprobat tamen:q: iura nolunt coactiones professorū.s.ti.i.vt clerici.z.c.vidua.ad hoc de electio.c.i.in clemen.tamen:qa ista non peccauit quare debet in ergastulo poni sicut dicit.xvi.q.vj.de lapſ.non ob.ꝙ nullus cogatur precise profiteri vel ordi.de eta.z qua.queris.xxxij.q.i.integritas. Uerum est in illo cui nō est imputet:sed huic potest imputari: q: vouendo imo soluꝫ licentiā dando videtur ad id se obligasse. z hoc ex quo iam recepta est viri professio muliere nō ꝑfitente sed plus cogeretur suspecta ꝑfiteri supra eo.cuꝫ fis.ſꝫ Hostien. Scđa autem opinio quaꝫ ponit glo.hic procedit quando mulier dedit licentiā viro sed non vouit cōtinentiam:cum enim vouit locum habet superior pars glo.ſm Uin.Goffre.dicit ideꝫ quādo dat licentiā z simpliciter ꝑmittit continentiaꝫ vt tantū educatur maritus:secus si vouit. Hostien.distinguit an mulier emisit votuꝫ solēne procedit opi.glo.s.e.ex parte.i.in fi. Quandoqꝫ emisit votuꝫ simplex vel nullum z nō cogitur profiteri imo vir potius debꝫ ei restitui:z hoc q: iuris ignara:nec de priuilegio suo certificata.s.e.veniens.licet eniꝫ militi minori z rustico simplici rerūꝫ forentiū inexperto quādoqꝫ iura ignorare.de ꝓba.l.cū de indebito.cuꝫ si. Ego tenerem opinionē Inno.ibi in dubio ad monasteriuꝫ detrudat non vt ibidē cogatur ꝓfiteri sed vt ibi seruet votum suū ex quo suspecta est: z hoc per iura z rōnes glo.z Inn.nec obstat ꝙ erāt ꝓfessi simul q: ista non erit ibi tanꝙ̄ de collegio hoc enī ē permissuꝫ vt z ꝓpter delictuꝫ vel aliam causam vt in iuribus allegatis in glo.nec obstat ꝙ non deliquerit vt qa peruenit ad tale principium ꝙ ad euitanduꝫ delictuꝫ de futuro ꝯpellit:sicut z ꝓpter delictuꝫ de preterito:z sic pꝫ ꝙ ꝓfessio non est necessariū cōsequentiuꝫ ad votuꝫ castitatis:vt dicit Inno.q: seruare pōt castitatem in seculo remanendo seu in monasterio non professa. Anto.de Butrio.

g **Audemus.** Mulier adulterata quam vir sibi reconciliari non vult:detruditur in monasterio ad penitentiā peragendā.h.d.z non diuidit. ℭ Nota ꝙ ꝓpter adulterium coniugis coniunx a coniuge separatur quoad thorum. ℭ No.ꝙ maritus z vxor adulterantes.z ꝓpter hoc separati sibi reconciliari possūt si a pctō desistant z sic sententia separationis matrimonij quo ad thorum non transit in rem iudicataꝫ qn̄ volente marito ab illo recedere potest. ℭ Nota quid facienduꝫ de muliere adulterante separato matrimonio ꝓpter adulterium quia debꝫ detrudi in monasterio ad penitentiaꝫ pagēdaꝫ. ℭ Uenio ad gl.z oppo.ꝙ nō debeat ꝓpter adulteriuꝫ separari a cōiuge.de diuor.significasti. Sol.intellige vt ibi qn̄ est condēnata de adulterio:vel quādo est notoriū delictū adulterij vt ibi:nam illam recipere nō cogitur vir etiaꝫ si sit emendata. ℭ Oppo.secundo ꝙ non detrudatur in monasterio ad peragendam perpetuaꝫ penitentiaꝫ potest enim eaꝫ vir qn̄ vult recipere.C.de adulte.auc̄.sed hodie. Sol.dicit glo. ꝙ hec decre.debet intelligi secunduꝫ illaꝫ vt mulier de adulterio condēnata:si illam emendataꝫ vir nolit recipere detrudatur in monasteriuꝫ.z.J.bienniuꝫ pōt eā recipere:z si prius morit antequā eam recipiat tonderi debet z habitum monachalē recipere vt dicta auc̄.z sumit anc̄.vt nulli iudi.§.si ꝟo crimen.z cum reb᷑ suis ne sit onerosa monasterio.dicit tamen Glo.ꝙ non erit monacha nisi aliud precesserit z sic qn̄qꝫ ꝓpter culpā qs detruditur in monasteriū ſm glo.alſ.concor.doc.dicunt ꝙ si mulier non habet bona:ꝙ monasterium faciat expensas.alſ.de peni.di.i.importuna.glo.lxxxj.di.dictum.Pe.dicit ꝙ auc̄.hodie.loquit qn̄ de delicto agatur criminaliter quo casu detruditur qđ hic non dicitur:qn̄ ꝓpter adulterium agitur de foro ecclesiastico ad penaꝫ thori non hꝫ locū pena de qua ibi:vnde dicitur illā nō cogendā Idem abbas q dicit penaꝫ intrusionis eē secularēꝫ z non ecclesiastici iudicis:de quo p Inno.de ꝓcur.tue.Hostiē.dicit ꝙ hec est noua pena iuris canonici ꝙ lata sententia diuortij si maritus sepe monitus non velit eaꝫ sibi reconciliare collocabitur in monasterio vbi profitebitur z manebit perpetuo ita ꝙ vir illam educere non pōt z hoc sonat ꝟbum ꝑpetuam:qđ sequitur.z auc̄.que.s.allegata est loquitur qn̄ non est lata sententia diuortij per ecclesiā:tunc enim mulier.J.biēnium extrahi poterit nec interim ꝓfitebitur ne fiat ꝑiudiciū marito reconciliare volenti. Et per h̄ nota casum in quo porrigatur annus ꝓbationis ex cā sic restringitur.s.e.c.ex publico:de quo de diuor.de illa.qn̄ aūt dos spectat ad maritum notatur in dicta auctētica:sed hodie.z in auc̄.vt liceat matri z auie.§.q: vero plurimas:dic vt ibi no.z de ꝓcur.c.tue.zc̄. Antonius de Butrio.

d **Udum.** Si coniuges se abinuicē absoluerint:continentiaꝫ ꝑmittendo z religionem intrando alter alterū repetere non potest.h.d. In prima facti z ꝓcessus narratio.in secūda diffinitio.ibi:nos igitur.ꝑma subdiuiditur q: primo auditoris dationeꝫ ponit.secūda ibi:corā actoruꝫ petitionē.tertia ibi:ad quod: rei responsionē.quarta ibi:verum:actoris replicationeꝫ.quinta ibi:sed ad ista:rei replicationem. ℭ Nota practicā libelli in cā matrimoniali z non conclusioneꝫ proportionaleꝫ taꝫ circa petitoriū quaꝫ possessorium:vt peto restitui. ℭ Secūdo nota ꝙ alter coniuguꝫ pōt iuri qđ habet in alterū coniugē renunciare:votū castitatis emittendo. Itē no.ꝙ religiosi z sacerdotes possunt quē ad votuꝫ castitatis admittere. Et no.ꝙ regulare votuꝫ debet recipi nomie ecclesie:z sic est ar.ꝙ particularis de ecclesia possit pacisci z ex contractu querere ecclesie. ℭ No.ar.ꝙ votum castitatis z continentie est solēnizatuꝫ:seu solēnizatur per determinationē eius ad certuꝫ locū pium: sed de hoc dicam.J. ℭ No.ar.ꝙ sumpto z exemplo datur fides quādo tantū est admissuꝫ originale z est sumptuꝫ auc̄te eiusdem notarij qui fecit originale:de quo dixi.s.de fide instr.c.i.z nota in auc̄.si quis in aliquo documento.C.de eden. ℭ No.vj.ꝙ vbi in assumato plura continentur quā in originali assumptum est de falsitate suspectum z hoc q: ad originale recursus habetur.ix.di.si ad scripturas.de ꝓba.qm̄. ℭ No.hic ar.ꝙ votum emissum calore iracundie nō valꝫ calore insistente secūdum tempus ingressus. ℭ Itē ar.est ꝙ votuꝫ dolose vel per dolum susceptum si est emissuꝫ non obligat vouentē dolo instante secūduꝫ temp᷑ voti z est ar.ꝙ non valet ingressus religionis factus sub eadem ꝯditione vel modo de ꝓprio retinendo de quo de cōdi.appo.c.fi.z de sta.mo.c.ij. ℭ Nota ꝙ ad validitateꝫ instr̄i refert an loquitur in prima vel tertia persona:ad hoc.J.de iure pa.qđ autēꝫ.z vide ꝙ nota.cal.de ꝓba.post cessionē.imo plus videtur hic ꝙ diuersitas inter sumptuꝫ z originale respectu loquendi modi:q: originale in tertia persona z sumptū in prima dummodo tamē suba non mutetur nō viciet instr̄m: de instr̄o autem sṅie an referat vtrū loquatur in prima vel tertia persona vide spe.de sen.proba.§.iuxta.ꝟ.nō plus. ℭ Nota vltimo ꝙ licꝫ in sumpto plura ꝟba ascribant ꝙ̄ sint in originali dūtamē suba nō mutet:sumptuꝫ nō viciat. Item ē bonus tex.ad hoc.doc.in.c.penul.z vltimo.de fi.instr.z etiam.J.de priuile.cuꝫ olim.el primo.dicunt ꝙ quādo exēplatur instr̄ꝫ debet de verbo ad verbum exēplari:alſ nō detur fides:certe videtur ꝙ istud est veruꝫ nisi addendo aliquid vel minuendo mutaretur suba:alſ non viciat ad hoc.J.de ꝟbo.signi.cum nihil.z qđ nota.in glo. ℭ Nota ꝙ dictum in precedētibus non censentur in sequētibus contractib᷑ repetita quādo ꝯtractus est ex interuallo gestus:vnde a conditionib᷑ z z modis ꝑcedentiū videtur recessum per actum simpliciter ex interuallo factū.ad hoc ꝙ no.de pactis.ff.l.iteꝫ q:.§.idē iulianus.z.C.de vsuris.l.per retentionē. ℭ Nota vouen/

tem castitatem altero religionem ingresso cōpelli ad reli/
gionis ingressum quādo est suspect⁹ de incontinentia ⁊ non
posse coniugeʒ ingressaʒ religioneʒ repetere. ¶ Oppo. ⁊
videt̄ ꝙ coniunx non possit renūciare iuri matrimoniali stā
te matrimonio. s̄. ti. precedēti veniens. ⁊ de condi. appo. c.
fi. cuius cōtrarium hic innuitur: dicit Inno. ꝙ simplex renū
ciatio directa ad effectuʒ matrimonij nō valet causa legiti/
ma non subsistente vt ibi: sed ꝓpter castitateʒ ab vtroqꝫ ser/
uandaʒ bene fieri potest vt hic: subsistente auteʒ dicit̄ legiti/
ma cā quādo talem renunciationē faciūt pretextu voti casti
tatis: ⁊ dicūt doc. ex cā hoc ꝙ renūciatio debet fieri in mani
bus coniugis: vel saltez sacerdotis cuʒ non semper sit proli:
insistenduʒ scā renūciatione ꝓpter instā cām: puta infirma/
tis: vel iniustaʒ nō valet ex quo nō fit ꝓpter deum: iō conclu
dunt Inno. ⁊ Host. ꝙ non tenet renūciatio iuris matrimo
nialis stante matrimonio nisi fiat ꝓpter votuʒ cōtinentie qḋ
subsequatur: al'. s̄. de iureiuran. tua nos. el. ij. ¶ Oppo. ꝙ
hic videtur velle ꝙ quis possit alteri stipulari vel pacisci duʒ
dicit ꝙ noīe ecclesie ⁊c̄. qḋ videtur contra regulaʒ legistarū
. l. stipulatio. ista. §. alteri. ff. de v̄bo. obli. ⁊ insti. de inuti. sti/
pul. §. si quis. alij dicunt doc. ꝙ nomie ꝓprio iste religiosus
aut sacerdos hic votuʒ castitatis seu continētie recipere: tan
ꝗ̄ qnoruʒ non intererat nō poterāt. l. si vnus. §. pretor. ff. de
pac. sed bene poterat recipere nomie ecclesie cuius interest
hēre plures contemplarios. ⁊ ideo etiā cum sacerdos sit pu
blica ꝑsona pōt alteri stipulari ⁊ pacisci ecclesie: ar. ff. ꝙ cu/
iusqꝫ vniuer. l. fi. nec mirū dicit Inno. cuius sunt hec v̄ba: q
notarij ⁊ alij officiales publici possūt stipulari ⁊ pacisci ⁊ di
cit ꝙ pacisci possunt in iudicio qñ iudex ex officio procedit
⁊ non subsit ali⁹ qui paciscatur ⁊ pacisci possunt iudicis au/
ctoritate ⁊ iusta causa interueniente. l. ij. ⁊ iij. ff. reʒ pupil. sal
uaʒ fore. Ipsi autem magistrat⁹ pacisci possunt absqꝫ iudi
cis auctoritate. ff. de mag. ꝯue. l. pe. ꝫm Inno. hec sunt v̄ba
sua que sunt aliquantuluʒ obscura: inquātuʒ dicit personaʒ
publicaʒ posse stipulare bene dicit. ad hoc. l. Gaius. ff. ď vsu
ris. ⁊ no. in dicto. c. si quis alij. ideoqꝫ ius queritur ei cui⁹ no
mine stipulatur absqꝫ cessione ad hoc ꝙ plene no. ī. d. l. sti/
pulatio ista. §. si quis insulaʒ: inquātuʒ auteʒ inter istas per/
sonas publicas enumerat sacerdotē adhuc bene dicit ꝗ̄tuʒ
ad eius officiuʒ super quo recurre ad glo. ⁊ tex. in. c. ꝗ̄ꝗ̄. ď
vsuris in. vj. scribit idem Jac. de are. in. l. i. ff. de iusti. ⁊ iure.
scribit Dy. ⁊ Bar. in. l. s̄. al'. inꝗ̄tum etiam dicit magistra
tus posse stipulari etiaʒ bene dicit restrigēdo ad ea que sūt
sui officij: vt est dictuʒ. inquātuʒ v̄o dicit has personas pos/
se stipulari ⁊ pacisci in subsidium ⁊ supplemētuʒ alio nō exi
stente hoc nō teneo imo principaliter fertur qḋ pōt de quo ī
decr. dudū. ⁊ i. d. l. i. ff. rē pupil. sal. fo. inꝗ̄tū auteʒ dicit nota
rium vel aliuʒ officialeʒ non posse stipulari sine iudicis au/
ctoritate hoc intellige quādo stipulari vel pacisci velit cir/
ca actus iudiciales: qꝛ in talibus iudicialiter exercet̄ nō po
test certā partem sine iudicis auctoritate. vbi auteʒ alter in
his que sunt sui officij velit stipulari nō requirit̄ aliqua au/
ctoritas iudicis nisi aliter appareat iur. expresso: ⁊ sic potest
intelligi ꝙ no. in dicto. c. quāqꝫ. Hostiē. autē dicit ꝙ pro tā
to noie ecclesie iste sacerdos renūciationē recipiebat qꝛ fem̄
tangebat epm: ad qōneʒ spectat talia vota recipere: iō h̄ sti
pulatio nomine ecclesie facta idest nomine episcopi cum ad
episcopum spectet ⁊ eps sub appellatiōe ecclesie cōprehen/
datur. vij. q. i. scire: qꝛ iste ꝑsbyter habebat ab epo hanc po/
testatem recipiendi votum. s̄. c. significauit: vel forte hic vo
tum recipit ⁊ renunciationē sperans episcopum ratuʒ habi
turum. ix. q. ij. lugdunensis ꝫm Host. ¶ Oppo. ꝙ licet in
sumpto plura comprehendantur ꝗ̄ in originali non viciat̄
instrumentum. i. q. vij. maximuʒ. Sol. fatentur doc. ꝙ plu
ra contraria non debent extendi nisi forent ꝯtraria per indi
rectuʒ de quo de fi. instru. c. imputari. in spe. de instr. editio.
§. instrumenta. v̄. itē oppo. ꝙ instrm. Sol. videtur ꝙ hinc
sumpto non debuit fides adhiberi: qꝛ regulariter exempla

to non creditur nisi iudicis auctoritate sit exemplatus. s̄. de
fide instru. c. i. penul. ⁊ vltimo. de priui. cum olim essem⁹. di
cunt doc. si exemplata assignātur aduerse parti a notario q
confecit instrumētum procedit istrumentum: si vero a nota
rio nec qui fecit instrumentum: dicunt ꝙ casu amisso instro
potest ad antiqua nota assumere exemplū absqꝫ iudicis au
ctoritate: quando nulli fit preiudicium secus quādo fit pre
iudicium alteri vt in instrumento debiti ꝫm Vincen. Joan.
an. remittit ad nota. ī spe. de instru. edi. §. postquā. v̄. vbi au
tem. quid tenendū in isto instrumento dixi. in. c. i. de fide in
stru. ⁊ per Bar. in auc̄. si quis in aliquo. C. de eden. ¶ Op
po. quarto ꝙ maritus licite possit iniuriari vxori. ⁊ etiā ver
berare. xxiij. q. iiij. duo ista. Sol. dicit Jo. an. ꝙ verba in/
ter coniuges sunt refrenanda ⁊ etiam inter alios. xliij. dis. si
rector. per que sepe deuenitur ad v̄bera: dicit tamen ꝙ ma/
ritus debʒ vxorem corrigere duʒ tamen non seuiat in eaʒ vel
etiam eam crudeliter tractat: nam preceptorum nimia seui
tia culpe ascribitur. l. preceptorum. ff. ad. l. acqui. ⁊ l. de bo/
ni. ad audientiam. ¶ Quinto opp. ꝙ conditio retinende
viciat ingressum. ar. de condi. appo. c. fi. vbi conditio cōtra
substantiam matrimonij viciat matrimonium carnale: ⁊ sic
debet spūale viciare. dicit Jo. an. ꝙ glo. al'. hanc decr. fi. ꝙ
conditio viciet ꝫm glo. in. c. ij. de sta. mo. al'. ipsam ī contra
rium. dic ꝙ facit vt vicietur pars precedens: qꝛ cōditio erat
contra substantiam. s. continentie ⁊ abdicatiōis ꝓprii q̄ sūt
substantialia ꝓfessionis ⁊ tamen hic tenuit professio: ꝙ vi/
cietur hec pars non valet qꝛ recessum fuit a conditione con
tra substantiam monachatus per puram professioneʒ aliter
non valuisset propter preiudicium conditionis: tamen ī rei
veritate decre. paruʒ fecit: qꝛ hic non iudicatur ꝓfessa: ⁊ ad
solēnizandum votum viri satis sufficit mulieris ꝓfessio ma
rito consentiente ⁊ castitatem vouente. ¶ Quero quo iu/
re agebat iste vir contra istam mulierem dic possessorio: qꝛ
fuerat ī possessione plena que datur contra contractū matri
monii: ⁊ actum copule. s̄. de resti. spo. ex trāsmissa. ⁊. c. ex p/
te. ⁊ si dicas quare non fuit data restitutio anteqꝫ disputare
tur de proprietate matrimonii: dic ꝙ iste est vnus de casib⁹
ī quib⁹ agēti possessorio obstat exceptio ꝓprietatis: vt no.
per glo. ⁊ Jo. an. vt lite non contest. c. i. per Inn. de rest. spo
lia. c. ex parte. vel forte ideo non fuit restituta qꝛ hic refere/
batur questio super spoliatione que negabat̄ secūdum mo
dum q h̄t de rest. spo. sollicite. puta qꝛ dicebatur renūciatio
neʒ precessisse ⁊ votū castitatis anteqꝫ recederet mulieri: vel
potest dici ꝙ h̄ agebatur petitorio vt lite non contesta. c. ii.
petens restitui vxorem. So. dicendū ꝙ quedā que tractat
Jo. an. hic super modo solēnizandi votum que vt dixit Jo.
an. satis sunt decisa per. c. i. ď voto. i. vi. ideo nō īsisto. ¶ Sʒ
quero quomodo solēnizat̄ votuʒ coniuguʒ: dic cum vterqꝫ
emittit votū castitatis. s. cum vterqꝫ religionem īgredit̄ vel
cum alter de alterius consensu religionē īgredit̄ ꝙ alter nō
lʒ. s̄. c. i. qꝛ tunc solēnizat̄ votū remanētis ⁊ si ē suspectus co
git̄ intrare religionem. s̄. eo. significauit: ⁊ dicit ꝙ requirit̄
consensus vtriusqꝫ ī emittēdo votum castitatis ⁊ etiā ī īgres
su: qꝛ licet se absoluāt ex voto cōtinētie ab auctoritate red
dendi debituʒ non tamē ab aliis obseqis. xxxiij. q. v. ꝙ deo
de qbus. de rest. spo. l'ras. ideo reqritur etiam consensus in
īgressu. ¶ Quero qd si ambo coniuges emiserūt votū ca
stitatis postea se cognoscant deinde īgrediunt̄ religionem
an ex copula impediat̄ īgressus: doc. ꝙ non: imo per ingres
sum monasterii solēnizatur votum precedens: qꝛ nulla com
patitur ꝙ talis copula illicite impediat ingressum monaste
rium: lʒ sequens matrimonium ipsum impediat seu tollat.
Quid si vterqꝫ emisit votum castitatis ante contrariuʒ ma
trimonii postea contraxerunt matrimoniū: ⁊ ꝯsumauerūt:
dic quod tenuit qꝛ votum fuit simplex an poterit alter sine
consensu alterius īgredi: dicit Inno. ꝙ non. ⁊ si facere nō te
neret ⁊ est ratio: qꝛ lʒ neuter possit exiget̄ debitum: videt̄ q/
busdam: ꝙ vterqꝫ teneat̄ reddere. Nec ob. si dicas peccat

exigens: ergo ⁊ reddēs qui fauet tertiū qd̓ ꝓhibere poti⁹ de
beret. lxxx. di. fraternitatē. lxxxiii. di. error. cū si. q: illuꝫ ve/
ruꝫ quādo nō eēt verisimile ꝙ vellet adulterari cū alio: quā
do vero de hoc esset verisimilitudo deberet reddere debi/
tuꝫ: vt ꝑmū pctm̄ euitet ⁊ maius. xiiij. di. per totū. ⁊ h̄ dicit se
Inno. q̄sicq; tenuisse: ꝙ postea in aliquibus mutauit dicens
ꝙ ex quo coniuges siue in priuato siue in publico cōi cōsen
su solēniter vouerunt continētiaꝫ illaꝫ seruare tenenf omni
no ⁊ si postea cōmiscentur fit cōmixtio illicita ⁊ sibi inde re
cepti sunt illegitimi. de fi. presby. lfas. ideꝫ no. lxxxi. di. mini
stri: ⁊ sic vno mortuo superstes matrimoniū cōtrahat nō te/
nebit ſm Inno. Io. an. tenet contrariuꝫ per decre. vnicaꝫ. d̓
voto. lib. vi. dicit tamē: ꝙ altero vouente etiaꝫ inuito nō po
test religionem ingredi: nec vitam mutare: vt. c. ꝙ decet. ex
quo concluditur ſm Inno. ꝙ votum continentie qualitercū
q; a coniugibus tamē emissuꝫ fit solēne. In solu. vo: vt solē
nizetur votuꝫ continentie necessaria est certa solēnitas: ⁊ in
professione religionis: vt matrimonium dirimat requiritur
vt profiteatur vnā. de ꝓba. de quo. de reg. porrectuꝫ ſm In
no. Assignat tamē Hosti. rōnē diuersitatis inter solutos ⁊
coniugatos: q: ꝯtinentia est res voti ⁊ non precepti. xxxij. q.
j. integritas. non inducit ergo ecclesia votuꝫ solēne in solu.
nisi certe solēnitates interueniāt per quas sciant se rationabi
liter obligatos: quib⁹ deficientib⁹ reputauit ecclesia graue i
expertos irreuocabiliter obligari. xix. q. iij. mōasterijs: ⁊ ex
quo solēnitateꝫ adhibuerūt conquerantur nō de ecclesia: sꝫ
de ipsis qui iuri suo: solēniter renunciauerūt. s̄. e. ad afſicā.
⁊ c. statuimus. in cōiugis vo. cum iaꝫ sint experti matrimo
nialia icōmoda ⁊ cōmoda ⁊ experiri potuerunt cessat que/
rela experientie: vn̄ presumit ecclesia ꝙ ex quo pari voto cō
tinētiaꝫ ꝓmittūt itendant oīno renūciare carnali ope ⁊ se et
animas suas deo sine macula custodire: vt in. c. ꝙ deo pall.
sic est spāle in ꝯiugib⁹ ꝙ etiam ante annū ꝓfiteri possunt de
quo. s̄. eo. ex publice. ſm Inno. ⁊ Hostien. Ego credo in
distincte standuꝫ. c. i. de voto. li. vj. vt dixit Io. an. q: ista dif
ferentia iure nō ꝓbatur. ¶ Ulterius Io. an. induxit tex. ad
qōnem si legatur hospitali: an debeaf canonica. tanq̄ de re
lictis pijs locis: concludit ꝙ si scm̄ est hospitali debef. de te
sta. c. si. ⁊ c. requisisti. vbi de hoc si vo est relictum nō hospi
tali: sed pauperib⁹ talis hospitali. Secus idem dicit si reli
quitur pauperibus indistincte ⁊ indeterminate: ad ꝑmū fa/
cit cle. dudum. de sepul. vbi de relicto mendicantib⁹ debef
quarta ⁊ tamē nō tales cēsentur in altissima paupertate: vt
in. c. nimis iniqua. de exces. prela. ¶ Ultimo doc. per fineꝫ
dicunt sententiam absolutionis formari posse in persona ꝓ
fessi condēnatio aūt formetur in persona ꝓfessi quādo aliqs
condēnaretur professus idem si professus condēnari debe
ret alteri: vbi de pr̄imonialib⁹ quereretur executio tamen h̄
non poterit fieri i matrimonialib⁹: sed in persona ⁊ dicit ad
dendū: quod dixit de sen. excō. parrochianos. ⁊ sic vbi agif
de iuf adhesibili ꝑsone monachi i eius ꝑsona est sentētia fe/
rēda. ¶ Ueniamus ad gl. ⁊ quero an cōiunx possit renun
ciare exactiōi debiti absq; voto? dicit glo. ꝙ sic: q: hoc erat
in potestate eius. s̄. eo. quidam. ⁊ c. placet. ⁊ dat simile: de vi
ctione omnino in. d. l. grege. diuersimode itelligif: vt ibi no
ta. de reg. iur. vtile. li. vi. Hosti. aūt exponit omnino. i. nullo
iure retēto ⁊ iꝑperpetuū ⁊ nō ad tp̄s. s̄. e. carissim⁹. ¶ Que/
ro an de vouēdo se hospitali solēnizauerit votū? glo. dicit ꝙ
sic: sꝫ locus erat religiosus: ⁊ sic compelli debet seculum di
mittere vt ꝓpositum exeq̄tur. s̄. e. ex ptc. in fi. ¶ Oppo. ꝙ
calor iracūdie debuerit excusare a voto. ii. q. iij. si quē. §. nō
dum. Item q: tempore furoris quasi indeliberat⁹ putat iu
stū eē ꝙ fecit. xi. q. iij. illa ꝓpositoruꝫ. ⁊ lubricū lingue facile
ad ꝑnam trahi non debet. ff. ad. l. iuf. ma. l. famosi. Glo.
arguit ꝓ ⁊ contra ⁊ primo ꝓ prima parte iur. pall. in contra
rium est tex. xvij. q. iiij. sunt qui opes. dicit ꝙ veꝝ est ꝙ calor
iracundie ē ꝙ si durat tempore consensus viciat alterū a li/
bera potestate dependēteꝫ. Io. an. dicit ꝙ. c. sunt qui opes:
fecit cōtra ꝙ nō vicief: q: dicif ibi ꝙ valet donatio reruꝫ fcā
ecclesie tumultuario mentis affectu. eadeꝫ rōne vf valere in
gressus nō iudicio. sed impetu fact⁹. ⁊ facit qd̓ ibi nota. Io.
de quo per tho. scda scōe. q. vltima. Io. dicit ꝙ lfa capituli
sunt qui opes posset resolui ad vtranq; parteꝫ. satis sibi vi/
detur ꝙ q: ingressus religionis ⁊ elemosyna in seipsis bōa
sunt ꝙ non egeant aliqua deliberatione. nā sine deliberatio
ne id agens obligatur vt si vidit vel audiuit miraculum vel
terremotū vel aliqd tale: vt no. de re. sicut. super prima glo.
⁊ sic potest loqui. c. sunt qui opes: sed gl. posset ꝓcedere q̄si
turbatio talis ⁊ tanta est ꝙ sapiat quādam mētis alienatio
nem ex multo furore ⁊ sic loquif. c. sicut. s̄. preallег. ad hoc.
Iti. ij. c. ij. in glo. arguitur. ꝙ glo. inducit ar. pro testib⁹ di/
uerso modo narrantib⁹ ad hoc tex. ⁊ gl. i. d. c. nihil. ⁊ de cau.
pos. ⁊ ꝓprie. cum ecclesia. vnde dicit Io. an. ꝙ tollendus est
sensus non casus. xxxiij. q. ij. nō satis. d̓ ꝯse. di. iiii. retulerūt.
⁊ lex nō imponif vbis. C. cōia. d̓le. l. ii. Uin. ad hoc. de ele.
cōmissa. lib. vi. glo. inducit. ar. ꝙ in spiritualib⁹ dolus nō vi
ciat contractuꝫ. simile. s̄. de his q̄ vi metusq; cā fi. cū dilecti.
. s̄. e. ex parte. ⁊ c. veniens. ff. de dolo. l. eleganter. So. in tē
poralibus viciat: vt h̄ no. in spiritualib⁹ non. ¶ Querit de
rōne diuersitatis. dicit ꝙ talis dolus nō est bon⁹ sed malus
et dolus bonus non prohibetur. ff. de dolo. l. ii. q: dolus cal/
lidus ad decipiēdum bene nocet. ff. de dolo. l. i. Item per
talē doluꝫ non decipitur nec ad malum inducif: imo ad bo
nuꝫ vt conditionem suaꝫ facit meliorē: ideo nō viciatur ideꝫ
no. xx. q. iii. constituit. per qd̓. c. dicit Inno. ꝙ licet teneatur i
gressus vt est dictuꝫ: tamē nocet dolus quo ad bōa: que mo
nasterium non poterat retinere imo heredibus sūt redden
da: vt ibi. Et dicit Hosti. ꝙ quādoq; igrediens nō obliga
tur religioni quā igressus est: sed religioni i genef. de re. nō
solum. li. vi. vnde dicit hic Io. an. ꝙ inq̄tuꝫ sibi suadef de
proprio: dolus etiaꝫ nō nocuit q: dolus non cadit in perso/
nā constantē: nisi diceret ꝙ locus iste erat in quo ingressi nō
ꝓfitebantur certaꝫ regulaꝫ: dicit tamē ꝙ dato ꝙ ibi eēt cer
ta regula si tamen igrediens diceret ꝙ nō intendebat care
re ꝓprijs per ingressuꝫ ꝓfiteri nō intelligif ſm Inn. dicit ta
men Hosti. ꝙ si habituꝫ ꝓbationis reciperet ⁊ post annum
ꝓbationis ꝓfiteri renunciaret ⁊ renueret expelli posset. s̄. e.
ad afſicam. dicit ēt Inno. ꝙ si recipiens ingredienti ꝙ ꝓfi/
teri debeat regulaꝫ aug. ⁊ ꝙ poterit vesci carnib⁹: post igres
sum percipit ingressus ꝙ de speciali consuetudine vel con
stitutione fratres nō abstineat ab esu carniuꝫ ꝙ non tenebif
abstinere: q: regula h̄ nō hꝫ nec vl̓is ꝯstō: ⁊ ꝯriuꝫ fuit datū in
telligi qd̓ est veꝝ ſꝫ Host. nisi ꝑ se sciret ꝯsuetudinē vl̓ ꝯstō
nem monasterii. all̓. de pac. l. tres fratres. ff. de transact. l. cū
tutorib⁹. i fi. ff. de act. emp. l. i. i fi. Item si h̄ esset notoriuꝫ vt
in predicatorib⁹ q. ꝓfitentur regulaꝫ sancti Augustini in re/
fectorijs cū suis oīno a carnib⁹ abstinēt: ⁊ q: hoc est notoriū
igrediens nō dꝫ credere ꝯriuꝫ asserenti. s̄. de trāsla. prelato.
q̄to. ⁊ iputet sibi qui se obligauit. xii. q. ii. nolo. ⁊ c. nō dica
tis. sicut Inno. h̄ de illo q. ꝓfitef regulā beati benedicti cui
licet cōtrariū asserif: dꝫ tamē a carnibus abstinere: q: cū no/
toriū: sit illā regulaꝫ habere hāc abstinētiaꝫ nō pōt ignorā
tia allegari. ff. de vbo. ob. l. late culpe. cuꝫ se. nō placet tamē
Inno. ꝙ qdā dicūt ignorātiā regule excusare: q: ignorātia
regule ē ignorantia iuris: ꝙ est contra illos qui dicūt q: re/
gula vel statuta nō sunt i contra. Dicit tamen Hosti. ꝙ si
esset i loco scandalū illo decepto comedente carnes pōt lo
cum mutare: sꝫ est dubiū qūo poterit extiguere libidinē: di
cit Io. an. ſm Uin. q: hoc spūaliter debet intelligi: ⁊ pōt esse
ſm Egy. per vigilias vel ieiunia vel forte itelligebat ꝓ por
tionem aliquā ſm Host. ⁊ si itellexit vbum vt sonat fuit fa
tuus ⁊ sic dolus nō cadit i constantem. Itē vt dicit glo. se
quens dato ꝙ hic dolus affuerit ⁊ viciaret tamē ex quo ex i
teruallo pure consensit purgat⁹ est cā turpitudīs: dicit Uin
cen. ꝙ expedit ꝓbare ꝯtinētiaꝫ rei ob quā quis excusaf. de
elec. c. ecclesia vulterana. ¶ Opp. glo. vltima ꝙ hic com/

pelli debet continentiaz seruare z vitam mutare.S.e.signifi/cauit.cuz hoc pmiserit.dicit gl.q fatenduz est q dicut doc. hoc ideo fuit fcm:qr non fuerat ad id actum vel directe pe/titum:fm Jo.an.zc. Anto.de Butrio.

Ulier. Aliqui habent hanc decre.in ti. se.z licet ei possz pportionari:tamen coiter habet hic z breuiter dicit in fide re/manens altero coiuge ad infidelitatem vso pot religione intrare.h.d. No.ex decre.q sicut pter adulteriuz carnale separatur mrimonium quo ad thoru ita etia adulteriu spirituale coiugis illa inuita pot religione ingre/di:et si ad fidem sit conuersus.Et a zrio lfe nota q fornicator spiritualis reuertes ad fidem pot repetere coiugez si no duz sit iudicio ecclesie ab eo separata. Ite no. q coiunx separat vel separata iudicio ecclesie pter adulteriuz spirituale alterius. Oppo.z videtur q eode modo iter coiuges no sit separatio matrimonii pter adulteriu spirituale sicut pter adulteriu carnale.xxii.q.i. q dixit.xxviii. q.i. non soluz.doc.hic ponunt omnes differentias que sunt iter fornicatione spirituale z carnale.differunt primo qr suffic semel fornicationez carnalez fecisse vt fiat diuortiuz vel se/paratio,nec pdest q penitentia precedit sniam.xxxiii.q.i.no soluz. z colligitur hic. Secuda differentia est secuduz eos qr post fornicatione spualez etia post penitetiaz tenetur coniunx religionez itrare:sed post carnale no. Nota de hoc gl. tertia est q carnalis introducta inducit bigamiam: spualis non:de quo in glo.io si mulier comisit adulteriuz postea ea cognoscat vir efficitur bigamus.Sec9 si cognoscat mulie/rem postqua lapsa fuit in heresim. Ite carnalis procedit ex cognitioe duoruz sec9 in spirituali:qr a solo fieri pot. Ite carnalez pot comittere alter coniuguz infideliuz:spualez non. Item econuerso pot comittere spiritualez qui no carnalez vt impotens vel frigidus. Ite in carnali pot interuenire absolute violetia in spirituali no.xxxii.q.v.ita ne. Itez ignoratia quadoqz excusat in carnali.xxxiiii.q.ii.in lectu. in spirituali non:et sic carnalis qnqz fit sine pcto: vt si quis cognoscat ea qsi est in lecto putans eaz suaz vxorez:sed spiritualis cosistit in animo:ideo no pot fieri ab ignorate. Ite spiritualis pbatur qnqz per viles testes:qr talis probat spiritualis fornicatio.de here.c.in fide.z c.animaz.in.vi. Secus in carnali.de adulte.c.pe. Itez iudex ciuilis pronuciat quo ad penaz ciuilez.licet no quo ad thoruz i carnali sup spirituali no: de hereti.cu secudu.libro.vi. Ite differut in copesatione de qua in glo. Uenio ad glo.qrit gl. qd si alter piugum labitur i heresim no tn adhuc separati sut iudicio ecclesie an alter possit religione ingredi:dic q non a cotrario lre qd no.z sic aliud est eos fore sepatos iudicio ecclesie aliud e eos ppria auctoritate diuertisse alr.de diuor.de illa. Sz dubitant doc. qd si mulier separata a coiuge pter spualem fornicationez comittat adulteriu carnale an inuicez pensant:vt no liceat marito inuito religione igredi:dicit q vr q no:qr mulier p sniaz soluta:no videat coiquinare thoruz viri.xxxii.q.i. i coniugio. hoc est falsuz:qr inspicit iniuriam sube vinculi q durat:vnde dic.vt no.in.d.c.de illa.z iducit Goffre.alias ronez:qr iste fornicationes sunt diuersaru specieru z sic no veniunt in copensatione.ff.de pig.ac.l.si couenerit. in ztrariuz alr.xxviii.q.i.ydolatria.z c.no solu.z c.iaz vn9. hec eniz sut signa ad separanduz:ergo ad pesandu forte:z hoc tz Hosti.qui dicit q si accusetur quis d spuali z excipiat de carnali in accusatione nihilominus pcedet z si ouincat accusatus nec pverti voluerit:pesatio locu no hz: sed post couersioez siue recociliationez locu habebit. Si aut ecotra accusetur de carnali z excipiatur de spuali sup exceptione pmitus pcedetur z si de ipsa appareat z lapsus no peniteat nullo mo audietur.alr.no.de or.cog.c.i.de couer.infideliu.ex lris.de excep.c.exceptione.z preal.c.de illa.z c.quato. Ber.cuz Tan.in.q.venereali.lxxxvi.di.dicit pesatione fieri hoc vltimo casu:z qr etiaz pter spualez pditur dos z donatio pter nup.alr.de diuor.c.ij.dicit forte posse concedi pensationem. Joa.an.remittit ad dem.c.de illa. Quid si mulier nolit intrare religionez:dicit glo.q copelliiur redire ad coingez quado non est per sniaz separata si tame sit emandata non obstante fornicatioe spuali.l.di.ferru. qq.sec9 fit in carnali qr post emedationez separant z no cogit reuerti.S. c.gaudemus. Quero cui9 effect9 sit h separatio. dic gl. q separat soluz quo a dimidiaz seruitutez z nihilomin9 durat suba vinculi:vt in dca decre.qto. Quero de rone q re in fornicatioe carnali vir piuge em edataz recipere no cogetur:z sec9 in spuali.dicit glo.q hoc pter piculuz bigamie q iaz incurreret si postea ea cognosceret.xxiiii.di.lapei qd no contingit i fornicatioe spuali:qr p pniaz purgata e. h ro no est generalis:qr cessaret fm doc.in Bigamo:z muliere.io gl.assignat alia comunem ronez:qr in fornicatione aia z corpus polluunt:in spirituali tm anima.i fornicatioe etia carnali no tm fit in aia q displiceat marito:sz et in corpe qd no fit in spirituali:z vir magis scadalizat z magis offendit ex eo q fit i corpe q ex eo q fit i aia: z ita roe maioris scadali z iniurie illate mrimonio fit vt p9 carnis fornicatoez no copellat:z sic post spirituale nisi ad religione transire voluerit vt hic dicitur fz Ber. Anto.de Butrio.

De ouersione infidelium Rica.

In superiori titulo visuz est de couersione piugatoruz: qr e dare aliam ouersionez.s.ad fidelitatez: post pcedentez Ricam ponit ista. Materia hr.xxviii.q.i.z q.ij.per totuz. z facit.xxxij.q.viij.c.vno.zc.

Laudabilem.

Sarracen9 qui machinationem xpiane mulieris ipsius marituz occidit si cu ea matrimoniu contraxerit separatur:licz per eam sit couersus ad fidem. Sec9 si sine machinatione illi9 illaz occiderit.hoc dicit.z sunt due partes.secunda ibi.ad hoc.z queli/bet subdiuidit inco sultationem z responsionem. Nota vnum casum in quo pter delictu ipedit matrimoniu cotrahenduz:z dirimit etia post ptractu qsi scz matrimoniu e cotractuz cum vxore mariti interfecti:z cu interfectore itercedente machinatioe ipsius mulieris cu qua e cotractu matrimoniuz. Secudo no.interfectorez piugis cu coiuge superstite si cotrahat matrimoniu valere: z hac de causa dissolui no posse. Oppo.z videtur q mulier possit indistincte ptrahere cu interfectore piugis qsi ab infideli est iterfectus eo q couersio ad fidelitate:tollit omne pctm:z omne sequela peccati.xxvi.di.deinde.z c.vna.z sic si sublatu e periculu siue delictum homicidij:qd est ca ipediedi matrimoniuz. Rndet Inno.q lz Baptismus tollit pctm quatuz ad couersionez:no tollit pctm quatu ad muliere que erat fidelis:z io no tenet matrimoniu. Uel secudo dic z melius q peccata no tollunt in baptismo:sz non impedimeta ante cotracta:vt in.c.acutius.z c.se.xxvj.di.vn licet.tollat adulterium p baptismu:remanet tamen affinitas ex illo adulterio creata que haberz ipedire matrimoniu. Scdo quero an ad creandum ipedimentuz matrimonij: sufficiat machinatio mulieris i mortez piugis absqz alio adulterio cu iterfectione:videt q requirat vltra machinatione adulterij:vt in .c.si.de eo qui duxit i matri.qua pollu.per adulteriuz.vbi i illis casibus in qb9 ipeditur matrimoniu pter machinationez morti coniugis.videt requiri etia adulteriu.dicit Joa. an.q Host.ibi tenuit q vltra machinationez reqreret adulteriuz ad creandu ipedimentuz sicut ad creadu fidei dationem de contrahedo adulteriu:sic z i casu posito glo.idez vr tenere cotrariuz.s.q sola machinatio i morte coiugis cum interfectione:sufficiat sine adulterio. Pro hac opi.vr causa hic q non ponderat nisi machinatione mulieris nec exigere videtur adulteriuz.Confirmat Hostie.hic hanc opi. q ge-

neralr ꝓhibeṫ mr̄imoniū cū īterfectiōe ꝯiugis: vt p3. xxxiii. q. ii. interfectores. ꝛ l3 gn̄alr īpedit ꝯhendum: ꝛ tn̄ nō diri/mat post contractum: vt hic. in fi. cum precedenti machinatione operabiṫ: vt non solum impediat: sed etia3 vt dirimat post ꝯtum: absurdum est enim ꝙ per iura de matrimonio loquentia aliqđ incomodū non afferat illi qui machinatus est in morte3 ꝯiugis. Jo. an. cōcordat opi. q2 qn̄ q3 ī morte3 coniugis interfecti quilibet est culpabilis. s. mulier machi/nans: ꝛ alter volens ꝯhere: ꝛ tūc ēt absq3 alio adulterio impediṫ ꝯhendū: ꝛ dirimiṫ post ꝯtum. Qn̄q3 solum alter ē culpabilis: vel q2 vxor est machinata: alius interfecit casu nō cōicato dolo cum illo: ꝛ tūc requiriṫ cum illo adulteriu3: ita intelligant iura ī cōtrariū alleg. dictum. c. fi. ꝛ. c. significa/sti. eo. ti. Na3 cum reperiaṫ iure scriptum ꝙ dirimaṫ matrimonium ꝓpter machinationem alterius tn̄ qui vult dare hoc impedimētum: det ius expressum: vn̄ si occidi vxorē vt ꝯherē cū berta: ꝛ postea ꝯxi: tu qui dicis mr̄imoniū seperādū sine adulterio: da mihi ius expressum. Ite3 ꝯ opi. illā hosti. facit regulā quā tradebat. J. ð ꝯiugio spirituali. ꝛ hoc dic̄ intelligēdum: qđ dicit in summula de mr̄imonio. ꝟ. si. tantū.

¶ Venio ad glo. quero an aliis casibus impediaṫ mr̄imoniū inṫ adulterū ꝛ adulterā: dic̄ gl. ꝙ sic: si fidē dederint sibi inuicē de mr̄imonio ꝯhendo. de eo qui dux. in ma. c. j. vel si de facto ꝯxeruntr ita tn̄ ꝙ post fidem datam illam cognouerit: alias non sufficit fidem dare. de eo qui dux. in matri. c. fi. Idē dicūt doc. si cognouit eā an̄ fidē datā. ¶ No. gl. sup ꝟbo xp̄iani. ¶ Quero an sufficiat machinatio ī mortē absq3 morte. dicit gl. ꝙ nō: imo exigiṫ ꝙ mors nō sit subsecuta. xxxi. q. j. si qs uiuente. ꝛ de eo q dux. in ma. c. fi. ꝛ. gl. dat similia. ¶ Querit glo. qd si mulier hab3 ratam interfectionem viri: an possit ꝯhere cum interfectore: dicit glo. vṫ ꝙ sic: q2 in maleficiis ratihabitio retrotrahiṫ: ꝛ mandato compaṫ. ff. ð vi ꝛ vi ar. l. j. §. sed ꝛ si quis. contrariū credit glo. q2 edictu3 de mr̄imonio est ꝓhibitoriū. de spon. c. cū apud. dicit Jo. an. ꝙ vṫ distinguendum: an interfecerit eius noīe: an non. ꝑ mo casu noceat ratihabitio: scđo nō. Hic vt de sen. excō. cū quis. lib. vj. Si dicit Jo. an. ꝙ distinctio locum non h3: quia exigiṫ machinatio que d3 p̄cedere homicidiū vel mortem.

c **Ex litteris.** Si vxore ī iudaismo relicta iude⁹ ad fidē ꝯuertaṫ ꝓles cōis assignaṫ eidē. h. d. Et sunt due partes: 2a ibi. cū aūt cōsultatio. Facit duo q2 primo ponit viri petitionē. In scđa mulieris petitionē ibi. ad qđ. responsio aūt pape p̄mittit rōnē q̄druplicē: p te videas. ¶ Nō hic tex. aptu3 q̄re plus mr̄imoniū a matre denoiēṫ quā a patre: q2 nō dṙ pr̄imoniū: q2 ī actu mr̄imōii ꝛ effect⁹ plus laboris ꝯfert mulier quā masculus: ꝛ sic nomē attribuiṫ cāe pl⁹ opanti. ¶ No. hic q̄ttuor causas per q̄s filius plus imitaṫ pr̄em quā mulierē: patre ad fidem ꝯuerso. ¶ No. tertio ꝙ filius est in ptāte patris: ꝛ nō matris. ¶ No. ꝙ filius alimētādus est penes ꝑsonā: q̄ nec vite nec saluti insidieṫ. ¶ No. hic filios postremo alimētādos penes pr̄e3: ꝛ nō penes matrē. ¶ No. q̄nto ꝙ inter puros laicos q̄stio p̄iudicialṫ tractaṫ corā iudice eccl̄iastico: vbi tāgiṫ periculū fidei. ¶ Oppo. ꝛ vṫ ꝙ filius nō sit in ptāte patris. Insti. de nupt. circa fi. vt hic. ꝛ in filio legittimo ibi intelligiṫ. Pro declaratione dicūt doc. ꝙ fili⁹ est in ptāte pr̄is ex iniuria illata filio famil. agit pater noīe filii: etiā ex ꝑsona ipsi⁹ filii: p̄ter actionē que cōpetit patri ex ꝑsona ipsius filii ꝛ noīe ꝓꝓo. ff. de ꝓcur. l. si filius: ꝛ si pater vult agere illa actione q̄ cōpetit filio nō ca/uebit de rato. ff. de ꝓcur. l. nō solu3. §. si pr̄. ꝛ si vellit eam remittere nō pōt: qđ dic vt no. ff. de iniur. sed si vnus. §. si filius. Si vero extraneus vellet agere ꝓ filio: cauere teneṫ pr̄e3 ꝛ filiū ratū hiturū. ff. rem ra. hēri. l. qui sine iudice. §. fi. ꝺm vin. ꝛ hosti. Dicit tn̄ vin. ꝙ si pater agat actione suō noīe sibi cōpetenti nō teneṫ cauere: vt in. §. si pater. Si actione que competit teneṫ cauere: nisi sit ꝛ alius q possit remittere: vt in. §. si filius. ¶ Glo. inducit ī ar. lr̄a3: cām petitionis in petitiōe exp̄mendā. de libelli obla. c. ij. ꝛ. iij. ¶ Quero q̄ actiōe pater petat filiū. glo. dicit ꝙ ip̄m petere pōt per interdictū. ð libe. exhib. ꝯ mr̄em. ꝛ ꝯ quēlibet retinentē matrē: tn̄ qn̄ q3 h3 exceptionē ꝯ maritū si filius est minor triēnio: ꝙ d3 apud ip̄sum alimētari: vel si iudicatū esset in ꝯriū. ff. de libe. exhi. l. p̄ma. Itē ob neqtiam patris. ff. e. l. deinde. §. etiā. ¶ Op. ꝙ aliis actiōib⁹ petanṫ: q2 qn̄ q3 officio iudicis. ff. de libe. exhibē. l. iij. §. h aūt: qn̄ q3 filius detineṫ ab alio nolēs: ꝛ daṫ cōtra eū rei vendicatio adiecta cā. de iure qritū. ff. de rei ven. l. j. §. i. ꝙ ius ꝓprie romanoꝝ est institut⁹. de pa. po. §. j. ꝛ dic̄ Joā. ꝙ dicti sunt qrites a quiris qđ est hasta: q2 hii qui astati incedebāt pri⁹ ptātem pr̄iam inuenerūt ꝺm Ja. ꝛ Bal. ut no. host. de ꝑsump. illud. Qn̄ q3 detineṫ inuitus ab alio. ꝛ petiṫ interdicto de libe. exhibē. ff. de libe. ho. exhi. l. i. p̄mo rn̄/so. ff de rei ven. l. i. §. i. ¶ Querit glo. qđ si pr̄ nō est ꝯuers⁹ ad fidē: sed mater. dicit glo. ꝙ adhuc seqtur ꝯditionē mr̄is: q2 vna ex rōnib⁹ hic positis: facit ꝓ ea. Idē t3 Inn. ꝛ host. q2 sūma est rō q̄ pro religione facit. ff. de relig. ꝛ sump. fune. l. sūt ꝑsōe. ꝛ h coadiuuat hos. dicēs ꝙ tūc ꝓ pr̄ia faceret pr̄ia ptās: quā faceret ēt ꝯ pr̄e3 iudeū hēre in filiū: cū in sua ptāte sint q ex iustis nuptiis ꝓcreati sunt insti. de pa. po. in prin. iudei vero iustas nuptias hn̄t: qđ dic vt de diuor. gaudemus. ꝛ lex p̄cipit ꝙ ꝯhat ꝺm iura: nō ꝺm legē suā. ff. de iude. l. ne/mo. iudeoꝝ. ꝛ sic q̄ ad hoc dicunṫ romani nedū xp̄iani: ꝺm oēs qui sub ptāte cōsistūt sub imperio romano. C. de inces. nup. l. iii. vn̄ nec iudeis d3 fieri iniuria. J. de iude. sicut iudei: licet aūt rō ptātis faciat ꝓ pr̄e: pro mr̄e plures faciūt rōnes. p̄ma q2 pater nequā est: vt no. cū glo. ii. q2 pater insidiaṫ vite pueri: vt est decr̄. J. q2 in h casu mulier d3 reputari vir a virtute. xxxiii. q. v. ꝙ deo. ꝛ de clandes. despō. c. i. Quarto q2 pater dat cām diuortii: vt decr̄ est de mr̄e. Quito fauore fidei in h p̄cipiunṫ: ut est decr̄. vn̄ dicit hosti. ꝙ Gre. potuiss3 breuius hāc mām expedire. ¶ Opp. ꝙ nec ꝯditionē pr̄is: nec mr̄is seqtur: s3 in suo sit arbitrio an baptizeṫ. xxviii. q. i. iudei dicit gl. ꝯrium ꝓcedit qn̄ filius est maior ꝛ doli capax: s3 qn̄ est infans sequiṫ meliorē ꝯditione3: l3 qn̄ q3 duriore3 sequaṫ si mater sit ꝺua. xxxii. q. iiii. c. si. ¶ Quero apđ que3 alimenteṫ fili⁹ mortuo patre: dicit glo. ꝙ nō d3 alimentari penes illas ꝑsonas que possent sue vite insidiari. ff. vbi pup. edu. debeāt. l. pe. nā p̄tor determiare d3 apud que3 sine suspitione alimēteṫ: ꝛ etia3 ꝯ volūtatē pr̄is. ff. eo. l. i. ꝛ extimabat ex affectu singuloꝝ qs magis ad successionē sit ꝓximior. C. e. l. ii. ꝛ dicit glo. ꝙ eiti⁹ est cōmittenda mr̄i nō vitrico: nisi vbi ritū ei ꝯdicat. Nec ob. ꝙ victricus possit eē tutor: nō alimētabiṫ penes ip̄m: alr̄s nō posset eē tutor nisi deṫ a patre: nō aūt qn̄ daṫ a iudice. ¶ Quero viuo patre apud quē fili⁹ alimēteṫ: dic ꝙ olim facto diuortio erat h in extimatione iudicis: qn̄ apud patrē ꝛ qn̄ apud matrē daṫ. C. de diuor. tua. ꝛ ꝓcedit hoc ꝺm Inno. siue ꝑꝑ adulteriū: siue q̄r vult ad fidē cōuerti: siue ꝑꝑ aliā iustā cām sepeṫ mr̄imoniū: siue ꝑ eccl̄iam siue de scō. Hodie aūt dicit glo. ꝙ distiguiṫ: an pr̄ dedit cā3 diuortii ꝛ d3 alimentari apđ mr̄e3: ꝛ si p̄stat mr̄ cā3 diuortii: d3 alimentari apđ pr̄em: q2 mr̄ p̄stat cā3 diuortii. J. de diuor. q̄nto. ꝛ. c. gaudem⁹. q̄ nō seqṫ maritū cōuersu3 ad fidē. xxiii. q. ii. vnaqueq3. ꝛ q2 insidiaṫ vite ip̄i⁹. Et inq̄tū dic̄ ꝙ alimētari d3 apud pr̄e3. ītellige hoc verū expēsis mr̄is: vt ī auc̄. vt l3 matri ꝛ auie. §. illđ q̄q3. inq̄tū dic̄ ꝙ ex p̄cedēti uite suspitione alimētaṫ apđ pr̄e3: idē ꝛ fortius si est suspitio aīe que ē p̄ciosior corpe. xii. q. i. p̄cipim⁹. C. ð sacro san. eccle. l. sanci/m⁹. Quid si fili⁹ ess3 minor triēnio. dic ꝙ assignari d3 patri si vult eū ꝓducere ad fidē: cū sit in ei⁹ ptāte: ꝛ in fauore fidei tn̄ alr̄s si eēt maior ꝛ ꝓclamaret se velle fieri xp̄ianū: tunc d3 de manib⁹ illoꝝ capi. de iude. sicut iudei. ꝛ c̄.

¶ De voto ꝛ voti redemptione Rica.

¶ Viso de trāsitu ad religionē ꝑ quā votū emittiṫ: an sol/lēnizaṫ: tūc vidēdū erit in gn̄e de uoto. c. uno. li. vi. iđ h seq/

tur.de vo.⁊ voti redē.de mā.habet.xxviij.di.c.j.⁊.xxvij.q.j.per totū.xxiij.q.ij.c.vltimo.⁊ repetitur in.vj.

E peregrinatōis.

d Episcop⁹ ex cā cōmutare pōt votū peregrinationis ī aliud qđ sit deo magis acceptū.h.d. ¶ No.vnū casū epo reseruatū q̄ ī voto solus dispēsat ⁊ nō iferior. Secūdo no.q̄ cā lr̄a subsistēte pōt cū voto dispēsari ⁊ votum trāsmutari. ¶ No.q̄ ī cōmutatiōe pōderandū ē q̄litas cāe ⁊ psone. Et no.cōmutationē fieri debet ī cāz deo magis acceptā. ¶ Querit Inno.an idistīcte possit cū votis dispēsari lz minor sit. Inn.dicit se nō itelligere cū q̄lib; cōmutatio fiat mediāte dispēsatiōe ⁊ dicit q̄ oē votū cōmutari pōt in religionis votū.de quo.j.e.scripture.forte itentus istoꝝ fuit q̄ nō pōt cōmutari.i.ex toto tolli.sz dispēsari: sicut cōmutet in aliud. ¶ Quero qñ dicat cōmutari votū? dic qñ cōmutat votū itineris vt in ieiuniū vel elemosynaz vt si vouēs ē diues ⁊ debilis: vel si vouens ē paup ⁊ robust⁹ cōmutat votum elemosyne ī itineratiōe vel ieiuniū.p decre.dicūt doc.q̄ votoꝝ cōmutatio est arbitraria sicut ⁊ pnie.j.de peni.⁊ re.c.ij.ī quo arbitrario dicūt tria ꝯsiderāda q̄ hn̄tur hic.j.eo.c.magne. ¶ Quero in quo hr respect⁹ ad diuitias? dic q̄ lz fortis sit ⁊ possit ieiunare vel ire tn̄ si vult eccl̄iam vel hospitale sumptuosū edificare vel puellas dotare q̄ tāta pōt eē cōmutatio q̄ esset magis grata deo nā ⁊ pcā redimūtur danielis.x. placet tibi dn̄o cōsiliū meū dn̄e mi peccata tua elemosynis redime. ¶ Uenio ad gl.gl.iducit ī ar.decr.ad illud: vt admittat cōmutatio pene.⁊ pnie ꝯ qđ opp.xvij.q.j.decie.cū si. Sol.dicit gl.q̄ cōmutatio pene ⁊ pnie admittit: qñ q; hac rōne hita vt illud rate cōmutatiōis pstat in tm̄ vel q̄ amplius sit ideo acceptū. Et ē ar.q̄ epi ī voto possent dispēsare hoc tenēt doc.nec ob.j.e.ex multa.q̄ loq̄t de voto vltramarino. idez Inno.p subscriptionē q̄ loquit epo exoñ.vñ epis ⁊ superioribus lz cōmutare votū dūmō nō sit vltramarinū: ī inferiorib⁹ aūt nō pcedit ar.sed dicit Hosti.q̄ isti dicerēt verū si diceret lr̄a ex tuo pēdet arbitrio.sz dicit q̄ ex arbitrio pēdet ei⁹ qui psidet.vñ poti⁹ est cōtrariū.fatet tn̄ hoc Host.eē veruz ⁊ de ꝯsuetudīe suari q̄ epi nō minores ī voto dispensant. ad hoc de exces.prela.accedētib⁹.de of.archipresb.c.fi. ⁊ h ēt hz antiq̄ decre.iterptatio.⁊ est simile.de pe.cleri.ingerenduz.de offi.dele.c.i. Ad h excipit votū ꝯtinētie ⁊ vltramarinū ⁊ sub aliū regule.j.ti.pxi.cū ad monasteriū.ī fi.de iuramento aūt an eps possit illud cōmutare vide de iureiur. puenit.⁊.c.debitores.de R̄p.ꝯstitut.ī spe.de le.§.nūc ostēdū.v.x.ibi dispēsat ei⁹ eps.i.ix.colū.vbi tz q̄ sicut dispēsant in voto ita ecclesia ī iuramēto: nā nō ī pl⁹ obligat iuramētuz q̄ votū.maxie cū iurat q̄ nulli ē vtile ⁊ alicui dānosuz: vt qñ iurat: q̄ si loquet cū petro: nec cū eo cōedet nec ei suiet.nec ob.de R̄p.ꝯstitut.q̄ ibi loq̄tur d illicito iuramēto vniuersitatis q̄ de ꝯsensu sui epi: iō nō potuit eps dispēsare: vl forte nō pōt cōmutare eps iuramētū vniuersitatis ppter scandaluz: lz h possit ī iuramēto puate psone.nec ob.de elec.venerabilez.q̄ loq̄tur ī iuramēto pstito circa ardua negocia: ⁊ psonas magnas q̄ pp scādalū tūc solus papa dispēsat. vl loq̄tur de iuramēto dubio in quo solus papa dat auctēz ꝯueniendi absq; dispēsatiōe aliq̄ sm spe. ¶ Opp.q̄ cōmutatio votoꝝ ⁊ dispēsatio nō hēat.xxxj.q.vltia.c.fi. So.q̄daz sunt vota necessitatis vt in baptizato qui emisit votū fidei: ⁊ in talib⁹ nō hēret locū cōmutatio: q̄dā sūt vota voluntatis ⁊ si repiant vota eq̄lia vel eq̄le bonū pōt cōmutari. Si nō inuenit eq̄le bonū nō pt cōmutari.exēplū ī voto castitatis quo eq̄ bonū nō inuenit.castitas eni sola est q̄ pōt deo aīas psitare ī auc.de leno.§.sancim⁹.⁊ q̄ suaderi pōt impari nō pōt.xxxij.q.j.itegritas.de sta.mo.ad monasteriū: sm gl. Hostié. Ala.⁊ Jo.an.dicūt hic papā dispensare posse ī voto ꝯtinentie pp mai⁹ bonū: vt si rex magn⁹ cū suo regno vult ꝯuerti ⁊ baptizari. Si monial forte alteri⁹ regis filia m̄rimonio copulari possit.nec ob.c.vlt.all.ī gl.q̄ loq̄t de cōmutatiōe ppria auc̄te q̄ nō pmittit. Nec ob.q̄ castitas sola ⁊c̄.qđ itelligenduz est cū alijs virtutib⁹: q̄ nec v̄ginitas sine baptismo vel sine charitate ad vitā eternā pdesset: vñ qñ q; ꝯtinētiā qñ q; māz incōtinētie submistrat ⁊ psequtur hic q̄dā recitabilia nō obmitto ⁊c̄.

Eniens.

v Cōmutat papa votū vltramarinū ī his maxie.q ī etate puerili vouerūt.h.d. Pmo pōit formā voti.secūdo ei⁹ absolutionē vl cōmutationē ibi.nos āt. ¶ No.p⁹ q̄ votū ī puerili etate emissuz obligat quē: puerilis tn̄ etas attenuat obligationē vt facili⁹ cū eo dispenset. ¶ Scđo no.q̄ cū voto vltramario dispensat solus papa. ¶ Tertio ⁊ vltio no.q̄ ab obligatōe tendente ī finez act⁹. spūal absoluit papa: q̄q̄ sit puato layco q̄sita. ¶ Uenio ad dcā doc.sup lr̄a hic vr inuere q̄ puer possit obligari voto: sz ꝯ.j.de delic.pue.c.i. Soluit h Inno.q̄ h puer erat doli capax: ⁊ iō astringit voto.vl dato q̄ nō esset doli capax sm gl. h postmodū maior fact⁹ ratū hūit: vel dic sm doc.q̄ fact⁹ maior ad actū deduxit ex quo ꝺduxit q̄dā tacita ratificatio: iō hic fuit necessaria dispensatio: sm doc.q̄ sola dispensatio nō pficit votū. ¶ Uenio ad gl.opp.q̄ sola dispensatio nō obliget voto: vt in.c.se.⁊ sic fuit h dispensatio, q̄ sola dispensatio nō pficit votū. So.gl.itelligit q̄ dispositionem ꝺducit ad actū: nā sola pp̄ositio nō obligassz: sz ꝺducendo ad actū obligat: vñ peccasset nisi ipam mādasset ad effm̄ nisi fuisset dispensatio. ¶ Opp.q̄ nō potuerit absoluē papa ab obligatiōe q̄ alteri tenet: q̄ sine cā nō pōt tollere ius alteri⁹ de ꝯsti.q̄ in eccle.⁊ q̄ ibi no. So.dicit gl.q̄ hāc obligationez vt accessoriā ad votū tollere potuerit sicut ⁊ votuz potuerit cōmutare.ix.q.iij.p pncipalez.C.de pci.impa.offe. quorꝫ.itez in hac non erat bursale iteresse.nec pprie vr fuisse societas q̄ ad lucrū ꝯhit.ad h de iureiuran. venientes.ff.ad municipa.l.vlt.⁊ potuit h papa sicut ille potuisset d quo in spe.ti.ij.§.ostēdū.v.h quoq;.⁊ dixi.de spō.sicut.vbi posui qđ ibi ponit spe. ¶ Opp.q̄ votū ex facultate emissuz non obligat de iureiurā.ad nr̄az.dic q̄ postea ratū hūit: vt.s.notatū est.vide qđ no.s.ti.i.dudū.super glo.iij.

Litterarum tuarum.

l Simplr pponēs religionē igredi lz nō igrediatur: nō est re⁹ voti.h.d.ꝯsultatio ⁊ rñsio.scđa ibi tibi igit. ¶ No.q̄ ppositū itrādi religionē ad actū nō deductū nō obligat quē nec nō seruās illud dicit voti trāsgressor. ¶ Uenio ad gl.q̄ ī lr̄a nil hētis. Gl.j.ī fi.ibi: adiplevisset.s.q̄ pri⁹ fuisset ī aio sciatuz ⁊ deliberatū ⁊ firmatū.e.gl.ī fi.vide.j.Inn.aūt per alia v̄ba sic dic̄ soluēdo ꝯriuz qñ q; qs pponet vel vouit ideliberate ⁊ tūc nō astrigit all.xvij.q.ij. gonsaldus.s.d regu.ad nr̄az.dicit tn̄ q̄ in foro eccl̄ie eo q̄ votū expressit presumit deliberate fecisse: iō ecclesia iudicabit eū ad votū astrictū.qñ q; delibatiōe precedēte ī mente pposuit ꝯtinē vel pegrinari etiam dato q̄ nō expsserit h v̄ba dūtn̄ hoc mente firmauerit astrict⁹ est voto ut dcō.c.q bona xvij.q.vij.sed ecclesia nō ꝯpellit: cū nisi ei alr de voto ꝯstet ⁊ de intentōe sua.vñ dicit Hosti.h q̄ si exp̄mat tm̄mō delibератiōe ⁊ pposito qs obligaret multi essent astricti voto ⁊ p̄cipue studentes ꝯsueuerūt talia ꝯcipe.p pdcā dic̄ Joā.an. q̄ si pponens seculū relinq̄re ⁊ cū ea itentōe recipit hitū obligat irreuocabilr ⁊ dr̄ votū solēne.de re.ꝯsulti.⁊.c.ti.bn̄ficiuz.⁊.c.nō solū.lib.vj. Abbas aūt ista declarās meli⁹ dicit q̄ ī voto psit attendi tres ptes pmo voti initiū.scđo ꝯfirmatio. tertio ꝯsumatio pncipalr cū ppositū ī aia sciatur: ⁊ cognoscit aia h bonū nō tn̄ aliō ꝺliberat ⁊ ex h nō obligat qs nec quo ad eccl̄iaz: nec quo ad deū.ꝯfirmat.n.cuz suo pposito firmat delibatio ⁊ ex h obligat ore vel alio actu extrīseco ⁊ ex h obligat quo ad deū ⁊ quo ad eccl̄iaz.j.e.per tuas. dic̄ Jo.an.q̄ sctūs Tho.scđa scđe.q.lxxxvij.ar.j.dicit q̄ votū

obligationē ħꝫ in se ānexā.i.obligationē impat ad aliqd faciendū vel obmittēdū.sꝫ ꝓmissio q̄ fit hoi ñ pōt fieri nisi p v̄ba vel signa exteriora:vñ quātū ad obligādū deo suffic̄ solus aius deliberat⁹ sine alia expressione vñ sup.i.R.c.xvj. hoīes uident q̄ prio apparēt.de⁹ aūt cor intueť ad hoc.xiiij. q.v.si qd.xvj.q.vj.c.i.expressio tamē est vtil' vt nō solū a fractiōe desistat amore dei.Sꝫ etiā ob reuerētiā hoiuꝫ. vñ dic̄ ꝙ promissio ꝓcedit a ꝓposito faciēdi.ꝓpositū āt ad alia:nā dliberatōēs preambulā exiget cū sit satis act⁹ deliberate volūtatis.⁊ dicit ꝙ i quolꝫ libero ꝓposito tria de necessitate requirūtur.prio deliberatio.secūdo ꝓpositū volūtatis. tertio ꝓmissio in q̄ pficiť rō voti ⁊ supaddūť alia duo.nā quo ad voti ꝯsumationē reqriť ꝓnūciatio oris.ps.lxv.reddam tibi vota mea:q̄ tibi distīxerunt labia mea.reqritur ⁊ alioꝝ testimoniū vt dcm̄ est.s̄.dicit gl.ꝙ ꝯceptio boni ꝓpositi nō firmať ex aī deliberatōe nisi ꝓmissiōe post deliberatiōeꝫ seqntis.O⁊ v̄ba abbatis q̄tuꝫ ad canonistā sunt magis clara q̄ sūt ista. Gl.ij.opp. de.c.iuramti.dic ꝙ ibi fuit firmatū ꝓpositū ar.ꝙ nudo ꝓposito sine pacto ñ oriať act⁹.In ꝯriū.adducit.xij.q.ij.qcūqꝫ suffragio.dic ꝙ Inn.de pac.c.i. dic nō ob.ꝯria:q͛ loquiť i pacto firmato ꝯsensu:hic aūt nō fuit pactuꝫ nec aliqđ v̄bum exp̄ssuꝫ:nec consensus deliberatus de presenti. Anto.de Butrio.

S Cripture. Oē votū mutabile est in votuꝫ religiōis.h.d. nota sūmariū:q͛ aliud colligi nō pōt. ¶ Opp. ꝙ nō possit qs ꝯmutare obseqū tpale i votū religionis.liiij.di.generalis.So.nō itelligas h̄ i s̄uo obligatō in tpe rōne s̄uitutis:sed in obligatorōe voti puta q͛ uouerat ire vltra mare vľ ad alia limina. Hic Inn.ponit aliquos modos irritādi votū:⁊ alios modos examiat p qōes ⁊ ē vtilis mā ⁊ multotiēs iterrogabimini. ¶ Quero igiť qūo irriteť votū ⁊ itro.gl.suā rñdet ꝙ pluribꝰ modis p̄ͦ ex ꝯditionis defectu gñalis vel spālis i voto apposite vel subitellecte exēplū de gñali vt voueo ire ad scūm Iacobū si vixero vel si potero.Si deo placuerit faciā hoc vel aliđ he sūt ꝯditōēs gñales q̄ in quolꝫ actu itelligunť.xvj.q.i.i prochia.⁊.j.c. ꝑxi.xxij.q.ij.hūs pau.⁊ đ mľtj hmōi ꝯditōibꝰ h̄r de iureiur. quēadmodū.itē si sit ꝯditō spāľ vt si filꝰ meꝰ libabiť offero Paliū. ibo ad sctūꝫ Iacobū.h̄ sūt spāles.q̄ nō subitelligūtur nisi exp̄manť.ff.đ v̄.ob.l.vbi aūt.⁊.l.si repetēdi.C.đ conditiōe ob cāꝫ.dicit Gof.ꝙ ex defectu haꝝ ꝯditionū mutať votū:q͛ nō artať qs ad votū iplendū nisi tales ꝯditiōes extiterint:iđ si filꝰ nō liberabiť nō teneť iplē.xxxij.q.ij.c.si.⁊ de resti.spo.olim.de ꝯdi.appo.uerum.An autem ex tante cōditiōe possit rector ageř ꝯ vouētē vt ipleat votū ꝙ facit ad cōmodū eccľie puta q͛ vouit eccľie si filꝰ liberabiť palium dare ⁊ liberatus est.dicit Inno.h̄ quosdā teneř ꝙ nō q͛ huiusmōi tale votū cū ista ꝯditōe ꝓ sanitate filij redimēda sentiať votū ihonestū ⁊ hēat in se symoniā:q͛ tēdit a deo vľ ab aliquo alio scō redimere sanitatē:istud aūt est symoniacū.i. q.i.q studet.vñ dicit ꝙ si libabiť offerēdū est ecclesie ⁊ postea orandū ꝓ sanitate vel tale votū nō vř alienū a symo.i. q.i.dicēs.⁊.i.q.ij.q̄pio.xxviij.q.ij.caue.nec tñ itelligať ꝯditiones i votis reprobatis nisi essent symoniace q̄lis est p̄dcā vel alie turpes ⁊ inhoneste de iureiur.ꝑuenit.tñ ibi publice vouit ⁊ cām voti nō exp̄ssit:sꝫ i corde retinuerit.tū ꝓpter scādaluꝫ tū pp ignorātiaꝫ ꝯpelliť votū uel adiplere uľ mutare. j.e.magne.⁊ de censi.ex pte. ¶ Alij dicūt ⁊ est secūda opio talia uota esse licita:nec īducere symoniaꝫ q͛ offerre cordis ꝯditioneꝫ uel aliā donationē seu deuotioneꝫ ex cā iusta sub ꝯtritiōe siue in dādo siue i faciēdo cōsistat:h̄ nō ē symonia cū cū deo qcqd det uel faciat hō h̄ est dei ⁊ nil de suo dať cēsetur:vñ ps.dñi est terra ⁊c̄.de deci.tua nobis. Iteꝫ q͛ talis obligatio censeť esse qd spūale ⁊ elemosyna: sꝫ spūale cum spūali recipit cōmutationeꝫ de reꝝ ꝑmu.ad qōnē ergo ⁊c̄. alľ.hoc exp̄ssuꝫ gene.xxviij.⁊ sic remittit Inn.⁊ hanc opi.ēt tꝫ Inn.⁊ Hosti.⁊ alľ.exp̄ssū.xxviij.q.i.§.ex his.⁊.§.si.⁊ no. de censi.ex pte.⁊ de ser.nō or.eo libentiꝰ.nec ob.qđ.s̄.dictū

est ꝙ sit symoniacū q͛ iter deū ⁊ hoīeꝫ nulla pactio itercedit q͛ deꝰ nil paciscitur ⁊ sic nō est formalis symoniacꝰ.i.q.ij.q̄pio. Et si dicatur ꝙ ē saltim mentalis s̄m h̄ rñdet certe s̄m hoc qcqd cū deo ageť.erit symonia:q͛ nullus facit aliqđ qn speret remuneratiōnē a deo.quā deꝰ ⁊ xp̄s ꝓmittit s̄m opa se factuꝝ.s̄.de sū.tri.c.i.đ pe.⁊ re.cū ex eo.⁊ Matthei.xxv. ⁊ hoc fecimꝰ. ¶ Scđo mō votū irritať supioris aucte pōt exēplū i mōacho:q nec uotū abstinentie nec ꝑegrinatiōis: nec aliqđ aliđ faceť possit ex quo possit p̄stari occasio vagādi uel scādalū oriri uel mutuū obsequm debitū nullū tale uotuꝫ pōt emittere sine lnia abbatis.xx.q.iiij.c.ij.xvi.di.qs/qs.Si aūt uoueret dicere psalteriū uľ vnā orōneꝫ uľ qd aliud ex quo nil mali i seq̄ pōt:adiplere pōt ⁊ dꝫ ⁊ sibi licituꝫ est plus mereri:de clerico aūt seculari dicito ꝙ possꝫ vouere cōtinentiā sine lnia epi.de ꝯse.di.i.nō oꝫ.⁊.s̄.de ꝑegri.c.i. ⁊ cū ibi no. De ep̄o v͛o dic̄ Inn.ꝙ nec uotū religiōis nec ꝑegrinatiōis pōt emittere siñ lnia pape:ut.s̄.đ re.i.c.lꝫ. trāsmario dūtaxat excepto de quo.j.e.magne. De abbate āt dicit ꝙ si monachꝰ i talibꝰ uotis est astrictꝰ abbati:ita abbas i talibus censeť astrictꝰ ep̄o. vñ sine eius ꝯsensu nō poterit talia uota emittere.xviij.q.ii.c.abbates.⁊.c.abbatibꝰ.xciii.disti.a subdiacono:⁊.c.nulla rōe.⁊.j.c.magne.excipit tm̄ ultramarinū ut in.c.si.đ s̄uo āt dicit nō tꝫ uotū ab eo emissuꝫ pp qđ s̄uitiū dñi minuiť alľ.liiii.di.si s̄uꝰ.đ sen.exc.relatū. De ipubē: dic̄ ꝙ uotū religiōis emittē nō pōt sine ꝑentū suoꝝ uľ tutorū ꝯsensu.s̄.de re.c.ii.⁊.xx.q.ii.c.i.⁊.ii. Siľr nec uotū peregrinatōis uľ abstinentie.xxii.q.ii.tribꝰ.⁊.q.iiii.pueri. Inn. aūt dic̄ h̄ ideꝫ de pubē dū mō sit i p̄ria ptāte ⁊ p̄r nō ꝯsentiat tacite uľ expresse. alľ.ff.de pollicita.l.ii.§.i.sufficit tñ ꝙ sciat ⁊ nō ꝯdicat.xx.q.ii.c.i.nec ob.xx.q.ii.c.ii.q͛ ibi loqť đ uoto religiōis p qđ eximiť a p̄ris ptāte ⁊ sic no.doc.in oibꝰ uotis p̄ris ptās ipedit effectū uoti:p̄terq̄ i uoto religiōis.rō q͛ in illo eximiť:a p̄ris ptāte forte nō essꝫ malū limitare hāc doctrinā ut ꝓcederet inq̄tū si minuēťur ius p̄rie ptātꝫ uľ cōiter ꝙ ualeat uotū ⁊ si leges ꝯriū dicūt nō essent s̄uāde.vñ itellige dcm̄ ino.i uoto ꝑegrinatōis uel siľi p qđ đrogareť iuri p̄rie ptātꝫ alʼs secꝰ.puta si uoueret dicē psalteriū uľ aliā orōnē quā dicē possꝫ sine lesiōe iurꝫ. Si aūt ipubes doli capax uotū abstinētie uľ aliđ siľe emiŝit soluta p̄ria ptāte adiplere teneť.q͛ ex quo pōt obligare dyabolo mľto fortiꝰ deo.đ delic.pue.c.i.ueꝝ.q͛ tales sint inexꝑti pp fragilitateꝫ etatis cū ipsis faciliꝰ dispēsať:ut no.s̄.e.uēiēs.uotū tñ r̄ligiōis ab ipsis.j.pupillarē etatē emissū ñ obligat ēt si religiōeꝫ itrauerit cū pubes eximať:ut.s̄.de re.postulasti. Quid đ uxore dic̄ Inn.ꝙ sine marito nō pōt uotū ꝯtinentie uel peregrīatiōis emittere ⁊ si emiŝit maritꝰ pōt ipediť effm̄.xxxiii.q.v.manifestū voluit ⁊.c.h̄ imago h̄ hñ sciūt mulieres. iteꝫ dic̄ eꝯrio q͛ vir ⁊ vxor nō sūt i talibꝰ ad ipaira iudicāda.xxxiii.q. ij. si qs vxor.⁊.q.v.precipit.Ab isto excipt Io.an.uotū vltramarinū de q̄.j.e.magne.ad fi.h̄ aūt dicit va.Brix.i tm̄ ꝙ nedū effectꝰ voti ipediť qñ ꝯmittiť ꝯstāte mr̄imōio sine lnia alterīꝰ ꝯiugis:sꝫ etiā si añ mr̄imōiū p alteꝝ ex ꝯiugibꝰ essꝫ emissuꝫ votuꝫ alr possꝫ ipediť effm̄ voti priꝰ emissi.j.palľ.c.voluit.⁊ tꝫ h̄ i.q.đ mōacho q ad abbateꝫ.⁊ ideꝫ Io. i.đ.c.voluis votuꝫ āt ꝯtinentie cōi voluntate emissū s̄uāduꝫ est ꝙ solēne censeť.⁊ dic vt no.de ꝯuer.ꝯiug.c.i.⁊ pe.Sicut āt vterqꝫ dꝫ ⁊ pōt dare ꝙ suuꝫ est sine alteriꝰ ꝯsensu:sic ⁊ votuꝫ de dādo. vñ credit h̄ Inn.ꝙ si taľ tunc ñ exeq̄ť votū i casibꝰ.s̄.dictis. nō peccauit q͛ lex p̄ria siue ptās maritalis vľ alia iusta cā excusat euꝫ.xxxiij.q.v.noluit.⁊ etiaꝫ euꝫ excusant cāones.xxii.q.iiii.tribꝰ.⁊.q.v.pueri.iteꝫ dic̄ ꝙ nec p̄r i ipediendo filiuꝫ i executōe voti:q͛ vtiť iuř suo:⁊ sic emittenti.ff.đ iiuriis.iniuriaꝫ đ elec.cuꝫ eccľia vulterana.Host.remittit đ h̄ ad summā i.e.ti.§.deficiunt.⁊.§.qs uouendo.oīa ista placēt restringendo etiā ad mārituꝫ ⁊ uxoreꝫ.l.ut talia uota nō teneāt inq̄tuꝫ p̄iudicareť mr̄imōio alʼs teneāt ad h̄.c.qdeꝫ.s̄.de re.i rōne sui. ¶ Quero an mīor obligationeꝫ voti ī mutās i ꝑpetuā possit peteř restōneꝫ i itegruꝫ tāquā lesus:dicit ꝙ nō q͛ lesus nō est sicut nec illa q̄ ꝯbit cuꝫ meliori spōso: vt.ff.đ

mio.l.nõ oia.sec⁹ dic̃ se putaꝛ si renũciat ꝓbẽde sue:qꝛ pt pe·
tere restõnẽ ĩ itegꝝ ꝺ quo dicẽdũ:vt i.c.ex pte. ꝺ spõ.⁊.s̃. de
reg.cũ viꝝ.sup gl.ij. ¶ Venio ad gl.q̃rit gl.ꝺ rõe q̃re ad
mittiꝛ h̃ ꝯmutatio:dic̃ gl.qꝛ nõ ẽ ei necessaria certa ꝺlicti sa
tisfactio:cui⁹ totũ vite tp̃s obediẽde ipediꝛ sui ꝯditoꝝ.ꝺ pe.
di.i.§.his auctoritatib⁹.sic nõ frãgit ꝓpositũ q illꝺ ĩ meli⁹ cõ
mutat.s̃.ꝺ iureiur.c.ꝑuenit.⁊ ẽ ar.ꝙ ĩ tãti mõasteriũ nõ ẽ in
iũgẽda pnĩa ꝑ pctõ aĩi cõmisso:⁊ sic publica pnĩa remittiꝛ ĩ
trãti mõasteriũ.xxxiij.q.ij.ad monẽ.⁊ h̃ ꝑꝑ ꝯtinuationẽ pe
nitẽtie ⁊ exercitiũ ĩ q̃ sp̃ dñt eẽ mõachi.xvj.q.i.vos aũt. Sꝫ
si postquã mon̄.sũt igressi ꝺliquãt hn̄ subijciũꝛ pnĩe ⁊ disci
plĩe abbatꝭ ẽm regulã illi⁹ loci.s̃.ꝺ reg.c.vl.⁊.J. de sen.excõ.
cũ illoꝝ.de mã gl.ẽ i.d.c.admonẽ.⁊ tꝫ h̃ Jnn.q dic̃ se crede
re h̃ fieri posse sine dispẽsatiõe:dic̃ tñ ꝙ tuti⁹ est ꝙ dispensẽꝛ.

N ¶ Non est. Executio voti vltramarini au·
ctoritate pape differri põt ⁊ ex cã
b.d. Pͦrio ꝓmittit exordiũ.scðo submittit narra
tionẽ. Tertio ꝯclusionẽ.scða ibi:sane.tertia ibi.iõ
ꝗꝫ.i tex. ibi ipaccato.i.nõ i pace reducto. ¶ No. p⁹ ꝙ non
trãsgrediꝛ votũ qꝺ differꝛ auc̃te se.apo.cã subsistẽte. ¶ Se
cũdo no.ꝙ votũ vltramarinũ qs differre põt auc̃te se.apo.
¶ Tertio no.archiepꝫ obligari voto vltramario ⁊c̃.sine lnĩa
pape:nisi cũ eo dispẽseꝛ. ¶ Venio ad examinationẽ.c.⁊ op
po.ꝙ papa vl' ep̃s nõ possit aliq̃ casu dispensare:qꝛ vota ex
necessitate soluenda sũt.xvij.q.i.c.i. Jtẽ votuꝫ est de iuꝛ nã
li ĩ quo nõ cadit dispẽsatio.vj.di.ꝑ totũ.⁊.x.di.ꝑ totũ. dicit
h̃ Jnn.seu gl.ꝙ veꝝ ẽ ꝙ nõ ẽ licitũ ꝯ votũ dispẽsare:sꝫ bñ li
citũ est aliqd ꝺclarare. Nã talia vota iplenda sũt qñ cõmo·
de fieri põt. Qñ aũt dicaꝛ ꝯmode fieri posse:h̃ relinqꝛ ĩ de
claratõe pape:⁊ est poti⁹ declaratio q̃ dispensatio:⁊ alꝛ. sic̃e
de iuramẽto de iureiur. q̃to.sic nec frãgit votũ q ĩ meli⁹ illud
ꝯmutat.s̃.c.i.ẽm gl.tenẽdo gl.ꝙ tenuit Jo.an.rñdet p⁹ ho·
stien.ꝙ illa auctoritas:vouete ⁊ reddite vota vr̃a dño ⁊c̃.dꝫ
ĩtelligi vl' auc̃te supioris:ꝙ magꝭ deo sit acceptũ:fac̃ de iu·
ramẽto qꝺ hꝛ.xv.q.vi.auc̃teꝫ. ¶ Quero ad ꝺclaratiõeꝫ gl.
an ĩdifferenꝛ admittaꝛ dispensa⁹ pape ĩ voto:⁊ an q̃lr̃cũqꝫ ĩ
voto dispenseꝛ a papa sit secuta dispensa⁹ q⁹ ad deũ.doc. di
cũt ꝙ nõ nisi subsit lĩa cã dispensandi: sic̃ nec est absolut⁹ q
subsit cãm excõicatiõis.de of.oꝛ.ex pte.⁊ ꝺ sen.excõ.cũ ꝑ cã
q̃tũ tñ ad ecc̃liaꝫ tutũ est:⁊ hꝫ exceptõeꝫ:ex q⁹ a papa dispẽ
satũ ẽ:subsit vl' nõ subsit cã dispẽsandi.alꝛ.l.iter oẽs.§.i.ff.de
furtis.dic ꝙ est tut⁹ corã deo:corã q⁹ iudicabiꝛ.e o teste q⁹ ⁊
iudice. Jsta ṽba tene menti ꝯ istos fr̃es q exeũt ꝛligiões stri
ctas:⁊ fingũt aliq̃s cãs.s.quo possint ide cõmode moueri:
⁊c̃.vt possint lniaꝫ obtieri a papa:qꝛ ñ sũt tuti q⁹ ad deũ si le
gitia cã ñ subsit. Jteꝫ nõ est licitũ ꝛligioso trãsit⁹ ad ecc̃liaꝫ se
cularẽꝫ curatã nisi ꝑꝑ offm̃ ꝓdicãdi:qꝛ auc̃te cãonis tũc nõ
pñt trãsire:vñ si nõ sũt apti ad ꝓdicãdũ nõ credo ꝙ sint tuti
q⁹ ad deũ. Et h̃ tꝫ gof.⁊ host.⁊ tꝫ gl.⁊ cã tꝫ Jnn.J.ti.i. cũ ad
mon̄.de q⁹ dic vt ibi dicit Jo.an.p⁹ Jnn.s̃.vlt.gl.⁊ ꝙ no.ꝺ ꝓ
ben.ꝺ mlta.sup gl.fi.⁊ ꝑ host.ꝺ elec.dudũ.i ṽbo cãonice:⁊
ꝙ no.ꝺ trãsla.c.ij.ṽ.nõ.n.ĩ gl.ij.⁊ ꝙ no.J.c.ꝓx.ĩ gl.h̃ pꝫ.di·
ctũ ãt gl.maxie est ṽuꝫiꝛꝫ Gof.qñ ad sui postulatõeꝫ:ẽ ob
tenta remissio.ff.ꝙ q sqꝫ iuris.l.i.ĩ pñ.iteꝫ host.ar.ꝺ ꝓben.si
motu ꝓꝓo.li.vj.ẽm ho.de iuramẽto ãt hꝛ ꝑ Jnn.s̃.ꝺ renũ.cũ
ĩter.vbi ino.ꝯcludit ideꝫ in iuramẽto.s.vt ñ teneat dispensa⁹:
q⁹ ad deũ siñ cã:lꝫ q⁹ ad ecc̃liã sic. ¶ Opp.ꝙ papa nõ ꝺbu
erit differre votũ vltramarinũ ꝑꝑ pteꝫ rei:qꝛ sic differt vti·
litateꝫ publicã ꝑ ꝓuatã ꝯ id ꝺ postu.ꝓla.bon̄.i. Sol.dic̃ gl.
ꝙ nõ ꝓfert ꝓuatio publice sꝫ differt ⁊ qꝺ differꝛ nõ auferꝛ.
xxxij.q.ij.ancillaꝫ. Anto.de Butrio.

L ¶ Licet. Ecc̃lia ꝯpellit laycũ ad executionẽ
voti vltramarini ꝑꝑ executõeꝫ:⁊ bo
noꝝ subtraxiõeꝫ.h.d.ĩ p⁹ põit exordiũ.ĩ 2⁹ ibi: ac
cepim⁹ narrat fcm̃.3⁹ ibi:mãdam⁹.ꝯcludit.q̃rta
ibi scitur⁹.ꝯminaꝛ. ¶ No. illã reglaꝫ ꝙ ĩ votꝭ sic̃ ĩ ꝯctibus
id qꝺ ab initio est volũtatꝭ ex post fcõ ẽ necessitatꝭ. ¶ Scðo
no.ar.ꝙ votũ pn̄ũ nõ obligat filiũ nisi a pr̃e sit iniũctũ ⁊ ac
ceptauerit tacite vl' exp̃sse fili⁹. ¶ Tertio no.ꝙ de iuꝛ votũ
emittens ab ecc̃liã pt ꝯpelli ad exeq̃ndũ votũ ⁊ sic sic̃ ĩ iura
mẽto pnr⁹ layc⁹ ecc̃lie est subiect⁹ ita etiã ĩ voto. ¶ Jtẽ no.ꝙ
uotũ ꝑ aliũ emissũ.illo iplẽ ñ uolẽte pt ꝑ aliũ ipleri. No.fi
liũ ñ iplẽteꝫ uolũtateꝫ defũcti p̃ris circa emissa pt ꝓuari hẽ
ditate pr̃na ⁊ iure p⁹ genituꝛ. Et no.ꝙ hẽs ẽt ab itestato suc
cedẽs nuda volũtate vltia iiũcta circa ea ad q̃ defũct⁹ tene·
baꝛ ad exeq̃ndũ obligaꝛ ⁊ ꝓuaꝛ si nõ ipleat totali hr̃ditate
ẽt ab itestato delata:⁊ sic ãpliat iste tex.alia iura q̃ cõiter lo
quũꝛ qñ ex testõ deferꝛ hẽditas.⁊ dic̃ ñ iplẽtẽ testatoꝝ volũ
tateꝫ ꝓuari hẽditate. No.ꝙ ꝯsuetudo iducẽ põt vt deferen
tur hr̃ditates p⁹ genito alijs ab hr̃ditate exclusis ⁊ hac qñ
agiꝛ de successiõe regni quã qõneꝫ disputauit.p.ĩ.l.barbari
us ff.de of.ꝓto.ĩ suis repe. Opp.ꝙ illa q̃ dẽnꝛ ex uoto ñ de·
beãꝛ nedũ rõe uoti sꝫ etiã ex.l.s̃.de deci.c.tua. dic ꝙ q̃dã sꝛ
ad q̃ qs ex.l.teneꝛ vt i deciaꝝ solu.⁊ tũc itercedẽte voto solũ
sub rõe uoti debenꝛ:ut h̃.vñ ꝯcludit ꝙ ĩ his q̃ ex nec̃itate de
benꝛ nulla est libalitas.l.reꝫ legatã.ff.de adi.leg.in idifferẽ
tib⁹ aũt ⁊ cũ qb⁹ ⁊ sine qb⁹ pt esse sal⁹ põt hõ vti libo arbit̃o
vt ordiari nubẽ: ꝯfiteri ⁊ ñ.xxiij.q.iiij.§.i.cũ si. Scðo opp.
ꝙ sine ꝓmisit siue nõ teneaꝛ ad exeq̃ndũ votũ p̃ris sicut ⁊ de
bita pr̃na.s̃.ꝺ sepul.c.si.dic̃ ino.q̃tũ ad penã ꝓuatꝭ.hr̃dita·
tis subaudiendũ maxie q̃tũ ãt ad aliã penã ꝑsonaleꝫ ut erat
h̃ excõicatio vñ regriꝛ ꝙ assũpsit ĩ se votũ.videte ex q⁹ pr̃ ĩ
iniũxerat ĩ vltia uolũtate fili⁹ ex sola iiũctiõe erat obligat⁹ ĩ
eũdẽ ꝺ renũ.nisi ꝺ testa. io.de re. sicut vñ q⁹ ad oẽꝫ penaꝫ h̃
positã satꝭ credo h̃ subaudiendũ maxie vñ si ñ iplet pt etiã ex
cõicari ꝑ no.i.d.c.fi.de sepul. Opp.ꝙ nõ ꝺbeat alꝛ alteri ꝓ
ferri ĩ hr̃ditate pr̃na:imo eq̃lr̃ admittendi ex q⁹ sꝛ pr̃es filij
⁊ in eq̃li gradu.C.ꝺ leg.he.auc̃.ĩ successiõe g⁹ ñ dꝫ p⁹ genit⁹
ꝓferri dñt doc.ꝙ spãle est ex ꝯsuetudie q̃ fulciꝛ.l.iꝑatoꝝ fe
derici.ẽm quã nõ succedit nisi p⁹ genit⁹:ut ĩ li.feu. de feu.nõ
alie.sine ꝯsensu.maioꝝ dñi.l.iꝑialeꝫ.§.p̃.⁊ dic̃ h̃ ius iductũ
fauoꝛ ipij:ut ꝓncipat⁹ q sub eo sunt ẽuenꝛ.ꝺ pig. ex lr̃is:ꝺ ꝓ
hẽ maiorib⁹.vñ ꝯcludit ꝙ q̃uis sit h̃ iustuꝫ ⁊ honorabile ĩ·
perio tñ nõ bñ ꝓuaꝛ cuꝫ fili⁹ velit hr̃e qñqꝫ portõeꝫ suaꝫ ⁊ iu
stũ est ꝙ cuilꝫ iuramẽtũ fidelitatꝭ ꝓsteꝛ fateꝛ tñ h̃ inn.ꝙ cuilꝫ
filioꝝ est assignãdũ ꝺ illa hr̃ditate ꝙ possint ꝯcedenꝛ viueꝛ
⁊ substentari ẽꝫ q̃litateꝫ ꝯdictõis sue.C.de lib.ꝓte.l. maximũ
vitiũ.de test. Ray.dũ ñ teneat ꝓgenito ꝙ possit iura regꝭ su
stẽtare ⁊ ꝙ alij ptes eq̃les hẽant ⁊ ex illa sibi fidelitatẽ ñ fa
ciãt eẽnt cogendi:lꝫ dicat se ex eisdẽ pentib⁹ gẽitos ꝑ p⁹ aũt
genito alꝛ. Hosti.vltra ꝓdcã auc̃tem veteris testi alꝛ.geneꝛ.
xxv.⁊.xxvij.⁊ ad ebreos.xi.⁊ facit ꝑ eo ẽt tp̃is prioozitas ꝺ
ma.⁊ obe.statui.⁊.c.pe.⁊ de re.iur.q prioꝛ.i.vj.vñ qcqd di·
caꝛ regulr̃ fili⁹ 2⁹ genit⁹ succedit eq̃lr̃ cũ p⁹ gẽito:vñ ex ꝯsue
tudie pt ꝓferri p⁹ genito ĩ regno ⁊ h̃ ne regnũ diuidaꝛ qa re
gnũ nõ capit duos:qꝛ vt vĩ ul' se expellũt ul' se occidũt. Op
po.de.c.nouit.de iudi.cũ si.vbi nõ hꝫ ptãteꝫ ĩ laycũ dicũt ꝙ
papa ĩ reges hꝫ ptãteꝫ lꝫ laycos.de ma.⁊ obe.solite hic ẽ ꝙ
depõit eos vt ꝓbaꝛ.xv.q.vj.ali⁹.⁊.c.iꝑatores ꝺ re iu.ad apo
stolice i.vi.ꝯfirmat eos.de ele.venerabileꝫ.i.vi.vl' diceꝛ põt
ꝙ ĩ mã pcti qlꝫ est ei subiect⁹ vt ĩ iuramẽto ⁊ pace vt ĩ dcõ nouit
ita ĩ executõe voti etiã si a ꝺfũcto traxit origieꝫ.hic ẽ ꝙ pt cõ
pelleꝛ ep̃s hr̃des ad exeq̃ndũ volũtateꝫ ꝺfũcti q̃tũ ad volũ
tateꝫ piã ꝑ ep̃m de test.si hr̃s cũ si. Quero an sit pr̃i licituꝫ ĩ·
stitueꝛ sub ꝯditõe si votuꝫ expleuerit vltramarinuꝫ: dic̃ hic
gof.ꝙ si votuꝫ ꝯsistit ĩ ꝯditõe ptãtiua: qꝛ pendet a ptãte ei⁹
vꝫ istõ.si ãt ꝯditio essꝫ casualꝛ vl' mixta nõ valerꝫ instõ arg.l.
su⁹ quoqꝫ.ff.ꝺ he.isti.⁊.l.si pr̃ filiũ.C.de isti.⁊ substi.sub ꝯdi·
tõe fcis.⁊ h̃ veꝝ dic̃ ĩ filijs ꝓmi grad⁹.ĩ alijs dic̃ ꝙ gl.tꝫ idẽ
ĩ.d.l.si pĩ.qñ obtient primũ:vt qꝛ ñ hñt p̃reꝫ suũ añ se. O⁊
h̃ est mã magis legis quã cãonica ⁊ ẽ magnum dubiũ an
ĩ carnali recitanꝛ an ṽo testm̃ sit nullũ.⁊ est opi. iter Ber.⁊
Ray.tñ sp̃ mihi placebat opi. Ray.verũtñ nõ obmitto q⁹
ad nr̃aꝫ mãm qꝛ lꝫ testm̃ essꝫ nullũ ⁊ q̃si essꝫ istitutuꝫ sub ꝯdi·
tõe carnali vl' mixta ex q⁹ hẽrꝫ hiditateꝫ teneꝛeꝛ hr̃s ad exo
nerãduꝫ ꝯsciaꝫ ꝺfuncti ⁊ possꝫ de eq̃tate cãonica ad h̃ ꝯpel
li qcqd teneaꝛ de testõ.de sepul.c.si.de rescrip.c.ii. Tertio ꝑ
illã litterã ibi:ex tunc dicunt doc.superfluaꝫ illam ꝓticam
q̃ hodie nõ vtũtur iudices si nõ solneris tali die:⁊ tali tp̃e ex
nũc ꝓut ex tũc sis excõicat⁹ nihil opaꝛ:qꝛ ꝑ illa ṽba ñ pt trahi

retro excōicatō iuxta no.i.c.ꝑ.reqsi.ð app.⁊ sic si ē dr̄ia siue dicat ex nūc sis excōicat⁹ siue ex tē ꝓut ex nūc sis excōicat⁹. ¶ Quero que iura censentur habere primogenitura: ex iu rib⁹ antiqs remittit Joan.an.ad no.vi.q.i.ꝗꝫ sit piculosuz: ubi de h. Primo qꝛ ī festꝫ ꝑ alia sacrificia offerebāt. Scḋo sedebāt ad dextrā p̄ris. Tertio duplicē ciboꝝ ptem hēbant per h hēbant duplicē ptem hēditatꝫ: hēbāt etiā bn̄dictiōes filialē a p̄re: ⁊ bn̄dicebanꝰ a fr̄ibus inferiorib⁹ in dieb⁹ sollem nib⁹. ¶ Quero an p̄r possit auferre filio ius ꝑmogeniture dādo posteriori sine cā. Doc. dicūt ꝙ nō: ar. l. nemo pōt. de le.i.⁊ ß.ð test. reqsiti. ⁊ c. officij. Itē ꝙ ius alteri⁹ nemo pt̄ tollere. de foro cōpe. si diligēti. cū sua mā. Itē h hēditas to ta ꝑmogenito censeꝰ legittima. iō ei auferri nō pōt. de q̄ i.c. Raynuti⁹. de testa. de q̄ ibi dixi. ⁊ p Cy. in. l. sancimus. C. de nup. ⁊ p h. ff de ꝯdi. ⁊ de. l. a titio. §.j. vn̄ dicūt ꝙ si ius ꝑmo genitureauferaꝰ primogenito sine cā ⁊ dareꝰ alteri: posset agere de supplemēto vel hēre ius q̄rele: nisi renūciaret vt fe cit esau. Nec ob. ꝙ ysaac ꝑtulit iacob: qꝛ ysaac renūciauit ⁊ fcm̄ fuit istinctu sp̄ussancti. xxij.q.ij. §. itē q̄riꝰ. ⁊ simile non ob. ꝙ nō fuit p̄lat⁹. geñ. xlvij. de talib⁹ aūt q̄ fiūt īstinctu spi ritus sancti nō pōt reddi rō. ß. de rescrip. c. si qñ. ¶ Venio ad glo. ⁊ op. ꝙ possit qs a voto resilire. glo. dicit ꝙ pōt cō mutare supioris auc̄te: nō ab eo resilire in totū: vt hic. Se cūdo colligit glo. ꝙ qs pōt p aliū ieiunare: ⁊ votū alterius adimplere: qꝛ mortu⁹ soluit votū suū per supstitē: alle. xiij.q.ij. aīe defunctoꝝ. de h. lxxxij. di. p̄sbr̄. de pe. di. iij. Inn. tpat glo. verā qñ qs nō pōt p se explere: vt hic pꝫ in rege q morie baꝰ: si aūt per se posset: lꝫ nō ita bn̄ vel vtilr̄: siue sit votū pso nale: vt qꝛ vouit ire vltramare deuotiōis cā: ⁊ tūc forte esset debilis: oporteret ꝙ iret: vbi vero pp subsidiū vouit ⁊ nō pt̄ p aliū cōplere: qꝛ tūc dꝫ ire vterqꝫ p se: vtroqꝫ tñ casu admit tiꝰ cōpēsatio: siue redēptio. J. eo. magne. dicit tñ ꝙ notabiliꝰ dr̄ia pōt dari inter votū vltramarinū deuotiōis cā: ⁊ votū vl tramarinū in subsidiū terre sancte: qꝛ in p̄ exoneraꝰ si nō pt̄ adimplere p se aliq̄ modo: qꝛ est excusatus a voto: tūc nec te neꝰ heres adimplere: sꝫ extinguiꝰ cū psona. Si v̄o pp vtilita tē terre sancte: vt ad pugnā: ⁊ tūc si nō possit p se aliquo mō ire hostiliꝰ: qꝛ tūc nō cessat vtilitas terre sancte: dꝫ per aliū ex plere: ⁊ si nō mādaret expleri: posset heres cōpelliar. huius lr̄e. Nā in ꝯtib⁹ succedūt: vt. C. vt actiōes ab hēde ⁊ ꝯ hēdē. l. ista. ex nudo aūt voto obligatio nasciꝰ. ff. de polli. l. i. ī pri ci. ⁊ nuda ꝓmissio obligat: qꝛ deus inter simplicē loquelaꝫ. ⁊c. xxij.q.v. iuramēti. vn̄ ex pacto nudo dat actionē: vt no. de pac. c.j. ⁊ iij. teneꝰ ꝯ hēdes: ar. J.c. sup his. ⁊ c. seq. vbi v̄o ꝓ pter deuotionē videndi terrā sanctā: votū emissuꝫ ē: nō te neꝰ mittere is qui vouit: ex q̄ iusto ⁊ ppetuo ipedimēto deti neꝰ pp ꝯditionē gn̄alē q̄ in omni voto subintelligiꝰ psonali .s. si potero: vt. ß. est scriptū sup v̄bo religiōis: f̄m Inn. ⁊ h ē verū f̄m host. qñ ipedimētū supuenit. Nā si tpe q̄ votū emi sit ipedit⁹ erat: vr̄ vouere vt redimat: al̄s cēseri dꝫ irrisoriuꝫ: ar. J.c. ꝓxi. ⁊ c. sup his. §. rursus. ⁊ c. ex multa. de tpali āt im pedimēto detento: daꝰ dilatio. J. de sen. excō. a nobis. J.c. sup his f̄m hosti. ¶ Op. ꝙ nō priueꝰ fili⁹ totali hēditate. C. de fideicō. auc̄. h amplius. So. dicit glo. ꝙ f̄m canones vr̄ ꝑ uari totali hēditate: vt h. xi.q.ij. siluester. ⁊ sic etiā f̄uabat lex antiq̄. C. de fideicō. l. fi. Sꝫ hodie in filio h conectū est per le gē: vt nō priueꝰ filius legitima: sꝫ residuo hēditatꝫ. ⁊ dic̄ gl. ꝙ satꝫ pōt dici ꝙ lex in h deroget canoni rōne eq̄tatꝫ. Vel scḋo dicit gl. ⁊ melius vbi hēditas ē diuidua filio cōseruaꝰ legittima: lꝫ nō ipleat volūtatē defuncti: vt ibi: sꝫ vbi est īdiui dua: vt est successio in regno ꝙ si diuidereꝰ cito destrueretꝰ: tūc priuaꝰ totali hēditate ⁊ nō ꝯf̄uaꝰ legittima: vt hic: de h i dcō. c. siluester. ⁊ no. ß. de testa. si hēdes. vn̄ dicit hosti. ꝙ hu ic nō cōpetebat legittima: qꝛ solus frater primogenitus re gnū hꝫ. Sꝫ loqꝰ de ducatu f̄m eū que hꝫ in successiōe p̄rna vel f̄m eū: lꝫ legittima f̄ueꝰ filio: ex post fcō tñ ei pp nimiaꝫ ꝯtūaciā auferꝰ. ð q̄ i. d. decre. si hēdes. ð testa. ⁊c.

Agne. Cōmutat f̄m hosti. papa votuꝫ vltramarinū in vigilias ⁊ ieiu na: tunc maxie quando cessat causa que ad votū induxit vo uentem: ita ꝙ etiam expense faciende in eundo stando ⁊ re deūdo integralr̄ mittanꝰ in subsidium terre sancte. h.d. Diuidiꝰ in tres: qꝛ in p̄ia facti narratio. In scḋa allegatio ꝓ ⁊ ꝯ. In tertia diffinitio: f̄a ibi. ⁊ qdeꝫ: tertia ibi. cū igꝰ. In tex. ibi. ꝓposuisti. h fuit cā impellēs ad votū nō finaꝰ: qꝛ cre dendū est votū principalr̄ pp deū emissuꝫ. In tex. ibi. ad ꝓ pria remanere. forte iā iceperat se parare ad iter. In tex. ibi vrbē. s. romanā pp excellentiā. ¶ No. nō facile veniēdū ꝯ votū absqꝫ ꝯsilio supioris. ¶ No. ꝙ circa votū vltramari nū solus papa dispēsat cōmutat ⁊ interp̄taꝰ. ¶ Tertio no. tria ī q̄libꝫ agibili añ oīa pōderādū. p̄ qd liceat. scḋo q̄d ð ceat. tertio quid expediat. ¶ Et sic no. ꝙ aliḋ est ðcedere: aliud expedire: ⁊ ad q̄ referunꝰ. ¶ Not. auctoritates tres q̄ hic ponunꝰ. Et no. inter cetera ꝙ gesta a p̄latꝫ facile tra hunꝰ a subditꝫ in exēplū delinquendi: ⁊ sic fortius alijs ce teris parib⁹. ¶ No. vltio ar. ꝙ reglr̄ ep̄s sine ꝯsensu capl̄i nō pōt emittere votū pegrinatiōis: nec se absentare lōga ab sentia absqꝫ auc̄te se. apo. Et no. h istā eq̄paratiōeꝫ de cle rico ad ep̄ꝫ: ⁊ de ep̄o ad papā. ¶ No. ꝙ v̄ba imꝑatiui mo di necio nō sunt p̄cepti: sꝫ f̄m naꝫ mā̄e: aliqñ itelligunꝰ esse cōsilij: aliqñ p̄cepti: nā illḋ vouere est cōsilij: sꝫ reddere est p̄ cepti. ¶ No. eq̄paratiōeꝫ que fit de voto ad p̄ceptū legis: qꝛ sicut ⁊ qñ obligat p̄ceptum legis: ita ⁊ tūc obliget uotuꝫ. ¶ Not. ꝙ nō ē curādū vocē ppl̄i inanē qñ qs ī opatiōib⁹ suis nō se retrahit a veritate. ¶ No. q̄d hꝫ ꝯsiderare in cō mutādo uotū p̄lat⁹: qꝛ p̄ hꝫ ꝯsiderare expēsas ꝓ itinere: ⁊ il las cōmutare hꝫ in aliḋ qd piū hꝫ ꝯsiderare laborē psone: ⁊ illū cōmutare dꝫ in aliud opus in q̄ psona exerceaꝰ ⁊ fatige tur: ut in uigilijs oꝛonib⁹ ⁊ ieiunijs. ¶ No. ꝙ cessante uoti cā: facilr̄ dispensaꝰ cū uoto. ¶ No. q̄ sunt sub p̄cepto ⁊ que sub uoto: aliqñ sūt dispēsabilia: aliqñ cōmutabilia. ¶ Nō ꝙ in sūmario dixi ⁊ vltio ꝙ cessante cā ipulsiua uoti: nō ces sat dispensatio uoti: lꝫ facili⁹ cū eo dispenseꝰ. ¶ Op. ⁊ vr̄ ꝙ senect⁹ nō excusaꝰ aliq̄ mō a uoto. ß. de dolo. cū dilecti. vbi ñ fuit excusat⁹ ꝑtextu senectutꝫ citati. Ad ꝯriūm r̄ndēt doc. ꝙ a citatōe iudiciali ⁊ ꝯtumacia nō excusat senectus: eo qꝛ pōt cōpere p ꝓcuratoribus: ⁊ ꝯpere teneꝰ qñ citaꝰ in cā elec. vt ibi bn̄ excusat in voto vt facilius dispenseꝰ: vt hic: eo qꝛ uotū est psonale ⁊ ð facili per aliū expedire nō pōt: vt hic: qꝛ pso naliꝰ psona desiderabaꝰ. de offi. dele. c. fi. vn̄ p aliū f̄uire nō poterat: ⁊ cū cōmode p se venire nō possꝫ: debuit ei subueni re: qꝛ nec ad ipossibile obligaꝰ. ß. e. veniens. f̄m Hostien. ¶ Scḋo op. ⁊ vr̄ arcbiep̄m ⁊ ep̄m emittere votū: potuisse absqꝫ licentia se. apo. ⁊ sufficit licentia arcbiep̄i sui: q̄ reglr̄ ordinarius est ep̄i ⁊ in eū imediate hꝫ ptātē. de offi. oꝛ. pasto ralis. ⁊ c. ad rep̄mendā. ix.q.iiij. cū simus. So. host. dic̄ ꝙ si h decre. intelligaꝰ de ep̄is exēptꝫ inq̄tum dicit eos pegri nari nō posse sine licētia apo. se. decre. esset plana: qꝛ h in ex emptōe nō ob. ꝯria: qꝛ lꝫ dissoluēdo mr̄imoniū nō possit ad aliū locū ep̄s trāsire. de trāsla. epi. c. ij. ⁊ p totū. tñ tpe se ab sentare vr̄ posse de licentia arcbiep̄i: tñ ꝯriūm est: qḋ dicit eē nōbile. ꝙ ponit regulā ꝙ ī mā ep̄oꝝ oīa itelligūꝰ arcbiep̄is ꝓhibita que nō sunt seu reperiunꝰ cōcessa: alle. d.c. ij. de trā sla. p̄la. v̄si. sꝫ neqꝫ. predictꝫ nō ob. ꝙ habeꝰ in. §. īterdicim⁹. in auc̄. de sanctis. epi. coll̄. ix. vbi lr̄a dicit ꝙ sine licētia p̄riar che metropolitani vel ipatoris ep̄s vltra annū nō dꝫ dimit tere eccl̄iaꝫ: qꝛ dicit hosti. ꝙ illud auc̄. nō tꝫ. in imꝑatore est clarū ꝙ nō pōt impator tanq̄ laicus ⁊ iferior dare licentiā absentādi: ar. ð deci. tua. el. i. nec etiā est uera in p̄riarcha: uel arcbiep̄o: ut hic: qꝛ reqriꝰ licentia pape. ⁊ dicit ꝙ alibi nō in ueniꝰ ita exp̄ssuꝫ. s. ꝙ etiā ad tp̄s nō pōt ep̄s se absentare ab ecclesia sine licentia pape: nisi necessitas imineret f̄m eū q̄ le geꝫ nō hꝫ. ð obs̄. ieiu. cōsilij. ut si iura ecclesie ꝓsequiꝰ: cense biꝰ residens. ð cleri. nō resi. ex pte. ⁊ quod dcm̄ est ad tp̄s in telligiꝰ ultra annū: ⁊ sic ꝙ de anno dr̄: dr̄ in. §. īterdicim⁹. ho die h durat: lꝫ q° ad alia sit reuocat⁹. Sꝫ ꝯ ista apte vr̄ h lr̄a qꝛ h ep̄s ille emisit votū vltramarinū ⁊ sine licētia pape: tñ obligatus est: ꝙ pꝫ: qꝛ fuit nec̄ia dispensatio: lꝫ hic absentia

fuisset vltra annū.rn̄det hosti.ꝙ qcqd dicat̄ spāle est i voto vltramarino:in q̄ ꝑlatus absq̧ licētia pape vel archiepi:seu pr̄iarche pōt hic votū emittere:alleg.ꝭ.ex multa.vbi vir absq̧ licētia mulieris:religiosus absq̧ licētia abbatꝭ h̄ votum emittit.ꝛ sic dicit host.ꝺ scō ꝑuari ꝙ q tale votū emittit absq̧ licētia pape obligat̄.Sꝫ si velles initi.dicit hosti.istis obligationibꝰ qbꝰ aliq initunt̄.s.vt sine licētia ap.se.nō obliget̄ eps:ēt in h̄ dicit ꝙ possit eligi media via:qꝛ tale votū pōt cōsiderari in respcū q̄ ad vouētem:ꝛ h̄ respcū obligat intm̄ ꝙ exigat̄ cōmutatio ꝛ dispēsatio.Si vero habet̄ respectus ad ꝑiudiciū supioris:ꝛ tūc nō obligat votū vouēs istū:qn̄ superior possit reuocari:sicut i simili dicimꝰ in renūciatiōe iferioris:q̄ tꝫ ad eius ꝑiudiciū:nō supioris.ē̄.de arbi.cum tpe.ꝛ ꝺ insti.cū venissent.ꝛ de renūc.ꝙ in dubijs. Nō ob.si dicat̄ ꝺ scō sit ꝯᷓriuꝫ:qꝛ nō ꝙ fit ꝑm ꝙ fieri dꝫ:attēdi dꝫ de ꝑbē.cū iā dudū.nec excusat ꝯsuetudo inq̄tuꝫ tendit ad dissolutioneꝫ obedientie.ē̄.de ꝯsue.cū venerabil̄.dicit ēt ꝙ alit̄ possit hec opi.ꝯcordari:qꝛ qn̄qꝫ fit mandatū per papā gn̄ale: vt qlibꝫ possit assumere crucē ꝑꝑ passagiū:ꝛ tūc intelligat̄ oibꝰ episcopis data licētia gn̄alis. Nā tūc ꝑꝑ istā gn̄alem indulgētiā nō reqrit̄ licētia spālis pape:vt eps possit vouere:al's requirit̄ spālis.Ad hoc lr̄a ibi merito videri poterat ꝙ absq̧ gn̄ali vel spāli licētia.ꝛc̄.iūgāt̄ ista simul:qꝛ regul'r votū peregrinatiōis vltra annū sine licētia supioris emitti nō pōt.hoc fallit in voto vltramarino:in q̄ dic̄ si adest licētia gn̄alis vel supioris:tꝫ in ꝑiudiciū vouentꝭ nō supioris: ideo tūc tutius est cōmutare ꝛ exigere dispēsationē:vt h̄ dr̄. ¶ Quero que liceāt pape.dicit hosti.ꝙ melius esset q̄rere que nō liceāt pape:ꝛ ꝯcludit ꝙ oia liceāt pape:dūmō nō faciat ꝯᷓ fideꝫ.xl.di.si papa.nec al's peccet mortalit̄ a q̄ nulla dignitas excusat.C.ad.l.iul̄.ambitus.nec aliqd lꝫ facere qꝺ sit mortale.Naꝫ q̄tum ad mortale qlibet est subiectus regule euāgelice.ij.q.i.si peccauerit.hoc saluo ꝙ si papa nō deuiat a fide:per aliquē iudicari nō pōt:qꝛ supiorē nō recognoscit.de ꝯces.ꝑbē.ꝓposuit.Inq̄tum aūt dixi licere oia pape: saluo q̄ iudicat̄ mortale.h̄ dicit Io.an.inteligēdū:qn̄ peccatū surgit ex lege diuina:sed vbi ex lege positiua est:qꝛ sup illā est ꝛ possit facere peccatū nō esse peccatū.ꝛ dicit hosti.videndū de sy.c.fi.ꝛ de accusa.ad petitionē.ꝛ de sy.per tuas.in fine magne glo. ¶ Quero an oia que liceant pape deceāt:dicit host.ꝙ si sꝫ est iusta cā:omne ꝙ licitū est ꝛ decet.ꝛ ecōtra.de accu.cū dilecta.ꝛ dicit ꝙ sumit̄ cā ex altero de q̄ttuor.s.ex qualitate negocij:ꝑsone:loci:aut tpis.de trāsl.ꝑla.c.fi.cū cōcor.Si vō cā nō subest vel subest nō sufficiēs:nullo mō dꝫ a lege deuiare .C.de leg.l.digna vox.xi.q.i.ꝑuenit.de sta.mo.ꝭ.in singulis.vn̄ dicit ꝙ cauere dꝫ a dispēsatiōe facienda.de q̄ in.c.dudū.ij.ꝛ.c.insup.ꝛ.c.nihil.de elec.ꝛ de ꝑbē.nō pōt.i.vj. ¶ Quero an qꝺ liceat ꝛ decet pape expediat:dicit ꝙ si ordine iudiciario agit̄:semp expedit iustitiā ꝑuare:ꝛ nō dꝫ ordinē ꝑuertere.de re.iudi.cū in causis.lꝫ aliqn̄ ꝓpter scandalū iustitia obmittat̄.de ꝑscrip.nihil.ꝛ de renūc.nisi.§.quā graui.ꝛ expedit tn̄ ꝙ vtilitatē publicā ꝑferat ꝑuate:ꝛ lites abbreuiat:ꝛ maxīe in electiōibus.de apel.oblate.tradit aūt hāc regl'aꝫ cū querit̄ an expediat illꝺ de q̄ agit̄ ꝙ semp salua ꝑuersiōe iustitie:dūmō id liceat minori vtilitate ꝑferēda ē maior:ꝓpterea ꝙ est de significatione huius v̄bi expediat ꝑm hosti. ¶ Quero in q̄ plus est astrictꝰ episcopꝰ pape:quā clericus suo prelato.Dicūt doc.ꝙ cl'icus pōt emittere votū religionis absq̧ ꝯsensu sui episcopi.xix.q.ij.due.ꝛ tn̄ episcopꝰ nō sine licētia pape.ē̄.de re.lꝫ. ¶ Ultio ꝑ hāc decre. dicit Ioā.an.ꝙ familia epi regul'r gaudet ꝑuilegio epi:alias remittit ad no.de offi.archi.c.fi.ibi ꝑ te ꝛ familia tua.ꝛc̄. ¶ Uenio ad gl.ꝛ op.ꝙ nō artet̄ ad petēdū ꝯsiliū.sꝫ possit venire ꝯᷓ votū ꝓꝑa aucte.de sen.excō.iquisitioni. So.si iuramētū ꝛ votū certū est ꝙ nō obligat:ꝓcedit ꝯᷓriū.sꝫ qn̄ dubiū est ꝯᷓ illud:nō dꝫ venire ꝓꝑa aucte:sꝫ de ꝯsilio pape:vt hic. ¶ Oppo.ꝙ nō fuerit necīa dispēsatio sup voto:ex q̄ cessabat causa voti.de ꝯuer.ꝯiu.ex pte. So.dicit glo.ꝙ si cā est exꝑssa ī voto:vel nō subintelligit̄ a iure:illa cessante cessat votū:si cā nō est expressa:vel nō subintelligit̄ a iure illa cessante:nō cessat votū.C.de ꝯdi.ob cām.si repetendi.inducit tn̄ faciliorē facultatē dispēsandi:vt hic. ¶ Querit glo.an saltiꝫ ꝺtrahant̄ expēse in portādo pecuniā:glo.ꝙ sic:nisi subesset aliq̄ religiosa ꝑsona.q̄ ibidē eēt itura q̄ sine expēsis portaret.cetere gl.sunt clare.ꝛc̄. Antonius de Butrio.

Quod super.

Impedito ad tēpus exeq votū vltramarinū cōcedit̄ dilatio:ꝑpetuo vō impedito indicit̄ redēptio in id qꝺ magis expedit terre sancte.h.d.Cōis diuisio:ꝑa ibi.nos aūt.Que ꝑmo dat gn̄alē doctrinā.Scꝺo ponit duplicē distinctionē.ꝑma ibi.vn̄ credimus.scꝺa ibi.rursus.Scꝺo soluit scꝺaꝫ qōneꝫ de ꝯsultatiōe decisam ibi:qnāuis sit impotēs ad bellādū.Intētꝰ est facere distinctionē inter eū q rōne penitētie tenet̄ ad ꝑegrinationem vltramarinā:ꝛ eū qui ex voto tenet̄.qui ꝑmo casu dispensat̄ ꝛ si sit ipotens ad eundū:secus si potēs sit ad eundū:lꝫ nō ad bellādū:qꝛ tūc nō dispensat̄:qꝛ subest cā.s.labor.secꝰ in scꝺo qꝛ dispensat̄ si sit impotens ad bellādū:lꝫ sit potens ad eundū.In tex.ibi.cetere.s.vouentes. ¶ No.ꝙ circa dispensationeꝫ faciendā vltramarini: cōmutationeꝫ vel remissioneꝫ ꝑcipal'r attendenda est finalis cā voti:ꝛ nisi finis cāe adest nō dispenset̄:si cessat facilius fiat dispensatio vel ꝯmutatio. ¶ Scꝺo no.illud gn̄ale ꝙ cā limitata:limitatū parit effectū ad cāe limites:iō si impedimentū nō est tpale differt̄:si ꝑpetuū:ꝑpetuo impedit̄. ¶ Not.duo ꝑcipal'r pōderāda circa cōmutationeꝫ voti vltramarini:seu redemptionem facultatꝭ vouentis.scꝺo expense quas facturus erat.tertio persone labor est pōderādus. ¶ No.dr̄ iam esse iter astrictuꝫ ad ꝑegrinationeꝫ vltramarinā sub rōne voti:ꝛ astrictū ꝓ satisfactione pn̄ie:qꝛ in prinꝰ finalis cā voti:est succursus terre sancte ꝛ vtilitas eius.in scꝺo finalis cā imediate est labor ꝑsone:ꝛ ex h̄ sequit̄ ꝙ cū inhabili ad bellāduꝫ q teneret̄ sub rōe voti dispēsat̄:lꝫ sit potēs ad eūdū:ꝛ ꝙ cū ihabili ad eūndū q̄ tenet̄ rōe iniūcte pn̄ie dispēsat̄:sꝫ sit potēs ad eundū: lꝫ nō ad bellādū nō dispensabit̄. ¶ No.ꝙ mulieres nō artant̄ ad sequendos viros q ad ꝑegrinationeꝫ tenent̄:etiā sꝫ rōne voti. ¶ No.ꝙ cū mulieribꝰ vouētibꝰ ꝑꝑ succursuꝫ terre sancte:dispensat̄ in voto trāsmarino:nisi sint diuites ita ꝙ possint secū ducere bellatores.Hosti.aūt hic colligit ꝙ non vr̄ fcm̄ ꝙ inutilit̄ est fcm̄:remittit ad no.ꝺ trāsla.prela. inter corpalia.v̄si.sed neq̧.Iteꝫ colligit ꝙ lꝫ idistincte subscribatur:tn̄ legittime exceptiones sunt admittende:al'.ꝺ offi.del.ex pte.Iteꝫ ꝙ vbi lex nō distiguit nec nos:dic̄ tn̄ ꝙ in aliq̄ pte tex.ꝓbari pōt ꝯᷓriū.Iteꝫ colligit ꝙ mendicitas reprobat:ꝛ ꝙ nulli necītati mendicādi sese sꝫmittere cogit̄:istꝺ aūt quātū ad māꝫ nr̄am dicit ꝛ itelligit hosti.qn̄ ex toto sunt iutiles alle.in auc̄.de qōnibꝰ.coll̄.vj. ꝛ.C.ꝺ mendi.validis.l.j.li.xj dicit ꝙ predicatores dato ꝙ debeāt mendicare ire tenent̄:ar.h̄.ꝭ.c.i.§.de cl'icis.Iteꝫ etiā biles ribaldi robusti tn̄ ꝛ fortes sunt ibi necarij ad onera portāda ad fossata iplēda:ꝛ dicit ꝙ si mendicātes validi imisceāt se elemosynis ꝑcipal'r sunt puniendi:qꝛ redigūt̄ ad ꝑuitutem:al'.C.de mēdi.vali.l.j.li.xj.alle.lxxxiij.di.in prinꝰ.ꝛ colligit̄ in voto plus attendi itentionꝫ vouentꝭ quā v̄ba.de q̄ de regu.porrectū. Or ē verū ꝙ Inn.multū lōge glosat.decre.ꝛ hos.etiā post eū cū magna multitudīe gl'az.expediā sꝫ alia.ꝛ ꝑ q̄ tēdūt ad ꝺclarationeꝫ lr̄e:ꝑo ꝛ ꝑ modū sūme itrabo gl.Inn. ¶ Tertio veniam ad gl.op.ꝑ ꝯᷓ lr̄aꝫ.in fi.q̄ dic̄ debere hr̄i respectū in voto cōmutādo ad intentiōeꝫ vouentꝭ:vt h̄ dic̄ in.v̄si.rursus.ꝛ vr̄ ꝙ ille q pn̄iam iponit habeat pn̄iam iterpretari:ar.ꝭ.ꝺ sen.excō.iter alia. So.exponit Io.an.penitentꝭ.i.pn̄iaꝫ iniungentis. Nā illi dꝫ penitens se subdere ꝓ recupandis viribꝰ aie:sicut ꝓ viribꝰ corporis faceret:alle.de peni.di.v.cōsideret. Alia litteralia sunt clara:ꝛ vt plurimū in nōbilibꝰ collecta.

¶ Uenio ad secundum ꝛ quero de quocunq̧. Primo an indistincte liceat contra infideles bellum inducere: ꝛ que tenent licite ab eis possint̄ capi.Secundo an catholici ꝛ maxime ecclesia aliquā iurisdictionem possit in infideles exer

tere. Tertio an qñ ifideles exercere aliq̃ iurisdictionē hēant vl' hēre possunt in sibi s̄bditos ifideles vl' xp̄ianos: q̃ iure bona q̃ h3 ecclia ꝛ teneat: an iuste teneat. Ultio quaẽr isti ꝑncipes qui quottidie per potentiam: ꝛ per vim accipiant ciuitates vel castra licite possunt tenere: ita ꝙ saluent': ꝛ hoc vltimū ponit hosti. l3 de h̄ modicū curēt. ¶ Ad p̄mum pre mittendū ꝓ euidētia ꝙ ab initio deus oia subiecit rōnabili creature: ꝑ quā oia fecit loquēdo de inferiorib⁹: p3 gen̄. p̄ ꝛ oia ista iure nāe fuerūt cōia q̄usq3 ex vsib⁹ primoꝝ parētū distinguerent': vt vnusq̄sq3 sciret qd̄ suū est. j. di. p totū. ꝛ c. ius gētiū. ꝛ h̄ diuisio fuit iusta ad sedādū discordias ꝓpter cōionem. l. si pr̄. §. dulcissimus. de leg. iij. ꝛ qꝛ cōiter negligi solet ꝙ cōiter possidet'. l. ij. C. qn̄ ꝛ q. quar. pars debe. vn̄ ex h̄ ꝯcludit Jo. an. ꝙ bona a p̄n⁹ in nullius erāt ptāte: nisi so lius dei occupāīj. Cōcedebat' ꝛ tūc dcm̄ est. ois locus quē pes tu⁹ calcauerit: tuus erit. Post dcm̄ aūt distinctionē fcā3 ex q̃ semel occupata sunt: aliis non l3 occupare ꝓhibēte hoc lege nāe: q̃ dcm̄ est nō licere alteri qd̄ sibi fieri nō vellit: vt ha bet'. j. di. humanū genus. ꝓuerbio. xxij. p̄mi parētes regna diuisi sunt p abrahā ꝛ loth. quoꝝ vnus hūit ad dextrā. alter ad sinistrā: vt habet' gen̄. xiii. Sup hoies aūt vt sup seruos nullus hūit dn̄iu3 an̄ ius gētiū: vn̄ tūc oēs erāt liberi. Insti. de liber. circa p̄n. Scd̄o circa actū iurisdictiōis. de q̃. J. dice tur. p̄mittit Jo. an. ꝙ iurisdictio est de iure ꝑmissoꝝ. ꝛ est iu sta ꝛ sancta. de ma. ꝛ obe. solite. cū ꝯcoꝛ. Un̄ tn̄ hūit originē iurisdictiōis dicit se ignorare: tn̄ h̄ alibi latissime ponit saltē quantū ad papā in. c. l3. de foro cōpe. Et alij ponūt de iudi. nouit. qui fi. sint leg. cā3. ꝛ c. p venerabilē. vbi per host. late: dicit tn̄ hic ꝙ de iure nāe pr̄ hūit ptātē in familiā suā. hodie restricta est vt nō possit hēre nisi moderatā. ff. de pe. l. respi ciendū. §. furta domestica. C. de pa. po. l. ꝯgruenti⁹. ꝛ. l. fui. ff. de fur. certū est etiā ꝙ ipse de⁹ iurisdictiōe3 exercuit p se ꝛ p̄mo in celo iustitiā fecit: expellēdo malos angelos. scd̄o i paradiso expellendo hoiem. tertio in mūdo dimittēdo di luuiū. h̄ p3 ezechiel. xxviij. ysaie. xiiij. gen̄. iij. ꝛ. v. p que ꝯclu dit ꝙ ois ptās ordinata ē a deo: ꝛ q̃ ptāti resistit: deo resistit: dicit tn̄ ꝙ postea inter hoies iste ptātes ꝛ iurisdictiōes date a deo diuise sunt p electionē: sicut in Saul p̄. regū. ix. ꝛ in mł tis aliis. de qb⁹. viij. q. j. l3. ꝛ c. audacter. ꝛ. xxiij. di. legimus. ꝛ h̄ de scd̄o euidētiali. Tertio p̄mittit ꝙ papa est gn̄alis vi carius ihesu xp̄i. de trāsla. pla. c. i. ꝛ. ij. p h̄ ꝯcludit ꝙ h3 pote state3 sup oēs fideles ꝛ infideles: vn̄. ps. deus iudiciū tuum regi da. ꝛ matthe. vlti. data est mihi ptās ois in celo ꝛ in ter ra: vn̄ nō solū h3 papa ptātē: sed ēt plenitudinē. c. ad honorē de vsu palij: qꝛ petro ꝛ successorib⁹ date sunt claues: qꝛ dictū est quodcunq3. ꝛc. ꝛ iterum. pasce oues meas. ꝛc. ¶ His presuppositis veniamus ad questionem primam. ꝛ conclu dit ꝙ quandoq3 papa vult bellum inducere contra infide les defendēdo fideles aduersus infideles: qꝛ expellunt' ab i fidelib⁹ qui agrediunt' eos sicut hodie ꝯtingit ꝑp demerita nr̄a ꝛ peccata: ꝛ pōt dare indulgētias pugnātib⁹ ꝯ̄ eos. xxiij. q. viij. igit'. cū sequētib⁹. Qn̄q3 vult dare bona infidelium occupare volētibus q̃ sunt ꝓpria ꝛ iuste q̄sita: ꝛ tūc cū faten dū sit infideles hēre bona: ꝛ p̄ceptū sit ad oēs: nō furtū facias xiiij. q. v. c. i. ꝛ tūc papa sine cā dn̄ia rerū ꝛ possessiōes: ꝛ alia iura ab eis auferr' pōt. Qn̄q3 vl't auferr' ꝓpa ꝛ iuste q̄sita: cā tn̄ subsistēte quā subesse dicit si delinq̄t ꝯ̄ legē nāe: ꝛ tūc inq̃ tum in illā delinq̄t pōt a iudice eccl'iastico puniri: ꝛ ēt bonis suis priuari. Qn̄q3 vult terras auferre ꝛ ꝓ eis bellū indi cere ꝛ indulgētias dare: quas iniuste occupauerit in oppro briū xp̄ianoꝝ: ꝛ pōt h̄ facere: exemplū ponit Inn. in recupe ratiōe terre sancte: qꝛ illa terra fuit ꝯsecrata natiuitate ꝯuer sione ꝛ morte ihesu xp̄i: in ea aūt nō colit' xp̄s: s3 machome tus tn̄: cū illa terra xp̄ianoꝝ censeat': ꝛ cū teneat' p infideles in opprobriū xp̄ianoꝝ: iō pōt ꝓ ea recupanda indicere bel lum. Nā p̄dicatiōe apl'oꝝ ꝛ ēt iusta belli indictione per ro manos hec terra fuit subiecta xp̄ianis: iō rōne imperij qd̄ hēt in illā pōt papa indicere bellū vt ad se reuocet: ꝛ idē dicit in

oibus terris in qb⁹ romani pōtifices iurisdictionē hūerūt: qa p̄nt bellū indicere infidelibus q̃ eas occupatas tenēt. Nec ob. p̄dictis ꝙ ecclia nō h3 imperiū nisi in occidēte. xxvj. di. cō stātin⁹. qꝛ illd̄ verū q̃ ad ꝓprietatē: s3 q̃ ad iurisdictionē ꝛ tui tionē ēt h3 iurisdictonē vbilib3. Itē certū ē ꝙ vn⁹ gladi⁹ d3 alteri assistere ad iuuādū: vn̄ l3 ps orietl' spectaret ad ipato rē: poss3 illi assistere papa: ꝛ ēt negligētiā ei⁹ recupare. Itē l3 ista terra eēt ōputata regi: cū talis terra spectaret ad eū q reputaret se regē hierusalē: possit ei assistere ꝛ iuuare illū re gē vt xp̄ianū: ꝛ idicere bellū: ꝛ dare indulgētias bellātib⁹: vn̄ ꝯcludit papā hēre iustā ptātem deprimēdi infideles que cūq3 bona ꝛ possessiones xp̄ianoꝝ occupātes: ꝛ posset etia3 facere p̄cepta eis vt nullatenus molestēt xp̄ianos. Nec ob. p̄dictis si dicat' qua rōne l3 pape recuperare terrā sanctā: ea dē rōne ꝛ alias ciuitates ꝛ ꝓuincias ꝛ possessiones licitū est ab infidelib⁹ recuperare: eo qꝛ reperiunt' aliq̃ tēpoꝛe occupa te per imperatores: qꝛ aliqn̄ tota italia fuit sub infidelib⁹: li citū ḡ sit eis illā recuperare. R̄ndēt ꝙ dn̄i ciuitatū italie iu ste illas occuparūt. s. per ꝯuersione3 ppl'oꝝ ꝛ dn̄oꝝ ipsarū terrarū: qꝛ ꝯuersi ad fide3 tales terras xp̄ianis subiecerūt. Nec ob. etiā si dicat' ꝙ ecclia nil licite teneat possessiones ꝛ terras in occidente vel alibi: qꝛ per violentiā fuerūt occu pate: ꝛ sic illicite p imperatores romanos: qꝛ dicit ꝙ nescit' an iuste vel iniuste q̄sitⁿ fuerūt illas: ideo p̄sumere debemus in du bio ꝙ iuste q̄sitⁿ fuerint: qꝛ vel forte per mare ac q̄sitⁿ fuerūt princi pes xp̄iani: vel per donationes vel aliis actib⁹ licitis: iō si po stea sint rebelles: infideles circa hmōi terras pōt eis indici bellū: ar. l. cogi. C. de peti. here. ꝛ. l. penul. C. de offi. p̄fec. p̄ to. afri. ꝛ no. J. de cele. mis. cū marte. s̄m Innoc. ꝛ idem sentit Hosti. cōcludens ꝙ oēs qui occupāt: vel occupatas tenent terras xp̄ianoꝝ iuste debent aucte eccl'e ꝯprimi: ꝛ multofortius dicit ide3 de hereticis ꝛ scismaticis. de qbus in summa de here. in. §. q̄r. ꝛ. J. de here. excōicamus. ꝛc. ¶ Ad s̄m an papa vel alij catholici habeāt iurisdictione3 in ifideles. Ad hmōi euidentiā p̄mittit hosti. ꝙ in aduentu xp̄i ois ptās ꝛ iurisdictio de iure ꝛ ex cā iusta per xp̄m: qui summū hūit im periū fuit ad fideles trāslata: huius aūt regni gubernationē cōmisit filius dei petro ꝛ successorib⁹ eius vel suis: vt no. ple ne de homici. ꝓ humani. in. vi. ꝛ qui fi. sint legi. per venerabi lem. §. rōnib⁹. Ex his ꝯcludit ꝙ infideles subditi debent eē fidelib⁹: ꝛ ꝙ papa h3 supremā ptātem: tam respcū fidelium q̃ infideliū. h̄ etia3 ꝯfirmat Inno. ꝙ papa est gn̄alis vicari us xp̄i. de transla. pla. c. ij. omnes enim creature dei sunt per creationis actū: ꝛ l3 nō sint infideles de ouili tn̄ oues sunt: ꝛ ex h̄ sequit' ꝙ papa sup omnes h3 ptātem de iure: l3 nō dē fa cto. de elec. significasti. de ma. ꝛ obe. solite. de iudi. nouit. p que infert ꝙ si gentilis qui nō h3 nisi legem nature: si ꝯ̄ eam delinquerit pōt puniri a papa: alleg. gen̄. xix. vbi sodomi te qui ꝯ̄ legem nature peccauerūt a deo fuerūt puniti: vn̄ cu3 iudicia dei nobis exemplaria sint: papa eius vicarius ptāte3 hanc habebit: vn̄ ꝯcludit ex h̄ ꝙ papa omnes ydolatros ꝛ auaros punire d3: l3 infideles sint. Nam nāle est vnum solū deum colere a quo oia creata sunt: huic est ꝙ punit iudeos si faciūt ꝯ̄ legem nāe vel veteris testamenti: vnde Greg. ꝛ In nocen. tertius mandauerunt quēdam librū iudeorum com buri qui vocabatur talmoth: ꝛ ex eo ducebantur hereses cō tra lege3 veteris testamenti. Nec ob. ꝙ nihil ad vos de his que foris sunt. ii. q. i. multi. qꝛ verum est specialem pena3 eis iniungendo cum spiritu careant: ꝛ sic non possunt excōmu nicari: nec etiam precise ad fidem compelli: vnde tantūmō voluntarij sunt inducendi ad fidem non cōpellendi. xlv. di. de iudeis. vnde concludit Innocen. ꝛ Hostien. ꝙ infideles in pace degentes: ꝛ etiā infideles quos s̄uos tenemus: nō de bemus precise cōpellere: nec per bellū vt ꝯuertant': s3 solū p p̄dicatiōe3 cōuertere debemus: fatent' tn̄ ꝙ si possint com pelli infideles in terris suis: vt in ecclesia p̄dicatores admit tant: omnis enim creatura facta est ad laudandū deū. iuxta illud ps. Laudate deū oēs gētes: ꝛ illd̄. spūs laudet domi

num:ideo si infideles predicatores non admittant:certũ est ꝙ peccant ⁊ dicuntur peccare cõtra deum ⁊ legem nature: ideo puniri possent. in omnibus autẽ casibus in quibus licitum est mandare aliquid in fidelibus in omnibus illis licitum ⁊ punire inobedientes. Dicunt autem Innoc. ⁊ Hosti. ꝙ licet compelli possent ĩfideles ne recipiãt christianos predicatores:tamen non econtra predicatores infideliũ q velint predicare machometuz. Naz illi sunt in errore ⁊ in vicio nos autem in veritate ⁊ ĩ via:iõ necesse est:ꝙ ad imparia iudicent. per no. de diuor. q̃rto. ſm Inno. ⁊ Host. ¶ Ad tercium an sint infideles iurisdictionis capaces. Inno. vr̃ videtur dicere ꝙ sic:q: tales potestates habuerunt a iuregentiuz ipsi autem regulantur saltim iurisgen. ſm ꝙ omnes gentes viuunt. i. di. ius naturale. ideo possunt habere iurisdictionẽ ĩmo plus videtur sentire Inn. ꝙ neduz ĩfideles possunt habere subiectos ⁊ in eos iurisdictionez exercere:sed etiaz aliquo casu possunt habere infideles ⁊ xpianos: dicit tamẽ ꝙ tunc possit papa percipere vt contra debituz rõnis non molestent christianos qui eis subsunt ⁊ in casu in quo metã excedunt in christianos priuare posset predictos infideles iurisdictione ⁊ christianos in totũ eximere ab eoꝝ iurisdictione. de iudeis. c. i. ⁊ c. cum sit. liiij. di. mãcipia. dicit tamẽ Inno. ꝙ papa talez priuationez iuridisctionis facere nõ debet nisi maxima causa subsisten. ⁊ debet iudeos ĩ sua iurisdictione tollerare quãtuz est possibile. Ex his dicit ꝙ si populus alicuius magni principis conuerteretur ad fidem principe illo in infidelitate remanẽte ꝙ possit tollerare huiusmodi christianos remanere sub potestate eius. ar. i. ad thimoteum. vj. Sed si christianos grauaret iniuste posset illuz cõpellere: vt dictũ ẽ: dicit etiaz ꝙ pp periculuz fidei: posset dominus compelli ad recipiendũ preciuz vel cõmutationẽ ar. de iude. c. si. nam quãdoqz licite qnis priuaẽ iure suo: ex cã licet sine culpa: sicut quandoqz quis ex cã priuatur dominij sui puta fauore libertatis. l. i. C. quibus causis. serui accipiũt libertatez ⁊ per totũ. ⁊ hoc fit fauore libertatis forti⁹ fauore fidei: ⁊ obligationis ⁊ religionis: pro religione facit. l. sũt persone. ff. de religio. ſm Inno. ⁊ istaz cõclusionez Inn. cõfirmat Hosti. ⁊ temperat ea vt infideles possent habere iurisdictionez in xpianos quãdo infideles recognoscunt ĩ iurisdictionẽ ecclesie. Naz tales possunt habere ⁊ pñt ex tollerantia ecclesie dominia ⁊ iura hẽre: ⁊ si isti non sunt contenti illa iurisdictione vel alias abutuntur sibi ĩputent q: priuilegiuz mereẽ amittere. xi. q. iij. p̃uilegiuz. de iude. multorũ. ⁊ in talib⁹ procedit dictũ apl̃i petri. p̃mo. c. iij. serui obedite ĩ omni timore dñis nõ tantuz bonis ⁊ modestis. ⁊c̃. de ma. ⁊ obe. solite. ⁊ sic dicit ĩtelligi qd̃ scribit apl̃s ad thimo. vj. quicũqz subsunt iugo s̃uitutis: dños suos omni honoꝛ dignos arbitrenẽ. Alij aũt ĩfideles qui nõ recognoscunt dñm nec iurisdictionez ecclesie nec sunt obedientes ecclesie indigni sunt principatu iurisdictionis: ⁊ etiaz illi qui terram scãz in opprobriũ christianoruz occupãt vel occupatã tenẽt ⁊ multo fortius heretici ⁊ scismatici. super hoc remittit ad sũmam de hereticis qualiter deuitetur. ⁊ de her. excõicam⁹. sed vbi christiani sub dñio infideliuz habitant nec resistere possunt ꝙ patientiam habeant ⁊ de facto ipsorum dñium recognoscant ⁊ sic potest intelligi dictuz apl̃i. de quo supra. ¶ Venio ad quartuz qualiter. s. ecclesie bona iuste acquirant vl̃ teneant. dic ꝙ illa iuste tenent q: nõ constat qs illoruz ante occupationẽ dominus fuerit quo casu prelati ⁊ eccl̃ie ⁊ maxie pape. facienda est restõ tanq̃ xpi vicario: vñ ⁊ ecclesie q̃ possident pape auctoritate possident. ff. de acqui. pos. l. iuste. de vsu. cũ tu. ⁊ ibi nota. ⁊ talia sunt pauperibus erogãda: q: quicquid hñt clerici pauperũ sũt. xvj. q. i. qm̃ quicqd. vñ pape ⁊ ecclesie bona: q̃ hñt tenent nõ tanq̃ p̃pria s; tanq̃ cõia. de preben. rõ. vt omnib⁹ hominib⁹ necessitatẽ hñtibus subueniant bona aũt hereticorũ ⁊ scismaticorũ auc̃te constitutionũ principum hoc cõcedẽduz recuperanẽ. viij. di. quo iure. xxiij. q. viij. p totũ. ¶ Venio ad qntum an occupata hodie p principes xpianos inter se bella ⁊ guerras p̃pria auc̃te mouẽtes ⁊ ꝙ vn⁹ quiete ⁊ pacifice possidet ⁊ ab antiquo possedit alius de nouo violẽter occupat ⁊ vsurpat licite teneat: dicit ꝙ non nec videt qualiter cõfessores eorum petã q̃q̃ notoria palpitant ⁊ dissimulent nec qualiter ab eis castri ⁊ possessiones ⁊ alias elemosynas scienter recipiãt ⁊ absoluãt ⁊ per cõsequens nõ videt qualiter in italia prescribi possint: vt nota. Inno. de prescrip. c. si. vnde dicit ꝙ caueant sibi: ⁊ cõsulant vnde timẽdũ est ne cateruatiz ad ĩferos innumerabiles populos secum trahãt. xl. di. si papa. peniteãt ergo: ⁊ qd̃ sciant esse alienũ restituãt: nec eniz dimittit ipsos peccatũ ⁊c̃. xiiij. q. v. per totuz. ⁊. q. v. c. i. possũt tñ per verã pniaz reparari. ð sum. tri. c. i. §. sacrm. ⁊ accedit ad hãc qõnem ꝙ no. s̃. de parrochijs. super eo circa prin. super ver. per canones. ⁊ in summa. e. ti. §. si. ¶ Venio ad glo. glo. i. dat vnuz simile ĩ quo ẽ differentia inter temporale ⁊ p̃petuũ impedimentũ: doc. adducunt duo alia. p̃mũ q: q p̃pter temporale ⁊ p̃petuũ ĩpedimentũ cesserit dignitati ĩsurgere põt secus si p̃pter perpetuum impedimẽtuz de renũ. post trãsla. ⁊ qui percussit clericũ si habet p̃petuũ impedimẽtũ absoluiẽ. secus si hẽat temporale q: necesse habet ire ad curiam. de sen. excõ. quãuis. s; Goffre. ¶ Quero quid si aliquis p̃pter impedimentũ nõ potest adimplere: dic ꝙ si spectatur vsqz ad fi. ĩpedimenti. ff. de v̂bo. obli. inter stipulãtez. §. sacra. nisi ĩcerta res p̃missa esset non in genere certuz. C. si cer. pe. l. ĩcendiuz. Mens istoruz iuriũ est ꝙ si p̃missa sunt aliqua per respectũ ad certam rẽ vt fruct⁹ qui colliguneẽ ex tali fundo centuz corbes liberaẽ p̃mittẽs ⁊ expectaẽ donec ex fundo colliganẽ qd̃ non esset si simpl̃r centũ p̃misisset: q: semp remãet obligat⁹ q̃ꝙ peccat q: gen⁹ perire nõ potest. ¶ Quero an redimens votũ vltramarinũ habeat aliqd soluere pro eo ꝙ euitat laborẽ eũdi: dicit glo. ꝙ intentus littere est ꝙ ad nihil teneaẽ: s; recõpensabit illud in orationibus ⁊ ieiunijs: vel ſm alios mittere teneẽ tñ: pro quãto nollet sustinere laborẽ: s; dic ꝙ vix hoc estimari põt ſm Ioã. qd̃ dic verum: ideo q: sit pro aĩa ideo glose placz primuz. So. dicit Io. an. ꝙ fieri posset hec cõpensatio cum nõ nimia discretiõe. ¶ Oppo. ꝙ iniũctũ ratione pnĩe possit ꝯfessor mutare: q: pnĩe sunt arbitrarie ⁊ sic quãuis sint habiles ad eũdum illa mutari possit. de pe. ⁊ re. c. iij. dicit Glo. ꝙ pnĩe anteq̃ iniungaẽ sunt arbitrarie. postquã sunt iniuncte non sunt arbitrarie: imo rũz cã debet mutari: al̃s nõ possũt. subsistẽte aũt cã q iniũxit ⁊ q̃lib; maior poterit mutare nisi sint reseruate: quo cãu põt ĩtelligi hic vt spãle sit ĩ iniũctiõe pnĩe voti vltramarini vt nõ possit ĩmutari nisi de mãdato pape: vl̃ hñte ptãtẽ a se. apl̃ica. Ioã. an. dicit ꝙ si ꝯfessor tibi iniunxit p̃pter terre scẽ subsidium: sol⁹ papa ĩ mutat. Si iniũxit pp laborem itineris tũc si solũ crucẽ assumpsit absqz voto pniari⁹ absoluit. Si vouit vel crucẽ assumpsit cũ voto solus papa. Cetera sunt Clara. Anto.

Ex multa.

c

Votũ vltramarinũ certis casib⁹ redimi ⁊ cõmutari põt nõ tñ p aliũ quã p papã sine ipsi⁹ spãli mãdato. hiles ad eũduz ⁊ habiles ad pugnãdũ si sũt strẽnui ꝯsilio vl̃ milites bellatores adducũt votũ non redimũt: vxorati vouentes ex voto obliganẽ ⁊ viri sine vxorib⁹ facere ⁊ implere pñt: clerici v̂o nisi ĩcertis casib⁹ h̃ votũ redimũt. h. d. p que p; ꝙ sunt q̃ttuor ptes. secũda ibi: secũdo. tertia ibi: qd̃ aũt. q̃rta ibi: ð clericis. In tex. ibi: ĩuenies ⁊c̃. s. a cõtrario: q: cessante cã cessat dispositio. ¶ No. ꝙ qñqz ex solutione vni⁹ qõnis apitur via ad alias qõnes ſm Hosti. al̃. de v̂b. ob. ex pte. ¶ Scdo no. ꝙ sub appellatõe religiosorũ ĩ lata significatiõe vocabuli eps cõprehendiẽ. de hoc de re. sup Rica. ⁊ de ꝯsti. eccl̃ia. ¶ Tertio no. ꝙ religiosis licituz est iura ignorare. cõparandi eniz sunt mulierib⁹ ⁊ rusticis. de hoc. ff. de proba. l. cũ de indebito. ¶ No. ꝙ rõ limitat dcm̃ ⁊ declarat. Et no. statutũ limitaẽ ⁊ ðclaraẽ ãpliaẽ ⁊ restringiẽ ſ; rõnem q̃ ex p̃ambulo statuti colligiẽ. ad hoc de here. insti. l. si. ⁊ sic ex p̃ambulo statuti colligiẽ rõ statuti.

¶ No. sũ mariũ. ¶ No. ꝙ reglariter vir nõ põt emittere votũ pegrinatiõis absqꝫ ꝯsensu vxoris. fallit in voto vltra marino. ¶ No. h̄ de dictione ꝛc̃. q̃ abbreuiate scripta com p̄hẽdit mẽtalr omne qḋ ꝯsueuit extẽdi. vide bar. in. l. gallꝰ .§. j. ḋ libe. ꝛ postb. ¶ No. q̃tuor casus in qbꝰ nõ ẽ licitũ cle rico votũ vltramarinũ cõmutare. ¶ Ultĩo no. ꝙ etiã ꝯ̃ infi deles nõ est licitũ clrico in ꝓp̃a psona pugnare: vr tñ ei lici tũ ꝯsulere: aut p aliũ pugnare. ¶ No. ꝙ clericis nõ est lici tũ pugnare ꝯ̃ infideles: lꝫ nõ possit licite actu pugnare: ꝛ etiã secũ possunt ꝯducere bellatores. ¶ No. ꝙ cũ clericis di spẽsat in voto vltramarino: qñ vouẽt in succursuꝫ terre san cte: ꝛ nõ qñ ob laborẽ pegrinatiõis: aut ḋuotionẽ. ¶ Que rit hosti. an vxor sine ꝯsensu mariti possit votũ vltramarinuꝫ emittere. hic hẽtur. ꝛ ꝯ̃dicit ꝙ sit ad ĩparia iudicãdũ. xxxij. q. j. si qs vxor. ꝛ. c. v. p̃cipue. ꝛ. c. xp̃iana. dicit tñ ꝙ licꝫ possit mulier inuito viro vouere: exequi tñ votũ nõ põt absqꝫ licen tia viri: sed redimere dꝫ si est suspecta ꝛ iuuenis: idẽ si senex ꝛ bone fame: ꝛ nõ vallet secũ ducere bellatores: alr̃s execq̃ pos set ẽt iuuito viro. ad h̄ de ꝯuer. ꝯiu. cum sis. ꝛ. c. vxoratus. de statu mo. c. i. in. vi. de q̃ in spe. c. ti. §. si qs vouere. v̄si. nungd vxor. ꝛ se. ¶ Querit qñ dicat inhabilis: dicit Jo. an. ꝙ est valde latũ v̄buꝫ: qꝛ cõprehẽdit ineptos ꝛ ĩcõgruos. i. qñ sũt inepti ꝛ ignaui. vt de iure iuran. in clemẽ. ij. romani. añ medi um. vñ dicit ꝙ qñqꝫ inhabilitas ꝓcedit a morbo. de elec. cũ inter canones. qñqꝫ a debilitate: vt hic. ꝛ. s̃. c. ꝓxi. qñqꝫ a vi tio vel culpa ꝓp̃ria: vel aliena. de vita ꝛ ho. cle. c. ij. ḋ scisma .c. i. in. vi. vñ ꝯcludit ꝙ q̃cunqꝫ sit inhabilitas: lꝫ nõ surgat a ꝓp̃a culpa vel vitio. hic excusat ꝛ ĩducit cõmutationẽ voti: pꝫ in clerico q̃ nõ est inhabilis pp culpã: ꝛ tñ excusat nisi ĩ ca sibꝰ hic positis: vñ dũmõ impedimẽtũ sit legittimũ regulari ter põt fieri cõmutatio. ¶ Ultĩo inducit in ar. Jo. an. d̃cre. ꝙ religiosi ꝛ simplices claustrales hñt ptãtẽ absqꝫ licẽtia abbatis votũ vltramarinũ emittẽdi si sint boni p̄dicatores. de q̃. j̃. c. fi. ẽm host. sicut vir põt sine licẽtia vxoris: vt h̄. ꝛ ep̃s sine licẽtia pape. de q̃. s̃. co. scripture plene vidistis. ¶ Ue nio ad gl. glo. iij. opp. ꝙ lr̃e ꝯ̃dicat: qꝛ dic̃ ꝙ cõprehẽdit ius cõe: ꝛ tñ nõ dispẽsant ep̃i. So. quo ad ptãtẽ nõ est ius cõe: imo singulare ꝛ ꝓp̃rie reŕuatũ: sed supposita ptãte circa mo dũ q statuit in p̄cedẽti decre. ꝛ ius cõe ẽꝫ gl. ꝛ vꝫ hec instru ctio ad instruendũ tñ cui papa cõmittit: ꝛ ad instruẽdũ etiã vouẽtẽ: ꝛ etiã ad instruẽdũ pape successorẽ. ¶ Scḋo glo. opp. ꝙ ep̃i dispensant. s̃. c. j. So. reglr̃ dispẽsant: vt ibi. fal lit in voto pegrinationis pro succursu terre sancte: vt ibi. ¶ Glo. ij. colligit ꝙ appellatiõe religiosoꝝ cõprehẽdunt clerici. Dicũt doc. ꝙ etiã laici. de ꝯsti. eccl̃ia sancte marie. de q̃ remittit Jo. an. ad Ricaꝫ de re. c. j. Alie glo. sunt clare. ¶ Uenio ad glo. in v̄bo p̄ter vxorẽ. opp. ꝙ vir nõ emittit votũ absqꝫ licẽtia vxoris. xxxiij. q. v. ꝙ deo. xxvi. q. ii. si tu ab stinea. So. dicit glo. ꝙ reglr̃ nõ est licitũ: vt ibi. fallit ĩ vo to pegrinationis terre sancte: ꝛ p h̄ facit vt infert glo. vt ali qḋ votũ si maius voto ꝯtinentie. Nã pp ꝯtinentiã ad tẽpꝰ nõ liceret h̄. xxxiij. q. v. in voto. ¶ Querit gl. qd ḋ voto ab stinentie: dicit glo. ꝙ illud põt emittere vir absqꝫ ꝯsensu cõ iugis: dũmõ nõ p̄iudicet alteri ꝯiugũ. xxxiij. q. vij. voluit. ḋ quo etiam dixi. s̃. c. scripture. ꝛ no. ꝙ approbat ꝙ ibi dixi. ¶ Glo. colligit ꝙ clerici actu pugnare nõ debent: lꝫ ꝯsilio sic. Dicũt doc. h̄ fallit in hospitalarijs qbꝰ ex p̄missione ec clesie p̄missuꝫ est mouere arma: vt no. xij. q. j. duo sunt. Nec ob. ꝙ clerici indistincte pugnare possint. de sen. excõ. dilec to. qꝛ hñ licitũ est pugnare rõne iurisdictiõis tp̄alis: sꝫ non rõne officij clericalis: vel nõ lꝫ in ꝓp̃ria psona: p subditos aũt lꝫ vt dicit gratianus. xxxiij. q. fi. §. is ita. ꝛ. ca. q. vt p̄deꝫ. ẽm hosti. ¶ Opp. ꝙ in penitentijs cõmutatio admittatur voti. lxxxj. di. p̄sbiter si fornicatiõeꝫ. gl. nõ soluit. Dicũt do cto. vt ibi. vl spãle est in h̄ uoto: uel qñ spãlr p̄hi beat: ut. j. ḋ malefi. statuimus. An. de Bu.

P

Er tuas. Qui vouit religionem in gredi: si uoto nõ cõpleto efficiat episcopus: renunciare dꝫ ꝛ votũ ĩplere. h. d. Com munis diuisio: secunda ibi. nos igitur. In tex. ibi. votuꝫ sol lẽne. dic sollẽne quia in p̄ñtia testiũ fuit de futuro: nõ tñ de p̄ senti. ¶ No. ꝙ simplex votũ de futuro aliq̃ respcũ põt di ci sollẽne. ¶ Scḋo no. ꝙ vbi votũ ẽ ad certũ tp̄s ḋtermina tũ: trãsgressor dr nõ implens votũ. j̃. terminũ: lꝫ hẽat ptãtem ꝛ volũtatẽ implẽdi. ¶ No. tertio ꝙ obl̃io ex voto ꝯp̃hẽ dit in se obligationẽ de ad dieꝫ ĩplendo: ꝛ simplr̃ de ĩplẽdo vñ lapso termio nõ absoluit a voto. ad h̄ de dolo. cũ dilecti ¶ Uel alit no. ꝙ votum ad diẽ aliqḋ agẽdi ꝯp̃hendit in se duo. illḋ ad dieꝫ agẽdi: vñ p lapsuꝫ diei nõ liberat a voto ĩplẽdo. Itẽ no. ꝙ suscipiẽs dignitatẽ ꝯ̃ votũ: dignitati ce dere cogit ꝛ ĩplere votũ. ¶ No. ꝙ reprobata electiõe pp trãsgressiõeꝫ voti qs nõ ĩhabilitat: qn ad eãdeꝫ eccl̃iã reas suni possit. ꝛ sic limita. c. sup eo. de elec. Iteꝫ no. ꝙ cedẽs dignitati vt trãseat ad monasteriũ ꝓ voto ĩplendo: nõ inha bilitat q̃n reassumi possit ad eãdeꝫ dignitateꝫ. ꝛ sic limita. c. post trãslatiõeꝫ. de renũc. ¶ Op. ꝙ nõ ḋbeat h̄ dici votum sollenne ex q̃ fuit de futuro: p ea q̃ nota. in. c. rursus. j̃. qui cle. vel vo. ꝛ ḋ voto. c. j. in. vj. vbi dr votũ sollẽne qñ est ꝓfes sionis de p̄ñti: alr̃s censet semp simplex. So. istḋ appellat votũ sollenne certo respcũ: vt qꝛ fcm̃ publice p̄ñtibꝰ notario ꝛ testibꝰ: stricte tñ nõ est sollenne illa sollennitate. ḋ q̃ in. d. c. .i. p q̃ ꝯcludit Inn. ꝙ lꝫ h̄ votũ ĩpediret m̃rimoniũ ꝯ̃hendũ: nõ tñ dirimeret ꝯ̃ctũ: qꝛ nõ est stricte sollenne: est tñ aduer tendũ ꝙ lꝫ ꝯiugiũ tollat votũ simplex: nõ tñ h̄ faciat ꝯiugiũ spũale: qḋ est notabile. q. d. ꝙ si ꝯ̃xisset m̃rimoniũ post h̄ vo tũ valuisset. de voto. c. uno. li. vi. ex q̃ appet ꝙ m̃rimoniũ car nale plus opat q̃ꝫ spũale: vñ pꝫ ex p̄missis. ꝛ ex. d. c. i. circa uotũ sũt ĩducte ꝓp̃e sollẽnitates ab eccl̃ia ĩlli uoto ꝓp̃e. nã uotũ pegrinatõis nõ dr a iure sollẽne: tñ uouẽs cogit ĩllã p̄ ficere. s̃. c. ꝓxi. sicut vouens ĩgredi monasteriũ etiã de futu ro. j̃. ti. i. ꝙ dei timore. ¶ Scḋo op. ꝙ valuerit ꝓmotio: nec cogit ĩgredi monasteriũ: nec dicat p̄fici potentiꝰ: p̄mũ sol uit vt colligit. j̃. q cle. vel vo. p totũ. ꝛ maxĩe in. c. meminimꝰ. Sꝫ ꝓmotio ad ep̃atũ cũ cõprehẽdit ĩ se m̃rimoniũ: spãle ẽ votũ maius ꝛ potentiꝰ q̃ꝫ votũ simplex religiõis: ḡ id tollere dꝫ. So. nõ est dubiũ ꝙ lꝫ ille cẽt monachꝰ posset de mona chato ad ep̃atuꝫ assumi: vt hic. ꝛ. j̃. ti. i. ꝙ dei. ḡ multo fortius anteq̃ꝫ monachꝰ fiat: qꝛ nõ põt dici solui votũ qñ in meliꝰ cõ mutat. s̃. c. scripture. sꝫ hic cõmutauit in meliꝰ: qꝛ pp bñficiũ cure: religiosus põt assumi ad locum cure: ꝛ detrahi de mo nasterio. ergo ꝛc̃. Quidã r̄ñdẽt ꝙ hic ꝯsultãs habebat cõ scientiã erroneã quã nõ poterat deponere: nisi cõpleret vo tũ: ĩõ papa sibi ꝯsuluit sequendũ ꝯsciaꝫ: ar. de sy. p tuas. ꝛ ḋ sen. excõ. inq̃sitioni. de resti. spo. lr̃as. vel lꝫ ꝯ̃ria sint v̄a: qꝛ nõ solueret votũ in v̄itate si trãsiret ad ep̃atuꝫ: tñ ex ꝯsilio cõsu lit sibi ꝙ vtrũqꝫ ĩpleat: ex q̃ põt ne de facto vocitet p labia vulgi voti trãsgressor: sicut in si. de spõ. cõmissuꝫ. talis eniꝫ ĩfamia inq̃ꝫtũ põt vitãda ẽ in p̄lato. s̃. c. magne. vel ẽꝫ host. ꝛ hñ dicit si iste ante trãsgressiõeꝫ uoti fuisset assumptꝰ ad di gnitateꝫ ep̃alẽꝫ: potuisset trãsire ad deãꝫ dignitateꝫ sine trãs gressone uoti: etiã eo nõ expleto: lꝫ salubriꝰ fuisset explere uo tũ: ut est dcm̃: sꝫ hic erat iam trãsgressor uoti ꝛ in peccato: qꝛ erat cõpletũ tp̄s uoti: ꝛ nõ impleuerat: ideo cũ nõ fecerat de h̄ peccato mentionẽ: in ꝓmotiõe cedere dꝫ: ꝛ sic postea emẽ datꝰ põt assumi: ut hic dr. Et ex h̄ surgit decisio q̃õnis: noui tius ex̃ns in ꝓbatiõe uotũ emisat de ĩgrediendo religionẽ. nõdũ tñ erat ꝓfessus: interiꝫ scient eligit in ep̃ꝫ: an iterim sit ꝯfirmãdus: an uero repellendus: ꝛ uidetur ꝙ non sit confir mandus: quia licet cepat uotum implere intrãdo regulam: non tñ compleuit ex quo non est ꝓfessus: ꝛ non dr aliquid actũ ꝙ nondũ est completũ. l. fi. C. ad sille. In ꝯ̃riuꝫ facit: qꝛ si esset ꝓfessus pp maius uotũ posset amoueri. s. officiũ p̄di cationis: ꝛ etiã ad simpliceꝫ curã. j̃. ti. i. ꝙ dei. fortius anteq̃ꝫ professus sit: vt sic vitet circuitus inutilis: argu. l. diuus. ff. de ꝯdi. inde. ꝛ in cle. auditor. de R̃ p. Hosti. dicit ꝙ cõputat ta lem eligi posse: dũtamẽ nõ sit in euidẽti mora votũ explẽdi:

ꝓpter qđ possit dici ꝯstitutus in mortali: ⁊ dicit ꝙ añ talis ꝑ sbyter anteq̄ ꝯfirmet᷑ vt satisfaciat oībus: ⁊ dicit ꝙ añ tēpus ꝓbationis fiat ꝓfessio: ⁊ est spāle hoc casu: vt teneat ꝓfessio facta añ annum: vt de ꝯuer. cōiu. ex publico. Dicūt tamē aliqui ꝙ talia deberēt expediri de volūtate etiam eligētiū. ad hoc. ị. ti. j. ꝙ dei. de offi. archi. ad hec. in fi. q2 aſs ꝓfitēdo religionem v᷑ renūciare electioni: per actū ꝯtrium: ideo nec debent cū eligētium scādalo ꝯfirmari. de prebē. cū nō igno res. ⁊ .c. pro illoꝝ. tñ hec opi. Hosti. nō placet: q2 indistincte ꝯsentiūt vel nō: ex quo eligūt existem in ꝓbatione cōpellun tur eum hēre: ⁊ hoc clarū si sciuerint eum in ꝓbatione: ⁊ vo tū3 emisisse: vñ nō possunt dicere se deceptos. de ꝯiu. ſuo. ꝓ posuit. de cle. ꝯiu. diuersis. ⁊ si nō sciuerūt est imputandū eis quare nō req̄siuerunt cōditionē ⁊ qualitatē ꝑsone. ſ. đ elec. innotuit: vñ tunc nō est amplius coꝝ ꝯsensus requirendus: s3 eum: dicit tñ ꝙ tutius ⁊ honestius est: vt de voluntate eligen tium h̄ ꝓcedat. ad hoc de elec. bone. ꝟ. nos attendētes. ⁊ di cit hoc de facto fuisse ſuatum. ¶ Venio ad glo. opp. eum glo. dato ꝙ nō apposuit terminū: nihilominus cōpellat᷑ ad votū implendum. de ꝯuer. cōiu. ex pte. glo. fatet᷑. Quid si fratres loci quē deuouit nolunt recipere? dic ꝙ nō dicit᷑ trās gressor voti: cum nō steterit ꝑ eum. ad hoc de spon. sicut: sed compelli possunt eum recipere: ex quo ꝓmiserunt illum re cipere: q2 qua rōne ipi cōpellendi sunt ad votū explendū: vt est dictum: eadem rōne illi cōpellendi sunt ad admittendu3: ex quo ab initio ꝯsenserunt ⁊ abbas: nisi aliud rōnabile ob sistat. ¶ Glo. vlti. colligit canonicū regularem posse eligi ad ecclesiam secularē: ⁊ sic p3 ꝙ nō: ex dispensatiōe ꝓmouet᷑ sed de iure cōi dicit glo. ꝙ decre. nō ꝓbat: q2 ꝙ possit eligi i epm: nō dubitat᷑. xviij. q. i. c. i. sed ad alias dignitates cura tas est dubium: ⁊ hoc nō decidit hec decre. q2 de epo loquit᷑ vñ colligit hic vin. ꝙ faciendū impedit: qđ iam fcm̄ est non obesset sicut in sacerdote posset cōpromitti: ⁊ tñ sup̄ueniente sacerdote soluit᷑ cōpromissum. ff. de arbi. nō distiguem⁹. §. sacerdotio. ⁊ hoc propter transgressionē ꝯ: igit: s᷑m Vin.

p Ostulastis. Prelatus etiā ꝓfess⁹ pōt votū vltramarinū emittere: ⁊ in suos vsus vicesimā eccl̄ie cōuertet᷑ h. d. Cōsultatio ⁊ r̄nsio: secunda ibi discretioni. ¶ No. ꝙ p̄lati regulares etiā absq3 licentia supiōris p̄nt votū vltramarinū emittere: ⁊ illud possunt explere. dicit ꝙ etiā tenent᷑ dūtamē sint vtiles saltē ad officiū p̄dicandi: ⁊ ex hoc hēs vnum officii p̄uilegium p̄dicādi: reliquos videbi tis. ị. ti. j. ꝙ dei. ¶ No. scđo ꝙ absentes etiā ex legittima cā possunt ⁊ tenent᷑ in ecclesijs ⁊ dignitatibus suis ꝑ vicarios đ seruire: ⁊ sic hēs vnum casu3 in quo qs pōt per vicariū eccle sie deseruire. ceteros hētis in. c. extirpāde. §. q2 vero. ſ. de p̄ ben. ¶ Vltimo no. sūmarium. alia non habetis. ¶ Que runt doc. de rōne dubitandi in hac decretali. r̄ndent ꝙ for te videbat᷑ ꝙ cū monachi regulariter nō possint hr̄e ꝓpri um. ị. ti. j. c. ij. ipsi nō haberent ptātem capiendi vicesimā: que debet᷑ in subsidium terre sancte: cū secularibus clericis hoc tm̄ esset ꝯcessum: sed rō decidendi est in ꝯtrium. Quia si re gulares sunt ita vtiles ad p̄dicandū: sicut seculares: rōne sue sustentationis ita d3 ꝑmitti regularibus: sicuti secularibus: vt h̄ p3. ¶ Quero an liceat regularibus habere p̄bendas. Inno. dicit ꝙ nō: l3 aliq̄ñ possint habere eccl̄ias: vt hic. ⁊ ị. ti tu. j. ꝙ dei. Ite3 nō possunt hēre portiones distinctas: vt no. ſ. de p̄ben. dilectus. qđ est ꝯ illud qđ no. per aliquos. de vi. ⁊ ho. cleri. deus qui. ꝑ hanc decre. dicit Inno. ꝙ accedentes ad succursum terre sancte: nō solū possunt habere redditus dignitatum suaꝝ quo ad portione3 subsidio terre sancte de putatā: s3 etiā vicesimā oīum redditū eccl̄ie sue deputata3 subsidio terre sancte etiam si sit religiosus. qđ dicit hosti. ve rum qñ p̄latus h3 administratione3 bonoꝝ que veniūt in cō muni: secus si sit fcā diuisio ꝑ p̄bendas: vel si prelatura esset diuisa a bonis ecclesie: ⁊ dicūt doc. ꝙ hic vicesima d3 solui: nō deductis expen. ar. coꝝ q̄ñ h̄ntur. de deci. cū sint. ⁊ .c. pa storalis. ¶ Venio ad glo. quero cū glo. q̄ erāt hec vicesi ma. dicit ꝙ erat quedā portio deputata ꝑ cōsiliū ad subsidi um terre sancte: vt habet᷑ in decre. ad deliberandū. que non est in hac cōpilatione: sed q̄ erāt cruci signati vel volebāt si gnari nō tenebant᷑ ad hoc. ⁊ vide ipsam gl. de iudeis. ad li berandā. ¶ Glo. colligit argu. ⁊ sunt clara in fi. doc. ⁊ hoc iō q2 p̄uati nō includunt᷑. Ide3 hosti. ¶ Op. ꝙ alter ipsoꝝ nō teneret᷑ ad votū implēdū cū nō emisisset: vt p3: q2 solū de siderabat insigniri. ad h̄. ſ. eo. scripture. glo. dicit ꝙ l3 ꝟbali ter nō emisisset votum: proposuerat tñ ⁊ ꝓpositū firmaue rat: quo casu id obmittere nō poterat absq3 peccato: alias nō diceret᷑ trāsgressor: vt ibi: de quo dic vt ibi.

¶ De statu monachoꝝ: ⁊ canonicoꝝ regulariū.

¶ Dictū est. ſ. de cōuersione ad religione3: qui aūt cōuer tant cōiter sunt aut monachi aut regulares canonici: iō de statu ⁊ obſuantijs coꝝ videndū est: ideo hāc R̄ica3 submit tit. de mā. lviij. di. ꝑ totū. repetit᷑ in. vj. ⁊ in cle.

t Heodosius. Monaste ria sunt exē pta a lege diocesana: sed nō a lege iurisdi ctionis. h. d. Duas ꝓhibitiones premittit ⁊ scđo rationem submittit: s᷑a ibi. Aut si qd. ⁊ rō submittit᷑ ibi. cū monachis. Pre mitte ꝙ iura epalia diuidunt᷑ in duas spēs: q2 qdā sunt đ le ge dioce. qdā de le lege iurisdic. habet᷑. x. q. j. in sūma. de of fi. ordi. cōquerente. ⁊ .c. dilectus. ⁊ aliqđ de prescrip. audi tis. his positis pone casum in termīs. ¶ No. ꝙ possunt epi iurisdictionalia exercere in quolibet monasterio: ⁊ etiā di sciplinas īponere regulares: ꝙ eps sibi vendicet iurisdictio nem in monasterio. de quo de offi. ordi. q̄to. ¶ Not. scđo ꝙ in monasterio eps nō h3 portionē oblationū: sec⁹ si i eccle sijs secularib⁹. de offi. or. ꝯquerēte. ¶ No. h̄ regl̄a3 ꝙ mo nasteria q̄tu3 ad. l. discipline. ⁊ .l. iurisdictiōis: cēsent᷑ dioce sano subiecta. ¶ No scđo ꝙ monasteria q̄ ad. l. dioce. cē sent᷑ exēpta a dioce. suis. ¶ No. ꝙ portio oblationū v᷑ aliis datoꝝ iter viuos: cū in ꝑcipiēdo ꝯsistāt sūt legi dioces ane ⁊ a talib⁹ monasteria sunt exēpta: ⁊ sic i mōasterijs nō h3 ius exigēdi q̄rtā oblationū vel alioꝝ datoꝝ iter viuos: q̄tūcum q3 ꝓ aīa donent᷑ v᷑ donata p̄sument᷑. ¶ Op. ꝙ p̄sb̄ri non hūt iurisdictionē i monachis: q2 eps solus ē ordinari⁹ totius dioce. de offi. or. q̄m̄. R̄ndeo dupl̄r s᷑3 doc. Primo ꝙ istđ ꝟbū p̄sb̄ri đnotat archip̄sbyteros rurales: q̄ aliq̄ñ in s̄biect3 hr̄e cēsent᷑ iurisdictionē. facit qđ no. đ offi. archip̄s. c. ij. vel pōt exponi p̄sb̄ri tui. i. epi tui: loq᷑ eñi archiepo: ⁊ sic de suf fraganeis loquit᷑: ⁊ iste vltimus intellect⁹ mihi magis plac3 ⁊ ꝙ epi appellent᷑ aliq̄ñ p̄sb̄ri: alleg. xcv. di. oli3. in p̄n. So. l̄ra hic dicit ꝙ disciplina est molesta: imo v᷑ ꝙ sit ꝓfectus ⁊ medicina. de peni. ⁊ remis. cū infirmitas. de sen. excō. cū me dicinal᷑. Dic ꝙ est molesta suscipiēti: q̄ corrigi nō vult: me dicina tñ ē in se. In hac mā. Inn. ponit duas regl̄as. Pri ma regl̄a est ꝙ in his q̄ nō respiciūt ppl̄m sicut in his q̄ dant᷑ pietatis cā vel religiōis intuitu: nullā ꝑtem d3 hr̄e eps: nec h3 eps aliqđ in eis: p̄ter ea q̄ iurisdictiōis sunt: vt. xvj. q. j. cu3 ꝓ vtilitate. q̄ dicit ꝙ nō pōt eps mittere monachū ꝓ alijs quā ꝓ cōib⁹ negociis extra monasteriū. Rō ē q2 cōit᷑ monachis vagatio ē īhibita: ꝗ cū talia n̄ sīt đ lege iurisdictōis: n̄ h3 eps eos grauare: nō ob. eo. ti. q̄ vere. ⁊ .c. i prochia. q2 loquuntur qñ h̄ faciūt đ licentia abbat3: ⁊ nō mādato epi q̄ eis nihil ꝑ cipet᷑ pōt. xiii. q. ii. luminoso. Scđa regl̄a ꝙ ē a monachis eps nihil ꝑcipit ex his q̄ sunt legi dioce. nisi de his q̄ ꝑcipit monasteriū exēptū: v᷑ nō exēpt3 rōne ppl̄i: ꝑ h̄ infert ꝙ exē pti ⁊ monasteria tenentur ad debitam partem mortuario rum. de sepultu. de his. ⁊ .c. in nostra. non tamen tenetur de his que dantur causa mortis quanqua3 sint legis diocesane x. q. j. decretum. ⁊ hoc ideo q2 mortuariu3 debet᷑: ⁊ soluitur

vt debitum rōne populi:ꝛ dat a pplo ex debito.de testa.re/
quisisti.ꝛ iō in relicto cā mortis:vt ibi:donatio aūt inter vi/
uos nō pcipit vt debitū sub rōne pplī:cū non soluit ex ōbi/
to:sed soluit gratuite ꝛ volūtarie.de cēsi.ex pte.vel dici pōt
ꝙ q̄rta mortuarioꝝ est de lege iurisdictiōis: nam canonica
illoꝝ competit rōne sacramentoꝝ:ꝛ inter illas ecclīas fit di
uisio a qbus suscipiunt sacramenta.de sepul.cum quis.lib.
vj. sed collatio sacroꝝ est de lege iurisdictionis: q: sunt ac
cessoria ad sacra:ꝛ sic sapiunt nām eoꝝ.s̄.ti.j.magne.ꝟ. cuꝫ
igit.Jo.idē dicit in q̄rta decime:cū pro sacris det. de deci.
cū sint hoīes.ꝛ.c.aplice.vel in q̄rta decimaꝝ nō est q̄stio: q:
monasteria nō recipiūt decimas:sed alijs dant.xvj.q.j.alia.
de deci.nup.ꝛ sic cū quarta debeat de decimis ab alijs pce/
ptis:nunq̄ teneant ad quartā:sed nec ex vltimis donationi/
bus posset monasteriū hēre decimā:nisi cū suo onere cū nō
valeat donatio:nisi quo ad pteꝫ decimaꝝ.xvj.q.j. si qs laic⁹
Intelligit ꝙ donasse decimā solū que ad eū spectat:nec alijs
nō ꝯsentientibus querit cū posset ꝑiudicare.ꝺ dona.pasto
ralis.ꝛ.c.inter dilectos.ꝛ si dicas pceptionē decimaꝝ nedū
q̄rte esse de lege diocesana:rūdet ꝙ quo ad possessiōes mo
nasterioꝝ:monasteria nō esse exēpta: nisi ꝓbent exempta.ꝺ
deci.suggestū. Ad psonales vero nec clerici nec monachi
tenent:vt no.de deci.c.nouū.ꝛ sic ꝙ nō dent de lege aliqua
esse nō possunt. Recitat opi.alioꝝ dicentiū ꝙ nō sunt exem
pta a quarta decimaꝝ mortuarioꝝ vel oblationū:etiaꝫ si in
vita offerant.de offi.ordi.cōquerente.de oblatione est exp̄s
sum.xvj.q.j.alia.que loquit de ecclesia cartusich.q̄ est eccle
sia regularis. Nec ob.ea.q.decimas.ꝛ.c.se.si monachi deci
mas hēant de ꝓprijs laboribus:ꝑuilegium est.de deci.sug
gestum.ex parte.ꝛ.c.nup.als ad decimas tenerētur: vt in.c.
alia. Non.ob.que dicūt ꝙ oblata monasterio non subsunt
legi dioce.vt hic cū si.q: non subsunt in oībus:q: de lege dio
cesana est ꝙ oēs ecclesie cōferant epis qn̄ vadunt ad papaꝫ
vel regē vel synodū:vel qn̄ facit expēsas ꝓ cōibus negotijs
ecclesie.x.q.iij.vnio.xij.q.ij.c.vobis enim.ab his aūt colle/
gialibus sunt exēpta monasteria: vt ꝓbant dicta capla: ma
xime.c.viij.q.j.quā sit.vel p̄dicta nō sunt.de lege diocesana
sed iurisdictionis:de qua lege dicunt omnia ad que mona/
steria tenent:nec de ipsa fit mentio in antiqs canonibus:sed
tm̄ in nouis decre.que ꝟba magralia fuerūt:ꝭm Inno.de q̄
de offi.ordi.cōquerente.ꝛ.c.dilectus.ꝛ de ma. ꝛ obe. super
his.ꝭm Inno.hoc aūt certū dicit Inn.ꝙ si monachi moran
tur in aliq̄ ꝓrochia:subsunt etiā quo ad legem diocesanam:
nisi sint ibi vt collegiū.x.q.j.c.j.exceptis grāgijs.de cēsi.c.fi.

Monachi.

Consilium est hīs plura di
cta:ꝛ breuius sūmari nō po
test. Prima pars ponit dicta tria. Primo ꝓse
quēdo tertiū.Scd̄o p̄mū.Tertio scd̄ꝫ:demum
illa ꝓrogat:ꝛ abbatibus negligētibus cōminat. Scd̄a ꝓ
ꝓhibitionē facit:ꝛ ponit penā ibi. priorat⁹. Tertio ponit ali
am ꝓhibitionē ꝛ casus exceptos.ibi.priores. ¶ Nota ꝙ
monachus nō dꝫ habere peculiū. ¶ Scd̄o no.ꝙ soli nō de
bent per villas ꝛ oppida hītare. ¶ Tertio no.ꝙ iura q̄ exi
gunt monachos nō hītare solos:sed debere hēre sociuꝫ: ꝓ
cedunt etiā qn̄ volunt hītare in ꝓrochialib⁹ ecclījs ad illas
ꝓmoti.ꝺ quo.j.de capel.mo.c.fi.ꝛ signa litterā ꝫ solitarios
ex ꝟsi.si qs aūt. ¶ No.penā assumpti p symoniā ad mona
chatū:q: irregularis efficit:ꝛ ex hoc colligit Inno.ꝙ symo
nia etiā extra ordines cōmissa quē reddit irregularē:intelli
ge irregularitate lata ex ꝟsi.qui vero. ¶ No.ꝙ licitum est
monacho tenere bona ꝛ peculium:q̄tum ad administratio
nem p̄lato ꝑmittente. ¶ No.penā tenentis ꝓprium: q: in
vita remouet a cōione altaris:ꝛ in morte ꝑuat ecclesiastica
sepultura:ex quo potes notare ꝙ decedens in peccato mor
tali priuat ecclesiastica sepultura ex.ꝟ.prioratus. ¶ Nota
penam recipientis uel cōferentis ꝑoratum per pecuniam ex
ꝟsi.prioris. ¶ No.ꝙ de iure cōi ius eligendi in prioratib⁹
cōuentualibus spectat ad ꝯuentū:unde sicut in ecclesijs col
legiatis spectat electio ad collegiū.s̄.de elec.c.j. Ita in con
uentualibus de p̄lato principali spectat electio ad conuētū:
ꝛ non ad superiorē abbatem prioratū conuētualem hn̄tem
subiectum. ¶ No.ꝙ talis prioratus in qbus assumunt p̄si
dentes ex electione ꝯuentus censent perpetui: ꝛ nō sunt re/
mouibiles ad uitaꝫ ibi positi. ¶ No.hic tres casus licitos:
ex quibus qs a prioratu conuentuali ꝑpetuo remoueri pōt.
scilicet dilapidatio ꝛ incōtinentia: ꝛ sic in regularibus sola
incōtinentia est causa iusta deponēdi.Scd̄a causa est pp ne
cessitatem maioris officij:ꝛ sic lꝫ in beneficijs secularibus in
uitus nō transferatur ab inferiore a papa:transferī tm̄ in re/
gularibus:ꝛ no.ꝙ oppꝫ has causas esse manifestas: modo
habetis notabilia textualia.expedio per ptes dicta docto.
¶ Quero qd si prioratus nō sufficiat ad tot sustinēdos ꝙ
plures simul hitent. Hoc.dicūt ꝙ prouideri debꝫ ꝭꝫ formā
de qua.j.eo.c.fi.ꝛ eo.ti.per cle.ne in agro.§.ad hoc.in ꝟsi.q
uero. ¶ Oppo.ꝙ abbas nō posset pispēsare ꝙ monach⁹
habeat ꝓprium:q: nec papa posset.j.eo.cum ad monasteri-
um.in fi.sed hic dicit ꝙ pōt hēre ꝓprium ꝛ peculium de cō
sensu abbatis:ꝛ nō pōt dispensare abbas ꝙ teneat peculiuꝫ
ut ꝓprium:ut ibi:sed quo ad administrationē:nō in utilita-
tem suam:sed monachoꝝ aut ecclesie utilitatem ꝛ monaste
rij bene pōt hēre:ut hic puta si cōstitueretur elemosynarius
uel uestiarius uel celerarius:uel aliud simile hn̄s officiuꝫ ꝓ
pter quod recipere hꝫ uel expēdere in usus monasterij suo
rum monachoꝝ tpalia:uel quid aliud:ut pecuniam.ad hoc
de preben.c.ij. ¶ Scd̄o oppo.hic dicit ꝙ monachi qui re
periunt habere in morte peculiuꝫ ꝙ eis nō est aliqd offerē
dum.ꝛ sic ꝑuant oblatione:hoc falsum est:q: monacho nil
debet offerri:q: nil hꝫ.rn̄det nō intelligit de oblatione pe-
cunie:sed de oblatione orationum misse:ꝛ aliorum similiuꝫ
ad deum:nam si sic in mortali mortuus:nil debet tali offer-
ri. ¶ Tertio oppo.ꝙ abbas possit aliquid suscipere cōfe
rendo administrationem monacho:imo pōt certam pensio
nem assignare:ꝛ alios redditus retinere:sicut uidem⁹ ꝙ q̄t-
tidie sic facit.s̄.de preben.auaritie.ꝛ.c.de monachis. Rn̄-
det idem Inno.ꝙ hec decre.ꝓcedit qn̄ priorat⁹ uel obedi
entie cōferuntur:hn̄tes sp̄ale ius annexum:uel bona sibi ap-
propriata uel distincta a bonis monasterij:q: in talium col-
latione nil recipi debet:q: esset symoniacuꝫ:sed ubi tpalia
cōfert abbas de mensa:q: nō cōfert in titulū: sed uult alicui
cōferre:retinendo aliqua in utilitatem monasterij pōt:q: nō
dicit cōferri in titulū:nec appellaret prior:sed custos. nā no
men prior sonat in dignitateꝫ.de ꝑui.uolentes.de p̄ben.nisi.
in.vj.Sed pecunia aliunde solui nō debꝫ:lꝫ ut dicit abbas
dando redditus tpales de mensa sua aliqua retinere:ꝛ cer-
tā pensionem assignare. Uel dicit hosti.cum monach⁹ nō
hꝫ proprium nil dare pōt:per que ꝯcludit ꝙ tales redditus
de mensa solum debeāt solui si pcipiant:sed si cōtingat ste-
rilitas aliunde:isti redditus nō deberent solui:sed uel fit re
missio uel spectat ubertas sequentis anni.de locato pp. de
quo etiā remittit hosti.ad no.p se.de symo.nō satis. Quid
si eps ꝯstituit vnum archidiaconū sine ꝯsensu capli.lx. di.c.
p̄mo.lxxx.di.epi.ꝛ si ibi posuit archidiaconuꝫ: an possit ad
nutū remouere:dicit ꝙ nō:q: dignitas secularis est que est
ꝑpetua.nam seculares non ita de facili remouent sicut regu
lares.j.de sy.per tuas. Iteꝫ seculares sunt ꝑpetui:secus i re
gularibus:ꝭm Host.quasi uellit ꝙ licet abbas possit remo
uere ad nutuꝫ illū quē solū hꝫ ponet.j.e.cū ad nraꝫ.§.ꝑor.tm̄
sec⁹ est i p̄lato seculari q ponit p solū epm:uel aliū p̄latū:q:
non p h̄ p illū solū remouebit. Ulterius dicit host.hic pa-
tere p̄latū in ecclīa regulari debere p electionē creari:sicut
in alijs ecclījs.s̄.de elec.c.j.xvj.q.vlt.c.ꝯgregato. Scd̄o di
cit colligi ꝑores per electionē assumpti: non possunt ad nu
tuꝫ remoueri:alij aūt ad nutū reuocant:nec ꝯfirmāt in eis.
de ꝯfir.utili.porrecta.ꝛ.c.ad nraꝫ. Tertio dicit ꝙ ꝑores p
assūptionē p uiā electiōis nō sūt sine ꝯsensu epi instituēdi: ꝛ
ꝯsr̄ nec remouēdi:ideo tex.h̄ dic canonice.Idē dic vin. de

habẽtibus curã.j.eo.q dei. de capel.mona.c.i.li.vj.⁊ de pri uil.volentes.§.sane. ¶ Uenio ad glo.⁊ opp.q monachus p̃fici possit in ecclesia parrochiali.xvij.q.i. in parrochia cũ pro vtilitate ⁊.c. doctos. Solu.dicit glo.q de iure cõi nõ põt:q2 soli habitare nõ p̃nt:sed ex dispensatiõe sic:⁊ hoc sentit hic glo. In collegiata vero eccl'ia dicit glo.q v3 q de iure communi eligi possit.j.eo.q dei.dicam ibi. Inno. dicit q hanc dispensationem facit abbas de consensu episcopi: ⁊ ħ intellexit Jo.an.in pauperibus ecclesijs que nõ p̃nt plures sustinere:si non essent sic locupletes q possẽt sustinere. quidã dicũt q de iure cõi põt p̃fici eccl'ie parrochiali.j.e.q dei.⁊ hic.q assentit Tan.⁊ goffre. Hostien.dicit q verbum quascũq3 parrochiles, est ꝯ hanc distinctionem ⁊ remittit ad sũmã.e.ti.§.vtrunq3 populũ. Uin.dicit de iure cõi monachũ nõ posse assumi ad parrochialez eccl'iaz gubernandã ẽt loco necessitatis q̃uis olim ꝓpter necessitatez ⁊ defectum clericorũ seculariũ antique canones ex dispensatione pmittebant monachos ad ecclesias assumi que necessitas hodie cessat cum clerici seculares reperiunt̃ in copia. Sed dicebat Hugo. q hodie sunt multi clerici qui possunt eligi.⁊ q2 naturaliter monachus req̃rit claustrum xvi.q.i.si cupis.facit.c.q cũ ꝓ vtilitate.hãc materiã expediã in dicto.c.q dei.⁊ dixi plene in cle.i.de elec. ¶ Oppo.cuz glo.in v̾bo pmissum:q monachus hẽat ꝓpriũ.xvii.q.i.de viduis. So.gl.non soluit.dic q nõ loq̃tur de ꝓfesso:s3 de quibusdã que sunt tñ obligati ad continentiaz: de quibus xij.q.vlti.c fi.de elec.indemnitatib⁹ i fi.in consilio vien.e.ti. attendẽtes:vel dic vt no.j.eo.cũ ad monasteriũ. ¶ Querit gl.qd si aliq̃s efficiat̃ monachus sub illa cõditiõe q ꝓprium retineat.glo.dicit q frangitur conditio vt turpis ⁊ contra substantiã vt monachus remanet:de condi.appo.c.qcũq3 ff.si vsufruc.pe.l.i.§.i.vbi conditio apposita ꝯ sbam iniciat matrimoniũ sic ⁊ ingressus q2 conditio de ꝓprio retinendo est ꝯ substantiaz monachatus. p3 eni in tali: q papa non dispensat sicut nec i continentia.j.e. cũ ad monasteriũ in fi.ad ħ.xxxij.q.ii.solet. Glo.recitat opi.hosti. tenuit nõ valere igressuz ⁊ hoc seq̃t ħ glo.q2 castitas ⁊ abdicatio ꝓprij est de substãtia mõnachat⁹.dicit tñ q icontrariũ facit tex. de conuer.cõiuga.dudum:sed ille tex.nihil facit.vt ibi dixi. Hostiẽ.dixit q si protestatio ẽ de ꝓprio retinendo ad ꝓprietatẽ nõ valet receptio:s3 quo ad vsuz hoc fieri põt q2 ħ nõ est ꝯ sbam.hoc sentit glo. tertia q clerici vel vo. insinuãte.⁊ bar.in auten.ingressi:qui ab istis forte habuit. Sed dicit Jo.an. q talis receptio non ẽ longe a symonia s̃m tan. ⁊ vin.vñ dicimus hoc nõ posse fieri ex pacto.xij.q.i.illi. Tu dic: vt plene dixi in.c.fi.e.titu. ¶ Quero de ratione quare non debeat sepeliri: dicit glo.quia decessit in mortali pctõ ⁊ alleg.cõcor.⁊ signa eã. ¶ Opp.. q p̃nt tales priores ad nutũ abbatũ remoueri.j.e.cũ ad monasteriũ.§.tales. Sol. dicit glo.q q̃daz sunt qui in monasterio ꝓmouent̃ per canonicã electionẽ ⁊ sup̾iorez cõfirmationẽ:⁊ tales ad nutum non remouent̃ p̾io iure suo sine cã non priuant̃.lvj.di.satis peruersuz. Quidã sunt q ꝓmouent̃ sola sup̾ioris ꝓmotione ⁊ tales p̃nt deponi ⁊ remoueri ad libitũ. vt in contrario de quo vide qđ no.de p̾bẽ.cũ singula.li.vj.super v̾bo ad idem.⁊ dixi in dicta cle.i.⁊ vide ibidẽ.

r **Ecolentes.** Monet cistercien̄. qđ seruent regulã suam secũdũ primariã istitutionẽ.hodie illa clausula in istis partib⁹ est tota colapsa. In prima parte decisa.s.ordo cistercien̄.cõmendat̃ In secũda consideratis modernis tpibus rep̾hendit̃. In tertia vt ipsi sũt suis terminis ꝯtenti admonent̃. In quarta q̃liter domus q̃ eisdem cistercien̄.subijciunt̃ se eis cõformare debeant instruunt̃. secũda ibi dolentes.tertia ibi.ideoq3.quarta ibi.ceterũ. ¶ No.hic quattuor vel quinq3 que sunt ꝓhibita monachis cistercien̄.⁊ sic v3 q extra ordinẽ nõ p̃nt trãsire ad ecclesias seculares.qualiter itelligat̃.j.dicet̃. ¶ No.scđo q hẽre fidelitãtes homagia ⁊ p̾eminentias villaꝝ repugnat istitutiõi ordis cistercien̄. ¶ No.q eodẽ iure q̃s iudicari d3 q̃ vtit̃.ad ħ de vi.⁊ ho.cle.c.si. ¶ No. q domus alteri⁹ religiõis ⁊ habit⁹ p̃t subijci ⁊ ꝯñr vniri religiõi alteri⁹ habitus vel religiõis conformare tñ se debẽt tã i habitu quã in obseruãtijs de quo p paul.in cle.i.de elec. ¶ Itez no.q cõgregatio vnius p̃t se alteri religiõi subijcere. de quo.s̃. ꝺ his que vi metu fue.ca.fi.cum dilectus ⁊ de resti.spo.olim. ¶ No.q data cõione exterioꝝ d3 dari ẽt cõitas interiorũ ⁊ cõformitas ⁊ sic intrinsece ⁊ extrinsece cõgregatio monachorũ d3 esse ꝯformis. Quid ẽ homagiũ? dicit hosti. quedã pmissio que flexis genib⁹ vel obstañ.pp dignitatẽ p̃sone ꝓmittit̃ in manib⁹ alterius pmittẽdo q erit suus hõ legalis ⁊ q eũ iuuabit ꝯ oẽs.quã ꝓmissionẽ fecit iurando ⁊ postulãdo ⁊ poterit hãc fidelitatẽ p̃stare.tertio salua fidelitate primi.⁊ si p̾mũ est licitũ ⁊ secundũ seruandũ.de iureiu. .c.veritat].⁊.c.ea te. Talis tñ fidelitas in spiritualib⁹ locuz nõ h3.i.ꝓ spiritualibus fieri nõ d3. ꝺ iurepa. in cle.pastoral' .§.rursus.ꝺ symo.ex diligẽti.⁊ ꝺ re.iur].c.idignũ. ¶ Quero an ista q̃ ħ dicunt̃ sint p̾cepti? dicũt doc. q v3 q non pp verbũ exhortamur.s3 dicũt q huic cõsilio parenduz ẽ de q̃ de eta.⁊ qua.ad aures. ¶ Uenio ad glo. Querit glo.quid cõprehendat̃ appellatiõe altariũ? dicit gl.q ecclesie.i.q.ii. quesitũ. sed hoc restringit̃ ad decimas pp verbũ ecclesias vel s̃m doc.loq̃tur de alijs redditibus ex altaribus ꝓuenientibus. ¶ Quero quid cõprehendit̃ hic appellatiõe iustitiarie.dicit glo.i.officia iudicũ seculariũ qui iustitiarij ꝓ aliq̃bus locis appellantur vel pecunias ex iustitijs ꝓuenientes .s̃.de offi.ordi.dilect⁹. ¶ Quero quid itendit ꝓhibere p tributaria? dicit glo.q itendit ꝓhibere officia exigentia tributa.vel s̃m hosti.itendit dãnare violentã exactionẽ tributoꝝ que fit ab hoĩbus in quibusdã locis.dicit ẽt q q̃cq̃d dicat hec l'ra vel primaria istitutio in aliquibus locis p̾cipiũt ⁊ exercẽt. ¶ Quero q̃liter mutare possũt? dicit glo. datis villis pro agris:q2 villas habere non possunt ⁊ si nõ possint mutare vel emptorẽ inuenire:dicit Uincẽ.q faciẽt idẽ elemosinã vel eas abijciãt ex quo ꝯ ordinẽ est vt retineãt. Acquiro ergo ⁊ trãsfero dominiũ eius q retinere nõ possũ ad instar creditoris ff.de pigno.l.si cõuenerit.⁊ dicit ẽt hic q ingrediens nouiter monasterium habet per acceptationez sicut qui per centum annos stetit:⁊ si soluerit monasterium ita recipit partem suam.xviii.q.ij.in nullo:secus si ad aliuz locum transiret q2 tunc sua tantum darentur sibi: de cle. coniuga.q a te. Anto.de Butrio.

s **Uper** Regular] vl' religiosus q ꝓpriũ .nõ resignauit i morte i cimiterio sepult⁹ d3 exhũari: si sine scãdalo fieri p̃t.h.d. cõis diuisio.scđa ibi:iq̃sitiõi.quã ꝓrogat ibi:ħ aũt. ¶ No. sũmariũ. ¶ Scđo no. q q̃libet i pctõ decedẽs p̃uat̃ eccl'iastica sepultura. ¶ No. q sepult⁹ ꝯ iura ⁊ q decessit i pctõ ẽ exsepeliẽd⁹ extra eccl'iaz dũ tñ sine scandalo fieri põt.ex hoc colligit Inno.q pp scandalũ sepult⁹ ꝯ iura nõ exsepelit̃. ¶ No.q ꝺ similib⁹ ad similia ꝓcedẽdũ ẽ in iure. ¶ Itẽ q reg'la põt allegari:vt auctẽ. ⁊ faciẽs ꝯ reg'laz i substãtialib⁹ peccat mortal'r. ¶ Quero de rõne quare priuat̃ sepultura? dic iõ q2 decessit i pctõ. ⁊ dicit gl. ꝓ talib⁹ nõ orãdũ.gl.alie sũt clare. ¶ No. Inno.q ꝓ scãdalo euitando quis non exhumatur q alias exhumãdo foret.

q **Uod dei.** Canonicus regularis p̾fici p̃t parrochiali. etiã seculari q hẽre d3 secũ sociũ sui ordis.h.d. In prima exordiũ. In secũda narratio ⁊ supplicatio. In tertia supplicatiõis admissio cũ duplici motiuo. secunda ibi sane.tertia ibi.licet.⁊ ibi neq3 habitũ assumens.tantã eni emittens ꝓfessionez licet nõ fecerit expressã nec tacitã surgentẽ ex habitus assũptiõe: s3 aliã tacitam de quo cum gl.vltia. ¶ No.q effectus declarat ⁊ demonstrat suã causam.⁊ per demonstrationem ⁊ cognitionẽ effectus transit in

fit in cognitionez sue cause. ⁊ allegari pōt ad illud per extrinseca cognoscunt̄ intrinseca. ¶ No. secūdo ꝙ fratres ⁊ monachi possunt quem admittere ad religionis votum de reg. porrectū. ¶ No. ꝙ ē dare duplicē ꝓfessionez ⁊ voti sollēnizationē. quedā ē sollēnis ⁊ expssa: quedā tacita. sollēnis ⁊ expressa emittit̄ p verba cū sollēnitatib⁹ suis: sed tacita p assūptionē habitus religiōis voto simplici pcedēte: aut ꝓmissione de vouendo. ¶ No. ꝙ parrochiani ēt laici possunt prosequi ꝓmotionē ⁊ ꝓuisionē factā ī ecclesia parrochiali ꝺ plebano. An aūt ibi possit hēre ius eligēdi vel psentādi: pz. s̄. de elec. sacrosanc. ⁊ c. messana. ⁊. de iure pa. nobis. ¶ No. ar. ꝙ vbi psona als̄ inhabilis assumit̄ ad dignitatē vel beneficiū in alia diocesi: dispensatio circa psonā spectat ad epm in cuius diocesi assumit̄. ¶ No. scdm Inno. ꝙ licet nō exꝑmat quis cui religioni se deuouerit in dubio intelligit̄ vouere in regula in quorū fratrū manib⁹ votū emisit. ¶ No. hic ꝙ votū simplex emittēs ēt nō facta ꝓmissione pōt assumi ad ecclesiā parrochialē quod qualiter ītelligi debeat dicā. ⁊. ¶ No. hic. ar. ꝙ ēt simpliciter vouēs ⁊ ex voto simplici alligatus ecclesie ad aliā ecclesiā curataz assumi non pōt absq̧ licentia abbatis: in cuius regula votū emisit. ⁊ sic ampliat hec decre. si religiosus. de elec. in. vj. ibi hoc psertim de licētia tñ ⁊c̄. ¶ No. ꝙ statuta ī monachis nō extendunt̄ ad canōicos regulares. ¶ No. ꝙ regula canonicoꝝ regulariū censet̄ leuior ⁊ laxior q̄ꝫ regula monachoꝝ. ¶ No. ꝙ de iure cōi monachi assumi pñt ad regimen parrochialiū ecclesiaꝝ. ¶ Et no. casuz pp quē pñt assumi. s. per officiū predicādi ꝙ multis est ꝑuilegiatus ⁊ specialiter in isto. Si ergo predicare nescit nō subest iusta cā dispensandi vel transeūdi: ⁊ sic licite non trāsit. s̄. ti. i. non licet. vbi dixi. ¶ No. ēt ꝙ vltra sectā mōasterii de iure licere nō vī monachis solis inhabitare ēt in parrochialibus ecclesijs ⁊ iō si comode fieri pōt dz hēre sociū de quo dica. ⁊. de cap. monachoꝝ. c. fi. ⁊ vide glo. in cle. ne ī agro. ī verbo ad claustrū de sta. mo. ¶ No. monachū assumptū ad ecclesiā secularē ex toto non absolui a voto ⁊ obligatiōe seu obseruātia religionis. de quo plene dixi in clemē. i. de elec. Ꝺz attendatis: qꝛ aliqualiter decre. est fortis ī suo intellectu: ⁊ ēt hz bonā materiā expedio more cōsueto decre. Sed primo dicta doc. Secūdo veniā ad apparatū. ¶ Primo vī ꝙ nō fuerit necessaria licentia abbatis in trāsitu huius plebani. Itē ꝙ non cogat̄ hēre sociū sui ordinis. Si. n. iste fecit votū simplex: nō erāt religiōi obligatus: vt no. s̄. ti. i. per tuas: ex q̄ nō erat ꝓfessus expresse nec tacite sumendo habitū. ergo argumēta q̄ hic facit papa de monacho ad canonicū regularē: ⁊ ꝙ dī de licentia: ⁊ de socio nō vī pcedere. ergo ⁊c̄. Respondent doc. ꝙ licet non dicat̄ in littera: tñ iste fecerat professionē: sic sollēnizauerat votuz: ⁊ si dicat̄ hoc nō patit̄ tex. qui dixit ꝙ fecit ꝓfessionē sollēnem: nec habitū assumpsit: dicūt ꝙ lz non fecit sollēnez ꝓfessionē assumēdo habitū: tñ alias fecit professionē. Hostien. tamen in quadam additione sentire videtur ꝙ hic fuit tacita professio: quia iste emisit votum simplex cum ꝓmissiōe religiōis ⁊ renūciauit bñficio. vñ p actū renūciatiōis apparet ꝙ vitā voluit mutare: ex quo solo actu inducit̄ tacita ꝓfessio. s̄. de regu. c. statuimus licet nō fecerat sollēnem verbalē expressaz vel tacitā assumptionē hītus ꝓfessoris: sz als̄ sic ꝙ apparet eū voluisse mutare vitā: h̄ dicūt sup lr̄a ꝙ ēt in reuolutiōe glo. reuocabit̄ ī dubiū. ¶ Scdo oppo. ꝙ solus epus florentinus dare non potuit licentiā trāseundi ⁊ cōsentiendi electiōi: imo requiritur licentia epi a cuius diocesi assumit̄ de cle. nō residē. fraternitati. ⁊ de cle. peregri. per totū. Dicit Inno. ⁊ Jo. an. ꝙ florentinus dedit licentiā cū cōsensu epi boñ. vel saltez cum consensu prioris sancti vitalis vel victoris ⁊ cōuentus: qꝛ licet dispensatio spectet ad florētinū: tñ fieri nō potuit sine cōsensu epi boñ. vel saltē cōuentus ⁊ prioris ecclesie a qua assumit̄. s̄. e. monachi de renūcia. admonet. Et hic vt in. c. si religiosus. de elec. in. vj. Quia ꝯsēsus prelati sufficit sine cōsensu conuentus. Videte nō video ꝙ exigatur aliqua dispēsatio: quia monachus eligi pōt: lz postuletur postulatiōe nō sollēni. de renūcia. c. fi. ⁊ de postu. p̄la. c. i. ⁊ fi. Et satis puto ex quo trāsit ad aliā diocesim monachus cū iā sit subiectus epo boñ. exigat̄ epi licentia: tñ inquantū exigit Inno. licentiā epi florentini hoc verū: qꝛ vult ꝙ dispensatio est faciēda de psona inhabili ab epo ad cuius ecclesiaz assumit̄: nō eni ecclesie a qua sumit̄: inquantū tñ exigit dispensationē: pēdet ex opi. an monachus possit assumi ad ecclesiā parrochialez de iure cōi: an requirat̄ dispensatio: de quo. ⁊. inquātū requirit licentiā epi in monacho transeunte ad aliā diocesim. vñ dicit per ea que no. de renū. admonet. Hostiē. ergo dicit ꝙ duo sunt necessaria. s. abbatis ⁊ prioris licentia. ⁊ diocesis loci: ⁊ sic intelligendū. xvj. q. i. c. i. ⁊ §. ecce vsq̧ ad §. his oīb⁹ lv. di. c. priscis. de quo de renū. post trāslationē circa princi. ¶ Tertio op. ꝙ ad parrochiāos nō spectet ius assumendi quem in ecclesia plebanali cū ius presentādi aut eligendi principalē p̄latū in ecclesia collegiata non pōt spectare ad laicū. de electiōe. c. sacrosan. ec. ⁊ c. messana. de iure pa. nobis. Dicunt doc. ꝙ licz nō pñt parrochiani habere in talibus ecclesijs ius eligendi: tñ dicit Inno. ꝙ ꝓuisionē electionis vel postulatiōis factā ab his que eā facere possūt: habēt ꝑtātē ꝓsequēdi ⁊ petēdi: vt dimittat̄ ꝙ no. vñ dicit ꝙ petere pñt īstitutionē ⁊ ꝯfirmationē: ⁊ pōdera hoc: subdit qꝛ dicit ꝙ petere pñt institutiōes: ⁊ hoc iō: qꝛ interest subditoruz ne sub malo p̄lato patiant̄ famē ⁊ sitim spūalium ⁊ verbi dei viij. q. i. c. audacter. xvj. q. i. cōstitutus. ⁊ de elec. querelā. dixerat ꝙ erat dictū Inno. imo ⁊ goffre. hic aūt temꝑat Hosti. vt pcedat in parrochianis laicis patronis: illis eni͂ propter ius patronatus pñt ꝓsequi talia: als̄ nec in elec. nec ī ꝓsecutiōe se ītromittāt. de elec. c. oēs. c. quisq̧. ⁊ c. sacrosan. ⁊ c. messana. Inmmo nec de litibus spūalibus. de arbi. contingat. ⁊ de iudi. decernimus: nec ēt admittūtur ad actū ī actione prelati vel clerici: nisi in exceptis. de accu. cū. p. ⁊ de symonia. c. tanta. ¶ Attende qð dictuz est de institutione: qꝛ non pñt prosequi est veruz cum aliter iuxta notata in dicto. c. cum Jo. An aūt q̄ꝫtuz ad remotionē pñt prosequi: recurre ad notata de testi. ex parte adde. vbi dī siue dici vī ꝙ nō: Sed ꝯtrariū sentit hic goffre. ⁊ Hosti. qñ sunt patroni: per qð possit ī pari illa glo. vt pcedat: nisi laicus sit patronus. ¶ Op. ꝙ iste pleban⁹ vituperari nec laudari debuerit: ꝙ renūciauit plebāie nō ī manib⁹ plebāi vel p̄lati: qð facere debuit: vt nota. in. c. admonet. ⁊ c. ꝙ in dubijs. de renuncia. So. licet in alijs nō in hoc fuit laudādus: nā nō valet renunciatio nec fieri pōt q̄ꝫtūcūq̧ publice. nō in manibus sui p̄lati: fm Inno. ¶ Oppo. secūdo ꝯtra fi. ꝙ monachus elect⁹ ⁊ trāsiens ad parrochialez ecclesiā nō teneat̄ ad obseruantiaz religionis. xviij. q. i. c. i. Respondent doc. dando scdaz in duplici loco. s. ꝙ quantū ad obseruantias regulares incōpassibiles cū dignitate ⁊ exercitio dignitatis ad quā transit ab alijs obseruātijs: seu iugo regule transeundo absoluit̄ ⁊ liberāt̄: sed quantū ad compassibiles nō: qꝛ trāsit. s. monachus cū dignitate: qꝛ multe sunt cōpassibiles: ⁊ ab illis non absoluitur trāseundo: sed tenet̄ eas obseruare: ꝺ quo aliqd. ⁊. dicā. ⁊ dixi plenissime in cle. i. de elec. ¶ Venio ad. q. ⁊ q̄ro in quo differunt canonici regulares a monachis. dic ī tribus. Primo qꝛ laxiori regule deseruiunt: vt in lr̄a. Scdo qꝛ differūt ī hītu: vt de se patz. Tertio qꝛ aliq̄ canonici comedūt ī refectorio carnes: secus ī monachis. ⁊. c. primo. §. in refectorio. Itē auctor est diuersus: qꝛ canōicoꝝ Augusti. monachoꝝ bñdictus. Scdo p hāc decre. dicūt doc. ꝙ qlibz sacerdos de iure communi habet officium predicandi eo ipso ꝙ habet parrochiam: vide tex. cum glo. in cle. dudūz. §. hmōi. de sepul. vltimo scire debet̄ ꝙ doc. hic ponunt. xviij. priuile. offīj p̄dicādi: q̄ sūt ī iure sparsa. Primū est quia de qualibz religiōe pt̄ qs assumi ad hoc officium. nota ⁊ vide quam sit. Secundo quia ordo predicatorum est precipuus ordo in ecclesia dei. Tertio quia nullus laicus ad hoc offi-

cis admittatur. Quarto qȝ etiam clericus non missus ad/ mittitur. Quinto quia nullus admittitur nisi palã ad hoc offiñ. J. de hereti. cũ ex iniuncto. Sexto qȝ pdicator sit vica/ rius epi. Septimo qȝ pficiaꝛ in ecclesijs parrochialibus in cathedralibus: ⁊ in regularibus pñt esse coadiutores epi: hi habenꝛ de offi. ordi. inter cetera. Octauo qȝ mittanꝛ ad studiũ theologie. Nono qȝ pdicatoribus licitũ ẽ pdicare ad hoc. S. e. ex multa. §. de clericis. licet nõ in alijs clericis: ⁊ elemosynis recipe pñt: etiã ab excõicatiõe se. J. de sen. excõ. c. cũ volũtate. Decimo qȝ postulatio taliũ facilius admit/ tatur pp hoc officiũ. iuxta notata in. c. in causis. de electiõe Undecimo vt pscribaꝛ alterius epatus ecclesia etiã cũ cõ/ sciẽtia alie rei. de pscrip. c. i. Duodecio nec cũ gentilib⁹ ci/ bis percipiaꝛ. de iudeis. quã sit. Decimotertio vt diuersarũ religionũ hitus pp hoc officiũ cõfirmeꝛ. de vita ⁊ ho. cle. deus qui. Decimoquarto vt excõmunicati admittanꝛ iter ecclesiã: donec predicatiõis officiũ exerceꝛ. de sen. excõica. c. responso. Decimoquinto vt clericus ẽt religiosus si co gaꝛ mendicare votũ vltramarinũ pp pdicãdi officiũ emit tere possit ⁊ exeq. S. ti. i. ex multa. ⁊. c. si. Xvi. vt idignus: vꝛ insufficiẽs admittaꝛ: õ eta. ⁊ qli. c. pe. ⁊ fi. Xvij. ut certe per sone nõ audiãt leges vel phisicaȝ: ne h officiũ negligaꝛ. ne/ cle. vel mo. c. fi. Xviij. vt secure pponaꝛ verbũ dei in gñe. ⁊ si aliquis ocultus peccator tangaꝛ in spẽ iuxta illud non erit. all'e. verbũ dei. ad thimo. ij. ⁊. xliij. di. ephesijs. Deci/ monono ordo predicatorũ in multis est puilegiat⁹. J. de ex cess. pla. nimis. ¶ Uenio ad glo. Quero de effectu pmis/ sionis: de ingredienda religiõe. Glo. i. dicit qȝ p eaȝ cõpel/ litur ad igressũ licet nõ fecerit professionem. de reg. porre/ ctũ. ⁊. c. per tuas. Nec ob. si nõ erat canonicus effectus non debeat respõdere. vt de canonista: qȝ. J. facit. So. dicit Jn/ no. dato qȝ per pmissionem nõ esset canonicus: tñ cogi pote rat. S. ti. primo. per tuas. Uel dic vt dixi in littera: qȝ vt no/ ta. in dicto. c. per tuas non cõpelliꝛ: ſȝ est cõsiliũ vt dixi ibi. ¶ O ppo. qȝ absqȝ licentia ministrare potuit vt pȝ: qȝ re/ nunciatio nõ tenuit. de renũcia. qȝ in dubijs. So. dic qȝ non poterat administrare absqȝ licẽtia: tñ quãtũ ad se fuit renũ ciatio tenuisset. ¶ No. gl. qȝ renũciatio nõ tenuit de renũ tiationibus qȝ in dubijs. ¶ Jtem no. glo. qȝ renũciatio pin dicat renũcianti quo ad se sine licentia superioris. ¶ Et no ta effectũ vnũ qȝ: dato etiã qȝ vacet donec superior illam ap probet: tñ hȝ effectũ qȝ interim ille administrare non possit nisi superioris licentia: vel dicit gl. intellige qȝ renunciatio tenuit qȝ declaro: qȝ transiuit ad religionẽ: ⁊ sic dato qȝ non possit clericus in manibus alterius renunciare non igredię do religionem: põt tñ renunciare p igressum religiõis absqȝ licentia supioris qȝ soluiꝛ per hoc a ptãte sui epi ⁊ non exigi tur licentia in religionis ingressu per clericũ facienda. vt di xi de re. licet. ⁊ de voto magne. ¶ O ppo. qȝ equiparenꝛ ca nonici ⁊ monachi. So. equiparanꝛ quo ad quid. Sed non quo ad oĩa. pȝ ergo: qȝ licet aliqñ repianꝛ duo extrema pa/ rificanꝛ in exorbitantibus qñqȝ quo ad quid ⁊ quo ad qd non parificata reperiunꝛ de vno ad aliud nõ fit extẽsio: non sufficit vna vel bina parificatio. dicit Jo. an. qȝ parificantur ẽt i substãtialib⁹ regule qȝ quelibet regula substãtialia oĩa pmittit. de maio. ⁊ obe. cũ in ecclesijs. Jtẽ vtriqȝ simul dor miũt ⁊ viuũt. de vita ⁊ ho. cle. qñ. ⁊ pnuinciale consiliũ faci/ unt. J. c. in singulis. vñ dicit qȝ cõueniũt: nisi in excep. hostię. ¶ O ppo. qȝ monachi de iure pmoueri non pñt ad ecclesi am secularem. l v. di. preseri. glo. recitat opi. quas tangit Jo. xij. q. i. i summa ⁊. c. pscis. Prima ẽ opinio qȝ si habeꝛ respe/ ctus ad antiquos canones pmouebantur ex dispensatione si hodie ad nouos promouenꝛ de iure cõi. Secũdo dicunt doctores qȝ nec hodie nec olim pmouebantur de iure: sed ex dispensatiõe tñ qȝ hoc est cõtra consiliũ. S. e. monachi. gl. distinguit inter monachos ⁊ canonicos regulares: vt di/ stinguaꝛ in monachis an subsit necessitas quia nõ pmouẽ tur clerici nec hẽri pñt habiles ⁊ tunc pmouenꝛ de iure. An

vero pmouendi reperianꝛ ⁊ de iure pmoueri nõ pñt: sed ex dispensatiõe sola suadẽte vtilitate pdicãdi sũt canonici re/ gulares pñt pmoueri suadente hoc vtilitate: p hoc est vna dĩa iter monachos ⁊ canonicos regulares. Datur ⁊ scdõ fm glo. que pȝ ex lra qȝ canonici regulares pmoti pñt sta re soli: vt hic. Sȝ monachi nõ: sed glo. dicit qȝ lra in fi. dicit cõtra: vñ h essent quattuor videda que sũt suo loco discutię daũõ obmitto hic. ⁊. glo. in v. pdiciꝛ. ¶ O pp. qȝ papa nõ debuerit approbare istũ trãsitũ: imo cũ nondũ pfessiõem fe cerit ⁊ votũ emiserit debuit cõpelli vt resignet ⁊ votũ adim plet. S. ti. i. per tuas. So. glo. vꝛ facere vnã dĩaȝ ⁊ in illa ho nã colligendo diuersitatem rõnis. dicit eni qȝ dĩa est an sim plex vouẽs õ futuro pmoueaꝛ ad ecclesiã secularẽ: aut ad ca thedralẽ pmoueri ẽt regulariter: vñ cũ nõ exigaꝛ dispensa tio regularis vtilis ẽ vt pmo valeat. scdõ assumiꝛ. hic loqꝛ i pmoto ad plebanatũ q sic renũciaret plebanatui: nõ pos/ sit reassumi de iure ad plebanatũ ꝯ pmissionẽ suã: nisi di/ spensareꝛ: iõ cũ hic circuit⁹ eẽt dãnosus ipsi pmoto: nõ co/ giꝛ renũciare ⁊ pfiteri. Fateꝛ tñ gl. qȝ epũs nõ possit ꝯ pmis sionem suã dato qȝ pmot⁹ possit ſȝ papa sic dispensat. Põt scdõ itelligi gl. ⁊ erit scdã solutio. c. p tuas. loqtur i assũpto hic iuꝛ assumpto: cui⁹ renũciatio nõ tenuerat qȝ nõ fcã i ma nibus supioris: iõ papa eũ dimittit i ea. etiã voto nõ cõple/ to: iprobare eni pt renũciationẽ: nisi dicatur qȝ renũciatio tenuerit pp religionis igressum: qȝ credo i iã ingresso: sed non simplr i vouente. Alij dicũt qȝ papa pt eligere duplicẽ viã. primã hẽre. p tuas: vt prio faciat eũ pfiteri: ⁊ scdõ pmo ueaꝛ: vt hic non exigitur aliq dispensatio: scdõ pt eligere ali am viã: vt rõne maioris boni ad mittat cõmutationẽ voti in meli⁹ qȝ licuit. e. ti. c. i. de regula. lȝ. vel tertio reuertunꝛ do cto. ad glo. qȝ. c. p tuas loqꝛ i vouente pmoto ad epatum q põt post votũ reassumi absqȝ dispensatione: hic loquiꝛ i vo uente q vocaꝛ ad plebanalem ecclesiam ad quã assumi non pt si voueat absqȝ dispensatione. l v. di. priscis. hoc est ꝯ. s. de cisa. Et ideo dicit Jnno. qȝ hoc dictũ non consonat lre: nec honestati. ⁊ hosti. dicit qȝ non hȝ rõnem qȝ i maiori dignita/ te propter maiorem dignitatem siue vtilitatem facilius di/ spensaꝛ. Puto qȝ in. d. c. p tuas. iam fregerat votũ. iõ i pec cato pmot⁹ cogiꝛ petrũ pugnare qd nõ põt: nisi pfiteaꝛ. h aũt nondũ fregerat votũ qȝ nõ suberat tres. iõ cũ non coga tur pugnare petrũ põt pmoueri nec cogiꝛ pfiteri: qȝ votum põt purgari in melius. Recitat glo. dicere alios qȝ hic fece rat pfessionẽ. ⁊ hic dicit gl. qȝ ex littera nõ colligit. Lau. istõ tenuit qȝ postea fecit pfessionẽ qȝ põt qȝ papa mãdat de eo ac si monachus esset vt teneat sociũ: ⁊ arguit de eo vt pses/ so appellãdo canonicũ regularẽ ⁊ pȝ h ex renũciatiõe quam fecit per quã apparuit de mutatiõe vite. vñ dato qȝ expres/ sa nõ fecerit tacitã fecisse videꝛ: nõ p assũptionẽ hitus: ſȝ p sũptionẽ mutatiõis volũtatis vt dixi. S. iõ puto õ iure qȝ cõ pelleꝛ ad pfitedũ siue ad ecclesiam epalem siue ad iferiorẽ cu ratã assumereꝛ. Nã maius bonũ ex quo nõ repugnat ma/ iori bono nõ excusat a minori bono cũ illo cõpassibili: ex q ex voto teneꝛ. Nã pfitẽdo ad multa obligabiꝛ ⁊ obligari põt ad cõpassibilia: ⁊ obseruabilia cũ assumptiõe epatus: ex quo eni eligebaꝛ post votũ iã factũ illud exequẽdo non renũciabat electioni cũ illa cõpassibili. ¶ No. tñ qȝ ad epi scopalẽ ecclesiã põt ẽt clericus secularis assumi: qñ est regu/ laris. de quo in cle. i. de elec. Glo. soluit vltio qȝ attẽdẽd⁹ ẽ modus petẽdi si vouẽs pmot⁹ ad curatũ vel ad epatum po stulet qd agendũ ⁊ non petit dispensationẽ ꝯ votum pp ma ius bonũ: vt posset absqȝ pmotione remanere pcedit: vt h qȝ secũ dispensari põt absqȝ dispẽsatione dũmodo obsuet in eo qȝ põt obseruãtiam regularẽ. vel hic illi cõcordat: qȝ pa pa vult qȝ acceptet dignitatẽ istã tãqȝ regularis ⁊ nõ tãqȝ se cularis qȝ pȝ qȝ vult eũ astringere ad obseruantias regula/ res ⁊ sic acceptãdo licite pfiteri vꝛ. ⁊ iõ dȝ secũ hẽre mona/ chũ. glo. sequens ponit duo officia ⁊ priuilegia pindicandi reliq posui sup tex. dic vt dixi sup tex. ¶ Querit gl. an hic

teneatur regulā obseruare.glo.dicit ꝙ sic propter illā pro/
motionē quā fecit.⁊ sic pꝫ ꝙ per solā ꝓmissionē quis obli/
gatur ad obseruantiaꝫ regulareꝫ.lauren.dicit ꝙ ex sola ꝓ-
missione de ꝓfitendo nō obligaref ad obseruantiā regula
rē:ſꝫ credit ꝙ si plus processit ꝓfessionē expressaꝫ faciēdo.
vel dic vt dixi.ꝙ voluit mutare vitā ꝙ credo si renunciatio
secuta ē ꝓmissionē.secus si pcessit veluti ꝯtēporanea.vł dic
ꝙ acceptādo: vt regularis tacite ꝓfessus ē:⁊ sic obligaf ad
obseruantiā:vel est ius in verbis an dicat ꝓmitto profiteri
an dicat ꝓmitto seruare religionē.vltimo casu:licet hec nō
sit sollēnis professio est tñ sollēne votū:⁊ sic pt lra itelligi.

Cum ad monasteriuꝫ.

c

¶ Ponit ⁊ exponit que ī monasterijs cisterciēſ.
obseruari debeant ⁊ dedisti plenius delinquen
tiū. Primo de vestibus monachoꝝ.secūdo de abdicatio
ne ꝓprietatis ibi: ꝓhibemus . in tertia ibi: oraculo tractat
de silentio.in quarto.de cibis ibi:in refectorio.in quinto ibi
tales tractat de officijs. Et pͣo de aliqbus officijs. Secun
do de priore ibi:prior. Tertio ibi.abbas de abbate.no. per
decre.ne in agro:de sta.mo.in cle.partes patent. ¶ Nota
pͣo ꝙ monachi nō pñt vti camiseis lineis. ¶ No.vnū spe
ciale religiōis:abdicatio ꝓprij. Et no. ꝙ nedū ꝓhibef pro
prietas:sed ēt possessio. Et no.illā vniuersaleꝫ aliquo mō.
Itē no.penā cōtumacie in nō resignando propriū.s. de re.
.c.fi. ¶ Item nota de silentio retinendo. ⁊ in quo loco.s.
de regu.c.fi. Iteꝫ no.ꝙ in refectorio carnes non sunt come-
dende:nisi in certis sollēnitatibus. Itē no.vbi debēt come-
di carnes. ¶ No.ꝙ aliqñ abbas dispensat circa ea q̄ sūt ꝑ
cepta in regula. ¶ No.ꝙ prioratus monialis ex via obe-
dientie nō est perpetua cōmittenda ⁊ ꝙ tales pñt ad nutuꝫ
reuocari:nō admissa appellatiōe.de mā in.c.cū singula: de
preben. in.vj.de offi.ordi.li.vj.⁊ doc.varie loquunf ⁊ aliqñ
dicūt ꝙ si ex odio reuocenf non tenet reuocatio in effectu
qꝛ poterit supplicare corā supiore ad istar hui. Credo qꝺ di
xi in cle.qꝛ regulares.de sup.ne. ¶ No.ex.ꝟ.tales quales
ad officia assumanf regularia. ¶ Scḋo no.ꝙ obedientie
non sunt perpetue cōmittende:ſꝫ admonenf quantū oppor
tuerit sine aliqua cōditione. ¶ No.ex.ꝟ.prior.qualis dꝫ eē
prior:qꝛ vtilis in opere ⁊ sermōe ac exēplo vite.⁊c. ¶ No.
officiū abbatis regularis ex sola negligentia debꝫ deponi.
¶ Itē ꝙ abbas depositus remanet monachus.hoc ꝓbat
littera dū dicit ꝙ nō solū debet deponi:sed ēt scḋm regulā
aliter castigari ⁊ sic remanet monachus monasterij cuiꝰ fu
it abbas. ¶ No.ꝙ abdicatio ꝓprietatis ⁊ uotū castitatis
sunt de substantia ꝓfessionis ⁊ ꝙ circa illa non pōt dispen/
sare papa.de quo cū glo.fi.⁊c. ¶ Quero que camisie pro
hibenf? dic ꝙ ille quibus canonici regulares vtunf:vñ ⁊ re
gule inseruiunt laxiori.s.eo.proxi.⁊ aliq carnes comedunt
⁊ in aliquibus dissimiles sunt de quibus.s.eo. proximo.
¶ Uenio ad.ꝟ.ꝓhibemus.⁊ oppono scḋo ꝙ possit aliqd
possidere:vt habētes administrationē aliquā vel obedien-
tiā:vt.j.e.tales.dic ꝙ hic in princi.§.de claustralibus ibi de
habentibus administrationeꝫ illi tñ nō possident sibi: ſꝫ ali
is.s.c.ij.⁊.xii.q.i.nolo.⁊.c.nō dicatis. ¶ Iteꝫ de premissio
ne abbatis pñt tenere pecuniā noīe abbatis:parati tam̄ resi
gnare qñ volet abbas.vt in regula.xxxviij.c.i.⁊ nō debēt si
ne licentia abbatis expēdere.vnde nō licet aliquid eis ha/
bere qꝺ abbas nō dederit vel pmiserit.vñ nec vnaꝫ litteraꝫ
ab extra recipere pñt sine licentia abbatis.imo nec cappaꝫ
suā possidēt:vt no.in.d.c.nō dicatis. Hec dicit vinc. vera vt
monachus abbati teneaf resignare: nisi papa donasset: qꝛ
tunc nō cogif.dat simile in dominatiōe principis que fit fi/
lio familias:qꝛ nō querif patri:vt.l.cū multa.C.de bo. qꝫ li
be.de renūc.cū iter.⁊ de ꝑsby.nisi. Iteꝫ dicere vꝫ ꝙ legare
pōt aliqs monacho vsuꝫ fructū:ita ꝙ monasterio vel abba
ti nō acqrif sic i filio dꝫ.alleg.auc̄. excipif.C.de bōis qꝫ lib.
ꝑmū dictū credo veꝝ nō vt monachus ꝓpriuꝫ faciat.ſꝫ vt a

papa loco abbatis teneat ad nutū eius irreuocabile: vt no.
Inno.de renunc.cū iter:hoc verū nisi de licentia abbatis es
set in studio:qꝛ tūc possit hr̄e expēsas vñ se subsustētet:ad h
ꝙ no.de accu.ex parte.cū suis remissio. ¶ Scḋm dictum
non credo:qꝛ non ē bona eqparatio de filio ad monachuꝫ.
qꝛ monachus nil oīo pōt hr̄e ꝓꝑuꝫ. ¶ Qñ dicaf depre/
hensus hr̄e ꝓꝑuꝫ.dic de facto:qꝛ hꝫ in archa rē reptā: ita ꝙ
non pt negare vel ꝯfessiōe celare: de coha.cle.⁊ mulie.c.fi.
vel aliter cōstet:iō tenef resignare. Iteꝫ p decre. dicit Io.
an.ꝙ monachus nō pōt esse arbiter:qꝛ oē qꝺ agit debꝫ re-
ferre ad arbitriū abbatis:vt hic dꝫ. Arbiter aūt dꝫ hr̄e li/
berū arbitriū:vt.l.qualeꝫ.ff.de arbi.§.fi.ꝟ.sed quero diligē
ter:de hoc plene per pau.in cle.i.de elec.⁊ ibi dixi. ¶ Ue/
nio ad.ꝟ.i refectorio. Et quero an mōachus exñs ī studio
possit comedre carnes? dicit Io.an.ꝙ abbas dicit ꝙ nō:ni
si de licentia abbatis.iō dicit ꝙ cōsuluit cuidā scholari.ꝙ p
saluanda cōscientia obtineret licentiā ab abbate. An extra
infirmitateꝫ abstinere debeāt monachi idistincte ab oī vsu
carniū. Dicit Io.an. ꝙ regula.xxxix.c.ꝺ mēsura ciboꝝ di
cit eñ carnium quadrupeduꝫ vsus ab oībus abstineaf. Et
sic a ꝯͣrio dicūt ꝙ de bipedibꝰ pñt regularif cū ar.a ꝯͣrio sit
fortissimus.de re.cū veꝝ:sed dicit ꝙ nō dꝫ assumi ar.a ꝯͣrio
sensu:qꝛ nō valet ⁊ repugnat ar.C.de epi.⁊ cle.cōuenticulā.
¶ Quero ī quo possit abbas? in camera melius ⁊ plenius
exhibere.dic tñ nō repetat de carnibus: poterit ī grossis pi
scibus:ſꝫ Io.itellexit de carnibus: vt dicā ī glo.p hec qꝛ vi-
demus monachos etiā sine licentia comedere. Sꝫ dici pōt
talis vsurpatio ius nō fecit nec attendif ꝙ factū.⁊c.de elec.
cām:⁊ multa p patiētiā.de ꝑben.cū iaꝫ dudū. pro Io.facit
regula in.c.de mensa abbatis.vbi dicit ꝙ mēsa abbatis cū
peregrinis ⁊ hospitibꝰ sit semp ⁊ cōstat ꝙ illi carnes come
dūt.ergo cū illis ꝯformabit se.xli.di.qsqs.postea seqf quo
tiēs.nō sūt hospites quoscūqꝫ de fratribꝰ canonicoꝝ: vt in
ipsius sit ptāte. Sꝫ dicit hosti.ꝙ melius est ꝙ si abbas cā
hospitū non comederet:ſꝫ gustaret ꝙ pfectiꝰ tñ ⁊ meliꝰ es-
set exemplarif ꝙ tā ipse quā alij: tūc abstinerēt.facit tñ pro
monachis illud aug.xli.di.quisqs:⁊ generalis consuetudo
que ꝯͣriū huat ad qꝺ.lxxvi.di.vtinā:iō sepul.certificari: ⁊ qꝛ
q nimis emungit.⁊c.iiij.di.deniqꝫ ad h.ij.di.illa que. Sed
cū votū ⁊ religio eqparanf quo ad carniū abstinentiā ꝺ ob
serua.ieiu.c.fi.pōt dici ꝙ sicut ꝯͣ votū nō valet ꝯsuetudo sic
nec ꝯͣ religioneꝫ.pōt ēt distigui:an frͣ cū quo comedit nullū
hꝫ scandalū ex h ꝙ abstinet ⁊ abstineat ⁊ sic loquunf iura
.s.allegata.vel scādalizef ⁊ poterit de licentia abbatis spāli
vel gñali.i.s.ti.i.magne. Nā ⁊ scḋꝫ apłm ꝑma ad cori.viij.si
scādalizauerit:⁊c. Si ergo pp euitandū scandalū a carni/
bus est abstinendū.ergo pp euitādū illud illis vtendū.dic̄
hosti.ꝙ h est vitas ꝙ dꝫ a carnibꝰ abstinere:nisi pp īfirmita
teꝫ vel debilitateꝫ vel nimiā fragilitatē aliud dicaf. Remit
tit ad notata de obseruatiōe ieiunii. sup rubrica. circa mu
tationeꝫ.dicit hic vinc.ꝙ q minuerit sanguineꝫ.xiij. februa-
rij nō morief illo anno ex febrili distempantia: ⁊ dicit ꝙ h
est salubris minutio p angelū reuelata ƀm vin.dicebat etiaꝫ
ꝙ minuenti īputabaf ī ꝑitia nō euentꝰ mortalitatꝫ.ff.de of.ꝑ
si.l.illicitas.§.sicuti:de tēpo.or.ad aures. ¶ Quero i.ꝟ.ta
les:qꝛ lrͣa diē eos remouēdos qñ oportuerit. qd ꝯsideraf
in ponderando qñ opportuerit? dic ꝙ hoc stat ī arbitrio ip
sius abbatꝫ qñ vꝫ ei scḋm hosti.q dicit ꝙ etiā ꝑpositū qui se
cundū locū post abbateꝫ obtinet in monasterio remouere
pōt si quatenus ammonitus se non emendauerit. Sed ca/
ueat abbas ne malo ꝫelo iuidia vrat aīaꝫ suā vel regulam.
lxv.di.c.i.ad fi.vñ dicit ī talibꝰ non est ꝯͣdictio vt hic:nec ap
pellatio.de appel.reprehensibilis ⁊.c.cū spāli.de fi.p tuas ī
fi. ¶ Quero quis dicatur quo ad h preuaricator:dic ꝙ q
regulā predicat ⁊ ipsam non seruat.vel q exterius religio/
sus videtur in habitu ⁊ interius in contrariū detestanf opa
est lupus.ff. de his qui.no.infra.l.athletas.§.penultimo.ff.
de pria.l.i.⁊.ij. ¶ Quero que est pena q̄ impo:ief ƀꝫ regu

laꝫ abbati deposito: dicit hostien. ꝙ remanebit monachus ⁊ aget penitentiaꝫ sicut alius frater ſm abbatis iudicium ⁊ regulā: vt in re. xxiiii. c. ⁊. v. Sꝫ dicit Jo. an. ꝙ nō cōtingūt casuꝫ ꝓpositū sꝫ tractant de penis culparū. ⁊ dic ꝙ dictum est: facit ad qōneꝫ quā disputauit guido mutineñ. An renūciās abbatie remanebit illius monasterij monachus: arguit ꝙ sic ꝑ hanc decre. Si enī hoc ī deposito ꝯ quem facit. C. ad munici. l. filij. §. senator. ergo multo fortius in renunciāte ⁊ tanto maior q̄to hoc pōt fieri sine culpa ex quo ciꝰ cōditio nō dꝫ esse melior. xvi. q. i. legi. Secundo q: abbas monachus est nec dꝫ eligi nisi sit expsse ꝓfessus: de elec. c. nullus li. vi. Et factus abbas postea renūciās. de simo. c. monachus: ⁊. c. si. de quo. ibi. ⁊. e. ti. q̄uis. Itē q: nec posset monachatiōi ⁊ claustro expsse renunciare ēt cū iuramēto de iureiurā. ex lr̄is: sic minus poterit renūciādo abbatie. al's esset cephalus ꝯ id. xlii. di. nulla: ⁊ daret' mā vagādi. ꝯtra id de ꝑben. cū singula: ⁊ q: ꝓpriū nō hꝫ in ecclesie opprobriū mēdicaret. xciij. di. diacōi. si monachus. Remāet ergo illiꝰ monasterii cui ꝑfuit ēt si de alio mōasterio creatꝰ sit abbas cū sit translatꝰ: tñ nihil cōe habeat cum illo. s̄. de elec. cōstitutꝰ. ꝯ. ti. i. c. fi. ꝙ substātialia regule remaneāt ī abbate patet liiii. di. abbate. xviii. q. i. c. i. ⁊. q. ii. abbates. de ꝑuil. cuꝫ oli. Determinauit ꝯtra ꝙ sic renūciās nō tenet ius monachatꝰ in monasterio. fatet' tñ ꝙ remanet monachus: q: si teneat' oppositū: vbi monasteriū hꝫ numerū iuratū vel ꝑ papā cōfirmatū sequeret' ruptura numeri ⁊ in hac via concederet' prohibitū ꝯtra regulā. cū qd vna. de re. iuris. li. vi. Confirmat' hoc q: primꝰ renūciaret eadē rōne: diceret' de scdo tertio ⁊ quarto adhuc viuēte prio: ⁊ sic deueniri posset ad numeruꝫ infrenatū: ⁊ vltra facultates ecclia grauaret' de isti. c. i. Nō ob. si diceres monachos ꝓuidere posse eligentes de numero: quia cum ferre tres menses ꝑsit labi añ electionē ⁊ plures ante confirmationem huic medio tpe. ꝑ id ꝓmissū nō eēt. Nā si ius monachatus retineret hoc esset statim post renunciationē ⁊ sic cū alijs hēret eligere. Iteꝫ qd si de alieno gremio tenerent' eligere de ꝯsuetudie cū dilectꝰ. de elec. ab bate. Nec ob. de acephalo ⁊ quare dicta sūt ēt de mēdicādo ⁊ vagando: q: ē monachus epi. xvi. q. i. q vere ad hoc ꝙ no. xxvii. q. i. de viduis in glo. ii. ⁊ no. q cle. vel vo. insinuāte sup gl. q̄ dꝫ epūs illi ꝓuidere ibi vl' alibi de sua mēsa. lxxxi. di. ad reatū. ad h̄ de ꝑbē. epūs. l. di. accedēs: ſm Jo. an. has questiones ⁊ sīles latiꝰ disputat fredericus ī ope suo qnto ⁊ xix. capitulis. Ergo credo ꝙ remanet monachus illius monasterij cuius abbas fuit: q: renūciatio nō dꝫ trahi vltra limites volūtatꝭ renūciātis ⁊ abbatia separabilis ē a monachatu. Nō ob. absurdū pluralitatꝭ: q: ꝓuidebit' ꝑ supioreꝫ q hꝫ admittere renūciationē vel nō admittēdo vel disponēdo: vt alibi ꝓfiteat' velut monachatui renūciet ne ecclia grauet'. ℂ Uenio ad. v̄. ne extiet. Sꝫ an aliqd taxari possit monachis ꝓ vestimētꝭ vl' den' ad id certe possessiōes. dic gui. naso ꝙ curia romana sic tollerat ꝙ regularibꝰ taxet' aliqd ꝓ vestimētis vl' den' alique possessiones. vñ regulares capellani pape de ꝑuitijs: ita recipiūt portionē sicut alij. tñ testari nō possēt ꝺ his. q̄si ꝓꝑetariꝰ: al's sepelirent' ī morte cū eis ī sterqlinio: vt. s̄. post prin. idē ī monialibꝰ q̄ a monasterio hñt solū victū ⁊ a parētibꝰ vel de suo lucro hñt idumēta ⁊ vide ꝙ no. Jo. an. ꝺ re. iu. nō ē obligatoriū li. vi. ibi. disputat ad qd si abbas statuat ⁊ iurat vt monachi ꝑcipiant certos redditꝰ ad sustētationē quos cōsumāt ī vtilitatē suā: an valeat iuramentū: de quo dic vt ibi. ℂ Uenio ad gl. ⁊ op. ꝙ alia pena iponat' nō resignāti ꝓpriū. xvi. q. vi. de lapsis xvi. q. i. si quis. Sol. ⁊ hec: ⁊ illa. vt ponatur in monasteriū ad hoc vt peniteat ⁊ restituat imponi pōt. ℂ Oppo. ꝙ pecunia dꝫ cōuerti ī vtilitatē monasterii. de offi. ordi. quanto Solu. dicit glo. ꝙ pecunia que apud monachum reperitur in vita. debet conuerti in vtilitatem ecclesie. que autem reperitur in morte in sterquilinio subterratur: vt hic. ℂ Quero quare non speliatur in monasterio vel cimiterio: dic q: decessit in mortali peccato. ℂ Oppo. ꝙ non careat sepultura. xviij. q. vltima. quicūqꝫ. Sol. illud itelligitur in penitente: sed ad terrorē aliorū pro eo nō orat ecclesia: sicut ꝑ in his qui moriunt' in torneamētis de tor. c. i. vel. ibi. loqt' de sepul. asinina ſm doc. ℂ Glo. ponit quosdaꝫ casus ī quibꝰ abbas dispensat ꝑmus in esu carniuꝫ: vt hic. dicit Jo. an. ꝙ hoc nō ꝓbat' hic cū hic de carnibꝰ nihil dicat. facit tñ ad h̄ finis capituli ſm pe. ⁊ abba. q: si ꝓhibet' dispensari in illis ꝑmittit' in alijs: ⁊ vide. xxxv. casus in quibus dispensat abbas quos ponit speculator in ti. de lega. §. sunt quoqꝫ in mā dispensationū. ℂ Oppo. glo. in v̄. perpetuo ꝙ imo cōmittat' aliq̄n perpetue ꝑoritas: vt. s̄. c. ii. So. ibi. q̄n ꝯmittit' electionis via hic q̄n cōmittit' ꝑ viā cōmissiōis. ℂ Quero an ꝓ oī negligentia remoueat' abbas. glo. dicit ꝙ nō: sꝫ demū si est magna. ff. de ver. si. l. magna. de hoc. lxxxi. c. i. de offic. archidia. ea que. ⁊. i. q. i. qcquid. ℂ Glo. op. quicqd dispēsat papa in oībꝰ: exceptis articulis fidei. de cōcel. preben. ꝓposuit. So. dicit glo. ꝙ multi sūt casus ī quibꝰ nō dispensat. ꝑmo ꝯ fideꝫ. secūdo nō dispensat vt monachus ꝓpriuꝫ habeat vt hic. Iteꝫ nec dispenset in voto ꝯtinentie ⁊ secūdo gradu cōnsanguinitatis. de re. spo. lr̄as. Iteꝫ ꝯ apl'm. xxv. q. i. sunt quidā. Itē nec ꝯ q̄ttuor ꝯcilia. xvi. di. sicut h̄ vltimū non placet: q: ꝯ quattuor cōcilia dispensat. sꝫ illa non audeat reprobare. sꝫ reuocat in dubiū. glo. casuꝫ de quo hic an dispenset' vt monachus habeat ꝓpriuꝫ vel vxoreꝫ ⁊ arguit. glo. ꝙ nō. q: abdicatio ꝓprietatꝭ est de substātia monachatus ⁊ ideo ī obseruatiōe castitatꝭ vinc. dicit ꝙ papa non pōt dispensare ꝙ monachus habeat ꝓpriū eo remanente monacho: sꝫ de monacho pōt facere non monachū. Secunda est opi. ꝙ papa pōt ī talibus dispensare ꝑꝑ plenitudineꝫ potestatis: q: pōt auferre substantiaꝫ rei. C. de rei vxo. acti. l. i. §. prin. ⁊ de nihilo aliquid facit. iii. q. vi. hoc qppe. de ꝯse. dis. ij. re vera. Ad tex. dicit. hic non potest. r̄ndet non potest. i. non cogruit ꝑtāti sicut. xxxij. q. v. Si paulus. gl. ponit opi. suaꝫ ī qua approbat primā: ꝙ non possit etiaꝫ si vellit dispensare. Naꝫ ꝯ votū castitatis dispensare non potest: q: nulluꝫ repitur eque bonū in quo possit fieri commutatio: q: nihil melius ꝯtinentia: ⁊ sine causa dispensare non pōt. illa enī replet padisū. xxxii. q. i. nuptie ⁊ castitas sola est ⁊c. in auc. de leno. §. sancimus. ⁊ nullaꝫ cōmutationē pōt hō darē ꝓ aīa sua cū sit preciosior oībus rebꝰ. xxiiij. q. iii. si hēs. xii. q. i. ꝑcipimus. ad hoc q: mōachatio preiudicat oībus votis: de voto scripture: preiudicat iuramēto. de spō. cōissuꝫ: illud h̄ nō ꝓbat maior est quā pecuniarie ipositio. xxxiii. q. ii. admonere preiudicat ⁊ matrimonio añ carnalē copulā. de ꝯuer. cōiu. c. ii. ⁊. c. ex publico: hec sūt q̄ scribit. ℂ Glo. hic Jo. an. sup lr̄a ad ꝑtē ꝙ possit ar. de iure positiuo monachus ideꝫ ꝙ tristis. xvi. q. i. placuit. quicqd vltra hoc adijcitur ē de iure positiuo: ergo dispensare potest. Nā nulli ē dubiū ꝙ ordinē māꝫ ⁊ substantiā quā dedit ordini tollere possit sꝫ In no. ad hec: q: oīs regula sumit vires a papa. de reli. domi. c. si. ergo dans tollere pōt de re. iur. c. i. ⁊ dicit Jo. an. ꝙ distin. vin. q̄ fuit pꝰ disti. ꝺcidat tho. ⁊. ⁊. q. lxxxviii. ar. xii. sup cuius dicto remittit ad no. in regula semel deo: de reg. iur. li. vi. ℂ Cōcludo hic si q̄rit' an circa faciēda dispēsare possit vt ꝺ tali gn̄e hoīuꝫ possit q̄s fieri mōachus vl' ꝯhere infimōiū. ⁊ ꝑt: ꝺ ꝯiug. ſno. ꝑ totū circa ꝑterita iā scā. dic seqt' an ꝺbeat vel ꝺ soluto cursu: ⁊ nō solet. Si q̄itur an dispēset ⁊ vt monacho peregrinanti det' pecunia ⁊ iure expensas secū deferat hoc potest: ꝙ non vt ꝓprium: sed vt monasterii possidebit. Si querit' an sine causa dispēset. dicit ꝙ nō valeat dispensatio in proprio habēdo. In voto āt continētie dicit ꝙ dato ꝙ dispēsatio nō valeat si tamē mulier credat dispensationem valere ⁊ in ipsam facere bonam ⁊ licitam valet matrimonium ⁊ monachus tenetur reddere debitum sed ipsum sine peccato non potest exigere. Sed si concedatur monacho sine causa ꝙ habeat proprium: nulla est dispensatio nec excusatur. est ratio diuersitatis ex dispensatio

ne bñdi ꝓprius nemini ꝑiudicat nec alicui ꝓdest vel obest: nisi ei cū quo dispensatur: vñ vbi nō subsit causa. nō valet dispensatio. secus in matrimonio ne principis auctoritas illa decipiat. C. de his qui ve. eta. ipe. l. i. ff. de dona. ꝑ tuas. per Inno. Sed host. dicit ꝙ h vi ꝙ mōasteriū claudicet vt teneat ex altera parte tñ remittit ad sniaz. qui cle. vł vo. §. videtur igitur ꝙ summus pontifex cum precedenti ⁊ sequenti. Quandoqꝫ dispensat magna causa subsistente: ⁊ valet dispensatio ſꝫ Inno. ⁊ hosti. puta. si aliqua christianitas sit in periculū si ꝙ mōachus fiat rex ⁊ mřimoniū ꝯtrahat ⁊ regnū sibi ⁊ filiis acquirat. Nā quilibet monachus totū se dꝫ i holocaustū offerre deo. vt ei seruire ꝑeligat in eo ꝙ sibi plus placet: sed pre oībus placet sibi mutationē suā rōnabilitez ⁊ corporalē conseruare: pro qua etiā ipse aīaz suā dedit: vnde magis bonū ⁊ cōe ꝓuato ꝑferri dꝫ. de postu. pla c. bōe. el. i. Itē ar. ꝑ vtilitatē cōeꝫ fit monachus eps ⁊ curatus de re. licet. ff. c. ꝓximo. in codē mō Rex. Quid si dicūt illi q possunt dare regnū cuius puella heres est ꝙ parati sunt dare nobili monacho alꝰ dabūt ipsam ifideli tyrāno pōderabitur isto casu monachi ꝯtinentia ⁊ cōtēplatio: ⁊ credet deus ita crudelis esse ꝙ nō velit dispensationem sui vicarii tante christianitatis multitudini ꝓuidere: dicendū est papā dispēsare posse. Nā facit papa statuens ꝙ matrimōiū teneat simpliciter vouētis: ꝙ vxor vnius alii nubat. ꝺ diuor. gaudemꝰ. §. pe. ꝙ minor. xiiii. annis ēt doli capax ꝓfiteri nō possit. ff. de re. ad nřam: nec qñqꝫ minor. xviii. ꝙ in insulis quod vł cōtra ius naturale per qꝺ doli capax se obligare pt dyabolo: ergo ⁊ deo. de delic. pue. c. i. ⁊ ii. ⁊ si iste cōstitutiones: vt gñales ad oēs extendunt quāto fortius poterit dispensare cū vno ꝙ papa gñaliter soluere ⁊ ligare pōt. xxiiii. q. i. quicunqꝫ. ⁊ ꝑ suā cōstitutionē iprimit caracterē aie. de quo de sacra. non iteran. c. si. ad hoc qꝛ in voto tacite subītelligit nisi deus aliud reuelauerit de voto scripture: ⁊ ꝙ magis placet deo ꝑeligendū: vt ibi ⁊ credendū deo plus placere. qꝺ ē vtilius. non dicitur ergo fractor voti qui arbitrio sui vicarii se cōmittit. ff. ti. i. magne: ⁊. c. nō est ſꝫ Inno. qui hoc ꝑcise tenet ꝙ ex iusta ⁊ magna causa papa possit: sic intelligo Jo. xxxii. di. de illo. xxv. q. i. c. sunt qdā. vbi plenissime ꝑ archidia. qui post multa hoc idē cōcludit ad id qꝺ dī sola castitas ⁊c. rñsum est. ff. c. ti. i. c. i. Non ob. ꝙ ꝓ aīa. non possit dare cōmutationē qꝛ est verū: sed hic nō perit aīa imo ex obedientia dei vicario ꝑstita meretur vt vtendo legittime matrimonio caste viuit. xxxi. di. in cena. nec ꝓhibet ille contrahere lege diuina. ſꝫ canonica. qui cle. vel vo. de voto. c. i. li. vi. Nūquid aūt papa dispensat circa ea q̄ sunt circa statū eccłie. dic Inno. quosdā dicere ꝙ nō sine cā. xxiiii. q. i. q memor: ⁊. c. ea ꝙ nō est verū vt dicit in his que fiūt tñ cōtra ius positiuū. lxxvii. di. ꝑ totū. vel ꝙ nō possit plures curas hīc. ꝺ preben. cū iā dudū: qꝛ sicut alia sola voluntate statuit sic sola volūtate relaxat nec princeps sua lege ligatur. C. de le. l. digna vox. licꝫ bene faciat illā seruādo vt ibi. ⁊ licet ꝯditori canonis licet ex scientia certa dispensare inferiori non licet: sine cā etiam si alꝰ a iure vel populo esset data ptās dispēsādi nō licet ꝙ si presūpserit sine cā nō valet dispēsatio ⁊ reuocat ⁊ ipse dispensans peccat ⁊ punitur ibi. l. di. qui in aliquo ¶ No. hanc bonam doctrinā papa simplici volūtate pōt dispēsare ⁊ quilibet ꝯ suā constitutionē aut alterius nō pōt sine cā. nec papa contra ius naturale ſm Inno. Hic vt. ff. de or. co. cū dilectꝰ ⁊ in spe. titu. ii. §. vnum breuiter. ⁊ no. in q̄ §. sequitur: vbi ponit casus in quibus papa non dispensat ideo tenet ꝙ contra statū generalem ecclesie nō dispensat papa. viii. q. i. §. his. de epis ⁊ certū ꝙ nō vt no. in dicto. c. dilectus de tempo. ordi. vbi per Innocē. Idem Bartho. brixi. xxv. q. i. sunt qdā. Hic si papa dispensat contra generalē statum ecclesie in his que tangunt fidem: non potest. sic intelligo Jo. xxv. q. i. que ad perpetuam si autem dispēsare indit contra statū vniuersalem ecclesie: ⁊ per hoc decoloratur status ecclesie papa non dispensat. i. q. vii. ⁊ si illa. ⁊ idez dicit archidia. xxv. q. i. sunt quidam: ideo tenetur cōmuniter ꝙ non possit tollere canones in quibus disponitur vt percutiens clericum sit excōmunicatus. credo ꝙ possit. sed sustinendus nō ē vt hoc faciat. ⁊ sic no. Inno. de cōsue. quāta. In aliis aūt in quibus nō sic decolorat status ecclesie dispensat: sic loquitur glo. in. c. pecal. que ad perpetuā. vt si cū aliquo particulariter dispensare velit. xxi. di. §. hoc autem. ⁊ nota archidia. in dicto. c. sunt quidam. an dispēset contra concilium tangit gl. ⁊ ibi dixi. xv. di. sicut sci. dic vt ibi dixi.

i **In singulis.** Statuit prouincialia capitula religiosorū fieri singulis tricnniis de numero personarum viuentium de instructoribus adhibibendis de presidentibus capitulo. de tractatibus habendis in capitulo. de cōi vita. de visitatoribus eligendis. de ipsorum officio Hortatur diocesanos ad monasteriorum reformationem: precipit patronos ⁊ similes cōpesci ab offensis monasteriorum: ⁊ partes patent in littera: ideo non insisto h nō sunt pōderōsa notabilia ⁊ esset repetere tex. ¶ No. ꝙ isti regulares de triennio in trienniū debent facere capitula. ¶ Item ꝙ capita ipsoꝝ religiosoꝝ qñqꝫ appellantur priores qñqꝫ abbates. ¶ Itē ꝙ oēs non impediti debent venire ad conciliū. ¶ Itē no. qualiter ad hoc conciliū debeat procedi ¶ Item no. qd habēt facere ⁊ tractare isti presidentes. ¶ Itē no. que fecerūt debent seruare. ¶ Itē no. ꝙ debēt deputare duos visitatores. ¶ Itē no. de ptāte istorū visitatorū: quia pñt corrigere ⁊ reformare oīa leuia. ¶ No. ⁊ hoc scribendū ꝙ nec capitulū nec visitatores ab eo dati possūt aliquē abbatē ꝺponere: seu ab administratiōe remouere ⁊ sic apparet ꝙ tantū in leuibꝰ talia capitula ⁊ visitatores hñt potestatē. ¶ Itē no. ꝙ quo ad ea que sunt de lege iurisdictiōis epi hñt ptātez in monasteriis: tam in capite q̄ꝫ i mēbris. ¶ No. ꝙ nedū dioceꝰ. ſꝫ ēt ꝓuinciale cōciliū pōt defendere iniurias monachis ilatas. alia nō sūt que vtilitatis sint. Et etiā ista sint modice vtilitatꝭ. ¶ Quero prio an sufficiat facere in fi. primi triennij vnum capitulum prouinciale: ⁊ statim in pricipio triennij secūdi facere capl'a de vi. in sextū annū quā de triennio in trienniuz: ⁊ multo tpe tardari possꝫ ordis reformatio: ⁊ sic ēt iterptata ē ꝯsuetudo: ⁊ sic dicūt doc. ꝙ ꝺ mēte ē ꝙ i pncipio cuiuslibꝫ triēnii fiat ⁊ nō in tñ differri alꝰ possꝫ differri vltra sex mēses: ꝙ nō ē ꝺ mēte facit ꝙ no. ꝺ ꝯsāgui. ⁊ affi. ꝙ dilectio. ¶ Quero qs sit itē tus lře. vbi dicit ꝙ oēs religiosi debēt cōuenire: an oēs facerent vnū cōciliū: an quelibꝫ regula de ꝑ se. dic hoc seruat ꝙ quelibet regula ꝺ per se facit vt regula cistersieñ. per se: ⁊ regula cartusiēsis ꝑ se: ⁊ sic de aliis. ¶ Itē nō hꝫ hodie ꝯsuetudo ꝙ h capitulum faciat hodie religiosi nō hñtes caput vnū: ſꝫ cōciliū vieñ. hoc inouauerit: de sta. mo. ne in agro. in fi. hodie plene ē ꝓuisuz ꝑ cōstitutionē bñdicti. in v. corrigent. ¶ Oppo. ꝙ isti visitatores pñt remouere ab administratiōe. ff. de rescri. dilectꝰ. So. qdā dñt ꝙ ꝯtriū loqꝛ de spāli visitatore q ꝺpōere pt ut ibi. ſꝫ gñalis nō. vt h Jo. an. ꝑsistit i solutiōe. scda q̄ ē ꝙ siue sint visitatores spāles: siue gñales tñ hñt offm̄ visitādi ꝑ ꝯciliū nō possent deponere vt hic dicitur si habeant officiū iudicādi vt delegati pape ⁊ tunc possūt vt incōtrario. vnde dicit ꝙ isti de capitulo habent soluꝫ ptātem circa leuia: vt in fi. de archi. dicitur de offi. archi. c. ad hoc ⁊. c. ea que. Grauia aūt sunt epis denūciāda: vt hic facit. J. de accu. qualiter. ⁊ dicit Jo. an. ꝙ hec littera facit contra patres abbates qui in alienis diocesis volunt sedere: ⁊ personas ammonere: ꝙ dicit hostien. ꝙ no vidit quo iure hoc faciant. ⁊ est contra id. ix. q. ii. ⁊. iii. per totū ⁊ de elec. venerabilē: de sepul. c. i. ⁊ de exces. prela. accedentibus. Et videtur etiam hoc reprobari ꝙ nullam potestatem haberent in aliis diocesis. nisi papa eis dedisset. ⁊ non concedit nisi in leuibus. vnde non poterunt punire monachū aut deponere aliquē: nisi cōsuetudo aliud tribuat. de quo de offi. or. quanto. vbi in nouella. ¶ Ultimo dicit Inno. per de

cre. q̄ dicit no. dignū. s. q̄ nō solū diocesani: sed ēt presidentes capitulis iurisdictionē habent super illis que monasterio in rebus aut personis offendūt. vnde dicebat hostiē. q̄ monachi hn̄t cōseruatores de quorū ptāte habem⁹ hodie in. c. i. ⁊ fi. de officio delegati. in sexto. Item per fi. Dicit hostien. offensam posse fieri in rem ⁊ in personam. Et sic appellatione offense comprehenditur etiam offensa in personā ⁊ in rem. alle. l. iniuriarū. §. si quis. ff. de iniurijs: ⁊. l. q pendentē. ff. de actio. ⁊ emptio. ¶ Ultimo dicit q̄ negocium ecclesiasticū est non solū rōne personarum: sed ēt rerum de testi. cogen. peruenit: ⁊ de vbo. signi. super quibusdam. ¶ Uenio ad glo. quero cū glo. an exempti venire tenentur ad talia cōcilia. gl. dicit q̄ sic. ¶ Querit glo. an isti sint delegati: an ordinarij. glo. dicit q̄ videnᵗ ordinarij auctoritate huius constitutionis: quo casu vbi discordant dicendū est: vt de ordinarijs. dicitᵗ in. c. fi. de re iudi. Item goffred⁹ Hosti. hic ꝯ. p v. si vo. ¶ No. tn̄ glo. q̄ vbi iurisdictio datur per viā legis est ordinaria: nisi exprimat q̄ sit delegat⁹: de offi. or. irrefragabili. vel dicit ibi. in tex. vice nostra: fm opi. hosti. hic. ¶ Oppo. q̄ appellari possit. de apellatio. reprehensibilis. de offi. or. irrefragabili. So. hoc non pōt qn̄ modus nō excedit. Secus si modus excedit: vt ibi: an possit recusari. glo. dicit q̄ nō. q: ex quo eos elegerūt personas eorum approbauerunt: ⁊ sic eos recusare nō pn̄t. iii. q. iij. offeratᵗ. cū si. qđ dicit glo. vm: nisi ex eā noua superueniente. de offi. dele. insinuāte. ii. q. v. qđ suspecti. sic ⁊ fm doc. Jo. intellexit q̄ hic dicitᵗ. de ꝯdictiōe: vt tollatᵗ ꝯdictio illicita: ⁊ nō iusta sit reiecta. s3 eōtradictio iusta est admittenda. ¶ No. hoc dictū glo. q̄ conciliū pōt recusari. contrariaꝫ glo. habes de iudi. c. i. dic vt ibi: q: hec vera de foro cōpe. licet. ¶ Quero an hi cognoscentes cognoscant: vt dele. an ordinarij. Quidā dicunt q̄ tanq̄ delegati: vt ꝓbat verbuꝫ vice nostra: simile. de of. or. irrefragabili. Inno. hic alternatiue: tn̄ loquēs dicit q̄ videtᵗ iurisdictio ordinaria: ⁊ eis hac cōstitutione concessa: idem vr de pn̄. hosti. tenet ipsam delegatā ⁊c. ¶ Quero an per hoc q̄ isti ptāteꝫ recipiunt ꝑiudicetᵗ epō. ar. glo. q̄ nō: per id qđ dicitᵗ in prin. saluo ⁊c. ⁊ sic vi. q̄ demūꝫ habent corrigere epō negligente. vel enim nulla visitatio uel correctio est necessaria: s3 grauarentᵗ monasteria: ex eorū accessu: ⁊ aliorū iurisdictio vsurpatur eum sua iurisdictio epō non seruatᵗ. vn̄ ordo epoꝝ cōfunditur xi. q. i. peruenit. So. videtᵗ q̄ qn̄ d3 āmoneri. de offi. or. quāto. ix. q. iij. nunc vero. Cōcludit glo. q̄ sine aliqua admonitione pōt visitare: q: hoc sciūt melius q̄ episcopi: ⁊ epō nō fit preiudiciꝫ: q: si inueniāt aliqueꝫ ammouenduꝫ denunciant illud episcopo: ⁊ si e non admouent: ⁊ per cōsequens episcopo non preiudicat. Dicit tn̄ gl. q̄ si episcopus cōcurrat in visitando capitulū prefatū ipsi preponerentᵗ episcopo: q: episcopus videtᵗ facere malitiose vt eos ipediat: ⁊ nō obstāte visitatiōe episcopi exercēt officiū suū: vt dicit. J. i exempti aūt planū q̄ sine aliqua distinctione uisitabunt. dicit hosti. q̄ honeste facit episcopus si istis uisitatoribus cedat: q: cuꝫ a remotis partibus ueniant: multū grauarentᵗ p episcopos si opporteret eos reuerti: ⁊ episcopus de facili pōt ad alium locū declinare locum: quod no. q: limitat no. p gl o. de offi. or. pastoralis. ⁊c. Antonius de Butrio.

Ea que. Declarat hec constitutio ptātē uisitatorū deputatoꝝ a generali cōcilio in eoꝝ offō exercēdo. ⁊ prio circa monachorū correctioneꝫ. Scđo circa abbatuꝫ correctionē. ibi. si qui uero. Tertio agitᵗ de correctione uisitatorū ⁊ presidētiū. ibi. Illorū. In quarta. ibi. precipimus. Tractat de secularibus monasterijs benficiatis ad prebendas: ut quasi fratres in ecclesia ⁊ ca⁹. sint eis pmixti. In quinta. ibi. hec aūt. cōstitutio ad moniales extēdit: ⁊ ibi plane ꝯsuetudinis forte duriores penitentias iponebāt pp qđ monachi fugiebāt: s3 Jo. an. ¶ No. prio offm̄ istius uisitatoris q: ptās eius est tm̄ circa leuia. ¶ Scđo no. q̄ i delictis monachi correctio: primo loco spectat ad abbatem: de quo de offi. ordi. conquerente. ⁊. c. quanto. ⁊ hoc inquantuꝫ agitur de correctione fm regulā. ¶ No. potestateꝫ quā habent uisitatores in monachos. q: licet non habeant ptātem pro delictis eos corrigendi: hn̄t tn̄ ptāteꝫ ꝓ continentia ⁊ rebellione pnniendi eos etiā vsq3 ad expulsionē de monasterio. ¶ Itē no. ptātē quā h3 ꝓuīciale capitulū ⁊ epāle ꝓuilegiū i corrigēdis abbatib⁹ negligētib⁹: q: hn̄t ptātē eos leniter castigādi ⁊ corrigēdi: nō tn̄ possint dare eis coadiutores nec hn̄t ptātē ꝓcedēdi ad dpositiōis actū. ¶ Itē no. i v. h cadē auctoritatē quā hn̄t visitatores: ⁊ capꝫ circa abbates exemptos. ¶ No. ex v. ꝑcipimus q̄ mixtura clericoꝝ secularium ⁊ laicorū nō est hodie permissa a iure: ⁊ sic hodie clerici seculares etiā ad singulas prebendas nō pn̄t in ecclesijs regularib⁹ recipi. ¶ Iteꝫ no. q̄ de peccato clericorū secularium: etiā i monasterijs ꝓmotorū: nō spectat ad abbatem monasterij: sed supiores diocesanū: qđ nota de clerico aūt seculari in capellis monachorū: subiectis epō habetis in. c. i. de capel. mo. in. vi. ⁊ de preben. de monachis. ¶ Ultimo no. istū tex. in fi. ꝑ clausulis que cōiter apponunᵗ in statutis que extendūt dispositioneꝫ vni⁹ casus ad alterū: vt super illa extensio intelligatur in proportionabilibus casui ad quē sit extēsio. littera h appellat gn̄ale capitulū. ista capitula d qbus hic habetᵗ nō sūt gn̄alia s3 ꝓuīcialia. Ita q̄ capīm de quo nō est hic gn̄ale s3 ꝓuinciale: vt. s. c. primo male ergo stat littera ibi ordiaria generali cōsilio. Dicūt doc. q̄ in veritate ista sūt ꝯsilia ꝓuīcialia nō gn̄alia: q: tn̄ de prouincijs vocanᵗ prelati: ⁊ nō aliunde: s3 iō dicanᵗ generalia q: exempti ⁊ non exempti venire tenenᵗ. Item in respectu ad capitula singuloꝝ abbatū. ¶ Scđo quero qualeꝫ ptātē vendicent sibi hmōi visitatores in monachis. doc. dicunt q̄ q̄tuꝫ ad punienda delicta monachoꝝ nullā vendicant sibi ptātē ut ibi. ita tn̄ q̄ monachi imo ipsi debent delicta monachorū deferre abbati qui corrigetᵗ debet. Si āt pena venit ipo / nēda rōne toumatie: vt q: sunt contumaces ⁊ rebelles in officio uisitationis: q: iterrogati a uisitatoribus de statu monasterij respondere volunt ⁊ sic tunc visitatores punire pn̄t monachos. Iteꝫ qn̄ difficultates ingerunt ne officiuꝫ visitatoris expleatur ⁊ h voluit tex. vel s3 hosti. pōt itelligi q̄ qn̄ sunt ꝯtumaces i suscipienda pn̄ia qn̄ corrigūtur ab abbatibus visitatorib⁹ denunciantib⁹: q: tūc visitatores pp talem contumaciā ⁊ rebellioneꝫ poterūt punire. ¶ In v. si vero abbates. Oppo. ⁊ vr̄ q̄ imo nō d3 dari coadiutor abbate remoto ab administratiōe: nec alius administrator imo ab bate remoto ptās administrādi d3 deuolui ad capitulū iuxta notata. vt eccle. bn̄ficij. c. i. vbi dicitᵗ q̄ collegiuꝫ ecclesia vacante administrat. So. Jo. an. qđ no. in. d. c. i. ⁊. ij. ne se. vac. restringi debet ad capitula cathedralis eccl̄ie: vt tunc supior remoto nō detᵗ administrator. secus in iferioribus vt hic. ¶ Uel scđo dū littera dicit q̄ d3 administrator dari abbate remoto d3 itelligi dari d3. s. p capitulū vel couentuꝫ qui succedit i administratione ⁊ sic cōcordabis contraria. ¶ Ad tertio hic loquitᵗ qn̄ prelat⁹ pp negligentiaꝫ remouetᵗ quo casu nedū prelato: s3 etiā capl̄o aliq̄ culpa ascribi pōt: iō tūc nō succedit capitulū i administratiōe: s3 d3 dari ali⁹ administrator: ad h. c. cū dilecti. de accu. post pri. sup v. eccl̄ie. ¶ Op. q̄ littera ꝯdicat. In v. si vo abbates tria dicūtᵗ i effectu: q: si abbas ē negligēs dādus ē coadiutor. sic dilapidator d3 referri epō ⁊ epō h3 remouere. ⁊ i v. hec eadē v. q̄ visitatores pn̄t dare coadiutorē ⁊ ēt corrigēdi abbateꝫ ⁊ oīa facere excepta depositiōe ⁊ sic nō est necesse recurrere ad epm cui⁹ ꝯriū vult v. q̄ si abbas dicit Jo. an. q̄ si v si. loqtᵗ de abbatib⁹ nō exēptis i qb⁹ capitulū aliq̄n corrigit ⁊ vt qn̄ agitᵗ de corrigēda negligentia: s3 vbi de lapidatiōe epō solus se itromittit ad relationeꝫ capituli. S3 i v. h eadeꝫ loqtᵗ i exempti i qb⁹ hn̄t visitatores ⁊ capitulū ptāteꝫ excepta depositiōe q̄ pape reseruatᵗ: vt i littera p3 ⁊ h opatᵗ distātia loci: ⁊ moꝝ piculū: ad qđ facit de electiōe. nihil. ad h.

de offi.dele. sup qõnũ.§.ꝙ vo ẽm Hosti.ꝛ est rõ:qꝛ i exem ptis papa nõ preiudicat nisi sibi i nõ exẽptis preiudicaret diocesanis qbus tñ preiudicare nõ vult.ſ.ti.primo. ¶ Ad itellectũ v.si vero.adhuc quero qd vult dicere lra ibi ꝓcla/ mari in caplo ꝛc.dic ꝙ est qdaꝫ diuulgatio delictoꝝ. ꝛ re prehensio actuũ facta in.c.vt verecũdaret. Alij ẽm hostiẽ. dicũt ꝙ id qd cõiter vocamus accusationẽ monachi vocãt ꝓclamationẽ.sic ꝛ nos vocamus depositionẽ ipsi vocãt ab solutionẽ:ꝛ sic curialibus verbis vtunt. ¶ Quero qua pe/ na isti abbates negligentes i corrigẽdis monachis poterũt puniri ab istis presidentibus capitulo: dic pena suspensio/ nis ꝛ interdicti:ꝫ penã depositionis iponere non poterunt: qꝛ hoc nõ cadit i ptãteꝫ coꝝ.vt in v.ꝙ si.vel dic: ꝛ in hoc re sidet Inno.ꝙ nõ poterit capitulũ ꝓuiciale suspẽdere abba tẽ:qꝛ h spectat ad epꝫ:ꝫ alr puniẽt:qꝛ publice recipiẽt disci plinã ꝛ h vꝫ soluere littera ẽꝫ Inno. Alteri⁹ dicit Inno.p decre. ꝙ ex qlibet negligẽtia depõi nõ dꝫ abbas:ꝫ demũ si sit magna ꝛ grauis seu latissima culpa: vl negligẽtia.simile no.ſ.c.primo ꝛ.c.cũ ad mõasteriũ.§.pe.ꝛ sic dꝫ itelligi qd no.i.c.p tuas. de symo.ibi.dicũt ꝙ regulares dfacili pñt re moueri qd veꝝ subsistente omissa negligentia:vel culpa:vt predictũ est. ¶ Quero qd excludit strepitus ꝛ figura iudi cij:qui hic excludit ꝛdic clamosa garrulatio ꝛ sophistica ca uillatio nõ attenta pniciosa iuris solemnitate:vñ ꝓcedit de plano sola veritate puta facti simplici cõsiderata.alle.de fin dico.c.i.de iudi.dilecti. ꝛ h recurrendũ ad cle.si. de verbo. signi.ꝛ in extrauagãti.ad reprimendaꝫ p Ber. ¶ Quero p quẽ ꝓuidebit monasterio interim amoto abbate. dic ꝙ p diocesim de offi.ordi.cũ nos.de succes.ab intesta.c.si. ẽꝫ hosti. ¶ Quero in exemptis a quo dꝫ deputari iste coadiu tor:de quo in littera v.sed h eadẽ.dic vt a dioceſi:vel papa vt dictũ ẽ in nõ exẽptis.h nõ placet Jo.an.ꝙ dicit de dio/ ces.qꝛ regulariter nõ hꝫ ptãtẽ in exẽptos. Iteꝫ nec ꝙ dr de papa: qꝛ sic nimis retardaret ꝓuisio que fieri dꝫ.iõ dicit ꝙ capitulũ poterit talẽ visitatorẽ dare vt dixi circa v.qd si.ꝛ in vers.hec eadẽ. ¶ In v.idẽ etiã de abbatib⁹. quero in quo erit idẽ: dicũt quidã ꝙ sicut hñt visitatores iuestigare negli gentias visitatoꝝ precedentiũ:ita etiã negligentias presidẽ tiũ caplo.Alius sensus est melior.s.id qd hñt facere visita/ tores sequentes de precedentibus idem de sequentibus: qꝛ presidentib⁹ caplo facere debent.ꝛ sic singula singulis de/ bent referri. ¶ In v.precipimus Oppo.ꝙ clericus secula/ ris possit habere prebendã in ecclesia regulari. xvi.q.i.iu/ sta:de iure pa.pastoralis:de preben.cũ ẽm.dicit hosti.ꝙ si tu queris an clericus secularis possit habere prebendã in ec clesia ad titulũ ꝛ possit ꝓmoueri: ꝛ sit quasi frater in eccle/ sia ꝛ eis mixtus hoc nõ est possibile ꝛ hoc est ꝙ hic repro/ bat.Si aũt simpliciter prebendaret ibi.ita tñ ꝙ nõ esset de corpore:nec aliquã mixturã hẽret in corpe ecclie hñ posset sic prebendari.dat simile de laico q licet nõ possit esse cano nicus:tñ põt esse prebendarius i ecclesia. de insti.c.ij.in.vi. Vñ dicit ꝙ talis in monasterio monachoꝝ põt habere pre bendã si forsan ad presentationẽ monachoꝝ fuerit iste titu lus assignatus. Nã ꝛ monachi pñt habere seculares hñfi/ ciatos: vt in ꝯtrario.dicit tñ ꝙ talis beneficiat⁹ ibi seculari cã subsistente nõ remouebit p abbatẽ:ꝫ p epꝫ. qd dicit no tandũ.alle.tex.h in fi.ꝛ de capel.mo.c.i.in.vi. ¶ An aũt e contra regularis possit intitulari in ecclia seculari:tꝫ ꝙ nõ ẽ possibile.allegat.ſ.c.qd dei.ꝛ.ſ.ti.pxi.iter quattuor mihi vꝫ ꝙ lꝫ hoc olim fuerit possibile ꝙ prebendaret clericus i ec/ clesia regulari:tñ hodie nõ. Nã solũ illi q fuerant i preteri tis phẽdati pñt ibi stare.dũ tñ non stent ibi vt in corpore. ꝫ mens littere est ꝙ in futurũ poni nõ possint vt ibi hẽant in ti tu.licet nõ sint ibi:vt de corpe.ꝛ h vꝫ mẽs littere : sed nõ po no ꝓ ꝯstãti ꝛ huic textui possit bene rñderi ꝛ auctoritas ho sti.nõ ẽ modica. Et vidi ẽuari ꝯtrariũ:qꝛ regulares i ecclia regulari faciũt ꝯstrui capellas seu altaria:ꝛ faciũt officiari p seculares clericos:et tamẽ nõ de corpe.vnde vꝫ mihi con

tra mentẽ huius littere qꝛ aliqñ hẽnt monachi diuersũ mo dũ officiãdi:ꝛ dicendi missas a clericis secularib⁹ ꝛ sic pos set gñare scãdalũ.fateor tñ ꝙ ad sustentationẽ pietatꝫ cã ꝛ ad alimenta posset ibi habere prebendã vt ꝛ laic⁹. ¶ Op. de.c.nobis de iure pa.de elec.cõstitut⁹:an clericus secularis possit hic vocem in regulari ecclia.dic ex post facto ꝛ post fundationẽ nõ põt habere vocẽ de iure.nec ex pacto: nec eti am eligere secularẽ cũ monacho:ꝫ ex pacto apposito i fun datione:vel ex ꝯsuetudine:vel ꝓuilegio sic.dãt doc. sifei.c. cõstitut⁹.de elec.ꝛ ꝙ h dicit de monachis Jo.an.locũ hic dicit ẽt i canõicis regularib⁹ qꝛ regulariter.pterꝙ i excep/ tionib⁹ indicat a pari.c.ꝙ dei.ꝛ de postu.c.ij.Que sũt ob/ seqa que isti clerici ibi here debẽt:de qbus i littera dic forte officiare vel scribere vel monasterij officia gerere.de sind i co.c.vno.al.ꝓ nichilo essent i mõasterio.ꝛ nõ dꝫ recipe be neficiũ:qꝛ nõ hꝫ offiñ.de phen.cũ scdm.saluo ẽꝫ hostiẽ.nisi alicui egẽti pietatꝫ cã ad substẽtationẽ ꝯcederet hñficiũ.al legat.xvj.q.i.possessiões.ꝛ de cleri.ꝯiuga. Jo.an.cũ ibi no. ¶ Ulterius p decre.in fi.dicũt doc.ꝙ extẽsio q fit i statu/ tis dꝫ i p itelligi ad ꝓportiõabilia casui ad queꝫ fit extẽsio alleg.ẽt.c.indẽnitatib⁹ ad fi.de elec.in.vi.ꝛ declarãt q sũt i/ proportionabilia istis monialibus:qꝛ iproportiõabile ẽ ꝙ corrigant ꝛ castigẽt:qꝛ act⁹ tales sũt viriles ꝛ iõ ad hoc nõ dꝫ extẽdi.ar.de arbi.dilecti.ꝛ de ma.ꝛ obe.dilecta. Iteꝫ pe nitentias iniũgere.de peni.mona.ꝛ.xxxiii.q.v.est ordo ꝛ.c. hec imago.ꝛ.c.mulierẽ.vbi sunt multa enumerata ipropor tionabilia mulierib⁹.p decre.istã volũt aliq dicere ꝙ bene ficiati ab exemptis gaudẽt hñficio exẽptoꝝ qd pꝫ:qꝛ hñfi/ ciati i ecclesijs nõ pñt depõi ab iferioribus a papa:sicut nec pncipales plati.ex.v.hec.eadẽ. ¶ Et i h attendẽda essent vba ꝓuilegij:ꝛ facit ꝙ familia scolaris possit vti priuilegio scolaris.de quo.de fo.cõpe.c.ij.de ꝓuile.lꝫ i.vj. ¶ Uenio ad glo.Quero cui spectat correctio monachi:dicit glo.ꝙ pmo ad abbates ꝛ eo negligẽte deuoluit ad epꝫ de offi.or. ꝙto:ꝛ punit eoꝝ negligentia:vt hic. ¶ Oppo ꝙ ꝓcedat cũ dña psonarũ.xxiiii.q.i.ꝙ ꝯ ecclie pacẽ. So.ꝯriũ ꝓcedit i secularib⁹ i qb⁹ ẽ dare dña ꝫ psonarũ h i regularib⁹ i qb⁹ nõ ẽ dare dñaꝫ cũ oẽs sint pes ꝛ volũtate priuati.xii.q.i.nõ dicatis.vñ i eis nulla dr volũtas:vt ibi.in ꝯriũ arguit decre. cũ ad monasteriũ.ſ.ti.i.dicũt doc.h ꝙ nobilitas ꝛ potentia deponit p ꝓfessionẽꝫ religiõis:vt h.ifirmitas:vel cõplexio nis debilitas nõ:vt i ꝯriũ al.si agit de pena spirituali vel pe cũiarie maior ipõit nobili ꝙ ignobili.diuiti quã paupi:i di gnitate ꝯstituto quã ꝓuato:ꝛ si ꝯriũ iuenies ẽ spãle.nõ ob.ꝯ offi.dele.sane:qꝛ veꝝ ẽ ꝙ defert ꝯstituto i dignitate ab ini tio vt ibi. Sꝫ si i malitia ꝑseueret plus ẽ puniẽdus quã ali⁹ xi.q.i.pcipue. Si agitur de corpali pena iponenda iponit maior ignobili quã nobili: paupi vel iferiori ꝙ diuiti vel i dignitate ꝯstituto. Et si ꝯriũ iuenies est spãle.ꝛ h i religio/ sis vꝫ h cessare:qꝛ cessat nobilitas ꝛ potentia. Et vide no. ꝯ iure iur.cũ qdã. ¶ Quero qre i regularib⁹ ꝓcedit de pla no sine strepitu iudicij.ꝛc.glo.dicit qꝛ regulares de facili re mouent a suis administratiõib⁹ de symo.p tuas.ꝛ nõ est or do iudiciari⁹ vsꝙ seruãdus i hmõi iqsitiõib⁹. de accu.qua liter ꝛ qñ. ¶ Quero an scã denũciatiõe p visitatores debe at alia fieri iqsitio de delicto.gl.dicit ꝙ non: qꝛ de scõ bois nõ est sepi⁹ querẽdũ ꝛc.ff.nau.cau.ꝛ sta.lꝫ in fi.ꝫ goffre.di cit ꝙ epũs statim nõ dꝫ credere visitatorib⁹:ꝫ ipsoꝝ inqsitio ne sibi mõstrata.C.de testi.l.si.C.de arbitrijs.l.pe.de testi.cõ stitut⁹ ꝛ.c.cũ cãꝫ. Dicit demũ ꝙ epũs nõ tenet inqsitionem osidere admonẽdo:qꝛ admonitio fit extra ordinẽ.alleg.i ꝯ riũ.qꝛ timendũ est ne visitatores illũ pmoneãt mendacijs. ij.q.vj.biduũ.ff.de custo.reo.l.diuus i fi. Dicit tamẽ ꝙ si diocesis dependit manifestã malitiã visitatoꝝ nõ admone bit illũ.ff.de iudi.si ptor.§.marcellus.de crimi.fal. sup eo. de appel.sollicitudinem.v.si võ notoriũ. Hostiẽ. dicit ad monendo osidet inqsitioneꝫ ꝛ eũ audiet circa falsitatẽ eoꝝ que opponunt.ne oio inocens dãnet:qꝛ ꝛ posset male ꝑcet

fisse visitatores forte ignari. ex. ti. j. e. c. multa. de accu. ad petitionē: nō tñ admittet oēs exceptiones quas admitteret i seculari. de symo. licet. e. c. p tuas. imo dūmō cōstat de cā. oēz subtilitatē abiciet: vt hic z dicta decre. ad petitionē. e. c. qualiter ad hoc cle. si. de ver. sig. ¶ Oppo. q possint hi pnunciare. qz de qua re zc. ff. de iudi. l. de qua re. de cā possessio. cū ecclesie. dicit glo. q casus ē hic spālis in quo cognoscit qui nō iudicat: simile in cā epoz. iij. q. vi. quis. sz hoc iō ne pīudicet epo: qz saluū est ius coz. ex. eo. c. i. in prin. Idem in exemptis quoz dispositio pape reseruat. vt. j. dicit. dat gofre. similia. ff. de custo. reoz. j. de militib: e. l. iij. in auctēti. vt nulli iudi. §. oportet colla. iij. Dicit ēt esse hic aliud speciale: vt per denunciationē sequat remotio cū generaliter sequi debeat penitentie īpositio. de symo. licet. sed hoc iō qz regulariter. zc. vt in prin. glo. vel nō loquit hic in denūciatione euangelica z exponitur denūciatū. i. manifestū fm Jo. an.

¶ De religiosis domibus Rica.

¶ Oz modo sequitur materia ordinaria in hoc ti. z trib sequētib. Alia sūt extraordinaria vsqz ad titulū de ecclesiis edifi. iō aduertatis: habuistis extraordinariā materiā a titulo de parrochijs: hucusqz seu a titulo de decidendis. ¶ Viso de statu religiosorū de ipsorū domibus z capellis restabat videre zc. de materia. x. q. i. per totū. xvj. q. vij. oēs Basilice. cū capitulo sequenti. xviii. q. ij. quidā z se. reperitur in. vj. z in clemen. Antonius de Butrio.

Unc autem. Si dubitatur in cui dioce- n si sit Basilica consecrata. ille eps cōsecrabit qui prius in illo loco episcopalia exercet. h. d. Et casus dubij vnā opi. approbat z aliā reprobat ibi: non enī cōuenit. i. non conueniēs est: nec expediens: quia si essent declarati illi deberēt seruari. ¶ No. q appellatiōe Basilice cōprehenditur ecclesia non consecrata: de quo in glo. ¶ No. ar. q de iure alio non apparente ius baptizādi spectat ad cathedralē ecclesiā. ¶ Itē no. q annuatim eps dz tenere actū cōfirmationis. ¶ No. q vbi dubiū z de pprietate recurrendū pro decisione effectus pprietatis ad possessionē. id ē adeūdus est possessor iuris: z valent per eū gesta. ad hoc. j. de iure pa. consultationib. Itē no. q ad validitatē actuū sacramentaliū sufficit esse in sola quasi possessione exercitij: licet de pprietate nil doceat. Et sic q dicimus de iure eligendi. de elec. qdā. z de cā pos. cū ecclesia. z. c. cū olim z in iure presentandi. de iure pa. ꝯsultationib. z. c. ex litteris. habet locū z i iure cōsecrādi: z sacramentādi: vt hic. ¶ Nota q ad concludendā quasi possessionē iuris vniuersalis sufficit dare exercitiū aliquoz iuriū particulariū sub vniuerso cōprehensorū: vnde ad cōcludendā quasi possessionē ꝯsecrādi ecclesiaz sufficit pbare quasi possessionē baptizandi z in fronte cōfirmādi. z de illa mā dixi in repetitiōe. c. si. de cā. pos. z aliqd p Inno. quo ad articulū iurisditiōis. j. ti. i. dilectus. ¶ Oppo. q basilica possit ab alio quā ab epo dedicari: qz pōt a layco res prophanas dedicari: cōcedendo ad vsus pios z dei. ff. de rerū di. l. sanctū est. So. dicit q dedicatio sumit dupliciter p declaratiōe. i. translatione in vsus diuinos: sic in contrario. alio mō p dedicatione. i. p consecratiōe z sic sumit hic. hanc vltimā facit solus eps. Idē dicit hic Jo. an. de dedicatiōe q sumitur p īpositiōe primi lapidis q eam facit solus eps z dicit glo. q ecclesia dicit tūc ecclesia qñ est cōsecrata: sicut electus in cōsecratione nomē assumit epi: z monachus dedicat p pfessionē. xxvii. q. i. virginibus z ēt epi in receptiōe palei: de vsu pa. c. si. q no. bene pp statuta vel consecratiōes loquentes de ecclesia vel monacho q pape contineat appellatiōe monachi vel appellatiōe ecclesie. ¶ Itē no. de significatiōe huius verbi dedicare quid īportat. ¶ Quero ad intellectū lre qd itendit ibi: ad significationem. Dic q sumit p cōfirmatiōe in fronte. vnde cōcludit gl. q ex quasi possessiōe baptizādi z crismādi arguit iurisdictio. ¶ Itē no. gl. in duobus q de exercitu ptātis in spiritualibus vi qsita quasi possessio in iurisditionalibus. ¶ Secūdo q ptās ꝯsecrādi vi depēdere a iurisditione q est verū late: sed stricte est ordinis. ¶ Oppo. q ad istū spectet in cuius territorio z limitibus edificat ecclesia. de offi. dele. corā. de parrochijs. super eo. dic si limites sint certi ad illū spectat in cuius parrochia: nisi alter pscripsisset pplm. Si nō: tunc ad illū qui est in quasi possessione. ¶ No. glo. que vult q īter limites alteri diocesi possit prescribi populus quo ad episcopalia: q reprobant doc. ex. de parrochijs. c. i. nisi salues: q hoc casu pp pbabile dubiū pcedat pscriptio: q satis placet vel qñ pscripsit pplz. ¶ Oppo. q i terminis diffiniat ptās cōsecrandi de parroch. sup eo. So. nō distinguit terminus distinctus p finē x. di. leges. iij. qōne. vi. hec quippe. sed nec nouis qñ antiqs bene diffinitur: vt. d. c. super eo. ¶ No. hñ glo. q ad distinctionez terminoz laycorū diocesis nō sequit distinctio diocesis: quo ad ptātez spūalez epi. Quid si moueat qō possidēti: dic q interim defendet in possessionez: z h vez qñ nō cōstat q sit i diocesis alteri z hoc dubiū hz diffinit archieps si sint epi eiusdē puicie. de fo. cōpe. sane. z adiudicabit quo ad pprietatez: cui voluerit: vel sibi retiebit. de decimis. qm Sz diuersaz puinciaz forte dirimet. xxv. q. iij. fors. vel recurrit ad papā: interim tñ possidens habebit exercitiū: vt h ¶ Cōclude ergo in decidenda qōne exercitij iurj episcopalis exercēdi sūt plura signa: seu modi terminandi. Prio est dare signū determiationis epatus qñ certi sunt limites diocesis episcopalis respectu iuris spiritualis: z si de talib constat ad aliud nō recurrit: stante tñ dubio q est in possessione defendit. sz decisa pprietate actus preteriti nō valebunt exerciti p possessorez tamq vsurpati: vt no. de parro. super eo. vel forte valebūt pp dubiū actus preteriti. futuri aūt reuocabunt nisi sint sacramētalia a tēpore litis mote de iure pa. ex lris. ¶ Scdus mod terminādi ē limitatio diocesis z ciuitatj q ad tpalitatē z dñiuz siue iurisdictiōez tpalē. nō apparēte alio limite z ad h. hui quō decidit qō spiritualiū iter epos: vide tres bonos tex. vnus. xvj. q. iij. licet in regulis. lxxxiii. q. i. possessiōes. x. di. l. iij. q. vj. hoc quippe. c. i. pmit. ¶ Tertius modus apparendi nullis apparentibus limitibus possessiōis vel mēsura: z hic est bonus si alter nō pōt cōstare. adhuc recurrit z sufficit q aliqua spē. vel ar possessiōis inueniat epm iurisdictionē vel ordinē exercuisse: z vsqz ad quos terminos vsus est: vsqz ad illa valebunt gesta p eū: z p eo iudicādū. z hic ē casus. zc.

Uia monasterium. Iuris nihil deperit epo i cuius diocesi sita est ecclesia q quaz papa vnit ecclesie alteri diocesis. h. d. In prima pte ponit vnionē z eius cām. scda ibi. ipsaz. vnā determinationē ponit: cuius generalē rōnez ibi. nā sic. ¶ Nota vnā cām legittimā vnionis de monasterijs. faciēdo quādo monasteriū est desolatū hostilitate: vel alia cā hoc faciēte. ¶ No. q ex vniōis actu trāsire vi oia bona z oia iura: ē oēs actiōēs cōpetentia z cōpetentes monasterio vnito: monasterio ad qō fit vnio. ¶ Itē hic hēs q appellatiōe rerūz nō cōprehendunt actiones. ad hoc. ff. de re iudi. l. a diuo pio in prin. ¶ No. q vnionis actus intelligit semp sine pīudicio supioris ptātē hñtis in ecclia vnita. ¶ Et nota. q lz oia iura actiua loci vniti trāseāt in locū ad quē fit vnio: non tñ trasferunt ad illū iura passiua in loco vnita tertio competentia. non sunt alia notabilia. ¶ Quero q iura transeunt in monasteriū ad qō fit vnio. dic iura psonalia actiue z passiue: z sic agere pt supior p monasterio subiecto. alle. de suc. ab itesta. c. si. z dicūt q ꝯsiliū ē q fiat inuentariū. de re. ecclie vnite. l. scimus. C. de iure delibe. z no. de puile. pastoralis. z

in cle. q̄ cōtingit. de reli. do. An capelle mōasterio vnite trā- seant cū monasterio vnito ad monasteriū: ad qd̄ dic ꝙ sic. si cut ⁊ filii sequunt̄ patrē arrogatū. insti. de adopti. §. illud. ⁊ oēs itelligūt̄ capite minuti ff. d̄ capi. dimi. l. liberos. vn̄ cō cludit verū ꝙ lꝫ monasteriū vnitū periret: remanerēt tn̄ ca- pelle sub ptāte abbatis vel ordiarii: serui cū vicariis: cū filii ancillaꝝ ⁊ serui vicarii cedūt legato: insti. de le. §. si quis an cillas. Quid si loc⁹ mutet oīo naturā. an extiguāt̄ pmordia lia iura: vt q̄ mōasteriū effecta capella: dic ꝙ pdit iura mo nasterii ⁊ assumit iura capelle. de capel. mo. dilectus. ⁊ . s̄. ti. i. recolētes fm̄ Inno. Hosti. remittit ne se. va. c. i. in vnio ne nō est veꝝ ꝙ pdant̄ puilegia ex toto. sup quo recurrēdū ad dcm̄. c. ne se. va. Uēio ad glo. q̄ gn̄alis ⁊ gn̄alis ꝓseqt̄.

b **Xenodochiis.** Breue est no. ꝙ ordi nationes ecclesiaꝝ ⁊ alioꝝ locoꝝ pioꝝ admini strationes ⁊ conseruationes spectant ad epm̄.

¶ No. ar. ꝙ super creationē administratoris hospitalis vel rectoris hospitalis ep̄s fundat intentū de iure cōi. inferi or ergo se non itromittit: ⁊ sic hospitalia sunt in administra tiōe eccl̄ie eo ꝙ sunt hospitalia. ¶ Oppo. de clemē. q̄ cō tingant de reli. do. ꝙ ad aliū ad ep̄m spectat ordinatio: dic hic de iure cōi spectat ad epm ordinatio: nisi aliō disponat puilegiū consuetudo vel pscriptio: vt i ꝯrio: ⁊ hospitalia nō cōceduntur in beneficiū clericis secularibus vt in ꝯrio: ⁊ de p̄ ben. per litteras. in cle. imo talia debent cōmitti ꝓuidis vi ris ⁊ honestis q̄ vitare debent ⁊ facere inuentariū: ⁊ rōnem reddere: vt dꝫ in cle. q̄ contingit. ¶ Glo. colligit ꝙ mona steria ⁊ alia loca pia ptinent ad ep̄m de iure cōi: nisi sint exē pta. qd̄ itellige: quo ad gubernationē nō quo ad dn̄ium re- deat ad epꝫ: vn̄ cōpellit ep̄s parrochialē sacerdotem: vt fa ciat hospitalitatē ⁊ hospitalarios domoꝝ vt recipiant pau peres: ⁊ idem in similibus. al's eni ep̄us ab ecclesia nil pete- re debet saltem in temporalibus de excep. cum venerabilis x. q. iii. cognouimus. de offi. ordi. cū vos. ⁊c̄.

a **Ad hec.** Locus ad hospitalitatē d̄ aucto ritate epi deputat⁹ religiosus est ⁊ ad humanos vsus amplius redire non pōt h. d. in pma decisa consultatio: quā ꝓbat per si mile ibi. sicut. ¶ No. ex decre. ꝙ ad hoc: vt hospitale dica tur esse publicū oꝫ ꝙ sit constitut⁹ auctoritate epi. ¶ No. scdo ꝙ domus deputata ad vsum paupeꝝ de auctoritate epi. vt publica ⁊ late religiosa non pōt ad vsus humanos reduci. Secus ergo a ꝯrio si non esset deputata de auctori- tate epi: sꝫ ꝓpria volūtate: q̄ tūc non esset publica: nec reli- giosa. ¶ Itē no. ꝙ littera dicit de vestibus ⁊ aliis vtensibi libus deputatis ad vsum religionis. ¶ Itē ꝙ consuetudo gn̄alis disponens id ē ꝙ ius addere vꝫ vinculuꝫ: de quo de consti. c. i. in. vi. non sunt alia notabilia. ¶ Uenio ad gl. an puatus possit facere locū sacrū: glo. dicit ꝙ non. ff. de re. iu di. in pn̄. §. sacra cum simil's. Hoc. dicūt ꝙ religiosuꝫ po test facere puatus locū soluꝫ inferēdo mortuū etiā in alie- no dūmodo faciat de illi⁹ volūtate: cuius est locus. C. de re li. ⁊ sump. fune. l. ii. ⁊ sic p exhumationem desinit eē religio sus. ff. de religio. cū in diuersis: sꝫ sacrū nō. glo. sētit ꝙ de iu re canonico nō fiat religiosus sine auctoritate pōtificis. xiii. q. ii. i eccl'iastico. ⁊ dicit ibi glo. ꝙ ēt sacrū ē religiosū: sꝫ nō eē religiosū ē sacrū: vid ibi plene ⁊ illā gl. seqt̄ Inno. s̄. de sepul. abolēde: ⁊ idē lau. i. d. c. i eccl'iastico: qd̄ seqt̄ archid. Et an quis possit facere hospitale ꝓpa auctoritate dicunt aliqui ꝙ si uelit facere hospitale cū oratorio nō potest sine licētia epi: sed sine oratorio potest ⁊ erat expssuꝫ in sa opi nione. de eccl'iis edi. si hospitale. Innoc. idem q̄ deputare pōt quis domum ad pauperes recipiēdos: refert tamē ali quos dicere ꝙ hospitale ⁊ oratoriū potest facere auct. ꝓ- pa dūmō nō hēat formā eccl'ie: ibi n̄ poterit celebrari sine auctoritate epi. de cōse. di. i. vnicuiqꝫ ⁊. c. clericos. ¶ No. ergo ꝙ nō sequitur appellatū: hospitale ergo est publicuꝫ

ad hoc. J. de cēsi. c. fi. ⁊ uide Hostien. in sūma. de regula. §. q rustic. ⁊ in. c. inter dilectos. de donati. credo ꝙ in domo ꝓ pria quis possit hospitalitatē tenere: nec per hoc efficiatur religiosa. adeo ꝙ ad vsus humanos reuerti non possit. nō credo. nisi interueniat auctoritas episcopi per hunc textuꝫ.

i **Pater quattuor.** Breue est di stinguēs duo mēbra sꝫ. ibi sed ⁊ si. ¶ No. ꝙ etiā istituta ad vsuꝫ religiosoꝝ non pōt ad vsuꝫ seculariū trās ferri ⁊ sic regulariter ep̄s nō hꝫ potestatē mutādi eccl'ie sta tū: nisi in subsidiū: ⁊ sic legitima cā subsistente. ¶ Quero q̄ re regularis eccl'ia non pōt ad secularē transferri: dicit glo. ꝙ potius dꝫ fieri ascensus q̄ descēsus: nec ē bona rō aliquo rū. s. ꝙ sit rō de qua. s̄. c. ꝓximo. s. ꝙ iō non possit ne reuerta tur ad vsus humanos: q̄ clericus ēt secularis spiritualis ꝑ- sona est: vl' dic ꝙ rō quare non pn̄t conferri clericis est: q̄ ē ascendendū non descendēdū. ff. de mu. ⁊ ho. l. vt gradatim xxiii. di. legimus. de regularibus: lꝫ cū fi. nec placet rō ꝙ iō q̄ res deo dedicata ⁊c̄. s̄. c. ꝓximo q̄ rō ꝙ deuenit ad cleri cos non deuenit ad vsus ꝓprios cū sint milites dei. de pre- ben. cū fm̄. de serui. non or. eo libentius. ¶ Ad intellectuꝫ littere nō statū ad vsus clericoꝝ sunt trasferenda monaste- ria: sed hic est ordo. pmo ꝓuideri dꝫ de ipis religiosis si fie ri pōt. scdo de aliis ipsius ordinis. tertio alterius. quarto se cularibus clericis si aliter fieri nō pt̄ auctoritate solius epi. Glo. sētit ꝙ sic. dic ꝙ i eccl'ia ponant̄ alii religiosi si fieri pt̄ p epꝫ: ne cle. vel mona. relatū. ⁊ ꝙ ibi no. ⁊ ꝙ ibi ponantur seculares quidā. Jo. xix. q. iii. §. aūt. sētit ꝙ auctoritas pape exigit̄ al's. ne cle. vel mo. relatū. ⁊. xii. q. ii. si ep̄s. vꝫ velle ꝙ si aliter formari nō possit h̄ possit ep̄s: hoc credit Jo. an. ser- uatis gradib⁹ de quibus dixi. s̄. Nūqd aūt de regulari pos sit fieri eccl'ia secularis: tāgit Jo. in. d. §. querit̄: ⁊ residet ꝙ poterit per. c. ad audientiā. de eccle. edi. xii. q. vii. si qs vult quod est verum causa subsistente.

c **Constitutus.** Ep̄s ecclesie subie- cte iura episcopalia remittēs censū sibi poterit retinere. h. d. decre. vel sic. eccl'ia sita i diocesis episcopi tenet̄ ei in episcopalibus rn̄dere vbi appareāt esse remissa: i prima fa cti narratio. in secunda ibi. veꝝ reoꝝ defēsio. tertia ibi. cete rū. actoꝝ replicatio. i quarta ibi: cū aūt pape diffinitio ⁊c̄. ibi. ⁊ si eccl'ia sita eēt. No. hn̄ modū rn̄dendi ne qs videat̄ intētionē aduersarii fateri. h̄ decre. ē vtilis i tex. ⁊ i materia multū notata. ¶ No. ex prima pte practicā libelli sup vni uersali iure episcopali. ¶ No. ꝙ sup iure episcopali i capel lis monachis subiectis ep̄s fundat intentū suū de iure com muni eo ꝙ capelle sūt i limitib⁹ sue diocesis site. ¶ Tertio no. cautelā aduocati formātis exceptionē vt in quantū nar rat intentū ptis aduerse ꝯtra. quē fundat: seu dirigit excep- tionē illā pōat ꝯditiōaliter ⁊ nō simpliciter: vel pure hic ꝓ bat tex. in duob⁹ locis. ad hoc. de excep. cū venerabilis: vbi materia ⁊ de trāsac. pterea. ¶ Quarto no. hic ar. ep̄m ha- bere ptātē ex toto ꝯcedere libertatē eccl'ie sibi subiecte. de quo. ad id. de trāsac. c. pe. vbi glo. pe. tāgit. xvi. q. ii. visis. ⁊ glo. s̄. de dona. pastoralis. ⁊ ibi videbitis. J. de cēsi. cū venera bilis. vbi ad h̄ ibi videbit̄ ꝯ. recursus ⁊c̄. ¶ No. hic ar. ꝙ iura spūalia ꝯcedi pn̄t i emphiteosis sub certa pēsiōe ānua tim soluēda. de quo. J. ¶ No. ꝙ de iure cōi sup tertia mor tuarioꝝ ep̄s i eccl'iis sue diocesis fūdat itētū. ¶ Et no. ꝙ quota ē tertia quo. de testa. reqsisti ⁊ d̄ sepul. certificari. Et no. ꝙ ius libertatis sacr'a eccl'ie pcipiēdi a quo qs magis ve lit ep̄o ē ꝯ epꝫ ꝓpuꝫ pscriptibile spatio. xl. ānoꝝ. ¶ No. ꝙ symōiaca puitas ꝯctū reddit ipo iut̄ nullū. Itē no. ex sn̄ia pape ꝙ ꝯtract⁹ cēsualis n̄ iducit symōiacā puitatē sup iuri b⁹ spūalib⁹ init⁹. ⁊ sic licit⁹ ē ꝯct⁹ i trāslatiōe iuris spūalis q̄ cēsus retiet̄ nō i cōpēsationē: vl' redēptionēꝫ iuris spūalis trāslati: sꝫ i memoriā antiq̄ sbiectiōis: ⁊ nūc pcepte libtatis. No. vlti⁹ ꝙ sup nō petito vꝫ sn̄ia q̄n illd ē succedaneū loco

principaliter petiti illi subrogatū ⁊ annexū ⁊ de eo notorie
cōstat in iudicio per confessionē. intelliges hoc. I. q2 ep̄s nō
petebat censū: sz tm̄ iura episcopalia ⁊ cōstat ex narratione
ptiū ⁊ ꝯfessiōe. ꝺ cēsu ſi soluto ⁊ papa sup eo ꝯdēnat nō su
per iura ep̄alia: ⁊ iō fit q2 notorie constabat de illo per con/
fessionē partiū. ¶ No. ꝙ valeat snīa in certa quātitate: vbi
in aliqua pte actoris pōt certificari extrinsecis ꝓbatiōibus
ad hoc. de excep. cū venerabilis. Jo. an. in addi. spe. in ti. de
snīa ꝓbationis. §. qualiter. vꝭ. q2 si iudex hoc fateꝭ in vniuer
salibus iudicijs. vt hic de qbus remittit ad hostiē. in sūma.
eo. ti. §. qualiter super vers. circa. In particularibus autem
dicit ꝙ nō valet snīa vbi ēt venit ex altero istrumēto ad qð
relatio est certificāda: nisi instrumētū sit in actꝭ ꝓductū ad
qð fit relatio: q2 ex verbis snīe aut ex actis dꝫ fieri certitudo
⁊ sic itelligit ꝙ no. §. itē dꝫ. p q̄ dicꝭ ꝙ nō valꝫ h̄ snīa: ꝓnūcio
sic talꝭ iudex i talicā ꝓnūciauit: lz ille bn̄ ꝓnūciauerit. p h̄ ali
bi dicit ꝙ nō valet snīa ꝓnūcio ſm formā cōsilij: ⁊ vt in illo
cōtineꝭ. moueꝭ q2 est de actꝭ: alle. de ꝓbatꝭ qm̄. hoc tm̄ ibi tē
perat in iterlocutorijs: secus i diffinitiuis quia tales snīe de
bent ferri in scriptis. de re iudi. c. ſi. ⁊ dꝫ scribi p ipsū iudicē.
Itē q2 cōsiliū ē ꝓnunciandū vel absoluenduꝫ ⁊ hic snīa sic
erit de futuro ⁊ viciabiꝭ ad h̄ ꝙ notāt legiste. in glo. iij. l. ij.
. C. si aduersus libertatē. ¶ No. ꝙ verba snīe inquantū di
sponunt. debent referri ad ꝓcuratorē in iudicio litigantez
de quo. s̄. de elec. querelā. de resti. i itē. sciscitata. qui. ſi. sunt
le. relatū. ¶ No. hic practicā cōficiendi instrumētū sup cō
tractu censuali spiritualiū: q2 facta cōcessione spiritualis li
bertatis notarius dicat in instrumēto ꝙ facta cōcessione ex
aduerso recipiēs nolens indiciū ingratitudinis incurrere:
⁊ ad recognitionē perpetuā antique subiectiōis ⁊ in signuꝫ
nouiter libertatis ꝑcepte gratis annuatim obtulerit tm̄ se
soluturꝫ qð in p̄ntia mei notarii talis ep̄us sn pior vt gratis
donatū suscepit. ¶ Or declaramꝰ more cōsueto. ⁊ primo
dicta doc. scðo apparatū. littera hic innuit spiritualia posse
in emphitheosim cōcedi. hoc videꝭ ꝯ notata. x. q. ii. hoc ius
⁊ q2 cōcessio talis vꝭ sapere nām symoniace prauitatis cum
possessio recōpensareꝭ ad cōpensationē iuris spiritualis. di
cunt doc. ꝙ ꝓprie ⁊ stricte iste non erat cōtractus emphy.
imo erat quedā cōcessio ad firmā: ⁊ quidā cōtractus cēsua
lis: vn̄ licꝫ sub latissimo vocabulo censualis ꝯctus sub noīe
emphy. possit cōprehendi: tm̄ in spē differūt cōtractus em
phyteosis a cōtractu ad firmā: ⁊ a contractu census. vn̄ ver
ba que h̄ alleganꝭ in allegatiōe ptis ibi. in emphy. ⁊c. expo
ni debēt. i. in cōtractū censualē: vt pꝫ ex snīa. alle. ꝓ validita
te talis cōtractus de iureiu. querellā. ⁊ de censibus p totum
⁊. J. ti. i. c. ij. ⁊ sic habetis ꝙ verba prolata in libello. vel par
tis exceptꝭ que stricte itellecta excluderent intentū libellan
tis aut excipiētis: sz latissime intellecta nō exluderent inten
tū: illa potius debent latissime sumi: vt sic intentū nō exclu
dant ⁊ hoc p doctrinā generalē: q2 libelli excep. semp de/
bent intelligi: vt potius cōcludāt q̄ꝫ nō. s̄. de cā pos. cū eccle
sia. ff. de iudi. solemꝰ: ⁊ ff. de v̄bo. ob. inter stipulātem. §. i. ⁊
no. de offi. or. cōquerente. ad h̄ ꝙ no. C. locati. l. si olei. ver.
Ber. ⁊ Cy. in. l. i. C. de iure emphi. in. x. q. vbi si i libello nar
rat ps cōtractū actiōis ⁊ iste sit alius contractus: qui tam̄
latissime possit cōprehendi sub locatiōe tenebit libellus: ⁊
sup eo cōdēnatio sequi poterit: que verba nota ꝓ saluatiōe
libellorꝫ ⁊ exceptionū. si eni hic fuisset strictus cōtractꝰ em/
phyteosis nō tenuisset. q2 saperet symoniā: tamen q2 late pt
cōprehendi censuale q apparet postea ex ꝓcessu iō papa su
per illo ꝓnunciat. ¶ Scðo oppo. videꝭ ꝙ nō voluerit hec
responsio: vt symoniaca exceptio. vt remissio fieret pensiōis
pretextu. ff. de rerū permu. Ad qōnes. dic ꝙ ꝯtractꝰ emphi.
distinctus fuit a cōcessiōe spiritualiū vt pꝫ ibi. Ita valet in
quo casu. Unū ab altero nō viciaꝭ. de rerꝫ permu. ad que
stiones. vel appellat: ideo emphyteosis censum quem licet
imponere in signū donatiōis ⁊ beneficiorꝫ memoriā. xviii.
q. vij. eleuterius. vel fuit licitum episcopo sibi sine peccato

statuere pensionem: vt ecclesiastica beneficia. c. vno. vel epi
scopus liberaliter donauit ⁊ monasteriū ⁊ pensionem libe
raliter constituit. ⁊ hoc innuit littera inferior ſm Goffre/
dum vel non est symoniacum vbi totum datur ⁊ pars reti
netur: secus si plus percipiꝭ quam in tēporalibus transfe
ratur. ad hoc de re iudi. cū bertoldus. valet etiā si census of
feraꝭ ab exēpto ⁊ i fundatiōe domus ecc̄ie vel hospitalis
census imponitur. de censi. quāto ⁊. c. venerabilis: de dona
tio. pastoralis. ¶ Oppo. tertio ꝙ non debuerint admitti
accumulatio priuilegij ⁊ p̄scriptionis: q2 titulus nō p̄t esse
duplicatus vt pꝫ de fide instru. inter dilectos. Si enim per
cōfirmationeꝫ papaleꝫ ius habuerit p prescriptionem id ac
quirere nō poterit. de p̄scrip. veniēs. Hic ꝙ monachi erāt
rei. ⁊ sic nō ꝓhibenꝭ vti exceptiōibus cōtrariis. de quo de
re. iuris nullus pluribus lib. vj. vel ꝓponebat sub distinctio
ne vt si apparet cōfirmationeꝫ nō valere vterenꝭ alia excep
tione. s. p̄scriptiōis. Abbas eni nō subditus ep̄o ex tali do
natiōe p̄scribere potuit: argu. de iure pa. circa. de p̄scrip.
cū olim ſm hosti. ¶ Quarto opp. ⁊ vr ꝙ nō possit abbas
petere cōsecrationes ⁊ ordinatiōes a quo magis vellit ep̄o
q2 ep̄s non potest a se eximere ecc̄iam: q2 sic esset accepha
la xciii. di. nulla. ⁊ q2 ea q̄ de certo expediunꝭ ⁊c. vt in. §. vbi
decretū. Dic ꝙ nō p̄t ep̄s ꝯcedeꝭ: dic tm̄ q2 nō potuit i totuꝫ
ius ep̄ale remitteꝭ: q2 sic ecc̄ia eēt accephala. xciii. di. nulla
rōe. tm̄ q2 h̄ ꝯcessio nō valebat an̄ ꝯfirmationeꝫ pape. fateꝭ
tamen Inno. ꝙ illi episcopi: vt vicarii cōcedentes predicta
agere poterāt: q2 pōt vicarius cōstituere in iuribus episco/
palibus exhibēdis: q2 per nulla verba hic posita vꝭ ecclesiā
exemisse. nā nō poterāt episcopi alii talia facere auctoritate
pape que nondū iteruenerat ex quo nō dū facta erat cōfir
matio: nec sua cā locus sibi nō subesset. ix. q. ii. nullus. Nec
autoritate monasterii. i hoc priuilegiati. q2 id nō hꝫ ⁊ sic al
teri cōmittere nō potest. i. q. vii. daibertū. post ꝯfirmationē
hoc poterit auctoritate monasterij in hoc priuilegiati. sic ꝺ
prescrip. veniēs. Recitat alios dicere ꝙ hec cōcessio ab ini
tio non valuerit ante confirmationē: q2 ea que per decreta.
expediunꝭ alij cōmitti non possunt. ff. de offi. pro consul. l.
nec quicquam. §. vbi directū. hec ratio non placet Inno. q2
ista secunda non procedit in spiritualibus. Nā que expedi
untur per decre. in talibus cōmittunꝭ vt examinatio ⁊ visita
tio clericorꝫ. de offi. archidia. c. i. ⁊. c. ad hoc. xxiiij. di. quan
do. x. q. i. ep̄s ⁊. c. placuit. Hostiensi placuit ꝙ non valuerit
concessio rōne de quā in glo: vt possint alij episcopi talia iu
ra exercere noīe monasterij: sz bene vt possint talia nomie
episcopi albañ. post confirmationē vero factaꝫ ex certa sci
entia p quā sumit vires cōcessio prius nulla p̄t hoc fieri au
ctoriate monasterij in hoc priuilegiati vt patet h̄ ⁊ supra de
prescrip. veniens. opportet ergo ꝙ interueniat auctoritas se
dis apostolice. ¶ Uenio ad glo. ⁊ videtur episcopus non
posse tenere duos episcopatus. de translatio. prela. per totū
Solu. dic ꝙ diuersis temporibus hoc habuit vel ex dispo
sitione pape. vel dic ꝙ lauitañ. est nomen vel cognomen ꝓ
prium ſm Hostiensem. Sed dubium an episcopus possit
totaliter ecclesiam a iurisdictiōe sua eximeꝭ ⁊ videtur ꝙ sic
per hunc textum ar. contra de donatio. pastoralis. cum sy.
de censi. cum venerabilis. ⁊ hoc ibi nota. ⁊ hoc ē verum. vn
de non valuit talis concessio: nisi fuisset confirmata. hoc ve
rum vt episcopi auctoritate propria vel monasterii talia pos
sent exercere: sed bene nomine episcopi albañ. tamēꝫ vica
rij. ¶ An autem ad preiudicium aliorum possit conferre
de iure vnius ecclesie alteri. sunt opinio. Jo. sic: argu. a con
trario. xvi. q. i. statuimus. vbi baptismalis exigi non potest
sine consensu episcopi. ergo cuꝫ consensu potest. licet alteri
preiudicaretur: vt hic. ad hoc nota. per contrarium in. §. se.
Hugo. contra quia hoc sollius principis est tolere ius al/
terius. C. de q̄. p̄scrip. l. bn̄ a zenone ⁊ q2 i p̄iudiciū archi. alī
quem priuilegiare non potest: de exces. prelato. ad hoc. de
his que fi. a prela. cum apostolica. concludit ergo glo. ꝙ ar

ebiepiscopus cum causa potest: sine causa nõ potest. Circa
scdꝫ dicit hosti. ꝙ põt epũs ꝓcedere ius vni⁹ eccľe alteri duo
bus interuenientib⁹ cã līa ꝛ ꝯsensu capľi. altero deficiẽte ꝓcedit
opinio Hugo. hoc verum duntamen non enormiter ledat
vt no. Jo. an. in. d. c. eccľie. licet glo. vacillat: de consuetudi/
ne cum olim. Item ꝙ nec princeps debꝫ sine causa. ℭ No.
xii. di. c. i. de materia. xvi. q. i. ecclesie. xv. q. ij. i sũma de re. ec
cle. nõ alie. dudũ li. vi. glo. x. dis. c. i. sentit ꝙ certe ꝓprietati
ecclesiarũ ẽt nõ ꝑiudicat papa sine cã ꝛ hoc q̃ nõ hꝫ domi/
niũ rerũ ecclesie particular: vniuersale sic. Sicut nec ipera
tor no. ar. Bi. Et ibi dixi. xii. di. nõ decet. Itẽ ꝓcedit ꝺ po-
testate ordinaria ꝛ absoluta: ꝛ põt quicquid vult: i dubio tñ
cã presumit. ℭ Secundũ dubiũ super validitate huius cõ
tractus de re. permu. ad qõnes: ꝛ c. penul. dic vbi constat es
se data pecunia ꝓ spirituali symoniacũ est. sed ibi dubiũ in
dubio nõ censet data pecunia ꝓ spirituali: ꝛ sic res poti⁹ va-
let q̃ pereat. de verbo. sig. abbate. vel secũdo dato pecunie
pro spirituali: iõ si translatio iuris i tẽporalibus excedat va
lorẽ pecunie vel equivaleat tũc nõ ẽ symonia: ꝛ alias sic. dic
hic tpalia excedebãt valorẽ pecunie. vel q̃ h̃ reseruatio fu/
it facta non pro spirituali sꝫ in signũ subiectiõis ꝛ sic fuit cõ
tractus censualis nõ empbiecticus iunge quod dixi super
tex. hic vel contract⁹ empbiteosis distinctus fuit a cõcessiõe
spiritualiũ quo casu vnũ ab altero non viciat de re. permu.
ad qõnes. vel appellat empbiteosim cẽsum quẽ licet ipone
re in signũ deuotionis ꝛ beneficiorũ memoriam. xviij. q. ij.
Eleuterius. vel epũs liberaliter donauit ꝛ monasteriũ libe/
raliter pensionẽ constituit: ꝛ h̃ innuit inferior lr̃a fuit goffre
dũ. vel licet dare spirituale ꝓ tpali in vim modi. non i vim
conditionis hoc falsum: vt ecclesiastica beneficia. c. vno. vł
epũs per viã statuti pensionẽ retinuit qõ licitũ. dic ergo si re-
tinetur pecunia in trãslatiõe iuris spiritualis ꝛ non tpalis li-
cet qñ qꝫ retinet per cõcessionẽ tpalis tñ ꝛ valet. qñ qꝫ rõne
spiritualis: ꝛ in recõpensationẽ ꝛ nõ valet. Qñ qꝫ retinetur
pro spirituali. nõ in recõpensationem tpalis pensionis: sed
in signũ subiectiõis vel q̃ liberaliter datur. vel ipsaꝫ retinet
per viã statuti: ꝛ valet. qñ qꝫ est dubiuꝫ an retineat pro spiri
tuali: an pro tpali: ꝛ tunc si pecunia preualeat valoreꝫ tẽpora
liũ presumunt pro spirituali: ꝛ sic nõ valet. si pecunia non ꝑ-
ualeat: sed equiualeat tpali: tunc in dubio rõne tpaliuꝫ con
cessio valet. ℭ Quarto per decre. dicit gl. reprobatã opi.
Mar. de qua. ꝟ. de elec. querelã. in qua tenebat sñiam ferri
non debere in persona procuratoris: vbi dñs aliquo tpe fue
rat in iudicio: sed dicit glo. imo fertur: licet executio fiat cõ
tra dñm. dic vt dixi in dicto. c. querelã. s. ꝙ vbi sñia non est
ꝓportionabilis ꝓcuratori in cã materiali fertur ꝯ dñm. C.
de iniurijs. l. fi. vbi ẽ ꝓportionabilis: fert ꝯ quẽcunqꝫ qui fu
it in iudicio: q̃ quilibꝫ quasi cõtraxisset. vbi solus ꝓcurator
cõtra ꝓcuratorem ꝛ verba dispositiua ꝛ executiua in dñm
ꝛ hoc est verũ ẽt si dñs sit pñs tpe sentẽtie de iureiurã. c. nõ
ẽ vis: vt ibi no. ꝛ dicit gl. de in ite. resti. sciscitata. ℭ Ultio
vr̃ ꝙ nõ soluẽs hic pẽsionẽ ꝑ biẽniũ dꝫ ꝺ iure suo ꝑuari. C.
de iure emphi. l. ii. de loca. potuit gl dicit ꝙ cecidit a iure:
sꝫ hic nõ iudicat cecidisse ex ꝺfectu iuris: sꝫ ex defectu petitio
nis: q̃ hoc nõ fuit petitũ: ꝛ sñia est dirigenda ad libellũ de/
ducta: de symo. licꝫ hely. hoc nõ placet gl. q̃ petendo iura
episcopalia satis vr̃ sibi petiuisse ꝙ sibi restituat ius episco
pale rescisso cõtracto emphiteotico. ℭ No. glo. ꝙ vbi in
libello ad petitionẽ rei requirit rescisio contract⁹ vel ꝙ ps
ceciderit a contractu: sufficit rem petere quasi tacite repetat
recisionẽ contractus non expresse: ꝛ sic sufficit libellũ con/
cludere tacite: licet ex verbis deductis i libello expresse nõ
appareat cõclusio per qõ vr̃ ꝙ si minor petat rem quã ven/
didit sibi restitui. vel ecclesia qõ ꝓcedat libellus: licet non
petatur contractus rescisio: q̃ petitio ꝯsequendi ꝛ pream
bulum ad illud videtur petituꝫ. vt si petitur hereditas re/
stitui: si postea in iudicio appareat testamentum esse quere/
landum ꝙ super illo libello possit ferri sententia. ℭ Secũ
da solutio ꝙ contrarium loquitur in cõtractu empbiteosis
de cuius natura solũ transfert vtile dominiũ. quo casu nõ so
lutione canonis per bienniũ cadit quis a iure suo. h̃ loquit
in contractu censuali: de cuius natura trãsfertur dominiuꝫ
directum. quo casu ex non solutione census iam non cadit
qs a iure suo. ſm glo. ꝛ cognoscitur contractus censualis
a contractu empbiteosis q̃ translatio iuris fit ad instar lo-
cationis in recõpensationem pecunie. contractus censualis
est liber cõcessionis iure totali retento sibi aliquo censu i si/
gnum pristine subiectionis ꝛ date libertatis retinetur pecu
nia: contractus est censualis si in signũ dñij tunc contractus
est empbiteoticus. ℭ No. ex hac glo. duo primo vt pena:
vt quis cadat a iure suo censuꝫ non soluendo habeat locuꝫ
in contractu empbiteotico: vt in ecclesia sicut in ꝑuato. Idẽ
Inno. ꝛ hostien. de quo. in spe. de loca. ꝟ. nũc vero aliqua. ṽ.
xiiij. ꝛ ibi Jo. de deo dicũt ꝙ cadit: sꝫ restituant. alij ꝯtra ꝙ
non incidat per. l. placet. C. de sacrosan. ecclesie. xvi. q. i. Si
tributũ. Et hec opi. placet azo. in sũma de imu. ecc. ꝛ ho/
stien. in sũma eo. ti. ꝛ pe. ꝛ ab. nec ob. l. si diutina. C. de exac.
tri. li. xi. q̃ non ꝓcedit ſm canones vel tenetur res ibi loco
pignoris donec tributũ soluatur. vel ibi dñia. i. impialis.
Itẽ ꝙ imperator non possit statuere legem que transiuit in
priuilegium. de constitu. ecclesia. qõ nota. de iudicijs. no/
uit. ad hoc hec decreta. vbi per. xl. annos non soluit ꝛ ta/
men nõ cecidit a iure suo. ad h̃. c. si clericus. ꝺ capellis corra
di in vsu fen. vbi ꝑlatus cõmittit feloniã ꝯ regẽ a quo eccle
sia feudũ hꝫ: illo ꝑlato viuẽte ꝑtinebit feudũ ad regẽ: ꝛ illo
mortuo redibit ad eccľiam ea rõne: q̃ delictũ ꝑsone: ꝛc̃. ꝺ re
gu. iur. delictũ. lib. vi. ad h̃ q̃ vtile dñium eccľie nõ põt alie-
nari per ꝑlatuꝫ sine sollẽnitate. xii. q. ii. fine. tñ aduerte si ista
rõ est vera: ꝯcluderet ꝙ etiã vbi grauarent culpa capľi nõ
possent nõ fcm̃ ꝑlati ꝛ capituli ꝑiudicare ecclesie. Item nec
facta capituli ꝑiudicarẽt vni q̃ vbi ageret de acqsito ꝑden
do. Et no. ꝙ hic aperte cõcludũt doc. ꝙ vbi agit de acqui
sito ꝑdendo delictum in obmittẽdo: nõ preiudicat ecclesie.
de dolo. c. i. ℭ Oppo. ꝙ nõ potuit hic papa ꝯdemnare su
per censum: q̃ solũ iura epalia fuerunt petita: vt pꝫ: ꝛ sic sup
non petito: nõ dꝫ fieri condemnatio. de sy. licet heli. Solu.
dicit glo. ꝙ census videt satis petitus: q̃ census est ꝺ iure epi
scopali: ꝛ tali petitione non solum debita de iure cõi vident
petita: sed etiã de iure spãli: vt debita pacto uel ꝯsuetudine.
de prescrip. c. auditis. Habes ꝟ ex glo. ꝙ libellus super peti
tione iuris: cõludit debita ecclesie iuris cõsuetudinis uel pa
cti. cõtra no. Inno. de offi. ordi. cõquerente. ꝛ ibi glo. bona.
dicens ꝙ tñ iure cõi debita. dic si ius spãle uel iure debitum
spãle succedit loco debiti. de iure cõi ꝓcedit ꝙ hic: si nãliter
est debitũ de iure spãli: ꝓcedit glo. ꝯtia. Et est ratio q̃ de-
bitũ non est de iure: sed de cõsuetudine uel pacto: etiã facta
cõstitutione in dubio: non uidet cogitatũ. de consti. c. i. li. vi.
nisi aliqs ꝑciperet de nã constitutionis: vel iurisdictiõis: vt
dicto. c. i. vel potest dici ꝙ hic papa fuit amicabilis cõposi/
tor: vnde tanquam amicabilis compositor pronunciat etiaꝫ
si petitum non fuerit. ℭ Nota glo. ꝙ amicabilis composi
tor ꝛ arbitrator potest iudicare super non petitis qõ perpe-
tuo tene menti: vide de electio. cum inter. R. ꝛ vide de pre/
ben. c. nisi. vbi Bar. in. l. cum acquil. ff. de transac. dicit quia
non potest sententia ferri super omnino extraneo a petito:
ꝛ hoc non videtur in arbitro. l. non distinguemus. ꝟ. si. ff. de
arbitris. ꝛ. l. cum dies. ꝟ. plerũ qꝫ. ff. de arbi. ꝛ. ff. communi di
ui. l. si arbor. ꝟ. si de vestibulo. De coherente vero rei petite:
ꝛ est extimatio ad rem: non est dubium. ff. de fideius. l. si ita
sic loquitur hic. Et de hoc bonus tex. in dicto. c. nisi. naꝫ ista
extimatio census nõ erat extranea a iure episcopali. immo
succedanea: per quod dicit Bar. ꝙ preceptum quod faci-
unt arbitri quottidie: vt vna pars alteram generaliter absol
uat ab omnibus questionibus que forent inter se non va/
lent: nisi super petitis: valet pronunciare: ꝛ quia talis absolu
tio captiosa foret: vt dicta. l. cum acquiliana. vel i spũalibus

nō est via. de hac subtilitate ex quo de veritate ꝯstat: de iud. dilecti: vel si nō fuerit petita assignatio iuris episcopalis: ꝗ fieri nō poterat. fit ergo in eo qd pōt. s. impensionis assignatione: que est subiectionis ꝓbatio. de censi. ois. Et sic cōdemnauit in eo in quo per cōfessionē iconomi subiecta inuenit. ff. si cer. peta. l. qdam. Nam sepe iudex ꝓnunciat super eo: de quo partes videlicet nō faciebant. de cōces. pbē. c. ex parte. de cōsue. cum dilectus. Host. placet ꝙ expsse fuit petita.

C
Um venerabilis. Eps vēdicās ecclesiam pleno iure: eo ꝙ ꝓbat in diece. sna sita i spūalibus obtinet: si nō appet exempta in tēporalibus succumbit: nisi aliter de iure suo doceat: hoc dicit. Primo narrat factū: ꝺa diffinit. ibi. qꝛ igit. ¶ Not. primo practicam libelli super subiectione iuris tpalis ꝛ spūalis ecclesie. ¶ Scdo no. ꝙ eps de iure cōi fundat intentum sup iure subiectionis iurium spalium: nō autē fundat intentum de iure cōi sup subiectione tpaliuꝫ: nisi aliter ꝓbet. ¶ Tertio no. ar. ꝓ ꝛ ꝯ: qꝛ ex locutione rei aut iuris nō ꝓbatur proprietas rei: aut possessio: aut quasi possessio iuris. ¶ Quarto no. hic arg. ꝙ ecclesia quo ad tpalia ꝛ tpales redditus locari posse. de quo. ī. ne prelati vices suas. c. i. ꝛ. ij. ꝛ per totuꝫ. per hosti. de eta. ꝛ quali. in decre. cum decorem. ꝛ. c. cum sit. ¶ Quinto no. practicam snie super subiectione iuris epalis. Et gnāliter nō practicā conclusionis snie super incorporalibus: seu super iure incorporali per actionē. ꝛ vide spe. ꝺ actio. ꝛ pe. §. superest. ꝟsi. sed nunqd. in pnci. quarte colū. ibi spe. facit fundamentū pncipaliter ex isto tex. vt snie in corpalibus debeant esse adiudicatiue: ꝛ ponit etiā al's plures practicas. ¶ No. ꝙ in diuersis articulis pōt snia esse in parte cōdamnatoria: ꝛ in parte absolutoria. cōcor. de testa. Raynutius. ꝛ Raynaldus. ¶ No. ꝙ ad validitatem snie sufficit sniam esse nullam: al's certam per se vel per relationē ad aliud. vide simile. ꝫ. c. primo. ꝛ de excep. cum venerabilis. ¶ No. ꝙ instrumētū ex rasura in supscriptione ꝛ i loco suspecto: vt suspectū de falsitate nō probat. ¶ No. ꝙ res rōne iuris incorpalis pōt vendicari: hic hētis libelluꝫ ꝓbationis ꝛ sniam: ideo aliqua videamus circa quodlibꝫ predictorum. Primo circa libellū: ꝛ plurima circa tex. expedientur circa euidētialia cū glo. Scdo circa merita cāe. Tertio circa sniam. ¶ Ad primū regredior. hic Inno. quar formetur libellus: seqtur super incorporalibus: ꝛ que actio detur vt pro iure epali: ꝛ sic dicit pmo ꝙ ista practica est tuta: peto mihi talē eccl'iam adiudicari: rōne talis iuris: ꝛ talis libellꝰ cōprehendit in se reiuendicationē: cōcludens ꝙ pro istis iuribus religiosis: ꝛ deo dedicatis: pōt cōpetere reiuendicatione vtilis fm eum: alle. ꝫ. c. de xenodochiis. ꝛ. ff. de rei ven. l. in rē. §. i. lꝫ enim directo talia vēdicari nō possunt: qꝛ nō in alijs bonis cōpetit: tamē vtilis: qꝛ vtile dñium hꝫ. ¶ Nota ꝙ laicus rōne iuris patro. ecclesiam vēdicare non pōt: ar. ꝺ iudi. examinata: ꝛ ibi per Inno. ꝛ in hoc ꝓsistit. Istam conclusionem fatentur quidā quos ipse recitat. Si ecclesia petit cum rebꝰ tpalibus ꝛ corporalibus: vt qꝛ ecclesia petitur cuꝫ possessionibus vsqꝫ ad certos limites: si aūt solū petat respectu spiritualiū: ita ꝙ nil corpale petat: tūc non cōpeteret rei vēdicatio: que pro incorpalibus non cōpeteret: sed cōfessoria vel negatoria. ff. si ꝟui. ven. per totū. ꝛ. ff. si vsufruc. pe. ꝑ totum. Et ideo dicit ꝙ vbi intendit qs petere spūalia ꝛ tpalia petendo ecclesiam: ꝛ tūc nō facit si sepet petitiōes agēdo ꝓ rebꝰ corpalibꝰ reiuen. ꝓ incorpalibꝰ enī cōfessoria: etiā recitat alios reuerti ad primā opi. ꝛ in hac ꝓsistit. s. ꝙ respectu corpaliū: ꝛ ēt incorpaliū poterit eccl'ia vendicari: ꝛ intētari reiuendiꝰ. vtilis: qꝛ principal'r vēdicat corpꝰ eccl'ie: lꝫ respcū certoꝝ iuriū. vñ sufficit rē incorpalē esse in principali petito: nec attendēdū accessoriū cuius nāe sit: ex ꝗ pncipal'r sbiecta petitioni est res corpalis. dat si. in interdicto vñ vi: qd cōpetit ad recupandā possessionē corpaliū: ꝛ nō cōpetit nisi ꝓ re sola: ꝗ ē imobilis: tñ si res imobilis accessorie veniet ad rē immobilē poterit intētari: potiꝰ attēta pncipal' nā petiti. l. i. §. illud. ff. de vi ꝛ vi ar. Et sic erit in ꝓposito: secus dicit de hēditate ꝛ peculio: qꝛ in illis non est aliqua res pricipalis cui accedat: dicit tamen tutius intentari confessoriam per quā dicit ecclesiam sibi subiectaꝫ: vt. c. ꝓximo. de ꝟp. ex parte. ꝛ ꝗ de ista parte. ¶ Secūdo principal'r quero qd de prelato i beneficiato recipiente ecclesiā: quaꝫ actioneꝫ hꝫ deducere in iudiciuꝫ ad petenduꝫ eccl'iaꝫ rōne iuris qd hꝫ respectu rōne tituli. dicit ꝙ agere poterit rōne rei vendi. si prelatus est perpetuus: vt eps. ar. de offi. deleg. si quando. ꝛ de pac. cuꝫ pridem. ꝛ. c. se. dicit tamen ꝙ tutius sibi videtur ꝙ rōne talium iuriuꝫ agit cognitione ꝑtoria: vel iudicis officio. Naꝫ eo ꝙ hꝫ in re aliquod ius vel aliquem tituluꝫ iustū: quo ad res respectu ipsius iuris vel tituli restituatur: ꝛ omne noie deficiente actionis debetur ei officium iudicis. i. ex quo non est cautum de nomine certe actionis agitur officio iudicis. ar. l. ꝙ si minor. §. i. ff. de minoribus. ꝛ. ff. ad exhibendū. l. iij. §. hoc autem. iij. q. vj. hec quippe. ij. q. i. in primis. de offi. iudi. c. ij. Et dicit ꝙ istud officium iudicis erit: ꝛ in eo ꝓcedetur ad istar petitionis hereditatis. Secunda est opi. que videtur melior. Inno. dicit ꝙ in talibus iuribus non detur rei vendi. nec offic. iudi. sed intentetur confessoria: que competit ꝓ istis incorporalibus. al'r. not. de exces. prela. inter dilectos. ꝛ hoc tenet post multa. ꝫ. de causa pos. cum super. vbi cōcludit ꝙ omnes beneficiati qui agunt eis habentibus ius cure quod intentat pro huiusmodi beneficiis: que sunt ad vitam collato beneficiato: est confessoria vel negatoria. Quādo autem solum habet ius ad rem que actio competit: recurrēdum est ad no. per eum. de consti. cum. M. ad si. ꝛ de concess. preben. c. i. in. vj. Si vero petatur ciuitas vel castrum ꝓprium: ꝛ tunc si petatur rōne ꝓprietatis: quia ciuitas vel castrum est ꝓpriuꝫ: ꝛ tunc agi poterit rei vendi. ꝛ peti ꝙ restituatur cum omnibus pertinentiis suis. C. de bonis li. l. i. Si auteꝫ ciuitas vel castruꝫ nō spectat ad eū rōne ꝓprietat' sed tñ habet ius iurisdictionale in eo: tunc castrum ꝛ ciuitas poterit vēdicari: ꝛ illa actio intentari debet: de qua dixi sup per oia de vendi. iur'. competenter in ecclesia ꝛ subdit ꝙ dirigatur petitio cōtra vnitatē ciuitatis ville aut castri: que vnitas denegat iurisdictioneꝫ in non respondendo in aliqua parte iurisdictionis poterit ferre libellum ꝯ vnitateꝫ: sicut si ageret contra hominem singulareꝫ: quia vnitas singularis siue corporalis ē. ar. l. i. ꝛ. ij. ff. de rei vendi. ꝛ. ff. de le. iij. l. si chorꝰ ꝛ tunc debebit vniuersitas per sindicū se defendere. l. i. ff. ꝙ cuiusqꝫ vniuer. remanet in conclusiōe ꝙ semp in omnibus istis iuribus tutū ē ꝙ libellus dirigatur ad ꝯfessoriā. i. ꝙ domino agat cōfessoria ꝓ iuribꝰ denegat remittit ad no. ꝺ maio. ꝛ obe. inter quattuor. ꝛ de appel. dilectꝰ. Hosti. dicit hic plus in subtilitateꝫ quaꝫ in vtilitatem: qꝛ canonista non habꝫ curare de nomine actoris: sed sufficit libelluꝫ simpl'r ꝓponere. de iudi. dilecti. circa sniaꝫ ꝛ merita cāe. ¶ Oppo. ꝙ sententia debꝫ eē certa. al's eēt nulla. Insti. de ac. §. cura est. ꝛ. l. i. ꝛ. ij. C. de sen. que sine cer. quanti. doct. per hoc caplm ꝛ. c. cū venerabilis. de excep. dicunt sufficere sententiam eē certā siue ex sui serie sit certa: siue ipsa sententia se certificet per relationem ad aliud. vñ condēnando. i. adiudicando iura episcopalia illis tantum modo exceptis que apparet ex instrumentis: licet serie snie vt sit certa: tamen satis est ꝙ remanet certa ex visione instrumenti ad quod se refert. ¶ Reperio vnum dictum notabile Io. an. in addi. spe. in ti. de sententia ꝑola. §. qualiter. ꝟsi. ꝙ si iudex. vbi temperat hoc dictum cōcludens ꝙ dictuꝫ est eē verum in iudiciis vniuersalibꝰ: in quibus dicit non requiri in snia omneꝫ certitudinē: qꝛ in illis ꝓcedit snia vr'is: ꝙ no. de li. obla. c. i. ꝛ. ij. ꝺ offi. or. ꝯquerēte. ꝛ ff. de edē. l. i. Et ita itelligit ista duo. ī. hoc. ꝛ. c. cū venerabil'. de excep. qꝛ loquunt' i iuribꝰ vniuersalibꝰ libellis ꝛ sniis sup iure vr'i remittit ad no. per Hosti. i summa. de snia ꝛ re iu. in §. qualis. super verbo certo. in spiritalibus auteꝫ ꝛ tēporalibus iudiciis. dicit ꝙ nō valꝫ snia nisi sit certa ex sui serie: aut

si debet per relationem ad aliud certificari: oportet ꝙ il/
lud ex quo debet certificationē recipere sit productū apud
acta: ⁊ sic itelligit dicta doctoꝝ: ⁊ si veniret sn̄ia certificāda i
strumētū nō ꝓductū apd acta nō teneret sn̄ia. Fundamētū
suū ē i. l. iii. C. de sentē. pla. q̄ sine cer. q̄ti. vbi dic̄ tex. ꝙ suf-
ficit sn̄iaȝ eē certā. ꝺ se vr̄ i aliq̄ pte actoꝝ certificet̄. Ita dic̄
ꝙ dȝ itelligi qꝺ scribit spe. in. d. §. qualit̄. ꝟ. itē erit: ⁊ h̄ dic̄ ꝙ
nō valet hec sn̄ia: ego ꝓnuncio ꝑ oīa vt talis iudex ꝓnūcia/
uit i tali cā: iter tales: vt pȝ de instrō talis sn̄ie: ⁊ ex eo ꝙ hec
sn̄ia nō recipit certitudinem ex ꝓductis apud acta: sed extri
seca ab actis. ⁊ ꝑ h̄ iferf ad qōneȝ quam alibi ponit. s. ꝓnū
cio ſm formā cōsilij: an sn̄ia teneat. Doc. videnf velle ꝙ hu
iusmōi sn̄ia teneat: ex eo qꝛ cōsiliū dꝫ esse ex pte actoris. alle.
dictā. l. iij. C. de sē. pla. ⁊ C. vt lite pen. l. ij. ⁊ C. de appel. l. a
cōsulib⁹. h̄ dictū tem pat vez quantū ad sn̄iaȝ iterlocutoriā.
Nā quo ad diffinitiuā: dicit ꝙ hec sn̄ia nō tenet: ꝓnūcio se
cundū formā cōsilij. Assignat duas cās: ⁊ pr̄ia est dubia: qꝛ
pr̄ia est ꝙ iudex dȝ sn̄iam diffinitiuā de suo scripto ꝓferre.
De re iudi. c. si. in. vj. cū cōcordātijs: ⁊ i. d. casu: qꝛ ex suo di
cto nō affert vel ꝓfert hec rō nō multū stringit. Assignat ali
am rōneȝ: ⁊ hec melior: qꝛ cōclusiones consiliorum sic se ha
bent ꝙ cōsulo sic: sic faciendū: sic ꝓnunciādū. sic cōdemnā/
duȝ: ⁊ sic ꝓponit factuȝ iesse. vn̄ iudex q ꝓnūciat: ſm ꝯsiliuȝ
sn̄ia erit sup futuro: ⁊ nil ꝓnūciauerit: nec absoluerit ⁊ iō nil
teneret sn̄ia: qꝛ nō condānauit nec absoluit. Itē alle. dcā do
cto. Sed legiste dicunt i. l. ii. ⁊ ibi. tex. cuȝ glo. C. si aduersus
liber. ⁊ si ista rōne esset vera: qꝛ tunc nō esset dr̄ia iter diffini
tiuā ⁊ iterlocutoriā: qꝛ possit esse ꝙ iterlocutoria se reffer/
ret ad fienda: ⁊ sic nō hēret tenere: sic nec diffinitiua: h̄ dictū
vltimuȝ ponit i ti. de excep. §. viso. versi. porro. q̄ uerba nota
⁊ tene menti. tn̄ h̄ ultimuȝ requireret altiorem indaginem.
His uisis ueniamus ad gl. cuȝ qbus reliquum me expediā
ↄ quem sit formādus libellus. ubi agif de ecclesia: an ↄ pri
cipalem prelatum: an ↄ tenentem ecclesiā uel admistrantē.
Glo. alle. Inno. ꝓ pte ꝙ ↄ supiorem duo iura canonica. ⁊
tria ciuilia. In ↄiuȝ est canonica conclusio ꝙ si agif de iure
tangente ecclesiā cōuenif ꝓncipalis possidens ecclesiaȝ. Si
agif de iure tn̄ tangente ꝑsonā spālis prelati ecclesie infe/
rioris agif ↄ euȝ. de elec. querelā. Dicit Inno. quosdā dice
re libellum fundandum contra ꝓncipalem prelatum: ⁊ sic
ↄ abbatem in terminis nr̄is: etiā si iferior tenens eccelsiam
Sic prelatus uicarius custos comendatarius. etiā dato ꝙ
bona ecclesie subiecte sunt distincta a bonis mon̄. principa
lis: qꝛ abbas dr̄ magis ꝓprie prelat⁹ illius eccl̄ie: quā ille q
illā tenet: qꝛ abbas ꝑ ipsum tenet. s̄. de resti. spo. cum uenis
sent. de supp. neg. prela. c. i. ⁊ sic apud prelatum est dominiū
⁊ possessio ecclesie bonoꝝ ipsius. unde ⁊ actiones. s̄. c. c. ii.
⁊ c. primo. de offi. or. con q̄rente. ubi de hoc. Alii dicunt
ꝙ utriqȝ poterit ꝯueniri: qꝛ ⁊ una censef administratio alio
rum sicut concistorium officialis ⁊ epi. de appella. romana
li. vi. ad h̄ ꝺ rescrip. cle. i. Alii dicunt ꝙ hoc vr̄ placere In-
no. ꝙ si prelati ecclesiaꝝ subiectaꝝ sint tꝑales ⁊ voluntarii
sic ꝓores simplices ꝑceptores: ⁊ similes qui sint censendi q̄
si custodes. s̄. de iudi. cum deputati. ⁊ ↄ tales non est agen/
dum. Si vero prelati sint perpetui q non pn̄t remoueri si/
ne cā: sicut hi de qbus. de sta. mo. monachi. ↄ illos tale tn̄ ē
agendū: ꝑ hoc dicit ꝙ si ecclesia pleno iure est monasterio
subiecta agif ↄ abbatem: alias si tn̄ ius pa. ad monasteriū
spectat: si tunc agere velit de iure contra patronum conue
nif abbas: si ꝓ iure eccl̄ie tenef: cōuenit prelatus eccl̄ie. ad
hoc de offi. ordi. cū nos. de appellatio. bon̄. de insti. cum ve
nissent. Conclude aūt ecclesia nō ē plene supiori subiecta:
sȝ quo ad qd: ēt si agif de iure specifico cuius respectu ē sub
iecta: pōt agere ↄ supioreȝ: si agif de iure ad ecclesiā spectā
te: tunc debȝ agi ↄ eccl̄iaȝ ⁊ rectorē spūalem. Si ecclesia est
pleno iure subiecta: aut inferior prelatus est remonibilis ad
nutū: ⁊ dȝ ↄ supiorē agi: aut est perpetuus: ⁊ tūc potest age
re contra vtrunqȝ: vt alterū non tn̄ poterit ꝓcedi ad diuisio

nem: nisi quilibet sit in contumacia: hec vera quando pretē/
dit se subiectū. Si gerit se ꝓ libero: libellus fundandus. de
ma. ⁊ obe. inter quattuor. Quis igif alteri preferatur: hr̄ de
resti. spo. oli. el. i. ⁊ ꝺ iudi. cū deputati. de materia ista loqui-
tur. vbi remitiit glo. i. ⁊ c. inter quattuor: de ma. ⁊ obe. Ter
tio qd si plures possint cōueniri: vt ē dictū. s̄. an sufficit vni⁹
conuentio ⁊ cōtumacia vt ꝓcedi valeat admissi. dicit ꝙ nō
nisi oēs vocenf. ff. de minoribus. xxv. an. l. emilius. ff. ex qui-
bus cau. ipos. ea. l. hoc aūt ¶ Oppo. ꝙ petitio nō ꝓcedat:
quasi minus larga. de libel. obla. c. ij. glo. remitit ibi. dicit
ꝙ si ꝓcedit in accessorijs. vt ibi no. de resti. spo. cū ad sedeȝ.
de or. co. cū dilectus. Quarto ↄ quē mādabif sn̄ia executio
ni: cōtra ecclesiaȝ: ⁊ nō cogif talis cauere de iudicato soluē/
do. ff. de admi. tu. l. vulgo. Nā al's certū est ꝙ quilibet ad/
mittitur ad defendendū cū satisdatione ēt sine mādato. C. ꝺ
satida. dan. l. vnica. C. de pcura. l. exigendi. vr̄ ꝙ nō ꝓficiat
condictionis ꝓbatio. de dona. inter dilectos. C. loca. ad ꝓ/
bationē. glo. fatetur. Abbas dicit ꝙ licet nō prosit quo ad
extraneū: prodest quo ad cōductorem: qui non pōt referre
qōneȝ dn̄ij. Hoc nō placet: imo pōt qn̄ agit rei vend. vt ibi:
licet non possit qn̄ agit ex cōtractu vel ꝓdest ad probandū
dn̄iuȝ per possessionē: ⁊ tūc si allegaref hoc sufficeret: imo
sufficeret: qꝛ pro possessore ꝓsumif ꝙ sit dominus: donec ↄ-
riū probef: ex quo ius cōe nō resistit. licet nō assistat: hoc fal
sum qn̄ principaliter deducaf dominiū i iudicio. ff. de ꝯdi.
insti. l. quidā i suo. ⁊ dixi de resti. spo. cū ad sedē. Quid si in
dictione cōprehēdif falsitas. dic ꝙ ideȝ: imo forti⁹: qꝛ plus
in dictiōe quā i ānis dn̄ij cōprehēdif falsitas. ⁊ de fi. istru. i
ter dilectos. Quid si rasura ē scripta ꝺ eadem manu: dic sic
scripta i loco suspecto obstat al's nō: ⁊ sic nō vr̄ referri an ꝺ
eadē māu vl̄ ꝺ alia. Quid si rasura sit ī vno loco: ⁊ aliaq̄ po
sita sūt: vn̄ ꝓbef propositū: sufficit ad probādū. s̄. de re iudi.
c. cum. J. ⁊ A. ⁊ C. si ex fal. instru. l. iij. Et hoc pōt satis cō
cedi: qꝛ nō est presumptio ꝙ in fraudē factū sit: ⁊ qꝛ sine il-
la rasura cōstabat: qꝛ puta in ꝓma pte instrumēti dr̄ in pre-
sentia mei notarij. talis dedit ⁊ vendidit talē rem: ⁊ pone ꝙ
verbū talē rē sit abrasū: postea in sequētibus apparet ꝙ ta
lis dedit mihi notario promisit tali danti ⁊ vendenti talē rē
soluere integre pecuniam.

C **Um dilectus.** Monasteriuȝ subiectū ē epō in cuius diocesi est situ: nisi probef exemptum: h. d. In prima instruitur delegatus qualiter su
per sententijs pronunciet. In secuda ⁊ tertia qualiter super
subiectone. secunda ibi. ꝙ si. tertia ibi: licet. ¶ Casus qui
dam epō aurien. inuitato quodaȝ abbate abbatiam in sua
diocesi habente: ⁊ conuiuo repleto in tn̄ fecit ꝙ abbas predi
ctam sibi obedientiam repromisit: quo facto dn̄s peteretur
obediētia a mōastrio ⁊ abbate: abbas denegabat ⁊ timēs
sententiā epi i se fulminari: que post modū ab epō fuit lata.
ad sedē apostoliā appellauit: tandē eo prosequente appel
latiōe. vl̄ qūocūqȝ cā fuit ad papā delata: ⁊ data fuit petitio
ab abbate sup duobus articulis. primo qꝛ petijt sn̄iaȝ exōi
cationis in se latā decerni nullam ⁊ post appellationē legi
time interpositā. econtrario epō dedit petitionē suā in quo
petebat abbatē cōpelli. ad obedientiaā ꝑstandā. Et demū
ad fudandā intētionem epi. allegabanf duo. primo ius cō
mune: qꝛ abbatia erat in diocesi. secūdo qꝛ quidā abbas re
promisserat sibi obedientiā. ex aduersa parte allegabanf
duo. priuilegium ⁊ etiam prescriptio. papa cōmisit cām ⁊
mandat in tex. patet. ¶ Nota ex decre. primo duplicē pra
cticam procuratoris constituendi aliquando per viam lit-
terarum mandati. aliquando per viam cautionis de rato.
¶ Secundo nota ꝙ sententie late post ⁊ contra appella-
tionem legittimam ipso iuris nulle quicquid sit de iure sub
iectionis: aut appropriatis potestatis pronunciantis super
quo ꝓhab ile vertitur dubiū. ¶ Tertio no. ꝙ act⁹ gesti no
post ⁊ contra appellationem legittimam. etiam extraiu/

dicialem est nullus quando geritur per modũ ptãtis iurisdictionalis. nam alias stat regula q actus post & contra appellationem extraiudicialem non ificit actum in ipso iure nisi quatenus qualitas cause. hoc inducat: vt nota. de elec. bone. i. & c. auditis pro quo casus eiusdẽ tituli quam. Nã hec secunda vera nisi act' extraiudicialiter agit. sec' vbi p viã iurisdictionis iudicialis: vt qñ pfertur ad defensionem iuris excõicantis de sen. exco. veniẽtib' in prin. & c. dilecto in. vi. & tñ hec snia vĩ nulla. posses tñ dicere q hic iudicialiter fuit lata & sic notabile pbaret: sʒ cõiter ptingit q extraiudicialiter pfert: iõ bñ corrigit arguẽdo a cõi textu a casib'. ¶ No. q snia lata in exemptũ est ipso iure nulla. ¶ No. q actus iurisdictionalis gestus ab excõicato i quasi iurisdictiõis possessione. nõ valet qñ quasi possessio ẽ instituta. vt dolose q̃sita: qđ no. & tene menti. ¶ Ultio no. sũmariũ. ad intellectũ lr̃e. põt pmo itelligi lr̃a q abbas prio pmisit obedientiã circũuentus & inebriatus ab epo. & hũc intellectum seqtur Jo. an. ¶ Põt secũdo itelligi q abbas post illas sententias quas cepit seruare pmisit obedientiã sicut in simili de re spo. olim. Et p hoc no. q pactuʒ dolose gestuʒ in iudicio in quo appellatũ est: no acqrit iurisdictiõis possessio. adeo q si post appellationẽ iterpositã nõ inducit appellationis renũciationẽ. vide alias limitatiões de testi. cum venissent. de resti. spo. olim. & de re iudi. q ad psultatio. qđ no. ¶ Scđo pricipalr op. vĩ sniaʒ latã in abbatẽ exẽptũ ligare: qꝛ licʒ non haberet eps pprietatẽ subiectionis: hẽbat tñ possessionẽ ex pmissiõe obedientie & si hẽbat possessionẽ debebat tenere gestũ ob eo. de iure pa. cõsultatiõib'. de elec. querelã. So. per hãc decre. quidã dicũt existem in quasi possessiõe iurisdictiõis nõ posse excõicare interdicere vel aliũ actũ iurisdictionalẽ criminaleʒ vel ciuilẽ exercere. nec ob. c. cõsultatiõibus cũ si. qꝛ ibi existens in quasi possessiõe iuris pa. pt pñtare: qꝛ act' pñtatiõis hʒ se vt fruct' ad ius pronat' sʒ nõ sic sniare ad iurisdictionẽ: sʒ ẽ pticularis labor & onus nec ob. de offi. pscrip. l. barbarius. qꝛ ibi no. ex vi possessionis valuerũt snie barbarij: sʒ ex vi cõfirmatiõis: & cõcessionis supioris. Et ideʒ esset i prelato si esset pfirmatus: qꝛ ei' snia tʒ pp eius cõfirmationẽ. de elec. nihil. & q ibi no. Iteʒ prelat' hic nõ est in possessiõe: qꝛ excõicauit vel iudicauit qꝛ hoc suo noie nõ fecit: sʒ eccl'ie. vñ & ipsa per eũ dꝫ q̃rere vl' retinere possessionẽ iudicãdi vel excõicandi. dicũt tñ aliq q iterim quousq cõstet de pprietate debent sniaʒ iuiolabiliter obseruare. ar. de re iudi. suborta. & c. pcedenti. Alij. dicunt q indistincte valent snie existes in q̃si possessiõe. de quo remittit de resti. spo. oli. & hoc ẽ tenẽdũ. ¶ Nec ob. h. c. qꝛ h erat i possessione mala fide: q pʒ: qꝛ dolose iduxerat q̃ possessio nõ pficit: vt no. i. c. psultatioibus. ¶ Tertiũ dubium qꝛ hic supponit dr̃ia iter lr̃as de rato & mãdati est videre q̃ sit dr̃ia: duplr̃. rñdet gl. i. qꝛ p lr̃as simplicis mãdati. de cã agenda non põt pcurator sup cã tansigere. de arbi. p tuas. de trãsac. contingit. & tñ si adijciat in lr̃is & pmittit se ratuʒ habituꝝ quicqd gestuʒ est cũ tali & si dñt lr̃e de rato: vt ibi: aliqd ex̃a opet: poterit tãsigere: sic itelligit. ff. đ pcur. l. mãdato. ¶ Scđo itelligit & dicit q nula est dr̃ia iter lr̃as mãdati & de rato: vñ in lr̃is mãdati solet dñs sp adicere i pcuratorio q hẽbit rata oĩa &c. De trãsac. cõtingit: ad hoc. ff. de procur. l. si pcurator. plus dicũt qdaʒ q lr̃a de rato operat spãle mãdatũ & h tenẽt aliq: vt tãgit: đ trãsac. pstitut' dixi ibi & tetigit glo. đ rescrip. ex pte decani. & hoc p legistas in l. i ff. de offi. pcu. ce. Uera est opinio q illa cautio non ampliat mãdatũ: nisi vt gñaliter: nec p hoc daf libera: vt dicit glo. qꝛ talia v̓ba nõ apponunt ad ampliandũ: sʒ ad pfirmadũ vʒ declarãda v̓ba pcedẽtia & dispositionẽ ex primis verbis surgentẽ: & pstat cautio rati qñ dubiũ ẽ de mãdato. C. de pcur. l. i. Et aduerte qꝛ nõ sufficit simplr̃ negatio mãdati. sʒ opʒ q aliqd pstet psumptiue p dicente se hr̃e mãdatũ: & satis dĩ pstare eo. q apportet lr̃as & instrumẽta facientia ad cãʒ: vt est casus de offi. dele. corã cũ glo. Et no. glo. in. l. fi. C. de do. pmis. & no. gl. quã tʒ guil. in spe. đ pcura. §. i. v. i pmissis. q hʒ mãdatũ vt faciat. q̃ dñs pñs faceret: vid̓ đ dilatiõib' exposuit: & archi. đ rescrip. c. i. li. vi. Bar. dic̃ q eqpollet illi. q hʒ mãdatũ cũ libera. vt. ff. de pcura. l. pcur. vid̓. l. sʒ et he. §. đ sẽdere. eo. ti. ¶ Quartũ dubiũ quare nõ valuerit hec pmissio per abbateʒ facta. Dicit qꝛ nõ potuit renũciare priuilegio ad piudeciũ eccl'ie. & qꝛ nõ hʒ consensũ suoꝝ canonicoꝝ. & dicũt doc. q etiã nec quoad possessionẽ potuit preiudicare: qꝛ non erat i possessione libertatis noie pprio: sʒ ecclesie. vñ sine psensu conuent' admitti non poterat: qꝛ aio solius conuentus retinere poterat. ff. de acquiren. possess. l. peregrine. §. quesitũ: vel dic q p fcm̃ abbatis quesiuit eps possessioneʒ ar. ff. de acquir. pos. l. sʒ licet i. §. si qs nũciat. sʒ cũ sit vitiosa dʒ cassari nõ solũ possessio: sʒ qcquid ex ea est secutũ. de resti. spo. in litteris fʒ Inno. ¶ Quintum dubiũ q potuit allegare priuilegiũ & pscriptioneʒ cũ sint p̃ria: qꝛ si quesiuit priuilegio non pscrip. sit. ar. de appel. sollicitudineʒ. dic q iura p̃ria eodẽ istanti ẽt ex pte rei cumulari non possint: sʒ i diuersis istantiis põt ex diuerso tpe đ vno ad alterũ trãsire: qꝛ pluribus ẽt p̃rijs defensionib' põt reus vti. ff. de excep. l. nõ vtiqʒ. de quo de re. iur. nullus pluribus li. vi. dñt doc. q pñt simul pponi priuilegiũ & prescripio q̃uis sint p̃ria ex origie: nõ tñ i effectu. de h de pscrip. veniẽs & c. auditis: & i regula nullus. de re. iur. li. vi. ¶ Sextũ dubium an statuto termio ad pponendas exceptiões trãsire de vno & aliũ pponere lapso tpe. dic si exceptiões sunt cõpassibiles: ita q simul potuerit pponi eodẽ istãti añ terminũ lapsuʒ nõ excludit opponenteʒ: vt de vno ad aliã nõ possit trãsire: nisi de nouo supuenerit facultas opponendi vel etiaʒ vt in. c. pastoralis de excep. sʒ nõ possint simul pponi qꝛ tũc tenet pria cũ lapsus termini nõ possit piudicare. In fa q̃ non põt oppõi poterit post terminũ opponere vt hic in actoribus puenit: qꝛ vna opposita alteraʒ p̃riaʒ opponere nõ põt vt de postu. prela. c. i. lib. vi. Inno. J. de collu. c. fi. dicit q si p̃ vnũ cõpetunt plures actiones vna itẽtata aliaʒ põt itentare & p̃ sociuʒ furem possuʒ agere furti: & p socio & q volo prius. ff. p socio. l. rei hec vera: qñ ambe competunt de iure cõi & sunt compassibiles: sec' si vna est đ iure cõi: alia de iure speciali: vt. ff. nau. cau. sta. & loca. qꝛ si vnã eligo alteri renũtio. ff. nau. cau. sta. l. & ita. §. fi. ff. de sepati. l. i. §. ideʒ. Predicta vera qñ remedium cõe & speciale competit & est certum: secus si alterum tm̃ competit. & pp dubium qđ competat: qꝛ vterqʒ potest cumulari & psequi de itegra re. de prescrip. auditis: vbi nullitas & restitutio: đ iure speciali cumulant. l. i. §. qui autem. ff. quoꝝ legat. penalia vero iura surgentia ex diuersis delictis nõ tollunt iuicem. ff. de priua. delic. l. nũquam plura. Si ex vno delicto surgunt plura se tollunt quatenus concurrunt. ff. vi bo. rap. l. i. ff. de ac. & ob. l. q̃ fuum. hoc verum vbi agit ad rem familiarem vt ibi. secus si ad uindictam. l. pretor. §. i. ff. de iniurijs: & no. in. l. pe. ff. de accusa. si non sint penales: sed rei psecutorie ab initio & tunc fcã ex actis p vnaʒ altera tollit. ff. loca. l. merces. §. culpe: si vna psecutoria: ab initio: altera penalis altera p alterã nõ tollit. ff. de furtis. l. q pignore. §. cuʒ furti: nisi i casu. §. fi. l. & ita. ff. nau. cau. sta. & alias. ff. de fur. l. is cui vbi pro re commodata subtracta cõpetit actio cõmodati & furti & tñ vna tollit p aliã: & hoc iõ qꝛ vtrq p eadeʒ cõpetit itereſſe: lʒ per actioneʒ furti dupliciter & quadrupliciter tñ simpluʒ est interesse. ff. đ re. iuris. l. nemo. §. quotiens. Si ab initio restituere non imponit pena: tunc vna per alterã tollitur. ff. q me. cau. l. metuʒ. §. volenti. & hoc q no. Inno. ad litteram.

Ne nimia.

Consiliuʒ est habens plura dicta & non summatur & diuiditur in duas: quia primo nouam religionem prohibet in personis & locis. ¶ Secũdo pluralitatem locoꝝ monachoꝝ & abba. secũda ibi: illđ ẽt. ¶ No. q mltitudo iducit pfusionẽ. ¶ No. q q̇s ẽ ẽ nõ pt mõach' in plurib' mõasterijs: nec abbas psidet plurib'.

monasteriis. Sʒ cōtra de.e.cū singula.de p̄ben.in sexto: vbi abbas pt̄ p̄esse plurib⁹ mōasterijs. So. ibi.erāt vnita ⁊ dependētia.hic sec⁹. ¶ Quid si p̄fessus mōasterio supiori se transferret ad locū iferiorēʒ an si iminet electio in superiori sit vocādus? dic si hʒ p̄orat⁹ ad quē trāsiuit bona distincta a loco de quo transiuit nō est vocandus: ⁊ idē si loc⁹ ille ad quē trāsiuit est p̄uētualis vt q: ibi habuit electionē imediatā p̄oris: ar. de adopti.l.cū adoptio. ō sta.mo.c.ij.ō rescrip. edoceri.ad fi.de supple.ne.pla.q: regulariter. vide al's ē vocandus: de p̄uil. volentes ad fi.in.vj.lxj.di.c.i.vbi d: q̄ o's abbates subsistentes abbati supiori debent in ipsius electione cōsentire: in talibus p̄ualet tamē cōsuetudo s̄m Inno. ⁊ Abba.ad hoc de elec.in genesi. ⁊c̄. Non habetis hic alia q: gl. sūt l'fales.videat; eas p vos.⁊c̄. Anto.de Butrio.

¶ De capellis monachorum. Rica.

¶ Expedito tractatu de mōachis ⁊ alijs religiosis videndum est de capellis eoꝝ:iō ⁊c̄. Materia habet̄.xvj.q.ij. p totū ⁊ repetit̄ in sexto.

i **Ecclesiis.** Ad curā monasterio subiectaʒ non monachi sʒ seculares clerici p̄ficiūtur ⁊ ep̄is subsunt.h.d.Et pp ei⁹ breuitatē.Et q: vnico p̄structu claudat̄ comode diuidi nō pōt. ¶ No. possibile monasteria ⁊ p̄oratus ⁊ regulares eccl'ias h̄re curā pp̄li. ¶ Nota secūdo licʒ de iure cōi monachus posset p̄fici cure ecclesie seculari: vt.s̄.ti.ij.q̄ dei.nō tū decens est nec possibile de iure cōi vt monachus i p̄gregatiōe p̄ficiat̄ cure subiecte ecclesie regulari.Et hoc ne in cōgregatione notet̄ diuersitas ⁊ vt regulariter viuentes hēant in circuēdo populū. ¶ Nota casū in quo licita est cōmixtio clericis secularis cū monachis qn̄ necessitas curā ministrādi hoc ipellit. ¶ No.q̄ ēt i ecclesia regulari istitutio ⁊ destitutio ponendi sup curā ecclesie subiectā spectat ad ep̄m.Et no.q̄ talem p̄ficiendū p̄ficere dʒ de cōsilio monachoꝝ:non artat̄ tū ad sequendū consiliū. ¶ No.q̄ a libero arbitrio quid pendere d: lʒ habeat petere alterius p̄siliū q̄uis illud sequi non tenetur. ¶ Oppo.q̄ v: q̄ monachus possit p̄fici eccl'ie parrochiali.s̄.ti.i.q̄ dei.xvj.q.i.doctos.So.s̄m doc.si agit̄ de p̄ficiendo curā populi subiecto ecclesie cōuentualis que sub se hʒ populū non pt̄ p̄fici vt hic ⁊ hoc ne notet̄ diuersitas iter eos.Sʒ tūc dʒ poni capellanus cuius institutio ⁊ destitutio spectet ad episopum vt hic.Si vero agit̄ de p̄ficiēdo ecclesie seculari habenti pp̄lm ⁊ tūc loq̄t contrariū quo casu an reqrat̄ dispensatio ibi videbitis: tūc p̄fici dʒ ab ep̄o. Si eligat̄ a pp̄lo non āt a monachis dʒ p̄fici. Dicit Jo.an.tū q̄ h̄ male seruat̄ q: de consuetudie eccl'ia monachi in congregatiōe positi h̄ntes curā subiectā monasterio p se exercent ⁊ circuēūt pp̄lm qd̄ tū non lʒ ex quo sunt in cōgregatione vt hic. ¶ Op.scdo de cap̄lo sane.xvj.q.ij.vbi ad abbates ⁊ nō ad ep̄m spectat istitutio ⁊ destitutio ponendi in ecclesia monasterio subiecta.So.ibi ecclesia erat pleno iure monachis subiecta ⁊ nō habebat pp̄lm de quo dicenduʒ ibi.⁊.xvj.q.ij.in sūma ⁊.s̄.de p̄ben.de monachis.hic qn̄ ecclesia est curata ⁊ non pleno iure subiecta ⁊ hec solutio vera Alij dicūt q̄ hic abbas erat patrōus: sʒ tū hʒ sustētationē a pp̄lo: ⁊ iō ad ep̄ʒ spectat istitutio ⁊ d̄stitutio. Inno.āt dat h̄ regulā q̄ vbi agit̄ de cura dāda sacerdoti.Sem p istitutio ⁊ destitutio spectat ad ep̄ʒ: eo q: tale ius ponēdi sup curā ē ep̄ale.s̄.de offi.archidi.cū satis.iō cōsequenter istitutio ⁊ d̄stitutio spectat ad eū q: regulariter ad quē spectat istitutio spectat destitutio.nisi alius hoc faciat ex delegatiōe vel p̄uilegio.vt̄ vt vicari⁹ ep̄i: vt i archidiacono: vt i.c.ō offi.archi. ⁊ ifra de exces.p̄la.ad aures: vel vbi faceret ex vi cōsuetudinis. Hoc vltimū falsuʒ ē q: ex cōsuetudine nō pōt tribui ius ponendi supra curā iferiori ep̄o.⁊ ē exp̄ssuʒ i istis capellis monachoꝝ.s̄.c.i.eo.ti.li.vj. De mā vidistis i.d.c.de monachis: ⁊ de p̄uilegijs.cū ⁊ plātare.§.i eccl'ijs. Per hec sunt expedita dicta doc.⁊ ēt effectualiter glo. iō hic nō sūt alia. ¶ Glo.ij.ibi iudiciario.cōsuetudine vel statuto cōtrario nō ob.e.ti.c.vno.li.vj.ibi.deponi.s.ab ordine.

d **Dilectus.** Si ecclesia non cathedralis vendicat sibi ius in alia ecclesia obtinebit tm̄ quo ad ea que tm̄ p̄babit si bi deberi.p̄scriptiōe vel alio mō legitio.h.d.primo actoris petitio: s̄a ibi: ad hoc.rei defēsio.tertio pape diffinitio.ibi.nos igit̄. ¶ Q: attendatis ad hāc decre.q̄ hʒ in se māʒ pegrinā.Et nūc ēt i mā acqrendi quasi possessionēʒ in icorporalib⁹ ⁊ istis iurisdictiōalib⁹.posuit Inno.glo.notabilē hic ⁊ licet glo alibi tetigerit: tū hic expediā solū declaranda hic posita: ⁊ aduertatis.q: eccl'ia p̄tendit se cathedralē ⁊ h̄re ius in iferiori subiecta.habetis i multis locis q̄ ius nō vendicet ⁊ potissime recurrendū ē ad tex.i.c.cōquerente.de offi.ordi.qn̄ aūt eccl'ia aliqua tāq̄ plebanalis p̄tēdit se h̄re ius i eccl'ia subiecta ifra limites plebanat⁹ q̄uis vendicet h: hic ⁊ i.c.dilect⁹.de offi.archidia.⁊ de ma.⁊ ob.hisq̄. Casus: vertēte qōne iter archip̄sby.⁊ clericos sācte cecilie ex vna pte: ⁊ p̄latū sci laurentij de pisciūcula ex altera quōcūq̄ qō fuit ad sedē apostolicaʒ delata vbi partibus p̄cipalr̄ cōstitus p iconomis: iconomus dedit petitionēʒ suā: in qua narrabat ecclesiā sancti laurentij subiectā de iure quo ad scrutiniū ⁊ baptisma ⁊ quo ad cap̄lʒ ⁊ quo ad istitutionē ⁊ destitutionē: narrabatq̄ʒ se fuisse in quasi possessione dictoꝝ iuriū: seq̄ʒ priuatos i quasi possessiōe ex denegatiōe tūc existētes i dcā eccl'ia quare i petitorio p̄cludebat p̄dictā eccl'iaʒ cōpelli ad p̄stādaʒ p̄dicta iura.Et se submittere possessioni eoꝝ ad fundandā itentiōe i petitorio allegauit ius cōe p̄bandū.q̄ ecclesia erat fundata i limitib⁹ dicti territorij eccl'ie sācte cecilie. ¶ Scdo quo ad cap̄la baptismatis ⁊ scrutinij allegabat cōfessionem oli p̄byteri dicte eccl'ie factā corā iudice cōpetēti: corā quo cōfessus extiterat dicta iura eccl'ie sancti laurentij deberi ad p̄bandū possessionēʒ ⁊ p̄scriptionēʒ.quo ad se de eundo ad cap̄lʒ p̄bant cōfessionēʒ dci p̄sbyteri: q: cōfessus erat se vocatum ad synodū. Ex aduerso fuit allegatā dictā eccl'iaʒ sci laurētij ab initio fuisse ⁊ esse ⁊ p cōsequens hodie exēptā ⁊ subiectaʒ tantūmō romano pōtifici ad hoc p̄bandū p̄ducebat ⁊ p̄babat cōsuetudinēʒ gñalēʒ i vrbe q̄ nulle ecclesie monialiū erāt subiecte aliq̄bus ecclesijs secularibus.p qd̄ cōcludebat q̄ ab initio fuerit monialiū sic q̄ʒ exempta p̄sumit̄: nisi aliter cōstet.allegauit ⁊ p̄bauit sedēʒ apostolicaʒ habuisse in ipsaʒ institutionēʒ ⁊ destitutionēʒ. Vn̄ papa auditis allegatiōibus ⁊ ispectis p̄batiōibus ppendit ex cōfessiōe tātūmō p̄batio sup scrutinio ⁊ baptismate: i petitorio cōdānauit sindicū eccl'ie sancti laurentij sindico eccl'ie sancte cecilie reseruato iure romani pōtificis si id p̄sequi voluerit. I institutiōe aūt ⁊ destitutiōe absolui tā i possessorio q̄ in petitorio: iconomo sancte cecilie perpetuū silentiū iponendo hic est casus. ¶ No.p̄io practicā libelli ⁊ fnīe qn̄ cāe agitant̄ p iconomos aut p̄curatores eccl'iarū: q̄re ō iuris rigore dispositiua verba libelli ⁊ fnīe deferenda sunt ad ipsos iconomos ⁊ p̄curatores.vn̄ dʒ dicet̄ peto ab iconomo ⁊c̄. Sʒ non est hoc necesse de iure canonico: vt dixi de reli.do. cū dilectus. ¶ No.scdo q̄ in eodēʒ libello pōt accumulari petitoriū ⁊ possessoriū recupande. ¶ No.tertio ar.q̄ ecclesia matrix in eccl'ijs ⁊ capellis suis iter limites sue parrochie fundat intentū super iure baptizandi: ⁊ sup scrutinio ⁊ cathecismo. ¶ Nota quarto q̄ eodēʒ instanti impossibile est idēʒ ius a pluribus p̄scribi. ¶ No.quinto q̄ cōfessio rectoris p̄iudicat ecclesie quando ecclesia habet vnicū tantum rectorem: ⁊ non est collegiata: alias autem recurre ad textum.de testi.presentium libro sexto. ¶ Nota q̄ confessio facta in vno iudicio ⁊ coram vno iudice prodest ⁊ nocet cōfitēti etiaʒ variata instantia ⁊ coram alio iudice

dū tñ de eodē iure agatur. ¶ No.tex.notabilē in hoc: ꝙ licet tex. extraiudicialiter asserat corā partibus ad qđ testificari intendit in iudicio: per hoc nō detrahit eius dicto quin valeat eiusdē testimoniū: si postea idē testificet. ¶ No. practicā articuli ad probandū quasi possessionē capituli: seu necessitatē eundi ad capitulū: q2 op3 ꝙ duo cōprehendat articulus ꝙ vocatus fuerit ꝙ inerit sibi ius: ꝙ articulus concludat ad petitoriū. Adde tertiū ad articulū. s. ꝙ ire debuerit ſm doc. ¶ No. hic vnā practicā executionis possessorij recuperandi in icorporalibus vt spoliatus iuris incorporalis. fiat etiā inuestitura. vide Inno. de cōces. pbē. cū nostris. ¶ No. ꝙ cōfessio subiectio ꝛ recognitio nō pīudicat tertio pcedenti se hēre ius subiectiōis in eo. ¶ No. ꝙ cōsuetudo generalis extendit ad pticularia hñtia eandē qualitatē. de quo de offi. archi. dilecto. ꝛ. s. de elec. cum ecclesia. de his que fiunt a pla. ea noscit. ¶ No. ꝙ ecclesia matrix ī capitulis suis intra limites territorij sui nō fundat intentu3 de iure cōi super iure instituēdi: vide ꝙ no. J. de eccle. edi. ad audientiā. ꝛ ꝙ no. post cal. s. ō elec. cu3 ecclesia vulterana: alia notabilia pñt colligi: que facilia sunt. ¶ No. ꝙ sniā in diuersis articulis pro parte pōt valere: ꝛ p parte non: habuistis millies hoc anno. O: attendite ad decre. declarationē Inno. hic aliqua tractat circa libellū: ꝛ aliqua circa cāe merita. Expediam⁹ prio libellū ipe reuocat in dubiū: q2 clausula generalis fuit addita in libellis ēt ꝛ similib⁹. ¶ Querit quid cōprehendāt generales clausule prout in libellis ponit certis specificatis: ꝛ qd operent in pcuratorio: habetis in. c. q ad agendū. de pcura. in. vj. ꝛ cle. nō pōt eo. ti. ꝛ quid in rescriptis habuistis. s. de rescrip. sedes. ꝛ ibi etiam per Inno. ¶ Quid in pcuratorio: ꝛ qd in libellis: hētis hic: ꝛ aliqd de resti. spo. cū ad sedē. ꝛ. c. cōquerente. de offi. ord. ꝛ c. certificari. de sepul. ꝛ. s. ti. i cōstitutus ꝛ de offi. ordi. dilecto. Itē hic dicit ꝙ natura eius est cōprehendere similia cōnexa: vel accessoria expresse: totaliter aūt dissimilia nō: ꝛ p tanto dicit ꝙ si libellus detur expssis aliqb⁹: que sint de particularitate iuris epalis: subiecta hac cła gñali: oia iura episcopalia cōcludunt si det super aliqua pticularitate iuris parrochialis expsse cōprehendit iura alia particularia: si super aliqua parte iuris plebanalis apta est cōprehēdere alia iura plebanalia: ꝛ similiter si in iure archidiachonali ꝛ si dicto. c. dilecto: ꝛ. J. de censibus cū venerabilis ꝛ. c. cu3 olim. Secus dicit si iura sint diuersa si expressa aliqua parculari tate iuris parrochialis intenderet cōprehendere iura episcopalia que nō cōprehenderentur: hec dicit vera vbi iura sūt quesibilia de iure cōi: secus si iure spāli: vt pscriptione vł pacto: q2 tūc in illis cła nil opat: q2 tūc opportet ꝙ pticularis cła de eis fiat sicut particulariter ꝛ sigilatim deduci in libellis. nec transeunt sub generalibus clausulis. Recitat alios dicere cōtrariū. s. vt contineant sub generalibus clausulis oia iura: dum tñ pñt adaptari ad aliqđ ius: ꝛ dū sint aliqualiter possedibilia ꝛ acqsibilia p libellantē: ꝛ postea ab isto recedit dicens: ꝙ quidā dicūt ꝙ iura in talibus libellis compħendunt quesibilia de iure speciali: ꝛ remittit ad no. in. d. c. cōquerente. Hosti. dicit ꝙ de his subtilitatibus nō est curandū: ar. ff. de iudi. dilecti. Dicēs ꝙ cła gñalis oia cōprehendit. ar. no. de rescrip. sedes. vult allegare dictū Inno. In mā eni larga libellus nō est necessarius. de cā possessio. ꝛ pprie. c. cū ecclesia. cła gñalis nō restringit ad pprietatē extremoꝝ precedentiū enumeratoꝝ: sic relinquit hosti. ꝛ Io. an. post eū. videte cōcludendo aliquid in ista materia si iura nō sunt pariter possedibilia vel acquisibilia per libellantē: hoc est vm: ꝙ cła generalis ad talia que ab eo q̄ri nō possunt nec possideri nō extēdit. Si āt sūt pariter possedibilia: ꝛ tunc si sumus ī materia que acquirit de iure speciali tantū nec pōt queri de iure cōi: dū tamē talia iura possint reduci ad aliquod signū vniuersale vt est in iure archidiaconali qđ cōiter est de iure singulari: ꝛ tūc cła aliqd operat: ꝛ cōprehēdit debita ō iure singulari ꝛ speciali: ex quo

nos sumus in materia in qua clausula non pōt cōprehendere debitū de iure cōi: iō necessario cōprehenderet debitum de iure spāli: hec est glo. Inno. a qua debemus recipere declarationē huius. de officio ordi. dilecto. vbi aūt materia ē talis ꝙ pōt cōprehendere in se iura de iure cōi: ꝛ iura de iure speciali. hoc casu an extendat clausula generalis specificatis aliqbus. de iure cōi extendat ad debita. de iure speciali: recurrēdum est ad dictū. c. cōquerēte. Ubi plene dixi: ꝛ in d. c. cū ad sedē. vbi ēt dixi ꝙ per glo. ꝛ post glo. s. ti. i. cōstitutus ꝛ aliqd tetigi. de sepulturis. certificari. An āt hec cła certificat ꝛ extendat ad diuersa oia ī qualitate. dicit Hosti. ꝙ sic Inno. videt sentire contrariū. Tene qđ dicit Inno. ꝛ ad illud dictum Inno. ꝙ ponit in materia pcurationis. in. c. sedes. de rescrip. dic vt ibi dixi. ¶ Quero quid intendebat cōprehendere libellans: p illud ꝛ similia. Dicit Inno. ꝙ institutionē ꝛ destitutionē: vt p3 ex snia: ꝛ hoc est verum. Pe. ꝛ abbas dicunt ꝙ ītendebat cōprehendere iura parrochialia. sicut est sepultura: penitentie iniunctio: ꝛ similia. de quibus in rubrica ō parrochi. tertio circa merita cāe an ecclesia matris super scrutinio ꝛ baptismo ꝛ caplm fundet intentione3: de iure cōi supra ecclesia subiecta. J. limites parrochie si attendit allegatio partis. facit. hic tex. ꝙ sic ō ma. ꝛ obe. hisque. Inno. ꝛ Io. post eū cōtra: q2 nō fundat sup vniuersalibus intentū. de iure cōi: nec ēt super iure parrochiali. alleg. pro casu. c. dilecto. §. fi. de offi. archi. vnde dicit ꝙ licet parrochiani pprie ecclesie baptismū ꝛ alia sacra que pōt suis parrochianis sacerdos conferre debeāt ab illo sacerdote parrochiali recipe: vt pbat de sepul. in nostra ꝛ de parroch. vt debitus ꝛ. c. super eo: ꝙ tñ sacerdos ecclie talia debeat titulo vel materia ecclie in cuius territorio ē: nō reperit iure cautū: nec inter iura parrochialia cautū nisi aliud inducat cōsuetudo spālis. de ma. ꝛ obe. hisq3: posset tñ dici ſm eū: ꝙ in nō vniuersalibus ecclesijs ad matricē ecclesiā institutū pertinet ius instituendi ar. dicti. c. hisq3. s3 dicit ꝙ illa nil facit q2 ibi ecclesia suberat vt ti. cardinalis. ꝛ cardinales ī titulis suis quodāmodo censent habere iura episcopalia ꝛ epi hñt pingui⁹ ius q̄ plebani. vñ cōcludit ꝙ institutio ꝛ destitutio ī talibus ecclesijs spectat tm̄ ad episcopū vt dicto. c. cōquerente. xvj. q. ij. c. i. ꝛ. q. vij. oēs: ꝛ. c. ō. of. archidia. ꝛ. c. cū satis. de offi. archipsby. ad fi. ¶ In cōtrariū cōtra Inno. videt tex. cum glo. in. c. alia est: vbi dicit ꝙ eo ꝙ ecclesia est sita infra limites archidiaconatus: archidiaconus vendicat sibi iurisdictionē in illa: similiter dicit in plebano licet hec materia sit piculosa: ꝛ male declarata tñ ī discursu lectiōis pnūc videt mihi dicendū. Si querit an ecclesia sita in limitibus alterius sit subiecta quo ad ius instituendi: ꝛ destituendi. dic ꝙ nō incōctanter ide3 in iure psentandi: nisi forte dedisset dote3 vel aliquos reddiius pro sustentatione. ita pōt ītelligi sine cauillatiōe. J. de eccle. edifi. ad audientiā: sed quo ad ius iurisdictiōis exercende dic ꝙ nō est subiecta nisi hēret cōsuetudo: ꝛ ē casus in. d. c. dilecto. qcdqd dixerit illa glo. que argumētatiue loquit: s3 quo ad ius ministrandi sacra. hic aduertē q2 si illa ecclesia sita in limitibus alterius h3 pplm ꝛ subest illi vt plebanali. i. matrici: vt ibi h3 ius scrutinij ꝛ ius baptismi: vt est hic casus non cauillādo lqa3. ex quo eni plebanalis est. ꝛ nō h3 baptismū parrochial ecclesia: iō d3 ire p baptismo ꝛ cathecismo ad plebanalē ꝛ matricē. Nā si bene ponderat iste caute allegauit: q2 qñ dixit de baptismo ꝛ scrutinio fundat intentū suu3 de iure cōi: sed vbi super caplo ꝛ alio iure fundat se ex confessione: ꝛ si ponderas hic nil erat pbatū aliter de scrutinio ꝛ baptismo ꝛ tamē p illo pronūciat papa: ergo ꝛc. Si āt queris quo ad sacramēta ministranda rectori parrochialis ecclesie an sit illi matrici ecclesie subiecta. hic Inno. aperte dicit ꝙ nō: ꝛ sic v3 casus in. c. ij. de offi. archipresbyteri. vbi debetis ire ad capitulū ecclesie cathedralis ꝛ sic quo ad h nō repit iure cautū ꝙ subsit matrici. Si aūt ecclia ista sita ī limitib⁹ plebanalis nō sit parochialis: nec h3 ppl3 tūc posset

procedere

procedere dictum Inno.qr non hēmus disputare de baptismo cum nō habeat procbianos:sed solū qs habeat instituere clericos ꝛ rectorem illius eccl'ie:ideo tūc pōt dicere verū Inno. Hosti.dicit ꝙ hec snia debuerat eē absolutoria quo ad oia iura q̄ poterūt in libello cōprehēdi:ꝛ non tm̄ quo ad hec exp̄ssa ꝑpter ꝯsuetudines vrbis: ꝛ rn̄det ꝙ solū sup q̄tuor hic exp̄ssis de ꝯsuetudine vrbis hēbit ius.s.in scrutinio baptisinate institutiōe:ꝛ destitutiōe: vn̄ alia nō cōprehendebant ex ꝯsuetudine:iō sup illis nō ꝓnunciat. Uel scḋo h̄ facta fuit petitio vniuersalis:ꝛ ꝓsecutio spālis solū sup iurib⁹ hic exp̄ssis.s.baptismo:scrutinio:institutiōe:ꝛ destitutiōe:iō solū super ꝓsecutione spāli debuit ꝓnunciari:nō solū super illis que poterāt sub gn̄alitate cōprehēdi:alle.no.de trasac.c.i.ꝛ C.de iudi.l.l3. ¶ Quero qualr acqrat quasi possessio in iurisdictionalibus. Ad intellectū glo.Inno.p̄mitto hic aliqua:duo p̄ncipalia sunt nec̄ia in acq̄renda quasi possessione.s.aius ꝛ corpus:vide iura alle.s̄..de ꝯsue.c.ij. ꝛ fac.l.l3.C.de acqren.pos. Scḋo exigit ꝙ det ingressus exercitij alicuius pticularis iuris iurisdictionalis:ꝛ per h̄ ꝯcludit ꝙ exercitiū iuris sepati a tali iure nō imprimit effectū possessionis. Scḋo est aduertendū ꝙ qn̄q3 aius cōmensurat actui corpali;vt qr in tātū extendit aius inq̄tum corpalis:ꝛ tūc tm̄ illud q̄ritur:ꝛ sic loquit.l.i.ff.de acq.poss. ꝛ illud qd pes tuus calcauerit:erit tuū. Qn̄q3 aius protendit vltra mēsurā actus corpalis:ꝛ tūc an possit aius trahere illum actu3 corpalem vltra limites suos:ꝛ hic tollere regulā si est dare cōnexitatē in rem vel cōtiguitatē intm̄ trahit aius:inq̄tu3 ꝓtendit illa dignitas ꝛ operat vltra limites nāles corporales vt ꝓbatur in.l.iii..ff.de acqui.pos.in prin. Uide qr fundus est ꝯtiguus si est vnus ingrediendo extraneā partē aio totū cōquerēdi querit possessio totius: Secus si sunt duo fundi separati per fossata:per similitudinē loquēdo.dicit Inn.loquitur in istis incorpalib⁹ ꝛ subtilit loquit: ꝛ facit regulā ꝙ vbi sunt aliqua iura incorpalia que se inuicē hn̄t aliquā contiguitatem respectu gn̄is:qr claudunt sub vno gn̄e:ꝛ tūc apprehensio alicuius pticularis iuris contenti sub gn̄e cum intentione querendi oino cōprehensa sub gn̄e. Facit ꝙ totu3 querit:ꝛ sic illud qḋ opatur cōtiguitas respectu clausure in re corporali opet contiguitas respectu gn̄is:hoc limitāt doc.to.iuris ciuilis:dūmō species cōtente in gn̄e inter se nō differant qualitate ꝛ quātitate:quo casu non fit executiō: saltem de minori ad maius:ꝛ hoc ideo qr ꝑpter diuersitatē quā h3 species inter se:nō est ꝓprie dare ꝯtiguitatem:sicut dixi sup̄ in diuersis fundis. Ad cuius regule declarationē sciendū est ꝙ hic cōtiguitas dat respectu eiusdē indiuiduitatis incorporalis:qr plures ptes cōprehendunt in idēptitate generis. Ut in iurisdictione citare sniare cognoscere de ciuili ꝛ de criminali:oēs enim he partes claudunt sub gn̄e iurisdictionis. Scḋa fit regula si res in parte actu corpeo comprehensa non h3 se vt cōglutinate:sed sepate per partes distinctas vel discrepātes in q̄titate vel qualitate: tūc act⁹ corporeus tm̄ capit de pte quantum cōtiguam inuenit parte3:ꝛ vlterius aius non extendit actum corpeum in regrendo:hoc p3 in dicta.l.possideri.§.i.ff.de acqui.pos.vn̄ si volo querere possessionē fundi huius distincti ab illo:ꝛ sub diuersa clausura:appꝑhensio huius non opabitur quo ad secundū. Ex istis infert ꝙ si exerceo iurisdictionē citationis aio solū querendi iurisdictionē citandi:acq̄ro quasi possessionē iurisdictionis ad actum citandi:ꝛ hoc ideo:qr aius meus restringitur ad limites actus corporalis. Si aūt haberet animu3 ꝑ talem actū etiam querere quasi possessionem in aliis actib⁹ qui possunt cōprehendi sub iurisdictione:vt respectu citationis testium ꝛ snia ꝛ similia:ꝛ hinc querit:ar.de p̄scrip.c.cum olim.ꝛ.l.fi.ff.quēadmodum serui amit. Ex p̄dictis inferunt legiste ꝙ exercitiū iurisdictionis ciuilis cu3 aio querendi iurisdictionem criminalem non querit:l3 Inno.dicat ꝙ sit rō qr diuerse qualitatis est actus iurisdictiōalis:ꝛ altioris gradus quam iurisdictionis ciuilis:ideo nō est dare continuu3 contra connexitatē predictam:alle.l.stillicidij.§.fi.ff.de ser.vr.pre.ꝛ.l.si prius.ff. de aqua plu.ar. Et ponit Cy.in.l.j.C.de eman.libe.ꝛ in.l.i.C.de seruis.licet Inno hic cōtra. Ex his infertur ꝙ per actum iurisdictionis temporalis non q̄ritur iurisdictio specialis.ad hoc de rescrip.sedes. ꝛ clemen.non potest.de procura.ꝛ inquantum dixi ꝙ per contiguitatem gn̄is fit extensio:limitat Inno.alibi esse verum.vbi als est iusta possessio vltra exercitiu3 ex aio non presumit:qr inextendibilis est:argu.de regu.odia.de re.iur.in.vi. Hic ponit de rescrip.super litteris.ꝛ de resti.spo.in litteris. ꝛ videt casus de prescrip.cu3 oli3.ꝛ.c.auditis. hec sunt vera quādo agitur de extendēda quasi possessione quo ad actus:ꝛ quo ad species iurisdictionis: sed quo ad personas dicit ꝙ exercitium est vniuersale ad omnes personas de populo: queritur quasi possessio in omnes personas populi. Si vero est exercitium particulare ad vnam persona3 populi:l3 tunc detur intentio querendi quo ad omnes de populo:non extēditur:sed solum querit in personam in qua est exercitium:assignat causa3:qr iste terminus martinus est omnino differēs a termino gn̄is:vt ab alio homine:vnde cum nō reperiatur contiguitas nō potest fieri extensio.Sed dicas nōne sub iurisdictione comp̄hēditur actus citatio.snie ꝛ similiu3: sicut sub populo continent plures homies:ꝛ sic sub vno gn̄e:dic ꝙ pars iurisdictionis ad totalem h3 se vt pars:sed homo vt singulariter considerato ad populum non est populus nec pars populi:qr singularis censetur species distincta a populo:vnde possum dicere tangam aliquid de iurisdictione si partem exerceo. Sed considerando titium vel alios singulares homines nō sunt populus nec pars populi.xij.q.ij.q manumittitur iam ibi non fit extensio:qr non est tanta contiguitas. Item per actum corporalem in populo respectu actus iurisdictionis:non datur aliqua contiguitas in actu sup quo intenditur extensio:sed secus in pte iurisdictionis ꝛ sic quo ad id de quo agitur:quod secus in parte iurisdictionis quo ad totum.hec vera qn̄ populus a nemie possidet:qr tūc actiue ꝛ passiue dantur preeminētie iurisdictionis disperse in particulares ꝛ singulares de populo.Si vero populus totus possidet ab aliquo ad iurisdictionem vniuersalem:tunc per actum iurisdictiōis aio abdicande totalis iurisdictiōis:ab illo qui possidet querit possessio ad oēs de populo:rō qr vbi possessio non est ad vnum cōtinguata iam actiue ꝛ passiue potentie iurisdictionis sunt disperse:ꝛ tūc iurisdictio illa querit causatiue:ideo cum non detur ibi aliqua contiguitas:necessario sequit ꝙ ibi potentie corporales non possint extendi ad vires intentionis:cum mām non inueniat contiguam:quod est summe notandum:sed vbi possessio ad cā3 agentem:ꝛ sic ad personam iam est contiguata actiue: tunc qr agitur de querenda mā possessio in ꝑsonam vnius contiguata:ꝛ agit non de creanda possessione: sed de querenda abdicatiue:prout in personam alterius est contiguata:data contiguatione ex regulis supra positis:ꝙ actus corporeus in querenda possessione:extendit ſm vires voluntatis propter simbolum eiusdem nature inuentum contiguatū. Nec ob.diuersitas ꝑsonarum:in quib⁹ querit ꝙ ius querendi nō imprimitur:ꝛ aufert possessio a possidente:nā ipsi in se non possident:sed ab alio possident:qr illam nec vnitam h3: nec contiguam. In alia parte concludit Inno.ꝙ non queratur quasi possessio contra possidentes:nisi solum respectu actus vel particule exercite:ꝛ hoc siue agatur de extensione respectu personarum:siue respectu māe ipsius iurisdictionis:alle.ff.de acqui.pos.l.ꝙ in eo.§.fi.s̄.de p̄scrip.auditis. ꝛ.c.cum olim.saluo ꝙ hoc dicit verum quando possessio iuste queritur:secus quando iniuste.ꝛ sic intellige etiam ꝙ no.in dcō.c.in litteris.de resti.spo.vel procedit primu3 quando ingreditur eo sciente vel patiente talem animum:secus si aliter de aio nō apparet:qr non presumitur pati nisi ad limites exercitij. Per hoc infert tertio quantum ad hoc ꝙ per actum vniuersalem ad totum populum incontione querēdi iuris

dictionem in toto populo: vt si mittat edictum ꝙ quicunq; fa
cit furtum puniat in tm: tunc q: actus corpalis nõ restringi
tur ad certam psonam vniuersalr: q: iurisdictio ad vniuer-
sum populũ: etiam sola missione edicti ⁊ etiaȝ patientia: da
to ꝙ nullus inciderit: eo q: hic actus est vniuersalis ad totã
iurisdictionem: ⁊ exercet iurisdictio sola edicti missione: ⁊
sic actus incorpalis cõmensuratur iuribus intentus: per hoc
infert ꝙ si quis facit hoies alicuius iurisdictionis renũciare
⁊ abiurare iurisdictionem prioris dñi: ⁊ cõfiteri ꝙ hoies sui
sint: ⁊ etiam ab eis iuramentuȝ fidelitatis accipiat: sed vltra
non faciat vel actum iurisdictionis exerceat: per hoc nõ acq
rit quasi possessionem iurisdictionis: arg. ṡ. ti. i. cum dilect⁹.
Ex pdictis pȝ ꝙ si epũs vel quisquis hñs iurisdictionem vel
aliud gñale statutum a iure vel a cõsuetudine aut statuto in
aliquo loco vel psonas q̃ntũcunq; tẽpore stet ꝙ in aliquo lo
corum psonarum non vtat omni iure ꝙ in eis hȝ: vel aliquo
caplo ipsius iuris nõ sit vsus: non tñ ꝯ illam prescribit: mul
to minus si quis pro eo exerceat: nam per vnũ solum caplꝫ
istius iuris gñalis in oĩbus alijs possessorijs retinere vr: nisi
aliter amittat possessionem: puta q: violenter exinde expel-
litur: vel reuertens non admittit vel suspicat se posse repelli.
ff. de vi ⁊ vi ar. l. i. §. deijcitur. ff. de acqui. posses. l. clã posside
re. §. fi. ⁊ l. si id quod. nam cum hec iura sint cõtigua: sufficit
in vno retinere possessionem. ff. de acqui. posses. l. possideri.
pmo R. o. de vbo. signi. quid per nouale. nam si ecclesia fue
rit in tanta tranquillitate ꝙ nõ oportuerit visitare: posito ꝙ
longo tẽpore actus visitationis non sit exercitus: non perdi
tur possessio ẽm Inno. ¶ Venio ad glo. quero primo qd
dicatur scrutinium? dic ꝙ sumit pro cathecismo vel exorcis
mo quod suscipiunt baptizandi per. x. dies ante baptismuȝ:
de qbus de ꝯsecra. di. ij. ante baptismum. ⁊ est vulgare xpia
norum. ⁊ remittit de alijs significationibus scrutinij. ¶ Se
cundo quero quid comphenditur hic appellatione caplo-
rum? dic ꝙ synodus conuẽtuales in qbus delicta corrigunt
glo. petitoriũ est clara. ¶ Tertio quero iudicia fuerũt in-
tentata coram celestino. Super hijs iuribus dicit glo. ꝙ pe
titoriũ quantum ad scrutinium ⁊ baptisma. Sȝ modo corã
Inno. agit possessorio ⁊ petitorio: q: nõ fuit pbatum de p
prietate quo ad caplm: absoluit ecclesia sancti laurentij: q̃a
quo ad alia oĩno erat subiecta romane eccle. saluo quo ad
scrutinium ⁊ baptismũ: de qbus ꝯstabat cõfessione. Quar
to vr ꝙ de iure cõi esset hic ecclesia subiecta ecclie sancte ce-
cilie. ṡ. ti. i. ꝯstitutus. dic ꝙ hic nõ loquit de illo iure: q: illud
competit tm epo: vt ibi: de offi. archidi. c. fi. Sȝ bene fundat
de iure cõi intentionem sup iure pa. eo ꝙ pbatum est eccle-
siam ꝯstitui infra terminos alterius prochialis vel baptis-
malis. xvi. q. i. ecclesie. ⁊ c. q̃cũq;. quod si fiat cedat antique:
⁊ ei subest: q: obuentiones suas pcipit infra suos terminos.
de eccle. edi. ad audientiã. el. j. Quinto glo. tangit vnuȝ: ꝙ
cõfessio facta in vno piudicat in alio: q̃ȝ ꝙ oppo. de iudi. at
si clerici. vbi facta ꝯfessio in minus cõpetenti iudicio: nõ piu
dicat in alio. dicit Inno. ꝙ hȝ ꝯfessio vt publica in vno iudi-
cio piudicat in alio: sicut ⁊ publicatio: alle. de testi. alberic⁹.
⁊ c. significauit. vel si tollit in diuerso iudicio non piudicat
sed hic fingit idem iudiciũ cum loco celestini fuerit subro-
gatus. Inno. ꝙ nõ placet hosti. q: mutato iudice mutat iu-
dicium. ff. iudi. sol. l. cum apud. Sȝ dicit ꝙ ꝯfessio iudicis p
iudicat in alio: q: instantia nõ parit iure nro. de iudi. c. pe. de
pba. c. fi. de quo de elec. per inqsitionem. de confes. c. cuȝ su
per. vel ꝙ Inno. non pronunciauit per hãc cõfessionem: sed
errauit celestinus qui debuit pnunciare in pprietate: quod
postea fecit Innocen. sed truffe sunt. Hic cõfessio inter eas
dem partes in alio iudicio facta legittime promoti preiu-
dicat ꝯfitenti: etiam pempta instantia: q: lȝ perimantur acta
litis ordinatoria non perimuntur peremptorie instantie de
cisorie. vt no. glo. in. d. c. penul. ⁊ no. de testi. in. c. causaȝ. Si
iudicium non sit plene promotum non preiudicaret. l. pe. §.
de his q sunt sui vel alie. iuris. l. si quis a liberis. §. meminis-

se. ff. de libe. agno. valet tamen confessio que transit in noto-
rium iuris: lȝ iudicium sit plenarium: vt no. in dicto. c. per in
quisitionem. de or. cogni. cum dilectus. quod bene no. vñ si
hic Inno. agebatur petitorio vt sensit glo. planuȝ. si agitur
possessorio adhuc pcedit. Sed pdictis ob. ꝙ nõ noceat cõ
fessio. Nã coram celestino fuit ꝯfessus super scrutinij ⁊ bap
tismi proprietate: super eo tñ papa non pronunciauit: sed su
per possessorio. Dic ꝙ in hoc errauit celestin⁹. Nã postea
supplet Inn. hic vel coram celestino agebat tm possessorio
vel fuit facta confessio super pprietate: ideo celestinus iudi
cauit tm super possessorio: ẽm Inno. hinc ob. ꝙ cõfessio su
per petitorio non debet piudicare: ex quo agebatur tm pos
sessorio etiam in alio piudicio fcã: iudice ad hoc nõ sedẽte:
vt no. ṡ. de cõfes. c. fi. Sed põt dici ꝙ propter connexitatem
quã hȝ possessorium cum pprietate. de seque. pos. c. i. de cã
pos. ⁊ pprie. c. i. ⁊ c. pastoralis. C. de iudi. l. nulli. ꝙ sup hoc
piudicet cõfessio. Sed ẽm hoc queritur quare celestinus
reseruauit questionem pprietatis? põt dici ꝙ licet non sit tã
ta connexitas vt claudatur in libello: est tamen tanta ꝙ clau
datur in iudicio: sed hoc non video: q: potest dici ꝙ melior
sit prima solutio ꝙ errauit. Sexto videtur ꝙ non probet
quasi possessio obedientie hoc solo ꝙ vocatus ad caplꝫ ve
nit: non per hoc pprietas pbatur: q: per hoc notificetur se ve
nire debuisse. de resti. spo. olim. in glo. soluit. Hic aliud est
capitulum per actum positum: aliud est sniam excõmunica-
tionis sustinere. primo casu queritur possessio. secũdo non.
Sed ratio q: actus positiuus eundi magis exprimit pacien
tiam ⁊ ꝯsensum: quam faciat actus negatiuus. Iteȝ pati po
test sententiã aĩo humili ⁊ ppter dubium eligendi tutioreȝ
nõ animo transferendi possessionem: ꝙ non sit in actu posi-
tiuo eundi: quod no. q: per id dicit Inno. ꝙ limitat. c. relatũ
. ṡ. de offi. dele. ⁊ c. sollicitudinem. de app. ⁊ ꝙ dicitur actu
contrario recedendi ab appellatione est veruȝ: qsi actus po-
sitiuus potentius operat in pullegio tollendo q̃ negatiuus
vt est dictum ẽm Inno. de fi. psby. c. veniens. Septimo vr
ꝙ monasteria monialiũ sũt subiecta tali titulo. xvi. q. i. alio.
sumendo titulum pro ecclesia seculari: ⁊ monasterium erat
subiectum ex consuetudine. Secus de iure cõi: facit qd not.
de elec. nullus. lib. vi. in glo. fi. hoc nõ placet glo. per iura p-
dicta: imo dicitur ꝙ de iure ecclesia subesse põt regulariter
titulo seculari: per illa iura: hic moniales non debent subeẽ:
vt hic: monachi illi vt prochia non possunt subesse: vel ibi q̃
ad sacramẽta: sed tanq̃ȝ vt plato suo non: vel hic de ꝯsuetu-
dine: ibi de iure ẽm doc. Octauo quero cum snia forma-
tur contra procuratorem: an procurator ꝯueniatur? videtur
in dicta glo. ꝙ non. ff. de procu. l. placuit. ff. de re. iudi. l. iiij.
. ṡ. ti. primo. venerabilis. de quo. ṡ. de elec. querelam. dic vt
I. de iure canonico talis subtilitas nõ seruatur. de resti. in in-
te. scifcitata. ⁊ no. hosti. in. c. querelam. Nono an ꝯtra mo
nasterium exemptum scribatur spatio. x. annoruȝ. glo. ꝙ sic:
licet non contra papam. xvi. q. iiij. volumus. An epalia pos
sunt pscribi in parte vel in aliquibus articulis: ita ꝙ nõ in to
tum? glo dicit ꝙ sic: ⁊ sic fallit. Alla. scda ꝙ per partem tota
seruitus retinetur. ff. de serui. vrba. predio. l. vna est via. ⁊ est
causa q: ius speciale est genus plures habens partes. de qui
bus de offi. ordi. conquerente. Dicunt docto. ꝙ hic non pro
batur de iuribus episcopalibus: q: hec iura erãt parrocha
lia: ⁊ vendicabantur vt parrochialia: licet in facto ⁊ de facto
essent episcopalia. Non obstat. ṡ. titu. i. c. i. vbi prescriptione
vnius iuris episcopalis acquiritur ius: quo ad alia: ⁊ sic ex-
tenditur: quia id procedit in eo qui illorum iurium in gene-
re est capax de iure communi. ⁊ quando alias alio non possi
dent: vt in episcopo qui intendit illa iura querere in loco: vbi
alius illa non possidet: hic loquitur in eo qui est incapax illo
rum iuriuȝ in genere de iure cõmuni: vt quando hec iura in
tendit ecclesia secularis in subiectam: ⁊ quando per papam
illa possidebantur: quo cãu tantum quantum possum: tantũ
prescribo. An. de Bu.

Ex parte. Non valet rescriptum im/petratuꝫ per monachos:vt soli maneant in capellis:ſi de lateranenſi cõſilio non faciat mentionẽ. In pͥma ꝯſideratio. ij ſecũda rñſio:ibi.cum aũt. ¶ Nota pͥmo de iure cõi in ſingulis prioratibus:ſinguli monachi ſoli nõ ſunt ponẽdi: ſed debẽt in quolibet prioratu ſaltẽ duo ſociari:vidiſti in.c.monachi.ſ.de ſtatu.mo.c.i.ꝙ dei. ¶ No.ꝙ reſcriptũ ꝯ ius in dubio nõ valet:niſi faciat mentionẽ de iure q̃ntum ad tollendum vitium ꝓſumpte falſitatis ⁊ obreptionis:⁊ ideo quo ad tollenda iſta duo vitia expectat̃ ſcða iuſſio. Et ita debetis intelligere glo.de cõſti.c.i.in.vj.⁊ que no.ſ.de ℞p.c.i.⁊ ẜm h no. ꝙ quãtum ad iſta duo vitia cenſet̃ ius cõe hẽre clauſulaꝫ derogatoriam ad ℞pta.ſ.falſitas preſumpta ⁊ ſurreptio. In quo aũt dĩant ſtricte loquendo ſurreptio ⁊ obreptio. Uide per Inno.de ℞p.cum dilecta. Nam ſurreptio eſt tacere verum:vel expͥmere falſum: Obreptio eſt non expͥmere exprimendum:ſed intm̃ inuoluere papã v̾bis:ꝙ emanat non emanandum ꝓter eius intentionẽ:vel qñ nimium eſt occupatus. ¶ Et ſic no.ꝙ vt excuſent̃ littere a vitio falſi:vel obreptiue ceſſe eſt mentionem fieri:de iure in ℞pto emanante ꝯ ius. ſed vt excuſet̃ a vitio ſubrepti nõ:hoc vult hec dcre.⁊ habes per Inno.c.cum dilecta.de reſcrip. ¶ Uenio ad glo.an ſit legittima cauſa ꝯcedendi monachos ſolos hĩtare: qꝛ nõ ſufficiunt reddĩtus:dicit ꝙ nõ:qꝛ lꝫ papa hoc ꝯcederet: tñ hoc eſſet contra ius cõe ⁊ lateranẽ.conſiliuꝫ.de ſta.mo.c.ſcðo. ¶ Oppo.ꝙ valeat ℞p.contra ius:lꝫ nõ faciat mentioneꝫ: vt pꝫ.ſ.de ℞p.nõnulli.de eta.⁊ quali.eam te. So.ſi ius nõ hꝫ clauſulam ſpecificam derogatoriam:⁊ tũc ſi ius nõ eſt ꝓhibitoriũ:non valet ℞ptũ cõtra ius:lꝫ non faciat mentionẽ de iure cõi: q̃ ad tollẽdũ vitiũ falſitatis: nõ iõ expectat̃ ſcða iuſſio: vt no.gl.de ꝯſti.c.i.li.vj. Si ius ẽ ꝓhibitoriũ: tũc dic ſi ius ꝓhibitoriũ reſpicit pͥncipal̾r vtilitatẽ publicã ⁊ ꝑuatã nõ vꝫ:vt hic:nec firmat vt hic: nec firmat ℞ptum ꝯ vitiũ falſi vel obrepti. h cõtra vitium ſurrepti ſic vel intentionis:vbi obſtat ꝙ de curia emanauerit:ſi pͥncipl̾r reſpicit ꝑuataꝫ vtilitatem:procedit ꝙ firmat̃ contra vitium ſurrepti non falſi. ¶ Glo.vltima qꝛ alie faciles ⁊ litterales: q̃rit an ipſa poſſet diſpenſare ſi vellet:⁊ dicit ꝙ ſic:qꝛ nõ poſſet cõſilium imponere ſibi:cum ſit inferius.ſ.de elec.ſignificaſti. Dicũt tñ doc.ꝙ hoc velle non dꝫ ꝓpter periculũ peccati carnalis concupiſcentie:ꝙ imineret periculum ſpecialiter intra ſolitarios cõuerſantes inter homines:⁊ hoc ꝯſiderauit conſiliuꝫ lateranẽ.vt ibi pꝫ per Joã.an.

Ad audientiam. Abbas monachuꝫ qui ſolus manet in capella:dꝫ cum cuꝫ monacho ſociare.h.d. In prima parte ponit tranſgreſſioneꝫ conſilij:quam ſcðo corrigi mandat.ibi.ideoq̃ꝫ. ¶ Not. ꝙ monachi in prioratibus nõ debent habitare ſoli. ¶ No.ij. ꝙ in obſ̾uantijs regularibus monachi primo loco:ſubiecti ſunt abbatibus ⁊ prioratibus.ſcðo dioceſano.de quo de offi.ordi.cum ab eccleſiaꝝ ꝓlatis.⁊.c.quãto. ¶ No.ar.ꝙ ꝓlati regulares ex cauſa poſſunt alterare ſtatuꝫ eccleſiaꝝ ſibi ſubiectaꝝ.de regularibus.ad clericos ſeculares. ¶ Ultio no.modum procedendi alternatiue qñ in prioratibus monachi ſoli hĩtãt:qꝛ ſi eccleſia nõ ſufficit reuocant̃ ad clauſtꝝ: ſi ſufficit datur cõſocius. ¶ Declaro decre.primo Jo.an. per hanc decre.⁊ eadem v̾ba ponit in cle.vt in agro.de ſtatu mo.limitãt.c.monachi.de ſtatu mona.⁊ oĩa iura que dicũt de monachis ſolitarijs:vt intelligunt̃ ꝙ ſoli non poſſunt habitare quando ſunt clauſtrales:⁊ in cõgregatione:ita ꝙ poſſint ad nutum reuocare. Sed dicit in his que ꝓficiuntur aliquibus eccleſijs:vt perpetuo ibi ſint:qꝛ tunc iura loquentia de ſolitarijs:nõ aſtringunt tales monachos ẜm eum:cuꝫ nil cõe habeant cum monaſterio:⁊ alle.xvj.q.i.ne pro talibus. hec limitatio eſt ꝯtra tex.in ꝓalleg.c.monachi per prochias ecc̃.⁊ contra.c.ꝙ dei.vbi preficiebat̃ eccleſie ſeculari:qð tamen de mente iuris eſt:⁊ ſic reſtringo dictum Jo.an.ne tantum doctorẽ dicã erraſſe qñ monachi ſunt clauſtrales ⁊ ad nutum reuocabiles indiſtincte: ꝙ non poſſunt ſoli hĩtare: ſiue locus vbi ſunt ſit potens ad ſuſtentãdũ duos:ſiue nõ:⁊ ita loquitur hoc.c.etiam ꝓcedens:⁊ tunc ꝓuidetur ẜm formaꝫ hanc:⁊ precedentẽ:qꝛ vel reuocabitur ⁊ ponetur clericus ſecularis:vel ꝓuidebitur vt ſuſtinere poſſit:ſi ãt nõ ſint in ꝯgregatione:ſed preficiunt̃ perpetuo alicui eccleſie:⁊ tũc de mẽte iuris eſt:ꝙ non habitent ſoli ſi fieri poteſt:ideo eliget̃ media via:⁊ ſi fieri poſſit teneant ſocium:alias non tenetur tenere ſocium. ¶ Scðo oppo.ꝙ nõ ſint ad clauſtrum reuocandi ꝓpter hoc ꝙ eccleſie nõ ſint ſufficientes ad ſuſtinendum duos monachos:ſicut eſt ad ꝓſbyterum cũ clerico ſine quo ꝓſbr̃ eſſe nõ poteſt:nec dꝫ.de vita ⁊ hone.cleri. vt quoq̃ꝫ. Oꝛ Inno.dicit ꝙ hec decre.põt dupliciter ĩtelligi. Uno modo ꝙ iſta eccleſia erat curata ⁊ ſecularis:cui ꝓficiebat̃ mõach⁹ qui ꝓfici nõ põt de iure cõi:ideo dꝫ reuocari:ar.ſ.ti.i.ꝙ dei. Secũdo põt intelligi in prioratibus nõ curatis:⁊ facilius põt ꝓſbr̃ cum cl̾ico:qꝛ ei de ꝑ̾imonialibus poterit ꝓuidere que põt hẽre:ꝙ ſecus eſt in monacho qui proproprium non hꝫ .xij.q.i.non dicatis.⁊.c.nolo. Hoſti.dicit ſe paratũ tenet̃ clericum cũ annexio parentũ ⁊ amicoꝝ cum rõne adminiſtrationis põt habere ꝓpriũ. Et dicit hoſti.ꝙ dũ nõ monach⁹ teneat dioceſanũ:nõ poterit eum reuocare.de priuil.vocati. in fi.lib.vj. Oꝛ hic eſt dubiuꝫ an de iure cõi ꝓfici põt eccleſie ſeculari curate ſeu prioratui curato. Item dicunt ꝙ melius poterit ſuſtinere clericum qui põt habere proprium:quã monachum qui non poteſt habere proprium. vnde dicit Jo an.an.ſi monachus ex donatione vel diuitijs amicorum valet ibi retinere ſocium:non poſſet reuocari:alle.hoſti.cuius fuit dictum.c.nolentes.in fine.de priuileg.in ſexto. Tertio per iſtum tex.dicebat abbas colligi ar.ꝙ eccleſie que perſeuerauerunt regi per monachos poſſent conferri ſecularib⁹ clericis v̾tute l̾rarum pape.ad hoc.ſ.c.dilectus. quod arg. non placet Jo.an.per tex.in.c.paſtoralis.de re.eccle.nõ alienã.⁊ de ℞p.c.cum de beneficio.in.vj. Nec ob.hic:ꝙ lꝫ ĩ cã poſſit immutari ſtatus:non tñ ſtatũ non mutato põt conferri. Quarto dicunt doc.per tex.ꝙ monachi non debent habere duos ſecum:qꝛ dicit in pluribus in plurali: alias nõ reſpicit vnum prioratum:ſed plures prioratus:ideo legi debꝫ ſingulis.ſ.diſtributiue ibi.ꝙ ſingula ſingulis:⁊ in plurali loquitur de pluribus monaſterijs:ideo ſufficit ꝙ monachi ſolitarij habeant monachum vnum ſocium:alle.de eta.⁊ qua. generis.⁊.ſ.de priuil.vt priuilegia. Quinto per decre.dicũt doc.ꝙ in non exemptis vt ſolitarij reuocentur: vel aſſocientur dioceſani habent ſupplere:qꝛ in hoc cenſentur ſubiecte dioceſano. In exemptis autem dicunt quidam ꝙ nullaꝫ iuriſdictionem poteſt dioceſanus:niſi dicamus ẜm quoſdam: ꝙ in hoc habeant iuriſdictionem in exemptis:quaſi hoc delictum non ſit notorium:⁊ in notorijs poſſit dioceſanus exercere iuriſdictionem in exemptis:arg.de priuil.parentib⁹.⁊.c.tuarum.ad hoc dicendum ut in cle.ne in agro.§.ad hoc de ſta regu.⁊ in aliquibus.in quibus dioce. habent iuriſdictionem in exemptos: recurrendum eſt ad tex.in cle. quia regulares.de ſupplen.negli.prela.vbi dicitur ꝙ in certis caſibus hꝫ iuriſdictionem in exemptis dioceſanus:tamẽ ne erretis debetis tenere ꝙ notorietas ſola non facit ꝙ quis non poſſit manum extendere in exemptos:vt in.c.nolentes.de ꝓuile.in.vj.⁊ de priui.tuarum.⁊.c.parentibus. licet aliqui voluerunt dicere contrarium per predicta capitula. hic nõ ſũt alia. ¶ Ueniamus ad glo.oppo.ꝙ monaſteria nõ ſubſint epiſcopo reſpectu legis dioceſane.de offi.or.dilectus. x.q. pͥma per totum. So.exponit glo.vltima ꝙ monachi nõ aſſociẽtur:ſꝫ diſtiguat̃ an ꝓorat⁹ ſit potẽs aut nõ ſuccurrẽduꝫ monachũ:vt.ſ.de ſta.mo.ꝙ dei. So. vno mõ intelligẽdo. gl.ꝯriũ ꝓcedit ĩ canonicis regl̾arib⁹:h ĩ alijs mõachis:h ſt̾a: qꝛ regulãt̃ a pari.vl̾ ⁊° ibi.qñ ꝓficit̃ ꝓoratui curate extra cõgregatõeꝫ qñ ꝓficit̃ alĩ ꝓoratui.⁊ ĩ ꝯgregatiõe.⁊ h eſt v̾a.

¶ De iure patronatus — Rica.

¶ Iste est bonus titulus et vtilis: et nõ est multum fortis: et i isto libro hẽtis hũc titulum: et sequẽtem titulum i. titulũ de ecclesijs edificãdis: et titulũ de imunitate ecclesia. alia sũt extraordinaria. Cõtinuatur ad p̃cedẽtia ista forma. In ti. p̄cedẽti visum est de capellis monachoꝝ: qbus capellis cõit prouidet per actũ p̄ntationis: rõne cuius p̄ntate sunt: vñ visa de vna spẽ iuris pronatus: ponitur Rica in gñe. Nec est hoc absonũ: q2 visa spẽ ponat genus: vt no. s. regła p̄ma. de reg. iur. in. vi. vel fm hosti. q2 de p̄bẽ. institutionib9 et religiosis domibus: et de capellis monachoꝝ: vidimus qb9 cõiter prouidet per p̄ntationis actum: iõ etc. Mã hẽtur. xvi. q. vij pie mẽtis. vsq3 ad fi. q̃onis. et. q. v. per totuz. et repetit in. vj. et cle. ¶ Querũt doc. hic sup Rica de aliquib9 quoꝝ aliqua veniunt repetẽda. i. in ti. de mã. et illa obmittam hic. ¶ Querunt p̃ qd est ius pronatus? dicit goff. et da. q ius pronatus est auctoritas et potestas ꝓuidẽdi ecclesie ex bñficiis ecclesie ante ꝯsecrationem collatis. Hosti. damnat istam in eo q dicit ante ꝯsecrationẽ: q2 ius pronatus hẽtur etiã ex refectione ecclesie: ideo hẽtur ecclesia ex bñficijs: et post ꝯsecratõez. alle. i. eo. c. iij. Rñsio nõ placet Io. an. q2 ecclesia refecta noua vr ecclesia: et est ꝯsecrãda: et ideo semp refectio p̃cedit cõsecrationem: alle. de cõse. di. i. de fabrica. i. de conse. eccle. vel alta. ꝓposuisti. Sz nõ placet altera rõne dcã diffinitio. Io. an. pp verbum ꝓuidendi: q2 siue stricte: siue late sumat verbum: ad pronum nõ spectat ꝓuidendi ptãs: sed p̄ntandi: fz eum. Hosti. sic diffiniebat q est ptãs p̄ntandi fz eum: et instituẽdi ad simplex bñficium et vacans: dic simplex per id qd hẽtur. i. eo. nob. dic vacans pp illud qd habet de ꝯces. p̄bẽ. c. ij. Io. an. diffinit aliter: q2 est ius honorificum onerosum: et vtile alicui in ecclesia competens: et pro eo q diocesani cõsensu illam fundauit dotauit vel cõstruxit ipse: vel is a quo cãm hz: hanc diffinitionem dicit cõuertibilez cum diffinito quo ad pronatus ecclesie. Nã hẽmus pronos libertorum et patronos cãꝝ. de p̄mis. xij. q. ij. liberti. et. s. de re. eccle. non alie. c. iij. ff. de iure patrona. per totum. de patronis causarũ hẽmus. xvj. q. ij. c. i. et. s. de transac. ex litteris. adderẽ ad diffinitionẽ: pronat9 ius est quoddã ius spũalitati annexũ i ecclesijs cõpetens honorificum onerosum et vtile edificationi ecclesie: dote vel refectione legittime fcã surgẽs. Dico annexum spũali: q2 ꝓprie nõ est spũale sed annexũ: q2 tendit in finem ꝓuisionis ecclesie que spũalis est: vt no. archi. in themate. i. q. i. Dico honorificũ: q2 debet qdaz honor ipsi patrono ab ipso rectore: vt patebit. i. in ꝯsecutiõe tituli. s. honor ꝓcessus: que est fm veritatẽ: vt in ꝓcessione possit incedere iuxta p̃latum: vt no. archi. xvi. q. vij. pie mẽtis. vñ ibi archi. Dico onerosum in hoc: q2 hz p̄ntare q onus est saltez quo ad aĩaz si male p̄ntat: q2 q̃tum est in se peccauit: lz eps talem admittere nõ teneat. Itẽ est onerosum: q2 ad euz spectat defensio ecclesie. xvi. q. vij. filijs ac nepotib9: vtile ideo q2 vbi vadit patronus ad pauptatẽ tenet eccłie ipsum alimentare: vt videbitis in ꝯsecutione tituli. xv. q. vij. quicũq3. In ecclesijs h̄ dicit ad drĩaz patronatũ qui qñq3 cõpetunt in liberos. de quibus. ff. et. C. de iure pa. et cõpetunt ex manumissione: de quib9 etiã. xij. q. ij. libertum. et. c. se. de re. eccle. c. iij. Itẽ ad drĩam pronorum cãrum. de qbus. xvj. q. ij. c. vno. de transac. ex litteris. ne cle. vel vo. c. fi. edificatione dote vel refectiõe notãt tres casus iuris pronatus legittime: q2 hic exigit consensus epi: vt patebit infra. ¶ Quero ex qbus ꝓueniat ius patronatus: et que cõpetant patrono. de hoc videbit. i. eo. a nobis et. c. i. ¶ Quero qũo trãsferatur ius patronatus? dicit vt. i. eo. cum secũduz. nam transfert successione: et de qb9 hẽdib9 intelligat: videbitis ibi. et. i. eo. ex lřis. ¶ Quero q̃rto infra quot tp̃s pronus p̄ntet: videbit in decre. q ãt. i. c. ¶ Quero q̃nto in q̃ dr̃unt ecclĩasticus et secularis proni? dic vt. i. c. cum pp. ¶ Quero. vj. an possit qs ꝯstitui in ecclĩa prona/ta sine p̄ntatione: dic q nõ: infra tp̃a sua. xvj. q. vij. decreuim9.

sibi tñ alteri ꝯferri nõ põt: vt. i. c. ꝯsuluit. nec se p̄ntat. i. c. p nostras. et si fit discordia: vt q2 plures p̄ntant: dic vt. i. c. ij. aut q2 litigãt et nullũ p̄ntãt: et tũc elapso tp̃e si sine scãdalo põt: eps ordinet ecclĩam: alr̃s fuat qd dr. i. c. i. et. ii. c. Et si litigãt clericus et laicus. vide. i. eo. cũ te.

Relatũ. Propt discordiã psonarũ cessat ecclĩa a diuinis: tollunt inde reliq̃e: et ostia claudunt. h. d. Et sequẽs duo facit Prohibet ecclĩaz int pronos diuidi. Scdo qd facet debẽt epi cũ proni ñ ordinãt ecclĩas: fa ibi. et si simltates. ¶ No. s. q ius pronat9 et ecclĩa cẽsent iura idiuidua: nec int plres pronos scidit: nec int pronoꝝ hẽdes. ¶ Nõ ii. vnũ remediũ et modũ ꝓuidẽdi epo: qñ pp discordiã pronoꝝ ecclĩe pronate nõ põt rectore ꝓuideri: q2 in cõtumatiã et negligẽtiã pronoꝝ põt et dz interdicere ecclĩaz et cessare a diuinis. Et sic hẽmus cãuz in q̃ ecclĩa pp dlictũ proni punitur. ¶ Quero de intellectu littere q̃ respectu dr ecclĩa indiuidua inter pronos. Quidã intelligũt vno mõ q vnus pronoꝝ nõ põt hẽre vnã ptez ecclĩe: Alius aliã vel alio respcũ ẽ indiuidua. s. quo ad bona ecclesie: vt illa nõ possit diuidi inter eos. s. pronos: fz Ab. vel fz host. q2 ius pronatus in spẽ nõ põt diuidi inter ꝯiũctos. dicit tñ verũ: q si p̄nt inter se diuidere proni si hñt plures ecclĩas. s. vt vnus pronus p̄ntet in vna: alius in alia: et si vnus decedit reuertat ius pronat9 i alium. Insti. de assi. libe. §. fi. de quo in cle. si hos. e. ti. ¶ Quero sup quo erat discordia inter pronos? dic q erat q̃stio in p̄ntatione actu anteq̃3 p̄ntent: q2 discordia est in p̄ntãdo: ibi ic intellectui ꝯcordat lr̃a. ibi. sacerdotẽ canonice hẽat quasi nõdũ dat9 esset rector: lz qd esset sup dãdo. Põt scdo intelligi in iã dato: q2 vnus vult q ibi remaneat: alter nõ: q2 tunc ẽt põt hẽre locũ ꝓuisio dcre. Quilibz intellect9 in se ẽ bon9: sz p̄mus lře magl ꝓportionat. ¶ Venio ad gl. p̄ma gl. q̃rit de rõe q̃re ecclĩa nõ diuidat? dic gl. q ad necitatẽ mũdanoꝝ rerꝝ: ñ dz ecclĩa turbari. x. di. q2 lege. et. iiij. q. vi. h̄ qppe. ¶ Op. q ius pronat9 sit isolidũ penes quẽcũq3 idiuidue et solide. ff. d bonisq3 liber. l. si libertos. So. ẽ penes ipos in solidũ q9 ad alios effect9. s. honorificet ad alimenta: sz nõ q̃ ad ptãtẽ p̄ntãdi: q2 tũc est in duos penes duos isolidũ: ita q penes nullũ sicut electio: q2 lex simplex est et indiuisibil. Ut intelligas gl. aliqd dr indiuiduũ penes plures ꝯsistere tripliciter. Uno mõ hitu et exercitio in spẽ sicut est in iure p̄ntãdi. Itẽ q9 ad quelibz effectũ naz nec spẽ nec hitu: nec exercitio alicui ex filijs põt cõpetere ius pronat9. Scdo mõ idiuiduũ numero q9 ad hitũ et exercitiũ: et sic est in psona pluriũ heredũ q9 ad oẽs effect9: pterq̃3 q9 ad ius p̄ntandi: nam oẽs hñt solidũ hitum iuris pronat9 q9 ad alimentũ: et hñt exercitiuz in spẽ: tñ indiuiduũ: q2 nõ hz vn9 ptẽ alteri9. Tertio mõ dr diuiduũ hitũ: sed indiuiduũ exercitio: et est diuiduũ in hitu: nũero: et sic est int plures hẽdes quo ad ius p̄ntãdi: p h̄ ifert qd ad quelibz hẽdẽ isolidũ trãsit act9: ẽt si ex ieq̃lib9 partib9 sint hẽdes: arg. d ser. l. vie. et h̄ q2 regulr corpalia sunt idiuidua. xvi. q. i. nihil. Hoc. remittũt ad cle. eo. ti. si plres. ibi Io. an. an. h̄ iz h̄ in plurib9 vni succedẽtib9: sz si succedat plrib9 pronis diuersis: fiet diuisio in stirpes: vt vnã solã vicez hẽant descẽdẽtes vni: etiã si ex alio sint nulle: vt dcã cle. vide archi. oĩno. xvi. q. vii. si plures. Inn. dic q sicut in electiõe rõne dignitatis qs hz duas vel tres voces: vt no. de ꝯces. p̄bẽ. postulasti. de re iudi. cũ oliz. sic rõne maioris portiõis quã hz heres: hẽat in maiorẽ et põderosiorẽ vocẽ: qd nõ placet hos. q̃tũ ad ius p̄ntãdi: sz in h̄ hñ est stãdũ dignitati et honestati psone: per no. de testi. in nr̃a. et vt ceteris oĩbus tali hñti maiorẽ ptem ꝯtificet. Itẽ põt h̄ ꝓcedere q̃tuz ad alia iura pronatus. Cõclude g̃ quo ad alia iura pronat9 plus est exhibendus hẽdi q̃ maiorẽ hz partẽ q̃tum ad ptãtẽ p̄ntãdi: si detur disparitas: per h̄ nõ plus põderat vox hñtis maiorẽ ptẽ q̃tũ ad ꝯtificationẽ ceteris parib9: sic intellige hec v̄ba. Item

dicunt doc. q pariter habeat ius. patronatus in presentando etiam si non equalibus partibus de quo posuerit dote i eccl'ia p quam quesierint ius patroat⁹. ad qd facit qd dr ó oparijs vinee mar ci. vi. Itē nō reqrit q qlibz patronus p se det sufficientē do tē lz h nō videat dotare. xvj. q. vij. qcunqz. Sz h verum qn vn⁹ solus est q̄ docet. Itē no. Jo. lxiij. di. i summa. ꝛ ē rō q: ius patronat⁹ est idiuiduū: vñ nō scidit ex qntitate dotis date. ¶ Quero qd de dāte aliqd añ fūdationē ꝛ sic nō p dote? dic q p h nō acqrit ius patronat⁹ q: vel dote vel ꝯstructio ne eccl'ie acqrit. xvi. q. vii. monasteriū uel territorij datione ad eccl'iaz fundandā. xvi. q. v. filijs. ¶ Quero qre nocent p̄roni dotātes uel edificātes. dic q sicut pr̄ filiū ita patron⁹ eccl'iaz de non esse pducit ad esse. Nā eccl'ia esse non pt si ne fundo: ꝛ sic edificio nec dz fieri sine dote. de consec. di. i. nemo. alius āt lz posset dici benefactor: tñ patron⁹ dici nō pt eadez ratiōe: nec ille q post fundationē ꝯfert: ꝛ h tz arcbi dia. xvj. q vij. si plures. Quid si a principio licet male fuis set fundata eccl'ia sine dote q postea illā dotaret patronus esset cū sine substātia rerū nō possit eccl'ie deseruire. i. q. iii. si qs. qd ponit ῦm Jo. an. si id faciat de auctoritate diocesa ni: ꝛ facit qd no. J. c. i. Et hec ῦa. qn a ꝯsecratione vel ꝯsecra tionez faciente. non potest dos peti. J. ti. ii. cū sit: ꝛ q ibi nota tur: de heredibus tm̄ inequalibus dici posset q sicut in ele ctionib⁹ interdū ratione dignitatis qs hz duas vel plures voces de cōes. preben. postulasti. ita inter patronos. habēs maiorem ptem hereditatis: habet pinguiorem vocez in pre sentando: ῦm Inno. ad hoc. ff. de pactis. l. maiorem. hosti. tenet glo. dicit. tamen merita attendenda personaruz: sicut in testibus. de testi. in nostra. ¶ Item proficere potest ma ioritas portionis in alendo vt illis plus debeatur qui plus cōtulit etiam gratificatione si voces sint dispares. ¶ Que ro an i iure patronatus fiat. successio in stirpes an in capita: pone q duo sint p̄roni hites voces duas: vn⁹ moritur trib⁹ in stitut] alter duob⁹: an illi tres habebūt vnā vocem vl duas? dicit Inno. q meli⁹ est dicere q successio i iure p̄ronat⁹ fiat p stirpes ꝛ nō i capita: sz nō sic i linea descendenti. isti. de he re. q̄ ab itesta. §. ꝛ q: placuit. Et sic si plures vni succedāt ha beātur loco vni⁹. ff. de ꝯdi. ꝛ demō. l. tui fundū. ó quo vide e. ti. icle. si plures. vbi h approbat. vin. tñ dicit q fiat succes sio i capita isti. de success. liber. §. sz nra. tene qd not. i. d. cle. si plures. ¶ Querit gl. qd si nolint p̄roni ꝯuenire pp discor dias an alteri⁹ virib⁹ ꝯsentet. dicit glo. q ē ar. q possint. ff. de vsufruc. l. quotiens. qd tenet Inno. si h faciāt auctoritate supioris. J. eo. qrimoniā: ꝛ ita ibi no. Inno. h dicit q simpli citer fieri pt ēt sine auctoritate supior]: ꝛ ita est expeditū ho die i cle. si plures. e. ti. ¶ Glo. se. oppo. ꝛ vr̄ q non debeat iterdici eccl'ia: q statī debeat ordiari. J. e. qm̄. dic gl. q h fie ri non dz. si aliquo mō eccl'ia pt ordiari. Idez dicūt doc. q pp discordiā de iure est q statī eccl'ia ordinet p ep̄z: sz si nō pt ordiari sine scādalo: reqrit adhuc remediū. c. sequentis sz hostiē. nō placz: q: h dicit q añ q iure dicat. expectant qt tuor menses. q: siue trāsierint siue non: si non pt sine scādalo ordiare: dz vti isto remedio: q: ep̄s nō hz alia remedia. nec hz brachiū seculare. de iudi. cū non ab hoie. ꝯclude ῦitas ē añ tp̄s qttuor mensiū non hz ptātez ep̄s ordinādi eccl'iam: nec vtendi his remedijs post qttuor menses si sine scādalo pt ordiare ordiabit: si non: adhuc recurret ad hec remedia. ꝛ demū post quattuor menses ꝛ non ante Jo. an.

q **Uecunqz.** Patronis discordāti bus claudit ep̄s eccl'iā ꝛ alia faciet icōmoda donec ꝯcordāt. h. d. ꝛ si di uidit. ¶ No. ex decre. pͣcticā ꝯuidēdi com petentē ep̄o: qn p̄roni discordāt in p̄ntādo: ꝛ eccl'iaz ordiar nō pt sine scādalo: q: dz idē tollere reliqas ꝛ claudere ostia. ¶ No. ꝛ⁹. ar. q ex ablatiōe reliquiaꝝ de eccl'ia execrat al tare in tm̄ q ibidē celebrari nō pōt: q qr̄ sit intelligēdū in fra videbit]. ¶ Op. q pp discordias p̄ronoꝝ si nō ꝯuide ant hz locū aliud remediū. J. e. qm̄. So. qdā dicūt q ista ca pitula sunt correcta: truffa est. Alij q hec capitula ꝯcedūt qn nō pōt episcopus sine scādalo ordinare ecclesiā. ꝛ h ve ra. ¶ Uenio ad glo. q: nil super lr̄is hētis. glo. i. ibi. Jo. fauen. hec esse pōt scda solutio: vt colligit ex his q̄ dixi. ꝛ. c. ꝑxio. in glo. fi. ¶ Ea. glo. ibi. Jo. fauen. hec est alia qstio. de qb⁹ reliqis loquit ea. gl. in fi. Dicūt doc. q vin. intellige bat de reliquijs infra altare: ꝛ colligebat q ep̄s pp istā ꝯtu matiā poterat altare execrare: ar. de cōse. eccle. vel. alta. c. h ex qbus ꝯcludit q ex ablatiōe reliqarū extra altare: nō exe crat altare nec eccl'ia: q: cū per illas nō execrat: nec p eaꝝ ab lationē execrabit: vt. d. c. i. ῦm vin. cuius intellect⁹ mihi pla cet: ꝛc. Antonius de Butrio.

q **Uoniam.** Si p̄roni discordāt ille ꝑficiet si sit idoneus quī pluriū p̄ronoꝝ voces hz: si hoc sine scādalo esse nō pōt: vl p̄roni infra tp̄s debitū nō p̄ntant: ep̄s ordinabit eccl'iaz. h. d. Primo ponit abusuz p̄ronoꝝ q fuit cā huius ꝯstitutiōis. In scdo ponit ꝯstitutionē: ibi. p̄nti. Se cūda subdiuidit in tres: sicut tria sunt dcā: ῦm ibi. si autē: ter tiuz ibi. ꝛ id ip̄m. ¶ No. p̄mo q ius p̄ronat⁹ acqrit seu in primit fundatione eccl'ie: ꝛ si plures sunt fundatores: plures efficiunt patroni. de h. ā. eo. c. i. ¶ No. scdo q ius patrona tus est ad hēdes quoscūqz trāsmissibile: ꝛ sic iure hēditario ꝯfert. ¶ No. tertio q de rigore iuris laicus est capax iuris patro. tanq spūali annexi: vñ ex sola dispēsatione ꝛ tollerā tia retinere pōt laic⁹: ꝛ hēre ius patronat⁹: simile de deci. ꝑ hibem⁹. ó his q̄ si. a pla. sine ꝯsensu capl'i. cū aplica. ¶ No qrto ex statuto hic posito q discordātib⁹ patronis in recto rib⁹ ponēdis ille p̄ntatus obtiebit ꝛ ꝑficiēdus ē: q a maio ri pte patronoꝝ p̄ntatur: ꝛ maiorib⁹ mirat merit]. ¶ No. q aliqn pp scādalum iuridice ꝑficiēdus reijcit ꝛ nō admit tit: ꝛ solū scandalū ē habilis cā ad inhabilitandū quē ad bn̄ ficiū ꝯsequendū: ꝛ est simile. ā. de cleri. cōiu. cū olij. ¶ No duos casus in qbus ptās eccl'ie patronate ad ꝯuidendū de uoluit ad ep̄m. Primus qn a maiori pte patronoꝝ nō pōt ꝑfici sine scādalo. Scds qn pp ꝯtentionē sup iure patrona tus inter patronos eccl'ie nō ꝯuidebit infra qttuor menses: q elapsis quattuor mēsibus per ep̄m ꝯuidet. ¶ Declaro decre. ꝛ p̄mo videt laicū incapacē fore iuris patronatus: ex eo vel q: spūale est: vel saltē q: spiritualitati annexū: ꝛ taliuz iuriū nō est capax laicus. ā. de iudi. decernimus. Itē de iure cōi totalis ꝯuisio eccl'iarū est in ptāte diocesani. x. q. i. noue rint. Dicūt doc. ꝛ dixit ter. q de iuris rigore laicus est inca pax patronatus: ꝛ sola dispēsatiōe ꝛ tollerātia ecclesie in ta li iure tollerat. per h dic archi. lxi. di. hortamur. q laicus ab olim nō hēbat nec hēre poterat ius patronat⁹: ꝛ eius erat ex toto incapax: vt ipse dicit alibi. s. xvi. q. vij. filijs ꝛ nepotib⁹. q: huiusmōi ptās tenēdi ius patronatus: ꝛ hndi ex dispēsa tione ecclesie fuit ꝑ tanto laicus ꝯcessa vt introducerent ad fundandas ecclesias. ad hoc facit qd no. in clemē. litteras. de R̄p. ꝛ. ā. de offi. lega. dilectus. ꝛ. J. e. cum dilectus. ꝛ pp h dicit in ꝑcalle. c. hortamur. q cum hoc ius sit tm̄ qsibile pri uilegio apl'ice sedis: q ius patronatus ꝛ actus p̄ntandi non est prescriptibile: ꝛ ibi latissime hoc ꝯsequit: q: cōtētio fuit inter eū: ꝛ Jo. an. super hoc. de q̄. ā. de elec. qrelam. ꝛ ibi ha betis remissionē: p hoc dicit hic Hosti. q papa pōt cōferre eccl'iam patronatā ad eius libitū. Nō ob. q detrahat in h iur. patronat⁹: q: cū hēat laicus patronus h ius solū ex tolle rantia eccl'ie: de facili tolli ꝛ elidi pōt. Dicit tñ q papa non vtit hac ptāte: ꝛ h ne retrahāt fundatores a fundādis ecclesi is. J. eo. cū dilectus. vbi de h ꝛ. J. eo. illud. ad fi. nec in gn̄alib⁹ litteris veniret ecclesia patronata laici: sup quo recurrendū ad. d. c. dilecti. ꝛ. c. cū dilectus. An aūt in gn̄alibus litteris comprehendatur beneficiū cuius ptās ꝯuidendi ex priuile gio pape ptinet ad laicū: disputauit Jo. an. de preben. c. ii. in sexto ꝛ ibi finaliter concludit q nō: sicut dicimus de ec clesia patronata. ¶ Scdo p̄incipaliter oppo. contra si. ꝛ videtur q ille debet admitti qui est in quasi possessiōe iu

ris patronatus quādo est questio iter patronos. de iure pa.
vi.J.co.ꝯsultationib⁹.⁊.c.ex lr̄is. Dicit ꝓ Inno. qñq₃ nō est
discordia de iure pr̄onatus: q₂ cōstat eos patronos: ⁊ tñ di
scordāt in p̄ntando: ⁊ ꝟuandu₃ est ꝙ dr̄ in p̄ma pte statuti.
Qñq₃ ē q̄stio de iure pa. ⁊ nō ꝯstat qs possideat: q₂ adhuc
est q̄stio de possessione: ⁊ tūc ꝓcedere pōt. s. ius capl̄i. Quā
doq₃ est q̄stio sup prioritate iuris patro. ⁊ neuter possidet:
⁊ adhuc ꝓcedit tex. in fi. ⁊ in vltima pte: q₂ pōt ep̄s ꝓuidef
si discordia nō est reducta ad ꝯcordiā inter q̄ttuor menses:
vt ibi dr̄. Qñq₃ est discordia de iure p̄ronatus ⁊ alter eoru₃
tm̄ possidet: ⁊ tūc si p̄ntatio est fcā a possidēte ante motā cō
trouersiā: ⁊ tūc p̄ntatus d₃ obtinere: vt. d. c. ꝯsultationibus.
Si aūt est p̄ntatio fcā a possessore ia₃ mota lite: qd dicēdū:
dicef ⁊ decidif. J. eo. ex lr̄is. q₂ ſm veritatē p̄ntatio fieri pōt:
sed validitas p̄ntationis pendet ex futuro euentu: ꝙ si obti
nebit possessor: valebit p̄ntatio: al̄s reuocabif: ⁊ iste ē casus
ꝓprius. de resti. in inte. c. ij. ⁊ sic d₃ itelligi ꝯtrius sensus. J. e. ex
lr̄is. ¶ Oppo. tertio ꝯ decre. ⁊ vr̄ ꝙ p̄roni debeāt expecta
ri per sex mēses: ⁊ nō per q̄ttuor solū. J. eo. eam te. Duplicif
est solutio. Prima cōiter tenef: q₂ ibi in p̄rono clerico: hic ī
p̄rono laico: qui tm̄ de gr̄a tollerat in iure p̄ronatus: sec⁹ in
clerico: q₂ illius est capax: ideo citius tollif in laico: ſm hos.
Scd̄a solutio est Inn. q₂ hic loquif vbi est discordia sup iu
re patro. ibi. qñ de p̄sona p̄ntandi in quā ꝯcordare non pos
sunt. Ad h̄ facit. s̄. de cōces. p̄ben. c. ij. p̄ma cōiter tenetur.
¶ Venio ad q̄ones. ⁊ quero p̄ntatio est fcā a maiori par
te p̄ronoꝝ oīu₃: vt si tres de sex ꝯsentiūt in vno: duo in aliū: ⁊
tertius in aliū: q₂ tres nō sunt maior pars de sex: sed maior
alioꝝ. Doc. hic dicūt ꝙ sufficit p̄ntationē fcām a maiori p
te p̄ronoꝝ respectu alioꝝ: l₃ nō sit respectu oīum: ideo p̄nta
tus per tres debebit obtinere: mouenf per lr̄am que simpli
citer dicit ꝓferendū electū a maiori pte p̄ronoꝝ: non adijcit
oīum. ad h̄ qđ no. in. c. eccl̄ia. de elec. q₂ refert an ptās p̄ntā
di spectat ad plures: vt collegiū vel corpus. Na₃ tūc o₃ ꝙ
hēat maiorē partē in respectu oīum de corpe: ⁊ est rō: q₂ po
testas capl̄aris ⁊ vniuersitatis cuiuslibet residet aut in tota
vniuersitate: aut in maiori pte respectu totius vniuersitatis:
rō q₂ h₃ maiorē partē respcū alioꝝ: ⁊ nō respectu vniuersi
tatis p̄ seq̄. secus qñ ptās ptinet ad plures vt plures: q₂ suf
ficit hēre maiorē ptem respectu alioꝝ. Per hoc dicit ꝙ si
sint duo p̄roni: ⁊ vnus h₃ ptāte₃ aliū p̄ntādi: ⁊ valet p̄ntatio:
q₂ eo ꝙ ꝯsensit p̄ntationi: dr̄ hēre maiorē ptem: secus vbi vt
de collegio: qđ tñ dicēdū vt plene disputat Jo. an. in regula
in toto. lib. vj. ⁊ de elec. cū in iure. ¶ Quero an p̄roni sunt
vocādi ad p̄ntationis actū: ⁊ si nō vocenf an ꝓsequi p̄nt cō
temptū? Dicūt doc. hic ⁊ valde bñ: si ptās p̄ntandi spectat
ad plures: vt ad collegiū corpus vel vniuersitatē: ⁊ o₃ ꝙ vo
cenf: al̄s possunt ꝓsequi contēptū. de elec. ꝙ sicut. de p̄ben.
cū in eccl̄ijs. in. vj. Rō q₂ tūc nō possunt hūc actū expedire
sigillati₃: imo o₃ ꝙ in forma capl̄i ꝯgregati in vnū. Alius ē
enī actus singuloꝝ: alius vniuersoꝝ: vñ sicut ptās nō est i sin
gulis: sed vt in vniuersis: ⁊ in collegio op₃ ꝙ vniuersi expe
diāt. de ꝯsti. cū. M. ⁊ per Inn. de R̄p. eam te. ⁊ clari⁹ ⁊ ple
nius. de postu. p̄la. bone. ij. Nā vbi ad corpus spectat p̄nta
tio: singuli nil possūt. vt no. archi. xvj. q. vij. si plures. ⁊. J. e. ti.
c. i. in. vj. vbi ēt ponit. Si vō spectat ad plr̄es: ⁊ nō vt ad cor
pus: ⁊ nō op₃ ꝙ vocenf: q₂ sigillatim q̄lib₃ pōt p̄ntare: nec ē
necesse ꝙ cōgregati in vnū p̄ntent: vñ fcā p̄ntatione ab vno:
poterit alius p̄ntare eundē vel aliū: ⁊ postea fiet ꝙ h̄ dr̄: nō
ob. cle. ij. h̄. e. ti. vbi plures hēdes hñt vnā vocē: q₂ fateor ꝙ
nō hñt necesse vocē suā exp̄mere simul: imo sigillati₃ expri
mere possunt: nec per h̄ aliq̄s dr̄ cōtēptus. ⁊ per h̄ dicit Jo.
an. alibi in regula bñficiū. in fi. magne glo. in. vj. ꝙ l₃ exñs in
ꝓbatione nō hēat in electione vocē rōne p̄mi bñficij: nec sit
vocādus: q₂ eligere nō pōt: poterit tñ p̄ntare: q₂ hūc actū ex
pediri pōt sigillatim: absq₃ eo ꝙ monasteriū exeat. ad hoc
. l. cū pr̄. §. libēter. de leg. ij. per qđ credo ꝙ possit etiā decla
rare arbitriū si esset solus: vl̄ eccl̄ia posset eligere pauperes

xp̄i si esset datus executor. S₃ si p̄ronus eēt absens: ita ꝙ ex
primere nō pōt vocē suā q̄d tūc fiet? dicit archi. xvi. q. vij. de
cernimus. ꝙ deuoluef ptās ad clericos eccl̄ie. Doc. J. c. i. de
insti. i. vj. dīit ꝙ si eccl̄ia illa h₃ mīnicē: illa subeaf: al̄s ep̄s d₃
tñ istunt⁹ recognoscere p̄ronū. J. e. si vō. Sat₃ credo tutū ex
pectādū p̄ronū vs̄q₃ ad q̄ttuor mēses: de aucte āt eccl̄ie ē du
biū: an hēat ptātem ꝓpter no. s̄. eo. ti. dilect⁹. ⁊. J. de eccle. edi
ficā. ad audiētiā. S₃ ad ep̄m de iure cōi bñ ptinet ꝓuisio ec
clesiaꝝ. An aūt p̄ronus abñs per nūcium vel lr̄as possit p̄n
tare: recurrēdū est ad ea q̄ hñtur de ꝯces. p̄bē. c. fi. ¶ Que
ro quādo nō possit fieri institutio de p̄ntato pp̄ scandalū pa
troni? dicūt doc. ꝙ si alicui p̄fictaf: gladi⁹ erit medius: ⁊ sic
timef interfectio p̄esb̄ri: vñ tūc debet ab aliq̄ ꝓuideri arbi
trio supioris. ad hoc. lxiij. di. c. fi. ¶ Quero qđ si inter doc
to. est q̄stio de iure eligēdi: h̄ loquif de iure p̄ntādi qđ erit.
Quidā ꝙ per lapsu₃ q̄ttuor mēsiu₃ vel sex nō sopita q̄ōne:
deuoluif ptās ad ep̄m. arg. de cōces. p̄bē. c. fi. Hosti. ꝯ p̄ re
gulā q₂ impedito: ⁊ eligere nō valēti subsistēte iusta cā im
pedimēti nō currit tp̄s. l. j. in fi. C. de anna. excep. ⁊. d. c. ij. ⁊
ti. q₂ diuersitatē. S₃ hec regl̄a nō est lesa nisi in iure p̄ntādi:
ergo in alia stabimus sub regl̄a: ⁊ si sic nō currit tēpus. dicit
Jo. an. h̄ esse verū: maxie in electionib⁹ ad ep̄atum: alle. de
elec. q̄ꝓq₃. in. vj. ⁊ dicit hoc q̄si expressu₃. de resti. in inte. c. ij. ⁊
de cōsue. cū dilectus. ⁊ de arbi. ex pte. ⁊ sic de fcō ꝟuaf. Dic̄
tñ hic hosti. ꝙ equū esset ꝙ papa statueret ⁊ determiaret tē
pus: si q̄stio iuris eligēdi nō esset sopita: ⁊ breuiter facit si
lateriā magnā ⁊ vult dare lege₃ pape. Or papa pōt q̄cq̄d
vult: finalr̄ Jo. an dicit assertiue tenēdū: ꝙ si discordia est in
ter p̄ronos: deuoluef ptās ad ep̄m post q̄ttuor mēses: q₂ hic
solū excipit cāus: q̄n̄do est q̄stio de iure p̄rona. inter p̄ronos
vñ si inter alios sit discordia: remanemus sub regl̄a: hec fue
rūt v̄ba Jo. xvi. q. vij. si plures. vbi dicit ꝙ si est q̄stio inf pa
tronū ⁊ ep̄m sup iure patro. nō deuoluif ēt per lapsu₃ quat
tuor mēsiu₃ ad ep̄m: l₃ dilatef ꝓuisio pp̄ dilationē q̄ōnis: ⁊
fuit etiā dcm̄ doc. de offi. ordi. cū vos. imo tūc h₃ ep̄s ꝓui
dere de iconomo: vt ibi: sed si est q̄stio inter p̄ronos sup iu
re p̄ronatus: bñ deuoluif ptās ad ep̄m per lapsu₃ quattuor
mensiu₃: vel ordinabit eccl̄ia₃ si pōt sine scādalo: al̄s ꝟuabit
qđ hētur. s̄. c. i. ⁊. ij. xvi. q. vii. c. si plr̄es. vñ dic̄ ꝙ extra casu₃
istū exñte discordia: ep̄s debebit ꝓuidere de p̄ntato a ma
iori pte: si fieri pōt sine scādalo vel ep̄s ꝓuidebit: vt hic dr̄ in
p̄ma pte statuti. Si aūt p̄roni sunt pares nūero. dicit Joan.
an. ⁊ hic no. ꝙ nō deciditur: ꝙ ep̄s hēbit gratificare: imo
hēbit p̄ferre quē vult: alle. J. eo. cū aūt. lxiij. di. si forte. Quid
si esset vnus laicus solus p̄ronus: si nō p̄ntet infra quattuor
mēses: an ep̄s pōt ꝓuidere: dicit ꝙ sic: de supplē. ne. p̄la. c. ij.
ad fi. An ep̄s possit ordinare ante q̄ttuor mēses: q̄ōne vertē
te inter laicos: dic ꝙ nō: vt hic: ⁊ est cōis opi. Or nō hētis
alia inter cetera: tene mēti qđ iuris quando aliq̄s spectat ad
plures: vt plures. Itē ꝙ vbi est q̄stio de quo iure nō currit
tp̄s nisi in casu exp̄sso in iure. Itē dcm̄ Jo. q decidit q̄d iu
ris: quādo p̄roni sunt eq̄les: nō dico tam̄ ꝙ ex toto sit veru₃.
Capio p̄mā ptē: dr̄ ꝙ hic ius patronat⁹ q̄rif fundatōe: an q̄
raf refectiōe vl̄ repatiōe. Lau. ꝙ nō. ar. l. p̄tor. §. vicinal̄. ff.
ne q̄d in lo. pub. vbi nō statuif. Itē in reficiēdo ꝙ in edificā
do ꝓbat ꝙ eccl̄ia prima edificatiōe non fuit pr̄onata: ideo
nō pōt ꝙ a beneficio desunt esse in humanis reb⁹ amplius re
uerti. ff. cōia p̄di. l. caueri. Glo. concludit ꝙ si totalr̄ eccl̄ia
nō sit destructa: refectione nō q̄raf ius pr̄onatus. Si totalr̄
sit destructa: acq̄rif ius p̄ronatus: q₂ illa refectio hētur ꝓ no
ua ꝯstructione. arg. J. de iude. cōsuluit. Idem docto. ⁊ alleg.
auc̄. vt nullus edi. ora. do. §. i. coll̄. v. per. l. caueri. Dic̄ gof.
ꝙ si aliq̄s ꝯstruxit eccl̄iam ⁊ eā fecit ꝯsecrari: ꝙ alius eā do
tādo sibi p̄ronatum acq̄rere nō pōt. ad h̄. s̄. eo. ti. i. ¶ No.
ꝓ statuto vbi de ꝯtractu soluif gabella: q₂ si totalr̄ reficiaf cō
tractus: vr̄ nouus: ⁊ d₃ solui gabella. An pr̄onus eccl̄ie alte
ri vnite ꝓpter paupertatē sit p̄ronus ecclesie: dic ꝙ non: siue
edificatione: siue refectione: siue etiā dote. S₃ remanebat pa

tronus p̄me: q2 ibi d3 semp ee sacerdos lic3 sit vnita: vñ ipse trāsibit cū onere: alle. xvj. q. i. ⁊ tpis. Ita dicit spe. eo. ti. ad fi. qd̄ bene nota. Ego credo q̄ si ecclia p̄zonata vnita hēret tā largam doté: ita q̄ sufficeret p̄ dote ambab⁹ ecclijs: q̄ tūc efficeret p̄zon⁹ etiā secūde ecclie vnite: ⁊ sic q̄rat ius p̄zona. ¶ Querit glo. qd si eadē ecclia est reedificata per aliū: de eadē mā an antiquus recuperet p̄fonus: vt q̄ sic: q2 eadē vz. ff. de iudi. l. p̄ponebat. cum si. arg. q̄ nō: q2 desijt ee p̄zon⁹ ⁊ actio semel extincta. ⁊c. ff. de solu. l. qui res. §. arcā3. dic gl. q̄ hoc verius vr: vt p̄fon⁹ nō cesseat fauore ecclie: ⁊ q̄ eccle sia nō sit p̄zonata: plus est odiū q̄ fauor. Hic p̄zonus ex do te nō p̄dit ius p̄zonatus destructo edificio. Idē dicūt si dedit fundū in dote3 ⁊ fundus perijt: equū tñ est. dicit host. q̄ si ex traneus in edificādo ⁊ p̄zonus antiquus ↄcurrāt: q̄ eps hic assentiat p̄zono antiquo: ⁊ illū p̄ferat: ar. de his q̄ fi. a p̄la. cū ap̄lica. de loca. potuit. de offi. or. ad hec. Idē dicit q̄ si con sumpta dote aliqs velit ipsā3 dotare: ⁊ dotet: q̄ per h̄ acqui rit ius p̄fonatus. xvj. q. fi. qcunq3. ¶ Glo. iij. arg. ii. l̄ralis. q̄rit qd si nō sit maioris meriti p̄ñtatus: ⁊ pluries cū p̄ñtent cui debeat p̄ferri p̄ñtat⁹ a plurib⁹: hec l̄ra videt velle q̄ nō sit p̄ferēdus: q2 duo h̄ reqrunt copulatiue q̄ sit p̄ñtat⁹ a plu ribus: ⁊ q̄ sit maioris meriti. S3 dicit gl. q̄ sufficit q̄ sit ido neus ⁊ q̄ sit p̄ñtatus a maiori p̄te. de quo. s̄. de elec. ecclesia. dic si est p̄ñtatus a maiori p̄te ⁊ est idoneus planū. Si ē p̄ñ tatus a maiori ⁊ nō est idoneus: ⁊ idē vt dixi. s̄. Si p̄ñtat⁹ a pari ⁊ sunt pares. si idoneus a minori tāgit de elec. ecclesia. ¶ Quero quō p̄uideat eps: dicit gl. q̄ p̄uidebit ponen do ibi rectorē: ita q̄ epm postea repñtet si voluerit. j. eo si ve ro. ¶ Glo. vlti. op. ⁊ remittit. ⁊c.

p **Reterea.** Excōicant laici patroni qui in ecclijs instituūt ⁊ destituūt: ⁊ bona eo⁊ admistrāt: ⁊ demū clici q institutiōe3 laico⁊ recipiūt: cōione priuant. h. d. Diuidit in duas: put dico sunt dcā: fa ibi cleric⁹. ¶ Not. primo q̄ laici sunt incapaces iur. instituēdi. ¶ Et ex h̄ not. q̄ ex iure patronat⁹ laicus tm̄ ↄsequit ius p̄ñtādi: ⁊ nō ius in stituēdi vel destituēdi. ¶ No. h̄ regulā q̄ laicus ex iure pa tronatus nō ↄsequit ius patronat⁹ admistrādi bona eccle siastica: l3 sit secus hoc in patrono clico. s̄. de insti. p̄terea. ¶ No penā patrono⁊ instituētiū: vel manū ad bona eccle siastica extēdentiū ⁊ clico⁊ qui patiunt se a laicis īstitui. ⁊c. ¶ Querūt doc. an ↄsuetudine laicus possit q̄rere ius inue stiendi: q2 de iure p̄ñtādi ⁊ de iure instituēdi clarū. Dicunt doc. q̄ nō: nisi a papa p̄hibet: alle. nota. lxiij. di. in sinodo. ⁊ nō de p̄bē. c. ij. in. vj. vbi idē tenēt sup gl. nil dicūt. ibi disputāt plene: ⁊ tenēt q̄ l3 iura nō sūt p̄scriptibilia: sunt tñ ↄcessibilia priuilegio pape: sic ⁊ p̄tās excōicādi. ad hoc vltimum qd̄ no. xciij. di. c. primo. ⁊c. Antonius de Butrio.

q **Uod autem.** Si patron⁹ laic⁹ successiue p̄sentat duos: ⁊ scd̄s est ab ep̄o institutus: valet īstitutio. h. d. p̄. Scd̄o dicit q̄ patronus ecclīam clico vl ecclie sine ↄsensu epi donare nō pōt. h. d. Et sunt duo dicta: fm. ibi. de cetero. ¶ No. q̄ licitū est laico patrono primo p̄ñtato alterum accumulare: ⁊ h̄ ↄtingēte ille p̄fert quē eps admittit sit p̄mus vel scd̄s. ¶ No. q̄ p̄ñtatiōe patroni nul lum ius acq̄rit in bñficio p̄ñtato ante admissionē vel ratifi cationē epi: sup hoc recurre ad glo. disputatā. ⁊ per doc. de offi. dele. dilect⁹. ⁊ de re iudi. cū Bertoldus. aliqd. j. eo. dile ctus. ¶ No. hic ar. q̄ clericus beneficiū vel corp⁹ beneficij ⁊ bona possideat: ⁊ est hic ar. pro opi. Ber. q̄ sit dare spēm corpalis possessionis differētē ab alijs. ¶ Et no. hic regu lā q̄ ceteris parib⁹ melior est ↄditio possidentis. ¶ No. h̄ practicā admittēdi p̄sentationē p diocesanū: q2 sufficit si di cit ratificamus talē p̄sentatōe3 nobis: ⁊ ratū hēm⁹. ¶ No. q̄ disparitate iuris data: non p̄cedit regula prior in tp̄e po tior in iure. ¶ No. q̄ nō pōt patron⁹ laicus ecclesiā trāsfer re in aliū sine ↄsensu epi. ¶ Ultio not. regulā q̄ nemo dat q̄ nō h3: ⁊ ad hoc quottidie allegat. ¶ Op. q̄ p̄sentato an teq̄ admittat queratur aliqd: vt no. de offi. dele. dilectus. ⁊ de re iudi. cū bertoldus. dic nullū ius in beneficio q̄rit quātu3 ad potētiā admistrandi: sed bene q̄rit potētia agēdi vt pre sentatio sortiat effectū: vt ibi: nō tamē p̄fert p̄mo admissio: vt hic: l3 acq̄rat ius agēdi ↄ ip̄m qui eū decepit. j. eo. pastoralis ¶ Scd̄o op. ⁊ videt q̄ iste saltē possit dare ius patronat⁹ sine ↄsensu epi: q2 illud h3: ḡ ⁊ dare pōt: ⁊ sic cessat rō decre. Dicūt aliq dare pōt ius patronat⁹: s3 nō volebat: l3 dare ec clesiā nō pōt: q2 nō h3: ideo nō t3 qd̄ agit: iuxta illud qd̄ po tui volui. ⁊c. vel dicit p̄hi. q̄ etiā ius patro. dare nō pōt sine ↄsensu epi: q2 in aliū trāsferre sine ↄsensu epi nō p̄t. O2 dic q̄ ecclīa3 dare nō pōt sine ↄsensu epi: vt hic: s3 ius patrona tus ecclesie clerico vel religioso sic: sine ↄsensu epi. j. eo. c. i. in vj. laico nō posset sine ↄsensu epi. j. eo. illō. ¶ Uenio ad gl. glo. j. op. q̄ presentās nō possit variare. j. eo. cū aūt. Solu. clericus nō pōt variare: vt in ↄrio: laicus vero sic: vt hic: tamē si eps nō admittit p̄ p̄sentatū: si est idoneus punit. j. c. pasto ralis. deinde colligit notabile in tex. collectū. ¶ Op. cum glo. ij. ⁊ videt q̄ etiā de ↄsensu epi nō possit dare laicus ec clesiā: q2 ipse iura spūalia nō possit possidere: ⁊ multominus quo ad p̄prietatē hēre: arg. de prescrip. cām. de iudi. decer nimus. dic q̄ ecclīa3 dare nō pōt: q2 illā nō h3: sed dādo ec clesiā ius patronat⁹ qd̄ h3 dare cēset: vt sic res valeat potius quā pereat. de v̄bo signi. abbate. ff. de lega. i. l. si dom⁹. §. fi. vbi qs legādo domū: videt legare ius quod h3 in domo. ¶ Glo. iij. opp. q̄ hēat pro dato id qd̄ dat a nō hēnte. j. eo. cura. ⁊ c. cōsultationib⁹. So. dic qcqd dicat glo. q̄ ibi loq tur de trāslatiōe effectus presentatiōis: vel iure ex ea surgen te: in quo casu attēdit possessio vel q̄si: vt hic v̄tualiter trāsfera tur cū ad possessionē hēat se p̄ñtādo vt fructus q sint possi dētis: h̄ loquit de trāslatiōe p̄prietatis ip̄ius ecclie: que nō surgit ex veritate p̄prietatis quā nō h3 laicus: ideo nō trāns fert. ¶ Post glo. q̄ro laicus ⁊ clericus simul habēt p̄tātē p̄ñtādi: laic⁹ p̄sentat ⁊ clericus vnū: postea laic⁹ accumulat q̄s isto⁊ p̄ferat: ⁊ an eps possit ad preiudiciū p̄mi preferre: fm Jo. an. disputat hāc q̄ōnē in regl̄a iure cōi. de reg. iur. li bro. vj. finaliter t3 q̄ prefert prim⁹. Motiuū facile est q̄ p̄m⁹ h3 duas voces: scd̄s vnā tm̄. Nā dato q̄ sit p̄missu3 laico ac cumulare nō pōt variare: stat ḡ prima vox: ⁊ sic iuncta voce clerici h3 duas: q2 clericus nō pōt variare. Idē dicimus in laico qui facto non variaret. ⁊ hoc teneas ⁊c.

q **Uia clerici.** Nō sumat nec diui dit. ¶ No. p̄ q̄ ius patronat⁹ aliq̄ndo appellat aduocātia. ¶ Nō scd̄o q̄ ius patronat⁹ nō cadit in ↄctū nō gratui tū specificū: tanq̄ in se habens cōnexā spūalitatē. ¶ Et sic no. q̄ sicut in mere spūali datio pecunie inducit symoniam: ita in spūali annexo. ¶ No. q̄ nō est licitū per ↄctū nō gra tuitū acq̄rere ius patronat⁹ vt filij presentent: alia notabilia sunt clara. ¶ Op. littera dicit q̄ quoquō ius patronat⁹ ac quiri nō pōt ↄ. j. eo. cū secūdū. dic ibi de mō licito: hic illicito ¶ Op. scd̄o q̄ nō sit spoliādus patron⁹: l3 iniustus posses sor. ō resti. spo. in litteris. de prebē. l3. in. vj. So. expone tex. in fi. spoliādo. i. priuādo. Et dr̄a est inter priuare qd̄ sonat p̄uationē per actū iudicialē: ⁊ spoliare qd̄ sonat priuatiōe3 extraiudicialē de isto. s̄. de postu. c. fi. Uel dicūt scd̄o doc. q̄ hic nō spoliat: q2 ↄ p̄hibitione3 iuris assumpsit: vñ sicut de facto acq̄siuit: ita de facto priuet: vñ dicit non p̄prie priua ri sed spoliari. O2 primū placet nisi forte fcm̄ esset notori um: qd̄ intellige fm ea que dixi de cohita. cleri. ⁊ muli. v̄ra. ¶ Uenio ad glo. ⁊ q̄ro qd est aduocātia: dicit gl. i. iuspa. q̄ p3: eo q2 dixit tex. q̄ ad h̄ euitabat vt fieret p̄sentatio: qd̄ quādoq3 vocat aduocātia: quādoq3 vicedominat⁹ vl custo dia siue grangia. j. c. preterea. quandoq3 ius frequentatiōis. xvi. q. vii. pie mētis. quādoq3 gratia. xvi. q. v. si qs episcopo rū. ¶ Gl. ii. op. q̄ ius patronat⁹ vendi pōt. j. c. p̄xi. de re iu di. cū Bertoldus. So. de per se spūaliter vendi non pōt

tanq̄ spūali annexū.J.eo.c.de iure.ꝫ cum vniuersitate bene pōt obligari:vt in ꝯrio ad instar fundi dotalis.ff.de fundo do.l.j.Uel hic nō dicit ꝓhibitā venditionē:sed dicit ꝙ non pōt emi ad h.s.vt filij vł nepotes ibi pñtenẜ:ꝫ allegeẜ ꝙ ius pꝫonatus vēdi nō pōt. ℭ Querit glo.iij.an qs pꝫonus possit pñtare filiū?dicit glo.ꝙ ꝫ seipsum nō possit pñtare: pōt tñ filiū pñtare. ℭ Incōtrariū opp.de.c.ꝯsuluit.J.eo.ꝛ remittit ad ibi no.Tan.ꝛ Inno.tenēt cōtra gl.Nec ob.h decre.in qua ius pꝫonatus fuerat acq̄situ.nec ob.decre.ꝯsuluit.ꝙ licitū est pñtare vt hic:sed nō intrudere:vt in ꝯrio. ℭ Glo.si.q̄rit cui applicabiẜ h pꝫonatus ius?dicit gl.ꝙ applicabiẜ eccłie in cuius iniuria fuerat fcā alienatio:ar.J.de symo.ꝺ h ꝛ sic eccłia erit ipsius pꝫonatus:sed ibi ꝯdicit glo. facit tex.hic:q2 hic dꝛ emptorē spoliari:ꝛ nihil diciẜ de venditiōe:vñ eo ꝙ imponiẜ pena emptori ꝛ nō vēditori:vł ius remanere penes pꝫonuꝫ venditorē:q2 si voluisset ꝓuari dixisset sicut de alio:ꝛ glo.residet in pma. Glo.dicit verū si nō delinq̄t ꝯtra eccłiaꝫ:alꝫ nō:iuxta no.de or.cog.cū dilectus.in.iij.glo.de symo.de hoc.de reg.iur.delictū.li.vj.ꝛ si in eccłia nō esset nisi vnus rector:tantā hꝫ ille ptātē:q̄tā tota eccłia. vide te gl.de locato.potuit.Quid si in eadē ecclesia emisset ius patronatus a suo pꝫono:an amittit ius pꝫonat9:ꝛ sic remanet apd ipsuꝫ q illā ecclesiā tenet:arg.ꝙ no.J.eo.illud.q2 spūale annexum vendi nō pōt.de symo.querelā.J.eo.c.ꝺ iure.ꝛ sic remanebit penes pꝫonū restituta pecunia.Glo.residet ꝙ puetur ꝛ ecclesie acq̄raẜ.Jo.an.tꝫ glo.q̄n ecclesia emit a patrono:ꝛ sic delinq̄t per no.de or cog.cū dilect9.in.iij.glo.de symo.ꝺ hoc.Si solus ꝓlatus delīq̄t:tūc dicit ꝙ ecclesie delictū non excusat venditorē vbi nihil ecclesie acq̄riẜ: sic hic q2 nihil acquiriẜ:sed tñ liberaẜ a ꝓuitute iuris patro.alle.de pe.in q-busdā. So.talis certe acq̄rit saltem libertatē ꝛ ideo paria delicta compensantur.ꝛc̄.

Ex litteris.

Si nō fuerit exceptum ius patro. trāsibit cum vniuersitate in eū in quē trāsit ipsius vniuersitatis vtile dñiuꝫ.h.d. In prima ꝗrela. In scđa iudices danẜ ꝛ instruunẜ q̄uo debeāt cāꝫ diffinire:ꝫa pars ibi.mādamus. In mā sua hec decre.est valde notabił:ꝛ est decre.multū noīata:vna cū decre.ꝯsultationib9.J.eo.ti.ꝛ ibi decidiẜ q̄uocunqꝫ cā fuerit ad sedē apłicā deuoluta. ℭ No.ꝙ in ꝯcessione vłi ad firmā trāsferẜ ius patro. ꝛ sic alleg.ꝙ ꝫ ꝯctus nō gratuitus specifice nō cadit sup ius pa. tñ cadit sup vniuersali:ꝛ sic ius pa.trāsit cū vniūsitate. ℭ Not.scđo ꝙ valet pñtatio ab exñte tantūmō in q̄si possessione iuris ꝓsentādi:ꝫ nō hēat ꝓprietatē iuris pa.dūmō tamē pñtatio fuerit fcā ante motā q̄ōneꝫ sup ꝓprietate iuris pa.pendēte lite sup ꝓprietate iuris pa.nō est ꝯfirmāda:ꝛ si ꝯfirmeẜ in euentū litis ꝯ ꝓsentātē:nō remoueẜ ab eccłia: sꝫ tñ hꝫ ꝓsentatus recognoscere verū pꝫonū. ℭ Et no.h vnā practicā recognoscendi:vt.s.pꝫono respōdeat de tpalib9.Et sic hēs hic apte ꝙ patronus ecclesiasticus pōt exq̄rere rōeꝫ de tpalib9 a rectore.ad hoc.ꝫ.de ꝓbē.in lateranen.ꝛ ꝙ habeẜ de app. bone.ꝛ de offi.or.cū nos. Aliā practicaꝫ videbitis.J.eo.si vo.ꝛ aliā.J.eo.ꝯsultationib9. ℭ O2 declaro māꝫ capłi. Duo pncipalia hic hētis.s.modū trāsferēdi ius patronat9. Scđo hētis effectū pñtationis ab eo in queꝫ trāslatū est ius pa.vel q̄si possessio illius. Primo examināt doc.ꝫm glo. iō more cōsueto capio pmo dcā doc. Scđo venio ad apparatū:videẜ ꝙ alienata vel donata villa:ius pꝫonat9 nō debeat trāsferri:ar.de deci.q̄uis.ꝛ c.ꝓhibemus.vbi talia iura nō trāsferunẜ:maxīe in laicū. So.hic Inno.ponit aliq̄s regulas:ꝛ ex illis ꝓcedā faciendo aliq̄s illationes. Una regula est ꝫm eū:ꝙ alienata vniuersitate in aliqueꝫ transferunẜ oīa iura adherentia vniuersitati:q̄ possideri possunt ꝑ illū in queꝫ fcā est alienatio. ℭ Et no.que possideri nō possunt nō sunt trāslata:h regula ꝓbaẜ per iura in ꝯriuꝫ allegata. Scđa regula trāslata vniuersitate in aliquē particularē iura eiusdeꝫ nāe trāsferunẜ in illū:secus si sint ꝓino sepate nāe ꝛ maioris dignitatis q̄ꝫ vniuersitatis:ita ꝙ nō possint dici vniuersitati accessoria. Tertia regula ꝙ ius spūale vel annexū nō trāsit cū dispositiōe vniuersali q̄ ad ṽba tñ:sed ꝑticulari quo ad rem:ꝛ vt trāseat opꝫ ꝙ dispositio.i.ꝯct9 sit vłis quo ad verba:ꝛ quo ad rem:hec est tertia regula. Quarta regula est ꝫꝫ quosdā quā impugnat hosti.ꝙ vt trāseat ius spirituale vel ei annexū:opꝫ ꝙ dispositio sit vłis in dominio acq̄rēdo:ista erit falsa:iō ponatꝫ regulā sic:vt trāseat ius spūale vel ei annexū:sufficit ꝙ ꝯctus vel dispositio sit vłis quo ad māꝫ. vel quo ad rem ꝛ ṽba:ꝫ in acq̄rendo dominia res ꝑticulariter acquiraẜ. Et ꝑ ꝓdicta ꝓ infert Inno.ꝙ ex alienatōe vniuersali in laicū trāsit patro.ius:ꝛ trāsferẜ ius sepulchri.ff.de cōtrahen.emp.l.in modicis.ꝫ nō trāsit in ius decimaꝝ. Uel aliq̄d spūale mere. Istud correlatiuū pꝫ ex regula prima:q2 solū iura possedibilia trāseunt in alienatione vłi: sed ius decimaꝝ vel mere spirituale nō est possedibile ꝑ laicum.de ꝓscrip.cām.cuꝫ simi.ꝫ ius pa.vel sepulchri sit. Iteꝫ q2 est alia rō: q̄re ius pꝫonat9 hꝫ aliquid tpalitatis ꝛ nō est mere spirituale ius:ideo facilius transit cum vniuersitate.argu.de ar.per tuas.ꝛ de offi.dele.sup questionū.§.si vero. decime ṽo sunt sepate nāe ab vniuersitate tpali:iō nō sic de facili transferunẜ:vnde si dicaẜ vendo villaꝫ cū iuribus suis:restringiẜ ad iura tpalia tpalitati annexa:ꝛ non ad iura mere spūalia. Predicta temperat vera hosti.ꝛ fuit dictū eius etiam in.c.ad questiones.de reꝝ permu.q2 in alienatiōe vniuersali nō veniunt mere spiritualia quando fit alienatio in laicū: pꝫ ex regula prima supposita. Secus si in clericū:alle.de dona.cū dilectus.ꝛ.c.pastoralis.per qđ pꝫ ꝙ prima regula posita ꝑ Inno.nō est ex toto vera:hec vera sunt vt salues Inno.vt in alienatione uniuersali in clericū transeunt spūalia ꝓpter possedibilia per clericū est uerū:quando uniuersitas deducitur in ꝯctum simpliciter:sed si vniuersitas deduciẜ post enumerationē specieꝝ:si species enumerate sunt oīno tpales:ꝛ tūc subsequens restringiẜ tñ ad tpalia. Si aūt spūalia sunt enumerata specifice:tūc vniuersitas subinissa bene pōt cōprehēdere tpalia ꝛ spūalia iura:nam maiora bene possunt cōprehendere minora. Si species enumerate precedētes sunt mixte:vt q2 habeant in se aliquid spūalitatꝫ ꝛ tpalitatꝫ vniuersaliter subsequens cōprehendit iura tpalia ꝛ spūalia:ꝛ sic coniungenda est prima regula cū secūda. Et per h dicit Inno. ꝙ si epūs dicat dono ꝛ vendo talem villam ꝛ oīa que ibi habeo:nō transferunẜ iura spūalia ꝛ decime ꝛ similia: q2 illud ꝛ oīa nō refertur ad ea que sunt oīno sepate nāe:ideo est necessaria spūalis mentio spūaliū:alias nō venient. Ad h de offi.lega.ꝙ translatiōem.ꝛ de ℞p.sedes.ꝛ de ꝓcur.in ele.nō pōt. In casu ecōuerso quando exprimunẜ spūalia bene veniūt tpalia:ꝫm hosti.alle.ff.de rei ven.l.q̄ religiosis.ꝛ de cōse.ec.vel alta.c.ꝙ in dubijs. Per predcā dicit Inno.ꝙ si sit tale ius ꝙ hꝫ in se pariter tpalitateꝫ ꝛ spūalitatem:vt ē ius ꝓbendale.i.q.iij.si quis obiecerit: nam illa hꝫ possessiōes ꝛ quādoqꝫ decimas:dicit ꝙ bñ transibit ista q̄ est mixte nāe cū vniuersitate tpaliū:ideo subiecta alicui ecclesie cum suis ꝑtinentijs:spūalia ꝛ tpalia includunẜ:arg.de resti.spo.cum ad sedē. Per h etiam dicit ꝙ si nō dñs ville sed alius hēns ibi possessiōes:donet oīa bona ꝛ iura que hꝫ in villa: nō trāsibit ius patro.h pꝫ ex regula sup̄ posita:q2 ad hoc ut hec iura spūalia uel spūalitati annexa transeant: opꝫ ꝙ dispositio sit uniuersalis quo ad ṽba:nō tñ quo ad rē:q2 ibi nō hūit nisi unam possessionē:iō nō transit ius patro. Naꝫ dicit ipe ut transeat opꝫ ꝙ talis sit res que ēt sine exꝓssione ṽboꝝ vłiuꝫ: vniuersitatē ꝛ ius cōtineat realiẜ:sicut est villa vel castrū:vel territoriū que ꝯtinēt in se iurisdictionē honorē districtum ꝛ ius patro.ad hoc.ff.de ṽbo.signi.l.pupillus.§.territorium. Unde dicit ꝙ rō est:q2 quādo dispositio est uniuersał quo ad ṽba tñ:ꝛ nō realꝫ:illa uniuersalis dispositio resoluitur in singularē ꝛ singulariter.l.cū tale.§.si.ꝛ.l.falsa.§.i..ff.ꝺ cōdi.ꝛ dmō.secus si daretur vłe in se plura cōtinēs:ut est hereditas que multa cōprehēdit.ff.ꝺ peti.here.l.itē uidēdū.§.si.

cū ſi.q: tunc illa diſpō vl'is vt reprobata dr vſr ⁊ quo ad rē: exiſtens vl'is ſuſtinet vt vl'is:nec reſoluit i ſingularitatē:iō trāſit ius:qd pōt trāſire cū vniuerſitate.Sec° qn̄ non eſt vl'is quo ad rē3 cū3 illa diſpō quo ad mētē videat ſingularis:al's ſequeret q̄ hn̄s ius tm̄ patronatus dicēdo vendo tibi iura que hēo in tali caſtro:vel villa trāſiret ius pa.⁊ ſic eēt vēdicatio ſingularis:al's nō ſequeret q̄ nō hn̄s niſi ius pa.dicendo vendo tibi oīa iura mea tranſiret ius patro. Plus dicūt q̄dam q̄ ſi heres vēdit hēditatē q̄ nō trāſit ius pa.i emptorē q: l3 adita hēditate heres efficiat dn̄s oīu3 re⁊ ⁊ iuriū hereditatis.ff.de acq.he.l.cū heredes.emptor tñ hēditatis non efficitur dn̄s pticulariū rerū niſi tpaliter de p ſe q̄ilibet rem apphendat ⁊ teneat.ar.C.de pac.l.traditionib°.⁊ qd̄ no.de ↄſue.c.ij.Unde dato q̄ ↄtractus ſit vl'is quo ad rem ⁊ vba ex quo acqſitio iuriu3 debeat fieri p partes.nō transfert ius pa.q: acqſitio dominij debet eſſe p partes ⁊ iō volūt iſta tria concurrere:vt transferat ius patronat°.ſ.q̄ ſit vniuerſalis q° ad vba.Scdo quo ad re3:vt hēditas ⁊ ſimilia.Tertio q̄ acqſitio nō fiat particulariter. ¶ O: hoc nō t3 Inn. primo q̄a videt poſſe dici q̄ in alienatiōe iſta trāſferat dn̄iu3 oīum rerum etiā ſine apphenſiōe pticulari:q: in iſta alienatōe pticularis hēditatis nec plus nec min° debet eē penes ēptorē quā ſit penes venditore3.l.ij.§.perueniſſe.ff.de heredi.vendi.itē iſte emptor per oīa ſubrogat loco venditoris ⁊ in eum transferunt vtiles actiones.C.de here.vel act.ven.l.emptor.Ite3 hic eſt ſignum vl'e.ſ.hereditas. Item emptor caſtri vel ville etia3 iura acqrit per partes ⁊ ſm̄ iſtos non trāſferret hic ius pa.qd̄ eſt contra iſtu3 tex.vn̄ remanet Inno.q̄ ſufficit q̄ ſit diſpō vl'is quo ad vba ⁊ quo ad rem:nec requirat tertiū.ſ. q̄ acqſitio iuriu3 ⁊ rerū fiat vniuerſal'r:ſed ſufficiūt duo primum l3 acqſitio dbeat fieri per partes.⁊ credo q̄ hoc ſit verum.nā cā quare non tranſit ius pa. de p ſe eſt.nā nō pōt fieri contractus ſpecificus ſup illa q: ſic eēt ſymōia vel ſpecies ſymonie qd̄ ceſſat i modo ↄhendi qn̄ ſit cōtract° vſr quo ad rem ⁊ quo ad vba:ideo tūc tranſeūt talia iura licet acqſitio debeat fieri p ptes.hec ſufficiāt de hac difficili gl. Inn.quā habuit p regl'am hn̄s facilē. ¶ Querit vlteri° Inno.quid ſi h3 eccl'iam cū fundo an eo vendito.trāſit eccl'ia: ipſe dic̄ q̄ non:ſm̄ Bar.hīr.l3 p tanere.ↄ. dicit tñ q̄ ſi palatio:qs habeat capellā uendito palatio : vr q̄ capella trāſeat ⁊ ius pa.q: in hoc nō eſt ad capellā trāſit°: niſi p palatiū : iō cedit in alienatiōe palatij:ar.l.ſi mercede3.§.ſi fundum.ff. de ac. emp.⁊.l.in modicis.ff.de ↄhen.emp.Inno.hic tenet ↄriūm q: ius pa.pōt haberi ⁊ teneri ⁊ illo iur vti etiā ſi nō uadat ad eccl'iam p palatium: ut de ſe p3:ſed aliō in iure ſepulture de quo loquūtur cōtraria:q: quis ſepeliret nō valere niſi habeatur aditus ut ibi ſepeliat.⁊ ideo trāſit in pdictis iuribus.

¶ An ius pa.poſſit per ſe locari ⁊ ad firmam dari.doc. vident velle q̄ ſic:al'r.c.venerabil'.de relig.do.⁊ de iureiu.q̄relam.⁊ aſſignat rōne3 q: per locationem retinet dn̄iu3 ⁊ poſſeſſio.qd̄ eſt intelligendū de ti.nō gratuito. al'r.de dona.cu3 dilectus.⁊.c.paſtoralis.Nā in ↄtu gratuito ⁊ ſingulari per que3 traſſertur dn̄ium poſſet trāſire ius pa.tene menti q̄ dicūt de locatione ⁊ ↄtu ſpecifico nō gratuito p quē nō transferret dn̄iu3 utile:q: tūc dn̄t trāſferri ius pa.nō tñ pono p cōſtanti. Et hēs ex h dicto limitationem ad totū titulum.de ſymo.ut q̄ ibi dr q̄ iura ſpūalia nō poſſunt trāſire icōtractū nō gratuitū ſpecificū:q: verū eſt:ubi ſola detētatio trāſiret: ⁊ non dn̄iu3 nec poſſeſſio. ¶ Ultimo venio ad dubiū.qd ſi dicat qs vendo tibi fundū vel villam ⁊ ius pa.i eo. an teneat ⁊ transferat ius pa.⁊ hoc diſputat late Io. an.in.c.i.ↄ.e. in vi.⁊ tenet ibi q̄ alienatio vniuerſalis tenet:quia non habet in ſe uicium ſaltim quin ſit ſeparabile.Sed an teneat reſpectu iuris patrona.ſpecifice enumerate poſt alienatione3 vniuerſalem:dicit quod non quia ſpecifice enumerata poſt alienationem vniuerſalem non tranſeunt in diſpoſitione vniuerſali.l.ſanctio legum.ff. de penis.⁊.l. doli.ff. de verborum obliga. Ite3 q: aliqua pars precij dtermiatur ad ius pa.iō cadit ibi ſymonia:⁊ per ↄñs nō tenet.⁊ alia iura ibi pſequitur.vn̄ ↄſulit q̄ qn̄ fiunt alienatiōes vl'es:nō fiat mētio ſpecifica i alienatiōe de iu.pa.ſ3 in fi.recognoſcat venditor ius pa.trāſiuiſſe.⁊ hoc de pmo pncipali. ¶ Uenio ad ſecūdu3 ſcil3 ad appatu3 gl. ¶ Gl.i.opponit q̄ in contractu vl'i nō trāſeat ius pa.de re iudi.cū Bertoldus. Sol.ↄriū loq̄t i ↄtu vl'i pignoris hic i contractu in quo trāſſerebat ſalte3 vtile dn̄iu3.⁊ eſt rō vt ibi dr in vltia gl.q: ipſa pntatio nō eſt cōpenſabilis cū debito nec retractabilis fruct°. Aliā rōne3 aſſignat hic gof.q: per ↄtu3 pignoris trāſit poſſeſſio ⁊ creditor poſſidet quo ad oīa:pter quā quo ad duo quo ad vſucapi.ff.de acq.poſ.l.i.§.per ſeruu3.⁊ quo ad vitādā ſatiſdatione3.ff.qui ſatiſda.cogunt.l.ſciēdu3.⁊ eēt abſurdu3 q̄ poſſeſſio eccl'ie tranſiret i poſſeſſiōe creditoris.vel ſm̄ hoſti.rō eſt q: pignus nō cōſiſtit niſi de his:que qs de bonis ſuis fecit ob noxiā.C.que res pig.ob.poſ.l.qui filios.⁊ p3.ſ.ō pig.c.i.cū ergo eccleſia ſit i nullius bonis.ff.de re.diui.l.in tantū.§.ſacra iō non pōt obligari.An aūt ſeqſter ⁊ ſimplex detentator poſſit pntare eſt dubiū de quo.ſ.de iudi.examinata.ibi Inno.tenet q̄ ſic.q: dato q̄ non hēat poſſeſſione3 ſm̄ vnā opi. que eſt vera quādo voluntari° nō eſt.h3 tamē ius percipiēdi redditus.ibi Hoſti.ↄtra q: reddit° nō colligit vt pars ⁊ pro pprio noīe ſ3 alieno. Glo. due ſequētes ſunt l'ales. tertia cu3 notabilibus eſt expedita. ¶ Capio gl.magnā ſuper verbo ante glo.colligit q̄ res litigioſa in alium d3 trāſferri lite pēdente:allegat iura. ¶ O pp.pmo glo.⁊ videtur q̄ etiā lite pendente quis poſſit pntare quia lite pendēte quis nō ē priuandus ſua poſſeſſione nec effectu poſſeſſiōis vſq3 ad fine3 cauſe:vt lite pendente.c.laudabilem.cu3 ſi.⁊.c.a memoria. So.ſunt opi.vna Io.q̄ ls cui qd̄ mouetur poſſit lite pendēte pntare per iura predcā ad hunc tex.reſpondit ſubaudiendum maxime vel q̄ hic miles non erat poſſeſſor.pma reſpōſio deſtruit tex.ſecūda eſt cōtra tex.q: cum ageretur contra militem erat poſſeſſor vt p3 de iudi.examinata. iō gl. ponit ſecūda3 opi.per quā dicit glo.cōcludendū q̄ qs pntare nō poſſit lite pendente ſuper pprietate iu.pa.vel ſi dicat q̄ poſſit pntare cum pntatus non eſt inſtitut° ſiue inſtituendus pendente ↄtrouerſia.ſ.de reſti.in integ.c.ij.ſ. de elec. cumana. vbi capella erat in quaſi poſſeſſione iuris eligendi vacāte eccleſia q: non pbauerunt q̄ de iure non valuerit ei° vox. non ob.q̄ lite pendente quis non debeat priuari poſſeſſione ſua: q: alia eſt ibi rō. Nam ibi omnia reſtituunt etia3 fruct° poſt li.conteſt. Contra ſi actus ex poſſeſſiōe ſurgēs eſt retractabilis:poſſidens lite pendēte gaudet poſſeſſione. Si vo eſt retractabilis vt actus pntationis:poſſidens non gaudet effectu poſſeſſionis:ſed ſi non poſſent reſtitui fruct° pntatiōis q: canonice inſtitutus remoueri nō pōt ſine culpa ⁊ h eſt veri°. ¶ Recitat glo. Io.tenuiſſe q̄ lite pēdente poſſit digere exiſtēs in quieta poſſeſſione l3 moueat ei qd̄ iuriſdictiōis:vt dicto.c.cū veniſſent.vn̄ tenent doc.q̄ non valeat pntatio fcā lite pendēte.dicendū q̄ ſi facta ſit lite pendēte nō valet:ſic nec ante valet.pter poſſeſſionē.ↄ.e.cōſultationibus. ¶ O pp. ſecūdo q̄ nō ſufficiat pntare niſi ſit in poſſeſſiōe iu.pa. de re iudi.cū Bertol. Sol.intelligendu3 q̄ hic erat in poſſeſſiōe ville ⁊ iu.pa.⁊ hoc p3 per fi.q̄ eſſet in qſi poſſeſſiōe.q: abbatiſſa obtinēte reſtituit ad recupationē tpaliu3 ab ipſo inſtituto:⁊ ſic reus erat miles ⁊ abbatiſſa cōtra ipm̄ agebat. Inno.t3 opi.q̄ ſic teneat pntatio lite pendente. Alij dicunt ⁊ fuit opi. Io.q̄ ſi eſt qd̄ ſup pprietate nō ipedit pntatio vt in ↄrio. Si ſup poſſeſſiōe bene ipeditur pntatio vt in ↄrio vt h credo.⁊ hoc tenēt.d.de ro.pclu.cxxxvij.al'r.no.p Inn.ō reſti.i ite.c.ij.de iu.pa.ↄſultatiōib°. Cōcludo vitatē hui° puncti vt al's dixi i.d.c.ij.⁊.e.ↄſultatōib°.dic ſi poſſidēs ē in poſſeſſiōe pacifica mala fide nō pōt pntare:⁊ ſi pntat nil agit ⁊ ē cā q̄ male fidei poſſeſſor ñ facit fruct° ſuoſ. Nec exn̄s i qſi poſſeſſiōe iu.pa.mala fiō valiō pntat q: pntatōis act° ad qſi poſſeſſiōe3 iu.pa.ſe h3 vt fruct° ſuos faciat:vt.d.c.ↄſultatiōib°.⁊ h.⁊.ſ.ō elc.qrelā.⁊ ō cā poſ.⁊ pp.cū eccl'ia.⁊.c.cū olim.

¶ Secūdus est casus: qñ quis est in possessione iuris pñtā di vel eligendi: q2 non est vl'is ⁊ est bona fide: nec est ꝯtrouersia mota: ⁊ absq3 dubio valide pñtat: vt in.c. q̄relaz. ⁊ i.c. cōsultationib9. ⁊ in.c. cū3 ecclesia. ⁊.c. cū oli. de cā posses. l3 non hēat ꝓprietatē iu.pa. hic eni facit fruct9 suos: ⁊ sic actu3 pñtādi validu3: qui est vt fruct9 ad q̄si possessionē. Si tamē contingat istū succūbere nō āmouebitur pñtatus: s3 tm̄ hēbit recognoscē i dñ3: ⁊ altero de trib9 modis vel reddēdo ei de tēporalibus vt hic vel faciendo: vt remitteť. ⁊.c. si vo. ⁊ est glo. .š. de elec. querelaz. vel dic ꝙ v̄baliter vel ex instr̄o eum recognoscat in dñm. ⁊.c. cōsultatiōib9. ¶ Tertius casus sit qñ ab ipso ꝑncipio est in q̄si possessione iu.pa. ⁊ bona fide. sed ei antequā pñtet est mota qō: ⁊ tūc dicať āpliādo dicta doc. q2 si qō est tm̄ de ꝓpetate seu sup ꝓpetate iu.pa. ita ꝙ ꝯstat cum possessorē3 ⁊ hec ē v̄itas ꝙ possit pñtare q2 lite pendente extñs in possessione rei: pōt fructus colligere: s3 effect9 presentationis est in pēdenti ad euentum litis ⁊ pp istaz pendētiam nō d3 interim fieri ꝯfirmatio: vñ si contingat possessorem obtinere presentatio obtinebit: nec ē necessaria alia pñtatio ⁊ confirmabiť. si succumbit reijcieť nec confirmabiť: ⁊ sic cōtrari9 sensus hui9 cap̄li d3 intelligi s̄m.c.ij. de resti. in inte. dixi ꝙ pñtatio est ipendenti: vñ sensus istius lr̄e est ꝙ si mota lite est pñtatus erit ipendenti pñtatio: nō aūt d3 colligi contrari9 sensus. ꝙ non possit pñtare q2 hoc falsum esset. Si autē3 esset dubiu3 an esset i possessiōe: tunc iterū non est admittendus: vt no. Io.iij.q.vj. hoc qppe. de in inte. resti.c. ij. q2 esset immutare statū litis ex quo nō est certū de possessione si admitteret ad possessionē qō tñ fieri nō d3. ¶ An aūt sufficiat rem esse vacantē3 vt acq̄rat pñtans possessionē velut valeat pñtatio p hñtē3 ptātem: dicit Inno. ꝙ sic: s3 vt valeat pñtatiō op3 ꝙ añ sit i possessiōe: q2 nō tenebit pñtationi si q̄s sit possessor anteq̄3 pñtet. al's repietur pñtatus a nō possessore: vñ dicit ꝙ non sufficit ꝙ ꝓbat se pñtasse nisi ꝓbet ꝙ fuerit in possessiōe. h̄ dcm̄ ponit. de resti. in inte.c.ij. ad me/ diu3. magne gl. hoc dcm̄ temperat de electiōe. cumana. vbi multa bona verba dicit hoc hr̄e locum qñ nō est dñs iu.pa. secus si sit dñs iu.pa. q2 tunc t3 collatio ꝓpter colorē ꝓprietatis data ꝙ vacat possessio tempore pñtationis. ⁊ ibi etia3 ꝯcludit. ꝙ si cōcurrat pñtatio a dño iu.pa. ⁊ a possessore bone fidei ꝙ p̄feť pñtatus a possessore ⁊ hoc iō q2 sp fructus sequūtur possessorē3 ⁊ nō ꝓprietariu3. tenent dñi d ro. s̄na cōclusiōe. cxxxviij. ꝙ sufficit quē esse in q̄si possessiōe castri vľ ville: qñ fcā est alienatio castri vel ville in eū ad hoc vt valeat pñtatio i ecclesia q̄ est i villa: ⁊ hoc iō q2 castrū vľ villa cēseť semp possedisse ius pa. eccľie scite in villa. vñ eo ꝙ apꝓhendit possessorē3 castri vel ville cōseť appꝓhendisse quasi possessionē3 iu.pa. l3 al's nō pñtauit ⁊ sic p3 decre. ⁊c̄.

Illud. Si laycus eccľie vel religioso loco concedit eccľiam sine ꝯsensu epi nō ob. tali concessiōe q̄ nō valet ad ipsa3 cu3 vacauerit poterit pñtare ⁊ ea3 de ꝯsensu epi alteri eccľie ꝯferre. h.d. Et sunt due ptes. secūda ibi: l3. ¶ No. ꝑmo ꝙ nō ualet concessio eccľie fcā a layco nō itercedente ꝯsensu epi: nec quo ad fine3 transferendi ꝓprietatem eccľie. ¶ No.ij. ꝙ laycus in eccľia3 pōt trāsferre ius pa. absq3 cōsensu epi. ¶ No.iij. ꝙ pñtatio p pr̄onum fcā post concessionem ecclesie fcām alteri: nulla est: ⁊ sic ꝓcedat regula. nō prestat ipedimentū qō d iure nō sortiť effectū vt i regula nō prestat. de re. iur. lib. vi. ¶ No. hic ar. ꝙ ecclesia nō vacās non pōt in ꝓprietatē3 alicui cōcedi ⁊ no. ar. imo q̄si tex. ꝙ pr̄on9 non uacāte eccľia nō pōt ius pa. in aliu3 transferre cedendo uel alienando: an h̄ sit uerū q2 doc. determināt ꝯ̄riū remitto ad disputata p doc. de ꝯces. preben.c. fi. ¶ Opp. de.c. cam. ⁊.c. vbi tenere. vľ pñtatio facta ab alio q̄3 pr̄ono. nō t3 ut hic fallit nisi sit negligens pr̄on9: ⁊ sic ad supiorē3 ptās sit deuoluta ut in ꝯ̄rio uľ nisi pñtet indignū. de sup. neg. pla.c.ij. hoc ultimū ꝓcedit in clerico. S3 an ꝑuetur layc9 ptāte pñtandi. si idignū pñtet. opi. fuerunt ⁊ cōiter teneť ꝙ nō: ut no. de of. or. cum uos. Fallit 3° nisi sit fcā pñtatio auc̄te pape uel legati: q2 tunc t3 fcā ab illo. de of. leg. dilect9. ⁊.c. cu3 dilectus.

¶ Secūdo op. ꝙ laycus nō possit cōferre eccľia3 q2 eā nō pōt possidere de prescrip. cu3 cā3. ergo i aliu3 trāsferre non pōt. .š.e. ꝙ aūt. imo excōicat9 est layc9 ꝯferēs. xvi.q.vii. si q̄s deinceps. Quidā intelligūt decre. in layco petente q̄ de fcō t3 eccľiam q̄ ut facil'9 ab eo reuoceť ꝑmittiť ut in certis solēnitatibus cū epi ꝯsensu possit i aliū transferri. xvi.q.i.c. vlti. ⁊.q.vii. decimas. Vel 2° layci non pñt ꝯcedere in titulum ut ibi: sed quo ad ꝓprietatē3 sic vt hic. qō itellige vt in p̄cedenti solutiōe. Vel 3° possūt ꝯcedere quo ad ius patro. ⁊ quo ad temporalia iura q̄ pñt hr̄e in pr̄onata ecclesia. de qb9 iurib9. ⁊.c. preterea. ⁊ ita hic. ¶ Venio ad gl. gl. i. i fi. dicebat gof. ꝙ id ꝙ nō val3 implicite valet explicite. C. de here. insti. l. nec añ. Gl. hec lr̄a. in fi. iūge gl. fi. huic. ⁊ sic cōcludit gl. ꝙ layc9 non pōt ꝯferre eccľia3 nec ius pa. loco religioso vel layco sine ꝯsensu epi: in hac mā habetis gl. q̄ tenent ꝙ i donatiōe facta ecclesie. p laycū l3 sine ꝯsensu epi nō valeat donatio quo ad eccľiam. i. quo ad ꝓprietatē3 ecclesie. valet tñ quo ad trāslationē3 iu.pa. q2 intelligiť dare ius qō h3. hoc sentit. .š.e. ꝙ aūt. in glo. ii. ⁊ .š. de dona. pastoralis. in gl. i. ⁊.c. nullus. i gl. ii. in ista materia ꝯcludendo ꝙ cōiter teneť: ⁊ capiendo v̄ba cal. aliquo addito debetis dicere si laycus donat eccľia3 alicui eccľie: vel loco religioso. Ita ꝙ vult donare eccľie: ⁊ tūc qñq3 donat eccľia3 quo ad ꝓprietatē3 vel quo ad ius pa. primo casu si sine ꝯsensu epi hoc agit: nil agit. ⁊ sic pōt itelligi ꝑma pars.c. ⁊ .š.e. ꝙ autē3. Si aūt donat ecclesia3 respectu ꝓprietatis. ⁊ de ꝯsensu epi. hoc casu licitū est. ut ꝓprietas eccle sie ꝓcedat a layco: s3 si ius trāsferť ab epo licita ē talis alienatio ut d fcō ecclesia a layco abdiceť: ut p3. xvi.q.i.c. fi. si'f. de his. que fi. a prela. apľica. Si aūt donatio fit eccľie: ⁊ cōstat de itentu ꝙ fit respectu iu.pa. hic aduertendum. si donatio fiat clerico noīe eccľie ualet translatio seu donatio etiam non itercedente ꝯsensu epi: ut hic est cāus. ⁊ ita declaratu3 ē ⁊.e. ti.c. i. in. vi. Si aūt donatio fiat clerico ꝯtemplatiōe ꝑsone clerici. ⁊ non ecclesie: isto casu dic ut stati3 dicā in layco.

Si autem est dubiu3 q̄d intendat donans laycus donando eccľiam clerico. dicunt doc. hic ⁊ est dictū Io. Cal. ꝙ attendendu3 est: aut in donatione itercedat ꝯsensus epi: ⁊ tunc q̄a donatio nō peccat in forma restrigitur ad id qō donare pōt ⁊ consequenter transfertur ius pa. s̄m eū. Añq3 donat sine ꝯsensu epi: ⁊ tunc peccat donator in forma: ideo nō trāsferť ecclesia quo ad ius pa. nec quo ad ꝓprietatē3: ⁊ cū isto tempio d3 intelligi glo. Bar. Brix. xvi.q.vii. nemini. Si aūt donatio eccľie fiat layco ⁊ non loco religioso glo. hic. tenuit ꝙ non possit fieri sine ꝯsensu epi. Goff. hoc ide3. Inno. t3 ꝙ laycus possit donare layco etiam sine ꝯsensu epi: cu3 glo. t3 Host. ⁊ idem Goff. vt dixi. ⁊.c. ex isinuatione: t3 vbi ꝙ si cōditio ecclesie efficiať deterior donando layco sine consensu episcopi non tenet: secus si fit melior. Io. an. tenet idistincte opi. glo. all'. ⁊.c. preterea. ⁊ eo. ti.c. i. i. vj. per locu3 a speciali: ⁊ dicit ꝙ episcopus in prestādo consensu habet cōsiderare an expediat ecclesie donationē3 fieri: ⁊ tunc ꝯsentiat al's non.

Et hanc opi. tenet Io. an. timore fraudis ⁊ ficte venditiōis q2 fingeret se donare vbi uenderet: iō ut tollantur dicte fraudes ⁊ iura symonie requiriť consensus episcopi ⁊ sic illā donationem non admittat si vitiu3 reperiat. hanc opi. etiam sequitur Archi. xvj.q.vij. piementis. Et assignat rationē3: q2 si fiat donatio iuris pa. ecclesie semper melioratur conditio ecclesie ꝙ non est si fiat layco: quia layci infesti sunt ecclesie ⁊ ecclesiasticis personis ⁊ solent layci plus grauare ecclesias quā uiri religiosi. ij.q.vii. laycos. Item quia si clerici ledant ecclesiam facilius possunt coherceri. lxxxix. distin. iudicatum. ⁊ dicit ꝙ hic sunt verba Phi. Si donauit clerico. ¶ Hostien. dicit hoc procedere vt non exigatur consensus episcopi: si dat nomine ecclesie. Si donat nomine proprio dicit idem quod in layco: vide hoc per Ioan. ⁊ Bertol. Brixien. xvi. questione septima. Nemini. ⁊ hoc

teneas. licet qdam vt recitant dñi de ro:qōne. cccxcvj. dicāt q ius pa. pōt etiā in clericū trāsferri sine aliqua gleba ter-re. Nā p dictos dominos ibi ꝯcludit q donari possit absqz aliqua tpalitate p.c. ex insinuatiōe. J.e. ꝛ per tex. de iure pa.c. j. libro. vj. ad hoc dictū Inno. J.e. cū ſm. ꝛ qꝛ ius pa. tentum de gſa a layco. ſ.e. iij. d facili reuertitur ad ecclīaʒ. xxxv. di. ab exordio. Anto. de Butrio.

q **Cerimoniam.** Institutii ec clesijs p no-uos patronos mutari nō possunt nec vicissitudi-nes in ecclesijs fieri debēt. b.d. ſcda ibi: vicissitu-dines. ¶ No. q patron⁹ subrogat⁹ loco alteri⁹ pſoni tene tur stare pñtationi pmi pſoni: nec pōt illaʒ alterare. ¶ No ta q regulariter ad mutationē pſonoꝛuʒ ſm dispositiones humanas nō mutaꝛ ecclesie status: nec ecclesiarū ordinatio nes. ¶ No. vltimo q pmutatio iurispa. nō est licita absqz consensu epi inter pſonos. ¶ Venio ad gl. glo. i. ibi de po testate sua. s. epoꝛuʒ pʒ ex.c. q all. gl. in fi. doc. ponūt alios i tellectus. s. q ordinationes ecclesiaꝝ ſm humanas mutatio nes nō debēt mutare instōnes fcē de rectoꝛib⁹ ad pñtationē antiquoꝛū pſonoꝛuʒ. ar. de offi. vica.c. iij. Intellect⁹ autē se-cund: ptis inqꝫtum dicit q vicissitudines non possūt fieri i-ter pſonos sine cōsensu epi est q nō possunt ꝯuenire īter se pſoni q alteri⁹ vicib⁹ pñtent: sed hic ītellect⁹ est hodie repro batus per cle.n. hoc eo. ti. host. dicit q vicissitudines. i. pmu tationes facere nō pōt. supra de re. pmu.c. quesituʒ. ¶ Vlti mo dicit Hosti. p decre. q si princeps diuidat vnā prouiciā q pōt. ff. de offi. asses. l. si eadeʒ. tñ nō mutaꝛ status quo ad ecclesiaʒ. ſ. de parro. sup eo. ꝛ de relig. do.c. i. ꝛ. iij. q. vi. hec quippe. multo min⁹ p diuisioneʒ quā īter se faciunt religiosi hic nō sunt alia ꝛc. Anto. de Butrio.

c **Cum layci.** Sūmatuʒ est. ſ.e. illud. ꝛ dictū ponit: cui⁹ rōnē subiungit ibi: nō enim. ¶ Nota q pꝛonus lay cus ex iure pꝛonatus nō habet ptātem cōcedēdi ecclīaʒ totaliter clerico in titulū. vñ nō hʒ ptātem cōferendi nec ꝓuidēdi. Sʒ tm̄ pñtandi epo vt ꝓuideat. ¶ No. ſcdo q circa actuʒ nullū admittiꝛ variatio: ꝛ ecōtra ſcm̄ ꝓprium iure ꝓhibente licitū est venire. Et sic no. q id qd ē nulluʒ nō prestat īpedimētuʒ vt in regula non prestat. lib. vi. alia sunt clara. ¶ Venio ad gl. glo. i. oppo. q nō sit licitū variare. d si. pſ hy. venicēs. de clericis ꝯiug. diuerſ. Sol. regulariter nō est loc⁹ penitētie. fallit si iusta cā subest. xij. q. i. certe. cū sy. vꝛ si aliqd inopinatū emergat. xxij. q. i. ne qs arbitreꝛ. Item in his q sunt in sui fauoreʒ introducta. vij. q. j. quā piculosuʒ. ꝛ in hoc cāu qñ actus est nullus. Iteʒ in delictis. l. di. ponde ret. ꝛ hoc vm̄ i foro penitētiali. ſm doc. in foro vo iudicia/ li regulariter idelict] ꝯsumat] nō admittiꝛ pnīa cui⁹ gſa ad dit Jo. an. casus in quibus non admittiꝛ pnīa. dic q haben-tur sex. i.c. q sicut aliud ē in minore q ꝯduxit vectigal q satis faciendo vectigali ꝛ pupilli rōnib⁹ euadit penaʒ. C. ne tu. vꝛ cura. vectig. con. l. vna. ꝛc. Item penitet officiaꝛ q recepit vltra salarium. in auč. vt iudi. sine quo. suffra. §. illud. Alius casus est. C. de desertoꝛib⁹. l. i. li. xij. vbi desertoꝛ penitet ꝛ se prodendo penā euadit. Alius in auč. ſʒ nouo. C. de pena iu di. q male iudi. Alius de crimine stel. l. i. vbi rꝫ obligatā pri mo: obligans secūdo: ignoꝛāti postea soluēs pmus euadit penaʒ. Alius in vtēte falso instſo stāte falsitate. C. ad. l. coꝛ. de fal. l. si falsos. Alius in eo q celauit seruuʒ fugitiuū queʒ tradit. J. xxx. dies. dño vꝛ magistratui. ff. d seruis fugi. l. i. §. i. Iteʒ heretic⁹ nō relapsus penitēdo euadit penaʒ moꝛtis. J. d heret. i.c. penultimo. Anto. de Butrio.

c **Cura.** Hec decretalis ē multuʒ noīata ꝛ ē ēt aliqualꝛ foꝛtis in suo itellectu bre uiter aūt dicit in sūma religiosi vendicare vel re tinere non possunt ecclīas sibi a laycis ꝯcessas: sine diocesanoꝛū cōsensu: nisi ltie pſcripserint: vel postea dio cesani consenserint. h.d. In pma dictū. In ſcda exceptio. In tertia rō. secūda ibi: nisi. tertia ibi: cuʒ eni. licet decre. varieꝛ in suo intellectu. Pono casum ſcdm ītellectū cōeʒ. ¶ No. ex decre. q ecclesie ī ꝓprietatē trāsferri nō possūt ī clericos per laycos absqz epi ī auc̄te vꝛ ꝯsensu. ¶ Scdo no. hic apte tex. quī pōt ad hoc allegari: ſʒ alr dʒ intelligi: q vbi ꝯsensus ī actu requiriꝛ p modū auctoꝛitatis: sufficit ꝯsensuʒ ex post facto supuenire: qd est falsuʒ: vt nota. ſ. de ꝯsue. cū ꝯsuetu/ dinis. ꝛ. l. ij. ff. de auctoꝛitate pſtāda. Qualiter aūt dʒ ītelli/ gi tex. J. dicā. ¶ No. hic apte in tex. ſ.e. illud. q act⁹ ēt fun/ ditus nullus aliqñdo ex ꝯsensu: ex post fcō supueniēte va lidatur: qñ act⁹ deficit tm̄ mō rōne nudi ꝯsensus. ad hoc. ſ. d elec. cuʒ ī iure. de his. q fi. a pla. cuʒ nos. ꝛ ibi dixi. ꝛ de ꝯsue. c. cū ꝯsuetudinis. ¶ No. vlteri⁹ ex decre. q ecclesia qꝫtum ad ꝓprietateʒ p ecclīaʒ: est pſcriptibilis. Et no. q titulus in vtilis aliqñ trāsfert vsucapiendi conditionē qliter hoc debe at ītelligi infra videbitis. Duo tñ hētis supra tex. reliq cuʒ glo. ¶ Primo obstat qꝛ vꝛ q ius pa. possit conferri ī eccle siaʒ sine epi aucte. ſ.e. illud. ꝛ. J.e. ti.c. i. l. vj. So. ibi in iu. pa. q pōt trāsferri sine ꝯsensu epi: hic nō pōt ecclesia donare ī ꝓ prietateʒ p laycū sine ꝯsensu epi. ¶ Secūdo op. qꝛ vbi con sensus reqritur p moduʒ auctꝛoꝛs q in actu icōtinēti afi vꝛ post interueniat: nec sufficit ex post fcō īteruenire. vt no. ſ. d ꝯsue. cuʒ ꝯsuetudinis. Insti. de auc̄. tu. §. tutoꝛ. dicūt doc. q si sumiꝛ auctoꝛitas ipꝛoprie p ꝯsensu: videte auctoꝛitas ē ve ra: ꝛ pōt ītelligi p auc̄te: vt sonat ꝛ ēt aliqñ p cōsensu. Pꝛio mō supuenit vt solēniter. Scdo mō venit vt cā agens ad ac tum ꝛ h latissime dixi. l.c. cū ꝯsuetudis. ꝛ ibi dedi regulā qñ vꝛ reqri p modū ꝯsensus: qñ reqraꝛ vt cā agens: qꝛ p laycū alienationē ecclīaʒ nil pōt trāsferri: ꝛ si qd trāsferaꝛ trāsfer tur ab epo: io ibi est vt cā agens consensus: qꝛ in fcō ꝓpo nō pōt qs auctoꝛizari: io exponiꝛ tūc auctoꝛitas ꝯsensus ī facto alieno: nō exigiꝛ vt cā agens: ſʒ extrīsecus p modū solēnita tis: tūc dꝛ auctoꝛitas: nec pōt ex post fcō īteruenire layc⁹. di xi. in. d.c. cū ꝯsuetudis. ¶ Venio ad gl. gl. ij. qꝛ pma est lit teralis. Querit q dicaꝛ ltia pſcriptio. dicit gl. q qdragena ria. xvj. q. iij.c. placuit. §. pōt. ꝛ auc̄. quas actiōes eadē gl. in d. sed obijciꝛ. ¶ Opp. ꝛ vꝛ q nō potuerit pſcribere: qa vel habuerūt bonā fideʒ: vel malaʒ: bonā nō potuerūt hꝛe: qa ī iure errabāt. ff. de vsu. l. nūqꝫ. ꝛ qꝛ q cōtra iura iuraꝛ pſcribe re nō pōt. C. de agri. ꝛ censi. l. quēadmodū. ꝛ h qꝛ ꝯtra iura mercabaꝛ: vt hic cū fi. vel habuerūt malā: ꝛ adhuc nō pſcri būt: vt pʒ de prescrip.c. fi. So. dicit gl. Primo q de iure si ꝓcedit pſcriptio inspecto iuris rigoꝛe: ſʒ ex quadā dispensa tiōe tollaꝛ pp scādalū: qꝛ aliter ecclīe nō poterāt reuocari si ne scādalo: hoc est diuinare: ꝛ h dicūt aliq vex: ꝛ in curia ob tentuʒ: q allegās non iustū tituluʒ nūqꝫ obtieat: vt. ſ. d de cimis. dudū. ¶ Secūda solutio q qñqꝫ nō adest nec taci/ tus nec expssus ꝯsensus epi: ꝛ prescribi nō pōt: qꝛ reuertiꝛ ꝯ iura. Sʒ si adest saltēʒ tacitus prescribere pōt. Nec ob. q in fra dicit: q si adest ꝯsensus nō est necessaria pſcriptio: qꝛ lo qtur cū hēat expssuʒ: cuʒ iā fact⁹ sit dñs. ¶ Tertia sol. mer/ cans ꝯtra iura nō pōt prescribeꝛ: vt in ꝯrio: ſʒ ei⁹ successoꝛ sic qꝛ pōt esse bone fidei: ꝛ pōt pñtareꝛ eʒ eē ecclīe: ꝛ ip saʒ hēre ī titulū: ꝛ sic prescribē pōt: vt pʒ hic: qꝛ iustā hʒ ignoꝛare cām ꝛc. Glo. pōt dicē verū: qꝛ tūc hic esset erroꝛ facti: ꝛ potuisset prescribere. ¶ No. tñ hoc dictū: qꝛ lʒ mala fides testatoꝛis noceat vꝛi successoꝛi: vt. l. cū heres. ff. de diuer. ꝛ tempo. pre scrip. h vex in hereditatis successoꝛeʒ dignitatis: lʒ enim isti quādoqꝫ equipareꝛ. de solu.c. i. tamen nō semp: vt in.c. caʒ te. de Rꝑ. Non ob. huic solutioni: qꝛ viciosa possessio p pre decessoꝛes vestrū nocere debeat successoꝛi. ff. de acq. pos. l. pomponius. §. i. qꝛ illud veruʒ. qñ possessio est vitiosa vitio reali: quia furtiua vel violenter oblata: ista iura bene inficit prescrip. successionem: ita q per hoc efficitur ipꝛescriptibiꝛ Secus si vitio personali: qꝛ quesita mala fide: ita q solum ē vitiosa ex tituli defectu: vt quia clandestina: vt no. in dcā. l. pomponius. §. cum quis. Et prescribitur bene: tunc per suc cessorem. ff. de heredibus instituendis. lege pleriqꝫ. Dum-

tamen vellit ex tempore suo ꝑscriptionē ꝯputare: nec vellit:
vti accessiōe temporis actoris: q2 tūc oporteret vti cū sua cā
vt.d.§.i. Et per canonistas declaro: q̄daƺ sunt vicia realia q̄
afficiunt rem: ⁊ illam faciunt imprescriptibileƺ. Quedā per
sonalia que rem nō afficiunt: vt nota.s̄.de acquiren. posses.
l.vicia.⁊.ff.de diuer.prescrip.l.cū virum ⁊.l.cum heres.⁊.ff.
de re.iur.l.ꝙ ipsis. Viciū reale semper nocet successori: ni
si sit purgatū. Viciū ꝑsonale non nocet: nisi sit successor ex
cā lucratiua vel nisi sit vniuersalis: vt.d.l.viciū ⁊.l.cum his.
Inno.aūt temperat glo.inquantū dicit prescriptioneƺ per
successorē ꝓcedere q̄n illi qui fuerunt tp̄e donatiōis nō sūt
mō: vel maior ps ē mortua. ex tūc successor īcipit ꝑscribere
al's nō q̄si sit fcā dōatio eccl'ie ꝯuētuali: ī illa ꝓcedit ei⁹ dictū
oƺ ꝙ maior ps ꝯuēt⁹ sit renouata: ⁊ satis bn̄ dicit. Iteƺ pro
cederet glo.q̄n nō hēret eccl'ia nisi ꝑlatū: ⁊ ille esset mortu⁹
alio subrogato. hēc dcā doc. ¶ Nō tn̄ gl.q̄ apte dic̄ ꝙ suc
cessor in dignitate nō hētur ꝓ successore vl'i: vt succedat i iu
ra ꝑsonalia ꝑdecessoris: ⁊ sic est dr̄ia int̄ successorē ⁊ hēdē:
ex vna pte qui succedit in vitiū defūcti: ⁊ successorē in digni
tate q nō succedit. Idē no.gl.ii.q.i.in ꝑmis.in v̄bo lemo: is
vbi appellat istū: ⁊ eū eq̄parat singulari successori. Idē no.
ad fi.gl.i.xvi.q.iii.sacerdotes. Cōtrariū no.glo.de immu.
eccl'ie.aduersus.⁊ Inn. de or.cog.c.ii.i gl.exceptiōes.i v̄bo
in successores aūt. Cōcludo tria v̄ba. si agit̄ de pena ⁊ ꝑiudi
cio ꝑsonali: aut adherēti ꝑsone ⁊ vitiū nō purgauit: tūc vitiū
ꝑdecessoris i dignitate nocet successori: ita loquit̄ gl.i.d.c.
in ꝑmis. nisi cū sciuerit vitiū ⁊ nō purgauit: ⁊ sic loquit̄ gl.in
.c.si adūsus ꝑalle.ad qō vt lite nō cōtes.c.i.ad fi.⁊.s̄.d of.de
le.cū oli. Si v̄o agit̄ de īdiuiduo dignitat̄: ⁊ tūc si dolus nō
est solius ꝑlati sƺ etiā capitul̄i: tūc nocet successori: nisi sit to
talit̄ mutatū capl'm: sic pōt ītelligi gl.i.in.c.ii.de opc.no.nūc.
Aūt q̄ƺ dolus tm̄ respicit ꝑlatū: ⁊ tūc nō nocet successori i di
gnitate: vt dixit gl.hic ⁊ in locis ꝑalle.⁊ est rō dr̄ic inter here
dē ⁊ successorē in dignitate: q2 heres est magis ꝯiunct⁹ defū
cto: cū quo cēset̄ vna ꝑsona. in auc.de iure iurā.a morien.ꝑ
sti.§.i. q̄ƺ sit successor predecessoris in dignitate: ⁊ hāc rōneƺ
posuit Inno.s̄.de rescrip.caƺ tc.⁊ est rō rōnis quā ponūt do
mini de rota cōclusiōe sua.ccxxiiij.ar.heres causat om̄e ius
totaliter a defuncto. Sƺ successor i dignitate cāt ius tm̄ ab
alio ꝓmotore: nō enī succedit: vt ipsi dicūt i titulū defūcti iō
hƺ nouū titulū. allegat de insti.c. ad decoreƺ.⁊.eo. cōsuluit: ⁊
.s̄.de fil.presby.ad extirpandas. ¶ Aliā solutioneƺ ponit
Inno.extra glo.⁊ est quarta solutio ꝙ si habens titulū nō
legittimum erret in iure tm̄ vt q2 credat ecclesiā in ipm pos
se ꝑ laicuƺ trāsferri sine ꝯsensu ep̄i nō pōt ꝑscribet̄: vt i ꝯrio
Si autē non errat in iure sed in facto vt quia credat episco
pi consensum intercessisse cū non intercessit vt q2 forte fue
runt emisse vel ostense littere false vel facta falsa relatio a fi
de digno ꝙ episopi consensus intercesserit tunc prescribit.
sed non titulo pro donato. sed pro suo cuƺ titulus deficiat.
allegat.ff.pro dona.l.si vir vxori. hec fuerunt verba glo. de
dona.apl'ice.in ver.prescrip. Nec ob. ꝙ prelatus nō possi
deat suo noie. sƺ noie eccl'ie ⁊ p ꝯn̄s nō pōt prescribere titu
lo ꝓ suo. ⁊ sic trāsit h̄ Inno. ſm̄ h̄ ergo vr̄ ꝙ ꝑscriptio.xl.an.
posito defectu tituli nō ꝓcedat in existēte i iure. h̄ vr̄ falsum:
naƺ feci nobis nōre gl.i ti.de ꝑscrip.i.c.si diligēti. ꝙ vbi ad
ꝑscriptiōeƺ nō reqrit̄ titulus: error iuris tanq̄ hn̄s i se bonā
fideƺ nō īpedit ꝑscriptionē vt ibi dixi. ⁊ est casus de emp. ⁊
ven.c.ꝑuenit. Et no.de ꝑscrip.vigilāti: ⁊ iō vbi titulus est de
substātia error iuris īpedit ꝑscriptōeƺ. hec v̄a q̄n ꝑscriptio ē
ꝓpter ius vr̄ discrepat. al's secus si fiat iure resistēte q2 talis ē
male fidei.ff.de vsuca.l.si qs cū sciret.l.ꝓhibitū.C.de iu.fisci
li.x. ¶ Quinta sol. Inn. ꝙ licƺ ꝑlat⁹ vel mōachi possideat̄
mala fide ⁊ sine ti. eccl'ia tn̄ cui⁹ possidet̄ noie: possidet bōa
fide ⁊ si ē bon⁹ titulus illo ti. possidet ꝓ suo nō obstāte mala
fide vl' iniusto ti. ꝑlati nisi res sit furtiua vl' rapta ſm̄ Inn. h̄
ꝓbat Io.an.p decre.dudū.de deci.⁊.l.celsus.vel.l. nūq̄.ff.
de vsucap. in errante iure dic ꝙ dƺ ītelligi q̄n ad ꝑscriptio
nē reqrit̄ titulus q2 error iuris nō ꝓbat iniustū titulūƺ: secus
vbi nō reqrit̄ titulus vt ē in icorpalib⁹ qō ibi agit̄ de modi
ce ꝑiudicio ⁊ ſm̄ nos q̄n non ē ꝯ ius de ꝑscrip.c.i.l.vi. q2 er
ror iuris dat bonā fidē.l.si fur.ff.de vsuca. iō tūc ꝓcedit pre
scriptio ⁊ sic vr̄ ꝙ i termis decre. sufficiat error iuris qui cāt
bōaƺ fideƺ: q2 h̄ nō ē cōtra ius cōe q2 iste hƺ hāc eccl'iam ⁊ ti
tulus nō reqrit̄ pōt salnari dictuƺ Inno. ꝙ eo ipo ꝙ ē cōtra
ius nō hƺ siue ꝑsumit̄ hēre ꝯsēsuƺ ep̄i vt sum⁹ i termis.c.i.de ꝑ
scrip.i.vi. Vel 2° refert multū an d̄ficiat i ti. iuris iure nō assi
stente ⁊ tunc pōt ꝑscribere ⁊ est i bōa fide ar.l.quēadmo.al'
legat i gl.⁊.l.ꝓhibi.C.de iure fisci.li.x. sicut nec facit q̄squis
fructus suos vbi qs deficiat in ti.iur̄ resistent̄ lƺ al's dicat̄ i
bona fide q2 cēset̄ i mala iur̄ prescriptōe. hēm⁹ hāc solutio
nē saluatā lƺ cū difficultate. ¶ Sexta solutio fuit Hugo.ꝙ
qs nō pōt prescribere vbi est ꝯ iura alic⁹ vt i ꝯrio: qō sit quā
tuƺ ad verā prescriptiōeƺ ⁊ real'r prescribendū reqrit̄ titul⁹
⁊ bona fides: iō tūc mercans ꝯ iura: nō prescribit: sƺ q̄ntuƺ ad
causandū exceptionē abbatis ꝯ ep̄os negligētes ex negligē
tia eoꝝ vt repelli possit exceptōe si velit reuocare hāc cōces
sionē: sufficit taciturnitas eoꝝ ⁊ trāscursus tp̄is in ep̄orū ne
gligētiaƺ odiuƺ ⁊ ꝓtinacitatē: q̄si approbātiū etiā nō īterue
niēte titulo: vl' bona fide: volunt ergo isti ꝙ q̄daƺ sunt ꝑscri
ptiones q̄ currūt ex terminis residētiū in prescribēdo: i istis
requiritur titulus ⁊ bona fides: q2 prescribēs nil q̄rit: sƺ ille
ꝑdit: ⁊ i hoc posuit Bar. vnū nōbile v̄bum in mā ista: sƺ fuit
dictū doc. nō suū. s. ꝙ i prescriptiōib⁹ q̄ currūt mera negligē
tia nō petētis. vt in prescrip.ꝑsonalib⁹: i istis iura cāonica q̄
dicūt ꝙ nō ꝓcedit prescriptio cū mala fide: si ꝓcedūt i istis
prescriptionib⁹ q̄ ꝓcedūt ex mera negligētia: vt no.i.l.sequi
tur.§.si viā.ff.de vsuca.⁊.l.fi.ff.quēadmo.ſui.amit. Et fuit
dictū doc.hic ⁊ Inn.i dcō.c.q2 pleriq̄ƺ.de imu.ec. vbi clari⁹
i paucior ib⁹ v̄bis quā Bar.loqtur ⁊ arch.i.§.pōt.xvi. q.iij.
vbi dicit ꝙ lƺ mala fide teneā nō prescribā: tn̄ tibi petēti ob
stabit exceptio ex negligētia tua. al'.xvi.q.iij.q̄cunq̄ƺ.⁊.c.i
ter.v̄si. ꝙ si etiā ⁊ h̄ est notabilis solutio. Sƺ an sit v̄a i se: et
an aliquo casu possit saluari. disputaui florentie: nō discutio
al'r ꝓ mō: sufficiat recitasse vobis ꝓ nūc dcā doc. ¶ Phy.
dat aliā solutionē. s. ꝙ vbi dat̄ eccl'ia a layco: vt ꝓptas: suffi
cit solius layci ꝯsensus ad vsucap. absq̄ƺ ꝯsensu ep̄i: h̄ est cō
tra istuƺ tex. Hosti. dicit ꝙ aut cleric⁹ cui ꝯcessit ecclesiā ha
buit cōsensuƺ episcopi ⁊ ep̄s ꝯsensū capl'i: ⁊ tūc tƺ cōcessio: ⁊
est tutus sine prescriptiōe. Si aūt hƺ ꝯsensuƺ ep̄i: sƺ nō capl'i:
⁊ tūc non est tutus sine prescriptiōe: ſm̄ gl.hic tn̄ pōt prescri
bere: iō dicit ꝙ sic dƺ itelligi tex. ibi nisi ⁊c̄. Et expōit ibi aut
pro ⁊ q̄si: si habuit ꝯsensuƺ ep̄i: ⁊ sic tut⁹ prescriptiōe erit: al's
non. Hec solutio est cōtra tex. q2 violat ⁊ destruit illuƺ. Iteƺ
non est tut⁹ qui emit sine ꝯsensu ep̄i: ⁊ sic tut⁹ prescriptōe erit
vn̄ laborat eodē morbo qō ꝑma. Item ſm̄ opi.cōem nō re
q̄ritur consensus capl'i: vt teigit Vin.i.c.illud.s̄.e.tenet gl.
vltimaƺ solutionē. q̄rto allegat illā Inno. Gl.iij. colligit ar.
in fi.oppo.dic ut.s̄.de pac.c.ii.dic ut in regula non firmat̄.
de reg.iur.in.vi. Et per Inno.de offi.dele.prudentiā: ⁊ teti
gi pridie in disputatiōe aliqō cōmune. soluere est q̄ƺ ex solo
tractu temporis nō firmat̄ qō nullū est sed īteruenīēte cā af
firmāte sicut hic.gl.fi.colligit ar. ꝙ nemo trāsfert plus iur̄.
⁊c̄. ¶ Opp.ff.de acq.re.do.l.nō est nouū. So.ꝑmū regula
re ꝯtra spūalia. Or dic ꝙ nō hēo in actu: nec i potētia trans
ferre nō possuƺ: sƺ ea que nō hēo i actu: sƺ potētia sic.s̄.eo.ti.
quod autem. Anto.de Butrio.

Si vero. Si ꝑroni ecclesie vacātis.ī. tē
pus debitū nō ꝑn̄tāt ep̄s ordi
nabit eccl'iaƺ.h.d. Et nō diuidit̄ ꝑp ei⁹ breuita
tē. ¶ No. ꝙ ꝑp discordiā ꝑronorū sup iur̄ pa.
si dilatat̄ ꝓuisio eccl'ie ep̄s ꝑt ecclesie ꝓuidet̄. Et no. ꝙ ep̄s
tūc nō ꝓuidet ꝑ moduƺ ꝑn̄tatiōis ⁊ ꝯfirmatiōis: sƺ tm̄ mō ꝑ
modū istōnis: vn̄ vr̄ ꝙ nō ꝓuideat in iure deuoluto: sƺ iur̄ ꝓ
prio. In actu āt eligēdi. dic vt.s̄.de elec. ne ꝓ defectu.⁊ eo.
ti.si postq̄.li.vj. ¶ No. vnā ꝑticā recognoscēdi illū i ꝓro

nū q obtinuit i iur pa. vt data puisiōe eccłie añq̄ qō sit sopi ta a vo pronō obtinēte repñtet. vide gl. ſ. de elec. q̄relā. ⁊. ſ. co. ex lris. ad fi. alia nō bētis. ¶ Uenio ad gl. ⁊ op. gl. i. q̄ prorogatōe pñtandi: nō deuoluat ptās ad epz. ſ. e. qm̄. j. e. c. cū pp. So. itellige hāc ſm illas: q̄ deuoluit ptās p negligētiā nō pñtatz. infra. iiij. menses. ¶ Oppo. secūda glo. q̄ h secūda repñtatio proni sit sine effectu: q̄ iā p̄ria pñtatōe ius nō est q̄situz prono. Sol. hec pñtatio fit ut p hoc pron⁹ sit in q̄si possessiōe presentandi.

c **Um seculum.** Si ius pronatus eccle siē deueniat ad exēptos: per h ius epale nō ledit h. d. Et diuisiōe nō eget. ¶ No. q̄ ius pa. trāsit i ɔtractū nō gratuitū q̄ñ alie⁹ fit cū vniuersitate. ¶ No. secūdo q̄ acq̄sitōe iur pa. p exēptos ius pa. i parrochialib⁹ eccłijs illesum ⁊ indiminutū remāet epo ⁊c̄. ¶ Opp. de. c. ex lris. ſ. e. vbi nō cadit alienatio iur pa. in ɔctū nō gratuitū Sol. trāsfert nisi sit exēptuz: al's exceptuz: vt ibi: vel dic h in alienatiōe vł i feudi. sec⁹ si sit rei singulare vt fūdi: vt no. ſ. e. ex lris. lz quidā dicūt q̄ etiā i singulari alienatōe feudi trāsit ius pa. qō nō plz Jo. an. tñ q̄ vbi ē p̄ciū ⁊ sic cadit symonia cū ibi p̄statur fidelitas ⁊ homagiū. xxij. q. v. de forma q̄ nō cadunt in spūalib⁹ vel eis annexis. j. de re. iur. c. fi. ¶ Quero an ius pa. possit legari. dicit q̄ sic Jo. an. sicut ⁊ dōari. ſ. e. illud. Et cōcludit q̄ si legatū est factuz iur pa. alicui loco religioso vel eccłie valz ⁊ tz etiā sine ɔsensu epi sicut i donatiōe. ſ. e. illud. ⁊ de iur pa. c. i. i. vj. Si aūt sit legatū layco: tūc requirit ɔsensus epi: sicut in donatiōe vt h vt id qō nō lz in vita nō licebit i morte. ar. ō sepul. ō his. dicit tñ q̄ sufficit cōsensuz iteruenire epi siue iteruenit i p̄n⁹ i actu legati siue añ mortez post legatū: siue post mortē testōris añ app̄hensiōez legati. dat sīle si testōr iussit eccłiaz cōstrui necessari⁹ ē cōsensus epi. de ɔse. di. i. nēo. ⁊ de p̄uile. an̄cte. li. vj. Sed dubitat Cal. an iteriz añq̄z cōsentiat eps p⁹ mortē testōris penes quē sit ius pa. ⁊ tz q̄ penes hr̄dez: q̄ nō penes testōrez: ex q⁹ mortuus ē nec penes legatariū: q̄ nō pōt adipisci sine ɔsensu epi ⁊ sic relinq̄t q̄ est penes hr̄dē. sz Fede. de Se. in ope suo cōsilio. ccxx. sentire vr̄: allr̄ando tñ q̄ i legato si req̄rat ɔsensus epi: idē dic si i codicill. leget ius pa. mouet q̄ q̄ñ successiue trāsfert ius pa. nō ē necessari⁹ cōsensus epi. ergo nec i legato: q̄ legatū lato sūpto vocabulo successio ē. sz p̄ tenēdum q̄ nō ē dubiū q̄ legatū differt ab instōe. ⁊ regła hz q̄ talia iura nō pñt trāsferri sine ɔsensu epi: iō cū si repiat exceptū de ɔsensu epi vt nō req̄rat nisi in istōne: i legato nō req̄ret. ¶ Uenio ad gl. opp. q̄ nō valeat feudi alie⁹: vt i ɔsti. fede. de feu. So. itellige q̄ vendi⁹ fuit scā ɔsensu dñi. ¶ Quero qb⁹ alijs modis trāsferat ius pa. dic q̄ trāsfert vēditōe ⁊ ēt successiōe. ſ. e. qm̄. qō itelligūt doc. taz de suis quā de extraneis. xvi. q. vij. ɔsideran̄. ⁊. c. si plures. lz q̄dā dicāt q̄ ad solos hr̄des sanguis. s. filijs ⁊ i tm̄ dicūt ōferri suis q̄ hñt ius etiā si nō sunt hr̄des ar. ff. de iur. pa. l. filijs. Sz hoc nō plz q̄ si trāsfert. ad emptorē ville vt hic forti⁹ ad hr̄des extraneos ⁊ h tz Jnn. in Rica. trāsfert etiā pmutatiōe. xvj. q. vi. nemi. ⁊. c. regū. ⁊ alienatiōe vniuersitatis: vt h. ⁊ dona. epi ɔsensu scā. ſ. e. q̄ aūt ⁊. c. cura. An aūt pñt renūciare gl. i. c. ɔsiderādū. lz q̄ nō q⁹ ad on⁹ defensionū: sz sic q⁹ ad honorē. ⁊ idē archi. p h pz id qō dic gl. xvi. q. i. ɔstitut⁹. ⁊ repetit. xvij. q. vij. ɔsiderandū vt ius pa. trāseat ad filios nō hr̄des: nō ē veruz. ¶ Nūq̄d aūt trāseat ad filiaz istitutā i re certa disputat fe. ɔsi. ccxviij. ⁊ tz q̄ sic ⁊ h q̄ hñt: vt hr̄des p̄terq̄z q⁹ ad credita. C. de he. isti. l. ex scō. §. i. ⁊ no. de testa. Raynuti⁹. ¶ Gl. vlti. lrālis est nō habetis hic alia.

c **X insinuatione.** Sine ɔsensu proni nō dz q̄s eccłiaz occupat. h. d. p⁹ narrat scm̄. 2⁹ dat iudicē. ibi mandam⁹. ¶ No. q̄ ius pa. alienari p̄t ⁊ trāsferri i aliū ɔctū gratuitū. ¶ No. ij. q̄ fr̄ in frēm p̄t solidare exercitiū iu. pa. absq̄z ɔsensu epi. ¶ No. iij. q̄ i stituti in eccłijs pa. absq̄z ɔsensu pronū tāq̄ illegitie istituti pñt inde amoueri ⁊ ōbent. ¶ Opp. h innuit q̄ fr̄ cui scā fuit ɔcessio nō hēret ius pa. hoc ē falm: q̄ si āho eent fr̄es ambo succedūt defūcto. ſ. de voto. lz ⁊ q̄ ibi no. ff. de acq. he. l. necessariis. ⁊ sic āho erāt proni. p̄t dici q̄ vterq̄z hēbit ius pa. ⁊ hoc ēt sensit gl. ⁊ h ɔcessio de iu. pa. nō ē de solido iu. pa. sz exercitio vt solus possit q̄ tamē cū altero poterat. vł forte solus ɔcedens hēbat q̄ alter erat exhr̄dat⁹ vł forte vterinus ita q̄ successerat vel forte erat ɔsuetudo i loco q̄ p⁹ genitus succederet. ⁊ is q successit erat p̄mo genit⁹. tñ in cāu q⁹ alr̄ fr̄ tm̄ hēret ius pa. absq̄z dubio i eo q̄retur ɔsensus epi. vbi aūt hērent āho ius pa. an req̄rat ɔsensus epi. videbitis de hic cuz gl. ¶ Quero an liberalr̄ scā ɔcessio dic q̄ nulla pecūia vel aliquo tpali datorē ēto vł pmisso al's si aliqō p̄ dictorū itercederet eēt symonia. ⁊ nō teneret alie⁹. j. e. ō iure. ¶ Quid si pron⁹ ɔsensit pñtandi iste pñtet pronū met q ōdit ptātē an possit? doc. dicūt q̄ nō. ad h ō isti. c. fi. cū ibi no. Sz si totalr̄ transtulisset ius pa. cū nō hūit tunc pñtare noie illius tenēt tūc pñtatio. de illo qui cōcessit. de h i spe. co. ti. ṽ. pe. ¶ Uenio ad gl. opp. cū gl. q̄ sine cōsensu epi layc⁹ nō donat eccłiaz. ſ. e. cura. ⁊. c. illō. So. supple q̄ dōauit de cōsensu epi: al's pcederz. vł scōo dicit gl. i trāslatōe soli⁹ iu. pa. req̄rit ɔsensus epi vł i ɔcessiōe libe ptātis exercitiū pñtandi al's ius pa. hñti si exigeret ɔsēsus epi: h. n. āho fr̄es erāt proni. ⁊ q̄lz i solidū hēbat ius pa. lz alter sine alr̄o hēret alr̄atam ptātez pñtādi ⁊ i tali solidatōe soli⁹ exercitij: nō req̄rit ɔsensus proni ut h. vł hec dona⁹ fiebat clīco noie eccłie q⁹ cāu si est necessari⁹ ɔsensus epi al's req̄ret sz gof. host. dic q̄ i tali h⁹ est remittē q̄ dare. alr̄. de testi. veniens. de symo. q̄relam. credo glo. melius dicere.   Anto. de Butrio.

c **Onsuluit.** pron⁹ nō pōt sibi eccłiaz retinē vel ēt alteri ɔferre. h. d. ɔsultatōi r̄ñdēs gñalē rōnem p̄mittit. No. duo q̄ dcā sūt i sūmario: q̄ proni nō pñt se itrudere vel alteri ɔferre. ¶ No. q̄ ius eccłiasticū nō def iure hēdita⁹. ¶ No. q̄ layc⁹ p̄pa auc̄te iure hr̄ditario nō capit eccłiā pronatā: nec q̄s p̄pa auc̄te iure hēdita⁹ ad filios trāsfert. ¶ Gl. sup ṽ. auc̄te. q̄rit an ad pñtatōez iu. pa. proni filij possint i eccłijs istrui. Gl. dic q̄ sic: q̄ hic solū phibet ingressus pape auc̄te. idē doc. dūmō fili⁹ sit idone⁹. Non ob. q̄ se pñtare nō possit: ⁊ p ɔñs nec filiū q vna p̄sona ē cū eo. C. de ipu. ⁊ ali. sub. l. vlti. xxxv. q. iij. §. h aūt. Rñ. censet vna p̄sona iurisfictione nō rei ṽitate. gof. nō ob. q̄ id qō q̄rit filius q̄rit pr̄i. ff. ō acq. he. l. plz. q̄ id ṽuz: i his q̄ sūt p̄uati iuris. nō pōt in his i quib⁹ nō attēdit pr̄ia potestas. ff. ad trebel. l. nāq̄z. de iudi. c. fi. li. vi. p̄dcā ṽa: nisi soluz carnalitatis amore ipm̄ pñtet: lz indignuz. de p̄ben. graue. lxxxix. di. §. ppinq̄s. ⁊ p̄dcā ad id q̄ no. de elec. q̄ pp. An si in patrem compromittatur per filiuz possit eligere filium: ⁊ nō est dubium q̄ non: quia eligit nomine filij: ⁊ idē esset in quolz extraneo. ¶ Glo. vltima in princi. est litteralis. in fi. querit quid si sint plures proni: an vn⁹ alterū possit presentare dicit q̄ sic ar. ſ. de elec. cuz in iure: idem doc. sicut decuriones vnū ex se dāt tutorez. ff. de tu. ⁊ cura. da. ab his. l. vbi absunt. Jdez Guil. co. ti. in spe. ad fi.   Anto. de Butrio.

d **E iure.** Jus patronatus vēdi non pōt hoc dicit. ¶ No. q̄ cōtract⁹ specificus venditionis ⁊ ali⁹ nō gratuitus nō cadit sup iure pa. ¶ No. q̄ sicut iura mere spūalia vendi non possunt absq̄z vicio symonie: ita nec iura spūalitati ānexa. ¶ No. q̄ viciuz symonie reddit ipso iure nullum declaro decre. Nunq̄d si patron⁹ vēdit ius pa. an precium remaneat penes vēditorē? dicunt doc. q̄ sic: q̄ emptor fuit malefidei: ideo dz remanere penes venditorē. C. ō euic. l. si fundus. incōtrarium facit q̄ q̄s nō dz aliena iactura locupletari. ff. de cōdi. ide. l. nā h natura. tenēt doc. q̄ vēditor dz restituere p̄ciū. alr̄. qō hr̄ in auc̄. de sanc. epis. §. si vō. ⁊. j. ō symo. de hoc. xvij. q. vij. si q̄s icognit⁹ ſm Uinc. ¶ Uenio

ad gl.oppo.ꝙ ius pa.venditur cū ⁊ obligari pōt.s.e.ex lit/
teris.So.vendi pōt:cū vniuersitate nō singulariter vt ī ꝯtra
rio vt h̄ ⁊ dicit gl.ꝙ obligari pōt cū vniuersitate ſ; hoc nō ꝓ
bat illa decre.dic vt ibi:de re.iur.cuȝ Bertoldus. ¶ Que
ro an venditio iuris pa.sit ipso iure nulla.j.de symo.q̄relaȝ.
q: res sacra vendi nō pōt.ff.de re.diui.l.sacrā.dicit glo.tn̄
ꝙ si res sacra emat̄ ab ignorāte agat̄ ad interesse ex ꝯctu.ff.
de cōtrahen.emp.l.iiii.Quis autē habebit ius illō ⁊ an vē
dens perdat dictuȝ est supra eo.clerici.

n **Ullus.** Laycus patronus ecclesias vl̄
decimas sine consensu epi cō/
ferre non pōt.h.d.diuidit̄ in duas ptes.secūda
pars ibi.⁊ si quis. ¶ No.ꝙ layci pr̄oni iura spi
ritualia vel spūalib⁹ annexa i spūalibus in alios trāsferri nō
possunt absq̄ episcopi ꝯsensu. ¶ No.secūdo ꝙ vbi episco
pus nō vult consentire ꝙ nō hȝ iustam cām cōtradicendi: sp
hēt̄ recursus ad supiorē ⁊ vr̄ ꝙ supior sit papa. ¶ De/
claro decre.⁊ opp.ꝙ episcop⁹ nō ꝯpellatur cōsentire layco
vt ecclesias det q: laycus non pōt dare ecclesias quo ad ꝓ/
prietatem etiā cū ꝯsensu episcopi cū id nō hēat.item ius pa.
dare pōt sine ꝯsensu epi.ergo nunq̄ ꝯpellēdus est eps:ſm
plȝ.s.e.illō.dicūt doc.ꝙ fatendū est ꝙ ius pa.dari pōt sine
ꝯsensu epi vn̄ in fi.dicit̄ ꝙ dȝ referri ad traditionē deciaruȝ
nō ecclīarū.Uel secūdo dicūt ꝙ dȝ itelligi qn̄ pr̄on⁹ habet
aliqd̄ tempal:ꝫ i ecclesia ꝙ est qn̄qȝ.j.e.preterea.mō illō ius
nō pōt trāsferri sine ꝯsensu epi:ideo hoc respectu cōpellit̄ h̄
assentire.Uel tertio hic loquit̄ qn̄ de fcō laycus tȝ ecclesiaȝ
nec hȝ aliqd̄ ius quo cāu cū de facili nō possit ecclesia ab eo
euelli pōt tn̄ cū ꝯsensu epi in aliū trāsferri:iō tūc habebit lo
cuȝ qd̄ dr̄ de epo ꝯpellendo.Cōclude ergo in p̄missis p te.
¶ Quero an iste possit ꝯpelli p metropolitanū:qdaȝ ꝙ sic
ar.s.e.ex lr̄is.de offi.or.ad reprimendum.Alij dicūt spālr
tn̄ papaȝ adeundum ⁊ ponūt p regula ꝙ metropolitan⁹ se
nō itromittit de subditis suffraganei.s.de offi.or.pastora/
lis.p hoc q: al̄s fuisset dictuȝ ar.s.de deci.ad audientiam.
Nec ob.iura.s.alle.q: restringenda sunt ad capl̄a expressa
vel ſm Hosti.ab illa generalitate excipit̄ iste casus.videtis
licet regula habeat ꝙ metropolitan⁹ se nō ipediat de subdi/
tis suffraganei regul̄r tamen se ipedit vn̄ oȝ dicere ꝙ metro
politanū possit vel aut ꝙ cōiter tenetur ꝙ sit spāle in isto ca/
su vt pape reseruat̄ qd̄ temperat vex quo ad dandā licenti/
aȝ imediate.Nā quo ad ꝯpellendū bn̄ pōt archieps adiri.
¶ Uenio ad gl.opp.cuȝ glo.ꝙ ecclīaȝ dōare nō possit lay
cus q: nō pōt hēre ecclīaȝ in ꝓprietatē.s.e.ꝙ aūt.Sol.eccle
siaȝ ius hȝ qd̄ donare:vn̄ nō placet Hosti.q: lȝ ecclesiā non
possit dare icōsulto epo pt tn̄ dare ius pa.s.e.illud.ſ; host.
¶ Opp.ꝙ laycus possit donare ecclesijs ius aliqd̄ ecclīa/
stici iuri sine ꝯsensu epi.s.e.illud.So.tpale pōt donare sed
spūale nō an ius pa.possit.qdā qd̄ sic gl.tȝ ꝯtrariū p̄mū ē vex.
Quid si sigilletur ⁊ postea subsequet̄ cōsensus.dicit ꝙ con/
firmat̄ donatio.s.e.cū si.Quid si eps denegauit concessio/
nē iusta cā.dic ꝙ tunc papa nō cōcedit lniaȝ.lxiii.di.litteras
cum similibus. Anto.de Butrio.

s **Ignificasti.** Si eps i ecclīa alte/
ri⁹ dioce.est pr̄onus
idone⁹ ab eo p̄ntat⁹ aduerti dȝ.h.d.ſ; aliā ꝯcidi
tur de sūmario v̄buȝ alteri⁹ dyoc.notabilia non
p̄nt colligi nisi pri⁹ viso itellectu tex.pōt tn̄ colligi ꝙ ius pa.
pōt donari epo absq̄ ꝯsensu alteri⁹ ⁊ tūc vr̄ in dubio eē de/
clarēt ecclesie ꝯtēplatiōe. ¶ Uenio ad gl.⁊ opp.ꝙ decre.
nō hēat dubitatiōeȝ cui⁹ rumore fcā est gl.⁊ dicit p⁹ itellect⁹
decre.pōt eē ſ; itellectū.c.si qs epor.xv.q.v.⁊ dubitatio ē
tunc ꝙ extraneos pōt p̄ntare ꝙ videbit̄ ꝯ.c.si.de cle.pegri.
sed erit spāle i epo:ſ; dicit gl.ꝙ iste itellect⁹ nō ꝓportiōat̄ lr̄e
q: ibi dicit ordinē ⁊c.sed certe dȝ sic exponi respectu ordina
tiōis ecclesie vide gl.dicit Jo.an.ꝙ h̄ lectura p⁹ pōt saluari
⁊ ꝓcedit ēt qn̄ ecclīa ē in dioce.eiusdē epi dato ꝙ iferior pre
lat⁹ hēat ibi ius instituēdi ⁊ tūc erit spāle p̄uilegiū epi vt pos

sit extraneos p̄ntare vbi si ali⁹ p̄ntaret extraneos ⁊ ignotos
nō eēnt admittēdi.s.ꝺ cleri.pereg.c.si.al̄s supflueret decr.
tamē idē in aliis sicut i layco p̄ntāte.dicit tn̄ Host.ꝙ de cō
sue.pōt layc⁹ p̄ntare clīcū vn̄cunq̄ originē traxerit.s.de in
stru.ad decorē.⁊ de iudi.cū deputati.qd̄ intellige qn̄ ē not⁹
al̄s nō video cū talis consuetudo eēt irrōnabilis.tn̄ de iure
cōi est ꝯtrariū vt h̄:q: hic est p̄uilegiū epi vt hic pȝ.⁊ h̄ tȝ Joā.
lxxi.di.hortamur vn̄ ibi ꝯcludit ꝙ donec aliqs de dioce.re
piat̄ idone⁹ nō pōt p̄ntari.⁊ est casus i quo pr̄on⁹ nō pōt pre
sentare nisi de eadeȝ ecclīa de q⁹.j.e.c.si.ali⁹ ē itellect⁹ ꝙ hec
ꝯcessio iur̄ pa.fuit fcā ab epo sin̄ alteri⁹ supioris vn̄ videba
nō tenere cū ipsemet nō pōt auctorizari in fcō ꝓpositū dicit
pōderandā lr̄aȝ q̄ innuit ꝙ ē fcā post ꝓmotionē ad dignita/
tē ⁊ sic vr̄ fcā ecclīe iō tȝ ar.j.e.illud.⁊.j.e.ti.c.i.li.vi.iō valēte
ꝯcessiōe dȝ tenē p̄ntatio si sit de idoneo. ¶ Oꝫ qlibȝ itelle/
ct⁹ est bon⁹. ¶ Ex predictis potes ꝯcludere aliq̄ circa itel
lectū hui⁹.c.⁊.c.si quis eporū.Si eni donatio fiat a layco h̄
fieri nō pōt sine cōsensu epi si fiat clerico suo noīe ꝓprio idē
si noīe ecclīe fieri pt absq̄ ꝯsensu epi:dic ergo ꝙ qn̄qȝ eps
hȝ ius pr̄onat⁹ i ecclesia scita i alteri⁹ dioce.⁊ si q̄ritur an ibi
possit ordinare clericos.dic ꝙ nō:⁊ sic reprobat̄ cōiter vn⁹
intellect⁹.c.si qs epor.Si q̄rit̄ an possit ꝯferre ex solo iure
pa.possȝ dici ꝙ sic ⁊ h̄ sit p̄uilegiū spāle epi:⁊ sic pōt itelligi
vno mō hec decr.ut lȝ ius pa.i layco vel i alio iferiori nō im
portat ptāteȝ ꝯferēdi:iportȝ tn̄ i epo:ad h̄ v̄bū ordiet:qd̄ su
mit̄ p totali ꝓuisiōe vt pȝ ꝺ ꝯces.p̄bē.dilect⁹.⁊.c.nulla.huic
tn̄ obuiat h̄ decre.si q̄rit̄ an possit p̄ntare ⁊ tūc si vult p̄ntare
p subaȝ de dioce.vt examietur ab istituētē ⁊ pōt vt qlibȝ ali
us ⁊ nō ē priuilegiū aliqd̄ epi i h̄.si aūt psonā vn̄cūqȝ nō no
tā adhuc pōt ⁊ h̄ ē priuilegiuȝ epi.⁊ sic possit intelligi h̄.c.si
qs epor ſ; vnā lec.⁊ hec decre.ꝙ sec⁹ in alijs.de cle.pegri.
c.si. Si vult p̄ntare non extraneū:ſ; de dioc.⁊ sine exaīatio
ne vt sup idoneitate credat̄ solo v̄bo suo.s.p̄ntādi ⁊ pōt ⁊ h̄
est casus in preall̄.i.c.si qs epor ſ; aliā lec.ad h̄.vij.q.i.eps.
de loco. Si aūt hȝ eps ius pa.in ecclīa sue dioce.si ad aliū
spectat ius istituēdi sine dubio hēt ptāteȝ p̄ntandi extraneū
⁊ nō extraneū ⁊ etiā sine exaīatiōe admitteretur ⁊ in hoc sit
priuilegiū epi.Si aūt hȝ ius pa.in ecclīa sibi subiecta ad eū
spectāte ⁊ cū hoc ius cōfirmādi qd vr̄ dicam statiȝ. Pone
donatur ius pa.episcopo in ecclesia sue dioce.vbi episcop⁹
habet confirmare an vero poterit vnico actu expedire cō/
firmando dicunt doc.ꝙ presentabit apud se vt patronus ⁊
instituetur episcop⁹.ar.ff.de adop.l.si quis consul.⁊.s.ꝺ ele.
cum inter. Quādoqȝ eniȝ duo iungunt̄ iura i eadē psona
iure diuersorū.vn̄ sicut si essent diuerse persone opporteret
p partes expediri sic et in ꝓposito.hoc tȝ Gof.cōtrariūȝ tȝ
Hosti.nā eo ipso ꝙ deuoluitur ad epm qui habebit ptāteȝ
conferendi cessante iure pa.res reuertitur ad p̄mevū statū
⁊ sic tunc fieri dȝ iure antiquo.l.si vnius.§.pact⁹.ff.de pac.iō
poterit cōferri all̄.xvi.q.vij.nullus.ff.de offi.archi.cū satis.
⁊ de offi.ordi.irrefragabili:tene mēti hoc dictū Hosti.q: tē
perat dcā doc.s.de elec.ne p defectu vt ꝙ ibi dicit̄ ꝙ ptās ꝺ
uoluta ad epm hȝ p̄mo eligere:secūdo ꝯfirmare:sit vex qn̄
accidentaliter deuenit ad epm vbi al̄s nō habuisset secūdū
primā naturā solidā potestateȝ presentandi solus.Jo.an.tȝ
opi.Gof.quādo episcopus non hēret ptātem presentandi
solus ne priuetur socius iure suo al̄s procedit dictum Ho/
stien. Antonius de Butrio.

c **Onsultationibus.** Repe
tij al̄s
hāc decre.Nō dicam pro mō numerabilia.ſ;
transibo cum cōi lectura.Institutus ad p̄ntatio
nem ei⁹ q tunc ius ecclesie patronatus possidebat nō remo
uebitur licet ius ab eo postea euincat̄ secus si nō possidebat
sed tantum credebatur eē patronus.h.d.decisa consultatio
⁊ r̄nsio ibi:si aliquis q̄ duo dicta ponit ſm ibi:si v̄o. ¶ Oꝫ
attendatis ad istā decre.q: in sua mā singularis est. ¶ No
ta ꝙ ad validitateȝ presentationis sufficit presentantē esse i

quasi possessione iuris presentandi tempore actus presen/
tationis lz in veritate nõ hẽat ꝓprietatez iuris pa. ⁊ sic presenta
tionis actus vt fructus ad quasi possessionez iur. presentan
di sequitur possessorẽ ⁊ nõ ꝓprietariũ: ⁊ ad hoc cõiter alle-
gatur. ¶ No. practicaz dictãdi instrm cõfirmationis vel i-
stitutionis. s. ꝙ talis ad pñtationez talis fuit institut⁹ q erãt
in possessione. ¶ No. limitationẽ ad. l. Barbarius. q: il/
lud qδ dicitur ꝙ cõis error facit actuz a nõ habẽte potesta
tem valere: est verũ qñ cum cõi errore cõcurrit possessio: vl
quasi ꝓprietatis seu potestatis. ¶ No. ꝙ snia lata ꝯtra pos
sessorez iuris patronatus super iure ꝓprietatis patronat⁹ nõ
preiudicat instituto ⁊ presentato añ motaz litem. ¶ No. ꝙ
solus cõis error in potestate alicuius nõ transfert quasi pos
sessionez illius ptãtis nisi ali⁹ actus intercedat. Notet ergo
aduocatus articulus si vult cõcludere pñtationez eẽ validã
q: nõ sufficit concludere ꝙ talis credebat: habebatur ⁊ re-
putabat vt patron⁹: nisi cum hoc concludat ꝙ erat in quasi
possessiõe iur pa. vid gl. ⁊ doc. s. d ele. nihilomin⁹. ¶ Que
hic scribunt cõiter sunt reducibilia ad gl. iõ venio ad illas
⁊ collectis quibusdam notabilibus generabilibus: querit
gl. nunqd iste pñtatus ab exñte i quasi possessiõe dẽat fina-
liter remanere in oẽm euentũ litis: ꝯclude fm glo. ⁊ doc. cõ
siderando tres casus. Prim⁹ est qñ pñtatio est facta a bo/
ne fidei possessore de quo ꝯstat: sed mota nõ est ei qõ añ ac
tũ pñtatiõis. Secũdus ẽ qñ pñtatio ẽ facta ab eo de quo si
dubitat an sit bõe fidei vl male. Terti⁹ qñ est i bõa fide sed
mota est qõ añ pñtationis actũ. Quart⁹ qñ dubitat an sit in
bona fide vl nõ. ¶ Prio casu gl. ⁊ doc. dicũt ꝙ pñtatio te
neat ⁊ qcqd eueniat de qõne iuris pa. institut⁹ nõ remouebit
ratio q: ad instar rei naturalis ⁊ corporalis sicut fruct⁹ i illa
sequit possessorez bone fidei: q: facit fruct⁹ suos: ita ad simi-
litudinem actus presentandi se hz quodãmodo vt fruct⁹ ad
ius pa. iõ sequitur possessorẽ in hoc iure icorporali: vt vali/
da sit presentatio de iure presentandi casus h. idẽ d iure eli/
gendi. de elec. querelã. ⁊ ibi etiã de iure pñtandi fm aliũ in-
tellectũ. de cã pos. cum ecclesia. ⁊ c. cuz oliz. ¶ Secũdo ca
su dicit Inno. ꝙ pñtatio nõ tenet nec sit valida: q: sicut ma
le fidei possessor rei corporalis nõ facit fruct⁹ suos. l. si post.
⁊ l. si fruct⁹. ⁊ l. ex diuerso. ff. de rei ven. ita nec in iure corpo
rali facit actuz validũ: quasi possessor malefidei cũ talis ac-
tus fructus censeat: vt est dictũ. idẽ dicit in violẽto possesso
re. C. de rei ven. l. certum. ff. de rei ven. l. si maius. idez dicit i
misso in possessionẽ auc̃te iudicis: iuris ordie nõ seruatõ. C.
vnde vi. l. meminerit. ⁊ l. fi. C. si p vim vel alio mõ. nõ enim
est bonefidei: vt dixi. predcã vã fm aliquos i misso i posses
sionẽ sine auctoritate iudicis: als facit fruct⁹ suos ꝓpter au-
ctoritatẽ iudicis ⁊ ꝯsequenter valide pñtabit: q: gesta tue
bitur ptor. s. de elec. nihil. ⁊ l. i. §. idẽ põpo. ff. ꝙ cũ fal. tu. au
ctoritate. hoc vltimũ nõ placet Inn. ⁊ dicit aliud i pñono q
non mititur auctoritate ptoris cũ nõ hẽat ptãtẽ de publico:
q: in loco dato ꝙ sit in possessiõe malefidei gesta sua nõ te/
nent sic itellige no. in preall. c. nihilomin⁹ huic primo ⁊ scdo
menti non obstat ꝙ possessor ẽt bone fidei nõ facit fruct⁹ ẽt
naturales suos. l. fruct⁹. ff. de vsur. q: lz illud sit vez in natu/
ralibus fruct⁹ tñ sec⁹ in idustrialib⁹. iste. n. actus presentan-
di poti⁹ eqparari dz industriali: cũ ibi vtatur industria hois
i pñsentando idoneũ ⁊ dignũ. ¶ Tertio casu quãdo bona
fide sed mota est qõ in pñsentatõe. Itez casus vr decidi ex di
ctis. s. e. ex litteris. hic bñ examinat ⁊ videt sibi ꝯdicere. pri
mo dicit ꝙ videt ꝙ possit pñtare ⁊ valide q: remanet pos-
sessor. s. vt lit. pen. c. i. ⁊ c. laudabilẽ. ⁊ remanet bonefidei q⁹
ad fruct⁹. l. si post acceptũ. ff. de rei ven. itẽ lz sit mota qõ si ñ
intelligit se hr̃e iniustã cãm litigando nõ est malefidei: ideo
dz ab isto presentatus institui: ⁊ remanere istitut⁹ hoc tenet i
pma pte glo. in alia pte tenet ꝯriũ dicẽs ꝙ est malefidei p⁹
lit. ꝯte. ⁊ interrũpit pñscriptio. C. de rei uen. l. certũ. C. de acq.
pos. l. nemo. iste casus est dubius videte si certũ est lit. cõte.
ꝙ habet iniustã cãm vel est dubiũ i dubio ꝓpter motiõem
litis: eo postea succũbẽte pñsumit a tpe mote litis male fidei
ideo tenere habetis qδ dixi. s. eo. ex lris. qδ ꝓbat ex. c. ij. de
resti. in inte. q: pñtare poterit: tñ cõfirmatio erit i pendenti.
Nã remouebit si succubuerit pñtãs als remanebit. sed vbi
sit a possessore bone fidei oĩo nunq̃ remouebit. Añ q: cõ
stat ꝙ habet iustã cãm litigãdi. hic est casus dubius. Inno.
sentit in prima pte ꝙ lz pñtatio ⁊ valid q: nõ fuit fact⁹ male
fidei tũc p lit. ꝯte. ¶ Et aduerte h q: hec discrepatio pen
det a dubitatiõe de q p legistas i. l. sz ⁊ si lege. §. si añ. ff. d pe
ti. he. s. an motio litis faciat quẽ male fidei q⁹ ad fructus. ⁊
breuiter lz sint opi. ibi iter gl. ⁊ doc. cõiter tenent ⁊ lz Bar.
ꝙ censet malefidei pñsumptiõe iuris ⁊ d iure. Si vo teneres
aliã opi. s. ꝙ nõ cẽseret male fidei ꝙ nõ vr satis sustiere pos
se si notorie ꝯstaret ꝙ hẽret iustã cãm litigãdi tũc ꝓcedere
posset opi. Inno. Et h de istis trib⁹ casib⁹ ponderatñ ar. fz
ꝙ dicit Inn. ꝙ si repiat snia lata ꝓ male fidei possessore q:
nõ hz offiñ de publico: q: tũc tenerẽt gesta ab illo lz malefi/
dei: vt. l. barbari⁹. ff. de offi. pto. Et sic intelligit no. i. c. nihil.
de ele. hoc dictũ nõ est simplr vez: q: si snia ẽ lata declarato
ria ꝓ pfono: ⁊ cuz legitio ꝯdictore faceret ius ⁊ esset ver⁹ pa
tron⁹: q: nimo possit pñtare ⁊ lz pñtatio. vñ intelligo dictum
Inn. qñ agit cuz tali cui nõ pñiudicaret snia vl qñ snia hz i se
aliquẽ defectũ als nõ video qre nõ teneret pñtatio facta ab
illo q eẽt declarat⁹ pfon⁹ cũ ꝯdictore ltio. ¶ Quarto casu
de ipso tractant dñi de ro. ꝯclusiõe. cclxij. quoꝝ dcã sũt ex-
tracta vt plurimũ ex dictis Inno. de resti. i ite. c. ij. i gl. q in-
cipit p monachos ad fi. ⁊ finaliter ꝯcludit ꝙ si fcã est pñta-
tio a possessore ⁊ nõ ꝯstat ꝙ malefidei sit i casu dubij: ꝯside
rãdũ est aut pñtatio nõ resistit ius cõe ⁊ tũc pñsumit bone fi-
dei possessor ar. de pñsum. c. dudũ. ⁊ d seru. c. i. iõ tũc i dubio
valeret pñtatio qcqd seqret postea de iure pa. Si aũt posses
sori resistit ius cõe exẽplũ i malefidei possessore in iure pre/
sentadi sed si in iure eligẽdi sic vt q: extrisecus a caplo vel-
let itereẽ: tunc vr sentire Inno. i. c. ij. de resti. i ite. i glo. p mo
nachos. ad fi. ꝙ sola possessio nõ iuuet vñ i dubio pñsumere
tur malefidei ⁊ sic nõ teneret pñtatio nisi alr iustificaret ex
iusticia tituli: vel ꝓbabilib⁹ ꝓbationib⁹ illã qñiuerit alr. l. cũ
igit. §. i. ⁊ l. liberũ. §. fi. ff. de lib. cã: vl nisi possessio hui⁹ iusti
ficaret ꝓpter longingtatẽ ⁊ antiquitatẽ possessiõis posses-
sio eniz contra ius cõe nõ presumit iusta nisi aliquo ti. iuuet
aut ex aliq cã tenẽdi aũt ex longingtate possessionis. Añ
autẽ possessio dicat ãtiqua nõ põt dari certa doctrina: iõ de/
linquit Inno. arbitrio iudicis fm Inn. vbi. s. ⁊ per archi. de
prescrip. c. i. in. vi. ad hoc ꝙ no. de postu. pla. bone. ij. in v. cõ
suetudini. Propter hoc dicũt domini de ro. loco preall. ⁊
est dictuz Archi. de prebẽ. cũ qui. in. vj. iuasorẽ pacifice pos
sidentẽ posse pñtare dũtamẽ pacifice tolleretur ⁊ nõ cõstet
de iniusta cã possessionis. alr. xxiij. q. ij. in sũma. ⁊ de elec. ni
hil. in gl. vltima p Inno. ⁊ de sen. ex. si vo. in glo. hinc colli/
gitur p Inno. ⁊ hoc de isto qrto casu per ista cõcludit Inn.
ꝙ si concurrũt due electiones quarũ altera sit facta a male/
fidei possessore: ad hoc de re iudi. cũ Bertold⁹. cuz ibi no.
Per hoc ⁊c. dicat alibi ꝙ si cõcurrunt dñs iure pa. ⁊ pos/
sessor ad faciẽdã pñtationem ꝙ preualet presentatio posses
soris dũtamen sit bone fidei. Et si concurrũt due presenta/
tiones quaꝝ vna sit facta a ꝓprietario alia a possessore male
fidei: preualet facta a ꝓprietario ꝙ aliquãdo non est sine du
bitatiõe. tamẽ tenẽduz est qδ dixi de elec. cumana. vbi Inn.
h dicta ponit ⁊ decidit tres casus: q: si concurrit presentatio
male fidei: ⁊ facta a possessore bone fidei ⁊ proprietatio iu/
ris pa. ⁊ preualet presentatio bõe fidei possessoris: ⁊ tũc pre
ualet presentatio ꝓprietarij. Tertius casus est de quo dixi i
. c. ex litteris. s. e. ⁊ dicto. c. ij. in glo. per monachos. Et pre/
dicta dicit vera Inno. vt que dicta sunt de iure eligẽdi ⁊ pre
sentandi p ꝓprietarios possũt locuz habere in existente in q̃
si possessiõe iurisdictiõis vt si sit in possessione bñficij: snia ⁊
alij act⁹ teneãt. sec⁹ si male fidei q: sic pñtatõis act⁹ se hz vt fru
ct⁹ ad ius pa. sic ⁊ exercitiũ iurisdictiõis ad ius iurisdictõis.

Idem tenet de elec. cumana. ⁊ de rescrip. super litteris. ⁊. d. c. ii. ⁊ de resti. spo. i litteris. ⁊ de cā pos. cū ecclesia. Cōtrarium sensit. de re. do. cū venerabil. vbi iprobāt illud dictum ⁊ tenui hoc dictuȝ vt ꝙ hic ponitur in locis prealleg. Sȝ opȝ ꝙ talis pñtatio preiudicet vero domino ex quo institut⁹ nō remouetur: sed dicit ꝙ nō debet aliud eē de iure. ar. ff. de of. preto. l. barbarius. iij. q. vij. §. tria. ⁊ hoc est inductum ad vitandas ecclesiaꝝ vacationes ex quib⁹ ꝓueniunt temporaliū ⁊ spiritualium detrimenta. de elec. ne ꝓ defectu. s̄. e. qm̄. posset ēt ille institutus per epm̄ iteruȝ pñtare. s̄. e. si vō. per predicta infertur decisio decre. ꝙ si facta est presentatio a possessore bone fidei tenet si a male fidei non tenet. Si ab illo cui mota est questio ⁊ est dubium: tūc si est in possessiōe: tūc potest presentare: tamē non debet confirmari interim: vt dixi. s̄. e. ex litteris. ⁊. d. c. ii. si vō nō est in posses. ⁊ hoc esset certū vel dubiuȝ: qꝛ dubiū esset de possessiōe: tūc pñtatio nō eēt admittenda: facta autem pñtatione vult lr̄a: ⁊ dato ꝙ facta fuerit a possessore bone fidei: nō preiudicat patrono vō optinenti: quin debeat recognosci in pr̄onum qd̄ fit multis modis: aut per reuerentialem recognitionem: aut per responsionem de tēporalibus. s̄. e. ex litteris. aut per repñtationem de temporalib⁹ de nouo faciendū. s̄. e. si vō. ⁊ no. s̄. de elec. querelam. hec sunt que habetis in effectu scripta ꝑ doc. nostros. videatis glo. ¶ No. i. ibi ar. contra opp. de. xxix. q. ii. si quis. ⁊. iij. q. vij. §. tua. So. dicit ꝙ attenditur veritas vt hic tu dic. quedam sunt que assumunt suam validitateȝ: ⁊ effectū a vera existentia rei: ⁊ tunc opi. nil operatur ⁊ attenditur veritas vt ea detecta hic: quedā sunt que sumūt effectuȝ ab opinione concurrente quasi possessione de qua agitur: ⁊ tunc de tertio veritatis non inficit actuȝ: qui traxit effectum ab opinione: ⁊ quasi possessione potestatis. ¶ Glo. ij. querit de rōne quare non debet remouere: ⁊ dat tres rationes. dic in fi. ꝙ rō est ꝙ presentatio ad ius pa. hȝ se ut fruct⁹ ad possessioneȝ: ideo sicut bone fidei possessor facit fructus suos. C. de rei ven. l. certum. ita ⁊ iste: vt dixi sup tex.

r **Uggestum.** Sūmatum est. s̄. e. illud. Cōmunis diuisio. secunda ibi: vñ. ¶ No. ꝙ concurrentib⁹ duabus concessionibus. quarum vna est valida ⁊ alia inualida: ⁊ tunc preualȝ valida: non attendēda ꝓprietate temporis. ¶ No. ꝙ concurrentibus duabus cōcessionibus validis de eadem re diuersis personis: preualet concessio prior tempore. ¶ No. ꝙ de vna ecclesia subsistēte cā possunt fieri plures prebende. ¶ No. ꝙ in concessionib⁹ ecclesiarum a laycis clicis faciēdis requirat auctoritas episcopi. Declaro decre. ¶ Quero ad lr̄e declarationeȝ: qualiter ista lnīa fuit cōcessa iste ecclesie beati petri? R̄ñdeo dicit Inno. ꝙ in vsus ecclesie. s. petri de qua concessione hr̄. j. de priuile. pastoralis. Hosti. dicit ꝙ concessio fuit facta ad faciendū prebendas. dat simile de preben. exposuisti. Pe. ⁊ Abb. dicunt ꝙ fuit concessa vt de fructibus d̄beret assignari clericis prebenda modicū differt ista a prima. ¶ Quero an sufficiat requirere consilium patroni. dic ꝙ nō: nisi habeatur consensus epi: vt pȝ ex littera. facit de elec. cum in veteri. ad hoc de arbi. cum olim. ¶ Quero an de ecclesia patronata possint fieri prebende sine consensu patroni. primo dicit ꝙ non: qꝛ penderet tunc ius pa. dicit tamen ꝙ donatio facta ab episcopo de iuribus episcopi teneȝ. arg. de dona. pastoralis. Hosti. dicit ꝙ si in ecclesia patronata: quātū ad presentationem in prebendis non perdet ius pa. nec quo ad alios effectus iuris pa. perdet primo remanebit patronus. Sȝ si i ecclesia ab initio fuerūt ꝑbēde: vt i ecclesia collegiata vellet presentare ad vacaturaȝ ꝑncipalem non pōt: s̄m eū ex eo ꝙ patronus non potest hēre potestatem presentandi: vt in collegiata ecclesia respectu principalis rectorie: vt videbitis tex. ⁊ ibi repetit. j. e. nobis. Concludit tamen ꝙ si ecclesia collegiata patronata erigitur in collegiatā: ⁊ fiāt ibi prebende ꝙ h̄ fieri non potest sine consensu capituli: vt. j. e. nobis. cū consensui patroni sic: auctoritate epi. all̄. de cōsuetu. cum dilectus. idem no. Jo. xvi. q. vij. monasteriuȝ. ibi. tȝ ꝙ ecclesia patronata cum cōsensu patroni erigat in collegiatā poterat impetrare ꝙ in preben. retineat ius pa. ⁊ ptāteȝ iur̄ cedendi ⁊ tractandi. alle. j. eo. pastoralis. ⁊. c. postulasti. ¶ Uēio ad gl. Gl. sup v̄bo elidibiles sunt valid: d̄ qb⁹ d̄ rescrip. ex tenore. Glo. vlt. colligit ꝙ vbi plura faciunt pro vno ꝙ̄ contra obtinere dȝ. Glo. oppo. xxii. q. i. singulariter: ⁊ diuisim: vt in his stetur maiori pti: ⁊ numero vbi nō singularium nō est equalis auctoritas. Quandoqȝ prefert numero numerus personarum. de testi. in nostra. vt in contrario. de elec. inotuit. Anto. de Butrio.

r **Elatum.** Ab officio ⁊ beneficio remouetur qui monitus ꝙ non admittat ecclesiam sine consensu episcopi sibi a layco concessam. h. d. ꝑmo. secūdo dicit ꝙ layci spoliantes ecclesiam excommunicantur. Et sunt due partes. secunda ibi: ad hoc. ¶ Nota patronū ex iure pa. si habere potestatem cōferendi beneficium: sȝ tantum modo presentandi. ¶ No. penaȝ clericoꝝ beneficia tenentium absqȝ episcopi auctoritate. ¶ No. penā spoliantis ecclesiā bonis suis: quia spoliator bonorū ecclesie potest a iudice ecclesiastico damnari tanꝙ̄ sacrilegus. de quo. de fo. compe. cum sit. ¶ Ultimo no. ꝙ per ista verba prohibeo ne quid facias sub interminatione anathematis. quis nō est excōicatus: sed excōicandus. ¶ Uenio ad glo. querit glo. quid sit recognoscere. dicit glo. i. in iure profiteri ꝯcessiones vel donationes prius fcē: ⁊ dicit gl. ꝙ est vulgare anglicorum: dicit Hosti. ꝙ recognitio proprie est in feudis ⁊ dominijs hominū alio modo sumit: qꝛ q̄ritur ab illo qa duobus rē tȝ: ⁊ eum recognoscit possessorem: vel dominū de quo no. de foro compe. c. uerum. Qd̄ aūt pro confessione ponatur: pȝ hic ⁊. s̄. de elec. per inquisitioneȝ. de reli. domi. cum dilect⁹: sed dicit ꝙ hic recognitio est extraiudicialis: confessio iudicial̄ vt recognoscere dicitur fateri se haber̄ beneficia: sine laycorum recognitione. ¶ Oppo. gl. ii. ꝙ alia pena debeat imponi: qꝛ tanꝙ̄ poni ⁊ excommunicari. xvi. q. vij. si quis. So. oliȝ illa pena imponebat: hodie imponit ista. Tertio vr̄ ꝙ tales layci debeant conueniri corā iudice ecclesiastico: ⁊ ꝙ crimen est ecclesiasticum: quia amittunt crimen sacrileguȝ. xii. q. ij. qui abstulerit. So. glo. fatetur ꝙ possunt conueniri coram iudice ecclesiastico. vide h̄ Host. licet conarent ꝑ hoc non sequuntur intentionē suaȝ. ¶ Quarto quero quid si ecclesia agit contra spoliantes coram iudice seculari: ⁊ ipsi conuenti reconueniant ecclesiaȝ contra eodem: an ꝓcedit reconuentio: dic ꝙ non: quia iniuriarum agit ex necessitate non ex uoluntate. l. ij. sed si agāt. ff. de iudi. Iteȝ qꝛ questio spoliationis in hoc est priuilegiata vt requiri nō possit nisi de alia spoliatione: de ordi. cog. c. fi. hoc uidetur ꝙ per hec uerba sub intimatiōe ⁊ feratur sentētia excōicationis ipso iure. de eo qui fur. or. re. c. ij. dic si aliō est sn̄iam ferri sub pena anathematizationis: ut hic: aliud sub intimatiōe. ꝑmo casu est ferenduȝ: ut h̄. secundo est late ut in ꝯtrario ꝙ ibi erat lata: ⁊ intelliguntur hec uerba sub ītimatiōe anathematizatiōis. i. sub pena q̄ fuit sub anathema quōdam. si dicat sub excōicatione iur̄ positione: quia qui contra facit est excōicatus. lxiij. di. salonitane. de quo. j. de symo. sicut. ⁊ de sagittarijs. c. vno. ⁊ de hoc. de locati. c. i. de testamen. cum esses ⁊c̄.

Antonius de Butrio.

e **Ante.** Non egeret. Sūma vel diuisione: potestis tamen dicere si vultis si propter controuersiā patronoꝝ nō fuerit questio determinata. j. sex menses: episcopus ecclesiaȝ ordinabit. h. d. ⁊ non diuiditur. ¶ No. summarium. Et no. a quo tempore incipit cursus sex mēsium: qꝛ a tēpore vacationis. ¶ Oppo. ꝙ ille presentet q̄ possidet qn̄ questio non impediet presentationē. s̄. e. consultationibus. So. hic loquitur quādo nō constat qs possidet: secus i contrario

trario. ¶ Venio ad glo.opp. ꝙ est aliud remediū. decre. .ā.c.i.⁊.ij. Hosti.dicit ꝙ ppter discordiā pronoꝝ non ordnent ecclesia qñ epūs nō pōt ipam ordinare sine scandalo magno: ⁊ tunc dꝫ inde auferre reliquias ⁊ seruare decre. in principio.alle.ex.c.i.⁊.ij.ā.ti. Alij dicunt ꝙ illa hodie sūt sublata: tene pmuꝫ. ¶ Oppo. secūdo ꝙ non expectet sex menses: sed tm̄ quatuor. Dic si nō est magnū scandalū ita ꝙ pōt ordinare: tūc lapsis sex mensibus pōt ipsuꝫ ordinare. Itē elapsis quattuor: vt.d.c.quoniā. ⁊ dicit concordanda ista iura Lau. qꝛ lꝫ ista decre. fuerit post ɔciliū tñ sic est concordia. fm Lau. vel secūdo a tēpore vacationis expectabit per sex mēses. a tempore mote litis per quattuor ⁊ hoc satis innuitur p illaꝫ decre. vbi dicit si questio emerserit: ⁊ hic dicit post quā vacauit: epūs potest facere ꝙ istoꝛuꝫ magis placꝫ. Glo. tenꝫ opi. Lau. ⁊ ꝙ dicitur a tempore mote litis: nō videtur habere rōnem: qꝛ sic possit ecclesia vacare p.viij. menses. Iteꝫ qꝛ decre. illa precessit tempore decre. illam. qm̄ lꝫ h̄ sit posterior in ti. qꝛ ambo sunt eiusdē auc. predicta vā. vbi est contentio inter pronū ⁊ patronū. Si vero contentio sit inter epūꝫ ⁊ patronuꝫ p fructibus ɔseruandis quousqꝫ illud fuerit expeditꝫ. ā. de offi.or.cum vos. Tu dic ꝙ hec questio fuit inter ecclesiasticos: quo casu attēdūtur sex menses in illo: aut inter laycos quo casu quattuor: ⁊ ita hodie est expssum.e.ti.c. i.lib.vj. Cōclude qꝛ hēs ex glo. pfectam solutionē: aut ē qō inter epm ⁊ patronuꝫ: ⁊ tunc seruandnꝫ est qō dicit. de offi. ordi.cum vos. qꝛ epūs nō hꝫ ptāteꝫ ordinādi ecclesiā. ⁊ etiaꝫ elapsis mensibus: sed possit iconomū. qñqꝫ est qō inter patronos super iure patronatꝰ: ⁊ tunc si sunt clerici expectandi sunt per sex menses: si layci per quattuor: ⁊ post poterit ordinare epūs seu prouidere: si hꝫ ius pñtādi: sꝫ laycus de gra. ā.e.c.iij. ideo facilius tollit. Qñqꝫ spectat ad laycuꝫ ⁊ clericuꝫ simul: ⁊ tunc pbabilis est dubitatio. Quidaꝫ dicunt ꝙ p sex menses debet expectari ppter psonā clerici. ar. de ar. per tuas. ⁊ de conse.ec. vel alta. ꝙ in dubijs. vbi attendimus potius psonaꝫ clerici: vt ibi. in ɔtrariuꝫ tamen facit qō hr ō offi.dele.sup questionū.§.qꝛ vō. ¶ Scda opi. est vt distinguatur: an laycus sit reus: an cleric⁹. Si laycus quattuor: ⁊ actor sequitur foꝝ rei. ar. decre. cum sit. de fo.ɔpe. Jo.an.tꝫ pmam opi. ꝙ indistincte expectētur sex menses: eo maxime qꝛ dicti clerici ⁊ layci in casu pposito sunt idem: qꝛ cuꝫ actus pñtandi est spūali annex⁹ dꝫ tractari in fo.eccle.ā.de iudi.c. quāto. facit ꝙ no.J.e.ti.c.i.lib.vj. videte glo. istā q hoc determinat. facit lex si cōem.ff.quēad.ser.amit.⁊.c.i.⁊ pe.de concel.preben.lib.vj. Anto.de Butrio.

Preterea. Jus patronatus alienari nō pōt nec ab ecclesia patronus aliquid exigere pōt: nisi ꝙ a fundatione ecclesie diocesanus sibi constituit.h.d. Tria facit. In pma ponit duplex factuꝫ reprehensibile. In secūda ɔtra scdam statuit ⁊ penā imponi iubet. In tertia ɔtra ipm decernit. secūda ibi: presenti. tertia ibi: contractus. ¶ No. ꝙ ius pa.nō est alienatione in aliū sine ɔsensu epi. ¶ No. tertio multiplicia nomina patroni. ¶ Iteꝫ no. ꝙ patronus nihil de tēporali pōt ab ecclesia exigere: nec ea in aliquo grauare nisi in censu et a tempore fundatiōis ab epō constituto Cetera sunt clara. Declaro decre. ¶ Opp. ꝙ patroni sint excōicati exigentes aliqd ab ecclesia.J.de inmu.ec. aduersus. Sol. doc. dicunt hodie fatendū ɔtrꝫ. ¶ Quero quid si patroni violenter nō extorqueāt: sed petūt cēsū: ⁊ ecclesia soluit: an locū habet pena de qua hic dicūt doc. lꝫ stricte sumēdo extorsio nocet extorsionē q̄ fit ab inuito.ff.de le.iij.l.fidei cōmissa.§.si rem. tamen latius hic intelligitur. ⁊.l. sumit: vt censeatur extorquere petens censuꝫ ab ecclia soluente ea petenti: lꝫ aliquā aliā coactionē nō faciat. de quo dic vt.J. in pre alleg.c.aduersus. ¶ Quero qd si isti redditus impositi in tantū supabundant deficientibus redditibꝰ ecclesie ꝙ ecclesia eos nō pōt sustinere. Dic ꝙ tunc minuent reddit⁹ proportio obiti. ar. de isti.c.i.⁊.c.auctoritate: ⁊ de locato. ppter sterilitatē. ⁊ de ɔsue.c.i. ¶ Quero an vō augmētatis fructibꝰ augmentari debeat pēsio. recurrendū est ad.c.cū. M. dō cō sti. ⁊ J. de censi.c.quāto. ¶ Opp. ꝙ ius aduocatōis pōt donari. Inno. hic per aduocatū sicut ius pa.ā.e.ex insinuatiōe. dicit Inno. ibi. in iu.pa. hic in aduocationis. ⁊ mouet: qꝛ ius pa. habet quasi ex debito aduocatiōeꝫ ex gra: ⁊ idē in grangijs custodijs ⁊ similibꝰ: hoc nō placꝫ Hostiē. qꝛ vterqꝫ de gra habet. ā.e.qm̄. nec placet diia quā fecit īter ius pa. ⁊ aduocantiam: qꝛ neutrū vendi pōt: ⁊ neutrū pōt donari: sine cōsensu epi.ā.eo. qō autē. ⁊.e.c.qꝛ clerici. Item de mente lre ē ꝙ iste equiparant. ergo ⁊c. Unde soluit Inno. secūdo ꝙ donare vel vendicare: eo mō quo hic faciebat. dicēdo h̄ est ius meum ꝙ extorqueo a tali ecclesia velut a rusticis: nō potest: vt hic dicas. ergo ꝙ in ɔctu venditionis pron⁹ alienare non potest hmōi iura: qꝛ esset symonia. Item nec donare pōt sine ɔsensu epi. Alia auteꝫ hic ɔsequtur Inn. qñ sit layco.ā.e. cura. ⁊.c. illud. ¶ Quedā aūt alia prosequitur hic Inno. s. an possit alienare fructꝰ: ⁊ dicit ꝙ non. hosti. damnat in hoc non ɔsequendo Inno. ꝙ plus subtilr q̄ vniuersaliter loquitur. Tenete ꝙ possit donare ⁊ vendere redditꝰ quos pcipit rōne iu.pa. vel auocatie. Nec ob. ꝙ non est certus redditꝰ q pcipietur. ⁊ sic non dꝫ posse alienari. ar. dicit hosti. illud veꝫ quādo nō in re nec in spē: alr secus vt in actu vēdito.l. si vēditum.ff.de act.emp. Nec ob. si dicatur si alienātur redditus nō poterit pticipare eos qui percipiunt rōne iuris pa. ꝙ iste nō hꝫ qꝛ voluerūt aliq dicere ppter hoc: fm Inn. ⁊ hostien. alienatꝫ redditibꝰ vr ius pa. alienatū ex necessaria consequentia: ⁊ sic principale accessoriū qō est mirabile. sꝫ rōne necessarie ɔsequentie dicit host. ꝙ tuti⁹ est ꝙ dicat aliēo redditus ⁊ ɔcedo tibi ius pa. gꝰ nō video quare isti intrant difficultatem vt qꝛ pōt qs vendere redditꝰ quos pcipit rōne iu. pa. nec ob. ꝙ non est pron⁹: qꝛ pcipit reddit⁹ nō noie pprio: sed noie proni alienātis qui per hūc pcipere censet. ¶ Venio ad glo. qrit pmo glo. ꝙ hoc dictum est.ā.eo.ex litteris. ¶ Secūdo qrit glo. dic ꝙ est qdam collecta q̄ imponitur laycis patronis ecclesiaꝝ ⁊ vulgare lombardoꝝ. Quid est reqsitum. dic ꝙ est tributū.xxiij.q.vij. conuenior. ¶ Colligit glo. vltima ꝙ pron⁹ in ecclesia pōt hre tributū siue pensionē añ consecutionē nō post ɔcor. itē ꝙ possit sibi statui in rebn̄ficij ante ɔsecutioneꝫ: ⁊ post alr.xvi.q.vi. illud vltio colligit ꝙ ius pa. vendi nō pōt neqꝫ dōari sine ɔsensu epi. hoc ꝙ dicit de ɔsensu episcopi. referunt doc. ad id ꝙ dixit de dona. venditio vō nō vꝫ etiaꝫ cum consensu: vt ibi dicitur.

Quod autem. Layc⁹ pron⁹ vno pñtato pōt aliū accumulare. cleric⁹ nō.h.d. diuisio pꝫ. ⁊ sunt duo dicta fm ibi: veruꝫ. ¶ No. pmo ꝙ layco prono permittit accumulatio pñtandoꝝ. ¶ No.ij. ꝙ optio ē epi pluribus accumulatis admittere pmū vel secunduꝫ: dumtamen oēs sunt idonei. ¶ No.iij. ꝙ iudiciuꝫ qñqꝫ sumit pro electione vel arbitrio. ¶ No. qrto ꝙ plures nō pōt patronus ecclesiasticus pñtare: sed illo casu q prior ē tempore potior est in iure. ¶ Ultimo no. ꝙ variatio plus est clericis inhibita q̄ laycis. ¶ Quero primo an dando fm, laycus videatur a primo recedere: dicit glo. ꝙ sic. sicut in pluribꝰ pcuratoribus ab eodem diuersis temporibꝰ cōstitutꝫ.ff.de pcura.§.vlti. doc. dicunt ꝙ non pōt recedere a prima. sed bene pōt accumulare: qꝛ prius etiā potest institui vt hic pꝫ. vñ dic hosti. ꝙ si primus non est idoneus penitere pōt merito pronus.ff.de col.bo.l.nōnunqꝫ. Item ⁊ diocesanus tūc dicit facere grām prono qñ eligit eum quē posset repellere ex quo minus idoneū pñtauit: vt in auc. de san.epi.§.siquis oratorij coll.ij. ⁊ de offi.ordi.cū nos. Si vero prim⁹ est idoneus nō est locus pnie nec quo ad patronum vel episcopum quo minus penam incurrit: de quo dic vt.ā.de offi.lega. dilectus. ¶ Glo.ij.oppo. ꝙ non sit locus gratificationi. vt dicit tex. J.e.c.in fi. ⁊.C.de dila.qm̄.cuꝫ similibus. dicit glo. ꝙ vbi dubitatur quis sit potior in iure locus est gratificationi: alr ɔ

cedit ꝙ potius in iure preferf᷑:non possit iuridice vterqꝫ sub
ueniri ad fill᷑.l.si quis i graui.§.si cũ oẽs. ¶ Quero de rõ/
ne quare nõ accumulat ꝗ alia? dicit gl.ꝙ ipsi hñt pingui⁹ ius.
xvj.q.v.si qs epoꝝ:vel qꝛ turpioꝛ est narratio in personã cle
ricorũ.hosti.dicit ꝙ hoc ẽ in fauorẽ clericorũ ꝑ quod decla
ratur ꝙ nobilioꝛ ⁊ dignioꝛ est cet⁹ clericoꝝ ꝗ̃ laycoꝝ:sicut
spũale ius fortius ẽ tempali. de trãsla. iter coꝛpalia ⁊ sic ad
hoc qꝛ firmioꝛ ⁊ perfectioꝛ limitatio ecclesiastica.de pro.su
per eo.⁊.c.querimoniaꝫ.sic ⁊ pactio sine dictũ vel locatio eẽ
cuiuscunqꝫ fingatur in foro ecclesie vt no.de pac.c.i.nã que
ꝓcedunt delabijs nõ faciam irrita.xxiij.di.sacrosancta.Et
ꝭm beatũ Ber.verbuꝫ sacerdotis aut est sacrũ aut sacrile/
gũ.Item hec est rõ qꝛ eius pñtatio hꝫ vim electionis per qð
infert hosti.ꝙ si prioꝛe pñtatiõe nõ cassata fieret:ꝭa ipsa se
cunda nõ valꝫ.s̃.de elec.ꝯsideramus.⁊.c.auditis.de quo ꝑ
compo.de ℞ p.c.capitulũ post glo.in magna glo.in vltima
coll᷑.per compo. Anto.de Butrio.

Obis. Ex constructione ecclesie de con
sensu dioce.ius pa.acqritur. pa
tronus ṽo in ecclesia collegiata ꝑ̃latum eligere
nõ põt licet i capella presentare posset patrono
in ecclesia patronata ꝓcessionis oꝛdo debetur ⁊ ius alimen
tandi si vergat ad inopiã.h.d.⁊ sunt tres ꝑtes que patent.se
cunda ibi:cetꝫ.tertia ibi:ꝓ fundatione.¶ No.ꝑmo ꝙ cõ
structione ecclesie acqrif᷑ ius pa.cõstruenti.exigitur tñ ꝙ in
tercedat consensus epi in cõstructiõis actu. ¶ No.ij.ꝙ in
cõuentuali vel collegiata ecclesia pr̃onus ex vi iu.pa.nõ ac
quirit ptãtem eligendi:nec etiam presentandi principaleꝫ re
ctoreꝫ ecclesie collegiate:acquirit tñ ⁊ id de ꝯsuetudine acq
rere potest aut ex ꝑmeua instõne ecclesie:vt post prefatã ele
ctionẽ consensum hꝫ prestare ⁊ si constõ vel ꝯsuetudo habe
at vt etiam eius assensus intercedere debeat in electionis
tractatu. ¶ Nota ꝙ patronus ex iure patrona. in ecclesia
nõ collegiata acquirit ius pñtandi rectoreꝫ. ¶ Et no. ꝙ in
pñtationis actu interueniunt duo actus prim⁹ electionis ꝑ
sone presentande.⁊ secundus actus pñtationis epo fiende
vt presentatũ instituat ⁊ ideo hec pñtatio:aliquãdo appel
latur electio:vt.s̃.de elec.qrelaꝫ. ¶ Iteꝫ no.practicaꝫ pñtan
di ⁊ actus in eo interuenientes/quia primo eligunt. secũdo
pñtant.tertio fit instõ per epum. ¶ No.quarto tria iura q
acquirunf᷑ acqsitione iuris pa.primũ ius ptãtis presentandi.
secundum ius honorificentie ꝓcessiõis.tertiũ ius alimẽtan
di pr̃ono ad inopiam ṽgente. Expedio dcã doc.ꝑ ꝑtes ꝓ
cedẽdo. Secũdo veniaꝫ ad apparatũ oꝛdine ꝯsueto.h.d.
littera si quis ecclesiaꝫ ꝯstruxerit.male videf᷑ loqui tex. qꝛ ec
clesia dũ ꝯstruif᷑ nõ est ecclesia:sed basilica appellatur.s̃.de
reli.do.c.i.ꝭ.ti.ij.c.fi.So.exponunt ecclesiã.i.basilicã.vel dic
ecclesiã:idest capellaꝫ nõ habitu respectu ad tempus quo iã
est edificata ⁊ consecrata. ¶ Scðo oppo. ꝙ ex solo edifi
tio nõ querif᷑ ius pa.si edificans nõ sit dñs soli qꝛ edificiũ ca
dit solo:vt.l.adeo.§.cuꝫ in suo.ff.de acqrẽ.re.do.dic si quis
edificat in ꝓprio solo non est dubiuꝫ:sic vnomõ põt h intelli
gi si in alieno ⁊ bona fide de consensu dñi adhuc ꝓcedit ꝙ
hic dicif᷑ nõ tñ de sũba est ꝙ sit dñs fũdi:qꝛ ius pa.querif᷑ a
dño translato nõ retento pꝫ in fundo ⁊ dote que trãsferunf᷑
in ptãtem epi.x.q.i.c.ij.⁊ sic ius pa.requirif᷑ in libertũ ꝑdito
dñio ꝑ manumissionis actũ.s̃.de re.ec.nõ alie.c.iij.⁊ .ff.ð iu
re pa.ꝑ totũ. ¶ Tertio circa istã ꝑteꝫ q̃ro an si videns edi
ficat ecclesiã ex hoc q̃rat ius pa.doc.dicũt ꝙ nõ. Et ita no.
Jo.xvi.q.vij.frigenti⁹ ad hoc ꝙ nõ.Jo.an.i regula ex eo g⁹.
de re.iur.lib.vj.qꝛ inde⁹ tenẽdo aliquẽ ad baptismũ nõ acq
rit cognationeꝫ spũalem. ¶ Quid si edificef᷑ ecclesia ab he
retico an q̃ritur ei ius pa.Jo.an.i loco ꝑ̃alleg. dicit ꝙ bene
põt heretic⁹ acqrere cognationẽ spũalem de iure.vr̃ velle ꝙ
non q̃rat quasi eo ꝙ hereticus est oĩa bona ⁊ iura sua ꝯfiscã
tur in eccl̃iaꝫ.de hereti.cũ ꝭm.lib.vj.⁊ sic de suo dare nõ põt
feudũ vel dotẽ nec etiã edificiũ facere põt ⁊ dato ꝙ ei q̃rere
tur ius pa.hic ꝯfiscaref᷑ in eccl̃iaꝫ:ad hoc all᷑.gl.q̃ apte h di

cere vr̃.i.q.vij.c.maximũ.tenẽ mẽti hoc dcm̃ ꝙ lꝫ ius pa.nõ
ꝯfiscaf᷑ in fiscũ layci ꝑ ꝑ delictũ:vt no.gl.xv.q.vij. filijs. ⁊ in
cle.pastoꝛalis.de re iudi.tñ trãsferf᷑ cũ publicatõe alioꝛũ bo
noꝛũ in fiscũ ecclesie vt h appet. ¶ Tertio quero qð de ex
cõicato edificante ecclesiaꝫ an q̃rat ius pa.Joan.an.dicit ꝙ
episcopus male facit admittẽdo excõicatuꝫ ad edificiuꝫ ec
clesie:dicit tñ ꝙ si edificat cum consensu episcopi patronus
efficitur.Sꝫ nõ hꝫ exercitiuꝫ iu.pa.ante absolutiõeꝫ.s.durã
te excõicatione.sed habita absolutiõe acqrit exercitium iu.
pa.nã excõicatus matrimoniuꝫ ꝯ̃here ⁊ religionem ꝓfiteri
⁊ multa alia exercere q̃ colligit Jo.an. in regula dolo.facit
de re.iur.in.vj.ad hoc ꝙ no.de sen.excõ.decernimus. in.vj.
vbi cõcludit ꝙ excõicatus habet ptãteꝫ testandi.ad idem.ð
sen.ex.i.rñso.vbi põt ingredi eccl̃iaꝫ ad audiẽdũ ṽbuꝫ dei
⁊ adoꝛanduꝫ.ꝭ.de quo no.e.ti.nuper.super ṽbo oꝛãdum.er/
go ⁊ ius pa.habebit.ad h de sen.ex.in. vi.c.qm̃. opus enim
cõmendabile est cõstruere eccl̃iaꝫ dei.xij.q.ii.aurũ. ¶ Ul
terius ibi per tex.ibi:de consensu dioce.doc. dicũt ꝙ violen
ter edificans eccl̃iaꝫ nõ querit ius pa.ad h.s̃.eo. preterea.⁊
dicunt etiã ꝙ nõ sufficit petere epi cõsiliũ.de arbi.cũ oliꝫ.ni
si etiã ꝯsensus hẽatur.ad hoc ꝙ no.de elec.cuꝫ in veteri.vel
saltem nisi habeat licentiã.de reg.lꝫ. ¶ Quid si vn⁹ ecclesi
am vult fundare ⁊ idẽ vult dotare.occurrit ali⁹ q vult dota
re an isti duo sunt admittẽdi an preeligenduꝫ sit ꝙ vnus ⁊
idem dotet ⁊ fundet?doc.dicunt ꝙ vnus tm̃ preeligendus ẽ
ex quo vult hoc facere ad h vt euitef᷑ dissensio iter patronos
que ex cõitate surgere solet:vt.l.cũ pr̃.§. dulcissimis.de ele.
ij.lꝫ.n.videaf᷑ expedit⁹ ecclesie vt plures hẽat ðfensoꝛes vbi
boni essent.expientia tñ docet ꝙ expedit ecclesie poti⁹ vnuꝫ
hẽre tm̃:ꝗ̃ duos hĩto respectu ad eoꝛũ malitias ⁊ discoꝛdi/
as ⁊ etiaꝫ habito respectu ad ius alimentandi: qꝛ plus gra/
uaf᷑ ecclesia per duos quã per vnũ. ¶ An faber q pecunia
recepta edificat ecclesiã q̃rit ius pa.dic ꝙ nõ.Sꝫ tale ꝯuenit
ṽbum receperũt mercedeꝫ suaꝫ luce.xvi.de pe.di.iii.cauen
dum.vñ q̃rit tũc ille cuius expẽsis edificat:putat tñ Jo.an.
ꝙ si cõuenerũt simul:vt faber ponat opas ⁊ alter ligna ⁊ la
pides ꝙ vterqꝫ erit pr̃onus:dũmodo de ꝯsensu diocesani fi
at ⁊ idem putat si vn⁹ ꝑciuꝫ lignoꝛũ alter ꝑcium opaꝛuꝫ po
nat.Item q dat preciũ dotis efficif᷑ pr̃on⁹.l.qui precio.ff.de
vsufruc. ¶ Ultimo q̃ro quot modis q̃raf᷑ ius pa.⁊ qs sit ef
fectus iu.pa.dic vt pꝫ ex ṽsibus istis. Pr̃onũ faciũt dos edi
ficatio fũdus. Pr̃ono debetur onus honoꝛ ⁊ emolumẽtũ.
Pñtat preest ðfendit alit egenos.Hoc q̃ñ fuerit cũ cõsen
su diocesani:al̃s non q̃ritur ius pa.ad hoc glo.xvi.q.vii.pie
mentis.⁊ hoc de principali ꝑte. ¶ Circa secũdaꝫ q̃ro que
dicatur ecclesia ꝯuẽtualis? Jo.an.dicit ꝙ Inno.tractat.ꝭ.c.
c.pastoꝛalis.postulasti.⁊ hẽtis.ꝭ.ð exces.pꝛela.dilecta.hosti.
dicit hic ꝙ regulariter queliꝫ ecclesia cathedralis ⁊ q̃libet re
gularis debent hẽre ꝯuentuꝫ ⁊ collegiuꝫ ⁊ etiã ẽ signum q̃ñ
cõiter viuunt.de elec.ne pro defectu.⁊ de sta.mo.c.ii.ad fi.ð
ꝯsue.cuꝫ dilectus.de vita ⁊ ho.cle.qm̃.⁊ tales pñt hr̃e sigillũ
⁊ archã cõem.s̃.de appel.significauerũt. ¶ Oꝛ hec mate/
ria pleni⁹ expeditur.i ꝑ̃alleg.c.dilecta.ꝭ.de exces.pꝛela. ⁊ dic̃
ꝙ cõuentualis ꝓbabif᷑ ꝑ ꝑuilegiũ ꝑ qð eccl̃ia est ꝯstituta in
collegiũ ⁊ datũ ecclesie ius collegij.all᷑.ꝭ.de priuil᷑. poꝛro. ⁊
.ff.ð coll᷑.illi.l.iii.Itẽ nõ appente ꝑuilegio:tũc ꝓbabitur ex
ꝑmeua ꝯstõne instõnis eccl̃ie: ut si originaľr ibi positi sunt
tres clerici ⁊ pro tot clericis fuit dotata:tũc censebitur colle
giata.ar.s̃.de ele.c.i.⁊ de ꝯsue.cũ dilect⁹.al̃s aũt si ꝑmeua i
stitutiõe nõ ẽ oꝛdinatũ collegiũ:sꝫ ꝙ pr̃on⁹ habuit ibi ius ꝑ̃
sentandi censebif᷑ capella:⁊ nõ ecclesia collegiata.Idẽ si ibi
est tm̃ vnus rectoꝛ cũ vno cl̃ico:qꝛ non censebif᷑ collegiata.
xvi.q.ii.pie.⁊.c.se.in hoc ti.q̃si per totuꝫ.de vi.⁊ ho.cle.qm̃.
vñ lꝫ ibi ꝯtingat plures clericos oꝛdinari nõ ex hoc est colle
giata nec patron⁹ ꝯsentiat ⁊ ei⁹ clerici vt fiat collegiata:vt h
⁊ in iurib⁹ pꝛealle. Si autẽ non appet ex ꝑuilegio vľ instõ
ne an sit collegiata:sꝫ est dubiũ:attendẽda est possessio ⁊ sta
tus ecclesie:qꝛ si sunt clerici i q̃si possessione:eo ꝙ hñt vsum

figill:vel si habēt tractatū cōem in capitulo:vel archaȝ cōeȝ .l.i.ff.ꝙ cuiuſq̧ vniuer. Iteȝ si refectoriū ⁊ dormitoriū cōe. ar.de ſta.mo.cū ad monaſteriū.⁊.d.c.qm̄.de vi.⁊ ho.cleri. Idem si hn̄t cōem frnitatē.de dona.cū dilect⁹. Si autē al ter est in q̄ſi poſſeſſiōe ſubiectionis ⁊ pn̄tationis ita ꝙ ſit pn̄ tatio ad eādeȝ vt nō collegiatā:ille in ſua poſſeſſiōe tuēdus eſt.ſ.e.ꝯſultationib⁹.cū ſimilibus iurib⁹ dicētib⁹ ꝙ poſſeſ ſio relevet ab onere ꝓbandi.ar.de ꝓba.ex lr̄is.⁊.C.de libe. cā.l.ordinatū. Dicit tn̄ Inno.ꝙ ex quo conſtat ꝙ de colle gio remanet ius i vno adeo ꝙ noīe collegij eligere hēat nō ꝓprio.alr̄.lxiij.di.ſi forte.⁊.ſ.de poſtu.pla.gratū. ¶ Que ro ſecūdo quid ſi ꝯuentualis hēat ſicut hȝ particularia bn̄fi cia vt ſunt ꝑbende an in iſtis ꝑticularib⁹ bn̄ficijs poterit pn̄ tare:doc.dicūt ꝙ ſic:maxime ſi adſit cōſuetudo.de v̄b.ſig. abbateȝ.de excel.prela.accedentib⁹.⁊ de ꝯſue.cū dilect⁹.cū ſi.dicit tn̄ ꝙ per collationē laycaleȝ nullū ius querit̄ inueſti ture donec tal̄ inueſtitura ꝯfirmet̄ per ep̄m.alr̄.c.in ſynodo lxiij.di.⁊ no.de elec.ꝙ ſicut.hoſti.aūt dicit ꝙ ex iu.pa.nō q̄ ritur ius conferendi etiā ꝯſentiente ep̄o:ſed tm̄ ius pn̄tandi .J.e.c.ſi.ſiue agatur.de iure ꝓuidende ꝑbende ſine alteri ꝑti culari bn̄ficio.alr̄.de ꝯceſ.ꝑben.c.ſi.⁊ ꝑ totū hunc titulum. ¶ Quero tertio qs erit effect⁹ hui⁹ cōſenſus preſtandi poſt electiōem perfectā:doc.dicūt ꝙ magnus:q: talis nō pote rit poſtea excipe ꝯ̄ electuȝ in ꝯſecratiōe vel ꝯfirmatiōe:nec ꝙ pn̄tatus ſit inimic⁹ pr̄oni.qđ no.de elec.ſacro.⁊ hic.⁊.J.de accu.ſuper his.vbi tȝ ꝙ ep̄s qn̄ eſt ſuſpectus vel de gn̄e ſuſpe ctorū dn̄i ciuitatis vel tenētiuȝ dn̄iuin ciuitatis pōt repelli a ꝓcuratione qđ de fcō ⁊ de iure ſeruatur. Et dicit Inno.ꝙ maxime hoc v̄uȝ eſt qn̄ pr̄onus eſt princeps ⁊ ſuſpectus q ꝓ mouetur.alr̄.dictū.c.ſi forte.ſicut ⁊ ꝓmoueri nō dȝ in ꝑnci peȝ q ſuſpectus eſt eccl̄ie:vt hr̄.ſ.de elec.venerabilē. Item etiam poterit repellere ſi eū dicat inhoneſtuȝ delatorem vel malū diſpēſatorē:nā talē repellere poſſit etiaȝ poſt ꝯſecratio nem ſi non ꝯſenſiſſet denūciādo ep̄o.xviij.q.ij.abbates.⁊ di cto.c.filijs.multo forti⁹ qn̄.de iureiur.quēadmodū.al's ſi n̄ hȝ iuſtā cām diſſentiēdi nō viciabitur electio eius.vt no.de elec.vt ſicut.⁊.c.cū terra.⁊ ſic iſte ꝯſenſus requirit̄ ad bn̄ eē ⁊ ex honeſtate:vt no.i.d.c.cū terra.⁊.c.ꝙ ſicut.vbi ergo hē bat iuſtā cām ꝯtradicendi:tunc iuuabit:al's ſec⁹.erit tn̄ effe ctus ſi ꝯſentit:de quo dixi.ſ.que aūt ſit lr̄ia cā ꝯtradicēdi vi diſtis.ſ.⁊ iter cetera.no.illaȝ qn̄ inimicus pr̄oni. ¶ Quero vlterius qd vellit dicere tex.niſi pro ſua iuriſdictiōe alr̄ ha beat:dic ꝙ intentio eſt vt nō ſolū poſt electionē fcām det cō ſenſuȝ imo vt in tractatu requirit̄ conſenſus ſi hoc hȝ iuriſdi ctiōe.i.ꝯſuetudine vel ſtatuto vl̄ ꝑuilegio:differūt tn̄ ꝙ ſua vox nō debebit cōputari inter voces.ar.de elec.ſacro.ſan.⁊ .c.maſſana.⁊ ſic requirit̄ vt ꝯſultet vel vt tractet vel porrigat preces ꝓ certa ꝑſona:⁊ tunc equū eſt eū exaudiri ſi digna ſit ꝑſona.ar.de eta.⁊ qua.tuā.nō tn̄ neceſſitant̄ preces ſue:quia laycus incapax eſt omnino iuris ſpūalis.ſ.de electio.c.ſa cro ſan.⁊.c.maſſana.⁊ hoc.de ſecūda ꝑte. ¶ Circa tertiaȝ quero quis eſt iſte honor ꝓceſſionis:dicūt aliq ꝙ eſt vt ꝓceſ ſionaliter ei occurrat̄ ſi ſit talis ⁊ tantus puta rex vel magn⁹ princeps ⁊ hoc poſſit ſeruari vſq̧ ad ābitus eccleſie:nō aūt vſq̧ ad portas ciuitatis:qa hoc fieri dȝ pape vel cardinali. Item ſi ſepi⁹ h̄ veniret fieri nō dȝ:ſȝ ſolū qn̄ raro.vl̄ dic ꝙ i ꝓceſſionib⁹ erit ꝑor.ar.J.de ꝑuil.ex ore.xvij.di.c.ii.⁊.§.vlti. vel tertio.dici pōt:vt no.in.c.pie mētis.ꝙ ꝓceſſio ponit̄ pro pn̄tatiōe:q: ꝓcedit ad ep̄m cū eo ad quē pn̄tat i eccleſia nō collegiata ad prebendā.ar.de ꝯceſ.prebē.c.ſi. Or prime due magis placēt:q: i canonib⁹ ius pa.aliq̄n ponit̄ ꝓ ꝓceſ ſione. ¶ Quero qn̄ tenet̄ eccl̄ia ad alimēta preſtāda pr̄o no.i opi.dic ſi abundat.alr̄.de cenſib⁹.cū apl̄s.⁊.lxxxvi.diſ. nō ſatis.Sȝ dices oīb⁹ paupib⁹ eccl̄ia ꝓuidere dȝ.ergo nul lū eſt ꝑuilegiuȝ pr̄oni dic ꝙ abūdanti⁹ ꝓuidebit patrono ſi fuit diues.xli.di.nō cogant̄.⁊ no.xvi.q.vij.⁊.c.cuicūq̧.lȝ.n. ꝓuidet̄ teneat̄ pauperi ne fame pereat.huic ꝓuidebit hono rifice ſi abundat eccleſia. Itē ſi non ſufficiat preponet pr̄onū

Item eccl̄ia tenet̄ ꝯtinue ꝓuidere pr̄ono:ſȝ alij paupes de bent etiā aliūde q̄rere. Item paupi nō eſt perdita actio.pro alimentis vl̄ ꝓ alimētatiōe.de quo.i.q.vij.exigūt.ſed pr̄on⁹ actioneȝ hȝ ꝑ hec iura. Iteȝ hȝ on⁹ defendendi eccl̄iaȝ ⁊ ad uocandi ⁊ pugnādi ꝓ eccl̄ia.d.c.filijs.iō dicit̄ aduocat⁹ vi ce dn̄s cuſtos vl̄ guardianus.ſ.e.preterea. ¶ Alteri⁹ que ro an vaſſallus teneat̄ alimētare inopeȝ dn̄m:dic vt in ſpe.q ſi.ſint leg.v̄.nūqd dn̄s ⁊ ibi tȝ ꝙ ſi hȝ magnū feudū a dn̄o te net̄ alimētare:al's nō.alr̄.xxii.q.v.đ forma.iūcto iſto.c.hic. ¶ Quero vbi dȝ ꝑſtare eccl̄ia alimēta pr̄ono:dic i domo ꝓ pria pr̄oni.l.plenū.§.i.ff.de uſu ⁊ habita.niſi vellet ſtare i ec cleſia.⁊ dicit Jo.an.ſe exptum aliquos nō velle alimētari in eccleſia ne videant̄ ꝯuerſi.⁊ an vxori cui alimēta debent̄ ea dȝ hr̄e in domo mariti vel i ꝓpria:remittit ad no.i ſpe.q ſi.ſint leg.v̄ſ.ſȝ pone ꝑtebat.⁊ ſe. Et h̄ de.iii.ꝑte venio ad glo. ¶ Opp.cū gl.ſup v̄bo honeſti⁹.vr̄ ꝙ dȝ ex neceſſitate req ri cōſenſus pr̄oni.đ elec.cum terra.⁊.c.ti.ſacro ſan.hinc ē ꝙ poſſunt excipe cōtra ip̄m ſi nō eſt idoneus ⁊ etiaȝ p⁹ ꝯfirma tioneȝ opponere.xvii.q.vii.fili⁹.gl.fatet̄.hanc opi.ꝙ neceſ ſitate exigatur.tȝ Vin.adeo ꝙ ſi nō interueniat caſſabit̄ ele ctio ſi nō ꝯtemnat̄.h̄ nō plȝ Jo.an.q: de ſe nō eſt vitioſa ele ctio lȝ nō requirat̄ ꝯſenſus pr̄oni:nec videt effectū hui⁹ opi. cuȝ eccl̄ia poſſit poſtea regri:tn̄ petit̄ caſſatio ⁊ erit ꝓuiſuȝ: ¶ Secūdo vr̄ q: nō hēat voceȝ i electiōe layc⁹ ſiue itelliga mus i fundatiōe ex ꝯceſſiōe:ſiue ex cōſuetudine ⁊ ſic nulla tenus đ ſua iuriſdictiōe h̄ poſſit obtinere layc⁹:vt in.c.ſacro ſan.⁊ in.c.maſſana. So.duplr̄ intelligi pōt.primo ꝙ hec de cre.intelligat̄ in pr̄ono clerico vt abbate vl̄ alio clerico ꝙ ſi hoc hȝ ꝯſuetudīe vl̄ fundationis tꝑe ⁊ ꝯſtōnis inter eſſe de bebit:q: h̄ nō repugnat iuri ꝙ iterſit cleric⁹ vl̄ religioſa ꝑſo na. Alius itellect⁹ ꝙ gn̄aliter intelligat̄ vt loq̄t de quolibȝ layco:vt de ſua iuriſdictiōe ſibi ꝯpetat: itereſſe poſſit:⁊ dr̄ đ ſua iuriſdictiōe ſibi ꝯpetere nō v̄tute ꝯſtōnis tꝑe fundatiōis q: h̄ nō pōt tribuere ꝯſuetudo:ſed v̄tute ꝑuilegij a ſe.apo. cōceſſi ꝙ ſine ꝑuilegio nō poſſet.nā iferior h̄ cōcedere nō poſſit.xvii.q.v.eleuterius.ad h̄.xvi.q.i.huic.etiā vbi funda tum ꝑuilegiū tale ꝙ rex ſimul vna cū monachis eligat ab bateȝ.alr̄ v̄o pr̄on⁹ i electiōe eſſe nō dȝ:etiā ſi ſtāte ꝯſuetudi ne.vel dic ꝙ nō intereſt electiōi vt eligat:ſed vt đ elec.tractet ꝓut dixi ſup tex. ¶ Tertio quero an capella in qua hȝ pr̄o nus ius pn̄tandi eo inuito poſſit fieri collegiata.ar.ꝓ ⁊ con tra.ponit duas opi.prio ꝙ inuito pr̄ono poſſit fieri collegia ta per ep̄m q: ordinatio eccl̄iaꝝ ſpectat ad epiſcopū.x.q.i.đ cretū.⁊.c.nouerit. Et poterit i fauoreȝ eccleſie:⁊ priuabitur pr̄onus ꝑtāte pn̄tandi ſine culpa ⁊ non ſine cā.ſ.đ ꝯſti.agno ſcentes.remanebit tn̄ quo ad oīa pr̄on⁹ ⁊ h̄ q: tꝑe fūdatiōis debuit cogitare h̄ euenire poſſe ⁊ ſibi cauē ꝑ ſuperiorem.ff. loca.l.ſi quis domū.§.i.xxiij.di.in nomine dn̄i. Recitat ſe cūdaȝ opi.quā gl.ſequit̄ ꝙ nō poſſit q: ei⁹ intereſt ne priuet̄ iure pa.xvi.q.vij.monaſteriū.⁊.c.ſe.ubi dicit̄ epiſcopuȝ non poſſe eccl̄iaȝ facē collegiatā ad diſpendiū patroni. Secun do q: directe ab eo epiſcop⁹ nō poteſt auferre ius pn̄tandi. xvi.q.vii.decim⁹.J.e.cū dilecti.ergo nec indirecte.ar.de ꝓ cura.tue.de regu.iur.cū qd. Tertio quia ei⁹ iuris eſt ne fiat collegiata:⁊ ſic eque nō poſſit ꝓuidere.xvi.q.vj.qcunq̧.ui de.ſicut directo nō pōt tali iure priuari faciendo eccleſiā col legiatam. Quarto q: layci per hoc retraherent̄ ab edifica tione eccleſiaꝝ.ad hoc qđ no.i cle.litteris.de reſcrip.ad h̄ ſi mile:q: heres inuito vſufructuario nō pōt rem in meli⁹ cō mutare vt dicit.l.predcā.ff.de uſufruc.⁊ ha.l.ſi.in ſi.⁊ poſi to ꝓ conſtanti ꝙ capella poſſet fieri eccleſia collegiata inui to patrono per h̄ nō ꝑderet ius pn̄tandi ⁊ illa iura hec limi tat v̄a:niſi patron⁹ conſentiat ut eccleſia fiat collegiata:al's ſi conſentiat ſine aliqua proteſtatōe iur̄ ſui eo caſu electio ſpe ctat ad collegiū tm̄.arg.h̄.⁊.ſ.e.preterea. Remanet tn̄ ius pa.caſu quo ad alia iura.q̄ dicūt ꝙ in eccl̄ia collegiata pa tron⁹ nō hȝ ius pn̄tandi intelligatur.de eccl̄ia collegiata de voluntate patroni. Vin.tȝ opi.ꝙ non poſſit fieri collegiata.

all'.ad hoc.J.de exces.pla.dilecta.all'.J.c.postulasti. idē host.
.s.c.suggestū.e.J.c.ti.c.postulasti. Anto.de Butrio.

Ex nostras. Patronus ecclesie vacātis ad eā seipm p̄ntare nō pōt.h.d.cōis diuisio.secūda ibi. cum igit'. ¶ No.q̄ p̄pria auctē quis non dʒ qs se in dignitatib' igerere. ¶ Scđo no.ex lr̃a q̄ icōpassibilia sunt officia in eadēʒ persona vt vicē obtineat p̄ntāti e presentati e sic agentis e patientis:ad h de instōnibus. ad nr̃aʒ. e ple/ne per Cal.d̄ ɔces.p̄bē.postulasti. ¶ Uenio ad declaratio neʒ.decre.e oppo.q̄ tutor sibiipsi pōt rē pupillareʒ tradere publice hoc faciēdo.l.fistulas.§.funduʒ.ff.d̄ ɔ̄hen.emp.dic q̄ sua simplici traditiōe nō pōt sibi tradere:ʒ egrediēte fa milia pupilli e ipso regrediēte quasi isurgat ficta traditio: vel scđo illud i t̄palib' in quib' cadit successio nec reqrit' al/terius aīus.l.p̄ herede.§.illud.ff.de acqrē.he.hic i sp̄ūalib' in qbus non cadit successio.s̄.de insti.c.iii. ¶ Scđo qro an si ep̄s velit cōferre p̄rono e ei ɔsentiat postea p̄ronus an fie/ri possit:hosti.q̄ sic qr talis nō se igerit:ʒ vocat' a deo.d̄ ele. quart'.iteʒ eo q̄ p̄ron' sit nō dʒ esse deterior cōditiōis q̄ʒ ali' sed melior. Naʒ sufficit q̄ patron' ex post facto ɔsentiat.ar. .s̄.c.curam. Iteʒ ep̄s ordinat eccl'iaʒ absq̄ ɔsensu patroni J.c.cū p̄pter. ¶ Iteʒ ep̄s hʒ de iure eccl'iaʒ ɔferre lʒ iste ha beat p̄ntare ep̄o ex quo ɔsentit collationi videtur ei' cōsen su facta p̄ntatio.nec ob.h lr̃a q̄ dicit vbi quis duxit origineʒ a seipso q̄ se presentat.ad hoc de elec.cuʒ in iure.de sorti.c. fi. ¶ Uenio ad gl.querit glo.q̄ eo ipso velut ambitiosus nōtur qr labore dʒ vnū quēq̄ʒ ad honorē venire.C.de re mi. .l.cōtra publicā.li.vj. ¶ Opp.de.c.cū i iure.s̄. de ele.So. ibi colligit:sed non eligit.gl.ij.assignat aliā rōneʒ q̄ iter dā tem ac recipienteʒ dʒ esse differētia.de isti.cū ad nostrā.e in ter baptizantem e baptizatuʒ.de bap.debituʒ.e dicit glo.q̄ hec est eā q̄re p̄sona electa nō videt' cōputāda inter eligētes vt augeat numeꝝ qr a seipso oriri nō dʒ.xxiiij.q.i.didicim'. hoc verū dicit hosti.i foro ɔp̄romissi.sec' i forma scrutinij.d̄ elec.cū in iure.rō qr in scrutinio tn̄ fiat in secreto hʒ origineʒ a seipso qđ esse non pōt.secus in cōpromisso p̄nt alii ipsum audientē noīare e sic pōt ɔsentire ab alijs noīatus cū tūc nō habeat origineʒ a seipso.

Um propter. Si patroni ad ecclesiaʒ vacāteʒ nō p̄ntant vsq̄ʒ ad quattuor menses ep̄s ordiabit ecclesiaʒ.vel sic.si qđ iu.pa.non diffinit'.J.quattuor menses ep̄s ordinabit eccl'iam sine p̄iudicio vincentis.h.d. ponit dictū:e p̄testationē subijcit ibi:itaq̄ʒ. ¶ Nota q̄ dixi i sūmario. ¶ Scđo no.q̄ vbi ɔcursus ep̄orūʒ nō fundatur sup negligētia deuoluat' ius ecclesie p̄uidendi nō tn̄ deuol/uit' modus p̄uidendi.e sic de p̄ntatione ad p̄missionē varia tur modus. ¶ No.vltimo q̄ ad p̄ntandū habent patroni layci q̄ttuor mēses clerici sex.c.eaʒ te.hic i clerico vbi dant' sex mēses ibi in layco vbi dant' soluʒ quatuor vt ibi fuit decīs e hec est vera solutio. ¶ Quero in quo differat patronus layc' a patrono clerico:dic q̄ in his v̄sibus cōtinent' dic.cleri cus e layc' differat p̄ plura patroni.penitet e tp̄s subiectio penaq̄ʒ forsan.Et iō titulus dono ɔiūgit' istis. Expono ver sus dicit penitet p̄pter illa q̄ habent'.s̄.eo.cum aūt.e ibi fuit no. pape non penitet:ʒ accumulat:nec recedit a prima. tem/pus pʒ hic e.J.c.p̄rimo.e d̄ of.le.dilect'.pena q̄ forsaʒ. Nā s̄m aliquos priuat' p̄tāte p̄ntandi clericus p̄ntans indignū. secus in layco.Sʒ hosti.idē dicit in layco.i auc̄.de san.epi.§. si qs oratorij.coll'.ix.decc.ti.§.si quis edificatiōe.lʒ ep̄i fue/runt de quib'.de sup.neg.p̄la.c.ij.Et cōiter ōcurrit'.ad no. de off.or.c̄ū nos.e iō posuit v̄bum forsan p̄pter opi.itē dici/tur titulus.de hoc dic:vt.J.c.pastoralis.e.c.postulastis.item dicit' dono q̄ cleric' sit patron' ex donatiōe sine ɔsensu ep̄i. secus in layco.de quo.s̄.ex isinuatione.significa sti.e.c.illđ.c.ii.c.i.in.vi. Anto.de Butrio.

Uʒ dilectus. Hoc cap'ʒ hʒ ali/quat' māterīā lōgaʒ seʒ practicabilem.e bonā:e breuiter dicit.Legatus de late re ecclesiā cuius alia eccl'ia ē patrona sue collatiōi reserua re pōt e ɔferre eā cū vacat.h.d.i p̄ria petitio.in secūda diffi nitio.secūda ibi. Nos igit'.J.ibi:curauit:ip̄o.U.renūciāte di cte ecclesie. ¶ No.ex decre.primo ar. q̄ i eccl'ia sua in pro chia alicui' parroc.rector aut p̄latus vēdicat sibi facultateʒ presentandi in p̄dcā eccl'ia:e sic videt' q̄ ecclesia in prochia matrici ecclesie sp̄ censeatur subiecta quo ad ius pa.de quo J.de eccle.edi.c.iij.Et vidistis.s̄.de capellis mo. dilect'.de quo etiā de offi.ar.dilecto. ¶ No.secūdo q̄ legat' de late re pōt reseruare b̄n̄ficiuʒ nōduʒ vacās sue collatiōi cū vaca uerit certe p̄sone cōferendū q̄ʒuis pri' quā vacet nō posset il lud ɔferre vl' p̄mittere uel ius ad illud dare. ¶ No. tertio q̄ collatio prebende aut p̄ntatio fcā cl'ico ɔ̄ inhibitionē e re seruationē legati est nulla.iteʒ no.q̄ ius pa.pōt spectare ad clericū duplici respectu primo ad eū tanq̄ ad laycū rōne pa trimonij.scđo ad eū tanq̄ ad clericū rōe dignitatis.Et no. duas differētias an ius pa.spectet ad cl'icū:vt ad laycuʒ aut vero vt ad clericū:qr si vt laycū tūc legat' nō pōt illud b̄n̄fi cium sue collatiōi reseruare.si vt ad cl'icū sic ad h.s̄. de offi. le.dilect'.qr q̄n ad clericū vt laycū spectet p̄ntatio:tunc ipse pōt accumulare e p̄ntatōe sola nullū ius q̄rit' p̄ntato primo ad p̄iudiciū.secūdo p̄ntati si istituat'.Sec' si p̄ntatio spectat ad eū vt cl'icū qr stādū est p̄me p̄ntationi e regit' secūda nisi aliđ subsit viciū e reijcit' secūdus p̄ntat'. ¶ No.q̄ lʒ male fidei possessor quo ad fruct' qs cēseat' p̄ motionē litis inte rim tn̄ fruct' colligere pōt e eos restituere tenet':q̄ʒtūcunq̄ʒ ēt t̄pe b̄n̄ficiū retinuit.ad h de appel.bone.e de p̄bē.dilec. ad fi.hētis notabilia.decre.expedita. ¶ Uos debetis sci/re q̄ Inno.multū p̄plexe glosauit hāc decre.e posuit mām valde ipertinēteʒ.s̄.de reseruatiōe legatoꝝ se.apo.q̄n plu ra sunt expedita p.c.i.e.c.ne captāde.e.c.executor.e.c. si so li.de ɔces.p̄ben.e de R̄p.tibi q.li.vj.Et hec materia pluri/mū hodie est ōcisa.in.vi.in titulo.d̄ rescrip.d̄ offi.leg. e de p̄ben.in.vj. ¶ Quero ergo an legat' se.apo.possit facere re seruationē vt fecit h legat'.dicit h Innoc.q̄ sic.e forti'.p̄p sp̄ālē mādatū qđ est forti' quā generale:all'.d̄ of.le.studuisti e de ɔces.p̄bē.c.i.in.vi.e h p̄itas rōnis.d̄ ɔsti. trāsla.e dicit q̄ reseruabit p̄mū vacaturꝝ.ʒ mādauit papa p̄uideri de va caturo e si mādauit i p̄uincia p̄uideri de vacaturo poterit p̄mū qđ vacabat reseruare sue collatōi e scribit i hac forma cuiuslibʒ ecclesie diocesis vl' p̄uicie cuʒ papa mādauerit ec. ¶ Clemēs ep̄s ec.cui' auctē p̄mū b̄n̄ficiū vacaturū reser/uam' nr̄e collatiōi:iō eadē auctē mādam' q̄ si cōtingat va/care eccl'iam nobis intimetis. e fcā huiusmodi inhibitione e reseruatiōe collatio alteri fcā p̄ ordinariū nō valebit:iō qr ligate sunt man' ei' p̄ ihibitionē e reſuationeʒ:iō nihil agit ɔferēdo.Si aūt decīs sit q̄ ɔferat b̄n̄ficiū:qđ duxerit acce/ptādū i tali p̄uincia.ē in p̄tāte ip̄etrātis acceptare e itimare suo executori.Et si forte acceptauerit vnū:illud poterit reſ/uare executor:e sic scribit oībus eccl'ijs i fi.lr̄aꝝ e ipse impe trans eligit tale b̄n̄ficiū in eccl'ia vestra vn̄ mādam' q̄ si ta le vacare ɔtingerit nob reſuet'. Si v̄o p̄miserit p̄uidere de b̄n̄ficio ɔpetenti extiabit index:que sūt ɔpetētia e eis decla ratis e arbitratis hēbit reseruationē facere.p̄bat' qr al's in utile foret mādatū tale si nō posset ipedire collationeʒ ordi narij.Itē qr cōmisso p̄ncipali oīa accessoria cōmittere vr' e maxie sine qb' expedire nō pōt p̄ncipale.d̄ of.dele.p̄terea. e.c.ex litteris. Recitat q̄daʒ alia:que puto expedita.p all'. .c.tibi q.e.c.i.e.c.si capl'o.de cōces.p̄ben.i.vj. p̄dcā itelligē da sunt sʒ ea q̄ habent'.eo.ti.ne captāde.e.c.executor.i. vi. ¶ Scđo q̄rit q̄re nō valʒ collatio ɔ̄ reſuationē legati:dicit q̄ eo q̄ fcā ē inhibitio e reſuatio ordiari' suspēsus vr' a col latiōe b̄n̄ficij ɔferēdi e ab eius p̄tāte qr suspēsi nō valʒ colla tio.de ɔsue.cū dilect'.e d̄.ele.cū iter.e vr' exp̄ssuʒ.de ɔces.p̄ bē.qr.nō ob.d̄ ele.inotuit.vbi si fcā ē alicui inhibi' ne eligat nō impedit' electio nisi sit appositū.decre.qr debent illa iura intelligi i electiōe fcā ignorātibus electorib'.de hmōi aūt i/hibitōe e reſuatōe an afficiat man' a t̄pe p̄ntatōis e sine de/

creto habetis tex. cũ ibi no. ꝺ ꝯces. ꝓbẽ. cũ iter cetera. ⁊ .c. dilecto. dic vt in. d. c. si caplo. ⁊ .c. si soli. q̃ hic ꝓsequũtur doc. i vi. ¶ Scd̃o Inno. tractat de plurib⁹ expectãtib⁹ sub diuersis datis qs dꝫ ꝓferri. que sũt expedita. in. d. c. tibi q. ⁊ vidistis. de rescrip. caplin. ¶ Quarto q̃rit: aliqs impetrat sibi ꝓuideri de bñficio certe dioce. vel de vno bñficio spectante ad collationẽ alicui⁹ abbatis ad quẽ spectat multoꝝ bñficioꝝ collõ. An ⁊ q̃ñ possit executor ꝓuidere dixit ꝙ a tpe vacationis hẽbit ptãtem ꝓuidẽdi: dicit tñ ꝙ si ordinari⁹ preueniret eũ i cõferẽdo ꝙ valeret collõ. ꝺ ꝓben. dilect⁹ filius. Idẽ dicit si alter q esset secũdus in data ⁊ haberet spãles litteras: preueniet ꝓmũ: q hẽret lr̃as gñales ⁊ ei ꝯferat̃: vꝫ collatio: q: prime lr̃e sunt gñales: secũde spãles. ad h̃. c. pastoralis. iũcto. c. tibi qui. de ℞p. lib. vi. Itẽ ꝑdcã v̄ba vbi nõ deuentuꝫ sit ad spãlitatẽ q: tũc de ꝓmis gñalib⁹ ⁊ sic standum ẽ in dicto. ar. dci. c. tibi qui. vñ dicit ꝙ eo ꝙ exꝓssio est fcã ⁊ ꝑuenit ad notitiam ordinarij incõtinenti vr̃ ei dempta ptãs ꝑ taleꝫ itimationẽ. alr̃. de rescrip. cũ in multis. dicit tñ ꝙ executor hñs ptãteꝫ ꝓuidendi ꝓmuꝫ bñficiũ vacaturũ in eccl̃ia vel dioce. nõ poterit res̃uare i plurib⁹ ecclesijs sicut nõ possit habere lr̃as sup plurib⁹ bñficijs i obtinẽdis. videnẽ eni lr̃e fraudulente. de rescrip. c. i ꝓñtia. ⁊ .c. ad audiẽtiã. q: delegatus dꝫ ꝓcedere vt delegat⁹. de rescrip. sup lr̃is. saluo nisi mãdet̃ ꝓuideri alicui de bñficijs vsq; ad certã sũmaꝫ cẽtũ marcharũ: ⁊ tunc possit facẽ reseruatõem. de plrib⁹ vsq; ad dictaꝫ quãtitateꝫ q: de facili nõ repiret vnũ tãti valoris. Si autem dixisset ꝓuideas de bñficio tãti valoris nõ posset plura res̃uare nec facere reseruatiõeꝫ gñaleꝫ. ⁊ hoc q: v̄ba lr̃arũ hoc nõ patiunẽ ⁊ residet ꝙ ponderãda sũt v̄ba lr̃arũ an possit fieri res̃uatio de plurib⁹ bñficijs: q: si mãdat̃ ꝓuideri de bñficio nõ poterit fieri res̃uatio seu ꝓuisio de pluribus bñficijs. Iteꝫ dicit si simplr̃ mãdat ꝓuideri: vsq; ad tãtam sũmã. h̃ vltimũ reprobat Inn. dicẽs ꝙ q̃ñ simplr̃ mãdat̃: nõ ꝓuideri poterit de plurib⁹ q: simplex mãdatũ recipit itellectuꝫ iuris. De iure aũt qs nõ hꝫ plura bñficia. de ꝓbẽ. ꝺ multa. cũ si. vñ nõ poterit ꝓuideri de pluribus nisi sit dictum de vno vel plurib⁹ ꝓuideat̃. Certe hodie ẽ approbatũ dictum Innocẽ. reprobato dcõ hosti. i. c. q̃uis. i. rñ. de ꝓben. in. vi. ¶ Quinto q̃rit qd si mãdat̃ ꝓuideri de bñficio. in dioce. an poterit eligere vnã eccl̃iaꝫ vbi fieret ꝓuisio: dicit ꝙ sic ⁊ si eligit nõ poterit alibi ꝓuisor ꝓuidere ꝙ nõ ꝯcederẽt aliqui. ¶ Sexto q̃ritur qd si morit̃ reseruãs an redibit ptãs ad ordinariũ? dicit ꝙ nõ: s; ad ꝺlegãteꝫ. de excel. ꝓla. ĩter dilectos ¶ Quid si delegatus vel executor res̃uauit i vna eccl̃ia tantuꝫ an poterit mutare ⁊ in aliã res̃uare? dicit ꝙ nõ: dũmodo talis scit ꝙ possit habere. alr̃. de rescrip. cũ i multis. ff. de opti. leg. l. ij. cõcludens ꝙ talis executor siue sit datus in ꝓuincia: siue i dioc. siue i eccl̃ia nõ poterit res̃uare oĩa bñficia vacantia: sed suspẽdere in spẽ taleꝫ a collatiõe bñficij ꝓmo vacaturi. mouet̃ q: oĩa videnẽ mãdata sine qb⁹ ⁊c̃. de off. dele. c. pe. s; sine gñali põt nõ sine spãli reseruatiõe. ergo ⁊c̃. Itẽ effusa suspẽsio est. ergo rescriptũ hoc exꝓssẽ nõ ꝯcedens ꝑ interpretatiõeꝫ ad hũc iniquũ itellectũ nõ ẽ trahẽda. ff. de vul. ⁊ pup. l. ex facto. ⁊ ff. de re. iur. l. nerati⁹. satis puto h̃ expeditũ ꝑ. c. executor. ꝙ dꝫ citare ordinariũ collatorem: q: multa possunt opponi. ꝑ doc. de ℞p. si ꝓponente. de eta. ⁊ q̃li. accepimus. vñ si fiat añ collatio ꝑ ordinariũ tenebit. de ꝓben. inter cetera. ⁊ .c. dilect⁹. saluo nisi executor sit cõpromissari⁹ q: tũc papa vr̃ abstulisse ptãtẽ ordinario vt est declaratũ. i. c. si soli. ⁊ .c. si caplo. de ꝯces. ꝓben. i. vi. ¶ Quid si detur alicui ptãs ꝓuidendi de bñficio ꝓmo vacaturo i dioce. vł ꝓuincia dicit Inn. solũ poterit ꝓuideri de eo qꝺ vacabit post datã ⁊ ⁊ post ꝓñtatõeꝫ poterit ꝓuidere. de appel. bone. el. ij. ⁊ si cõtingit aliqꝺ bñficiũ vacare nõ ꝑt ꝓuisor de illo ꝓuidere quousq; lr̃e omnib⁹ ⁊ singulis de ꝓuincia fuerit ꝓñtate ab eo: ꝙ si hic iudex vellet obmittere vnã eccl̃iã in q̃ non notificaret mãdatuꝫ ⁊ ptãteꝫ sibi datã in illo loco nõ posset ꝯferre primũ bñficiuꝫ. Alij dicũt ⁊ vr̃ ꝙ meli⁹ ẽm cũ ꝙ si recipit litteras statim post datã poterit ꝯferre ⁊ ꝓuidere etiã añ intimationẽ ⁊ ꝓñtationẽ eo q: sibi dat̃ mandatũ ꝓuidendi non ꝓñtandi. ⁊ hñ dicit. est tñ verũ ꝙ ꝓñtatio reqrit̃ ad aliud. s. i pediendã ptãteꝫ collatoris q̃ñ nõ hẽret lr̃as talr̃ q: ligate essent man⁹ ordinarij de quo in. d. c. i. de ꝯces. ꝓ ben. libro. vi. ¶ Quid si ꝓmũ beneficiũ vacãs nõ põt ei cõferri: q: ꝑuentus: an poterit cõferri secũdũ vel tertiũ ꝑ executorẽ: qdaꝫ dicunt ꝙ sic: q: bñficia sunt latissime ⁊c̃. de v̄. sig. oliꝫ. ⁊ q: v̄ba sunt intelligenda cũ effectu. de cle. nõ resi. relatũ. vñ l; in lr̃a dicat̃ de ꝓmo vacaturo nõ ad ꝓmuꝫ vacaturũ restrigit̃ potestas ꝓuisiõis nec ꝓuisio: s; itelligit̃ de ꝓmo vacaturo de q⁹ ei cõmode poteris cũ effectu ꝓuidere. id eni possumi⁹ ꝙ cõmode possum⁹. ff. de v̄b. sig. l. nepos ꝓculo. sic ⁊ i dubijs benigna ẽ facienda interꝓtatio: vt impetrans cõmodũ idẽ sentiat ⁊ res pociꝰ valeat quã pereat. de ꝓuile. i his. ⁊ ꝑ ꝯseq̃ns dꝫ posse ꝯferre secũdũ. Et hoc dicit forti⁹ eẽ verũ si mãdatũ hꝫ clausulã cũ se facultas obtulerit: q: tunc poterit ꝯferre secũdum: q̃uis rescriptũ habeat ꝺ ꝓmo vacaturo. ⁊ h̃ vera nisi primũ perdat negligẽtia. de ꝓben. si cleric⁹. li. vj. ꝺ rescri. tibi qui. ¶ Uenio ad gl. ꝓmo quid si legat⁹ post res̃uationeꝫ exeat ꝓuinciã an talis reseruatio ꝑimet̃ duꝫ vacaret: dic ꝙ sic: q: regendo ꝓuinciã fcã est legato. s̃. ꝺ offi. le. nouit. ⁊ .c. fi. tunc nõ posset illũ ꝯferre. nec ob. c. fi. q: ibi loquit̃ in iãceptis. ẽ expedituꝫ de offi. dele. c. i. li. vj. ⁊ spe. in ti. i. de leg. §. nũc tractemus. v̄. s; ecclesie ibi videas. ¶ Scd̃o quid si ꝓñtauit vt laycus an possit adesse res̃uatio legati: dicit glo. ꝙ nõ. ad hoc ꝙ no. s̃. de off. le. cũ dilectus. ¶ Tertio videtur ꝙ nõ possit res̃uare sue donationi legat⁹ vacaturaꝫ. s̃. de ꝓben. dilect⁹. So. reseruatio vacature bñficij ꝯferẽdi cum vacabit ẽ ꝑmissa: sed actualis collatio ꝓben. nõ vacañ. est ꝓhibita etiã si ꝯferat ipam cũ vacabit ibi ideꝫ si ꝓmittat. s; h̃ neutrũ facit ⁊ iõ rõ obstat si dicas ꝙ ꝓposuit certe ꝑsone de illo ꝓuidere q: bene poterit mutare ꝓpositũ. bñ facit de of. le. c. ꝓñti. §. ceterũ. i gl. ij. li. vj. Ad hoc ꝙ no. Guil. in spe. tit. ij. §. nũc tractemus. in ꝓma coll̃. illũ tñ euꝫ ꝑ quo reseruauit nõ põt facere recipi in cãonicuꝫ: vt no. e. §. v̄. sed si legat⁹. vi ꝺ qꝺ no. de ꝓbẽ. c. euꝫ. li. vi. sup v̄bo. ꝙ tem patuꝫ. ¶ Quarto vr̃ ꝙ hec res̃uatio fieri nõ possit ꝑ legatũ. de ꝯces. ꝓbẽ. cõstitutus. dic ꝯ̃riũ loqmur in epõ q nõ hꝫ tãtaꝫ ptãteꝫ quãtũ hꝫ legat⁹: iõ reseruare nõ põt. aliꝺ in legato q hꝫ maioreꝫ potestateꝫ. Nã epũs postea vacantẽ non possit ꝯferre nisi de iure spectaret ad eũ ptãs: ꝙ sec⁹ est in legato. de off. le. c. i. li. vj. ¶ Quinto vr̃ ꝙ legatus nõ posset res̃uare q: hoc eẽt tollere liberã electionẽ epõ: qꝺ nõ est ꝯcedendũ: dic ꝙ per h̃ nõ tollet sibi liberaꝫ electionẽ licet aliqꝺ ꝑticulare bñficiũ reseruet. Et hodie ꝓuisũ est ꝯ̃ in effrenatis reseruatis: vt in. c. ꝓñti. de offi. le. in. vi. ¶ Sexto reuocat gl. in dubiũ casuꝫ de capitulo an possit legat⁹ reseruare beneficiũ vel ꝯferre spectãtem ad collationẽ layci. ⁊ arguit ꝙ sic. ⁊ h̃ tenẽt qdã: q: põt reseruare beneficia spectãtia ad ꝓñtationẽ: q: mai⁹ ius hꝫ in collatione ⁊c̃. de offi. le. dilectus. So. ꝯcludit ꝙ sit dr̃ia an ptãs ꝓñtandi spectat ad laycũ rõne ꝑimonij: ⁊ tũc non põt legat⁹ res̃uare nec ꝯferre inuito ꝑono. rõ q: nõ est ꝑmittenduꝫ ꝙ alteri⁹ iur̃ sit. S; si spectat ad cl̃icuꝫ. tũc põt fundamẽtũ hui⁹ tex. q: i hoc facit dr̃iaꝫ. ⁊ sic iõ q: si viderẽt ꝑonũ layci se priuari ptãte ꝓñtandi retraherent̃ a fundatiõe ecclesiaruꝫ qꝺ nõ est dicẽduꝫ. ꝓmũ dictuꝫ vr̃ placuisse Guil. i specu. de le. §. nũc tractem⁹. v̄. sed nũquid. legat⁹ Guil. Naso. in cle. dilect⁹. Ultimo t; Hosti. Goffre. ⁊ Pla. ideꝫ ꝯcludũt de offi. le. c. i. dilect⁹. Et hic est casus ⁊c̃.

P Astoralis. Si laycus patronus duos successiue ꝓñtet valet instõ fcã de secũdo. nõ ob. appellatiõe fcã prius per ꝓmuꝫ. Epũs tñ si primũ malitiose reputat illi ꝓuidere tenet̃. h. d. in prima cõsultatiõe. in secũda responsio ibi: nos igitur. scd̃a subdiuiditur ibi: verum. ⁊c̃. ¶ No. ꝙ licitum est layco ꝓñti plures in eadẽ vacatiõe accumulare: ⁊ ꝑ ꝓñtationẽ primi non acquiritur aliqꝺ ius cõ/

trā scōm si ab epō instituat. ℂ No.ii.q appellatio que or/
dinat cōtra ius nō defendit appellantē. ℂ Tertio colligūt
hic qdaʒ q fcm ꝯ appellationē ltiaʒ hoc ē si nō tʒ quatenus ē
ltia: sed quatenus est illegitia. ℂ Quarto colligūt h qdā q
appellatio iuito appellāte tollit fcō alterius: valet.n. appella
tio doc.alius pntet hoc ē vnʒ si factū alterius excludat iustā cāʒ
appellādi. ℂ No.hic drīaʒ inter pronū laycū ꝛ pronū cleri
cuʒ. Et no.finē tex.q quis dʒ puniri in eo q delinqt. Decla
ro decre. ℂ Quero de rōne dubitādi: hic videbat q priori
tas tēporis faceret p pmo pntato: ꝛ sic ius etiā qrit nec pos-
set tolli p tertiā. ℂ Itē q appellatio esset ltia ꝛ ꝯsir q fcm
cōtra esset nullū: sʒ rō decidendi est ī oppositū q ius ꝯcedit
ptātē layco accumulādi de qua ī lra: vn nō pōt dici grauet
si tn malitiose repellet punit pena.de qua hic. ℂ Secundo
oppo.ꝛ vi q cassari debeat secūda instō.ar.s.c.pxi.ꝛ.c.con
sultatiōibus.ꝛ.xv.q.vij.decernimus.hic si aliqs nō accumu/
latus est p aliū istitutus nō pntatus cassandus ē.si aūt est fcā d
aliquo pntatio a layco prono: tunc nō est cassanda vt hic ita
q so.hec pcedit qn omnes sunt pntati a prono layco secus si
a pluribus accumulatis: q tūc epus nulli puideret: sʒ tn pui
det ex se q nō valeret vt in ꝯsilio. ℂ Quero an indistincte
hec pena de qua in lra imponat epo: qdam q hʒ locū decr.
qn epus repellet pmuʒ idoneū siue ydoneiorem: vbi aūt eēnt
eq idonei vel secūdus magis quā pmus tūc nullā iniuriā fa
cit pmo: eligēdo secūduʒ ꝛ tūc pōt epus gratificare.s.c.cum
autē.iō nō hʒ locū pena decre.videte si epus repellit pmum
idoneū añ pntationeʒ secūdi absq dubio appet de malitia
ꝛ reiectio est illicita: iō locuʒ hʒ pena decre. Si vo sit magis
idoneus secūdus nō vr dolus: iō puto q nō hʒ locū. Si vo
eque sūt idonei adhuc puto q locū hēbit pena decre.q de·
buit prio puidere ex quo fuit primo pntatus. ℂ Uenio ad
glo.gl.sed nunqd an appellatiōi prio pntati sit deferenduʒ:
dicit gl.q quatenus appellatio est ltia ei est deferenduʒ quate
nus nō ei non est deferenduʒ.ltia aūt est appellatio qtenus ip
saʒ inter ponit pretextu iuris psonalis ꝯ epum ne epus eligat
aliū ex quo ipse prio pntatus ē dignus q ad grauamē epi. Sʒ
quatenus iterponit ne alius eligat ad piudiciū eligēdi nō q h
stat ī libero arbitrio iudicis: vn nō dicit grauare si facit qd
ius sibi pmittit.s.e.cū aūt. Hoc.dicūt q nō est casus spālis-
simus in quo lʒ q fit et cōtra appellationem nedū post ꝯtra
id.s.de elec.cū nobis.olim.in pri.vel dic q ab initio nō tenʒ
applo quo ad pronū laycū: tn nō ex h oio subiacet quo ad
hoc iurisdictiōi eccle.s.pxi.c.tn q sibi pmittit validare.s.
c.cū aūt.appellatio aūt ipsuʒ ipedire nō pōt.ff.de appel.reti.
l.fi.s.de his que fi.a ma.p.ca.ex ore.q quātū ad h ratuʒ nō
est fcm prius quā approbet a diocesano.s.c.q aūt.pōt tn dici
q quo ad diocesanū tʒ appellatio si malitiose repellit vt seq
tur. Dic qtenus appellatio variat.s.ad fineʒ ipediēdi accu
mulationeʒ ꝯtra pronuʒ nō vʒ q cōtra ius qtenus ordinat
in fineʒ. Ne secūdo p epm eligat ad piudiciū secūdi nō va
let: q talis electio est libera in epo quo ad hūc finē quatenus
nō ordinat ꝯtra epm ad fineʒ ne malitiose eligat: ꝛ ad fineʒ
euʒ valʒ appellatio. ℂ Scdo qrit qs pbabit malitiā glo.i.
arguit q ipse q dicit q presumit p pcessu epi.de elec.bone.
Iteʒ q q malitiā allegat ipam dʒ pbare.ff.de proba.l.quo-
tiens.in ꝯtrariū q dʒ epus pbare: q qlʒ psumit bonus nisi pbe
tur malus.de psump.dudū.de seru.c.vno.ad h q eo q re/
petit eo nō examinato psumit malitia.dic sm doc.si quo ad
exteriora euidēter appet tūc in nullo tenet epus.de accu.eui
dentiaʒ.de excep.exceptionē. In dubio si epus nō exaiet per
se: vel aliuʒ adhuc psumit cōtra epʒ.de ele.nihil.ideʒ si exa·
minauit ꝛ interlocutoriā nō dedit: si examinauit p aliū excu
satus vr.de of.archi.ad hoc.si sit examiatus p epuʒ ꝛ cōtra
euʒ fuit iterlocutus: snia in rem iudicatā trāsiuit ꝛ iputet sibi
qui nō appellauit.de elec.cū dilecti.in fi. In dubio igit si cle
ricus agit i epm nisi alr excipiat: vel excipiat ꝛ nō pbet epus
dicit ipm ꝯdēnāduʒ. Si vo excipiat ꝛ pbat cāʒ tūc cāʒ rōna·
bile absoluet.de eta.ꝛ q.accepimus.ꝛ pcedit i hac cā sine scri

ptura ꝛ libello pp ipotentiā clici respectu epi.i auc.d man.
pri.§.si tibi.coll.iij.sicut qn epus iudicat iter suos clicos.xij.
q.ii.pcipimus.ꝛ.c.epus.xvj.q.iij.c.ij.ꝛ ad hoc e est supior.di/
stinguendū tn: q nō appente defectu presumit cōtra epm.
.s.de elec.inotuit.ꝛ.c.dudū.i.in fi.cuʒ q ipse ex officio suo
pcedit ꝯ clericū suuʒ sic ꝛ equū vt p ipso clerico ꝯ ipsū epm
pcedat.ad h q no.de resti.spo.cōquerēte. ℂ Quid si duo
bus ꝯcurrētibus litigātibus i curia supra ecclia pronus ecclesie h
sciens pntet tertiuʒ epo.i.tēpus debitū ad ipsaʒ eccliaʒ q sci
enter ipsuʒ instituit in eadē nūqd alr litigātiū p quo lata est
snia in curia ꝯ pronū ꝛ ꝯ dioc.hʒ actionē.vr q sic.ar.hic.q
h malitiose pcesserūt ꝛ sic sunt puniendi.de postu.prela.bo
ne.ij.v.nec nocebat.q ex hoc fcā est deterior ꝛ durior ꝯditio
euincentis qd est phibitū.de alie.iudi.mu.cā fac.l.i.in prin.
ꝛ.l.ij.§.i.ergo ad interēē tenent tales ex illo edicto: vel ad i·
teresse de dolo.ff.de dolo.l.reʒ quādaʒ.maxie ꝯsiderata eq
tate canonica sm quā pōt qlibʒ petere suū iteresse ab illo cu
ius defectu lesus est dolose: nulla expssa actiōe: vt pʒ.de re/
scrip.c.si.de iudi.dilecti.de dolo.c.i.ꝛ.ij.ad hoc no.de elec.
dudū.ij.vi etiā q predcā teneant crimie stellionatus.ff.de cri.
stel.l.penul.ꝛc. Anto.de Buttrio.

Postulasti. Si ad pntationē rectoris ad ecclesie tituluʒ aliquis ordinat nihilominus pronus ad vacāteʒ eccliaʒ po
test alium pntare.h.d. Cōis diuisio. scda ibi: ad
qd.ꝛ quotidie practicat h.c.in istis q ordinantur. ℂ No.i.
q in patronū cadit actus eligēdi ꝛ sic primarius actus in pnta·
tiōis actu capit principiū ab electiōe: q prio elegit secundo
pntat ad hoc.s.e.nobis.ꝛ h respectu pntatio vocat electio.
.s.de ele.qrelam.ꝛ h ē expssuʒ q actus eligēdi cadit in vnū.d
quo de postu.pla.gratū. ℂ No.ij.ar.q pntatio clici ad ti-
tulū eccle spectat ad rectorē tn.dato q ecclia sit pronata ꝛ
sic vr patronū hēre tnmodo ius pntandi patronū principa
leʒ in ecclesia ꝛ nō pticulares clericos. ℂ Itē no.ar. q solus
rector vna cū epo pōt creat vnū nouū titulū i ecclia etiā alia
cā nō subsistēte qn titulus ē personalis. ℂ No.iij.q pnta
ti ad titulū eccle p rectorē nō sunt alijs pponēdi vacāte re/
ctoria.ꝛ sic sicut ius eligēdi est liberū vnicuiq.de ꝯsne.cū di
lectus: ita ꝛ ius pntādi.nec de iure ē restrictū ad gremiū eccle
sie nisi tales ibidē pntati sint de ꝯsensu pronorū: q tūc ius eli
gendi restringit ad regimē ecclesie: vel ad illā eccliā. Atten
dite ad istū tex.qui est aliqualr obscurus faciā vobis claris-
simū.ꝛ in tex.nil hētis ad glo.nō reducibile. Ideo venio ad
glo. ℂ Opp.q nō satisfiat quesito ꝛ sic papa dimittit nos
in icerto ꝯ cōsti.Greg. Naʒ hic formant due qōnes. Pri·
mo an possit pntare clericū solus rector. Secundo dato q
possit an piudicetur prono vt aliū nō possit pntare. Prime
nō rndet ꝛ tn rndetur secūde igit ꝛc. Et si dicat q pme re/
spondeat vt possit obstat.lxiij.di.pncipali.xviij.q.ij.eleuthe
rius.xvi.q.v.si quis epo. ℂ Glo.tāgit duas opi.vna q so/
lus rector posset pntare. Secūda distinguit in qua gl.presi·
stit: sʒ pma iuristaꝛ est q solus rector ad titulum clicatus pntat
vt vterq questiōi rndet: q rnde secūdo q nō preiudicet pa
trono q grauet et de clico. Unde nō dʒ absq eius ꝯsensu:
h agit vt in regula q oēs.de reg.iu.li.vj.q nullū infert piu
dicium prono cū tales ititulati nō faciūt ibi collegiū ꝛ ibi/
deʒ solā habēt sustētationem: ē tn drīa an cōsenserit vel non
proni quo ad fi.piudicij in libertate aliū presentādi primū
clericū alrs libere pntāt vbilibet. p hac opi.facit tex.h ꝛ po
stea tex.d fi.presby.pposuit.sed obuiat.xvj.q.v.si qs episco
poruʒ. So.dicit spāle in epo prono vt absq eo clerici nō pn
tentur intitulati. Et sm istū itellectū lra ista stat plane. ꝛ in·
quātuʒ ad preiudiciū proni itelligit de preiudicio in sola li·
bera facultate pntādi rectorē. ℂ Secūda est opi. q rector
solus nō possit pntare absq prono clicū ad titulū eccle: q
ad pronū tn nō spectat pntatio rectoris sʒ alioꝝ clicorū i ec
clesia.lxiij.di.principali.xviij.q.ij.eleutherius.xvi.q.v.si quis
episcopoꝝ.ad h q proni iudiciū multū ē sequēdū: q adeo

dilexit ecclesiam: vt ei sua ꝯfert. ff. de ꝯsti. tu. l. si pṫon⁹. Et hoc tenuit hic Jo. ꝛ rñdet ad istū tex. adaptādo: vt facit ꝑ vt in/ q̄rū tex. hic excludit ꝑiudiciū pṫoni itelligat̃ de preiudicio vt per prelatū receptū vl' pñtatus ad titulū ecc'ie remoto rectore vel mortuo non ꝑiudicetur: qꝛ sit ibi tpaliter ꝛ ſm hoc valebit talis opi. vt rector clicū possit pñtare ad titulū ibi in uita pṫoni sed nō ꝑpetuo. Recitat gl. hic voluisse Jo. i. d. c. ꝑncipali. ꝑmaȝ opi. s. ꝙ rector solus possit pñtare clicū ꝛ rectorē. Qm̄ ecclesia ē collegiata ꝛ neutrū ibi pñtat. ad h. s̄. e. nobis. Adhuc sunt plura vidēda ꝑmo ꝙ pñtet pꝛon⁹ vel rector ꝙ ifra declarabit̃. Qđ ius hēt hic cleric⁹ ad titulū pñtatus. Glo. dicit hic ꝙ hȝ ꝑmo ius nuduȝ ad alimētandū: nō dȝ eni clericus ad sacros ꝓmoueri sine titulo. s̄. de ꝑbē. cum ſm. cū si. modo ꝓmouebit̃ ad titulū vt inde sustentent̃ etiaȝ ex hoc nō grauabit̃ eps i ꝓuidendo ꝛ sic quottidie p̄eticat̃.

¶ Alij vt Inno. hic ꝑmo dicit vt ꝑ hūc titulū nullū ius acqrit̃ intitulato qꝛ si quereret̃ exigeret̃ cōsensus pꝛoni: vt no. de si. ꝑ sby. ꝓposuit. Alij dicūt ꝙ bene acqritur ius. facit de symo. per tuas. el. iij. ꝛ est vere canonicus: tñ redditus nō ꝑcipit quousqꝫ placuit electorib⁹ ꝛ admittit̃ ꝯ ius cōe ꝓpter ꝯsuetudinē approbatā sic. s̄. de ꝯsue. c. fi. de ma. ꝛ obe. statuimus ſm Inno. de quo. de ꝑben. c. dilectus. in gl. si itelligas. in fi. host. aūt dicit ꝙ ad hoc pñtat̃ ut possit ad sacros ꝓmoueri quēcūqꝫ: sicut de ꝑben. eps. ꝛ. c. serui. ꝛ tales nō censent̃ in ecclesia eē ꝯuentuales in numero: sȝ solū q̄si bñficiati sint illi. de cle. nō resi. c. pe. caueat tñ eps ꝙ ecclesia sufficiat in titulatis ꝛ rectori: al's eni nō ordinaret. de trāsla. ꝑla. inter corporalia. al'. timore poterit ꝙ hr̃. de eta. ꝛ q̄. accepim⁹ ꝑ q̄ sentire vr̃ ꝙ q̄rat ius alimētandi. Alij ſm Innoc. ꝙ querit qa recipit spem vt ꝓmoueat̃ post mortē rectoris si pṫonus consensit eius pñtationi. al's nō: vt hic: qꝛ ſm hoc dabit̃ ei ius ad vacaturaȝ. sȝ nō obstat qꝛ recipit̃ ad titulū beneficij iaȝ va/ cantis in spē nō ad titulū prelature nō vacantis si se reddit idoneū: quā spē iura nō reprobant. de ele. officij ſm gl. gof. ꝛ Inn. dicūt ꝙ siue ꝯsentiat pṫonus: siue nō: hȝ hoc ius vt pñtet̃ post mortē rectoris. sȝ cōtra: qꝛ si illud diceret̃ daret̃ via ad vacaturā. hoc ē ꝯ tex. c. ij. de ꝯces. prebē. iō rñdet: qꝛ. c. ij. ꝛ similia loquūtur q̄ñ hoc sit ex malitia. Naȝ tūc ꝯsuetudine nō pōt itroduci: vt pꝛon⁹ de talib⁹ ititulatis suo consensu pñtaret sicut ꝯsuetudine introducit̃ vt qs teneat̃ eligere de aliēa ecc'ia. de ꝯsue. cū dilect⁹. ꝯ v̄. si. abbate. Abb. itellexit vt sonat: nā dato ꝙ pꝛon⁹ teneat̃ illū pñtare ꝑ h nō ē ius acqsitū cū possit variare. dicit h nō seruādū ꝙ ꝑ ititulationē talē aliqs vēdicet h ius vt illi ecc'ie prefici debeat. host. dicit eē posse distigui iter pꝛonū ecc'iasticū pñtantē ꝛ ꝯsentiētē: vt cū variare nō possit excuset̃ expectatio vacaturi auc̄te iuris ꝛ pape q peccāt. ꝯ exces. pre. ꝓposuit. nec opȝ ꝙ mortem rectoris ꝯsideret qꝛ nō ē oio certus an locū obtieat cū sint plures ititulati. Sȝ si vn⁹ sit: possent multa occurrere ꝑꝑ q̄ ipedirent̃. de iureiu. quēadmodū. vl' ſm eū h ius est honestuȝ q̄si diceret decens est ſm nō necessariū: ꝙ pꝛon⁹ talis prestaret: ꝛ quātuȝ ad hāc honestatē solvēdā preiudiciū g̃nat̃: ar. ꝙ no. de cle. pegri. c. fi. ꝛ de elec. ne ꝑ ꝯfectu. dicit tñ Pe. ꝙ si plures sūt tales ititulati: locus est gratificatiōi. ſm hosti. facit ꝯ ma. ꝛ obe. statuim⁹. ꝛ sic nō obstat ꝙ dicit̃ de exceptiōe vacaturi. Sȝ ē dubiū incidens gl. in v̄. sȝ si pñtet̃ an pṫon⁹ eo ꝙ pñs videat̃ ꝯsentire: vr̃ ꝙ sic ex q̄ nō ꝓtestat̃. ꝯ iure suo. liiij. di. si ſu⁹. Contra ꝯteriat gl. qꝛ si eo iuito fieri pt ꝯ quo dicet̃ ifra nō nocet ei⁹ taciturnitas ꝯpēdens ab iferiori dubio sit ene̅ ꝙ rector nō pñtet eo iuito taciturnitas ei ꝑiudicaret. al's ꝓcedit qđ dicit gl. ¶ Scđȝ dubiū est an pñtatio clici ad titulū ecclesie hēat fieri ꝑ rectorē ad titulū ecc'ie q exigat̃. gl. h vacillat gl. Jo. in. c. ꝑncipali. ꝑal'. tȝ ꝙ solus rector pñtet ideȝ gl. ꝛ Tanc. de of. vica. c. ad h. i. Ideȝ Hug. xvi. q. vij. ꝯ cernim⁹. h tȝ Arch. in. d. c. ꝑncipali. cū iura ꝯ rectore loquūtur dicit ꝯ. facit cap'ȝ si qs epoꝝ. hic al'r. dic si rector vult tēporal'r pñtare pōt. i. ad vitā rectoris. Idē si vellet sibi eligit̃ clicū nō ititulatū aut ꝑpetuū: tūc si ecc'ia ē pꝛonata aut pꝛo/ nus ē ecc'iastic⁹ ꝑsona ad quā vel ad quē tpalia ꝑtinēt rōe administratōis pñtatio nō pōt fieri sine ꝯsensu pꝛoni ne preiudiciū gñetur. ar. s̄. e. ex litteris. i fi. si layc⁹ est pꝛonus: quo cāu tpalia ad eū nō ꝑtinent: sed ad rectorē vt dicit pōt tollerari ꝙ ex ꝯsuetudine possit tales clericos pñtare. ar. de his que fi. a pre. c. ea noscitur. si de ꝯsuetudine nō appet vr̃ req/ rendus assensus pꝛoni. de hoc. de offi. archi. ad hec. de tempo. ordi. si archiepiscop⁹. So. ſm hec hēs dr̃ iaȝ aliquā iter pꝛonū ecclesiasticū ꝛ secularē: vt no. s̄. e. cū ꝑꝑ. Id aūt dicit Hosti. certuȝ eē ꝙ abbas ꝛ cōuent⁹ posset tales titulos assignare: ſm ea que no. de sta. mo. ea que. §. pe. ꝛ iunge. no. de offi. vica. c. iiij. de ecc. edi. c. ij. s̄. e. suggestuȝ. nec plȝ doc. di/ stic. Glo. an sit collegiata vel nō collegiata qꝛ i ecclesia collegiata pōt ad particulares titulos pṫonus pñtare si hoc sibi reseruet licet nō pñtet rectoreȝ: qui eligit̃ a ꝯuentu qđ dic: vt no. s̄. e. c. nobis. ꝛ ꝓbat̃. de ꝯces. prebē. c. fi. sic pōt itelligi. in auc̄. de san. epi. §. si qs oratorij domū. col'. vj. ꝛ sic ſuat consuetudo optia leguȝ iterpres. de ꝯsue. c. cū dilectus.

t

Ransmisse. Pṫonus etiā clericus ecc'iam vacantē ꝯferre nō pōt: sȝ pñtare possit. h. d. ꝛ sunt due ꝑtes ꝯsultatio ꝛ rñsio. secūda ibi: ꝯsultationi.

¶ No. ꝙ ex vi iu. pa. nō acqrit̃ ꝑtās ꝯferēdi sȝ potestas pñtādi. ¶ No. ij. differentiā iter cōferre ꝛ pñtare ꝛ cōcurrentib⁹ collatiōe: ꝛ pñtationē de diuersis factis a pꝛono: preualet pñtatio sȝ collatio tpe precessit. Et ex hoc habes practicaȝ dictādi instr̃m ꝓuisiōis pꝛoni: qꝛ nō dȝ dicere instr̃m talis pꝛonus cōtulit ecclesiam tali: sed talis pṫonus eligit tale pñtanduȝ tali episcopo vt istituat̃. Declaro decr. doc. dicūt hic vt Pe. ꝛ Ab. ꝙ si patron⁹ petit clicū istitui assignando cām ꝙ ꝯtulit ei beneficiū eo ipso: penitus seipsum excludit. qꝛ petitio notorie est iepta: dȝ ergo dicere cū elegerint taleȝ pñtandum vobis ad taleȝ ecc'iaȝ: peto ꝙ illum istituatis. ꝛ sic facienda est vis in v̄bis. an aūt sufficiat pꝛonū eligere pñtanduȝ infra temp⁹ quo pñtare dȝ sȝ nō pñtauerit ifra illud temp⁹: doc. hic tenent ꝙ nō qꝛ temp⁹ statutū est ad totalem actum pñtandi. vñ nō sufficit ꝑteȝ eius expedire. ꝛ ita etiaȝ determināt doc. J. e. ti. c. i. li. vi. ¶ Venio ad gl. Gl. i. opp. ꝯ c. cū nobis. oliȝ. de elec. vbi scm̄ p⁹ appellationeȝ nō tȝ. So. ibi fuit i lr̃a ltia: hic illtia: vñ nō defendit. gl. n. colligit practicaȝ ꝓuidendi ecc'ie per pṫonū ꝛ ꝑtāteȝ quā hȝ qꝛ nō pōt ecc'iam total'r cōcedere vel dare cuȝ tales nō habeat sȝ soluȝ pōt pñtare ꝛ ar. vsqꝫ ibi: sȝ vr̃ ꝑ dictā glo. dicūt doc. ꝙ pꝛo/ nus nō dȝ vti his v̄bis dono vel ꝯfero ecc'iaȝ: ꝛ tūc sumitur ꝯcedo ꝓ cōsentio ꝛ dicūt ꝙ ecclesia q̄ñqꝫ sumit̃ ꝓ iure pꝛo/ nat⁹. xvi. q. vij. decreuim⁹. ꝛ dñium aliq̄ñ ponit̃ ꝓ cura. e. q. monasteriuȝ. ¶ Et ea. gl. i fi. ibi. s. ꝑtāte pñtandi ꝛ eligendi ꝛ ibi secūda solus pōt esse nec iste ꝛc̄. ꝛ ibi iponenda pōt esse tertia solutio. Et hanc ꝑteȝ tenent doc. ꝛ dicūt hoc maxime veꝝ qꝛ pꝛoni cōiter pñtando v̄bis collegiatis vtunt̃ dicendo. cōferim⁹ ꝛ pñtamus ꝛ tūc nec viciat̃ vtile ꝑ inutile vt regula vtile. de reg. iur. li. vi. Fatent̃ tñ ꝙ ꝯferendo malefaciūt. iō arbitraria pena est illis iponenda. ar. ꝯ of. ꝯ le. ꝯ cāis ſȝ host. vlt. gl. i fi. ꝑꝑ qđ. electiue ponit̃. nō ꝯpatiue: ſȝ hosti.

¶ De censibus exactionib⁹ ꝛ ꝓcurationibus Rica.

¶ Visum est supra ti. ꝓxio. ꝯ vno onere ecc'iaꝝ. s. de oner̃ iuris pꝛonat⁹: restabat ergo videre de alijs: vtputa de censibus ꝛ exactionibus ipsarum. ergo ꝛc̄. de materia prime partis Rubrice hr̃. xxiij. q. finali. qꝛ etiam vsqꝫ ad quītū h dat̃. xvi. q. i. si tributū. ꝛ. c. sequenti. ꝯ scđa ꝑte. s. ꝯ ꝓcuratōib⁹ ꝛ visitatōib⁹ hr̃. xviii. q. ij. ꝓuenit. vsqꝫ ad fi. x. q. i. ꝛ. q. iij. ꝛ facit xviij. di. de eulogijs ꝛc̄.

s

Ancitum. Tria hȝ decā. Primum qđ vnicuiqꝫ ecclesie ꝓ dote dȝ vnus mansus cōstitui. h. primo. de quo nullus ſuitium exigat. hoc sup. iij. li. decre.

secundo.l3 de alijs debita suitia sint ispendēda.⁊ hoc tertio. ⁊ ptes patent. ¶ No.pmo ꝙ cuilibꝫ eccl'ie dꝫ dos debita ꝯstitui:⁊ nota modū dotis ꝯstituēde qn̄ in terra assignat̄ qa dꝫ saltē eē vn⁹ māsus terre:qui dꝫ eē liber. ¶ Itē no.ꝙ de spūalib⁹ redditib⁹:eccl'ie nō tenent̄ ad aliq̄ tributa. ¶ Itē no.q̄dāꝫ p̄dia:eccl'ie q̄ sunt atributis exēpta. s.dom⁹ necessarie eccl'ie ⁊ aree ⁊ orti:⁊ dos ecclesie. ¶ Itē no.hic argumētū:ecclesiā nō teneri ad decimas etiā ꝑ modo dotis ad h̄ ꝺ decimis.c.i.⁊.c.nouū gen⁹. ¶ Itē nota regul'r. ꝙ ecclesia de bonis vltra dotē tenet̄ ad tributa. ¶ No.ꝙ appellatione dom⁹ stricte non ꝯprehēdit̄ area iuxta domū: nec ort⁹ qꝺ no.si statutū puniret vulnerantē i domo:nō videt̄ ꝙ debeat puniri vulnerās i orto:vel i area ꝑpria iuxta domū. ¶ Nota ꝑ rōne vicinitatis:aliq̄n aliqs cōmodū ꝯsequit̄ ꝙ nō seq̄retur i remotis. ¶ No.ꝙ regulariter bona cl'icoꝝ nō sunt exēpta a prestatōe tributi secular̄:saluis casib⁹ h̄ positis:⁊ a ꝯtrario in casib⁹ h̄ positis:non sūt exēpta ab onere ecclesiastico. ¶ Glo.i.querit quid sit mansus.⁊ dic vt in ea p3. Alij dicūt ꝙ mansus sint.lx.curuature agroꝝ.xxiij.q.vlt.sin canonicā ⁊ ibi dr̄ ꝙ māsus sit fundus de quo ꝑcipit̄ frumētū vel vinū ꝑ eucharistia faciēda.ad h̄ infra.ea.q.sancim⁹. vel secūdum alios mansus est:dos ecclesie:etiā dicit̄ in vulgari locus de quo vnus rustic⁹ cum tota sua familia possit sustentari. Et sic dꝫ hr̄e clericus tantū quātū vn̄ rustic⁹ cum sua familia. Ad hoc.x.q.iij.vnio. Sꝫ Gof.dicit ꝙ mansus sit locus in quo clerici resident:⁊ ille locus dꝫ esse liber hosti. dicit ꝙ mansus est dom⁹ edificata extra ciuitatē. Vl' castrū cū edib⁹ rusticis ⁊ predijs in quib⁹ interdū nobiles ⁊ p̄lati ad delectatiōē suā manēt. Et dicit ꝙ appellat̄ h̄ mansus dos ecclesie ꝑ sustētatōe clericoꝝ.ꝺ ꝯsecra.di.i.nemo. ⁊ dicit ꝙ de epi auctoritate: ⁊ nō alioꝝ posse talē fieri tributariā. sꝫ quicqd sit accipit̄ ꝑ tanta terra q̄ pōt sufficere vni p̄sbytero cū clerico suo. ¶ Glo.in ꝟbo fuire. Primo vult ꝙ ēt sub modo dotis eccl'ia teneat̄ ad decimas p̄diales rōne dotis: qꝺ est verū qn̄ ille decime antiquit⁹ debebātur alteri:⁊ sic cū onere suo ad eccl'iā trāseūt. Sꝫ si a p̄ncipio non habuerūt onus annexū an teneant̄ clerici ad decimas.de hoc.s̄.de decimis.c.primo.⁊.c.nouū genus.de tributis autē vult glo. ꝙ idem sit: sicut in decimis. sed illud est contra istum tex. q̄ facit differentiā inter tributū eccl'iasticū ⁊ temporale de ista materia docto.multū intricate loquūtur. Nam hostien.dicit indistincte ꝙ prediū dotale transeat cū onere decimarū ad ecclesiā.allegat de decimis.a nobis.⁊.c.tua.vbi dicit h̄ esse exp̄ssum. Sed quātum ad tributū:dicit ꝙ si dominus tributi nō ꝯsensit assignationi dotis eccl'ie:tunc nō valet assignatio predij.de locato.potuit. Si aūt ꝯsensit assignatiōi:⁊ tributum sibi non retinuit: tunc tacite sibi videtur remisisse: eo ꝙ ꝑmisit fundū i dotē eccl'ie ꝯstitui.all'at.ff.de pig.acti.l.gaius.⁊ ita ītelligit opinionē glo. Ala.cū opinionibus suis. Si aūt in datione fundi.dominus sibi expresse censū retinuit:tunc iputare dꝫ sibi ecclesia q̄re recepit fundum tributariū:⁊ tunc tenetur soluere tributū:⁊ sic ītelligit istā decre. ¶ Et secūdū hoc mēs illi⁹ lit'e est secūdū doc.ꝙ eccl'ia n̄ dꝫ recipe fundū tributariū i dotē:nisi domin⁹ remittat tributū:ad hoc notat̄.de so.ꝯpe.verū. Ubi Innoc.vr̄ sentire ꝯtriū ꝙ etiā si domin⁹ vellet retinere tributū nō posset.⁊ dicit pactū nō valere:ꝙ res transeat in ecclesiā cū onere suo q̄a res est facta sctā sanctoꝝ dn̄o.ergo ⁊c̄. Itē et p̄dicta sūt vera:qn̄ ꝟba sunt tributaria dn̄i tradentis:sꝫ si erat alteri tributaria quā tradenti:eccl'ia tunc nō erat libera atributo nisi dn̄s ꝯsentiat vt est dictum. Si aūt dn̄s nollet consentire tūc talis res tributaria in dotem eccl'ie recipi non debet. ¶ Ex predictis h̄ ⁊ alibi scriptis ꝑ doctores nisi vr̄ sic ꝯcludēdū. Si querit̄ an eccl'ijs siue ꝑsonis ecclesiasticis possit iponi nouus cēsus:⁊ dico ꝙ nō:⁊ sic dꝫ hic ītelligi. Aūt qꝫ q̄rit̄ an antiquū tributū transeat in tales. Rñ ꝙ si tributū est eccl'ia sticum:⁊ tunc transit vt hic dicit glo.⁊ Host. Si autē tributū esset tpale:tunc si tradit̄ a dn̄o fundi expresse liberꝫ: ⁊ tunc ē planum ꝙ est liberū. Si autē tradit̄ simpl'r ⁊ nō facit mētionē de tributo.⁊ dico idem ac si exp̄sse dixisset liberū q̄a in dubio videt̄ eē datū liberum:q̄a a iure dꝫ esse liberꝫ.ergo ⁊c. Aūt qꝫ tradit̄ expresse tributariū:⁊ tūc isto casu est dissentio inter Inno.⁊ Host.q̄a hostiensis dicit ꝙ trāseat tributū:sed Inno.tenet contra:dicens ꝙ illud pactū: nō valet quia est contra ius.x.di.vides. Et opinionē Innoc.credo verā quādo traditus fundus ꝑ ecclesia dotanda. Et idē credo quādo traditur fundus ꝑ grano ad eucharistiā faciendam:vel ꝑ vino ad missam vt no.Joan.xxij.q.vlt.secūdū ecclesiasticam. Et idem credo de terra que datur ꝑ cimiterio vt in dicto.c.secundum ecclesiasticam. Ratio est quia indecens est.⁊ inhonestū ꝙ tales possessiones date ꝑ vsu sicut essent tributarie. Aūt qꝫ datur fundus a nō domino tributi: ⁊ tunc domino ignorante sibi nō preiudicat̄. Si autē scirꝫ ⁊ non ꝯtradicēt: tunc fundus liberat̄ a tributo. Si autē cōtradicēt vel expresse retinere vellet tributū:dic idem:qꝺ dixi supra. Aduerte tamen ad vnū dictū.Inno. qui extendit dictum.c.potuit.de locato.ad fundū.de quo debet̄ feudū. In his autē casib⁹ excepta dote res transit cum tributo. all'at. xj.q.i.tributū.h̄ sunt vera preterquā in p̄statiōibus q̄ debētur ex titulis lucratiuis in eccl'ijs.de quib⁹ solui dꝫ tributum vt.xxiij.q.vlti.scimus.que est lex.C.de epis ⁊ cle.scimus.ita ꝙ si tributū est reale soluitur ab ecclesia:q: semꝑ onus reale sequitur ipsum fundum. Si aūt esset on⁹ ꝑsonale:vt collecta q̄ soluit̄ ꝑ titulo lucratiuo.⁊ tūc nō tenet̄ eccl'ia quo ad illas:q: ab illis eccl'ie sūt exēpte.s.a gabellis datijs ⁊ sil'ib⁹.

o **Omnis anima.** Solutio tributi subiectōē ꝑbat h.d. Et nō diuidit̄. ¶ No.i.ꝙ omnis persona est subiecta clerico quātum ad animā. ¶ Itē no.ꝙ cēsus prestatio arguit aliquā subiectionē:sed nō ꝺterminatā. ¶ Opp.ꝙ prestatio census nō arguat subiectionem.de cā pos.c.si.q̄a p̄statio census est signū plene exemptionis:vt ibi:qn̄ qꝫ est signū ꝑtectionis.de priuilegijs accepimus:vt ibi. So.dic ꝙ prestatio census p̄sumptiue arguit subiectionē:non aūt certā nec determinatā: ergo ille q̄ petit ꝑbare dꝫ quo respectu petat.ad h̄.J.c.quāto.ꝑ doc. ⁊ de priuilegijs.accepimus.⁊c̄.

s **Cientes.** Episcopus nouū censum monasterio imponēre non pōt.h.d.in prima questio.in scd̄a iudicis datio: ibi mandamus. ¶ No. p̄mo ꝙ impositio noua cēsus eccl'ijs est ihibita. ¶ Itē oppo.ꝺ .c. significauit.s. eo.ꝟsi.iponitur nouus census:ergo ⁊c̄. Sol. dic ꝙ cū cā ⁊ ꝺbita solēnitate iponi pōt vt hic:⁊ si ecclesia i vnū grauaret̄ adhuc cū cā fieri nō posset.ad hoc de ꝯsuetudie.c.i.⁊ de decimis.suggestū.ergo ⁊c̄. ¶ Glo.opponit ꝙ imo pōt censꝰ nouus imponi ⁊ soluit.

l **Icet.** Cecus ad collectas soluendas cogi nō dꝫ.h.d. Primo ponitur ceci qō.in scd̄a solutio ibi qꝺ fieri. ¶ No.ꝙ cec⁹ nō tenet̄ ad collectas prestādas ⁊ inhūanū est ipsū ꝯpellere. ¶ Op.ꝙ imo ceci teneant̄ ad tributa soluēda:sic̄ alij layci xvj.q.i.si qs layc⁹.xxiij.q.viij.ꝯuenior.⁊.c.tributū. So.docto.dn̄t ꝙ q̄dā sūt tributa ⁊ exactiōēs ordiarie:⁊ ad illas ēt tenet̄ cec⁹ q̄uis dn̄s pie faciat si paupꝑtatē ei remittat.ad h̄ c.pp sterilitatē.ꝺ locato.q̄dā sūt tributa ⁊ exactiōēs ꝑsonales.⁊ extraordiarie q̄ iponūt̄ ciuib⁹ ⁊ ad illa ceci ⁊ alie ꝑsone mis'abiles nō tenent̄:vt h̄ ⁊.lxxxix.di.indicatū. ⁊.C.de supindicta.l.vna cū sil'ib⁹. ¶ Gl.oppōit ⁊ soluit. Sꝫ doc. aliter soluūt ꝙ forte isto cec⁹ erat de tpali iurisditiōe eccl'ie.

p **Eruenit.** In lectura ꝺcima tenebo ordinē ꝯsuetū:assūpsi ꝑ ꝯplemēto tractare mā̄ incorꝑaliū quā diuisi in tres ptes p̄ncipales. In p̄ma actū ē de modis q̄rēdi ⁊ amittēdi q̄si possessionē:⁊ de ea dixi i repetitōe.c.si.ꝺ cā pos.⁊ ꝑpe. In 2°.egi de effectib⁹ coherētib⁹ q̄si possessiōi

imediate. Primū expediui in cōmēto.c.ilſis ꝫ anno. Se/cūdū āt i.c.ꝯſultatiōib᷒.de iure pa. Nūc āt reſtat agere ꝺ̓ ef ſectib᷒ mediatꝭ q ꝺ̓ducunꝶ mediate ex q̄ſi poſſeſſiōib᷒. Et tertiū deo duce agā i ſūma. ꝫ intendit diutina cēſus multi/plicata p̄ſtatio ſola abſqꝫ cā ꝟa vl̄ p̄ſumpta: obligationē nō ꝓducit i futurū necītantē. h. d. Diuidiꝶ i ptes tres. In p̄ma ꝯſultatio. In ſcḋa rn̄ſio. In t̄tia rōis ꝺ̓claratio ⁊ ptes patēt Caſ᷒. Comitiſſa q̄dā matilda ꝯſuluit papā ꝺ̓ qōne q̄dā. ec cleſia carpeſi. cuidā abbatie pōpaſiane lōgo tpe ānuatī p̄ſtitit certū cēſuꝫ: nō appet aliud ꝓbatū: vel ꝙ ꝓbari poſſit: niſi ꝺ̓cā ꝓbatio ⁊ tp̄s p̄ſtatiōis: q̄rebaꝶ an carpeſi. eccl̄ia p ꝑte rito nō ſoluto vel futuro: poſſet effectualr̄ ꝯuenire ne i futurū p̄ſtaret cēſuꝫ: rn̄det ꝙ nō: aſſignat rōneꝫ ꝙ ꝫ cēſus ex quo alia nō alleganꝶ vl̄ appet cā: cēſeꝶ cēſus ignorātie. i. cui᷒ cā n̄ eſt: ⁊ talis cēſus nō eſt exigibiꝶ: q̄: oīa iura cēſum talē reprobāt: ⁊ ſufficit ꝙ in iure cēſus idebit᷒ ⁊ iniuſt᷒ nō īuenitꝶ: ⁊ rō rōnis ē: q̄: ad ꝫ vt cēſus poſſit peti vt debit᷒: oꝫ cāꝫ ꝯſtare. h. d. ¶ No. ꝓ feminā poſſe receptū ꝯſultoriū iurꝭ impetrare: maxīe q̄n ē in dignitate poſita: ⁊ no. ꝙ femīa ē capax iurꝭ pa. ſ. q᷒ ad actū p̄ſētādi. ad ꝫ de ꝯceſ. p̄bē. c. cū dilecta. ¶ Not. 2᷒. ꝙ cēſus ignorātie vel ſub alijs ꝟbis cui᷒ id ignoraꝶ: nō eſt exigibilis: ⁊ ſic ꝫ mā p̄ſtatiōis diuidiꝶ vna cū ipſa: nō reputaꝶ fertiꝶ vel apta: imo ſterilis inepta ad ptuꝫ obligatiōis ꝓ tpe futuro: vn̄ dicim᷒ ꝙ tp̄s de p ſe nō eſt aptū ad ptū obli/gatiōis: nec ēt preſtatio de p ſe: q̄: ordinaꝶ ad diſſolutioneꝫ: ⁊ extictionē eiuſdē: ꝫ ſimꝶ iūcta nō pariunt: vt. l. ſpadonē. §. q multa. ff. ꝺ̓ excu. tu. Et ſic q̄ ſingula nō ſūt pfecta: nec ſimul mixta opanꝶ: q̄n ex mixtꝭ nō fit vnū ꝯpoſitū optimū ad ꝓductionē effect᷒. ¶ No. 3᷒ ꝙ oīs cēſus preſtatio q̄ nō appet ꝺ̓ iuꝶ pmiſſa p̄ſumiꝶ ꝓhibita: dicēe ꝫ cāꝫ in cēſu: ⁊ cāꝫ bilem ⁊ effectualē ad debitū cēſus ſubijciꝶ oneri ꝓbādi. ad ꝫ. i. q. i. nullus. ⁊ . c. dictum: ꝫ de ꝯſenſu ꝓhibitoriū eſt. x. q. iij. q̄: co/gnouim᷒. vbi gl. ⁊ p doc. I. e. q̄to. ꝺ̓ accu. ſicut oliꝫ. gl. ꝺ̓ vi. ⁊ ho. cle. cū ab oī. ¶ Quarto no. ꝙ vt cēſus nō dicaꝶ ignorātie: opꝫ ꝙ ſit diſcret᷒ ex cā: ⁊ ex iuſtitia cāe: ⁊ ex tpe certo ſit p̄ſtitū: ⁊ ꝙ appeat tp̄is ꝺ̓terminatio i q᷒ oꝫ ſolui cēſus. ¶ No. q̄nto ꝙ de cognitiōe cāe trāſit incognitionē effect᷒: effectus cognoſci nō pōt. ¶ Venio ad māīn decre. ⁊ ꝓ eius introitu opp. ꝙ diutina p̄ſtatione inducaꝶ obligatio effectualꝶ ad agēdū ꝓ tpe futuro: q̄: lꝫ lex dicat ꝙ ſi diutino in tpe ſoluiſtꝭ vſuras ex dote: vel alio ꝯctu in rē p̄ris ꝟſo: vel ex aliq̄ cā ex tēpore. ꝯcludiꝶ obligatio vſurarū: vt pꝫ. ff. ꝺ̓ vſur. l. cū de in reꝫ ꝟſo. Itē ſi aliq᷒ tpe p̄ſtitiſti mihi alimēta vel legata ex teſtō minus ſollēni: in futurū ad p̄ſtāda induciꝶ obligatio. C. de fideicō. l. i. ꝙ diuturnitas tp̄is icreādo litē opeꝶ: pꝫ in. l. i. i fi. ⁊. l. fi. ff. de aq̄ plu. ar. ⁊. ff. de ſui. l. ſuitutē. ⁊. ff. ſi ſui vē. l. ſi qs diuturno. ꝓbaꝶ p canoſi. xviij. q. ij. ſuitiū. vbi ſuitiū aliquo tpe preſtitū debeꝶ. i. q. i. q̄ſitū. vbi ſuitiū exactū p. xxx. annoſ in futuꝝ debeꝶ. Itē ꝓbaꝶ vnica rōne: q̄: preſtatio arguit ꝙ eſt p̄ſtitū debitū: vt. ff. de ꝓba. l. cō de idebito. ⁊ de ſolu. c. ſi. ⁊ fortius ꝫ totiēs multiplicata p̄ſtatio oꝫ ꝫ agere: vt i futurū ꝓbeꝶ ⁊ debitū cōcludaꝶ: q̄: multiplicata cā multiplicaꝶ effect᷒. de trāſla. p̄la. c. inꝶ corpalia. ⁊ ꝺ̓ vſupal. ex tuaꝝ. de ꝯſue. c. ſi. de prebē. nō pōt. li. vi. ¶ Glo. ꝫ aſſumit diſputationem ſup eo ꝙ deciditꝶ in tex. an ꝓbata diutina preſtatiōe iūcto tēpore: ꝯcludiꝶ nec̄io obligatio ꝓ tpe futuro: ⁊ ꝙ ꝓducaꝶ: vl̄ cōcludaꝶ: faciunt iura. ꝫ. ꝓ pte affirmatiua. p̄mo allegata. ſcḋo allegaꝶ. l. ſi certis ānis. C. de pactis. vbi preſtatio ex nudo pacto nō pōt ꝓducere obligationē: etiā q᷒ ad ptiū: vt ac/tio ciuilis ꝓducaꝶ. tertio allꝫaꝶ. l. ſi. C. ne vxor ꝓ marito. vbi ſi mulier aliq᷒ tpe ſoluit debita: vir ex illa preſtatiōe nō compelliꝶ in futuꝝ preſtare. q̄rto allꝫaꝶ. l. creditor. C. de vſur. vbi diutina preſtatio vſuraꝝ nō ꝓducit oblꝫonē vſuraꝝ. q̄nto allegaꝶ. ff. de ope. lib. l. opis. vbi preſtatio opaꝝ diutina nō ꝓ/ducit in futuꝝ. ſexto ꝫ ꝓbaꝶ rōe: q̄: diutina p̄ſtatiōe duo occurrūt. ſ. p̄ſtatio ⁊ tp̄s: nā ſi attēdimus p̄ſtationē tm̄: aut tp̄s tm̄: aut vtrūqꝫ mixtū ꝓ cāſi. mā eſt ſterilis ad ptū oblꝫonis: q̄: preſtatio ordinaꝶ ad finē oppoſitiōi oblꝫoni. ſ. ad extima/tionē debiti: nō pōt ꝫ opari iductionē: vt. ff. ꝺ̓ cōdi. inde. l. cū his. ⁊. ff. de vſufru. l. tu ia. tn̄ moueꝶ. xxiij. q. ii. cū renūciaꝶ. de appel. ad nr̄aꝫ. ⁊. c. cū ſpāli. ff. de le. l. fi. ⁊. l. legatum. cum ſimi. de bap. maiores. §. primo. Si autem attēdiꝶ tempus tm̄: tūc adhuc mā eſt ſteriꝶ: q̄: ꝫ mā nō enūeraꝶ in 11᷒ de acti. ⁊ obli. inꝶ mās pturiētes: imo inꝶ nō pturiētes oblꝫonē: vt. l. oblꝫoeꝫ fere. §. i. ff. de acti. ⁊ obli. Si āt attēdimus vtrūqꝫ mixti. l. tēpus ⁊ p̄ſtationē: tūc adhuc mā eſt ſterilis: ⁊ ꝫ nō pōt q̄: duo nup ſcā ſimul iuncta nō poſſunt ſic vniri: vt faciūt vnū cōpoſitū. ff. de excu. tu. l. ſpadonē. §. q iura. ⁊. C. q̄ etate ſe excu. l. i. Pro diſcutienda mā glo. lati᷒ quā ipſa dicat vl̄ ſcribāt docto. eſt aduertendū ꝙ ipſe ⁊ p̄ſtatio q̄druplꝶ pſit i iudicio ꝓduci: q̄n qꝫ in cā oblꝫonis declaratiua: obligatiua: cōfirmatiua: q̄n ꝙ vt cā oblꝫonis declaratiua: q̄n qꝫ vt cā oblꝫonis extinctiua. proſeq̄: ꝫ oīa mēbra q̄b᷒ expeditꝭ ꝫ mā ꝺ̓cre. i ſua mā erit clara ⁊ q̄ſi expedita. Et no. iſtā repetitionē ꝓſeq̄r p res articꝫos. Primo erit vidēdū q̄d iuꝶ. q̄n p̄ſtatio ⁊ tp̄s ꝺ̓du/cunꝶ in iudiciū tanq̄ cāe imediate ius ꝓducētes: aut robo/rātes vel cōfirmātes. Scḋo q̄n ꝓduciꝶ in iudicio vt cā ꝺ̓clarans: ſeu vt cā ꝓbās. Tertio q̄n deduciꝶ in iudiciū: vt cā extiguens ius: vel extinctū ꝺ̓clarās. ¶ Venio ad p̄mū articulū quē ꝓſequor p tria mēbra. Primo q̄ſtuꝫ ad ꝓpoſitū ptiet: q̄: ſunt dare q̄dā iura mere pſonalia actiue ⁊ paſſiue: vt q̄: ꝺ̓bitū dicaꝶ pſone a pſona: ſꝫ q̄n aliq̄ oblꝫone pſonali eſt mihi oblꝫatus: vt. l. i. §. heres. ff. ad trebel. ⁊. C. debere. vel acti. ven. l. i. ⁊. ii. De q᷒ p doc. canoniſtas. de ℞p. c. fi. Quedā ſunt iura mere realia. ſ. q̄ debenꝶ a re rei: vt ſunt ſeruitutes vrbane ⁊ ruſtice. de q̄b᷒ in toto tractatu de ſuitutib᷒. ⁊. C. ⁊. ff. ꝺ̓ in talib᷒ vel ſīſibus res actiue ⁊ paſſiue. Quedā ſunt ad ꝓpoſitū iura mixta q̄ paſſiue diriguntꝶ in rē actiue: vt pſonā vt eſt ius vſufruct᷒: ius eligendi: ius p̄ſētādi: ius iuriſdictiōis exercēde ⁊ ſīſia. ꝫ diuiſio ſufficit ꝓ ꝓpoſito ſubiecte māe: lꝫ q̄ ad ali/os effect᷒ multiplex: ⁊ altero reſpcū decre. ſubdiuiſio: ſꝫ non curo de illis. p̄rio videbim᷒ q̄d ꝺ̓ iure mere pſonali. ſcḋo q̄d de iure mere reali. tertio q̄d de mixto. ¶ Ad p̄mū dic ſi q̄riꝶ nūq̄d diutina p̄ſtatiōe ſeu vſus tāti tp̄is cui᷒ initij memoria non exiſtit. In hoc legiſte obloquuntur: ⁊ maxima ē in/ter eos diſcordia. Ia. de are. vt recitat Cy. in. l. ſi certꝭ annis. in. q. xij. C. de pac. fuit in opinione ꝙ ſi obligatio iduceret ꝓbat: q̄: in realib᷒ iduciꝶ ius: ēt vbi eſt diſcōtinua poſſeſſio: ꝫ ⁊ im pſonalib᷒. l. i. i fi. ff. de aq̄ plu. ar. l. ꝫ iure. §. duct᷒ aq̄. ff. de aq̄ q̄ti. ⁊ eſti. ſcḋo q̄: tm̄ tp̄s tollit dn̄iuꝫ: vt. l. nūq̄ꝫ. §. theſaurus. ff. de acq̄. re. do. ⁊ p ꝯn̄s iducat oblꝫoneꝫ. Sꝫ pe. ibi tꝫ ꝯ. q̄: temp᷒ nō eſt modus ꝓducende oblꝫonis: vt i. l. oblꝫoneꝫ. §. placꝫ: ⁊ q̄: temp᷒ nō numeraꝶ inꝶ modos oblꝫonis ꝓducēde in ti. de acti. ⁊ obli. Iura āt allꝫata p Ia. loquunꝶ i acq̄rendo iure reali: i q̄ mā apta eſt ad tp̄s: vt. l. traditionib᷒. C. de pac. cū ſi. p q̄ḋ cōcludit ꝙ ꝫ libellus nō ꝓcedat de rigore iuꝶ: p eto q̄: p̄ſtatū tāto tpe ⁊c̄. niſi ꝓcedat de q̄dā eq̄tate. Ia. de ra. tꝫ Lau. vt recitat Io. i. q. i. c. nullus. in ꝟbo ex vſu aūt: alle. dictā. l. fi. ⁊ de ꝟb. ſi. abbate. quā opi. tꝫ Bar. p illā. l. in fi. ⁊ p iura allꝫata p Ia. de ra. dic. ff. de vſur. ⁊ vltra ꝫ alle. c. de preſcrip. lib. vi. ⁊ ꝫ dic. ff. de vſur. l. cū de i reꝫ ꝟſo. p̄mā opi. tenet Io. x. q. iij. q̄: cognouim᷒. vbi dicit ꝙ etiā lōgiſſimo tpe nō iduceretꝶ oblꝫatio: ⁊ i hac mā lōgiſſimū tp̄s appellam᷒ cui᷒ initij memoria ⁊c̄. Ideꝫ archi. Cy. dicit ibi ꝙ ſolū tp̄s nō ꝓdit pſonaleꝫ oblꝫoneꝫ: ſi tāto tpe extenuata ē p̄ſtatio ꝙ excedat metas centū annoꝝ. Et ponit inſup gl. no. ꝙ in q̄rta ſuple/ctione: ⁊ recitat ꝙ fuit opi. hug. ꝓ hoc ꝙ ꝫ nō pōt dari p̄ſcriptio ꝓp̄a: cū in pſonalibus nulla datur ſuſpitio poſſeꝶ. ſed cōeꝫ opi. nō daꝶ: niſi q̄dā in ꝓmiſſa poſſeſſio. ff. de peti. here. l. ꝙ ſi in die. ⁊ ſcribiꝶ in. l. ſi certū. dico ꝙ ſic: ꝙ q̄n qꝫ tempus ꝓduciꝶ velut cā imediate producens obligationem: ⁊ dico ꝙ nō eſt potens ad partū: q̄: tempus nō eſt modus: nec mā apta ad ꝓducendū oblꝫoneꝫ. vt dcō. §. i. ⁊ q̄: nō numeraꝶ p cās illas. Nā ꝯ naturā tp̄is eſt ꝓducere: inq̄ꝫto forti᷒ daꝶ cōtinuatio tp̄is: tāto fortius ampliaꝶ nā tp̄is ꝯ obligationem: vel ad eam producendam: ſicut quia natura ignis eſt cale-

facere ꝛ ascẽdere:ꝛ postea tẽdit ad frigiditatẽ:q̃to ẜ forti⁹ ꝛ altioꝛ gradus ignis tẽdit in opoſitũ:qñq₃ tp̃s in iudicio ꝺ ducit nõ imediate creans:ꝛ ꝑducẽs obligationẽ:sed ꝑducens vsuʒ quendã ꝛ ꝯsuetudinẽ:ex qua ꝯsuetudie igit ꝑduci hoc ius ꝛ in futurũ tp̃s ꝯsuetũ:nõ tanq̃ ex ꝑstatione ꝛ tempore imediate inductũ:ꝛ dico q̄ põt peti:ꝛ h̃ sunt vera. Jo. vij.xvij.q.viij.ſuitiũ.ꝛ ꝑcedũt q̃ debẽt: per que dicũt doct. hunc libellũ ꝑcedere:peto tale q̃d ex antiq̃ ꝯsuetudine debitum:vt p₃ de offi.ordi.dilect⁹.Et no.de ṽbo.sig.abbate.Et si dicaṫ ꝯsuetudo allegaṫ:ꝛ ꝓprie dẽ q̃ñ ordinaṫ in finẽ querendi etiã ius vt ꝑuatum:q̃ñ applicaṫ ad mãm:que tp̃e non q̃riṫ:nec ibi põt cadere ꝑscriptio ex defectu req̃sitoꝝ ad ꝑscriptionẽ:ex qua tale ius peti põt.ad h̃.l.hoc iure.§.si ductus aq̃.ff.de aqua quot.ꝛ esti. Aduerte ẜ q̃ñ veniet ad iudiciũ libellans:q: si allegaret tp̃s ad ꝑstationẽ tanq̃ ad mediatã cãm ꝑductiuã obligationis succũberet. Si aũt allẽt cõsuetudinẽ: ꝛ ꝯcludit ex ꝑstatiõe tale ius ꝯsuetudini debitũ: obtinet:sic ꝛ vbi ꝑscripsit si allegaret tp̃s tm̃:ꝛ nõ ꝑscriptionẽ: succũberet:vt.l.di.ea₃. hec sunt vera siue ius cõe resistat siue nõ:siue tm̃ sint incõcessibilia ꝑuilegio:siue nõ:ꝛ h̃ ꝓbãt illa iura.l.j.in fi.ꝛ.l.fi.de aqua plu.ar.ꝛ.l.hoc iure.§.ductus aque.põderant ꝯsuetudinẽ:aut vetustatẽ q̃ hẽtur loco cõstituti:qd̃ est verũ q̃ñ talia iura possunt cadere in ꝑsonã agẽtis alr̃s si illoꝝ iuriũ sunt incapaces absq₃ singulari ꝛ exp̃ssa depositione se.apo.tẽpus cuius nõ est memoria: loco cõstituti nõ h₃ vt si esset ius sp̃uale:ꝛ h̃ non dicit Jo. Jnn.de p̃bẽ.l₃.lib.vi.in glo.sua magna.ṽsi.sed nunq̃ p̃bende.qñq₃ allegatur nõ ad indicendã oblĩone₃ ꝑsonalẽ longũ tp̃s vt cã inductiua obligatiõis:vt.x.vel.xx.annoꝝ.vel etiã.xl. ẜm canoñ. Et glo.hic vẽ distinguere:an talia sint ꝯ ius:ꝛ nõ q̃riṫ tp̃e tali:aut nõ petiṫ vt debitũ ꝯ ius:ꝛ nõ queriṫ tp̃e tali:aut nõ petitur vt debitũ ꝯ ius:sed ẜm ius:ꝛ põt ꝛ q̃ritur tali spatio:alle.de ꝑscrip.si diligẽti.de ꝑscrip.li.vi.Et fuit hec opi. Lau. ꝛ no.x.q.iij.q: cognouimus.nõ ꝑcedit hec distinctio: q: iura que allegat loquunṫ in iuribus:tp̃s nõ est modus obligationis inducẽde:arg.l.obligationũ fere.§.i.ff.de acti. ꝛ obliga.Jo.x.q.iij.q: cognouimus.l₃ q̄ ex tp̃e solo longo nõ q̃raṫ debitũ ꝑsonale:q: tp̃s induciṫ vt cã imediata ꝑductiua obligationis:ꝛ h̃ q: tẽpus nõ est modus. Jdẽ etiã archi.qui recitat hãc fuisse snĩam hugo.q̃ cõcludit q̄ nedũ per.xl. sed nec ꝑ centũ annos tale ius q̃ri põt solo tp̃e.ꝛ hec est cõis opi. legistarũ:dic qñq₃ induciṫ tẽpus ad ptu₃ obligationis ꝛ ciuilis ꝛ nãlis simul:qñq₃ ad ptu₃ ciuilis iam orta nãli: qñq₃ ad ptu₃ nãlis orta ia₃ ciuili. Primo casu h̃ non põt opari tẽpus:q: mã nõ est apta:vt.d.l.obligationũ.§.i. si allegaṫ prestatio cũ tp̃e ad ꝑducendũ oblĩonẽ nãlem tm̃: prestatio illa ꝑcedit.C.de nõ nu.pec.l.cu₃ fidẽ.nã in actione ante biẽniu₃ sub spe future numerationis:ẜm cõem opi.nõ est orta nisi ciuilis:ꝛ tñ si tanq̃ obligatus soluo vsuras vel pte₃ debiti oritur nãlis:vt ibi:q: ex solo possunt ꝯcludi ꝯsensu. ¶ Tertio casu q̃ñ induciṫ ꝑstatio tp̃alis ad partũ ciuilis fauore prestationis:ꝛ vnica prestatiõe induciṫ:vt in auc.sed cũ testatoris.C.ad.l.fal.si legatario ꝑsteṫ:in alijs ciuilr̃ ꝛ nãlr̃ erit obligatus vt deducere nõ possit. Nã ibi ꝓpter volũtatẽ defuncti erat obligat⁹ nãliter:sed deficiebat ciuilis pp falcidia₃ q̃ resecat ipso iure.ff.ad.l.fal.l.si lnea margaritaꝝ. nec ob.ff. ad.l.fal.l.q̄ de bonis.§.i.q: ibi soluit erroꝛe facti: vt ibi dicit glo.ꝯria q̃ induciṫ:q: prestatio ꝛ tẽpus ad partũ ciuilis obligatiõis tm̃ deficiens pp iuris nõ assistẽtiã:nõ fundatã sub fauore prestationis:regulr̃ nõ ꝑduciṫ ex prestatiõe ciuilis obligatio.C.de pac.l.si certis annis. Ad h̃.C.de fun. patri.l.fi.lib.xi.fallit in legato alimẽtoꝝ.ꝛ h̃ ex duplici fauore:vt fauore vltime volũtatis ꝛ fauore alimẽtoꝝ:ꝛ in h̃ exigiṫ cõtinuatio temeraria.C.de fideicõ.l.i. Jdẽ bar.in.d.l.cũ de in rẽ verso.qd̃ esset in dote si foret in cãm dotĭ legatũ in minus sollẽni testõ:q: par debeṫ fauor dotib⁹ sicut alimẽtis.ff.de iure do.l.cũ post.§.gener. Nõ ob.l.cũ de in rem ṽso.ff.de ṽb. sig.que loq̃tur in dote:q: ibi agebaṫ includẽdo in ciuili ꝛ naturali:ꝛ nõ magis exigiṫ temp⁹:vt ibi nõ cõcurrebat fauor vltime volũtatis. Jdem posset dici in relictĭ alicui prelato:vl̃ ecclesie:vel alteri hospitali:q: talia cõiter opanṫ iure: vt p₃ ex no.de re iudi.c.fi.de testa.cũ esses.ꝛ.c.relatũ.ꝛ in talib⁹ non fit extensio cõiter eq̃parans:vt no.de elec.si postq̃.in verbo preuisionem.li.vj. Nec ob.si dicas in talib⁹ relictĭ valet legatũ etiã si nõ sit sollennis volũtas.de testa.cũ esses.ꝛ.c. relatũ.C.de sacro san.ec.q: dico q̄ illa iura loquunṫ q̃ñ minus sollennis de iure ciuili:s₃ sollennis de iure canonico: p̄dc̃ã intelligas etiã q̃ñ nõ h₃ sollennitate₃ canonicã in oĩbus casib⁹: in q̃bus dixi ex prestatione:aut ex tp̃e obligatione₃ induci: q: lex tũc nõ ꝑcedit cõfirmãdo:sed iducendo nõ admitteteṫ ꝓbatio in ꝯtrium:q: nõ adesset obligatio: q: mã ꝛ prestatio nõ tũc stat in vim ꝓbationis ꝓbatiuã:aut presumptiua₃: q̃bus oppositũ ꝓbare ꝓportionaṫ:s₃ inductiue cui ꝓportionaṫ oppositũ ꝓbare:ꝛ sic potest seruari glo.xviij.q. secũda.seruitium. ¶ Uenio ad secundum passu₃ quid in iuribus realibus incorꝑalibus q̃ debenṫ a re rei: vt in ſuitutib⁹ vrbanis ꝛ rusticis:vt q̄ liceat ire per fundũ ꝓpṫ vtilitate₃ vl̃ aquã ducere:ꝛ similia:an vsu cũ tp̃e sint q̃sibilia:vt ibi querunṫ vbi exiganṫ. Doc.dicũt q̄ hñt cã₃ ꝯtinuã:vel q̃si:ꝛ possunt prescribi. Exemplũ in ſuitute aque duct⁹ que circũfluit vt.l.ij.C.de ſui.in ſuitute alterius tollende.ff.de ſui.rusti.ꝑdioꝝ.l.sed ꝛ inter.ꝛ.l.foramen in stillicidio.ꝛ nãliter in q̃libet ſuitute:in q̃ nõ exigaṫ scĩa hoĩs.dicit glo.ff.de ſui.l.ſuitutes.q̄ prescribiṫ spatio cõi.x.vel.xx.annoꝝ.vt in prescrip. rerũ imobiliũ.C.de ſui.l.ij.q: tales ſuitutes ꝑcedũt ad instar corꝑalium:vt ibi:ꝛ de h̃ est casus in.l.fi.C.de lon.temp. prescrip.ꝛ in.l.i.ꝛ.ij.C.de ser.aut h₃ cã₃ discõtinuã: vt est seruitus:vñ ꝛ h̃ ex tp̃e nõ queriṫ:nisi tãto initij memoria existat ꝛc̃.ff.de aq̃ plu.ar.l.fi.ff.de aq̃ quot.ꝛ esti.l.h̃ iuṫ.§.duct⁹ aq̃. Ex his appet q̄ exigiṫ temp⁹ q̄ quãtũ exigiṫ appet. Scd̃o titulus exigiṫ:ꝛ in h̃ est dĩa a prescriptione corꝑaliũ.ff. si ſuitu.ven.l.si q̃s diuturno. Tertio exigiṫ scĩa ei⁹ ꝯ que₃ prescribiṫ:q: q̃si possessio nõ habeṫ:nisi ex pte eius:vt.l.i.ff.de vsufruc.l.quotiens.ff.de ſui.ergo exigiṫ bona fides.l.i.ꝛ.il.C.ꝺ ſui.ꝛ aq̃.declarans h₃ req̃sita.ꝑmo aliq̃d erga tẽp⁹. scd̃o aliquid erga titulũ.tertio aliq̃d erga possessionem.q̃rto aliq̃d erga bonã fidẽ.circa temp⁹ gl.hic vẽ velle q̄ exiganṫ.xl.anni. Jdem archi.xviij.q.ij.ſuitiũ.ꝛ hoc verũ de pace canonica.de prescrip.de q̃rta.de iure ciuili sufficiũt.x.anni.inter ꝑsentes.ꝛ.xx.inter abñtes:nisi adest ꝛ bona fides ꝛ titulus:vl̃ saltem bona fides. Jn malefidei exiguṫ.xxx.sed h̃ nõ procedit de iure canonico in fide prescrip. ꝛ in regl̃a possessor. de regu.iur.lib.vj. ¶ Circa dictũ titulũ est questio.s.q̄ non exigiṫ titulus:hoc vẽ falsu₃:q: res nasciṫ libera.C. de seruit.l.altius.ẜ exigiṫ titulus.de prescrip.c.i.lib.vj.q: resistit ius ꝛ contra eã iur.prescriptio vel ꝑsumptio. So.qñq₃ ius ex toto resistit:ꝛ respcũ potentie q̃rendi ꝛ possidendi:ꝛ non ꝑcedit prescriptio etiã cũ titulo: vt in laico volente ꝑscribere liberũ hoiem.ff.de mortuo infer.l.i.ꝛ in casib⁹ nota.xvi.q.iii. clerici.ꝛ per Bar.de ꝑscrip.si diligenti.vbi dixi. Qñq₃ ius reale resistit potentie q̃rendi casualr̃:tñ permittit ex iure sp̃ali:ꝛ op₃ q̄ assit titulus vt videaṫ:an sumus in illis casibus.x.q.iij.q: cognouimus.ꝛ ibi Jo.ꝛ in ꝑscrip.census.ad hoc.c. nullus.i.q.i.ꝛ sic potest loq̃ h̃.c. Qñq₃ ius nõ resistit potẽtie querendi:nec potentie possidẽdi:sed nõ assistit:restitit tñ institutio possessiõis:nisi aliter iustificeṫ:ꝛ exigiṫ titulus: vt p₃ de ꝑscrip.si diligenti.sic loq̃tur.c.i.de ꝑscrip.li.vj. Nam ibi ius fundat intentionẽ de iure cõi pro:aliq̃s dicat sibi debitũ ius resistit instituẽdo possessionẽ:sed nõ resistit ptãs q̃rendi aliq̃ iure sp̃ali. Qñq₃ ius nõ resistit potẽtie querẽdi de iure cõi:nec potẽtie possidẽdi:nõ tñ assistit ꝑsumendo hoc ius:q: ipsu₃ nõ ꝑsumiṫ nisi ꝓbeṫ: nõ resistit q: ex sola patientia eius cuius agiṫ preiudicio possessio iustificaṫ:ꝛ nõ exigiṫ: vt est dictũ:ꝛ sic loq̃tur.l.si quis diuturno.sup quo multũ laborat Jnno.in.c.si diligẽti.vt ibi dixit.ꝛ de cã pos.cũ ẽt.ꝛ h̃ voluit archi. i.d.c.q: cognouim⁹. ℞r.i.d.l.si q̃s diuturno ꝑscribe/

re ſuitutē dicit in domo vel in fundo nō eſt ꝯ ius ſcriptū: ſed ꝯ illū ꝯ quem pſcribit: cum hoc ſit iure ꝯceſſuz. ff. de aq̄ plu. ar. l. in ſūma. ſecus vbi pſcribit epalia in aliena dioce. q: re/pugnat ius pſcriptū. Sz dicit pdictis obuiat tex. in. d. c. i. de pſcrip. q̄re dicit ꝙ eſt pſcriptio que poſſeſſionē iuſtificat: vt i cenſu. x. q. iij. q: cognouimus. q: pōt etiā exēplificari: vt dicit glo. in. d. c. qñ ex cōceſſione poſſidētis aliqd appet p qḋ ſua poſſeſſio pſumit vſurpata ꝛ iniuſta. ꝛ in termis. c. ſi diligēti. de pſcrip. alr̄s nō credo ꝙ q̄libet pſumptio ſup ꝓprietate ꝓ eo ꝯ quē agit: aggrauet onere ꝓbandi titulū per illā. l. ſi qs diuturno. R° aūt hoꝶ eſt realis: q: poſſeſſio iniuſta nāe vel pſumptiue nō eſt apta ad partū pſcriptionis. l. i. C. de ſer. fugi. inſti. de vſucap. §. item lex. hec aūt poſſeſſio eſt iniuſta: eo ꝙ hꝫ preſumptionē ꝯ ſe: nō parit g̃ effectū pſcriptionis: niſi alio titulo iuſtificet: vñ ꝓpter ſolā poſſeſſionē iuſtitie exigit tex. titulū in. d. c. de preſcrip. lib. vi. Ad h̄ tex. in. l. i. C. de ſui. vbi nō vi clam vel pcario: per ꝙ dico ꝙ ſi qs ꝯ tertiū optinet ſniam in petitorio: alter tertius poſtea poſſidebit: lꝫ ꝯ poſſidentem ſurgat preſumptio: per h̄ nō arbitrat ad ꝓbanduz titulū q̄cq̄d dicat Jo. mo. ꝛ archi. in dicta decre. j. q: dicunt. l. ſi qs diuturno. iuncta. l. altius. C. de ſui. aliter loquit. Sz dubitare poſſet q̄re in corpalibus exigat titulus: ꝛ nō in in/corpalibus. tāgit Cy. in regl̄a poſſeſſor. de reg. iur. lib. vj. ꝛ ponit in. l. i. in fi. ff. de aqua plu. ar. ꝛ Cy. in. l. ij. C. ḋ ſui. in. v. q. ſm eū: q: hic agit de maiori pıudicio in corpalibus: q̄ꝫ in incorpalibus: q: in corpalibus tota res q̄rit: ſed in incorpo/ralibus aliqḋ ius in re: aliquā rōnem aſſignat Pe. in. l. ſui/tutes. ff. de ſerui. quā etiā recitat cy. vbi ſup̄: q: ſuitutes rea/les debent ad qd rei: ſed res nō ꝯherēt ſic titulū: q̄re nō poſſunt incorpalr agit de q̄rendo dñio: ꝙ q̄ritur pe. ꝛ pſone.

Querit pe. ꝛ perſone ꝯbunt: igit alia pōt eſſe rō: q: in icor/poralibus etiā ſufficit putatiuus titulus. Sz in corpalib° nō pōt dari poſſeſſio vel quaſi: niſi detur patiētia aduerſarij ꝛ ꝙ ego nitar quaſi prompte in eo putas rez eſſe meā: ꝛ ſic ex datione quaſi poſſeſſionis ſimul datur titulus putatiu°: ex q̄ apparet ꝙ nō exigit alius titulus: ſed dices ſic ꝛ in corpalibus exigit ꝙ cogitatiōe dñi poſſideat vt ſit bona fides. l. apḋ antiquos. C. de furt. hic nō eſt g̃ bona rō: q: nō ſufficit illud putare gn̄alr: niſi ſubſit aliqua ſpecifica cā putādi. Butriga. dr ꝙ rō eſt ſm eum ꝙ in corpalibus vnū inducit ꝓ ſcribēte vt ſine titulo preſcribat: q: vnū ꝯ vnum inducet: vt in preſcribendo exigat aduerſarij ſcia: ꝛ hec ſcia eſt loco tituli. glo. iij in. c. cum eccl̄ia ſutrina. dicit ꝙ rō eſt: q: in incorpalib° patiētia eſt loco tituli traditionis: dico ꝙ rō glo. iuncta rōne iuris ciuilis eſt vera ꝙ nō exigit alius expſſus ꝯſenſus: qa in his que ſunt modici preiudicij experti ꝙ hꝫ in ſe annexā ſciaꝫ cadit q̄dā cōiectura donationis ꝛ liberalitatis que ſubrogat loco tituli: qḋ nō ꝓcedit in his q̄ ſunt grandis preiudicij i qbus appet vt ꝓcedat preſcriptio: opꝫ patientiam eſſe ꝛ taleſ que iuſtificet poſſeſſionē: ꝛ ꝙ agat de his q̄ ſunt modici preiudicij: hec vera in tpe cōi ſed per tēpus. xl. annoꝶ etiaꝫ ſine titulo in his q̄ ſunt grauis preiudicij preſcribere nō directe ipſum ius q̄ reſiſteret ex actio illius iuris: vt nō eſt caſus in. l. fi. C. de fundo pr̄imo. lib. xi. pp hec dicit Bar. in. l. i. in fi. ff. ḋ aqua plu. ar. ꝛ glo. ꝛ doc. in. l. ij. C. de ſer. ꝛ Bar. in. l. i. §. h̄ interdicto. ff. de itine. actuq̄ꝫ pua. ꝙ in hac preſcriptione incorporaliū aliqd exigit vltra quā incorpalibus: q: cū iſtis ad preſcriptionē exigat quaſi poſſeſſio: illa nō hētur niſi p patientiā: vt. l. q: ff. de vſufruc. ꝛ. l. quotiens. de ſernitu. ꝛ patientia ſupponit ſciaꝫ: vt. l. ii. C. de ſerui. Exigit g̃ ad preſcriptionem ſcia aduerſarii ꝙ nō eſt in corpalibus: q: in his habere poſſet poſſeſſionē etiā te ignorāte: ſꝫ Bar. in. d. l. fi. huic obuiat fortiſſime vna. l. fi. C. de lon. tēpo. pſcrip. ad finē. vbi nō exigit ſcia etiā p illā. l. hoc limitare vı̄ verū pe. vt ſcribit Cy. in. l. ii. C. de ſerui. in. vi. q. in ſuitute formāda: ſed iam formata: nō per. l. i. C. de longi. tempo. preſcrip. ꝛ dicit formata qñ mihi eā aliquis actualr ꝯſtituit queꝫ puto dñꝫ: tūc nō exigit ſcia dñi. Secus ſi ſolo vſu volo eā creare qḋ ſatis puto: dū/tamē ꝯſtituens putet dñs: vt eſt caſus in. l. ſi ego. §. ſi de vſufruc. ff. de publi. lꝫ Bar. dicat in. d. l. fi. ꝙ dr̄ de ſuitute exiēdi ad illud qḋ eſt dcm̄ de tpe: nō ad id qḋ dr̄ de ſcia vl̄ ignorantia: vel vbi loquit in hn̄te verū titulū ꝛ patientiaꝫ a bone fidei poſſeſſore rei: vt eſt caſus in predcā. l. ſi ego. §. de vſu/fructu. nō intelligas ꝙ informata iam ab aliq̄ nō exigat patientia: vt ſi velim preſcribere ſuituteꝫ ꝯſtituā titio: ſic ergo ſi volo acq̄rere ſuituteꝫ alteri errată ꝯ illū cuius eſt ſuitus ꝛ patientia: ſi volo erratā mihi a putatiuo dño q̄ri: ſufficit ſcia illius putatiui dñi. Si g̃ dubitat an iura realia ex tpe q̄rant dicendū eſt ꝙ ſi hꝫ cāꝫ diſcōtinuā exigitur tps cui° initii memoria non exiſtit. ſi hꝫ ꝯtinuā de iure ciuili ſpatio. x. vel. xx. anno. ḋ iure canonico exigit ſpatiū. xl. ſi ius nō repugnat ibi preſcribi poteſt: ſi adeſt titulus vel tal̄ ſcia que iuſtificet poſſeſſioneꝫ ſic ſufficiūt. xl. an. alr̄s exigit tempus tm̄ cuius initij ꝛc̄. Et de hoc appet ſolo pıuilegio pncipis q̄ ſibi lia nō q̄runtur: niſi ſpatio tāti tpis ꝛc̄. vt pꝫ ex no. de v̄bo. ſig. ſup qbuſ/dā. ꝛ. d. c. i. Si q̄rit q̄ exigāt de iure ciuili: exigit bona fides cū quaſi poſſeſſione: ꝛ ꝙ ſciente ꝛ patiēte illo iure vtat vt ꝓcedat: vt ꝓ iure ſuo vti non ſic vi: non clā vl̄ precario: ſed dñi illius iur̄ poſſideat: vt. l. ii. C. de ſui. de iure canonico predi/cta requirunt: ꝛ vltra hoc ſi poſſeſſio hꝫ reſiſtentiā iuris cōis exigit titulus in preſcriptiōe cōi. xl. anno. In aliis preſcriptionib° ꝛ in qb⁹ non extat memoria: nō exigit titulus: vt. d. c. i. ḋ preſcrip. lib. vi. ¶ Nūc videndū qd de q̄ſi poſſeſſione: ꝛ ſi hꝫ cām ꝯtinuā ꝙ ibi eſt dare quaſi poſſeſſioneꝫ. Nō eſt dubiū ꝙ ex illa pſcit: ſꝫ eſt dubiū qd de hn̄te cām diſcōtinuā. pre/dictis obuiat: q: nulla precurrat preſcriptio ſine poſſeſſione. ff. de vſur. l. ſine. In ſuitute aūt diſcōtinua nō pōt dari poſ/ſeſſio: g̃ nō currit preſcriptio. videndū an in talib° ex poſſeſ/ſione currat preſcriptio: ꝛ ſi ex poſſeſſione. ex Butri. dicē qui in hn̄tibus eximiā ꝓcedit preſcriptio. ꝛ ex ciuili ꝛ nāli tenendo ꝙ diuidat in nālem ꝛ ciuilem. de quo in. c. in lr̄is. de reſt. ſpo. vbi dixi. ꝛ Bar. in. l. i. ff. de acq. poſ. cā eſt q: ille vſus cōtiuuus ſuccedit loco poſſeſſionis. Pe. non curat an ex ciuili an ex naturali ꝓcedat: q: dicit tenēdū ꝙ vel ex nāli habente vim ciuilis: vel re ciuili retento aīo quodā interpretato fūdi ꝓpter ꝯtinuū vſuꝫ: ꝛ ſic ille ꝯtinuus vſus ꝛ ꝯtinuatio loco dñi: ꝛ aīo dñi interpretato vtitur: ad limites illius vſus pſcribit: quo vſufruc. deficiente dicit: q: deficit ciuilis ſup illa fūdata: ꝛ hoc de mēte Pe. in. d. l. ſuitutes. ꝛ Bar. in. l. i. ḋ ac/qui. poſ. ꝛ. l. iuſto. §. non mutat. ff. de vſucap. q: ſuitus fūdo debet. ꝛ fund° eſt ille qui preſcribit: vt. l. qui negocia. §. i. ff. de nego. geſ. cuius ōis nō pōt ꝯtinuare: ſꝫ ꝯtinuus vſus nālis ex fundo interpretat dñi fundi: vel fingit dñi: ꝛ hoc ꝯtinuo vſu aīum ꝯtinuare: ꝛ hoc cauſans vſucapioneꝫ ciuilis eſt: videlicet Qḋ aūt q̄ratur fundo: cāus eſt in. l. qui aliena. §. fi. ff. de nego. geſ. in ſuitute hn̄te cām diſcōtinuā ſunt opi. vt dicit Butri. in. d. l. ii. Goffre. tꝫ ꝙ h̄ caſu abſq̄ꝫ aliq̄ poſſeſſione ꝓcedat preſcriptio ꝛ iura q̄ dicūt ꝙ ſine poſſeſſione nō ꝓcedit: intelligeret in cōi preſcriptione que tāti tpis cui° initij ꝛc̄. Dy. tꝫ ꝙ ex ciuili ꝓcedit: vt q̄ꝫdiu ſum in vſu hēo nālem ꝛ teneo ciuilem: ꝛ ſi dicat ex quo ꝯtinuat deberet preſcribi ſpatio communi: q: dat ſaltem ciuilis ꝯtinua. Sed dicit ꝙ hec preſcriptio in corporalibus ꝓcedit ꝯ poſſidentem: vñ q̄ꝫdiu non utor: aduerſarius interrupit ꝓpter h̄ non pre/ſcribere ſpatio cōi: ſed ſpatio tāti tpis. ꝛc̄. Idem bar. in. l. i. §. hoc interdicto. ff. de itine. actuq̄ꝫ pua. ꝛ ibi dicit ꝙ ex poſſeſſione: vl̄ quaſi: ꝓcedit hec preſcriptio: alle. l. ii. C. de ſuitu. ꝛ ſentire uidet ex patientia aduerſarij: cū ſcia hec quaſi poſ/ſeſſio prebeat: non placet hoc: q: interrumpitur: ergo nō cōtinuat: ꝛ ſic in hac opi. eſt ꝯtrietas in ſe: iō credo. Gof. ꝙ nec ex ciuili nec ex nāli q̄rit: q: nō ꝯtinua poſſeſſio in talib° hinc eſt ꝙ in talib° ſuitutibus nō dant interdicta ſpecialia fundata ſup ſolo vſu. ff. de itine. actuq̄ꝫ priua. per totū. ꝛ tūc vſus ille cauſat ꝯſuetudinē q̄rundā: ꝛ ex ꝯſuetudīe q̄rit ius: ꝛ ſi di/cat h̄ nō pōt eſſe ꝯſuetudo: q: illa ordinat i finē q̄rēdi ius ut publicū; ut no. ḋ ꝯſue. c. fi. R°. ꝙ eſt etiā cōſuetudo quando

ius ex solo usu est absq3 cōibus prescriptionibus: ut est hic.
Et h voluit tex.i.l.fi.ð aq̄ plu.ar.ibi.lōgā ꝯsuetudinē: velut
iure interpositā:ꝛ hec fuit intētio Jo.xviij.q.ij.ꝟuitiū. vbi di
cit ꝙ ꝯsuetudie ꝑscripta q̄rit vsus talis iuris.h fuit v̄bu3 hos.
de elec.cumana.de cā pos.cū eccl'ia. Jura ꝯria loquunt in ꝓ
pria ꝑscriptione:ꝛ h exigit possessionē:ꝛ sine cā ꝓcedit ꝑscri
ptio late sumpta: q̄ est poti⁹ ꝯsuetudo vel vsus q̄dam: ꝛ nō
reqrit possessionē:ꝫ vsum:qui l3 īterpellat⁹ creat hūc effectū
ꝯsuetudis:ex qua h dcm̄ de iti.actuq3 p̄ua.pariat ꝑscrip. ad
hoc.l.h iur.§.duct⁹ aque.ff.de aq̄ quot.ꝛ esti.ꝛ fuit h dictu3
Jo.xviij.q.ij.ꝟuitiū.vbi dicit ꝙ ꝯsuetudie ꝑscripta q̄rit vs⁹
talis iuris:idē Hosti.de elec.cumana. vbi in iure eligēdi ꝙ
dicit hēre cām discōtinuā:q̄rit ius nō ex ꝑscriptiōe:sed ꝑscri
bit ꝯsuetudie vbicūq3 rōnabilis est:q3 fauorabit:alle. de cā
pos.cū eccl'ia.ꝛ.c.cū olim.ad h qḋ no.glo.de v̄b.sig.abbate
Nō ob.ꝙ hn̄s vsum discōtinuū:hēat q̄si possessionē: vt.l.j.
hoc interdicto.ff.de iti.actuq3 p̄ua.vbi glo.in v̄bo interposi
tā.que incipit qd ꝓdest. vbi si expellit qs vi3:vi repellere l3.
Itē ꝙ rōne talis vsus releuat ab onere ꝓbandi:vt ibi nota.
Itē q3 interim gaudet p̄uilegio vt lite pendē.. Ad p̄mum
rn̄debo q̄diu est in vsu:est in q̄si possessione: sed cum deficit
vsus:deficit ꝛ interrumpit:ꝛ q3 illa possessio aīo non retinet
cū nō sibi:sed fundo debeat:nec aīus fundi illā pōt retinere:
q3 aīum nō h3:vt dixit tex.in.l.ꝟuitutes.nisi quatenus nāt cū
illa ꝯtineat:ꝫ ad ꝑscriptionē exigit ꝯtinua.S3 si dicat sicut
q̄si possessio ñ ꝯtinua:nō ꝓduc hūc effectū:ita nec vsus discō
tinuus.Ro.de nā possessionis est:ꝙ sit ꝯtinua:ꝫ nō de natu
ra vsus q3 caret hitu:ꝛ ille hitus impꝰssus ꝯtinuus. Ad ꝟm
fateor ꝙ ex h vsu creat qdā status sicut in ꝑsonalib⁹:qui ali
qd opat in releuādo ab onere ꝓbādi.Itē vt ibi dicit gl.nō
semp h est verū ꝙ examinabo infra. Ad tertiū ꝙ hn̄ creat
q3 status est qdā q̄si possessio:nō iuris ꝫ illius vsus:in q̄ sta
tu defendit per illa interdicta:ꝛ h3 remediū vt lit.pendē. ꝙ
no.q3 si daret q̄si possessio daret vtile interdictū vti posside
tis.sic in ceteris ꝟuitutib⁹: vt.l.pe.ff.de ꝟui.ꝛ sic illi tituli essēt
supflui:qḋ p3 q3 per totū illū titulū pōderat solus vsus. ꝛ h
apte t3 bar. Nō ob.l.ij.C.de ꝟui.q3 illā intelligo:sic illa3 in
telligit glo.in ꝟuitute hn̄te cām ꝯtinuā:ꝛ sic d3 ītelligi qḋ p3
q3 ibi dic ꝙ ꝑstabit ad exēplū re3 imobiliū: q̄ ꝑscriptio nō
poss3 hēre locū.s.xx.vl.x.an. vbi hn̄t cā3 discōtinuā: ꝓ hoc
credo ꝙ i hac ꝑscrip. cū ad ipsa3 nō exigat possessio ꝫ sol⁹
vsus:nō vi clam: ꝫ p̄cario ꝙ sufficit etiā si nō det scia vel pa
tientia aduersarij:dūtamē vtat vt iure ꝓp̄o:l3 Bart.sentiat
ꝯtrium in.d.l.j.§.h interdicto.Ad.l.ij.quā alle.ꝛ ad alia iu
ra p3 rn̄sum ꝑ ia3 dcā. Uel forte exigit scia ꝛ ad vetandum
clādestinitate3 vsus q alꝰs nō ꝑficeret ad ꝑscriptionē: vt no.
Jun.de cā pos.cū eccl'ia.ꝛ h plus placet.Si aūt vis cogno
scere an ꝛ q̄n ius dicat hēre cām ꝯtinuā vel discōtinuā:in cu
ius vsu nō exigit fcm̄ hois ꝛ ꝟuitus nim ix:h nō pōt nisi hēre
cā3 discōtinuā:q3 homo ꝯtinue ire nō pōt.ff.de ꝟui.rusti.pre
dio.l.foramē.ð q̄ per doc.ibi.in.d.l.i.ꝛ.ij.C.de ꝟui.ꝛ ꝑ bar.
in.l.i.ff.de aq̄ plu.ar. iō dicit ꝙ ꝟuit⁹ aq̄ ductus:pōt eē conti
nua ꝛ discōtinua:si aq̄ ex se currat.discōtinua aūt si in trahen
do aquā exigit fcm̄ hois. ¶ Circa tertiū reqsitū.s.bona3 fi
dē an exigat p̄mo:scdo ꝓbet: ¶ Ad p̄mū vbi dixi talia iu
ra q̄ri spatio cōi.x.vel.xx.an.exigit bona fides: q3 ad instar
corpaliū ꝓcedāt tales ꝑscriptiōes:vt.l.ij.C.de ꝟui.ad h.d.
l.i.vbi exigit ꝙ nō vi cla3 vel p̄cario possideat:forti⁹ h ꝓce
dunt de iure cōi: per regla3 possessor.de reg.iur.li.vj.in pre
scrip.xxv.annoꝝ.ꝛ in ꝑscrip.tāti tpis cuius nō eēt memoria.
Cy.in.l.ij.C.de ꝟui.in.viij.q.t3 ꝙ exigat bona fides de iure
ciuili:alle.l.sicut.C.de ꝑscrip.xxx.an.gl.in.d.l.i. indistincte
exigit bonā fidē:q3 nō pōt dare possessionē in incorpalibus
nisi vtēs vtat: vt pro iure suo ꝛ iure suo vti se credat: vt.l.fi.ff.
quēadmodū ꝟui.amit.opi.Cy.pt esse vera de iure ciuili:qa
possum vti prout iure meo:l3 nō putet ius esse meū: vt notan
ter dicit Inno.in.c.cū eccl'ia.de cā pos.ð iure canonico aliḋ
esse vr per.c.fi.de ꝑscrip.ꝛ ꝑ regla3 possessor.de reg .iur.li.
vj. Quō aūt ꝓbet:dic ꝙ q̄n q3 possessor allt bonā fidē pro
bādo titulū: vt in corpalib⁹.glo.iij.§.sic itaq3.insti.de actio.
ꝛ glo.C.de lon.tēpo.ꝑscrip.l.pe.tex.in.l.fundū.C.de rei vē.
ꝛ q3 nemo ꝑdo dici pōt q̄ p̄ciu3 numerat.ff.de reg.iu.l. nēo.
de ꝑscrip.xxx.vel.xl.anno.l.si qs.sic intellige glo.ꝛ q̄ scrip
si de ꝑscrip.si diligēti.vñ ꝑscriptio in qb⁹ titulus exigit suffi
ceret titulū ꝓbare ꝛ bonā fidē allegare. Aduerte tñ ꝙ sis
cautus q3 dixi ꝙ d3 allegare:q3 nō sufficeret ꝓbare titulū nō
allegata bona fide:q3 h ius ꝓbat bonā fidē:ꝛ si opet in pro
bādo:nō operet in deducēdo:ꝛ si nō esset deducta nō suffi
ceret.ad h qḋ scribit Bar.in.l.cū qd.ff.si certū pe. ꝛ in.d.l.
cū de in re3 verso.ad h qḋ no. vt lite nō conte.accedēs. In ꝑ
scriptionib⁹ aūt in qbus titulus nō exigit ꝛ vbi nō ꝓbat.ff.ð
itine.actuq3 p̄ua.l.i.§.hoc iterdicto.dicit ꝙ bona fides non
p̄sumit:q3 ad instar corpaliū prescribit in incorpalibus.l.ii.
.C.de ꝟui.ꝛ in corpalib⁹ opat sola possessio:vel q̄si in corpa
libus presumit bona fides:ḡ ꝛ in corpalibus ex sola posses
sione.Cy.in.l.i.C.de ꝟui.in.iiij.q.hec oia examiat.t3 glo. qa
ꝯ possessionē ꝛ q̄si ius cōe resistit ex eo:q3 q̄lib3 res nascit li
bera.l.altius.C.de ꝟuitu.dicens ḡ ꝟuum cū ius ꝯ eu3 presu
mat ꝓbet:q3 si credit ꝟuam errauit:ꝛ in iure si credidit libe
ram hūit malā fidē:ꝛ sic vr ꝙ prescriptionē impedit.C.ð vsu
cap.l.nunq̄.nō ob.motiua Dy.q3 ꝓbato titulo ius posses
sionē nō resistit:ꝛ mala fides nō presumit nō sic:nō ꝓbato ti
tulo. Nec ob.ꝙ ad instar corporaliū ꝛc.q3 illud est verū q̄n
in corpalibus dant comites reqsitis:nō sic presumit in icor
poralibus:sic in corpalibus:ex ꝓbatione nāli ius assistit in
corporalib⁹:in incorporalibus resistit titu.nō ꝓbato. Inno.
opi.Cy.ꝛ glo.seqtur Bart.in.d.§.hoc iterdicto. allegat.l.
j.§.sed si iur.ff.de aqua quot.ꝛ esti.nō ob . ꝙ iur.ꝟuitus ꝛ ꝙ
est vsus:ꝛ pro iure suo hēat probare q3 per hoc inducit bo
na fides: q3 duplr pōt qs vti vt pro iure suo . Uno mō quo
ad actū:sed nō quo ad opi.vt q3 tanq̄ pro iure suo vtitur : l3
nō addat.ꝛ l3 nō sufficiat quo ad querendā possessionē vel
vsum:ex quo det interdictū:non sufficit quo ad danda3 bo
nam fidē vt prescribere possit:ita dicit Inno.de cā pos. cum
ecclesia.ꝛ Bar.in dicto.§.hoc interdicto.Si aūt ꝓbat ꝙ ē
vsus vt pro iure suo credens hoc ius sibi cōpetere: ꝛ hoc suf
ficit quo ad cognitionem possessione3 ꝛ prescriptione3: ꝛ q⁰
ad interdicta.Q̄ si q3 cōstat ꝙ est vsus vt ꝓ iure suo credens
hoc ius sibi cōpetere:ꝛ hoc sufficit.nec ꝯstat an ꝙ credēs re3
suā esse vel ius:an credens ꝙ nō sit sua:ꝛ sic est dubiū de aīo
ꝛ tunc presumptiōe iuris q̄ repugnat ei ꝛ ipse presumit scire
iura.cōcluditur ꝙ putat hāc rem liberā.ꝛ ꝙ in iure alterius
qs nō pōt vti iure tali vt pro suo:vñ op3 ꝙ aliqd ꝓbet:ꝑ qḋ
ꝯcludatur eius rō:sed dices l3 bona fides nō presumat: ꝓpt
resistentiam:tñ diutina possessio d3 presumere bonā fidē al
legatā:sicut ꝛ presumit titulū.ff.de vsur.l.cū de in rem verso
R⁰.ꝙ titulus presumit ex patientia ꝓpter prescriptiōe3 nō
iactationem tāti tpis:sed dare bonā fidem nō pendet ex pre
sumptione. Item bona fides exigit ex ipso p̄ncipio:ꝛ tēpus
ipsum datur solū in fine:ꝛ sic nō sufficeret cum exigat a p̄n
cipio vsq3 ad fine3 cōtinuatā.credo tñ ꝙ si sit possessor tanti
tpis cuius initij ꝛc.ꝙ iusta presumat possessio.ad hoc quod
no.archi.in.c.ij.lib.vi.ꝛ Inno.de resti.in inte.c.ij . vbi dicūt
longā possessionem presumi iustā.ad hoc qḋ no.de presum.
illud.nec ob.de prescrip.c.i.lib.vi.qui exigit bonā fide3: qa
exigi bonā fidem:intelligit vere vl ꝑsumptiue.Et hoc ibi t3
archi.in v̄bo bona fides:imo plus credo ꝙ de iure canoni
co eo ꝙ longo tempore stetit in possessione:si allegat bonā
fidem illa presumunt quātūcunq3 possessio sit contra ius: ꝛ
ꝙ dicatur longum tempus relinquetur arbitrio iudicantis.
ꝛ hoc dicit Inn.in.c.ij.de resti.in inte.in gl . per monachos.
alꝰs incipit mirum uidetur iuxta fi.v̄si.item non licet . archi.
in dicto.c.dicit ꝙ potest intelligi de.xl.an.ꝛ nota in dcō .c.i.
ꝛ.xxxiiij.q.ij.si v̄go accedat.qḋ scribit Hosti.de ꝑsump.il
lud.tenendū tñ p̄mā opi.glo.dat multos intellectus ꝛ mo
dos ꝓbādi hāc credulitatē vel bonā fidē. Primo ꝙ ꝓbat

iprameto vel eius cõſcie ſtať ſine iurameto ſuo: ita dicit gl. ⁊ glo. inſti. ð actio. §. alie. ð excep. paſtoraľ. de ſenté. excom. ſi vero. Et no. eo. ti. ſi nobis. de homic. ſignificaſti. de elec. vt circa. li. vj. cũ ſi. ⁊ fuit dcm̃ Jo. xvi. q. iij. dilectio. ⁊ hoc placꝫ.

¶ Scðo dicit gl. in. d. §. ħ iterdicto. ꝙ hác credulitaté ⁊ bonam fidé ꝓbauit: ꝓbando per teſtes: ⁊ viderũt ꝯſtitutá ſuitute a tali qui reputabať dñs fundi: vel ꝙ hec ſuitꝰ fuit legata titio: ⁊ veriſimilr̃ hic reputabať ille titius: ħ nõ placet: qꝛ artareť ad ꝓbádũ titulũ verũ: aut putatiuũ qð nõ eſt neceꝫ in talibꝰ ſuitutibꝰ: vt dixit Ja. de are. q̃ dat vnũ aliũ modum ꝓbádi: vt dixit Cy. qꝛ dꝫ ꝓbare ꝙ auctor ſuus vel alius fide dignus dixerat ſibi ꝙ ſuitus debebať: ⁊ ſicut ꝓbare nõ é docere titulũ: ſed erroré facti ꝓbabilé ⁊ ſic q̃ſi reprobať. Bar. dať aliũ modũ ꝓbádi: vt qꝛ de ħ erat fama p ꝯtctũ ꝙ hec ſuitus debebať: vt. l. iij. C. de ꝓba. at qui nã. §. ibi. cũ glo. de reſcrip. cũ ꝯtingat. de ele. ex. mi. illud. qꝛ illa ibi agiť de iformatione cõſcie: dico vnius vel fama credédũ. ad ħ ꝙ no. cõpo: de elec. c. i. lib. vj. ⁊ glo. de elec. cõſtitutioné. in cle. in v̇ſi. fiat fides. Dat bar. aliũ modũ: vt ſi forte in fundo tuo ad meũ erát veſtigia meatus vel itineris: vel alia aliq̃ veriſiľia: ex quibus potuit mouere ad credédũ ſuitute. ad hoc ꝙ no. Inno. de reſti. in inte. c. ij. in glo. per monachos. aľs incipit ſed ſi mirum. vbi dicit ꝙ nõ p̃ſumiť bona fides: niſi oñdat titulũ vel ꝓbabilibus rõibꝰ q̃ſierit poſſeſſioné: ⁊ hec ſufficiát de ſcðo.

¶ Uenio ad tertiũ p̃ncipale ꝙ in iuribꝰ mixtis vt qꝛ debétur a re pſone. Exẽplũ in ſuitute vſus ⁊ ſuitꝰ vſufructꝰ ⁊ ſimilibus: ⁊ in iſtis vidédũ dari tpe ⁊ quáto: ſcðo exigiť vt p̃ſcribanť. tex. vř velle ꝙ tali tpe nõ q̃raťť: vt. l. iuſto. §. nemo mutat. ff. de vſucap. tex. vř in ꝯ̃rium in. l. fi. C. de lõgi. tépo. p̃ſcrip. Glo. dicit in. d. §. nemo mutat. ꝙ p̃ſcribiť ſed exigitur tm̃ tp̃s cuiꝰ initij mẽoria nõ exiſtat: ⁊ ꝓ eo fac ꝙ p̃ſtatio fructus nõ hꝫ cám cõtinuá: cũ in eo pcipiédo ſcm̃ hoĩs exigať: vt qꝛ pſone debeť: vt. l. i. ff. de vſufruc. no. de pigno. c. fi. pe. ⁊ cy. in. l. corruptioné. C. de vſufruc. tꝫ ꝯ̃. ⁊ Bart. idé alle. ꝓ caſu. l. ſi ego. §. i. ff. de publi. qꝛ ſi datur publiciana vſucapiť. ⁊ eo. ti. l. cũ q. iſti. de actio. §. alie. nõ ob. l. iuſte. §. nõ mutat. qꝛ nõ vſucapiť triẽnio: ſed hñ ſpatio. x. vel. xx. annoꝝ. qꝛ computať inter imobiles: vel nõ p̃ſcribiť ad p̃ſcriptioné in ꝓp̃etate: vt ex v̇a poſſeſſiõe ꝓp̃etatꝭ ſi patiẽte vſufructuario: ⁊ qꝛ nõ poſſidet vt vſufructuariꝰ q̃ſi vſufructꝰ eſt formalis nõ caſualis in ꝓp̃etate ꝯ̃ctus. nõ ob. ꝙ nõ hꝫ cám ꝯtinuá: qꝛ illa diſtinctio nõ hꝫ cám cõtinuá vel diſcõtinuá: ꝓcedit in ſeruitute reali q̃ debeť a re rei: ⁊ res aĩum nõ hñs: nõ põt ꝯtinuare poſſeſſioné aĩo: niſi ꝯtinuat ét actu ⁊ viſus nãlis exercitio: ſꝫ vbi debeť a re pſone: qꝛ pſona hꝫ aĩum: q̃rit ⁊ nãleꝫ ⁊ ciuilé: qua queſita: lꝫ nõ ſit in cõtinuo exercitio retinet illá aĩo ⁊ cõtinuat. Et tũc diſcõtinuatio nãlis vſus nihil opať: ſicut dicimus in corpalibꝰ. ad ħ. l. iij. §. vñ. ⁊ §. ptinet. ff. de vi ⁊ vi ar. Ad ſm̃ q̃ exiganť. dic ꝙ exigiť q̃ſi poſſeſſio q̃ hétur ex patientia aduerſarij: vt. l. ij. ff. de vſufruc. ⁊ p ħ appet ꝙ etiá in vſufructu exigiť ſcia illius ꝯ̃ qué p̃ſcribiť: vt dixi. ſ. in ſuitute ꝙ credo in formádo: nõ in formato p illũ qui putať dñs: qꝛ ſuffič illius patiẽtia. ff. de publi. l. ſi ego. §. i. ⁊ l. fi. C. de lon. temp. p̃ſcrip. In tpe aũt de iure ciuili ſufficit ad inſtar corpalium ⁊ mobiliũ. x. vel. xx. annoꝝ: vt. d. l. fi. ⁊ l. corruptioné. C. de vſufruc. ⁊ l. ſicut. C. de ſuitu. de iure cãonico ſtádũ. c. i. ð p̃ſcrip. lib. vj. ⁊ ſi nõ reſiſtit ius ita nõ ſufficiát vel abſqꝫ titulo: alias exigať titulus: aut tátũ tp̃s cuius initij ⁊c. Nunq̇d aũt exigatur titulus bona fide de iure ciuili in p̃ſcrip. x. vel. xx. annoꝝ ſicut in p̃ſcrip. xxx. vel. xl. annoꝝ non: vt. l. ſicuti. C. de p̃ſcrip. xxx. vel. xl. anno. Et an tũc p̃ſumať bona fides ſtati patebit: qꝛ vbi adeſt titulus p̃ſumiť: aľs nõ. de iure át canonico ſemper exigiť ꝙ ꝓbeť vere vel p̃ſumptiue. Nunq̇d aũt exigať titulus. Cy. in. l. ij. dicit ꝙ ſic: qꝛ agiť digne in p̃iudicio rei. ſ. vſufructꝰ q eſt ps dñij: ſm̃ eũ. aduerte in vſufruc. tꝫ ꝯ̃. ⁊ bar. idé alle. ꝓ caſu. l. ſi ego. §. i. ff. de publi. qꝛ ſi datur publiciana vſucapiť. ⁊ eo. ti. l. qui. inſti. de actio. §. alie. non ob. l. iuſto. §. nõ mutat. qꝛ nõ vſucapiť triẽnio: ſꝫ hñ ſpatio. x. vel. xx. anno. qꝛ cõputať inter imobiles: vel nõ p̃ſcribiť ad p̃ſcriptioné in ꝓp̃etatis nõ patiẽte vſufructuario: illud puto in vſufructu: ſed nõ vſu vel alio iure leui nõ ğuis p̃iudicij: an aũt exigatur titulus pendet ex rõnibus ſupra tactis. Si teneas ꝙ rõ ſit in realibus: qꝛ res nõ poſſint hére titulũ: qꝛ nõ cẽſibiles vbi debeť indiſtincte: exigeť titulus. Si teneas rõneꝫ q̃ cõis eſt ꝙ nõ exigať titulus ꝓp leuitaté p̃iudicii diſtinguemus quantitaté p̃iudicii. Si eſt graue ⁊ valde p̃iudiciale: exigiť titulus. ⁊ ħ dicũt legiſte: ſed de iure canonico in aliis iuribꝰ ab vſufructu ſtaremus diſtinctioni. c. i. de p̃ſcrip. lib. vj. vt poſſidẽti nõ obuiaret ius: tũc nõ exigereť titulus: ſꝫ ſufficeret bona fides: ⁊ etiá exigerenť. xl. anni: vt ibi: ⁊ tũc adhuc p̃ſumeré boná fidé in dubio: ex quo ius nõ reſiſtit: ⁊ ſic põt ſaluari glo. de preſcrip. ſi diligẽti. qꝛ in dubio preſumiť ignorátia: ex quo nõ adeſt preſumptio in oppoſitũ: vt. l. veriꝰ. ff. de ꝓba. ⁊ ceſſant rõnes: de quibus ſupra. Si aũt obuiaret ⁊ tũc ex pari ſolo: ex quo datur q̃ſi poſſeſſio: verificať poſſeſſio: nõ exigiť titulus in his que ſunt leuis preiudicij: ſed in his q̃ ſunt grauis ſic. Si aũt nõ verificať poſſeſſio: tũc exigiť titulus: ħ patet. de cá poſ. cum etiá. que ꝓbať preſumiť bona fides: ⁊ exigiť tm̃ tépus cuius initij ⁊c. Et forte qꝛ illa antiq̃ poſſeſſio ĩ dubio preſumiť iuſta. ad ħ de preſum. illud. no. etiá qð. ſ. dixi. ⁊ ꝙ. i. q. i. nullus. per Jo. ſupplet enim ħ defectũ tituli: vt ð dcõ. c. i. ergo eius ſupplet defectũ tituli: vt per hoc releuetur ab onere ꝓbandi boná fidem: ⁊ poſſeſſionis iniuſtitiá. Ex predictis plura inferunť. Primo q̇d ſi ecclia ꝯ̃ ecclíam dicat cenſuꝫ debitũ: an ħ ius ſit preſcriptibile ⁊ quáto tpe: circa qð opꝫ diſcuti: an ſit hoc reale: an pſonale: an mixtũ: qð ſit pſonale vř per hác decre. que dicit ꝙ nõ eſt queſibile: ſicut nec alia iura pſonalia. ad hoc qð no. ð elec. querela. iũcto quod ſcribit Cy. in. l. certis. annis. C. de pac. cõtra. ꝙ a pte ðtерminat cy. ibi. ⁊ Jo. an. hic ꝙ ħ ius ſit reale mere. ad ħ qꝛ obligatio cẽſus ꝓut cõiter videtur debita a re rei: qꝛ ab ecclia eccleſie: ⁊ ſi hoc tñ hꝫ cám diſcõtinuá exigetur ſemp vſus táti temporis cuius initii ⁊c. Et ſm̃ hoc exigereť titulus: niſi q̃ſi debereť ꝯ̃ ius cõe. dico ꝙ q̃ſiqꝫ preſtatio cẽſus debeť pſone p̃lati: ita ꝙ plus reſpicit pſonam ⁊ titulũ q̃ ecclíam: ⁊ dico ꝙ poſſit dici hoc ius pſonale: ⁊ dicédũ vř in hoc ꝙ in iure mere pſonali: uel ſaltem eſſet mixtũ: aut hec obligatio cẽſus reſpicit dignitaté ⁊ debenť dignitati: ⁊ tũc hic certo reſpcũ põt dici realis ꝓut capimus realé: eo qꝛ cũ perſona nõ finiť ſicut de inſti. cũ ueniſſent. de offi. dele. cám. ſed ꝓut capimus realem nõ ut ꝑpetuá: ſed a re rei debitũ: dico ꝙ lꝫ debetur vere poſſet dici realis: qꝛ a re rei debeť: tñ qꝛ ecclia ſemp perſoná repñtat ⁊ in ipſa repñtať prelatus. de teſta. c. relatũ. ⁊ c. requiſiti. de v̇bo. ſigni. cũ clerici. de reſcrip. eaꝫ te. dico ꝙ de illa vt de iure a re perſone debito: qꝛ debeť pſone aĩate repñtate: ⁊ ſic poſſeſſio nõ põt cõtinuari ſicut dř in vſufruc. quo cáu poſſit preſcribi ſpatio cõi. xl. annoꝝ. ⁊ puto ꝙ dato ꝙ ius nõ reſiſteret: nõ poſſet preſcribi abſqꝫ titu. qꝛ agitur de q̃rédo iure ex quo ſurgit tráſlatio dñii: vt pecunie vel rei in q̃ preſtatur cenſus: niſi ſpatio cuius memoria ⁊c. de preſcrip. c. i. lib. vi. ⁊ dicit Jo. xx. q. iii. qꝛ cognouimꝰ. ad fi. vbi dicit ꝙ ſufficeret tunc dicere quia peto qꝛ ſcripſi: niſi eſſet preſumptio contra eum: quod intelligo vt dixi: niſi eſſet cẽſus oĩno leuis: vt vnius denarii vel alterius rei modice. Et hoc appet q̇d iure decimarũ alterius prochiani ad preiudiciũ tm̃ prochiani non acqritur ex tépore ſolo: qꝛ nullũ tépus eſt cauſa obligatiõis perſonalis: vt dicit Jo. i. q. i. nullus. hoc prout agitur ad perſonales: prout ad reales idem: qꝛ cum agitur de acquiſitiõe rei in qua preſtatur decima: etiam quo ad dominium rei nõ eſt locus preindicii: ideo titulum exigo. ff. de vſuca. l. cenſus ⁊ hoc tene quicquid ſentiat Jo. and. in. c. i. de preſcrip. li. vi. in glo. magna. ad fi. Saluo niſi eſſet leuiſſima decima vt in cenſu. Si autem intenditur queri ius decimarum ad preiudiciũ ecclíe cui debeť: tũc ſi in terra prochie ſunt decime ð quibꝰ attédiť nõ prochia eius ꝯ̃ qué p̃ſcribiť ſpatio. xl. an. etiá abſqꝫ titu. dũ mõ adſit bona fides: vt no. glo. in dcõ. c. primo.

de prescrip.lib.vi. qꝛ lʒ agenti resistat ius: nõ fundat intẽtio-
nẽ eius ꝯ quem ꝑscribit: si dices ex quo ius huic resistit pos
sessio est iniusta: ex ꝑscriptiõe ergo res est inprescriptibilis abs/
que titu. si dicat lʒ possessio sit iniusta: nõ quo ad scribẽtẽ vel
eum ꝯ quẽ ꝑscribit: sed quo ad tertiũ in cuius est ꝑrochia:
et sic põt opponi de iure tertij: qñ in totũ est exclusum inten/
tione agentis: vt pʒ ex notatis in.l.si seruus.q̄spiã.C.de serui.fu
gi.et no.in.l.si res.ff.so.ma.et tangit.ff.de Rꝑ.mandatũ.per
doc.tene opi.gl.qꝛ hic intendit ꝑscribere decimas nõ par/
rochiales quibus resistit ius: sed decimas spãles et alteri iure
spãli q̄sitas cui nõ resistat ius: et si dicat hic agit de graui ꝑ/
iudicio qđ solo ꝑuilegio et nõ de iure cõi tenet: lʒ ꝑdat: et ita
soluat glo. Si aũt intẽdit q̄rere decimas reales vel ꝑsona/
les in ꝑrochia rectoris cui debentur de iure cõmuni: ad pre-
iudiciũ eius exigit titulus ꝑꝑ resistentiã iuris et quãto tpe.re
mittit cuius initij memoria.etc̃.vt.d.c.j. Ex his appet qđ de
iurisdictione: an possit quis illã ꝑscribere in subditũ alterius:
qꝛ per oĩa idẽ ꝙ in decimis: qꝛ hoc est ius in reʒ debitã ꝑsone:
et sic hʒ ꝯtinuationẽ possessionis aĩo: lʒ in fcõ non sit ꝯtinuuʒ:
qꝛ fctũ hoĩs in iurisdictionẽ exigit ex tertio. Ex his infert
qđ in his que sunt meri imperij: an sint ꝑscriptibilia per infe
riorẽ: hanc q̄õnem tãgit glo.in auc̃.de defen.ciui.§. ex villa.
que apte dicit ꝙ de ꝯsuetudĩe põt hoc q̄ri. vbi glo.in ṽbo iu
risdictione.idẽ glo.de lon.tẽpo.ꝑscrip.l.in glo.que incipit.
hic soluit Guil.ciuẽ.ff.de iuris.om.iu.l.imꝑium.hoc latissi
me examiat: et alle.pro et ꝯ.finaľr cõcludit ꝙ sit ꝑscriptibile:
lʒ exigat spatiũ tanti tpis cuius initij.etc̃. Primũ ꝓbat quia
ꝑuilegio inferiori ꝑpetuo ꝯcessibilia sunt ꝑscriptibilia.de aq̄
plu.ar.l.ꝙ ꝑncipaľr.ff.de flu.l.quo minus.de aq̄ quot.et esti.
l.j.§.ductus aque.C.noua vec.insti.nõ posse.l.iiij.ff.de poli.
l.imꝑatores.sʒ hec sũt ꝯcessibilia: ergo vt pʒ i li.feu. quis sit dux vel co
mes.§.i.ꝑ hoc.l.i.C.de mã.li.xj.et.C.de diũ.offi.l.libros.li.xij.
et ibi gl. Scđo qꝛ ꝯsensus ciuitatis: cuius aucte suꝑioris pt hoc
facere.in auc̃.de defen.ciuita.§.interim.C.e.l.si.ergo et ex ta
cito.C.de iuris.om.iudi.l.ꝑuatoꝝ.nõ obstãte.l.i.C.de curio.
et sta.lib.xij.et.l.i.C.de arca. ex hoc que ꝓbãt ꝙ nõ pt quis cõ
suetudĩe q̄rere vt hẽat carceres ꝑ quas leges Ja.de are.re-
uuit ꝯ: qꝛ vt dicit Guil.ibi.loquit de volũtatibus ꝯsuetudĩe q̄
rere ius carceris nõ hñtes territoriũ: quo casu in ꝑscriptibi
le est tale ius: hic intelligit de hñtibus territoriũ: nõ ob.l.cõpe
rit.C.de ꝑscrip.xxx.annoꝝ.qꝛ ibi loqtur in imꝑialibus q̄ nõ
ꝯtendunt: et si fiat nõ valet nisi tpe.hãc opi.tʒ Cy.in.l.i.C.de
eman.libe.qꝛ lex et ꝯsuetudo.etc. Et lex dat imꝑiũ.l.i.ff.de of
fi.eius cui man.est iuris.ergo qꝛ ꝯsuetudo similis ꝑuilegio.C.de
epi.et cle.l.q̄sq̄s.de iudi.nouit.de ꝑuileg.accedẽtibus.ff.de
aq̄ quot.et esti.l.hoc iur.§.ductus aque.igit si priuilegium
põt et ꝯsuetudo: pro hoc exꝑsse.de ṽb.signi.in q̄busdã. vbi
solo ꝑuilegio ꝑuilegia ꝯcessibilia cõsuetudĩe q̄runt.ad hoc
qꝛ castrũ est ꝑscriptibile.C.de fundo limit.l.ij.lib.xij. ergo
et sua appendẽtia. sʒ imperiũ ad illud nõ ob.l.ius emphiteo
cuʒ. de fun.pat.lib.xi.ff.de mortuo.infe.l.longa.et def.l.ha-
bemus.vbi.j.cõcessibilia nõ q̄runt cõsuetudĩe vel ꝑscriptio-
ne cõi: sed est dubiũ de cõi. Scđo quãtũ tps exigat. Pe.di
cit ꝙ sufficit cõe tps sicut alia ꝯsuetudo inducit: ita et ista.ff.
de le.l.de quibus.qꝛ ꝙ põt populus põt cõsuetudo: vt ibi Cy.
remanet qđ exigat cõsuetudo tãti tpis cuius initij memoria
nõ existat: alle.l.si.vbi est casus.ff.de aq̄ plu.arcẽ.et per dcm̃
.c.ꝙ q̄busdã.cũ glo.j.op.alr Guil.d.l.viros.et de diuer.of
fi.C.de eman.lib.l.i.et si.lʒ opi.ꝙ tãtum tps exigat cuius ini
tij memoria nõ existat: per no.in.d.l.seruitutes.qꝛ liber actus
hʒ cãm discõtinuã: et hoc vbi agit sindicus de q̄rendo mero
imꝑio: qꝛ hoc acq̄rere tangit ius primũ: alrs tangã.l.i.§.du-
ctus aque.ff.de aq̄ quot.et esti.l.imꝑatores.de publi.ff.de vsu
ris et tẽpo.ꝑscrip.l.quicũq̄. Añq̄ agit de iꝑio q̄sito extẽ
dendo et sufficit longũ tps: vt.d.l.viros.et.l.si.C.de emãc.li.
ꝓm Guil.de cu. Jo.an.tãgit post Hosti.in.c.cũ cõtingat. et
de foro cõpe.et vĩ: cõtẽtus sola recitatione. Cy.et bart.in.l.i.i
fi.de aq̄ plu.ar.tenẽt ꝙ nõ sit ꝑscriptibile absq̄ patiẽtia im

peratoris.qꝛ aliter nõ põt dari possessio absq̄ scia et patien
tia eius: et nõ est q̄sibile ꝑscriptiõe alit: per q̄ dicit ꝙ ciuita-
tes italie q̄ nõ hũerũt in prin.patiẽtiã nõ potuerũt ꝑscribere
aliqđ: tãgit.C.de sen.in.l.cunctos ꝑpłos.et tenere vr ꝙ ea q̄
sunt meri imperij sũt ꝑscriptibilia et q̄sibilia ꝯsuetudĩe: qꝛ an
tiqua ꝯsuetudo hʒ vim ꝯstituti priuilegij: vt.l.i.§.ductus aq̄
.l.i.in fi.ff.de aq̄ plu.ar.et alle.glo.in dca auc̃.de foro cõpe.§.
in fi.magne glo.vñ vr dicẽdũ ꝙ si sumat imꝑiũ ꝓ his q̄ sũt
res data in priuilegiũ ꝑcipi in signũ: videlʒ dñij et ꝑtãtes q̄
soli ꝯueniũt imꝑatori: vel ordini papali: talia nõ sunt q̄sibi/
lia: vt.C.de ꝑscrip.xxx annoꝝ.l.comperit.et sic dʒ itelligi In
no.de postu.pla.bone.ij. Quedã sunt imꝑij: qꝛ reſuata prin
cipi cõit: ad aliũ tñ trãsibilia.de ꝯsue.de offi.leg.ꝙ trãslatio-
nẽ: sʒ tñ hoc ꝯcurrit ꝙ hẽant cãʒ a ꝑcipe: alrs nõ: ex q̄ sunt reſ
uata: vt no. Jnn.de fi.instru.cũ pe.tabellio. Si sumat imꝑiuʒ
magis late ꝓ his q̄ exercẽt nobili officio iudicis ꝑcipaliter
ad publicã vtilitatẽ: aduertẽdũ ꝙ q̄dã sũt ordini oĩno anne
xa: et talia nõ sũt ꝯsuetudĩe q̄sibilia: vt ẽ casus de ꝑuil.acceden
tibus.et no.de offi.archi.cũ satis.et nõ sunt annexa ordini: tũc q̄
runt tpe: q̄ñtuʒ aũt tps et qđ exigit: dico ꝙ si agit de iã q̄sito
imperio extẽdẽdo: sufficit cõe tps.s.sʒ canonẽ spatiũ.xl.an.
vbi agit de priuilegio ecclesiastice dignitatis: sʒ leges spatium
.x.vel.xx.vt dicit Guil. Si de imperio originali q̄rẽdo: vel
ẽt extẽdẽdo in ꝑsonã cui de iure cõi nõ cõpetit: tũc si hʒ titu-
lũ: adhuc acq̄rit cõi tpe: sic põt itelligi opi.pe.adde de insti.
cũ venissent.in certo ꝙ notant doct.de offi.archi.c.si.si nõ hʒ
titulũ et hʒ patiẽtiã prin.de q̄ ꝯstat: est dubiũ qđ: qꝛ hic insti-
ficat possessio: nec agit de graui ꝑiudicio: vñ nõ sufficit cõe
tps cũ hic actus nõ hẽat ꝯtinuã possessionẽ: qꝛ debet ꝑsone: sʒ
melius credo tenẽdũ ꝙ sit q̄sibile solo tpe cuius memoria.etc.
vt hic: spãle hẽat id qđ est solo ꝑuilegio princi.cõcessibile: ꝑ
tex.et glo.in.d.c.sup q̄busdã.qđ placʒ. Si aũt nõ hʒ patiẽtiã
ꝑcipis et hoc ꝯstat: dico ꝙ ꝯsuetudo non pt dare imperiũ: sic
loquit Bar.ꝙ si dicimus ꝙ hoc ius q̄rit possessione: hic pos
sessionẽ non hʒ. Sʒ hic visus est clãdestinus: vñ sicut non ꝑ in-
terdictũ.ff.de iti.actuq̄ priua.l.i.§.i. Jta nec ꝑ ꝑscriptiones
aut ꝯsuetudis effectũ si est dubiũ de patiẽtia: tñ credo ꝙ hic
tãti tpis vsus cuius initij.etc.creet ꝯsuetudinẽ: ex qua creat hoc
ius et tanta possessio: ex q̄ nõ ꝯstat de opposito: siue tãtus vsus
iustus ꝑsumit per ꝑscripta: an aũt sufficit patientia regis vel
baronis hñtis merũ imperiũ: tãgit Bar.in.l.non soluit.i.d.
.l.i.in fi.ff.de aq̄ plu.ar.satis puto ꝙ illius solius patiẽtia nõ
iustificet possessionẽ: qꝛ hoc ius a se abdicare: et in aliũ trans
ferre non pt.ff.de offi.ꝑsi.l.illicitas.de dona.ad aplice.vnde
non ꝑscribẽt vt dcm̃ est supra ex patientia vera vel presum-
ptiua ꝑcipis tpe.de quo dcm̃ est: per hoc apparet qđ de pe/
dagio: an hoc sit prescriptibile ꝑ inferiorẽ: cũ pedagia inter
ponant per solũ ꝑcipẽ: vt.l.i.et si.C.noua vec.insti.nõ posse.
ff.de ṽbo.signi.sup q̄busdã. Cy.tãgit in.d.l.j. et loquor de
pedagio exigẽte ab extrinsecis: qꝛ de illo ꝙ colligitur inter
ciues tñ: ciues possunt iterũ ex suo ꝯsensu imponere illud. cõ
cludit Cy.ꝙ prescribi et q̄ri possit: qꝛ exẽptio a pedagio est
prescriptibilis: ergo et eq̄uo acq̄sitio.de publi.l.imꝑatores.ideʒ
rescripserũt.ff.de pollici.ad hoc gl.et tex.in.d.l.sup q̄busdã.
ad hoc.d.l.si.vbi vetusta ꝯsuetudo et priuilegiũ ꝑcipis eq
parant.ad hoc.l.iur.§.ductus aque.ff.de aqua quot.et esti.
l.q̄squis.C.de epi.et cle.vbi priuilegiũ et ꝯsuetudo equipan
tur.facit de iudi.nouit.de foro.compe.cũ cõtingat.xviij.q.
ij.seruitiũ.non ob.l.si.ꝑalle.qꝛ duo vĩ exigere copulatiue:
vetustã cõsuetudinẽ et priuilegiũ ꝑcipis.ibi copulatiua ex-
ponit in alternatiuã.ff.de ṽbo.sig.sepe.vr hʒ auctẽ ꝑcipa-
lex: eo ꝙ hʒ ꝯsuetudinẽ: hoc tʒ Dy.in.d.l.si publicanus.licʒ
glo.exigat vtrũq̄ ff.de ṽbo.sig.l.minus. Bar.in.d.l.si pu-
blicanus.tʒ ꝙ vectigal ꝙ nulli competit inferiori actualiter:
querit quis tanti tpis spatio: cuius initij non est memoria: si vult
ꝑscribere vectigal alteri q̄situm: et iaʒ formatũ in aliqueʒ ꝑ
ꝑncipẽ: vt regi vel baroni: tũc dic̃ ꝙ põt ꝑscribẽ miori tpe hi
is distictiõe: an velit prescribẽ cũ titulo vel sine: aliter se declarat,

Dicit tñ q̄ ꝑ casu exigit̃ scia ⁊ patiẽtia pncipis. Scdo exigi tur scia ⁊ patiẽtia illius regis vel baronis: p qḋ dic̃ q̄ ciuita tes italie nõ ꝓscripserũt aliqḋ ius pedagij exigẽdi cũ princi pes nõ hũerũt patiẽtiã: ⁊ sic nõ hũerũt possessionẽ: nec ẽt ꝓui dentiã q̄ nõ sint: puto si agit̃ de ꝓscribẽdo vectigali iam for mato: puto q̄ cõi tpe q̄rat̃ ẽt tit̄ hita patiẽtia iferioris: q2 ex eius patiẽtia iustificat̃ possessio ⁊ agit̃ de leui ꝑiudicio: na3 leuis ꝑiudicij reputo ꝑdere ↄpetẽtia. De iure spãli tñ si agi tur de q̄rendo eo: vt si h3 titulũ a pncipe: satis puto sufficere cõe tp̄s sine titu. q2 h nõ est cõpatibile iurĩ de iure spãli: si cõ stat de nõ patiẽtia aut ↄsuetudie: q2 talis vsus clãdestin̄ est: arg. l. i. §. i. ff. de iti. actuq3 ꝑua. S3 si nõ ↄstat de ei̅ impatiẽ tia pp ↄtinuatõe3 tãti tp̄is. s. cui̅ initij nõ sit memoria: credo q̄ q̄rat̃: q2 iuste tãto tpe ꝓsumit̃ vsus: ⁊ h est vitas: ⁊ si dicat̃ ex quo nõ ↄstat de patiẽtia: hic nõ h3 possessionẽ: ⁊ sic nõ põt q̄rere: dico id ꝓcedere q̄n fundaret acq̄sitiõem ex ꝓscrip. s3 si fundat ex vsu nõ exigo illã patiẽtiã: q2 ex vsu illo interest: sicut ⁊ lex hec facere possi3: vt. d. l. i. in fi. ff. de aq̄ plu. arcẽ. ⁊. l. h iure. §. ductus aque. ⁊ h sufficiãt. Ex his appet qd in q̄ren do iuris eligẽdi: ⁊ si agit̃ q̄ri rõne ꝑsone nõ ẽ q̄sibile. d elec. ↄstitutus. ⁊ no. eo. ti. scriptĩ. Si sub rõne dignitatis dubitat Inn. in duob̄ locis. de elec. cumana. ⁊ de ꝓscrip. cũ q̄rta. q2 talis vsus nõ h3 cã3 ↄtinuã cũ exigat̃ act̄ ꝑsone. finalr̃ ↄclu dit q̄ q̄rat̃ cõi tpe aptitudie: ⁊ põt eligi si casus dat̃ sicut ha bere cã3 ↄtinuã: q2 aptũ ẽ q̄tidie colligere aquã si cadat: vt .l. foramen. ff. de ſui. vrb. ꝑdio. nõ plac3 pe. in. l. ſuitutes. ff. d ſui. q2 in actu elec. hois exigit̃ q̄ nõ põt q̄tidie vitu interesse: ⁊ sic necessario op3 q̄ hẽat cã3 discõtinuã. Idẽ cy. in. l. ij. C. de ſui. iõ hosti. in. c. cumana. dicit q̄ ius eligẽdi scripta ꝓsũ ptiõe nõ est prescriptibile: quia q̄si possessio nõ est continua: s3 ex vsu ⁊ ↄsuetudie: q2 ex vsu tali creat̃ q̄dã ↄsuetudo ordi nans intẽtionẽ publicã: rñdeo q̄ satĩ hic finis est publicus: q2 ordinat̃ ad q̄rendũ ius p qḋ ꝓuidet̃ eccl'ie. ⁊ sic publicus est: nõ placet h q2 ius ꝓut residet in dignitate: est priuati iurĩ eligẽdi: l3 ꝓut residet in capl'o dicat̃ publicũ: scribit Inn. d cõsue. cũ dilect̄. possit tñ saluari si h vsus eẽt tãti tp̄is cuius initij. ⁊c. q2 talis vsus ⁊ cõsuetudo lata q̄ ꝓprie nõ est ꝓscrip tio querit iura talia etia3 data discõtinuitate: ⁊ subrogat̃ lo co ↄstituti: vt dixit tex. in. d. l. in fi. ⁊ sic possit intelligi. c. cum etiã. de cã pos. S3 est dubiũ an sit q̄sibile cõi tpe. repugnat. q2 qḋ dr̃ de iuribus discõtinuis: ꝓcedit q̄n debent̃ a re rei: q2 cũ res nõ h3 aĩu3: nõ põt ↄtinuare possessionẽ nisi p eundem vsu3 discõtinuitas vsus interpellit possessionẽ: s3 vbi debet̃ dignitati ꝑsonã repñtanti: tũc si ꝑsona h3 aĩu3 in ↄstituenda possessione ⁊ retinẽdi semel quesita: nõ eget cõtinuitate facti extrinseci: vt dicit pe. ⁊ cy. in locis ꝑalle. ⁊ sunt v̄ba bar. in. l. iusto. §. nõ mutat. ff. de vsucap. repugnat scdo. c. i. li. vj. q2 qḋ de extra collegiũ querat: ius repugnat cõe. In ↄtrium est de cã pos. cũ eccl'ia. vbi appet q̄ est ꝓscriptibile cõi tpe nõ cauil lãdo tex. ⁊ obmissis solutionib̄ friuolis: aliq̄ dicũt q̄. c. cu3 eccl'ia permittit a ↄtrio prescribi ↄsuetudie: ⁊ intelligũt tãti tp̄is cuius initij. ⁊c. h nõ patit̃ tex. ibi. q̄ facit mẽtionẽ de pre scriptiõe ⁊ possessione: alij dicũt q̄ ꝓscribere vt intersit: nõ ẽ ex toto ↄ ius: ⁊ sic est prescriptibile ↄ ius: s3 ex toto ageret ꝓ scribẽtes abdicare: alij moderni dicũt q̄ intersit ꝓscriptibi le: l3 sit ↄ ius: q2 est modici ꝑiudicij: iõ cõi tpe ꝓscribit̃ absq3 titulo: vt. l. si qs diuturno. ff. d ſui. ven. c. i. intelligit̃ q̄ sũt gra uis ꝑiudicij: ⁊ audio q̄ sic soluit dñs pe. de ancha. q̄ni actu legit sextũ in bononia: h nõ placet q2 leuitas ꝑiudicij dr̃ s3 le ges: q̄n nec dñiu3 nec pars dñij querit̃: ⁊ sm h leuis decima posset ꝓscribi absq3 titu. ⁊ ẽt leuis census: qḋ est ↄ illã dcre. que etiã loquit̃ idistīcte. Preterea cã pp quã nõ ꝓcedit ꝓ scriptio absq3 titu. est q̄ possessio hñs iuris resistẽtiã est vt ꝓ sumit̃ iniusta: nisi titulo aliq̄ tolleret̃: vñ nõ est potens ad ptẽ prescriptiõis: q2 sola iusta possessio est que parit. ⁊. i. l. si quis diuturno. iõ ꝓcedit q2 iusta est possessio: nõ est iusta pp iurĩ resistẽtiã: vbi nõ det̃ effect̄ ꝓscriptiõis absq3 titu. q̄ iustifi cet: pone. n. q̄ ep̄s in alia dioce. vellet nudũ ius visitãdi abs

que ꝓcuratiõe vel iurisdictiõe exercende: absq3 aliq̄ cõmo do q̄rere: nõ eẽ3 h magni ꝑiudicij ep̄i: ⁊ nõ credo q̄ negare tur h titulũ exigi: quapropt̃ nõ ꝓcedit h solutio. Audio q̄ nouit̃ do. fran. de zaba. de padua repetẽdo bonoñ. soluit q̄ in. c. cũ eccl'ia. ꝓcedit cõis prescriptio absq3 titu. q2 agit̃ de iure q̄rendo: cui̅ trãslatio nõ pendet a patiẽte: nisi aliter disco periet rõe3: nõ hñ tãgit medullã: q2 tex. in. c. i. ꝑõderat resistẽ tiã iuris ꝑsũptiõe: p h q̄ patiat̃ ⁊ pati possit nõ tollit̃ iuris resistentia ⁊ p̄sũptio exigit̃: ḡ solutio nõ est scã. Sequeret̃ ex h q̄ si mulier pateret̃ virũ tenere bona ei̅ loco dotĩ q̄ ex h acq̄rẽt ex ti̅ dotis longo tpe: ⁊ q̄ titul̄ etiã p̄sumeret̃ qḋ est ↄ id qḋ disputat bar. in illa q̄õne mulier hñs magnũ pri moniũ. de q̄ dicã. Preterea a patientia canonicoꝝ nõ pẽ det ius eligendi extrinsece de collegio creare ad preiudiciu3 eccl'ie: l3. n. possint pticipare exercitiũ eligendi. d elec. cũ vin tonieñ. nõ tñ possũt trãsferre ptãte3 iurĩ eligẽdi seu ꝓprieta tẽ: ex regla q2 ex h alienat̃ ius eccl'ie vel ↄ eccl'ia3 ius acq̄rit̃ ad preiudiciũ successoris. vide h est vitas: in his que sũt gra uis preiudicij nõ ꝓcedit prescriptio absq3 ti̅ resistat vel non me iustificet: vel nõ alit̃ possessio: in his que sunt leuis preiu dicij ꝓcedit prescriptio cõis absq3 titu. dũtamẽ det̃ h q̄ pos sessio sit iusta: ⁊ iustificet̃ ↄ ꝓsũptõe3: aut resistẽtiã iurĩ: q2 il la ẽ cã q̄re exigat̃ titul̄: capl'3 ḡ cũ eccl'ia ꝓcedit: q2 agit̃ de i teressendo electioni vbi modicũ preiudiciũ: ⁊ q2 ex pari iusti ficat̃ possessio cũ pendeat possessionẽ iustificare a ꝑsona pa tiente: ⁊ ꝓ h casus in. d. l. si qs diuturno. ff. si ſui. ven. h est qḋ voluit dicere glo. in. d. c. ⁊ cũ eccl'ia. in istis corpalib̄ itellige leuis preiudicij: patiẽtia est loco tituli. i. supplet vices tituli i instituẽda possessiõe q̄si iustificata ꝓcedit prescriptio absq3 alio titu. ⁊ intellige q̄n patiẽtia est in tali iure: q2 pati opetur q2 ius trãsferre pẽdet a ptãte patiẽtis: ⁊ hec ẽ vitas: ↄcludo ḡ totũ: si agit qs q̄ret̃ totũ ius eligẽdi abdicãdo a corpe ha bẽte ptãtẽ eligendi: nõ põt absq3 titu. vel tãto tpe cui̅ initij. ⁊c. q2 talis possessio ex tpe iustificat̃ q̄ nõ pt ex titu. iustifica ri: vt. d. c. i. q2 h nõ est leuis preiudicij in totu3 absorbere ius cõpetẽs de iure cõi: ⁊ q2 in totũ trãsferre nõ põt: nõ pendet a ptãte eoꝝ: ⁊ q2 notorie resistẽs absorb3 oẽs possessionẽ iusti tia3 ⁊ presumptionẽ ꝓ iustitia: ⁊ si ageret̃ queri ius eligendi ab alio de iure spãli vel ↄsuetudie q̄sitũ: puto q̄ ꝓscribi pos sit cõi tpe absq3 titu. q2 ex toto nõ resistit ius: ⁊ q2 nõ reputat̃ grauis ꝑiudicij abdicare qḋ cõpetit de iure spãli. Ad h qḋ no. glo. in simili. in. d. c. i. Si agit̃ q̄ri solũ ius iteressendi. ali q̄ dicũt q̄ ꝓcedit descriptio: q2 h nõ est totũ ↄ ius. in. d. c. cũ etiã. s3 per h nõ reijcit̃ capl'm pmũ: ꝓut dr̃ q̄ presumptio ob stãs simil'r ipedit prescriptionẽ cõe3 absq3 titu. q2 h negare nõ põt presũptionẽ obstare: ꝓcedit ḡ dcm̃ illoꝝ q̄ prescribi tur cõi tpe absq3 aliq̄ titu. q2 nõ põt hẽre possessionẽ absq3 patientia canonicoꝝ: ex solo pati canonicoꝝ iustificat̃ posses sio: q2 ab eoꝝ pendet ptãte ius eligendi pticiparẽ. de elec. cũ vintoñ. vñ eo q̄ ꝓbet patientiã ostẽdit iustitie ⁊ possessionis: ⁊ possidendi modũ a iure pmissu3: ⁊ tollit̃ ois presumptio ↄ possessiõe3. ad h. d. l. si qs diuturno. Quedã. n. sunt in q̄bus ius cõe ꝓsumit ↄ possidẽte3: ⁊ possessione3 oĩu3 respcũ iusti ficat d iure cõi: ita q̄ illã nõ amittat: nisi aliq̄ iure spãli nõ pẽ denti a ptãte ei̅ ↄ quẽ prescribit̃: ⁊ huic nõ prescribit̃ cõi tpe absq3 illo titu. spãli: vt dictis iurib̄. Quedã sunt in q̄b̄ lex resistit ⁊ possessionẽ iustificat: ⁊ ex aliq̄ casu etiã de iure cõi pmittit: ⁊ tũc si ꝓbet̃ casus ille: ꝓcedit presumptio: q2 iusta ẽ possessio: ⁊ si det̃ ille casus exigit̃ exp̄ssus titul̄: q2 nõ pẽdet iustificare a nuda patiẽtia ei̅ ↄ que3 prescribit̃: exigit̃ ḡ q̄ il le titul̄ ꝓbet̃: vt in censu h. Si alio titu. cãus pmissus detur ex solo pati: nõ exigit̃ ali̅ titul̄. Quedã sunt in q̄b̄ ius pos sessionis cã nõ resistit nec eã iustificat: sed solũ nõ presumit: vt in ſuitutib̄ in q̄b̄ res ꝓsumit̃ libera: ⁊ titul̄ nõ presumit̃. Si tñ detur possessio ius nõ resistit aliter possessioni: an iusti ficat: ⁊ tũc an i talib̄ ꝓcedit ius ꝓscriptiõis absq3 ti̅: ⁊ h ẽ ꝓ bus in. l. si qs diuturno. Quedã sũt i q̄b̄ ius cõe possidẽti re sistit ⁊ iustificat possessionem simpliciter: vel cõtra illa3 pre

ſumit:ſi tñ detur patientia eius ꝯ quem ex ſola patiẽtia poſ-ſeſſio iuſtificaſ abſqꝫ alio titulo:⁊ tũc in talib⁹ preſcribitur abſqꝫ titulo vt hic:⁊ ſi q̃riſ q̃re plus in titu. patientie iuſtifi-cat poſſeſſionẽ ꝯ ius:dico qꝛ ſimus in his q̃ ſunt leuis ꝓiudi-cij:⁊ qꝛ per patientiã nõ preiudicaſ eccl̃ie:ſed ſolis canoni-cis:⁊ qꝛ reperiſ a iure ꝑmiſſa h̄ participatio iuris eligendi. Sꝫ aduertẽdũ res ꝙ cõi tp̃e nõ ꝓ̃ſcribaſ:lꝫ enim participa-re ius eligẽdi tp̃ale pẽdet a ptãte canonici:non põt partici-pare ꝑpetuo ad ꝓiudicium ſucceſſoris vel dignitatis:ꝫ ta-lis patiẽtia nullũ prebet titulũ:nec illud trãſferre aut ꝓ̃ſcri-bere pendet a patientia canonicoꝝ:vel etiã perpetuo ptici-pare:ſed patiẽtia eoꝝ ſufficit ad tp̃alem poſſeſſionẽ iuſtifi-candã:⁊ qꝛ poſtea ꝑpetuũ ius creaſ:ſed dices cũ ius eligẽ-di hẽat interualla tam modica:qũo preſcribiſ cõi tp̃e.C.de ſui.l.ſi.ff.quẽadmoduꝫ ſui.amit.l.ſi ꝯſtituta:hoc tꝫ Inno. ⁊ in decimis ⁊ in iure eligẽdi.in.d.c.in quarta. ⁊ laborat ad ſoluendũ pluſq̃ꝫ oportear:obmiſſo qđ ibi dicit:qꝛ nihil bo-ni ponit:põt dici ꝙ iura ꝓ̃dcã loquunſ qñ interuallum ẽ cer-tum:hic qñ incertum:qꝛ põt cras ep̃s mori. Sꝫ quo ad de-cimas hoc nõ eſſet bonũ ſoluere:dic ꝫ ꝙ illa iura loquuntur qñ agiſ de ꝓ̃ſcriptione libertatis:que fundaſ ſup negligen-tia eius ꝯ quem ꝓ̃ſcribiſ:hic qñ agiſ de ꝓ̃ſcribẽdo iuri quo fundaſ ꝓ̃ſcriptio ſup quaſi poſſeſſione:vel vſu perſone đbi-to iure:q⁹ caſu nõ ſemꝑ poſſeſſio ꝯtinuaſ:nec interuallũ ali-quid ꝯcludit exercitij ad defectũ ꝯtinuationis ſup qua fun-daſ ꝓ̃ſcriptio:ſed hñ interuallũ diminuit negligentiã cũ exi-giſ ſuppletio in tp̃e:vbi aũt ius eſt reale debitus a re:rei in-teruallũ dareſ exercitij:illud tñ ꝯcluderet ad cãm ꝓ̃ſcriben-di:⁊ ſic tunc defectus suppleſ in ampliatione tp̃is:qꝛ exigiſ tñ tp̃s cuius ꝓ̃ncipij nõ exiſtat memoria. Et hoc inferſ ad illud qđ ponit By.in.l.j.ff.de aqua plu.ar.quãto tp̃e ordi-narius exercẽs iuriſdictionẽ in eccleſia exempta acqrit ius iuriſdictionis:nihil boni dicit. Hic ſi eſt exempta:ita ꝙ pa-pe ſubiecta:ad preiudiciũ pape nõ poſſit ꝓ̃ſcribi niſi ſpatio centũ annoꝝ.de arbi.cum tp̃e.de ꝓ̃ſcrip.ſi diligẽti. Si eſſet exempta ita ꝙ ſubiecta inferiori pape:puta archiep̃o:quod eſt poſſibile ſꝫ no.I.e.cũ venerabiſ.de dona.paſtoraſ.tũc qa hoc ius eſt ꝑſonale in re poſſet ꝓ̃ſcribi cõi tẽpore abſqꝫ ali-quo titulo:⁊ ꝓpter iuris cõcurſuꝫ ꝓ̃ſumeſ bona fides. ad h̄ ꝙ ꝓ̃ſcribit Inno.de offi.dele.c.cõquerẽte. Nõ ob.ꝙ nõ ha-beat cãm cõtinuã:qꝛ eſt ius ꝑſone debitũ.ad hoc de ꝑuil.ac-cedentib⁹.⁊.c.ſe de terra.⁊ hec ſufficiãt de ꝓ̃ ꝓ̃ncipali arti-culo.an ex diutina ꝓ̃ſtatione:an vſu imediate queraſ aliqđ ius. ¶ Ad ſm ꝓ̃ncipale:qñ allegaſ in iudicio vſus vel tp̃a-lis ꝓ̃ſtatio:vt cã đclaratiua aut ꝓbatiua iuris allegati:vt qꝛ allegaſ vſus vel iurꝫ ꝓ̃ſtatio.dic ꝙ qñqꝫ allegaſ vſus abſqꝫ tp̃e.qñqꝫ vſus ⁊ tp̃s:ſi allegaſ ad ꝓbationẽ iuris ꝑſonaſ.i. obligatiõis perſonalis:⁊ nõ ꝓ̃ſumiſ.ff.de vſur.l.cuꝫ de in rẽ verſo.C.de vſur.l.ſi creditor.qꝛ per talem vſuꝫ nõ queritur aliqua poſſeſſio ꝓpria in perſonalibus:ſꝫ quedã in ꝓprijſſi-ma:hoc eſt ſtatus qdam que ſola nõ eſt ſufficiens ad releuã-dum ab onere ꝓbandi:niſi longo tẽpore ſit ꝯtinuata: qñqꝫ allegaſ vſus ad ꝓbationẽ iuris realis:⁊ tũc ſi talis vſus non creat q̃ſi poſſeſſionẽ:qꝛ nõ crediſ patiẽtia aduerſarij:⁊ talis vt vitioſus nõ releuat ab onere ꝓbandi:nec aliqđ ꝓbat qđ ꝓ̃ſumit:arg.C.de ꝓba.l.vis eius.⁊ qđ no Inno.de ſer. non ordi.c.j. Si aũt talis vſus nõ ꝓducit q̃ſi poſſeſſionẽ:nõ ex defectu patientie aduerſarij:ſed nã rei:qꝛ eſt diſcõtinuus:⁊ tunc hñ releuat qñqꝫ:vt no.glo.in.l.j.ff.de iti.actuqꝫ ꝓ̃ua. ſi aũt eſt talis vſus ex quo creaſ q̃ſi poſſeſſio:⁊ tũc ſi tali poſ-ſeſſioni vel vſui reſiſtit ius cõe:vel hꝫ ꝓ̃ſumptionẽꝫ ꝯ ſe:nec aliq̃ ti⁹ ſpãli iuuaſ:⁊ nihil releuat:qꝛ taſ poſſeſſio vel vſus in-iuſt⁹ ꝓ̃ſumiſ. Itẽ ſi nõ ꝓ̃ſumereſ reſiſtẽtia iurꝫ q̃ fundat itẽ-tiõeꝫ ptis adũ ſe:ẽ maioris potẽtie i releuãdo ab onere ꝓbã-di.de cã poſ.cũ eccleſia.ꝙ talis ſit iuſta nõ releuet:pꝫ per.l. vis eius.ff.de libe.cã.⁊ no.in.l.ſicuti.§. ſed ſi q̃raſ.ff.đ ſerui. ven.de offi.ordi.lib.vj.de reſti.ſpo. ad decimas.el.j. de pre-ſcrip.c.i.lib.vj.glo.de ꝓcur.ex inſinuatione.đ poſtu. ꝓ̃lato.

hone.xviij.q.ij.ſuitiũ.i.q.i.nullus.C.di.c. cõtra morẽ.xl.di-ſtin.c.frequẽs. Inno.de elec.ꝯſtitutus.de reſti.in inte.c.ij.đ ſui.nõ ordi.c.i.Cy.in.l.ij.ſi plures. Bar.in.l.i.§.hoc inter-dicto.ff.de iti.actuqꝫ priua. Excipit vnũ caſum.cy.in.d.l.ij. vt in ſuitute hoĩs in qua releuor ab onere ꝓbandi:eo ꝙ ſuꝫ in q̃ſi poſſeſſiõe ſuitutis.ff.de ꝓba.l.circa eũ. ⁊ aſſignat cãꝫ qꝛ ex toto nõ eſt ꝓ̃ſumptio ꝯ poſſidentẽ cũ homini:aliq na-ſcunſ ſui.inſti.de iure perſona.in prin.⁊.§.i. Itẽ dicunt doc. ꝙ qñ poſſeſſio eſt ꝯ notoriũ:qꝛ illa nõ releuat:vt no. Io. an. de priui.cum ꝑſona.in v̾bo ordinatoꝝ.in nouella.hec vera ſunt:niſi poſſeſſio ſit antiq̃ſſima:vt.d.c.i. de ꝓ̃ſcrip. lib.vj.⁊ no. Inno.in.d.c.ij.de reſti.in inte.in glo. ꝙ per monachos. ⁊ ſentit archi.in.d.c.j. Qñqꝫ quaſi poſſeſſioni aliq̃ termi-no innuaſ vel quaſi opinione:⁊ tũc dato ꝙ nõ ꝯſtat oĩno đ iuſtitia tituli:poſſeſſio iuſta ꝓ̃ſumiſ ⁊ releuat ab onere ꝓbã-di:niſi euidẽter pateat de iniuſtitia titu.de priui. cũ perſone. ⁊ no.doc.de his que ſi.a ꝓ̃la.cum apl̃ica.⁊ eſt dcñ gl.de in-ſti.cum veniſſent. Qñqꝫ vſus cõſonat vni ⁊ releuat ab one-re ꝓbandi.de cã poſ.cuꝫ eccl̃ia.de fide inſtru.iter dilectos. Qñqꝫ poſſeſſio vel vſus nõ ẽ ꝯ ius cõe vel ꝓ:⁊ releuat.ff. de ꝓba.l.circa.in oĩbus aũt caſibus in q̃bus dixi poſſeſſionẽ vel vſu releuare. Si queritur in quo ⁊ qñ:dic qñqꝫ dedu-citur poſſeſſio ad iuſtificationẽ poſſeſſionis nõ determiate ad acqrendũ ſpãlem titulũ:⁊ in dubio ꝓ̃ſumiſ iuſta in oĩb⁹ caſibus:in q̃bus ſup̃ dixi pro ea ꝓ̃ſumi. Qñqꝫ deduciſ in iu-dicio:nõ ad ꝓbandum:ſed ad releuãduꝫ ab onere ꝓbãdũ: vt qꝛ ſufficit ad intentũ ꝙ ꝯ eum nõ probeſ:lꝫ ipſe nihil pro-bet:⁊ adhuc in hoc ꝓficit vt qñ allegaſ a poſſidẽte:vt actor graueſ onere ꝓbandi.ff.de ꝓba.l.circa.ẽ.vt lit.nõ ꝯte.qm̃. §.ꝙ ſi ſuper. Qñqꝫ deduciſ in iudicio ad finẽ ꝓbandi ius: ſiue excipiendo qñ ius principaſr ſic eſt deductũ in iudiciũ agẽdo vel excipiẽdo poſt fundatã intentionẽ actoris:⁊ non ꝓficit in actore poſt.ff.de ſui.ven.l.ſicuti.§.ſed ſi queraſ.ff.đ iti.actuqꝫ priua.l.i.§.hoc interdicto.in reo.C.de proba.l. ſi ue poſſidens eam. tunc illa probatio preſumpta ſuccumbit nomen actoris.ẽ. de elec. cum inter.ff. de in inte. reſti.l. di-uus.ante fundatã aũt proficit ⁊ ꝓ̃ſumiſ pro eo.C.ne vxor ꝓ marito.l.ob maritoꝝ.no.in.l.i.C.de ꝑui.fiſci.ff. de ſolu.l.ti-tia.⁊ qđ no.i.l.litib⁹.C.de agri.⁊ cẽſi.li.xj.ad h̄ qđ no.đ pro-ba.l.cũ res.⁊.l.iij.eo.ti.ad h̄ glo.que dicũt ꝙ prodeſt fama: vt no. in.l.at q̃ nã.§.cũ me abſite.ff.đ nego.geſ. Hec ſunt ve-ra etiã ſi ſuper ꝓprietate aſſit ꝓ̃ſumptio iuris ꝯ poſſeſſorem: ſi tñ poſſeſſionẽ nõ iuſtificet:vt voluit glo.in.d.l.ſicut.§. ſed ſi queraſ. Et hec vera ſunt dato ꝙ ex vſu non queraſ ꝓpria poſſeſſio:vel quaſi poſſeſſio vſus ⁊ hñtus ex vſu preterito:vt dicit glo.in.d.§.h̄ iterdicto.ff.de iti.actuqꝫ priua.que incipit qđ prodeſt. Qñqꝫ proprietas iuris deduciſ incidẽter in iu-dicio:⁊ tũc ſi ad ꝓbationẽ iducit:probationẽ de ꝓ̃ſñti ⁊ qua-ſi poſſeſſio ⁊ ſtatus ꝓbat ius.ff.de cõdi.inſti.l.qđ in ſuo.ff.đ ſui.ven.l.ſicuti.§.ſed ſi queraſ.ff.de ſui ven. vbi ſi agens cõ-feſſoria ꝓ ſuitute ad fundũ ſuũ:tñ non poſſit ſuitus deberi niſi dño fundi quo ad illã ſuitutẽ obtinendã:eo ꝙ eſt in qua-ſi poſſeſſione ſuitutis:⁊ h̄ eſt verũ vbi nudus deduciſ vſus in hñtibus cãm diſcõtinuam:vt no.glo. in.d.§. hoc interdi-cto. Qñqꝫ deducit quaſi poſſeſſionẽ uel uſuꝫ ꝓ̃teritum ⁊ nõ ꝓ̃ſumiſ ius:etiã incidẽter deductũ:ut.l.⁊ que nondũ.§.ꝙ di-citur.⁊ qđ ibi no.ff.de pigno.⁊.l.i.C.de ſolu.per doc. inſti.đ actio. Itẽ de hac mã aliqđ per Cy.in.l.i.C.que ſit lon. ꝯſue-tudo. Sꝫ v̾ba ſupra poſita ut plurimũ ſunt Bar.ff.de cõdi. inſti.l.qđ in ſuo. ¶ Scđo caſu ꝓ̃ncipali qñ allegaſ uſus cũ tẽpore ad ꝓbationẽ iuris perſonalis:⁊ tũc qñqꝫ ad proba-tionẽ iuris perſonalis:⁊ tũc ſi uſus ex parte obli. ſonat in pa-ti:ut qꝛ patiar ꝙ de fundo meo tollat ſeyus unaꝫ corbẽ gra-ni omni anno:⁊ nõ probat hic uſus ius perſonale: lꝫ allegeſ cuius iuris nulla datur quaſi poſſeſſio: uel aliqđ ꝙ per tale ius hẽat ꝓ̃ſumi:⁊ qꝛ actus ſonãtes ut pati ſunt modice v̾tutꝫ de reſti.ſpo.cuꝫ oliꝫ.⁊ ibi Inn.de cõſti.cuꝫ acceſſiſſent. in.c. in litteris.de reſti.ſpo.⁊ per Inno.de capel.mo.dilectus. ⁊

Barto.ff.

Bar.ff.de publi.l.si publican⁹ ad.hoc.l.i.C.de eman. lib.si sit pstatio vsure. velut ex debito presumitur debitis sortis qꝛ sine sorte non sunt vsure.sic ꝛ ex snia non presumitur. nisi quatenus ex ea necessario refertur vt pꝫ ex no. per bar.in.l. iul.ff.de condi.idebi.et dixi de re iudi.q̄uis. In proposito ergo ille vsus ꝛ prestatio rustici an obligabit eum vltra finem prestationis ꝛ causam verisimilem: ideo si rusticus nulla alia cā apparente soluit oī anno vnū par caponū h cōtinuata tēpore de quo dixi supra. pro tēpore futuro arguit donationē: qꝛ illā necessario infert. vt.l.litibus.C. de agri.ꝛ censi.fm Bar.in.d.l.cū de in rem verso. quandoqꝫ nulla alia apparet: vel nulla subest cā verisimiliter quā que allegatur: ꝛ tunc aut allegatur prestatio nō ad creationē totalē cause principaliter: sed ad quandā tacitā verisimilē repetitionē contractus precedentis ꝛ tunc ex sola vnica prestatione. imo ex solo pacti contractus iteratus presumit ff.loca. Itē queritur.§.qui ipleto: ꝛ.l.qui ad certū.ꝛ.l.dotē: ꝛ.l.diuus.ff.de dote.l.penul.§.vxor.ff.so.ma.vbi si i re locata sto post tempus locationis: locante patiente.in dicta re conducere.ꝛ ipse locare: ꝛ sic ex hac patientia inducitur ꝛ probat titulus.ꝛ sic facto diuortio. vxor recōciliat: dos primo data in scdo matrimonio videt repetita. hoc est vnus casus in quo mulier tacite bona sua videt dare in dotē: vt dicit bar. in illa qōne mulier habens patrimoniū ꝛc. Quandoqꝫ prestatio inducitur ad prestationē originalē ꝛ primariā cause ꝛ dicunt legiste q prestatio decennij probat cām allegataꝫ oportet tñ fꝫ eos: q alleget specifica cā in.d.l.cū de in rē verso.est dubiū de duobus.primo an sufficiat tempus decenniale: an exigatur spaciū.xl.annoꝝ.scdo qualiter sit causa alleganda.ꝛ cui sit alleganda.tertio qualis erit hec probatio vl psumptio cāe.quarto videbit practica libelli circa tempus dubiū.facit qꝛ.l.cum de in rem verso.ad instar prestationis longi temporis vult cām probare: sed tempus est augumentatū in prestationibus rerū ecclesiaꝝ ad.xl.an. v de prescriptione decime.So.ꝛ improbanda cā in cōtrariū est q aliud est tempus cāe sumende ad tēpus prescriptionis ad mutationē secundi non est immutatū primū imo remanet.C.de appel.l.precipimus de elec.cū expediat lib. vi. Itē non est sub eadeꝫ cā mutandi.nam non est tanti preiuindicij nec tanti effectus vel potentie presumere grām quanti est pducere vel originare.qꝛ primū habet se per modum accedentis.scdm per modū essentie. Itē primū admittit pbationeꝫ contra: secundū non vt.j. dicā.ꝛ hoc verū est ad h doc.d ca.pos.c.fi. Jo.xvi.q.iii. q dilecto.x.q.iii.qꝛ cognouimus.ꝛ hoc quādo nullo mō repugnat ius.als magis exigitur tēpus: vt hic no.doc.non ob.q hic dicit glo. qꝛ intelligenda ē qñ tempus adducitur vt cā. Ad scdm.an cā sit allegāda.hoc tetigit hic: ꝛ recitat opi. quas tangit Joā. xvi.q. iij. dilectio.dico q qñqꝫ ad presumendū cāꝫ allegatur tempus.x.vel.xx.annorū ꝛ alleganda ē cā specifica ꝛ talis que si esset probata pareret ius agendi.tunc si allegaret cā non sufficiens: qꝛ tempus non hꝫ se.tunc nisi pbatiue non operat vt.l.si certis annis.C.de pac.ad hoc: vel cū de in rē verso: vbi cā dotis fuit allegata: an autē sit allegāda in libello. an sufficiat q alleget extra libellū.postea in cōclusione probato tpe credo q exigat allegatio in libello: vt videat de ducto.puto tñ q sufficeret generalis allegatio in libello si aliter non peteret declarādo postea fieret declaratio i specificatiōe cāe.p.l.fi.C.de ānali excep.ꝛ q scribit i.l.celenius ꝛ.l.si q itētionē ff.d iudi.ꝛ i.l.iter stipulā.§.i ff.d ver. obli. Qñqꝫ pbat lōgissimū tēpus in iudicio ad presumēdā cāꝫ ꝛ tūc si hoc petit quasi consuetū ex vtilibus ꝯsuetudinis immediate ꝛ sic tanti tpis cuius inicij.ꝛc. Et hic non est necessaria aliqua specifice cause allegatio: sed sufficit petere: qꝛ antiquitus debitū: ꝛ si vult potest addere: ꝛ ex iusta cā posito q illam non specificet. vt patet in.c.dilectus.de offi.ordi. merito q ibi scribit Inno.ꝛ hosti.ꝛ idem Inno.no.de ver. sig.abbate: ꝛ ē gl.d vbo.sig.sup qbusdā.i ꝯriū repetit tāqꝫ assuetū tāto tpe.qꝛ tūc se nō fūdat ex pscriptione rōne possessionis: sed ex solo simplici vsu. ꝛ sic pōt dici ꝯsuetudine quesitū: ꝛ forte qꝛ tunc tempus posset deduci.non vt causa probans: sed vt cā causans vsus ex quo causatur hoc ius: vt .l.i.in fi.ff.de aqua plu.ar.ꝛ.l.hoc iure.§.ductus aque.ff.de aqua quotti.ꝛ esti.ꝛ hoc dicit Jo.in.d.c.seruitiū posset etiam deducere tempus: vt cā pbans.sed aduerte ibi.deducit tm̄ tempus: vt cā inducēs sufficit dicere peto. qꝛ antiquitas debitū vel ab antiquo debitū.ad hoc de verbo. signifi. In his: sed si deducat vt cā probās: opꝫ q saltem cā in gñe allegetur: vt quia debitū peto ex legitima cā cū tanto tpe sit prestitū: etiā vt sufficit q causa in genere alleget absqꝫ aliqua specificatione.hoc notabiliter dicunt doc. hic et archidia. x.q.iij.qꝛ cognouimus. In aditi.que incipit caute: ꝛ sic concordat. Ad tertiū qualis sit hec presūptio glo.in.c.seruitium.xviii.q.ij.tangit ꝛ recitat vnā opi.q sit presūptio iuris: ꝛ de iure: glo.tenet de iure.de consuetudine.c. fi. idem sentit spe.in ti.de resti.spo.§.nunc dicamus. Ad fi.archi. contra: in.d.c.seruitiū.Cy.post pe.examinat in.l.si certis annis.i.x. q.pbat affirmatiuā: qꝛ plus debet operari aliqd multiplex pstatio: qꝛ vnica sola: sꝫ puta pbat debitū.ergo multiplicata inducit presumptionē iuris ꝛ de iure vt aliquid operetur.primū pꝫ.ff.de pba.l.cum de indebito: ꝛ de solu.c.fi.cōtra eligit pe.ꝛ cy.hic. Jo.an.recitat: ꝛ an pt ex eo haberi cēsus ita stricte recitat Jo.an.pbat sic semel solutū indebitū pōt pbare indebitū. vt.d.l.cū de indebito.ergo ꝛ pluries indebitū solutū poterit pbare genus: patꝫ qꝛ d parte ad totuꝫ licite arguit.nō ergo presumit presumptiōe iuris: ꝛ de iure. Secundo sublata substantia in fundamento sub quo fundatur presumptio impossibile est remanere presumptioneꝫ: vt qualitatem.de consti.cū accessissent: sed cōtra primā protestationeꝫ poterit pbari indebituꝫ: ꝛ repetatur: qꝛ illa solutio parit cōditioneꝫ indebiti ꝛ ad hunc finem poterit pbari intentū alias indebitū: ꝛ sic pro secunda ꝛ tertia ꝛ poterit ad hanc agi vsqꝫ ad trigita annos: pro tempore.ergo preterito poterit illud idebitū.tolletur ergo pro illa substātia debiti: ꝛ sic fundamento ex quo presumptio trahitur in futurū igitur sublata snia substantia debiti tollet ꝛ hec qualitas q sic ānuꝫ debitū: sic ꝛ sublata substantia debiti: quia illud iuraui indebitum.non poterit peti sub qualitate. vt qꝛ cōsti.ff.de iure iurā.l.si actor.mihi videt q i ac materia aduertendū sit: aut deducit tempus: salteꝫ mediate: vt causa q̄rens q pōt in personali: vt qꝛ allegat tempus ad partū consuetudinis: cuius inicij ꝛc. Et tunc qꝛ materia habet se. non declaratiue aut pbatiue: sed inductiue.dico q non admittitur probatio in contrariū. idem dico in reali qñ habet comites ad pscriptionem: qꝛ ibi causa operatur inductiue igitur figit pedes ꝛ sic non admittit probatio. sic intelligo in d.c.fi.de consue. ꝛ sic loquit Jo.i.d.§.seruitiū ibi in realibus habentibus discontinuā: qñ allegat vsus: et consuetudo: vt causa producens ex tanto tempore cuius inicij ꝛc. Et sic intelligo Jo.in loco preallegato. Quandoqꝫ tempus deducere in iudicio vt causa declarans vel probans qd patꝫ ex his que dixi.ꝫ.ꝛ admittit pbationes in contrariū: qꝛ tūc ius se habet solū presumendo.sit ergo cautus ille qui agit: quia si pōt agere deducendo tempus: vt cām inductiuā est meli⁹ quā deducat in declaratiuā: et hoc est q vult dicere hu. vt recitat Jo.in.d.c.seruitiū. ¶ Aduerte tñ q licet stante pbatione ipsis non admittat probatio incōtrariū. vbi tempus vt causa inductiua inducere respectu cause: ꝛ respectu temporis: tñ bene admittit pbatio: qꝛ tm̄ tempus non sit ad hoc.l.iure igitur.§.q fere. ꝛ q ibi no.ff.de pac.intra.l. generalr.C.de nō nu.pec.ꝛ qualiter tūc probat habes gl. de prescrip.c.i.li.vj. Ex hoc infert practica libelli. nā vbi ius quē ex tpe: sufficit dicere q tanto tpe annuatim tale ius scripsisti: alias prestitisti.qꝛ ad illd peto vt mihi ex antiquo vsu vel cōsuetudine debitū in futurū prestandū te possim cōpelli: vbi aūt non querit ex tpe libellū cy.ponit in.d.l.si cer-

tis:⁊ docto.de cā posses.c.fi.archid.in.c. seruitium.x.q.iiii.
q: cognouimus.dico ꝙ tali ⁊ tali anno citra annuatim.ta·
li die mihi prestitit tm̄.dico ꝙ illud qđ mihi prestitit est de·
bitū ex tali ⁊ exprimat cām specificatā vbi est necessaria ƨ
theoricā supra datā:⁊ vbi sufficit gn̄alis:sufficit ꝙ gn̄aliter
exprimat:⁊ dico ꝙ ex cā predicta ē mihi obligat⁹ in futurū
⁊ fuit in preteritū:quare peto cōdemnari ad nō soluta: vt đ
prestādo:⁊ sit caut⁹ deducens tp̄us reqsitū ad ꝓbandū cāȝ
vbi aūt deducit tēpus cuius nō est memoria quo casu suffi
cit cā gn̄alis:vbi deducit tp̄s vt cā ꝓbans vt inducēs debȝ
sic dicere.dico ꝙ prestitisti annuatim tm̄ vt debitū ex legitti
ma cā ⁊ debita:atqȝ iusta dico ꝙ tanto tp̄e cuius inicij me·
moria anteꝙ̄ desineret prescripta est prestatio per te: vel ꝑ
antecessores tuos.dico ꝙ ex h̄ ī preteritū mihi obligat⁹ fui
sti ⁊ es ⁊ in futurū ēt teneris:quare peto te cōdemnari ad in
tegre exsoluendā tantā quantitatē quā nō soluisti pro tot an
nis ⁊ in futurū declarari te debitorē ad soluendū annuati
tantā quantitatē:⁊ ex legittima cā debitā:cauū ē tm̄ ꝙ vbi
etiā nō est sibi necessariū tantū tempus cuius initij.⁊c. ꝙ tā
tū sit deducere ad plus de tp̄e quā pōt vt dico ꝙ prestitisti
x.annis ⁊.xl.⁊ tanto tp̄e ⁊c.sic consulunt doc.đ proba.lȝ cāȝ
⁊ Bar.in.l.celsus.ff.de vsucap.in materia prescriptiōis sit
etiā cautus aduocatus:vt determinet tēpus:huic libello ob
uiat:q: super futuro nō vī admittendū contractus futuri tē
poris ⁊c.ff.đ iudi.l. nō quēadmodū .ff. đ vsur.l.i.⁊.l.i.C.
đ fideicō.gl.i.c. romana.§.caueāt.đ sē.excō.li.vj.⁊ qđ dī đ
ꝓcur.c.ꝯstitut⁹.q: qn̄qȝ ius agēdi ē đ pn̄ti ⁊ p̄statio đ futu
ro ⁊ admittit libell⁹:vt hic.si ius agēdi ē substātialit de fu·
turo ꝓcedit qn̄ anno debitū peteret ex cōtractu.q: tunc ob
ligatio tota vnica est ⁊ de presenti. Sȝ vt petit ex legato gl.
no.de fil.presby. veniēs.ꝑ doc.⁊ est hoc de mente bar.ff.de
vsuris.l. cū de in rē verso.q: queȝ substātiā obligatiōis re·
putat grādis p̄iudicij.ff.đ vsucap.l.celsus:vbi ex patientia
ꝙ rē decēnio possideas nō ꝓbat ti.lȝ alit ꝓbet:ad h̄ ꝙ no.ī
.l.i.ff.de aqua plu.ar.per hoc disputat bar in.q.que incipit
Mulier hn̄s magnū patrimoniū.ꝙ lȝ maritus bona mu/
lieris que appareant vt dotē datā longo tp̄e possederit ad
ministrādo illa:vt dotalia:vt fructus cōuertendo:annuatiȝ
ī oneribus matrimonij ꝙ ex tali patientia vxoris nō probā
tur illa bona in dotē data.⁊ sic ex illa patientia nō presumi
tur titulus ꝑ dcā iura.nec ob.ꝙ habeat annexā prestationē
q.est dubia.an vt de suo alimentet an non: ⁊ q: talia pati
possūt ex quadā facultate:vn̄ nō arguit aliquē statū firmū
iuris.⁊ vt pro iure:aut vsus ex parte obligandi sonat in ac·
tū factū positiui:vt q: aliqd facit ꝯtra se:⁊ tūc aut agit de ꝓ
banda sola obligatiōe qualitatis.vt ptib⁹ cōcordantibus đ
obligatiōis substātia solū est dubitatio an actus fuerit bo
ne fidei: aut stricti iuris ꝑ ꝑ aliquas accessiōes que veniunt
in vno que nō in alio.⁊ tūc dicit ꝙ qualitas presumit ex pre
statione decennali accessionis qualitatis cōtract⁹ cōcluden
tis:⁊ hic est casus in.l.cū de in rem verso.ƨ itellectū domi
ni angeli de perusio qui dicit ꝙ nullus tex probat ꝙ ex diu
tina prestatiōe etiā decennali ꝓbet obligatiōis substātia.⁊
ita intelligit p̄mū ⁊ secundū m̄ suȝ illius legis.Sȝ certe si nō
cauillet secūda ps probat ēt de sbā ibi cōtenta noīe dotis
q: vsus prestitisset:aut agit ꝓbari sbā obligatiōis:⁊ cōiter
dicit ꝙ talis prestatio cām probat ꝑ illā.l.cū de in rem ver
so.hoc voluit glo.in.l.i.in fi.ff.de aqua plu.ar.⁊ glo.in.d.l.
cū de in rem verso:⁊ glo.h̄.Jo.x.q.iii.q: cognouimus. do
cto.de ca.pos.c.fi.¶ An tempus deducat in iuditio:vt cā
īducens:an vt cā probans:non vt causa probans vt clare ap
paret:an velit iprobare opi.cōem.istruit tm̄ allegantē ꝙ ca/
ueat consciaȝ ne fingat falsaȝ tm̄ pro vera:ad lraȝ.idem dicit
Hosti.in sūma de censi.vš.census aūt ignorantie.Sed con·
tra hanc opinionem est ꝙ scribit de prescrip. si diligenti:
⁊ de prescrip.c.i.in sexto.nam si allegando longi temporis
prescriptio presumeret titulum: frustra ibi exigeretur pro
batio tituli.Hic sūt simul videnda duo. an ⁊ qualis causa

sit in iudicio allegande.⁊ quāto tp̄e allegata presumat.dic
ꝙ qn̄qȝ debito vel iuri qđ petit ex toto:resistat ius cōe: nec
aliquo casu illud pōt deberi:nisi de iure spāli:⁊ tūc si sic resi
stit ius cōe ⁊ nō presumit titulus: nisi probet ad h̄.C.de pre
scrip.xxx.annoꝝ.l.cōpit:nisi forte alleget ⁊ probet posses
sionem tāti tp̄is cuius inicij ⁊c:vt i.d.§.⁊ h̄ suadet eq̄tas q:
ꝓbatio ex notorio cōfundit presūptionē q̄ surgit ex diuti
na prestatiōe:vt q: talia vsus presumit iniustus ꝑ ꝑ inotorie
tatē iuris resistentē:iō nō releuat ab onere probandi:nisi sit
possessio oīo antiquata q̄ ꝑ ꝑ antiq̄tatē iusta p̄sumit ēt cō
tra notoriū ⁊ p̄sumit tūc cā plus ex vi consuetudis ꝙ̄ ex q̄si
possessiōe:vt.l.i.in fi.ff.de aqua plu.ar.⁊ h̄ voluit Jo.xviii.
q.ii.in sūma ⁊ Inno.de cōfir.vti.vel inuti.cū dilecta:in glo.
nā sic ēt tangit ar.de p̄scrip.c.i.li.vi. sic ītelligo.x.q.iij.q: co
gnouimus:vbi apte dicit ꝙ ubi nō est memoria census:al·
legata cā presumit ex eq̄tate:q: forte deficiūt testes q ꝓsit ꝓ
bare cāȝ cū nō sit memoria de cēsu.Et aduerte:q: allegato
tāto tp̄e nō artat allegare petēs aliq̄ cāȝ specificā:sȝ suffice
ret dicere peto censū p̄stitū tāto tp̄e cui⁹ inicii ⁊c.debitū ab
initio iusta cā ipositū:⁊ h̄ iō q: nō ē visibile censū debitū cen
si:ne cā ex quo ē absqȝ q̄rela tāto tp̄e.ff.de ꝓba.l.cū de inde
bito.Itē q: icertitudo ēt ipossibilitas excusat hoc casu ab
exprimēda specifica cā.de re.iur.nemo pōt.l.i.§. qui aūt.ff.
quoꝝ lega.⁊ sic pōt cōcordari glo.hic.quo in allegāda cā
ponit duas opi.vnā ꝙ debeat allegari:alia ꝙ nō vt prima i
telligat cā:an obuiat ius cōe:nō ex toto:sȝ aliquo casu ꝑmit
tit ⁊ tūc aut allegat cā specifica a iure ꝑmissa:⁊ tunc data ꝙ
ex diutina prestatiōe vna cū tp̄e presumit:vt i censu. Sȝ est
dubiū quantū tp̄s exigat:legiste dicūt ꝙ.x.vel.xx.anni: vt
d.l.cū de in rē verso.glo.hic sentire vī ꝙ exigant.xl. vt in p̄
scrip. tēpus i rebus eccl̄ie exigit lōgius sic in p̄sumēda cau
sa satis equū esset hoc dicere ꝙ exigat tm̄ tēpus in presumē
da cā spāli:q̄ ius cōiter resistit i censu.ex q̄ allegat cā a iur
cōi ꝑmissa.credo ꝙ sufficiant.x.anni qđ peto qn̄ ex presta/
tiōe iustificat possessio ⁊ ex patiētie prestātia:alias nō ⁊ agi
tur de leui preiudicio:aut allegat cā in genere vt peto q: de
bitū ex iusta cā cū ius cōiter cause resistit: lȝ eo casu ꝑmit/
tet:⁊ tūc dico ꝙ cā allegata nō presumit iusta:nisi de tāto tē
pore possessio ꝓbet cuius initij memoria nō existat: ⁊ tunc
ex quadā cōsuetudine obtinet vt dicit Jo.in.d.c.seruitiū. ⁊
no. in.c.cū cognouimus.tempus eni fatigat circa duo ⁊ in
presumēda cā ⁊ in p̄sumenda iusta:iō p̄sumit longius ⁊ ꝑ
hoc itelligis ca.si allegabat tēpus in cā inducēs:⁊ opȝ ꝙ sit
tāti tp̄is cuius initii ⁊c.alias census est ignorātie velut cā ꝓ
bans ⁊ si allegabat cā specifica ⁊ iure ꝑmissa p̄sumit ex cōi
tp̄e si nō allegabat specifica:sȝ i gn̄e census erant ignoran/
tie:vn̄ ex cōi tp̄e nō p̄sumit.Sȝ opȝ ꝙ sit tāti tp̄is cuius ini/
cij memoria nō existat.¶ Qn̄qȝ allegat cā cui ius nō re·
sistit vt q: donauerit vel ꝓmiserit ⁊ tūc aut hec prestatio est
facta a muliere:vel rustico a quo tollerat iactatio vt mulier
vel rusticus.glo.in.l.cū de indebito.Et cy. in.l.si certis an
nis.C.de pac.in.q.v.dicit ꝙ cā nō p̄sumit q: eāe p̄sumptio
fundat sup iactatiōe nō p̄sumptiōe ꝑ ꝑ quā:q: non p̄sumit
cā vt.d.l.cū de in rē verso:sȝ presūptio hec surgēs ex nō iac·
tatiōe in talib⁹ p̄sonis nil opat.⁊ ꝙ plus est respectu eius.
ꝙ ē solutū.q: ⁊ illud debitū nō presumit cū tales p̄sone ex
facilitate ⁊ defectu idistincte qn̄ iducant ad soluēdum non
debitū ⁊ sic ad iactandū minus.ergo op abit.quo ad cāȝ p̄·
sumendā in futurū.Bar.in rustico sentit ꝯriū in.d.l.cū de
i rē verso.i vltima.q.allegat.l.litibus.C.de agri.⁊ cēsi.⁊ dic
ꝙ sufficiūt decē anni ēt i rustico soluēte.spe.i ti.đ resti. spo.
.§.nunc dicamus.§.sȝ nū quid videt i tertia colūna:⁊ recitat
Jo.an.ibi in addi.Et hāc fuisse opi.azo.Et dicit ꝙ in rusti
co exigatur lōgius tēpus.s.spaciū.xxx.vel.lx.annoꝝ.Et sic
pōt intelligi.xviii.q.vi.c.fi.nō ob.rō pe.⁊ glo. q: iteratio tā
longa tollit p̄sūptionē surgentē ex fragilitate. vt.l.si mulier
.C.ad velley.q: non tanta presumptio in talib⁹.lex ad pre·
sumendam causam grauat in tēpore ⁊ hoc placet.saluo ni

si prestatio sit redditūū aut pensionū rusticaliū in qb⁹ principaliter rustic⁹ formaẽ. sic itelligo. l. litib⁹ cū gl. sua. C. de agri. et censi. li. xi. quo casu dico sufficere. x. annos. q̄n q̄ȝ hec p̄statio sit a cōi p̄sona ȝ a q̄ iactatio pōt aliqd: et tūc aut p̄statio nō est annalis: sȝ hȝ lōgius tp̄s vt q̄ sit de quinquennio i qnquenniū: vel de biennio i bienniū. cy. in dc̄ā. l. si certis annis: in. vi. q̄ōne. post predicta dicit q̄ non presumitur tanta presumptio ex solutiōe sic p̄tinuata. credo q̄ idē sit etiā si p̄statio habeat maiora iterualla anno. nec exigo hic tp̄s qd duplicaẽ q̄ presūptio cāe h̄ surgit pp euitandā iactationē q̄ nō presumiẽ i anno: sic decēnio cōtinuato. lȝ dato q̄ iteruala sint maiora in vltima prestatiōe animus retro p̄sumiẽ sp fuisse vt solueret: q̄ crederet se obligatū. Si ergo aīus p̄stātis vere vel presūptiue decēnio stetit i putatiua obligatiōe in q̄ nō est verisimile cū stetisse et p̄seuerasse absq̄ cā: presumiẽ cā etiā si prestatio habeat iterualla. surgit eni h̄ presumptio: q̄ lex nō presumit q̄ aīus soluentis tanto tpe durauerit i putatiua obligatiōe. Qm̄ iformauerit de veritate cause: sȝ h̄ rō vendicat sibi locū etiā si deẽ iteruallū. Pono eni q̄ p̄mo anno soluit p̄ qnquēnio: certe retro aīus putatiuus obligatiōis presumiẽ. et similiter i vltio qnquēnio cū daẽ extremis media presumaẽ: ita et p̄te recipientis dabiẽ status sic cōtinuat⁹ ex qb⁹ surgit h̄ p̄sūptio. Hec vera sūt dū tm̄ nō sit īteruallū q̄ iterim saltē nō cadāt due aut tres p̄statiōes: decā pos. cū eccl'ia. Qn̄q̄ȝ p̄statio est ānalis et tūc aut verisimiliter pōt subesse alia cā quā alle. et tūc allegata nō p̄sumiẽ inquantū ad illā q̄ verisimiliẽ esse pōt restringaẽ. Exēplū laborator dabat mihi oī āno vnū par caponū hic verisimiliter soluit p̄ laboratore et forti⁹ si exp̄mat i solutiōe si velē q̄ p̄ laborerio teneret nō p̄sumereẽ h̄ cā donatiōis simpl'r: sȝ p̄ laborerio q̄re aut teneret laboreriū aut possit astrīgi et cā p̄sumereẽ. Et h̄ q̄ hic vsus p̄statiōis nō dȝ p̄ducere effectū presūptiuū cāe: nisi ad limites finis vsus vẽ ad illā qd necessario seq̄ẽ ex illo. vñ si volo p̄bare vsū seruitutis i sūdo et p̄bo q̄ vsus sum ire vsq̄ ad mediū nō p boc obtinebo seruitutē p̄ toto fundo q̄ limitaẽ ad limites vsus. ff. de iti. actuq̄ p̄ua. l. i. §. sȝ qd īterdicto. Itē si volo p̄bare iurisdictionem ex vsu: obtineo solū respectu sp̄ei i q̄ sū vsus qd tñ dic vt dixi .§. in mā extēsiōis. magl' ē dubiū cū cuiuslibȝ āni obligationes sūt diuerse. l. sticū. §. stipula. ff. de ānuis leg. ff. de ver. ob li. senat⁹ cū si. iō cy. dicit cū petro: q̄ debitū oio de futuro nō pōt peti vt i p̄rio: sȝ qd est iniunctū cū debito de p̄terito rōe cōnexitatis eius cuiusdā. vẽ veniet pp idēptitatē cāe sicut interdicto vñ vi. nō veniūt res mobiles et tñ iuncte cū mobili bus veniunt. ff. de vi. et vi. ar. l. i. §. illud plane. h̄ falsum vẽ q̄ cōcludit q̄ p̄ solo tpe: de futuro nō posset peti qd est p̄ tex. in dc̄ā. l. i. C. de fideicō. sȝ posset dici q̄ p̄nt peti sine p̄teritis nō sine p̄ntib⁹: et h̄ nō negat illa. l. vẽ sȝ bar. vbi sūt plura poterūt peti et q̄ de futuro sūt eqparate illa ne quottidie cogaẽ de iure suo prestari. p. l. male. C. de prescrip. xxx. anno. tene q̄ vis. alias solutiōes collige ex remissiōib⁹ suppositis et q̄ bī de testa. Raynal. Sȝ est dubiū de isto libello. dico te obligatū ad aīa p̄stitisti q̄re peto vt p̄terita soluas et i futuṝ soluere cōpellaris an libellus p̄cedat: vẽ q̄ sic q̄ q̄n informiẽ est iuratū possū dicere p̄ obligatū: q̄ mihi daẽ. x. iurauit. ff. de iure iu. l. si duo patroni. §. macellus. p̄ determīat pe. q̄ in p̄sonalib⁹ necessaria est exp̄ssio cāe remote: q̄ ex cā p̄xima nimiū ē gn̄alis libellus cū possit multas cās concludere et ex mutuo et ex vēdito et ex aliis causis multis: iō dī necessariā expressionē cauere remote. alle. glo. in. l. ii. §. circa. ff. de doli excep. de agri. et censi. l. litibus. Itē q̄ vẽ deducere temp⁹ vt cām productiuā obligatiōis qd est ip̄ossibile. vt. l. obligationū fere. §. i. ff. de actio. et obliga. Et p hoc apparet responsū ad. l. nā et postea ad. l. si duo. q̄ ibi materia nō erat apta et vniformis ad p̄ducendū saltē i factū. h̄ non: sȝ dices cā dȝ p̄sumi: q̄ vbi alia nō apparet saltē p̄sumiẽ donatio: sic dicimus in p̄missiōe: vt. l. ii. §. circa. ff. de doli excep. ¶ No. l. cāpanus. ff. de oper. liber. dico q̄ nō presumiẽ cā donatio

nis: q̄ si nō presumiẽ alia causa neq̄ȝ p̄sumaẽ donatio p̄cluditur q̄ nō presumiẽ donatio et si dicaẽ idē debēt esse i promissiōe: loq̄ẽ q̄n p̄stat p̄mittentē ex certa scia sciendo se nō obligatū: aẽs i dubio p̄sumiẽ error: vt dicit Butri. in. l. tale pactū p̄fiteor te nō teneri. ff. de pac. Itē p̄missio p̄cipaliẽ ordinaẽ ad futuṝ: sȝ solutio vẽ prestatio ad p̄teritū debitū. Aduerte ergo vna prestatio sic sit ex certa scia p̄ illa hñ p̄sumiẽ donatio: q̄ nō pōt credere alia cōiectura. vt. ff. de solu. l. si cū a iure. in dubio p̄ illa solutiōe dȝ euitari iactatio q̄ pōt dupliciter vitari: vel presumaẽ debitū: vel q̄ presumaẽ error in vna presumiẽ potius error: quā debitū. In plurib⁹ aūt si cōstaret q̄ ex certa scia facte essent. presumerent donationē. in dubio ne presumaẽ iactatio dȝ presumi: aut error: aut cā alia legitima. Error aūt nō p̄sumitur donatio: restat ergo q̄ presumaẽ iusta causa si allegareẽ et i iuditiū adducatur p qd nō pōt dari alia rñsio: q̄ ēt faciendo q̄ presumeretur dōatio: dȝ q̄ allegeẽ vñ nō sufficeret dicere i libello peto: q̄ prestitisti. Et venio ad scdm̄ p̄cipale qd in iurib⁹ aut mixtis aut in illa diutina prestatiōe vel vsu cā presumaẽ dico q̄ q̄n q̄ȝ ē p̄te prestantis et obligādi vsus cōsistit i factū positū vt in prestatiōe tributi i prestatiōe decimaṝ in electiōe. de gremio alterius eccl'ie. dic idem p oīa q̄ i iuribus p̄dixi q̄n vsus pōit in factū: q̄ eadē est rō et fortior cū in q̄rēdo tēpore faciliora sunt realia quā p̄sonalia: aut vsus talis iuris cōsistit in pati ex p̄te illius p̄ quē tale ius q̄riẽ: exemplū in seruitutib⁹ et sic hȝ cām continuā: satis credo q̄ presumaẽ titulus si allegaẽ p. l. si qs diuturno. ff. de serui. ven. ad h̄ q̄ in illis daẽ q̄n possessio est longa: vt no. in. c. illō: de presump. et hoc q̄n icidenter titulus deduciẽ i iudicio. si habent causā discōtinuā: est magl' dubiū. glo. iuris ciuilis cōiter dicunt idē. vt. no. i. l. seruitutes. ff. de serui. vrba. predi. i si. ff. de aqua plu. ar. et dc̄ā. l. i. insti. de act. §. sed neq̄ȝ. ad hoc q̄ patiētia hȝ loco traditiōis. l. quotiēs. ff. de sui. l. i. ff. de vsufruc. Ja. de Ra. vt recitat Cy. in. l. si certis annis in. viij. q. tȝ p̄: q̄ lege: nō caueẽ et lȝ lex presumat cām i prestante: nō i patiente: vt. l. cū de in rē verso: et cū presumiẽ in solo prestāte: nō dȝ extendi ergo ad patientē: q̄ nō subest tanta cā presumēdi in patiēte sicut in agēte. ad hoc q̄ nota. in preallé. c. cū olim. de offi. or. grauē: nec ob. q̄ patiētia nō hēatur pro traditiōe: q̄ illud q̄n ad patientiā teneẽ rōne obligatiōis precedētis: alias nō: vt. l. qui nos. §. veniret. ff. de furtis. idē Bu. alias dicē q̄ frustra fuissent leges que dicunt q̄ exigiẽ in querēdo tm̄ tp̄s cuius inicij et c. vt. d. l. i. in fi. ff. de aqua plu. ar. et. l. hoc iure. §. ductus aque. ff. de aqua quotti. et esti. Itē frustra essent iura q̄ dicūt in p̄scriptiōibus corporaliū p̄bandū titulū: q̄ ex solo tpe presumereẽ. ff. de vsuca. l. celsus cū si. Bar. in. l. i. ff. de aqua plu. ar. et in. d. l. seruitutes: et in. d. l. cū de in rem verso tȝ glo. et cōcludit q̄ q̄n q̄ȝ agiẽ de p̄scribēdo et nō p̄sumiẽ titulus ex p̄batiōe: cū vsus est in pati obligādi: et sic itelligit leges que loquunẽ de p̄prietate: p qd p̄cludit q̄ ex vsu iuris vsufructus vel p̄prietatis nō p̄sumiẽ titulus: quia vsufructus ps dñij est: vt dc̄ā. l. iij. ff. de vsufruc. vbi aūt agiẽ de leui p̄iudicio dicit q̄ ex patiā p̄sumiẽ titulus. alle. l. filius. C. de peti. here. et. l. q aliena. §. sed si adierit. ff. de aquirē. here. ff. de serui. ven. l. si quis diuturno. qd scribit By. in. c. ij. de re. iur. li. vi. Nā alia nō ē rō q̄ in seruitutibus nō exigiẽ titulus: nisi q̄ sūt leuis p̄iudicij et patiā ibi ē loco tituli: vt dicit ēt But. in. d. l. seruitutes. ad h̄. l. ij. cū gl. C. cōi diui. vbi diuisio p̄sumiẽ ex patiā lōgi tp̄is q̄ ē modici p̄iudicij. vidi respondēte ad h̄ iura: q̄ loquunẽ i presumēdo titulo ad nō p̄iudiciū patiētis h̄ ē p̄iudiciū: nā si adita hēditas nō est preiudiciū patiētis patris aut filij: et idē dicit de diuisiōe: q̄ nec plus nec min⁹ hȝ dixi q̄ poterat eē p̄iudiciū. q̄ si p̄sumitur solēnis aditio creditoris hñt fundatā intentionē contra patientē. Item pōt esse diuisio inequa que infert preiudicium: probo hoc si diutina prestatio in personalibus in quibus nulla est possessio possibilis inducit hanc presumptionem iuste cause. l. cum de in rem verso. fortius in realibus qui

bus apta est quasi possessio que prodest in alienãdo ab one re ꝓbãdi: vt.ff.de ꝓba.l.circa.§.i. Similiter si tp̃s cum vsu opaᷓ in psonalibus qḋ est ꝯ nãm psonaliũ ĩ ꝓducenda cã: fortius opabiᷓ in realibus qbus ꝓportionaᷓ tpe querere: vt pꝫ in.l.obligationũ fere.§.i.iuncta.l.seruitutes. Qḋ plu ra tp̃s cũ illo pati creat ius seruitutis: vt.d.l. seruitutis. er go fortius p̃sumiᷓ cã: qꝛ facilius est p̃sumere ꝙ ad esse ꝓ ducere: vt pꝫ ĩ.l. cũ de in rem verso: iuncta.l. obligationuꝫ fere.§.i.ff.de actio.ꝛ ob. Cõclude ergo hãc partẽ verã ꝓdu cẽdo casuꝫ q põt induci ꝯ.in.c.i.de ꝯsue.recti feu.ꝛ quõ oli poterat feudũ alienari.c.i.facit.l.sollẽnibus.C.de rei vẽ. di cit ergo qñ qꝫ titulũ in iudiciũ deductũ excipiẽdo ꝛ tũc vbi ex pati cõcludiᷓ possessio sola: quasi possessio hꝫ istũ effectũ ĩgiᷓ titulus p̃sumereᷓ: vt dixi.s̃.ꝛ no.ff.de serui.ven.l. siquis diuturno. idem puto ibi non imprimeretur quasi possessio sed solum vsus quidam: vel quasi possessio vsus: vt nota.in .l.i.§. hoc interdicto.ff. de iti. actuqꝫ priua. ad hoc.l.cir ca.§.i..ff.de dona. vbi aũt principaliᷓ titulus deduciᷓ in iudi ciũ an ex possessiõe: vl̃ vsu presumaᷓ titulus: dixi.s̃. dic in fa uorẽ patientis principaliter presumiᷓ.lꝫ in ꝯñam posset re sultare preiudiciũ: vt dcã.l.si filius.ad icõmodũ erũt: si agi tur.de modico preiudicio presumiᷓ titulus: vt.l. qui aliena modicũ eni ẽ sibi preiudiciũ si hereditas q̃raᷓ patri pp spẽ successiõis: vt.l.cũ oꝫ.§.cũ aũt: de bo.qꝫ libe.ꝛ fortius si vsu fruct⁹ tm̃: vbi adest hec spes. Si agiᷓ ḋ magno p̃iudi⁰ ex so la possessiõe q̃ habeaᷓ ex pati. vel vsu non presumiᷓ titulus. dic ꝙ aut vsus sonat in solũ pati: nec aliquã hꝫ annexã rece ptionẽ ex pte patientis: ꝛ nõ presumiᷓ titulus nec ꝓbaᷓ ex so lo tpe nisi sit tanti tp̃is cuius inicij memoria nõ existat: vt.d. .l.i.in fi. Fallit in duob⁹ casib⁹ possessiõe beneficiali in qua cõtinuata possessiõe p longũ tempus ẽt ꝙ cã: qꝛ cuꝫ in bene ficialib⁹ ordinarij teneanᷓ. quottidie ingrãt de titulis: vt ec cle.benefi.c.i.de offi.or.c.ordinarij in.vi.ꝛ in matrimoniali verisimiliter nõ patianᷓ ipsi attinentes: vt mulier teneatur in cõcubina est magna presũptio ꝓ titulo: vt dicit hostiẽ. de p̃ sump.illud. fallit ẽt qñ possidens reꝫ meã me patiente lõgo tpe soluit pensioneꝫ publicã: qꝛ p illũ presumiᷓ titulus dñij: vt dicit tex.ꝛ glo.de rei ven.l.sollẽnibus. Qñ qꝫ vsus in pa ti ẽt ex pte eius de cuius preiudicio agiᷓ. hꝫ annexã aliquaꝫ receptiõneꝫ prestatiõis ꝛ presumiᷓ titulus: vt in iure feudi. Nã si vasallus possideat rem vt feudalẽ lõgo tpe: ꝛ dño pa tiente rñdeat de feudo prestãda seruitia sibi q̃riᷓ illud ius: ꝛ ꝓbaᷓ quesitũ lõgo tpe ꝛ illud iuõ qꝛ ibi nõ erat solus pati: sed recipe. Potes ergo dicere si sonat in actũ positiuuꝫ ex parte obligãdi: vel a quo queriᷓ ꝓcedũt dcã: si in solũ pati absqꝫ aliqua repetitiõe ꝓcedunt ꝓxime dicta: si in pati cuꝫ receptiõe tũc ẽt in his q̃ sunt grauis preiudicii ꝓbaᷓ titulus p qḋ dico: ꝙ si aliqs rem meã me sciente ꝛ patiente tenuerit vt emphiteoticã: ꝛ mihi seruitia p̃stiterit posito ꝙ aliᷓs nõ ap pareat de titulo: ex sola prestatiõe pẽsiõis ꝓbaᷓ titulus p longũ tp̃s: vt est casus in.d.c.i.de ꝯsue.recti feudi.ꝛ quõ po terat oli feudũ alienari.c.i.ꝛ est glo.in.l.ij.C.de iure emphi. Sꝫ illa vl̃ exigere cõtinuationeꝫ quadragenariã annorũ.al leg.l.fi.ꝛ.l.iuᷓ emphiteotici.C.de fundo pti.lib.xj. Ex his apparet. qd dicẽdũ. Aliqs collegit pedagiũ p decẽniũ i ali qua ciuitate: an ex hac collatiõe aliᷓa aliᷓa cã illud colligen di presumiᷓ iusta cã. Quidã dñt eũ obtinere p eũ de in rem verso: sꝫ nõ facit qꝛ loqᷓ de vno soluẽte ꝛ qñ ꝯ vnũ agiᷓ que riᷓ obligatio. sꝫ h̃ pluries trãsiuerũt ꝛ forte nõ trãsiens nũ ꝙ soluit. dicit Bn. ꝙ si colligens agit querere obligationẽ psonalẽ ꝯ trãseuntes ꝛ nõ põt: qꝛ factũ trãseuntiũ nõ potest aliis p̃iudicare: aut agit querere ius reale ꝯ ciuitatẽ ĩ cuius loco tenꝫ pedagiũ ꝛ allegãdo possessionẽ ꝛ diutinã exactio neꝫ locus est effect⁹ ꝛ queriᷓ ius: seu presumiᷓ ꝯcessio. si alle geᷓ ꝓbata collectiõe p decẽniũ: multo forti⁹ si ꝓbet tm̃ tp̃us se collegisse cuius initij ꝛc̃. Hec determinatio est ꝯ id qḋ ip se tꝫ: qꝛ vbi vsus habeᷓ ꝓ pati talis vsus nõ ꝓbet titulũ: pre terea dare cãꝫ pẽderet a solo p̃ncipe.ꝛ.de v̓b. sig. In his igi

tur hoc nõ est ꝓbabile cũ leui tpe. Credo ꝙ h̃ ius nõ sit que sibile: nec ex tpe causando: nec tpe ꝓbãte nisi sit tãti tp̃is cu ius initij memoria nõ existat. qꝛ ista sunt solo p̃uilegio p̃nci pis ꝯcessibilia: ꝛ qꝛ nõ hñt cãꝫ ꝯtinuã vt.l.i.i fi.ff.ḋ aqua plu. ar.ꝛ sic dicit glo.de v̓bo.sig.sup qbusdã: ꝛ sic dꝫ ĩtelligi qḋ no.ḋ offi.or.dilect⁹ qḋ credo quatenus hoc ius pedagij nõ est creatũ sꝫ quatẽn⁹ creatũ eẽt ꝛ ali⁹ h̃ ius haberet satꝫ pos set queri.ꝛ presumi cõi tpe. p no.per Inno.de offi.ordi.cõ querente. nã huic nõ resistit ius cõe.nec ẽ magni p̃iudicij h̃ puto vex: nisi sit colligens pedagiũ ãnuatim aliquã parteꝫ soluisset coĩtati: qꝛ ex illo pati cũ receptiõe titulus p̃sumere tur cõi tpe: ex his appet discurrẽtia p iura ecclĩastica. quid si rector parrochialis ecclĩe passus est decias in parrochia sua a h illo colligi qꝛ his resistit ius cõe ꝛ qꝛ agiᷓ de queren do iure totalli decime: nõ presumeᷓ cã ex tpe cui⁹ initij me moria ꝛc̃. de prescrip.c.i.li.vi. Quid in censu: qꝛ si vt debit⁹ petereᷓ ex re psone idẽ: saluo nisi allegareᷓ cã expresse a iu re ꝯcesse: ꝛ exigereᷓ tũc spaciũ cõe decẽ ãnoꝝ: ex h̃ appet qd in iure eligendi: ꝛ qꝛ cũ colligat nec ex toto resistit ius: imo assit eo ꝙ apparet canonicoꝝ patiẽtia. de elec. cũ vintoniẽsi. cã preal. presumereᷓ exigere ĩ tm̃ spaciũ.xl. ãnoꝝ ꝙ lꝫ ex to to si resistat ius cõe: resistit tñ ĩ gñe: vt dixi. ¶ Ex his appa ret qd ĩ iuribus episcopalib⁹: qꝛ si talia ãnuatiꝫ expediren tur ꝛ agereᷓ queri ĩ alterius diocesi: qꝛ ꝯ ius nõ presumiᷓ ti tulus ex allegatiõe decennij: imo exigiᷓ tm̃ tp̃s cuius initii. ꝛc̃. per h̃ apparet qd ĩ iure visitãdi ꝛ ꝓcurationeꝫ recipien di. si ageᷓ q̃ri alterius dioceᷓ p p iuris resistentiam ad pre sumendũ exigereᷓ de eo q̃rendo ꝯ tertiuꝫ in diocesi tertij ꝛ qꝛ nõ resistit ius p̃sumereᷓ titulus ex cõi tpe. per.l.cũ ḋ in rẽ verso ꝛ qꝛ hꝫ mixtã cãꝫ qꝛ ꝯsistit ĩ pati ꝛ ĩ soluendo: q̃tum cunqꝫ ẽt diceretur grauis preiudicij. ad h̃ ꝙ scribit Inno. in .c.ꝯquerente.ḋ offi.or. ¶ Uenio ad tertiũ qñ tp̃s aut vsus ĩ iudicio deduciᷓ ĩ cã extinctiua iuris: vl̃ vt cã liberãs pro sequor tres casus. Prius qñ tp̃s ꝛ vsus deducũᷓ vti cã exti ctiua iuꝫ: vl̃ vt cã liberãs. Scḋs casus qñ deduciᷓ vt cã ꝯfir matiua tituli extiguentꝫ. Terti⁹ qñ deduciᷓ vt cã ꝓbans li berationis titulũ. ¶ Ad p̃mũ dic ꝙ aut agiᷓ de ĩducenda li beratiõe ex tpe ab obligatiõe psonali: aut de ĩducenda li beratiõe ex tpe iuris realis p̃mo casu qñ agiᷓ ḋ ĩducẽda li beratiõe iuris psonalis. si q̃riᷓ an solo tpe ĩducaᷓ. dic ꝙ nõ vt.l.obligationũ fere.§.i.ff.de actio.ꝛ obli. qꝛ nõ est tm̃ tp̃s obligatiõis tollende: nisi actio esset sui nã tpalis.ꝛ tũc pro prie nõ tollereᷓ ex tpe. sꝫ ex nã sibi ab initio data: vt ĩ actio ne de dolo.ꝛ ĩ aliis tpalib⁹.l.fi.C.de colo. Idẽ ĩ q̃libꝫ per petua. q̃ sui nã hꝫ actioneꝫ ꝛ vitã determiatã ad metas.xl. ãnoꝝ.ꝛ tũc nihil exigiᷓ ad hãc libertatẽ ĩducendam. nec ex parte ei⁹ ꝯ queꝫ: nec ei⁹ q q̃rit libertateꝫ: qꝛ h̃ ex toto tpe so lo ꝛ sine fine finiᷓ. Si q̃riᷓ an tollaᷓ p̃scriptiõe si ex solo tpe sꝫ ex prescriptiõe cẽta tpe etiã põt prescribi libertas obli gatiõis. q̃ aũt exigaᷓ dubiũ ẽ de tpe. de bona fide ꝛ de cau sa sine titulo liberatiõis. quãtũ ãt tp̃s exigaᷓ negligentie in debito nõ petẽdo. dic ꝙ si est debitũ vnice prestatiõis ꝛ tol liᷓ actio.xxx. ãnoꝝ.l.sic: ꝛ.l.oĩs.C.de prescrip. trigita an noꝝ. In ecclĩjs ãt spatiũ.xl.de p̃scrip.de q̃rta ꝛ tolliᷓ actio ipso iure: vt.l.sic.C.ḋ prescrip.xxx.ãno. sꝫ non obligatio: vt ibi no. Bar.in.l.fi.ff.reꝫ ratã haberi: ꝛ.l.nisi.C.de bo.maᷓ. Si debitũ est ãnuuꝫ ꝛ multiplicis prestatiõis. opi. fũt q̃s po nit glo.C.de prescrip.xxx.ãno.l.cũ notissimi. vna ꝙ ĩ q̃libet prestatiõe exigiᷓ spaciũ.xxx.anno. vt p̃scriptuꝫ obligatiõis vni⁹ anni ꝛ vnice p̃statiõis vni⁹ ãnni: ꝛ sic vnice p̃statiõis in sequẽti ãno.ꝛ sic de singulis. huic obuiat.l.eos.C.de vsuris vbi si p̃scriptuꝫ est debito vsuraꝝ ꝓ oĩbus prestationibus p̃stitis p̃teritꝫ ꝛ futuris: sic erit si scriptũ ẽ substãtie debiti an nalis. sublata enim substantia obligatiõis h̃ q̃litas: qꝛ anna lis subsistere non potest: vt hic dicit Ioã.an.ꝛ Cyn. in dicta .l.si certis annis Scḋa fuit opi. Io.ꝛ Bar. ꝙ indistincte suf ficiat p̃scriptio.xxx.ãnoꝝ vt si dent annua.x. in capite.xxx. annoꝝ erit p̃scriptio toti ḋbita ad hoc.l.si qs emphiteo.in

si C.de pscrip.xxx.ānoꝝ vbi pscrptio capit pricipiū tpe quo solū debet.ad hoc.l.si plures.C.de.fi.instru.vbi si vnica prescriptio sufficit annue pstationi. Glo.in dcā.l.cum notissimi.§.in his.dstinguit inter annuū debitū ꝯtractus ⁊ annuū debito legati. p° casu sufficiūt.xxx.anno. scdo regritur tot xxx.quot sūt pstatiōes.tertio qa i āno debito legati sūt obligatiōes ⁊ legata.pmū purum. scdꝫ conditionale.⁊ sic deinceps.igiꝭ tot exigūꝭ pstatiōes quot sūt obligatiōes. pmo casu vna suffic.scdo plures exigūꝭ.ad h.ff.d.v.ob.l.stichū.§.hec stipulatio.ff.de.donati.cā mortis.l.senatus.§.si.ff.de ānu.lega.l.si cū in ānos.⁊ est rō rōnis.qꝛ legatū ānuū in dubio scdm intelligiꝭ ad alimēta.q psonalia sūt vel ad subāꝫ psone.recipit ergo cōditiōeꝫ si psona viuat cui debetur. Sed obliga° ex ꝯctu āno ē trāsibilis i hdē. nec psōalis ē.iō nō ē nisi vnica qꝛ nullā recipit cōditioneꝫ. R°.rōnis qꝛ testatoꝛ i obligatiōib° ex ꝯctu ꝓuidet ita hꝭdi sicut sibi.l.pactū.ff. de proba. sꝫ in legatis contēplatiōe psone mouet legante ad legādū.ff.pro socio.l.nec adiecit.ff.de testa.requisisti.huic distictiōi obuiat.l.cū notissimi.§.si qs.q loqꝭtaꝫ i ꝓmissionib° quā in legatis.⁊ tm̄ p qlibet pstatiōe vꝭ exigere spatiū xxx.ānoꝝ Sꝫ dicit glo. ꝙ eqparātur quo ad initiū: sꝫ nō q ad fineꝫ.dy.in.l.d pupillo.§.si plurib°. ꝙ vnica pscrip°.sufficiat in qꝫtū ānua obligatiōe ꝓbat qꝛ sicut p qrellā puenit ad petitiōeꝫ hꝭditatis:⁊ de resti.inte.ad vtilē rescissoriaꝫ sic per pmā pstationeꝫ ad scdaꝫ ⁊ sic pscribiꝭ petitio i hꝭdtate ⁊ si qs excludiꝭ a rescissoria excludiꝭ ab vti restituta.l.fi.C. de tēpo.in inte.resti.petende.hoc nō placet Bar. in.d.l.de pupillo.§.i.qꝛ qrella ad petioneꝫ hꝭditatis hꝫ se vt cā petitiōis hꝭditatis ⁊ sic ē i restitutiōe sublata.ergo cā tolliꝭ causatū: sꝫ nō ē sic vna pstatio cā alteri°:imo ipse plures pstationes causātur ab altero.vñ Bar.tenet glo.⁊ sit dr̄a inꝭ obligatiōes ex cōtractu ⁊ ex legato.qꝛ i cōtractib° vnica est tm̄ obliga° ⁊ actioꝛ ⁊ iō cū actio sit d pñti pt agi p oib° futurꝭ pstatiōib° de futuro.C.de fideicō.l.i.⁊ si est negligens p oib° currit prescriptio: sꝫ non sic in legatis.qꝛ plures sūt obligatiōes.⁊ si dicaꝭ ex quo legati cōditio.venit p vna prestatiōe.pōt agi vt i futurū debitū totū declareꝭ: lꝫ differaꝭ exactio:qꝛ tps pñs indicat obligationē de futuro. rñdeo ꝙ ei ꝙ non est pscribi non potest.ff.de verboꝝ obligatio.l.decē:sed nō est obliga° añ.igitur Cy.⁊ cois opi. hꝫ ꝙ nō sufficiat vnica prescriptio.vt.l.cū notissimi probāt:qꝛ ex quo in contractib°.lꝫ obligationes nō sint plures pstationes: q nō hñt diē ⁊ āte dieꝫ nō currit prescriptio.vt.l.cuꝫ notissimi.§.illd.⁊ de pscrip.xxx.ānoꝝ. hoc dicūt vm. nisi forte p centū annos esset pscriptū qꝛ tūc forte oē ius eēt sublatū.ff. de vsu fruc.l.vsufructus. ⁊ hoc lꝫ Cy. post pe. in dicto.§. in his ⁊ p eis casus ibi duꝫ dicit non ab exordio obligationis sꝫ ab exordio cuiuscūqꝫ āni vel mensis tēpus computari manifestū est p Bar.facit rō qꝛ cū in debito ānuo contractus fit vnica obliga° si pscriptio tollitur:ipso iure non potest remanere debitū ānuū ex quo actio ē ipso iure sublata: vt.l.sicut. Sto i cōi opi.p illū.§. i ius cui rñ suꝫ nō video.nō ob.l. eos qꝛ sublata sbā hñ tolliꝭ accessoria: sꝫ quelibꝫ pstatio ē h.eq principaꝭ ad obligatiōeꝫ. Modo fateor vt dicā ipso iure extinctā simul obligatiōem:⁊ actionem non obstat:ut plures:quia loquitur de prescrip.que etiam pro pluribus prestatiōibus potest dici vna.non ob. ꝙ tolliꝭ actio ipso iure hic tm̄ hꝫ plures: quo casu dico actionē nō tolli ipso iuꝭ qꝛ si daꝭ negligētia p oib° pstatiōib° hic p vna igiꝭ solū inducit excep°.p illa in qua fuit negligēs. Non obstat si dicatur potuit exigere p tāto tpe qd est introductū in fauorē ei° ne quottidie cogaꝭ de iure suo pstari vt.l.male agitur.C. de pscriptis.xxx.an. Nota g° si non agat pro multiplici prestatiōe ex quo nōdū dies vēit: pōt negligētia iputari ex qb° cōcludo: qꝛ in ānuo debito siue ex cōtractu seu.siue ex legato tot exigūtur pstatiōes.nec ob.ff.quēad.vsufru.amit.l. si vsufruc.in rōe sui.vbi dicūt ꝙ legatū vsu fructus ānui nō potest nō vtēdo amitti:qꝛ plura sunt legata si vnum esse posset qꝛ nō ē sumēdū argumētū a cōtrario. Si auteꝫ est debitū vnice pstatiōes tūc sufficiūt.xxx. Scdo dubiū ē de bōa fide an exigaꝭ de iuꝭ ciuili ad prescribendū libertatē bona fides? vi ꝙ non vt.l.seqꝭ.§.snia.ff. de vsu cap.quia currit ex mera negligentia nō petentis de iure canonico nō exigatur bona fides in quib° exigiꝭ possessio vꝭ qsi ad prescribēdū q i psonali debito prescriben.pro libtate non exigiꝭ pꝫ h in dicto.§. si viā.ff. de ſui.vr.p di.l.h āt.ad h ꝙ no.gl.ff.d ſui.ur.p.l.attilian°. quia qualitas bonefidei exigitur: vbi exigitur subiectum sed in prescrip.que currūt mera negligentia nulluꝫ est subiectū in pscribendo.qꝛ non currit pura ⁊ mera pscrip°.negligētie ei° contra queꝫ pscribiꝭ. Igiꝭ nulla qlitas bōe fidei exigiꝭ. non eñ obligatus liberaꝭ quia prescribens aliqd qrat. sꝫ qꝛ creditoꝛ pdit obligationē:iō ille liberaꝭ. Iura auteꝫ canonica corrigūt in prescribente ceteris residentib° in psonā prescribētis qd pꝫ qꝛ dicūt ꝙ male fidei.possessoꝛ nullo tpe pscribere.de regu.iur. in regula possessor.⁊ hec vba sūt ultra in.l.fi.C.qui cā.ma. ⁊ fuerūt vba Inno.de imu. eccle.qꝛ pleriqꝫ.⁊ tangūt doc. de iuꝭ pa. cura.p h qꝛ talis pscriptio sup solo fūdaꝭ odio negligētꝭ ⁊ iuste dispōit. ergo iuste in psonā negligenteꝫ ut debitum pdat in psonā autē prescribētis nihil opaꝭ in qrēdo. ergo ex quo lex cōplet ⁊ pficit amissiōneꝫ iuris in psonā negligētis si h acqro.lꝫ sciā me fuisse dbitorē nō uidetur ꝙ iuste si teneā. Quid eñ si princeps ex iusta cā statueret ꝙ aliquis creditor pderet ius debiti: ⁊ disponeret tm̄ in creditorem dicereꝭ ne debitorē si iuste teneri:eo ꝙ scit se fuisse debitūꝫ. Certe nō nec dicaꝭ h non est iusta cā puandi debitorem qa hic hꝫ malā fidē.dico ꝙ lex non puat debitorē ex aliquo ꝙ sit in psonā creditoris sꝫ solo iusto odio i psonā debitoris cā ē iusta i statuēte.iō cū finis tollēdi ius qescat i psonā creditoris:nichil aūt penderet in personam debitoris perdito iusto iure creditore debitor ipse liberabitur. ego dico ꝙ moderni doc.tenent ꝯ vt Bar. ⁊ alij qꝛ finis iuris canonici i prohibēda prescriptione male fidei fuit occurrere prescriptioni cuꝫ pac.⁊ acquisitiōi que nō fieret ex bona fide: quia oē qd nō est ex fide malū est: vt i.c. fi. de pscrip. oīs g acqsitio cū ānexiōe nō bone fidei p ius canonicū ē ꝓhibita. per ꝙ appet ꝙ reiscienda ē dr̄ia: an exigaꝭ possessio an si ex pte pscribentꝭ. Itē anteqꝫ lex de pscrip.esset:erat actio ppetua saltē ad.xl.ānos.si g° limiteꝭ ad.xxx.aliquo mō qriꝭ oblig°.excipiendi:⁊ ex quo nō est i bona fide acqriꝭ cū petō:g° hꝫ locū rō canonica ꝓterea i cōplenda pscriptōe ꝯ creditorem lex hꝫ annexū nō scdm debitoris:qꝛ ⁊ ipse negligēs fuit i nō soluēdo:⁊ fecē ꝙ ex fide facere debuit ꝙ si fecisset: pscrip°. cōpleta nō eēt:cōplementū ergo pscriptiōis tāqꝫ hñs annexū illud nō scdm debitorꝭ qd ex fide nō est creat pscriptionē:qꝛ tps solū nō creat aptū h opari.ff.de ac.⁊ ob.l. obligationū fere.§.i.acqriꝭ ergo aliqd ānexū hñs qd ex nō fide:⁊ sic acqrit cū pacto puto si opi.ꝯria eēt vā oīs pscriptio cuꝫ mala fide pcederet ⁊ sic ex sufflatu forēt iura canōica.qlibet eñ pscriptio.xxx.ānoꝝ si currit mere odio.C.d pscrip.xxx.anno.l.siqa emptiōis:vt dicit in.l.fi.C.d edic.diui adri.tol.⁊.d.l.fi.C.ex qui.ca.ma.vbi cy.hoc consueuit tenere legēdo dcm̄.c.⁊ regulā possessoꝛ.audiui quosdā ꝙ aliq casu pcedit pscriptio cū mala fide:qꝛ eo ꝙ nō petit dbitū cātur obliuio.ff.d vsuca.l.furtū.§.i.ex q iduciꝭ hit° p derelicto: qriꝭ pscribēti. Et sic nulla exigiꝭ bōafides:quia quilibꝫ potest rem suam habere pro derelicto: vel saltem a tempore causate obliuionis que inducitur i.d.l.furtū.§.i.hoc nō placet quia habitus pro derelicto non cadit in iure personali: quia in abdicatis:est vt persona.vt.l.ij.ff.pro socio: ⁊ notat Barto.in.l.i.C.de pac.posset autem saluari hoc dictuꝫ: in iure tamen alterius facto acquisito in quo cadit habitus p derelicto cū illi iuri possꝫ renūtiare.ff. d ꝯdi.insti.l.siqs ita.ff.d le.i.l.si ſuū filii: sꝫ nō pcedit:qꝛ lꝫ inducaꝭ obliuio. nō per hoc concluditur habitus pro derelicto.alias liberareꝭ decennio:quod non est dicendum ⁊ oblimo solum opera

tur ad possessionem que quandoq; exigit in tenendo. ꝙ se
cus est in dominio: iure personali quesito: quod sic non est
de facili abdicabile a persona ⁊ exigit aiuz positiuũ i pdē
do putatiuũ: ꝙ actio pdaꝛ ex fine vite sue: vt si est tpalis tpe
quo vitã hʒ si perpetuo spatio. xl. anno. vt. l. fi. C. de ãnua. ex
cep. qꝛ ibi. inde queritur: sʒ actio sui natura fuerit: sic ꝓprie
potest dicere tũc debitorez prescribere. ¶ Aduerte ergo
qũo statuta que tpe actiõis tolluntꝛ loquanꝛ: qꝛ si prescrip/
tiones inducunt. nõ poterit tolli absq; bona fide. allē. sic. J.
no. p qd possʒ dici ꝙ actio sit pſõalis. hodie tñ finiꝛ spatio
xxx. annoꝝ: vt. l. sic ⁊. l. fi. C. d anna. excep. ꝙ p malefidei d
bitorē extiguētiũ. ¶ Ueio ad scd̃az qd i iurib⁹ realib⁹ dic
ꝙ si qrit: an solo tpe tollaꝛ: dic ꝙ nõ qꝛ nõ ē mod⁹ sol⁹ tps
tollendi: sed an prescriptiõe causata tpe: dic ꝙ sic p totum
ff. quemadmodũ serui. amit. Si queritur quantũ tempus:
⁊ que exigantur: dic aut agitur de prescribēda libertate ser
uitutis anteq̃ sit constituta ⁊ tunc: qꝛ hic nõ ordinaꝛ ad tol
lendũ ius reale ꝙ nondũ est sʒm obligationem personalez
ad constituendã seruitutez tollitur qd sequitur ad prescrip
tionem personalez: de quo dictũ est. s. proxio: hoc dicit glo.
in. l. si partez. ff. quēadmodũ serui. amit. ⁊ in. l. corruptionez
. C. de vsufruc. Sed agitur de tollenda seruitute iam con
stituta: ⁊ si habet vsũ tpe non interuallatũ pdiꝛ. x. vꝫ. xx. an.
. l. fi. in fi. nam satis. §. i. ff. quemadmodum serui. amit. l. si
cut. ff. de vsucap. l. sequitur. §. snia: nec distingo vrbanam a
rustica vel rusticã ab vrbana. Fallit i ꝓuitute itineris ad se
pulchrũ vt. l. itē. eo. ti. ⁊ in via publica que nõ est prescripti/
bilis: vt. l. via. ff. de via publica. vel hʒ vsũ tpe interuallatũ
⁊ si tempus est modicũ: vt dierũ vel horaꝝ interualla. idem
ꝙ in non habente interuallũ. ff. quemadmoduz serui amit.
. l. sicut. ⁊ in. c. de quarta: de prescrip. ⁊ glo. C. de serui. l. sicut
si aũt hʒ mensiũ vel annoꝝ interualla in vsu exigiꝛ: si hʒ
mensiũ exigiꝛ mediũ tēpus. plus si faciebãt exigunt. xxx.
⁊ hoc tene lʒ Guil. dicit ꝙ solũ facit duplicatio illius tem/
poris qd est plus i dcã. l. fi. Et aduerte. qꝛ hoc qd dixi liber
tatez prescribi cõi tpe hʒ locũ siue habeat seruitus cãm con
tinuã siue discontinuaz: qꝛ lʒ distinguaꝛ ex tpe prescribētis
seruitutez que fundaꝛ sup quasi possessione non distinguiꝛ
ex parte scribentis libertatez que fundaꝛ sup negligētia nõ
vtentis que semp est continua: ⁊ sic dicit Guil. in. l. sicut. C. d
serui. per illã. l. de iure aũt canonica non fit hec dria: vt dicit
Inno. de pſcrip. de qrta: sʒ solũ sufficit tps. xl. ãnoꝝ ⁊ idisti
cte i reb⁹ eccřiasticis illud requiriꝛ. Et h qꝛ cum augmēta-
uerit tps putauit illud sufficere: siue haberet iterualla: siue
nõ. ⁊ sic seruaꝛ. Nũquid in prescribēda hec libertate exiga
tur titulus. doc. cõiter tenent ꝙ non: qꝛ si non exigiꝛ in pſcri-
ptiõe iuris: vt. l. si quis diuturno. ff. de serui. ven. ⁊ dictum est
minus exigaꝛ in prescribenda libertate. Item qꝛ ꝓprie hec
nõ est prescriptio sʒ quedã perditio iuris ex non vsu. de iu/
re autez canonico stareꝛ distictiõi. c. i. de prescrip. li. vj. Si
nõ ꝯ ius. tunc sufficeret bona fides ⁊ non exigereꝛ titulus.
Nũquid aũt indifferenter exigaꝛ in tali libertate prescribē
da bona fides. Glo. alique iuris ciuilis faciũt driaz iter ru-
sticã: ⁊ vrbanã. in rustica nõ exigũt: in vrbana sic. vt dicit gl.
ff. de serui. l. attilicinus. ff. quemad. serui admit. l. si quis aq̃
§. fi. ff. de ser. vr. pre. Alie gl. dicũt ⁊ has cõiter tenēt doc. ꝙ
quedã sunt seruitutes. i qbus vel quaꝝ vsu in acquirenda li
bertate exigiꝛ factũ hois vt in seruitute stillicidij. Nã posi/
to ꝙ stillicidio nõ vtaris: tñ non prescribo nisi te ipediaz in
vsu: ⁊ tunc exigiꝛ bona fides vt. d. l. fi. Quedã sunt seruitu
tes q̃ ex simplici nõ vsu pdunꝛ nec aliqd factuz vel possessio
exigitur prescribentis libertatis. Exēplum pone cõiter in
rusticis non exigiꝛ bona fides: vt. d. l. fi. in. l. seqꝛ. §. snia. ff.
de vsu ca. qꝛ ibi pdit ius ex solo: nõ vsu. nec ibi aliqd queriꝛ
prescribenti. ꝙ dicit Bar. etiã ꝓcedere de iure canonico. p
illa q̃ dixi. s. maxime cũ hic nõ sit annexũ aliqd scm̃ vel non
scm̃: in quo possit aliqd ascribi qd ex fide scm̃ sit. Sʒ tenen
do: ꝙ hec sit pſcriptio. Idez dicendũ esset quod dixi. s. in p

sonali: qꝛ hoc est ius libertatis: saltez si queriꝛ ꝙ indubitan
ter ꝓcederet in prescriptiõe ꝯ ius: vt. c. i. de prescrip. lib. vi.
Et si dices nõ vi ꝙ hec iura etiã de iuꝛ ciuili possint prescri
bi spatio. x. vꝫ. xx. ãno. q̃ ad libertatē: qꝛ p eiꝛ ꝯpetit accesso
ria q̃ ē apta duraꝛ spatia. xxx. ãnoꝝ. ut. l. sic. C. d pſcri. xxx.
ãnoꝝ. Itē qñq; ⁊ illi ꝯpetit pſõalis ad patiētiã. R⁹ iste ac-
tiões tollũꝛ ad ꝯñaz pſcriptiõis dñij: vt no. i. l. corruption ē
scia vꝫ patia ei⁹. ꝯ quē pſcribiꝛ sic exigiꝛ i ea creãda. dic gl.
ꝙ no. in. l. si cõstituta. §. i. ⁊. C. de serui. l. sicut. dic tñ ꝙ de eq
tate forte ignorãti subueniꝛ. ff. de serui. vrba. predi. l. attilici
nus. quod credo ex cꝛa. Si aliqua mihi iusta cã ⁊c. ipetraꝫ
restitutiõe: ⁊ subueniꝛ: qꝛ nõ ē vsus: qꝛ nõ potuit: lʒ amittet
tpe: vt. l. si locus. ff. quēadmodũ serui. amit. hec credo d iu
re cano. qꝛ acqrere libertatez nõ est ꝯ ius: vel cũ exigaꝛ titu
lus forte exigeꝛ scia eius ꝯ quez. tu tene primũ qꝛ nullũ ius
hoc dicit. ¶ Uenio ad tertiũ qd in iure mixtis: vt q̃ deben
tur a re pſone dic ꝙ solo tpe non tollũtur: ⁊ si non vsu tñ ne
gligentia: dicit quedã sunt iura debita ab inferiore in signũ
vřis subiectiõis vt ꝙ qs prestat obedientiã ꝙ visiteꝛ: ⁊ talia
nõ prescribunꝛ. ar. de prescrip. cũ non liceat. C. de prescrip.
xxx. ãnoꝝ. l. cõperit no. Inno. de postu. pla. bone. ii. Quid
ergo dicit bar. in multis locis ꝙ quedã sunt ciuitates libeꝛ
que non recognoscunt supiorem est verũ: de scõ nõ de iure
de qbus vide quod scripsi qui. fi. sint le. per venerabilem. §.
rõnibus. Quedam que non debentur in signũ superiorita-
tis: sed altero iure accidentali: vt debenꝛ alicui vt pari. ⁊ ta-
lia sunt tpe quesibilia. l. si mulier: ⁊. l. si vsufruct⁹. ff. quēad.
vsufruc. amit. p totã. l. corruptionem ⁊. l. sunt. C. d vsufruc.
Quanto autem tpe queranꝛ: ⁊ que exiganꝛ dic ꝙ si agit de
querenda libertate aduersus actionez personalem anteq̃
constitutus sit vsufructus: ⁊ idem dixi. s. de personali: lʒ qd
ꝯ: sed prima opinio cõmunis est. ¶ Et no. glo. ⁊ doc. in di
cta. l. corruptionē. C. de vsufruc. aut agiꝛ de prescribenda li
bertate iuris iã ꝯstituti: ⁊ tunc aut illo iure vti est in mea fa
cultate quando voluero: qꝛ sic est ordinatũ: ⁊ non intēdo ꝙ
nõ volo: qꝛ dico: vti: iõ non est prescriptibilis libertas. l. via
ff. de via pu. de consue. cũ in tua in. vj. No. Jo. an. ⁊ de pri-
uil. vt priuillegia super glo. in verbo semel in anno. Si non
est in mea libera voluntate vti vel non vti. ꝙ sic non est con-
stitutũ: ⁊ tunc de iure ciuili tollitur non vsu decēnij: vt. l. cor
ruptionem: ⁊. l. sicut: ⁊ in iurib⁹ preallegatis. Et hoc si non
hʒ vsum interuallatũ adest ex forma iuris: ⁊ est certũ sicut in
annuo vsufructu alteri⁹ annis legato: ⁊ tunc qꝛ interualla fa
ciunt diuersa iura: tunc p quolibet exigitur itegra pſcriptio
ff. quēad. vsufruc. amitta. l. si vsufruc. Si aut ex forma cõ-
uentionis non est interuallatũ: aut determinatũ tempus vni
cuz tñ ius est: vt qꝛ illud ius est vnicum exigitur vnica pre/
scriptio: vt patet in prescribenda libertate iuris eligēdi aut
actiue aut passiue. Et prescriptio de iure ciuili est. x. ãnorũ.
de iure canonico. xl. ideo si aliquis habet ius eligendi in ec
clesia actiue vel passiue: etiã si centũ annos uiueret prelatus
qꝛ non in vnum casuz electionis faciende. sic est in iure pre/
sentandi non prescribitur nec vsu amittitur: nisi a tēpore ca-
sus quo imineret casus electiõis faciende. ⁊ ab illo tēpore si
non vtitur illo iure vsq; ad. xl. ãnos illud par. dic vt Hosti.
no. de prescrip. d quarta: vbi casus: lʒ de hoc fuerũt opinio.
Ut ibi recitat Inno. ad hoc ꝙ no. de verb. signi. c. abbate.
An autem exigatur bona fides per omnia dicendum idez
est ꝙ supra dixi in seruitute reali: vt probatur in dicta. l. sic
hec vera sunt quando agitur de perdendo iure competen-
te: de iure cõmuni: ⁊ de acquirenda libertate. Contra illud.
Si autē agitur de pdēdo iuꝛ ex ꝓuilegio quesito: materia
est de per se. quia i. l. voluntarie. C. de execu. tu. per Cy. in. l. i.
. C. de diuer. prescrip. per gl. ⁊ docto. de consti. cum accessis
set: de iure canonico satis puto standum distin. c. i. de pre
scrip. lib. vi. dicebam ergo principaliter ꝙ allegatur quan
doq; tempus in iuditio: vt causa cõfirmatiua tituli ad acq
rendam libertatem: ⁊ tunc per sequentem prestationem re

cursum medii tꝑis quod exigebaẛ ad prescriptionē tituli inhabilis confirmaẛ.ff.de adoptio.l.post mortē.coniuncta ibi. Et ꝙ ibi no.C.de pa͂ria ꝑtāte.vel emācipatio queriẛ de/ cēnio:⁊ cōfirmaẛ qn̄ est illegittime facta.vbi al's exigerenẛ xx.si se absq; emancipatione gessisset pro suo iure. Si vero solo cursu tꝑis non pōt induci:q2 ius cōe resistit prescribēti vt.l.cōperit.C.de prescrip.xxx.anno.⁊ tunc si ꝓcedit titulus inhabilis ab eo qui poterit cōtra ius dispēsare cōfirmaẛ ⁊ per sequentē ꝓstationē patientie.xl.annoꝝ:vt.l.vltima.C.de fun.patri.li.xj.aut titulus inhabilis ꝓcedit ab alio ⁊ nunꝙ̄ cōfirmaẛ:vt de ea͂.l.cōpit:de prescrip.c.i.li. vi. Dicit Bar. in.d.l.cū de i re verso.ꝙ h̄ ꝓcedūt d̄ iure ciuili. de iure āt canonico an tꝑs cōfirmet titulū inualidū:⁊ tūc si titulus est inhabilis errore iuris. Et habeẛ ꝓ titulo ⁊ ius tunc queritur: de iure pa.cura.de dona.ad a͂pꝉice.no.archi.xij.q.ij.q2.cognouimus:aut titulus est inhabilis errore eius. Et tūc inhabilitas tituli est certa:⁊ in prescrip.in quibus sola exigitur bona fides qn̄ non sunt cōtra ius talis titulus ꝓficit q2 errare in iure est eē bōa fide.ff.de vsucap.l.si furtis.sic loqẛ gl. ⁊ ꝙ ibi dixi:de prescrip.si diligenti. Aut exigiẛ titulus:⁊ tūc tꝑs nunꝙ̄ cōfirmat titulū certitudinaliter inhabilē:aut dubiū est illud ius:⁊ tūc tꝑs pōt o͂pari interpretando ⁊ cōfirmando. Si tm̄ est tꝑs ꝙ consuetudinē inducat vel inducere possit:vt est casus.in.c.dilectus:de cōsue. ¶ Dicebā tertio ꝙ qn̄ prestatio vsus deducitur in iudicium:vt eā ꝓbans liberationē:⁊ hoc casu est aduertendū:qn̄q; deduciẛ tꝑs ⁊ non vsus ex quo induciẛ lib.⁊ in pari.⁊ tūc aut iducitur ad probandū ꝙ vsuras nō debeā.allego ꝙ fui debitor:⁊ iā est decēniū.ꝙ iā non solui vsuras certe ꝓsumereẛ liberatio vl' non obligaꝰ vsurarū.ad hoc eo.ti.l.q se misse.i pn̄ꝰ. aut agitur d̄ liberatiōe luc͂ non odiosi.⁊ tunc aut allegatur liberatio leuis ꝑiudicij ēt ꝓsumiẛ liberatio allegata: q2 tunc presumitur cā iuris.l.fauorabiliores:aut allegaẛ liberatio grauis ꝑiudicii ⁊ nō presumiẛ.ff.de alimen.⁊ ciba. lega.l.si libertatis.§.⁊ iura que in prescriptiōibus loquunẛ iuriū ꝑsonaliū exigūt spatiū.xxx.anno.hec vera nisi alie ꝓsumptiones cōcurrant:vt in cōsāguineis.ff.de ꝓba.l.ꝓcula. Qn̄q; vsus ad liberationē ꝓstandā sonat in facto positiuo.exemplū canonici ꝓbāt se solos elegisse.x.annis.⁊ ex hoc voluit allegare:ꝙ alij de exac.collec.nō debent interesse ⁊ allegāt renunciationē iuris.⁊ tunc aut hec libertas ē ꝯ ius:⁊ titulus nō presumitur:nisi ꝓbeẛ.de rescrip.c.i.li.vi.aut nō est ꝯ ius ⁊ ꝓsumitur.q2 in iure iducendo ꝓsumiẛ.fortius i inducēda liberatiōe.nā ad opposita extendiẛ cōsuetudo:vt dicit hic Inno. fortius ⁊ lex. Qn̄q; vsus libertatis est mixtꝰ:vt partim in faciendo:q2 solui censū de feudo oī anno.s.x.annis. ⁊ ẜm veritatē debebā ducenta.volo deducere hoc tꝑs ad ꝓbandū cām ꝑ quā nō debeā:nisi centū:allegādo cām renuntiatiōis pro residuo. Satis puto ꝙ lapsū decēniū ꝓbareẛ nisi ius cōe resisteret:vt.c.i.de ꝓscrip.li.v. Et ita respōdi domino Antonio de senis canonico florentino scolari meo. ⁊ a me dilecto. Laus sit oīpotēti deo ⁊ beate Marie virgini totiq; curie celesti.⁊c̄.

c　**Cum apostolus.** Habet plura dicta ⁊ breuiẛ sūmari nō potest. Et ꝓmo ꝓmittit cōstitutiōis causā. Scdo cōstitutionē ibi: quo circa. In qua cōstitutione cōsiliū determinat numerū equorū quos secū ducere possūt.prelati visitātes. ⁊ prohibet eos tunc vti venatiōibus ⁊ sumptuosis epulis. Et ꝑcipit ne prelati subditos taliẛ:ꝑmittit tn̄ ex iusta cā ab eis peti moderatū auxiliū. Et in fine ibi:sane determinat ꝓmū dictū de numero equoꝝ. ¶ Primo nota ꝓhemiū ꝯ ep̄os immoderate subditos grauātes. ¶ Itē no.determinatiōē numeri equoꝝ q̄s archiepi.cardinales.archidiaconi.⁊ diaconi possūt secū duceẛ i visitatiōis actu. Et no. h̄ ꝙ gnq; sp̄es ꝓlatoꝝ habētes potestates alios ꝓcurandi. ¶ Itē no. ꝙ prelatis inhibitū est venari ⁊ aucupari: maxie in actu visitatiōis

¶ In v͂siculo ꝓhibemꝰ no. ꝙ regulariẛ ep̄is est inhibita noua exactio collecte. Et no. vnā sp̄ē exactiōis sibi licitā qn̄ adest cā ratiōabiẛ. ⁊ manifesta: tūc potest peteẛ subsidiū charitatiuū. ¶ Itē no. argumētū ꝙ paterna hr̄editas ē filijs magis debita ꝙ̄ extraneo. ¶ Itē no. ꝙ paupes ecclesie ⁊ pauperes ꝑsone nō sūt in collectis ⁊ ꝓcuratiōibꝰ parificandis eccl'ijs:vel ꝑsonis locupletibus.imo ad mēsurā facultatū sẛ ꝑ rōes mādāde ⁊ executiōes. ¶ Itē no. ꝙ ordiata ad diminuēdū nō dn̄t o͂pari ad augmētū. ¶ Quero an ꝯ petitiōē charitatiui subsidij currat aliq̄ ꝓscriptio. R°. ꝙ non quia illud esset ꝓscribeẛ ꝯtra charitatē.ergo nō haberet iustā cām:nec iustū fūdamētum. ergo ⁊c̄. ¶ Item petere charitatiuū subsidiū depēdē ex potestate supioris:iusta cā per supiorē assignata. ⁊ ergo ꝓscribere nō potest. Sz an superior possit ꝯpellere subditos ad ꝓbēdū charitatiuū subsidium. R°. dicūt quidam ꝙ nō per v͂bū cum charitate hic positū. ⁊ per ꝯsequēs compellere nō potest.quia tūc non peteret cū charitate. Et sic vī ꝙ ꝑ viā iudicij petere nō possit. dicūt tn̄ doctores ꝙ ꝑ supiores possūt ꝯpelli ⁊ secūdū Inno. superior erit papa:de immunitate eccl'iaꝝ aduersus vbi dn̄t ꝙ supior metropolitanꝰ. ¶ Alij dicūt ⁊ illō ⁊ tenet Inno. ꝙ episcopus possit ꝯpelleẛ subditos suos ad soluēdū subsidiū charitatiuū ꝓmo petēdo cū charitate ostendendo necessitatē suā:⁊ postea ꝯpelleẛ rebelles quia ep̄s pōt qn̄cūq; fructꝰ bn̄ficioꝝ retineẛ. vt eccl'iastica benefi.c. vno ⁊.c.frequens:de resti.spo.lib.vj.ẜ ēt charitatiuū subsidiū petere. Nec ob.ꝙ istud subsidiū sit cū charitate petēdū.h̄ est verū q2 charitas dz ꝓncipaliẛ mouere soluentes. qui si resistant ꝯpelli possūt.xlv.disti.licet. ⁊ dic ꝙ h̄ nō sit faciēdū sine ꝯsilio ⁊ sine ꝯsensu ep̄i. de his q̄ fiūt a pre.ꝑ totū.⁊ de testamētis cū in officiis.⁊ hoc est verū.s.ꝙ possit ꝯpellere qn̄ necessitas est euidēs: ⁊ subiectꝰ nimis nō grauaẛ. al's qō per arbitros dz diffiniri. Et dicit Ioā.an.de facto fuisse obtentum. ¶ Circa glosā in v͂siculo decani.dicūt doctores ꝙ de officio istoꝝ decanoꝝ ruraliū habes:de officio archipres.⁊ ibi vides de pluribꝰ visitatoribꝰ qui debēt admitti eodē anno: de hoc dic vt ibi:⁊ de offi. archp͂.mādamꝰ. In v͂si. existant glo. sentit ꝙ in supfluis tātū deneganda est ꝓcuratio:hoc ē verū.qn̄ equi supflui sūt:separabiles ab alijs. d̄ iure ⁊ de facto. Alias aūt si essent inseperabiles de facto quia ep̄s vellz ꝙ separareẛ:⁊ tūc in totū ꝑt denegari ꝓcuratio arg.iuriū allegatorū.in glos. ⁊ ita intelligas hic Inno. ⁊ Io.an. In v͂bo rationabile. dicūt doc. ꝙ si agit subditus episcopi:tūc supior erit archiepiscopus. Si aūt subditus ꝯueniẛ ꝑ episcopū:tūc eligāẛ arbitri.vt in iuribꝰ in glo.allegatis.in v͂bo exactiōes in fine.idē tenet gof.⁊ phi. Sz ꝓmū dicūt petrus ⁊ Abbas esse veriꝰ. host.ꝯcludit ꝙ archidiacōus ⁊ decanꝰ nullas collectas iponeẛ possūt nec exactiōes faceẛ.nisi hoc habeāt ex priuilegio:vel ātiqua ꝯsuetudie.alle. de excessibꝰ prelatoꝝ:ad hec: ⁊.c.accedētibꝰ vbi de hoc.

p　**Prohibemus.** Nouus cēsꝰ ecclesijs iponi nō dz h.d. In pa͂ia pōit duplicē ꝓhibitionē.⁊ al's iustificat.scdo pōit d̄cretū.ibi si qs v͂o. ¶ No.ꝓo ꝙ regulariter ipositio noui census ꝓlatis est inhibita.⁊ augmētatio ātiqua. ¶ Itē no.ꝙ appropꝛiatio aliquoꝝ redditum eccl'iaꝝ inferioꝝ. regulariter prelatis est inhibita. ¶ Itē no.illud ꝙ quis sibi fieri non vult alteri facere non debz.ad hoc ꝓma disti.humanū genꝰ.⁊.ij.q.i. ¶ Primo semꝑ oppo. ꝙ vn̄ supiores possint iponere censū inferioribus.de offi.vicarij.c.iii.⁊ de clericis nō residētibꝰ.c.ꝯquerēte. Sol. hec loquitur de cēsibꝰ realibꝰ ⁊ ꝑpetuis: ⁊ sine cā ipositis. de hoc infra.eo.significauit. ¶ Scdo opp.ꝙ imo ꝓlati possint peteẛ censū ab eccl'ijs inferioribꝰ.s̄.ti.ꝓmo.c. ex litteris.⁊.c.preterea ⁊.s̄.decimis. Solu. dic ꝙ antiquos census ⁊ redditus tēpore institutiōis ipositos petere potest vt ibi sz nouos iponere nō pōt vt hic. ¶ Quero an ista decretalis habeat locū in ꝓlatis exceptis. R°. secūdum do/

ctores qꝫ sic qꝛ indistincte loquit.g° ꝛc. Et dicũt doc. hodie p clemẽtinã. qꝛ regulares. de supplẽda ne. pla. eẽ puisũ. qꝫ ordiarij hẽant iurisdictionẽ ꝯ exẽptos plãtos iniuste grauãtes ecclias eis subiectas. ¶ Circa glo. i vbo veteres nõ credo qꝫ pp augmẽtationẽ fundoꝝ ecclie possit nouus census iponi: nisi cã subsit: ergo ꝛc. vt. J. eo. significauit.

p **Reterea.** Prelat° post mortẽ suaꝫ auctoritate pape nõ põt ecclesiã cõstruere censualẽ. h. d. ꝛ soluit casũ generalẽ rõnem submittẽs. ibi: nõ eni. ¶ No. ꝙ ad h vt pmissio vel obligatio sit realis: ita qꝫ obliget successores: reqrit auctoritas epi. ad h de transac. de cetero: ꝛ. J. ne clerici vi. suas. q̃relã. ¶ Itẽ no. qꝫ rectores ecclïaꝝ nõ possunt ꝯstituere ecclias cẽsuales sine epi auctoritate. ¶ Itẽ no. qꝫ ad cõstituendũ ꝯtũ realẽ qñqꝫ auctoritas iferioris plati epo sufficit. Et sic no. qꝫ aliqui plati iferiores hñt a iure ptãte pbendi auctoritatẽ ꝯtibus iferiorũ suoꝝ: de quo de trãsactiõibus. statuimus. p Inno. ꝛ in cle. prima de reb° eccle. nõ alie. p glo. ¶ Quero q̃liter pbet auctoritatẽ epi interuenisse? R°. q dã dñt qꝫ eo ipso qꝫ nõ ꝯstat de ꝯrio: qꝛ sp p̃sumit eius auctoritas interuenisse: nisi pbet ꝯriũ: de his que fi. a pre. s. ea noscit. Sꝫ h nõ placꝫ qꝛ ibi dꝫ de ꝯsensu capituli: q p̃sumit iteruenisse: ꝛ sic extẽdit auctoritas epi ad auctoritatẽ prelati: ꝯ q̃ dic vt ibi. ¶ Circa gl. in verbo ꝯ func. dñt doc. qꝫ lꝫ rectores nõ possint ecclias cẽsuales facere. nec ẽt obligare: tñ possũt se ipsos psonaliter obligare ꝛ fruct° suorũ bñficioꝝ. vsqꝫ ad mortẽ: ꝛ q̃diu tenebũt. ad h de fideiussorib°. c. ii. ꝛ de sepul. i cle. fi. Et sic dictio p̃sertim ponit h p tñ. Ego credo qꝫ si clericus agit obligare ecclïã qꝫ tũc pcedat dcñ glose. s. qꝫ nec ipse nec ecclia idisticte obligent: ꝛ sic pt itelligi textus hic. ꝛ fm h dictio p̃sertim stat ppe p maxime. ¶ Si aũt clericus agit se ipsũ psonalr obligare tunc procedit quod dicunt doctores.

c **Eclesiis.** Breue ẽ. nõ sũmat nec diuidit. ¶ No. h reglaꝫ de nouo cẽsu phibito epo extẽdi ad ecclias a manib° laycoꝝ ereptas. lra dic qꝫ eps nõ põt aliqd exigere ab istis ecclesijs: põt catedraticũ: ꝛ alia iura q̃ alijs ecclesijs iponunt. ¶ Quero q̃ sint illa iura? R°. qꝫ dꝫ itelligi ꝯ ecclesijs q̃ de iure vel puilegio soluãt ecclesie: de qb° de exces. pla. accedẽtib°. ꝛ de p̃scrip. cum ex officij. Itẽ dicit si nõ sunt iposita: vbi tñ iponi psũt. nã dato qꝫ ab alijs non recepit canonicã: ab istis tñ recipe põt. ¶ Quero q̃ fuit cã dubitandi in ista decretali. R°. qꝛ videbat qꝫ eps pp ereptionẽ ecclie de manu laycali possit iponere cẽsũ nouũ. de reli. domi. ꝯstitut°. cũ ecclia ad libertatẽ reducat. sꝫ h decidit ꝯriũ: qꝛ eps ad h tenebat de iure. s. de religiosis domib°. ꝯ xẽodochijs: ꝛ. c. ti. qꝛ ꝯtigit li. vi. Et sic diceret ꝯriũ. tũc ꝯ facili daret materia ecclïaꝫ cõstituẽdã censualẽ: qꝛ epi posset finget de mãib° laycoꝝ. eripe ecclias ꝛ cẽsũ ipõere. sꝫ qꝛ fictões sũt vitãde: ꝯ diuor. q̃rto. g ꝛ nou° cẽsus iponi ñ dꝫ: nec ob. c. ꝯstitutus: de relig. do. qꝛ ibi. loquit in alio casu: g. ꝛc.

i **Innouamus.** Noui census pedagia vel alia onera iponi nõ psũt. h. d. ꝛ diuidit: qꝛ primo inuocat phibitionẽ. scdo subdit penã: ibi: si qs ꝛ. J. decidit decretalis innouamus. de tregua ꝛ pace. ¶ No. sumariũ qꝫ pedagia ꝛ exactões ñ possit iponi ab iferiorib° a regibus ꝛ pncipib°. Et sic no. qꝫ tales ipositões spectãt ad reges ꝛ pricipes. ꝛ sunt ẽt ptãtibus reseruate. Et sic si reges talia iponũt sine cã peccãt fm Inno. ¶ Itẽ no. penã exigẽtiũ ꝛ ñ facientiũ: qꝛ dñt excõicari. ¶ O p. qꝫ alia eis dꝫ pena iponi qꝫ dñt excõicari. 23. q. iij. si quis. So. fatendũ ẽ ꝯriũ: nec h denegat ista lra. Et dicit hosti. qꝫ in romana ecclia excõicent ter i ãno. vt i cle. dudũ de iudeis. ¶ Quero qd sit pedagiũ R°. dñt doc. qꝫ pedagiũ ẽ p̃statio qð ab itinerantib° colligit Sed an recipiens ꝛ statuens hmõi pedagia sit excõicatus. R°. dicunt doc. qꝫ sit excõicandus: q̃uis ex mẽte huius littere sit excõicatus. hoc veruꝫ: nisi excuset eũ idulgentia: vt. s. ꝯ elec. qꝛ piculosũ. lib. vi. vl iusta ignorãtia: de sen. excõmu. ¶ Gl. in verbo careat. Dicũt doc. qꝫ ẽt deportatur. vel capite punit: qꝛ icidit in. l. iul. de vi publica. l. fi. ff. fm gof ꝛ ꝛ punit capite: qñ hoc facit cuꝫ armis: secus si sine armis. qꝛ tunc pena eius est quarta pars suoꝝ bonoꝝ fꝫ hosti.

c **Um clerici** Idẽ dicit qꝫ capl̃ꝫ p̃terea. s. eo. fm abbatẽ hoc addit. qꝫ hic iponitur pena colludentibus. vel sic. Qui p collusionẽ suã ecclïam cõstituit cẽnsualẽ: illa priuabitur. h. d. In prima recitat fcm̃ dãnabile. In scda puidet. ibi pcipimus. ¶ No. qꝫ rectores ecclesias cõstituere nõ psũt censuales: ꝛ maxie qñ turpiter h faciut: vt post mortẽ eoꝝ ad ꝯsanguieos trãsferat. ¶ Itẽ no. penã rectoris ecclesias cẽsuales cõstituentis. ¶ Quero an patronus puniat aliqua pena: hãc collusionẽ faciens. R°. qꝫ sicut clerici priuant ecclesiis suis. ita patroni priuant iure suo patronatus. rõ est qꝛ si monachus est. ergo ad hoc. c. cũ clerici. de pactis. Circa glo. primã dicit hostien. qꝫ nõ credit istũ tex. loq de tali collusiõe. ꝛ ergo dicit qꝫ collusio dꝫ h accipi large etiã si illud pactũ eẽt fcm̃ extraiudicialr.

c **N que** Si collectores grauãt ecclesias predicto offõ priuabit. h. d. In prima decisa cõsultatio. In scda puisio. ibi cũ aũt. ꝛ ibi. Id qꝫ. s. remissionẽ peccatorũ: vel reddituũ fm abbatẽ. ¶ No. sumariũ. Itẽ no. argumentũ p ꝛ cõtra qꝫ eps nõ possit iponere collectã pp visitationeꝫ beati petri quã debent facere annuatim: vt. s. de iure iuran. ego. N. Querit glo. qd sit collecta: ꝛ dic vt in ea.

s **Ignificauit** Is qui recipit iuramentũ de nouo censu ecclie. iposito p soluẽdo cõpellit iurantẽ absoluere. h. d. In pria ponit casũ. In secũda ibi. quo circa puidet dstiguẽdo. ꝛ fm mẽbrũ p̃seqt ibi: si vo. ¶ No. qꝫ i actu p̃ntatõis cadit p̃ act° p̃mari° electiõis. qꝛ p̃ eligit qs in p̃ntandũ epo. s. de iure patro. ex lris. ꝛ. c. fi. Itẽ no. tria reqsita ad h vt cẽsus licite iponat. s. epalis auctoritas. scõ cã legittima. tertio qꝫ ille census iponat i fundatiõe. ¶ Itẽ no. qꝫ iuramentũ de illicito cẽsu p̃stãdo a clerico ẽ obligatoriũ: donec absoluat. ¶ Itẽ nõ qꝫ cẽsus ãtiquus epali auctoritate iposit° p̃sumit esse iusta cã iposit° ꝛ sic no. qꝫ ãtiqtas cẽsus nõ fac p̃sũptionẽ qꝫ epal auctoritas iteruenerit: nisi pbet. ¶ Ite no. qꝫ ipositio noui cẽsus ẽt auctoritate epi nõ p̃sumit licita ex cã: nisi alit pbet ¶ Et sic no. qꝫ recẽs possessio ꝯrius ñ p̃sumit iusta: sec° si sit antiq̃. ¶ Itẽ no. practicã agẽdi: vbi qs astrigit iuramto illicito obligatorio tñ: qꝛ pt petere p supiorẽ ex offõ a iuramento absolui: ꝛ eps pt absoluere. ¶ Itẽ no. practicã agẽdi qñ qs ẽ obligatus ex iuramto: ꝛ p̃cipit sibi ne soluat qꝛ tẽ pt iterponet q̃relã supioris. ¶ Itẽ no. epꝫ posse p̃cipe iferiori ne soluat illicitũ cẽsũ ad p̃iudiciũ ecclïe sue. ¶ Ex gl. Inn. p̃ oppono nã lra dic epꝫ posse i iustũ ad quẽ se obligauit iuramẽto. ꝛ vꝫ qꝫ imo eps nõ possit illð ibibere rectori. nã si rector aliq̃tiẽs soluit talẽ cẽsũ ꝯstituit mõachos i q̃si possessiõe ad petẽdũ illũ cẽsũ: maxie ex quo p̃decessor ei° ẽt soluit illũ cẽsũ. Sꝫ qꝛ oĩa iura clamãt qꝫ qs nõ dꝫ p̃uari sua possessiõe sine cãe cognitiõe. ẽt si esset iniust° possessor: vt lite pẽdẽte p totũ ꝛ ꝯ resti. spo. i lris g° ꝛc. So. dic Inn. qꝫ isti mõachi clãdestie acqsierũt eis possessionẽ ꝛ sic clãdestine possidebãt. ꝛ per ꝯñs ecclia parrochialis nõ fuit obligata. Nã rector nõ potuit obligare ecclesiã nec ei° successoreꝫ. ergo possessio monachoꝝ fuit clãdestia. ff. qꝫ vi aut clã. l. phibent. §. nõ tñ. ꝛ ꝯ arbitris. p tuas: ꝛ sic vult Inno. qꝫ isti mõachi erãt i q̃si possessione illius census quantum ad successorem. Nam posito quod predecessor se obligauit ad huiusmodi censum soluendum. tñ h oblatio trãsit ad successoreꝫ nec ad ecclïã ꝛ ergo eps poterit inhibere successori ne soluat illũ censum vel scdo soluit Inno. qꝛ dato qꝫ monachis esset acqsita possessio per solutioneꝫ rectoris. de resti. spo. cũ venissent. ꝛ de

cap.mo.c.ij.tñ ex quo eps sciuit illũ censũ nõ deberi ᵭ iure
⁊ hoc erat notoriũ iuris: hmõi censũ nõ ᵭberi cã nõ subsistẽ
te. ergo sine cãe cognitiõe eps potuit ĩhibere ne solueret̃ q̃
si notorie ꝯstabat ꝙ mõachi mala fide ⁊ ĩiuste possidebãt
⁊ ꝗ super illo pstitũ iuramẽtũ erat illicitũ: qꝛ fuit in lesiõem
ecclesie pstitũ. Secus aũt si eps precipet ꝙ possessio rei cor-
poralis quã qs possidet ẽt mala fide illi violenter auferrat̃
qꝛ tũc illi cõpeteret interdictũ vñ vi. ⁊ ante oĩa esset restituẽ
dus. ꝟ. de resti. spo. in litteris. nã violẽto possessori nõ ẽ vis
inferẽda. ii. q. ii. §. fi. ⁊ in. d. c. in lr̃is. ¶ Quero pone ꝙ exi
stens in quasi poss. pcipiendi censum puet̃ p delationẽ solu
tiõis illius census. ¶ Quero qᵭ remedium habeat priua
tus ad recupãdã istã q̃si possessionẽ? R° dicit Inno. aduer
tẽdũ ẽẽ q̃lit̃ nõ soluẽs cẽsũ desistat a solutiõe. ⁊ q̃ aio qꝛ si nõ
soluit ea intẽtiõe: qꝛ intẽdit spoliare dominũ sua q̃si possessi
one illius census: tũc potest dominus aget̃ ꝯ euꝫ interdicto
vnde vi. vł cõditiõe caplĩ querellã. de elec. Si autẽ nõ ha-
buit animũ spoliandi dominũ: sed simplr̃ cessauit a soluti-
one census: tũc debꝫ agere vti posidetis. qꝛ tũc nõ soluẽdo
molestat dominuꝫ in q̃si possessione sua. ff. vti possi. l. i. §. fi.
Si autem vellem agere contra illum qui instituit vł elegit
in ecclesia presbyterũ cui⁹ institutio vł electio ad me ptinet
tũc potest agi cõtra clĩcuꝫ. institutũ vel electũ pro solutione
census: quia nõ soluendo turbat me in q̃si possessiõe. ut. ff. si
fruct⁹ vendicetur. l. si diuturno. de quo dixi. ꝟ. de sepulturis
certificari in. ix. questione. Sꝫ pdicta nõ placent hosti. quia
dicit ꝙ sit ĩposibile scire quia mente qs cesset a solutione an
animo. spoliandi vel aliter. Et ergo dicit ꝙ eo ipso ꝙ quis
se subtrahit a solutiõe videt̃ spoliare dominũ. ⁊ ergo agit̃
cõtra se subtrahente petitorio vel possessorio. ꝟ. eo. puenit
nec dicit esse curãdũ. de nomine actiõis. de iure canonico. vt
ꝟ. de iudicijs. dilecti. ergo ⁊c̃. ᵭ hac materia plene per In
no. ꝟ. de electione. querellã. ¶ Quero an huiusmodi sacer
dos. cui pcipit̃ per epm ne soluat, habeat aliqᵭ remedium
contra pcipiẽteꝫ? R° dicit Inno. ꝙ sic qꝛ si videt pceptum
iniustuꝫ debꝫ appellare. Et idẽ si eps pciperet alicui de dio
ces. vt prestet ei obediẽtiã: qui dicit se esse liberũ. ⁊ exẽptuꝫ
ex puilegio: quia tunc dꝫ appellare. Et dicit ꝙ si epus post
appellatiõeꝫ excõmunicaret illũ tũc si talis in veritate ẽ sibi
subiectus: tenet excommunicatio. ratio ẽ qꝛ id qᵭ petit eps ẽ
notoriuꝫ iurꝭ. ⁊ g° non requirit̃ cause cognitio. de iure iurã.
ad nr̃aꝫ. quia ĩ notorijs penis si valet appellatio: ᵭ appella.
puenit. ergo ⁊c̃. Si autẽ in veritate esset liber: tũc non tenꝫ
excõmunicatio tãq̃ lata in nõ subdituꝫ. g°. ⁊c̃. Sꝫ Hosti.
dicit ꝙ si subditus appellauit p eo quia dicit se. liberuꝫ. tũc
appellatio nõ tenꝫ ⁊ p ꝯsequens excõmunicatio ipsũ ligat.
Si auteꝫ appellauit eo ipso qꝛ eps nõ dedit sibi ipsi iusdi
cere. tunc valet appellatio. ⁊ sic per ꝯsequẽs excõmunicatio
erit iniusta. de hoc remittit ad sũmam. de appellatiõib⁹. §.
qualiter appellatio sit facienda. sub. §. ego abbas. ⁊ duo-
bus. §. sequentibus. de hoc ⁊ infra. eo. venerabili. ¶ Si
auteꝫ dicit Inno. epus petit a clerico. nõ sue dioce. Vł eti
aꝫ a clĩco sue dioce. illa que non sunt sibi de iure cõi debita
⁊ clericus appellat isto casu dicunt aliqui ꝙ appellatio euꝫ
defendit. ita ꝙ excõmunicatio postea lata non tenet ⁊ dato
ꝙ clericus in veritate tenet̃ ad illud ꝙ petit episcopus. Rõ
est quia per appellationem negocium est deuolutum ad
superiorem ad quem appellauit. supra de appellationibus
ad audientiam. ⁊ c. sollicitudinẽ. §. prio. ergo ⁊c̃. ¶ Alij
tenent contrarium ꝙ immo excommunicatio ipsum ligat
maxime lata ab illo cui debet̃ census: in cuius est quasi pos
sessione. rõ ẽ qꝛ sine cause cognitione ẽt post appellationẽ
põt excõmunicare subtrahentẽ se a solutione. de snĩa excõ-
municatiõis. dilecto. vt sic se defendat a sua q̃si possessione
argumento de resti. spolia. oliꝫ. ¶ Tertio quia nõ est quis
sua possessiõe puãdus vigore appellatiõis. vt. ꝟ. ᵭ appella
tiõib⁹. cũ speciali. §. i. mihi placꝫ vltimũ dcm̃. possꝫ tñ adue
ti: vt dixi. ꝟ. post Hosti. q̃liter iste appellat. nã si appellat ne
soluat: tũc nõ teneret appellatõ. Si autẽ appellaret nec eps
ius sibi dicat ĩ cã ppa tũc appellatio tenet̃. ⁊ hoc veruꝫ siue
episcopus fuit in q̃si possessione: siue non. ergo ⁊c̃. Sꝫ pone
ꝙ Abbas excõmunicat presbyterũ si nõ soluerit. ⁊ epus
excomunicat eum si soluat. quero quid faciet iste presbiter
Respon. ꝙ debꝫ appellare ad papaꝫ. ᵭ appel. pterea. ⁊ tẽ
nõ dꝫ obligare ecclesiã. nec ẽt soluere nisi habeat expssum
mãdatũ: vt soluat de sen. excõ. inquisitioni. ¶ Circa glosã
pmã in fine dicit Hosti. ꝙ ẽt requirit̃ cõsensus sui capituli
de his que fiunt a pla. tue. ⁊ de dona. pastoral. ⁊ requirit̃
ꝯsensus illi⁹ ecclesie: cui ĩponit̃ census si est ꝯuentualis. de
reb⁹ eccle. nõ aliená. c. i. de trãsactionib⁹. de cetero. ⁊ infra
eo. quãto. fatet̃ tñ ꝙ sola auctoritas epi sufficit maxie. q̃n ĩ
ponitur census ex causa. ad transferẽduꝫ iustũ titulũ pscri-
bendi. ⁊ ita potest inteligi istud capitulũ ĩ pma pte ⁊ de do-
na. ad apostolice. de religio. domib⁹. constitutus. ⁊. ꝟ. de
iure patronatus. cura. ⁊. ꝟ. eo. cũ venerabilis ⁊. c. cũ oli: nec
pscribẽs tũc dicit̃ habere malã fidẽ: qꝛ fulcit̃ auctoritate
pape vel epi. Si aũt haberet cõscientiã remordẽtem q̃ꝫq̃ꝫ
scrupulosã. tñ illã seq deberet. ᵭ simõia. p tuas. iij. Et facit
ꝙ notat̃ de pscriptis. c. fi. ⁊ i. c. cura ⁊ in. c. ad aplĩce. ꝟ. alle.
¶ Circa glosam secundã vt dicit Host. ꝙ si est certuꝫ cen
sum nõ deberi tunc ẽ obediendũ epo. Si autẽ est certũ cen
sum deberi. tũc ẽ obediẽdũ iuramento. Si aũt est dubium
an debeat̃ an nõ. tunc si ille cui ꝯpetit censum sibi deberi est
in quasi possessione colorata: tũc est obediendũ iuramẽto.
Si autẽ non esset in possessione vel si esset ĩ possessione: sed
sibi ius resisteret nec est aliter colorata. tũc est obedienduꝫ
epo. ¶ Per pdicta. deciditur qd de eo qui iurauit solue
re infra dictã dieꝫ creditori ⁊ creditor est damnatus in gra-
ui crimine. per qᵭ iudex mandat creditori ꝙ non soluat illi
querit̃ an sit obediendũ illi iudici an iuramẽto. Respõdeo
ꝙ si bona creditoris sunt ꝯfiscata tunc soluẽdũ erit fisco qꝛ
tunc pceptũ habꝫ iustã causã ⁊ ergo est obediendũ. ff. ad. l.
iuliaꝫ maie. l. fi. ⁊. C. de bonis dãna. l. fina. ff. de iure fisci. l. in
fraudẽ: de hoc in spe. de solu. §. nunc aliqua. versu illud. aũt
Si aũt bona nõ sunt cõfiscata: tũc dicit Jo. ꝙ lꝫ subditi de
facto obediãt decreto iudicis p quib⁹ faciũt iura loquẽtia
de obediẽtia: ⁊ lꝫ iuramẽtũ hẽat tacitã ꝯditionẽ ĩclusã ᵭ iur
iu. queadmoduꝫ. tñ ex q̃ tũc soluit̃ tali creditori. ff. de solu.
. l. reo. ff. de iure fisci. l. aufert̃. §. i. ⁊ qꝛ certũ ẽ ꝙ iuramentũ
est licitũ ⁊ ꝗ nõ erit obtẽperãdũ mãdato iudicis: sꝫ poti⁹ iu
ramẽto: qꝛ plus timẽdus ẽ de⁹ q̃ꝫ iudex. ꝙ met⁹ cã. sacris ⁊
iudex sic pcipiẽs iniuste ẽt obligat̃ de emptio. ⁊ vẽ. c. fi. ⁊ ᵭ
re iudi. cũ eterni li. vi. Gl. iii. ibi an vero cẽsuꝫ ĩtelligo istaꝫ
glo. q̃n ab initio cẽsus nõ fuit solẽniter ĩposit⁹. qꝛ tũc nõ suf
ficit probare tempus antiquum. Si autem ab initio esset
legittime. ⁊ cũ solennitate impositus. ⁊ tũc sufficit. ergo ⁊c̃.
¶ Quero qd si cõstare potest ꝙ olim soluebatur cẽsus ⁊
ꝙ legitime fuit ĩpositus: sꝫ tñ tanto tempore est cessatum a
solutione ꝙ legitie est prescriptuꝫ. ¶ Quero an sit licituꝫ
illũ censum ᵭ nouo renouare. glo. pbat hic duos casus. p
mus q̃n census ab antiquo est legitime impositus. scᵭs q̃n
est nouus. terti⁹ ẽ questio nr̃a. Et doc. arguũt p ⁊ ꝯ. Et p
mo videt̃ ꝙ in casu huius questiõis dicat̃ esse nouus cẽsus
⁊ p ꝯsequens illicitus quia ex quo antiqu⁹ cẽsus est pscript⁹
ergo totaliter esse exemptus videtur. Sꝫ doctores tenent
cõmuniter ꝯtriũ qꝛ ꝯ censuꝫ nõ currit cõmuniter prescriptio
. C. ᵭ pscrip. xxx. an. l. male agit̃. ⁊ dixi. ꝟ. de feudis. c. ii. ⁊ ᵭ
iudeis. c. ꝯsuluit Iteꝫ quia ecclĩe conditio non dꝫ esse facta
ᵭterior p reuocatiõeꝫ habito respectu. ad id qᵭ ab initio fu
it. Itẽ qꝛ res de facili reuertit̃ ad naturaꝫ suã. ff. ᵭ pactis. l.
si vn⁹. §. pactis. xj. distinct. generaliter sꝫ hostien. ergo ⁊c̃.

Sopite.

Archieps visitans puinciam ẽt a monasterijs puincie pcu-
rari dꝫ. h. d. Et sũt due ptes. in pma narrat fac
tũ. in scᵭa diffinit ibi. vñ ¶ No. ꝙ vn⁹ abbas
pt ẽẽ pcurator alterius abbatie: ⁊ maxie q̃n sunt consortes

eiusdē litis. ad hoc clemen. religiosus. de ꝓcur. ¶ No. 2°. ꝙ ex cōsuetudine gn̄ali arguit᷑: ⁊ cōcludit᷑ ad loca particularia. de quo. s. de offi. archidi. dilecto. ¶ No. ꝙ ad cōfirmandū fundamentū iuris cōis licitū est allegare cōsuetudinē. ¶ Itē no. ꝙ ex possessiōe ꝓbat᷑ titul⁹ q̄n possessio hꝫ concursū iuris cōis. ¶ No. ꝙ regl'r ꝓcuratiōes dn̄tur ad limites facultatuꝫ eccl'ie. ¶ Itē no. ꝙ mandatū ⁊ ꝓcuratoriū ꝓbat᷑ ꝑ l'ras. de quo in cle. i. de ꝓcur. ꝑ hāc l'raꝫ: vt dixi notādo. dicūt docto. ꝙ abbas pōt esse ꝓcurator alterius abbatie ꝑ cōsorte litis. alle. de cōfir. vti. vel inuti. cū dilecta. ⁊ de transac. cū cōtingat. Dicit h̄ gof. ꝙ monachus pōt esse ꝓcur. ep̄i. xvi. q. i. q vere. xvi. q. i. c. i. host. dicit ꝙ hic nō loqtur ō simplici monacho: ꝙ de hoc dicendū: vt in. c. i. de postulan. ⁊ ꝑ Inno. de re iudi. cū. I. ⁊. A. Sꝫ loq᷑ hic de abbate q curā ⁊ administrationem habꝫ: ad hoc de testamen. requisisti. ad finem. De quo remittit Joan. an. ad preall. clemen. religiosus. de ꝓcura. ¶ Op. ꝑmo ꝙ abbas non sit ꝓcur. q2 ille q mādato dn̄i negotia administrat. vt. l. i. ff. de procur. sꝫ dꝫ appellari iconomus: vel sindicus: q2 ab vniuersitate ꝯstitut⁹. So. dic ꝙ canōes nō admittāt hāc dr̄iaꝫ ō hoꝝ. ¶ Quero an sufficiat ep̄o ꝓbasse eccl'ias vl' h̄ fecisse ⁊ ꝑstasse seu. mōastio. Gl. dic̄ ꝙ sic: q2 vna ⁊ eadē res. xii. q. ii. q2 cognouim⁹. de deci. cū i tua. Itē q2 ꝙ aliū faciūt q eē sec᷑ eodem iure: ⁊ sub eodē dn̄io: ⁊ tu facere debes nisi contrariū ōn̄dat᷑. c. disti. c. ꝯ morē. Et hoc placet Inno. alle. ō offi. archi. c. dilecto: qō ipat ōm q̄n cōsuetudo gn̄alis hic n̄ obuiat iuri cōi. q2 tūc extēdibilis ē ad eccl'ias simul ꝯiūctas᷑ de hac mā i dcō. c. dilecto. ¶ Op. ꝙ archiep̄s accedēs ad mōasteriū ꝓuicie. nō ōbeat ꝓcurare. x. q. iii. relatuꝫ ⁊. s. c. ꝓcuratiōes. So. si accedat cā visitādi ꝓcedit ꝙ h̄. Si ex alia cā ꝑ suis negociis: nō est ꝓcurād⁹: ⁊ ibi plus dic̄ Jo. an. ꝙ si iret ꝑ vnā diocesiꝫ ad aliā visitādā: nō dꝫ ꝓcurari i eccl'ia diocesi in q̄ nō visitat. alle. c. ti. romana. §. i. i ṽ. iurasti. li. vi.

g **Rauis.** Patroni etiā eccl'astici nouū cēsuꝫ instituer᷑ nō pn̄t nec veterē augere. Et si sup h̄ iuramēta vel cautiōes exigerint: absoluere tenen᷑. h. d. ⁊ sūt due ptes. In ꝑma narrat fcm̄. In scda ꝓuidet: vt ibi. discretiōi. ¶ No. ꝑmo ꝙ regul'r inhibita ē ipositio noui censꝰ: aut augmentatio ātiq i eccl'ijs. ¶ No. 2°. ar. ꝙ iuramētū ō ꝑstādo cēsu illicito: vt eē obligatoriū. hic ē ꝙ r̄qrit᷑ absolutio. ad h̄. s. e. significauit. Declaro ōcre. q̄rūt doc. q2 h̄ mādat tex. absolui ꝯgrua satisfactiōe: ⁊ ēt a q̄ absoluit᷑: dn̄t aliq a temerario iuram̄to. h̄ est a pctō temerarii iuramn̄ti. vn̄ ꝑ h̄ sentire vidētur ꝙ hic iuram̄tuꝫ est illicitū. ⁊ ꝑ ꝯn̄s nō necessaria absolutio. Sꝫ h̄ l'ra dic̄ ꝯ2iū: vt. s. e. significauit. Dic g⁰ i quantū iuramentū ꝑstaret᷑: vt obligaret eccl'iaꝫ ad nouū censū: ⁊ tē nō obligat ipꝫ: nec ēt eccl'iaꝫ. Et ꝑ ꝯn̄s nō est necessaria absolutio. nisi ꝑꝑ ꝯseruationeꝫ fame ipsius iurātis. vt nō notetur de ifamia ꝑꝑ vulgi opinioneꝫ. Si aūt iuramētū esset ꝑsonale: ita ꝙ obligaret tm̄ ꝑsonā iurātis: tūc ēt nō reqrit᷑ absolutio a iuramento: q2 temerariū: sꝫ bn̄ reqrit᷑ absolutio a pctō: q2 temerarie iurauit. ¶ Uenio ad gl. ꝯ i fi. qō tenēdū dixi i l'ra. gl. fi. i fi. dn̄t doc. ꝙ imo iste puniret᷑ pena extraordinaria: ex q̄ certa pena nō est determinata: ar. de offi. dele. ō causis. Nec ob. s. e. cū clerici: q2 q̄n ꝑ collusiōeꝫ. ⁊ ex pcō h̄ viciū itercessit: h̄ q̄n sine pacto ⁊ ꝯlusiōe: iō illud symonia cū: hic nō. Nō ob. ēt. s. de iureiu. tua nos. ⁊. c. quere. l. iiii. q2 ibi de violatiōe liciti iuramenti: hic de ꝑstatiōe illiciti. sꝫ hostien. dic̄ Jo. an. ꝙ h̄ ēt potuit esse symōia. Nā si ꝑlat⁹ ꝑstabat nouū censū. vt sic facilius ꝑ supioreꝫ institueret᷑: ⁊ tūc cōmittit᷑ symōia: ⁊ ꝑ ꝯn̄s dꝫ deponi a beneficio. Ideo bn̄ dic̄ gl. relata ad tex. tm̄ ꝙ isti tales ꝑ symoniā remouendi sunt.

q **Uanto.** Qui tenēt᷑ ꝓcurar᷑ fratres alicui⁹ ordinis: lꝫ eoꝝ numerus nō excreuerit ꝓcurabit oēs: sꝫ si ex illo nimium grauaret᷑ ei ꝑ officiū iudicis cōsulit᷑. h. d. In ꝑma factū recitat. In secūda idulget: ⁊ indultū moderatur ibi. indulgemus. ¶ No. ꝑ2io ꝙ ad validitatē ipositiōis cēsus eccl'ie tp̄e fūdatiōis ꝑ iusta cā sufficit sola liberalitas fūdātis eccl'iaꝫ: ⁊ eccl'ie fūdate quāq̄ eccl'ia fūdata nihil ab ecclesia cui cēsus ꝑstat᷑ teneat. ¶ No. 2°. ꝙ dispositio fundata sup aliquo noie collectiuo aut appellatiuo apto recipe diminutionē ⁊ icrementū: augmentat᷑ ⁊ diminuit᷑. s̄m incrementū ⁊ diminutionē subiectoꝝ noi collectiuo: ⁊ sic de iure nō dꝫ itēdi numerus subsistēs. sꝫ tp̄s dispēsatiōis: ⁊ dispositionis. Si tn̄ dispositio ex numeri augmētatiōe efficit᷑ imoderata tūc officio iudicis ꝓuidebit᷑ vt reducat᷑ ad mēsuraꝫ moderatā: ⁊ sic restringit᷑ ad facultatē ⁊ ꝑtātez se obligāt᷑ hic nō hēt᷑ alia nōbilia. Declarem⁹ decre. ista decre. iducit᷑ ad q̄ōnē que ē ātiqua legistaꝝ. Quidā hꝫ furnū uel molēdinū fecit pactū de molēdino vel de pane coquēdo titio ⁊ familie sue. sꝫ q2 ab initio familia sua erat modica: sꝫ nouit᷑ ē augmētata. querit᷑ an iste teneat᷑ ad mensuraꝫ quātitatis familie que suberat s̄m tēpus primi status: an s̄m tēpus ꝑn̄s quo augmētatū ē familia. Et simil'r potest formari questio a capiēte feudū ⁊ ꝓmittēte vt. s. hec est quasi questio littere mutatis vestib⁹: dicūt quidā ꝙ tenet᷑ s̄m numeruꝫ familie augmētate: sꝫ officio iudicis sibi ꝓuidebit᷑ vt non teneant᷑ vltra ꝑmā mēsurā. hosti. dicit ꝙ debet reduci ad ꝑmeuum statū: ⁊ sic concordat istos nisi in maiore numero sit ꝑscriptū. s. eo. olim. Ad litterā que dicit indulgemus. dicit ꝙ non fac̄ gr̄aꝫ sꝫ est gr̄a debita: idem dicit tenuisse Barto. brix. in questione dominicali. q2 non est uerisimile ꝙ i ifinitū voluerit obligari. ff. de picul. ⁊ cōmo. rei ven. l. si qs. Inno. vꝫ velle ꝙ ō iure canonico diminutio h̄ fieri nō possit: q2 h̄ decre. ē gr̄a sꝫ cū qō pꝫ ꝑ ṽbū idulgem⁹: ⁊ hāc gr̄aꝫ iduxit papa. q2 h̄ decre. erat ex gr̄a debita: mere liberal'r ōbitū. q̄ casu maxie cl'ici nō dn̄t eē iprobi exactores. s. e. ex ptē ad fi. ⁊ si vltra modū exigerēt eēnt igrati ꝑꝑ qō dōatio posset reuocari: multo forti⁹ pt limitari ⁊ restrigi. vn̄ dic̄ ꝙ si ex pacto dato vl' ꝓmisso eēnt obligati: h̄ diminutio ex gr̄a fieri nō ōberēt. alle. de pac. c. i. ⁊. ij. Dic̄ Jo. an. ꝙ plus ꝑma lectura sibi placꝫ: sꝫ ꝙ hec. decre. cōtineat ius: q2 a vi qō si ꝯuent⁹ suf ficeret ad q̄tuor sic̄ ad vnū: nō fit remissio. grauamē g⁰ ē cā remissiōis iducēde. ⁊ sic dic̄ ꝙ determiauit albertus ⁊ gof. ponēs exēplū i nēore. adduc̄. l. i. C. ō ṽ. si. ⁊. ff. eo. l. ꝓnūcia⁹ diuersitas istoꝝ doc. pēdꝫ tm̄ i isto. an h̄ ōcre. ꝯticeat gr̄aꝫ an ius ⁊ ꝯtiet ius sꝫ Jo. an. ⁊ sic sūmaui. ¶ Ucio ad glo. gl. i. volūtate q̄ i h̄ ē nccia vin. ⁊ gof. ꝑ an h̄ ꝯstō ꝓcur. teneat ab initio sine cā: vꝫ ꝙ nō. s. ō dōa. ꝑ tuas. s. e. ꝓuenit. Dic̄ gl. ꝙ satꝫ subest cā ex q̄ subest libtas fūdātꝫ ab iitio: vl' dato ꝙ cā nō sbest ex q̄ nō ꝓbat᷑ ipsā n̄ sbesse ⁊ fr̄es erāt i possessiōe cā presumebatur: quia non cogitur possidens dicere titulum possessionis. C. de pe. heredi l. cogi. no. supra eo. peruenit. hoc non placꝫ hosti. q2 dato ꝙ vbi qs eēt i q̄n possessione censꝰ. n̄ debeat eo spoliari: ō elec. q̄relā. pt tn̄ ꝯ eū agi: ad ꝓcurationē restituendā vl' repetet᷑ qcqd hūit vl' extorserit a. xl. ānis vt. ff. si cer. pe. l. si ⁊ me. ⁊ ticiū. nec ob. ꝙ n̄ cogit dicere titulum: quia id verum quando nō est ꝑsūptio. ꝯ eū vel quando ageretur nō fundatur intentio de iure cōmuni qō ē h̄ ad h̄. s. e. sopite ō reli. do. cū dilect⁹. C. di. ꝯ morē. ⁊ huic sbest cā vl' libalitas: vt ē dcīn̄ vl' ab olī tenuerūt aliqd ab istis fr̄ib⁹ sbiectꝫ. ⁊ h̄ rō q̄re allegatio n̄ potuit. ¶ Op. 2° ꝙ debeat᷑ simplex h̄ ꝓcuratio: ēt dato ꝙ sit nūer⁹ augumētat⁹: q2 ex q̄ simpl'r fuit ꝯstituta: nl'la taxatiōe fcā: simpl'r debet᷑ n̄ hita distictiōe an excreuerit vl' n̄ nūer⁹. ar. ō ꝓuil. q2 circa. cū ꝯcor. ⁊ q2 ṽbū simpl'r positū. ⁊c. xix. di. si romanoꝝ. So. dic ꝙ ō iur᷑ ꝓcedit ꝯ2iū. sꝫ h̄ fuit idulgētia ⁊ ad eā ꝯcedēdā. sꝫ ꝙ ō iur᷑ ōbebat᷑ iō reducit᷑ ad ꝑmeuā mēsurā ⁊ tot fr̄es ꝓcurabūt mō. qō ab initio ꝓcurar᷑ ꝯsueuerūt. Si ṽo certa q̄ꝫtitas eēt ab initio iposita illa nō auget᷑. vl' minet᷑ aucto vl' nō aucto nūero: auctꝫ vl' n̄ facultatib⁹. ar. x. q. iii. relata ludibriū eni eēt ab initio statutū. si quolibet momento mutaret᷑. C. de bo. q̄ libe. l. fi. glo. tꝫ Inno. ad ꝙ facit. ff. de vsu. ⁊ ha. l. si habitatio. §. verū. ṽ. lego hitatiōeꝫ. nō itelligit᷑

vnius ãni tm̃: s3 ad vitã ⁊ sibi imputet fm eũ si donatio a p̃n cipio nõ fuit declarata.ff.de pac.l. veterib⁹.de re. iur. ꝯ eũ lib.vj. Hosti. vo dicit ꝙ in hoc fuit indulgẽtia:q2 l3 fm ius fiat interpretatio: fit tamen ⁊ determiat hec questio absẽti b⁹ fratrib⁹ ⁊ nõ cõtumacib⁹.ꝙ fieri nõ d3. de.ca.pos.c.fi.de ma.⁊ obedi.inter quatuor. dic vt plene no.de verbo.signi. cum oli. qũ diceret ꝙ ipsu3 indulgere interesse est quo ad successionẽ l3 nõ q̃ad modũ.f3 Jo.an. Quero qd si fruct⁹ modicũ sint augmẽtati.dic ꝙ nõ p hoc augmẽtatio d3 ex crescere q2 modicũ lucrũ nõ auffert cõductori.ff. loca .l. si merces.§.uis maior:est ergo euidẽs argumẽtũ.ꝙ si excres cãt res d3 procuratio excrescere:sicut ep⁹ diminuit p p eius sterilitatẽ.ff.loca .l.si vno.⁊ q2 ꝯrio⁊ eade3 est disciplina vt ff.de vbo.obli.l.int stipulante3.§.sacra ar.ꝯ.C.de allu.l.ii. cum similibus.dic ꝙ illa locu3 hñt qñ excrescunt diligentia cultoꝝ res vel fructus.hic cum dei prouisione: ⁊ fideliũ ob latiõe sicut contigit in casu fortuito i res deterioiaf merces remittit si culpa rei vel coloni pata:q2 vinũ aruit vel segetes herbe corrupte sũt conductori obest .ff.loca .l.i. Si tñ hoc ꝯtingit vicio rei siue culpa damnũ spectat ad colonũ. de lo ca.c.p p sterilitatẽ.doc.dicũt ꝙ si res ecclie augmentarẽtur per latens ante cremẽtũ.nõ augmentabit pensio. Secus si augmẽtaret patẽter ad hoc.C.de allu.l.i ⁊.ii.insti.de ac.re. do.§.ꝙ per alienatiõe3.concludendo dicta gl. ⁊ doc. hic ꝙ alibi dic si queritur an augmẽtatis facultatib⁹ pẽsio quo ad vba ad debita nõ diminuatur. dic ꝙ nõ dimnuat vt hic est casus si ꝗ̃ris an augmẽtaret.⁊ ipo iur augeat pẽsio:dic ꝙ si si ãt pñt augeri dic si ecclia idget maiori nũero clericoꝝ vl alia repatiõe: poti⁹ expẽdã hoc i repatione diuini cult⁹ quã pensionis augende p no. hic in fi.glo.ad hoc. de consti .c. pe.⁊.c.cum oẽs.si ecclesia non indiget p̃dictis tunc si fruct⁹ sũt augmẽtati industria clricoꝝ nõ d3 augmentari pensio ipsius in iur. s3 si volũt põt hoc fieri: q2 possunt suo fauore renunciare. Ad.hoc ꝙ no. de consti.cum. M. hoc veru3 in censu.vel pẽsiõe. Procuratio aũt q̃ debet ad mẽsurã red ditiuu3.vel que simplr debet hñ augmentat vsq3 ad neces sitate3 pcurrãdi vt hic ⁊.Ĩeo.cum apłus. in fi.⁊ hoc sentit glo.Ĩe.ꝓhibemus.in vbo.census ⁊ hic in fi.que reprobat distinctiõe3.si sint augmentati casu tunc si augmentatio.est casualis circa redditus vl fructus deb3 augmentari.pensio sic loquit glo.Ĩeo.ꝓhibem⁹. Secus in censu quo casu.dic vt dixi supra ꝓ primo mẽbro.si augmentatio est facta circa possessiões.gl. est sibi cõtraria in dicto.c.ꝓhibem⁹. Tene hoc ꝙ si augmentatio est modica per hoc nõ d3 augmen tari redditus vl census: ita loquit hic gl.in p̃ncipio. Si nõ modicũ tũc dico ꝙ si augmẽtatio est occulta ⁊ latens non d3 augmentari redditus. si euidens ⁊ patens augmentari potest pensio nisi ep̃s disponat ⁊ hãc conuerti voluerit ⁊ ex pẽdi in melioiẽ vsũ. Et p h̃ habes plene hãc mãm declara tã qcqd alibi scribit i cẽsu petitiõe ⁊ augmentatiõe: vt dixi Ĩ.⁊ no.gl.supra eodem ꝓhibemus. Quero an cre scentibus facultatibus ecclie possit numerus augeri. dicit h̃ gl.q2 ar.ẽ h̃ ꝙ sic ẽt si numerus clericoꝝ sit statut⁹. alle. d ꝯsti.cũ. M. ⁊ dic hoc vm siue euenerint fruct⁹ bõitate dei si cut opu3 opatiõe.⁊ nõ d3 hoc casu distictio admitti. Not. gl. põt duplr itelligi. vno mõ ꝙ velit ꝙ augmẽtat reddit bus accrescat numer⁹. sic ⁊ rũpat ipo iure: ⁊ facit tũc ꝓ opi. Inno. de q̃ dixi supra: in dicto.c. cum. M. Secundo mo do potest intelligi ꝙ augmẽtatis redditibus ecclie.i.excre scẽtib⁹ eis ⁊c. augmẽtat numeur⁹.i.possit augeri: ⁊ facit tũc ꝓ ⁊ ꝯ. dixi in.d.c.cũ. M. in repetitione. ⁊c.

c **Cum instantia.** Oẽs eccl̃ie ni si ab hoc p̃uile gio sint exẽpte ꝓcurare tenent nũtios ⁊ lega tos sedis apl̃ice:nec hac p̃scriptiõe iuuat. de mũ de mõ ꝓcurationis submittit. scda ibi:legittime. tertia. ibi.⁊ .I.quasi diceret cũ vos: ⁊ ita ꝓ oib⁹ laboremus iustu3 est ꝙ ab oibus subsidiũ habeamus: ad hoc: ĩ postu.prela. bone.i. No. ꝙ oẽs eccl̃ie de dioces. tenent ad ꝓcuratio nẽ p̃stãdã. legat ⁊ nuntijs apl̃ice sedis. No. ꝙ ꝯ tales ꝓcuratiões ne p̃stent nõ iuuat p̃scriptio l3 iuuat p̃uilegi um pape:⁊ sic no. ꝙ solo priuilegio pape ꝗ̃sibilia nõ sũt p̃ scriptibilia: qd tñ sp nõ est verũ. No. ꝙ vbi obligatio ⁊ ius hñt cãm vtilẽ:ita ꝙ quottidie originat ⁊ quottidie du rat ibi non põt currere p̃scriptio: q2 quottidie iterumpit. No. legatũ apl̃ice sedis posse eligere vnã eccl̃ia3 tm̃ i ꝓ curatiõe exigẽda l3 postea alie eccl̃ie teneant de onere ꝑtici pare: vbi vltra modũ aggrauaret. No. vlterius ꝙ pa ctũ iter debitores nõ p̃iudicat creditori cui debet: l3 p̃iu dicet debitoribus. No. ꝙ legati ⁊ nũtij apl̃ice sedis nõ artant ad ꝓcurationẽ suscipiendã p ministros ecclia⁊. do cto. dicũt p lrãm istã ꝙ si clerici eccl̃ie pacificũt iter se qs eo rũ debeat ꝓcurationẽ epo: vel pacificãtur ꝙ clerici dñt me dietatẽ: ⁊ ep̃s aliã medietatẽ hoc nõ p̃iudicat legato in au tẽti. de duo. rei.§.si non nulli.ff. de pac.l. inter debitorem: ⁊ de transac.l.cõtrouerso.h3 tñ actiões ꝯ socios.l. pe.ff. de pac. facit qd no.Ĩ. de pac.§.pleriq3 i gl. Uẽio ad gl. q̃ sit hic.glo.ij.ibi ꝯ nec ẽt ipator.C.de p̃scrip.xxx. anno.l. cõ perit.vñ dicit Joã.an. ꝙ credit ꝙ papa possit priuilegiare aliquẽ p̃uatu3 vel aliqua religionẽ ne veniat ad eum: vel ne possit excõicari glo.illud semp ibi:an statim dñt comedere cibos delicatos dũ tñ nõ vltra modũ esset ꝓhibito.vñ ẽt in ecpe posset quis portare in eius cõmensatiõe seu cõmestio ne: et ꝓ certo illud qd dixit glo. est vna extranea viuanda. glo.si.in fi.ibi loq̃t in debito a particularibus hic in debito ab vno quando electio est debitoris vel creditoris.

c **Ex parte.** Si ad vnã mensurã solui so let id qd soluitur ex noto ad illã iposterũ solui debebit. Si vero ad diuer sas liberatur soluens ẽt ad minore3 illarũ.h.d. in prima consultatio. In scda ibi:cũ ergo rñsio. que distin guit ⁊ scdm mẽbru3 prosequtur ibi:qñ ⁊c. No. ex decre. ꝙ vouentes ex voto obligant ⁊ cõpelli pñt per eccl̃iam ad votũ exequendũ ⁊ sic ex nudo consensu sub rõne voti ⁊ sim plici pollicitatiõe agit saltẽ: de iure canonico. quid de iure ciuili.habet.ff. de polli.per totũ. de hac materia vidistis ple ne.Ĩ. de voto scripture. Scdo no. ꝙ in declarãda men sura vbi ad certã mensurã facta est promissio ⁊ equiuoce.⁊ non reperiunt mensure primo recurrendũ est ad cõsuetudi nẽ particularẽ ꝯtrahentiũ vt predecessoris: ⁊ sic in ambi gua obligatiõe etiã gratuita in dubio obligãdi volũtas re ferri censetur ad minus. No. ꝙ gñalis consuetudo ha bitatorũ extẽdit ad alios casus ⁊ ad alias p̃sõas ꝑticulares d3 tñ ꝙ illa ꝯsuetudo: vt extẽdat recipiat ĩspecto casu d q̃ q̃ rit disponet: ⁊ ĩspecta mã: d q̃ q̃rit dispõere p3 ibi. ad mẽsu rã hui⁹ no. ⁊c. Sit g̃ cautus articulãs. No. ꝙ l3 i dõatiõe larga sit faciẽda iterp̃tatio: ex parte donãtis: ⁊ ex parte tñ exigẽtis nõ maxie qñ exigẽtes sunt clerici. No. ꝙ ceteri parib⁹ viri eccl̃iastici magis ꝙ̃ layci dñt esse benigniores in extorquẽda pecunia ⁊ eccl̃ie censue: ne tanꝙ̃ iprobi exacto res videant tpalibus lucris inhiare: ad hoc.I. de penis: suã. Declaro decreta. dicit hic Inno. ꝙ vouẽs simplr intra re religionẽ si votũ determinet ad certũ monasteriũ põt cõ pelli p monasteriũ ad votũ pñtiendũ: ⁊ ad ꝓfessionẽ faciẽ dã. ad hoc ꝙ no. de voto scripture: ⁊ si emisisset votũ in gñe de intrãdo aliquã religionẽ: intelligit de religiõibus appro batis. ⁊ dicit verũ si d voto eccl̃ie facta fuerit fides ex eo: q2 ecclia nõ iudicat d occult in foro cõten. ꝙ̃ꝙ d occult iudi cet i foro peni. nõ p̃cise cõpellẽdo. alle. de symo. p tuas. ⁊ d regula.porrectũ p Jo.an. Scdo op. ꝯ decre. ꝙ alit fue rit hic iudicatũ: q2 ex quo votũ nõ erat determinatũ ad cer tã mẽsurã ⁊ sic mupliciter ꝑt itelligi ⁊ p ꝯñs velut icertũ de beat ẽe nullũ.ar. de ver.ob.l.si ita stipulat⁹. dic gof. ita itelli gẽdũ h̃ ꝙ i voto erat actũ de certa mẽsura. al's fatet ꝙ votũ cẽt nl̃lũ.l. cũ p⁹.§. gener.ff. d iur. ꝗ̃tũcũq3 frumẽto modico dato fieret libatio.ff. mãdati.l.fideiuс. arch. vo.i.q. si nõnulli

dič valde notabilr q lz icertitudo:aliqñ s3 rigorē iuris ci/
uilis hēat vitiare ɔctū:ð eqtate tñ canonica ex quo appet ð
mēte se obligare volēt; poterit sp agi vt ðclaref h pmissio
s3 arbitriū boni viri i q̄cūq3 ēt obligatiōe alia quā dot; z sic
.l.cū post.§.gener.pal.loquēs i dote.extēdef ad oēs alios
ɔct⁹ s3 eqtatē canonicā.qð ē notabile ṽbū.iō ppetue ñ:z te
ne mēti. ¶ Ucio ad gl.ñ cū oēs ibi maior ps ñ video q̄re h
dicat cū i.c.scripture aponaf casus spālis vbi reqrif duplo
maior ps iō starē gl. Ea gl. ibi mediocritas forte: h ñ erat
aliq mediū.gl.supplet i fi.ar.gl.ē ɔ̃ tex.z gl. pcedit q̄ vult
maiorem partem. Antonius de Butrio.

C Um olim.

Hec ē vna notabil̃ de
cre.z i suo tex.z in sua
mā z ēt tā h quā decre.venerabil̃.§.ð excep.mł
tū alte z subtilr glosauit Inno.istā ðcre.z bar.i
.l.p⁹ legatū.ff.ð bis qb⁹ vt idig.voluit ðclaraf dcā Inn.lz p
oia bñ dixerit vt patebit ex.J.dicēdis:iō legā ðcre.put calo
res nūc patiūf z breuif dič i sūma ecclia tenef rñdere epo i
cui⁹ dioceſi ē.ð pcur.z q̄rta deciaz z aliis iurib⁹ epalib⁹.b.
d.In p pōit canōis diffinitionē.In 2⁰ soluit duo obstacula
pmū ibi.lz eni scðz ibi:absonū.Et aduertat; ad casū pp fū
damta q̄ fiūt ex casu tex.ibi.ipugnare tū allegādo defectuz
sollēnitat;:tū allegādo ea fcā metu regio.vbi ostēdebat.s.
ipse abbas nō ē tñ vis aq ēēt h certū instr3 pductū. ¶ No.
p q eps ð iuf cōi fūdat itētū sup iure epali i ecclijs sue dio
cesis q̄tūcq3 subiect; monachis:ad h de prescrip.audit;:z ð
excep.cū venerabil̃. Et no.duo q̄ sit ð iure epali.s.pcuratio
z q̄rta ðciaz.ad h de of.oz.ɔquerēte. ¶ Et no. q ista sit cō
uertibilia ecclia statui vł sitā. ¶ No q enumera⁰ vł enun
ciatio fcā in instro licz ob aliud i instro prolata vbi agif de
probatione presumpta seu vbi sufficit probatio:sicut est in
filib⁹ iuxta no.de pbatio.cū cāz.pbationē iducūt. vide gl.
q̄ būc tex.declarat q̄ad h de puil.si papa li.vi.z qð plene di
xi.vbi allegā istū tex.z gl.§.de suc.ab itesta.c.fi.z vbi pficit
fama i pbādo videf sufficere ṽba enūciatiua:vt no.Jo.an.
i preal.regła. Nō lz. ¶ No.abbatē posse agi p capell̃ sibi
subiect; z q ɔ̃ eū dirigef idiciū.ð q̄ ð ma.z ob.iter q̄tuor.
de prescrip.audit;.z de reli.do.cū venrabil̃. ¶ Quito not.
q̄rtā deciaz de iure cōi epo deberi z sic q̄ta ē q̄rta sp de iuf
cōi:z q ðbef absq3 aliq̄ diminutiōe soluēda.xvj.q.i.reuerti
mini. ¶ Sexto.no.q pcedit snia:z ɔñter libell⁹ i iuf vł i ali
cui⁹ spālitat; ennūerate sbiecta cła gñali:ð q̄ de capel.mōa.
dilect⁹.z ð of.oz.dilecto:z ibi fmissiōes. ¶ No.vij.reū nō
posse fūdare ex istro q iprobauit.z ex hac sumif regula q
ex eo qs se fūdare nō pt q nitif ipugnare. ¶ Et no.istū ca-
sū reddentē rōez illi⁹ regłe:qz iprobādo istr3 vī renūtiaf ol
fauori istri:qð bñ no.qz si eēt psōa q̄ nō poss3 renūtiare h i
pba⁰ nō vī sibi nocere.Et ex h hēs q abbas litigādo in iu
ditio pt renūdiare iprobatiōib⁹ ecclie. Nūqd possit renun
tiare iuri ecclie ɔpetēti: hēt; p Inno.de ð posito.c.i. Nun-
qd possit renūtiare exceptiōib⁹ ɔpetētib⁹ ecclie aliqd ð of.
ðle. p Inno.ð pbatio.hēt; h. ¶ No.q ex iust; ex alia pte
reprobat is pt q̄s ɔ̃ quem p istr3 est reprobatū se fūdare.
¶ No.q eo q qs ipugnat ñ pt se fūdaf:lz ipugnatio ñ ha
buerit effectū:qz succubuit:h p3 ex ṽbo studuit:itelligo qñ
sciēter ipugnat sec⁹ si igorāter s3 Inno.ff.de pe.here.vł ltia.
¶ No.q ex istro ɔcessiōis ecclie fūdaf iten⁰ ɔcedentis.z
sic dato q lz actor sup exceptiōe rei nō possit se fūdare:vt in
regła exceptionez lib.vj.cū ɔcoz.pōt tñ se fūdare sup exce
ptiōis pbatiōe de q̄ dixi i.c.cū venerabil̃.ð excep. ¶ No.
q simplici ɔcessiōe ecclie i vsus mōachoz nō trāsferūf iura
epalia:s3 illis retētis trāslati tñ censenf alij redditus epal
ð quo ð dōa.pastoral̃:z ð puil.pastoral̃.xvj.q.ij.i sūma.Itē
no.q id dī patens qð ppendif ex istro.qð est nōbile.pp sta
tuta reqrentia patentē pbationē:ð quo dixi.§.de coha.cle.
z mulie.via.Itē q illð dī pateſ ex istro.lz nō pateat exp̃sse
scriptū q fač ɔ̃ Inno.ð of.dele.c.p.z.g.qð est notādū pp i
strumta guarātigie.q̄ hñt parez executionez.de quo p bar.

in.l.pe.ff.de lega.ij.ad fi. Oz hētis nōbilia Jo.an.h scribēs
māz hui⁹ decre.q̄ vt plurimū ɔsistit ex dictis Inno.pti māe
posuit i tex.pti i gl.reducā māz totā i tex.vt tota sit simul:qz
meli⁹ stat quā p ptes z pticularif.primo pcedā i fi.ɔcludā.
¶ Op.q qs poss3 se fūdare ex istro qð ipugnat.pōe eni3
q iste abbas ipugnaret instrm ex defectu sollēnitatis:cui⁹
suppletio pendet a ptāte epi vt pp defectū ɔsensus tūc qz ð
fect⁹ ɔsensus subest pp factū epi:h non dz nocere abbati z
sic dz se posse fūdare ex illo.dič h Inno.nōbile ṽm limitan
do regłaz eo.li.vj.qð ēt seqf hosti.repio dānatā qz qñq3 ð
fect⁹ solēnitatis:instri suppletio pendz a ptāte ei⁹ ɔ̃ quez re
probaf istrm z tūc reprobās istrm pōt se ex eo fūdare:s3 si
reprobat istrm:ex defectu sollēnitatis cui⁹ ipletio pendet a
ptāte iprobāt;:vt qz forte reprobabat abbas istrm ex defe
ctu ɔsensus capłi sui qð poterat facere ɔsuare.z tūc pcedit
regła ex eo.vt h.q.d.Inno.host.In pmo casu dič q̄d ipute
tur epo.vł illi ɔ̃ quez est reprobatū instrm si nō supplet sol
lēnitatez:quā pōt.In 2⁰ casu est q̄d sibi iputef reprobāti si ñ
supplet sollēnitatez quā pōt:iō p casu nō noceret reprobāti
ar.ff.de dolo.l.i.h rō nō est ex toto sana.z ē alia rō:q qñ sup
pletio pendet a ptāte ei⁹ ɔ̃ quē reprobaf istrm.pōt h facere
ad fi.vt illa sollēnitas suppleaf:z sic ñ ad fi.renūtiādi fauo
re instri:z sic cessat rō q̄ ponif h p quā nō pōt se ex instro fū
dare:nō hēs vnā limitationez ad tex.Jez puto q pcedit re
gula h posita si supplectio sollēnitat; nō pendz a ptāte ali/
quoz seu alicui⁹ eoz:qz durat rō h posita habet; eā tā i tex.
q̄ i his dcis:qz reprobās istrm ñ pt se ex eo fūdare distictio
ne tñ:de q̄.§.s3 ille ɔ̃ quez reprobaf bñ pōt se ex eo fūdare ēt
si allaf ðfect⁹ sollēnitat;.S3 h itellige qñ defect⁹ sollēnita
tis nō ɔcludit ad validitatez act⁹ sup quo aduersa ps fun-
dat se.Sec⁹ si ɔcluderet:qz tūc nō poss3 se fūdare. Nā lz
h ɔpositio ānullef pp defectū ɔsensus capłi z abbat;:tñ nō
annullef ɔfessio q̄ resultat.s.q ecclia sit scita i diocef rōe cō
positiōis fcē. ¶ Op.2⁰.z vī q ipugnās istrm pt se ex illo fū
dare.vñ obstāt notata p Jno.de excep.cū venerabil̃.vbi lz
replicaueri instrm ex defectu sollēnitat;:lñ possū me fūdaf
ex tacita ɔfessiōe q̄ resultat ex eo qz vidēs ɔtēta oia i instro
ɔfiteri.nā dato q nō poss3 qs ex instro se fūdare pt ex taci
ta ɔfessiōe fcā pducēdo instrm:vt ibi dixi.pduxit eni epus
h instrm.alr si pduxiss3 abbas nō fuisset admissus ad ipu
gnadū. Potestis rñdere vno mō:saluādo dcm̄ Inno.ibi.
.s.qð nō possū me fūdare ex instro:ita hic.ñ ṽo volo me fū/
dare ex tacita ɔfessiōe:qz pducēs instr3 vī oia ɔtēta i illo cō
fiteri:ita ibi.vł 2⁰.Et notabili⁹ qs pt se fūdare ex tacita con
fessiōe reprobato instro qñ reproba⁰ sollēnitat; nō ɔcludit
nullitatē act⁹ tacite ɔfessati.Sec⁹ ñ ɔcludit nullitatē.lz eni3
eps h fateri videaf ɔpositionē istri.de q̄rta tū diminutiōe.
de q̄ i tex.tñ ex q̄ deficit ɔsensus capłi vt allegat abbas con
cludit ad nullitatē ɔpositiōis quā allegat abbas.iō nō pt se
fundare ex quo actus remanet non sollennis possit hic fieri
aliqualis conclusio:sed infra veniet repetēda: ideo obmit-
to. ¶ Conlude aliqua ñ queritur an ex instro reprobato
quo ad sollēnitatē z pductionē qs poss3 se fūdare: ñ pōt ex
instro.vt hic.Si vellit se fūdare ex tacita ɔfessiōe pducen-
do tūc ñ reprobat instrm ex sollēnitate instri dū tñ act⁹ ha/
beat z ɔct⁹ sua sollēnia:pōt se ex pductiōe fūdare:vt dič In
no.i.d.c.venerabil̃.Si vult reprobare istrm quo ad sollē/
nitatē.vt defect⁹ ɔsensus capłi.tūc sit supplere sollēnitatez
pendet a ptāte ei⁹ ɔ̃ quē iprobaf pōt se fūdare.Si de pēsiōe
a ptāte reprobāt; vł neutri⁹ tūc nō pōt se fūdare ex instro z
tacita ɔfessiōe.an possit pducendo:dic ñ defect⁹ sollēnitat;
ɔcludit ad nullitatē ei⁹ sup q̄ fūdaf se itēdit reprobās ñ pt
si nō ɔcludit pōt:s3 an is ɔ̃ quē reprobaf possit se fūdare dic
q sic:dū tñ reprobatio sollēnitat; nō ɔcludit eē ðfectū sup
se fūdatis ɔ̃ quē reprobatū ē instrm. ¶ Op.tertio z vī q
reprobans instrumētū nō possit se fūdare aliquo casu ex ta
cita ɔfessiōe q̄ fieri vī de ɔtētis i instro:qz pducto instro ex
sollēnitat; ðfectu.ɔfessio q̄ venit coesiue ɔquassaf:qz ɔquaf

sato edificij fūdamēto corruit fūdamētū. de fi. instru. inter
.§.ceter. g° sicut ex instr̄o nō possū me ꝓbare sic nec ex taci
ta ꝯfessiōe. Inno. h: ꝛ clari° i.c. venerabilis. dicit ꝙ refert an
instr̄m reprobet̄ ex sollēnitatꝫ dfectu: aut instr̄i aut ꝯct°: ꝛ ꝓ
cedūt p̄dicta: qꝛ aliquo casu possū me fūdare ex tacita ꝯfes
siōe: ꝛ ē rō diuersitatꝫ: qꝛ ex quo instr̄m reprobatū est de fal
sitate nullū hūit p̄mordiū vel fundamētuꝫ veritatis: iō oīs
ꝯfessio tacita ꝛ accedēs: velut nō hñs fūdamentū: ꝯquassat̄
sꝫ vbi rōne sollēnitatis approbat̄: instr̄m hūit fūdamentuꝫ
veritatis: iō ꝯfessio tacita p̄t remanere ex quo i toto nō expu
gnat̄ fundamentū. ꝛ p h dic̄ ꝙ lꝫ aduersa ps possit se fūda-
re ex instr̄o reprobato rōne sollēnitatꝫ cū distictiōe tñ de q̄
.s. dixi: nō tñ pōt se fūdare ex instr̄o rōne falsitatis repro/
bato. ¶ Nec ob. si dicat̄ ꝙ eo ꝙ ꝓduxit videat̄ ꝯfiteri oīa
q̄ sūt ꝯtenta i instr̄o: ꝛ sic nō pōt postea illa dicere falsa: sicut
nec dicet̄ si velit aliq̄d dicere ꝯ ꝯfessionē suā tacitā vl̄ exp̄ssā
qꝛ dic̄ Inno. r̄ndenduꝫ: vt no. s. de excep. cuꝫ venerabilis.
¶ Quarto op. ꝙ dicēs instr̄m falsū possꝫ se ex illo fūdare
qꝛ si dico instr̄m falsū ꝛ postea repiat̄ v̄m cōpta v̄itate opio
cedit veritati. viij. di. veritati: ꝛ sic ex quo instr̄m reprobaui
falsū repit̄ veꝝ debeo me posse ex illo fūdare. Inno. dicit
qd̄ id qd̄ h dr̄ vbi reprobat qs istr̄m de falso nō p̄t se funda
re ex eo: ꝛ ē veꝝ qñ reprobat ꝛ obtinet rē. tñ qꝛ ꝯ consciam
suā faceret abbas petēdo vl̄ fūdādo se ex instr̄o qd̄ qs ipu-
gnat: ꝛ iudex male faceret ꝯdēnādo eū abbati ex illo qd̄ fa
tet̄ ꝯ ꝯsciaꝫ suā. si āt instr̄m ipugnās nō ꝓbat falsitatē istru-
mēti ꝛ succūbit: pōt se ex illo fundare: qꝛ tūc instr̄m remanꝫ
i suo robore: nec vr̄ renūciare ꝯtētis i instr̄o nec id poterit i/
pedire dūmō ꝯsentiat id eē v̄m: qꝛ cōpta v̄itate ꝛc. Secus si
p̄seueraret iprobās dādo falsū qꝛ tūc ēt post sniaꝫ nil petet̄
possit qꝛ faceret ꝯ ꝯsciaꝫ. naꝫ añ sniaꝫ pōt desistere ab ipu/
gnatiōe: ꝛ tūc exigit̄ ab illa ꝓba° i h casu: imo sufficit ꝙ fa-
teat̄ se errasse ꝛ afferat instr̄a v̄a eē qꝛ ꝛ aduersari° q̄ instru
mēta ꝓduxit nihil dicere possit ꝯ ipsa ꝛ h v̄a dic̄ qñ aduersa
rius ꝓduxit istr̄a q̄ iprobat. Sic si nō ꝓbasset aduersarius:
sꝫ ipe ꝓp̄o motu diceret ista falsa postea i iudicio ex eis nil
petere possit nisi ꝓbaret illa eē v̄a. puto tñ ꝙ saltē ꝓbabit ꝓ
ducendo instr̄ꝫ: qꝛ pria figura validū ꝛ sollēne si diceret se
errasse. ¶ Quito op. ꝙ ꝓ eo ꝯ quē reprobatū ē instr̄m rō
ne contentis in instrumento. non debet fieri sententia. pone
.n. ꝙ instrumento reprobato p abbatē aliq̄ cōprebendātur
simul vtilia abbati ꝛ ep̄o lꝫ abbas instrumētū reprobet. nō
p h dꝫ ferri iniusta snia ꝓ ep̄o: ita ꝙ reprobato istrum̄to nō
possit aduersa ps fūdare se ex instr̄o reprobato p abbateꝫ:
cui° ꝯtriū lr̄a hic dic: qꝛ papa traxit ex ꝓductiōe istrumētoꝝ
abbatꝫ: ꝛ si se vult fundare ꝓ ipso. dꝫ ēt se fūdare ꝓ abbate
nā lꝫ abbas nō possit se fūdare: tñ iudex ñ dꝫ p̄termittere h
ex quo videt tenorē iustū inscitiā ꝓ p̄te abbatis ꝯtinētis: sic
notorie ei ꝯstat de inscitia abbatis. g° dꝫ ēt ꝓ eo sniaꝫ ferre: lꝫ
nō posset abbas allegare. dic̄ Inno. notabil̄r qñqꝫ fūdamē
tū reprobātis instr̄m: ꝛ approbātis ē idē vl̄ ꝯnexū: qꝛ articu
lus ē idē lꝫ q̄lificatiue ꝛ tūc iudex dꝫ ferre sniaꝫ ꝓ vtroqꝫ. nō
ob. ꝙ reprobās instr̄m nō possit se ex illo fūdare si fūdamē
tū est sb̄ā articuli p̄cedētis: qñqꝫ fūdamentū reprobātis in
strumentum est in seperato articulo a fundamento produ/
centis seu apparentis ꝛ tūc dic̄ ꝙ ꝓcedit decre. qꝛ tūc iudex
dꝫ ferre sniaꝫ ꝓ ꝓducēte instr̄m: ꝛ nō dꝫ hr̄e respectū ad id
qd̄ facit ꝓ reprobāte: ne aliquo mō ꝓ eo ꝓnūciare: sic itelli-
ge hūc tex. rō ē qꝛ ex quo sup eo articulo fūdauit se ꝓducēs
istrumētū nō admittit reprobationē instrumēti i illo articu
lo g° ꝛ ꝯ se recipe dꝫ. Sꝫ vbi itentiōes dispargunt̄ ad diuer
sos articulos: tūc h capl̄m ꝯ admittit̄ i ꝓducēdo istrumen
tū: vt recipiat articulū ꝓ se ꝛ aliū reprobet. vñ dic̄ ipse ꝙ hec
cōpositio scd̄a ꝯtinebat̄. Aduertere qꝛ Jo. recitat corrupte
in nouella nec ex nouella potui vnq̄ repire itellectū ꝙ deci-
me itegre ep̄o soluerēt̄: sꝫ de eis i certꝫ casib° debebat mōa
sterio ipendere aliq̄d: vel ep̄s debebat accipe quartā deci/
maꝝ ab illis ecclesijs ꝛ de illis dare dꝫ aliq̄d mōasterio ꝛ si

ꝯsideras isti sūt diuersi articuli. Sec° dicit. si instrumētū cō
positiōis: ep̄s dixisset tñ duas p̄tes deciaꝝ habere debeat
vel aliā p̄tē decimaꝝ tūc enī ē vnus articulus q̄ facit ꝓ ep̄o
ꝛ ꝓ abbate facit inq̄tum vult articulus ꝙ plus non debe/
at hr̄e. vñ lꝫ reprobatio istrum̄ti noceat reprobāti vt nō pos
sit se illo fūdare: nō tñ ipugnat ius aduersarij: nec obstat si
dicat̄ ꝙ debeat ꝓnūciare ꝓ ep̄o itegraliter q̄cq̄d cōprehen
deret instr̄m: qꝛ si eccl̄ia erat i diocesi de iure cōi erat in toto
fūdata: ꝛ sic absqꝫ instr̄is erat fūdata itētio. r̄ndet ꝙ p ꝓdu
ctionē instr̄i cōpositiōis eēt recessuꝫ a iure cōi: ꝛ si dicat̄ cō-
positio ē reprobata ab abbate. R̄n. ꝙ nō est reprobata im
mo approbata cū ex illo se fundaret. hec dicit bar. nisi ipu-
gnata p abbatē cōpositiōe simil̄r ꝛ ep̄s ipugnaret: vt qꝛ ab
bate ipugnāte vl̄ reprobāte ratificasset: tūc eni p vtrūqꝫ es-
set recessū a cōpositiōe ꝛ stādū eēt iuri cōi p h pꝫ ꝙ si reus i
pugnaret istr̄m qd̄ ꝓducit actor i quo ē debitor sub ꝯditio
ne vl̄ in diē i. r. ꝛ re° reprobet instr̄m debebit ne iudex con-
dānare reū: pure vr̄ ꝙ sic: qꝛ solui dꝫ qd̄ facit i fauorē rei: tñ
ꝯ est qꝛ fūdamentū vtriusqꝫ reducit eūdē articulū: iō iudex
dꝫ eē cōis ꝛ ēt ꝓ reo sniare: vñ ꝯdānabit ad soluēdū: demū
adueniēte die vl̄ ꝯditiōe nō pure: ꝛ p h exēplū credo ꝙ me
lius hēatis p̄mū exēplū: h decre. vera quo ad metas fori cō
tētiosi: inq̄tū dcm̄ ē qd̄ aliquo casu pōt ferri snia ꝓ ꝓducen
te ꝛ nō reprobāte: qꝛ in tali foro aliq̄n factū administratorꝫ
ꝛ p̄lati nocet eccl̄ie. xvi. q. iiij. c. placuit. in foro ꝯscie vr̄ dicet̄
idē ꝙ ep̄s tenebit ꝯ cōpositionē p̄mā p iura allegata. dicit
tñ tuti° ē ꝙ illā ēt inq̄tū vltra vires cōpositiōis cepit resti/
tuat. hosti. remittit ad sūmaꝫ de re iudi. s. rubricā. v̄. quot sē
ei° sp̄ēs ꝛ. v̄. sꝫ nūq̄d. ꝛ h simp̄l̄r veꝝ de quo. s. vidistis de cō
ces. p̄ben. c. i. in glo. ij. Et de isti. ex frequētib°. de renūcia. ni
si certa. lꝫ isti digniores ꝓcedāt i foro ꝯtētioso. An ꝓcedāt
i foro ꝯscie seu foro aie an licite teneat ex eo qꝛ ps nō potu-
it allegare. Or hic icidit i aliud dubiū nūq̄d qs possit licite
retinere ꝙ qs obtiet iniuste snie. de quo i bñficialib° locis p̄
allega. ꝛ ēt i alijs hētis i sūma loco p̄allega. ꝛ p Inno. d im
mu. eccle. qꝛ pleriqꝫ. nō isisto ꝓ mō qꝛ dubiū ē arduū. Tu te
ne mēti h Inno. ꝙ dic̄ tritius eē reddere. recitat alios dicet̄
ꝙ ēt quo ad foꝝ ꝯtētiosū ēt i diuersis articulis duꝫ tñ sit ea
dē istātia: snia dꝫ ferri p epꝫ iusta ꝓ vtroqꝫ. ne idē instr̄m cē
seat̄ iure diuerso ꝛ sine articuli sint idē sine diuersi ꝛ h qñ si
iuuatur alio iure q̄ꝫ instrumento: secus si ex alio iure vt erat
hic. quia ex iure communi se fundabat. alleg. de deci. cum
in tua cum concor. sꝫ dic̄ p̄mum dcm̄ plus sibi placere: ꝛ h
dcm̄ mltū palpitare Bar. i. l. post legatū. sꝫ dictū hoc nō ē
v̄m quo ad tex. istū. qꝛ h papa nō solū se ex iure fūdauit. sꝫ
ēt ex instr̄is ꝓductis ꝛ reprobatis: nec ēt dcm̄ ex toto ē v̄m.
Itē nō erat itentio ep̄i de iure cōi fūdata: qꝛ negabat̄ ꝙ ec-
clesia in diocesi eēt sita. ꝛ si concessisset: hñ eēt fūdata. fac̄ de
resti. spo. ad decias. li. vj. Stem° g° i p̄nia opi. ex p̄dictꝫ ꝯri
is ꝯcludēdo maꝫ. si q̄rit̄ an qs possit se ex instr̄o reprobato
fūdat̄ ꝓsequor duos articulos. p̄mus erit an ꝓbās possit se
fūdare. scd̄s an ꝓducēs. Ad p̄mū illō ꝓsequor p casus qꝛ
meli° itelligetis q̄ꝫ p distictionē: vt dixit Jo. an. i dcā sexta i
q̄stiōe. prius erit qñ reprobās instr̄m in vno iuditio in alio
possit se fūdat̄. hic ē dubiū penes me: ꝓsequor v̄ba bar. i. l.
post legatū. vbi ēt recitat mētē Inno tam hic q̄ꝫ i. c. venera
bilis. vñ simul ēt ꝓsequor Inno. Si q̄dē reprobās obtine
at sup falsitate: qꝛ fuit p̄ncipal̄r vl̄ icidēter. sup illa ꝓnūtiatū
i illa istātia vl̄ alio p̄iuditio vti ñ poterit. h itellige: nisi vt. s. di
cā qñ vult me eadē istātia ꝓducere seu vti h. d. bar. ff. d his
qb° vt idig. l. p° legatū. aduerte h p̄t eē v̄uꝫ absqꝫ dubio qñ
instr̄m reprobatū in vna instantia proceditur inter eosdem
in alia instantia in eadem causa. Sed quando inter diuer/
sos vel agitur ad diuersum an poterit: Bar. simpliciter lo
quens vr̄ velle ꝙ nūquā amplius potero producere ex quo
semel reprobaui quasi ista snia sit declaratoria falsitatis in
strumēti q̄ preiudicat michi quo ad omnes. ar. l. ingenium
ff. de. sta. ho. nec ob. ꝙ no. Inno. s. qui fi. sint le. causaꝫ. quia

licet instrumēto reprobato inter alios ego qui non fui in iu dicio possū vti ut h: q̄ quo ad me null⁹ fuit ex his legittim⁹ contradictor. Si tamen instrō pducto cōtra me reprobaui istrumētū non potero quo ad aliū vti instrumēto. ⁊ sic intelli ge dictu3 Bar. ⁊ sic in effectu est differētia an instrumentū reprobationis pducatur a penit⁹ diuers̄ quia non fuerit in iudicio ⁊ maxime per reprobātē3 in pmo casu pōt pduci i scdo nō. ad h dicit specifice. dictū Inno. i. c. cū venerabilis. d̄ excep. in. v̄. instrumētu3. v̄. no. vbi dicit q̄ si reprobaui testē in vno iudicio in alio nō possū producere etiam cōtra aliu3 ex quo sententia est lata semel p me q̄ sit inhabilis: ista oīa p cedūt qn̄ in alia instantia reprobans instrumētū vult se fun dare sup instrumento q̄ āplius nō pōt ex quo est reproba tum: s3 si nō vult se fundare ex instrumēto: s3 ex confessione partis: q̄ confessa ē: vel cōfiteri vr̄ oīa ɔtenta in instrumēto eē vera an in alia istantia possit hoc esse qd̄ tetigit Inno. in pall. c. cum venerabilis in glo. i v̄bo credere in fi. glo. quā glo. multi non intelligūt: nec Bar. intellexit. ¶ Inno. hic dicit q̄ aduertēdū. q̄ si cōfessio est tacita ex pductiōe in strumēnti. vel cohesiua ad istrumētū expresse tacita vt q̄ p duxit instrumentū. ⁊ dixit expresse ego cōfiteor oīa esse v̄a que sunt cōtenta i instrumento seu cō prehēsa: tūc dixit q̄ in alia instantia nō potest se fundare: nec ex instrumentis. nec ex cōfessiōe. q̄ ex quo instrumetu3 pnunciatum est falsū vt fundamentu3: cōfessio que accessoria est ⁊ cohesiua ad in strumentū. instrō reprobato. reprobata vr̄: q̄ cōtinere sem per videtur vim instrmēti. ar. de fi. instru. Inter. v̄. ceteru3. Qn̄ q3 reprobans instrm̄ nō videt̄ se fundare ex instrō nec ex confessione tacita vel expressa sepata vel cohesiua ad in strumentū. s3 ex ɔfessiōe expssa p se separata ab instrō: vt q̄ de per se pduxit instrm̄ ⁊ ɔfessione3 expressa3 facit de cōten tis in instrumento nō faciendo mentione3 aliquā de instru mento. ⁊ tūc Inno. in illa glo. credere. in fi. de excep. cū ve nerabilis: q̄ si tm̄ est pnūciatū sup instrumento. vel alio in cidenti ⁊ nōdu3 est deuentū ad sniā3 diffinitiuā p quā sit p bata ɔfessio pōt vti illa ɔfessione. l3 eni reprobauerit instru mentu3 nō tn̄ reprobauit ɔfessione3 q̄ separata est ab instru mento: iō poterit vti i alia istātia ɔfessiōe q̄ stat i suis iuri bus ex quo reprobata nō est cōfessio. vt habeat locū regu la vtile p inutile ⁊c̄. Si aūt deuentu3 ē ad sniā3 diffinitiua3 p quā reprobatū ē istr3 ⁊ ɔ̄ illā ɔfessionē: ⁊ tūc nō pt̄ vti i alia istātia instrō. nec p̄ori ɔfessiōe pt̄ seq snīa ⁊ ɔ̄ pore3 dicere cōfessionē. scdo q̄ ipse est ɔ̄ que3 est reprobatū instrumen tū auctoritate snīe diffinitiue reprobāt3 ɔfessione3. iō pōt ve nire ɔ̄ suā ɔfessiōe3 vt ē casus sm̄ Inno. in. c. mulieri. de iu re iurā. h est. q̄ ipse dicit l3 bar. aliter itelligat ⁊ recitat eu3 s3 nō hūit itellectū Inno. nec aliqd dixit Inno. de eo q̄ di xit Bar. vt. J. videbit3. Quādoq3 reprobās instrm̄ succum bit super falsitate instrumenti: quia supra. qn̄do obtinuit tūc dicit hic Inno. q̄ i alia istātia succūbens poterit se fun dare ex illo instrō q̄ cōperta veritate cedit opinio ⁊ alle gatio veritati. viii. distin. veritate ⁊ dcō. c. mulieri q̄ non di cit aliqd auctoritate snīe vt cōiter id qd̄ prius ɔfessus est al legādo falsitate3 pōt venire i auctoritate snīe. Bar. vero in pall. l. post legatū. recitat Inno. dicere in. c. venerabilis. q̄ l3 succūbat ex quo psistit pdit cōmodū istrumēti i alia i stantia quasi idignus. Sed certe Inno. de hoc nil dicit in. c. cū venerabilis: q̄ loqt̄ solū qn̄ istrm̄ est reprobatū non qn̄ succūbet vt opponens. s3 qcqd sit Bar. ipse3 q̄ si op ponens succūbit i alio iuditio possit vti instrō: vn̄ finaliter. ipse dicit q̄ h nō ē v̄u3. ⁊ reprobat Inno. ⁊ stat i hac ɔclusio ne: q̄ si reprobās instrm̄ succubuit pōt vti instrō i alia istan tia motiuū suū ē: q̄ nō alia rōne repellet̄ qs a pductiōe istru mēti qn̄ iprobat instrm̄: nisi q̄ idign⁹ vr̄ ca pe illa q̄ cōprehē dunt̄ i instrō vn̄ siqd cōmodū h3 ex instrō d3 applicari fisco pp idignitatē. S3 ista regula q̄ iponit istā penā ⁊ iura simi lia loquunt̄ tm̄ i vltimis volūtatib⁹. Et p totū. C. d̄ his q̄ vt indi. Nō repit̄ cautū h pena iposita vbi qs reprobat instr3 ɔctus. g⁹ nō ē nostrū penā illā extēdere: iō remanet q̄ i alia istantia vti poterit instrō: alle. l. aureli⁹. §. fi. ff. de libe. lega. q̄ satis a remot3 facit. Bar. dictū nō v̄i verū. Si eni nos agi mus d̄ pena idignitatis: seu de puatiōe cōmodi instrī: pp in dignitatē ipse diceret v̄m: s3 alia ē cā puādi quā cōmodi in strumēti. s. tacita renūciatio: vt h ē casus. Si g⁹ psistit repro bādo instrm̄ vsq3 ad sniā3 ⁊ succubuit ipse v̄r renūciasse co modo instrī: q̄ renūciatio ēt i diuersa istātia d3 sibi nocere. quapp posset pma facie dici q̄ si variat̄ istantia iter alias p sonas iste posset vti h instrō q̄ renūciatio scā absēte pte nō piudicat renūciāti quo ad vltimā ptē. ait. l. postq̄ liti. C. de pac. ⁊ l. nō solū. §. liberatiōis verba. ff. de libe. lega. ⁊ q̄ no. S̄. de pac. cū pridē quo ad easdē vero psonas hn̄ piudica ret: ⁊ ideo nō possit quo ad easdē. i alia istātia vti illo instrō nec ob. si dicas h renūciatio fuit iudicialis q̄ d3 pdesse ⁊ ēt nocere absēte pte. C. de pac. l. postq̄ liti. q̄ nocet absēte pte seu piudicat quo ad ptes: q̄ dn̄t eē i iudicio qua⁊ psonas re pñtat iudex. l3 abutēs. C. de euictio. l. ob cā3. S3 nō quo ad extraneos quos nō repn̄tat p qb⁹ nō ccdet. saluo nisi instr3 cōprehēderet nouū ius tale quo casu illi renūciat̄ pt̄ absēte pte. l. si qs ius. §. dīa. ff. de acqrē. pos. ⁊ i. d. §. si liberatiōis. ⁊ sic cōcludo. q̄ eo casu ⁊ quo ad illas psōas piudicabit quo casu inter qs piudicaret renūciare ⁊ sic sm̄ istā viā sm̄ dcm̄ Inno. ⁊ Bar. remanet reprobatū: s3 q̄ multū ē curādū de Inno. iō dico q̄ dcm̄ Inno. ē v̄m q̄ poterit i alia istātia. ⁊ si dicas quō h ex quo psistit i renūciatiōe vsq3 ad sniā3. dic itelligit̄ renūciasse visui instrī respectu illi⁹ istātie: q̄ iste ta cite renūciatiōes aut gn̄ales nūq̄ referūtur ad aliā istātia3 s3 limitant̄ ad istātiā illā tm̄. h est notabile dictū Inno. in. c. cu3 venissent in glo. fi. detesti. ⁊ sic dū tex. dicit hic q̄ nō potest vti cōmodo instrumenti q̄ studuit ipugnare ⁊ renū ciasse tacite videbat̄: d3 intelligi q̄ in illa instantia q̄ illius tm̄ respectu renunciasse videt̄ vt predixi. ⁊ sic stat ɔclusio q̄ in illa instantia poterit inter alias psonas int̄ eosde3 vti in strumento maxime cū habeat auctoritatē sentētie per se si cut in simili dicimus. in preal. c. mulieri. de iure iur. qn̄ q3 re probatu3 instrumentum per aduersariū ⁊ non obtentu3 nec contra instrumentu3. S3 sup principali ait: q̄ forte ita intelle xit Inno. l3 hoc nō dicat pnunciatū sup pncipali: ⁊ erat tal̄ qstio. q̄ poterat decidi absq3 decisione instrumenti. seu re probatione seu aprobatione. ⁊ tunc poterit se fundare. al̄. Bar. dictū Inno. in. c. venerabil. ⁊ dictu3. c. mulieri. S3 In no. nil dicit ibi vt videbitis legēdo eum qn̄ vult alt̄are glo. de qua predixi. bene tn̄ dixit i se. q̄ poterit se fundare in alia instantia ⁊ poterit desistere vsque ad sūmā: ideo poterit vti isto. Itē q̄ sua renūtiatio. si q̄ surgente restrigeret̄ ad instā tiam incohoatā. iō in alia vti pōt ⁊ hoc credo l3 aliquale scru pulum posset recipere vt est precedens. ⁊ hoc de p̄ casu pn cipali. Scds casus est qn̄ in eade3 instātia reprobans instru mentum vult se fundare. hunc attendite q̄ qn̄q3 reprobat i strumentu3 negādo instrumentu3 esse confectū: ⁊ qn̄q3 ne gat instrumenti solemnitatē quo ad cartam instrumenti qn̄ que negat actus contenti in instrumento solemnitate3. quā doq3 instrī falsitatem: qn̄q3 ex aliis defectibus extrinsecis. his visis habetis totu3. q̄ ponit Inno hic ⁊ alibi ⁊ Bar. li cet non sequatur istam uiam. Primo casu dicit hic Inno. q̄ nō preiudicat sibi qui ex eo possit se fundare: non eni tūc renunciat instrumento: iō si aliquid continet̄ pro eo faciēs poterit illd̄ approbare ⁊ p eo ferri snīa. iō no. Inno. in pal le. c. cū venerabilis in gl. in v̄bo credere. v̄. secus igitur: vel cartam non esse sufficiente3 ⁊c̄. Scdo casu qn̄ negat instru mentū cōfectū tūc adhuc sibi nō preiudicat comperta veri tate vt tenet Bar. in dcā. l. post legatū ⁊. l. si quis ificiatus. ff. depositi. Tertio. casu quādo negat instrī sollennitatem hoc est pte3 instrumenti: ⁊ tūc dico q̄ in casib⁹ in qb⁹ pōt se fūdare vbi reprobat de falso. de qb⁹. J. in oīb⁹ illis poterit se fūdare ⁊ h si qn̄ reprobat q̄ ad solēnitatē i aliis casib⁹: in. §. vbi aūt non pōt eē dicēdu3. si vult se fūdare ex instrō qd̄ re

probat rõne solẽnitatis. Inno. est sibi ꝯrius h in pn̄.glose. ⁊ tenet ꝙ nõ põt se fũdare: ⁊ sic itelligit hãc decre. quomõ iste repugnabat instr̄m iter alios rõne solẽnitatis. in fi. aũt glo. predicte q̃ est sup verbo instrumẽtis: dicit ꝯriuz vbi dixit ꝙ si ipugno instr̄m rõne sollẽnitatis possũ petere legat]. alle. l. postꝙ. ff. de peti. here. melius facit p̄ealle. l. postꝙ lega/tũ. ii. r̄nso. ¶ Ꝺ: hic attẽde puto ꝙ iprobat rõne sollẽnitatis: ⁊ obtinet credo ꝙ nõ possit se ex eo fundare q: ipugnatio cõcludit ad nullitatẽ eius ⁊ illo respectu. quo se fundat. qi ẽt sibi esset ꝯrius i eadẽ istantia: iõ repellẽdus. vt. c. sollicitudinẽ: de appel. Si aũt ipugnet ⁊ obtinet ex defectu sol/lemnitatis nõ ꝯcludit nullitatẽ eius sup quo se fundat: ⁊ poterit se fundare ꝯriuz ꝙ ipugnat testamentũ. hñs clausulaz illã si non valet iure testamenti. i. ꝙ non hz octo testes tñ vt valeat vt codicillus sufficiant quinqȝ. hec ipugnatio nõ ꝯcludit nullitatẽ inquantũ vellet: vt ex illo codicillo se fundaret ad hoc optime de rescrip. ex parte decani: ⁊ fuit mens dy. i. l. post legatũ p̄ealle. q̃ verba repetit in regula ex eo. li. vi. Et ita põt itelligi vno mõ. l. p̄eal. post legatũ. Si aũt impugnat ⁊ succũbit: ⁊ in. l. obtinet: puto ꝙ si agiᷣ de priuatione cõmodi instrumẽti q̃ surgit ex indignitate ꝯuenientis volũtati instrumenti: credo ꝙ nõ priuatur: vt. d. l. post legatũ: q: iste non ꝯuenit volũtati disponentis in instrumento. sed tñ opponit extrinsecus: vt ibi dicũt doc. si aũt agiᷣ ex priuatione surgente ex tacita renũciatiõe: de qua est magis dubiuz puto cõtrariũ dicendũ: ⁊ sic sto cũ dicto Inno. i prima parte. glo. s. ꝙ preiudicet. Nec ob. l. post legatũ. nec qð Inno. dicit in fi. glo. q: fateor ꝙ vti poterit instrumẽto: quo ad illã instantiã: nõ quo ad diuersã p dictũ Inno. de testi. cũ venissent in glo. fi. nã. l. post legatũ ⁊ dictuz Inno. loquitur recte in diuersa instantia. s. qñ dixi instrumentũ minus sollẽne: demũ postꝙ succubui in alia instantia p delegatũ: ⁊ sic cõcor. Inno. Hec aũt ꝓcedũt qñ reprobãs instrumentũ vult se fũdare ex instrumento: sz si nõ ex istrumento: sz ex confessione ꝓducentis istrumẽtũ: tũc si est separatũ ab instrumento potest se fũdare: vt dixi. s. licet reprobauerit instrumentũ i quo ad sollemnitatez. Si aũt coheret istrumẽto tacite vel expresse qð declarat: vt dixi. s. dicit tũc Innocen. in p̄eal. c. cuz venerabilis. ꝙ poterit se fundare ex cõfessiõe: q: cũ instrumẽtũ sit tm̄ reprobatũ: quo ad sollẽnitatẽ istrumẽti hũit aliqð primordiũ veritatis: ⁊ ꝓ tanto remanẽt aliqð fundamẽtum instrumenti: ex quo põt se fundare. s. cõfessio. secus qñ est reprobatũ de falso. q: nullũ fundamentũ remanet: ex quo possit se fundare cõfessio: vt dixi. s. ⁊ dicã. j. ⁊ hoc de tertio casu. Quarto qñ reprobat istrumentũ rõne sollẽnitatis ad con/tractũ vel dispositionẽ in istrumento requisitã: vt q: dixit cõtractũ factũ sine cõsensu capituli: vbi reqriᷣ: dicit tñ cartam instrumẽti sollẽnez tunc defectus sollẽnitatis nõ ꝯcludit ad id: super quo se fundat: pone. n. ꝙ diuersi sũt articuli cõprehensi in quibus i aliquo exigiᷣ consensus capituli in alio nõ certe quo ad articulũ in quo nõ requiriᷣ ꝯsensus capituli potero me fundare. ar. dicti. c. ex parte. de rescri. Si ãt defectꝰ sollẽnitatis cõcludit ad id sup quo vult se fundare repro/bãs: tũc in oĩbꝰ casibꝰ i qbꝰ dicã reprobantez istrumentũ de falso posse fundare: poterit ⁊ hic. In alijs aũt casibus dic/ qñ cõtractus allegaᷣ defectuosus ex defectu sollẽnitatis cuius suppletio pendet a ptãte reprobantis vel neutrius: tunc non põt se ex eo fundare q: nõ vr̄ fecisse aĩo renunciandi: sz aĩo: vt illa sollẽnitas suppleaᷣ ab eo ꝯ quẽ reprobaᷣ instrumentũ: vt dixi. s. in notula: q: renunciasse videᷣ: nisi esset prelatus ecclesie: q: tunc restitutionis via audireᷣ ad hoc de resti. in integrũ. c. ij. ⁊ c. auditis. Si reprobat cõtractũ ex defectu sollẽnitatis cuius suppletio pendet a ptãte eius contra quẽ reprobatur poterit se eo fundare. q: non videtur aĩo renunciãdi. Sz aĩo vt illa sollẽnitas suppleaᷣ ab illo contra quẽ improbaᷣ instrumentũ: vt dixi. s. in notula. vbi aũt suc/cumbit. dic vt dixi. s. ꝓximo mẽbro. Ubi vero vult se fundare ex cõfessiõe nõ ex instrumẽto: ⁊ tunc si cõfessio nõ ẽ expressa sz tacita ex ꝓductiõe istrumẽti: ⁊ nõ p̄t se ex eo fundare: q: ex quo apparet ꝙ istrumẽtũ notorius ẽ defectus sol/lemnitatis: vt q: producendo instrumẽtũ nõ vr̄ fateri: nisi illud qð ẽ i instr̄o. Quita cã qñ reprobãs istr̄m nõ reprobat rõne falsitat]. Ꝺ: hic aduertẽdũ qñ opponẽs falsitatẽ desistit añ finẽ ⁊ põt se ex eo fundare: ita dicit h glo. vñ dicit ꝙ põt desistere: vsqȝ sniaz. Et idez tz Inno. alle. l. pe. §. meminisse. ff. de ioffi. testa. l. alia. C. ꝺ his qbꝰ vt idigni. dic tñ bar. ꝙ cõsiliũ est si vult se facere iuuare in snia añ cõclusionẽ tñ desistat ad h de ꝓcur. audit]: hec ꝓcedũt sine dubio qñ agitur de ꝓuatiõe cõmodi rõne idignitat]. q: sic loquunᷣ ille leges. Sz vbi agiᷣ de priuatiõe ex tacita renũciatione posset esse maior dubitatio: q: renũciatio ꝑficiᷣ momẽto cũ reprobat. sz ex ꝓbatiõe cũ ꝑtinacia. ad hoc de crimie fal. ad falsariorũ ⁊. c. accedẽs. Qñ qȝ ꝑsistit i reprobatiõe ⁊ tũc durãte istãtia nõ p̄t se fũdare: alr̄s vt ꝯrius repelleretᷣ. C. de furtis. s. de appel. sollicitudinẽ. nã falsitas istr̄i sp ꝯcludit ad oĩa ꝯtẽta i instr̄o ẽt si sit i pte. iuxta no. J. de hiticis. fraternitat]. h vera qñ fũdare se vult ex instr̄o. si v̄o ex ꝯfessiõe ꝓducẽtis velit se fũdare tũc ꝓducẽs ꝯfessionẽ fecit sepatã ab instr̄o nulla fcã mentiõe de instr̄o: põt se ex illo fũdare: q: illa vt sepata nõ ificiᷣ ex ꝓbatiõe instr̄i. Si aũt vult se fũdare ex ꝯfessione tacita surgẽte ex ꝓbatiõe istr̄i: vl' ex p̄ssa cohesiue: tñ quo ad instr̄m q: i ꝯfessiõe fecit mentionẽ de istr̄o vl' dixi ꝯtite/or ꝯtenta i instr̄o: ⁊ tũc reprobato instr̄o reprobata vr̄ ꝯfessio: velut illi coherens ⁊ accessoria: de fi. instru. iter dilectos i fi. Nec ob. ꝙ dixi. s. qñ reprobaᷣ ex sollẽnitate: q: tũc stat cõfessiõi ⁊ illã põt assumere: q: instr̄m deficiẽs ⁊ sollẽne hz aliqð ꝑncipiũ: sz nõ deficiẽs ex falsitate. ad h ꝙ i simili no. s. Inno. ꝺ prescrip. sup l̄ras. Cõtra h. tñ faciũt. q̃ notãt doc de his q̃ fi. a pla. c. i. vbi eqparãt iurare ꝯtẽta i statuto vel ꝺ. p se iurare exp̄sse sepatiz a statuto: sz dic vt ibi dixi. Aut ãt iudex se fũdare possit ꝓ reo ad ꝓnũciandũ: eo casu: quo casu: quo ps nõ põt. s. an iudex posset se ex instr̄o fundare ex offõ ꝓnũciãdi ꝓ reprobãte instr̄m: lz ꝑsistat i ꝓbatiõe. Cõcludo ꝯcordãdo opi. q̃s h tetigit Inno. ⁊ ẽt ꝯcordãdo alibi dcã: dic qñqȝ ius reprehensũ in instr̄o. tãgit publicã vtilitatẽ: ⁊ h iõ ne ledaᷣ publica vtilitas: q: i talibꝰ iudex ex offõ põt supplere: de insti. cũ venissent: de appel. cũ abbate. de elec. cũ nobis oli. Ad hoc do glo. notabilẽ ⁊ ꝯfirmationẽ doct o. de ꝓba. lz cãz. i v̄bo cõstrinxerint. ad hoc glo. de elec. cupiẽtes in. §. cetez. i glo. sup v̄bo excludẽtes. ad hoc de cõstitutiõe i fi. cũ dict] pau. ibi: de elec. licz ps nil possit allegare. ex q̃ sibi maxie cõstat de v̄itate notorie. ad h q: cessat rõ cũ reprobãs instr̄m: nõ posset iure publico renũciare. ꝺ fo. cõpe. si diligẽti. ad hoc: de testi. cũ clamor. ⁊ ꝙ ibi no. qñqȝ iudex ex offõ vult suppleᷣ ad cõmodũ ꝓuatũ ꝓ reprobãte instrumentũ. ⁊ tũc dicit hic Inno. si supplere vult ꝓnũciãdo ꝓ reprobãte ⁊ ꝓ eo: ꝯ quẽ ẽ reprobatũ istr̄z i diuersis articul' ẽ sepatũ: h si p̄t vt h. erat eni articulus aliꝰ subiectiõis ⁊ aliꝰ cõpositiõis ꝙ itellige: vt. s. Si ãt vult suppellere ꝓnũ/ciãdo ꝓ reprobãte ibi ꝓnũciat ꝓ eo ꝯ quẽ reprobatũ respectu eiusdẽ articuli q̃lificati: tũc dico ꝙ põt ⁊ dz ꝓ eo ꝓnũciare: ex quo idẽ articulus ẽ q̃lificatꝰ q̄re dare dz sniaz ꝓ vtroqȝ respectu eiusdẽ articuli qð ꝺclarat: vt dixi. s. qð v̄m qñ is ꝯ quẽ ẽ reprobatũ illo articulo eget adiutorio instr̄i. ⁊ q: nõ hz aliter fũdatã itẽtionẽ: nisi ex instr̄o: ⁊ tũc q: sup illo se fũdabat iudex sup illo fũdabit ꝓ aduersario ⁊ obtinebit per aliũ qð nõ obtineᷣ p se: vt. l. petẽde. C. ꝺ trãsac. l. vbi pactũ: ⁊. C. de in itẽ. resti. l. petẽde: vbi ãt nõ eget adiutorio instr̄i: q: aliter hẽret fũdatã itẽtionẽ suã lz faciat ꝓ eo i pte ꝓ quo ꝓ eo ꝓnũciat: isto casu dicũt nõ ꝺbere ꝓnũciare ꝓ reprobante instr̄m ex quo id ꝯ quẽ ẽ reprobatũ nõ vtiᷣ i istr̄o ⁊ sic: tũc dic ꝙ adhuc ñ supplet ꝓ eo. alle. ꝺ re iud. cũ. J. ⁊. a. nec ob. si dicaᷣ h tãgiᷣ vtilitas publica: q: eccl'ie. g̃ idisticte iudex ꝓnũciet ꝓ eccl'ia eo ꝙ appet i istr̄o. ¶ Rꝰ hic tãtum iferᷣ preiudicium ꝙ non potest ecclesia iuuari: nisi preambula restitutione: ⁊ tunc fateor quod si iudex voluisset supplere

restituendo posse per.d.c.cum venissent:⁊ hoc fatentur hic doc.sed nō via iuris cōi.non ob.si dicaꝛ nō pōt prelatus renunciare iuri eccl'ie:vt pꝫ de transac.c.contingit. Et no.s.ð deposito.c.i.⁊ per Inno.qꝛ imo pōt iudicialiter procedendo cum consensu capituli renunciare probationi:sicut et pt confiteri:sicut dicimus de testi.presentiū:⁊hoc vult notabiliter iste tex. Sexto casu qñ quis rōne extrinseca accidenter ĩprobat instrumentū in isto dic sequendo bar.in.l. post legatū preal. Añq reprobat instrumentū ex cā cōtinente manifestū errorē:⁊ pt ex se fūdare.alle.l.ornamētoꝝ.ff.ð auro ⁊ argē.legato.⁊ ꝙ ibi no. Nō ob.qð dixi.s.ð defectu ꝯsensus:qꝛ lꝫ ð scripto nō appreat ĩ istro.possibile ē ꝙ itercesserūt si repiaꝛ alia cā dubia:⁊ tūc si cā ĩpugnāda ꝯsistit ĩ mera volūtate reprobātis: vt qꝛ ĩpugno istrumētū:qð ꝓduxit ꝓcurator ex defectu mādati ꝓcuratorij:⁊ tunc dicit ꝙ non potero me fundare ad actionē sequendā: sed ad exceptionem sic.l.dispensatoris.ff.de soluti.cū ibi.no. Añq impugnatur ex causa nō descendente a voluntane ĩpugnātis: vt qꝛ dī instrumentū factuꝫ dolo vel metu:⁊ tūc dic per oia: vt .s.qñ reprobaꝛ instrumentuꝫ rōne sollēnitatꝭ ꝯctus. Et ad hoc hec decre.ᵭm intellectū queꝫ hic ponit Inno. qui dicit ꝙ vna cā impugnādi fuit hic:qꝛ allegabat metū regiū: ita ꝙ hic impugnabat instrumentū:qꝛ oppositio erat cōtenta per metū regiū:sed Inno.restat nunc tangere an expositiōe negata possum me fundare.de quo per bar.in.l.prealle.pꝰ legatum. ⁊ per cynuꝫ.C.de do.ante nup.l.ij.⁊.C.de confes..l.i.⁊.C.de exceptio.l. si quidem:⁊ per Barto. in.l.aurelius.§.idem quesijt.de libe.lega.dixi vobis in.c.ex parte decani.de rescrip.⁊ qꝛ hec materia est impertinens.hic iō non insisto mō. ¶ Uenio ad scðꝫ ꝑncipale: an possit ꝓducēs se fundare ex instrumento qð reprobaꝛ p instrumentū aduersarij. So.pꝫ ex ꝑdictis:qꝛ si vult se fūdare ex instrumento ostendendo illū nō defectuosuꝫ pōt absq dubio. Iteꝫ si non est defectus ꝓbatus: vbi icūbit ꝓbatio reprobanti: ⁊ hoc planū. Si vero fundare se vult eo reprobato:⁊ tūc in illo articulo:in quo reprobaꝛ non pōt se fundare. In diuerso auteꝫ si viciū concludit ad id in quo vult se fundare non pōt:alias sic:vt patet ex predictis. Et per hoc sunt expedita duo principalia instrumenta:de quibus hic. Sed quero de vno an instrumento reprobato rōne sollemnitatis si succurrebat:possit quis petere aliquid ex eo? dic ꝙ sic.si vitiū illiꝰ non cōcludit nullitateꝫ.ff.de peti.here.l.postqñ. Secus si dixisset falsū. ¶ Nūc venio ad examinationeꝫ instrumenti tertij:in quo examinabiꝛ:an possum reprobare instrumentū qð ꝓduxi. ¶ Oppo.papa ad sñiam ferēdā pro episcopo se fundat ex instrumento cōcessionis.si cōtra. Si episcopus reprobauit nō pōt se ex eis fundare.viiij.di.Si ad scripturas. So.dicit Io.an.h. ⁊ Inno.ꝙ episcopus lꝫ reprobauerit primo duo instrumenta non reprobauit vltimum cōcessionis. Si enim reprobasset nō potuisset se fundare super concessioneꝫ nec ꝙ ꝓbaret ecclesiaꝫ sitā ĩ dyocesis. Ad hoc.iij.q.ix.pura.producens aūt instrumētū illud reprobare nō potest:nec aliquid qð ibi cōtineaꝛ.ᵭꝫ Inno.alleg.no..s.de excep.cū venerabilis. ¶ Oppo.ꝙ si non reprobauit episcopus instrumentū:⁊ abbas ꝓduxit. debeat ꝓnunciare ꝓ abbate in eo ꝙ cōtinebat cōcessionē. Sol.dicit ꝙ licet veꝝ esset ꝑuilegiū.tñ nō erat ibi cōsensus capituli:iō nō valuit. de dōa.pastoralis:vel non fuerunt:adiudicata. qꝛ non fuerunt data: p hanc eni simpliceꝫ cōfessioneꝫ ꝯcessimus ecclesiā:sicut in hoc instrumento cōtinebaꝛ nō videbaꝛ cōsensū ius episcopale:sed tm̃ tpale:qð ibi hꝫ:vel ĩproprios vsus de dona.pastoralis. Sꝫ ꝯ vī ꝙ istrumenta nō fundent itentioneꝫ epi. Pone eni ꝙ abbas ꝓducat istrumennta solum ad fineꝫ claudendi os epo:vt eps nō haberet fauoreꝫ petendi:⁊ hoc in dubio facere censeꝛ:qꝛ nō ꝓducit ad fineꝫ fundādi itentionē epi.de re.iur.exceptioneꝫ.⁊ pꝫ.c.de ꝓba.l. si quideꝫ. So.dic ꝙ hec ꝓfecisset:si h eēt ꝓtestatus. ¶ No. bene:si hoc nō esset ꝓtestatꝰ:sibi preiudicat ĩ totū:qꝛ vī ĩ iudicio ꝓductū:⁊ ĩ oī sui pte:⁊ ꝓut ꝓ se:⁊ ꝓut ꝯ se. ¶ No.ꝙ ex h sumiꝛ aduocati cautelā:qꝛ ꝓducūt instrm solum ĩ hac pte:⁊ ptibꝰ q faciūt ꝓ se.⁊ nō ꝯ se. Et sentit hic Inno.ꝙ ꝓtestatio iuuet. Sꝫ cautela est:ꝙ alter aduocatus dicat ꝙ ego ꝓduco eadeꝫ instra ĩ illa pte:⁊ ptibꝰ q faciūt ꝓ me:⁊ admittitur hec ĩstātia ĩ diuersis articulis:puto h ꝓcedere ĩ teste: ⁊ h qꝛ testis ē cois.sꝫ nō sic ĩ instro:ᵭꝫ doc.vt pꝫ de ꝓba.c.i.lꝫ dicaꝛ cōe:eo ꝙ est apud acta.veꝝ vt aduersariꝰ possit ꝓducere:vel qñ ē ꝓductū sine ꝓtestatiōe q oia hñ no. Iteꝫ no.ꝙ lꝫ exceptio nō fundet ĩtentū aduersarij.qꝛ deduciꝛ ad impugnādū:vt ĩ iuribꝰ preal. Secꝰ est ĩ ꝓbatiōe:qꝛ est cōis. vt dixi.s.que no.mō restat h videre an instrm qð ꝓduxi possim reprobare. Sꝫ dic vt p bar.i.l.post legatū preal.⁊ tāgit Inno.de excep.cū venerabilis.vbi dicam qꝛ melius ibi cadit. ¶ Quero tñ vnū qð ponit hic Inno.ecce qð ꝓduxi istrm: videor hic ꝯfiteri oia cōtenta ĩ instro:vt dixi:nūqd hec ꝯfessio possit reuocaꝛ:sicut ex errore reuocaꝛ ꝯfessio extrinsecus ab istro:vt de ꝯfes.c.fi.dicit hic Inno.notabiliꝛ ꝙ nō:⁊ hec qꝛ plus est productio instri quā ꝯfessio:ᵭꝫ Inno. Iteꝫ qꝛ lingua labilis est.ff.ad.l.iul.maie.l.famosi.§.pe.vel lubricū lingue.⁊c. Instrm āt cū magna deliberatiōe fit:⁊ añq ipsū ꝓducat deliberare dꝫ ⁊ pōt:an sibi expediat ipsū producere vt no.de fi.istru.c.iputari. Nō est ergo mirū si subito ⁊ sine magna deliberatiōe ꝯfitenti prouideaꝛ maxie cū memoria labilis sit.C.q testa.facere pñt.l.hac ꝯsultissima.§. hac causa humana fragilitas.⁊ error facti pitissimos fallit.ff.de iure ⁊ fac.igno.l.ij. Et illi q plenꝰ deliberare potuit nō subueniꝛ.s.de fi.istru..l.iputari.C.de arbi.tu.l.fi.⁊ ĩ h est plenius hie tacitā ꝯfessioneꝫ:ex instri productiōeꝫ.quā ꝯfessionē tm̃.dictū Inno.puto qñ vult reprobare directe:ita ꝙ ꝯcludat falsuꝫ istrumētū:h nō pōt:sꝫ si vellit indirecte posset:ita ꝙ ꝯcludat falsū istrumentū.hoc nō pōt:sꝫ si vellit indirecte posset:ita ꝙ nō ꝯcluderet falsū instrm. Exemplū produxi istrumentū ĩ quo appareo debitor.an centū producēdo cōfiteor debitoreꝫ ĩ centū:pone ꝙ volo producere instrumentū ĩ quo appet factū pactū:de centū.⁊ volo reuocare illā cōfessioneꝫ:certe possū:qꝛ h nō est reprobare istrumētū. ad h ĩ simili de accu.dilecti.⁊ glo.ĩ cle.i.de proba. directe nō pt ꝯ factū propriū venire:ĩdirecte sic habetꝭ ꝑ dcā doc.expedita:⁊ vī ꝙ Inno.h nil tetigit h qn sit valde notabile:⁊ h dictū vltimū allegāt aduocati. ¶ Ueniamus ad glo. Glo. i.in fi.vel ᵭm Inno.ex iure cōi:qð dic.vt.s.est dictū. glo.ij. ibi.l.optimā modicū facit: ⁊ hāc gl.⁊ tex. allegaui in.c.fi.ð suc.ab inte.ꝙ vbi sufficiūt leues presūptiōes enūciatiue sufficiūt:⁊ h gl.declaraꝛ p Io.an.ĩ.c.si papa de ꝑuil.li.vj.gl. h ius ĩ fi. Hic si agiꝛ de his q recipiunꝛ ab eccl'ia cathedrali. Hic vt.s.de testa.c.reqsisti. Sꝫ de his q ab eccl'ia parrochiali dicūt in.c.certificari.de sepul.ð materia remittit Io. an.ad no.x.q.i.de his:⁊ recitat ꝙ ad litteram ibi hꝫ:remittit ad summā hōsti.ð sepul.§.vetus est qð.gl.no.ꝙ ĩ fi.solue:vt no.s.de rescrip.c.ex pte decani.⁊ p h reprobari vī:ᵭꝫ Inno.cauillatio dicentiū:nō fateor ꝙ ĩ tali istrumento ꝯtineꝛ:ĩmo nego hoc saluo si ꝯtingat me cōdēnari tali articulo:qꝛ ibi cōtineꝛ vt volo ꝙ iudex reprobabit hāc istantiā.l.itē.ff.de ꝓcu. Et qcqd dicat cauillādo sibi ꝯtrarius ē:⁊ repellēdus est.s.de appella.c.sollicitudinē.

Olim causam.

Soluēdi sūt census ad antiquam monetā ĩ qua cōstituti fuerint:nisi sit in alterius mōete solutiōe ꝑscriptū.h.d.⁊ sꝛ due ptes. In pria narrat factū. In scða decidit exꝑmēdo motiua.ᵭa ibi. cū igiꝛ. Et ibi do declarationē ĩ moneta papiēsi.desinit esse in vsu ᵭm vnū ĩtellectū. ¶ No.vnā spēm iuris episcopalis ad quā ecclesie ĩferiores supiori.s.epali teneñꝛ.s.ad sinodaticū.ad qð.s. de offi.ordi.ꝯquerēte. ¶ No.ꝙ aliqñ ex cōsuetudie determiaꝛ qntitas:⁊ aliqñ ex cōsuetudie soluiꝛ bis in āno. ¶ No.ꝙ sup petitiōe rei vl' quātitate aliqñ pōt ferri sñia in extimatiōe:nec dicunꝛ talia diuersa: nec libellus

dispositionari

disposi[ti]onari a snia.ad hoc.l.si seruum.§.fi.ff.de vbo.obli.
et q no.in.l.stipulatões.nõ diuidit.co.ti.et.l.certi ꝯditio.ff.si
cer.pe.ad hoc.l.si stipulatione est opus.ff.de fideius. ¶ No.
q vnica vel plurima receptiõe vnius monete: per alia nõ pre
iudicat recipienti:imo nec a iure debita nisi sit prescriptus.
¶ No.q vbi vnum soluit pro alio:in eo q non est solutuz
qd debeat non currit prescriptio:et sic no.q ex cõcessiõe:als
possessione rei surrogate loco alterius:vi ꝯtinuata possessio
rei vel iur.cuius loco est surrogata.ad hoc de vsucap.l.ar/
borib.§.j.et.l.si vsufructus mihi legatus.§.j.et.l.non vtitur
et.l.qui ꝑcio.vide Jo.x.q.j.delata.hoc veruz quo ad subaz
debiti:sed quo ad facultatẽ soluendi de surrogato ꝓut anti
quitus erat debitum:bñ currit prescriptio. ¶ No.q ex ꝓ/
batione solutionis rei surrogate loco alterius ꝓbat debitũ
cuius loco surrogat. ¶ No.q cõfessio aduocati ꝑiudicat
clientulo qñ scit cõfessionem:et non reuocat illã.vide de app.
c.cum cãm. ¶ No.q alterato vsu monete dz ex antiq sol·
ui:vel ad eius extimationẽ:et non ex noua que est in vsu:non
equalente antique.vñ vide.s.de iureiurã. quanto. ¶ Vlti
mo no.q snia quo ad verba dispositiua est ꝓmulganda in
ꝑcur.quãtum ad executiua in dñm.de quo.s.de ele. quere
lam. Item no.q euidens di probatio cõfessionis et instru·
menti.de quo de coha.cle.et mulie.via. ¶ Et no. q ad pre/
scriptionẽ nedũ substantie debiti:sed etiam solius modi ex
cipiẽdi et soluẽdi:exigit tempus.xl.annoꝝ. Oĩ hẽtis nota
bilia. Faciam ꝑmo oppositionem lrale:z et declaratiuã tex.
Scdo adducam dicta doc. Tertio veniam ad apparatum.
¶ Oppo.et vi q ꝓpter declarationem monete nõ sit veri·
simile:q sit solutio facta de moneta lucensi. Si.n.retro fuit
declarata papieñ.nõ est verisimile q de ea fuerit solutio:qa
non est verisimile q hoc plati pmisissent:q solueret mone
ta minuta. So.littera põt dupl'r intelligi. Vno mõ q loq
tur de declaratione monete.s.papieñ:que erat sublata:et nõ
erat in vsu:vñ ex necessitate soluebatur de luceñ. cum ꝓpter
declarationẽ non debebat ledi:ideo papa cõdemnat:vt i lit
tera. ¶ Scdo oppo.q snia non ꝯformet petitioni cõtra id
de symo.licet hely.qz petebatur compelli ad solutionẽ papi
eñ.et papa ꝯdemnat ad id:vel rei extimationẽ. So.potest
suppleri petitio q etiã alternatiue petebat extimatio:vel dic
si vnum ẽ in obligatione:alterum in facultate solnẽdi:tũc dz
fieri petitio in eo qd est in obligatione:lz sufficiat soluere id
qd est in facultate soluẽdi.dat exemplũ si peto rem rõne em
ptionis:dz peti reo lz illi sufficiat soluere interesse.ff.de actio.
emp.l.exempto.§.i.et tale etiam est in cõdemnatione.Si aũt
petitur quod est in obligatione:nõ procedit petitio:vt si pe
tatur actio.l.acquil.ꝑcium pro refectione domus:tuc eũ qz
solum interesse est in obligatione:id solum venire dz in so
lutione:als libellus esset ineptus:et dentibus lacerãdus. Oz
ista qstio est lõga inter legistas:an possit libellus dari super
interesse vbi in obligatione est factũ:an debeat peti factum:
et postea posset fieri cõdemnatio in extimatiõe: de qua ordi
narij doc.ponunt in.l.certi cõditio.ff.si certuz pe.et no.in.l.i.
.ff.de actio. Bar.ponit in dicta.l.stipulationes nõ diuidun
tur.et defendit lz detur sup eo:quod ꝑncipal'r est in obliga·
tione põt fieri condemnatio in extimatione vel interesse:per
.l.si seruum.§.fi.et hoc in obligationibus dandi. In obliga·
tionibus facti põt peti factum:etiam põt peti interesse:et si pe
titũ ẽ fcm̃ cõdemnetur ad interesse:per hoc nõ vitiatur snia:
qz nõ censet data super diuerso cum extimatio ad rem vel fa
ctum non repñtetur diuersa:vt.l.stipulatus es opus.ff.de fi
deicõ. ¶ Oppo.q non debuerit condemnari ad papieñ.
qz dato q aliquo tẽpore essẽt soluti pape:et per hoc nõ erat
prescriptum qualitati executionis huius obligationis:qz so
li papien.essent soluẽdi:poterat ergo solui ita de luceñ. sicut
de papieñ.ex quo non erat prescriptum in qualitate monete
Solu.dicit Inno.qz hic non cõstabat:nõ vertebat in dubiũ
q eps ex pacto vel ꝑscriptione ꝑcedente dz habere papieñ.
Sed dubitatur solum an per solutionem sequentem esset al

tera qualitas soluendi vel fm eũ sufficit si computatis om
nibus quibus recipit papieñ.et quib' ẽt recepit luceñ.ꝓ pa
pieñ.compleuit prescriptionez.xl.annoꝝ: qz prescripsisse
videt:vel soluant papieñ.ex solutõe papieñ. vel ex solutiõe
luceñ.pro papieñ. dicit etiam q hic videtur colligi q si lu·
ceñ.soluerit ꝓ papieñ.si tñ soluerit ipsos luceñ.per.xl.an
nos non cogetur soluere papieñ.et ẽ mirabile fm Inno.q
solutio eiusdez rei pro vtroqz ꝑscriptionẽ inducit.s.pro epi
scopo q ꝑscribit papieñ.et pro plebe.q soluat luceñ. Sz fi
nita prescriptiõe de papi. lapsu solius ãni:prescribit plebs
vt non teneat in papieñ.soluere:sed luceñ. hoc vltimũ dcm̃
mihi nõ placet qz ꝓ tpe pro quo luceñ.soluti sunt ꝓ papieñ.
debeant luceñ.qz ille qui prescribit:cõtra euz ꝑscribere nõ
potest et ex eo ex quo ꝑscribo prescribi cõtra me nõ potest:
vt.l.male agitur.de prescrip.xxx.an. Nec ob. qd dicit litte
ra q prescripsisset si spatio.xl.ãnoꝝ soluisset luceñ. qz dico
q hec rõ dz ĩtelligi separatiz ab alio:qñ diceret nõ potuit pri·
mo prescribere:qz luceñ.soluerit pro papieñ.et dato q sol/
uisset nõ pro papieñ. transactuz nõ erat tempus: et hec ẽ lit
tere intentio.hẽs dcã doc. ¶ Veniam' ad gl. Opp.q pro
testatio debeat ꝓtestantez iuuare cuius contrariũ dicit h qz
ꝓtestatio nõ iuuit istuz in casu in quo fit ꝑscrip. So.dicit
glo.et bene si ꝓtestatio est facta cõtra nõ iuuat ꝓtestantez vt
hic:si est consonãs facto sic.qd no.et bene dicit.naz sola ꝓte
statio hic nõ poterit interrũpere prestationez:quia soluz in
casibus interrũpit.C.de anna.excep.l.vt perfectius.s. de of
fi.ordina.pastoralis.ad fi. Nec ob.si dicat q prestatio cõ/
stituit quem in mala fide et sic ĩpediat prescriptionem:qz id
est veruz a ꝑncipio.Sz datur possessio ne ꝓtestatio nil ope
retur et sic protestatio contraria facta lz iuuet in futurũ qua
tenus nõ datur fcm̃ contra:nõ tñ iuuat ꝓtestatio si expectet
vsqz ad prescriptionem ꝯpletam qd bene no. ¶ Opp.q
non possit cõfessio aduocati reuocari indifferenter:vt pz.s.
de appel.cum cãm.et.C.de erro.aduo.l.i. So.si vult clien
tulus reuocare ꝯfessionez aduocati probando errorẽ illaz
põt qñcunqz vsqz ad sniam sicut ꝓprium reuocare:nullo er
rore probato:tunc non põt ipsam reuocare nisi infra tridu
num vt ibidez nota.als postea nõ possit:deinde glo.tangit
de hac reuocatione cõfessionis ꝓprie et impertinẽter de hoc
dicenduz est:vt de confes.c.fi.vbi dixi. aduerte tñ vt dicunt
doc.ꝯfessio aduocati ita demuz preiudicat clientulo si fiat
pñte et intelligente cliẽtulo et tacente.C. de erro. aduo.l.i.et
intelligunt hoc doc.qñ aduocat' nomine clientuli confite/
tur:als non preiudicaret ei.de tu.et cu.hẽ.ff.de cõfes.l.certũ.
.§.fi. An aũt prelato noceat confessio? doc.dicunt q sic:sed
põt restitui ecc'ie.al'.ff.de mino.l.ait pretor.§.i.dic vt.s.de
elec.dudum.et de prescrip.c.fi.et vide.de testi.pñtium.li.vi.
vbi hec ꝓcedunt in errore facti. In errore iuris aduocati nõ
est dubiũ qn reuocari põt.de quo in spe.de cõfes.§.fi.et ali·
quid per Inn.s.de excep.cum venerabilis.qd no. ¶ Que
rit glo.qd si soluti essent luceñ.ꝓ papieñ.xl.annis:an essz ꝑ
scrip. vt soluant luceñ? Dicit glo.q hic vi casus q sic:ꝑ ꝑ q
dicunt doc.q opi.illa de qua in.l.cũ notissimi.C. de ꝑscrip.
xxx.anno.in qua agit pro qualibz ꝑstatione. So.annualis
census et ꝑscriptio pro qlibet solutione est falsa.dic vt ibi:et
in spe.de loca.§.xlv. ¶ Op.scdo et vi q ex quo solutio est
facta de luceñ.loco papieñ.q papieñ.sint ꝑscripti nõ luceñ.
arg.xxj.di.in nouo.ff.de vsufruc.l.qz qui ꝑcio.naz vbi qnis
vtitur aliq re loco alterius:illa vti vi loco alterius:cuius ita
in ꝓposito.ff.de peculio.l.si qs fuum.glo dicit q ꝯrium est
verum:hoc nil est dicere. Hosti.dicit q subaudiendum est
maxime qz als nõ ꝑscripsisset ꝓpter malã fidem:qz census
ꝑscribi nõ põt.l.male agitur.C.de ꝑscrip.xxx.an.sic nec di
minui.arg.de rel.i.do.ꝯstitutus.placet opi.hosti. per rõnez
gl.et eius.sed ad tex.rñdeo vt dixi super tex. q hic accumu
lat duas rõnes diuersificãdo factum. Nã dicit q ꝑscribe
re non potuit:qz loco papieñ.soluit.scdo qz nõ ꝑscribit.s.da
to q papieñ.esset solutũ:et tũc bñ esset verũ:q si essent lapsi

xxx.anni vbi soluisset nō loco papiēsi.ꝓcederet littera ⁊ pre
scriptio glo.in fi.vide de solu.§.nūc aliqua.⁊.š.ꝺ iure iurā.
quanto.⁊ Bar.in.l.paulus.ff.de re iudi.non insisto.q2 non
spectat ad mā3:⁊ ibi plene habetur.

C Um venerabilis.

Eṗs remittens eccl'ie s'uitia que sibi debent̄ pro annua pen
sione:ꝓcurationem sibi debitā non intelligit̄ si
bi remisisse.h.d.ˡ. Prima pars ꝓcise narrat fcm̄. Scḋa ps
allegationem. Tertia pars diffinitiōis motiuū:⁊ soluit ob
staculum. Quarto diffinit:Fa ibi.cognouimus:tertia ibi.q̄
ergo:q̄rta ibi.spallas forte porcinas:ſm pe. ¶ No.ꝙ eṗs
pōt remittere eccl'ie seruitiu3 ⁊ pensionē sibi debitam:qḋ est
verū de ꝯsensu capl'i:alle.de dona.pastoralis.reseruato ꝙ
facere potuit:tū q2 exprimebat:vt p3.J.eo:significauit.tū3 q2
cereus loco spallarū antiquitus debitarū succedat:est anne
xa. ¶ No.ꝙ de connexis idem est iudiciū:⁊ reſuato vno
connexoꝝ alteri reseruatū vr̄ iurisdictionem. ¶ No.ꝙ po
testas visitādi depēdet a iurisdictione. Causa correctionis.
¶ No.finem visitationis ⁊ cām ꝓpter quam fit.s. vt corri
gantur visitati. Et no.ꝙ si ꝓprii cōmodi cā accedit:nō est
ꝓcurandus q̄si nouum imponi.sic intellige ſm host.⁊ sic ce
reus reſuatus nō intelligit̄ nouiter imponi:q2 est ius succe
dens loco spallarum antiquitus debitarū: que fuerunt ab
initio imposite:⁊ sic ius reuocatū nō vr̄ nouum. Procura/
tione3. ¶ No.ꝙ in gn̄ali remissione s'uitii non vr̄ remissa
ꝓcuratio: ⁊ ꝙ in spē quis nō esset remissurus bis in anno.
¶ No.eṗm posse visitare locū bis in anno: ⁊ posse ab ec/
clesia recipere ꝓcurationem ṗter pensionē. ¶ No. de di/
ctione ṗter:⁊ dic pensionē.s.cerei ⁊ ꝓcurationis: ⁊ alia iura
eṗalia:s3 ad alia que quotidie imponunt̄: vn̄ p3 ꝙ ṗterea
nō tollit aliq̄d de iure eṗali.⁊.š.de dona.pastoralis. Inno.
ſm host.tenent̄ ad cathedraticū:⁊ ad charitatiuū auxiliu3.
de quo.š.eo.cū aplus.de offi.ordi.cōquerēte.q2 cū chari/
tas nunq̄3 excidat:nō pōt remitti:nec ṗscribi.de pe.di.v.q̄/
rendum.cū se.vsq3 ad.§.ex ṗmissis. Prescriptas.i.intelle
ctas vel ān̄dictas:vel pōt dici ꝙ hēas vnam ꝓcurationem
de iure cōi:aliā de iure eṗali:si de ꝯsuetudine si tn̄ est ṗsti/
ta:sed ṗma ē de mēte hosti. ¶ No.ꝙ remanēte visitatiōe
⁊ ius visitādi:nō vr̄ posse remitti ꝓcuratio. ¶ Scḋo nota
episcopum habere potestatem remittendi pensione3 ab ec
clesijs inferioribus sue episcopali debitam. ¶ Nota tertio
ꝙ per remissionem debiti. ¶ Nota quarto ꝙ per remis/
sionem pensionis nouiter imponendo: non videtur remis
sa ꝓcuratio antiq̄tus ex fundatione de iure cōi debita. Itē
no.ꝙ nouiter impositū nō videt̄ ꝙ nūc exigit̄ nouiter:noui
ter trahens eius originē a vetustiori impositiōe. ¶ No.ar.
ꝙ ecclesia bis in anno est visitāda. Et no.de dictione pre/
ter:q2 q̄n sequit̄ orōnem negatiua3 ponit.de quo.š.de elec.
dudum.⁊ in regula partū.de reg.iur.li.vi.per cy.in.l.actio
ne.C.de trāsac. ¶ Declaro māin:⁊ q2 doc.nil scribūt nō re
ducibile ad glo.ideo venio ad eas glo.hic p3 in fi. ¶ Op
po.ꝙ gn̄ali exceptiōe eṗs perdat eṗalia iura:vt p3 de reli.
domi.cōstitutus. So.eṗs vel alius prelatus sua exceptiōe
quātuncūq3 gn̄ali nō ṗdit episcopalia: vt ius ꝓcurationis
cathedraticu3 ⁊ sil'ia.S3 ꝯfirmatione sedis apl'ice fic:ad h
q2 suā ṗtātē nō pōt a se abdicare total'r:vt p3 ꝺ renūc.admo
nere.⁊.c.ꝙ in dubijs.⁊ ṗronus q̄tuncūq3 v'bis gn̄alibꝰ vta
tur in exceptionibus circa libertū:semṗ retinet iura preemi/
nentie in eum.C.de bo.libe.l.iii.vn̄ ad ꝯ2riū dic ꝙ illud est
oṗata cōfirmatio apl'ice se.ex certa scia. Vel scḋo ſm doc.
l3 illa remissio nō sufficiat ad plenū ius trāsferendū: sufficit
tn̄ ad ṗscribendū:vt no.š.eo.significauit.ita ꝙ eccl'ia nō pre
scribit noīe ꝓprio ꝯ2 eṗm:sed noīe alterius nō subiecti.ꝺ pre
scrip.cum ex officio.⁊.c.oli3.Sic sup h dubio an eṗs possit
a se totalē iurisdictionē eṗalem abdicare alteri cōcedendo
pro sua dignitate recipiēti:dic si vult cōmittere vel delegare
non est dubiū:q2 idē ius remanet penes ipsu3:⁊ maius.s.re/
uocādi ⁊ resoluēdi.ff.de iudi.l.iudiciū soluit̄.de insti.c.cum
venissent.de ṗbē.duoū.lib.vi.Si q̄rit̄ an possit a se totale3
iurisdictionē abdicare.Jo.xvi.q.ii. ¶ Visis in gl.pleno iu
re.glo.hic ⁊.š.de dona.pastoralis.In gl.penul.apte innuīt
ꝙ nō possit quo minus retineat h quattuor.s.ꝓcurationē:vi
sitationē:correctionē:⁊ cathedraticū. Idē host.hic ⁊ in sum
ma de re.ec.nō alie.§.fi.v'si.extra.plenius de offi.ordi.§.qd
ṗtinet.sub.§.fin aūt.v'su.⁊ no.ꝙ q̄cunq3. Sed ad ṗdcā ad
dit Jo.an.alia q̄ttuor.s.reuerentiā.⁊ recitat hosti.in v'si.pre/
dicto.⁊ no.ad qḋ facit qḋ no.de trāsac.prela.c.ij.in glo.ij.in
fi.Scḋm dixi in tex.de subsidio charitatiuo.Tertiū de insti
tutione auctorizabili:vt dixi in.c.pastoralis.⁊ no.de offi.or.
cum satis.Quartū de his que sunt ordinis episcopal':vt not.
xvi.q.ij.in sūma.⁊ facit de prescrip.veniens.⁊ dixi.š.de pre/
ben.de monachis.dic vt ibi. Rōnes ad predcā sunt q̄ etia3
hn̄tur in.d.c.de monachis.S3 vltra illa q2 episcopꝰ nō pōt
facere alium ordinariū in dioce.sua.x.q.i.experientie.ne pre
la.vi.suas.c.ij.S3 sic trāsferendo faceret:igit̄. Scḋo ꝙ eṗs
nō pōt a se abdicare iurisdictionē eṗalem.de offi.preli.l.le
gatus.Tertio q2 iurisdictio eṗalis est iuris publici:ḡ remit
ti nō pōt.l.ius publicū.ff.de pac.cū simi.Quarto q2 eṗs i cō
secratione se obligat ad curā aīarū ⁊ eccl'iaꝝ:⁊ ex voto.š.de
renūc.nisi.§.nisi.ḡ ⁊c.q2 nō pōt votū a se abdicare iurisdic/
tionē sine eo:vt in.c.admonet.⁊.c.ꝙ in dubijs.š.de renunc.
ergo nec episcopus ṗtāte3 quā h3 in subsidiū.C.de pa.pote.
l.abdicatio.Quinto a simili:q2 vasallus nō alienat feudū si
ne ꝯsensu dn̄i:nec dn̄s sine ꝯsensu ipsius feudatarij:vt in lib.
feudo.de feu.non alie.l.imṗialem.§.i.Sexto q2 episcopus
non pōt facere exemptione3 in preiudiciū iferioris: puta ar
chidiaconi.de exces.prela.c.ij.ḡ minus ꝓcurator in succes/
sore3.Ad hoc vltima rō q̄ fit in glo.de ṗrono in libertum.
¶ Ad ꝯ2riam pte3 inducit̄.de reli.do.ꝯstitutus.rn̄su3 est.š.
Inducit̄ scḋo de re iudi.cu3 inter nos.rn̄detur ꝙ ibi abbas
nō obtinuit ex cōcessione episcopi:sed ex sn̄ia que trāsiuit in
rem iudicatā:vt ibi no.Tertio inducit̄ ꝙ papa a se abdicat
papale3 sine alterius ꝯsensu.de renūc.c.i.li.vi. Rn̄det̄ h iō
q2 nō h3 superiore3:vt ibi no.Quarto inducit̄ ꝺcre.abbates
de ṗuil.lib.vi.vbi p3 ꝙ abbates hn̄t iurisdictionē q̄si eṗalē:
sed ibi nō di ꝙ ex cōcessione episcopi tn̄:pōt ḡ idem episco
pus ex ꝯcessione pape vel ꝯfirmatiōe.Quinto inducit̄.c.vi
sis.xvi.q.iii.dic ꝙ loquit̄ spāliter in institutiōe:qḋ dicit Inn.
ad alia nō trahi:vt no.in.c.de monachis.⁊.c.in laterañ.de ṗ
ben.Ad.c.de monachis.qḋ videt̄ dicere ꝯ2:intelligendū est
ſm istos.Ad glo.de trāsac.ṗterea.in gl.ij.rn̄.vt ibi. ¶ Ex
predictis ḡ habeas tres modos qbꝰ episcopꝰ a se abdicare po
test q̄n interuenit papalis ꝯfirmatio ex certa scia:vt in.c.con
stitutꝰ.q̄n sic preiudicatū vel appellatū:vt in.c.inter nos.nec
postea petita restitutio in itegrū.de resti.in inte.c.i.li.vi. Et
quādo est prescriptū alteriꝰ tamen noīe:vt dixi cū glo.al'r.tn̄
Jo.an.tenendū cū glo.ꝙ nō teneat plena renūciatio:remis/
sio vel exemptio illis cōibus sup̄ enumeratis:putat tn̄ ꝙ vbi
per episcopū cū ꝯsensu capl'i sui:ex cā etiā predicti: casus ex
cepti ꝯcedūtur.Exceptis cathedratico reuerentia ⁊ chari
tatiuo subsidio valeret cōcessio nedū ṗsonalis:de qua dixi i
ṗncipio:sed etiā realis cōpetentes dignitati: ita tn̄ ꝙ per id
nō stat abdicatio:sed q̄dā vicarie cōmissio l3 perpetua: ⁊ fa
cit ꝙ post Inno.no.in dicta decre.cōstitutꝰ:vn̄ singulos ca/
sus resumendo.dicit ꝙ visitationē ꝓcuratione3 ⁊ correctiō
nem abbatie:vel alterius dignitatis cōcedit episcopꝰ abbati
⁊ eius vicarius posset facere predicta:s3 post h nō erit ab ip
so abdicata:q̄n possit saltim abbate negligente visitare.de
quo dic vt.š.dixi in predcō.c.de monachis.sicut dixi de isti
tutione:ꝙ l3 illam facere possit abbas:tamen adhuc illā fa
cere poss3 episcopꝰ:⁊ sic nō erit abdicatꝰ: vel excussus de ca
thedratica.vnde no.archi.de preben.c.i.li.vi.⁊ l3 gn̄alis re/
missio non extendat̄ ad id spāl'r:tamen posset remittere.In
ducit glo.decre.de monachis.⁊.c.preterea.de trāsac.qbꝰ.š.
est rn̄sum.Jo.ꝯ2.xvi.q.vij.q̄cunq3.in fi.i.gl. vbi dicit ꝙ lic3

in eius q̄litate erat prescriptio.s̄.c.ꝓximo.non tñ in toto eā remittere possit de reuerētia ⁊ charitatiuo subsidio satis plꝫ illā nō posse remitti de institutiōe auctorizabili:lꝫ Inno. dicat ꝙ lꝫ p̄scribi nō possit.de h in.d.decre.nō satis.qꝛ p̄scribi pōt:vt ibi no.salua ꝯcessione epi.⁊ sic intelligit̄ de institutiōe .c.cū venissent.⁊ h ꝓuare videmus:sꝫ dato ꝙ p̄scribi nō possit:nō sequit̄ ꝙ nō posset remitti per modū p̄dictū.s.vt alius iure epi auctorizet:⁊ per h non dr̄ abdicata. De exceptione illoꝝ qui sunt ordinis epalis:dicit ꝙ valet licentia de ꝯsensu capl̄i:⁊ ex cā data vt clerici vel monachi possint illā recipere: a quo epo voluerint:nec per h dr̄ abdicata:cū illa sit accumulatio tm̄:ꝯstat enim ꝙ iste eps cōcedens suis clericis licentiam vel lr̄as dimissorias:ille tñ poterit ordinare:vel alia epalia cōferre. ¶ Oppo.ꝙ solum semel in anno lꝫ visitare de offi.ordi.mādamus. So.dicit glo.ꝙ h est ius nouum ꝙ possit bis in anno:subsit vel nō subsit cā visitādi semel in anno eccl̄ia nō est visitāda:pꝫ qꝛ cā correctionis est finis correctionis:si cessat correctio cessat visitatio.dicit glo.ꝙ bis visitabit̄ si totiens fuerit opus. Et dicit ꝙ solū semel dabitur visitatio sollennis:alie vō dabunt̄ nō cum tāta sollēnitate:qꝛ etiā dant̄ hospitibus:arg.de p̄bē.de monachis. Vel scd̄o dicit glo.loquitur de visitatiōe ⁊ ꝓcuratione debita de iure cōi:vt debita ex pacto tpe fundationis:qꝛ possꝫ vt dicit lr̄a: ⁊ doc.dicūt ꝙ plus in hoc tenent̄ eccl̄ie vt hic:qꝛ vtraqꝫ lege sunt subiecta:monasteria solū lege iurisdictionis.ad hoc xviij.q.ij.nō semel.Hosti.dicit ꝓut pꝫ in āntiqua ꝙ hec ecclesia erat clericoꝝ regulariū.⁊ dicit vlterius ꝙ hic loq̄t̄ de speciali cōsuetudine q̄liter dixit se exēptū in monasterio sistasi. ⁊ dicitur vulgariter ꝙ eps habet tales procurationes cum ferro ⁊ cum herba. An.de Bu.

a **Uper.** Eccl̄ie de nouo cōuerse in procurationibus:⁊ alijs s̄uabūt cōsuetudinē vicinaꝝ.h.d. Cōis diuisio.s.ꝯsultatio ⁊ rn̄sio:s̄a ibi.tibi. ¶ No. ꝙ in ꝓcurationibus soluendis:⁊ s̄uitijs impendēdis vbi deficit ꝯsuetudo ꝓpa recurrit̄ ad cōuicinas.⁊ sic hētis casum in quo cōsuetudies alterius ecclesie ligant aliam eccl̄iam. ¶ Nota ꝙ ꝓuincia pōt qñqꝫ subijci alteri ꝓuincie.s.qñ est p aliam ꝓuinciaꝫ ad fidē recuperata. ¶ Querūt doc.in quo tenebant̄ isti obedire ⁊ s̄uire:dic vt in glo.qꝛ In ꝓcurationibus nō pōt p̄scribi vel remitti.s̄.c.ꝓximo. Glo.no.ꝙ ibi in fi.⁊ si diuerse essent cōsuetudines.dic vt in.c.olim.de cōsue. Itē dicūt attēdēdā cōsuetudinē vicine ecclesie:vt.j.de here.ad abolendā. quod dicūt verum in sacramētis eccl̄iasticis exhibendis ⁊ ordinādis.de quo dicēdum vt in.c.ij.de tēpo.ordi. Item attendēda est consuetudo metropolitani.de spon.duo.c.ij. Solu. ibi cum apparet. Sed hic nō apparebat.⁊c̄.

p **Rocurationes.** Prelati tunc sunt ꝓcurādi cuꝫ personal̄r visitant:⁊ debēt tunc cōciliuꝫ lateranense visitando s̄uare:⁊ p̄dicationi: correctioni ⁊ informationi vacare legati ⁊ nuncij pape: pro his diebus enim in q̄bus morā trahunt:ꝓcurari debent. Cōtrahāt cōstitutionē ex actum grauate ecclesie restituit̄ duplatuꝫ .h.d. Et sunt tres partes que patent. ¶ No.hic plures ꝑsonas enumeratas que de iure hñt visitandi officiū:⁊ ꝯr̄ que debēt visitari ⁊ ꝓcurari. ¶ No.scd̄o ꝙ hee ꝓcurationes nō possunt exigi nisi qñ ꝑsonalis sit visitatio. ¶ Tertio no.ꝙ legati ⁊ nūcij apl̄ice se.nō debent ab vna eccl̄ia ꝓcurationē exigere tm̄:sed mō ab vna:mō ab alia. Iteꝫ no.ꝙ numerus ꝓcurationū cōmensurandus est numero dierū:in q̄bus insistere dꝫ officiū visitatoris. Et no.ꝙ aliud est p̄dicatio:aliud exhortatio. ¶ Quero an legati vl̄ nūcij metropolitani sint visitandi vel ꝓcurādi:vr̄ ꝙ sic: dum trāseunt p ꝓuinciam:ar.de ma.⁊ obe.dilecti.⁊ de iureiuran.ego. R. vñ dicit Inno.j.eo.c.i.in.vi.ꝙ qñ archieps ꝑfectus ꝓuincie morā trahit in ꝓuincia semp: donec taliter morat̄ ꝓcurari dꝫ:alle.de elec.vt p̄terite.qꝛ eadē rō est que est in legato ꝙ h sit p̄uilegiū:⁊ sic nō extendēdum:qꝛ ꝯtͥa ꝓcedunt in p̄uilegio nō iuris corpore clauso. Secus in clauso:vt hic.not.hñ hoc dictū. ¶ Scd̄o q̄ro an ⁊ qñ legati possunt petere ꝓcurationē:dic ꝙ sint legati de latere vel nō:per totā ꝓuinciam leuant ꝓcurationes:sed nō rōne visitationis:sed rōne oneris. de ꝓcura.cum ꝑ cā. de elec.in ꝑsitia. de sta.mo.in singulis. Dicit tñ Io.an.hic ꝙ curia solet taxare quātitatē ꝓcurationis.s.cōiter.xl.flor.in die:sꝫ nō in stando: qꝛ in legatione solent accipere.xxv.redditimū:⁊ sic olim recipiebāt vbi vna sola ꝓuincia erat illis decreta:sic hodie recipiūt quomodocūque ꝓuincias regāt. Quid si eccl̄ia dicit se impotētē:legatus dicit potētem:qs ꝓbabit: cōclude si euidēter liquet de potentia:s̄m sumam cōpellit̄ ecclesia ꝓbare.l.i.§.i.ff. de fluminibus. Si euidēter liquet ꝙ eget:nō pōt cogi ad ꝓcurandū. de solutiōib⁹.odoardus. Aut est dubiū: ⁊ tūc p̄latus si vult pōt exigere iuramētum qd̄ dicat veritatē:⁊ stabit̄ dicto suo. de iureiuran.c.si. ⁊ pōt eum excōicare si hēat eum suspectuꝫ sub hac cōditione:si in fraudē veri se asserat impotētē.ō appel.p̄terea.⁊ postea relinquat ipsum sue cōscie. Quid epo vl̄ archiepo visitāte:si ecclesie quas visitant nō sunt sufficientes ad ꝓcurationē: dic ꝙ debēt ecclesias plures simul iungere vt hic in legato.ad h.j.eo.romana.j.Ro.lib.vi. Si auteꝫ est adeo inpotēs ecclesia ꝙ nil soluere pōt:nil dabit clerico.c. odoardus.⁊ tunc visitabit prelat⁹ suis sumptib⁹:si egeat. de quo.s̄.eo.cū apl̄us. ¶ Venio ad glo.glo.fi.in fi. ipsius q̄rta est s̄m doc.rōne p̄uilegij.de exces.prela.accedētib⁹. de q⁹ dicēduꝫ vt ibi hētur in tex.glose.⁊ per doc.glo fi.ibi.in quadruplum. Doc.dicūt ꝙ illa iura ꝑñt intelligi in executiōe p vim vel cōcessione:arg.in auc.vt iudices sine quoq⁹ suffra. §.sic igit̄.in fi.⁊.§.necessitatē.in fi.de quo.j.de symo.⁊ si questiones.ad fi.dicit tñ hosti.ꝙ vr̄ ei sufficere de iure canonico vt.j.eo.romana.lib.vj.nam decre. eo.romana.loquit̄ de censis.⁊ de violentia extorꝫ.⁊c̄.

v **Enerabili.** Ecclesia etiā ciuitatensis ad ꝓcurationē tenet̄ episcopo visitāti:lꝫ ipse nūquam ꝓcurauerit .h.d. In p̄ma q̄rela epi. In scd̄a instructio iudicis.ibi.discretioni tue.tex.ibi.in illa.s.ciuitate:⁊ pro hoc dicebant monachi ꝙ episcop⁹ ire poterat ad suum episcopatum ad comedēdum:vñ nō tenebat̄ eum ꝓcurare. ¶ No. ex decre.p̄mo aduerte ꝙ hec decre.inter ceteras huius tituli est noīata nō ꝓpter sui nobilitatē:lꝫ in se sit bona: sed ꝓpt̄ vnam glo. Inno.in qua tractat vnā mām multū late ⁊ subtiliter:vñ expediā decre.p̄mo colligēdo notabilia. scd̄o q̄dā litteralla.tertio appatum glo.quarto glo. Inno.per vnā q̄ōnē. Venio igit̄ ad notabilia ¶ No. epm fundare intētionem suā in monasterijs in dioce.⁊ ciuitate sitis quo ad ius visitādi ⁊ ꝓcurationis exigēde. ¶ No.scd̄o ꝙ eps ꝓcurationem exigit:nō solū qñ visitat eccl̄ias in diocesi longinquas a cathedrali ecclesia:sed etiā qñ visitat ecclesias ciuitatis. ¶ No.tertio ꝙ appellatōe ville cōprehēditur sola ciuitas exclusa dioce.de quo de sen.excō.si ciuitas.lib.vj. ¶ Nota q̄rto ꝙ ius prestādi ꝓcurationē stāte iure visitādi est imprescriptibile. ¶ Ultimo no.ꝙ aliqua pōt esse cā legittima ꝓpter quā visitāti nō debet̄ ꝓcuratio:⁊ sic lꝫ regul̄r ꝓcuratio sit visitationi annexa:nō tñ semp. ¶ O: hētis p̄nū expeditū. ¶ Ad s̄m veniamus. littera hic dicit ꝙ monasteriū frustrabat intētionē episcopi:opponēdo istas exceptiōes.s. ꝙ monasteriū erat sitū in ciuitate:⁊ ꝙ nō solueret: ⁊ sic innuit ꝙ iste exceptiones opponunt̄ ad ꝓcessuꝫ:sed h falsum: qꝛ iste exceptiones ꝑemptorie sunt:nec ad ꝓcessuꝫ opponēde: sed ad merita cāe de lit.cōtest.c.i.in.vi. Rn̄dent quidā ꝙ h nō opponebat̄ ad ꝓcessuꝫ:sꝫ ad merita cāe:⁊ impediebat intētionem abbatis in p̄ncipali:nō aūt in ipso ꝓcessu:vel etiaꝫ satis impediebāt ꝓcessuꝫ ex quo cōstabat in exceptionib⁹ quā tunc ūqꝫ ad merita cāe oppositis frustratorijs. Vel dicunt ipsi ꝙ pōt aliter dici.s.ꝙ in R̄pto erat expressuꝫ de dioce.ut qꝛ isti delegati erant dati ꝯ monasteriū:de quo hic in littera.

⁊ istud monasteriũ noīabaꝛ esse sitũ in dioce. ⁊ nihil diceba tur de ciuitate: vñ isti opponebãt rescriptũ nõ valere. de ꝶp tis. rodulphus. vñ hec exceptio tanq̃ que opponebaꝛ ꝯ iu/ risdictionẽ poterat opponi ad ꝓcessuz. Sꝫ dicũt doc. ꝙ etiã hoc tenendo: tñ defendebaꝛ hic rescriptũ: qꝛ in tota ciuitate vel dioce. nõ erat istud monasteriũ hoc noīe noīatum: q° ca su cessat equocatio. de qua in. d. c. rodulphus. Nec ob. error ex quo ꝯstat de ꝑsonis: vt no. de ꝶp. sup lris. ⁊ eo. ti. rodul phus. tolli põt etiam exceptio per scđꝫ ꝶptuz: argu. de iudi. quia. hētis tres solutiones. Doc. tenent mediã. Et no. eam qꝛ limitat. c. rodulphus. qđ bñ no. Alia nõ hētis q̃ non sunt reducibilia: vel ad glo. q̃ intendunt ad intellectuz capl̃i. vel ad glo. Inno. ideo expedio ꝑmo. glo. q̃s hic hētis. ¶ Gl. j. ibi. in fi. vel dic ſm doc. qꝛ imo hec allegatio cõcludebat ꝓ eis: qꝛ opponẽdo eis videbaꝛ ꝙ cũ monasteriũ esset in ciui tate: ⁊ ep̃s hẽret eccl̃iam cathedralẽ verisil̃r ꝓpinquã: nõ de beret in illa eccl̃ia seu monasterio ꝓcurari: ex quo poterat ĩ ꝓpria ecclesia alimẽtari: qꝛ nõ dꝫ petere ꝙ expẽderet: etiam si nõ visitaret. de ꝓcur. cũ ꝓ cã. de elec. vt ꝑterite. ⁊ de vi. ⁊ ho ne. cle. cũ ab omni. Itẽ ep̃s tunc ꝓcurãdus est qñ per sue ci uitatis prochias fatigaꝛ. xij. q. ij. charitatẽ. vñ ex istis vide/ baꝛ nõ ꝓcurandus cum hic dꝛ ꝯriũ: qꝛ ꝓcurãdus est: siue visitat longinquas eccl̃ias: siue ecclesias sue ciuitatis: ⁊ est rõ ſm hosti.: qꝛ qui seminat spũalia dꝫ metere carnalia. de ꝑ scrip. cũ ex officij. ⁊ qꝛ ꝓcuratio est annexa visitationi. ꝯ. eo. cum venerabilis. vñ si visitat: ergo ꝓcurãdus est. Nec ob. iu ra in ꝯriũ allegata: qꝛ illa iura loquunꝛ de expensis factis occasione negocioꝝ eccl̃ie: que repetunꝛ ab illis q̃ fecerunt rõne interesse: iõ inq̃tum non interest: illas repetere nõ pos/ sunt: hic aũt in ꝓcuratione ⁊ expẽsis q̃ debneꝛ rõne officij: iõ intersit vel nõ intersit exigi pñt. Nõ ob. c. charitatẽ. ꝙ nõ lo quiꝛ de ep̃o visitãte: sꝫ de visitatore iuriũ ep̃aliũ sede vacãte quo casu illi clerici qui accedũt ad visitãdum: debẽt gratis accedere: nec debẽt expẽsas hẽre: hec de ꝓcuratione que de betur rõne officij visitationis: facit ad ꝑdcã ꝙ dixi in littera Glo. ij. alius tñ ꝑlatus. ⁊c̃. ꝙ tũc ꝑscribiꝛ extimatiue: sed in alium trãsferendo. Ea. glo in fi. rõ qꝛ eadẽ res tolli potest per cãs per quas nasciꝛ: vt. j. de re. iur. c. j. ⁊ qꝛ iura spãlia faci lius tollunꝛ q̃ cõia. Glo. fi. in fi. dicit tñ Inno. ꝙ ꝯsuetudo vel pactũ non põt impedire visitationẽ archiep̃i vel ep̃i: non solum nõ posset impedire visitationẽ: imo nec visitatiõis ite rationẽ: ⁊ hꝫ qꝛ ius visitãdi est publicũ auẽte ⁊ vtilitate: ꝗ ⁊c. ff. de pac. l. ius publicũ. ⁊ de foro cõpe. si diligẽti. Itẽ nec pos set ꝑscribi ꝙ ꝓcuratio nõ detur. de ꝑscrip. cũ ex officij. ⁊ hoc qꝛ ius ꝓcurationis debẽde est adhuc publicũ: tũc aũt bene valet pactũ: ſm Inno. qñ expsso ꝯsensu pape vꝛ tacite ex cer ta cã iusta induceret. xij. di. nos ꝯsuetudinẽ. ſm Inno. in ad di. hẽtis expeditũ tertiũ. ¶ Veniamus ad textũ glo. Inn. Materiã quã hic tractat Inno. in p̃te poniꝛ. j. de v̄b. sig. ex p̃te. in glo. quã posuit ibi: iuncta ista cõplet mãm huius. c. ⁊ mãm quã hic ponit: aliqua tñ hic dicta repetit: iõ non insistã in repetitionibus: sed simul iungã glo. ꝑmo ponã thema q̃/ stionis. scđo allegationes pro ⁊ ꝯ. tertio decisionẽ q̃onis ꝑ casus: ⁊ vꝛ fuisse q̃stio de scõ. Ep̃s q̃dã visitationẽ petebat ab abbate accedens ꝓ officio visitãdi: ⁊ ꝓcurationẽ abbas denegat dicens se exẽptum: offert se paratũ hoc ꝓbare co/ ram ep̃o vel papa: vel alio iudice cõpetenti: ⁊ qꝛ ep̃s se parat ad fulminãdum sniam ꝯ eum: appellat hic cã expssa ad pa/ pam. dubitaꝛ de tribus. Primo de validitate dicte snie quẽ cunq̃ euentũ hũerit appellatio. Scđo de pena iudicis q ex cõicauit: an veniat puniẽdus pene ħ re. sacro. de sen. excõ. vꝛ alia pena: tñ qꝛ appellationi nõ detulit: tum qꝛ sine cã excõi/ cauit. Tertio an interim iudex appellationis possit absolue re ad cautelã. ¶ Ad ꝑmum sup nullitate snie ꝓ abbate fa cit: qꝛ lata est post appellationẽ legittimã: ergo nulla. de sen. excõ. per tuas. de offi. dele. cum ꝯtingat. cũ si. naꝫ nõ sufficit ad reuocãda attentata cãm legittimã subesse: sꝫ nõ sit anne/ xa cũ se obtulit ꝓbaturũ de appellatione interposita. Scđo

qꝛ snia talis est lata sine cãe cognitiõe: ⁊ sine cã manifesta ⁊ ⁊ rõnabili: ꝗ nulla. de appel. ad audientiã. ⁊ c. dilectus. Ter tio qꝛ abbas se dixit exẽptum: negat se subiectũ: igiꝛ facta est res dubia: ⁊ sic nulla. ij. q. i. nemo. de sen. excõ. sacro. Quar/ to a simili si coram ep̃o prochianus defendit se ꝯ rectorem prochie petentẽ decimas vel aliq̃d aliud hmõi ius prochia le ꝙ alteri est subiectũ: ⁊ est parat° hꝫ ꝓbare: certe nõ admis sa defensione eius: ipse vt iudex ꝓcedens nõ excõicabit cũ: sic ergo qñ ipse ep̃s petit hoc a subdito: se vt exẽto defenden te male excõicabit eum: dꝫ. n. esse ita iustus inter alios sicut in ter se: ⁊ ecõuerso ꝑmo: ⁊ in ꝓhemio decretaliũ: qđ no. de offi. ordi. cum ab ecclesiaꝝ. ⁊ c. ad reprimendũ. de resti. spo. con querẽte. Ex his ꝯcludiꝛ ſm qđ puniendus est: qꝛ nõ detulit: ⁊ qꝛ male excõicauit: arg. ij. q. i. nemo. de sen. ex. sacro. cuꝫ ap pareat sniam latam fore sine cãe cognitiõe. In ꝯtrariã par tem allegat: qꝛ ex quo monasteriũ sitũ est in diocesi ꝑsumpti ue: de iure fundata est intentio. de censib°. c. sopito. de ꝑscri ptio. c. cũ ex officij. de reli. do. cũ venerabilis: igiꝛ iusta ẽ sen tentia ep̃i: ⁊ iniusta appellatio: cũ veritas ⁊ ꝑsumptio faciat pro eo. ¶ Ad elucidandã hanc mãm: ꝑmitto ꝙ q̃dam est appellatio iudicialis: ⁊ hec duplex q̃dam ab interlocutoria: ⁊ in hac quo ad reuocationeꝫ attemptatoꝝ semꝑ expectaꝛ euentus appellatiõis: nisi ante fuerit missa inhibitoria: vt pꝫ de app. nõ solum. lib. vi. Quedã a diffinitiua ista stante ipe/ dit iudiceꝫ quo ad attemptata: vt ibideꝫ. Quedã est extraiu dicialis: ⁊ in ista etiã expectaꝛ euentus appellationis: vt eo. titu. eodi. lib. vj. ¶ His visis ꝓsequor mãꝫ per aliquos ca sus. Primus qñ ep̃s est in q̃si possessione visitandi: ⁊ demũ sibi cõpetit potestas visitãdi: sꝫ de iure sibi nõ cõpetat extra iudicial̃r officiũ suũ exequẽdo visitat eccl̃iam: ⁊ scit se esse ĩ q̃si possessione q̃ aĩmitti nõ potuit sine ei° aĩo: ⁊ eo sciente ꝙ ꝑ se possidebat. ff. de acqui. posse. l. peregre. §. qbus. ⁊ quatun cunq̃ ꝯdicat ⁊ appellat abbas: poterit ep̃s visitare ⁊ ꝓcura tionem petere: quaꝫ si nõ soluat ⁊ nõ admittat: poterit eum ep̃s valide excõicare: ⁊ ex hoc punire non poterit ⁊ snia erit valida: qꝛ appellatio iniusta ⁊ snia iusta: qꝛ sicut gladio mã li põt suaꝫ possessioneꝫ defendere: vel etiaꝫ incõtinenti recu/ perare. de resti. spo. olim. in fi. cũ si. in fi. ita ⁊ põt gladio spi rituali. ad hꝫ de sen. excõ. dilecto. lib. vj. alle. de ꝑscrip. cuꝫ ex officij. ⁊ eo. ti. nuper. naꝫ in talibus ſm iura ciuilia sꝫ sibi ius dicere: vt in ꝶica. qñ licet vnicuiq̃ sine iudicet. ⁊ ibi no. ⁊ de sen. ⁊ re iudi. sub ꝶica de sen. §. si qs debeat. ideo fallit hic. Nõ ob. ꝙ snia excõicationis ꝓmulgari nõ d̃beat sine cãe co gnitiõe: ⁊ sine monitiõe: qꝛ id ꝓcedit qñ snia ferꝛ ĩ iudicio tã quã a iudice. Secus si vt a p̃te: vt hic de v̄bo. sig. ex p̃te. s. de fendẽdo se mucrone spũali episcopali. fateꝛ tñ monitioneꝫ neccĩam esse per predictũ capl̃m. de sacro. de sen. excõ. Sed hosti. dicit nõ esse neccĩam monitionem: ex quo dicit abbas ꝙ illũ non recipiet: cũ per hꝫ probeꝛ ipsius manifesta ꝯtuma cia. Nã in incertis non certis. ff. de v̄bo. obli. l. ꝯtinuus. ff. de re iudi. l. ꝯtumacia. de prescrip. cũ ex officij. j. c. proxio. ad hꝫ qꝛ al̃s excõicatiõis snia sine cãe cognitiõe vꝫ. de offi. or. si sa cerdos. de sen. exco. Romana. §. caueant. i. q. i. ꝙ q̃dem. nõ ob. ꝙ sit lata post appellationeꝫ: qꝛ ista est legittima appella tio: puta ad defendendũ spoliatoreꝫ possessionis alteri°. nõ ob. ꝙ snia lata sit sine causa manifesta: qꝛ hꝫ fuit cã sufficiens .s. ꝯtumacia: qꝛ ep̃m ad visitationeꝫ recipere denegabat: ⁊ hꝫ cã probaꝛ manifesta ꝑ presumptioneꝫ iuris: ex quo ꝯstat ꝙ monasteriũ in dioce. sitũ est: vel si probeꝛ ꝙ ep̃s sit in q̃si pos sessione visitãdi donec ꝯriũ sit probatũ. Nõ ob. ꝙ hic non fuerit rõnabilis cã excõicationis. qꝛ hic nõ fuit manifesta cã excõicationis: qꝛ contumacia recipiendi ep̃m ad visitationeꝫ ⁊ hec ꝯtumacia pꝫ ex q̃si possessione. Non ob ep̃s hanc exce ptioneꝫ admittere dꝫ inter subditos cognoscens: qꝛ imo nõ admitteret si petẽs esset in q̃si possessione: qm̃ interiꝫ aliquã do sua possessione vti ꝑmitteret: donec lis esset finita: vt lite pen. per totũ. ¶ Scđs casus qñ dubiũ erat an episcop° esset in q̃si possessione tp̃e quo visitare intendebat: puta qꝛ ius visi

tandi afs possiderat per ꝓcuratorez:quã possessionem potuit amittere eo ignorãte:tũc si ꝓmulgat sniam post appellatioñe expectabiť euentus appellationis:si appet ipm in possessione nõ fuisse:nõ valebit snia: qꝛ sic appellatio iustificabitur:nec puniet͡ epus de iniusta excõicatione vel nulla:si ꝓbabiliter se putabat esse in possessione:nisi appeat de eius malitia:vel crassa ignorãtia quã satis appet si abbas securum modũ amisse possessionis dicebat:ꝛ etiã ostẽdebat: vel ostensurũ dicebat. ¶ No.hoc dictũ:qꝛ lꝫ in iuribus epalibꝰ fundet ius cõe intẽtum epi:quo ad ꝓprietatẽ:nõ quo ad possessionẽ.ad h̃ de resti.spo.olim.lꝫ tñ non fundet intentũ quo ad possessionẽ:dat iustã cãm credendi se esse in possessione.nõ ob. ꝙ appellatio ex ꝓbationis obligatiõe iustificat͡: ꝛ sic expectari nõ debeat appellationis euentꝰ.de app.iterposita.qꝛ ille tex.loqͥ in appellatione iudiciali:secus in extraiudiciali:vt no.s̃.de elec.cum inter.ꝛ de his q̃ fi.a ma.par.capi.c.i.ꝛ hec fuit:ꝛ cẽsenda est appellatio extraiudicialis. Sꝫ si quis appellaret ab epõ ne ordinaret aliquã eccliam.de canonicis vel ne cõfirmaret electũ vel institueret:qꝛ ptinebat ad epm. Sed de hoc vltimo dic vt de app.cõstitutus.ꝛ de elec.c.fi.li.vj. Idẽ dato ꝙ essent in iudicio vbi epus:tũc nõ est vt iudex in cã ꝓpria:vñ tunc nõ necessitat͡ ad ꝓbationem recipiendam: ꝛ sic obligatio vt nihil operans nõ iustificat appellationẽ:qꝛ aut se offerebat corã papa ꝓbaturũ:h̃ non sufficit:qꝛ obligatio exigit͡ coram iudice:a quo vt pꝫ in.d. decre. interposita. Nec valet si dicat abbas se velle ꝓbare corã epõ:ꝛ cõtẽtat͡ ꝙ ipse cognoscat:qꝛ in re sua nemo iudex esse põt:nec arbit͡. .C.de arbi l.pe. ¶ No.bene ꝙ nõ sufficit cãm apponere vel allegare coram iudice a quo:sicut nec sufficit cãm opponere corã iudice ad quẽ. de appel.cõstitutus. Nõ ob. ꝙ est allegatũ ꝙ nõ dꝫ qs excõicari sine cã manifesta: qꝛ hic subest cã .s.cõtumacia in nõ recipiendo:ꝛ hec cõtumacia pꝫ eo ꝙ ꝓbatur ꝙ est p̃scriptio iuris pro epõ:ꝛ hoc ꝓbatũ est:ꝙ est in q̃si possessione:ꝛ ꝙ est de dioce.epi:ꝛ nõ ꝓbat vt ꝯtrium. Nõ ob.si dicat͡ hec p̃sumptio iuris tollit͡ per negationẽ abbatis vt.l.iij.C.qͥbus ad liber.ꝓcama.nõ li.qꝛ illa lex loquit͡ in negatione iudiciali. Item vbi negatio facit rez dubiã ad finez impediẽde noue possessionis:lꝫ ad finẽ antique impediẽde nõ:vt lite pen.per totũ.nã per negatiuã appellationẽ vel denũciationẽ:nõ dꝫ qs dimittere qn iure suo vtat͡.C.de rei vẽ.l.si fundũ. Nõ ob.ꝙ si epus inter subditos cognosceret:audiret defensiones ipsius rei:qꝛ ibi tũc ꝓcederet vt iudex:ꝛ s̃uare hẽret ordinẽ iudiciariũ:ꝛ sic s̃m allegata potius quã s̃ꝫ veritatẽ.iij.q.vij.iudicet.ij.q.j.deus.ix.q.iij.illa.ff.de offi.p̃si.l.illicitas.§.i.nõ enim p̃sonam ꝑuatam gerit in iudicio: sꝫ iudicis ꝛ publice p̃sone:cuius nõ est iudicare de nõ ꝓbatis.vi.q.i.si omnia.Sꝫ ad iustificationẽ faciẽdam:epus non ꝓcedit ordine iudiciario s̃uato:nec vt iudex s̃m quosdã:maxie s̃m intentionẽ abbatis qui se dicit exẽptum:hoc est in actu visitandi aliquem ordinẽ s̃uare debeat.de censi.romana.li.vi. de accu.c.qualr.ii.In eo tñ ꝙ petit ad visitationẽ admitti: non ꝓcedit vt iudex tanq̃ vtens iure suo:vñ non hꝫ ordinez iuris s̃uare:nec inqrere an ius hẽat: sed sufficit ꝙ credat se ius hẽre:ꝛ sic hẽat nec debeat admittere exceptionẽ:cuꝫ possit de exceptione cognoscere. Itẽ iudex qui est medius dꝫ ptes audire:ꝛ pars cãm suam:ꝛ ius s̃m bonã conscĩam ꝓsequi:qꝺ facit si ad se putat ius expectare.ad h̃ facit ꝙ ius dicit ꝙ nõ p̃iudicat alicui vt ꝓuato:qꝛ facit vt iudex.de fi.instrumẽ.inter dilectos. Itẽ dato ꝙ i iudicãdo corã epõ vel papa abbas ꝓuocaret in libertatẽ:vel etiã si epus interdicto vti possidetis ageret ꝯ abbatẽ:nihilominus epus lite pendẽ.vteret͡ sua possessione:ꝛ ꝯdictores excõicaret:dũmõ in veritate possideret:vt lite pen.c.i. Itẽ qꝛ cum armis mãlibus lꝫ defẽdere possessionẽ:magis ergo cum sp̃ualibus per excõicationem:que est medicinalis.ii.q.i.multi.xvi.q.ii.visis. xxiiii.q.iii.corripiant. Tertius erit casus qñ epus non est:nec vnquã fuit in q̃si possessione visitandi monasteriũ:tñ est situm in limitibus territorii:ꝛ tũc hic Inno.hũc casum non p̃sequitur sed tangit in.c.ex pte.de v̾bo.sig.ꝛ lꝫ h̃ cessare videat͡ ꝙ ibi dicit:põt illud qꝺ ibi scribit hic saluari:aut simplr epõ visitationem petente:ille negat visitationem deberi:ꝛ appellat: ꝛ appellatio eum nõ defendit. Expectabit͡ g̃ tps appellatiõis ꝛ eius euentus si appeat eum exẽptuꝫ:snia erit inualida: nec credo ꝙ tũc pro iniusta excõicatione puniat͡:qꝛ excõicatio illa fuit lata ab epõ hñte iustã cãm putandi se ius tale hẽre:cũ ius suum fundaret intentionẽ de iure cõi:vt pꝫ.nec ob. ꝙ negatione fit res dubia:qꝛ id verum qñ negatio nõ hꝫ notorietatem iuris ꝯ se:vt ibi dicit. Põt etiã respõderi vt sup̃: aut ipso negante:exhibet etiam instrumentũ:ꝛ tunc iustificaret͡ appellatio:qꝛ lꝫ negatio non faciat rem dubiã:facit tñ eaꝫ ꝓuilegij oblatio:sed hoc nõ placet Inn.ꝛ illud reuocat: ꝛ credo qꝺ hñt:qꝛ siue exhibeat͡:siue non ꝓcedit qꝺ est dictũ:quia nec abbas ꝓhibere tenet͡:nec epus ꝓbationem admittere:vt dictũ est.fatet͡ tñ ꝙ põt non tanq̃ iudex:sed tanq̃ bonꝰ vir ea videre:nõ vt de his iudicet.de iudi.cum venissent. ꝺ R̃p.cum contingat.ꝛ sic hodie pꝫ de ꝓuile.cum p̃sone.lib.sexto. Quartus casus est etiã nõ tanquã ius suum ꝓsequens:sed tãquam delegatus pape vel alius visitet:ꝛ tunc quãtumcũq; sit delegatus in veritate:nisi ostẽdat delegationem:nõ põt visitare nec excõicare:ꝛ si fecerit non tenet excõicatio: qꝛ nõ valet ꝙ faciunt delegati:nisi iurisdictionẽ suam probauerint.C.de man.p̃n.l.i.xcvij.di.nobilissimus.de offi.dele.cuꝫ in iure.facta fide de mandato. Aut dixit se exemptũ subiectis: vel in possessione libertatis:ꝛ eum nõ defendit appellatio:qꝛ a pape delegato iustificari põt:ꝛ si fit in possessione visitationis: non est dubiũ vt lite pen.c.i. Hec dicit hosti.in legato pape qui quo ad visitationis actum:dꝫ admitti sine ꝓbatione mãdati:ꝛ etiã ad ꝓcurationem.alle.xcvij.di.nobilissimus. qui ꝛ in multis est ꝓuilegiatus:vt no.de offi.leg.c.i.li. vi. Quintus casus qñ aliqs ordinarius visitat:ꝛ ꝯ euꝫ a subiecto obijcitur:ꝙ est excõicatus ꝛ visitare nõ põt:ꝛ ꝓpter hoc appellat.dicit Inno.ꝙ tũc iusta esset appellatio:ꝛ per hoc se offerentẽ paratum ꝓbare:iustificata esset appellatio:ꝛ snia post lata nulla:per.c.interposita.de appel.licet. Secus qñ excipit de exẽptione:fatet͡ tñ iudicem:ꝛ sic potest cognoscere de exceptione fori. Sed vbi dicit se exẽptuꝫ in p̃dictis negat se iudicem:ideo non põt cognoscere de exceptione fori. Sed dices hoc esse falsum:imo põt.ff.de iudi.l.si quis ex aliena.ff.si quis in ius vo.nõ ierit.l.i.dicit hic Inno.latius se ampliãdo qñq; certum est quẽ iudicem esse:ꝛ ipse indubitãter cognoscere põt. Qñq; certum est eum iudicẽ non esse:ꝛ nõ põt cognoscere.de R̃p.super l̃ris.de offi.dele.prudentiam. nec in ꝓncipali:nec in incidenti:qꝛ inuentor iudex est. Qñq; dubitum est:ꝛ tũc dicit aut inter partes solum vertitur in dubium de exercitio iurisdictiõis:ꝛ cognoscit vt hic. Nõ tñ vult Inno.ꝙ de excõicatiõe ꝯ se possit cognoscere: q̃ cũ parit͡ ĩficit ꝛ in ꝓncipali ꝛ in accessorio:dixi in.c.super l̃ris.de R̃p.de officio delega.cũ super. Qñq; non solum est q̃stio de iurisdictione iudicis:sed etiam est q̃stio de iure ꝓprietatis: qꝛ dicit se exẽptum:ꝛ ipse subiectũ:ꝛ tunc qꝛ ex ꝓnũciatione aliõ cõmodum uenit applicandũ iudici q̃ ꝙ fit iudex nõ ualet cognoscere.dictũ est Inno.hic.ꝛ de foro cõpe.uerum. ꝛ glo. de appel.ad audientiã. Hoc enim casu nõ est solum contentio super iurisdictione:sed ꝛ super principali:ꝛ nõ posset sententiare sup iurisdictione qn sñiaret super principali. Postea Inno.ꝯcludere uidet͡ ꝙ hic nullã exceptionẽ admittere tenetur:nec de ea cognoscere:qꝛ non ꝓcedit ut iudex:sꝫ ut pars petendo iustificationẽ ut possit de talibus cognoscere: qꝛ tunc nõ possit esse iudex ꝛ pars:qꝺ esse nõ potest: ꝛ sic nõ obstant leges.alleg.que hñt locum quando iudex procedit ut iudex:hic procedit vt pars. Sꝫ si epus admitteret exceptionem exemptionis:propter hoc non minus tempus pen. lite epus posset uti sua possessione: ꝛ excõicare ꝯdictores ut lite pen.per totum. Dicit tñ ꝙ nõ uidetur quomõ possit exceptiones admittere:cum nec iudex bene poterit:nec arbiter: ꝛ arbitratio q̃ fit contra arbitratorẽ nõ dꝫ fieri in iudicio.ꝺ iu-

reiuran.quintauallis. Item q2 tales questiones sunt in pnci
pali differende.de foro.compe.ex parte.de lit.cōte.c.i.li.vi.
Sextus casus est qn̄ eps̄ iudicialr̄ vult cognoscere de iure
visitationis compent visitandi:ꝛ opponūt ipsum iudicez nō
esse: offerentes se paratos ꝓbare de exceptione:ꝛ opponūt
ꝙ de ea non dꝫ cognoscere:sed recurrēdum ad arbitros q
de hoc cognoscāt:ꝛ tūc appellatio eos defendit:ꝛ snia nul/
la est:q2 iam a iure instificat̄ appellatio:nā tunc sunt eligēdi
arbitri.x.q.i.pnenit.de offi.dele. suspitionis. Septimus ca
sus qn̄ eps̄ iudicialr̄ citat exēptum:exemptus dixit se alteri
subiectum:ꝛ tertius cōparet dicens iudicem rei:iudicem nō
esse:ꝛ appellat:ꝛ adhuc appellatio legittima esset:ꝛ defende
ret vtrūqꝫ:puto tñ ꝙ isto etiaꝫ pñte casu non sufficit simplr̄
se dicere exēptuꝫ vbi ecclesia est in dioce.nisi aliqd adducat
q2 sola negatio ꝯ notorium non faceret rem dubiā:nec defē
deret appellatio:nisi aliqd allegaret̄:vt no.de v̄b.sig.c. ex p
te.ꝛ dixi in mā notorii.de coha.cle.ꝛ mulie.vſa.nisi offert se
ꝓbaturū ꝛ incōtinenti. Octauus casus qn̄ eps̄ in monaste
rio alterius dioce.dicit se hēre ius visitādi ꝛ petit se admitti:
ille dicit se illi nō subiectū:an si appellat:appellatio defēdat
dic ꝙ si eps̄ est in quasi possessione:appellatio non defendit:
q2 iniusta:sed si nō probet ꝙ est in quasi possessione:appella
tio defendit ꝛ superior puniet excōicantem:qd̄ non esꝫ si nō
esset in sua iurisdictiōe:q2 tunc p̄sumptio iuris que esset pro
ep̄o in dubio iuuaret eum:ꝛ excusaret a pena.de,qua de v̄b.
sig.ex parte.per hoc cōcludit ꝙ prudenter faciet p̄latus cui
denegantur iura sua que possidet:si vt pars ꝓcedit non vt iu
dex:q2 tunc non astringit̄ ad iuris ordinem s̄uandū. Item
potior in iure erit reus si agit̄ de iniusta excōicatione: que ē
fauorabilior quā actor.ff.de re.iur.l.fauorabiliores. de pro
ba.ex lr̄is. Nonus casus ꝛ vltimus est:nunquid que dicta
sunt hēant locū in aliis iuribus possessoriis:vel qn̄: in qbus
ep̄i nō fundant intētum de iure cōi. Quidā circa māꝫ istā
dicunt ꝙ ea que dcā sunt:hn̄t locum in iuribus in qbus ep̄i
non fundant intentum de iure cōi. Monent q2 tūc appella-
tiones appellantes defendūt. Alii dicunt ꝛ hoc placet Inn.
ꝙ sicut qocunqꝫ ius siue super illo p̄latus fundat intētuꝫ de
iure cōi:siue non:dūmō sit in quasi possessione illius iur] :hꝫ
ptātem defendendi gladio spirituali possessionem suā.s. p
excoicationem:nec appellatio hēbit defendere appellantē:
nisi prout sup̄ est dcm̄:qn̄ de iure fundat intentum suuꝫ de iu
re cōi:ꝛ ꝓ tanto dicit si eps̄ in possessione fundi existēs: vult
colligere fructus ex eo:ꝛ alius se opponit ꝛ dicit nō colliga
tis:q2 sum in possessione:ꝓpter hmōi ꝯdictionem vel appel
lationem nō debebit eps̄ desistere:ꝛ hēbit post ptātem pos/
sessionem suam:ex quo certus est ꝙ est in possessione illa de
fendere:licitum est enim vim vi repellere ꝛ possessionem suā
defendere:tam gladio māli:ꝙ spūali.J.de sen.excō.si v̄o.ꝛ d
homi.significasti.ꝛ de sen.excō.ex dilecto.in.vj.ꝛ si dicat̄:vr̄
ꝙ non ꝓcedunt p̄dicta:q2 lꝫ abbas visitandus dicat se exē/
ptum:per hoc non spoliat ep̄m:ꝛ sic per hoc eps̄ non habe/
bit ptātem fulminādi sniam excōicationis qn̄ defendēs pos
sessionem suam cum non spoliet̄.dicit enim Inno.ꝙ excōi-
cabitur non ex eo ꝙ dicit se exēptum:q2 licitum vnicuiqꝫ al
legare ius suū:nec per hoc dicit̄ alteri facere iniuriaꝫ vel viꝫ
.s̄.de elec.cū ecclesia.sed excōicabit̄ ex eo:q2 denegat visita/
tionem ꝛ ꝓcurationem:sic enim denegando exercitia iuriuꝫ
vr̄ possessione ipsum p̄uare.s̄.de elec.querelam.ideo pote/
rit defendēdo possessionem illum excōicare. Nō obuiat ēt
oībus p̄dictis si dicatur iudicē posse excōicare vt p̄latum : ꝛ
hoc nō potest:q2 ptās fulminādi sniam excōicationis:nō ca
dit in nō p̄latum.J.de pecu.noua.ꝛ de his q̄ fiūt a p̄la.sine cō
sen.ca.c.q̄sīuit. Aut dicas ꝙ vt iudex excōicet:ꝛ hoc nō debꝫ
posse facere in re ꝓpria:arg.notatoꝝ de ordi.cog.c.cuꝫ dile
ctus.ad fi.dicit hic Inno.ꝙ in his que notoria sunt pōt eps̄
ꝓcedere ꝛ excōicare:q2 tunc nō procedit vt iudex:sed vt exe
cutor.de quo in p̄dcō.c.ex parte.de v̄b.sig.ꝛ dicit vidēdum
que no.de iura.calū.c.fi.ꝛ de testi.insuper.ista sunt in effec-

tu v̄ba sua. Dicit hosti.ꝙ per omnia nō approbat glo. istaꝫ
Innocētii:q2 potest aliqn̄ eps̄ esse iudex in causa ep̄ali mēse
de cōsensu aduersarii alio procuratore ad prosequenduꝫ vr̄
defendēdum cōstituto:alle.de iura.calū.c.fi. ꝛ dicit ꝙ suffi
cit ꝙ nō recuset̄:vt no.in sūma.de appel.super R̄ica. ꝛ de re
cusa.§.fi.v̄su.item etiam.ꝛ.§.fi.v̄.vlti.ꝛ vide in sūma de re iu
di.§.si quis debet.v̄.sed nunqd pōt eps̄.h̄ nō hētis alia.

c Um nuper.

Qui iure metropo
lico vel legatiōis ꝓ
uinciam visitat:in ꝓuinciales sibi ꝓcurationem
denegantes sniam ꝓferre pōt.h.d. In prima de/
cisa querela. In scd̄a ꝓuisio.ibi.mandamus. In tertia com
minatio.ibi alioquin. ¶ No.quēlibet archiep̄m hēre pote
statem visitādi.nō solum ꝓpriam dioce.sed etiam totam ꝓ
uinciam:ꝛ sic habes vnum casuꝫ in quo archieps̄ sibi vendi-
cat ptātem in subiectis suffraganeorum. ¶ Scd̄o no.ꝙ ad
idem in eiusdem semp possunt cōcurrere due ptātes vna or
dinaria:alia extraordinaria:ꝛ vna nō cōfundit aliā:ꝛ dupli-
ci respectu quis dicitur hēre ptāteꝫ visitādi:ꝛ vt legatus:ꝛ vt
ordinarius:ꝛ respectu cuiuslibet ptātis pōt ꝓcurationē exi/
gere. Item no.ꝙ regulr̄ procuratio limitatur ad limites fa
cultatis ecclesie. ¶ Ultimo no.ꝙ p̄latus in exigēdo suo iu
re ꝛ ecclesie debito:hꝫ ptātem in defendēda quasi possessio-
ne iur̄.snias censure fulminādē. Doc.inducūt decre.ꝙ si aūt
diaconus absente archiep̄o cōstituatur vicarius:hēbit pote
statem duas ꝓcurationes exigēdi. Unam noīe ꝓprio visitā
do vt archidiaconus. Aliaꝫ noīe ep̄i visitando vt vicarius:si
cut ꝛ iste visitādo vt legatus:ꝛ tanq̄ ordinarius hēt ptātem
duas ꝓcurationes exigēdi:vt dicit hic vincē. ꝙ si soluit̄ pro
curatio vnica tm̄ in dubio: vr̄ solui ꝓcuratio legatiōis cui mi
nus resisti pōt: eo q2 in duriorem casum in dubio p̄sumit̄ fa
cta solutio.ff.de solu.l.i.ꝛ.l.cum ex pluribus. Ulterius re
uocat in dubium cum singulis annis fit facienda visitatio: q̄
tempore dꝫ procuratio solui:an in prin° anni sicut in legatis.
ff.de annu.lega.l.in singulis. Cōcludit ꝙ nō:imo cum de-
beatur de fructibus:dabitur demum fructibus collectis: al
leg.l.furno.§.j.ff.qn̄ di.le.ce.ope tm̄ debētur cum fuerīt pe
tite.ff.de ope.libe.l.cum patronus.nec solui dꝫ ꝓcuratio p
partes:sicut nec opera liberti:alle.ff.de ope.liber.l.libertus
Quicquid dicatur ꝓcuratio debetur:ꝛ datur tempore quo
ecclesia visitatur. ¶ Uenio ad glo.gl.j.ibi.nō debet alias
se intromittere.doc.reprobāt glo.in quātum dicit archiepꝫ
prouinciam visitare nō posse:nisi in subsidium negligēte ep̄i
scopo:q2 siue negligat:siue non:visitare potest s̄m formam
decre.Romana.ꝛ.c.fi.J.eo.ti.lib.vj. Nec est necesse s̄m ho-
sti.ꝙ qdam dixerunt archiep̄m visitare posse loca opulenta
tm̄:non parrochias minutas:nisi sinistrum aliud audiunt: ꝛ
graue cum nō possint eum recipere cum tot equitaturis.s̄.e.
cum apl̄s. Quicqd isti dicant standum est s̄m Hosti. iuri/
bus predictis:q2 principaliter visitare potest etiam quālibet
parrochiam minutam: ꝛ si soluere non possit remedium est
vt hētur.s̄.eo.cum apostolus.

c Um canonicis.

Ad antiquā
monetaꝫ vel
eius extimationem:soluende sunt pensiones an
tique.h.d. In prima recitat factum. In secunda
prouidet.ibi.dominus.papa intimat parti conquerenti quo
modo sibi prouidit dando iudices. ¶ No.ex hac decre.ꝙ
adulterata moneta obligatio cōtra est exequenda in mone-
ta currenti:s̄m tempus obligationis contracte:si illa sit i vsu
ꝛ si non sit in vsu exequenda est moneta currenti:ad extima/
tionem tm̄ antique. Reuocat in dubium Inno. quomō erat
possibile huiusmodi tales canonicos a p̄lato isto superio-
ri recipere ꝓuisionem cuꝫ regulariter iste pensiones vt cen
sus debeantur superioribus ab inferioribus. Quidam intel
ligunt decre.ꝙ Inno.papa loqueretur p̄lato inferiori ep̄o:
ꝛ tunc ex pacto consuetudine vel alio iure hec pensio debē/
batur hmōi canon̄. Alius est intellectus ꝙ loquatur ep̄o:

& ſm hoc debebat pensionem istā canonicis ꝓprijs: forte.n. possessio que debebat pensionē capl'o: peruenit ad epm: vel al'a rōne ecclesie aliqd debebat canonicis ad soluēdam pē sionem: lz sint inferiores ſm eum. ¶ Ulterius q̄ro pone q̄ res feudalis rōne cuius ꝓpositus vel decanus faciebat ho/ magium canonicis trāsiuit ad epm: an eps tenebit' ꝓprijs canonicis ad homagiū. Hosti arguit q̄ nō: q2 indecens ē vt iuramēto fidelitatis superior astringat' inferiori: ar. de ma. & obe.c. cum inferior. & de reg.iur.in regula indignū. Item q̄cunq3 hoc recepit.s. homagiū: recepit noīe ecclesie: eps āt prestat iuramētum fidelitatis eccl'ie: pz.s̄. de iureiuran. ego .N. g̃ non est astringēdus ad nouum iuramētuz iterandū. de iureiuran. & si christus. vñ cōcludit q̄ de tribus est alterū videlicet q̄ eps acq̄siuit feudū sine ꝯsensu canonicoꝝ: & tūc hec acquisitio est nulla: sicut & in alijs ꝑsonis cum feudū ad alium trāsire nō possit sine cōsensu dñi: arg.s̄. de loca. potuit: vel trāsiuit de cōsensu canonicoꝝ: & si homagiū ipsi exp̄sse voluerint renuere: eps nō debuit recipere feudū cum hac cōditione illicita. Si aūt retinuerūt cum sciant vel scire debeant q̄ homagij ꝑstatio erat turpis & nō honesta: vt ab episcopo canonicis deberet' vident' ius suū remisisse: vt no.s̄.c. cū olim.§.i. Uel pōt dici q̄ iterū ipse eps habebat iurare fidelitatē sine homagio nō ꝓposito vel decano: sed eccl'ie: pēsionem aūt soluere debet & pōt sine lesione dignitatis: vt est h casus: & quelibet res trāsit cum onere suo. de deci. pastoral'. & q̄ no.eo.ti. de deci.c.ij.in.vi. alia nō sunt hic. ¶ Uenio ad glo. glo.j. hic quoq3 solutio pz ex precedētibus: q2 regl'a locum hz vbi numerus nō addicitur: & in fine. Or hic in hac decre. de h non disputabat': an ex hac prestatione induceret' obligatio. Sed tm̄ de modo exeq̄ndi & solutionis faciēde: & pro cōstāti ponebat' q̄ in s'ba obligatio subesset: & sic hec glo. non sit necessaria ad intellectū tex. de mā aūt dicendum vt in dicto.c. peruenit. glo.fi.in fi. de hac materia plenissime habetur. de iureiuran. quanto.

a **Auctoritate.** Hec decre. est allegabilis: & breuiter dicit ī summa. Propter ꝑuatum oratorium ꝓcuratio nō debet'. Et nō diuidit'. ¶ No. ꝑmo illud qd dictum est in sūmario.s. q̄ tm̄mō de ecclesijs cōsecratis & publicis & intitulatis: pōt assumi ꝓcuratio visitationis rōne. ¶ No. scđo q̄ oratoria ꝑuata nō sunt epo subiecta: vt hēat ptātem de his circa illa ad libitū disponēdi: & similiter dixi vobis in hospitalibus ꝑuatis.s̄. de reli. domi. de xenodochijs. vñ ad hoc vt oratoriū & hospitale subijciantur epi ptāti: exigit' q̄ sit publica. ¶ No. q̄ ad cōcludendū ecclesiaz publicā & sub epi ptāte: nō sufficit docere ibidē aliq̄n celebrari: & sic actus celebrādi nō est signuz necessario cōcludens eccl'iam fore publicā. vide archi. de cōse. di.j. nemo. & vt ibi dicit archi. hoc est vez q̄n in oratorio celebrat' ꝑuatiz. Sz si publice celebrat': indifferēter oēs admitterent': tūc tal' actus hñ ꝯcluderet eccl'iam fore sub epi ptāte: & fore publicam qd nocet aduocato pro articulādo. ¶ Quero pro declaratione decre. nunqd in istis oratorijs priuatis monachi possunt habere campanā publicā? dicūt q̄ non sine auctoritate epi: vt de priuil. parētibus. Attēdite eo ipso q̄ oratoriū hz campanam publicā: nō dico priuatum: signū est q̄ locus est publicus. & dicit archi. in.d.c. nemo. & alle. p̄ealle.c. parētibus. qd no. propter hospitalia ruralia que aliq̄n hñt oratoria & hñt campanas: & non cōstat an tale oratoriū sit publicū an priuatū: qui presumitur publicum eo q̄ hz campanas patentes: an oratoriū possit fieri sine auctoritate epi. dic si ad celebrandum vult facere id: nō pōt: si ad orandū: pōt sine epi auctoritate ſm doc. alle. in auc. vt nullus oratorij domū.§.i. coll'.v. Nec ob. de cle.pe.c.ij. q2 ibi non ītelligit' de celebrare volente in domo vel oratorio: sed in eccl'ia in secreto. ad h de consti.di.i. nullus. & c. q̄uis. ¶ Scđo quero an tale oratorium priuatum gaudeat īmunitate eccl'ie? gof. q̄ sic. Hosti.ꝯ. q2 tale oratorium non intelligitur dedicatum deo: nec censetur locus sacer: vel religiosus: vñ si hodie oratoriū: cras poterit esse camera. Nec ob. de imu. eccle.c. penul. q2 non loquitur de priuato oratorio: sed de basilica facta ad cōsecrādum cui eps imposuit primarium lapidem. de conse. dis.i. nemo. vñ nimiruz: tunc si gaudeat priuilegio: q2 non potest ad vsus priuatos redire.s̄. de reli. do.c. iiij. Quid si illi quorum est oratorium nō tenent illud honeste: nec ibi faciunt celebrare. Inno. dicit q̄ episcopus pōt illud destruere: alle. de conse. di.i. omnes basilice. & c. seq. qd verum dicit hosti. nisi esset edificatus auctoritate pontificis: al's secus per ea q̄ superius dicta sunt. Quid si in oratorio cōstituta est aliqua certa persona ad celebrandū: vel vt in oratorio debeat deseruire: an debeat visitari. Inno. dicit q̄ nō videt quare nō debeat visitari: & quare nō possit ꝓcuratio exigi: alle. de reli. do.c. de xenodochijs. de consue. di.ij. clericos. Naz licet tale oratorium sit grangiatum minister eius est ipso ꝑsitandus. xvi.q. parrochia. recitat q̄ alij cōtra: sed in prima persistit. Que ē differentia inter ecclesiam & oratorium? dic ecclesia est vbi ē constituta certa dos pro rectore clericis & alijs necessarijs. de conse. di.i. nemo. & ti.i. cum sint. Oratoriū vero est q̄ nō est dotatum necesse edificatum ad missam celebrandū: sed ad orandum. de cōse. di.i. vnicuiq3. de licētia tñ episcopi potest ibi q̄n q3 celebrari: sed in maioribus sollēnitatibus: seu festiuitatibus nō dabit hanc licentiam.c.i. clericus. & c. si quis. ¶ Ultimo q̄ro an sit licitū talibus celebrare in talibus oratorijs: dicit Inno. q̄ sic: q̄n q3 ex necessitate: q̄n q3 ibi nō est ecclesia vicina. di.i. vnicuiq3. & c. si quis. ¶ Uenio ad glo. ad quas hic hētis que tñ vnica est glo. ibi in fi. ibi ad caput vel ad ecclesiā in cuius parrochia habitant cā celebrādi. Sed querunt doc. qs habebit curā habitantium in talibus oratorijs? dicit hosti. planū est de fratribus ꝓfessis si ibi habitant: si abbas vel cui cōmittit: vel eps sub q̄ hitāt q̄diu ibi hitant hēbunt curam. de ꝑuil.c.ij. ad fi.in.vj. Quid de familia seu secularibus familiaribus & bubulcis seruiētib9: & similib9? Hosti. dicit q̄ multi periclitēt': q2 nec ꝓprio sacerdoti: nec illi sub quo habitāt de licentia sacerdoti vel epi ꝓprij cōfitētur. Sed q̄n q3 monachi qui nullā in talibus penitus hñt potestatē. de peni. & remis.c. omnis. & xvj.q.i. alia. & c. placuit. & .c. peruenit. dicit aūt q̄ in his esset per sedē apl'icam prouidendū: ex quo nō vult q̄ talia loca visitētur: pōt tñ colligi efficax arg. q̄ essent visitandi. Sed dicit Io an. q̄ per h multum mouetur: q2 si per hoc essent visitādi: q̄libet laicus cū familia sua esset visitādus: qd non est dicendum ſm Io.an. q2 ista non conuertunt'. dz quis recipere sacramenta: ergo & visitari debet: vt ex predictis patet.

¶ De consecra. eccle. vel alta. Rica.

¶ Dictum est supra de censibus. Sed q2 in ꝯsecratione ecclesiarum consueuerunt immunitates concedi: & census etiā retineri: ideo &c. ſm gof. vel ſm hosti. continuando ad inferiora: q2 misse de quibus dicturi sumus nō sunt celebrande: nisi in ecclesijs vel altaribus cōsecratis: ideo &c. de mā de cōse. di.i. lxviij. di. in ecclesijs.i.q.ii.c.i. & repetit' in.vi. &c.

a **Ad hec.** Moto altari vel lapide continente sigillum consecrabit': sed nō ecclesia. h.d. Et nō diuiditur nisi dicas q̄ ponit duo dicta a quibus contrarios canones in superficie recitat. ¶ No. q̄ eo q̄ altare est motum videtur extinctum. Idem si lapis sigillum continens sit fractus. q̄ q̄liter intelligatur videbitur statim. ¶ Secundo no. q̄ confractio sigilli: seu sepulchri altaris: aut ēt diminutio execrat altare: & ideo iterato reconsecranduz est. ¶ No. q̄ ad execrationem altaris non sequitur execratio ecclesie. ¶ Cōsueto more expediam decre. Et oppo. q̄ remotione altaris nō violetur: nec execretur altare: hoc patet in altari viatico: qd super.iij. libro decre.

portare de loco ad locum.de priuile.c.fi.in sexto. Et tamen non dicitur execratum:ergo remotione altaris de loco ad locum non fit execratio. Dic hic in altari stabili:incontrario in viatico:qđ ideo dicitur viaticum:qꝛ portatur de loco ad locum:vt hic in bis.de priui.eo.ti.c.fi.in.vj.ꝛ.ꝫ.c.legatis.de conse.di.j.missarum.vbi tamen innuit ꝙ cum viatico non possit celebrare nisi in locis consecratis.Sed ꝓm Inno.altare viaticum:ex quo est per episcopum consecratum:potest appellari locus consecratus.Si tamen in ipso viatico mouetur lapis sigilli consecrandum est.Et dicitur sigillum foramē: qđ alias dicitur sepulchrum:ꝓm Inno.vide vt pꝫ in libro pontificali.dicit episcopus consecretur hoc sepulchrum:ꝛ vt dixit Inno.hoc foramen quandoqꝫ ponitur in sepulchro in superiori parte.i.in medio tabule superioris:ꝛ clauditur cum lapide quadrato:vel rotundo:quādoqꝫ ponitur super tabulam:ꝛ clauditur cum ipsa tabula:ꝛ tunc si moueretur ipa tabula est dubium ꝙ cōserandum esset altare:ꝛ sic potest intelligi de ɔse.distin.prima sinoduꝫ.vide idē ꝓm Pe.si concussa sit ita mouetur:ꝙ lꝫ remota non sit interdum ponitur retro altare:vel ante vel a dextro latere altaris:ꝛ clauditur tantum paruo lapide:ꝛ nō magna tabula:ꝛ hoc casu si isto respectu paruus lapis moueatur:altare est consecranduꝫ. Ille tamē lapis de quo hic loquitur:ꝛ in hoc casu si moueatur vel rumpatur tabula superior:recōsecrandum est altare.eo.ti. qđ in dubijs:ꝓm Innoc. ¶ Oppo.ꝙ hic nō appelletur sigillum: sed titulus.lxxxi.di.epi. So.dicit sigillum: vt hic dicitur titulus vt ibi.ad hoc gesi.xxviij.Iacob tulit lapidem : ꝛ erexit in titulum fundens oleū: ꝛ dicitur sigillū quasi designas: designat.n.cuius est:sicut de signo.de ɔsecra.di.ij.de signuꝫ quo respectu dicitur sigilluꝫ titulus declarans signantē:sic ille materiam libri declarat.de fi.instru.inter dilectos.ꝟsi.nanque.Et dicit titulus quo solet intitulari:vt no.sup glo. Iteꝫ qꝛ illustrat ꝛ manifestat altare ɔsecratuꝫ: dr enim ex eo ꝙ ē sol:ꝓm Hug.Et iste est lapis de quo dr in ordinario.i.in pōtificali:qđ eps cōfirmat sub crismate dicēdo:hoc sepulchrū in noīe patris ꝛc.ꝛ postea ponet tabulā super reliqas. Item firmat cum calce:vel melle confecta ex aqua sollēniter bñdicta:vt ibi sequit:ꝛ sic opꝫ epm esse cementariū: sed qꝛ glibet non est aptus ad hoc.dicit Hosti.ꝙ credit sufficere ꝙ ꝑuat: scilicet ꝙ eps liniat locum circūquaqꝫ:ꝛ supponat lapidē sicut meli° sciuerit ꝛ poterit:ꝛ postea ɔfirmetur ꝛ aptetur per sacerdotē:si talis pñs ꝛ qui hoc petat facere: vel eo deficiente fiat per clericū:ꝛ si nullus eorū pñs est qui sciat se in hoc iuuare fiat per laicum venturum:qꝛ necessitas non habet legē. de cōse.di.j.sicut.ꝛ sic dꝫ intelligi qđ legitur eo.ti. ꝙ inter se linient mensaꝫ:ꝛ optime ɔfirment:qꝛ nec epm decet tale officiuꝫ. Si ergo frangitur talis lapis:ꝛ dissoluitur coniūctio fiet recōsecratio. ¶ Oppo.ꝙ remotione altaris non fit altare execratum.de conse.di.j.concedimus. So.reuocatione solum altaris sine remotione mēse altaris a loco non execratur altare:ꝛ sic loquitur hic:sed si remoueatur mensa:altare bene execrat:vt hic ꝓm glo. ¶ Quero quando dicatur altare motum vt sic videamur quando per hoc dꝫ consecrari: dicit glo.ꝙ dicitur motum:quādo est motū quo ad formā: qꝛ formam amisit:vel qꝛ in aliquo est diminutum : vel augmentatū cuꝫ forma rei mutata sit.x.q.ij.hoc ius.Quid si mēsa altaris est enormiter fracta: dic ꝙ adhuc consecrādum ē Ieo.ꝙ in dubijs.ꝛ.c.ligneis. ¶ Quero in quo loco consistit consecratio altaris: dic ꝙ consistit in coniunctione mēse .s.lapidis superioris:ꝛ structure inferioris:nam in cōiunctione consistit cōsecratio:siue mobile sit altare:siue immobile: ꝓm Inn. que potest dsignare cōiunctionē fidelis aīo ad xpꝫ ꝓm Inno.ꝛ per hoc concludit glo.ꝙ si mensa est remota:vl aliquis lapis de tangentibus mensam execratum est altare:ꝛ iterū dꝫ reconsecrari.Hoc tenet Inno.super Rica.sed Io. an.dicit ꝙ si aliquis lapis remouetur de tangentibus mensam:hoc est minus rigidum. Quid si aliquid addatur altari an consecretur: dicit ꝙ non:sed sacrum trahit ad se nō sacruꝫ:hoc est veruꝫ in liquoribus:ꝛ in his que cōmixtione fiū dantur:in alijs non:tamen reconsecrabitur si est enormis lesio. ¶ Quero quid comprehendatur hic appel. sigilli: dic glo.ꝙ cōprehenditur quoddaꝫ signuꝫ:quod fit in lapide in consecratione:ꝛ dicit Io.an.ꝙ ibi solent imponi reliquie ꝛ nomen xpi consecrātis:ꝛ nomen sancti in cuius cōsecrat honore:ꝛ sufficit pro reliquijs corpus xpi:ꝓm Io.an.qꝛ hoc notat de conse.di.i.placuit.in pma glo.Hug.dicit reliquias fore de honestate:non de substātia.ea.di.c.i.nullus. Dic Io. an.se expertū ꝙ aliqui epi querunt triuꝫ sanctorū reliquias: putantes illud de substātia:sed non placet: lꝫ cōmendabilis sit deuotio.Hosti.in sūma.eo.ti.§.iii.dicit se consuluisse lugdunen. Inn.super illo dicto Io.ꝙ corpus xpi sufficiat ꝓ reliquijs:qđ etiā velle videtur pontificalis.ꝛ dicit ꝙ host.de assistentiū concilio ɔtrium rñdet:sed rationem non assignat ꝓ hac ratione:facit qꝛ cibus est aīe.de conse.di.ij.panis ꝛ calix ꝛ.c.non iste panis.ꝛ.c.ille. nec seruari debet:sed totum post consecrationem sumi.C.di.cōperimus.ꝫ.ti.i.ex parte. nisi id faciat ad opus infirmorū.eo.ti.nullus.af.c.sciōm.ꝫ.ti.i.c. sane.de custo.euca.c.i.de sen.excō.permittimus.no.de offi.archipsbr.c.iij.in glo.ij.ꝛ non est rebus vtendū nisi ad vsuꝫ destinatuꝫ.de appel.c.cum parati:fatetur tñ de leone papa: qđ deficientibus reliquijs dedit partē corporal ꝛ eucaristie ꝓ reliquijs in dedicatione ecclesie. ¶ Oppo.ꝙ quacunqꝫ diminutione lapidis non exigatur consecratio.ꝫ.eo.ꝙ in dubijs.Sꝫ contrariuꝫ tñ modo loquitur de diminutione enormi ꝛ sic dꝫ intelligi. ¶ Oppo.ꝙ ecclesia dꝫ consecrari si tabula est destructa:vt pꝫ de conse.di.j.si motuꝫ.vbi dicitur ꝙ si motum fuit altare de nouo cōsecretur ecclesia:sed expone ibi ecclesia.i.mensa siue tabula:consecretur eccl'ia.i.altare: sic econuerso ꝫ doc.i.q.iij.altare.nō hētis hic alia.

Ua. Diebus etiam festiuis possunt ecclesie consecrari.h.d.Et non diuiditur. ¶ No.queꝫ non posse eccl'ias cōsecrari: nisi in ꝓpria dioce. ¶ No.ꝙ consecratio potest fieri oībus diebus. Quid si fiat ɔsecratio in dioce. aliena: dic ꝙ valet:lꝫ fieri nō debuerit.vij.q.i.epi in dioce. ¶ Quero quid de ɔse.virginuꝫ: dic ꝙ pōt fieri oībus diebus ꝓuatꝫ de mum in necessitate.xx.q.i.deuotis.qꝛ necessitas legē non hꝫ. de ɔse.di.i.sicut. Ordines aūt sacri ɔferuntur de iure certis dieb°.de tempo.or.c.i.ꝛ.ij.lxxv.di.si crisma.crismatio etiaꝫ fit certo tpe.de ɔse.di.iiij.omni tpe:qđ in superficie potius ɔdicit:qꝛ non dicit ꝙ omni tpe fieri possit:hic exponit omni tpe.i.omni anno ante pascha tota die.de ɔse.eccle.dic vt hic.non hētis hic alia ꝛc.

Uod in dubiis. Si tabula altaris est mota:debet altare recōsecrari: ꝛ oleuꝫ non ɔsecratū ɔsecrato misceri.h.d.Et non diuiditur. ¶ Nō ꝓmo ꝙ remotio altaris seu tabule:vel enormis fractio inducit execrationē. ¶ Scđo no.ꝙ dixi in sūmario. Et no. ꝙ in mixtura vnū trahitur ad nāꝫ alterius. Glo.colligit ꝙ minus dignū trahit ad nām magꝭ digni. ¶ Op.de.c.cū marthe.ꝫ.ti.i. vbi sanguis nō trahit ad se vinuꝫ:sed oleū consecratum trahit ad se non ɔsecratuꝫ : sed vinū transubstantiatum no trahit ad se vinū. Pe.ꝛ Ab.assignant rōneꝫ:qꝛ oleuꝫ cōsecratuꝫ remanet oleū consecratuꝫ:ideo nimirum si commixtio liquorꝭ olē i trahat ad nāꝫ alterius. Sꝫ vinū trāsit in sanguinē:ꝛ sic aliud vinū ad mixtū nō est eiusdē liquoris. Item sicut sanguis ille incōmutabilis est:ita ꝛ incōmiscibilis:vł faciat hꝫ ꝟtus sacramēti. ¶ Op.ꝛ ꝙ min° dignū attrahit ad se mai° dignū.đ iu.pa.ex lrīs.ꝛ tñ ꝫ hos.dic ꝙ reglr magis dignū atrahit ad se min° dignū.fallit ibi.nā i ɔrijs vniū sitas cū q̄ trāsit ius pa.reputat dignior:cū illđ nō sit mere tpale: ꝫ mixtū nō sit i penetrabilib°. Uel aliđ q̄rere an magꝭ dignū aliqn icludat in minus digno: ꝛ dicendū ꝙ sic: vt in in° ibi. Nā ciuitas ibi cōprehēdit epatū ꝛ eccl'ias:qꝛ in eccl'ia comꝓhendit. Aliud est q̄rere an magꝭ dignū sit eiusdeꝫ nāe cuꝫ

minus digno: dicendũ ꝙ nõ: vt h: lꝫ aliqñ sequat̃ appellõeꝫ minus digni. per hoc dicit glo. ꝙ hic est argumẽtum: ꝙ in reformandis sacris vestibus filum non sacrum sine panis non sacris potest apponi. Nec est opus noua consecratione. & cetera. Anto. de Butrio.

p **Proposuisti.** Reconciliatur ecclesia que pro homicidio vel vulnere est polluta homini. h. d. sũt due partes consultatio & responsio. secunda ibi fraternitati. ¶ No. ꝙ ex homicidio & vulnere ecclesia polluitur. Et no. ꝙ ad hoc non eget consecratione: sed solum reconciliatione per aquã benedictam: cum vino & cinere. ¶ Quero an homicidio sine sanguinis effusione polluatur ecclesia: dicitur ꝙ sic per Jo. an. q̃ dixit ꝙ patet ex textu qui simpliciter loquitur & ponit exemplum de homicidio quod perpetrari potest sine vulnere: & absq; sanguinis effusione: de quo. j. e. c. vnico. lib. vj. ¶ Quero an procedit hec decre. in homicidio quocunq;. R̃ndet Pe. ꝙ loquitur de homicidio iniurioso non casu facto. propter hoc dicit quosdam dicere ꝙ ꝓpter homicidium qd̃ ad sui defensioneꝫ facit non debet ecclesia reconciliari. ipse tamen putat tuti⁹ ꝙ fiat reconciliatio: de facili de ṽbis ad verbera: & de verberibus ad homicidia puenitur. ¶ Quero an episcopus reconcilians eccl̃iaꝫ ꝓmiari debeat: vin. de of. or. cõquerente. tꝫ ꝙ non: cum hoc non sit iure expressuꝫ. & ad hoc sint redditus deputati ecclesiastici. de vi. & hone. clericoꝝ. cum ab oĩ. Nec ob. de symo. cum sit. quia loquitur in consecratiõe, ad hoc ꝙ ibi no. & hoc tꝫ archidya. de censi. c. i. lib. vj. Alij dicunt ꝙ expensis illius qui ecclesiaꝫ violauerit ecclesia recõciliabitur. alr̃. de iniur. c. si. cum concor. de offi. ordi. si canonici. lib. vj. §. pe. & si non apparet quis fuerit vel non sit soluẽdo: recurretur ad consuetudinem vel statutum loci: que determinabit quis in ecclesia commissa emendet. ix. q. iij. conquestus. & his deficientibus parrochiani cum rectore cõtribuant. facit qd̃ no. de eccle. edi. c. j. Si soluendo nõ sunt: episcopus gratis hoc faciat. i. q. ij. placuit. x. q. iij. cauendum. ¶ Quero cum glo. quando ecclesia sit reconsecranda & quando reconcilianda: dicit glo. ꝙ reconsecretur primo si dubitatur an sit reconsecrata. dicunt autem doc. hic dubitari ꝙ non apparet de hoc scriptura in libro ecclesie: vel capituli in colũna vel in marmore: nec apparent ꝓbationes per vnum censum de visu ſm quosdam de auditu. de conse. di. iiii. paruulos. xxiij. q. ij. sane. xxxii. q. v. hoc modo. Naꝫ his casibus dicit semiplenas probatiões sufficere: q: al's nõ fit preiudicium. Jdem dicit glo. de altari: vt debeat ꝓpter dubium recõsecrari q: non dicitur iteratum qd̃ dubitatur esse factum. de conse. dis. prima. solẽnitas. sicut in baptismo. de bap. c. ij. & est simile. lxxviij. di. presbyteri. Jtem reconsecratur si ecclesia est exusta tota vel maior pars. de conse. di. j. ecclesijs. ff. de contrahen. emp. l. domuꝫ. Sed si soluꝫ tectuꝫ destructũ sit: seu parietes ille si remanserint vel modicuꝫ de ipsis parietibus illesum fuerit non debet propter hoc reconsecrari. j. c. ligneis. Jtem si tota ecclesia simul destructa est: vel maior pars sit succensa sufficit aspersio aque. de conse. dist. j. fabrica. Assignant doc. casum quia ecclesia reparata dicitur eadem. ar. ꝙ de naui dicitur. ff. de iudi. l. ꝓponebatur. de leg. i. ꝙ si rerum. Sed an hoc casu egeat reconciliatione: dicit Host. non haberi ius expressum. Sed possit distingui an casu fortuito: vel per violentiaꝫ hoc contigeret dicit tamen tutius & deuotius vt indistincte reconcilietur. alleg. no. j. c. si. qui dicit eam recõcilliandaꝫ. alr̃. no. de conse. distin. i. nutuꝫ. subdit aliquos dicere eam etiam eo casu recõciliandaꝫ: r̃ndendo dicit gl. ꝙ pro fractione altaris: vel remotione nõ recõciliat̃ ecclesia: vt. s. c. i. pro quibus auteꝫ reconcilietur: dicit glo. pro sanguinis effusione: & pro adulterio. alleg. hic & j. de adul. significasti. nec obstat. de consecr. distin. i. ecclesijs. q: intellige: ſm hoc ꝙ non reconsecratur. Hosti. autem ꝙ de his ponebat versus Tẽpla cruor semẽ q; piant dubium rogus atq; diruptio resecant: sed mensaꝫ fractio motus. Templa. i. ecclesias cruor. i. sanguinis: violenta effusio semen. i. effusio seminis humani: quod dic vt eo. ti. c. i. lib. vj. piant. i. reconciliant. quasi dicat reconciliari debent non reconsecrari. Rogus: si comburatur. diruptio. i. si destruatur resecant & in his duobus casibus debẽt reconsecrari: sed mensam repete reconsecrant. duo que sequuntur fractio. s. enormis: vel quando contingit in sigillo motus scilicet quãdo mensa vel tabula altaris dissoluitur & iunctura. de hoc. s. c. i. Jdem intelligeꝫ si de consecratione altaris dubitatur vt dictum est. s. de ecclesia: quia eadeꝫ est ratio. j. de consecra. c. tua. ſm Hostien. Sed in exustione dico contrarium: quia consecratio consistit in interiori mẽsione parietum ab interioris parte ecclesie. Sed consecratio altaris consistit inter parietes & iuncturas vt plus operatur ibi exustio: quaꝫ hic: potest ergo accidere secunduꝫ hostien. ꝙ altare indigeat reconsecratione: sed non ecclesia & econuerso. Sed in reconciliatione secus propter connexitatem secundum hosti. Jnno. ¶ Querit glo. per quem fiat reconciliatio & remittit. j. c. aqua.

c **Cum sis.** Plura altaria & plures episcopi possunt in vna ecclesia consecrari. hoc dicit. ¶ Nota que dixi in summario. ¶ Quero de ratione dubitandi respõdent quidam ꝙ esse potuit q: sicut plures ordines non possunt vna die conferri. Jta videbat̃ ꝙ plures episcopi & plura altaria non possent in eadem ecclesia consecrari: vel secundum Hosti. sicut in vna die non dꝫ dici nisi vna missa. j. titu. i. consuluisti. ita putabant ꝙ non deberẽt plures episcopi vel altaria plura cõsecrari. ¶ Quero quo tempore possint episcopi cõsecrari: dic ꝙ diebus dominicis tantũ. lxxv. distin. ꝙ a patribus. altaria vero diebus priuatis. s. eo. c. ij. ¶ Quero an consecrato maiore altari alia consecrata videantur: Hug. dicit ꝙ sic si digito demonstrentur. ff. de acquiren. pos. l. ꝙ si meo. §. per venditoreꝫ. C. de natura. libe. l. si quis habens. Sed contra euꝫ est littera: nec ob. lex quã allegat gl. quia ille est casus in quo sufficit effectus aliquo actu demonstratus. hic ṽo requiritur certa forma.

l **Ligneis.** Corruente tecto: parietibus illesis: mensa tamen altaris modice fracta nec altare: nec ecclesia ꝯsecratur hoc dicit. Cõmunis diuisio. secunda ibi: inquisitioni. ¶ No. ꝙ ex corruptione edificij manentibus parietibus ecclesia consecrata non execratur. ¶ Nota secundo ꝙ ex modica lesione mense nec corrumpitur nec execratur altare. ¶ Quero an in altari viatico si remoueatur lapis a ligno: an dicatur per hoc execratum: dicit Abbas ꝙ nõ ꝑ hanc decre. & quia consecratio non consistit in ligno: sed in lapide. qd̃ putat Jo. an. verum quãdo lapis astrict⁹ a ligno est per se. altare habens sigillum a sepulchro: sꝫ si foramen ligni erit ipsum sepulchruꝫ: tunc secus. ¶ Querit glo. quare ex corruptiõe tecti remanentibus parietib⁹ nõ ꝯsecrat̃ ecclesia: dicit gl. ꝙ ꝯsecratio non est in tecto: sed in parietib⁹ fiunt cruces & inunctiones: & in istis ꝓprie consistit consecrationis substantia secundum hostien. ¶ Quid si parietes sunt successiue destructi. & reparati: eadem glo. dicit ꝙ non est necessaria reconciliatio & remittit. s. e. postulasti.

c **Consuluisti.** Reconciliatur cimiterium in quo corpus excommunicati est sepultum. h. d. ¶ Nota ꝙ cimiterium polluitur sepultura excommunicati. ¶ No. ij. ꝙ recõciliatio fit aspsiõe aque bñdicte. ¶ Quero an vltra hoc aliqd fieri debeat in ecclesia: i q̃ sepulti sũt excõicati dic ꝙ parietes sũt albandi. de ꝯse. di. ii. eccl'iã ſm Jo. & h ẽ terti⁹ casus i quo recõciliãda ẽ eccl'ia. ¶ Quero qd si eccl'ia vl' cimiteriũ vl' aliud sacrũ sacrat̃ vl' bñdicat̃ ab epõ publice excõicato: dic ꝙ eget recõciliatiõe aliq̃ fideles vtant̃ eis vt sacris. de quo de sacra. nõ ite. c. ii. & ꝙ ibi no. naꝫ si corp⁹ excõicati mortui eccl'iaꝫ vl' cimiteriũ execrat vt hic ẽt de ꝯse. di. i. eccl'iaꝫ. forti⁹ vbi ꝯsecratio transit & ꝑsi-

citur p man⁹ excõicati.ff.q testa.fa.po.l.domiti⁹.ƶ.l.labeo. vnde sicut de symoniaco symoniace promoto dici solet ꝙ i tus ortus occiditur:sicut põt dici de tali consecratiõe.sacr̃a eni taliũm quo ad ipsorũ merita coinquinata sunt ƶ corã deo fetent ẽm Hyero.i.q.i.§.ꝙ autez sacr̃a.ƶ.c.se.ƶ.c.odit de⁹. ƶ.c.illi.qđ põt hoc casu:ƶ simili verũ intelligi:quo ad recõ ciliationẽ faciẽdam.alia v̊o sunt sacr̃a dummõ sunt exhibi ta in forma eccl̃ie de sacra.nõ ite.c.i.ƶ.ij.de sepul. sacris: vt illa iura ƶ similia intelligant̃ quo ad corpus xp̃i: qđ factuz est a quocũq3 presbytero cõficiatur secũduz formaz eccl̃ie: nec eget reconciliatiõe.Idez in baptismo ƶ alijs sacramen tis.de sum.tri.ƶ fi.catho.c.i.de coha.cle.ƶ mu.v̄ia.ƶ est ex pressũ.i.q.i.multi.ante finẽ.In alijs v̊o exteriorib⁹ benedi cendis ƶ ꝯsecrandis ꝓcedit qđ promisi. ¶ Quero de intel lectu littere qua lz in dedicatiõib⁹ eccl̃iaruz fiat aspersio aq̃ dicit glo.ꝙ l̃ra põt dupliciter ĩtelligi. Primo mõ vt expo natur in dedicationib⁹.i.in consecrationib⁹ q̃si diceret sic:si cut aqua cuz qua ꝯsecratur eccl̃ia est solẽniter benedicta p episcopum:sic ƶ illa aqua cuz qua reconciliandũ est cimete rium ƶ aspergenduz:sz abbas ponit in dedicationib⁹.i.re conciliationibus eccl̃iarũ ꝯsecrataruz glo.est clara.in fi.dic vt in pontificali ponitur rubrica de reconciliatione ecclesie ƶ cimiterij simul ƶ connexiz tractãdo:ƶ debes ĩtelligere ꝙ vno polluto reliquum polluitur.quod dic vt.s.c.ti.c. vnico. libro.vj. Anto.de Butrio.

Um sicut. Qui facit ecclesiã cõsecrari: eã dotari tenet̃.h.d. In pma narratio. In s̃a exẽplificatio:ibi cũ v̊o ¶ No.ꝙ ecclesia non dz ꝯsecrari absq3 dote. ¶ No.secũdo ꝙ eccl̃iam edificans compellitur ad ipsaz dotandaz. ¶ Opp.cuz glo.ꝙ nedũ consecranda:sz nec ẽt fundanda sit ecclesia sine dote.de ꝯse.dis.i.nemo. in auc̃.vt nullus here.oratorij.§.i.coll̃.v. Glo.fatetur ꝯtrium ꝙ a pn cipio nõ dz pmitti edificiuz nisi dotetur.Et si hoc in funda tione sit omissuz: non dz permitti ꝯsecratio nisi dotet̃.xvi.q. vltia.pie mentis.cuz si.i.q.ii.placuit. ¶ Querit glo. q̃ erit competens dos? Dicit gl.si qz monasteriuz oportet ꝙ tan ta sit dos ꝙ presbyteri dyaconi subdyaconi cantores ƶ re ctores possunt ibi esse:vt in auc̃.vt determiat⁹ sit numer⁹ cle ricorũ.§.i.Si v̊o sit alia ecclesia dz esse ad min⁹ sufficiẽs p duob⁹.de si.presby.ꝑ posuisti.vij.q.i.illud autẽ.de conse. di.i.hoc quoq3.ƶ ꝙ possint recipere hospites ƶ ep̃alia iura persoluere.de sepul.c.de vxore.de sup.neg.p̃la.c.ij.h fatet̃ verum si ecclesia nõ hz populũ.al̃s hẽbitur rõ decimaruz ƶ obligationũ quas põt hẽre ẽt in assignatione dotis dicit tñ ꝙ minus in assignatõe dotis est grauandus pronus siue in assignanda dote qz v̄titur questio sup re a principio gtatui ta.de censi.ex p̃te. Dicit Hosti.ꝙ si tanta deberet esse dos: vt dicit gl.inenirẽtur pauci fundatores q ad hoc vellẽt astri gi:vnde dicit ꝙ cõiter sufficit vn⁹ mansus.ō.ti.i.c.ij.nec tene tur talis ad hospitalitatez vel ad ep̃alia ad que nõ sufficit: vnde nec talis ecclesia ꝑcurabit ep̃m.x.q.iij.cauenduz.nisi ad pinguiorez fortunaz deuenerit.arg.de ꝯse.cuz dilectus. Fuerunt eni multe ecclesie in paupertate:que postea sũt do tate.de deci.suggestũ. ¶ Quero q̃d si ep̃s fundat eccl̃iaz ƶ consecrat nõ assignata dote. Ber.de cõse.disti.i. dixit ꝙ ep̃s tenetur eccl̃iaz dotare sicut tenet̃ ꝓuidere illi quẽ ordi nauit sine ti.de preben.c.ij.ƶ.c.cum secũduz.qđ credit glo. dũmodo hoc facere possit sine lesione eccl̃ie:vt qz hẽat pro priuz:vt qz delictuz ꝑsone.ec̃.xvi.q.vi.si ep̃s. ƶ ep̃o non exi stẽte soluẽdo dicit glo.ꝙ fundator dotabit illã.ar. xvi.q.si. pie mentis.ƶ fundatorũ hẽs.in auc̃.ō ec.ti.§.q aũt.ƶ.§.si qs edificationẽ. Jo.de ꝯse.di.i.nemo.dicit p pu⁹ dãdã actio nẽ i pronũ ƶ ei⁹ heredẽ:deniũ in ep̃m ƶ idem hosti. Nõ ob. ꝙ ep̃s ei prouidere tenetur quẽ ordinat sine titulo:qz illō lo cum habet cum nullus fuit p̄ntator:qz tunc primo in presen tatorez datur actio:vt in decre.cum scdm.ad hoc decre.que nõ loquit̃ ep̃o:sz regine prone.ƶ dicit Inn. ꝙ dabit̃ ꝯditio ex hac decre.ec̃. Anto.de Butrio.

Qua. Ecclesia polluta p sacerdotez re cõciliari non potest etiã ex aqua p episcopũ bñdicta.h.d. Tria facit:ponit dictũz: damnat ꝯtriam ꝯsuetudinez:cãm reddit:ƶ sub dit preteriti tolerantiã. secũda ibi:nõ obstãte. tertia ibi: ꝙ autez. ¶ No.ꝙ recõciliatio ecclesie est de res̃uatis episco po q̃ p inferiorez fieri nõ possunt. ¶ Scđo no.hic ꝙ ea q̃ sunt ordinis episcopalis:sunt alteri delegabilia:deniũz i or dine episcopali exñti. ¶ No.regulaz ꝙ illa que sũt iuris dictionis indistincte ab eo cuiq3 sunt delegabilia. ¶ No ta hic apte ꝙ cõstitutio antiq iuris declãratoria que hz con suetudinez obuiantez trahit̃ ad preterita qñ a ꝯstõne decla ratur irrõnabilitas ꝯsuetudinis:nisi de mis[e]ricordia tolle retur. ¶ No.ar.ꝙ episcopat⁹ est ordo de quo in ꝓhemio. vj. ¶ Quero an episcop⁹ possit cõmittere bñdictionẽ aq̃: dic ꝙ sic.sicut eni reconciliationem cõmittit.ita ƶ aque bñ dictionẽ. Et dicit hic hosti.ꝙ recõciliãs dz esse pontificali bus indut⁹ lz dicat h male seruari:ƶ sic hodie põt fieri p ali um: sed ad petitionẽ ꝓprij episcopi.vj.q.i.pontifices.vel si vacat ecclesia ad reqsitionem capituli.de here. ad abolen dam. ¶ Quero an p papã possit presbytero ꝯcedi recon ciliatio. Inno.dicit ꝙ sic:ꝙ vidit hoc plurib⁹ presbyteris a papa ꝯmitti.hosti.dicit ꝙ Clemẽs.iiij.hoc de facili presby teris non cõcedebat nisi de ecclesijs nõ ꝯsecratis. ¶ Que ro an ꝯsuetudine possit induci vt hec recõciliatio possit fie ri per ꝑsbyterũ.dicit hosti.ꝙ vbi violentia cõmittitur in ec clesia sine sanguinis effusione posset ꝯsuetudo tollerari:qa in v̄itate nõ eget recõciliatiõe.ꝯsueuerunt tñ presbyteri ces sare a diuino donec saltĩz secũdũ hanc cõsuetudinem recõ cilief:qz si nõ sit iure expressũ:est tñ decẽs ƶ bonũ ad terro rem. ¶ Opp.ꝙ valeat ꝯsuetudo cõtra ius.ō ꝯsue.c. fi.xi. di.ꝯsuetudinis.viij.di.frustra. So.hec ꝯsuetudo est ꝯ iuris nãm ꝙ in his que sũt ordinis episcopalis vt ĩferiorib⁹ cõce dat:ꝯsuetudo nõ põt:vt hic de ꝯsue.quãto. ¶ Querit gl. ij.que sunt iurisdictionis:dicit glo.ꝙ iudicare cognoscere. de causis instituere:bñficiuz conferre. ¶ No.hoc vltimuz ƶ vide qđ dixi.de ꝯsue.quãto.cum dilect⁹. ƶ ꝙ not. de ele. ꝙꝙ.ƶ talia indifferenter delegãtur ƶ pari ƶ inferiori. So. ea que sunt ordinis puta clericos ordinare:virgines ꝯsecra re:crisma cõficere:cõmittunt̃ tali ordine:opz tñ ꝙ illa q̃ iu risditõis sũt clerico ꝯmittãtur.de offi.dele.eaz te. ¶ Que rit glo.de rõne quare illa q̃ sunt ordis nõ delegãtur ƶ sic il la que sũt iurisdictionis:dicit gl.ꝙ iurisdictio sola volũta te:ƶ v̊bo ꝯmittitur:siue ordinari⁹ sit:siue delegat⁹.ō offõ de legati.super q̃onum.§.intentionis.collatio autẽ sacramẽto rum non ꝯfert̃ sola voluntate vel v̊bo:imo facto est op⁹:qz necessario est visibilis vnctio ƶ exterior:que ẽ signũ ĩterioris vnctiõis in corde.ē.ō sacra vnc.c.vno. q̃ ꝑpetua est ƶ a mit ti nõ põt:lz ex cã q̃nq3 suspendat̃.i.q.i.ꝙ qdam.vl̃ secũdo dicit gl.ꝙ ꝯsecratio annectitur ordini:ideo nõ cõmittit̃ ni si ordinẽ hñti:nõ sic iurisdictio.p q̃ ꝯcludit gl.ꝙ recõcilia tio facta a sacerdote ex mãdato ep̃i:est ipso iure nulla:hec fatent̃ vin.ƶ pby.in recõciliatiõe penitentiũ: ƶ ĩfirmoruz: h simplici sacerdoti cõmitti põt.xxvi.q.vj.presbyteri.ƶ.c.au relius.vel ibi loqtur de recõciliatiõe p̄uata:publicã v̊o ƶ so lẽnez sol⁹ episcop⁹ faciet ea.q.c.i. ¶ Quero an ex hac tole rantia validet̃ recõciliatio. Cõstat.n.ꝙ ab initio fuit nulla. vñ v̄z ꝙ sit iterãda sicut i ordinato a ō̃ficiente in p̃tãte.lxxx viij.di.presbyteri.de presby.nõ bap.c.i.ƶ dicit gl.ꝙ p talẽ tolerãtiã rata hĩ recõciliatio ƶ icipit valere ex iure cũ p̃ia nulla fuissz ƶ ita de nihilo facit aliqd.iij.q.vj.h qppe cũ se. ad h de sup.neg.pre.c.i.ƶ ꝙ ibi no.ẽm Jo.an.

I ecclesia. Si eccl̃ia n̄ ꝯsecrata pol luit̃ p aquã bñdictã recõ ciliat̃.h.d. ¶ No.duo ex qb⁹ eccl.polluit̃.s.ex seis aut sanguis effusiõe i eccl̃ia. ¶ No.ƶ⁹ modũ recõciliã di eccl̃iã vt aq̃ exorzizata lauet̃. ¶ No.effectũ pollutiõis eccl̃ie qz in ea organa celebrãdũ suspendunt̃. No.iiij.ꝙ ec clesia etiã nõ ꝯsecrata polluit̃ sanguis ƶ semis effusiõe:dicit

Jo.an.ꝙ non:ideo nõ expedit recõciliari.loq̃tur eniz de ec‑clesia nõ ꝯsecrata ad consecranduz tñ edificata.de quo.s̃.ti‑tu.i.c.fi. ¶ Quero an sanguinis effusione brutorũ pollua‑tur ecclesia:dicit ꝙ nõ:vñ istud vbuz cum scũm nõ includit bruta.alle.ff.si quadru.paupe.fe.dica.l.ij. Sz includit om‑nes homines laycos latinos hereticos ꝛ paganos: sm ho/stien. De his aũt que no.hic Hostiẽ. Pe.ꝛ aliqd.j.de oc‑culta pollutiõe ꝛ quid delusoria ꝛ qd de sanguinis effusio/ne casuali:dic vt no.e.ti.c.vno.in.vj.di.de testa.hz tñ gene‑ralis ꝯsuetudo ꝙ ꝑpter illaz nõ fiat recõciliatio: vl' sm ho‑stien.ꝯsulendus ẽ papa. ¶ Quero an celebrãs in ecclesia polluta incurrat irregularitatẽ.Quidaz vt hosti.p vbuz su‑spendant dicebant ecc'iam interdictaz: iõ celebrantez icur‑rere penaz.de cle.ex.mi.c.clerici.qđ nõ plz Joã.an.sz remit‑tit ad no.de sen.excõ.is qui.li.vj. Quid de ecclesia conse‑crata ꝛ qd de cimiterio:an idẽ vt polluant' ꝛ reconcilientur: dic ꝙ sic. ¶ Quid si aliqs paganus vl' excõmunicatus ibi‑dem sepeliatur:dic ꝙ est polluta ꝛ recõciliari dz p aspersio‑nem aque benedicte ꝛ parietes abradendi sunt de ꝯse.dist. i.c.ecclesia.tertio p h̃ dicit gl.ꝙ ecclẽsia nõ ꝯsecrata gaudz ꝓuilegio ecclesie cõsecrate.ꝛ hoc est expressuz.de imu.ec.c. fi.ideo si aliqs ibi fugeret dz ab ecclesia dfendi:hoc iõ qꝛ lo‑cus ille dedicatus est dño.i.diuino cultui ꝛ ꝙ semel deo de‑dicatuz est nõ dz ad vsus hũanos ꝛc̃.xi.q.ij.nulli. ¶ Que‑ro an equal'r peccet delinquẽs in ecclesia cõsecrata ꝛ nõ cõ‑secrata:dicit glo.ꝙ non:sz magis peccat delinquẽs in eccle‑sia cõsecrata quam in nõ cõsecrata:sicut grauius punit' qui in maiorez ꝑsonaz quaz q in minorez delinqt.ex persona.n. ꝯsideratur iniuria.insti.de iniurijs.§. atrox. ꝛ crimẽ auget' dignitate ꝑpositi.ff.de re mili.l.delictuz.§.i. ¶ Quero an tales violatores ꝛ percutiẽtes in ecc'ia:nõ ꝯsecrata possint dici sacrilegi. Glo.dic̃ ꝙ nõ.xvj.q.iiij.ergo sacrilegiũ. Sz dicit glo.ꝙ credit ꝙ tanq̃ sacrilegi indicandi sunt:licz loc' adhuc ꝯsecratus nõ sit.ar.de fo.ꝯpe.cõquestus.ꝛ qꝛ eodez priuilegio gaudet ecc'ia ꝯsecrata ꝛ nõ ꝯsecrata.de imu.ec. c.pe. Nõ ob.§.sacrilegium.qꝛ secũdum strictã ꝛ longã si/gnificationẽ large diffinitur: vt no.ea.di.c.sacrilegiũ.ꝑ gl. facit.c.si quis domũ: vñ dicit host.ꝙ per hec iura in gl. al'. Clemẽs.iiij.effractores ecclesie scti Clemẽtis creten'. mã‑dauit denunciari excõicatos:lz ecclesia ꝯsecrata nõduz eẽt: diuina tñ ibi celebrabantur. ¶ Quero per quẽ ecclesia la‑uetur vel recõcilietur qñ est benedicta nõdũ ꝯsecrata:vꝛ ꝙ per epm tm̃:vt.s̃.c.primo. Dicit gl. ꝙ vbi ecc'ia nõdũ eẽt cõsecrata satis putat ꝙ possit p presbyterũ recõciliari:qꝛ si de epo itelligeret illud expressisset: vt in.c.pxi. precedẽti.tñ papa in vtroq3.c.scribat idem:qꝛ dicit aq̃ exorzizata que fit per simplicez sacerdotẽ:ꝛ nõ cuz aqua benedicta cũ vino ꝛ cinere cum q̃ reconciliatur ecc'ia ꝯsecrata.s̃.eo.ꝑposuisti. ad hoc de tempo.ordi.cũ in distribuendũ. Jn cõtrariuz ta‑men est.j.de imu.ec.c.pe. Host.tenuit ꝙ per epm ꝛ idẽ Jo. de deo: vt refert Boati.opinionem gl. tz Egy. per rõnem Glo.ꝛ p l'fam ne diuine laudis ꝛc̃.suspendent' eniz diuine laudis:organa per expectationẽ epi. Jtem ex quo veniret eps:q̃re non consentiret. Nec ob.c.penul.de imu.ec. qꝛ nõ sequitur ꝙ si gaudet imunitate eadem dz esse forma recon‑ciliationis.cum eniz plus peccauerit violans consecratam ad eius ꝛ aliorũ terrorez maior exigitur solẽnitas. ad hoc de sen.ex.illorũ.ꝛ de eta.ꝛ qua.cuz hone. Jo.an.ante factũ seruarez ꝑmum.post factũ secũdum.

¶ De celebra.mis.ꝛ sacramento eucharistie. Rica.

¶ Quia in consecratione ecclesie solet missa consecrari:iõ ꝛc̃.vel qꝛ in ecclesia ꝯsecrata celebratur missa ꝛ conficit' eu/charistia ꝛ diuina officia celebrantur:ideo ꝛc̃.de prima ꝛ se‑cunda parte. Rice.de ꝯse.di.j.per totũ.vij.q.v.conuenit. ꝛ duobus.c.se.xii.ꝛ.xiij.distin.per totum.ꝛ repetitur in.vj. ꝛ inde dicit Joã.an.ꝙ due decre.antique vna in ti.de deci.in

prima compilatione:in secunda in ti.de peni.ꝛ remis.in cõ‑pilatione secũda ponebant duo miracula de corpore xpi. ¶ Primo ꝙ cum quedam mulier seu femina id haberet in archa:pars dimidia conuersa est in carnez: quare hostia illa deportata fuit per parrochialem presbyteruz ad eccle‑siam parrochialem:ꝛ ꝑpter oblationes interuenientes fuit questio inter epm atrebatẽ.qui de illis fecit ecclesiam re/parari ꝛ rectorez qui dicebat illas ad se spectare.papa cau‑sam cõmisit nihil specificans de modo diffinitiõis.in decr. ij.predicta femina. ¶ Quedã retenta in ore eucharistiam dedit osculum viro putans per id ab eo plus diligi:que po‑stea in carnem ꝯuersa est:ꝛ de ipsius ore trahi nõ potuit:pa‑pa mandauit illam penitere:ꝛ operibus bonis intendere ꝛ per ipsam orari:sperãs per id de ipsius ore eucharistiã tra‑hi posse:satis congrue compilator illas obmisit. ¶ Quid si sacerdos conficiens vidit vinum conuersum in sanguinẽ visibilem vel hostiaz in carnẽ an dz illa assumere: dic ꝙ nõ sed munde pro reliquijs obseruare vel sanguinem in hor/sorium proijcere: vide per Archidya. de consecra. distin/ctione secunda.de hoc. Anto.de Butrio.

Presbyter.

Dicit ꝛ exponit quid circa misse ꝛ diuinorum celebrationez spectat ad of‑ficiuz sacerdotis ꝛ quib' postea vacare de‑beat. ¶ Nota ꝙ hore sunt dicende con‑gruo tempore ꝛ a dicendo alio tempore quis non excusatur nisi subsit impedimentum. ¶ Secun/do no.ꝙ officium est sacerdotis debitis horis visitare infir‑mos. ¶ Tertio no.ꝙ horis completis.põt presbyter intẽ‑dere operi rurali:ꝛ sic artificium rurale non est clericis inhi‑bitum. ¶ Nota hic aperte tex.ꝙ quilibet parrochian' re‑ctor habet curaz peregrinoruz ꝛ transeuntiuz ꝛ põt sibi mi‑nistrare sacramẽta:ꝛ tenetur ꝙ facit ad questionem : an de ab eo relictis debeatur quarta:de quo de sepul.c.i. ¶ No. hic de septem horis canonicis:ꝛ que sunt:ꝛ ꝙ quilz presby‑ter ad horas canonicas artatur dicendas. de hoc.xii. disti. presbyteri.cum.c.se. ¶ Quero quare septez hore fuerunt inuente:dicit Jo.ꝙ colligitur his versib'. Jn matutino dã‑natur tẽpore christus. Quando surrexit prima canit ordo fidelis. Tertia cuz canitur:tunc est crucidatio passus. Sex‑ta sunt tenebre per mundi climata facte. Emissus nona di‑uinus spũs hora: Vespere claudũtur xpi sacra membra se‑pulchro. Christo bissena custodia ponitur hora. Goffre. ¶ Quero que sunt hore competentes:dic ꝙ hore quibus melius creditur populuz conuenire ad ecc'iam : al's si non speratur aduẽtus populi ipsas horas dicere:hoc modo nõ tenetur. Alij dicunt etiam si non speratur aduentus po/puli:clerici tenentur dicere horas congruis temporib' nec sunt excusati secũdum Jnno. Et hoc vltimum est tutius se/cundum Hostien.ꝛ dicit competẽtibus vt hora officij cor‑respondeat hore diei:nec reciproca: sed gradatim.de offi. archi.c.ii. ¶ Quero quibus liceat intrare chorum ad di/cendum horas:dicit ꝙ omnibus clericis etiam simpliciter tonsuratis.ar.xviii.disti.psalmista. exceptis ecclesijs per q̃ speciale statutum:vel antiquam consuetudinem infra cho‑rum extraneos non admittunt.omnes autez de ecclesia de eodem vico oriundi:nisi ad hoc cum solita solennitate sint recepti:extranei reputantur.ad hoc de supplen.negli.prela‑to.c.ii.C.de iure dotj.l.fi.§.si nulli.C.de rei vxo.actio.l.vni‑ca.§.videamus.layci vero ꝛ si in silentio possint dicer' horas orationes ꝛ psalmos:non tamen debet dicere dominus vo‑biscum. Jdem consuluit Guil'.clerico excommunicato.di‑centi horas.in specu.ti.ii.§.iuxta.versi.quid si excõmunica‑tus celebrat:sed possunt dicere domine exaudi orationem meam:nil etiam dicere debent in modum officij. argu.xj. q.iij.si quis episcopus.ꝛ ca. sequenti. quia non sunt vocati in sortem domini: vnde non debent sacra contingere:

nec cum dictis clericis officiare.ij.q.vij.de his.⁊ pꝫ de vi.⁊ ho.cle.c.i.ſm Hoſti.etiã tẽplarios ⁊ hoſpitalarios necnon ciſtercień.fratres minores ⁊ oẽs alios cõuerſos qui clerici nõ ſunt.ar.de deci.ad hoc.⁊.c.quãuis. Moniales vo litte rate etiã cantando ⁊ ſolẽniter dicãt officiũ:qꝛ ⁊ dici poſſint latiſſime recipe aliquẽ ordinẽ in benedictionẽ vl ꝯſecratio nẽ:vñ alique ex eis ſunt Dyaconiſſe.xviij.q.v.dyaconiſſa. Is tamẽ ordo ⁊ ſi ſufficit ad dicẽdũ officia diuia nõ tamẽ eſt de ſeptẽ ordinibꝰ ſm Inno. Nec dicit talis dyaconiſſa euangeliũ in miſſa:nec poteſt dicere:nec dicit dñs vobiſcũ nec miniſtrat altari.de coha.cle.c.i.in fi. Quis i matutinis. legat omeliã:qꝺ ex cã deuotiõis religionis ⁊ icõſolationẽ fragilitatis ſexus ꝯcedit eccleſia ſicut diſpenſat cũ depoſitꝭ ⁊ irregularibꝰ qñqꝫ ⁊ lectiones legant ⁊ reſpõſoria in cho ro ſepatim cantent qꝺ rigore ꝓhibeť.de homi.ſicut.§.cleri cos.de monachis ⁊ alijs religioſis:⁊ alijs clericis dubium non eſt qn poſſint in eccleſia cũ alijs clericis diuina celebra re:hoc enĩ oĩbus clĩcis licet niſi obſtet ꝯſuetudo ꝯtraria:ſi cut in francigeń.cathedralibus eccleſijs. dicit tamẽ Hoſt. ꝙ aliqua magni pncipis ſeculares totũ officiũ faciũt ſibi i capellis celebrare:⁊ qñqꝫ ſolẽniꝰ quaꝫ plati ⁊ qñqꝫ ipſi met dicũt horas oẽs quaꝫ deuotionẽ nõ iprobat Hoſti.dũmo do ſacerdoti curato vel alteri nulluꝫ ex hoc ꝑiudiciũ gene retur.de priuile.cũ capella.de dci.tua nobis. ¶ Quero ꝓ pter qd artetur ad infirmos viſitandos dic ad hoc vt nõ de cedant ſine eucharistia.de offi.archipreſ.c.ij.§.dꝫ. ¶ Que ro de intentu lr̃e ibi ieiunus.So.dic ſm Jo.an.ꝙ dictio ite rũ denotat ꝙ iaꝫ ſemel celebrauerat vñ iterato celebrare dꝫ nõ ſumpto vino.ſ.e.ex pte.imo ⁊ ſi aliꝰ ſacerdos eſſꝫ paratꝰ iſte duas miſſas nõ diceret.nã tali neceſſitati ſuccurrere de bet:vel velit qꝺ dic.vt.ſ.e.cõſuluiſti.ſm Hoſtiẽ. ¶ Quero quare in plurali dicanť nocturna:dic ꝙ iõ in plurali qꝛ ſunt tres.ſ.matutinũ qꝺ dicit media nocte. prima que dicenda eſt i diliculo lꝫ ſtatiꝫ poſt matutinũ aliq illam dicant. Que cunqꝫ ſit hora ꝙ etiaꝫ ſeruat capellania pape ⁊ ꝓ his faciat etiã cõpletoriuꝫ qꝺ in crepuſculo dicendũ eſt vel aliquãtulũ plus poſt:lꝫ eccl̃ia gallicana ipam ſtati dicat poſt veſpas: tertia vo ſexta nona:⁊ veſpere ſunt hore diurne:⁊ dicit Ho ſtien.illas horas dici vigilias:qꝛ qñ dicanť illis vigilanduꝫ eſt non torpenduꝫ nec ẽt melodia cantus ſufficit ſine corde xcij.di.c.i.⁊.ij.⁊ ſic intelligiť ꝙ de vigilijs dicit. xcj.di.§.i. ⁊.c.ſe. De quattuor autẽ partibꝰ noctis habetur.i. q.i. ſup uenienti. ¶ Opp.cuꝫ glo.i.ꝙ littera cõtradicat. Nam di cit ꝙ poſt matutinaꝫ hore dicẽde ſunt alie. poſtea ſentit ꝙ alie dicantur horis competentibꝰ.So.ſi attendiť ꝙ de iure facere:debet ipſas dicere horis cõpetentibꝰ ſi attenditur cõ ſilium.conſilium eſt vt ſimul:dicant omnes horas ne ſuper uenientibus occupationibus aliquaꝫ horam dimittant:vel itelligitur de pauperibus clericis quos ad opus rurale oꝫ exire vt in prima parte.alie hore ſunt loco ſuo ⁊ tempore di cende velut dicit gl.ſequens ſi nulla ſubeſt neceſſitas dꝫ di cere per ſe horas temporibus congruis:ſi ſubeſt neceſſitas poteſt icontinẽti dicere: dumtamen per aliũ dicat horas cõ gruis temporibus. Per hoc dicit Ala.ꝙ cardinales ꝓpter magnas occupationes ſeruant vt ſimul vſqꝫ ad ſextaꝫ ⁊ qñ qꝫ vſqꝫ ad nonam horas dicant incluſiue: quia debent mul ta expediť ⁊ melius eſt preuenire quã preueniri: maxime qꝛ prima hora eſt adhuc aptior ⁊ deuotior.ad hoc.ff.de vbo. ſig.l.ij.§.vno. Vñ ſm hoſti.fertur ꝙ quidam ſanctus he remita hẽbat pro portione vuas ab angelo. Quãdoqꝫ an gelus portauit ſibi vuas aggreſtas:quãdo vo vuas matu ras ⁊ qñqꝫ marcidas.⁊ cum q̃ſiuiſſet ab angelo quare hoc eſſet:reſpondebat iõ qꝛ qñqꝫ dicebat horas ante tempꝰ qñ qꝫ in tempore ⁊ qñqꝫ tardebat.⁊ ideo qꝛ nõ inuoluebať he remita alijs occupationibꝰ. Et ꝙ congruis horis dicanť officia maxĩe in cathedralibus eccl̃ijs ⁊ collectis obſeruã tur ſm hoſti. ¶ Quero que ſit ꝯgrua hora dicẽdi miſſaꝫ: dic ꝙ vſqꝫ ad ſtatutaꝫ horaꝫ ante nonaꝫ.de ꝯſe.diſ.ij.ſoli.⁊ vſqꝫ ad tertiam.qñqꝫ.xliiij.di.non liceat.hoc in diebꝰ cõi bus. Dicit Jo.an.ꝙ ſm hoſti.generalis ꝯſnetudo hꝫ ꝙ oĩ die celebrari poſſit miſſa vſqꝫ ad ſextaꝫ.ad hoc.xliiij. di.ſi liceat.in vigilijs vſqꝫ ad nonã in ſabbatis q̃tuor temporuꝫ vſqꝫ ad veſperas.aliq tñ preanticipant horas ẽt in ordinali bus qꝺ corrigẽduꝫ eſſet lꝫ poſſit tolerari cũ de lnĩa ro. ec cleſie hoc faciat ſm hoſti. ¶ Glo.vltima querit quare ſe ptem ſunt hore:dicit ꝙ ad inſtar ſeptẽ donoruꝫ ſpũs ſancti xxx.q.i.peruenit.⁊ qꝛ ſeptẽ ſunt dies ſeculi:⁊ ſeptẽ etates quibus ꝯpletis finitur mundus:ſeptẽ petitiones in orõne dñica.⁊ ſeptem pſalmi penitẽtiales:ſeptẽ dyaconi: ſeptẽ candelabra:ſeptẽ ſunt hore ſicut ſeptem doctores. In exa minando ⁊ probando.C. de ꝓfeſ.⁊ medi.l.ſi quis. lib.x. ⁊ no.eo.ti.magiſtros. ¶ Quero an teneanť ad horas dicen das alij a preſbyteris.littera hic dicit de ſolis preſbyteris. Gl.ꝯcludit ꝙ etiaꝫ alij clerici teneanť.all.de preben.cuꝫ ſm xci.di.c.i.de hoc.xcij.di.c.vlti. Dic ꝙ preſbyter dyaconus ⁊ ſubdyaconus:⁊ ſic in ſacris conſtituti tenentur ad horas: ⁊ ſic verũ preſbyter late ſumitur pro ſacro.de coha.cle.⁊ mu lie.c.ij.⁊ ſic teneť etiam dato ꝙ nõ ſit beneficiatus ex quo ẽ i ſacris.⁊ in iſto nullus diſcordat:ad h qꝛ in ordinãdus ad ſacros in ordinatione mouetur ⁊ ſi fuerit ad eccleſiã tardꝰ fiat velox.ſi ſomnolentus fiat vigilãs ⁊ ſm hoc lr̃a que ha betur.xcii.di.c.ſi.eccleſie deputatus reſpicit ſoluꝫ vbuꝫ cle ricus cui ãnectitur:nõ aũt ꝙ ꝓcedit de preſbytero ⁊ dyaco no. Non in ſacris autẽ ſi eſt beneficiatus teneť ad horas da to etiã ꝙ haberet ſimplex beneficium.de cle.ꝯiug. ꝙ a te.⁊ .c.diuerſis. Dicebat tñ Pe.⁊ Abbas.hic ꝙ clericus bene ficiatus in minoribus abſens ex cauſa probabili puta ſtudij excuſatur ad horas dicẽdũ:ſi in eccleſia faciat eas dici per ſubſtitutuꝫ.⁊ hec decre.nõ ob.qꝛ loquitur de ſacerdote qui tenetur etiaꝫ rõne ordinis ⁊ rõne beneficij: vnde dicit Inn. ꝙ quilibet clericus etiam nõ in ſacris dꝫ ſingulis diebus of ficiuꝫ dicere vel audire. Et ſi beneficiatus eſſet officiare de beret in eccleſia cum alijs.xcij.diſ.c.i.occupati tamen erga admĩſtrationeꝫ tpaleꝫ excuſari poterũt ab eccl̃ia offician da:dũmodo equitãdo vel alio modo diceret horas. Et di cit hoſti.ꝙ ſicut abſenti miſterium tpale ꝓdeſt his qui ſũt in eccleſia:ita ⁊ illis abſẽtibus ſpũalibus prodeſt officium preſentiũ.facit.ſ.de deci.nõ reſi.cũ dilectus.vñ reſidentes cenſentur.e.ti.ex pte. In magnis vo feſtiuitatibus dñt ſem per eſſe in eccleſia:niſi cã magna excuſantur.vij.q.i.ſi quis. in clero.de ꝯſe.di.i.ſi qs extra. De infirmis autem ꝙ excu ſantur a dicendo ⁊ etiaꝫ ab audiendo ſi talis eſt infirmitas in qua directio vel occaſio naturaliter timeret obeſſe ſi cele brationi diuinorũ intereſſent:talibus infirmis nõ ſit lex im poſita.de obſerua.ieiu.conſilium.§.ſi.ſecus.ſm Hoſtiẽ.ſi eſſet febris quartana:vel alia debilis infirmitas qua nõ ob ſtante ſua negocia ꝓcuraret.ff.de re iudi.l.queſitum.ad ſi. ¶ Sed quero an poſt ꝯualeſc ẽtiaꝫ teneanť dicere horas quas obmiſerũt:vĩ q̃buſdam ꝙ ſi ex neceſſitate:vel volũta te vel accurata negligẽtia obmiſerũt:nõ peccẽt nõ reſumẽ do:ſꝫ ð peccato obmiſſionis eſt eis penitẽtia iniungenda ⁊ eſt eis ſatis ꝯueniẽs ꝙ ſacerdos imponat ei pniam in eo in quo delingt.ſ.i offõ obmiſſo redicendo vel cõmutet in ali am pniam.ſ.vbi magis creditur proficere. Ideꝫ dicit hoſt. vbi eſt tanta dimiſſarũ horarũ multitudo ꝙ q̃ſi impoſſibiľ eſſet illas redicere.de regu.iur.ipoſſibiliũ.de pac.c.ſi. Si vero tãta fuiſſet infirmitas vt ex toto impediſſet laborãteꝫ ad horas dicẽdas:tunc ſm hoſt.non teneť redicere:nec pe nitentiã agere.ad hoc de cle.nõ reſi.ad audiẽtiaꝫ. Si tñ ad cautelam hoc facere velit cõmendandus eſt. Secꝰ vbi ſin xit quo caſu penitere teneť vt eſt dictũ.adde ꝙ no.ſ.e.dolẽ tes.dicit hoſti.ꝙ libenter videret ꝙ fauore ſtudij ſtatueret eccl̃ia:ꝙ clerici ſaltẽ i minoribꝰ tñ bñficiati ſaltẽ nõ curati occupati bono zelo ad ſtudium.tenẽdum vicariuꝫ excuſa rentur ad horas dicendas: dicendo officium beate Ma rie virginis.⁊c. Anto de Butrio.

q **Uidam.** Propter missaz speciales missa de feria obmittenda nõ est.h.d. ¶ Not.primo q pp missas spãles non sunt obmittẽde misse de feria: ꝛ q singulis diebus nõ est licitũ missam tm̃ de vno sancto dicere.ad hoc de prebendis.significasti. ¶ Nota.ij. q misse proficiũt ꝑ viuis ꝛ defunctis. ¶ Quero quare plus pmittitur missa d̾ sancta trinitate quã alie: dicũt doct.q tota reuerentia quaz homines habẽt ad sanctos est ad trinitatem referenda.nã sine illa nihil possunt sci.deus enim se ꝑ nobis hostiam obtulit.ipse igitur adorandus: ꝛ orandus:qui per se põt nos exaudiri quod alij scti non possent: sz inuocati a nobis apd̾ deum interpellunt ₰m Inno.ꝛ Host.ꝛ vide qđ not.pleni⁹ i cle.de reli.ꝛ vene.san.si d̾sin.in glo.magna.in secũdo membro. ¶ Opp.q non possit quis audire missaz peculiarez etiaz vbi ferialis est dicenda,pone eniz q ibi sint plures presbyteri non repugnat q vnus dicat serialẽ alter dicat peculiarem occulte.de conse.di.i.hoc quoq;.So.dicunt doc.intelligendum qñ in loco non est nisi vn⁹ p̃sbyter. ¶ Quero an cõficiant dicentes missaz: vt aliq ꝓdant: dic q sic.deponi tñ debet: vt no.i.q.i.d̾sim.in glo.vlt.xxvi.q.v.quicunq;. ¶ Quero cum gl.que dicantur misse peculiares: dic q ille que spãles sunt.de conse.di.prima.hic attendimus.vł q̃s sibi appropriant:₰m doc. ¶ Oppo.q non debeant misse prohiberi:naz illas dicere non est peccatum:imo meritum. So.dic q illas dicere nõ est peccatuz nec per hoc ꝓhibentur:sed q propter illas obmittantur misse statute.de die:hꝫ non est licituz ad hoc.xxj.di.deniq;.vbi presente maiore ꝓhibetur quis benedicere:sic ꝛ dare elemosynaz nõ est malũ sed ad iactantiam sic.ꝛ sic aliquid ꝓhibetur non pp hoc q sit maluz:sed pp id qđ ex eo sequi põt:nõ habetis alia.

c **Onsuluisti.** Die natiuitatis excepta vna tm̃ missa ẽ a sacerdote necessitate cessante vna die celebranda.h.d.Et nõ diuiditur. ¶ No.q multiplicatio missaruz ab eodẽ nõ est licita eodez die. ¶ No.secundo q est ꝑmissa instante necessitate. ¶ No.tertio q regula cessat in die natiuitatis christi. ¶ Opp.q nec vna die sit celebranda.de conse.di.ij.quottidie.So.omni die dici pt. Sz q omni die dicat̾ non laudat nec vituperat augustinus vt ibi. ¶ Quero quare tres misse celebrant̾ i natiuitate domini: dic q per illas tres missas reputant̾ tres status,ãte legem:sub lege.ꝛ status gratie.illa que cantatur de nocte signat statum ante legez quãdo homines erant in tenebris: vnde dicit̾ i missa ꝓphetia illa ppl̾s gentiũ qui ambulabat in tenebris:scđa que d̾r in aurora:signat temp⁹ sub lege in q̃ iam incipiebant homines iaz ex parte scire xp̃m. Sed non plene:per ꝓphetias ꝛ per legez:ideo cantat̾ inter diez ꝛ noctez:ꝛ dicit̾ lux fulgebit super nos hodie.Tertia d̾r in die: per quã designat temp⁹ gratie.s.ꝑfis.Nam cuz d̾r. Puer natus est:glo.postea ponit v̾sus:ꝛ sunt clari:vł secũdũ alios prima missa significat generationẽ eternam que occulta est:ideo celebratur in nocte prima missa. secũda significat natiuitatez nãlem.s.ex muliere v̾gine que ꝑtim est natural̾: ꝛ partiz occulta:iõ celebratur in mane.tertia significat gñationez spũalem:que fit per gr̃am:ꝛ ista dicit̾ i tertia: q: clarescit ₰m vin. ¶ Querit glo.ꝑ qua necessitate lz eidez pluries eadez die celebrare.Dicit glo.si celebrauit de die:ꝛ postea aliquis moriat̾ vel ex cã honestatis: vt si finita missa superueniat aliq̃ magna persona:que velit missaz audire.ar. .ff.e.c.ij.alias sufficit q quis vnã missaz celebret i die.Pe.dicit q ꝯsuetudo ecclesie hꝫ q qui dixit missaz de die celebrare põt postea pro d̾functis: sz nõ ecõuerso:primo qa a d̾functis nullus regreditur:iõ celebrata missa defũctorũ nõ celebrat̾ illa die: lz omnes tendam⁹ ad mortẽ. vñ celebrata missa diei:ꝛ celebrari põt missa pro defunctis. ad hoc.xi.q.i.ecclesiarũ:₰m Jo.an.In eo q dicit gl.cã necessitatis permitti eadẽ die pluries celebrare.Dicũt doc.hoc verũ:quãdo vtilitas cõcernit ꝯriuz vt in exẽplo glo.Nõ ergo ꝑmittitur pro lucro dicẽtis: vł eius cõsolatione vel vtilitate.Itẽ licituz esset si deesset eucharistia ad opus infirmorum:qđ ꝑpendit p̃sbyter añ ꝑfusionẽ:ꝛ ẽ sibi nouiter nunciata infirmitate parrochiani.Et dicũt hic magnã esse personã ep̃m: q: absq; in illa diem transire non dꝫ:vt pꝫ.de priuile.c. si.li. vj.Concludit hic Hosti.q ꝓpter subuenientiã magne ꝑsone:propter defunctos:propter ꝑegrinos:propter hospites: pp cõmeantes: ꝓpter ĩfirmos:pp raritatem p̃sbyteri:cum vn⁹ preest duabus eccl̾ijs: ꝓpter duas missas que qñq; occurrunt: vt dicã.J.e.cũ creatura:licz eidẽ plures missas celebrare:aliter nõ: vt hic.Et vbi deficiunt p̃sbyteri q casibus occurrentib⁹ dicere possunt missaz. ¶ Quero an nõ subsistente cã possit idez p̃sbyter celebrare plures.Dicit gl.q hꝫ non ꝓhibet̾.dũ dicit sufficit:iõ põt vnã missaz celebrare de die:ꝛ aliaz ꝑ defunctis:ꝛ quotiens celebrat totiẽs corp⁹ xp̃i sũmat ꝛ sanguinẽ.de ꝯse.di.ij.cõperimus.ꝛ.c.tribus.dicit tamẽ Jo.an,q si de trib⁹ ꝑtibus eucharistie sũmãt vnã partez:ꝛ alias duas det subdyacono q secũ ministrat talis dicitur totũ corp⁹ assumpsisse cũ sit indiuisibile:ꝛ hodie approbat ꝯsuetudo Romane curie in qua papa celebrãs sũmat dimidiaz:reliquã dimidiã det dyacono ꝛ subdyacono cardinalibus ministrantibus.₰m Hosti.

c **Onsilium.** In missa ꝯmemorationis:licz dicat̾ ꝓpria prefatio:non tamẽ dicit̾ hymn⁹ nec symboluz.h.d. Et cãm reddit.secũda ibi:inq̃sitioni. ¶ Nota q dixi in sũmario. ¶ Quero cũ gl.qd hic sũmatur appellatione festi.Dicit gl.i.ꝓuatis q̃si ꝑcul.vł ₰m doc.id q pro festo sumit̾:ac si festuz esset:hoc faciũt multifariã. secũda ꝑ defunctis.In tertia de angel̾.vel trinitate.In quarta de santo nicholao.In q̃nta de spũ scõ.In sexta de sctã cruce. In sabbato de dñã nr̃a. Et hec dici possunt peculiares.de quibus.ff.e.c.iij. ¶ Glo.in v̾bo prefatio remittit de prefationib⁹.de ꝯse.di.i.meminim⁹:doc.dicũt q si plures inueniũtur delende sũt:q: nõ sunt per eccl̾iaz approbate. ¶ Glo.vltima opp.q: regl̾ari⁹ supponit positiuũ:ꝛ sic aliquo casu dicitur.Te deũ laudam⁹ in matutinis ꝑ festiuis:ꝛ tñ hꝫ non inuenit.So.dicit gl.regularius.i.regulare ꝛ qđ obmittat̾: ꝛ sic cõparatiuũ ponit electiue.ad hoc qđ no.de symo.lz hely.in gl.sic ꝛ.ff.de his que fi.a prela.cũ ap̾lica.tu dic ₰z Hostiẽ.q istud regularius ponit̾ ꝓprie ꝓpter laudes matutini de dña nostra in quib⁹ de cõmendabili d̾uotione dicimus. Te deum laudamus: vt aliqd habeat ꝓpriũ: q enim sibi fit deo fit:hinc beatus Bernardus manifestũ est:matris ꝛ filii gloriã:ꝛ indiuiduã:ꝛ idem v̾tus q̃ esse preconium:cuius diffinitio oẽm sepat itellectũ.i.reuerentia: que matri debetur etiam illi qui eam talem fecit vt virgo ꝛ mater esset exhibeatur ꝛc. Anto.de Butrio.

e **X parte.** Presbyter vino hꝫ ꝑfundere calicẽ:ꝛ vinũ ꝑfusiõis bibere:nisi aliã missaz hẽat celebrare.h.d.In p̃ma decisa ꝯsultatio.In secũda r̃nsio aq̃ excipit ꝛ rõnẽ submittit ibi:nisi forte:₰m host.narrat q̃ttuor qõnes Pria an sacerdos post cõionẽ d̾bet man⁹ ꝑfundet̾.Scđo q° liquore.Tertio an ꝑfusionẽ illã sũmere d̾beat. Quarto an si sumpsit:possit eadẽ die celebrare aliã missã. ¶ Quero an volens vinuz bibere possit ꝓmoueri.Dic vt not.ij.q.vii.ipsi ap̃l̾i.vbi no.q nõ:q: oꝫ eũ cõicare.de ꝯse.di.i.pctã. ¶ Quero an hꝫ locũ hẽat i missis natiuitatis: vt vinũ ꝑfusionis si biberit non possit cõicare scđo:vel celebrare: dicit hosti.q sic.de qb⁹.ff.e.ꝯsuluisti.vt si bibit p° p̃mã nõ celebret scđaz:'si post secũdã nõ celebret tertiã.ꝛ dicit q vidit i his multos errare. ¶ Quero an licituz sit assumpto sacr̾o aliqd dimittere d̾ sanguie xp̃i i calice.dicit host.q ꝯsuetudo cistercieñ.ꝛ quorũdã alioꝝ hꝫ:quã ip̃e nõ iprobat q p⁹ assumptionem sacramenti aliquid in calice dimittãt de sanguine:ꝛ postea ibi recipiunt vinum perfusionis:ad hoc

vt poſtea cõicantes poſſint inde aliq̄d ſumere.hoc nõ eſt licitū:q2 ēt nõ ieiunis ꝛ infirmis:ꝛ in caſu neceſſitatis daſ:ħ etiā fit ex iuſta cā:q2 nõ eēt decens vel ſecurū tantū ſanguinē cõficere ꝙ ſufficeret omnibꝰ de ꝯuentu ad cõionem:tñ vt dicit Hoſti.poſt talē potum nõ licꝫ celebrare.J.e.cū marthe.§.queſiuiſti.ibi dicā in magna gl. ¶ Quero cum gl. vltima q̄re nõ licet poſt vinū ꝑfuſionis ſumptū iterato eadē die celebrari? Rñdet q2 nõ ē ieiunus:ꝛ celebratio dꝫ fieri ieiuno ſtomacho.vij.q.j.nihil.de ꝯſe.diſti.i.ſacramenta. ¶ Opp.ꝙ imo ſine forte nõ poſſit celebrare poſt vinū ꝑfuſionis:q2 celebrari dꝫ ieiuno ſtomacho:vt in p̄cedenti parte gl.ꝛ poſt vinū ꝑfuſionis nõ eſt ieiunus.ergo ꝛc. ¶ Sol. anteq̄ꝫ veniā ad glo.dicunt doc.dictū forte reſpicere v̄bum accipet ꝛ non v̄bum impediret:ꝛ ſm hoc nõ obſtat ꝯtrariū ſm glo.Intelligiſ ꝙ reſpiciet v̄bum impediret:ꝛ ſecundū hunc itellectū obſtat cõtrariū.Sed dic ꝙ hoc dixit ꝙ vinū ꝑfuſionis non tollat ieiuniū quaſi ſꝑ aliqua gutta remaneat in calice:ꝛ ſcðm iſtos q̄cq̄d ſanguini admiſceſ ſanguis efficitur.arg.ē.ti.ꝑ xi.c.ꝙ in dubijs:ꝛ ſic ieiunus erit. Et dicit Laurē.ꝙ hec opinio hic damnaſ. Nec obſtat decre.ꝙ in dubijs:q2 reſpõdent vt ibi ſuper gl.vñ ponit affirmatiue ꝛ nõ notat dubitationē:ꝛ ſic ꝯſuetudo iterp̄taſ:ſꝫ glo.alſ.ſimilia.de dictione forte:q2 aliq̄ñ eſt phyſicū temperamentū.Et dicit gl.ꝙ hic eſt arg.ꝙ nõ eſt ieiunꝰ q̄s poſt quā bibit. ¶ Quero an poſt medicinā ſumptā quis poſſit celebrare.Quidā ꝙ ſic:q2 medicina nõ cõputaſ iter alimenta.ff.de peñ.l.nõ omne q̄ð bibetur:dicit tñ Jo.an.ꝙ q̄tantū ad alimēta tenetur ad medicinā neceſſariā egroto. de quo in ſpe.qui ſi.ſint le.v̄.ſed nunq̄d. Qui ꝯcludit gl.ꝙ poſt medicinā ſumptā nõ eſt ieiunus:ita ꝙ poſſit celebrare q2 ſi nõ põt pꝰ ꝑfuſionē:multo minꝰ poſt medicinā:q2 i honorem tanti ſacramēti prius ſumi dꝫ corpus ꝛ ſanguis dñi: vt de ꝯſe.di.ij.licꝫ.Et anteq̄ꝫ cibus digeſtus ſit corpus chriſti ſũmi nõ dꝫ.ð ꝯſe.di.ii.tribꝰ.Hoc.tenēt gl.ēt dato ꝙ modicū aq̄ calide vel frigide recipet cū aq̄ ſit potus.Et dicūt expti:ꝙ homo plus vinceret ex ſola aqua quā ex ſolo vino Procedūt aūt hec in reuerētiā ſacramēti:cū alˢ ieiuniū abſtinētie nõ frāgitur ꝑ medicinā:vt no.de obſerua.ieiunij ſuper Rica.Inq̄ꝫtum autem gl.exigit cibū digeſtū:dicūt q̄dam ſufficere tñ q̄ſcere quātū eſt de prima vſq3 ad ſextā.vel a tertia vſq3 ad veſpam.Et innit canon quē ſtatim allegabo.ð heſ.remittit hoſt.ad ſũmā.e.ti.§.qualr. Quidā per decre.ꝯſuluit.ē.de offi.de le.dicūt ꝙ abſtinere dꝫ poſt mediā noctē cū tūc icipiet dies. ¶ Quero quid ſi pꝰ cibū vel potū ſumptū celebret preſbyter:an ꝯficit. Dicit hic gl.ꝙ lꝫ male faciat:tñ cõficit.alſ.de ꝯſe.di.ij.liq̄do. hic Hug.dicit ꝯtrariū.lxxx.di.ꝙ a p̄ribꝰ.de hoc in.d.c.liq̄do: ꝛ in.d.c.a p̄ribꝰ.q̄ð cõiter ꝯficiat:tenēt doc.ꝛ dic ꝙ deponi poſſet.de accu.ſi cõſtiterit:ſm Jo.an.

C

Um marthe.

Si que v̄ba ſūt in canone miſſe q̄ ab euangeliſtis dcā nõ fuerint credere debemus ꝙ xp̄i apoſtoli ꝛ ab ipſis eorū ſucceſſores receperūt.hoc ꝑmo.2º ꝙ in ſacramēto eucharistie aqua cū vino trāſubſtantiaſ in ſanguinē:hoc 2º.3º ꝙ orō que diciſ i ſecreto in feſto ſcti Leonis eſt mutata:q2 ſcti ꝛ ꝓphete beati orōnibus noſtris nõ indigēt.h.d.Secūda ibi:queſiuiſti. Tertia ibi:tertio.ſecunda ſubdiuidit abb.in ſeptem. Secunda ibi:verū.Tertia ibi:ſane.Quarta ibi:iterū. Quīta ibi ceterum:ſicut.Sexta ibi:ex eo.Septima ibi:diſtinguemus.legā ꝑ p̄tes ꝛ primo vſq3 ad.§.ex eo expediendo tex. tex.ꝛ gl. ¶ No.hic ar.ꝙ ſi repiatur in inſtr̄o: pluſq̄ꝫ i alio originali cõtineatur illud eſt ſuſpectū de falſo:niſi fuit ħ additum.de iudi.mādato.ꝛ vide.ē.de ꝯuer.ꝯiuga.dudum. Quid ſi v̄ba ſunt variata de prima ad tertiā perſonā inter originale ꝛ exemplū ibi vide. ¶ No. ſecūdo ꝙ lꝫ vnꝰ teſtis plura v̄ba dixit quā aliter teſtificādo detecta ab alio: ex hoc nõ viciatur teſtimoniū:q2 vnus potuit plus percepiſſe quam alter ꝛ magis menti commendaſſe. Idem ſi v̄ba ſunt diuerſa concordant tamen vel conueniant in ſũma:alˢ ſnia.q̄ð no. ¶ No.tertio ꝙ v̄bis ꝛ fratris voluntas declaratur ꝛ exprimitur. ¶ Nota quarto ꝙ pape ſit ſupplere. ¶ No. differentiam remunerationis inter teſtamētū vetus ꝛ nouū q2 vetus promittebat temporalia:nouū eterna. ¶ No.de hoc v̄bo nouiter:quia ſumitur hic ꝓ vltimo ꝛ ꝑpetuo. ¶ Nota ꝙ teſtamentum morte confirmatur ꝛ ꝙ teſtamentū nõ habet firmā voluntatē in vita aliq̄d tamen recipit:vt no.C.de teſta.l.omni. ¶ Quero quid ꝯp̄hendatur hic appellatione canonis:dic ꝙ licꝫ quidā ſacerdotes ſimplicem canonē appellant id q̄ð diciſ in ſecreto:tamē ꝓprie canon ꝛ pro canone ſumiſ illud q̄ð ad ſacramentū corporis refertur lꝫ multa alia v̄ba inferanſ ſicut illa panē ſanctum vite eterne:ꝛ illa factum filij cui corpus:tamē iſta non ſunt v̄ba per que conſecratur corpus xp̄i:ſed illa tñ hoc eſt corpus meū:ſm Hoſti.Itē ſm Pe.ꝛ Abb.aliter ſumitur canon.iij.di.canon.quā hic.de quo ibi vide. ¶ Quero quare in ſecreto dicitur canon:dic ſꝫ Pe. ſex de cauſis. Primo q2 deus cordis non vocis clamorem attendit.Secundo ne ſacerdos longo clamore deficiat.Tertio ne impediatur populus orare.Quarto ne v̄ba tāti miſterij quotidiano vſu vileſcant.Quinto q2 ad hec ſolū ꝑtinent ſacerdotem.Sexto ne v̄ba canonis ſepius audita diſcanſ a laycis ꝛ locis incõgruis recitentur:ſm Jo.an. ¶ Oppo.cū glo.ꝙ non ſit licitū aliq̄d addere ad ſcripturā apocalipſ. ¶ Ultimo ſi quis appoſuerit ſuper hoc aliquid apponet deus ſuper illū plagas ſcriptas in hoc libro:ꝛ ſi quis diminuerit aufert deus ab eis partem de ligno vite:ꝛ de ciuitate ſancta. ¶ Glo.dicit ꝙ lꝫ aliquid rõnabiliter apponere: ſed irrationabilr nõ licet.ad hoc.xxiij.q.ij.quos deus:vel dic nil apponendū pro errore ponēde:vt vult cõtrariū.alˢ ſic:vt dicit glo.ſecundum Hoſti.ad hoc q̄ð no.de v̄bo.ſig. abbate.in verbo in priuilegio. ¶ Quero quare beatius ſit dare quā accipere:dic ꝙ dando plꝫ homini recipiendo diſplicet:ꝛ ponit gl.verſus:ꝛ ē clara. ¶ Quero quare ſi paulus ſe vocat abortiuum:dicit glo.ꝙ ſicut fetus abortiuꝰ violenter extrahitur a ventre:ita paulus tractus fuit violenter ad fidem:ꝛ de morte ad lucē. ¶ Gl.ſequentes ſunt litterales vſq3 ad glo.in v̄bo non valet. ¶ Quero an voluntas vltima poſſit mutari indiſtincte. Gl.dicit ꝙ ſic:q̄a ambulatoria eſt vſq3 ad mortem:ideo mutari põt:dato ꝙ peccatū interceſſerit:ne poſſit mutari.C.de pac.l.pactum. ꝙ de tali etiam ſi fuerit per principem ꝯfirmatum.arg.C.de teſta.l. omne.ff.de leg.iii.l.ſi quis in principio.hoc tenent doc.procedere etiam ſi iuraſſet teſtamentū nõ mutare: de quo.xiij. q.ij.vltima voluntas.ꝛ plenius in ſpe.de inſtru.edi.§. compendioſe.v̄ſi.quid ſi quis iurauerit.de quo ſuper rubricā.ð reg.iur.li.vj.de materia gl.xviij.di.quādoq3.ꝛ de cõſti.c. j.lib.vi.ꝛ in ſũma.de teſta.§.qualiter.confirmetur non habetis hic alia. Anto.de Butrio.

Ex eo autem.

Collige notabilia per te. ¶ Quero que differētia eſt inter miniſterium ꝛ myſterium: dic myſterium dicitur ſacrificium:miniſteriū quodlibꝫ officiū:dicitur ergo myſterium q̄ð habet ſecretam ꝛ reconditam diſpoſitionē gratie.j.q.i.multe.ſm Pe.de quo dicit:vt de ſacra. nõ iterandis. ſuper Rica. ¶ Quero an in ſacramēto de quo debet eſſe panis:dic ꝙ de puro grano frumenti:vinum autem de vuis.de conſe.diſti.ij.in ſacramento.de vino autem excuſſo de botro.i.de vuarum granis:hoc eſt de muſto bono confici põt.de ꝯſecra.diſti.ij. omnē: vltra medium:ſm Inno. de hoc.ē.an panis debeat eſſe de puro frumento ꝛ q̄d ſi aliquod granū vel piper miſceaſ:ꝛ q̄d ð muſto:vel agreſto: vel aceto vl̄ nectare.no.ð ꝯſe.di.i.c.ij.ꝛ.v. ¶ Quero q̄d ſi aliq̄ grana ſiligis vl̄ ordei ſūt ꝯmixta cū granis frumēti:ð q̄bꝰ factꝰ ē panis a grana alia a frumēto trāſubanſ:dic ꝙ nõ ſꝫ ſolū frumentū q2 xp̄s fuit granū frumenti:ſicut ipſe dicit

Jo.xxii.nisi granum frumēti cadēs in terram mortuū fue-
rit:ipsum solū manet:vñ nec de blada ꝯficiatur quāuis ali
quis dicaꝛ ab eis qui experti sunt ꝙ loliū nascitur de frum
to:⁊ forsitā ecōuerso.lvi.di.nasci.¶ Quero an de aggre-
sto vel vino decocto ⁊ spissato vel facto nectare vel aceto
vel de vino extracto de vuis ꝯficiatur.dicit Inno.quosdaꝫ
dicere ꝙ non:dicit tamen ꝙ in talibus nō est temere iudicā
dum:sed bene dicimus ꝙ melius est non celebrare ꝙ̄ de ta
libus ꝯficere:q2 aliqua ex premissis generant abominatio
neꝫ vel nō fuit pulchra siue decentia in tanto sacramēto con
ficiendo:ſm Innocē. Alij dicunt ꝙ de nectare:dūmodo
spēm vini nō mutauerit confici potest.Naꝫ ⁊ si coletur per
spēs nihilominus vinuꝫ manet:⁊ quāuis mutenꝛ acciden-
tia:sicut color:sapor:⁊ odor spēs:tamē nō mutaꝛ:sed aqua
collata p omnes aqua remanet:vñ dicunt hi ꝙ etiaꝫ in lixi-
uio baptizari pōt.Idem dicunt de vino:ꝙ aliquantulū acu
it:⁊ ꝙ spēm vini nō mutauit:quia eadem est ꝓportio.ff.de
contrahen.emp.l.in venditionib⁹.secus si omnino sit factū
acetuꝫ:ita ꝙ spēs vini sit mutata:de tali enim nō conficiꝛ:vt
dicta.l.in venditiōib⁹.de vino nō cocto vel extorto de vuis
nulla dubitatio quin confici possit:vt no.s̄.¶ Quero cuꝫ
glo.que suba panis vel vini cōuertaꝛ in corpus vel sangui-
nem vel ꝙ reuertaꝛ.Dicit gl.ꝙ tres sunt opiniōes.Una ꝙ
illa substantia q̄ prius fuit panis ⁊ vinum:postea fit corpus
⁊ sanguis christi.de ꝯse.di.ii.panis in altari.⁊.c.quia corp⁹.
Alia ꝙ substātia panis ⁊ vini deficiunt esse in tantum rema
nent accidentia:⁊ color:⁊ sapor:⁊ pōdus:⁊ sub illis accidē
tibus est corp⁹ xp̄i:⁊ hec opinio approbatur.s̄.de sum.tri.
.c.i.tertia ꝙ remanet substātia panis ⁊ vini:⁊ in eodeꝫ loco
⁊ sub eadeꝫ specie est corp⁹ xp̄i.Circa secūdam opinioneꝫ
queritur sicut in ea diciꝛ definit suba panis ⁊ vini.¶ Que
ro quid de ea:qdam dicunt ꝙ resoluitur in preiaceuteꝫ ma
teriaꝫ vel in nihilum:qd facere pōt ille qui de nihilo cuncta
creauit.Sed ⁊ vt dicit ⁊ thomas neuter horum designari
pōt per v̄ba forme.Iteꝫ tamē vt.s.dicaꝫ:nō sit dare moduꝫ
per quē corp⁹ xp̄i incipiat esse in hoc sacr̄o:nisi per ꝯuersio-
neꝫ suba panis in idipsum.Ista conuersio tolliꝛ posita an-
nihilatione: vl̄ resolutiōe predictis:quidā hāc regulaꝫ ap
probant dicentes si qs induatur vestibus alteri⁹ nō ꝯuerti-
tur vel trāsit in eum q vestes induit.Dicit Inn.ꝙ in p̄mam
⁊ secūdaꝫ catholici ꝯueniūt:ita tñ ꝙ id sit ꝙ d̄r. In p̄ma vo
cet conuersioñ.vel transmutatoñ.ꝓposito eniꝫ iste panis fit:
corpus xp̄i duplex est.Si denotat māꝫ est substātia:panis
enim non fit nec erit corp⁹ xp̄i.Si v̄o conuersioneꝫ denotat
est vera:vñ hic diciꝛ semp mutatuꝫ vel cōmutaꝛ vel transit
vel transubstantiaꝛ.⁊ hec omnia ꝓbanꝛ ⁊ notantur.j.ad co
rinthi.xi.¶ Circa tertiā opi.sciendū ꝙ qdam moderni il
lam tenēt.Sꝫ thomas illam abhorre::in tertia pte sūme.q.
lxxv.articulo.2°.Dicēs per eaꝫ tolli v̄tutē sacramēti ad qd
pertinet ꝙ ibi sit veruꝫ corpus xp̄i:ꝙ qdem ante ꝯsecratio
nē ibi nō erat:sꝫ aliquid nō pōt vbi nō esset:nisi per loci mu
tationē vel alteri⁹ conuersionē in illud:sicut in domo inci-
pit esse ignis aut ꝙ illō deferatur aut ꝙ ibi generaꝛ. Con
stat autē corp⁹ xp̄i non incipere esse in hoc sacramēto p lo
calem motū:q2 ꝙ localr̄ moueꝛ nō peruenit ad locum:nisi
p̄oreꝫ deserat:sꝫ hoc desinit esse in celo.Itē corp⁹ localiter
motuꝫ transit per media:qd hic dici non pōt.Item est im-
possibile corpus motū localr̄ termiari simul ad diuersa:cū
tñ hoc sacr̄m simul in diuersis locis esse incipiat.Ex his cō
cluditur corpus xp̄i nō posse incipere eē in hoc sacr̄o:nisi p
ꝯuersioneꝫ substātie panis in id ip̄m.Id aūt ꝙ in aliud ge
neraret ꝯuersiōe scā nō manet:per qd relinqtur ꝙ scā ꝯuer
sione post ꝯsecrationē sacramēti vnitate salua substātiā pa
nis ibi remanere nō posse:imo nec ibi remanet forma sub-
stātialis panis:vt ibi ꝓbaꝛ in loco pall̄.S.tho.articulo.vij
Itē v° dixit esset ꝯtra venerationē hui⁹ sacram̄ti si ibi rema
neret aliq̄ suba que adorari nō possꝫ sine idolatria.Addit
etiā ibi aliaꝫ rōneꝫ:q2 ſm illā opi.sequereꝛ ꝙ p⁹ assumptio

nem vni⁹ hostie.altera sūmi nō possit.Iteꝫ secūdū istā vlti
mā opinionē nō deberet dici hoc est corp⁹ meū:⁊ vbi diciꝛ
hic est sanguis meus:poniꝛ pro ista nō locutione.i.i hoc lo
co.de hoc de ꝯse.di.ij.in sūma.in q̄rto sn̄iarū.xj.dis.c.i.ij.⁊
iij.¶ Quero ad littere declarationē:qd velit lr̄a:dū dicit
ꝙ primū est sacramētū rei.Declarat glo.⁊ ponit exēplum
in circulo taberne ⁊ vino:circulus hꝫ determinare tabernā:
taberna designata a circulo designat vinū venale:sed vinū
ibi reperiꝛ:nihil hꝫ vlterius d̄signare:sꝫ est res ab illis duo
bus designata.Circulus est ergo designans tabernā signa
ta ⁊ signans:vinū vero signatū tm̄ ad ꝓpositum.Forma pa
nis ⁊ vini designans vnitas corporis ⁊ sanguinis significa-
tur:⁊ signat virtus vnitatis ⁊ charitatis:signatū nō signifi
cans cū sit vltimuꝫ ⁊ finale:⁊ hoc est ꝙ querimus ⁊c̄.

Ver.quesiuisti.

In sacramento euchari
stie aqua cū vino substā
tiatur in sanguinē.h.d.¶ No.j.ꝙ in non determinatis p
ecc̄iam ꝙ licitum est dicere qcq̄d vult circa sacr̄a ecclesia
stica mysterium fidei:ad hoc qd no.s̄.de ꝯsti.ne initaris.p
Inno.¶ No.duo principia redemptionis:⁊ ꝯsequenter
duos modos qbus ab originali peccato liberamur.s.ba-
ptismo sanguinis:⁊ martyrio:⁊ baptismo aque.¶ No.se
cundo ꝙ duo mixta substātiātur in vnā spēm qñ nullo mo
do sūt sepabilia:sec⁹ si aliquo mō sunt sepabilia aliquo ar
tificio.ad hoc.ff.de acq.re.do.l.adeo.§.cum qs.sic ⁊ qs d̄r
impotens qñ aliquo artificio:⁊ p rerū natura nō redditur
potens.de frigi.laudabileꝫ.⁊.c.fraternitatis.¶ No.cre
denduꝫ physicis in arte sua ⁊ quibuslibet etiā peritis.ad h̄
de ꝓba.ꝓposuisti.¶ No.tres opiniones circa aquā mix-
tā cum vino.Aliqui dicunt aquā ꝓpriam retinere subam:
nec in aliā substātiari.Secūdi dicūt aquā substantiari i vi-
nū:ita ꝙ efficitur eadē substātia.Tertij dicūt aquā retineꝛ
p̄mā subam sepatam a vino:sed tñ recipere accidētia vini
⁊ coloreꝫ ⁊ saporeꝫ.¶ No.ꝙ accidentia diuersa subiecta
ꝯtingere possūt:⁊ sic qñqꝫ accidētia ⁊ sepe mutāt subiectū:
q2 de vino subiecto ad aliud trāseunt:q2 color ⁊ sapor vini
trāsit ad subiectū aque:⁊ p hoc ꝯtigit ꝙ suba qñqꝫ accidē-
tia mutāt:q2 aqua recipit accidentia vini in colore ⁊ sapo-
re.¶ No.ꝙ pape dicitur miraculū:q2 id qd est cōtra nāꝫ
⁊ cui natura cedit ex virtute miraculi:vide in cle.i.de reli.⁊
ve.san.in glo.ꝙ optimi.¶ No.ꝙ sicut tres sunt ꝯmixtio
nes aque cuꝫ vino.Ita tres sunt opiniones de subatione in
corpe xp̄i. Quidam ꝙ aq̄ ⁊ vinū simul sibi trāsubstantia
tur in sanguinem ⁊ aqua nō trāsubstātiaꝛ:sed remanet sub
accn̄tibus vini.¶ No.ꝙ in sanguie xp̄i vinū mixtū cū san
guie sanguis nō efficitur.¶ No.ꝙ opio vt aqua trāseat i
sanguinē:p ecc̄iam est approbata:⁊ h̄ q2 aqua figurat po
puluꝫ xp̄ianuꝫ q mysterio icarnationis efficiꝛ vnū cū xp̄o:
⁊ ꝯsir vnum cū deo. Aqua ergo subatur in vinum ⁊ san
guinē:sicut xp̄ianus pp̄ls trāsubstantiaꝛ in xp̄m:⁊ illo me
diāte in p̄rem.¶ Expedio q̄dā lr̄alia:⁊ postea faciā aliq̄s
questiones.Tertio veniā ad glo.¶ Quero qd ꝯprehen-
danꝛ appellatione scolastice. Dic q sequūtur scholas siue
sint discipuli:siue magistri:ſm Egi. Idem v̄bum.de resti.
spo.frequens.li.vi.¶ No.⁊ vide.s̄.in salutatiōe.⁊ de pro-
cura.q2 in cāis:q2 licet appellatione scolariū nō ꝯprehenda
tur doctor:cōprehendiꝛ tñ scolasticus.¶ Quero ſm ter-
tiā opinioneꝫ.s.ꝙ aq̄ nō transubstātiaꝛ:sꝫ accidentibus mi
sceatur:qd erit d̄ ea post ꝯsecrationē:dicit io.an.ꝙ dato ꝙ
nō transubatur absorbeꝛ ⁊ annichilaꝛ v̄tute sacramēti:vnd
sumēs sacramētuꝫ nō sumit aquā etiā nec annichilatā:nec
absortaꝫ:vñ nec impediꝛ celebratio secūde misse:de qua di
cit glo.dūmō pfusio nō sumaꝛ.s̄.c.pxi.¶ Quero q̄re vi
num post ꝯsecrationē cōmixtū sanguie nō trāsubatur:i san
guinē:sicut nec i pfusionē.Dicit Io.an.ꝙ ꝯmixtio nō pōt
fieri trāsubatoꝝ ⁊ alteratoꝝ simꝛ.i.ꝙ vinū trāsubatū:⁊ aliō
alteratū ꝯmisceri n̄ psīt:sꝫ altatoꝝ tm̄.i.duo altata bñ psīt
ꝯmisceri.Nā ſꝫ Ari.mixtio ē mixtibiliū altatoꝝ p mina

vina conſtat autē ꝙ ſanguis alteratus nō eſt: ſed vinum eſt trāſubſtātiatū in ſanguinē: ideo non pōt miſceri cū vino: ſed ſolū priores ſpecies que alterationi ſubiacent miſcent cum vino appoſito: ⁊ ipſius ſpeciebus que poſſunt alterari Nec ob.ſ.eo.proximo.ꝙ in dubijs.vt ibi dixi. ¶ Quero q2 benedicit ſm vnam opinionē: ꝙ mixtio aque cum vino non tranſubſtantiat: ſed accidētibus vini miſceatur: nō maculans corpus: licet illis circunfundat. dicit ꝙ nō madidat i.balneat vel humefacit. vnde lucanus fraterno pmemadiare ſanguinē muri.ff.de re.diui.l.vltima.vij.q.i.in apibus. ¶ Quero q2 littera dicit ſm vnam opi.ꝙ aqua circūfundatur corpori ſic ſicut vinū qđ ponitur in calice poſt conſecrationē: dic circunfuſū.i.circuntectū.ſ.corp9 vel ſanguis xpi. Sed hoc dicūt doc. verū quādo alique reliquie remaneant de ſanguine: ⁊ appōit multū de vino: tūc enim cenſetur totum vinū: ⁊ nihil ibi remanet de ſanguine. Quare ſi ſuſcipiatur hec pfuſio impedit celebrationem illa die.ſ.eo. ex parte: ⁊ ideo nota ꝙ ſacerdos in receptiōe ſanguinis ipſum ſugēdo de calice: ⁊ ex toto debet euacuare calicē quātum pōt: ⁊ poſtea vinū condecenti q̄titate perfūdere: ⁊ quāuis aliqui faciant vnam tantum perfuſionē: tñ laudabilior eſt conſuetudo eorū qui faciunt duas. ¶ Quero quid ſi paruū vini ponitur cum ſanguine ſicut ſuant ciſtercieñ.ſ.e. ex pte.in vltia glo. ¶ No.fres cōicant in conuentu ſacerdos qui tz calicē cum ſanguine vidit ꝙ quantitas ſanguis maior eſt in magna pte vino appoſito: an cōſecrabitur totū in ſanguinem. Ad qđ dicūt doctores ꝙ nō. Nūq̄ enī illa pars vini que apponit tranſubſtantiatur: q2 non fit tranſubſtantiatio: niſi per vba canonis.J.e. de hoie.i.rñ.ſ.c.i.rñ. ibi tamen q2 totū mixtū vꝫ nō pōt diſcerni ſub illis accidentibus que in ſanguinē remanſerunt ſuſcipitur xps: nō tñ madidatur ſanguis a vino qui non eſt ibi per effuſionē: ſed p corporis glorificationē. Nā corpus xpi integrū ⁊ glorificatum vnū ſicut vinū proiectū ſup hominē: non madidat ſanguinē viuorū: ita nec vinū appoſitū in ſanguinē xpi. Sed q2 in calice p accidentia que remāſerūt non poſſumt h diſcernere cōicans dicere ſanguinē recipere: ſed nō ammodo quo ad celebrādū ppter vinum appoſitū ieiunus dꝫ.ſ. e.ex parte. vbi de hoc hec autē intelligas quādo tñ parum liquoris miſcetur ſanguini ꝙ ſpēs ipſe ſine accidenti: puta color ſapor ⁊ odor: vinū non corrumpunt: ſed manent ipſis tunc manentibus: manet ſub ſacramento verū corp9 ⁊ ſanguis. ¶ Quero an naturaliter accidentia permiſcēt ſubiecta: dicūt doc. ꝙ ſic. Nā nō cum eodē ſubiecto naturaliter alteratur. Nā idē hō: nunc albus: poſt niger: modo calidus: mō frigidus: modo eger: mō ſanus: vñ accidens ad eſt vel abeſt pter ſubiecti corruptionē: hic vo eſt cōtrarium q2 manentibus accidentib9 variatur ſubiectū: q2 ille ſapor ⁊ color ⁊ pondus qui primo habebatur ſubiectū paſſiue ⁊ bonū nō hꝫ ſubiectum corpus ⁊ ſanguinē xpi. Jō bene ſequit cedit gppe ⁊c̃. Per hanc vltimā opinionē tenēt doc. ꝙ lꝫ in ꝯſecratione nō apponatur aqua in calice verum ē ſacramentum: dummō nō fieret animo inducēdi hereſiꝫ: ſed ſola obliuione vel negligentia: tñ indicatur graue peccatū. Et q facit hoc ex certa ſcia peccat: ⁊ ſi ex cōtemptu grauiſſime: ⁊ ita dicendū eſt de grecis. ⁊ de hoc.J.e.c.ſi. Et ſi nō dicit hic tex.ꝙ non celebretur ſine aqua: ſicut enī appoſuit.ſ. Parmenſis.in appoſtillis ſuis. Marci.xxvij.ſup vbo remiſſionē peccatoꝝ: ⁊ adde ꝙ no.ſ. ¶ Quero quale eſt h ſacramentū. Dic ꝙ redemptionis ⁊ regenerationis.J.c.ij.⁊ charitatis.⁊ vnionis: vt ſequitur ſm Hoſt. ¶ Quero quare aqua ſignificet genus humanū. Dic ꝙ ppter fluxū mortalitatis. Juxta illud ſecūdo regū. Omnes morimur ⁊ q̄ſi aqua dilabimur in terrā que nō reuertetur. vide ſuper hieremiam.xxxi.c. ¶ Quero de dubio lre an aqua tranſubſtantiat in ſanguinē. Dicunt doc. ꝙ veritas vꝫ ꝙ panis trāſubſtātiatur in corpus: ⁊ vinum ⁊ aqua ſimul in ſanguinē: ſm Jnno. Et intelligit tñ ſm hoſtien. ꝙ aqua nō tranſubſtantiatur p ſe: ſed in tantū inquātū ē mixtū cum vino. Jō veri9 dicit vinū ⁊ aquā tranſubſtantiari: ⁊ niſi hoc dictum ſit exponens error eſſet: vt no.J.c.ſi.circa pncipiū.vſi.preterea. hic igitur modo tranſubſtantiat vinum ⁊ aqua in ſanguinē. Dicit.c.ꝙ i calice dñi nō eſt tm̄ vinū: vel tm̄ aqua: ſꝫ vtrunq̄ pmixtum.ſ.vinū ⁊ aqua offerendū: quia vtrunq̄ ex latere dñi in paſſione dñi fluxit. de cōſe.di.ij.c.i.⁊.ij.⁊ eſt rō: q2 ſi ibi eſt tm̄ vinū: ibi eſt tm̄ chriſt9: ſine nobis ⁊ ſine aq̄: ibi eſt tm̄ eccl'ia ſine chriſto. dꝫ.n.ſimul vterq̄ offerri. Quo modo enim vinū ⁊ aqua ſignat vnionē chriſti ⁊ eccl'ie: verū ſi ex negligētia pretermittat aq̄: nihilominus videt verū ſacramentū: ſed non pfectū: vñ dꝫ tam parum poni ibi de aq̄ ꝙ vinū illā obſorbeat: q2 chriſtus nō mutat in eccl'iam: ſꝫ eccleſia in chriſtū: vñ auguſtinus in pſona dñi.i.li.vi.cōfeſſionū cibus ſūt grandiū crede ⁊ māducaſti: nec tu mutabis me i te ſicut cibū carnis tue: ſed tu mutaberis in me. Sūt ⁊ multe alie rōnes: qđ dic vt no.doct.J.eo.pnicipio ſuo.ad ſi. ¶ Et no.ꝙ lꝫ tm̄ panis trāſubſtantiet in corpus: ⁊ vinū ⁊ aqua in ſanguinē: tñ ſub vtraq̄ ſpē chriſtus integre eſt: nō eſt enim corpus hoīs viui ſine ſanguine ⁊ aīa: nec ſanguis ſine corpe ⁊ aīa. ¶ Quero ſi tm̄ aqua ſit in calice ſine vino? dic ꝙ ibi non eſt calicis ſacramētū: ideo q̄ñ hoc ppendit ſacerdos anteq̄ ſumat: dꝫ reſumere vba per que ſit cōſecratio calicis: illa.ſ.ſimili mō poſtq̄ cenatus eſt cū oibus ſequentibus orationibus que in canone miſſe dicunt: nec nocet ſi aliq̄ñ miſceant verba: que ad ſacramētum corpis referunt: ſicut panem ſanctum vite eterne: ⁊ illa ſacri filii tui ſanctū corpus: q2 non ſunt vba per que cōſecrat corpus chriſti: ſed illa tantum hoc eſt corpus meū. h etiam placet hoſti. ita tñ ꝙ ſi nondū ſumpſit corpus chriſti q̄ñ reiterat: nondū ſuper hoſtiam conſecratā ſigna facere que iam ſunt facta. Quid ſi poſtq̄ ſacerdos ſumpſit corpus ex guſtu vel aſpectu deprehēdit in calice non eſſe vinū: ſed aquā tm̄. Quidā dicūt ꝙ nō dꝫ a capite incipere: ſed dimittat ⁊ de negligētia peniteat. Alijs videntur ⁊ melius ꝙ dꝫ vinum ponere in calice ⁊ repetere totā cōſecrationē ſanguinis: ab illo loco ſimili modo.⁊c̃.vt.ſ. notatum eſt: ⁊ ſi timet ſcādalum in plongatione miſſe: ſufficit ꝙ tm̄ dicat illa vba per que cōſecratur ſanguis.ſ.ſimili modo: ⁊c̃. vſq̄ ibi in meā cōmemorationē faciatis: nec eſt neceſſe ꝙ repetat orationes ſequētes: ſm Jnno. cuius hec tota glo. eſt ⁊ h intellige q̄ñ aquam tantū guſtauit.i.in os poſuit ſꝫ non trāſglutit ⁊ bibit. Quid ſi eā aquā hꝫ in ore: ⁊ ſentit ꝙ eſt aq̄ tātum: dic ꝙ ſi ſine ſcandalo pōt: caute dꝫ eam reponere i calicem: ⁊ facere poni in ſacrario cum reuerētia ppter periculum corpis chriſti: que in ipſa aqua fuit poſita: nō eſt in terrā ſpargēda: nec viliter tractāda: ſed nō eſt tranſglutiēda alioquin tanq̄ nō ieiunus eſſet: vlterius nō dꝫ ꝯficere illa die.vii.q.ſ.nihil.⁊ pꝫ in eo qđ no.ſ.c.prio. Qđ aūt.ſ.dixit Jnno.ſ. ꝙ ſine aqua ſit verū ſacramentū: nō tñ eſt perfectū: verū eſt quātū ad ſubſtantiā: ſed nō quo ad ſignificationē: q2 nō repñtatur vnio chriſti ⁊ eccl'ie: q̄tum aūt ad ſubſtantiā ſacramenti verū eſt ⁊ pfectū: vt no.J.eo.§.⁊ dixi.ſ. ¶ Quero an aliqua ſurgat differentia ex iſtis opinionib9 que hꝫ ꝙ vinū ⁊ aqua trāſubſtātientur: ⁊ alia que hꝫ ꝙ aqua cū vino: certe ſic. dat ſimile legale.ff.de fun.iſtruc.l.ſi cui fundus. vbi ſit dria inter iſta lego fundū cū inſtro q2 pmo caſu ſi vendit fūdū cedit legato inſtm. Sed ſi legauit fundū cum inſtrumento ſecus.ar.contra.ff.de leg.ij.l.ticie.§.nihil.dicit ibi: ꝙ quo ad vbalem conuentionē non refert an dicat ille ⁊ ille an ille cū illo: ſed quo ad ſm bene. Jaco.de are. dicit ꝙ quedā ſunt acceſſoria ⁊ adiacentia alijs ⁊ quedā non in pmis nō opatur idē ⁊ ꝙ cum: vt prealle.l.ſi cui.⁊.ff. de pecu.l.ij. ⁊ inſti.de leg.§.ſi quis a nobis.ff.depoſiti.l.bis qui. Jn alijs idē opatur vt in cōtrarijs.ff.de vſufr.accre.l.ſi quis a ticio §.quomodo.l.ſi vt certo.§.ꝙ ſi me rogaueris. Faciūt h ad queſtionem illius pro quo papa ſcribit vt ſi prouideatur de dignitate cū canonicatu ⁊ prebenda an canonicatū hic poſſit dato ꝙ non vacet dignitas: quibuſdam videt ꝙ non

quia dictio

quia dictio tamen videt facere conditionē. sequitur sic cessat gratia nisi vacet vtraqꝫ. ff. de ꝯdi. ⁊ demon. l. in suis. paulus ⁊ potissime hoc in mandatis ad bñficia: vt de prebē. cui de nō. li. vi. Sed cōtrariaꝫ tene nisi appareat papaꝫ intellexisse. bñ facit. ff. de leg. §. si quis ancillaꝫ. ⁊ l. si cui serui. ⁊ l. si quis inquilinos. §. si quis ita. ff. de ṽbo. signi. l. triplici mō. ꝺ man. testa. l. si ita fuerit seruus. §. fi. ⁊ ꝙ ibi no. ad hoc. ff. de vsufruc. act. l. si mulieri. §. si esset intra templa. ⁊ ibi dixi cuꝫ non esset questio. de preben. qꝛ sepe. lib. vj. Et vide ꝙ no. Jo. an. in regula nullus ex ꝯsilio. li. vj. de reg. iur. ¶ Post quos quero an circa hoc sit alia opinio: dicit hic hosti. ꝙ aliqui dicunt ꝙ aqua non transit in sanguineꝫ: sꝫ absorbet omnino species vini cū quo miscetur ita ꝙ desinit esse aqua ⁊ oīno mutat species adeo ꝙ non remanent nisi spēs priores vini: ⁊ sic accidentia mutant subiectum cōtra nām vt sequit hoc posset esse verū ſm hostien. quando apponit aqua cū vino ante cōsecrationeꝫ secuta postea cōsecratione post cōsecrationē: aut si apponit tam parua qꝫtitas ꝙ spēs apposita vini nō absorbet a prioribus specieb⁹ vini translati in sanguineꝫ: dato tñ ꝙ non absorberet: sed maneret in priori casu adhuc potest esse verū: qꝺ dictuꝫ est ꝙ spēs apposita absorberet a speciebus vini: cum eni speciebus prioris vini absortis ⁊ deficientibus designat esse sacramētum qꝺ sub eis latet vt est dictū non est miruꝫ si absortis specieb⁹ vini dicamus ⁊ absorberi ipsum vinuꝫ appositū qꝛ maius ⁊ fortius ē sacramentuꝫ qꝫ vinū vt pꝫ de transla. prela. incorporalia. Sꝫ in scđo casu quādo tanta quantitas apponit ꝙ species appositi non absorbent adherenduꝫ est tunc prime opinioni diuersitatis: ratio est qꝛ post cōsecrationeꝫ fit simplex appositio sine miraculo: vnde nihil mutationis pōt notari. vltra naturalem rōnem: sed vbi fit appositio ⁊ sequitur consecratio totuꝫ fit miraculose: ⁊. ꝯ. naturaꝫ. ⁊ ſm hoc expone hic remanet aqua accidentib⁹ vini circumfusa: subaudi ante consecrationem nō pōt ⁊ postea secuta consecratione. Et si non transubstantiatur tamen absorbet ⁊ annichilet virtute sacramenti: vñ sumens sacramentū non sumit aquā annichilatam ⁊ absortā: vñ tūc nō impeditur celebratio secūde misse de qua dicit gl. dūmodo ꝓfusio nō sumat: vt. ꝯ. c. primo. ¶ Quero quid si tanta pars alterius liquoris admisceat sanguini: vel ponatur cuꝫ sanguine quāta est quantitas specieruꝫ vel maior? respondet Aristoteles ꝙ nulluꝫ miscibiliuꝫ retinet suuꝫ esse qꝺ intellige qñ equalis est mixtio: nā si vna lagena vini misceatur cū qnqꝫ lagenis aque nō est mixtio: sed augmētatio dominātis. s. vini q̄si dicat hoc casu tm̄ vinū dicatur ⁊ nō aqua: ⁊ isti talibus moti dicunt qdaꝫ ꝙ in istis duob⁹ casibus species vident nō manere ⁊ vtriusqꝫ fieri: tertiuꝫ sicut vides in farina ⁊ aqua ex qbus fit tertium. s. panis prioribus speciebus. s. farine ⁊ aque nō manentibus sed mutatis quib⁹ quādo manentib⁹ desinit esse ꝙ pri⁹ erat. s. aqua puta ꝑ se ⁊ farina ꝑ se: ⁊ idem dicūt in ꝑmisso casu. Nā nō manent priores species vini qbus nō manentib⁹ desinit esse sacꝛm. Sꝫ qcqd dicāt phy. i hac materia suas rationes nō admittimus sicut nec debem⁹: vt. J. e. §. vbi nec cōtingit rō ⁊c. dic ꝙ hoc est itelligendū qñ tanta quātitas alteri⁹ admiscet sanguini ꝙ verisimilet ⁊ sensibiliter apparent oīno priores species nō manere ꝙ pōt sensu magis ꝑcipi quā elocutione exprimi. ff. de solutionib⁹. l. ratum. ff. rē ra. ha. l. qui eni. §. iulia. de dona. c. apꝉice. §. pe. pōt eni vnū adeo esse rubeuꝫ etiā ⁊ adeo forte: ⁊ adeo odoriferū ꝙ non solū: sed tm̄ deꝫ aque ne dicaꝫ alterius vini: sed etiā duplum cū ea misceat de aqua retinebit i parte colorē ⁊ saporē vini ⁊ odorem: ergo manēt spēs ⁊ sacꝛm sicut euidēter ꝓbatur ꝑ hanc lr̄am vt est supius dictum. hoc igit teneas qꝺcumqꝫ alterius liquoris ponatur cū sanguine sꝑ remanētibus speciebus manet ⁊ sacꝛm. Ipsis aūt nō manentibus deficiat ⁊ sacꝛm: dcā autēꝫ phorum nō recipim⁹: ideo in hac materia qꝛ ipsi loquūtur nāliter ⁊ de miscibilib⁹. ⁊ aliud est in loco nō ꝯsecrato: ibi tamen qꝛ nulla translatio fit si per partes miscentur ⁊ ꝑ cōtrarium olei cum oleo: iō sine periculo dicere possumus ꝙ ꝯsecratuꝫ trahit ad se nō ꝯsecratuꝫ. ꝯ. ti. i. ꝙ in dubijs. casus: ⁊ ꝙ ibi dicit itelligi videt qñ maior pars olei consecrati. ¶ Quid si iteruꝫ deficiat oleum mō ⁊ eadēꝫ rōne an poterit cōmisceri. ideo ⁊c. dicit forsan ꝙ in hoc sacꝛo scꝫ altaris magis apponendū est de vino quā de aqua qꝛ hꝫ sacꝛm in vino magis elucescit cuꝫ sine aqua fieri possit qꝺ dic vt no. ꝯ. c. ſm Host. ¶ Quero que miracula ⁊ quot reperiantur in corpore xp̄i: dic ꝙ multa. s. in quibus rōnes deficiunt transubstātiatio primo panis ⁊ vini in corpus ⁊ sanguinem christi. sil̄itudo in cibo ⁊ potu qui mediāte natura hūana fit caro. ¶ Scđo ꝙ tota die trāsubstantiat ⁊ nullū augmētū fit in christo: sil̄itudo i secreto manifesta. ¶ Tertio ꝙ tota die sumit ⁊ nō diminuit similitudo in lumīe accedente illa licētia. ¶ Quarto qꝛ indiuisibile diuidit in q̄libet ꝑte totum remanēs. Similitudo in speculo. ¶ Quinto qꝛ a malis sumptū nō coinquinatur. Similitudo in sole: q per fetida loca transit. ¶ Sexto ꝙ debilib⁹ est mortale. similitudo in isanis cibarijs que infirmis ⁊ debilib⁹ sunt nociua. ¶ Septimo ꝙ sūptuꝫ statim rapitur in celū: icōtamīnatus eni exiuit de corpore ṽginis: ⁊ icorruptus de monumēto clauso. ¶ Octauo ꝙ in imēsuꝫ stat in parua hostia. Similitudo i puo oculo magnū monteꝫ ꝯphendēte. ¶ Nono ꝙ ideꝫ corp⁹ in diuersis locis capitur. Similitudo in sono. ¶ Decio qꝛ remanent accidentia trāsubstātiato subiecto ⁊ in hoc cedit natura miraculo vt hic. ¶ Quero que concurrant ad sacꝛm altaris: dic ꝙ in hoc sacꝛo sicut in ceteris est elementuꝫ sensibile sine mā de qua ꝯficitur sacꝛm. s. panis ⁊ vinuꝫ ⁊ ṽboruꝫ forma qua accedente: ad sacꝛm al's elementū ⁊ sacerdote rite ſm claues ordiato ꝑ hoc ꝓferente ⁊ intentiōeꝫ suā secūduꝫ formā ecclesie dirigente fit sacꝛꝫ in ipsa ꝓlatiōe ṽborum finali. Ita ꝙ non transubstantiatur pars corpis xp̄i post ꝑtem syllabaruꝫ vel dictionū sed i vltima ṽboꝝ ipsoꝝ ꝓlatione: ad quā ordinariā oīum ṽborū ꝑcedentiū ꝓbationem fit transubstantiatio corpis. Idem de vino ⁊ fit hoc remanentibus ibi miraculose accidentib⁹ prioris substantie: sꝫ nō suba ſm vnā opi. s. vt dicit hosti. vñ vt dicit Tho. licet oīs ꝯuersio ſm leges nature sit formalis qꝛ nullū agens sine creatuꝫ potest agere nisi ad mutationeꝫ forme ꝓpter qꝺ naturalis ꝯuersio est formalis: actio tñ dei qui est infinitus actu se extendit ad totā nām entis. nō soluꝫ ergo pōt facere ꝯuersioneꝫ formaleꝫ vt forma succedit forme in eodeꝫ subiecto: sed etiā totius entis ⁊ tota ipsi⁹ suba ꝯuertat in totā subam illi⁹: ⁊ hoc fit diuina ṽtute in hꝫ sacꝛo vt tota ꝯuertat in totā. vñ nō ꝯtinet hec ꝯuersio iter species motus naturalis licꝫ ꝓprio noīe dici pōt transubstātiatio q̄ fit virtute agentis finite. ¶ Venio ad glo. ⁊ quero cū glo. i ṽbo figura qd vult dicere lr̄a ſm illorum opionem q dixit aquā transubari in vinū ⁊ sanguinem: vt i hꝫ sacramento sit plena ṽitas ⁊ figura: dicit glo. vt in hoc sacꝛo sit species panis ⁊ vini que sunt ibi ꝓ figura: ⁊ sic non desinet ibi esse ſm hoc. panis ⁊ vinum: sꝫ sunt species panis ⁊ vini: ⁊ nihilominus corp⁹ ⁊ sanguis ſm hosti. ⁊ ꝓ veritate ondit caro ⁊ sanguis. ¶ Quero cū glo. in ṽbo transubat: qualr̄ fit hec trāsubatio: dic ꝙ transubstantiat ita ꝙ desunt ibi esse aqua ⁊ vinum nec ꝯmiscent ꝑ mīma. i. nō ita ꝙ in sepabilia sint: sꝫ talis separatio ipossibilis esse videt postq̄ bñ admixta sūt. ff. de acq. re. do. l. adeo. §. cum qs. cum se. ¶ Tertia gl. in ṽbo non transit cōtra opinionem q̄ habet ꝙ aqua non trāsubatur in sanguinem: sed remanet priorib⁹ accidentib⁹ vini circūfusi dicit ꝙ facit ꝙ secūdū hoc si qs sumpserit aquā cum sanguie videt non ieiunus: ⁊ ita die illa non poterit cōficere qꝺ est falsum. de ꝯse. di. ii. relatuꝫ. ꝯ. c. cōsuluisti. ⁊. c. ex ꝑte. ¶ Quarto oppo. ꝙ accidentia nō mutāt subiectū secūdum Aristo. dic ꝙ illud ṽum ſm naturā: sed hic natura cedit miraculo. ¶ Quero an hodie aliā opionem tenere quam illam quā sequitur hic papa fit hereticū? dicit gl. ꝙ non: qꝛ nō diffinit vt papa nec aliquā ex opinione repro-

bat.de resti.spo.lras.et eius opinio vt subtilior e amplecten da.de fer.capellanus. ¶ Quero an aqua et vinu trasubsta tientur sepate in sanguine.dic q no:sed aqua fca vinu: et sic vinu aquaticu cu vinu transubstantiatur q aqua sibi incor porauit: et ita expone aquam cu vino.i.copositu ex eis. Et hec expositio pcedit sm opinione illoru qui dicu q aqua cum vino transubatur in sanguinem: et illa probabilior est vt dicitur hic sm glo.

Tertio loco. Oratio que dicitur in secreto i festo sancti leonis inuenta e q sancti et pphete beati non indigent orationibus nostris. h. dicit. ¶ No.ar.q pro vitate scripture recurredum est ad antiquos codices.ix.di.si sacro. ¶ Secudo no.q no orandum p marthyre et p sanctis et hoc io q no indiget oroni/ bus nostris. ¶ No.q oro que interponit p sctis pot ope rari pmo:vt a christianis in plus glorificet:sm alios pot se cundo opari augmetu glorie. ¶ No.secudu vna opio nem q in alia vita sunt aliq qui sunt valde boni et orationes p talib sunt ad augmetu glorie. Aliq mediocriter boni et p talib orationes sunt ppitiationes. ¶ Oppo.gl.q hec distictio no pcedit:q vel sumim mediocriter malos p exi stentib et decentib in peccato mortali: et p talib no est oran du.xiij.q.ij.p obeuntib. Ite si pces valerent p illis q de cesseru in pcto mortali ad tollenda aliqua ptem illius pe nitentie: et sm hoc tot possent elemosyne fieri: q tota peni/ tentia tolleret: et sic danatus saluaret: vel intelligim q me diocriter mali intelligant decedetes in veniali:adhuc p ta libus no est oradu:q vt dicit augustin p talib orationes ppitiationes sut. So.dicit glo.q mediocriter male dicun tur q multa hnt venialia. Mediocriter boni dicunt q mor talia comiserunt pcta et in quib no est necesse pscriptio. ff. de accu.l.leuia.dicit glo.q si vnus denarius tollit aliquo ta ptem pene siue qrtam siue tertia: secudus tollet tm i por tione:sed no in quatitate: et sm hoc si totus mudus offerre tur semp aliqd remaneret. et ide pot dici de indulgentia i dedicationib eccliar.declarat Jo.an. decia dece librarum sunt.xx.solidi remanet.ix.libre quaru decia sunt.xviij.soli di.decima residui.xvi.solidi duo denarii. et de quinq pti/ bus due vni denarij in mille cuius decima est cetu residui: decima.xc.residui.lxxxi.tm hes in pma et sic decima sit i se cunda quatu ad pportione q vtraq decima s no ad qua titate ex quo sic:si no remansit nisi vnus denari adhuc eet decimadus et sic in infinitu q nuq reperires totu tolli nisi noue ptes remanerent quatucunq mine. Et in fi.notauit hoc ide Jo.xiij.q.ii.c.tempus.de hoc secuda ad corinthy. x.super v.siue bona facit siue mala. Ista e vna via valde for tis:vn oz videri duo:pmo qui dicant valde mali et qui dica tur valde boni:qui mediocriter mali:qui mediocriter boi: secundo videndu p quib psunt orones spales: vel gnales glo. Jo.xiij.q.ij.c.eps. Ad primu respodet q valde mali sunt decedentes in arduissimis peccatis.valde boni: qui d cedunt totaliter emendati de pcto. Mediocriter mali sut qui dcedunt in aliquo pcto mortali leui. Mediocriter bo ni sunt qui decedut in pcto veniali. Sz certe augustin in di cto.c.temp.no facit differentia inter mediocriter bonos et mediocriter malos:sed ponit vna spem tm p no valde ma lis. et melius lic hec auctas sequat distinctione data postea per magistros de quo facit hic metione. Nec theologi fa ciunt ista differentia vt dicit archidya.in.d.c.temp.ls qui da canoniste dicant hoc no esse loge ab heresi. ¶ Uenio ad secudu. Et primo qd in valde malis tenedum q p his non est generaliter nec spaliter oradu et q orones eis nihil psunt.xiij.q.ii.p obeutib. Pro valde bonis adhuc ora ri et prosunt ad duo vel ad mai augmetu glorie vel ad gra tiaru actiones deo. In mediocriter bois vel mediocriter malis hoc pot dupliciter intelligi.primo vt itelligam me/ diocriter bonos decedentes in pcto veniali et secudu hoc p istis est oradu spaliter et generaliter et psunt orones.xiij. q.ij.anime defunctor. et.c.cum grauia. et.c.cu non extime mus. et.c.tempus.sed si sunt mediocriter boni sumendo p decedentibus in mortali.primo videndu an p eis spaliter orandu sit: et dicit q no: vt in.c.p obeuntib.secudo an gna liter sit orandu et gl.i.c.no extimem. dicit q si est certum q decesserit in mortali etia in mortali generali p eo no est orandum. Jde glo.J.c.cu creatura. Glo.hic et in.c.temp sentire vr q p eo sit orandu in genere.dependet hoc a seqn ti dubio. Igitur primo est videndu an orationes psint et in quantu.qda tenent q prosunt in quatitate et sic sentit gl. hic. et gl.in.c.temp.pz hic dum dicit vt tollerabilior fiat eo ru danatio et in dicto.c.temp.pz ergo q aliqualr in dana dis vel p danatis psunt orationes: et sic loquit de deceden tibus in mortali. Ista opinio no pl Cal.q dato q in quan titatib cotinuis hoc pcedat q tm quatitate diuidedo ve niam ad nichilum no sic est in quatitatib spualibus. Secu do q non est aliqua ro quare sm suffragium minus dimi/ nuat qua primu cu sit equale.primo q que equalis potesta tis:sunt equalis effect.item in diuisione etia q fit per quan titatem tande ad hoc deuenitur q hic no erit sic sensibili/ ter diuisibile et sic sequeret q post multa suffragia pena re manens ppter sui paucitate no sentiretur. Secuda fuit opi nio vt refert hic Jo.cal.q fuit ppositi q in tantu possut suf fragia danatis multiplicari:q a pena tota reddutur immu nes simpliciter vt posuit origenes: sed ad temp vsq ad di em iudicii:tunc enim anime corporib iuncte ad penas ifer ni sine spe venie retrudunt: hec opinio est falsa: q vult sem per culpa remanere:sed remanente culpa no est iustum q remoueatur pena. Quarta opionem tetigisse videt augu stinus in.d.c.temp.ipsa differes ab ista vt si psideret tem pus inter morte et danatione decedetis in pcto pdest non ad totale liberatione:s ad damnatione postea diminue da tempore iudicij:eo q est lata snia:no est aliq redeptio: nec quo ad diminutoe: nec quo ad totale remissioe. Alij vt altisiadoren.dicut q suffragia psut damnatis no per di minutione vel alterationem:s per coformitatione patien tis vt leuius portet sicut aliquis ieiunus portat trabem: si eu reficit leuius portat:non q in se pondus minuat: sed q facilior et agilior est: portadu pp robur fortificatu portan tis: et hoc tangit Jo.an. Sed non potest esse eadem culpa manente: et reprobantur omnes: q sine charitate eius pro quo fit suffragiu nihil opat. de pe.di.iij.plures.de psecra. di.iiij.quomodo. Planu est q damnati caret charitate.er go et. Alij dicut q suffragia quantu ad diminutioem pe/ ne vl sensus vl iterruptoe no psut:s aliq ma doloris sub/ trahit q i eis esse pt si ita se abiectos aspexerit q p eis nra cura hient:qd e vex:q s h mortui scirent qd ageret iter vi uos:p illud. xiij.q.ij.fatendum. ¶ Jo ultimo cocludit q istis q decedunt i mortali nihil psunt: allegans libru sniaru.li. iiij.xlv.di.vbi dicit q sine fide p dilectioem dei opante eius que sacramentis q de corpe exigeru frustra illis a suis pie tatis officio impediutur.hoc a pte.d peni.di.vij.c.si.et. xxv. di.ea demu.ibi:s eterna illu flama sine remedio et. No ob.xiij.q.ij.temp.q loqtur de exntib in purgatorio: quo ru pena ex suffragijs:qsiq totaliter expiat:qsiq diminuit et ita intelligit illu finem. Nec ob.vbu ibi:danatio.s.ad pur gatoriu:posset tn de ex priuilegio spali fauore alicui san cti aliquem de inferno reducere et saluare: et sic intelligunt ali qui q legit de beato Martino: et beato Gregorio et tutia no imperatore. Alij dicunt q hi erant danati in inferno i ali quo loco vt postea sctoru meritis iuuarent. ¶ Quicqd sit sm canonicu iusticia danatis in iferno ut est dictu nulla po test esse redemptio de his p tho.iiij.sniaru.xlv.dist.q.ii.sm Jo.an.Cal. Et hanc opi.post multas alias recitatas tenet arch.in.d.c.tempus.et.

De homine. Grauius peccat qui simulat se coficere et no conficit q is qui conficit in mortali.h.d. Et

sunt due partes.questio & solutio.secunda ibi:cum ergo.
¶ Nota q̄ non licet etiam populi necessitate & cure as/sumpte in mortali peccato celebrare. ¶ No.tex.ibi cū fal so. ¶ No.ingerentes se cōioni grauiter peccare si se cōio/ne ingerant ficte:& grauiꝰ peccat peccans in deuȝ & ꝓximuȝ: q̄ȝ in deuȝ tm̄. Per hanc decre.dicūt doc.q̄ peccat in ido/latria peccatore occulto dans hostiaȝ nō ꝯsecratā. ¶ Que ro que necessitas poterit iminere celebrādi: dicit gl.q̄ for/te dies festiuus iminebat:vl' funus alicuiꝰ. ¶ Quero quā re peccat fingens se cōficere:dic q̄ populus varia simulatio ne non est fallendū.xvj.dis.q̄ interrogasti.de elec.dudum. ij.de reli.& ve.sanc.c.ij. ¶ Quero de intellectu lr̄e ibi:cum falsa &c.dicit glo.q̄ Jo.sic exponit falsa remedia nō sunt vera.i.māifesta etiā & sic non est sensus lr̄e q̄ grauius ē pec care occulte quā māifeste:sed huic obuiat q̄ peccans mani feste alijs tribuit mām peccādi.So.certo respectu plus pec cat occultꝰ peccator:q̄ nō hȝ qui euȝ corrigat & certo respe/ctu plus manifestus q̄ prestat alijs delinquēdi exēpluȝ. gl. ad hoc q̄ no.i.q.vlti.scimus.vñ fm doc.ibi corrigat in vi/tio patrū dicit' q̄ sic gaudet inimicus vt in illo q cogitatōes suas manifestare nō vult. Et est alia rō q̄ vr̄ scienter id fa cere.ff.de ritu nup.l.fi.Tanc.qui intelligit tex.vt dicit gl. vt latet q̄ grauiꝰ peccat sacerdos criminosus fingendo se con ficere vbi nō cōficit q̄ se & alios decipit:q̄ȝ qui in pctō cele/brat q̄ in se tm̄ delinqt & plus peccat delinquēs i plures quā in pauciores vel paucioribꝰ.vñ nō dȝ talia remedia quis in venire falsa in quibꝰ grauiꝰ peccat aduersus vera pericula i quibꝰ leuia peccet.de hoc.lxxxij.di.plurimos.de pe.dis. vj. c.i.& in c.nemo.alr̄.in gl.lxxxi.di.clericꝰ solus. ¶ Quero de ratione q̄re nō pōt celebrare existēs in mortali peccato: di cit q̄ suspēsus est quo ad se cuȝ quilibet peccator sit suspen/sus quo ad se nisi sit symoniacus & notoriꝰ fornicator qa illi sunt suspensi quo ad se & quo ad alios.xxii.di.§.verū nullꝰ. &.c.preter hec.& de hoc de symo.tanta. ¶ No.gl.in duo/bus primo q̄ fornicator est suspensus de quo est dubiuȝ.de cle.ex.mi.sicut.&.c.fi.quo ad alios.qd̄ secus vr̄ in alijs for/nicatoribꝰ. Secūdo q̄ spāle est in notorio fornicatore vt ex delicto sit suspensus quo ad alios quod secus videt' in alijs fornicatoribꝰ.de coha.cle.& mu.vr̄a. ¶ Quero an talis sa cerdos possit celebrare si hēat cōtritionē cordis.forte dum instat necessitas nō hēat cui cōfiteat': dicit gl. q̄ pōt dici q̄ sic dūmodo hēat ꝓpositū satisfaciēdi & illud quā citius po terit ꝯfitendi.ar.J.de sen.ex.decetero. cum si.doc.tenēt glo. Nec ob.xxxiii.di.habuisse.q̄ loqtur d̄ illo q nō penitet nec conterit'.facit qd̄ no.vij.q.i.nihil.l.di.de his.in fi.vltime gl. pondera bene gl. que dicit demū:de necessitate sufficit hec contritio per qd̄ vr̄ q̄ nō sufficiat peccatori cōtritio sola dū tamen pōt cōfiteri vni cōfiteat' icōtinenti & nō sufficit habe/re ꝓpositum cōfiteri semel in anno:vt no.J.de peni.& re.oīs.

i **A quadam.** Improbat' opinio que hȝ q̄ i sacro al taris aqua conuertat' in flegma.& ꝓbat xp̄m fu isse verū deuȝ & verū hominē & q̄ de ipsiꝰ latere exiuit vera aqua.dicit Goff.q̄ improbādo opinioneȝ de q̄ loquitur dicit Inno.xp̄m fuisse veruȝ hoīeȝ p̄mo per aucto ritatem illā:tres sunt qui testimoniū dant in celo.s.pater ver bum & spūs sctūs & hi tres vnuȝ sunt. Secūdo ꝓbat xp̄m ve ruȝ hominē primo p auctoritateȝ illaȝ:tres sunt qui dant te/stimoniū in terra spūs aqua & sanguis. principalr̄ homo cō sistit ex duobꝰ.s.corpore & anima:xp̄us vero animā habuit q̄ ꝓbat ex eo q̄ inclinato capite emisit spūȝ:& alibi. In ma/nus tuas dñe comēdo spūm meuȝ. Prosequere lr̄am que est aperta.doc.nihil scribunt nisi declarādo lr̄aȝ & similiter glo. ¶ No.q̄ ex signis sumit' verū testimoniū vniuscuius q̄ rei de quo.in v̄.sed aduersus. ¶ Secūdo no.q̄ a verita te omnis falsitas debeat esse remota. huic ē q̄ mīma falsi/tas in teste: viciat dictū eius in toto.de quo.in c.de fraterni tate.de hetic.& c.fi ad sacr̄m.ix.di.hic nō sunt alia.

b **Dolentes.** Clerici nocturnū & diur nū officiū solēniter & deuo te celebrare debent.h.d. Primo ponit duplicē clericorum excessuȝ. Secūdo illum ꝓhibet ibi: hoc igit'. ¶ No.nō licet' clericis insistere i cōmessationibꝰ & fabulationibus. ¶ Secūdo no.officiuȝ nō dicenduȝ cuȝ sincopis. ¶ Nota tertio q̄ clerici nō debent insistere in col locutionibꝰ q̄n dicitur officiū. ¶ Ultimo no.summarium. ¶ Quero qd̄ si dicat clericus in officio aliqd̄ q̄ nō intelli gat an peccat.dicit Inno.q̄ nō:dūmodo cor suū ad deū ha/beat & ad deum psallat:imo si aliquē v̄sum obmittat ex ne/gligētia nō peccat fm Inno.mortaliter:sȝ venialr̄ fm Ho/sti.nec est psalmus a capite sine magna cā reiterandus q̄ si fieret:aliqbꝰ forsan scandalū generaret.imo si omittat psal muȝ nō dȝ ad illaȝ redire ꝓpter p̄dictā cāȝ fm Inn. ¶ Itē si aliquis de choro cantātibꝰ nil dicat de psalmo ꝓpter hoc soluȝ nō reiterabit'. Nam si totꝰ chorus obmisisset psalmuȝ reiterandus esset nisi forte scādaluȝ imineret vt dicam. sȝ ille solus dȝ suaȝ negligētiā confiteri fm Inno.tanq̄ de venia/li non mortali. Nec ob. Jere.xiiij.maledictꝰ hō q facit opꝰ dñi desidiose q̄ illud itelligit' de accurata vel lata & mali/tiosa negligētia.nos loqmur d̄ leui siue leuissima:que forte ex nimia cōtemplatione:seu meditatōe ꝯtingit fm Inn.aut ꝓpter nimiū somnū ꝓpter qd̄ si q ad ecclesiā surgunt tarde inter venialia ꝯputat'.xxxv.di.§.alr̄s ad finem. In hoc tamē casu satis pōt dici fm Inn.q̄ ille q obmisit psalmum ipsuȝ dicat in silentio dum alii cantāt nocturnū.pōt & illō dici q̄ si psalmū totuȝ obmisit:psalmus nō est cū alicuiꝰ scādalo ite randus.non est.n.tanti mysterii minimi psalmi obmissio q̄ ꝓpter h̄ sit aliqs scandalizandus.S.de p̄scrip.nihil. licet.n. sit in p̄cepto q̄ septies in die oret homo.i.clericꝰ in sacris cō stitutꝰ vel beneficiatus.S.c.i. Sed vel q̄ isti vel illi psalmi di cant' nō est in p̄cepto vñ dicemꝰ q̄ vna ecclesia dicē psalmos aliquos:alia dicit alios fm Inn.hoc v̄m est: nihilominꝰ tm̄ clericꝰ vniuscuiusq̄ eccl'ie dȝ dicere illos psalmos quos sua dicit ecclesia.alioqn si ex ꝯtemptu alr̄ faciat tanq̄ trāsgres sor cōstitutionis vel ꝯsuetudinis eiusdē ecclesie iudicari po terit & puniri:& p cōsequēs tanquā transgressor legis.xli.di. his. ¶ Quero an peccet clericꝰ dum est in officijs si cogitȝ sup aliquo bono temporali vel spūali: R̄ndeo nō dȝ alijs intēdere nisi necessitas vel vtilitas que dilationē nō capit co gat eum:de alijs cogitare fm Inno.vt loqtur.& no.de reg. iur.q̄ non est licitū:verūtm̄ fm Boetiuȝ Cor hominis va/gū sit & mobiliꝰ sit oī mobili.nō ē adeo fortis hō q̄ tales co gitationes euitet:vñ nō sp in his mortalr̄ peccat:sed venialr̄ vt.S.no.& fm Inno.nō vr̄ peccare si q̄n nimiū fatigatus est spūs & pōt fieri sine scandalo si cā recreationis aliquātuluȝ exeat ecclesiaȝ vel aliqua dicat & cogitet p̄ter illa que legun tur: caueat tm̄ ne in his excedat fm Inn.& nimiuȝ frequēter fm Jo.an. ¶ Quid si aliqs sine malitia nō interfuit p̄nci/pio officii vel fini nequeat interesse. R̄ꝰ.nō opȝ q̄ a capite in cipiat vel fineȝ suppleat si tm̄ magnā pteȝ nocturnoȝ vr̄ lau deȝ omitteret h̄ri faceret si illud diceret fm Inno. hoc vlti/mū credit Jo.an.iustuȝ vt no.J. ¶ Quid de laycus si inter sunt officijs. nec itelligūt que legunt': r̄ndeo debēt esse in si lentio & orare deū:vt oēs lectiōes psalmi & cantus q sūt in eccl'iis ꝓsint sibi & alijs ad saluteȝ fm Inno. ¶ Quero an tales ꝯfabulantes mortalr̄ peccēt: dicūt doc.hic q̄ sic q̄ hec ꝓhibitio est p̄ceptū iuxta illud psalmi.declina a malo & fac bonū.ergo q p cōmessationes:vel ꝯfabulatiōes vel ali os malos mores ab officio retrahit' vel ipsiꝰ deuotiōe vel i peditur id dicere horis cōpetentibus obmittēs missaȝ cele brare vel audire.vel si interest nō hȝ cor ad deuȝ: sed ad ex teriora mortalr̄ peccat:vt h̄.&.xiii.q.i.qd̄ p̄cipit' & si v̄bum ē durū:tm̄ scriptū:vel dic q̄ dicere est in p̄cepto: sȝ alia que in deuotiōe ꝯsistunt suadendo dicunt' vñ dicit' infra quātū de us dederit:q̄si diceret q̄ hoc esset durū ponere in vim p̄cce pti:relinquemus ergo gr̄e dei:& hoc q̄ benignū plȝ Hosti.

qa nec dꝫ eccłia alicui iniicere laqueū. xxvij.q.i. de viduis. nec aliquis onerib⁹ ipoꝛtabilib⁹ alligari que ipſi nolunt poꝛtare.xxvi.q.ſi.alligant.vt dic ꝙ hoc nō obligat ad culpam de nouo incurrendam:ſꝫ ad penā ſuſpēſionis q̄ de nouo inſligi pōt ꝙ no.dū dicit ſub pena ꝛc̄. ¶ Quero qd dicaꝛ officiū oꝛis nō ſincopādo vel aliqd obmittendo ꝛ v̄bū deuote ē notat offm̄ coꝛdis.xxiii.di.pſalmiſta. ¶ Quero an ſincopans uel loquēs cū ſincopa conficiat vel oꝛet effectualr. dic ꝙ talis cū ſincopa loquēs ꝛ oꝛans dicēſqꝫ celebrans dūmodo itendat dicere qđ dicit eccłia ꝯficit ſi utaꝛ v̄bis i pꝛopꝛia ſignificatōe:nec intendat inducere erroꝛeꝫ.de ꝯſe.diſt. iiii.retulerunt. ¶ Quero an ſit canon late ſn̄ie vel ferende dic ꝙ ferende ut pꝫ ex v̄bo ſub pena.ad h.lxvi.di.ſalonitane.de ſagittarꝭ.c.i. ¶ Quero de pena nō dicentis offm̄ cū debita deuotiōe.dic ꝙ pena eſt peccati iobedientie p qđ dicit gl.ꝙ priuādi ſunt bn̄ficijs.ſ.de ma.ꝛ obe.illud.qꝛ petm̄ paganitatis icurrit qſqs ſedi ap̄lice parere ꝯtēnit.lxxvi.di. ſi qui ſunt pꝛ̄ſbyteri.xxxvij.di.pꝛeter hec.ꝛ iſidelis eē cōuincitur ꝛ infidelis iudicaꝛ.xviii.q.i.ſciendū.vn̄ multi puniendi ſunt de inobedientia que grauiſſimū eſt petm̄ ut pꝫ p iura p̄dicta.Sed dicit glo. ꝙ q canonis iobedientiā incurrit grauius puniꝛ quā qui iudicis iobedictiā icurrit.de cle.ex. mi.ſi celebrat.ꝛ per hoc dicūt doctoꝛes ꝙ qui venit ꝯtra canonem moneꝛ anteq̄ puniaꝛ p iudicem.de cle.ex.mi.ſi celebrat.de coha.cle.ꝛ mu.c.ii.ꝛ ſe.de elec.cū in cūctis.§.iſerioꝛa.ibi certa pena ſit inflicta.de hoc.de p̄ben.extirpande. qꝛ p iudicē ſtatim poſſit puniri.ff.ſi quis ius di. non obtē.l. vna.de offi.dele.de cauſis.ꝛ vide ſ. elec.q̄liter.in gl.contra faciens.li.vi.de treu.ꝛ pa.c.i.ꝛc̄.

Ne.

Dicit quomodo eucbariſtia debꝫ ſeruari q̄uo in eleuatione ꝛ poꝛtatione populus dꝫ inclinare.Q̄uo debeat ad infirmū transferri:ꝛ tranſgreſſoꝛem p̄cipit grauiter puniri.ſecunda ibi: ſacerdos.tertia ibi:quā. quarta ibi: pꝛelati. ¶ No.p̄mo qualis debeat eſſe loc⁹ eucbariſtie cōſeruāde. ¶ No. ſecūdo ꝙ officiū p̄dicādi ſpectat ad quēlibet curatuꝫ ꝛ ꝙ docere debeat populuꝫ vt in donatiōe eucbariſtie reuerenter inclinet ꝛ qn̄ poꝛtaꝛ ad iſirmuꝫ. ¶ Nota qualr̄ debeat poꝛtare eucbariſtiaꝫ qꝛ ante pectus in mundo etiā velamine ꝛ honoꝛifice cū lumie. ¶ Et no.qd ſignificet lumen in delatiōe eucbariſtie qꝛ nō poꝛtanꝛ ad fugandas tenebꝛas:ſed ſignificādū qualr̄ ibi eſt candoꝛ lucꝭ eterne. ¶ Quero qd dicitur eucbariſtia:dicūt doc.ꝙ diciꝛ ab eu qđ eſt bonū ſicut euge:ꝛ caris: qđ eſt gr̄a. nec debet ſcribi per.h.qꝛ tunc eſſet interiectio dolentis ꝛ etiam aduerbiuꝫ reſpondendi vn̄ v̄ſus Heu dolet:eu ꝓdeſt: heu dat reſpōſa vocandi.ꝛ vide de teſta.nos qdeꝫ.ſuper glo.per hoc ꝙ deuote dꝫ poꝛtari xp̄s.dicūt doc.ꝙ per hoc ſignū crucis non eſt faciendū in terra.C.nemi licere ſig.ſal.l.i.ad hoc de off. oꝛdi.ſi canonicus.li.vj.ſm̄ Uin.ꝛ Jo.an. ¶ Quero qualiter debem⁹ ſtare qn̄ legiꝛ euāgeliū:dic ꝙ debem⁹ ſtare icuruati ſtando tn̄.de ꝯſe.di.i.c.ap̄lica. ¶ Quero an in reuerſiōe debeat adoꝛari tabernaculū in quo poꝛtabaꝛ xp̄s:dic ꝙ ſic.xxii.q.i.publice.p.c.xp̄s.iō pꝛeſbyter dꝫ plures poꝛtare ne poſtea in reuerſiōe hoies idolatrizent adoꝛādo creaturam:ꝛ nō creatoꝛeꝫ.Et ſi ꝓpter multitudinē infirmoꝛū totā expenderet in reuertēdo ceſſet lumē ꝛ ſonus campane ſm̄ hoſti.ꝛ idem ſi vnā tm̄ poꝛtaret ꝛ reuertēdo nullā. ¶ Quero an ꝯfugiens ad coꝛpus xp̄i qđ poꝛtaꝛ in via vtatur imunitate.dicit Goff.ꝛ Uin.ꝙ non.alr̄.no.p Jo.xiii.q.iij.c.ſi. vbi dicit ꝙ recipiēs coꝛpus xp̄i non gaudet imunitate quia coꝛpus xp̄i eſt cibus anime non coꝛpoꝛis.vel qꝛ p̄uilegium eccleſie eſt.ꝛ ſic non trahiꝛ ad ꝯſequentiam:ꝛ ſic hic nō trahitur ad ſugendum ad coꝛpus chꝛiſti:lꝫ ibi loquaꝛ de ſuſcipiente.Hoſti.ꝛ Uin.fatentur hoc honeſtuꝫ ꝙ fugiens gaudet imunitate lꝫ nō recipiens ꝛ eſt ratio qꝛ coꝛp⁹ xp̄i recipiētem captiuū ſecūdū inuenit ꝛ ſic captiuū dimittit ne videaꝛ oino dānare iuſtitiaꝫ:qꝛ iuſtus eſt domin⁹ ſm̄ pſal. ꝛ iuſtus

eſt dn̄s ꝛc̄.xij.q.ij.cum deuotiſſimaꝫ. fugienteꝫ nō quē liberuꝫ inuenit in libertate ꝯſeruet ad hoc p̄mo: qꝛ ſi pp honoꝛeꝫ dei eccleſia hꝫ hāc imunitatē:foꝛtius deus ꝓpter hoc ꝙ vnūquodqꝫ tale ꝛ illud magis.de reli.ꝛ ve.ſan.c.vno.in pꝛincipio. Secūdo qꝛ ſtatuta pꝛefecta ſaluāt homineꝫ.inſti.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.§.ſed hoc ipſo:multo foꝛti⁹ chꝛiſti quo nil maius.xcvj.di.eccleſie.ad hoc fides mulieris patientis fluxum vt legiꝛ mattbei.ix. Nec obſtat eucbariſtiā eſſe cibuꝫ aīe hic.qꝛ nihilomin⁹ coꝛpus xp̄i eſt coꝛpoꝛali eccleſie pꝛeferendū. Nec obſtat priuilegiū nō extendendum qꝛ id v̄um eſt de vna eccleſia ad aliā.de priuil.ſane. Iteꝫ lōge grauius eſt eternaꝫ penā quaſi tempoꝛaleꝫ.de hereti.vergentꝭ. Et ex cōtraria opiōne ſeq̄ poſſet ꝙ eucbariſtia pꝛijcereꝛ in lutuꝫ vt p̄cauenduꝫ eſt ꝙ cōtingere poſſet.ſ. ſer. nō oꝛ.c.i.ꝛ dicit ſe nō videre quare magiſtri cōtrariuꝫ itimauerunt:qꝛ ꝛ ſi odioſuꝫ reſtrigaꝛ eſt tn̄ contra regulaꝫ fauoꝛabile reſtringi.de reg.iur.odia.li.vj.ſm̄ hoſti.dicit ꝙ etiā gaudet imunitate cōicans anteq̄ ſit captus.qđ de ſcō nō ꝯſeruetur. ¶ Quero cū gl.qualr̄ debeat ꝯſeruari eucbariſtia. dic ꝙ ſub clauib⁹ ne extranea manus ad illas poſſit attingere.de caſtro eucbari.c.i. ¶ Quero que v̄ba dicātur ꝛ dici debeant qn̄ eleuatur coꝛp⁹ xp̄i ꝛ qn̄ quis eſt pꝛeſens ante eleuationem.gl.dicit vt in ea.vel ſm̄ Jo.an.debet dici ſalue caro chꝛiſti que ꝓ me paſſa fuiſti:itus me mūda xp̄i caro ſanguis ꝛ vnda:vel illa rex ſedet ſm̄ Goffre.vel illa aduerte faciam tuaꝫ dn̄e cuꝫ trib⁹ v̄ſibus ſequentib⁹.vel deus ꝓpitius eſto vel de⁹ filij dauid miſerere mei:vel ſm̄ Inn. Aue Aue principiuꝫ mee creationis Aue cā mee ſaluatiōis te adoꝛo: te veruꝫ coꝛp⁹ eē ꝯfiteoꝛ per qđ liberati ſum⁹ a p̄tāte dyaboli ſanctiſſime pater miſerere mei.Et adde hāc oꝛonē De⁹ qui ſingularis coꝛpoꝛis tui hoſtia totius mundi ſoluiſti delicta:maculas ſceleruꝫ nr̄oꝛuꝫ abſterge ꝛ oī viuoꝛuꝫ ꝛ defūctoꝛū fideliū peccata dimitte eis p̄miuꝫ eterne cōcede eis. vel ſm̄ Mar.ꝛ Phy.gratias agim⁹ tibi dn̄e ꝛ pater ꝓ iā beneficiatis poſtulantes:vt coꝛū interuentu apud te mereamur adiuuari:ꝓ his aūt qui adhuc i purgatoꝛio detinentur inimolatus tibi pater ꝛ fili⁹ obſecrando vt p hec ſacro ſanctam hoſtiam pena illoꝛū fiat breuioꝛ ꝛ leuioꝛ: ꝓ nobis aūt quos adhuc peccata grauant caro ꝛ ſanguis imolatus ſibi filius ſupplicando vt peccata que exn̄s in carne cōtraxim⁹ Caro mundet ſanguis lauet nr̄i Jeſu chꝛiſti. Item hymn⁹ Jeſu noſtra redēptio ꝛc̄. ¶ Quero q̄lis pena ꝛc̄. Rn̄de vt glo.ꝙ arbitraria.alr̄.iura ꝛ eſt clara.

Um creatura.

Inconuentualib⁹ eccłijs cōuentualr̄ celebrande ſunt miſſe de feſto vel feria ꝛ ꝓ anniuerſarijs defunctoꝛū.h.d.ponit mādatum cuius cāꝫ generalē pmittit ibi. mādamus. ¶ No. pꝛimo ſūmariū.Et quales miſſas ꝛ qualiter cōuētuales dicere debent. ¶ Opp.ꝙ in ſingulis miſſis debeat oꝛari pꝛo defunctis.de ꝯſe.di.i.c.penulti.So.hic iubet canon ꝙ miſſe ſp̄ales dicātur ꝓ eis:ſeruādū ꝙ hic. ¶ Quero quid ſi anniuerſariuꝫ cōtingat in feſto vel feria? Dic ꝙ faciendꝫ eſt ſalteꝫ in ſecreto ꝛ miſſa feſti ſolēniter incōuentu ꝛ ſi nō eſt feſtuꝫ pōt dici miſſa anniuerſarij ſolēniter ꝛ ferialr̄ in priuato vt diei qualitas exigit ꝛ hꝫ locum i cōuentualib⁹ ꝛ poſſet hēre locuꝫ in capellis quaſi ſic ex iuſta cā bis celebrādi.ſ.c.cōſuluiſti.ꝛ cū cōiter moꝛtuos obliuioni tradim⁹ fuit hic ꝓuiſuꝫ coꝝ anniuerſariū ꝛ ꝙ hi quib⁹ ꝓpter hoc ē aliqd relictū qꝛ ex debito teneꝛ ſimile.ſ.de dci. parrochianos. nec eſt h ſymoniacū.de pꝛebē.ſignificaſti.de voto.c.nō eſt.ne p̄la.vi. ſu.c.iij.ſm̄ hoſ. ¶ Quero qd dicitur āniuerſariū?dicit gl. ꝙ illud qđ fit anno reuoluto ꝓ aīalib⁹ defunctoꝝ a die obitus ſui.Sꝫ hic anniuerſariū dꝛ officiū qđ quotidie fit ꝓ defunctis qđ facere debent ſacerdotes:qꝛ aīe defunctoꝛuꝫ ſoluuntur oꝛonib⁹ ꝛ ſacrificijs ſacerdotuꝫ aut cibis ſcōꝛuꝫ aut ieiuniis vel elemoſynis cognatoꝝ.xiij.q.ij.anime defunctoꝛū.ꝛ iterdū dicunꝛ vigilie.xciij.di.c.i.Et dicit Jo.an. ꝙ qs

pót p alíuꝫ ſuari lꝫ nõ poſſet dãnari p aliũ.i.q.iiij.nõ itaqꝫ. ¶ Quero p quib⁹ talia anniuerſaria fiant. dic ꝙ neſcimus quib⁹ ꝓſint: p omnibus facienda ſunt niſi p his quos cõſtat in mortali deceſſiſſe.xiij.q.v.placuit. Ideꝫ no.glo.xiij.q.ij. non extinguem⁹.dixi.ſ.e.cum creatura. ¶ Deinde glo.ꝓ ſeqtur caſum. Sꝫ eſt dubiũ an preces malorũ ꝓſint vl' noceant vide.xlix.di.§.i.dicit ibi ꝙ ſi ex certa ſciẽtia quis eligit maluꝫ ⁊ cõformẽ ſuis moribus: orationes nocẽt mali pꝛ̃ſbyteri vel potius proſunt quam noceant.ix.q.i.ſi fuerunt. de hoc.iij.queſtione.vij.in grauibus veritas ponitur in prima allega. Anto.de Butrio.

E referente.

In die cene domini epiſcopus tm̃ in ſua dioce. miſſaꝫ celebrare debꝫ ⁊ criſma ꝯficere.h.d.ponit mandatũ cuius ꝑmittit cãꝫ ſpãlem ſecũda ibi: fraternitati. ¶ Not. ſufficere cuilibet ſacerdoti in die vnaꝫ miſſaꝫ celebrare nõ artatur ergo ad plures quia valde felix eſt: qui digne vnaꝫ miſſaꝫ celebrat. ¶ No.ſummariuꝫ. ¶ Opp.ꝙ poſſit epꝯ ſalteꝫ aduentu ꝑegrinorum duas miſſas celebrare ſupra.e.ꝯſuluiſti. So.hic ꝑcipitur vt vnaꝫ tm̃ dicat ⁊ certo loco ne fugiat celebrãtis deuotio.xxiij.q.v.ſic ſaluantur.xlv.di.de iudeis. ſecũdo ꝙ poſſet tm̃ in prima miſſa detieri: qꝺ ĩpedireꝛ in ſecũda ⁊ ſic criſmatis cõſequenter ꝯfectio ꝙ ꝯſecrari dꝫ: niſi illa die. de quo de ꝯſe.di.i.l'ſam.⁊ di.iiij.omni tempe. ¶ In cõtrariũ no.ꝙ peregrinoꝝ miſſa ſeqtur ordinariaꝫ. Iteꝫ ibi nõ erat alter ſacerdos qui miſſaꝫ dicere poſſꝫ.hic multi erãt q dicere poterãt miſſaꝫ peregrinoꝝ vel p ꝑegrinis. ⁊ nullus ꝑter epm̃ poterat dicere ſecũdaꝫ. Poſſet etiã dici ꝙ is qui hꝫ criſma cõficere ob honoreꝫ criſmatis illa die non dꝫ niſi vnaꝫ miſſam dicere ꝙ qdaꝫ preciſe tenẽt. ſed ꝺm iſtos ſequereꝛ ꝙ ſi qs haberet duos epatus tam ꝓpinquos ꝙ poſſet in vtraqꝫ eccleſia celebrare ⁊ criſma ꝯficere: h.n.non liceret. ⁊ tũc iſti ſup hoc aliud ius nõ hñt niſi iſtud. Tamẽ ſi hoc dictuꝫ vis ſequi dicere poſſes ꝙ vno anno celebret in vna eccleſia ⁊ alio in alia ⁊ ꝙ criſma vni⁹ eccleſie ad aliã trãſmittaꝛ vt fit frequenter ꝺm Hoſti. ¶ Opp.ꝙ qualibꝫ die ſolẽni epꝯ debeat eẽ in eccleſia. de ꝯſe.di.iij.epꝯ.vij.q.i.⁊ tpis. Sol. dic ꝙ in qlibet die eſſe dꝫ: niſi iuſtuꝫ ĩpedimẽtuꝫ euꝫ teneat vel ibi eſt ar. ꝙ tunc celebrare debeat: qm̃ debitũ reddere teneaꝛ ſponſe ſue. ꝯtra qꝺ ſaluo inpedimẽto canonico nulla eſt exceptio admittẽda. de ꝯiug. lepro.c.ij. ¶ Glo.ponit caſum ⁊ colligit argu.ꝙ miſſa eſt de ſubſtantia confectionis criſmatis ſicut eſt de ſubſtantia collationis ordinis. de quo de elec.c.ꝙ ſicut.⁊c̃. Anto.de Butrio.

Ernitioſus.

In ſacramẽto altaris plus eſt de vino quã de aqua ponendũ.h.d. primo ponit abuſuꝫ queꝫ ſecũdo iꝓbat. tertio fieri ꝓhibꝫ. ¶ Nota ꝙ in ſacramẽtis miniſtrãdis attẽdi dꝫ gñalis cõſuetudo eccleſie. ad hoc.x.di.per totũ. ¶ No.ſũmariuꝫ. ¶ No.caſum in quo archiepꝯ hꝫ iuriſdictionẽ in tota ꝓuincia quando agiꝛ de diuinis officijs celebrandis. ¶ Item qñ cõe eſt vitiuꝫ totius ꝓuincie ꝺm Inno. ¶ Iteꝫ ꝙ in ſacramẽtis attendiꝛ ꝯſuetudo. Glo.colligit multa que pót ꝯſuetudo erga ſacramẽta. ¶ Quero de rõne quare plus de vino quã ꝺ aqua ponatur: dicunt qdaꝫ ꝙ hoc ſolus vſus induxit: vel fuit ratio: qꝛ vinũ delectabilius eſt ad bibẽdum quã aqua ne ſi plus ponaꝛ de aqua ita ſuauitatẽ humoꝝ gñaret: qꝛ aqua maluꝫ ſtomachũ facit. de iureiur.⁊ ſi xp̃s. alꝛ. ſimilia. Alia ratio fuit aſſignata.ſ.eo.cum marthe. ne aqua attrahit ad ſe vinũ: ⁊ tollat accidentia vini: qꝛ chriſtus attrahat ad ſe populuꝫ nõ ꝑplꝯ chriſtum. Per hoc ſoluitur ꝺꝫ doc. Qualiter.n.ꝑplꝯ ſit multus ⁊ aqua ſignificet pplꝫ ⁊ chriſtus niſi vnus q̃re ne plus poniꝛ de aqua quaꝫ de vino aſſignaꝛ alia rõ: qꝛ aqua acceſſoriũ ſanguis ꝑncipale nõ ꝯtingat acceſſoriũ eſſe plus principali: nõ tñ ponaꝛ ita modicũ ſicut ponũt templarij qui in vaſe vini qꝺ tꝫ centuꝫ cados ponũt guttam aque ad bibendũ: ꝺm Mar. ⁊ Phy. dicit hoſti. ꝙ in vino principalꝛ ⁊ principalius eluceſcit hoc ſacꝛm.ſ.e. cuꝫ marthe.§.i. Item nõ legim⁹ chriſtuꝫ aquã poſuiſſe in calicẽ. Itẽ credere ꝺbem⁹ ꝙ de latere chriſti maior quãtitas exiuit ſanguinis quã aque cum naturalꝛ magis fuit exitus ſanguinis quã aque.ſ.e.c.in quadaꝫ ⁊c̃.

Itteras.

Ab officio ⁊ beneficio ꝺponendus eſt preſbyter qui in igne ⁊ aqua: vel in pane fermẽtato vel ligneo cipho celebrat.h.d. Prima ponit duos exceſſus preſbyteri. ſecũda ibi. intellecto. ponit duos caſus. ¶ No. hic multa delicta quib⁹ qs deponitur ordĩaria pena ſi de delicto cõſtat ꝯfeſſione qꝺ no. de dicto Inno. de accu. qualꝛ. ¶ No.ꝙ vbi ꝓbatio in vtroqꝫ alternatorũ ꝯcludit intentuꝫ dubia ꝓbatio releuat ꝓbantẽ. ¶ No.ſũmariũ. ¶ Et no.ꝙ aliquãdo negligẽtia puniꝛ depõne. ¶ No.ꝙ pluries ab eiſdeꝫ ⁊ diuerſis ꝑſonis delictum pót iterari inqſitio. ¶ No.ꝙ ꝓpter infamiaꝫ aliquoꝝ delictoruꝫ pót formari gñalis inqſitio ſuper aliena indictione ibi: ſine igne ſacrificabit ⁊ aqua. hoſti.ꝙ ſine aqua fit verũ ſacrificiuꝫ: nã hic ſacrificabit ſine aqua quãꝗ̃ grauiter peccet: ⁊ puniendus ſit ħ faciẽs. alꝛs dixiſſet ꝙ ſacrificare ſimulabat.ſ.e. de homine. de quo dixi.ſ.e.cuꝫ marthe. ſuper ꝟbo eluceſcat. de quo per hug. de ꝯſe.di.ij.c.j.⁊ c.ij. Ideꝫ magiſter ſñiaruꝫ lib.iiij.di.xj.⁊ ſi.loquiꝛ tñ in eo qui intendit erroreꝫ inducere: ſꝫ obliuione ⁊ ignorãtia. ¶ Querit glo. An in fermẽto ꝯficiatur dicit gl.ꝙ non. alꝛ.eo.ti.c.ij. Cõiter theologi contra vt thomas in ſecũda pte ſũme.q.lxxiiij.ar.iiij. Et hoſt. hic lꝫ grauiter puniri debeat latinus idẽ faciens. ad hoc de tempo. ordi.c.ij. ſecuri⁹.n. infertur panis azimus: vix eſteuꝫ qn de pane fermentato cadat ali micha. Theologi allegant ⁊ reddunt alias rõnes. Prima qꝛ chriſt⁹ hoc ſacꝛm inſtituit prĩa die azimoruꝫ Matth.xxvi. marci.xxvij. qua die nil fermẽtatuꝫ: in domib⁹ iudeorũ eſſe debẽbat. Exo.xij. Secunda qꝛ hoc ſacꝛm: eſt corpus chriſti qꝺ eſt ſine corruptiõe conceptuꝫ. Tertia qꝛ hoc plus ꝯpetit ſinceritati fideliuꝫ q̃ requiritur ad vſum hui⁹ ſacramenti: vnde primo ad Corinth.vj. nõ in fermento malitie ⁊c̃. Et ibi itaqꝫ epulemur in azimis ſinceritatis ⁊ ꝟitatis. ¶ Quero an in vaſe ligneo lꝫ cõfici nõ debeaꝛ an ſi ſacrificetur cõficiatur? Gl. dicit ꝙ ſic: quia oliꝫ in vaſe ligneo cõficiebaꝛ. de ꝯſe.di.ij.vaſa. ꝺm gl. dicit Io.an.ꝙ ibideꝫ notat Io.ideꝫ. ¶ Quero cũ gl. quare fuit ꝓhibituꝫ celebrare ĩ vaſe ligneo. Dicit gl. qꝛ indecens eccleſie Syluеſter papa.viii. iſtituit: vt vaſa argẽtea eſſent. de ꝯſe.di.i.c.vaſa. ¶ Quero an de ere vel auricalco debeant fieri vt in eis celebreꝛ: dicit gl.ꝙ nõ: qꝛ ob vini ꝟtuteꝫ erugineꝫ pit ⁊ vomituꝫ ꝓuocat. ¶ Quero an de ligno poſſit ibideꝫ celebrari? dicit gl.ꝙ non: dicũt doc.ꝙ ħ pp poroſitateꝫ iteꝫ lignũ abſorbet vinuꝫ ⁊ ꝯſequẽter abſorbet ſanguinem qꝺ decens non eſt. ¶ Quero de quo ꝺbeat calix fieri ⁊ an de vitro? Glo. rñdet ꝙ nõ: alꝛ. de ꝯſe. diſtin.i. calix. Sol. ꝺꝫ doc. pp ei⁹ fragilitatẽ. ¶ Opp.ꝙ inqſitio ſepi⁹ nõ ſit iterãda. de accu. ſup his. de of. de le.lꝫ. So. dicit gl. ſup eodẽ crimine nõ eſt iterãda vt hic. ibi ſup diuerſis crib⁹ fit. Quare non liceat celebrari ſine igne: dicit glo. pp figurã: qꝛ legiꝛ ꝙ ignis venerit ſub aq̃.lxx. annis q extract⁹ fuit anthiochio vẽdente ſacrificiũ. Io.i.q.i. cernim⁹.ij. Machabeorũ.i.⁊.ij. lignis eni ꝺm Io.an. deſignat feruorẽ charitatis altare offm̃ ꝑdicatõis: vl' ipſũ ſacerdotiũ: qꝛ ĩtereſt ſacerdotũ vacaꝛ pietatis opib⁹. Quare ſine aqua ſacrificare nõ dꝫ? dicit gl.ꝙ vterqꝫ.ſ. ſanguis ⁊ aq̃ de latere chriſti exiuit ⁊c̃. ꝺ ꝯſe.di.ij. cũ oẽ crimen. ⁊ de hoc ꝺ ꝯſe.di.ii.c.i. ¶ Quero q̃re nõ pcitur hic ignorãtie? dicit gl.ꝙ fuit nimia ⁊ poterat ab alijs q̃rere.xxvii. diſtin. generaliter. vnde dicunt docto.ꝙ lata eſt culpa non intelligere ꝙ omnes intelligunt vl' neſcire quod omnes ſciunt. ff. de verbo. ſig. l. late. ⁊ dicitur ſupina ignorãtia. de qua de cle. ex. mi. ad apoſtolice. ⁊ de ordi. ab epiſcopo.c.i. ꝺm Hoſti. Anto.de Butrio.

¶ De baptismo et eius effectu Rubrica.

¶ Viso de corpore christi quo nihil maius in sacrificiis.d. ɔse.di.ij.nihil.de baptismo quod necessariū est et magis ef ficax et aliorū sacrorum ianua.J.ri.pri.ɔueniens est videndū. Vel alter fm Inno.sicut missa a sacerdote et eucharistia dz a sacerdote celebrari et ɔfici:et de hoc visuz est.s.in pxia ru/ brica.sic et baptism⁹ dz a sacerdote ɔferri:lz valeat collatus ab alio.s.de sum.tri.c.i.§.sacratuz.iō tc.Materia.de ɔse. di.iiij.p totuz.lxviij.di.c.i.§.qd ergo.cū.c.se.vsqz ad.§.ne mo.et.c.sicut christus et repetitur in cle.¶ Quero i quo cō sistit sacrm baptismi dicit Inn.q super hoc repitur triplex opinio:quidaz q ipsa aqua est baptismus vel sacramentum baptismi.Alij dicunt q in ablutione seu intinctione bapti zandi duo reperiunf.s.passio ex pte baptizati et actio ex par te baptizantis:et dicunt q ablutio siue tinctio que dicif pas sio est baptismus siue sacramentuz:et huic opinioni videtur assentire magister in sniis.naz ipsa tinctio actio vel act⁹ qui cqz est sacrm.Tertii dicunt q caracter qui in baptismo con fertur est sacramentuz.de ɔse.di.iiij.tunc valere.nō ipsa aq̄ vel tinctio que velociter transit.et exponūt qd dicif.Baptis mus est tinctio.i.caracter in intinctione collatus.Inn.dicit q sicut tria sunt in sacramēto altaris:vt legif et notaf.s.ti.i. cū marthe.§.distinguēdū.sic et tria sunt in baptismo.Vnuz est q est tantuz sacramentū et nō res.s.aqua abluens siue ab lutio vel intinctio et passio.Secūdū est q res est tm̄ sacri et non sacramentuz.s.peccati remissio et gratie infusio.Tertiū est q est res et sacramentuz.s.caracter et anime impressus in baptismo:aqua igitur vbo dñi sanctificata:ppe est sacrm sicut et species panis et caracter.Secūdario sicut et verū cor pus christi de caractere:vide qd no.de sacra.non ite.sup ru brica.quod dixit hic Inno.et hosti.¶ Quero quid si aliqs baptizatur in flumine:dic q illa aqua est tm̄ sacrm que tāgit corpus.Et si quis eaz biberet aquā sacramentalez biberet. Et hoc idez esset si qs biberet:aquam consecratam de fon te baptismatis. Tamen quidam asserunt totam aquā que est in fontibus baptismi sacramētuz esse ex quo fm ordinē eccīe ɔsecrata est.et si ibi nullus baptizaretur:quia ex quo sacerdos eam totā ɔsecrare intendit:vbum consecrationis accessit ad totaz aquaz que est in fonte:secus si aliqs batize tur in flumine.hoc enim impossibile esset q totum flumen ɔsecraretur quod est in continuo fluxu. Sed et minus pru dens esset sacerdos qui hoc intenderet.Melius etiaz vide tur q non solum in flumine:sed etiam in fontibus illa sola aqua fit sacramentum:que tangit corpus et non tota aq̄ fon tiuz.quinimo et quātūcunqz cōsecretur aqua fontium:tamē nulla fit sacramentum per sola verba consecratoria que ibi dicuntur nisi et puer ibi baptizetur cum verbis ad hoc ordi natis.nam priora verba sunt tantum de solēnitate:ideo non faciunt sacramentum cum nulla fit anima in qua significa/ ret infusionem gratie factam vel caracterem infusum quasi dicat nulluz fm Inno. Anto.de Butrio.

Si quis. Licer puer sit ter imer/ sus in aqua in nomie pa tris et filij tc.Non est baptizatus nisi di/ ctum fuerit Ego te baptizo in nomine pa tris tc.¶ Nota q ista vba ego te bapti zo in nomine patris tc.sunt de substantia et pondera quia exigitur q dicatur amen.¶ Quero quid si proferantur verba baptizo te in nomine patris et filij et spi ritus sancti et non dicatur amen.An ex defectu verbi amen: deficiat baptismus:dic q non:qz non reperitur hic nec.J.e. debitum.et.c.se.de conse.di.iiij.pma circa fi.et.c.si quis pre sbyter.et.c.multi.in fi.¶ Quid si dicat presbyter baptizet te xps vel pr vel spūs sctūs:vel dicat baptizo me:demōstrā do:vel baptizatur petrus a tali:dicit Inno.q non esset ba ptizatus:si tamen esset aliqua prouincia que formam nram non accepisset:et dicta verba vel alia verbis nostris equipol lentia expmet baptizans:sic baptizati debent haberi pba/ ptizatis nec est idem de prouincia que nunquā accepit for mā nram de singulis.pūincijs qz aliud dicif in vna prouin cia vel ciuitate vel in singulis ciuitatibus.Ratio quia in p/ uincia error iustus assignari pōt et probabilis.Ideo ad il/ los cōstitutio ecclesie nō extenditur nisi ex quo sciuerit for mam.et sic fuit diffinitum de grecis calabrie qui hāc formā seruāt quinimo et plus eis fuit cōcessus q etiaz in futuruz fz formā suam pdictaz quam ita seruauerant baptizarent.In alijs vo singularibus non est error:ideo cōstitutio ipsos li gat.lxxxij.di.pposuisti.fm Inno.hec tamen ratio non ē ef ficax fm hosti.Certum est enim q forma quā seruat Ro/ mana ecclesia sicut et sua cōstitutio generalis omnes cōstri/ gat:vt de cōsti.c.i.et fi.et de temp.or.c.ij.et sicut ligat pūinciā et vniuersos sic ciuitatez et alios singulos vt pz in eo qd no. de postu.prela.c.j.Certe ratio est bona qz ex quo nō recipi/ untur in prouīcia non vsu aboletur.iiij.di.leges. Potest reddi melior diuersitatis ratio quare illud fit in pūincia et illud in ciuitate:qz in prouincia vna:maius iminet piculum seu scandalū qz ibi est maior hominū multitudo quā in vna ciuitate:vel in singulis.vbi aūt est maior multitudo:et pluri morū strages latet:seueritati detrahitur et dispēsatur citius quā in paucis.l.di.vt cōstitueretur.Ad hoc qd no.de tem/ po.ordi.c.iij.de cle.ex.mi.latores.sed etiā cuz illis pūicijs que suos ritus ab antiquo habuerunt et seruauerunt alieos a nostris sicut pz in grecis vt paulatim attrahātur ad deuo tionem et obedientiaz Romane ecclesie:vt fiat vnū ouile in quantuz potest sine offensione fidei benignus agendū et eis deferendum:vt in.c.licet.Ideoqz et in voto continentie eis pcitur.xxxj.di.nicena.et de cle.coniug.cū oli.et.c.vt clerico rum.de vi.et ho.cle.eadem rōne pcitur iudeis et neophytis et paganis contra constitutiōes ecclesie:qui fi.sint le.c.fi.de diuor.c.quanto.et.c.gaudem⁹.et.c.deus qui. Potest autez ecclesia formaz grecoruz in baptizādo sine piculo fidei to lerare:qz formā quā seruat eccl̄ia nō fuit de verbo ad ver/ bū cōstituta:imo potius ex constitutiōe ecclesie vires sumit quod euidēter ex eo appet:qz etiā in pma ecclesia baptizaf in nomie trinitatis et in noie xpi:nec fuabaf hec forma:sed postea fuit ab ecclesia instituta:vt pz.de conse.di.iiij.fortis sime.et.c.a quodam iudeo.et.c.sequenti.Nemini autē ē du bium qn papa possit contra cōstitutionē ecclesie dispensare et etiaz formam quā hodie tenem⁹ mutare posset ex cā:et ali am statuere:nō tamē statuere oīno nouam:sed saltim illam que antiqtus seruabatur vt dicere baptizo te in noie trinita tis vel in noie xpi vt dictuz est.arg.cor que no.de censi.c.ve nerabilis.v.nec intelligaf vt quidam dicūt vt baptizaretur in noie patris tm̄:qz in expressione vnius persone intelligun tur et alie vt in libro sniaruz.xiiij.di.ij.c.fi.multo fortius.sta tuere posset q forma grecorū vbiqz seruaref que magis eēt forme euangelij que in secūda persona non in prima expri mitur consentire videtur.Dicit tamen dominus Clemens papa.v.super dicta questione consulta fratruz:vt dixit host. eo audiente tales nō esse baptizatos.¶ Quero an loco isti us vbi baptizo posset poni balneo vel lauo vel tingo:dicit Inno.q nō qz hoc vbum baptizo plus importat.s.quaz sit eius significatio:nam in hoc verbo baptizo est aliquem in aqua sub certa forma tingere:vt pz in hoc pro nomie te q̄ q̄ in hoc pronomine ego teneāt Inno.et hosti.quod tenet glo. pronomē aūt istud te dicunt esse de substantia:quia expres sior est pronomen et accusa.tm̄ quā si diceret baptizo illum vel simpliciter baptizo in nomine domini.Item posset in/ telligi alr.baptizata scitella vel ipse baptizās vel man⁹ ba ptizantis vel si.Item inter baptizātem et baptizatū dz eē dif ferentia:vt.J.eodem debitum.secundum Hostien.ergo te est de substantia. ¶ Sed quid si occurrunt plures ba/ ptizandi:dicit q debet dicere Ego baptizo vos et simul su per omnes aquaz proijciat videntur oēs baptizati.alias nō:

videretur quomodo potuisset apl'us simul vna die tria milia hominum baptizare. de cõse. di. iiij. ppter. imo si magn' princeps converteretur et baptizaretur et sacerdos ex curialitate et ne offenderetur ex singulari locutione sicut quidam faciunt: diceret ego baptizo vos forsan per hoc non viciaretur baptismus? dicit tamē hosti. tuti' quod sicut nec plures vnū sic et simul plures vnus baptizet: sed singulariter singulos. ad hoc. xxx. q. iiij. qd autem. de cõse. di. iiij. in cathecismo. et c. non plures. de cogna. spi. quãuis. li. vj. et quod baptizans quem in baptizati persona non vtat plurali. faciunt no. de re iudi. c. pe. in vltima gl. li. vi. Quãdoque tamē dicimus quod pluralis locutio est habenda perinde ac si res omnes in conventione deducte singulariter exprimãtur: vt. l. scire debemus. et. l. qd dicitur. de vbo. ob. ¶ Quero an vbi dicitur in noie posset dici in vtute vel in vitate. dicit Inn. quod licet mutare quia magna est differentia in vbis nomine virtute vel veritate. et an loquitur in singulari quod designat vtutem essentie vel in plurali quod nec vnitatem designat nec fere in omnibus aliis vbis de positis sunt verba substantialia ad formã: strictius autem fm Inno. in forma facti: quam in forma verborum: vt si quis bis vel quater pluries imergat semper enim baptizatus est: dũtamen baptizans baptizare intendit etiam si credat quattuor mersiões esse necessarias. Et diversitatis ratio quia in verbali forma statuta sũt ita quod ipsa verba et etiam forma vborum sunt de substantia. In his vero que facti sunt et ipsum respiciunt sicut in merso nihil est de substãtia nisi ipsius aque intinctio. vnde et sine imersione licet non imergatur baptizãdus in aqua: sed tantum super ipso proiiciatur baptizatus est facit Ezechiel. xxxvj. effundam super vos aquã mũdam et mundabimini a omnibus iniqtatibus vestris. Itē posset eē aque penuria. itē debilitas ministri nõ valētis sustinere baptizãdum vel debilitas baptizandi cui posset ex imersione iminere periculum: et hoc ideo quia imersio vel aspersio vna et trina ad solēnitatem tãtum pertinet: et earum obmissio baptismũ nõ viciat. de cõse. di. iij. c. i. et. ij. et. c. doctrina. ¶ Quid quid tñ dicatur nihil est obmittendum de eo qd pōt fieri. et generaliter consuetum est quod regulariter et semper et in verbis et in factis. forma tamen exacta diligentia est servanda. ¶ Quero quis iprimat characterē in baptismo: dic quod de' solus non ecclesia. potest tamen ecclesia facere cõstitutiones super baptismo. et circa collatiõem baptismi certas formas prefigere quas qa bone sunt: et qa deus ipsas ratas habet. de trãsla. epi. c. ii. et ibi character imprimitur illi qui se ipsum baptizatus est. de sũma tri. et fi. ca. c. i. §. pe. et. c. debitis. §. fi. Idem facit in matrimonio. de consan. non dz. Item in aliis sacris idem vt no. s. de tempo. or. c. i. et. ij. et de sacra vnc. c. vnico. et de sacra. nõ ite. c. i. in fi. et in iuramento. s. de rescrip. c. cõstitutus. de iureiur. venientes. et in toto vt legitur et no. de voto. c. i. et fere in omnibus aliis que sunt contra fidem fm Inn. qd dic vt no. de cõces. pben. ppositi. ¶ Quero an vltra formã verborum aliud requiratur dic quod sic quod baptizans intendit baptizare et non tantum lavare vel carnes balneare non tamen videtur necessarium quantum ad effectum baptismi quod sciat quid sit baptismus quid sit sacramentum vel ibi gratia infundatur: imo si crederet totum contrarium et totũ truffaretur et totum deceptionem reputaret etiam si non gerat i mēte facere quod facit ecclesia: imo etiam si contrarium in mēte gereret et si etiam nesciat quid sit ecclesia: vel ipsam nõ credat esse: vel aliquam potestatem habere: dũtamen intēdat dare id quod dant alii baptizantes et formam servat valet baptismus. Vñ si quis vadat ad sarracenum et dicat ei baptiza me: et doceat ei formam et ille sarracen' baptizet eum nõ credens aliquid per imersionem operari nisi malefactionē: nec intendat eum baptizare: sed malefacere secũdum intentionem petentis baptismum. i. vt baptismus habeat suum effectum sed cum baptizans tanquam minister conferre intendat quod baptizãtes alii conferant vere baptizatus est: sed si hoc non intenderet non baptizaret fm Inno. ¶ Quid si baptizatus petiit baptismũ vere non tamen intēdebat baptizari nec credebat baptismum aliquid operari. Nunquid est baptizatus. videtur quod non: quia ex quo non cõsentit nõ baptizatur quãuis forma servetur: sicut sine consensu non contrahitur matrimonium: licet vba sint apta. de spon. tua nos. vnde plerũque iudicium ecclesie fm exteriora et cõmunem opinionem contra veritatem indicat. de sen. ex. c. a nobis. §. i. Nõ obstat quod dicitur de coacto quem dicimus recepisse baptismum quia in ipso deprehenditur voluntas licet coacta. xvj. q. i. merito. Si vero nunquã cõsensisset baptismo: sed illud vbo petiisset et coactio fuisset absoluta: ita quod non fuisset ibi consensus: idem quod in superiori primo casu. Nec ob. quod dictum est de furioso et dormiente quia tales credunt habere voluntatem in habitu licet nõ in actu fm Inno. Sed hosti. dicit ficte baptizatum recipere characterem. idem si per iocum vel risum remittēs ad sũmam. c. ti. §. que sit eius forma. et. §. quis sit eius effectus. vbi dicit hanc questionem et multas alias expeditas fm Joan. ¶ Querit glo. i. an pronomen ego. sit de substantia forme dicit quod non: quia plenum sensum generat hoc vbum baptizo sine pronomine. de conse. dist. iiij. Ubi dicitur quod si quis dixit ita baptizo te in nomine patris et filii et spũs sancti baptizatus est et ibi non ponitur pronomen. idem cõiter doc. Jo. de conse. di. iiij. c. i. dicit pronomen non debere obmitti: tamen si obmittatur tenet baptismus. C. di. multi. idem Goff. quia pronomen abundat. ff. de heredi. insti. l. i. ff. de vbo. obli. l. stipulatio ista. ¶ Opp. quod sufficiat dicere in nomine trinitatis. de cõse. di. iiij. a quodam. Sol. illa lra in nomie trinitatis itelligitur explicite: et qd ibi sequitur in nomine xpi tantum fuit dispositum ab apostolis ex cã vt in principio baptizarent in nomine xpi in quo verbo intelligitur vnctus et vnguens et quo inungitur. s. pater et filius et spũs sanct'. sed hodie non servatur forma illa. ¶ Quid si hodie sit baptizat' in nomie christi vel in nomine trinitatis? dicit glo. quod baptizatus est licet fieri non debeat vt dixit Jo. i. c. a quodã. Theologi et hosti. cõtra. licet Vinc. et quidam alii tenent Glo. standum est theologis. ¶ Glo. querit quid si non servatur forma de qua hic. dic quod nihil agitur. s. e. veniens. dicit tamen host. quod si quis sciens quod certa est forma baptismi et quod extra illam nihil agitur formam tamen ignorat et baptizat in vera forma et baptizare intendit: verus est baptismus licet dubitet de forma: secus dicunt de illo qui veram formã exprimit: tamen aliam et nõ illam credit esse veram: quia ille baptizare non intendit: sed si nõ credit certam formam statutam et intendens baptizare qui veram formam exprimeret adhuc verus est baptismus fm eos. ¶ Quero ab olim baptizabant apostoli in nomine xpi. dic quod ex causa i primitiva ecclesie hoc fuit vt approbaretur nomen xpi quod nomen hominis abhorrebant et qd tunc implicite dicebatur: modo explicite dz dici de persona trium personarum expressis put hic dicitur: et secundum illud tempus sic baptizati erant baptizati. als iudeus decepisset eos qui sic erant baptizati. de quo in dicto. c. in quodã Sed an hodie de hac forma aliquid sit imutandum vel diminuendum? Hugo. dicit quod non. de conse. di. iiij. multi. Sed quid si aliquid premittatur vel intromittatur: vel sequatur ad verba huius forme. Et quid si ordo verborum intermittatur seu interuertatur et quid si aliquod intervallum intervenit in prolatione forme. no. de conse. distin. iiij. si non sanctificatur a principio. Inno autem. et Hostien. dicunt hunc ordinem verborum intactum servandum quod aliquod ip sorum litteraliter vel vulgariter non licet ante ponere vel postponere vel interserere vel addere aliquid aliud verbum in ipsa forma intendendo id eē de forma: nec formam esse sine ipso: vt si dicatur. ego talis sacerdos baptizo te etc. vel ego baptizo Joãnem etc. vel ego baptizo te in nomine patris et filii et spiritus sancti amen: vel sancti Joannis vel si non crederet id esse de forma quod additur: sed vel ex simplicitate vel ex devotione adderet predicta non dico diminueret vel ordinem prepostераret verus esset baptismus: etiam si ex malitia vel heresi

adderet: dũmodo nõ crederet illa eſſe de forma. Si etiã adderet ⁊ dyaboli ⁊ hereticorum ſi intenderet baptizare. de q̃ per hoſti. in ſumma huius ti. §. que ſit forma eius. v̇. quid ſi aliquid. ⁊ in ver. quid ſi ordo. tenet ꝙ ſi aliqua vera nõ tranſmutentur non eſt vis an dico ego baptizo te in nomine pr̃is ⁊ filij ⁊c̃. teneret baptiſmus ſm Inn. Item ſi grecus vel alius in lingua ſua pferret hec v̇ba baptizat idẽ de illo qui baptizatur ſub nomine genitorũ ⁊ geniti ⁊ flãmis: q2 ſunt ſinonyma in primo cõiter Tanc. ⁊ Vin. in ſecũdo contradicunt quia aliam vim habent hec nomina quam alia. Inno. Hoſtien. ⁊ Ab. idem. ¶ Glo. vltima opp. ꝙ ex defectu ei9 qḋ ad actum exigitur non deficiat actus. de ſacra. non ite. c. i. ⁊ vltimo. Sol. dicit glo. ꝙ vnctio non eſt de ſacramẽti ſubſtãtia. h loquitur quãdo aliquis deficit ex eo ꝙ eſt de ſubſtantia. dicit hoſti. ꝙ ſi laycus baptizaſſet forma ſeruata obmiſſa per presbyterũ supplentur ſicut cathezizatio: ſalis impoſitio: ⁊ vnctionis. de quibus de ſacra vnctio. c. vnico. libro. vj.

d **De quibus.** Ubi dubiũ eſt de baptiſmo iterũ baptizat̃ h. d. nota formã baptizandi. Et nota ꝙ conditio intrinſeca admittitur in ſacramẽtis. ¶ Nota tertio ꝙ quis põt baptizari ſub conditione. ¶ Quero an pcedat ſiue ſit dubium ſiue de facto: dic ꝙ de facto ſi ẽ dubium procedat. puta ꝙ natus eſt in captiuitate ſarracenoꝝ. Nam ſi quis eſt de parentibus fidelibus ⁊ inter fideles nutritus p̃ſumitur baptizatus. J. tit. i. veniens. ſm Inno. de iure autem dicit non poſſe eſſe dubium. Sed hoſtiẽ. dicit ꝙ põt eſſe dubium. de iure ⁊ de facto: vt q2 exponitur ad hoſpitale ⁊ in eo inueniuntur aliqua ſigna baptiſmi. J. ti. i. c. ij. ⁊ iij. ḋ iure vt q2 dubitatur an fuerit forma ſeruata vel non. Et dic̃ Jo. an. ꝙ hoc eſt dubium facti. niſi dicas vbi ppter opi. aliquid eſt iure dubium vt in exemplis. de quibus. s̃. c. primo ideo tunc ſequendum eſt hoc conſilium q̃ſi certum q2 in dubijs tene certum ⁊ dimitte incertum. de pe. diſt in. vij. ad ſi. ¶ Quero de epiſcopo confirmante: dic ꝙ idem q2 ſi ẽ dubiũ an ſit confirmatus dicit ſignatus es: vel ſi confirmatus es littera videtur velle ꝙ quis poteſt baptizari ſub cõditione. ¶ Opp. de re. iur. in regula act9 legitimi. li. vj. Sʒ dicit ꝙ quedam eſt conditio de preterito uel de preſenti. Et iſta non eſt ppie cõditio nec ſuſpendit actum: ut. l. cum ad preſens ff. ſi cer. peta. ⁊ talis eſt illa de quo in iſto caſu. Quedã eſt conditio de futuro ⁊ non credo iſtam adigi poſſe in baptiſmo puta baptizo te ſi iueris ad ſanctũ Jacobum vel feceris elemoſynam ⁊ ſimilia. talia enim ſacramenta ſũt ſimpliciter ⁊ pure ꝯferenda. i. q. iij. ꝯ̃pio. utrum autem viciaretur conditio viciaret baptiſmum vide. de condi. appo. c. ſi. ¶ Ultimo induco hunc tex. ad queſtionem pcuratoris ꝓducit mandatũ in iudicio dubitatur an ſit reuocatũ ⁊ ſic ppter dubiũ petatur ab eo ſatiſdatio: ut. l. p̃ma. C. de pcura. ipſe vult ſatiſdare ſub iſta forma ꝙ ſi apparet reuocatum ſatiſdatio ſit valida al̃s hẽatur pro nõ preſtita. certe videt̃ hõ dicere arg. huius. c. ¶ Glo. querit quid de ordine: dicit ꝙ idẽ ꝙ de epiſcopo conferente. lxxviii. di. presbyteri. Sed nihil facit. al̃r. ſimile ꝙ eadem poſſeſſio põt ex plurib9 cauſis haberi. ff. de acqui. poſ. l. poſſideri. §. ſi ex pluribus. Sed hoc nõ eſt veꝝ quia ſi primo fuit baptizatus: nil ſecũdo additur ſed ad vocem refertur talis iteratio: ⁊ eſt ſignũ ſolũmodo ꝙ ſit baptizatus. lxviij. di. §. querit̃. ar. C. de iudi. l. j. p̃mo inducit ſimile de corpoꝛ xp̃i qḋ pluries põt ſumi: tene primum ſm Hoſtien. ⁊ quod dicit glo. de poſſeſſione nõ pcedit in diuinis: vt no. de fide inſtr. iter dilectos. ad finẽ: multo minus cũ character imprimitur.

m **Maiores.** Sacramentũ baptiſmi vtiliter cõfert̃ paruulis licet p actum non credant nec intelligant ⁊ remittitur eis peccatum originale. Ad vltimũ v̇o amentibus ⁊ dormientibus ſi baptizentur non dimittitur actuale nec etiam originale: imo nec character imprimit̃ niſi prius habuiſſent ppoſitũ baptizandi. h. d. In prima ponit exordium probans magnas queſtiones ⁊ maxime fide tangentes ad papam remittendas. In ſecunda ibi: quibuſdã. ponit epiſtolam qua principaliter ḋcidit quattuoꝛ queſtiones. Secũda ibi: verum. Tertia ibi: ſed adhuc. Quarta ibi: itẽ quare. prima ſubdiuiditur q2 in p̃ma ponitur hereticorum obiectio duab9 auctoritatib9 munita. ſecũda ibi: ad ipſius. So. in qua primo probat ꝙ baptiſmus circuncisionẽ ſuccedat etiam eſt grauioꝛ. ſecũda ibi: caute que eſt efficacioꝛ. tertia ibi: ceterũ. auctoritatibus rñdet. Secũda principalis ſubdiuiditur in duas. ſimiliter ⁊ tertia vt in eis pʒ. Quarta ſubdiuiditur q2 primo ponitur queſtio. In ſecũda ibi: ſicut autẽ quorũdam opi. In tertia ibi: ſed opponitur. opponit illi opinioni. Quarta ibi: dormiẽdo principalẽ queſtionẽ ſoluit. legaʒ decre. per ptes vſq3 ad. v̇. v̇um. ¶ No. primo ꝙ ſolus papa eſt iudex maiorum cãuʒ. ad hoc de elec. quãuis. li. vj. de appella. vt debit9 ad ſi. qui ſi. ſint legi. per venerabilẽ. ⁊ inter ceteras hic ponit vnã de maiorib9 cauſis forẽ caſum fidei. ¶ No. ꝙ ex fundamento charitatis inſtitute ſurgit remiſſio peccatoꝝ ⁊ ſine charitate peccata non dimittuntur. ¶ No. ꝙ vbi non eſt dare ſenſuʒ nec ꝯſenſum. Et ꝙ charitas ⁊ dilectio non cadit in neſcientem. ¶ No. ꝙ baptiſmus ſurrogatus eſt loco circũciſionis. ⁊ ꝙ ſurrogatum per omnia conditiones ſuſcipit eius loco cuius ſurrogatur. ¶ No. ꝙ baptiſmus generalioꝛ eſt circunciſione quia circunciſio ſolis maſculis imprimebatur. Baptiſmus maſculis ⁊ feminis. Et no. non vtendũ hodie circunciſiõe. ¶ Nota ꝙ verba generaliter plata ⁊ indiſtincte ⁊ abſq3 exceptione ſunt intelligenda. ¶ Et no. ſine baptiſmo non introire regnum celorum. ¶ No. ꝙ hodie plus confert baptiſmus quã oliʒ circunciſio: q2 circũciſio ꝯſeruabat a pemptione temporali. Sed ſecus hodie in baptiſmo. ¶ Nota duos effectus baptiſmi: q2 ex eo remittitur culpa ⁊ vitat̃ periculũ ⁊ ad regnũ celi puenit̃. ¶ No. licitũ argui ex vi l̃re. ¶ No. ꝙ qualitas ſupponit habitũ ſubiecti ⁊ v̇ba loquentia de qualitate vel actu in dubio referuntur ad ſubiecta capacia hĩtus ⁊ ſubiecti ſub quo fundatur q̃litas: vñ v̇ba ⁊ auctoritates loquẽtes de credentib9 referuntur ad hĩtum credulitatis ⁊ illos tm̃ concernit ⁊ aſtringit. ¶ No. ꝙ clauſula que referri põt ad vnum ⁊ duo in dubio indiuidue plata cenſentur: vt potius vnũ quã duo reſpiciat ⁊ ſic indiuiſiʒ intelligatur: vt ille eadem diuerſo iure nõ cenſeatur. ¶ No. ꝙ verba notantia actum v̇ificantur in ſolo primario habitu. vnde credere v̇ificatur in habẽte potẽtiam credendi: liʒ actualiter credere nõ põt. Facit ꝙ ſi ſtatutũ loquat̃ de mercatoribus v̇ificet̃ dato ꝙ actualiter nõ mercent̃: dũmõ ſint deſcripti in matricula ⁊ al̃s arteʒ exercuerunt: ⁊ nõ deficiãt in prima potentia. viḋ Butri. in R̃ica digeſtoꝝ. ⁊ ſic ſufficit aliquãdo aptitudo ſine actu. ¶ Et nota ꝙ v̇ba legis ⁊ ſcripture intelligenda ſunt ſecũduʒ cõem vſum loquendi. ad h. ff. de ſupp. leg. l. labeo. ¶ Nota duas opi. que hodie deciſe ſunt an in baptiſmo paruulorũ ip̃manẽ v̇tutes ⁊ vltima opi. ẽ ꝙ ip̃mãt̃ ⁊ cardinales ⁊ morales q̃ ad hĩtuʒ liʒ nõ q̃ ad vſuʒ. ẽ approbata hodie. i cle. i. ḋ ſum. tri. c. ſi. ¶ Op. ꝙ h nõ agat. de articul̃ fidei: ſʒ de ſac̃is: vt. J. pʒ. So. ẽ q̃ male ſentit de ſac̃is ſicut q̃ in articul̃ fidei errat: vt pʒ. de here. ad abolẽdam. in principio. ¶ Quero qd ꝯfeſſus eſt petr9 p hec v̇ba: dic ꝙ ꝯfeſſus eſt hũanitateʒ p id qḋ dixit xp̃s. i. hõ vnctus. ⁊ per hoc ꝙ dixit fili9 ꝯfeſſus eſt deitateʒ: ſicut. n. conſtituit̃ filius regis rex: ita filius dei deus ⁊ ſic cõfeſſus eſt ip̃m deuʒ. Tertio per l̃ram dicit Jo. an. ꝙ credere debemus xp̃m exauditũ in oꝛone ⁊ eccleſiam nõ errare. ergo ſuper dubio fidei ad eum recurrendum. ſicut enim poteſtas eſt data Petro ⁊ ſucceſſoribus: ſic oratio etiam pro ſucceſſorib9 effuſa videtur. ſecũdũ hoc videretur ꝙ nullus papa dãnaretur qḋ tamen eſt falſum. ix. q. iij. c. i aliorum. ⁊ poſſet eſſe hereticus. xl. diſtincti. ſi papa. Solu. dic ꝙ quo ad ſalutem conſequendam ſm Hoſtiẽ. rogauit p Petro ⁊ ſuc-

cessoribus: non solū in fide: sed cōuersatione ꝛ sanctitate vi-te: de qbus si hanc vitam cōtinuauerint: ꝛ xp̄m secuti fuerint certum est ꝙ saluabuntur. ad hoc. xxv. dist. in. ecclesie. Quā-tum ad hoc quod dixi papam posse esse hereticū dicimus orōnem scām pro petro: ꝛ in eius personam pro ecclesia vni-uersali ne erret vel deficiat. ¶ Quero quid dicatur origina-le peccatum: qđ lauatur in pueris. dicit Inn. ꝙ in anima pue-ri nondū baptizati cōsideranda sunt tria. Primum prom-ptitas ad peccandū: que ꝯbitur ex carnis ꝯcupiscentia ꝛ cor-ruptione. Scđm quedam macula seu sordes anime quā cō-traxit ex sua infusione ꝛ admixtione carnis corrupte: ꝓpter quam anteq̄ in baptismo lota sit: indignum est hominē dei cōspectui sic presentari. Tertiū est ꝙ ex secūdo sequitur rea-tus siue debitū pene eterne: cui p̄mi parentes cū oībꝫ poste-ritate sua ꝓpter peccatum qđ cōmiserunt adiudicati fuerūt. Si queritur quod illoꝝ sit originale peccatum. Pe. lom-bar. in sniis videtur sentire ꝙ primū. s. promptitas ad peccā-dum sit originale: quod etiā dicitur cōcupiscentia ꝛ fomes peccati. Sed cōtra eū est q2 illa prōptitas remanet post bap-tismū peccatū originale. Rñdet ꝙ illi prōptitati accessoriū esset ꝙ esset peccatū: forte oēs moderni dicunt ꝙ peccatum originale non est promptitas nec fomes peccati: sed est q̄dā macula annexa fomiti: de qua non sequit̃. vsi. sed etiā illa ī baptismo deletur: sed quia illa macula annexa est fomiti seu promptitati: ideo aliquādo fomes seu illa prōptitas dicitur peccatū originale: ꝛ ſm hoc intelligitur qđ dixit August. ꝙ peccatū originale transit reatu: sed remanet actu: q2 illa ma-cula que fecit hoīem reum pene eterne transit vt de cetero ra-tione illius originalis peccati non sit homo pene eterne astri-ctus: sed idem peccatū originale: lꝫ minus proprie dicitur re-manere actu. s. quia ibi remanet promptitas seu fomes: ex q̄ insurgunt cōcupiscentie actuales. Nec ob. si dicas q̄uo ali-quis sine culpa actualr̃ ꝛ volūtarie adiudicatur pene eterne. R°. hec pena est tm̄ priuatio seu carentia visionis dei: ꝛ non est pena actualis. Non. n. punitur quis pena actuali: nisi vo-luntarie peccet. Sꝫ magis vellent taliter puniri: ꝛ esse q̄ nō esse: ſm Inn. Nec ob. ꝙ dicit Augu. si malli possent magis vellēt deū videre in inferno: ꝛ in penis esse: q̄ sine penis: ꝛ eū non videre: ꝗ maior est pena carere visione dei: quā pena in-ferni: q2 sed ꝛ si adhuc hoc malent: tm̄ magis vellent esse quā non esse: ſm hoc intellige. i. q. i. firmissime. de ꝯse. di. iiij. fir-missime. ꝛ. c. nulla post baptismū. vt aūt de p̄dictis trib° ali-quid deportes. Dic scđm. s. macula siue sordes esse origina-le peccatū: vt pꝫ in eo qđ no. in sūma. de peni. §. pietatis. versi. j. ꝛ seq. ꝙ in baptismo deletur. ¶ Quantū ad tertiū ꝙ ex ip-so secūdo sequit̃. s. debitū pene eterne: q2 hoc debitū quantū ad originale peccatū oīno remittitur ad baptismū. s. eo. §. ¶ Quantū vero ad p̄mū. s. peccati pronitatē seu fomitem si ꝓsit baptismus ipsū debilitando: non tm̄ ipsū oīno tollit: q2 cum corruptioni carnis adhereat non est mirū: si quantū ad appetitū nām corruptionis sapiat: que enim corruptioni adherent: corruptibilia sunt. ff. de rei ven. l. que religiosis. li-cet aūt ex vi sacramēti ꝙ in oībus equaliter operatur: nō oī-no tollatur vt est dictū. pōt tm̄ filius dei cui vult gratiā facere spālem: ꝛ fomitē adeo debilitare: ꝙ adeo nō preualeat: ꝛ ip-sum totalr̃ extinguere: sicut pꝫ in gloriosissima matre sua: ꝛ ī quibusdā aliis sanctis etiam in vtero sanctificatis: vt in Je-remia ꝛ in Joanne baptista. de renunc. nisi. cū pridē. Hosti. ¶ Uenio ad glo. huius. §. per tex. glo. n. dicit ꝙ eccl'ia defi-cere non pōt: alle. xxiiii. q. i. c. putāda. xxi. di. §. i. glo. alie sunt ſrales vsq3 ad glo. super verbo peribit. ¶ Oppo. glo. in ve-teri testamēto. nō saluarentur a culpa per circūcisionē. đ pe. di. i. §. itē xp̄s. vbi dicit ꝙ circuncisio data est abrae in signū iustitie: non in signū iustificationis. Scđo dicit glo. qđ illud intelligit̃ quo ad ipsum abraā qui iam iustificatus erat: ꝛ nō quo ad alios: vl' ibi supplet̃ vel tm̄. ¶ Op. ꝙ originale peccatū qđ est cōcupiscentia ex baptismo: nō ex toto tollitur sed manet in homine: non tamen obest ex toto. ¶ Opp. lit-tera dicit ꝙ conformis debet esse eiusdem auctoritate: intel-lectus contra. iij. q. iiij. hi qui. So. dicit hostien. ꝙ regula-riter debet esse vniformis. đ quo. s. de appel. inq̄sitioni. Ad c. hic alle. rñdet Joā. an. ꝙ si intelligit gl. ꝙ illa auctoritas nolo mortem peccatoris ꝛc̄. non congruat prius dictis: vbi de corporali morte fuerat sermo. Dici potest illā de vtroq3 intelligi: ꝛ sic est vniformis. Si vero ponderat finem capitu-li: siue intelligitur vt canon. vj. q. vij. placuit. siue mortuus di-uinis actibus: q2 saul meretur. ¶ Glo. super verbo aptitu-dinem. ponit multa in quibus pōderatur aptitudo actus. di-cit simile est in imperatore qui semper est augustus. de iura. calū. c. i. in prohemio insti. in R̄ica. ꝛ vide de cā pos. ꝛ ꝓprie. c. i. in glo. i. ꝛ super ea. ꝛc̄.

§. Uerum quidā.

¶ Not. ꝙ ex solu-tione vnius questio-nis plures soluuntur ꝛ aperitur via augmentandi ad alias ex rationis idemptitate: vel similitudine: ꝛ sic de similib° ad similia arguitur in iure nostro. ¶ No. duplicem speciē pec-cati. s. originale ꝙ sine ꝯsensu contrahit: actuale cum consen-su. ¶ Scđo no. differentiā inter originale ꝛ actuale: q2 ori-ginale sicut sine consensu tollitur per vim sacramenti: actua-le q2 contrahitur cum consensu: non tollitur sine consensu. ¶ No. ꝙ originale peccatum iunctū actuali: non tollit̃ sine actuali: ꝛ sic efficitur indiuiduum: ꝛ ꝙ vnum peccatum non potest tolli altero remanente: ne in gratiam infundenti notet̃ imperfectio. ¶ Nō ꝙ existens in peccato originali: caret vi-sione dei: ꝛ ꝙ incompassibile est quem eē in inferno: ꝛ habe-re visionem dei: ꝛ quorum effectus sunt indiuidui: ipsa etiā indiuidua sunt. ¶ No. ꝙ baptismus dormientibus adultis non tollit peccatum nec originale: nec mortale. ¶ Glo. col-ligit arg. ꝙ si quis est excommunicatus pluribus excommu-nicationibus: si absoluitur est absolutus. ¶ Contra qđ op-po. de sen. excom. cum pro causa: dic ꝙ excommunicatio est actus humanus: qui sine perfectione est vt plurimum. Sed absolutio a peccato est actus diuinus: qui non debet esse abs-que perfectione. ¶ Glo. postea prosequitur generalia. op-po. cū glo. super verbo originale ꝙ rō que est hic nō est bo-na: quia quāq̄ remitteretur originale peccatum: nihilomin° caret visione dei ex actuali: ꝛ sic dato ꝙ ex vna causa remitte-retur: ex altera remaneret: nam vbi aliquid debetur ex pluri-bus causis vna sublata: altera remanet: vnde qui repudiauit successionē per viā: vñ liberi admittūtur per viā vnde cogna-ti. ff. de succes. edic. l. i. §. sed videndum est. Dicit glo. ꝙ hec ratio superficialis est: ꝛ prima est melior: q2 in baptismo re-mittuntur. de conse. di. iiii. regenerante. Dicit gl. ij. vel diuer-sifica aliter non declarat. Dicit hosti. ꝙ sic: diuisim est legen-dum: ponamus ergo ꝙ originale inducat carentiam visio-nis: actuale inducat penā ignis: vnde sequeretur hec absur-ditas que in littera dicitur: nullus enim potest deum videre: vt patet in auctoritate augu. quam supra posuit. super verbo paruulis. ꝛ sic dicit litteram planam. Glo. postea est clara. ¶ Glo. in verbo compassibilia colligit nōbilia. de eo q nō cōicat: ꝛ egritudinis timore cōicauit: dic ꝙ prodest ei com-munio: ꝛ est ratio quia multi non communicant ex deuotio-ne: sed baptismus non differtur nisi ex temeritate: vt no. glo. lj. di. is vero qui. in fine prime glo. seq.

§. Item queritur utrum.

¶ No. hic ꝙ non baptizati non sunt sub iurisdictione eccle-sie: ꝛ ꝙ caracterem baptismi habentes submittuntur iuris-dictioni ecclesie quo ad hoc: vt assumptā fidem seruare cō-pellantur. ¶ No. inuitum precise compelli ad obseruantiā fidei xp̄iane. ¶ No. ꝙ conditionalr̃ compulsus ad susce-ptionem baptismi recipit caracterem: ꝛ compellitur seruare fidem: lꝫ non cōpulsus p̄cise: ꝛ sic est dr̄ia inter metum cōdi-tionalē ꝛ p̄cisū: q2 p̄mus in bonis ꝛ malis hꝫ in se volūtatē annexā. ¶ No. ꝙ plus est exp̄sse ꝯdicere q̄ minime ꝯsentit̃. ¶ No. ꝙ ficte baptizati recipiunt caracterem. de quo dixi

in ꝓma parte. Et no. tex. hic cõtra Inno. ¶ No. ꝙ ex reli
quijs baptiſmatis voluntarij arguuntur in futurum: ⁊ volũ
tas ſemel poſita ſemper preſumitur: donec contrarium con
tigat. ¶ No. ꝙ repugnãtia volũtatis i bapti. ſacr̃o repellit
caracterẽ. ¶ Opp. ꝙ caracter poſſet renũciari cuꝫ ſuſcipit.
de ꝯſe. di. iiij. q̃rīs. ⁊ c. paruuli. de regu. cum ſumus. Solu.
caracter imprimit̃: ſiue per iocũ: ſiue per vſum qs baptizetur
.i. q. i. §. ecce. de cõſe. di. iiij. q̃uis. ⁊ c. ſolet. ideo ꝯſtat ꝙ par
uulus caracterẽ recipit: cui ſemel recepto renũciare nõ põt. ꝫ.
de diuoꝛ. quãto. lꝫ reclamat q̃ñ ꝑuenit ad ꝑfectam etateꝫ. de
ꝯſe. di. iiij. q̃re. ⁊ c. paruuli. Effectui tñ caracteris renũciare
põt: vt in eiſdẽ capl̃is. ⁊ ſic colligit̃ ꝯ̃rium. de regu. cũ ſum⁹.
⁊ eſt rõ q̃re caracteri renũciare nõ põt: q2 qḋ fcm̃ eſt: nõ põt
hẽri pro infecto. xxxij. q. v. ſi paulus. vñ qs renũciare põt: q2
a libero arbitrio damnatio vel ſaluatio pendet: ſꝫm hoſtien.
¶ Opp. ꝙ ficti nõ recipiãt caracterẽ. de ꝯſe. diſt. iiij. ſolet.
So. h̃ de fictis ſuſcipiẽtib⁹ q̃bus dãdus eſt baptiſmus: ⁊ ſi
datur ſuare cõpellunt̃. xlv. di. iudeis. Cõtrariũ loquit̃ in dã
te fingẽte: vel nõ in formã eccl̃ie: ſic no. i. q. i. ſic ficti. ¶ Op.
glo. in v̑bo xp̃iane. ꝙ qs inuitus cõpellat̃ ad fidẽ: dic ꝙ illud
diuino iudicio fcm̃ fuit: cuius facta ad ꝯñtiam trahẽda non
ſunt: vel ita paulus ꝑſequebat̃ fideles: ⁊ inter ip̃a flegella fu
it imitatus ⁊ factus volens. xxiiij. q. iiij. diſplicet. v̑. q̃re paul⁹
¶ Glo. in v̑ſi. ꝯditionalr̃ colligit ꝙ coacta volũtas impe/
diat mr̃imonij ſacr̃m. ꝙ me. cã. platum. So. nõ impedit ſa
cramẽti baptiſmũ: vt hic: nec ordinis. lxxiiij. di. niſi iſtaꝫ: nec
ſacr̃m mr̃imonij. xii. q. iiij. inter cetera. Sꝫ dicit male. ꝺ ſpõ.
cum locũ. ⁊ illud dr̃ ꝙ metus nõ eſt iuſtus: nec iuramẽtuꝫ: q2
põt ſuari ſine metu ſaluti eterne. de quo. s̃. dixi. de iureiurã.
ſi vero. ¶ Glo. poſtea ꝯcludit ꝙ ſpũale ⁊ carnale in h̃ ꝓce
dunt a pari: vt iuſtus met⁹ etiã ꝯditional̃ vtrunq3 impediat:
lꝫ nõ impediat metus nõ iuſtus. ¶ Querit glo. an qui coa
ctus recipit ordinẽ ꝯtinentie teneat̃? dicit glo. ꝙ qdã dicunt
ꝙ ſic: q2 coacta volũtas: volũtas eſt. xv. q. i. merito. maxie ſi
dicat̃ votũ annexum ordini. xxviij. di. diñationi. lxxvij. di. cũ
in p̃terito. Et dicit glo. ꝙ ſatis vr̃ ꝙ cõtinere cõpellit̃: q2 licꝫ
inuitus recipit ordinẽ: volens tñ fuit: vñ rõne illius indirecte
volũtatis cogit̃ ꝯtinere: q2 res voti eſt: nõ p̃cepti. xxxij. q. ij. i
tegritas. ꝙ me. cã. platũ. ⁊ q2 ꝯtinẽtia nõ eſt niſi voluntaria.
xx. q. iij. p̃ ſeo. lꝫ ſecus dicat in baptizato: q2 illud eſt ſacr̃ꝫ ne
ceſſitatis: hãc opi. etiam tenuit Jo. lxxiiij. di. niſi ita. Ideꝫ vr̃
ph̃y. ⁊ goff. ꝯ̃ hoc in ſũma. de eta. ⁊ quali. §. circa hãc. ⁊ duo
bus §. ſequẽtibus. niſi prius hũiſſet vxorẽ legittimã: q2 licite
vti poterit ſꝫm eũ. ¶ Quero an ordinat⁹ inuitus gaudeat p̃
uilegio clerici? glo. dicit ꝙ nõ: ſi tñ eo vult vti põt: puta ſi po
ſtea ratificauerit: ⁊ tũc cõpellit̃ cõtinere: ⁊ hoc tꝫ Hoſti. ⁊ di
cit ꝙ ratificari etiã põt tacite: vt ſi ſemel induct⁹ dicat epl̃aꝫ.
ad hoc de re. vidua. ¶ Glo. vltima colligit ꝙ ſemel poſita
volũtas: ſemꝑ durare cenſet̃. alle. cõcoꝛ. ¶ Querit glo. qd
ſi aliqͣs ab infantia fuit amẽs: an ꝓdeſt ſi baptizet̃? dicit gl.
ꝙ ſic. ff. de le. ij. l. cum pater. §. ſtudio. q2 ꝑinde hẽtur: ac ſi nõ
fuiſſꝫ infans: q2 nullo peccato grauat⁹ niſi originale. vi. q. ix.
indicans. ¶ Glo. q̃rit de rõne q̃re amens vel dormiens nõ
recipit ſacr̃m baptiſmi: ⁊ ille qui coactione abſoluta cogit̃:
cum in baptiſmo nõ requirat̃ baptizati intẽtio: ſed baptizan
tis. i. q. i. ſicut ficti. de cõſe. di. iiij. ſolet. Tu dic ꝙ hec queſtio
ſoluit̃ per litterã: q2 amens ⁊ dormiens qui ante cathecĩſmũ
fuerit: hñ recipiũt baptiſmũ: qui ſemꝑ inuiti ⁊ ꝯ̃dicẽtes fue
runt nõ recipiunt: vñ adhuc p̃ſumunt̃ inuiti: ⁊ nemo inuitus
ad fidẽ cõpellit̃. ⁊ qḋ dr̃ in dicto. c. ſicut ficti. ⁊ c. ſolet. nõ cõ
tradicũt ꝙ illi lꝫ oꝛe exprimãt: corde nõ cõſentiunt: ⁊ ideo ſa
cramẽtũ recipiunt: q2 eccl̃ia dare intẽdit: ſꝫ tale ſacramẽtum
nõ ꝓdeſt ad remiſſionẽ peccatoꝝ: niſi cum fictio illa receſſe
rit: ⁊ ſꝫm eandem glo. poſſunt ſaluari opi. de q̃bus. s̃. eo. c. in
p̃ncipio de ficto vl̃ ſimulãte: q2 recipit baptiſmũ: ſꝫ nõ ꝓdeſt
donec fictio receſſerit. ꝺ h̃. i. q. i. §. ecce. ſꝫ Jo. an.

d **Ebitum.** Nullus põt baptizare ſe
ipſum. h. d. Cõmunis diui
ſio: ſecunda ibi. reſpondemus. ¶ Nota ꝙ actiõ ⁊ paſſiõ nõ
cadunt in eodem in actibus ſpiritualibus. ad hoc de inſtit.
ad noſtram. Et ſic nota ꝙ alius debet eſſe baptizatus: ⁊ ali
us qui baptizat: quia non poteſt quis cogere ſeipſum: vt. l. il
le a quo. §. tempeſtiue. ad trebellia. nec ſeipſum condem/
nare vel abſoluere. l. penul. ff. de arbi. ⁊ vide ſimilia in glo.
p̃ma. ¶ No. ꝙ ſola volũtate baptizandi q̃ñ per eum nõ cõ
ſtat quis baptizatur: ⁊ prodeſt hoc ad vitam eternam cõſe/
quendam. ¶ No. ꝙ omnis xp̃i actio ⁊c̃. ad hoc de elec. ſi/
gnificaſti. ¶ Nota ꝙ licet arguere de corpoꝛalibus ad cor
poꝛalia: ⁊ de generatiõe corpoꝛali ad ſpũalem. ¶ Nota ꝙ
duo correlatiua nõ cadunt in eodem. ¶ Quero an iudeus
vſurarius ſi vſuras non reſtituat debeat baptizari? dicit Jo.
an. ꝙ nõ. de conſe. di. iiij. iudex. vbi de hoc. niſi caueat de vſu
ris reſtituendis. de vſuris. quanꝗ̃. lib. vi. Quanto tempoꝛe
debeat ſtare iudeus in cathecĩſmo. vide in dicto. c. iudei. x.
di. neq3 abſit. quãtum intellige niſi periculum immineret. de
hoc per hoſtien. in ſumma. eo. ti. §. queſtiones. que ſit ei⁹ for
ma. v̑ſi. eius forma. v̑ſi. eius autem. in fi. Quod ſi ipſum im
mergat ⁊ alius verba apta dicat ad baptizandum: dic ꝙ ad
huc nõ ſufficiat: q2 qui non immergit: nõ poteſt dicere ego bap
tizo. s̃. eo. c. i. Sed ſi non immergit vel etiam eam tangit: ſed
aquam nõ ſuper eum ſpergat: dũmodo balneat totũ: vel ma
ioꝛem eius partem. ſ. corpoꝛis: non ſolum caput nõ ſufficit. ff.
de relig. ⁊ ſumpti. fune. l. cuꝫ in diuerſis ſufficiat. Alij dicũt
ꝙ ſi etiam modica ſintilla aque eum tangat ꝙ ſufficit. Et h̃
videtur ſatis cõſonare iuri ⁊ equitati: lꝫ primum dictuꝫ ſit tu
tius. de quo de pe. di. i. vulgare. de conſe. di. iiij. proprie. Ho
ſti. remittit ad ſummam. eo. ti. §. que ſit eius forma. v̑ſi. licet
autem. ⁊ ſequen. ¶ Quero an iudeus ſeipſum baptizet: ⁊
poſtea eum penitet nec vult baptizari: dic ꝙ penitere poteſt:
q2 res integra. de iure pa. cuꝫ laici. ⁊ de re iudi. in cauſis. ⁊ qs
inuitus ad fidem non eſt cogendus. s̃. §. i. In contrarium
eſt q2 ⁊ cum de malo queritur non eſt res integra: cum quis
proceſſerit ad actum. de pe. di. i. ſi quis cum telo. ⁊ multo for
tius cũ de bono. ad hoc de voto. c. ij. ⁊ iij. ⁊ ſic cũ ſanc. pape
p̃ñtat̃ poſtulatio nõ debet illudi. de poſtu. bone. multo min⁹
deo. Hoſti. dicit in fauoꝛẽ fidei: maxime talem cogendum
ad baptiſmũ: ⁊ vt fidem ſuet. ad hoc de cõuer. infi. c. ij. ⁊ ꝙ
ibi no. de renũc. c. ſi. vbi ſimilis queſtio: ⁊ nõ tm̃ fauoꝛabilis
eodem mõ terminat̃: ⁊ prima iura locum habent q̃ñ ad talẽ
actum nõ proceſſiſſent. ¶ Quero quare xp̃s baptizari vo
luit: cum baptiſmus ſit ablutio peccati: ⁊ peccatum non fece
rit. de cõſe. di. iiij. per aquam. vbi de hoc dicit Lau. hoc actũ
vt impleret oẽm humilitatis gradum qui triplex eſt: vt no. ꝺ
reli. do. cũ q̃bnſdam. in vlti. glo. vel ideo vt nobis aquaꝫ ſan
ctificaret ad baptiſmum. L. di. numquam. ¶ Quero quare
baptiſmus ẽ in aqua. R⁹ quia igni contrarius: peccatũ autẽ
dicitur ignis: ſicut ira ab aĩo: ita cõcupiſcentia in carne: que
vt extinguatur baptizatur in aqua. Item quia ſoꝛdes lauat:
ſitim extinguit: imaginem reddit: ſic gratia ſpiritus ſancti in
baptiſmo ſoꝛdes peccatorum lauat: ſitim anime v̑bo dei ex
tinguit: imaginem dei per culpam emiſſam reſtituit. Item
facilius in alijs liquoꝛibus quam in iſto potuiſſet excuſatio
propter inopiam inueniri: cum iſte ſit communioꝛ reliquis
liquoꝛibus: puta vino ⁊ oleo quibus multi carent. ¶ Que
ro in quo baptiſmo fuit baptizatus chriſtus. Quidam theo
logi ꝙ in baptiſmo Joannis: poſtea alij fuerunt baptizat i
baptiſmo chriſti. no. i. q. i. c. dederit. ¶ Ultimo per compa
rationem que ſit hic. Dicit hoſtien. euidens arg. ꝙ vnus ſo
lus debet eſſe patrin⁹ in baptiſmo. de quo de cogna. ſpi. quã
uis. lib. vi. glo. ſunt clare. ¶ Glo. penul. dat aliam ſimilitu
dineꝫ carnalis ⁊ ſpiritualis. Ioã. an. remittit ad alia. xxx. q.
j. omnis. ii. q. iij. c. i. ⁊ ij. ſꝫm Goffre. Per predicta in vltima
glo. arguit Hoſtien. pro domino ſuo qui dicebat peccatum
nudum non veſtiri re vel conſenſu verbis: vl̃ litteris cum nõ
poſſit ibi diſtingui neſciens vel neſcitum: remittit ad ſummã
de pac. §. quot ſunt diuiſiones. ſup. v̑. ſupeſt. de pac.

n **On vt apponens.** Ubi d'est aliũ tũ aque:nõ est baptismi sacr̃m.h.d.Cõis diuisio scd̃a ibi.rñdem⁹ ¶ No.duo sb̃alia sacr̃i sollẽni tas:v̄boꝝ:⁊ aq̃ elemẽtuʒ:⁊ sine altero istoꝝ frustranẽ cetera. ¶ Quero qd si qs est baptizat⁹ in aq̃ cui vinũ est mixtũ: di cit hosti.ꝙ gñalis ꝯsuetudo hʒ ꝙ in pura aq̃ detꝰ hoc sacr̃m. In talib⁹ aũt ꝯsuetudo est s̃uanda.de ꝯse.di.iiij.de terra.s. ti.ꝑxio.pnitiosus.putat ḡ talẽ baptizandum in pura aq̃:s̃m formã decre.ij.s.eo.ti.Sic dicit host.in sũma eo.ti.§.que sit eius forma.v̄si.qd si alius liquor.dicit ẽt posse distingui:an ibi sit maior pars aq̃ vel vini.ad idẽ.s.ti.j.in quodã.⁊.c.cuʒ marthe.§.q̃siuisti.Sʒ ꝑmũ tuti⁹ s̃ʒ euʒ. ¶ Quero an possit mutus baptizare: dic ꝙ nõ:qꝛ nõ põt loqui. Secus in mu/tastro idest in illo cuius verba difficulter sunt intelligenda. Uide quod no.i.q.prima.detrahe.⁊ de sponsa.cum apud. ¶ Quero qd de eo qui in remota via a parẽtib⁹ deferretur baptizãdus dũ apparẽt signa mortꝭ i puero:nec posset aquã inuenire ꝓiecit vnus pueꝝ in puteũ verisilr dicẽdo v̄ba apta Ego te baptizo ⁊c̃.An talis sit baptizat⁹:⁊ in cimiterio sepe liendus:ꝯterminatũ fuit ꝑ lectorẽ in mõte pessullano ꝙ nõ: ⁊ dicit Ab.ꝙ multi canoniste fuerũt id detestati per h.c.cuʒ ibi fuerit v̄buʒ ⁊ elemẽtũ:dicit postea se magr̃ʒ suũ ꝯsuluisse ꝙ nõ erat baptizat⁹:cũ in eo nõ solũ reqrit in aquis imersio: sed etiã ab aquis eleuatio:ꝑ quã resurrectio significat̃:seu de signat̃.de cõse.di.iiij.ĩpropꝛie.qd qꝛ in casu ꝓposito defuit: ideo nõ fuit baptismus. ¶ Op.ꝙ sine aq̃ qs baptizet̃.d cõ se.di.iiij.baptismi vicem. So.hic loqt̃ de baptismo aque.ꝯ rium de baptismo sanguinis vel flaminis. ¶ Quero qd velit lr̃a dum dicit ꝙ v̄bum exigit̃ in baptismo.i.v̄ba q̃ sunt apta ad baptismũ:vt ego te baptizo ⁊c̃.vel v̄bũ.i.filiũ:vt si q̃s ba ptizat ⁊ nõ addit in noĩe filij:nõ est baptizat⁹.d ꝯse.di.iiij.in synodo.vel v̄bum.i.forma:q̃si diceret si nõ s̃uat̃ forma tra/dita nõ est baptizat⁹.dicit Jo.an.ꝙ valet sacr̃m ⁊ baptism⁹ lʒ aq̃ sit lutosa.Sec⁹ si lutũ:si tñ aq̃ excuteret̃ vel exprimeret̃ de luto bñ fieret baptismus:pʒ qꝛ aq̃ baptismi nũquã purga ret peccata credentiuʒ:nisi dñico corpe tacta fuisset.de cõse. di.iiij.nunq̃ʒ.Sʒ cõstat ꝙ aq̃ inferius est elemẽtũ:⁊ est illa q̃ in flumĩe iordanis sit sanctificata:sic ḡ extra illã nõ est bap/tismus.dicit Tho.in scd̃a pte sũme.q.xvj.argu.iiij.ꝙ in tali aq̃ vel aquis alchimistis nõ põt dari baptism⁹:al's ⁊ in vino dari posset:aq̃ eniʒ cõuersa in liquorẽ vue fit vinũ:fieri ãt põt in vera aq̃ qualr̃cunq̃ʒ trãsmutata:dũmõ nõ soluantur spẽs aque:vñ in lixiuio vl' aquis sulfureis balneoꝝ fieri põt:qꝛ nõ incorporant̃ per artẽ vel nãm aliquib⁹ corpib⁹ mixtis:sed so lum recipiũt alterationẽ trãseundo per aliq̃ corpa:⁊ facit ꝙ post Inno.dixi.s.ti.i.cũ marthe.in glo.qũo panis.ad fi. An aũt ex pane cõfecto ex tali aqua rosata fiat verũ sacr̃m ⁊ sa/crificiũ.no.archi.de cõse.di.ij.c.i.dicens frẽm thomã tenere ꝙ nõ:ꝙ videri põt in scd̃a pte sũme.q.lxxij.arg.vij.in fi.Jo. an.q̃rit de baptismo in aqua cui vinũ sit admixtuʒ:⁊ dicit ꝙ fieri si fuerit maior ps aq̃:secus si minor:ar.s.ti.i.cũ marthe.§. q̃siuisti.Tutius tñ est ꝙ in pura aqua det̃ h sacr̃m:⁊ cõsue/tudo s̃uãda est.Hosti.remittit ad sũmã eo.ti.§.q̃ sit eius for ma.v̄si.siqd aliqs liquor. Quid dices de aqua marina:vel de aqua li q̃facta ex sale resoluto:vel in brodeo vbi sunt dco/cte carnes. So.vt sup̃.ibi aũt fieri põt in vera aqua. Nã oia metalla supportãt de sua specifica potẽtia.l.q̃situ.§.illõ for/tasse.in glo.super v̄bo victa.ff.de lega.iij.in lib.inforciati.

l **Icet grecos.** Baptizatos a la tinis:greci bapti/zare nõ debẽt.h.d.Premittit exordiũ ⁊ narrat duplicẽ grecoꝝ excessuʒ.Scd̃o id fieri ꝓhibet. Tertio penã iponit.s̃a ibi.nolentes.tertia ibi.siqs. ¶ No. ꝙ ritus cõuersoꝝ ad fidẽ sustinẽdi sunt inquãtũ possunt sal ua fide ⁊ honestate eccl'iastica. ¶ No.nõ cõsecrandũ alta/re in quo latini celebrauerũt. Et no.ꝙ vnũ ouile ⁊ vn⁹ pa/storẽ esse dʒ. ¶ No.delictũ ꝙ penã meret̃ depositõis.Quid si greci intẽdant dicendo in noĩe p̄ris:in baptismo inuocar e patrẽ carnalẽ vel diabolũ:dic ꝙ nõ sunt baptizati:⁊ talis er/ror nõ est tolerãdus:⁊ h ꝑꝑ corruptã intentionẽ:lʒ v̄ba sunt apta. Quid si dicat in noĩe pietatis tecti ⁊ fundamẽti:⁊ per hoc intẽdant p̄rẽm inuocare filiũ ⁊ spũm sc̃tũʒ:dic ꝙ nõ est baptizat⁹:qꝛ ad minus oʒ baptizantẽ aliquas p̃ncipales syl labas exp̃mere:⁊ si nõ bñ ⁊ exp̃sse ⁊ integral̃r formet verba cũ tñ aliqual̃r exp̃mere videat̃ noĩa ꝑsonarũ. Quid si dicat in noĩe patri ⁊ filio ⁊ spũ sancto:dic ꝙ baptizatus est:dũmõ baptizans ex defectu lingue faciat:sicut põt poni exẽplum in hoĩe greco vel theutonico.de cõse.di.iiij.si nõ sanctificat̃.⁊.c.retulerũt.qnimo dato ꝙ baptizans bonus cl'icus esset sic baptizans:sicut dcm̃ est eque:bñ per eũ essʒ verus baptism⁹: superior tñ vehement̃ ꝓsumeret ꝙ vellit eum in errorẽ induce re:nisi certis indicijs cõstet cõtrariũ.de sen.ex.cũ sacro.Sed dices hic nõ est vera forma:vt.s.eo.c.j.ḡ h non est baptizat⁹ nec hic baptizans.R̃° forma v̄boꝝ ex toto nõ est vera:tñ est quasi forma vel mixta formã verboꝝ:⁊ est forma intellectua lis ⁊ integra:qꝛ noĩe nũc earundẽ ꝑsonaꝝ intelligit̃ baptiza/re:sicut ille qui verbal̃r ⁊ plenarie format v̄ba:qd ex eo patʒ qꝛ mater põt etiã ex nec̃itate filiũ baptizare per v̄ba vulga/ria:⁊ grecus in greco ⁊ vngarico:⁊ sic de alijs.C.de sñijs.l. iudices. ¶ Quero an dato ꝙ baptizantꝭ ⁊ baptizati sit cor ruptus intentus nil opat̃. Quid si baptizans ⁊ baptizat⁹ in/tendat baptizare ⁊ baptizari:nõ tñ credãt ꝙ baptism⁹ cõfe/rat nisi corpis sanitatẽ:vel ad hoc tm̃ intẽdãt:dic ꝙ nihilo/minus valet baptismus:dũmõ ip̃m cõferri intendãt. Si ve/ro nõ intẽderent cõferre baptismũ:sʒ tm̃ quãdã medicinã cõ tra infirmitateʒ facere quãtũcũq̃ʒ verba plene exprimerent̃: nõ tñ credendũ est baptismũ cõferri:s̃m Inn.⁊ host. Quid si latini celebrãtes eẽnt excõicati:dic ꝙ nõ est ꝑ hoc clauden dum altare.i.cõsecrãdum.Simile notat̃ de sacra.nõ ite.c.ij Si aũt excõicatus cõsecrasset qd iuris.dixi.s.de cõse.eccle. vel alta.cõsuluisti. ¶ Quero an ipso iure sit ꝑcussus. Aliq dicũt ꝙ sic.Aliq ꝙ expectat̃ sñia quod innuit verbũ depor tat̃. ¶ Quero an greca eccl'ia sit s̃biecta romane: dic ꝙ sic de iure.glo.al le.iura:qꝛ oĩum eccl'iaꝝ est mr̃.de sum.tri.c.ij. de homi.pro humani.li.vj.ad romanas s̃m Jo.an.

¶ De presbytero non baptizato   Rica.

¶ Uiso de baptismo ⁊ eius effectu qꝛ contingit interdum nondum baptizatos ordinari:ideo ⁊c̃.de mã.i.q.i.si qs con fugerit.⁊.c.si qs per ignorantiã.⁊c̃.

s **I quis.** Non baptizatus nõ reci pit baptismi caractereʒ. h.d.Et nõ diuidit̃. ¶ No.ꝙ absq̃ʒ bap tismo nõ imprimit̃ alteri caracter sacram̃ ti:qꝛ est ianua oĩum sacroꝝ. ¶ Quero de exemplo:dic forte depħendit se ꝙ non fu it a parentibus baptizatus nisi aspersione saliue:s̃m Ab. vel forte fuit expositus:vel reperitur erratum in verbis:vel mis sus fuit nutriendus statim post natiuitatem queʒ nutrix cre/dens baptizatum:baptizari nõ fecit. Quid si non deprehen dit pro certo:sed dubitat.Dicit hosti.idem:dummõ proba bile sit dubium:⁊ tunc seruabitur quod dicitur.s.ti.i.⁊.ij.nõ tamen debet de facile dubitare:vt.j.c.fi.in fi. ¶ Opp.ꝙ nõ dicatur iterum ordinatus cum per primam non fuerit cara/cter impressus. So.verbũ.iterum.notat iterationeʒ actus non sacramenti:quia per primam ordinationem non fuit ca/racter impressus:al's non iteraretur sacramentum.i.q.i.qd qdã.de sacra.nõ ite.c.i.⁊ vltimo.s̃m hosti.Quid si hic post baptismum velit ordinari:dic ꝙ si sit laicus:lʒ contrahere non debeat quasi continentiam vouerit:tamen quia votuʒ non fuerit sollenne:teneret matrimonium si contraheret: facit quod no.de voto.c.i.libro sexto.in glo.ergo sic.glose sequentes sunt clare.⁊c̃.   Anto.de Bu.

a **Apostolicam.** Orari dz pro eo qui credēs se baptizatū in fide xpi:sine baptismo decessit.h.d. In pma decisa cōsultatio. In scda.ibi.inqsitiōi. Ponit regla quā pbat duab⁹auctibus.pma ibi.in lege.se cūda ibi.etiā liberū. ¶ No.p̄ qs sola volūtate baptizat: vbi pctū nō ōficit qmin⁹ baptizet:e talis baptism⁹tollit originale pctm̄ e apit portas vite eterne. ¶ No 2°.pro qlibet xpiano orandū qui decessit in statu salutl. ¶ No.3° q opinio eqpollet qsiq; veritati:e pfert vitati:e reglr a voluntate paria sunt:quid esse in volūtate e opinatū esse. ¶ Nota qrto ex pcepto orādū p eo q decedit in statu salutl. ¶ Op. cū gl.q nedū ab originali:sed etiā a mortali absoluatur credens se baptizatū.de ɔse.di.iiij.catbecismū. So. dicit glo. q ab originali lauat vt bic:e a mortali vt ibi. ¶ Opp. 2° q sine baptismate nemo saluet. So.ɔtrium pcedit in eo q potest baptizari:e nō baptizat.Secus in eo qui nō pōt:vt quia credit se baptizatū:tn̄ nō fit:quo casu in fide saluat:q: nō cōtemnit:e quātū est in se e per eū nō deficit. Nā triplex est baptismus flumis:flamis:e sanguinis:bic est baptismus flaminis inuisibilis. Doct.dicūt q baptismus flumis pdest oib⁹ pueris e maioribus:dūmō nō inueniat obicez volūtatl.ē.c. maiores.ad fi. Baptismus vero flamis pdest oibus doli capacib⁹.de delic.puc.c.i.e bn̄tib⁹ fidez e charitatem:e ɔtr nō cōtemnentib⁹baptismū flumis:vt bic e.J.ti.i.c.debitū.flu minis nō.Et si de h intellexissent bětici qbus.ē.ti.i.c.maiores.verū dixissent. Baptismus vero sanguis est quo baptizati fuerūt innocentes:e est cōis paruulis e adultis.de cōse. di.i.c.baptismus.e scias q latro q suspensus fuit cū xpo:fuit baptizatus baptismo sanguis:nō.n.pp̄ter xpm passus est martyriū:sz pp sua facinora:vt ibi.vn̄ baptizatus est flamie ¶ Glo.vltima declarat lraz in pte.in fi.qrit an psb̄r nō baptizatus cōficiat si credat se baptizatū:dic q nō cōficit in veritate:sed quo ad se e quo ad alios perinde est:ac si ɔficeret qui boc credebat:e tanq̄ verū sacramentū sibi e aliis pderit ac si cōfecisset:qd no.vide glo.ē.de elec.dudū.e boc vez quo ad mortuos:quo ad viuos aūt sollennitates:e illi q iterabilia sunt iterari ōbēt:mrimoniū vo e eucbaristia iā data est apud oēs.ō h.J.ti.ij.alle.c.pximū. ¶ No.q bēri p tali b⁹ a qsi possessiōe ptātl:nec validū cōfert sacrz:lz durāte errore ɔferat effectū sacri:qd no. Itez no. qd dicit littera nō contemptus q ille qui cōtemneret baptizari cuz posset:quātuncunq; fidem xpi baberet:nō posset saluari:e intelligitur illa auctas euangelica:nisi quis renatus &c.

v **Veniens.** Nō baptizatus ordinatus in psb̄rm:iterū est baptizādus e ordinādus.h.d. Primo ponit de baptismo.ibi.cunq;.Scdo circa ordinē:alr.pro e ɔ vsque ibi.q: vero.Tertio diffinit. ¶ No. paria quē nō eē baptizatū vel esse baptizatū nō fm formā euāgelij. Et no. q forma baptismi data fuit ab euāgelio. Et not.de vbo rite: q: no.sollēnitatis defectū. ¶ No.q baptismus sit ianua e fundamētū oium sacramentoz:e q illo nō dato nullū sacramentū collatū caracterē iprimit:vel opat sue vtitis effectū. Et no.q cessante fundamēto oia frustra sunt. ¶ No.tria sacra q esse possunt sine baptismo.s.mrimoniū: ordo: e eucharistia. ¶ No.i dubijs certi⁹ elegēdū. ¶ No.sūmariū. ¶ No.q ex necessitate e ɔuersione aliqd psumit. Et no. q violenta psumptio p certitudie babet.Et sic bēs q dicat violenta psumptio. ¶ No.q vebemēs psumptio agrauat pbantē ad euidētissimas pbatiōes.ad h e de psump. q: verisimilr.ff.qd me.cā.l.nō est verisile. ¶ Quero an credentibus se baptizatos ex certa scia sit dandus baptism⁹? dic q nō:sic nec dari dz alicui.de q cōstet q sit in mortali.ē.ō elec. lz.vn̄.qs aūt.e.c.osius.occultus vo peccator monet vt abstinet:sz nō pcise cōpellit.de ɔse.di.ij.nō pbibeat.e.c.se.h aūt intēdit decre.q non baptizato dari possit decre. pxime.vel dic q dari nō dz psb̄ro nō baptizato: sz si det verū est sacrm in sui esse:sz nō in effectu.i.qd ad vtutl opatione:sz Jo.an. Inducit Jo.an.tex.in arg.q si dubitat an aliqs baptizat⁹ sit e reputādus legittimus.ad h de scru.in ordine faci.c.j. qui fi. fint leg.ex tenore.de vb.sig.abbate.§.circa qd:ar.ɔ q: nō psumit mrimoniū:nisi pbet.xxx.q.v.aliter.c.nrates.g nec legittimus psumit:nisi h pateat. So.si est infamat⁹ e nil probat ɔ eum:se purgare dz.de pur.ca.accedens:si nō est infamatus e semp vixerit vt legittim⁹:sue ɔscie relinquat.q filij sint le.trāsmisse.e.c.puenit.sz bost.alle.ēt.C.de anna.excep. q pro libra.in rubro e nigro.de iurelur.mulieri.cū suis con cor.e remittit ad sūmā de clam.despō.§.qua pena.vn̄.e i cōspectu.ad h qd no.in spe.de spon.in fi. ¶ Quero q fuit forma ab euāgelio istituta?gl.dicit:e etiā tu dic vt i ea:q: clara. ¶ Querit glo.ij.in sacramēto mrimonij etiā psupponatur grā? dicit glo.q nō:q: e apud infideles est:lz secus in sacro baptismi. Idē dicūt doc.i quolibz volūtario: sine q° pōt saluus bēri.ix.q.i.§.sz notādū. ¶ Op.cū glo.in vbo baptizat⁹ q nō baptizat⁹nō possit suscipe sacrm corpis xpi:q: deficit i charitate. So.intelligit de nō baptizato baptismo flumis: tales eni cuz sint in charitate: psit recipe sacrz eucharistie:an sit ordinādus ad sacerdotiū.gl.dicit q sic:e dictio. vsq; . ponat inclusiue:sic alle.doc.simile.xxxiij.di.de h de trāsla.pla. c.ij.v.neq;.de eta.e qli.a mult. ¶ Hosti.op. bic credebat se baptizatū:g nō deficiebat in sacro:e fundamēto respectu fidei.fuit g ordinatus.ē.c. primo.g ordinari nō dz:cū per h fiat iniuria sacro.i.q.i.qd qdā. So.lz qs bēat sacrm fidei qcito incipit scire se nō bēre sacramētū baptismi:e cōtempsit illud recipe:statiz amittit sacrm fidei:vn̄ iterū ordinat:qnia certus est q nō recepat ordines ante baptismū. ¶ Glo.qrit q forma suabit? dicit q nō suabit forma.ē.c.ij.q: illa loquit qsi est dubiū.h aūt erat certū.e h tenendū.gl. sequētes sunt clare. ¶ Op.cū penult.q lra male adaptet ad pcedētia.in.v.neq;.male:q: in psb̄ro credēte se baptizatū nō ē aliqs articulus nectatis excludens sacramētū.gl.adaptat. Sz si exponis cū p qsi:littera est plana sine tāto subaudita:e idē est sensus cum glo. Anto. de Butrio.

De custodia eucharistie crismatl e alioz scrōz Rica.

¶ Viso qlr eucharistia cōsecret:h tractat quō custodit: e q: in baptismo vtit crismate.de sacra. vnc.c.i. iō subijcit de custodia crismatl:e gnalr de alijs sacramtl.mā bētur.xxiiij di.nō oz.cū caplis seq.de ɔse.di.ij.q bene.e.c. p negligētiā. e.c.seq.i.q.i.interrogatio.

a **Statuimus.** Eucharistia e crisma debēt fidelr custodiri:e dicit cāz qre:e penaz addit:sa ibi.ne possit:tertia ibi.si vo. ¶ No p q crisma e eucharistia sunt sub fida custodia obsuanda cū clauib⁹. Et no.cām ne ab aliq nepbāda vl borribilia possit ad illa man⁹ extēdi. ¶ No.penā nō bn̄ custodiētes eucbaristiā:q: est suspensio triū mēsiū ab offō. ¶ Sz qro si bac suspensiōe durāte incidat in aliā suspensionē ex alia culpa qsi icipiat currere tēpus secūde suspensionis:an statim:an finito tpe suspēsiōis pme? dic vt no.in cle.j.de magi.e.ē.de elec.cū in cūctis.in nouella. e no.q pena aggrauat qsi ex negligētia timet periculū secuto periculo. ¶ Quero qd est dicere eucharistia? dic q grecū est vocabulū:e latine vult dicere bona gratia.i.q.i. multi. Et adde qd no.de cele.mis.sane.de corpore xpi si cadit iter rā:vel mus corroderit bētur de cōse.di.ij.p negligentiā.e.c. se.e.c.qui bene. ¶ Quero cū glo.an eucharistia per laicos sit deferrēda ad ifirmos? dic gl.q nō:sz p psb̄m.de ɔse.di. ij.puenit.vel per diaconū si necesse est.xciij.di.pnte.e.c.diaconos.sz formā q trabit.de cele.mis.sane.§.sacerdos.Quo autē cāu baptizare possit diaconus vel eucharistiaz dare.ibi no. ¶ Glo.colligit q ex culpa qs tenet ad oia que secuta sunt ex illa.e alr.xcoz.cōtra quod oppo.xv.q.i.inebriaue/

runt. ff. de fur. l. verū. Doct. remittūt de accu. cū dilecti. ⁊ de regu. iuris. imputari. ⁊ dicto. c. inebriauerunt. dicit hic vinc. ꝙ lʒ sit verum ꝙ falsum testimonium perhibens sit reus omnium maloꝝ: que inde sequunt: in iudicio tñ aie non imponetur sibi pena vel penitētia nisi de falso testimonio: licet agrauetur ꝑ male secuta: alle. ff. de seruo corru. l. neratius. §. i. vbi dicitur ꝙ si ꝑsuasi seruo vt corrumperet chyrographuʒ si inde trahat consuetudinem: de illa non teneor. glo. est clara.

r **Eliqui.** Suppellectilia in ecclesijs poni nō debēt: nisi necessitas vrgeat occasione ipsaꝝ: vasa ⁊ vestimēta debēt mundè ꝯuari. h. d. Recitat cōsiliū duos excessus: ꝯm ibi. sunt ⁊ aliq ɔ̄ quos ꝓuidet. ibi. q: vo. pmo ɔ̄ scdʒ. scdo ɔ̄ scdʒ. ꝯʒ ibi. ꝑcipim⁹. ¶ No. ꝙ suppellectilia nō debēt i ecclesijs teneri: nisi vrgēte necitate. Et no. ꝙ cessante necitate cessat ꝑmissio: ⁊ sic cā limitata limitatuʒ ꝓducit effectum. ¶ No. sacramētū nō eē deterioris ɔditiōis ꝙ̄ sint ꝓphana ¶ Quero q̄ dicant pale altaris? dic. s. nō solū corpalia: sed etiā alias mappas q̄ ponunt sub corpalib⁹ ad ipm ornādū. de ɔse. di. i. nemo. Alij dicūt paleā copturā q̄ post cōsecratione ponit sub altari alicubi: vocat ramale altaris. Sʒ primū plus placʒ: q: pānus ille vix abluet. ¶ Quero an iudicia possunt exerceri in eccl'ia? dicit glo. ꝙ sic eccl'iastica i sed nō secularia: alle. ij. q. ij. ꝑceptū. ð imu. eccle. c. i. vide eo. ti. de cet. lib. vj. ¶ Glo. ij. colligit ꝙ vestimēta eccl'ie debent esse honesta ⁊ mūda: ⁊ dicūt doc. ꝙ ad alios vsus nō est eis vtēdū: nisi in eccl'ijs ⁊ dignis officijs: vt ibi. ⁊ ca. dis. nuptiarum. ¶ Glo. vlti. colligit ꝙ clerici debēt icedere in vestib⁹ honestis: dūtamē nō ad iactantiā. xxi. q. iiij. oīs iactātia: q: dissolutos ⁊ effrenatos vestib⁹ nō recipimus. xli. di. symonia. ⁊ in cōpositio corpis: q̄litatē iudicat mentis. C. di. c. i. Dicit hostī. ꝙ h nō pōt siue de ornatis vestib⁹: siue de imundis: qta ꝙ rep̄hēsibile est ferre vestes imūdas: ⁊ incult⁹ hitus: etiā rep̄hēdēdus est: iuxta illud Senece ad lucillū. nō sordeat vestis: nec nimiū splēdeat: vestis. n. nimis apparēs vicinis tediū parit: vt ait Jero. ⁊ canon dicit. indignū est dare deo ꝙ dedignat homo. xlix. di. c. ult. in fi. Quid de ornamētꝭ eccl'ie uetustate ɔsumptis faciendū sit? dic ꝙ ɔburēda sunt. ð ɔse. eccle. uel alta. si imūda fuert lauari debēt. int eccl'iā. e. di. nēo.

¶ De religiis ⁊ veneratione sctoꝝ Rica.

¶ Viso de custodia ⁊ reuerētia sacroꝝ: vidēdū ē de reuerētia sctoꝝ. ð mā de ɔse. di. ii. placuit. ⁊ c. corpora. Facit. xi. di. si qs dixerit. ⁊ c. se. l. di. si qs ꝑpostera. ⁊ ꝑpetit i. vi. ⁊ cle.

a **Udiuimus.** Sine licentia nō lʒ aliquem venerari ꝓ sctō. h. d. Primo narrat id qd audiuit. Scdo id iprobat. ibi. cū. virum. Tertio id ꝓhibʒ. ibi. cū g. ¶ No. morientēʒ in ebrietate decedere in pctō: ⁊ ꝓ decedente in pctō nō est orādū. de q̄. xiii. q. i. ꝓ obeūtib⁹. ⁊ c. ipse ⁊ dixi de cele. mis. cū marthe. ¶ No. nō venerādū facientē miracula ꝓ faciēte sine apo. se. auctē. ¶ Quero qd sit canonizare aliquē ꝓ sctō? dic ꝙ ē ꝑ papā cathalogo alioꝝ sctoꝝ ascribere: ⁊ publice ⁊ sollennit: canonice ⁊ regꝉr dclarare ⁊ diffinire statuere: ꝙ tanꝙ̄ sctūs ab oib⁹ honoret: ⁊ fiat certa die offm sollenne ānuatiʒ: qle ꝓ oib⁹ sctis illius ɔditionis: si vt ɔfessor canonizat offm ɔfessoꝝ: si vt martyr martyruʒ: ⁊ sic de singulis. ¶ Quero q̄ reqrant ordinari ad canonizationē. Dic ꝓ ꝙ expectat ꝙ aliq̄ bone ꝑsone dnūciēt scm romano pōtifici: ⁊ supplicent instant sicut in petitione palei. de elec. cū post petitā. C. di. ꝓsca. ⁊ in cessione. de renūc. qdā. qa nō ɔsueuit subito moueri ad hāc inqsitionē faciēdā roman⁹ pōtifex. Sʒ poti⁹ expectare q̄diu pulset ⁊ famā attēdere: ⁊ vtrū miracula crebrescāt ⁊ ɔtinuent anteq̄ inqsitionē cōmittat: ⁊ hm: q: qñqʒ ꝑ malos miracula fiūt. i. q. i. teneam⁹. vñ cauendū ne decipiat ppl'us: vt no. Jeo. e. ad fi. ⁊ q: circa maiora maius piculū vtit xauti⁹ est agēdū. xlii. di. qescam⁹. lxj. dis. nimiū. Dicūt aūt aliq ꝙ si sit elusio vix possunt ɔtinuari miracula vltra. xl. dies. deq̄ tñ certi nō sum⁹. ¶ No. ꝙ si continuet supplicatio instātie ⁊ fame: ⁊ miracl'oꝝ ɔtinuatio ꝑdurare dicat qd ɔsueuit rōanus pōtifex: h ꝓponere iter frēs ⁊ aliqb⁹ epis ꝑt'ie illi⁹ q dr sctūs: vel ɔuicine: vl' alijs ꝑsonis honestis discretꝭ ⁊ icorruptibilib⁹: vt inqrāt de fama ⁊ de deuotione ppl'i: ⁊ de miracul' ⁊ alijs q̄ sunt eidē nūciāda in gnē: ⁊ nō in spē: ⁊ q̄ ad famā: ⁊ nō q̄ ad vitatē ꝙ sibi rescribāt q̄ inuenerūt: ⁊ an sibi videat ꝙ sup vitate eorūdē: ⁊ in spē sit inqsitio faciēda ⁊ cōmittēda. Tertio si rescribāt talia ꝑ q̄ videatur inqsitionē vitatꝭ cōmittere: reqret iteꝝ Sūmus pontifex fratrū ɔsilia: ⁊ diffiniet vtrū sit inqsitio cōmitēda: vel iterū rescribit eisdē vel alijs ꝙ vitateʒ inqrāt. ꝓ de fama. scdo de vita. tertio de miracul' exacte diligent: fidel'r ⁊ prudent: ꝯm articulos ⁊ interrogatoria q̄ sub bulla trāsmittit. de q̄ de testi. venerabili. vt qd iuenerint remittāt sub sigillis suis inclusuʒ. Quinto remissa inqsitiōe remittit exāiatio vicinie aliqb⁹ capellanis: vel ꝑsonis autēticꝭ ⁊ discretꝭ: qui ⁊ formēt Ricas. Sexto Rice sic facte examiant diliget ꝑ dnm papā ⁊ frēs suos: ⁊ reqrit papa ɔsilia eorūdē. An si videant ꝓbata talia ꝑp q̄ sit canonizatio nō imerito faciēda. Septio si videat domino pape ꝙ sit facienda: diffinit h secrete ꝑmitus int frēs. Octauo coadiūctis epis q sunt ꝑsites in curia narrat publice in cōcistorio ea q̄ acta sunt: ⁊ ꝓbata secreta diffinitione iā facta suppssa: ⁊ reqrit ɔsiliū ꝑlatoꝝ. Nono assignabit certa dies: vt oēs cōueniāt ad certā eccl'iaʒ: certa die illuminent cerei si ɔueniāt papa ⁊ frēs: ⁊ tot⁹ clerus ⁊ ppl's: ⁊ facit ꝯmoneʒ sūmus pōtifex ꝓcessuʒ recitās: ⁊ ꝓbata: inducens ppl'm ad orādū ꝙ deus nō ꝑmittat eos errare in h negotio genibus flexis sit deuota oīo: ⁊ cantat flexis genib⁹. Veni scte spūs vel alius hymnus: vel antiphona conueniens. Decimo surgit papa ab oīone ⁊ diffinit illū: de quo agit scm esse venerādū: ⁊ festū suū collendū tali die. Undecimo cantat. te deum laudamus: ⁊ celebrat missaʒ papa sollennit ad honoreʒ eiusdeʒ scti. h āt ordo nō semp ad vngueʒ hacten⁹ ē ꝯuat⁹: ⁊ maxime qñ agebat de martyrizatꝭ ꝓ fide: illi. n. ɔsueuerūt facilius ⁊ leui⁹ expediri: ꝯʒ host. ¶ Op. ꝙ ꝓ decedente in ebrietate oret eccl'ia: q: esse pōt sine peccato veniali. xxv. di. §. als. vsi. quotiens. So. ꝑp ea tex. dicit h vir: ꝯʒ glo. q: aliqñ etiā ꝓ decedente orat eccl'ia: q: nō decedit i mortali pctō: puta q: est multū assidu⁹ ⁊ ɔtinu⁹ in pctō mortali: ꝯʒ glo. de ɔse. di. v. nullus. Qñ aūt sit mortale ⁊ veniale: ⁊ qñ nullū. not. in. d. §. talis. ⁊ q̄uis. Vin. de vi. ⁊ ho. cleri. c. crapula. dic ꝙ ebrietas inq̄tū ɔtingat hoi ex debilitate carnali vl' cerebri: nō ē mortale: ⁊ sic inq̄tuʒ est q̄litas: inq̄tum est passio vt q: iacet vino sepult⁹: nō est pctm: nec putat taleʒ esse excōicatū si tūc ꝑcuteret cl'icuʒ. xv. q. i. sane. inq̄tuʒ aūt est act⁹ si est assidu⁹: non dico assiduus ꝙ ideʒ iteret: ꝯʒ q: sillies ꝑtendūt tūc ē pctm mortale. Ideʒ in illo q scient iebriat. Si vo ignorat vt q: ab vxore decipit: vel ignorat vini potētiā peccat venial'r. gl. alie sūt clare. Alia ɔseqt h Jnn. inter q̄ dic ꝙ solus papa pōt sctōs canonizare ꝙ ex eo appꝫt: q: cū ɔstituat oibus fidelib⁹ adorādū: ⁊ nullus oib⁹ ꝑsit nisi papa: appꝫt ꝙ solus papa h pt: nec verū si dicas ꝙ saltez cuiqʒ dʒ esse licitū ꝙ in sua dioc. faciat: q: oīno eius debēt esse scā cōia: ⁊ eccl'ia vbi dʒ venari dʒ esse cōis: ⁊ ita ꝓpter hoc iudeus nullā rep̄hensionem: q: quidam rep̄hensi sunt ab apl'o qui dicebāt ego sum petri: ego pauli. Ulterius dicit Jnno. ꝙ in ecclesiastico. xliiij. Laudemus viros gloriosos ⁊ parentes vr'os in gñatione sua multam gl'iaʒ fecit dñs: ⁊ sua magnificentia a seculo: vñ per hoc qd dicit laudem⁹ viros gloriosos: ondit ꝙ canonizati erant quia aliter nō mandaret eccl'ie ꝙ eos laudaret: per hoc qd dicit parentes vr'os: ondit ꝙ nullus canonizandus est: nisi fidem habeat. Soli enim parentes eius qui erant iudei penes quos solos erat fides: canonizandi erat. Per hoc autem quod sequitur: multam gl'iaʒ fecit dominus: supplecuʒ

eis: appet qd nō sufficit ꝙ in vno sint gloriosus: vel semel tā tum: sed ꝙ in multis ꝛ multotiēs: imo ꝙ ꝯtinue eius vita fuerit gl'iosa: per hoc ꝙ dicit sua magnificētia: vl' sua magna potentia: per h̄ extēdit ꝙ excellētia vite ꝛ miracula talia eē debent q̄ excedāt vires ꝛ potētias nāles: nō sufficiūt miracula: sine vite excellētia cū magni p̄sbr̄i multa fecerūt q̄ sup̄ nām esse videret. Et in euāgelio legit ꝙ multi dicturi sunt nōne in nōie tuo demonia eiecimus ꝛc̄. Et tn̄ dn̄s r̄ndebit eis nō noui vos: vita cum vitā sine miraculis credere sufficere quo ad ꝟtutez: cū eccl'ia nō dz tales canonizare: ꝑpter h̄ qui secrete potuerunt vitā laxiorē ducere. Ex p̄dictis appet ꝙ pueri baptizati ꝛ incōtinēti mortui: nō sunt canonizādi: qꝛ nec multam gl'iaz fecit cum eis dominus sua magnificētia. Spāle tn̄ est in inocētibus qui vice xp̄i mortui sunt.

c **Cum ex eo.** Sanctorū reliquie vēdi vel passim ostēdi nō debēt: nec circa eas populus d̄cipi. h. d. Ponit duplicē excessuz quē ponit distinguēdo inter veteres ꝛ nouas religas ibi p̄sn̄ti. Tertio fraudes per p̄latos cohiberi p̄cipit ibi. p̄lati. ¶ No. ꝙ antique reliquie nō debent extra capsā ostēdi: nec licitū est eas vēdere absq3 auctoritate pape. ¶ No. 2° ꝙ noue relige nō sunt venerāde absque auctoritate pape. ¶ Quero in quo detrahat religioni ex ostēsione religarū? dic ꝙ sumūt detractores occasionē detrahēdi ꝛ blasphemādi: nā vidētes ossa nuda dicūt truffaz esse q̄si cōsumptus nō esset: si sanctus esset: cū tn̄ scriptū sit de oībus. geñ. iij. Cinis es ꝛ in cinerē reuerteris: excipiunt tamē aliq sicut xp̄s ꝛ gl'iosa dn̄a: ꝛ beatus Jo. euāgelista: ꝛ alij quidam hoc p̄uilegio spāli decorato: de q̄bus ps. xv. nō dabit sanctū tuuz videre corruptionē. ¶ Quero qd intēdat ꝓhibere p illd nō exponunt venales? dic ꝙ dicūt p̄ ne videant. scd̄o ne venales exponant. i. ne venalitatis cā extra cassaz trahant ꝛ vt plures oblationes recipiant: h̄. n. facientes dici possunt venales: sic mulier fatua: aduocatus ꝛ pugil qui pro nūmis passim se offerūt: detrahat eniz per h̄ duplr. Primo qꝛ vilipendant relige: nā oē rarū est carū. xxiiij. di. legimus. circa finē. xxvij. q. ij. insti. Scd̄o qꝛ per id notabilib° redarguit per laicos auaritia clericorum. de deci. c. fi. in fi. ꝟm Hosti. ¶ Quero q̄ dicunt noue q̄s nō lz venerari? dic oīno noueꝛ nā antique veniētes de nouo venerari lz. ¶ Quero an ad religas nouas lz in secreto deuotionē hēre ꝛ eas venerari? dic ꝙ sic. de quo. J. c. vno. lib. vj. ¶ Quero q̄ sunt ista figmēta? dicit hosti. exēplū in q̄stuarijs q q̄nq3 ostēdunt cossaz pecoris vel agni loco sancti: alij ponūt oleum in oculo figure vt flere videat. ¶ Quero cū glo. an vendi p̄nt relige? dicit gl. ꝙ nō: qꝛ relige sctōꝝ martyrū: vel ipsi martyres vēdi nō possunt. C. de sacro san. eccle. l. nemo. qꝛ sacra res nō recipit extimationē. ff. de reꝝ diui. l. sacer. §. vlt. ideo nō pōt vēdi p̄cio: qꝛ sine p̄cio venditio nō cōsistit. insti. de emp. ꝛ ven. §. p̄ciuz. ff. eo. l. ij. §. sine p̄cio. Jtē qꝛ spūalia vendi nō p̄nt: nec spūalibus annexa. de iure pa. c. de iure. ꝛ q spūalia vendit capitale crimen cōmittit. i. q. i. studet. ꝛ qd glo. dicit de martyrib° idē est de sanctis alijs sciendū. de cele. mis. cuz marthe. §. i. ꝛ h̄ qꝛ extimationem non recipiunt.

¶ De obseruatione ieiunioꝝ   Rica.

¶ Viso de veneratiōe sctōꝝ: qꝛ ob ipoꝝ reuerentiā ieiunia celebrant: iō de ieiunijs ē vidēdū. De mā. iiij. di. c. statuim° cum seq. de cōse. di. iij. ꝛ. v. q̄dragesima. cuz capl'is seq̄ntib°. ¶ Quero vn̄ dicat ieiuniū? dic ꝙ d' a q̄dam intestino qd sic vocat: qꝛ vt plurimū ē vacuū ꝛ s'btile: ꝛ exinanitū: ꝟz Aui. cui° ēt rōes h̄ posuerat: ꝙ phyci reliquā: Jo. an. ¶ Quero q̄tuplex ē ieiuniū? dic ꝟz Jnn. ꝙ triplex. Primū cuiuscūq3 rei ꝛ cibi edibilis abstinētia ꝟz ꝓpriā volūtatē: nō ꝟz statutū scriptū ꝛ cōsuetudinē: ꝛ ꝟz illd ieiunat q plories ꝛ abūdāter cōedit: tn̄ ipo a cibo placido abstiet. Scd̄z q̄n qs abstiet a cibis humectātib°: vt si comedat solū sicca panē: nuces: poma ꝛ similia. nō carnes pisces: ꝛ d' hoc ieiuniū xerophagia. a xero qd est siccū: ꝛ phagia qd est comedere q̄si sicc° cib°: vl' sicca cōmestio. Tertiū est ieiuniū abstinentie vict°: ꝟm ordinationez eccl'ie scriptū: vl' ꝯsuetudine approbatū. Dicebat gof. ꝙ triplex ē ieiuniū. Primū magnū ꝛ gn̄ale abstinere ab iniquitatib°: ꝛ illicitꝭ seculi voluptatib°. de ꝯse. di. v. ieiunium. Scdm discreta ꝛ moderata refectio: vt singulos dies absq3 luxuria ciboꝝ trāseamus. C. di. sicut tibi. ꝛ. c. nō dico. ꝛ h̄ ieiunia omni hora ꝛ tpe sunt ꝟuanda. Tertiū est s̄btractio p̄ādij: ꝛ post cenā cuiuslibet cibi p̄uatio vsq3 in diez sequentez. Jtē abstinentia a carnibus: ꝛ oībus q̄ sementinā trahūt originē. iiij. di. deniq3. vbi d' ꝙ pisces luxuriosos etiā nō dz comedere. Jtē tpe quo abstinemus a cibis: etiā a dissolutionibus abstinere debemus. lxxvj. di. q̄d ꝓdest. de cōse. dist. v. nil ꝓdest. ¶ Quero q̄ ieiunia sunt ꝟuanda? dic ꝙ ab ecclesia indicta: vt vigilie sanctorum apostolorum. J. c. ij. quadragesima. de cōse. di. v. quadragesima. ꝛ. c. ieiunium. ꝛ per totum. Jeiunia assumptionis beate marie virginis oium sanctoꝝ ꝛ sancti laurentii. ¶ Quero qui necessario ieiunare tenent? dicit p̄mo ꝙ h̄ tertiū ieiuniū est necessariū ieiunare oībus sane mentꝭ doli capacib°: potentib° ieiunare: cum tales possint peccare: ꝛ peccata debeāt flere: dispensat tn̄ cū impuberibus. de quo. J. c. cōsiliū. ꝛ ex cā cū hoībus ꝓuecte etatis agi pōt: vt ab indictis ieiunijs absoluant: ꝟz hosti. vt ieiunia in alijs bonis opib° cōmutent. de voto. c. i. ꝛ. c. magne. Jdē ꝟm Jnno. dicendū in senib° debilib° ꝛ nō valentib° ieiunare. Et idez putat hosti. in agricultorib° ꝛ ꝑegrinis: ꝛ peditibus seu alio quocunq3 labore afflictis: ꝙ comode sine piculo nequeūt ieiunare. lxxxvij. di. p̄sbr̄. in fi. Quid de mulieribus? dic ꝙ inuitis maritis ieiunia volūtaria facere nō possūt: ꝛ sic marito ꝓhibente: mulier ieiuniū volūtariū dimittere tenet. xxxiij. q. v. manifestū. Jndicta tn̄ ab ecclesia facere tenet: nisi cōtingeret virū inde scādalizare: tūc cū ea forte sacerdos possit dispensare: qꝛ semꝑ est dispensandus ꝑp scādalū euitandū. l. di. vt cōstitueret. ꝟ. de tempo. or. c. ij. ꝛ de cle. ex. mi. latores. ¶ Quero an hec ieiunia possint indistincte redimi ꝛ cōmutari? dic ꝙ nō: nisi cā subsit legittima: qꝛ sunt īdicta: voluntaria aūt sine cā: dūmō al's sit vtile redimi possunt auctoritate supioris. lxxxii. di. p̄sbr̄. no. de voto. c. i. ¶ Quero q̄ dicant ieiunia volūtaria? dic ꝙ illa ad q̄ aliq voto vel ꝓposito se astringunt: vel etiā q̄ p̄ter p̄dcā ꝑp peccati magnitudinez iniungūtur. lxxxiij. di. p̄sbr̄. vbi d' h̄. Et licitū est h̄ cōmutare vel redimere: etiā si nulla cā necīa subsit: dūmō ꝯpensatio sit vtilior ꝛ deo acceptabilior videat. ꝺ voto. c. i. aucte episcopi cōcurrente: ꝟm Jnn. ¶ Quero quot modis indicant ieiunia: d' ꝙ q̄dā spāl'r ꝛ local'r ꝟm aduersas ꝯsuetudines: sicut ieiuniū aduent° dn̄i qd nec ab oīb°: nec in oīb° ꝓuincijs celebrat: vt p3. J. eo. c. ij. ad fi. tale etiā erat ꝙ matrone romane in sabbato ꝯsueuerūt ieiunare. xij. di. illa. ¶ Quero an ieiunia indicta possit de die ī diez trāsmutari? dic ꝙ sic puta q̄n vigilia incidit in die dn̄ico: tūc ieiunat in die sabbati precedentis. J. eo. c. i. Jdez q̄n vigilia in festo p̄roni alicui° eccl'ie incidit: tūc eniz clerici ꝛ parrochiani eiusdez ieiunia celebrāt p̄xima feria precedente: vn̄ ꝛ in q̄busdā locis frācie: in q̄b° scꝭ eccl'ie sancti q̄ntini: nō ieiunat in vigilia oīum sctōꝝ: ꝟz tertia feria precedente: ꝟm Jnno. Et in eccl'ia vien. celebrant ieiunia q̄ttuor tp̄oꝝ q̄n incidūt in festo scti mauritij p̄roni eiusdez ecclesie in ebdemoda precedente: ꝛ idez fit in eccl'ia vapiceñ. ꝑp reuerentiā arnulphi p̄roni eiusdez: cui° festū in eisdez tpib° icidere ꝯsueuit. Caueat tn̄ ep̄s ꝙ lz q̄ttuz ad alios ieiuniū sabbati illoꝝ temporꝝ trāseat: nō tn̄ inq̄ttuz ad se: vel ad ordinādos si illo tpe voluerit ordines celebrare: nō. n. licet alicui ep̄o excepto rōano pōtifice extra q̄ttuor tp̄a dare ordines. ꝺ tempo. or. c. i. ꝛ. l. cū q̄dā. ꝛ. c. ꝯsultationi. Jtez ꝛ ordinātez ꝛ ordinatos oz esse ieiunos: vt p3 ex no. de tempo. or. litteras. Jgitur si talis episcop° velit aliquos ordinare oportet eū: ꝛ eos etiā q ordinādi sunt: nō soluz in trāslato rōne cōsuetudinis: sed etiam in p̄mo sabbato tpuz ieiunare: ꝟz hos.

¶ Quero an aliqd possit nouiť statui circa ieiunia idicta? dic ꝙ sic: ex cā ꝙ qs comedat bis in die: ſʒ parū in pma vice sicut faciūt cistercieñ. qui ad remouendū scandalū: ⁊ charitatem obſuandaʒ: statuere ꝙ illi qui ↄſit regere: vel mistrare: vel aliqd aliud facere pgustēt aliquid aliud: nec per hoc dicunť soluere ieiuniū ab ecclia institutū: fm Inno. Idē vť in ministris magnatū: qui qñqʒ ad vitandū toxicū pgustent cibaria corā dñis eorūʒ composita: vel que ipsis ex pte aliorum pñtenť: ⁊ intelliguntť ieiunare. Idē eadē rōne de pgustantibus medicinas: ⁊ etiā fm Inno. in illis casib⁹ hʒ monachus pgustare carnes: ⁊ hoc dicit pp gñalem ↄsuetudinem que sic ſuat. In his ḡ casibus ⁊ similibus: ex cā ⁊ intentione ieiunantia pcedit iusta excusatio: que. s. cā ⁊ intentio gñalr ⁊ regulariť in oībus ↄsiderande sunt. xv. di. c. i. ad fi. ⁊ qd no. de accu. cum dilectus. §. i. vsi. fi. fm Inn. ideo ex cā statui posset ꝙ ieiunātes etiā cibis nō qdragesimalibus vti possent: vt pʒ. J. e. c. ii. §. cū aūt. de ferijs. c. licet. exceptis carnib⁹: qbus si quis vtiť: ieiuniuʒ soluiť: ⁊ eodē mō soluit si comedit bis in die: nisi vbi alr̃ ex cā statutū est: vel gñali ↄsuetudie approbatum: vt pʒ in cistercieñ. de qbus sup̄: vel nisi tāta sit necessitas ꝙ aliud fieri non pōt: sicut pōt poni exemplū in obsessis: dū tamē foueāt iustum bellū qni est si tpe qdragesime nō hērēt nisi carnes: credentē ꝙ licite possent ipsis vesci: arg. eius ꝙ legitur ⁊ no. J. de reg. iur. qd nō est licituʒ. de ferijs. c. licet. h iaʒ est vsu ieiunātium approbatuʒ. Quid si alias horas comedendi anticipat sine cā: vel beluas marinas vľ pisces delitiosos comedit: nunqd soluat ieiuniū. R⁰ nō peccat: tñ si nimis delitiose h faciat: tunc ↄfiteri debeat: sic dʒ intelligi de cōse. di. i. solent. ⁊ iiij. di. deniqʒ. qnimo fm Inno. qūuis ieiuniuʒ sit abstinentia: melius tñ dť ille ieiunare qui in pdictis obseruat ↄsuetudinē: lʒ ad ingurgitationeʒ comedat: ⁊ qcqd sibi placet: qꝛ in ieiunio nō solum abstinētia attendiť: sed etiā cōsuetudo eccľie. lxxvi. di. vtinā. Alij enim dicūt ieiunium non esse: nisi ibi sit abstinētia: fm Inno. Sʒ hosti. dicit ꝙ ingurgitatio nunꝗ̄ est licita: ⁊ ꝙ nullus excessus est approbādus: vť aut ad sustentationē: vel restaurationē nāe in beluis marinis ⁊ alijs delicatis cibarijs: dū mō quadragesimalib⁹ possum⁹ sine peccato: cū illis cum qbus viuimus cōformare: ⁊ etiā tā quātitas q̄ʒ qualitas est vitāda in talibus: ⁊ eni nō vsus rerū i culpa: ſʒ poti⁹ libido attēdiť. xli. di. c. i. ⁊. ij. dlectatio nimia ⁊ nimius appetit⁹. Quid si qs ieiunijs indictis vtať ouis ⁊ caseo? R⁰ nō soluit ieiuniuʒ si hoc extra qdragesimā faciat: peccat tñ: ⁊ sic intelligiť. iiij. di. deniqʒ. Alij dicūt tñ contra: de quo per archidia. de cōse. di. iij. rogationes. Sʒ qcqd dicant tenendū est: ꝙ ex cā in aliqbus puincijs puideri posset ꝙ sine peccato laticiniis vti possint hines. nā illud est introductū p ecclīasticā ↄsti. g⁰ tolli pōt fm Inn. Magna dria notari pōt inter hoies cōmorantes in locis desertis ⁊ montibus: in qbus nec pisces reperiunť: nec forte granū crescit ad abundantiā: hñt tñ magna ⁊ aialium: ⁊ auiū nutrimēta: ⁊ inter hoies hñtantes in terra fertili iuxta mare: vľ lacus maris: ⁊ alias aquas que abundāt in magnis ⁊ pinguib⁹ piscibus: ac delectabilib⁹. Si eniʒ ieiuniuʒ sit afflictio carnis ex abstinentia victus pueniens: q̄re nō diceretť eque bñ ieiunare is qui comedit oua ⁊ caseuʒ: ⁊ de pane parū: ab alijs aūt oībus qbus caret abstinet: sicut ille q bono pane ⁊ electi] vinis diuersis: ⁊ magnis piscib⁹ diuersoꝝ generū: ⁊ plurib⁹ alijs diuersis delitiosis cibarijs nō solū reficiť: sed etiā ingurgitať: sufficiens rō reddi nō possit: ḡ talis opi. est abolēda. C. de libe. pteri. l. i. lxviij. di. cor epi. Quid si de electuarijs delicatis? R⁰ aliter nō lʒ: vt nisi sint cū alio cibo delicato admixta. q. d. ieiunium soluit. Medicinā aūt ad fugiendā vel remouendaʒ instantē infirmitatē: etiā in die ieiunij lʒ accipere sine peccato: vbi vero nō est signū infirmitatis: p sola sanitate ↄseruanda hoc nō lʒ. Alij tñ dicūt ꝙ nlľa medicina: imo nec electuariū soluit ieiuniū: qꝛ sic hʒ ↄsuetudo ecclesie ieiunantiū: ſʒ quā per totū ante cibū vel post cibū nō soluiť ieiuniuʒ: qꝛ sic hʒ cōsuetudo eccľie ieiunātis. Tertij dicūt ꝙ si talia sumantur ante prandiū: ⁊ sine cā soluiť ieiuniū: ſʒ non meritūʒ: ꝙ si ex cā fiat: nō soluiť ieiuniuʒ: nec meritū. In oībus tñ casib⁹ abstinendū est ab his que potius sunt cibaria: q̄ medicinalia. Et h opi. vī pbabilior benignior ⁊ antiquior: ⁊ maxie i locis vbi h fieri est cōsuetū. lxxvj. di. vtinā omni tpe. pma tñ opi. benignior est ⁊ tutior: vide de psby. nō bapti. c. veniens. §. fi. Et adde qd no. in summa. eo. ti. §. primo. ⁊ secundo.

c **X parte.** Vigilia occurrēs in dñica ieiunari dʒ in sabbato: ⁊ ieiunari dʒ vigilia mathie. h. d. Cōis diuisio: scda ibi ad qd. ¶ No. ꝙ inter festa beate marie vgīnis festū assumptionis est celebrius: vt hic. ⁊. J. de sen. excō. c. fi. lib. vi. ¶ No. 2⁰ ꝙ vigilia occurrēs in dñica dʒ anticipari: medius ḡ dies inhabilis nō reddit oblationē inefficacem sed anticipat: vñ si teneor aliqd facere in die vnius: ⁊ nō possum pp festū: debeo facere ante festū: ⁊ sic puenire: nō āt differre post diē pmissionis: vt. l. ij. in fi. C. d tēpo. app. ¶ Ultimo no. glo. hic de loco intermedio: an impediat seruitutē ⁊ an si pmū decretū est nullū: teneat scdm: in q̄ est seruata ois sollēnitas? iura hic allegata faciūt ꝙ nō: qꝛ si deficit pmus gradus per quem venimus ad aliā: ad illū vlteriorē nō possumus puenire: sic locus impedit pollutionē cōmittere. J. de conse. eccle. vel alta. c. i. lib. vj. ¶ Quero de rōne q̄re dubitatur an festū mathie debeat celebrari? dic qꝛ nō a deo: ſʒ ab aplīs forte electus. ⁊ fm Pe. ⁊ abba. ¶ Oppo. ꝙ dies sabbati non dʒ habere ſuitutēʒ: sed die lune: qꝛ locus sacer interueniens impedit ſuitutēʒ. ff. de ſui. rusti. pdi. l. qui sola. §. in rusticis. dic ꝙ hec nō est ſuitus: sed est quoddā dbitū: vñ ꝙ nō pōt solui vna die: dʒ solui alia. xxvi. di. ieiuniū. ad hoc qa ad duo teneť ieiunare: ⁊ etiā de dolo. cū dilecti. sup glo. h psumptum. ff. de arbi. l. celsus. vel dic ꝙ leges loquunť de ſuitute tpali: que qꝛ odiosa restringiť. hic de ſuitute spūali: sed fm Grego. seruire deo: est regnare: qꝛ fauorabilis ampliať. ad hoc de regu. iur. odia. lib. vj.

c **Oncilium.** Sunt plura dicta ⁊ sepcʒ ptes: ideo non summať. ¶ No. reglaʒ ꝙ oēs vigilie aplōꝝ sunt in pcepto: pter vigilie aploꝝ philippi ⁊ Jacobi: ⁊ cā dī in lr̃a: ⁊ ioānis euāgeliste. ¶ No. ꝙ ieiuniū in aduētu dñi est in pcepto. ¶ No. ꝙ si vigilie occurrāt dñico pcedēti: sabbato sunt faciende. ¶ No. ꝙ de vigilia beati bartholomei qñ celebreť stāduʒ est cōsuetudini. ¶ No. ꝙ ad epʒ spectat facere obſuare cōsuetudinē patrie in ieiunijs. pōt. n. eps indicere ieiuniū dioceśi in honorē alicuius sancti: vt. s̄. d fer. c. fi. ⁊ de cōse. di. iij. c. i. ⁊. vij. di. ieiunia. ¶ No. nō puniēdos qui pp caristiam tpe famis in qdragesima comedunt carnes. ¶ No. ꝙ de carnib⁹ comedēdis die sabbati cōsuetudo loci est ſuanda: debilibus tñ ⁊ infirmis pmittenda est Et no. ꝙ piculū iminere vʒ i nō cōmestiōe carniū. ¶ No. ꝙ tpe qdragesime dʒ pmitti infirmis esus carniū. ¶ Quero an alia festa hñt vigilias? dic ꝙ sic: vt dixi. s̄. sup Ricam. ¶ Quero de rōe q̄re celebrať diūsimode festū scti bartholomei? dic ꝙ vna die fuit excoriatus ⁊ illa die vixit: alia die decessit: vñ aliqui celebrāt diem martyrij: alij diem mortis: fm Pe ⁊ ab. Et posset videri simile de festo beate margarite: cuius festū diuersis dieb⁹ coliť pp sui diuersa martyria apud nos coliť. xiiij. iulij: alibi. xx. die iulij. Inducebat host. decre. ↄ̄ statutū cartusieñ. ꝙ phibet in articulo mortis comedere carnes: vñ dicūt qdaʒ eoꝝ: statutū piculosuʒ ex dfectu charitatis. Dicit Jo. an. ꝙ pulchre qdaʒ magr̃ Raynald⁹ de villanoua ↄ̄scripsit: sic reprobātes valens medic⁹ ⁊ theologus psequens illd vbū. ps. lxviij. Aduersuʒ me loquebātur qui sedebāt in porta: ⁊ subinducens illd cāticoꝝ. v. pcusserunt me ⁊ vulnerauerūt me: tulerūt palleū meū: ⁊ pbat ꝙ est fantasticum: ⁊ sapit heresim. ꝙ sit falsuʒ pbat: qꝛ se obligat statuto ordinis: hoc facit amor dei: sed illa charitas est super oia que deum respicit per obiectum: qd ergo fit ppter deum in odiū pximi: nō pōt dici cōtra charitatem. Item ꝙ

sapit heresim pꝫ:qꝛ adũsaꝛ tolleꝛãtie ⁊ approbationi rõane eccꝉie:⁊ fugit nouũ dogma in ꝑnitẽtib⁹ ad vtilẽ statũ fideliũ:ponẽdo lãguentes nõ posse absq; vsu carniũ liberari: ⁊ sic ad vite lõgitudinẽ vsũ carniũ necessariũ: nã vt dicit ṽtus vitalis deficit:aut ꝓpter malitiã morbi illã resoluentis: aut ꝓpter defectũ alimẽti ꝑ qꝺ restaurari põt:pꝫ ꝑ cãu ex dicto hypocra.q dicꝫ ꝙ ꝺficiẽtib⁹ pp morbũ:si cib⁹ exhibeaꝛ suffocatiõis vꝉ alteri⁹ ḡuamis coguꝛ vitã finire celerius: deficiẽtib⁹ aũt pp penuriã alimẽti ꝓsunt: vñ ꝓbat plus ꝓdesse vinũ mediocre: maxĩe aromaticũ ⁊ vitella ouoꝝ mediocriꝛ mollia.rõ:qꝛ velocissima digestiõe ꝯũtuꝛ ĩ laudabilẽ ⁊ mꝉtuꝫ sanguinẽ:⁊ q̃si sine fetib⁹.carnib⁹ aũt ⁊ ceterꝭ alimẽtis ꝑ dictarũ ꝯditionũ deest. Cõcludit ḡ afferentes: qꝺ est dictuꝫ moueri:aut inuidia:aut in aliq̃ passiõe:aut ex ignorãtia phẏci:ſm quã ad virtutẽ vitaleꝫ plus cõpetunt sup̃dicta q̃ꝫ carnes:lꝫ fateaꝛ quo ad ꝯfortandã ṽtuteꝫ motiuã plus ꝯferant carnes. Sꝫ dicit inducẽdo Galienũ ꝯfortationẽ ṽtutis motiue nõ esse in egro necessariã:qꝛ modicũ egeret ipsius opatione:ḡ nõ egeret vsu carniũ. Demũ subdit i sacra scriptura nõ repiri esum carniũ infirmis necium:qꝺ tñ devino legiꝛ.i.ad thimo.v.⁊ ad romanos.xiiij.qui infirmus est olus manducet:nõ dicit carnes.⁊ in psalmo.xciii.vinũ letificat coꝛ hominũ:⁊ panis ꝯfirmat etiã exẽplo xp̃i quẽ multi etiã sequebaꝛ:⁊ a languoribus saluabaꝛ.luce.vi.⁊ Joã.vj. qbus tñ egentib⁹ alimẽto:qꝛ tribus dieb⁹ ieiunauerãt:parauit nõ carnes ⁊ pisces:sed panẽ ⁊ pisces. Marci.viij.sic nec dauid illi amalechite.qui tribus dieb⁹ ⁊ noctib⁹ nõ comederat.ꝑmo Regũ.xxx. Itẽ ꝙ ṽtute ꝺficiẽte pp cibi penuriã nõ sit necessarius vsus carniũ:ad h̃ inducit experientiã:qꝛ in ipso oꝛdie videmus octuagenarios ⁊ cẽtenarios sanissimos. Itẽ i ꝑma etate vsq; ad diluuiũ vixerũt hoĩes plusq̃ aliis etatib⁹: ⁊ tñ nõ vescebaꝛ carnib⁹:sed terre nascentib⁹.geñ.iij. ibi comedes herbas terre. Noe aũt dixit post diluuiũ.ix.c. oẽ quod moueꝛ ⁊ viuit erit vobis in cibũ.ad h̃ qꝺ hẽtur.xxxv.di. ab exoꝛdio.qꝺ fuit Iero.ꝯ̃ Iouinianũ.ix.c.lib.vj.h̃ sufficiãt de istis rõnib⁹. Per decre.dicit hosti.ꝙ ep̃s in dicẽdis vigiliis iudicet publice ꝯsuetudinẽ obſuandã semꝑ:salua ꝓuisione infirmoꝝ:sed ne qs infirmitatẽ fingat:iniũget ꝙ arbitraria infirmitate:ex quo distinguẽdũ est iter infirmitatẽ ⁊ infirmitatẽ:infirmi carnes nõ comedẽt sine sua:vel sui vicarii vꝉ penitẽtiarij licẽtia. ¶ Quero an sint alia ieiunia? dic ꝙ sic: qꝛ oĩum dierũ sollẽniũ:⁊ inter sollennes sunt quos diocesani per suos dioc̃.inducũt de ꝯse.di.iii.c.i.⁊ di.v. Et ſuare ꝺbent talia ieiunia hñtes solidã etatẽ:⁊ quos nulla necessitas excusat:etatẽ vero solidã dicũt qdã esse ex quo qs ẽ pubes: masculus.xiiij.femia.xij.annoꝝ:tũc ieiunare teneꝛ. Alij dicũt h̃ intelligẽdũ de plena pubertate.s.cũ femia est.xvij.puer.xviij.annoꝝ.de quo dicã.ꝭ.de despõ.im.c.pubes.⁊ de fer.c.i. Alij dicũt intelligẽdũ tm̃ de his q ꝯpleuerũt.xxv.annos.arg.C.de his q ve.eta.impe.l.si qs.qꝛ vsq; ad illã etatẽ consueuit nutrimentũ ꝯuerti in augmentũ ⁊ dilationẽ mẽbroꝝ: per qꝺ ieiuniũ ⁊ semen posset impediri:nec est ĩpediẽda nã. Aliq dicũt mediũ tenẽdũ ꝙ etas.xvj.anni ꝯsideraꝛ: qꝛ vsq; ad illã etateꝫ qsq; duplici cibo indiget nutritiuo.s.⁊ augmẽtatiuo:ſm Aristo. Alii ꝙ etas.xx.annoꝝ est spectãda:ar.de offi.dele.cũ vicesimũ.⁊ qꝛ qs ꝑus cogend⁹ nõ est ad pugnã corꝑaleꝫ exire ſm legeꝫ mosaycã.numeri ꝑmo.C.ꝺ his qui ve.eta.impe.l.oẽs.de eta.⁊ q̃li.c.vno.lib.vi. Et h̃ placet hosti.salua pape impetratione:sed cuiuscũq; fuit etatis obtenta diocesani licẽtia:si subsit cã excusaꝛ.ꝺ ꝯse.di.iiij.ieiunia.⁊ di.v.q̃dragesima:nec sufficit licentia simpꝉr sacerdotis.de voto.c.i.in fi.nisi.in sũma necessitate: ⁊ cũ nõ posset ad ep̃m recursus haberi.xxvi.q.vi.ꝑsbꝛ.di aũt iusta cã ĩfirmitas:nõ debilitas:ciboꝝ caristia:siue penuria:pauꝑtas: ꝑegrinatio: laboꝛ: nimia mense protractio in seruientibus mense magnatũ:⁊ alia exempla possunt occurrere:arg.ff.si qs cautio.l.ij.de qb⁹ cãis.qꝛ nõ posset dari certa regꝉa:putat hosti.boni viri arbitrio relinq̃ndũ:⁊ remittit ad sũmaꝫ eiusdeꝫ titu.

¶ Quero cũ glo.an oĩuꝫ indistĩcte apꝉoꝝ sunt vigilie celebrãde? dicit glo.ꝙ sic:exceptis his.de qb⁹ in tex.qꝛ qui omne dicit:nihil excipit.xix.di.romanoꝝ.nisi ꝯsuetudo ꝯ̃ria sit: per qꝺ dicit ꝙ nõ obstãt qdã ṽsus quos glo.ponit: ⁊ eis nõ obstãtib⁹ ſuandũ est qꝺ h̃. Alij dicũt ſm doc.vigilias exp̃ssas per ṽsus ieiunãdas:aꝉs aũt dimitti si h̃ hẽat ꝯsuetudo. sꝫ ꝑmũ tenendũ ſm Hosti.qꝛ in sollennib⁹ ieiuniis nihil opaꝛ ꝯsuetudo ꝯ̃ria. In aliis aũt hꝫ locũ ꝯsuetudo ꝯ̃ria:nisi ꝑlat⁹ aliud indicet.de q̃ in Rica. ¶ Glo.ij.q̃rit de rõne? dic ꝙ inter pascha ⁊ pascha:nullũ est ieiuniũ necessiũ:nisi rogationes ⁊ vigilia pentecostes.de ꝯse.di.iij.rogationes. Ideꝫ no. Io.lxxvi.di.§.necessario.p.c.ꝯsequens.qꝺ incipit nꝛis. Gñanus ꝯ̃. Alie glo.sunt clare.

Explicari.

Festũ natiuitatis si occurrit in sexta feria: lꝫ carnes comedere vouentib⁹ ⁊ ꝓfessis:exceptis.h.d. Decisa ꝯsultatio ⁊ rñsio.ibi.videmus. ¶ Nota ꝙ die natiuitatis abstinendũ est a quolibꝫ ieiunio: ꝑterq̃ si sit votũ vel ex oblꝉone religionis. ¶ No.ꝙ abstinentes pp h̃ nõ sunt rep̃hẽdi. ¶ Quero an tali die possent ꝓhiberi de ep̃i auctoꝛitate vel licẽtia abbatis? dic ꝙ sic.ꝺ.c.ꝑxio.§.pe.⁊ fi.⁊ de vo.c.i. ¶ Quero quare de ratione voti non excusaꝛ? rñdet.qꝛ que sine cõditiõe teneꝛ:sine cõditiõe solui ꝺbent.xxvii.q.vlti.c.vlti.ex quo eniꝫ a voto nõ exceperũt:gñaliter teneꝛ.dicit Io.an.ꝙ lꝫ glo.sic indistĩcte teneat: ip̃e putat ꝙ si qs vouerit nõ comedere carnes in sexta feria:occurrente eadeꝫ die festo natiuitatis comedere poterit:nisi etiam eũ casuꝫ in voto includere intendisset:vt sic illud votũ ĩtelligaꝛ de esu nõ licito.ad h̃ de iureiurã.petitio.⁊.c.ad nꝛaꝫ. iij de ṽbo.sig.suꝑ qbusdã.ad h̃ qꝺ no.de eo qui duxit in mꝛi.c.cũ hẽret.suꝑ glo.⁊ qꝺ hic dꝛ de voto põt intelligi de eo q vouit nunq̃ comedere carnes:ip̃e recitat suꝑ lꝛa decre.ꝓcedere:si vouerit carnes nõ comedere in sexta feria: h̃ ĩtellige vt dixi sup̃.vel tacite:vt qꝛ dixit die q̃ ꝑuenerit ad locũ ꝑegrinationis:vel die qua veniet vigilia beate marie virginis illo anno nõ comedam carnes:vel semel in die natiuitatis comedit in sexta feria:qꝛ sibi obuenit aliqꝺ sinistrũ:vouit deinceps nõ comedere:putat idem si vouisset nõ comedere aꝉs ꝑmisso:⁊ tũc occurreret festũ:tũc locus esset glo.⁊c̃.

¶ De purificatione post partum Rica.

¶ Sicut ⁊ sanctoꝝ reuerentia inducta sunt ieiunia:sic ex reuerẽtia inductũ est tp̃s purificationis:ideo imediate ⁊c̃.ſm Gof.de mã habetur.vi.di.per totum ⁊c̃.

Vouens.

Mulier post partum statiꝫ põt intrare ecclesiã.h.d. Decise cõsultationi rñdit.⁊ soluit obstaculũ. ¶ No.ꝙ multa fiebãt ſm tẽpus legis antiq̃ figuralia q̃ reuocata sũt ꝑ legẽ gratie. ¶ No.ꝙ dixi in summario. ¶ Quero an parere sit peccatũ? dic ꝙ nõ:q̃q̃ ꝯceptus eẽ possit cũ peccato:tñ sine peccato est parere.⁊ sic poti⁹ grauida q̃ enixa repelli deberet. ¶ Quero an debitũ ꝺbeat mulier reddere tp̃e purgationis vel mestrui? dic de h̃ vt habeꝛ.vi.di.ad eius ṽo.in ꝑma glo.nõ habeꝛ hic aliud.

¶ De ecclesiis edificandis Rica.

¶ Dictũ est sup̃ de ꝯsecratiõe eccꝉiaꝝ: sꝫ qꝛ interdũ eccꝉie ꝯsecrate coꝛruũt:vel aꝉs repatione indigẽt.ideo ⁊c̃. ſꝫ gof. vel qꝛ in ꝓxima Rica fuimus edocti:an mulier tp̃e purificationis possit eccꝉiaꝫ ingredi:ex quo ibi de eccꝉia ⁊ eius gressu vidimus:cõgruũ est vt de eiusdem eccꝉie reparatione videamus:qꝛ vero edificata interdũ coꝛruit:ideo de ipsius reparatione submittit.materia habetur de cõse.disti.j.in multis.xij.q.ij.apostolicos.in fi.⁊c̃.

q **Uicunqȝ.** Beneficiatus ex redditibus ecclesie tenetur ad ecclesiaȝ beneficij reparādā.h.d. Scđa ibi: hñt in ecclesia. ¶ No.ꝙ beneficiatus in ecclesia tenetur ad contributionem restaurationis ecclesie. Et no.ꝙ omnino ad h tenenꝫ:qꝛ clerici duȝ viuunt equiparanꝫ vsufructuariis.c.pñti. de offi.ordi.li.vj. Sed vsufructuarius tenetꝫ res ex fructibus seruare i bono statu:vt pȝ ex diffinitiōe vsufructus:que est talis vsufructus est ius petendi fruēdi alienis bonis ⁊ rebus:salua reꝝ substantia.ff.de vsufructu.l.i.⁊.l.hactenus eo.ti. Et dicit Host.ꝙ fortius tenētur ad seruitiū ecc̃lie:⁊ caueat sibi ꝙ iniuste percipiat beneficiū nō faciendo seruitium: de preben.cum scđm. de cele.mis.c.ij.adiiuuent pro qualitate beneficij. restanranda.i. reficiēda. Goffre.emendandis.i.reprobandis: ⁊ sequebatꝫ hic i antiqua ⁊ nonā ⁊ decimā reddant. ¶ Dicebat Ala. ⁊ ꝑ vel ēt loqtur ꝺm consuetudinē alterius ecc̃lie vbi clerici nonā vel decimā partē beneficij sui tribuebāt paupib⁹. ¶ Opponiꝫ.⁊ videtꝫ ꝙ clerici nō teneāꝫ ad reparatiōeȝ ecclesie: qꝛ ad h ē certa portio ꝺputata: vt.x.q.iij. vnio:⁊.xij. q.ij.q̃ttuor. So. dic̄ gl.ꝙ h dicitꝫ.dȝ ītelligi cū portio fabrice deputata nō sufficit.al's nō tenenꝫ vt in ꝯtrario. ¶ Quero cū glo.i.iuxta fineȝ. An ep̃s cū cōsensu capituli possit cōstringere ecc̃lias inferiores ad cōtributionē pro repatione ecc̃lie cathedralis īdigētis reformatione. habetꝫ ꝺ rescrip. lib.vj.⁊ tenet ibi ꝙ sic.iusta cā suadente.puta qꝛ ep̃s ⁊ capitulū suū ad hoc nō sufficiunt. Nec ob.c.pastoralis. de his que fi.a prela.vbi fructus ecclesiaꝝ dȝ cōuerti in ipsaꝝ vtilitateȝ ⁊ stipendia ministrorū. Nā vbi pȝ ex fi.ꝙ ep̃s cū consensu capituli pōt illorū parteȝ ex cā rōnabili in alios vsus cōuertere ⁊ facere perpetuā cōcessionē de fructibus vni⁹ ecclesie alteri ex legittima cā.de reli.do.ꝯstitutū.multo forti⁹ tpaleȝ de parte fructuū.de re.ecc.nō alie.c.i.li.vj.hoc idem tȝ Fre.in quodam suo consilio:qđ sic icipit.Quedā plebs hȝ capellam que vacauit ⁊ ad plebanuȝ reformatio ptinebat: ecclesia dicte plebis indiget reparatione: nec plebs sufficit ꝯsideratis facultatib⁹ suis. ¶ Quero cum capella sit sufficiens. An ep̃us possit deputare redditus dicte capelle cōgrua portiōe statuta capitulo ⁊ oneribus capelle p circulū anni:tenet ꝙ sic per predicta. Iteȝ de rebus ecclesie plebis pōt subuenire capelle. vt.j.c.primo. ergo ecōuerso. Itē oēs ecc̃lie tenētꝫ ad charitatiuū subsidiū ep̃o īdigēti:de cēsi.cū ap̃ls.sic ⁊ capella suo capiti:sȝ ista ē iusta cā subueniēdi. Nā ⁊ ille q nō pcipit q̃rtā fabrice ꝺputatā ex q̄ portio fabrice ñ sufficiat tenetꝫ ꝯferre ad tā piū op⁹:de his q̄ fi.a ma. par.ca.c.vlti. Itē libert⁹ tenetꝫ patrono cū sibi supest ⁊ patrono ꝺest.ff.ꝺ libe.agno.l.si qs a liberj.§. de alimētj:⁊ c̄. Itē plebs tantā hȝ cōioneȝ cū capellis:ꝙ pp ep̃alia iura p plebanū nō soluta pñt grauari capelle: Archidi.de p̄ben. cū singula li.vj.doc.limitāt tex.⁊ gl.vt ad reficiēdū tenenꝫ clerici qñ populus de ꝯsuetudīe nō tenetꝫ. In his eni regionibus:in qbus est talis ꝯsuetudo ꝺuāda. de symo.ad apostolicā.⁊ hoc casu:oēs cōtribuēt nobiles ⁊ ignobiles de cōiuga.seruoꝝ.c.i.nec credo ꝙ aliq̃s singularis de pp̃lo possit cōtributionē euadere renūtiādo ipsi⁹ ecc̃lie cōmodo.de puteo ꝟo furno vel porticu est qđ in spe. de censi.§.ij. versi. sȝ pone:pͥmo igitꝫ recurrendū ē ad ꝯsuetudinē.2°.ad portionē ꝺputatā fabrice.3°.ad id ꝙ dr̄ h ⁊.j.e.de his. qcqd tñ scribatꝫ clerici sp recurrūt ad elemosynas ⁊ ad parrochiāos tā ꝓꝓos quā alienos excutiētes q̃ntū pñt hūeros suos. host.q h ñ iprobat cū laycoꝝ itersit cū ⁊ diuia audiāt ⁊ sacra pcipiāt:nec tñ c̃licoꝝ auaritiā improbat.de deci.c.i.in fi.

c **Cum dicat.** Leprosi pmitti dñt sine p̄iuditio ātiquoꝝ parrochianorū habere ꝓpriā ecclesiaȝ ⁊ p̄sbyteruȝ nec tenenꝫ soluere decimas de nutrimentis animaliū vel de ortis.h.d. Et sunt due partes. secūda ibi statuimus.prima subdiuiditꝫ.scđa ibi caueāt. ¶ No.ꝙ vbi ēt ex cā permittitꝫ ecclesie constructio.j.limites alterius intelligitur sine preiudicio parrochialis ecclesie. Et hoc qñ causa cōcernit solū fauorē certaꝝ personarū:⁊ qñ cōceditꝫ non vt parrochiali. ¶ Et no.ꝙ cōcessione ecclesie non videtur cōcessuȝ ius edificandi ecclesiā.⁊ ius sepulture cū cimiterio cum certis personis sub cōi vita.per hoc tñ dicūt doc.ꝙ nō sequitꝫ ꝙ sint religiosi:qre cōmunitꝫ viuūt vt pȝ. de vi.⁊ ho. cleri.qm̄:qꝛ nec ꝑmittūt tria substātialia.de quib⁹ de statu monacho.cum ad monasteriuȝ.⁊.c.ex parte.⁊ no. ꝙ collegiuȝ leprosorū tāq̃ȝ pietatis collegiū est a iure approbatū. ad hoc ꝙ no.de offi.ordi.cuȝ ab ecclesiarū p̄latis cōstituetꝫ ¶ No.casū i q̄ auctoritate iuris pñt aliq ecclesiā ꝯstituere:⁊ intelligūt tñ doc.ꝙ ꝯstruere debēt ꝓprijs facultatibus ⁊ dote ꝺm Inno.ꝺ cōse.eccle.vel altaris.cū sit.dicūt tñ doctores ꝙ exigitꝫ licentia diocesani. Si tñ non cōcederet licētiam.possȝ per superiorē compelli.allꝫ.de iuꝫ.pa. nullus.ad hoc optime ꝺ priuilꝫ.pastoralꝫ. sine contradictiōe. ¶ No. de significatione verborū sine ꝯdictione:qꝛ intelligi debēt de ꝯdictione non iusta vel non iuridica. Secus si sit iusta vt sequitꝫ de iure parrochiali. ¶ No.ꝙ sola pmissione edificatiōis ecclesie non videtꝫ permissa edificatio ad p̄iuditiū parrochiane ecclesie: in cuius parrochia ꝯstituitꝫ:sȝ sēp censetꝫ exceptū ius parrochiale pietate. ¶ No.ꝙ ꝯcessuȝ ad pietatē. Non debȝ extendi ad alterius iniuriaȝ de ortis. ¶ No. ꝙ de ortis nō tenenꝫ leprosi ad decimas qđ est verū ꝺȝ doc.in ortis deputatis ad vsū ꝓpriuȝ. al's possūt ecc̃lꝫ. omnib⁹ decimis p̄nare faciendo in oīb⁹ possessionibus ortos:ꝙ est iniquū:⁊ priuillegiuȝ tendens ad noxaȝ reuocatꝫ ꝺ deci.c.suggestum.pe.⁊ egi.facit cle. exiuit. ꝺ ꝟbo. signi. nutrimentis. ¶ Nota ꝙ de nutrimentis animaliuȝ leprosi non tenentur ꝙ intelligunt doc.etiā de animalibus que nutriunt.ad ꝙ ꝺ cle.i.de deci.⁊ ꝙ ibi no.sup ꝟbo.de animalibus decimas. ¶ No. decias remitti laicis vt pauperib⁹. facit ꝙ no. ꝺ deci.a nobis.⁊ dicit Inno. hoc ideo esse:qꝛ ē collegiū religiosoꝝ:⁊licituȝ etiā ab hoc iure approbatum ⁊ dic̄ Io.an.ꝙ vidit allegari hāc gl. Inno.ꝙ ꝓfessus p̄esse potuit hospitali leprosorū etiā nō curato: ⁊ sic fuit obtentū per hanc opi.quā nō puto ꝟam:sed per cautionē. xviii.q.ii. quedam.melius facit capitulū sequens ꝙ incipit c̃licuȝ ꝙ capitulū ꝓbat monachū.⁊ ēt laicū p̄esse hospitali.vide gl. in cle.qꝛ ꝯtingit de reli.do.§. nunc aūt.in pͥn⁹ ibi glo.determinat cōtrariū.dic vt ibi. Qđ autem leprosi simul cōgregati nō sint ꝓfessi patet qꝛ substātialia regule nō ꝑmittunt ⁊ contrahunt .j. de coniu. lepro.c.ij. Dicit Hostiensis non occurrit ius per quod approbetur hoc collegium: nisi h ꝙ non dat ius collegij ꝺm certum priuilegium: ita ꝙ hoc nō caueatꝫ iure nec istud capitulū hoc eis cōcedit: sed certū p̄uilegiū tm̄ ꝺ reli.do.ꝺ zenodochijs.tenetꝫ tñ vt dixi.s̄.miserabiles ꝑsone ⁊ digne ꝯpassiōi sūt.de resti.spo.oli.de cēsi.lȝ de quo ꝺ cōuer. cōiuga. ex parte super fi.pe.gl. ¶ Uenio ad glo.prima glo.q̄rit ⁊ soluit ea. glo. ibi pauciores.etiaȝ vnus secūdū vincentium. In gl. arguit ⁊ argumentū ꝓbat ibi.nā hoc vide de priuil.patentib⁹ sup vltima glo.⁊ ibi:inquiri.vide de priuil.in his sup glo.ij.glo.vltia ibi assumerūt ēt si nemini se submitterēt.dūmodo vnā deprobationē assumerēt ꝺm hosti.ꝙ possent:de reli.do.c.fi. ¶ Circa predicta quero pone leprosi moranꝫ in quadā domo que vocatur hospitale talis loci.in tali domo nō ē altare nec cāpanile nec alia p quē p̄ma facie posset dici locus ecclesiasticus ⁊ religiosus nec ēt apparet ꝙ sit auctoritate ep̄i fūdata vel deputata:nec eos vnq̃ visitauit nec ab eis recipit: nisi ꝙ de testātis ⁊ relictis hūit q̃rtā ab eis.nō ep̃s vult ab ipsis petere iura ep̃alia: sic ab alijs hospitalib⁹ sibi subiectis:⁊ rōne administratiōis sibi reddi:illi ꝯdicūt.queritꝫ q̄d iuris? Fredericus suo cōsilio.cxxv. dicit ꝙ talis locus nō est ecclesiasticus nec subiectus ecclesie p̄lāti. Adducit ad hoc qđ notat hosti.de reli.do.c.iiij. Et Io.an.⁊ pa.in cle.litteras:de preben.Sed contra de reli.do.c.ij.in cle.So.ibi loquitꝫ de lo/

cis exemptis ecclesie potestati vt ex tex.colligit̄. Sed iterū
contra: eo ipso q̄ percipit quartā que de iure ep̄ali signum:
e presumpti.q̄ in alijs subiectis sit ille locus ep̄o: ar.de re/
li.do.c.palle. So.illud bz locū in loco vel domo de q̄ certū
est q̄ est ecclesiasticū: q̄ ibi loquit̄ que de necessitate subes/
se dz alicui ep̄o: quo ad iura ep̄alia. Sz ille locus nō est ec/
lesiasticus: igit̄ prescriptio vel possessio in vno articulo nō
dz tunc extendi ad alia. de prescrip.c.auditis.

a **Ad audientiam.** Propter ni
miā distantiam ecclesie noua ecclesia i ipsius parrochia po
terit edificari.h.d. primo ponit facti narratio/
nē. 2°. puisionē. scd̄a ibi: q̄ igit̄. que p̄mo puidet: q̄n rector
cōsentit: 3°. q̄n dissētit ibi si vero nulla. ¶ No. q̄ villa ēt se
parata in ecclesia parrochiali nō pōt ecclesiā cōponere sine
cā ad preiuditiū eccl̄ie. ¶ Et no. q̄ ppria appellatione vil
le cōprehendit̄ locus ruralis. Aliq̄z villa sumit̄ p ciuitate:
vt habetur.s̄. de censi. venerabili.distat. Non exigi t̄ ergo
longa distātia e viarū discrimē. sine difficultate. ¶ No.da
to ergo q̄ possint: si tñ h̄ nō possēt sine difficultate sufficit:
nā id dicimus posse qd̄ cōmode possumus. xxii.q.ij.faciat.
de dila.c.fi.cōgruo tpe. e sic perinde est: ac si nō venisset de
of.dele.ɔsuluit. Host. habū dat̄ vl̄.g̃a ɔ̃rio vbi ecclesia sine
puētib° parrochie totius cōmode nō valet sustētari facili
ter: alia ecclesia ibidē edificari non est pmittenda. Ita se
hz. hec cl̄a refertur ad oia supiora: de rescrip.olim. nisi peri
culū aiarum subsit: quo casu respiciet solā p̄mam ptē capl̄i
s̄m Hosti. ad presentationē rector̄. ¶ No. casuz i quo fū
dator ecclesie non hz liberū ius p̄ntandi: q̄n.s. fundat eccle
siaz in parrochia alteri°: e tūc p̄sentatio spāliter spectat ad
rectorē: e secūdario spectat cōsentire patrono fundāte: e h̄
s̄m vnū intellectū vel intellige l̄raz de assensu fūdator̄ ma
tris ecclesie. e dic q̄ tūc exigit̄ de gr̄a: q̄ nō seq̄t q̄ lz sit pa
tronus matricis ecclesie: ergo ad capelle. de deci. tua. ibi in
prin°. p̄ma opini. placet. ¶ No. tex. p e cōtra que tangunt
in.c.cū cōtingat. de deci. q̄ ecclesie parrochiali debeantur i
dubio decime reales e p̄sonales. Nā hic assignāt̄ q̄ d̄ iure
ē. Sz Cal. e Jo.an. ɔ̃: q̄ h̄ assignant̄ ex mādato pape. al's
dotātes h̄ facet̄ debeāt ad sustētationē suā. no. q̄ ad sustē
tationē tñ respicit eccl̄ie electū: e sic vltra sustētationē nihil
pcipe pt. obuētiōes prochie. ¶ No. hic q̄ntitatē dotis ec
clesie determinatā: quā tribuere dz dn̄s: vt eccl̄iaz cōstruere
possit loco dotis. distulerit quasi dicēdo illud fieri in p̄iudi
ciū sui nō posse. de off. dele. corā. idonei. facit q̄ clericus nō
presentās idoneum p̄uat̄ ptāte presentādi. de quo de offi.
archidia. cū nos. ad psecutionem deduci. ¶ Et sic no. q̄
vbi subest cā etiam inuita ecclesia matrice pōt eccl̄ia in eius
terminis edificari: e no. q̄ illa dr̄ eccl̄ia matrix in cuius par
rochia altera est edificata. ¶ Quero quos puentus ex il
lo poterit recipe rector institutus. dic q̄ puētus spūales: nō
tñ poterit puentus tpales ville percipe. vt scilicet obuentio
nes eccl̄iasticas s̄m Inno. dicit Hosti. q̄ q̄ ep̄s ordinator
est spiritualiū e tēporaliū. x.q.i. per totū. si videt piculū imi
nere preponet tēporalib° spūalia. xij.q.v. p̄cipimus. nō ob/
stāte ɔ̃dictiōe rectoris vt sequit̄: e multo magis laicoruz de
re.eccle. nō alie.c.fi. hec tñ nō faciat sine consensu capl̄i sui:
de dona. pastoralis ad fi. q̄ si de facto exequi nō posset: re
nuntiet romano pontifici ad quē pertinet cōibus vtilitati/
bus puidere. J.ti.i. aduersus. ¶ Ueniamus ad glo.i. ibi p
uidet e inuito rectore p̄me ecclesie: vt hic in fi. d̄ quo. xix. di.
c.ii. in fi. vna cuz gl.ij. in fi. circa fi. ¶ Quero dr̄ hic q̄ eccle
sia in redditibus habūdat: iō in eius parrochia est alia de
eius redditibus cōstituenda: vt sic satisfiat pplo in diuinis
pone ergo q̄ ecclesia pplo in diuinis. Pone ergo q̄ eccle
sia illa auferendo sibi oblatiōes: seu obuentiones illius vil
le distantis ab ea nō remaneret sufficiens ad sustentationē
rectoris. R̄ndet glo.ij. q̄ tūc nō construeretur capella si ēt
ecclesia prima in suis redditibus sibi sufficientibus nō ma

neret salua. rō q̄ agris meis sitientib° alij nō sūt irrigandi:
vt.l. p̄scos C. de serui. hosti. ɔ̃riū. Ideo dicit hanc gl. corri
gendaz i casu: quo si nō fiat iminet periculū aiarum. vt si pp
id pplus sine cōfessiōe vel sacramentis decederet: prouide
bit aūt tūc ep̄s cogēdo pplum: vt puideat capellano. arg:
de symo. cū sit. cū cōcor. quos si paupta s excusaret e coge
ret abbatē vl̄ ppositū cū subest ecclesia q̄ ad tplia. ar. lxx.
di. sanctorū: de p̄ben. extirpāde: quos ēt si paupta s excusat
puideat ep̄s ēt de sua mensa si alter nō pōt. J.c.fi. nec de hoc
timeat accusari. xij.q.ij. aurū. e sic nec taliter fieri possit: q̄/
rat sibi capellanus victum artificio. xxi.di. clericus: e.c.ij.
¶ Glo. hūit aliū intellectū: vt nō pmittat̄ edificari cū to/
tali p̄iudicio eccl̄ie: vbi nō pt sustētari: e tūc dicit idē q̄ ho
sti. gl. e J. ibi eccl̄ia: vbi de h̄ e de religio. domi. cōstitut°. su
stentari: al's dicit hosti. potior esset ipsius cā. s̄. d̄ parrochi.c.
i. de ma. e obe.c.i. e J.c. prio capitulorū e p ep̄o facit. J. de
excel. p̄la. sicut vnire. Licet ibi sic nō ponit̄ sicutissime. s̄z vl
cen. e in fi. dr̄ ibi q̄ noie oblationū ɔtinent̄ decime: e decre.
ad audiētiā. de deci. facit p. cū ibi: verbū labiorū ponat̄ lar
ge. ¶ Quero igit̄ h̄ an noie oblationū veniāt decie quas
in villis exigebat parrochialis eccl̄ia. Glo. ista q̄ icipit: et
ita vr̄ iclinare q̄ nō. in ɔ̃riū alle.c. cū iter. de ver. obli. vbi no
mine obligationū cōtinent̄ decime. Et facit ad h̄ decre. ad
audiētiā. de deci. cū ibi labior̄ ponit̄ large. So. vt i illo no
tabili. ¶ No. tex. p e ɔ̃ e vltra h̄ dicit Inno. q̄ iste textus
cōcedit capelle obuētiones ville. s. spūales: nō eni loq̄t de
predijs: si qua hz antiq̄ ecclesia i illa villa. Et h̄ dicit tex. ob
uentiōes ecclesiasticas. hosti. dic̄ q̄ si spūalia tpalib° prefe
rant̄: vt dcō.c. precipimus. glo. penultima ibi p̄stat e pbat
h̄ l̄ra ibi p facultate loci. velut veniāt ad scrutiniū vel ad ba
ptisma cape vl̄ ad capitulū e similia. d̄ capel. mo. dilect°. vl̄
reseruabit̄ sepultura. de p̄scrip. ex trāsmissa. e dixi de sepul
turis certificari: in fi. Ala. q̄ eni capelle matricib° debeant
exhibere iure nō est expressū. Idē laudi. xvj.q.i. plures. vñ
s̄m Inno. q̄n q̄z hñt certū censū ab initio iposítū: vt h̄ e d̄ cō
sue. cū dilect°. Aliq̄n ius ɔsuetudinariū terre vel puincie d̄
censi. eccl̄ijs. sicut pz i vrbe i scrutinio: vel baptismate. de ca
pel. mo. dilect°. e vide qd̄ no. de censi. al's. de excep. cū vene
rabilis: e de ma. e obe. Is q. verū s̄m eū plebibus e parro/
chialib° h̄ spāliter ɔcedit̄ q̄ curā hēant clericorū e layco
rū i eadē parrochia morātiū: de offi. archidi.c.fi. dic̄ host.
q̄ prochialis eccl̄ia h̄ hz de iure q̄ oēs spūales puent° rō
ne spūalitat̄ a p̄sonis vel rebus iuxta suos limites ɔstitut̄
prouenientes cedant in vsus suos necessarios e stipendia
ministrorum. de his que fiunt a prela. pastoralis. dicebat
Innocentius q̄ predicta non percipiebat hec matrix eccle
sia. ex dotatiōe vel patronatu: s̄z ex iure prochie. Joan.an.
Credo q̄ de iure eccl̄ia edificata in alteri° prochia matrix
in ea hēat ius patronat°: q̄ quodāmodo i ei° fundo vr̄ edi
ficata: p h̄ hz oia iura q̄ spectāt ad patronū clericū: e h̄ ma
trix q̄n aliq̄ portionē. de spūalib° suis sibi assignat. vt h̄. vl
tra h̄ si est potens pōt sibi censū i signū subiectiōis iponere
si aliter nō sunt puent° assignati oēs isti spectāt ad matricē
eccl̄iaz: e ēt matrix hz ibi clericos sustētare: ec.

b **De his.** Habēs prochialē eccl̄iaz d̄ ei°
fructib° ipsaz reparat̄ e edifica
re tenet̄. h.d. e nō diuidit̄ prochialis. h.d. gr̄a
exempli. nā idez de alijs. s̄.c.i. Instructionē. al's
istitutionē. s̄m l̄raz istructionez exponebat Inno. Sic q̄ ec
clesias coget̄ de nouo fūdare si forte pplus crescat. s̄.c. pri
mo e J. eo.c.fi. Idez si subsit alia cā iusta s̄m hosti. sup sunt.
Nō eni tenent̄ subtrahere suis necessitatib°: vt erogent im
pias cās. xvi.q.i.c.fi. s̄m Hosti. vñ quātuz possibile ē dz ge
paupib° erogare. lxxxvi.di.c.i. sicut e libert° p̄ronuz alere
dz cū sibi subest e p̄rono deest. ff. de alen. libe.l. si qs a liber.
§. de alimēt̄. C. de ope. libe.l. quāuis alibi dicat̄ q̄. s̄. vires
e vltra quā possumus dare debem°. xli.di. pecuniā. lxxxvj.
di. nō sat̄. vbi pulchra. gof. de ceter̄ quorū elemosynas ad

boc. reqrunt.ad h.s.c.p̃rio glo.i.ibi.vnio ibi no. q̃ si ep̃s cõsueuit recipe quartã fabrice tpe repatiõis nõ põt illã retinere. ⁊ ibi.c.inter.p q̃d.c.p3 q̃ si p̃lat⁹ cũ maiore pte capl̃i statuit: vt de certa quota redditmũ dãda fabrice idigẽti minor pars id seq tenet̃: ibi põtifex p q̃d.c.dicit Inno. q̃ clerici ẽt de p̃prio debent hoc facere. In glo. vltima. in fine.s̃. de voto.c. magne: de statu regu. cum ad monachum. ver. prior ſm hostiensem.

a **D audientiam.** Secularis eccl̃ia sine p̃ iudicio clericorum ad statum regularem poterit reparari. hoc dicit. scd̃a ibi licz. In qua dr̃ p̃uilegiũ nõ dari collegio q̃d notãdũ ẽ. ⁊ sic i p̃ma supplicatio ep̃i exaudit̃ ibi. vñ si duo ɔcurrãt. p̃mũ ibi: si tibi. scd̃z ibi. si vero repellit̃: ⁊ casũ exp̃mit. i ep̃z vocat⁹. ⁊ sic no. q̃ ỏ illa eccl̃ia põt eligi q̃s. ordinare. Et sic ipse idẽ volebat esse ordiator. idulgem⁹. ¶ No. ar. q̃ imutatio stat⁹ eccl̃ie n̄ p̃t fieri ỏ seculari ad rl̃arẽ sine lnia pape: ⁊ ẽt cũ lnia pape simplici fieri n̄ p̃t: nisi itercedat ɔsẽs⁹ ep̃i diocesãi. ¶ No. q̃ q̃ sol⁹ dyocesan⁹ põt dare licentiã ⁊ ɔsensũ circa imutationẽ stat⁹ eccl̃iarũ sue dyocesis. Et p h p3 q̃ nõ inferior p̃latus. ibi. vel alibi. ¶ No. q̃ imutatio status eccl̃ie ad duriorez statũ. s. de seculari ad regularẽ fieri nõ põt ad p̃iudiciũ ibidez iã institutorum l3 vbi status p̃mutat̃ p̃mutatio d3 ibi vl̃ alibi ſ3 p̃mũ statũ sustẽtari. Instãtius. Supplicatio q̃ d3 fieri instãter. ¶ Et no. q̃ q̃ntũcunq3 sit instans nõ d3 admitti nisi sit iusta ⁊ iuridica. Cũ nulli canõico. ¶ No. q̃ collegio q̃ nondũ est d3 vel põt p̃uilegiũ cõcedi. ¶ Quero an ep̃us possit dare cẽtesimã vel q̃nq̃gesimã i repatiõe hui⁹ eccl̃ie. dic q̃ sic diocesanus p̃prius. de dona. ad apostolice. xii. q. ii. bone rei. hosti. dicit q̃ in hoc casu nõ dabit q̃nq̃gesimã: sed centesimã p eadẽ iura. ¶ Veniamus ad glo. glo. op. q̃ nil iporter h indulgentia cũ eni sine indulgẽtia tñ ẽt licentia ep̃i h facere possit. Nõ iterueniẽte hac indulgẽtia. q̃r dispositio eccl̃iarũ ⁊ status earũ ad eũ ptinet. x. q. ii. regẽda. So. dic q̃ opabit̃ q̃r ep̃s citius mouebit̃ ad licentiã cõcedendam si hoc principietur a papa q̃z si ipse hoc principiat̃ set: q̃ not. quia aliquando reputatur priuilegium aliquid operari ratione facilioris operatiõis. ¶ Scd̃o dicit glo. q̃ opabit̃ indulgentia: q̃r ep̃s poterit h facere clericis inuitis dũmõ ibi vel alibi eque p̃uideat q̃d al̃s facere nõ potuisset ⁊ est similis idulgentia de priuil. ex tuarũ. Et sic cõcluditur ex glo. in hoc notãda q̃ ep̃us statũ ecclesie nõ p̃t alterare inuitis clericis ecclesie: volẽtib⁹ eis sic: de hoc q̃ ine. cã. c. cũ dilect⁹. hãc opi. tenent Lau. Tan. Vin. ⁊ Host. Sed Io. notat s̃. xii. q. ii. c. ãte penul. credo p̃mũ sine cã. scd̃z cũ cã legittima p no. de reli. do. ɔstitut⁹. Dicit Io. an. q̃ opabit̃ idulgẽtia h ẽt i alio q̃ vbi p̃ reqrit̃ q̃ diocesanus h p̃ncipaliter faciat vel cõmittat: mõ nõ exigit̃ nisi q̃ cõsentiat: ⁊ tũc ipse h faciat auctoritate pape: ⁊ in h valet idulgentia: al̃s ipse diocesanus hẽret h facere vel cõmittere ⁊ hec sunt lõge diuersa. ⁊ est simile q̃d no. de fo. cõpe. significasti. ⁊ de peni. ⁊ remis. oĩs: ⁊ de elec. c. penul. in fi. li. vi. ad h. e. ti. si p̃ te. lib. vi. q̃ p̃bat lr̃a desideras ordinare non dicit ordinari ⁊ h nõ antiqui vel moderni. Itẽ al̃s exigit̃ consensus capl̃i xii. q. ii. si q̃s ep̃s p diocesanũ. vel de ipsius auctoritate hoc fieret q cõsensus capl̃i hic nõ esset necessarius ex vi hui⁹ indulgẽtie. ¶ Io. an. oppo. q̃ nõ debeãt canonici seculares ⁊ regulares simul sociari. xvi. q. vlti. in noua cũ si. dicũt doc to. q̃ h facit p̃uilegiũ nec est perpetuũ: ſ3 tpaliter tolerat̃ ⁊ dicit addendũ Io. an. q̃ dixit de testa. Io. in glo. ii. ⁊ in hoc bene. Scd̃o oppo. dr̃ hic q̃ priuilegiũ non põt cõcedi rei nondũ in esse p̃ducte. S3 s̃. ff. de serui. vr. pre. l. si seruitus. So. dicit glo. q̃ põt ɔcedi rei future: vt tũc valere incipiat cũ inesse p̃ducta fuerit. Idẽ no. xxxii. q. ii. quod vero. ¶ Quero in cuius erat p̃tãte q̃ istis antiquis canonicis p̃uideat̃. ibi dicit glo. q̃ erit in p̃tãte ep̃i. dicit tñ q̃ honesti⁹ erit q̃ alibi p̃uideat ipsis. Et in h cõcordãt oẽs. glo. vltia i fi. dicit Inno. q̃ papa iõ i cõi nõ ɔcessit p̃uilegiũ futuro collegio: q̃r nec subito: ſ3 cũ deliberatiõe concedi debet. xxiii. di. cõis. dicit Io. an. q̃ papa nõ dedit priuilegia petita: q̃a nõ dedit pure licẽtiaz ordinãdi: ſ3 in euentũ cõditiõis si placet ep̃o. Si ergo deficiẽte cõditione nõ p̃tenderet in ordinatiõe fuisset ridiculũ p̃uilegia fuisse ɔcessa: ⁊ puto q̃ si pure ɔcessisset licẽtiã forsam dedisset priuilegia extũc forsam dixi q̃ ẽt in pura cõcessiõe posset vigere dcã rõ cũ ordiatio illa nõ fuerit p morteẽ vel aliũ casũ ipedita. Quid dices in cõtractu vel vltima volũtate: an ex eis possit capi eccl̃ia nõ cõstructa vel cõstruenda sub cõditione cũ cõstruet̃. Bar. dicit q̃ põt capi eccl̃ia ɔstruẽda: ſ3 simpliciter relinquet̃. l. seruos ad custodiã. ff. de ali. ⁊ ci. lega. nõ ita i donatiõe. Si nõ sit q recipiat sub p̃dicta forma: q̃r donatio requirit presentiã non vltia volũtas. vt. l. cũ pater. §. surdo: de le. ii. facit c. abbate sane. de iudi. libro sexto.

t **Tua nos.** Non obstãte iuramẽto de reb⁹ ecclesie nõ alie. potest ep̃s pp indigentiã ppl̃i edificare nouã ecclesiã h. d. prima pars ponit dubiũ ep̃i q̃d scd̃a tollit ibi significasti. Nõ alienãdis. nõ dicit romano pontifice inconsulto. ¶ No. q̃ iuramẽtũ simpliciter p̃stitũ de nõ alienãdo excludit alienationẽ illicitã tñ. ¶ Ad h facit q̃d no. I. ti. ii. c. fi. S3 hodie p̃lati iurãt nõ alienare romano põtifice incõsulto. q̃d iuramentũ ỏ facto p̃stant ẽt nõ exẽpti. si cõsecrationẽ cõfirmationẽ vl̃ palliũ a papa recipiũt ⁊ sic multũ est grauosũ ecclesiis cuz p id ipediant̃ sepe facere ɔ̃ctus alias inutiles de p̃latorũ p̃ximorũ licentia. istud iuramẽtũ ex vi verborũ l3 intelligere ẽt de licita alienatiõe: siue sic iuret̃ pape: siue iferiori p̃lato: quasi ne q̃d idiscrete agat̃: papa sibi reseruat vel iferior cõfirmator quantũ ad prouisionẽ ecclesiarũ: vt ẽt i licitis alienatiõib⁹ ɔsulat̃: ⁊ hoc hñ p3 i inferiori p̃lato. qui iurauit cõfirmatori nõ alienare incõsulto papa. Itẽ q̃r ecclesia de supioribus licẽtia illicita alienatio fieri nõ debuit. de illa ergo intelligi nõ p̃t: ⁊ facit q̃d no. de feu. c. ii. ¶ Cõtrariũ tñ iã fuit hic cõsultũ q̃ iuramentũ de non alienãdo d3 iielligi ⁊ restringi ad alienationẽ illicitam: nõ ex ea q̃ ex legittima cã est p̃missa. l. fi. ff. q satis. co. ⁊ de iure iur. petitio: ⁊. c. ad nostrã. q̃ ipsi idẽ ɔsulentes postea defendere nõ potuerũt: q̃r dicit hoc verũ. Io. an. q̃si simpliciter q̃s iurauit nõ alienare ⁊ efficaciter p̃bat̃ q̃d dixi. I. ti. i. c. aduersus. v̄. pp ip̃rudẽtiam. vbi ẽt necessaria ⁊ vtilis cõtributio non fit inconsulto papa: ⁊ vide de re. eccle. non alie. vt. s̃. ¶ Quero an p̃latus q̃si iurauit nõ alienare vl̃ pignorare res vel bona ecclesie possit fruct⁹ vel possessiões vẽdere ad. x. vel. xx. ãnos dic q̃ sic p. l. penultimã. §. quare: ỏ lega. ii. ff. Nõ ob. c. fi. de re. ecc. nõ alie. q̃r ibi rẽ alienauit. h pẽsionẽ vel ius pẽsiõis ⁊ p h innuit̃ q̃ p̃hibit⁹ alienare possit locare i centũ annis q̃d reprobat Io. an. p notata i cle. i. de rebus ecclesi. non alie. oratoris. ¶ Nota q̃ appellatione oratorii. Quandoq3 comprehenditur ecclesia. glo. ii. in fine. vel quia fundator tenetur ad dotem de consecra. eccle. vel al. c. cum sit. dicit pe. q̃ episcopus cõsciẽtiam habebat de iuramento non propter dãmnuz sue cathedralis ecclesie: q̃r dãnificabat̃ ecclesia sibi subiecta. ⁊ hoc voluit quod dicit ecclesia sibi cõmissa de vsu pa. c. i.

¶ De immunitate ecclesiarum cimiterii ⁊ rerum ad eas pertinentium. Rica.

¶ Viso de eccl̃iis edificatis ⁊ repatis q̃r ipa cũ suo ambitu ⁊ cimiterio ⁊ cũ suis reb⁹ p̃mi nõ d3 onerib⁹: q̃bus res laycorum p̃mũt̃ iõ ⁊c. ſ3 gof. mã hẽtur. xxii. q. i. p totũ. xvi. q. vlti. i. c. ⁊ gñaliter cũ capl̃is ibi sequẽtib⁹. xxiii. q. vlti. q̃liter vsq3 ad. §. sequẽtez ⁊ repetit̃ i. vi. ⁊ i clemẽtinis. dicunt̃ at eccl̃ie imunes q̃si extra mũera: q̃r imunitas ẽ libtas. ff. ỏ mu. ⁊ ho. i Rica. ⁊ dr̃ q̃si sine mũerib⁹ data libtas: vl̃ dr̃ imunitas. i. puritas: vñ dr̃ q̃s imunis nedũ a munerib⁹ ⁊ honorib⁹: ſ3 a peccatis de purga. ca. c. finali. ⁊c.

T in domibus.

Officiales vel dñi pales i eccl'ijs morari nõ dñt nec curias tenere domib⁹.h.d. ¶ No. q̃ ñ solũ icludit eccl'ias: ſ3 ẽt dom⁹ eccl'iaru3: neq3 missus. ¶ No. q̃ executores priuatorũ nõ debẽt habitare i domibus ecclesiarũ: ſicut isti cõnestabiles: ⁊ gẽtes armo⁊ ⁊ ꝓuisionati: nõ dñt poni i ecclesijs: nec domib⁹ ecclesia⁊ q̃ꝗ 𝔷riũ õ fcõ ẜuaſ i male h in floretia. nec cõmites. Intelligo de cõmite q duc̃ secũ magnã comitiuã: qđ no. 𝔷 bonoñ. q ponũt dños ciuitatũ: ⁊ tyrãnos pessimos i ecclesijs. ⁊ qđ peius ẽ in mendicantiũ choris qbus oẽs fiũt dissolutiões: vel iudex publicus: sic ḡ non ꝙ bitatio ẽt cã hospitij in ecclesiis ꝓhibita ẽ iudici seculari. De istis iudicib⁹ maleficio⁊ loqſ palatiũ vl' hospitiũ: ⁊ sic nõ solu3 ꝓhibeſ ibi residẽtia officij: ſ3 ⁊ residentia ꝑuata. vñ si palatia secularia tractenſ. ibi: nulla sũt ipso iure. J. e. ti. decet li. vj. In locis publicis. ¶ No. q̃ loca ecclesia⁊ dicunſ loca ꝑuata nõ publica: q: nõ dñt indifferẽter oĩbus patere. Et no. q̃ iudices dñt hãca3 ⁊ mansionẽ tenere in locis publicis in qbus p3 idifferenter aditus. Quid si aliqua ꝑsona secularis ꝓ seruitio eccl'ie collato reseruauit sibi aliqđ edificiũ trãslatũ in eccl'ia3 ad ꝓpriã habitationẽ: an h sit licitũ: vel certũ cẽsu3 ãnuũ ꝓ negociatiõe bñficiorũ: an h sit licitũ? dic q̃ sic. xviij. q. ñ. eleutherius. ⁊ no. ã. de cẽsi. q̃sto. Sed qd: si ex quo reddi d3: ⁊ in quasi possessiõe est: nũc veniẽs de nouo ñ admittiſ nũqd possit sua auctoritate domũ itrare? ẽt videnſ ⁊ necessaria sibi in domo retinere põt: q: l3 vim vi repellere. ⁊ ius suũ defendere. de resti. spo. olim: ⁊ ẽt domũ ad habitandũ frangere. ff. qđ vi aut clã. l. ñ. §. qui ad ianua3. C. q̃ cũ eo q in aliena ꝑ̃ãte ẽ. ⁊. l. si seruus. ff. ad. l. acquili. l. queadmodũ. §. i. ⁊. ij. ⁊ h qdã dixerũt. Inno. dic̃ q̃ nulli clerico vel laico lic3 rumpere parietes vel domos eccl'ie rõne alicuius iuris sibi debiti: q: bona eccl'ia⁊ eadẽ dñt gaudere imunitate qua eccl'ie: vt hic. ⁊ vi. q. i. nouerũt. Ite3 q̃ oẽs ecclesie ⁊ bona sint scã scõ⁊ ⁊ dño cõsecrata: vñ q̃ in eis violentiã facit: comittit sacrilegiũ. xij. q. ij. nulli liceat. ⁊. c. qcunq3. ⁊. c. sequẽti: ⁊ p3 i eo qđ legiſ ⁊ no. de fo. cõpe. c. cõquest⁹ ⁊ eni si ecclesia ad h actiõe personali sit obligata nõ tñ reali: nec ẽt res ipse in h sunt obligate: ẜm Inno. qnimo ⁊ si obligate essent irruẽs tñ cadere posset in penã. l. si qs in tantã: vel saltẽ nõ euaderet edictũ diui marci. ẜm q̃ violentia nõ est vtendũ: ſ3 actiõe agendũ. ff. q̃ me. cã. l. extat edictũ. fatetur tñ Inno. q̃ si ep̃s vel ali⁹ hẽret iurisdictionẽ i loco: ⁊ aliquis ipsa3 eccl'ia3 violẽter itraret: ⁊ supra se violẽter hostia clauderet talis dñs siue iurisdictiõe3 hñs possit rũpere domũ ⁊ expellere violentũ. ⁊ sic loqſ õ resti. spo. oli. el. i. ⁊ idẽ vi ẽt si nõ hẽret iurisdictionẽ: dũ tñ hẽat ius i ecclesia q̃si ꝑlatus: ⁊ possessionẽ eiusdẽ: q̃ casu l3 vnicuiq3 ꝑlato: suã possessione3 defẽdere vt ibi. ⁊ de sen. ex. dilecto. §. eqdẽ. li. vj. vbi de h. ⁊ de censi. venerabili. ¶ Quero an canonico liceat rũpere domũ ecclesie: ⁊ violentiã expellere. Rñdeo q̃ nõ. de ꝑben. cũ q. li. vj. õ quo. de arbi. ex pte: q: dato q̃ sit canonicus ecclesie nõ h3 possessionẽ domo⁊: vñ nõ l3 sibi ius dicere. Ar. C. vñ vi. l. si qs i tãtã. C. de his. q ad eccl. cõfu. l. denũciam⁹ C. õ iude. l. null⁹ i ñ. nisi forsã canõica esset dom⁹ aliq̃ ꝓ sua hitatiõe deputata. Nã tũc si i tali domo intraret aliqs violenter liceret canonico incõtinenti vim vi repellere ⁊ possessionẽ suã defendere: vt i dict' iurib⁹. Talis eni nõ facit iniuriã eccl'ie si hac õ cã irruat in ecclesiã irruẽdo i camerã sibi õputatã poti⁹ ipsã eccl'ie: ⁊ vsui sue ꝯsuat ⁊ vtiſ in re suo. ã. õ elec. cũ eccl'ia vulterana. imo p̃t ep̃s suã possessionẽ defẽdere p cẽsurã eccl'iasticã: vt p3 ex nota. õ cẽsi. venerabili. Quid de abbate nũqd p̃t p violẽtiã rũpere domos capelle: quo ad tpalia tñ sibi subiecta. quã ⁊ si ñ possideat h3 i ea ius sbiectiõis. dic q̃ nõ. ff. ad. l. acql. l. ⁊ si quãcũq3: ⁊. l. queadmodũ. §. i. ⁊. ij. Quid si talis se oppõat abbati vl' alteri canonico veniẽti ad vtẽdũ iure suo qđ h3 i ecclesia nũqd p̃t p violẽtiã distrĩgere vel eũ repellere taliter opponẽtẽ vel ei violẽter resistere: l3 nõ debeat domu3 vel hostia vel sepẽ rũpe. R⁹ sic. Et aliđ ẽ in ꝑ casu. ⁊ aliđ i 2⁹. Rõ q: qñ ei ꝯtrio ꝑsonã mihi resistẽte3 vtor possessiõe mea ⁊ vim repello vi. q̃ l3 vt sepe dctũ ẽ: vbi vero itro possessionẽ violẽter rumpẽdo sepẽ vl' hostia: tũc dico mihi ius q̃ ñ l3 p iura ꝑ̃dicta: nisi i casib⁹ qbusdã nota. C. q̃ñ liceat vnicuiq3 se sine iudi. vindicare. l. i. ⁊. ij. cũ ꝯcor. Quid de reb⁹ secularib⁹. i. ꝓphanis siue secularib⁹ ꝑuato⁊. dic q̃ idẽ. Nã si qs dicat se hẽre seruitutẽ in fundo alteri⁹. ⁊ sic i possessiõe ipsius ⁊ alius faciat mu⁊ vel sepẽ vt ipediaſ illa seruitute vti: nõ d3 murũ dirruere vel sepẽ frãgere: q̃si ius se illa virtute vti ipediẽtes repellere possit. ar. tñ 𝔷. ff. õ vsufruc. l. ij. vbi dẽ q̃ ꝓ vsufructu iducit legatari⁹ i possessionẽ fũdi i q̃ relict⁹ ẽ vsufruct⁹. vñ vĩ q̃ si ẽ dñs ꝓprietatis possit rũpere mu⁊ q in suo solo fieret de nouo. sic hoc liceret vsufructuario ⁊ alijs q sunt i possessione iuriũ suorũ. S3 tu dicas q̃ aliud ẽ in dño ⁊ aliud i vsufructuario: rõ diuersitatis ẽ: q: edificiũ cadit solo: iõ q̃ l3 dño soli ipsu3 dirruere: q: nõ dirruit alienũ: ſ3 suũ. vt p3 isti. de rerũ diui. §. ſ3 cũ in gl. solo suo. C. de rei vẽ. l. ij. vsufructuario aũt hoc nõ l3 facere: q: dñs ñ est soli: vt p3. ff. õ vsufructu. l. si cui⁹. ⁊. l. vsufructus: ⁊. l. equissimum. de h tamen ꝯstat q̃ nedũ dñs: ſ3 vsufructuari⁹: ⁊ q h3 lit' iuris agere põt vt remoueaſ inuitus: vt patz. ff. si serui. ven. l. si eo loco. Alij 𝔷dicũt ẜ3 Inno. gl. ii. ñ. vl' põiſ ꝓ legato ꝑncipis: ſ3 missus alicui⁹ põeſ ꝓ õlegato pape vl' ep̃i. õ re. c. ii. ⁊ h inuũt v̾ba q̃ sequũtur. nã legat⁹ maior ẽ comite. comes iudice. iudex mistro ẜ3 host. i vl. gl. ibi õbiuũ: nisi ab initio fuiss3 ipositũ õ iuſ patro. ꝑterea. õ cẽsi. q̃to vl' trãslatũ eẽt on⁹ hospitij cũ eo cui erat ãnexũ. õ dõa. cũ dilecti. ⁊. c. pastoralis. õ õci. ex l'ris. ẜ3 gof.

Peruenit.

Hec decre. locũ h3 in ciuitatib⁹ subiacentib⁹ eccl'ie quãtũ ad dñiũ tpale. h.d. Cõis diuisio. ¶ Nota clericos ad custodiã ciuitat' teneri dũmõ sit de tpali iurisdictiõe. p3 hic: q: hec decre. loqſ de ep̃o cuius erat ciuitas. ¶ Oppo. q̃ clerici ad custodiã ciuitat' nõ teneñſ. p3. J. eo. nõ min⁹. So. scire debes q̃ tpib⁹ huius decre. sarraceni ipugnabãt marinas ptes. vñ cũ hec ciuitas sarracena sit iuxta mare pp cõe ⁊ iprouisũ ꝑiculu3 qđ quottidie iminebat noluit papa aliquẽ a custodia excusari. Et hic est verus intellect⁹ ẜm Inno. ⁊ hosti. ad hoc. xi. q. iiij. c. igiſ: ⁊. c. sepe. ⁊. c. nõ min⁹. J. e. loqſ. vbi iprouisu3 ꝑiculũ nõ imineret vel vbi ciuitas de tpali iurisdictione eccl'ie non est vigilijs. ¶ No. q̃ vbi iminet cõe ꝑiculũ toti ciuitati ne capiaſ ab infidelib⁹ ad custodiã ꝑsonalẽ muro⁊ ciuitat' nõ solũ inuitantur laici: ſ3 ẽt clerici: ⁊ sic p3 q̃ ad muros ꝓ defendẽda ciuitate aduersus ifideles licitũ est clericis ẽt pugnare sine pena irregularitatis. ¶ Quero an ꝑuilegiat⁹ p supiorẽ secularẽ ad aliquã collectã vl' ipositionẽ possit cõpelli istanti impositiõe cõi ꝓpter patriã pp aliquã necessitatẽ non obstãte ꝑuilegio. ꝑrio vĩ q̃ nõ. p iura que ꝓbant ꝑuilegia manutenẽda. sufficit regl'a õcet. xũ cõcor. in l'ris allegat'. h p Inno. Ratio q: qlib3 ẽ tuẽd⁹ i ꝯcessa iurisdictiõe ⁊ libertate ar. xxv. q. ii. c. i. ⁊ p totũ. Aliogn nihil aliđ agereſ: nisi vt ordo eccl'iasticus ꝯfũdaſ. xi. q. i. ꝑuenit. 2⁹. q: iste tallie ⁊ collecte oẽs cõiter sũt dãnate. l. frederici hac edictali. §. illicitas. de feu. ⁊. l. ad dec⁹ ⁊ decorẽ. §. itẽ nulla cõitas: ⁊ i auctẽ. õ eccle. ti. §. ad hoc fãcim⁹. ⁊ vt nulli iudices. §. nulli v̾o liceat. coll'. ix. Quidã albert⁹ h mltũ isistit. allegãdo h ꝓ ⁊ 𝔷. faciũt rõnes ⁊ iura. ꝑ q: qđ oẽs tãgit d3 ab oĩb⁹ approbari ⁊ supportari. ar. h ⁊. ã. õ tẽpo. or. §. fi. ⁊ ẽ regl'a õ re. iur. qđ oẽs lib. vi. Itẽ q̃ tale ꝑuilegiũ ẽ ꝯcessũ sup re ad aliũ ptinẽte. f. ad cõitatẽ cui⁹ itereſt oẽs collectas diuidi iter plures: q: ois qđ in plres diuidiſ eui⁹ supportaſ sine eo⁊ ḡ ꝯsẽsu ꝑuilegiũ ẽ nullũ: vt. l. i dic̃: ⁊. l. se. ff. õ aq̃ plu. ar. Itẽ tale ꝑuilegiũ aduersaſ publice vtilitati. ḡ nõ ꝓdest ẽt si celeste oraculũ i medio ꝓferaſ. C. si 𝔷 ius vl' vti. pu. l. fi. Itẽ talia ꝑuilegia sũt accipiẽda õ ꝓferẽtiũ mãib⁹. l. iii. C. õ sacrifi. pag. Hec qđ fuit disputata per Albertum papie. ad decisionem ponit aliqua conclusiue. Prio q̃ omnis collecta regulariter est illicita: nisi licita probetur. ⁊ hanc conclusionẽ probant iura ꝑ̃allegata.

¶ Scdo q collecta licita est et pbat licita qñ spãliter lex
vel senat⁹ cõsulto vel cõstitutiõe pricipis vel p cõsuetudi/
ne nõ violẽtaz: sz spõtaneá ab oib⁹ approbat. alle. C. de sup
inductis. l. vnica li. x. et C. de canone largitionũ titulorũ. l. p
cipit. ¶ Tertio qz nulla tali cõsuetudie cõstitutiõe vel alia
iductiõe astrigit eccl'ia. alle. de cõsti. c. que in eccl'iarũ. et siſia
iura. Nã vba legis hac edictali. §. illicitas. sũt h ẽt illicitas
exactiões maxie ab eccl'ijs quarũ abusus iá p lõga tpa ino
leuit p ciuitates et castra iõ oio cõdánam⁹: et phibem⁹: et si
fcẽ fuerit i duplo reddát: vba ãt legis: q icipiũt ad dec⁹ et d
corẽ. §. itẽ nlla cõitas sz h. itẽ nula cõitas vl psõa publica vl
pũata collectas siue exactiões ãgarias vl pangarias eccl'ie
alijsqz pijs locis iponant: aut inuadere bona psumát: qd si
fecerit: et regsiti ab ecclesia vel iperio emẽdare cõtẽpserint
triplũ refundẽt: et nihilominus bãno impiali subiaceát. q
absqz satisfactione debita nullatenus remittat: et sic patz q
ptás sũmi põtificis vel ecclesie romane i nullo impedit per
ptátez secularẽ q quãta sit pz. J. q fi. sint le. in. c. per venerabi
lez. §. rõnib⁹: et. s. de cõcs. pben. pposui: et de ma. et obe. soli
te. §. potuisses. ¶ Quarto q hoc statutũ tm̃ est in pnci/
pe speciale: qz iferior hoc nõ põt occupare. p qd dicit q ad
aliquẽ aliũ principẽ: nõ itendit hoc extẽdere: qz his sup col
lectis et alijs solus iperator põt leges cõdere et puilegia cõ
cedere: q inter principes seculares solus solutus ẽ legibus
ff. de le. l. pricepes. C. de le. l. digna vox. et ipse solus mũdi dñs
di. ff. ad. l. rodi. de iac. ipse enim est vnus et solus inter princi
pes seculares: per quẽ necesse est reipub. consuli: cui et patũ
est ius: et quodcũqz instituerit ratum sit. ff. de ori. iuris. l. ii. §.
nouissime. Hác igit plenitudinẽ ptátis in tpalibus non di
cit extẽdi ad aliquẽ aliũ principẽ secularẽ quáuis multi alij
non solũ reges: sed ẽt inferiores hanc sibi appropriát vsur/
pando: quos dicit errare. alle. J. qui fi. sint le. p venerabilem
. §. i. de priuil. sane. nõ tñ negat qn dñi tpales: puta reges du
ces marchiões comites et simplices milites possint ab hoi
bus suis talias exigere icasib⁹ licitis: de iure vel cõsue. ap/
probatis: hoc ẽt negat quin reges et pricipes inferiores pñt
priuilegia et immunitates cõdere in casibus de iure vel de cõ
suetudine approbatis: vt pz i eo qd legit: et no. s. d resti. i ite.
auditis: et de offi. archipres. c. fi. de reli. domi. ↄstitutus: sed
occasiõe suorũ priuilegiorũ: vniuersitas hmõi nõ est onerá
da. Sola ergo priuilegia iperatorũ oio seruáda sunt. sonát
vbi pprio motu eorũ sunt cõcessa. Secus si p ambitionẽ: vl
iportunitatẽ potentũ sint obtẽta. Si aũt p hmõi priuilegia
sic pprio motu cõcessa vniuersitatẽ aliquá grauiter ledi cõ
tingeret: et super h remediũ ipsius iperatoris iploraret. s. d
deci. c. suggestũ. modicá lesionẽ dz vniuersitas equanimit
sufferre: qz nec p modica est restitutio facienda: vt. ff. de re/
sti. in integ. l. scio: et de resti. in ĩte. c. i. Quid si locus aliquis
cõsueuit dare centũ libras annuatiz et dñs terre alicui: de ha
bitatoribus hác immunitatẽ pstiterit. dicendũ est q sibi p
iudicare poterit: sz nõ vniuersitati dtrahit: g d sũma cẽtũ li
brarũ. ps q huc puilegiatũ ↄtigerit si puilegiũ ñ hẽret et qd
restat pportiõalit singuli aliis iponat: d h i spe. d cẽsi. §. nũc
dicẽdũ v. qd si vniuersitas. c. i. et. ii. ¶ O p. ↄ hác dcisionẽ d
le. ab oib⁹. i pn⁹ d le. vbi plurib⁹ on⁹ iniũgit: deide vnus exi
mat ab habẽte ptátez ceteri ad onus itegrũ tenebunt. So.
cõtrariũ pcedit qñ quis eximit motu ppo testatoris. Sec⁹
p iportunitatẽ: qz testator vnũ de heredib⁹ potuit eximere
in piudiciũ aliorũ fm dy. q ergo cõsequit aliquid a testato
re ab eodẽ grauari pt. l. ab eo. C. de fideicõ. Oddo. dispu
tat similẽ qõnez de mutinẽsi qui se fecit ciuẽ bonoñ. eo pac
to q nõ teneret ad collectas: an possit ad illas cõpelli: et te
nuit q no. per. l. i. C. de his qui spon. mu. sub li. x. ff. de iure i
mu. l. i. ¶ Quero qualiter dz cõcedi ista immunitas: dic q
specialiter et idistincte: vt fiat mentio de muneribus reali/
bus et personalibus ordinariis: vel extraordinariis. Naz si
cõcederet immunitas a muneribus simplr non hẽret immuni/
tatẽ a patrimonialibus: vt. ff. de vac. mu. l. his onerib⁹. Itẽ
non intelligeret de munerib⁹ ordinariis: vt. C. de his qui a
pricipe vacationẽ mũerũ acceperũt. l. i. Itẽ ista immunitas nõ
porrigit ad honores. ff. de imunitate cõsequẽda pcurat pri
uilegiũ. ¶ Oppo. 3⁹ q qs ad custodiá muri ciuitatis nõ te
neat: alr capite priuaret: qz qui p muros ascendit nõ p ho
stia capite puniat. vt romulus: de quo no. ff. de rerũ diui. l.
vlti. So. ↄtrũ pcedit qñ fit ascẽsus nõ cá custodie: sz cá sper
nendi pceptũ. ¶ Veniamus ad glo. glo. i. de hoibus ec/
clesie: in fi. dic q alr sunt imunes: qz clerici nõ sunt a matuti
narũ vigilijs auocádi. lxviii. di. c. fi. xxiii. q. iii. ciprianus: nisi
forte tãta imieat necessitas q pcepto epi aliud fiat. J. d re. iuris.
qd nõ ẽ licitũ i. l. necessitas fac licitũ d ↄse. di. i. sic. vñ necessi
tatis tpe oia sz cõia. xii. q. i. dilectissimis i fi. tertie gl. dic pp ni
miá necessitatẽ. J. c. ñ min⁹. fz gof. et iũge qd no. d of. archid.
mádam⁹ fz host. e. gl. ibi si vltra. s. maior. lxx. alr mior ex p
sonalib⁹ miorib⁹ nõ grauat. ea. glo. ibi seruos: vbi de hoc i
glo. vlti. ibi: nã reipu. sequit iterest: qm̃ plurimos ad cáz suá
defendendá admitteret: et logt cũ op⁹ sit in publico: qz gli
bet eũ denũciet in fi. eiusdez gl. dic. fm vin. ff. de offi. p sec.
vigi. l. i. et. ii. pṙiaz eni glibet defendere dz. xxiii. q. vlti. oi tpe
p cui⁹ occasiõe excusat pr occidẽs filiũ. ff. de reli. et sũp. fu.
. l. minime fm gof. Et no. fz hosti. ↄ dormiẽtes i scolis: de
quib⁹ remittit ad. c. i. s. d off. pmicer. ¶ Vltimo qro qd
si sine violentia aliqd petat dñs secularis egẽs ab eccl'ia vel
clerico: vassallo suo: dic q eccl'ia tenet ei dare si egeat pri⁹
tñ ↄsulto romão põtifice: vt. J. c. aduers⁹: qz cũ nãlr teneat
et ex pcepto dñi i cuiuslibz in suis necessitatib⁹ subuenire. ff. d
seruis expor. l. si seruus. lxxxvi. di. nõ satis. Multo fortius
illi a quo hz bñficiũ. s. de testa. cũ i officijs: quo casu ẽt epũs
pt distringere subditos si nolũt esse charitatiui. s. de censi.
cũ apostolus. §. inhibemus: sicut et ad hospitalitatez tenen/
dam potest cogere. xlii. di. §. i. et. c. quiescamus.

Adicatum.

Rustici etiá eccl'ie nõ pñt rura deserere: et se alibi trãsferre. h. d. Cois diuuisio. ¶ No. q q
dá adeo sũt astricti certo loco morari q inde re
cedere ñ pñt: et tales dñr ascriptitij glebe. i. astricti terre. C.
de agricol. et censi. pmittat. sic epũs liberũ nõ hz volatũ: d po
stu. c. fi. de renũc. nisi. §. fi. fm hosti. Glo. facit hic mentionez
de agricolis. i. agrũ colentib⁹: qd nomẽ cũ gñale sit multas
spẽs ↄtinet sub se: qz agricolarũ: alij ascriptitii: alii cẽsiti: alij
ppetui: alij ↄditiõales: alii inqlinij: alii origiarij: alij simpli
ces. Colõi ascriptitii. i. p scripturá solo vel terre glebe ascri
pti: fides át hz fieri: de hoc gñc ex duab⁹ spẽbus obligatio
nũ. s. tã scripture quá possessiões vel depositiõib⁹ apd acta
sicut g fit vna scriptura i qua pmittũt dño soli se nũq a solo
discedere ex illa ascriptitius ↄstituit. sz cũ p eá solá scriptu
rá ascriptiti⁹ nõ pbat: imo necessaria alia ẽ scriptura: i q ↄfi
teat se esse ascriptitiũ: et sic hẽs q ex istis duab⁹ scripturis p
bat: sic scda pfessio efficatiá pstat. C. ad velley. l. si mulier: et
d plus peti. l. ita. Cẽsiti. i. censib⁹ ascripti. C. i qb⁹ cau. coloni
. l. ii. Sz azo dixit illũ censitũ esse q ãnuatim certe rei pstan/
de ẽ obligat⁹ vt. C. i qb⁹ cáis colo. cẽsi. l. ii. Perpetui. i. qs
conditor studiosus et diligens suo colonatui perpetuo ac/
quisiuit. Erat eni statutũ antiqtus q ivilibus et miseris pso
nis reddit⁹ certi ex publico assignarent tpe famis: et tũc qz
valde erát sirantes corporis miseriá et iertiá et debilitatem
partẽ redditũũ pcipiebát. Et sic de miseris pbendá suá di
minuebát: quos cõiter ribaldos vocam⁹: hos g pditor stu
diosus: sz et diligẽs iqsitor si simulationẽ in publicũ duxerit
et pdiderit. si liberi erát: et talia singebát i suo ppetuo hẽbat
collõatu: si sui prim⁹ dñs eis carebat et pditori assigabát vt
. C. d mẽdi. et validis. l. ista: sz h totum correctum foret: p au
ctẽ. d qstore: qz sui suis dñis sz reddẽdi libi i op⁹ publicũ sz
dádi colõi. Cõditiõales q ↄstituũtur i h solo q vigiti ánis
i solo sine ↄtrouersia sint: vt. C. d agri. et cẽsi. cũ satis. et h ↄsue
tudo ẽ bõa. sz azo dixit q h ẽt i certis locis: locũ hz: vt. C. de p
scrip. xxx. an. l. si qs emp. Inqlin⁹ est q i fũdo tenet et subur

bio tñ cōmorat. Sȝ colon⁹ ꝯditiōalis est q cū sua familia bitat: nec a fūdo recedere pt. Originarii sūt q ex colono ⁊ cōditionali nascunt: ſȝ quoſdā i ipſo ſolo. Alit enī nō eſſet originalis: vt. C. de agri. ⁊ cenſi. l. cū ſatis. §. caueāt: ſimpliciter coloni ſūt q ſubiecta ānua mercede vel pecunia numerata pdia collēda accipiūt. Cetera vide in ſūma de natꝫ ex libero ventre. §. ⁊ in qbus. h non ſūt alia. ¶ Ueniamus ad glo. gl. i. ibi. cū ſatis nō humanū ē terrā aſcriptitios. i. aſcriptos hñtes ſuis quodāmō mēbris defraudari: dū collōi in alijs terris. ⁊c̄. Et glo. ibi. i. oēs oio pſidētes pūinciis cogūt aſcriptitios vel collonos cēſitos redire ad ātiquos penates vbi ſūt cēſiti. ea. glo. in fi. ⁊ in auctē. de qōnibus colla. vii. Secus enī i alijs hoīb⁹ eccl'ie q ibi ſt. de ſui. ſi ordi. c. ſi.

N On minus. Laici collectas imponētes eccleſijs vł clericis iuriſdictionē vſurpātes ſi moniti non deſiſtāt excōicati ſunt cū ſuis fautorib⁹: pōt tñ epſ cū clero eius i neceſſitate pbere ſubſidiū. h. d. ¶ Prima pa narrat: ⁊ agrauat oppreſſionē eccl'ie q̄ȝ faciebāt ptātes ſeculares. ſcda puidet ibi. quo circa. Et h tria facit pmo cōminat penā. ſcdo ponit caſuȝ cōmiſſuȝ. tertio penam cōminatam imponit. ¶ Nota q regētes ciuitatem appellant qñ qȝ cōſules: ⁊ ſic hēs diuerſa noia regiminū ciuitatū ⁊c̄. videntur quaſi neget q hēant in hoc vł q hēant ſimplr cū ea abutant onera ciuitates collectas exigēs ab eccleſijs duplū reddere tenent i ꝯſtitutōe frederici. l. in hac edictali. §. illicitas. nō hēbat. ¶ No. q ceteris parib⁹ plus peccat hñs legis notitiā: q̄ȝ his q nō hñt ei⁹ notitiā. Alimōia. i. alimēta necīa: ſeu vite necīa ſacerdotes. i. poſſeſſiōes coꝝ. No. q poſſeſſiōes ſacerdotū gaudēt eodē pnilegio cū bōis ſacerdotū. ⁊ ſic no. ſacerdotes ⁊ clicos imūes ab oī actiōe ſecularium pſōaꝝ. xxiii. q. vi. ꝯuēior. xvi. q. i. nouaꝝ. xi. q. i. ſacerdotib⁹. ar. ꝯ. xxiii. q. viii. tributū. xi. q. i. magnū. ſ. de cēſi. c. i. ¶ No. q bōa q vſib⁹ eccl'iaſticꝭ dedicāt: q ad fūdationeȝ vel ortū pmāſuȝ vł dotē eccl'ie imunia ſūt: cetera cū ſuo onere trāſeūt. ſ. de cēſi. c. i. Ecce exēplū ſordidoꝝ mūeꝝ: ad qd eccl'ia nō tenet: ⁊ ſic nō neceſſitat ad talia expeditiōes. i. caualcatas: vel miſſiōes nūtioꝝ: ⁊ ē exēplū de mūere pſonali clericoꝝ paupū: ſi hēs eccl'iaꝝ. ¶ No. q bōa eccl'iaꝝ ſunt clericoꝝ paupuȝ q̄ȝtū ad vſū. de of. or. c. i. h tñ logt de tpali qr qñ qȝ vocāt ꝯſules: qñ qȝ rectores aliqñ ptātes nō ſolū diminuere: ſȝ i totū ſubtrahere moliūt. Et tñ tales ſi moniti nō deſiſtūt excoicati ſt: vt ſeqt euacuāt. ¶ No. de ſignificatiōe hui⁹ vbi euacuāt: qr aliqñ ſumit p tpali puatiōe ſuis hoīb⁹. ¶ No. q appellāt hoies ſui i qb⁹ h̄ȝ ſola iuriſditio phibem⁹. ¶ No. q p h vba ſub anāthēatꝭ fieri phibem⁹ ⁊c̄. ⁊ ēt nō fert excōicationis ſnia: qd pȝ: qr q fac d locato. c. i. de teſta. cū eſſes. de iur pa. relatū. de pigno. c. i. lxi. di. ſalonitane ciuitatꝭ epſ ⁊ cler⁹. ¶ No. caſū i q⁹ epſ i dioceſi ſua nō pt aliqd agere ſine ꝯſenſu cleri. qñ qȝ agit de cōi collecta iponēda p ſubſidio laicoꝝ abſqȝ coactiōe. ¶ No. q ſi iſurgēte neceſſitate vel vtilitate maxia ſi dñt clici ꝯpelli ad collectas. ¶ No. q debeāt ꝯcurrere vt poſſit epſ pfactis laicoꝝ iponere collectas. p ꝯſenſus cleri. 2⁹ eudēs vtilitas ⁊ neceſſitas. 3⁹ q vtilitas ſit cōis. quarto q facultates laicoꝝ nō ſuppetāt: ⁊ cō moniti ſufficit vna monitio: ſȝ hoſti. ad h q no. de iu. iur. ego. N. maxie: qr h canō iduct⁹ i fauorē eccl'iaꝝ ⁊ clericoꝝ ⁊ i ōdiū tyrānoꝝ quoꝝ aliq ſūt adeo terribiles q nec facile ē eos. 3⁹ monere: ⁊ q̄cito moneāt appellāt: nec audēt plati dare ſnias: timētes forte plura pdere pudet ꝙ q ſufficiat vna monitio cū ꝯpetēti dilatiōe: vide qd no. Inno. de elec. cū nobis oli: ⁊ dixi de of. dele. cū p cā ⁊ poſui de ꝯſtitu. ex lris ſe nouerīt ſubiacere: vide h caſū expreſſū q p h vba nouerꝭ te excōicatiōis ſnia ſubiacet fert excōicatiōis ſnia. ¶ Quero an aliq mūnera ſeu collectas ſubeat eccl'ia. Dic qdā ſūt mūera ſordida vt calcis coquenare, ne fodiēde vel foſſati pſonalr faciēdi ſiue ſtabuli curādi ⁊ talia nō ſubit eccl'ia C. de ſac. ſan. ec. l. plȝ. Quedā ſt mūera nō ſordida: ſȝ extra ordinaria: vt ſūt hoſpitia ⁊ ſimilia ad capitaneā voluntateȝ ptinētia vt ſic volo vel iubeo quib⁹ pro rōne h̄ȝ voluūtas: ⁊ ſupindicta late ſumpta vt ſūt munera tēpore fertilitatis impoſita: ſȝ intellectū doctorū legū: ⁊ talia etiā nō ſubit eccl'ia. C. de ſacro. ſan. ecc. plȝ. xvi. q. i. nouaruȝ. ⁊ c. iuſta ſanctiōes. Quedaȝ ſūt numera extraordinaria q reſpiciūt publicā vtilitatē vt defēdet rē publicā ire ad exercitum pncipis ꝯ ſaracenos vel mittere vel reformare muros tpe neceſſitatis. Alia ſūt q reſpiciūt pietatē. vt refectio viarū ⁊ pōtiū. Itē facere plato charitatiuū ſubſidiū vel paupib⁹ ſubuenire. ſiue domio neceſſitate vt qñ emptionem facit vel captus eſt vel filiā maritauit vel imunis factus eſt vł qr ad principē iuit p ſuis negotiis. vel qr alſ expenſas graues ⁊ itollerabiles fecit rōbilr vel alia q̄ȝtūcūq̄ȝ d cā depaupt⁹ ē vł minus obligatus. vel non h̄ȝ aliqd comedere de iſtis. Dic vt in. q. vlti. ſ. c. puenit. ⁊ vltra illa dic. qr nulla maior pietas quā defendere pīiaȝ ōbiles ⁊ paupes ab hoſtib⁹. xxiii. q. iii. fortitudo ⁊ c. ſi qs: ⁊ c. nō iferēda: h quo ad publicā vtilitatē. Quedā ſt mūera ordiaria angariaꝝ ⁊ pangariaꝝ. Angariaꝝ mūera ſūt pſonalia ⁊ qñ qs tenet ire vel mittere in caualcatꝭ dñi: expēſis tñ ipſi⁹ dñi. ff. de mu. ⁊ ho. l. mūeꝝ. d. ſi. Itē angariaꝝ pangaria mixtū ē. ſ. ptim reale: ⁊ pti pſōale: vt qñ qs tenet ire vł mittere i caualcatꝭ dñi. expēſis tñ eūtis vel mittētis vt ē pīimoniale. ⁊ ſic vꝫ q ponat angaria ff. de mu. ⁊ ho. l. iiii. §. pīimonioꝝ: ⁊. §. mixta. ⁊ ab iſtis. ſ. angariis: ⁊ pangariis ſūt clici oio liberi. C. de epi. ⁊ cleri. l. ii. ⁊ ſȝ doc. ēt h ē vꝫ: quo ad res deputatas alimōijs coꝝ q eccleſie deſeruiūt: ⁊ nō multū abūdāt. xii. q. ii. eccl'iaꝝ ſuos. ⁊ . C. de ſac. ſan. ec. l. placet ⁊ l. pūilegia. Sec⁹ tñ eſt i ruſticis ⁊ colōis poſſeſſionū eccl'iaꝝ q ab āgarijs ⁊ pangarijs: imo ēt eccl'ia a talib⁹ ſȝ aliquos i aduētu pncipis nō excuſāt. C. de ſac. ſan. ec. nemini. Itē ſi epſ vel abbas tȝ magnū ⁊ nobile feudū a pcipe aliquo cōſueuit ei certo anno ſuire h caſu q̄uis nō teneat ire in caualcatis pſonalr. ar. xxiii. q. viii. §. i. ⁊ c. his a qbus ⁊. ſ. de voto. c. ex multa. §. vlti. tñ dȝ mittet ſin qd ſolitus eſt: aut nō teneat bñficiū ex quo nō vult facere ſuitiū. ar. ſ. de cleri. ꝯiu. qd a te ⁊ h vꝫ ſi ſit iuſtū bellū. alias ſi ſit iniuſtū: tūc dȝ recognoſcere iperatorē celeſtē. xi. q. 3. iullianus: nec p p h q i tali cāu nō mittit pt puari feudo. ar. ſ. de pſcrip. c. ſi. de ꝯſue. c. ſi. Quedā ſūt mūera ordiaria q reꝝ ſūt tributa ⁊ cenſus certi. ſiue ſuitia vt caualcare hoſpitia tenere vel ſimilia: certe iſta eſt ānualia poſſeſſiōibus annexa: ⁊ ad iſta teneat eccl'ia ſi res ad ipſaȝ deueniat. xi. q. i. ſi tributū: ⁊ c. magnū. xxiii. q. viii. ꝯuenior: ⁊ c. tributū: ⁊ talia pñt vocari ſupidicta. i. tributa rebus ipoſita a qb⁹ excuſatur nullus. C. de ſupindictis. l. i. ⁊. ii. li. xi. ⁊ pdicta ſubit eccleſia ex pacto vel cā nō tāq̄ȝ tenēs rē oneratā cū qlibet res trāſit cū onere ſuo. de ꝯhen. emp. l. ex lris. §. ſi. ⁊ d decu. paſtoralis. qr q ſūt ceſaris reddi dñt ceſari ⁊ q ſūt dei deo. ſ. de cle. ꝯiu. ex pte: ⁊ ſic quātū ad decimas oblationes ⁊ alia ſpūalia: ⁊ quo ad māſuȝ ſiue dotē excuſat eccl'ia. xxiii. q. vi. ſȝ canonicā: ⁊. ſ. de cēſi. c. i. ita q de decimis ⁊ oblatiōib⁹ nō ſoluit tributū. xxvi. q. vi. cōpimus. an āt dēat ſoluere decimā clicus d pbēda ſua: vide. ſ. d deci. c. i. ⁊ c. nouū genus ⁊ c. i. d cēſi. Quedā ſt mūera pueniētia ex titulo lucratiuo rei trāſlate i eccl'iā a curiali q iſcriptiōes lucratiue appellāt: nā iſcriptio erat q̄rta ps illi⁹ rei: quā aliqs dabit venerabili loco. exēplū ſi curialꝭ dabat eccl'ie. xvi. di. eccl'ia q̄rtā ptē illoꝝ. xvi. dare p tributo. vł gabella: ⁊ ſic illa q̄rta ps q dabatur p tributo vocabat iſcriptio lucratiua: ⁊ tales iſcriptiōes vł mūera ſeu tributa nō tenet eccl'ia. xxiii. q. viii. ſācimus ⁊ . l. ii. ⁊. l. ſācim⁹. C. d ſac. ſā. ec. p qd puto q ad iſtas gabellas q ſoluūt d ꝯctib⁹ vł dōatiōib⁹ lucratiuis nō teneat eccleſia. vt. l. ſancim⁹. C. d ſac. ſā. ec. Op. d ca. xxiii. q. viii. q eccl'ia teneat ad mūera ſeu tributa ſic alii de ſuis poſſeſſiōibus. So. mūeꝝ alia ſt ſordida alia hōeſta. hōeſtoꝝ alia ordiaria alia extraordiaria: extraordiarioꝝ alia reſpiciētia capitāeā volūtatē: vt hoſpitia ⁊ ſupidicta. i. ſbitāea alia reſpiciētia publicā vtilitatē ⁊ pietatē ordiarioꝝ alia pſōalia vt angaria ⁊ pangaria. i. pſtimoniale. alia realia: vt ſupindicta

propꝛie dicta: vł inſcriptiones lucratiue: modo dico ꝙ eccle ſia vel ſeruus eccleſie in alimonijs modicū hñs cū ſuis pau cis rebus: nõ tenetur ad ſordida neq̄ extraoꝛdinaria reſpiciẽ tia capitaneā voluntatē: nec ad pſonalia.ſ.angariā vel panga riam: exceptis ruſticis vel colonis poſſeſſionib⁹ eccłiaꝝ ĩ ad uentu principis: etiã excepto epõ vel abbate qui tñ magnum vel nobile feudū: q2 talis tenetur ad realia.i. ad ſuperindicta ꝑ prie dicta rõne ſui manſi vel dotis: vel ſuaꝝ decimarū vł ob lationū: nec ad inſcriptiones lucratiuas: hec oĩa ſunt vera ꝑ iura pro eis ſuis locis .ſ. allegata. Sꝫ eccłia bene ſubſit mu nera extraoꝛdinaria reſpicientia pietatē. Itē ⁊ pſonalia ra tione poſſeſſionū vel feudoꝝ que veniūt cū onere ſuo ad eā. Similr̃ ⁊ eccłia ſubit munera realia.i. ſuperindicta ꝓpꝛie di cta rõne rerū que veniunt ad eã cū onere ſuo. Et pro iſto fa cit contrariū in oppoſitione ſcđm: pro alia faciunt iura ſuis lo cis pro eis allegata. ¶ Veniamus ad glo. ad ꝙ in fi. goff. dicit ꝙ ſoꝛdida nõ ſubit eccłia: vt hic ⁊ .xvj.q.i.nouaꝝ. nec ex traoꝛdinaria que ſubito imponuntur: vt ſunt reſpicentia capi taneā voluntatē: niſi in caſu qui ſeq̄tur .ſ. q̄ñ reſpiciūt pietatē nec pſonalia. C. de epis ⁊ clericis. l. oẽs. in fi. in cãu. c. ij. One ra vero realia hñ ſoluit eccłia per iura que allegantur in gl. ex ceptis poſſeſſionib⁹. de q̄bus in. d.c.ii.xxiij.q.ſi.eccłiaſtica rum. ¶ Glo. ꝯferre ibi. reficiendū. Idē Inno. ⁊ hoſti. de q̃ xvj.q.i.nouaꝝ. Jo. cõtra. Sꝫ de ꝯſtructione muroꝝ loq̄tur: ⁊ Jo. ꝯ Accur. in. l. inſtructiones. ⁊ philip. dicit hꝰ tales cõtri butiones ſine licẽtia pape fieri nõ debere. ſ. eo. aduerſus. non video ꝙ lex nõ ſolum ffoꝝ. ſed nec etiã codicis poſſet aſtrin gere eccłias ad talia. ad hoc qđ no. de reli. domi. cõſtitutus. ¶ Glo. vlti. ipſo iure. dicit Pe. ꝙ hic eſt caſus ſpãlis q nõ habetur alibi: niſi. ſ. de rap. excõicationi. ſed vide ꝯcoꝛ. iurꝭ no uiſ q̄ ibi dantur ſuper glo. ⁊c. Anto. de Bu.

c **Um eccleſia.** Cauſe ſanguinis in eccłijs vel cimi terijs agitari nõ debẽt. h. d. In pñ⁹ ⁊ in fi. Po nitur ꝯſtitutiõis eā. In medio ponitur ꝯſtitutio euā gelice. marci. xxj. luce. xviij. ꝓhibem⁹. Hodie nõ tenẽt ꝓceſ ſus vel ſñie ſecularium iudiciū ĩ eccłijs habiti. ſ. eo. decet. in fi. lib. vj. refugij. ſic olim erãt ciuitates refugij: ſm modū quē habes per no. xv.q.i. illa tñ prout dixerūt hoſti. ⁊ Inno. ad defenſionē alicuius eccłie nõ debent caſtellari. xv.q.i. ſctõꝝ ĩ fi. tñ vt oſẽdantur xpiani. ⁊ boni viri a malꝭ debẽt ĩcaſtellari.

i **Nter alia.** Maleſactoꝛ fugiẽs ad eccleſiā immunitate gau det in duobus caſibus. Seruus autē reſtituitur dño ꝺ ipſi⁹ imunitate iurãti. h. d. Pꝛĩcipiū diſti guit ⁊ vnum pñc ipſr diſtinctiõis mẽbꝛū aſſumit: ibi. ſi liber. Caſus duos excipit. ibi. ſed hoc ſm diſtinctionis mẽbꝛum. ibi ſi vero. Tex. ibi. traditiones legum. ¶ No. licitum alle gare leges demū in ſubſidium: ⁊ maxime ꝓuillegiãtes. Et no. duplex vinculū circa idē cõcurrere poſſe data auctoꝛis diuerſitate. facit quod no. de teſta. c. j. lib. vj. aut liber incipit a libꝛo velut a digniori. Et no. de arg. a diuiſione: q2 in iuꝭ ꝓcedit. ad hoc. l. i. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iuris. grauia maleficia. ¶ No. ꝙ ad eccleſiam confugiens: etiã grauiter delinquens defenditur. Videnter. ¶ No. a ꝯtrario ꝙ ſi poſ ſit haberi nõ violẽter inde extrahi põt. Unde condemnari debet. i. ibi cõfugiens non debet nec põt damnari a iudice ſe culari: vel eccleſiaſtico ad penā ꝓpter quod perdat membꝛa vel vitam: vel ſanguinem effundat penitendi. ¶ No. ꝙ cõ fugiens ad eccłiam totalem nõ conſequitur immunitatem: ſed penā coꝛpis vel mẽbꝛi debilitationem ad vitam ſuſtinet.

Et ſic no. ꝙ pꝛopꝛie illa dicitur pena ſtricte que inſert dolo rē coꝛpoꝛis: vel mẽbꝛi diminutionē. public⁹ locus. ¶ Nõ duos caſus in quibus delinquens non conſequitur immuni tatem ex confugere ad eccleſiam. ſ. quando eſt depopulatoꝛ agri nocturnus: ⁊ dicitur depopulatoꝛ: fructuum in agro pẽ dentium deuaſtatoꝛ: ⁊ dicitur nocturnus: quia in nocte ſege tes deſtruit cum ibi iacet: ⁊ in illis ſe abſcondit: vel q2 pꝛeter ter homicidia ⁊ rapinas quas committit in ſtrata publica de ſtruit agros illoꝝ qui ſibi non ſeruiunt. Dicit hoſti. ꝙ melioꝛ eſt littera depopulatoꝛ: ⁊ dicitur a populoꝛ: nõ a populo po pulas: quod in ſignificatione bona ſumitur. Itinera frequẽ tata. ¶ No. quis dicitur latro pꝛopꝛie: q2 ille qui itinera fre quentata ⁊ ſtratas publicas obſidet inſidijs. q̄ſi dicat pꝛedi cta duo genera huiuſmodi ſi in ſtratis publicis aliquē per inſidias fuerint aggreſſi: iſti immunitate nõ gaudent vt ſal uentur ab eccłia. Si vero non in ſtratis ſed extra: vel in ſtra tis: ſed non inſidioſe: ſed impetu: ſed caſu foꝛtuito hoc cõtin git: tunc immunitate gauderent. Quid ſi confugeret male factoꝛ ad domum epi: dic ꝙ gaudet hac immunitate: ſm ho ſtien. xvij.q.iiij. id conſtituimus. ꝙ alij intelligant q̄ñ dom⁹ eſt iuxta. xl. paſſus. xlj. di. epõ. Hugo intellexit cū in domo eſt capella. de baſilica vero dic vt. ſ. c. ſi. ⁊ pe. Quid ſi eſt ad herens poꝛticibus eccleſie: dic ꝙ gaudet. xvij.q.iiij. ſi q̄s con tumax. Et facit ad queſtionem de pena inſultantium locū ad poꝛticum. de quo in ſpe. de iniur. ꝟ ſi. ſed pone in ſtatuto.

¶ Quero quā penā euitet hic ꝯfugiẽs ad eccłiam? dic ꝙ euitat penā coꝛpalem: ⁊ ſanguis effuſionē. xvij.q.iiij. id con ſtituimus. poſſet tñ detrudi in monaſterium ad penitentiā peragendā. l. di. ſi epõ. C. de adult. auč. ſed nouo iure: ſꝫ In no. per qđ vꝫ Inno. ſentire ꝙ per iudicē eccłiaſticum poſſet inde extrahi: ⁊ puniri ꝯfugiens ad eccłiam: dūtamē puniatur eccleſiaſtica pena. Et rõ huius. ſ. contra ſeculares ptãtes: nõ contra eccleſiaſticas: vł hꝰ immunitas adinuenta quo ad pri mā partē: pꝫ. xvij.q.iiij. frater. Ibi. ꝙ nec ptãtib⁹ q̄d dꝫ: nec pꝛincipibus vnquā licuit. ⁊. e.q.c. diffinit. que loq̄tur de laicꝭ quo ad illā partē: pꝫ q2 nõ p̃ſumitur ꝯ ſe ꝓuilegiaſſe eccłiā. de cenſi. cū inſtãtia. Itē q2 iudex eccłiaſtic⁹ nõ imponit penā moꝛtꝭ vel cruciationis coꝛpis a q̄b⁹ debetur imunitas fugienti vt hic. ⁊. xxxvj.q.i. de raptoꝛib⁹. Dicit Inno. vltra ꝙ ea que dicta ſunt in eccłiaſtico iudice: etiā videntur habere locū in ec cleſiaſtico dño. ſ. cū ſuus eccłie fugiẽdo adit eccłiā. Addit Joã. an. ꝙ non putabat Innoc. ſic intellexiſſe: ĩmo extractio violẽta ꝑ eccłiaſticū iudicē vel dñꝫ ſubdito vel ſeruo fieri ñ poterit: vt. l. ij. C. de his qui ad eccle. ꝯfu. dicit nemini nõ lice re ꝯfugiẽtes. ⁊c. ⁊ canon. xvij.q.iiij. ſic iacent. vñ ad eccłiam ꝯfugientē nemo extrahere audeat. Idē diffinit ſm cõciliū. vt nullus audeat fugientē. ⁊c. ꝙ vł negatiuū etiam eccłiaſti cos includit. ad hãc ptē facit de na. ex lib. ven. c. vnico. ꝺ re. ſpo. ꝯquerente. in pñ. cū cõcoꝛ. Itē patere legē ⁊c. de cõſti. cū omnes. ad illud quod dꝛ eccłiaſticū iudicē nõ impone re penā moꝛtꝭ vel cruciatiõis. Rñdet ꝙ de omni pena loq̄tur hic tex. ⁊ aptius canon ꝯſtitut⁹: quod alle. glo. hic. vñ nec gl. Inn. loq̄tur de penaꝭ ſꝫ de pñia. ꝯcoꝛdat qđ no. in. d.c. de rapto ribus. xxxvj.q.i. Tertio ꝑ decre. dicūt doct. ꝙ latro public⁹ ita demū dꝛ: ⁊ caret imunitate: ſi in ſtratꝭ publicis aliquē per inſidiā fuerit aggreſſus. Si vero non in ſtratꝭ: ſꝫ extra: vel in ſtratis ⁊ nõ inſidioſe: vel impetu: vel caſu foꝛtuito hoc cõmit tunt: tūc ĩmunitate gaudent. Et ſi dicatur q̄re de his loq̄tur pl⁹ decre. quā de alijs: rñdent q2 nõ p̃ſumitur ꝙ inſidioſe alijs fe cerint male: niſi aliter ꝓbetur. ff. de ꝓba. l. quotiens. §. q dolo. ff. de inſti. ⁊ iur. l. vt vim. de his ꝟo p̃ſumitur ꝙ inſidioſe fecerint niſi ꝯriū ꝓbetur. ff. de vſur. q ſemiſſē. ꝺ p̃ſūp. c. i. ⁊. iij. ¶ Que ro aliq̄s aliq̄ñ in eccłia occidit: an ab eccłia ſit ꝺfendendus. dicit hoſti. ꝙ in hoc caſu ſtãdū eſt ꝯſuetudini que in his. que pia ſunt ſuãda eſt. ſ. c. ſi. An indiſtincte ad iuramenta dñi re ſtituatur ſuus? dic ꝙ ſic: niſi p̃ſumatur veriſilr ꝙ iuramentū non ſuet: ar. de coha. cle. ⁊ mulie. cłicos. de reſti. ſpo. lr̃as. q̃ caſu ꝓter iuramentū erit maioꝛ cautio exigenda. arg. dcãꝝ iuriū ⁊ de ſen. ex. q̄uē. ¶ Veniamus ad gl. glo. iij. ibi video. no. ⁊ ipſo iure ſepulture gaudent ĩmunitate. ſ. de iude. ſicut. Gl. pecunialr. ibi coꝛpalr: ciuilr̃ q̄ cū illis agi põt: accuſari ꝟo ꝑ ceſſu tpis nõ poſſunt: alr̃ modica eſſet imunitas. Idē no. in .c. cū ſtatiꝫ alle. obtentu tñ illius crimis pñt a ꝓmotione re pelli. In glo. xxij.q.vi. ibi ꝑ iſta iura: vel loq̄tur cū illa delicta ĩ eccłia vel cimiterio ſunt cõmiſſa: ſm hoſt. dicebat Vincē. id ſuper tertio lib. decre.

aũt nõ admittere.ibi ꝯ.c.vlti.⁊ in caſu.J.de homi.c.j.ſm̃ pe. Qui tñ fateť id nõ ſuari.dicit tñ ipſe ꝙ ille nõ eſſet de iuř defendẽdus:⁊ ꝙ ipẽ nõ punieť q talẽ extraheret.Et niſi.Hodie võ ſecus ꝑ.l.frederici.de pace.l.i.§.ſi duo.⁊.§.ſiqs.ꝺ q̃ vide de homi.ſicut tua.Ut aũt clariꝰ ꝓmiſſa hẽas ſic diſtinguet cũ q̃riť erga ipſa:nunqd ecc̃ia fugiẽtibꝰ ad ipaꝫ ꝓſtet imunitatẽ⸮ dic aut ille q fugit ad eccl'iaꝫ eſt catholicꝰ aut nõ: ſi nõ:nõ gaudet imunitate:vt.l.ij.C.de his q ad eccle.ꝯfu.⁊ hic in.iij.glo.Si eſt catholicꝰ aut delinqt in ecc̃ia:aut extra. Si in ecc̃ia delinqt ad quã ipſe fugit nõ iuuabiť:qꝛ fruſtra legis auxiliũ iuocat q cõmittit i legẽ.de vſur.qꝛ fruſtra.⁊.l.auxiliũ.§.i delict].ff.de mio.⁊.J.e.c.ſi.Aut deliqt extra ecc̃iã:⁊ tũc aut eſt liber:aut ſuus.Si eſt ſuus aut fugit ꝑꝑ magnã atrocitatẽ dñi q mortẽ eiꝰ ſatagit:⁊ tũc hꝫ locũ.l.ij.ff.ꝺ his q ſunt ſui vel alie.iur.§.dñoꝝ.cuius v̈ba ſũt ḧ dñoꝝ intereſt.i.dñis ꝓdeſt ne auxiliũ ꝯ ſeuitiã:vel intolerabilẽ iniuriã deneget a iudicibꝰ his q iuſte deꝓcanť:ideoq̃ꝫ cognoſce de q̃relis eoꝝ q̃ ex familia iulij ſabini ad ſtatuã ꝯfugerũt:ſi vel durios hit] qꝺ equũ eſt vľ infamata iniuria necatos affectos cognouerit venire iubẽt in ꝑtãtẽ dñi nõ reuertanť:ſpãle eſt ꝙ inuitꝰ vẽdať.Aut fugit ꝑꝑ modicã ſeuitiã:⁊ tũc hꝫ locũ dcã.l.ꝑñti.§.ſane.C.ꝺ his q ad eccle.ꝯfu.Aut fugit ſine aliq̃ ſeuitia dñi:⁊ tũc ſi modicũ delinqt erga dñum qꝛ forte ſurripuit vnã mẽſurã vini:⁊ tũc ſiľe hꝫ locũ ille.§.Aut fugit ſuus ꝑꝑ ꝺlictũ nõ facile:⁊ tũc aut timet puniri a dño ſuo:aut ab alio. Si a dño.reſtitueť ei ſecuritate ꝓſtita:vt ḧ in v̈ſi.ſi ſuus.aut timet ab alio puniri.qꝛ forte timet puniri ꝑ iudicẽ:vel ꝑ viaꝫ accuſationis:⁊ tũc idẽ qꝺ in libero.de q̃.J.diceť:qꝛ nõ eſt hñda acceptatio ꝑſonaꝝ apud deũ:vt in auc̃.de monach.ad ſi. Si eſt liber aut fugit ꝑꝑ tributũ aut ꝑꝑ delictũ ꝯmiſſuꝫ.Si ꝑꝑ tributũ tũc extraheť ab ecc̃ia:vt in auc̃.de man.ꝑn.§.tributoꝝ.Aut fuit ꝑꝑ delictũ atroꝝ:⁊ nõ hẽbit imunitatẽ.Aut ꝑꝑ minimũ:⁊ tũc ſic:vt.C.de his q ad eccle.cõfu.l.ij.

a **Duerſus.** Dñ a le cõſiliũ repetit lateran.ſ.eo.nõ minus addens quãdã ꝓuiſionẽ.in.v̈ſi.ꝑꝑ.⁊ penã in.v̈.qa vo. ¶ No.rectores ciuitatũ delinquentes cum eoꝝ fautoribꝰ puniri.de ſymo.dilectus. ¶ No.ſcꝺo laicos delinquentes circa res vel ꝑſonas eccleſiaſticas:ꝑ eccleſiam poſſe puniri.de fo.ꝯpe.cũ ſit. ¶ No.i.v̈.verũ.ꝙ id ꝙ ꝯfert eccleſia in neceſſitatibus cõmunibus laicoꝝ:diciť conferre de gr̃a nõ de iure quorũdã ꝓlatoꝝ q ſine iuſta cã:⁊ ſine aliq̃ necẽitate dabãt ⁊ abſoluebãt ꝭꝫ Jnn.ꝯſultat].Adde qd' hẽs J.eo.c.cl'icis.lib.vi.q̃ tñ ꝑ hñdictuꝫ modificata ſint.eo.ti.ꝙ olim.⁊ ꝑ cle.reuocata.eo.ti.c.paſtoralis.Quod ãt ḧ ꝺr põt intelligi qñ ꝓcedit petiꝰ laicoꝝ:vt no.de iur.pa.ꝓterea eniꝫ in ſi.Uel dic ideꝫ in ḧ cãu ex qꝰ talia vel collecta cõiť iducta ne circa ḧ aliq̃ fraꝰ cõmittať:qꝺ ẽ veriꝰ ꝭꝫ hoſt.de diuoꝛ.quãto.§.pe.cũ ſuis ꝯcoꝛ.Addicimꝰ licitũ.receptioneꝫ leg] antique ne aliquid addat vt conſtitutiones. ¶ Nota eccleſiaꝫ poſſe iudiceꝫ ſecl'areꝫ ꝓuare exercitio iuriſdictõis tꝑalis ob delictũ adũ ſus eccl'iaꝫ cõmiſſuꝫ.de mãdato. ¶ No.ꝙ ſtatuta facere ⁊ ſnias dare eſt delegabile. Et no.ar.ꝙ ſnia lata ab excõicato qñ nõ eſt publice excõicatꝰ:⁊ ꝯſtitutiões valẽt:alr' ḧ pena eſſꝫ fruſtratoria:⁊.J.tꝑa regimis nota. ¶ Nõ ꝙ excõicatꝰ ſub noie dignitat] nõ eximiť ab excõicat] ẽt depoſito regimie:⁊ ḧ qꝛ ḧ actꝰ dignitati nõ ꝓportionať:ſꝫ ẽ ſolũ ꝓportionabilis ꝑſone.Ad ḧ no.de offi.vica.c.i.lib.vi.⁊ aliqd dixi.ſ.de offi.dele.qm̃ abbas.nã ⁊ ipm̃ nõ ligať:q̃ ſnia qñ alligabať eiꝰ ꝓdeceſſoꝛ nec culpa:ſꝫ ſua ꝓpria:qꝛ nõ ſatiſfecit:⁊ ſic excõicatio ſuſpẽſionis ſub noie dignitat] lata nõ ligat ſucceſſoreꝫ:⁊ ḧ qꝛ mã ſnie tñ eſt ꝓportionabiľ ꝑſone ⁊ nõ dignitati mãli:ſꝫ ꝑſone ꝑꝑ dignitateꝫ:iõ attẽdiť ꝓꝑa culpa in dignitate tm̃ cõmiſſa ifra menſeꝫ a tꝑe ſui regimis cõputãde.manere ꝺcernimus. ¶ No.ꝙ ꝑꝑ ḧ v̈ba ꝓmulgať excõicatiõis ſnia. ¶ No.vlt.ꝙ q̃ ſuccedit i honore ſuſtituiť in onere. ¶ Op.ꝙ nihil addiciat ḧ ꝺcr.qꝛ etiã ſine additione ⁊ pena excõicatiõis ſeq̃bať nullitas ſnie.i.q.i.§.ꝙ aũt.ſ.ꝺ here.excõicamꝰ.§.credentes.cũ ſi.So.dic̃ hoſt.ꝙ ḧ capl'm addicitur declarando:non addendo.Jnnocen.remittit ad nota.de excep.l.exceptionem.tu dic ꝙ ſententie erunt nulle etiã dato ꝙ ḧ ſit occultũ:ꝙ alr's nõ eſſet ꝙ addicit ſic:vt dixi nõndo. ¶ Op.ſcꝺo dic̃ ḧ ꝙ depoſito offõ teneť ḧ officiaľ.de eo qꝺ geſſit:vĩ ꝙ nõ teneať:vt.l.cũ qdã.C.de admi.tuto. So.aut iudex ꝓuato offõ ꝯueniť ex delicto cõmiſſo in ſuo offõ:⁊ põt vt ḧ:aut ꝯueniť ex ꝯctu inito q neceſſario cõcernebat ſuũ offm̃:ex iſto nõ põt cõueniri depoſito offõ:vt vult ꝯrium:aut cõueniť ex ꝯctibꝰ initis in offõ volũtario.ſ.ꝓcurationis ad qꝺ nullus appellať:vt.l.inuitꝰ.C.de ꝓcur.tũc dic̃ ꝙ de iſtis ꝯctibꝰ factis in offõ volũtario:finito offõ cõueniri põt:vt.l.ꝓcura.q̃ ꝑ euictione.ff.de ꝓcur.qꝺ intellige quãdo ſe obligať noie ꝓꝑꝛio. ¶ Op.tertio tex.vĩ velle ḧ ꝙ officialis ſi delinqt in officio:põt cõueniri ꝑpetuo:ḧ eſt ꝯ.l.C.vt oẽs tã ciuiľr q̃ꝫ crimi.⁊ no.cõiter ꝑ Bar.i.l.i.ff.ad.l.iuľ.ambitꝰ.in qbꝰ locis ꝺr ꝙ finito offõ infra.x.dies de ſingulis q̃ geſſit dꝫ reddere rõneꝫ:rõne quoꝝ.J.idẽ tꝑs aut cõdemnabiť aut abſolueť. So.ꝯrium ꝓcedit qñ geſſit offm̃ in loco alieno:vt i alia ciuitate vel ꝓ̃ia:qꝛ tũc infra.xxx.dies dꝫ cõueniri.Tex.aũt loquiť qñ geſſit offm̃ in ꝓꝑo domicilio:⁊ tũc ſemꝑ põt ex delicto cõueniri. ¶ Op.q̃rto.ꝺr hic ꝙ nõ ſtatim eſt excõicatus ſucceſſoꝛ in offõ:ſꝫ ita demũ ſi nõ purgauit infra menſeꝫ:imo vr' ꝙ ſtatim cũ offm̃ eſt ingreſſus ꝙ illa pena excõicationis fuit inflicta eiꝰ ꝓdeceſſori ſub noie dignitatis:q̃ ſtatiꝫ debuit ſucceſſoreꝫ ligare:vt.ſ.de offi.dele.qm̃ abbas. So.ꝯrũ loqť ꝺ his q̃ reſpiciũt dignitatẽ:q̃ ſtatĩ in ſucceſſoreꝫ trãſeũt. So.loqť hic in delictis a ꝓdeceſſore cõmiſſis que nõ reſpiciũt dignitateꝫ:ſꝫ ꝑſonã delinquentis:nec ſtatiꝫ ſucceſſoreꝫ ligãt:niſi cõſenſit exꝓſſe vel tacite non purgãdo ipm̃:vt ḧ.⁊ ita dic̃ glo. ¶ Quero de qbꝰ ſnijs loquiť:qdã dicũt ꝙ loqť de ſnijs latis ꝯ eccleſiaſticas ꝑſonas:⁊ clarũ eſt ⁊ planũ ꝙ deficientes in ꝑtãte.de cõſti.ecc̃ia.Jo.an.intelligit de q̃buſcũq̃ꝫ ſnijs etiã iter ſubditos lat].Quid ſi ante menſeꝫ regiminis ꝯſentiat iponenti collectã⸮ dic ꝙ ⁊ aſi ꝑticipãs i crimie excõicatꝰ eſt.de ḧ tꝑe ãt qꝰ ad ſniam huius canonis nihil diminui põt ꝑ ordinariũ:ſꝫ ordinariꝰ qꝰ ad ſuam ſniaꝫ.ſ.ab eo ferendã:poſſit ex cã abreuiare iſtã dilationem.arg.ff.de re iudi.l.ij.⁊.iij.§.ſi qs.⁊ de dila.ꝓterea.Sꝫ nunqd ꝓdeceſſoꝛ hꝫ eũdeꝫ terminũ ita vr'.Nã ad vtrũq̃ꝫ refeť:⁊ eſt declaratio.l.nõ minus.vbi tꝑs nõ fuerat declaratũ. ¶ Quero de quo hẽat ſatiſfacere anteq̃ abſoluať⸮ dic de emendatione cuiuſcũq̃ꝫ dãni eccleſie ꝑꝑ ḧ cõtingẽt].Sꝫ ſi cõſiliũ dedit de collecta iponẽda:ad ipſiꝰ reſtitutionẽ tenetur:ſi vo cõſiliũ nõ dediſſet forte nõ tenereť ad emẽdatiõem collecte:ſꝫ alterius intereſſe qꝺ obuenit eccleſie:ob ipſiꝰ regimen emendabit:⁊ forſan pniam ſpũalẽ vel pecuniariã eum oportebit ſubire:ꝭꝫ ꝙ forſan bonus iudex arbitrabiť:ḧ aũt locũ hñt qñ qs ſuccedit in regimie eius q̃ eſt excõicatꝰ ex predictis cãis:vel aliter gñalr' qualr'cũq̃ꝫ ꝑꝑ libtatẽ eccl'ie violatã:ſecus ſi ex alia cã eſſet ꝑtãs excõicatꝰ:vel cõſiliarij.vel vniũſitas:vľ ciuitas iterdcã:tũc.n.ſucceſſoꝛ nõ eẽt excõicatꝰ ꝭꝫ Jnn.ḧ ſic itelligas ꝭꝫ ho.ꝙ menſ iſte:ſeu ꝓſumꝰ q̃ ex lapſu ipiꝰ mẽſis ꝓſumiť ad alios cãus nõ extẽdať:niſi ⁊ vbi aliqd ſb infmiatiõe anathemat] ꝑcipeť.J.ti.i.cl'icoꝝ.§.i.id ãt certũ ẽ ꝙ qcũq̃ꝫ ſuccedit excõicato:⁊ fauet ſecũ dãnatũ taľ ſucceſſoꝛ eãdẽ ſniaꝫ icurrit quã q excõicatꝰ ẽ:vt dixi.ſ. Quid ſi nouus ſucceſſoꝛ opaꝫ ꝺdit quãtũcũq̃ꝫ potuit ꝙ ḧ emẽdareť:ſꝫ vniũſitate reſiſtente qꝺ itendebat nõ potuit obtinere:vĩ ꝙ ſit excuſatꝰ:ar.xxiiij.q.iii.ſi hẽs.Tu dic ꝯrũ.ſ.ꝙ ex ḧ tm̃ nõ eſt excuſatꝰ niſi oĩno relinquat regimen:nec de iure timeat amiſſionẽ ſalarij:qꝛ cũ vniuerſitas i culpa ſit:nihilominꝰ teneť ſibi ſalariũ ei reddere cũ ꝑ eũ ſi ſtet q̃minꝰ regat:⁊ ideꝫ eſt dicendũ:qꝛ eadẽ rõ ẽ ſi ꝯ exꝓſſionẽ antiq rector] exceſſit vniũſitas i ꝓdict]. Quid ſi ſiat ſtatutũ ꝙ nullꝰ vẽdat cl'icoꝛ conigi dꝫ.J.ꝺ pni.q̃rto.Et ſi ꝑꝑ ḧ bãnireť cl'icus:iniuriaꝝ ageť poſſꝫ.ꝺ iureiurã.oliꝫ.qnimo ⁊ tales excõicati ſť.ꝺ ſen.ex.q̃ueꝫ.⁊.c.nouit.⁊ oẽs ꝯſiliarij ⁊ fautores:vt.ſ.e.nõnl'li.§.ſi.Jũge qꝺ no.ꝺ re.ec.ſi ali.cũ laic].ꝭꝫ ho. Ueniamꝰ ad gl.gl.⁊ ita eps ibi.iubemꝰ.vbi ꝺ ḧ.ii.q.vii.ſancimꝰ.⁊.i.q.i.ꝓhibeť.i ſi.Nõ

qꝛ administrator ciuitatꝫ ⁊ tutor necessari⁹.ꝓcuř.volūtari⁹
vt ꝑ dicta.l.cū qdaꝫ:⁊ no.xlvii.di. fūt.idem goff.q ēt dicit
ꝙ ꝑtās teneř rōne delicti ⁊ ciuitas teneř inq̃tū locupleti/
or est effecta ⁊ i residuū ꝑtās.ff.de actio.emp.⁊:vēdi.l.vlti.
Jdeꝫ colligit ex hac decre.ꝑtāteꝫ.bonon.⁊ iustitiariū nea·
politanen.ꝯpellat seculares clicos sub se litigare ⁊ ab eis
pecuniā exigere sint de iurisdictiōe suoꝝ exꝑoꝝ vel illoꝝ in
quoꝝ diocesi delinquūt ar.s̄.eo.ti.nō min⁹.nec ipse solus:sꝫ
ēt ꝯsiliarij:⁊ fautores cū cōsēcent crimini ⁊ crimioso.de sen.
excō.nup.de talib⁹ fit mentio.s̄.eo.nō minus.

q **Uia pleriqꝫ.** Prelati plus de/
bito a subditis ex·
torquentes ꝑtextu ꝓcuratiōis vel alteri⁹ serui
tij ipensi legati vel alteri id restituerent ⁊ tantun
deꝫ paupibus errogabūt de ꝓpo.b.d.ꝑmo ꝓhibet.2° pe·
nā iponit facienti.3° supiori negligenti.scd̄a ibi ꝙ siqs.ter/
tia ibi.supior. ¶ No.pⁱo ar.ꝙ exactio ꝓcuratoria que le
gatis ⁊ nūcijs aplice sedis debet fieri.dꝫ ꝑ ꝑlatū a subiectꝫ
⁊ sic subiecti iter se nō iponūt.sꝫ eoꝝ supior de iure iponere
hꝫ ⁊ dꝫ. ¶ No.2° penā extorquentꝫ a subditꝫ vltra debituꝫ
rōne legatiōis.qꝛ teneř ad restitutioneꝫ male ablati ⁊ vltra
h̄ teneř admistrare de suo. ¶ Quero q sūt hij alij ꝑ qbus
ꝓcuratio exigař.dic ꝙ sunt simplices nūtij sedis aplice q/
bus ēt ꝓcuratio debeř.de censi.cū istantia.⁊.c.ꝓcuratiōes
de ꝑscrip.accedens.f̄m host.Circa hāc decre.ponit Jnno.
vnā gl.satis vtileꝫ i foro pniali i q̄ q̄rit an oblata vł q̄sita nō
ꝯsistente ꝯcursu oīs eq̄tatꝫ nālis:vel positiue i foro ꝯscien/
tie debeāt restitui quā ꝓseq̄ř ꝑ casus vt clarius eā declaret:
ꝑmus casus q̄n nālis eq̄tas repugnat i retinendo vt male ac
quisito ⁊ cū h̄ etiā repugnat ius ⁊ dat remediū dānificato:
vt in ablate ꝑ rapinā:vel dolū vel oppressionem calūniam
vel furtū.xiiii.q.v.c.si.⁊ in talib⁹ i foro penitentie absqꝫ du
bio est iniūgendū:vt restat:nec aliter pt saluari:⁊ i casu re
stitutiōis cōprehendūř oēs casus i qb⁹ hꝫ fieri restitutio et
cōpetit repetitio ex iure positiuo siue habeat fieri ꝑ actiōes
puta de dolo ꝙ met⁹ cā.⁊ similes.siue ꝑ offm̄ iudicis:⁊ hoc
qꝛ ad restitutioneꝫ teneř.⁊ ispecto iure nāe:⁊ ēt ispecto iure
positiuo.Et ex h̄ pꝫ qd de hypocrita q sub noīe boni xp̄ia
ni quesiuit multa bona.Dic ꝙ teneř restituere qꝛ ꝑ fraudeꝫ
acq̄siuit.xiiij.q.v.c.si.Sꝫ cui dꝫ fieri restitutio dic ꝙ deo:qꝛ
ꝑ largitiōeꝫ elemosynaꝝ ⁊ n̄ illi q ōdit ꝙ ille ꝯsecut⁹ ē mer
cedē suā ar.c.ex trāsmissa.s̄.de deci. ¶ Scd̄s casus q̄n i eo
ꝙ qs hꝫ soluendo adest nālis eq̄tas tm̄ non eq̄tas iuris gen.
nec positiuū ius assistit:exēplū:vt i s̄uo q nāliter obligař.nō
eni mihi s̄uo deficiūt nālia organa q̄rēdi ⁊ ꝓmittēdi.s.cō/
sensus.⁊ sic ispecto statu nāli obligař q̄ ad demū vinculū,cō
cludiř obligatiōis:iō soluere teneor.Sꝫ aduertedū h̄ inq̄tū
ꝓmittiř s̄uo quo ad h̄:vt dn̄o q̄rař nō deficit tm̄ viculū:
qcqd sensit Jnno.cū lex assistit tali obligatiōi.ff.de v̄.ob.l.
si s̄uus v̄itati.⁊ satꝫ i foro ꝯscie crederem satisfacere debitorē
si solueret deo:imo ⁊ vbi cert⁹ esset ꝙ soluendo s̄uo ꝙ ser/
uus nō ꝯuerteř i vtilitateꝫ dn̄i nō credo ꝙ tut⁹ esset soluen/
do s̄uo.qd̄ eni dn̄o q̄rař ius nāle ēt assistit.⁊ gentiū:⁊.ff.de
iu.⁊ iu.manūissiōes.h̄ oia ꝓcedē puto i mōacho q s̄uo eq/
parař.xii.q.i.dicatꝫ.c.nolo.Terti⁹ casus q̄n i male tento sol
uendo vł restituēdo sua dꝫ lex nāe.ius tn̄ positiuū ob culpā
⁊ sic aliq̄ nāli eq̄tate ꝑuat eū ex actiōe debiti cui soluerete/
neor:puta mathematicus vel meretrix me suasiōib⁹ iducit
ad solatiū artis sue:vt dareꝫ ei pecuniā vel ꝓmitterem non
dař repetitio si solui f̄m Jnno.Et qꝛ inde versař turpitudo
vn̄ potior est ꝯditio possidentꝫ.ff.de cōdi.ob turpeꝫ cām.l.
vbi aūt.h̄ casu dicit Jnno i foro pnie vtriqꝫ ꝑsone iniūgen·
da est iusta pnia:nō dicit dare an sit restituendus.sic recitat
Jo.an.ꝯceptū Jnnocenti h̄:dū dicit repetioneꝫ nō cōpeteř
⁊ dū dicit hic iusta pnia est i foro pniali s̄uanda.Credo ꝙ si
meretrici vel matematbico.qs ꝓmisit ⁊ nō soluit ꝙ in foro
pniali nō artař:qꝛ tali ꝓmissioni ex turpi cā nō assit de⁹.Si
vero nō ꝓmisit:sꝫ tradidit turpiter recipiens:tn̄ turpiter lu/
creř.⁊ ille q dedit q̄tū in se est hūit ꝑ derelicto:iō pūiař i eo
qd turpiter fec̄ nō artareꝫ istū i foro pnie:ad restituēdū:sꝫ
qꝛ turpiter q̄ sūt de eo iubereꝫ:vt paupibus errogaret.xxx.
q.v.nō sane. Sꝫ tn̄ restitueret illi ēt a q° turpiter recepit il/
lo nolēte recipe n̄ credo ēt ꝙ peccaret ad h̄ qd̄ no.s̄.ō deci.
ex trāsmissa.i.q.i.nō ē putāda.xiiii.q.v.nō sane.Ex h̄ deci
diř qd de lucro ludi.Jnno.dic̄ ꝙ si ludus nō est moderat⁹
nec execratiōis cā tūc si ꝯct⁹ fuit nō teneř restituere.Si aliū
traxit teneř restituere.vł dic̄ ꝙ melior ē ꝯditio possidentis
.ff.de ꝯdi.ob tur.cā.l.vbi āt.Si āt ludus ē moderat⁹:⁊ exer
citatiōis cā qd̄ lucrař restituere nō teneř.ff.de allea.ꝑ totuꝫ
xviii.q.v.n̄ sane.ff. si q̄dru.pau.fe.di.l.i.§.cū cūctos.Jo.an.
remittit de hac mā ad summā.de exces.ꝑla §.vnico.sub.§.
clericus v̄o.ēt ad ludū.⁊ ꝑ ray.in sūma in fi.scd̄e ꝑtis ⁊ per
tho.secūda scd̄e.xxxii.ar.vii.ad fi.de ludo alleaꝝ no.de vi.
⁊ ho.clicoꝝ.clici.aliqd de exces.ꝑla.inter dilectos.nō disti
cto.an recreatiōis cā sit lucrū modicū vel puuꝫ.qꝛ nō excu·
sat pctm̄ recreatio nec rei modicitas.Credo ꝙ acq̄sitū ex/
ludo non retineař cū bona ꝯscia ⁊ ꝙ possit ⁊ dēat paupib⁹
errogari:vt dixi de meretritio q̄sito nō tn̄ peccaret restituēs
illi a q° acq̄siuit lꝫ vt q̄ de ludo hēret ꝯterē.Ex h̄ pꝫ qd dicē
dū i filio familias q recipit pecuniā mutuo ꝯ̄ macedonem
lex eni nāe suadet:vt mutuū restituař ⁊ ꝯuēta s̄ueńř.i.di.ius
gē.ff.ō pac.l.i.xii.q.vii.iuramti.ff.ō ꝯsti.pe.l.i.Sꝫ lex aliq̄
eq̄tate mota:ne pr̄es a filijs occidanř ipedit actionē dari ⁊
dat exceptionē filio.Jnno.sentire vi ꝙ in foro ꝯscie non te·
neař ad restitutionē:qꝛ ius defendēs filiū nō tm̄ ē scm̄ i odi
um creditoris:q̄tū scm̄ est ꝑꝑ bonū publicū vt viteńř mor
tes:⁊ expectatiōes mortꝫ ꝑentū.ff.ad macedo.l.i.Jteꝫ non
est apō filiusfa.cui⁹ dn̄iuꝫ nō hꝫ.qꝛ rei mutuate i eū dn̄iuꝫ n̄
trāsiuit:⁊ ꝯ̄ actionē q̄ ꝯ̄ eū cōpetit dař exceptio ab illo qui
creditori actiōeꝫ dedit.Jō tut⁹ est ꝯ̄ taleꝫ exceptionem f̄m
Jnno.Pr̄a tn̄ rō melior est f̄m host.q dicit v̄a:nisi ꝯstaret
ꝙ cā ꝑꝑ quā mota est lex cessaret:vt qꝛ nō i ꝑentū nec ē sed
ꝑꝑ illoꝝ necessitatē ⁊ charitatē mutuasset.Nā tūc eq̄tas fo
uēs legē positiuā cessaꝫ:⁊ sic i metu ꝯscie r̄stituēda eēt pec
cunia.puto ꝯfessorē dēre eē discretū i examināda ꝯscia filij
q mutuo recepit an ꝯstet ꝙ i v̄itate dedit in necē paternam
⁊ sic suscipit qd vterqꝫ fuerit i turpitudine:h̄ lucꝝ est turpe.
⁊ credo suadendū:vt paupib⁹ errogeř:nec peccaret restitu
ēs ei q dedit cū turpiter nō recipiat q̄tūcūqꝫ turpiter de
derit.si cōstat ꝙ nō i neceꝫ sꝫ charitateꝫ ēderit restituere dꝫ
q̄ eq̄tas fouēs legē positiuā obuia legi nāe cessat.si ē dubi·
uꝫ q̄ꝙ lex positiua ꝑsumat i necē lex ꝯscie nō hꝫ hāc ꝑsum/
ptiōeꝫ:imo poti⁹ ꝑsumat charitateꝫ:⁊ qꝛ pōt eē ꝙ i necē ⁊ ꝙ
ob charitatē:in h̄ dubio tuti⁹ eliget lex ꝯscie ꝙ restituat:i q̄
nullū est piculū q̄ꝫ ꝙ retineat vbi eē pōt piculū qꝛ forte cha/
ritas illū mouit ad mutuādū. ¶ Ex his pꝫ qd in q̄sitis pre
scriptiōe an teneātur i foro ꝯscie restitueř:nā eq̄tas naturař
pulsat ꝯsciaꝫ:vt restituař:qꝛ nō est equū queꝫ locupletari cū
aliēa iactura.lex positiua mota eq̄tate publica i odiū negli
gētiū ⁊ ꝑꝑ vitādas lites ⁊ vt diuia sint iretta facit illū tutū.
dicit Jnn.ꝙ q̄dā ē ꝑscriptio mere odiosa q̄ solū ē iducta ⁊
fūdata sup negligētia nō petēte:vt ꝑscrip⁹ xxx.an.ꝯ̄ actōeꝫ
i q̄ nō req̄riř aliq̄s titulus vł bōa fides currit eni sola negli
gētia nō petētis nō ex possessiōe vł termin⁹ residētib⁹ i ꝑscri
bente:⁊ tūc dicit Jnn.quosdā dicere istū teneri in foro ꝯscie
restituere. ¶ Nō hn̄ sentit h̄ Jnn.apte ꝙ de foro ꝯtētioso
eēt tut⁹.ēt de iure cāonico.⁊ sic i ꝑscriptōib⁹ q̄ nō curauit ex
termis residentib⁹ i ꝑscribēte nō exigiř possessio ex ꝑte pre
scribentis:sꝫ currūt demū ex termis residentib⁹ in ꝑsona ei⁹
ꝯ̄ quē:vł puta negligētia ⁊ sic ꝑscribēs acq̄rit s̄olū ꝙ ille ꝑdi
dit nō aūt ille q ꝑdit qꝛ lꝫ ꝑ ꝑus acq̄rat de iure cāonico pro
cedit ꝑscrip⁹ absqꝫ bōa fide ⁊ sic no.Bar.q h̄ dem̄ sibi ap·
ꝓpat i.l.seq̄ř.§.si viā.ff.ō vsuca.⁊.l.fi.ff.quēad.ser.amit.⁊
h̄ dem̄ tetigit etiā Jo.an.de iure pa.cura.Jtē i foro tn̄ ꝯscie
ābo ꝯcordant ꝙ teneř ad restituendū ⁊ i h̄ puto eos hn̄ di/
cere.Jnq̄stuꝫ aūt disputař:qd iurꝫ quo ad metas fori ꝯten·
tiosi.de h̄ dixi de ꝑscrip.c.fi.⁊ plenissime disputataꝫ i qōne
q̄ icipit clic⁹:quidā florentin⁹ recitat alios dicere ꝙ aut hi

ꝑscribens hȝ malã fidẽ ⁊ tenet̃ i foro cõsciẽtie. aut hȝ bonã ⁊ nõ tenet̃ ⁊ sic residet: sȝ h̃ pẽdet a sequẽti. Quñqȝ qs ẽ tutus ꝑscriptiõe nõ mere odiosa: q̃ nõ fundata sup pura negligẽtia. ei⁹ ꝯ quẽ ꝑscribit̃: sȝ sup termis ꝑscribentĩ: vt titulo ⁊ bona fide: ⁊ tũc. q̃ tale ꝑscriptiões sũt iducte ꝯ. Nã talem eq̃tatẽ: sȝ ꝓ bonũ ⁊ equũ publicũ. ⁊ dicit q̃ talia q̃sita nõ tenẽt̃ restituere cũ ꝑscribẽs hẽat dñiũ saltẽ vtile institu. de vsuca. in prin. §. bo. ma. auẽ. nisi ꝑncipis ẽ. aliq̃ñ ꝯ nãlẽ eq̃tatẽ statuere: vt no. ꝺ biga. c. ii. viii. di. quo iure. h̃ tenent cõiter canoniste: vt no. de ꝑscrip. vigilãti: ⁊ i reg̃la possessor de re. iur. li. vi. theologi tenẽt ꝯtrariũ. Et sic iã disputaui ⁊ sic ẽ in dubio sciendũ q̃ tanta eq̃tas nõ est ꝓ pte ꝑscribentĩ q̃ta ẽ ꝓ pte ei⁹ ꝯ quẽ in foro aĩe nõ adest rõ litiũ: q̃ talia expediuntur sine lite: nec detrahit̃ qs a melioratiõe rei cũ nõ artet̃ nisi q̃ñ hȝ certitudinẽ rei aliene: ⁊ discrepat ꝯtentiosus a penitẽtiali foro. q̃ i cõtẽtioso nõ expedit sine lite ⁊ ꝑcise se hȝ sȝ nõ sic pñialis: ⁊ h̃ vã in ꝑscribẽte ꝯ ignorãtẽ: sȝ si ꝑscribit ꝯ scientẽ nõ est h̃ tantus stimulus ꝯscie: q̃ tñ vȝ hẽre cõsensũ eius ꝯ quẽ ꝑscribit̃: tñ idẽ puto ẽt h̃ casu: q̃ ex q̃ est certus an hẽat ꝯsciaȝ i h̃ dubio q̃cq̃d lex fori ꝯtentiosi ꝑsumat dȝ eligere eũ ⁊ nõ ꝯsentire: ⁊ sic restituere reȝ: iõ satis eque posset dici q̃ si acq̃rit reȝ titulo lucratiuo: ⁊ sic ꝯsulẽdũ vbi nullã fecit expensã circa reȝ al̃s ꝓcedat qd̃ dicaȝ. J. si titulo nõ lucratiuo si ꝯ ignorãteȝ ꝑscribit: vel nõ sagaceȝ ꝯsulat̃ vt nõ restituat: nisi resarcito ꝓtio ⁊ expensis meliorationis: q̃ h̃ dãnũ est passus ꝓ neglĩaȝ illi⁹ cui⁹ erat res i nõ recuperanda nec hȝ remediũ euictiõis ex q̃ ꝑscribit vl̃ ꝑscribet̃ potuit. ff. ꝺ euic. l. ex nullo. §. i. Ex h̃ pȝ q̃d dõȝ de eo q̃ ȝ in iusta snĩa. Nã si lex ei assistit positiua. lex nãe resistit an cuȝ bõa ꝯscia teneat vel restituere debeat. Nã verus debitor si absolut⁹ si ꝯuenit̃ i foro cõtentioso puto ẽt i absoluto eadẽ rõe lȝ h̃ nõ tãgit Jnno. eũ teneri ad soluẽdũ: q̃ q̃ꝙ iniusta snĩa fuet̃ i mentĩ ꝯtentiosis: vt sit finis litiũ ⁊ ꝓ bonũ publicũ tñ nulla eq̃tas: vel saltem tãta nõ est ex pte ei⁹. ꝓ quo snĩa ẽ lata q̃ absorbeat eq̃tateȝ ex altera pte q̃ nõ locupletet̃: si iniuste ex snĩa iniusta: vt i reg̃la locupletari. de re. iur. li. vi. Et h̃ maxĩe ṽm si inq̃ꝯtũ potuit ꝯdicit is ꝯ queȝ est lata snĩa: vt q̃ bis appellat̃: ⁊ tertio nõ potuit. ꝺ appel. sua nobis: vbi alit̃ nõ ꝓcuratiõe ipius: sȝ sola iudicĩ ignorãtia iniuste obtinuisset: ⁊ ille q̃ succubuit ex neglĩa nõ appellasset res est magĩ dubia. sȝ puto idẽ q̃ acq̃euisse videat̃ snĩe: nõ ẽ nisi ex ꝑsũptiõe: ⁊ sic adest nõ ver⁹ sȝ ꝑsũpt⁹ ꝯsẽsus vt no. C. q̃ñ ⁊ q̃ñ iudex. l. ab eo. ⁊ no. de re iudi. q̃ ad ꝯsultatiõnẽ. ⁊ fac̃ ad h̃ no. de ꝯces. ꝓben. nisi p gl. ⁊ tetigi post gl. de istitu. ex frequentib⁹. Et q̃ h̃ expedit foris quẽ sine litĩ ⁊ sic cessat rõ finis litiũ. ⁊ ꝓ h̃ discrepat a ꝯtẽtioso. ex his pȝ q̃d ꝺ legatĩ i min⁹ solẽne testõ. Breuit̃ lex nãe suadȝ retẽtionẽ: lex positiua oppositũ. An h̃ teneat̃ cũ bõa ꝯscia. credo qd̃ nõ: ar. ꝺ testa. cũ eẽs: ⁊. c. relatũ i ⁊ discrepãt lex positiua ⁊ lex ꝯscie: q̃ positiue seq̃t̃ ꝑsũptioneȝ. lex ꝯscie ṽitateȝ. ⁊ sic ꝺ scõ p plures rõnes ꝯsului. Nec obstat ex q̃ eligit testari vn⁹ sollẽnit̃. nõ videat̃ voluisse valere testm̃: q̃ imo ẽ cert⁹ q̃ valebat de lege nãe ⁊ ꝯscie. Jta nõ sumus certi de mẽte: ⁊ tutius eligẽdũ i foro ꝯscie. ¶ Quart⁹ casus q̃ñ lex nãe suadet rei retẽtionẽ. lex aũt positiua artat ad restituẽdũ. vel tradẽdũ an in foro ꝯscie qs artet̃. Pone exẽplũ i illo q̃ ꝯfessus ẽ se debere certũ sub spe future nũerationis lapso biẽnio. dic Jnno hic q̃ lȝ iste artet̃ ad soluẽdũ i foro ꝯtẽtioso. q̃ non pt se tueri exceptiõe. C. de nõ nu. pe. l. ex ꝯctib⁹. ꝺ h̃ tñ dic vt dixi in. c. si. de solu. vbi ꝯclusũ fuit de iure canonico. Jn foro tñ pñiali dic q̃ licite tȝ: nec reddere tenet̃: ⁊ ide licite: vt de suo pt facere elemosynã. ⁊ h̃ q̃ nãlr̃ ẽt lapso biẽnio nõ ẽ obligat⁹: ⁊ iõ soluere nõ tenet̃. ff. de ꝯdi. idebiti. l. q̃ si maritus al̃s de ꝯsti. l. pecũia. ꝯclusio ẽ ṽa: q̃ lȝ i foro ꝯtẽtioso lex illius fori ex lasu biẽnii ꝑsumat ꝯsensuȝ nõ ẽ certũ q̃ ꝯsentiat legi fori pñalis: iõ i h̃ dubio tuti⁹ eligat. Nec adest tãta eq̃tas i creditore q̃ absorbeat eq̃tatẽ debitoris. ⁊ discrepat lex ꝯtẽtiosa a lege fori spũalis: q̃ lex ꝯtẽtiosa ẽ male informata de ṽitate: q̃ ꝯstat de ꝯfessiõe ⁊ repellit ꝓ vitandã litĩ

ꝓbationẽ ꝓpositi: q̃ nõ fac̃ lex fori pñialis: ⁊ q̃ h̃ vȝ expedire absqȝ lite. ⁊ q̃ de ṽitate iformat̃ ex aptura ꝯscie ꝯfitẽtĩ. Si tñ solueret q̃ recipet an teneret̃ ad restitutionẽ: puto q̃ sic p supius dcã. Ex his pȝ q̃d de legatario q̃ recipit vltra legatũ falcidiã heredis qua potuit heres detrahere a legato iure ciuili q̃ hȝ eq̃tatẽ. q̃ lex falcidie ꝓ eq̃tatẽ fcã est. Nã in quãtũ vltra recepit legatari⁹ lex nãe suadet ei: vt retineat q̃ retinet ꝯ volũtatẽ defuncti. lex aũt positiua eũ artat saltẽ: vbi ignorãtia fci ẽ solutũ ad soluendũ: seu restituendũ: vt. l. error. C. ad. l. fal. Et no. de solu. c. si. an i foro ꝯscie artet̃ ad restituẽdũ q̃ vltra suscepit. Jnno. dicit q̃ vltra restituere si tenet̃. hosti. dicit q̃ si soluit errore iurĩ: verũ dicit Jnno. Si soluit errore fci: tũc sec⁹: q̃ restituere tenet̃. alle. d. l. error q̃ ẽ lex fori ꝯtentiosi. puto q̃ si testator vetuit falcidiã. absqȝ dubio h̃ tȝ cũ bõa ꝯscia qd̃ puto ẽt si sit ignar⁹ ꝑimõii sui: lȝ aliter iudicȝ lex ꝯtẽtiosa: eo q̃ iã hẽm⁹ apparẽtẽ volũtatẽ testatoris ꝓ legatario: ⁊ ꝓ herede sum⁹ dubiĩ: nec aliqs error cadere pt si volũtas testãtĩ apte ipleat̃ ⁊ sec⁹ si aliq̃d ꝺtrahat̃ iõ h̃ tuti⁹ ãplectẽdũ. Si ãt testator nõ vetuit falcidiã dubia ẽ tũc volũtas ꝺfũcti. Puto q̃ si testator fuerit ꝑsõa ignar⁹ iura falcidie dẽat̃ itegrũ legatũ. Et nihil restituẽdũ: q̃ verisimile ẽ q̃ nõ cogitauit de falcidia detrahẽdo si ẽ ꝑsona sciens iura de falcidia: i h̃ dubio puto suadẽdũ i foro aĩe siue solutũ sit ex errore iurĩ siue fci q̃cq̃d iudicet lex fori ꝯtẽtiosi: vt soluat q̃ vltra recepit q̃ in his dubiis tuti⁹ ꝓ aĩa eligi dȝ. Est eñi verisimile q̃ testator sciẽs iura falcidie nõ voluisse falcidiã detrahi: vetasset vt volũt leges. si h̃ nõ fecit aliq̃lis pt eẽ suspitio: q̃ assenserit lucro legis positiue. iõ i h̃ dubio tutius ẽ cõsulẽdũ aĩe legatarii: vt nõ tollat iustũ lucruȝ datũ a lege heredi ꝓ labore se iplicãdi onerib⁹ hẽditariis. ¶ Ex his pȝ q̃d de ꝯdẽnatiõe ex iniustĩ snĩis ad aliq̃d soluendũ vel tradendũ. nã qd̃ tradat ipellit lex positiua: q̃ nõ suadet lex nãe. dic Jnno. q̃ lȝ. l. fori. ꝯtẽtiosi ꝯpellat̃ ad tradẽdũ. ff. ꝺ rei vẽ. l. q̃ istituere. ff. ne vis fiat illi vel ei q̃ missus est i possessiõe. l. si qs missus. ff. de rei ven. l. a diuo pio. Nõ tñ spõte ⁊ volũtarie soluere dȝ. id qd̃ fr̃i suo fit cã pcti. frater aũt sp peccat recipiẽdo sp iniuste iudicatũ. Ergo nõ soluȝ dȝ nõ soluere: sȝ ẽt pctõ resistere: ne videat̃ pctõ ꝯsentire. ii. q. vii. negligere ṽm Jnno. Dic hosti. q̃ dictũ suũ approbat. s. q̃ nõ tenet̃: sȝ no. rõnẽ: q̃ si soluo sciẽter q̃ ñ ꝺbeo donat̃ videor. ff. ꝺ ꝯdi. idebi. l. i. ꝺ re. iur. l. lucri⁹ p errorẽ. ⁊ si peto rẽ meã donãdo i q̃ sũ moderator ⁊ arbit̃. C. mãdati. l. i re mã. Nec illi cui do. recipiẽdo: vñ poti⁹ dicẽdũ vȝ q̃ si volũtari⁹ soluo si recipit ⁊ al̃s iuste recipit. si ṽo facio p iudicẽ ꝯpuls⁹ tẽ ẽt si pecco: q̃ necesse hẽo pere vt dem̃ ẽ: ⁊ iudiciũ reddit̃ i iuitũ. ff. ꝺ ṽ. ob. l. iter stipulãtẽ. §. i. ⁊ ille q̃ scit iniuste iudicatũ peccat exigendo. vñ q̃uis i foro ꝯtentioso nõ teneat̃ ad restitutioneȝ ꝓ auctẽ rei iudicate: ⁊ vt aliqs sit litiuȝ finis: i foro tñ pñiali h̃ ꝯfiteret̃ cui iniungit̃ restõ. xvii. q. v. c. si. ⁊ vltra h̃ satisfactio. vi. di. c. i. ⁊ de purga. vul. c. ii. de q̃ pleni⁹ i suma de re iudi. sub rubrica. de sen. ⁊ de re iu. §. quot sunt ei⁹ spẽs s h̃. §. sȝ nũq̃d: ⁊ h̃ simplr̃ ṽm ꝺ q̃ pleni⁹ ibi ꝺ solu. s h̃ rubrica de ces. bo. sub. §. si qs ãt nõ iueret̃ reprobari. rõ aũt Jnno. optĩa ẽ: nã ex q̃ vĩculo ciuili tenet̃ ad soluẽdũ sp stimulatus soluit: ⁊ sec⁹ nõ vȝ donare: q̃ iura all̃. loquũt̃ i illo q̃ nullo iure artat̃ ad soluẽdũ q̃ꝙ sit de rõe. puto q̃ forus ꝯscie nõ artat̃ ad soluẽdũ: ⁊ q̃ si soluat iuit⁹ vl̃ coat⁹ recipiens nõ iuste teneat q̃ ẽt h̃ clar̃ q̃ñ snĩa trãsiuit i rẽ iudicataȝ sine neglĩa q̃ bis appellauit. Sȝ q̃ñ trãsiuit i rẽ iudicatã ex negligẽtia nõ appellãdi vl̃ nõ ꝑsequendi mai⁹ est dubiũ q̃ si videat̃ snĩe acq̃euisse. Sȝ dico q̃ idem q̃ licȝ lex fori ꝯtẽtiosi sic ꝑsũat ꝓ hñdũ finẽ litiũ. sic ñ ꝑsumit lex fori aĩe q̃ snĩa sit iusta vl̃ iiusta. imo initit̃ ṽitati ⁊ ꝓ iustã ignorãtiaȝ an sit iusta vl̃ iiusta lex ꝑsũptiõe ducet̃ ex auctẽ rei iudicate vt icerta ꝺ ṽitate. ⁊ vt sit finis litiũ. lex ãt ꝯtẽtiosi fori iformata de ṽitate illã sequitur: ⁊ ꝑsũptiõe nõ ducit̃ cũ talia nõ valeãt nec hẽant expedit̃ sine lite. Cessant ḡ eẽ legis cõtẽtiose quo ad legeȝ pñie iõ discrepãt. ⁊ ꝓ h̃ dcit Jnno. vnũ notabile ṽbum q̃ si daret̃ cãus i q̃ lex cõtẽtiosa esset iformata. ⁊

informari possz de iniustitia sniẽ iudicaret ꝯ3 ṽitatẽ. putã si
is ꝑ quo lata est snĩa ꝯfiterer cãm fore iiustã. nã ex q̃ trãsiuit
in rez iudicatã: ꝑsũptio est iurꝭ ⁊ de iure ꝓ snĩa: ⁊ ꝯ talẽ ꝑsũ/
ptiõez nõ admittit ꝓbatio i ꝯriũ: nisi ꝑ cõfessiõem vt notabi
liter h̃ sentit Innocẽ. ⁊ no. C. de dona. ante. nup. auten. sed
necessꝭ iõ cõstita cõfessiõe de iiustitia snĩa illa retractaretur
q̃d ẽ bene notabile ꝓ h̃ facit. c. ij. cũ sua glo. de pur. vulga.
⁊ simile hẽs. C. de nõ nu. pe. in. l. i. ⁊ ij. vbi dicit ꝙ si creditor
post bieniũ fateret se nõ nũeraſſe pecũiaz quã petit ex cyro
grapho. i. ex istro: nõ audiret post cõfessiõez petẽdo eã etiã
si debitor iuraſſet sibi soluere. plus dicit alibi Inno. ꝙ cõtra
snĩaz ꝓbatio volũtaria admitteret q2 constito de iniquitate
ꝑ ꝓbatiões: q2 notorie cõstaret snĩa retractaret: ⁊ hoc dicit
de rescrip. cũ dilecto. de re iudi. cuz Bertold⁹ de appel. ex
rõe. ꝺ frigi. fraternitatis. Quicqd senserit Inno. in. c. qui ꝯ
de ꝓbatio. ⁊ est cã: q2 dato ꝙ snĩa vt hñs ꝑsũptiõz iuris. ⁊ ꝺ
iure non admittit ꝓbationẽ in contrariuz. ea tñ facta volũta-
rie: vt necessario tollat ꝑsumptionez sniẽ: q2 plus põt noto/
riuz. ꝑsumptionis. vt dixi i materia notorii i. c. vestra ꝺ co/
ha. cleri. Nec obstat si dicat ꝙ acquiescẽdo cõsẽtiat: q2 ille
non est ṽus s3 īterꝑtat⁹ a lege fori cõtentiosi: ⁊ vt dixi iu/
dicat ꝺ ṽitate aꝑta. ⁊ ex consciẽtia cõfitẽtis. ⁊ ꝯ3 ṽitatez eius
Ex his p3 qd dicẽdũ ꝺ hẽde nõ cõficiente inuentariũ q ob
ligat vltra vires. Lex eni nãe suadet euz nõ in plus obligari
Doc. tenẽt. vt Io. an. ꝙ nõ t3 i plus. vt no. ꝺ vsur. q̃ꝙ li. vi.
⁊ bar. in. l. i. C. de sac. san. ec. ⁊ h̃ est ṽm. q2 in quãtũ plus tenet
ẽ pẽa. ad penã ãt i foro ꝯsciẽ qs nõ tenet. xii. q. ii. fraternita
tis: ⁊ ꝙ ibi no. Ex his p3 qd si ipator vel ꝑnceps fac aliquã
ꝯstitutionẽ ꝯ ius nãle ut ꝙ dñia sine cã de vno in aliũ trãsfe
rãt. an talis cõstitutio in foro aĩe sit seruãda. dicit Inno. ꝙ
nõ: nec ẽt in foro iudiciali q̃d plus: vt no. de ꝯsti. q̃ i ecctiaꝝ
facit. ff. de vul. ⁊ pu. l. ex fcõ. §. i. ⁊ de papa no. de vo. ꝙ super
his. i verbo dicendũ. S3 dic hoc: vt dixi in. d. c. q̃ in ecctiaꝝ
Plus dic ꝙ si cõstitutio ꝯ ius nãle sit ex iusta cã ꝓmulga
ta tñ cessat in casu de q̃ agit cã in vtroq3 foro erit ad eũ ca-
sũ in q̃ ꝯstituta fuit restringenda: puta ꝯstitutione q̃ dat ex
ceptionẽ macedo. nã illa rõnabilis ẽ ⁊ ex iusta cã fcã fuit. s.
ad vitãdã mortẽ parentũ. pone ꝙ cõstaret illã cãm nõ sub
esse: puta q2 ad necessitatẽ fuit illa pecunia. i. filio mutuata.
Cessabit exceptio: ⁊ q exceptiõe illa se defenderet peccaret
Constitutiões aũt que sunt ꝯ salutem aĩe: vt de vsura non
restituenda: de iuramentis non seruandis. iniuste sunt ⁊
nõ seruande in vtroq3 foro: de vsuris: quia in omnibus de
iure iur. si ṽo: ⁊. c. cũ cõtingat: ⁊ in talib⁹ leges nõ dedignã
tur canones imitari. in auctẽ. de ecc. ti. §. i. ⁊. ii. de iudi. cũ cle
rici. Aliq tñ dñt ꝙ si cõstitutio est facta ius nãle ex iusta cã.
l3 postea veniat casus i quo ipsa cã cesset: cõstitutio gñalit
est seruanda ar. de cõsti. c. i. ⁊. c. fi. ⁊ q2 non est possibile oẽs
articulos sigillatim cõprehendere. ff. de le. l. nõ põt. primum
puto qñ lex gñalit casuz posuit. ¶ Scd̃a opio qñ ꝑsumit:
In legib⁹ eni quantũcũq3 ꝯ ius editis. i. ꝓmulgatꝭ. cã i du
bio ꝑsumit secundum legem fori contentiosi: nec admitti
tur probatio in ꝯriuz: nisi vt dixi. s. Sed quo ad legem fo
ri pnĩalis: q̃ ad ꝑsumptionẽ nõ ducit iudicamus ꝯm equita
tẽ ṽitatis ex ꝯscia ex q̃ cã non superest vel vbi nõ subest lex
positiua. Nõ astringit in foro pnĩali. Ex his p3 qd de men-
te ab ecctia vel pupillo sine sollẽnitatib⁹ legitimis cũ vero
tñ ꝑtio ⁊ cã legittima subsistẽte: an teneat cũ bona ꝯscia ad
est eni lex nãe: ⁊ repugnat lex positiua. Inno. dicit ꝙ resti
tuere tenet. Credo ꝯriũ lex eni positiua sic idicat vt si certa
de ṽitate. ⁊ q2 sic ꝑsumit. iõ veritate stante cãe vere legitte
hic eni bona ꝯscia tenere ẽ iudicãdũ. Ex his decidit si statu
to ꝓhibeat alienatio i certas ꝑsonas: ⁊ vbi fiat publicetur.
an licite confiscentur. Io. an. c. ti. fi. lib. vi. dicit ꝙ si cadens i
statutis est de statuentibus licite emit: si non est de statuen-
tibus vel cõsulentibus talis res nõ licite emit q2 statuẽs nõ
põt priuare dñijs certe imo cũ cã: vt fuit hic. ¶ Quintus
casus ẽ qñ tenẽtẽ fouet lex positiua: cõis repugnat legi nãe

⁊ lex positiua spãli. Exẽpluz in illo q cuz minore vel ecctia
aliquid ledendo acquisiuit. Nã hic tenet ex cõtractu vali/
do suadẽte lege cõi l3 põt ex remedio spirituali dari resti-
tutio anteq̃ꝫ ipleret: vl̃ lapso tꝑe ĩplorãdi. huic sit cõsulẽduz
vt id q̃d acqsiuit ledẽdo restituat. Dicit hic Inno. ꝙ nõ te
net restituere nisi leserit ex malitia: q2 cõtract⁹ ipso iure t3 l3
bene⁹ restitutiõis rescindi possit sec⁹ si ꝯct⁹ esset ipso iure nul
lus i re alienata sine auctẽ tutorꝭ vl̃ sine decreto: q2 tũc nõ h3
iustũ ti. tenẽdi. Pro hac opi. fac ꝙ no. Io. xvj. q. i. si cupis
Archidi. ⁊ gl. sẽtiũt ꝯriũ. x. q. ij. h̃ ius porrectũ. Et h̃ credo
ꝙ si i foro ꝯsciẽ aliqs ẽ lesus i ꝑtio iusti valoris q̃ñtũcũq3 de
tur resti⁹ etiã dato ꝙ sit modicũ ꝙ de h̃ sit faciẽda ꝯsciẽtia
⁊ restituẽdũ saluo nisi vẽdẽs vl̃ alienãs sit legatissima ꝑsõa
Ita ꝙ ṽisimilit scit ꝙ ꝑ plus nõ appꝑtiauerit rez: ⁊ residuũ vo
luerit hẽre ꝓ ꝺrelicto. ¶ Sext⁹ casus qñ lex nãe euident̃ si re
pugnat q̃lito nec positiua aliq̃ cã fuit seu tacit⁹ i accgrẽdor
vt q2 si hñs ptãtẽ vl̃ offm̃. aut iurisdictiõez aliquã non dolo
malo tñ publice coegit vl̃ aliqd extorsit ab aliquo. ṽbi gr̃a
aduocat⁹ vl̃ ꝓcurator medic⁹ vl̃ nũti⁹ aliqd ex arte vl̃ nego
ciatiõe exigit vltra q̃3 debuit: nõ tñ dolose: dic Inn. ꝙ nõ vi
det ꝙ teneat restituere. xviiij. q. v. c. fi. nisi i medico aliqd spe
tiale dicat vel nisi tm̃ imoderatis esset exactum ꝙ iudex ex
officio suo d3 illũ coget ad id restituẽdũ. Puta ꝙ si ꝯsciẽ
tia pulsat ꝙ imoderate exegerit ẽt si sit modicũ restiuet te
net: q̃3 q̃ lex fecerit suũ successorẽ nõ pulsat s3 pulsat d3 idẽ
vl̃ saltẽ ꝯsulẽdũ ẽ: vt paupib⁹ elargiat. xiiij. q. v. q̃ h3. ⁊. c. fi
sane. ⁊ pulsari d3 qñ aliquid exegit. etiã nõ ex ꝓposito ꝓpt
q̃d ṽisimilit vidit donãtez motũ ad hãc imoderatã traditio
nez. Ubi ãt nuda libertas tradẽtis iduxerit ad imoderatã
traditionez. nec ꝑsona est ignorãs s3 sagax. nõ vr̃ h̃ graua
ri ꝯscia. sec⁹ si ꝑsonã imoderatã libtatẽ exercẽs cẽt si sagax
q2 iuuenis vl̃ laudari cupiens aut ꝓdigus vl̃ al's nõ bñ sci-
ens se gubernare. ꝓ ꝑdicta dicit Inno. h̃ ꝙ vbicũq3 aliqd
male acquirit ex negociatione vl̃ alia ex qua tñ is qui reci-
pit restituere non tenet. q2 dñs efficit nec cõpetit repeti/
tio ꝯ euz. In foro vero pnĩali prudent facit si oĩa i elemosy
nis largiãtur. xiiij. q. v. q habetis. ⁊. c. sane: nec ẽ damnãdũ
si tal' h̃ reliquat hẽdib⁹. al'. xvij. q. iiij. si qs cõtumax. xiiij.
q. iiij. si quis obliuio. ꝺ voto magne. ⁊. c. sup his. hec credo
ṽa. qñ is a q̃ acquirit h3 aĩuz hñdi ꝓ ꝺrelicto vl̃ donãdi vl̃ li
bertatꝭ exercende: al's ei restitutio est faciẽda. ⁊ sic intelligo
ꝑmissa. Ex his p3 quid de ypocrita vl̃ ꝺ istis heremitis vl̃
qui se fingunt infirmi sub specie boni christiani multa ac/
quirentes an teneantur restitutionez facere in conscientia?
dicit Inno. ꝙ sic. quia illa per fraudez acquisiuerũt. xvii.
q. v. c. fina. dicit tamẽ ꝙ forte nõ tenemur illis qui dede/
runt: quia quo ad se cõsecuti sunt mercedẽ: sed debent pau
peribus elargiri: vt. s. de deci. ex tranmissa: ⁊ patet in dicto
. c. nõ sane: de hac materia: vide plenius in sũma: de pe. c. fi.
¶ Ueniamus ad glosam ⁊ oppono ꝙ illud tantundem
non detur pauperibus: sed persone: de qua ablatũ est: vt pa
tet de censi. procurationes. Solu. hic ignorabat quando
cum quilibet dedit: ideo iubetur dari paueribus ꝯm Ioã.
¶ Contrariũ procedit quando est certũ datũ. Nec pla/
cet solutio Glo. quia textus loquitur quãdo est certũ. quia
mandat vt restituatur. ergo certus: de extortis ⁊ ꝙ totidez
detur pauperibus. Et sic mensura est certa: ⁊ mensuratum
dandũ est. Et hoc patet esse certũ: quia ide potuit fieri scri
ptura. ideo glo. dicit ꝙ hec decreta. Inquitur in diuerso ca-
su. primo eni casu diuersa est: quia ibi loquitur in superio/
re visitante: ⁊ per se procuratione exigente a qualibet vltra
quã debeat. sed minus soluente quam exegerit: ⁊ sic facta
coaceruatione plus recipit. sufficit ergo istis vt recipiant
q̃d vltra dederũt: ⁊ ille in penã sui tantũdẽ soluat paupib⁹
Et dic ꝙ prius plus peccat: iõ punit de iure ciuili i quadru
plũ. Et ibi punit i duplũ ⁊ assignat leso. hic i simplũ ⁊ dat
paupib⁹. Inq̃ñtũ gl. dicit ꝙ stãdũ ẽ scripture ⁊ scriptura

ꝓbaꝛ ꝙ eſt clarũ plus glo. hĩ dicit nõ tñ crediꝛ ſoluẽti. aľs
vbi ſoluit. x. poſſet repeteꝛ mille. ſʒ recurrẽdũ eſt ad recolle
ctores. de elec. cũ dilecta. vľ arbitrabiꝛ h bon⁹ iudex. ⁊ ſʒ h
dʒ deferri iuramẽtũ. vt in. c. ſi. ꝙ me. cauſa. Jnquãtũ glo. dić
ꝙ in q̃druplo teneꝛ an i q̃druplo inſit ſimplũ? dic vt no. i. q.
vij. in eũ. Et an pene poſſint excedere quadruplũ: no. vij. q.
iij. d notiſſimi. xvij. q. iiij. ſi quis domũ. vľ ſolue ꝯtrũ. ꝙ id ꝙ
daꝛ eccľie: ſatis daꝛ pauperib⁹ qꝛ qḋ eſt eccľie eſt pauperũ.
xvi. q. i. c. ſi. gof. dić ꝯtria ꝓcedere cũ grauaꝛ eccľia. h q̃n ſin
gulares cľici quo cau ꝑ inimicitias pauperib⁹ erogaꝛ. ff.
ſa. hꝛ. l. plane de iude. cũ ſit. ⁊ c. ad liberandũ. Hoſti. dić ꝙ
caſus ſũt diuerſi nõ cõtrarij. Si eni ꝑlat⁹ grauat ſubditum
ꝓcedit ꝯtrũ ſi i enʒenijs tpe viſitatiõis hʒ locũ. de cẽſi. Ro/
mana. §. placʒ. ⁊ c. ij. li. vj. Si alio tpe hʒ locũ. xvij. di. d culo
gijs. Si ꝑ ſuitiũ ſcm̃ legato vľ alteri locũ hʒ ꝙ hic dꝛ vľ
forſan ſm euʒ indiſticte reddiꝛ hoc duplũ. vt no. in dicto. c.
procuratiões. ⁊c. Anto. de Butri.

Ecleſia. Eccleſia nõ cõſecrarta i qua diua celebrãtur gaudet imunitate h. d. Jn ꝑma dictũ. in ſcḋa ibi: qꝛ rõ dicti.

¶ No. ꝙ eccľia i qua diuina celebrãtur etiam
ante cõſecratiõem gaudet imunitate: ⁊ ſic ꝑuilegiũ imunita
tis fũdaꝛ ſup vetuſtate celebratiõis diuinoꝝ: ⁊ non ſup cõ
ſecratione. ¶ Oppo. ꝙ talʼ eccľia nõ gaudet imunitate de
cõſe. di. i. vnicuiqʒ. ⁊ c. ſe. i auć. de eccľ. ti. §. ſi qs i ſua domo.
⁊ §. ſi nã. colľ. ix. de cẽſi. c. ſi. Solʼ. eccľia nõ cõſecrata i q̃ di/
uina celebrãtur gaudet imunitate: vt hic. oratoriũ auté ꝑua
tuʒ nõ vt in ꝯtrio. ſaluo niſi aućte epi oratoriũ ſit cõſtitutum.
alľ. i auć. d eccle. ti. §. ſi q̃s hoſpitale. ¶ Quero an eccleſia
iterdicta gaudet imunitate. vꝫ ꝙ nõ ar. huius. c. dũ dicit in q̃
diuina. So. dic ꝙ ſic ſicut cľic⁹ interdict⁹ ſuſpẽſus vľ exco/
municat⁹ retinet ꝑuilegiũ imunitatis circa manuũ iniectio
nes: ⁊ circa forũ. lxxxj. di. dcm̃ ſʒ Goffre. ⁊ idẽ Vinc. ⁊ idẽ
dicit hoſti. qꝛ a deo daꝛ imunitas. nõ dlinqt. de hijs que ſi. a
ma. par. ca. q̃ſiuit ⁊ ſatis affligiꝛ. ꝙ ſibi ſubtrahiꝛ pẽſũ debi
tũ. de cele. miſ. c. i. nec ẽ addẽda afflictis afflictio ⁊c. vij. q. i.
cũ ꝑcuſſio. ⁊ remittit ad ſũmã. e. ti. §. i tm̃. v. ſʒ nũqd hoc ꝑui
legiũ. ¶ Quero q̃ ſit pena violãtis imunitatẽ doc. remit/
tunt. xvij. q. iiij. ſi qs cõtumax. ⁊ ꝙ ibi no. ¶ Quero cũ gl.
an gaudeat imunitate eccľia: i qua diuina nõdũ ſũt celebra
ta. Glo. dicit ꝙ nõ: qꝛ nõ dũ plena dedicata. vꝫ diuinis obſe
quijs. vñ ſacrilegiũ ibi nõ diceretꝛ cõmitti. Jdẽ abb. hoſti.
ꝯtrũ: qꝛ ſufficit ꝙ loc⁹ ſit deo dedicat⁹ auctoritate põtificis
ꝑmariũ lapidẽ iponẽtis: cũ poſtea non poſſit ad humanos
vſus ꝯuerti. de reli. do. ad hec. ⁊ ꝙ dicit tex. celebrãtur. hoſt.
. i. celebrari pñt: nõ eni multum reſpicienda eſt celebratio.
quod patʒ i priuato oratorio: vt dixi ſupra ſʒ goffr. dicit tñ
Jnn. ꝙ clemẽs quart⁹ ſentiebat cũ Ber. ſʒ ꝑ ſe inducit ho
ſti. id qḋ dꝛ de palatio epi. xvij. q. iiij. ꝯſtituim⁹. ⁊ dixi. s. c. i
ter. ⁊ de ſtatu ꝑfecti vrbis. inſti. d rex diui. §. null⁹. ¶ Que
ro an eccľia in q̃ nõdũ ſũt officia celebrata dbeat aqua aſꝑ
gi dicit glo. ꝙ non: eo ꝙ ſit violata: ſʒ ſi aliqḋ turpe ibi fac
tuʒ eſt. ſic ante quam ibi celebreꝛ. glo. ſequens eſt clara. ⁊c.

immunitatem. Qui ſub ſpẽ immunitatis in eccľijs vel cimiterijs deliquit immunitate nõ gaudʒ. ⁊ ſũt due ptes. Scḋa ibi: xũ eo. ¶ No.

ꝙ cõmittẽs delicta in eccľijs nõ gaudet imunitate ꝙ reſtri
gere vꝫ tex. q̃ñ aliter nõ eſſẽt cõmiſſũ. ¶ No. ꝙ i eo ꝙ qs
deliquit ⁊c. ⁊ no. hic ar. ꝙ exempt⁹ nõ gaudʒ exemptione
ſi deliquit in loco non exempto. ⁊ ꝑdit priuilegium. Quid
ſi nõ deliquit in eccľia ſed itra ſepta eccľie. J. xl. paſſus. dicit
ꝙ idẽ ſi. J. xxx. in minorib⁹ eccľiis. xviij. q. iiij. ſi qs ꝯtumax.
Quid de eo q eſt extra cimiteriũ ⁊ trahit ꝑ mãtellũ exiſtẽ
in cimiterio: an offẽdit imunitatẽ dato ꝙ trahit ꝑ ptẽ man
telli q̃ ẽ extra cimiteriũ? dic ꝙ ſic. Nã ⁊ ſic trahẽs clericũ in
curreret excõicationẽ. de ſẽ. ex. nup. Dicit ãt gof. ꝙ ſi ino
lentẽ trahit de loco imunitatis. ⁊ eũ ad morteʒ vel cruenta-
tionẽ cõdẽnat nõ teneꝛ niſi ꝙ de ſola violẽtia puniaꝛ. s. e.

cũ iter. idẽ hoſti. Quid ſi nõ faciat h aio vt defendaꝛ ab ec-
cleſia? dic ꝙ i dubio ꝑſumiꝛ ꝑſũptiõe iurꝭ: ⁊ de iure facere
h: ꝯ quẽ nõ admittiꝛ ꝓbatio iuriũ qꝛ ⁊ ſi de volũtate nõ cõ-
ſtabat vel ẽt ſi nõ ſit hui⁹ volũtatis locũ hñt cãe ſequẽtes q̃
fuerũt finales hui⁹ ſtatuti: h ãt ipulſiua. ad h de pe. cũ ſfirmi
tas. ff. de poſtu. l. i. §. ſexũ. ſubueniꝛ tñ ei: ſi ꝯtrũ ꝓbareꝛ vt nõ
ſup gl. ¶ Op. ꝙ gaudeat imunitate vt pʒ. s. e. inter. vbi tm̃
due ꝑſone excipiũꝛ. xvij. q. iiij. ſić ãtigt⁹ vbi canõ duas tm̃ ꝑ
ſonas excipit. So. dić gl. ꝙ hugo ſup. c. ſi. xvij. q. iiij. fuit in
opione ꝙ deliquentes i eccľia gauderent imunitate: ſʒ ꝯ eũ
eſt h capľm. ⁊ q̃dã alia gñalia q̃ ſequunꝛ i ꝑcipio. gl. Nõ
ob. iura ꝑ q̃ moueꝛ hugo: qꝛ loquunꝛ d deliquẽtib⁹ extra ec
cleſiã. ſec⁹ ſi i eccľia: vt hiiõ eccľia ꝑſtat eis imunitatẽ. ⁊ ẽcã
q̃re nõ hʒ imunitatẽ qꝛ delinquẽdo i eccľia ſe ꝑuauerũt eius
ſubſidio ⁊ ſi fuerunt ſtulti i culpa: ſint ſapiẽtes i pẽa. xxxviij.
di. qꝛ cadit. hoſt. dić ꝙ opi. hug. ꝑt ꝓcedere i illo q nõ expo
ſito ꝑ inimicitias veteres. ſʒ ex vbis noviter ortis homici-
diũ cõmiſit ſm hoſti. ¶ Quero q̃re public⁹ latro ⁊ popu-
lator poti⁹ extrahanꝛ de eccľia quã alij? dicit gl. ꝙ plurimũ
itereſt illos puniri quã alios malefactores cum plurib⁹ exi
gua cogitẽt ꝙ alij. xxiij. q. iiij. cũ iniuſta: ꝑ ꝑdicta ſʒ hoſtiẽ.
ꝙ q cõmittit furtũ i eccľia nõ defendiꝛ: lʒ gof. notauerit ꝯtri
um ꝑ. l. ſi qs i h gen⁹. C. de epi. ⁊ cle. h diſtiguit hoſti. h cãu
de itentiõe furtꝭ: qꝛ nũq̃ ſit furtũ bona itentione: niſi forſan
in caſu. J. de fur. c. ſi quis. ⁊c. Antonius de Butrio.

¶ Ne clerici vel monaci ſecularibus negocijs ſe imiſceat. Rũca.

¶ Viſo de his q̃ cľicis cõpetũt: ⁊ d ꝓhibitis videam⁹. mã
hꝛ. lxxxviij. di. ꝑ totũ. xvi. q. iij. ꝑ totũ: de pe. di. v. de nego/
cijs. de cauſis ſanguis. xiij. q. vlti. ⁊ repetiꝛ i. vj. ¶ Quero
quot mõis dꝛ ſeculare negociũ cľicis ꝓhibitũ: dic ꝙ tribus
mõis. vno mõ dꝛ ſeculare negociũ qlibʒ act⁹ ſeculariũ rerũ
h enumerat⁹ a qb⁹ eſt abſtinẽdum. Scḋo mõ dꝛ iudicium
de ſecularib⁹ reb⁹ ꝙ lʒ clericis iter cľicos tm̃. xi. q. i. ex his.
Tertio dꝛ ſeculare iter hoies ſeculares ꝙ nõ licʒ cľicis: niſi
de his q̃ ptinẽt ad iudiciũ eccľie: vt cã decimationũ: d deci.
qm̃ iuriſpa. de iudi. quãto matrimoniũ. q ſi. ſint le. cãm. vel
niſi ꝓ miſabilib⁹ ꝑſonis. lxxxviij. di. ꝑ totũ. ¶ Quero an
negotiatiões ſint i ſe licite? dic ꝙ ſic: ſʒ q̃ñqʒ excõicatio fue-
rit illicite: puta cupiditate. xiiij. q. iiij. qcũqʒ tpe. puta feſtiui
tatẽ d ferijs. c. i. ⁊ vl. ex loco. puto eccľias tu. i. c. i. ex ꝑſona: vt
cľicis vt hic ꝑ totũ. Nobili⁹ ⁊ iudicib⁹. vt i. l. i. ⁊. ij. C. de cõ-
mer. ⁊ merca. ⁊. l. i. ⁊. ij. C. de ꝯcti. iudicꝭ i littib⁹ ꝓcurare ꝓ
alijs: vt. l. ita demũ. C. de ꝓcurato. ex re: qꝛ nõ lʒ negociari i
his q̃ nec ꝑ ſe nec cũ admixto pñt eẽ vſui. ff. de ꝯhen. emp. l.
qḋ ſepe. §. veneni. vñ negociari ꝑt i venenis: qꝛ admixtũ põt
eẽ vſu hoiuʒ: vt i tryaca. vľ ꝓ feris occidẽdis: ſić de gladijs
ad venãdũ: vt ẽ venenũ ꝙ italice dꝛ medicamẽ. ⁊ d colorib⁹
ad colorãdos hoies ⁊ mulieres ꝓ bono ſm Jnno. hoc dñt
de colorãdis maxie i hoib⁹ nõ placʒ hoſt. cũ cuiqʒ ſufficere
dẽat: ⁊ placeꝛ nãlis color: nec ſine ipſi⁹ iniuria ꝑt ali⁹ ſup po
ni. de ꝯſe. di. iiij. oñdiꝛ. i. q. i. ꝙ qdam. vñ eccleſiaſtes. iiij. ne
accipies faciẽ aduerſus faciẽ tuã. faciẽ inqʒ picture aduer-
ſus faciẽ nãe. Nõ tñ reprobaꝛ honeſtus ⁊ ꝑciſus ⁊ placid⁹
ornat⁹ mulieris ſine pictura: ſi iõ ſe ornãt vt magꝭ viris pla/
ceãt. ſʒ ſi alioꝝ oculos ad ſe trahãt ẽ illicitũ ⁊ mortale pctm̃
xxij. q. v. nõ ſolo: ⁊ remittit ad ſũmã de emp. ⁊ vẽ. §. i. v. de q
bus reb⁹. Jo. an. remittit ad mercuriales de re. iur. ea q̃ li.
vj. vbi tractat. an aliquo cãu ſit licitũ mulierib⁹ ſe liſciare: ⁊
cõcludit ꝙ nõ: niſi facerẽt ad ꝺtegẽdã aliquã maculã faciei
propter quam diſplicerent viro.

Multa. Enumerat conciliuʒ multa negocia ſecularia a quibus iubet clericos ⁊ monachos abſtinere ſm verbum apoſtoloꝝ. hoc dicit: ⁊ alʼ. Nõ diuiditur. ¶ Nota clericos poſſe cau/
ſa neceſſitatis negociari ⁊ iuſto negocio

opa3 dare. ¶ Opp. q̄ nō sit licitū clericis negociari.lxxxviij.di.p totū. Cui⁹ ꝯtrium lr̄a dicit q̄ negociū iustū est licitū cl̄ico. So.itellige h̄ vt no.xiiij.q.iij.i fi.sūme.si velit emere vt alij vendat ꝛ sic ex sola trāsmutatōe de p̄sona i p̄sona3 velit lucꝝ hēre nō est licitū cl̄ico.s3 si velit negociari emēdo aliqua apta ad artificiū suū vt ex inde aliqd̄ ꝓprijs manib⁹ cōficiat ꝛ hoc est licitū: vt hic ꝛ.xci.di.cl̄ic⁹ victu3.ij.q.i.c.i.ꝺ ꝯse.di.v.nūq̄.xij.q.ij.c.i. Nō eni tūc q̄ritur ex negociatiōe s3 ex artificio. ¶ Quero q̄ dr̄ia est iter rixas ꝛ ꝯtētiōes dic cōtentiōes ꝯsistūt in v̄bis l3 i iudicijs. rixe i factis ꝛ pcussionib⁹ se inuicē f̄m Pe. ¶ Quero an sit licitū emere tp̄e fertilitatis in s̄ta victualia? dic si facit h̄ vt abūdat tp̄e famis h̄ ē licitū sicut fec̄ Joseph. genes̄.xli. ꝛ nō tm̄ p se: s3 etiā vt tp̄e famis alijs vēdat p p̄cio quo tūc vēderet̄ ab alijs qd̄ ē veꝝ si non fecit ne i terra sua victualia deficiant q: videbat hoies pp habūdantiā ad extraneos deferre vl̄ dissipare vel circa ip̄am debita3 diligētia3 nō hēre. al's si nulla vtilitate p̄sata emat homo vt carius vēdat peccat. ꝺ quo de emp. ꝛ vē.c.i. ꝛ grauī⁹ cl̄ici q̄ layci.xiiij.q.iiij.q̄cunq̄ f̄m Jnno. ꝛ hostie. ¶ Quero an oibus clericis hec ꝓhibeant̄. q̄da3 p v̄bū ministrie. dicūt h̄ ꝓhibita solū ꝯstitutis i sacris.ꝺ ꝯse.di.ij. i tribus. ꝛ.c.se. hosti. dicit hoc ꝓhiberi oib⁹ b̄nficiatis.ꝺ quo de postu.c.i. de cleri. vena.c.i. ide3 puto ꝛ in nō b̄nficiatis si volunt gaudere p̄uilegio eccl̄iastico: q: a talib⁹ abstinere debent q̄ nō decēat ꝓposito cl̄icali. de vi. ꝛ ho. cle.c.fi. ¶ Op. q̄ licitū nō sit cl̄icis ꝯducer̄ vt p3. ne p̄lati vi. su.c.i. ꝛ p3 ꝺ loca.p totū. So. dicit gl. nō l3 ꝯducere ad peccādū vt ibi: s3 bene l3 ꝯducere bona vbi p̄ciū dādu3 nō est. s. vt sit p̄latus. ne p̄ela. vi. su.c.ij. al's enim sacerdos cōduci pōt vl̄ ei⁹ opa.e. ti.c.fi. ¶ Quero ꝓhibent̄ cl̄ici ꝯducere res laycoꝝ ꝛ ad negociādū vl̄ lucrādū. pone ergo q̄ layc⁹ q ꝯducit istituit heredem clericū an poterit i ꝯductōe remācre? vi q̄ nō q: res puēit ad eu3 statū a quo nō posset icipe. q̄ nō durat: vt.l. plurib⁹.§. ꝛ si placeat. de v̄.ob. Cōtrariū t3 gl. sup v̄bo ꝯducto res. qd̄ no. q: facit ad q̄ōne3. Statuto cauet̄ q̄ nobilis non possit recipe cessionē ꝯ̄ popularē. vel dic ꝯstō epi h3 q̄ cleric⁹ nō possit recipe cessionē a layco ꝯ̄ laicū. Pone q̄ q̄ laycus hn̄s ꝯ̄ laycū iura cessionaria istituit clericu3 vel nobile3 suū heredē an poterit agere nō obstātib⁹ dictis ꝯstōnibus. dic q̄ sic. ar.l. al̄r. in gl. ¶ Opp. q̄ clerici p̄nt esse ꝓcuratores in auē. de ec. ti.§. aliū. So. p̄nt esse in ecclesijs in cāis vt ibi: nō in secularibus vt hic.

Sacerdotibus.

Si cl̄ici mistri vl̄ ꝓcuratores laycoꝝ dep̄hendant̄ i fraudē nō d3 eis ab ecclesia subueniri. h. d. pōit ꝓhibitionē ꝛ penā transgressiōis ibi q̄ si. ¶ No. q̄ clerici nō p̄nt nec debēt esse famuli vl̄ s̄uitores laycoꝝ. Jtē q̄ nō p̄nt eē ꝓcuratores ad negocia. ¶ No. q̄ cl̄ici isistētes negocijs secularib⁹ pdet̄ vl̄ dent̄ p̄uilegiū cl̄icale. ¶ Quero an eꝝ layci possint eē ꝓcuratores cl̄icoꝝ? dic q̄ nō gerēdo administrationē eccl̄iastice domus. lxxxix. di. indicatu3. de quo de deci. q̄uis. ꝛ de sindi.c. vno. ꝛ vide qd̄ no. ꝺ eta. ꝛ q̄. indecoꝝ. ¶ Quero an coram ecclesiastico iudice possit esse cl̄icus procura. layci? dic q̄ sic q: hoc h̄ non ꝓhibet̄ nec alibi: iō p̄mittit̄. ff. de ꝓcura. .l. mutua. ad h̄ de symo. nisi eēnt. vbi de h̄. sic eꝝ in seculari pōt eē layc⁹ ꝓcur. cl̄ici. de ꝓcur.c.i.li.vi. ꝛ ēt i cā eccl̄iastica i p̄ticulari vt ibi in gl.ii. in l̄ris. in p̄n⁹. ¶ Opp. q̄ nō possint ꝓpter h̄ q̄ negocijs secularib⁹ se itromittūt layci distringere laycos cl̄icos cu3 per h̄ nō pdant priuilegium cl̄icale nisi sint incorrigibiles. q̄ moniti: vt p3. de sen. ex. in audiētia. ꝛ.c. ꝓpēdim⁹. cū si. So. q̄dā ex hac decr. volūt dicere q̄ cl̄ici eo q̄ negocijs secularib⁹ se itromittūt pdūt priuilegiū cl̄icale quo ad illos in quoꝝ negocijs repiūt̄ i fraude. S3 nō pl3 h̄ gl. q: layci ꝓhibiti sūt cl̄icos aduocare a diuinis officijs. xxi. q.iij.c. cyprian⁹. ꝛ ex h̄ sūt puniēdi ne valeāt ide cōmodum ꝯseq talés aduocātes ꝛ tradētes eis negocia sua ne gaudeant etiā in h̄ q̄ illi quo ad eos pdūt priuilegia. iō itelligit̄ q̄ nō gaudēt priuilegio postq̄ ab eccl̄ia moniti sunt ꝛ tūc eu3 ab eccl̄ia nō subuenit̄ eis: vt. d.c. i audiētia. exigere. n. videt̄ hoc. hic hanc monitionē trinā for̄e vel vnicā faciēdā ab ep̄o in synodo. ꝛ cū cōminatōe sub pena p̄uatiōis ei⁹ p̄uilegij clerical̄ q: illa loco trine admonitōis. h̄ de rap. p̄terea. ꝺ loca.c.i. de sen. ex. a nobis. Et hūc itellectū ꝓbat l̄ra ibi. publice denūcies. Et l̄ra ibi q̄ si postmodū ibi. in fi. f̄m Un. Et vide de rap. dilect⁹. in p̄ria gl. vl̄ alit̄ pōt itelligi l̄ra inquātū dicit nō subueniēdū ab eccl̄ia. s. i fraude ꝯmissa i administratiōe neq3 in pecunia neq3 i alio auxilio: q2 al's eccl̄ia debeat clericos ꝺfendere ab opp̄ssiōe laycoꝝ nō tm̄ pp h̄ d3 sub seculari iudice ꝯueniri vel pp h̄ capi a laycis. vn̄ host. dicit q̄ ecclesia nō dabit sibi fauorē q̄si teneat̄ rōnē reddeṙ ꝛ i loco quo d3. i. vbi gessit. C. vbi ꝺ cri. agi op3. l. i. ꝛ. ij. ꝛ satisfacere ad cognitionē iudicis ecclesiastici: al's secularis illū ꝓpa auctoritate distrigeret etiā nō tm̄ p̄sone quātu3 lib̄tati eccl̄iastice subueniret illū defendendo: nisi eēt oio icorrigibilis. ꝛ monitiōe3 epi ꝯtēneret: vt no. ꝺ. S3 dices istō nō vl̄ verū q2 cleric⁹ nō pōt sui iudicis iurisdictiōe3 ꝓrogare. ꝺ. de fo. cōpe. si diligenti. So. l3 exp̄sse. i. v̄bo nō possit renūciare foro suo vt i cōtrario: scō tñ ꝓpue p̄t. e. ti. ij. ꝛ.c. ꝓpendim⁹. ꝛ.c. in audientia. vl̄ dic q̄ eccl̄ia nō defendet. i. se nō itromittet eundo ad allegādū priuilegiū p eo. de ap.c.i. de sen. ex. si iudex lib. vj. mō nō allegabit: l3 ip̄e p ro se allegare possit.

Non magno.

Religiosi p̄fessi exeuntes audire leges vel physicā nisi. J. duos menses ad claustrū redeant excōicati sūt ꝛ i nl̄ra cā p̄sociari p̄nt. Jn eo hoc aūt capl̄o ꝛ ceteris erūt vlti ꝛ sine dispensatiōe pape nō ꝓmouent̄. h. d. P̄rio ponit fcm̄ rep̄hensibile. Scd̄o id ꝓhibet ibi vn̄ ne. Tertio quadruplicem penā iponit ibi: si vero ¶ No. v̄sutiā hostis ad decipiendū aias sp̄ūaliū q̄ eos i figura boni decipit. ¶ No. ij. q̄ scie seculares ꝓhibite sunt mōachis ꝛ iter ceteros enumerāt̄ physica ꝛ leges. ¶ No. q̄ p hec v̄ba talis de cetero vitet̄ vt excōicat⁹ ꝓmulgat̄ excōicatiōis s̄nia. ꝛ sic p v̄ba directa de executiōis actu tanq̄ sup ponentia ꝓcedere ꝓmulgat̄ excōicatōis s̄nia. de quo de iudi.c.i. ¶ No. alias penas r̄ligiosoꝝ audiētiū sciētias mūdanas. ¶ Et no. q̄ act⁹ legendi est cōis doctori ꝛ scholari ꝛ ideo si statutū iponit penā legenti i aliq⁹ loco: iponit ꝛ audiēti. vid qd̄ no. ꝺ. i salutatōe. ¶ Quid si exit claustrū vt legens seu studens i legib⁹ n̄ vt audiat? dic q̄ dato q̄ non visitent scholas tenent̄ hac pena s3 Jnn. ꝛ qs dicat̄ ꝓprie leget̄ ꝛ qd̄ h̄ v̄bū ipoṫtet: vide Jo. an. in reḡa cū qd̄ vna via ꝺ re. iur. lib. vj. i q̄stione. ꝺ priuilegio hui⁹ studij sup v̄bo audire. ¶ Quero an monachi p̄nt studer̄ i theologia ꝛ scia cāonica? dic q̄ sic q: h̄ ꝓhibet solū mūdanas. nā q̄si q̄ expedit q̄ tales scias audiāt. de of. or. iter cetera. de p̄uile. sup specula. q̄si q̄ ipedit. itumescūt. n. q̄si q̄ sibi ꝯ̄ abbate3 ꝛ ip̄m accusat̄. ide lites odia labores ꝛ m̄lte expēse ꝛ multa monachi nociua ꝓueniūt. xciij. di. dyaconi. ꝺ. hic epi. i lege aūt hūana studere si d̄nt. Nec ob. q̄ lex hūana sit ps diuie: vt no. ꝺ eta. ꝛ q̄.c. pe. ꝛ q̄ leges ab oib⁹ sciri d̄nt ꝛ oēs astrigāt. C. de legib⁹. l. leges. q: id locū h3 ꝯsiderat̄ layci q̄ ecclesie sūt: sed clericos si astringit de ꝯsti. q̄ i ecclesiarū. ꝛ.c. ecclesia. l3 illis possint vti cū p eis faciūt. ix. di. si i adiutoriū. vn̄ ꝛ hodie ab auditu legū plures alii ꝓhibent̄. ¶ Quero q̄si ꝓcedat hec ꝓhibi⁹ ꝛ pena siue sit p̄fessus tacite siue exp̄sse. dic q̄ ꝓcedit q̄si q̄ J.c. ii. li. vi. vbi excōicant̄ magri q̄ sciēter docēt i scolis tales religiosos. ¶ Quero an liceat audir̄ leges? dic q̄ clerici ꝛ mōachis l3 vt meli⁹ itelligāt cāones ita dic gl. xxxvii. di.c.i. sed i mōachi si ꝓcedit vt h̄. i clerici. sua. J.e. sup specula. ¶ Op. gl. q̄ i recōp̄satōem hōi p̄mittat malū facer̄ xxiii. q.v. tūc saluabit ꝺ iuriu. ꝓuenit. dic q̄si q̄ ꝯp̄sat min⁹ malū vt mai⁹ euitet̄ ꝛ h̄ ꝯp̄satio penit⁹ ibi het̄. xiiii. di. q̄ ait. Et h̄ i diūsa p̄sona: q: min⁹ malū si est i se p̄mittēdū vt mai⁹ i alio euitet̄. i eade3 āt p̄sona si det̄ h̄. ꝑplexitas min⁹ malū est eligēdū: vt. xiii. di. n̄u3. p totū. Q̄si q̄ agit̄ ꝯpensari malū cū bono ꝛ adhuc si h3: p q̄ dic gl. q̄ si est licitū cape vl̄ furtū facere vt pascantur pauperes vel debitu3 subtrahere cācōtinentur vel si facit ꝯtra votu3 vel matrimoniu3 vt aliqua effi ciat̄ xp̄iana. oīs talis cōpensatio inhibetur. Jnquātū glo.

dicit ꝙ nõ lz facere furtuz vt pauperes alimẽtant. vt gl. sup ponere impossibile qꝛ furtũ nõ fit sine aĩo lucrãdi. So. dici tur ꝙ satis lucratur ẜm doc. eo qꝛ suam implet voluntatez. ff. de fur. l. si pignore. §. i. no. xxvij. q. v. c. forte. hec vera di/ cunt doc. qñ maluz qḋ agitur ↄpensari cũ bono: est malũ ẜz legez diuinam. si aũt sit malũ ẜm legem canonicã cõpensari põt aucte pape: cũ illud maluz tollere possit sua cõstitutio ne. ad hoc de ↄcel. preben. pposuit. ⁊ ꝙ ibi no. ḋ voto. c. i. ⁊ c. magne. de iureiur. ⁊ si xp̄s. ¶ Quãdoqꝫ qs agit cõpen sare dãnũ corporale cũ bono spũali ⁊ adhuc non pmittitur lv. di. euangelica. hoc dicũt doc. hec vera. vbi dãnũ inducit mortez vel mẽbri trũcationẽ. Secus si administrationem vel castigationẽ sicut ieiunare orare vigilare: qꝛ talis admitta/ tur: imo ⁊ ĩponitur. de pe. di. i. in actiõe. ⁊ sic agito. ⁊ di. iij. il le rex. ⁊ de obẜua. ieiu. p totuz. ¶ Aĩqꝫ agit ↄpensare dã nuin corpale cũ lucro corporali ⁊ hoc qñqꝫ pmittit vt cum femia amittit florez ṽginitatis vt ei ↄpensetur i fructu sobo les: naz ħ laudatur. xxxiij. q. v. tunc saluabitur. ¶ Quãdo qꝫ agitur cõpensari ius ecclesiasticũ p acq̄sitionẽ aliquoꝝ ⁊ admittit. xxiij. q. iiij. ipsa pietas ṽ. Itez inquirunt donatiste. ¶ Aĩqꝫ agitur de cõpensatiõe illicite canonis alicui⁹ pp acq̄sitionez alicuius. ⁊ lz. ij. q. i. multi. xij. q. iij. ãtecessor. Ult dic generaliter ptextu boni malũ nõ est fauenduz. Ad ↄtra rñde ꝙ sub pretextu boni est malũ qñqꝫ faciendũ. i. id qḋ ẽ de genere mali vl ꝙ als esset maluz nisi canõis aucte pmit teretur: vt p glo. vel p cõtraria. ¶ Querit vlt. glo. an abba tes vel epi possint cum talib⁹ dispensare vt valeant pmoue ri? dicit gl. ꝙ nõ per lram qꝛ papa hanc dispensationem p se reseruat. ¶ Opp. glo. de sen. excõ. cũ illoruz. dicit gl. dicit ꝙ ħ fecit ad terrorez alioꝝ statutum vel loquit de pmotio ne ad dignitates. non plz hostien. Sz dicit hanc decretalez seruandaz in suo casu ⁊ decre. cũ illoꝝ in suo. ad hoc ꝙ no. de eo qui fur. ordi. recep. c. ij. non habetis hic alia ⁊c̃.

Sed nec. Clericus generalis procur. iusticiarius pricipis deponẽ dus est: ⁊ si religiosus est grauius punitur. h. d. Primo ponit phibitionez. Secũdo penaz trãs gressoris ibi: si quis autẽ. ¶ No. tria officia phibita cleri cis qꝛ clericus non põt esse sindicus ville nec iudex secular nec iusticiarius. Et no. penaz se igerentis. ¶ No. ꝙ ceteris paribus plus peccat religiosus se ingerendo actib⁹ secula ribus quã clericus secularis. ¶ Opp. ꝙ clericus possit esse pcur. layci. ꝭ. de symo. cuz essent. So. nõ põt esse pcur. plu/ rium vel oĩuz negociorũ: sed põt esse pcur. vnius negocij: vt ibi. Glose sunt clare: vide ergo eas per te.

Clericis. Clericus iudiciuz sanguis exercens ab officio ⁊ bene ficio est deponendus ⁊ excõicatus est habẽs of ficium ppositi secularis si monitus nõ desistat. h. d. ⁊ diuisio pz. secũda ibi: iubemus. ¶ No. clericuz in sa cris non posse agitare iudiciuz sanguinis in quo põt ↄpre hendi offiñ aduocatiõis pcurationis ⁊ iudicis a contrario collige ꝙ cleric⁹ potest in minoribus constitui. ¶ Nota ꝙ nõ pñt iudicare super truncationib⁹ mẽbroꝝ nec esse extra ctores. ¶ No. ꝙ nõ possit hr̃e in sacris constitutus officiũ aliquod seculare. ⁊ no. penas. ¶ Quid de constitutis in mi noribus an possint talia exercere? dic ꝙ non: sed magis imi net piculum existibus in sacris qꝛ sunt irregulares nec pos/ sunt cõtrahere. ¶ Quero an pñt habere offiñ seculare an nexuz dignitati sue? dic ꝙ sic lz nõ sub alio seculari dũtamẽ p se non exerceat sed alij cõmittat. ¶ Quero an possũt cõ sulere de cã sanguis. dicit Jo. an. ꝙ possint ↄsulere absoluen do qñ est in cã absolutionis. Item i gñe respondere põt de iure dicendo lex sic dicit vbi tñ crimen nõ imunet de pxi. pu niendũ. xxiij. q. v. c. si. i. q. vi. delatore. ⁊ sic intelligit hic qḋ no. Goff. ⁊ no. de excel. prela. ex lris. in glo. ij. Item suade re põt ꝙ fiat iustitia. xxiij. q. v. pessimã. Ex quo tñ sciret cãz iminere nullo mõ ↄsulat si in cãu dãnationis existatibz leuez penã corpalez dictare vel pnunciare posset. de rapto. in cp̄a tu. de cri. fal. ad audientiã. de hoc plene. in sũma. e. ti. §. ij. §. clericus. vsi. pñt tñ clerici. ⁊ se. An aũt cleric⁹ possit esse ad uocatus in causa sanguisⁿno. de homi. ad audientiã. ⁊ ꝭ. eo. sniam. per q̃ dicit ꝙ non phibetur cognoscere cleric⁹ de cau sa criminali vice alicui⁹ epi qui nõ penã sanguis: sz detrusio nis ad monasteriuz infligere consueuit. talis eñi nec peccat nec sit irregularis. ar. de pcu. tue. ẜm Inno. l. de pe. tue. ꝭ. ti. i. c. inter alia. Idem si vice alicui⁹ secularis dũmodo a pena sanguinis abstineat qḋ dic vt de rap. in archiepatu. ¶ Op po. de eo ꝙ all. glo. p̄ro cõcor. s̄. e. non sane. xxiiij. q. iiij. vbi in causa truncationis potest esse iudex. Sz dic ꝙ illud loqt de truncatiõe spũali. ¶ Quero an aliũ actũ in casu sangui nis possit exerceri clericus pretextu sñie? dic ꝙ nõ põt iudica re: neqꝫ sniam pferre: vel dare ↄsiliũ: aut dictare sniaz: aut eti am interesse: qꝛ efficeret irregularis. ⁊ deponeret. de exces. prela. ex lris. ¶ Quero qualr faciet hñs iurisdictiõez tem palem in loco. dic ꝙ dꝫ gñalr cõmittere iurisdictiõez alicui layco vt faciat de malefactorib⁹ vindictaz. iuxta illud homi cidaz nõ patieris qꝛ multa licent in gñe que nõ licent in spẽ. all. glo. ↄcordãtes. ⁊ si in gñali mandato aliquis interficiat non iputaret ei. xxiij. q. v. de occidendis. dicũt doc. ꝙ etiaz põt cõmittere inq̄sitionez spũalem super delicto: vt de tali ḋ licto reqrit ⁊ iusticiã faciat. ꝭ. ti. i. c. vlt. li. vi. ¶ Quero qd si appelletur ad euz qui delegauit: dic ꝙ iterũ delegabit alte ri qꝛ per se hoc facere nõ dꝫ vt hic cõcor. ⁊ sic eas spãlr com mittere põt tali casu. ¶ Quero an sit hic canon late sñie? di cit glo. ꝙ sic qḋ pbatur ẜm Pla. xvij. q. iiij. si quis suaden/ te. nisi subiaceant ab oĩb⁹ itelligit canõ late sñie. ¶ No. ꝙ vbi canon loqtur p verba futuri tpis ⁊ nõ dirigit ẜmonem ad iudicem: sed ad psonã delinquentez est canõ late sñie. ⁊c̃.

Secundum. Clerici vel monachi nõ negocient nec ad firmas ↄducant. h. d. ¶ No. ꝙ negociari cau sa lucri nõ est licitũ clericis. ¶ No. ij. ꝙ mona chi nõ pñt ad firmas ↄducere. ¶ No. ꝙ ecclesie nõ possũt ad firmaz locari. vide qḋ no. de eta. ⁊ q̃. ex rõe. ⁊ tene hñ mẽ ti istum tex. ⁊ s̄. dilecti. de ḋci. ¶ No. qs dicat negociator: qꝛ ille q rem itegrã vel minutã vendendo lucrat. Et no. ꝙ ille q emit rudez mãm ⁊ ex ea aliquã formã vel spẽm faciat non dr negociator. lxxxv. di. eiiciens. ¶ Opp. ꝙ clerici ne gociari pñt ex necessitate. s̄. c. i. So. pñt ex necessitate: vt ibi nõ tamẽ cã lucri: vt hic. ¶ Opp. ꝙ possint ↄducere ad fir mã ibi bona ecclesiaꝝ. s̄. e. c. i. ⁊ in regla bti Bñdicti pcipi tur puideri p quoꝝ mai⁹ negocia mõasterio progarent. So. layci nõ pñt cã lucri. sz cã necessitatis: q̃ necessitas ↄcer nit ipam eccliam: nõ aũt ipos laycos. ⁊ iõ bene pñt ↄduce re molã eccle vl silua vt ibi. Clerici aũt hñ ↄducere pñt ad firmaz qḋ pz qꝛ. s̄. dixit de monachis ⁊ clicis ⁊ ħ nõ repetit de clicis: iõ qꝛ clici necessitate istante pñt ↄducere ad firmã ex quo pñt hr̃e ppriũ. monachi aũt nõ ppo noie nec ↄhere pñt. de test. c. ij. qꝛ ppriũ hr̃e nõ pñt. Et sic no. ꝙ phibitio ne gociatõis ↄplectit mõachos ⁊ clericos seculares. sz ↄduce re ad firmã phibet mõachis tñ. qꝛ clici ħ pñt necessitate in stãte. nã isti pñt hr̃e ppꝛiuz: ↄhere: ⁊ testari. illi nõ. facit. s̄. ḋ te sta. c. qꝛ igrediẽtib⁹. ⁊ c. reqsisti. §. fi. ⁊ aduerte qꝛ milites se culi sunt i ħ siles militibus celestis militie. C. ḋ re mili. l. mi lites. ⁊ l. militares. li. xvi.

Relatum. Monachi icorrigibiles ḋ mõasterio expellãt ⁊ refor mabit de frib⁹ alteri⁹ moasterij si de monachis eiusdez ordis reformari nõ põt. ¶ No. ꝙ mo nachi irreglr uiuentes pñt ↄpelli ad obẜuãtiaz regle. ⁊ si ñ v lũt ḋbent a mõasterio eiici ⁊ sic eis iuitis regla reformari. ¶ No. ij. ꝙ di mutatõez status eccle nõ pmissaz ad piu/ diciũ alioꝝ: est vez qñ stat⁹ ex toto alterat. Sz si nõ alterat imo reformat ad statũ pstinuz: ħ reformatio pt fieri eis in uitis ⁊ ad eoꝝ piudicũ ⁊ cogũt uel regulã obẜuarẽ vl exi re. ¶ No. ꝙ expulsio nõ est ppetua sz mẽsurata ↄtinuatio regulariter uiuẽdi. ¶ Quero an regla sit in pcepto dicit?

h Jo.an.ꝙ ar.ē h ꝙ sic qđ ē vm q ad sbālia reglē ꝺ qbus no.ꝺ re.ex pte.ꝛ q ad ꝯtēta ꝺ statu mōa. Alia vo ñ putamꝰ i ꝑcepto.aŀs vix vnꝰ ꝺ q̄ttuoꝛ religiōibꝰ saluaref ꝫ bosti.ꝛ i h ꝯmēdaf regŀa ꝑdicatoꝝ p quā trāsgressores ad penā obligāf:sʒ ñ ad mortē i bis q̄ p se nō st mortalia. In mioribꝰ dic:vt i cle.exiui ꝺ padiso.§.cū igif.ꝺ v.ñ.ꝛ.§.se. qđ si ñ pñt bñi mōachi ex qbꝰ reformef:ꝺic ꝙ reformabif ꝺ clicꝭ seculaɾibꝰ.ſ.ꝺ reli.ꝺo.iter q̄ttuoꝛ. ⁋ Op.ꝙ dato ꝙ h cā ñ fuerit cōmissa appellatiōe remota:ita ꝙ ñ h cŀa appellatiōe remota ñ eēt apposita: adhuc ñ possit appellari: ꝛ sic supflue pōif:qꝛ ñ appellaf a correctiōe:ꝺ appel.repꝛehēsibilis.ꝛ.c. cū spāli. So.gl.fatef ꝯtriū ꝙ h cŀa appellatione remota nihil opaf:vbi appellatio ē a iuf rēota. ⁋ Op.ꝛº.ꝙ ep̄s nō possit eos artaf ad artiorē statū.xxii.q.i.icognitus. So.vbi ñ deliquūt mōachi ꝛ ꝯuaf regŀa ñ pñt artari ad artioꝛeʒ statū p ep̄ʒ:nec aŀs pūiri.sʒ vbi ꝺliquūt ñ ꝯuādo regŀaꝫ.vñ artāf vt h. Et pt ep̄s h facef auc̄te ꝑpa nedū tāq̄ ꝑpe legatꝰ vt h fec̄.gl.ꝑcedit in q̄ttū velit ep̄us eā facef regŀarē. dixi ꝺ reli.ꝺo.iter q̄ttuoꝛ sup.i.gl.ꝺ h an possit astrigi ad duriorē statū vīꝺ p Inno.ꝺ ꝛgŀa.sup.e.ꝛ p gl.gl.ꝯria colligit ꝙ ꝺ sta.mo.c.i.li.vi.i gl.sʒ q̄ro vniūsitas deliquef pt ꝛ fac̄ ēt ꝙ delictū ꝑiudicat vniūsitati ꝛ ñ eccŀie.ꝺ h.xii.q.ii.ep̄s q mācipiū ꝺ simo.dilectꝰ scꝺo. Nec ob.ff. ꝺ dolo.l.ex dolo. qꝛ vm ē ꝙ facilr ñ ꝺligt:vt ibi:sʒ bñ ꝺliquit vt h. ⁋ Quero an itroducti erāt ibi ꝑpetuo:ꝺic gl.ꝙ attēdif modꝰ itroductiōis ꝛ expulsiōis ātiquoꝝ. Si itroducāf vt ibi ꝑpetuo sint: ꝛ alii ꝑpetuo expellāf ibi erūt ꝑpetui.ñ itroducūf.vt ibi sint tpalif ibi erunt temporaliter.

SIcut te. Clericꝭ nō lʒ.tabelliōatꝰ offm̄ exercef.h.d. ⁋ No.ꝙ offm̄ tabelliōatꝰ ñ est ꝯdecens clico i sacris ꝯstituto. Quid ꝺ clico nō i sacris ꝯstituto: ꝺic ꝙ pt exercef offm̄ tabeliōatꝰ. Quid ꝺ istr̄is ꝯfectꝭ añ offm̄ clicale i sacrꝭ:ꝺic ꝙ valēt:nec ex h ānullēf sʒ si fac̄ postea ñ tʒ istr̄ʒ ꝫ Inno.ꝛ abba.ꝛ pt eē rō.qꝛ iterdicto offō ꝛ eiꝰ executio iterdicta est.ꝺe sp.pastoraŀ.§.i.aŀf eēt elusoriū qđ eē ñ dʒ.ff.ꝺ iudi.l.si ptoꝛ de elec.cōmissa.§.porro.li.vi.ꝺñt alii ꝙ si ꝑhibitio ista pueneɾit ad ꝯhētes.ñ vʒ istr̄ʒ aŀs ꝑbabiŀ ignorātia excusat. Nā tūc tales idigꝰ ꝯficiūt istr̄a q̄ttū ad se: sʒ no.q̄ttū ad alios:ꝛ h ꝺ ordi.ab epi.c.i.ꝛ.ii.ꝺ cboa.cle.ꝛ muli.c.vl. Jo.an.ꝺic̄ ꝙ vʒ istr̄m lʒ possit ꝑuari bñficio:qꝛ h sola pēa ipōif.vñ alia i pōi ñ dʒ.ꝺ pe.ꝺi.i.pene. ꝛ i regŀa i pēis:nisi pp h iā eēt excoicatꝰ:qꝛ ñ valeret postea istr̄ʒ:ꝺ hereticꝭ.aduersꝰ.ꝫ host. de q̄ i spe.ꝺ istru.edi.§.restat.v.sʒ cū dixerꝭ.ꝛ faciūt h an ñ ꝑhibeaf iudici offm̄ eiꝰ si exerceat valeat qđ agit ꝺ q̄ p Jo an.i addi.spe.i ti.ꝺ sē.ꝑla.§.iuxta.vſ. Itē qꝛ nŀla rōe litigatorꝭ. ⁋ Quero q̄ bēat iuraf tabellio.ꝺic host.ꝙ ꝯsueuit sex iurare ꝑ ꝺ bis q̄ videbit ꝛ audiet ꝛ reqsitꝰ fuerit siñ ꝺimiutiōe vitatꝭ ꝛ ꝯmixtiōe falsitatꝭ ꝯficiet istr̄ʒ:ꝛ si ñ fecerit erit piurꝰ. ꝛ sic suis istr̄is postea ñ credef:argu.ſ. ꝺe testi.testimoniū ꝛ hāc reqsitonē qsqʒ ꝺ capŀo facef pt.ff.ꝺ os.ꝑsi.l.iii.ꝺ testa.relatū.ii.ꝑ tāto ꝺi ꝯuꝰ publicꝰ ꝛ publica ꝑsōa:vt.j.ꝺicā. ꝛº ꝙ secreta sibi iniūcta celabit.ʒº ꝙ sup vsurario ꝯctu vŀ in fraudē vsuraꝝ inito scieter nullū ꝯficiet istr̄ʒ.q̄rto ꝙ ꝺe oibꝰ istr̄is q̄ reddet ꝑthocola retiebit.qnto ꝙ fidelis erit illi a q̄ ꝯstituif ꝛ si sciret tractari ꝺānū suū p se vŀ p nūtiū reuelabit.sexto ꝙ illꝺ offm̄ qđ sibi iniūctū sit cupiditate: amore: odio:ꝛ tiore reiectꝭ p oia ꝫ vaʒ ꝯsciaʒ fidelif exequef:vide i spe.ꝺ istru.edi.§.sʒ restat.v.sʒ q̄ro sub q̄ forma. ⁋ Quero an tabellio a laico ꝯstitutꝰ possit i eccŀiasticꝭ ꝯficere istr̄m. ꝺic ꝙ sic ꝛ sic ꝺ fcō ꝯuaf.ꝺic̄ host.ꝙ ꝺ rigoꝛ iurꝭ ꝺꝫ ē ꝯtriū. ad h ꝺ elec. massana.ꝺuo eni opāf ꝙ credif instr̄o.ꝑmū ꝑstatio iuramēti:ꝺ ꝑscrip.ad audiētiā.scꝺm auc̄tas iudiciaŀ a q̄ tabellio taŀ recipit ptātē.i auc̄tē.ꝺ tabel.§.i.ꝛ vltia colŀ.v. .C.ꝺe tabel.l.iii.li.x.quoꝝ scꝺʒ deficit h.sicut eni ꝺcm̄ testis auc̄te.iudicꝭ laici.i cā eccŀiastica receptū fidē ñ fac̄ i foro eccŀie.ꝺ iudi.at si clici.sic ꝛ i instr̄o tabelliōis auc̄te ipsiꝰ ꝯstituti ꝛ sic̄ repatoꝛ spālif h mādaf nō posset:ita nec gñalif ad h ꝺe ꝺeci.tua. Secꝰ ꝺic̄ i instr̄o ꝯfecto a tabelliōe clico i tpalibꝰ:lʒ tale offm̄ exercere ñ ꝺeāt:vt h.ꝛ p no.q ñ.fint le. p venerabileʒ.§.rōibꝰ ꝫ host. ꝺ diuer. noibꝰ tabellionū posuit h host.q̄ bñf ꝺ ꝑba.qm̄ ꝯ falsā. Quid si clicꝰ ñ hñs bñficium:ꝺic ꝙ h offō vti pt.vñ ꝺic̄ archi. ꝙ i necessitate: vt q̄rat sibi iūctū h offm̄ pt exercef clicꝰ.xvii.q.ii. mŀtoꝝ. aŀs āt ñ pt excepto casu ꝺ hereti.vt offm̄.§.ad ꝯscribēdas li.vi. ꝺe mōach āt ꝺicēdū ē vt ibi:ꝛ i extrauagāti bōifacii.ꝺe of.oꝛdi. ⁋ Op.gl.ꝙ h offm̄ nō dʒ clicꝭ iterdici ex q̄ p h se nō itromittūt i cā sāguis vt.ſ.e.clicꝭ. So.ꝺic̄ gl.ꝙ ꝑhibef exerceri qñ exercet idisticte i oibꝰ cāis:sic h faciebāt q̄si licitū sit qñ sepēt cās criminū ab aliis.vŀ ꝺic ꝙ idisticte ē illicitū tale offm̄ clicis i sacrꝭ: qꝛ sapit genꝰ negociatiōis:maxie si hʒ cōpetēs bñficiū ꝺ postu.c.i.ad h iduc̄ host.C.ꝺ decurio.l.vniuersos:vbi ꝺcuriōibꝰ offm̄ iterdicif:rōneʒ āt mŀtiplicē q̄re ibi beaf assignat host.ꝑmo ne i ꝯuis h offō vtāf.ꝛ h respicit oēs clicos ꝛ i sacrꝭ: ꝛ nō i sacrꝭ ñ desiderāt ꝑmoueri. Scꝺa qꝛ genꝰ ē negociatiōis:vt ꝺic̄ gl.ſ.e.c.i.vſ.negociū. Tertia rōe iuramēti qđ ꝑstat:vt si offm̄ frequētabit vix vitabit piuriū.ad h ꝺ iuf iur.quēadmodū:ꝛ h rō respicit oēs. Quarta qꝛ fidelitatē iurat ei a q̄ ꝯstituif quā clicꝰ laico a q̄ nil tpalēʒ. ꝑstaf nō dʒ ꝺ re.iur.nimis idignū. ⁋ Nūqđ ep̄s possit creaf notariū q extra locū possit ꝯficef istr̄ʒ hēs.ſ.ꝺe fi.istru.cū.p.tabellio. ⁋ Quero an clicꝰ i cā eccŀiastica coraʒ ep̄o possit eē tabellio nō vr̄ ꝫ gl.qꝛ tex.idisticte ꝛ gñalif loqf.xix.ꝺi.si romāoꝝ.in ꝯtriū ē ꝺ ꝑbatiōe.c.qm̄ ꝯ.xxvii.q.ii. mŀtoꝝ.ꝛ ad h.lxxvii.ꝺi.mōachi.ꝛ h vltima ps ē va q̄ ad ecclesiasticas cās ꝫ Jo.vñ ꝺicebat Gof.ꝙ clici pñt eē notarii pape.v.q.i.qdā ēt epoꝝ.p iura pal.j. ꝺ simo.c.i. inter laicos vo nō scribāt cū ab eis segregatio ipoꝝ ꝺeāt eē segregata.ii.q.vii.laicos.imo nec ꝺñt rogari testes i istr̄o secularium negotioꝝ ñ st ꝑsbyteri.xiiii.q.ii.q̄ʒq̄.ꝛ fac̄ ibi tex.ꝙ nō dʒ testificari corā seculari:nec ab eo:sʒ ab eccŀiastico examinari absqʒ lnia ꝑpꝛii epi:sitñ tenef opio ꝙ nec i eccle.possit rñdere:ad.c.mŀtoꝝ.xxvii.q.ii.pōdera notariū ꝑ scriptore .C.cōia ꝺle.l.iii.ꝛ sic rñdʒ ad.c.mōach.lxxvii.ꝺi.vt ꝺicā ibi notariꝰ lector a lr̄is siue notꭍ legēdis.p h ꝺicit vin. ꝙ si clericꝰ i mioribꝰ suscipit tabelliōatū cedit clericatui ꝛ bñficiis sicut si ꝯhet matrimōiū ꝺe cle.ꝯiu.ꝺiuersis.ꝺic̄ Jo.an.ꝙ h nō repif nisi p aliq̄s circūstātias iustificaref. puta qꝛ offm̄ recepit a rege vel ꝑncipe q quos facit notarios ad publica ꝛ criminalia officia deputauit ꝫm Jo.an.

SEntētiā. Cōsiliū ē:bñs inŀta ꝺeā:iō ñ sūmaf nec ꝺiuidif.posset tñ sic sūmari.ꝑhibitio sāguis iuditia ēt oia p q̄ vⁱsimilr ad irregularitatē ꝯueniaf clicis ꝑhibita itelligāf.h.d. ⁋ No.h inŀta clicis ihibita q̄ st clara ꝛ iter cetera pōdera ꝙ ñ dʒ clicꝰ iteresse i loco vbi sāguinū vindicta exercef. ⁋ Op.ꝙ clicꝰ possit eē dictatoꝛ i cā sāguis xxiii.q.iiii.illꝺ.ibi.ꝺū ꝺic̄ cū legū auc̄tas i iꝑrobos exercef erit dictatoꝛ imūis a pēa ꝛ a culpa:sʒ ñ irregularitate: vt h ꝙ h ꝺi ꝺ dictatore itellige ēt si dictet vt iudex: sʒ vt assessoꝛ vŀ aŀſ:vt iurispitꝰ q̄litercūqʒ eni dictet ñ seqf vidicta sāguis irregularꭍ ē ēt si ñ ipe sʒ aliꝰ ꝑnūtiet:qꝛ ꝑferēti ꝑbet auxiliū ꝛ ꝯsiliū. ⁋ Op.ꝙ i cā crimiali clicꝰ setētiet i auc̄tē. vt iudicis.siue quoqʒ suffra.§.necessitatē col.ii.ꝛ.C.vt oēs tā ciuiles q̄ʒ militares.l.vna vbi admistratoꝛ ꝺposito offō q̄rif ꝺ crimie corā ep̄o. So.ꝯtriū loqf qñ ꝯ officialē depositū nō agif crimialiter:lʒ eni crimialiter agi posset:vt .C.vt oēs tā ciuiles q̄ milites iudices post administratꭍ ꝺpositi p qnq̄gita dies i ciuitatibꝰ vŀ certꭍ locꭍ ꝑmāeāt.l.i.quid si clericꝰ scribat ꝙ aliq̄s capiaf: ꝛ ex illa captiōe seq̄f mors vŀ trūcatio ipo scīn ꝛ casū pēiꝰ ignorāte.ꝺic̄ Jo.an.ꝙ piculosuʒ est.ꝛ qꝛ nō ꝯsueuerūt hoies capi ꝑ nihilo ꝛ lex ꝑmotiōis nō i volūtate.sʒ i fcō ꝯsistit:vt pʒ.xv.q.i c.ñ. vñ hac eueniꝛ possit credere debuit:ꝺ homi.is q li.vi.iō ꝺbuit se i btrahere ꝺ ser. nō ordi.c.i.ego credo ex q̄litate ꝑsōe eiꝰ q capi mādauit clicū reputari i h culpabilē vŀ ñ:si eni iudex cāꝝ ciuiliū vŀ aliꝰ q ñ ꝯsueuit capē hoies ꝑ ꝺlicto sʒ ꝑ ꝺbuo h scribi clico mādauit lʒ ex illa captura postea moriaf;qꝛ forte erat ꝑ de

crimine cōdamnat⁹ vł post illā capturā factaꝫ ꝓ debito: de crimie capitali ꝯuincit: clicus ille nō erit irregularis. Sec⁹ si scripsisset litteras captiōis ad instantiam iudicis causaꝝ criminaliū. vel alterius qui habet cognitionē de criminibus ꝫ ciuilib⁹: ꝫ sic itelligit ꝙ dixit Joā. an. ꝺ ancha. ¶ Quero qd si i cā sanguis clic⁹ recipiat testes vł scribat auctētice nū quid fit irregularis? dic ꝙ sic ẜ Inno. si ex talibus dictis mors sequat vł mēbroꝝ truncatio. ar. ꝭ. e. clicis. xxiii. q. vi. his a qb⁹. Sec⁹ diceret forte si ipsū nō faceret irregularē. ẜ Inno. q̄nimo siue ēt scribat si in forma autentice: si in scia sanguinis. ex tali scriptura non sequatur. Sola enim scriptura nullo mō irregularitatē ꝯstituit: vt patebit. j. i prima gl. ꝙ ꝓ tis als puniri possit pro eo ꝙ exercet rempublicā. ꝭ. e. c. proxio. ¶ Quero. iij. qd si lfe mittant alicui pn̄cipi si talē homicidā q ē i tali loco capiat ꝫ suspēdat has litteras tradit clerico suo: vt has litteras capiat ꝫ sibi legat ꝙ etiam facit ꝫ sic homicida capit ꝫ occidit an cleric⁹ ille fit irregularis? dicit ꝙ sic: ꝫ sic fuit respōsū per dominū clemētē papā q̄r tum qꝛ ex lectura sua secutuꝫ est homicidiū nec ꝓdest si dicat se ignorare tenorem qꝛ ipsam ꝑ sibi legere debuit ꝙ ꝫ si nō fec̄ tn̄ ꝯ̄cito ꝑuenit ad captionē debuit subsistere: ꝫ lraꝫ dn̄o reddere ꝫ ei dicere ꝙ talē litterā legere nō erat officij sui ar. eoꝝ q̄ no. j. de homi. sicut dignuꝫ ꝫ. ꝭ. e. clicus. §. i. ꝫ §. fi. ¶ Quero quarto quid si quis fuit aduocat⁹ in cā sanguinis. dicit ꝙ sola aduocatio nō facit ipsū irregularem: ẜ si ex officio aduocationis sequat vindicta sanguinis irregularis est siue ex pte actoris: ꝫ contingit reū occidi siue ex pte rei. ꝫ ꝯtingat actorē penaꝫ talliōis occidi. ꝺ h. lj. di. c. i. aliqui tn̄ volūt dicere cōtrariū q̄n aduocat ex parte rei. qꝛ ꝫ talē defendit ecclia. xxiii. q. v. reos. Sꝫ qcq̄d dicāt licꝫ genus defensiōis. nō debeat assumere in iudicio in quo nec h nec alibi ꝺbeat iteresse: nec alibi itelligit illa ꝺfēsio vt no. ꝭ. ti. j. c. int̄ alia. ꝺ h dic pleni⁹ vt nō. ꝺ postu. c. i. ¶ Quero q̄s hic capiat appellatiōe ruptuarijs? q̄dā dicūt ꝙ h est verbū vulgar ẜm gofre. abbas dicit ꝙ lombardi vocāt istos beronarios ꝓuinciales rectores. ꝫ dic̄ ꝙ dr̄ a rūpo pis. Dic̄ Inno. an credit ꝙ sumat ꝓ his q ꝑ sunt machinis q de rūpunt. ¶ Quero q̄nto an i bello iusto nō ad pugnationem: ẜ ad defensionē balistario dederit vel administrari fecerit balistā vel sagittas: an si secuta sit mors h sit irregularis. Quidā dicunt ꝙ non si tradens vel ministrans non intendit principaliter ꝙ balistarius aliquem occidat: nec credit ipsum intendere ad occidendum ẜ soluꝫ ad se ꝫ sua defendendū ꝫ sic recuperando non est irregularis quāuis in ueritate balistari⁹ illū occiderit q alienum noluit dimittere: vel ab alteri⁹ ipugnatiōe cessare: ꝫ h qꝛ ille q putauit vel mistrauit homicidiū nō cōmisit fcō nec ꝯsilio mādato vel volūtate qꝛ nec voluit illū occidi: ẜ poti⁹ vt cederet aliēo iuri. h eniꝫ itendebat ꝫ nō aliꝺ. igit nō est homicida. lj. di. si q̄s viduā. ꝺ homici. significasti. ii. de cle. pug. i duell. ti. i. ꝫ. ii. Idē ꝫ forti⁹ si arma tradidit nō pugnanti quē tn̄ ad sui defēsionē recipe credidit. Circa qđ dic vt no. de iude. ita quorūdā. sup iij. gl. de homi. c. pe. ꝫ c. fi. Si vo alter ꝑdictaꝝ iteruenerit: vel ꝙ qui parauit balistam intenderet ꝙ balistarius ad hoc intenderet: irregularis esset: quia auxiliaretur ad homicidium faciendum. de homici. §. fi. ad audientiā. vbi de hoc. ꝫ ca. significasti. ꝫ⁹. hoc dic̄ ꝟm si ꝑncipaliter itēdebat qꝛ si nō ꝑncipaliter ad h itenderet: ẜ scđario: vt si aduersarius nō vellet aliēa dimittere hn̄ intēdebat ꝙ ipugnaret balistās vel sagittās: nō deberet tunc talis iudicari irregularis: alioq̄n si ꝯ̄triū diceret nulli bello q̄tūcunqꝫ iusto itereẜse liceret cū ibi: q̄n sp homicidiū ꝑpetret. xxiii. q. i. noli existimare: ꝫ. c. se. Sꝫ meli⁹ ẜm Inno. eē irregularē qꝛ nū q̄ licꝫ clerico i bello q̄tūcūqꝫ iusto misteriū vel ꝯsiliū ita imediatū ad mortē ꝑbere. j. de penis. ꝙ i dubijs. de pe. c. i. Et no. ꝺ voto ex multa §. fi. Iteꝫ nec i bello iusto ad sui defensioneꝫ licꝫ ministrare ꝑdicta: alioq̄n ministrans ꝫ homicida iudicabit ꝫ irregularis. qꝛ nō dat opaꝫ rei licite: ẜ illicite. ꝫ qꝛ nō adhibꝫ omneꝫ diligentiā quā pt̄ ne fiat homicidiuꝫ: ẜ poti⁹ ipsuꝫ ꝓcurat ꝑpetrari ꝫ cām ꝓpinquā ꝑbet de homi. ad audientiā qꝺ dic. vt ibi no. ꝫ. c. ioānes: ꝫ. c. fi. Itē qꝛ illis balistarijs siue ruptuarijs: q̄m q̄si cōtinui sunt viri sanguinuꝫ ꝓhibituꝫ ē ꝑesse vt h. ensem uero vel lāceā eis preparare nō est ꝓhibituꝫ. nec irregularitatē iducit. Nec obstat huic vltio qꝺ dixi de lācea ꝙ icurrāt irregularitatē scribētes sanguis sniaꝫ ꝭ. c. i. Nō qꝛ scribēs sp itēdit i mortē ꝫ ꝑncipalr: ꝫ q̄uis in ste auxiliū ꝫ cōsiliū ꝑbet: iō irregularis cēset. ẜ dās lāceaꝫ itēdit ꝑncipalr se ꝫ sua defēdere: vel ipsa recupare: nec intēdit ad occidēduꝫ. vn̄ si mors sequat aliquoꝝ nō defendēti: aliquoꝝ aduersarioꝝ duritie ē iputandū. ꝺ homi. significasti. de hoc i spe. ti. ii. §. iuxta: ad fi. v̄. qd si cleric⁹. ¶ Puto ꝙ si ꝑparat ad defēsionē ꝑsone preparās nō icurrit irregularitatē: vt no. ꝺ homici. significasti: ex quo alr euitat si pt̄ vł euadere sine spe armoꝝ: qꝛ i aliq̄ domo sit obsessus: qꝛ timēt ne gētes nō capiāt: ẜ occidāt: ẜ vt redimere faciat se: si credo. ꝙ licitū esset ꝑparare balistas vel similia. ¶ Quero. vi. an preposit⁹ balistarijs idistincte nō possit eē clericus dic ꝙ si preponit bello ꝙ nō sit directo ad occidēdū: ẜ ad sua defendenda vel recupāda h liceret: vt no. de resti. spo. oli. Sꝫ tn̄ nō his ꝑsonis q̄ q̄si directo sūt viri sanguinum vt ruptuarii vł balistarii. ẜ Inno. vt h ꝫ. j. ꝺ sagitta. c. vno tutius tn̄ ē ẜm hosti. vt nulli bello ꝑponat acies ordinādo: als ꝓ iure suo possit eē i bello. de sen. excō. dilecto. §. ex quadā. vn̄ dic ꝓponatur vt comes vel dux. ꝭ. c. clericis i. §. sed nec. ¶ Quero. vii. qd si q̄s i laicali hitu exercuit artē cyrugie ꝫ multi sub ei⁹ cura obierūt: dic ꝙ nō ē irregularis nisi i culpa vel negligētia dephendat: de homi. tua nos. §. medicentur. ꝫ iō oibus ꝓhibita ē qꝛ nō ꝯgruit officio clicali: tn̄ non sūt clerici irregulares. eo ipō ꝙ eā exerceāt q̄uis ob hoc ꝺponi pōssint si moniti nō emendēt se: ẜ si mors inde sequat vel mēbri trūcatio absqꝫ ipsoꝝ culpa satis posset dici ꝙ sint irregulares: vt. d. c. tua. hoc dicit ita qꝺ ꝓmoueri nō pn̄t qꝛ si deicit iā ꝓmotū ab exectutiōe ordinū susceptoꝝ vt dixi: multomagis dꝫ ipedire ꝓmouēdo qꝛ leuius ipedit quā ꝓmotus deicit. ar. no. in. l. plurib⁹. §. ꝫ si placet. de verb. obli. Itē nec secātes sunt irregulares: si mors ide ꝓueniat ẜ Inno. qꝺ dic vt dcō. c. tua: ꝫ de eta. ꝫ qua. c. ad aures. oibus ꝗ clericis idistincte ꝓhibet hec ars ꝫ hoc ꝑꝑ dubiū curatiōis euentum ꝫ cōscientie lubricū: vt ibi: de hoc. j. de iniurijs. c. fi. nō tn̄ iudicabit irregularis: licꝫ icisus iobediens mortuus fuerit. ꝺ homi. c. tua: qꝛ iperitia. ꝫc̄. ff. ꝺ offi. ꝑsi. l. illicitas. §. sicuti. ẜm hosti. qꝺ forte in clericis nō ē verū: nisi quo ad facultatē dispēsādi: vt in dcā decre. tua. Jo. an. ¶ Quero octauo qualiter fit hec purgatio aque frigide? dicit abbas se hūisse a magistro ꝙ fit sic: qꝛ iplet vas aqua tāte ꝓfūditatis ꝙ extedit altitudinē hōis vsqꝫ ad os ꝫ duo recipiūt expurgādū ꝫ ponūt eū sup aquā ꝫ dimittūt cadere si nō attigit fundū vasis inocēs ē. als iudicat nocēs. ¶ Quero viii. qd cōprehēdat h appellatiōe monarchie? dic ꝙ sumit ꝓ pugnis iter duos ꝫ dr̄ a mōs qꝺ ē vnū ꝫ mathia qꝺ ē pugna q̄si vnius ad alteꝝ pugna. sic dr̄ duellū q̄si duoꝝ bellū. ad esse eniꝫ pugne duo reqrūt. ¶ Quero cū ꝑma gl. qd faciēt hn̄tes tpalē iurisdictionē? rn̄det gl. ꝙ cū nō possēt iudicare: nec adesse: nec sniare: nec ꝯsulere: dn̄t talia officia alijs cōmittere: vt dictū ē. ꝭ. e. clericis Inquātū tex. dicit ꝙ dn̄t iteresse fatet gl. vt h ꝫ dcō. c. ex lris. sola eni essentiā nō facit irregulares nisi ẜm Imo. iterfuit auctorizādo vł auxiliū dādo. Idē ẜ host. si ꝑstaret ꝯsiliū opē opaꝫ vł fauorē. vt no. de homi. sicut dignū ꝺ cle. pug. i duellis. c. ii. Itē ad eos spectat iurisdictio nullo mō iterfuit. viꝺ ꝺ excel. ꝑla. ex lris. guil. i spe. ꝺ le. §. iuxta. v̄. qd si iuris fuit. fatet tn̄ gl. h ꝙ peccāt. qꝛ veniūt ꝯ̄ ihibitionē canōis ꝫ h obḟuāt doc. qꝛ nec spectacul dn̄t interesse. ꝺ ꝯse. di. v. n̄ oꝫ ẜ gof. ¶ Op. ꝙ ecclia ipōit penā adustiōis ꝺ fal. ad audiētiā. So. piculos h adustionē ꝫ cū sāguinis effusiōe facere nō pt̄: ẜ adustionē sine sanguinis effusione potest facere. ꝫ h sufficiāt de lectura huius capituli.

Uper specula.

Constitutio tu rofi. ꝯsilij pñicẽ religiosos audientes leges vel phisicã. ẽ canon late sententiẽ ⁊ icidẽtes ĩ eã debẽt p locoꝝ ordinarios publicari ⁊ extenditur ad habentes dignitates vl psonatus ⁊ ad psbyteros.h.d. ℭ No.h tex.q decidit qõnez doc. in.c. placuit.de iudeis, an p h vba nullus coĩcet tali vl tali sic excõmunicatº ab oibº euitet pmulget excomunicatio:qꝛ talia vba a iure plata.i.qñ p iudicẽ pferunt iuridice inducũt canon.late snie.posset etiã idnci contrariuz. ℭ No.ꝙ archi.decani plebãi ⁊ psonatº hñtes phibet ab auditu leguz ⁊ phisice. ℭ Op. ꝙ statim nõ sint excõmunicati ipo fcõ: imo expectari dñt duo mẽses.s.e.ñ magno. So.quidã dicũt hanc decre.in hoc inouare vbi oli expectabatur spatiũ duorũ mẽsiũ. nec tñ expectat spatiuz tale sed ipo fcõ stati incurrũt.placz hoc goffre. per illa q dicit tex. infra pdictũ spatiũ: ⁊c. Et idez Uin.⁊ hoc placuit Inno.lz notauerit cõtrariũ.s.eo.nõ magno.⁊ hoc tz Host.⁊ respõdet ad textũ qõ in contrariũ loqtur de religiosis pcedit vt statim sint excomunicati. Inqtũ õ secularibº procedit finis vt expectẽtur duo mẽses. ℭ Opp.ii.scia canonica nõ põt bñ fieri sine scia legali ⁊ mãdat oibº in phemio vt sciãt ⁊ hãc scientiã addiscãt.naz multe sũt materie q vix aut nullo modo scribi pñt sine legibº, ergo nõ debuit lex prohibere studiũ legũ aut illa iura debẽt cãzelari; ⁊ maxime qꝛ multe leges sunt canonizate ĩ decreto ⁊c. maxime cũ lex ciuilis sit para scientie diuine ⁊ theologice.igit locũ suũ obtinz i ecclesia saltim quoad regimẽ tẽporaliũ:⁊ notat õ eta.⁊ qua.c. placet Goffre.beneuẽtanº i Rica õ parroch.§.i.dicebat ꝙ papa cũ duobº ꝯsiliariis fecit hic sicut vulpes qui cũ nõ possit comedere cerasa dãnabit illa.⁊ dicit ꝙ ad regimẽ ecclie summe necesaria est ciuilis scia. Et ꝙ vbi tractat de iure testamẽtorũ possessionũ vl ꝯctuũ int sciẽtes ⁊ ignorãtes. illaz legalẽ sientiã sedent vt tristes. Dicit Hosti. non obstare qõ dictũ est de materiis legalibus qꝛ sine pncipali studio ⁊ auditu legũ p libros legales ⁊ suas glo. etiã p ipsas q ipsis iuribus canonicis apponunt sufficiẽs scia põt haberi õ ipsis ⁊ q dubitat querit nec nõ vetat qñ de dubijs iterogat ⁊ certiorari vellit dũmõ pncipalit ibi nõ studeat. ad h.xxvii. di. .§.si.xxvii.di.c.fina. xxiii.q.iii.si habes. Nec obstat ꝙ cuz sciẽtia legalis videat pars diuine. ⁊ qsi sit necessaria reipubli. Nã ⁊ si id sit vum tñ p suos ministros id expedire debz qꝛ p laicos ⁊ nõ p clericos phibitos. ℭ Quero an hẽat locũ pena huiº capli si nõ exeãt claustrũ sed i claustro audiãt vel legãtur.dicit Inno.ꝙ nõ ꝙ vum est sz Hosti. quo ad vba. Cecus quo ad mentez.j. §.qꝛ vo p ⁊ ꝯ de.offi.oꝛ.int cetera. dicit aũt ꝙ hoc idiget declaratiõe:ꝯsuluit tñ illũ i hoc duº. sc putare legatũ:ar.eoꝛũ q no. de cle.ex.mi.c.illõ. Nã lz exitus fuerit cã ipulsiua cõstitũtiõis finalr.tñ videt fuisse qꝛ ille scientie religioni nõ cõgruunt cũ eis etiã phibeatur earũ exercitiũ vt pz de postu.c.ii.de homi.c.tua.imo potiº ꝯpetit eis lachrymari legere ⁊ oꝛare.xv.q.i.c.iiii.v.q.vi.etiam.cũ hec cã cessari nõ possit nõ cessabit effectº ⁊ ideo nõ extenderet penã vltra vba ex rõnis idẽptitate õ re.iur.i penis.õ elec.statj.li.vj. ℭ Quero 2º q diuersitas opi.eẽ poterit Jo.an.ꝙ qdã dicebãt ꝙ erat canõ lata snie.alii ꝙ ferende fz Inno.alii expectabãt spatiũ duoꝛũ mensiũ. alii expectabãt vt redierit.i.redire cepint.alii dicebãt post rñsionez coꝝ. Iteꝝ exire ⁊ audire vsqz pꝑe finez alioꝝ duoꝝ mensiũ ⁊ tũc tenebãt reuerti ⁊ sic de singulis:sz h opi.est falsa vt pz j.ad fi.ex vs.destiterit fm hosti.vl vbũ sic iducebat opi.qñ ipsiº excõicati nõ essẽt vitãdi:⁊ sic erat opi.an esset similitudinariũ h verbũ sic aut vitatis expssiuum. ℭ Quero 3º qd si tñ tps fluxit ꝙ nõ possint.j.duos mẽses redire ad claustrũ dic ꝙ nõ sũt p p h excõicati: nisi post terminũ ad h õ elec. cõmissa.i pñº li.vi. ℭ Quero qrto qd si religiosus canonista:vl theologus vadat ad pncipiũ ãni icipiet i lege vl phisica cã honoꝛãdi? dic hosti.ꝙ nõ est sua iterptatio:qꝛ verba adaptãt ꝙ sit excõicatº qꝛ dãnat lectoꝛ ⁊ auditoꝛ.puto tñ ꝙ papa rñdet talẽ nõ ligari ex mẽte.ff.ad exhibendũ.l.pe.qꝛ vba cũ effectu ⁊c.⁊ maxie i penalibº.ff.ꝙ cuiusqz iuris.l.i. .§.h ãt. ℭ Quero qnto qd si is q icipit paucos hñe socios. ita ꝙ vult eũ ꝯtinere ⁊ honoꝛare.dic gl.ꝙ nõ amittit talem honoꝛẽ ẽt si tñ semel legeret i septiana:⁊ h vt oĩs fraus excludat.ff.vi bo.rap.§.se.nedũ talia.ff.de trãsac.l.cũ hii.j.de diuoꝛ.qrto.h pcedũt fm opi.hosti.ꝙ nõ expectet duo mẽses fm Jo.an. Quedã inutilia verba effũdit h.hosti. q decidũt de legali sapia an sit necessaria ad studiũ canõice sapie finaliter ꝯcludit ꝙ auditº nõ ẽ necessarius. ℭ Quero .vi. an psona ecclastica aliqbº psonis possit puati leget leges dic ꝙ nõ: qꝛ culpa sifis eccle.C.de maleficiis.l.culpa. Alij dñt illõ vm ĩ sciẽtiis q i se nõ sũt male. Sz iõ audiri nõ dñt qꝛ certe phibite sũt.ad h no.õ of.dele.ex pte. Sz dic qcqd isti dicãt lectio phibet ⁊ studiũ vt pz.s.tal g nõ euadit sniaz vt nõ vbis sz rebº lex iponat.õ elec.cõmissa.cũ ꝯcoꝛ.li.vi.⁊ sic a lectiõis auditu:⁊ pncipali studio phibet. de h dic vt in qõne q põit sup regla cũ:qd vna via.õ re.iu.li.vi. ℭ Quero qd si plebani ⁊ siles destituerũt.j.duos mẽses postea iterato iceperũt? dic ꝙ ligãt, qꝛ iã hoc ꝯsuetudini õputarũt.alle.C.õ epi.audi.l.iii.als fieret fraus legi:qõ ẽvitãduz: vt.s. dixi. ℭ Quero cũ gl.a q tpe icipiat cursus duoꝝ mẽsiũ? dicit gl.ꝙ a tpe scie cõstitutiõis seu publicatiõis remittit Jo. an.de postu.pla.c.i.⁊ dixi plene de cõsti.c.ii.vbi p glo. vin. dixit itẽdẽdũ.ab exitu mõasterij.idẽ Inno. pe.ab.q ad religiosos:quo ad clericos ab inceptione auditus.dicit etiaz ꝙ si post exitũ mutato pposito vadat ad theologiã nõ prodest nisi pus huic cõstitutiõi satisffaciat.qõ ita scriptũ ẽ: nisi abbas significaret ei ꝙ iret ad theologiã qꝛ tũc reuersus cẽset ad claustrũ lz vba hoc ñ sonant .ff.de i ius vo.l. qꝛuis ⁊ purgat vitiũ.re penes furem remanente.õ volũtate dñi.ff. de vsuca.l.si fur. Sz si õ certo mãdato abbatis iterũ rediret ad leges i hãc penã icidit ipo facõ fz vin. ℭ Quero cũ gl.in vbo pscribẽtis an extẽdat ad psonatũ etiã si nõ hẽat curã aiarũ? dicit ꝙ sic ⁊ idẽ iudiciũ ẽ de habẽtibº curã.⁊ nõ habẽtibº.de elec.dudũ maioꝛ tñ est ideo in habentibus curã quã in nõ habẽtibus curã aiaruz licet habeãt psonatº vl alẽ dignitates: vñ dic Jo.an.ꝙ pmiceri ꝯpredũtur de cõsti.cũ accessissent. Thesaurarij.õ cõcel.phẽ.cũ nris. Cãcellarij ⁊ eccle.hñ.c.vno.succẽtoꝛes.õ exces.platoꝝ.iter dilectos.pcẽtoꝛes.õ ꝯsue.cũ oli.de qbusdã alijs dignitatibº q sũt i certj ecclijs de ipsaꝝ cõsuetudie.gof.inqtũ gl.dicit hãc decre.pcedet i curatj.dic idẽ cẽ verũ posse. õ curato. noie ppo. Si.n.ex delegatiõe:velut vicariº curã hẽret nõ ẽ dubiũ ꝙ nõ ligaret hac ꝯstitutiõe fz eũ qõ putat vm host. de vicario tpali ⁊ officiali q qñ qz ponit ⁊ deponit p ipsius epi volũtate.de isti.c.iii.vicariũ aũt alicuiº ecclie curatum putat hosti.astrigi hac ꝯstitutiõe potiº quã rectoꝛẽ: ad h õ offi.vica.c.vno.lz determinatũ ẽ p.c.i.c.ii.li.vi.rectoꝛez nõ teneri rõne cure lz sic rõne oꝛdis.g minº tenebit vicariº gl. i vbo spatiũ i pñº.repetit qõ latiº lz clericoꝛũ loquat.s.i verbo. ℭ Querit gl.an epi possint tales absolueri? gl. ꝙ sic cũ cõditoꝛ canõis sibi nõ reseruauit.õ sen.ex.nup. idẽ hosti.⁊ Inno.q dñt ppuz diocesanũ ⁊ illũ i cuiº loco studet posse absoluere. Ab.ꝯ:de of.dele.c.penul.q ad ppriũ. ℭ Quero cũ gl.vltia q pene extẽdunt ad istos? dic ꝙ pẽa excõicatiõis puatiõis exercitii procinãdi ⁊ spẽ pmotiõis amittũt nisi cũ eis p papã fuerit dispẽsatũ:qꝛ h pnomẽ hoc: demonstrat oẽs supioꝛes pẽas.nõ placz h gl. sz vult ꝙ tñ respiciat id qõ.s.dcm ẽ de excõicatiõe ⁊ de facultate procinãdi:qꝛ si hoc voluisset de alia pena hoc repetisset:⁊ pene nõ sũt ampliãde.de pe.di.i.gl.finalr ꝯcludit tutiº eẽ dicere ꝙ icurrãt oẽs alias penas cũ lra h expsse dicat cũ dic h extẽdi et.s. vbi dic pdictj pẽis obnoxii.⁊ h vltimũ tenẽt doc.qꝛ si illã ñ icurrerẽt.g eadẽ rõne nec alẽ fm Jo.an. Finis.

ℭ Impressuz Uenetijs p Joãnez ⁊ Gregoriũ de gregorijs fratres. Regnãte dño Leonardo Lauredano iclito venetiaꝝ principe. Mccccciij. die.xx.octobris.

Registrum operis

A
Prima alba
In nomie dñi
quitur in
assessoris

B
accessa alijs
bibitũ qđ
de cle.excõ.
⁊ iudici notũ

C
tem processus
sto dicebam
disse:si est
alios:quia

D
cet:dicit
⁊ oppo.cũ
lit:nõ cõ.
iuris

E
de priuil.
obedientiã
In secunda
.c.i.cũ si.

F
hereti.c.ij.
alis fuisset
so de.c.si
tes addit

G
iste beneficiãdus
ad glo.⁊
¶ Uisum
sint duum

H
tunc obstat
mere.C.
apricam
nõ facta

I
hoc eodem
tanq̃:ꝙ
¶ Uisum est
lum sit passa

K
In prima
quod nõ
consecutiue
est ad no.

L
feudum:vt
.§.i.colla.ix.
a principio
licet obstat

M
veniat tempus
da detentatio
tatione originẽ
nec aliquid

N
administrationẽ
sensu plati
eum donasse
¶ Nota ꝙ

O
concess.pben.
reuocandũ
quam soluit
tio dicat

P
ricus cõmittit
heredi.insti.
nõ habenti
Frede.in suo

Q
Raynaldus
quartam
uent aliam'
⁊ cõmuniter

R
⁊ sumpti.fu.
rocbiano.
lis secundũ
precedit li.

S
dit Inno.
ta ꝙ super
gatio decimarũ
nistraret.i.

T
Leo.in aliquibus
uilegio:vt
hinc est ꝙ
ꝙ dictio nõ

U
alle.Si aũt
astringit ⁊
regulariter
cet Inno.

X
cogi pfiteri
exigens:ergo
neralr phibet
obligationẽ

Y
sit in cognitionẽ
teneat regulã
ne hñdi
de offi.deleg.

Z
pcedere dictũ
Ex parte
dicunt doc.
tronus prime

AA
trario.¶ Uenio
sigilli:vel
creto habetis
dilexit ecclias

BB
Bar.ff.de
si pstatio
si.C.de p̃scrip.
cursum medij

CC
dispositionari
in eius q̃litate
tandi alias
⁊ fm hoc

DD
quia dictio
sunt due ptes
põt p alium
videretur

EE
Quicũq3
hoc requirũt
¶ Scđo ꝙ
ppie dicta
quia administrator

FINIS.